BIBLIA
HEBRAICA

EX

RECENSIONE AUG. HAHNII

CUM

VULGATA

INTERPRETATIONE LATINA

DENUO EDITA.

VOL. II.

JESAIAS — II. CHRONICORUM.

EDITIO STEREOTYPA CAROLI TAUCHNITII.

NOVA IMPRESSIO.

LIPSIAE

SUMTIBUS ERNESTI BREDTII.

MDCCCLXVIII.

IMPRESSERUNT METZGER & WITTIG, LIPSIAE.

תורה

QUINQUE LIBRI MOSIS.

נביאים אחרונים

PROPHETAE POSTERIORES.

JESAIAS	ישעיה
JEREMIAS	ירמיה
EZECHIEL	יחזקאל
HOSEAS	הושע
JOEL	יואל
AMOS	עמוס
OBADIAS	עובדיה
JONAS	יונה
MICHA	מיכה
NAHUM	נחום
HABAKUK	חבקוק
ZEPHANIAS	צפניה
HAGGAI	חגי
ZACHARIAS	זכריה
MALACHIAS	מלאכי

ISAIAS PROPHETA.

CAP. I.

Iudaeos ingratos Isaïas ad poenitentiam cohortatur.

1. Visio Isaiae filii Amos, quam vidit super Iudam et Ierusalem in diebus Oziae, Ioathan, Achaz, et Ezechiae, regum Iuda.

2. Audite coeli, et auribus percipe terra, quoniam Dominus locutus est: Filios enutrivi, * et exaltavi; ipsi autem spreverunt me.
* Osee 11, 3.

3. Cognovit bos possessorem suum, et asinus praesepe domini sui; Israël autem me non cognovit, et populus meus non intellexit.

4. Vae genti peccatrici, populo gravi iniquitate, semini nequam, filiis sceleratis! dereliquerunt Dominum, blasphemaverunt sanctum Israël, abalienati sunt retrorsum.

5. Super quo percutiam vos ultra, addentes praevaricationem? omne caput languidum, et omne cor moerens.

6. A planta pedis usque ad verticem non est in eo sanitas; vulnus, et livor, et plaga tumens, non est circumligata, nec curata medicamine, neque fota oleo.

7. Terra vestra deserta, civitates vestrae succensae igni; regionem vestram coram vobis alieni devorant, et desolabitur sicut in vastitate hostili.

8. Et derelinquetur filia Sion ut umbraculum in vinea, et sicut tugurium in cucumerario, et sicut civitas, quae vastatur.

9. * Nisi Dominus exercituum reliquisset nobis semen, † quasi Sodoma fuissemus, et quasi Gomorrha similes essemus.
* Rom. 9, 29. † Gen. 19, 24.

10. Audite verbum Domini, principes Sodomorum! percipite auribus legem Dei nostri populus Gomorrhae.

11. * Quo mihi multitudinem victimarum vestrarum, dicit Dominus? plenus sum; holocausta arietum, et adipem pinguium, et sanguinem vitulorum, et agnorum, et hircorum nolui. * Ier. 6, 20. Amos 5, 21.

12. Cum veniretis ante conspectum meum, quis quaesivit haec de manibus vestris, ut ambularetis in atriis meis?

13. Ne offeratis ultra sacrificium frustra; incensum abominatio est mihi. Neomeniam, et sabbatum, et festivitates alias non feram, iniqui sunt coetus vestri.

14. Calendas vestras, et solemnitates vestras odivit anima mea; facta sunt mihi molesta, laboravi sustinens.

15. Et cum extenderitis manus vestras, avertam oculos meos a vobis; et cum multiplicaveritis orationem, non exaudiam; * manus enim vestrae sanguine plenae sunt.
* c. 59, 3.

16. * Lavamini, mundi estote, auferte malum cogitationum vestrarum ab oculis meis; quiescite agere perverse; * 1 Petr. 3, 11.

17. discite benefacere: quaerite iudicium, subvenite oppresso, iudicate pupillo, defendite viduam.

18. Et venite, et arguite me, dicit Dominus; si fuerint peccata vestra ut coccinum, quasi nix dealbabuntur; et si fuerint rubra quasi vermiculus, velut lana alba erunt.

19. Si volueritis, et audieritis me, bona terrae comedetis.

20. Quod si nolueritis, et me ad iracundiam provocaveritis; gladius devorabit vos, quia os Domini locutum est.

21. Quomodo facta est meretrix civitas fidelis, plena iudicii? iustitia

ישעיה

J E S A I A S.

CAPUT I. א

א חזון ישעיהו בן-אמוץ אשר חזה על-יהודה וירושלם בימי עזיהו
2 יותם אחז יחזקיהו מלכי יהודה: שמעו שמים והאזיני ארץ
3 כי יהוה דבר בנים גדלתי ורוממתי והם פשעו בי: ידע שור קנהו
4 וחמור אבוס בעליו ישראל לא ידע עמי לא התבונן: הוי ׀ גוי חטא
עם כבד עון זרע מרעים בנים משחיתים עזבו את-יהוה נאצו את-
ה קדוש ישראל נזרו אחור: על-מה תכו עוד תוסיפו סרה כל-ראש
6 לחלי וכל-לבב דוי: מכף-רגל ועד-ראש אין-בו מתם פצע וחבורה
7 ומכה טריה לא-זרו ולא חבשו ולא רככה בשמן: ארצכם שממה
עריכם שרפות אש אדמתכם לנגדכם זרים אכלים אתה ושממה
8 כמהפכת זרים: ונותרה בת-ציון כסכה בכרם כמלונה במקשה כעיר
9 נצורה: לולי יהוה צבאות הותיר לנו שריד כמעט כסדם היינו
י לעמרה דמינו: שמעו דבר-יהוה קציני סדם האזינו תורת אלהינו
11 עם עמרה: למה-לי רב-זבחיכם יאמר יהוה שבעתי עלות אילים
12 וחלב מריאים ודם פרים וכבשים ועתודים לא חפצתי: כי תבאו
13 לראות פני מי-בקש זאת מידכם רמס חצרי: לא תוסיפו הביא
מנחת-שוא קטרת תועבה היא לי חדש ושבת קרא מקרא לא-אוכל
14 און ועצרה: חדשיכם ומועדיכם שנאה נפשי היו עלי לטרח נלאיתי
טו נשא: ובפרשכם כפיכם אעלים עיני מכם גם כי-תרבו תפלה אינני
16 שמע ידיכם דמים מלאו: רחצו הזכו הסירו רע מעלליכם מנגד עיני
17 חדלו הרע: למדו היטב דרשו משפט אשרו חמוץ שפטו יתום ריבו
18 אלמנה: לכו-נא ונוכחה יאמר יהוה אם-יהיו חטאיכם כשנים
19 כשלג ילבינו אם-יאדימו כתולע כצמר יהיו: אם-תאבו ושמעתם
כ טוב הארץ תאכלו: ואם-תמאנו ומריתם חרב תאכלו כי פי יהוה
21 דבר: איכה היתה לזונה קריה נאמנה מלאתי משפט צדק ילין

הפטרת אלה הדברים v. 1. I.

22 23 בָּהּ וְעַתָּה מְרַצְּחִים׃ כַּסְפֵּךְ הָיָה לְסִיגִים סָבְאֵךְ מָהוּל בַּמָּיִם׃ שָׂרַיִךְ
סוֹרְרִים וְחַבְרֵי גַּנָּבִים כֻּלּוֹ אֹהֵב שֹׁחַד וְרֹדֵף שַׁלְמֹנִים יָתוֹם לֹא יִשְׁפֹּטוּ
24 וְרִיב אַלְמָנָה לֹא־יָבוֹא אֲלֵיהֶם׃ לָכֵן נְאֻם הָאָדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת אֲבִיר
כה יִשְׂרָאֵל הוֹי אֶנָּחֵם מִצָּרַי וְאִנָּקְמָה מֵאוֹיְבָי׃ וְאָשִׁיבָה יָדִי עָלַיִךְ וְאֶצְרֹף
26 כַּבֹּר סִיגָיִךְ וְאָסִירָה כָּל־בְּדִילָיִךְ׃ וְאָשִׁיבָה שֹׁפְטַיִךְ כְּבָרִאשֹׁנָה וְיֹעֲצַיִךְ
27 כְּבַתְּחִלָּה אַחֲרֵי־כֵן יִקָּרֵא לָךְ עִיר הַצֶּדֶק קִרְיָה נֶאֱמָנָה׃ צִיּוֹן בְּמִשְׁפָּט
28 תִּפָּדֶה וְשָׁבֶיהָ בִּצְדָקָה׃ וְשֶׁבֶר פֹּשְׁעִים וְחַטָּאִים יַחְדָּו וְעֹזְבֵי יְהוָה
29 יִכְלוּ׃ כִּי יֵבֹשׁוּ מֵאֵילִים אֲשֶׁר חֲמַדְתֶּם וְתַחְפְּרוּ מֵהַגַּנּוֹת אֲשֶׁר בְּחַרְתֶּם׃
ל 31 כִּי תִהְיוּ כְּאֵלָה נֹבֶלֶת עָלֶהָ וּכְגַנָּה אֲשֶׁר־מַיִם אֵין לָהּ׃ וְהָיָה הֶחָסֹן
לִנְעֹרֶת וּפֹעֲלוֹ לְנִיצוֹץ וּבָעֲרוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו וְאֵין מְכַבֶּה׃

CAP. II. ב ב

א 2 הַדָּבָר אֲשֶׁר חָזָה יְשַׁעְיָהוּ בֶּן־אָמוֹץ עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלָםִ׃ וְהָיָה ׀
בְּאַחֲרִית הַיָּמִים נָכוֹן יִהְיֶה הַר בֵּית־יְהוָה בְּרֹאשׁ הֶהָרִים וְנִשָּׂא
3 מִגְּבָעוֹת וְנָהֲרוּ אֵלָיו כָּל־הַגּוֹיִם׃ וְהָלְכוּ עַמִּים רַבִּים וְאָמְרוּ לְכוּ ׀ וְנַעֲלֶה
אֶל־הַר־יְהוָה אֶל־בֵּית אֱלֹהֵי יַעֲקֹב וְיֹרֵנוּ מִדְּרָכָיו וְנֵלְכָה בְּאֹרְחֹתָיו
4 כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר־יְהוָה מִירוּשָׁלָםִ׃ וְשָׁפַט בֵּין הַגּוֹיִם וְהוֹכִיחַ
לְעַמִּים רַבִּים וְכִתְּתוּ חַרְבוֹתָם לְאִתִּים וַחֲנִיתוֹתֵיהֶם לְמַזְמֵרוֹת לֹא־יִשָּׂא
ה גוֹי אֶל־גּוֹי חֶרֶב וְלֹא־יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה׃ בֵּית יַעֲקֹב לְכוּ וְנֵלְכָה
6 בְּאוֹר יְהוָה׃ כִּי נָטַשְׁתָּה עַמְּךָ בֵּית יַעֲקֹב כִּי מָלְאוּ מִקֶּדֶם וְעֹנְנִים
7 כַּפְּלִשְׁתִּים וּבְיַלְדֵי נָכְרִים יַשְׂפִּיקוּ׃ וַתִּמָּלֵא אַרְצוֹ כֶּסֶף וְזָהָב וְאֵין קֵצֶה
8 לְאֹצְרֹתָיו וַתִּמָּלֵא אַרְצוֹ סוּסִים וְאֵין קֵצֶה לְמַרְכְּבֹתָיו׃ וַתִּמָּלֵא אַרְצוֹ
9 אֱלִילִים לְמַעֲשֵׂה יָדָיו יִשְׁתַּחֲווּ לַאֲשֶׁר עָשׂוּ אֶצְבְּעֹתָיו׃ וַיִּשַּׁח אָדָם
י וַיִּשְׁפַּל־אִישׁ וְאַל־תִּשָּׂא לָהֶם׃ בּוֹא בַצּוּר וְהִטָּמֵן בֶּעָפָר מִפְּנֵי פַּחַד
11 יְהוָה וּמֵהֲדַר גְּאֹנוֹ׃ עֵינֵי גַּבְהוּת אָדָם שָׁפֵל וְשַׁח רוּם אֲנָשִׁים וְנִשְׂגַּב
12 יְהוָה לְבַדּוֹ בַּיּוֹם הַהוּא׃ כִּי יוֹם לַיהוָה צְבָאוֹת עַל כָּל־גֵּאֶה וָרָם
13 וְעַל כָּל־נִשָּׂא וְשָׁפֵל׃ וְעַל כָּל־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן הָרָמִים וְהַנִּשָּׂאִים וְעַל
14 כָּל־אַלּוֹנֵי הַבָּשָׁן׃ וְעַל כָּל־הֶהָרִים הָרָמִים וְעַל כָּל־הַגְּבָעוֹת הַנִּשָּׂאוֹת׃
טו 16 וְעַל כָּל־מִגְדָּל גָּבֹהַּ וְעַל כָּל־חוֹמָה בְצוּרָה׃ וְעַל כָּל־אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ וְעַל
17 כָּל־שְׂכִיּוֹת הַחֶמְדָּה׃ וְשַׁח גַּבְהוּת הָאָדָם וְשָׁפֵל רוּם אֲנָשִׁים וְנִשְׂגַּב
18 19 יְהוָה לְבַדּוֹ בַּיּוֹם הַהוּא׃ וְהָאֱלִילִים כָּלִיל יַחֲלֹף׃ וּבָאוּ בִּמְעָרוֹת צֻרִים
וּבִמְחִלּוֹת עָפָר מִפְּנֵי פַּחַד יְהוָה וּמֵהֲדַר גְּאוֹנוֹ בְּקוּמוֹ לַעֲרֹץ הָאָרֶץ׃
כ בַּיּוֹם הַהוּא יַשְׁלִיךְ הָאָדָם אֵת אֱלִילֵי כַסְפּוֹ וְאֵת אֱלִילֵי זְהָבוֹ אֲשֶׁר

I v. 22. נ״א לְסִגָּיִם v. 28. ע״כ v. 29. נ״א תֵבוֹשׁוּ v. 30. הס״ פ״

habitavit in ea, nunc autem homicidae.

22. Argentum tuum versum est in scoriam; vinum tuum mistum est aqua.

23. Principes tui infideles, socii furum; omnes diligunt munera, sequuntur retributiones. *Pupillo non iudicant; et causa viduae non ingreditur ad illos.

* Ier. 5, 28.

24. Propter hoc ait Dominus Deus exercituum fortis Israël: Heu, consolabor super hostibus meis, et vindicabor de inimicis meis.

25. Et convertam manum meam ad te, et excoquam ad purum scoriam tuam, et auferam omne stannum tuum.

26. Et restituam iudices tuos ut fuerunt prius, et consiliarios tuos sicut antiquitus; post haec vocaberis civitas iusti, urbs fidelis.

27. Sion in iudicio redimetur, et reducent eam in iustitia.

28. Et conteret scelestos, et peccatores simul; et qui dereliquerunt Dominum, consumentur.

29. Confundentur enim ab idolis, quibus sacrificaverunt; et erubescetis super hortis, quos elegeratis;

30. cum fueritis velut quercus defluentibus foliis, et velut hortus absque aqua.

31. Et erit fortitudo vestra, ut favilla stuppae, et opus vestrum quasi scintilla; et succendetur utrumque simul, et non erit, qui extinguat.

CAP. II.

Gentilium conversio; et idololatriae extirpatio.

1. *Verbum, quod vidit Isaias, filius Amos, super Iuda et Ierusalem.

* Mich. 4, 1.

2. Et erit in novissimis diebus praeparatus mons domus Domini in vertice montium, et elevabitur super colles, et fluent ad eum omnes gentes.

3. Et ibunt populi multi, et dicent: Venite et ascendamus ad montem Domini, et ad domum Dei Iacob, et docebit nos vias suas, et ambulabimus in semitis eius; quia de Sion exibit lex et verbum Domini de Ierusalem.

4. Et iudicabit gentes, et arguet populos multos; et conflabunt gladios suos in vomeres, et lanceas suas in falces; non levabit gens contra gentem gladium, nec exercebuntur ultra ad praelium.

5. Domus Iacob venite, et ambulemus in lumine Domini.

6. Proiecisti enim populum tuum, domum Iacob; quia repleti sunt ut olim, et augures habuerunt ut Philisthiim, et pueris alienis adhaeserunt.

7. Repleta est terra argento et auro; et non est finis thesaurorum eius.

8. Et repleta est terra eius equis; et innumerabiles quadrigae eius. Et repleta est terra eius idolis; opus manuum suarum adoraverunt, quod fecerunt digiti eorum.

9. Et incurvavit se homo, et humiliatus est vir; ne ergo dimittas eis.

10. Ingredere in petram, et abscondere in fossa humo a facie timoris Domini, et a gloria maiestatis eius.

11. Oculi sublimes hominis humiliati sunt, et incurvabitur altitudo virorum; exaltabitur autem Dominus solus in die illa.

12. Quia dies Domini exercituum super omnem superbum, et excelsum, et super omnem arrogantem; et humiliabitur.

13. Et super omnes cedros Libani sublimes, et erectas, et super omnes quercus Basan.

14. Et super omnes montes excelsos, et super omnes colles elevatos.

15. Et super omnem turrim excelsam, et super omnem murum munitum,

16. et super omnes naves Tharsis, et super omne, quod visu pulchrum est.

17. Et incurvabitur sublimitas hominum, et humiliabitur altitudo virorum, et elevabitur Dominus solus in die illa.

18. Et idola penitus conterentur;

19. * et introibunt in speluncas petrarum, et in voragines terrae, a facie formidinis Domini, et a gloria maiestatis eius, cum surrexerit percutere terram.

* Osee 10, 8. Luc. 23, 30. Apoc. 6, 16.

20. In die illa proiiciet homo idola argenti sui, et simulacra auri sui,

quae fecerat sibi, ut adoraret, talpas et vespertiliones.

21. Et ingredietur scissuras petrarum, et in cavernas saxorum a facie formidinis Domini, et a gloria maiestatis eius, cum surrexerit percutere terram.

22. Quiescite ergo ab homine, cuius spiritus in naribus eius est, quia excelsus reputatus est ipse.

CAP. III.

Divinarum poenarum comminatio.

1. Ecce enim dominator Dominus exercituum auferet a Ierusalem, et a Iuda validum et fortem, omne robur panis, et omne robur aquae;

2. Fortem, et virum bellatorem, iudicem, et Prophetam, et ariolum, et senem;

3. Principem super quinquaginta, et honorabilem vultu, et consiliarium, et sapientem de Architectis, et prudentem eloquii mystici.

4. Et dabo pueros principes * eorum, et effeminati dominabuntur eis.

* Eccles. 10, 16.

5. Et irruet populus, vir ad virum, et unusquisque ad proximum suum; tumultuabitur puer contra senem, et ignobilis contra nobilem.

6. Apprehendet enim vir fratrem suum domesticum patris sui: Vestimentum tibi est, princeps esto noster, ruina autem haec sub manu tua.

7. Respondebit in die illa, dicens: Non sum medicus, et in domo mea non est panis, neque vestimentum; nolite constituere me principem populi.

8. Ruit enim Ierusalem, et Iudas concidit; quia lingua eorum et adinventiones eorum contra Dominum, ut provocarent oculos maiestatis eius.

9. Agnitio vultus eorum respondit eis; et peccatum suum quasi Sodoma praedicaverunt, nec absconderunt; vae animae eorum! quoniam reddita sunt eis mala.

10. Dicite iusto, quoniam bene, quoniam fructum adinventionum suarum comedet.

11. Vae impio in malum! retributio enim manuum eius fiet ei.

12. Populum meum exactores sui spoliaverunt, et mulieres dominatae sunt eis. Popule meus, qui te beatum dicunt, * ipsi te decipiunt, et viam gressuum tuorum dissipant.

* Ezech. 13, 18.

13. Stat ad iudicandum Dominus, et stat ad iudicandos populos.

14. Dominus ad iudicium veniet cum senibus populi sui, et principibus eius; vos enim depasti estis vineam, et rapina pauperis in domo vestra.

15. Quare atteritis populum meum, et facies pauperum commolitis, dicit Dominus Deus exercituum?

16. Et dixit Dominus: Pro eo, quod elevatae sunt filiae Sion, et ambulaverunt extento collo, et nutibus oculorum ibant, et plaudebant, ambulabant pedibus suis, et composito gradu incedebant,

17. decalvabit Dominus verticem filiarum Sion, et Dominus crinem earum nudabit.

18. In die illa auferet Dominus ornamentum calceamentorum, et lunulas,

19. et torques, et monilia, et armillas, et mitras,

20. et discriminalia, et periscelidas, et murenulas, et olfactoriola, et inaures,

21. et annulos, et gemmas in fronte pendentes,

22. et mutatoria, et palliola, et linteamina, et acus,

23. et specula, et sindones, et vittas, et theristra.

24. Et erit pro suavi odore foetor, et pro zona funiculus, et pro crispanti crine calvitium, et pro fascia pectorali cilicium.

25. Pulcherrimi quoque viri tui gladio cadent, et fortes tui in praelio.

26. Et moerebunt atque lugebunt portae eius, et desolata in terra sedebit.

CAP. IV.

Caedes magna. Promissio Salvatoris.

1. Et apprehendent septem mulieres virum unum in die illa, dicentes: Panem nostrum comedemus, et vestimentis nostris operiemur; tan-

21 עָשׂוּ־לוֹ לְהִשְׁתַּחֲוֺת לַחְפַּרְפֵּרוֹת וְלָעֲטַלֵּפִים׃ לָבוֹא בְּנִקְרוֹת הַצֻּרִים
וּבִסְעִפֵי הַסְּלָעִים מִפְּנֵי פַּחַד יְהוָה וּמֵהֲדַר גְּאוֹנוֹ בְּקוּמוֹ לַעֲרֹץ הָאָרֶץ׃
22 חִדְלוּ לָכֶם מִן־הָאָדָם אֲשֶׁר נְשָׁמָה בְּאַפּוֹ כִּי־בַמֶּה נֶחְשָׁב הוּא׃

ג Cap. III. ג

א כִּי הִנֵּה הָאָדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת מֵסִיר מִירוּשָׁלִַם וּמִיהוּדָה מַשְׁעֵן
2 וּמַשְׁעֵנָה כֹּל מִשְׁעַן־לֶחֶם וְכֹל מִשְׁעַן־מָיִם׃ גִּבּוֹר וְאִישׁ מִלְחָמָה שׁוֹפֵט
3 וְנָבִיא וְקֹסֵם וְזָקֵן׃ שַׂר־חֲמִשִּׁים וּנְשׂוּא פָנִים וְיוֹעֵץ וַחֲכַם חֲרָשִׁים
4 ה וּנְבוֹן לָחַשׁ׃ וְנָתַתִּי נְעָרִים שָׂרֵיהֶם וְתַעֲלוּלִים יִמְשְׁלוּ־בָם׃ וְנִגַּשׂ הָעָם
6 אִישׁ בְּאִישׁ וְאִישׁ בְּרֵעֵהוּ יִרְהֲבוּ הַנַּעַר בַּזָּקֵן וְהַנִּקְלֶה בַּנִּכְבָּד׃ כִּי־
יִתְפֹּשׂ אִישׁ בְּאָחִיו בֵּית אָבִיו שִׂמְלָה לְכָה קָצִין תִּהְיֶה־לָּנוּ וְהַמַּכְשֵׁלָה
7 הַזֹּאת תַּחַת יָדֶךָ׃ יִשָּׂא בַיּוֹם הַהוּא ׀ לֵאמֹר לֹא־אֶהְיֶה חֹבֵשׁ וּבְבֵיתִי
8 אֵין לֶחֶם וְאֵין שִׂמְלָה לֹא תְשִׂימֻנִי קְצִין עָם׃ כִּי כָשְׁלָה יְרוּשָׁלִַם
וִיהוּדָה נָפָל כִּי־לְשׁוֹנָם וּמַעַלְלֵיהֶם אֶל־יְהוָה לַמְרוֹת עֲנֵי כְבוֹדוֹ׃
9 הַכָּרַת פְּנֵיהֶם עָנְתָה בָּם וְחַטָּאתָם כִּסְדֹם הִגִּידוּ לֹא כִחֵדוּ אוֹי לְנַפְשָׁם
י כִּי־גָמְלוּ לָהֶם רָעָה׃ אִמְרוּ צַדִּיק כִּי־טוֹב כִּי־פְרִי מַעַלְלֵיהֶם יֹאכֵלוּ׃
11 12 אוֹי לְרָשָׁע רָע כִּי־גְמוּל יָדָיו יֵעָשֶׂה לּוֹ׃ עַמִּי נֹגְשָׂיו מְעוֹלֵל וְנָשִׁים
13 מָשְׁלוּ בוֹ עַמִּי מְאַשְּׁרֶיךָ מַתְעִים וְדֶרֶךְ אֹרְחֹתֶיךָ בִּלֵּעוּ׃ נִצָּב לָרִיב
14 יְהוָה וְעֹמֵד לָדִין עַמִּים׃ יְהוָה בְּמִשְׁפָּט יָבוֹא עִם־זִקְנֵי עַמּוֹ וְשָׂרָיו
טו וְאַתֶּם בִּעַרְתֶּם הַכֶּרֶם גְּזֵלַת הֶעָנִי בְּבָתֵּיכֶם׃ מַלָּכֶם תְּדַכְּאוּ עַמִּי וּפְנֵי
16 עֲנִיִּים תִּטְחָנוּ נְאֻם־אֲדֹנָי יֱהוִה צְבָאוֹת׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה יַעַן כִּי גָבְהוּ
בְּנוֹת צִיּוֹן וַתֵּלַכְנָה נְטוּוֹת גָּרוֹן וּמְשַׂקְּרוֹת עֵינָיִם הָלוֹךְ וְטָפוֹף תֵּלַכְנָה
17 וּבְרַגְלֵיהֶם תְּעַכַּסְנָה׃ וְשִׂפַּח אֲדֹנָי קָדְקֹד בְּנוֹת צִיּוֹן וַיהוָה פָּתְהֵן
18 יְעָרֶה׃ בַּיּוֹם הַהוּא יָסִיר אֲדֹנָי אֵת תִּפְאֶרֶת הָעֲכָסִים וְהַשְּׁבִיסִים
19 כ וְהַשַּׂהֲרֹנִים׃ הַנְּטִפוֹת וְהַשֵּׁרוֹת וְהָרְעָלוֹת׃ הַפְּאֵרִים וְהַצְּעָדוֹת וְהַקִּשֻּׁרִים
21 22 וּבָתֵּי הַנֶּפֶשׁ וְהַלְּחָשִׁים׃ הַטַּבָּעוֹת וְנִזְמֵי הָאָף׃ הַמַּחֲלָצוֹת וְהַמַּעֲטָפוֹת
23 וְהַמִּטְפָּחוֹת וְהָחֲרִיטִים׃ הַגִּלְיֹנִים וְהַסְּדִינִים וְהַצְּנִיפוֹת וְהָרְדִידִים׃
24 וְהָיָה תַחַת בֹּשֶׂם מַק יִהְיֶה וְתַחַת חֲגוֹרָה נִקְפָּה וְתַחַת מַעֲשֶׂה מִקְשֶׁה
כה קָרְחָה וְתַחַת פְּתִיגִיל מַחֲגֹרֶת שָׂק כִּי־תַחַת יֹפִי׃ מְתַיִךְ בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ
26 וּגְבוּרָתֵךְ בַּמִּלְחָמָה׃ וְאָנוּ וְאָבְלוּ פְּתָחֶיהָ וְנִקָּתָה לָאָרֶץ תֵּשֵׁב׃

ד Cap. IV. ד

א וְהֶחֱזִיקוּ שֶׁבַע נָשִׁים בְּאִישׁ אֶחָד בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר לַחְמֵנוּ נֹאכֵל

II. v. 20. אין בנ"א : במס' לַחְפֹּר פֵּרוֹת   III. v. 6. נ"א לֵאמֹר
v. 8. חסר י'   v. 15. מַה־לָּכֶם ק'   v. 16. נְטוּוֹת — נְטוּיוֹת ק' : נ"א שָׂ

2 וְשִׂמְלָתֵנוּ נִלְבָּשׁ רַק יִקָּרֵא שִׁמְךָ עָלֵינוּ אֱסֹף חֶרְפָּתֵנוּ׃ בַּיּוֹם הַהוּא
יִהְיֶה צֶמַח יְהוָה לִצְבִי וּלְכָבוֹד וּפְרִי הָאָרֶץ לְגָאוֹן וּלְתִפְאֶרֶת לִפְלֵיטַת
3 יִשְׂרָאֵל׃ וְהָיָה ׀ הַנִּשְׁאָר בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתָר בִּירוּשָׁלַםִ קָדוֹשׁ יֵאָמֶר לוֹ כָּל־
4 הַכָּתוּב לַחַיִּים בִּירוּשָׁלָםִ׃ אִם ׀ רָחַץ אֲדֹנָי אֵת צֹאַת בְּנוֹת־צִיּוֹן וְאֶת־
ה דְּמֵי יְרוּשָׁלַםִ יָדִיחַ מִקִּרְבָּהּ בְּרוּחַ מִשְׁפָּט וּבְרוּחַ בָּעֵר׃ וּבָרָא יְהוָה עַל
כָּל־מְכוֹן הַר־צִיּוֹן וְעַל־מִקְרָאֶהָ עָנָן ׀ יוֹמָם וְעָשָׁן וְנֹגַהּ אֵשׁ לֶהָבָה
6 לָיְלָה כִּי עַל־כָּל־כָּבוֹד חֻפָּה׃ וְסֻכָּה תִּהְיֶה לְצֵל־יוֹמָם מֵחֹרֶב וּלְמַחְסֶה
וּלְמִסְתּוֹר מִזֶּרֶם וּמִמָּטָר׃

ה CAP. V. ה

א אָשִׁירָה נָּא לִידִידִי שִׁירַת דּוֹדִי לְכַרְמוֹ כֶּרֶם הָיָה לִידִידִי בְּקֶרֶן בֶּן־
2 שָׁמֶן׃ וַיְעַזְּקֵהוּ וַיְסַקְּלֵהוּ וַיִּטָּעֵהוּ שֹׂרֵק וַיִּבֶן מִגְדָּל בְּתוֹכוֹ וְגַם־יֶקֶב
3 חָצֵב בּוֹ וַיְקַו לַעֲשׂוֹת עֲנָבִים וַיַּעַשׂ בְּאֻשִׁים׃ וְעַתָּה יוֹשֵׁב יְרוּשָׁלַםִ וְאִישׁ
4 יְהוּדָה שִׁפְטוּ־נָא בֵּינִי וּבֵין כַּרְמִי׃ מַה־לַּעֲשׂוֹת עוֹד לְכַרְמִי וְלֹא עָשִׂיתִי
ה בּוֹ מַדּוּעַ קִוֵּיתִי לַעֲשׂוֹת עֲנָבִים וַיַּעַשׂ בְּאֻשִׁים׃ וְעַתָּה אוֹדִיעָה־נָּא
אֶתְכֶם אֵת אֲשֶׁר־אֲנִי עֹשֶׂה לְכַרְמִי הָסֵר מְשׂוּכָּתוֹ וְהָיָה לְבָעֵר פָּרֹץ
6 גְּדֵרוֹ וְהָיָה לְמִרְמָס׃ וַאֲשִׁיתֵהוּ בָתָה לֹא יִזָּמֵר וְלֹא יֵעָדֵר וְעָלָה שָׁמִיר
7 וָשָׁיִת וְעַל הֶעָבִים אֲצַוֶּה מֵהַמְטִיר עָלָיו מָטָר׃ כִּי כֶרֶם יְהוָה צְבָאוֹת
בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאִישׁ יְהוּדָה נְטַע שַׁעֲשׁוּעָיו וַיְקַו לְמִשְׁפָּט וְהִנֵּה מִשְׂפָּח
8 לִצְדָקָה וְהִנֵּה צְעָקָה׃ הוֹי מַגִּיעֵי בַיִת בְּבַיִת שָׂדֶה בְשָׂדֶה יַקְרִיבוּ
9 עַד אֶפֶס מָקוֹם וְהוּשַׁבְתֶּם לְבַדְּכֶם בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃ בְּאָזְנָי יְהוָה צְבָאוֹת
י אִם־לֹא בָּתִּים רַבִּים לְשַׁמָּה יִהְיוּ גְּדֹלִים וְטוֹבִים מֵאֵין יוֹשֵׁב׃ כִּי
11 עֲשֶׂרֶת צִמְדֵּי־כֶרֶם יַעֲשׂוּ בַּת אֶחָת וְזֶרַע חֹמֶר יַעֲשֶׂה אֵיפָה׃ הוֹי
12 מַשְׁכִּימֵי בַבֹּקֶר שֵׁכָר יִרְדֹּפוּ מְאַחֲרֵי בַנֶּשֶׁף יַיִן יַדְלִיקֵם׃ וְהָיָה כִנּוֹר
וָנֶבֶל תֹּף וְחָלִיל וָיַיִן מִשְׁתֵּיהֶם וְאֵת פֹּעַל יְהוָה לֹא יַבִּיטוּ וּמַעֲשֵׂה יָדָיו
13 לֹא רָאוּ׃ לָכֵן גָּלָה עַמִּי מִבְּלִי־דָעַת וּכְבוֹדוֹ מְתֵי רָעָב וַהֲמוֹנוֹ צִחֵה
14 צָמָא׃ לָכֵן הִרְחִיבָה שְּׁאוֹל נַפְשָׁהּ וּפָעֲרָה פִיהָ לִבְלִי־חֹק וְיָרַד הֲדָרָהּ
טו וַהֲמוֹנָהּ וּשְׁאוֹנָהּ וְעָלֵז בָּהּ׃ וַיִּשַּׁח אָדָם וַיִּשְׁפַּל־אִישׁ וְעֵינֵי גְבֹהִים
16 תִּשְׁפַּלְנָה׃ וַיִּגְבַּהּ יְהוָה צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדָּשׁ בִּצְדָקָה׃
17 18 וְרָעוּ כְבָשִׂים כְּדָבְרָם וְחָרְבוֹת מֵחִים גָּרִים יֹאכֵלוּ׃ הוֹי מֹשְׁכֵי הֶעָוֹן
19 בְּחַבְלֵי הַשָּׁוְא וְכַעֲבוֹת הָעֲגָלָה חַטָּאָה׃ הָאֹמְרִים יְמַהֵר ׀ יָחִישָׁה
מַעֲשֵׂהוּ לְמַעַן נִרְאֶה וְתִקְרַב וְתָבוֹאָה עֲצַת קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וְנֵדָעָה׃
כ הוֹי הָאֹמְרִים לָרַע טוֹב וְלַטּוֹב רָע שָׂמִים חֹשֶׁךְ לְאוֹר וְאוֹר לְחֹשֶׁךְ

V. v. 5. הכ׳ בדגש v. 6. סב׳ בָּתָה v. 9. קמץ בטרחא

tummodo invocetur nomen tuum super nos, aufer opprobrium nostrum.

2. In die illa erit germen Domini in magnificentia et gloria, et fructus terrae sublimis, et exultatio his, qui salvati fuerint de Israël.

3. Et erit: Omnis, qui relictus fuerit in Sion, et residuus in Ierusalem, sanctus vocabitur, omnis, qui scriptus est in vita in Ierusalem.

4. Si abluerit Dominus sordes filiarum Sion, et sanguinem Ierusalem laverit de medio eius in spiritu iudicii, et spiritu ardoris.

5. Et creabit Dominus super omnem locum montis Sion, et ubi invocatus est, nubem per diem, et fumum et splendorem ignis flammantis in nocte; super omnem enim gloriam protectio.

6. Et tabernaculum erit in umbraculum diei ab aestu, et in securitatem, et absconsionem a turbine, et a pluvia.

Cap. V

Israël comparatur vineae. Iudicia Dei intentantur.

1. * Cantabo dilecto meo canticum patruelis mei vineae suae: Vinea facta est dilecto meo in cornu filio olei. * Ier. 2, 21. Matth. 21, 38.

2. Et sepivit eam, et lapides elegit ex illa, et plantavit eam electam, et aedificavit turrim in medio eius, et torcular extruxit in ea; et expectavit, ut faceret uvas, et fecit labruscas.

3. Nunc ergo habitatores Ierusalem, et viri Iuda, iudicate inter me et vineam meam.

4. Quid est, quod debui ultra facere vineae meae, et non feci ei? an quod expectavi, ut faceret uvas, et fecit labruscas?

5. Et nunc ostendam vobis, quid ego faciam vineae meae: auferam septem eius, et erit in direptionem; diruam maceriam eius, et erit in conculcationem.

6. Et ponam eam desertam; non putabitur, et non fodietur; et ascendent vepres et spinae; et nubibus mandabo, ne pluant super eam imbrem.

7. Vinea enim Domini exercituum, domus Israël est; et vir Iuda, germen eius delectabile; et expectavi, ut faceret iudicium, et ecce! iniquitas; et iustitiam, et ecce! clamor.

8. Vae! qui coniungitis domum ad domum, et agrum agro copulatis usque ad terminum loci; numquid habitabitis vos soli in medio terrae?

9. In auribus meis sunt haec, dicit Dominus exercituum: Nisi domus multae desertae fuerint, grandes et pulchrae, absque habitatore.

10. Decem enim iugera vinearum facient laguneulam unam, et triginta modii sementis facient modios tres.

11. Vae! qui consurgitis mane ad ebrietatem sectandam, et potandum usque ad vesperam, ut vino aestuetis.

12. Cithara, et lyra, et tympanum, et tibia, et vinum in conviviis vestris; et opus Domini non respicitis, nec opera manuum eius consideratis *. * Amos 6, 6.

13. Propterea captivus ductus est populus meus, quia non habuit scientiam, et nobiles eius interierunt fame, et multitudo eius siti exaruit.

14. Propterea dilatavit infernus animam suam, et aperuit os suum absque ullo termino; et descendent fortes eius, et populus eius, et sublimes gloriosique eius ad eum.

15. Et incurvabitur homo, et humiliabitur vir, et oculi sublimium deprimentur.

16. Et exaltabitur Dominus exercituum in iudicio, et Deus sanctus sanctificabitur in iustitia.

17. Et pascentur agni iuxta ordinem suum, et deserta in ubertatem versa advenae comedent.

18. Vae! qui trahitis iniquitatem in funiculis vanitatis, et quasi vinculum plaustri peccatum.

19. Qui dicitis: Festinet, et cito veniat opus eius, ut videamus; et appropiet, et veniat consilium sancti Israël, et sciemus illud.

20. Vae! qui dicitis malum bonum, et bonum malum; ponentes tenebras lucem, et lucem tenebras;

ponentes amarum in dulce, et dulce in amarum.

21. * Vae! qui sapientes estis in oculis vestris, et coram vobismetipsis prudentes.

* Prov. 3, 7. Rom. 12, 16.

22. Vae! qui potentes estis ad bibendum vinum, et viri fortes ad miscendam ebrietatem.

23. Qui iustificatis impium pro muneribus, et iustitiam iusti aufertis ab eo.

24. Propter hoc, sicut devorat stipulam lingua ignis, et calor flammae exurit; sic radix eorum quasi favilla erit, et germen eorum ut pulvis ascendet. Abiecerunt enim legem Domini exercituum, et eloquium sancti Israël blasphemaverunt.

25. Ideo iratus est furor Domini in populum suum; et extendit manum suam super eum, et percussit eum; et conturbati sunt montes, et facta sunt morticina eorum, quasi stercus in medio platearum. In his omnibus non est aversus furor eius, sed adhuc manus eius extenta.

26. Et elevabit signum in nationibus procul, et sibilabit ad eum de finibus terrae; et ecce! festinus velociter veniet.

27. Non est deficiens, neque laborans in eo; non dormitabit, neque dormiet, neque solvetur cingulum renum eius, nec rumpetur corrigia calceamenti eius.

28. Sagittae eius acutae, et omnes arcus eius extenti. Ungulae equorum eius ut silex, et rotae eius quasi impetus tempestatis.

29. Rugitus eius ut leonis, rugiet ut catuli leonum; et frendet, et tenebit praedam; et amplexabitur, et non erit, qui eruat.

30. Et sonabit super eum in die illa sicut sonitus maris; aspiciemus in terram, et ecce! tenebrae tribulationis, et lux obtenebrata est in caligine eius.

Cap. VI.

Maiestas Dei. Missio Isaiae.

1. In anno, quo mortuus est rex Ozias, vidi Dominum sedentem super solium excelsum et elevatum; et ea, quae sub ipso erant, replebant templum.

2. Seraphim stabant super illud; sex alae uni, et sex alae alteri; duabus velabant faciem eius, et duabus velabant pedes eius, et duabus volabant.

3. Et clamabant alter ad alterum, et dicebant: * Sanctus, sanctus, sanctus, Dominus Deus exercituum, plena est omnis terra gloria eius.

* Apocal. 4, 8.

4. Et commota sunt superliminaria cardinum a voce clamantis, et domus repleta est fumo.

5. Et dixi: Vae mihi, quia tacui, quia vir pollutus labiis ego sum; et in medio populi polluta labia habentis ego habito, et regem Dominum exercituum vidi oculis meis.

6. Et volavit ad me unus de Seraphim, et in manu eius calculus, quem forcipe tulerat de altari.

7. Et tetigit os meum, et dixit: Ecce! tetigit hoc labia tua, et auferetur iniquitas tua, et peccatum tuum mundabitur.

8. Et audivi vocem Domini dicentis: Quem mittam? et quis ibit nobis? Et dixi: Ecce! ego, mitte me.

9. Et dixit: Vade, et dices populo huic: * Audite audientes, et nolite intelligere; et videte visionem, et nolite cognoscere.

* Matth. 13, 14. Marc. 4, 12. Luc. 8, 10. Ioh. 12, 40. Act. 28, 26. Rom. 11, 8.

10. Excaeca cor populi huius, et aures eius aggrava; et oculos eius claude; ne forte videat oculis suis, et auribus suis audiat, et corde suo intelligat, et convertatur, et sanem eum.

11. Et dixi: Usquequo Domine! Et dixit: Donec desolentur civitates absque habitatore, et domus sine homine, et terra relinquetur deserta.

12. Et longe faciet Dominus homines, et multiplicabitur, quae derelicta fuerat in medio terrae.

13. Et adhuc in ea decimatio, et convertetur, et erit in ostensionem sicut terebinthus, et sicut quercus, quae expandit ramos suos; semen sanctum erit id, quod steterit in ea.

שָׂמִים מַר לְמָתוֹק וּמָתוֹק לְמָר׃ הוֹי חֲכָמִים בְּעֵינֵיהֶם וְנֶגֶד פְּנֵיהֶם 21
נְבֹנִים׃ הוֹי גִּבּוֹרִים לִשְׁתּוֹת יָיִן וְאַנְשֵׁי־חַיִל לִמְסֹךְ שֵׁכָר׃ מַצְדִּיקֵי 22 23
רָשָׁע עֵקֶב שֹׁחַד וְצִדְקַת צַדִּיקִים יָסִירוּ מִמֶּנּוּ׃ לָכֵן כֶּאֱכֹל קַשׁ לְשׁוֹן 24
אֵשׁ וַחֲשַׁשׁ לֶהָבָה יִרְפֶּה שָׁרְשָׁם כַּמָּק יִהְיֶה וּפִרְחָם כָּאָבָק יַעֲלֶה כִּי
מָאֲסוּ אֵת תּוֹרַת יְהוָה צְבָאוֹת וְאֵת אִמְרַת קְדוֹשׁ־יִשְׂרָאֵל נִאֵצוּ׃ עַל־ כה
כֵּן חָרָה אַף־יְהוָה בְּעַמּוֹ וַיֵּט יָדוֹ עָלָיו וַיַּכֵּהוּ וַיִּרְגְּזוּ הֶהָרִים וַתְּהִי
נִבְלָתָם כַּסּוּחָה בְּקֶרֶב חוּצוֹת בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה׃
וְנָשָׂא־נֵס לַגּוֹיִם מֵרָחוֹק וְשָׁרַק לוֹ מִקְצֵה הָאָרֶץ וְהִנֵּה מְהֵרָה קַל יָבוֹא׃ 26
אֵין־עָיֵף וְאֵין־כּוֹשֵׁל בּוֹ לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן וְלֹא נִפְתַּח אֵזוֹר חֲלָצָיו וְלֹא 27
נִתַּק שְׂרוֹךְ נְעָלָיו׃ אֲשֶׁר חִצָּיו שְׁנוּנִים וְכָל־קַשְּׁתֹתָיו דְּרֻכוֹת פַּרְסוֹת 28
סוּסָיו כַּצַּר נֶחְשָׁבוּ וְגַלְגִּלָּיו כַּסּוּפָה׃ שְׁאָגָה לוֹ כַּלָּבִיא וְשָׁאַג כַּכְּפִירִים 29
וְיִנְהֹם וְיֹאחֵז טֶרֶף וְיַפְלִיט וְאֵין מַצִּיל׃ וְיִנְהֹם עָלָיו בַּיּוֹם הַהוּא ל
כְּנַהֲמַת־יָם וְנִבַּט לָאָרֶץ וְהִנֵּה־חֹשֶׁךְ צַר וָאוֹר חָשַׁךְ בַּעֲרִיפֶיהָ׃

Cap. VI. ו

ו
בִּשְׁנַת־מוֹת הַמֶּלֶךְ עֻזִּיָּהוּ וָאֶרְאֶה אֶת־אֲדֹנָי יֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא רָם וְנִשָּׂא א
וְשׁוּלָיו מְלֵאִים אֶת־הַהֵיכָל׃ שְׂרָפִים עֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ שֵׁשׁ כְּנָפַיִם שֵׁשׁ 2
כְּנָפַיִם לְאֶחָד בִּשְׁתַּיִם ׀ יְכַסֶּה פָנָיו וּבִשְׁתַּיִם יְכַסֶּה רַגְלָיו וּבִשְׁתַּיִם
יְעוֹפֵף׃ וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר קָדוֹשׁ ׀ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת 3
מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ׃ וַיָּנֻעוּ אַמּוֹת הַסִּפִּים מִקּוֹל הַקּוֹרֵא וְהַבַּיִת 4
יִמָּלֵא עָשָׁן׃ וָאֹמַר אוֹי־לִי כִי־נִדְמֵיתִי כִּי אִישׁ טְמֵא־שְׂפָתַיִם אָנֹכִי ה
וּבְתוֹךְ עַם־טְמֵא שְׂפָתַיִם אָנֹכִי יֹשֵׁב כִּי אֶת־הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת רָאוּ
עֵינָי׃ וַיָּעָף אֵלַי אֶחָד מִן־הַשְּׂרָפִים וּבְיָדוֹ רִצְפָּה בְּמֶלְקַחַיִם לָקַח 6
מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ׃ וַיַּגַּע עַל־פִּי וַיֹּאמֶר הִנֵּה נָגַע זֶה עַל־שְׂפָתֶיךָ וְסָר עֲוֹנֶךָ 7
וְחַטָּאתְךָ תְּכֻפָּר׃ וָאֶשְׁמַע אֶת־קוֹל אֲדֹנָי אֹמֵר אֶת־מִי אֶשְׁלַח וּמִי יֵלֶךְ־ 8
לָנוּ וָאֹמַר הִנְנִי שְׁלָחֵנִי׃ וַיֹּאמֶר לֵךְ וְאָמַרְתָּ לָעָם הַזֶּה שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ 9
וְאַל־תָּבִינוּ וּרְאוּ רָאוֹ וְאַל־תֵּדָעוּ׃ הַשְׁמֵן לֵב־הָעָם הַזֶּה וְאָזְנָיו הַכְבֵּד י
וְעֵינָיו הָשַׁע פֶּן־יִרְאֶה בְעֵינָיו וּבְאָזְנָיו יִשְׁמָע וּלְבָבוֹ יָבִין וָשָׁב וְרָפָא
לוֹ׃ וָאֹמַר עַד־מָתַי אֲדֹנָי וַיֹּאמֶר עַד אֲשֶׁר אִם־שָׁאוּ עָרִים מֵאֵין יוֹשֵׁב 11
וּבָתִּים מֵאֵין אָדָם וְהָאֲדָמָה תִּשָּׁאֶה שְׁמָמָה׃ וְרִחַק יְהוָה אֶת־הָאָדָם 12
וְרַבָּה הָעֲזוּבָה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃ וְעוֹד בָּהּ עֲשִׂרִיָּה וְשָׁבָה וְהָיְתָה לְבָעֵר 13
כָּאֵלָה וְכָאַלּוֹן אֲשֶׁר בְּשַׁלֶּכֶת מַצֶּבֶת בָּם זֶרַע קֹדֶשׁ מַצַּבְתָּהּ׃

V. v. 29. וְשָׁאַג — יִשְׁאַג ק׳   VI. v. 1. הפטרת וישמע יתרו׃

ס״ר יְהוָה   v. 10. קמץ ברביע   v. 13. ע״כ

Cap. VII. ז

ז

א וַיְהִי בִּימֵי אָחָז בֶּן־יוֹתָם בֶּן־עֻזִּיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עָלָה רְצִין מֶלֶךְ־
אֲרָם וּפֶקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל יְרוּשָׁלַםִ לַמִּלְחָמָה עָלֶיהָ וְלֹא
2 יָכֹל לְהִלָּחֵם עָלֶיהָ׃ וַיֻּגַּד לְבֵית דָּוִד לֵאמֹר נָחָה אֲרָם עַל־אֶפְרָיִם וַיָּנַע
3 לְבָבוֹ וּלְבַב עַמּוֹ כְּנוֹעַ עֲצֵי־יַעַר מִפְּנֵי־רוּחַ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְשַׁעְיָהוּ
צֵא־נָא לִקְרַאת אָחָז אַתָּה וּשְׁאָר יָשׁוּב בְּנֶךָ אֶל־קְצֵה תְּעָלַת הַבְּרֵכָה
4 הָעֶלְיוֹנָה אֶל־מְסִלַּת שְׂדֵה כוֹבֵס׃ וְאָמַרְתָּ אֵלָיו הִשָּׁמֵר וְהַשְׁקֵט אַל־
תִּירָא וּלְבָבְךָ אַל־יֵרַךְ מִשְּׁנֵי זַנְבוֹת הָאוּדִים הָעֲשֵׁנִים הָאֵלֶּה בָּחֳרִי־
ה אַף רְצִין וַאֲרָם וּבֶן־רְמַלְיָהוּ׃ יַעַן כִּי־יָעַץ עָלֶיךָ אֲרָם רָעָה אֶפְרַיִם
6 וּבֶן־רְמַלְיָהוּ לֵאמֹר׃ נַעֲלֶה בִיהוּדָה וּנְקִיצֶנָּה וְנַבְקִעֶנָּה אֵלֵינוּ וְנַמְלִיךְ
7 מֶלֶךְ בְּתוֹכָהּ אֵת בֶּן־טָבְאַל׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה לֹא תָקוּם וְלֹא
8 תִהְיֶה׃ כִּי רֹאשׁ אֲרָם דַּמֶּשֶׂק וְרֹאשׁ דַּמֶּשֶׂק רְצִין · וּבְעוֹד שִׁשִּׁים וְחָמֵשׁ
9 שָׁנָה יֵחַת אֶפְרַיִם מֵעָם׃ · וְרֹאשׁ אֶפְרַיִם שֹׁמְרוֹן וְרֹאשׁ שֹׁמְרוֹן בֶּן־
י רְמַלְיָהוּ אִם לֹא תַאֲמִינוּ כִּי לֹא תֵאָמֵנוּ׃ וַיּוֹסֶף יְהוָה דַּבֵּר אֶל־
11 אָחָז לֵאמֹר׃ שְׁאַל־לְךָ אוֹת מֵעִם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הַעְמֵק שְׁאָלָה אוֹ הַגְבֵּהַּ
12 13 לְמָעְלָה׃ וַיֹּאמֶר אָחָז לֹא־אֶשְׁאַל וְלֹא־אֲנַסֶּה אֶת־יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּ־
14 נָא בֵּית דָּוִד הַמְעַט מִכֶּם הַלְאוֹת אֲנָשִׁים כִּי תַלְאוּ גַּם אֶת־אֱלֹהָי׃ לָכֵן
יִתֵּן אֲדֹנָי הוּא לָכֶם אוֹת הִנֵּה הָעַלְמָה הָרָה וְיֹלֶדֶת בֵּן וְקָרָאת שְׁמוֹ
טו 16 עִמָּנוּ אֵל׃ חֶמְאָה וּדְבַשׁ יֹאכֵל לְדַעְתּוֹ מָאוֹס בָּרָע וּבָחוֹר בַּטּוֹב׃ כִּי
בְּטֶרֶם יֵדַע הַנַּעַר מָאֹס בָּרָע וּבָחֹר בַּטּוֹב תֵּעָזֵב הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־אַתָּה קָץ
17 מִפְּנֵי שְׁנֵי מְלָכֶיהָ׃ יָבִיא יְהוָה עָלֶיךָ וְעַל־עַמְּךָ וְעַל־בֵּית אָבִיךָ יָמִים
אֲשֶׁר לֹא־בָאוּ לְמִיּוֹם סוּר־אֶפְרַיִם מֵעַל יְהוּדָה · אֵת מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ ·
18 וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא יִשְׁרֹק יְהוָה לַזְּבוּב אֲשֶׁר בִּקְצֵה יְאֹרֵי מִצְרָיִם
19 וְלַדְּבוֹרָה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ אַשּׁוּר׃ וּבָאוּ וְנָחוּ כֻלָּם בְּנַחֲלֵי הַבַּתּוֹת וּבִנְקִיקֵי
כ הַסְּלָעִים וּבְכֹל הַנַּעֲצוּצִים וּבְכֹל הַנַּהֲלֹלִים׃ בַּיּוֹם הַהוּא יְגַלַּח אֲדֹנָי
בְּתַעַר הַשְּׂכִירָה בְּעֶבְרֵי נָהָר · בְּמֶלֶךְ אַשּׁוּר · אֶת־הָרֹאשׁ וְשַׂעַר
21 הָרַגְלָיִם וְגַם אֶת־הַזָּקָן תִּסְפֶּה׃ וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יְחַיֶּה־אִישׁ עֶגְלַת
22 בָּקָר וּשְׁתֵּי־צֹאן׃ וְהָיָה מֵרֹב עֲשׂוֹת חָלָב יֹאכַל חֶמְאָה כִּי־חֶמְאָה
23 וּדְבַשׁ יֹאכֵל כָּל־הַנּוֹתָר בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃ וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה כָל־
מָקוֹם אֲשֶׁר יִהְיֶה־שָּׁם אֶלֶף גֶּפֶן בְּאֶלֶף כָּסֶף לַשָּׁמִיר וְלַשַּׁיִת יִהְיֶה׃
24 כה בַּחִצִּים וּבַקֶּשֶׁת יָבוֹא שָׁמָּה כִּי־שָׁמִיר וָשַׁיִת תִּהְיֶה כָל־הָאָרֶץ׃ וְכֹל

פסק *-* v. 8. 17. 20. פתח בס"פ v. 6. מלעיל v. 2. VII.

CAP. VII.

Signum Achaz regi datur. Israëlitarum interitus.

1. * Et factum est in diebus Achaz filii Ioathan, filii Oziae regis Iuda, ascendit Rasin rex Syriae, et Phacee filius Romeliae rex Israël in Ierusalem, ad praeliandum contra eam, et non potuerunt debellare eam.
* 4 Reg. 16, 5.

2. Et nuntiaverunt domui David, dicentes: Requievit Syria super Ephraim, et commotum est cor eius, et cor populi eius, sicut moventur ligna silvarum a facie venti.

3. Et dixit Dominus ad Isaiam: Egredere in occursum Achaz tu, et qui derelictus est Iasub filius tuus, ad extremum aquaeductus * piscinae superioris in via agri fullonis.
* 4 Reg. 18, 17.

4. Et dices ad eum: Vide, ut sileas; noli timere, et cor tuum ne formidet a duabus caudis titionum fumigantium istorum in ira furoris Rasin regis Syriae, et filii Romeliae;

5. eo quod consilium inierit contra te Syria in malum Ephraim, et filius Romeliae, dicentes:

6. Ascendamus ad Iudam, et suscitemus eum, et avellamus eum ad nos, et ponamus regem in medio eius filium Tabeel.

7. Haec dicit Dominus Deus: Non stabit, et non erit istud;

8. sed caput Syriae Damascus, et caput Damasci Rasin; et adhuc sexaginta et quinque anni, et desinet Ephraim esse populus.

9. Et caput Ephraim Samaria, et caput Samariae filius Romeliae. Si non credideritis, non permanebitis.

10. Et adiecit Dominus loqui ad Achaz, dicens.

11. Pete tibi signum a Domino Deo tuo in profundum inferni, sive in excelsum supra.

12. Et dixit Achaz: Non petam, et non tentabo Dominum.

13. Et dixit: Audite ergo domus David: Numquid parum vobis est, molestos esse hominibus, quia molesti estis et Deo meo?

14. Propter hoc dabit Dominus ipse vobis signum. * Ecce! virgo concipiet, et pariet filium, et vocabitur nomen eius Emmanuel.
* Matth. 1, 23. Luc. 1, 31.

15. Butyrum et mel comedet, ut sciat reprobare malum, et eligere bonum.

16. Quia, antequam sciat puer reprobare malum, et eligere bonum, derelinquetur terra, quam tu detestaris a facie duorum regum suorum.

17. Adducet Dominus super te, et super populum tuum, et super domum patris tui dies, qui non venerunt a diebus separationis Ephraim a Iuda cum rege Assyriorum.

18. Et erit in die illa: Sibilabit Dominus muscae, quae est in extremo fluminum Aegypti, et api, quae est in terra Assur;

19. et venient, et requiescent omnes in torrentibus vallium, et in cavernis petrarum, et in omnibus frutetis, et in universis foraminibus.

20. In die illa radet Dominus in novacula conducta in his, qui trans flumen sunt, in rege Assyriorum, caput et pilos pedum, et barbam universam.

21. Et erit in die illa: Nutriet homo vaccam boum, et duas oves,

22. et prae ubertate lactis comedet butyrum; butyrum enim et mel manducabit omnis, qui relictus fuerit in medio terrae.

23. Et erit in die illa: Omnis locus, ubi fuerint mille vites, mille argenteis, in spinas et in vepres erunt.

24. Cum sagittis et arcu ingredientur illuc; vepres enim et spinae erunt in universa terra.

25. Et omnes montes, qui in sarculo sarrientur, non veniet illuc terror spinarum et veprium, et erit in pascua bovis, et in conculcationem pecoris.

Cap. VIII.

Mandatum Isaiae datum. Assyriis mala intentantur. Magos consulere prohibetur.

1. Et dixit Dominus ad me: Sume tibi librum grandem, et scribe in eo stylo hominis: Velociter spolia detrahe, cito praedare.

2. Et adhibui mihi testes fideles, Uriam sacerdotem, et Zachariam filium Barachiae,

3. et accessi ad prophetissam, et concepit, et peperit filium. Et dixit Dominus ad me: Voca nomen eius: Accelera spolia detrahere; festina praedari.

4. Quia, antequam sciat puer vocare patrem suum et matrem suam, auferetur fortitudo Damasci, et spolia Samariae, coram rege Assyriorum.

5. Et adiecit Dominus loqui ad me adhuc, dicens:

6. Pro eo, quod abiecit populus iste aquas Siloë, quae vadunt cum silentio, et assumpsit magis Rasin, et filium Romeliae;

7. propter hoc ecce! Dominus adducet super eos aquas fluminis fortes et multas, regem Assyriorum, et omnem gloriam eius; et ascendet super omnes rivos eius, et fluet super universas ripas eius;

8. et ibit per Iudam, inundans, et transiens usque ad collum veniet. Et erit extensio alarum eius, implens latitudinem terrae tuae, o Emmanuel.

9. Congregamini populi, et vincimini, et audite universae procul terrae; confortamini, et vincimini, accingite vos et vincimini;

10. inite consilium, et dissipabitur; loquimini verbum, et non fiet; quia nobiscum Deus.

11. Haec enim ait Dominus ad me: Sicut in manu forti erudivit me, ne irem in via populi huius, dicens:

12. Non dicatis, coniuratio; omnia enim, quae loquitur populus iste, coniuratio est; et timorem eius ne timeatis, neque paveatis.

13. Dominum exercituum ipsum sanctificate; ipse pavor vester, et ipse terror vester.

14. Et erit vobis in sanctificationem*. In lapidem autem offensionis, et in petram scandali, duabus domibus Israël; in laqueum et in ruinam habitantibus Ierusalem.

* Luc. 2, 34. Rom. 9, 32. 1 Petr. 2, 6.

15. Et offendent ex eis plurimi, et cadent, et conterentur, et irretientur, et capientur.

16. Liga testimonium, signa legem in discipulis meis.

17. Et expectabo Dominum, qui abscondit faciem suam a domo Iacob, et praestolabor eum.

18. Ecce! ego et pueri mei, quos dedit mihi Dominus in signum, et in portentum Israël a Domino exercituum, qui habitat in monte Sion.

19. Et cum dixerint ad vos: Quaerite a pythonibus, et a divinis, qui strident in incantationibus suis: Numquid non populus a Deo suo requiret, pro vivis a mortuis?

20. Ad legem magis, et ad testimonium. Quod si non dixerint iuxta verbum hoc, non erit eis matutina lux.

21. Et transibit per eam, corruet, et esuriet; et cum esurierit, irascetur, et maledicet regi suo, et Deo suo, et suspiciet sursum.

22. Et ad terram intuebitur, et ecce! tribulatio et tenebrae, dissolutio et angustia, et caligo persequens, et non poterit avolare de angustia sua.

הֶהָרִים אֲשֶׁר בַּמַּעְדֵּר יֵעָדֵרוּן לֹא־תָבוֹא שָׁמָּה יִרְאַת שָׁמִיר וָשָׁיִת וְהָיָה
לְמִשְׁלַח שׁוֹר וּלְמִרְמַס שֶׂה

ח Cap. VIII. ח

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קַח־לְךָ גִּלָּיוֹן גָּדוֹל וּכְתֹב עָלָיו בְּחֶרֶט אֱנוֹשׁ לְמַהֵר א
שָׁלָל חָשׁ בַּז׃ וְאָעִידָה לִּי עֵדִים נֶאֱמָנִים אֵת אוּרִיָּה הַכֹּהֵן וְאֶת־ 2
זְכַרְיָהוּ בֶּן־יְבֶרֶכְיָהוּ׃ וָאֶקְרַב אֶל־הַנְּבִיאָה וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן וַיֹּאמֶר 3
יְהוָה אֵלַי קְרָא שְׁמוֹ מַהֵר שָׁלָל חָשׁ בַּז׃ כִּי בְּטֶרֶם יֵדַע הַנַּעַר קְרֹא 4
אָבִי וְאִמִּי יִשָּׂא ׀ אֶת־חֵיל דַּמֶּשֶׂק וְאֵת שְׁלַל שֹׁמְרוֹן לִפְנֵי מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃
וַיֹּסֶף יְהוָה דַּבֵּר אֵלַי עוֹד לֵאמֹר׃ יַעַן כִּי מָאַס הָעָם הַזֶּה אֵת מֵי ה 6
הַשִּׁלֹחַ הַהֹלְכִים לְאַט וּמְשׂוֹשׂ אֶת־רְצִין וּבֶן־רְמַלְיָהוּ׃ וְלָכֵן הִנֵּה אֲדֹנָי 7
מַעֲלֶה עֲלֵיהֶם אֶת־מֵי הַנָּהָר הָעֲצוּמִים וְהָרַבִּים ׀ אֶת־מֶלֶךְ אַשּׁוּר וְאֶת־
כָּל־כְּבוֹדוֹ ׀ וְעָלָה עַל־כָּל־אֲפִיקָיו וְהָלַךְ עַל־כָּל־גְּדוֹתָיו׃ וְחָלַף בִּיהוּדָה 8
שָׁטַף וְעָבַר עַד־צַוָּאר יַגִּיעַ וְהָיָה מֻטּוֹת כְּנָפָיו מְלֹא־רֹחַב אַרְצְךָ עִמָּנוּ
אֵל׃ רֹעוּ עַמִּים וָחֹתּוּ וְהַאֲזִינוּ כֹּל מֶרְחַקֵּי־אָרֶץ הִתְאַזְּרוּ וָחֹתּוּ 9
הִתְאַזְּרוּ וָחֹתּוּ׃ עֻצוּ עֵצָה וְתֻפָר דַּבְּרוּ דָבָר וְלֹא יָקוּם כִּי עִמָּנוּ אֵל׃ י
כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֵלַי בְּחֶזְקַת הַיָּד וְיִסְּרֵנִי מִלֶּכֶת בְּדֶרֶךְ הָעָם־ 11
הַזֶּה לֵאמֹר׃ לֹא־תֹאמְרוּן קֶשֶׁר לְכֹל אֲשֶׁר־יֹאמַר הָעָם הַזֶּה קָשֶׁר וְאֶת־ 12
מוֹרָאוֹ לֹא־תִירְאוּ וְלֹא תַעֲרִיצוּ׃ אֶת־יְהוָה צְבָאוֹת אֹתוֹ תַקְדִּישׁוּ וְהוּא 13
מוֹרַאֲכֶם וְהוּא מַעֲרִצְכֶם׃ וְהָיָה לְמִקְדָּשׁ וּלְאֶבֶן נֶגֶף וּלְצוּר מִכְשׁוֹל 14
לִשְׁנֵי בָתֵּי יִשְׂרָאֵל לְפַח וּלְמוֹקֵשׁ לְיוֹשֵׁב יְרוּשָׁלִָם׃ וְכָשְׁלוּ בָם רַבִּים טו
וְנָפְלוּ וְנִשְׁבָּרוּ וְנוֹקְשׁוּ וְנִלְכָּדוּ׃ צוֹר תְּעוּדָה חֲתוֹם תּוֹרָה בְּלִמֻּדָי׃ 16
וְחִכִּיתִי לַיהוָה הַמַּסְתִּיר פָּנָיו מִבֵּית יַעֲקֹב וְקִוֵּיתִי לוֹ׃ הִנֵּה אָנֹכִי 17 18
וְהַיְלָדִים אֲשֶׁר נָתַן־לִי יְהוָה לְאֹתוֹת וּלְמוֹפְתִים בְּיִשְׂרָאֵל מֵעִם יְהוָה
צְבָאוֹת הַשֹּׁכֵן בְּהַר צִיּוֹן׃ וְכִי־יֹאמְרוּ אֲלֵיכֶם דִּרְשׁוּ אֶל־הָאֹבוֹת וְאֶל־ 19
הַיִּדְּעֹנִים הַמְצַפְצְפִים וְהַמַּהְגִּים הֲלֹא־עַם אֶל־אֱלֹהָיו יִדְרֹשׁ בְּעַד הַחַיִּים
אֶל־הַמֵּתִים׃ לְתוֹרָה וְלִתְעוּדָה אִם־לֹא יֹאמְרוּ כַּדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אֵין־ כ
לוֹ שָׁחַר׃ וְעָבַר בָּהּ נִקְשֶׁה וְרָעֵב וְהָיָה כִי־יִרְעַב וְהִתְקַצַּף וְקִלֵּל 21
בְּמַלְכּוֹ וּבֵאלֹהָיו וּפָנָה לְמָעְלָה׃ וְאֶל־אֶרֶץ יַבִּיט וְהִנֵּה צָרָה וַחֲשֵׁכָה 22
מְעוּף צוּקָה וַאֲפֵלָה מְנֻדָּח׃ כִּי לֹא מוּעָף לַאֲשֶׁר מוּצָק לָהּ כָּעֵת 23
הָרִאשׁוֹן הֵקַל אַרְצָה זְבֻלוּן וְאַרְצָה נַפְתָּלִי וְהָאַחֲרוֹן הִכְבִּיד דֶּרֶךְ הַיָּם
עֵבֶר הַיַּרְדֵּן גְּלִיל הַגּוֹיִם׃

VIII. v. 6. פתח באתנח v. 7. ספק *-* v. 20. נ"א לָהֶם

ט Cap. IX. ט

א הָעָם הַהֹלְכִים בַּחֹשֶׁךְ רָאוּ אוֹר גָּדוֹל יֹשְׁבֵי בְּאֶרֶץ צַלְמָוֶת אוֹר נָגַהּ
2 עֲלֵיהֶם׃ הִרְבִּיתָ הַגּוֹי לֹא הִגְדַּלְתָּ הַשִּׂמְחָה שָׂמְחוּ לְפָנֶיךָ כְּשִׂמְחַת
3 בַּקָּצִיר כַּאֲשֶׁר יָגִילוּ בְּחַלְּקָם שָׁלָל׃ כִּי ׀ אֶת־עֹל סֻבֳּלוֹ וְאֵת מַטֵּה שִׁכְמוֹ
4 שֵׁבֶט הַנֹּגֵשׂ בּוֹ הַחִתֹּתָ כְּיוֹם מִדְיָן׃ כִּי כָל־סְאוֹן סֹאֵן בְּרַעַשׁ וְשִׂמְלָה
ה מְגוֹלָלָה בְדָמִים וְהָיְתָה לִשְׂרֵפָה מַאֲכֹלֶת אֵשׁ׃ כִּי־יֶלֶד יֻלַּד־לָנוּ בֵּן
נִתַּן־לָנוּ וַתְּהִי הַמִּשְׂרָה עַל־שִׁכְמוֹ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ פֶּלֶא יוֹעֵץ אֵל גִּבּוֹר
6 אֲבִי־עַד שַׂר־שָׁלוֹם׃ לְםַרְבֵּה הַמִּשְׂרָה וּלְשָׁלוֹם אֵין־קֵץ עַל־כִּסֵּא דָוִד
וְעַל־מַמְלַכְתּוֹ לְהָכִין אֹתָהּ וּלְסַעֲדָהּ בְּמִשְׁפָּט וּבִצְדָקָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם
7 קִנְאַת יְהוָה צְבָאוֹת תַּעֲשֶׂה־זֹּאת׃ דָּבָר שָׁלַח אֲדֹנָי בְּיַעֲקֹב וְנָפַל
8 בְּיִשְׂרָאֵל׃ וְיָדְעוּ הָעָם כֻּלּוֹ אֶפְרַיִם וְיוֹשֵׁב שֹׁמְרוֹן בְּגַאֲוָה וּבְגֹדֶל לֵבָב
9 י לֵאמֹר׃ לְבֵנִים נָפָלוּ וְגָזִית נִבְנֶה שִׁקְמִים גֻּדָּעוּ וַאֲרָזִים נַחֲלִיף׃ וַיְשַׂגֵּב
11 יְהוָה אֶת־צָרֵי רְצִין עָלָיו וְאֶת־אֹיְבָיו יְסַכְסֵךְ׃ אֲרָם מִקֶּדֶם וּפְלִשְׁתִּים
מֵאָחוֹר וַיֹּאכְלוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל בְּכָל־פֶּה בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ
12 נְטוּיָה׃ וְהָעָם לֹא־שָׁב עַד־הַמַּכֵּהוּ וְאֶת־יְהוָה צְבָאוֹת לֹא דָרָשׁוּ׃
13 14 וַיַּכְרֵת יְהוָה מִיִּשְׂרָאֵל רֹאשׁ וְזָנָב כִּפָּה וְאַגְמוֹן יוֹם אֶחָד׃ · זָקֵן וּנְשׂוּא־
טו פָנִים הוּא הָרֹאשׁ וְנָבִיא מוֹרֶה־שֶּׁקֶר הוּא הַזָּנָב׃ וַיִּהְיוּ מְאַשְּׁרֵי הָעָם־
16 הַזֶּה מַתְעִים וּמְאֻשָּׁרָיו מְבֻלָּעִים׃ עַל־כֵּן עַל־בַּחוּרָיו לֹא־יִשְׂמַח ׀ אֲדֹנָי
וְאֶת־יְתֹמָיו וְאֶת־אַלְמְנוֹתָיו לֹא יְרַחֵם כִּי כֻלּוֹ חָנֵף וּמֵרַע וְכָל־פֶּה דֹּבֵר
17 נְבָלָה בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה׃ כִּי־בָעֲרָה כָאֵשׁ רִשְׁעָה
18 שָׁמִיר וָשַׁיִת תֹּאכֵל וַתִּצַּת בְּסִבְכֵי הַיַּעַר וַיִּתְאַבְּכוּ גֵּאוּת עָשָׁן׃ בְּעֶבְרַת
יְהוָה צְבָאוֹת נֶעְתַּם אָרֶץ וַיְהִי הָעָם כְּמַאֲכֹלֶת אֵשׁ אִישׁ אֶל־אָחִיו
19 לֹא יַחְמֹלוּ׃ וַיִּגְזֹר עַל־יָמִין וְרָעֵב וַיֹּאכַל עַל־שְׂמֹאול וְלֹא שָׂבֵעוּ אִישׁ
כ בְּשַׂר־זְרֹעוֹ יֹאכֵלוּ׃ מְנַשֶּׁה אֶת־אֶפְרַיִם וְאֶפְרַיִם אֶת־מְנַשֶּׁה יַחְדָּו הֵמָּה
עַל־יְהוּדָה בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה׃

י Cap. X. י

א 2 הוֹי הַחֹקְקִים חִקְקֵי־אָוֶן וּמְכַתְּבִים עָמָל כִּתֵּבוּ׃ לְהַטּוֹת מִדִּין דַּלִּים
וְלִגְזֹל מִשְׁפַּט עֲנִיֵּי עַמִּי לִהְיוֹת אַלְמָנוֹת שְׁלָלָם וְאֶת־יְתוֹמִים יָבֹזּוּ׃
3 וּמַה־תַּעֲשׂוּ לְיוֹם פְּקֻדָּה וּלְשׁוֹאָה מִמֶּרְחָק תָּבוֹא עַל־מִי תָּנוּסוּ לְעֶזְרָה
4 וְאָנָה תַעַזְבוּ כְּבוֹדְכֶם׃ בִּלְתִּי כָרַע תַּחַת אַסִּיר וְתַחַת הֲרוּגִים יִפֹּלוּ
ה בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה׃ הוֹי אַשּׁוּר שֵׁבֶט אַפִּי
6 וּמַטֶּה־הוּא בְיָדָם זַעְמִי׃ בְּגוֹי חָנֵף אֲשַׁלְּחֶנּוּ וְעַל־עַם עֶבְרָתִי אֲצַוֶּנּוּ

IX. v. 2. לוֹ ק׳   v. 10. נ״א שָׂבֵי   v. 14. ספס

CAP. IX.

Prophetia de regno Messiae.

1. Primo tempore alleviata est terra Zabulon, et terra Nephthali; et novissimo aggravata est via maris trans Iordanem Galilaeae gentium.

2. Populus, qui ambulabat in tenebris, vidit lucem magnam; habitantibus in regione umbrae mortis, lux orta est eis.

3. Multiplicasti gentem; et non magnificasti laetitiam. Laetabuntur coram te, sicut qui laetantur in messe, sicut exultant victores capta praeda, quando dividunt spolia.

4. Iugum enim oneris eius, et virgam humeri eius, et sceptrum exactoris eius superasti, * sicut in die Madian. * Iud. 7, 12.

5. Quia omnis violenta praedatio cum tumultu, et vestimentum mistum sanguine, erit in combustionem, et cibus ignis.

6. Parvulus enim natus est nobis, et filius datus est nobis, et factus est principatus super humerum eius; et vocabitur nomen eius: admirabilis, consiliarius, Deus, fortis, pater futuri saeculi, princeps pacis.

7. Multiplicabitur eius imperium, et pacis non erit finis; super solium David, et super regnum eius sedebit; ut confirmet illud, et corroboret in iudicio et iustitia, amodo et usque in sempiternum; zelus Domini exercituum faciet hoc.

8. Verbum misit Dominus in Iacob, et cecidit in Israël.

9. Et sciet omnis populus Ephraim, et habitantes Samariam, in superbia et magnitudine cordis dicentes:

10. Lateres ceciderunt, sed quadris lapidibus aedificabimus; sycomoros succiderunt, sed cedros immutabimus.

11. Et elevabit Dominus hostes Rasin * super eum, et inimicos eius in tumultum vertet; * 4 Reg. 16, 9.

12. Syriam ab Oriente, et Philisthiim ab Occidente; et devorabunt Israël toto ore. In omnibus his non est aversus furor eius, sed adhuc manus eius extenta.

13. Et populus non est reversus ad percutientem se, et Dominum exercituum non inquisierunt.

14. Et disperdet Dominus ab Israël caput et caudam incurvantem et refraenantem, die una.

15. Longaevus et honorabilis, ipse est caput; et Propheta docens mendacium, ipse est cauda.

16. Et erunt, qui beatificant populum istum, seducentes; et qui beatificantur, praecipitati.

17. Propter hoc super adolescentulis eius non laetabitur Dominus; et pupillorum eius, et viduarum non miserebitur; quia omnis hypocrita est et nequam, et universum os locutum est stultitiam. In omnibus his non est aversus furor eius, sed adhuc manus eius extenta.

18. Succensa est enim quasi ignis impietas, veprem et spinam vorabit; et succendetur in densitate saltus, et convolvetur superbia fumi.

19. In ira Domini exercituum conturbata est terra, et erit populus quasi esca ignis; vir fratri suo non parcet.

20. Et declinabit ad dexteram, et esuriet; et comedet ad sinistram, et non saturabitur; unusquisque carnem brachii sui vorabit; Manasses Ephraim, et Ephraim Manassen, simul ipsi contra Iudam.

21. In omnibus his non est aversus furor eius, sed adhuc manus eius extenta.

CAP. X.

Mala oppressoribus viduarum et orphanorum, et Assyriis; prospera Israëlitis praedicuntur.

1. Vae! qui condunt leges iniquas; et scribentes, iniustitiam scripserunt;

2. ut opprimerent in iudicio pauperes, et vim facerent causae humilium populi mei; ut essent viduae praeda eorum, et pupillos diriperent.

3. Quid facietis in die visitationis, et calamitatis de longe venientis? ad cuius confugietis auxilium? et ubi derelinquetis gloriam vestram;

4. ne incurvemini sub vinculo, et cum interfectis cadatis? Super omnibus his non est aversus furor eius, sed adhuc manus eius extenta.

5. Vae! Assur, virga furoris mei et baculus ipse est, in manu eorum indignatio mea.

6. Ad gentem fallacem mittam eum, et contra populum furoris mei

mandabo illi, ut auferat spolia, et diripiat praedam, et ponat illum in conculcationem quasi lutum platearum.

7. Ipse autem non sic arbitrabitur, et cor eius non ita existimabit; sed ad conterendum erit cor eius, et ad internecionem gentium non paucarum.

8. Dicet enim:

9. Numquid non principes mei simul reges sunt? Numquid non ut Charcamis, sic Calano; et ut Arphad, sic Emath? Numquid non ut Damascus, sic Samaria?

10. Quomodo invenit manus mea regna idoli, sic et simulacra eorum de Ierusalem, et de Samaria.

11. Numquid non sicut feci Samariae et idolis eius, sic faciam Ierusalem et simulacris eius?

12. Et erit: cum impleverit Dominus cuncta opera sua in monte Sion, et in Ierusalem, visitabo super fructum magnifici cordis regis * Assur, et super gloriam altitudinis oculorum eius.

* c. 37, 36. 4 Reg. 19, 35.

13. Dixit enim: In fortitudine manus meae feci, et in sapientia mea intellexi; et abstuli terminos populorum, et principes eorum depraedatus sum, et detraxi quasi potens in sublimi residentes.

14. Et invenit quasi nidum manus mea fortitudinem populorum; et sicut colliguntur ova, quae derelicta sunt, sic universam terram ego congregavi; et non fuit, qui moveret pennam, et aperiret os, et ganniret.

15. Numquid gloriabitur securis contra eum, qui secat in ea? aut exaltabitur serra contra eum, a quo trahitur? quomodo si elevetur virga contra elevantem se, et exaltetur baculus, qui utique lignum est.

16. Propter hoc mittet dominator Dominus exercituum in pinguibus eius tenuitatem; et subtus gloriam eius succensa ardebit quasi combustio ignis.

17. Et erit lumen Israël in igne, et Sanctus eius in flamma; et succendetur, et devorabitur spina eius, et vepres in die una.

18. Et gloria saltus eius, et carmeli eius, ab anima usque ad carnem consumetur, et erit terrore profugus.

19. Et reliquiae ligni saltus eius prae paucitate numerabuntur, et puer scribet eos.

20. Et erit in die illa: non adiiciet residuum Israël, et hi, qui fugerint de domo Iacob, inniti super eo, qui percutit eos; sed innitetur super Dominum sanctum Israël in veritate.

21. Reliquiae convertentur, reliquiae, inquam, Iacob ad Deum fortem.

22. * Si enim fuerit populus tuus Israël quasi arena maris, reliquiae convertentur ex eo; consummatio abbreviata inundabit iustitiam.

* c. 11, 11. Rom. 9, 27.

23. Consummationem enim et abbreviationem Dominus Deus exercituum faciet in medio omnis terrae.

24. Propter hoc, haec dicit Dominus Deus exercituum: Noli timere populus meus habitator Sion, ab Assur; in virga percutiet te, et baculum suum levabit super te in via Aegypti.

25. Adhuc enim paululum modicumque, et consummabitur indignatio et furor meus super scelus eorum.

26. * Et suscitabit super eum Dominus exercituum flagellum, † iuxta plagam Madian in petra Oreb, et virgam suam super mare, et levabit eam in via Aegypti.

* c. 37, 36. † Iud. 7, 25.

27. Et erit in die illa: Auferetur onus eius de humero tuo, et iugum eius de collo tuo, et computrescet iugum a facie olei.

28. Veniet in Aiath, transibit in Magron; apud Machmas commendabit vasa sua.

29. Transierunt cursim, Gaba sedes nostra; obstupuit Rama, Gabaath Saulis fugit.

30. Hinni voce tua filia Gallim, attende Laisa, paupercula Anathoth.

31. Migravit Medemena; habitatores Gabim confortamini.

32. Adhuc dies est, ut in Nobe stetur; agitabit manum suam super montem filiae Sion, collem Ierusalem.

7 לְשַׁלֵּל שָׁלָל וְלָבֹז בַּז וּלְשִׂימוֹ מִרְמָס כְּחֹמֶר חוּצוֹת׃ וְהוּא לֹא־כֵן יְדַמֶּה
וּלְבָבוֹ לֹא־כֵן יַחְשֹׁב כִּי לְהַשְׁמִיד בִּלְבָבוֹ וּלְהַכְרִית גּוֹיִם לֹא מְעָט׃
8 9 כִּי יֹאמַר הֲלֹא שָׂרַי יַחְדָּו מְלָכִים׃ הֲלֹא כְּכַרְכְּמִישׁ כַּלְנוֹ אִם־לֹא
י כְּאַרְפַּד חֲמָת אִם־לֹא כְדַמֶּשֶׂק שֹׁמְרוֹן׃ כַּאֲשֶׁר מָצְאָה יָדִי לְמַמְלְכֹת
11 הָאֱלִיל וּפְסִילֵיהֶם מִירוּשָׁלִַם וּמִשֹּׁמְרוֹן׃ הֲלֹא כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְשֹׁמְרוֹן
12 וְלֶאֱלִילֶיהָ כֵּן אֶעֱשֶׂה לִירוּשָׁלִַם וְלַעֲצַבֶּיהָ׃ וְהָיָה כִּי־יְבַצַּע אֲדֹנָי
אֶת־כָּל־מַעֲשֵׂהוּ בְּהַר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלִָם אֶפְקֹד עַל־פְּרִי־גֹדֶל לְבַב מֶלֶךְ־
13 אַשּׁוּר וְעַל־תִּפְאֶרֶת רוּם עֵינָיו׃ כִּי אָמַר בְּכֹחַ יָדִי עָשִׂיתִי וּבְחָכְמָתִי
כִּי נְבֻנוֹתִי וְאָסִיר ׀ גְּבוּלֹת עַמִּים וַעֲתִידֹתֵיהֶם שׁוֹשֵׂתִי וְאוֹרִיד כַּאַבִּיר
14 יוֹשְׁבִים׃ וַתִּמְצָא כַקֵּן ׀ יָדִי לְחֵיל הָעַמִּים וְכֶאֱסֹף בֵּיצִים עֲזֻבוֹת כָּל־
טו הָאָרֶץ אֲנִי אָסָפְתִּי וְלֹא הָיָה נֹדֵד כָּנָף וּפֹצֶה פֶה וּמְצַפְצֵף׃ הֲיִתְפָּאֵר
הַגַּרְזֶן עַל הַחֹצֵב בּוֹ אִם־יִתְגַּדֵּל הַמַּשּׂוֹר עַל־מְנִיפוֹ כְּהָנִיף שֵׁבֶט אֶת־
16 מְרִימָיו כְּהָרִים מַטֶּה לֹא־עֵץ׃ לָכֵן יְשַׁלַּח הָאָדוֹן אֲדֹנָי צְבָאוֹת
17 בְּמִשְׁמַנָּיו רָזוֹן וְתַחַת כְּבֹדוֹ יֵקַד יְקֹד כִּיקוֹד אֵשׁ׃ וְהָיָה אוֹר־יִשְׂרָאֵל
18 לְאֵשׁ וּקְדוֹשׁוֹ לְלֶהָבָה וּבָעֲרָה וְאָכְלָה שִׁיתוֹ וּשְׁמִירוֹ בְּיוֹם אֶחָד׃ וּכְבוֹד
19 יַעְרוֹ וְכַרְמִלּוֹ מִנֶּפֶשׁ וְעַד־בָּשָׂר יְכַלֶּה וְהָיָה כִּמְסֹס נֹסֵס׃ וּשְׁאָר עֵץ
כ יַעְרוֹ מִסְפָּר יִהְיוּ וְנַעַר יִכְתְּבֵם׃ וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא לֹא־יוֹסִיף עוֹד
שְׁאָר יִשְׂרָאֵל וּפְלֵיטַת בֵּית־יַעֲקֹב לְהִשָּׁעֵן עַל־מַכֵּהוּ וְנִשְׁעַן עַל־יְהוָה
21 22 קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בֶּאֱמֶת׃ שְׁאָר יָשׁוּב שְׁאָר יַעֲקֹב אֶל־אֵל גִּבּוֹר׃ כִּי אִם־
יִהְיֶה עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הַיָּם שְׁאָר יָשׁוּב בּוֹ כִּלָּיוֹן חָרוּץ שׁוֹטֵף
23 צְדָקָה׃ כִּי כָלָה וְנֶחֱרָצָה אֲדֹנָי יֱהוִה צְבָאוֹת עֹשֶׂה בְּקֶרֶב כָּל־הָאָרֶץ׃
24 לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה צְבָאוֹת אַל־תִּירָא עַמִּי יֹשֵׁב צִיּוֹן מֵאַשּׁוּר
כה בַּשֵּׁבֶט יַכֶּכָּה וּמַטֵּהוּ יִשָּׂא־עָלֶיךָ בְּדֶרֶךְ מִצְרָיִם׃ כִּי־עוֹד מְעַט מִזְעָר
26 וְכָלָה זַעַם וְאַפִּי עַל־תַּבְלִיתָם׃ וְעוֹרֵר עָלָיו יְהוָה צְבָאוֹת שׁוֹט כְּמַכַּת
27 מִדְיָן בְּצוּר עוֹרֵב וּמַטֵּהוּ עַל־הַיָּם וּנְשָׂאוֹ בְּדֶרֶךְ מִצְרָיִם׃ וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם
הַהוּא יָסוּר סֻבֳּלוֹ מֵעַל שִׁכְמֶךָ וְעֻלּוֹ מֵעַל צַוָּארֶךָ וְחֻבַּל עֹל מִפְּנֵי־שָׁמֶן׃
28 29 בָּא עַל־עַיַּת עָבַר בְּמִגְרוֹן לְמִכְמָשׂ יַפְקִיד כֵּלָיו׃ עָבְרוּ מַעְבָּרָה גֶּבַע
ל מָלוֹן לָנוּ חָרְדָה הָרָמָה גִּבְעַת שָׁאוּל נָסָה׃ צַהֲלִי קוֹלֵךְ בַּת־גַּלִּים
31 הַקְשִׁיבִי לַיְשָׁה עֲנִיָּה עֲנָתוֹת׃ נָדְדָה מַדְמֵנָה יֹשְׁבֵי הַגֵּבִים הֵעִיזוּ׃
32 33 עוֹד הַיּוֹם בְּנֹב לַעֲמֹד יְנֹפֵף יָדוֹ הַר בַּת־צִיּוֹן גִּבְעַת יְרוּשָׁלִָם׃ הִנֵּה

X. v. 6. וּלְשִׂימוֹ — וּלְשׂוּמוֹ ק׳ v. 13. וַעֲתִידֹ׳ — וַעֲתוּ׳ ק׳:
ס״ סֵ: כְּאַבִּיר — כַּבִּיר ק׳ v. 25. נ״א תַּכְ׳ v. 32. הפטרת יום שמיני
של פסח: במס׳ בֵּית־ כ׳ בַּת־ ק׳

הָאָדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת מְסָעֵף פֻּארָה בְּמַעֲרָצָה וְרָמֵי הַקּוֹמָה גְּדֻעִים
34 וְהַגְּבֹהִים יִשְׁפָּלוּ׃ וְנִקַּף סִבְכֵי הַיַּעַר בַּבַּרְזֶל וְהַלְּבָנוֹן בְּאַדִּיר יִפּוֹל׃

Cap. XI. יא

יא

א 2 וְיָצָא חֹטֶר מִגֵּזַע יִשָׁי וְנֵצֶר מִשָּׁרָשָׁיו יִפְרֶה׃ וְנָחָה עָלָיו רוּחַ יְהוָה
3 רוּחַ חָכְמָה וּבִינָה רוּחַ עֵצָה וּגְבוּרָה רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת יְהוָה׃ וַהֲרִיחוֹ
בְּיִרְאַת יְהוָה וְלֹא־לְמַרְאֵה עֵינָיו יִשְׁפּוֹט וְלֹא־לְמִשְׁמַע אָזְנָיו יוֹכִיחַ׃
4 וְשָׁפַט בְּצֶדֶק דַּלִּים וְהוֹכִיחַ בְּמִישׁוֹר לְעַנְוֵי־אָרֶץ וְהִכָּה־אֶרֶץ בְּשֵׁבֶט
ה פִּיו וּבְרוּחַ שְׂפָתָיו יָמִית רָשָׁע׃ וְהָיָה צֶדֶק אֵזוֹר מָתְנָיו וְהָאֱמוּנָה
6 אֵזוֹר חֲלָצָיו׃ וְגָר זְאֵב עִם־כֶּבֶשׂ וְנָמֵר עִם־גְּדִי יִרְבָּץ וְעֵגֶל וּכְפִיר
7 וּמְרִיא יַחְדָּו וְנַעַר קָטֹן נֹהֵג בָּם׃ וּפָרָה וָדֹב תִּרְעֶינָה יַחְדָּו יִרְבְּצוּ
8 יַלְדֵיהֶן וְאַרְיֵה כַּבָּקָר יֹאכַל־תֶּבֶן׃ וְשִׁעֲשַׁע יוֹנֵק עַל־חֻר פָּתֶן וְעַל
9 מְאוּרַת צִפְעוֹנִי גָּמוּל יָדוֹ הָדָה׃ לֹא־יָרֵעוּ וְלֹא־יַשְׁחִיתוּ בְּכָל־הַר קָדְשִׁי
י כִּי־מָלְאָה הָאָרֶץ דֵּעָה אֶת־יְהוָה כַּמַּיִם לַיָּם מְכַסִּים׃ וְהָיָה בַּיּוֹם
הַהוּא שֹׁרֶשׁ יִשַׁי אֲשֶׁר עֹמֵד לְנֵס עַמִּים אֵלָיו גּוֹיִם יִדְרֹשׁוּ וְהָיְתָה מְנֻחָתוֹ
11 כָּבוֹד׃ וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא יוֹסִיף אֲדֹנָי שֵׁנִית יָדוֹ לִקְנוֹת אֶת־שְׁאָר
עַמּוֹ אֲשֶׁר יִשָּׁאֵר מֵאַשּׁוּר וּמִמִּצְרַיִם וּמִפַּתְרוֹס וּמִכּוּשׁ וּמֵעֵילָם וּמִשִּׁנְעָר
12 וּמֵחֲמָת וּמֵאִיֵּי הַיָּם׃ וְנָשָׂא נֵס לַגּוֹיִם וְאָסַף נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל וּנְפֻצוֹת
13 יְהוּדָה יְקַבֵּץ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ׃ וְסָרָה קִנְאַת אֶפְרַיִם וְצֹרְרֵי
יְהוּדָה יִכָּרֵתוּ אֶפְרַיִם לֹא־יְקַנֵּא אֶת־יְהוּדָה וִיהוּדָה לֹא־יָצֹר אֶת־
14 אֶפְרָיִם׃ וְעָפוּ בְכָתֵף פְּלִשְׁתִּים יָמָּה יַחְדָּו יָבֹזּוּ אֶת־בְּנֵי־קֶדֶם אֱדוֹם
טו וּמוֹאָב מִשְׁלוֹחַ יָדָם וּבְנֵי עַמּוֹן מִשְׁמַעְתָּם׃ וְהֶחֱרִים יְהוָה אֵת לְשׁוֹן
יַם־מִצְרַיִם וְהֵנִיף יָדוֹ עַל־הַנָּהָר בַּעְיָם רוּחוֹ וְהִכָּהוּ לְשִׁבְעָה נְחָלִים
16 וְהִדְרִיךְ בַּנְּעָלִים׃ וְהָיְתָה מְסִלָּה לִשְׁאָר עַמּוֹ אֲשֶׁר יִשָּׁאֵר מֵאַשּׁוּר
כַּאֲשֶׁר הָיְתָה לְיִשְׂרָאֵל בְּיוֹם עֲלֹתוֹ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃

Cap. XII. יב

יב

א וְאָמַרְתָּ בַּיּוֹם הַהוּא אוֹדְךָ יְהוָה כִּי אָנַפְתָּ בִּי יָשֹׁב אַפְּךָ וּתְנַחֲמֵנִי׃
2 הִנֵּה אֵל יְשׁוּעָתִי אֶבְטַח וְלֹא אֶפְחָד כִּי עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ יְהוָה וַיְהִי־לִי
3 4 לִישׁוּעָה׃ וּשְׁאַבְתֶּם־מַיִם בְּשָׂשׂוֹן מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה׃ וַאֲמַרְתֶּם בַּיּוֹם
הַהוּא הוֹדוּ לַיהוָה קִרְאוּ בִשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילֹתָיו הַזְכִּירוּ כִּי
ה נִשְׂגָּב שְׁמוֹ׃ זַמְּרוּ יְהוָה כִּי גֵאוּת עָשָׂה מְיֻדַּעַת זֹאת בְּכָל־הָאָרֶץ
6 צַהֲלִי וָרֹנִּי יוֹשֶׁבֶת צִיּוֹן כִּי־גָדוֹל בְּקִרְבֵּךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃

XI. v. 11. ס"ר יְהוָה   XII. v. 2. נ"א יָתִיר : אין בנ"א   v. 5.
מְיֻדַּעַת — מוּדַעַת ק׳   v. 6. ע"כ

33. Ecce! dominator Dominus exercituum confringet laguncul am in terrore, et excelsi statura succidentur, et sublimes humiliabuntur.

34. Et subvertentur condensa saltus ferro; et Libanus cum excelsis cadet.

CAP. XI.

Regnum Messiae. Iudaeorum, gentiliumque conversio.

1. * Et egredietur virga de radice Iesse, et flos de radice eius ascendet.
* Act. 13, 13.

2. Et requiescet super eum spiritus Domini; spiritus sapientiae, et intellectus, spiritus consilii, et fortitudinis, spiritus scientiae, et pietatis;

3. et replebit eum spiritus timoris Domini. Non secundum visionem oculorum iudicabit, neque secundum auditum aurium arguet;

4. sed iudicabit in iustitia pauperes, et arguet in aequitate pro mansuetis terrae; * et percutiet terram virga oris sui, et spiritu labiorum suorum interficiet impium.
* 2 Thess. 2, 8.

5. Et erit iustitia cingulum lumborum eius; et fides cinctorium renum eius.

6. * Habitabit lupus cum agno; et pardus cum hoedo accubabit; vitulus et leo et ovis simul morabuntur; et puer parvulus minabit eos.
* c. 65, 26.

7. Vitulus et ursus pascentur; simul requiescent catuli eorum; et leo quasi bos comedet paleas.

8. Et delectabitur infans ab ubere super foramine aspidis; et in caverna reguli, qui ablactatus fuerit, manum suam mittet.

9. Non nocebunt, et non occident in universo monte sancto meo; quia repleta est terra scientia Domini, sicut aquae maris operientes.

10. * In die illa, radix Iesse, qui stat in signum populorum, ipsum gentes deprecabuntur, et erit sepulchrum eius gloriosum.
* Rom. 15, 12.

11. Et erit in die illa: Adiiciet Dominus secundo manum suam ad possidendum residuum populi sui, quod relinquetur ab Assyriis, et ab Aegypto, et a Phetros, et ab Aethiopia, et ab Aelam, et a Sennaar et ab Emath, et ab insulis maris.

12. Et levabit signum in nationes, et congregabit profugos Israël, et dispersos Iuda colliget a quatuor plagis terrae.

13. Et auferetur zelus Ephraim, et hostes Iuda peribunt; Ephraim non aemulabitur Iudam, et Iudas non pugnabit contra Ephraim.

14. Et volabunt in humeros Philisthiim * per mare, simul praedabuntur filios Orientis; Idumaea et Moab praeceptum manus eorum, et filii Ammon obedientes erunt.
* 4 Reg. 18, 8.

15. Et desolabit Dominus linguam maris Aegypti, et levabit manum suam super flumen in fortitudine spiritus sui; et percutiet eum in septem rivis, ita ut transeant per eum calceati.

16. Et erit via residuo populo meo, qui relinquetur ab Assyriis; sicut fuit Israëli in die illa, qua ascendit de terra Aegypti.

CAP. XII.

Canticum pro salvatione.

1. Et dices in die illa: Confitebor tibi, Domine! quoniam iratus es mihi; conversus est furor tuus, et consolatus es me.

2. Ecce! Deus salvator meus, fiducialiter agam, et non timebo; * quia fortitudo mea, et laus mea Dominus, et factus est mihi in salutem.
* Exod. 15, 2. Ps. 117, 14.

3. Haurietis aquas in gaudio de fontibus salvatoris;

4. et dicetis in die illa: Confitemini Domino, et invocate nomen eius; notas facite in populis adinventiones eius; mementote, quoniam excelsum est nomen eius.

5. Cantate Domino, quoniam magnifice fecit; annuntiate hoc in universa terra.

6. Exulta, et lauda habitatio Sion; quia magnus in medio tui sanctus Israël.

Cap. XIII.

Devastatio Babylonis praedicitur.

1. Onus Babylonis, quod vidit Isaias filius Amos.

2. Super montem caliginosum levate signum, exaltate vocem; levate manum, et ingrediantur portas duces.

3. Ego mandavi sanctificatis meis, et vocavi fortes meos in ira mea, exultantes in gloria mea.

4. Vox multitudinis in montibus, quasi populorum frequentium; vox sonitus regum, gentium congregatarum; Dominus exercituum praecepit militiae belli,

5. venientibus de terra procul, a summitate coeli; Dominus, et vasa furoris eius, ut disperdat omnem terram.

6. Ululate, quia prope est dies Domini; quasi vastitas a Domino veniet.

7. Propter hoc, omnes manus dissolventur, et omne cor hominis contabescet,

8. et conteretur. Torsiones et dolores tenebunt; quasi parturiens, dolebunt; unusquisque ad proximum suum stupebit, facies combustae vultus eorum.

9. Ecce! dies Domini veniet, crudelis, et indignationis plenus, et irae furorisque, ad ponendam terram in solitudinem, et peccatores eius conterendos de ea.

10. * Quoniam stellae coeli, et splendor earum, non expandent lumen suum; obtenebratus est sol in ortu suo, et luna non splendebit in lumine suo.

* Ezech. 32, 7. Ioël 2, 10. 3, 15. Matth. 24, 29. Marc. 13, 24. Luc. 21, 25.

11. Et visitabo super orbis mala, et contra impios iniquitatem eorum, et quiescere faciam superbiam infidelium, et arrogantiam fortium humiliabo.

12. Pretiosior erit vir auro, et homo mundo obrizo.

13. Super hoc coelum turbabo; et movebitur terra de loco suo, propter indignationem Domini exercituum, et propter diem irae furoris eius.

14. Et erit quasi damula fugiens, et quasi ovis; et non erit, qui congreget; unusquisque ad populum suum convertetur, et singuli ad terram suam fugient.

15. Omnis, qui inventus fuerit, occidetur; et omnis, qui supervenerit, cadet in gladio.

16. * Infantes eorum allidentur in oculis eorum; diripientur domus eorum, et uxores eorum violabuntur.

* Ps. 136, 9.

17. Ecce! ego suscitabo super eos Medos, qui argentum non quaerant, nec aurum velint;

18. sed sagittis parvulos interficient, et lactantibus uteris non miserebuntur; et super filios non parcet oculus eorum.

19. Et erit Babylon illa gloriosa in regnis, inclyta superbia Chaldaeorum; * sicut subvertit Dominus Sodomam et Gomorrham.

* Gen. 19, 24.

20. Non habitabitur usque in finem, et non fundabitur usque ad generationem et generationem; nec ponet ibi tentoria Arabs, nec pastores requiescent ibi.

21. Sed requiescent ibi bestiae, et replebuntur domus eorum draconibus; et habitabunt ibi struthiones, et pilosi saltabunt ibi;

22. et respondebunt ibi ululae in aedibus eius, et sirenes in delubris voluptatis.

Cap. XIV.

Iudaeorum ex captivitate Babylonica liberatio. Philisthinorum poenae.

1. Prope est, ut veniat tempus eius, et dies eius non elongabuntur. Miserebitur enim Dominus Iacob et eliget adhuc de Israël, et requiescere eos faciet super humum suam adiungetur advena ad eos, et adhaerebit domui Iacob.

2. Et tenebunt eos populi, et adducent eos in locum suum; et possidebit eos domus Israël super terram domini in servos et ancillas; et erunt capientes eos, qui se ceperant, et subiicient exactores suos.

3. Et erit in die illa: cum requiem dederit tibi Deus a labore tuo, et a concussione tua, et a servitute dura, qua ante servisti;

Cap. XIII. יג

יג
מַשָּׂא בָּבֶל אֲשֶׁר חָזָה יְשַׁעְיָהוּ בֶּן־אָמוֹץ׃ עַל הַר־נִשְׁפֶּה שְׂאוּ־נֵס א 2
הָרִימוּ קוֹל לָהֶם הָנִיפוּ יָד וְיָבֹאוּ פִּתְחֵי נְדִיבִים׃ אֲנִי צִוֵּיתִי לִמְקֻדָּשָׁי 3
גַּם קָרָאתִי גִבּוֹרַי לְאַפִּי עַלִּיזֵי גַּאֲוָתִי׃ קוֹל הָמוֹן בֶּהָרִים דְּמוּת עַם־ 4
רָב קוֹל שְׁאוֹן מַמְלְכוֹת גּוֹיִם נֶאֱסָפִים יְהוָה צְבָאוֹת מְפַקֵּד צְבָא
מִלְחָמָה׃ בָּאִים מֵאֶרֶץ מֶרְחָק מִקְצֵה הַשָּׁמָיִם יְהוָה וּכְלֵי זַעְמוֹ לְחַבֵּל ה
כָּל־הָאָרֶץ׃ הֵילִילוּ כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה כְּשֹׁד מִשַּׁדַּי יָבוֹא׃ עַל־כֵּן כָּל־ 6 7
יָדַיִם תִּרְפֶּינָה וְכָל־לְבַב אֱנוֹשׁ יִמָּס׃ וְנִבְהָלוּ ׀ צִירִים וַחֲבָלִים יֹאחֵזוּן 8
כַּיּוֹלֵדָה יְחִילוּן אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ יִתְמָהוּ פְּנֵי לְהָבִים פְּנֵיהֶם׃ הִנֵּה יוֹם־ 9
יְהוָה בָּא אַכְזָרִי וְעֶבְרָה וַחֲרוֹן אָף לָשׂוּם הָאָרֶץ לְשַׁמָּה וְחַטָּאֶיהָ
יַשְׁמִיד מִמֶּנָּה׃ כִּי־כוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וּכְסִילֵיהֶם לֹא יָהֵלּוּ אוֹרָם חָשַׁךְ י
הַשֶּׁמֶשׁ בְּצֵאתוֹ וְיָרֵחַ לֹא־יַגִּיהַ אוֹרוֹ׃ וּפָקַדְתִּי עַל־תֵּבֵל רָעָה וְעַל־ 11
רְשָׁעִים עֲוֺנָם וְהִשְׁבַּתִּי גְּאוֹן זֵדִים וְגַאֲוַת עָרִיצִים אַשְׁפִּיל׃ אוֹקִיר 12
אֱנוֹשׁ מִפָּז וְאָדָם מִכֶּתֶם אוֹפִיר׃ עַל־כֵּן שָׁמַיִם אַרְגִּיז וְתִרְעַשׁ הָאָרֶץ 13
מִמְּקוֹמָהּ בְּעֶבְרַת יְהוָה צְבָאוֹת וּבְיוֹם חֲרוֹן אַפּוֹ׃ וְהָיָה כִּצְבִי מֻדָּח 14
וּכְצֹאן וְאֵין מְקַבֵּץ אִישׁ אֶל־עַמּוֹ יִפְנוּ וְאִישׁ אֶל־אַרְצוֹ יָנוּסוּ׃ כָּל־ טו
הַנִּמְצָא יִדָּקֵר וְכָל־הַנִּסְפֶּה יִפּוֹל בֶּחָרֶב׃ וְעֹלְלֵיהֶם יְרֻטְּשׁוּ לְעֵינֵיהֶם 16
יִשַּׁסּוּ בָּתֵּיהֶם וּנְשֵׁיהֶם תִּשָּׁגַלְנָה׃ הִנְנִי מֵעִיר עֲלֵיהֶם אֶת־מָדָי אֲשֶׁר־ 17
כֶּסֶף לֹא יַחְשֹׁבוּ וְזָהָב לֹא יַחְפְּצוּ־בוֹ׃ וּקְשָׁתוֹת נְעָרִים תְּרַטַּשְׁנָה וּפְרִי־ 18
בֶטֶן לֹא יְרַחֵמוּ עַל־בָּנִים לֹא־תָחוּס עֵינָם׃ וְהָיְתָה בָבֶל צְבִי מַמְלָכוֹת 19
תִּפְאֶרֶת גְּאוֹן כַּשְׂדִּים כְּמַהְפֵּכַת אֱלֹהִים אֶת־סְדֹם וְאֶת־עֲמֹרָה׃ לֹא־ כ
תֵשֵׁב לָנֶצַח וְלֹא תִשְׁכֹּן עַד־דּוֹר וָדוֹר וְלֹא־יַהֵל שָׁם עֲרָבִי וְרֹעִים לֹא־
יַרְבִּצוּ שָׁם׃ וְרָבְצוּ־שָׁם צִיִּים וּמָלְאוּ בָתֵּיהֶם אֹחִים וְשָׁכְנוּ שָׁם בְּנוֹת 21
יַעֲנָה וּשְׂעִירִים יְרַקְּדוּ־שָׁם׃ וְעָנָה אִיִּים בְּאַלְמְנוֹתָיו וְתַנִּים בְּהֵיכְלֵי 22
עֹנֶג וְקָרוֹב לָבוֹא עִתָּהּ וְיָמֶיהָ לֹא יִמָּשֵׁכוּ׃

Cap. XIV. יד

יד
כִּי יְרַחֵם יְהוָה אֶת־יַעֲקֹב וּבָחַר עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל וְהִנִּיחָם עַל־אַדְמָתָם א
וְנִלְוָה הַגֵּר עֲלֵיהֶם וְנִסְפְּחוּ עַל־בֵּית יַעֲקֹב׃ וּלְקָחוּם עַמִּים וֶהֱבִיאוּם 2
אֶל־מְקוֹמָם וְהִתְנַחֲלוּם בֵּית־יִשְׂרָאֵל עַל אַדְמַת יְהוָה לַעֲבָדִים
וְלִשְׁפָחוֹת וְהָיוּ שֹׁבִים לְשֹׁבֵיהֶם וְרָדוּ בְּנֹגְשֵׂיהֶם׃ וְהָיָה בְּיוֹם הָנִיחַ 3
יְהוָה לְךָ מֵעָצְבְּךָ וּמֵרָגְזֶךָ וּמִן־הָעֲבֹדָה הַקָּשָׁה אֲשֶׁר עֻבַּד־בָּךְ׃ וְנָשָׂאתָ 4

XIII v. 16. תִּשָּׁכַבְנָה ק׳   v. 20. בלא א׳   XIV. v. 3. ב׳ המימים
בחירק   נ״א מֵ

הַמָּשָׁל הַזֶּה עַל־מֶלֶךְ בָּבֶל וְאָמָרְתָּ אֵיךְ שָׁבַת נֹגֵשׂ שָׁבְתָה מַדְהֵבָה׃
ח 6 שָׁבַר יְהוָה מַטֵּה רְשָׁעִים שֵׁבֶט מֹשְׁלִים׃ מַכֶּה עַמִּים בְּעֶבְרָה מַכַּת
7 בִּלְתִּי סָרָה רֹדֶה בָאַף גּוֹיִם מֻרְדָּף בְּלִי חָשָׂךְ׃ נָחָה שָׁקְטָה כָּל־הָאָרֶץ
8 פָּצְחוּ רִנָּה׃ גַּם־בְּרוֹשִׁים שָׂמְחוּ לְךָ אַרְזֵי לְבָנוֹן מֵאָז שָׁכַבְתָּ לֹא־יַעֲלֶה
9 הַכֹּרֵת עָלֵינוּ׃ שְׁאוֹל מִתַּחַת רָגְזָה לְךָ לִקְרַאת בּוֹאֶךָ עוֹרֵר לְךָ רְפָאִים
י כָּל־עַתּוּדֵי אָרֶץ הֵקִים מִכִּסְאוֹתָם כֹּל מַלְכֵי גוֹיִם׃ כֻּלָּם יַעֲנוּ וְיֹאמְרוּ
11 אֵלֶיךָ גַּם־אַתָּה חֻלֵּיתָ כָמוֹנוּ אֵלֵינוּ נִמְשָׁלְתָּ׃ הוּרַד שְׁאוֹל גְּאוֹנֶךָ הֶמְיַת
12 נְבָלֶיךָ תַּחְתֶּיךָ יֻצַּע רִמָּה וּמְכַסֶּיךָ תּוֹלֵעָה׃ אֵיךְ נָפַלְתָּ מִשָּׁמַיִם הֵילֵל
13 בֶּן־שָׁחַר נִגְדַּעְתָּ לָאָרֶץ חוֹלֵשׁ עַל־גּוֹיִם׃ וְאַתָּה אָמַרְתָּ בִלְבָבְךָ הַשָּׁמַיִם
אֶעֱלֶה מִמַּעַל לְכוֹכְבֵי־אֵל אָרִים כִּסְאִי וְאֵשֵׁב בְּהַר־מוֹעֵד בְּיַרְכְּתֵי צָפוֹן׃
14 טו אֶעֱלֶה עַל־בָּמֳתֵי עָב אֶדַּמֶּה לְעֶלְיוֹן׃ אַךְ אֶל־שְׁאוֹל תּוּרָד אֶל־יַרְכְּתֵי־
16 בוֹר׃ רֹאֶיךָ אֵלֶיךָ יַשְׁגִּיחוּ אֵלֶיךָ יִתְבּוֹנָנוּ הֲזֶה הָאִישׁ מַרְגִּיז הָאָרֶץ
17 מַרְעִישׁ מַמְלָכוֹת׃ שָׂם תֵּבֵל כַּמִּדְבָּר וְעָרָיו הָרָס אֲסִירָיו לֹא־פָתַח
18 19 בָּיְתָה׃ כָּל־מַלְכֵי גוֹיִם כֻּלָּם שָׁכְבוּ בְכָבוֹד אִישׁ בְּבֵיתוֹ׃ וְאַתָּה הָשְׁלַכְתָּ
מִקִּבְרְךָ כְּנֵצֶר נִתְעָב לְבוּשׁ הֲרֻגִים מְטֹעֲנֵי חָרֶב יוֹרְדֵי אֶל־אַבְנֵי־בוֹר
כ כְּפֶגֶר מוּבָס׃ לֹא־תֵחַד אִתָּם בִּקְבוּרָה כִּי־אַרְצְךָ שִׁחַתָּ עַמְּךָ הָרָגְתָּ
21 לֹא־יִקָּרֵא לְעוֹלָם זֶרַע מְרֵעִים׃ הָכִינוּ לְבָנָיו מַטְבֵּחַ בַּעֲוֺן אֲבוֹתָם בַּל־
22 יָקֻמוּ וְיָרְשׁוּ אָרֶץ וּמָלְאוּ פְנֵי־תֵבֵל עָרִים׃ וְקַמְתִּי עֲלֵיהֶם נְאֻם יְהוָה
23 צְבָאוֹת וְהִכְרַתִּי לְבָבֶל שֵׁם וּשְׁאָר וְנִין וָנֶכֶד נְאֻם־יְהוָה׃ וְשַׂמְתִּיהָ
לְמוֹרַשׁ קִפֹּד וְאַגְמֵי־מָיִם וְטֵאטֵאתִיהָ בְּמַטְאֲטֵא הַשְׁמֵד נְאֻם יְהוָה
24 צְבָאוֹת׃ נִשְׁבַּע יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר אִם־לֹא כַּאֲשֶׁר דִּמִּיתִי כֵּן הָיָתָה
כה וְכַאֲשֶׁר יָעַצְתִּי הִיא תָקוּם׃ לִשְׁבֹּר אַשּׁוּר בְּאַרְצִי וְעַל־הָרַי אֲבוּסֶנּוּ
26 וְסָר מֵעֲלֵיהֶם עֻלּוֹ וְסֻבֳּלוֹ מֵעַל שִׁכְמוֹ יָסוּר׃ זֹאת הָעֵצָה הַיְּעוּצָה עַל־
27 כָּל־הָאָרֶץ וְזֹאת הַיָּד הַנְּטוּיָה עַל־כָּל־הַגּוֹיִם׃ כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת יָעָץ
28 וּמִי יָפֵר וְיָדוֹ הַנְּטוּיָה וּמִי יְשִׁיבֶנָּה׃ בִּשְׁנַת־מוֹת הַמֶּלֶךְ אָחָז הָיָה
29 הַמַּשָּׂא הַזֶּה׃ אַל־תִּשְׂמְחִי פְלֶשֶׁת כֻּלֵּךְ כִּי נִשְׁבַּר שֵׁבֶט מַכֵּךְ כִּי־מִשֹּׁרֶשׁ
ל נָחָשׁ יֵצֵא צֶפַע וּפִרְיוֹ שָׂרָף מְעוֹפֵף׃ וְרָעוּ בְּכוֹרֵי דַלִּים וְאֶבְיוֹנִים
31 לָבֶטַח יִרְבָּצוּ וְהֵמַתִּי בָרָעָב שָׁרְשֵׁךְ וּשְׁאֵרִיתֵךְ יַהֲרֹג׃ הֵילִילִי שַׁעַר
זַעֲקִי־עִיר נָמוֹג פְּלֶשֶׁת כֻּלֵּךְ כִּי מִצָּפוֹן עָשָׁן בָּא וְאֵין בּוֹדֵד בְּמוֹעָדָיו׃
32 וּמַה־יַּעֲנֶה מַלְאֲכֵי־גוֹי כִּי יְהוָה יִסַּד צִיּוֹן וּבָהּ יֶחֱסוּ עֲנִיֵּי עַמּוֹ׃

XIV. v. 9. קמץ בז"ק   v. 21. קמץ בז"ק   v. 21 קמץ בט־חא

4. sumes parabolam istam contra regem Babylonis, et dices: Quomodo cessavit exactor, quievit tributum?
5. Contrivit Dominus baculum impiorum, virgam dominantium,
6. caedentem populos in indignatione, plaga insanabili, subiicientem in furore gentes, persequentem crudeliter.
7. Conquievit et siluit omnis terra, gavisa est et exultavit;
8. abietes quoque laetatae sunt super te, et cedri Libani; ex quo dormisti, non ascendet, qui succidat nos.
9. Infernus subter conturbatus est in occursum adventus tui, suscitavit tibi gigantes. Omnes principes terrae surrexerunt de soliis suis, omnes principes nationum.
10. Universi respondebunt, et dicent tibi: Et tu vulneratus es sicut et nos, nostri similis effectus es.

11. Detracta est ad inferos superbia tua, concidit cadaver tuum; subter te sternetur tinea, et operimentum tuum erunt vermes.

12. Quomodo cecidisti de coelo lucifer, qui mane oriebaris? corruisti in terram, qui vulnerabas gentes?

13. Qui dicebas in corde tuo: In coelum conscendam, super astra Dei exaltabo solium meum, sedebo in monte testamenti, in lateribus Aquilonis.
14. Ascendam super altitudinem nubium, similis ero Altissimo.

15. Verumtamen ad infernum detraheris in profundum laci.

16. Qui te viderint, ad te inclinabuntur, teque prospicient: Numquid iste est vir, qui conturbavit terram, qui concussit regna,

17. qui posuit orbem desertum, et urbes eius destruxit, vinctis eius non aperuit carcerem?

18. Omnes reges gentium universi dormierunt in gloria, vir in domo sua.
19. Tu autem proiectus es de sepulchro tuo, quasi stirps inutilis pollutus, et obvolutus cum his, qui interfecti sunt gladio, et descenderunt ad fundamenta laci, quasi cadaver putridum.

20. Non habebis consortium, neque cum eis in sepultura; tu enim terram tuam disperdidisti, tu populum tuum occidisti; non vocabitur in aeternum semen pessimorum.

21. Praeparate filios eius occisioni in iniquitate patrum suorum; non consurgent, nec haereditabunt terram, neque implebunt faciem orbis civitatum.

22. Et consurgam super eos, dicit Dominus exercituum; et perdam Babylonis nomen, et reliquias, et germen, et progeniem, dicit Dominus.
23. Et ponam eam in possessionem ericii, et in paludes aquarum; et scopabo eam in scopa terens, dicit Dominus exercituum.

24. Iuravit Dominus exercituum, dicens: Si non, ut putavi, ita erit; et quomodo mente tractavi,

25. sic eveniet: Ut conteram Assyrium in terra mea, et in montibus meis conculcem eum; et auferetur ab eis iugum eius, et onus illius ab humero eorum tolletur.

26. Hoc consilium, quod cogitavi super omnem terram, et haec est manus extenta super universas gentes.
27. Dominus enim exercituum decrevit; et quis poterit infirmare? et manus eius extenta; et quis avertet eam?

28. In anno, quo mortuus est rex Achaz, factum est onus istud:

29. Ne laeteris Philisthaea omnis tu, quoniam comminuta est virga percussoris tui; de radice enim colubri egredietur regulus, et semen eius absorbens volucrem.

30. Et pascentur primogeniti pauperum, et pauperes fiducialiter requiescent; et interire faciam in fame radicem tuam, et reliquias tuas interficiam.

31. Ulula porta, clama civitas; prostrata est Philisthaea omnis; ab Aquilone enim fumus veniet, et non est, qui effugiet agmen eius.

32. Et quid respondebitur nunciis gentis? Quia Dominus fundavit Sion, et in ipso sperabunt pauperes populi eius.

CAP. XV.

Moabitarum interitus.

1. Onus Moab. Quia nocte vastata est Ar Moab, conticuit; quia nocte vastatus est murus Moab, conticuit.

2. Ascendit domus, et Dibon ad excelsa in planctum super Nabo, et super Medaba, Moab ululavit; * in cunctis capitibus eius calvitium, et omnis barba radetur.

* Ier. 48, 37. Ezech. 7, 18.

3. In triviis eius accincti sunt sacco; super tecta eius, et in plateis eius omnis ululatus descendit in fletum.

4. Clamabit Hesebon, et Eleale, usque Iasa audita est vox eorum; super hoc expediti Moab ululabunt, anima eius ululabit sibi.

5. Cor meum ad Moab clamabit, vectes eius usque ad Segor vitulam consternantem; per ascensum enim Luith flens ascendet, et in via Oronaim clamorem contritionis levabunt.

6. Aquae enim Nemrim desertae erunt, quia aruit herba, defecit germen, viror omnis interiit.

7. Secundum magnitudinem operis, et visitatio eorum; ad torrentem salicum ducent eos.

8. Quoniam circuivit clamor terminum Moab; usque ad Gallim ululatus eius, et usque ad puteum Elim clamor eius.

9. Quia aquae Dibon repletae sunt sanguine; ponam enim super Dibon additamenta his, qui fugerint de Moab leonem, et reliquiis terrae.

CAP. XVI.

Messiae desiderium. Ulteriores Moabitarum aerumnae.

1. Emitte agnum Domine dominatorem terrae, de petra deserti ad montem filiae Sion.

2. Et erit: Sicut avis fugiens, et pulli de nido avolantes, sic erunt filiae Moab in transcensu Arnon.

3. Ini consilium, coge concilium; pone quasi noctem umbram tuam in meridie; absconde fugientes, et vagos ne prodas.

4. Habitabunt apud te profugi mei; Moab esto latibulum eorum a facie vastatoris; finitus est enim pulvis, consummatus est miser; defecit, qui conculcabat terram.

5. Et praeparabitur in misericordia solium, et sedebit super illud in veritate in tabernaculo David, iudicans et quaerens iudicium, et velociter reddens, quod iustum est.

6. * Audivimus superbiam Moab, superbus est valde; superbia eius et arrogantia eius, et indignatio eius, plusquam fortitudo eius.

* Ier. 48, 29.

7. Idcirco ululabit Moab ad Moab, universus ululabit; his, qui laetantur super muros cocti lateris, loquimini plagas suas.

8. Quoniam suburbana Hesebon deserta sunt, et vineam Sabama domini gentium exciderunt; flagella eius usque ad Iazer pervenerunt; erraverunt in deserto, propagines eius relictae sunt, transierunt mare.

9. Super hoc plorabo in fletu Iazer vineam Sabama; inebriabo te lacryma mea Hesebon, et Eleale; quoniam super vindemiam tuam, et super messem tuam vox calcantium irruit.

10. Et auferetur laetitia et exultatio de Carmelo, et in vineis non exultabit, neque iubilabit. Vinum in torculari non calcabit, qui calcare consueverat; vocem calcantium abstuli.

11. Super hoc venter meus ad Moab quasi cithara sonabit, et viscera mea ad murum cocti lateris.

12. Et erit: cum apparuerit, quod laboravit Moab super excelsis suis, ingredietur ad sancta sua, ut obsecret, et non valebit.

13. Hoc verbum, quod locutus est Dominus ad Moab ex tunc:

14. Et nunc locutus est Dominus, dicens: In tribus annis, quasi anni mercenarii, auferetur gloria Moab super omni populo multo, et relinquetur parvus et modicus, nequaquam multus.

טו Cap. XV. טו

א מַשָּׂא מוֹאָב כִּי בְּלֵיל שֻׁדַּד עָר מוֹאָב נִדְמָה כִּי בְּלֵיל שֻׁדַּד קִיר־מוֹאָב
2 נִדְמָה׃ עָלָה הַבַּיִת וְדִיבֹן הַבָּמוֹת לְבֶכִי עַל־נְבוֹ וְעַל מֵידְבָא מוֹאָב
3 יְיֵלִיל בְּכָל־רֹאשָׁיו קָרְחָה כָּל־זָקָן גְּרוּעָה׃ בְּחוּצֹתָיו חָגְרוּ שָׂק עַל
4 גַּגּוֹתֶיהָ וּבִרְחֹבֹתֶיהָ כֻּלֹּה יְיֵלִיל יֹרֵד בַּבֶּכִי׃ וַתִּזְעַק חֶשְׁבּוֹן וְאֶלְעָלֵה
ח עַד־יַהַץ נִשְׁמַע קוֹלָם עַל־כֵּן חֲלֻצֵי מוֹאָב יָרִיעוּ נַפְשׁוֹ יָרְעָה לּוֹ׃ לִבִּי
לְמוֹאָב יִזְעָק בְּרִיחֶהָ עַד־צֹעַר עֶגְלַת שְׁלִשִׁיָּה כִּי ׀ מַעֲלֵה הַלּוּחִית
6 בִּבְכִי יַעֲלֶה־בּוֹ כִּי דֶּרֶךְ חוֹרֹנַיִם זַעֲקַת־שֶׁבֶר יְעֹעֵרוּ׃ כִּי־מֵי נִמְרִים
7 מְשַׁמּוֹת יִהְיוּ כִּי־יָבֵשׁ חָצִיר כָּלָה דֶשֶׁא יֶרֶק לֹא הָיָה׃ עַל־כֵּן יִתְרָה
8 עָשָׂה וּפְקֻדָּתָם עַל נַחַל הָעֲרָבִים יִשָּׂאוּם׃ כִּי־הִקִּיפָה הַזְּעָקָה אֶת־גְּבוּל
9 מוֹאָב עַד־אֶגְלַיִם יִלְלָתָהּ וּבְאֵר אֵילִים יִלְלָתָהּ׃ כִּי מֵי דִימוֹן מָלְאוּ דָם
כִּי־אָשִׁית עַל־דִּימוֹן נוֹסָפוֹת לִפְלֵיטַת מוֹאָב אַרְיֵה וְלִשְׁאֵרִית אֲדָמָה׃

יו Cap. XVI. יו

2 א שִׁלְחוּ־כַר מֹשֵׁל־אֶרֶץ מִסֶּלַע מִדְבָּרָה אֶל־הַר בַּת־צִיּוֹן׃ וְהָיָה כְעוֹף־
3 נוֹדֵד קֵן מְשֻׁלָּח תִּהְיֶינָה בְּנוֹת מוֹאָב מַעְבָּרוֹת לְאַרְנוֹן׃ הָבִיאוּ עֵצָה
עֲשׂוּ פְלִילָה שִׁיתִי כַלַּיִל צִלֵּךְ בְּתוֹךְ צָהֳרָיִם סַתְּרִי נִדָּחִים נֹדֵד אַל־
4 תְּגַלִּי׃ יָגוּרוּ בָךְ נִדָּחַי מוֹאָב הֱוִי־סֵתֶר לָמוֹ מִפְּנֵי שׁוֹדֵד כִּי־אָפֵס הַמֵּץ
ה כָּלָה שֹׁד תַּמּוּ רֹמֵס מִן־הָאָרֶץ׃ וְהוּכַן בַּחֶסֶד כִּסֵּא וְיָשַׁב עָלָיו בֶּאֱמֶת
6 בְּאֹהֶל דָּוִד שֹׁפֵט וְדֹרֵשׁ מִשְׁפָּט וּמְהִר צֶדֶק׃ שָׁמַעְנוּ גְאוֹן־מוֹאָב גֵּא מְאֹד
7 גַּאֲוָתוֹ וּגְאוֹנוֹ וְעֶבְרָתוֹ לֹא־כֵן בַּדָּיו׃ לָכֵן יְיֵלִיל מוֹאָב לְמוֹאָב כֻּלֹּה
8 יְיֵלִיל לַאֲשִׁישֵׁי קִיר־חֲרֶשֶׂת תֶּהְגּוּ אַךְ־נְכָאִים׃ כִּי שַׁדְמוֹת חֶשְׁבּוֹן
אֻמְלָל גֶּפֶן שִׂבְמָה בַּעֲלֵי גוֹיִם הָלְמוּ שְׂרוּקֶּיהָ עַד־יַעְזֵר נָגָעוּ תָּעוּ מִדְבָּר
9 שְׁלֻחוֹתֶיהָ נִטְּשׁוּ עָבְרוּ יָם׃ עַל־כֵּן אֶבְכֶּה בִּבְכִי יַעְזֵר גֶּפֶן שִׂבְמָה אֲרַיָּוֶךְ
י דִּמְעָתִי חֶשְׁבּוֹן וְאֶלְעָלֵה כִּי עַל־קֵיצֵךְ וְעַל־קְצִירֵךְ הֵידָד נָפָל׃ וְנֶאֱסַף
שִׂמְחָה וָגִיל מִן־הַכַּרְמֶל וּבַכְּרָמִים לֹא־יְרֻנָּן לֹא יְרֹעָע יַיִן בַּיְקָבִים לֹא־
11 יִדְרֹךְ הַדֹּרֵךְ הֵידָד הִשְׁבַּתִּי׃ עַל־כֵּן מֵעַי לְמוֹאָב כַּכִּנּוֹר יֶהֱמוּ וְקִרְבִּי
12 לְקִיר חָרֶשׂ׃ וְהָיָה כִי־נִרְאָה כִּי־נִלְאָה מוֹאָב עַל־הַבָּמָה וּבָא אֶל־
13 מִקְדָּשׁוֹ לְהִתְפַּלֵּל וְלֹא יוּכָל׃ זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מוֹאָב
14 מֵאָז׃ וְעַתָּה דִּבֶּר יְהוָה לֵאמֹר בְּשָׁלֹשׁ שָׁנִים כִּשְׁנֵי שָׂכִיר וְנִקְלָה כְּבוֹד
מוֹאָב בְּכֹל הֶהָמוֹן הָרָב וּשְׁאָר מְעַט מִזְעָר לוֹא כַבִּיר׃

XV. v. 2. נ״א גְּרוּעָה v. 5. קמץ בז״ק : סב׳ בָּ׳ ; נ״א ׳חֶהָ ; במס׳
עֹרְרוּ XVI. v. 3. הָבִיאוּ — הָבִיאִי ק׳ ; עֲשׂוּ — עֲשִׂי ק׳ v. 4. נ״א
נִדָּחַי מוֹאָב v. 8. הק׳ ברגש : מלעיל v. 9. מלעיל v. 10. פתח בס״פ

Cap. XVII. יז

א 2 מַשָּׂא דַּמָּשֶׂק הִנֵּה דַמֶּשֶׂק מוּסָר מֵעִיר וְהָיְתָה מְעִי מַפָּלָה׃ עֲזֻבוֹת
3 עָרֵי עֲרֹעֵר לַעֲדָרִים תִּהְיֶינָה וְרָבְצוּ וְאֵין מַחֲרִיד׃ וְנִשְׁבַּת מִבְצָר
מֵאֶפְרַיִם וּמַמְלָכָה מִדַּמֶּשֶׂק וּשְׁאָר אֲרָם כִּכְבוֹד בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל יִהְיוּ נְאֻם
4 יְהוָה צְבָאוֹת׃ וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִדַּל כְּבוֹד יַעֲקֹב וּמִשְׁמַן בְּשָׂרוֹ
ה יֵרָזֶה׃ וְהָיָה כֶּאֱסֹף קָצִיר קָמָה וּזְרֹעוֹ שִׁבֳּלִים יִקְצוֹר וְהָיָה כִּמְלַקֵּט
6 שִׁבֳּלִים בְּעֵמֶק רְפָאִים׃ וְנִשְׁאַר־בּוֹ עוֹלֵלֹת כְּנֹקֶף זַיִת שְׁנַיִם שְׁלֹשָׁה
גַּרְגְּרִים בְּרֹאשׁ אָמִיר אַרְבָּעָה חֲמִשָּׁה בִּסְעִפֶיהָ פֹּרִיָּה נְאֻם־יְהוָה אֱלֹהֵי
7 יִשְׂרָאֵל׃ בַּיּוֹם הַהוּא יִשְׁעֶה הָאָדָם עַל־עֹשֵׂהוּ וְעֵינָיו אֶל־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל
8 תִּרְאֶינָה׃ וְלֹא יִשְׁעֶה אֶל־הַמִּזְבְּחוֹת מַעֲשֵׂה יָדָיו וַאֲשֶׁר עָשׂוּ אֶצְבְּעֹתָיו
9 לֹא יִרְאֶה וְהָאֲשֵׁרִים וְהַחַמָּנִים׃ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיוּ ׀ עָרֵי מָעֻזּוֹ
כַּעֲזוּבַת הַחֹרֶשׁ וְהָאָמִיר אֲשֶׁר עָזְבוּ מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיְתָה שְׁמָמָה׃
י כִּי שָׁכַחַתְּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵךְ וְצוּר מָעֻזֵּךְ לֹא זָכָרְתְּ עַל־כֵּן תִּטְּעִי נִטְעֵי נַעֲמָנִים
11 וּזְמֹרַת זָר תִּזְרָעֶנּוּ׃ בְּיוֹם נִטְעֵךְ תְּשַׂגְשֵׂגִי וּבַבֹּקֶר זַרְעֵךְ תַּפְרִיחִי נֵד
12 קָצִיר בְּיוֹם נַחֲלָה וּכְאֵב אָנוּשׁ׃ הוֹי הֲמוֹן עַמִּים רַבִּים כַּהֲמוֹת יַמִּים
13 יֶהֱמָיוּן וּשְׁאוֹן לְאֻמִּים כִּשְׁאוֹן מַיִם כַּבִּירִים יִשָּׁאוּן׃ *לְאֻמִּים כִּשְׁאוֹן
מַיִם רַבִּים יִשָּׁאוּן* וְגָעַר בּוֹ וְנָס מִמֶּרְחָק וְרֻדַּף כְּמֹץ הָרִים לִפְנֵי־רוּחַ
14 וּכְגַלְגַּל לִפְנֵי סוּפָה׃ לְעֵת עֶרֶב וְהִנֵּה בַלָּהָה בְּטֶרֶם בֹּקֶר אֵינֶנּוּ זֶה
חֵלֶק שׁוֹסֵינוּ וְגוֹרָל לְבֹזְזֵינוּ׃

Cap. XVIII. יח

א 2 הוֹי אֶרֶץ צִלְצַל כְּנָפָיִם אֲשֶׁר מֵעֵבֶר לְנַהֲרֵי־כוּשׁ׃ הַשֹּׁלֵחַ בַּיָּם צִירִים
וּבִכְלֵי־גֹמֶא עַל־פְּנֵי־מַיִם לְכוּ ׀ מַלְאָכִים קַלִּים אֶל־גּוֹי מְמֻשָּׁךְ וּמוֹרָט
אֶל־עַם נוֹרָא מִן־הוּא וָהָלְאָה גּוֹי קַו־קָו וּמְבוּסָה אֲשֶׁר־בָּזְאוּ נְהָרִים
3 אַרְצוֹ׃ כָּל־יֹשְׁבֵי תֵבֵל וְשֹׁכְנֵי אָרֶץ כִּנְשֹׂא־נֵס הָרִים תִּרְאוּ וְכִתְקֹעַ
4 שׁוֹפָר תִּשְׁמָעוּ׃ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֵלַי אֶשְׁקוֹטָה וְאַבִּיטָה בִמְכוֹנִי
ה כְּחֹם צַח עֲלֵי־אוֹר כְּעָב טַל בְּחֹם קָצִיר׃ כִּי־לִפְנֵי קָצִיר כְּתָם־פֶּרַח
וּבֹסֶר גֹּמֵל יִהְיֶה נִצָּה וְכָרַת הַזַּלְזַלִּים בַּמַּזְמֵרוֹת וְאֶת־הַנְּטִישׁוֹת הֵסִיר
6 הֵתַז׃ יֵעָזְבוּ יַחְדָּו לְעֵיט הָרִים וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ וְקָץ עָלָיו הָעַיִט וְכָל־
7 בֶּהֱמַת הָאָרֶץ עָלָיו תֶּחֱרָף׃ בָּעֵת הַהִיא יוּבַל־שַׁי לַיהוָה צְבָאוֹת עַם
מְמֻשָּׁךְ וּמוֹרָט וּמֵעַם נוֹרָא מִן־הוּא וָהָלְאָה גּוֹי ׀ קַו־קָו וּמְבוּסָה אֲשֶׁר
בָּזְאוּ נְהָרִים אַרְצוֹ אֶל־מְקוֹם שֵׁם־יְהוָה צְבָאוֹת הַר־צִיּוֹן׃

---

v. 13. XVII. *-* אין בנ"א　　v. 4. XVIII. אֶשְׁקוֹטָה — אֶשְׁקֳטָה ק׳
v. 5. ת׳ בפתח

CAP. XVII.

Damasci devastatio, variaeque Israëlitarum calamitates.

1. Onus Damasci. Ecce! Damascus desinet esse civitas, et erit sicut acervus lapidum in ruina.

2. Derelictae civitates Aroër gregibus erunt, et requiescent ibi, et non erit, qui exterreat.

3. Et cessabit adiutorium ab Ephraim, et regnum a Damasco; et reliquiae Syriae sicut gloria filiorum Israël erunt, dicit Dominus exercituum.

4. Et erit in die illa: attenuabitur gloria Iacob, et pinguedo carnis eius marcescet.

5. Et erit sicut congregans in messe, quod restiterit, et brachium eius spicas leget; et erit sicut quaerens spicas in valle Raphaim.

6. Et relinquetur in eo sicut racemus, et sicut excussio oleae duarum vel trium olivarum in summitate rami, sive quatuor aut quinque in cacuminibus eius fructus eius, dicit Dominus Deus Israël.

7. In die illa inclinabitur homo ad Factorem suum, et oculi eius ad sanctum Israël respicient;

8. et non inclinabitur ad altaria, quae fecerunt manus eius; et quae operati sunt digiti eius, non respiciet, lucos et delubra.

9. In die illa erunt civitates fortitudinis eius derelictae sicut aratra, et segetes, quae derelictae sunt a facie filiorum Israël, et eris deserta.

10. Quia oblita es Dei salvatoris tui, et fortis adiutoris tui non es recordata; propterea plantabis plantationem fidelem, et germen alienum seminabis.

11. In die plantationis tuae labrusca, et mane semen tuum florebit; ablata est messis in die haereditatis, et dolebit graviter.

12. Vae multitudini populorum multorum, ut multitudo maris sonantis; et tumultus turbarum, sicut sonitus aquarum multarum.

13. Sonabunt populi sicut sonitus aquarum inundantium, et increpabit eum, et fugiet procul; et rapietur sicut pulvis montium a facie venti, et sicut turbo coram tempestate.

14. In tempore vespere, et ecce! turbatio; in matutino, et non subsistet, haec est pars eorum, qui vastaverunt nos, et sors diripientium nos.

CAP. XVIII.

Aegyptiorum punitio; Iudaeorum consolatio.

1. Vae terrae cymbalo alarum, quae est trans flumina Aethiopiae,

2. qui mittit in mare legatos, et in vasis papyri super aquas. Ite angeli veloces ad gentem convulsam, et dilaceratam; ad populum terribilem, post quem non est alius; ad gentem expectantem et conculcatam, cuius diripuerunt flumina terram eius.

3. Omnes habitatores orbis, qui moramini in terra, cum elevatum fuerit signum in montibus, videbitis, et clangorem tubae audietis.

4. Quia haec dicit Dominus ad me: Quiescam, et considerabo in loco meo, sicut meridiana lux clara est, et sicut nubes roris in die messis.

5. Ante messem enim totus effloruit, et immatura perfectio germinabit, et praecidentur ramusculi eius falcibus; et quae derelicta fuerint, abscindentur, et excutientur.

6. Et relinquentur simul avibus montium, et bestiis terrae; et aestate perpetua erunt super eum volucres, et omnes bestiae terrae super illum hyemabunt.

7. In tempore illo deferetur munus Domino exercituum a populo divulso et dilacerato; a populo terribili, post quem non fuit alius; a gente expectante, expectante et conculcata, cuius diripuerunt flumina terram eius; ad locum nominis Domini exercituum, montem Sion.

Cap. XIX.

Ulterior Aegyptiorum punitio.

1. Onus Aegypti. Ecce! Dominus ascendet super nubem levem, et ingredietur Aegyptum, et commovebuntur simulachra Aegypti a facie eius, et cor Aegypti tabescet in medio eius.

2. Et concurrere faciam Aegyptios adversus Aegyptios; et pugnabit vir contra fratrem suum, et vir contra amicum suum, civitas adversus civitatem, regnum adversus regnum.

3. Et dirumpetur spiritus Aegypti in visceribus eius, et consilium eius praecipitabo; et interrogabunt simulachra sua, et divinos suos, et pythones, et ariolos.

4. Et tradam Aegyptum in manu dominorum crudelium, et rex fortis dominabitur eorum, ait Dominus Deus exercituum.

5. Et arescet aqua de mari, et fluvius desolabitur, atque siccabitur.

6. Et deficient flumina: attenuabuntur, et siccabuntur rivi aggerum. Calamus et iuncus marcescet;

7. nudabitur alveus rivi a fonte suo; et omnis sementis irrigua siccabitur, arescet, et non erit.

8. Et moerebunt piscatores, et lugebunt omnes mittentes in flumen hamum, et expandentes rete super faciem aquarum emarcescent.

9. Confundentur, qui operabantur linum, pectentes et texentes subtilia.

10. Et erunt irrigua eius flaccentia; omnes, qui faciebant lacunas ad capiendos pisces.

11. Stulti principes Taneos, sapientes consiliarii Pharaonis dederunt consilium insipiens. Quomodo dicetis Pharaoni: Filius sapientium ego, filius regum antiquorum?

12. Ubi nunc sunt sapientes tui? annuncient tibi, et indicent, quid cogitaverit Dominus exercituum super Aegyptum.

13. Stulti facti sunt principes Taneos, emarcuerunt principes Mempheos, deceperunt Aegyptum, angulum populorum eius.

14. Dominus miscuit in medio eius spiritum vertiginis; et errare fecerunt Aegyptum in omni opere suo, sicut errat ebrius et vomens.

15. Et non erit Aegypto opus, quod faciat caput et caudam, incurvantem et refraenantem.

16. In die illa erit Aegyptus quasi mulieres, et stupebunt, et timebunt a facie commotionis manus Domini exercituum, quam ipse movebit super eam.

17. Et erit terra Iuda Aegypto in pavorem; omnis, qui illius fuerit recordatus, pavebit a facie consilii Domini exercituum, quod ipse cogitavit super eam.

18. * In die illa erunt quinque civitates in terra Aegypti, loquentes lingua Chanaan, et iurantes per Dominum exercituum; civitas solis vocabitur una.

* Ezech. 30.

19. In die illa erit altare Domini in medio terrae Aegypti, et titulus Domini iuxta terminum eius

20. erit in signum, et in testimonium Domino exercituum in terra Aegypti. Clamabunt enim ad Dominum a facie tribulantis; et mittet eis salvatorem et propugnatorem, qui liberet eos.

21. Et cognoscetur Dominus ab Aegypto, et cognoscent Aegyptii Dominum in die illa, et colent eum in hostiis et in muneribus; et vota vovebunt Domino, et solvent.

22. Et percutiet Dominus Aegyptum plaga, et sanabit eam, et revertentur ad Dominum, et placabitur eis, et sanabit eos.

23. In die illa erit via de Aegypto in Assyrios, et intrabit Assyrius Aegyptum, et Aegyptius in Assyrios, et servient Aegyptii Assur.

24. In die illa erit Israël tertius Aegyptio et Assyrio; benedictio in medio terrae,

Cap. XIX. יט

יט

א מַשָּׂא מִצְרָיִם הִנֵּה יְהוָה רֹכֵב עַל־עָב קַל וּבָא מִצְרַיִם וְנָעוּ אֱלִילֵי
2 מִצְרַיִם מִפָּנָיו וּלְבַב מִצְרַיִם יִמַּס בְּקִרְבּוֹ׃ וְסִכְסַכְתִּי מִצְרַיִם בְּמִצְרַיִם
3 וְנִלְחֲמוּ אִישׁ־בְּאָחִיו וְאִישׁ בְּרֵעֵהוּ עִיר בְּעִיר מַמְלָכָה בְּמַמְלָכָה׃ וְנָבְקָה
רוּחַ־מִצְרַיִם בְּקִרְבּוֹ וַעֲצָתוֹ אֲבַלֵּעַ וְדָרְשׁוּ אֶל־הָאֱלִילִים וְאֶל־הָאִטִּים
4 וְאֶל־הָאֹבוֹת וְאֶל־הַיִּדְּעֹנִים׃ וְסִכַּרְתִּי אֶת־מִצְרַיִם בְּיַד אֲדֹנִים קָשֶׁה
ה וּמֶלֶךְ עַז יִמְשָׁל־בָּם נְאֻם הָאָדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת׃ וְנִשְּׁתוּ־מַיִם מֵהַיָּם
6 וְנָהָר יֶחֱרַב וְיָבֵשׁ׃ וְהֶאֶזְנִיחוּ נְהָרוֹת דָּלְלוּ וְחָרְבוּ יְאֹרֵי מָצוֹר קָנֶה וָסוּף
7 קָמֵלוּ׃ עָרוֹת עַל־יְאוֹר עַל־פִּי יְאוֹר וְכֹל מִזְרַע יְאוֹר יִיבַשׁ נִדַּף וְאֵינֶנּוּ׃
8 וְאָנוּ הַדַּיָּגִים וְאָבְלוּ כָּל־מַשְׁלִיכֵי בַיְאוֹר חַכָּה וּפֹרְשֵׂי מִכְמֹרֶת עַל־
9 י פְּנֵי־מַיִם אֻמְלָלוּ׃ וּבֹשׁוּ עֹבְדֵי פִשְׁתִּים שְׂרִיקוֹת וְאֹרְגִים חוֹרָי׃ וְהָיוּ
11 שָׁתֹתֶיהָ מְדֻכָּאִים כָּל־עֹשֵׂי שֶׂכֶר אַגְמֵי־נָפֶשׁ׃ אַךְ־אֱוִלִים שָׂרֵי צֹעַן
חַכְמֵי יֹעֲצֵי פַרְעֹה עֵצָה נִבְעָרָה אֵיךְ תֹּאמְרוּ אֶל־פַּרְעֹה בֶּן־חֲכָמִים
12 אֲנִי בֶּן־מַלְכֵי־קֶדֶם׃ אַיָּם אֵפוֹא חֲכָמֶיךָ וְיַגִּידוּ נָא לָךְ וְיֵדְעוּ מַה־יָּעַץ
13 יְהוָה צְבָאוֹת עַל־מִצְרָיִם׃ נוֹאֲלוּ שָׂרֵי צֹעַן נִשְּׁאוּ שָׂרֵי נֹף וְהִתְעוּ אֶת־
14 מִצְרַיִם פִּנַּת שְׁבָטֶיהָ׃ יְהוָה מָסַךְ בְּקִרְבָּהּ רוּחַ עִוְעִים וְהִתְעוּ אֶת־
טו מִצְרַיִם בְּכָל־מַעֲשֵׂהוּ כְּהִתָּעוֹת שִׁכּוֹר בְּקִיאוֹ׃ וְלֹא־יִהְיֶה לְמִצְרַיִם
16 מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה רֹאשׁ וְזָנָב כִּפָּה וְאַגְמוֹן׃ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה
מִצְרַיִם כַּנָּשִׁים וְחָרַד ׀ וּפָחַד מִפְּנֵי תְּנוּפַת יַד־יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר־הוּא
17 מֵנִיף עָלָיו׃ וְהָיְתָה אַדְמַת יְהוּדָה לְמִצְרַיִם לְחָגָּא כֹּל אֲשֶׁר יַזְכִּיר
אֹתָהּ אֵלָיו יִפְחָד מִפְּנֵי עֲצַת יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר־הוּא יוֹעֵץ עָלָיו׃
18 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיוּ חָמֵשׁ עָרִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מְדַבְּרוֹת שְׂפַת כְּנַעַן
19 וְנִשְׁבָּעוֹת לַיהוָה צְבָאוֹת עִיר הַהֶרֶס יֵאָמֵר לְאֶחָת׃ בַּיּוֹם הַהוּא
יִהְיֶה מִזְבֵּחַ לַיהוָה בְּתוֹךְ אֶרֶץ מִצְרָיִם וּמַצֵּבָה אֵצֶל־גְּבוּלָהּ לַיהוָה׃
כ וְהָיָה לְאוֹת וּלְעֵד לַיהוָה צְבָאוֹת בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם כִּי־יִצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה
21 מִפְּנֵי לֹחֲצִים וְיִשְׁלַח לָהֶם מוֹשִׁיעַ וָרָב וְהִצִּילָם׃ וְנוֹדַע יְהוָה לְמִצְרַיִם
וְיָדְעוּ מִצְרַיִם אֶת־יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא וְעָבְדוּ זֶבַח וּמִנְחָה וְנָדְרוּ־נֵדֶר
22 לַיהוָה וְשִׁלֵּמוּ׃ וְנָגַף יְהוָה אֶת־מִצְרַיִם נָגֹף וְרָפוֹא וְשָׁבוּ עַד־יְהוָה
23 וְנֶעְתַּר לָהֶם וּרְפָאָם׃ בַּיּוֹם הַהוּא תִּהְיֶה מְסִלָּה מִמִּצְרַיִם אַשּׁוּרָה
וּבָא־אַשּׁוּר בְּמִצְרַיִם וּמִצְרַיִם בְּאַשּׁוּר וְעָבְדוּ מִצְרַיִם אֶת־אַשּׁוּר׃
24 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יִשְׂרָאֵל שְׁלִישִׁיָּה לְמִצְרַיִם וּלְאַשּׁוּר בְּרָכָה בְּקֶרֶב

כה הָאָֽרֶץ׃ אֲשֶׁר֙ בֵּרֲכ֔וֹ יְהוָ֥ה צְבָא֖וֹת לֵאמֹ֑ר בָּר֨וּךְ עַמִּ֜י מִצְרַ֗יִם וּמַעֲשֵׂ֤ה
יָדַי֙ אַשּׁ֔וּר וְנַחֲלָתִ֖י יִשְׂרָאֵֽל׃

Cap. XX. כ

כ

א בִּשְׁנַ֨ת בֹּ֤א תַרְתָּן֙ אַשְׁדּ֔וֹדָה בִּשְׁלֹ֣חַ אֹת֔וֹ סַרְג֖וֹן מֶ֣לֶךְ אַשּׁ֑וּר וַיִּלָּ֥חֶם
2 בְּאַשְׁדּ֖וֹד וַֽיִּלְכְּדָֽהּ׃ בָּעֵ֣ת הַהִ֗יא דִּבֶּ֣ר יְהוָה֮ בְּיַ֣ד יְשַֽׁעְיָ֣הוּ בֶן־אָמוֹץ֮
לֵאמֹר֒ לֵ֗ךְ וּפִתַּחְתָּ֤ הַשַּׂק֙ מֵעַ֣ל מָתְנֶ֔יךָ וְנַעַלְךָ֥ תַחֲלֹ֖ץ מֵעַ֣ל רַגְלֶ֑ךָ וַיַּ֣עַשׂ
3 כֵּ֔ן הָלֹ֖ךְ עָר֥וֹם וְיָחֵֽף׃ וַיֹּ֣אמֶר יְהוָ֔ה כַּאֲשֶׁ֥ר הָלַ֛ךְ עַבְדִּ֥י יְשַֽׁעְיָ֖הוּ עָר֣וֹם
4 וְיָחֵ֑ף שָׁלֹ֣שׁ שָׁנִ֔ים א֣וֹת וּמוֹפֵ֔ת עַל־מִצְרַ֖יִם וְעַל־כּֽוּשׁ׃ כֵּ֣ן יִנְהַ֣ג מֶֽלֶךְ־
אַ֠שּׁוּר אֶת־שְׁבִ֨י מִצְרַ֜יִם וְאֶת־גָּל֥וּת כּ֛וּשׁ נְעָרִ֥ים וּזְקֵנִ֖ים עָר֣וֹם וְיָחֵ֑ף
ה וַחֲשׂוּפַ֥י שֵׁ֖ת עֶרְוַ֥ת מִצְרָֽיִם׃ וְחַתּ֖וּ וָבֹ֑שׁוּ מִכּוּשׁ֙ מַבָּטָ֔ם וּמִן־מִצְרַ֖יִם
6 תִּפְאַרְתָּֽם׃ וְאָמַר֩ יֹשֵׁ֨ב הָאִ֜י הַזֶּ֗ה בַּיּ֣וֹם הַהוּא֮ הִנֵּה־כֹ֣ה מַבָּטֵנוּ֒ אֲשֶׁר
נַ֤סְנוּ שָׁם֙ לְעֶזְרָ֔ה לְהִ֨נָּצֵ֔ל מִפְּנֵ֖י מֶ֣לֶךְ אַשּׁ֑וּר וְאֵ֖יךְ נִמָּלֵ֥ט אֲנָֽחְנוּ׃

Cap. XXI. כא

כא

א 2 מַשָּׂ֖א מִדְבַּר־יָ֑ם כְּסוּפ֤וֹת בַּנֶּ֙גֶב֙ לַחֲל֔וֹף מִמִּדְבָּ֣ר בָּ֔א מֵאֶ֖רֶץ נוֹרָאָֽה׃ חָז֥וּת
קָשָׁ֖ה הֻגַּד־לִ֑י הַבּוֹגֵ֤ד ׀ בּוֹגֵד֙ וְהַשּׁוֹדֵ֣ד ׀ שׁוֹדֵ֔ד עֲלִ֤י עֵילָם֙ צוּרִ֣י מָדַ֔י
3 כָּל־אַנְחָתָ֖ה הִשְׁבַּֽתִּי׃ עַל־כֵּ֗ן מָלְא֤וּ מָתְנַי֙ חַלְחָלָ֔ה צִירִ֣ים אֲחָז֔וּנִי כְּצִירֵ֖י
4 יוֹלֵדָ֑ה נַעֲוֵ֙יתִי֙ מִשְּׁמֹ֔עַ נִבְהַ֖לְתִּי מֵרְאֽוֹת׃ תָּעָ֣ה לְבָבִ֔י פַּלָּצ֖וּת בִּֽעֲתָ֑תְנִי
ה אֵ֚ת נֶ֣שֶׁף חִשְׁקִ֔י שָׂ֥ם לִ֖י לַחֲרָדָֽה׃ עָרֹ֥ךְ הַשֻּׁלְחָ֛ן צָפֹ֥ה הַצָּפִ֖ית אָכ֣וֹל
6 שָׁת֑ה ק֥וּמוּ הַשָּׂרִ֖ים מִשְׁח֥וּ מָגֵֽן׃ כִּ֛י כֹ֥ה אָמַ֥ר אֵלַ֖י אֲדֹנָ֑י לֵ֚ךְ הַעֲמֵ֣ד
7 הַֽמְצַפֶּ֔ה אֲשֶׁ֥ר יִרְאֶ֖ה יַגִּֽיד׃ וְרָאָ֣ה רֶ֗כֶב צֶ֙מֶד֙ פָּֽרָשִׁ֔ים רֶ֥כֶב חֲמ֖וֹר רֶ֣כֶב
8 גָּמָ֑ל וְהִקְשִׁ֥יב קֶ֖שֶׁב רַב־קָֽשֶׁב׃ וַיִּקְרָ֖א אַרְיֵ֑ה עַל־מִצְפֶּ֣ה ׀ אֲדֹנָ֗י אָנֹכִ֞י
9 עֹמֵ֤ד תָּמִיד֙ יוֹמָ֔ם וְעַל־מִ֨שְׁמַרְתִּ֔י אָנֹכִ֥י נִצָּ֖ב כָּל־הַלֵּילֽוֹת׃ וְהִנֵּה־זֶ֥ה בָא֙
רֶ֣כֶב אִ֔ישׁ צֶ֖מֶד פָּֽרָשִׁ֑ים וַיַּ֣עַן וַיֹּ֗אמֶר נָֽפְלָ֤ה נָֽפְלָה֙ בָּבֶ֔ל וְכָל־פְּסִילֵ֥י
י אֱלֹהֶ֖יהָ שִׁבַּ֥ר לָאָֽרֶץ׃ מְדֻשָׁתִ֖י וּבֶן־גָּרְנִ֑י אֲשֶׁ֨ר שָׁמַ֜עְתִּי מֵאֵ֨ת יְהוָ֧ה
11 צְבָא֛וֹת אֱלֹהֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל הִגַּ֥דְתִּי לָכֶֽם׃ מַשָּׂ֖א דּוּמָ֑ה אֵלַי֙ קֹרֵ֣א מִשֵּׂעִ֔יר
12 שֹׁמֵר֙ מַה־מִלַּ֔יְלָה שֹׁמֵ֖ר מַה־מִלֵּֽיל׃ אָמַ֣ר שֹׁמֵ֔ר אָתָ֥א בֹ֖קֶר וְגַם־לָ֑יְלָה
13 אִם־תִּבְעָי֥וּן בְּעָ֖יוּ שֻׁ֥בוּ אֵתָֽיוּ׃ מַשָּׂ֖א בַּעְרָ֑ב בַּיַּ֙עַר֙ בַּעְרַ֣ב תָּלִ֔ינוּ
14 אֹרְח֖וֹת דְּדָנִֽים׃ לִקְרַ֥את צָמֵ֖א הֵתָ֣יוּ מָ֑יִם יֹֽשְׁבֵי֙ אֶ֣רֶץ תֵּימָ֔א בְּלַחְמ֖וֹ
טו קִדְּמ֥וּ נֹדֵֽד׃ כִּֽי־מִפְּנֵ֥י חֲרָב֖וֹת נָדָ֑דוּ מִפְּנֵ֣י ׀ חֶ֣רֶב נְטוּשָׁ֗ה וּמִפְּנֵי֙ קֶ֣שֶׁת
16 דְּרוּכָ֔ה וּמִפְּנֵ֖י כֹּ֥בֶד מִלְחָמָֽה׃ כִּי־כֹ֛ה אָמַ֥ר אֲדֹנָ֖י אֵלָ֑י בְּע֤וֹד שָׁנָה֙
17 כִּשְׁנֵ֣י שָׂכִ֔יר וְכָלָ֖ה כָּל־כְּב֥וֹד קֵדָֽר׃ וּשְׁאָ֧ר מִסְפַּר־קֶ֛שֶׁת גִּבּוֹרֵ֥י בְנֵֽי־קֵדָ֖ר
יִמְעָ֑טוּ כִּ֛י יְהוָ֥ה אֱלֹהֵֽי־יִשְׂרָאֵ֖ל דִּבֵּֽר׃

XX. v. 4. הפ׳ בפתח ונ״א בצירי   XXI. v. 2. לא מפיק : פתח בס״פ
v. 12. א׳ במקום ה׳   v. 14. בלא א׳

25. cui benedixit Dominus exercituum, dicens: benedictus populus meus Aegypti, et opus manuum mearum Assyrio; haereditas autem mea Israël.

Cap. XX.

Aegyptiorum et Aethiopum captivitas praedicitur.

1. In anno, quo ingressus est Tharthan in Azotum, cum misisset eum Sargon rex Assyriorum, et pugnasset contra Azotum, et cepisset eam:

2. In tempore illo locutus est Dominus in manu Isaiae filii Amos, dicens: Vade, et solve saccum * de lumbis tuis, et calceamenta tua tolle de pedibus tuis. Et fecit sic, vadens nudus, et discalceatus.

* Zach. 13, 4. Matth. 3, 4.

3. Et dixit Dominus: Sicut ambulavit servus meus Isaias nudus, et discalceatus, trium annorum signum et portentum erit super Aegyptum, et super Aethiopiam;

4. sic minabit rex Assyriorum captivitatem Aegypti, et transmigrationem Aethiopiae, iuvenum et senum, nudam et discalceatam, discoopertis natibus ad ignominiam Aegypti.

5. Et timebunt, et confundentur ab Aethiopia spe sua, et ab Aegypto gloria sua.

6. Et dicet habitator insulae huius in die illa: Ecce! haec erat spes nostra, ad quos confugimus in auxilium, ut liberarent nos a facie regis Assyriorum: et quomodo effugere poterimus nos?

Cap. XXI.

Ruina Babylonis: punitio Idumaeae et Arabiae.

1. Onus deserti maris. Sicut turbines ab Aphrico veniunt, de deserto venit, de terra horribili.

2. Visio dura nunciata est mihi; qui incredulus est, infideliter agit; et qui depopulator est, vastat. Ascende Aelam, obside Mede; omnem gemitum eius cessare feci.

3. Propterea repleti sunt lumbi mei dolore, angustia possedit me sicut angustia parturientis; corrui, cum audirem, conturbatus sum, cum viderem.

4. Emarcuit cor meum, tenebrae stupefecerunt me; Babylon dilecta mea posita est mihi in miraculum.

5. Pone mensam, contemplare in specula comedentes et bibentes; surgite principes, arripite clypeum.

6. Haec enim dixit mihi Dominus: Vade, et pone speculatorem; et quodcumque viderit, annunciet.

7. Et vidit currum duorum equitum, ascensorem asini, et ascensorem cameli: et contemplatus est diligenter multo intuitu.

8. Et clamavit leo: Super speculam Domini ego sum, stans iugiter per diem; et * super custodiam meam ego sum, stans totis noctibus.

* Hab. 2, 1.

9. Ecce! iste venit ascensor vir bigae equitum, et respondit, et dixit: * Cecidit, cecidit Babylon, et omnia sculptilia deorum eius contrita sunt in terram.

* Ier. 51, 8. Apocal. 14, 8.

10. Tritura mea, et filii areae meae, quae audivi a Domino exercituum Deo Israël, annunciavi vobis.

11. Onus Duma ad me clamat ex Seir: Custos quid de nocte? custos quid de nocte?

12. Dixit custos: Venit mane et nox; si quaeritis, quaerite; convertimini, venite.

13. Onus in Arabia. In saltu ad vesperam dormietis, in semitis Dedanim.

14. Occurrentes sitienti ferte aquam, qui habitatis terram Austri, cum panibus occurrite fugienti.

15. A facie enim gladiorum fugerunt, a facie gladii imminentis, a facie arcus extenti, a facie gravis praelii;

16. quoniam haec dicit Dominus ad me: Adhuc in uno anno, quasi in anno mercenarii, et auferetur omnis gloria Cedar.

17. Et reliquae numeri sagittariorum fortium de filiis Cedar imminuentur: Dominus enim Deus Israël locutus est.

CAP. XXII.

Sermo Domini contra Ierusalem. Eliacim ad dignitatem evehendus.

1. Onus vallis visionis. Quidnam quoque tibi est, quia ascendisti et tu omnis in tecta?
2. Clamoris plena, urbs frequens, civitas exultans; interfecti tui, non interfecti gladio, nec mortui in bello.
3. Cuncti principes tui fugerunt simul, dureque ligati sunt; omnes, qui inventi sunt, vincti sunt pariter, procul fugerunt.
4. Propterea dixi: Recedite a me, amare flebo; nolite incumbere, ut consolemini me super vastitate filiae populi mei.
5. Dies enim interfectionis, et conculcationis, et fletuum, Domino Deo exercituum in valle visionis scrutans murum, et magnificus super montem.
6. Et Aelam sumpsit pharetram, currum hominis equitis, et parietem nudavit clypeus.
7. Et erunt electae valles tuae plenae quadrigarum, et equites ponent sedes suas in porta.
8. Et revelabitur operimentum Iudae, et videbis in die illa armamentarium domus saltus.
9. Et scissuras civitatis David videbitis, quia multiplicatae sunt; et congregastis aquas piscinae inferioris;
10. et domos Ierusalem numerastis, et destruxistis domos ad muniendum murum.
11. Et lacum fecistis * inter duos muros ad aquam piscinae veteris; et non suspexistis ad eum, qui fecerat eam, et operatorem eius de longe non vidistis.

* 4 Reg. 20, 20. 2 Paral. 32, 30.

12. Et vocabit Dominus Deus exercituum in die illa ad fletum, et ad planctum, ad calvitium, et ad cingulum sacci.
13. Et ecce! gaudium et laetitia, occidere vitulos, et iugulare arietes, comedere carnes, et bibere vinum; * comedamus et bibamus; cras enim moriemur.

* c. 56, 12. Sap. 2, 6. 1 Cor. 15, 32.

14. Et revelata est in auribus meis vox Domini exercituum: Si dimittetur iniquitas haec vobis, donec moriamini, dicit Dominus Deus exercituum.
15. Haec dicit Dominus Deus exercituum: Vade, ingredere ad eum, qui habitat in tabernaculo, ad Sobnam praepositum templi, et dices ad eum:
16. Quid tu hic, aut quasi quis hic? quia excidisti tibi hic sepulchrum, excidisti in excelso memoriale diligenter, in petra tabernaculum tibi.
17. Ecce! Dominus asportari te faciet, sicut asportatur gallus gallinaceus, et quasi amictum sic sublevabit te.
18. Coronans coronabit te tribulatione, quasi pilam mittet te in terram latam et spatiosam; ibi morieris, et ibi erit currus gloriae tuae, ignominia domus Domini tui.
19. Et expellam te de statione tua, et de ministerio tuo deponam te.
20. Et erit in die illa: Vocabo servum meum Eliacim filium Helciae;
21. et induam illum tunica tua, et cingulo tuo confortabo eum, et potestatem tuam dabo in manu eius; et erit quasi pater habitantibus Ierusalem, et domui Iuda.
22. * Et dabo clavem domus David super humerum eius; et aperiet, et non erit, qui claudat; et claudet, et non erit, qui aperiat.

* Apoc. 3, 7. Iob. 12, 14.

23. Et figam illum paxillum in loco fideli, et erit in solium gloriae domui patris eius.
24. Et suspendent super eum omnem gloriam domus patris eius, vasorum diversa genera, omne vas parvulum a vasis craterarum usque ad omne vas musicorum.
25. In die illa dicit Dominus exercituum: Auferetur paxillus, qui fixus fuerat in loco fideli; et frangetur, et cadet, et peribit, quod pependerat in eo, quia Dominus locutus est.

CAP. XXIII.

Tyri vastitas ad annos septuaginta.

1. Onus Tyri. Ululate naves maris! quia vastata est domus, unde venire consueverant; de terra Cethim revelatum est eis.

כב Cap. XXII. כב

א 2 מַשָּׂא גֵּיא חִזָּיוֹן מַה־לָּךְ אֵפוֹא כִּי־עָלִית כֻּלָּךְ לַגַּגּוֹת׃ תְּשֻׁאוֹת ׀ מְלֵאָה
עִיר הוֹמִיָּה קִרְיָה עַלִּיזָה חֲלָלַיִךְ לֹא חַלְלֵי־חֶרֶב וְלֹא מֵתֵי מִלְחָמָה׃
3 כָּל־קְצִינַיִךְ נָדְדוּ־יַחַד מִקֶּשֶׁת אֻסָּרוּ כָּל־נִמְצָאַיִךְ אֻסְּרוּ יַחְדָּו מֵרָחוֹק
4 בָּרָחוּ׃ עַל־כֵּן אָמַרְתִּי שְׁעוּ מִנִּי אֲמָרֵר בַּבֶּכִי אַל־תָּאִיצוּ לְנַחֲמֵנִי עַל־
ה שֹׁד בַּת־עַמִּי׃ כִּי יוֹם מְהוּמָה וּמְבוּסָה וּמְבוּכָה לַאדֹנָי יֱהֹוִה צְבָאוֹת
6 בְּגֵיא חִזָּיוֹן מְקַרְקַר קִר וְשׁוֹעַ אֶל־הָהָר׃ וְעֵילָם נָשָׂא אַשְׁפָּה בְּרֶכֶב אָדָם
7 פָּרָשִׁים וְקִיר עֵרָה מָגֵן׃ וַיְהִי מִבְחַר־עֲמָקַיִךְ מָלְאוּ רָכֶב וְהַפָּרָשִׁים
8 שֹׁת שָׁתוּ הַשָּׁעְרָה׃ וַיְגַל אֵת מָסַךְ יְהוּדָה וַתַּבֵּט בַּיּוֹם הַהוּא אֶל־נֶשֶׁק
9 בֵּית הַיָּעַר׃ וְאֵת בְּקִיעֵי עִיר־דָּוִד רְאִיתֶם כִּי־רָבּוּ וַתְּקַבְּצוּ אֶת־מֵי
י הַבְּרֵכָה הַתַּחְתּוֹנָה׃ וְאֶת־בָּתֵּי יְרוּשָׁלִַם סְפַרְתֶּם וַתִּתְצוּ הַבָּתִּים לְבַצֵּר
11 הַחוֹמָה׃ וּמִקְוָה עֲשִׂיתֶם בֵּין הַחֹמֹתַיִם לְמֵי הַבְּרֵכָה הַיְשָׁנָה וְלֹא
12 הִבַּטְתֶּם אֶל־עֹשֶׂיהָ וְיֹצְרָהּ מֵרָחוֹק לֹא רְאִיתֶם׃ וַיִּקְרָא אֲדֹנָי יֱהֹוִה
13 צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא לִבְכִי וּלְמִסְפֵּד וּלְקָרְחָה וְלַחֲגֹר שָׂק׃ וְהִנֵּה ׀ שָׂשׂוֹן
וְשִׂמְחָה הָרֹג ׀ בָּקָר וְשָׁחֹט צֹאן אָכֹל בָּשָׂר וְשָׁתוֹת יָיִן אָכוֹל וְשָׁתוֹ כִּי
14 מָחָר נָמוּת׃ וְנִגְלָה בְאָזְנָי יְהֹוָה צְבָאוֹת אִם־יְכֻפַּר הֶעָוֹן הַזֶּה לָכֶם עַד־
טו תְּמֻתוּן אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה צְבָאוֹת׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה צְבָאוֹת לֶךְ־
16 בֹּא אֶל־הַסֹּכֵן הַזֶּה עַל־שֶׁבְנָא אֲשֶׁר עַל־הַבָּיִת׃ מַה־לְּךָ פֹה וּמִי־לְךָ
פֹה כִּי־חָצַבְתָּ לְּךָ פֹּה קָבֶר חֹצְבִי מָרוֹם קִבְרוֹ חֹקְקִי בַסֶּלַע מִשְׁכָּן
17 18 לוֹ׃ הִנֵּה יְהֹוָה מְטַלְטֶלְךָ טַלְטֵלָה גָּבֶר וְעֹטְךָ עָטֹה׃ צָנוֹף יִצְנָפְךָ צְנֵפָה
כַּדּוּר אֶל־אֶרֶץ רַחֲבַת יָדָיִם שָׁמָּה תָמוּת וְשָׁמָּה מַרְכְּבוֹת כְּבוֹדֶךָ קְלוֹן
19 כ בֵּית אֲדֹנֶיךָ׃ וַהֲדַפְתִּיךָ מִמַּצָּבֶךָ וּמִמַּעֲמָדְךָ יֶהֶרְסֶךָ׃ וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא
21 וְקָרָאתִי לְעַבְדִּי לְאֶלְיָקִים בֶּן־חִלְקִיָּהוּ׃ וְהִלְבַּשְׁתִּיו כֻּתָּנְתֶּךָ וְאַבְנֵטְךָ
אֲחַזְּקֶנּוּ וּמֶמְשַׁלְתְּךָ אֶתֵּן בְּיָדוֹ וְהָיָה לְאָב לְיוֹשֵׁב יְרוּשָׁלִַם וּלְבֵית
22 יְהוּדָה׃ וְנָתַתִּי מַפְתֵּחַ בֵּית־דָּוִד עַל־שִׁכְמוֹ וּפָתַח וְאֵין סֹגֵר וְסָגַר וְאֵין
23 פֹּתֵחַ׃ וּתְקַעְתִּיו יָתֵד בְּמָקוֹם נֶאֱמָן וְהָיָה לְכִסֵּא כָבוֹד לְבֵית אָבִיו׃
24 וְתָלוּ עָלָיו כֹּל ׀ כְּבוֹד בֵּית־אָבִיו הַצֶּאֱצָאִים וְהַצְּפִעוֹת כֹּל כְּלֵי הַקָּטָן
כה מִכְּלֵי הָאַגָּנוֹת וְעַד כָּל־כְּלֵי הַנְּבָלִים׃ בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם יְהֹוָה צְבָאוֹת
תָּמוּשׁ הַיָּתֵד הַתְּקוּעָה בְּמָקוֹם נֶאֱמָן וְנִגְדְּעָה וְנָפְלָה וְנִכְרַת הַמַּשָּׂא
אֲשֶׁר־עָלֶיהָ כִּי יְהֹוָה דִּבֵּר׃

כג Cap. XXIII. כג

א מַשָּׂא צֹר הֵילִילוּ ׀ אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ כִּי־שֻׁדַּד מִבַּיִת מִבּוֹא מֵאֶרֶץ כִּתִּים

XXII. v. 10. הת׳ רפה v. 14. קמץ בט־הא

2 3 נִגְלָה־לָמוֹ׃ דֹּמּוּ יֹשְׁבֵי אִי סֹחֵר צִידוֹן עֹבֵר יָם מִלְאוּךְ׃ וּבְמַיִם רַבִּים
4 זֶרַע שִׁחֹר קְצִיר יְאוֹר תְּבוּאָתָהּ וַתְּהִי סְחַר גּוֹיִם׃ בּוֹשִׁי צִידוֹן כִּי אָמַר
יָם מָעוֹז הַיָּם לֵאמֹר לֹא־חַלְתִּי וְלֹא־יָלַדְתִּי וְלֹא גִדַּלְתִּי בַחוּרִים רוֹמַמְתִּי
ה 6 בְתוּלוֹת׃ כַּאֲשֶׁר שֵׁמַע לְמִצְרָיִם יָחִילוּ כְּשֵׁמַע צֹר׃ עִבְרוּ תַּרְשִׁישָׁה
7 הֵילִילוּ יֹשְׁבֵי אִי׃ הֲזֹאת לָכֶם עַלִּיזָה מִימֵי־קֶדֶם קַדְמָתָהּ יֹבִלוּהָ רַגְלֶיהָ
8 מֵרָחוֹק לָגוּר׃ מִי יָעַץ זֹאת עַל־צֹר הַמַּעֲטִירָה אֲשֶׁר סֹחֲרֶיהָ שָׂרִים
9 כִּנְעָנֶיהָ נִכְבַּדֵּי־אָרֶץ׃ יְהוָה צְבָאוֹת יְעָצָהּ לְחַלֵּל גְּאוֹן כָּל־צְבִי לְהָקֵל
י כָּל־נִכְבַּדֵּי־אָרֶץ׃ עִבְרִי אַרְצֵךְ כַּיְאֹר בַּת־תַּרְשִׁישׁ אֵין מֵזַח עוֹד׃
11 יָדוֹ נָטָה עַל־הַיָּם הִרְגִּיז מַמְלָכוֹת יְהוָה צִוָּה אֶל־כְּנַעַן לַשְׁמִד מָעֻזְנֶיהָ׃
12 וַיֹּאמֶר לֹא־תוֹסִיפִי עוֹד לַעֲלוֹז הַמְעֻשָּׁקָה בְּתוּלַת בַּת־צִידוֹן כִּתִּיִּים
13 קוּמִי עֲבֹרִי גַּם־שָׁם לֹא־יָנוּחַ לָךְ׃ הֵן ׀ אֶרֶץ כַּשְׂדִּים זֶה הָעָם לֹא הָיָה
אַשּׁוּר יְסָדָהּ לְצִיִּים הֵקִימוּ בַחִינָיו עֹרְרוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ שָׂמָהּ לְמַפֵּלָה׃
14 טו הֵילִילוּ אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ כִּי שֻׁדַּד מָעֻזְּכֶן׃ וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא וְנִשְׁכַּחַת
צֹר שִׁבְעִים שָׁנָה כִּימֵי מֶלֶךְ אֶחָד מִקֵּץ שִׁבְעִים שָׁנָה יִהְיֶה לְצֹר
16 כְּשִׁירַת הַזּוֹנָה׃ קְחִי כִנּוֹר סֹבִּי עִיר זוֹנָה נִשְׁכָּחָה הֵיטִיבִי נַגֵּן הַרְבִּי־
17 שִׁיר לְמַעַן תִּזָּכֵרִי׃ וְהָיָה מִקֵּץ ׀ שִׁבְעִים שָׁנָה יִפְקֹד יְהוָה אֶת־צֹר
18 וְשָׁבָה לְאֶתְנַנָּה וְזָנְתָה אֶת־כָּל־מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ וְהָיָה
סַחְרָהּ וְאֶתְנַנָּה קֹדֶשׁ לַיהוָה לֹא יֵאָצֵר וְלֹא יֵחָסֵן כִּי לַיֹּשְׁבִים לִפְנֵי
יְהוָה יִהְיֶה סַחְרָהּ לֶאֱכֹל לְשָׂבְעָה וְלִמְכַסֶּה עָתִיק׃

CAP. XXIV. כד

כד

א 2 הִנֵּה יְהוָה בּוֹקֵק הָאָרֶץ וּבוֹלְקָהּ וְעִוָּה פָנֶיהָ וְהֵפִיץ יֹשְׁבֶיהָ׃ וְהָיָה
כָעָם כַּכֹּהֵן כַּעֶבֶד כַּאדֹנָיו כַּשִּׁפְחָה כַּגְּבִרְתָּהּ כַּקּוֹנֶה כַּמּוֹכֵר כַּמַּלְוֶה
3 כַּלֹּוֶה כַּנֹּשֶׁה כַּאֲשֶׁר נֹשֵׁא בוֹ׃ הִבּוֹק ׀ תִּבּוֹק הָאָרֶץ וְהִבּוֹז ׀ תִּבּוֹז
4 כִּי יְהוָה דִּבֶּר אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה׃ אָבְלָה נָבְלָה הָאָרֶץ אֻמְלְלָה נָבְלָה תֵּבֵל
ה אֻמְלָלוּ מְרוֹם עַם־הָאָרֶץ׃ וְהָאָרֶץ חָנְפָה תַּחַת יֹשְׁבֶיהָ כִּי־עָבְרוּ תוֹרֹת
6 חָלְפוּ חֹק הֵפֵרוּ בְּרִית עוֹלָם׃ עַל־כֵּן אָלָה אָכְלָה אֶרֶץ וַיֶּאְשְׁמוּ יֹשְׁבֵי
7 בָהּ עַל־כֵּן חָרוּ יֹשְׁבֵי אֶרֶץ וְנִשְׁאַר אֱנוֹשׁ מִזְעָר׃ אָבַל תִּירוֹשׁ אֻמְלְלָה־
8 גָפֶן נֶאֶנְחוּ כָּל־שִׂמְחֵי־לֵב׃ שָׁבַת מְשׂוֹשׂ תֻּפִּים חָדַל שְׁאוֹן עַלִּיזִים
9 י שָׁבַת מְשׂוֹשׂ כִּנּוֹר׃ בַּשִּׁיר לֹא יִשְׁתּוּ־יָיִן יֵמַר שֵׁכָר לְשֹׁתָיו׃ נִשְׁבְּרָה
11 קִרְיַת־תֹּהוּ סֻגַּר כָּל־בַּיִת מִבּוֹא׃ צְוָחָה עַל־הַיַּיִן בַּחוּצוֹת עָרְבָה כָּל־
12 שִׂמְחָה גָּלָה מְשׂוֹשׂ הָאָרֶץ׃ נִשְׁאַר בָּעִיר שַׁמָּה וּשְׁאִיָּה יֻכַּת־שָׁעַר׃

XXIII. v. 11. מָעֻזְנֶיהָ סביר — v. 12. כִּתִּיִּים — כִּתִּים ק׳ v. 13.
בַּחִינָיו — בַּחוּנָיו ק׳ v. 17. 18. לֹא מַפִּיק ה׳ XXIV. v. 2. כצ״ל

2. Tacete, qui habitatis in insula; negotiatores Sidonis transfretantes mare, repleverunt te.
3. In aquis multis semen Nili, messis fluminis fruges eius; et facta est negotiatio gentium.
4. Erubesce Sidon! ait enim mare: fortitudo maris, dicens: Non parturivi, et non peperi, et non enutrivi iuvenes, nec ad incrementum perduxi virgines.
5. Cum auditum fuerit in Aegypto, dolebunt, cum audierint de Tyro.
6. Transite maria, ululate, qui habitatis in insula;
7. numquid non vestra haec est, quae gloriabatur a diebus pristinis in antiquitate sua? ducent eam pedes sui longe ad peregrinandum.
8. Quis cogitavit hoc super Tyrum quondam coronatam, cuius negotiatores principes, institores eius inclyti terrae?
9. Dominus exercituum cogitavit hoc, ut detraheret superbiam omnis gloriae, et ad ignominiam deduceret universos inclytos terrae.

10. Transi terram tuam quasi flumen filia maris, non est cingulum ultra tibi.

11. Manum suam extendit super mare, conturbavit regna; Dominus mandavit adversus Chanaan, ut contereret fortes eius,

12. et dixit: Non adiicies ultra, ut glorieris, calumniam sustinens virgo filia Sidonis; in Cethim consurgens transfreta, ibi quoque non erit requies tibi.

13. Ecce! terra Chaldaeorum talis populus non fuit, Assur fundavit eam; in captivitatem traduxerunt robustos eius, suffoderunt domos eius, posuerunt eam in ruinam.

14. Ululate naves maris, quia devastata est fortitudo vestra.

15. Et erit in die illa: In oblivione eris o Tyre! septuaginta annis, sicut dies regis unius; post septuaginta autem annos erit Tyro quasi canticum meretricis.

16. Sume citharam, circui civitatem meretrix oblivioni tradita; bene cane, frequenta canticum, ut memoria tui sit.
17. Et erit post septuaginta annos: Visitabit Dominus Tyrum, et reducet eam ad mercedes suas; et rursum fornicabitur cum universis regnis terrae super faciem terrae.
18. Et erunt negotiationes eius, et mercedes eius sanctificatae Domino; non condentur, neque reponentur; quia his, qui habitaverint coram Domino, erit negotiatio eius, ut manducent in saturitatem, et vestiantur usque ad vetustatem.

Cap. XXIV.

Mala universo orbi intentantur. Terribilis divini iudicii dies.

1. Ecce! Dominus dissipabit terram, et nudabit eam, et affliget faciem eius, et disperget habitatores eius.
2. * Et erit sicut populus, sic sacerdos; et sicut servus, sic dominus eius; sicut ancilla, sic dominus eius; sicut emens, sic ille, qui vendit; sicut foenerator, sic is, qui mutuum accipit; sicut qui repetit, sic, qui debet. * Osee 4, 9.
3. Dissipatione dissipabitur terra, et direptione praedabitur. Dominus enim locutus est verbum hoc.
4. Luxit, et defluxit terra, et infirmata est; defluxit orbis, infirmata est altitudo populi terrae.
5. Et terra infecta est ab habitatoribus suis; quia transgressi sunt leges, mutaverunt ius, dissipaverunt foedus sempiternum.
6. Propter hoc maledictio vorabit terram, et peccabunt habitatores eius; ideoque insanient cultores eius, et relinquentur homines pauci.

7. Luxit vindemia, infirmata est vitis, ingemuerunt omnes, qui laetabantur corde.
8. Cessavit gaudium tympanorum, quievit sonitus laetantium, conticuit dulcedo citharae.
9. Cum cantico non bibent vinum; amara erit potio bibentibus illam.

10. Attrita est civitas vanitatis, clausa est omnis domus nullo introeunte.

11. Clamor erit super vino in plateis; deserta est omnis laetitia; translatum est gaudium terrae.

12. Relicta est in urbe solitudo, et calamitas opprimet portas.

13. Quia haec erunt in medio terrae, in medio populorum; quomodo si paucae olivae, quae remanserunt, excutiantur ex olea; et racemi, cum fuerit finita vindemia.

14. Hi levabunt vocem suam, atque laudabunt: cum glorificatus fuerit Dominus, hinnient de mari.

15. Propter hoc in doctrinis glorificate Dominum; in insulis maris nomen Domini Dei Israël.

16. A finibus terrae laudes audivimus, gloriam iusti. Et dixi: Secretum meum mihi, secretum meum mihi, vae mihi! praevaricantes praevaricati sunt, et praevaricatione transgressorum praevaricati sunt.

17. Formido, et fovea, et laqueus super te, qui habitator es terrae.

18. Et erit: * Qui fugerit a voce formidinis, cadet in foveam; et qui se explicaverit de fovea, tenebitur laqueo; quia cataractae de excelsis apertae sunt, et concutientur fundamenta terrae. * Ier. 48, 44.

19. Confractione confringetur terra, contritione conteretur terra, commotione commovebitur terra;

20. agitatione agitabitur terra sicut ebrius, et auferetur quasi tabernaculum unius noctis; et gravabit eam iniquitas sua, et corruet, et non adiiciet, ut resurgat.

21. Et erit: In die illa visitabit Dominus super militiam coeli in excelso; et super reges terrae, qui sunt super terram.

22. Et congregabuntur in congregatione unius fascis in lacum, et claudentur ibi in carcere; et post multos dies visitabuntur.

23. * Et erubescet luna, et confundetur sol, cum regnaverit Dominus exercituum in monte Sion, et in Ierusalem, et in conspectu senum suorum fuerit glorificatus.
* Ioël 2, 31. Act. 2.

Cap. XXV.

Gratias agit Propheta.

1. Dominus Deus meus es tu, exaltabo te, et confitebor nomini tuo; quoniam fecisti mirabilia, cogitationes antiquas fideles, amen.

2. Quia posuisti civitatem in tumulum, urbem fortem in ruinam, domum alienorum; ut non sit civitas, et in sempiternum non aedificetur.

3. Super hoc laudabit te populus fortis, civitas gentium robustarum timebit te.

4. Quia factus es fortitudo pauperi, fortitudo egeno in tribulatione sua; spes a turbine, umbraculum ab aestu. Spiritus enim robustorum quasi turbo impellens parietem.

5. Sicut aestus in siti, tumultum alienorum humiliabis; et quasi calore sub nube torrente, propaginem fortium marcescere facies.

6. Et faciet Dominus exercituum omnibus populis in monte hoc convivium pinguium, convivium vindemiae, pinguium medullatorum, vindemiae defaecatae.

7. Et praecipitabit in monte isto faciem vinculi colligati super omnes populos, et telam, quam orditus est super omnes nationes.

8. Praecipitabit mortem in sempiternum; * et auferet Dominus Deus lacrymam ab omni facie, et opprobrium populi sui auferet de universa terra; quia Dominus locutus est.
* 2 Cor. 15. Apoc. 7, 17. 21, 4.

9. Et dicet in die illa: Ecce! Deus noster iste, expectavimus eum, et salvabit nos; iste Dominus, sustinuimus eum, exultabimus, et laetabimur in salutari eius.

10. Quia requiescet manus Domini in monte isto; et triturabitur Moab sub eo, sicuti teruntur paleae in plaustro.

11. Et extendet manus suas sub eo, sicut extendit natans ad natandum; et humiliabit gloriam eius cum allisione manuum eius.

12. Et munimenta sublimium murorum tuorum concident, et humiliabuntur, et detrahentur in terram usque ad pulverem.

Cap. XXVI.

Gratias agere pergit.

1. In die illa cantabitur canticum istud in terra Iuda:

Urbs fortitudinis nostrae Sion salvator, ponetur in ea murus et antemurale.

13 כִּי־כֹה יִהְיֶה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ בְּתוֹךְ הָעַמִּים כְּנֹקֶף זַיִת כְּעוֹלֵלֹת אִם־כָּלָה
14 טו בָצִיר׃ הֵמָּה יִשְׂאוּ קוֹלָם יָרֹנּוּ בִּגְאוֹן יְהוָה צָהֲלוּ מִיָּם׃ עַל־כֵּן בָּאֻרִים
16 כַּבְּדוּ יְהוָה בְּאִיֵּי הַיָּם שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ מִכְּנַף הָאָרֶץ
זְמִרֹת שָׁמַעְנוּ צְבִי לַצַּדִּיק וָאֹמַר רָזִי־לִי רָזִי־לִי אוֹי לִי בֹּגְדִים בָּגָדוּ
17 18 וּבֶגֶד בּוֹגְדִים בָּגָדוּ׃ פַּחַד וָפַחַת וָפָח עָלֶיךָ יוֹשֵׁב הָאָרֶץ׃ וְהָיָה הַנָּס
מִקּוֹל הַפַּחַד יִפֹּל אֶל־הַפַּחַת וְהָעוֹלֶה מִתּוֹךְ הַפַּחַת יִלָּכֵד בַּפָּח כִּי־
19 אֲרֻבּוֹת מִמָּרוֹם נִפְתָּחוּ וַיִּרְעֲשׁוּ מוֹסְדֵי אָרֶץ׃ רֹעָה הִתְרֹעֲעָה הָאָרֶץ פּוֹר
כ הִתְפּוֹרְרָה אֶרֶץ מוֹט הִתְמוֹטְטָה אָרֶץ׃ נוֹעַ תָּנוּעַ אֶרֶץ כַּשִּׁכּוֹר
21 וְהִתְנוֹדְדָה כַּמְּלוּנָה וְכָבַד עָלֶיהָ פִּשְׁעָהּ וְנָפְלָה וְלֹא־תֹסִיף קוּם׃ וְהָיָה
בַּיּוֹם הַהוּא יִפְקֹד יְהוָה עַל־צְבָא הַמָּרוֹם בַּמָּרוֹם וְעַל־מַלְכֵי הָאֲדָמָה
22 עַל־הָאֲדָמָה׃ וְאֻסְּפוּ אֲסֵפָה אַסִּיר עַל־בּוֹר וְסֻגְּרוּ עַל־מַסְגֵּר וּמֵרֹב
23 יָמִים יִפָּקֵדוּ׃ וְחָפְרָה הַלְּבָנָה וּבוֹשָׁה הַחַמָּה כִּי־מָלַךְ יְהוָה צְבָאוֹת
בְּהַר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלִַם וְנֶגֶד זְקֵנָיו כָּבוֹד׃

Cap. XXV. כה

כה

א יְהוָה אֱלֹהַי אַתָּה אֲרוֹמִמְךָ אוֹדֶה שִׁמְךָ כִּי עָשִׂיתָ פֶּלֶא עֵצוֹת מֵרָחוֹק
2 אֱמוּנָה אֹמֶן׃ כִּי שַׂמְתָּ מֵעִיר לַגָּל קִרְיָה בְצוּרָה לְמַפֵּלָה אַרְמוֹן זָרִים
3 מֵעִיר לְעוֹלָם לֹא יִבָּנֶה׃ עַל־כֵּן יְכַבְּדוּךָ עַם־עָז קִרְיַת גּוֹיִם עָרִיצִים
4 יִירָאוּךָ׃ כִּי־הָיִיתָ מָעוֹז לַדָּל מָעוֹז לָאֶבְיוֹן בַּצַּר־לוֹ מַחְסֶה מִזֶּרֶם צֵל
ה מֵחֹרֶב כִּי רוּחַ עָרִיצִים כְּזֶרֶם קִיר׃ כְּחֹרֶב בְּצָיוֹן שְׁאוֹן זָרִים תַּכְנִיעַ
6 חֹרֶב בְּצֵל עָב זְמִיר עָרִיצִים יַעֲנֶה׃ וְעָשָׂה יְהוָה צְבָאוֹת לְכָל־
הָעַמִּים בָּהָר הַזֶּה מִשְׁתֵּה שְׁמָנִים מִשְׁתֵּה שְׁמָרִים שְׁמָנִים מְמֻחָיִם
7 שְׁמָרִים מְזֻקָּקִים׃ וּבִלַּע בָּהָר הַזֶּה פְּנֵי־הַלּוֹט ׀ הַלּוֹט עַל־כָּל־הָעַמִּים
8 וְהַמַּסֵּכָה הַנְּסוּכָה עַל־כָּל־הַגּוֹיִם׃ בִּלַּע הַמָּוֶת לָנֶצַח וּמָחָה אֲדֹנָי יֱהוִה
דִּמְעָה מֵעַל כָּל־פָּנִים וְחֶרְפַּת עַמּוֹ יָסִיר מֵעַל כָּל־הָאָרֶץ כִּי יְהוָה
9 דִּבֵּר׃ וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה קִוִּינוּ לוֹ וְיוֹשִׁיעֵנוּ זֶה
י יְהוָה קִוִּינוּ לוֹ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתוֹ׃ כִּי־תָנוּחַ יַד־יְהוָה בָּהָר
11 הַזֶּה וְנָדוֹשׁ מוֹאָב תַּחְתָּיו כְּהִדּוֹשׁ מַתְבֵּן בְּמֹי מַדְמֵנָה׃ וּפֵרַשׂ יָדָיו
בְּקִרְבּוֹ כַּאֲשֶׁר יְפָרֵשׂ הַשֹּׂחֶה לִשְׂחוֹת וְהִשְׁפִּיל גַּאֲוָתוֹ עִם אָרְבּוֹת יָדָיו׃
12 וּמִבְצַר מִשְׂגַּב חוֹמֹתֶיךָ הֵשַׁח הִשְׁפִּיל הִגִּיעַ לָאָרֶץ עַד־עָפָר׃

Cap. XXVI. כו

כו

א בַּיּוֹם הַהוּא יוּשַׁר הַשִּׁיר־הַזֶּה בְּאֶרֶץ יְהוּדָה עִיר עָז־לָנוּ יְשׁוּעָה יָשִׁית

XXIV. v. 15. סב׳ בָּאִמִּים XXV. v. 2. סב׳ הָעִיר v. 10. בְּמֵי — בְּמוֹ ק׳

3 2 חוֹמוֹת וָחֵל׃ פִּתְחוּ שְׁעָרִים וְיָבֹא גוֹי־צַדִּיק שֹׁמֵר אֱמֻנִים׃ יֵצֶר סָמוּךְ
4 תִּצֹּר שָׁלוֹם ׀ שָׁלוֹם כִּי בְּךָ בָּטוּחַ׃ בִּטְחוּ בַיהוָה עֲדֵי־עַד כִּי בְּיָהּ
ה יְהוָה צוּר עוֹלָמִים׃ כִּי הֵשַׁח יֹשְׁבֵי מָרוֹם קִרְיָה נִשְׂגָּבָה יַשְׁפִּילֶנָּה
6 יַשְׁפִּילָהּ עַד־אֶרֶץ יַגִּיעֶנָּה עַד־עָפָר׃ תִּרְמְסֶנָּה רָגֶל רַגְלֵי עָנִי פַּעֲמֵי
7 8 דַלִּים׃ אֹרַח לַצַּדִּיק מֵישָׁרִים יָשָׁר מַעְגַּל צַדִּיק תְּפַלֵּס׃ אַף אֹרַח
9 מִשְׁפָּטֶיךָ יְהוָה קִוִּינוּךָ לְשִׁמְךָ וּלְזִכְרְךָ תַּאֲוַת־נָפֶשׁ׃ נַפְשִׁי אִוִּיתִךָ
בַּלַּיְלָה אַף־רוּחִי בְקִרְבִּי אֲשַׁחֲרֶךָּ כִּי כַּאֲשֶׁר מִשְׁפָּטֶיךָ לָאָרֶץ צֶדֶק
י לָמְדוּ יֹשְׁבֵי תֵבֵל׃ יֻחַן רָשָׁע בַּל־לָמַד צֶדֶק בְּאֶרֶץ נְכֹחוֹת יְעַוֵּל וּבַל־
11 יִרְאֶה גֵּאוּת יְהוָה׃ יְהוָה רָמָה יָדְךָ בַּל־יֶחֱזָיוּן יֶחֱזוּ וְיֵבֹשׁוּ קִנְאַת־
12 עָם אַף־אֵשׁ צָרֶיךָ תֹאכְלֵם׃ יְהוָה תִּשְׁפֹּת שָׁלוֹם לָנוּ כִּי גַּם כָּל־
13 מַעֲשֵׂינוּ פָּעַלְתָּ לָּנוּ׃ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעָלוּנוּ אֲדֹנִים זוּלָתֶךָ לְבַד־בְּךָ
14 נַזְכִּיר שְׁמֶךָ׃ מֵתִים בַּל־יִחְיוּ רְפָאִים בַּל־יָקֻמוּ לָכֵן פָּקַדְתָּ וַתַּשְׁמִידֵם
טו וַתְּאַבֵּד כָּל־זֵכֶר לָמוֹ׃ יָסַפְתָּ לַגּוֹי יְהוָה יָסַפְתָּ לַגּוֹי נִכְבָּדְתָּ רִחַקְתָּ כָּל־
16 17 קַצְוֵי־אָרֶץ׃ יְהוָה בַּצַּר פְּקָדוּךָ צָקוּן לַחַשׁ מוּסָרְךָ לָמוֹ׃ כְּמוֹ הָרָה
18 תַּקְרִיב לָלֶדֶת תָּחִיל תִּזְעַק בַּחֲבָלֶיהָ כֵּן הָיִינוּ מִפָּנֶיךָ יְהוָה׃ הָרִינוּ
חַלְנוּ כְּמוֹ יָלַדְנוּ רוּחַ יְשׁוּעֹת בַּל־נַעֲשֶׂה אֶרֶץ וּבַל־יִפְּלוּ יֹשְׁבֵי תֵבֵל׃
19 יִחְיוּ מֵתֶיךָ נְבֵלָתִי יְקוּמוּן הָקִיצוּ וְרַנְּנוּ שֹׁכְנֵי עָפָר כִּי טַל אוֹרֹת טַלֶּךָ
כ וָאָרֶץ רְפָאִים תַּפִּיל׃ לֵךְ עַמִּי בֹּא בַחֲדָרֶיךָ וּסְגֹר דְּלָתְיךָ בַּעֲדֶךָ חֲבִי
21 כִמְעַט־רֶגַע עַד־יַעֲבוֹר־זָעַם׃ כִּי־הִנֵּה יְהוָה יֹצֵא מִמְּקוֹמוֹ לִפְקֹד
עֲוֹן יֹשֵׁב־הָאָרֶץ עָלָיו וְגִלְּתָה הָאָרֶץ אֶת־דָּמֶיהָ וְלֹא־תְכַסֶּה עוֹד עַל־
הֲרוּגֶיהָ׃

CAP. XXVII. כז כז

א בַּיּוֹם הַהוּא יִפְקֹד יְהוָה בְּחַרְבוֹ הַקָּשָׁה וְהַגְּדוֹלָה וְהַחֲזָקָה עַל לִוְיָתָן
נָחָשׁ בָּרִחַ וְעַל לִוְיָתָן נָחָשׁ עֲקַלָּתוֹן וְהָרַג אֶת־הַתַּנִּין אֲשֶׁר בַּיָּם׃
3 2 בַּיּוֹם הַהוּא כֶּרֶם חֶמֶר עַנּוּ־לָהּ׃ אֲנִי יְהוָה נֹצְרָהּ לִרְגָעִים אַשְׁקֶנָּה פֶּן
4 יִפְקֹד עָלֶיהָ לַיְלָה וָיוֹם אֶצֳּרֶנָּה׃ חֵמָה אֵין לִי מִי־יִתְּנֵנִי שָׁמִיר שַׁיִת
ה בַּמִּלְחָמָה אֶפְשְׂעָה בָהּ אֲצִיתֶנָּה יָּחַד׃ אוֹ יַחֲזֵק בְּמָעֻזִּי יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם
6 לִי שָׁלוֹם יַעֲשֶׂה־לִּי׃ הַבָּאִים יַשְׁרֵשׁ יַעֲקֹב יָצִיץ וּפָרַח יִשְׂרָאֵל וּמָלְאוּ
7 פְנֵי־תֵבֵל תְּנוּבָה׃ הַכְּמַכַּת מַכֵּהוּ הִכָּהוּ אִם־כְּהֶרֶג הֲרֻגָיו הֹרָג׃
8 9 בְּסַאסְּאָה בְּשַׁלְחָהּ תְּרִיבֶנָּה הָגָה בְּרוּחוֹ הַקָּשָׁה בְּיוֹם קָדִים׃ לָכֵן

XXVI. v. 4 נ״א אֲדֹנָי v. 20. דְּלָתֶיךָ — דְּלָתְךָ ק׳ : יַעֲבוֹר —
יַעֲבָר ק׳ XXVII. v. 2. נ״א חֶמֶד v. 3. נ״א צְ נ״א צּ v. 4. הש׳
בר״ק : בנ״א י׳ בדגש

2. Aperite portas, et ingrediatur gens iusta, custodiens veritatem.

3. Vetus error abiit; servabis pacem; pacem, quia in te speravimus.

4. Sperastis in Domino in saeculis aeternis, in Domino Deo forti in perpetuum.

5. Quia incurvabit habitantes in excelso, civitatem sublimem humiliabit.

Humiliabit eam usque ad terram, detrahet eam usque ad pulverem.

6. Conculcabit eam pes, pedes pauperis, gressus egenorum.

7. Semita iusti recta est, rectus callis iusti ad ambulandum.

8. Et in semita iudiciorum tuorum Domine sustinuimus te; nomen tuum, et memoriale tuum in desiderio animae.

9. Anima mea desideravit te in nocte; sed et spiritu meo in praecordiis meis de mane vigilabo ad te.

Cum feceris iudicia tua in terra, iustitiam discent habitatores orbis.

10. Misereamur impio, et non discet iustitiam; in terra sanctorum iniqua gessit, et non videbit gloriam Domini.

11. Domine exaltetur manus tua, et non videant; videant, et confundantur zelantes populi; et ignis hostes tuos devoret.

12. Domine dabis pacem nobis; omnia enim opera nostra operatus es nobis.

13. Domine Deus noster, possederunt nos domini absque te, tantum in te recordemur nominis tui.

14. Morientes non vivant, gigantes non resurgant; propterea visitasti et contrivisti eos, et perdidisti omnem memoriam eorum.

15. Indulsisti genti Domine, indulsisti genti; numquid glorificatus es? elongasti omnes terminos terrae.

16. Domine! in angustia requisierunt te, in tribulatione murmuris doctrina tua eis.

17. Sicut quae concipit, cum appropinquaverit ad partum, dolens clamat in doloribus suis; sic facti sumus a facie tua Domine.

18. Concepimus, et quasi parturivimus, et peperimus spiritum; salutes non fecimus in terra, ideo non ceciderunt habitatores terrae.

19. Vivent mortui tui, interfecti mei resurgent; expergiscimini, et laudate, qui habitatis in pulvere; quia ros lucis ros tuus, et terram gigantum detrahes in ruinam.

20. Vade populus meus, intra in cubicula tua, claude ostia tua super te, abscondere modicum ad momentum, donec pertranseat indignatio.

21. * Ecce! enim Dominus egredietur de loco suo, ut visitet iniquitatem habitatoris terrae contra eum; et revelabit terra sanguinem suum, et non operiet ultra interfectos suos.

* Mich. 1, 3.

Cap. XXVII.

Leviathan deprimitur. Israëlitae castigati ad Deum convertuntur.

1. In die illa visitabit Dominus in gladio suo duro, et grandi, et forti, super Leviathan serpentem vectem, et super Leviathan serpentem tortuosum, et occidet cetum, qui in mari est.

2. In die illa vinea meri cantabit ei.

3. Ego Dominus, qui servo eam, repente propinabo ei; ne forte visitetur contra eam, nocte et die servo eam.

4. Indignatio non est mihi; quis dabit me spinam et veprem in praelio; gradiar super eam, succendam eam pariter?

5. An potius tenebit fortitudinem meam, faciet pacem mihi, pacem faciet mihi?

6. Qui ingrediuntur impetu ad Iacob, florebit et germinabit Israël, et implebunt faciem orbis semine.

7. Numquid iuxta plagam percutientis se percussit eum? aut sicut occidit interfectos eius, sic occisus est?

8. In mensura contra mensuram, cum abiecta fuerit, iudicabis eam; meditatus est in spiritu suo duro per diem aestus.

9. Idcirco super hoc dimittetur iniquitas domui Iacob; et iste omnis fructus, ut auferatur peccatum eius, cum posuerit omnes lapides altaris sicut lapides cineris allisos, non stabunt luci et delubra.

10. Civitas enim munita desolata erit, speciosa relinquetur, et dimittetur quasi desertum; ibi pascetur vitulus, et ibi accubabit, et consumet summitates eius.

11. In siccitate messes illius conterentur, mulieres venientes, et docentes eam; non est enim populus sapiens, propterea non miserebitur eius, qui fecit eum; et qui formavit eum, non parcet ei.

12. Et erit: In die illa percutiet Dominus ab alveo fluminis usque ad torrentem Aegypti, et vos congregabimini unus et unus filii Israël.

13. Et erit: In die illa clangetur in tuba magna, et venient, qui perditi fuerant de terra Assyriorum, et qui eiecti erant in Terra Aegypti, et adorabunt Dominum in monte sancto in Ierusalem.

Cap. XXVIII.

Superbis et ebriis Israëlitis comminatur Dominus. Messias promittitur.

1. Vae coronae superbiae, ebriis Ephraim, et flori decidenti, gloriae exultationis eius, qui erant in vertice vallis pinguissimae, errantes a vino.

2. Ecce! validus et fortis Dominus, sicut impetus grandinis; turbo confringens, sicut impetus aquarum multarum inundantium, et emissarum super terram spatiosam.

3. Pedibus conculcabitur corona superbiae ebriorum Ephraim.

4. Et erit flos decidens gloriae exultationis eius, qui est super verticem vallis pinguium, quasi temporaneum ante maturitatem autumni; quod cum aspexerit videns, statim ut manu tenuerit, devorabit illud.

5. In die illa erit Dominus exercituum corona gloriae, et sertum exultationis residuo populi sui;

6. et spiritus iudicii sedenti super iudicium, et fortitudo revertentibus de bello ad portam.

7. Verum hi quoque prae vino nescierunt, et prae ebrietate erraverunt; sacerdos et propheta nescierunt prae ebrietate, absorpti sunt a vino, erraverunt in ebrietate, nescierunt videntem, ignoraverunt iudicium.

8. Omnes enim mensae repletae sunt vomitu sordiumque, ita ut non esset ultra locus.

9. Quem docebit scientiam? et quem intelligere faciet auditum? ablactatos a lacte, avulsos ab uberibus

10. Quia manda remanda, manda remanda; expecta reexpecta, expecta reexpecta; modicum ibi, modicum ibi.

11. * In loquela enim labii, et lingua altera loquetur ad populum istum. * 1 Cor. 14, 21.

12. Cui dixit: Haec est requies mea, reficite lassum et hoc est meum refrigerium; et noluerunt audire.

13. Et erit eis verbum Domini: Manda, remanda, manda remanda; expecta reexpecta, expecta reexpecta; modicum ibi, modicum ibi; ut vadant, et cadant retrorsum, et conterantur, et illaqueentur, et capiantur.

14. Propter hoc audite verbum Domini viri illusores, qui dominamini super populum meum, qui est in Ierusalem.

15. Dixistis enim: Percussimus foedus cum morte, et cum inferno fecimus pactum. Flagellum inundans cum transierit, non veniet super nos, quia posuimus mendacium spem nostram, et mendacio protecti sumus.

16. Idcirco haec dicit Dominus Deus: * Ecce! ego mittam in fundamentis Sion lapidem, lapidem probatum, angularem, pretiosum, in fundamento fundatum, qui crediderit, non festinet.

* Ps. 117, 22. Matth. 21, 42. Act. 4, 11. 1 Petr. 2, 6. Rom. 9, 33.

17. Et ponam in pondere iudicium, et iustitiam in mensura; et subvertet grando spem mendacii; et protectionem aquae inundabunt.

בְּזֹאת יְכֻפַּר עֲוֺן־יַעֲקֹב וְזֶה כָּל־פְּרִי הָסִר חַטָּאתוֹ בְּשׂוּמוֹ ׀ כָּל־אַבְנֵי
מִזְבֵּחַ כְּאַבְנֵי־גִר מְנֻפָּצוֹת לֹא־יָקֻמוּ אֲשֵׁרִים וְחַמָּנִים׃ כִּי עִיר בְּצוּרָה י
בָּדָד נָוֶה מְשֻׁלָּח וְנֶעֱזָב כַּמִּדְבָּר שָׁם יִרְעֶה עֵגֶל וְשָׁם יִרְבָּץ וְכִלָּה
סְעִפֶיהָ׃ בִּיבֹשׁ קְצִירָהּ תִּשָּׁבַרְנָה נָשִׁים בָּאוֹת מְאִירוֹת אוֹתָהּ כִּי לֹא 11
עַם־בִּינוֹת הוּא עַל־כֵּן לֹא־יְרַחֲמֶנּוּ עֹשֵׂהוּ וְיֹצְרוֹ לֹא יְחֻנֶּנּוּ׃ וְהָיָה 12
בַּיּוֹם הַהוּא יַחְבֹּט יְהוָה מִשִּׁבֹּלֶת הַנָּהָר עַד־נַחַל מִצְרָיִם וְאַתֶּם תְּלֻקְּטוּ
לְאַחַד אֶחָד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא יִתָּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל 13
וּבָאוּ הָאֹבְדִים בְּאֶרֶץ אַשּׁוּר וְהַנִּדָּחִים בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְהִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה
בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלִָם׃

כח Cap. XXVIII. כח

הוֹי עֲטֶרֶת גֵּאוּת שִׁכֹּרֵי אֶפְרַיִם וְצִיץ נֹבֵל צְבִי תִפְאַרְתּוֹ אֲשֶׁר עַל־ א
רֹאשׁ גֵּיא־שְׁמָנִים הֲלוּמֵי יָיִן׃ הִנֵּה חָזָק וְאַמִּץ לַאדֹנָי כְּזֶרֶם בָּרָד שַׂעַר 2
קָטֶב כְּזֶרֶם מַיִם כַּבִּירִים שֹׁטְפִים הִנִּיחַ לָאָרֶץ בְּיָד׃ בְּרַגְלַיִם תֵּרָמַסְנָה 3
עֲטֶרֶת גֵּאוּת שִׁכּוֹרֵי אֶפְרָיִם׃ וְהָיְתָה צִיצַת נֹבֵל צְבִי תִפְאַרְתּוֹ אֲשֶׁר 4
עַל־רֹאשׁ גֵּיא שְׁמָנִים כְּבִכּוּרָהּ בְּטֶרֶם קַיִץ אֲשֶׁר יִרְאֶה הָרֹאֶה אוֹתָהּ
בְּעוֹדָהּ בְּכַפּוֹ יִבְלָעֶנָּה׃ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה צְבָאוֹת לַעֲטֶרֶת צְבִי ה
וְלִצְפִירַת תִּפְאָרָה לִשְׁאָר עַמּוֹ׃ וּלְרוּחַ מִשְׁפָּט לַיּוֹשֵׁב עַל־הַמִּשְׁפָּט 6
וְלִגְבוּרָה מְשִׁיבֵי מִלְחָמָה שָׁעְרָה׃ וְגַם־אֵלֶּה בַּיַּיִן שָׁגוּ וּבַשֵּׁכָר תָּעוּ 7
כֹּהֵן וְנָבִיא שָׁגוּ בַשֵּׁכָר נִבְלְעוּ מִן־הַיַּיִן תָּעוּ מִן־הַשֵּׁכָר שָׁגוּ בָּרֹאֶה
פָּקוּ פְּלִילִיָּה׃ כִּי כָּל־שֻׁלְחָנוֹת מָלְאוּ קִיא צֹאָה בְּלִי מָקוֹם׃ אֶת־ 8 9
מִי יוֹרֶה דֵעָה וְאֶת־מִי יָבִין שְׁמוּעָה גְּמוּלֵי מֵחָלָב עַתִּיקֵי מִשָּׁדָיִם׃ כִּי י
צַו לָצָו צַו לָצָו קַו לָקָו קַו לָקָו זְעֵיר שָׁם זְעֵיר שָׁם׃ כִּי בְּלַעֲגֵי שָׂפָה 11
וּבְלָשׁוֹן אַחֶרֶת יְדַבֵּר אֶל־הָעָם הַזֶּה׃ אֲשֶׁר ׀ אָמַר אֲלֵיהֶם זֹאת הַמְּנוּחָה 12
הָנִיחוּ לֶעָיֵף וְזֹאת הַמַּרְגֵּעָה וְלֹא אָבוּא שְׁמוֹעַ׃ וְהָיָה לָהֶם דְּבַר־יְהוָה 13
צַו לָצָו צַו לָצָו קַו לָקָו קַו לָקָו זְעֵיר שָׁם זְעֵיר שָׁם לְמַעַן יֵלְכוּ וְכָשְׁלוּ
אָחוֹר וְנִשְׁבָּרוּ וְנוֹקְשׁוּ וְנִלְכָּדוּ׃ לָכֵן שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה אַנְשֵׁי לָצוֹן מֹשְׁלֵי 14
הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלִָם׃ כִּי אֲמַרְתֶּם כָּרַתְנוּ בְרִית אֶת־מָוֶת וְעִם־ טו
שְׁאוֹל עָשִׂינוּ חֹזֶה שִׁיט שׁוֹטֵף כִּי־יַעֲבֹר לֹא יְבוֹאֵנוּ כִּי שַׂמְנוּ כָזָב
מַחְסֵנוּ וּבַשֶּׁקֶר נִסְתָּרְנוּ׃ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי יִסַּד בְּצִיּוֹן 16
אָבֶן אֶבֶן בֹּחַן פִּנַּת יִקְרַת מוּסָד מוּסָּד הַמַּאֲמִין לֹא יָחִישׁ׃ וְשַׂמְתִּי 17
מִשְׁפָּט לְקָו וּצְדָקָה לְמִשְׁקָלֶת וְיָעָה בָרָד מַחְסֵה כָזָב וְסֵתֶר מַיִם יִשְׁטֹפוּ׃

XXVII. v. 10. קמץ בטרחא XXVIII. v. 4. במס׳ הֹ v. 12. נ"א
אָבוֹ v. 15. שַׁיִט — שׁוֹט ק׳: עָבַר — יַעֲבוֹר ק׳ v. 16. דגש אחר שורק

18 וְכֻפַּר בְּרִיתְכֶם אֶת־מָוֶת וְחָזוּתְכֶם אֶת־שְׁאוֹל לֹא תָקוּם שׁוֹט שׁוֹטֵף כִּי
19 יַעֲבֹר וִהְיִיתֶם לוֹ לְמִרְמָס׃ מִדֵּי עָבְרוֹ יִקַּח אֶתְכֶם כִּי־בַבֹּקֶר בַּבֹּקֶר
כ יַעֲבֹר בַּיּוֹם וּבַלָּיְלָה וְהָיָה רַק־זְוָעָה הָבִין שְׁמוּעָה׃ כִּי־קָצַר הַמַּצָּע
21 מֵהִשְׂתָּרֵעַ וְהַמַּסֵּכָה צָרָה כְּהִתְכַּנֵּס׃ כִּי כְהַר־פְּרָצִים יָקוּם יְהוָה
כְּעֵמֶק בְּגִבְעוֹן יִרְגָּז לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂהוּ זָר מַעֲשֵׂהוּ וְלַעֲבֹד עֲבֹדָתוֹ נָכְרִיָּה
22 עֲבֹדָתוֹ׃ וְעַתָּה אַל־תִּתְלוֹצָצוּ פֶּן־יֶחְזְקוּ מוֹסְרֵיכֶם כִּי־כָלָה וְנֶחֱרָצָה
23 שָׁמַעְתִּי מֵאֵת אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת עַל־כָּל־הָאָרֶץ׃ הַאֲזִינוּ וְשִׁמְעוּ
24 קוֹלִי הַקְשִׁיבוּ וְשִׁמְעוּ אִמְרָתִי׃ הֲכֹל הַיּוֹם יַחֲרֹשׁ הַחֹרֵשׁ לִזְרֹעַ יְפַתַּח
כה וִישַׂדֵּד אַדְמָתוֹ׃ הֲלוֹא אִם־שִׁוָּה פָנֶיהָ וְהֵפִיץ קֶצַח וְכַמֹּן יִזְרֹק וְשָׂם
26 חִטָּה שׂוֹרָה וּשְׂעֹרָה נִסְמָן וְכֻסֶּמֶת גְּבֻלָתוֹ׃ וְיִסְּרוֹ לַמִּשְׁפָּט אֱלֹהָיו
27 יוֹרֶנּוּ׃ כִּי לֹא בֶחָרוּץ יוּדַשׁ קֶצַח וְאוֹפַן עֲגָלָה עַל־כַּמֹּן יוּסָּב כִּי
28 בַמַּטֶּה יֵחָבֶט קֶצַח וְכַמֹּן בַּשָּׁבֶט׃ לֶחֶם יוּדָק כִּי לֹא לָנֶצַח אָדוֹשׁ
29 יְדוּשֶׁנּוּ וְהָמַם גִּלְגַּל עֶגְלָתוֹ וּפָרָשָׁיו לֹא יְדֻקֶּנּוּ׃ גַּם־זֹאת מֵעִם יְהוָה
צְבָאוֹת יָצָאָה הִפְלִיא עֵצָה הִגְדִּיל תּוּשִׁיָּה׃

CAP. XXIX. כט

כט
א הוֹי אֲרִיאֵל אֲרִיאֵל קִרְיַת חָנָה דָוִד סְפוּ שָׁנָה עַל־שָׁנָה חַגִּים יִנְקֹפוּ׃
2 3 וַהֲצִיקוֹתִי לַאֲרִיאֵל וְהָיְתָה תַאֲנִיָּה וַאֲנִיָּה וְהָיְתָה לִּי כַּאֲרִיאֵל׃ וְחָנִיתִי
4 כַדּוּר עָלָיִךְ וְצַרְתִּי עָלַיִךְ מֻצָּב וַהֲקִמֹתִי עָלַיִךְ מְצֻרֹת׃ וְשָׁפַלְתְּ מֵאֶרֶץ
תְּדַבֵּרִי וּמֵעָפָר תִּשַּׁח אִמְרָתֵךְ וְהָיָה כְּאוֹב מֵאֶרֶץ קוֹלֵךְ וּמֵעָפָר אִמְרָתֵךְ
ה תְּצַפְצֵף׃ וְהָיָה כְּאָבָק דַּק הֲמוֹן זָרָיִךְ וּכְמֹץ עֹבֵר הֲמוֹן עָרִיצִים וְהָיָה
6 לְפֶתַע פִּתְאֹם׃ מֵעִם יְהוָה צְבָאוֹת תִּפָּקֵד בְּרַעַם וּבְרַעַשׁ וְקוֹל גָּדוֹל
7 סוּפָה וּסְעָרָה וְלַהַב אֵשׁ אוֹכֵלָה׃ וְהָיָה כַּחֲלוֹם חֲזוֹן לַיְלָה הֲמוֹן כָּל־
8 הַגּוֹיִם הַצֹּבְאִים עַל־אֲרִיאֵל וְכָל־צֹבֶיהָ וּמְצֹדָתָהּ וְהַמְּצִיקִים לָהּ׃ וְהָיָה
כַּאֲשֶׁר יַחֲלֹם הָרָעֵב וְהִנֵּה אוֹכֵל וְהֵקִיץ וְרֵיקָה נַפְשׁוֹ וְכַאֲשֶׁר יַחֲלֹם
הַצָּמֵא וְהִנֵּה שֹׁתֶה וְהֵקִיץ וְהִנֵּה עָיֵף וְנַפְשׁוֹ שׁוֹקֵקָה כֵּן יִהְיֶה הֲמוֹן
9 כָּל־הַגּוֹיִם הַצֹּבְאִים עַל־הַר צִיּוֹן׃ הִתְמַהְמְהוּ וּתְמָהוּ הִשְׁתַּעַשְׁעוּ
י וָשֹׁעוּ שָׁכְרוּ וְלֹא־יַיִן נָעוּ וְלֹא שֵׁכָר׃ כִּי־נָסַךְ עֲלֵיכֶם יְהוָה רוּחַ תַּרְדֵּמָה
11 וַיְעַצֵּם אֶת־עֵינֵיכֶם אֶת־הַנְּבִיאִים וְאֶת־רָאשֵׁיכֶם הַחֹזִים כִּסָּה׃ וַתְּהִי
לָכֶם חָזוּת הַכֹּל כְּדִבְרֵי הַסֵּפֶר הֶחָתוּם אֲשֶׁר־יִתְּנוּ אֹתוֹ אֶל־יוֹדֵעַ הַסֵּפֶר
12 לֵאמֹר קְרָא נָא־זֶה וְאָמַר לֹא אוּכַל כִּי חָתוּם הוּא׃ וְנִתַּן הַסֵּפֶר עַל
13 אֲשֶׁר לֹא־יָדַע סֵפֶר לֵאמֹר קְרָא נָא־זֶה וְאָמַר לֹא יָדַעְתִּי סֵפֶר׃ וַיֹּאמֶר

XXVIII. v. 27. דגש אחר שורק v. 28. קמץ בז"ק . סב׳ פ

XXIX. v. 7. בלא א׳ v. 10. פסק v. 11. הַסֵּפֶר — סֵפֶר ק׳

18. Et delebitur foedus vestrum cum morte, et pactum vestrum cum inferno non stabit; flagellum inundans cum transierit, eritis ei in conculcationem.

19. Quandocumque pertransierit, tollet vos; quoniam mane diluculo pertransibit in die et in nocte, et tantummodo sola vexatio intellectum dabit auditui.

20. Coangustatum est enim stratum, ita ut alter decidat; et pallium breve utrumque operire non potest.

21. * Sicut enim in monte divisionum stabit Dominus; † sicut in valle, quae est in Gabaon, irascetur; ut faciat opus suum, alienum opus eius; ut operetur opus suum, peregrinum est opus eius ab eo.

*2 Reg. 5,20. 1 Paral. 14,11. †Ios. 10,13.

22. Et nunc nolite illudere, ne forte constringantur vincula vestra. Consummationem enim et abbreviationem audivi a Domino Deo exercituum super universam terram.

23. Auribus percipite, et audite vocem meam, attendite, et audite eloquium meum.

24. Numquid tota die arabit arans, ut serat, proscindet et sarriet humum suam?

25. Nonne cum adaequaverit faciem eius, seret gith, et cyminum sparget, et ponet triticum per ordinem, et hordeum, et milium, et viciam in finibus suis?

26. Et erudiet illum in iudicio; Deus suus docebit illum.

27. Non enim in serris triturabitur gith, nec rota plaustri super cyminum circuibit; sed in virga excutietur gith, et cyminum in baculo.

28. Panis autem comminuetur; verum non in perpetuum triturans triturabit illum, neque vexabit eum rota plaustri, nec ungulis suis comminuet eum.

29. Et hoc a Domino Deo exercituum exivit, ut mirabile faceret consilium, et magnificaret iustitiam.

Cap. XXIX.

Excidium Ierusalem; Iudaeorum caecitas.

1. Vae Ariel, Ariel civitas, quam expugnavit David; additus est annus ad annum; solemnitates evolutae sunt.

2. Et circumvallabo Ariel, et erit tristis et moerens, et erit mihi quasi Ariel.

3. Et circumdabo quasi sphaeram in circuitu tuo, et iaciam contra te aggerem, et munimenta ponam in obsidionem tuam.

4. Humiliaberis, de terra loqueris, et de humo audietur eloquium tuum; et erit quasi pythonis de terra vox tua, et de humo eloquium tuum mussitabit.

5. Et erit sicut pulvis tenuis multitudo ventilantium te; et sicut favilla pertransiens multitudo eorum, qui contra te praevaluerunt,

6. eritque repente confestim. A Domino exercituum visitabitur in tonitruo, et commotione terrae, et voce magna turbinis et tempestatis, et flammae ignis devorantis.

7. Et erit sicut somnium visionis nocturnae multitudo omnium gentium, quae dimicaverunt contra Ariel, et omnes, qui militaverunt, et obsederunt, et praevaluerunt adversus eam.

8. Et sicut somniat esuriens, et comedit, cum autem fuerit expergefactus, vacua est anima eius; et sicut somniat sitiens, et bibit, et postquam fuerit expergefactus, lassus adhuc sitit, et anima eius vacua est; sic erit multitudo omnium gentium, quae dimicaverunt contra montem Sion.

9. Obstupescite, et admiramini, fluctuate, et vacillate; inebriamini, et non a vino; movemini, et non ab ebrietate.

10. Quoniam miscuit vobis Dominus spiritum soporis, claudet oculos vestros, prophetas et principes vestros, qui vident visiones, operiet.

11. Et erit vobis visio omnium sicut verba libri signati, quem cum dederint scienti litteras, dicent: Lege istum! et respondebit: Non possum, signatus est enim.

12. Et dabitur liber nescienti litteras, diceturque ei: Lege! et respondebit: Nescio litteras.

13. Et dixit Dominus: * Eo quod appropinquat populus iste ore suo, et labiis suis glorificat me, cor autem eius longe est a me, et timuerunt me mandato hominum et doctrinis; * Matth. 15, 8. Marc. 7, 6.

14. ideo ecce! ego addam, ut admirationem faciam populo huic miraculo grandi et stupendo; * peribit enim sapientia a sapientibus eius, et intellectus prudentium eius abscondetur. * I Cor. 1, 19. Abd. 1, 8.

15. Vae! qui profundi estis corde, ut a Domino abscondatis consilium; quorum sunt in tenebris opera, et dicunt: * Quis videt nos, et quis novit nos? * Eccl. 23, 26.

16. Perversa est haec vestra cogitatio; quasi si lutum contra figulum cogitet, et dicat opus factori suo: Non fecisti me; et figmentum dicat fictori suo: Non intelligis.

17. Nonne adhuc in modico et in brevi convertetur Libanus in Charmel, et Charmel in saltum reputabitur?

18. Et audient in die illa surdi verba libri, et de tenebris et caligine oculi caecorum videbunt.

19. Et addent mites in Domino laetitiam, et pauperes homines in sancto Israël exultabunt;

20. quoniam defecit, qui praevalebat, consummatus est illusor, et succisi sunt omnes, qui vigilabant super iniquitatem;

21. qui peccare faciebant homines in verbo, et arguentem in porta supplantabant, et declinaverunt frustra a iusto.

22. Propter hoc, haec dicit Dominus ad domum Iacob, qui redemit Abraham: Non modo confundetur Iacob, nec modo vultus eius erubescet;

23. sed cum viderit filios suos, opera manuum mearum, in medio sui sanctificantes nomen meum, et sanctificabunt sanctum Iacob, et Deum Israël praedicabunt;

24. et scient errantes spiritu intellectum, et mussitatores discent legem.

CAP. XXX.

Iudaeis exprobrat, quod ad Aegyptios confugerint. Dei bonitas et iustitia.

1. Vae! filii desertores, dicit Dominus, ut faceretis consilium, et non ex me; et ordiremini telam, et non per spiritum meum, ut adderetis peccatum super peccatum;

2. qui ambulatis, ut descendatis in Aegyptum, et os meum non interrogastis, sperantes auxilium in fortitudine Pharaonis, et habentes fiduciam in umbra Aegypti.

3. Et erit vobis fortitudo Pharaonis in confusionem, et fiducia umbrae Aegypti in ignominiam.

4. Erant enim in Tani principes tui, et nuncii tui usque ad Hanes pervenerunt.

5. Omnes confusi sunt super populo, qui eis prodesse non potuit; non fuerunt in auxilium et in aliquam utilitatem, sed in confusionem et in opprobrium.

6. Onus iumentorum Austri. In terra tribulationis et angustiae leaena, et leo ex eis, vipera et regulus volans, portantes super humeros iumentorum divitias suas, et super gibbum camelorum thesauros suos, ad populum, qui eis prodesse non poterit.

7. * Aegyptus enim frustra et vane auxiliabitur; ideo clamavi super hoc: Superbia tantum est, quiesce! * Ier. 37, 7.

8. Nunc ergo ingressus scribe ei super buxum, et in libro diligenter exara illud, et erit in die novissimo in testimonium usque in aeternum.

9. Populus enim ad iracundiam provocans est, et filii mendaces, filii nolentes audire legem Dei.

10. Qui dicunt videntibus: Nolite videre! et aspicientibus: Nolite aspicere nobis ea, quae recta sunt! loquimini nobis placentia, videte nobis errores.

11. Auferte a me viam, declinate a me semitam, cesset a facie nostra sanctus Israël.

12. Propterea haec dicit sanctus Israël: Pro eo, quod reprobastis verbum hoc, et sperastis in calumnia et in tumultu, et innixi estis super eo.

13. Propterea erit vobis iniquitas haec sicut interruptio cadens, et requisita in muro excelso, quoniam subito, dum non speratur, veniet contritio eius.

אֲדֹנָי יַעַן כִּי נִגַּשׁ הָעָם הַזֶּה בְּפִיו וּבִשְׂפָתָיו כִּבְּדוּנִי וְלִבּוֹ רִחַק מִמֶּנִּי
וַתְּהִי יִרְאָתָם אֹתִי מִצְוַת אֲנָשִׁים מְלֻמָּדָה׃ לָכֵן הִנְנִי יוֹסִף לְהַפְלִיא 14
אֶת־הָעָם־הַזֶּה הַפְלֵא וָפֶלֶא וְאָבְדָה חָכְמַת חֲכָמָיו וּבִינַת נְבֹנָיו תִּסְתַּתָּר׃
הוֹי הַמַּעֲמִיקִים מֵיהוָה לַסְתִּר עֵצָה וְהָיָה בְמַחְשָׁךְ מַעֲשֵׂיהֶם טו
וַיֹּאמְרוּ מִי רֹאֵנוּ וּמִי יוֹדְעֵנוּ׃ הַפְכְּכֶם אִם־כְּחֹמֶר הַיֹּצֵר יֵחָשֵׁב כִּי־ 16
יֹאמַר מַעֲשֶׂה לְעֹשֵׂהוּ לֹא עָשָׂנִי וְיֵצֶר אָמַר לְיוֹצְרוֹ לֹא הֵבִין׃ הֲלוֹא־עוֹד 17
מְעַט מִזְעָר וְשָׁב לְבָנוֹן לַכַּרְמֶל וְהַכַּרְמֶל לַיַּעַר יֵחָשֵׁב׃ וְשָׁמְעוּ בַיּוֹם־ 18
הַהוּא הַחֵרְשִׁים דִּבְרֵי־סֵפֶר וּמֵאֹפֶל וּמֵחֹשֶׁךְ עֵינֵי עִוְרִים תִּרְאֶינָה׃
וְיָסְפוּ עֲנָוִים בַּיהוָה שִׂמְחָה וְאֶבְיוֹנֵי אָדָם בִּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל יָגִילוּ׃ 19
כִּי־אָפֵס עָרִיץ וְכָלָה לֵץ וְנִכְרְתוּ כָּל־שֹׁקְדֵי אָוֶן׃ מַחֲטִיאֵי אָדָם בְּדָבָר כ 21
וְלַמּוֹכִיחַ בַּשַּׁעַר יְקֹשׁוּן וַיַּטּוּ בַתֹּהוּ צַדִּיק׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֶל־ 22
בֵּית יַעֲקֹב אֲשֶׁר פָּדָה אֶת־אַבְרָהָם לֹא־עַתָּה יֵבוֹשׁ יַעֲקֹב וְלֹא עַתָּה
פָּנָיו יֶחֱוָרוּ׃ כִּי בִרְאֹתוֹ יְלָדָיו מַעֲשֵׂה יָדַי בְּקִרְבּוֹ יַקְדִּישׁוּ שְׁמִי 23
וְהִקְדִּישׁוּ אֶת־קְדוֹשׁ יַעֲקֹב וְאֶת־אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַעֲרִיצוּ׃ וְיָדְעוּ תֹעֵי־ 24
רוּחַ בִּינָה וְרוֹגְנִים יִלְמְדוּ־לֶקַח׃

Cap. XXX. ל

ל

הוֹי בָּנִים סוֹרְרִים נְאֻם־יְהוָה לַעֲשׂוֹת עֵצָה וְלֹא מִנִּי וְלִנְסֹךְ מַסֵּכָה א
וְלֹא רוּחִי לְמַעַן סְפוֹת חַטָּאת עַל־חַטָּאת׃ הַהֹלְכִים לָרֶדֶת מִצְרַיִם 2
וּפִי לֹא שָׁאָלוּ לָעוֹז בְּמָעוֹז פַּרְעֹה וְלַחְסוֹת בְּצֵל מִצְרָיִם׃ וְהָיָה לָכֶם 3
מָעוֹז פַּרְעֹה לְבֹשֶׁת וְהֶחָסוּת בְּצֵל־מִצְרַיִם לִכְלִמָּה׃ כִּי־הָיוּ בְצֹעַן שָׂרָיו 4
וּמַלְאָכָיו חָנֵס יַגִּיעוּ׃ כֹּל הֹבְאִישׁ עַל־עַם לֹא־יוֹעִילוּ לָמוֹ לֹא לְעֵזֶר וְלֹא ה
לְהוֹעִיל כִּי לְבֹשֶׁת וְגַם־לְחֶרְפָּה׃ מַשָּׂא בַּהֲמוֹת נֶגֶב בְּאֶרֶץ צָרָה 6
וְצוּקָה לָבִיא וָלַיִשׁ מֵהֶם אֶפְעֶה וְשָׂרָף מְעוֹפֵף יִשְׂאוּ עַל־כֶּתֶף עֲיָרִים
חֵילֵיהֶם וְעַל־דַּבֶּשֶׁת גְּמַלִּים אוֹצְרֹתָם עַל־עַם לֹא יוֹעִילוּ׃ וּמִצְרַיִם 7
הֶבֶל וָרִיק יַעְזֹרוּ לָכֵן קָרָאתִי לָזֹאת רַהַב הֵם שָׁבֶת׃ עַתָּה בּוֹא כָתְבָהּ 8
עַל־לוּחַ אִתָּם וְעַל־סֵפֶר חֻקָּהּ וּתְהִי לְיוֹם אַחֲרוֹן לָעַד עַד־עוֹלָם׃ כִּי 9
עַם מְרִי הוּא בָּנִים כֶּחָשִׁים בָּנִים לֹא־אָבוּ שְׁמוֹעַ תּוֹרַת יְהוָה׃ אֲשֶׁר י
אָמְרוּ לָרֹאִים לֹא תִרְאוּ וְלַחֹזִים לֹא תֶחֱזוּ־לָנוּ נְכֹחוֹת דַּבְּרוּ־לָנוּ חֲלָקוֹת
חֲזוּ מַהֲתַלּוֹת׃ סוּרוּ מִנֵּי־דֶרֶךְ הַטּוּ מִנֵּי־אֹרַח הַשְׁבִּיתוּ מִפָּנֵינוּ אֶת־ 11
קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ לָכֵן כֹּה אָמַר קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל יַעַן מָאָסְכֶם בַּדָּבָר הַזֶּה 12
וַתִּבְטְחוּ בְּעֹשֶׁק וְנָלוֹז וַתִּשָּׁעֲנוּ עָלָיו׃ לָכֵן יִהְיֶה לָכֶם הֶעָוֹן הַזֶּה כְּפֶרֶץ 13
נֹפֵל נִבְעֶה בְּחוֹמָה נִשְׂגָּבָה אֲשֶׁר־פִּתְאֹם לְפֶתַע יָבוֹא שִׁבְרָהּ׃ וּשְׁבָרָהּ 14

XXX. v. 5. יתיר א׳ v. 6. עֲיָרִים ק׳ v. 11. ב׳ נונין בצרי

כְּשֵׁ֨בֶר נֵ֧בֶל יֽוֹצְרִ֛ים כָּת֖וּת לֹ֣א יַחְמֹ֑ל וְלֹֽא־יִמָּצֵ֤א בִמְכִתָּתוֹ֙ חֶ֔רֶשׂ לַחְתּ֣וֹת
טו אֵשׁ֙ מִיָּק֔וּד וְלַחְשֹׂ֥ף מַ֖יִם מִגֶּֽבֶא׃ כִּ֣י כֹֽה־אָמַר֩ אֲדֹנָ֨י יְהוִ֜ה קְד֣וֹשׁ
יִשְׂרָאֵ֗ל בְּשׁוּבָ֤ה וָנַ֙חַת֙ תִּוָּ֣שֵׁע֔וּן בְּהַשְׁקֵט֙ וּבְבִטְחָ֔ה תִּהְיֶ֖ה גְּבוּרַתְכֶ֑ם וְלֹ֖א
16 אֲבִיתֶֽם׃ וַתֹּ֤אמְרוּ לֹא־כִי֙ עַל־ס֣וּס נָנ֔וּס עַל־כֵּ֖ן תְּנוּס֑וּן וְעַל־קַ֣ל נִרְכָּ֔ב
17 עַל־כֵּ֖ן יִקַּ֥לּוּ רֹדְפֵיכֶֽם׃ אֶ֣לֶף אֶחָ֗ד מִפְּנֵי֙ גַּעֲרַ֣ת אֶחָ֔ד מִפְּנֵ֛י גַּעֲרַ֥ת חֲמִשָּׁ֖ה
18 תָּנֻ֑סוּ עַ֣ד אִם־נֽוֹתַרְתֶּ֗ם כַּתֹּ֙רֶן֙ עַל־רֹ֣אשׁ הָהָ֔ר וְכַנֵּ֖ס עַל־הַגִּבְעָֽה׃ וְלָכֵ֞ן
יְחַכֶּ֤ה יְהוָה֙ לַחֲנַנְכֶ֔ם וְלָכֵ֥ן יָר֖וּם לְרַֽחֶמְכֶ֑ם כִּֽי־אֱלֹהֵ֤י מִשְׁפָּט֙ יְהוָ֔ה אַשְׁרֵ֖י
19 כָּל־ח֥וֹכֵי לֽוֹ׃ כִּי־עַם֙ בְּצִיּ֣וֹן יֵשֵׁ֔ב בִּירֽוּשָׁלִָ֑ם בָּכ֣וֹ לֹֽא־תִבְכֶּ֗ה חָנ֤וֹן
כ יָחְנְךָ֙ לְק֣וֹל זַעֲקֶ֔ךָ כְּשָׁמְעָת֖וֹ עָנָֽךְ׃ וְנָתַ֨ן לָכֶ֧ם אֲדֹנָ֛י לֶ֥חֶם צָ֖ר וּמַ֣יִם לָ֑חַץ
21 וְלֹֽא־יִכָּנֵ֥ף עוֹד֙ מוֹרֶ֔יךָ וְהָי֥וּ עֵינֶ֖יךָ רֹא֥וֹת אֶת־מוֹרֶֽיךָ׃ וְאָזְנֶ֙יךָ֙ תִּשְׁמַ֣עְנָה
דָבָ֔ר מֵאַחֲרֶ֖יךָ לֵאמֹ֑ר זֶ֤ה הַדֶּ֙רֶךְ֙ לְכ֣וּ ב֔וֹ כִּ֥י תַאֲמִ֖ינוּ וְכִ֥י תַשְׂמְאִֽילוּ׃
22 וְטִמֵּאתֶ֗ם אֶת־צִפּוּי֙ פְּסִילֵ֣י כַסְפֶּ֔ךָ וְאֶת־אֲפֻדַּ֖ת מַסֵּכַ֣ת זְהָבֶ֑ךָ תִּזְרֵם֙ כְּמ֣וֹ
23 דָוָ֔ה צֵ֖א תֹּ֥אמַר לֽוֹ׃ וְנָתַ֞ן מְטַ֣ר זַ֠רְעֲךָ אֲשֶׁר־תִּזְרַ֨ע אֶת־הָאֲדָמָ֜ה וְלֶ֙חֶם֙
תְּבוּאַ֣ת הָאֲדָמָ֔ה וְהָיָ֥ה דָשֵׁ֖ן וְשָׁמֵ֑ן יִרְעֶ֥ה מִקְנֶ֛יךָ בַּיּ֥וֹם הַה֖וּא כַּ֥ר נִרְחָֽב׃
24 וְהָאֲלָפִ֣ים וְהָעֲיָרִ֗ים עֹֽבְדֵי֙ הָֽאֲדָמָ֔ה בְּלִ֥יל חָמִ֖יץ יֹאכֵ֑לוּ אֲשֶׁר־זֹרֶ֥ה בָרַ֖חַת
כה וּבַמִּזְרֶֽה׃ וְהָיָ֣ה ׀ עַל־כָּל־הַ֣ר גָּבֹ֗הַ וְעַל֙ כָּל־גִּבְעָ֣ה נִשָּׂאָ֔ה פְּלָגִ֖ים יִבְלֵי־
26 מָ֑יִם בְּיוֹם֙ הֶ֣רֶג רָ֔ב בִּנְפֹ֖ל מִגְדָּלִֽים׃ וְהָיָ֤ה אֽוֹר־הַלְּבָנָה֙ כְּא֣וֹר הַֽחַמָּ֔ה
וְא֤וֹר הַֽחַמָּה֙ יִהְיֶ֣ה שִׁבְעָתַ֔יִם כְּא֖וֹר שִׁבְעַ֣ת הַיָּמִ֑ים בְּי֗וֹם חֲבֹ֤שׁ יְהוָה֙
27 אֶת־שֶׁ֣בֶר עַמּ֔וֹ וּמַ֥חַץ מַכָּת֖וֹ יִרְפָּֽא׃ הִנֵּ֤ה שֵׁם־יְהוָה֙ בָּ֣א מִמֶּרְחָ֔ק בֹּעֵ֣ר
28 אַפּ֔וֹ וְכֹ֖בֶד מַשָּׂאָ֑ה שְׂפָתָיו֙ מָ֣לְאוּ זַ֔עַם וּלְשׁוֹנ֖וֹ כְּאֵ֥שׁ אֹכָֽלֶת׃ וְרוּח֞וֹ כְּנַ֤חַל
שׁוֹטֵף֙ עַד־צַוָּ֣אר יֶֽחֱצֶ֔ה לַהֲנָפָ֥ה גוֹיִ֖ם בְּנָ֣פַת שָׁ֑וְא וְרֶ֙סֶן֙ מַתְעֶ֔ה עַ֖ל לְחָיֵ֥י
29 עַמִּֽים׃ הַשִּׁיר֙ יִהְיֶ֣ה לָכֶ֔ם כְּלֵ֖יל הִתְקַדֶּשׁ־חָ֑ג וְשִׂמְחַ֣ת לֵבָ֗ב כַּֽהוֹלֵךְ֙
ל בֶּֽחָלִ֔יל לָב֥וֹא בְהַר־יְהוָ֖ה אֶל־צ֥וּר יִשְׂרָאֵֽל׃ וְהִשְׁמִ֨יעַ יְהוָ֜ה אֶת־ה֣וֹד
קוֹל֗וֹ וְנַ֤חַת זְרוֹעוֹ֙ יַרְאֶ֔ה בְּזַ֣עַף אַ֔ף וְלַ֖הַב אֵ֣שׁ אוֹכֵלָ֑ה נֶ֥פֶץ וָזֶ֖רֶם וְאֶ֥בֶן
31 32 בָּרָֽד׃ כִּֽי־מִקּ֥וֹל יְהוָ֖ה יֵחַ֑ת אַשּׁ֖וּר בַּשֵּׁ֥בֶט יַכֶּֽה׃ וְהָיָ֗ה כֹּ֚ל מַעֲבַר֙ מַטֵּ֣ה
מֽוּסָדָ֔ה אֲשֶׁ֨ר יָנִ֤יחַ יְהוָה֙ עָלָ֔יו בְּתֻפִּ֖ים וּבְכִנֹּר֑וֹת וּבְמִלְחֲמ֥וֹת תְּנוּפָ֖ה
33 נִלְחַם־בָּהּ׃ כִּֽי־עָר֤וּךְ מֵֽאֶתְמוּל֙ תָּפְתֶּ֔ה גַּם־הִ֛וא לַמֶּ֖לֶךְ הוּכָ֑ן הֶעְמִ֖יק
הִרְחִ֑ב מְדֻרָתָ֗הּ אֵ֤שׁ וְעֵצִים֙ הַרְבֵּ֔ה נִשְׁמַ֤ת יְהוָה֙ כְּנַ֣חַל גָּפְרִ֔ית בֹּעֲרָ֖ה בָּֽהּ׃

Cap. XXXI. לא

לא

א ה֣וֹי הַיֹּרְדִ֤ים מִצְרַ֙יִם֙ לְעֶזְרָ֔ה וְעַל־סוּסִ֖ים יִשָּׁעֵ֑נוּ וַיִּבְטְח֨וּ עַל־רֶ֜כֶב כִּ֣י
רָ֗ב וְעַ֤ל פָּֽרָשִׁים֙ כִּֽי־עָצְמ֣וּ מְאֹ֔ד וְלֹ֤א שָׁעוּ֙ עַל־קְד֣וֹשׁ יִשְׂרָאֵ֔ל וְאֶת־יְהוָ֖ה
2 לֹ֥א דָרָֽשׁוּ׃ וְגַם־ה֤וּא חָכָם֙ וַיָּ֣בֵא רָ֔ע וְאֶת־דְּבָרָ֖יו לֹ֣א הֵסִ֑יר וְקָם֙ עַל־

XXX. v. 16. קמץ בז"ק v. 32. בָּם ק' v. 33. הִוא — הִיא ק'

14. Et comminuetur sicut conteritur lagena figuli contritione pervalida; et non invenietur de fragmentis eius testa, in qua portetur igniculus de incendio, aut hauriatur parum aquae de fovea.

15. Quia haec dicit Dominus Deus sanctus Israël: Si revertamini et quiescatis, salvi eritis; in silentio et in spe erit fortitudo vestra. Et noluistis;

16. et dixistis: Nequaquam! sed ad equos fugiemus; ideo fugietis! Et super veloces ascendemus; ideo velociores erunt, qui persequentur vos.

17. Mille homines a facie terroris unius; et a facie terroris quinque fugietis, donec relinquamini quasi malus navis in vertice montis, et quasi signum super collem.

18. Propterea expectat Dominus, ut misereatur vestri; et ideo exaltabitur parcens vobis; quia Deus iudicii Dominus; beati omnes, qui expectant eum.

19. Populus enim Sion habitabit in Ierusalem; plorans nequaquam plorabis, miserans miserebitur tui; ad vocem clamoris tui, statim ut audierit, respondebit tibi.

20. Et dabit vobis Dominus panem arctum, et aquam brevem; et non faciet avolare a te ultra doctorem tuum; et erunt oculi tui videntes praeceptorem tuum.

21. Et aures tuae audient verbum post tergum monentis: Haec est via, ambulate in ea! et non declinetis neque ad dexteram, neque ad sinistram.

22. Et contaminabis laminas sculptilium argenti tui, et vestimentum conflatilis auri tui, et disperges ea sicut immunditiam menstruatae. Egredere! dices ei;

23. et dabitur pluvia semini tuo, ubicumque seminaveris in terra; et panis frugum terrae erit uberrimus, et pinguis; pascetur in possessione tua in die illo agnus spatiose;

24. et tauri tui, et pulli asinorum, qui operantur terram, commistum migma comedent, sicut in area ventilatum est.

25. Et erunt super omnem montem excelsum, et super omnem collem elevatum, rivi currentium aquarum in die interfectionis multorum, cum ceciderint turres.

26. Et erit lux lunae sicut lux solis, et lux solis erit septempliciter sicut lux septem dierum, in die, qua alligaverit Dominus vulnus populi sui, et percussuram plagae eius sanaverit.

27. Ecce! nomen Domini venit de longinquo, ardens furor eius, et gravis ad portandum; labia eius repleta sunt indignatione, et lingua eius quasi ignis devorans.

28. Spiritus eius velut torrens inundans usque ad medium colli, ad perdendas gentes in nihilum, et fraenum erroris, quod erat in maxillis populorum.

29. Canticum erit vobis sicut nox sanctificatae solemnitatis, et laetitia cordis, sicut qui pergit cum tibia, ut intret in montem Domini ad fortem Israël.

30. Et auditam faciet Dominus gloriam vocis suae, et terrorem brachii sui ostendet in comminatione furoris, et flamma ignis devorantis; allidet in turbine, et in lapide grandinis.

31. A voce enim Domini pavebit Assur virga percussus.

32. Et erit transitus virgae fundatus, quam requiescere faciet Dominus super eum in tympanis et citharis; et in bellis praecipuis expugnabit eos.

33. Praeparata est enim ab heri Topheth, a rege praeparata, profunda, et dilatata. Nutrimenta eius, ignis et ligna multa; flatus Domini sicut torrens sulphuris succendens eam.

Cap. XXXI.

Ruina praedicitur, si populus ad Aegyptios confugerit; salvatio, si in Deo solo confidat.

1. Vae! qui descendunt in Aegyptum ad auxilium, in equis sperantes, et habentes fiduciam super quadrigis, quia multae sunt; et super equitibus, quia praevalidi nimis; et non sunt confisi super sanctum Israël, et Dominum non requisierunt.

2. Ipse autem sapiens adduxit malum, et verba sua non abstulit; et consurget contra domum pessimo-

rum, et contra auxilium operantium iniquitatem.

3. Aegyptus, homo, et non Deus; et equi eorum, caro, et non spiritus; et Dominus inclinabit manum suam, et corruet auxiliator, et cadet, cui praestatur auxilium, simulque omnes consumentur.

4. Quia haec dicit Dominus ad me: Quomodo si rugiat leo, et catulus leonis super praedam suam, et cum occurrerit ei multitudo pastorum, a voce eorum non formidabit, et a multitudine eorum non pavebit: sic descendet Dominus exercituum, ut praelietur super montem Sion, et super collem eius.

5. Sicut aves volantes, sic proteget Dominus exercituum Ierusalem, protegens et liberans, transiens et salvans.

6. Convertimini sicut in profundum recesseratis filii Israël.

7. In die enim illa abiiciet vir idola argenti sui, et idola auri sui, quae fecerunt vobis manus vestrae in peccatum.

8. Et cadet * Assur in gladio non viri, et gladius non hominis vorabit eum, et fugiet non a facie gladii; et iuvenes eius vectigales erunt.

* c. 37, 36. 4 Reg. 19, 35. 2 Par. 32, 21.

9. Et fortitudo eius a terrore transibit, et pavebunt fugientes principes eius; dixit Dominus; cuius ignis est in Sion, et caminus eius in Ierusalem.

Cap. XXXII

Iustitia principum; felicitas subditorum; pax iustitiae fructus.

1. Ecce! in iustitia regnabit rex, et principes in iudicio praeerunt.

2. Et erit vir, sicut qui absconditur a vento, et celat se a tempestate, sicut rivi aquarum in siti, et umbra petrae prominentis in terra deserta.

3. Non caligabunt oculi videntium, et aures audientium diligenter auscultabunt.

4. Et cor stultorum intelliget scientiam, et lingua balborum velociter loquetur et plane.

5. Non vocabitur ultra is, qui insipiens est, princeps; neque fraudulentus appellabitur maior.

6. Stultus enim fatua loquetur, et cor eius faciet iniquitatem, ut perficiat simulationem, et loquatur ad Dominum fraudulenter; et vacuam faciet animam esurientis, et potum sitienti auferat.

7. Fraudulenti vasa pessima sunt; ipse enim cogitationes concinnavit ad perdendos mites in sermone mendacii, cum loqueretur pauper iudicium.

8. Principes vero ea, quae digna sunt principe, cogitabit, et ipse super duces stabit.

9. Mulieres opulentae surgite, et audite vocem meam; filiae confidentes percipite auribus eloquium meum.

10. Post dies enim et annum vos conturbabimini confidentes; consummata est enim vindemia, collectio ultra non veniet.

11. Obstupescite opulentae, conturbamini confidentes; exuite vos, et confundimini, accingite lumbos vestros.

12. Super ubera plangite, super regione desiderabili, super vinea fertili.

13. Super humum populi mei spinae et vepres ascendent; quanto magis super omnes domos gaudii civitatis exultantis?

14. Domus enim dimissa est, multitudo urbis relicta est, tenebrae et palpatio factae sunt super speluncas usque in aeternum. Gaudium onagrorum pascua gregum,

15. donec effundatur super nos spiritus de excelso; et erit desertum in Charmel, et Charmel in saltum reputabitur.

16. Et habitabit in solitudine iudicium, et iustitia in Charmel sedebit.

17. Et erit opus iustitiae pax, et cultus iustitiae silentium, et securitas usque in sempiternum.

18. Et sedebit populus meus in

בֵּית מְרֵעִים וְעַל־עֶזְרַת פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ וּמִצְרַיִם אָדָם וְלֹא־אֵל וְסוּסֵיהֶם 3
בָּשָׂר וְלֹא־רוּחַ וַיהוָה יַטֶּה יָדוֹ וְכָשַׁל עוֹזֵר וְנָפַל עָזֻר וְיַחְדָּו כֻּלָּם
יִכְלָיוּן׃ כִּי כֹה אָמַר־יְהוָה ׀ אֵלַי כַּאֲשֶׁר יֶהְגֶּה הָאַרְיֵה וְהַכְּפִיר עַל־ 4
טַרְפּוֹ אֲשֶׁר יִקָּרֵא עָלָיו מְלֹא רֹעִים מִקּוֹלָם לֹא יֵחָת וּמֵהֲמוֹנָם לֹא יַעֲנֶה
כֵּן יֵרֵד יְהוָה צְבָאוֹת לִצְבֹּא עַל־הַר־צִיּוֹן וְעַל־גִּבְעָתָהּ׃ כְּצִפֳּרִים ה
עָפוֹת כֵּן יָגֵן יְהוָה צְבָאוֹת עַל־יְרוּשָׁלִָם גָּנוֹן וְהִצִּיל פָּסֹחַ וְהִמְלִיט׃
שׁוּבוּ לַאֲשֶׁר הֶעְמִיקוּ סָרָה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ כִּי בַּיּוֹם הַהוּא יִמְאָסוּן אִישׁ 6 7
אֱלִילֵי כַסְפּוֹ וֶאֱלִילֵי זְהָבוֹ אֲשֶׁר עָשׂוּ לָכֶם יְדֵיכֶם חֵטְא׃ וְנָפַל אַשּׁוּר 8
בְּחֶרֶב לֹא־אִישׁ וְחֶרֶב לֹא־אָדָם תֹּאכְלֶנּוּ וְנָס לוֹ מִפְּנֵי־חֶרֶב וּבַחוּרָיו
לָמַס יִהְיוּ׃ וְסַלְעוֹ מִמָּגוֹר יַעֲבוֹר וְחַתּוּ מִנֵּס שָׂרָיו נְאֻם־יְהוָה אֲשֶׁר־ 9
אוּר לוֹ בְּצִיּוֹן וְתַנּוּר לוֹ בִּירוּשָׁלָםִ׃

לב Cap. XXXII. לב

הֵן לְצֶדֶק יִמְלָךְ־מֶלֶךְ וּלְשָׂרִים לְמִשְׁפָּט יָשֹׂרוּ׃ וְהָיָה־אִישׁ כְּמַחֲבֵא־ א 2
רוּחַ וְסֵתֶר זָרֶם כְּפַלְגֵי־מַיִם בְּצָיוֹן כְּצֵל סֶלַע־כָּבֵד בְּאֶרֶץ עֲיֵפָה׃ וְלֹא 3
תִשְׁעֶינָה עֵינֵי רֹאִים וְאָזְנֵי שֹׁמְעִים תִּקְשַׁבְנָה׃ וּלְבַב נִמְהָרִים יָבִין 4
לָדָעַת וּלְשׁוֹן עִלְּגִים תְּמַהֵר לְדַבֵּר צָחוֹת׃ לֹא־יִקָּרֵא עוֹד לְנָבָל נָדִיב ה
וּלְכִילַי לֹא יֵאָמֵר שׁוֹעַ׃ כִּי נָבָל נְבָלָה יְדַבֵּר וְלִבּוֹ יַעֲשֶׂה־אָוֶן לַעֲשׂוֹת 6
חֹנֶף וּלְדַבֵּר אֶל־יְהוָה תּוֹעָה לְהָרִיק נֶפֶשׁ רָעֵב וּמַשְׁקֶה צָמֵא יַחְסִיר׃
וְכֵלַי כֵּלָיו רָעִים הוּא זִמּוֹת יָעָץ לְחַבֵּל עֲנָוִים בְּאִמְרֵי־שֶׁקֶר וּבְדַבֵּר 7
אֶבְיוֹן מִשְׁפָּט׃ וְנָדִיב נְדִיבוֹת יָעָץ וְהוּא עַל־נְדִיבוֹת יָקוּם׃ נָשִׁים 8 9
שַׁאֲנַנּוֹת קֹמְנָה שְׁמַעְנָה קוֹלִי בָּנוֹת בֹּטְחוֹת הַאְזֵנָּה אִמְרָתִי׃ יָמִים עַל־ י
שָׁנָה תִּרְגַּזְנָה בֹּטְחוֹת כִּי כָּלָה בָצִיר אֹסֶף בְּלִי יָבוֹא׃ חִרְדוּ שַׁאֲנַנּוֹת 11
רְגָזָה בֹּטְחוֹת פְּשֹׁטָה וְעֹרָה וַחֲגוֹרָה עַל־חֲלָצָיִם׃ עַל־שָׁדַיִם סֹפְדִים 12
עַל־שְׂדֵי־חֶמֶד עַל־גֶּפֶן פֹּרִיָּה׃ עַל אַדְמַת עַמִּי קוֹץ שָׁמִיר תַּעֲלֶה כִּי 13
עַל־כָּל־בָּתֵּי מָשׂוֹשׂ קִרְיָה עַלִּיזָה׃ כִּי־אַרְמוֹן נֻטָּשׁ הֲמוֹן עִיר עֻזָּב עֹפֶל 14
וָבַחַן הָיָה בְעַד מְעָרוֹת עַד־עוֹלָם מְשׂוֹשׂ פְּרָאִים מִרְעֵה עֲדָרִים׃ עַד־ טו
יֵעָרֶה עָלֵינוּ רוּחַ מִמָּרוֹם וְהָיָה מִדְבָּר לַכַּרְמֶל וְכַרְמֶל לַיַּעַר יֵחָשֵׁב׃
וְשָׁכַן בַּמִּדְבָּר מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בַּכַּרְמֶל תֵּשֵׁב׃ וְהָיָה מַעֲשֵׂה הַצְּדָקָה 16 17
שָׁלוֹם וַעֲבֹדַת הַצְּדָקָה הַשְׁקֵט וָבֶטַח עַד־עוֹלָם׃ וְיָשַׁב עַמִּי בִּנְוֵה שָׁלוֹם 18

XXXI. v. 4. קמץ בז״ק   XXXII. v. 3. פתח בס״פ   v. 7. קמץ בז״ק : עֲנָוִים — עֲנִיִּים ק׳   v. 14. קמץ בז״ק   v. 15. וְכַרְמֶל — וְהַכַּרְמֶל ק׳

19 וּבְמִשְׁכְּנוֹת מִבְטַחִים וּבִמְנוּחֹת שַׁאֲנַנּוֹת׃ וּבָרַד בְּרֶדֶת הַיָּעַר וּבַשִּׁפְלָה
תִּשְׁפַּל הָעִיר׃ אַשְׁרֵיכֶם זֹרְעֵי עַל־כָּל־מָיִם מְשַׁלְּחֵי רֶגֶל־הַשּׁוֹר וְהַחֲמוֹר׃

Cap. XXXIII. לג

לג

א הוֹי שׁוֹדֵד וְאַתָּה לֹא שָׁדוּד וּבוֹגֵד וְלֹא־בָגְדוּ בָךְ כַּהֲתִמְךָ שׁוֹדֵד תּוּשַּׁד
2 כַּנְּלֹתְךָ לִבְגֹּד יִבְגְּדוּ־בָךְ׃ יְהוָה חָנֵּנוּ לְךָ קִוִּינוּ הֱיֵה זְרֹעָם לַבְּקָרִים
3 אַף־יְשׁוּעָתֵנוּ בְּעֵת צָרָה׃ מִקּוֹל הָמוֹן נָדְדוּ עַמִּים מֵרוֹמְמֻתֶךָ נָפְצוּ
4 ה גּוֹיִם׃ וְאֻסַּף שְׁלַלְכֶם אֹסֶף הֶחָסִיל כְּמַשַּׁק גֵּבִים שֹׁקֵק בּוֹ׃ נִשְׂגָּב
6 יְהוָה כִּי שֹׁכֵן מָרוֹם מִלֵּא צִיּוֹן מִשְׁפָּט וּצְדָקָה׃ וְהָיָה אֱמוּנַת עִתֶּיךָ
7 חֹסֶן יְשׁוּעֹת חָכְמַת וָדָעַת יִרְאַת יְהוָה הִיא אוֹצָרוֹ׃ הֵן אֶרְאֶלָּם
8 צָעֲקוּ חֻצָה מַלְאֲכֵי שָׁלוֹם מַר יִבְכָּיוּן׃ נָשַׁמּוּ מְסִלּוֹת שָׁבַת עֹבֵר אֹרַח
9 הֵפֵר בְּרִית מָאַס עָרִים לֹא חָשַׁב אֱנוֹשׁ׃ אָבַל אֻמְלְלָה אָרֶץ הֶחְפִּיר
י לְבָנוֹן קָמַל הָיָה הַשָּׁרוֹן כָּעֲרָבָה וְנֹעֵר בָּשָׁן וְכַרְמֶל׃ עַתָּה אָקוּם יֹאמַר
11 יְהוָה עַתָּה אֵרוֹמָם עַתָּה אֶנָּשֵׂא׃ תַּהֲרוּ חֲשַׁשׁ תֵּלְדוּ קַשׁ רוּחֲכֶם אֵשׁ
12 תֹּאכַלְכֶם׃ וְהָיוּ עַמִּים מִשְׂרְפוֹת שִׂיד קוֹצִים כְּסוּחִים בָּאֵשׁ יִצַּתּוּ׃
13 14 שִׁמְעוּ רְחוֹקִים אֲשֶׁר עָשִׂיתִי וּדְעוּ קְרוֹבִים גְּבֻרָתִי׃ פָּחֲדוּ בְצִיּוֹן
חַטָּאִים אָחֲזָה רְעָדָה חֲנֵפִים מִי ׀ יָגוּר לָנוּ אֵשׁ אוֹכֵלָה מִי־יָגוּר לָנוּ
טו מוֹקְדֵי עוֹלָם׃ הֹלֵךְ צְדָקוֹת וְדֹבֵר מֵישָׁרִים מֹאֵס בְּבֶצַע מַעֲשַׁקּוֹת נֹעֵר
כַּפָּיו מִתְּמֹךְ בַּשֹּׁחַד אֹטֵם אָזְנוֹ מִשְּׁמֹעַ דָּמִים וְעֹצֵם עֵינָיו מֵרְאוֹת
16 בְּרָע׃ הוּא מְרוֹמִים יִשְׁכֹּן מְצָדוֹת סְלָעִים מִשְׂגַּבּוֹ לַחְמוֹ נִתָּן מֵימָיו
17 18 נֶאֱמָנִים׃ מֶלֶךְ בְּיָפְיוֹ תֶּחֱזֶינָה עֵינֶיךָ תִּרְאֶינָה אֶרֶץ מַרְחַקִּים׃ לִבְּךָ
19 יֶהְגֶּה אֵימָה אַיֵּה סֹפֵר אַיֵּה שֹׁקֵל אַיֵּה סֹפֵר אֶת־הַמִּגְדָּלִים׃ אֶת־עַם
כ נוֹעָז לֹא תִרְאֶה עַם עִמְקֵי שָׂפָה מִשְּׁמוֹעַ נִלְעַג לָשׁוֹן אֵין בִּינָה׃ חֲזֵה
צִיּוֹן קִרְיַת מוֹעֲדֵנוּ עֵינֶיךָ תִרְאֶינָה יְרוּשָׁלַ͏ִם נָוֶה שַׁאֲנָן אֹהֶל בַּל־יִצְעָן
21 בַּל־יִסַּע יְתֵדֹתָיו לָנֶצַח וְכָל־חֲבָלָיו בַּל־יִנָּתֵקוּ׃ כִּי אִם־שָׁם אַדִּיר יְהוָה
לָנוּ מְקוֹם־נְהָרִים יְאֹרִים רַחֲבֵי יָדָיִם בַּל־תֵּלֶךְ בּוֹ אֳנִי־שַׁיִט וְצִי אַדִּיר
22 לֹא יַעַבְרֶנּוּ׃ כִּי יְהוָה שֹׁפְטֵנוּ יְהוָה מְחֹקְקֵנוּ יְהוָה מַלְכֵּנוּ הוּא
23 יוֹשִׁיעֵנוּ׃ נִטְּשׁוּ חֲבָלָיִךְ בַּל־יְחַזְּקוּ כֵן־תָּרְנָם בַּל־פָּרְשׂוּ נֵס אָז חֻלַּק
24 עַד־שָׁלָל מַרְבֶּה פִּסְחִים בָּזְזוּ בַז׃ וּבַל־יֹאמַר שָׁכֵן חָלִיתִי הָעָם הַיֹּשֵׁב
בָּהּ נְשֻׂא עָוֺן׃

XXXII. v.19. נ״א וְיָרַד XXXIII. v.1. ש׳ בדגש ובנ״א רפה׃ נ׳ דגושה

v. 9. קמץ בז״ק׃ פתח באתנח v. 10. המ׳ בקמץ

v. 11. פתח באתנח v. 12. פתח בס״פ ות׳ בדגש v. 20. הע׳ בקמץ

v. 23. הב׳ בסגול

pulchritudine pacis, et in tabernaculis fiduciae, et in requie opulenta.

19. Grando autem in descensione saltus, et humilitate humiliabitur civitas.

20. Beati, qui seminatis super omnes aquas, immittentes pedem bovis et asini.

Cap. XXXIII.

Prospera bonorum, adversa impiorum fortuna. Sion salvatur.

1. Vae! qui praedaris, nonne et ipse praedaberis? et qui spernis, nonne et ipse sperneris? cum consummaveris depraedationem depraedaberis; cum fatigatus desieris contemnere, contemneris.

2. Domine! miserere nostri; te enim expectavimus; esto brachium nostrum in mane, et salus nostra in tempore tribulationis.

3. A voce angeli fugerunt populi, et ab exaltatione tua dispersae sunt gentes.

4. Et congregabuntur spolia vestra, sicut colligitur bruchus, velut cum fossae plenae fuerint de eo.

5. Magnificatus est Dominus, quoniam habitavit in excelso; implevit Sion iudicio et iustitia.

6. Et erit fides in temporibus tuis; divitiae salutis sapientia et scientia; timor Domini ipse est thesaurus eius.

7. Ecce! videntes clamabunt foris, angeli pacis amare flebunt.

8. Dissipatae sunt viae, cessavit transiens per semitam, irritum factum est pactum, proiecit civitates, non reputavit homines.

9. Luxit, et elanguit terra; confusus est Libanus, et obsorduit, et factus est Saron sicut desertum; et concussa est Basan, et Carmelus.

10. Nunc consurgam, dicit Dominus; nunc exaltabor, nunc sublevabor.

11. Concipietis ardorem, parietis stipulam; spiritus vester ut ignis vorabit vos.

12. Et erunt populi quasi de incendio cinis, spinae congregatae igni comburentur.

13. Audite, qui longe estis, quae fecerim, et cognoscite vicini fortitudinem meam.

14. Conterriti sunt in Sion peccatores, possedit tremor hypocritas. Quis poterit habitare de vobis cum igne devorante? quis habitabit ex vobis cum ardoribus sempiternis?

15. * Qui ambulat in iustitiis, et loquitur veritatem, qui proiicit avaritiam ex calumnia, et excutit manus suas ab omni munere; qui obturat aures suas, ne audiat sanguinem, et claudit oculos suos, ne videat malum.
* Ps. 14, 2.

16. Iste in excelsis habitabit, munimenta saxorum sublimitas eius; panis ei datus est, aquae eius fideles sunt.

17. Regem in decore suo videbunt oculi eius, cernent terram de longe.

18. Cor tuum meditabitur timorem: * ubi est litteratus? ubi legis verba ponderans? ubi doctor parvulorum? * 1 Cor. 1, 20.

19. Populum impudentem non videbis, populum alti sermonis; ita ut non possis intelligere disertitudinem linguae eius, in quo nulla est sapientia.

20. Respice Sion civitatem solemnitatis nostrae; oculi tui videbunt Ierusalem, habitationem opulentam, tabernaculum, quod nequaquam transferri poterit; nec auferentur clavi eius in sempiternum, et omnes funiculi eius non rumpentur;

21. quia solummodo ibi magnificus est Dominus noster; locus fluviorum rivi latissimi et patentes; non transibit per eum navis remigum, neque trieris magna transgredietur eum.

22. Dominus enim iudex noster, Dominus legifer noster, Dominus rex noster; ipse salvabit nos.

23. Laxati sunt funiculi tui, et non praevalebunt; sic erit malus tuus, ut dilatare signum non queas. Tunc dividentur spolia praedarum multarum; claudi diripient rapinam.

24. Nec dicet vicinus: Elangui; populus, qui habitat in ea, auferetur ab eo iniquitas.

CAP. XXXIV.

Gentium, praesertim Idumaeorum afflictio, et ruina.

1. Accedite gentes, et audite, et populi attendite! audiat terra, et plenitudo eius, orbis, et omne germen eius!

2. Quia indignatio Domini super omnes gentes, et furor super universam militiam eorum; interfecit eos, et dedit eos in occisionem.

3. Interfecti eorum proiicientur, et de cadaveribus eorum ascendet foetor; tabescent montes a sanguine eorum.

4. * Et tabescet omnis militia coelorum, et complicabuntur sicut liber coeli; et omnis militia eorum defluet, sicut defluit folium de vinea et de ficu.

* Apocal. 6, 12. Ezech. 32, 7.

5. Quoniam inebriatus est in coelo gladius meus; ecce super Idumaeam descendet, et super populum interfectionis meae, ad iudicium.

6. Gladius Domini repletus est sanguine, incrassatus est adipe, de sanguine agnorum, et hircorum, de sanguine medullatorum arietum; victima enim Domini in Bosra, et interfectio magna in terra Edom.

7. Et descendent unicornes cum eis, et tauri cum potentibus; inebriabitur terra eorum sanguine, et humus eorum adipe pinguium;

8. quia dies ultionis Domini, annus retributionum iudicii Sion.

9. Et convertentur torrentes eius in picem, et humus eius in sulphur; et erit terra eius in picem ardentem.

10. Nocte et die non extinguetur, in sempiternum ascendet fumus eius; a generatione in generationem desolabitur, in saecula saeculorum non erit transiens per eam.

11. Et possidebunt illam onocrotalus et ericius; ibis et corvus habitabunt in ea; et extendetur super eam mensura, ut redigatur ad nihilum, et perpendiculum in desolationem.

12. Nobiles eius non erunt ibi; regem potius invocabunt, et omnes principes eius erunt in nihilum.

13. Et orientur in domibus eius spinae, et urticae, et paliurus in munitionibus eius; et erit cubile draconum, et pascua struthionum.

14. Et occurrent daemonia onocentauris, et pilosus clamabit alter ad alterum: ibi cubavit lamia, et invenit sibi requiem.

15. Ibi habuit foveam ericius, et enutrivit catulos, et circumfodit, et fovit in umbra eius; illuc congregati sunt milvi, alter ad alterum.

16. Requirite diligenter in libro Domini, et legite; unum ex eis non defuit, alter alterum non quaesivit; quia quod ex ore meo procedit, ille mandavit, et spiritus eius ipse congregavit ea.

17. Et ipse misit eis sortem, et manus eius divisit eam illis in mensuram; usque in aeternum possidebunt eam, in generationem et generationem habitabunt in ea.

CAP. XXXV.

Consolatio et felicitas ex redemptione a Domino.

1. Laetabitur deserta et invia, et exultabit solitudo, et florebit quasi lilium.

2. Germinans germinabit, et exultabit laetabunda et laudans; gloria Libani data est ei; decor Carmeli, et Saron, ipsi videbunt gloriam Domini, et decorem Dei nostri.

3. Confortate manus dissolutas, et genua debilia roborate!

4. Dicite pusillanimis: Confortamini, et nolite timere! ecce! Deus vester ultionem adducet retributionis; Deus ipse veniet, et salvabit vos.

5. Tunc aperientur oculi caecorum, et aures surdorum patebunt.

6. Tunc saliet sicut cervus claudus, et aperta erit lingua mutorum; quia scissae sunt in deserto aquae, et torrentes in solitudine.

7. Et quae erat arida, erit in stagnum, et sitiens in fontes aquarum. In cubilibus, in quibus prius dracones habitabant, orietur viror calami et iunci.

8. Et erit ibi semita et via, et via

לד Cap. XXXIV. לד

א קִרְבוּ גוֹיִם לִשְׁמֹעַ וּלְאֻמִּים הַקְשִׁיבוּ תִּשְׁמַע הָאָרֶץ וּמְלֹאָהּ תֵּבֵל וְכָל־
2 צֶאֱצָאֶיהָ׃ כִּי קֶצֶף לַיהוָה עַל־כָּל־הַגּוֹיִם וְחֵמָה עַל־כָּל־צְבָאָם
3 הֶחֱרִימָם נְתָנָם לַטָּבַח׃ וְחַלְלֵיהֶם יֻשְׁלָכוּ וּפִגְרֵיהֶם יַעֲלֶה בָאְשָׁם וְנָמַסּוּ
4 הָרִים מִדָּמָם׃ וְנָמַקּוּ כָּל־צְבָא הַשָּׁמַיִם וְנָגֹלּוּ כַסֵּפֶר הַשָּׁמָיִם וְכָל־צְבָאָם
ה יִבּוֹל כִּנְבֹל עָלֶה מִגֶּפֶן וּכְנֹבֶלֶת מִתְּאֵנָה׃ כִּי־רִוְּתָה בַשָּׁמַיִם חַרְבִּי הִנֵּה
6 עַל־אֱדוֹם תֵּרֵד וְעַל־עַם חֶרְמִי לְמִשְׁפָּט׃ חֶרֶב לַיהוָה מָלְאָה דָם
הֻדַּשְׁנָה מֵחֵלֶב מִדַּם כָּרִים וְעַתּוּדִים מֵחֵלֶב כִּלְיוֹת אֵילִים כִּי זֶבַח
7 לַיהוָה בְּבָצְרָה וְטֶבַח גָּדוֹל בְּאֶרֶץ אֱדוֹם׃ וְיָרְדוּ רְאֵמִים עִמָּם וּפָרִים
8 עִם־אַבִּירִים וְרִוְּתָה אַרְצָם מִדָּם וַעֲפָרָם מֵחֵלֶב יְדֻשָּׁן׃ כִּי יוֹם נָקָם
9 לַיהוָה שְׁנַת שִׁלּוּמִים לְרִיב צִיּוֹן׃ וְנֶהֶפְכוּ נְחָלֶיהָ לְזֶפֶת וַעֲפָרָהּ לְגָפְרִית
י וְהָיְתָה אַרְצָהּ לְזֶפֶת בֹּעֵרָה׃ לַיְלָה וְיוֹמָם לֹא תִכְבֶּה לְעוֹלָם יַעֲלֶה
11 עֲשָׁנָהּ מִדּוֹר לָדוֹר תֶּחֱרָב לְנֵצַח נְצָחִים אֵין עֹבֵר בָּהּ׃ וִירֵשׁוּהָ קָאַת
12 וְקִפּוֹד וְיַנְשׁוֹף וְעֹרֵב יִשְׁכְּנוּ־בָהּ וְנָטָה עָלֶיהָ קַו־תֹהוּ וְאַבְנֵי־בֹהוּ׃ חֹרֶיהָ
13 וְאֵין־שָׁם מְלוּכָה יִקְרָאוּ וְכָל־שָׂרֶיהָ יִהְיוּ אָפֶס׃ וְעָלְתָה אַרְמְנֹתֶיהָ
סִירִים קִמּוֹשׂ וָחוֹחַ בְּמִבְצָרֶיהָ וְהָיְתָה נְוֵה תַנִּים חָצִיר לִבְנוֹת יַעֲנָה׃
14 וּפָגְשׁוּ צִיִּים אֶת־אִיִּים וְשָׂעִיר עַל־רֵעֵהוּ יִקְרָא אַךְ־שָׁם הִרְגִּיעָה לִּילִית
טו וּמָצְאָה לָהּ מָנוֹחַ׃ שָׁמָּה קִנְּנָה קִפּוֹז וַתְּמַלֵּט וּבָקְעָה וְדָגְרָה בְצִלָּהּ
16 אַךְ־שָׁם נִקְבְּצוּ דַיּוֹת אִשָּׁה רְעוּתָהּ׃ דִּרְשׁוּ מֵעַל־סֵפֶר יְהוָה וּקְרָאוּ
אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נֶעְדָּרָה אִשָּׁה רְעוּתָהּ לֹא פָקָדוּ כִּי־פִי הוּא צִוָּה וְרוּחוֹ
17 הוּא קִבְּצָן׃ וְהוּא־הִפִּיל לָהֶן גּוֹרָל וְיָדוֹ חִלְּקַתָּה לָהֶם בַּקָּו עַד־עוֹלָם
יִירָשׁוּהָ לְדוֹר וָדוֹר יִשְׁכְּנוּ־בָהּ׃

לה Cap. XXXV. לה

א 2 יְשֻׂשׂוּם מִדְבָּר וְצִיָּה וְתָגֵל עֲרָבָה וְתִפְרַח כַּחֲבַצָּלֶת׃ פָּרֹחַ תִּפְרַח וְתָגֵל
אַף גִּילַת וְרַנֵּן כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן נִתַּן־לָהּ הֲדַר הַכַּרְמֶל וְהַשָּׁרוֹן הֵמָּה יִרְאוּ
3 כְבוֹד־יְהוָה הֲדַר אֱלֹהֵינוּ׃ חַזְּקוּ יָדַיִם רָפוֹת וּבִרְכַּיִם כֹּשְׁלוֹת אַמֵּצוּ׃
4 אִמְרוּ לְנִמְהֲרֵי־לֵב חִזְקוּ אַל־תִּירָאוּ הִנֵּה אֱלֹהֵיכֶם נָקָם יָבוֹא גְּמוּל
ה אֱלֹהִים הוּא יָבוֹא וְיֹשַׁעֲכֶם׃ אָז תִּפָּקַחְנָה עֵינֵי עִוְרִים וְאָזְנֵי חֵרְשִׁים
6 תִּפָּתַחְנָה׃ אָז יְדַלֵּג כָּאַיָּל פִּסֵּחַ וְתָרֹן לְשׁוֹן אִלֵּם כִּי־נִבְקְעוּ בַמִּדְבָּר
7 מַיִם וּנְחָלִים בָּעֲרָבָה׃ וְהָיָה הַשָּׁרָב לַאֲגַם וְצִמָּאוֹן לְמַבּוּעֵי מָיִם בִּנְוֵה
8 תַנִּים רִבְצָהּ חָצִיר לְקָנֶה וָגֹמֶא׃ וְהָיָה־שָׁם מַסְלוּל וָדֶרֶךְ וְדֶרֶךְ הַקֹּדֶשׁ

XXXIV. v. 10. קמץ בז״ק   v. 11. ת׳ רפה   v. 16. נ״א פִּיהוּ נ״א

פִּי יְהוָה

יִקָּרֵא לָהּ לֹא־יַעַבְרֶנּוּ טָמֵא וְהוּא־לָמוֹ הֹלֵךְ דֶּרֶךְ וֶאֱוִילִים לֹא יִתְעוּ׃
9 לֹא־יִהְיֶה שָׁם אַרְיֵה וּפְרִיץ חַיּוֹת בַּל־יַעֲלֶנָּה לֹא תִמָּצֵא שָׁם וְהָלְכוּ
י גְּאוּלִים׃ וּפְדוּיֵי יְהוָה יְשֻׁבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל־רֹאשָׁם
שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּ וְנָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה׃

לו Cap. XXXVI. לו

א וַיְהִי בְּאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ עָלָה סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר
2 עַל־כָּל־עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת וַיִּתְפְּשֵׂם׃ וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְ־אַשּׁוּר ׀ אֶת־
רַבְשָׁקֵה מִלָּכִישׁ יְרוּשָׁלַמָה אֶל־הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ בְּחֵיל כָּבֵד וַיַּעֲמֹד
3 בִּתְעָלַת הַבְּרֵכָה הָעֶלְיוֹנָה בִּמְסִלַּת שְׂדֵה כוֹבֵס׃ וַיֵּצֵא אֵלָיו אֶלְיָקִים
בֶּן־חִלְקִיָּהוּ אֲשֶׁר עַל־הַבָּיִת וְשֶׁבְנָא הַסֹּפֵר וְיוֹאָח בֶּן־אָסָף הַמַּזְכִּיר׃
4 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם רַבְשָׁקֵה אִמְרוּ־נָא אֶל־חִזְקִיָּהוּ כֹּה־אָמַר הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל
ה מֶלֶךְ אַשּׁוּר מָה הַבִּטָּחוֹן הַזֶּה אֲשֶׁר בָּטָחְתָּ׃ אָמַרְתִּי אַךְ־דְּבַר־שְׂפָתַיִם
6 עֵצָה וּגְבוּרָה לַמִּלְחָמָה עַתָּה עַל־מִי בָטַחְתָּ כִּי מָרַדְתָּ בִּי׃ הִנֵּה בָטַחְתָּ
עַל־מִשְׁעֶנֶת הַקָּנֶה הָרָצוּץ הַזֶּה עַל־מִצְרַיִם אֲשֶׁר יִסָּמֵךְ אִישׁ עָלָיו
7 וּבָא בְכַפּוֹ וּנְקָבָהּ כֵּן פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לְכָל־הַבֹּטְחִים עָלָיו׃ וְכִי־
תֹאמַר אֵלַי אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בָּטָחְנוּ הֲלוֹא הוּא אֲשֶׁר הֵסִיר חִזְקִיָּהוּ
אֶת־בָּמֹתָיו וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה וְלִירוּשָׁלַםִ לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ
8 הַזֶּה תִּשְׁתַּחֲווּ׃ וְעַתָּה הִתְעָרֶב נָא אֶת־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אַשּׁוּר וְאֶתְּנָה לְךָ
9 אַלְפַּיִם סוּסִים אִם־תּוּכַל לָתֶת לְךָ רֹכְבִים עֲלֵיהֶם׃ וְאֵיךְ תָּשִׁיב אֵת
פְּנֵי פַחַת אַחַד עַבְדֵי אֲדֹנִי הַקְּטַנִּים וַתִּבְטַח לְךָ עַל־מִצְרַיִם לְרֶכֶב
י וּלְפָרָשִׁים׃ וְעַתָּה הֲמִבַּלְעֲדֵי יְהוָה עָלִיתִי עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְהַשְׁחִיתָהּ
11 יְהוָה אָמַר אֵלַי עֲלֵה אֶל־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְהַשְׁחִיתָהּ׃ וַיֹּאמֶר אֶלְיָקִים
וְשֶׁבְנָא וְיוֹאָח אֶל־רַבְשָׁקֵה דַּבֶּר־נָא אֶל־עֲבָדֶיךָ אֲרָמִית כִּי שֹׁמְעִים
12 אֲנָחְנוּ וְאַל־תְּדַבֵּר אֵלֵינוּ יְהוּדִית בְּאָזְנֵי הָעָם אֲשֶׁר עַל־הַחוֹמָה׃ וַיֹּאמֶר
רַבְשָׁקֵה הַאֶל אֲדֹנֶיךָ וְאֵלֶיךָ שְׁלָחַנִי אֲדֹנִי לְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
הֲלֹא עַל־הָאֲנָשִׁים הַיֹּשְׁבִים עַל־הַחוֹמָה לֶאֱכֹל אֶת־חֹראֵיהֶם וְלִשְׁתּוֹת
13 אֶת־שֵׁינֵיהֶם עִמָּכֶם׃ וַיַּעֲמֹד רַבְשָׁקֵה וַיִּקְרָא בְקוֹל־גָּדוֹל יְהוּדִית
14 וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּ אֶת־דִּבְרֵי הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ כֹּה אָמַר הַמֶּלֶךְ
טו אַל־יַשִּׁא לָכֶם חִזְקִיָּהוּ כִּי לֹא־יוּכַל לְהַצִּיל אֶתְכֶם׃ וְאַל־יַבְטַח אֶתְכֶם
חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְהוָה לֵאמֹר הַצֵּל יַצִּילֵנוּ יְהוָה לֹא תִנָּתֵן הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד
16 מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ אַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ כִּי כֹה אָמַר הַמֶּלֶךְ אַשּׁוּר עֲשׂוּ
אִתִּי בְרָכָה וּצְאוּ אֵלַי וְאִכְלוּ אִישׁ־גַּפְנוֹ וְאִישׁ תְּאֵנָתוֹ וּשְׁתוּ אִישׁ מֵי־

XXXVI. v. 12. חֲרָאֵיהֶם — צוֹאָתָם ק׳ ׃ שֵׁינֵיהֶם — מֵימֵי רַגְלֵיהֶם ק׳

sancta vocabitur; non transibit per eam pollutus, et haec erit vobis directa via, ita ut stulti non errent per eam.

9. Non erit ibi leo, et mala bestia non ascendet per eam, nec invenietur ibi; et ambulabunt, qui liberati fuerint.

10. Et redempti a Domino convertentur, et venient in Sion cum laude; et laetitia sempiterna super caput eorum; gaudium et laetitiam obtinebunt, et fugiet dolor et gemitus.

Cap. XXXVI.

Bellum et blasphemiae regis Sennacherib.

1. Et factum est in quarto decimo anno regis Ezechiae, ascendit Sennacherib rex Assyriorum super omnes civitates Iuda munitas, et cepit eas*.

* 4 Reg. 18, 13. 2 Paral. 32, 1.

2. Et misit rex Assyriorum Rabsacen de Lachis in Ierusalem, ad regem Ezechiam in manu gravi, et stetit in aquaeductu piscinae superioris in via agri fullonis.

3. Et egressus est ad eum Eliacim filius Helciae, qui erat super domum, et Sobna scriba, et Ioahe filius Asaph a commentariis.

4. Et dixit ad eos Rabsaces: Dicite Ezechiae: Haec dicit rex magnus, rex Assyriorum: Quae est ista fiducia, qua confidis?

5. Aut quo consilio vel fortitudine rebellare disponis? Super quem habes fiduciam, quia recessisti a me?

6. Ecce! confidis super baculum arundineum confractum istum, super Aegyptum; cui si innixus fuerit homo, intrabit in manum eius, et perforabit eam; sic Pharao rex Aegypti omnibus, qui confidunt in eo.

7. Quod si responderis mihi: In Domino Deo nostro confidimus; nonne ipse est, cuius abstulit Ezechias excelsa et altaria, et dixit Iudae et Ierusalem: Coram altari isto adorabitis?

8. Et nunc trade te domino meo regi Assyriorum, et dabo tibi duo millia equorum, nec poteris ex te praebere ascensores eorum.

9. Et quomodo sustinebis faciem iudicis unius loci ex servis domini mei minoribus? quod si confidis in Aegypto, in quadrigis, et in equitibus;

10. et nunc numquid sine Domino ascendi ad terram istam, ut disperderem eam? Dominus dixit ad me: Ascende super terram istam, et disperde eam!

11. Et dixit Eliacim, et Sobna, et Ioahe ad Rabsacen: Loquere ad servos tuos Syra lingua: intelligimus enim; ne loquaris ad nos Iudaice in auribus populi, qui est super murum.

12. Et dixit ad eos Rabsaces: Numquid ad dominum tuum et ad te misit me dominus meus, ut loquerer omnia verba ista; et non potius ad viros, qui sedent in muro, ut comedant stercora sua, et bibant urinam pedum suorum vobiscum?

13. Et stetit Rabsaces, et clamavit voce magna Iudaice, et dixit: Audite verba regis magni, regis Assyriorum!

14. Haec dicit rex: Non seducat vos Ezechias, quia non poterit eruere vos.

15. Et non vobis tribuat fiduciam Ezechias super Domino, dicens: Eruens liberabit nos Dominus, non dabitur civitas ista in manu regis Assyriorum.

16. Nolite audire Ezechiam; haec enim dicit rex Assyriorum: Facite mecum benedictionem, et egredimini ad me, et comedite unusquisque vineam suam, et unusquisque ficum suam; et bibite unusquisque aquam cisternae suae,

17. donec veniam, et tollam vos ad terram, quae est ut terra vestra, terram frumenti et vini, terram panum et vinearum.

18. Nec conturbet vos Ezechias, dicens: Dominus liberabit nos. Numquid liberaverunt dii gentium unusquisque terram suam de manu regis Assyriorum?

19. Ubi est deus Emath, et Arphad? Ubi est deus Sepharvaim? Numquid liberaverunt Samariam de manu mea?

20. Quis est ex omnibus diis terrarum istarum, qui eruerit terram suam de manu mea, ut eruat Dominus Ierusalem de manu mea.

21. * Et siluerunt, et non responderunt ei verbum. Mandaverat enim rex, dicens: Ne respondeatis ei.
* 4 Reg. 38, 36.

22. Et ingressus est Eliacim filius Helciae, qui erat super domum, et Sobna scriba, et Ioahe filius Asaph a commentariis ad Ezechiam scissis vestibus, et nunciaverunt ei verba Rabsacis.

Cap. XXXVII.

Oratio Ezechiae. Assyriis caesis Sennacherib occiditur.

1. * Et factum est, cum audisset rex Ezechias, scidit vestimenta sua, et obvolutus est sacco, et intravit in domum Domini.
* 4 Reg. 13, 1.

2. Et misit Eliacim, qui erat super domum, et Sobnam scribam, et seniores de sacerdotibus opertos saccis ad Isaiam filium Amos prophetam,

3. et dixerunt ad eum: Haec dicit Ezechias: Dies tribulationis, et correptionis, et blasphemiae, dies haec; quia venerunt filii usque ad partum, et virtus non est pariendi.

4. Si quo modo audiat Dominus Deus tuus verba Rabsacis, quem misit rex Assyriorum dominus suus ad blasphemandum Deum viventem, et exprobrandum sermonibus, quos audivit Dominus Deus tuus; leva ergo orationem pro reliquiis, quae repertae sunt.

5. Et venerunt servi regis Ezechiae ad Isaiam.

6. Et dixit ad eos Isaias: Haec dicetis domino vestro: Haec dicit Dominus: Ne timeas a facie verborum, quae audisti, quibus blasphemaverunt pueri regis Assyriorum me.

7. Ecce! ego dabo ei spiritum, et audiet nuncium, et revertetur ad terram suam, et corruere eum faciam gladio in terra sua.

8. Reversus est autem Rabsaces, et invenit regem Assyriorum praeliantem adversus Lobnam*. Audierat enim, quia profectus esset de Lachis,
* 4 Reg. 19, 8.

9. et audivit de Tharaca rege Aethiopiae, dicentes: Egressus est, ut pugnet contra te. Quod cum audisset, misit nuncios ad Ezechiam, dicens:

10. Haec dicetis Ezechiae regi Iudae, loquentes: Non te decipiat Deus tuus, in quo tu confidis, dicens: Non dabitur Ierusalem in manu regis Assyriorum.

11. Ecce! tu audisti omnia, quae fecerunt reges Assyriorum omnibus terris, quas subverterunt, et tu poteris liberari?

12. Numquid eruerunt eos dii gentium, quos subverterunt patres mei, Gozam, et Haram, et Reseph, et filios Eden, qui erant in Thalassar?

13. Ubi est rex Emath, et rex Arphad, et rex urbis Sepharvaim, Ana, et Ava *?
* 4 Reg. 18, 34. 19, 13.

14. Et tulit Ezechias libros de manu nunciorum, et legit eos, et ascendit in domum Domini, et expandit eos Ezechias coram Domino.

15. Et oravit Ezechias ad Dominum, dicens:

16. Domine exercituum Deus Israël, qui sedes super cherubim, tu

17 בּוֹרוֹ: עַד־בֹּאִי וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ כְּאַרְצְכֶם אֶרֶץ דָּגָן וְתִירוֹשׁ
18 אֶרֶץ לֶחֶם וּכְרָמִים: פֶּן־יַסִּית אֶתְכֶם חִזְקִיָּהוּ לֵאמֹר יְהוָה יַצִּילֵנוּ
19 הַהִצִּילוּ אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם אִישׁ אֶת־אַרְצוֹ מִיַּד מֶלֶךְ אַשּׁוּר: אַיֵּה אֱלֹהֵי
כ חֲמָת וְאַרְפָּד אַיֵּה אֱלֹהֵי סְפַרְוָיִם וְכִי־הִצִּילוּ אֶת־שֹׁמְרוֹן מִיָּדִי: מִי
בְּכָל־אֱלֹהֵי הָאֲרָצוֹת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר־הִצִּילוּ אֶת־אַרְצָם מִיָּדִי כִּי־יַצִּיל
21 יְהוָה אֶת־יְרוּשָׁלַםִ מִיָּדִי: וַיַּחֲרִישׁוּ וְלֹא־עָנוּ אֹתוֹ דָּבָר כִּי־מִצְוַת
22 הַמֶּלֶךְ הִיא לֵאמֹר לֹא תַעֲנֻהוּ: וַיָּבֹא אֶלְיָקִים בֶּן־חִלְקִיָּהוּ אֲשֶׁר־עַל־
הַבַּיִת וְשֶׁבְנָא הַסּוֹפֵר וְיוֹאָח בֶּן־אָסָף הַמַּזְכִּיר אֶל־חִזְקִיָּהוּ קְרוּעֵי
בְגָדִים וַיַּגִּידוּ לוֹ אֵת דִּבְרֵי רַבְשָׁקֵה:

לז Cap. XXXVII. לז

א וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו וַיִּתְכַּס בַּשָּׂק וַיָּבֹא בֵּית
2 יְהוָה: וַיִּשְׁלַח אֶת־אֶלְיָקִים אֲשֶׁר־עַל־הַבַּיִת וְאֵת ׀ שֶׁבְנָא הַסּוֹפֵר וְאֵת
3 זִקְנֵי הַכֹּהֲנִים מִתְכַּסִּים בַּשַּׂקִּים אֶל־יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ הַנָּבִיא: וַיֹּאמְרוּ
אֵלָיו כֹּה אָמַר חִזְקִיָּהוּ יוֹם־צָרָה וְתוֹכֵחָה וּנְאָצָה הַיּוֹם הַזֶּה כִּי־בָאוּ
4 בָנִים עַד־מַשְׁבֵּר וְכֹחַ אַיִן לְלֵדָה: אוּלַי יִשְׁמַע יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵת ׀ דִּבְרֵי
רַבְשָׁקֵה אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ מֶלֶךְ־אַשּׁוּר ׀ אֲדֹנָיו לְחָרֵף אֱלֹהִים חַי וְהוֹכִיחַ
בַּדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַע יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְנָשָׂאתָ תְפִלָּה בְּעַד הַשְּׁאֵרִית
ה 6 הַנִּמְצָאָה: וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְשַׁעְיָהוּ: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם
יְשַׁעְיָהוּ כֹּה תֹאמְרוּן אֶל־אֲדֹנֵיכֶם כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה אַל־תִּירָא מִפְּנֵי
7 הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ אֲשֶׁר גִּדְּפוּ נַעֲרֵי מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אוֹתִי: הִנְנִי נוֹתֵן
8 בּוֹ רוּחַ וְשָׁמַע שְׁמוּעָה וְשָׁב אֶל־אַרְצוֹ וְהִפַּלְתִּיו בַּחֶרֶב בְּאַרְצוֹ: וַיָּשָׁב
רַבְשָׁקֵה וַיִּמְצָא אֶת־מֶלֶךְ אַשּׁוּר נִלְחָם עַל־לִבְנָה כִּי שָׁמַע כִּי נָסַע
9 מִלָּכִישׁ: וַיִּשְׁמַע עַל־תִּרְהָקָה מֶלֶךְ־כּוּשׁ לֵאמֹר יָצָא לְהִלָּחֵם אִתָּךְ
י וַיִּשְׁמַע וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־חִזְקִיָּהוּ לֵאמֹר: כֹּה תֹאמְרוּן אֶל־חִזְקִיָּהוּ
מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר אַל־יַשִּׁאֲךָ אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר אַתָּה בּוֹטֵחַ בּוֹ לֵאמֹר לֹא
11 תִנָּתֵן יְרוּשָׁלַםִ בְּיַד מֶלֶךְ אַשּׁוּר: הִנֵּה ׀ אַתָּה שָׁמַעְתָּ אֲשֶׁר עָשׂוּ מַלְכֵי
12 אַשּׁוּר לְכָל־הָאֲרָצוֹת לְהַחֲרִימָם וְאַתָּה תִּנָּצֵל: הַהִצִּילוּ אוֹתָם אֱלֹהֵי
הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִשְׁחִיתוּ אֲבוֹתַי אֶת־גּוֹזָן וְאֶת־חָרָן וְרֶצֶף וּבְנֵי־עֶדֶן אֲשֶׁר
13 בִּתְלַשָּׂר: אַיֵּה מֶלֶךְ־חֲמָת וּמֶלֶךְ אַרְפָּד וּמֶלֶךְ לָעִיר סְפַרְוָיִם הֵנַע
14 וְעִוָּה: וַיִּקַּח חִזְקִיָּהוּ אֶת־הַסְּפָרִים מִיַּד הַמַּלְאָכִים וַיִּקְרָאֵהוּ וַיַּעַל
טו בֵּית יְהוָה וַיִּפְרְשֵׂהוּ חִזְקִיָּהוּ לִפְנֵי יְהוָה: וַיִּתְפַּלֵּל חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְהוָה
16 לֵאמֹר: יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יֹשֵׁב הַכְּרֻבִים אַתָּה־הוּא הָאֱלֹהִים

XXXVII. v. 1. כלם קמץ

לְבַדְּךָ לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ׃
17 הַטֵּה יְהוָה ׀ אָזְנְךָ וּשְׁמָע פְּקַח יְהוָה עֵינֶךָ וּרְאֵה וּשְׁמַע אֵת כָּל־דִּבְרֵי
18 סַנְחֵרִיב אֲשֶׁר שָׁלַח לְחָרֵף אֱלֹהִים חָי׃ אָמְנָם יְהוָה הֶחֱרִיבוּ מַלְכֵי
19 אַשּׁוּר אֶת־כָּל־הָאֲרָצוֹת וְאֶת־אַרְצָם׃ וְנָתֹן אֶת־אֱלֹהֵיהֶם בָּאֵשׁ כִּי לֹא
כ אֱלֹהִים הֵמָּה כִּי אִם־מַעֲשֵׂה יְדֵי־אָדָם עֵץ וָאֶבֶן וַיְאַבְּדוּם׃ וְעַתָּה יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ הוֹשִׁיעֵנוּ מִיָּדוֹ וְיֵדְעוּ כָּל־מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ כִּי־אַתָּה יְהוָה לְבַדֶּךָ׃
21 וַיִּשְׁלַח יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ אֶל־חִזְקִיָּהוּ לֵאמֹר כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי
22 יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִתְפַּלַּלְתָּ אֵלַי אֶל־סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־
דִּבֶּר יְהוָה עָלָיו בָּזָה לְךָ לָעֲגָה לְךָ בְּתוּלַת בַּת־צִיּוֹן אַחֲרֶיךָ רֹאשׁ
23 הֵנִיעָה בַּת יְרוּשָׁלָםִ׃ אֶת־מִי חֵרַפְתָּ וְגִדַּפְתָּ וְעַל־מִי הֲרִימוֹתָה קּוֹל
24 וַתִּשָּׂא מָרוֹם עֵינֶיךָ אֶל־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ בְּיַד עֲבָדֶיךָ חֵרַפְתָּ ׀ אֲדֹנָי
וַתֹּאמֶר בְּרֹב רִכְבִּי אֲנִי עָלִיתִי מְרוֹם הָרִים יַרְכְּתֵי לְבָנוֹן וְאֶכְרֹת קוֹמַת
כה אֲרָזָיו מִבְחַר בְּרֹשָׁיו וְאָבוֹא מְרוֹם קִצּוֹ יַעַר כַּרְמִלּוֹ׃ אֲנִי קַרְתִּי
26 וְשָׁתִיתִי מָיִם וְאַחְרִב בְּכַף־פְּעָמַי כֹּל יְאֹרֵי מָצוֹר׃ הֲלוֹא־שָׁמַעְתָּ
לְמֵרָחוֹק אוֹתָהּ עָשִׂיתִי מִימֵי קֶדֶם וִיצַרְתִּיהָ עַתָּה הֲבֵאתִיהָ וּתְהִי
27 לְהַשְׁאוֹת גַּלִּים נִצִּים עָרִים בְּצֻרוֹת׃ וְיֹשְׁבֵיהֶן קִצְרֵי־יָד חַתּוּ וָבֹשׁוּ
28 הָיוּ עֵשֶׂב שָׂדֶה וִירַק דֶּשֶׁא חֲצִיר גַּגּוֹת וּשְׁדֵמָה לִפְנֵי קָמָה׃ וְשִׁבְתְּךָ
29 וְצֵאתְךָ וּבוֹאֲךָ יָדָעְתִּי וְאֵת הִתְרַגֶּזְךָ אֵלָי׃ יַעַן הִתְרַגֶּזְךָ אֵלַי וְשַׁאֲנַנְךָ
עָלָה בְאָזְנָי וְשַׂמְתִּי חַחִי בְּאַפֶּךָ וּמִתְגִּי בִּשְׂפָתֶיךָ וַהֲשִׁבֹתִיךָ בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־
ל בָּאתָ בָּהּ׃ וְזֶה־לְּךָ הָאוֹת אָכוֹל הַשָּׁנָה סָפִיחַ וּבַשָּׁנָה הַשֵּׁנִית שָׁחִיס
31 וּבַשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁית זִרְעוּ וְקִצְרוּ וְנִטְעוּ כְרָמִים וְאִכְוֹל פִּרְיָם׃ וְיָסְפָה
32 פְּלֵיטַת בֵּית־יְהוּדָה הַנִּשְׁאָרָה שֹׁרֶשׁ לְמָטָּה וְעָשָׂה פְרִי לְמָעְלָה׃ כִּי
מִירוּשָׁלַםִ תֵּצֵא שְׁאֵרִית וּפְלֵיטָה מֵהַר צִיּוֹן קִנְאַת יְהוָה צְבָאוֹת תַּעֲשֶׂה־
33 זֹּאת׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֶל־מֶלֶךְ אַשּׁוּר לֹא יָבוֹא אֶל־הָעִיר הַזֹּאת
34 וְלֹא־יוֹרֶה שָׁם חֵץ וְלֹא־יְקַדְּמֶנָּה מָגֵן וְלֹא־יִשְׁפֹּךְ עָלֶיהָ סֹלְלָה׃ בַּדֶּרֶךְ
לה אֲשֶׁר־בָּא בָּהּ יָשׁוּב וְאֶל־הָעִיר הַזֹּאת לֹא יָבוֹא נְאֻם־יְהוָה׃ וְגַנּוֹתִי
36 עַל־הָעִיר הַזֹּאת לְהוֹשִׁיעָהּ לְמַעֲנִי וּלְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי׃ וַיֵּצֵא ׀ מַלְאַךְ
יְהוָה וַיַּכֶּה בְּמַחֲנֵה אַשּׁוּר מֵאָה וּשְׁמֹנִים וַחֲמִשָּׁה אָלֶף וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר
37 וְהִנֵּה כֻלָּם פְּגָרִים מֵתִים׃ וַיִּסַּע וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וַיֵּשֶׁב
38 בְּנִינְוֵה׃ וַיְהִי הוּא מִשְׁתַּחֲוֶה בֵּית ׀ נִסְרֹךְ אֱלֹהָיו וְאַדְרַמֶּלֶךְ וְשַׂרְאֶצֶר
בָּנָיו הִכֻּהוּ בַחֶרֶב וְהֵמָּה נִמְלְטוּ אֶרֶץ אֲרָרָט וַיִּמְלֹךְ אֵסַר־חַדֹּן בְּנוֹ
תַּחְתָּיו׃

XXXVII. v. 17. קמץ בז״ק — v. 30. וְאָכוֹל — וְאִכְלוּ ק׳

es Deus solus omnium regnorum terrae, tu fecisti coelum et terram.

17. Inclina Domine aurem tuam, et audi; aperi Domine oculos tuos, et vide, et audi omnia verba Sennacherib, quae misit ad blasphemandum Deum viventem.

18. Vere enim Domine desertas fecerunt reges Assyriorum terras, et regiones earum.

19. Et dederunt deos earum igni; non enim erant dii, sed opera manuum hominum, lignum et lapis; et comminuerunt eos.

20. Et nunc Domine Deus noster! salva nos de manu eius; et cognoscant omnia regna terrae, quia tu es Dominus solus.

21. Et misit Isaias filius Amos ad Ezechiam, dicens: Haec dicit Dominus Deus Israël: Pro quibus rogasti me de Sennacherib rege Assyriorum:

22. Hoc est verbum, quod locutus est Dominus super eum: Despexit te, et subsannavit te virgo filia Sion; post te caput movit filia Ierusalem.

23. Cui exprobrasti, et quem blasphemasti, et super quem exaltasti vocem, et levasti altitudinem oculorum tuorum? Ad sanctum Israël.

24. In manu servorum tuorum exprobrasti Domino, et dixisti: In multitudine quadrigarum mearum ego ascendi altitudinem montium, iuga Libani; et succidam excelsa cedrorum eius, et electas abietes illius, et introibo altitudinem summitatis eius, saltum Carmeli eius.

25. Ego fodi, et bibi aquam, et exsiccavi vestigio pedis mei omnes rivos aggerum.

26. Numquid non audisti, quae olim fecerim ei? ex diebus antiquis ego plasmavi illud; et nunc adduxi: et factum est in eradicationem collium compugnantium, et civitatum munitarum.

27. Habitatores earum breviata manu contremuerunt, et confusi sunt; facti sunt sicut foenum agri, et gramen pascuae, et herba tectorum, quae exaruit, antequam maturesceret.

28. Habitationem tuam, et egressum tuum, et introitum tuum cognovi, et insaniam tuam contra me.

29. Cum fureres adversum me, superbia tua ascendit in aures meas; ponam ergo circulum in naribus tuis, et fraenum in labiis tuis; et reducam te in viam, per quam venisti.

30. Tibi autem hoc erit signum: Comede hoc anno, quae sponte nascuntur, et in anno secundo pomis vescere; in anno autem tertio seminate, et metite, et plantate vineas, et comedite fructum earum.

31. Et mittet id, quod salvatum fuerit de domo Iuda, et quod reliquum est, radicem deorsum, et faciet fructum rursum;

32. quia de Ierusalem exibunt reliquiae, et salvatio de monte Sion; zelus Domini exercituum faciet istud.

33. Propterea haec dicit Dominus de rege Assyriorum: Non intrabit civitatem hanc, et non iaciet ibi sagittam, et non occupabit eam clypeus, et non mittet in circuitu eius aggerem.

34. In via, qua venit, per eam revertetur; et civitatem hanc non ingredietur, dicit Dominus.

35. Et protegam civitatem istam, ut salvem eam propter me, et propter David servum meum.

36. * Egressus est autem Angelus Domini, et percussit in castris Assyriorum centum octoginta quinque millia. Et surrexerunt mane, et ecce omnes, cadavera mortuorum.

* c. 31, 8. 4 Reg. 19, 35. Tob. 1, 21. Eccl. 48, 24. 1 Macc. 7, 41. 2 Macc. 8, 19.

37. Et egressus est, et abiit, et reversus est Sennacherib rex Assyriorum, et habitavit in Ninive.

38. Et factum est, cum adoraret in templo Nesroch deum suum, Adramelech et Sarasar filii eius percusserunt eum gladio; fugeruntque in terram Ararat, et regnavit Asarhaddon filius eius pro eo.

CAP. XXXVIII.

Canticum Ezechiae a morte liberati.

1. * In diebus illis aegrotavit Ezechias usque ad mortem; et introivit ad eum Isaias filius Amos propheta, et dixit ei: Haec dicit Dominus: Dispone domui tuae, quia morieris tu, et non vives.
4 Reg. 20, 1. 2 Paral. 32, 24.

2. Et convertit Ezechias faciem suam ad parietem, et oravit ad Dominum,

3. et dixit: Obsecro, Domine! memento quaeso, quomodo ambulaverim coram te in veritate, et in corde perfecto, et quod bonum est in oculis tuis, fecerim. Et flevit Ezechias fletu magno.

4. Et factum est verbum Domini ad Isaiam, dicens:

5. Vade, et dic Ezechiae: Haec dicit Dominus Deus David patris tui: Audivi orationem tuam, et vidi lacrymas tuas; ecce! ego adiiciam super dies tuos quindecim annos;

6. et de manu regis Assyriorum eruam te, et civitatem istam, et protegam eam.

7. Hoc autem tibi erit signum a Domino, quia faciet Dominus verbum hoc, quod locutus est:

8. * Ecce! ego reverti faciam umbram linearum, per quas descenderat in horologio Achaz in sole, retrorsum decem lineis. Et reversus est sol decem lineis per gradus, quos descenderat.
* Eccl. 48, 26.

9. Scriptura Ezechiae regis Iuda, cum aegrotasset, et convaluisset de infirmitate sua.

10. Ego dixi: In dimidio dierum meorum vadam ad portas inferi.

Quaesivi residuum annorum meorum.

11. Dixi: Non videbo Dominum Deum in terra viventium.

Non aspiciam hominem ultra, et habitatorem quietis.

12. Generatio mea ablata est, et convoluta est a me, quasi tabernaculum pastorum.

Praecisa est velut a texente, vita mea; dum adhuc ordirer, succidit me; de mane usque ad vesperam finies me.

13. Sperabam usque ad mane, quasi leo sic contrivit omnia ossa mea;

de mane usque ad vesperam finies me.

14. Sicut pullus hirundinis sic clamabo, meditabor ut columba.

Attenuati sunt oculi mei, suspicientes in excelsum.

Domine! vim patior, responde pro me.

15. Quid dicam, aut quid respondebit mihi, cum ipse fecerit?

Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine animae meae.

16. Domine! si sic vivitur, et in talibus vita spiritus mei, corripies me, et vivificabis me.

17. Ecce! in pace amaritudo mea amarissima.

Tu autem eruisti animam meam, ut non periret, proiecisti post tergum tuum omnia peccata mea.

18. Quia non infernus confitebitur tibi, neque mors laudabit te; non expectabunt, qui descendunt in lacum, veritatem tuam.

19. Vivens vivens ipse confitebitur tibi, sicut et ego hodie; pater filiis notam faciet veritatem tuam.

20. Domine salvum me fac, et psalmos nostros cantabimus cunctis diebus vitae nostrae in domo Domini.

לח Cap. XXXVIII. לח

בַּיָּמִים הָהֵם חָלָה חִזְקִיָּהוּ לָמוּת וַיָּבוֹא אֵלָיו יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ הַנָּבִיא א
וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה צַו לְבֵיתֶךָ כִּי מֵת אַתָּה וְלֹא תִחְיֶה׃ וַיַּסֵּב 2
חִזְקִיָּהוּ פָּנָיו אֶל־הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה׃ וַיֹּאמַר אָנָּה יְהוָה זְכָר־ 3
נָא אֵת אֲשֶׁר הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנֶיךָ בֶּאֱמֶת וּבְלֵב שָׁלֵם וְהַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ עָשִׂיתִי
וַיֵּבְךְּ חִזְקִיָּהוּ בְּכִי גָדוֹל׃ וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יְשַׁעְיָהוּ לֵאמֹר׃ 4
הָלוֹךְ וְאָמַרְתָּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי דָּוִד אָבִיךָ שָׁמַעְתִּי ה
אֶת־תְּפִלָּתֶךָ רָאִיתִי אֶת־דִּמְעָתֶךָ הִנְנִי יוֹסִף עַל־יָמֶיךָ חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה
שָׁנָה׃ וּמִכַּף מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אַצִּילְךָ וְאֵת הָעִיר הַזֹּאת וְגַנּוֹתִי עַל־הָעִיר 6
הַזֹּאת׃ וְזֶה־לְּךָ הָאוֹת מֵאֵת יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה יְהוָה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה 7
אֲשֶׁר דִּבֵּר׃ הִנְנִי מֵשִׁיב אֶת־צֵל הַמַּעֲלוֹת אֲשֶׁר יָרְדָה בְמַעֲלוֹת אָחָז 8
בַּשֶּׁמֶשׁ אֲחֹרַנִּית עֶשֶׂר מַעֲלוֹת וַתָּשָׁב הַשֶּׁמֶשׁ עֶשֶׂר מַעֲלוֹת בַּמַּעֲלוֹת
אֲשֶׁר יָרָדָה׃ מִכְתָּב לְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בַּחֲלֹתוֹ וַיְחִי מֵחָלְיוֹ׃ 9

אֲנִי אָמַרְתִּי י
בִּדְמִי יָמַי אֵלֵכָה בְּשַׁעֲרֵי שְׁאוֹל
פֻּקַּדְתִּי יֶתֶר שְׁנוֹתָי׃
אָמַרְתִּי לֹא־אֶרְאֶה יָהּ 11
יָהּ בְּאֶרֶץ הַחַיִּים
לֹא־אַבִּיט אָדָם עוֹד
עִם־יוֹשְׁבֵי חָדֶל׃
דּוֹרִי נִסַּע וְנִגְלָה מִנִּי כְּאֹהֶל רֹעִי 12
קִפַּדְתִּי כָאֹרֵג חַיַּי
מִדַּלָּה יְבַצְּעֵנִי
מִיּוֹם עַד־לַיְלָה תַּשְׁלִימֵנִי׃
שִׁוִּיתִי עַד־בֹּקֶר כָּאֲרִי 13
כֵּן יְשַׁבֵּר כָּל־עַצְמוֹתָי
מִיּוֹם עַד־לַיְלָה תַּשְׁלִימֵנִי׃
כְּסוּס עָגוּר כֵּן אֲצַפְצֵף 14
אֶהְגֶּה כַּיּוֹנָה
דַּלּוּ עֵינַי לַמָּרוֹם
יְהוָה עָשְׁקָה־לִּי עָרְבֵנִי׃

מָה־אֲדַבֵּר טו
וְאָמַר־לִי וְהוּא עָשָׂה
אֶדַּדֶּה כָל־שְׁנוֹתַי עַל־מַר נַפְשִׁי׃
אֲדֹנָי עֲלֵיהֶם יִחְיוּ 16
וּלְכָל־בָּהֶן חַיֵּי רוּחִי
וְתַחֲלִימֵנִי וְהַחֲיֵנִי׃
הִנֵּה לְשָׁלוֹם מַר־לִי מָר 17
וְאַתָּה חָשַׁקְתָּ נַפְשִׁי מִשַּׁחַת בְּלִי
כִּי הִשְׁלַכְתָּ אַחֲרֵי גֵוְךָ כָּל־חֲטָאָי׃
כִּי לֹא שְׁאוֹל תּוֹדֶךָּ מָוֶת יְהַלְלֶךָּ 18
לֹא־יְשַׂבְּרוּ יוֹרְדֵי־בוֹר אֶל־אֲמִתֶּךָ׃
חַי חַי הוּא יוֹדֶךָ כָּמוֹנִי הַיּוֹם 19
אָב לְבָנִים יוֹדִיעַ אֶל־אֲמִתֶּךָ׃
יְהוָה לְהוֹשִׁיעֵנִי כ
וּנְגִנוֹתַי נְנַגֵּן
כָּל־יְמֵי חַיֵּינוּ
עַל־בֵּית יְהוָה׃

XXXVIII. v. 13. הכ׳ בקמץ   v. 14. ס״א אֲדֹנָי

21 ויאמר ישעיהו ישאו דבלת תאנים וימרחו על־השחין ויחי׃
22 ויאמר חזקיהו מה אות כי אעלה בית יהוה׃

Cap. XXXIX. לט

לט
א בעת ההיא שלח מראדך בלאדן בן־בלאדן מלך־בבל ספרים ומנחה
2 אל־חזקיהו וישמע כי חלה ויחזק׃ וישמח עליהם חזקיהו ויראם
את־בית נכתה את־הכסף ואת־הזהב ואת־הבשמים ואת ׀ השמן
הטוב ואת כל־בית כליו ואת כל־אשר נמצא באוצרתיו לא־היה
3 דבר אשר לא־הראם חזקיהו בביתו ובכל־ממשלתו׃ ויבא ישעיהו
הנביא אל־המלך חזקיהו ויאמר אליו מה־אמרו ׀ האנשים האלה
ומאין יבאו אליך ויאמר חזקיהו מארץ רחוקה באו אלי מבבל׃
4 ויאמר מה ראו בביתך ויאמר חזקיהו את כל־אשר בביתי ראו לא־
ה היה דבר אשר לא־הראיתים באוצרתי׃ ויאמר ישעיהו אל־חזקיהו
6 שמע דבר־יהוה צבאות׃ הנה ימים באים ונשא ׀ כל־אשר בביתך
ואשר אצרו אבתיך עד־היום הזה בבל לא־יותר דבר אמר יהוה׃
7 ומבניך אשר יצאו ממך אשר תוליד יקחו והיו סריסים בהיכל מלך
8 בבל׃ ויאמר חזקיהו אל־ישעיהו טוב דבר־יהוה אשר דברת ויאמר
כי יהיה שלום ואמת בימי׃

Cap. XL. מ

מ
א 2 נחמו נחמו עמי יאמר אלהיכם׃ דברו על־לב ירושלם וקראו אליה
כי מלאה צבאה כי נרצה עונה כי לקחה מיד יהוה כפלים בכל־
3 חטאתיה׃ קול קורא במדבר פנו דרך יהוה ישרו בערבה
4 מסלה לאלהינו׃ כל־גיא ינשא וכל־הר וגבעה ישפלו והיה העקב
ה למישור והרכסים לבקעה׃ ונגלה כבוד יהוה וראו כל־בשר יחדו
6 כי פי יהוה דבר׃ קול אמר קרא ואמר מה אקרא כל־הבשר חציר
7 וכל־חסדו כציץ השדה׃ יבש חציר נבל ציץ כי רוח יהוה נשבה
8 בו אכן חציר העם׃ יבש חציר נבל ציץ ודבר אלהינו יקום לעולם׃
9 על הר־גבה עלי־לך מבשרת ציון הרימי בכח קולך מבשרת
י ירושלם הרימי אל־תיראי אמרי לערי יהודה הנה אלהיכם׃ הנה
אדני יהוה בחזק יבוא וזרעו משלה לו הנה שכרו אתו ופעלתו
11 לפניו׃ כרעה עדרו ירעה בזרעו יקבץ טלאים ובחיקו ישא עלות
12 ינהל׃ מי־מדד בשעלו מים ושמים בזרת תכן וכל בשלש עפר

XXXVIII. v. 21. 22. במקום ההוא לא כן   XXXIX. v. 8. פתח באתנח
XL. v. 1. הפטרת ואתחנן   v. 7. א״ן בנ״א

21. Et iussit Isaias, ut tollerent massam de ficis, et cataplasmarent super vulnus, et sanaretur.

22. Et dixit Ezechias: Quod erit signum, quia ascendam in domum Domini?

Cap. XXXIX.

Ezechiae superbia et castigatio.

1. * In tempore illo misit Merodach Baladan, filius Baladan rex Babylonis, libros et munera ad Ezechiam; audierat enim, quod aegrotasset et convaluisset.

* 4 Reg. 20, 12.

2. Laetatus est autem super eis Ezechias, et ostendit eis cellam aromatum, et argenti, et auri, et odoramentorum, et unguenti optimi, et omnes apothecas supellectilis suae, et universa, quae inventa sunt in thesauris eius. Non fuit verbum, quod non ostenderet eis Ezechias in domo sua, et in omni potestate sua.

3. Introivit autem Isaias propheta ad Ezechiam regem, et dixit ei: Quid dixerunt viri isti, et unde venerunt ad te? Et dixit Ezechias: De terra longinqua venerunt ad me, de Babylone.

4. Et dixit: Quid viderunt in domo tua? Et dixit Ezechias: Omnia, quae in domo mea sunt, viderunt; non fuit res, quam non ostenderim eis in thesauris meis.

5. Et dixit Isaias ad Ezechiam: Audi verbum Domini exercituum!

6. Ecce! dies venient, et auferentur omnia, quae in domo tua sunt, et quae thesaurizaverunt patres tui usque ad diem hanc, in Babylonem; non relinquetur quidquam, dicit Dominus.

7. Et de filiis tuis, qui exibunt de te, quos genueris, tollent, et erunt eunuchi in palatio regis Babylonis.

8. Et dixit Ezechias ad Isaiam: Bonum verbum Domini, quod locutus est. Et dixit: Fiat tantum pax, et veritas in diebus meis.

Cap. XL.

Prophetia de Messia.

1. Consolamini, consolamini popule meus, dicit Deus vester.

2. Loquimini ad cor Ierusalem, et advocate eam: quoniam completa est malitia eius, dimissa est iniquitas illius; * suscepit de manu Domini duplicia pro omnibus peccatis suis.

* Apocal. 18.

3. * Vox clamantis in deserto: Parate viam Domini, rectas facite in solitudine semitas Dei nostri.

* Matth. 3, 3. Marc. 1, 3. Luc. 3, 4. Ioh. 1, 23.

4. Omnis vallis exaltabitur; et omnis mons et collis humiliabitur; et erunt prava in directa, et aspera in vias planas.

5. Et revelabitur gloria Domini, et videbit omnis caro pariter, quod os Domini locutum est.

6. Vox dicentis: Clama. Et dixi: Quid clamabo? * Omnis caro foenum, et omnis gloria eius quasi flos agri.

* Eccl. 14, 18. Iac. 1, 10. 1 Petr. 1, 24

7. Exsiccatum est foenum, et cecidit flos; quia spiritus Domini sufflavit in eo. Vere foenum est populus;

8. Exsiccatum est foenum, et cecidit flos; verbum autem Domini nostri manet in aeternum.

9. Super montem excelsum ascende tu, qui evangelizas Sion; exalta in fortitudine vocem tuam, qui evangelizas Ierusalem; exalta, noli timere. Dic civitatibus Iuda: Ecce Deus vester!

10 Ecce! Dominus Deus in fortitudine veniet, et brachium eius dominabitur; ecce! merces eius cum eo, et opus illius coram illo.

11. * Sicut pastor gregem suum pascet; in brachio suo congregabit agnos, et in sinu suo levabit, foetas ipse portabit.

* Ezech. 34, 23. 37, 24. Ioh. 10, 11.

12. Quis mensus est pugillo aquas, et coelos palmo ponderavit? quis appendit tribus digitis molem terrae.

et libravit in pondere montes, et colles in statera?

13. * Quis adiuvit spiritum Domini? aut quis consiliarius eius fuit, et ostendit illi?

* Sap. 9, 13. Rom. 11, 34. 1 Cor. 2, 16.

14. Cum quo iniit consilium, et instruxit eum, et docuit eum semitam iustitiae, et erudivit eum scientiam, et viam prudentiae ostendit illi?

15. Ecce gentes quasi stilla situlae, et quasi momentum staterae reputatae sunt; ecce insulae quasi pulvis exiguus.

16. Et Libanus non sufficiet ad succendendum, et animalia eius non sufficient ad holocaustum.

17. Omnes gentes quasi non sint, sic sunt coram eo, et quasi nihilum et inane reputatae sunt ei.

18. * Cui ergo similem fecistis Deum? aut quam imaginem ponetis ei? * Act. 17, 29.

19. Numquid sculptile conflavit faber? aut aurifex auro figuravit illud, et laminis argenteis argentarius?

20. Forte lignum et imputribile elegit; artifex sapiens quaerit, quomodo statuat simulachrum, quod non moveatur.

21. Numquid non scitis? numquid non audistis? numquid non annunciatum est vobis ab initio? numquid non intellexistis fundamenta terrae?

22. Qui sedet super gyrum terrae, et habitatores eius sunt quasi locustae; qui extendit velut nihilum coelos, * et expandit eos sicut tabernaculum ad inhabitandum.

* Gen. 1, 16. Ps. 14, 2.

23. Qui dat secretorum scrutatores quasi non sint, iudices terrae velut inane fecit.

24. Et quidem neque plantatus, neque satus, neque radicatus in terra truncus eorum; repente flavit in eos, et aruerunt, et turbo quasi stipulam auferet eos.

25. Et cui assimilastis me, et adaequastis, dicit sanctus?

26. Levate in excelsum oculos vestros, et videte, quis creavit haec; qui educit in numero militiam eorum, et omnes ex nomine vocat; prae multitudine fortitudinis et roboris, virtutisque eius, neque unum reliquum fuit.

27. Quare dicis Iacob, et loqueris Israël: Abscondita est via mea a Domino, et a Deo meo iudicium meum transivit?

28. Numquid nescis, aut non audisti? Deus sempiternus Dominus, qui creavit terminos terrae; non deficiet, neque laborabit, nec est investigatio sapientiae eius.

29. Qui dat lasso virtutem; et his, qui non sunt, fortitudinem et robur multiplicat.

30. Deficient pueri, et laborabunt, et iuvenes in infirmitate cadent.

31. Qui autem sperant in Domino, mutabunt fortitudinem, * assument pennas sicut aquilae, current et non laborabunt, ambulabunt et non deficient. * Ps. 10, 5

CAP. XLI.

Dei omnipotentia et bonitas. Vanitas idolorum.

1. Taceant ad me insulae, et gentes mutent fortitudinem; accedant, et tunc loquantur, simul ad iudicium propinquemus.

2. Quis suscitavit ab Oriente iustum, vocavit eum, ut sequeretur se? dabit in conspectu eius gentes, et reges obtinebit; dabit quasi pulverem gladio eius, sicut stipulam vento raptam arcui eius.

3. Persequetur eos, transibit in pace, semita in pedibus eius non apparebit.

4. Quis haec operatus est, et fecit, vocans generationes ab exordio? Ego Dominus, * primus et novissimus ego sum.

* c. 44, 6. 48, 12. Apocal. 1, 8. 17. 22, 13.

5. Viderunt insulae, et timuerunt, extrema terrae obstupuerunt, appropinquaverunt, et accesserunt.

6. Unusquisque proximo suo auxiliabitur, et fratri suo dicet: Confortare.

7. Confortavit faber aerarius percutiens malleo eum, qui cudebat tunc temporis, dicens: Glutino bonum est; et confortavit eum clavis, ut non moveretur.

8. Et tu Israël serve meus, Iacob, quem elegi, semen Abraham amici mei!

9. In quo apprehendi te ab extremis terrae, et a longinquis eius vocavi te, et dixi tibi: Servus meus es tu, elegi te, et non abieci te.

13 הָאָרֶץ וְשָׁקַל בַּפֶּלֶס הָרִים וּגְבָעוֹת בְּמֹאזְנָיִם׃ מִי־תִכֵּן אֶת־רוּחַ יְהוָה
14 וְאִישׁ עֲצָתוֹ יוֹדִיעֶנּוּ׃ אֶת־מִי נוֹעָץ וַיְבִינֵהוּ וַיְלַמְּדֵהוּ בְּאֹרַח מִשְׁפָּט
טו וַיְלַמְּדֵהוּ דַעַת וְדֶרֶךְ תְּבוּנוֹת יוֹדִיעֶנּוּ׃ הֵן גּוֹיִם כְּמַר מִדְּלִי וּכְשַׁחַק
16 מֹאזְנַיִם נֶחְשָׁבוּ הֵן אִיִּים כַּדַּק יִטּוֹל׃ וּלְבָנוֹן אֵין דֵּי בָּעֵר וְחַיָּתוֹ אֵין
17 18 דֵּי עוֹלָה׃ כָּל־הַגּוֹיִם כְּאַיִן נֶגְדּוֹ מֵאֶפֶס וָתֹהוּ נֶחְשְׁבוּ־לוֹ׃ וְאֶל־מִי
19 תְּדַמְּיוּן אֵל וּמַה־דְּמוּת תַּעַרְכוּ־לוֹ׃ הַפֶּסֶל נָסַךְ חָרָשׁ וְצֹרֵף בַּזָּהָב
כ יְרַקְּעֶנּוּ וּרְתֻקוֹת כֶּסֶף צוֹרֵף׃ הַמְסֻכָּן תְּרוּמָה עֵץ לֹא־יִרְקַב יִבְחָר
21 חָרָשׁ חָכָם יְבַקֶּשׁ־לוֹ לְהָכִין פֶּסֶל לֹא יִמּוֹט׃ הֲלוֹא תֵדְעוּ הֲלוֹא תִשְׁמָעוּ
22 הֲלוֹא הֻגַּד מֵרֹאשׁ לָכֶם הֲלוֹא הֲבִינֹתֶם מוֹסְדוֹת הָאָרֶץ׃ הַיֹּשֵׁב עַל־חוּג
הָאָרֶץ וְיֹשְׁבֶיהָ כַּחֲגָבִים הַנּוֹטֶה כַדֹּק שָׁמַיִם וַיִּמְתָּחֵם כָּאֹהֶל לָשָׁבֶת׃
23 24 הַנּוֹתֵן רוֹזְנִים לְאָיִן שֹׁפְטֵי אֶרֶץ כַּתֹּהוּ עָשָׂה׃ אַף בַּל־נִטָּעוּ אַף בַּל־
זֹרָעוּ אַף בַּל־שֹׁרֵשׁ בָּאָרֶץ גִּזְעָם וְגַם נָשַׁף בָּהֶם וַיִּבָשׁוּ וּסְעָרָה כַּקַּשׁ
כה 26 תִּשָּׂאֵם׃ וְאֶל־מִי תְדַמְּיוּנִי וְאֶשְׁוֶה יֹאמַר קָדוֹשׁ׃ שְׂאוּ־מָרוֹם עֵינֵיכֶם
וּרְאוּ מִי־בָרָא אֵלֶּה הַמּוֹצִיא בְמִסְפָּר צְבָאָם לְכֻלָּם בְּשֵׁם יִקְרָא מֵרֹב
27 אוֹנִים וְאַמִּיץ כֹּחַ אִישׁ לֹא נֶעְדָּר׃ לָמָּה תֹאמַר יַעֲקֹב וּתְדַבֵּר
28 יִשְׂרָאֵל נִסְתְּרָה דַרְכִּי מֵיְהוָה וּמֵאֱלֹהַי מִשְׁפָּטִי יַעֲבוֹר׃ הֲלוֹא יָדַעְתָּ
אִם־לֹא שָׁמַעְתָּ אֱלֹהֵי עוֹלָם ׀ יְהוָה בּוֹרֵא קְצוֹת הָאָרֶץ לֹא יִיעַף וְלֹא
29 יִיגָע אֵין חֵקֶר לִתְבוּנָתוֹ׃ נֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ וּלְאֵין אוֹנִים עָצְמָה יַרְבֶּה׃
ל 31 וְיִעֲפוּ נְעָרִים וְיִגָעוּ וּבַחוּרִים כָּשׁוֹל יִכָּשֵׁלוּ׃ וְקוֵֹי יְהוָה יַחֲלִיפוּ כֹחַ
יַעֲלוּ אֵבֶר כַּנְּשָׁרִים יָרוּצוּ וְלֹא יִיגָעוּ יֵלְכוּ וְלֹא יִיעָפוּ׃

מא CAP. XLI. מא

א הַחֲרִישׁוּ אֵלַי אִיִּים וּלְאֻמִּים יַחֲלִיפוּ כֹחַ יִגְּשׁוּ אָז יְדַבֵּרוּ יַחְדָּו לַמִּשְׁפָּט
2 נִקְרָבָה׃ מִי הֵעִיר מִמִּזְרָח צֶדֶק יִקְרָאֵהוּ לְרַגְלוֹ יִתֵּן לְפָנָיו גּוֹיִם
3 וּמְלָכִים יַרְדְּ יִתֵּן כֶּעָפָר חַרְבּוֹ כְּקַשׁ נִדָּף קַשְׁתּוֹ׃ יִרְדְּפֵם יַעֲבוֹר שָׁלוֹם
4 אֹרַח בְּרַגְלָיו לֹא יָבוֹא׃ מִי־פָעַל וְעָשָׂה קֹרֵא הַדֹּרוֹת מֵרֹאשׁ אֲנִי יְהוָה
ה רִאשׁוֹן וְאֶת־אַחֲרֹנִים אֲנִי־הוּא׃ רָאוּ אִיִּים וְיִירָאוּ קְצוֹת הָאָרֶץ יֶחֱרָדוּ
6 7 קָרְבוּ וַיֶּאֱתָיוּן׃ אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ יַעְזֹרוּ וּלְאָחִיו יֹאמַר חֲזָק׃ וַיְחַזֵּק
חָרָשׁ אֶת־צֹרֵף מַחֲלִיק פַּטִּישׁ אֶת־הוֹלֶם פָּעַם אֹמֵר לַדֶּבֶק טוֹב הוּא
8 וַיְחַזְּקֵהוּ בְמַסְמְרִים לֹא יִמּוֹט׃ וְאַתָּה יִשְׂרָאֵל עַבְדִּי יַעֲקֹב אֲשֶׁר
9 בְּחַרְתִּיךָ זֶרַע אַבְרָהָם אֹהֲבִי׃ אֲשֶׁר הֶחֱזַקְתִּיךָ מִקְצוֹת הָאָרֶץ
וּמֵאֲצִילֶיהָ קְרָאתִיךָ וָאֹמַר לְךָ עַבְדִּי־אַתָּה בְּחַרְתִּיךָ וְלֹא מְאַסְתִּיךָ׃

XL. v. 26. עד כאן v. 27. הפטרת לך לך v. 30. נ"א יר' נ"א [illegible]

י אַל־תִּירָא כִּי עִמְּךָ־אָנִי אַל־תִּשְׁתָּע כִּי־אֲנִי אֱלֹהֶיךָ אִמַּצְתִּיךָ אַף־
11 עֲזַרְתִּיךָ אַף־תְּמַכְתִּיךָ בִּימִין צִדְקִי׃ הֵן יֵבֹשׁוּ וְיִכָּלְמוּ כֹּל הַנֶּחֱרִים
12 בָּךְ יִהְיוּ כְאַיִן וְיֹאבְדוּ אַנְשֵׁי רִיבֶךָ׃ תְּבַקְשֵׁם וְלֹא תִמְצָאֵם אַנְשֵׁי
13 מַצֻּתֶךָ יִהְיוּ כְאַיִן וּכְאֶפֶס אַנְשֵׁי מִלְחַמְתֶּךָ׃ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
14 מַחֲזִיק יְמִינֶךָ הָאֹמֵר לְךָ אַל־תִּירָא אֲנִי עֲזַרְתִּיךָ׃ אַל־תִּירְאִי תּוֹלַעַת
יַעֲקֹב מְתֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי עֲזַרְתִּיךְ נְאֻם־יְהוָה וְגֹאֲלֵךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃
טו הִנֵּה שַׂמְתִּיךְ לְמוֹרַג חָרוּץ חָדָשׁ בַּעַל פִּיפִיּוֹת תָּדוּשׁ הָרִים וְתָדֹק וּגְבָעוֹת
16 כַּמֹּץ תָּשִׂים׃ תִּזְרֵם וְרוּחַ תִּשָּׂאֵם וּסְעָרָה תָּפִיץ אוֹתָם וְאַתָּה תָּגִיל
17 בַּיהוָה בִּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל תִּתְהַלָּל׃ הָעֲנִיִּים וְהָאֶבְיוֹנִים מְבַקְשִׁים מַיִם
וָאַיִן לְשׁוֹנָם בַּצָּמָא נָשָׁתָּה אֲנִי יְהוָה אֶעֱנֵם אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֹא אֶעֶזְבֵם׃
18 אֶפְתַּח עַל־שְׁפָיִים נְהָרוֹת וּבְתוֹךְ בְּקָעוֹת מַעְיָנוֹת אָשִׂים מִדְבָּר לַאֲגַם־
19 מַיִם וְאֶרֶץ צִיָּה לְמוֹצָאֵי מָיִם׃ אֶתֵּן בַּמִּדְבָּר אֶרֶז שִׁטָּה וַהֲדַס וְעֵץ
כ שָׁמֶן אָשִׂים בָּעֲרָבָה בְּרוֹשׁ תִּדְהָר וּתְאַשּׁוּר יַחְדָּו׃ לְמַעַן יִרְאוּ וְיֵדְעוּ
וְיָשִׂימוּ וְיַשְׂכִּילוּ יַחְדָּו כִּי יַד־יְהוָה עָשְׂתָה זֹּאת וּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בְּרָאָהּ׃
21 קָרְבוּ רִיבְכֶם יֹאמַר יְהוָה הַגִּישׁוּ עֲצֻמוֹתֵיכֶם יֹאמַר מֶלֶךְ יַעֲקֹב׃
22 יַגִּישׁוּ וְיַגִּידוּ לָנוּ אֵת אֲשֶׁר תִּקְרֶינָה הָרִאשֹׁנוֹת ׀ מָה הֵנָּה הַגִּידוּ
23 וְנָשִׂימָה לִבֵּנוּ וְנֵדְעָה אַחֲרִיתָן אוֹ הַבָּאוֹת הַשְׁמִיעֻנוּ׃ הַגִּידוּ הָאֹתִיּוֹת
לְאָחוֹר וְנֵדְעָה כִּי אֱלֹהִים אַתֶּם אַף־תֵּיטִיבוּ וְתָרֵעוּ וְנִשְׁתָּעָה וְנִרְאֶ
24 כה יַחְדָּו׃ הֵן־אַתֶּם מֵאַיִן וּפָעָלְכֶם מֵאֶפֶס תּוֹעֵבָה יִבְחַר בָּכֶם׃ הַעִירוֹתִי
מִצָּפוֹן וַיַּאת מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ יִקְרָא בִשְׁמִי וְיָבֹא סְגָנִים כְּמוֹ־חֹמֶר וּכְמוֹ
26 יוֹצֵר יִרְמָס־טִיט׃ מִי־הִגִּיד מֵרֹאשׁ וְנֵדָעָה וּמִלְּפָנִים וְנֹאמַר צַדִּיק אַף
27 אֵין־מַגִּיד אַף אֵין מַשְׁמִיעַ אַף אֵין־שֹׁמֵעַ אִמְרֵיכֶם׃ רִאשׁוֹן לְצִיּוֹן
28 הִנֵּה הִנָּם וְלִירוּשָׁלַםִ מְבַשֵּׂר אֶתֵּן׃ וְאֵרֶא וְאֵין אִישׁ וּמֵאֵלֶּה וְאֵין יוֹעֵץ
29 וְאֶשְׁאָלֵם וְיָשִׁיבוּ דָבָר׃ הֵן כֻּלָּם אָוֶן אֶפֶס מַעֲשֵׂיהֶם רוּחַ וָתֹהוּ נִסְכֵּיהֶם׃

CAP. XLII. מב

מב

א הֵן עַבְדִּי אֶתְמָךְ־בּוֹ בְּחִירִי רָצְתָה נַפְשִׁי נָתַתִּי רוּחִי עָלָיו מִשְׁפָּט לַגּוֹיִם
2 3 יוֹצִיא׃ לֹא יִצְעַק וְלֹא יִשָּׂא וְלֹא־יַשְׁמִיעַ בַּחוּץ קוֹלוֹ׃ קָנֶה רָצוּץ
4 לֹא יִשְׁבּוֹר וּפִשְׁתָּה כֵהָה לֹא יְכַבֶּנָּה לֶאֱמֶת יוֹצִיא מִשְׁפָּט׃ לֹא יִכְהֶה
ה וְלֹא יָרוּץ עַד־יָשִׂים בָּאָרֶץ מִשְׁפָּט וּלְתוֹרָתוֹ אִיִּים יְיַחֵלוּ׃ כֹּה־אָמַר
הָאֵל ׀ יְהוָה בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם וְנוֹטֵיהֶם רֹקַע הָאָרֶץ וְצֶאֱצָאֶיהָ נֹתֵן נְשָׁמָה
6 לָעָם עָלֶיהָ וְרוּחַ לַהֹלְכִים בָּהּ׃ אֲנִי יְהוָה קְרָאתִיךָ בְצֶדֶק וְאַחְזֵק

XLI. v. 10. נ״א תָּ v. 16. ע״כ v. 17. הת׳ בדגש v. 23. וְנִרְאֶ — וְנִרְאֶה ק׳ v. 24. במס׳ מֵאָפַע XLII. v. 5. הפטרת בראשית

10. Ne timeas, quia ego tecum sum; ne declines, quia ego Deus tuus; confortavi te, et auxiliatus sum tibi, et suscepit te dextera iusti mei.

11. Ecce! confundentur et erubescent omnes, qui pugnant adversum te; erunt quasi non sint, et peribunt viri, qui contradicunt tibi.

12. Quaeres eos, et non invenies, viros rebelles tuos; erunt quasi non sint; et veluti consumptio homines bellantes adversum te.

13. Quia ego Dominus Deus tuus apprehendens manum tuam, dicensque tibi: Ne timeas! ego adiuvi te.

14. Noli timere vermis Iacob, qui mortui estis ex Israël; ego auxiliatus sum tibi, dicit Dominus; et redemptor tuus sanctus Israël.

15. Ego posui te quasi plaustrum triturans novum, habens rostra serrantia; triturabis montes, et comminues; et colles quasi pulverem pones.

16. Ventilabis eos, et ventus tollet, et turbo disperget eos; et tu exultabis in Domino, in sancto Israël laetaberis.

17. Egeni et pauperes quaerunt aquas, et non sunt; lingua eorum siti aruit. Ego Dominus exaudiam eos, Deus Israël non dereliuquam eos.

18. Aperiam in supinis collibus flumina, et in medio camporum fontes; ponam desertum in stagna aquarum, et terram inviam in rivos aquarum.

19. Dabo in solitudinem cedrum, et spinam, et myrtum, et lignum olivae; ponam in deserto abietem, ulmum, et buxum simul:

20. Ut videant, et sciant, et recogitent, et intelligant pariter, quia manus Domini fecit hoc, et sanctus Israël creavit illud.

21. Prope facite iudicium vestrum, dicit Dominus; afferte, si quid forte habetis, dixit rex Iacob.

22. Accedant, et nuncient nobis quaecumque ventura sunt; priora, quae fuerunt, nunciate; et ponemus cor nostrum, et sciemus novissima eorum, et quae ventura sunt, indicate nobis.

23. Annunciate, quae ventura sunt in futurum, et sciemus, quia dii estis vos. Bene quoque aut male, si potestis, facite; et loquamur, et videamus simul.

24. Ecce! vos estis ex nihilo, et opus vestrum ex eo, quod non est; abominatio est, qui elegit vos.

25. Suscitavi ab Aquilone, et veniet ab ortu solis; vocabit nomen meum, et adducet magistratus quasi lutum, et velut plastes conculcans humum.

26. Quis annunciavit ab exordio, ut sciamus; et a principio, ut dicamus: Iustus es? non est neque annuncians, neque praedicens, neque audiens sermones vestros.

27. Primus ad Sion dicet: Ecce adsunt, et Ierusalem evangelistam dabo.

28. Et vidi, et non erat neque ex istis quisquam, qui iniret consilium, et interrogatus responderet verbum.

29. Ecce! omnes iniusti, et vana opera eorum; ventus et inane simulachra eorum.

Cap. XLII.

Messiae mansuetudo, et beneficentia. Idolorum eversio.

1. * Ecce! servus meus, suscipiam eum; electus meus, complacuit sibi in illo anima mea: dedi spiritum meum super eum, iudicium gentibus proferet.

* Matth. 12, 18.

2. Non clamabit, neque accipiet personam, nec audietur vox eius foris.

3. Calamum quassatum non conteret, et linum fumigans non extinguet; in veritate educet iudicium.

4. Non erit tristis, neque turbulentus; donec ponat in terra iudicium; et legem eius insulae expectabunt.

5. Haec dicit Dominus Deus, creans coelos, et extendens eos; firmans terram, et quae germinant ex ea; dans flatum populo, qui est super eam, et spiritum calcantibus eam.

6. Ego Dominus vocavi te in iu-

stitia, et apprehendi manum tuam, et servavi te *. Et dedi te in foedus populi, in lucem gentium;
* c. 49, 6

7. ut aperires oculos caecorum, et educeres de conclusione vinctum, de domo carceris sedentes in tenebris.

8. * Ego Dominus, hoc est nomen meum; gloriam meam alteri non dabo et laudem meam sculptilibus.
* c. 48, 11.

9. Quae prima fuerunt, ecce! venerunt; nova quoque ego annuncio; antequam oriantur, audita vobis faciam.

10. Cantate Domino canticum novum, laus eius ab extremis terrae: qui descenditis in mare, et plenitudo eius; insulae, et habitatores earum.

11. Sublevetur desertum, et civitates eius; in domibus habitabit Cedar; laudate habitatores petrae, de vertice montium clamabunt.

12. Ponent Domino gloriam, et laudem eius in insulis nunciabunt.

13. Dominus sicut fortis egredietur, sicut vir praeliator suscitabit zelum, vociferabitur, et clamabit; super inimicos suos confortabitur.

14. Tacui semper, silui, patiens fui; sicut parturiens loquar; dissipabo, et absorbebo simul.

15. Desertos faciam montes, et colles, et omne gramen eorum exsiccabo; et ponam flumina in insulas, et stagna arefaciam.

16. Et ducam caecos in viam, quam nesciunt; et in semitis, quas ignoraverunt, ambulare eos faciam; ponam tenebras coram eis in lucem, et prava in recta; haec verba feci eis, et non dereliqui eos.

17. Conversi sunt retrorsum; confundantur confusione, qui confidunt in sculptili, qui dicunt conflatili: Vos dii nostri!

18. Surdi audite, et caeci intuemini ad videndum!

19. Quis caecus, nisi servus meus? et surdus, nisi ad quem nuncios meos misi? quis caecus, nisi qui venumdatus est? et quis caecus, nisi servus Domini?

20. Qui vides multa, nonne custodies? qui apertas habes aures, nonne audies?

21. Et Dominus voluit, ut sanctificaret eum, et magnificaret legem, et extolleret.

22. Ipse autem populus direptus, et vastatus; laqueus iuvenum omnes, et in domibus carcerum absconditi sunt; facti sunt in rapinam, nec est, qui eruat; in direptionem, nec est, qui dicat: Redde!

23. Quis est in vobis, qui audiat hoc, attendat et auscultet futura?

24. Quis dedit in direptionem Iacob, et Israël vastantibus? nonne Dominus ipse, cui peccavimus? Et noluerunt in viis eius ambulare, et non audierunt legem eius.

25. Et effudit super eum indignationem furoris sui, et forte bellum, et combussit eum in circuitu, et non cognovit; et succendit eum, et non intellexit.

CAP. XLIII.

Consolatur Deus ecclesiam suam.

1. Et nunc haec dicit Dominus creans te Iacob, et formans te Israël: Noli timere, quia redemi te, et vocavi te nomine tuo: meus es tu!

2. Cum transieris per aquas, tecum ero, et flumina non operient te; cum ambulaveris in igne, non combureris, et flamma non ardebit in te;

3. quia ego Dominus Deus tuus sanctus Israël salvator tuus, dedi propitiationem tuam Aegyptum, Aethiopiam, et Saba pro te.

4. Ex quo honorabilis factus es in oculis meis, et gloriosus; ego dilexi te, et dabo homines pro te, et populos pro anima tua.

5. Noli timere, quia ego tecum sum; ab Oriente adducam semen tuum, et ab Occidente congregabo te.

6. Dicam Aquiloni: Da! et Austro: Noli prohibere! affer filios meos de longinquo, et filias meas ab extremis terrae!

7. Et omnem, qui invocat nomen meum, in gloriam meam crea-

בידך ואצרך ואתנך לברית עם לאור גוים׃ לפקח עינים עורות 7
להוציא ממסגר אסיר מבית כלא ישבי חשך׃ אני יהוה הוא שמי 8
וכבודי לאחר לא־אתן ותהלתי לפסילים׃ הראשנות הנה־באו 9
וחדשות אני מגיד בטרם תצמחנה אשמיע אתכם׃ שירו ליהוה י
שיר חדש תהלתו מקצה הארץ יורדי הים ומלאו איים וישביהם׃
ישאו מדבר ועריו חצרים תשב קדר ירנו ישבי סלע מראש הרים 11
יצוחו׃ ישימו ליהוה כבוד ותהלתו באיים יגידו׃ יהוה כגבור יצא 12 13
כאיש מלחמות יעיר קנאה יריע אף־יצריח על־איביו יתגבר׃
החשיתי מעולם אחריש אתאפק כיולדה אפעה אשם ואשאף יחד׃ 14
אחריב הרים וגבעות וכל־עשבם אוביש ושמתי נהרות לאיים ואגמים טו
אוביש׃ והולכתי עורים בדרך לא ידעו בנתיבות לא־ידעו אדריכם 16
אשים מחשך לפניהם לאור ומעקשים למישור אלה הדברים עשיתם
ולא עזבתים׃ נסגו אחור יבשו בשת הבטחים בפסל האמרים למסכה 17
אתם אלהינו׃ החרשים שמעו והעורים הביטו לראות׃ מי עור 18 19
כי אם־עבדי וחרש כמלאכי אשלח מי עור כמשלם ועור כעבד יהוה׃
ראית רבות ולא תשמר פקוח אזנים ולא ישמע׃ יהוה חפץ למען כ 21
צדקו יגדיל תורה ויאדיר׃ והוא עם־בזוז ושסוי הפח בחורים כלם 22
ובבתי כלאים החבאו היו לבז ואין מציל משסה ואין־אמר השב׃
מי בכם יאזין זאת יקשב וישמע לאחור׃ מי־נתן למשוסה יעקב 23 24
וישראל לבזזים הלוא יהוה זו חטאנו לו ולא־אבו בדרכיו הלוך ולא
שמעו בתורתו׃ וישפך עליו חמה אפו ועזוז מלחמה ותלהטהו כה
מסביב ולא ידע ותבער־בו ולא־ישים על־לב׃

מג Cap. XLIII. מג

ועתה כה־אמר יהוה בראך יעקב ויצרך ישראל אל־תירא כי גאלתיך א
קראתי בשמך לי־אתה׃ כי־תעבר במים אתך אני ובנהרות לא 2
ישטפוך כי־תלך במו־אש לא תכוה ולהבה לא תבער־בך׃ כי אני 3
יהוה אלהיך קדוש ישראל מושיעך נתתי כפרך מצרים כוש וסבא
תחתיך׃ מאשר יקרת בעיני נכבדת ואני אהבתיך ואתן אדם 4
תחתיך ולאמים תחת נפשך׃ אל־תירא כי־אתך אני ממזרח אביא ה
זרעך וממערב אקבצך׃ אמר לצפון תני ולתימן אל־תכלאי הביאי 6
בני מרחוק ובנותי מקצה הארץ׃ כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו 7

XLII. v. 20. ראית — ראות ק׳ v. 21. ע״כ v. 22. ש׳ בפתח
v. 24 למשוסה — למשסה ק׳ v. 25. קמץ בז״ק

8 יְצַרְתִּיו אַף־עֲשִׂיתִיו׃ הוֹצִיא עַם־עִוֵּר וְעֵינַיִם יֵשׁ וְחֵרְשִׁים וְאָזְנַיִם
9 לָמוֹ׃ כָּל־הַגּוֹיִם נִקְבְּצוּ יַחְדָּו וְיֵאָסְפוּ לְאֻמִּים מִי בָהֶם יַגִּיד זֹאת
י וְרִאשֹׁנוֹת יַשְׁמִיעֻנוּ יִתְּנוּ עֵדֵיהֶם וְיִצְדָּקוּ וְיִשְׁמְעוּ וְיֹאמְרוּ אֱמֶת׃ אַתֶּם
עֵדַי נְאֻם־יְהוָה וְעַבְדִּי אֲשֶׁר בָּחָרְתִּי לְמַעַן תֵּדְעוּ וְתַאֲמִינוּ לִי וְתָבִינוּ
11 כִּי־אֲנִי הוּא לְפָנַי לֹא־נוֹצַר אֵל וְאַחֲרַי לֹא יִהְיֶה׃ אָנֹכִי אָנֹכִי יְהוָה
12 וְאֵין מִבַּלְעָדַי מוֹשִׁיעַ׃ אָנֹכִי הִגַּדְתִּי וְהוֹשַׁעְתִּי וְהִשְׁמַעְתִּי וְאֵין בָּכֶם
13 זָר וְאַתֶּם עֵדַי נְאֻם־יְהוָה וַאֲנִי־אֵל׃ גַּם־מִיּוֹם אֲנִי הוּא וְאֵין מִיָּדִי
14 מַצִּיל אֶפְעַל וּמִי יְשִׁיבֶנָּה׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה גֹּאַלְכֶם קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל
לְמַעַנְכֶם שִׁלַּחְתִּי בָבֶלָה וְהוֹרַדְתִּי בָרִיחִים כֻּלָּם וְכַשְׂדִּים בָּאֳנִיּוֹת רִנָּתָם׃
טו 16 אֲנִי יְהוָה קְדוֹשְׁכֶם בּוֹרֵא יִשְׂרָאֵל מַלְכְּכֶם׃ כֹּה אָמַר יְהוָה הַנּוֹתֵן
17 בַּיָּם דָּרֶךְ וּבְמַיִם עַזִּים נְתִיבָה׃ הַמּוֹצִיא רֶכֶב־וָסוּס חַיִל וְעִזּוּז יַחְדָּו
18 יִשְׁכְּבוּ בַּל־יָקוּמוּ דָּעֲכוּ כַּפִּשְׁתָּה כָבוּ׃ אַל־תִּזְכְּרוּ רִאשֹׁנוֹת וְקַדְמֹנִיּוֹת
19 אַל־תִּתְבֹּנָנוּ׃ הִנְנִי עֹשֶׂה חֲדָשָׁה עַתָּה תִצְמָח הֲלוֹא תֵדָעוּהָ אַף אָשִׂים
כ בַּמִּדְבָּר דֶּרֶךְ בִּישִׁמֹן נְהָרוֹת׃ תְּכַבְּדֵנִי חַיַּת הַשָּׂדֶה תַּנִּים וּבְנוֹת
יַעֲנָה כִּי־נָתַתִּי בַמִּדְבָּר מַיִם נְהָרוֹת בִּישִׁימֹן לְהַשְׁקוֹת עַמִּי בְחִירִי׃
21 22 עַם־זוּ יָצַרְתִּי לִי תְּהִלָּתִי יְסַפֵּרוּ׃ וְלֹא־אֹתִי קָרָאתָ יַעֲקֹב כִּי־יָגַעְתָּ
23 בִּי יִשְׂרָאֵל׃ לֹא־הֵבֵיאתָ לִּי שֵׂה עֹלֹתֶיךָ וּזְבָחֶיךָ לֹא כִבַּדְתָּנִי לֹא
24 הֶעֱבַדְתִּיךָ בְּמִנְחָה וְלֹא הוֹגַעְתִּיךָ בִּלְבוֹנָה׃ לֹא־קָנִיתָ לִּי בַכֶּסֶף קָנֶה
וְחֵלֶב זְבָחֶיךָ לֹא הִרְוִיתָנִי אַךְ הֶעֱבַדְתַּנִי בְּחַטֹּאותֶיךָ הוֹגַעְתַּנִי בַּעֲוֺנֹתֶיךָ׃
כה 26 אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מֹחֶה פְשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא אֶזְכֹּר׃ הַזְכִּירֵנִי
27 נִשָּׁפְטָה יָחַד סַפֵּר אַתָּה לְמַעַן תִּצְדָּק׃ אָבִיךָ הָרִאשׁוֹן חָטָא וּמְלִיצֶיךָ
28 פָּשְׁעוּ בִי׃ וַאֲחַלֵּל שָׂרֵי קֹדֶשׁ וְאֶתְּנָה לַחֵרֶם יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל לְגִדּוּפִים׃

CAP. XLIV. מד מד

א 2 וְעַתָּה שְׁמַע יַעֲקֹב עַבְדִּי וְיִשְׂרָאֵל בָּחַרְתִּי בוֹ׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה עֹשֶׂךָ
3 וְיֹצֶרְךָ מִבֶּטֶן יַעְזְרֶךָּ אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב וִישֻׁרוּן בָּחַרְתִּי בוֹ׃ כִּי
אֶצָּק־מַיִם עַל־צָמֵא וְנֹזְלִים עַל־יַבָּשָׁה אֶצֹּק רוּחִי עַל־זַרְעֶךָ וּבִרְכָתִי
4 ה עַל־צֶאֱצָאֶיךָ׃ וְצָמְחוּ בְּבֵין חָצִיר כַּעֲרָבִים עַל־יִבְלֵי־מָיִם׃ זֶה יֹאמַר
לַיהוָה אָנִי וְזֶה יִקְרָא בְשֵׁם־יַעֲקֹב וְזֶה יִכְתֹּב יָדוֹ לַיהוָה וּבְשֵׁם יִשְׂרָאֵל
6 יְכַנֶּה׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וְגֹאֲלוֹ יְהוָה צְבָאוֹת אֲנִי רִאשׁוֹן
7 וַאֲנִי אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדַי אֵין אֱלֹהִים׃ וּמִי־כָמוֹנִי יִקְרָא וְיַגִּידֶהָ וְיַעְרְכֶהָ
8 לִי מִשּׂוּמִי עַם־עוֹלָם וְאֹתִיּוֹת וַאֲשֶׁר תָּבֹאנָה יַגִּידוּ לָמוֹ׃ אַל־תִּפְחֲדוּ

XLIII v. 19. קמץ בז"ק v. 21. הפטרת ויקרא XLIV. v. 4. נ"א כְּ

vi eum, formavi eum, et feci eum.

8. Educ foras populum caecum, et oculos habentem; surdum, et aures ei sunt.

9. Omnes gentes congregatae sunt simul, et collectae sunt tribus; quis in vobis annunciet istud, et quae prima sunt, audire nos faciet? dent testes eorum, iustificentur, et audiant, et dicant: Vere!

10. Vos testes mei, dicit Dominus, et servus meus, quem elegi; ut sciatis, et credatis mihi, et intelligatis, quia ego ipse sum. Ante me non est formatus Deus, et post me non erit.

11. * Ego sum, ego sum Dominus, et non est absque me salvator.

* Osee 13, 4.

12. Ego annunciavi, et salvavi; auditum feci, et non fuit in vobis alienus; vos testes mei, dicit Dominus, et ego Deus.

13. Et ab initio ego ipse, et non est, qui de manu mea eruat; operabor, et quis avertet illud?

14. Haec dicit Dominus redemptor vester, sanctus Israël: Propter vos misi in Babylonem, et detraxi vectes universos, et Chaldaeos in navibus suis gloriantes.

15. Ego Dominus sanctus vester, creans Israël, rex vester.

16. Haec dicit Dominus, qui dedit in mari viam, et in aquis torrentibus semitam.

17. Qui eduxit quadrigam et equum, agmen et robustum, simul obdormierunt, nec resurgent; contriti sunt quasi linum, et extincti sunt.

18. Ne memineritis priorum, et antiqua ne intueamini.

19. * Ecce! ego facio nova, et nunc orientur, utique cognoscetis ea; ponam in deserto viam, et in invio flumina.

* 2 Cor. 5, 17. Apocal. 21, 5.

20. Glorificabit me bestia agri, dracones et struthiones; quia dedi in deserto aquas, flumina in invio, ut darem potum populo meo, electo meo.

21. Populum istum formavi mihi, laudem meam narrabit.

22. Non me invocasti Iacob, nec laborasti in me Israël.

23. Non obtulisti mihi arietem holocausti tui, et victimis tuis non glorificasti me; non te servire feci in oblatione, nec laborem tibi praebui in thure.

24. Non emisti mihi argento calamum, et adipe victimarum tuarum non inebriasti me. Verumtamen servire me fecisti in peccatis tuis; praebuisti mihi laborem in iniquitatibus tuis.

25. Ego sum, ego sum ipse, qui deleo iniquitates tuas propter me, et peccatorum tuorum non recordabor.

26. Reduc me in memoriam, et iudicemur simul: narra, si quid habes, ut iustificeris.

27. Pater tuus primus peccavit, et interpretes tui praevaricati sunt in me.

28. Et contaminavi principes sanctos, dedi ad internecionem Iacob, et Israël in blasphemiam.

Cap. XLIV.

Dei veri maiestas; idolorum vanitas.

1. * Et nunc audi Iacob serve meus, et Israël, quem elegi:

* Ier. 30, 10. 46, 27.

2. Haec dicit Dominus faciens et formans te, ab utero auxiliator tuus: noli timere serve meus Iacob, et rectissime, quem elegi.

3. Effundam enim aquas super sitientem, et fluenta super aridam; effundam spiritum meum super semen tuum, et benedictionem meam super stirpem tuam.

4. Et germinabunt inter herbas, quasi salices iuxta praeterfluentes aquas.

5. Iste dicet: Domini ego sum; et ille vocabit in nomine Iacob; et hic scribet manu sua: Domino; et in nomine Israël assimilabitur.

6. Haec dicit Dominus rex Israël, et redemptor eius Dominus exercituum: * Ego primus, et ego novissimus, et absque me non est Deus.

* c. 41, 4. 48, 12. Apoc. 1, 8. 17. 22, 13.

7. Quis similis mei? vocet, et annunciet; et ordinem exponat mihi, ex quo constitui populum antiquum; ventura et quae futura sunt, annuncient eis.

8. Nolite timere, neque conturbemini; ex tunc audire te feci, et annunciavi; vos estis testes mei. Numquid est Deus absque me, et formator, quem ego non noverim?

9. Plastae idoli omnes nihil sunt, et amantissima eorum non proderunt eis; ipsi sunt testes eorum, quia non vident, neque intelligunt, ut confundantur.

10. Quis formavit Deum, et sculptile conflavit ad nihil utile?

11. Ecce! omnes participes eius confundentur; fabri enim sunt ex hominibus; convenient omnes, stabunt et pavebunt, et confundentur simul.

12. * Faber ferrarius lima operatus est; in prunis, et in malleis formavit illud, et operatus est in brachio fortitudinis suae; esuriet et deficiet, non bibet aquam, et lassescet.
* Sap. 13, 11.

13. Artifex lignarius extendit normam, formavit illud in runcina; fecit illud in angularibus, et in circino tornavit illud; et fecit imaginem viri quasi speciosum hominem habitantem in domo.

14. Succidit cedros, tulit ilicem, et quercum, quae steterat inter ligna saltus; plantavit pinum, quam pluvia nutrivit.

15. Et facta est hominibus in focum; sumpsit ex eis, et calefactus est; et succendit, et coxit panes; de reliquo autem operatus est deum, et adoravit; fecit sculptile, et curvatus est ante illud.

16 Medium eius combussit igni, et de medio eius carnes comedit; coxit pulmentum, et saturatus est, et calefactus est, et dixit: Vah! calefactus sum, vidi focum.

17. Reliquum autem eius deum fecit et sculptile sibi; curvatur ante illud, et adorat illud, et obsecrat, dicens: Libera me, quia Deus meus es tu.

18. Nescierunt, neque intellexerunt; obliti enim sunt, ne videant oculi eorum, et ne intelligant corde suo.

19. Non recogitant in mente sua, neque cognoscunt, neque sentiunt, ut dicant: Medietatem eius combussi igni, et coxi super carbones eius panes: coxi carnes et comedi, et de reliquo eius idolum faciam? ante truncum ligni procidam?

20. Pars eius cinis est: cor insipiens adoravit illud, et non liberabit animam suam, neque dicet: Forte mendacium est in dextera mea.

21. Memento horum Iacob, et Israël, quoniam servus meus es tu; formavi te, servus meus es tu Israël, ne obliviscaris mei.

22. Delevi ut nubem iniquitates tuas, et quasi nebulam peccata tua; revertere ad me, quoniam redemi te.

23. Laudate coeli, quoniam misericordiam fecit Dominus; iubilate extrema terrae, resonate montes laudationem, saltus et omne lignum eius; quoniam redemit Dominus Iacob, et Israël gloriabitur.

24. Haec dicit Dominus redemptor tuus, et formator tuus ex utero: Ego sum Dominus, faciens omnia, extendens coelos solus, stabiliens terram, et nullus mecum.

25. Irrita faciens signa divinorum, et ariolos in furorem vertens, Convertens sapientes retrorsum; et scientiam eorum stultam faciens.

26. Suscitans verbum servi sui, et consilium nunciorum suorum complens. Qui dico Ierusalem: Habitaberis! et civitatibus Iuda: Aedificabimini! et deserta eius suscitabo.

27. Qui dico profundo: Desolare! et flumina tua arefaciam.

28. Qui dico Cyro: Pastor meus es, et omnem voluntatem meam complebis. Qui dico Ierusalem: * Aedificaberis! et templo: † fundaberis!
* 2 Esdr. 2. † 1 Esdr. 7.

CAP. XLV.

Iudaeorum liberatio per Cyrum; humani generis salvatio.

1. Haec dicit Dominus christo meo Cyro, cuius apprehendi dexteram, ut subiiciam ante faciem eius gen-

וְאַל־תִּרְהוּ הֲלוֹא מֵאָז הִשְׁמַעְתִּיךָ וְהִגַּדְתִּי וְאַתֶּם עֵדָי הֲיֵשׁ אֱלוֹהַּ
9 מִבַּלְעָדַי וְאֵין צוּר בַּל־יָדָעְתִּי׃ יֹצְרֵי־פֶסֶל כֻּלָּם תֹּהוּ וַחֲמוּדֵיהֶם בַּל־
י יוֹעִילוּ וְעֵדֵיהֶם הֵמָּה בַּל־יִרְאוּ וּבַל־יֵדְעוּ לְמַעַן יֵבֹשׁוּ׃ מִי־יָצַר אֵל
11 וּפֶסֶל נָסָךְ לְבִלְתִּי הוֹעִיל׃ הֵן כָּל־חֲבֵרָיו יֵבֹשׁוּ וְחָרָשִׁים הֵמָּה מֵאָדָם
12 יִתְקַבְּצוּ כֻלָּם יַעֲמֹדוּ יִפְחֲדוּ יֵבֹשׁוּ יָחַד׃ חָרַשׁ בַּרְזֶל מַעֲצָד וּפָעַל בַּפֶּחָם
וּבַמַּקָּבוֹת יִצְּרֵהוּ וַיִּפְעָלֵהוּ בִּזְרוֹעַ כֹּחוֹ גַּם־רָעֵב וְאֵין כֹּחַ לֹא־שָׁתָה מַיִם
13 וַיִּיעָף׃ חָרַשׁ עֵצִים נָטָה קָו יְתָאֲרֵהוּ בַשֶּׂרֶד יַעֲשֵׂהוּ בַּמַּקְצֻעוֹת
וּבַמְּחוּגָה יְתָאֳרֵהוּ וַיַּעֲשֵׂהוּ כְּתַבְנִית אִישׁ כְּתִפְאֶרֶת אָדָם לָשֶׁבֶת בָּיִת׃
14 לִכְרָת־לוֹ אֲרָזִים וַיִּקַּח תִּרְזָה וְאַלּוֹן וַיְאַמֶּץ־לוֹ בַּעֲצֵי־יָעַר נָטַע אֹרֶן
טו וְגֶשֶׁם יְגַדֵּל׃ וְהָיָה לְאָדָם לְבָעֵר וַיִּקַּח מֵהֶם וַיָּחָם אַף־יַשִּׂיק וְאָפָה
16 לָחֶם אַף־יִפְעַל־אֵל וַיִּשְׁתָּחוּ עָשָׂהוּ פֶסֶל וַיִּסְגָּד־לָמוֹ׃ חֶצְיוֹ שָׂרַף בְּמוֹ־
אֵשׁ עַל־חֶצְיוֹ בָּשָׂר יֹאכֵל יִצְלֶה צָלִי וְיִשְׂבָּע אַף־יָחֹם וְיֹאמַר הֶאָח
17 חַמּוֹתִי רָאִיתִי אוּר׃ וּשְׁאֵרִיתוֹ לְאֵל עָשָׂה לְפִסְלוֹ יִסְגָּוד־לוֹ וְיִשְׁתַּחוּ
18 וְיִתְפַּלֵּל אֵלָיו וְיֹאמַר הַצִּילֵנִי כִּי אֵלִי אָתָּה׃ לֹא יָדְעוּ וְלֹא יָבִינוּ כִּי
19 טַח מֵרְאוֹת עֵינֵיהֶם מֵהַשְׂכִּיל לִבֹּתָם׃ וְלֹא־יָשִׁיב אֶל־לִבּוֹ וְלֹא דַעַת
וְלֹא־תְבוּנָה לֵאמֹר חֶצְיוֹ שָׂרַפְתִּי בְמוֹ־אֵשׁ וְאַף אָפִיתִי עַל־גֶּחָלָיו לֶחֶם
כ אֶצְלֶה בָשָׂר וְאֹכֵל וְיִתְרוֹ לְתוֹעֵבָה אֶעֱשֶׂה לְבוּל עֵץ אֶסְגּוֹד׃ רֹעֶה
אֵפֶר לֵב הוּתַל הִטָּהוּ וְלֹא־יַצִּיל אֶת־נַפְשׁוֹ וְלֹא יֹאמַר הֲלוֹא שֶׁקֶר
21 בִּימִינִי׃ זְכָר־אֵלֶּה יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל כִּי עַבְדִּי־אָתָּה יְצַרְתִּיךָ עֶבֶד־לִי
22 אַתָּה יִשְׂרָאֵל לֹא תִנָּשֵׁנִי׃ מָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאותֶיךָ שׁוּבָה
23 אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ׃ רָנּוּ שָׁמַיִם כִּי־עָשָׂה יְהוָֹה הָרִיעוּ תַּחְתִּיּוֹת אָרֶץ
פִּצְחוּ הָרִים רִנָּה יַעַר וְכָל־עֵץ בּוֹ כִּי־גָאַל יְהוָֹה יַעֲקֹב וּבְיִשְׂרָאֵל
24 יִתְפָּאָר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָֹה גֹּאֲלֶךָ וְיֹצֶרְךָ מִבָּטֶן אָנֹכִי יְהוָֹה עֹשֶׂה כֹּל נֹטֶה
כה שָׁמַיִם לְבַדִּי רֹקַע הָאָרֶץ מֵאִתִּי׃ מֵפֵר אֹתוֹת בַּדִּים וְקֹסְמִים יְהוֹלֵל
26 מֵשִׁיב חֲכָמִים אָחוֹר וְדַעְתָּם יְסַכֵּל׃ מֵקִים דְּבַר עַבְדּוֹ וַעֲצַת מַלְאָכָיו
יַשְׁלִים הָאֹמֵר לִירוּשָׁלַםִ תּוּשָׁב וּלְעָרֵי יְהוּדָה תִּבָּנֶינָה וְחָרְבוֹתֶיהָ
27 28 אֲקוֹמֵם׃ הָאֹמֵר לַצּוּלָה חֳרָבִי וְנַהֲרֹתַיִךְ אוֹבִישׁ׃ הָאֹמֵר לְכוֹרֶשׁ רֹעִי
וְכָל־חֶפְצִי יַשְׁלִם וְלֵאמֹר לִירוּשָׁלַםִ תִּבָּנֶה וְהֵיכָל תִּוָּסֵד׃

מה Cap. XLV. מה

א כֹּה־אָמַר יְהוָֹה לִמְשִׁיחוֹ לְכוֹרֶשׁ אֲשֶׁר־הֶחֱזַקְתִּי בִימִינוֹ לְרַד־לְפָנָיו

XLIV. v. 8. סבי׳ תִּרְאוּ v. 15. קמץ בז״ק v. 17. יִסְגָּוד־ — יִסְגָּד־ ק׳ v. 23. קמץ בז״ק : ע״כ v. 24. מִי אִתִּי — מֵאִתִּי ק׳ v. 26. קמץ ברביע

גּוֹיִם וּמָתְנֵי מְלָכִים אֲפַתֵּחַ לִפְתֹּחַ לְפָנָיו דְּלָתַיִם וּשְׁעָרִים לֹא יִסָּגֵרוּ׃
2 אֲנִי לְפָנֶיךָ אֵלֵךְ וַהֲדוּרִים אֲוַשֵּׁר דַּלְתוֹת נְחוּשָׁה אֲשַׁבֵּר וּבְרִיחֵי בַרְזֶל
3 אֲגַדֵּעַ׃ וְנָתַתִּי לְךָ אוֹצְרוֹת חֹשֶׁךְ וּמַטְמֻנֵי מִסְתָּרִים לְמַעַן תֵּדַע כִּי אֲנִי
4 יְהוָה הַקּוֹרֵא בְשִׁמְךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ לְמַעַן עַבְדִּי יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל בְּחִירִי
ה וָאֶקְרָא לְךָ בִּשְׁמֶךָ אֲכַנְּךָ וְלֹא יְדַעְתָּנִי׃ אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד זוּלָתִי
6 אֵין אֱלֹהִים אֲאַזֶּרְךָ וְלֹא יְדַעְתָּנִי׃ לְמַעַן יֵדְעוּ מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ וּמִמַּעֲרָבָה
7 כִּי־אֶפֶס בִּלְעָדָי אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד׃ יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ עֹשֶׂה שָׁלוֹם
8 וּבוֹרֵא רָע אֲנִי יְהוָה עֹשֶׂה כָל־אֵלֶּה׃ הַרְעִיפוּ שָׁמַיִם מִמַּעַל וּשְׁחָקִים
יִזְּלוּ־צֶדֶק תִּפְתַּח־אֶרֶץ וְיִפְרוּ־יֶשַׁע וּצְדָקָה תַצְמִיחַ יַחַד אֲנִי יְהוָה
9 בְּרָאתִיו׃ הוֹי רָב אֶת־יֹצְרוֹ חֶרֶשׂ אֶת־חַרְשֵׂי אֲדָמָה הֲיֹאמַר חֹמֶר
י לְיֹצְרוֹ מַה־תַּעֲשֶׂה וּפָעָלְךָ אֵין־יָדַיִם לוֹ׃ הוֹי אֹמֵר לְאָב מַה־תּוֹלִיד
11 וּלְאִשָּׁה מַה־תְּחִילִין׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וְיֹצְרוֹ הָאֹתִיּוֹת
12 שְׁאָלוּנִי עַל־בָּנַי וְעַל־פֹּעַל יָדַי תְּצַוֻּנִי׃ אָנֹכִי עָשִׂיתִי אֶרֶץ וְאָדָם עָלֶיהָ
13 בָרָאתִי אֲנִי יָדַי נָטוּ שָׁמַיִם וְכָל־צְבָאָם צִוֵּיתִי׃ אָנֹכִי הַעִירֹתִהוּ בְצֶדֶק
וְכָל־דְּרָכָיו אֲיַשֵּׁר הוּא־יִבְנֶה עִירִי וְגָלוּתִי יְשַׁלֵּחַ לֹא בִמְחִיר וְלֹא בְשֹׁחַד
14 אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה יְגִיעַ מִצְרַיִם וּסְחַר־כּוּשׁ וּסְבָאִים
אַנְשֵׁי מִדָּה עָלַיִךְ יַעֲבֹרוּ וְלָךְ יִהְיוּ אַחֲרַיִךְ יֵלֵכוּ בַּזִּקִּים יַעֲבֹרוּ וְאֵלַיִךְ
טו יִשְׁתַּחֲווּ אֵלַיִךְ יִתְפַּלָּלוּ אַךְ בָּךְ אֵל וְאֵין עוֹד אֶפֶס אֱלֹהִים׃ אָכֵן אַתָּה
16 אֵל מִסְתַּתֵּר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעַ׃ בּוֹשׁוּ וְגַם־נִכְלְמוּ כֻּלָּם יַחְדָּו הָלְכוּ
17 בַכְּלִמָּה חָרָשֵׁי צִירִים׃ יִשְׂרָאֵל נוֹשַׁע בַּיהוָה תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים לֹא־
18 תֵבֹשׁוּ וְלֹא־תִכָּלְמוּ עַד־עוֹלְמֵי עַד׃ כִּי כֹה אָמַר־יְהוָה בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם
הוּא הָאֱלֹהִים יֹצֵר הָאָרֶץ וְעֹשָׂהּ הוּא כוֹנְנָהּ לֹא־תֹהוּ בְרָאָהּ לָשֶׁבֶת
19 יְצָרָהּ אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד׃ לֹא בַסֵּתֶר דִּבַּרְתִּי בִּמְקוֹם אֶרֶץ חֹשֶׁךְ לֹא
אָמַרְתִּי לְזֶרַע יַעֲקֹב תֹּהוּ בַקְּשׁוּנִי אֲנִי יְהוָה דֹּבֵר צֶדֶק מַגִּיד מֵישָׁרִים׃
כ הִקָּבְצוּ וָבֹאוּ הִתְנַגְּשׁוּ יַחְדָּו פְּלִיטֵי הַגּוֹיִם לֹא יָדְעוּ הַנֹּשְׂאִים אֶת־עֵץ
21 פִּסְלָם וּמִתְפַּלְלִים אֶל־אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ׃ הַגִּידוּ וְהַגִּישׁוּ אַף יִוָּעֲצוּ יַחְדָּו
מִי הִשְׁמִיעַ זֹאת מִקֶּדֶם מֵאָז הִגִּידָהּ הֲלוֹא אֲנִי יְהוָה וְאֵין־עוֹד אֱלֹהִים
22 מִבַּלְעָדַי אֵל־צַדִּיק וּמוֹשִׁיעַ אַיִן זוּלָתִי׃ פְּנוּ־אֵלַי וְהִוָּשְׁעוּ כָּל־אַפְסֵי־
23 אָרֶץ כִּי אֲנִי־אֵל וְאֵין עוֹד׃ בִּי נִשְׁבַּעְתִּי יָצָא מִפִּי צְדָקָה דָּבָר וְלֹא
24 יָשׁוּב כִּי־לִי תִּכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל־לָשׁוֹן׃ אַךְ בַּיהוָה לִי אָמַר
כה צְדָקוֹת וָעֹז עָדָיו יָבוֹא וְיֵבֹשׁוּ כֹּל הַנֶּחֱרִים בּוֹ׃ בַּיהוָה יִצְדְּקוּ וְיִתְהַלְלוּ
כָּל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל׃

XLV v. 2 אושר — אֲיַשֵּׁר ק׳ v. 17. פתח בס״פ

tes, et dorsa regum vertam, et aperiam coram eo ianuas, et portae non claudentur.

2. Ego! ante te ibo; et gloriosos terrae humiliabo; portas aereas conteram, et vectes ferreos confringam.

3. Et dabo tibi thesauros absconditos, et arcana secretorum; ut scias, quia ego Dominus, qui voco nomen tuum, Deus Israël.

4. Propter servum meum Iacob, et Israël electum meum, et vocavi te nomine tuo; assimilavi te, et non cognovisti me.

5. Ego Dominus, et non est amplius; extra me non est Deus; accinxi te, et non cognovisti me;

6. ut sciant hi, qui ab ortu solis, et qui ab occidente, quoniam absque me non est: Ego Dominus, et non est alter,

7. formans lucem, et creans tenebras, faciens pacem, et creans malum; ego Dominus faciens omnia haec.

8. Rorate coeli desuper, et nubes pluant iustum; aperiatur terra, et germinet salvatorem; et iustitia oriatur simul: ego Dominus creavi eum.

9. Vae! qui contradicit fictori suo, testa de samiis terrae; * numquid dicet lutum figulo suo: Quid facis, et opus tuum absque manibus est?

* Ier. 18, 6. Rom. 9, 20.

10. Vae! qui dicit patri: Quid generas? et mulieri: Quid parturis?

11. Haec dicit Dominus sanctus Israël, plastes eius: Ventura interrogate me, super filios meos, et super opus manuum mearum mandate mihi.

12. Ego feci terram, et hominem super eam creavi ego; manus meae tetenderunt coelos, et omni militiae eorum mandavi.

13. Ego suscitavi eum ad iustitiam, et omnes vias eius dirigam; ipse aedificabit civitatem meam, et captivitatem meam dimittet, non in pretio, neque in muneribus, dicit Dominus Deus exercituum.

14. Haec dicit Dominus: Labor Aegypti, et negotiatio Aethiopiae, et Sabaim viri sublimes ad te transibunt, et tui erunt; post te ambulabunt, vincti manicis pergent; et te adorabunt, teque deprecabuntur; tantum in te est Deus, et non est absque te Deus.

15. Vere tu es Deus absconditus, Deus Israël salvator.

16. Confusi sunt, et erubuerunt omnes; simul abierunt in confusionem fabricatores errorum.

17. Israël salvatus est in Domino salute aeterna; non confundemini, et non erubescetis usque in saeculum saeculi.

18. Quia haec dicit Dominus creans coelos, ipse Deus formans terram, et faciens eam, ipse plastes eius; non in vanum creavit eam; ut habitaretur, formavit eam; Ego Dominus, et non est alius.

19. Non in abscondito locutus sum in loco terrae tenebroso; non dixi semini Iacob: Frustra quaerite me. Ego Dominus loquens iustitiam, annuncians recta.

20. Congregamini, et venite, et accedite simul, qui salvati estis ex gentibus; nescierunt, qui levant lignum sculpturae suae, et rogant Deum non salvantem.

21. Annunciate, et venite, et consiliamini simul; quis auditum fecit hoc ab initio, ex tunc praedixit illud? numquid non ego Dominus, et non est ultra Deus absque me? Deus iustus, et salvans non est praeter me.

22. Convertimini ad me et salvi eritis omnes fines terrae; quia ego Deus, et non est alius.

23. In memetipso iuravi, egredietur de ore meo iustitiae verbum, et non revertetur;

24. * quia mihi curvabitur omne genu, et iurabit omnis lingua.

* Rom. 14, 11. Philipp. 2, 10.

25. Ergo in Domino, dicet, meae sunt iustitiae et imperium; ad eum venient, et confundentur omnes, qui repugnant ei.

26. In Domino iustificabitur, et laudabitur omne semen Israël.

Cap. XLVI.

Idolorum futura destructio. Ingratus Iudaeorum animus reprehenditur.

1. Confractus est Bel, contritus est Nabo; facta sunt simulachra eorum bestiis et iumentis, onera vestra gravi pondere usque ad lassitudinem.

2. Contabuerunt, et contrita sunt simul; non potuerunt salvare portantem, et anima eorum in captivitatem ibit.

3. Audite me domus Iacob, et omne residuum domus Israël, qui portamini a meo utero, qui gestamini a mea vulva.

4. Usque ad senectam ego ipse, et usque ad canos ego portabo; ego feci, et ego feram; ego portabo, et salvabo.

5. Cui assimilastis me, et adaequastis, et comparastis me, et fecistis similem?

6. Qui confertis aurum de sacculo, et argentum statera ponderatis; conducentes aurificem, ut faciat Deum; et procidunt, et adorant.

7. * Portant illum in humeris gestantes, et ponentes in loco suo; et stabit, ac de loco suo non movebitur; sed et cum clamaverint ad eum, non audiet; de tribulatione non salvabit eos.

* Bar. 6, 23.

8. Mementote istud, et confundamini; redite praevaricatores ad cor.

9. Recordamini prioris saeculi, quoniam ego sum Deus, et non est ultra Deus, nec est similis mei;

10. annuncians ab exordio novissimum, et ab initio, quae necdum facta sunt, dicens: Consilium meum stabit, et omnis voluntas mea fiet,

11. vocans ab Oriente avem, et de terra longinqua virum voluntatis meae. Et locutus sum, et adducam illud; creavi, et faciam illud.

12. Audite me duro corde, qui longe estis a iustitia.

13. Prope feci iustitiam meam, non elongabitur, et salus mea non morabitur. Dabo in Sion salutem, et in Israël gloriam meam.

Cap. XLVII.

Babylonis deiectio.

1. Descende, sede in pulvere virgo filia Babylon, sede in terra; non est solium filiae Chaldaeorum, quia ultra non vocaberis mollis et tenera.

2. Tolle molam, et mole farinam; denuda turpitudinem tuam, discooperi humerum, revela crura, transi flumina.

3. * Revelabitur ignominia tua, et videbitur opprobrium tuum; ultionem capiam, et non resistet mihi homo. * Nah. 3. 5.

4. Redemptor noster, Dominus exercituum nomen illius, sanctus Israël.

5. Sede tacens, et intra in tenebras filia Chaldaeorum; quia non vocaberis ultra domina regnorum.

6. Iratus sum super populum meum, contaminavi hereditatem meam, et dedi eos in manu tua; non posuisti eis misericordias; super senem aggravasti iugum tuum valde.

7. Et dixisti: In sempiternum ero domina; non posuisti haec super cor tuum, neque recordata es novissimi tui.

8. Et nunc audi haec delicata, et habitans confidenter, quae dicis in corde tuo: * Ego sum, et non est praeter me amplius; non sedebo vidua, et ignorabo sterilitatem.

* Apoc. 18, 7.

9. * Venient tibi duo haec subito in die una, sterilitas et viduitas, universa venerunt super te, propter multitudinem maleficiorum tuorum, et propter duritiam incantatorum tuorum vehementem.

* c. 51, 19.

10. Et fiduciam habuisti in malitia tua, et dixisti: Non est, qui videat me. Sapientia tua et scientia tua haec decepit te. Et dixisti in corde tuo: Ego sum, et praeter me non est altera.

11. Veniet super te malum, et nescies ortum eius; et irruet super te calamitas, quam non poteris expia-

Cap. XLVI. מו

כָּרַע בֵּל קֹרֵס נְבוֹ הָיוּ עֲצַבֵּיהֶם לַחַיָּה וְלַבְּהֵמָה נְשֻׂאֹתֵיכֶם עֲמוּסוֹת א
מַשָּׂא לַעֲיֵפָה׃ קָרְסוּ כָרְעוּ יַחְדָּו לֹא יָכְלוּ מַלֵּט מַשָּׂא וְנַפְשָׁם בַּשְּׁבִי 2
הָלָכָה׃ שִׁמְעוּ אֵלַי בֵּית יַעֲקֹב וְכָל־שְׁאֵרִית בֵּית יִשְׂרָאֵל הַעֲמֻסִים 3
מִנִּי־בֶטֶן הַנְּשֻׂאִים מִנִּי־רָחַם׃ וְעַד־זִקְנָה אֲנִי הוּא וְעַד־שֵׂיבָה אֲנִי 4
אֶסְבֹּל אֲנִי עָשִׂיתִי וַאֲנִי אֶשָּׂא וַאֲנִי אֶסְבֹּל וַאֲמַלֵּט׃ לְמִי תְדַמְּיוּנִי ה
וְתַשְׁווּ וְתַמְשִׁלוּנִי וְנִדְמֶה׃ הַזָּלִים זָהָב מִכִּיס וְכֶסֶף בַּקָּנֶה יִשְׁקֹלוּ יִשְׂכְּרוּ 6
צוֹרֵף וְיַעֲשֵׂהוּ אֵל יִסְגְּדוּ אַף־יִשְׁתַּחֲווּ׃ יִשָּׂאֻהוּ עַל־כָּתֵף יִסְבְּלֻהוּ 7
וְיַנִּיחֻהוּ תַחְתָּיו וְיַעֲמֹד מִמְּקוֹמוֹ לֹא יָמִישׁ אַף־יִצְעַק אֵלָיו וְלֹא יַעֲנֶה
מִצָּרָתוֹ לֹא יוֹשִׁיעֶנּוּ׃ זִכְרוּ־זֹאת וְהִתְאֹשָׁשׁוּ הָשִׁיבוּ פוֹשְׁעִים עַל־לֵב׃ 8
זִכְרוּ רִאשֹׁנוֹת מֵעוֹלָם כִּי אָנֹכִי אֵל וְאֵין עוֹד אֱלֹהִים וְאֶפֶס כָּמוֹנִי׃ 9
מַגִּיד מֵרֵאשִׁית אַחֲרִית וּמִקֶּדֶם אֲשֶׁר לֹא־נַעֲשׂוּ אֹמֵר עֲצָתִי תָקוּם וְכָל־ י
חֶפְצִי אֶעֱשֶׂה׃ קֹרֵא מִמִּזְרָח עַיִט מֵאֶרֶץ מֶרְחָק אִישׁ עֲצָתוֹ אַף־דִּבַּרְתִּי 11
אַף־אֲבִיאֶנָּה יָצַרְתִּי אַף־אֶעֱשֶׂנָּה׃ שִׁמְעוּ אֵלַי אַבִּירֵי לֵב הָרְחוֹקִים 12
מִצְּדָקָה׃ קֵרַבְתִּי צִדְקָתִי לֹא תִרְחָק וּתְשׁוּעָתִי לֹא תְאַחֵר וְנָתַתִּי 13
בְצִיּוֹן תְּשׁוּעָה לְיִשְׂרָאֵל תִּפְאַרְתִּי׃

Cap. XLVII. מז

רְדִי ׀ וּשְׁבִי עַל־עָפָר בְּתוּלַת בַּת־בָּבֶל שְׁבִי־לָאָרֶץ אֵין־כִּסֵּא בַּת־ א
כַּשְׂדִּים כִּי לֹא תוֹסִיפִי יִקְרְאוּ־לָךְ רַכָּה וַעֲנֻגָּה׃ קְחִי רֵחַיִם וְטַחֲנִי 2
קָמַח גַּלִּי צַמָּתֵךְ חֶשְׂפִּי־שֹׁבֶל גַּלִּי־שׁוֹק עִבְרִי נְהָרוֹת׃ תִּגָּל עֶרְוָתֵךְ 3
גַּם תֵּרָאֶה חֶרְפָּתֵךְ נָקָם אֶקָּח וְלֹא אֶפְגַּע אָדָם׃ גֹּאֲלֵנוּ יְהוָה צְבָאוֹת 4
שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ שְׁבִי דוּמָם וּבֹאִי בַחֹשֶׁךְ בַּת־כַּשְׂדִּים כִּי לֹא ה
תוֹסִיפִי יִקְרְאוּ־לָךְ גְּבֶרֶת מַמְלָכוֹת׃ קָצַפְתִּי עַל־עַמִּי חִלַּלְתִּי נַחֲלָתִי 6
וָאֶתְּנֵם בְּיָדֵךְ לֹא־שַׂמְתְּ לָהֶם רַחֲמִים עַל־זָקֵן הִכְבַּדְתְּ עֻלֵּךְ מְאֹד׃
וַתֹּאמְרִי לְעוֹלָם אֶהְיֶה גְבָרֶת עַד לֹא־שַׂמְתְּ אֵלֶּה עַל־לִבֵּךְ לֹא זָכַרְתְּ 7
אַחֲרִיתָהּ׃ וְעַתָּה שִׁמְעִי־זֹאת עֲדִינָה הַיּוֹשֶׁבֶת לָבֶטַח הָאֹמְרָה בִּלְבָבָהּ 8
אֲנִי וְאַפְסִי עוֹד לֹא אֵשֵׁב אַלְמָנָה וְלֹא אֵדַע שְׁכוֹל׃ וְתָבֹאנָה לָּךְ שְׁתֵּי־ 9
אֵלֶּה רֶגַע בְּיוֹם אֶחָד שְׁכוֹל וְאַלְמֹן כְּתֻמָּם בָּאוּ עָלַיִךְ בְּרֹב כְּשָׁפַיִךְ
בְּעָצְמַת חֲבָרַיִךְ מְאֹד׃ וַתִּבְטְחִי בְרָעָתֵךְ אָמַרְתְּ אֵין רֹאָנִי חָכְמָתֵךְ י
וְדַעְתֵּךְ הִיא שׁוֹבְבָתֶךְ וַתֹּאמְרִי בְלִבֵּךְ אֲנִי וְאַפְסִי עוֹד׃ וּבָא עָלַיִךְ 11
רָעָה לֹא תֵדְעִי שַׁחְרָהּ וְתִפֹּל עָלַיִךְ הֹוָה לֹא תוּכְלִי כַּפְּרָהּ וְתָבֹא עָלַיִךְ

XLVI. v. 11. ׳תוֹ — ׳תִי ק׳ v. 13. קמץ בז״ק XLVII. v. 1. מלרע
v. 3. קמץ בז״ק v. 5. מלרע v. 7. נ״א עַל

12 פִּתְאֹם שׁוֹאָה לֹא תֵדָעִי׃ עִמְדִי־נָא בַחֲבָרַיִךְ וּבְרֹב כְּשָׁפַיִךְ בַּאֲשֶׁר יָגַעַתְּ
13 מִנְּעוּרָיִךְ אוּלַי תּוּכְלִי הוֹעִיל אוּלַי תַּעֲרוֹצִי׃ נִלְאֵית בְּרֹב עֲצָתָיִךְ
יַעַמְדוּ־נָא וְיוֹשִׁיעֻךְ הֹבְרֵו שָׁמַיִם הַחֹזִים בַּכּוֹכָבִים מוֹדִיעִים לֶחֳדָשִׁים
14 מֵאֲשֶׁר יָבֹאוּ עָלָיִךְ׃ הִנֵּה הָיוּ כְקַשׁ אֵשׁ שְׂרָפָתַם לֹא־יַצִּילוּ אֶת־נַפְשָׁם
טו מִיַּד לֶהָבָה אֵין־גַּחֶלֶת לַחְמָם אוּר לָשֶׁבֶת נֶגְדּוֹ׃ כֵּן הָיוּ־לָךְ אֲשֶׁר יָגָעַתְּ
סֹחֲרַיִךְ מִנְּעוּרַיִךְ אִישׁ לְעֶבְרוֹ תָּעוּ אֵין מוֹשִׁיעֵךְ׃

Cap. XLVIII. מח

מח
א שִׁמְעוּ־זֹאת בֵית־יַעֲקֹב הַנִּקְרָאִים בְּשֵׁם יִשְׂרָאֵל וּמִמֵּי יְהוּדָה יָצָאוּ
הַנִּשְׁבָּעִים ׀ בְּשֵׁם יְהוָה וּבֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַזְכִּירוּ לֹא בֶאֱמֶת וְלֹא בִצְדָקָה׃
2 כִּי־מֵעִיר הַקֹּדֶשׁ נִקְרָאוּ וְעַל־אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל נִסְמָכוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃
3 הָרִאשֹׁנוֹת מֵאָז הִגַּדְתִּי וּמִפִּי יָצְאוּ וְאַשְׁמִיעֵם פִּתְאֹם עָשִׂיתִי
4 וַתָּבֹאנָה׃ מִדַּעְתִּי כִּי קָשֶׁה אָתָּה וְגִיד בַּרְזֶל עָרְפֶּךָ וּמִצְחֲךָ נְחוּשָׁה׃
ה וָאַגִּיד לְךָ מֵאָז בְּטֶרֶם תָּבוֹא הִשְׁמַעְתִּיךָ פֶּן־תֹּאמַר עָצְבִּי עָשָׂם וּפִסְלִי
6 וְנִסְכִּי צִוָּם׃ שָׁמַעְתָּ חֲזֵה כֻּלָּהּ וְאַתֶּם הֲלוֹא תַגִּידוּ הִשְׁמַעְתִּיךָ חֲדָשׁוֹת
7 מֵעַתָּה וּנְצֻרוֹת וְלֹא יְדַעְתָּם׃ עַתָּה נִבְרְאוּ וְלֹא מֵאָז וְלִפְנֵי־יוֹם וְלֹא
8 שְׁמַעְתָּם פֶּן־תֹּאמַר הִנֵּה יְדַעְתִּין׃ גַּם לֹא־שָׁמַעְתָּ גַּם לֹא יָדַעְתָּ גַּם
מֵאָז לֹא־פִתְּחָה אָזְנֶךָ כִּי יָדַעְתִּי בָּגוֹד תִּבְגּוֹד וּפֹשֵׁעַ מִבֶּטֶן קֹרָא לָךְ׃
9 י לְמַעַן שְׁמִי אַאֲרִיךְ אַפִּי וּתְהִלָּתִי אֶחֱטָם־לָךְ לְבִלְתִּי הַכְרִיתֶךָ׃ הִנֵּה
11 צְרַפְתִּיךָ וְלֹא בְכָסֶף בְּחַרְתִּיךָ בְּכוּר עֹנִי׃ לְמַעֲנִי לְמַעֲנִי אֶעֱשֶׂה כִּי־
12 אֵיךְ יֵחָל וּכְבוֹדִי לְאַחֵר לֹא־אֶתֵּן׃ שְׁמַע אֵלַי יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל מְקֹרָאִי
13 אֲנִי־הוּא אֲנִי רִאשׁוֹן אַף אֲנִי אַחֲרוֹן׃ אַף־יָדִי יָסְדָה אֶרֶץ וִימִינִי
14 טִפְּחָה שָׁמָיִם קֹרֵא אֲנִי אֲלֵיהֶם יַעַמְדוּ יַחְדָּו׃ הִקָּבְצוּ כֻלְּכֶם וּשְׁמָעוּ
מִי בָהֶם הִגִּיד אֶת־אֵלֶּה יְהוָה אֲהֵבוֹ יַעֲשֶׂה חֶפְצוֹ בְּבָבֶל וּזְרֹעוֹ כַּשְׂדִּים׃
טו 16 אֲנִי אֲנִי דִּבַּרְתִּי אַף־קְרָאתִיו הֲבִיאֹתִיו וְהִצְלִיחַ דַּרְכּוֹ׃ קִרְבוּ אֵלַי
שִׁמְעוּ־זֹאת לֹא מֵרֹאשׁ בַּסֵּתֶר דִּבַּרְתִּי מֵעֵת הֱיוֹתָהּ שָׁם אָנִי וְעַתָּה אֲדֹנָי
17 יְהוִה שְׁלָחַנִי וְרוּחוֹ׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה גֹּאַלְךָ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה
18 אֱלֹהֶיךָ מְלַמֶּדְךָ לְהוֹעִיל מַדְרִיכְךָ בְּדֶרֶךְ תֵּלֵךְ׃ לוּא הִקְשַׁבְתָּ לְמִצְוֹתָי
19 וַיְהִי כַנָּהָר שְׁלוֹמֶךָ וְצִדְקָתְךָ כְּגַלֵּי הַיָּם׃ וַיְהִי כַחוֹל זַרְעֶךָ וְצֶאֱצָאֵי
כ מֵעֶיךָ כִּמְעֹתָיו לֹא־יִכָּרֵת וְלֹא־יִשָּׁמֵד שְׁמוֹ מִלְּפָנָי׃ צְאוּ מִבָּבֶל בִּרְחוּ
מִכַּשְׂדִּים בְּקוֹל רִנָּה הַגִּידוּ הַשְׁמִיעוּ זֹאת הוֹצִיאוּהָ עַד־קְצֵה הָאָרֶץ

---

v. 13. XLVII. הָבְרוּ — הֹבְרֵי ק׳ v. 14. נ״א לְחֻמָּם v. 11. XLVIII. נ״א בְּחַנְתִּיךָ v. 12. נ״א יֵחַל־שְׁמִי

re; veniet super te repente miseria, quam nescies

12. Sta cum incantatoribus tuis, et cum multitudine maleficiorum tuorum, in quibus laborasti ab adolescentia tua, si forte quid prosit tibi, aut si possis fieri fortior.

13. Defecisti in multitudine consiliorum tuorum; stent, et salvent te augures coeli, qui contemplabantur sidera, et supputabant menses, ut ex eis annunciarent ventura tibi.

14. Ecce! facti sunt quasi stipula, ignis combussit eos; non liberabunt animam suam de manu flammae; non sunt prunae, quibus calefiant, nec focus, ut sedeant ad eum.

15. Sic facta sunt tibi, in quibuscumque laboraveras; negotiatores tui ab adolescentia tua, unusquisque in via sua erraverunt; non est, qui salvet te.

Cap. XLVIII.

Dominus Iudaeos increpat, et ad se revocat.

1. Audite haec domus Iacob, qui vocamini nomine Israël, et de aquis Iuda existis, qui iuratis in nomine Domini, et Dei Israël, recordamini non in veritate, neque in iustitia.

2. De civitate enim sancta vocati sunt, et super Deum Israël constabiliti sunt; Dominus exercituum nomen eius.

3. Priora ex tunc annunciavi, et ex ore meo exierunt, et audita feci ea; repente operatus sum, et venerunt.

4. Scivi enim, quia durus es tu, et nervus ferreus cervix tua, et frons tua aerea.

5. Praedixi tibi ex tunc; antequam venirent, indicavi tibi, ne forte diceres: Idola mea fecerunt haec, et sculptilia mea, et conflatilia mandaverunt ista.

6. Quae audisti, vide omnia; vos autem num annunciastis? Audita feci tibi nova ex tunc, et conservata sunt, quae nescis;

7. Nunc creata sunt, et non ex tunc; et ante diem, et non audisti ea, ne forte dicas: Ecce! ego cognovi ea.

8. Neque audisti, neque cognovisti, neque ex tunc aperta est auris tua; scio enim, quia praevaricans praevaricaberis, et transgressorem ex utero vocavi te.

9. Propter nomen meum longe faciam furorem meum; et laude mea infraenabo te, ne intereas.

10. Ecce! excoxi te, sed non quasi argentum, elegi te in camino paupertatis.

11. Propter me, propter me faciam, ut non blasphemer; * et gloriam meam alteri non dabo.

* c. 42, 8.

12. Audi me Iacob, et Israël, quem ego voco; * ego ipse, ego primus, et ego novissimus.

* c. 41, 4. 44, 6.

13. Manus quoque mea fundavit terram, et dextera mea mensa est coelos; ego vocabo eos, et stabunt simul.

14. Congregamini omnes vos, et audite; quis de eis annunciavit haec? Dominus dilexit eum, faciet voluntatem suam in Babylone, et brachium suum in Chaldaeis.

15. Ego, ego locutus sum, et vocavi eum; adduxi eum, et directa est via eius.

16. Accedite ad me, et audite hoc: non a principio in abscondito locutus sum; ex tempore antequam fieret, ibi eram; et nunc Dominus Deus misit me, et spiritus eius.

17. Haec dicit Dominus redemptor tuus sanctus Israël: Ego Dominus Deus tuus docens te utilia, gubernans te in via, qua ambulas.

18. Utinam attendisses mandata mea; facta fuisset sicut flumen pax tua, et iustitia tua sicut gurgites maris.

19. Et fuisset quasi arena semen tuum, et stirps uteri tui ut lapilli eius: non interisset, et non fuisset attritum nomen eius a facie mea.

20. * Egredimini de Babylone, fugite a Chaldaeis, in voce exultationis annunciate; auditum facite hoc, et efferte illud usque ad extrema

terrae. Dicite: Redemit Dominus servum suum Iacob.
* Ier. 51, 6. Apocal. 18, 4.
21. Non sitierunt in deserto, cum educeret eos; * aquam de petra produxit eis, et scidit petram, et fluxerunt aquae.
* Exod. 17, 6. Num. 20, 11.
22. * Non est pax impiis, dicit Dominus. * c. 57, 21.

Cap. XLIX.

Messias dux gentium et Iudaeorum.

1. Audite insulae, et attendite populi de longe: Dominus ab utero vocavit me, * de ventre matris meae recordatus est nominis mei.
* Ier. 1, 5. Gal. 1, 15.
2. * Et posuit os meum quasi gladium acutum; in umbra manus suae protexit me, et posuit me sicut sagittam electam; in pharetra sua abscondit me. * c. 51, 16.
Eph. 6, 16. Hebr. 4, 12. Apocal. 1, 16.
3. Et dixit mihi: Servus meus es tu Israël, quia in te gloriabor.
4. Et ego dixi: In vacuum laboravi, sine causa, et vane fortitudinem meam consumpsi; ergo iudicium meum cum Domino, et opus meum cum Deo meo.
5. Et nunc dicit Dominus, formans me ex utero servum sibi, ut reducam Iacob ad eum, et Israël non congregabitur; et glorificatus sum in oculis Domini, et Deus meus factus est fortitudo mea.
6. Et dixit: Parum est, ut sis mihi servus ad suscitandas tribus Iacob, et faeces Israël convertendas *. Ecce! dedi te in lucem gentium, ut sis salus mea usque ad extremum terrae.
* c. 42, 6. Act. 13, 47.
7. Haec dicit Dominus redemptor Israël, sanctus eius, ad contemptibilem animam, ad abominatam gentem, ad servum dominorum: Reges videbunt, et consurgent principes, et adorabunt propter Dominum, quia fidelis est, et sanctum Israël, qui elegit te.
8. Haec dicit Dominus: * In tempore placito exaudivi te, et in die salutis auxiliatus sum tui; et servavi te, et dedi te in foedus populi, ut suscitares terram, et possideres haereditates dissipatas;
* 2 Cor. 6, 2.
9. ut diceres his, qui vincti sunt: Exite! et his, qui in tenebris: Revelamini! Super vias pascentur, et in omnibus planis pascua eorum.
10. * Non esurient, neque sitient, et non percutiet eos aestus et sol; quia miserator eorum reget eos, et ad fontes aquarum potabit eos.
* Apocal. 7, 16.
11. Et ponam omnes montes meos in viam, et semitae meae exaltabuntur.
12. Ecce! isti de longe venient; et ecce! illi ab Aquilone et mari, et isti de terra Australi.
13. Laudate coeli, et exulta terra, iubilate montes laudem; quia consolatus est Dominus populum suum, et pauperum suorum miserebitur.
14. Et dixit Sion: Dereliquit me Dominus, et Dominus oblitus est mei.
15. Numquid oblivisci potest mulier infantem suum, ut non misereatur filio uteri sui? et si illa oblita fuerit, ego tamen non obliviscar tui.
16. Ecce! in manibus meis descripsi te; * muri tui coram oculis meis semper. * Exod. 13, 9.
17. Venerunt structores tui; destruentes te, et dissipantes a te exibunt.
18. * Leva in circuitu oculos tuos, et vide, omnes isti congregati sunt, venerunt tibi; vivo ego, dicit Dominus, quia omnibus his velut ornamento vestieris, et circumdabis tibi eos quasi sponsa. * c. 60, 4.
19. Quia deserta tua, et solitudines tuae, et terra ruinae tuae, nunc angusta erunt prae habitatoribus, et longe fugabuntur, qui absorbebant te.
20. Adhuc dicent in auribus tuis filii sterilitatis tuae: Angustus est mihi locus, fac spatium mihi, ut habitem!
21. Et dices in corde tuo. Quis genuit mihi istos? ego sterilis, et non pariens, transmigrata, et captiva; et istos quis enutrivit? ego destituta et sola; et isti ubi erant?
22. Haec dicit Dominus Deus: Ecce! levabo ad gentes manum meam, et ad populos exaltabo signum meum. Et afferent filios tuos in ulnis, et filias tuas super humeros portabunt.

אִמְרוּ גָּאַל יְהוָה עַבְדּוֹ יַעֲקֹב׃ וְלֹא צָמְאוּ בָּחֳרָבוֹת הוֹלִיכָם מַיִם מִצּוּר 21
הִזִּיל לָמוֹ וַיִּבְקַע־צוּר וַיָּזֻבוּ מָיִם׃ אֵין שָׁלוֹם אָמַר יְהוָה לָרְשָׁעִים׃ 22

מט CAP. XLIX. מט

שִׁמְעוּ אִיִּים אֵלַי וְהַקְשִׁיבוּ לְאֻמִּים מֵרָחוֹק יְהוָה מִבֶּטֶן קְרָאָנִי מִמְּעֵי א
אִמִּי הִזְכִּיר שְׁמִי׃ וַיָּשֶׂם פִּי כְּחֶרֶב חַדָּה בְּצֵל יָדוֹ הֶחְבִּיאָנִי וַיְשִׂימֵנִי 2
לְחֵץ בָּרוּר בְּאַשְׁפָּתוֹ הִסְתִּירָנִי׃ וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי־אָתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־ 3
בְּךָ אֶתְפָּאָר׃ וַאֲנִי אָמַרְתִּי לְרִיק יָגַעְתִּי לְתֹהוּ וְהֶבֶל כֹּחִי כִלֵּיתִי אָכֵן 4
מִשְׁפָּטִי אֶת־יְהוָה וּפְעֻלָּתִי אֶת־אֱלֹהָי׃ וְעַתָּה ׀ אָמַר יְהוָה יֹצְרִי ה
מִבֶּטֶן לְעֶבֶד לוֹ לְשׁוֹבֵב יַעֲקֹב אֵלָיו וְיִשְׂרָאֵל לֹא יֵאָסֵף וְאֶכָּבֵד בְּעֵינֵי
יְהוָה וֵאלֹהַי הָיָה עֻזִּי׃ וַיֹּאמֶר נָקֵל מִהְיוֹתְךָ לִי עֶבֶד לְהָקִים אֶת־ 6
שִׁבְטֵי יַעֲקֹב וּנְצִירֵי יִשְׂרָאֵל לְהָשִׁיב וּנְתַתִּיךָ לְאוֹר גּוֹיִם לִהְיוֹת יְשׁוּעָתִי
עַד־קְצֵה הָאָרֶץ׃ כֹּה אָמַר־יְהוָה גֹּאֵל יִשְׂרָאֵל קְדוֹשׁוֹ לִבְזֹה־נֶפֶשׁ 7
לִמְתָעֵב גּוֹי לְעֶבֶד מֹשְׁלִים מְלָכִים יִרְאוּ וָקָמוּ שָׂרִים וְיִשְׁתַּחֲווּ לְמַעַן
יְהוָה אֲשֶׁר נֶאֱמָן קְדֹשׁ יִשְׂרָאֵל וַיִּבְחָרֶךָּ׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה בְּעֵת 8
רָצוֹן עֲנִיתִיךָ וּבְיוֹם יְשׁוּעָה עֲזַרְתִּיךָ וְאֶצָּרְךָ וְאֶתֶּנְךָ לִבְרִית עָם לְהָקִים
אֶרֶץ לְהַנְחִיל נְחָלוֹת שֹׁמֵמוֹת׃ לֵאמֹר לַאֲסוּרִים צֵאוּ לַאֲשֶׁר בַּחֹשֶׁךְ 9
הִגָּלוּ עַל־דְּרָכִים יִרְעוּ וּבְכָל־שְׁפָיִים מַרְעִיתָם׃ לֹא יִרְעָבוּ וְלֹא יִצְמָאוּ י
וְלֹא־יַכֵּם שָׁרָב וָשָׁמֶשׁ כִּי־מְרַחֲמָם יְנַהֲגֵם וְעַל־מַבּוּעֵי מַיִם יְנַהֲלֵם׃
וְשַׂמְתִּי כָל־הָרַי לַדָּרֶךְ וּמְסִלֹּתַי יְרֻמוּן׃ הִנֵּה־אֵלֶּה מֵרָחוֹק יָבֹאוּ וְהִנֵּה־ 11 12
אֵלֶּה מִצָּפוֹן וּמִיָּם וְאֵלֶּה מֵאֶרֶץ סִינִים׃ רָנּוּ שָׁמַיִם וְגִילִי אֶרֶץ יִפְצְחוּ 13
הָרִים רִנָּה כִּי־נִחַם יְהוָה עַמּוֹ וַעֲנִיָּו יְרַחֵם׃ וַתֹּאמֶר צִיּוֹן עֲזָבַנִי 14
יְהוָה וַאדֹנָי שְׁכֵחָנִי׃ הֲתִשְׁכַּח אִשָּׁה עוּלָהּ מֵרַחֵם בֶּן־בִּטְנָהּ גַּם־אֵלֶּה טו
תִשְׁכַּחְנָה וְאָנֹכִי לֹא אֶשְׁכָּחֵךְ׃ הֵן עַל־כַּפַּיִם חַקֹּתִיךְ חוֹמֹתַיִךְ נֶגְדִּי 16
תָּמִיד׃ מִהֲרוּ בָּנָיִךְ מְהָרְסַיִךְ וּמַחֲרִבַיִךְ מִמֵּךְ יֵצֵאוּ׃ שְׂאִי־סָבִיב 17 18
עֵינַיִךְ וּרְאִי כֻּלָּם נִקְבְּצוּ בָאוּ־לָךְ חַי־אָנִי נְאֻם־יְהוָה כִּי כֻלָּם כַּעֲדִי
תִלְבָּשִׁי וּתְקַשְּׁרִים כַּכַּלָּה׃ כִּי חָרְבֹתַיִךְ וְשֹׁמְמֹתַיִךְ וְאֶרֶץ הֲרִסֻתֵךְ כִּי 19
עַתָּה תֵּצְרִי מִיּוֹשֵׁב וְרָחֲקוּ מְבַלְּעָיִךְ׃ עוֹד יֹאמְרוּ בְאָזְנַיִךְ בְּנֵי שִׁכֻּלָיִךְ כ
צַר־לִי הַמָּקוֹם גְּשָׁה־לִּי וְאֵשֵׁבָה׃ וְאָמַרְתְּ בִּלְבָבֵךְ מִי יָלַד־לִי אֶת־ 21
אֵלֶּה וַאֲנִי שְׁכוּלָה וְגַלְמוּדָה גֹּלָה ׀ וְסוּרָה וְאֵלֶּה מִי גִדֵּל הֵן אֲנִי נִשְׁאַרְתִּי
לְבַדִּי אֵלֶּה אֵיפֹה הֵם׃ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנֵּה אֶשָּׂא אֶל־גּוֹיִם 22
יָדִי וְאֶל־עַמִּים אָרִים נִסִּי וְהֵבִיאוּ בָנַיִךְ בְּחֹצֶן וּבְנֹתַיִךְ עַל־כָּתֵף

XLIX. v. 3. אין בנ"א v. 5. לוֹ ק' v. 6. וּנְצִירֵי — וּנְצוּרֵי ק'
v. 13. קמץ בז"ק : יִפְצְחוּ — וּפִצְחוּ ק' v. 14. הפטרת עקב v. 17. נ"א ב'

23 תִּנָּשֶׂאנָה׃ וְהָיוּ מְלָכִים אֹמְנַיִךְ וְשָׂרוֹתֵיהֶם מֵינִיקֹתַיִךְ אַפַּיִם אֶרֶץ
יִשְׁתַּחֲווּ־לָךְ וַעֲפַר רַגְלַיִךְ יְלַחֵכוּ וְיָדַעַתְּ כִּי־אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־יֵבֹשׁוּ
24 כה קֹוָי׃ הֲיֻקַּח מִגִּבּוֹר מַלְקוֹחַ וְאִם־שְׁבִי צַדִּיק יִמָּלֵט׃ כִּי־כֹה ׀ אָמַר
יְהוָה גַּם־שְׁבִי גִבּוֹר יֻקָּח וּמַלְקוֹחַ עָרִיץ יִמָּלֵט וְאֶת־יְרִיבֵךְ אָנֹכִי
26 אָרִיב וְאֶת־בָּנַיִךְ אָנֹכִי אוֹשִׁיעַ׃ וְהַאֲכַלְתִּי אֶת־מוֹנַיִךְ אֶת־בְּשָׂרָם
וְכֶעָסִיס דָּמָם יִשְׁכָּרוּן וְיָדְעוּ כָל־בָּשָׂר כִּי אֲנִי יְהוָה מוֹשִׁיעֵךְ וְגֹאֲלֵךְ
אֲבִיר יַעֲקֹב׃

CAP. L. נ

נ

א כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה אֵי זֶה סֵפֶר כְּרִיתוּת אִמְּכֶם אֲשֶׁר שִׁלַּחְתִּיהָ אוֹ מִי
מִנּוֹשַׁי אֲשֶׁר־מָכַרְתִּי אֶתְכֶם לוֹ הֵן בַּעֲוֺנֹתֵיכֶם נִמְכַּרְתֶּם וּבְפִשְׁעֵיכֶם
2 שֻׁלְּחָה אִמְּכֶם׃ מַדּוּעַ בָּאתִי וְאֵין אִישׁ קָרָאתִי וְאֵין עוֹנֶה הֲקָצוֹר
קָצְרָה יָדִי מִפְּדוּת וְאִם־אֵין־בִּי כֹחַ לְהַצִּיל הֵן בְּגַעֲרָתִי אַחֲרִיב יָם
3 אָשִׂים נְהָרוֹת מִדְבָּר תִּבְאַשׁ דְּגָתָם מֵאֵין מַיִם וְתָמֹת בַּצָּמָא׃ אַלְבִּישׁ
4 שָׁמַיִם קַדְרוּת וְשַׂק אָשִׂים כְּסוּתָם׃ אֲדֹנָי יֱהוִה נָתַן לִי לְשׁוֹן לִמּוּדִים
לָדַעַת לָעוּת אֶת־יָעֵף דָּבָר יָעִיר ׀ בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר יָעִיר לִי אֹזֶן לִשְׁמֹעַ
ה כַּלִּמּוּדִים׃ אֲדֹנָי יֱהוִה פָּתַח־לִי אֹזֶן וְאָנֹכִי לֹא מָרִיתִי אָחוֹר לֹא
6 נְסוּגֹתִי׃ גֵּוִי נָתַתִּי לְמַכִּים וּלְחָיַי לְמֹרְטִים פָּנַי לֹא הִסְתַּרְתִּי מִכְּלִמּוֹת
7 וָרֹק׃ וַאדֹנָי יֱהוִה יַעֲזָר־לִי עַל־כֵּן לֹא נִכְלָמְתִּי עַל־כֵּן שַׂמְתִּי פָנַי
8 כַּחַלָּמִישׁ וָאֵדַע כִּי־לֹא אֵבוֹשׁ׃ קָרוֹב מַצְדִּיקִי מִי־יָרִיב אִתִּי נַעַמְדָה
9 יָּחַד מִי־בַעַל מִשְׁפָּטִי יִגַּשׁ אֵלָי׃ הֵן אֲדֹנָי יֱהוִה יַעֲזָר־לִי מִי־הוּא
י יַרְשִׁיעֵנִי הֵן כֻּלָּם כַּבֶּגֶד יִבְלוּ עָשׁ יֹאכְלֵם׃ מִי בָכֶם יְרֵא יְהוָה שֹׁמֵעַ
בְּקוֹל עַבְדּוֹ אֲשֶׁר ׀ הָלַךְ חֲשֵׁכִים וְאֵין נֹגַהּ לוֹ יִבְטַח בְּשֵׁם יְהוָה וְיִשָּׁעֵן
11 בֵּאלֹהָיו׃ הֵן כֻּלְּכֶם קֹדְחֵי אֵשׁ מְאַזְּרֵי זִיקוֹת לְכוּ ׀ בְּאוּר אֶשְׁכֶם
וּבְזִיקוֹת בִּעַרְתֶּם מִיָּדִי הָיְתָה־זֹּאת לָכֶם לְמַעֲצֵבָה תִּשְׁכָּבוּן׃

CAP. LI. נא

נא

א שִׁמְעוּ אֵלַי רֹדְפֵי צֶדֶק מְבַקְשֵׁי יְהוָה הַבִּיטוּ אֶל־צוּר חֻצַּבְתֶּם וְאֶל־
2 מַקֶּבֶת בּוֹר נֻקַּרְתֶּם׃ הַבִּיטוּ אֶל־אַבְרָהָם אֲבִיכֶם וְאֶל־שָׂרָה תְּחוֹלֶלְכֶם
3 כִּי־אֶחָד קְרָאתִיו וַאֲבָרְכֵהוּ וְאַרְבֵּהוּ׃ כִּי־נִחַם יְהוָה צִיּוֹן נִחַם כָּל־
חָרְבֹתֶיהָ וַיָּשֶׂם מִדְבָּרָהּ כְּעֵדֶן וְעַרְבָתָהּ כְּגַן־יְהוָה שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יִמָּצֵא
4 בָהּ תּוֹדָה וְקוֹל זִמְרָה׃ הַקְשִׁיבוּ אֵלַי עַמִּי וּלְאוּמִּי אֵלַי הַאֲזִינוּ כִּי
ה תוֹרָה מֵאִתִּי תֵצֵא וּמִשְׁפָּטִי לְאוֹר עַמִּים אַרְגִּיעַ׃ קָרוֹב צִדְקִי יָצָא

XLIX. v. 25. קמץ בז״ק   L. v. 8. בנ״א י׳ ברגש   LI v.3. ע״ב

v. 4. נ״א עַמִּים וּלְאוּמִּים : דגש אחר שורק

23. Et erunt reges nutritii tui, et reginae nutrices tuae; vultu in terram demisso adorabunt te, et pulverem pedum tuorum lingent. * Et scies, quia ego Dominus, super quo non confundentur, qui expectant eum.

* c. 40, 14. Ps. 71, 9.

24. Numquid tolletur a forti praeda; aut quod captum fuerit a robusto, salvum esse poterit?

25. Quia haec dicit Dominus: Equidem, et captivitas a forti tolletur; et quod ablatum fuerit a robusto, salvabitur. Eos vero, qui iudicaverunt te, ego iudicabo, et filios tuos ego salvabo.

26. Et cibabo hostes tuos carnibus suis; et quasi musto, sanguine suo inebriabuntur; et sciet omnis caro, quia ego Dominus salvans te, et redemptor tuus fortis Iacob.

Cap. L.

Synagogae reprobatio.

1. Haec dicit Dominus: Quis est hic liber repudii matris vestrae, quo dimisi eam? aut quis est creditor meus, cui vendidi vos? ecce! in iniquitatibus vestris venditi estis, et in sceleribus vestris dimisi matrem vestram.

2. Quia veni, et non erat vir; vocavi, et non erat, qui audiret *. Numquid abbreviata et parvula facta est manus mea, ut non possim redimere? aut non est in me virtus ad liberandum? Ecce! in increpatione mea desertum faciam mare, ponam flumina in siccum; computrescent pisces sine aqua, et morientur in siti. * c. 59, 1.

3. Induam coelos tenebris, et saccum ponam operimentum eorum.

4. Dominus dedit mihi linguam eruditam, ut sciam sustentare eum, qui lassus est verbo; erigit mane, mane erigit mihi aurem, ut audiam quasi magistrum.

5. Dominus Deus aperuit mihi aurem, ego autem non contradico; retrorsum non abii.

6. * Corpus meum dedi percutientibus, et genas meas vellentibus; faciem meam non averti ab increpantibus, et conspuentibus in me.

* Matth. 26, 67.

7. Dominus Deus auxiliator meus, ideo non sum confusus; ideo posui faciem meam ut petram durissimam, et scio, quoniam non confundar.

8. * Iuxta est, qui iustificat me, quis contradicet mihi? stemus simul, quis est adversarius meus? accedat ad me! * Rom. 8, 33.

9. Ecce! Dominus Deus auxiliator meus; quis est, qui condemnet me? Ecce! omnes quasi vestimentum conterentur, tinea comedet eos.

10. Quis ex vobis timens Dominum, audiens vocem servi sui? qui ambulavit in tenebris, et non est lumen ei, speret in nomine Domini, et innitatur super Deum suum.

11. Ecce! vos omnes accendentes ignem, accincti flammis, ambulate in lumine ignis vestri, et in flammis, quas succendistis; de manu mea factum est hoc vobis, in doloribus dormietis.

Cap. LI

Salus et lux orbis terrarum Messias.

1. Audite me, qui sequimini, quod iustum est, et quaeritis Dominum; attendite ad petram, unde excisi estis, et ad cavernam laci, de qua praecisi estis.

2. Attendite ad Abraham patrem vestrum, et ad Saram, quae peperit vos; quia unum vocavi eum, et benedixi ei, et multiplicavi eum.

3. Consolabitur ergo Dominus Sion, et consolabitur omnes ruinas eius; et ponet desertum eius quasi delicias, et solitudinem eius quasi hortum Domini. Gaudium et laetitia invenietur in ea, gratiarum actio et vox laudis.

4. Attendite ad me popule meus, et tribus mea me audite; * quia lex a me exiet, et iudicium meum in lucem populorum requiescet

* c. 2, 3.

5. Prope est iustus meus, egres-

sus est salvator meus, et brachia mea populos iudicabunt; me insulae expectabunt, et brachium meum sustinebunt.

6. Levate in coelum oculos vestros, et videte sub terra deorsum; quia coeli sicut fumus liquescent, et terra sicut vestimentum atteretur, et habitatores eius sicut haec interibunt; * salus autem mea in sempiternum erit, et iustitia mea non deficiet. * Ps. 36, 39.

7. Audite me, qui scitis iustum, populus meus * lex mea in corde eorum; nolite timere opprobrium hominum, et blasphemias eorum ne metuatis. * Ps. 36, 31.

8. Sicut enim vestimentum, sic comedet eos vermis; et sicut lanam, sic devorabit eos tinea; salus autem mea in sempiternum erit, et iustitia mea in generationes generationum.

9. Consurge, consurge, induere fortitudinem brachium Domini; consurge sicut in diebus antiquis, in generationibus saeculorum. Numquid non tu percussisti superbum, vulnerasti draconem?

10. * Numquid non tu siccasti mare, aquam abyssi vehementis; qui posuisti profundum maris viam, ut transirent liberati?
* Exod. 14, 21.

11. Et nunc, qui redempti sunt a Domino, revertentur, et venient in Sion laudantes, et laetitia sempiterna super capita eorum, gaudium et laetitiam tenebunt, fugiet dolor et gemitus.

12. Ego, ego ipse consolabor vos; quis tu, ut timeres ab homine mortali, et a filio hominis, qui quasi foenum, ita arescet?

13. Et oblitus es Domini factoris tui, qui tetendit coelos, et fundavit terram; et formidasti iugiter tota die a facie furoris eius, qui te tribulabat, et paraverat ad perdendum; ubi nunc est furor tribulantis?

14. Cito veniet gradiens ad aperiendum, et non interficiet usque ad internecionem, nec deficiet panis eius.

15. Ego autem sum Dominus Deus tuus, qui conturbo mare, et intumescunt fluctus eius; Dominus exercituum nomen meum.

16. * Posui verba mea in ore tuo, et in umbra manus meae protexi te, ut plantes coelos, et fundes terram; et dicas ad Sion: Populus meus es tu.
* c. 49, 2.

17. Elevare, elevare, consurge Ierusalem, quae bibisti de manu Domini calicem irae eius; usque ad fundum calicis soporis bibisti, et potasti usque ad faeces.

18. Non est, qui sustentet eam ex omnibus filiis, quos genuit; et non est, qui apprehendat manum eius ex omnibus filiis, quos enutrivit.

19. * Duo sunt, quae occurrerunt tibi; quis contristabitur super te? vastitas, et contritio, et fames, et gladius; quis consolabitur te?
* c. 47, 9.

20. Filii tui proiecti sunt, dormierunt in capite omnium viarum, sicut oryx illaqueatus; pleni indignatione Domini, increpatione Dei tui.

21. Idcirco audi hoc paupercula, et ebria non a vino.

22. Haec dicit dominator tuus Dominus, et Deus tuus, qui pugnabit pro populo suo: Ecce! tuli de manu tua calicem soporis, fundum calicis indignationis meae, non adiicies, ut bibas illum ultra.

23. Et ponam illum in manu eorum, qui te humiliaverunt, et dixerunt animae tuae: Incurvare, ut transeamus; et posuisti ut terram corpus tuum, et quasi viam transeuntibus.

CAP. LII.

Excitat omnes ad spem laetam Messiae futuri.

1. Consurge, consurge, induere fortitudine tua Sion, induere vestimentis gloriae tuae Ierusalem, civitas sancti; quia non adiiciet ultra, ut pertranseat per te incircumcisus et immundus.

2. Excutere de pulvere, consurge, sede Ierusalem! solve vincula colli tui captiva filia Sion!

3. Quia haec dicit Dominus: Gratis venumdati estis, et sine argento redimemini.

4. Quia haec dicit Dominus Deus,

6 יִשְׁעִי וּזְרֹעַי עַמִּים יִשְׁפֹּטוּ אֵלַי אִיִּים יְקַוּוּ וְאֶל־זְרֹעִי יְיַחֵלוּן׃ שְׂאוּ
לַשָּׁמַיִם עֵינֵיכֶם וְהַבִּיטוּ אֶל־הָאָרֶץ מִתַּחַת כִּי־שָׁמַיִם כֶּעָשָׁן נִמְלָחוּ
וְהָאָרֶץ כַּבֶּגֶד תִּבְלֶה וְיֹשְׁבֶיהָ כְּמוֹ־כֵן יְמוּתוּן וִישׁוּעָתִי לְעוֹלָם תִּהְיֶה
7 וְצִדְקָתִי לֹא תֵחָת׃ שִׁמְעוּ אֵלַי יֹדְעֵי צֶדֶק עַם תּוֹרָתִי בְלִבָּם אַל־
8 תִּירְאוּ חֶרְפַּת אֱנוֹשׁ וּמִגִּדֻּפֹתָם אַל־תֵּחָתּוּ׃ כִּי כַבֶּגֶד יֹאכְלֵם עָשׁ וְכַצֶּמֶר
9 יֹאכְלֵם סָס וְצִדְקָתִי לְעוֹלָם תִּהְיֶה וִישׁוּעָתִי לְדוֹר דּוֹרִים׃ עוּרִי עוּרִי
לִבְשִׁי־עֹז זְרוֹעַ יְהוָה עוּרִי כִּימֵי קֶדֶם דֹּרוֹת עוֹלָמִים הֲלוֹא אַתְּ־הִיא
י הַמַּחְצֶבֶת רַהַב מְחוֹלֶלֶת תַּנִּין׃ הֲלוֹא אַתְּ־הִיא הַמַּחֲרֶבֶת יָם מֵי תְּהוֹם
11 רַבָּה הַשָּׂמָה מַעֲמַקֵּי־יָם דֶּרֶךְ לַעֲבֹר גְּאוּלִים׃ וּפְדוּיֵי יְהוָה יְשׁוּבוּן
וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל־רֹאשָׁם שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּן נָסוּ
12 יָגוֹן וַאֲנָחָה׃ אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מְנַחֶמְכֶם מִי־אַתְּ וַתִּירְאִי מֵאֱנוֹשׁ
13 יָמוּת וּמִבֶּן־אָדָם חָצִיר יִנָּתֵן׃ וַתִּשְׁכַּח יְהוָה עֹשֶׂךָ נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיֹסֵד
אָרֶץ וַתְּפַחֵד תָּמִיד כָּל־הַיּוֹם מִפְּנֵי חֲמַת הַמֵּצִיק כַּאֲשֶׁר כּוֹנֵן לְהַשְׁחִית
14 וְאַיֵּה חֲמַת הַמֵּצִיק׃ מִהַר צֹעֶה לְהִפָּתֵחַ וְלֹא־יָמוּת לַשַּׁחַת וְלֹא יֶחְסַר
טו לַחְמוֹ׃ וְאָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ רֹגַע הַיָּם וַיֶּהֱמוּ גַּלָּיו יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃
16 וָאָשִׂם דְּבָרַי בְּפִיךָ וּבְצֵל יָדִי כִּסִּיתִיךָ לִנְטֹעַ שָׁמַיִם וְלִיסֹד אָרֶץ וְלֵאמֹר
17 לְצִיּוֹן עַמִּי אָתָּה׃ הִתְעוֹרְרִי הִתְעוֹרְרִי קוּמִי יְרוּשָׁלִַם אֲשֶׁר שָׁתִית
מִיַּד יְהוָה אֶת־כּוֹס חֲמָתוֹ אֶת־קֻבַּעַת כּוֹס הַתַּרְעֵלָה שָׁתִית מָצִית׃
18 אֵין־מְנַהֵל לָהּ מִכָּל־בָּנִים יָלָדָה וְאֵין מַחֲזִיק בְּיָדָהּ מִכָּל־בָּנִים גִּדֵּלָה׃
19 שְׁתַּיִם הֵנָּה קֹרְאֹתַיִךְ מִי יָנוּד לָךְ הַשֹּׁד וְהַשֶּׁבֶר וְהָרָעָב וְהַחֶרֶב מִי
כ אֲנַחֲמֵךְ׃ בָּנַיִךְ עֻלְּפוּ שָׁכְבוּ בְּרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת כְּתוֹא מִכְמָר הַמְלֵאִים
21 חֲמַת־יְהוָה גַּעֲרַת אֱלֹהָיִךְ׃ לָכֵן שִׁמְעִי־נָא זֹאת עֲנִיָּה וּשְׁכֻרַת וְלֹא מִיָּיִן׃
22 כֹּה־אָמַר אֲדֹנַיִךְ יְהוָה וֵאלֹהַיִךְ יָרִיב עַמּוֹ הִנֵּה לָקַחְתִּי מִיָּדֵךְ אֶת־
כּוֹס הַתַּרְעֵלָה אֶת־קֻבַּעַת כּוֹס חֲמָתִי לֹא־תוֹסִיפִי לִשְׁתּוֹתָהּ עוֹד׃
23 וְשַׂמְתִּיהָ בְּיַד מוֹגַיִךְ אֲשֶׁר־אָמְרוּ לְנַפְשֵׁךְ שְׁחִי וְנַעֲבֹרָה וַתָּשִׂימִי כָאָרֶץ
גֵּוֵךְ וְכַחוּץ לַעֹבְרִים׃

נב CAP. LII. נב

א עוּרִי עוּרִי לִבְשִׁי עֻזֵּךְ צִיּוֹן לִבְשִׁי ׀ בִּגְדֵי תִפְאַרְתֵּךְ יְרוּשָׁלִַם עִיר הַקֹּדֶשׁ
2 כִּי לֹא יוֹסִיף יָבֹא־בָךְ עוֹד עָרֵל וְטָמֵא׃ הִתְנַעֲרִי מֵעָפָר קוּמִי שְׁבִי
3 יְרוּשָׁלִָם הִתְפַּתְּחִי מוֹסְרֵי צַוָּארֵךְ שְׁבִיָּה בַּת־צִיּוֹן׃ כִּי־כֹה אָמַר
4 יְהוָה חִנָּם נִמְכַּרְתֶּם וְלֹא בְכֶסֶף תִּגָּאֵלוּ׃ כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה

LI. v. 12. הפטרת שופטים v. 13. הא׳ בקמץ v. 16. קמץ בז״ק
LII. v. 2. ׳תּוּ — ׳תִי ק׳

ה מִצְרַיִם יָרַד־עַמִּי בָרִאשֹׁנָה לָגוּר שָׁם וְאַשּׁוּר בְּאֶפֶס עֲשָׁקוֹ׃ וְעַתָּה מַה־
לִּי־פֹה נְאֻם־יְהוָה כִּי־לֻקַּח עַמִּי חִנָּם מֹשְׁלָו יְהֵילִילוּ נְאֻם־יְהוָה וְתָמִיד
6 כָּל־הַיּוֹם שְׁמִי מִנֹּאָץ׃ לָכֵן יֵדַע עַמִּי שְׁמִי לָכֵן בַּיּוֹם הַהוּא כִּי־אֲנִי־
7 הוּא הַמְדַבֵּר הִנֵּנִי׃ מַה־נָּאווּ עַל־הֶהָרִים רַגְלֵי מְבַשֵּׂר מַשְׁמִיעַ
8 שָׁלוֹם מְבַשֵּׂר טוֹב מַשְׁמִיעַ יְשׁוּעָה אֹמֵר לְצִיּוֹן מָלַךְ אֱלֹהָיִךְ׃ קוֹל
צֹפַיִךְ נָשְׂאוּ קוֹל יַחְדָּו יְרַנֵּנוּ כִּי עַיִן בְּעַיִן יִרְאוּ בְּשׁוּב יְהוָה צִיּוֹן׃
9 פִּצְחוּ רַנְּנוּ יַחְדָּו חָרְבוֹת יְרוּשָׁלִָם כִּי־נִחַם יְהוָה עַמּוֹ גָּאַל יְרוּשָׁלִָם׃
י חָשַׂף יְהוָה אֶת־זְרוֹעַ קָדְשׁוֹ לְעֵינֵי כָּל־הַגּוֹיִם וְרָאוּ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ
11 אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ׃ סוּרוּ סוּרוּ צְאוּ מִשָּׁם טָמֵא אַל־תִּגָּעוּ צְאוּ
12 מִתּוֹכָהּ הִבָּרוּ נֹשְׂאֵי כְּלֵי יְהוָה׃ כִּי לֹא בְחִפָּזוֹן תֵּצֵאוּ וּבִמְנוּסָה לֹא
13 תֵלֵכוּן כִּי־הֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם יְהוָה וּמְאַסִּפְכֶם אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ הִנֵּה יַשְׂכִּיל
14 עַבְדִּי יָרוּם וְנִשָּׂא וְגָבַהּ מְאֹד׃ כַּאֲשֶׁר שָׁמְמוּ עָלֶיךָ רַבִּים כֵּן־מִשְׁחַת
טו מֵאִישׁ מַרְאֵהוּ וְתֹאֲרוֹ מִבְּנֵי אָדָם׃ כֵּן יַזֶּה גּוֹיִם רַבִּים עָלָיו יִקְפְּצוּ
מְלָכִים פִּיהֶם כִּי אֲשֶׁר לֹא־סֻפַּר לָהֶם רָאוּ וַאֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ הִתְבּוֹנָנוּ׃

CAP. LIII. נג — נג

א 2 מִי הֶאֱמִין לִשְׁמֻעָתֵנוּ וּזְרוֹעַ יְהוָה עַל־מִי נִגְלָתָה׃ וַיַּעַל כַּיּוֹנֵק לְפָנָיו
וְכַשֹּׁרֶשׁ מֵאֶרֶץ צִיָּה לֹא־תֹאַר לוֹ וְלֹא הָדָר וְנִרְאֵהוּ וְלֹא־מַרְאֶה
3 וְנֶחְמְדֵהוּ׃ נִבְזֶה וַחֲדַל אִישִׁים אִישׁ מַכְאֹבוֹת וִידוּעַ חֹלִי וּכְמַסְתֵּר
4 פָּנִים מִמֶּנּוּ נִבְזֶה וְלֹא חֲשַׁבְנֻהוּ׃ אָכֵן חֳלָיֵנוּ הוּא נָשָׂא וּמַכְאֹבֵינוּ
ה סְבָלָם וַאֲנַחְנוּ חֲשַׁבְנֻהוּ נָגוּעַ מֻכֵּה אֱלֹהִים וּמְעֻנֶּה׃ וְהוּא מְחֹלָל
מִפְּשָׁעֵנוּ מְדֻכָּא מֵעֲוֺנֹתֵינוּ מוּסַר שְׁלוֹמֵנוּ עָלָיו וּבַחֲבֻרָתוֹ נִרְפָּא־לָנוּ׃
6 כֻּלָּנוּ כַּצֹּאן תָּעִינוּ אִישׁ לְדַרְכּוֹ פָּנִינוּ וַיהוָה הִפְגִּיעַ בּוֹ אֵת עֲוֺן כֻּלָּנוּ׃
7 נִגַּשׂ וְהוּא נַעֲנֶה וְלֹא יִפְתַּח־פִּיו כַּשֶּׂה לַטֶּבַח יוּבָל וּכְרָחֵל לִפְנֵי גֹזְזֶיהָ
8 נֶאֱלָמָה וְלֹא יִפְתַּח פִּיו׃ מֵעֹצֶר וּמִמִּשְׁפָּט לֻקָּח וְאֶת־דּוֹרוֹ מִי יְשׂוֹחֵחַ
9 כִּי נִגְזַר מֵאֶרֶץ חַיִּים מִפֶּשַׁע עַמִּי נֶגַע לָמוֹ׃ וַיִּתֵּן אֶת־רְשָׁעִים קִבְרוֹ
י וְאֶת־עָשִׁיר בְּמֹתָיו עַל לֹא־חָמָס עָשָׂה וְלֹא מִרְמָה בְּפִיו׃ וַיהוָה חָפֵץ
דַּכְּאוֹ הֶחֱלִי אִם־תָּשִׂים אָשָׁם נַפְשׁוֹ יִרְאֶה זֶרַע יַאֲרִיךְ יָמִים וְחֵפֶץ
11 יְהוָה בְּיָדוֹ יִצְלָח׃ מֵעֲמַל נַפְשׁוֹ יִרְאֶה יִשְׂבָּע בְּדַעְתּוֹ יַצְדִּיק צַדִּיק
12 עַבְדִּי לָרַבִּים וַעֲוֺנֹתָם הוּא יִסְבֹּל׃ לָכֵן אֲחַלֶּק־לוֹ בָרַבִּים וְאֶת־עֲצוּמִים

LII. v. 5. לָיו ק' — v. 10. קמץ בז"ק — LIII. v. 4. נ"א הוּא
v. 7. קמץ בז"ק : נ"א לָמָּה — v. 8. קמץ בז"ק : נ"א לַמָּוֶת — v. 9. נ"א בְּ
v. 11. קמץ בז"ק

* In Aegyptum descendit populus meus in principio, ut colonus esset ibi; et Assur absque ulla causa calumniatus est eum.
* Gen. 46, 6.

5. Et numquid mihi est hic, dicit Dominus, quoniam ablatus est populus meus gratis? Dominatores eius inique agunt, dicit Dominus, * et iugiter tota die nomen meum blasphematur.
* Ezech. 36, 20. Rom. 2, 24.

6. Propter hoc sciet populus meus nomen meum in die illa; quia ego ipse, qui loquebar, ecce! adsum.

7. * Quam pulchri super montes pedes annunciantis et praedicantis pacem; annunciantis bonum, praedicantis salutem, dicentis Sion: Regnabit Deus tuus!
* Nah. 1, 15. Rom. 10, 15.

8. Vox speculatorum tuorum; levaverunt vocem, simul laudabunt; quia oculo ad oculum videbunt, cum converterit Dominus Sion.

9. Gaudete, et laudate simul deserta Ierusalem; quia consolatus est Dominus populum suum, redemit Ierusalem.

10. Paravit Dominus brachium sanctum suum in oculis omnium gentium; * et videbunt omnes fines terrae salutare Dei nostri.
* Ps 97, 3.

11. Recedite, recedite, exite inde, * pollutum nolite tangere! exite de medio eius, mundamini, qui fertis vasa Domini! * 2 Cor. 6, 17.

12. Quoniam non in tumultu exibitis, nec in fuga properabitis; praecedet enim vos Dominus, et congregabit vos Deus Israël.

13. Ecce intelliget servus meus, exaltabitur, et elevabitur, et sublimis erit valde.

14. Sicut obstupuerunt super te multi, sic inglorius erit inter viros aspectus eius, et forma eius inter filios hominum.

15. Iste asperget gentes multas, super ipsum continebunt reges os suum; * quia quibus non est narratum de eo, viderunt; et qui non audierunt, contemplati sunt.
* Rom. 15, 21

Cap. LIII.

Prophetia de passione et morte Christi.

1. * Quis credidit auditui nostro? et brachium Domini cui revelatum est? * Luc. 23, 29. Gal. 4, 27.

2. Et ascendet sicut virgultum coram eo, et sicut radix de terra sitienti; non est species ei; neque decor; et vidimus eum, et non erat aspectus, et desideravimus eum;

3. * despectum, et novissimum virorum, virum dolorum, et scientem infirmitatem; et quasi absconditus vultus eius et despectus, unde nec reputavimus eum.
* Marc. 9, 11.

4. * Vere languores nostros ipse tulit, et dolores nostros ipse portavit; et nos putavimus eum quasi leprosum, et percussum a Deo et humiliatum. * Matth. 8, 17.

5. * Ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras, attritus est propter scelera nostra; disciplina pacis nostrae super eum, et livore eius sanati sumus.
* 1 Cor. 15, 3.

6. Omnes nos quasi oves erravimus, unusquisque in viam suam declinavit; et posuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrum.

7. Oblatus est, quia ipse voluit, et non aperuit os suum; sicut ovis ad occisionem ducetur, et quasi agnus coram tondente se obmutescet, * et non aperiet os suum.
* Matth. 26, 63. Act. 8, 32.

8. De angustia, et de iudicio sublatus est; generationem eius quis enarrabit? quia abscissus est de terra viventium; propter scelus populi mei percussi eum.

9. Et dabit impios pro sepultura, et divitem pro morte sua; * eo quod iniquitatem non fecerit, neque dolus fuerit in ore eius.
* 1 Petr. 2, 22. 1 Ioh 3, 5.

10. Et Dominus voluit conterere eum in infirmitate; si posuerit pro peccato animam suam, videbit semen longaevum, et voluntas Domini in manu eius dirigetur.

11. Pro eo, quod laboravit anima eius, videbit et saturabitur; in scientia sua iustificabit ipse iustus servus meus multos, et iniquitates eorum ipse portabit.

12. Ideo dispertiam ei plurimos,

et fortium dividet spolia, pro eo, quod tradidit in mortem animam suam, * et cum sceleratis reputatus est; et ipse peccata multorum tulit, † et pro transgressoribus rogavit.
* Marc. 15, 28. Luc. 22, 37. † Luc. 23, 34.

CAP. LIV.

Ecclesiae gloria et gaudium.

1. * Lauda sterilis, quae non paris; decanta laudem, et hinni, quae non pariebas; quoniam multi filii desertae magis, quam eius, quae habet virum, dicit Dominus.
* Luc. 23, 29. Gal. 4, 27.

2. Dilata locum tentorii tui, et pelles tabernaculorum tuorum extende, ne parcas; longos fac funiculos tuos, et clavos tuos consolida.

3. Ad dexteram enim, et ad laevam penetrabis; et semen tuum gentes haereditabit, et civitates desertas inhabitabit.

4. Noli timere, quia non confunderis, neque erubesces; non enim te pudebit, quia confusionis adolescentiae tuae oblivisceris, et opprobrii viduitatis tuae non recordaberis amplius.

5. * Quia dominabitur tui, qui fecit te, Dominus exercituum nomen eius; et redemptor tuus sanctus Israël, Deus omnis terrae vocabitur.
* Luc. 1, 32.

6. Quia ut mulierem derelictam et moerentem spiritu vocavit te Dominus, et uxorem ab adolescentia abiectam, dixit Deus tuus.

7. Ad punctum in modico dereliqui te, et in miserationibus magnis congregabo te.

8. In momento indignationis abscondi faciem meam parumper a te, et in misericordia sempiterna misertus sum tui, dixit redemptor tuus Dominus.

9. * Sicut in diebus Noë istud mihi est, cui iuravi, ne inducerem aquas Noë ultra supra terram; sic iuravi, ut non irascar tibi, et non increpem te. * Gen. 9, 15.

10. Montes enim commovebuntur, et colles contremiscent; misericordia autem mea non recedet a te, et foedus pacis meae non movebitur, dixit miserator tuus Dominus.

11. Paupercula tempestate convulsa, absque ulla consolatione. Ecce! ego sternam per ordinem lapides tuos, et fundabo te in sapphiris,

12. et ponam iaspidem propugnacula tua; et portas tuas in lapides sculptos, et omnes terminos tuos in lapides desiderabiles.

13. * Universos filios tuos doctos a Domino; et multitudinem pacis filiis tuis.
* Ioh. 6, 45.

14. Et in iustitia fundaberis; recede procul a calumnia, quia non timebis; et a pavore, quia non appropinquabit tibi.

15. Ecce! accola veniet, qui non erat mecum, advena quondam tuus adiungetur tibi.

16. Ecce! ego creavi fabrum sufflantem in igne prunas, et proferentem vas in opus suum, et ego creavi interfectorem ad disperdendum.

17. Omne vas, quod fictum est contra te, non dirigetur; et omnem linguam resistentem tibi in iudicio, iudicabis. Haec est haereditas servorum Domini, et iustitia eorum apud me, dicit Dominus.

CAP. LV.

Omnes ad veram fidem invitantur. Dona coelestia promittuntur.

1. * Omnes sitientes venite ad aquas; et qui non habetis argentum, properate, emite, et comedite; venite, emite absque argento, et absque ulla commutatione vinum et lac.
* Eccl. 51, 33.

2. Quare appenditis argentum non in panibus, et laborem vestrum non in saturitate? Audite audientes me, et comedite bonum, et delectabitur in crassitudine anima vestra.

3. Inclinate aurem vestram, et venite ad me; audite, et vivet anima vestra, et feriam vobiscum pactum sempiternum, * misericordias David fideles.
* Act. 13, 35.

4. Ecce! testem populis dedi

יְחַלֵּק שָׁלָל תַּחַת אֲשֶׁר הֶעֱרָה לַמָּוֶת נַפְשׁוֹ וְאֶת־פֹּשְׁעִים נִמְנָה וְהוּא
חֵטְא־רַבִּים נָשָׂא וְלַפֹּשְׁעִים יַפְגִּיעַ׃

נד Cap. LIV. נד

א רָנִּי עֲקָרָה לֹא יָלָדָה פִּצְחִי רִנָּה וְצַהֲלִי לֹא־חָלָה כִּי־רַבִּים בְּנֵי־שׁוֹמֵמָה
2 מִבְּנֵי בְעוּלָה אָמַר יְהוָה׃ הַרְחִיבִי ׀ מְקוֹם אָהֳלֵךְ וִירִיעוֹת מִשְׁכְּנוֹתַיִךְ
3 יַטּוּ אַל־תַּחְשֹׂכִי הַאֲרִיכִי מֵיתָרַיִךְ וִיתֵדֹתַיִךְ חַזֵּקִי׃ כִּי־יָמִין וּשְׂמֹאול
4 תִּפְרֹצִי וְזַרְעֵךְ גּוֹיִם יִירָשׁ וְעָרִים נְשַׁמּוֹת יוֹשִׁיבוּ׃ אַל־תִּירְאִי כִּי־לֹא
תֵבוֹשִׁי וְאַל־תִּכָּלְמִי כִּי־לֹא תַחְפִּירִי כִּי בֹשֶׁת עֲלוּמַיִךְ תִּשְׁכָּחִי וְחֶרְפַּת
ה אַלְמְנוּתַיִךְ לֹא תִזְכְּרִי־עוֹד׃ כִּי בֹעֲלַיִךְ עֹשַׂיִךְ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ
6 וְגֹאֲלֵךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל אֱלֹהֵי כָל־הָאָרֶץ יִקָּרֵא׃ כִּי־כְאִשָּׁה עֲזוּבָה
וַעֲצוּבַת רוּחַ קְרָאָךְ יְהוָה וְאֵשֶׁת נְעוּרִים כִּי תִמָּאֵס אָמַר אֱלֹהָיִךְ׃
8 7 בְּרֶגַע קָטֹן עֲזַבְתִּיךְ וּבְרַחֲמִים גְּדֹלִים אֲקַבְּצֵךְ׃ בְּשֶׁצֶף קֶצֶף הִסְתַּרְתִּי
9 פָנַי רֶגַע מִמֵּךְ וּבְחֶסֶד עוֹלָם רִחַמְתִּיךְ אָמַר גֹּאֲלֵךְ יְהוָה׃ כִּי־מֵי
נֹחַ זֹאת לִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי מֵעֲבֹר מֵי־נֹחַ עוֹד עַל־הָאָרֶץ כֵּן נִשְׁבַּעְתִּי
י מִקְּצֹף עָלַיִךְ וּמִגְּעָר־בָּךְ׃ כִּי הֶהָרִים יָמוּשׁוּ וְהַגְּבָעוֹת תְּמוּטֶינָה וְחַסְדִּי
מֵאִתֵּךְ לֹא־יָמוּשׁ וּבְרִית שְׁלוֹמִי לֹא תָמוּט אָמַר מְרַחֲמֵךְ יְהוָה׃
1 עֲנִיָּה סֹעֲרָה לֹא נֻחָמָה הִנֵּה אָנֹכִי מַרְבִּיץ בַּפּוּךְ אֲבָנַיִךְ וִיסַדְתִּיךְ
12 בַּסַּפִּירִים׃ וְשַׂמְתִּי כַּדְכֹד שִׁמְשֹׁתַיִךְ וּשְׁעָרַיִךְ לְאַבְנֵי אֶקְדָּח וְכָל־גְּבוּלֵךְ
13 14 לְאַבְנֵי־חֵפֶץ׃ וְכָל־בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְהוָה וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ׃ בִּצְדָקָה
תִּכּוֹנָנִי רַחֲקִי מֵעֹשֶׁק כִּי־לֹא תִירָאִי וּמִמְּחִתָּה כִּי לֹא־תִקְרַב אֵלָיִךְ׃
טו 16 הֵן גּוֹר יָגוּר אֶפֶס מֵאוֹתִי מִי־גָר אִתָּךְ עָלַיִךְ יִפּוֹל׃ הִן אָנֹכִי בָּרָאתִי
חָרָשׁ נֹפֵחַ בְּאֵשׁ פֶּחָם וּמוֹצִיא כְלִי לְמַעֲשֵׂהוּ וְאָנֹכִי בָּרָאתִי מַשְׁחִית
17 לְחַבֵּל׃ כָּל־כְּלִי יוּצַר עָלַיִךְ לֹא יִצְלָח וְכָל־לָשׁוֹן תָּקוּם־אִתָּךְ לַמִּשְׁפָּט
תַּרְשִׁיעִי זֹאת נַחֲלַת עַבְדֵי יְהוָה וְצִדְקָתָם מֵאִתִּי נְאֻם־יְהוָה׃

נה Cap. LV. נה

א הוֹי כָּל־צָמֵא לְכוּ לַמַּיִם וַאֲשֶׁר אֵין־לוֹ כָּסֶף לְכוּ שִׁבְרוּ וֶאֱכֹלוּ וּלְכוּ
2 שִׁבְרוּ בְּלוֹא־כֶסֶף וּבְלוֹא מְחִיר יַיִן וְחָלָב׃ לָמָּה תִשְׁקְלוּ־כֶסֶף בְּלוֹא־
לֶחֶם וִיגִיעֲכֶם בְּלוֹא לְשָׂבְעָה שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ אֵלַי וְאִכְלוּ־טוֹב וְתִתְעַנַּג
3 בַּדֶּשֶׁן נַפְשְׁכֶם׃ הַטּוּ אָזְנְכֶם וּלְכוּ אֵלַי שִׁמְעוּ וּתְחִי נַפְשְׁכֶם וְאֶכְרְתָה
4 לָכֶם בְּרִית עוֹלָם חַסְדֵי דָוִד הַנֶּאֱמָנִים׃ הֵן עֵד לְאוּמִּים נְתַתִּיו נָגִיד

---

v. 1. LIV. הפטרת נח וגם הפטרת כי תצא   v. 3 קמץ בז"ק   v. 9. נ"א
כִּימֵי   v. 10. ע"כ   v. 11. הפטרת ראה   v. 16. הֵן — הִנֵּה ק'
v. 17. קמץ בז"ק   LV. v. 4 דגש אחר שורק

ה וּמְצַוֵּה לְאֻמִּים׃ הֵן גּוֹי לֹא־תֵדַע תִּקְרָא וְגוֹי לֹא־יְדָעוּךָ אֵלֶיךָ יָרוּצוּ
6 לְמַעַן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל כִּי פֵאֲרָךְ׃ דִּרְשׁוּ יְהוָה בְּהִמָּצְאוֹ
7 קְרָאֻהוּ בִּהְיוֹתוֹ קָרוֹב׃ יַעֲזֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ וְאִישׁ אָוֶן מַחְשְׁבֹתָיו וְיָשֹׁב
8 אֶל־יְהוָה וִירַחֲמֵהוּ וְאֶל־אֱלֹהֵינוּ כִּי־יַרְבֶּה לִסְלוֹחַ׃ כִּי לֹא מַחְשְׁבוֹתַי
9 מַחְשְׁבוֹתֵיכֶם וְלֹא דַרְכֵיכֶם דְּרָכָי נְאֻם יְהוָה׃ כִּי־גָבְהוּ שָׁמַיִם מֵאָרֶץ
י כֵּן גָּבְהוּ דְרָכַי מִדַּרְכֵיכֶם וּמַחְשְׁבֹתַי מִמַּחְשְׁבֹתֵיכֶם׃ כִּי כַּאֲשֶׁר יֵרֵד
הַגֶּשֶׁם וְהַשֶּׁלֶג מִן־הַשָּׁמַיִם וְשָׁמָּה לֹא יָשׁוּב כִּי אִם־הִרְוָה אֶת־הָאָרֶץ
11 וְהוֹלִידָהּ וְהִצְמִיחָהּ וְנָתַן זֶרַע לַזֹּרֵעַ וְלֶחֶם לָאֹכֵל׃ כֵּן יִהְיֶה דְבָרִי
אֲשֶׁר יֵצֵא מִפִּי לֹא־יָשׁוּב אֵלַי רֵיקָם כִּי אִם־עָשָׂה אֶת־אֲשֶׁר חָפַצְתִּי
12 וְהִצְלִיחַ אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּיו׃ כִּי־בְשִׂמְחָה תֵצֵאוּ וּבְשָׁלוֹם תּוּבָלוּן הֶהָרִים
13 וְהַגְּבָעוֹת יִפְצְחוּ לִפְנֵיכֶם רִנָּה וְכָל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה יִמְחֲאוּ־כָף׃ תַּחַת
הַנַּעֲצוּץ יַעֲלֶה בְרוֹשׁ תַּחַת הַסִּרְפַּד יַעֲלֶה הֲדַס וְהָיָה לַיהוָה לְשֵׁם
לְאוֹת עוֹלָם לֹא יִכָּרֵת׃

CAP. LVI. נו　　　נו

א כֹּה אָמַר יְהוָה שִׁמְרוּ מִשְׁפָּט וַעֲשׂוּ צְדָקָה כִּי־קְרוֹבָה יְשׁוּעָתִי לָבוֹא
2 וְצִדְקָתִי לְהִגָּלוֹת׃ אַשְׁרֵי אֱנוֹשׁ יַעֲשֶׂה־זֹּאת וּבֶן־אָדָם יַחֲזִיק בָּהּ
3 שֹׁמֵר שַׁבָּת מֵחַלְּלוֹ וְשֹׁמֵר יָדוֹ מֵעֲשׂוֹת כָּל־רָע׃ וְאַל־יֹאמַר בֶּן־הַנֵּכָר
הַנִּלְוָה אֶל־יְהוָה לֵאמֹר הַבְדֵּל יַבְדִּילַנִי יְהוָה מֵעַל עַמּוֹ וְאַל־יֹאמַר
4 הַסָּרִיס הֵן אֲנִי עֵץ יָבֵשׁ׃ כִּי־כֹה ׀ אָמַר יְהוָה לַסָּרִיסִים אֲשֶׁר יִשְׁמְרוּ
ה אֶת־שַׁבְּתוֹתַי וּבָחֲרוּ בַּאֲשֶׁר חָפָצְתִּי וּמַחֲזִיקִים בִּבְרִיתִי׃ וְנָתַתִּי לָהֶם
בְּבֵיתִי וּבְחוֹמֹתַי יָד וָשֵׁם טוֹב מִבָּנִים וּמִבָּנוֹת שֵׁם עוֹלָם אֶתֶּן־לוֹ אֲשֶׁר
6 לֹא יִכָּרֵת׃ וּבְנֵי הַנֵּכָר הַנִּלְוִים עַל־יְהוָה לְשָׁרְתוֹ וּלְאַהֲבָה אֶת־שֵׁם
יְהוָה לִהְיוֹת לוֹ לַעֲבָדִים כָּל־שֹׁמֵר שַׁבָּת מֵחַלְּלוֹ וּמַחֲזִיקִים בִּבְרִיתִי׃
7 וַהֲבִיאוֹתִים אֶל־הַר קָדְשִׁי וְשִׂמַּחְתִּים בְּבֵית תְּפִלָּתִי עוֹלֹתֵיהֶם
וְזִבְחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל־מִזְבְּחִי כִּי בֵיתִי בֵּית־תְּפִלָּה יִקָּרֵא לְכָל־הָעַמִּים׃
8 נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה מְקַבֵּץ נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד אֲקַבֵּץ עָלָיו לְנִקְבָּצָיו׃
9 י כֹּל חַיְתוֹ שָׂדָי אֵתָיוּ לֶאֱכֹל כָּל־חַיְתוֹ בַּיָּעַר׃ צֹפָו עִוְרִים כֻּלָּם לֹא
11 יָדָעוּ כֻּלָּם כְּלָבִים אִלְּמִים לֹא יוּכְלוּ לִנְבֹּחַ הֹזִים שֹׁכְבִים אֹהֲבֵי לָנוּם׃
12 וְהַכְּלָבִים עַזֵּי־נֶפֶשׁ לֹא יָדְעוּ שָׂבְעָה וְהֵמָּה רֹעִים לֹא יָדְעוּ הָבִין כֻּלָּם
13 לְדַרְכָּם פָּנוּ אִישׁ לְבִצְעוֹ מִקָּצֵהוּ׃ אֵתָיוּ אֶקְחָה־יַיִן וְנִסְבְּאָה שֵׁכָר
וְהָיָה כָזֶה יוֹם מָחָר גָּדוֹל יֶתֶר מְאֹד׃

LV. v. 5. ע״כ　v. 6. הפטרת וילך כמנהג האשכנזים　v. 13. תַחַת — וְתַחַת ק׳׃ נ״א הֲדַס. LVI. v. 8. ע״כ　v. 10. צֹפָיו ק׳　v. 10. נ״א ח

eum, ducem ac praeceptorem gentibus.

5. Ecce! gentem, quam nesciebas, vocabis; et gentes, quae te non cognoverunt, ad te current propter Dominum Deum tuum, et sanctum Israël, quia glorificavit te.

6. Quaerite Dominum, dum inveniri potest; invocate eum, dum prope est.

7. Derelinquat impius viam suam, et vir iniquus cogitationes suas, et revertatur ad Dominum, et miserebitur eius, et ad Deum nostrum; quoniam multus est ad ignoscendum.

8. Non enim cogitationes meae, cogitationes vestrae; neque viae vestrae, viae meae, dicit Dominus.

9. Quia sicut exaltantur coeli a terra, sic exaltatae sunt viae meae a viis vestris, et cogitationes meae a cogitationibus vestris.

10. Et quomodo descendit imber, et nix de coelo, et illuc ultra non revertitur, sed inebriat terram, et infundit eam, et germinare eam facit, et dat semen serenti, et panem comedenti;

11. sic erit verbum meum, quod egredietur de ore meo; non revertetur ad me vacuum, sed faciet, quaecumque volui, et prosperabitur in his, ad quae misi illud.

12. Quia in laetitia egrediemini, et in pace deducemini; montes et colles cantabunt coram vobis laudem, et omnia ligna regionis plaudent manu.

13. Pro saliunca ascendet abies, et pro urtica crescet myrtus; et erit Dominus nominatus in signum aeternum, quod non auferetur.

Cap. LVI.

Adhortatio ad pietatem. Increpatio malorum pastorum.

1. * Haec dicit Dominus: Custodite iudicium, et facite iustitiam; quia iuxta est salus mea, ut veniat, et iustitia mea, ut reveletur.

* Sap. 1, 1.

2. Beatus vir, qui facit hoc, et filius hominis, qui apprehendet istud; custodiens sabbatum, ne polluat illud, custodiens manus suas, ne faciat omne malum.

3. Et non dicat filius advenae, qui adhaeret Domino, dicens: Separatione dividet me Dominus a populo suo; et non dicat Eunuchus: Ecce! ego lignum aridum.

4. Quia haec dicit Dominus Eunuchis: Qui custodierint sabbata mea, et elegerint, quae ego volui, et tenuerint foedus meum;

5. dabo eis in domo mea, et in muris meis locum, et nomen melius a filiis et filiabus; nomen sempiternum dabo eis, quod non peribit.

6. Et filios advenae, qui adhaerent Domino, ut colant eum, et diligant nomen eius, ut sint ei in servos; omnem custodientem sabbatum, ne polluat illud, et tenentem foedus meum;

7. adducam eos in montem sanctum meum, et laetificabo eos in domo orationis meae; holocausta eorum, et victimae eorum, placebunt mihi super altari meo; * quia domus mea, domus orationis vocabitur cunctis populis.

* Ier. 7, 11. Matth. 21, 13. Marc. 11, 17. Luc. 19, 46.

8. Ait Dominus Deus, * qui congregat dispersos Israël: Adhuc congregabo ad eum congregatos eius.

* Ioh. 11, 52.

9. Omnes bestiae agri venite ad devorandum, universae bestiae saltus.

10. Speculatores eius caeci omnes, nescierunt universi; canes muti non valentes latrare, videntes vana, dormientes, et amantes somnia.

11. Et canes impudentissimi nescierunt saturitatem; ipsi pastores ignoraverunt intelligentiam; omnes in viam suam declinaverunt, * unusquisque ad avaritiam suam, a summo usque ad novissimum.

* Ier. 6, 13. 8, 10.

12. Venite, sumamus vinum, et impleamur ebrietate; et erit sicut hodie, sic et cras, et multo amplius.

CAP. LVII.

Obiurgantur impii; conversis pax et consolatio annunciantur.

1. Iustus perit, et non est, qui recogitet in corde suo; et viri misericordiae colliguntur, quia non est, qui intelligat; a facie enim malitiae collectus est iustus.

2. Veniat pax, requiescat in cubili suo, qui ambulavit in directione sua.

3. Vos autem accedite huc filii auguratricis; semen adulteri, et fornicariae.

4. Super quem lusistis? super quem dilatastis os, et eiecistis linguam? numquid non vos filii scelesti, semen mendax?

5. Qui consolamini in diis subter omne lignum frondosum, immolantes parvulos in torrentibus, subter eminentes petras?

6. In partibus torrentis pars tua, haec est sors tua; et ipsis effudisti libamen, obtulisti sacrificium; numquid super his non indignabor?

7. Super montem excelsum et sublimem posuisti cubile tuum, et illuc ascendisti, ut immolares hostias.

8. Et post ostium, et retro postem posuisti memoriale tuum; quia iuxta me discooperuisti, et suscepisti adulterum; dilatasti cubile tuum, et pepigisti cum eis foedus; dilexisti stratum eorum manu aperta.

9. Et ornasti te regi unguento, et multiplicasti pigmenta tua. Misisti legatos tuos procul, et humiliata es usque ad inferos.

10. In multitudine viae tuae laborasti; non dixisti: Quiescam! vitam manus tuae invenisti, propterea non rogasti.

11. Pro quo solicita timuisti, quia mentita es, et mei non es recordata, neque cogitasti in corde tuo? quia ego tacens, et quasi non videns, et mei oblita es.

12. Ego annunciabo iustitiam tuam, et opera tua non proderunt tibi.

13. Cum clamaveris, liberent te congregati tui, et omnes eos auferet ventus, tollet aura; qui autem fiduciam habet mei, haereditabit terram, et possidebit montem sanctum meum.

14. Et dicam: * Viam facite, praebete iter, declinate de semita, auferte offendicula de via populi mei!

* c. 62, 10

15. Quia haec dicit excelsus, et sublimis habitans aeternitatem; et sanctum nomen eius in excelso et in sancto habitans, et cum contrito et humili spiritu; ut vivificet spiritum humilium, et vivificet cor contritorum.

16. Non enim in sempiternum litigabo, neque usque ad finem irascar; quia spiritus a facie mea egredietur, et flatus ego faciam.

17. Propter iniquitatem avaritiae eius iratus sum, et percussi eum; abscondi a te faciem meam, et indignatus sum; et abiit vagus in via cordis sui.

18. Vias eius vidi, et sanavi eum, et reduxi eum, et reddidi consolationes ipsi, et lugentibus eius.

19. Creavi fructum labiorum pacem, pacem ei, qui longe est, et qui prope, dixit Dominus, et sanavi eum.

20. Impii autem quasi mare fervens, quod quiescere non potest, et redundant fluctus eius in conculcationem et lutum.

21. * Non est pax impiis, dicit Dominus Deus.

* c. 48, 22.

CAP. LVIII.

Reprehenditur hypocrisis; vera virtus praedicatur.

1. Clama, ne cesses, quasi tuba exalta vocem tuam, et annuncia populo meo scelera eorum, et domui Iacob peccata eorum.

2. Me etenim de die in diem quaerunt et scire vias meas volunt; quasi gens, quae iustitiam fecerit, et iudicium Dei sui non dereliquerit; rogant me iudicia iustitiae; appropinquare Deo volunt.

3. Quare ieiunavimus, et non aspexisti; humiliavimus animas no-

Cap. LVII. נז

נז

הַצַּדִּיק אָבָד וְאֵין אִישׁ שָׂם עַל־לֵב וְאַנְשֵׁי־חֶסֶד נֶאֱסָפִים בְּאֵין מֵבִין א
כִּי־מִפְּנֵי הָרָעָה נֶאֱסַף הַצַּדִּיק׃ יָבוֹא שָׁלוֹם יָנוּחוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם הֹלֵךְ 2
נְכֹחוֹ׃ וְאַתֶּם קִרְבוּ־הֵנָּה בְּנֵי עֹנְנָה זֶרַע מְנָאֵף וַתִּזְנֶה׃ עַל־מִי תִּתְעַנָּגוּ 3 4
עַל־מִי תַּרְחִיבוּ פֶה תַּאֲרִיכוּ לָשׁוֹן הֲלוֹא־אַתֶּם יִלְדֵי־פֶשַׁע זֶרַע שָׁקֶר׃
הַנֵּחָמִים בָּאֵלִים תַּחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן שֹׁחֲטֵי הַיְלָדִים בַּנְּחָלִים תַּחַת סְעִפֵי ה
הַסְּלָעִים׃ בְּחַלְּקֵי־נַחַל חֶלְקֵךְ הֵם הֵם גּוֹרָלֵךְ גַּם־לָהֶם שָׁפַכְתְּ נֶסֶךְ 6
הֶעֱלִית מִנְחָה הַעַל אֵלֶּה אֶנָּחֵם׃ עַל הַר־גָּבֹהַּ וְנִשָּׂא שַׂמְתְּ מִשְׁכָּבֵךְ גַּם־ 7
שָׁם עָלִית לִזְבֹּחַ זָבַח׃ וְאַחַר הַדֶּלֶת וְהַמְּזוּזָה שַׂמְתְּ זִכְרוֹנֵךְ כִּי מֵאִתִּי 8
גִּלִּית וַתַּעֲלִי הִרְחַבְתְּ מִשְׁכָּבֵךְ וַתִּכְרָת־לָךְ מֵהֶם אָהַבְתְּ מִשְׁכָּבָם יָד
חָזִית׃ וַתָּשֻׁרִי לַמֶּלֶךְ בַּשֶּׁמֶן וַתַּרְבִּי רִקֻּחָיִךְ וַתְּשַׁלְּחִי צִרַיִךְ עַד־ 9
מֵרָחֹק וַתַּשְׁפִּילִי עַד־שְׁאוֹל׃ בְּרֹב דַּרְכֵּךְ יָגַעַתְּ לֹא אָמַרְתְּ נוֹאָשׁ חַיַּת י
יָדֵךְ מָצָאת עַל־כֵּן לֹא חָלִית׃ וְאֶת־מִי דָּאַגְתְּ וַתִּירְאִי כִּי תְכַזֵּבִי וְאוֹתִי 11
לֹא זָכַרְתְּ לֹא־שַׂמְתְּ עַל־לִבֵּךְ הֲלֹא אֲנִי מַחְשֶׁה וּמֵעֹלָם וְאוֹתִי לֹא
תִירָאִי׃ אֲנִי אַגִּיד צִדְקָתֵךְ וְאֶת־מַעֲשַׂיִךְ וְלֹא יוֹעִילוּךְ׃ בְּזַעֲקֵךְ יַצִּילֻךְ 12 13
קִבּוּצַיִךְ וְאֶת־כֻּלָּם יִשָּׂא־רוּחַ יִקַּח־הָבֶל וְהַחוֹסֶה בִי יִנְחַל־אֶרֶץ וְיִירַשׁ
הַר־קָדְשִׁי׃ וְאָמַר סֹלּוּ־סֹלּוּ פַּנּוּ־דָרֶךְ הָרִימוּ מִכְשׁוֹל מִדֶּרֶךְ עַמִּי׃ 14
כִּי כֹה אָמַר רָם וְנִשָּׂא שֹׁכֵן עַד וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ מָרוֹם וְקָדוֹשׁ אֶשְׁכּוֹן טו
וְאֶת־דַּכָּא וּשְׁפַל־רוּחַ לְהַחֲיוֹת רוּחַ שְׁפָלִים וּלְהַחֲיוֹת לֵב נִדְכָּאִים׃ כִּי 16
לֹא לְעוֹלָם אָרִיב וְלֹא לָנֶצַח אֶקְּצוֹף כִּי־רוּחַ מִלְּפָנַי יַעֲטוֹף וּנְשָׁמוֹת אֲנִי
עָשִׂיתִי׃ בַּעֲוֹן בִּצְעוֹ קָצַפְתִּי וְאַכֵּהוּ הַסְתֵּר וְאֶקְצֹף וַיֵּלֶךְ שׁוֹבָב בְּדֶרֶךְ 17
לִבּוֹ׃ דְּרָכָיו רָאִיתִי וְאֶרְפָּאֵהוּ וְאַנְחֵהוּ וַאֲשַׁלֵּם נִחֻמִים לוֹ וְלַאֲבֵלָיו׃ 18
בּוֹרֵא נוּב שְׂפָתָיִם שָׁלוֹם ׀ שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב אָמַר יְהוָה וּרְפָאתִיו׃ 19
וְהָרְשָׁעִים כַּיָּם נִגְרָשׁ כִּי הַשְׁקֵט לֹא יוּכָל וַיִּגְרְשׁוּ מֵימָיו רֶפֶשׁ וָטִיט׃ כ
אֵין שָׁלוֹם אָמַר אֱלֹהַי לָרְשָׁעִים׃ 21

Cap. LVIII. נח

נח

קְרָא בְגָרוֹן אַל־תַּחְשֹׂךְ כַּשּׁוֹפָר הָרֵם קוֹלֶךָ וְהַגֵּד לְעַמִּי פִּשְׁעָם וּלְבֵית א
יַעֲקֹב חַטֹּאתָם׃ וְאוֹתִי יוֹם יוֹם יִדְרֹשׁוּן וְדַעַת דְּרָכַי יֶחְפָּצוּן כְּגוֹי 2
אֲשֶׁר־צְדָקָה עָשָׂה וּמִשְׁפַּט אֱלֹהָיו לֹא עָזָב יִשְׁאָלוּנִי מִשְׁפְּטֵי־צֶדֶק
קִרְבַת אֱלֹהִים יֶחְפָּצוּן׃ לָמָּה צַּמְנוּ וְלֹא רָאִיתָ עִנִּינוּ נַפְשֵׁנוּ וְלֹא תֵדָע 3

---

v. 1. LVII. קמץ בז״ק   v. 6. ל׳ דגושה   v. 14. הפטרת יום כפור

v. 19. נוּב או נִוב — נִיב ק׳   v. 20. קמץ בז״ק   v. 2. LVIII. קמץ בז״ק

4 הֵן בְּיוֹם צֹמְכֶם תִּמְצְאוּ־חֵפֶץ וְכָל־עַצְּבֵיכֶם תִּנְגֹּשׂוּ׃ הֵן לְרִיב וּמַצָּה
תָּצוּמוּ וּלְהַכּוֹת בְּאֶגְרֹף רֶשַׁע לֹא־תָצוּמוּ כַיּוֹם לְהַשְׁמִיעַ בַּמָּרוֹם קוֹלְכֶם׃
ה הֲכָזֶה יִהְיֶה צוֹם אֶבְחָרֵהוּ יוֹם עַנּוֹת אָדָם נַפְשׁוֹ הֲלָכֹף כְּאַגְמֹן רֹאשׁוֹ
6 וְשַׂק וָאֵפֶר יַצִּיעַ הֲלָזֶה תִּקְרָא־צוֹם וְיוֹם רָצוֹן לַיהוָֹה׃ הֲלוֹא זֶה צוֹם
אֶבְחָרֵהוּ פַּתֵּחַ חַרְצֻבּוֹת רֶשַׁע הַתֵּר אֲגֻדּוֹת מוֹטָה וְשַׁלַּח רְצוּצִים חָפְשִׁים
7 וְכָל־מוֹטָה תְּנַתֵּקוּ׃ הֲלוֹא פָרֹס לָרָעֵב לַחְמֶךָ וַעֲנִיִּים מְרוּדִים תָּבִיא
8 בָיִת כִּי־תִרְאֶה עָרֹם וְכִסִּיתוֹ וּמִבְּשָׂרְךָ לֹא תִתְעַלָּם׃ אָז יִבָּקַע כַּשַּׁחַר
אוֹרֶךָ וַאֲרֻכָתְךָ מְהֵרָה תִצְמָח וְהָלַךְ לְפָנֶיךָ צִדְקֶךָ כְּבוֹד יְהוָֹה יַאַסְפֶךָ׃
9 אָז תִּקְרָא וַיהוָֹה יַעֲנֶה תְּשַׁוַּע וְיֹאמַר הִנֵּנִי אִם־תָּסִיר מִתּוֹכְךָ מוֹטָה
י שְׁלַח אֶצְבַּע וְדַבֶּר־אָוֶן׃ וְתָפֵק לָרָעֵב נַפְשֶׁךָ וְנֶפֶשׁ נַעֲנָה תַּשְׂבִּיעַ וְזָרַח
11 בַּחֹשֶׁךְ אוֹרֶךָ וַאֲפֵלָתְךָ כַּצָּהֳרָיִם׃ וְנָחֲךָ יְהוָֹה תָּמִיד וְהִשְׂבִּיעַ בְּצַחְצָחוֹת
נַפְשֶׁךָ וְעַצְמֹתֶיךָ יַחֲלִיץ וְהָיִיתָ כְּגַן רָוֶה וּכְמוֹצָא מַיִם אֲשֶׁר לֹא־יְכַזְּבוּ
12 מֵימָיו׃ וּבָנוּ מִמְּךָ חָרְבוֹת עוֹלָם מוֹסְדֵי דוֹר־וָדוֹר תְּקוֹמֵם וְקֹרָא לְךָ
13 גֹּדֵר פֶּרֶץ מְשֹׁבֵב נְתִיבוֹת לָשָׁבֶת׃ אִם־תָּשִׁיב מִשַּׁבָּת רַגְלֶךָ עֲשׂוֹת
חֲפָצֶךָ בְּיוֹם קָדְשִׁי וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת עֹנֶג לִקְדוֹשׁ יְהוָֹה מְכֻבָּד וְכִבַּדְתּוֹ
14 מֵעֲשׂוֹת דְּרָכֶיךָ מִמְּצוֹא חֶפְצְךָ וְדַבֵּר דָּבָר׃ אָז תִּתְעַנַּג עַל־יְהוָֹה
וְהִרְכַּבְתִּיךָ עַל־בָּמֳותֵי אָרֶץ וְהַאֲכַלְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ כִּי פִּי
יְהוָֹה דִּבֵּר׃

CAP. LIX. נט

נט

א 2 הֵן לֹא־קָצְרָה יַד־יְהוָֹה מֵהוֹשִׁיעַ וְלֹא־כָבְדָה אָזְנוֹ מִשְּׁמוֹעַ׃ כִּי אִם־
עֲוֺנֹתֵיכֶם הָיוּ מַבְדִּלִים בֵּינֵכֶם לְבֵין אֱלֹהֵיכֶם וְחַטֹּאותֵיכֶם הִסְתִּירוּ
3 פָנִים מִכֶּם מִשְּׁמוֹעַ׃ כִּי כַפֵּיכֶם נְגֹאֲלוּ בַדָּם וְאֶצְבְּעוֹתֵיכֶם בֶּעָוֺן
4 שִׂפְתוֹתֵיכֶם דִּבְּרוּ־שֶׁקֶר לְשׁוֹנְכֶם עַוְלָה תֶהְגֶּה׃ אֵין־קֹרֵא בְצֶדֶק וְאֵין
נִשְׁפָּט בֶּאֱמוּנָה בָּטוֹחַ עַל־תֹּהוּ וְדַבֶּר־שָׁוְא הָרוֹ עָמָל וְהוֹלֵיד אָוֶן׃
ה בֵּיצֵי צִפְעוֹנִי בִּקֵּעוּ וְקוּרֵי עַכָּבִישׁ יֶאֱרֹגוּ הָאֹכֵל מִבֵּיצֵיהֶם יָמוּת
6 וְהַזּוּרֶה תִּבָּקַע אֶפְעֶה׃ קוּרֵיהֶם לֹא־יִהְיוּ לְבֶגֶד וְלֹא יִתְכַּסּוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם
7 מַעֲשֵׂיהֶם מַעֲשֵׂי־אָוֶן וּפֹעַל חָמָס בְּכַפֵּיהֶם׃ רַגְלֵיהֶם לָרַע יָרֻצוּ וִימַהֲרוּ
8 לִשְׁפֹּךְ דָּם נָקִי מַחְשְׁבוֹתֵיהֶם מַחְשְׁבוֹת אָוֶן שֹׁד וָשֶׁבֶר בִּמְסִלּוֹתָם׃ דֶּרֶךְ
שָׁלוֹם לֹא יָדָעוּ וְאֵין מִשְׁפָּט בְּמַעְגְּלוֹתָם נְתִיבוֹתֵיהֶם עִקְּשׁוּ לָהֶם כֹּל דֹּרֵךְ
9 בָּהּ לֹא יָדַע שָׁלוֹם׃ עַל־כֵּן רָחַק מִשְׁפָּט מִמֶּנּוּ וְלֹא תַשִּׂיגֵנוּ צְדָקָה
י נְקַוֶּה לָאוֹר וְהִנֵּה־חֹשֶׁךְ לִנְגֹהוֹת בָּאֲפֵלוֹת נְהַלֵּךְ׃ נְגַשְׁשָׁה כַעִוְרִים קִיר

LVIII. v. 3. הצ׳ בדגש   v. 14. בָּמֳותֵי — בָּמֳתֵי ; ע״כ

LIX v. 5. וְהַזּוּרֶה סב״י

stras, et nescisti? Ecce! in die ieiunii vestri invenitur voluntas vestra, et omnes debitores vestros repetitis.

4. Ecce! ad lites et contentiones ieiunatis, et percutitis pugno impie. Nolite ieiunare sicut usque ad hanc diem, ut audiatur in excelso clamor vester.

5. * Numquid tale est ieiunium, quod elegi, per diem affligere hominem animam suam? numquid contorquere quasi circulum caput suum, et saccum et cinerem sternere? numquid istud vocabis ieiunium, et diem acceptabilem Domino?

* Zach. 7, 5.

6. Nonne hoc est magis ieiunium, quod elegi? dissolve colligationes impietatis, solve fasciculos deprimentes, dimitte eos, qui confracti sunt, liberos, et omne onus dirumpe.

7. * Frange esurienti panem tuum, et egenos, vagosque induc in domum tuam; cum videris nudum, operi eum, et carnem tuam ne despexeris.

* Ezech. 18, 7. 16. Matth. 25, 35.

8. Tunc erumpet quasi mane lumen tuum, et sanitas tua citius orietur, et anteibit faciem tuam iustitia tua, et gloria Domini colliget te.

9. Tunc invocabis, et Dominus exaudiet; clamabis, et dicet: Ecce adsum! Si abstuleris de medio tui catenam, et desieris extendere digitum, et loqui, quod non prodest.

10. Cum effunderis esurienti animam tuam, et animam afflictam repleveris, orietur in tenebris lux tua, et tenebrae tuae erunt sicut meridies.

1. Et requiem tibi dabit Dominus semper, et implebit splendoribus animam tuam, et ossa tua liberabit, et eris quasi hortus irriguus, et sicut fons aquarum, cuius non deficient aquae.

12. * Et aedificabuntur in te deserta saeculorum: fundamenta generationis et generationis suscitabis; et vocaberis aedificator sepium, avertens semitas in quietem.

* c. 61, 4.

13. Si averteris a sabbato pedem tuum, facere voluntatem tuam in die sancto meo, et vocaveris sabbatum delicatum, et sanctum Domini gloriosum, et glorificaveris eum, dum non facis vias tuas, et non invenitur voluntas tua, ut loquaris sermonem;

14. tunc delectaberis super Domino, et sustollam te super altitudines terrae, et cibabo te haereditate Iacob patris tui. Os enim Domini locutum est.

Cap. LIX.

Iudaeorum iniquitates. Messiae promissio.

1. * Ecce! non est abbreviata manus Domini, ut salvare nequeat, neque aggravata est auris eius, ut non exaudiat;

* c. 50, 2. Num. 11, 23.

2. sed iniquitates vestrae diviserunt inter vos et Deum vestrum, et peccata vestra absconderunt faciem eius a vobis, ne exaudiret.

3. * Manus enim vestrae pollutae sunt sanguine, et digiti vestri iniquitate; labia vestra locuta sunt mendacium, et lingua vestra iniquitatem fatur. * c. 1, 15.

4. Non est, qui invocet iustitiam, neque est, qui iudicet vere; sed confidunt in nihilo, et loquuntur vanitates; * conceperunt laborem, et pepererunt iniquitatem.

* Iob. 15, 35.

5. Ova aspidum ruperunt, * et telas araneae texuerunt; qui comederit de ovis eorum, morietur: et quod confotum est, erumpet in regulum.

* Iob. 8, 4.

6. Telae eorum non erunt in vestimentum, neque operientur operibus suis; opera eorum opera inutilia, et opus iniquitatis in manibus eorum.

7. * Pedes eorum ad malum currunt, et festinant, ut effundant sanguinem innocentem; cogitationes eorum cogitationes inutiles: vastitas et contritio in viis eorum.

* Prov. 1, 16. Rom. 3, 15.

8. Viam pacis nescierunt, et non est iudicium in gressibus eorum, semitae eorum incurvatae sunt eis; omnis, qui calcat in eis, ignorat pacem.

9. Propter hoc elongatum est iudicium a nobis, et non apprehendet nos iustitia; expectavimus lucem, et ecce tenebrae: splendorem, et in tenebris ambulavimus.

10. Palpavimus sicut caeci parie-

tem, et quasi absque oculis attrectavimus; impegimus meridie quasi in tenebris, in caliginosis quasi mortui.

11. Rugiemus quasi ursi omnes, et quasi columbae meditantes gememus; expectavimus iudicium, et non est; salutem, et elongata est a nobis.

12. Multiplicatae sunt enim iniquitates nostrae coram te, et peccata nostra responderunt nobis, quia scelera nostra nobiscum, et iniquitates nostras cognovimus,

13. peccare et mentiri contra Dominum; et aversi sumus, ne iremus post tergum Dei nostri, ut loqueremur calumniam et transgressionem; concepimus, et locuti sumus de corde verba mendacii.

14. Et conversum est retrorsum iudicium, et iustitia longe stetit; quia corruit in platea veritas, et aequitas non potuit ingredi.

15. Et facta est veritas in oblivionem; et qui recessit a malo, praedae patuit: et vidit Dominus, et malum apparuit in oculis eius, quia non est iudicium.

16. Et vidit, quia non est vir: et aporiatus est, quia non est, qui occurrat; et salvavit sibi brachium suum, et iustitia eius ipsa confirmavit eum.

17. * Indutus est iustitia ut lorica, et galea salutis in capite eius; indutus est vestimentis ultionis, et opertus est quasi pallio zeli.

* Eph. 6, 17. 1 Thess. 5, 8.

18. Sicut ad vindictam quasi ad retributionem indignationis hostibus suis, et vicissitudinem inimicis suis; insulis vicem reddet.

19. Et timebunt, qui ab Occidente, nomen Domini; et qui ab ortu solis, gloriam eius; cum venerit quasi fluvius violentus, quem spiritus Domini cogit.

20. * Et venerit Sion redemptor, et eis, qui redeunt ab iniquitate in Iacob, dicit Dominus. * Rom. 11, 26.

21. Hoc foedus meum cum eis, dicit Dominus: Spiritus meus, qui est in te, et verba mea, quae posui in ore tuo, non recedent de ore tuo, et de ore seminis tui, et de ore seminis seminis tui, dicit Dominus, amodo et usque in sempiternum.

Cap. LX.

Gloria ecclesiae novi foederis.

1. Surge, illuminare Ierusalem; quia venit lumen tuum, et gloria Domini super te orta est.

2. Quia ecce! tenebrae operient terram, et caligo populos; super te autem orietur Dominus, et gloria eius in te videbitur.

3. Et ambulabunt gentes in lumine tuo, et reges in splendore ortus tui.

4. * Leva in circuitu oculos tuos, et vide; omnes isti congregati sunt, venerunt tibi; filii tui de longe venient, et filiae tuae de latere surgent.

* c. 49, 18.

5. Tunc videbis, et afflues, mirabitur et dilatabitur cor tuum, quando conversa fuerit ad te multitudo maris, fortitudo gentium venerit tibi.

6. Inundatio camelorum operiet te, dromedarii Madian et Epha; omnes de Saba venient, aurum et thus deferentes, et laudem Domino annunciantes.

7. Omne pecus Cedar congregabitur tibi, arietes Nabaioth ministrabunt tibi; offerentur super placabili altari meo, et domum maiestatis meae glorificabo.

8. Qui sunt isti, qui ut nubes volant, et quasi columbae ad fenestras suas?

9. Me enim insulae expectant, et naves maris in principio, ut adducam filios tuos de longe; argentum eorum, et aurum eorum cum eis, nomini Domini Dei tui, et sancto Israël, quia glorificavit te.

10. Et aedificabunt filii peregrinorum muros tuos, et reges eorum ministrabunt tibi; in indignatione enim mea percussi te: et in reconciliatione mea misertus sum tui.

11. * Et aperientur portae tuae iugiter; die ac nocte non claudentur, ut afferatur ad te fortitudo gentium, et reges earum adducantur.

* Apocal. 21, 25.

12. Gens enim et regnum, quod non servierit tibi, peribit; et gentes solitudine vastabuntur.

13. Gloria Libani ad te veniet, abies et buxus, et pinus simul ad ornandum locum sanctificationis

וְכַאֵין עֵינַיִם נְגַשֵּׁשָׁה כָּשַׁלְנוּ בַצָּהֳרַיִם כַּנֶּשֶׁף בָּאַשְׁמַנִּים כַּמֵּתִים׃
נֶהֱמֶה כַדֻּבִּים כֻּלָּנוּ וְכַיּוֹנִים הָגֹה נֶהְגֶּה נְקַוֶּה לַמִּשְׁפָּט וָאַיִן לִישׁוּעָה 11
רָחֲקָה מִמֶּנּוּ׃ כִּי־רַבּוּ פְשָׁעֵינוּ נֶגְדֶּךָ וְחַטֹּאותֵינוּ עָנְתָה בָּנוּ כִּי־פְשָׁעֵינוּ 12
אִתָּנוּ וַעֲוֹנֹתֵינוּ יְדַעֲנוּם׃ פָּשֹׁעַ וְכַחֵשׁ בַּיהוָה וְנָסוֹג מֵאַחַר אֱלֹהֵינוּ דַּבֶּר־ 13
עֹשֶׁק וְסָרָה הֹרוֹ וְהֹגוֹ מִלֵּב דִּבְרֵי־שָׁקֶר׃ וְהֻסַּג אָחוֹר מִשְׁפָּט וּצְדָקָה 14
מֵרָחוֹק תַּעֲמֹד כִּי־כָשְׁלָה בָרְחוֹב אֱמֶת וּנְכֹחָה לֹא־תוּכַל לָבוֹא׃ וַתְּהִי טו
הָאֱמֶת נֶעְדֶּרֶת וְסָר מֵרָע מִשְׁתּוֹלֵל וַיַּרְא יְהוָה וַיֵּרַע בְּעֵינָיו כִּי־אֵין
מִשְׁפָּט׃ וַיַּרְא כִּי־אֵין אִישׁ וַיִּשְׁתּוֹמֵם כִּי־אֵין מַפְגִּיעַ וַתּוֹשַׁע לוֹ זְרֹעוֹ 16
וְצִדְקָתוֹ הִיא סְמָכָתְהוּ׃ וַיִּלְבַּשׁ צְדָקָה כַּשִּׁרְיָן וְכוֹבַע יְשׁוּעָה בְּרֹאשׁוֹ 17
וַיִּלְבַּשׁ בִּגְדֵי נָקָם תִּלְבֹּשֶׁת וַיַּעַט כַּמְעִיל קִנְאָה׃ כְּעַל גְּמֻלוֹת כְּעַל 18
יְשַׁלֵּם חֵמָה לְצָרָיו גְּמוּל לְאֹיְבָיו לָאִיִּים גְּמוּל יְשַׁלֵּם׃ וְיִירְאוּ מִמַּעֲרָב 19
אֶת־שֵׁם יְהוָה וּמִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ אֶת־כְּבוֹדוֹ כִּי־יָבוֹא כַנָּהָר צָר רוּחַ יְהוָה
נֹסְסָה בוֹ׃ וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשָׁבֵי פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב נְאֻם יְהוָה׃ וַאֲנִי זֹאת כ 21
בְּרִיתִי אוֹתָם אָמַר יְהוָה רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבָרַי אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בְּפִיךָ לֹא־
יָמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זַרְעֲךָ וּמִפִּי זֶרַע זַרְעֲךָ אָמַר יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃
ס

Cap. LX. ס

קוּמִי אוֹרִי כִּי־בָא אוֹרֵךְ וּכְבוֹד יְהוָה עָלַיִךְ זָרָח׃ כִּי־הִנֵּה הַחֹשֶׁךְ א 2
יְכַסֶּה־אֶרֶץ וַעֲרָפֶל לְאֻמִּים וְעָלַיִךְ יִזְרַח יְהוָה וּכְבוֹדוֹ עָלַיִךְ יֵרָאֶה׃
וְהָלְכוּ גוֹיִם לְאוֹרֵךְ וּמְלָכִים לְנֹגַהּ זַרְחֵךְ׃ שְׂאִי סָבִיב עֵינַיִךְ וּרְאִי 3 4
כֻּלָּם נִקְבְּצוּ בָאוּ־לָךְ בָּנַיִךְ מֵרָחוֹק יָבֹאוּ וּבְנֹתַיִךְ עַל־צַד תֵּאָמַנָה׃ אָז ה
תִּרְאִי וְנָהַרְתְּ וּפָחַד וְרָחַב לְבָבֵךְ כִּי־יֵהָפֵךְ עָלַיִךְ הֲמוֹן יָם חֵיל גּוֹיִם
יָבֹאוּ לָךְ׃ שִׁפְעַת גְּמַלִּים תְּכַסֵּךְ בִּכְרֵי מִדְיָן וְעֵיפָה כֻּלָּם מִשְּׁבָא יָבֹאוּ 6
זָהָב וּלְבוֹנָה יִשָּׂאוּ וּתְהִלֹּת יְהוָה יְבַשֵּׂרוּ׃ כָּל־צֹאן קֵדָר יִקָּבְצוּ לָךְ 7
אֵילֵי נְבָיוֹת יְשָׁרְתוּנֶךְ יַעֲלוּ עַל־רָצוֹן מִזְבְּחִי וּבֵית תִּפְאַרְתִּי אֲפָאֵר׃
מִי־אֵלֶּה כָּעָב תְּעוּפֶינָה וְכַיּוֹנִים אֶל־אֲרֻבֹּתֵיהֶם׃ כִּי־לִי ׀ אִיִּים יְקַוּוּ 8 9
וָאֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ בָּרִאשֹׁנָה לְהָבִיא בָנַיִךְ מֵרָחוֹק כַּסְפָּם וּזְהָבָם אִתָּם
לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהַיִךְ וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל כִּי פֵאֲרָךְ׃ וּבָנוּ בְנֵי־נֵכָר חֹמֹתַיִךְ י
וּמַלְכֵיהֶם יְשָׁרְתוּנֶךְ כִּי בְקִצְפִּי הִכִּיתִיךְ וּבִרְצוֹנִי רִחַמְתִּיךְ׃ וּפִתְּחוּ 11
שְׁעָרַיִךְ תָּמִיד יוֹמָם וָלַיְלָה לֹא יִסָּגֵרוּ לְהָבִיא אֵלַיִךְ חֵיל גּוֹיִם וּמַלְכֵיהֶם
נְהוּגִים׃ כִּי־הַגּוֹי וְהַמַּמְלָכָה אֲשֶׁר לֹא־יַעַבְדוּךְ יֹאבֵדוּ וְהַגּוֹיִם חָרֹב 12
יֶחֱרָבוּ׃ כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן אֵלַיִךְ יָבוֹא בְּרוֹשׁ תִּדְהָר וּתְאַשּׁוּר יַחְדָּו לְפָאֵר 13

LIX. v. 17. הַמֹּ׳ רפה   LX. v. 1. הפטרת כי תבא   v. 4. מ׳
בפתח וכ׳ בלא דגש   v. 5. נ״א תִּרְאִי

14 מְקוֹם מִקְדָּשִׁי וּמְקוֹם רַגְלַי אֲכַבֵּד׃ וְהָלְכוּ אֵלַיִךְ שְׁחוֹחַ בְּנֵי מְעַנַּיִךְ
וְהִשְׁתַּחֲווּ עַל־כַּפּוֹת רַגְלַיִךְ כָּל־מְנַאֲצָיִךְ וְקָרְאוּ לָךְ עִיר יְהוָה צִיּוֹן
טו קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ תַּחַת הֱיוֹתֵךְ עֲזוּבָה וּשְׂנוּאָה וְאֵין עוֹבֵר וְשַׂמְתִּיךְ
16 לִגְאוֹן עוֹלָם מְשׂוֹשׂ דּוֹר וָדוֹר׃ וְיָנַקְתְּ חֲלֵב גּוֹיִם וְשֹׁד מְלָכִים תִּינָקִי
17 וְיָדַעַתְּ כִּי אֲנִי יְהוָה מוֹשִׁיעֵךְ וְגֹאֲלֵךְ אֲבִיר יַעֲקֹב׃ תַּחַת הַנְּחֹשֶׁת
אָבִיא זָהָב וְתַחַת הַבַּרְזֶל אָבִיא כֶסֶף וְתַחַת הָעֵצִים נְחֹשֶׁת וְתַחַת
18 הָאֲבָנִים בַּרְזֶל וְשַׂמְתִּי פְקֻדָּתֵךְ שָׁלוֹם וְנֹגְשַׂיִךְ צְדָקָה׃ לֹא־יִשָּׁמַע עוֹד
חָמָס בְּאַרְצֵךְ שֹׁד וָשֶׁבֶר בִּגְבוּלָיִךְ וְקָרָאת יְשׁוּעָה חוֹמֹתַיִךְ וּשְׁעָרַיִךְ
19 תְּהִלָּה׃ לֹא־יִהְיֶה־לָּךְ עוֹד הַשֶּׁמֶשׁ לְאוֹר יוֹמָם וּלְנֹגַהּ הַיָּרֵחַ לֹא־יָאִיר
כ לָךְ וְהָיָה־לָךְ יְהוָה לְאוֹר עוֹלָם וֵאלֹהַיִךְ לְתִפְאַרְתֵּךְ׃ לֹא־יָבוֹא עוֹד
שִׁמְשֵׁךְ וִירֵחֵךְ לֹא יֵאָסֵף כִּי יְהוָה יִהְיֶה־לָּךְ לְאוֹר עוֹלָם וְשָׁלְמוּ יְמֵי
21 אֶבְלֵךְ׃ וְעַמֵּךְ כֻּלָּם צַדִּיקִים לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אָרֶץ נֵצֶר מַטָּעַי מַעֲשֵׂה
22 יָדַי לְהִתְפָּאֵר׃ הַקָּטֹן יִהְיֶה לָאֶלֶף וְהַצָּעִיר לְגוֹי עָצוּם אֲנִי יְהוָה
בְּעִתָּהּ אֲחִישֶׁנָּה׃

Cap. LXI. סא סא

א רוּחַ אֲדֹנָי יֱהוִה עָלָי יַעַן מָשַׁח יְהוָה אֹתִי לְבַשֵּׂר עֲנָוִים שְׁלָחַנִי לַחֲבֹשׁ
2 לְנִשְׁבְּרֵי־לֵב לִקְרֹא לִשְׁבוּיִם דְּרוֹר וְלַאֲסוּרִים פְּקַח־קוֹחַ׃ לִקְרֹא שְׁנַת־
3 רָצוֹן לַיהוָה וְיוֹם נָקָם לֵאלֹהֵינוּ לְנַחֵם כָּל־אֲבֵלִים׃ לָשׂוּם ׀ לַאֲבֵלֵי
צִיּוֹן לָתֵת לָהֶם פְּאֵר תַּחַת אֵפֶר שֶׁמֶן שָׂשׂוֹן תַּחַת אֵבֶל מַעֲטֵה תְהִלָּה
4 תַּחַת רוּחַ כֵּהָה וְקֹרָא לָהֶם אֵילֵי הַצֶּדֶק מַטַּע יְהוָה לְהִתְפָּאֵר׃ וּבָנוּ
חָרְבוֹת עוֹלָם שֹׁמְמוֹת רִאשֹׁנִים יְקוֹמֵמוּ וְחִדְּשׁוּ עָרֵי חֹרֶב שֹׁמְמוֹת דּוֹר
ה 6 וָדוֹר׃ וְעָמְדוּ זָרִים וְרָעוּ צֹאנְכֶם וּבְנֵי נֵכָר אִכָּרֵיכֶם וְכֹרְמֵיכֶם׃ וְאַתֶּם
כֹּהֲנֵי יְהוָה תִּקָּרֵאוּ מְשָׁרְתֵי אֱלֹהֵינוּ יֵאָמֵר לָכֶם חֵיל גּוֹיִם תֹּאכֵלוּ
7 וּבִכְבוֹדָם תִּתְיַמָּרוּ׃ תַּחַת בָּשְׁתְּכֶם מִשְׁנֶה וּכְלִמָּה יָרֹנּוּ חֶלְקָם לָכֵן
8 בְּאַרְצָם מִשְׁנֶה יִירָשׁוּ שִׂמְחַת עוֹלָם תִּהְיֶה לָהֶם׃ כִּי אֲנִי יְהוָה אֹהֵב
מִשְׁפָּט שֹׂנֵא גָזֵל בְּעוֹלָה וְנָתַתִּי פְעֻלָּתָם בֶּאֱמֶת וּבְרִית עוֹלָם אֶכְרוֹת
9 לָהֶם׃ וְנוֹדַע בַּגּוֹיִם זַרְעָם וְצֶאֱצָאֵיהֶם בְּתוֹךְ הָעַמִּים כָּל־רֹאֵיהֶם
י יַכִּירוּם כִּי הֵם זֶרַע בֵּרַךְ יְהוָה׃ שׂוֹשׂ אָשִׂישׂ בַּיהוָה תָּגֵל נַפְשִׁי
בֵּאלֹהַי כִּי הִלְבִּישַׁנִי בִּגְדֵי־יֶשַׁע מְעִיל צְדָקָה יְעָטָנִי כֶּחָתָן יְכַהֵן פְּאֵר
11 וְכַכַּלָּה תַּעְדֶּה כֵלֶיהָ׃ כִּי כָאָרֶץ תּוֹצִיא צִמְחָהּ וּכְגַנָּה זֵרוּעֶיהָ תַצְמִיחַ
כֵּן ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה יַצְמִיחַ צְדָקָה וּתְהִלָּה נֶגֶד כָּל־הַגּוֹיִם׃

v. 21. LX. במס׳ מַטָּעָו כ׳ מַטָּעַי ק׳ v. 22. ע״כ v. 1. LXI. במס׳
פְּקַח־קוֹחַ v. 10. הפטרת נצבים

meae, et locum pedum meorum glorificabo.

14. Et venient ad te curvi filii eorum, qui humiliaverunt te, et adorabunt vestigia pedum tuorum omnes, qui detrahebant tibi, et vocabunt te civitatem Domini, Sion sancti Israël.

15. Pro eo, quod fuisti derelicta, et odio habita, et non erat, qui per te transiret, ponam te in superbiam saeculorum, gaudium in generationem et generationem;

16. et suges lac gentium, et mamilla regum lactaberis; et scies, quia ego Dominus salvans te, et redemptor tuus fortis Iacob.

17. Pro aere afferam aurum, et pro ferro afferam argentum; et pro lignis aes, et pro lapidibus ferrum; et ponam visitationem tuam pacem, et praepositos tuos iustitiam.

18. Non audietur ultra iniquitas in terra tua, vastitas et contritio in terminis tuis, et occupabit salus muros tuos, et portas tuas laudatio.

19. * Non erit tibi amplius sol ad lucendum per diem, nec splendor lunae illuminabit te; sed erit tibi Dominus in lucem sempiternam, et Deus tuus in gloriam tuam.
* Apocal. 21, 23. 22, 5.

20. Non occidet ultra sol tuus, et luna tua non minuetur; quia erit tibi Dominus in lucem sempiternam, et complebuntur dies luctus tui.

21. Populus autem tuus omnes iusti, in perpetuum haereditabunt terram, germen plantationis meae, opus manus meae ad glorificandum.

22. Minimus erit in mille, et parvulus in gentem fortissimam; ego Dominus in tempore eius subito faciam istud.

Cap. LXI.

Christi salvatoris officium, et humani generis reparatio.

1. Spiritus Domini super me, eo quod unxerit Dominus me; ad annunciandum mansuetis misit me, ut mederer contritis corde, et praedicarem captivis indulgentiam, et clausis apertionem;

2. ut praedicarem annum placabilem Domino, et diem ultionis Deo nostro; * ut consolarer omnes lugentes: * Matth. 5, 5.

3. Ut ponerem lugentibus Sion; et darem eis coronam pro cinere, oleum gaudii pro luctu, pallium laudis pro spiritu moeroris; et vocabuntur in ea fortes iustitiae, plantatio Domini ad glorificandum.

4. * Et aedificabunt deserta a saeculo, et ruinas antiquas erigent, et instaurabunt civitates desertas, dissipatas in generationem et generationem. * c. 58, 12.

5. Et stabunt alieni, et pascent pecora vestra; et filii peregrinorum agricolae et vinitores vestri erunt.

6. Vos autem Sacerdotes Domini vocabimini; Ministri Dei nostri, dicetur vobis; Fortitudinem gentium comedetis, et in gloria earum superbietis.

7. Pro confusione vestra duplici, et rubore laudabunt partem suam; propter hoc in terra sua duplicia possidebunt, laetitia sempiterna erit eis.

8. Quia ego Dominus diligens iudicium, et odio habens rapinam in holocausto; et dabo opus eorum in veritate, et foedus perpetuum feriam eis.

9. Et scient in gentibus semen eorum, et germen eorum in medio populorum; omnes, qui viderint eos, cognoscent illos, quia isti sunt semen, cui benedixit Dominus.

10. Gaudens gaudebo in Domino, et exultabit anima mea in Deo meo; quia induit me vestimentis salutis; et indumento iustitiae circumdedit me, quasi sponsum decoratum corona, et quasi sponsam ornatam monilibus suis.

11. Sicut enim terra profert germen suum, et sicut hortus semen suum germinat, sic Dominus Deus germinabit iustitiam, et laudem coram universis gentibus.

CAP. LXII.

Vocatio gentium, et novae ecclesiae gloria.

1. * Propter Sion non tacebo, et propter Ierusalem non quiescam; donec egrediatur ut splendor iustus eius, et salvator eius ut lampas accendatur. * Luc. 4, 18.

2. Et videbunt gentes iustum tuum, et cuncti reges inclytum tuum; et vocabitur tibi nomen novum, quod os Domini nominabit.

3. Et eris corona gloriae in manu Domini, et diadema regni in manu Dei tui.

4. Non vocaberis ultra derelicta; et terra tua non vocabitur amplius desolata; sed vocaberis voluntas mea in ea, et terra tua inhabitata; quia complacuit Domino in te; et terra tua inhabitabitur.

5. Habitabit enim iuvenis cum virgine, et habitabunt in te filii tui. Et gaudebit sponsus super sponsam, et gaudebit super te Deus tuus.

6. Super muros tuos Ierusalem constitui custodes, tota die, et tota nocte in perpetuum non tacebunt. Qui reminiscimini Domini, ne taceatis,

7. et ne detis silentium ei, donec stabiliat, et donec ponat Ierusalem laudem in terra.

8. Iuravit Dominus in dextera sua, et in brachio fortitudinis suae; Si dedero triticum tuum ultra cibum inimicis tuis; et si biberint filii alieni vinum tuum, in quo laborasti.

9. Quia qui congregant illud, comedent, et laudabunt Dominum; et qui comportant illud, bibent in atriis sanctis meis.

10. Transite, transite per portas, * praeparate viam populo, planum facite iter, eligite lapides, et elevate signum ad populos.
* c. 57, 14.

11. * Ecce! Dominus auditum fecit in extremis terrae, dicite filiae Sion: Ecce! Salvator tuus venit; ecce merces eius cum eo, et opus eius coram illo.
* Zach. 9, 9. Matth. 21, 5.

12. Et vocabunt eos, populus sanctus, redempti a Domino. Tu autem vocaberis: Quaesita civitas, et non derelicta.

CAP. LXIII.

Victoria Messiae sanguinea.

1. Quis est iste, qui venit de Edom, tinctis vestibus de Bosra? Iste formosus in stola sua, gradiens in multitudine fortitudinis suae. Ego, qui loquor iustitiam, et propugnator sum ad salvandum.

2. * Quare ergo rubrum est indumentum tuum, et vestimenta tua sicut calcantium in torculari?
* Apoc. 19, 13.

3. Torcular calcavi solus, et de gentibus non est vir mecum; calcavi eos in furore meo, et conculcavi eos in ira mea; et aspersus est sanguis eorum super vestimenta mea, et omnia indumenta mea inquinavi.

4. * Dies enim ultionis in corde meo, annus redemptionis meae venit.
* c. 34, 8.

5. Circumspexi, et non erat auxiliator; quaesivi, et non fuit, qui adiuvaret; et salvavit mihi brachium meum, et indignatio mea ipsa auxiliata est mihi.

6. Et conculcavi populos in furore meo, et inebriavi eos in indignatione mea, et detraxi in terram virtutem eorum.

7. Miserationum Domini recordabor, laudem Domini super omnibus, quae reddidit nobis Dominus, et super multitudinem bonorum domui Israël, quae largitus est eis secundum indulgentiam suam, et secundum multitudinem misericordiarum suarum.

8. Et dixit: Verumtamen populus meus est, filii non negantes; et factus est eis salvator.

9. In omni tribulatione eorum non est tribulatus, et angelus faciei eius salvavit eos; in dilectione sua, et in indulgentia sua ipse redemit eos, et portavit eos, et elevavit eos cunctis diebus saeculi.

10. Ipsi autem ad iracundiam provocaverunt, et afflixerunt spiritum sancti eius; et conversus est eis in inimicum, et ipse debellavit eos.

11. Et recordatus est dierum saeculi Moysi, et populi sui: * Ubi est, qui eduxit eos de mari cum pastoribus gregis sui? ubi est, qui posuit in medio eius spiritum sancti sui?
* Exod. 14, 29.

Cap. LXII. סב

א לְמַעַן צִיּוֹן לֹא אֶחֱשֶׁה וּלְמַעַן יְרוּשָׁלַ͏ִם לֹא אֶשְׁקוֹט עַד־יֵצֵא כַנֹּגַהּ צִדְקָהּ
2 וִישׁוּעָתָהּ כְּלַפִּיד יִבְעָר׃ וְרָאוּ גוֹיִם צִדְקֵךְ וְכָל־מְלָכִים כְּבוֹדֵךְ וְקֹרָא
3 לָךְ שֵׁם חָדָשׁ אֲשֶׁר פִּי יְהוָה יִקֳּבֶנּוּ׃ וְהָיִית עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת בְּיַד־יְהוָה
4 וּצְנוֹף מְלוּכָה בְּכַף־אֱלֹהָיִךְ׃ לֹא־יֵאָמֵר לָךְ עוֹד עֲזוּבָה וּלְאַרְצֵךְ לֹא־
יֵאָמֵר עוֹד שְׁמָמָה כִּי לָךְ יִקָּרֵא חֶפְצִי־בָהּ וּלְאַרְצֵךְ בְּעוּלָה כִּי־חָפֵץ
ה יְהוָה בָּךְ וְאַרְצֵךְ תִּבָּעֵל׃ כִּי־יִבְעַל בָּחוּר בְּתוּלָה יִבְעָלוּךְ בָּנָיִךְ וּמְשׂוֹשׂ
6 חָתָן עַל־כַּלָּה יָשִׂישׂ עָלַיִךְ אֱלֹהָיִךְ׃ עַל־חוֹמֹתַיִךְ יְרוּשָׁלַ͏ִם הִפְקַדְתִּי
שֹׁמְרִים כָּל־הַיּוֹם וְכָל־הַלַּיְלָה תָּמִיד לֹא יֶחֱשׁוּ הַמַּזְכִּרִים אֶת־יְהוָה
7 אַל־דֳּמִי לָכֶם׃ וְאַל־תִּתְּנוּ דֳמִי לוֹ עַד־יְכוֹנֵן וְעַד־יָשִׂים אֶת־יְרוּשָׁלַ͏ִם
8 תְּהִלָּה בָּאָרֶץ׃ נִשְׁבַּע יְהוָה בִּימִינוֹ וּבִזְרוֹעַ עֻזּוֹ אִם־אֶתֵּן אֶת־דְּגָנֵךְ
9 עוֹד מַאֲכָל לְאֹיְבַיִךְ וְאִם־יִשְׁתּוּ בְנֵי־נֵכָר תִּירוֹשֵׁךְ אֲשֶׁר יָגַעַתְּ בּוֹ׃ כִּי
מְאַסְפָיו יֹאכְלֻהוּ וְהִלְלוּ אֶת־יְהוָה וּמְקַבְּצָיו יִשְׁתֻּהוּ בְּחַצְרוֹת קָדְשִׁי׃
י עִבְרוּ עִבְרוּ בַּשְּׁעָרִים פַּנּוּ דֶּרֶךְ הָעָם סֹלּוּ סֹלּוּ הַמְסִלָּה סַקְּלוּ מֵאֶבֶן
11 הָרִימוּ נֵס עַל־הָעַמִּים׃ הִנֵּה יְהוָה הִשְׁמִיעַ אֶל־קְצֵה הָאָרֶץ אִמְרוּ
12 לְבַת־צִיּוֹן הִנֵּה יִשְׁעֵךְ בָּא הִנֵּה שְׂכָרוֹ אִתּוֹ וּפְעֻלָּתוֹ לְפָנָיו׃ וְקָרְאוּ לָהֶם
עַם־הַקֹּדֶשׁ גְּאוּלֵי יְהוָה וְלָךְ יִקָּרֵא דְרוּשָׁה עִיר לֹא נֶעֱזָבָה׃

Cap. LXIII. סג

א מִי־זֶה ׀ בָּא מֵאֱדוֹם חֲמוּץ בְּגָדִים מִבָּצְרָה זֶה הָדוּר בִּלְבוּשׁוֹ צֹעֶה
2 בְּרֹב כֹּחוֹ אֲנִי מְדַבֵּר בִּצְדָקָה רַב לְהוֹשִׁיעַ׃ מַדּוּעַ אָדֹם לִלְבוּשֶׁךָ וּבְגָדֶיךָ
3 כְּדֹרֵךְ בְּגַת׃ פּוּרָה ׀ דָּרַכְתִּי לְבַדִּי וּמֵעַמִּים אֵין־אִישׁ אִתִּי וְאֶדְרְכֵם
4 בְּאַפִּי וְאֶרְמְסֵם בַּחֲמָתִי וְיֵז נִצְחָם עַל־בְּגָדַי וְכָל־מַלְבּוּשַׁי אֶגְאָלְתִּי׃ כִּי
ה יוֹם נָקָם בְּלִבִּי וּשְׁנַת גְּאוּלַי בָּאָה׃ וְאַבִּיט וְאֵין עֹזֵר וְאֶשְׁתּוֹמֵם וְאֵין
6 סוֹמֵךְ וַתּוֹשַׁע לִי זְרֹעִי וַחֲמָתִי הִיא סְמָכָתְנִי׃ וְאָבוּס עַמִּים בְּאַפִּי
7 וַאֲשַׁכְּרֵם בַּחֲמָתִי וְאוֹרִיד לָאָרֶץ נִצְחָם׃ חַסְדֵי יְהוָה ׀ אַזְכִּיר תְּהִלֹּת
יְהוָה כְּעַל כֹּל אֲשֶׁר־גְּמָלָנוּ יְהוָה וְרַב־טוּב לְבֵית יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־גְּמָלָם
8 כְּרַחֲמָיו וּכְרֹב חֲסָדָיו׃ וַיֹּאמֶר אַךְ־עַמִּי הֵמָּה בָּנִים לֹא יְשַׁקֵּרוּ וַיְהִי
9 לָהֶם לְמוֹשִׁיעַ׃ בְּכָל־צָרָתָם ׀ לֹא צָר וּמַלְאַךְ פָּנָיו הוֹשִׁיעָם בְּאַהֲבָתוֹ
י וּבְחֶמְלָתוֹ הוּא גְאָלָם וַיְנַטְּלֵם וַיְנַשְּׂאֵם כָּל־יְמֵי עוֹלָם׃ וְהֵמָּה מָרוּ
11 וְעִצְּבוּ אֶת־רוּחַ קָדְשׁוֹ וַיֵּהָפֵךְ לָהֶם לְאוֹיֵב הוּא נִלְחַם־בָּם׃ וַיִּזְכֹּר יְמֵי־
עוֹלָם מֹשֶׁה עַמּוֹ אַיֵּה ׀ הַמַּעֲלֵם מִיָּם אֵת רֹעֵה צֹאנוֹ אַיֵּה הַשָּׂם בְּקִרְבּוֹ

v. 3. LXII. וּצְנוֹף — וּצְנִיף ק׳ v. 2. XLIII. פתח בס״פ
v. 6 נ״א וַאֲשַׁבְּרֵם v. 9. לוֹ ק׳ ; ע״כ

12 אֶת־ר֫וּחַ קָדְשׁוֹ׃ מוֹלִיךְ לִימִין מֹשֶׁה זְרוֹעַ תִּפְאַרְתּוֹ בּוֹקֵעַ מַיִם מִפְּנֵיהֶם
13 לַעֲשׂוֹת לוֹ שֵׁם עוֹלָם׃ מוֹלִיכָם בַּתְּהֹמוֹת כַּסּוּס בַּמִּדְבָּר לֹא יִכָּשֵׁלוּ׃
14 כַּבְּהֵמָה בַּבִּקְעָה תֵרֵד רוּחַ יְהוָה תְּנִיחֶנּוּ כֵּן נִהַגְתָּ עַמְּךָ לַעֲשׂוֹת לְךָ
טו שֵׁם תִּפְאָרֶת׃ הַבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה מִזְּבֻל קָדְשְׁךָ וְתִפְאַרְתֶּךָ אַיֵּה
16 קִנְאָתְךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ הֲמוֹן מֵעֶיךָ וְרַחֲמֶיךָ אֵלַי הִתְאַפָּקוּ׃ כִּי־אַתָּה
אָבִינוּ כִּי אַבְרָהָם לֹא יְדָעָנוּ וְיִשְׂרָאֵל לֹא יַכִּירָנוּ אַתָּה יְהוָה אָבִינוּ
17 גֹּאֲלֵנוּ מֵעוֹלָם שְׁמֶךָ׃ לָמָּה תַתְעֵנוּ יְהוָה מִדְּרָכֶיךָ תַּקְשִׁיחַ לִבֵּנוּ מִיִּרְאָתֶךָ
18 שׁוּב לְמַעַן עֲבָדֶיךָ שִׁבְטֵי נַחֲלָתֶךָ׃ לַמִּצְעָר יָרְשׁוּ עַם־קָדְשֶׁךָ צָרֵינוּ
19 בּוֹסְסוּ מִקְדָּשֶׁךָ׃ הָיִינוּ מֵעוֹלָם לֹא־מָשַׁלְתָּ בָּם לֹא־נִקְרָא שִׁמְךָ עֲלֵיהֶם
לוּא־קָרַעְתָּ שָׁמַיִם יָרַדְתָּ מִפָּנֶיךָ הָרִים נָזֹלּוּ׃

Cap. LXIV. סד

סד

א כִּקְדֹחַ אֵשׁ הֲמָסִים מַיִם תִּבְעֶה־אֵשׁ לְהוֹדִיעַ שִׁמְךָ לְצָרֶיךָ מִפָּנֶיךָ
2 גּוֹיִם יִרְגָּזוּ׃ בַּעֲשׂוֹתְךָ נוֹרָאוֹת לֹא נְקַוֶּה יָרַדְתָּ מִפָּנֶיךָ הָרִים נָזֹלּוּ׃
3 וּמֵעוֹלָם לֹא־שָׁמְעוּ לֹא הֶאֱזִינוּ עַיִן לֹא־רָאָתָה אֱלֹהִים זוּלָתְךָ יַעֲשֶׂה
4 לִמְחַכֵּה־לוֹ׃ פָּגַעְתָּ אֶת־שָׂשׂ וְעֹשֵׂה צֶדֶק בִּדְרָכֶיךָ יִזְכְּרוּךָ הֵן־אַתָּה
ה קָצַפְתָּ וַנֶּחֱטָא בָּהֶם עוֹלָם וְנִוָּשֵׁעַ׃ וַנְּהִי כַטָּמֵא כֻּלָּנוּ וּכְבֶגֶד עִדִּים כָּל־
6 צִדְקֹתֵינוּ וַנָּבֶל כֶּעָלֶה כֻּלָּנוּ וַעֲוֹנֵנוּ כָּרוּחַ יִשָּׂאֻנוּ׃ וְאֵין־קוֹרֵא בְשִׁמְךָ
מִתְעוֹרֵר לְהַחֲזִיק בָּךְ כִּי־הִסְתַּרְתָּ פָנֶיךָ מִמֶּנּוּ וַתְּמוּגֵנוּ בְּיַד־עֲוֹנֵנוּ׃
7 וְעַתָּה יְהוָה אָבִינוּ אָתָּה אֲנַחְנוּ הַחֹמֶר וְאַתָּה יֹצְרֵנוּ וּמַעֲשֵׂה יָדְךָ כֻּלָּנוּ׃
8 אַל־תִּקְצֹף יְהוָה עַד־מְאֹד וְאַל־לָעַד תִּזְכֹּר עָוֹן הֵן הַבֶּט־נָא עַמְּךָ כֻלָּנוּ׃
9 י עָרֵי קָדְשְׁךָ הָיוּ מִדְבָּר צִיּוֹן מִדְבָּר הָיָתָה יְרוּשָׁלִַם שְׁמָמָה׃ בֵּית
קָדְשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ אֲשֶׁר הִלְלוּךָ אֲבֹתֵינוּ הָיָה לִשְׂרֵפַת אֵשׁ וְכָל־מַחֲמַדֵּינוּ
11 הָיָה לְחָרְבָּה׃ הַעַל־אֵלֶּה תִתְאַפַּק יְהוָה תֶּחֱשֶׁה וּתְעַנֵּנוּ עַד־מְאֹד׃

Cap. LXV. סה

סה

א נִדְרַשְׁתִּי לְלוֹא שָׁאָלוּ נִמְצֵאתִי לְלֹא בִקְשֻׁנִי אָמַרְתִּי הִנֵּנִי הִנֵּנִי אֶל־גּוֹי
2 לֹא־קֹרָא בִשְׁמִי׃ פֵּרַשְׂתִּי יָדַי כָּל־הַיּוֹם אֶל־עַם סוֹרֵר הַהֹלְכִים הַדֶּרֶךְ
3 לֹא־טוֹב אַחַר מַחְשְׁבֹתֵיהֶם׃ הָעָם הַמַּכְעִיסִים אוֹתִי עַל־פָּנַי תָּמִיד
4 זֹבְחִים בַּגַּנּוֹת וּמְקַטְּרִים עַל־הַלְּבֵנִים׃ הַיֹּשְׁבִים בַּקְּבָרִים וּבַנְּצוּרִים
ה יָלִינוּ הָאֹכְלִים בְּשַׂר הַחֲזִיר וּפְרַק פִּגֻּלִים כְּלֵיהֶם׃ הָאֹמְרִים קְרַב
אֵלֶיךָ אַל־תִּגַּשׁ־בִּי כִּי קְדַשְׁתִּיךָ אֵלֶּה עָשָׁן בְּאַפִּי אֵשׁ יֹקֶדֶת כָּל־הַיּוֹם׃
6 הִנֵּה כְתוּבָה לְפָנָי לֹא אֶחֱשֶׁה כִּי אִם־שִׁלַּמְתִּי וְשִׁלַּמְתִּי עַל־חֵיקָם׃

LXIV. v. 4. נ״א וְנִפְשָׁע v. 9. קמץ בז״ק LXV. v. 4. וּמְרַק ק׳, בנ״א ל׳ בדגש

12. Qui eduxit ad dexteram Moysen brachio maiestatis suae, qui scidit aquas ante eos, ut faceret sibi nomen sempiternum.
13. Qui eduxit eos per abyssos, quasi equum in deserto non impingentem.
14. Quasi animal in campo descendens, spiritus Domini ductor eius fuit; sic adduxisti populum tuum, ut faceres tibi nomen gloriae.
15. * Attende de coelo, et vide de habitaculo sancto tuo, et gloriae tuae: ubi est zelus tuus, et fortitudo tua, multitudo viscerum tuorum, et miserationum tuarum? super me continuerunt se.
* Deut. 26, 15. Bar. 2, 16.
16. Tu enim pater noster, et Abraham nescivit nos, et Israël ignoravit nos; tu Domine pater noster, redemptor noster, a saeculo nomen tuum.
17. Quare errare nos fecisti Domine de viis tuis; indurasti cor nostrum, ne timeremus te? convertere propter servos tuos, tribus haereditatis tuae.
18. Quasi nihilum possederunt populum sanctum tuum; hostes nostri conculcaverunt sanctificationem tuam.
19. Facti sumus quasi in principio, cum non dominareris nostri, neque invocaretur nomen tuum super nos.

CAP. LXIV.

Propheta ad Deum orat.

1. Utinam dirumperes coelos, et descenderes; a facie tua montes defluerent.
2. Sicut exustio ignis tabescerent, aquae arderent igni, ut notum fieret nomen tuum inimicis tuis; et facie tua gentes turbarentur.
3. Cum feceris mirabilia, non sustinebimus; descendisti, et a facie tua montes defluxerunt.
4. A saeculo non audierunt, neque auribus perceperunt; * oculus non vidit, Deus absque te, quae praeparasti expectantibus te. * 1 Cor. 2, 9.
5. Occurristi laetanti, et facienti iustitiam; in viis tuis recordabuntur tui; ecce! tu iratus es, et peccavimus; in ipsis fuimus semper, et salvabimur.
6. Et facti sumus ut immundus omnes nós, et quasi pannus menstruatae universae iustitiae nostrae; et cecidimus quasi folium universi, et iniquitates nostrae quasi ventus abstulerunt nos.
7. Non est, qui invocet nomen tuum; qui consurgat, et teneat te; abscondisti faciem tuam a nobis, et allisisti nos in manu iniquitatis nostrae.
8. Et nunc, Domine! pater noster es tu, nos vero lutum; et fictor noster tu, et opera manuum tuarum omnes nos.
9. * Ne irascaris Domine satis, et ne ultra memineris iniquitatis nostrae; ecce respice, populus tuus omnes nos. * Ps. 78, 8.
10. Civitas sancti tui facta est deserta, Sion deserta facta est, Ierusalem desolata est.
11. Domus sanctificationis nostrae, et gloriae nostrae, ubi laudaverunt te patres nostri, facta est in exustionem ignis, et omnia desiderabilia nostra versa sunt in ruinas.
12. Numquid super his continebis te Domine, tacebis, et affliges nos vehementer?

CAP. LXV.

Respondet Deus. Iudaeorum reprobatio, et gentium vocatio.

1. * Quaesierunt me, qui ante non interrogabant, invenerunt, qui non quaesierunt me. Dixi: Ecce ego, ecce ego ad gentem, quae non invocabat nomen meum. * Rom. 10, 20.
2. Expandi manus meas tota die ad populum incredulum, qui graditur in via non bona post cogitationes suas.
3. Populus, qui ad iracundiam provocat me ante faciem meam semper, qui immolant in hortis, et sacrificant super lateres;
4. qui habitant in sepulchris, et in delubris idolorum dormiunt; qui comedunt carnem suillam, et ius profanum in vasis eorum.
5. Qui dicunt: Recede a me, non appropinques mihi, quia immundus es; isti fumus erunt in furore meo, ignis ardens tota die.
6. Ecce! scriptum est coram me; non tacebo, sed reddam et retribuam in sinum eorum.

7. Iniquitates vestras, et iniquitates patrum vestrorum simul, dicit Dominus, qui sacrificaverunt super montes, et super colles exprobraverunt mihi, et remetiar opus eorum primum in sinu eorum.

8. Haec dicit Dominus: Quomodo si inveniatur granum in botro, et dicatur: Ne dissipes illud, quoniam benedictio est; sic faciam propter servos meos, ut non disperdam totum.

9. Et educam de Iacob semen, et de Iuda possidentem montes meos; et haereditabunt eam electi mei, et servi mei habitabunt ibi.

10. Et erunt campestria in caulas gregum, et vallis Achor in cubile armentorum populo meo, qui requisierunt me.

11. Et vos, qui dereliquistis Dominum, qui obliti estis montem sanctum meum, qui ponitis fortunae mensam, et libatis super eam.

12. Numerabo vos in gladio, et omnes in caede corruetis; * pro eo, quod vocavi, et non respondistis; locutus sum, et non audistis: et faciebatis malum in oculis meis, et quae nolui, elegistis.

* c. 66, 4. Prov. 1, 24. Ier. 7, 13.

13. Propter hoc haec dicit Dominus Deus: Ecce! servi mei comedent, et vos esurietis; ecce! servi mei bibent, et vos sitietis;

14. ecce! servi mei laetabuntur, et vos confundemini; ecce! servi mei laudabunt prae exultatione cordis, et vos clamabitis prae dolore cordis, et prae contritione spiritus ululabitis.

15. Et dimittetis nomen vestrum in iuramentum electis meis; et interficiet te Dominus Deus, et servos suos vocabit nomine alio.

16. In quo qui benedictus est super terram, benedicetur in Deo amen; et qui iurat in terra, iurabit in Deo amen; quia oblivioni traditae sunt angustiae priores, et quia absconditae sunt ab oculis meis.

17. * Ecce! enim ego creo coelos novos, et terram novam; et non erunt in memoria priora, et non ascendent super cor.

* c. 66, 22. Apoc. 21, 1.

18. Sed gaudebitis et exultabitis usque in sempiternum in his, quae ego creo; quia ecce! ego creo Ierusalem exultationem, et populum eius gaudium.

19. Et exultabo in Ierusalem, et gaudebo in populo meo; et non audietur in eo ultra vox fletus et vox clamoris.

20. Non erit ibi amplius infans dierum, et senex, qui non impleat dies suos; quoniam puer centum annorum morietur, et peccator centum annorum maledictus erit.

21. Et aedificabunt domos, et habitabunt; et plantabunt vineas, et comedent fructus earum,

22. Non aedificabunt, et alius habitabit; non plantabunt, et alius comedet; secundum enim dies ligni, erunt dies populi mei, et opera manuum eorum inveterabunt.

23. Electi mei non laborabunt frustra, neque generabunt in conturbatione; quia semen benedictorum Domini est, et nepotes eorum cum eis.

24. * Eritque, antequam clament, ego exaudiam; adhuc illis loquentibus, ego audiam. * Ps. 31, 5.

25. * Lupus et agnus pascentur simul, leo et bos comedent paleas; et serpenti pulvis panis eius; non nocebunt, neque occident in omni monte sancto meo, dicit Dominus.

* c. 31, 6.

Cap. LXVI.

Abolitio veteris, institutio novi foederis. Iudaeorum pervicacium punitio.

1. * Haec dicit Dominus; Coelum sedes mea, terra autem scabellum pedum meorum; quae est ista domus, quam aedificabitis mihi? et quis est iste locus quietis meae?

* Act. 7, 49.

2. Omnia haec manus mea fecit, et facta sunt universa ista, dicit Dominus; ad quem autem respiciam, nisi ad pauperculum, et contritum spiritu, et trementem sermones meos?

3. Qui immolat bovem, quasi qui interficiat virum; qui mactat pecus, quasi qui excerebret canem; qui offert oblationem, quasi qui sanguinem

7 עֲוֹנֹתֵיכֶם וַעֲוֹנֹת אֲבוֹתֵיכֶם יַחְדָּו אָמַר יְהוָה אֲשֶׁר קִטְּרוּ עַל־הֶהָרִים
8 וְעַל־הַגְּבָעוֹת חֵרְפוּנִי וּמַדֹּתִי פְעֻלָּתָם רִאשֹׁנָה עַל־חֵיקָם׃ כֹּה ׀ אָמַר
יְהוָה כַּאֲשֶׁר יִמָּצֵא הַתִּירוֹשׁ בָּאֶשְׁכּוֹל וְאָמַר אַל־תַּשְׁחִיתֵהוּ כִּי בְרָכָה
9 בּוֹ כֵּן אֶעֱשֶׂה לְמַעַן עֲבָדַי לְבִלְתִּי הַשְׁחִית הַכֹּל׃ וְהוֹצֵאתִי מִיַּעֲקֹב
י זֶרַע וּמִיהוּדָה יוֹרֵשׁ הָרָי וִירֵשׁוּהָ בְחִירַי וַעֲבָדַי יִשְׁכְּנוּ־שָׁמָּה׃ וְהָיָה
11 הַשָּׁרוֹן לִנְוֵה־צֹאן וְעֵמֶק עָכוֹר לְרֵבֶץ בָּקָר לְעַמִּי אֲשֶׁר דְּרָשׁוּנִי׃ וְאַתֶּם
עֹזְבֵי יְהוָה הַשְּׁכֵחִים אֶת־הַר קָדְשִׁי הַעֹרְכִים לַגַּד שֻׁלְחָן וְהַמְמַלְאִים
12 לַמְנִי מִמְסָךְ׃ וּמָנִיתִי אֶתְכֶם לַחֶרֶב וְכֻלְּכֶם לַטֶּבַח תִּכְרָעוּ יַעַן קָרָאתִי
וְלֹא עֲנִיתֶם דִּבַּרְתִּי וְלֹא שְׁמַעְתֶּם וַתַּעֲשׂוּ הָרַע בְּעֵינַי וּבַאֲשֶׁר לֹא־
13 חָפַצְתִּי בְּחַרְתֶּם׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה הִנֵּה עֲבָדַי ׀ יֹאכֵלוּ
וְאַתֶּם תִּרְעָבוּ הִנֵּה עֲבָדַי יִשְׁתּוּ וְאַתֶּם תִּצְמָאוּ הִנֵּה עֲבָדַי יִשְׂמָחוּ
14 וְאַתֶּם תֵּבֹשׁוּ׃ הִנֵּה עֲבָדַי יָרֹנּוּ מִטּוּב לֵב וְאַתֶּם תִּצְעֲקוּ מִכְּאֵב לֵב
טו וּמִשֵּׁבֶר רוּחַ תְּיֵלִילוּ׃ וְהִנַּחְתֶּם שִׁמְכֶם לִשְׁבוּעָה לִבְחִירַי וֶהֱמִיתְךָ אֲדֹנָי
16 יֱהוִה וְלַעֲבָדָיו יִקְרָא שֵׁם אַחֵר׃ אֲשֶׁר הַמִּתְבָּרֵךְ בָּאָרֶץ יִתְבָּרֵךְ בֵּאלֹהֵי
אָמֵן וְהַנִּשְׁבָּע בָּאָרֶץ יִשָּׁבַע בֵּאלֹהֵי אָמֵן כִּי נִשְׁכְּחוּ הַצָּרוֹת הָרִאשֹׁנוֹת
17 וְכִי נִסְתְּרוּ מֵעֵינָי׃ כִּי־הִנְנִי בוֹרֵא שָׁמַיִם חֲדָשִׁים וָאָרֶץ חֲדָשָׁה וְלֹא
18 תִזָּכַרְנָה הָרִאשֹׁנוֹת וְלֹא תַעֲלֶינָה עַל־לֵב׃ כִּי־אִם־שִׂישׂוּ וְגִילוּ עֲדֵי־
עַד אֲשֶׁר אֲנִי בוֹרֵא כִּי הִנְנִי בוֹרֵא אֶת־יְרוּשָׁלִַם גִּילָה וְעַמָּהּ מָשׂוֹשׂ׃
19 וְגַלְתִּי בִירוּשָׁלִַם וְשַׂשְׂתִּי בְעַמִּי וְלֹא־יִשָּׁמַע בָּהּ עוֹד קוֹל בְּכִי וְקוֹל
כ זְעָקָה׃ לֹא־יִהְיֶה מִשָּׁם עוֹד עוּל יָמִים וְזָקֵן אֲשֶׁר לֹא־יְמַלֵּא אֶת־יָמָיו
21 כִּי הַנַּעַר בֶּן־מֵאָה שָׁנָה יָמוּת וְהַחוֹטֶא בֶּן־מֵאָה שָׁנָה יְקֻלָּל׃ וּבָנוּ
22 בָתִּים וְיָשָׁבוּ וְנָטְעוּ כְרָמִים וְאָכְלוּ פִּרְיָם׃ לֹא יִבְנוּ וְאַחֵר יֵשֵׁב לֹא
יִטְּעוּ וְאַחֵר יֹאכֵל כִּי כִימֵי הָעֵץ יְמֵי עַמִּי וּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם יְבַלּוּ בְחִירָי׃
23 לֹא יִיגְעוּ לָרִיק וְלֹא יֵלְדוּ לַבֶּהָלָה כִּי זֶרַע בְּרוּכֵי יְהוָה הֵמָּה וְצֶאֱצָאֵיהֶם
24 אִתָּם׃ וְהָיָה טֶרֶם יִקְרָאוּ וַאֲנִי אֶעֱנֶה עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וַאֲנִי אֶשְׁמָע׃
כה זְאֵב וְטָלֶה יִרְעוּ כְאֶחָד וְאַרְיֵה כַּבָּקָר יֹאכַל־תֶּבֶן וְנָחָשׁ עָפָר לַחְמוֹ לֹא־
יָרֵעוּ וְלֹא־יַשְׁחִיתוּ בְּכָל־הַר קָדְשִׁי אָמַר יְהוָה׃

סו CAP. LXVI. סו

א כֹּה אָמַר יְהוָה הַשָּׁמַיִם כִּסְאִי וְהָאָרֶץ הֲדֹם רַגְלָי אֵי־זֶה בַיִת אֲשֶׁר
2 תִּבְנוּ־לִי וְאֵי־זֶה מָקוֹם מְנוּחָתִי׃ וְאֶת־כָּל־אֵלֶּה יָדִי עָשָׂתָה וַיִּהְיוּ כָל־
אֵלֶּה נְאֻם־יְהוָה וְאֶל־זֶה אַבִּיט אֶל־עָנִי וּנְכֵה־רוּחַ וְחָרֵד עַל־דְּבָרִי׃
3 שׁוֹחֵט הַשּׁוֹר מַכֵּה־אִישׁ זוֹבֵחַ הַשֶּׂה עֹרֵף כֶּלֶב מַעֲלֵה מִנְחָה דַּם־חֲזִיר

v. 7. LXV עַל־ — אֶל־ ק׳ v. 1. LXVI. הפטרת שבת וראש חדש

מַזְכִּיר לְבֹנָה מְבָרֵךְ אָוֶן גַּם־הֵמָּה בָּחֲרוּ בְּדַרְכֵיהֶם וּבְשִׁקּוּצֵיהֶם נַפְשָׁם
4 חָפֵצָה׃ גַּם־אֲנִי אֶבְחַר בְּתַעֲלֻלֵיהֶם וּמְגוּרֹתָם אָבִיא לָהֶם יַעַן קָרָאתִי
וְאֵין עוֹנֶה דִּבַּרְתִּי וְלֹא שָׁמֵעוּ וַיַּעֲשׂוּ הָרַע בְּעֵינַי וּבַאֲשֶׁר לֹא־חָפַצְתִּי
ה בָּחָרוּ׃ שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה הַחֲרֵדִים אֶל־דְּבָרוֹ אָמְרוּ אֲחֵיכֶם שֹׂנְאֵיכֶם
6 מְנַדֵּיכֶם לְמַעַן שְׁמִי יִכְבַּד יְהוָה וְנִרְאֶה בְשִׂמְחַתְכֶם וְהֵם יֵבֹשׁוּ׃ קוֹל
7 שָׁאוֹן מֵעִיר קוֹל מֵהֵיכָל קוֹל יְהוָה מְשַׁלֵּם גְּמוּל לְאֹיְבָיו׃ בְּטֶרֶם תָּחִיל
8 יָלָדָה בְּטֶרֶם יָבוֹא חֵבֶל לָהּ וְהִמְלִיטָה זָכָר׃ מִי־שָׁמַע כָּזֹאת מִי רָאָה
כָּאֵלֶּה הֲיוּחַל אֶרֶץ בְּיוֹם אֶחָד אִם־יִוָּלֵד גּוֹי פַּעַם אֶחָת כִּי־חָלָה גַּם־
9 יָלְדָה צִיּוֹן אֶת־בָּנֶיהָ׃ הַאֲנִי אַשְׁבִּיר וְלֹא אוֹלִיד יֹאמַר יְהוָה אִם־
י אֲנִי הַמּוֹלִיד וְעָצַרְתִּי אָמַר אֱלֹהָיִךְ׃ שִׂמְחוּ אֶת־יְרוּשָׁלִַם וְגִילוּ בָהּ
11 כָּל־אֹהֲבֶיהָ שִׂישׂוּ אִתָּהּ מָשׂוֹשׂ כָּל־הַמִּתְאַבְּלִים עָלֶיהָ׃ לְמַעַן תִּינְקוּ
12 וּשְׂבַעְתֶּם מִשֹּׁד תַּנְחֻמֶיהָ לְמַעַן תָּמֹצּוּ וְהִתְעַנַּגְתֶּם מִזִּיז כְּבוֹדָהּ׃ כִּי־
כֹה ׀ אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹטֶה־אֵלֶיהָ כְּנָהָר שָׁלוֹם וּכְנַחַל שׁוֹטֵף כְּבוֹד
13 גּוֹיִם וִינַקְתֶּם עַל־צַד תִּנָּשֵׂאוּ וְעַל־בִּרְכַּיִם תְּשָׁעֳשָׁעוּ׃ כְּאִישׁ אֲשֶׁר אִמּוֹ
14 תְּנַחֲמֶנּוּ כֵּן אָנֹכִי אֲנַחֶמְכֶם וּבִירוּשָׁלִַם תְּנֻחָמוּ׃ וּרְאִיתֶם וְשָׂשׂ לִבְּכֶם
וְעַצְמוֹתֵיכֶם כַּדֶּשֶׁא תִפְרַחְנָה וְנוֹדְעָה יַד־יְהוָה אֶת־עֲבָדָיו וְזָעַם אֶת־
טו אֹיְבָיו׃ כִּי־הִנֵּה יְהוָה בָּאֵשׁ יָבוֹא וְכַסּוּפָה מַרְכְּבֹתָיו לְהָשִׁיב בְּחֵמָה
16 אַפּוֹ וְגַעֲרָתוֹ בְּלַהֲבֵי־אֵשׁ׃ כִּי בָאֵשׁ יְהוָה נִשְׁפָּט וּבְחַרְבּוֹ אֶת־כָּל־
17 בָּשָׂר וְרַבּוּ חַלְלֵי יְהוָה׃ הַמִּתְקַדְּשִׁים וְהַמִּטַּהֲרִים אֶל־הַגַּנּוֹת אַחַר
אַחַד בַּתָּוֶךְ אֹכְלֵי בְּשַׂר הַחֲזִיר וְהַשֶּׁקֶץ וְהָעַכְבָּר יַחְדָּו יָסֻפוּ נְאֻם־יְהוָה׃
18 וְאָנֹכִי מַעֲשֵׂיהֶם וּמַחְשְׁבֹתֵיהֶם בָּאָה לְקַבֵּץ אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם וְהַלְּשֹׁנוֹת
19 וּבָאוּ וְרָאוּ אֶת־כְּבוֹדִי׃ וְשַׂמְתִּי בָהֶם אוֹת וְשִׁלַּחְתִּי מֵהֶם ׀ פְּלֵיטִים
אֶל־הַגּוֹיִם תַּרְשִׁישׁ פּוּל וְלוּד מֹשְׁכֵי קֶשֶׁת תֻּבַל וְיָוָן הָאִיִּים הָרְחֹקִים
אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ אֶת־שִׁמְעִי וְלֹא־רָאוּ אֶת־כְּבוֹדִי וְהִגִּידוּ אֶת־כְּבוֹדִי
כ בַּגּוֹיִם׃ וְהֵבִיאוּ אֶת־כָּל־אֲחֵיכֶם מִכָּל־הַגּוֹיִם ׀ מִנְחָה ׀ לַיהוָה בַּסּוּסִים
וּבָרֶכֶב וּבַצַּבִּים וּבַפְּרָדִים וּבַכִּרְכָּרוֹת עַל הַר קָדְשִׁי יְרוּשָׁלִַם אָמַר
יְהוָה כַּאֲשֶׁר יָבִיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַמִּנְחָה בִּכְלִי טָהוֹר בֵּית יְהוָה׃
21 22 וְגַם־מֵהֶם אֶקַּח לַכֹּהֲנִים לַלְוִיִּם אָמַר יְהוָה׃ כִּי כַאֲשֶׁר הַשָּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים
וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עֹמְדִים לְפָנַי נְאֻם־יְהוָה כֵּן יַעֲמֹד
23 זַרְעֲכֶם וְשִׁמְכֶם׃ וְהָיָה מִדֵּי־חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ וּמִדֵּי שַׁבָּת בְּשַׁבַּתּוֹ יָבוֹא כָל־
24 בָּשָׂר לְהִשְׁתַּחֲוֺת לְפָנַי אָמַר יְהוָה׃ וְיָצְאוּ וְרָאוּ בְּפִגְרֵי הָאֲנָשִׁים הַפֹּשְׁעִים
בִּי כִּי תוֹלַעְתָּם לֹא תָמוּת וְאִשָּׁם לֹא תִכְבֶּה וְהָיוּ דֵרָאוֹן לְכָל־בָּשָׂר׃

LXVI. v. 14. פתח באתנח v. 17. אחת ק׳ סב׳ אַחַד אַחַר אַחַד

suillum offerat; qui recordatur thuris, quasi qui benedicat idolo. Haec omnia elegerunt in viis suis, et in abominationibus suis anima eorum delectata est.

4. Unde et ego eligam illusiones eorum; et quae timebant, adducam eis; * quia vocavi, et non erat, qui responderet; locutus sum, et non audierunt; feceruntque malum in oculis meis, et quae nolui, elegerunt.

* c. 65, 12. Prov. 1, 24. Ier. 7, 13.

5. Audite verbum Domini, qui tremitis ad verbum eius: dixerunt fratres vestri odientes vos, et abiicientes propter nomen meum; glorificetur Dominus, et videbimus in laetitia vestra: ipsi autem confundentur.

6. Vox populi de civitate, vox de templo, vox Domini reddentis retributionem inimicis suis.

7. Antequam parturiret, peperit; antequam veniret partus eius, peperit masculum.

8. Quis audivit umquam tale? et quis vidit huic simile? numquid parturiet terra in die una? aut parietur gens simul, quia parturivit et peperit Sion filios suos?

9. Numquid ego, qui alios parere facio, ipse non pariam, dicit Dominus? si ego, qui generationem ceteris tribuo, sterilis ero, ait Dominus Deus tuus?

10. Laetamini cum Ierusalem, et exultate in ea omnes, qui diligitis eam; gaudete cum ea gaudio universi, qui lugetis super eam,

11. ut sugatis, et repleamini ab ubere consolationis eius; ut mulgeatis, et deliciis affluatis ab omnimoda gloria eius.

12. Quia haec dicit Dominus: Ecce! ego declinabo super eam quasi fluvium pacis, et quasi torrentem inundantem gloriam gentium, quam sugetis; ad ubera portabimini, et super genua blandientur vobis.

13. Quomodo si cui mater blandiatur, ita ego consolabor vos, et in Ierusalem consolabimini.

14. Videbitis, et gaudebit cor vestrum, * et ossa vestra quasi herba germinabunt; et cognoscetur manus Domini servis eius, et indignabitur inimicis suis. * Ezech. 37.

15. Quia ecce! Dominus in igne veniet, et quasi turbo quadrigae eius; reddere in indignatione furorem suum, et increpationem suam in flamma ignis;

16. quia in igne Dominus diiudicabit, et in gladio suo ad omnem carnem; et multiplicabuntur interfecti a Domino,

17. qui sanctificabantur, et mundos se putabant in hortis post ianuam intrinsecus, qui comedebant carnem suillam, et abominationem, et murem; simul consumentur, dicit Dominus.

18. Ego autem opera eorum, et cogitationes eorum; venio, ut congregem cum omnibus gentibus et linguis: et venient et videbunt gloriam meam.

19. Et ponam in eis signum, et mittam ex eis, qui salvati fuerint, ad gentes in mare, in Africam, et Lydiam tendentes sagittam: in Italiam et Graeciam, ad insulas longe, ad eos, qui non audierunt de me, et non viderunt gloriam meam. Et annunciabunt gloriam meam gentibus;

20. et adducent omnes fratres vestros de cunctis gentibus donum Domino in equis, et in quadrigis, et in lecticis, et in mulis, et in carrucis, ad montem sanctum meum Ierusalem, dicit Dominus, quomodo si inferant filii Israël munus in vase mundo in domum Domini.

21. Et assumam ex eis in sacerdotes, et levitas, dicit Dominus;

22. * quia sicut coeli novi, et terra nova, quae ego facio stare coram me, dicit Dominus; sic stabit semen vestrum, et nomen vestrum.

* Apocal. 21, 1.

23. Et erit mensis ex mense, et sabbatum ex sabbato; veniet omnis caro, ut adoret coram facie mea, dicit Dominus.

24. Et egredientur, et videbunt cadavera virorum, qui praevaricati sunt in me; * vermis eorum non morietur, et ignis eorum non extinguetur; et erunt usque ad satietatem visionis omni carni.

* Marc. 9, 46.

IEREMIAS PROPHETA.

CAP. I.

Vocatio Ieremiae divina.

1. Verba Ieremiae filii Helciae, de sacerdotibus, qui fuerunt in Anathoth, in terra Beniamin.

2. Quod factum est verbum Domini ad eum in diebus Iosiae filii Amon regis Iuda, in tertio decimo anno regni eius.

3. Et factum est in diebus Ioakim filii Iosiae regis Iuda, usque ad consummationem undecimi anni Sedeciae filii Iosiae regis Iuda, usque ad transmigrationem Ierusalem, in mense quinto.

4. Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

5. Priusquam te formarem in utero, novi te; et antequam exires de vulva, sanctificavi te, et prophetam in gentibus dedi te.

6. Et dixi, Aaa, Domine Deus; ecce! nescio loqui, quia puer ego sum.

7. Et dixit Dominus ad me: Noli dicere: Puer sum; quoniam ad omnia, quae mittam te, ibis; et universa, quaecumque mandavero tibi, loqueris.

8. Ne timeas a facie eorum; quia tecum ego sum, ut eruam te, dicit Dominus.

9. Et misit Dominus manum suam, et tetigit os meum; * et dixit Dominus ad me: Ecce! dedi verba mea in ore tuo. * Ies. 6, 7.

10. Ecce! constitui te hodie super gentes, et super regna, * ut evellas, et destruas, et disperdas, et dissipes, et aedifices, et plantes. * c. 18, 7.

11. Et factum est verbum Domini ad me, dicens: Quid tu vides Ieremia? Et dixi: Virgam vigilantem ego video.

12. Et dixit Dominus ad me: Bene vidisti, quia vigilabo ego super verbo meo, ut faciam illud.

13. Et factum est verbum Domini secundo ad me, dicens: Quid tu vides? Et dixi: Ollam succensam * ego video, et faciem eius a facie Aquilonis. * Ezech. 11, 3. 7.

14. Et dixit Dominus ad me: * Ab Aquilone pandetur malum super omnes habitatores terrae; * c. 4, 6.

15. quia ecce! ego convocabo omnes cognationes regnorum Aquilonis, ait Dominus; et venient et ponent unusquisque solium suum in introitu portarum Ierusalem, et super omnes muros eius in circuitu, et super universas urbes Iuda.

16. Et loquar iudicia mea cum eis super omnem malitiam eorum, qui dereliquerunt me, et libaverunt diis alienis, et adoraverunt opus manuum suarum.

17. Tu ergo accinge lumbos tuos, et surge, et loquere ad eos omnia, quae ego praecipio tibi. Ne formides a facie eorum; nec enim timere te faciam vultum eorum.

ירמיה

JEREMIAS.

CAPUT I. א

דִּבְרֵי יִרְמְיָהוּ בֶּן־חִלְקִיָּהוּ מִן־הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר בַּעֲנָתוֹת בְּאֶרֶץ בִּנְיָמִן׃ א
אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלָיו בִּימֵי יֹאשִׁיָּהוּ בֶן־אָמוֹן מֶלֶךְ יְהוּדָה 2
בִּשְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְמָלְכוֹ׃ וַיְהִי בִּימֵי יְהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ 3
יְהוּדָה עַד־תֹּם עַשְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְצִדְקִיָּהוּ בֶן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה
עַד־גְּלוֹת יְרוּשָׁלַם בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 4
בְּטֶרֶם אֶצָּורְךָ בַבֶּטֶן יְדַעְתִּיךָ וּבְטֶרֶם תֵּצֵא מֵרֶחֶם הִקְדַּשְׁתִּיךָ נָבִיא ה
לַגּוֹיִם נְתַתִּיךָ׃ וָאֹמַר אֲהָהּ אֲדֹנָי יְהוִֹה הִנֵּה לֹא־יָדַעְתִּי דַּבֵּר כִּי־נַעַר 6
אָנֹכִי׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אַל־תֹּאמַר נַעַר אָנֹכִי כִּי עַל־כָּל־אֲשֶׁר 7
אֶשְׁלָחֲךָ תֵּלֵךְ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר אֲצַוְּךָ תְּדַבֵּר׃ אַל־תִּירָא מִפְּנֵיהֶם כִּי־ 8
אִתְּךָ אֲנִי לְהַצִּלֶךָ נְאֻם־יְהוָה׃ וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת־יָדוֹ וַיַּגַּע עַל־פִּי 9
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי הִנֵּה נָתַתִּי דְבָרַי בְּפִיךָ׃ רְאֵה הִפְקַדְתִּיךָ ׀ הַיּוֹם י
הַזֶּה עַל־הַגּוֹיִם וְעַל־הַמַּמְלָכוֹת לִנְתוֹשׁ וְלִנְתוֹץ וּלְהַאֲבִיד וְלַהֲרוֹס לִבְנוֹת
וְלִנְטוֹעַ׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר מָה־אַתָּה רֹאֶה יִרְמְיָהוּ וָאֹמַר 11
מַקֵּל שָׁקֵד אֲנִי רֹאֶה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי הֵיטַבְתָּ לִרְאוֹת כִּי־שֹׁקֵד 12
אֲנִי עַל־דְּבָרִי לַעֲשֹׂתוֹ׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה ׀ אֵלַי שֵׁנִית לֵאמֹר מָה אַתָּה 13
רֹאֶה וָאֹמַר סִיר נָפוּחַ אֲנִי רֹאֶה וּפָנָיו מִפְּנֵי צָפוֹנָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה 14
אֵלָי מִצָּפוֹן תִּפָּתַח הָרָעָה עַל כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ כִּי ׀ הִנְנִי קֹרֵא לְכָל־ טו
מִשְׁפְּחוֹת מַמְלְכוֹת צָפוֹנָה נְאֻם־יְהוָה וּבָאוּ וְנָתְנוּ אִישׁ כִּסְאוֹ פֶּתַח ׀
שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַם וְעַל כָּל־חוֹמֹתֶיהָ סָבִיב וְעַל כָּל־עָרֵי יְהוּדָה׃ וְדִבַּרְתִּי 16
מִשְׁפָּטַי אוֹתָם עַל כָּל־רָעָתָם אֲשֶׁר עֲזָבוּנִי וַיְקַטְּרוּ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים
וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְמַעֲשֵׂי יְדֵיהֶם׃ וְאַתָּה תֶּאְזֹר מָתְנֶיךָ וְקַמְתָּ וְדִבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם 17
אֵת כָּל־אֲשֶׁר אָנֹכִי אֲצַוֶּךָּ אַל־תֵּחַת מִפְּנֵיהֶם פֶּן־אֲחִתְּךָ לִפְנֵיהֶם׃ וַאֲנִי 18

v. 1. I. הפט״ר ואלה שמות וגם הפט״ר ראשי המטות. v. 5. אֶצּוֹרְךָ — אֶצָּרְךָ ק׳

הִנֵּה נְתַתִּיךָ הַיּוֹם לְעִיר מִבְצָר וּלְעַמּוּד בַּרְזֶל וּלְחֹמוֹת נְחֹשֶׁת עַל־כָּל־
19 הָאָרֶץ לְמַלְכֵי יְהוּדָה לְשָׂרֶיהָ לְכֹהֲנֶיהָ וּלְעַם הָאָרֶץ׃ וְנִלְחֲמוּ אֵלֶיךָ
וְלֹא־יוּכְלוּ לָךְ כִּי־אִתְּךָ אֲנִי נְאֻם־יְהוָה לְהַצִּילֶךָ׃

ב Cap. II. ב

א 2 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ הָלֹךְ וְקָרָאתָ בְאָזְנֵי יְרוּשָׁלִַם לֵאמֹר כֹּה
אָמַר יְהוָה זָכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד נְעוּרַיִךְ אַהֲבַת כְּלוּלֹתָיִךְ לֶכְתֵּךְ אַחֲרַי
3 בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ לֹא זְרוּעָה׃ קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לַיהוָה רֵאשִׁית תְּבוּאָתֹה כָּל־
4 אֹכְלָיו יֶאְשָׁמוּ רָעָה תָּבֹא אֲלֵיהֶם נְאֻם־יְהוָה׃ שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה
ה בֵּית יַעֲקֹב וְכָל־מִשְׁפְּחוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה מַה־מָּצְאוּ
6 אֲבוֹתֵיכֶם בִּי עָוֶל כִּי רָחֲקוּ מֵעָלָי וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי הַהֶבֶל וַיֶּהְבָּלוּ׃ וְלֹא
אָמְרוּ אַיֵּה יְהוָה הַמַּעֲלֶה אֹתָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הַמּוֹלִיךְ אֹתָנוּ בַּמִּדְבָּר
בְּאֶרֶץ עֲרָבָה וְשׁוּחָה בְּאֶרֶץ צִיָּה וְצַלְמָוֶת בְּאֶרֶץ לֹא־עָבַר בָּהּ אִישׁ
7 וְלֹא־יָשַׁב אָדָם שָׁם׃ וָאָבִיא אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ הַכַּרְמֶל לֶאֱכֹל פִּרְיָהּ
8 וְטוּבָהּ וַתָּבֹאוּ וַתְּטַמְּאוּ אֶת־אַרְצִי וְנַחֲלָתִי שַׂמְתֶּם לְתוֹעֵבָה׃ הַכֹּהֲנִים
לֹא אָמְרוּ אַיֵּה יְהוָה וְתֹפְשֵׂי הַתּוֹרָה לֹא יְדָעוּנִי וְהָרֹעִים פָּשְׁעוּ בִי
9 וְהַנְּבִאִים נִבְּאוּ בַבַּעַל וְאַחֲרֵי לֹא־יוֹעִלוּ הָלָכוּ׃ לָכֵן עֹד אָרִיב אִתְּכֶם
י נְאֻם־יְהוָה וְאֶת־בְּנֵי בְנֵיכֶם אָרִיב׃ כִּי עִבְרוּ אִיֵּי כִתִּיִּים וּרְאוּ וְקֵדָר
11 שִׁלְחוּ וְהִתְבּוֹנְנוּ מְאֹד וּרְאוּ הֵן הָיְתָה כָּזֹאת׃ הַהֵימִיר גּוֹי אֱלֹהִים
12 וְהֵמָּה לֹא אֱלֹהִים וְעַמִּי הֵמִיר כְּבוֹדוֹ בְּלוֹא יוֹעִיל׃ שֹׁמּוּ שָׁמַיִם עַל־
13 זֹאת וְשַׂעֲרוּ חָרְבוּ מְאֹד נְאֻם־יְהוָה׃ כִּי־שְׁתַּיִם רָעוֹת עָשָׂה עַמִּי אֹתִי
עָזְבוּ מְקוֹר ׀ מַיִם חַיִּים לַחְצֹב לָהֶם בֹּארוֹת בֹּארֹת נִשְׁבָּרִים אֲשֶׁר לֹא־
14 יָכִלוּ הַמָּיִם׃ הַעֶבֶד יִשְׂרָאֵל אִם־יְלִיד בַּיִת הוּא מַדּוּעַ הָיָה לָבַז׃
טו עָלָיו יִשְׁאֲגוּ כְפִרִים נָתְנוּ קוֹלָם וַיָּשִׁיתוּ אַרְצוֹ לְשַׁמָּה עָרָיו נִצְּתָה מִבְּלִי
16 17 יֹשֵׁב׃ גַּם־בְּנֵי־נֹף וְתַחְפַּנְס יִרְעוּךְ קָדְקֹד׃ הֲלוֹא־זֹאת תַּעֲשֶׂה־לָּךְ
18 עָזְבֵךְ אֶת־יְהוָה אֱלֹהַיִךְ בְּעֵת מוֹלִכֵךְ בַּדָּרֶךְ׃ וְעַתָּה מַה־לָּךְ לְדֶרֶךְ
מִצְרַיִם לִשְׁתּוֹת מֵי שִׁחוֹר וּמַה־לָּךְ לְדֶרֶךְ אַשּׁוּר לִשְׁתּוֹת מֵי נָהָר׃
19 תְּיַסְּרֵךְ רָעָתֵךְ וּמְשֻׁבוֹתַיִךְ תּוֹכִחֻךְ וּדְעִי וּרְאִי כִּי־רַע וָמָר עָזְבֵךְ אֶת־
כ יְהוָה אֱלֹהָיִךְ וְלֹא פַחְדָּתִי אֵלַיִךְ נְאֻם־אֲדֹנָי יֱהֹוִה צְבָאוֹת׃ כִּי מֵעוֹלָם
שָׁבַרְתִּי עֻלֵּךְ נִתַּקְתִּי מוֹסְרוֹתַיִךְ וַתֹּאמְרִי לֹא אֶעֱבוֹד כִּי עַל־כָּל־גִּבְעָה
21 גְּבֹהָה וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן אַתְּ צֹעָה זֹנָה׃ וְאָנֹכִי נְטַעְתִּיךְ שׂוֹרֵק כֻּלֹּה

II. v. 3. ע"כ v. 4. הפט"ית מסעי v. 14. פתח בס"ב v. 15. נִצְּתָה —
נִצְּתוּ ק׳ v. 16. וְתַחְפְּנֵס — וְתַחְפַּנְחֵס ק׳ v. 19. קמץ בז"ק
v. 20 אֶעֱבוֹר ק׳

18. * Ego quippe dedi te hodie in civitatem munitam, et in columnam ferream, et in murum aereum, super omnem terram, regibus Iuda, principibus eius, et sacerdotibus, et populo terrae.
* c. 6, 27.

19. Et bellabunt adversum te, et non praevalebunt; quia ego tecum sum, ait Dominus, ut liberem te.

Cap. II.

Ingratitudo Iudaeorum exprobratur.

1. Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

2. Vade, et clama in auribus Ierusalem, dicens: Haec dicit Dominus: Recordatus sum tui, miserans adolescentiam tuam, et charitatem desponsationis tuae, quando secuta es me in deserto, in terra, quae non seminatur.

3. Sanctus Israël Domino, primitiae frugum eius; omnes, qui devorant eum, delinquunt; mala venient super eos, dicit Dominus.

4. Audite verbum Domini domus Iacob, et omnes cognationes domus Israël;

5. Haec dicit Dominus: * Quid invenerunt patres vestri in me iniquitatis, quia elongaverunt a me, et ambulaverunt post vanitatem, et vani facti sunt?
* Mich. 6, 3.

6. Et non dixerunt: Ubi est Dominus, qui ascendere nos fecit de terra Aegypti; qui traduxit nos per desertum, per terram inhabitabilem et inviam, per terram sitis, et imaginem mortis, per terram, in qua non ambulavit vir, neque habitavit homo?

7. Et induxi vos in terram Carmeli, ut comederetis fructum eius, et optima illius; et ingressi contaminastis terram meam, et haereditatem meam posuistis in abominationem.

8. Sacerdotes non dixerunt: Ubi est Dominus? et tenentes legem nescierunt me, et pastores praevaricati sunt in me; et prophetae prophetaverunt in Baal, et idola secuti sunt.

9. Propterea adhuc iudicio contendam vobiscum, ait Dominus, et cum filiis vestris disceptabo.

10. Transite ad insulas Cethim, et videte; et in Cedar mittite, et considerate vehementer; et videte, si factum est huiuscemodi.

11. Si mutavit gens deos suos, et certe ipsi non sunt dii; populus vero meus mutavit gloriam suam in idolum.

12. Obstupescite coeli super hoc, et portae eius desolamini vehementer, dicit Dominus.

13. Duo enim mala fecit populus meus: Me dereliquerunt fontem aquae vivae, et foderunt sibi cisternas, cisternas dissipatas, quae continere non valent aquas.

14. Numquid servus est Israël, aut vernaculus? quare ergo factus est in praedam?

15. Super eum rugierunt leones, et dederunt vocem suam, posuerunt terram eius in solitudinem; civitates eius exustae sunt, et non est, qui habitet in eis.

16. Filii quoque Mempheos et Taphnes constupraverunt te usque ad verticem.

17. Numquid non istud factum est tibi, quia dereliquisti Dominum Deum tuum eo tempore, quo ducebat te per viam?

18. Et nunc quid tibi vis in via Aegypti, ut bibas aquam turbidam? et quid tibi cum via Assyriorum, ut bibas aquam fluminis?

19. Arguet te malitia tua, et aversio tua increpabit te. Scito, et vide, quia malum et amarum est reliquisse te Dominum Deum tuum, et non esse timorem mei apud te, dicit Dominus Deus exercituum.

20. A saeculo confregisti iugum meum, rupisti vincula mea, et dixisti: Non serviam *. In omni enim colle sublimi, et sub omni ligno frondoso, tu prosternebaris meretrix.
* c. 3, 6.

21. * Ego autem plantavi te vi-

neam electam, omne semen verum; quomodo ergo conversa es mihi in pravum vinea aliena?
* Ies. 5, 1. Matth. 21, 33

22. Si laveris te nitro, et multiplicaveris tibi herbam borith, maculata es in iniquitate tua coram me, dicit Dominus Deus.

23. Quomodo dicis: Non sum polluta, post Baalim non ambulavi? vide vias tuas in convalle, scito, quid feceris; cursor levis explicans vias suas.

24. Onager assuetus in solitudine, in desiderio animae suae attraxit ventum amoris sui; nullus avertet eam; omnes, qui quaerunt eam, non deficient; in menstruis eius invenient eam.

25. Prohibe pedem tuum a nuditate, et guttur tuum a siti. Et dixisti: Desperavi, nequaquam faciam, adamavi quippe alienos, et post eos ambulabo.

26. Quomodo confunditur fur, quando deprehenditur, sic confusi sunt domus Israël, ipsi et reges eorum, principes, et sacerdotes, et prophetae eorum,

27. dicentes ligno: Pater meus es tu; et lapidi: Tu me genuisti: * verterunt ad me tergum, et non faciem, et in tempore afflictionis suae dicent: Surge, et libera nos.
* c. 32, 33.

28. Ubi sunt dii tui, quos fecisti tibi? surgant et liberent te in tempore afflictionis tuae; * secundum numerum quippe civitatum tuarum erant dii tui Iuda.
* c. 11, 13.

29. Quid vultis mecum iudicio contendere? omnes dereliquistis me, dicit Dominus.

30. Frustra percussi filios vestros, disciplinam non receperunt; devoravit gladius vester prophetas vestros, quasi leo vastator

31. generatio vestra. Videte verbum Domini: Numquid solitudo factus sum Israëli, aut terra serotina? quare ergo dixit populus meus: Recessimus, non veniemus ultra ad te?

32. Numquid obliviscetur virgo ornamenti sui, aut sponsa fasciae pectoralis suae? populus vero meus oblitus est mei diebus innumeris.

33. Quid niteris bonam ostendere viam tuam ad quaerendam dilectionem, quae insuper et malitias tuas docuisti vias tuas;

34. et in alis tuis inventus est sanguis animarum pauperum et innocentum? non in fossis inveni eos, sed in omnibus, quae supra memoravi.

35. Et dixisti: Absque peccato et innocens ego sum; et propterea avertatur furor tuus a me. Ecce! ego iudicio contendam tecum, eo quod dixeris: Non peccavi.

36. Quam vilis facta es nimis, iterans vias tuas! et ab Aegypto confunderis, sicut confusa es ab Assur.

37. Nam et ab ista egredieris, et manus tuae erunt super caput tuum; quoniam obtrivit Dominus confidentiam tuam, et nihil habebis prosperum in ea.

CAP. III.

Deus Iudaeos ad poenitentiam revocat, et gratiam suam promittit.

1. Vulgo dicitur: Si dimiserit vir uxorem suam, et recedens ab eo, duxerit virum alterum; numquid revertetur ad eam ultra? numquid non polluta, et contaminata erit mulier illa? tu autem fornicata es cum amatoribus multis; tamen revertere ad me, dicit Dominus, et ego suscipiam te.

2. Leva oculos tuos in directum, et vide, ubi non prostrata sis; in viis sedebas, expectans eos quasi latro in solitudine; et polluisti terram in fornicationibus tuis, et in malitiis tuis.

3. Quam ob rem prohibitae sunt stillae pluviarum, et serotinus imber non fuit: frons mulieris meretricis facta est tibi, noluisti erubescere.

4. Ergo saltem amodo voca me: Pater meus, dux virginitatis meae tu es.

5. Numquid irasceris in perpetuum, aut perseverabis in finem? Ecce! locuta es, et fecisti mala, et potuisti.

22 זָרַע אֱמֶת וְאֵיךְ נֶהְפַּכְתְּ לִי סוּרֵי הַגֶּפֶן נָכְרִיָּה׃ כִּי אִם־תְּכַבְּסִי בַּנֶּתֶר
23 וְתַרְבִּי־לָךְ בֹּרִית נִכְתָּם עֲוֹנֵךְ לְפָנַי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ אֵיךְ תֹּאמְרִי
לֹא נִטְמֵאתִי אַחֲרֵי הַבְּעָלִים לֹא הָלַכְתִּי רְאִי דַרְכֵּךְ בַּגַּיְא דְּעִי מֶה
24 עָשִׂית בִּכְרָה קַלָּה מְשָׂרֶכֶת דְּרָכֶיהָ׃ פֶּרֶה ׀ לִמֻּד מִדְבָּר בְּאַוַּת נַפְשָׁו
שָׁאֲפָה רוּחַ תַּאֲנָתָהּ מִי יְשִׁיבֶנָּה כָּל־מְבַקְשֶׁיהָ לֹא יִיעָפוּ בְּחָדְשָׁהּ
כה יִמְצָאוּנְהָ׃ מִנְעִי רַגְלֵךְ מִיָּחֵף וּגְורֹנֵךְ מִצִּמְאָה וַתֹּאמְרִי נוֹאָשׁ לוֹא
26 כִּי־אָהַבְתִּי זָרִים וְאַחֲרֵיהֶם אֵלֵךְ׃ כְּבֹשֶׁת גַּנָּב כִּי יִמָּצֵא כֵּן הֹבִישׁוּ
27 בֵּית יִשְׂרָאֵל הֵמָּה מַלְכֵיהֶם שָׂרֵיהֶם וְכֹהֲנֵיהֶם וּנְבִיאֵיהֶם׃ אֹמְרִים לָעֵץ
אָבִי אַתָּה וְלָאֶבֶן אַתְּ יְלִדְתָּנִי כִּי־פָנוּ אֵלַי עֹרֶף וְלֹא פָנִים וּבְעֵת רָעָתָם
28 יֹאמְרוּ קוּמָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ׃ וְאַיֵּה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ לָּךְ יָקוּמוּ אִם־
29 יוֹשִׁיעוּךָ בְּעֵת רָעָתֶךָ כִּי מִסְפַּר עָרֶיךָ הָיוּ אֱלֹהֶיךָ יְהוּדָה׃ לָמָּה
ל תָרִיבוּ אֵלָי כֻּלְּכֶם פְּשַׁעְתֶּם בִּי נְאֻם־יְהוָה׃ לַשָּׁוְא הִכֵּיתִי אֶת־בְּנֵיכֶם
31 מוּסָר לֹא לָקָחוּ אָכְלָה חַרְבְּכֶם נְבִיאֵיכֶם כְּאַרְיֵה מַשְׁחִית׃ הַדּוֹר אַתֶּם
רְאוּ דְבַר־יְהוָה הֲמִדְבָּר הָיִיתִי לְיִשְׂרָאֵל אִם־אֶרֶץ מַאְפֵּלְיָה מַדּוּעַ
32 אָמְרוּ עַמִּי רַדְנוּ לוֹא־נָבוֹא עוֹד אֵלֶיךָ׃ הֲתִשְׁכַּח בְּתוּלָה עֶדְיָהּ כַּלָּה
33 קִשֻּׁרֶיהָ וְעַמִּי שְׁכֵחוּנִי יָמִים אֵין מִסְפָּר׃ מַה־תֵּיטִבִי דַּרְכֵּךְ לְבַקֵּשׁ
34 אַהֲבָה לָכֵן גַּם אֶת־הָרָעוֹת לִמַּדְתִּי אֶת־דְּרָכָיִךְ׃ גַּם בִּכְנָפַיִךְ נִמְצְאוּ
דַּם נַפְשׁוֹת אֶבְיוֹנִים נְקִיִּים לֹא־בַמַּחְתֶּרֶת מְצָאתִים כִּי עַל־כָּל־אֵלֶּה׃
לה וַתֹּאמְרִי כִּי נִקֵּיתִי אַךְ שָׁב אַפּוֹ מִמֶּנִּי הִנְנִי נִשְׁפָּט אוֹתָךְ עַל־אָמְרֵךְ
36 לֹא חָטָאתִי׃ מַה־תֵּזְלִי מְאֹד לְשַׁנּוֹת אֶת־דַּרְכֵּךְ גַּם מִמִּצְרַיִם תֵּבֹשִׁי
37 כַּאֲשֶׁר בֹּשְׁתְּ מֵאַשּׁוּר׃ גַּם מֵאֵת זֶה תֵּצְאִי וְיָדַיִךְ עַל־רֹאשֵׁךְ כִּי־מָאַס
יְהוָה בְּמִבְטַחַיִךְ וְלֹא תַצְלִיחִי לָהֶם׃

ג Cap. III. ג

א לֵאמֹר הֵן יְשַׁלַּח אִישׁ אֶת־אִשְׁתּוֹ וְהָלְכָה מֵאִתּוֹ וְהָיְתָה לְאִישׁ־אַחֵר
הֲיָשׁוּב אֵלֶיהָ עוֹד הֲלוֹא חָנוֹף תֶּחֱנַף הָאָרֶץ הַהִיא וְאַתְּ זָנִית רֵעִים
2 רַבִּים וְשׁוֹב אֵלַי נְאֻם־יְהוָה׃ שְׂאִי עֵינַיִךְ עַל־שְׁפָיִם וּרְאִי אֵיפֹה לֹא
שֻׁגַּלְתְּ עַל־דְּרָכִים יָשַׁבְתְּ לָהֶם כַּעֲרָבִי בַּמִּדְבָּר וַתַּחֲנִיפִי אֶרֶץ בִּזְנוּתַיִךְ
3 וּבְרָעָתֵךְ׃ וַיִּמָּנְעוּ רְבִבִים וּמַלְקוֹשׁ לוֹא הָיָה וּמֵצַח אִשָּׁה זוֹנָה הָיָה
4 לָךְ מֵאַנְתְּ הִכָּלֵם׃ הֲלוֹא מֵעַתָּה קָרָאתִי לִי אָבִי אַלּוּף נְעֻרַי אָתָּה׃
ה הֲיִנְטֹר לְעוֹלָם אִם־יִשְׁמֹר לָנֶצַח הִנֵּה דִבַּרְתִּי וַתַּעֲשִׂי הָרָעוֹת וַתּוּכָל׃

II. v. 24. נַפְשׁוֹ — נַפְשָׁהּ ק׳ v. 25. וְגוֹרְנֵךְ — וּגְרוֹנֵךְ ק׳ v. 27. ׳נִי — ׳נוּ ק׳ v. 31. ב׳ טעמים v. 33. לִמַּדְתִּי — לִמַּדְתְּ ק׳ v. 36. הס׳ א

III. v. 2. שֻׁכַּבְתְּ ק׳ v. 4. קָרָאתִי — קָרָאת ק׳ v. 5. ׳תִּי — ׳תְּ ק

6 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי בִּימֵי יֹאשִׁיָּהוּ הַמֶּלֶךְ הֲרָאִיתָ אֲשֶׁר עָשְׂתָה
מְשֻׁבָה יִשְׂרָאֵל הֹלְכָה הִיא עַל־כָּל־הַר גָּבֹהַ וְאֶל־תַּחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן
7 וַתִּזְנִי־שָׁם׃ וָאֹמַר אַחֲרֵי עֲשׂוֹתָהּ אֶת־כָּל־אֵלֶּה אֵלַי תָּשׁוּב וְלֹא־שָׁבָה
8 וַתִּרְאֶה בָּגוֹדָה אֲחוֹתָהּ יְהוּדָה׃ וָאֵרֶא כִּי עַל־כָּל־אֹדוֹת אֲשֶׁר נִאֲפָה
מְשֻׁבָה יִשְׂרָאֵל שִׁלַּחְתִּיהָ וָאֶתֵּן אֶת־סֵפֶר כְּרִיתֻתֶיהָ אֵלֶיהָ וְלֹא יָרְאָה
9 בֹּגֵדָה יְהוּדָה אֲחוֹתָהּ וַתֵּלֶךְ וַתִּזֶן גַּם־הִיא׃ וְהָיָה מִקֹּל זְנוּתָהּ וַתֶּחֱנַף
י אֶת־הָאָרֶץ וַתִּנְאַף אֶת־הָאֶבֶן וְאֶת־הָעֵץ׃ וְגַם־בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁבָה
אֵלַי בָּגוֹדָה אֲחוֹתָהּ יְהוּדָה בְּכָל־לִבָּהּ כִּי אִם־בְּשֶׁקֶר נְאֻם־יְהוָה׃
11 12 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי צִדְּקָה נַפְשָׁהּ מְשֻׁבָה יִשְׂרָאֵל מִבֹּגֵדָה יְהוּדָה׃ הָלֹךְ
וְקָרָאתָ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה צָפֹנָה וְאָמַרְתָּ שׁוּבָה מְשֻׁבָה יִשְׂרָאֵל נְאֻם־
יְהוָה לוֹא־אַפִּיל פָּנַי בָּכֶם כִּי־חָסִיד אֲנִי נְאֻם־יְהוָה לֹא אֶטּוֹר לְעוֹלָם׃
13 אַךְ דְּעִי עֲוֹנֵךְ כִּי בַּיהוָה אֱלֹהַיִךְ פָּשָׁעַתְּ וַתְּפַזְּרִי אֶת־דְּרָכַיִךְ לַזָּרִים
14 תַּחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן וּבְקוֹלִי לֹא־שְׁמַעְתֶּם נְאֻם־יְהוָה׃ שׁוּבוּ בָנִים
שׁוֹבָבִים נְאֻם־יְהוָה כִּי אָנֹכִי בָּעַלְתִּי בָכֶם וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם אֶחָד מֵעִיר
טו וּשְׁנַיִם מִמִּשְׁפָּחָה וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם צִיּוֹן׃ וְנָתַתִּי לָכֶם רֹעִים כְּלִבִּי וְרָעוּ
16 אֶתְכֶם דֵּעָה וְהַשְׂכֵּיל׃ וְהָיָה כִּי תִרְבּוּ וּפְרִיתֶם בָּאָרֶץ בַּיָּמִים הָהֵמָּה
נְאֻם־יְהוָה לֹא־יֹאמְרוּ עוֹד אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה וְלֹא יַעֲלֶה עַל־לֵב וְלֹא
17 יִזְכְּרוּ־בוֹ וְלֹא יִפְקֹדוּ וְלֹא יֵעָשֶׂה עוֹד׃ בָּעֵת הַהִיא יִקְרְאוּ לִירוּשָׁלַםִ
כִּסֵּא יְהוָה וְנִקְווּ אֵלֶיהָ כָל־הַגּוֹיִם לְשֵׁם יְהוָה לִירוּשָׁלָםִ וְלֹא־יֵלְכוּ
18 עוֹד אַחֲרֵי שְׁרִרוּת לִבָּם הָרָע׃ בַּיָּמִים הָהֵמָּה יֵלְכוּ בֵית־יְהוּדָה
עַל־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְיָבֹאוּ יַחְדָּו מֵאֶרֶץ צָפוֹן עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר הִנְחַלְתִּי
19 אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם׃ וְאָנֹכִי אָמַרְתִּי אֵיךְ אֲשִׁיתֵךְ בַּבָּנִים וְאֶתֶּן־לָךְ אֶרֶץ
חֶמְדָּה נַחֲלַת צְבִי צִבְאוֹת גּוֹיִם וָאֹמַר אָבִי תִּקְרְאו־לִי וּמֵאַחֲרַי לֹא
כ תָשׁוּבו׃ אָכֵן בָּגְדָה אִשָּׁה מֵרֵעָהּ כֵּן בְּגַדְתֶּם בִּי בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם־
21 יְהוָה׃ קוֹל עַל־שְׁפָיִים נִשְׁמָע בְּכִי תַחֲנוּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי הֶעֱווּ אֶת־
22 דַּרְכָּם שָׁכְחוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃ שׁוּבוּ בָּנִים שׁוֹבָבִים אֶרְפָּה
23 מְשׁוּבֹתֵיכֶם הִנְנוּ אָתָנוּ לָךְ כִּי אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ אָכֵן לַשֶּׁקֶר
24 מִגְּבָעוֹת הָמוֹן הָרִים אָכֵן בַּיהוָה אֱלֹהֵינוּ תְּשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל׃ וְהַבֹּשֶׁת
אָכְלָה אֶת־יְגִיעַ אֲבוֹתֵינוּ מִנְּעוּרֵינוּ אֶת־צֹאנָם וְאֶת־בְּקָרָם אֶת־בְּנֵיהֶם
כה וְאֶת־בְּנוֹתֵיהֶם׃ נִשְׁכְּבָה בְּבָשְׁתֵּנוּ וּתְכַסֵּנוּ כְּלִמָּתֵנוּ כִּי לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ

---

v. 7. III. וַתִּרְאֶה — וַתֵּרֶא ק׳ v. 19. ׳או — ׳אי ק׳ : ׳בו — ׳בי ק׳
v. 21. קמץ בז״ק v. 22. כצ״ל v. 23. נ״א הָ׳

6. Et dixit Dominus ad me in diebus Iosiae regis: * Numquid vidisti, quae fecerit aversatrix Israël? abiit sibimet super omnem montem excelsum, et sub omni ligno frondoso, et fornicata est ibi.

* c. 2, 20.

7. Et dixi, cum fecisset haec omnia: Ad me revertere; et non est reversa. Et vidit praevaricatrix soror eius Iuda;

8. quia pro eo, quod moechata esset aversatrix Israël, dimisissem eam, et dedissem ei libellum repudii; et non timuit praevaricatrix Iuda soror eius, sed abiit, et fornicata est etiam ipsa.

9. Et facilitate fornicationis suae contaminavit terram, et moechata est cum lapide et ligno.

10. Et in omnibus his non est reversa ad me praevaricatrix soror eius Iuda in toto corde suo, sed in mendacio, ait Dominus.

11. Et dixit Dominus ad me: Iustificavit animam suam aversatrix Israël, comparatione praevaricatricis Iudae.

12. Vade, et clama sermones istos contra Aquilonem, et dices: Revertere aversatrix Israël, ait Dominus, et non avertam faciem meam a vobis; quia sanctus ego sum, dicit Dominus, et non irascar in perpetuum.

13. Verumtamen scito iniquitatem tuam, quia in Dominum Deum tuum praevaricata es; et dispersisti vias tuas alienis sub omni ligno frondoso, et vocem meam non audisti, ait Dominus.

14. Convertimini filii revertentes, dicit Dominus; qui ego vir vester; et assumam vos unum de civitate, et duos de cognatione, et introducam vos in Sion.

15. Et dabo vobis pastores iuxta cor meum, et pascent vos scientia et doctrina.

16. Cumque multiplicati fueritis, et creveritis in terra in diebus illis, ait Dominus: non dicent ultra: Arca testamenti Domini; neque ascendet super cor, neque recordabuntur illius; nec visitabitur, nec fiet ultra.

17. In tempore illo vocabunt Ierusalem solium Domini; et congregabuntur ad eam omnes gentes in nomine Domini in Ierusalem, et non ambulabunt post pravitatem cordis sui pessimi.

18. In diebus illis ibit domus Iuda ad domum Israël, et venient simul de terra Aquilonis, ad terram, quam dedi patribus vestris.

19. Ego autem dixi: Quomodo ponam te in filios, et tribuam tibi terram desiderabilem, haereditatem praeclaram exercituum gentium? Et dixi: Patrem vocabis me, et post me ingredi non cessabis.

20. Sed quomodo si contemnat mulier amatorem suum, sic contempsit me domus Israël, dicit Dominus.

21. Vox in viis audita est, ploratus et ululatus filiorum Israël; quoniam iniquam fecerunt viam suam, obliti sunt Domini Dei sui.

22. Convertimini filii revertentes, et sanabo aversiones vestras. Ecce! nos venimus ad te; tu enim es Dominus Deus noster.

23. Vere mendaces erant colles, et multitudo montium; vere in Domino Deo nostro salus Israël.

24. Confusio comedit laborem patrum nostrorum ab adolescentia nostra, greges eorum, et armenta eorum, filios eorum, et filias eorum.

25. Dormiemus in confusione nostra, et operiet nos ignominia nostra; quoniam Domino Deo nostro

peccavimus nos, et patres nostri ab adolescentia nostra usque ad diem hanc; et non audivimus vocem Domini Dei nostri.

CAP. IV.

Invitatio ad veram poenitentiam. Expugnatio Ierusalem praedicitur.

1. Si reverteris Israël, ait Dominus, ad me convertere; si abstuleris offendicula tua a facie mea, non commoveberis.

2. Et iurabis: Vivit Dominus in veritate, et in iudicio, et in iustitia; et benedicent eum gentes, ipsumque laudabunt.

3. Haec enim dicit Dominus viro Iuda, et Ierusalem: * Novate vobis novale, et nolite serere super spinas,

* Osee 10, 12.

4. circumcidimini Domino, et auferte praeputia cordium vestrorum viri Iuda, et habitatores Ierusalem; ne forte egrediatur ut ignis indignatio mea, et succendatur, et non sit, qui extinguat, propter malitiam cogitationum vestrarum.

5. Annuntiate in Iuda, et in Ierusalem auditum facite; loquimini, et canite tuba in terra; clamate fortiter, et dicite: Congregamini, et ingrediamur civitates munitas,

6. levate signum in Sion. Confortamini, nolite stare, * quia malum ego adduco ab Aquilone, et contritionem magnam.

* c. 1, 14.

7. Ascendit leo de cubili suo, et praedo gentium se levavit; egressus est de loco suo, ut ponat terram tuam in solitudinem; civitates tuae vastabuntur, remanentes absque habitatore.

8. Super hoc accingite vos ciliciis, plangite et ululate; quia non est aversa ira furoris Domini a nobis.

9. Et erit in die illa, dicit Dominus: Peribit cor regis, et cor principum; et obstupescent sacerdotes, et prophetae consternabuntur.

10. Et dixi: Heu! heu! heu! Domine Deus, ergone decepisti populum istum et Ierusalem, dicens: Pax erit vobis; et ecce! pervenit gladius usque ad animam?

11. In tempore illo dicetur populo huic et Ierusalem: Ventus urens in viis, quae sunt in deserto viae filiae populi mei, non ad ventilandum, et ad purgandum.

12. Spiritus plenus ex his veniet mihi; et nunc ego loquar iudicia mea cum eis.

13. Ecce! quasi nubes ascendet, et quasi tempestas currus eius; velociores aquilis equi illius; Vae nobis, quoniam vastati sumus.

14. Lava a malitia cor tuum Ierusalem, ut salva fias; usquequo morabuntur in te cogitationes noxiae?

15. Vox enim annunciantis a Dan, et notum facientis idolum de monte Ephraim.

16. Dicite gentibus: Ecce! auditum est in Ierusalem custodes venire de terra longinqua, et dare super civitates Iuda vocem suam.

17. Quasi custodes agrorum facti sunt super eam in gyro; quia me ad iracundiam provocavit, dicit Dominus.

18. * Viae tuae, et cogitationes tuae fecerunt haec tibi; ista malitia tua, quia amara, quia tetigit cor tuum.

* Sap. 1, 3. 5.

19. Ventrem meum, ventrem meum doleo, sensus cordis mei turbati sunt in me; non tacebo, quoniam vocem buccinae audivit anima mea, clamorem praelii.

20. Contritio super contritionem vocata est, et vastata est omnis terra; repente vastata sunt tabernacula mea, subito pelles meae.

21. Usquequo videbo fugientem, audiam vocem buccinae?

22. Quia stultus populus meus me non cognovit; filii insipientes sunt, et vecordes; sapientes sunt, ut fa-

חָטָאנוּ אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ מִנְּעוּרֵינוּ וְעַד־הַיּוֹם הַזֶּה וְלֹא שָׁמַעְנוּ בְּקוֹל
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃

ד CAP. IV. ד

אִם־תָּשׁוּב יִשְׂרָאֵל ׀ נְאֻם־יְהוָה אֵלַי תָּשׁוּב וְאִם־תָּסִיר שִׁקּוּצֶיךָ מִפָּנַי א
וְלֹא תָנוּד׃ וְנִשְׁבַּעְתָּ חַי־יְהוָה בֶּאֱמֶת בְּמִשְׁפָּט וּבִצְדָקָה וְהִתְבָּרְכוּ בוֹ 2
גּוֹיִם וּבוֹ יִתְהַלָּלוּ׃ כִּי־כֹה ׀ אָמַר יְהוָה לְאִישׁ יְהוּדָה וְלִירוּשָׁלַםִ 3
נִירוּ לָכֶם נִיר וְאַל־תִּזְרְעוּ אֶל־קֹצִים׃ הִמֹּלוּ לַיהוָה וְהָסִרוּ עָרְלוֹת 4
לְבַבְכֶם אִישׁ יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלָםִ פֶּן־תֵּצֵא כָאֵשׁ חֲמָתִי וּבָעֲרָה וְאֵין
מְכַבֶּה מִפְּנֵי רֹעַ מַעַלְלֵיכֶם׃ הַגִּידוּ בִיהוּדָה וּבִירוּשָׁלַםִ הַשְׁמִיעוּ וְאִמְרוּ ה
וְתִקְעוּ שׁוֹפָר בָּאָרֶץ קִרְאוּ מַלְאוּ וְאִמְרוּ הֵאָסְפוּ וְנָבוֹאָה אֶל־עָרֵי
הַמִּבְצָר׃ שְׂאוּ־נֵס צִיּוֹנָה הָעִיזוּ אַל־תַּעֲמֹדוּ כִּי רָעָה אָנֹכִי מֵבִיא 6
מִצָּפוֹן וְשֶׁבֶר גָּדוֹל׃ עָלָה אַרְיֵה מִסֻּבְּכוֹ וּמַשְׁחִית גּוֹיִם נָסַע יָצָא מִמְּקֹמוֹ 7
לָשׂוּם אַרְצֵךְ לְשַׁמָּה עָרַיִךְ תִּצֶּינָה מֵאֵין יוֹשֵׁב׃ עַל־זֹאת חִגְרוּ שַׂקִּים 8
סִפְדוּ וְהֵילִילוּ כִּי לֹא־שָׁב חֲרוֹן אַף־יְהוָה מִמֶּנּוּ׃ וְהָיָה בַיּוֹם־הַהוּא 9
נְאֻם־יְהוָה יֹאבַד לֵב־הַמֶּלֶךְ וְלֵב הַשָּׂרִים וְנָשַׁמּוּ הַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִיאִים
יִתְמָהוּ׃ וָאֹמַר אֲהָהּ ׀ אֲדֹנָי יְהוִה אָכֵן הַשֵּׁא הִשֵּׁאתָ לָעָם הַזֶּה י
וְלִירוּשָׁלַםִ לֵאמֹר שָׁלוֹם יִהְיֶה לָכֶם וְנָגְעָה חֶרֶב עַד־הַנָּפֶשׁ׃ בָּעֵת הַהִיא 11
יֵאָמֵר לָעָם־הַזֶּה וְלִירוּשָׁלַםִ רוּחַ צַח שְׁפָיִים בַּמִּדְבָּר דֶּרֶךְ בַּת־עַמִּי לוֹא
לִזְרוֹת וְלוֹא לְהָבַר׃ רוּחַ מָלֵא מֵאֵלֶּה יָבוֹא לִי עַתָּה גַּם־אֲנִי אֲדַבֵּר 12
מִשְׁפָּטִים אוֹתָם׃ הִנֵּה ׀ כַּעֲנָנִים יַעֲלֶה וְכַסּוּפָה מַרְכְּבוֹתָיו קַלּוּ מִנְּשָׁרִים 13
סוּסָיו אוֹי לָנוּ כִּי שֻׁדָּדְנוּ׃ כַּבְּסִי מֵרָעָה לִבֵּךְ יְרוּשָׁלַםִ לְמַעַן תִּוָּשֵׁעִי 14
עַד־מָתַי תָּלִין בְּקִרְבֵּךְ מַחְשְׁבוֹת אוֹנֵךְ׃ כִּי קוֹל מַגִּיד מִדָּן וּמַשְׁמִיעַ טו
אָוֶן מֵהַר אֶפְרָיִם׃ הַזְכִּירוּ לַגּוֹיִם הִנֵּה הַשְׁמִיעוּ עַל־יְרוּשָׁלַםִ נֹצְרִים 16
בָּאִים מֵאֶרֶץ הַמֶּרְחָק וַיִּתְּנוּ עַל־עָרֵי יְהוּדָה קוֹלָם׃ כְּשֹׁמְרֵי שָׂדַי הָיוּ 17
עָלֶיהָ מִסָּבִיב כִּי־אֹתִי מָרָתָה נְאֻם־יְהוָה׃ דַּרְכֵּךְ וּמַעֲלָלַיִךְ עָשׂוֹ אֵלֶּה 18
לָךְ זֹאת רָעָתֵךְ כִּי מָר כִּי נָגַע עַד־לִבֵּךְ׃ מֵעַי ׀ מֵעַי ׀ אוֹחוּלָה קִירוֹת 19
לִבִּי הוֹמֶה־לִּי לִבִּי לֹא אַחֲרִשׁ כִּי קוֹל שׁוֹפָר שָׁמַעְתִּי נַפְשִׁי תְּרוּעַת
מִלְחָמָה׃ שֶׁבֶר עַל־שֶׁבֶר נִקְרָא כִּי שֻׁדְּדָה כָּל־הָאָרֶץ פִּתְאֹם שֻׁדְּדוּ כ
אֹהָלַי רֶגַע יְרִיעֹתָי׃ עַד־מָתַי אֶרְאֶה־נֵּס אֶשְׁמְעָה קוֹל שׁוֹפָר׃ 21
כִּי ׀ אֱוִיל עַמִּי אוֹתִי לֹא יָדָעוּ בָּנִים סְכָלִים הֵמָּה וְלֹא נְבוֹנִים הֵמָּה 22

IV. v. 5. וְתִקְעוּ — תִּקְעוּ ק׳ v. 7. ב׳ דגושה v. 11. הב׳ בפתח
v. 18. קמץ בז״ק v. 19. במס׳ אוֹחוּלָה כ׳ אוֹחִילָה ק׳ : שָׁמַעְתִּי —
שָׁמַעַתְּ ק׳

23 חֲכָמִים הֵמָּה לְהָרַע וּלְהֵיטִיב לֹא יָדָעוּ׃ רָאִיתִי אֶת־הָאָרֶץ וְהִנֵּה־תֹהוּ
24 וָבֹהוּ וְאֶל־הַשָּׁמַיִם וְאֵין אוֹרָם׃ רָאִיתִי הֶהָרִים וְהִנֵּה רֹעֲשִׁים וְכָל־
כה הַגְּבָעוֹת הִתְקַלְקָלוּ׃ רָאִיתִי וְהִנֵּה אֵין הָאָדָם וְכָל־עוֹף הַשָּׁמַיִם נָדָדוּ׃
26 רָאִיתִי וְהִנֵּה הַכַּרְמֶל הַמִּדְבָּר וְכָל־עָרָיו נִתְּצוּ מִפְּנֵי יְהוָה מִפְּנֵי חֲרוֹן
27 אַפּוֹ׃ כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה שְׁמָמָה תִהְיֶה כָּל־הָאָרֶץ וְכָלָה לֹא אֶעֱשֶׂה׃
28 עַל־זֹאת תֶּאֱבַל הָאָרֶץ וְקָדְרוּ הַשָּׁמַיִם מִמָּעַל עַל כִּי־דִבַּרְתִּי זַמֹּתִי
29 וְלֹא נִחַמְתִּי וְלֹא־אָשׁוּב מִמֶּנָּה׃ מִקּוֹל פָּרָשׁ וְרֹמֵה קֶשֶׁת בֹּרַחַת כָּל־
הָעִיר בָּאוּ בֶּעָבִים וּבַכֵּפִים עָלוּ כָּל־הָעִיר עֲזוּבָה וְאֵין־יוֹשֵׁב בָּהֵן אִישׁ׃
ל וְאַתִּי שָׁדוּד מַה־תַּעֲשִׂי כִּי־תִלְבְּשִׁי שָׁנִי כִּי־תַעְדִּי עֲדִי־זָהָב כִּי־תִקְרְעִי
31 בַפּוּךְ עֵינַיִךְ לַשָּׁוְא תִּתְיַפִּי מָאֲסוּ־בָךְ עֹגְבִים נַפְשֵׁךְ יְבַקֵּשׁוּ׃ כִּי קוֹל
כְּחוֹלָה שָׁמַעְתִּי צָרָה כְּמַבְכִּירָה קוֹל בַּת־צִיּוֹן תִּתְיַפֵּחַ תְּפָרֵשׂ כַּפֶּיהָ
אוֹי־נָא לִי כִּי־עָיְפָה נַפְשִׁי לְהֹרְגִים׃

CAP. V. ה

ה
א שׁוֹטְטוּ בְּחוּצוֹת יְרוּשָׁלַםִ וּרְאוּ־נָא וּדְעוּ וּבַקְשׁוּ בִרְחוֹבוֹתֶיהָ אִם־תִּמְצְאוּ
2 אִישׁ אִם־יֵשׁ עֹשֶׂה מִשְׁפָּט מְבַקֵּשׁ אֱמוּנָה וְאֶסְלַח לָהּ׃ וְאִם חַי־יְהוָה
3 יֹאמֵרוּ לָכֵן לַשֶּׁקֶר יִשָּׁבֵעוּ׃ יְהוָה עֵינֶיךָ הֲלוֹא לֶאֱמוּנָה הִכִּיתָה אֹתָם
וְלֹא־חָלוּ כִּלִּיתָם מֵאֲנוּ קַחַת מוּסָר חִזְּקוּ פְנֵיהֶם מִסֶּלַע מֵאֲנוּ לָשׁוּב׃
4 וַאֲנִי אָמַרְתִּי אַךְ־דַּלִּים הֵם נוֹאֲלוּ כִּי לֹא יָדְעוּ דֶּרֶךְ יְהוָה מִשְׁפַּט
ה אֱלֹהֵיהֶם׃ אֵלְכָה־לִּי אֶל־הַגְּדֹלִים וַאֲדַבְּרָה אוֹתָם כִּי הֵמָּה יָדְעוּ דֶּרֶךְ
יְהוָה מִשְׁפַּט אֱלֹהֵיהֶם אַךְ הֵמָּה יַחְדָּו שָׁבְרוּ עֹל נִתְּקוּ מוֹסֵרוֹת׃
6 עַל־כֵּן הִכָּם אַרְיֵה מִיַּעַר זְאֵב עֲרָבוֹת יְשָׁדְדֵם נָמֵר שֹׁקֵד עַל־עָרֵיהֶם
7 כָּל־הַיּוֹצֵא מֵהֵנָּה יִטָּרֵף כִּי רַבּוּ פִּשְׁעֵיהֶם עָצְמוּ מְשֻׁבוֹתֵיהֶם׃ אֵי לָזֹאת
אֶסְלוֹחַ־לָךְ בָּנַיִךְ עֲזָבוּנִי וַיִּשָּׁבְעוּ בְּלֹא אֱלֹהִים וָאַשְׂבִּעַ אוֹתָם וַיִּנְאָפוּ
8 וּבֵית זוֹנָה יִתְגּוֹדָדוּ׃ סוּסִים מְיֻזָּנִים מַשְׁכִּים הָיוּ אִישׁ אֶל־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ
9 יִצְהָלוּ׃ הַעַל־אֵלֶּה לוֹא־אֶפְקֹד נְאֻם־יְהוָה וְאִם בְּגוֹי אֲשֶׁר־כָּזֶה לֹא
י תִתְנַקֵּם נַפְשִׁי׃ עֲלוּ בְשָׁרוֹתֶיהָ וְשַׁחֵתוּ וְכָלָה אַל־תַּעֲשׂוּ הָסִירוּ
11 נְטִישׁוֹתֶיהָ כִּי לוֹא לַיהוָה הֵמָּה׃ כִּי בָּגוֹד בָּגְדוּ בִּי בֵּית יִשְׂרָאֵל
12 וּבֵית יְהוּדָה נְאֻם־יְהוָה׃ כִּחֲשׁוּ בַּיהוָה וַיֹּאמְרוּ לוֹא־הוּא וְלֹא־תָבוֹא
13 עָלֵינוּ רָעָה וְחֶרֶב וְרָעָב לוֹא נִרְאֶה׃ וְהַנְּבִיאִים יִהְיוּ לְרוּחַ וְהַדִּבֵּר
14 אֵין בָּהֶם כֹּה יֵעָשֶׂה לָהֶם׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת יַעַן
דַּבֶּרְכֶם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה הִנְנִי נֹתֵן דְּבָרַי בְּפִיךָ לְאֵשׁ וְהָעָם הַזֶּה עֵצִים

IV. v. 30. וְאַתִּי — וְאַתְּ ק׳ · V. v. 7. אֶסְלוֹחַ־ — אֶסְלַח־ ק׳
נ״א וָאַשְׁבִּעַ · v. 8. מוּזָנִים — מְיֻזָּנִים ק׳

ciant mala, bene autem facere nescierunt.

23. Aspexi terram, et ecce! vacua erat, et nihili; et coelos, et non erat lux in eis.

24. Vidi montes, et ecce! movebantur; et omnes colles conturbati sunt.

25. Intuitus sum, et non erat homo; et omne volatile coeli recessit.

26. Aspexi, et ecce! Carmelus desertus; et omnes urbes eius destructae sunt a facie Domini, et a facie irae furoris eius.

27. Haec enim dicit Dominus: Deserta erit omnis terra, sed tamen consummationem non faciam.

28. Lugebit terra, et moerebunt coeli desuper; eo quod locutus sum, cogitavi, et non poenituit me, nec aversus sum ab eo.

29. A voce equitis et mittentis sagittam fugit omnis civitas; ingressi sunt ardua, et ascenderunt rupes; universae urbes derelictae sunt, et non habitat in eis homo.

30. Tu autem vastata quid facies? cum vestieris te coccino, cum ornata fueris monili aureo, et pinxeris stibio oculos tuos, frustra componeris; contempserunt te amatores tui, animam tuam quaerent.

31. Vocem enim quasi parturientis audivi, angustias ut puerperae; vox filiae Sion intermorientis, expandentisque manus suas: vae mihi, quia defecit anima mea propter interfectos.

CAP. V.

Adversus Iudaeorum scelera.

1. Circuite vias Ierusalem, et aspicite, et considerate, et quaerite in plateis eius, an inveniatis virum facientem iudicium, et quaerentem fidem; et propitius ero ei.

2. Quod si etiam, vivit Dominus, dixerint; et hoc falso iurabunt.

3. Domine! oculi tui respiciunt fidem; percussisti eos, et non doluerunt; attrivisti eos, et renuerunt accipere disciplinam; induraverunt facies suas supra petram, et noluerunt reverti.

4. Ego autem dixi: Forsitan pauperes sunt et stulti, ignorantes viam Domini, iudicium Dei sui.

5. Ibo igitur ad optimates, et loquar eis; ipsi enim cognoverunt viam Domini, iudicium Dei sui, et ecce! magis hi simul confregerunt iugum, ruperunt vincula.

6. Idcirco percussit eos leo de silva, lupus ad vesperam vastavit eos, pardus vigilans super civitates eorum; omnis, qui egressus fuerit ex eis, capietur; quia multiplicatae sunt praevaricationes eorum, confortatae sunt aversiones eorum.

7. Super quo propitius tibi esse potero? filii tui dereliquerunt me, et iurant in his, qui non sunt dii; saturavi eos, et moechati sunt, et in domo meretricis luxuriabantur.

8. Equi amatores, et emissarii facti sunt; * unusquisque ad uxorem proximi sui hinniebat.

* Ezech. 22, 11.

9. Numquid super his non visitabo, dicit Dominus? et in gente tali non ulciscetur anima mea?

10. Ascendite muros eius, et dissipate, consummationem autem nolite facere; auferte propagines eius, quia non sunt Domini.

11. Praevaricatione enim praevaricata est in me domus Israël, et domus Iuda, ait Dominus.

12. Negaverunt Dominum, et dixerunt: Non est ipse; neque veniet super nos malum; gladium et famem non videbimus.

13. Prophetae fuerunt in ventum locuti, et responsum non fuit in eis; haec ergo evenient illis.

14. Haec dicit Dominus Deus exercituum: Quia locuti estis verbum istud; ecce ego do verba mea in ore tuo in ignem, et populum istum in ligna, et vorabit eos

15. Ecce! ego adducam super vos gentem de longinquo, domus Israël, ait Dominus; gentem robustam, gentem antiquam, gentem, cuius ignorabis linguam, nec intelliges, quid loquatur.

16. Pharetra eius quasi sepulchrum patens, universi fortes.

17. Et comedet segetes tuas, et panem tuum; devorabit filios tuos, et filias tuas; comedet gregem tuum, et armenta tua; comedet vineam tuam, et ficum tuam; et conteret urbes munitas tuas, in quibus tu habes fiduciam, gladio.

18. Verumtamen in diebus illis, ait Dominus, non faciam vos in consummationem.

19. * Quod si dixeritis: Quare fecit nobis Dominus Deus noster haec omnia? dices ad eos: Sicut dereliquistis me, et servistis Deo alieno in terra vestra, sic servietis alienis in terra non vestra.

* c. 16, 10.

20. Annunciate hoc domui Iacob, et auditum facite in Iuda, dicentes:

21. Audi popule stulte, qui non habes cor; qui habentes oculos, non videtis: et aures, et non auditis.

22. Me ergo non timebitis, ait Dominus; et a facie mea non dolebitis? Qui posui arenam terminum mari, praeceptum sempiternum, quod non praeteribit; et commovebuntur, et non poterunt; et intumescent fluctus eius, et non transibunt illud.

23. Populo autem huic factum est cor incredulum et exasperans, recesserunt et abierunt.

24. Et non dixerunt in corde suo: Metuamus Dominum Deum nostrum, qui dat nobis pluviam temporaneam et serotinam in tempore suo; plenitudinem annuae messis custodientem nobis.

25. Iniquitates vestrae declinaverunt haec; et peccata vestra prohibuerunt bonum a vobis;

26. quia inventi sunt in populo meo impii insidiantes quasi aucupes, laqueos ponentes et pedicas ad capiendos viros.

27. Sicut decipula plena avibus, sic domus eorum plenae dolo; ideo magnificati sunt et ditati.

28. Incrassati sunt et impinguati; et praeterierunt sermones meos pessime *. Causam viduae non iudicaverunt, causam pupilli non direxerunt, et iudicium pauperum non iudicaverunt.

* Ies. 1, 23. Zach. 7, 10.

29. Numquid super his non visitabo, dicit Dominus? aut super gentem huiuscemodi non ulciscetur anima mea?

30. Stupor et mirabilia facta sunt in terra:

31. Prophetae prophetabant mendacium, et sacerdotes applaudebant manibus suis; et populus meus dilexit talia; quid igitur fiet in novissimo eius?

Cap. VI.

Ierusalem mala intentantur.

1. Confortamini filii Beniamin in medio Ierusalem, et in Thecua clangite buccina, et super Bethacarem levate vexillum; quia malum visum est ab Aquilone, et contritio magna.

2. Speciosae et delicatae assimilavi filiam Sion.

3. Ad eam venient pastores, et greges eorum; fixerunt in ea tentoria in circuitu; pascet unusquisque eos, qui sub manu sua sunt.

4. Sanctificate super eam bellum; consurgite, et ascendamus in meridie; vae nobis, quia declinavit dies, quia longiores factae sunt umbrae vesperi.

5. Surgite, et ascendamus in nocte, et dissipemus domos eius.

6. Quia haec dicit Dominus exercituum: Caedite lignum eius, et fundite circa Ierusalem aggerem; haec est civitas visitationis, omnis calumnia in medio eius.

7. Sicut frigidam fecit cisterna aquam suam, sic frigidam fecit malitiam suam; iniquitas et vastitas audietur in ea, coram me semper infirmitas et plaga.

טו וַאֲכָלָתַם: הִנְנִי מֵבִיא עֲלֵיכֶם גּוֹי מִמֶּרְחָק בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה
גּוֹי ׀ אֵיתָן הוּא גּוֹי מֵעוֹלָם הוּא גּוֹי לֹא־תֵדַע לְשֹׁנוֹ וְלֹא תִשְׁמַע מַה־
16 17 יְדַבֵּר: אַשְׁפָּתוֹ כְּקֶבֶר פָּתוּחַ כֻּלָּם גִּבּוֹרִים: וְאָכַל קְצִירְךָ וְלַחְמֶךָ
יֹאכְלוּ בָּנֶיךָ וּבְנוֹתֶיךָ יֹאכַל צֹאנְךָ וּבְקָרֶךָ יֹאכַל גַּפְנְךָ וּתְאֵנָתֶךָ יְרֹשֵׁשׁ
18 עָרֵי מִבְצָרֶיךָ אֲשֶׁר אַתָּה בֹּטֵחַ בָּהֵנָּה בֶּחָרֶב: וְגַם בַּיָּמִים הָהֵמָּה
19 נְאֻם־יְהוָה לֹא־אֶעֱשֶׂה אִתְּכֶם כָּלָה: וְהָיָה כִּי תֹאמְרוּ תַּחַת מֶה עָשָׂה
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָנוּ אֶת־כָּל־אֵלֶּה וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כַּאֲשֶׁר עֲזַבְתֶּם אוֹתִי
וַתַּעַבְדוּ אֱלֹהֵי נֵכָר בְּאַרְצְכֶם כֵּן תַּעַבְדוּ זָרִים בְּאֶרֶץ לֹא לָכֶם:
כ 21 הַגִּידוּ זֹאת בְּבֵית יַעֲקֹב וְהַשְׁמִיעוּהָ בִיהוּדָה לֵאמֹר: שִׁמְעוּ־נָא זֹאת
עַם סָכָל וְאֵין לֵב עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמָעוּ:
22 הַאוֹתִי לֹא־תִירָאוּ נְאֻם־יְהוָה אִם מִפָּנַי לֹא תָחִילוּ אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי חוֹל
גְּבוּל לַיָּם חָק־עוֹלָם וְלֹא יַעַבְרֶנְהוּ וַיִּתְגָּעֲשׁוּ וְלֹא יוּכָלוּ וְהָמוּ גַלָּיו וְלֹא־
23 24 יַעַבְרֻנְהוּ: וְלָעָם הַזֶּה הָיָה לֵב סוֹרֵר וּמוֹרֶה סָרוּ וַיֵּלֵכוּ: וְלוֹא־אָמְרוּ
בִלְבָבָם נִירָא נָא אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הַנֹּתֵן גֶּשֶׁם וֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ בְּעִתּוֹ
כה שְׁבֻעֹת חֻקּוֹת קָצִיר יִשְׁמָר־לָנוּ: עֲוֹנוֹתֵיכֶם הִטּוּ־אֵלֶּה וְחַטֹּאותֵיכֶם מָנְעוּ
26 הַטּוֹב מִכֶּם: כִּי־נִמְצְאוּ בְעַמִּי רְשָׁעִים יָשׁוּר כְּשַׁךְ יְקוּשִׁים הִצִּיבוּ
27 מַשְׁחִית אֲנָשִׁים יִלְכֹּדוּ: כִּכְלוּב מָלֵא עוֹף כֵּן בָּתֵּיהֶם מְלֵאִים מִרְמָה
28 עַל־כֵּן גָּדְלוּ וַיַּעֲשִׁירוּ: שָׁמְנוּ עָשְׁתוּ גַּם עָבְרוּ דִבְרֵי־רָע דִּין לֹא־דָנוּ
29 דִּין יָתוֹם וְיַצְלִיחוּ וּמִשְׁפַּט אֶבְיוֹנִים לֹא שָׁפָטוּ: הַעַל־אֵלֶּה לֹא־אֶפְקֹד
ל 31 נְאֻם־יְהוָה אִם בְּגוֹי אֲשֶׁר־כָּזֶה לֹא תִתְנַקֵּם נַפְשִׁי: שַׁמָּה וְשַׁעֲרוּרָה
נִהְיְתָה בָּאָרֶץ: הַנְּבִאִים נִבְּאוּ בַשֶּׁקֶר וְהַכֹּהֲנִים יִרְדּוּ עַל־יְדֵיהֶם וְעַמִּי
אָהֲבוּ כֵן וּמַה־תַּעֲשׂוּ לְאַחֲרִיתָהּ:

ו Cap. VI. ו

א הָעִזוּ ׀ בְּנֵי בִנְיָמִן מִקֶּרֶב יְרוּשָׁלַםִ וּבִתְקוֹעַ תִּקְעוּ שׁוֹפָר וְעַל־בֵּית
2 הַכֶּרֶם שְׂאוּ מַשְׂאֵת כִּי רָעָה נִשְׁקְפָה מִצָּפוֹן וְשֶׁבֶר גָּדוֹל: הַנָּוָה
3 וְהַמְּעֻנָּגָה דָּמִיתִי בַּת־צִיּוֹן: אֵלֶיהָ יָבֹאוּ רֹעִים וְעֶדְרֵיהֶם תָּקְעוּ עָלֶיהָ
4 אֹהָלִים סָבִיב רָעוּ אִישׁ אֶת־יָדוֹ: קַדְּשׁוּ עָלֶיהָ מִלְחָמָה קוּמוּ וְנַעֲלֶה
ה בַצָּהֳרָיִם אוֹי לָנוּ כִּי־פָנָה הַיּוֹם כִּי־יִנָּטוּ צִלְלֵי־עָרֶב: קוּמוּ וְנַעֲלֶה
6 בַלַּיְלָה וְנַשְׁחִיתָה אַרְמְנוֹתֶיהָ: כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת כִּרְתוּ עֵצָה
וְשִׁפְכוּ עַל־יְרוּשָׁלַםִ סֹלְלָה הִיא הָעִיר הָפְקַד כֻּלָּהּ עֹשֶׁק בְּקִרְבָּהּ:
7 כְּהָקִיר בַּיִר מֵימֶיהָ כֵּן הֵקֵרָה רָעָתָהּ חָמָס וָשֹׁד יִשָּׁמַע בָּהּ עַל־פָּנַי

v. 24. V. וְוֹרֶה — יוֹרֶה ק׳ v. 28 נ״א עָבְרוּ v. 7. VI.
בַּיִר — בּוֹר ק׳

8 תָּמִיד חֳלִי וּמַכָּה׃ הִוָּסְרִי יְרוּשָׁלַםִ פֶּן־תֵּקַע נַפְשִׁי מִמֵּךְ פֶּן־אֲשִׂימֵךְ
9 שְׁמָמָה אֶרֶץ לוֹא נוֹשָׁבָה׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עוֹלֵל יְעוֹלְלוּ כַגֶּפֶן
י שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל הָשֵׁב יָדְךָ כְּבוֹצֵר עַל־סַלְסִלּוֹת׃ עַל־מִי אֲדַבְּרָה
וְאָעִידָה וְיִשְׁמָעוּ הִנֵּה עֲרֵלָה אָזְנָם וְלֹא יוּכְלוּ לְהַקְשִׁיב הִנֵּה דְבַר־
11 יְהוָה הָיָה לָהֶם לְחֶרְפָּה לֹא יַחְפְּצוּ־בוֹ׃ וְאֵת חֲמַת יְהוָה ׀ מָלֵאתִי
נִלְאֵיתִי הָכִיל שְׁפֹךְ עַל־עוֹלָל בַּחוּץ וְעַל סוֹד בַּחוּרִים יַחְדָּו כִּי־גַם־אִישׁ
12 עִם־אִשָּׁה יִלָּכֵדוּ זָקֵן עִם־מְלֵא יָמִים׃ וְנָסַבּוּ בָתֵּיהֶם לַאֲחֵרִים שָׂדוֹת
13 וְנָשִׁים יַחְדָּו כִּי־אַטֶּה אֶת־יָדִי עַל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ נְאֻם־יְהוָה׃ כִּי מִקְּטַנָּם
14 וְעַד־גְּדוֹלָם כֻּלּוֹ בּוֹצֵעַ בָּצַע וּמִנָּבִיא וְעַד־כֹּהֵן כֻּלּוֹ עֹשֶׂה שָּׁקֶר׃ וַיְרַפְּאוּ
טו אֶת־שֶׁבֶר בַּת־עַמִּי עַל־נְקַלָּה לֵאמֹר שָׁלוֹם ׀ שָׁלוֹם וְאֵין שָׁלוֹם׃ הוֹבִשׁוּ
כִּי־תוֹעֵבָה עָשׂוּ גַּם־בּוֹשׁ לֹא־יֵבוֹשׁוּ גַּם־הַכְלִים לֹא יָדָעוּ לָכֵן יִפְּלוּ
16 בַנֹּפְלִים בְּעֵת־פְּקַדְתִּים יִכָּשְׁלוּ אָמַר יְהוָה׃ כֹּה אָמַר יְהוָה עִמְדוּ
עַל־דְּרָכִים וּרְאוּ וְשַׁאֲלוּ ׀ לִנְתִבוֹת עוֹלָם אֵי־זֶה דֶרֶךְ הַטּוֹב וּלְכוּ־בָהּ
17 וּמִצְאוּ מַרְגּוֹעַ לְנַפְשְׁכֶם וַיֹּאמְרוּ לֹא נֵלֵךְ׃ וַהֲקִמֹתִי עֲלֵיכֶם צֹפִים
18 הַקְשִׁיבוּ לְקוֹל שׁוֹפָר וַיֹּאמְרוּ לֹא נַקְשִׁיב׃ לָכֵן שִׁמְעוּ הַגּוֹיִם וּדְעִי
19 עֵדָה אֶת־אֲשֶׁר־בָּם׃ שִׁמְעִי הָאָרֶץ הִנֵּה אָנֹכִי מֵבִיא רָעָה אֶל־הָעָם
הַזֶּה פְּרִי מַחְשְׁבוֹתָם כִּי עַל־דְּבָרַי לֹא הִקְשִׁיבוּ וְתוֹרָתִי וַיִּמְאֲסוּ־בָהּ׃
כ לָמָּה־זֶּה לִי לְבוֹנָה מִשְּׁבָא תָבוֹא וְקָנֶה הַטּוֹב מֵאֶרֶץ מֶרְחָק עֹלוֹתֵיכֶם
21 לֹא לְרָצוֹן וְזִבְחֵיכֶם לֹא־עָרְבוּ לִי׃ לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן אֶל־
הָעָם הַזֶּה מִכְשֹׁלִים וְכָשְׁלוּ בָם אָבוֹת וּבָנִים יַחְדָּו שָׁכֵן וְרֵעוֹ יֹאבֵדוּ׃
22 כֹּה אָמַר יְהוָה הִנֵּה עַם בָּא מֵאֶרֶץ צָפוֹן וְגוֹי גָּדוֹל יֵעוֹר מִיַּרְכְּתֵי־
23 אָרֶץ׃ קֶשֶׁת וְכִידוֹן יַחֲזִיקוּ אַכְזָרִי הוּא וְלֹא יְרַחֵמוּ קוֹלָם כַּיָּם יֶהֱמֶה
24 וְעַל־סוּסִים יִרְכָּבוּ עָרוּךְ כְּאִישׁ לַמִּלְחָמָה עָלַיִךְ בַּת־צִיּוֹן׃ שָׁמַעְנוּ אֶת־
כה שָׁמְעוֹ רָפוּ יָדֵינוּ צָרָה הֶחֱזִקַתְנוּ חִיל כַּיּוֹלֵדָה׃ אַל־תֵּצְאִי הַשָּׂדֶה
26 וּבַדֶּרֶךְ אַל־תֵּלֵכִי כִּי חֶרֶב לְאֹיֵב מָגוֹר מִסָּבִיב׃ בַּת־עַמִּי חִגְרִי־שָׂק
וְהִתְפַּלְּשִׁי בָאֵפֶר אֵבֶל יָחִיד עֲשִׂי־לָךְ מִסְפַּד תַּמְרוּרִים כִּי פִתְאֹם יָבֹא
27 הַשֹּׁדֵד עָלֵינוּ׃ בָּחוֹן נְתַתִּיךָ בְעַמִּי מִבְצָר וְתֵדַע וּבָחַנְתָּ אֶת־דַּרְכָּם׃
28 כֻּלָּם סָרֵי סוֹרְרִים הֹלְכֵי רָכִיל נְחֹשֶׁת וּבַרְזֶל כֻּלָּם מַשְׁחִיתִים הֵמָּה׃
29 ל נָחַר מַפֻּחַ מֵאֵשָׁתַם עֹפָרֶת לַשָּׁוְא צָרַף צָרוֹף וְרָעִים לֹא נִתָּקוּ׃ כֶּסֶף
נִמְאָס קָרְאוּ לָהֶם כִּי־מָאַס יְהוָה בָּהֶם׃

VI. v. 10. קמץ בז"ק   v. 14. נ"א שֶׁבֶר עַמִּי   v. 21. יאבדו — ואבדו ק׳
v. 25. תֵּצְאִי — תֵּצְאִי ק׳ : תֵּלֵכִי — תֵּלְכִי ק׳
v. 26. קמץ   v. 29. מֵאֵשָׁתַם — מֵאֵשׁ תַּם ק׳

8. Erudire Ierusalem, ne forte recedat anima mea a te, ne forte ponam te desertam, terram inhabitabilem.

9. Haec dicit Dominus exercituum: Usque ad racemum colligent quasi in vinea reliquias Israël; converte manum tuam quasi vindemiator ad cartallum.

10. Cui loquar? et quem contestabor, ut audiat? ecce! incircumcisae aures eorum, et audire non possunt; ecce! verbum Domini factum est eis in opprobrium; et non suscipient illud.

11. Idcirco furore Domini plenus sum, laboravi sustinens; effunde super parvulum foris, et super consilium iuvenum simul; vir enim cum muliere capietur, senex cum pleno dierum.

12. Et transibunt domus eorum ad alteros, agri et uxores pariter; quia extendam manum meam super habitantes terram, dicit Dominus.

13. * A minore quippe usque ad maiorem omnes avaritiae student; et a propheta usque ad sacerdotem cuncti faciunt dolum.
* c. 8, 10. Ies. 56, 11.

14. Et curabant contritionem filiae populi mei cum ignominia, dicentes: Pax, pax! et non erat pax.

15. Confusi sunt, quia abominationem fecerunt; quin potius confusione non sunt confusi, et erubescere nescierunt; quam ob rem cadent inter ruentes; in tempore visitationis suae corruent, dicit Dominus.

16. Haec dicit Dominus: State super vias, et videte, et interrogate de semitis antiquis, quae sit via bona, et ambulate in ea; * et invenietis refrigerium animabus vestris. Et dixerunt: Non ambulabimus!
* Matth. 11, 29.

17. Et constitui super vos speculatores. Audite vocem tubae. Et dixerunt: Non audiemus!

18. Ideo audite gentes, et cognosce congregatio, quanta ego faciam eis.

19. Audi terra: Ecce! ego adducam mala super populum istum, fructum cogitationum eius; quia verba mea non audierunt, et legem meam proiecerunt.

20. * Ut quid mihi thus de Saba affertis, et calamum suave olentem de terra longinqua? holocautomata vestra non sunt accepta, et victimae vestrae non placuerunt mihi.
* Ies. 1, 11.

21. Propterea haec dicit Dominus: Ecce! ego dabo in populum istum ruinas, et ruent in eis patres et filii simul, vicinus, et proximus peribunt.

22. Haec dicit Dominus: Ecce! populus venit de terra Aquilonis, et gens magna consurget a finibus terrae.

23. Sagittam et scutum arripiet; crudelis est, et non miserebitur. Vox eius quasi mare sonabit; et super equos ascendent, praeparati quasi vir ad praelium, adversum te filia Sion.

24. Audivimus famam eius, dissolutae sunt manus nostrae; tribulatio apprehendit nos, dolores ut parturientem.

25. Nolite exire ad agros, et in via ne ambuletis; quoniam gladius inimici pavor in circuitu.

26. Filia populi mei accingere cilicio, et conspergere cinere; luctum unigeniti fac tibi, planctum amarum, quia repente veniet vastator super nos.

27. Probatorem dedi te in populo meo robustum; et scies, et probabis viam eorum.

28. Omnes isti principes declinantes, ambulantes fraudulenter, aes et ferrum; universi corrupti sunt.

29. Defecit sufflatorium, in igne consumptum est plumbum, frustra conflavit conflator; malitiae enim eorum non sunt consumptae.

30. Argentum reprobum vocate eos, quia Dominus proiecit illos.

Cap. VII.

Iudaeos hypocritas non salvabit templum abiiciendum.

1. Verbum, quod factum est ad Ieremiam a Domino, dicens:

2. Sta in porta domus Domini, et praedica ibi verbum istud, et dic: Audite verbum Domini omnis Iuda, qui ingredimini per portas has, ut adoretis Dominum.

3. Haec dicit Dominus exercituum Deus Israël: * Bonas facite vias vestras, et studia vestra; et habitabo vobiscum in loco isto.
* c. 26, 13.

4. Nolite confidere in verbis mendacii, dicentes: Templum Domini, templum Domini, templum Domini est.

5. Quoniam si bene direxeritis vias vestras, et studia vestra; si feceritis iudicium inter virum et proximum eius;

6. advenae, et pupillo, et viduae non feceritis calumniam; nec sanguinem innocentem effuderitis in loco hoc; et post deos alienos non ambulaveritis in malum vobismetipsis;

7. habitabo vobiscum in loco isto; in terra, quam dedi patribus vestris a saeculo et usque in saeculum.

8. Ecce! vos confiditis vobis in sermonibus mendacii qui non proderunt vobis:

9. Furari, occidere, adulterari, iurare mendaciter, libare Baalim, et ire post deos alienos, quos ignoratis.

10. Et venistis, et stetistis coram me in domo hac, in qua invocatum est nomen meum, et dixistis: Liberati sumus, eo quod fecerimus omnes abominationes istas.

11. * Numquid ergo spelunca latronum facta est domus ista, in qua invocatum est nomen meum in oculis vestris? ego, ego sum; ego vidi, dicit Dominus.
* Matth. 21, 13. Marc. 11, 17. Luc. 19, 46.

12. Ite ad locum meum in Silo, ubi habitavit nomen meum a principio; et videte, quae fecerim ei propter malitiam populi mei Israël.

13. Et nunc, quia fecistis omnia opera haec, dicit Dominus; et locutus sum ad vos mane consurgens, et loquens, et non audistis; * et vocavi vos, et non respondistis.
* Prov. 1, 24. Ies. 65, 12.

14. * Faciam domui huic, in qua invocatum est nomen meum, et in qua vos habetis fiduciam; et loco, quem dedi vobis et patribus vestris, sicut feci Silo.
* 1 Reg. 4, 2. 10.

15. Et proiiciam vos a facie mea, sicut proieci omnes fratres vestros, universum semen Ephraim.

16. * Tu ergo noli orare pro populo hoc, nec assumas pro eis laudem et orationem, et non obsistas mihi; quia non exaudiam te.
* c. 11, 14. 14, 11.

17. Nonne vides, quid isti faciunt in civitatibus Iuda, et in plateis Ierusalem?

18. Filii colligunt ligna, et patres succendunt ignem, et mulieres conspergunt adipem, ut faciant placentas reginae coeli, et libent diis alienis, et me ad iracundiam provocent.

19. Numquid me ad iracundiam provocant, dicit Dominus? nonne semetipsos in confusionem vultus sui?

20. Ideo haec dicit Dominus Deus: Ecce! furor meus, et indignatio mea conflatur super locum istum, super viros, et super iumenta, et super lignum regionis, et super fruges terrae, et succendetur, et non extinguetur.

21. Haec dicit Dominus exercituum Deus Israël: Holocautomata vestra addite victimis vestris, et comedite carnes.

22. Quia non sum locutus cum patribus vestris, et non praecepi eis,

ז Cap. VII. ז

א 2 הַדָּבָר אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ עֲמֹד בְּשַׁעַר בֵּית
יְהוָה וְקָרָאתָ שָּׁם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְאָמַרְתָּ שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה כָּל־יְהוּדָה
3 הַבָּאִים בַּשְּׁעָרִים הָאֵלֶּה לְהִשְׁתַּחֲוֹת לַיהוָה׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הֵיטִיבוּ דַרְכֵיכֶם וּמַעַלְלֵיכֶם וַאֲשַׁכְּנָה אֶתְכֶם בַּמָּקוֹם
4 הַזֶּה׃ אַל־תִּבְטְחוּ לָכֶם אֶל־דִּבְרֵי הַשֶּׁקֶר לֵאמֹר הֵיכַל יְהוָה הֵיכַל
ה יְהוָה הֵיכַל יְהוָה הֵמָּה׃ כִּי אִם־הֵיטֵיב תֵּיטִיבוּ אֶת־דַּרְכֵיכֶם וְאֶת־
6 מַעַלְלֵיכֶם אִם־עָשׂוֹ תַעֲשׂוּ מִשְׁפָּט בֵּין אִישׁ וּבֵין רֵעֵהוּ׃ גֵּר יָתוֹם
וְאַלְמָנָה לֹא תַעֲשֹׁקוּ וְדָם נָקִי אַל־תִּשְׁפְּכוּ בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְאַחֲרֵי אֱלֹהִים
7 אֲחֵרִים לֹא תֵלְכוּ לְרַע לָכֶם׃ וְשִׁכַּנְתִּי אֶתְכֶם בַּמָּקוֹם הַזֶּה בָּאָרֶץ אֲשֶׁר
8 נָתַתִּי לַאֲבוֹתֵיכֶם לְמִן־עוֹלָם וְעַד־עוֹלָם׃ הִנֵּה אַתֶּם בֹּטְחִים לָכֶם עַל־
9 דִּבְרֵי הַשָּׁקֶר לְבִלְתִּי הוֹעִיל׃ הֲגָנֹב ׀ רָצֹחַ וְנָאֹף וְהִשָּׁבֵעַ לַשֶּׁקֶר וְקַטֵּר
י לַבָּעַל וְהָלֹךְ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יְדַעְתֶּם׃ וּבָאתֶם וַעֲמַדְתֶּם
לְפָנַי בַּבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר נִקְרָא־שְׁמִי עָלָיו וַאֲמַרְתֶּם נִצַּלְנוּ לְמַעַן עֲשׂוֹת
11 אֵת כָּל־הַתּוֹעֵבוֹת הָאֵלֶּה׃ הַמְעָרַת פָּרִצִים הָיָה הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר־נִקְרָא
12 שְׁמִי־עָלָיו בְּעֵינֵיכֶם גַּם אָנֹכִי הִנֵּה רָאִיתִי נְאֻם־יְהוָה׃ כִּי לְכוּ־נָא
אֶל־מְקוֹמִי אֲשֶׁר בְּשִׁילוֹ אֲשֶׁר שִׁכַּנְתִּי שְׁמִי שָׁם בָּרִאשׁוֹנָה וּרְאוּ אֵת
13 אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי לוֹ מִפְּנֵי רָעַת עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וְעַתָּה יַעַן עֲשׂוֹתְכֶם אֶת־
כָּל־הַמַּעֲשִׂים הָאֵלֶּה נְאֻם־יְהוָה וָאֲדַבֵּר אֲלֵיכֶם הַשְׁכֵּם וְדַבֵּר וְלֹא
14 שְׁמַעְתֶּם וָאֶקְרָא אֶתְכֶם וְלֹא עֲנִיתֶם׃ וְעָשִׂיתִי לַבַּיִת ׀ אֲשֶׁר נִקְרָא־
שְׁמִי עָלָיו אֲשֶׁר אַתֶּם בֹּטְחִים בּוֹ וְלַמָּקוֹם אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָכֶם וְלַאֲבוֹתֵיכֶם
טו כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְשִׁלוֹ׃ וְהִשְׁלַכְתִּי אֶתְכֶם מֵעַל פָּנָי כַּאֲשֶׁר הִשְׁלַכְתִּי אֶת־
16 כָּל־אֲחֵיכֶם אֵת כָּל־זֶרַע אֶפְרָיִם׃ וְאַתָּה אַל־תִּתְפַּלֵּל ׀ בְּעַד־הָעָם
הַזֶּה וְאַל־תִּשָּׂא בַעֲדָם רִנָּה וּתְפִלָּה וְאַל־תִּפְגַּע־בִּי כִּי־אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ אֹתָךְ׃
17 18 הַאֵינְךָ רֹאֶה מָה הֵמָּה עֹשִׂים בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלִָם׃ הַבָּנִים
מְלַקְּטִים עֵצִים וְהָאָבוֹת מְבַעֲרִים אֶת־הָאֵשׁ וְהַנָּשִׁים לָשׁוֹת בָּצֵק לַעֲשׂוֹת
כַּוָּנִים לִמְלֶכֶת הַשָּׁמַיִם וְהַסֵּךְ נְסָכִים לֵאלֹהִים אֲחֵרִים לְמַעַן הַכְעִסֵנִי׃
19 הַאֹתִי הֵם מַכְעִסִים נְאֻם־יְהוָה הֲלוֹא אֹתָם לְמַעַן בֹּשֶׁת פְּנֵיהֶם׃
כ לָכֵן כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יְהוִה הִנֵּה אַפִּי וַחֲמָתִי נִתֶּכֶת אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה
עַל־הָאָדָם וְעַל־הַבְּהֵמָה וְעַל־עֵץ הַשָּׂדֶה וְעַל־פְּרִי הָאֲדָמָה וּבָעֲרָה וְלֹא
21 תִכְבֶּה׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹלוֹתֵיכֶם סְפוּ עַל־
22 זִבְחֵיכֶם וְאִכְלוּ בָשָׂר׃ כִּי לֹא־דִבַּרְתִּי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם וְלֹא צִוִּיתִים בְּיוֹם

VII. v. 10. פתח באתנח   v. 18. נ"א לִמְלֶאכֶת   v. 21. הפטרת צו

23 הוֹצִיאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם עַל־דִּבְרֵי עוֹלָה וָזָבַח׃ כִּי אִם־אֶת־הַדָּבָר
הַזֶּה צִוִּיתִי אוֹתָם לֵאמֹר שִׁמְעוּ בְקוֹלִי וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וְאַתֶּם
תִּהְיוּ־לִי לְעָם וַהֲלַכְתֶּם בְּכָל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר אֲצַוֶּה אֶתְכֶם לְמַעַן יִיטַב
24 לָכֶם׃ וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא־הִטּוּ אֶת־אָזְנָם וַיֵּלְכוּ בְּמֹעֵצוֹת בִּשְׁרִרוּת לִבָּם
כה הָרָע וַיִּהְיוּ לְאָחוֹר וְלֹא לְפָנִים׃ לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר יָצְאוּ אֲבוֹתֵיכֶם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד הַיּוֹם הַזֶּה וָאֶשְׁלַח אֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־עֲבָדַי הַנְּבִיאִים
26 יוֹם הַשְׁכֵּם וְשָׁלֹחַ׃ וְלוֹא שָׁמְעוּ אֵלַי וְלֹא הִטּוּ אֶת־אָזְנָם וַיַּקְשׁוּ אֶת־
27 עָרְפָּם הֵרֵעוּ מֵאֲבוֹתָם׃ וְדִבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְלֹא
28 יִשְׁמְעוּ אֵלֶיךָ וְקָרָאתָ אֲלֵיהֶם וְלֹא יַעֲנוּכָה׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם זֶה הַגּוֹי
אֲשֶׁר לוֹא־שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהָיו וְלֹא לָקְחוּ מוּסָר אָבְדָה הָאֱמוּנָה
29 וְנִכְרְתָה מִפִּיהֶם׃ גָּזִּי נִזְרֵךְ וְהַשְׁלִיכִי וּשְׂאִי עַל־שְׁפָיִם קִינָה כִּי
ל מָאַס יְהוָה וַיִּטֹּשׁ אֶת־דּוֹר עֶבְרָתוֹ׃ כִּי־עָשׂוּ בְנֵי־יְהוּדָה הָרַע בְּעֵינַי
31 נְאֻם־יְהוָה שָׂמוּ שִׁקּוּצֵיהֶם בַּבַּיִת אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִי־עָלָיו לְטַמְּאוֹ׃ וּבָנוּ
בָּמוֹת הַתֹּפֶת אֲשֶׁר בְּגֵיא בֶן־הִנֹּם לִשְׂרֹף אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנֹתֵיהֶם
32 בָּאֵשׁ אֲשֶׁר לֹא צִוִּיתִי וְלֹא עָלְתָה עַל־לִבִּי׃ לָכֵן הִנֵּה־יָמִים בָּאִים
נְאֻם־יְהוָה וְלֹא־יֵאָמֵר עוֹד הַתֹּפֶת וְגֵיא בֶן־הִנֹּם כִּי אִם־גֵּיא הַהֲרֵגָה
33 וְקָבְרוּ בְתֹפֶת מֵאֵין מָקוֹם׃ וְהָיְתָה נִבְלַת הָעָם הַזֶּה לְמַאֲכָל לְעוֹף
34 הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ וְאֵין מַחֲרִיד׃ וְהִשְׁבַּתִּי ׀ מֵעָרֵי יְהוּדָה
וּמֵחֻצוֹת יְרוּשָׁלִַם קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה כִּי
לְחָרְבָּה תִּהְיֶה הָאָרֶץ׃

CAP. VIII. ח ח

א בָּעֵת הַהִיא נְאֻם־יְהוָה וְיוֹצִיאוּ אֶת־עַצְמוֹת מַלְכֵי־יְהוּדָה וְאֶת־עַצְמוֹת
שָׂרָיו וְאֶת־עַצְמוֹת הַכֹּהֲנִים וְאֵת ׀ עַצְמוֹת הַנְּבִיאִים וְאֵת עַצְמוֹת
2 יוֹשְׁבֵי־יְרוּשָׁלִָם מִקִּבְרֵיהֶם׃ וּשְׁטָחוּם לַשֶּׁמֶשׁ וְלַיָּרֵחַ וּלְכֹל ׀ צְבָא
הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר אֲהֵבוּם וַאֲשֶׁר עֲבָדוּם וַאֲשֶׁר הָלְכוּ אַחֲרֵיהֶם וַאֲשֶׁר
דְּרָשׁוּם וַאֲשֶׁר הִשְׁתַּחֲווּ לָהֶם לֹא יֵאָסְפוּ וְלֹא יִקָּבֵרוּ לְדֹמֶן עַל־פְּנֵי
3 הָאֲדָמָה יִהְיוּ׃ וְנִבְחַר מָוֶת מֵחַיִּים לְכֹל הַשְּׁאֵרִית הַנִּשְׁאָרִים מִן־
הַמִּשְׁפָּחָה הָרָעָה הַזֹּאת בְּכָל־הַמְּקֹמוֹת הַנִּשְׁאָרִים אֲשֶׁר הִדַּחְתִּים שָׁם
4 נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר יְהוָה הֲיִפְּלוּ וְלֹא יָקוּמוּ
ה אִם־יָשׁוּב וְלֹא יָשׁוּב׃ מַדּוּעַ שׁוֹבְבָה הָעָם הַזֶּה יְרוּשָׁלִַם מְשֻׁבָה נִצַּחַת

VII. v. 22. הוֹצִיא — הוֹצִיאִי ק׳ v. 25. נ״א יוֹם יוֹם

VIII. v. 1. ויו׳ — יוֹצִיאוּ ק׳ : קמץ בטרחא v. 5. פתח באתנח

in die, qua eduxi eos de terra Aegypti, de verbo holocautomatum, et victimarum.

23. Sed hoc verbum praecepi eis, dicens: Audite vocem meam, et ero vobis Deus, et nos eritis mihi populus; et ambulate in omni via, quam mandavi vobis, ut bene sit vobis.

24. Et non audierunt, nec inclinaverunt aurem suam; sed abierunt in voluntatibus, et in pravitate cordis sui mali; factique sunt retrorsum, et non in ante,

25. a die, qua egressi sunt patres eorum de terra Aegypti, usque ad diem hanc. Et misi ad vos omnes servos meos prophetas per diem consurgens diluculo, et mittens

26. Et non audierunt me, nec inclinaverunt aurem suam; sed induraverunt cervicem suam; * et peius operati sunt, quam patres eorum.

c. 16, 12

27. Et loqueris ad eos omnia verba haec, et non audient te; et vocabis eos, et non respondebunt tibi.

28. Et dices ad eos: Haec est gens, quae non audivit vocem Domini Dei sui, nec recepit disciplinam; periit fides, et ablata est de ore eorum.

29. Tonde capillum tuum, et proiice, et sume in directum planctum; quia proiecit Dominus, et reliquit generationem furoris sui,

30. quia fecerunt filii Iuda malum in oculis meis, dicit Dominus. Posuerunt offendicula sua in domo, in qua invocatum est nomen meum, ut pollucrent eam;

31. et aedificaverunt excelsa Topheth, quae est in valle filii Ennom; ut incenderent filios suos, et filias suas igni; quae non praecepi, nec cogitavi in corde meo.

32. Ideo ecce! dies venient, dicit Dominus, et non dicetur amplius, Topheth, et vallis filii Ennom; sed vallis interfectionis; et sepelient in Topheth, eo quod non sit locus.

33. Et erit morticinum populi huius in cibos volucribus coeli, et bestiis terrae, et non erit, qui abigat.

34. * Et quiescere faciam de urbibus Iuda, et de plateis Ierusalem vocem gaudii, et vocem laetitiae, vocem sponsi, et vocem sponsae: in desolationem enim erit terra.

* Ezech. 26, 13.

Cap. VIII.

Corruptio universorum. Hostiles invasiones.

1. In illo tempore, ait Dominus: Eiicient ossa regum Iuda, et ossa principum eius, et ossa sacerdotum, et ossa prophetarum, et ossa eorum, qui habitaverunt Ierusalem, de sepulchris suis.

2. Et expandent ea ad solem, et lunam, et omnem militiam coeli, quae dilexerunt, et quibus servierunt, et post quae ambulaverunt, et quae quaesierunt, et adoraverunt; non colligentur, et non sepelientur; in sterquilinium super faciem terrae erunt.

3. Et eligent magis mortem quam vitam omnes, qui residui fuerint de cognatione hac pessima in universis locis, quae derelicta sunt, ad quae eieci eos, dicit Dominus exercituum.

4. Et dices ad eos: Haec dicit Dominus: Numquid qui cadit, non resurget? et qui aversus est, non revertetur?

5. Quare ergo aversus est populus iste in Ierusalem aversione contentiosa? Apprehenderunt mendacium, et noluerunt reverti.

6. Attendi, et auscultavi; nemo, quod bonum est, loquitur, nullus est, qui agat poenitentiam super peccato suo, dicens: Quid feci? Omnes conversi sunt ad cursum suum, quasi equus impetu vadens ad praelium.

7. Milvus in coelo cognovit tempus suum; turtur, et hirundo, et ciconia, custodierunt tempus adventus sui; populus autem meus non cognovit iudicium Domini.

8. Quomodo dicitis: Sapientes nos sumus, et lex Domini nobiscum est? vere mendacium operatus est stylus mendax scribarum.

9. Confusi sunt sapientes, perterriti et capti sunt; verbum enim Domini proiecerunt, et sapientia nulla est in eis.

10. * Propterea dabo mulieres eorum exteris, agros eorum haeredibus; quia a minimo usque ad maximum omnes avaritiam sequuntur; a propheta usque ad sacerdotem cuncti faciunt mendacium.

* c. 6, 13. Ies. 56, 11.

11. Et sanabant contritionem filiae populi mei ad ignominiam, dicentes: Pax, pax! cum non esset pax.

12. Confusi sunt, quia abominationem fecerunt; quin imo confusione non sunt confusi, et erubescere nescierunt; idcirco cadent inter corruentes, in tempore visitationis suae corruent, dicit Dominus.

13. Congregans congregabo eos, ait Dominus; non est uva in vitibus, et non sunt ficus in ficulnea, folium defluxit; et dedi eis, quae praetergressa sunt.

14. Quare sedemus? convenite, et ingrediamur civitatem munitam, et sileamus ibi; quia Dominus Deus noster silere nos fecit; et potum dedit nobis * aquam fellis; peccavimus enim Domino.

* c. 9. 15.

15 * Expectavimus pacem, et non erat bonum; tempus medelae, et ecce formido.

* c. 14, 19.

16. A Dan auditus est fremitus equorum eius, a voce hinnituum pugnatorum eius commota est omnis terra; et venerunt, et devoraverunt terram, et plenitudinem eius; urbem, et habitatores eius.

17. Quia ecce! ego mittam vobis serpentes regulos, quibus non est incantatio; et mordebunt vos, ait Dominus.

18. Dolor meus super dolorem, in me cor meum moerens.

19. Ecce! vox clamoris filiae populi mei de terra longinqua: Numquid Dominus non est in Sion, aut rex eius non est in ea? Quare ergo me ad iracundiam concitaverunt in sculptilibus suis, et in vanitatibus alienis?

20. Transiit messis, finita est aestas, et nos salvati non sumus.

21. Super contritione filiae populi mei contritus sum, et contristatus, stupor obtinuit me.

22. Numquid resina non est in Galaad? aut medicus non est ibi? quare igitur non est obduca cicatrix filiae populi mei?

CAP. IX.

Luget propheta peccata et poenas populi.

1. Quis dabit capiti meo aquam, et oculis meis fontem lacrymarum? et plorabo die ac nocte interfectos filiae populi mei.

2. Quis dabit me in solitudine diversorium viatorum, et derelinquam populum meum, et recedam ab eis? quia omnes adulteri sunt, coetus praevaricatorum.

3. Et extenderunt linguam suam quasi arcum mendacii et non veritatis; confortati sunt in terra, quia de malo ad malum egressi sunt, et me non cognoverunt, dicit Dominus.

4. Unusquisque se a proximo suo custodiat, et in omni fratre suo non

הֶחֱזִיקוּ בַּתַּרְמִית מֵאֲנוּ לָשׁוּב׃ הִקְשַׁבְתִּי וָאֶשְׁמָע לוֹא־כֵן יְדַבֵּרוּ אֵין 6
אִישׁ נִחָם עַל־רָעָתוֹ לֵאמֹר מֶה עָשִׂיתִי כֻּלֹּה שָׁב בִּמְרֻצוֹתָם כְּסוּס
שׁוֹטֵף בַּמִּלְחָמָה׃ גַּם־חֲסִידָה בַשָּׁמַיִם יָדְעָה מוֹעֲדֶיהָ וְתֹר וְסוּס וְעָגוּר 7
שָׁמְרוּ אֶת־עֵת בֹּאָנָה וְעַמִּי לֹא יָדְעוּ אֵת מִשְׁפַּט יְהוָה׃ אֵיכָה תֹאמְרוּ 8
חֲכָמִים אֲנַחְנוּ וְתוֹרַת יְהוָה אִתָּנוּ אָכֵן הִנֵּה לַשֶּׁקֶר עָשָׂה עֵט שֶׁקֶר
סֹפְרִים׃ הֹבִשׁוּ חֲכָמִים חַתּוּ וַיִּלָּכֵדוּ הִנֵּה בִדְבַר־יְהוָה מָאָסוּ וְחָכְמַת־ 9
מֶה לָהֶם׃ לָכֵן אֶתֵּן אֶת־נְשֵׁיהֶם לַאֲחֵרִים שְׂדוֹתֵיהֶם לְיוֹרְשִׁים כִּי י
מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל כֻּלֹּה בֹּצֵעַ בָּצַע מִנָּבִיא וְעַד־כֹּהֵן כֻּלֹּה עֹשֶׂה שָׁקֶר׃
וַיְרַפּוּ אֶת־שֶׁבֶר בַּת־עַמִּי עַל־נְקַלָּה לֵאמֹר שָׁלוֹם ׀ שָׁלוֹם וְאֵין שָׁלוֹם׃ 11
הֹבִשׁוּ כִּי תוֹעֵבָה עָשׂוּ גַּם־בּוֹשׁ לֹא־יֵבוֹשׁוּ וְהִכָּלֵם לֹא יָדָעוּ לָכֵן יִפְּלוּ 12
בַנֹּפְלִים בְּעֵת פְּקֻדָּתָם יִכָּשְׁלוּ אָמַר יְהוָה׃ אָסֹף אֲסִיפֵם נְאֻם־יְהוָה 13
אֵין עֲנָבִים בַּגֶּפֶן וְאֵין תְּאֵנִים בַּתְּאֵנָה וְהֶעָלֶה נָבֵל וָאֶתֵּן לָהֶם יַעַבְרוּם׃
עַל־מָה אֲנַחְנוּ יֹשְׁבִים הֵאָסְפוּ וְנָבוֹא אֶל־עָרֵי הַמִּבְצָר וְנִדְּמָה־שָּׁם כִּי 14
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הֲדִמָּנוּ וַיַּשְׁקֵנוּ מֵי־רֹאשׁ כִּי חָטָאנוּ לַיהוָה׃ קַוֵּה טו
לְשָׁלוֹם וְאֵין טוֹב לְעֵת מַרְפֵּה וְהִנֵּה בְעָתָה׃ מִדָּן נִשְׁמַע נַחְרַת סוּסָיו 16
מִקּוֹל מִצְהֲלוֹת אַבִּירָיו רָעֲשָׁה כָּל־הָאָרֶץ וַיָּבוֹאוּ וַיֹּאכְלוּ אֶרֶץ וּמְלוֹאָהּ
עִיר וְיֹשְׁבֵי בָהּ׃ כִּי הִנְנִי מְשַׁלֵּחַ בָּכֶם נְחָשִׁים צִפְעֹנִים אֲשֶׁר אֵין־ 17
לָהֶם לָחַשׁ וְנִשְּׁכוּ אֶתְכֶם נְאֻם־יְהוָה׃ מַבְלִיגִיתִי עֲלֵי יָגוֹן עָלַי לִבִּי 18
דַוָּי׃ הִנֵּה־קוֹל שַׁוְעַת בַּת־עַמִּי מֵאֶרֶץ מַרְחַקִּים הַיהוָה אֵין בְּצִיּוֹן 19
אִם־מַלְכָּהּ אֵין בָּהּ מַדּוּעַ הִכְעִסוּנִי בִּפְסִלֵיהֶם בְּהַבְלֵי נֵכָר׃ עָבַר קָצִיר כ
כָּלָה קָיִץ וַאֲנַחְנוּ לוֹא נוֹשָׁעְנוּ׃ עַל־שֶׁבֶר בַּת־עַמִּי הָשְׁבָּרְתִּי קָדַרְתִּי 21
שַׁמָּה הֶחֱזִקָתְנִי׃ הַצֳּרִי אֵין בְּגִלְעָד אִם־רֹפֵא אֵין שָׁם כִּי מַדּוּעַ לֹא 22
עָלְתָה אֲרֻכַת בַּת־עַמִּי׃ מִי־יִתֵּן רֹאשִׁי מַיִם וְעֵינִי מְקוֹר דִּמְעָה 23
וְאֶבְכֶּה יוֹמָם וָלַיְלָה אֵת חַלְלֵי בַת־עַמִּי׃

ט Cap. IX. ט

מִי־יִתְּנֵנִי בַמִּדְבָּר מְלוֹן אֹרְחִים וְאֶעֶזְבָה אֶת־עַמִּי וְאֵלְכָה מֵאִתָּם כִּי א
כֻלָּם מְנָאֲפִים עֲצֶרֶת בֹּגְדִים׃ וַיַּדְרְכוּ אֶת־לְשׁוֹנָם קַשְׁתָּם שֶׁקֶר וְלֹא 2
לֶאֱמוּנָה גָּבְרוּ בָאָרֶץ כִּי מֵרָעָה אֶל־רָעָה ׀ יָצָאוּ וְאֹתִי לֹא־יָדָעוּ נְאֻם־
יְהוָה׃ אִישׁ מֵרֵעֵהוּ הִשָּׁמֵרוּ וְעַל־כָּל־אָח אַל־תִּבְטָחוּ כִּי כָל־אָח 3

VIII. v. 6. קמץ׃ בִּמְרֻצוֹתָם — בִּמְרוּצָתָם ק׳ — v. 7. וְסוּס —
וְסִיס ק׳ v. 11. בלא א׳ v. 12. ע״כ v. 13. הפטרת ט באב
v. 15. ה׳ במקום א׳ v. 18. ב׳ טעמים v. 21. פתח באתנח
v. 22. בנ״א צ׳ בדגש

4 עָקוֹב יַעְקֹב וְכָל־רֵעַ רָכִיל יַהֲלֹךְ׃ וְאִישׁ בְּרֵעֵהוּ יְהָתֵלּוּ וֶאֱמֶת לֹא
ה יְדַבֵּרוּ לִמְּדוּ לְשׁוֹנָם דַּבֶּר־שֶׁקֶר הַעֲוֵה נִלְאוּ׃ שִׁבְתְּךָ בְּתוֹךְ מִרְמָה
6 בְּמִרְמָה מֵאֲנוּ דַעַת־אוֹתִי נְאֻם־יְהוָה׃ לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
7 הִנְנִי צוֹרְפָם וּבְחַנְתִּים כִּי־אֵיךְ אֶעֱשֶׂה מִפְּנֵי בַּת־עַמִּי׃ חֵץ שׁוֹחֵט
לְשׁוֹנָם מִרְמָה דִבֵּר בְּפִיו שָׁלוֹם אֶת־רֵעֵהוּ יְדַבֵּר וּבְקִרְבּוֹ יָשִׂים אָרְבּוֹ׃
8 הַעַל־אֵלֶּה לֹא־אֶפְקָד־בָּם נְאֻם־יְהוָה אִם בְּגוֹי אֲשֶׁר־כָּזֶה לֹא תִתְנַקֵּם
9 נַפְשִׁי׃ עַל־הֶהָרִים אֶשָּׂא בְכִי וָנֶהִי וְעַל־נְאוֹת מִדְבָּר קִינָה כִּי נִצְּתוּ
מִבְּלִי־אִישׁ עֹבֵר וְלֹא שָׁמְעוּ קוֹל מִקְנֶה מֵעוֹף הַשָּׁמַיִם וְעַד־בְּהֵמָה
י נָדְדוּ הָלָכוּ׃ וְנָתַתִּי אֶת־יְרוּשָׁלִַם לְגַלִּים מְעוֹן תַּנִּים וְאֶת־עָרֵי יְהוּדָה
11 אֶתֵּן שְׁמָמָה מִבְּלִי יוֹשֵׁב׃ מִי־הָאִישׁ הֶחָכָם וְיָבֵן אֶת־זֹאת וַאֲשֶׁר
דִּבֶּר פִּי־יְהוָה אֵלָיו וְיַגִּדָהּ עַל־מָה אָבְדָה הָאָרֶץ נִצְּתָה כַמִּדְבָּר מִבְּלִי
12 עֹבֵר׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה עַל־עָזְבָם אֶת־תּוֹרָתִי אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵיהֶם וְלֹא־
13 שָׁמְעוּ בְקוֹלִי וְלֹא־הָלְכוּ בָהּ׃ וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי שְׁרִרוּת לִבָּם וְאַחֲרֵי
14 הַבְּעָלִים אֲשֶׁר לִמְּדוּם אֲבוֹתָם׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מַאֲכִילָם אֶת־הָעָם הַזֶּה לַעֲנָה וְהִשְׁקִיתִים מֵי־רֹאשׁ׃
טו וַהֲפִיצוֹתִים בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ הֵמָּה וַאֲבוֹתָם וְשִׁלַּחְתִּי אַחֲרֵיהֶם
16 אֶת־הַחֶרֶב עַד כַּלּוֹתִי אוֹתָם׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הִתְבּוֹנְנוּ וְקִרְאוּ
17 לַמְקוֹנְנוֹת וּתְבוֹאֶינָה וְאֶל־הַחֲכָמוֹת שִׁלְחוּ וְתָבוֹאנָה׃ וּתְמַהֵרְנָה וְתִשֶּׂנָה
18 עָלֵינוּ נֶהִי וְתֵרַדְנָה עֵינֵינוּ דִּמְעָה וְעַפְעַפֵּינוּ יִזְּלוּ־מָיִם׃ כִּי קוֹל נְהִי
נִשְׁמַע מִצִּיּוֹן אֵיךְ שֻׁדָּדְנוּ בֹּשְׁנוּ מְאֹד כִּי־עָזַבְנוּ אֶרֶץ כִּי הִשְׁלִיכוּ
19 מִשְׁכְּנוֹתֵינוּ׃ כִּי־שְׁמַעְנָה נָשִׁים דְּבַר־יְהוָה וְתִקַּח אָזְנְכֶם דְּבַר־פִּיו
כ וְלַמֵּדְנָה בְנוֹתֵיכֶם נֶהִי וְאִשָּׁה רְעוּתָהּ קִינָה׃ כִּי־עָלָה מָוֶת בְּחַלּוֹנֵינוּ
21 בָּא בְּאַרְמְנוֹתֵינוּ לְהַכְרִית עוֹלָל מִחוּץ בַּחוּרִים מֵרְחֹבוֹת׃ דַּבֵּר כֹּה
נְאֻם־יְהוָה וְנָפְלָה נִבְלַת הָאָדָם כְּדֹמֶן עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה וּכְעָמִיר מֵאַחֲרֵי
22 הַקֹּצֵר וְאֵין מְאַסֵּף׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה אַל־יִתְהַלֵּל חָכָם בְּחָכְמָתוֹ
23 וְאַל־יִתְהַלֵּל הַגִּבּוֹר בִּגְבוּרָתוֹ אַל־יִתְהַלֵּל עָשִׁיר בְּעָשְׁרוֹ׃ כִּי אִם־בְּזֹאת
יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל הַשְׂכֵּל וְיָדֹעַ אוֹתִי כִּי אֲנִי יְהוָה עֹשֶׂה חֶסֶד מִשְׁפָּט
24 וּצְדָקָה בָּאָרֶץ כִּי־בְאֵלֶּה חָפַצְתִּי נְאֻם־יְהוָה׃ הִנֵּה יָמִים בָּאִים
כה נְאֻם־יְהוָה וּפָקַדְתִּי עַל־כָּל־מוּל בְּעָרְלָה׃ עַל־מִצְרַיִם וְעַל־יְהוּדָה
וְעַל־אֱדוֹם וְעַל־בְּנֵי עַמּוֹן וְעַל־מוֹאָב וְעַל כָּל־קְצוּצֵי פֵאָה הַיֹּשְׁבִים
בַּמִּדְבָּר כִּי כָל־הַגּוֹיִם עֲרֵלִים וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל עַרְלֵי־לֵב׃

IX. v. 7. שׁוֹחֵט — שָׁחוּט ק׳ v. 17. חסר א׳ v. 18. קמץ בז״ק
v. 23. ע״כ

habeat fiduciam; quia omnis frater supplantans supplantabit, et omnis amicus fraudulenter incedet.

5. Et vir fratrem suum deridebit, et veritatem non loquentur; docuerunt enim linguam suam loqui mendacium; ut inique agerent, laboraverunt.

6. Habitatio tua in medio doli; in dolo renuerunt scire me, dicit Dominus.

7. Propterea haec dicit Dominus exercituum: Ecce! ego conflabo, et probabo eos; quid enim aliud faciam a facie filiae populi mei?

8. * Sagitta vulnerans lingua eorum, dolum locuta est; in ore suo pacem cum amico suo loquitur, et occulte ponit ei insidias.
* Ps. 27, 3.

9. Numquid super his non visitabo, dicit Dominus? aut in gente huiusmodi non ulciscetur anima mea?

10. Super montes assumam fletum ac lamentum, et super speciosa deserti planctum; quoniam incensa sunt, eo quod non sit vir pertransiens; et non audierunt vocem possidentis; a volucre coeli usque ad pecora transmigraverunt et recesserunt.

11. Et dabo Ierusalem in acervos arenae, et cubilia draconum; et civitates Iuda dabo in desolationem, eo quod non sit habitator.

12. Quis est vir sapiens, qui intelligat hoc, et ad quem verbum oris Domini fiat, ut annunciet istud, quare perierit terra, et exusta sit quasi desertum, eo quod non sit, qui pertranseat?

13. Et dixit Dominus: Quia dereliquerunt legem meam, quam dedi eis, et non audierunt vocem meam, et non ambulaverunt in ea;

14. et abierunt post pravitatem cordis sui, et post Baalim; quod didicerunt a patribus suis.

15. Idcirco haec dicit Dominus exercituum Deus Israël: * Ecce! ego cibabo populum istum absinthio, et potum dabo eis aquam fellis.
c. 23, 15.

16. Et dispergam eos in gentibus, quas non noverunt ipsi et patres eorum; et mittam post eos gladium, donec consumantur.

17. Haec dicit Dominus exercituum Deus Israël: Contemplamini, et vocate lamentatrices et veniant; et ad eas, quae sapientes sunt, mittite, et properent;

18. festinent, et assumant super nos lamentum; deducant oculi nostri lacrymas, et palpebrae nostrae defluant aquis.

19. Quia vox lamentationis audita est de Sion: Quomodo vastati sumus et confusi vehementer? quia dereliquimus terram, quoniam deiecta sunt tabernacula nostra.

20. Audite ergo mulieres verbum Domini; et assumant aures vestrae sermonem oris eius; et docete filias vestras lamentum, et unaquaeque proximam suam planctum.

21. Quia ascendit mors per fenestras nostras, ingressa est domos nostras, disperdere parvulos deforis, iuvenes de plateis.

22. Loquere: Haec dicit Dominus: Et cadet morticinum hominis quasi stercus super faciem regionis, et quasi foenum post tergum metentis, et non est, qui colligat.

23. Haec dicit Dominus: * Non glorietur sapiens in sapientia sua, et non glorietur fortis in fortitudine sua, et non glorietur dives in divitiis suis; * 1 Cor. 1, 31. 2 Cor. 10, 17.

24. sed in hoc glorietur, qui gloriatur, scire et nosse me, quia ego sum Dominus, qui facio misericordiam, et iudicium, et iustitiam in terra; haec enim placent mihi, ait Dominus.

25. Ecce! dies veniunt, dicit Dominus; et visitabo super omnem, qui circumcisum habet praeputium,

26. super Aegyptum, et super Iuda, et super Edom, et super filios Ammon, et super Moab, et super omnes, qui attonsi sunt in comam, habitantes in deserto*; quia omnes gentes habent praeputium, omnis autem domus Israël incircumcisi sunt corde.

CAP. X.

Vana idola; unus verus Deus.

1. Audite verbum, quod locutus est Dominus super vos domus Israël.

2. Haec dicit Dominus: Iuxta vias gentium nolite discere; et a signis coeli nolite metuere, quae timent gentes.

3. Quia leges populorum vanae sunt; * quia lignum de saltu praecidit opus manus artificis in ascia.

* Sap. 13, 11. 14, 8.

4. Argento, et auro decoravit illud; clavis et malleis compegit, ut non dissolvatur.

5. In similitudinem palmae fabricata sunt, et non loquentur; portata tollentur, quia incedere non valent. Nolite ergo timere ea, quia nec male possunt facere, nec bene.

6. * Non est similis tui Domine; magnus es tu, et magnum nomen tuum in fortitudine.

* Mich. 7, 18.

7. * Quis non timebit te o rex gentium? tuum est enim decus; inter cunctos sapientes gentium, et in universis regnis eorum nullus est similis tui.

* Apoc. 15, 4.

8. Pariter insipientes et fatui probabuntur; doctrina vanitatis eorum lignum est.

9. Argentum involutum de Tharsis affertur, et aurum de Ophaz; opus artificis, et manus aerarii; hyacinthus et purpura indumentum eorum; opus artificum universa haec.

10. Dominus autem Deus verus est; ipse Deus vivens, et rex sempiternus, ab indignatione eius commovebitur terra; et non sustinebunt gentes comminationem eius.

11. Sic ergo dicetis eis: Dii, qui coelos et terram non fecerunt, pereant de terra, et de his, quae sub coelo sunt.

12. * Qui facit terram in fortitudine sua, praeparat orbem in sapientia sua, et prudentia sua extendit coelos.

* c. 51, 15. Gen. 1, 1.

13. Ad vocem suam dat multitudinem aquarum in coelo, et elevat nebulas ab extremitatibus terrae; * fulgura in pluviam facit, et educit ventum de thesauris suis.

* c. 51, 16. Ps. 134, 7.

14. Stultus factus est omnis homo a scientia, confusus est artifex omnis in sculptili; quoniam falsum est, quod conflavit, et non est spiritus in eis.

15. Vana sunt, et opus risu dignum; in tempore visitationis suae peribunt.

16. Non est his similis pars Iacob; qui enim formavit omnia, ipse est; et Israël virga haereditatis eius: Dominus exercituum nomen illi.

17. Congrega de terra confusionem tuam, quae habitas in obsidione.

18. Quia haec dicit Dominus: Ecce! ego longe proiiciam habitatores terrae in hac vice; et tribulabo eos ita, ut inveniantur.

19. Vae mihi super contritione mea, pessima plaga mea. Ego autem dixi: Plane haec infirmitas mea est, et portabo illam.

20. Tabernaculum meum vastatum est, omnes funiculi mei dirupti sunt, filii mei exierunt a me; et non subsistunt; non est, qui extendat ultra tentorium meum, et erigat pelles meas.

21. Quia stulte egerunt pastores, et Dominum non quaesierunt; propterea non intellexerunt, et omnis grex eorum dispersus est.

22. Vox auditionis ecce venit, et commotio magna de terra Aquilonis; ut ponat civitates Iuda solitudinem, et habitaculum draconum.

23. Scio Domine, quia non est hominis via eius; nec viri est, ut ambulet, et dirigat gressus suos.

24. * Corripe me Domine, verumtamen in iudicio; et non in furore tuo, ne forte ad nihilum redigas me.

* Ps. 6, 1.

25. * Effunde indignationem tuam super gentes, quae non cognoverunt te; et super provincias, quae nomen

י Cap. X. י

שִׁמְעוּ אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עֲלֵיכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ כֹּה ׀ אָמַר א 2
יְהוָה אֶל־דֶּרֶךְ הַגּוֹיִם אַל־תִּלְמָדוּ וּמֵאֹתוֹת הַשָּׁמַיִם אַל־תֵּחָתּוּ כִּי־יֵחַתּוּ
הַגּוֹיִם מֵהֵמָּה׃ כִּי־חֻקּוֹת הָעַמִּים הֶבֶל הוּא כִּי־עֵץ מִיַּעַר כְּרָתוֹ מַעֲשֵׂה 3
יְדֵי־חָרָשׁ בַּמַּעֲצָד׃ בְּכֶסֶף וּבְזָהָב יְיַפֵּהוּ בְּמַסְמְרוֹת וּבְמַקָּבוֹת יְחַזְּקוּם 4
וְלוֹא יָפִיק׃ כְּתֹמֶר מִקְשָׁה הֵמָּה וְלֹא יְדַבֵּרוּ נָשׂוֹא יִנָּשׂוּא כִּי־לֹא ה
יִצְעָדוּ אַל־תִּירְאוּ מֵהֶם כִּי־לֹא יָרֵעוּ וְגַם־הֵיטֵיב אֵין אוֹתָם׃ מֵאֵין 6
כָּמוֹךָ יְהוָה גָּדוֹל אַתָּה וְגָדוֹל שִׁמְךָ בִּגְבוּרָה׃ מִי לֹא יִרָאֲךָ מֶלֶךְ 7
הַגּוֹיִם כִּי לְךָ יָאָתָה כִּי בְכָל־חַכְמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל־מַלְכוּתָם מֵאֵין כָּמוֹךָ׃
וּבְאַחַת יִבְעֲרוּ וְיִכְסָלוּ מוּסַר הֲבָלִים עֵץ הוּא׃ כֶּסֶף מְרֻקָּע מִתַּרְשִׁישׁ 8
יוּבָא וְזָהָב מֵאוּפָז מַעֲשֵׂה חָרָשׁ וִידֵי צוֹרֵף תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁם
מַעֲשֵׂה חֲכָמִים כֻּלָּם׃ וַיהוָה אֱלֹהִים אֱמֶת הוּא־אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ י
עוֹלָם מִקִּצְפּוֹ תִּרְעַשׁ הָאָרֶץ וְלֹא־יָכִלוּ גוֹיִם זַעְמוֹ׃ • כִּדְנָה תֵּאמְרוּן 11
לְהוֹם אֱלָהַיָּא דִּי־שְׁמַיָּא וְאַרְקָא לָא עֲבַדוּ יֵאבַדוּ מֵאַרְעָא וּמִן־תְּחוֹת
שְׁמַיָּא אֵלֶּה׃ עֹשֵׂה אֶרֶץ בְּכֹחוֹ מֵכִין תֵּבֵל בְּחָכְמָתוֹ וּבִתְבוּנָתוֹ נָטָה 12
שָׁמָיִם׃ לְקוֹל תִּתּוֹ הֲמוֹן מַיִם בַּשָּׁמַיִם וַיַּעֲלֶה נְשִׂאִים מִקְצֵה אֶרֶץ 13
בְּרָקִים לַמָּטָר עָשָׂה וַיּוֹצֵא רוּחַ מֵאֹצְרֹתָיו׃ נִבְעַר כָּל־אָדָם מִדַּעַת 14
הֹבִישׁ כָּל־צוֹרֵף מִפָּסֶל כִּי שֶׁקֶר נִסְכּוֹ וְלֹא־רוּחַ בָּם׃ הֶבֶל הֵמָּה מַעֲשֵׂה טו
תַּעְתֻּעִים בְּעֵת פְּקֻדָּתָם יֹאבֵדוּ׃ לֹא־כְאֵלֶּה חֵלֶק יַעֲקֹב כִּי־יוֹצֵר הַכֹּל 16
הוּא וְיִשְׂרָאֵל שֵׁבֶט נַחֲלָתוֹ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ אִסְפִּי מֵאֶרֶץ כִּנְעָתֵךְ 17
יוֹשֶׁבֶתִי בַּמָּצוֹר׃ כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה הִנְנִי קוֹלֵעַ אֶת־יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ 18
בַּפַּעַם הַזֹּאת וַהֲצֵרוֹתִי לָהֶם לְמַעַן יִמְצָאוּ׃ אוֹי־לִי עַל־שִׁבְרִי נַחְלָה 19
מַכָּתִי וַאֲנִי אָמַרְתִּי אַךְ זֶה חֳלִי וְאֶשָּׂאֶנּוּ׃ אָהֳלִי שֻׁדָּד וְכָל־מֵיתָרַי כ
נִתָּקוּ בָּנַי יְצָאֻנִי וְאֵינָם אֵין־נֹטֶה עוֹד אָהֳלִי וּמֵקִים יְרִיעוֹתָי׃ כִּי 21
נִבְעֲרוּ הָרֹעִים וְאֶת־יְהוָה לֹא דָרָשׁוּ עַל־כֵּן לֹא הִשְׂכִּילוּ וְכָל־מַרְעִיתָם
נָפוֹצָה׃ קוֹל שְׁמוּעָה הִנֵּה בָאָה וְרַעַשׁ גָּדוֹל מֵאֶרֶץ צָפוֹן לָשׂוּם אֶת־ 22
עָרֵי יְהוּדָה שְׁמָמָה מְעוֹן תַּנִּים׃ יָדַעְתִּי יְהוָה כִּי לֹא לָאָדָם דַּרְכּוֹ 23
לֹא־לְאִישׁ הֹלֵךְ וְהָכִין אֶת־צַעֲדוֹ׃ יַסְּרֵנִי יְהוָה אַךְ בְּמִשְׁפָּט אַל־בְּאַפְּךָ 24
פֶּן־תַּמְעִטֵנִי׃ שְׁפֹךְ חֲמָתְךָ עַל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא־יְדָעוּךָ וְעַל מִשְׁפָּחוֹת כה

X. v. 2. קמץ בז״ק v. 3. נ״א כָּרְתוֹ v. 5. נ״א יִנָּשְׂאוּ v. 9. סב׳ מֵאוּפָר
v. 11. אין בנ״א פתח באתנח v. 13. אֶרֶץ — הָאָרֶץ ק׳
v. 17. יוֹשַׁבְתִּי — יוֹשֶׁבֶת ק׳ v. 18. מלעיל v. 20. קמץ בז״ק

אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרָאוּ כִּי־אָכְלוּ אֶת־יַעֲקֹב וַאֲכָלֻהוּ וַיְכַלֻּהוּ וְאֶת־
נָוֵהוּ הֵשַׁמּוּ׃

Cap. XI. יא

יא

א 2 הַדָּבָר אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ שִׁמְעוּ אֶת־דִּבְרֵי
3 הַבְּרִית הַזֹּאת וְדִבַּרְתֶּם אֶל־אִישׁ יְהוּדָה וְעַל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלָם׃ וְאָמַרְתָּ
אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמַע
4 אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת׃ אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הוֹצִיאִי־
אוֹתָם מֵאֶרֶץ־מִצְרַיִם מִכּוּר הַבַּרְזֶל לֵאמֹר שִׁמְעוּ בְקוֹלִי וַעֲשִׂיתֶם
אוֹתָם כְּכֹל אֲשֶׁר־אֲצַוֶּה אֶתְכֶם וִהְיִיתֶם לִי לְעָם וְאָנֹכִי אֶהְיֶה לָכֶם
ה לֵאלֹהִים׃ לְמַעַן הָקִים אֶת־הַשְּׁבוּעָה אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבוֹתֵיכֶם לָתֵת
לָהֶם אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ כַּיּוֹם הַזֶּה וָאַעַן וָאֹמַר אָמֵן ׀ יְהוָה׃
6 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קְרָא אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת
7 יְרוּשָׁלַם לֵאמֹר שִׁמְעוּ אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת וַעֲשִׂיתֶם אוֹתָם׃ כִּי
הָעֵד הַעִדֹתִי בַּאֲבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הַעֲלוֹתִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד־
8 הַיּוֹם הַזֶּה הַשְׁכֵּם וְהָעֵד לֵאמֹר שִׁמְעוּ בְּקוֹלִי׃ וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא־הִטּוּ
אֶת־אָזְנָם וַיֵּלְכוּ אִישׁ בִּשְׁרִירוּת לִבָּם הָרָע וָאָבִיא עֲלֵיהֶם אֶת־כָּל־
9 דִּבְרֵי הַבְּרִית־הַזֹּאת אֲשֶׁר־צִוִּיתִי לַעֲשׂוֹת וְלֹא עָשׂוּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה
י אֵלָי נִמְצָא־קֶשֶׁר בְּאִישׁ יְהוּדָה וּבְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלָם׃ שָׁבוּ עַל־עֲוֹנֹת
אֲבוֹתָם הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר מֵאֲנוּ לִשְׁמוֹעַ אֶת־דְּבָרַי וְהֵמָּה הָלְכוּ אַחֲרֵי
אֱלֹהִים אֲחֵרִים לְעָבְדָם הֵפֵרוּ בֵית־יִשְׂרָאֵל וּבֵית יְהוּדָה אֶת־בְּרִיתִי
11 אֲשֶׁר כָּרַתִּי אֶת־אֲבוֹתָם׃ לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי מֵבִיא אֲלֵיהֶם
רָעָה אֲשֶׁר לֹא־יוּכְלוּ לָצֵאת מִמֶּנָּה וְזָעֲקוּ אֵלַי וְלֹא אֶשְׁמַע אֲלֵיהֶם׃
12 וְהָלְכוּ עָרֵי יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם וְזָעֲקוּ אֶל־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר הֵם
13 מְקַטְּרִים לָהֶם וְהוֹשֵׁעַ לֹא־יוֹשִׁיעוּ לָהֶם בְּעֵת רָעָתָם׃ כִּי מִסְפַּר עָרֶיךָ
הָיוּ אֱלֹהֶיךָ יְהוּדָה וּמִסְפַּר חֻצוֹת יְרוּשָׁלַם שַׂמְתֶּם מִזְבְּחוֹת לַבֹּשֶׁת
14 מִזְבְּחוֹת לְקַטֵּר לַבָּעַל׃ וְאַתָּה אַל־תִּתְפַּלֵּל בְּעַד־הָעָם הַזֶּה וְאַל־
תִּשָּׂא בַעֲדָם רִנָּה וּתְפִלָּה כִּי ׀ אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ בְּעֵת קָרְאָם אֵלַי בְּעַד רָעָתָם׃
טו מֶה לִידִידִי בְּבֵיתִי עֲשׂוֹתָהּ הַמְזִמָּתָה הָרַבִּים וּבְשַׂר־קֹדֶשׁ יַעַבְרוּ
16 מֵעָלָיִךְ כִּי רָעָתֵכִי אָז תַּעֲלֹזִי׃ זַיִת רַעֲנָן יְפֵה פְרִי־תֹאַר קָרָא יְהוָה
17 שְׁמֵךְ לְקוֹל ׀ הֲמוּלָּה גְדֹלָה הִצִּית אֵשׁ עָלֶיהָ וְרָעוּ דָּלִיּוֹתָיו׃ וַיהוָה
צְבָאוֹת הַנּוֹטֵעַ אוֹתָךְ דִּבֶּר עָלַיִךְ רָעָה בִּגְלַל רָעַת בֵּית־יִשְׂרָאֵל וּבֵית
18 יְהוּדָה אֲשֶׁר עָשׂוּ לָהֶם לְהַכְעִסֵנִי לְקַטֵּר לַבָּעַל׃ וַיהוָה הוֹדִיעַנִי

XI. v. 16. דגש אחר שורק

tuum non invocaverunt; quia comederunt Iacob, et devoraverunt eum, et consumpserunt illum, et decus eius dissipaverunt.

* Ps. 78, 6.

CAP. XI.

Perditio intentatur ingrato populo.

1. Verbum, quod factum est a Domino ad Ieremiam, dicens:

2. Audite verba pacti huius, et loquimini ad viros Iuda, et ad habitatores Ierusalem,

3. et dices ad eos: Haec dicit Dominus Deus Israël: Maledictus vir, qui non audierit verba pacti huius,

4. quod praecepi patribus vestris, in die, qua eduxi eos de terra Aegypti, de fornace ferrea, dicens: Audite vocem meam, et facite omnia, quae praecipio vobis, et eritis mihi in populum, et ego ero vobis in Deum.

5. Ut suscitem iuramentum, quod iuravi patribus vestris, daturum me eis terram fluentem lacte et melle, sicut est dies haec. Et respondi, et dixi: Amen, Domine!

6. Et dixit Dominus ad me: Vociferare omnia verba haec in civitatibus Iuda, et foris Ierusalem, dicens: Audite verba pacti huius, et facite illa!

7. Quia contestans contestatus sum patres vestros, in die, qua eduxi eos de terra Aegypti, usque ad diem hanc; mane consurgens contestatus sum, et dixi: Audite vocem meam!

8. Et non audierunt, nec inclinaverunt aurem suam; sed abierunt unusquisque in pravitate cordis sui mali; et induxi super eos omnia verba pacti huius, quod praecepi, ut facerent, et non fecerunt.

9. Et dixit Dominus ad me: Inventa est coniuratio in viris Iuda, et in habitatoribus Ierusalem.

10. Reversi sunt ad iniquitates patrum suorum priores, qui noluerunt audire verba mea; et hi ergo abierunt post deos alienos, ut servirent eis; irritum fecerunt domus Israël, et domus Iuda pactum meum, quod pepigi cum patribus eorum.

11. Quam ob rem haec dicit Dominus: Ecce! ego inducam super eos mala, de quibus exire non poterunt; et clamabunt ad me, et non exaudiam eos.

12. Et ibunt civitates Iuda, et habitatores Ierusalem, et clamabunt ad deos, quibus libant, et non salvabunt eos in tempore afflictionis eorum.

13. * Secundum numerum enim civitatum tuarum, erant dii tui Iuda; et secundum numerum viarum Ierusalem posuisti aras confusionis, aras ad libandum Baalim.

* c. 2, 28.

14. * Tu ergo noli orare pro populo hoc, et ne assumas pro eis laudem et orationem; quia non exaudiam in tempore clamoris eorum ad me, in tempore afflictionis eorum.

* c. 7, 16. 14, 11.

15. Quid est, quod dilectus meus in domo mea fecit scelera multa? numquid carnes sanctae auferent a te malitias tuas, in quibus gloriata es?

16. Olivam uberem, pulchram, fructiferam, speciosam vocavit Dominus nomen tuum; ad vocem loquelae, grandis exarsit ignis in ea, et combusta sunt fruteta eius.

17. Et Dominus exercituum, qui plantavit te, locutus est super te malum; pro malis domus Israël et domus Iuda, quae fecerunt sibi ad irritandum me, libantes Baalim.

18. Tu autem Domine! demon-

strasti mihi, et cognovi; tunc ostendisti mihi studia eorum.

19. Et ego quasi agnus mansuetus, qui portatur ad victimam; et non cognovi, quia cogitaverunt super me consilia, dicentes: Mittimus lignum in panem eius, et eradamus eum de terra viventium, et nomen eius non memoretur amplius.

20. * Tu autem Domine Sabaoth, qui iudicas iuste, et probas renes et corda, videam ultionem tuam ex eis; tibi enim revelavi causam meam.

* c. 17, 10. 20, 12.

21. Propterea haec dicit Dominus ad viros Anathoth, qui quaerunt animam tuam, et dicunt: Non prophetabis in nomine Domini, et non morieris in manibus nostris.

22. Propterea haec dicit Dominus exercituum: Ecce! ego visitabo super eos: iuvenes morientur in gladio, filii eorum, et filiae eorum morientur in fame.

23. Et reliquiae non erunt ex eis: inducam enim malum super viros Anathoth, annum visitationis eorum.

Cap. XII.

Longanimis est Deus et iustus.

1. Iustus quidem tu es Domine, si disputem tecum; * verumtamen iusta loquar ad te: † Quare via impiorum prosperatur: bene est omnibus, qui praevaricantur, et inique agunt?

* Ps. 51, 6. † Iob 21, 7. Hab. 1, 13.

2. Plantasti eos, et radicem miserunt; proficiunt, et faciunt fructum; prope es tu ori eorum, et longe a renibus eorum.

3. Et tu Domine! nosti me, vidisti me et probasti cor meum tecum; congrega eos quasi gregem ad victimam, et sanctifica eos in die occisionis.

4. Usquequo lugebit terra, et herba omnis regionis siccabitur, propter malitiam habitantium in ea? consumptum est animal, et volucre, quoniam dixerunt: Non videbit novissima nostra.

5. Si cum peditibus currens laborasti; quomodo contendere poteris cum equis? cum autem in terra pacis securus fueris, quid facies in superbia Iordanis?

6. Nam et fratres tui, et domus patris tui, etiam ipsi pugnaverunt adversum te, et clamaverunt post te plena voce; ne credas eis, cum locuti fuerint tibi bona.

7. Reliqui domum meam, dimisi haereditatem meam; dedi dilectam animam meam in manu inimicorum eius.

8. Facta est mihi haereditas mea quasi leo in silva; dedit contra me vocem, ideo odivi eam.

9. Numquid avis discolor haereditas mea mihi? numquid avis tincta per totum? venite, congregamini omnes bestiae terrae, properate ad devorandum.

10. Pastores multi demoliti sunt vineam meam, conculcaverunt partem meam; dederunt portionem meam desiderabilem in desertum solitudinis.

11. Posuerunt eam in dissipationem, luxitque super me; desolatione desolata est omnis terra; quia nullus est, qui recogitet corde.

12. Super omnes vias deserti venerunt vastatores, quia gladius Domini devorabit ab extremo terrae usque ad extremum eius; non est pax universae carni.

13. Seminaverunt triticum, et spinas messuerunt: haereditatem acceperunt, et non eis proderit; confundemini a fructibus vestris, propter iram furoris Domini.

14. Haec dicit Dominus adversum omnes vicinos meos pessimos, qui tangunt haereditatem, quam distribui populo meo Israël; Ecce! ego evellam eos de terra sua, et domum Iuda evellam de medio eorum.

15. Et cum evulsero eos, convertar, et miserebor eorum: et reducam eos, virum ad haereditatem suam, et virum in terram suam.

16. Et erit: si eruditi didicerint vias populi mei, ut iurent in nomine

19 וָאֵדָעָה אָז הִרְאִיתַנִי מַעַלְלֵיהֶם׃ וַאֲנִי כְּכֶבֶשׂ אַלּוּף יוּבַל לִטְבוֹחַ וְלֹא־
יָדַעְתִּי כִּי־עָלַי ׀ חָשְׁבוּ מַחֲשָׁבוֹת נַשְׁחִיתָה עֵץ בְּלַחְמוֹ וְנִכְרְתֶנּוּ מֵאֶרֶץ
כ חַיִּים וּשְׁמוֹ לֹא־יִזָּכֵר עוֹד׃ וַיהוָה צְבָאוֹת שֹׁפֵט צֶדֶק בֹּחֵן כְּלָיוֹת
21 וָלֵב אֶרְאֶה נִקְמָתְךָ מֵהֶם כִּי אֵלֶיךָ גִּלִּיתִי אֶת־רִיבִי׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר
יְהוָה עַל־אַנְשֵׁי עֲנָתוֹת הַמְבַקְשִׁים אֶת־נַפְשְׁךָ לֵאמֹר לֹא תִנָּבֵא בְּשֵׁם
22 יְהוָה וְלֹא תָמוּת בְּיָדֵנוּ׃ לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הִנְנִי פֹקֵד
23 עֲלֵיהֶם הַבַּחוּרִים יָמֻתוּ בַחֶרֶב בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם יָמֻתוּ בָּרָעָב׃ וּשְׁאֵרִית
לֹא תִהְיֶה לָהֶם כִּי־אָבִיא רָעָה אֶל־אַנְשֵׁי עֲנָתוֹת שְׁנַת פְּקֻדָּתָם׃

יב Cap. XII. יב

א צַדִּיק אַתָּה יְהוָה כִּי אָרִיב אֵלֶיךָ אַךְ מִשְׁפָּטִים אֲדַבֵּר אוֹתָךְ מַדּוּעַ
2 דֶּרֶךְ רְשָׁעִים צָלֵחָה שָׁלוּ כָּל־בֹּגְדֵי בָגֶד׃ נְטַעְתָּם גַּם־שֹׁרָשׁוּ יֵלְכוּ
3 גַּם־עָשׂוּ פֶרִי קָרוֹב אַתָּה בְּפִיהֶם וְרָחוֹק מִכִּלְיוֹתֵיהֶם׃ וְאַתָּה יְהוָה
יְדַעְתָּנִי תִּרְאֵנִי וּבָחַנְתָּ לִבִּי אִתָּךְ הַתִּקֵם כְּצֹאן לְטִבְחָה וְהַקְדִּשֵׁם לְיוֹם
4 הֲרֵגָה׃ עַד־מָתַי תֶּאֱבַל הָאָרֶץ וְעֵשֶׂב כָּל־הַשָּׂדֶה יִיבָשׁ מֵרָעַת יֹשְׁבֵי־
ה בָהּ סָפְתָה בְהֵמוֹת וָעוֹף כִּי אָמְרוּ לֹא יִרְאֶה אֶת־אַחֲרִיתֵנוּ׃ כִּי אֶת־
רַגְלִים ׀ רַצְתָּה וַיַּלְאוּךָ וְאֵיךְ תְּתַחֲרֶה אֶת־הַסּוּסִים וּבְאֶרֶץ שָׁלוֹם
6 אַתָּה בוֹטֵחַ וְאֵיךְ תַּעֲשֶׂה בִּגְאוֹן הַיַּרְדֵּן׃ כִּי גַם־אַחֶיךָ וּבֵית־אָבִיךָ
גַּם־הֵמָּה בָּגְדוּ בָךְ גַּם־הֵמָּה קָרְאוּ אַחֲרֶיךָ מָלֵא אַל־תַּאֲמֵן בָּם כִּי־
7 יְדַבְּרוּ אֵלֶיךָ טוֹבוֹת׃ עָזַבְתִּי אֶת־בֵּיתִי נָטַשְׁתִּי אֶת־נַחֲלָתִי נָתַתִּי
8 אֶת־יְדִדוּת נַפְשִׁי בְּכַף אֹיְבֶיהָ׃ הָיְתָה־לִּי נַחֲלָתִי כְּאַרְיֵה בַיָּעַר נָתְנָה
9 עָלַי בְּקוֹלָהּ עַל־כֵּן שְׂנֵאתִיהָ׃ הַעַיִט צָבוּעַ נַחֲלָתִי לִי הַעַיִט סָבִיב
י עָלֶיהָ לְכוּ אִסְפוּ כָּל־חַיַּת הַשָּׂדֶה הֵתָיוּ לְאָכְלָה׃ רֹעִים רַבִּים שִׁחֲתוּ
כַרְמִי בֹּסְסוּ אֶת־חֶלְקָתִי נָתְנוּ אֶת־חֶלְקַת חֶמְדָּתִי לְמִדְבַּר שְׁמָמָה׃
11 שָׂמָהּ לִשְׁמָמָה אָבְלָה עָלַי שְׁמֵמָה נָשַׁמָּה כָּל־הָאָרֶץ כִּי אֵין אִישׁ שָׂם
12 עַל־לֵב׃ עַל־כָּל־שְׁפָיִם בַּמִּדְבָּר בָּאוּ שֹׁדְדִים כִּי חֶרֶב לַיהוָה אֹכְלָה
13 מִקְצֵה־אֶרֶץ וְעַד־קְצֵה הָאָרֶץ אֵין שָׁלוֹם לְכָל־בָּשָׂר׃ זָרְעוּ חִטִּים
וְקֹצִים קָצָרוּ נֶחְלוּ לֹא יוֹעִלוּ וּבֹשׁוּ מִתְּבוּאֹתֵיכֶם מֵחֲרוֹן אַף־יְהוָה׃
14 כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה עַל־כָּל־שְׁכֵנַי הָרָעִים הַנֹּגְעִים בַּנַּחֲלָה אֲשֶׁר־הִנְחַלְתִּי
אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל הִנְנִי נֹתְשָׁם מֵעַל אַדְמָתָם וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה אֶתּוֹשׁ
טו מִתּוֹכָם׃ וְהָיָה אַחֲרֵי נָתְשִׁי אוֹתָם אָשׁוּב וְרִחַמְתִּים וַהֲשִׁבֹתִים אִישׁ
16 לְנַחֲלָתוֹ וְאִישׁ לְאַרְצוֹ׃ וְהָיָה אִם־לָמֹד יִלְמְדוּ אֶת־דַּרְכֵי עַמִּי לְהִשָּׁבֵעַ

XII. v. 9. בלא א׳ v. 11. המ׳ בצירי

בִּשְׁמִי חַי־יְהוָה כַּאֲשֶׁר לִמְּדוּ אֶת־עַמִּי לְהִשָּׁבֵעַ בַּבָּעַל וְנִבְנוּ בְּתוֹךְ עַמִּי׃
17 וְאִם לֹא יִשְׁמָעוּ וְנָתַשְׁתִּי אֶת־הַגּוֹי הַהוּא נָתוֹשׁ וְאַבֵּד נְאֻם־יְהוָה׃

CAP. XIII. יג

יג
א כֹּה־אָמַר יְהוָה אֵלַי הָלוֹךְ וְקָנִיתָ לְּךָ אֵזוֹר פִּשְׁתִּים וְשַׂמְתּוֹ עַל־מָתְנֶיךָ
2 וּבַמַּיִם לֹא תְבִאֵהוּ׃ וָאֶקְנֶה אֶת־הָאֵזוֹר כִּדְבַר יְהוָה וָאָשִׂם עַל־מָתְנָי׃
3 4 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי שֵׁנִית לֵאמֹר׃ קַח אֶת־הָאֵזוֹר אֲשֶׁר קָנִיתָ אֲשֶׁר
ה עַל־מָתְנֶיךָ וְקוּם לֵךְ פְּרָתָה וְטָמְנֵהוּ שָׁם בִּנְקִיק הַסָּלַע׃ וָאֵלֵךְ
6 וָאֶטְמְנֵהוּ בִּפְרָת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אוֹתִי׃ וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים רַבִּים
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קוּם לֵךְ פְּרָתָה וְקַח מִשָּׁם אֶת־הָאֵזוֹר אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ
7 לְטָמְנוֹ־שָׁם׃ וָאֵלֵךְ פְּרָתָה וָאֶחְפֹּר וָאֶקַּח אֶת־הָאֵזוֹר מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־
8 טְמַנְתִּיו שָׁמָּה וְהִנֵּה נִשְׁחַת הָאֵזוֹר לֹא יִצְלַח לַכֹּל׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה
9 אֵלַי לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה כָּכָה אַשְׁחִית אֶת־גְּאוֹן יְהוּדָה וְאֶת־גְּאוֹן
י יְרוּשָׁלִַם הָרָב׃ הָעָם הַזֶּה הָרָע הַמֵּאֲנִים ׀ לִשְׁמוֹעַ אֶת־דְּבָרַי הַהֹלְכִים
בִּשְׁרִרוּת לִבָּם וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לְעָבְדָם וּלְהִשְׁתַּחֲוֺת לָהֶם
11 וִיהִי כָּאֵזוֹר הַזֶּה אֲשֶׁר לֹא־יִצְלַח לַכֹּל׃ כִּי כַּאֲשֶׁר יִדְבַּק הָאֵזוֹר אֶל־
מָתְנֵי־אִישׁ כֵּן הִדְבַּקְתִּי אֵלַי אֶת־כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאֶת־כָּל־בֵּית
יְהוּדָה נְאֻם־יְהוָה לִהְיוֹת לִי לְעָם וּלְשֵׁם וְלִתְהִלָּה וּלְתִפְאָרֶת וְלֹא
12 שָׁמֵעוּ׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
כָּל־נֵבֶל יִמָּלֵא יָיִן וְאָמְרוּ אֵלֶיךָ הֲיָדֹעַ לֹא נֵדַע כִּי כָל־נֵבֶל יִמָּלֵא יָיִן׃
13 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה הִנְנִי מְמַלֵּא אֶת־כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ
הַזֹּאת וְאֶת־הַמְּלָכִים הַיֹּשְׁבִים לְדָוִד עַל־כִּסְאוֹ וְאֶת־הַכֹּהֲנִים וְאֶת־
14 הַנְּבִיאִים וְאֵת כָּל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם שִׁכָּרוֹן׃ וְנִפַּצְתִּים אִישׁ אֶל־אָחִיו
וְהָאָבוֹת וְהַבָּנִים יַחְדָּו נְאֻם־יְהוָה לֹא־אֶחְמוֹל וְלֹא־אָחוּס וְלֹא אֲרַחֵם
טו 16 מֵהַשְׁחִיתָם׃ שִׁמְעוּ וְהַאֲזִינוּ אַל־תִּגְבָּהוּ כִּי יְהוָה דִּבֵּר׃ תְּנוּ לַיהוָה
אֱלֹהֵיכֶם כָּבוֹד בְּטֶרֶם יַחְשִׁךְ וּבְטֶרֶם יִתְנַגְּפוּ רַגְלֵיכֶם עַל־הָרֵי נָשֶׁף
17 וְקִוִּיתֶם לְאוֹר וְשָׂמָהּ לְצַלְמָוֶת יָשִׁית לַעֲרָפֶל׃ וְאִם לֹא תִשְׁמָעוּהָ
בְּמִסְתָּרִים תִּבְכֶּה נַפְשִׁי מִפְּנֵי גֵוָה וְדָמֹעַ תִּדְמַע וְתֵרַד עֵינִי דִּמְעָה כִּי
18 נִשְׁבָּה עֵדֶר יְהוָה׃ אֱמֹר לַמֶּלֶךְ וְלַגְּבִירָה הַשְׁפִּילוּ שֵׁבוּ כִּי יָרַד
19 מֵרַאֲשׁוֹתֵיכֶם עֲטֶרֶת תִּפְאַרְתְּכֶם׃ עָרֵי הַנֶּגֶב סֻגְּרוּ וְאֵין פֹּתֵחַ הָגְלָת
כ יְהוּדָה כֻּלָּהּ הָגְלָת שְׁלוֹמִים׃ שְׂאִי עֵינֵיכֶם וּרְאִי הַבָּאִים מִצָּפוֹן
21 אַיֵּה הָעֵדֶר נִתַּן־לָךְ צֹאן תִּפְאַרְתֵּךְ׃ מַה־תֹּאמְרִי כִּי־יִפְקֹד עָלַיִךְ

XIII v. 13. קמץ בטרחא v 16. יָשִׁית — וְשִׁית ק׳ v. 20. שְׂאִי —
שְׂאוּ ק׳ ; וּרְאִי — וּרְאוּ ק׳

meo, vivit Dominus, sicut docuerunt populum meum iurare in Baal; aedificabuntur in medio populi mei.

17. Quod si non audierint, evellam gentem illam evulsione et perditione, ait Dominus.

Cap. XIII.

Sub imagine rerum vaticinatur exitium.

1. Haec dicit Dominus ad me: Vade, et posside tibi lumbare lineum, et pones illud super lumbos tuos, et in aquam non inferes illud.

2. Et possedi lumbare iuxta verbum Domini, et posui circa lumbos meos.

3. Et factus est sermo Domini ad me, secundo, dicens:

4. Tolle lumbare, quod possedisti, quod est circa lumbos tuos, et surgens vade ad Euphraten, et absconde ibi illud in foramine petrae.

5. Et abii, et abscondi illud in Euphrate, sicut praeceperat mihi Dominus.

6. Et factum est post dies plurimos, dixit Dominus ad me: Surge, vade ad Euphraten; et tolle inde lumbare, quod praecepi tibi, ut absconderes illud ibi.

7. Et abii ad Euphraten, et fodi, et tuli lumbare de loco, ubi absconderam illud; et ecce! computruerat lumbare, ita, ut nulli usui aptum esset.

8. Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

9. Haec dicit Dominus: Sic putrescere faciam superbiam Iuda, et superbiam Ierusalem multam.

10. Populum istum pessimum, qui nolunt audire verba mea, et ambulant in pravitate cordis sui; abieruntque post deos alienos, ut servirent eis, et adorarent eos; et erunt sicut lumbare istud, quod nulli usui aptum est.

11. Sicut enim adhaeret lumbare ad lumbos viri, sic agglutinavi mihi omnem domum Israël, et omnem domum Iuda, dicit Dominus; ut essent mihi in populum, et in nomen, et in laudem, et in gloriam; et non audierunt.

12. Dices ergo ad eos sermonem istum: Haec dicit Dominus Deus Israël: Omnis laguncula implebitur vino. Et dicent ad te: Numquid ignoramus, quia omnis laguncula implebitur vino?

13. Et dices ad eos: Haec dicit Dominus: Ecce! ego implebo omnes habitatores terrae huius, et reges, qui sedent de stirpe David super thronum eius, et sacerdotes, et prophetas, et omnes habitatores Ierusalem, ebrietate;

14. et dispergam eos, virum a fratre suo, et patres et filios pariter, ait Dominus; non parcam, et non concedam; neque miserebor, ut non disperdam eos.

15. Audite, et auribus percipite. Nolite elevari, quia Dominus locutus est.

16. Date Domino Deo vestro gloriam, antequam contenebrescat, et antequam offendant pedes vestri ad montes caliginosos; expectabitis lucem, et ponet eam in umbram mortis, et in caliginem.

17. Quod si hoc non audieritis, in abscondito plorabit anima mea a facie superbiae; * plorans plorabit, et deducet oculus meus lacrymam, quia captus est grex Domini.

* Thr. 1, 2.

18. Dic regi, et dominatrici: Humiliamini, sedete! quoniam descendit de capite vestro corona gloriae vestrae.

19. Civitates Austri clausae sunt, et non est, qui aperiat; translata est omnis Iuda transmigratione perfecta.

20. Levate oculos vestros, et videte, qui venitis ab Aquilone; ubi est grex, qui datus est tibi, pecus inclytum tuum?

21. Quid dices, cum visitaverit te?

tu enim docuisti eos adversum te, et erudisti in caput tuum; numquid non dolores apprehendent te, quasi mulierem parturientem?

22. Quod si dixeris in corde tuo: Quare venerunt mihi haec? * Propter multitudinem iniquitatis tuae revelata sunt verecundiora tua, pollutae sunt plantae tuae.
* c. 30, 14.

23. Si mutare potest aethiops pellem suam, aut pardus varietates suas; et vos poteritis benefacere, cum didiceritis malum.

24. Et disseminabo eos quasi stipulam, quae vento raptatur in deserto.

25. Haec sors tua, parsque mensurae tuae a me, dicit Dominus, quia oblita es mei, et confisa es in mendacio.

26. Unde et ego nudavi femora tua contra faciem tuam, et apparuit ignominia tua,

27. adulteria tua, et hinnitus tuus, scelus fornicationis tuae; super colles in agro vidi abominationes tuas. Vae tibi Ierusalem, non mundaberis post me; usquequo adhuc?

CAP. XIV.

Famem et bellum praenunciat.

1 Quod factum est verbum Domini ad Ieremiam de sermonibus siccitatis.

2. Luxit Iudaea, et portae eius corruerunt, et obscuratae sunt in terra, et clamor Ierusalem ascendit.

3. Maiores miserunt minores suos ad aquam; venerunt ad hauriendum, non invenerunt aquam, reportaverunt vasa sua vacua; confusi sunt et afflicti, et operuerunt capita sua.

4. Propter terrae vastitatem, quia non venit pluvia in terram, confusi sunt agricolae, operuerunt capita sua.

5. Nam et cerva in agro peperit, et reliquit; quia non erat herba.

6. Et onagri steterunt in rupibus, traxerunt ventum quasi dracones, defecerunt oculi eorum, quia non erat herba.

7. Si iniquitates nostrae responderint nobis: Domine fac propter nomen tuum, quoniam multae sunt aversiones nostrae, tibi peccavimus.

8. Expectatio Israël, salvator eius in tempore tribulationis; quare quasi colonus futurus es in terra, et quasi viator declinans ad manendum?

9. Quare futurus es velut vir vagus, ut fortis, qui non potest salvare? tu autem in nobis es Domine, et nomen tuum invocatum est super nos, ne derelinquas nos.

10. Haec dicit Dominus populo huic, qui dilexit movere pedes suos, et non quievit, et Domino non placuit; nunc recordabitur iniquitatum eorum, et visitabit peccata eorum.

11. Et dixit Dominus ad me: * Noli orare pro populo isto in bonum.
* c. 7, 16. 11, 14.

12. Cum ieiunaverint, non exaudiam preces eorum; et si obtulerint holocautomata, et victimas, non suscipiam ea; quoniam gladio, et fame, et peste consumam eos.

13. Et dixi: A a a, Domine Deus! Prophetae dicunt eis; * Non videbitis gladium, et fames non erit in vobis, sed pacem veram dabit vobis in loco isto.
* c. 5, 12. 23, 17.

14. Et dixit Dominus ad me: * Falso prophetae vaticinantur in nomine meo; non misi eos, et non praecepi eis, neque locutus sum ad eos; visionem mendacem, et divinationem, et fraudulentiam, et seductionem cordis sui prophetant vobis.
* c. 29, 9.

15. Idcirco haec dicit Dominus de prophetis, qui prophetant in nomine meo, quos ego non misi, dicentes: Gladius, et fames non erit in terra hac: In gladio et fame consumentur prophetae illi.

16. Et populi, quibus prophetant, erunt proiecti in viis Ierusalem prae fame et gladio, et non erit, qui sepeliat eos; ipsi et uxores eorum,

וְאַתְּ לִמַּדְתִּי אֹתָם עָלַיִךְ אַלֻּפִים לְרֹאשׁ הֲלוֹא חֲבָלִים יֹאחֱזוּךְ כְּמוֹ
22 אֵשֶׁת לֵדָה׃ וְכִי תֹאמְרִי בִּלְבָבֵךְ מַדּוּעַ קְרָאֻנִי אֵלֶּה בְּרֹב עֲוֺנֵךְ נִגְלוּ
23 שׁוּלַיִךְ נֶחְמְסוּ עֲקֵבָיִךְ׃ הֲיַהֲפֹךְ כּוּשִׁי עוֹרוֹ וְנָמֵר חֲבַרְבֻּרֹתָיו גַּם־אַתֶּם
24 כה תּוּכְלוּ לְהֵיטִיב לִמֻּדֵי הָרֵעַ׃ וַאֲפִיצֵם כְּקַשׁ עוֹבֵר לְרוּחַ מִדְבָּר׃ זֶה
גוֹרָלֵךְ מְנָת־מִדַּיִךְ מֵאִתִּי נְאֻם־יְהוָה אֲשֶׁר שָׁכַחַתְּ אוֹתִי וַתִּבְטְחִי בַּשָּׁקֶר׃
26 וְגַם־אֲנִי חָשַׂפְתִּי שׁוּלַיִךְ עַל־פָּנָיִךְ וְנִרְאָה קְלוֹנֵךְ׃ נִאֻפַיִךְ וּמִצְהֲלוֹתַיִךְ
27 זִמַּת זְנוּתֵךְ עַל־גְּבָעוֹת בַּשָּׂדֶה רָאִיתִי שִׁקּוּצָיִךְ אוֹי לָךְ יְרוּשָׁלַםִ לֹא
תִטְהֲרִי אַחֲרֵי מָתַי עֹד׃

Cap. XIV. יד

א 2 אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ עַל־דִּבְרֵי הַבַּצָּרוֹת׃ אָבְלָה יְהוּדָה
3 וּשְׁעָרֶיהָ אֻמְלְלוּ קָדְרוּ לָאָרֶץ וְצִוְחַת יְרוּשָׁלַםִ עָלָתָה׃ וְאַדִּירֵיהֶם
שָׁלְחוּ צְעוֹרֵיהֶם לַמָּיִם בָּאוּ עַל־גֵּבִים לֹא־מָצְאוּ מַיִם שָׁבוּ כְלֵיהֶם רֵיקָם
4 בֹּשׁוּ וְהָכְלְמוּ וְחָפוּ רֹאשָׁם׃ בַּעֲבוּר הָאֲדָמָה חַתָּה כִּי לֹא־הָיָה גֶשֶׁם
ה בָּאָרֶץ בֹּשׁוּ אִכָּרִים חָפוּ רֹאשָׁם׃ כִּי גַם־אַיֶּלֶת בַּשָּׂדֶה יָלְדָה וְעָזוֹב
6 כִּי לֹא־הָיָה דֶּשֶׁא׃ וּפְרָאִים עָמְדוּ עַל־שְׁפָיִם שָׁאֲפוּ רוּחַ כַּתַּנִּים כָּלוּ
7 עֵינֵיהֶם כִּי־אֵין עֵשֶׂב׃ אִם־עֲוֺנֵינוּ עָנוּ בָנוּ יְהוָה עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ
8 כִּי־רַבּוּ מְשׁוּבֹתֵינוּ לְךָ חָטָאנוּ׃ מִקְוֵה יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעוֹ בְּעֵת צָרָה לָמָּה
9 תִהְיֶה כְּגֵר בָּאָרֶץ וּכְאֹרֵחַ נָטָה לָלוּן׃ לָמָּה תִהְיֶה כְּאִישׁ נִדְהָם כְּגִבּוֹר
לֹא־יוּכַל לְהוֹשִׁיעַ וְאַתָּה בְקִרְבֵּנוּ יְהוָה וְשִׁמְךָ עָלֵינוּ נִקְרָא אַל־תַּנִּחֵנוּ׃
י כֹּה־אָמַר יְהוָה לָעָם הַזֶּה כֵּן אָהֲבוּ לָנוּעַ רַגְלֵיהֶם לֹא חָשָׂכוּ וַיהוָה
11 לֹא רָצָם עַתָּה יִזְכֹּר עֲוֺנָם וְיִפְקֹד חַטֹּאתָם׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָי אַל־
12 תִּתְפַּלֵּל בְּעַד־הָעָם הַזֶּה לְטוֹבָה׃ כִּי יָצֻמוּ אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ אֶל־רִנָּתָם וְכִי
יַעֲלוּ עֹלָה וּמִנְחָה אֵינֶנִּי רֹצָם כִּי בַּחֶרֶב וּבָרָעָב וּבַדֶּבֶר אָנֹכִי מְכַלֶּה
13 אוֹתָם׃ וָאֹמַר אֲהָהּ ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה הִנֵּה הַנְּבִאִים אֹמְרִים לָהֶם לֹא־
תִרְאוּ חֶרֶב וְרָעָב לֹא־יִהְיֶה לָכֶם כִּי־שְׁלוֹם אֱמֶת אֶתֵּן לָכֶם בַּמָּקוֹם
14 הַזֶּה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי שֶׁקֶר הַנְּבִאִים נִבְּאִים בִּשְׁמִי לֹא שְׁלַחְתִּים
וְלֹא צִוִּיתִים וְלֹא דִבַּרְתִּי אֲלֵיהֶם חֲזוֹן שֶׁקֶר וְקֶסֶם וֶאֱלוּל וְתַרְמוּת לִבָּם
טו הֵמָּה מִתְנַבְּאִים לָכֶם׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה עַל־הַנְּבִאִים הַנִּבְּאִים
בִּשְׁמִי וַאֲנִי לֹא־שְׁלַחְתִּים וְהֵמָּה אֹמְרִים חֶרֶב וְרָעָב לֹא יִהְיֶה בָּאָרֶץ
16 הַזֹּאת בַּחֶרֶב וּבָרָעָב יִתַּמּוּ הַנְּבִאִים הָהֵמָּה׃ וְהָעָם אֲשֶׁר־הֵמָּה נִבְּאִים
לָהֶם יִהְיוּ מֻשְׁלָכִים בְּחֻצוֹת יְרוּשָׁלַםִ מִפְּנֵי ׀ הָרָעָב וְהַחֶרֶב וְאֵין מְקַבֵּר

XIII. v. 21. לִמַּדְתִּי — לִמַּדְתְּ ק׳ XIV. v. 3. צְעוֹרֵיהֶם — צְעִירֵיהֶם ק׳
v. 14. וֶאֱלוּל — וֶאֱלִיל ק׳ ; מוּת — מִית ק׳ ; ס״א לָהֶם

לָהֵמָּה הֵמָּה נְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וּבְנֹתֵיהֶם וְשָׁפַכְתִּי עֲלֵיהֶם אֶת־רָעָתָם׃
17 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה תֵּרַדְנָה עֵינַי דִּמְעָה לַיְלָה וְיוֹמָם וְאַל־
תִּדְמֶינָה כִּי שֶׁבֶר גָּדוֹל נִשְׁבְּרָה בְּתוּלַת בַּת־עַמִּי מַכָּה נַחְלָה מְאֹד׃
18 אִם־יָצָאתִי הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה חַלְלֵי־חֶרֶב וְאִם בָּאתִי הָעִיר וְהִנֵּה תַּחֲלוּאֵי
19 רָעָב כִּי גַם־נָבִיא גַם־כֹּהֵן סָחֲרוּ אֶל־אֶרֶץ וְלֹא יָדָעוּ׃ הֲמָאֹס מָאַסְתָּ
אֶת־יְהוּדָה אִם־בְּצִיּוֹן גָּעֲלָה נַפְשֶׁךָ מַדּוּעַ הִכִּיתָנוּ וְאֵין לָנוּ מַרְפֵּא קַוֵּה
כ לְשָׁלוֹם וְאֵין טוֹב וּלְעֵת מַרְפֵּא וְהִנֵּה בְעָתָה׃ יָדַעְנוּ יְהוָה רִשְׁעֵנוּ עֲוֺן
21 אֲבוֹתֵינוּ כִּי חָטָאנוּ לָךְ׃ אַל־תִּנְאַץ לְמַעַן שִׁמְךָ אַל־תְּנַבֵּל כִּסֵּא כְבוֹדֶךָ
22 זְכֹר אַל־תָּפֵר בְּרִיתְךָ אִתָּנוּ׃ הֲיֵשׁ בְּהַבְלֵי הַגּוֹיִם מַגְשִׁמִים וְאִם־הַשָּׁמַיִם
יִתְּנוּ רְבִבִים הֲלֹא אַתָּה־הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וּנְקַוֶּה־לָּךְ כִּי־אַתָּה עָשִׂיתָ
אֶת־כָּל־אֵלֶּה׃

CAP. XV. טו

טו

א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אִם־יַעֲמֹד מֹשֶׁה וּשְׁמוּאֵל לְפָנַי אֵין נַפְשִׁי אֶל־הָעָם
2 הַזֶּה שַׁלַּח מֵעַל־פָּנַי וְיֵצֵאוּ׃ וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ אָנָה נֵצֵא וְאָמַרְתָּ
אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֲשֶׁר לַמָּוֶת לַמָּוֶת וַאֲשֶׁר לַחֶרֶב לַחֶרֶב וַאֲשֶׁר
3 לָרָעָב לָרָעָב וַאֲשֶׁר לַשְּׁבִי לַשֶּׁבִי׃ וּפָקַדְתִּי עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִשְׁפָּחוֹת
נְאֻם־יְהוָה אֶת־הַחֶרֶב לַהֲרֹג וְאֶת־הַכְּלָבִים לִסְחֹב וְאֶת־עוֹף הַשָּׁמַיִם
4 וְאֶת־בֶּהֱמַת הָאָרֶץ לֶאֱכֹל וּלְהַשְׁחִית׃ וּנְתַתִּים לְזַוְעָה לְכֹל מַמְלְכוֹת
הָאָרֶץ בִּגְלַל מְנַשֶּׁה בֶן־יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עַל אֲשֶׁר־עָשָׂה בִּירוּשָׁלִָם׃
ה כִּי מִי־יַחְמֹל עָלַיִךְ יְרוּשָׁלִַם וּמִי יָנוּד לָךְ וּמִי יָסוּר לִשְׁאֹל לְשָׁלֹם לָךְ׃
6 אַתְּ נָטַשְׁתְּ אֹתִי נְאֻם־יְהוָה אָחוֹר תֵּלֵכִי וָאַט אֶת־יָדִי עָלַיִךְ וָאַשְׁחִיתֵךְ
7 נִלְאֵיתִי הִנָּחֵם׃ וָאֶזְרֵם בְּמִזְרֶה בְּשַׁעֲרֵי הָאָרֶץ שִׁכַּלְתִּי אִבַּדְתִּי אֶת־
8 עַמִּי מִדַּרְכֵיהֶם לוֹא שָׁבוּ׃ עָצְמוּ־לִי אַלְמְנוֹתָו מֵחוֹל יַמִּים הֵבֵאתִי
לָהֶם עַל־אֵם בָּחוּר שֹׁדֵד בַּצָּהֳרָיִם הִפַּלְתִּי עָלֶיהָ פִּתְאֹם עִיר וּבֶהָלוֹת׃
9 אֻמְלְלָה יֹלֶדֶת הַשִּׁבְעָה נָפְחָה נַפְשָׁהּ בָּאָה שִׁמְשָׁהּ בְּעֹד יוֹמָם בּוֹשָׁה
י וְחָפֵרָה וּשְׁאֵרִיתָם לַחֶרֶב אֶתֵּן לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם נְאֻם־יְהוָה׃ אוֹי־לִי
אִמִּי כִּי יְלִדְתִּנִי אִישׁ רִיב וְאִישׁ מָדוֹן לְכָל־הָאָרֶץ לֹא־נָשִׁיתִי וְלֹא־
11 נָשׁוּ־בִי כֻּלֹּה מְקַלְלַוְנִי׃ אָמַר יְהוָה אִם־לֹא שֵׁרוּתִךָ לְטוֹב אִם־לוֹא ׀
12 הִפְגַּעְתִּי בְךָ בְּעֵת־רָעָה וּבְעֵת צָרָה אֶת־הָאֹיֵב׃ הֲיָרֹעַ בַּרְזֶל ׀ בַּרְזֶל
13 מִצָּפוֹן וּנְחֹשֶׁת׃ חֵילְךָ וְאוֹצְרוֹתֶיךָ לָבַז אֶתֵּן לֹא בִמְחִיר וּבְכָל־חַטֹּאותֶיךָ

XV. v. 4. לְזַוְעָה — לְזַעֲוָה ק׳ v. 8. תָיו׳ ק׳ v. 9. בָּאָה — בָּא ק׳
v. 10. במס׳ מְקַלְלַוְנִי v. 11. שֵׁרוּתִךָ או שְׁרוֹתִךָ — שֵׁרִיתִיךָ ק׳

filii et filiae eorum, et effundam super eos malum suum.

17. Et dices ad eos verbum istud: * Deducant oculi mei lacrymam per noctem et diem, et non taceant; quoniam contritione magna contrita est virgo filia populi mei, plaga pessima vehementer.

* Thr. 1, 16. 2, 18.

18. Si egressus fuero ad agros, ecce! occisi gladio; et si introiero in civitatem, ecce! attenuati fame. Propheta quoque et sacerdos abierunt in terram, quam ignorabant.

19. Numquid proiiciens abiecisti Iudam? aut Sion abominata est anima tua? quare ergo percussisti nos, ita ut nulla sit sanitas? * expectavimus pacem, et non est bonum; et tempus curationis, et ecce! turbatio.

* c. 8, 15.

20. Cognovimus Domine impietates nostras, iniquitates patrum nostrorum, quia peccavimus tibi.

21. Ne des nos in opprobrium propter nomen tuum, neque facias nobis contumeliam solii gloriae tuae; recordare, ne irritum facias foedus tuum nobiscum.

22. Numquid sunt in sculptilibus gentium, qui pluant? aut coeli possunt dare imbres? nonne tu es Dominus Deus noster, quem expectavimus? tu enim fecisti omnia haec.

CAP. XV.

Poenas dicit inevitabiles. Deus prophetam solatur.

1. Et dixit Dominus ad me: Si steterit Moyses, et Samuel coram me, non est anima mea ad populum istum; eiice illos a facie mea, et egrediantur.

2. Quod si dixerint ad te: Quo egrediemur? dices ad eos: Haec dicit Dominus: * Qui ad mortem, ad mortem; et qui ad gladium, ad gladium; et qui ad famem, ad famem; et qui ad captivitatem, ad captivitatem. * Zach. 11, 9.

3. Et visitabo super eos quatuor species, dicit Dominus: Gladium ad occisionem, et canes ad lacerandum, et volatilia coeli et bestias terrae ad devorandum et dissipandum.

4. Et dabo eos in fervorem universis regnis terrae; * propter Manassem filium Ezechiae regis Iuda, super omnibus, quae fecit in Ierusalem.

* 4 Reg. 21, 7. 12.

5. Quis enim miserebitur tui Ierusalem? aut quis contristabitur pro te? aut quis ibit ad rogandum pro pace tua?

6. Tu reliquisti me, dicit Dominus, retrorsum abiisti; et extendam manum meam super te, et interficiam te; laboravi rogans.

7. Et dispergam eos ventilabro in portis terrae; interfeci et disperdidi populum meum, et tamen a viis suis non sunt reversi.

8. Multiplicatae sunt mihi viduae eius super arenam maris; induxi eis super matrem adolescentis vastatorem meridie; misi super civitates repente terrorem.

9. * Infirmata est, quae peperit septem, defecit anima eius; † occidit ei sol, cum adhuc esset dies; confusa est, et erubuit; et residuos eius in gladium dabo in conspectu inimicorum eorum, ait Dominus.

* 1 Reg. 2, 5. † Amos 8, 9.

10. Vae mihi mater mea! quare genuisti me, virum rixae, virum discordiae in universa terra? non foeneravi, nec foeneravit mihi quisquam; omnes maledicunt mihi.

11. Dicit Dominus: Si non reliquiae tuae in bonum, si non occurri tibi in tempore afflictionis, et in tempore tribulationis adversus inimicum.

12. Numquid foederabitur ferrum ferro ab Aquilone, et aes?

13. Divitias tuas et thesauros tuos in direptionem dabo gratis, in omnibus peccatis tuis, et in omnibus terminis tuis.

14. Et adducam inimicos tuos de terra, quam nescis; quia ignis succensus est in furore meo, super vos ardebit.

15. Tu scis Domine, recordare mei, et visita me, et tuere me ab his, qui persequuntur me, noli in patientia tua suscipere me; scito, quoniam sustinui propter te opprobrium.

16. Inventi sunt sermones tui, et comedi eos, et factum est mihi verbum tuum in gaudium et in laetitiam cordis mei; quoniam invocatum est nomen tuum super me, Domine Deus exercituum.

17. * Non sedi in concilio ludentium, et gloriatus sum a facie manus tuae; solus sedebam, quoniam comminatione replesti me.

* Ps. 1, 1. 25, 4.

18. * Quare factus est dolor meus perpetuus, et plaga mea desperabilis renuit curari? facta est mihi quasi mendacium aquarum infidelium.

* c. 30, 15.

19. Propter hoc haec dicit Dominus: Si converteris, convertam te, et ante faciem meam stabis; et si separaveris pretiosum a vili, quasi os meum eris; convertentur ipsi ad te, et tu non converteris ad eos.

20. Et dabo te populo huic in murum aereum, fortem; et bellabunt adversum te, et non praevalebunt; quia ego tecum sum, ut salvem te, et eruam te, dicit Dominus.

21. Et liberabo te de manu pessimorum, et redimam te de manu fortium.

CAP. XVI.

Iudaei vario mortis genere interituri. Conversio Iudaeorum et gentilium.

1. Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

2. Non accipies uxorem, et non erunt tibi filii, et filiae in loco isto.

3. Quia haec dicit Dominus super filios et filias, qui generantur in loco isto, et super matres eorum, quae genuerunt eos; et super patres eorum, de quorum stirpe sunt nati in terra hac:

4. Mortibus aegrotationum morientur; non plangentur, et non sepelientur, in sterquilinium super faciem terrae erunt; et gladio, et fame consumentur; et erit cadaver eorum in escam volatilibus coeli, et bestiis terrae.

5. Haec enim dicit Dominus: Ne ingrediaris domum convivii, neque vadas ad plangendum, neque consoleris eos; quia abstuli pacem meam a populo isto, dicit Dominus, misericordiam et miserationes.

6. Et morientur grandes, et parvi in terra ista; non sepelientur, neque plangentur, et non se incident, neque calvitium fiet pro eis.

7. Et non frangent inter eos lugenti panem ad consolandum super mortuo; et non dabunt eis potum calicis ad consolandum super patre suo et matre.

8. Et domum convivii non ingrediaris, ut sedeas cum eis, et comedas et bibas;

9. quia haec dicit Dominus exercituum Deus Israël: Ecce! ego auferam de loco isto in oculis vestris, et in diebus vestris, vocem gaudii, et vocem laetitiae, vocem sponsi, et vocem sponsae.

10. Et cum annunciaveris populo huic omnia verba haec, et dixerint tibi: * Quare locutus est Dominus super nos omne malum grande istud? quae iniquitas nostra? et quod peccatum nostrum, quod peccavimus Domino Deo nostro?

* c. 5, 19.

11. Dices ad eos: Quia dereliquerunt me patres vestri, ait Dominus: et abierunt post deos alienos, et servierunt eis, et adoraverunt eos; et me dereliquerunt, et legem meam non custodierunt.

12. Sed et vos * peius operati estis, quam patres vestri; ecce! enim ambulat unusquisque post pra-

וּבְכָל־גְּבוּלָיִךְ׃ וְהַעֲבַרְתִּי אֶת־אֹיְבַיִךְ בְּאֶרֶץ לֹא יָדָעְתְּ כִּי־אֵשׁ קָדְחָה 14
בְאַפִּי עֲלֵיכֶם תּוּקָד׃ אַתָּה יָדַעְתָּ יְהוָה זָכְרֵנִי וּפָקְדֵנִי וְהִנָּקֶם לִי טו
מֵרֹדְפַי אַל־לְאֶרֶךְ אַפְּךָ תִּקָּחֵנִי דַּע שְׂאֵתִי עָלֶיךָ חֶרְפָּה׃ נִמְצְאוּ דְבָרֶיךָ 16
וָאֹכְלֵם וַיְהִי דְבָרֶיךָ לִי לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחַת לְבָבִי כִּי־נִקְרָא שִׁמְךָ עָלַי
יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת׃ לֹא־יָשַׁבְתִּי בְסוֹד־מְשַׂחֲקִים וָאֶעְלֹז מִפְּנֵי יָדְךָ 17
בָּדָד יָשַׁבְתִּי כִּי־זַעַם מִלֵּאתָנִי׃ לָמָּה הָיָה כְאֵבִי נֶצַח וּמַכָּתִי אֲנוּשָׁה 18
מֵאֲנָה הֵרָפֵא הָיוֹ תִהְיֶה לִי כְּמוֹ אַכְזָב מַיִם לֹא נֶאֱמָנוּ׃ לָכֵן כֹּה־ 19
אָמַר יְהוָה אִם־תָּשׁוּב וַאֲשִׁיבְךָ לְפָנַי תַּעֲמֹד וְאִם־תּוֹצִיא יָקָר מִזּוֹלֵל
כְּפִי תִהְיֶה יָשֻׁבוּ הֵמָּה אֵלֶיךָ וְאַתָּה לֹא־תָשׁוּב אֲלֵיהֶם׃ וּנְתַתִּיךָ לָעָם כ
הַזֶּה לְחוֹמַת נְחֹשֶׁת בְּצוּרָה וְנִלְחֲמוּ אֵלֶיךָ וְלֹא־יוּכְלוּ לָךְ כִּי־אִתְּךָ אֲנִי
לְהוֹשִׁיעֲךָ וּלְהַצִּילֶךָ נְאֻם־יְהוָה׃ וְהִצַּלְתִּיךָ מִיַּד רָעִים וּפְדִתִיךָ מִכַּף 21
עָרִצִים׃

CAP. XVI. יו

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ לֹא־תִקַּח לְךָ אִשָּׁה וְלֹא־יִהְיוּ לְךָ בָּנִים א 2
וּבָנוֹת בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃ כִּי־כֹה ׀ אָמַר יְהוָה עַל־הַבָּנִים וְעַל־הַבָּנוֹת 3
הַיִּלּוֹדִים בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־אִמֹּתָם הַיֹּלְדוֹת אוֹתָם וְעַל־אֲבוֹתָם הַמּוֹלִדִים
אוֹתָם בָּאָרֶץ הַזֹּאת׃ מְמוֹתֵי תַחֲלֻאִים יָמֻתוּ לֹא יִסָּפְדוּ וְלֹא יִקָּבֵרוּ 4
לְדֹמֶן עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה יִהְיוּ וּבַחֶרֶב וּבָרָעָב יִכְלוּ וְהָיְתָה נִבְלָתָם לְמַאֲכָל
לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ׃ כִּי־כֹה ׀ אָמַר יְהוָה אַל־תָּבוֹא בֵּית ה
מַרְזֵחַ וְאַל־תֵּלֵךְ לִסְפּוֹד וְאַל־תָּנֹד לָהֶם כִּי־אָסַפְתִּי אֶת־שְׁלוֹמִי מֵאֵת
הָעָם הַזֶּה נְאֻם־יְהוָה אֶת־הַחֶסֶד וְאֶת־הָרַחֲמִים׃ וּמֵתוּ גְדֹלִים וּקְטַנִּים 6
בָּאָרֶץ הַזֹּאת לֹא יִקָּבֵרוּ וְלֹא־יִסְפְּדוּ לָהֶם וְלֹא יִתְגֹּדַד וְלֹא יִקָּרֵחַ לָהֶם׃
וְלֹא־יִפְרְסוּ לָהֶם עַל־אֵבֶל לְנַחֲמוֹ עַל־מֵת וְלֹא־יַשְׁקוּ אוֹתָם כּוֹס 7
תַּנְחוּמִים עַל־אָבִיו וְעַל־אִמּוֹ׃ וּבֵית־מִשְׁתֶּה לֹא־תָבוֹא לָשֶׁבֶת אוֹתָם 8
לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת׃ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי 9
מַשְׁבִּית מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה לְעֵינֵיכֶם וּבִימֵיכֶם קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה
קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה׃ וְהָיָה כִּי תַגִּיד לָעָם הַזֶּה אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה י
וְאָמְרוּ אֵלֶיךָ עַל־מֶה דִבֶּר יְהוָה עָלֵינוּ אֵת כָּל־הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת
וּמֶה עֲוֺנֵנוּ וּמֶה חַטָּאתֵנוּ אֲשֶׁר חָטָאנוּ לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם 11
עַל אֲשֶׁר־עָזְבוּ אֲבוֹתֵיכֶם אוֹתִי נְאֻם־יְהוָה וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים
אֲחֵרִים וַיַּעַבְדוּם וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם וְאֹתִי עָזָבוּ וְאֶת־תּוֹרָתִי לֹא שָׁמָרוּ׃
וְאַתֶּם הֲרֵעֹתֶם לַעֲשׂוֹת מֵאֲבוֹתֵיכֶם וְהִנְּכֶם הֹלְכִים אִישׁ אַחֲרֵי שְׁרִרוּת 12

XV. v. 14. נ״א ד — v. 16. דְּבָרֶיךָ — דְּבָרְךָ ק׳ — XVI. v. 7. נ״א לָחֶם

13 לִבּוֹ־הָרָע לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ אֵלָי׃ וְהֵטַלְתִּי אֶתְכֶם מֵעַל הָאָרֶץ הַזֹּאת עַל־
הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא יְדַעְתֶּם אַתֶּם וַאֲבוֹתֵיכֶם וַעֲבַדְתֶּם־שָׁם אֶת־אֱלֹהִים
14 אֲחֵרִים יוֹמָם וָלַיְלָה אֲשֶׁר לֹא־אֶתֵּן לָכֶם חֲנִינָה׃ לָכֵן הִנֵּה־יָמִים
בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְלֹא־יֵאָמֵר עוֹד חַי־יְהוָה אֲשֶׁר הֶעֱלָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
טו מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ כִּי אִם־חַי־יְהוָה אֲשֶׁר הֶעֱלָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ
צָפוֹן וּמִכֹּל הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר הִדִּיחָם שָׁמָּה וַהֲשִׁבֹתִים עַל־אַדְמָתָם אֲשֶׁר
16 נָתַתִּי לַאֲבוֹתָם׃ הִנְנִי שֹׁלֵחַ לְדַוָּגִים רַבִּים נְאֻם־יְהוָה וְדִיגוּם וְאַחֲרֵי־
כֵן אֶשְׁלַח לְרַבִּים צַיָּדִים וְצָדוּם מֵעַל כָּל־הַר וּמֵעַל כָּל־גִּבְעָה וּמִנְּקִיקֵי
17 הַסְּלָעִים׃ כִּי עֵינַי עַל־כָּל־דַּרְכֵיהֶם לֹא נִסְתְּרוּ מִלְּפָנָי וְלֹא־נִצְפַּן עֲוֺנָם
18 מִנֶּגֶד עֵינָי׃ וְשִׁלַּמְתִּי רִאשׁוֹנָה מִשְׁנֵה עֲוֺנָם וְחַטָּאתָם עַל חַלְּלָם אֶת־
19 אַרְצִי בְּנִבְלַת שִׁקּוּצֵיהֶם וְתוֹעֲבוֹתֵיהֶם מָלְאוּ אֶת־נַחֲלָתִי׃ יְהוָה עֻזִּי
וּמָעֻזִּי וּמְנוּסִי בְּיוֹם צָרָה אֵלֶיךָ גּוֹיִם יָבֹאוּ מֵאַפְסֵי־אָרֶץ וְיֹאמְרוּ אַךְ־
כ שֶׁקֶר נָחֲלוּ אֲבוֹתֵינוּ הֶבֶל וְאֵין־בָּם מוֹעִיל׃ הֲיַעֲשֶׂה־לּוֹ אָדָם אֱלֹהִים
21 וְהֵמָּה לֹא אֱלֹהִים׃ לָכֵן הִנְנִי מוֹדִיעָם בַּפַּעַם הַזֹּאת אוֹדִיעֵם אֶת־יָדִי
וְאֶת־גְּבוּרָתִי וְיָדְעוּ כִּי־שְׁמִי יְהוָה׃

CAP. XVII. יז

יז
א חַטַּאת יְהוּדָה כְּתוּבָה בְּעֵט בַּרְזֶל בְּצִפֹּרֶן שָׁמִיר חֲרוּשָׁה עַל־לוּחַ לִבָּם
2 וּלְקַרְנוֹת מִזְבְּחוֹתֵיכֶם׃ כִּזְכֹּר בְּנֵיהֶם מִזְבְּחוֹתָם וַאֲשֵׁרֵיהֶם עַל־עֵץ
3 רַעֲנָן עַל גְּבָעוֹת הַגְּבֹהוֹת׃ הֲרָרִי בַּשָּׂדֶה חֵילְךָ כָל־אוֹצְרוֹתֶיךָ לָבַז
4 אֶתֵּן בָּמֹתֶיךָ בְּחַטָּאת בְּכָל־גְּבוּלֶיךָ׃ וְשָׁמַטְתָּה וּבְךָ מִנַּחֲלָתְךָ אֲשֶׁר
נָתַתִּי לָךְ וְהַעֲבַדְתִּיךָ אֶת־אֹיְבֶיךָ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־יָדָעְתָּ כִּי־אֵשׁ
ה קְדַחְתֶּם בְּאַפִּי עַד־עוֹלָם תּוּקָד׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה אָרוּר הַגֶּבֶר אֲשֶׁר
6 יִבְטַח בָּאָדָם וְשָׂם בָּשָׂר זְרֹעוֹ וּמִן־יְהוָה יָסוּר לִבּוֹ׃ וְהָיָה כְּעַרְעָר
בָּעֲרָבָה וְלֹא יִרְאֶה כִּי־יָבוֹא טוֹב וְשָׁכַן חֲרֵרִים בַּמִּדְבָּר אֶרֶץ מְלֵחָה
7 וְלֹא תֵשֵׁב׃ בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּיהוָה וְהָיָה יְהוָה מִבְטַחוֹ׃
8 וְהָיָה כְּעֵץ ׀ שָׁתוּל עַל־מַיִם וְעַל־יוּבַל יְשַׁלַּח שָׁרָשָׁיו וְלֹא יִרְאֶ כִּי־
יָבֹא חֹם וְהָיָה עָלֵהוּ רַעֲנָן וּבִשְׁנַת בַּצֹּרֶת לֹא יִדְאָג וְלֹא יָמִישׁ מֵעֲשׂוֹת
9 י פֶּרִי׃ עָקֹב הַלֵּב מִכֹּל וְאָנֻשׁ הוּא מִי יֵדָעֶנּוּ׃ אֲנִי יְהוָה חֹקֵר לֵב בֹּחֵן
11 כְּלָיוֹת וְלָתֵת לְאִישׁ כִּדְרָכָו כִּפְרִי מַעֲלָלָיו׃ קֹרֵא דָגַר וְלֹא יָלָד עֹשֶׂה
12 עֹשֶׁר וְלֹא בְמִשְׁפָּט בַּחֲצִי יָמָו יַעַזְבֶנּוּ וּבְאַחֲרִיתוֹ יִהְיֶה נָבָל׃ כִּסֵּא

XVI. v. 16. לְדַיָּגִים ק׳ v. 19. הפטרת בחקותי : קמץ בז״ק
XVII. v. 8. יִרְאֶ או יִרְאָ — יִרְאֶה ק׳ : קמץ בז״ק v. 10. כִּדְרָכָו —
כִּדְרָכָיו ק׳ v. 11. קמץ בז״ק : יָמָיו ק׳

vitatem cordis sui mali, ut me non audiat. * c. 8, 26.

13. Et eiiciam vos de terra hac, in terram, quam ignoratis vos, et patres vestri; et servietis ibi diis alienis die ac nocte, qui non dabunt vobis requiem.

14. Propterea ecce! dies veniunt, dicit Dominus, et non dicetur ultra: Vivit Dominus, qui eduxit filios Israël de terra Aegypti;

15. sed: Vivit Dominus, qui eduxit filios Israël de terra Aquilonis, et de universis terris, ad quas eieci eos; et reducam eos in terram suam, quam dedi patribus eorum.

16. Ecce! ego mittam piscatores multos, dicit Dominus, et piscabuntur eos; et post haec mittam eis multos venatores, et venabuntur eos de omni monte, et de omni colle, et de cavernis petrarum.

17. Quia oculi mei super omnes vias eorum; non sunt absconditae a facie mea, et non fuit occultata iniquitas eorum ab oculis meis.

18. Et reddam primum duplices iniquitates, et peccata eorum; quia contaminaverunt terram meam in morticinis idolorum suorum, et abominationibus suis impleverunt haereditatem meam.

19. Domine fortitudo mea, et robur meum, et refugium meum in die tribulationis! ad te gentes venient ab extremis terrae, et dicent: Vere mendacium possederunt patres nostri, vanitatem, quae eis non profuit.

20. Numquid faciet sibi homo deos, et ipsi non sunt dii?

21. Idcirco ecce! ego ostendam eis per vicem hanc, ostendam eis manum meam, et virtutem meam; et scient, quia nomen mihi Dominus.

CAP. XVII.

Pertinacia Iudaeorum. In solo Deo fidendum.

1. Peccatum Iuda scriptum est stylo ferreo in ungue adamantino, exaratum super latitudinem cordis eorum, et in cornibus ararum eorum.

2. Cum recordati fuerint filii eorum ararum suarum, et lucorum suorum, lignorumque frondentium, in montibus excelsis,

3. sacrificantes in agro; fortitudinem tuam, et omnes thesauros tuos in direptionem dabo, excelsa tua propter peccata in universis finibus tuis.

4. Et relinqueris sola ab haereditate tua, quam dedi tibi; et servire te faciam inimicis tuis in terra, quam ignoras; quoniam ignem succendisti in furore meo, usque in aeternum ardebit.

5. Haec dicit Dominus: * Maledictus homo, qui confidit in homine, et ponit carnem brachium suum, et a Domino recedit cor eius.
* c. 48, 7. Ies. 30, 2. 31, 1.

6. * Erit enim quasi myricae in deserto, et non videbit, cum venerit bonum; sed habitabit in siccitate in deserto, in terra salsuginis, et inhabitabili. * c. 48, 6.

7. Benedictus vir, qui confidit in Domino, et erit Dominus fiducia eius.

8. * Et erit quasi lignum, quod transplantatur super aquas, quod ad humorem mittit radices suas; et non timebit, cum venerit aestus. Et erit folium eius viride, et in tempore siccitatis non erit solicitum, nec aliquando desinet facere fructum.
* Ps. 1, 3.

9. Pravum est cor omnium, et inscrutabile; quis cognoscet illud?

10. Ego Dominus * scrutans cor, et probans renes; qui do unicuique iuxta viam suam, et iuxta fructum adinventionum suarum.
* 1 Reg. 16, 7. Ps. 7, 10. Apocal. 2, 23.

11. Perdix fovit, quae non peperit; fecit divitias, et non in iudicio; in dimidio dierum suorum derelinquet eas, et in novissimo suo erit insipiens.

12. Solium gloriae altitudinis a principio, locus sanctificationis nostrae!

13. expectatio Israël Domine! omnes, qui te derelinquunt, confundentur; recedentes a te, in terra scribentur; quoniam dereliquerunt venam aquarum viventium Dominum.

14. Sana me Domine! et sanabor; salvum me fac, et salvus ero; quoniam laus mea tu es.

15. Ecce: ipsi dicunt ad me: Ubi est verbum Domini? veniat!

16. Et ego non sum turbatus, te pastorem sequens; et diem hominis non desideravi, tu scis. Quod egressum est de labiis meis, rectum in conspectu tuo fuit.

17. Non sis tu mihi formidini, spes mea tu in die afflictionis!

18. Confundantur, qui me persequuntur, et non confundar ego; paveant illi, et non paveam ego; induc super eos diem afflictionis, et duplici contritione contere eos!

19. Haec dicit Dominus ad me: Vade, et sta in porta filiorum populi, per quam ingrediuntur reges Iuda, et egrediuntur, et in cunctis portis Ierusalem;

20. et dices ad eos: Audite verbum Domini reges Iuda, et omnis Iuda, cunctique habitatores Ierusalem, qui ingredimini per portas istas!

21. Haec dicit Dominus: Custodite animas vestras; et nolite portare pondera in die sabbati, nec inferatis per portas Ierusalem!

22. Et nolite eiicere onera de domibus vestris in die sabbati, et omne opus non facietis; sanctificate diem sabbati, sicut praecepi patribus vestris!

23. Et non audierunt, nec inclinaverunt aurem suam; sed induraverunt cervicem suam, ne audirent me, et ne acciperent disciplinam.

24. Et erit: Si audieritis me, dicit Dominus, ut non inferatis onera per portas civitatis huius in die sabbati; et si sanctificaveritis diem sabbati, ne faciatis in eo omne opus;

25. ingredientur per portas civitatis huius reges et principes, sedentes super solium David, et ascendentes in curribus et equis, ipsi et principes eorum, viri Iuda, et habitatores Ierusalem; et habitabitur civitas haec in sempiternum.

26. Et venient de civitatibus Iuda, et de circuitu Ierusalem, et de terra Beniamin, et de campestribus, et de montuosis, et ab Austro, portantes holocaustum, et victimam, et sacrificium, et thus, et inferent oblationem in domum Domini.

27. Si autem non audieritis me, ut sanctificetis diem sabbati, et ne portetis onus, et ne inferatis per portas Ierusalem in die sabbati; succendam ignem in portis eius, et devorabit domos Ierusalem, et non extinguetur.

CAP. XVIII

Dominium Dei sub imagine figuli. Coniuratio adversus Ieremiam.

1. Verbum, quod factum est ad Ieremiam a Domino, dicens:

2. Surge, et descende in domum figuli, et ibi audies verba mea!

3. Et descendi in domum figuli, et ecce! ipse faciebat opus super rotam.

4. Et dissipatum est vas, quod ipse faciebat e luto manibus suis; conversusque fecit illud vas alterum, sicut placuerat in oculis eius, ut faceret.

13 כְּבוֹד מָרוֹם מֵרִאשׁוֹן מְקוֹם מִקְדָּשֵׁנוּ׃ מִקְוֵה יִשְׂרָאֵל יְהוָה כָּל־עֹזְבֶיךָ
יֵבֹשׁוּ יְסוּרַי בָּאָרֶץ יִכָּתֵבוּ כִּי עָזְבוּ מְקוֹר מַיִם־חַיִּים אֶת־יְהוָה׃
14 טו רְפָאֵנִי יְהוָה וְאֵרָפֵא הוֹשִׁיעֵנִי וְאִוָּשֵׁעָה כִּי תְהִלָּתִי אָתָּה׃ הִנֵּה־הֵמָּה
16 אֹמְרִים אֵלָי אַיֵּה דְבַר־יְהוָה יָבוֹא נָא׃ וַאֲנִי לֹא־אַצְתִּי מֵרֹעֶה
אַחֲרֶיךָ וְיוֹם אָנוּשׁ לֹא הִתְאַוֵּיתִי אַתָּה יָדָעְתָּ מוֹצָא שְׂפָתַי נֹכַח פָּנֶיךָ
17 18 הָיָה׃ אַל־תִּהְיֵה־לִי לִמְחִתָּה מַחֲסִי־אַתָּה בְּיוֹם רָעָה׃ יֵבֹשׁוּ רֹדְפַי
וְאַל־אֵבֹשָׁה אָנִי יֵחַתּוּ הֵמָּה וְאַל־אֵחַתָּה אָנִי הָבִיא עֲלֵיהֶם יוֹם רָעָה
19 וּמִשְׁנֶה שִׁבָּרוֹן שָׁבְרֵם׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֵלַי הָלֹךְ וְעָמַדְתָּ בְּשַׁעַר
בְּנֵי־עָם אֲשֶׁר יָבֹאוּ בוֹ מַלְכֵי יְהוּדָה וַאֲשֶׁר יֵצְאוּ בוֹ וּבְכֹל שַׁעֲרֵי
כ יְרוּשָׁלִָם׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה מַלְכֵי יְהוּדָה וְכָל־יְהוּדָה
21 וְכֹל יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם הַבָּאִים בַּשְּׁעָרִים הָאֵלֶּה׃ כֹּה אָמַר יְהוָה הִשָּׁמְרוּ
בְּנַפְשׁוֹתֵיכֶם וְאַל־תִּשְׂאוּ מַשָּׂא בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וַהֲבֵאתֶם בְּשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלִָם׃
22 וְלֹא־תוֹצִיאוּ מַשָּׂא מִבָּתֵּיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וְכָל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ
23 וְקִדַּשְׁתֶּם אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם׃ וְלֹא שָׁמְעוּ
וְלֹא הִטּוּ אֶת־אָזְנָם וַיַּקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם לְבִלְתִּי שׁוֹמֵעַ וּלְבִלְתִּי קַחַת
24 מוּסָר׃ וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּן אֵלַי נְאֻם־יְהוָה לְבִלְתִּי הָבִיא מַשָּׂא
בְּשַׁעֲרֵי הָעִיר הַזֹּאת בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וּלְקַדֵּשׁ אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְבִלְתִּי
כה עֲשׂוֹת־בָּהּ כָּל־מְלָאכָה׃ וּבָאוּ בְשַׁעֲרֵי הָעִיר הַזֹּאת מְלָכִים וְשָׂרִים
יֹשְׁבִים עַל־כִּסֵּא דָוִד רֹכְבִים בָּרֶכֶב וּבַסּוּסִים הֵמָּה וְשָׂרֵיהֶם אִישׁ
26 יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם וְיָשְׁבָה הָעִיר־הַזֹּאת לְעוֹלָם׃ וּבָאוּ מֵעָרֵי־
יְהוּדָה וּמִסְּבִיבוֹת יְרוּשָׁלִַם וּמֵאֶרֶץ בִּנְיָמִן וּמִן־הַשְּׁפֵלָה וּמִן־הָהָר וּמִן־
הַנֶּגֶב מְבִאִים עֹלָה וְזֶבַח וּמִנְחָה וּלְבוֹנָה וּמְבִאֵי תוֹדָה בֵּית יְהוָה׃
27 וְאִם־לֹא תִשְׁמְעוּ אֵלַי לְקַדֵּשׁ אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת וּלְבִלְתִּי שְׂאֵת מַשָּׂא
וּבֹא בְּשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלִָם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וְהִצַּתִּי אֵשׁ בִּשְׁעָרֶיהָ וְאָכְלָה
אַרְמְנוֹת יְרוּשָׁלִַם וְלֹא תִכְבֶּה׃

יח CAP. XVIII. יח

א 2 הַדָּבָר אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ קוּם וְיָרַדְתָּ בֵּית
3 הַיּוֹצֵר וְשָׁמָּה אַשְׁמִיעֲךָ אֶת־דְּבָרָי׃ וָאֵרֵד בֵּית הַיּוֹצֵר וְהִנֵּהוּ עֹשֶׂה
4 מְלָאכָה עַל־הָאָבְנָיִם׃ וְנִשְׁחַת הַכְּלִי אֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה בַּחֹמֶר בְּיַד
הַיּוֹצֵר וְשָׁב וַיַּעֲשֵׂהוּ כְּלִי אַחֵר כַּאֲשֶׁר יָשַׁר בְּעֵינֵי הַיּוֹצֵר לַעֲשׂוֹת׃

XVII. v. 13. וְסוּרַי ק׳ v. 14. ע״כ v. 17. הי׳ בצירי v. 19. עָם —
הָעָם ק׳ v. 23. שׁוֹמֵעַ — שְׁמוֹעַ ק׳ v. 24. בָּהּ — בּוֹ ק׳
XVIII v. 3. וְהִנֵּהוּ — וְהִנֵּה הוּא ק׳ v. 4. נ״א בְּ׳

ה 6 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמוֹר׃ הֲכַיּוֹצֵר הַזֶּה לֹא־אוּכַל לַעֲשׂוֹת לָכֶם
בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה הִנֵּה כַחֹמֶר בְּיַד הַיּוֹצֵר כֵּן־אַתֶּם בְּיָדִי בֵּית
7 יִשְׂרָאֵל׃ רֶגַע אֲדַבֵּר עַל־גּוֹי וְעַל־מַמְלָכָה לִנְתוֹשׁ וְלִנְתוֹץ וּלְהַאֲבִיד׃
8 וְשָׁב הַגּוֹי הַהוּא מֵרָעָתוֹ אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי עָלָיו וְנִחַמְתִּי עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר
9 חָשַׁבְתִּי לַעֲשׂוֹת לוֹ׃ וְרֶגַע אֲדַבֵּר עַל־גּוֹי וְעַל־מַמְלָכָה לִבְנֹת וְלִנְטֹעַ׃
י וְעָשָׂה הָרָעָה בְּעֵינַי לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ בְּקוֹלִי וְנִחַמְתִּי עַל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר
11 אָמַרְתִּי לְהֵיטִיב אוֹתוֹ׃ וְעַתָּה אֱמָר־נָא אֶל־אִישׁ יְהוּדָה וְעַל־יוֹשְׁבֵי
יְרוּשָׁלַםִ לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה הִנֵּה אָנֹכִי יוֹצֵר עֲלֵיכֶם רָעָה וְחֹשֵׁב
עֲלֵיכֶם מַחֲשָׁבָה שׁוּבוּ נָא אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וְהֵיטִיבוּ דַרְכֵיכֶם
12 וּמַעַלְלֵיכֶם׃ וְאָמְרוּ נוֹאָשׁ כִּי־אַחֲרֵי מַחְשְׁבוֹתֵינוּ נֵלֵךְ וְאִישׁ שְׁרִרוּת
13 לִבּוֹ־הָרָע נַעֲשֶׂה׃ לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה שַׁאֲלוּ־נָא בַּגּוֹיִם מִי שָׁמַע
14 כָּאֵלֶּה שַׁעֲרֻרִת עָשְׂתָה מְאֹד בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל׃ הֲיַעֲזֹב מִצּוּר שָׂדַי שֶׁלֶג
טו לְבָנוֹן אִם־יִנָּתְשׁוּ מַיִם זָרִים קָרִים נוֹזְלִים׃ כִּי־שְׁכֵחֻנִי עַמִּי לַשָּׁוְא
יְקַטֵּרוּ וַיַּכְשִׁלוּם בְּדַרְכֵיהֶם שְׁבוּלֵי עוֹלָם לָלֶכֶת נְתִיבוֹת דֶּרֶךְ לֹא סְלוּלָה׃
16 לָשׂוּם אַרְצָם לְשַׁמָּה שְׁרוּקֹת עוֹלָם כֹּל עוֹבֵר עָלֶיהָ יִשֹּׁם וְיָנִיד בְּרֹאשׁוֹ׃
17 כְּרוּחַ־קָדִים אֲפִיצֵם לִפְנֵי אוֹיֵב עֹרֶף וְלֹא־פָנִים אַרְאֵם בְּיוֹם אֵידָם׃
18 וַיֹּאמְרוּ לְכוּ וְנַחְשְׁבָה עַל־יִרְמְיָהוּ מַחֲשָׁבוֹת כִּי לֹא־תֹאבַד תּוֹרָה
מִכֹּהֵן וְעֵצָה מֵחָכָם וְדָבָר מִנָּבִיא לְכוּ וְנַכֵּהוּ בַלָּשׁוֹן וְאַל־נַקְשִׁיבָה אֶל־
כ 19 כָּל־דְּבָרָיו׃ הַקְשִׁיבָה יְהוָה אֵלָי וּשְׁמַע לְקוֹל יְרִיבָי׃ הַיְשֻׁלַּם תַּחַת־
טוֹבָה רָעָה כִּי־כָרוּ שׁוּחָה לְנַפְשִׁי זְכֹר ׀ עָמְדִי לְפָנֶיךָ לְדַבֵּר עֲלֵיהֶם
21 טוֹבָה לְהָשִׁיב אֶת־חֲמָתְךָ מֵהֶם׃ לָכֵן תֵּן אֶת־בְּנֵיהֶם לָרָעָב וְהַגִּרֵם
עַל־יְדֵי־חֶרֶב וְתִהְיֶנָה נְשֵׁיהֶם שַׁכֻּלוֹת וְאַלְמָנוֹת וְאַנְשֵׁיהֶם יִהְיוּ הֲרֻגֵי
22 מָוֶת בַּחוּרֵיהֶם מֻכֵּי־חֶרֶב בַּמִּלְחָמָה׃ תִּשָּׁמַע זְעָקָה מִבָּתֵּיהֶם כִּי־תָבִיא
23 עֲלֵיהֶם גְּדוּד פִּתְאֹם כִּי־כָרוּ שִׂיחָה לְלָכְדֵנִי וּפַחִים טָמְנוּ לְרַגְלָי׃ וְאַתָּה
יְהוָה יָדַעְתָּ אֶת־כָּל־עֲצָתָם עָלַי לַמָּוֶת אַל־תְּכַפֵּר עַל־עֲוֺנָם וְחַטָּאתָם
מִלְּפָנֶיךָ אַל־תֶּמְחִי וְהָיוּ מֻכְשָׁלִים לְפָנֶיךָ בְּעֵת אַפְּךָ עֲשֵׂה בָהֶם׃

CAP. XIX. יט יט

א כֹּה אָמַר יְהוָה הָלֹךְ וְקָנִיתָ בַקְבֻּק יוֹצֵר חָרֶשׂ וּמִזִּקְנֵי הָעָם וּמִזִּקְנֵי
2 הַכֹּהֲנִים׃ וְיָצָאתָ אֶל־גֵּיא בֶן־הִנֹּם אֲשֶׁר פֶּתַח שַׁעַר הַחַרְסוּת וְקָרָאתָ
3 שָּׁם אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־אֲדַבֵּר אֵלֶיךָ׃ וְאָמַרְתָּ שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה מַלְכֵי

XVIII. v. 10. הָרָעָה — הָרַע ק׳ v. 15. שְׁבוּלֵי — שְׁבִילֵי ק׳
v. 16. שְׁרוּקוֹת — שְׁרִיקוֹת ק׳ v. 22. שִׂיחָה — שׁוּחָה ק׳
v. 23. וְהָיוּ — וְיִהְיוּ ק׳ XIX. v. 2. ׳סוּת — ׳סִית ק׳

5. Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

6. * Numquid sicut figulus iste non potero vobis facere, domus Israël, ait Dominus? ecce! sicut lutum in manu figuli, sic vos in manu mea, domus Israël.
* Ies. 45, 9. Rom. 9, 20.

7. Repente loquar adversum gentem et adversus regnum, * ut eradicem, et destruam, et disperdam illud.
* c. 1, 10.

8. Si poenitentiam egerit gens illa a malo suo, quod locutus sum adversus eam; agam et ego poenitentiam super malo, quod cogitavi, ut facerem ei.

9. Et subito loquar de gente et de regno, ut aedificem et plantem illud.

10. Si fecerit malum in oculis meis, ut non audiat vocem meam; poenitentiam agam super bono, quod locutus sum, ut facerem ei.

11. Nunc ergo dic viro Iuda, et habitatoribus Ierusalem, dicens: Haec dicit Dominus: Ecce! ego fingo contra vos malum, et cogito contra vos cogitationem; * revertatur unusquisque a via sua mala, et dirigite vias vestras, et studia vestra!
* c. 25, 5. 35, 15. 4 Reg. 17, 13. Ionae 3, 9.

12. Qui dixerunt: Desperavimus! post cogitationes enim nostras ibimus, et unusquisque pravitatem cordis sui mali faciemus.

13. Ideo haec dicit Dominus: Interrogate gentes! Quis audivit talia horribilia, quae fecit nimis virgo Israël?

14. Numquid deficiet de petra agri nix Libani? aut evelli possunt aquae erumpentes frigidae, et defluentes?

15. Quia oblitus est mei populus meus, frustra libantes, et impingentes in viis suis, in semitis saeculi, ut ambularent per eas in itinere non trito;

16. * ut fieret terra eorum in desolationem, et in sibilum sempiternum; omnis, qui praeterierit per eam, obstupescet, et movebit caput suum.
* c. 19, 8. 49, 13. 50, 13.

17. Sicut ventus urens dispergam eos coram inimico; dorsum, et non faciem ostendam eis in die perditionis eorum.

18. Et dixerunt: Venite, et cogitemus contra Ieremiam cogitationes! non enim peribit lex a sacerdote, neque consilium a sapiente, nec sermo a propheta; venite, et percutiamus eum lingua, et non attendamus ad universos sermones eius!

19. Attende, Domine! ad me, et audi vocem adversariorum meorum!

20. Numquid redditur pro bono malum, quia foederunt foveam animae meae? Recordare, quod steterim in conspectu tuo, ut loquerer pro eis bonum, et averterem indignationem tuam ab eis!

21. Propterea da filios eorum in famem, et deduc eos in manus gladii; fiant uxores eorum absque liberis, et viduae; et viri earum interficiantur morte; iuvenes eorum confodiantur gladio in praelio!

22. Audiatur clamor de domibus eorum! adduces enim super eos latronem repente; quia foderunt foveam, ut caperent me, et laqueos absconderunt pedibus meis.

23. Tu autem, Domine! scis omne consilium eorum adversum me in mortem; ne propitieris iniquitati eorum, et peccatum eorum a facie tua non deleatur: fiant corruentes in conspectu tuo, in tempore furoris tui abutere eis.

CAP. XIX.

Eversio Ierusalem sub imagine lagunculae.

1. Haec dicit Dominus: Vade, et accipe laguneulam figuli testeam a senioribus populi, et a senioribus sacerdotum;

2. et egredere ad vallem filii Ennom, quae est iuxta introitum portae fictilis! et praedicabis ibi verba, quae ego loquar ad te.

3. Et dices: Audite verbum Do-

mini, reges Iuda, et habitatores Ierusalem! haec dicit Dominus exercituum Deus Israël: Ecce! ego inducam afflictionem super locum istum; ita ut omnis, qui audierit illam, tinniant aures eius;

4. eo quod dereliquerint me, et alienum fecerint locum istum; et libaverunt in eo diis alienis, quos nescierunt ipsi, et patres eorum, et reges Iuda; et repleverunt locum istum sanguine innocentum.

5. Et aedificaverunt excelsa Baalim, ad comburendos filios suos igni in holocaustum Baalim; quae non praecepi, nec locutus sum, nec ascenderunt in cor meum.

6. Propterea ecce! dies veniunt, dicit Dominus; et non vocabitur amplius locus iste, Topheth, et vallis filii Ennom; sed vallis occisionis.

7. Et dissipabo consilium Iuda et Ierusalem in loco isto; et subvertam eos gladio in conspectu inimicorum suorum, et in manu quaerentium animas eorum; et dabo cadavera eorum, escam volatilibus coeli, et bestiis terrae.

8. * Et ponam civitatem hanc in stuporem, et in sibilum; omnis, qui praeterierit per eam, obstupescet, et sibilabit super universa plaga eius.
* c. 18, 16. 49, 13. 50, 13.

9. Et cibabo eos carnibus filiorum suorum, et carnibus filiarum suarum; et unusquisque carnem amici sui comedet in obsidione, et in angustia, in qua concludent eos inimici eorum, et qui quaerunt animas eorum.

10. Et conteres laguncułam in oculis virorum, qui ibunt tecum.

11. Et dices ad eos: Haec dicit Dominus exercituum: Sic conteram populum istum, et civitatem istam, sicut conteritur vas figuli, quod non potest ultra instaurari; et in Topheth sepelientur, eo quod non sit alius locus ad sepeliendum.

12. Sic faciam loco huic, ait Dominus, et habitatoribus eius; et ponam civitatem istam sicut Topheth.

13. Et erunt domus Ierusalem, et domus regum Iuda, sicut locus Topheth, immundae; omnes domus, in quarum domatibus sacrificaverunt omni militiae coeli, et libaverunt libamina diis alienis.

14. Venit autem Ieremias de Topheth, quo miserat eum Dominus ad prophetandum, et stetit in atrio domus Domini, et dixit ad omnem populum:

15. Haec dicit Dominus exercituum Deus Israël: Ecce! ego inducam super civitatem hanc, et super omnes urbes eius universa mala, quae locutus sum adversum eam; quoniam induraverunt cervicem suam, ut non audirent sermones meos.

Cap. XX

Ieremias dire afflictus dolet.

1. Et audivit Phassur filius Emmer sacerdos, qui constitutus erat princeps in domo Domini, Ieremiam prophetantem sermones istos.

2. Et percussit Phassur Ieremiam prophetam, et misit eum in nervum, quod erat in porta Beniamin superiori, in domo Domini.

3. Cumque illuxisset in crastinum, eduxit Phassur Ieremiam de nervo, et dixit ad eum Ieremias: Non Phassur vocavit Dominus nomen tuum, sed pavorem undique.

4. Quia haec dicit Dominus: Ecce! ego dabo te in pavorem, te et omnes amicos tuos; et corruent gladio inimicorum suorum, et oculi tui videbunt; et omnem Iudam dabo in manum regis Babylonis; et traducet eos in Babylonem, et percutiet eos gladio.

יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלָ͏ִם כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי
מֵבִיא רָעָה עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר כָּל־שֹׁמְעָהּ תִּצַּלְנָה אָזְנָיו׃ יַעַן ׀ 4
אֲשֶׁר עֲזָבֻנִי וַיְנַכְּרוּ אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיְקַטְּרוּ־בוֹ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר
לֹא־יְדָעוּם הֵמָּה וַאֲבוֹתֵיהֶם וּמַלְכֵי יְהוּדָה וּמָלְאוּ אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה דַּם
נְקִיִּם׃ וּבָנוּ אֶת־בָּמוֹת הַבַּעַל לִשְׂרֹף אֶת־בְּנֵיהֶם בָּאֵשׁ עֹלוֹת לַבָּעַל ה
אֲשֶׁר לֹא־צִוִּיתִי וְלֹא דִבַּרְתִּי וְלֹא עָלְתָה עַל־לִבִּי׃ לָכֵן הִנֵּה־יָמִים 6
בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְלֹא־יִקָּרֵא לַמָּקוֹם הַזֶּה עוֹד הַתֹּפֶת וְגֵיא בֶן־הִנֹּם
כִּי אִם־גֵּיא הַהֲרֵגָה׃ וּבַקֹּתִי אֶת־עֲצַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלַ͏ִם בַּמָּקוֹם הַזֶּה 7
וְהִפַּלְתִּים בַּחֶרֶב לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם וּבְיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם וְנָתַתִּי אֶת־נִבְלָתָם
לְמַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ׃ וְשַׂמְתִּי אֶת־הָעִיר הַזֹּאת 8
לְשַׁמָּה וְלִשְׁרֵקָה כֹּל עֹבֵר עָלֶיהָ יִשֹּׁם וְיִשְׁרֹק עַל־כָּל־מַכֹּתֶהָ׃ וְהַאֲכַלְתִּים 9
אֶת־בְּשַׂר בְּנֵיהֶם וְאֵת בְּשַׂר בְּנֹתֵיהֶם וְאִישׁ בְּשַׂר־רֵעֵהוּ יֹאכֵלוּ בְּמָצוֹר
וּבְמָצוֹק אֲשֶׁר יָצִיקוּ לָהֶם אֹיְבֵיהֶם וּמְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם׃ וְשָׁבַרְתָּ הַבַּקְבֻּק י
לְעֵינֵי הָאֲנָשִׁים הַהֹלְכִים אוֹתָךְ׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר ׀ יְהוָה 11
צְבָאוֹת כָּכָה אֶשְׁבֹּר אֶת־הָעָם הַזֶּה וְאֶת־הָעִיר הַזֹּאת כַּאֲשֶׁר יִשְׁבֹּר
אֶת־כְּלִי הַיּוֹצֵר אֲשֶׁר לֹא־יוּכַל לְהֵרָפֵה עוֹד וּבְתֹפֶת יִקְבְּרוּ מֵאֵין
מָקוֹם לִקְבּוֹר׃ כֵּן־אֶעֱשֶׂה לַמָּקוֹם הַזֶּה נְאֻם־יְהוָה וּלְיוֹשְׁבָיו וְלָתֵת 12
אֶת־הָעִיר הַזֹּאת כְּתֹפֶת׃ וְהָיוּ בָּתֵּי יְרוּשָׁלַ͏ִם וּבָתֵּי מַלְכֵי יְהוּדָה 13
כִּמְקוֹם הַתֹּפֶת הַטְּמֵאִים לְכֹל הַבָּתִּים אֲשֶׁר קִטְּרוּ עַל־גַּגֹּתֵיהֶם לְכֹל
צְבָא הַשָּׁמַיִם וְהַסֵּךְ נְסָכִים לֵאלֹהִים אֲחֵרִים׃ וַיָּבֹא יִרְמְיָהוּ מֵהַתֹּפֶת 14
אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ יְהוָה שָׁם לְהִנָּבֵא וַיַּעֲמֹד בַּחֲצַר בֵּית־יְהוָה וַיֹּאמֶר אֶל־
כָּל־הָעָם׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מֵבִי אֶל־הָעִיר טו
הַזֹּאת וְעַל־כָּל־עָרֶיהָ אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי עָלֶיהָ כִּי הִקְשׁוּ
אֶת־עָרְפָּם לְבִלְתִּי שְׁמוֹעַ אֶת־דְּבָרָי׃

כ Cap. XX. כ

וַיִּשְׁמַע פַּשְׁחוּר בֶּן־אִמֵּר הַכֹּהֵן וְהוּא־פָקִיד נָגִיד בְּבֵית יְהוָה אֶת־ א
יִרְמְיָהוּ נִבָּא אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וַיַּכֶּה פַשְׁחוּר אֵת יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא 2
וַיִּתֵּן אֹתוֹ עַל־הַמַּהְפֶּכֶת אֲשֶׁר בְּשַׁעַר בִּנְיָמִן הָעֶלְיוֹן אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה׃
וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיֹּצֵא פַשְׁחוּר אֶת־יִרְמְיָהוּ מִן־הַמַּהְפָּכֶת וַיֹּאמֶר אֵלָיו 3
יִרְמְיָהוּ לֹא פַשְׁחוּר קָרָא יְהוָה שְׁמֶךָ כִּי אִם־מָגוֹר מִסָּבִיב׃ כִּי־כֹה 4
אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֶנְךָ לְמָגוֹר לְךָ ׀ וּלְכָל־אֹהֲבֶיךָ וְנָפְלוּ בְּחֶרֶב אֹיְבֵיהֶם
וְעֵינֶיךָ רֹאוֹת וְאֶת־כָּל־יְהוּדָה אֶתֵּן בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל וְהִגְלָם בָּבֶלָה וְהִכָּם

XIX. v. 11 ה׳ במקום א׳ v. 15. מֵבִיא ק׳

ה בֶּחָֽרֶב׃ וְנָתַתִּ֗י אֶת־כָּל־חֹ֙סֶן֙ הָעִ֣יר הַזֹּ֔את וְאֶת־כָּל־יְגִיעָ֖הּ וְאֶת־כָּל־
יְקָרָ֑הּ וְאֵ֨ת כָּל־אוֹצְר֜וֹת מַלְכֵ֣י יְהוּדָ֗ה אֶתֵּן֙ בְּיַ֣ד אֹיְבֵיהֶ֔ם וּבְזָזוּם֙ וּלְקָח֔וּם
6 וֶהֱבִיא֖וּם בָּבֶֽלָה׃ וְאַתָּ֣ה פַשְׁח֗וּר וְכֹל֙ יֹשְׁבֵ֣י בֵיתֶ֔ךָ תֵּלְכ֖וּ בַּשֶּׁ֑בִי וּבָבֶ֣ל
תָּב֗וֹא וְשָׁ֤ם תָּמוּת֙ וְשָׁ֣ם תִּקָּבֵ֔ר אַתָּה֙ וְכָל־אֹ֣הֲבֶ֔יךָ אֲשֶׁר־נִבֵּ֥אתָ לָהֶ֖ם
7 בַּשָּֽׁקֶר׃ פִּתִּיתַ֤נִי יְהוָה֙ וָאֶפָּ֔ת חֲזַקְתַּ֖נִי וַתּוּכָ֑ל הָיִ֤יתִי לִשְׂחוֹק֙ כָּל־
8 הַיּ֔וֹם כֻּלֹּ֖ה לֹעֵ֥ג לִֽי׃ כִּֽי־מִדֵּ֤י אֲדַבֵּר֙ אֶזְעָ֔ק חָמָ֥ס וָשֹׁ֖ד אֶקְרָ֑א כִּֽי־הָיָ֨ה
9 דְבַר־יְהוָ֥ה לִ֛י לְחֶרְפָּ֥ה וּלְקֶ֖לֶס כָּל־הַיּֽוֹם׃ וְאָמַרְתִּ֣י לֹֽא־אֶזְכְּרֶ֗נּוּ וְלֹֽא־
אֲדַבֵּ֥ר עוֹד֙ בִּשְׁמ֔וֹ וְהָיָ֤ה בְלִבִּי֙ כְּאֵ֣שׁ בֹּעֶ֔רֶת עָצֻ֖ר בְּעַצְמֹתָ֑י וְנִלְאֵ֥יתִי
י כַּלְכֵ֖ל וְלֹ֥א אוּכָֽל׃ כִּ֣י שָׁמַ֜עְתִּי דִּבַּ֣ת רַבִּ֗ים מָג֙וֹר֙ מִסָּבִ֔יב הַגִּ֙ידוּ֙ וְנַגִּידֶ֔נּוּ
כֹּל֙ אֱנ֣וֹשׁ שְׁלֹמִ֔י שֹׁמְרֵ֖י צַלְעִ֑י אוּלַ֤י יְפֻתֶּה֙ וְנ֣וּכְלָה ל֔וֹ וְנִקְחָ֥ה נִקְמָתֵ֖נוּ
11 מִמֶּֽנּוּ׃ וַיהוָ֤ה אוֹתִי֙ כְּגִבּ֣וֹר עָרִ֔יץ עַל־כֵּ֛ן רֹדְפַ֥י יִכָּשְׁל֖וּ וְלֹ֣א יֻכָ֑לוּ בֹּ֤שׁוּ
12 מְאֹד֙ כִּי־לֹ֣א הִשְׂכִּ֔ילוּ כְּלִמַּ֥ת עוֹלָ֖ם לֹ֥א תִשָּׁכֵֽחַ׃ וַיהוָ֨ה צְבָא֜וֹת בֹּחֵ֣ן
צַדִּ֗יק רֹאֶ֤ה כְלָיוֹת֙ וָלֵ֔ב אֶרְאֶ֤ה נִקְמָֽתְךָ֙ מֵהֶ֔ם כִּ֥י אֵלֶ֖יךָ גִּלִּ֥יתִי אֶת־רִיבִֽי׃
13 שִׁ֚ירוּ לַֽיהוָ֔ה הַֽלְל֖וּ אֶת־יְהוָ֑ה כִּ֧י הִצִּ֛יל אֶת־נֶ֥פֶשׁ אֶבְי֖וֹן מִיַּ֥ד
14 מְרֵעִֽים׃ אָר֣וּר הַיּ֔וֹם אֲשֶׁ֥ר יֻלַּ֖דְתִּי בּ֑וֹ י֛וֹם אֲשֶׁר־יְלָדַ֥תְנִי אִמִּ֖י אַל־יְהִ֥י
טו בָרֽוּךְ׃ אָר֣וּר הָאִ֗ישׁ אֲשֶׁ֨ר בִּשַּׂ֤ר אֶת־אָבִי֙ לֵאמֹ֔ר יֻלַּד־לְךָ֖ בֵּ֣ן זָכָ֑ר שַׂמֵּ֖חַ
16 שִׂמְּחָֽהוּ׃ וְהָיָה֙ הָאִ֣ישׁ הַה֔וּא כֶּעָרִ֛ים אֲשֶׁר־הָפַ֥ךְ יְהוָ֖ה וְלֹ֣א נִחָ֑ם וְשָׁמַ֤ע
17 זְעָקָה֙ בַּבֹּ֔קֶר וּתְרוּעָ֖ה בְּעֵ֥ת צָהֳרָֽיִם׃ אֲשֶׁ֥ר לֹא־מוֹתְתַ֖נִי מֵרָ֑חֶם וַתְּהִי־
18 לִ֤י אִמִּי֙ קִבְרִ֔י וְרַחְמָ֖הּ הֲרַ֥ת עוֹלָֽם׃ לָ֤מָּה זֶּה֙ מֵרֶ֣חֶם יָצָ֔אתִי לִרְא֖וֹת
עָמָ֣ל וְיָג֑וֹן וַיִּכְל֥וּ בְּבֹ֖שֶׁת יָמָֽי׃

CAP. XXI. כא — כא

א הַדָּבָ֛ר אֲשֶׁר־הָיָ֥ה אֶֽל־יִרְמְיָ֖הוּ מֵאֵ֣ת יְהוָ֑ה בִּשְׁלֹ֨חַ אֵלָ֜יו הַמֶּ֣לֶךְ צִדְקִיָּ֗הוּ
2 אֶת־פַּשְׁחוּר֙ בֶּן־מַלְכִּיָּ֔ה וְאֶת־צְפַנְיָ֥ה בֶן־מַעֲשֵׂיָ֖ה הַכֹּהֵ֣ן לֵאמֹֽר׃ דְּרָשׁ־
נָ֤א בַעֲדֵ֙נוּ֙ אֶת־יְהוָ֔ה כִּ֛י נְבוּכַדְרֶאצַּ֥ר מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֖ל נִלְחָ֣ם עָלֵ֑ינוּ אוּלַ֡י
3 יַעֲשֶׂה֩ יְהוָ֨ה אוֹתָ֜נוּ כְּכָל־נִפְלְאֹתָ֗יו וְיַעֲלֶ֖ה מֵעָלֵֽינוּ׃ וַיֹּ֥אמֶר יִרְמְיָ֖הוּ
4 אֲלֵיהֶ֑ם כֹּ֥ה תֹאמְרֻ֖ן אֶל־צִדְקִיָּֽהוּ׃ כֹּֽה־אָמַ֨ר יְהוָ֜ה אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל הִנְנִ֤י
מֵסֵב֙ אֶת־כְּלֵ֣י הַמִּלְחָמָ֔ה אֲשֶׁ֣ר בְּיֶדְכֶ֗ם אֲשֶׁ֨ר אַתֶּ֜ם נִלְחָמִ֣ים בָּ֗ם אֶת־
מֶ֤לֶךְ בָּבֶל֙ וְאֶת־הַכַּשְׂדִּ֔ים הַצָּרִ֣ים עֲלֵיכֶ֔ם מִח֖וּץ לַחוֹמָ֑ה וְאָסַפְתִּ֣י אוֹתָ֔ם
ה אֶל־ת֖וֹךְ הָעִ֥יר הַזֹּֽאת׃ וְנִלְחַמְתִּ֤י אֲנִי֙ אִתְּכֶ֔ם בְּיָ֥ד נְטוּיָ֖ה וּבִזְר֣וֹעַ חֲזָקָ֑ה
6 וּבְאַ֥ף וּבְחֵמָ֖ה וּבְקֶ֥צֶף גָּדֽוֹל׃ וְהִכֵּיתִי֙ אֶת־יוֹשְׁבֵי֙ הָעִ֣יר הַזֹּ֔את וְאֶת־
7 הָאָדָ֖ם וְאֶת־הַבְּהֵמָ֑ה בְּדֶ֥בֶר גָּד֖וֹל יָמֻֽתוּ׃ וְאַחֲרֵי־כֵ֡ן נְאֻם־יְהוָ֡ה אֶתֵּן֩
אֶת־צִדְקִיָּ֣הוּ מֶֽלֶךְ־יְהוּדָ֣ה ׀ וְאֶת־עֲבָדָ֣יו ׀ וְאֶת־הָעָ֡ם וְאֶת־הַנִּשְׁאָרִים֩

XX. v. 8. קמץ בז"ק v. 11. נ"א אתי

5. Et dabo universam substantiam civitatis huius, et omnem laborem eius, omneque pretium, et cunctos thesauros regum Iuda dabo in manu inimicorum meorum; et diripient eos, et tollent, et ducent in Babylonem.

6. Tu autem Phassur, et omnes habitatores domus tuae ibitis in captivitatem: et in Babylonem venies, et ibi morieris, ibique sepelieris tu, et omnes amici tui, quibus prophetasti mendacium.

7. Seduxisti me, Domine! et seductus sum; fortior me fuisti, et invaluisti; factus sum in derisum tota die, omnes subsannant me.

8. Quia iam olim loquor, vociferans iniquitatem, et vastitatem clamito; et factus est mihi sermo Domini in opprobrium, et in derisum tota die.

9. Et dixi: Non recordabor eius, neque loquar ultra in nomine illius; et factus est in corde meo quasi ignis exaestuans, claususque in ossibus meis; et defeci, ferre non sustinens.

10. Audivi enim contumelias multorum, et terrorem in circuitu: Persequimini, et persequamur eum! ab omnibus viris, qui erant pacifici mei, et custodientes latus meum: si quo modo decipiatur, et praevaleamus adversus eum, et consequamur ultionem ex eo!

11. Dominus autem mecum est quasi bellator fortis; idcirco qui persequuntur me, cadent, et infirmi erunt; confundentur vehementer, * quia non intellexerunt opprobrium sempiternum, quod numquam delebitur.

* c. 23, 40.

12. Et tu Domine exercituum * probator iusti, qui vides renes et cor; videam, quaeso! ultionem tuam ex eis; tibi enim revelavi causam meam.

* c. 11, 20. 17, 10.

13. Cantate Domino, laudate Dominum! quia liberavit animam pauperis de manu malorum.

14. * Maledicta dies, in qua natus sum; dies, in qua peperit me mater mea, non sit benedicta!

* Iob 3, 2.

15. Maledictus vir, qui annunciavit patri meo, dicens: Natus est tibi puer masculus; et quasi gaudio laetificavit eum!

16. Sit homo ille, ut sunt civitates, quas subvertit Dominus, et non poenituit eum; audiat clamorem mane, et ululatum in tempore meridiano,

17. qui non me interfecit a vulva, ut fieret mihi mater mea sepulchrum, et vulva eius conceptus aeternus!

18. Quare de vulva egressus sum, ut viderem laborem et dolorem, et consumerentur in confusione dies mei?

Cap. XXI.

Regi Sedeciae captivitatem praedicit; ad meliora admonet.

1. Verbum, quod factum est ad Ieremiam a Domino, quando misit ad eum rex Sedecias Phassur filium Melchiae, et Sophoniam filium Maasiae sacerdotem, dicens:

2. Interroga pro nobis Dominum, quia Nabuchodonosor rex Babylonis praeliatur adversum nos; si forte faciat Dominus nobiscum secundum omnia mirabilia sua, et recedat a nobis!

3. Et dixit Ieremias ad eos: Sic dicetis Sedeciae:

4. Haec dicit Dominus Deus Israël: Ecce! ego convertam vasa belli, quae in manibus vestris sunt, et quibus vos pugnatis adversum regem Babylonis, et Chaldaeos, qui obsident vos in circuitu murorum; et congregabo ea in medio civitatis huius.

5. Et debellabo ego vos in manu extenta, et in brachio forti, et in furore, et in indignatione, et in ira grandi.

6. Et percutiam habitatores civitatis huius, homines et bestiae pestilentia magna morientur.

7. Et post haec ait Dominus: Dabo Sedeciam regem Iuda, et servos eius, et populum eius, et qui dere-

licti sunt in civitate hac a peste, et gladio, et fame, in manu Nabuchodonosor regis Babylonis, et in manu inimicorum eorum, et in manu quaerentium animam eorum, et percutiet eos in ore gladii, et non flectetur, neque parcet, nec miserebitur.

8. Et ad populum hunc dices: Haec dicit Dominus: Ecce! ego do coram vobis viam vitae et viam mortis.

9. * Qui habitaverit in urbe hac, morietur gladio, et fame, et peste; qui autem egressus fuerit, et transfugerit ad Chaldaeos, qui obsident vos, vivet, et erit ei anima sua, quasi spolium.

* c. 38, 2.

10. Posui enim faciem meam super civitatem hanc in malum, et non in bonum, ait Dominus; in manu regis Babylonis dabitur, et exuret eam igni.

11. Et domui regis Iuda: Audite verbum Domini,

12. domus David, haec dicit Dominus: * Iudicate mane iudicium, et eruite vi oppressum de manu calumniantis; ne forte egrediatur ut ignis indignatio mea, et succendatur, et non sit, qui extinguat, propter malitiam studiorum vestrorum!

* c. 22, 3.

13. Ecce! ego ad te habitatricem vallis solidae atque campestris, ait Dominus; qui dicitis: Quis percutiet nos? et quis ingredietur domos nostras?

14. Et visitabo super vos iuxta fructum studiorum vestrorum, dicit Dominus; et succendam ignem in saltu eius; et devorabit omnia in circuitu eius.

CAP. XXII.

Reges hortatur ad iustitiam iisque iudicia Dei annunciat.

1. Haec dicit Dominus: Descende in domum regis Iuda, et loqueris ibi verbum hoc,

2. et dices: Audi verbum Domini rex Iuda, qui sedes super solium David; tu et servi tui, et populus tuus, qui ingredimini per portas istas.

3. Haec dicit Dominus: * Facite iudicium et iustitiam, et liberate vi oppressum de manu calumniatoris; et advenam, et pupillum, et viduam nolite contristari, neque opprimatis inique; et sanguinem innocentem ne effundatis in loco isto.

* c. 21, 12.

4. Si enim facientes feceritis verbum istud; ingredientur per portas domus huius, reges sedentes de genere David super thronum eius, et ascendentes currus et equos, ipsi et servi, et populus eorum.

5. Quod si non audieritis verba haec; in memetipso iuravi, dicit Dominus, quia in solitudinem erit domus haec.

6. Quia haec dicit Dominus super domum regis Iuda: Galaad tu mihi caput Libani; si non posuero te solitudinem, urbes inhabitabiles.

7. Et sanctificabo super te interficientem virum et arma eius; et succident electas cedros tuas, et praecipitabunt in ignem.

8. Et pertransibunt gentes multae per civitatem hanc; et dicet unusquisque proximo suo: * Quare fecit Dominus sic civitati huic grandi?

* Deut. 29, 24. 3 Reg. 9, 8.

9. Et respondebunt: Eo quod dereliquerint pactum Domini Dei sui, et adoraverint deos alienos, et servierint eis.

10. Nolite flere mortuum, neque lugeatis super eum fletu; plangite eum, qui egreditur, quia non revertetur ultra, nec videbit terram nativitatis suae!

11. Quia haec dicit Dominus ad Sellum filium Iosiae regem Iuda, qui regnavit pro Iosia patre suo, qui egressus est de loco isto: Non revertetur huc amplius;

12. sed in loco, ad quem transtuli

בָּעִיר הַזֹּאת מִן־הַדֶּבֶר ׀ מִן־הַחֶרֶב וּמִן־הָרָעָב בְּיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶֽלֶךְ־
בָּבֶל וּבְיַד אֹיְבֵיהֶם וּבְיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם וְהִכָּם לְפִי־חֶרֶב לֹא־יָחוּס
עֲלֵיהֶם וְלֹא יַחְמֹל וְלֹא יְרַחֵם׃ וְאֶל־הָעָם הַזֶּה תֹּאמַר כֹּה אָמַר יְהוָה 8
הִנְנִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם אֶת־דֶּרֶךְ הַחַיִּים וְאֶת־דֶּרֶךְ הַמָּוֶת׃ הַיֹּשֵׁב בָּעִיר 9
הַזֹּאת יָמוּת בַּחֶרֶב וּבָרָעָב וּבַדָּבֶר וְהַיּוֹצֵא וְנָפַל הַכַּשְׂדִּים הַצָּרִים
עֲלֵיכֶם יְחִיֶה וְהָיְתָה־לּוֹ נַפְשׁוֹ לְשָׁלָל׃ כִּי־שַׂמְתִּי פָנַי בָּעִיר הַזֹּאת י
לְרָעָה וְלֹא לְטוֹבָה נְאֻם־יְהוָה בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל תִּנָּתֵן וּשְׂרָפָהּ בָּאֵשׁ׃
וּלְבֵית מֶלֶךְ יְהוּדָה שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה׃ בֵּית דָּוִד כֹּה אָמַר יְהוָה דִּינוּ 11 12
לַבֹּקֶר מִשְׁפָּט וְהַצִּילוּ גָזוּל מִיַּד עוֹשֵׁק פֶּן־תֵּצֵא כָאֵשׁ חֲמָתִי וּבָעֲרָה
וְאֵין מְכַבֶּה מִפְּנֵי רֹעַ מַעַלְלֵיהֶם׃ הִנְנִי אֵלַיִךְ יֹשֶׁבֶת הָעֵמֶק צוּר הַמִּישֹׁר 13
נְאֻם־יְהוָה הָאֹמְרִים מִי־יֵחַת עָלֵינוּ וּמִי יָבוֹא בִּמְעוֹנוֹתֵינוּ׃ וּפָקַדְתִּי 14
עֲלֵיכֶם כִּפְרִי מַעַלְלֵיכֶם נְאֻם־יְהוָה וְהִצַּתִּי אֵשׁ בְּיַעְרָהּ וְאָכְלָה כָּל־
סְבִיבֶיהָ׃

כב CAP. XXII. כב

כֹּה אָמַר יְהוָה רֵד בֵּית־מֶלֶךְ יְהוּדָה וְדִבַּרְתָּ שָּׁם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה׃ א
וְאָמַרְתָּ שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה מֶלֶךְ יְהוּדָה הַיֹּשֵׁב עַל־כִּסֵּא דָוִד אַתָּה 2
וַעֲבָדֶיךָ וְעַמְּךָ הַבָּאִים בַּשְּׁעָרִים הָאֵלֶּה׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה עֲשׂוּ מִשְׁפָּט 3
וּצְדָקָה וְהַצִּילוּ גָזוּל מִיַּד עָשׁוֹק וְגֵר יָתוֹם וְאַלְמָנָה אַל־תֹּנוּ אַל־תַּחְמֹסוּ
וְדָם נָקִי אַל־תִּשְׁפְּכוּ בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃ כִּי אִם־עָשׂוֹ תַּעֲשׂוּ אֶת־הַדָּבָר 4
הַזֶּה וּבָאוּ בְשַׁעֲרֵי הַבַּיִת הַזֶּה מְלָכִים יֹשְׁבִים לְדָוִד עַל־כִּסְאוֹ רֹכְבִים
בָּרֶכֶב וּבַסּוּסִים הוּא וַעֲבָדָו וְעַמּוֹ׃ וְאִם לֹא תִשְׁמְעוּ אֶת־הַדְּבָרִים ה
הָאֵלֶּה בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם־יְהוָה כִּי־לְחָרְבָּה יִהְיֶה הַבַּיִת הַזֶּה׃ כִּי־כֹה ׀ 6
אָמַר יְהוָה עַל־בֵּית מֶלֶךְ יְהוּדָה גִּלְעָד אַתָּה לִי רֹאשׁ הַלְּבָנוֹן אִם־לֹא
אֲשִׁיתְךָ מִדְבָּר עָרִים לֹא נוֹשָׁבָה׃ וְקִדַּשְׁתִּי עָלֶיךָ מַשְׁחִתִים אִישׁ וְכֵלָיו 7
וְכָרְתוּ מִבְחַר אֲרָזֶיךָ וְהִפִּילוּ עַל־הָאֵשׁ׃ וְעָבְרוּ גּוֹיִם רַבִּים עַל הָעִיר 8
הַזֹּאת וְאָמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ עַל־מֶה עָשָׂה יְהוָה כָּכָה לָעִיר הַגְּדוֹלָה
הַזֹּאת׃ וְאָמְרוּ עַל אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת־בְּרִית יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחֲווּ 9
לֵאלֹהִים אֲחֵרִים וַיַּעַבְדוּם׃ אַל־תִּבְכּוּ לְמֵת וְאַל־תָּנֻדוּ לוֹ בְּכוּ בָכוֹ י
לַהֹלֵךְ כִּי לֹא יָשׁוּב עוֹד וְרָאָה אֶת־אֶרֶץ מוֹלַדְתּוֹ׃ כִּי־כֹה אָמַר־יְהוָה 11
אֶל־שַׁלֻּם בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הַמֹּלֵךְ תַּחַת יֹאשִׁיָּהוּ אָבִיו אֲשֶׁר
יָצָא מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה לֹא־יָשׁוּב שָׁם עוֹד׃ כִּי בִּמְקוֹם אֲשֶׁר־הִגְלוּ אֹתוֹ 12

XXI. v. 9. יְחִיֶה — וְחָיָה ק׳ v. 12. כֶם ק׳ XXII. v. 4. דיו ק׳
v. 6. נוֹשָׁבָה — נוֹשָׁבוּ ק׳

13 שָׁם יָמוּת וְאֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לֹא־יִרְאֶה עוֹד׃ הוֹי בֹּנֶה בֵיתוֹ בְּלֹא־
צֶדֶק וַעֲלִיּוֹתָיו בְּלֹא מִשְׁפָּט בְּרֵעֵהוּ יַעֲבֹד חִנָּם וּפֹעֲלוֹ לֹא יִתֶּן־לוֹ׃
14 הָאֹמֵר אֶבְנֶה־לִּי בֵּית מִדּוֹת וַעֲלִיּוֹת מְרֻוָּחִים וְקָרַע לוֹ חַלּוֹנָי וְסָפוּן
טו בָּאָרֶז וּמָשׁוֹחַ בַּשָּׁשַׁר׃ הֲתִמְלֹךְ כִּי אַתָּה מְתַחֲרֶה בָאָרֶז אָבִיךָ הֲלוֹא
16 אָכַל וְשָׁתָה וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה אָז טוֹב לוֹ׃ דָּן דִּין־עָנִי וְאֶבְיוֹן אָז
17 טוֹב הֲלוֹא־הִיא הַדַּעַת אֹתִי נְאֻם־יְהוָה׃ כִּי אֵין עֵינֶיךָ וְלִבְּךָ כִּי אִם־
עַל־בִּצְעֶךָ וְעַל דַּם־הַנָּקִי לִשְׁפּוֹךְ וְעַל־הָעֹשֶׁק וְעַל־הַמְּרוּצָה לַעֲשׂוֹת׃
18 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֶל־יְהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה לֹא־יִסְפְּדוּ
19 לוֹ הוֹי אָחִי וְהוֹי אָחוֹת לֹא־יִסְפְּדוּ לוֹ הוֹי אָדוֹן וְהוֹי הֹדֹה׃ קְבוּרַת
כ חֲמוֹר יִקָּבֵר סָחוֹב וְהַשְׁלֵךְ מֵהָלְאָה לְשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלִָם׃ עֲלִי הַלְּבָנוֹן
וּצְעָקִי וּבַבָּשָׁן תְּנִי קוֹלֵךְ וְצַעֲקִי מֵעֲבָרִים כִּי נִשְׁבְּרוּ כָּל־מְאַהֲבָיִךְ׃
21 דִּבַּרְתִּי אֵלַיִךְ בְּשַׁלְוֹתַיִךְ אָמַרְתְּ לֹא אֶשְׁמָע זֶה דַרְכֵּךְ מִנְּעוּרַיִךְ כִּי לֹא־
22 שָׁמַעַתְּ בְּקוֹלִי׃ כָּל־רֹעַיִךְ תִּרְעֶה־רוּחַ וּמְאַהֲבַיִךְ בַּשְּׁבִי יֵלֵכוּ כִּי אָז תֵּבֹשִׁי
23 וְנִכְלַמְתְּ מִכֹּל רָעָתֵךְ׃ יֹשַׁבְתִּי בַּלְּבָנוֹן מְקֻנַּנְתִּי בָּאֲרָזִים מַה־נֵּחַנְתִּי בְּבֹא־
24 לָךְ חֲבָלִים חִיל כַּיֹּלֵדָה׃ חַי־אָנִי נְאֻם־יְהוָה כִּי אִם־יִהְיֶה כָּנְיָהוּ בֶן־
כה יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ יְהוּדָה חוֹתָם עַל־יַד יְמִינִי כִּי מִשָּׁם אֶתְּקֶנְךָּ׃ וּנְתַתִּיךָ
בְּיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשֶׁךָ וּבְיַד אֲשֶׁר־אַתָּה יָגוֹר מִפְּנֵיהֶם וּבְיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר
26 מֶלֶךְ־בָּבֶל וּבְיַד הַכַּשְׂדִּים׃ וְהֵטַלְתִּי אֹתְךָ וְאֶת־אִמְּךָ אֲשֶׁר יְלָדַתְךָ
27 עַל הָאָרֶץ אַחֶרֶת אֲשֶׁר לֹא־יֻלַּדְתֶּם שָׁם וְשָׁם תָּמוּתוּ׃ וְעַל־הָאָרֶץ
28 אֲשֶׁר־הֵם מְנַשְּׂאִים אֶת־נַפְשָׁם לָשׁוּב שָׁם שָׁמָּה לֹא יָשׁוּבוּ׃ הַעֶצֶב
נִבְזֶה נָפוּץ הָאִישׁ הַזֶּה כָּנְיָהוּ אִם־כְּלִי אֵין חֵפֶץ בּוֹ מַדּוּעַ הוּטְלוּ הוּא
29 וְזַרְעוֹ וְהֻשְׁלְכוּ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־יָדָעוּ׃ אֶרֶץ אֶרֶץ אָרֶץ שִׁמְעִי
ל דְּבַר־יְהוָה׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה כִּתְבוּ אֶת־הָאִישׁ הַזֶּה עֲרִירִי גֶּבֶר לֹא־
יִצְלַח בְּיָמָיו כִּי לֹא יִצְלַח מִזַּרְעוֹ אִישׁ יֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא דָוִד וּמֹשֵׁל עוֹד
בִּיהוּדָה׃

CAP. XXIII. כג

כג

א 2 הוֹי רֹעִים מְאַבְּדִים וּמְפִצִים אֶת־צֹאן מַרְעִיתִי נְאֻם־יְהוָה׃ לָכֵן כֹּה־
אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל־הָרֹעִים הָרֹעִים אֶת־עַמִּי אַתֶּם הֲפִצֹתֶם
אֶת־צֹאנִי וַתַּדִּחוּם וְלֹא פְקַדְתֶּם אֹתָם הִנְנִי פֹקֵד עֲלֵיכֶם אֶת־רֹעַ
3 מַעַלְלֵיכֶם נְאֻם־יְהוָה׃ וַאֲנִי אֲקַבֵּץ אֶת־שְׁאֵרִית צֹאנִי מִכֹּל הָאֲרָצוֹת
אֲשֶׁר־הִדַּחְתִּי אֹתָם שָׁם וַהֲשִׁבֹתִי אֶתְהֶן עַל־נְוֵהֶן וּפָרוּ וְרָבוּ׃

XXII. v. 14. קמץ בז״ק v. 20. כצ״ל v. 23. תי׳ — ת׳ ק׳:
תי׳ — ת׳ ק׳

eum, ibi morietur, et terram istam non videbit amplius.

13. Vae! qui aedificat domum suam in iniustitia, et coenacula sua non in iudicio; amicum suum opprimet frustra, et mercedem eius non reddet ei.

14. Qui dicit: Aedificabo mihi domum latam, et coenacula spatiosa; qui aperit sibi fenestras, et facit laquearia cedrina, pingitque sinopide.

15. Numquid regnabis, quoniam confers te cedro? pater tuus numquid non comedit et bibit, et fecit iudicium et iustitiam tunc, cum bene erat ei?

16. Iudicavit causam pauperis et egeni in bonum suum; numquid non ideo, quia cognovit me? dicit Dominus.

17. Tui vero oculi et cor ad avaritiam, et ad sanguinem innocentem fundendum, et ad calumniam, et ad cursum mali operis.

18. Propterea haec dicit Dominus ad Ioakim filium Iosiae regem Iuda: Non plangent eum: Vae frater et vae soror! Non concrepabunt ei: Vae Domine, et vae inclyte!

19. Sepultura asini sepelietur, putrefactus et proiectus * extra portas Ierusalem.

* c. 36, 30.

20. Ascende Libanum, et clama; et in Basan da vocem tuam, et clama ad transeuntes, quia contriti sunt omnes amatores tui.

21. Locutus sum ad te in abundantia tua; et dixisti: non audiam! haec est via tua ab adolescentia tua; quia non audisti vocem meam.

22. Omnes pastores tuos pascet ventus, et amatores tui in captivitatem ibunt; et tunc confunderis, et erubesces ab omni malitia tua.

23. Quae sedes in Libano, et nidificas in cedris, quomodo congemuisti, cum venissent tibi dolores, quasi dolores parturientis?

24. Vivo ego, dicit Dominus; quia si fuerit Iechonias filius Ioakim regis Iuda, annulus in manu dextera mea, inde evellam eum.

25. Et dabo te in manu quaerentium animam tuam, et in manu, quorum tu formidas faciem, et in manu Nabuchodonosor regis Babylonis, et in manu Chaldaeorum.

26. Et mittam te, et matrem tuam, quae genuit te, in terram alienam, in qua nati non estis, ibique moriemini.

27. Et in terram, ad quam ipsi levant animam suam, ut revertantur illuc; non revertentur.

28. Numquid vas fictile atque contritum vir iste Iechonias? Numquid vas absque omni voluptate? quare abiecti sunt ipse et semen eius, et proiecti in terram, quam ignoraverunt?

29. Terra, terra, terra, audi sermonem Domini!

30. Haec dicit Dominus: Scribe virum istum sterilem, virum, qui in diebus suis non prosperabitur; nec enim erit de semine eius vir, qui sedeat super solium David, et potestatem habeat ultra in Iuda.

Cap. XXIII.

De malis pastoribus et falsis prophetis.

1. * Vae! pastoribus, qui disperdunt et dilacerant gregem pascuae meae, dicit Dominus.

* Ezech. 13, 3. 34, 2.

2. Ideo haec dicit Dominus Deus Israël ad pastores, qui pascunt populum meum: Vos dispersistis gregem meum, et eiecistis eos, et non visitastis eos; ecce! ego visitabo super vos malitiam studiorum vestrorum, ait Dominus.

3. Et ego congregabo reliquias gregis mei de omnibus terris, ad quas eiecero eos illuc; et convertam eos ad rura sua; et crescent et multiplicabuntur.

4. Et * suscitabo super eos pastores, et pascent eos; non formidabunt ultra, et non pavebunt; et nullus quaeretur ex numero, dicit Dominus. * c. 15, 15.

5. * Ecce! dies veniunt, dicit Dominus; et suscitabo David germen iustum; et regnabit rex, et sapiens erit; et faciet iudicium et iustitiam in terra.
* c. 33, 14. Ies. 4, 2. 40, 11. 45, 8. Ezech. 34, 11. Dan. 9, 24. Ioh. 1, 45.

6. In diebus illis salvabitur Iuda, et * Israël habitabit confidenter; et hoc est nomen, quod vocabunt eum, Dominus iustus noster.
* Deut. 33, 28.

7. Propter hoc ecce! dies veniunt, dicit Dominus, et non dicent ultra: Vivit Dominus, qui eduxit filios Israël de terra Aegypti!

8. Sed: * Vivit Dominus, qui eduxit et adduxit semen domus Israël de terra Aquilonis, et de cunctis terris, ad quas eieceram eos illuc; et habitabunt in terra sua.
* c. 16, 14.

9. Ad prophetas: Contritum est cor meum in medio mei, contremuerunt omnia ossa mea; factus sum quasi vir ebrius, et quasi homo madidus a vino, a facie Domini, et a facie verborum sanctorum eius.

10. Quia adulteris repleta est terra, quia a facie maledictionis luxit terra, arefacta sunt arva deserti; factus est cursus eorum malus, et fortitudo eorum dissimilis.

11. Propheta namque et sacerdos polluti sunt; et in domo mea inveni malum eorum, ait Dominus.

12. Idcirco via eorum erit quasi lubricum in tenebris; impellentur enim, et corruent in ea; afferam enim super eos mala, annum visitationis eorum, ait Dominus.

13. Et in prophetis Samariae vidi fatuitatem; prophetabant in Baal, et decipiebant populum meum Israël.

14. Et in prophetis Ierusalem vidi similitudinem adulterantium, et iter mendacii; et confortaverunt manus pessimorum, ut non converteretur unusquisque a malitia sua; facti sunt mihi omnes ut Sodoma, et habitatores eius quasi Gomorrha.

15. Propterea haec dicit Dominus exercituum ad Prophetas: * Ecce! ego cibabo eos absinthio, et potabo eos felle; a prophetis enim Ierusalem egressa est pollutio super omnem terram. * c. 9, 15.

16. Haec dicit Dominus exercituum: * Nolite audire verba prophetarum, qui prophetant vobis, et decipiunt vos; visionem cordis sui loquuntur, non de ore Domini.
* c. 27, 9. 29, 8.

17. Dicunt his, qui blasphemant me: Locutus est Dominus: * Pax erit vobis! et omni, qui ambulat in pravitate cordis sui, dixerunt: Non veniet super vos malum!
* c. 5, 12. 14, 13.

18. Quis enim affuit in consilio Domini, et vidit et audivit sermonem eius? quis consideravit verbum illius et audivit?

19. * Ecce! turbo Dominicae indignationis egredietur, et tempestas erumpens super caput impiorum veniet. * c. 30, 14.

20. Non revertetur furor Domini, usque dum faciat, et usque dum compleat cogitationem cordis sui; in novissimis diebus intelligetis consilium eius.

21. * Non mittebam prophetas, et ipsi currebant; non loquebar ad eos, et ipsi prophetabant.
* c. 27, 15. 29, 9.

22. Si stetissent in consilio meo, et nota fecissent verba mea populo meo, avertissem utique eos a via sua mala, et a cogitationibus suis pessimis.

23. Putasne Deus e vicino ego sum, dicit Dominus, et non Deus de longe?

24. Si occultabitur vir in absconditis; et ego non videbo eum, dicit Dominus? numquid non coelum et terram ego impleo, dicit Dominus?

25. Audivi, quae dixerunt prophetae, prophetantes in nomine meo mendacium, atque dicentes: Somniavi, somniavi!

וַהֲקִמֹתִי עֲלֵיהֶם רֹעִים וְרָעוּם וְלֹא־יִירְאוּ עוֹד וְלֹא־יֵחַתּוּ וְלֹא יִפָּקֵדוּ 4
נְאֻם־יְהוָה׃ הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וַהֲקִמֹתִי לְדָוִד צֶמַח צַדִּיק ה
וּמָלַךְ מֶלֶךְ וְהִשְׂכִּיל וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בָּאָרֶץ׃ בְּיָמָיו תִּוָּשַׁע 6
יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁכֹּן לָבֶטַח וְזֶה־שְּׁמוֹ אֲשֶׁר־יִקְרְאוֹ יְהוָה ׀ צִדְקֵנוּ׃
לָכֵן הִנֵּה־יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְלֹא־יֹאמְרוּ עוֹד חַי־יְהוָה אֲשֶׁר 7
הֶעֱלָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ כִּי אִם־חַי־יְהוָה אֲשֶׁר הֶעֱלָה 8
וַאֲשֶׁר הֵבִיא אֶת־זֶרַע בֵּית יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ צָפוֹנָה וּמִכֹּל הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר
הִדַּחְתִּים שָׁם וְיָשְׁבוּ עַל־אַדְמָתָם׃ לַנְּבִאִים נִשְׁבַּר לִבִּי בְקִרְבִּי רָחֲפוּ 9
כָּל־עַצְמוֹתַי הָיִיתִי כְּאִישׁ שִׁכּוֹר וּכְגֶבֶר עֲבָרוֹ יָיִן מִפְּנֵי יְהוָה וּמִפְּנֵי
דִּבְרֵי קָדְשׁוֹ׃ כִּי מְנָאֲפִים מָלְאָה הָאָרֶץ כִּי־מִפְּנֵי אָלָה אָבְלָה הָאָרֶץ י
יָבְשׁוּ נְאוֹת מִדְבָּר וַתְּהִי מְרוּצָתָם רָעָה וּגְבוּרָתָם לֹא־כֵן׃ כִּי־גַם־נָבִיא 11
גַם־כֹּהֵן חָנֵפוּ גַּם־בְּבֵיתִי מָצָאתִי רָעָתָם נְאֻם־יְהוָה׃ לָכֵן יִהְיֶה דַרְכָּם 12
לָהֶם כַּחֲלַקְלַקּוֹת בָּאֲפֵלָה יִדַּחוּ וְנָפְלוּ בָהּ כִּי־אָבִיא עֲלֵיהֶם רָעָה שְׁנַת
פְּקֻדָּתָם נְאֻם־יְהוָה׃ וּבִנְבִיאֵי שֹׁמְרוֹן רָאִיתִי תִפְלָה הִנַּבְּאוּ בַבַּעַל 13
וַיַּתְעוּ אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וּבִנְבִאֵי יְרוּשָׁלַםִ רָאִיתִי שַׁעֲרוּרָה נָאוֹף 14
וְהָלֹךְ בַּשֶּׁקֶר וְחִזְּקוּ יְדֵי מְרֵעִים לְבִלְתִּי־שָׁבוּ אִישׁ מֵרָעָתוֹ הָיוּ־לִי כֻלָּם
כִּסְדֹם וְיֹשְׁבֶיהָ כַּעֲמֹרָה׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עַל־הַנְּבִאִים טו
הִנְנִי מַאֲכִיל אוֹתָם לַעֲנָה וְהִשְׁקִתִים מֵי־רֹאשׁ כִּי מֵאֵת נְבִיאֵי יְרוּשָׁלַםִ
יָצְאָה חֲנֻפָּה לְכָל־הָאָרֶץ׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אַל־תִּשְׁמְעוּ עַל־ 16
דִּבְרֵי הַנְּבִאִים הַנִּבְּאִים לָכֶם מַהְבִּלִים הֵמָּה אֶתְכֶם חֲזוֹן לִבָּם יְדַבֵּרוּ
לֹא מִפִּי יְהוָה׃ אֹמְרִים אָמוֹר לִמְנַאֲצַי דִּבֶּר יְהוָה שָׁלוֹם יִהְיֶה לָכֶם 17
וְכֹל הֹלֵךְ בִּשְׁרִרוּת לִבּוֹ אָמְרוּ לֹא־תָבוֹא עֲלֵיכֶם רָעָה׃ כִּי מִי עָמַד 18
בְּסוֹד יְהוָה וְיֵרֶא וְיִשְׁמַע אֶת־דְּבָרוֹ מִי־הִקְשִׁיב דְּבָרִי וַיִּשְׁמָע׃ הִנֵּה ׀ 19
סַעֲרַת יְהוָה חֵמָה יָצְאָה וְסַעַר מִתְחוֹלֵל עַל רֹאשׁ רְשָׁעִים יָחוּל׃ לֹא כ
יָשׁוּב אַף־יְהוָה עַד־עֲשֹׂתוֹ וְעַד־הֲקִימוֹ מְזִמּוֹת לִבּוֹ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים
תִּתְבּוֹנְנוּ בָהּ בִּינָה׃ לֹא־שָׁלַחְתִּי אֶת־הַנְּבִאִים וְהֵם רָצוּ לֹא־דִבַּרְתִּי 21
אֲלֵיהֶם וְהֵם נִבָּאוּ׃ וְאִם־עָמְדוּ בְּסוֹדִי וְיַשְׁמִעוּ דְבָרַי אֶת־עַמִּי וִישִׁבוּם 22
מִדַּרְכָּם הָרָע וּמֵרֹעַ מַעַלְלֵיהֶם׃ הַאֱלֹהֵי מִקָּרֹב אָנִי נְאֻם־יְהוָה וְלֹא 23
אֱלֹהֵי מֵרָחֹק׃ אִם־יִסָּתֵר אִישׁ בַּמִּסְתָּרִים וַאֲנִי לֹא־אֶרְאֶנּוּ נְאֻם־יְהוָה 24
הֲלוֹא אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֲנִי מָלֵא נְאֻם־יְהוָה׃ שָׁמַעְתִּי אֵת כה
אֲשֶׁר־אָמְרוּ הַנְּבִאִים הַנִּבְּאִים בִּשְׁמִי שֶׁקֶר לֵאמֹר חָלַמְתִּי חָלָמְתִּי׃

XXIII. v. 5. מלעיל v. 6. נ״א אוֹ v. 12. פתח במקום קמץ ומלעיל

v. 18. דְּבָרִי — דְּבָרוֹ ק׳

26 עַד־מָתַי הֲיֵשׁ בְּלֵב הַנְּבִאִים נִבְּאֵי הַשָּׁקֶר וּנְבִיאֵי תַּרְמִת לִבָּם׃
27 הַחֹשְׁבִים לְהַשְׁכִּיחַ אֶת־עַמִּי שְׁמִי בַּחֲלוֹמֹתָם אֲשֶׁר יְסַפְּרוּ אִישׁ לְרֵעֵהוּ
28 כַּאֲשֶׁר שָׁכְחוּ אֲבוֹתָם אֶת־שְׁמִי בַּבָּעַל׃ הַנָּבִיא אֲשֶׁר־אִתּוֹ חֲלוֹם יְסַפֵּר
חֲלוֹם וַאֲשֶׁר דְּבָרִי אִתּוֹ יְדַבֵּר דְּבָרִי אֱמֶת מַה־לַתֶּבֶן אֶת־הַבָּר נְאֻם־
29 ל יְהוָה׃ הֲלוֹא כֹה דְבָרִי כָּאֵשׁ נְאֻם־יְהוָה וּכְפַטִּישׁ יְפֹצֵץ סָלַע׃ לָכֵן
31 הִנְנִי עַל־הַנְּבִאִים נְאֻם־יְהוָה מְגַנְּבֵי דְבָרַי אִישׁ מֵאֵת רֵעֵהוּ׃ הִנְנִי
32 עַל־הַנְּבִאִים נְאֻם־יְהוָה הַלֹּקְחִים לְשׁוֹנָם וַיִּנְאֲמוּ נְאֻם׃ הִנְנִי עַל־
נִבְּאֵי חֲלֹמוֹת שֶׁקֶר נְאֻם־יְהוָה וַיְסַפְּרוּם וַיַּתְעוּ אֶת־עַמִּי בְּשִׁקְרֵיהֶם
וּבְפַחֲזוּתָם וְאָנֹכִי לֹא־שְׁלַחְתִּים וְלֹא צִוִּיתִים וְהוֹעֵיל לֹא־יוֹעִילוּ לָעָם־
33 הַזֶּה נְאֻם־יְהוָה׃ וְכִי־יִשְׁאָלְךָ הָעָם הַזֶּה אוֹ־הַנָּבִיא אוֹ־כֹהֵן לֵאמֹר
מַה־מַּשָּׂא יְהוָה וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶת־מַה־מַּשָּׂא וְנָטַשְׁתִּי אֶתְכֶם נְאֻם־
34 יְהוָה׃ וְהַנָּבִיא וְהַכֹּהֵן וְהָעָם אֲשֶׁר יֹאמַר מַשָּׂא יְהוָה וּפָקַדְתִּי עַל־
לה הָאִישׁ הַהוּא וְעַל־בֵּיתוֹ׃ כֹּה תֹאמְרוּ אִישׁ עַל־רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶל־אָחִיו
36 מֶה־עָנָה יְהוָה וּמַה־דִּבֶּר יְהוָה׃ וּמַשָּׂא יְהוָה לֹא תִזְכְּרוּ־עוֹד כִּי
הַמַּשָּׂא יִהְיֶה לְאִישׁ דְּבָרוֹ וַהֲפַכְתֶּם אֶת־דִּבְרֵי אֱלֹהִים חַיִּים יְהוָה
37 צְבָאוֹת אֱלֹהֵינוּ׃ כֹּה תֹאמַר אֶל־הַנָּבִיא מֶה־עָנָךְ יְהוָה וּמַה־דִּבֶּר
38 יְהוָה׃ וְאִם־מַשָּׂא יְהוָה תֹּאמֵרוּ לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה יַעַן אֲמָרְכֶם
אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה מַשָּׂא יְהוָה וָאֶשְׁלַח אֲלֵיכֶם לֵאמֹר לֹא תֹאמְרוּ מַשָּׂא
39 יְהוָה׃ לָכֵן הִנְנִי וְנָשִׁיתִי אֶתְכֶם נָשֹׁא וְנָטַשְׁתִּי אֶתְכֶם וְאֶת־הָעִיר אֲשֶׁר־
מ נָתַתִּי לָכֶם וְלַאֲבוֹתֵיכֶם מֵעַל פָּנָי׃ וְנָתַתִּי עֲלֵיכֶם חֶרְפַּת עוֹלָם וּכְלִמּוּת
עוֹלָם אֲשֶׁר לֹא תִשָּׁכֵחַ׃

Cap. XXIV. כד כד

א הִרְאַנִי יְהוָה וְהִנֵּה שְׁנֵי דּוּדָאֵי תְאֵנִים מוּעָדִים לִפְנֵי הֵיכַל יְהוָה
אַחֲרֵי הַגְלוֹת נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־יְכָנְיָהוּ בֶן־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־
יְהוּדָה וְאֶת־שָׂרֵי יְהוּדָה וְאֶת־הֶחָרָשׁ וְאֶת־הַמַּסְגֵּר מִירוּשָׁלַםִ וַיְבִאֵם
2 בָּבֶל׃ הַדּוּד אֶחָד תְּאֵנִים טֹבוֹת מְאֹד כִּתְאֵנֵי הַבַּכֻּרוֹת וְהַדּוּד אֶחָד
3 תְּאֵנִים רָעוֹת מְאֹד אֲשֶׁר לֹא־תֵאָכַלְנָה מֵרֹעַ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי מָה־
אַתָּה רֹאֶה יִרְמְיָהוּ וָאֹמַר תְּאֵנִים הַתְּאֵנִים הַטֹּבוֹת טֹבוֹת מְאֹד וְהָרָעוֹת
4 רָעוֹת מְאֹד אֲשֶׁר לֹא־תֵאָכַלְנָה מֵרֹעַ׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃
ה כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כַּתְּאֵנִים הַטֹּבוֹת הָאֵלֶּה כֵּן אַכִּיר אֶת־
גָּלוּת יְהוּדָה אֲשֶׁר שִׁלַּחְתִּי מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה אֶרֶץ כַּשְׂדִּים לְטוֹבָה׃
6 וְשַׂמְתִּי עֵינִי עֲלֵיהֶם לְטוֹבָה וַהֲשִׁבֹתִים עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת וּבְנִיתִים

XXIII. v. 33. נ"א אַתֶּם הַמַּשָּׂא v. 39. נ"א שֶׂ ׃ נ"א שַׂ

26. Usquequo istud est in corde prophetarum vaticinantium mendacium, et prophetantium seductiones cordis sui?

27. Qui volunt facere, ut obliviscatur populus meus nominis mei propter somnia eorum, quae narrat unusquisque ad proximum suum; sicut obliti sunt patres eorum nominis mei propter Baal.

28. Propheta, qui habet somnium, narret somnium; et qui habet sermonem meum, loquatur sermonem meum vere; quid paleis ad triticum, dicit Dominus?

29. Numquid non verba mea sunt quasi ignis, dicit Dominus; et quasi malleus conterens petram?

30. Propterea ecce! ego ad prophetas, ait Dominus, qui furantur verba mea unusquisque a proximo suo

31. Ecce! ego ad prophetas, ait Dominus; qui assumunt linguas suas, et aiunt: Dicit Dominus.

32. Ecce! ego ad prophetas somniantes mendacium, ait Dominus; qui narraverunt ea, et seduxerunt populum meum in mendacio suo, et in miraculis suis; cum ego non misissem eos, nec mandassem eis, qui nihil profuerunt populo huic, dicit Dominus.

33. Si igitur interrogaverit te populus iste, vel propheta, aut sacerdos, dicens: Quod est onus Domini? dices ad eos: Vos estis onus; proiiciam quippe vos, dicit Dominus.

34. Et propheta, et sacerdos, et populus, qui dicit: Onus Domini! visitabo super virum illum, et super domum eius.

35. Haec dicetis unusquisque ad proximum, et ad fratrem suum: Quid respondit Dominus? et quid locutus est Dominus?

36. Et onus Domini ultra non memorabitur; quia onus erit unicuique sermo suus; et pervertistis verba Dei viventis, Domini exercituum Dei nostri.

37. Haec dices ad prophetam: Quid respondit tibi Dominus? et quid locutus est Dominus?

38. Si autem onus Domini dixeritis; propter hoc haec dicit Dominus: Quia dixistis sermonem istum: Onus Domini! et misi ad vos, dicens: Nolite dicere: Onus Domini!

39. propterea ecce! ego tollam vos portans, et derelinquam vos, et civitatem, quam dedi vobis, et patribus vestris a facie mea.

40. * Et dabo vos in opprobrium sempiternum, et in ignominiam aeternam, quae numquam oblivione delebitur. * c. 20, 11.

Cap. XXIV.

Fata Iudaeorum duobus calathis ficuum designantur.

1. Ostendit mihi Dominus, et ecce! duo calathi pleni ficis, positi ante templum Domini, postquam transtulit Nabuchodonosor rex Babylonis Iechoniam filium Ioakim regem Iuda, et principes eius, et fabrum, et inclusorem de Ierusalem, et adduxit eos in Babylonem.

2. Calathus unus ficus bonas habebat nimis, ut solent ficus esse primi temporis; et calathus unus ficus habebat malas nimis, quae comedi non poterant, eo quod essent malae.

3. Et dixit Dominus ad me: Quid tu vides Ieremia? Et dixi: Ficus, ficus bonas, bonas valde; et malas, malas valde, quae comedi non possunt, eo quod sint malae.

4. Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

5. Haec dicit Dominus Deus Israël: Sicut ficus hae bonae; sic cognoscam transmigrationem Iuda, quam emisi de loco isto in terram Chaldaeorum, in bonum.

6. Et ponam oculos meos super eos ad placandum, et reducam eos in terram hanc; et aedificabo eos,

et non destruam; et plantabo eos, et non evellam.

7. Et dabo eis cor ut sciant me, quia ego sum Dominus; * et erunt mihi in populum, et ego ero eis in Deum; quia revertentur ad me in toto corde suo.
* c. 7, 23. 18, 6.

8. * Et sicut ficus pessimae, quae comedi non possunt, eo quod sint malae; haec dicit Dominus, sic dabo Sedeciam regem Iuda, et principes eius, et reliquos de Ierusalem, qui remanserunt in urbe hac, et qui habitant in terra Aegypti.
* c. 29, 17.

9. Et dabo eos in vexationem, afflictionemque omnibus regnis terrae; in opprobrium, et in parabolam, et in proverbium, et in maledictionem in universis locis, ad quae eieci eos.

10. Et mittam in eis gladium, et famem, et pestem; donec consumantur de terra, quam dedi eis, et patribus eorum.

CAP. XXV.

Captivitatem 70 annorum nunciat.

1. Verbum, quod factum est ad Ieremiam de omni populo Iuda, in anno quarto Ioakim filii Iosiae regis Iuda, (ipse est annus primus Nabuchodonosor regis Babylonis).

2. Quod locutus est Ieremias propheta ad omnem populum Iuda, et ad universos habitatores Ierusalem, dicens:

3. A tertio decimo anno Iosiae filii Amon regis Iuda usque ad diem hanc; iste tertius et vigesimus annus, factum est verbum Domini ad me, et locutus sum ad vos de nocte consurgens, et loquens; et non audistis.

4. Et misit Dominus ad vos omnes servos suos prophetas, consurgens diluculo, mittensque; et non audistis, neque inclinastis aures vestras, ut audiretis,

5. cum diceret: * Revertimini unusquisque a via sua mala, et a pessimis cogitationibus vestris; et habitabitis in terra, quam dedit Dominus vobis, et patribus vestris, a saeculo et usque in saeculum.
* c. 18, 11. 35, 15. 4 Reg. 17, 13.

6. Et nolite ire post deos alienos, ut serviatis eis, adoretisque eos; neque me ad iracundiam provocetis in operibus manuum vestrarum, et non affligam vos.

7. Et non audistis me, dicit Dominus, ut me ad iracundiam provocaretis in operibus manuum vestrarum, in malum vestrum.

8. Propterea haec dicit Dominus exercituum: Pro eo, quod non audistis verba mea,

9. ecce! ego mittam, et assumam universas cognationes Aquilonis, ait Dominus; et Nabuchodonosor regem Babylonis servum meum; et adducam eos super terram istam, et super habitatores eius, et super omnes nationes, quae in circuitu illius sunt; et interficiam eos, et ponam eos in stuporem et in sibilum, et in solitudines sempiternas.

10. Perdamque ex eis vocem gaudii et vocem laetitiae, vocem sponsi, et vocem sponsae, vocem molae, et lumen lucernae.

11. * Et erit universa terra haec in solitudinem, et in stuporem; et servient omnes gentes istae regi Babylonis septuaginta annis.
* c. 26, 6. 29, 10. 2 Par. 36, 22.
1 Esdr. 1, 1. Dan. 9, 2.

12. Cumque impleti fuerint septuaginta anni, visitabo super regem Babylonis, et super gentem illam, dicit Dominus, iniquitatem eorum, et super terram Chaldaeorum; et ponam illam in solitudines sempiternas.

13. Et adducam super terram illam, omnia verba mea, quae locutus sum contra eam, omne, quod scriptum est in libro isto, quaecumque prophetavit Ieremias adversum omnes gentes.

ולא אהרס ונטעתים ולא אתוש׃ ונתתי להם לב לדעת אתי כי 7
אני יהוה והיו־לי לעם ואנכי אהיה להם לאלהים כי־ישבו אלי
בכל־לבם׃ וכתאנים הרעות אשר לא־תאכלנה מרע כי־כה ׀ אמר 8
יהוה כן אתן את־צדקיהו מלך־יהודה ואת־שריו ואת ׀ שארית
ירושלם הנשארים בארץ הזאת והישבים בארץ מצרים׃ ונתתים 9
לזועה לרעה לכל ממלכות הארץ לחרפה ולמשל לשנינה ולקללה
בכל־המקמות אשר־אדיחם שם׃ ושלחתי בם את־החרב את־הרעב י
ואת־הדבר עד־תמם מעל האדמה אשר־נתתי להם ולאבותיהם׃

כה Cap. XXV. כה

הדבר אשר־היה על־ירמיהו על־כל־עם יהודה בשנה הרבעית א
ליהויקים בן־יאשיהו מלך יהודה היא השנה הראשנית לנבוכדראצר
מלך בבל׃ אשר דבר ירמיהו הנביא על־כל־עם יהודה ואל כל־ 2
ישבי ירושלם לאמר׃ מן־שלש עשרה שנה ליאשיהו בן־אמון מלך 3
יהודה ועד ׀ היום הזה זה שלש ועשרים שנה היה דבר־יהוה אלי
ואדבר אליכם אשכים ודבר ולא שמעתם׃ ושלח יהוה אליכם את־ 4
כל־עבדיו הנבאים השכם ושלח ולא שמעתם ולא־הטיתם את־
אזנכם לשמע׃ לאמר שובו־נא איש מדרכו הרעה ומרע מעלליכם ה
ושבו על־האדמה אשר נתן יהוה לכם ולאבותיכם למן־עולם ועד־
עולם׃ ואל־תלכו אחרי אלהים אחרים לעבדם ולהשתחות להם 6
ולא־תכעיסו אותי במעשה ידיכם ולא ארע לכם׃ ולא־שמעתם אלי 7
נאם־יהוה למען הכעסוני במעשה ידיכם לרע לכם׃ לכן כה אמר 8
יהוה צבאות יען אשר לא־שמעתם את־דברי׃ הנני שלח ולקחתי 9
את־כל־משפחות צפון נאם־יהוה ואל־נבוכדראצר מלך־בבל עבדי
והבאתים על־הארץ הזאת ועל־ישביה ועל כל־הגוים האלה סביב
והחרמתים ושמתים לשמה ולשרקה ולחרבות עולם׃ והאבדתי
מהם קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה קול רחים ואור נר׃
והיתה כל־הארץ הזאת לחרבה לשמה ועבדו הגוים האלה את־מלך 11
בבל שבעים שנה׃ והיה כמלאות שבעים שנה אפקד על־מלך־בבל 12
ועל־הגוי ההוא נאם־יהוה את־עונם ועל־ארץ כשדים ושמתי אתו
לשממות עולם׃ והבאותי על־הארץ ההיא את־כל־דברי אשר־ 13
דברתי עליה את כל־הכתוב בספר הזה אשר־נבא ירמיהו על־כל־

XXIV. v. 9. לזועה — לזעוה ק׳ XXV. v. 3. א׳ במקום ה׳
v. 7. הכעסוני — הכעיסני ק׳ v. 13. פסק : והבאותי — והבאתי ק׳

14 הַגּוֹיִם׃ כִּי עָבְדוּ־בָם גַּם־הֵמָּה גּוֹיִם רַבִּים וּמְלָכִים גְּדוֹלִים וְשִׁלַּמְתִּי
טו לָהֶם כְּפָעֳלָם וּכְמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם׃ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
אֵלַי קַח אֶת־כּוֹס הַיַּיִן הַחֵמָה הַזֹּאת מִיָּדִי וְהִשְׁקִיתָה אֹתוֹ אֶת־כָּל־
16 הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁלֵחַ אוֹתְךָ אֲלֵיהֶם׃ וְשָׁתוּ וְהִתְגֹּעֲשׁוּ וְהִתְהֹלָלוּ
17 מִפְּנֵי הַחֶרֶב אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁלֵחַ בֵּינֹתָם׃ וָאֶקַּח אֶת־הַכּוֹס מִיַּד יְהוָה
18 וָאַשְׁקֶה אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־שְׁלָחַנִי יְהוָה אֲלֵיהֶם׃ אֶת־יְרוּשָׁלִַם
וְאֶת־עָרֵי יְהוּדָה וְאֶת־מְלָכֶיהָ אֶת־שָׂרֶיהָ לָתֵת אֹתָם לְחָרְבָּה לְשַׁמָּה
19 לִשְׁרֵקָה וְלִקְלָלָה כַּיּוֹם הַזֶּה׃ אֶת־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וְאֶת־עֲבָדָיו
כ וְאֶת־שָׂרָיו וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ׃ וְאֵת כָּל־הָעֶרֶב וְאֵת כָּל־מַלְכֵי אֶרֶץ הָעוּץ
וְאֵת כָּל־מַלְכֵי אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וְאֶת־אַשְׁקְלוֹן וְאֶת־עַזָּה וְאֶת־עֶקְרוֹן וְאֵת
21 22 שְׁאֵרִית אַשְׁדּוֹד׃ אֶת־אֱדוֹם וְאֶת־מוֹאָב וְאֶת־בְּנֵי עַמּוֹן׃ וְאֵת כָּל־
23 מַלְכֵי צֹר וְאֵת כָּל־מַלְכֵי צִידוֹן וְאֵת מַלְכֵי הָאִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיָּם׃ אֶת־
24 דְּדָן וְאֶת־תֵּימָא וְאֶת־בּוּז וְאֵת כָּל־קְצוּצֵי פֵאָה׃ וְאֵת כָּל־מַלְכֵי עֲרָב
כה וְאֵת כָּל־מַלְכֵי הָעֶרֶב הַשֹּׁכְנִים בַּמִּדְבָּר׃ וְאֵת ׀ כָּל־מַלְכֵי זִמְרִי וְאֵת
26 כָּל־מַלְכֵי עֵילָם וְאֵת כָּל־מַלְכֵי מָדָי׃ וְאֵת ׀ כָּל־מַלְכֵי הַצָּפוֹן הַקְּרֹבִים
וְהָרְחֹקִים אִישׁ אֶל־אָחִיו וְאֵת כָּל־הַמַּמְלְכוֹת הָאָרֶץ אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי
27 הָאֲדָמָה וּמֶלֶךְ שֵׁשַׁךְ יִשְׁתֶּה אַחֲרֵיהֶם׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שְׁתוּ וְשִׁכְרוּ וּקְיוּ וְנִפְלוּ וְלֹא תָקוּמוּ מִפְּנֵי הַחֶרֶב
28 אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁלֵחַ בֵּינֵיכֶם׃ וְהָיָה כִּי יְמָאֲנוּ לָקַחַת־הַכּוֹס מִיָּדְךָ לִשְׁתּוֹת
29 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת שָׁתוֹ תִשְׁתּוּ׃ כִּי הִנֵּה בָעִיר
אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִי עָלֶיהָ אָנֹכִי מֵחֵל לְהָרַע וְאַתֶּם הִנָּקֵה תִנָּקוּ לֹא תִנָּקוּ
ל כִּי חֶרֶב אֲנִי קֹרֵא עַל־כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃ וְאַתָּה
תִּנָּבֵא אֲלֵיהֶם אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם יְהוָה מִמָּרוֹם
יִשְׁאָג וּמִמְּעוֹן קָדְשׁוֹ יִתֵּן קוֹלוֹ שָׁאֹג יִשְׁאַג עַל־נָוֵהוּ הֵידָד כְּדֹרְכִים
31 יַעֲנֶה אֶל כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ בָּא שָׁאוֹן עַד־קְצֵה הָאָרֶץ כִּי רִיב
לַיהוָה בַּגּוֹיִם נִשְׁפָּט הוּא לְכָל־בָּשָׂר הָרְשָׁעִים נְתָנָם לַחֶרֶב נְאֻם־יְהוָה׃
32 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הִנֵּה רָעָה יֹצֵאת מִגּוֹי אֶל־גּוֹי וְסַעַר גָּדוֹל
33 יֵעוֹר מִיַּרְכְּתֵי־אָרֶץ׃ וְהָיוּ חַלְלֵי יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא מִקְצֵה הָאָרֶץ
וְעַד־קְצֵה הָאָרֶץ לֹא יִסָּפְדוּ וְלֹא יֵאָסְפוּ וְלֹא יִקָּבֵרוּ לְדֹמֶן עַל־פְּנֵי
34 הָאֲדָמָה יִהְיוּ׃ הֵילִילוּ הָרֹעִים וְזַעֲקוּ וְהִתְפַּלְּשׁוּ אַדִּירֵי הַצֹּאן כִּי־
לה מָלְאוּ יְמֵיכֶם לִטְבוֹחַ וּתְפוֹצוֹתִיכֶם וּנְפַלְתֶּם כִּכְלִי חֶמְדָּה׃ וְאָבַד מָנוֹס
36 מִן־הָרֹעִים וּפְלֵיטָה מֵאַדִּירֵי הַצֹּאן׃ קוֹל צַעֲקַת הָרֹעִים וִילְלַת אַדִּירֵי

XXV. v. 30. קמץ בפשטא   v. 34. מלא ; נ"א ת' בצרי

14. Quia servierunt eis, cum essent gentes multae, et reges magni; et reddam eis secundum opera eorum, et secundum facta manuum suarum.

15. Quia sic dicit Dominus exercituum Deus Israël. Sume calicem vini furoris huius de manu mea; et propinabis de illo cunctis gentibus, ad quas ego mittam te.

16. Et bibent, et turbabuntur, et insanient a facie gladii, quem ego mittam inter eos.

17. Et accepi calicem de manu Domini, et propinavi cunctis gentibus, ad quas misit me Dominus;

18. Ierusalem, et civitatibus Iuda, et regibus eius, et principibus eius; ut darem eos in solitudinem, et in stuporem, et in sibilum, et in maledictionem, sicut est dies ista;

19. Pharaoni regi Aegypti, et servis eius, et principibus eius, et omni populo eius,

20. et universis generaliter; cunctis regibus terrae Ausitidis, et cunctis regibus terrae Philisthiim, et Ascaloni, et Gazae, et Accaron, et reliquiis Azoti,

21. et Idumaeae, et Moab, et filii Ammon.

22. Et cunctis regibus Tyri, et universis regibus Sidonis; et regibus terrae insularum, qui sunt trans mare.

23. Et Dedan, et Thema, et Buz, et universis, qui attonsi sunt in comam.

24. Et cunctis regibus Arabiae, et cunctis regibus Occidentis, qui habitant in deserto.

25. Et cunctis regibus Zambri, et cunctis regibus Elam, et cunctis regibus Medorum.

26. Cunctis quoque regibus Aquilonis de prope et de longe, unicuique contra fratrem suum; et omnibus regnis terrae, quae super faciem eius sunt; et rex Sesach bibet post eos,

27. Et dices ad eos: Haec dicit Dominus exercituum Deus Israël: Bibite, et inebriamini, et vomite! et cadite, neque surgatis a facie gladii, quem ego mittam inter vos.

28. Cumque noluerint accipere calicem de manu tua, ut bibant, dices ad eos: Haec dicit Dominus exercituum: Bibentes bibetis!

29. * Quia ecce! in civitate, in qua invocatum est nomen meum, ego incipiam affligere, et vos quasi innocentes et immunes eritis? non eritis immunes; gladium enim ego voco super omnes habitatores terrae, dicit Dominus exercituum.

* 1 Pet. 4, 17.

30. Et tu prophetabis ad eos omnia verba haec, et dices ad illos: * Dominus de excelso rugiet, et de habitaculo sancto suo dabit vocem suam; rugiens rugiet super decorem suum; celeuma quasi calcantium concinetur adversus omnes habitatores terrae.

* Ioël 3, 16. Amos 1, 2.

31. Pervenit sonitus usque ad extrema terrae; quia iudicium Domino cum gentibus; iudicatur ipse cum omni carne, impios tradidi gladio, dicit Dominus.

32. Haec dicit Dominus exercituum: Ecce! afflictio egredietur de gente in gentem; et turbo magnus egredietur a summitatibus terrae.

33. Et erunt interfecti Domini in die illa a summo terrae usque ad summum eius; non plangentur, et non colligentur neque sepelientur; in sterquilinium super faciem terrae iacebunt.

34. Ululate pastores, et clamate; et aspergite vos cinere optimates gregis: quia completi sunt dies vestri, ut interficiamini; et dissipationes vestrae, et cadetis quasi vasa pretiosa.

35. Et peribit fuga a pastoribus, et salvatio ab optimatibus gregis.

36. Vox clamoris pastorum, et

ululatus optimatum gregis; quia vastavit Dominus pascua eorum.

37. Et conticuerunt arva pacis a facie irae furoris Domini.

38. Dereliquit quasi leo umbraculum suum, quia facta est terra eorum in desolationem a facie irae columbae, et a facie irae furoris Domini.

Cap. XXVI.

Ieremias extremum incurrit periculum.

1. In principio regni Ioakim filii Iosiae regis Iuda, factum est verbum istud a Domino, dicens:

2. Haec dicit Dominus: Sta in atrio domus Domini, et loqueris ad omnes civitates Iuda, de quibus veniunt, ut adorent in domo Domini, universos sermones, quos ego mandavi tibi, ut loquaris ad eos; noli subtrahere verbum,

3. si forte audiant et convertantur unusquisque a via sua mala; et poeniteat me mali, quod cogito facere eis propter malitiam studiorum eorum.

4. Et dices ad eos: Haec dicit Dominus: Si non audieritis me, ut ambuletis in lege mea, quam dedi vobis,

5. ut audiatis sermones servorum meorum prophetarum, quos ego misi ad vos de nocte consurgens, et dirigens, et non audistis;

6. * Dabo domum istam sicut Silo, † et urbem hanc dabo in maledictionem cunctis gentibus terrae.
* 1 Reg. 4, 2. 10. † c. 7, 12.

7. Et audierunt sacerdotes, et prophetae, et omnis populus, Ieremiam loquentem verba haec in domo Domini.

8. Cumque complesset Ieremias, loquens omnia, quae praeceperat ei Dominus, ut loqueretur ad universum populum, apprehenderunt eum sacerdotes, et prophetae, et omnis populus, dicens: Morte moriatur!

9. Quare prophetavit in nomine Domini, dicens: Sicut Silo erit domus haec; et urbs ista desolabitur, eo quod non sit habitator? Et congregatus est omnis populus adversus Ieremiam in domo Domini.

10. Et audierunt principes Iuda verba haec; et ascenderunt de domo regis in domum Domini, et sederunt in introitu portae domus Domini novae.

11. Et locuti sunt sacerdotes et prophetae ad principes. et ad omnem populum, dicentes: Iudicium mortis est viro huic; quia prophetavit adversus civitatem istam, sicut audistis auribus vestris.

12. Et ait Ieremias ad omnes principes, et ad universum populum, dicens: * Dominus misit me, ut prophetarem ad domum istam, et ad civitatem hanc omnia verba, quae audistis.
* c. 25, 11.

13. * Nunc ergo bonas facite vias vestras, et studia vestra, et audite vocem Domini Dei vestri; et poenitebit Dominum mali, quod locutus est adversum vos.
* c. 7, 3.

14. Ego autem ecce! in manibus vestris sum; facite mihi, quod bonum et rectum est in oculis vestris.

15. Verumtamen scitote et cognoscite, quod si occideritis me, sanguinem innocentem tradetis contra vesmetipsos, et contra civitatem istam, et habitatores eius; in veritate enim misit me Dominus ad vos, ut loquerer in auribus vestris omnia verba haec.

16. Et dixerunt principes, et omnis populus ad sacerdotes et ad prophetas: Non est viro huic iudicium mortis; quia in nomine Domini Dei nostri locutus est ad nos.

17. Surrexerunt ergo viri de se-

הַצֹּאן כִּֽי־שֹׁדֵד יְהוָה אֶת־מַרְעִיתָֽם׃ וְנָדַמּוּ נְאוֹת הַשָּׁלוֹם מִפְּנֵי חֲרוֹן 37
אַף־יְהוָֽה׃ עָזַב כַּכְּפִיר סֻכּוֹ כִּֽי־הָיְתָה אַרְצָם לְשַׁמָּה מִפְּנֵי חֲרוֹן 38
הַיּוֹנָה וּמִפְּנֵי חֲרוֹן אַפּֽוֹ׃

כו Cap. XXVI. כו

בְּרֵאשִׁית מַמְלְכוּת יְהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הָיָה הַדָּבָר הַזֶּה א
מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹֽר׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה עֲמֹד בַּחֲצַר בֵּית־יְהוָה וְדִבַּרְתָּ 2
עַל־כָּל־עָרֵי יְהוּדָה הַבָּאִים לְהִשְׁתַּחֲוֹת בֵּית־יְהוָה אֵת כָּל־הַדְּבָרִים
אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לְדַבֵּר אֲלֵיהֶם אַל־תִּגְרַע דָּבָֽר׃ אוּלַי יִשְׁמְעוּ וְיָשֻׁבוּ אִישׁ 3
מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וְנִחַמְתִּי אֶל־הָרָעָה אֲשֶׁר אָנֹכִי חֹשֵׁב לַעֲשׂוֹת לָהֶם מִפְּנֵי
רֹעַ מַעַלְלֵיהֶֽם׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר יְהוָה אִם־לֹא תִשְׁמְעוּ אֵלַי 4
לָלֶכֶת בְּתוֹרָתִי אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵיכֶֽם׃ לִשְׁמֹעַ עַל־דִּבְרֵי עֲבָדַי הַנְּבִאִים ה
אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁלֵחַ אֲלֵיכֶם וְהַשְׁכֵּם וְשָׁלֹחַ וְלֹא שְׁמַעְתֶּֽם׃ וְנָתַתִּי אֶת־ 6
הַבַּיִת הַזֶּה כְּשִׁלֹה וְאֶת־הָעִיר הַזֹּאתָה אֶתֵּן לִקְלָלָה לְכֹל גּוֹיֵ הָאָֽרֶץ׃
וַיִּשְׁמְעוּ הַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִאִים וְכָל־הָעָם אֶת־יִרְמְיָהוּ מְדַבֵּר אֶת־ 7
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּבֵית יְהוָֽה׃ וַיְהִי ׀ כְּכַלּוֹת יִרְמְיָהוּ לְדַבֵּר אֵת כָּל־ 8
אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לְדַבֵּר אֶל־כָּל־הָעָם וַיִּתְפְּשׂוּ אֹתוֹ הַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִאִים
וְכָל־הָעָם לֵאמֹר מוֹת תָּמֽוּת׃ מַדּוּעַ נִבֵּיתָ בְשֵׁם־יְהוָה לֵאמֹר כְּשִׁלוֹ 9
יִהְיֶה הַבַּיִת הַזֶּה וְהָעִיר הַזֹּאת תֶּחֱרַב מֵאֵין יוֹשֵׁב וַיִּקָּהֵל כָּל־הָעָם
אֶל־יִרְמְיָהוּ בְּבֵית יְהוָֽה׃ וַיִּשְׁמְעוּ ׀ שָׂרֵי יְהוּדָה אֵת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה י
וַיַּעֲלוּ מִבֵּית־הַמֶּלֶךְ בֵּית יְהוָה וַיֵּשְׁבוּ בְּפֶתַח שַׁעַר־יְהוָה הֶחָדָֽשׁ׃
וַיֹּאמְרוּ הַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִאִים אֶל־הַשָּׂרִים וְאֶל־כָּל־הָעָם לֵאמֹר מִשְׁפַּט־ 11
מָוֶת לָאִישׁ הַזֶּה כִּי נִבָּא אֶל־הָעִיר הַזֹּאת כַּאֲשֶׁר שְׁמַעְתֶּם בְּאָזְנֵיכֶֽם׃
וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־כָּל־הַשָּׂרִים וְאֶל־כָּל־הָעָם לֵאמֹר יְהוָה שְׁלָחַנִי 12
לְהִנָּבֵא אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה וְאֶל־הָעִיר הַזֹּאת אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר
שְׁמַעְתֶּֽם׃ וְעַתָּה הֵיטִיבוּ דַרְכֵיכֶם וּמַעַלְלֵיכֶם וְשִׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה 13
אֱלֹהֵיכֶם וְיִנָּחֵם יְהוָה אֶל־הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבֶּר עֲלֵיכֶֽם׃ וַאֲנִי הִנְנִי בְיֶדְכֶם 14
עֲשׂוּ־לִי כַּטּוֹב וְכַיָּשָׁר בְּעֵינֵיכֶֽם׃ אַךְ ׀ יָדֹעַ תֵּֽדְעוּ כִּי אִם־מְמִתִים אַתֶּם טו
אֹתִי כִּֽי־דָם נָקִי אַתֶּם נֹתְנִים עֲלֵיכֶם וְאֶל־הָעִיר הַזֹּאת וְאֶל־יֹשְׁבֶיהָ כִּי
בֶאֱמֶת שְׁלָחַנִי יְהוָה עֲלֵיכֶם לְדַבֵּר בְּאָזְנֵיכֶם אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵֽלֶּה׃
וַיֹּאמְרוּ הַשָּׂרִים וְכָל־הָעָם אֶל־הַכֹּהֲנִים וְאֶל־הַנְּבִיאִים אֵין־לָאִישׁ הַזֶּה 16
מִשְׁפַּט־מָוֶת כִּי בְּשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ דִּבֶּר אֵלֵֽינוּ׃ וַיָּקֻמוּ אֲנָשִׁים מִזִּקְנֵי 17

v. 38. XXV. נ״א חֶרֶב   v. 6. XXVI. הַזֹּאתָה — הזאת ק׳

v. 9. ר׳ במקום א׳

18 הָאָרֶץ וַיֹּאמְרוּ אֶל־כָּל־קְהַל הָעָם לֵאמֹר׃ מִיכָיָה הַמּוֹרַשְׁתִּי הָיָה נִבָּא
בִּימֵי חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וַיֹּאמֶר אֶל־כָּל־עַם יְהוּדָה לֵאמֹר כֹּה־אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת צִיּוֹן שָׂדֶה תֵחָרֵשׁ וִירוּשָׁלַיִם עִיִּים תִּהְיֶה וְהַר הַבַּיִת
19 לְבָמוֹת יָעַר׃ הֶהָמֵת הֱמִתֻהוּ חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְכָל־יְהוּדָה הֲלֹא
יָרֵא אֶת־יְהוָה וַיְחַל אֶת־פְּנֵי יְהוָה וַיִּנָּחֶם יְהוָה אֶל־הָרָעָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר
כ עֲלֵיהֶם וַאֲנַחְנוּ עֹשִׂים רָעָה גְדוֹלָה עַל־נַפְשׁוֹתֵינוּ׃ וְגַם־אִישׁ הָיָה
מִתְנַבֵּא בְּשֵׁם יְהוָה אוּרִיָּהוּ בֶּן־שְׁמַעְיָהוּ מִקִּרְיַת הַיְּעָרִים וַיִּנָּבֵא עַל־
21 הָעִיר הַזֹּאת וְעַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת כְּכֹל דִּבְרֵי יִרְמְיָהוּ׃ וַיִּשְׁמַע הַמֶּלֶךְ
יְהוֹיָקִים וְכָל־גִּבּוֹרָיו וְכָל־הַשָּׂרִים אֶת־דְּבָרָיו וַיְבַקֵּשׁ הַמֶּלֶךְ הֲמִיתוֹ
22 וַיִּשְׁמַע אוּרִיָּהוּ וַיִּרָא וַיִּבְרַח וַיָּבֹא מִצְרָיִם׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ יְהוֹיָקִים
אֲנָשִׁים מִצְרָיִם אֵת אֶלְנָתָן בֶּן־עַכְבּוֹר וַאֲנָשִׁים אִתּוֹ אֶל־מִצְרָיִם׃
23 וַיּוֹצִיאוּ אֶת־אוּרִיָּהוּ מִמִּצְרַיִם וַיְבִאֻהוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ יְהוֹיָקִים וַיַּכֵּהוּ
24 בֶּחָרֶב וַיַּשְׁלֵךְ אֶת־נִבְלָתוֹ אֶל־קִבְרֵי בְּנֵי הָעָם׃ אַךְ יַד אֲחִיקָם בֶּן־
שָׁפָן הָיְתָה אֶת־יִרְמְיָהוּ לְבִלְתִּי תֶּת־אֹתוֹ בְיַד־הָעָם לַהֲמִיתוֹ׃

Cap. XXVII. כז   כז

א בְּרֵאשִׁית מַמְלֶכֶת יְהוֹיָקִם בֶּן־יֹאושִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הָיָה הַדָּבָר הַזֶּה
2 אֶל־יִרְמְיָה מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֵלַי עֲשֵׂה לְךָ מוֹסֵרוֹת
3 וּמֹטוֹת וּנְתַתָּם עַל־צַוָּארֶךָ׃ וְשִׁלַּחְתָּם אֶל־מֶלֶךְ אֱדוֹם וְאֶל־מֶלֶךְ מוֹאָב
וְאֶל־מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן וְאֶל־מֶלֶךְ צֹר וְאֶל־מֶלֶךְ צִידוֹן בְּיַד מַלְאָכִים הַבָּאִים
4 יְרוּשָׁלַם אֶל־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ וְצִוִּיתָ אֹתָם אֶל־אֲדֹנֵיהֶם לֵאמֹר
ה כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כֹּה תֹאמְרוּ אֶל־אֲדֹנֵיכֶם׃ אָנֹכִי
עָשִׂיתִי אֶת־הָאָרֶץ אֶת־הָאָדָם וְאֶת־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ בְּכֹחִי
6 הַגָּדוֹל וּבִזְרוֹעִי הַנְּטוּיָה וּנְתַתִּיהָ לַאֲשֶׁר יָשַׁר בְּעֵינָי׃ וְעַתָּה אָנֹכִי נָתַתִּי
אֶת־כָּל־הָאֲרָצוֹת הָאֵלֶּה בְּיַד נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל עַבְדִּי וְגַם אֶת־חַיַּת
7 הַשָּׂדֶה נָתַתִּי לוֹ לְעָבְדוֹ׃ וְעָבְדוּ אֹתוֹ כָּל־הַגּוֹיִם וְאֶת־בְּנוֹ וְאֶת־בֶּן־בְּנוֹ
עַד בֹּא־עֵת אַרְצוֹ גַּם־הוּא וְעָבְדוּ בוֹ גּוֹיִם רַבִּים וּמְלָכִים גְּדֹלִים׃
8 וְהָיָה הַגּוֹי וְהַמַּמְלָכָה אֲשֶׁר לֹא־יַעַבְדוּ אֹתוֹ אֶת־נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־
בָּבֶל וְאֵת אֲשֶׁר לֹא־יִתֵּן אֶת־צַוָּארוֹ בְּעֹל מֶלֶךְ בָּבֶל בַּחֶרֶב וּבָרָעָב וּבַדֶּבֶר
9 אֶפְקֹד עַל־הַגּוֹי הַהוּא נְאֻם־יְהוָה עַד־תֻּמִּי אֹתָם בְּיָדוֹ׃ וְאַתֶּם אַל־
תִּשְׁמְעוּ אֶל־נְבִיאֵיכֶם וְאֶל־קֹסְמֵיכֶם וְאֶל־חֲלֹמֹתֵיכֶם וְאֶל־עֹנְנֵיכֶם וְאֶל־
כַּשָּׁפֵיכֶם אֲשֶׁר־הֵם אֹמְרִים אֲלֵיכֶם לֵאמֹר לֹא תַעַבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל׃
י כִּי שֶׁקֶר הֵם נִבְּאִים לָכֶם לְמַעַן הַרְחִיק אֶתְכֶם מֵעַל אַדְמַתְכֶם וְהִדַּחְתִּי

XXVI. v.18. מִיכָיָה — מִיכָה ק׳ . XXVII. v. 1. נ"א צִדְקִיָּהוּ׃ מלא ו

nioribus terrae; et dixerunt ad omnem coetum populi, loquentes:

18. Michaeas de Morasthi fuit propheta in diebus Ezechiae regis Iuda, et ait ad omnem populum Iuda, dicens: Haec dicit Dominus exercituum: * Sion quasi ager arabitur; et Ierusalem in acervum lapidum erit; et mons domus in excelsa silvarum.

* Mich. 3, 12.

19. Numquid morte contemnavit eum Ezechias rex Iuda, et omnis Iuda? numquid non timuerunt Dominum, et deprecati sunt faciem Domini; et poenituit Dominum mali, quod locutus fuerat adversum eos? Itaque nos facimus malum grande contra animas nostras.

20. Fuit quoque vir prophetans in nomine Domini, Urias filius Semei de Cariathiarim; et prophetavit adversus civitatem istam, et adversus terram hanc iuxta omnia verba Ieremiae.

21. Et audivit rex Ioakim, et omnes potentes, et principes eius verba haec; et quaesivit rex interficere eum. Et audivit Urias, et timuit, fugitque et ingressus est Aegyptum.

22. Et misit rex Ioakim viros in Aegyptum, Elnathan filium Achobor, et viros cum eo in Aegyptum.

23. Et eduxerunt Uriam de Aegypto; et adduxerunt eum ad regem Ioakim, et percussit eum gladio; et proiecit cadaver eius in sepulchris vulgi ignobilis.

24. Igitur manus Ahicam filii Saphan fuit cum Ieremia, ut non traderetur in manus populi, et interficerent eum.

Cap. XXVII.

Iudaeos, vicinosque reges Babyloniis subiiciendos dicit.

1. In principio regni Ioakim filii Iosiae regis Iuda, factum est verbum istud ad Ieremiam a Domino, dicens:

2. Haec dicit Dominus ad me: Fac tibi vincula, et catenas; et pones eas in collo tuo.

3. Et mittes eas ad regem Edom, et ad regem Moab, et ad regem filiorum Ammon, et ad regem Tyri, et ad regem Sidonis; in manu nunciorum, qui venerunt Ierusalem ad Sedeciam regem Iuda.

4. Et praecipies eis, ut ad dominos suos loquantur: Haec dicit Dominus exercituum Deus Israël; haec dicetis ad dominos vestros:

5. Ego feci terram, et homines, et iumenta, quae sunt super faciem terrae, in fortitudine mea magna, et in brachio meo extento; et dedi eam ei, qui placuit in oculis meis.

6. Et nunc itaque ego dedi omnes terras istas in manu Nabuchodonosor regis Babylonis servi mei; insuper et bestias agri dedi ei, ut serviant illi.

7. Et servient ei omnes gentes, et filio eius, et filio filii eius; donec veniat tempus terrae eius et ipsius; et servient ei gentes multae, et reges magni.

8. Gens autem et regnum, quod non servierit Nabuchodonosor regi Babylonis, et quicumque non curvaverit collum suum sub iugo regis Babylonis; in gladio, et in fame, et in peste visitabo super gentem illam, ait Dominus; donec consumam eos in manu eius.

9. * Vos ergo nolite audire prophetas vestros, et divinos, et somniatores, et augures, et maleficos, qui dicunt vobis: Non servietis regi Babylonis!

* c. 23, 16. 29, 8.

10. Quia mendacium prophetant vobis; ut longe vos faciant de terra vestra, et eiiciant vos, et pereatis.

11. Porro gens, quae subiecerit cervicem suam sub iugo regis Babylonis, et servierit ei; dimittam eam in terra sua, dicit Dominus: et colet eam, et habitabit in ea.

12. Et ad Sedeciam regem Iuda locutus sum secundum omnia verba haec, dicens: Subiicite colla vestra sub iugo regis Babylonis, et servite ei, et populo eius, et vivetis.

13. Quare moriemini tu et populus tuus gladio, et fame, et peste, sicut locutus est Dominus ad gentem, quae servire noluerit regi Babylonis?

14. Nolite audire verba prophetarum dicentium vobis: Non servietis regi Babylonis; quia mendacium ipsi loquuntur vobis.

15. * Quia non misi eos, ait Dominus; et ipsi prophetant in nomine meo mendaciter; ut eiiciant vos, et pereatis tam vos, quam prophetae, qui vaticinantur vobis.

* c. 14, 14. 23, 21. 29, 9.

16. Et ad sacerdotes, et ad populum istum locutus sum, dicens: Haec dicit Dominus: Nolite audire verba prophetarum vestrorum, qui prophetant vobis, dicentes: Ecce! vasa Domini revertentur de Babylone nunc cito, mendacium enim prophetant vobis.

17. Nolite ergo audire eos, sed servite regi Babylonis, ut vivatis. Quare datur haec civitas in solitudinem?

18. Et si prophetae sunt, et est verbum Domini in eis; occurrant Domino exercituum, ut non veniant vasa, quae derelicta fuerant in domo Domini, et in domo regis Iuda, et in Ierusalem, in Babylonem.

19. Quia haec dicit Dominus exercituum * ad columnas, et ad mare, et ad bases, et ad reliqua vasorum, quae remanserunt in civitate hac:

* 4 Reg. 25, 13.

20. Quae non tulit Nabuchodonosor rex Babylonis, cum transferret Iechoniam filium Ioakim regem Iuda de Ierusalem in Babylonem, et omnes optimates Iuda et Ierusalem.

21. Quia haec dicit Dominus exercituum Deus Israël ad vasa, quae derelicta sunt in domo Domini, et in domo regis Iuda et Ierusalem:

22. In Babylonem transferentur, et ibi erunt usque ad diem visitationis suae, dicit Dominus; et afferri faciam ea, et restitui in loco isto.

CAP. XXVIII.

Hananiae falso prophetae mortem Ieremias praedicit.

1. Et factum est in anno illo, in principio regni Sedeciae regis Iuda, in anno quarto, in mense quinto, dixit ad me Hananias filius Azur propheta de Gabaon, in domo Domini, coram sacerdotibus et omni populo, dicens:

2. Haec dicit Dominus exercituum Deus Israël: Contrivi iugum regis Babylonis.

3. Adhuc duo anni dierum, et ego referri faciam ad locum istum omnia vasa domus Domini, quae tulit Nabuchodonosor rex Babylonis de loco isto, et transtulit ea in Babylonem.

4. Et Iechoniam filium Ioakim regem Iuda, et omnem transmigrationem Iuda, qui ingressi sunt in Babylonem, ego convertam ad locum istum, ait Dominus; conteram enim iugum regis Babylonis.

11 אֶתְכֶם וַאֲבַדְתֶּם׃ וְהַגּוֹי אֲשֶׁר יָבִיא אֶת־צַוָּארוֹ בְּעֹל מֶלֶךְ־בָּבֶל וַעֲבָדוֹ
12 וְהִנַּחְתִּיו עַל־אַדְמָתוֹ נְאֻם־יְהוָה וַעֲבָדָהּ וְיָשַׁב בָּהּ׃ וְאֶל־צִדְקִיָּה מֶלֶךְ־
יְהוּדָה דִּבַּרְתִּי כְּכָל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר הָבִיאוּ אֶת־צַוְּארֵיכֶם בְּעֹל ׀
13 מֶלֶךְ בָּבֶל וְעִבְדוּ אֹתוֹ וְעַמּוֹ וִחְיוּ׃ לָמָּה תָמוּתוּ אַתָּה וְעַמֶּךָ בַּחֶרֶב
בָּרָעָב וּבַדָּבֶר כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־הַגּוֹי אֲשֶׁר לֹא־יַעֲבֹד אֶת־מֶלֶךְ
14 בָּבֶל׃ וְאַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־דִּבְרֵי הַנְּבִאִים הָאֹמְרִים אֲלֵיכֶם לֵאמֹר לֹא
טו תַעַבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל כִּי שֶׁקֶר הֵם נִבְּאִים לָכֶם׃ כִּי לֹא שְׁלַחְתִּים
נְאֻם־יְהוָה וְהֵם נִבְּאִים בִּשְׁמִי לַשָּׁקֶר לְמַעַן הַדִּיחִי אֶתְכֶם וַאֲבַדְתֶּם
16 אַתֶּם וְהַנְּבִאִים הַנִּבְּאִים לָכֶם׃ וְאֶל־הַכֹּהֲנִים וְאֶל־כָּל־הָעָם הַזֶּה
דִּבַּרְתִּי לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה אַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־דִּבְרֵי נְבִיאֵיכֶם הַנִּבְּאִים
לָכֶם לֵאמֹר הִנֵּה כְלֵי בֵית־יְהוָה מוּשָׁבִים מִבָּבֶלָה עַתָּה מְהֵרָה כִּי
17 שֶׁקֶר הֵמָּה נִבְּאִים לָכֶם׃ אַל־תִּשְׁמְעוּ אֲלֵיהֶם עִבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל
18 וִחְיוּ לָמָּה תִהְיֶה הָעִיר הַזֹּאת חָרְבָּה׃ וְאִם־נְבִאִים הֵם וְאִם־יֵשׁ דְּבַר־
יְהוָה אִתָּם יִפְגְּעוּ־נָא בַּיהוָה צְבָאוֹת לְבִלְתִּי־בֹאוּ הַכֵּלִים ׀ הַנּוֹתָרִים
19 בְּבֵית־יְהוָה וּבֵית מֶלֶךְ יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלִַם בָּבֶלָה׃ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת אֶל־הָעַמֻּדִים וְעַל־הַיָּם וְעַל־הַמְּכֹנוֹת וְעַל יֶתֶר הַכֵּלִים
כ הַנּוֹתָרִים בָּעִיר הַזֹּאת׃ אֲשֶׁר לֹא־לְקָחָם נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל בַּגְלוֹתוֹ
אֶת־יְכוֹנְיָה בֶן־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה מִירוּשָׁלִַם בָּבֶלָה וְאֵת כָּל־חֹרֵי
21 יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃ כִּי כֹה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל־הַכֵּלִים
22 הַנּוֹתָרִים בֵּית יְהוָה וּבֵית מֶלֶךְ־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃ בָּבֶלָה יוּבָאוּ וְשָׁמָּה
יִהְיוּ עַד יוֹם פָּקְדִי אֹתָם נְאֻם־יְהוָה וְהַעֲלִיתִים וַהֲשִׁבֹתִים אֶל־
הַמָּקוֹם הַזֶּה׃

כח Cap. XXVIII. כח

א וַיְהִי ׀ בַּשָּׁנָה הַהִיא בְּרֵאשִׁית מַמְלֶכֶת צִדְקִיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה בִּשְׁנַת
הָרְבִיעִית בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי אָמַר אֵלַי חֲנַנְיָה בֶן־עַזּוּר הַנָּבִיא אֲשֶׁר
2 מִגִּבְעוֹן בְּבֵית יְהוָה לְעֵינֵי הַכֹּהֲנִים וְכָל־הָעָם לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה
3 צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר שָׁבַרְתִּי אֶת־עֹל מֶלֶךְ בָּבֶל׃ בְּעוֹד ׀ שְׁנָתַיִם
יָמִים אֲנִי מֵשִׁיב אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה אֶת־כָּל־כְּלֵי בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר לָקַח
4 נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיְבִיאֵם בָּבֶל׃ וְאֶת־יְכָנְיָה
בֶן־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֶת־כָּל־גָּלוּת יְהוּדָה הַבָּאִים בָּבֶלָה אֲנִי
מֵשִׁיב אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה נְאֻם־יְהוָה כִּי אֶשְׁבֹּר אֶת־עֹל מֶלֶךְ בָּבֶל׃

v 20. XXVII. יְכוֹנְיָה — יְכָנְיָה ק׳ v. 1. XXVIII. בִּשְׁנַת —
בַּשָּׁנָה ק׳

ה ויאמר ירמיה הנביא אל־חנניה הנביא לעיני הכהנים ולעיני כל־
6 העם העמדים בבית יהוה׃ ויאמר ירמיה הנביא אמן כן יעשה
יהוה יקם יהוה את־דבריך אשר נבאת להשיב כלי בית־יהוה וכל־
7 הגולה מבבל אל־המקום הזה׃ אך שמע־נא הדבר הזה אשר אנכי
8 דבר באזניך ובאזני כל־העם׃ הנביאים אשר היו לפני ולפניך מן־
העולם ויתנבאו אל־ארצות רבות ועל־ממלכות גדלות למלחמה ולרעה
9 ולדבר׃ הנביא אשר ינבא לשלום בבא דבר הנביא יודע הנביא
י אשר־שלחו יהוה באמת׃ ויקח חנניה הנביא את־המוטה מעל
11 צואר ירמיה הנביא וישברהו׃ ויאמר חנניה לעיני כל־העם לאמר
כה אמר יהוה ככה אשבר את־על נבכדנאצר מלך־בבל בעוד שנתים
12 ימים מעל צואר כל־הגוים וילך ירמיה הנביא לדרכו׃ ויהי
דבר־יהוה אל־ירמיהו אחרי שבור חנניה הנביא את־המוטה מעל
13 צואר ירמיה הנביא לאמר׃ הלוך ואמרת אל־חנניה לאמר כה אמר
14 יהוה מוטת עץ שברת ועשית תחתיהן מטות ברזל׃ כי כה־אמר
יהוה צבאות אלהי ישראל על ברזל נתתי על־צואר כל־הגוים
האלה לעבד את־נבכדנאצר מלך־בבל ועבדהו וגם את־חית השדה
טו נתתי לו׃ ויאמר ירמיה הנביא אל־חנניה הנביא שמע־נא חנניה
16 לא־שלחך יהוה ואתה הבטחת את־העם הזה על־שקר׃ לכן כה
אמר יהוה הנני משלחך מעל פני האדמה השנה אתה מת כי־סרה
17 דברת אל־יהוה׃ וימת חנניה הנביא בשנה ההיא בחדש השביעי׃

CAP. XXIX. כט

כט

א ואלה דברי הספר אשר שלח ירמיה הנביא מירושלם אל־יתר זקני
הגולה ואל־הכהנים ואל־הנביאים ואל־כל־העם אשר הגלה
2 נבוכדנאצר מירושלם בבלה׃ אחרי צאת יכניה המלך והגבירה
3 והסריסים שרי יהודה וירושלם והחרש והמסגר מירושלם׃ ביד
אלעשה בן־שפן וגמריה בן־חלקיה אשר שלח צדקיה מלך־יהודה
4 אל־נבוכדנאצר מלך בבל בבלה לאמר׃ כה אמר יהוה צבאות אלהי
ה ישראל לכל־הגולה אשר־הגליתי מירושלם בבלה׃ בנו בתים ושבו
6 ונטעו גנות ואכלו את־פריהן׃ קחו נשים והולידו בנים ובנות וקחו
לבניכם נשים ואת־בנותיכם תנו לאנשים ותלדנה בנים ובנות ורבו־
7 שם ואל־תמעטו׃ ודרשו את־שלום העיר אשר הגליתי אתכם שמה
8 והתפללו בעדה אל־יהוה כי בשלומה יהיה לכם שלום׃ כי כה
אמר יהוה צבאות אלהי ישראל אל־ישיאו לכם נביאיכם אשר־

5. Et dixit Ieremias propheta ad Hananiam prophetam in oculis sacerdotum, et in oculis omnis populi, qui stabat in domo Domini.

6. Et ait Ieremias propheta: Amen, sic faciat Dominus: suscitet Dominus verba tua, quae prophetasti; ut referantur vasa in domum Domini, et omnis transmigratio de Babylone ad locum istum.

7. Verumtamen audi verbum hoc, quod ego loquor in auribus tuis, et in auribus universi populi:

8. Prophetae, qui fuerunt ante me et ante te ab initio, et prophetaverunt super terras multas, et super regna magna de praelio, et de afflictione, et de fame.

9. Propheta, qui vaticinatus est pacem; cum venerit verbum eius, scietur propheta, quem misit Dominus in veritate.

10. Et tulit Hananias propheta catenam de collo Ieremiae prophetae, et confregit eam.

11. Et ait Hananias in conspectu omnis populi, dicens: Haec dicit Dominus: Sic confringam iugum Nabuchodonosor regis Babylonis post duos annos dierum de collo omnium gentium.

12. Et abiit Ieremias propheta in viam suam. Et factum est verbum Domini ad Ieremiam, postquam confregit Hananias propheta catenam de collo Ieremiae prophetae, dicens:

13. Vade, et dices Hananiae: Haec dicit Dominus: Catenas ligneas contrivisti; et facies pro eis catenas ferreas.

14. Quia haec dicit Dominus exercituum Deus Israël: Iugum ferreum posui super collum cunctarum gentium istarum, ut serviant Nabuchodonosor regi Babylonis, et servient ei; insuper et bestias terrae dedi ei.

15. Et dixit Ieremias propheta ad Hananiam prophetam: Audi Hanania! non misit te Dominus, et tu confidere fecisti populum istum in mendacio.

16. Idcirco haec dicit Dominus: Ecce! ego mittam te a facie terrae; hoc anno morieris; adversum enim Dominum locutus es.

17. Et mortuus est Hananias propheta in anno illo, mense septimo.

CAP. XXIX.

Liberationem ex captivitate Babylonica; et calamitates falsorum prophetarum annunciat.

1. Et haec sunt verba libri, quem misit Ieremias propheta de Ierusalem ad reliquias seniorum transmigrationis, et ad sacerdotes, et ad prophetas, et ad omnem populum, quem traduxerat Nabuchodonosor de Ierusalem in Babylonem:

2. Postquam egressus est Iechonias rex, et domina, et eunuchi, et principes Iuda, et Ierusalem, et faber, et inclusor de Ierusalem,

3. in manu Elasa filii Saphan, et Gamariae filii Helciae, quos misit Sedecias rex Iuda ad Nabuchodonosor regem Babylonis in Babylonem, dicens:

4. Haec dicit Dominus exercituum Deus Israël omni transmigrationi, quam transtuli de Ierusalem in Babylonem:

5. Aedificate domos, et habitate; et plantate hortos, et comedite fructum eorum.

6. Accipite uxores, et generate filios et filias; et date filiis vestris uxores, et filias vestras date viris, et pariant filios et filias; et multiplicamini ibi, et nolite esse pauci numero.

7. Et quaerite pacem civitatis, ad quam transmigrare vos feci; et orate pro ea ad Dominum; quia in pace illius erit pax vobis.

8. Haec enim dicit Dominus exercituum Deus Israël: * Non vos seducant prophetae vestri, qui sunt in

medio vestrum, et divini vestri; et ne attendatis ad somnia vestra, quae vos somniatis;
* c. 14, 14. 23. 16, 26. 27, 15.

9. quia falso ipsi prophetant vobis in nomine meo; et non misi eos, dicit Dominus.

10. * Quia haec dicit Dominus: Cum coeperint impleri in Babylone septuaginta anni, visitabo vos; et suscitabo super vos verbum meum bonum, ut reducam vos ad locum istum. * c. 25, 12.
2 Paral. 36, 21. 1 Esdr. 1, 1. Dan. 9, 2.

11. Ego enim scio cogitationes, quas ego cogito super vos, ait Dominus, cogitationes pacis, et non afflictionis, ut dem vobis finem et patientiam.

12. Et invocabitis me, et ibitis; et orabitis me, et ego exaudiam vos.

13. Quaeretis me, et invenietis; cum quaesieritis me in toto corde vestro.

14. Et inveniar a vobis, ait Dominus; et reducam captivitatem vestram, et congregabo vos de universis gentibus, et de cunctis locis, ad quae expuli vos, dicit Dominus: et reverti vos faciam de loco, ad quem transmigrare vos feci.

15. Quia dixistis: Suscitavit nobis Dominus prophetas in Babylone.

16. Quia haec dicit Dominus ad regem, qui sedet super solium David, et ad omnem populum habitatorem urbis huius, ad fratres vestros, qui non sunt egressi vobiscum in transmigrationem.

17. Haec dicit Dominus exercituum: * Ecce! mittam in eos gladium, et famem, et pestem; et ponam eos quasi ficus malas, quae comedi non possunt, eo quod pessimae sint.
* c. 24, 9. 10.

18. Et persequar eos in gladio, et in fame, et in pestilentia; et dabo eos in vexationem universis regnis terrae; in maledictionem, et in stuporem, et in sibilum, et in opprobrium cunctis gentibus, ad quas ego eieci eos.

19. Eo quod non audierint verba mea, dicit Dominus; quae misi ad eos per servos meos prophetas de nocte consurgens, et mittens; et non audistis, dicit Dominus.

20. Vos ergo audite verbum Domini omnis transmigratio, quam emisi de Ierusalem in Babylonem.

21. Haec dicit Dominus exercituum Deus Israël ad Achab filium Coliae, et ad Sedeciam filium Maasiae, qui prophetant vobis in nomine meo mendaciter: Ecce! ego tradam eos in manus Nabuchodonosor regis Babylonis; et percutiet eos in oculis vestris.

22. Et assumetur ex eis maledictio omni transmigrationi Iuda, quae est in Babylone, dicentium: Ponat te Dominus sicut Sedeciam, et sicut Achab, quos frixit rex Babylonis in igne;

23. pro eo, quod fecerint stultitiam in Israël, et moechati sunt in uxores amicorum suorum, et locuti sunt verbum in nomine meo mendaciter, quod non mandavi eis; ego sum iudex et testis, dicit Dominus.

24. Et ad Semeian Nehelamiten dices:

25. Haec dicit Dominus exercituum, Deus Israël: Pro eo, quod misisti in nomine tuo libros ad omnem populum, qui est in Ierusalem, et ad Sophoniam filium Maasiae sacerdotem, et ad universos sacerdotes, dicens:

26. Dominus dedit te sacerdotem pro Ioiade sacerdote, ut sis dux in domo Domini super omnem virum arreptitium et prophetantem, ut mittas eum in nervum et in carcerem.

27. Et nunc quare non increpasti

בְּקִרְבְּכֶם וְקֹסְמֵיכֶם וְאַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־חֲלֹמֹתֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם מַחְלְמִים׃
9 י כִּי בְשֶׁקֶר הֵם נִבְּאִים לָכֶם בִּשְׁמִי לֹא שְׁלַחְתִּים נְאֻם־יְהוָה׃ כִּי־כֹה
אָמַר יְהוָה כִּי לְפִי מְלֹאת לְבָבֶל שִׁבְעִים שָׁנָה אֶפְקֹד אֶתְכֶם וַהֲקִמֹתִי
11 עֲלֵיכֶם אֶת־דְּבָרִי הַטּוֹב לְהָשִׁיב אֶתְכֶם אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ כִּי אָנֹכִי
יָדַעְתִּי אֶת־הַמַּחֲשָׁבֹת אֲשֶׁר אָנֹכִי חֹשֵׁב עֲלֵיכֶם נְאֻם־יְהוָה מַחְשְׁבוֹת
12 שָׁלוֹם וְלֹא לְרָעָה לָתֵת לָכֶם אַחֲרִית וְתִקְוָה׃ וּקְרָאתֶם אֹתִי וַהֲלַכְתֶּם
13 וְהִתְפַּלַּלְתֶּם אֵלָי וְשָׁמַעְתִּי אֲלֵיכֶם׃ וּבִקַּשְׁתֶּם אֹתִי וּמְצָאתֶם כִּי תִדְרְשֻׁנִי
14 בְּכָל־לְבַבְכֶם׃ וְנִמְצֵאתִי לָכֶם נְאֻם־יְהוָה וְשַׁבְתִּי אֶת־שְׁבִיתְכֶם וְקִבַּצְתִּי
אֶתְכֶם מִכָּל־הַגּוֹיִם וּמִכָּל־הַמְּקוֹמוֹת אֲשֶׁר הִדַּחְתִּי אֶתְכֶם שָׁם נְאֻם־
טו יְהוָה וַהֲשִׁבֹתִי אֶתְכֶם אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־הִגְלֵיתִי אֶתְכֶם מִשָּׁם׃ כִּי
16 אֲמַרְתֶּם הֵקִים לָנוּ יְהוָה נְבִאִים בָּבֶלָה׃ כִּי־כֹה ׀ אָמַר יְהוָה אֶל־
הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב אֶל־כִּסֵּא דָוִד וְאֶל־כָּל־הָעָם הַיּוֹשֵׁב בָּעִיר הַזֹּאת אֲחֵיכֶם
17 אֲשֶׁר לֹא־יָצְאוּ אִתְּכֶם בַּגּוֹלָה׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הִנְנִי מְשַׁלֵּחַ
בָּם אֶת־הַחֶרֶב אֶת־הָרָעָב וְאֶת־הַדָּבֶר וְנָתַתִּי אוֹתָם כַּתְּאֵנִים הַשֹּׁעָרִים
18 אֲשֶׁר לֹא־תֵאָכַלְנָה מֵרֹעַ׃ וְרָדַפְתִּי אַחֲרֵיהֶם בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדָּבֶר
וּנְתַתִּים לְזַוָּעָה לְכֹל ׀ מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ לְאָלָה וּלְשַׁמָּה וְלִשְׁרֵקָה וּלְחֶרְפָּה
19 בְּכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הִדַּחְתִּים שָׁם׃ תַּחַת אֲשֶׁר־לֹא־שָׁמְעוּ אֶל־דְּבָרַי
נְאֻם־יְהוָה אֲשֶׁר שָׁלַחְתִּי אֲלֵיהֶם אֶת־עֲבָדַי הַנְּבִאִים הַשְׁכֵּם וְשָׁלֹחַ
כ וְלֹא שְׁמַעְתֶּם נְאֻם־יְהוָה׃ וְאַתֶּם שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה כָּל־הַגּוֹלָה אֲשֶׁר־
21 שִׁלַּחְתִּי מִירוּשָׁלַםִ בָּבֶלָה׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
אֶל־אַחְאָב בֶּן־קוֹלָיָה וְאֶל־צִדְקִיָּהוּ בֶן־מַעֲשֵׂיָה הַנִּבְּאִים לָכֶם בִּשְׁמִי
שָׁקֶר הִנְנִי ׀ נֹתֵן אֹתָם בְּיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וְהִכָּם לְעֵינֵיכֶם׃
22 וְלֻקַּח מֵהֶם קְלָלָה לְכֹל גָּלוּת יְהוּדָה אֲשֶׁר בְּבָבֶל לֵאמֹר יְשִׂמְךָ יְהוָה
23 כְּצִדְקִיָּהוּ וּכְאֶחָב אֲשֶׁר־קָלָם מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּאֵשׁ׃ יַעַן אֲשֶׁר עָשׂוּ נְבָלָה
בְּיִשְׂרָאֵל וַיְנַאֲפוּ אֶת־נְשֵׁי רֵעֵיהֶם וַיְדַבְּרוּ דָבָר בִּשְׁמִי שֶׁקֶר אֲשֶׁר לֹא
24 צִוִּיתִם וְאָנֹכִי הַיּוֹדֵעַ וָעֵד נְאֻם־יְהוָה׃ וְאֶל־שְׁמַעְיָהוּ הַנֶּחֱלָמִי תֹּאמַר
כה לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יַעַן אֲשֶׁר אַתָּה
שָׁלַחְתָּ בְשִׁמְכָה סְפָרִים אֶל־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַםִ וְאֶל־צְפַנְיָה בֶן־
26 מַעֲשֵׂיָה הַכֹּהֵן וְאֶל כָּל־הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר׃ יְהוָה נְתָנְךָ כֹהֵן תַּחַת
יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן לִהְיוֹת פְּקִדִים בֵּית יְהוָה לְכָל־אִישׁ מְשֻׁגָּע וּמִתְנַבֵּא
27 וְנָתַתָּה אֹתוֹ אֶל־הַמַּהְפֶּכֶת וְאֶל־הַצִּינֹק׃ וְעַתָּה לָמָּה לֹא גָעַרְתָּ

XXIX. v. 14. שְׁבִיתְכֶם — שְׁבוּתְכֶם ק׳ v. 18. לְזַוָּעָה —
לְזַעֲוָה ק׳ v. 23. במס׳ הוידע כ׳ הַיּוֹדֵעַ ק׳

28 בִּירְמְיָהוּ הָעַנְּתֹתִי הַמִּתְנַבֵּא לָכֶם׃ כִּי עַל־כֵּן שָׁלַח אֵלֵינוּ בָּבֶל לֵאמֹר
29 אֲרֻכָּה הִיא בְּנוּ בָתִּים וְשֵׁבוּ וְנִטְעוּ גַנּוֹת וְאִכְלוּ אֶת־פְּרִיהֶן׃ וַיִּקְרָא
ל צְפַנְיָה הַכֹּהֵן אֶת־הַסֵּפֶר הַזֶּה בְּאָזְנֵי יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא׃ וַיְהִי דְּבַר־
31 יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר׃ שְׁלַח עַל־כָּל־הַגּוֹלָה לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה
אֶל־שְׁמַעְיָה הַנֶּחֱלָמִי יַעַן אֲשֶׁר נִבָּא לָכֶם שְׁמַעְיָה וַאֲנִי לֹא שְׁלַחְתִּיו
32 וַיַּבְטַח אֶתְכֶם עַל־שָׁקֶר׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה הִנְנִי פֹקֵד עַל־שְׁמַעְיָה
הַנֶּחֱלָמִי וְעַל־זַרְעוֹ לֹא־יִהְיֶה לוֹ אִישׁ ׀ יוֹשֵׁב ׀ בְּתוֹךְ־הָעָם הַזֶּה וְלֹא־
יִרְאֶה בַטּוֹב אֲשֶׁר־אֲנִי עֹשֶׂה־לְעַמִּי נְאֻם־יְהוָה כִּי־סָרָה דִבֶּר עַל־יְהוָה׃

CAP. XXX. ל

ל

א 2 הַדָּבָר אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר כְּתָב־לְךָ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי אֵלֶיךָ
3 אֶל־סֵפֶר׃ כִּי הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְשַׁבְתִּי אֶת־שְׁבוּת עַמִּי
יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה אָמַר יְהוָה וַהֲשִׁבֹתִים אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתִּי לַאֲבוֹתָם
4 וִירֵשׁוּהָ׃ וְאֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־יִשְׂרָאֵל וְאֶל־יְהוּדָה׃
ה 6 כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה קוֹל חֲרָדָה שָׁמָעְנוּ פַּחַד וְאֵין שָׁלוֹם׃ שַׁאֲלוּ־נָא
וּרְאוּ אִם־יֹלֵד זָכָר מַדּוּעַ רָאִיתִי כָל־גֶּבֶר יָדָיו עַל־חֲלָצָיו כַּיּוֹלֵדָה
7 וְנֶהֶפְכוּ כָל־פָּנִים לְיֵרָקוֹן׃ הוֹי כִּי גָדוֹל הַיּוֹם הַהוּא מֵאַיִן כָּמֹהוּ
8 וְעֵת־צָרָה הִיא לְיַעֲקֹב וּמִמֶּנָּה יִוָּשֵׁעַ׃ וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא נְאֻם ׀ יְהוָה
צְבָאוֹת אֶשְׁבֹּר עֻלּוֹ מֵעַל צַוָּארֶךָ וּמוֹסְרוֹתֶיךָ אֲנַתֵּק וְלֹא־יַעַבְדוּ־בוֹ
9 עוֹד זָרִים׃ וְעָבְדוּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְאֵת דָּוִד מַלְכָּם אֲשֶׁר אָקִים
י לָהֶם׃ וְאַתָּה אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב נְאֻם־יְהוָה וְאַל־תֵּחַת יִשְׂרָאֵל
כִּי הִנְנִי מוֹשִׁיעֲךָ מֵרָחוֹק וְאֶת־זַרְעֲךָ מֵאֶרֶץ שִׁבְיָם וְשָׁב יַעֲקֹב וְשָׁקַט
11 וְשַׁאֲנַן וְאֵין מַחֲרִיד׃ כִּי־אִתְּךָ אֲנִי נְאֻם־יְהוָה לְהוֹשִׁיעֶךָ כִּי אֶעֱשֶׂה
כָלָה בְּכָל־הַגּוֹיִם ׀ אֲשֶׁר הֲפִצוֹתִיךָ שָּׁם אַךְ אֹתְךָ לֹא־אֶעֱשֶׂה כָלָה
12 וְיִסַּרְתִּיךָ לַמִּשְׁפָּט וְנַקֵּה לֹא אֲנַקֶּךָּ׃ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אָנוּשׁ לְשִׁבְרֵךְ
13 14 נַחְלָה מַכָּתֵךְ׃ אֵין־דָּן דִּינֵךְ לְמָזוֹר רְפֻאוֹת תְּעָלָה אֵין לָךְ׃ כָּל־
מְאַהֲבַיִךְ שְׁכֵחוּךְ אוֹתָךְ לֹא יִדְרֹשׁוּ כִּי מַכַּת אוֹיֵב הִכִּיתִיךְ מוּסַר
טו אַכְזָרִי עַל רֹב עֲוֺנֵךְ עָצְמוּ חַטֹּאתָיִךְ׃ מַה־תִּזְעַק עַל־שִׁבְרֵךְ אָנוּשׁ
16 מַכְאֹבֵךְ עַל ׀ רֹב עֲוֺנֵךְ עָצְמוּ חַטֹּאתַיִךְ עָשִׂיתִי אֵלֶּה לָךְ׃ לָכֵן כָּל־
אֹכְלַיִךְ יֵאָכֵלוּ וְכָל־צָרַיִךְ כֻּלָּם בַּשְּׁבִי יֵלֵכוּ וְהָיוּ שֹׁאסַיִךְ לִמְשִׁסָּה
17 וְכָל־בֹּזְזַיִךְ אֶתֵּן לָבַז׃ כִּי אַעֲלֶה אֲרֻכָה לָךְ וּמִמַּכּוֹתַיִךְ אֶרְפָּאֵךְ נְאֻם־
18 יְהוָה כִּי נִדָּחָה קָרְאוּ לָךְ צִיּוֹן הִיא דֹּרֵשׁ אֵין לָהּ׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה

XXIX. v. 27. נ׳ ברגש   XXX. v. 16. שֹׁאסַיִךְ — שֹׁסַיִךְ ק׳

Ieremiam Anathothiten, qui prophetat vobis?

28. Quia super hoc misit in Babylonem ad nos, dicens: Longum est; aedificate domos, et habitate: et plantate hortos, et comedite fructus eorum.

29. Legit ergo Sophonias sacerdos librum istum in auribus Ieremiae prophetae.

30. Et factum est verbum Domini ad Ieremiam, dicens:

31. Mitte ad omnem transmigrationem, dicens: Haec dicit Dominus ad Semeian Nehelamiten: Pro eo quod prophetavit vobis Semeias, et ego non misi eum; et fecit vos confidere in mendacio;

32. idcirco haec dicit Dominus: Ecce! ego visitabo super Semeian Nehelamiten, et super semen eius; non erit ei vir sedens in medio populi huius, et non videbit bonum, quod ego faciam populo meo, ait Dominus; quia praevaricationem locutus est adversus Dominum.

Cap. XXX.

Post captivitatem Babylonicam Iudaei servient Domino.

1. Hoc verbum, quod factum est ad Ieremiam a Domino, dicens:

2. Haec dicit Dominus Deus Israël, dicens: Scribe tibi omnia verba, quae locutus sum ad te, in libro.

3. Ecce! enim dies veniunt, dicit Dominus; et convertam conversionem populi mei Israël et Iuda, ait Dominus; et convertam eos ad terram, quam dedi patribus eorum; et possidebunt eam.

4. Et haec verba, quae locutus est Dominus ad Israël et ad Iudam:

5. Quoniam haec dicit Dominus: Vocem terroris audivimus; formido, et non est pax.

6. Interrogate, et videte, si generat masculus; quare ergo vidi omnis viri manum super lumbum suum, quasi parturientis, et conversae sunt universae facies in auruginem?

7. * Vae, quia magna dies illa, nec est similis eius; tempusque tribulationis est Iacob, et ex ipso salvabitur.

* Ioël 2, 11. Amos 5, 18. Soph. 1, 15.

8. Et erit in die illa, ait Dominus exercituum: conteram iugum eius de collo tuo, et vincula eius dirumpam, et non dominabuntur ei amplius alieni;

9. sed servient Domino Deo suo, et David regi suo, quem suscitabo eis.

10. * Tu ergo ne timeas, serve meus Iacob, ait Dominus, neque paveas Israël; quia ecce! ego salvabo te de terra longinqua, et semen tuum de terra captivitatis eorum; et revertetur Iacob et quiescet, et cunctis affluet bonis, et non erit, quem formidet.

* Ies. 43, 1. 44, 2. Luc. 1, 70.

11. Quoniam tecum ego sum, ait Dominus, ut salvem te; faciam enim consummationem in cunctis gentibus, in quibus dispersi te; te autem non faciam in consummationem; sed castigabo te in iudicio, ut non videaris tibi innoxius.

12. Quia haec dicit Dominus: Insanabilis fractura tua, pessima plaga tua!

13. Non est, qui iudicet iudicium tuum ad alligandum; curationum utilitas non est tibi.

14. Omnes amatores tui obliti sunt tui, teque non quaerent; * plaga enim inimici percussi te castigatione crudeli; propter multitudinem iniquitatis tuae dura facta sunt peccata tua. * c. 23, 19.

15. Quid clamas super contritione tua? insanabilis est dolor tuus; propter multitudinem iniquitatis tuae, et propter dura peccata tua feci haec tibi.

16. Propterea omnes, qui comedunt te, devorabuntur; et universi hostes tui in captivitatem ducentur; et qui te vastant, vastabuntur, cunctosque praedatores tuos dabo in praedam.

17. Obducam enim cicatricem tibi, et a vulneribus tuis sanabo te, dicit Dominus. Quia eiectam vocaverunt te Sion; haec est, quae non habebat requirentem.

18. Haec dicit Dominus: Ecce!

ego convertam conversionem tabernaculorum Iacob, et tectis eius miserebor, et aedificabitur civitas in excelso suo, et templum iuxta ordinem suum fundabitur.

19. Et egredietur de eis laus, voxque ludentium; et multiplicabo eos, et non minuentur; et glorificabo eos, et non attenuabuntur.

20. Et erunt filii eius sicut a principio, et coetus eius coram me permanebit; et visitabo adversum omnes, qui tribulant eum.

21. Et erit dux eius ex eo; et princeps de medio eius producetur; et applicabo eum, et accedet ad me; quis enim iste est, qui applicet cor suum, ut appropinquet mihi, ait Dominus?

22. Et eritis mihi in populum, et ego ero vobis in Deum.

23. Ecce! turbo Domini, furor egrediens, procella ruens, in capite impiorum conquiescet.

24. Non avertet iram indignationis Dominus, donec faciat et compleat cogitationem cordis sui; in novissimo dierum intelligetis ea.

Cap. XXXI.

Eadem praedictio continuatur, et novum foedus annunciatur.

1. In tempore illo, dicit Dominus, ero Deus universis cognationibus Israël, et ipsi erunt mihi in populum.

2. Haec dicit Dominus: Invenit gratiam in deserto populus, qui remanserat a gladio; vadet ad requiem suam Israël.

3. Longe Dominus apparuit mihi. Et in charitate perpetua dilexi te, ideo attraxi te, miserans.

4. Rursumque aedificabo te, et aedificaberis virgo Israël; adhuc ornaberis tympanis tuis, et egredieris in choro ludentium.

5. Adhuc plantabis vineas in montibus Samariae; plantabunt plantantes, et donec tempus veniat, non vindemiabunt.

6. Quia erit dies, in qua clamabunt custodes in monte Ephraim: * Surgite, et ascendamus in Sion ad Dominum Deum nostrum.

* Ies. 2, 3. Mich. 4, 2.

7. Quia haec dicit Dominus: Exultate in laetitia Iacob, et hinnite contra caput gentium; personate, et canite, et dicite: Salva Domine populum tuum, reliquias Israël.

8. Ecce! ego adducam eos de terra Aquilonis, et congregabo eos ab extremis terrae; inter quos erunt caecus et claudus, praegnans et pariens simul, coetus magnus revertentium huc.

9. In fletu venient, et in misericordia reducam eos; et adducam eos per torrentes aquarum in via recta, et non impingent in ea; quia factus sum Israëli pater, et Ephraim primogenitus meus est.

10. Audite verbum Domini gentes, et annunciate in insulis, quae procul sunt, et dicite: Qui dispersit Israël, congregabit eum; et custodiet eum sicut pastor gregem suum.

11. Redemit enim Dominus Iacob, et liberavit eum de manu potentioris.

12. Et venient, et laudabunt in monte Sion; et confluent ad bona Domini, super frumento, et vino, et oleo, et foetu pecorum et armentorum; eritque anima eorum quasi hortus irriguus, et ultra non esurient.

13. Tunc laetabitur virgo in choro, iuvenes et senes simul; et convertam luctum eorum in gaudium, et consolabor eos, et laetificabo a dolore suo.

14. Et inebriabo animam sacerdotum pinguedine; et populus meus bonis meis adimplebitur, ait Dominus.

15. Haec dicit Dominus: * Vox in excelso audita est lamentationis, luctus, et fletus Rachel plorantis filios suos, et nolentis consolari super eis, quia non sunt.

* Matth. 2, 18.

16. Haec dicit Dominus: Quiescat

הִנְנִי־שָׁב שְׁבוּת אָהֳלֵי יַעֲקוֹב וּמִשְׁכְּנֹתָיו אֲרַחֵם וְנִבְנְתָה עִיר עַל־
19 תִּלָּהּ וְאַרְמוֹן עַל־מִשְׁפָּטוֹ יֵשֵׁב׃ וְיָצָא מֵהֶם תּוֹדָה וְקוֹל מְשַׂחֲקִים
כ וְהִרְבִּתִים וְלֹא יִמְעָטוּ וְהִכְבַּדְתִּים וְלֹא יִצְעָרוּ׃ וְהָיוּ בָנָיו כְּקֶדֶם
21 וַעֲדָתוֹ לְפָנַי תִּכּוֹן וּפָקַדְתִּי עַל כָּל־לֹחֲצָיו׃ וְהָיָה אַדִּירוֹ מִמֶּנּוּ וּמֹשְׁלוֹ
מִקִּרְבּוֹ יֵצֵא וְהִקְרַבְתִּיו וְנִגַּשׁ אֵלָי כִּי מִי הוּא־זֶה עָרַב אֶת־לִבּוֹ לָגֶשֶׁת
22 אֵלַי נְאֻם־יְהוָה׃ וִהְיִיתֶם לִי לְעָם וְאָנֹכִי אֶהְיֶה לָכֶם לֵאלֹהִים׃
23 הִנֵּה ׀ סַעֲרַת יְהוָה חֵמָה יָצְאָה סַעַר מִתְגּוֹרֵר עַל רֹאשׁ רְשָׁעִים יָחוּל׃
24 לֹא יָשׁוּב חֲרוֹן אַף־יְהוָה עַד־עֲשֹׂתוֹ וְעַד־הֲקִימוֹ מְזִמּוֹת לִבּוֹ בְּאַחֲרִית
הַיָּמִים תִּתְבּוֹנְנוּ בָהּ׃

לא Cap. XXXI. לא

א בָּעֵת הַהִיא נְאֻם־יְהוָה אֶהְיֶה לֵאלֹהִים לְכֹל מִשְׁפְּחוֹת יִשְׂרָאֵל וְהֵמָּה
2 יִהְיוּ־לִי לְעָם׃ כֹּה אָמַר יְהוָה מָצָא חֵן בַּמִּדְבָּר עַם שְׂרִידֵי חָרֶב הָלוֹךְ
3 לְהַרְגִּיעוֹ יִשְׂרָאֵל׃ מֵרָחוֹק יְהוָה נִרְאָה לִי וְאַהֲבַת עוֹלָם אֲהַבְתִּיךְ
4 עַל־כֵּן מְשַׁכְתִּיךְ חָסֶד׃ עוֹד אֶבְנֵךְ וְנִבְנֵית בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל עוֹד תַּעְדִּי
ה תֻפַּיִךְ וְיָצָאת בִּמְחוֹל מְשַׂחֲקִים׃ עוֹד תִּטְּעִי כְרָמִים בְּהָרֵי שֹׁמְרוֹן
6 נָטְעוּ נֹטְעִים וְחִלֵּלוּ׃ כִּי יֶשׁ־יוֹם קָרְאוּ נֹצְרִים בְּהַר אֶפְרָיִם קוּמוּ
7 וְנַעֲלֶה צִיּוֹן אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ כִּי־כֹה ׀ אָמַר יְהוָה רָנּוּ לְיַעֲקֹב
שִׂמְחָה וְצַהֲלוּ בְּרֹאשׁ הַגּוֹיִם הַשְׁמִיעוּ הַלְלוּ וְאִמְרוּ הוֹשַׁע יְהוָה אֶת־
8 עַמְּךָ אֵת שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל׃ הִנְנִי מֵבִיא אוֹתָם מֵאֶרֶץ צָפוֹן וְקִבַּצְתִּים
מִיַּרְכְּתֵי־אָרֶץ בָּם עִוֵּר וּפִסֵּחַ הָרָה וְיֹלֶדֶת יַחְדָּו קָהָל גָּדוֹל יָשׁוּבוּ
9 הֵנָּה׃ בִּבְכִי יָבֹאוּ וּבְתַחֲנוּנִים אוֹבִילֵם אוֹלִיכֵם אֶל־נַחֲלֵי מַיִם בְּדֶרֶךְ
יָשָׁר לֹא יִכָּשְׁלוּ בָּהּ כִּי־הָיִיתִי לְיִשְׂרָאֵל לְאָב וְאֶפְרַיִם בְּכֹרִי הוּא׃
י שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה גּוֹיִם וְהַגִּידוּ בָאִיִּים מִמֶּרְחָק וְאִמְרוּ מְזָרֵה יִשְׂרָאֵל
11 יְקַבְּצֶנּוּ וּשְׁמָרוֹ כְּרֹעֶה עֶדְרוֹ׃ כִּי־פָדָה יְהוָה אֶת־יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד
12 חָזָק מִמֶּנּוּ׃ וּבָאוּ וְרִנְּנוּ בִמְרוֹם־צִיּוֹן וְנָהֲרוּ אֶל־טוּב יְהוָה עַל־דָּגָן
וְעַל־תִּירֹשׁ וְעַל־יִצְהָר וְעַל־בְּנֵי־צֹאן וּבָקָר וְהָיְתָה נַפְשָׁם כְּגַן רָוֶה
13 וְלֹא־יוֹסִיפוּ לְדַאֲבָה עוֹד׃ אָז תִּשְׂמַח בְּתוּלָה בְּמָחוֹל וּבַחֻרִים וּזְקֵנִים
14 יַחְדָּו וְהָפַכְתִּי אֶבְלָם לְשָׂשׂוֹן וְנִחַמְתִּים וְשִׂמַּחְתִּים מִיגוֹנָם׃ וְרִוֵּיתִי
טו נֶפֶשׁ הַכֹּהֲנִים דָּשֶׁן וְעַמִּי אֶת־טוּבִי יִשְׂבָּעוּ נְאֻם־יְהוָה׃ כֹּה ׀ אָמַר
יְהוָה קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע נְהִי בְּכִי תַמְרוּרִים רָחֵל מְבַכָּה עַל־בָּנֶיהָ
16 מֵאֲנָה לְהִנָּחֵם עַל־בָּנֶיהָ כִּי אֵינֶנּוּ׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה מִנְעִי קוֹלֵךְ

XXX. v. 18. מלא ו׳ XXXI. v. 2. הפטרת ליום שני של ר״ה
v. 8. קמץ בסגולתא

מִבֶּכִי וְעֵינַיִךְ מִדִּמְעָה כִּי יֵשׁ שָׂכָר לִפְעֻלָּתֵךְ נְאֻם־יְהוָה וְשָׁבוּ מֵאֶרֶץ
17 18 אוֹיֵב׃ וְיֵשׁ־תִּקְוָה לְאַחֲרִיתֵךְ נְאֻם־יְהוָה וְשָׁבוּ בָנִים לִגְבוּלָם׃ שָׁמוֹעַ
שָׁמַעְתִּי אֶפְרַיִם מִתְנוֹדֵד יִסַּרְתַּנִי וָאִוָּסֵר כְּעֵגֶל לֹא לֻמָּד הֲשִׁבֵנִי וְאָשׁוּבָה
19 כִּי אַתָּה יְהוָה אֱלֹהָי׃ כִּי־אַחֲרֵי שׁוּבִי נִחַמְתִּי וְאַחֲרֵי הִוָּדְעִי סָפַקְתִּי
כ עַל־יָרֵךְ בֹּשְׁתִּי וְגַם־נִכְלַמְתִּי כִּי נָשָׂאתִי חֶרְפַּת נְעוּרָי׃ הֲבֵן יַקִּיר לִי
אֶפְרַיִם אִם יֶלֶד שַׁעֲשֻׁעִים כִּי־מִדֵּי דַבְּרִי בּוֹ זָכֹר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד עַל־כֵּן
21 הָמוּ מֵעַי לוֹ רַחֵם אֲרַחֲמֶנּוּ נְאֻם־יְהוָה׃ הַצִּיבִי לָךְ צִיֻּנִים שִׂמִי לָךְ
תַּמְרוּרִים שִׁתִי לִבֵּךְ לַמְסִלָּה דֶּרֶךְ הָלָכְתִּי שׁוּבִי בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל שֻׁבִי
22 אֶל־עָרַיִךְ אֵלֶּה׃ עַד־מָתַי תִּתְחַמָּקִין הַבַּת הַשּׁוֹבֵבָה כִּי־בָרָא יְהוָה
23 חֲדָשָׁה בָּאָרֶץ נְקֵבָה תְּסוֹבֵב גָּבֶר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל עוֹד יֹאמְרוּ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וּבְעָרָיו בְּשׁוּבִי אֶת־
24 שְׁבוּתָם יְבָרֶכְךָ יְהוָה נְוֵה־צֶדֶק הַר הַקֹּדֶשׁ׃ וְיָשְׁבוּ בָהּ יְהוּדָה וְכָל־
כה עָרָיו יַחְדָּו אִכָּרִים וְנָסְעוּ בָּעֵדֶר׃ כִּי הִרְוֵיתִי נֶפֶשׁ עֲיֵפָה וְכָל־נֶפֶשׁ
26 27 דָּאֲבָה מִלֵּאתִי׃ עַל־זֹאת הֱקִיצֹתִי וָאֶרְאֶה וּשְׁנָתִי עָרְבָה לִּי׃ הִנֵּה
יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְזָרַעְתִּי אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה
28 זֶרַע אָדָם וְזֶרַע בְּהֵמָה׃ וְהָיָה כַּאֲשֶׁר שָׁקַדְתִּי עֲלֵיהֶם לִנְתוֹשׁ וְלִנְתוֹץ
וְלַהֲרֹס וּלְהַאֲבִיד וּלְהָרֵעַ כֵּן אֶשְׁקֹד עֲלֵיהֶם לִבְנוֹת וְלִנְטוֹעַ נְאֻם־יְהוָה׃
29 בַּיָּמִים הָהֵם לֹא־יֹאמְרוּ עוֹד אָבוֹת אָכְלוּ בֹסֶר וְשִׁנֵּי בָנִים תִּקְהֶינָה׃
ל כִּי אִם־אִישׁ בַּעֲוֺנוֹ יָמוּת כָּל־הָאָדָם הָאֹכֵל הַבֹּסֶר תִּקְהֶינָה שִׁנָּיו׃
31 הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְכָרַתִּי אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה
32 בְּרִית חֲדָשָׁה׃ לֹא כַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַתִּי אֶת־אֲבוֹתָם בְּיוֹם הֶחֱזִיקִי
בְיָדָם לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם אֲשֶׁר־הֵמָּה הֵפֵרוּ אֶת־בְּרִיתִי וְאָנֹכִי
33 בָּעַלְתִּי בָם נְאֻם־יְהוָה׃ כִּי זֹאת הַבְּרִית אֲשֶׁר אֶכְרֹת אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל
אַחֲרֵי הַיָּמִים הָהֵם נְאֻם־יְהוָה נָתַתִּי אֶת־תּוֹרָתִי בְּקִרְבָּם וְעַל־לִבָּם
34 אֶכְתֲּבֶנָּה וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים וְהֵמָּה יִהְיוּ־לִי לְעָם׃ וְלֹא יְלַמְּדוּ
עוֹד אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶת־אָחִיו לֵאמֹר דְּעוּ אֶת־יְהוָה כִּי כוּלָּם
יֵדְעוּ אוֹתִי לְמִקְּטַנָּם וְעַד־גְּדוֹלָם נְאֻם־יְהוָה כִּי אֶסְלַח לַעֲוֺנָם וּלְחַטָּאתָם
לה לֹא אֶזְכָּר־עוֹד׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה נֹתֵן שֶׁמֶשׁ לְאוֹר יוֹמָם חֻקֹּת יָרֵחַ
36 וְכוֹכָבִים לְאוֹר לָיְלָה רֹגַע הַיָּם וַיֶּהֱמוּ גַלָּיו יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ אִם־
יָמֻשׁוּ הַחֻקִּים הָאֵלֶּה מִלְּפָנַי נְאֻם־יְהוָה גַּם זֶרַע יִשְׂרָאֵל יִשְׁבְּתוּ מִהְיוֹת
37 גּוֹי לְפָנַי כָּל־הַיָּמִים׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה אִם־יִמַּדּוּ שָׁמַיִם מִלְמַעְלָה

XXXI. v. 20. ע"כ   v. 21. תִּי — תְּ ק'   v. 33. נ"א תְּ תְּ

v. 34. דגש אחר שו"ק

vox tua a ploratu, et oculi tui a lacrimis; quia est merces operi tuo, ait Dominus; et revertentur de terra inimici.

17. Et est spes novissimis tuis, ait Dominus; et revertentur filii ad terminos suos.

18. Audiens audivi Ephraim transmigrantem; Castigasti me et eruditus sum, quasi iuvenculus indomitus; converte me, et convertar; quia tu Dominus Deus meus.

19. Postquam enim convertisti me, egi poenitentiam; et postquam ostendisti mihi, percussi femur meum. Confusus sum, et erubui, quoniam sustinui opprobrium adolescentiae meae.

20. Si filius honorabilis mihi Ephraim, si puer delicatus; quia ex quo locutus sum de eo, adhuc recordabor eius. Idcirco conturbata sunt viscera mea super eum; miserans miserebor eius, ait Dominus.

21. Statue tibi speculam, pone tibi amaritudines; dirige cor tuum in viam rectam, in qua ambulasti; revertere virgo Israël, revertere ad civitates tuas istas.

22. Usquequo deliciis dissolveris filia vaga? quia creavit Dominus novum super terram: Femina circumdabit virum.

23. Haec dicit Dominus exercituum Deus Israël: Adhuc dicent verbum istud in terra Iuda, et in urbibus eius, cum convertero captivitatem eorum: Benedicat tibi Dominus, pulchritudo iustitiae, mons sanctus;

24. et habitabunt in eo Iudas, et omnes civitates eius simul; agricolae et minantes greges.

25. Quia inebriavi animam lassam, et omnem animam esurientem saturavi.

26. Ideo quasi de somno suscitatus sum; et vidi, et somnus meus dulcis mihi.

27. Ecce! dies veniunt, dicit Dominus; et seminabo domum Israël et domum Iuda semine hominum, et semine iumentorum.

28. Et sicut vigilavi super eos, ut evellerem, et demolirer, et dissiparem, et disperderem, et affligerem: sic vigilabo super eos, ut aedificem, et plantem, ait Dominus.

29. In diebus illis non dicent ultra: *Patres comederunt uvam acerbam, et dentes filiorum obstupuerunt. * Ezech. 18, 2

30. Sed unusquisque in iniquitate sua morietur; omnis homo, qui comederit uvam acerbam, obstupescent dentes eius.

31. * Ecce! dies venient, dicit Dominus; et feriam domui Israël et domui Iuda foedus novum.
* Hebr. 8, 8.

32. Non secundum pactum, quod pepigi cum patribus eorum, in die, qua apprehendi manum eorum, ut educerem eos de terra Aegypti; pactum, quod irritum fecerunt, et ego dominatus sum eorum, dicit Dominus.

33. Sed hoc erit pactum, quod feriam cum domo Israël post dies illos, dicit Dominus: * Dabo legem meam in visceribus eorum, et in corde eorum scribam eam; et ero eis in Deum, et ipsi erunt mihi in populum. * Hebr. 10, 16.

34. Et non docebit ultra vir proximum suum, et vir fratrem suum, dicens: Cognosce Dominum: omnes enim cognoscent me a minimo eorum usque ad maximum, ait Dominus; * quia propitiabor iniquitati eorum, et peccati eorum non memorabor amplius.
* Act. 10, 43.

35. Haec dicit Dominus, qui dat solem in lumine diei, ordinem lunae et stellarum in lumine noctis; qui turbat mare, et sonant fluctus eius, Dominus exercituum nomen illi.

36. Si defecerint leges istae coram me, dicit Dominus; tunc et semen Israël deficiet, ut non sit gens coram me cunctis diebus.

37. Haec dicit Dominus: Si mensurari potuerint coeli sursum, et in

vestigari fundamenta terrae deorsum; et ego abiiciam universum semen Israël, propter omnia, quae fecerunt, dicit Dominus.

38. Ecce! dies veniunt, dicit Dominus; et aedificabitur civitas Domino, a turre Hananeel usque ad portam anguli.

39. Et exibit ultra norma mensurae in conspectu eius super collem Gareb; et circuibit Goatha.

40. et omnem vallem cadaverum, et cineris, et universam regionem mortis, usque ad torrentem Cedron, et usque ad angulum portae equorum Orientalis, sanctum Domini; non evelletur, et non destruetur ultra in perpetuum.

Cap. XXXII.

Ieremias agrum emit in signum finiendae captivitatis.

1. Verbum, quod factum est ad Ieremiam a Domino in anno decimo Sedeciae regis Iuda; ipse est annus decimus octavus Nabuchodonosor.

2. Tunc exercitus regis Babylonis obsidebat Ierusalem; et Ieremias propheta erat clausus in atrio carceris, qui erat in domo regis Iuda.

3. Clauserat enim eum Sedecias rex Iuda, dicens: Quare vaticinaris, dicens: Haec dicit Dominus: Ecce! ego dabo civitatem istam in manus regis Babylonis, et capiet eam?

4. Et Sedecias rex Iuda non effugiet de manu Chaldaeorum; sed tradetur in manus regis Babylonis; et loquetur os eius cum ore illius, et oculi eius oculos illius videbunt.

5. Et in Babylonem ducet Sedeciam; et ibi erit, donec visitem eum, ait Dominus. Si autem dimicaveritis adversum Chaldaeos, nihil prosperum habebitis.

6. Et dixit Ieremias: Factum est verbum Domini ad me, dicens:

7. Ecce! Hanameel filius Sellum patruelis tuus veniet ad te, dicens: Eme tibi agrum meum, qui est in Anathoth; tibi enim competit ex propinquitate, ut emas.

8. Et venit ad me Hanameel filius patrui mei secundum verbum Domini ad vestibulum carceris, et ait ad me: Posside agrum meum, qui est in Anathoth in terra Beniamin; quia tibi competit haereditas, et tu propinquus es, ut possideas. Intellexi autem, quod verbum Domini esset.

9. Et emi agrum ab Hanameel filio patrui mei, qui est in Anathoth; et appendi ei argentum septem stateres, et decem argenteos.

10. Et scripsi in libro, et signavi, et adhibui testes; et appendi argentum in statera.

11. Et accepi librum possessionis signatum, et stipulationes, et rata, et signa forinsecus.

12. Et dedi librum possessionis Baruch filio Neri filii Maasiae in oculis Hanameel patruelis mei, in oculis testium, qui scripti erant in libro emptionis, et in oculis omnium Iudaeorum, qui sedebant in atrio carceris.

13. Et praecepi Baruch coram eis, dicens:

14. Haec dicit Dominus exercituum Deus Israël: Sume libros istos, librum emptionis hunc signatum, et librum hunc, qui apertus est; et pone

וְיֵחָקְרוּ מוֹסְדֵי־אֶרֶץ לְמָטָּה גַּם־אֲנִי אֶמְאַס בְּכָל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל עַל־כָּל־
38 אֲשֶׁר עָשׂוּ נְאֻם־יְהוָה׃ הִנֵּה יָמִים נְאֻם־יְהוָה וְנִבְנְתָה הָעִיר
39 לַיהוָה מִמִּגְדַּל חֲנַנְאֵל עַד־שַׁעַר הַפִּנָּה׃ וְיָצָא עוֹד קָוֵה הַמִּדָּה נֶגְדּוֹ
מ עַל גִּבְעַת גָּרֵב וְנָסַב גֹּעָתָה׃ וְכָל־הָעֵמֶק הַפְּגָרִים ׀ וְהַדֶּשֶׁן וְכָל־
הַשְּׁדֵמוֹת עַד־נַחַל קִדְרוֹן עַד־פִּנַּת שַׁעַר הַסּוּסִים מִזְרָחָה קֹדֶשׁ לַיהוָה
לֹא־יִנָּתֵשׁ וְלֹא־יֵהָרֵס עוֹד לְעוֹלָם׃

לב Cap. XXXII. לב

א הַדָּבָר אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה בַּשְׁנַת הָעֲשִׂרִית לְצִדְקִיָּהוּ
2 מֶלֶךְ יְהוּדָה הִיא הַשָּׁנָה שְׁמֹנֶה־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לִנְבוּכַדְרֶאצַּר׃ וְאָז חֵיל
מֶלֶךְ בָּבֶל צָרִים עַל־יְרוּשָׁלָם וְיִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא הָיָה כָלוּא בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה
3 אֲשֶׁר בֵּית־מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ אֲשֶׁר כְּלָאוֹ צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר מַדּוּעַ
אַתָּה נִבָּא לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן אֶת־הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד מֶלֶךְ־
4 בָּבֶל וּלְכָדָהּ׃ וְצִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה לֹא יִמָּלֵט מִיַּד הַכַּשְׂדִּים כִּי־הִנָּתֹן
ה יִנָּתֵן בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל וְדִבֶּר־פִּיו עִם־פִּיו וְעֵינָיו אֶת־עֵינָיו תִּרְאֶינָה׃ וּבָבֶל
יוֹלִךְ אֶת־צִדְקִיָּהוּ וְשָׁם יִהְיֶה עַד־פָּקְדִי אֹתוֹ נְאֻם־יְהוָה כִּי תִלָּחֲמוּ
6 אֶת־הַכַּשְׂדִּים לֹא תַצְלִיחוּ׃ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ הָיָה דְּבַר־יְהוָה אֵלַי
7 לֵאמֹר׃ הִנֵּה חֲנַמְאֵל בֶּן־שַׁלֻּם דֹּדְךָ בָּא אֵלֶיךָ לֵאמֹר קְנֵה לְךָ אֶת־שָׂדִי
8 אֲשֶׁר בַּעֲנָתוֹת כִּי לְךָ מִשְׁפַּט הַגְּאֻלָּה לִקְנוֹת׃ וַיָּבֹא אֵלַי חֲנַמְאֵל בֶּן־דֹּדִי
כִּדְבַר יְהוָה אֶל־חֲצַר הַמַּטָּרָה וַיֹּאמֶר אֵלַי קְנֵה נָא אֶת־שָׂדִי אֲשֶׁר־
בַּעֲנָתוֹת אֲשֶׁר ׀ בְּאֶרֶץ בִּנְיָמִין כִּי לְךָ מִשְׁפַּט הַיְרֻשָּׁה וּלְךָ הַגְּאֻלָּה קְנֵה־
9 לָךְ וָאֵדַע כִּי דְבַר־יְהוָה הוּא׃ וָאֶקְנֶה אֶת־הַשָּׂדֶה מֵאֵת חֲנַמְאֵל בֶּן־דֹּדִי
אֲשֶׁר בַּעֲנָתוֹת וָאֶשְׁקֲלָה־לּוֹ אֶת־הַכֶּסֶף שִׁבְעָה שְׁקָלִים וַעֲשָׂרָה הַכָּסֶף׃
י 11 וָאֶכְתֹּב בַּסֵּפֶר וָאֶחְתֹּם וָאָעֵד עֵדִים וָאֶשְׁקֹל הַכֶּסֶף בְּמֹאזְנָיִם׃ וָאֶקַּח
12 אֶת־סֵפֶר הַמִּקְנָה אֶת־הֶחָתוּם הַמִּצְוָה וְהַחֻקִּים וְאֶת־הַגָּלוּי׃ וָאֶתֵּן
אֶת־הַסֵּפֶר הַמִּקְנָה אֶל־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּה בֶּן־מַחְסֵיָה לְעֵינֵי חֲנַמְאֵל
דֹּדִי וּלְעֵינֵי הָעֵדִים הַכֹּתְבִים בְּסֵפֶר הַמִּקְנָה לְעֵינֵי כָּל־הַיְּהוּדִים
13 14 הַיֹּשְׁבִים בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה׃ וָאֲצַוֶּה אֶת־בָּרוּךְ לְעֵינֵיהֶם לֵאמֹר׃ כֹּה־
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לָקוֹחַ אֶת־הַסְּפָרִים הָאֵלֶּה אֵת סֵפֶר
הַמִּקְנָה הַזֶּה וְאֵת הֶחָתוּם וְאֵת סֵפֶר הַגָּלוּי הַזֶּה וּנְתַתָּם בִּכְלִי־חָרֶשׂ

XXXI. v. 38. בָּאִים קרי ולא כתיב v. 39. קָוֶה — קַו ק׳
v. 40. כמס׳ הַשְּׁרֵמוֹת כ׳ הַשְּׁדֵמוֹת ק׳ XXXII. v. 1. בִּשְׁנַת —
בַּשָּׁנָה ק׳ v. 4. עֵינָו ק׳ v. 6. הפטרת בהר סיני v. 7. הב׳ בקמץ
v. 12. נ״א בֶּן־

טו לְמַעַן יַעַמְדוּ יָמִים רַבִּים׃ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
16 עוֹד יִקָּנוּ בָתִּים וְשָׂדוֹת וּכְרָמִים בָּאָרֶץ הַזֹּאת׃ וָאֶתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה
17 אַחֲרֵי תִתִּי אֶת־סֵפֶר הַמִּקְנָה אֶל־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּה לֵאמֹר׃ אֲהָהּ אֲדֹנָי
יֱהוִה הִנֵּה ׀ אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ בְּכֹחֲךָ הַגָּדוֹל
18 וּבִזְרֹעֲךָ הַנְּטוּיָה לֹא־יִפָּלֵא מִמְּךָ כָּל־דָּבָר׃ עֹשֶׂה חֶסֶד לַאֲלָפִים וּמְשַׁלֵּם
עֲוֹן אָבוֹת אֶל־חֵיק בְּנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר יְהוָה צְבָאוֹת
19 שְׁמוֹ׃ גְּדֹל הָעֵצָה וְרַב הָעֲלִילִיָּה אֲשֶׁר־עֵינֶיךָ פְקֻחוֹת עַל־כָּל־דַּרְכֵי
כ בְּנֵי אָדָם לָתֵת לְאִישׁ כִּדְרָכָיו וְכִפְרִי מַעֲלָלָיו׃ אֲשֶׁר שַׂמְתָּ אֹתוֹת
וּמֹפְתִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד־הַיּוֹם הַזֶּה וּבְיִשְׂרָאֵל וּבָאָדָם וַתַּעֲשֶׂה־לְּךָ
21 שֵׁם כַּיּוֹם הַזֶּה׃ וַתֹּצֵא אֶת־עַמְּךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם בְּאֹתוֹת
22 וּבְמוֹפְתִים וּבְיָד חֲזָקָה וּבְאֶזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבְמוֹרָא גָּדוֹל׃ וַתִּתֵּן לָהֶם
אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתָם לָתֵת לָהֶם אֶרֶץ זָבַת חָלָב
23 וּדְבָשׁ׃ וַיָּבֹאוּ וַיִּרְשׁוּ אֹתָהּ וְלֹא־שָׁמְעוּ בְקוֹלֶךָ וּבְתֹרוֹתְךָ לֹא־הָלָכוּ
אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוִּיתָה לָהֶם לַעֲשׂוֹת לֹא עָשׂוּ וַתַּקְרֵא אֹתָם אֵת כָּל־
24 הָרָעָה הַזֹּאת׃ הִנֵּה הַסֹּלְלוֹת בָּאוּ הָעִיר לְלָכְדָהּ וְהָעִיר נִתְּנָה בְּיַד
הַכַּשְׂדִּים הַנִּלְחָמִים עָלֶיהָ מִפְּנֵי הַחֶרֶב וְהָרָעָב וְהַדָּבֶר וַאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ
כה הָיָה וְהִנְּךָ רֹאֶה׃ וְאַתָּה אָמַרְתָּ אֵלַי אֲדֹנָי יֱהוִה קְנֵה־לְךָ הַשָּׂדֶה
26 בַּכֶּסֶף וְהָעֵד עֵדִים וְהָעִיר נִתְּנָה בְּיַד הַכַּשְׂדִּים׃ וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה
27 אֶל־יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר׃ הִנֵּה אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי כָּל־בָּשָׂר הֲמִמֶּנִּי יִפָּלֵא כָּל־
28 דָּבָר׃ לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן אֶת־הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד הַכַּשְׂדִּים
29 וּבְיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וּלְכָדָהּ׃ וּבָאוּ הַכַּשְׂדִּים הַנִּלְחָמִים עַל־
הָעִיר הַזֹּאת וְהִצִּיתוּ אֶת־הָעִיר הַזֹּאת בָּאֵשׁ וּשְׂרָפוּהָ וְאֵת הַבָּתִּים
אֲשֶׁר קִטְּרוּ עַל־גַּגּוֹתֵיהֶם לַבַּעַל וְהִסִּכוּ נְסָכִים לֵאלֹהִים אֲחֵרִים לְמַעַן
ל הַכְעִסֵנִי׃ כִּי־הָיוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יְהוּדָה אַךְ עֹשִׂים הָרַע בְּעֵינַי
מִנְּעֻרֹתֵיהֶם כִּי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אַךְ מַכְעִסִים אֹתִי בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם נְאֻם־
31 יְהוָה׃ כִּי עַל־אַפִּי וְעַל־חֲמָתִי הָיְתָה לִּי הָעִיר הַזֹּאת לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר
32 בָּנוּ אוֹתָהּ וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה לַהֲסִירָהּ מֵעַל פָּנָי׃ עַל כָּל־רָעַת בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר עָשׂוּ לְהַכְעִסֵנִי הֵמָּה מַלְכֵיהֶם שָׂרֵיהֶם
33 כֹּהֲנֵיהֶם וּנְבִיאֵיהֶם וְאִישׁ יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם׃ וַיִּפְנוּ אֵלַי עֹרֶף
וְלֹא פָנִים וְלַמֵּד אֹתָם הַשְׁכֵּם וְלַמֵּד וְאֵינָם שֹׁמְעִים לָקַחַת מוּסָר׃
34 לה וַיָּשִׂימוּ שִׁקּוּצֵיהֶם בַּבַּיִת אֲשֶׁר־נִקְרָא־שְׁמִי־עָלָיו לְטַמְּאוֹ׃ וַיִּבְנוּ אֶת־
בָּמוֹת הַבַּעַל אֲשֶׁר ׀ בְּגֵיא בֶן־הִנֹּם לְהַעֲבִיר אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנוֹתֵיהֶם

XXXII. v. 23. וּבְתֹרוֹתְךָ — וּבְתוֹרָתְךָ ק׳ v. 27. ע״כ

illos in vase fictili, ut permanere possint diebus multis.

15. Haec enim dicit Dominus exercituum Deus Israël: Adhuc possidebuntur domus, et agri, et vineae in terra ista.

16. Et oravi ad Dominum, postquam tradidi librum possessionis Baruch filio Neri, dicens:

17. Heu! heu! heu! Domine Deus; ecce! tu fecisti coelum et terram in fortitudine tua magna, et in brachio tuo extento; non erit tibi difficile omne verbum;

18. * qui facis misericordiam in millibus, et reddis iniquitatem patrum in sinum filiorum eorum post eos; Fortissime, Magne, et Potens, Dominus exercituum nomen tibi.
* Exod. 34, 7.

19. Magnus consilio, et incomprehensibilis cogitatu; cuius oculi aperti sunt super omnes vias filiorum Adam, ut reddas unicuique secundum vias suas, et secundum fructum adinventionum eius.

20. Qui posuisti signa et portenta in terra Aegypti usque ad diem hanc, et in Israël, et in hominibus, et fecisti tibi nomen, sicut est dies haec.

21. Et eduxisti populum tuum Israël de terra Aegypti, in signis, et in portentis, et in manu robusta, et in brachio extento, et in terrore magno.

22. Et dedisti eis terram hanc, quam iurasti patribus eorum, ut dares eis terram fluentem lacte et melle.

23. Et ingressi sunt, et possederunt eam; et non obedierunt voci tuae, et in lege tua non ambulaverunt; omnia, quae mandasti eis, ut facerent, non fecerunt; et evenerunt eis omnia mala haec.

24. Ecce! munitiones extructae sunt adversum civitatem, ut capiatur; et urbs data est in manus Chaldaeorum, qui praeliantur adversus eam, a facie gladii, et famis, et pestilentiae; et quaecumque locutus es, acciderunt, ut tu ipse cernis.

25. Et tu dicis mihi Domine Deus: Eme agrum argento, et adhibe testes; cum urbs data sit in manus Chaldaeorum?

26. Et factum est verbum Domini ad Ieremiam, dicens:

27. Ecce! ego Dominus Deus universae carnis; numquid mihi difficile erit omne verbum?

28. Propterea haec dicit Dominus: Ecce! ego tradam civitatem istam in manus Chaldaeorum, et in manus regis Babylonis, et capient eam.

29. Et venient Chaldaei praeliantes adversum urbem hanc, et succendent eam igni, et comburent eam, et domos, in quarum domatibus sacrificabant Baal, et libabant diis alienis libamina ad irritandum me.

30. Erant enim filii Israël, et filii Iuda iugiter facientes malum in oculis meis ab adolescentia sua; filii Israël, qui usque nunc exacerbant me in opere manuum suarum, dicit Dominus.

31. Quia in furore et in indignatione mea facta est mihi civitas haec, a die, qua aedificaverunt eam, usque ad diem istam, qua auferetur de conspectu meo.

32. Propter malitiam filiorum Israël, et filiorum Iuda, quam fecerunt, ad iracundiam me provocantes, ipsi et reges eorum, principes eorum, et sacerdotes eorum, et prophetae eorum, viri Iuda et habitatores Ierusalem.

33. Et verterunt ad me terga, et non facies; cum docerem eos diluculo, et erudirem, et nollent audire, ut acciperent disciplinam.

34. * Et posuerunt idola sua in domo, in qua invocatum est nomen meum, ut polluerent eam.
* 4 Reg. 21, 4.

35. Et aedificaverunt excelsa Baal, quae sunt in valle filii Ennom, ut initiarent filios suos et filias suas

Moloch; quod non mandavi eis, nec ascendit in cor meum, ut facerent abominationem hanc, et in peccatum deducerent Iudam.

36. Et nunc propter ista, haec dicit Dominus Deus Israël ad civitatem hanc, de qua vos dicitis, quod tradetur in manus regis Babylonis in gladio, et in fame, et in peste:

37. Ecce! ego congregabo eos de universis terris, ad quas eieci eos in furore meo, et in ira mea, et in indignatione grandi; et reducam eos ad locum istum, et habitare eos faciam confidenter.

38. Et erunt mihi in populum, et ego ero eis in Deum.

39. Et dabo eis cor unum, et viam unam, ut timeant me universis diebus; et bene sit eis, et filiis eorum post eos.

40. Et feriam eis pactum sempiternum, et non desinam eis benefacere; et timorem meum dabo in corde eorum, ut non recedant a me.

41. Et laetabor super eis, cum bene eis fecero; et plantabo eos in terra ista in veritate, in toto corde meo et in tota anima mea.

42. Quia haec dicit Dominus: Sicut adduxi super populum istum omne malum hoc grande; sic adducam super eos omne bonum, quod ego loquor ad eos.

43. Et possidebuntur agri in terra ista, de qua vos dicitis, quod deserta sit, eo quod non remanserit homo et iumentum, et data sit in manus Chaldaeorum.

44. Agri ementur pecunia, et scribentur in libro, et imprimetur signum, et testis adhibebitur; in terra Beniamin, et in circuitu Ierusalem, in civitatibus Iuda, et in civitatibus montanis, et in civitatibus campestribus, et in civitatibus, quae ad Austrum sunt; quia convertam captivitatem eorum, ait Dominus.

Cap. XXXIII.

Beneficia multa et Messias promittuntur.

1. Et factum est verbum Domini ad Ieremiam secundo, cum adhuc clausus esset in atrio carceris, dicens:

2. Haec dicit Dominus, qui facturus est, et formaturus illud, et paraturus, Dominus nomen eius.

3. Clama ad me, et exaudiam te; et annunciabo tibi grandia, et firma, quae nescis.

4. Quia haec dicit Dominus Deus Israël ad domos urbis huius, et ad domos regis Iuda, quae destructae sunt, et ad munitiones, et ad gladium

5. venientium, ut dimicent cum Chaldaeis, et impleant eas cadaveribus hominum, quos percussi in furore meo et in indignatione mea, abscondens faciem meam a civitate hac propter omnem malitiam eorum.

6. Ecce! ego obducam eis cicatricem et sanitatem, et curabo eos; et revelabo illis deprecationem pacis et veritatis.

7. Et convertam conversionem Iuda, et conversionem Ierusalem; et aedificabo eos sicut a principio.

8. Et emundabo illos ab omni iniquitate sua, in qua peccaverunt mihi; et propitius ero cunctis iniquitatibus eorum, in quibus deliquerunt mihi, et spreverunt me.

9. Et erit mihi in nomen, et in gaudium, et in laudem, et in exultationem cunctis gentibus terrae, quae audierint omnia bona, quae ego facturus sum eis; et pavebunt, et turbabuntur in universis bonis, et in omni pace, quam ego faciam eis.

10. Haec dicit Dominus: Adhuc audietur in loco isto (quem vos dicitis esse desertum, eo quod non sit homo nec iumentum: in civitatibus

לַמֹּלֶךְ אֲשֶׁר לֹא־צִוִּיתִים וְלֹא עָלְתָה עַל־לִבִּי לַעֲשׂוֹת הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת
לְמַעַן הַחֲטִי אֶת־יְהוּדָה׃ וְעַתָּה לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל 36
אֶל־הָעִיר הַזֹּאת אֲשֶׁר ׀ אַתֶּם אֹמְרִים נִתְּנָה בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל בַּחֶרֶב
וּבָרָעָב וּבַדָּבֶר׃ הִנְנִי מְקַבְּצָם מִכָּל־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר הִדַּחְתִּים שָׁם 37
בְּאַפִּי וּבַחֲמָתִי וּבְקֶצֶף גָּדוֹל וַהֲשִׁבֹתִים אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְהֹשַׁבְתִּים
לָבֶטַח׃ וְהָיוּ לִי לְעָם וַאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים׃ וְנָתַתִּי לָהֶם לֵב 38 39
אֶחָד וְדֶרֶךְ אֶחָד לְיִרְאָה אוֹתִי כָּל־הַיָּמִים לְטוֹב לָהֶם וְלִבְנֵיהֶם
אַחֲרֵיהֶם׃ וְכָרַתִּי לָהֶם בְּרִית עוֹלָם אֲשֶׁר לֹא־אָשׁוּב מֵאַחֲרֵיהֶם מ
לְהֵיטִיבִי אוֹתָם וְאֶת־יִרְאָתִי אֶתֵּן בִּלְבָבָם לְבִלְתִּי סוּר מֵעָלָי׃ וְשַׂשְׂתִּי 41
עֲלֵיהֶם לְהֵטִיב אוֹתָם וּנְטַעְתִּים בָּאָרֶץ הַזֹּאת בֶּאֱמֶת בְּכָל־לִבִּי וּבְכָל־
נַפְשִׁי׃ כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה כַּאֲשֶׁר הֵבֵאתִי אֶל־הָעָם הַזֶּה אֵת כָּל־ 42
הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת כֵּן אָנֹכִי מֵבִיא עֲלֵיהֶם אֶת־כָּל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר
אָנֹכִי דֹּבֵר עֲלֵיהֶם׃ וְנִקְנָה הַשָּׂדֶה בָּאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר ׀ אַתֶּם אֹמְרִים 43
שְׁמָמָה הִיא מֵאֵין אָדָם וּבְהֵמָה נִתְּנָה בְּיַד הַכַּשְׂדִּים׃ שָׂדוֹת בַּכֶּסֶף 44
יִקְנוּ וְכָתוֹב בַּסֵּפֶר ׀ וְחָתוֹם וְהָעֵד עֵדִים בְּאֶרֶץ בִּנְיָמִן וּבִסְבִיבֵי יְרוּשָׁלִַם
וּבְעָרֵי יְהוּדָה וּבְעָרֵי הָהָר וּבְעָרֵי הַשְּׁפֵלָה וּבְעָרֵי הַנֶּגֶב כִּי־אָשִׁיב
אֶת־שְׁבוּתָם נְאֻם־יְהוָה׃

לג Cap. XXXIII. לג

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ שֵׁנִית וְהוּא עוֹדֶנּוּ עָצוּר בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה א
לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה עֹשָׂהּ יְהוָה יוֹצֵר אוֹתָהּ לַהֲכִינָהּ יְהוָה שְׁמוֹ׃ 2
קְרָא אֵלַי וְאֶעֱנֶךָּ וְאַגִּידָה לְּךָ גְּדֹלוֹת וּבְצֻרוֹת לֹא יְדַעְתָּם׃ כִּי כֹה 3 4
אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל־בָּתֵּי הָעִיר הַזֹּאת וְעַל־בָּתֵּי מַלְכֵי יְהוּדָה
הַנְּתֻצִים אֶל־הַסֹּלְלוֹת וְאֶל־הֶחָרֶב׃ בָּאִים לְהִלָּחֵם אֶת־הַכַּשְׂדִּים ה
וּלְמַלְאָם אֶת־פִּגְרֵי הָאָדָם אֲשֶׁר־הִכֵּיתִי בְאַפִּי וּבַחֲמָתִי וַאֲשֶׁר הִסְתַּרְתִּי
פָנַי מֵהָעִיר הַזֹּאת עַל כָּל־רָעָתָם׃ הִנְנִי מַעֲלֶה־לָּהּ אֲרֻכָה וּמַרְפֵּא 6
וּרְפָאתִים וְגִלֵּיתִי לָהֶם עֲתֶרֶת שָׁלוֹם וֶאֱמֶת׃ וַהֲשִׁבֹתִי אֶת־שְׁבוּת יְהוּדָה 7
וְאֵת שְׁבוּת יִשְׂרָאֵל וּבְנִתִים כְּבָרִאשֹׁנָה׃ וְטִהַרְתִּים מִכָּל־עֲוֺנָם אֲשֶׁר 8
חָטְאוּ־לִי וְסָלַחְתִּי לְכוֹל־עֲוֺנוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר חָטְאוּ־לִי וַאֲשֶׁר פָּשְׁעוּ בִי׃
וְהָיְתָה לִּי לְשֵׁם שָׂשׂוֹן לִתְהִלָּה וּלְתִפְאֶרֶת לְכֹל גּוֹיֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּ
אֶת־כָּל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר אָנֹכִי עֹשֶׂה אוֹתָם וּפָחֲדוּ וְרָגְזוּ עַל כָּל־הַטּוֹבָה
וְעַל כָּל־הַשָּׁלוֹם אֲשֶׁר אָנֹכִי עֹשֶׂה לָּהּ׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה עוֹד יִשָּׁמַע י
בַּמָּקוֹם־הַזֶּה אֲשֶׁר אַתֶּם אֹמְרִים חָרֵב הוּא מֵאֵין אָדָם וּמֵאֵין בְּהֵמָה

XXXII. v. 35. הַחֲטִיא ק׳ XXXIII. v. 8. לְכוֹל־ — לְכָל־ ק׳

בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלִַם הַנְשַׁמּוֹת מֵאֵין אָדָם וּמֵאֵין יוֹשֵׁב
11 וּמֵאֵין בְּהֵמָה׃ קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה קוֹל
אֹמְרִים הוֹדוּ אֶת־יְהוָה צְבָאוֹת כִּי־טוֹב יְהוָה כִּי־לְעוֹלָם חַסְדּוֹ מְבִאִים
תּוֹדָה בֵּית יְהוָה כִּי־אָשִׁיב אֶת־שְׁבוּת־הָאָרֶץ כְּבָרִאשֹׁנָה אָמַר יְהוָה׃
12 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עוֹד יִהְיֶה ׀ בַּמָּקוֹם הַזֶּה הֶחָרֵב מֵאֵין־אָדָם
13 וְעַד־בְּהֵמָה וּבְכָל־עָרָיו נְוֵה רֹעִים מַרְבִּצִים צֹאן׃ בְּעָרֵי הָהָר בְּעָרֵי
הַשְּׁפֵלָה וּבְעָרֵי הַנֶּגֶב וּבְאֶרֶץ בִּנְיָמִן וּבִסְבִיבֵי יְרוּשָׁלִַם וּבְעָרֵי יְהוּדָה
14 עֹד תַּעֲבֹרְנָה הַצֹּאן עַל־יְדֵי מוֹנֶה אָמַר יְהוָה׃ הִנֵּה יָמִים בָּאִים
נְאֻם־יְהוָה וַהֲקִמֹתִי אֶת־הַדָּבָר הַטּוֹב אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל
טו וְעַל־בֵּית יְהוּדָה׃ בַּיָּמִים הָהֵם וּבָעֵת הַהִיא אַצְמִיחַ לְדָוִד צֶמַח
16 צְדָקָה וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בָּאָרֶץ׃ בַּיָּמִים הָהֵם תִּוָּשַׁע יְהוּדָה
17 וִירוּשָׁלִַם תִּשְׁכּוֹן לָבֶטַח וְזֶה אֲשֶׁר־יִקְרָא־לָהּ יְהוָה ׀ צִדְקֵנוּ׃ כִּי־
כֹה אָמַר יְהוָה לֹא־יִכָּרֵת לְדָוִד אִישׁ יֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא בֵית־יִשְׂרָאֵל׃
18 וְלַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם לֹא־יִכָּרֵת אִישׁ מִלְּפָנָי מַעֲלֶה עוֹלָה וּמַקְטִיר מִנְחָה
19 כ וְעֹשֶׂה זֶבַח כָּל־הַיָּמִים׃ וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ לֵאמוֹר׃ כֹּה
אָמַר יְהוָה אִם־תָּפֵרוּ אֶת־בְּרִיתִי הַיּוֹם וְאֶת־בְּרִיתִי הַלָּיְלָה וּלְבִלְתִּי
21 הֱיוֹת יוֹמָם־וָלַיְלָה בְּעִתָּם׃ גַּם־בְּרִיתִי תֻפַר אֶת־דָּוִד עַבְדִּי מִהְיוֹת־לוֹ
22 בֵן מֹלֵךְ עַל־כִּסְאוֹ וְאֶת־הַלְוִיִּם הַכֹּהֲנִים מְשָׁרְתָי׃ אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפֵר צְבָא
הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִמַּד חוֹל הַיָּם כֵּן אַרְבֶּה אֶת־זֶרַע דָּוִד עַבְדִּי וְאֶת־הַלְוִיִּם
23 24 מְשָׁרְתֵי אֹתִי׃ וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר׃ הֲלוֹא רָאִיתָ
מָה־הָעָם הַזֶּה דִּבְּרוּ לֵאמֹר שְׁתֵּי הַמִּשְׁפָּחוֹת אֲשֶׁר בָּחַר יְהוָה בָּהֶם
כה וַיִּמְאָסֵם וְאֶת־עַמִּי יִנְאָצוּן מִהְיוֹת עוֹד גּוֹי לִפְנֵיהֶם׃ כֹּה אָמַר יְהוָה
26 אִם־לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וָלָיְלָה חֻקּוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא־שָׂמְתִּי׃ גַּם־זֶרַע
יַעֲקוֹב וְדָוִד עַבְדִּי אֶמְאַס מִקַּחַת מִזַּרְעוֹ מֹשְׁלִים אֶל־זֶרַע אַבְרָהָם
יִשְׂחָק וְיַעֲקֹב כִּי־אָשׁוּב אֶת־שְׁבוּתָם וְרִחַמְתִּים׃

CAP. XXXIV. לד — לד

א הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה וּנְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל ׀
וְכָל־חֵילוֹ וְכָל־מַמְלְכוֹת אֶרֶץ מֶמְשֶׁלֶת יָדוֹ וְכָל־הָעַמִּים נִלְחָמִים עַל־
2 יְרוּשָׁלִַם וְעַל־כָּל־עָרֶיהָ לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הָלֹךְ
וְאָמַרְתָּ אֶל־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה וְאָמַרְתָּ אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי
3 נֹתֵן אֶת־הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל וּשְׂרָפָהּ בָּאֵשׁ׃ וְאַתָּה לֹא תִמָּלֵט
מִיָּדוֹ כִּי תָּפֹשׂ תִּתָּפֵשׂ וּבְיָדוֹ תִּנָּתֵן וְעֵינֶיךָ אֶת־עֵינֵי מֶלֶךְ־בָּבֶל

XXXIII. v. 16. נ״א יִקְרְאוּ־ v. 26. מלא ו׳ : אָשׁוּב — אָשִׁיב ק׳

Iuda, et foris Ierusalem, quae desolatae sunt absque homine, et absque habitatore, et absque pecore)

11. vox gaudii et vox laetitiae, vox sponsi et vox sponsae, vox dicentium: Confitemini Domino exercituum, quoniam bonus Dominus, quoniam in aeternum misericordia eius; et portantium vota in domum Domini; reducam enim conversionem terrae sicut a principio, dicit Dominus.

12. Haec dicit Dominus exercituum: Adhuc erit in loco isto deserto absque homine, et absque iumento, et in cunctis civitatibus eius, habitaculum pastorum accubantium gregum.

13. In civitatibus montuosis, et in civitatibus campestribus, et in civitatibus, quae ad Austrum sunt; et in terra Beniamin, et in circuitu Ierusalem, et in civitatibus Iuda adhuc transibunt greges ad manum numerantis, ait Dominus.

14. Ecce! dies veniunt, dicit Dominus; et suscitabo verbum bonum, quod locutus sum ad domum Israël et ad domum Iuda.

15. In diebus illis, et in tempore illo, germinare faciam David germen iustitiae; et faciet iudicium et iustitiam in terra.

16. In diebus illis salvabitur Iuda, et Ierusalem habitabit confidenter; et hoc est nomen, quod vocabunt eum, Dominus iustus noster.

17. Quia haec dicit Dominus: Non interibit de David vir, qui sedeat super thronum domus Israël.

18. Et de sacerdotibus et de Levitis non interibit vir a facie mea, qui offerat holocautomata, et incendat sacrificium, et caedat victimas omnibus diebus.

19. Et factum est verbum Domini ad Ieremiam, dicens:

20. Haec dicit Dominus: Si irritum potest fieri pactum meum cum die, et pactum meum cum nocte, ut non sit dies et nox in tempore suo;

21. et pactum meum irritum esse poterit cum David servo meo, ut non sit ex eo filius, qui regnet in throno eius, et Levitae et sacerdotes ministri mei.

22. Sicuti enumerari non possunt stellae coeli, et metiri arena maris; sic multiplicabo semen David servi mei, et Levitas ministros meos.

23. Et factum est verbum Domini ad Ieremiam, dicens:

24. Numquid non vidisti, quid populus hic locutus sit, dicens: Duae cognationes, quas elegerat Dominus, abiectae sunt; et populum meum despexerunt, eo quod non sit ultra gens coram eis?

25. Haec dicit Dominus: Si pactum meum inter diem et noctem, et leges coelo et terrae non posui;

26. equidem et semen Iacob et David servi mei proiiciam, ut non assumam de semine eius principes seminis Abraham, Isaac, et Iacob: reducam enim conversionem eorum, et miserebor eis.

Cap. XXXIV.

Urbe succensa Sedeciam captivum abducendum dicit.

1. Verbum, quod factum est ad Ieremiam a Domino, quando Nabuchodonosor rex Babylonis, et omnis exercitus eius, universaque regna terrae, quae erant sub potestate manus eius, et omnes populi bellabant contra Ierusalem, et contra omnes urbes eius, dicens:

2. Haec dicit Dominus Deus Israël: Vade, et loquere ad Sedeciam regem Iuda; et dices ad eum: Haec dicit Dominus: Ecce! ego tradam civitatem hanc in manus regis Babylonis, et succendet eam igni.

3. Et tu non effugies de manu eius; sed comprehensione capieris, et in manu eius traderis; et oculi tui oculos regis Babylonis videbunt,

et os eius cum ore tuo loquetur, et Babylonem introibis.

4. Attamen audi verbum Domini Sedecia rex Iuda: Haec dicit Dominus ad te: Non morieris in gladio;

5. sed in pace morieris, et secundum combustiones patrum tuorum regum priorum, qui fuerunt ante te, sic comburent te; et vae Domine, plangent te; quia verbum ego locutus sum, dicit Dominus.

6. Et locutus est Ieremias propheta ad Sedeciam regem Iuda universa verba haec in Ierusalem.

7. Et exercitus regis Babylonis pugnabat contra Ierusalem, et contra omnes civitates Iuda, quae reliquae erant contra Lachis, et contra Azecha; hae enim supererant de civitatibus Iuda, urbes munitae.

8. Verbum, quod factum est ad Ieremiam a Domino, postquam percussit rex Sedecias foedus cum omni populo in Ierusalem, praedicans:

9. Ut dimitteret unusquisque servum suum, et unusquisque ancillam suam, Hebraeum et Hebraeam, liberos; et nequaquam dominarentur eis, id est in Iudaeo et fratre suo.

10. Audierunt ergo omnes principes et universus populus, qui inierant pactum, ut dimitteret unusquisque servum suum et unusquisque ancillam suam liberos, et ultra non dominarentur eis; audierunt igitur, et dimiserunt.

11. Et conversi sunt deinceps; et retraxerunt servos et ancillas suas, quos dimiserant liberos, et subiugaverunt in famulos et famulas.

12. Et factum est verbum Domini ad Ieremiam a Domino, dicens:

13. Haec dicit Dominus Deus Israël: Ego percussi foedus cum patribus vestris in die, qua eduxi eos de terra Aegypti, de domo servitutis, dicens:

14. * Cum completi fuerint septem anni, dimittat unusquisque fratrem suum Hebraeum, qui venditus est ei, et serviet tibi sex annis; et dimittes eum a te liberum; et non audierunt patres vestri me, nec inclinaverunt aurem suam.

* Exod. 21, 2. Deut. 15, 12.

15. Et conversi estis vos hodie, et fecistis, quod rectum est in oculis meis, ut praedicaretis libertatem unusquisque ad amicum suum; et inistis pactum in conspectu meo, in domo, in qua invocatum est nomen meum super eam.

16. Et reversi estis, et commaculastis nomen meum; et reduxistis unusquisque servum suum, et unusquisque ancillam suam, quos dimiseratis, ut essent liberi et suae potestatis: et subiugastis eos, ut sint vobis servi et ancillae.

17. Propterea haec dicit Dominus: Vos non audistis me, ut praedicaretis libertatem unusquisque fratri suo, et unusquisque amico suo; ecce! ego praedico vobis libertatem, ait Dominus ad gladium, ad pestem, et ad famem; et dabo vos in commotionem cunctis regnis terrae.

18. Et dabo viros, qui praevaricantur foedus meum, et non observaverunt verba foederis, quibus assensi sunt in conspectu meo, vitulum, quem conciderunt in duas partes et transierunt inter divisiones eius;

19. Principes Iuda et principes Ierusalem, eunuchi et sacerdotes, et omnis populus terrae, qui transierunt inter divisiones vituli.

20. Et dabo eos in manus inimicorum suorum, et in manus quaerentium animam eorum; et erit morticinum eorum in escam volatilibus coeli, et bestiis terrae.

4 תִּרְאֶינָה וּפִיהוּ אֶת־פִּיךָ יְדַבֵּר וּבָבֶל תָּבוֹא׃ אַךְ שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה
ה צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה כֹּה־אָמַר יְהוָה עָלֶיךָ לֹא תָמוּת בֶּחָרֶב׃ בְּשָׁלוֹם
תָּמוּת וּבְמִשְׂרְפוֹת אֲבוֹתֶיךָ הַמְּלָכִים הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר־הָיוּ לְפָנֶיךָ כֵּן
יִשְׂרְפוּ־לָךְ וְהוֹי אָדוֹן יִסְפְּדוּ־לָךְ כִּי־דָבָר אֲנִי־דִבַּרְתִּי נְאֻם־יְהוָה׃
6 וַיְדַבֵּר יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה אֵת כָּל־הַדְּבָרִים
7 הָאֵלֶּה בִּירוּשָׁלִָם׃ וְחֵיל מֶלֶךְ־בָּבֶל נִלְחָמִים עַל־יְרוּשָׁלִַם וְעַל כָּל־עָרֵי
יְהוּדָה הַנּוֹתָרוֹת אֶל־לָכִישׁ וְאֶל־עֲזֵקָה כִּי הֵנָּה נִשְׁאֲרוּ בְּעָרֵי יְהוּדָה
8 עָרֵי מִבְצָר׃ הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה אַחֲרֵי כְּרֹת
הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ בְּרִית אֶת־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלִַם לִקְרֹא לָהֶם דְּרוֹר׃
9 לְשַׁלַּח אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ וְאִישׁ אֶת־שִׁפְחָתוֹ הָעִבְרִי וְהָעִבְרִיָּה חָפְשִׁים
י לְבִלְתִּי עֲבָד־בָּם בִּיהוּדִי אָחִיהוּ אִישׁ׃ וַיִּשְׁמְעוּ כָל־הַשָּׂרִים וְכָל־הָעָם
אֲשֶׁר־בָּאוּ בַבְּרִית לְשַׁלַּח אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ וְאִישׁ אֶת־שִׁפְחָתוֹ חָפְשִׁים
11 לְבִלְתִּי עֲבָד־בָּם עוֹד וַיִּשְׁמְעוּ וַיְשַׁלֵּחוּ׃ וַיָּשׁוּבוּ אַחֲרֵי־כֵן וַיָּשִׁבוּ אֶת־
הָעֲבָדִים וְאֶת־הַשְּׁפָחוֹת אֲשֶׁר שִׁלְּחוּ חָפְשִׁים וַיִּכְבִּישׁוּם לַעֲבָדִים
12 13 וְלִשְׁפָחוֹת׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ כֹּה־
אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָנֹכִי כָּרַתִּי בְרִית אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם
14 הוֹצִאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים לֵאמֹר׃ מִקֵּץ שֶׁבַע שָׁנִים
תְּשַׁלְּחוּ אִישׁ אֶת־אָחִיו הָעִבְרִי אֲשֶׁר־יִמָּכֵר לְךָ וַעֲבָדְךָ שֵׁשׁ שָׁנִים
וְשִׁלַּחְתּוֹ חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ וְלֹא־שָׁמְעוּ אֲבוֹתֵיכֶם אֵלַי וְלֹא הִטּוּ אֶת־אָזְנָם׃
טו וַתָּשֻׁבוּ אַתֶּם הַיּוֹם וַתַּעֲשׂוּ אֶת־הַיָּשָׁר בְּעֵינַי לִקְרֹא דְרוֹר אִישׁ לְרֵעֵהוּ
16 וַתִּכְרְתוּ בְרִית לְפָנַי בַּבַּיִת אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִי עָלָיו׃ וַתָּשֻׁבוּ וַתְּחַלְּלוּ
אֶת־שְׁמִי וַתָּשִׁבוּ אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ וְאִישׁ אֶת־שִׁפְחָתוֹ אֲשֶׁר־שִׁלַּחְתֶּם
חָפְשִׁים לְנַפְשָׁם וַתִּכְבְּשׁוּ אֹתָם לִהְיוֹת לָכֶם לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת׃
17 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אַתֶּם לֹא־שְׁמַעְתֶּם אֵלַי לִקְרֹא דְרוֹר אִישׁ לְאָחִיו
וְאִישׁ לְרֵעֵהוּ הִנְנִי קֹרֵא לָכֶם דְּרוֹר נְאֻם־יְהוָה אֶל־הַחֶרֶב אֶל־הַדֶּבֶר
18 וְאֶל־הָרָעָב וְנָתַתִּי אֶתְכֶם לְזוֹעָה לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ׃ וְנָתַתִּי אֶת־
הָאֲנָשִׁים הָעֹבְרִים אֶת־בְּרִתִי אֲשֶׁר לֹא־הֵקִימוּ אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית
19 אֲשֶׁר כָּרְתוּ לְפָנָי הָעֵגֶל אֲשֶׁר כָּרְתוּ לִשְׁנַיִם וַיַּעַבְרוּ בֵּין בְּתָרָיו׃ שָׂרֵי
יְהוּדָה וְשָׂרֵי יְרוּשָׁלִַם הַסָּרִסִים וְהַכֹּהֲנִים וְכֹל עַם הָאָרֶץ הָעֹבְרִים
כ בֵּין בִּתְרֵי הָעֵגֶל׃ וְנָתַתִּי אוֹתָם בְּיַד אֹיְבֵיהֶם וּבְיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם
21 וְהָיְתָה נִבְלָתָם לְמַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ׃ וְאֶת־צִדְקִיָּהוּ

XXXIV. v. 8. הפטרת משפטים   v. 11. וַיִּכְבִּישׁוּם — וַיִּכְבְּשׁוּם ק׳
v. 17. לְזוֹעָה — לְזַעֲוָה ק׳

מלך־יהודה ואת־שריו אתן ביד איביהם וביד מבקשי נפשם וביד
22 חיל מלך בבל העלים מעליכם׃ הנני מצוה נאם־יהוה והשבתים
אל־העיר הזאת ונלחמו עליה ולכדוה ושרפה באש ואת־ערי יהודה
אתן שממה מאין ישב׃

Cap. XXXV. לה לה

א הדבר אשר־היה אל־ירמיהו מאת יהוה בימי יהויקים בן־יאשיהו
2 מלך יהודה לאמר׃ הלוך אל־בית הרכבים ודברת אותם והבאותם
3 בית יהוה אל־אחת הלשכות והשקית אותם יין׃ ואקח את־יאזניה
בן־ירמיהו בן־חבצניה ואת־אחיו ואת־כל־בניו ואת כל־בית
4 הרכבים׃ ואבא אתם בית יהוה אל־לשכת בני חנן בן־יגדליהו
איש האלהים אשר־אצל לשכת השרים אשר ממעל ללשכת מעשיהו
ה בן־שלם שמר הסף׃ ואתן לפני ׀ בני בית־הרכבים גבעים מלאים
6 יין וכסות ואמר אליהם שתו־יין׃ ויאמרו לא נשתה־יין כי יונדב
בן־רכב אבינו צוה עלינו לאמר לא תשתו־יין אתם ובניכם עד־
7 עולם׃ ובית לא־תבנו וזרע לא־תזרעו וכרם לא־תטעו ולא יהיה
לכם כי באהלים תשבו כל־ימיכם למען תחיו ימים רבים על־פני
8 האדמה אשר אתם גרים שם׃ ונשמע בקול יהונדב בן־רכב אבינו
לכל אשר צונו לבלתי שתות־יין כל־ימינו אנחנו נשינו בנינו ובנתינו׃
9 י ולבלתי בנות בתים לשבתנו וכרם ושדה וזרע לא יהיה־לנו׃ ונשב
11 באהלים ונשמע ונעש ככל אשר־צונו יונדב אבינו׃ ויהי בעלות
נבוכדראצר מלך־בבל אל־הארץ ונאמר באו ונבוא ירושלם מפני
12 חיל הכשדים ומפני חיל ארם ונשב בירושלם׃ ויהי דבר־יהוה
13 אל־ירמיהו לאמר׃ כה־אמר יהוה צבאות אלהי ישראל הלך
ואמרת לאיש יהודה וליושבי ירושלם הלוא תקחו מוסר לשמע אל־
14 דברי נאם־יהוה׃ הוקם את־דברי יהונדב בן־רכב אשר־צוה את־
בניו לבלתי שתות־יין ולא שתו עד־היום הזה כי שמעו את מצות
טו אביהם ואנכי דברתי אליכם השכם ודבר ולא שמעתם אלי׃ ואשלח
אליכם את־כל־עבדי הנביאים ׀ השכם ושלח ׀ לאמר שבו־נא איש
מדרכו הרעה והיטיבו מעלליכם ואל־תלכו אחרי אלהים אחרים
לעבדם ושבו אל־האדמה אשר־נתתי לכם ולאבתיכם ולא הטיתם
16 את־אזנכם ולא שמעתם אלי׃ כי הקימו בני יהונדב בן־רכב את־
17 מצות אביהם אשר צום והעם הזה לא שמעו אלי׃ לכן כה־אמר־

XXXIV. v. 22. ע"כ   XXXV. v. 4. פתח בס"פ   v. 7. [illegible]

21. Et Sedeciam regem Iuda, et principes eius dabo in manus inimicorum suorum, et in manus quaerentium animas eorum, et in manus exercituum regis Babylonis, qui recesserunt a vobis.

22. Ecce! ego praecipio, dicit Dominus, et reducam eos in civitatem hanc, et praeliabuntur adversus eam, et capient eam, et incendent igni; et civitates Iuda dabo in solitudinem, eo quod non sit habitator.

Cap. XXXV.

Obedientiae praemia, inobedientiae poenas nunciat.

1. Verbum, quod factum est ad Ieremiam a Domino, in diebus Ioakim filii Iosiae regis Iuda, dicens:

2. Vade ad domum Rechabitarum, et loquere eis, et introduces eos in domum Domini in unam exedram thesaurorum, et dabis eis bibere vinum.

3. Et assumpsi Iezoniam filium Ieremiae filii Habsaniae, et fratres eius, et omnes filios eius, et universam domum Rechabitarum;

4. et introduxi eos in domum Domini ad gazophylacium filiorum Hanan, filii Iegedeliae hominis Dei, quod erat iuxta gazophylacium principum, super thesaurum Maasiae filii Sellum, qui erat custos vestibuli.

5. Et posui coram filiis domus Rechabitarum scyphos plenos vino, et calices; et dixi ad eos: Bibite vinum!

6. Qui responderunt: Non bibemus vinum; quia Ionadab filius Rechab pater noster, praecepit nobis, dicens: Non bibetis vinum vos, et filii vestri usque in sempiternum.

7. Et domum non aedificabitis, et sementem non seretis, et vineas non plantabitis, nec habebitis; sed in tabernaculis habitabitis cunctis diebus vestris, ut vivatis diebus multis super faciem terrae, in qua vos peregrinamini.

8. Obedivimus ergo voci Ionadab filii Rechab, patris nostri, in omnibus, quae praecepit nobis, ita ut non liberemus vinum cunctis diebus nostris nos, et mulieres nostrae, filii, et filiae nostrae;

9. et non aedificaremus domos ad habitandum; et vineam, et agrum, et sementem non habuimus;

10. sed habitavimus in tabernaculis, et obedientes fuimus, iuxta omnia, quae praecepit nobis Ionadab pater noster.

11. Cum autem ascendisset Nabuchodonosor rex Babylonis ad terram nostram, diximus: Venite, et ingrediamur Ierusalem a facie exercitus Chaldaeorum, et a facie exercitus Syriae; et mansimus in Ierusalem.

12. Et factum est verbum Domini ad Ieremiam, dicens:

13. Haec dicit Dominus exercituum Deus Israël: Vade, et dic viris Iuda, et habitatoribus Ierusalem: Numquid non recipietis disciplinam, ut obediatis verbis meis, dicit Dominus?

14. Praevaluerunt sermones Ionadab filii Rechab, quos praecepit filiis suis, ut non biberent vinum; et non biberunt usque ad diem hanc, quia obedierunt praecepto patris sui; ego autem locutus sum ad vos, de mane consurgens et loquens, et non obedistis mihi.

15. Misique ad vos omnes servos meos prophetas, consurgens diluculo, mittensque et dicens: * Convertimini unusquisque a via sua pessima, et bona facite studia vestra; et nolite sequi deos alienos, neque colatis eos; et habitabitis in terra, quam dedi vobis et patribus vestris; et non inclinastis aurem vestram, neque audistis me.

* c. 18, 11. 25, 5.

16. Firmaverunt igitur filii Ionadab filii Rechab praeceptum patris sui, quod praeceperat eis; populus autem iste non obedivit mihi.

17. Idcirco haec dicit Dominus

exercituum, Deus Israël: Ecce! ego adducam super Iuda, et super omnes habitatores Ierusalem universam afflictionem, quam locutus sum adversum illos; eo quod locutus sum ad illos, et non audierunt: vocavi illos, et non responderunt mihi.

18. Domui autem Rechabitarum dixit Ieremias: Haec dicit Dominus exercituum Deus Israël: Pro eo, quod obedistis praecepto Ionadab patris vestri, et custodistis omnia mandata eius, et fecistis universa, quae praecepit vobis;

19. propterea haec dicit Dominus exercituum Deus Israël: Non deficiet vir de stirpe Ionadab filii Rechab, stans in conspectu meo cunctis diebus.

Cap. XXXVI.

Liber Ieremiae comburitur; sed denuo scribitur.

1. Et factum est in anno quarto Ioakim filii Iosiae regis Iuda: factum est verbum hoc ad Ieremiam a Domino, dicens:

2. Tolle volumen libri, et scribes in eo omnia verba, quae locutus sum tibi adversum Israël et Iudam, et adversum omnes gentes a die, qua locutus sum ad te, ex diebus Iosiae usque ad diem hanc.

3. Si forte audiente domo Iuda universa mala, quae ego cogito facere eis, revertatur unusquisque a via sua pessima; et propitius ero iniquitati, et peccato eorum.

4. Vocavit ergo Ieremias Baruch filium Neriae: et scripsit Baruch ex ore Ieremiae omnes sermones Domini, quos locutus est ad eum in volumine libri.

5. Et praecepit Ieremias Baruch, dicens: Ego clausus sum, nec valeo ingredi domum Domini.

6. Ingredere ergo tu, et lege de volumine, in quo scripsisti ex ore meo verba Domini, audiente populo in domo Domini, in die ieiunii; insuper et audiente universo Iuda, qui veniunt de civitatibus suis, leges eis;

7. si forte cadat oratio eorum in conspectu Domini, et revertatur unusquisque a via sua pessima; quoniam magnus furor et indignatio est, quam locutus est Dominus adversus populum hunc.

8. Et fecit Baruch filius Neriae iuxta omnia, quae praeceperat ei Ieremias propheta, legens ex volumine sermones Domini in domo Domini.

9. Factum est autem in anno quinto Ioakim filii Iosiae regis Iuda, in mense nono; praedicaverunt ieiunium in conspectu Domini omni populo in Ierusalem, et universae multitudini, quae confluxerat de civitatibus Iuda in Ierusalem.

10. Legitque Baruch ex volumine sermones Ieremiae in domo Domini, in gazophylacio Gamariae filii Saphan scribae, in vestibulo superiori, in introitu portae novae domus Domini, audiente omni populo.

11. Cumque audisset Michaeas filius Gamariae filii Saphan omnes sermones Domini ex libro;

12. descendit in domum regis ad gazophylacium scribae; et ecce! ibi omnes principes sedebant: Elisama scriba, et Dalaias filius Semeiae, et Elnathan filius Achabor, et Gamarias filius Saphan, et Sedecias filius Hananiae, et universi principes.

13. Et nunciavit eis Michaeas omnia verba, quae audivit legente Baruch ex volumine in auribus populi.

יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מֵבִיא אֶל־יְהוּדָה וְאֶל כָּל־
יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי עֲלֵיהֶם יַעַן דִּבַּרְתִּי
אֲלֵיהֶם וְלֹא שָׁמֵעוּ וָאֶקְרָא לָהֶם וְלֹא עָנוּ׃ וּלְבֵית הָרֵכָבִים אָמַר 18
יִרְמְיָהוּ כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַעַן אֲשֶׁר שְׁמַעְתֶּם
עַל־מִצְוַת יְהוֹנָדָב אֲבִיכֶם וַתִּשְׁמְרוּ אֶת־כָּל־מִצְוֺתָיו וַתַּעֲשׂוּ כְּכֹל אֲשֶׁר־
צִוָּה אֶתְכֶם׃ לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֹא־יִכָּרֵת 19
אִישׁ לְיוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב עֹמֵד לְפָנַי כָּל־הַיָּמִים׃

Cap. XXXVI. לו

לו

וַיְהִי בַּשָּׁנָה הָרְבִעִית לִיהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הָיָה הַדָּבָר א
הַזֶּה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ קַח־לְךָ מְגִלַּת־סֵפֶר וְכָתַבְתָּ 2
אֵלֶיהָ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֵלֶיךָ עַל־יִשְׂרָאֵל וְעַל־יְהוּדָה
וְעַל־כָּל־הַגּוֹיִם מִיּוֹם דִּבַּרְתִּי אֵלֶיךָ מִימֵי יֹאשִׁיָּהוּ וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה׃
אוּלַי יִשְׁמְעוּ בֵּית יְהוּדָה אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר אָנֹכִי חֹשֵׁב לַעֲשׂוֹת לָהֶם 3
לְמַעַן יָשׁוּבוּ אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וְסָלַחְתִּי לַעֲוֺנָם וּלְחַטָּאתָם׃ וַיִּקְרָא 4
יִרְמְיָהוּ אֶת־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּה וַיִּכְתֹּב בָּרוּךְ מִפִּי יִרְמְיָהוּ אֵת כָּל־דִּבְרֵי
יְהוָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֵלָיו עַל־מְגִלַּת־סֵפֶר׃ וַיְצַוֶּה יִרְמְיָהוּ אֶת־בָּרוּךְ לֵאמֹר ה
אֲנִי עָצוּר לֹא אוּכַל לָבוֹא בֵּית יְהוָה׃ וּבָאתָ אַתָּה וְקָרָאתָ בַמְּגִלָּה 6
אֲשֶׁר־כָּתַבְתָּ מִפִּי אֶת־דִּבְרֵי יְהוָה בְּאָזְנֵי הָעָם בֵּית יְהוָה בְּיוֹם צוֹם
וְגַם בְּאָזְנֵי כָל־יְהוּדָה הַבָּאִים מֵעָרֵיהֶם תִּקְרָאֵם׃ אוּלַי תִּפֹּל תְּחִנָּתָם 7
לִפְנֵי יְהוָה וְיָשֻׁבוּ אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה כִּי־גָדוֹל הָאַף וְהַחֵמָה אֲשֶׁר־
דִּבֶּר יְהוָה אֶל־הָעָם הַזֶּה׃ וַיַּעַשׂ בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּה כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּהוּ 8
יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא לִקְרֹא בַסֵּפֶר דִּבְרֵי יְהוָה בֵּית יְהוָה׃ וַיְהִי בַשָּׁנָה 9
הַחֲמִשִׁית לִיהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בַּחֹדֶשׁ הַתְּשִׁעִי קָרְאוּ
צוֹם לִפְנֵי יְהוָה כָּל־הָעָם בִּירוּשָׁלִָם וְכָל־הָעָם הַבָּאִים מֵעָרֵי יְהוּדָה
בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיִּקְרָא בָרוּךְ בַּסֵּפֶר אֶת־דִּבְרֵי יִרְמְיָהוּ בֵּית יְהוָה בְּלִשְׁכַּת י
גְּמַרְיָהוּ בֶן־שָׁפָן הַסֹּפֵר בֶּחָצֵר הָעֶלְיוֹן פֶּתַח שַׁעַר בֵּית־יְהוָה הֶחָדָשׁ
בְּאָזְנֵי כָּל־הָעָם׃ וַיִּשְׁמַע מִכָיְהוּ בֶן־גְּמַרְיָהוּ בֶן־שָׁפָן אֶת־כָּל־דִּבְרֵי 11
יְהוָה מֵעַל־הַסֵּפֶר׃ וַיֵּרֶד בֵּית־הַמֶּלֶךְ עַל־לִשְׁכַּת הַסֹּפֵר וְהִנֵּה־שָׁם כָּל־ 12
הַשָּׂרִים יוֹשְׁבִים אֱלִישָׁמָע הַסֹּפֵר וּדְלָיָהוּ בֶן־שְׁמַעְיָהוּ וְאֶלְנָתָן בֶּן־
עַכְבּוֹר וּגְמַרְיָהוּ בֶן־שָׁפָן וְצִדְקִיָּהוּ בֶן־חֲנַנְיָהוּ וְכָל־הַשָּׂרִים׃ וַיַּגֵּד 13
לָהֶם מִכָיְהוּ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמֵעַ בִּקְרֹא בָרוּךְ בַּסֵּפֶר בְּאָזְנֵי

XXXVI. v. 9. בנ״א הש׳ בדגש

14 הָעָם׃ וַיִּשְׁלְחוּ כָל־הַשָּׂרִים אֶל־בָּרוּךְ אֶת־יְהוּדִי בֶּן־נְתַנְיָהוּ בֶּן־
שֶׁלֶמְיָהוּ בֶן־כּוּשִׁי לֵאמֹר הַמְּגִלָּה אֲשֶׁר קָרָאתָ בָּהּ בְּאָזְנֵי הָעָם קָחֶנָּה
בְיָדְךָ וָלֵךְ וַיִּקַּח בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּהוּ אֶת־הַמְּגִלָּה בְּיָדוֹ וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם׃
טו 16 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו שֵׁב נָא וּקְרָאֶנָּה בְּאָזְנֵינוּ וַיִּקְרָא בָרוּךְ בְּאָזְנֵיהֶם׃ וַיְהִי
כְּשָׁמְעָם אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים פָּחֲדוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ וַיֹּאמְרוּ אֶל־בָּרוּךְ הַגֵּיד
17 נַגִּיד לַמֶּלֶךְ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וְאֶת־בָּרוּךְ שָׁאֲלוּ לֵאמֹר הַגֶּד־נָא
18 לָנוּ אֵיךְ כָּתַבְתָּ אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה מִפִּיו׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם בָּרוּךְ
מִפִּיו יִקְרָא אֵלַי אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַאֲנִי כֹּתֵב עַל־הַסֵּפֶר בַּדְּיוֹ׃
19 וַיֹּאמְרוּ הַשָּׂרִים אֶל־בָּרוּךְ לֵךְ הִסָּתֵר אַתָּה וְיִרְמְיָהוּ וְאִישׁ אַל־
כ יֵדַע אֵיפֹה אַתֶּם׃ וַיָּבֹאוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ חָצֵרָה וְאֶת־הַמְּגִלָּה הִפְקִדוּ
בְּלִשְׁכַּת אֱלִישָׁמָע הַסֹּפֵר וַיַּגִּידוּ בְּאָזְנֵי הַמֶּלֶךְ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים׃
21 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ אֶת־יְהוּדִי לָקַחַת אֶת־הַמְּגִלָּה וַיִּקָּחֶהָ מִלִּשְׁכַּת אֱלִישָׁמָע
הַסֹּפֵר וַיִּקְרָאֶהָ יְהוּדִי בְּאָזְנֵי הַמֶּלֶךְ וּבְאָזְנֵי כָּל־הַשָּׂרִים הָעֹמְדִים
22 מֵעַל הַמֶּלֶךְ׃ וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב בֵּית הַחֹרֶף בַּחֹדֶשׁ הַתְּשִׁיעִי וְאֶת־הָאָח
23 לְפָנָיו מְבֹעָרֶת׃ וַיְהִי ׀ כִּקְרֹא יְהוּדִי שָׁלֹשׁ דְּלָתוֹת וְאַרְבָּעָה יִקְרָעֶהָ
בְּתַעַר הַסֹּפֵר וְהַשְׁלֵךְ אֶל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר אֶל־הָאָח עַד־תֹּם כָּל־הַמְּגִלָּה עַל־
24 הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל־הָאָח׃ וְלֹא פָחֲדוּ וְלֹא קָרְעוּ אֶת־בִּגְדֵיהֶם הַמֶּלֶךְ
כה וְכָל־עֲבָדָיו הַשֹּׁמְעִים אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וְגַם אֶלְנָתָן וּדְלָיָהוּ
וּגְמַרְיָהוּ הִפְגִּעוּ בַמֶּלֶךְ לְבִלְתִּי שְׂרֹף אֶת־הַמְּגִלָּה וְלֹא שָׁמַע אֲלֵיהֶם׃
26 וַיְצַוֶּה הַמֶּלֶךְ אֶת־יְרַחְמְאֵל בֶּן־הַמֶּלֶךְ וְאֶת־שְׂרָיָהוּ בֶן־עַזְרִיאֵל וְאֶת־
שֶׁלֶמְיָהוּ בֶּן־עַבְדְּאֵל לָקַחַת אֶת־בָּרוּךְ הַסֹּפֵר וְאֵת יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא
27 וַיַּסְתִּרֵם יְהוָה׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ אַחֲרֵי ׀ שְׂרֹף הַמֶּלֶךְ
28 אֶת־הַמְּגִלָּה וְאֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר כָּתַב בָּרוּךְ מִפִּי יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר׃ שׁוּב
קַח־לְךָ מְגִלָּה אַחֶרֶת וּכְתֹב עָלֶיהָ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר
29 הָיוּ עַל־הַמְּגִלָּה הָרִאשֹׁנָה אֲשֶׁר שָׂרַף יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה׃ וְעַל־
יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה תֹּאמַר כֹּה אָמַר יְהוָה אַתָּה שָׂרַפְתָּ אֶת־הַמְּגִלָּה
הַזֹּאת לֵאמֹר מַדּוּעַ כָּתַבְתָּ עָלֶיהָ לֵאמֹר בֹּא־יָבוֹא מֶלֶךְ־בָּבֶל וְהִשְׁחִית
ל אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְהִשְׁבִּית מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר
יְהוָה עַל־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ יְהוּדָה לֹא־יִהְיֶה־לּוֹ יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא דָוִד
31 וְנִבְלָתוֹ תִּהְיֶה מֻשְׁלֶכֶת לַחֹרֶב בַּיּוֹם וְלַקֶּרַח בַּלָּיְלָה׃ וּפָקַדְתִּי עָלָיו
וְעַל־זַרְעוֹ וְעַל־עֲבָדָיו אֶת־עֲוֺנָם וְהֵבֵאתִי עֲלֵיהֶם וְעַל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם
וְאֶל־אִישׁ יְהוּדָה אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי אֲלֵיהֶם וְלֹא שָׁמֵעוּ׃
32 וְיִרְמְיָהוּ לָקַח ׀ מְגִלָּה אַחֶרֶת וַיִּתְּנָהּ אֶל־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּהוּ הַסֹּפֵר וַיִּכְתֹּב

14. Miserunt itaque omnes principes ad Baruch, Iudi filium Nathaniae filii Selemiae, filii Chusi, dicentes: Volumen, ex quo legisti audiente populo, sume in manu tua, et veni. Tulit ergo Baruch filius Neriae volumen in manu sua, et venit ad eos.

15. Et dixerunt ad eum: Sede, et lege haec in auribus nostris! Et legit Baruch in auribus eorum.

16. Igitur cum audissent omnia verba, obstupuerunt unusquisque ad proximum suum, et dixerunt ad Baruch: Nunciare debemus regi omnes sermones istos.

17. Et interrogaverunt eum, dicentes: Indica nobis, quomodo scripsisti omnes sermones istos ex ore eius.

18. Dixit autem eis Baruch: Ex ore suo loquebatur quasi legens ad me omnes sermones istos; et ego scribebam in volumine atramento.

19. Et dixerunt principes ad Baruch: Vade, et abscondere tu et Ieremias, et nemo sciat, ubi sitis.

20. Et ingressi sunt ad regem in atrium; porro volumen commendaverunt in gazophylacio Elisamae scribae; et nunciaverunt audiente rege omnes sermones.

21. Misitque rex Iudi, ut sumeret volumen; qui tollens illud de gazophylacio Elisamae scribae, legit audiente rege, et universis principibus, qui stabant circa regem.

22. Rex autem sedebat in domo hyemali in mense nono; et posita erat arula coram eo plena prunis.

23. Cumque legisset Iudi tres pagellas vel quatuor, scidit illud scalpello scribae, et proiecit in ignem, qui erat super arulam, donec consumeretur omne volumen igni, qui erat in arula

24. Et non timuerunt, neque sciderunt vestimenta sua, rex et omnes servi eius, qui audierunt universos sermones istos.

25. Verumtamen Elnathan, et Dalaias, et Gamarias contradixerunt regi, ne combureret librum; et non audivit eos.

26. Et praecepit rex Ieremiel filio Amelech, et Saraiae filio Ezriel, et Selemiae filio Abdeel, ut comprehenderent Baruch scribam, et Ieremiam prophetam; abscondit autem eos Dominus.

27. Et factum est verbum Domini ad Ieremiam prophetam, postquam combusserat rex volumen et sermones, quos scripserat Baruch ex ore Ieremiae, dicens:

28. Rursum tolle volumen aliud; et scribe in eo omnes sermones priores, qui erant in primo volumine, quod combussit Ioakim rex Iuda.

29. Et ad Ioakim regem Iuda, dices: Haec dicit Dominus: Tu combussisti volumen illud, dicens: Quare scripsisti in eo annuncians: Festinus veniet rex Babylonis, et vastabit terram hanc, et cessare faciet ex illa hominem et iumentum?

30. Propterea haec dicit Dominus contra Ioakim regem Iuda: Non erit ex eo, qui sedeat super solium David; et cadaver eius proiicietur ad aestum per diem, et ad gelu per noctem.

31. Et visitabo contra eum, et contra semen eius, et contra servos eius iniquitates suas, et adducam super eos, et super habitatores Ierusalem, et super viros Iuda, omne malum, quod locutus sum ad eos, et non audierunt.

32. Ieremias autem tulit volumen aliud, et dedit illud Baruch filio Neriae scribae; qui scripsit in eo ex

ore Ieremiae omnes sermones libri, quem combusserat Ioakim rex Iuda igni; et insuper additi sunt sermones multo plures, quam antea fuerant.

Cap. XXXVII.

Ieremias infausta praedicens in carcerem truditur.

1. Et regnavit rex Sedecias * filius Iosiae pro Iechonia filio Ioakim; quem constituit regem Nabuchodonosor rex Babylonis in terra Iuda.

* 4 Reg. 24, 17. 25, 1.

2. Et non obedivit * ipse, et servi eius, et populus terrae, verbis Domini, quae locutus est in manu Ieremiae prophetae.

* 2 Paral. 36, 15.

3. Et misit rex Sedecias Iuchal filium Selemiae, et Sophoniam filium Maasiae sacerdotem, ad Ieremiam prophetam, dicens: Ora pro nobis Dominum Deum nostrum!

4. Ieremias autem libere ambulabat in medio populi; non enim miserant eum in custodiam carceris. Igitur exercitus Pharaonis egressus est de Aegypto; et audientes Chaldaei, qui obsidebant Ierusalem, huiuscemodi nuncium, recesserunt ab Ierusalem.

5. Et factum est verbum Domini ad Ieremiam prophetam, dicens:

6. Haec dicit Dominus Deus Israël: Sic dicetis regi Iuda, qui misit vos ad me interrogandum: Ecce! exercitus Pharaonis, qui egressus est vobis in auxilium, revertetur in terram suam in Aegyptum.

7. Et redient Chaldaei, et bellabunt contra civitatem hanc; et capient eam, et succendent eam igni.

8. Haec dicit Dominus: Nolite decipere animas vestras, dicentes: Euntes abibunt, et recedent a nobis Chaldaei, quia non abibunt.

9. Sed et si percusseritis omnem exercitum Chaldaeorum, qui praeliantur adversum vos, et derelicti fuerint ex eis aliqui vulnerati; singuli de tentorio suo consurgent, et incendent civitatem hanc igni.

10. Ergo cum recessisset exercitus Chaldaeorum ab Ierusalem propter exercitum Pharaonis,

11. egressus est Ieremias de Ierusalem, ut iret in terram Beniamin, et divideret ibi possessionem in conspectu civium.

12. Cumque pervenisset ad portam Beniamin, erat ibi custos portae per vices, nomine Ierias, filius Selemiae filii Hananiae, et apprehendit Ieremiam prophetam, dicens: Ad Chaldaeos profugis.

13. Et respondit Ieremias: Falsum est, non fugio ad Chaldaeos. Et non audivit eum; sed comprehendit Ierias Ieremiam, et adduxit eum ad principes.

14. Quam ob rem irati principes contra Ieremiam, caesum eum miserunt in carcerem, qui erat in domo Ionathan scribae; ipse enim praepositus erat super carcerem.

15. Itaque ingressus est Ieremias in domum laci et in ergastulum; et sedit ibi Ieremias diebus multis.

16. Mittens autem Sedecias rex tulit eum; et interrogavit eum in domo sua abscondite, et dixit: Putasne est sermo a Domino? Et dixit Ieremias: Est. Et ait: In manus regis Babylonis traderis.

17. Et dixit Ieremias ad regem Sedeciam: Quid peccavi tibi, et servis tuis, et populo tuo, quia misisti me in domum carceris?

18. Ubi sunt prophetae vestri, qui prophetabant vobis, et dicebant: Non veniet rex Babylonis super vos, et super terram hanc?

19. Nunc ergo audi obsecro domine mi rex: Valeat deprecatio mea

עָלֶיהָ מִפִּי יִרְמְיָהוּ אֵת כָּל־דִּבְרֵי הַסֵּפֶר אֲשֶׁר שָׂרַף יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־
יְהוּדָה בָּאֵשׁ וְעוֹד נוֹסַף עֲלֵיהֶם דְּבָרִים רַבִּים כָּהֵמָּה׃

לז Cap. XXXVII. לז

א וַיִּמְלָךְ־מֶלֶךְ צִדְקִיָּהוּ בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ תַּחַת כָּנְיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָקִים אֲשֶׁר הִמְלִיךְ
2 נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל בְּאֶרֶץ יְהוּדָה׃ וְלֹא שָׁמַע הוּא וַעֲבָדָיו וְעַם
3 הָאָרֶץ אֶל־דִּבְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ
צִדְקִיָּהוּ אֶת־יְהוּכַל בֶּן־שֶׁלֶמְיָה וְאֶת־צְפַנְיָהוּ בֶן־מַעֲשֵׂיָה הַכֹּהֵן אֶל־
4 יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא לֵאמֹר הִתְפַּלֶּל־נָא בַעֲדֵנוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ וְיִרְמְיָהוּ
ה בָּא וְיֹצֵא בְּתוֹךְ הָעָם וְלֹא־נָתְנוּ אֹתוֹ בֵּית הַכְּלִיא׃ וְחֵיל פַּרְעֹה יָצָא
מִמִּצְרָיִם וַיִּשְׁמְעוּ הַכַּשְׂדִּים הַצָּרִים עַל־יְרוּשָׁלִַם אֶת־שִׁמְעָם וַיֵּעָלוּ מֵעַל
7 6 יְרוּשָׁלִָם׃ וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כֹּה תֹאמְרוּ אֶל־מֶלֶךְ יְהוּדָה הַשֹּׁלֵחַ אֶתְכֶם אֵלַי
לְדָרְשֵׁנִי הִנֵּה ׀ חֵיל פַּרְעֹה הַיֹּצֵא לָכֶם לְעֶזְרָה שָׁב לְאַרְצוֹ מִצְרָיִם׃
9 8 וְשָׁבוּ הַכַּשְׂדִּים וְנִלְחֲמוּ עַל־הָעִיר הַזֹּאת וּלְכָדֻהָ וּשְׂרָפֻהָ בָאֵשׁ׃ כֹּה ׀
אָמַר יְהוָה אַל־תַּשִּׁאוּ נַפְשֹׁתֵיכֶם לֵאמֹר הָלֹךְ יֵלְכוּ מֵעָלֵינוּ הַכַּשְׂדִּים
י כִּי־לֹא יֵלֵכוּ׃ כִּי אִם־הִכִּיתֶם כָּל־חֵיל כַּשְׂדִּים הַנִּלְחָמִים אִתְּכֶם
וְנִשְׁאֲרוּ־בָם אֲנָשִׁים מְדֻקָּרִים אִישׁ בְּאָהֳלוֹ יָקוּמוּ וְשָׂרְפוּ אֶת־הָעִיר
11 הַזֹּאת בָּאֵשׁ׃ וְהָיָה בְּהֵעָלוֹת חֵיל הַכַּשְׂדִּים מֵעַל יְרוּשָׁלִָם מִפְּנֵי חֵיל
12 פַּרְעֹה׃ וַיֵּצֵא יִרְמְיָהוּ מִירוּשָׁלִַם לָלֶכֶת אֶרֶץ בִּנְיָמִן לַחֲלִק מִשָּׁם בְּתוֹךְ
13 הָעָם׃ וַיְהִי־הוּא בְּשַׁעַר בִּנְיָמִן וְשָׁם בַּעַל פְּקִדֻת וּשְׁמוֹ יִרְאִיָּיה בֶּן־
שֶׁלֶמְיָה בֶּן־חֲנַנְיָה וַיִּתְפֹּשׂ אֶת־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא לֵאמֹר אֶל־הַכַּשְׂדִּים
14 אַתָּה נֹפֵל׃ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ שֶׁקֶר אֵינֶנִּי נֹפֵל עַל־הַכַּשְׂדִּים וְלֹא שָׁמַע
טו אֵלָיו וַיִּתְפֹּשׂ יִרְאִיָּיה בְּיִרְמְיָהוּ וַיְבִאֵהוּ אֶל־הַשָּׂרִים׃ וַיִּקְצְפוּ הַשָּׂרִים
עַל־יִרְמְיָהוּ וְהִכּוּ אֹתוֹ וְנָתְנוּ אוֹתוֹ בֵּית הָאֵסוּר בֵּית יְהוֹנָתָן הַסֹּפֵר
16 כִּי־אֹתוֹ עָשׂוּ לְבֵית הַכֶּלֶא׃ כִּי בָא יִרְמְיָהוּ אֶל־בֵּית הַבּוֹר וְאֶל־
17 הַחֲנֻיוֹת וַיֵּשֶׁב־שָׁם יִרְמְיָהוּ יָמִים רַבִּים׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ
וַיִּקָּחֵהוּ וַיִּשְׁאָלֵהוּ הַמֶּלֶךְ בְּבֵיתוֹ בַּסֵּתֶר וַיֹּאמֶר הֲיֵשׁ דָּבָר מֵאֵת יְהוָה
18 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ יֵשׁ וַיֹּאמֶר בְּיַד־מֶלֶךְ בָּבֶל תִּנָּתֵן׃ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־
הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ מֶה חָטָאתִי לְךָ וְלַעֲבָדֶיךָ וְלָעָם הַזֶּה כִּי־נְתַתֶּם אוֹתִי
19 אֶל־בֵּית הַכֶּלֶא׃ וְאַיֵּו נְבִיאֵיכֶם אֲשֶׁר־נִבְּאוּ לָכֶם לֵאמֹר לֹא־יָבֹא מֶלֶךְ־
כ בָּבֶל עֲלֵיכֶם וְעַל הָאָרֶץ הַזֹּאת׃ וְעַתָּה שְׁמַע־נָא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ תִּפָּל־נָא

XXXVII. v. 4. הַכְּלִיא — הַכְּלוּא ק׳ v. 16. בנ"א הי׳ רפה
v. 19. וְאַיֵּו — וְאַיֵּה ק׳

21 תְחִנָּתִי לְפָנֶיךָ וְאַל־תְּשִׁבֵנִי בֵּית יְהוֹנָתָן הַסֹּפֵר וְלֹא אָמוּת שָׁם׃ וַיְצַוֶּה
הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ וַיַּפְקִדוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה וְנָתֹן לוֹ כִכַּר־לֶחֶם
לַיּוֹם מִחוּץ הָאֹפִים עַד־תֹּם כָּל־הַלֶּחֶם מִן־הָעִיר וַיֵּשֶׁב יִרְמְיָהוּ בַּחֲצַר
הַמַּטָּרָה׃

CAP. XXXVIII. לח

לח

א וַיִּשְׁמַע שְׁפַטְיָה בֶן־מַתָּן וּגְדַלְיָהוּ בֶּן־פַּשְׁחוּר וְיוּכַל בֶּן־שֶׁלֶמְיָהוּ וּפַשְׁחוּר
בֶּן־מַלְכִּיָּה אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר יִרְמְיָהוּ מְדַבֵּר אֶל־כָּל־הָעָם לֵאמֹר׃
2 כֹּה אָמַר יְהוָה הַיֹּשֵׁב בָּעִיר הַזֹּאת יָמוּת בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדָּבֶר וְהַיֹּצֵא
3 אֶל־הַכַּשְׂדִּים יִחְיֶה וְהָיְתָה־לּוֹ נַפְשׁוֹ לְשָׁלָל וָחָי׃ כֹּה אָמַר יְהוָה
4 הִנָּתֹן תִּנָּתֵן הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד חֵיל מֶלֶךְ־בָּבֶל וּלְכָדָהּ׃ וַיֹּאמְרוּ הַשָּׂרִים
אֶל־הַמֶּלֶךְ יוּמַת נָא אֶת־הָאִישׁ הַזֶּה כִּי עַל־כֵּן הוּא מְרַפֵּא אֶת־יְדֵי
אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הַנִּשְׁאָרִים ׀ בָּעִיר הַזֹּאת וְאֵת יְדֵי כָל־הָעָם לְדַבֵּר
אֲלֵיהֶם כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה כִּי ׀ הָאִישׁ הַזֶּה אֵינֶנּוּ דֹרֵשׁ לְשָׁלוֹם לָעָם הַזֶּה
ה כִּי אִם־לְרָעָה׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ הִנֵּה־הוּא בְּיֶדְכֶם כִּי־אֵין
6 הַמֶּלֶךְ יוּכַל אֶתְכֶם דָּבָר׃ וַיִּקְחוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ וַיַּשְׁלִכוּ אֹתוֹ אֶל־הַבּוֹר ׀
מַלְכִּיָּהוּ בֶן־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה וַיְשַׁלְּחוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ בַּחֲבָלִים
7 וּבַבּוֹר אֵין־מַיִם כִּי אִם־טִיט וַיִּטְבַּע יִרְמְיָהוּ בַּטִּיט׃ וַיִּשְׁמַע עֶבֶד־
מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי אִישׁ סָרִיס וְהוּא בְּבֵית הַמֶּלֶךְ כִּי־נָתְנוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ
8 אֶל־הַבּוֹר וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר בִּנְיָמִן׃ וַיֵּצֵא עֶבֶד־מֶלֶךְ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ
9 וַיְדַבֵּר אֶל־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר׃ אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ הֵרֵעוּ הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֵת
כָּל־אֲשֶׁר עָשׂוּ לְיִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֵת אֲשֶׁר־הִשְׁלִיכוּ אֶל־הַבּוֹר וַיָּמָת
י תַּחְתָּיו מִפְּנֵי הָרָעָב כִּי אֵין הַלֶּחֶם עוֹד בָּעִיר׃ וַיְצַוֶּה הַמֶּלֶךְ אֵת
עֶבֶד־מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי לֵאמֹר קַח בְּיָדְךָ מִזֶּה שְׁלֹשִׁים אֲנָשִׁים וְהַעֲלִיתָ אֶת־
11 יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא מִן־הַבּוֹר בְּטֶרֶם יָמוּת׃ וַיִּקַּח ׀ עֶבֶד־מֶלֶךְ אֶת־הָאֲנָשִׁים
בְּיָדוֹ וַיָּבֹא בֵית־הַמֶּלֶךְ אֶל־תַּחַת הָאוֹצָר וַיִּקַּח מִשָּׁם בְּלוֹיֵ הַסְּחָבוֹת
12 וּבְלוֹיֵ מְלָחִים וַיְשַׁלְּחֵם אֶל־יִרְמְיָהוּ אֶל־הַבּוֹר בַּחֲבָלִים׃ וַיֹּאמֶר עֶבֶד־
מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי אֶל־יִרְמְיָהוּ שִׂים נָא בְּלוֹאֵי הַסְּחָבוֹת וְהַמְּלָחִים תַּחַת
13 אַצִּלוֹת יָדֶיךָ מִתַּחַת לַחֲבָלִים וַיַּעַשׂ יִרְמְיָהוּ כֵּן׃ וַיִּמְשְׁכוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ
14 בַּחֲבָלִים וַיַּעֲלוּ אֹתוֹ מִן־הַבּוֹר וַיֵּשֶׁב יִרְמְיָהוּ בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה׃ וַיִּשְׁלַח
הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ וַיִּקַּח אֶת־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֵלָיו אֶל־מָבוֹא הַשְּׁלִישִׁי
אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־יִרְמְיָהוּ שֹׁאֵל אֲנִי אֹתְךָ דָּבָר אַל־

XXXVIII. v. 2. יִחְיֶה — וְחָיָה ק'　　v. 4. א' במקום ה'
v. 11. הַסְּחָבוֹת — סְחָבוֹת ק'

in conspectu tuo; et ne me remittas in domum Ionathan scribae, ne moriar ibi.

20. Praecepit ergo rex Sedecias, ut traderetur Ieremias in vestibulo carceris; et daretur ei torta panis quotidie, excepto pulmento, donec consumerentur omnes panes de civitate: et mansit Ieremias in vestibulo carceris.

Cap. XXXVIII.

Ieremias in carcere custoditur.

1. Audivit autem Saphatias filius Mathan, et Gedelias filius Phassur, et Iuchal filius Selemiae, et Phassur filius Melchiae, sermones, quos Ieremias loquebatur ad omnem populum, dicens:

2. Haec dicit Dominus: * Quicumque manserit in civitate hac, morietur gladio, et fame, et peste; qui autem profugerit ad Chaldaeos, vivet, et erit anima eius sospes et vivens.

* c. 21, 9.

3. Haec dicit Dominus: Tradendo tradetur civitas haec in manu exercitus regis Babylonis, et capiet eam.

4. Et dixerunt principes regi: Rogamus, ut occidatur homo iste; de industria enim dissolvit manus virorum bellantium, qui remanserunt in civitate hac, et manus universi populi, loquens ad eos iuxta verba haec: siquidem homo iste non quaerit pacem populo huic, sed malum.

5. Et dixit rex Sedecias: Ecce! ipse in manibus vestris est; nec enim fas est regem vobis quidquam negare.

6. Tulerunt ergo Ieremiam, et proiecerunt eum in lacum Melchiae filii Amelech, qui erat in vestibulo carceris; et submiserunt Ieremiam funibus in lacum, in quo non erat aqua, sed lutum; descendit itaque Ieremias in coenum.

7. Audivit autem Abdemelech Aethiops vir eunuchus, qui erat in domo regis, quod misissent Ieremiam in lacum; porro rex sedebat in porta Beniamin.

8. Et egressus est Abdemelech de domo regis, et locutus est ad regem, dicens.

9. Domine mi rex! malefecerunt viri isti omnia, quaecumque perpetrarunt, contra Ieremiam prophetam, mittentes eum in lacum, ut moriatur ibi fame, non sunt enim panes ultra in civitate.

10. Praecepit itaque rex Abdemelech Aethiopi, dicens: Tolle tecum hinc triginta viros, et leva Ieremiam prophetam de lacu, antequam moriatur.

11. Assumptis ergo Abdemelech secum viris, ingressus est domum regis, quae erat sub cellario, et tulit inde veteres pannos et antiqua, quae computruerant, et submisit ea ad Ieremiam in lacum per funiculos.

12. Dixitque Abdemelech Aethiops ad Ieremiam: Pone veteres pannos, et haec scissa et putrida sub cubito manuum tuarum, et super funes; fecit ergo Ieremias sic.

13. Et extraxerunt Ieremiam funibus, et eduxerunt eum de lacu; mansit autem Ieremias in vestibulo carceris.

14. Et misit rex Sedecias, et tulit ad se Ieremiam prophetam ad ostium tertium, quod erat in domo Domini; et dixit rex ad Ieremiam: Interrogo ego te sermonem, ne abscondas a me aliquid.

15. Dixit autem Ieremias ad Sedeciam: Si annunciavero tibi, numquid non interficies me? et si consilium dedero tibi, non me audies.

16. Iuravit ergo rex Sedecias Ieremiae clam, dicens: Vivit Dominus, qui fecit nobis animam hanc, si occidero te, et si tradidero te in manus virorum istorum, qui quaerunt animam tuam.

17. Et dixit Ieremias ad Sedeciam: Haec dicit Dominus exercituum Deus Israël: Si profectus exieris ad principes regis Babylonis, vivet anima tua, et civitas haec non succendetur igni; et salvus eris tu, et domus tua.

18. Si autem non exieris ad principes regis Babylonis, tradetur civitas haec in manus Chaldaeorum, et succendent eam igni; et tu non effugies de manu eorum.

19. Et dixit rex Sedecias ad Ieremiam: Solicitus sum propter Iudaeos, qui transfugerunt ad Chaldaeos; ne forte tradar in manus eorum, et illudant mihi.

20. Respondit autem Ieremias: Non te tradent. Audi quaeso vocem Domini, quam ego loquor ad te, et bene tibi erit, et vivet anima tua.

21. Quod si nolueris egredi; iste est sermo, quem ostendit mihi Dominus:

22. Ecce! omnes mulieres, quae remanserunt in domo regis Iuda, educentur ad principes regis Babylonis; et ipsae dicent: Seduxerunt te, et praevaluerunt adversum te viri pacifici tui, demerserunt in coeno, et in lubrico pedes tuos, et recesserunt a te.

23. Et omnes uxores tuae, et filii tui educentur ad Chaldaeos; et non effugies manus eorum, sed in manu regis Babylonis capieris; et civitatem hanc comburet igni.

24. Dixit ergo Sedecias ad Ieremiam: Nullus sciat verba haec, et non morieris.

25. Si autem audierint principes, quia locutus sum tecum, et venerint ad te, et dixerint tibi: Indica nobis, quid locutus sis cum rege, ne celes nos, et non te interficiemus; et quid locutus est tecum rex.

26. Dices ad eos: Prostravi ego preces meas coram rege, ne me reduci iuberet in domum Ionathan, et ibi morerer.

27. Venerunt ergo omnes principes ad Ieremiam, et interrogaverunt eum; et locutus est eis iuxta omnia verba, quae praeceperat ei rex, et cessaverunt ab eo; nihil enim fuerat auditum.

28. Mansit vero Ieremias in vestibulo carceris usque ad diem, quo capta est Ierusalem; et factum est, ut caperetur Ierusalem.

CAP. XXXIX.

Capta Ierusalem Sedecias capitur; Ieremias e carcere liberatur.

1. * Anno nono Sedeciae regis Iuda, mense decimo, venit Nabuchodonosor rex Babylonis, et omnis exercitus eius ad Ierusalem, et obsidebant eum.

* c. 52, 4. 4 Reg. 25, 1.

2. Undecimo autem anno Sedeciae, mense quarto, quinta mensis aperta est civitas.

3. Et ingressi sunt omnes principes regis Babylonis, et sederunt in porta media: Neregel, Sereser, Semegarnabu, Sarsachim, Rabsares, Neregel, Sereser, Rebmag, et omnes reliqui principes regis Babylonis.

תְּכַחֵד מִמֶּנִּי דָּבָר׃ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־צִדְקִיָּהוּ כִּי אַגִּיד לְךָ הֲלוֹא טו
הָמֵת תְּמִיתֵנִי וְכִי אִיעָצְךָ לֹא תִשְׁמַע אֵלָי׃ וַיִּשָּׁבַע הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ 16
אֶל־יִרְמְיָהוּ בַּסֵּתֶר לֵאמֹר חַי־יְהוָה אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה־לָנוּ אֶת־הַנֶּפֶשׁ הַזֹּאת
אִם־אֲמִיתֶךָ וְאִם־אֶתֶּנְךָ בְּיַד הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר מְבַקְשִׁים אֶת־נַפְשֶׁךָ׃
וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־צִדְקִיָּהוּ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת אֱלֹהֵי 17
יִשְׂרָאֵל אִם־יָצֹא תֵצֵא אֶל־שָׂרֵי מֶלֶךְ־בָּבֶל וְחָיְתָה נַפְשֶׁךָ וְהָעִיר הַזֹּאת
לֹא תִשָּׂרֵף בָּאֵשׁ וְחָיִתָה אַתָּה וּבֵיתֶךָ׃ וְאִם לֹא־תֵצֵא אֶל־שָׂרֵי מֶלֶךְ 18
בָּבֶל וְנִתְּנָה הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד הַכַּשְׂדִּים וּשְׂרָפוּהָ בָּאֵשׁ וְאַתָּה לֹא־תִמָּלֵט
מִיָּדָם׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ אֶל־יִרְמְיָהוּ אֲנִי דֹאֵג אֶת־הַיְּהוּדִים 19
אֲשֶׁר נָפְלוּ אֶל־הַכַּשְׂדִּים פֶּן־יִתְּנוּ אֹתִי בְּיָדָם וְהִתְעַלְּלוּ־בִי׃ וַיֹּאמֶר כ
יִרְמְיָהוּ לֹא יִתֵּנוּ שְׁמַע־נָא ׀ בְּקוֹל יְהוָה לַאֲשֶׁר אֲנִי דֹּבֵר אֵלֶיךָ וְיִיטַב
לְךָ וּתְחִי נַפְשֶׁךָ׃ וְאִם־מָאֵן אַתָּה לָצֵאת זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר הִרְאַנִי יְהוָה׃ 21
וְהִנֵּה כָל־הַנָּשִׁים אֲשֶׁר נִשְׁאֲרוּ בְּבֵית מֶלֶךְ־יְהוּדָה מוּצָאוֹת אֶל־שָׂרֵי 22
מֶלֶךְ בָּבֶל וְהֵנָּה אֹמְרוֹת הִסִּיתוּךָ וְיָכְלוּ לְךָ אַנְשֵׁי שְׁלֹמֶךָ הָטְבְּעוּ בַבֹּץ
רַגְלֶךָ נָסֹגוּ אָחוֹר׃ וְאֶת־כָּל־נָשֶׁיךָ וְאֶת־בָּנֶיךָ מוֹצִאִים אֶל־הַכַּשְׂדִּים 23
וְאַתָּה לֹא־תִמָּלֵט מִיָּדָם כִּי בְיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל תִּתָּפֵשׂ וְאֶת־הָעִיר הַזֹּאת
תִּשְׂרֹף בָּאֵשׁ׃ וַיֹּאמֶר צִדְקִיָּהוּ אֶל־יִרְמְיָהוּ אִישׁ אַל־יֵדַע בַּדְּבָרִים־ 24
הָאֵלֶּה וְלֹא תָמוּת׃ וְכִי־יִשְׁמְעוּ הַשָּׂרִים כִּי־דִבַּרְתִּי אִתָּךְ וּבָאוּ אֵלֶיךָ כה
וְאָמְרוּ אֵלֶיךָ הַגִּידָה־נָּא לָנוּ מַה־דִּבַּרְתָּ אֶל־הַמֶּלֶךְ אַל־תְּכַחֵד מִמֶּנּוּ
וְלֹא נְמִיתֶךָ וּמַה־דִּבֶּר אֵלֶיךָ הַמֶּלֶךְ׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם מַפִּיל־אֲנִי תְחִנָּתִי 26
לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ לְבִלְתִּי הֲשִׁיבֵנִי בֵּית יְהוֹנָתָן לָמוּת שָׁם׃ וַיָּבֹאוּ כָל־ 27
הַשָּׂרִים אֶל־יִרְמְיָהוּ וַיִּשְׁאֲלוּ אֹתוֹ וַיַּגֵּד לָהֶם כְּכָל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
אֲשֶׁר צִוָּה הַמֶּלֶךְ וַיַּחֲרִשׁוּ מִמֶּנּוּ כִּי לֹא־נִשְׁמַע הַדָּבָר׃ וַיֵּשֶׁב יִרְמְיָהוּ 28
בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה עַד־יוֹם אֲשֶׁר־נִלְכְּדָה יְרוּשָׁלָ͏ִם וְהָיָה כַּאֲשֶׁר
נִלְכְּדָה יְרוּשָׁלָ͏ִם׃

לט Cap. XXXIX. לט

בַּשָּׁנָה הַתְּשִׁעִית לְצִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂרִי בָּא נְבוּכַדְרֶאצַּר א
מֶלֶךְ־בָּבֶל וְכָל־חֵילוֹ אֶל־יְרוּשָׁלַ͏ִם וַיָּצֻרוּ עָלֶיהָ׃ בְּעַשְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה שָׁנָה 2
לְצִדְקִיָּהוּ בַּחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי בְּתִשְׁעָה לַחֹדֶשׁ הָבְקְעָה הָעִיר׃ וַיָּבֹאוּ 3
כֹּל שָׂרֵי מֶלֶךְ־בָּבֶל וַיֵּשְׁבוּ בְּשַׁעַר הַתָּוֶךְ נֵרְגַל שַׂרְאֶצֶר סַמְגַּר־נְבוּ
שַׂר־סְכִים רַב־סָרִיס נֵרְגַל שַׂרְאֶצֶר רַב־מָג וְכָל־שְׁאֵרִית שָׂרֵי מֶלֶךְ־בָּבֶל׃

XXXVIII. v. 16. אֶת־ כתיב ולא קרי — v. 22. חסר י׳ — v. 23. נ״א
תִּשָּׂרֵף — v. 28. פיסקא בא״פ

4 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאָם צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְכֹל ׀ אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה וַיִּבְרְחוּ
וַיֵּצְאוּ לַיְלָה מִן־הָעִיר דֶּרֶךְ גַּן הַמֶּלֶךְ בְּשַׁעַר בֵּין הַחֹמֹתָיִם וַיֵּצֵא
ה דֶּרֶךְ הָעֲרָבָה׃ וַיִּרְדְּפוּ חֵיל־כַּשְׂדִּים אַחֲרֵיהֶם וַיַּשִּׂגוּ אֶת־צִדְקִיָּהוּ
בְּעַרְבוֹת יְרֵחוֹ וַיִּקְחוּ אֹתוֹ וַיַּעֲלֻהוּ אֶל־נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל רִבְלָתָה
6 בְּאֶרֶץ חֲמָת וַיְדַבֵּר אִתּוֹ מִשְׁפָּטִים׃ וַיִּשְׁחַט מֶלֶךְ בָּבֶל אֶת־בְּנֵי צִדְקִיָּהוּ
7 בְּרִבְלָה לְעֵינָיו וְאֵת כָּל־חֹרֵי יְהוּדָה שָׁחַט מֶלֶךְ בָּבֶל׃ וְאֶת־עֵינֵי
8 צִדְקִיָּהוּ עִוֵּר וַיַּאַסְרֵהוּ בַּנְחֻשְׁתַּיִם לָבִיא אֹתוֹ בָּבֶלָה׃ וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ
9 וְאֶת־בֵּית הָעָם שָׂרְפוּ הַכַּשְׂדִּים בָּאֵשׁ וְאֶת־חֹמוֹת יְרוּשָׁלַםִ נָתָצוּ׃ וְאֵת
יֶתֶר הָעָם הַנִּשְׁאָרִים בָּעִיר וְאֶת־הַנֹּפְלִים אֲשֶׁר נָפְלוּ עָלָיו וְאֵת יֶתֶר
י הָעָם הַנִּשְׁאָרִים הֶגְלָה נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים בָּבֶל׃ וּמִן־הָעָם הַדַּלִּים
אֲשֶׁר אֵין־לָהֶם מְאוּמָה הִשְׁאִיר נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים בְּאֶרֶץ יְהוּדָה
11 וַיִּתֵּן לָהֶם כְּרָמִים וִיגֵבִים בַּיּוֹם הַהוּא׃ וַיְצַו נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל
12 עַל־יִרְמְיָהוּ בְּיַד נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים לֵאמֹר׃ קָחֶנּוּ וְעֵינֶיךָ שִׂים
עָלָיו וְאַל־תַּעַשׂ לוֹ מְאוּמָה רָּע כִּי אִם כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אֵלֶיךָ כֵּן עֲשֵׂה
13 עִמּוֹ׃ וַיִּשְׁלַח נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים וּנְבוּשַׁזְבָּן רַב־סָרִיס וְנֵרְגַל שַׂרְאֶצֶר
14 רַב־מָג וְכֹל רַבֵּי מֶלֶךְ־בָּבֶל׃ וַיִּשְׁלְחוּ וַיִּקְחוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ מֵחֲצַר
הַמַּטָּרָה וַיִּתְּנוּ אֹתוֹ אֶל־גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן לְהוֹצִאֵהוּ אֶל־
טו הַבָּיִת וַיֵּשֶׁב בְּתוֹךְ הָעָם׃ וְאֶל־יִרְמְיָהוּ הָיָה דְבַר־יְהוָה בִּהְיֹתוֹ
16 עָצוּר בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה לֵאמֹר׃ הָלוֹךְ וְאָמַרְתָּ לְעֶבֶד־מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי לֵאמֹר
כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מֵבִי אֶת־דְּבָרַי אֶל־הָעִיר
17 הַזֹּאת לְרָעָה וְלֹא לְטוֹבָה וְהָיוּ לְפָנֶיךָ בַּיּוֹם הַהוּא׃ וְהִצַּלְתִּיךָ בַיּוֹם־
הַהוּא נְאֻם־יְהוָה וְלֹא תִנָּתֵן בְּיַד הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־אַתָּה יָגוֹר מִפְּנֵיהֶם׃
18 כִּי מַלֵּט אֲמַלֶּטְךָ וּבַחֶרֶב לֹא תִפֹּל וְהָיְתָה לְךָ נַפְשְׁךָ לְשָׁלָל כִּי־בָטַחְתָּ
בִּי נְאֻם־יְהוָה׃

CAP. XL. מ — מ

א הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה אַחַר ׀ שַׁלַּח אֹתוֹ נְבוּזַרְאֲדָן
רַב־טַבָּחִים מִן־הָרָמָה בְּקַחְתּוֹ אֹתוֹ וְהוּא־אָסוּר בָּאזִקִּים בְּתוֹךְ כָּל־
2 גָּלוּת יְרוּשָׁלַםִ וִיהוּדָה הַמֻּגְלִים בָּבֶלָה׃ וַיִּקַּח רַב־טַבָּחִים לְיִרְמְיָהוּ
וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה אֱלֹהֶיךָ דִּבֶּר אֶת־הָרָעָה הַזֹּאת אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃
3 וַיָּבֵא וַיַּעַשׂ יְהוָה כַּאֲשֶׁר דִּבֵּר כִּי־חֲטָאתֶם לַיהוָה וְלֹא־שְׁמַעְתֶּם בְּקוֹלוֹ
4 וְהָיָה לָכֶם דָּבָר הַזֶּה׃ וְעַתָּה הִנֵּה פִתַּחְתִּיךָ הַיּוֹם מִן־הָאזִקִּים אֲשֶׁר

XXXIX. v. 12. ריש דגושה : אם כתיב ולא קרי v. 16. מֵבִיא קׄ

XL. v. 3. דָּבָר — הַדָּבָר קׄ

4. Cumque vidisset eos Sedecias rex Iuda, et omnes viri bellatores, fugerunt; et egressi sunt nocte de civitate per viam horti regis, et per portam, quae erat inter duos muros, et egressi sunt ad viam deserti.

5. Persecutus est autem eos exercitus Chaldaeorum et comprehenderunt Sedeciam in campo solitudinis Ierichontinae, et captum adduxerunt ad Nabuchodonosor regem Babylonis in Reblatha, quae est in terra Emath; et locutus est ad eum iudicia.

6. Et occidit rex Babylonis filios Sedeciae in Reblatha, in oculis eius; et omnes nobiles Iuda occidit rex Babylonis.

7. Oculos quoque Sedeciae eruit; et vinxit eum compedibus, ut duceretur in Babylonem.

8. Domum quoque regis, et domum vulgi succenderunt Chaldaei igni, et murum Ierusalem subverterunt.

9. Et reliquias populi, qui remanserant in civitate, et perfugas, qui transfugerant ad eum, et superfluos vulgi, qui remanserant, transtulit Nabuzardan magister militum in Babylonem.

10. Et de plebe pauperum, qui nihil penitus habebant, dimisit Nabuzardan magister militum in terra Iuda; et dedit eis vineas, et cisternas in die illa.

11. Praeceperat autem Nabuchodonosor rex Babylonis de Ieremiae Nabuzardan magistro militum, dicens:

12. Tolle illum, et pone super eum oculos tuos, nihilque ei mali facias, sed, ut voluerit, sic facias ei.

13. Misit ergo Nabuzardan princeps militiae, et Nabusezban, et Rabsares, et Neregel, et Sereser, et Rebmag, et omnes optimates regis Babylonis,

14. miserunt, et tulerunt Ieremiam de vestibulo carceris, et tradiderunt eum Godoliae filio Ahicam filii Saphan, ut intraret in domum, et habitaret in populo.

15. Ad Ieremiam autem factus fuerat sermo Domini, cum clausus esset in vestibulo carceris, dicens:

16. Vade, et dic Abdemelech Aethiopi, dicens: Haec dicit Dominus exercituum Deus Israël: Ecce! ego inducam sermones meos super civitatem hanc in malum, et non in bonum; et erunt in conspectu tuo in die illa.

17. Et liberabo te in die illa, ait Dominus; et non traderis in manus virorum, quos tu formidas;

18. sed eruens liberabo te, et gladio non cades; sed erit tibi anima tua in salutem, quia in me habuisti fiduciam, ait Dominus.

CAP. XL.

Ieremiae, ubicumque voluerit, habitare permittitur.

1. Sermo, qui factus est ad Ieremiam a Domino, postquam dimissus est a Nabuzardan magistro militiae de Rama, quando tulit eum vinctum catenis in medio omnium, qui migrabant de Ierusalem et Iuda, et ducebantur in Babylonem.

2. Tollens ergo princeps militiae Ieremiam, dixit ad eum: Dominus Deus tuus locutus est malum hoc super locum istum,

3. et adduxit: et fecit Dominus, sicut locutus est, quia peccastis Domino, et non audistis vocem eius, et factus est vobis sermo hic.

4. Nunc ergo ecce! solvi te hodie de catenis, quae sunt in manibus

tuis; si placet tibi, ut venias mecum in Babylonem, veni! et ponam oculos meos super te; si autem displicet tibi venire mecum in Babylonem, reside! ecce! omnis terra in conspectu tuo est: quod elegeris, et quo placuerit tibi, ut vadas, illuc perge.

5. Et mecum noli venire: sed habita apud Godoliam filium Ahicam filii Saphan, quem praeposuit rex Babylonis civitatibus Iuda; habita ergo cum eo in medio populi; vel quocumque placuerit tibi, ut vadas, vade. Dedit quoque ei magister militiae cibaria, et munuscula, et dimisit eum.

6. Venit autem Ieremias ad Godoliam filium Ahicam in Masphath, et habitavit cum eo in medio populi, qui relictus fuerat in terra.

7. Cumque audissent omnes principes exercitus, qui dispersi fuerant per regiones, ipsi et socii eorum, quod praefecisset rex Babylonis Godoliam filium Ahicam terrae, et quod commendasset ei viros, et mulieres, et parvulos, et de pauperibus terrae, qui non fuerant translati in Babylonem;

8. venerunt ad Godoliam in Masphath: et Ismahel filius Nathaniae et Iohanan, et Ionathan filii Caree, et Sareas filius Thanehumeth, et filii Ophi, qui erant de Netophati, et Iezonias filius Maachati, ipsi et viri eorum.

9. * Et iuravit eis Godolias filius Ahicam filii Saphan, et comitibus eorum, dicens: Nolite timere servire Chaldaeis, habitate in terra, et servite regi Babylonis, et bene erit vobis.

* 4 Reg. 25, 24.

10. Ecce! ego habito in Masphath, ut respondeam praecepto Chaldaeorum, qui mittuntur ad nos; vos autem colligite vindemiam, et messem, et oleum, et condite in vasis vestris, et manete in urbibus vestris, quas tenetis.

11. Sed et omnes Iudaei, qui erant in Moab, et in filiis Ammon, et in Idumaea, et in universis regionibus, audito, quod dedisset rex Babylonis reliquias in Iudaea, et quod praeposuisset super eos Godoliam filium Ahicam filii Saphan,

12. reversi sunt, inquam, omnes Iudaei de universis locis, ad quae profugerant, et venerunt in terram Iuda ad Godoliam in Masphath; et collegerunt vinum, et messem multam nimis.

13. Iohanan autem filius Caree, et omnes principes exercitus, qui dispersi fuerant in regionibus, venerunt ad Godoliam in Masphath.

14. Et dixerunt ei: Scito, quod Baalis rex filiorum Ammon misit Ismahel filium Nathaniae percutere animam tuam. Et non credidit eis Godolias filius Ahicam.

15. Iohanan autem filius Caree dixit ad Godoliam seorsum in Masphath, loquens: Ibo, et percutiam Ismahel filium Nathaniae nullo sciente, ne interficiat animam tuam, et dissipentur omnes Iudaei, qui congregati sunt ad te, et peribunt reliquiae Iuda.

16. Et ait Godolias filius Ahicam ad Iohanan filium Caree: Noli facere verbum hoc; falsum enim tu loqueris de Ismahel.

CAP. XLI.

Godolias occiditur.

1. Et factum est in mense septimo, venit Ismahel filius Nathaniae filii Elisama de semine regali, et optimates regis, et decem viri cum eo, ad Godoliam filium Ahicam in

עַל־יָדֶךָ אִם־טוֹב בְּעֵינֶיךָ לָבוֹא אִתִּי בָבֶל בֹּא וְאָשִׂים אֶת־עֵינִי עָלֶיךָ
וְאִם־רַע בְּעֵינֶיךָ לָבוֹא־אִתִּי בָבֶל חֲדָל רְאֵה כָּל־הָאָרֶץ לְפָנֶיךָ אֶל־טוֹב
וְאֶל־הַיָּשָׁר בְּעֵינֶיךָ לָלֶכֶת שָׁמָּה לֵךְ׃ וְעוֹדֶנּוּ לֹא־יָשׁוּב וְשֻׁבָה אֶל־ ה
גְּדַלְיָה בֶן־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן אֲשֶׁר הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל בְּעָרֵי יְהוּדָה וְשֵׁב
אִתּוֹ בְּתוֹךְ הָעָם אוֹ אֶל־כָּל־הַיָּשָׁר בְּעֵינֶיךָ לָלֶכֶת לֵךְ וַיִּתֶּן־לוֹ רַב־
טַבָּחִים אֲרֻחָה וּמַשְׂאֵת וַיְשַׁלְּחֵהוּ׃ וַיָּבֹא יִרְמְיָהוּ אֶל־גְּדַלְיָה בֶן־אֲחִיקָם 6
הַמִּצְפָּתָה וַיֵּשֶׁב אִתּוֹ בְּתוֹךְ הָעָם הַנִּשְׁאָרִים בָּאָרֶץ׃ וַיִּשְׁמְעוּ כָל־ 7
שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה הֵמָּה וְאַנְשֵׁיהֶם כִּי־הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־
גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם בָּאָרֶץ וְכִי ׀ הִפְקִיד אִתּוֹ אֲנָשִׁים וְנָשִׁים וָטָף
וּמִדַּלַּת הָאָרֶץ מֵאֲשֶׁר לֹא־הָגְלוּ בָּבֶלָה׃ וַיָּבֹאוּ אֶל־גְּדַלְיָה הַמִּצְפָּתָה 8
וְיִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָהוּ וְיוֹחָנָן וְיוֹנָתָן בְּנֵי־קָרֵחַ וּשְׂרָיָה בֶן־תַּנְחֻמֶת וּבְנֵי ׀
עוֹפַי הַנְּטֹפָתִי וִיזַנְיָהוּ בֶּן־הַמַּעֲכָתִי הֵמָּה וְאַנְשֵׁיהֶם׃ וַיִּשָּׁבַע לָהֶם 9
גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן וּלְאַנְשֵׁיהֶם לֵאמֹר אַל־תִּירְאוּ מֵעֲבוֹד
הַכַּשְׂדִּים שְׁבוּ בָאָרֶץ וְעִבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל וְיִיטַב לָכֶם׃ וַאֲנִי הִנְנִי י
יֹשֵׁב בַּמִּצְפָּה לַעֲמֹד לִפְנֵי הַכַּשְׂדִּים אֲשֶׁר יָבֹאוּ אֵלֵינוּ וְאַתֶּם אִסְפוּ יַיִן
וְקַיִץ וְשֶׁמֶן וְשִׂמוּ בִּכְלֵיכֶם וּשְׁבוּ בְּעָרֵיכֶם אֲשֶׁר־תְּפַשְׂתֶּם׃ וְגַם כָּל־ 11
הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר־בְּמוֹאָב ׀ וּבִבְנֵי־עַמּוֹן וּבֶאֱדוֹם וַאֲשֶׁר בְּכָל־הָאֲרָצוֹת
שָׁמְעוּ כִּי־נָתַן ׀ מֶלֶךְ־בָּבֶל שְׁאֵרִית לִיהוּדָה וְכִי הִפְקִיד עֲלֵיהֶם אֶת־
גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן׃ וַיָּשֻׁבוּ כָל־הַיְּהוּדִים מִכָּל־הַמְּקֹמוֹת 12
אֲשֶׁר נִדְּחוּ־שָׁם וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ־יְהוּדָה אֶל־גְּדַלְיָהוּ הַמִּצְפָּתָה וַיַּאַסְפוּ
יַיִן וָקַיִץ הַרְבֵּה מְאֹד׃ וְיוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר 13
בַּשָּׂדֶה בָּאוּ אֶל־גְּדַלְיָהוּ הַמִּצְפָּתָה׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הֲיָדֹעַ תֵּדַע כִּי 14
בַּעֲלִיס ׀ מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן שָׁלַח אֶת־יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה לְהַכֹּתְךָ נָפֶשׁ
וְלֹא־הֶאֱמִין לָהֶם גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם׃ וְיוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ אָמַר אֶל־ טו
גְּדַלְיָהוּ בַסֵּתֶר בַּמִּצְפָּה לֵאמֹר אֵלְכָה נָּא וְאַכֶּה אֶת־יִשְׁמָעֵאל בֶּן־
נְתַנְיָה וְאִישׁ לֹא יֵדָע לָמָּה יַכֶּכָּה נֶּפֶשׁ וְנָפֹצוּ כָּל־יְהוּדָה הַנִּקְבָּצִים
אֵלֶיךָ וְאָבְדָה שְׁאֵרִית יְהוּדָה׃ וַיֹּאמֶר גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם אֶל־יוֹחָנָן 16
בֶּן־קָרֵחַ אַל־תַּעַשׂ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה כִּי־שֶׁקֶר אַתָּה דֹבֵר אֶל־יִשְׁמָעֵאל׃

מא Cap. XLI. מא

וַיְהִי ׀ בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בָּא יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה בֶן־אֱלִישָׁמָע מִזֶּרַע א
הַמְּלוּכָה וְרַבֵּי הַמֶּלֶךְ וַעֲשָׂרָה אֲנָשִׁים אִתּוֹ אֶל־גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם

XL. v. 8. עוֹפַי — עֵיפַי ק׳ v. 14. נ"א בַּעֲלִים v. 16. תַּעַשׂ — תַּעֲשֶׂה ק׳

2 הַמִּצְפָּתָה וַיֹּאכְלוּ שָׁם לֶחֶם יַחְדָּו בַּמִּצְפָּה׃ וַיָּקָם יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה
וַעֲשֶׂרֶת הָאֲנָשִׁים ׀ אֲשֶׁר־הָיוּ אִתּוֹ וַיַּכּוּ אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם בֶּן־
3 שָׁפָן בַּחֶרֶב וַיָּמֶת אֹתוֹ אֲשֶׁר־הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּאָרֶץ׃ וְאֵת כָּל־
הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר־הָיוּ אִתּוֹ אֶת־גְּדַלְיָהוּ בַּמִּצְפָּה וְאֶת־הַכַּשְׂדִּים אֲשֶׁר
4 נִמְצְאוּ־שָׁם אֵת אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הִכָּה יִשְׁמָעֵאל׃ וַיְהִי בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי
ה לְהָמִית אֶת־גְּדַלְיָהוּ וְאִישׁ לֹא יָדָע׃ וַיָּבֹאוּ אֲנָשִׁים מִשְּׁכֶם מִשִּׁלוֹ
וּמִשֹּׁמְרוֹן שְׁמֹנִים אִישׁ מְגֻלְּחֵי זָקָן וּקְרֻעֵי בְגָדִים וּמִתְגֹּדְדִים וּמִנְחָה
6 וּלְבוֹנָה בְּיָדָם לְהָבִיא בֵּית יְהוָה׃ וַיֵּצֵא יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה לִקְרָאתָם
מִן־הַמִּצְפָּה הֹלֵךְ הָלֹךְ וּבֹכֶה וַיְהִי כִּפְגֹשׁ אֹתָם וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם בֹּאוּ
7 אֶל־גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם׃ וַיְהִי כְּבוֹאָם אֶל־תּוֹךְ הָעִיר וַיִּשְׁחָטֵם יִשְׁמָעֵאל
8 בֶּן־נְתַנְיָה אֶל־תּוֹךְ הַבּוֹר הוּא וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־אִתּוֹ׃ וַעֲשָׂרָה אֲנָשִׁים
נִמְצְאוּ־בָם וַיֹּאמְרוּ אֶל־יִשְׁמָעֵאל אַל־תְּמִתֵנוּ כִּי־יֶשׁ־לָנוּ מַטְמֹנִים בַּשָּׂדֶה
9 חִטִּים וּשְׂעֹרִים וְשֶׁמֶן וּדְבָשׁ וַיֶּחְדַּל וְלֹא הֱמִיתָם בְּתוֹךְ אֲחֵיהֶם׃ וְהַבּוֹר
אֲשֶׁר הִשְׁלִיךְ שָׁם יִשְׁמָעֵאל אֵת ׀ כָּל־פִּגְרֵי הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִכָּה בְּיַד־
גְּדַלְיָהוּ הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה הַמֶּלֶךְ אָסָא מִפְּנֵי בַּעְשָׁא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֹתוֹ
י מִלֵּא יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָהוּ חֲלָלִים׃ וַיִּשְׁבְּ ׀ יִשְׁמָעֵאל אֶת־כָּל־שְׁאֵרִית
הָעָם אֲשֶׁר בַּמִּצְפָּה אֶת־בְּנוֹת הַמֶּלֶךְ וְאֶת־כָּל־הָעָם הַנִּשְׁאָרִים בַּמִּצְפָּה
אֲשֶׁר הִפְקִיד נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם וַיִּשְׁבֵּם
11 יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה וַיֵּלֶךְ לַעֲבֹר אֶל־בְּנֵי עַמּוֹן׃ וַיִּשְׁמַע יוֹחָנָן בֶּן־
קָרֵחַ וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר אִתּוֹ אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר עָשָׂה יִשְׁמָעֵאל
12 בֶּן־נְתַנְיָה׃ וַיִּקְחוּ אֶת־כָּל־הָאֲנָשִׁים וַיֵּלְכוּ לְהִלָּחֵם עִם־יִשְׁמָעֵאל בֶּן־
13 נְתַנְיָה וַיִּמְצְאוּ אֹתוֹ אֶל־מַיִם רַבִּים אֲשֶׁר בְּגִבְעוֹן׃ וַיְהִי כִּרְאוֹת כָּל־
הָעָם אֲשֶׁר אֶת־יִשְׁמָעֵאל אֶת־יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְאֵת כָּל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים
14 אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיִּשְׂמָחוּ׃ וַיָּסֹבּוּ כָּל־הָעָם אֲשֶׁר־שָׁבָה יִשְׁמָעֵאל מִן־הַמִּצְפָּה
טו וַיָּשֻׁבוּ וַיֵּלְכוּ אֶל־יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ׃ וְיִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה נִמְלַט בִּשְׁמֹנָה
16 אֲנָשִׁים מִפְּנֵי יוֹחָנָן וַיֵּלֶךְ אֶל־בְּנֵי עַמּוֹן׃ וַיִּקַּח יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־
שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר־אִתּוֹ אֵת כָּל־שְׁאֵרִית הָעָם אֲשֶׁר הֵשִׁיב מֵאֵת
יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה מִן־הַמִּצְפָּה אַחַר הִכָּה אֶת־גְּדַלְיָה בֶּן־אֲחִיקָם
גְּבָרִים אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה וְנָשִׁים וְטַף וְסָרִסִים אֲשֶׁר הֵשִׁיב מִגִּבְעוֹן׃
17 וַיֵּלְכוּ וַיֵּשְׁבוּ בְּגֵרוּת כְּמוֹהָם אֲשֶׁר־אֵצֶל בֵּית לָחֶם לָלֶכֶת לָבוֹא מִצְרָיִם׃
18 מִפְּנֵי הַכַּשְׂדִּים כִּי יָרְאוּ מִפְּנֵיהֶם כִּי־הִכָּה יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה אֶת־
גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם אֲשֶׁר־הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּאָרֶץ׃

XLI. v. 9. נ"א בְּיַד־ v. 17. כְּמוֹהָם — כִּמְהָם ק׳

Masphath; et comederunt ibi panes simul in Masphath.

2. Surrexit autem Ismahel filius Nathaniae, et decem viri, qui cum eo erant, et percusserunt Godoliam filium Ahicam filii Saphan gladio, et interfecerunt eum, quem praefecerat rex Babylonis terrae.

3. Omnes quoque Iudaeos, qui erant cum Godolia in Masphath, et Chaldaeos, qui reperti sunt ibi, et viros bellatores percussit Ismahel.

4. Secundo autem die, postquam occiderat Godoliam, nullo adhuc sciente,

5. venerunt viri de Sichem, et de Silo, et de Samaria octoginta viri, rasi barba, et scissis vestibus, et squallentes; et munera et thus habebant in manu, ut offerrent in domo Domini.

6. Egressus ergo Ismahel filius Nathaniae in occursum eorum de Masphath, incedens et plorans ibat; cum autem occurrisset eis, dixit ad eos: Venite ad Godoliam filium Ahicam!

7. Qui cum venissent ad medium civitatis, interfecit eos Ismahel filius Nathaniae circa medium laci, ipse, et viri, qui erant cum eo.

8. Decem autem viri reperti sunt inter eos, qui dixerunt ad Ismahel: Noli occidere nos; quia habemus thesauros in agro, frumenti, et hordei, et olei, et mellis. Et cessavit; et non interfecit eos cum fratribus suis.

9. Lacus autem, in quem proiecerat Ismahel omnia cadavera virorum, quos percussit propter Godoliam, ipse est, quem fecit rex Asa propter Baasa regem Israël; ipsum replevit Ismahel filius Nathaniae occisis.

10. Et captivas duxit Ismahel omnes reliquias populi, qui erant in Masphath; filias regis, et universum populum, qui remanserat in Masphath; quos commendaverat Nabuzardan princeps militiae Godoliae filio Ahicam. Et cepit eos Ismahel filius Nathaniae, et abiit, ut transiret ad filios Ammon.

11. Audivit autem Iohanan filius Caree, et omnes principes bellatorum, qui erant cum eo, omne malum, quod fecerat Ismahel filius Nathaniae.

12. Et assumptis universis viris, profecti sunt, ut bellarent adversum Ismahel filium Nathaniae, et invenerunt eum ad aquas multas, quae sunt in Gabaon.

13. Cumque vidisset omnis populus, qui erat cum Ismahel, Iohanan filium Caree, et universos principes bellatorum, qui erant cum eo, laetati sunt.

14. Et reversus est omnis populus, quem ceperat Ismahel, in Masphath; reversusque abiit ad Iohanan filium Caree.

15. Ismahel autem filius Nathaniae fugit cum octo viris a facie Iohanan, et abiit ad filios Ammon.

16. Tulit ergo Iohanan filius Caree, et omnes principes bellatorum, qui erant cum eo, universas reliquias vulgi, quas reduxerat ab Ismahel filio Nathaniae de Masphath, postquam percussit Godoliam filium Ahicam; fortes viros ad praelium, et mulieres, et pueros, et eunuchos, quos reduxerat de Gabaon.

17. Et abierunt, et sederunt peregrinantes in Chamaam, quae est iuxta Bethlehem, ut pergerent, et introirent Aegyptum

18. a facie Chaldaeorum: timebant enim eos, quia percusserat Ismahel filius Nathaniae Godoliam filium Ahicam, quem praeposuerat rex Babylonis in terra Iuda.

Cap. XLII.

Deus per Ieremiam vetat, ne Iudaei in Aegyptum proficiscantur.

1. Et accesserunt omnes principes bellatorum, et Iohanan filius Caree, et Iezonias filius Osaiae, et reliquum vulgus a parvo usque ad magnum;

2. dixeruntque ad Ieremiam prophetam: Cadat oratio nostra in conspectu tuo; et ora pro nobis ad Dominum Deum tuum, pro universis reliquiis istis; quia derelicti sumus pauci de pluribus, sicut oculi tui nos intuentur.

3. Et annunciet nobis Dominus Deus tuus viam, per quam pergamus, et verbum, quod faciamus.

4. Dixit autem ad eos Ieremias propheta: Audivi; ecce! ego oro ad Dominum Deum vestrum secundum verba vestra. Omne verbum, quodcumque responderit mihi, indicabo vobis, nec celabo vos quidquam.

5. Et illi dixerunt ad Ieremiam: Sit Dominus inter nos testis veritatis et fidei, si non iuxta omne verbum, in quo miserit te Dominus Deus tuus ad nos, sic faciemus.

6. Sive bonum est, sive malum, voci Domini Dei nostri, ad quem mittimus te, obediemus; ut bene sit nobis, cum audierimus vocem Domini Dei nostri.

7. Cum autem completi essent decem dies, factum est verbum Domini ad Ieremiam.

8. Vocavitque Iohanan filium Caree, et omnes principes bellatorum, qui erant cum eo, et universum populum a minimo usque ad magnum.

9. Et dixit ad eos: Haec dicit Dominus Deus Israël, ad quem misistis me, ut prosternerem preces vestras in conspectu eius;

10. si quiescentes manseritis in terra hac, aedificabo vos, et non destruam; plantabo, et non evellam; iam enim placatus sum super malo, quod feci vobis.

11. Nolite timere a facie regis Babylonis, quem vos pavidi formidatis; nolite metuere eum, dicit Dominus; quia vobiscum sum ego, ut salvos vos faciam, et eruam de manu eius.

12. Et dabo vobis misericordias, et miserebor vestri, et habitare vos faciam in terra vestra.

13. Si autem dixeritis vos: Non habitabimus in terra ista, nec audiemus vocem Domini Dei nostri,

14. dicentes: Nequaquam! sed ad terram Aegypti pergemus; ubi non videbimus bellum, et clangorem tubae non audiemus, et famem non sustinebimus; et ibi habitabimus.

15. Propter hoc nunc audite verbum Domini reliquiae Iuda: Haec dicit Dominus exercituum, Deus Israël: Si posueritis faciem vestram, ut ingrediamini Aegyptum, et intraveritis, ut ibi habitetis;

16. gladius, quem vos formidatis, ibi comprehendet vos in terra Aegypti; et fames, pro qua estis solliciti, adhaerebit vobis in Aegypto, et ibi moriemini.

17. Omnesque viri, qui posuerunt faciem suam, ut ingrediantur Aegyptum, ut habitent ibi, morientur gladio, et fame, et peste; nullus de eis remanebit, nec effugiet a facie mali, quod ego afferam super eos.

18. Quia haec dicit Dominus exercituum, Deus Israël: Sicut conflatus est furor meus, et indignatio mea super habitatores Ierusalem; sic conflabitur indignatio mea super vos, cum ingressi fueritis Aegyptum, et eritis in iusiurandum, et in stuporem, et in maledictum, et in

מב Cap. XLII. מב

וַיִּגְּשׁוּ כָּל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים וְיוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וִיזַנְיָה בֶּן־הוֹשַׁעְיָה וְכָל־ א
הָעָם מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל׃ וַיֹּאמְרוּ אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא תִּפָּל־נָא תְחִנָּתֵנוּ 2
לְפָנֶיךָ וְהִתְפַּלֵּל בַּעֲדֵנוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּעַד כָּל־הַשְּׁאֵרִית הַזֹּאת כִּי־
נִשְׁאַרְנוּ מְעַט מֵהַרְבֵּה כַּאֲשֶׁר עֵינֶיךָ רֹאוֹת אֹתָנוּ׃ וְיַגֶּד־לָנוּ יְהוָה 3
אֱלֹהֶיךָ אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר נֵלֶךְ־בָּהּ וְאֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה׃ וַיֹּאמֶר 4
אֲלֵיהֶם יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא שָׁמַעְתִּי הִנְנִי מִתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
כְּדִבְרֵיכֶם וְהָיָה כָּל־הַדָּבָר אֲשֶׁר־יַעֲנֶה יְהוָה אֶתְכֶם אַגִּיד לָכֶם לֹא־
אֶמְנַע מִכֶּם דָּבָר׃ וְהֵמָּה אָמְרוּ אֶל־יִרְמְיָהוּ יְהִי יְהוָה בָּנוּ לְעֵד אֱמֶת ה
וְנֶאֱמָן אִם־לֹא כְּכָל־הַדָּבָר אֲשֶׁר יִשְׁלָחֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵלֵינוּ כֵּן
נַעֲשֶׂה׃ אִם־טוֹב וְאִם־רָע בְּקוֹל ׀ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר אֲנוּ שֹׁלְחִים אֹתְךָ 6
אֵלָיו נִשְׁמָע לְמַעַן אֲשֶׁר יִיטַב־לָנוּ כִּי נִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃
וַיְהִי מִקֵּץ עֲשֶׂרֶת יָמִים וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ׃ וַיִּקְרָא אֶל־ 7 8
יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְאֶל כָּל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר אִתּוֹ וּלְכָל־הָעָם לְמִקָּטֹן
וְעַד־גָּדוֹל׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר שְׁלַחְתֶּם 9
אֹתִי אֵלָיו לְהַפִּיל תְּחִנַּתְכֶם לְפָנָיו׃ אִם־שׁוֹב תֵּשְׁבוּ בָּאָרֶץ הַזֹּאת י
וּבָנִיתִי אֶתְכֶם וְלֹא אֶהֱרֹס וְנָטַעְתִּי אֶתְכֶם וְלֹא אֶתּוֹשׁ כִּי נִחַמְתִּי אֶל־
הָרָעָה אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לָכֶם׃ אַל־תִּירְאוּ מִפְּנֵי מֶלֶךְ בָּבֶל אֲשֶׁר־אַתֶּם 11
יְרֵאִים מִפָּנָיו אַל־תִּירְאוּ מִמֶּנּוּ נְאֻם־יְהוָה כִּי־אִתְּכֶם אֲנִי לְהוֹשִׁיעַ
אֶתְכֶם וּלְהַצִּיל אֶתְכֶם מִיָּדוֹ׃ וְאֶתֵּן לָכֶם רַחֲמִים וְרִחַם אֶתְכֶם וְהֵשִׁיב 12
אֶתְכֶם אֶל־אַדְמַתְכֶם׃ וְאִם־אֹמְרִים אַתֶּם לֹא נֵשֵׁב בָּאָרֶץ הַזֹּאת לְבִלְתִּי 13
שְׁמֹעַ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ לֵאמֹר לֹא כִּי אֶרֶץ מִצְרַיִם נָבוֹא אֲשֶׁר 14
לֹא־נִרְאֶה מִלְחָמָה וְקוֹל שׁוֹפָר לֹא נִשְׁמָע וְלַלֶּחֶם לֹא־נִרְעָב וְשָׁם נֵשֵׁב׃
וְעַתָּה לָכֵן שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה שְׁאֵרִית יְהוּדָה כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת טו
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אִם־אַתֶּם שׂוֹם תְּשִׂמוּן פְּנֵיכֶם לָבֹא מִצְרַיִם וּבָאתֶם
לָגוּר שָׁם׃ וְהָיְתָה הַחֶרֶב אֲשֶׁר אַתֶּם יְרֵאִים מִמֶּנָּה שָׁם תַּשִּׂיג אֶתְכֶם 16
בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְהָרָעָב אֲשֶׁר־אַתֶּם ׀ דֹּאֲגִים מִמֶּנּוּ שָׁם יִדְבַּק אַחֲרֵיכֶם
מִצְרַיִם וְשָׁם תָּמֻתוּ׃ וְיִהְיוּ כָל־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־שָׂמוּ אֶת־פְּנֵיהֶם לָבוֹא 17
מִצְרַיִם לָגוּר שָׁם יָמוּתוּ בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדָּבֶר וְלֹא־יִהְיֶה לָהֶם שָׂרִיד
וּפָלִיט מִפְּנֵי הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא עֲלֵיהֶם׃ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה 18
צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר נִתַּךְ אַפִּי וַחֲמָתִי עַל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם כֵּן
תִּתַּךְ חֲמָתִי עֲלֵיכֶם בְּבֹאֲכֶם מִצְרָיִם וִהְיִיתֶם לְאָלָה וּלְשַׁמָּה וְלִקְלָלָה

XLII. v. 6. אֲנוּ — אֲנַחְנוּ ק׳

19 וּלְחֶרְפָּ֑ה וְלֹֽא־תִרְא֣וּ ע֔וֹד אֶת־הַמָּק֖וֹם הַזֶּֽה׃ דִּבֶּ֨ר יְהוָ֤ה עֲלֵיכֶם֙ שְׁאֵרִ֣ית
כ יְהוּדָ֔ה אַל־תָּבֹ֖אוּ מִצְרָ֑יִם יָדֹ֙עַ֙ תֵּֽדְע֔וּ כִּֽי־הַעִידֹ֥תִי בָכֶ֖ם הַיּֽוֹם׃ כִּ֤י
הִתְעֵיתֶם֙ בְּנַפְשׁ֣וֹתֵיכֶ֔ם כִּֽי־אַתֶּ֞ם שְׁלַחְתֶּ֣ם אֹתִ֗י אֶל־יְהוָ֤ה אֱלֹֽהֵיכֶם֙ לֵאמֹ֔ר
הִתְפַּלֵּ֣ל בַּעֲדֵ֔נוּ אֶל־יְהוָ֖ה אֱלֹהֵ֑ינוּ וּכְכֹל֩ אֲשֶׁ֨ר יֹאמַ֜ר יְהוָ֧ה אֱלֹהֵ֛ינוּ כֵּ֥ן
21 הַגֶּד־לָ֖נוּ וְעָשִֽׂינוּ׃ וָאַגִּ֥ד לָכֶ֖ם הַיּ֑וֹם וְלֹ֣א שְׁמַעְתֶּ֗ם בְּקוֹל֙ יְהוָ֣ה אֱלֹהֵיכֶ֔ם
22 וּלְכֹ֖ל אֲשֶׁר־שְׁלָחַ֥נִי אֲלֵיכֶֽם׃ וְעַתָּה֙ יָדֹ֣עַ תֵּֽדְע֔וּ כִּ֗י בַּחֶ֛רֶב בָּרָעָ֥ב וּבַדֶּ֖בֶר
תָּמ֑וּתוּ בַּמָּקוֹם֙ אֲשֶׁ֣ר חֲפַצְתֶּ֔ם לָב֖וֹא לָג֥וּר שָֽׁם׃

CAP. XLIII. מג

מג

א וַיְהִי֩ כְּכַלּ֨וֹת יִרְמְיָ֜הוּ לְדַבֵּ֣ר אֶל־כָּל־הָעָ֗ם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי֙ יְהוָ֣ה אֱלֹהֵיהֶ֔ם
2 אֲשֶׁ֧ר שְׁלָח֛וֹ יְהוָ֥ה אֱלֹהֵיהֶ֖ם אֲלֵיהֶ֑ם אֵ֥ת כָּל־הַדְּבָרִ֖ים הָאֵֽלֶּה׃ וַיֹּ֨אמֶר
עֲזַרְיָ֤ה בֶן־הוֹשַֽׁעְיָה֙ וְיוֹחָנָ֣ן בֶּן־קָרֵ֔חַ וְכָל־הָאֲנָשִׁ֖ים הַזֵּדִ֑ים אֹמְרִ֣ים אֶל־
יִרְמְיָ֔הוּ שֶׁ֕קֶר אַתָּ֖ה מְדַבֵּ֑ר לֹ֣א שְׁלָחֲךָ֞ יְהוָ֤ה אֱלֹהֵ֙ינוּ֙ לֵאמֹ֔ר לֹא־תָבֹ֥אוּ
3 מִצְרַ֖יִם לָג֥וּר שָֽׁם׃ כִּ֗י בָּר֤וּךְ בֶּן־נֵֽרִיָּה֙ מַסִּ֥ית אֹתְךָ֖ בָּ֑נוּ לְמַ֨עַן תֵּ֤ת אֹתָ֙נוּ֙
4 בְיַד־הַכַּשְׂדִּ֔ים לְהָמִ֥ית אֹתָ֖נוּ וּלְהַגְל֥וֹת אֹתָ֖נוּ בָּבֶֽל׃ וְלֹא־שָׁמַ֨ע יֽוֹחָנָ֜ן
בֶּן־קָרֵ֗חַ וְכָל־שָׂרֵ֧י הַחֲיָלִ֛ים וְכָל־הָעָ֖ם בְּק֣וֹל יְהוָ֑ה לָשֶׁ֖בֶת בְּאֶ֥רֶץ
ה יְהוּדָֽה׃ וַיִּקַּ֞ח יוֹחָנָ֣ן בֶּן־קָרֵ֗חַ וְכָל־שָׂרֵ֤י הַחֲיָלִים֙ אֵ֖ת כָּל־שְׁאֵרִ֣ית
יְהוּדָ֑ה אֲשֶׁר־שָׁ֗בוּ מִכָּל־הַגּוֹיִם֙ אֲשֶׁ֣ר נִדְּחוּ־שָׁ֔ם לָג֖וּר בְּאֶ֥רֶץ יְהוּדָֽה׃
6 אֶת־הַגְּבָרִ֤ים וְאֶת־הַנָּשִׁים֙ וְאֶת־הַטַּ֔ף וְאֶת־בְּנ֖וֹת הַמֶּ֑לֶךְ וְאֵ֣ת כָּל־הַנֶּ֗פֶשׁ
אֲשֶׁ֤ר הִנִּ֙יחַ֙ נְבוּזַרְאֲדָ֣ן רַב־טַבָּחִ֔ים אֶת־גְּדַלְיָ֖הוּ בֶּן־אֲחִיקָ֣ם בֶּן־שָׁפָ֑ן
7 וְאֵת֙ יִרְמְיָ֣הוּ הַנָּבִ֔יא וְאֶת־בָּר֖וּךְ בֶּן־נֵרִיָּֽהוּ׃ וַיָּבֹ֙אוּ֙ אֶ֣רֶץ מִצְרַ֔יִם כִּ֛י
8 לֹ֥א שָׁמְע֖וּ בְּק֣וֹל יְהוָ֑ה וַיָּבֹ֖אוּ עַד־תַּחְפַּנְחֵֽס׃ וַיְהִ֤י דְבַר־יְהוָה֙ אֶל־
9 יִרְמְיָ֔הוּ בְּתַחְפַּנְחֵ֖ס לֵאמֹֽר׃ קַ֣ח בְּיָדְךָ֞ אֲבָנִ֣ים גְּדֹל֗וֹת וּטְמַנְתָּ֤ם בַּמֶּ֙לֶט֙
בַּמַּלְבֵּ֔ן אֲשֶׁ֛ר בְּפֶ֥תַח בֵּית־פַּרְעֹ֖ה בְּתַחְפַּנְחֵ֑ס לְעֵינֵ֖י אֲנָשִׁ֥ים יְהוּדִֽים׃
י וְאָמַרְתָּ֨ אֲלֵיהֶ֜ם כֹּה־אָמַ֨ר יְהוָ֤ה צְבָאוֹת֙ אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל הִנְנִ֤י שֹׁלֵ֙חַ֙
וְלָקַחְתִּ֗י אֶת־נְבוּכַדְרֶאצַּ֤ר מֶֽלֶךְ־בָּבֶל֙ עַבְדִּ֔י וְשַׂמְתִּ֣י כִסְא֔וֹ מִמַּ֛עַל לָאֲבָנִ֥ים
11 הָאֵ֖לֶּה אֲשֶׁ֣ר טָמָ֑נְתִּי וְנָטָ֥ה אֶת־שַׁפְרוּרוֹ עֲלֵיהֶֽם׃ וּבָ֕אה וְהִכָּ֖ה אֶת־
אֶ֣רֶץ מִצְרָ֑יִם אֲשֶׁ֤ר לַמָּ֙וֶת֙ לַמָּ֔וֶת וַאֲשֶׁ֤ר לַשְּׁבִי֙ לַשֶּׁ֔בִי וַאֲשֶׁ֥ר לַחֶ֖רֶב
12 לֶחָֽרֶב׃ וְהִצַּ֣תִּי אֵ֗שׁ בְּבָתֵּי֙ אֱלֹהֵ֣י מִצְרַ֔יִם וּשְׂרָפָ֖ם וְשָׁבָ֑ם וְעָטָה֩ אֶת־אֶ֨רֶץ
13 מִצְרַ֜יִם כַּאֲשֶׁר־יַעְטֶ֤ה הָרֹעֶה֙ אֶת־בִּגְד֔וֹ וְיָצָ֥א מִשָּׁ֖ם בְּשָׁלֽוֹם׃ וְשִׁבַּ֗ר
אֶֽת־מַצְּבוֹת֙ בֵּ֣ית שֶׁ֔מֶשׁ אֲשֶׁ֖ר בְּאֶ֣רֶץ מִצְרָ֑יִם וְאֶת־בָּתֵּ֥י אֱלֹהֵֽי־מִצְרַ֖יִם
יִשְׂרֹ֥ף בָּאֵֽשׁ׃

XLII. v. 20. במס׳ הַתְעֵיתִים כ׳ הִתְעֵיתֶם ק׳ XLIII. v. 10
שַׁפְרוּרוֹ — שַׁפְרִירוֹ ק׳ v. 11. וּבָאָה או וּבָאָה — וּבָא ק׳

opprobrium; et nequaquam ultra videbitis locum istum.

19. Verbum Domini super vos reliquiae Iuda; Nolite intrare Aegyptum! scientes scietis, quia obtestatus sum vos hodie,

20. quia decepistis animas vestras; vos enim misistis me ad Dominum Deum nostrum, dicentes: Ora pro nobis ad Dominum Deum nostrum, et iuxta omnia, quaecumque dixerit tibi Dominus Deus noster, sic annuncia nobis, et faciemus.

21. Et annunciavi vobis hodie, et non audistis vocem Domini Dei vestri, super universis, pro quibus misit me ad vos.

22. Nunc ergo scientes scietis, quia gladio, et fame, et peste moriemini in loco, ad quem voluistis intrare, ut habitaretis ibi.

CAP. XLIII

Iudaei tamen abeunt in Aegyptum.

1. Factum est autem, cum complesset Ieremias loquens ad populum universos sermones Domini Dei eorum, pro quibus miserat eum Dominus Deus eorum ad illos, omnia verba haec:

2. Dixit Azarias filius Osaiae, et Iohanan filius Caree, et omnes viri superbi, dicentes ad Ieremiam: Mendacium tu loqueris: non misit te Dominus Deus noster, dicens: Ne ingrediamini Aegyptum, ut habitetis illic.

3. Sed Baruch filius Neriae incitat te adversum nos, ut tradat nos in manus Chaldaeorum, ut interficiat nos, et traduci faciat in Babylonem.

4. Et non audivit Iohanan filius Caree, et omnes principes bellatorum, et universus populus vocem Domini, ut manerent in terra Iuda.

5. Sed tollens Iohanan filius Caree, et universi principes bellatorum, universos reliquiarum Iuda, qui reversi fuerant de cunctis gentibus, ad quas fuerant ante dispersi, ut habitarent in terra Iuda;

6. viros, et mulieres, et parvulos, et filias regis, et omnem animam, quam reliquerat Nabuzardan princeps militiae cum Godolia filio Ahicam filii Saphan, et Ieremiam prophetam, et Baruch filium Neriae.

7. Et ingressi sunt terram Aegypti, quia non obedierunt voci Domini; et venerunt usque ad Taphnis.

8. Et factus est sermo Domini ad Ieremiam in Taphnis, dicens:

9. Sume lapides grandes in manu tua, et abscondes eos in crypta, quae est sub muro latericio in porta domus Pharaonis in Taphnis, cernentibus viris Iudaeis;

10. et dices ad eos: Haec dicit Dominus exercituum Deus Israël: Ecce! ego mittam, et assumam Nabuchodonosor regem Babylonis servum meum; et ponam thronum eius super lapides istos, quos abscondi, et statuet solium suum super eos.

11. Veniensque percutiet terram Aegypti; quos in mortem, in mortem; et quos in captivitatem, in captivitatem; et quos in gladium, in gladium.

12. Et succendet ignem in delubris deorum Aegypti, et comburet ea, et captivos ducet illos; et amicietur terra Aegypti, sicut amicitur pastor pallio suo; et egredietur inde in pace.

13. Et conteret statuas domus Solis, quae sunt in terra Aegypti; et delubra deorum Aegypti comburet igni.

Cap. XLIV.

Iudaeorum obstinatio et idololatria.

1. Verbum, quod factum est per Ieremiam ad omnes Iudaeos, qui habitabant in terra Aegypti, habitantes in Magdalo, et in Taphnis, et in Memphis, et in terra Phatures, dicens:

2. Haec dicit Dominus exercituum Deus Israël: Vos vidistis omne malum istud, quod adduxi super Ierusalem, et super omnes urbes Iuda; et ecce! desertae sunt hodie, et non est in eis habitator;

3. propter malitiam, quam fecerunt, ut me ad iracundiam provocarent, et irent, ut sacrificarent, et colerent deos alienos, quos nesciebant et illi, et vos, et patres vestri.

4. Et misi ad vos omnes servos meos prophetas de nocte consurgens, mittensque et dicens: Nolite facere verbum abominationis huiuscemodi, quam odivi.

5. Et non audierunt, nec inclinaverunt aurem suam ut converterentur a malis suis, et non sacrificarent diis alienis.

6. Et conflata est indignatio mea et furor meus, et succensa est in civitatibus Iuda, et in plateis Ierusalem; et versae sunt in solitudinem et vastitatem secundum diem hanc.

7. Et nunc haec dicit Dominus exercituum Deus Israël: Quare vos facitis malum grande hoc contra animas vestras, ut intereat ex vobis vir et mulier, parvulus et lactens de medio Iudae, nec relinquatur vobis quidquam residuum.

8. Provocantes me in operibus manuum vestrarum, sacrificando diis alienis in terra Aegypti, in quam ingressi estis, ut habitetis ibi; et dispereatis, et sitis in maledictionem, et in opprobrium cunctis gentibus terrae?

9. Numquid obliti estis mala patrum vestrorum, et mala regum Iuda, et mala uxorum eius, et mala vestra, et mala uxorum vestrarum, quae fecerunt in terra Iuda, et in regionibus Ierusalem?

10. Non sunt mundati usque ad diem hanc; et non timuerunt, et non ambulaverunt in lege Domini, et in praeceptis meis, quae dedi coram vobis et coram patribus vestris.

11. Ideo haec dicit Dominus exercituum Deus Israël: * Ecce! ego ponam faciem meam in vobis in malum; et disperdam omnem Iudam.

* Amos. 9, 4.

12. Et assumam reliquias Iudae, qui posuerunt facies suas, ut ingrederentur terram Aegypti, et habitarent ibi; et consumentur omnes in terra Aegypti: cadent in gladio et in fame; et consumentur a minimo usque ad maximum, in gladio et in fame morientur; et erunt in iusiurandum, et in miraculum, et in maledictionem, et in opprobrium.

13. Et visitabo super habitatores terrae Aegypti, sicut visitavi super Ierusalem in gladio, et fame, et peste.

14. Et non erit, qui effugiat, et sit residuus de reliquiis Iudaeorum, qui vadunt, ut peregrinentur in terra Aegypti; et revertantur in terram Iuda, ad quam ipsi elevant animas suas, ut revertantur, et habitent ibi; non revertentur, nisi qui fugerint.

15. Responderunt autem Ieremiae omnes viri, scientes, quod sacrificarent uxores eorum diis alienis; et universae mulieres, quarum stabat multitudo grandis, et omnis populus habitantium in terra Aegypti in Phatures, dicentes:

16. Sermonem, quem locutus es ad nos in nomine Domini, non audiemus ex te;

17. sed facientes faciemus omne

מד Cap. XLIV. מד

הדבר אשר־היה אל־ירמיהו אל כל־היהודים הישבים בארץ מצרים א
הישבים במגדל ובתחפנחס ובנף ובארץ פתרוס לאמר׃ כה־אמר 2
יהוה צבאות אלהי ישראל אתם ראיתם את כל־הרעה אשר הבאתי
על־ירושלם ועל כל־ערי יהודה והנם חרבה היום הזה ואין בהם
יושב׃ מפני רעתם אשר עשו להכעסני ללכת לקטר לעבד לאלהים 3
אחרים אשר לא ידעום המה אתם ואבתיכם׃ ואשלח אליכם את־ 4
כל־עבדי הנביאים השכים ושלח לאמר אל־נא תעשו את דבר־
התעבה הזאת אשר שנאתי׃ ולא שמעו ולא־הטו את־אזנם לשוב ה
מרעתם לבלתי קטר לאלהים אחרים׃ ותתך חמתי ואפי ותבער 6
בערי יהודה ובחצות ירושלם ותהיינה לחרבה לשממה כיום הזה׃
ועתה כה־אמר יהוה אלהי צבאות אלהי ישראל למה אתם עשים 7
רעה גדולה אל־נפשתכם להכרית לכם איש־ואשה עולל ויונק מתוך
יהודה לבלתי הותיר לכם שארית׃ להכעסני במעשי ידיכם לקטר 8
לאלהים אחרים בארץ מצרים אשר־אתם באים לגור שם למען
הכרית לכם ולמען היותכם לקללה ולחרפה בכל גויי הארץ׃
השכחתם את־רעות אבותיכם ואת־רעות ׀ מלכי יהודה ואת רעות 9
נשיו ואת רעתיכם ואת רעת נשיכם אשר עשו בארץ יהודה ובחצות
ירושלם׃ לא דכאו עד היום הזה ולא יראו ולא־הלכו בתורתי י
ובחקתי אשר־נתתי לפניכם ולפני אבותיכם׃ לכן כה־אמר יהוה 11
צבאות אלהי ישראל הנני שם פני בכם לרעה ולהכרית את־כל־
יהודה׃ ולקחתי את־שארית יהודה אשר־שמו פניהם לבוא ארץ־ 12
מצרים לגור שם ותמו כל בארץ מצרים יפלו בחרב ברעב יתמו
מקטן ועד־גדול בחרב וברעב ימתו והיו לאלה לשמה ולקללה
ולחרפה׃ ופקדתי על־היושבים בארץ מצרים כאשר פקדתי על־ 13
ירושלם בחרב ברעב ובדבר׃ ולא יהיה פליט ושריד לשארית 14
יהודה הבאים לגור־שם בארץ מצרים ולשוב ׀ ארץ יהודה אשר־
המה מנשאים את־נפשם לשוב לשבת שם כי לא־ישובו כי אם־
פלטים׃ ויענו את־ירמיהו כל־האנשים הידעים כי־מקטרות טו
נשיהם לאלהים אחרים וכל־הנשים העמדות קהל גדול וכל־העם
הישבים בארץ־מצרים בפתרוס לאמר׃ הדבר אשר־דברת אלינו 16
בשם יהוה איננו שמעים אליך׃ כי עשה נעשה את־כל־הדבר ׀ 17

אֲשֶׁר־יָצָא מִפִּינוּ לְקַטֵּר לִמְלֶכֶת הַשָּׁמַיִם וְהַסֵּיךְ־לָהּ נְסָכִים כַּאֲשֶׁר
עָשִׂינוּ אֲנַחְנוּ וַאֲבֹתֵינוּ מְלָכֵינוּ וְשָׂרֵינוּ בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלִָם
18 וַנִּשְׂבַּע־לֶחֶם וַנִּהְיֶה טוֹבִים וְרָעָה לֹא רָאִינוּ׃ וּמִן־אָז חָדַלְנוּ לְקַטֵּר
לִמְלֶכֶת הַשָּׁמַיִם וְהַסֵּךְ־לָהּ נְסָכִים חָסַרְנוּ כֹל וּבַחֶרֶב וּבָרָעָב תָּמְנוּ׃
19 וְכִי־אֲנַחְנוּ מְקַטְּרִים לִמְלֶכֶת הַשָּׁמַיִם וּלְהַסֵּךְ לָהּ נְסָכִים הֲמִבַּלְעָדֵי
כ אֲנָשֵׁינוּ עָשִׂינוּ לָהּ כַּוָּנִים לְהַעֲצִבָהּ וְהַסֵּךְ לָהּ נְסָכִים׃ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ
אֶל־כָּל־הָעָם עַל־הַגְּבָרִים וְעַל־הַנָּשִׁים וְעַל־כָּל־הָעָם הָעֹנִים אֹתוֹ דָּבָר
21 לֵאמֹר׃ הֲלוֹא אֶת־הַקִּטֵּר אֲשֶׁר קִטַּרְתֶּם בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלִַם
אַתֶּם וַאֲבוֹתֵיכֶם מַלְכֵיכֶם וְשָׂרֵיכֶם וְעַם הָאָרֶץ אֹתָם זָכַר יְהוָה וַתַּעֲלֶה
22 עַל־לִבּוֹ׃ וְלֹא־יוּכַל יְהוָה עוֹד לָשֵׂאת מִפְּנֵי רֹעַ מַעַלְלֵיכֶם מִפְּנֵי
הַתּוֹעֵבֹת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם וַתְּהִי אַרְצְכֶם לְחָרְבָּה וּלְשַׁמָּה וְלִקְלָלָה מֵאֵין
23 יוֹשֵׁב כְּהַיּוֹם הַזֶּה׃ מִפְּנֵי אֲשֶׁר קִטַּרְתֶּם וַאֲשֶׁר חֲטָאתֶם לַיהוָה וְלֹא
שְׁמַעְתֶּם בְּקוֹל יְהוָה וּבְתֹרָתוֹ וּבְחֻקֹּתָיו וּבְעֵדְוֹתָיו לֹא הֲלַכְתֶּם עַל־כֵּן
24 קָרָאת אֶתְכֶם הָרָעָה הַזֹּאת כַּיּוֹם הַזֶּה׃ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־כָּל־
הָעָם וְאֶל כָּל־הַנָּשִׁים שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה כָּל־יְהוּדָה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃
כה כֹּה־אָמַר יְהוָה־צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אַתֶּם וּנְשֵׁיכֶם וַתְּדַבֵּרְנָה
בְּפִיכֶם וּבִידֵיכֶם מִלֵּאתֶם ׀ לֵאמֹר עָשֹׂה נַעֲשֶׂה אֶת־נְדָרֵינוּ אֲשֶׁר נָדַרְנוּ
לְקַטֵּר לִמְלֶכֶת הַשָּׁמַיִם וּלְהַסֵּךְ לָהּ נְסָכִים הָקֵים תָּקִימְנָה אֶת־נִדְרֵיכֶם
26 וְעָשֹׂה תַעֲשֶׂינָה אֶת־נִדְרֵיכֶם׃ לָכֵן שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה כָּל־יְהוּדָה
הַיֹּשְׁבִים בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם הִנְנִי נִשְׁבַּעְתִּי בִּשְׁמִי הַגָּדוֹל אָמַר יְהוָה אִם־
יִהְיֶה עוֹד שְׁמִי נִקְרָא ׀ בְּפִי ׀ כָּל־אִישׁ יְהוּדָה אֹמֵר חַי־אֲדֹנָי יֱהוִה
27 בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ הִנְנִי שֹׁקֵד עֲלֵיהֶם לְרָעָה וְלֹא לְטוֹבָה וְתַמּוּ כָל־
28 אִישׁ יְהוּדָה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּחֶרֶב וּבָרָעָב עַד־כְּלוֹתָם׃ וּפְלִיטֵי
חֶרֶב יְשֻׁבוּן מִן־אֶרֶץ מִצְרַיִם אֶרֶץ יְהוּדָה מְתֵי מִסְפָּר וְיָדְעוּ כָּל־
שְׁאֵרִית יְהוּדָה הַבָּאִים לְאֶרֶץ־מִצְרַיִם לָגוּר שָׁם דְּבַר־מִי יָקוּם מִמֶּנִּי
29 וּמֵהֶם׃ וְזֹאת לָכֶם הָאוֹת נְאֻם־יְהוָה כִּי־פֹקֵד אֲנִי עֲלֵיכֶם בַּמָּקוֹם
ל הַזֶּה לְמַעַן תֵּדְעוּ כִּי קוֹם יָקוּמוּ דְבָרַי עֲלֵיכֶם לְרָעָה׃ כֹּה ׀ אָמַר
יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן אֶת־פַּרְעֹה חָפְרַע מֶלֶךְ־מִצְרַיִם בְּיַד אֹיְבָיו וּבְיַד
מְבַקְשֵׁי נַפְשׁוֹ כַּאֲשֶׁר נָתַתִּי אֶת־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בְּיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר
מֶלֶךְ־בָּבֶל אֹיְבוֹ וּמְבַקֵּשׁ נַפְשׁוֹ׃

XLIV. v. 17. 18. 19. 25. נ"א לִמְלֶאכֶת — v. 17. נ"א צ' ברגש

v. 19. הה' רפה — v. 21. נ"א צ' בדגש

verbum, quod egredietur de ore nostro, ut sacrificemus reginae coeli, et libemus ei libamina, sicut fecimus nos, et patres nostri, reges nostri, et principes nostri in urbibus Iuda, et in plateis Ierusalem; et saturati sumus panibus, et bene nobis erat, malumque non vidimus.

18. Ex eo autem tempore, quo cessavimus sacrificare reginae coeli, et libare ei libamina, indigemus omnibus, et gladio, et fame consumpti sumus.

19. Quod si nos sacrificamus reginae coeli, et libamus ei libamina; numquid sine viris nostris fecimus ei placentas, ad colendum eam, et libandum ei libamina?

20. Et dixit Ieremias ad omnem populum, adversum viros, et adversum mulieres, et adversum universam plebem, qui responderant ei verbum, dicens:

21. Numquid non sacrificium, quod sacrificastis in civitatibus Iuda, et in plateis Ierusalem vos et patres vestri, reges vestri, et principes vestri, et populus terrae, horum recordatus est Dominus, et ascendit super cor eius?

22. Et non poterat Dominus ultra portare propter malitiam studiorum vestrorum, et propter abominationes, quas fecistis, et facta est terra vestra in desolationem, et in stuporem, et in maledictum, eo quod non sit habitator, sicut est dies haec.

23. Propterea, quod sacrificaveritis idolis, et peccaveritis Domino; et non audieritis vocem Domini, et in lege, et in praeceptis, et in testimoniis eius non ambulaveritis; idcirco evenerunt vobis mala haec, sicut est dies haec.

24. Dixit autem Ieremias ad omnem populum, et ad universas mulieres: Audite verbum Domini omnis Iuda, qui estis in terra Aegypti!

25. Haec inquit Dominus exercituum Deus Israël, dicens: Vos, et uxores vestrae locuti estis ore vestro, et manibus vestris implestis, dicentes: Faciamus vota nostra, quae vovimus, ut sacrificemus reginae coeli, et libemus ei libamina; implestis vota vestra, et opere perpetrastis ea.

26. Ideo audite verbum Domini omnis Iuda, qui habitatis in terra Aegypti: Ecce! ego iuravi in nomine meo magno, ait Dominus: quia nequaquam ultra vocabitur nomen meum ex ore omnis viri Iudaei, dicentis: Vivit Dominus Deus in omni terra Aegypti.

27. Ecce! ego vigilabo super eos in malum, et non in bonum; et consumentur omnes viri Iuda, qui sunt in terra Aegypti, gladio, et fame, donec penitus consumantur.

28. Et qui fugerint gladium, revertentur de terra Aegypti in terram Iuda viri pauci; et scient omnes reliquiae Iuda ingredientium terram Aegypti, ut habitent ibi, cuius sermo compleatur, meus, an illorum.

29. Et hoc vobis signum, ait Dominus, quod visitem ego super vos in loco isto; ut sciatis, quia vere complebuntur sermones mei contra vos in malum.

30. Haec dicit Dominus: Ecce ego tradam Pharaonem Ephree regem Aegypti in manu inimicorum eius, et in manu quaerentium animam illius; sicut tradidi Sedeciam regem Iuda in manu Nabuchodonosor regis Babylonis inimici sui, et quaerentis animam eius.

CAP. XLV.

Ieremias solatur Baruch.

1. Verbum, quod locutus est Ieremias propheta ad Baruch filium Neriae, cum scripsisset verba haec in libro ex ore Ieremiae, anno quarto Ioakim filii Iosiae regis Iuda, dicens:

2. Haec dicit Dominus Deus Israël ad te Baruch:

3. Dixisti: Vae misero mihi, quoniam addidit Dominus dolorem dolori meo; laboravi in gemitu meo, et requiem non inveni.

4. Haec dicit Dominus: Sic dices ad eum: Ecce! quos aedificavi, ego destruo; et quos plantavi, ego evello, et universam terram hanc.

5. Et tu quaeris tibi grandia? noli quaerere; quia ecce ego adducam malum super omnem carnem, ait Dominus; et dabo tibi animam tuam in salutem in omnibus locis, ad quaecumque perrexeris.

CAP. XLVI.

Aegypto desolatio, Iudaeis liberatio annunciatur.

1. Quod factum est verbum Domini ad Ieremiam prophetam contra gentes,

2. ad Aegyptum, adversum exercitum Pharaonis Nechao regis Aegypti, qui erat iuxta fluvium Euphraten in Charcamis, quem percussit Nabuchodonosor rex Babylonis, in quarto anno Ioakim filii Iosiae regis Iuda.

3. Praeparate scutum, et clypeum, et procedite ad bellum.

4. Iungite equos, et ascendite equites; state in galeis, polite lanceas, induite vos loricis.

5. Quid igitur? vidi ipsos pavidos, et terga vertentes, fortes eorum caesos; fugerunt conciti, nec respexerunt; terror undique, ait Dominus.

6. Non fugiat velox, nec salvari se putet fortis; ad Aquilonem iuxta flumen Euphraten victi sunt, et ruerunt.

7. Quis est iste, qui quasi flumen ascendit; et veluti fluviorum, intumescunt gurgites eius?

8. Aegyptus, fluminis instar ascendit, et velut flumina movebuntur fluctus eius, et dicet: Ascendens operiam terram; perdam civitatem, et habitatores eius.

9. Ascendite equos, et exultate in curribus, et procedant fortes, Aethiopia et Lybies tenentes scutum, et Lydii arripientes et iacientes sagittas.

10. Dies autem ille Domini Dei exercituum, dies ultionis, ut sumat vindictam de inimicis suis; devorabit gladius, et saturabitur, et inebriabitur sanguine eorum; victima enim Domini Dei exercituum in terra Aquilonis iuxta flumen Euphraten.

11. Ascende in Galaad, et tolle resinam, virgo filia Aegypti; frustra multiplicas medicamina, sanitas non erit tibi.

12. Audierunt gentes ignominiam tuam, et ululatus tuus replevit terram; quia fortis impegit in fortem, et ambo pariter conciderunt.

13. Verbum, quod locutus est Dominus ad Ieremiam prophetam, super eo, quod venturus esset Nabuchodonosor rex Babylonis et percussurus terram Aegypti.

14. Annunciate Aegypto, et auditum facite in Magdalo, * et resonet in Memphis, et in Taphnis, dicite: Sta, et praepara te! quia devorabit gladius ea, quae per circuitum tuum sunt.

* c. 44, 1.

15. Quare computruit fortis tuus? non stetit; quoniam Dominus subvertit eum.

16. Multiplicavit ruentes, cecidit

מה

Cap. XLV. מה

א הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּה בְּכָתְבוֹ אֶת־
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה עַל־סֵפֶר מִפִּי יִרְמְיָהוּ בַּשָּׁנָה הָרְבִעִית לִיהוֹיָקִים בֶּן־
יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עָלֶיךָ 2
בָּרוּךְ׃ אָמַרְתָּ אוֹי־נָא לִי כִּי־יָסַף יְהוָה יָגוֹן עַל־מַכְאֹבִי יָגַעְתִּי 3
בְּאַנְחָתִי וּמְנוּחָה לֹא מָצָאתִי׃ כֹּה ׀ תֹּאמַר אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה הִנֵּה 4
אֲשֶׁר־בָּנִיתִי אֲנִי הֹרֵס וְאֵת אֲשֶׁר־נָטַעְתִּי אֲנִי נֹתֵשׁ וְאֶת־כָּל־הָאָרֶץ
ה הִיא׃ וְאַתָּה תְּבַקֶּשׁ־לְךָ גְדֹלוֹת אַל־תְּבַקֵּשׁ כִּי הִנְנִי מֵבִיא רָעָה עַל־
כָּל־בָּשָׂר נְאֻם־יְהוָה וְנָתַתִּי לְךָ אֶת־נַפְשְׁךָ לְשָׁלָל עַל כָּל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר
תֵּלֶךְ־שָׁם׃

מו

Cap. XLVI. מו

א אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא עַל־הַגּוֹיִם׃ לְמִצְרַיִם עַל־ 2
חֵיל פַּרְעֹה נְכוֹ מֶלֶךְ מִצְרַיִם אֲשֶׁר־הָיָה עַל־נְהַר־פְּרָת בְּכַרְכְּמִשׁ אֲשֶׁר
הִכָּה נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל בִּשְׁנַת הָרְבִיעִית לִיהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ
מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ עִרְכוּ מָגֵן וְצִנָּה וּגְשׁוּ לַמִּלְחָמָה׃ אִסְרוּ הַסּוּסִים וַעֲלוּ 3 4
ה הַפָּרָשִׁים וְהִתְיַצְּבוּ בְּכוֹבָעִים מִרְקוּ הָרְמָחִים לִבְשׁוּ הַסִּרְיֹנֹת׃ מַדּוּעַ
רָאִיתִי הֵמָּה חַתִּים נְסֹגִים אָחוֹר וְגִבּוֹרֵיהֶם יֻכַּתּוּ וּמָנוֹס נָסוּ וְלֹא
הִפְנוּ מָגוֹר מִסָּבִיב נְאֻם־יְהוָה׃ אַל־יָנוּס הַקַּל וְאַל־יִמָּלֵט הַגִּבּוֹר 6
צָפוֹנָה עַל־יַד נְהַר־פְּרָת כָּשְׁלוּ וְנָפָלוּ׃ מִי־זֶה כַּיְאֹר יַעֲלֶה כַּנְּהָרוֹת 7
יִתְגָּעֲשׁוּ מֵימָיו׃ מִצְרַיִם כַּיְאֹר יַעֲלֶה וְכַנְּהָרוֹת יִתְגֹּעֲשׁוּ מָיִם וַיֹּאמֶר 8
אַעֲלֶה אֲכַסֶּה־אֶרֶץ אֹבִידָה עִיר וְיֹשְׁבֵי בָהּ׃ עֲלוּ הַסּוּסִים וְהִתְהֹלְלוּ 9
הָרֶכֶב וְיֵצְאוּ הַגִּבּוֹרִים כּוּשׁ וּפוּט תֹּפְשֵׂי מָגֵן וְלוּדִים תֹּפְשֵׂי דֹּרְכֵי קָשֶׁת׃
י וְהַיּוֹם הַהוּא לַאדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת יוֹם נְקָמָה לְהִנָּקֵם מִצָּרָיו וְאָכְלָה
חֶרֶב וְשָׂבְעָה וְרָוְתָה מִדָּמָם כִּי זֶבַח לַאדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת בְּאֶרֶץ צָפוֹן
אֶל־נְהַר־פְּרָת׃ עֲלִי גִלְעָד וּקְחִי צֳרִי בְּתוּלַת בַּת־מִצְרָיִם לַשָּׁוְא 11
הִרְבֵּיתִי רְפֻאוֹת תְּעָלָה אֵין לָךְ׃ שָׁמְעוּ גוֹיִם קְלוֹנֵךְ וְצִוְחָתֵךְ מָלְאָה 12
הָאָרֶץ כִּי־גִבּוֹר בְּגִבּוֹר כָּשָׁלוּ יַחְדָּיו נָפְלוּ שְׁנֵיהֶם׃ הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר 13
יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא לָבוֹא נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל לְהַכּוֹת אֶת־
אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ הַגִּידוּ בְמִצְרַיִם וְהַשְׁמִיעוּ בְמִגְדּוֹל וְהַשְׁמִיעוּ בְנֹף 14
טו וּבְתַחְפַּנְחֵס אִמְרוּ הִתְיַצֵּב וְהָכֵן לָךְ כִּי־אָכְלָה חֶרֶב סְבִיבֶיךָ׃ מַדּוּעַ
נִסְחַף אַבִּירֶיךָ לֹא עָמַד כִּי יְהוָה הֲדָפוֹ׃ הִרְבָּה כּוֹשֵׁל גַּם־נָפַל אִישׁ 16

XLV. v. 4. נ"א לִי   XLVI. v. 7. 8. בנ"א הוי' רפה   v. 11. הִרְבֵּיתִי — הִרְבֵּית ק'   v. 13. הפטרת בא אל פרעה   v. 15. נ"א בלא י'

אֶל־רֵעֵהוּ וַיֹּאמְרוּ קוּמָה ׀ וְנָשֻׁבָה אֶל־עַמֵּנוּ וְאֶל־אֶרֶץ מוֹלַדְתֵּנוּ מִפְּנֵי
17 חֶרֶב הַיּוֹנָה׃ קָרְאוּ שָׁם פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם שָׁאוֹן הֶעֱבִיר הַמּוֹעֵד׃
18 חַי־אָנִי נְאֻם־הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ כִּי כְּתָבוֹר בֶּהָרִים וּכְכַרְמֶל
19 בַּיָּם יָבוֹא׃ כְּלֵי גוֹלָה עֲשִׂי לָךְ יוֹשֶׁבֶת בַּת־מִצְרָיִם כִּי־נֹף לְשַׁמָּה
כ תִהְיֶה וְנִצְּתָה מֵאֵין יוֹשֵׁב׃ עֶגְלָה יְפֵהפִיָּה מִצְרָיִם קֶרֶץ מִצָּפוֹן
21 בָּא בָא׃ גַּם־שְׂכִרֶיהָ בְקִרְבָּהּ כְּעֶגְלֵי מַרְבֵּק כִּי־גַם־הֵמָּה הִפְנוּ נָסוּ
22 יַחְדָּיו לֹא עָמָדוּ כִּי יוֹם אֵידָם בָּא עֲלֵיהֶם עֵת פְּקֻדָּתָם׃ קוֹלָהּ כַּנָּחָשׁ
23 יֵלֵךְ כִּי־בְחַיִל יֵלֵכוּ וּבְקַרְדֻּמּוֹת בָּאוּ לָהּ כְּחֹטְבֵי עֵצִים׃ כָּרְתוּ יַעְרָהּ
24 נְאֻם־יְהוָה כִּי לֹא יֵחָקֵר כִּי רַבּוּ מֵאַרְבֶּה וְאֵין לָהֶם מִסְפָּר׃ הֹבִישָׁה
כה בַּת־מִצְרָיִם נִתְּנָה בְּיַד עַם־צָפוֹן׃ אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
הִנְנִי פוֹקֵד אֶל־אָמוֹן מִנֹּא וְעַל־פַּרְעֹה וְעַל־מִצְרַיִם וְעַל־אֱלֹהֶיהָ וְעַל־
26 מְלָכֶיהָ וְעַל־פַּרְעֹה וְעַל הַבֹּטְחִים בּוֹ׃ וּנְתַתִּים בְּיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם
וּבְיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וּבְיַד־עֲבָדָיו וְאַחֲרֵי־כֵן תִּשְׁכֹּן כִּימֵי־קֶדֶם
27 נְאֻם־יְהוָה׃ וְאַתָּה אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב וְאַל־תֵּחַת יִשְׂרָאֵל כִּי
הִנְנִי מוֹשִׁעֲךָ מֵרָחוֹק וְאֶת־זַרְעֲךָ מֵאֶרֶץ שִׁבְיָם וְשָׁב יַעֲקוֹב וְשָׁקַט
28 וְשַׁאֲנַן וְאֵין מַחֲרִיד׃ אַתָּה אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב נְאֻם־יְהוָה כִּי אִתְּךָ
אָנִי כִּי אֶעֱשֶׂה כָלָה בְּכָל־הַגּוֹיִם ׀ אֲשֶׁר הִדַּחְתִּיךָ שָׁמָּה וְאֹתְךָ לֹא־
אֶעֱשֶׂה כָלָה וְיִסַּרְתִּיךָ לַמִּשְׁפָּט וְנַקֵּה לֹא אֲנַקֶּךָּ׃

CAP. XLVII. מז — מז

א אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־פְּלִשְׁתִּים בְּטֶרֶם יַכֶּה
2 פַרְעֹה אֶת־עַזָּה׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה הִנֵּה־מַיִם עֹלִים מִצָּפוֹן וְהָיוּ לְנַחַל
שׁוֹטֵף וְיִשְׁטְפוּ אֶרֶץ וּמְלוֹאָהּ עִיר וְיֹשְׁבֵי בָהּ וְזָעֲקוּ הָאָדָם וְהֵילִל כֹּל
3 יוֹשֵׁב הָאָרֶץ׃ מִקּוֹל שַׁעֲטַת פַּרְסוֹת אַבִּירָיו מֵרַעַשׁ לְרִכְבּוֹ הֲמוֹן גַּלְגִּלָּיו
4 לֹא־הִפְנוּ אָבוֹת אֶל־בָּנִים מֵרִפְיוֹן יָדָיִם׃ עַל־הַיּוֹם הַבָּא לִשְׁדוֹד אֶת־
כָּל־פְּלִשְׁתִּים לְהַכְרִית לְצֹר וּלְצִידוֹן כֹּל שָׂרִיד עֹזֵר כִּי־שֹׁדֵד יְהוָה
ה אֶת־פְּלִשְׁתִּים שְׁאֵרִית אִי כַפְתּוֹר׃ בָּאָה קָרְחָה אֶל־עַזָּה נִדְמְתָה
6 אַשְׁקְלוֹן שְׁאֵרִית עִמְקָם עַד־מָתַי תִּתְגּוֹדָדִי׃ הוֹי חֶרֶב לַיהוָה עַד־
7 אָנָה לֹא תִשְׁקֹטִי הֵאָסְפִי אֶל־תַּעְרֵךְ הֵרָגְעִי וָדֹמִּי׃ אֵיךְ תִּשְׁקֹטִי
וַיהוָה צִוָּה־לָהּ אֶל־אַשְׁקְלוֹן וְאֶל־חוֹף הַיָּם שָׁם יְעָדָהּ׃

CAP. XLVIII. מח — מח

א לְמוֹאָב כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוֹי אֶל־נְבוֹ כִּי שֻׁדָּדָה
2 הֹבִישָׁה נִלְכְּדָה קִרְיָתָיִם הֹבִישָׁה הַמִּשְׂגָּב וָחָתָּה׃ אֵין עוֹד תְּהִלַּת

XLVI. v. 20. במס׳ יְפֵה־פִיָּה   v. 27. מלא ו׳   v. 28. ע״כ

que vir ad proximum suum; et dicent: Surge, et revertamur ad populum nostrum et ad terram nativitatis nostrae, a facie gladii columbae.

17. Vocate nomen Pharaonis regis Aegypti, tumultum adduxit tempus.

18. Vivo ego (inquit rex, Dominus exercituum nomen eius) quoniam sicut Thabor in montibus, et sicut Carmelus in mari, veniet.

19. Vasa transmigrationis fac tibi habitatrix filia Aegypti; quia Memphis in solitudinem erit, et deseretur, et inhabitabilis erit.

20. Vitula elegans atque formosa Aegyptus; stimulator ab Aquilone veniet ei.

21. Mercenarii quoque eius, qui versabantur in medio eius, quasi vituli saginati versi sunt, et fugerunt simul, nec stare potuerunt; quia dies interfectionis eorum venit super eos, tempus visitationis eorum.

22. Vox eius quasi aeris sonabit; quoniam cum exercitu properabunt, et cum securibus venient ei, quasi caedentes ligna.

23. Succiderunt saltum eius, ait Dominus, qui supputari non potest; multiplicati sunt super locustas, et non est eis numerus.

24. Confusa est filia Aegypti, et tradita in manu populi Aquilonis.

25. Dixit Dominus exercituum Deus Israël: Ecce! ego visitabo super tumultum Alexandriae, et super Pharaonem, et super Aegyptum, et super deos eius, et super reges eius, et super Pharaonem, et super eos, qui confidunt in eo.

26. Et dabo eos in manu quaerentium animam eorum, et in manus Nabuchodonosor regis Babylonis, et in manu servorum eius; et post haec habitabitur * sicut diebus pristinis, ait Dominus.

* Ezech. 29, 13.

27. * Et tu ne timeas serve meus Iacob, et ne paveas Israël; quia ecce! ego salvum te faciam de longinquo, et semen tuum de terra captivitatis tuae; et revertetur Iacob, et requiescet, et prosperabitur; et non erit, qui exterreat eum.

* Ies. 43, 1. 44, 2.

28. Et tu noli timere serve meus Iacob, ait Dominus; quia tecum ego sum, quia ego consumam cunctas gentes, ad quas eieci te: te vero non consumam; sed castigabo te in iudicio, nec quasi innocenti parcam tibi.

CAP. XLVII.

Excidium Philisthinorum et aliorum.

1. Quod factum est verbum Domini ad Ieremiam prophetam contra Palaesthinos, antequam percuteret Pharao Gazam:

2. Haec dicit Dominus: Ecce! aquae ascendunt ab Aquilone, et erunt quasi torrens inundans, et operient terram, et plenitudinem eius, urbem et habitatores eius; clamabunt homines, et ululabunt omnes habitatores terrae,

3. a strepitu pompae armorum et bellatorum eius, a commotione quadrigarum eius, et multitudine rotarum illius. Non respexerunt patres filios manibus dissolutis

4. pro adventu diei, in quo vastabuntur omnes Philisthiim, et dissipabitur Tyrus, et Sidon cum omnibus reliquis auxiliis suis; depopulatus est enim Dominus Palaesthinos, * reliquias insulae Cappadociae.

* Deut. 2, 23. Amos 9, 7.

5. Venit calvitium super Gazam; conticuit Ascalon, et reliquiae vallis earum, usquequo concideris?

6. O mucro Domini usquequo non quiesces? ingredere in vaginam tuam, refrigerare, et sile!

7. Quomodo quiescet, cum Dominus praeceperit ei adversus Ascalonem, et adversus maritimas eius regiones, ibique condixerit illi?

CAP. XLVIII.

Vastatio Moab.

1. Ad Moab haec dicit Dominus exercituum Deus Israël: Vae super Nabo, quoniam vastata est, et confusa; capta est Cariathaim; confusa est fortis, et tremuit.

2. Non est ultra exultatio in Moab

contra Hesebon; cogitaverunt malum. Venite, et disperdamus eam de gente; ergo silens conticesces, sequeturque te gladius.

3. Vox clamoris de Oronaim; vastitas, et contritio magna.

4. Contrita est Moab; annunciate clamorem parvulis eius.

5. Per ascensum enim Luith plorans ascendet in fletu; quoniam in descensu Oronaim hostes ululatum contritionis audierunt:

6. Fugite, salvate animas vestras! et eritis * quasi myricae in deserto.
* c. 17, 6.

7. Pro eo enim, quod habuisti fiduciam in munitionibus tuis, et in thesauris tuis, tu quoque capieris; et ibit Chamos in transmigrationem, sacerdotes eius, et principes eius simul.

8. Et veniet praedo ad omnem urbem, et urbs nulla salvabitur; et peribunt valles, et dissipabuntur campestria; quoniam dixit Dominus:

9. Date florem Moab, quia florens egredietur; et civitates eius desertae erunt, et inhabitabiles.

10. Maledictus, qui facit opus Domini fraudulenter; et maledictus, qui prohibet gladium suum a sanguine.

11. Fertilis fuit Moab ab adolescentia sua, et requievit in faecibus suis; nec transfusus est de vase in vas, et in transmigrationem non abiit; idcirco permansit gustus eius in eo, et odor eius non est immutatus.

12 Propterea ecce! dies veniunt, dicit Dominus; et mittam ei ordinatores, et stratores laguncularum, et sternent eum, et vasa eius exhaurient, et lagunculas eorum collident.

13. Et confundetur Moab a Chamos, * sicut confusa est domus Israël a Bethel, in qua habebat fiduciam. * 3 Reg. 12, 29.

14. Quomodo dicitis: * Fortes sumus, et viri robusti ad praeliandum?
* Ies. 16, 6.

15. Vastata est Moab, et civitates illius succiderunt; et electi iuvenes eius descenderunt in occisionem; ait rex, Dominus exercituum nomen eius.

16. Prope est interitus Moab, ut veniat; et malum eius velociter accurret nimis.

17. Consolamini eum omnes, qui estis in circuitu eius; et universi, qui scitis nomen eius, dicite: Quomodo confracta est virga fortis, baculus gloriosus?

18. Descende de gloria, et sede in siti habitatio filiae Dibon; quoniam vastator Moab ascendit ad te, dissipavit munitiones tuas.

19. In via sta, et prospice habitatio Aroër; interroga fugientem; et ei, qui evasit, dic: Quid accidit?

20. Confusus est Moab, quoniam victus est; ululate, et clamate, annunciate in Arnon, quoniam vastata est Moab.

21. Et iudicium venit ad terram campestrem; super Helon, et super Iasa, et super Mephaat,

22. et super Dibon, et super Nabo, et super domum Deblathaim,

23. et super Cariathaim, et super Bethgamul, et super Bethmaon,

24. et super Carioth, et super Bosra; et super omnes civitates terrae Moab, quae longe, et quae prope sunt.

25. Abscissum est cornu Moab, et brachium eius contritum est, ait Dominus.

26. Inebriate eum, quoniam contra Dominum erectus est; et allidet manum Moab in vomitu suo, et erit in derisum etiam ipse.

27. Fuit enim in derisum tibi Israël; quasi inter fures reperisses eum; propter verba ergo tua, quae adversum illum locutus es, captivus duceris.

28. Relinquite civitates, et habitate in petra habitatores Moab; et estote quasi columba nidificans in summo ore foraminis.

29. * Audivimus superbiam Moab, superbus est valde; sublimitatem eius, et arrogantiam, et superbiam, et altitudinem cordis eius.
* Ies. 16, 6.

30. Ego scio, ait Dominus, iactan-

מוֹאָב בְּחֶשְׁבּוֹן חָשְׁבוּ עָלֶיהָ רָעָה לְכוּ וְנַכְרִיתֶנָּה מִגּוֹי גַּם־מַדְמֵן תִּדֹּמִּי
אַחֲרַיִךְ תֵּלֶךְ חָרֶב׃ קוֹל צְעָקָה מֵחֹרוֹנָיִם שֹׁד וָשֶׁבֶר גָּדוֹל׃ נִשְׁבְּרָה 3 4
מוֹאָב הִשְׁמִיעוּ זְּעָקָה צְעוֹרֶיהָ׃ כִּי מַעֲלֵה הַלֻּחֹות בִּבְכִי יַעֲלֶה־בֶּכִי ה
כִּי בְּמוֹרַד חוֹרֹנַיִם צָרֵי צַעֲקַת־שֶׁבֶר שָׁמֵעוּ׃ נֻסוּ מַלְּטוּ נַפְשְׁכֶם 6
וְתִהְיֶינָה כַּעֲרוֹעֵר בַּמִּדְבָּר׃ כִּי יַעַן בִּטְחֵךְ בְּמַעֲשַׂיִךְ וּבְאוֹצְרוֹתַיִךְ גַּם־ 7
אַתְּ תִּלָּכֵדִי וְיָצָא כְמִישׁ בַּגּוֹלָה כֹּהֲנָיו וְשָׂרָיו יַחַד׃ וְיָבֹא שֹׁדֵד אֶל־ 8
כָּל־עִיר וְעִיר לֹא תִמָּלֵט וְאָבַד הָעֵמֶק וְנִשְׁמַד הַמִּישֹׁר אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה׃
תְּנוּ־צִיץ לְמוֹאָב כִּי נָצֹא תֵּצֵא וְעָרֶיהָ לְשַׁמָּה תִהְיֶינָה מֵאֵין יוֹשֵׁב 9
בָּהֵן׃ אָרוּר עֹשֶׂה מְלֶאכֶת יְהוָה רְמִיָּה וְאָרוּר מֹנֵעַ חַרְבּוֹ מִדָּם׃ י
שַׁאֲנַן מוֹאָב מִנְּעוּרָיו וְשֹׁקֵט הוּא אֶל־שְׁמָרָיו וְלֹא־הוּרַק מִכְּלִי אֶל־כֶּלִי 11
וּבַגּוֹלָה לֹא הָלָךְ עַל־כֵּן עָמַד טַעְמוֹ בּוֹ וְרֵיחוֹ לֹא נָמָר׃ לָכֵן הִנֵּה־ 12
יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְשִׁלַּחְתִּי־לוֹ צֹעִים וְצֵעֻהוּ וְכֵלָיו יָרִיקוּ וְנִבְלֵיהֶם
יְנַפֵּצוּ׃ וּבֹשׁ מוֹאָב מִכְּמוֹשׁ כַּאֲשֶׁר־בֹּשׁוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל מִבֵּית אֵל 13
מִבְטֶחָם׃ אֵיךְ תֹּאמְרוּ גִּבּוֹרִים אֲנָחְנוּ וְאַנְשֵׁי־חַיִל לַמִּלְחָמָה׃ שֻׁדַּד 14 טו
מוֹאָב וְעָרֶיהָ עָלָה וּמִבְחַר בַּחוּרָיו יָרְדוּ לַטָּבַח נְאֻם־הַמֶּלֶךְ יְהוָה
צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ קָרוֹב אֵיד־מוֹאָב לָבוֹא וְרָעָתוֹ מִהֲרָה מְאֹד׃ נֻדוּ לוֹ 16 17
כָּל־סְבִיבָיו וְכֹל יֹדְעֵי שְׁמוֹ אִמְרוּ אֵיכָה נִשְׁבַּר מַטֵּה־עֹז מַקֵּל תִּפְאָרָה׃
רְדִי מִכָּבוֹד יִשְׁבִי בַצָּמָא יֹשֶׁבֶת בַּת־דִּיבוֹן כִּי־שֹׁדֵד מוֹאָב עָלָה בָךְ 18
שִׁחֵת מִבְצָרָיִךְ׃ אֶל־דֶּרֶךְ עִמְדִי וְצַפִּי יוֹשֶׁבֶת עֲרוֹעֵר שַׁאֲלִי־נָס 19
וְנִמְלָטָה אִמְרִי מַה־נִּהְיָתָה׃ הֹבִישׁ מוֹאָב כִּי־חַתָּה הֵילִילִי ׀ וּזְעָקִי כ
הַגִּידוּ בְאַרְנוֹן כִּי שֻׁדַּד מוֹאָב׃ וּמִשְׁפָּט בָּא אֶל־אֶרֶץ הַמִּישֹׁר אֶל־ 21
חֹלוֹן וְאֶל־יַהְצָה וְעַל־מוֹפָעַת׃ וְעַל־דִּיבוֹן וְעַל־נְבוֹ וְעַל־בֵּית דִּבְלָתָיִם׃ 22
וְעַל־קִרְיָתַיִם וְעַל־בֵּית גָּמוּל וְעַל־בֵּית מְעוֹן׃ וְעַל־קְרִיּוֹת וְעַל־בָּצְרָה 23 24
וְעַל כָּל־עָרֵי אֶרֶץ מוֹאָב הָרְחֹקוֹת וְהַקְּרֹבוֹת׃ נִגְדְּעָה קֶרֶן מוֹאָב וּזְרֹעוֹ כה
נִשְׁבָּרָה נְאֻם יְהוָה׃ הַשְׁכִּירֻהוּ כִּי עַל־יְהוָה הִגְדִּיל וְסָפַק מוֹאָב בְּקִיאוֹ 26
וְהָיָה לִשְׂחֹק גַּם־הוּא׃ וְאִם ׀ לוֹא הַשְּׂחֹק הָיָה לְךָ יִשְׂרָאֵל אִם־בְּגַנָּבִים 27
נִמְצָאָה כִּי־מִדֵּי דְבָרֶיךָ בּוֹ תִּתְנוֹדָד׃ עִזְבוּ עָרִים וְשִׁכְנוּ בַּסֶּלַע יֹשְׁבֵי 28
מוֹאָב וִהְיוּ כְיוֹנָה תְּקַנֵּן בְּעֶבְרֵי פִי־פָחַת׃ שָׁמַעְנוּ גְאוֹן־מוֹאָב גֵּאֶה 29
מְאֹד גָּבְהוֹ וּגְאוֹנוֹ וְגַאֲוָתוֹ וְרֻם לִבּוֹ׃ אֲנִי יָדַעְתִּי נְאֻם־יְהוָה עֶבְרָתוֹ ל

XLVIII. v. 4. צְעוֹרֶיהָ — צְעִירֶיהָ ק׳ v. 5. הַלֻּחוֹת — הַלּוּחִית ק׳
v. 7. כְּמִישׁ — כְּמוֹשׁ ק׳ ; יְחַד — יַחְדָּו ק׳ v. 18. יִשְׁבִי — וּשְׁבִי ק׳
v. 20. לִי — לוּ ק׳ ; קִי — קוּ ק׳ v. 21. מוֹ׳ — מֵי׳ ק׳
v. 27 נִמְצָאָה — נִמְצָא ק׳

31 וְלֹא־כֵן בַּדָּיו לֹא־כֵן עָשׂוּ׃ עַל־כֵּן עַל־מוֹאָב אֲיֵלִיל וּלְמוֹאָב כֻּלֹּה
32 אֶזְעָק אֶל־אַנְשֵׁי קִיר־חֶרֶשׂ יֶהְגֶּה׃ מִבְּכִי יַעְזֵר אֶבְכֶּה־לָּךְ הַגֶּפֶן שִׂבְמָה
נְטִישֹׁתַיִךְ עָבְרוּ יָם עַד יָם יַעְזֵר נָגָעוּ עַל־קֵיצֵךְ וְעַל־בְּצִירֵךְ שֹׁדֵד
33 נָפָל׃ וְנֶאֶסְפָה שִׂמְחָה וָגִיל מִכַּרְמֶל וּמֵאֶרֶץ מוֹאָב וְיַיִן מִיקָבִים הִשְׁבַּתִּי
34 לֹא־יִדְרֹךְ הֵידָד הֵידָד לֹא הֵידָד׃ מִזַּעֲקַת חֶשְׁבּוֹן עַד־אֶלְעָלֵה עַד־
יַהַץ נָתְנוּ קוֹלָם מִצֹּעַר עַד־חֹרֹנַיִם עֶגְלַת שְׁלִשִׁיָּה כִּי גַּם־מֵי נִמְרִים
לה לִמְשַׁמּוֹת יִהְיוּ׃ וְהִשְׁבַּתִּי לְמוֹאָב נְאֻם־יְהוָה מַעֲלֶה בָמָה וּמַקְטִיר
36 לֵאלֹהָיו׃ עַל־כֵּן לִבִּי לְמוֹאָב כַּחֲלִלִים יֶהֱמֶה וְלִבִּי אֶל־אַנְשֵׁי קִיר־
37 חֶרֶשׂ כַּחֲלִילִים יֶהֱמֶה עַל־כֵּן יִתְרַת עָשָׂה אָבָדוּ׃ כִּי כָל־רֹאשׁ קָרְחָה
38 וְכָל־זָקָן גְּרֻעָה עַל כָּל־יָדַיִם גְּדֻדֹת וְעַל־מָתְנַיִם שָׂק׃ עַל כָּל־גַּגּוֹת
מוֹאָב וּבִרְחֹבֹתֶיהָ כֻּלֹּה מִסְפֵּד כִּי־שָׁבַרְתִּי אֶת־מוֹאָב כִּכְלִי אֵין־חֵפֶץ
39 בּוֹ נְאֻם־יְהוָה׃ אֵיךְ חַתָּה הֵילִילוּ אֵיךְ הִפְנָה־עֹרֶף מוֹאָב בּוֹשׁ וְהָיָה
מ מוֹאָב לִשְׂחֹק וְלִמְחִתָּה לְכָל־סְבִיבָיו׃ כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה הִנֵּה כַנֶּשֶׁר
41 יִדְאֶה וּפָרַשׂ כְּנָפָיו אֶל־מוֹאָב׃ נִלְכְּדָה הַקְּרִיּוֹת וְהַמְּצָדוֹת נִתְפָּשָׂה
42 וְהָיָה לֵב גִּבּוֹרֵי מוֹאָב בַּיּוֹם הַהוּא כְּלֵב אִשָּׁה מְצֵרָה׃ וְנִשְׁמַד מוֹאָב
43 מֵעָם כִּי עַל־יְהוָה הִגְדִּיל׃ פַּחַד וָפַחַת וָפָח עָלֶיךָ יוֹשֵׁב מוֹאָב נְאֻם־
44 יְהוָה׃ הַנִּיס מִפְּנֵי הַפַּחַד יִפֹּל אֶל־הַפַּחַת וְהָעֹלֶה מִן־הַפַּחַת יִלָּכֵד
מה בַּפָּח כִּי־אָבִיא אֵלֶיהָ אֶל־מוֹאָב שְׁנַת פְּקֻדָּתָם נְאֻם־יְהוָה׃ בְּצֵל חֶשְׁבּוֹן
עָמְדוּ מִכֹּחַ נָסִים כִּי־אֵשׁ יָצָא מֵחֶשְׁבּוֹן וְלֶהָבָה מִבֵּין סִיחוֹן וַתֹּאכַל
46 פְּאַת מוֹאָב וְקָדְקֹד בְּנֵי שָׁאוֹן׃ אוֹי־לְךָ מוֹאָב אָבַד עַם־כְּמוֹשׁ כִּי־
47 לֻקְּחוּ בָנֶיךָ בַּשֶּׁבִי וּבְנֹתֶיךָ בַּשִּׁבְיָה׃ וְשַׁבְתִּי שְׁבוּת־מוֹאָב בְּאַחֲרִית
הַיָּמִים נְאֻם־יְהוָה עַד־הֵנָּה מִשְׁפַּט מוֹאָב׃

CAP. XLIX. מט — מט

א לִבְנֵי עַמּוֹן כֹּה אָמַר יְהוָה הֲבָנִים אֵין לְיִשְׂרָאֵל אִם־יוֹרֵשׁ אֵין לוֹ
2 מַדּוּעַ יָרַשׁ מַלְכָּם אֶת־גָּד וְעַמּוֹ בְּעָרָיו יָשָׁב׃ לָכֵן הִנֵּה יָמִים בָּאִים
נְאֻם־יְהוָה וְהִשְׁמַעְתִּי אֶל־רַבַּת בְּנֵי־עַמּוֹן תְּרוּעַת מִלְחָמָה וְהָיְתָה
לְתֵל שְׁמָמָה וּבְנֹתֶיהָ בָּאֵשׁ תִּצַּתְנָה וְיָרַשׁ יִשְׂרָאֵל אֶת־יֹרְשָׁיו אָמַר יְהוָה׃
3 הֵילִילִי חֶשְׁבּוֹן כִּי שֻׁדְּדָה־עַי צְעַקְנָה בְּנוֹת רַבָּה חֲגֹרְנָה שַׂקִּים סְפֹדְנָה
4 וְהִתְשׁוֹטַטְנָה בַּגְּדֵרוֹת כִּי מַלְכָּם בַּגּוֹלָה יֵלֵךְ כֹּהֲנָיו וְשָׂרָיו יַחְדָּיו׃ מַה־
תִּתְהַלְלִי בָּעֲמָקִים זָב עִמְקֵךְ הַבַּת הַשּׁוֹבֵבָה הַבֹּטְחָה בְּאֹצְרֹתֶיהָ מִי
ה יָבוֹא אֵלָי׃ הִנְנִי מֵבִיא עָלַיִךְ פַּחַד נְאֻם־אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת מִכָּל־

XLVIII. v. 31. נ"א אֶהְגֶּה   v. 44. הַנִּיס — הַנָּס ק׳   XLIX. v. 2.
פתח באתנח

tiam eius; et quod non sit iuxta eam virtus eius, nec iuxta quod poterat, conata sit facere.

31. Ideo super Moab eiulabo, et ad Moab universam clamabo, ad viros muri fictilis lamentantes.

32. De planctu Iazer plorabo tibi vinea Sabama: propagines tuae transierunt mare, usque ad mare Iazer pervenerunt; super messem tuam, et vindemiam tuam praedo irruit.

33. * Ablata est laetitia et exultatio de Carmelo, et de terra Moab, et vinum de torcularibus sustuli; nequaquam calcator uvae solitum celeuma cantabit.

* Ies. 16, 10.

34. De clamore Hesebon usque Eleale, et Iasa, dederunt vocem suam; a Segor usque ad Oronaim vitula conternante; aquae quoque Nemrim pessimae erunt.

35. Et auferam de Moab, ait Dominus, offerentem in excelsis, et sacrificantem diis eius.

36. Propterea cor meum ad Moab quasi tibiae resonabit; et cor meum ad viros muri fictilis dabit sonitum tibiarum; * quia plus fecit, quam potuit, idcirco perierunt.

* c. 30. Ies. 16, 6.

37. * Omne enim caput calvitium, et omnis barba rasa erit; in cunctis manibus colligatio, et super omne dorsum cilicium.

* Ies. 15, 2. Ezech. 7, 18.

38. Super omnia tecta Moab, et in plateis eius omnis planctus; quoniam contrivi Moab, sicut vas inutile, ait Dominus.

39. Quomodo victa est, et ululaverunt? Quomodo deiecit cervicem Moab, et confusus est? Eritque Moab in derisum, et in exemplum omnibus in circuitu suo.

40. Haec dicit Dominus: Ecce! quasi aquila volabit, et extendet alas suas ad Moab.

41. Capta est Carioth, et munitiones comprehensae sunt; et erit cor fortium Moab in die illa, sicut cor mulieris parturientis.

42. Et cessabit Moab esse populus; quoniam contra Dominum gloriatus est.

43. Pavor, et fovea, et laqueus super te o habitator Moab, dicit Dominus.

44. * Qui fugerit a facie pavoris, cadet in foveam; et qui conscenderit de fovea, capietur laqueo; adducam enim super Moab annum visitationis eorum, ait Dominus.

* Ies. 24, 18.

45. In umbra Hesebon steterunt de laqueo fugientes; quia ignis egressus est de Hesebon, et flamma de medio Seon, et devorabit partem Moab, et verticem filiorum tumultus.

46. Vae tibi Moab, periisti popule Chamos; quia comprehensi sunt filii tui, et filiae tuae in captivitatem.

47. Et convertam captivitatem Moab in novissimis diebus, ait Dominus. Hucusque iudicia Moab

CAP. XLIX.

Desolatio Ammon, Idumaeae, Asor et Aelam.

1. Ad filios Ammon. Haec dicit Dominus: Numquid non filii sunt Israël? aut haeres non est ei? Cur igitur haereditate possedit Melchom, Gad; et populus eius in urbibus eius habitavit?

2. Ideo ecce! dies veniunt, dicit Dominus; et auditum faciam super Rabbath filiorum Ammon fremitum praelii, et erit in tumulum dissipata, filiaeque eius igni succendentur, et possidebit Israël possessores suos, ait Dominus.

3. Ulula, Hesebon! quoniam vastata est Hai; clamate filiae Rabbath! accingite vos ciliciis; plangite et circuite per sepes; quoniam Melchom in transmigrationem ducetur, sacerdotes eius et principes eius simul.

4. Quid gloriaris in vallibus? defluxit vallis tua, filia delicata, quae confidebas in thesauris tuis, et dicebas: Quis veniet ad me?

5. Ecce! ego inducam super te terrorem, ait Dominus Deus exerci-

tuum, ab omnibus, qui sunt in circuitu tuo; et dispergemini singuli a conspectu vestro, nec erit, qui congreget fugientes.

6. Et post haec reverti faciam captivos filiorum Ammon, ait Dominus.

7. Ad Idumaeam. Haec dicit Dominus exercituum: Numquid non ultra est sapientia in Theman? Periit consilium a filiis, inutilis facta est sapientia eorum.

8. Fugite et terga vertite, descendite in voraginem habitatores Dedan; quoniam perditionem Esau adduxi super eum, tempus visitationis eius.

9. Si vindemiatores venissent super te, non reliquissent racemum; si fures in nocte, rapuissent quod sufficeret sibi.

10. Ego vero discooperui Esau, revelavi abscondita eius, et celari non poterit; vastatum est semen eius, et fratres eius, et vicini eius, et non erit.

11. Relinque pupillos tuos; ego faciam eos vivere: et viduae tuae in me sperabunt.

12. Quia haec dicit Dominus: Ecce! quibus non erat iudicium, ut biberent calicem, bibentes bibent; et tu quasi innocens relinqueris? non eris innocens, sed bibens bibes.

13. Quia per memetipsum iuravi, dicit Dominus, quod in solitudinem, et in opprobrium, et in desertum, et in maledictionem erit Bosra; et omnes civitates eius erunt in solitudines sempiternas.

14. * Auditum audivi a Domino, et legatus ad gentes missus est: Congregamini, et venite contra eam, et consurgamus in praelium;
* Abd. 1, 1.

15. Ecce! enim parvulum dedi te in gentibus, contemptibilem inter homines.

16. Arrogantia tua decepit te, et superbia cordis tui; qui habitas in cavernis petrae, et apprehendere niteris altitudinem collis; * cum exaltaveris quasi aquila nidum tuum, inde detraham te, dicit Dominus.
* Abd. 1, 4.

17. Et erit Idumaea deserta; omnis, qui transibit per eam, stupebit, et sibilabit super omnes plagas eius.

18. * Sicut subversa est Sodoma, et Gomorrha, et vicinae eius, ait Dominus; non habitabit ibi vir, et non incolet eam filius hominis.
* Gen. 19, 20.

19. Ecce! quasi leo ascendet de superbia Iordanis ad pulchritudinem robustam; quia subito currere faciam eum ad illam; et quis erit electus, quem praeponam ei? quis enim similis mei? et quis sustinebit me? * et quis est iste pastor, qui resistat vultui meo? * Iob 41, 1.

20. Propterea audite consilium Domini, quod iniit de Edom; et cogitationes eius, quas cogitavit de habitatoribus Theman: Si non deiecerint eos parvuli gregis, nisi dissipaverint cum eis habitaculum eorum.

21. A voce ruinae eorum commota est terra; clamor in mari rubro auditus est vocis eius.

22. Ecce! quasi aquila ascendet, et avolabit; et expandet alas suas super Bosran; et erit cor fortium Idumaeae in die illa, quasi cor mulieris parturientis.

23. Ad Damascum: Confusa est Emath, et Arphad: quia auditum pessimum audierunt, turbati sunt in mari; prae solicitudine quiescere non potuit.

24. Dissoluta est Damascus, versa est in fugam, tremor apprehendit eam; angustia et dolores tenuerunt eam quasi parturientem.

25. Quomodo dereliquerunt civitatem laudabilem, urbem laetitiae?

26. Ideo cadent iuvenes eius in plateis eius; et omnes viri praelii conticescent in die illa, ait Dominus exercituum.

27. Et succendam ignem in muro Damasci, et devorabit moenia Benadad.

28. Ad Cedar, et ad regna Asor, quae percussit Nabuchodonosor rex Babylonis. Haec dicit Dominus: Surgite, et ascendite ad Cedar, et vastate filios Orientis!

29. Tabernacula eorum, et greges eorum capient; pelles eorum, et omnia vasa eorum, et camelos eorum tollent sibi; et vocabunt super eos formidinem in circuitu.

30. Fugite, abite vehementer, in

מִסְּבִיבָיִךְ וְנִדַּחְתֶּם אִישׁ לְפָנָיו וְאֵין מְקַבֵּץ לַנֹּדֵד׃ וְאַחֲרֵי־כֵן אָשִׁיב 6
אֶת־שְׁבוּת בְּנֵי־עַמּוֹן נְאֻם־יְהוָה׃ לֶאֱדוֹם כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת 7
הַאֵין עוֹד חָכְמָה בְּתֵימָן אָבְדָה עֵצָה מִבָּנִים נִסְרְחָה חָכְמָתָם׃ נֻסוּ 8
הָפְנוּ הֶעְמִיקוּ לָשֶׁבֶת יֹשְׁבֵי דְּדָן כִּי אֵיד עֵשָׂו הֵבֵאתִי עָלָיו עֵת פְּקַדְתִּיו׃
אִם־בֹּצְרִים בָּאוּ לָךְ לֹא יַשְׁאִרוּ עוֹלֵלוֹת אִם־גַּנָּבִים בַּלַּיְלָה הִשְׁחִיתוּ 9
דַיָּם׃ כִּי־אֲנִי חָשַׂפְתִּי אֶת־עֵשָׂו גִּלֵּיתִי אֶת־מִסְתָּרָיו וְנֶחְבָּה לֹא יוּכָל י
שֻׁדַּד זַרְעוֹ וְאֶחָיו וּשְׁכֵנָיו וְאֵינֶנּוּ׃ עָזְבָה יְתֹמֶיךָ אֲנִי אֲחַיֶּה וְאַלְמְנוֹתֶיךָ 11
עָלַי תִּבְטָחוּ׃ כִּי־כֹה ׀ אָמַר יְהוָה הִנֵּה אֲשֶׁר־אֵין מִשְׁפָּטָם לִשְׁתּוֹת 12
הַכּוֹס שָׁתוֹ יִשְׁתּוּ וְאַתָּה הוּא נָקֹה תִּנָּקֶה לֹא תִנָּקֶה כִּי שָׁתֹה תִּשְׁתֶּה׃
כִּי בִי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם־יְהוָה כִּי־לְשַׁמָּה לְחֶרְפָּה לְחֹרֶב וְלִקְלָלָה תִּהְיֶה 13
בָצְרָה וְכָל־עָרֶיהָ תִהְיֶינָה לְחָרְבוֹת עוֹלָם׃ שְׁמוּעָה שָׁמַעְתִּי מֵאֵת 14
יְהוָה וְצִיר בַּגּוֹיִם שָׁלוּחַ הִתְקַבְּצוּ וּבֹאוּ עָלֶיהָ וְקוּמוּ לַמִּלְחָמָה׃ כִּי־ טו
הִנֵּה קָטֹן נְתַתִּיךָ בַּגּוֹיִם בָּזוּי בָּאָדָם׃ תִּפְלַצְתְּךָ הִשִּׁיא אֹתָךְ זְדוֹן לִבֶּךָ 16
שֹׁכְנִי בְּחַגְוֵי הַסֶּלַע תֹּפְשִׂי מְרוֹם גִּבְעָה כִּי־תַגְבִּיהַּ כַּנֶּשֶׁר קִנֶּךָ מִשָּׁם
אוֹרִידְךָ נְאֻם־יְהוָה׃ וְהָיְתָה אֱדוֹם לְשַׁמָּה כֹּל עֹבֵר עָלֶיהָ יִשֹּׁם וְיִשְׁרֹק 17
עַל־כָּל־מַכּוֹתֶהָ׃ כְּמַהְפֵּכַת סְדֹם וַעֲמֹרָה וּשְׁכֵנֶיהָ אָמַר יְהוָה לֹא־יֵשֵׁב 18
שָׁם אִישׁ וְלֹא־יָגוּר בָּהּ בֶּן־אָדָם׃ הִנֵּה כְּאַרְיֵה יַעֲלֶה מִגְּאוֹן הַיַּרְדֵּן 19
אֶל־נְוֵה אֵיתָן כִּי־אַרְגִּיעָה אֲרִיצֶנּוּ מֵעָלֶיהָ וּמִי בָחוּר אֵלֶיהָ אֶפְקֹד כִּי
מִי כָמוֹנִי וּמִי יֹעִידֶנִּי וּמִי־זֶה רֹעֶה אֲשֶׁר יַעֲמֹד לְפָנָי׃ לָכֵן שִׁמְעוּ כ
עֲצַת־יְהוָה אֲשֶׁר יָעַץ אֶל־אֱדוֹם וּמַחְשְׁבוֹתָיו אֲשֶׁר חָשַׁב אֶל־יֹשְׁבֵי
תֵימָן אִם־לֹא יִסְחָבוּם צְעִירֵי הַצֹּאן אִם־לֹא יַשִּׁים עֲלֵיהֶם נְוֵהֶם׃
מִקּוֹל נִפְלָם רָעֲשָׁה הָאָרֶץ צְעָקָה בְּיַם־סוּף נִשְׁמַע קוֹלָהּ׃ הִנֵּה כַנֶּשֶׁר 21 22
יַעֲלֶה וְיִדְאֶה וְיִפְרֹשׂ כְּנָפָיו עַל־בָּצְרָה וְהָיָה לֵב גִּבּוֹרֵי אֱדוֹם בַּיּוֹם
הַהוּא כְּלֵב אִשָּׁה מְצֵרָה׃ לְדַמֶּשֶׂק בּוֹשָׁה חֲמָת וְאַרְפָּד כִּי־שְׁמֻעָה 23
רָעָה שָׁמְעוּ נָמֹגוּ בַּיָּם דְּאָגָה הַשְׁקֵט לֹא יוּכָל׃ רָפְתָה דַמֶּשֶׂק הִפְנְתָה 24
לָנוּס וְרֶטֶט הֶחֱזִיקָה צָרָה וַחֲבָלִים אֲחָזַתָּה כַּיּוֹלֵדָה׃ אֵיךְ לֹא־עֻזְּבָה כה
עִיר תְּהִלָּה קִרְיַת מְשׂוֹשִׂי׃ לָכֵן יִפְּלוּ בַחוּרֶיהָ בִּרְחֹבֹתֶיהָ וְכָל־אַנְשֵׁי 26
הַמִּלְחָמָה יִדַּמּוּ בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃ וְהִצַּתִּי אֵשׁ בְּחוֹמַת 27
דַּמָּשֶׂק וְאָכְלָה אַרְמְנוֹת בֶּן־הֲדָד׃ לְקֵדָר ׀ וּלְמַמְלְכוֹת חָצוֹר אֲשֶׁר 28
הִכָּה נְבוּכַדְרֶאצּוֹר מֶלֶךְ־בָּבֶל כֹּה אָמַר יְהוָה קוּמוּ עֲלוּ אֶל־קֵדָר וְשָׁדְדוּ
אֶת־בְּנֵי־קֶדֶם׃ אָהֳלֵיהֶם וְצֹאנָם יִקָּחוּ יְרִיעוֹתֵיהֶם וְכָל־כְּלֵיהֶם 29
וּגְמַלֵּיהֶם יִשְׂאוּ לָהֶם וְקָרְאוּ עֲלֵיהֶם מָגוֹר מִסָּבִיב׃ נֻסוּ נֻּדוּ מְאֹד ל

XLIX. v. 10. ה׳ במקום א׳ v. 25. תְּהִלַּת ק׳ v. 28. צוֹר — צַּר ק׳

הַעְמִיקוּ לָשֶׁבֶת יֹשְׁבֵי חָצוֹר נְאֻם־יְהוָה כִּי־יָעַץ עֲלֵיכֶם נְבוּכַדְרֶאצַּר
31 מֶלֶךְ־בָּבֶל עֵצָה וְחָשַׁב עֲלֵיהֶם מַחֲשָׁבָה׃ קוּמוּ עֲלוּ אֶל־גּוֹי שְׁלֵיו יוֹשֵׁב
32 לָבֶטַח נְאֻם־יְהוָה לֹא־דְלָתַיִם וְלֹא־בְרִיחַ לוֹ בָּדָד יִשְׁכֹּנוּ׃ וְהָיוּ גְמַלֵּיהֶם
לָבַז וַהֲמוֹן מִקְנֵיהֶם לְשָׁלָל וְזֵרִתִים לְכָל־רוּחַ קְצוּצֵי פֵאָה וּמִכָּל־עֲבָרָיו
33 אָבִיא אֶת־אֵידָם נְאֻם־יְהוָה׃ וְהָיְתָה חָצוֹר לִמְעוֹן תַּנִּים שְׁמָמָה עַד־
34 עוֹלָם לֹא־יֵשֵׁב שָׁם אִישׁ וְלֹא־יָגוּר בָּהּ בֶּן־אָדָם׃ אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־
יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־עֵילָם בְּרֵאשִׁית מַלְכוּת צִדְקִיָּה מֶלֶךְ־
לה יְהוּדָה לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הִנְנִי שֹׁבֵר אֶת־קֶשֶׁת עֵילָם
36 רֵאשִׁית גְּבוּרָתָם׃ וְהֵבֵאתִי אֶל־עֵילָם אַרְבַּע רוּחוֹת מֵאַרְבַּע קְצוֹת
הַשָּׁמַיִם וְזֵרִתִים לְכֹל הָרֻחוֹת הָאֵלֶּה וְלֹא־יִהְיֶה הַגּוֹי אֲשֶׁר לֹא־יָבוֹא
37 שָׁם נִדְּחֵי עוֹלָם׃ וְהַחְתַּתִּי אֶת־עֵילָם לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם וְלִפְנֵי ׀ מְבַקְשֵׁי
נַפְשָׁם וְהֵבֵאתִי עֲלֵיהֶם ׀ רָעָה אֶת־חֲרוֹן אַפִּי נְאֻם־יְהוָה וְשִׁלַּחְתִּי
38 אַחֲרֵיהֶם אֶת־הַחֶרֶב עַד כַּלּוֹתִי אוֹתָם׃ וְשַׂמְתִּי כִסְאִי בְּעֵילָם וְהַאֲבַדְתִּי
39 מִשָּׁם מֶלֶךְ וְשָׂרִים נְאֻם־יְהוָה׃ וְהָיָה ׀ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים אָשׁוּב אֶת־
שְׁבִית עֵילָם נְאֻם־יְהוָה׃

CAP. L. נ

א הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־בָּבֶל אֶל־אֶרֶץ כַּשְׂדִּים בְּיַד יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא׃
2 הַגִּידוּ בַגּוֹיִם וְהַשְׁמִיעוּ וּשְׂאוּ־נֵס הַשְׁמִיעוּ אַל־תְּכַחֵדוּ אִמְרוּ נִלְכְּדָה
3 בָבֶל הֹבִישׁ בֵּל חַת מְרֹדָךְ הֹבִישׁוּ עֲצַבֶּיהָ חַתּוּ גִלּוּלֶיהָ׃ כִּי עָלָה
עָלֶיהָ גּוֹי מִצָּפוֹן הוּא־יָשִׁית אֶת־אַרְצָהּ לְשַׁמָּה וְלֹא־יִהְיֶה יוֹשֵׁב בָּהּ
4 מֵאָדָם וְעַד־בְּהֵמָה נָדוּ הָלָכוּ׃ בַּיָּמִים הָהֵמָּה וּבָעֵת הַהִיא נְאֻם־יְהוָה
יָבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הֵמָּה וּבְנֵי־יְהוּדָה יַחְדָּו הָלוֹךְ וּבָכוֹ יֵלֵכוּ וְאֶת־יְהוָה
ה אֱלֹהֵיהֶם יְבַקֵּשׁוּ׃ צִיּוֹן יִשְׁאָלוּ דֶּרֶךְ הֵנָּה פְנֵיהֶם בֹּאוּ וְנִלְווּ אֶל־יְהוָה
6 בְּרִית עוֹלָם לֹא תִשָּׁכֵחַ׃ צֹאן אֹבְדוֹת הָיָה עַמִּי רֹעֵיהֶם הִתְעוּם
7 הָרִים שׁוֹבְבִים מֵהַר אֶל־גִּבְעָה הָלָכוּ שָׁכְחוּ רִבְצָם׃ כָּל־מוֹצְאֵיהֶם
אֲכָלוּם וְצָרֵיהֶם אָמְרוּ לֹא נֶאְשָׁם תַּחַת אֲשֶׁר חָטְאוּ לַיהוָה נְוֵה־צֶדֶק
8 וּמִקְוֵה אֲבוֹתֵיהֶם יְהוָה׃ נֻדוּ מִתּוֹךְ בָּבֶל וּמֵאֶרֶץ כַּשְׂדִּים יֵצְאוּ וִהְיוּ
9 כְּעַתּוּדִים לִפְנֵי־צֹאן׃ כִּי הִנֵּה אָנֹכִי מֵעִיר וּמַעֲלָה עַל־בָּבֶל קְהַל־
גּוֹיִם גְּדֹלִים מֵאֶרֶץ צָפוֹן וְעָרְכוּ לָהּ מִשָּׁם תִּלָּכֵד חִצָּיו כְּגִבּוֹר מַשְׁכִּיל
י לֹא יָשׁוּב רֵיקָם׃ וְהָיְתָה כַשְׂדִּים לְשָׁלָל כָּל־שֹׁלְלֶיהָ יִשְׂבָּעוּ נְאֻם־יְהוָה׃

XLIX. v. 36. עוֹלָם — עֵילָם ק׳ v. 39. אָשׁוּב — אָשִׁיב ק׳ : שְׁבִית — שְׁבוּת ק׳
L. v. 6. הָיָה — הָיוּ ק׳ : שׁוֹבְבִים — שׁוֹבְבוּם ק׳ v. 8. יֵצֵאוּ — צְאוּ ק׳ v. 9. נ״א מַשְׁכִּיל

voraginibus sedete, qui habitatis Asor, ait Dominus; iniit enim contra vos Nabuchodonosor rex Babylonis consilium; et cogitavit adversum vos cogitationes.

31. Consurgite, et ascendite ad gentem quietam, et habitantem confidenter, ait Dominus; non ostia, nec vectes eis! soli habitant.

32. Et erunt cameli eorum in direptionem, et multitudo iumentorum in praedam; et dispergam eos in omnem ventum, qui sunt attonsi in comam; et ex omni confinio eorum adducam interitum super eos, ait Dominus.

33. Et erit Asor in habitaculum draconum, deserta usque in aeternum; non manebit ibi vir, nec incolet eam filius hominis.

34. Quod factum est verbum Domini ad Ieremiam prophetam adversus Aelam in principio regni Sedeciae regis Iuda, dicens:

35. Haec dicit Dominus exercituum: Ecce! ego confringam arcum Aelam, et summam fortitudinem eorum.

36. Et inducam super Aelam quatuor ventos a quatuor plagis coeli; et ventilabo eos in omnes ventos istos; et non erit gens, ad quam non perveniant profugi Aelam.

37. Et pavere faciam Aelam coram inimicis suis, et in conspectu quaerentium animam eorum; et adducam super eos malum, iram furoris mei, dicit Dominus; et mittam post eos gladium, donec consumam eos.

38. Et ponam solium meum in Aelam, et perdam inde reges et principes, ait Dominus.

39. In novissimis autem diebus reverti faciam captivos Aelam, dicit Dominus.

Cap. L.

Babylon diripietur; Iudaeorum liberatio.

1. Verbum, quod locutus est Dominus de Babylone, et de terra Chaldaeorum, in manu Ieremiae prophetae.

2. Annunciate in gentibus, et auditum facite; levate signum, praedicate, et nolite celare; dicite: Capta est Babylon, confusus est Bel, victus est Merodach, confusa sunt sculptilia eius, superata sunt idola eorum.

3. Quoniam ascendit contra eam gens ab Aquilone, quae ponet terram eius in solitudinem; et non erit, qui habitet in ea ab homine usque ad pecus; et moti sunt, et abierunt.

4. In diebus illis, et in tempore illo, ait Dominus, venient filii Israël, ipsi et filii Iuda simul; ambulantes et flentes properabunt, et Dominum Deum suum quaerent.

5. In Sion interrogabunt viam, huc facies eorum. Venient, et apponentur ad Dominum foedere sempiterno, quod nulla oblivione delebitur.

6. Grex perditus factus est populus meus; pastores eorum seduxerunt eos, feceruntque vagari in montibus; de monte in collem transierunt, obliti sunt cubilis sui.

7. Omnes, qui invenerunt, comederunt eos; et hostes eorum dixerunt: Non peccavimus; pro eo, quod peccaverunt Domino decori iustitiae, et expectationi patrum eorum Domino.

8. Recedite de medio Babylonis, de terra Chaldaeorum egredimini; et estote quasi hoedi ante gregem.

9. Quoniam ecce! ego suscito, et adducam in Babylonem congregationem gentium magnarum de terra Aquilonis; et praeparabuntur adversus eam, et inde capietur; sagitta eius, quasi viri fortis interfectoris, non revertetur vacua.

10. Et erit Chaldaea in praedam, omnes vastantes eam replebuntur ait Dominus

11. Quoniam exultatis, et magna loquimini, diripientes hereditatem meam; quoniam effusi estis sicut vituli super herbam, et mugistis sicut tauri.

12. Confusa est mater vestra nimis, et adaequata pulveri, quae genuit vos; ecce novissima erit in gentibus, deserta, invia, et arens.

13. Ab ira Domini non habitabitur, sed redigetur tota in solitudinem; omnis, qui transibit per Babylonem, stupebit, et sibilabit super universis plagis eius.

14. Praeparamini contra Babylonem per circuitum omnes, qui tenditis arcum; debellate eam, non parcatis iaculis; quia Domino peccavit.

15. Clamate adversus eam, ubique dedit manum, ceciderunt fundamenta eius, destructi sunt muri eius, quoniam ultio Domini est; ultionem accipite de ea; sicut fecit, facite ei.

16. Disperdite satorem de Babylone, et tenentem falcem in tempore messis; a facie gladii columbae unusquisque ad populum suum convertetur, et singuli ad terram suam fugient.

17. Grex dispersus Israël, leones eiecerunt eum; primus comedit eum rex Assur; iste novissimus exossavit eum, Nabuchodonosor rex Babylonis.

18. Propterea haec dicit Dominus exercituum Deus Israël: Ecce! ego visitabo regem Babylonis, et terram eius, sicut visitavi regem Assur;

19. et reducam Israël ad habitaculum suum; et pascetur Carmelum et Basan, et in monte Ephraim et Galaad saturabitur anima eius.

20. In diebus illis, et in tempore illo, ait Dominus, quaeretur iniquitas Israël, et non erit; et peccatum Iuda, et non invenietur; quoniam propitius ero eis, quos reliquero.

21. Super terram dominantium ascende, et super habitatores eius visita, dissipa, et interfice, quae post eos sunt, ait Dominus; et fac juxta omnia, quae praecepi tibi.

22. Vox belli in terra, et contritio magna.

23. Quomodo confractus est, et contritus malleus universae terrae? quomodo versa est in desertum Babylon in gentibus?

24. Illaqueavi te, et capta es Babylon, et nesciebas; inventa es et apprehensa; quoniam Dominum provocasti.

25. Aperuit Dominus thesaurum suum, et protulit vasa irae suae; quoniam opus est Domino Deo exercituum in terra Chaldaeorum.

26. Venite ad eam ab extremis finibus, aperite, ut exeant, qui conculcent eam; tollite de via lapides, et redigite in acervos, et interficite eam; nec sit quidquam reliquum.

27. Dissipate universos fortes eius, descendant in occisionem; vae eis, quia venit dies eorum, tempus visitationis eorum.

28. Vox fugientium, et eorum, qui evaserunt de terra Babylonis, ut annuncient in Sion ultionem Domini Dei nostri, ultionem templi eius.

29. Annunciate in Babylonem plurimis, omnibus, qui tendunt arcum; consistite adversus eum per gyrum, et nullus evadat; reddite ei secundum opus suum; iuxta omnia, quae fecit, facite illi; quia contra Dominum erecta est, adversum sanctum Israël.

30. Idcirco cadent iuvenes eius in plateis eius; et omnes viri bellatores eius conticescent in die illa, ait Dominus.

31. Ecce! ego ad te superbe, dicit Dominus Deus exercituum; quia venit dies tuus, tempus visitationis tuae.

32. Et cadet superbus, et corruet, et non erit, qui suscitet eum; et succendam ignem in urbibus eius, et devorabit omnia in circuitu eius.

33. Haec dicit Dominus exerci-

11 כִּי תִשְׂמְחִי כִּי תַעַלְזִי שֹׁסֵי נַחֲלָתִי כִּי תָפוּשִׁי כְּעֶגְלָה דָשָׁה וְתִצְהֲלִי
12 כָּאַבִּרִים׃ בּוֹשָׁה אִמְּכֶם מְאֹד חָפְרָה יוֹלַדְתְּכֶם הִנֵּה אַחֲרִית גּוֹיִם
13 מִדְבָּר צִיָּה וַעֲרָבָה׃ מִקֶּצֶף יְהוָה לֹא תֵשֵׁב וְהָיְתָה שְׁמָמָה כֻּלָּהּ כֹּל
14 עֹבֵר עַל־בָּבֶל יִשֹּׁם וְיִשְׁרֹק עַל־כָּל־מַכּוֹתֶיהָ׃ עִרְכוּ עַל־בָּבֶל ׀ סָבִיב
כָּל־דֹּרְכֵי קֶשֶׁת יְדוּ אֵלֶיהָ אַל־תַּחְמְלוּ אֶל־חֵץ כִּי לַיהוָה חָטָאָה׃
טו הָרִיעוּ עָלֶיהָ סָבִיב נָתְנָה יָדָהּ נָפְלוּ אָשְׁוִיֹּתֶיהָ נֶהֶרְסוּ חוֹמוֹתֶיהָ כִּי
16 נִקְמַת יְהוָה הִיא הִנָּקְמוּ בָהּ כַּאֲשֶׁר עָשְׂתָה עֲשׂוּ־לָהּ׃ כִּרְתוּ זוֹרֵעַ
מִבָּבֶל וְתֹפֵשׂ מַגָּל בְּעֵת קָצִיר מִפְּנֵי חֶרֶב הַיּוֹנָה אִישׁ אֶל־עַמּוֹ יִפְנוּ
17 וְאִישׁ לְאַרְצוֹ יָנֻסוּ׃ שֶׂה פְזוּרָה יִשְׂרָאֵל אֲרָיוֹת הִדִּיחוּ הָרִאשׁוֹן אֲכָלוֹ
18 מֶלֶךְ אַשּׁוּר וְזֶה הָאַחֲרוֹן עִצְּמוֹ נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל׃ לָכֵן כֹּה־
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי פֹקֵד אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל וְאֶל־אַרְצוֹ
19 כַּאֲשֶׁר פָּקַדְתִּי אֶל־מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ וְשֹׁבַבְתִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל אֶל־נָוֵהוּ וְרָעָה
כ הַכַּרְמֶל וְהַבָּשָׁן וּבְהַר אֶפְרַיִם וְהַגִּלְעָד תִּשְׂבַּע נַפְשׁוֹ׃ בַּיָּמִים הָהֵם
וּבָעֵת הַהִיא נְאֻם־יְהוָה יְבֻקַּשׁ אֶת־עֲוֹן יִשְׂרָאֵל וְאֵינֶנּוּ וְאֶת־חַטֹּאת
21 יְהוּדָה וְלֹא תִמָּצֶאינָה כִּי אֶסְלַח לַאֲשֶׁר אַשְׁאִיר׃ עַל־הָאָרֶץ מְרָתַיִם
עֲלֵה עָלֶיהָ וְאֶל־יוֹשְׁבֵי פְּקוֹד חֲרֹב וְהַחֲרֵם אַחֲרֵיהֶם נְאֻם־יְהוָה וַעֲשֵׂה
22 23 כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ׃ קוֹל מִלְחָמָה בָּאָרֶץ וְשֶׁבֶר גָּדוֹל׃ אֵיךְ נִגְדַּע וַיִּשָּׁבֵר
24 פַּטִּישׁ כָּל־הָאָרֶץ אֵיךְ הָיְתָה לְשַׁמָּה בָּבֶל בַּגּוֹיִם׃ יָקֹשְׁתִּי לָךְ וְגַם־
נִלְכַּדְתְּ בָּבֶל וְאַתְּ לֹא יָדָעַתְּ נִמְצֵאת וְגַם־נִתְפַּשְׂתְּ כִּי בַיהוָה הִתְגָּרִית׃
כה פָּתַח יְהוָה אֶת־אוֹצָרוֹ וַיּוֹצֵא אֶת־כְּלֵי זַעְמוֹ כִּי־מְלָאכָה הִיא לַאדֹנָי
26 יְהוִה צְבָאוֹת בְּאֶרֶץ כַּשְׂדִּים׃ בֹּאוּ־לָהּ מִקֵּץ פִּתְחוּ מַאֲבֻסֶיהָ סָלּוּהָ
27 כְמוֹ־עֲרֵמִים וְהַחֲרִימוּהָ אַל־תְּהִי־לָהּ שְׁאֵרִית׃ חִרְבוּ כָּל־פָּרֶיהָ יֵרְדוּ
28 לַטָּבַח הוֹי עֲלֵיהֶם כִּי־בָא יוֹמָם עֵת פְּקֻדָּתָם׃ קוֹל נָסִים וּפְלֵטִים
מֵאֶרֶץ בָּבֶל לְהַגִּיד בְּצִיּוֹן אֶת־נִקְמַת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נִקְמַת הֵיכָלוֹ׃
29 הַשְׁמִיעוּ אֶל־בָּבֶל ׀ רַבִּים כָּל־דֹּרְכֵי קֶשֶׁת חֲנוּ עָלֶיהָ סָבִיב אַל־יְהִי־
פְּלֵיטָה שַׁלְּמוּ־לָהּ כְּפָעֳלָהּ כְּכֹל אֲשֶׁר עָשְׂתָה עֲשׂוּ־לָהּ כִּי אֶל־יְהוָה
ל זָדָה אֶל־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ לָכֵן יִפְּלוּ בַחוּרֶיהָ בִּרְחֹבֹתֶיהָ וְכָל־אַנְשֵׁי
31 מִלְחַמְתָּהּ יִדַּמּוּ בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָה׃ הִנְנִי אֵלֶיךָ זָדוֹן נְאֻם־אֲדֹנָי
32 יְהוִה צְבָאוֹת כִּי בָּא יוֹמְךָ עֵת פְּקַדְתִּיךָ׃ וְכָשַׁל זָדוֹן וְנָפַל וְאֵין לוֹ
33 מֵקִים וְהִצַּתִּי אֵשׁ בְּעָרָיו וְאָכְלָה כָּל־סְבִיבֹתָיו׃ כֹּה אָמַר יְהוָה

v. 11. L. ׳תִי — ׳תוּ ק׳ : ׳זִי — ׳זוּ ק׳ : ׳שִׁי — ׳שׁוּ ק׳ : ׳לִי — ׳לוּ ק׳ v. 15. אֲשׁוּיֹתֶיהָ — אָשְׁיוֹתֶיהָ ק׳ v. 23. נ״א נִגְדַּע
v. 29. יְהִי — יְהִי־לָהּ ק׳

צְבָאוֹת עֲשׁוּקִים בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי־יְהוּדָה יַחְדָּו וְכָל־שֹׁבֵיהֶם הֶחֱזִיקוּ
34 בָם מֵאֲנוּ שַׁלְּחָם׃ גֹּאֲלָם ׀ חָזָק יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ רִיב יָרִיב אֶת־רִיבָם
לה לְמַעַן הִרְגִּיעַ אֶת־הָאָרֶץ וְהִרְגִּיז לְיֹשְׁבֵי בָבֶל׃ חֶרֶב עַל־כַּשְׂדִּים נְאֻם־
36 יְהוָה וְאֶל־יֹשְׁבֵי בָבֶל וְאֶל־שָׂרֶיהָ וְאֶל־חֲכָמֶיהָ׃ חֶרֶב אֶל־הַבַּדִּים
37 וְנֹאָלוּ חֶרֶב אֶל־גִּבּוֹרֶיהָ וָחָתּוּ׃ חֶרֶב אֶל־סוּסָיו וְאֶל־רִכְבּוֹ וְאֶל־כָּל־
38 הָעֶרֶב אֲשֶׁר בְּתוֹכָהּ וְהָיוּ לְנָשִׁים חֶרֶב אֶל־אוֹצְרֹתֶיהָ וּבֻזָּזוּ׃ חֹרֶב אֶל־
39 מֵימֶיהָ וְיָבֵשׁוּ כִּי אֶרֶץ פְּסִלִים הִיא וּבָאֵימִים יִתְהֹלָלוּ׃ לָכֵן יֵשְׁבוּ
צִיִּים אֶת־אִיִּים וְיָשְׁבוּ בָהּ בְּנוֹת יַעֲנָה וְלֹא־תֵשֵׁב עוֹד לָנֶצַח וְלֹא
מ תִשְׁכּוֹן עַד־דּוֹר וָדֹר׃ כְּמַהְפֵּכַת אֱלֹהִים אֶת־סְדֹם וְאֶת־עֲמֹרָה וְאֶת־
41 שְׁכֵנֶיהָ נְאֻם־יְהוָה לֹא־יֵשֵׁב שָׁם אִישׁ וְלֹא־יָגוּר בָּהּ בֶּן־אָדָם׃ הִנֵּה עַם
42 בָּא מִצָּפוֹן וְגוֹי גָּדוֹל וּמְלָכִים רַבִּים יֵעֹרוּ מִיַּרְכְּתֵי־אָרֶץ׃ קֶשֶׁת וְכִידֹן
יַחֲזִיקוּ אַכְזָרִי הֵמָּה וְלֹא יְרַחֵמוּ קוֹלָם כַּיָּם יֶהֱמֶה וְעַל־סוּסִים יִרְכָּבוּ
43 עָרוּךְ כְּאִישׁ לַמִּלְחָמָה עָלַיִךְ בַּת־בָּבֶל׃ שָׁמַע מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־שִׁמְעָם
44 וְרָפוּ יָדָיו צָרָה הֶחֱזִיקַתְהוּ חִיל כַּיּוֹלֵדָה׃ הִנֵּה כְּאַרְיֵה יַעֲלֶה מִגְּאוֹן
הַיַּרְדֵּן אֶל־נְוֵה אֵיתָן כִּי־אַרְגִּעָה אֲרוּצֵם מֵעָלֶיהָ וּמִי בָחוּר אֵלֶיהָ
מה אֶפְקֹד כִּי מִי כָמוֹנִי וּמִי יוֹעִדֶנִּי וּמִי־זֶה רֹעֶה אֲשֶׁר יַעֲמֹד לְפָנָי׃ לָכֵן
שִׁמְעוּ עֲצַת־יְהוָה אֲשֶׁר יָעַץ אֶל־בָּבֶל וּמַחְשְׁבוֹתָיו אֲשֶׁר חָשַׁב אֶל־
אֶרֶץ כַּשְׂדִּים אִם־לֹא יִסְחָבוּם צְעִירֵי הַצֹּאן אִם־לֹא יַשִּׁים עֲלֵיהֶם
46 נָוֶה׃ מִקּוֹל נִתְפְּשָׂה בָבֶל נִרְעֲשָׁה הָאָרֶץ וּזְעָקָה בַּגּוֹיִם נִשְׁמָע׃

Cap. LI. נא — נא

א כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי מֵעִיר עַל־בָּבֶל וְאֶל־יֹשְׁבֵי לֵב קָמָי רוּחַ מַשְׁחִית׃
2 וְשִׁלַּחְתִּי לְבָבֶל ׀ זָרִים וְזֵרוּהָ וִיבֹקְקוּ אֶת־אַרְצָהּ כִּי־הָיוּ עָלֶיהָ מִסָּבִיב
3 בְּיוֹם רָעָה׃ אֶל־יִדְרֹךְ יִדְרֹךְ הַדֹּרֵךְ קַשְׁתּוֹ וְאֶל־יִתְעַל בְּסִרְיֹנוֹ וְאַל־
4 תַּחְמְלוּ אֶל־בַּחֻרֶיהָ הַחֲרִימוּ כָּל־צְבָאָהּ׃ וְנָפְלוּ חֲלָלִים בְּאֶרֶץ כַּשְׂדִּים
ה וּמְדֻקָּרִים בְּחוּצוֹתֶיהָ׃ כִּי לֹא־אַלְמָן יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה מֵאֱלֹהָיו מֵיְהוָה
6 צְבָאוֹת כִּי אַרְצָם מָלְאָה אָשָׁם מִקְּדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ נֻסוּ ׀ מִתּוֹךְ בָּבֶל
וּמַלְּטוּ אִישׁ נַפְשׁוֹ אַל־תִּדַּמּוּ בַּעֲוֺנָהּ כִּי עֵת נְקָמָה הִיא לַיהוָה גְּמוּל
7 הוּא מְשַׁלֵּם לָהּ׃ כּוֹס־זָהָב בָּבֶל בְּיַד־יְהוָה מְשַׁכֶּרֶת כָּל־הָאָרֶץ מִיֵּינָהּ
8 שָׁתוּ גוֹיִם עַל־כֵּן יִתְהֹלְלוּ גוֹיִם׃ פִּתְאֹם נָפְלָה בָבֶל וַתִּשָּׁבֵר הֵילִילוּ
9 עָלֶיהָ קְחוּ צֳרִי לְמַכְאוֹבָהּ אוּלַי תֵּרָפֵא׃ רִפִּאנוּ אֶת־בָּבֶל וְלֹא נִרְפָּתָה
עִזְבוּהָ וְנֵלֵךְ אִישׁ לְאַרְצוֹ כִּי־נָגַע אֶל־הַשָּׁמַיִם מִשְׁפָּטָהּ וְנִשָּׂא עַד־

v. 44. L. אֲרוּצֵם — אֲרִיצֵם ק׳ v. 3. LI. נ״א אַל־ : יִדְרֹךְ
v 9. בלא א׳ נ״א וְאַל־ : כתיב ולא קרי

tuum: Calumniam sustinent filii Israël, et filii Iuda simul; omnes, qui ceperunt eos, tenent, nolunt dimittere eos.

34. Redemptor eorum fortis, Dominus exercituum nomen eius, iudicio defendet causam eorum, ut exterreat terram, et commoveat habitatores Babylonis.

35. Gladius ad Chaldaeos, ait Dominus, et ad habitatores Babylonis, et ad principes, et ad sapientes eius.

36. Gladius ad divinos eius, qui stulti erunt; gladius ad fortes illius, qui timebunt.

37. Gladius ad equos eius, et ad currus eius, et ad omne vulgus, quod est in medio eius; et erunt quasi mulieres; gladius ad thesauros eius, qui diripientur.

38. Siccitas super aquas eius erit, et arescent; quia terra sculptilium est, et in portentis gloriantur.

39. Propterea habitabunt dracones cum faunis ficariis; et habitabunt in ea struthiones; et non inhabitabitur ultra usque in sempiternum, nec extruetur usque ad generationem, et generationem.

40. * Sicut subvertit Dominus Sodomam et Gomorrham, et vicinas eius, ait Dominus; non habitabit ibi vir, et non incolet eam filius hominis. * Gen. 19, 24.

41. Ecce! populus venit ab Aquilone, et gens magna, et reges multi consurgent a finibus terrae.

42. Arcum et scutum apprehendent; crudeles sunt et immisericordes; vox eorum quasi mare sonabit; et super equos ascendent, sicut vir paratus ad praelium contra te filia Babylon.

43. Audivit rex Babylonis famam eorum, et dissolutae sunt manus eius; angustia apprehendit eum, dolor quasi parturientem.

44. * Ecce! quasi leo ascendet de superbia Iordanis ad pulchritudinem robustam; quia subito currere faciam eum ad illam; et quis erit electus, quem praeponam ei? quis est enim similis mei? et quis sustinebit me? † et quis est iste pastor, qui resistat vultui meo?

* c. 49, 19. † Iob. 41, 1.

45. Propterea audite consilium Domini, quod mente concepit adversum Babylonem; et cogitationes eius, quas cogitavit super terram Chaldaeorum: Nisi detraxerint eos parvuli gregum, nisi dissipatum fuerit cum ipsis habitaculum eorum.

46. A voce captivitatis Babylonis commota est terra, et clamor inter gentes auditus est.

CAP. LI.

Mala Babyloni imminentia.

1. Haec dicit Dominus: Ecce! ego suscitabo super Babylonem et super habitatores eius, qui cor suum levaverunt contra me, quasi ventum pestilentem.

2. Et mittam in Babylonem ventilatores, et ventilabunt eam et demolientur terram eius; quoniam venerunt super eam undique in die afflictionis eius.

3. Non tendat, qui tendit arcum suum, et non ascendat loricatus, nolite parcere iuvenibus eius, interficite omnem militiam eius.

4. Et cadent interfecti in terra Chaldaeorum, et vulnerati in regionibus eius.

5. Quoniam non fuit viduatus Israël et Iuda a Deo suo Domino exercituum; terra autem eorum repleta est delicto a sancto Israël.

6. Fugite de medio Babylonis, et salvet unusquisque animam suam; nolite tacere super iniquitatem eius; quoniam tempus ultionis est a Domino, vicissitudinem ipse retribuet ei.

7. Calix aureus Babylon in manu Domini, inebrians omnem terram; de vino eius biberunt gentes, et ideo commotae sunt.

8. * Subito cecidit Babylon, et contrita est; ululate super eam, tollite resinam ad dolorem eius, si forte sanetur.

* Ies. 21, 5. Apoc. 14, 8.

9. Curavimus Babylonem, et non est sanata; derelinquamus eam, et eamus unusquisque in terram suam; quoniam pervenit usque ad coelos iudicium eius, et elevatum est usque ad nubes.

10. Protulit Dominus iustitias nostras; venite, et narremus in Sion opus Domini Dei nostri.

11. Acuite sagittas, implete pharetras; suscitavit Dominus spiritum regum Medorum; et contra Babylonem mens eius est, ut perdat eam, quoniam ultio Domini est, ultio templi sui.

12. Super muros Babylonis levate signum, augete custodiam; levate custodes, praeparate insidias; quia cogitavit Dominus, et fecit, quaecumque locutus est contra habitatores Babylonis.

13. Quae habitas super aquas multas, locuples in thesauris; venit finis tuus pedalis praecisionis tuae.

14. * Iuravit Dominus exercituum per animam suam; quoniam replebo te hominibus quasi brucho, et super te celeuma cantabitur.
* Amos 6, 8.

15. * Qui fecit terram in fortitudine sua, praeparavit orbem in sapientia sua, et prudentia sua extendit coelos. * Gen. 1, 1.

16. Dante eo vocem, multiplicantur aquae in coelo; qui levat nubes ab extremo terrae, fulgura in pluviam fecit; et produxit ventum de thesauris suis.

17. Stultus factus est omnis homo a scientia, confusus est omnis conflator in sculptili; quia mendax est conflatio eorum, nec est spiritus in eis.

18. Vana sunt opera, et risu digna, in tempore visitationis suae peribunt.

19. Non sicut haec pars Iacob; quia qui fecit omnia, ipse est, et Israël sceptrum haereditatis eius: Dominus exercituum nomen eius.

20. Collidis tu mihi vasa belli, et ego collidam in te gentes, et disperdam in te regna;

21. et collidam in te equum, et equitem eius; et collidam in te currum, et ascensorem eius;

22. et collidam in te virum et mulierem; et collidam in te senem et puerum; et collidam in te iuvenem et virginem;

23. et collidam in te pastorem et gregem eius; et collidam in te agricolam et iugales eius; et collidam in te duces et magistratus.

24. Et reddam Babyloni, et cunctis habitatoribus Chaldaeae omne malum suum, quod fecerunt in Sion, in oculis vestris, ait Dominus.

25. Ecce! ego ad te mons pestifer, ait Dominus, qui corrumpis universam terram; et extendam manum meam super te, et evolvam te de petris, et dabo te in montem combustionis.

26. Et non tollent de te lapidem in angulum, et lapidem in fundamenta, sed perditus in aeternum eris, ait Dominus.

27. Levate signum in terra; clangite buccina in gentibus, sanctificate super eam gentes; annunciate contra illam regibus Ararat, Menni, et Ascenez; numerate contra eam Taphsar, adducite equum quasi bruchum aculeatum.

28. Sanctificate contra eam gentes, reges Mediae, duces eius, et universos magistratus eius, cunctamque terram potestatis eius.

29. Et commovebitur terra, et conturbabitur; quia evigilabit contra Babylonem cogitatio Domini, ut ponat terram Babylonis desertam et inhabitabilem.

30. Cessaverunt fortes Babylonis a praelio, habitaverunt in praesidiis; devoratum est robur eorum, et facti sunt quasi mulieres; incensa sunt tabernacula eius, contriti sunt vectes eius.

31. Currens obviam currenti veniet; et nuncius obvius nuncianti; ut annunciet regi Babylonis, quia capta est civitas eius a summo usque ad summum.

32. Et vada praeoccupata sunt, et paludes incensae sunt igni, et viri bellatores conturbati sunt.

33. Quia haec dicit Dominus exercituum, Deus Israël: Filia Babylonis quasi area, tempus triturae eius; adhuc modicum, et veniet tempus messionis eius.

י שְׂחָקִים׃ הוֹצִיא יְהוָה אֶת־צִדְקֹתֵינוּ בֹּאוּ וּנְסַפְּרָה בְצִיּוֹן אֶת־מַעֲשֵׂה
11 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ הָבֵרוּ הַחִצִּים מִלְאוּ הַשְּׁלָטִים הֵעִיר יְהוָה אֶת־רוּחַ
מַלְכֵי מָדַי כִּי־עַל־בָּבֶל מְזִמָּתוֹ לְהַשְׁחִיתָהּ כִּי־נִקְמַת יְהוָה הִיא נִקְמַת
12 הֵיכָלוֹ׃ אֶל־חוֹמֹת בָּבֶל שְׂאוּ־נֵס הַחֲזִיקוּ הַמִּשְׁמָר הָקִימוּ שֹׁמְרִים
הָכִינוּ הָאֹרְבִים כִּי גַּם־זָמַם יְהוָה גַּם־עָשָׂה אֵת אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֶל־יֹשְׁבֵי
13 בָבֶל׃ שֹׁכַנְתְּי עַל־מַיִם רַבִּים רַבַּת אוֹצָרֹת בָּא קִצֵּךְ אַמַּת בִּצְעֵךְ׃
14 נִשְׁבַּע יְהוָה צְבָאוֹת בְּנַפְשׁוֹ כִּי אִם־מִלֵּאתִיךְ אָדָם כַּיֶּלֶק וְעָנוּ עָלַיִךְ
טו הֵידָד׃ עֹשֵׂה אֶרֶץ בְּכֹחוֹ מֵכִין תֵּבֵל בְּחָכְמָתוֹ וּבִתְבוּנָתוֹ נָטָה שָׁמָיִם׃
16 לְקוֹל תִּתּוֹ הֲמוֹן מַיִם בַּשָּׁמַיִם וַיַּעַל נְשִׂאִים מִקְצֵה־אֶרֶץ בְּרָקִים לַמָּטָר
17 עָשָׂה וַיּוֹצֵא רוּחַ מֵאֹצְרֹתָיו׃ נִבְעַר כָּל־אָדָם מִדַּעַת הֹבִישׁ כָּל־צֹרֵף
18 מִפָּסֶל כִּי שֶׁקֶר נִסְכּוֹ וְלֹא־רוּחַ בָּם׃ הֶבֶל הֵמָּה מַעֲשֵׂה תַּעְתֻּעִים בְּעֵת
19 פְּקֻדָּתָם יֹאבֵדוּ׃ לֹא־כְאֵלֶּה חֵלֶק יַעֲקוֹב כִּי־יוֹצֵר הַכֹּל הוּא וְשֵׁבֶט
כ נַחֲלָתוֹ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ מַפֵּץ־אַתָּה לִי כְּלֵי מִלְחָמָה וְנִפַּצְתִּי בְךָ
21 גּוֹיִם וְהִשְׁחַתִּי בְךָ מַמְלָכוֹת׃ וְנִפַּצְתִּי בְךָ סוּס וְרֹכְבוֹ וְנִפַּצְתִּי בְךָ רֶכֶב
22 וְרֹכְבוֹ׃ וְנִפַּצְתִּי בְךָ אִישׁ וְאִשָּׁה וְנִפַּצְתִּי בְךָ זָקֵן וָנָעַר וְנִפַּצְתִּי בְךָ
23 בָּחוּר וּבְתוּלָה׃ וְנִפַּצְתִּי בְךָ רֹעֶה וְעֶדְרוֹ וְנִפַּצְתִּי בְךָ אִכָּר וְצִמְדּוֹ
24 וְנִפַּצְתִּי בְךָ פַּחוֹת וּסְגָנִים׃ וְשִׁלַּמְתִּי לְבָבֶל וּלְכֹל ׀ יוֹשְׁבֵי כַשְׂדִּים אֵת
כה כָּל־רָעָתָם אֲשֶׁר־עָשׂוּ בְצִיּוֹן לְעֵינֵיכֶם נְאֻם יְהוָה׃ הִנְנִי אֵלֶיךָ הַר
הַמַּשְׁחִית נְאֻם־יְהוָה הַמַּשְׁחִית אֶת־כָּל־הָאָרֶץ וְנָטִיתִי אֶת־יָדִי עָלֶיךָ
26 וְגִלְגַּלְתִּיךָ מִן־הַסְּלָעִים וּנְתַתִּיךָ לְהַר שְׂרֵפָה׃ וְלֹא־יִקְחוּ מִמְּךָ אֶבֶן
27 לְפִנָּה וְאֶבֶן לְמוֹסָדוֹת כִּי־שִׁמְמוֹת עוֹלָם תִּהְיֶה נְאֻם־יְהוָה׃ שְׂאוּ־נֵס
בָּאָרֶץ תִּקְעוּ שׁוֹפָר בַּגּוֹיִם קַדְּשׁוּ עָלֶיהָ גּוֹיִם הַשְׁמִיעוּ עָלֶיהָ מַמְלְכוֹת
28 אֲרָרַט מִנִּי וְאַשְׁכְּנָז פִּקְדוּ עָלֶיהָ טִפְסָר הַעֲלוּ־סוּס כְּיֶלֶק סָמָר׃ קַדְּשׁוּ
עָלֶיהָ גוֹיִם אֶת־מַלְכֵי מָדַי אֶת־פַּחוֹתֶיהָ וְאֶת־כָּל־סְגָנֶיהָ וְאֵת כָּל־אֶרֶץ
29 מֶמְשַׁלְתּוֹ׃ וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ וַתָּחֹל כִּי קָמָה עַל־בָּבֶל מַחְשְׁבוֹת יְהוָה
ל לָשׂוּם אֶת־אֶרֶץ בָּבֶל לְשַׁמָּה מֵאֵין יוֹשֵׁב׃ חָדְלוּ גִבּוֹרֵי בָבֶל לְהִלָּחֵם
יָשְׁבוּ בַּמְּצָדוֹת נָשְׁתָה גְבוּרָתָם הָיוּ לְנָשִׁים הִצִּיתוּ מִשְׁכְּנֹתֶיהָ נִשְׁבְּרוּ
31 בְרִיחֶיהָ׃ רָץ לִקְרַאת־רָץ יָרוּץ וּמַגִּיד לִקְרַאת מַגִּיד לְהַגִּיד לְמֶלֶךְ
32 בָּבֶל כִּי־נִלְכְּדָה עִירוֹ מִקָּצֶה׃ וְהַמַּעְבָּרוֹת נִתְפָּשׂוּ וְאֶת־הָאֲגַמִּים שָׂרְפוּ
33 בָאֵשׁ וְאַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה נִבְהָלוּ׃ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל בַּת־בָּבֶל כְּגֹרֶן עֵת הִדְרִיכָהּ עוֹד מְעַט וּבָאָה עֵת־הַקָּצִיר לָהּ׃

LI. v. 13. שֹׁכַנְתְּי — שֹׁכַנְתְּ ק׳ v. 19. מלא

34 אֲכָלַנוּ הֲמָמַנוּ נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל הִצִּיגַנוּ כְּלִי רִיק בְּלָעַנוּ כַּתַּנִּין
לה מִלָּא כְרֵשׂוֹ מֵעֲדָנָי הֱדִיחָנוּ׃ חֲמָסִי וּשְׁאֵרִי עַל־בָּבֶל תֹּאמַר יֹשֶׁבֶת צִיּוֹן
36 וְדָמִי אֶל־יֹשְׁבֵי כַשְׂדִּים תֹּאמַר יְרוּשָׁלָם׃ לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי־רָב
אֶת־רִיבֵךְ וְנִקַּמְתִּי אֶת־נִקְמָתֵךְ וְהַחֲרַבְתִּי אֶת־יַמָּהּ וְהֹבַשְׁתִּי אֶת־
37 מְקוֹרָהּ׃ וְהָיְתָה בָבֶל לְגַלִּים ׀ מְעוֹן־תַּנִּים שַׁמָּה וּשְׁרֵקָה מֵאֵין יוֹשֵׁב׃
38 39 יַחְדָּו כַּכְּפִרִים יִשְׁאָגוּ נָעֲרוּ כְּגוֹרֵי אֲרָיוֹת׃ בְּחֻמָּם אָשִׁית אֶת־מִשְׁתֵּיהֶם
וְהִשְׁכַּרְתִּים לְמַעַן יַעֲלֹזוּ וְיָשְׁנוּ שְׁנַת־עוֹלָם וְלֹא יָקִיצוּ נְאֻם יְהוָה׃
מ 41 אוֹרִידֵם כְּכָרִים לִטְבוֹחַ כְּאֵילִים עִם־עַתּוּדִים׃ אֵיךְ נִלְכְּדָה שֵׁשַׁךְ
42 וַתִּתָּפֵשׂ תְּהִלַּת כָּל־הָאָרֶץ אֵיךְ הָיְתָה לְשַׁמָּה בָּבֶל בַּגּוֹיִם׃ עָלָה עַל־
43 בָּבֶל הַיָּם בַּהֲמוֹן גַּלָּיו נִכְסָתָה׃ הָיוּ עָרֶיהָ לְשַׁמָּה אֶרֶץ צִיָּה וַעֲרָבָה
44 אֶרֶץ לֹא־יֵשֵׁב בָּהֵן כָּל־אִישׁ וְלֹא־יַעֲבֹר בָּהֵן בֶּן־אָדָם׃ וּפָקַדְתִּי עַל־
בֵּל בְּבָבֶל וְהֹצֵאתִי אֶת־בִּלְעוֹ מִפִּיו וְלֹא־יִנְהֲרוּ אֵלָיו עוֹד גּוֹיִם גַּם־
מה חוֹמַת בָּבֶל נָפָלָה׃ צְאוּ מִתּוֹכָהּ עַמִּי וּמַלְּטוּ אִישׁ אֶת־נַפְשׁוֹ מֵחֲרוֹן
46 אַף־יְהוָה׃ וּפֶן־יֵרַךְ לְבַבְכֶם וְתִירְאוּ בַּשְּׁמוּעָה הַנִּשְׁמַעַת בָּאָרֶץ וּבָא
בַשָּׁנָה הַשְּׁמוּעָה וְאַחֲרָיו בַּשָּׁנָה הַשְּׁמוּעָה וְחָמָס בָּאָרֶץ מֹשֵׁל עַל־מֹשֵׁל׃
47 לָכֵן הִנֵּה יָמִים בָּאִים וּפָקַדְתִּי עַל־פְּסִילֵי בָבֶל וְכָל־אַרְצָהּ תֵּבוֹשׁ וְכָל־
48 חֲלָלֶיהָ יִפְּלוּ בְתוֹכָהּ׃ וְרִנְּנוּ עַל־בָּבֶל שָׁמַיִם וָאָרֶץ וְכֹל אֲשֶׁר בָּהֶם כִּי
49 מִצָּפוֹן יָבוֹא־לָהּ הַשּׁוֹדְדִים נְאֻם־יְהוָה׃ גַּם־בָּבֶל לִנְפֹּל חַלְלֵי יִשְׂרָאֵל
נ גַּם־לְבָבֶל נָפְלוּ חַלְלֵי כָל־הָאָרֶץ׃ פְּלֵטִים מֵחֶרֶב הִלְכוּ אַל־תַּעֲמֹדוּ זִכְרוּ
51 מֵרָחוֹק אֶת־יְהוָה וִירוּשָׁלַם תַּעֲלֶה עַל־לְבַבְכֶם׃ בֹּשְׁנוּ כִּי־שָׁמַעְנוּ חֶרְפָּה
52 כִּסְּתָה כְלִמָּה פָּנֵינוּ כִּי בָּאוּ זָרִים עַל־מִקְדְּשֵׁי בֵּית יְהוָה׃ לָכֵן הִנֵּה־
יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וּפָקַדְתִּי עַל־פְּסִילֶיהָ וּבְכָל־אַרְצָהּ יֶאֱנֹק חָלָל׃
53 כִּי־תַעֲלֶה בָבֶל הַשָּׁמַיִם וְכִי תְבַצֵּר מְרוֹם עֻזָּהּ מֵאִתִּי יָבֹאוּ שֹׁדְדִים לָהּ
54 נה נְאֻם־יְהוָה׃ קוֹל זְעָקָה מִבָּבֶל וְשֶׁבֶר גָּדוֹל מֵאֶרֶץ כַּשְׂדִּים׃ כִּי־שֹׁדֵד
יְהוָה אֶת־בָּבֶל וְאִבַּד מִמֶּנָּה קוֹל גָּדוֹל וְהָמוּ גַלֵּיהֶם כְּמַיִם רַבִּים נִתַּן
56 שְׁאוֹן קוֹלָם׃ כִּי בָא עָלֶיהָ עַל־בָּבֶל שׁוֹדֵד וְנִלְכְּדוּ גִּבּוֹרֶיהָ חִתְּתָה
57 קַשְּׁתוֹתָם כִּי אֵל גְּמֻלוֹת יְהוָה שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם׃ וְהִשְׁכַּרְתִּי שָׂרֶיהָ וַחֲכָמֶיהָ
פַּחוֹתֶיהָ וּסְגָנֶיהָ וְגִבּוֹרֶיהָ וְיָשְׁנוּ שְׁנַת־עוֹלָם וְלֹא יָקִיצוּ נְאֻם־הַמֶּלֶךְ
58 יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת חֹמוֹת בָּבֶל הָרְחָבָה
עַרְעֵר תִּתְעַרְעָר וּשְׁעָרֶיהָ הַגְּבֹהִים בָּאֵשׁ יִצַּתּוּ וְיָגְעוּ עַמִּים בְּדֵי־רִיק
59 וּלְאֻמִּים בְּדֵי־אֵשׁ וְיָעֵפוּ׃ הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה ׀ יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶת־

LI. v. 34. 'לָנוּ — 'לַנִי ק' ; 'מָנוּ — 'מַנִי ק' ; 'גָנוּ — 'גַנִי ק' ;
'עָנוּ — 'עָנִי ק' ; 'חָנוּ — 'חָנִי ק'   v. 58. פתח באתנח ות' בדגש

34. Comedit me, devoravit me Nabuchodonosor rex Babylonis; reddidit me quasi vas inane, absorbuit me quasi draco, replevit ventrem suum teneritudine mea, et eiecit me.

35. Iniquitas adversum me, et caro mea super Babylonem, dicit habitatio Sion; et sanguis meus super habitatores Chaldaeae, dicit Ierusalem.

36. Propterea haec dicit Dominus: Ecce! ego iudicabo causam tuam, et ulciscar ultionem tuam, et desertum faciam mare * eius, et siccabo venam eius. * c. 50, 38.

37. Et erit Babylon in tumulos, habitatio draconum, stupor, et sibilus, eo quod non sit habitator.

38. Simul ut leones rugient, excutient comas veluti catuli leonum.

39. In calore eorum ponam potus eorum, et inebriabo eos; * ut sopiantur, et dormiant somnum sempiternum, et non consurgant, dicit Dominus. * c. 57.

40. Deducam eos quasi agnos ad victimam, et quasi arietes cum hoedis.

41. Quomodo capta est Sesach, et comprehensa est inclyta universae terrae? quomodo facta est in stuporem Babylon inter gentes?

42. Ascendit super Babylonem mare, multitudine fluctuum eius operta est.

43. Factae sunt civitates eius in stuporem, terra inhabitabilis et deserta, terra, in qua nullus habitet, nec transeat per eam filius hominis.

44. Et visitabo super Bel in Babylone, et eiiciam, quod absorbuerat de ore eius, et non confluent ad eum ultra gentes, si quidem et murus Babylonis corruet.

45. Egredimini de medio eius populus meus; ut salvet unusquisque animam suam ab ira furoris Domini.

46. Et ne forte mollescat cor vestrum, et timeatis auditum, qui audietur in terra; et veniet in anno auditio, et post hunc annum auditio; et iniquitas in terra, et dominator super dominatorem.

47. Propterea ecce! dies veniunt, et visitabo super sculptilia Babylonis; et omnis terra eius confundetur, et universi interfecti eius cadent in medio eius.

48. Et laudabunt super Babylonem coeli et terra, et omnia, quae in eis sunt; quia ab Aquilone venient ei praedones, ait Dominus.

49. Et quomodo fecit Babylon, ut caderent occisi in Israël; sic de Babylone cadent occisi in universa terra.

50. Qui fugistis gladium, venite, nolite stare; recordamini procul Domini, et Ierusalem ascendat super cor vestrum.

51. Confusi sumus, quoniam audivimus opprobrium; operuit ignominia facies nostras; quia venerunt alieni super sanctificationem domus Domini.

52. Propterea ecce! dies veniunt, ait Dominus; et visitabo super sculptilia eius, et in omni terra eius mugiet vulneratus.

53. Si ascenderit Babylon in coelum, et firmaverit in excelso robur suum; a me venient vastatores eius, ait Dominus.

54. Vox clamoris de Babylone, et contritio magna de terra Chaldaeorum,

55. quoniam vastavit Dominus Babylonem, et perdidit ex ea vocem magnam; et sonabunt fluctus eorum quasi aquae multae; dedit sonitum vox eorum.

56. Quia venit super eam, id est super Babylonem, praedo, et apprehensi sunt fortes eius, et emarcuit arcus eorum, quia fortis ultor Dominus reddens retribuet.

57. Et inebriabo principes eius, et sapientes eius, et duces eius, et magistratus eius, et fortes eius; et dormient somnum sempiternum, et non expergiscentur, ait rex, Dominus exercituum nomen eius.

58. Haec dicit Dominus exercituum: Murus Babylonis ille latissimus suffossione suffodietur, et portae eius excelsae igni comburentur, et labores populorum ad nihilum, et gentium in ignem erunt, et disperibunt.

59. Verbum, quod praecepit Ieremias propheta, Saraiae filio Neriae

filii Maasiae, cum pergeret cum Sedecia rege in Babylonem, in anno quarto regni eius; Saraias autem erat princeps prophetiae.

60. Et scripsit Ieremias omne malum, quod venturum erat super Babylonem, in libro uno; omnia verba haec, quae scripta sunt contra Babylonem.

61. Et dixit Ieremias ad Saraiam: Cum veneris in Babylonem, et videris, et legeris omnia verba haec,

62. dices: Domine! tu locutus es contra locum istum, ut disperderes eum; ne sit, qui in eo habitet ab homine usque ad pecus, et ut sit perpetua solitudo.

63. Cumque compleveris legere librum istum, ligabis ad eum lapidem, et proiicies illum in medium Euphraten,

64. et dices: Sic submergetur Babylon, et non consurget a facie afflictionis, quam ego adduco super eam, et dissolvetur. Hucusque verba Ieremiae.

CAP. LII.

Iechoniae, sive Ioacim libertas.

1. * Filius viginti et unius anni erat Sedecias cum regnare coepisset; et undecim annis regnavit in Ierusalem, et nomen matris eius Amital, filia Ieremiae de Lobna.

* 4 Reg. 24, 18. 2 Paral. 36, 13.

2. Et fecit malum in oculis Domini, iuxta omnia, quae fecerat Ioakim.

3. Quoniam furor Domini erat in Ierusalem et in Iuda, usquequo proiiceret eos a facie sua; et recessit Sedecias a rege Babylonis.

4. * Factum est autem in anno nono regni eius, in mense decimo, decima mensis: venit Nabuchodonosor rex Babylonis, ipse et omnis exercitus eius adversus Ierusalem, et obsederunt eam, et aedificaverunt contra eam munitiones in circuitu.

* c. 39, 1. 4 Reg. 25, 1.

5. Et fuit civitas obsessa usque ad undecimum annum regis Sedeciae.

6. Mense autem quarto, nona mensis, obtinuit fames civitatem; et non erant alimenta populo terrae.

7. Et dirupta est civitas, et omnes viri bellatores eius fugerunt, exieruntque de civitate nocte, per viam portae, quae est inter duos muros, et ducit ad hortum regis (Chaldaeis obsidentibus urbem in gyro) et abierunt per viam, quae ducit in eremum.

8. Persecutus est autem Chaldaeorum exercitus regem; et apprehenderunt Sedeciam in deserto, quod est iuxta Iericho; et omnis comitatus eius diffugit ab eo.

9. Cumque comprehendissent regem, adduxerunt eum ad regem Babylonis in Reblatha, quae est in terra Emath; et locutus est ad eum iudicia.

10. Et iugulavit rex Babylonis filios Sedeciae in oculis eius; sed et omnes principes Iuda occidit in Reblatha.

11. Et oculos Sedeciae eruit, et vinxit eum compedibus, et adduxit eum rex Babylonis in Babylonem, et posuit eum in domo carceris usque ad diem mortis eius.

12. In mense autem quinto, decima mensis, ipse est annus nonus decimus Nabuchodonosor regis Babylonis; venit Nabuzardan princeps militiae, qui stabat coram rege Babylonis in Ierusalem.

13. Et incendit domum Domini, et domum regis, et omnes domos Ierusalem, et omnem domum magnam igni combussit.

שְׂרָיָה בֶן־נֵרִיָּה בֶּן־מַחְסֵיָה בְּלֶכְתּוֹ אֶת־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בָּבֶל
ס בִּשְׁנַת הָרְבִעִית לְמָלְכוֹ וּשְׂרָיָה שַׂר־מְנוּחָה׃ וַיִּכְתֹּב יִרְמְיָהוּ אֵת כָּל־
הָרָעָה אֲשֶׁר־תָּבוֹא אֶל־בָּבֶל אֶל־סֵפֶר אֶחָד אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
61 הַכְּתֻבִים אֶל־בָּבֶל׃ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־שְׂרָיָה כְּבֹאֲךָ בָבֶל וְרָאִיתָ
62 וְקָרָאתָ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וְאָמַרְתָּ יְהוָה אַתָּה דִבַּרְתָּ אֶל־
הַמָּקוֹם הַזֶּה לְהַכְרִיתוֹ לְבִלְתִּי הֱיוֹת־בּוֹ יוֹשֵׁב לְמֵאָדָם וְעַד־בְּהֵמָה
63 כִּי־שִׁמְמוֹת עוֹלָם תִּהְיֶה׃ וְהָיָה כְּכַלֹּתְךָ לִקְרֹא אֶת־הַסֵּפֶר הַזֶּה תִּקְשֹׁר
64 עָלָיו אֶבֶן וְהִשְׁלַכְתּוֹ אֶל־תּוֹךְ פְּרָת׃ וְאָמַרְתָּ כָּכָה תִּשְׁקַע בָּבֶל וְלֹא־
תָקוּם מִפְּנֵי הָרָעָה אֲשֶׁר אָנֹכִי מֵבִיא עָלֶיהָ וְיָעֵפוּ עַד־הֵנָּה דִּבְרֵי
יִרְמְיָהוּ׃

נב CAP. LII. נב

א בֶּן־עֶשְׂרִים וְאַחַת שָׁנָה צִדְקִיָּהוּ בְמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ
2 בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ חֲמִיטַל בַּת־יִרְמְיָהוּ מִלִּבְנָה׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי
3 יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוֹיָקִים׃ כִּי ׀ עַל־אַף יְהוָה הָיְתָה בִּירוּשָׁלִַם
וִיהוּדָה עַד־הִשְׁלִיכוֹ אוֹתָם מֵעַל פָּנָיו וַיִּמְרֹד צִדְקִיָּהוּ בְּמֶלֶךְ בָּבֶל׃
4 וַיְהִי בַשָּׁנָה הַתְּשִׁעִית לְמָלְכוֹ בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ בָּא
נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל הוּא וְכָל־חֵילוֹ עַל־יְרוּשָׁלִַם וַיַּחֲנוּ עָלֶיהָ וַיִּבְנוּ
ה עָלֶיהָ דָּיֵק סָבִיב׃ וַתָּבֹא הָעִיר בַּמָּצוֹר עַד עַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ
6 צִדְקִיָּהוּ׃ בַּחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי בְּתִשְׁעָה לַחֹדֶשׁ וַיֶּחֱזַק הָרָעָב בָּעִיר וְלֹא־
7 הָיָה לֶחֶם לְעַם הָאָרֶץ׃ וַתִּבָּקַע הָעִיר וְכָל־אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה יִבְרְחוּ
וַיֵּצְאוּ מֵהָעִיר לַיְלָה דֶּרֶךְ שַׁעַר בֵּין־הַחֹמֹתַיִם אֲשֶׁר עַל־גַּן הַמֶּלֶךְ
8 וְכַשְׂדִּים עַל־הָעִיר סָבִיב וַיֵּלְכוּ דֶּרֶךְ הָעֲרָבָה׃ וַיִּרְדְּפוּ חֵיל־כַּשְׂדִּים
אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ וַיַּשִּׂיגוּ אֶת־צִדְקִיָּהוּ בְּעַרְבֹת יְרֵחוֹ וְכָל־חֵילוֹ נָפֹצוּ
9 מֵעָלָיו׃ וַיִּתְפְּשׂוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲלוּ אֹתוֹ אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל רִבְלָתָה בְּאֶרֶץ
י חֲמָת וַיְדַבֵּר אִתּוֹ מִשְׁפָּטִים׃ וַיִּשְׁחַט מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־בְּנֵי צִדְקִיָּהוּ
11 לְעֵינָיו וְגַם אֶת־כָּל־שָׂרֵי יְהוּדָה שָׁחַט בְּרִבְלָתָה׃ וְאֶת־עֵינֵי צִדְקִיָּהוּ
עִוֵּר וַיַּאַסְרֵהוּ בַנְחֻשְׁתַּיִם וַיְבִאֵהוּ מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּבֶלָה וַיִּתְּנֵהוּ בְבֵית־
12 הַפְּקֻדֹּת עַד־יוֹם מוֹתוֹ׃ וּבַחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הִיא שְׁנַת
תְּשַׁע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּא נְבוּזַרְאֲדָן רַב־
13 טַבָּחִים עָמַד לִפְנֵי מֶלֶךְ־בָּבֶל בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיִּשְׂרֹף אֶת־בֵּית־יְהוָה וְאֶת־
בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת כָּל־בָּתֵּי יְרוּשָׁלִַם וְאֶת־כָּל־בֵּית הַגָּדוֹל שָׂרַף בָּאֵשׁ׃

v. 1. LII. הֲמִיטַל — חֲמוּטַל ק׳   v. 3. אין בנ״א : נ״א הָיָה
v. 11. בְּבֵית־ — בֵּית־ ק׳

14 וְאֶת־כָּל־חוֹמֹת יְרוּשָׁלִַם סָבִיב נָתְצוּ כָּל־חֵיל כַּשְׂדִּים אֲשֶׁר אֶת־רַב־
טו טַבָּחִים׃ וּמִדַּלּוֹת הָעָם וְאֶת־יֶתֶר הָעָם הַנִּשְׁאָרִים בָּעִיר וְאֶת־הַנֹּפְלִים
אֲשֶׁר נָפְלוּ אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל וְאֵת יֶתֶר הָאָמוֹן הֶגְלָה נְבוּזַרְאֲדָן רַב־
16 טַבָּחִים׃ ⁕ וּמִדַּלּוֹת הָאָרֶץ הִשְׁאִיר נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים ⁕ לְכֹרְמִים
17 וּלְיֹגְבִים׃ וְאֶת־עַמּוּדֵי הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר לְבֵית־יְהוָה וְאֶת־הַמְּכֹנוֹת וְאֶת־
יָם הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר בְּבֵית־יְהוָה שִׁבְּרוּ כַשְׂדִּים וַיִּשְׂאוּ אֶת־כָּל־נְחֻשְׁתָּם
18 בָּבֶלָה׃ וְאֶת־הַסִּרוֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמְזַמְּרוֹת וְאֶת־הַמִּזְרָקֹת וְאֶת־
19 הַכַּפּוֹת וְאֵת כָּל־כְּלֵי הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־יְשָׁרְתוּ בָהֶם לָקָחוּ׃ וְאֶת־הַסִּפִּים
וְאֶת־הַמַּחְתּוֹת וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת וְאֶת־הַסִּירוֹת וְאֶת־הַמְּנֹרוֹת וְאֶת־
הַכַּפּוֹת וְאֶת־הַמְּנַקִּיּוֹת אֲשֶׁר זָהָב זָהָב וַאֲשֶׁר־כֶּסֶף כָּסֶף לָקַח רַב
כ טַבָּחִים׃ הָעַמּוּדִים ׀ שְׁנַיִם הַיָּם הָאֶחָד וְהַבָּקָר שְׁנֵים־עָשָׂר נְחֹשֶׁת
אֲשֶׁר־תַּחַת הַמְּכֹנוֹת אֲשֶׁר עָשָׂה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לְבֵית יְהוָה לֹא־הָיָה
21 מִשְׁקָל לִנְחֻשְׁתָּם כָּל־הַכֵּלִים הָאֵלֶּה׃ וְהָעַמּוּדִים שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה אַמָּה
קוֹמָה הָעַמֻּד הָאֶחָד וְחוּט שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה אַמָּה יְסֻבֶּנּוּ וְעָבְיוֹ אַרְבַּע
22 אֶצְבָּעוֹת נָבוּב׃ וְכֹתֶרֶת עָלָיו נְחֹשֶׁת וְקוֹמַת הַכֹּתֶרֶת הָאַחַת חָמֵשׁ
אַמּוֹת וּשְׂבָכָה וְרִמּוֹנִים עַל־הַכּוֹתֶרֶת סָבִיב הַכֹּל נְחֹשֶׁת וְכָאֵלֶּה לָעַמּוּד
23 הַשֵּׁנִי וְרִמּוֹנִים׃ וַיִּהְיוּ הָרִמֹּנִים תִּשְׁעִים וְשִׁשָּׁה רוּחָה כָּל־הָרִמּוֹנִים
24 מֵאָה עַל־הַשְּׂבָכָה סָבִיב׃ וַיִּקַּח רַב־טַבָּחִים אֶת־שְׂרָיָה כֹּהֵן הָרֹאשׁ
כה וְאֶת־צְפַנְיָה כֹּהֵן הַמִּשְׁנֶה וְאֶת־שְׁלֹשֶׁת שֹׁמְרֵי הַסַּף׃ וּמִן־הָעִיר לָקַח
סָרִיס אֶחָד אֲשֶׁר־הָיָה פָקִיד ׀ עַל־אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה וְשִׁבְעָה אֲנָשִׁים
מֵרֹאֵי פְנֵי־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־נִמְצְאוּ בָעִיר וְאֵת סֹפֵר שַׂר הַצָּבָא הַמַּצְבִּא
אֶת־עַם הָאָרֶץ וְשִׁשִּׁים אִישׁ מֵעַם הָאָרֶץ הַנִּמְצְאִים בְּתוֹךְ הָעִיר׃
26 וַיִּקַּח אוֹתָם נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים וַיֹּלֶךְ אוֹתָם אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל רִבְלָתָה׃
27 וַיַּכֶּה אוֹתָם מֶלֶךְ בָּבֶל וַיְמִתֵם בְּרִבְלָה בְּאֶרֶץ חֲמָת וַיִּגֶל יְהוּדָה מֵעַל
28 אַדְמָתוֹ׃ זֶה הָעָם אֲשֶׁר הֶגְלָה נְבוּכַדְרֶאצַּר בִּשְׁנַת־שֶׁבַע יְהוּדִים שְׁלֹשֶׁת
29 אֲלָפִים וְעֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃ בִּשְׁנַת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה לִנְבוּכַדְרֶאצַּר ⁕
ל מִירוּשָׁלִַם נֶפֶשׁ שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וּשְׁנָיִם׃ בִּשְׁנַת שָׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִים
לִנְבוּכַדְרֶאצַּר הֶגְלָה נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים יְהוּדִים נֶפֶשׁ שְׁבַע מֵאוֹת
31 אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה כָּל־נֶפֶשׁ אַרְבַּעַת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וַיְהִי
בִשְׁלֹשִׁים וָשֶׁבַע שָׁנָה לְגָלוּת יְהוֹיָכִן מֶלֶךְ־יְהוּדָה בִּשְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ
בְּעֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ נָשָׂא אֱוִיל מְרֹדַךְ מֶלֶךְ בָּבֶל בִּשְׁנַת מַלְכֻתוֹ

LII. v. 16. *-* אין בנ״א v. 20. הָאֶחָד — אֶחָד ק׳ v. 21.
קוֹמָה — קוֹמַת ק׳ v. 29. נ״א הֶגְלָה

14. Et totum murum Ierusalem per circuitum destruxit cunctus exercitus Chaldaeorum, qui erat cum magistro militiae.

15. De pauperibus autem populi, et de reliquo vulgo, quod remanserat in civitate, et de perfugis, qui transfugerant ad regem Babylonis, et ceteros de multitudine, transtulit Nabuzardan princeps militiae.

16. De pauperibus vero terrae reliquit Nabuzardan princeps militiae vinitores, et agricolas.

17. Columnas quoque aereas, quae erant in domo Domini, et bases, et mare aeneum, quod erat in domo Domini, confregerunt Chaldaei, et tulerunt omne aes eorum in Babylonem.

18. Et lebetes, et creagras, et psalteria, et phialas, et mortariola, et omnia vasa aerea, quae in ministerio fuerant, tulerunt;

19. et hydrias, et thymiamateria, et urceos, et pelves, et candelabra, et mortaria, et cyathos; quotquot aurea, aurea; et quotquot argentea, argentea; tulit magister militiae:

20. Et columnas duas, et mare unum, et vitulos duodecim aereos, qui erant sub basibus, quas fecerat rex Salomon in domo Domini; non erat pondus aeris omnium horum vasorum.

21. De columnis autem, decem et octo cubiti altitudinis erant in columna una, et funiculus duodecim cubitorum circuibat eam; porro grossitudo eius quatuor digitorum, et intrinsecus cava erat.

22. Et capitella super utramque aerea; altitudo capitelli unius quinque cubitorum; et retiacula, et malogranata super coronam in circuitu, omnia aerea. Similiter columnae secundae, et malogranata.

23. Et fuerunt malogranata nonagintasex dependentia; et omnia malogranata centum, retiaculis circumdabantur.

24. Et tulit magister militiae Saraiam sacerdotem primum, et Sophoniam sacerdotem secundum, et tres custodes vestibuli.

25. Et de civitate tulit eunuchum unum, qui erat praepositus super viros bellatores; et septem viros de his, qui videbant faciem regis, qui inventi sunt in civitate; et scribam principem militum, qui probabat tyrones; et sexaginta viros de populo terrae, qui inventi sunt in medio civitatis.

26. Tulit autem eos Nabuzardan magister militiae, et duxit eos ad regem Babylonis in Reblatha.

27. Et percussit eos rex Babylonis, et interfecit eos in Reblatha in terra Emath; et translatus est Iuda de terra sua.

28. Iste est populus, quem transtulit Nabuchodonosor: In anno septimo Iudaeos tria millia et viginti tres;

29. In anno octavo decimo Nabuchodonosor de Ierusalem animas octingentas triginta duas.

30. In anno vigesimo tertio Nabuchodonosor, transtulit Nabuzardan magister militiae animas Iudaeorum septingentas quadraginta quinque; omnes ergo animae, quatuor millia sexcentae.

31. Et factum est in trigesimo septimo anno transmigrationis Ioachin regis Iuda, duodecimo mense, vigesima quinta mensis, elevavit Evilmerodach rex Babylonis ipso anno

regni sui, caput Ioachin regis Iuda, et eduxit eum de domo carceris.

32. Et locutus est cum eo bona, et posuit thronum eius super thronos regum, qui erant post se in Babylone.

33. Et mutavit vestimenta carceris eius, et comedebat panem coram eo semper cunctis diebus vitae suae;

34. et cibaria eius, cibaria perpetua dabantur ei a rege Babylonis, statuta per singulos dies, usque ad diem mortis suae, cunctis diebus vitae eius.

EZECHIEL PROPHETA.

CAP. I.

Tempus et locus visionum Ezechielis.

1. Et factum est in trigesimo anno, in quarto, in quinta mensis, cum essem in medio captivorum * iuxta fluvium Chobar, aperti sunt coeli, et vidi visiones Dei.

* c. 3, 23. 10, 20. 43, 3.

2. In quinta mensis, ipse est annus quintus transmigrationis regis Ioachin,

3. factum est verbum Domini ad Ezechielem filium Buzi sacerdotem in terra Chaldaeorum, secus flumen Chobar; et facta est super eum ibi manus Domini.

4. Et vidi, et ecce! ventus turbinis veniebat ab Aquilone; et nubes magna, et ignis involvens, et splendor in circuitu eius; et de medio eius quasi species electri, id est, de medio ignis:

5. Et in medio eius similitudo quatuor animalium; et hic aspectus eorum, similitudo hominis in eis.

6. Quatuor facies uni, et quatuor pennae uni.

7. Pedes eorum pedes recti, et planta pedis eorum quasi planta pedis vituli, et scintillae quasi aspectus aeris candentis.

8. Et manus hominis sub pennis eorum in quatuor partibus; et facies et pennas per quatuor partes habebant.

9. Iunctaeque erant pennae eorum alterius ad alterum. Non revertebantur, cum incederent; sed unumquodque ante faciem suam gradiebatur.

10. Similitudo autem vultus eorum; facies hominis, et facies leonis a dextris ipsorum quatuor; facies autem bovis, a sinistris ipsorum quatuor, et facies aquilae desuper ipsorum quatuor.

11. Facies eorum, et pennae eorum extentae desuper; duae pennae singulorum iungebantur, et duae tegebant corpora eorum;

12. et unumquodque eorum coram facie sua ambulabat; ubi erat impe-

אֶת־רֹאשׁ יְהוֹיָכִין מֶלֶךְ־יְהוּדָה וַיֹּצֵא אֹתוֹ מִבֵּית הַכְּלִיא׃ וַיְדַבֵּר אִתּוֹ 32
טֹבוֹת וַיִּתֵּן אֶת־כִּסְאוֹ מִמַּעַל לְכִסֵּא מְלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ בְּבָבֶל׃ וְשִׁנָּה 33
אֵת בִּגְדֵי כִלְאוֹ וְאָכַל לֶחֶם לְפָנָיו תָּמִיד כָּל־יְמֵי חַיָּו׃ וַאֲרֻחָתוֹ אֲרֻחַת 34
תָּמִיד נִתְּנָה־לּוֹ מֵאֵת מֶלֶךְ־בָּבֶל דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ עַד־יוֹם מוֹתוֹ כֹּל
יְמֵי חַיָּו׃

י ח ז ק א ל

EZECHIEL.

CAPUT I. א

וַיְהִי ׀ בִּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה בָּרְבִיעִי בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ וַאֲנִי בְתוֹךְ־הַגּוֹלָה א
עַל־נְהַר כְּבָר נִפְתְּחוּ הַשָּׁמַיִם וָאֶרְאֶה מַרְאוֹת אֱלֹהִים׃ בַּחֲמִשָּׁה 2
לַחֹדֶשׁ הִיא הַשָּׁנָה הַחֲמִישִׁית לְגָלוּת הַמֶּלֶךְ יוֹיָכִין׃ הָיֹה הָיָה דְבַר־ 3
יְהוָה אֶל־יְחֶזְקֵאל בֶּן־בּוּזִי הַכֹּהֵן בְּאֶרֶץ כַּשְׂדִּים עַל־נְהַר כְּבָר וַתְּהִי
עָלָיו שָׁם יַד־יְהוָה׃ וָאֵרֶא וְהִנֵּה רוּחַ סְעָרָה בָּאָה מִן־הַצָּפוֹן עָנָן ׀ 4
גָּדוֹל וְאֵשׁ מִתְלַקַּחַת וְנֹגַהּ לוֹ סָבִיב וּמִתּוֹכָהּ כְּעֵין הַחַשְׁמַל מִתּוֹךְ הָאֵשׁ׃
וּמִתּוֹכָהּ דְּמוּת אַרְבַּע חַיּוֹת וְזֶה מַרְאֵיהֶן דְּמוּת אָדָם לָהֵנָּה׃ וְאַרְבָּעָה ה 6
פָנִים לְאֶחָת וְאַרְבַּע כְּנָפַיִם לְאַחַת לָהֶם׃ וְרַגְלֵיהֶם רֶגֶל יְשָׁרָה וְכַף 7
רַגְלֵיהֶם כְּכַף רֶגֶל עֵגֶל וְנֹצְצִים כְּעֵין נְחֹשֶׁת קָלָל׃ וִידֵו אָדָם מִתַּחַת 8
כַּנְפֵיהֶם עַל אַרְבַּעַת רִבְעֵיהֶם וּפְנֵיהֶם וְכַנְפֵיהֶם לְאַרְבַּעְתָּם׃ חֹבְרֹת 9
אִשָּׁה אֶל־אֲחוֹתָהּ כַּנְפֵיהֶם לֹא־יִסַּבּוּ בְלֶכְתָּן אִישׁ אֶל־עֵבֶר פָּנָיו יֵלֵכוּ׃
וּדְמוּת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם וּפְנֵי אַרְיֵה אֶל־הַיָּמִין לְאַרְבַּעְתָּם וּפְנֵי־שׁוֹר י
מֵהַשְּׂמֹאול לְאַרְבַּעְתָּן וּפְנֵי־נֶשֶׁר לְאַרְבַּעְתָּן׃ וּפְנֵיהֶם וְכַנְפֵיהֶם פְּרֻדוֹת 11
מִלְמָעְלָה לְאִישׁ שְׁתַּיִם חֹבְרוֹת אִישׁ וּשְׁתַּיִם מְכַסּוֹת אֵת גְּוִיֹתֵיהֶנָה׃
וְאִישׁ אֶל־עֵבֶר פָּנָיו יֵלֵכוּ אֶל אֲשֶׁר יִהְיֶה־שָׁמָּה הָרוּחַ לָלֶכֶת יֵלֵכוּ לֹא 12

LII. v. 31. הַכְּלִיא — הַכְּלוּא ק׳ v. 32. מְלָכִים — הַמְּלָכִים ק׳
v. 33. חַיָּיו ק׳ v. 34. *-* אין בנ"א I. v. 1. הפטרה ליום א׳ של שבועות
v. 8. וִידֵו — יְדֵי ק׳

13 יִסַּבּוּ בְּלֶכְתָּן׃ וּדְמוּת הַחַיּוֹת מַרְאֵיהֶם כְּגַחֲלֵי־אֵשׁ בֹּעֲרוֹת כְּמַרְאֵה
הַלַּפִּדִים הִיא מִתְהַלֶּכֶת בֵּין הַחַיּוֹת וְנֹגַהּ לָאֵשׁ וּמִן־הָאֵשׁ יוֹצֵא בָרָק׃
14 טו וְהַחַיּוֹת רָצוֹא וָשׁוֹב כְּמַרְאֵה הַבָּזָק׃ וָאֵרֶא הַחַיּוֹת וְהִנֵּה אוֹפַן אֶחָד
16 בָּאָרֶץ אֵצֶל הַחַיּוֹת לְאַרְבַּעַת פָּנָיו׃ מַרְאֵה הָאוֹפַנִּים וּמַעֲשֵׂיהֶם כְּעֵין
תַּרְשִׁישׁ וּדְמוּת אֶחָד לְאַרְבַּעְתָּן וּמַרְאֵיהֶם וּמַעֲשֵׂיהֶם כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה
17 הָאוֹפַן בְּתוֹךְ הָאוֹפָן׃ עַל־אַרְבַּעַת רִבְעֵיהֶן בְּלֶכְתָּם יֵלֵכוּ לֹא יִסַּבּוּ
18 בְּלֶכְתָּן׃ וְגַבֵּיהֶן וְגֹבַהּ לָהֶם וְיִרְאָה לָהֶם וְגַבֹּתָם מְלֵאֹת עֵינַיִם סָבִיב
19 לְאַרְבַּעְתָּן׃ וּבְלֶכֶת הַחַיּוֹת יֵלְכוּ הָאוֹפַנִּים אֶצְלָם וּבְהִנָּשֵׂא הַחַיּוֹת
כ מֵעַל הָאָרֶץ יִנָּשְׂאוּ הָאוֹפַנִּים׃ עַל אֲשֶׁר יִהְיֶה־שָּׁם הָרוּחַ לָלֶכֶת יֵלֵכוּ
שָׁמָּה הָרוּחַ לָלֶכֶת וְהָאוֹפַנִּים יִנָּשְׂאוּ לְעֻמָּתָם כִּי רוּחַ הַחַיָּה בָּאוֹפַנִּים׃
21 בְּלֶכְתָּם יֵלֵכוּ וּבְעָמְדָם יַעֲמֹדוּ וּבְהִנָּשְׂאָם מֵעַל הָאָרֶץ יִנָּשְׂאוּ הָאוֹפַנִּים
22 לְעֻמָּתָם כִּי רוּחַ הַחַיָּה בָּאוֹפַנִּים׃ וּדְמוּת עַל־רָאשֵׁי הַחַיָּה רָקִיעַ כְּעֵין
23 הַקֶּרַח הַנּוֹרָא נָטוּי עַל־רָאשֵׁיהֶם מִלְמָעְלָה׃ וְתַחַת הָרָקִיעַ כַּנְפֵיהֶם
יְשָׁרוֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחוֹתָהּ לְאִישׁ שְׁתַּיִם מְכַסּוֹת לָהֵנָּה וּלְאִישׁ שְׁתַּיִם
24 מְכַסּוֹת לָהֵנָּה אֵת גְּוִיֹּתֵיהֶם׃ וָאֶשְׁמַע אֶת־קוֹל כַּנְפֵיהֶם כְּקוֹל מַיִם
רַבִּים כְּקוֹל־שַׁדַּי בְּלֶכְתָּם קוֹל הֲמֻלָּה כְּקוֹל מַחֲנֶה בְּעָמְדָם תְּרַפֶּינָה
כה כַנְפֵיהֶן׃ וַיְהִי־קוֹל מֵעַל לָרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל־רֹאשָׁם · בְּעָמְדָם תְּרַפֶּינָה
26 כַנְפֵיהֶן׃ · וּמִמַּעַל לָרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל־רֹאשָׁם כְּמַרְאֵה אֶבֶן־סַפִּיר דְּמוּת
27 כִּסֵּא וְעַל דְּמוּת הַכִּסֵּא דְּמוּת כְּמַרְאֵה אָדָם עָלָיו מִלְמָעְלָה׃ וָאֵרֶא ׀
כְּעֵין חַשְׁמַל כְּמַרְאֵה־אֵשׁ בֵּית־לָהּ סָבִיב מִמַּרְאֵה מָתְנָיו וּלְמָעְלָה
28 וּמִמַּרְאֵה מָתְנָיו וּלְמַטָּה רָאִיתִי כְּמַרְאֵה־אֵשׁ וְנֹגַהּ לוֹ סָבִיב׃ כְּמַרְאֵה
הַקֶּשֶׁת אֲשֶׁר יִהְיֶה בֶעָנָן בְּיוֹם הַגֶּשֶׁם כֵּן מַרְאֵה הַנֹּגַהּ סָבִיב הוּא
מַרְאֵה דְּמוּת כְּבוֹד־יְהוָה וָאֶרְאֶה וָאֶפֹּל עַל־פָּנַי וָאֶשְׁמַע קוֹל מְדַבֵּר׃

CAP. II. ב ב

א 2 וַיֹּאמֶר אֵלָי בֶּן־אָדָם עֲמֹד עַל־רַגְלֶיךָ וַאֲדַבֵּר אֹתָךְ׃ וַתָּבֹא בִי רוּחַ
3 כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלַי וַתַּעֲמִדֵנִי עַל־רַגְלָי וָאֶשְׁמַע אֵת מִדַּבֵּר אֵלָי׃ וַיֹּאמֶר
אֵלַי בֶּן־אָדָם שׁוֹלֵחַ אֲנִי אוֹתְךָ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־גּוֹיִם הַמּוֹרְדִים אֲשֶׁר
4 מָרְדוּ־בִי הֵמָּה וַאֲבוֹתָם פָּשְׁעוּ בִי עַד־עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה׃ וְהַבָּנִים קְשֵׁי
פָנִים וְחִזְקֵי־לֵב אֲנִי שׁוֹלֵחַ אוֹתְךָ אֲלֵיהֶם וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר
ה אֲדֹנָי יְהוִה׃ וְהֵמָּה אִם־יִשְׁמְעוּ וְאִם־יֶחְדָּלוּ כִּי בֵּית מְרִי הֵמָּה וְיָדְעוּ
6 כִּי נָבִיא הָיָה בְתוֹכָם׃ וְאַתָּה בֶן־אָדָם אַל־תִּירָא מֵהֶם וּמִדִּבְרֵיהֶם
אַל־תִּירָא כִּי סָרָבִים וְסַלּוֹנִים אוֹתָךְ וְאֶל־עַקְרַבִּים אַתָּה יוֹשֵׁב

v. 25. I. *-* אין בנ"א   v. 28. ע"כ

tus spiritus, illuc gradiebantur, nec revertebantur, cum ambularent.

13. Et similitudo animalium, aspectus eorum quasi carbonum ignis ardentium, et quasi aspectus lampadarum. Haec erat visio discurrens in medio animalium, splendor ignis, et de igne fulgur egrediens.

14. Et animalia ibant et revertebantur, in similitudinem fulguris coruscantis.

15. Cumque aspicerem animalia, apparuit rota una super terram iuxta animalia, habens quatuor facies;

16. et aspectus rotarum, et opus earum, quasi visio maris; et una similitudo ipsarum quatuor; et aspectus earum et opera, quasi sit rota in medio rotae.

17. Per quatuor partes earum euntes ibant, et non revertebantur, cum ambularent.

18. Statura quoque erat rotis, et altitudo, et horribilis aspectus; et *totum corpus oculis plenum in circuitu ipsarum quatuor.

* c. 10, 12.

19. Cumque ambularent animalia, ambulabant pariter et rotae iuxta ea; et cum elevarentur animalia de terra, elevabantur simul et rotae.

20. Quocumque ibat spiritus, illuc eunte spiritu, et rotae pariter elevabantur, sequentes eum. Spiritus enim vitae erat in rotis.

21. Cum euntibus ibant, et cum stantibus stabant; et cum elevatis a terra, pariter elevabantur et rotae, sequentes ea; quia spiritus vitae erat in rotis.

22. Et similitudo super capita animalium firmamenti, quasi aspectus crystalli horribilis, et extenti super capita eorum desuper.

23. Sub firmamento autem pennae eorum rectae alterius ad alterum; unumquodque duabus alis velabat corpus suum, et alterum similiter velabatur.

24. Et audiebam sonum alarum, quasi sonum aquarum multarum, quasi sonum sublimis Dei; cum ambularent, quasi sonus erat multitudinis ut sonus castrorum; cumque starent, demittebantur pennae eorum.

25. Nam cum fieret vox super firmamentum, quod erat super caput eorum, stabant, et submittebant alas suas.

26. Et super firmamentum, quod erat imminens capiti eorum, quasi aspectus lapidis sapphiri similitudo throni; et super similitudinem throni, similitudo quasi aspectus hominis desuper.

27. Et vidi quasi speciem electri, velut aspectum ignis, intrinsecus eius per circuitum; a lumbis eius et desuper, et a lumbis eius usque deorsum, vidi quasi speciem ignis splendentis in circuitu.

28. Velut aspectum arcus, cum fuerit in nube in die pluviae; hic erat aspectus splendoris per gyrum.

CAP. II.

Roboratur Ezechiel, ut intrepide arguat Israëlitas.

1. Haec visio similitudinis gloriae Domini; et vidi, et cecidi in faciem meam, et audivi vocem loquentis. Et dixit ad me: Fili hominis sta super pedes tuos, et loquar tecum.

2. Et ingressus est in me spiritus, postquam locutus est mihi, et statuit me supra pedes meos; et audivi loquentem ad me,

3. et dicentem: Fili hominis! mitto ego te ad filios Israël, et gentes apostatrices, quae recesserunt a me; ipsi et patres eorum praevaricati sunt pactum meum usque ad diem hanc.

4. Et filii dura facie, et indomabili corde sunt, ad quos ego mitto te; et dices ad eos: Haec dicit Dominus Deus:

5. Si forte vel ipsi audiant, et si forte quiescant, quoniam domus exasperans est; et scient, quia propheta fuerit in medio eorum.

6. Tu ergo, fili hominis! ne timeas eos, neque sermones eorum metuas; quoniam increduli et subversores sunt tecum, et cum scorpionibus habitas. Verba eorum ne timeas, et

vultus eorum ne formides, quia domus exasperans est.

7. Loqueris ergo verba mea ad eos, si forte audiant, et quiescant; quoniam irritatores sunt.

8. Tu autem, fili hominis! audi, quaecumque loquor ad te; et noli esse exasperans, sicut domus exasperatrix est; aperi os tuum et comede, quaecumque ego do tibi.

9. Et vidi, et ecce! manus missa ad me, in qua erat involutus liber; et expandit illum coram me, * qui erat scriptus intus et foris; et scriptae erant in eo lamentationes, et carmen, et vae.

* Apocal. 5, 1.

Cap. III.

Iterum roboratur Propheta.

1. Et dixit ad me: Fili hominis! quodcumque inveneris, comede! comede volumen istud, et vadens loquere ad filios Israël.

2. Et aperui os meum, et cibavit me volumine illo.

3. Et dixit ad me: Fili hominis! venter tuus comedet, et viscera tua complebuntur volumine isto, quod ego do tibi *. Et comedi illud; et factum est in ore meo sicut mel dulce. * Apocal. 10, 9. 10.

4. Et dixit ad me: Fili hominis! vade ad domum Israël, et loqueris verba mea ad eos.

5. Non enim ad populum profundi sermonis et ignotae linguae tu mitteris ad domum Israël,

6. neque ad populos multos profundi sermonis, et ignotae linguae, quorum non possis audire sermones; et si ad illos mittereris, ipsi audirent te.

7. Domus autem Israël nolunt audire te; quia nolunt audire me; omnis quippe domus Israël attrita fronte est, et duro corde.

8. Ecce! dedi faciem tuam valentiorem faciebus eorum, et frontem tuam duriorem frontibus eorum.

9. Ut adamantem, et ut silicem dedi faciem tuam; ne timeas eos, neque metuas a facie eorum; quia domus exasperans est.

10. Et dixit ad me: Fili hominis! omnes sermones meos, quos ego loquor ad te, assume in corde tuo, et auribus tuis audi;

11. et vade, ingredere ad transmigrationem, ad filios populi tui, et loqueris ad eos, et dices eis: Haec dicit Dominus Deus; si forte audiant, et quiescant.

12. Et assumpsit me spiritus, et audivi post me vocem commotionis magnae: Benedicta gloria Domini de loco suo;

13. et vocem alarum animalium percutientium alteram ad alteram, et vocem rotarum sequentium animalia, et vocem commotionis magnae.

14. Spiritus quoque levavit me, et assumpsit me; et abii amarus in indignatione spiritus mei; manus enim Domini erat mecum, confortans me.

15. Et veni ad transmigrationem, ad acervum novarum frugum, ad eos, qui habitabant iuxta flumen Chobar, et sedi, ubi illi sedebant; et mansi ibi septem diebus moerens in medio eorum.

16. Cum autem pertransissent septem dies, factum est verbum Domini ad me, dicens:

17. * Fili hominis! speculatorem dedi te domui Israël; et audies de ore meo verbum, et annunciabis eis ex me. * c. 33, 7.

18. Si dicente me ad impium: Morte morieris! non annunciaveris ei, neque locutus fueris, ut avertatur a via sua impia, et vivat; ipse impius in iniquitate sua morietur, sanguinem autem eius de manu tua requiram.

19. Si autem tu annunciaveris im-

מִדִּבְרֵיהֶם אַל־תִּירָא וּמִפְּנֵיהֶם אַל־תֵּחָת כִּי בֵּית מְרִי הֵמָּה׃ וְדִבַּרְתָּ 7
אֶת־דְּבָרַי אֲלֵיהֶם אִם־יִשְׁמְעוּ וְאִם־יֶחְדָּלוּ כִּי מְרִי הֵמָּה׃ וְאַתָּה בֶן־ 8
אָדָם שְׁמַע אֵת אֲשֶׁר־אֲנִי מְדַבֵּר אֵלֶיךָ אַל־תְּהִי־מֶרִי כְּבֵית הַמֶּרִי
פְּצֵה פִיךָ וֶאֱכֹל אֵת אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן אֵלֶיךָ׃ וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה־יָד שְׁלוּחָה 9
אֵלָי וְהִנֵּה־בוֹ מְגִלַּת־סֵפֶר׃ וַיִּפְרֹשׂ אוֹתָהּ לְפָנַי וְהִיא כְתוּבָה פָּנִים י
וְאָחוֹר וְכָתוּב אֵלֶיהָ קִנִים וָהֶגֶה וָהִי׃

ג Cap. III. ג

וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם אֵת אֲשֶׁר־תִּמְצָא אֱכוֹל אֱכוֹל אֶת־הַמְּגִלָּה הַזֹּאת א
וְלֵךְ דַּבֵּר אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ וָאֶפְתַּח אֶת־פִּי וַיַּאֲכִלֵנִי אֵת הַמְּגִלָּה 2
הַזֹּאת׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם בִּטְנְךָ תַאֲכֵל וּמֵעֶיךָ תְמַלֵּא אֵת הַמְּגִלָּה 3
הַזֹּאת אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן אֵלֶיךָ וָאֹכְלָה וַתְּהִי בְּפִי כִּדְבַשׁ לְמָתוֹק׃ וַיֹּאמֶר 4
אֵלַי בֶּן־אָדָם לֶךְ־בֹּא אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְדִבַּרְתָּ בִדְבָרַי אֲלֵיהֶם׃ כִּי לֹא ה
אֶל־עַם עִמְקֵי שָׂפָה וְכִבְדֵי לָשׁוֹן אַתָּה שָׁלוּחַ אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ לֹא ׀ 6
אֶל־עַמִּים רַבִּים עִמְקֵי שָׂפָה וְכִבְדֵי לָשׁוֹן אֲשֶׁר לֹא־תִשְׁמַע דִּבְרֵיהֶם
אִם־לֹא אֲלֵיהֶם שְׁלַחְתִּיךָ הֵמָּה יִשְׁמְעוּ אֵלֶיךָ׃ וּבֵית יִשְׂרָאֵל לֹא יֹאבוּ 7
לִשְׁמֹעַ אֵלֶיךָ כִּי־אֵינָם אֹבִים לִשְׁמֹעַ אֵלָי כִּי כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל חִזְקֵי־
מֵצַח וּקְשֵׁי־לֵב הֵמָּה׃ הִנֵּה נָתַתִּי אֶת־פָּנֶיךָ חֲזָקִים לְעֻמַּת פְּנֵיהֶם 8
וְאֶת־מִצְחֲךָ חָזָק לְעֻמַּת מִצְחָם׃ כְּשָׁמִיר חָזָק מִצֹּר נָתַתִּי מִצְחֶךָ לֹא־ 9
תִירָא אוֹתָם וְלֹא־תֵחַת מִפְּנֵיהֶם כִּי בֵּית מְרִי הֵמָּה׃ וַיֹּאמֶר אֵלָי י
בֶּן־אָדָם אֶת־כָּל־דְּבָרַי אֲשֶׁר אֲדַבֵּר אֵלֶיךָ קַח בִּלְבָבְךָ וּבְאָזְנֶיךָ שְׁמָע׃
וְלֵךְ בֹּא אֶל־הַגּוֹלָה אֶל־בְּנֵי עַמֶּךָ וְדִבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה 11
אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה אִם־יִשְׁמְעוּ וְאִם־יֶחְדָּלוּ׃ וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ וָאֶשְׁמַע 12
אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ׃ וְקוֹל ׀ כַּנְפֵי הַחַיּוֹת 13
מַשִּׁיקוֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחוֹתָהּ וְקוֹל הָאוֹפַנִּים לְעֻמָּתָם וְקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל׃
וְרוּחַ נְשָׂאַתְנִי וַתִּקָּחֵנִי וָאֵלֵךְ מַר בַּחֲמַת רוּחִי וְיַד־יְהוָה עָלַי חָזָקָה׃ 14
וָאָבוֹא אֶל־הַגּוֹלָה תֵּל אָבִיב הַיֹּשְׁבִים אֶל־נְהַר־כְּבָר · וָאֵשֵׁר הֵמָּה טו
יוֹשְׁבִים שָׁם· וָאֵשֵׁב שָׁם שִׁבְעַת יָמִים מַשְׁמִים בְּתוֹכָם׃ וַיְהִי מִקְצֵה 16
שִׁבְעַת יָמִים וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם צֹפֶה נְתַתִּיךָ לְבֵית 17
יִשְׂרָאֵל וְשָׁמַעְתָּ מִפִּי דָּבָר וְהִזְהַרְתָּ אוֹתָם מִמֶּנִּי׃ בְּאָמְרִי לָרָשָׁע מוֹת 18
תָּמוּת וְלֹא הִזְהַרְתּוֹ וְלֹא דִבַּרְתָּ לְהַזְהִיר רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ הָרְשָׁעָה לְחַיֹּתוֹ
הוּא רָשָׁע בַּעֲוֺנוֹ יָמוּת וְדָמוֹ מִיָּדְךָ אֲבַקֵּשׁ׃ וְאַתָּה כִּי־הִזְהַרְתָּ רָשָׁע 19

II. v. 6. קמץ בז״ק   III. v. 15. וָאֵשֵׁר או וָאֵשֵׁר — וָאֵשֵׁב ק׳ ;
- אין בנ׳א   v. 16. פסקא בא״פ

וְלֹא־שָׁב מֵרִשְׁעוֹ וּמִדַּרְכּוֹ הָרְשָׁעָה הוּא בַּעֲוֺנוֹ יָמוּת וְאַתָּה אֶת־נַפְשְׁךָ
כ הִצַּלְתָּ׃ וּבְשׁוּב צַדִּיק מִצִּדְקוֹ וְעָשָׂה עָוֶל וְנָתַתִּי מִכְשׁוֹל לְפָנָיו הוּא
יָמוּת כִּי לֹא הִזְהַרְתּוֹ בְּחַטָּאתוֹ יָמוּת וְלֹא תִזָּכַרְןָ צִדְקָתוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה
21 וְדָמוֹ מִיָּדְךָ אֲבַקֵּשׁ׃ וְאַתָּה כִּי הִזְהַרְתּוֹ צַדִּיק לְבִלְתִּי חֲטֹא צַדִּיק
22 וְהוּא לֹא־חָטָא חָיוֹ יִחְיֶה כִּי נִזְהָר וְאַתָּה אֶת־נַפְשְׁךָ הִצַּלְתָּ׃ וַתְּהִי
עָלַי שָׁם יַד־יְהוָה וַיֹּאמֶר אֵלַי קוּם צֵא אֶל־הַבִּקְעָה וְשָׁם אֲדַבֵּר אוֹתָךְ׃
23 וָאָקוּם וָאֵצֵא אֶל־הַבִּקְעָה וְהִנֵּה־שָׁם כְּבוֹד־יְהוָה עֹמֵד כַּכָּבוֹד אֲשֶׁר
24 רָאִיתִי עַל־נְהַר־כְּבָר וָאֶפֹּל עַל־פָּנָי׃ וַתָּבֹא־בִי רוּחַ וַתַּעֲמִדֵנִי עַל־רַגְלָי
כה וַיְדַבֵּר אֹתִי וַיֹּאמֶר אֵלַי בֹּא הִסָּגֵר בְּתוֹךְ בֵּיתֶךָ׃ וְאַתָּה בֶן־אָדָם
26 הִנֵּה נָתְנוּ עָלֶיךָ עֲבוֹתִים וַאֲסָרוּךָ בָּהֶם וְלֹא תֵצֵא בְּתוֹכָם׃ וּלְשׁוֹנְךָ
אַדְבִּיק אֶל־חִכֶּךָ וְנֶאֱלַמְתָּ וְלֹא־תִהְיֶה לָהֶם לְאִישׁ מוֹכִיחַ כִּי בֵּית מְרִי
27 הֵמָּה׃ וּבְדַבְּרִי אוֹתְךָ אֶפְתַּח אֶת־פִּיךָ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי
יֱהוִה הַשֹּׁמֵעַ ׀ יִשְׁמָע וְהֶחָדֵל ׀ יֶחְדָּל כִּי בֵּית מְרִי הֵמָּה׃

CAP. IV. ד

ד
א וְאַתָּה בֶן־אָדָם קַח־לְךָ לְבֵנָה וְנָתַתָּה אוֹתָהּ לְפָנֶיךָ וְחַקּוֹתָ עָלֶיהָ עִיר
2 אֶת־יְרוּשָׁלָםִ׃ וְנָתַתָּה עָלֶיהָ מָצוֹר וּבָנִיתָ עָלֶיהָ דָּיֵק וְשָׁפַכְתָּ עָלֶיהָ
3 סֹלְלָה וְנָתַתָּה עָלֶיהָ מַחֲנוֹת וְשִׂים־עָלֶיהָ כָּרִים סָבִיב׃ וְאַתָּה קַח־לְךָ
מַחֲבַת בַּרְזֶל וְנָתַתָּה אוֹתָהּ קִיר בַּרְזֶל בֵּינְךָ וּבֵין הָעִיר וַהֲכִינֹתָה אֶת־
פָּנֶיךָ אֵלֶיהָ וְהָיְתָה בַמָּצוֹר וְצַרְתָּ עָלֶיהָ אוֹת הִיא לְבֵית יִשְׂרָאֵל׃
4 וְאַתָּה שְׁכַב עַל־צִדְּךָ הַשְּׂמָאלִי וְשַׂמְתָּ אֶת־עֲוֺן בֵּית־יִשְׂרָאֵל עָלָיו מִסְפַּר
ה הַיָּמִים אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב עָלָיו תִּשָּׂא אֶת־עֲוֺנָם׃ וַאֲנִי נָתַתִּי לְךָ אֶת־שְׁנֵי
עֲוֺנָם לְמִסְפַּר יָמִים שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת וְתִשְׁעִים יוֹם וְנָשָׂאתָ עֲוֺן בֵּית־יִשְׂרָאֵל׃
6 וְכִלִּיתָ אֶת־אֵלֶּה וְשָׁכַבְתָּ עַל־צִדְּךָ הַיְמִינִי שֵׁנִית וְנָשָׂאתָ אֶת־עֲוֺן בֵּית־
7 יְהוּדָה אַרְבָּעִים יוֹם יוֹם לַשָּׁנָה נְתַתִּיו לָךְ׃ וְאֶל־מְצוֹר
8 יְרוּשָׁלַםִ תָּכִין פָּנֶיךָ וּזְרֹעֲךָ חֲשׂוּפָה וְנִבֵּאתָ עָלֶיהָ׃ וְהִנֵּה נָתַתִּי עָלֶיךָ
9 עֲבוֹתִים וְלֹא־תֵהָפֵךְ מִצִּדְּךָ אֶל־צִדֶּךָ עַד־כַּלּוֹתְךָ יְמֵי מְצוּרֶךָ׃ וְאַתָּה
קַח־לְךָ חִטִּין וּשְׂעֹרִים וּפוֹל וַעֲדָשִׁים וְדֹחַן וְכֻסְּמִים וְנָתַתָּה אוֹתָם
בִּכְלִי אֶחָד וְעָשִׂיתָ אוֹתָם לְךָ לְלָחֶם מִסְפַּר הַיָּמִים אֲשֶׁר־אַתָּה ׀ שׁוֹכֵב
י עַל־צִדְּךָ שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת וְתִשְׁעִים יוֹם תֹּאכְלֶנּוּ׃ וּמַאֲכָלְךָ אֲשֶׁר תֹּאכְלֶנּוּ
11 בְּמִשְׁקוֹל עֶשְׂרִים שֶׁקֶל לַיּוֹם מֵעֵת עַד־עֵת תֹּאכְלֶנּוּ׃ וּמַיִם בִּמְשׂוּרָה
12 תִשְׁתֶּה שִׁשִּׁית הַהִין מֵעֵת עַד־עֵת תִּשְׁתֶּה׃ וְעֻגַת שְׂעֹרִים תֹּאכְלֶנָּה

III. v. 20. ׳תָיו ק׳ v. 21. קמץ בז״ק v. 27. המ׳ בקמץ : קמץ בז״ק IV. v. 6. הַיְמִינִי — הַיְמָנִי ק׳

pio, et ille non fuerit conversus ab impietate sua, et a via sua impia; ipse quidem in iniquitate sua morietur, tu autem animam tuam liberasti.

20. Sed et si conversus iustus a iustitia sua fuerit, et fecerit iniquitatem; ponam offendiculum coram eo, ipse morietur, quia non annunciasti ei; in peccato suo morietur, et non erunt in memoria iustitiae eius, quas fecit; sanguinem vero eius de manu tua requiram.

21. Si autem tu annunciaveris iusto, ut non peccet iustus, et ille non peccaverit; vivens vivet, quia annunciasti ei, et tu animam tuam liberasti.

22. Et facta est super me manus Domini, et dixit ad me: Surgens egredere in campum, et ibi loquar tecum.

23. Et surgens egressus sum in campum; et ecce ibi gloria Domini stabat quasi gloria, quam vidi * iuxta fluvium Chobar: et cecidi in faciem meam.

* c. 1, 3.

24. Et ingressus est in me spiritus, et statuit me super pedes meos: et locutus est mihi, et dixit ad me: Ingredere, et includere in medio domus tuae.

25. Et tu, fili hominis! ecce data sunt super te vincula, et ligabunt te in eis; et non egredieris de medio eorum.

26. Et linguam tuam adhaerere faciam palato tuo, et eris mutus, nec quasi vir obiurgans; quia domus exasperans est.

27. Cum autem locutus fuero tibi, aperiam os tuum, et dices ad eos: Haec dicit Dominus Deus: Qui audit, audiat; et qui quiescit, quiescat; quia domus exasperans est.

CAP. IV.

Divinitus iussus figuram obsidionis Ierusalem exhibet.

1. Et tu, fili hominis! sume tibi laterem, et pones eum coram te; et describes in eo civitatem Ierusalem.

2. Et ordinabis adversus eam obsidionem, et aedificabis munitiones, et comportabis aggerem, et dabis contra eam castra, et pones arietes in gyro.

3. Et tu sume tibi sartaginem ferream, et pones eam in murum ferreum inter te, et inter civitatem; et obfirmabis faciem tuam ad eam, et erit in obsidionem, et circumdabis eam; signum est domui Israël.

4. Et tu dormies super latus tuum sinistrum, et pones iniquitates domus Israël super eo, numero dierum, quibus dormies super illud, et assumes iniquitatem eorum.

5. Ego autem dedi tibi annos iniquitatis eorum, numero dierum trecentos et nonaginta dies; et portabis iniquitatem domus Israël.

6. Et cum compleveris haec, dormies super latus tuum dexterum secundo; et * assumes iniquitatem domus Iuda quadraginta diebus; diem pro anno, diem, inquam, pro anno dedi tibi.

* Num. 14, 34.

7. Et ad obsidionem Ierusalem convertes faciem tuam, et brachium tuum erit extentum; et prophetabis adversus eam.

8. Ecce! circumdedi te vinculis; et non te convertes a latere tuo in latus aliud, donec compleas dies obsidionis tuae.

9. Et tu sume tibi frumentum, et hordeum, et fabam, et lentem, et milium, et viciam; et mittes ea in vas unum, et facies tibi panes numero dierum, quibus dormies super latus tuum; trecentis et nonaginta diebus comedes illud.

10. Cibus autem tuus, quo vesceris, erit in pondere viginti stateres in die; a tempore usque ad tempus comedes illud.

11. Et aquam in mensura bibes, sextam partem hin; a tempore usque ad tempus bibes illud.

12. Et quasi subcinericium hordeaceum comedes illud; et stercore

quod egreditur de homine, operies illud in oculis eorum.

13. Et dixit Dominus: Sic comedent filii Israël * panem suum pollutum inter gentes, ad quas eiiciam eos. * Osee 9, 4.

14. Et dixi: A a a, Domine Deus, ecce! anima mea non est polluta; et morticinum, et laceratum a bestiis non comedi ab infantia mea usque nunc, et non est ingressa in os meum omnis caro immunda.

15. Et dixit ad me: Ecce! dedi tibi fimum boum pro stercoribus humanis; et facies panem tuum in eo.

16. Et dixit ad me: Fili hominis! * Ecce ego conteram baculum panis in Ierusalem; et comedent panem in pondere, et in solicitudine; et aquam in mensura, et in angustia bibent; * c. 5, 16. 14, 13.

17. ut deficientibus pane et aqua, corruat unusquisque ad fratrem suum; et contabescant in iniquitatibus suis.

CAP. V.

Cives variis mortis generibus perituros designat.

1. Et tu, fili hominis! sume tibi gladium acutum, radentem pilos; et assumes eum, et duces per caput tuum, et per barbam tuam; et assumes tibi stateram ponderis, et divides eos.

2. Tertiam partem igni combures in medio civitatis, iuxta completionem dierum obsidionis; et assumes tertiam partem, et concides gladio in circuitu eius; tertiam vero aliam disperges in ventum, et gladium nudabo post eos.

3. Et sumes inde parvum numerum; at ligabis eos in summitate pallii tui.

4. Et ex eis rursum tolles, et proiicies eos in medio ignis, et combures eos igni; et ex eo egredietur ignis in omnem domum Israël.

5. Haec dicit Dominus Deus: Ista est Ierusalem, in medio gentium posui eam, et in circuitu eius terras.

6. Et contempsit iudicia mea, ut plus esset impia, quam gentes; et praecepta mea, ultra quam terrae, quae in circuitu eius sunt; iudicia enim mea proiecerunt, et in praeceptis meis non ambulaverunt.

7. Idcirco haec dicit Dominus Deus: Quia superastis gentes, quae in circuitu vestro sunt, et in praeceptis meis non ambulastis, et iudicia mea non fecistis, et iuxta iudicia gentium, quae in circuitu vestro sunt, non estis operati;

8. ideo haec dicit Dominus Deus: Ecce! ego ad te, et ipse ego faciam in medio tui iudicia in oculis gentium.

9. Et faciam in te, quod non feci, et quibus similia ultra non faciam, propter omnes abominationes tuas.

10. Ideo patres comedent filios in medio tui, et filii comedent patres suos, et faciam in te iudicia, et ventilabo universas reliquias tuas in omnem ventum.

11. Idcirco vivo ego, dicit Dominus Deus: Nisi pro eo, quod sanctum meum violasti in omnibus offensionibus tuis, et in cunctis abominationibus tuis; ego quoque confringam, et non parcet oculus meus, et non miserebor.

12. Tertia pars tui peste morietur, et fame consumetur in medio tui; et tertia pars tui in gladio cadet in circuitu tuo; tertiam vero partem tuam in omnem ventum dispergam, et gladium evaginabo post eos.

13. Et complebo furorem meum, et requiescere faciam indignationem meam in eis, et consolabor; et scient, quia ego Dominus locutus sum in zelo meo, cum implevero indignationem meam in eis.

14. Et dabo te in desertum et in opprobrium gentibus, quae in cir-

וְהִיא בְּגֶלְלֵי צֵאַת הָאָדָם תְּעֻגֶנָה לְעֵינֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה כָּכָה יֹאכְלוּ 13
בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־לַחְמָם טָמֵא בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר אַדִּיחֵם שָׁם׃ וָאֹמַר אֲהָהּ 14
אֲדֹנָי יֱהוִה הִנֵּה נַפְשִׁי לֹא מְטֻמָּאָה וּנְבֵלָה וּטְרֵפָה לֹא־אָכַלְתִּי מִנְּעוּרַי
וְעַד־עַתָּה וְלֹא־בָא בְּפִי בְּשַׂר פִּגּוּל׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי רְאֵה נָתַתִּי לְךָ אֶת־ טו
צְפוּעֵי הַבָּקָר תַּחַת גֶּלְלֵי הָאָדָם וְעָשִׂיתָ אֶת־לַחְמְךָ עֲלֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר 16
אֵלַי בֶּן־אָדָם הִנְנִי שֹׁבֵר מַטֵּה־לֶחֶם בִּירוּשָׁלִַם וְאָכְלוּ־לֶחֶם בְּמִשְׁקָל
וּבִדְאָגָה וּמַיִם בִּמְשׂוּרָה וּבְשִׁמָּמוֹן יִשְׁתּוּ׃ לְמַעַן יַחְסְרוּ לֶחֶם וָמָיִם 17
וְנָשַׁמּוּ אִישׁ וְאָחִיו וְנָמַקּוּ בַּעֲוֹנָם׃

ה CAP. V. ה

וְאַתָּה בֶן־אָדָם קַח־לְךָ ׀ חֶרֶב חַדָּה תַּעַר הַגַּלָּבִים תִּקָּחֶנָּה לָּךְ וְהַעֲבַרְתָּ א
עַל־רֹאשְׁךָ וְעַל־זְקָנֶךָ וְלָקַחְתָּ לְךָ מֹאזְנֵי מִשְׁקָל וְחִלַּקְתָּם׃ שְׁלִשִׁית 2
בָּאוּר תַּבְעִיר בְּתוֹךְ הָעִיר כִּמְלֹאת יְמֵי הַמָּצוֹר וְלָקַחְתָּ אֶת־הַשְּׁלִשִׁית
תַּכֶּה בַחֶרֶב סְבִיבוֹתֶיהָ וְהַשְּׁלִשִׁית תִּזְרֶה לָרוּחַ וְחֶרֶב אָרִיק אַחֲרֵיהֶם׃
וְלָקַחְתָּ מִשָּׁם מְעַט בְּמִסְפָּר וְצַרְתָּ אוֹתָם בִּכְנָפֶיךָ׃ וּמֵהֶם עוֹד תִּקָּח 3 4
וְהִשְׁלַכְתָּ אוֹתָם אֶל־תּוֹךְ הָאֵשׁ וְשָׂרַפְתָּ אֹתָם בָּאֵשׁ מִמֶּנּוּ תֵצֵא־אֵשׁ אֶל־
כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה זֹאת יְרוּשָׁלִַם בְּתוֹךְ הַגּוֹיִם ה
שַׂמְתִּיהָ וּסְבִיבוֹתֶיהָ אֲרָצוֹת׃ וַתֶּמֶר אֶת־מִשְׁפָּטַי לְרִשְׁעָה מִן־הַגּוֹיִם 6
וְאֶת־חֻקּוֹתַי מִן־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֶיהָ כִּי בְמִשְׁפָּטַי מָאָסוּ וְחֻקּוֹתַי
לֹא־הָלְכוּ בָהֶם׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה יַעַן הֲמָנְכֶם מִן־הַגּוֹיִם 7
אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיכֶם בְּחֻקּוֹתַי לֹא הֲלַכְתֶּם וְאֶת־מִשְׁפָּטַי לֹא עֲשִׂיתֶם
וּכְמִשְׁפְּטֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיכֶם לֹא עֲשִׂיתֶם׃ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי 8
יֱהוִה הִנְנִי עָלַיִךְ גַּם־אָנִי וְעָשִׂיתִי בְתוֹכֵךְ מִשְׁפָּטִים לְעֵינֵי הַגּוֹיִם׃
וְעָשִׂיתִי בָךְ אֵת אֲשֶׁר לֹא־עָשִׂיתִי וְאֵת אֲשֶׁר־לֹא־אֶעֱשֶׂה כָמֹהוּ עוֹד 9
יַעַן כָּל־תּוֹעֲבֹתָיִךְ׃ לָכֵן אָבוֹת יֹאכְלוּ בָנִים בְּתוֹכֵךְ וּבָנִים יֹאכְלוּ י
אֲבוֹתָם וְעָשִׂיתִי בָךְ שְׁפָטִים וְזֵרִיתִי אֶת־כָּל־שְׁאֵרִיתֵךְ לְכָל־רוּחַ׃ לָכֵן 11
חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה אִם־לֹא יַעַן אֶת־מִקְדָּשִׁי טִמֵּאת בְּכָל־שִׁקּוּצַיִךְ
וּבְכָל־תּוֹעֲבֹתָיִךְ וְגַם־אֲנִי אֶגְרַע וְלֹא־תָחוֹס עֵינִי וְגַם־אֲנִי לֹא אֶחְמוֹל׃
שְׁלִשִׁתַיִךְ בַּדֶּבֶר יָמוּתוּ וּבָרָעָב יִכְלוּ בְתוֹכֵךְ וְהַשְּׁלִשִׁית בַּחֶרֶב יִפְּלוּ 12
סְבִיבוֹתָיִךְ וְהַשְּׁלִישִׁית לְכָל־רוּחַ אֱזָרֶה וְחֶרֶב אָרִיק אַחֲרֵיהֶם׃ וְכָלָה 13
אַפִּי וַהֲנִחוֹתִי חֲמָתִי בָּם וְהִנֶּחָמְתִּי וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי בְּקִנְאָתִי
בְּכַלּוֹתִי חֲמָתִי בָּם׃ וְאֶתְּנֵךְ לְחָרְבָּה וּלְחֶרְפָּה בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבוֹתַיִךְ 14

IV. v. 12. נ"א גֶּ — v. 15. צְפוּעֵי — צְפִיעֵי ק' — V. v. 4. קמץ בז"ק
v. 7. אין בנ"א — v. 11. נ"א אֶגְדַּע

טו לְעֵינֵי כָּל־עוֹבֵר׃ וְהָיְתָה חֶרְפָּה וּגְדוּפָה מוּסָר וּמְשַׁמָּה לַגּוֹיִם אֲשֶׁר
סְבִיבוֹתָיִךְ בַּעֲשׂוֹתִי בָךְ שְׁפָטִים בְּאַף וּבְחֵמָה וּבְתֹכְחוֹת חֵמָה אֲנִי
16 יְהוָה דִּבַּרְתִּי׃ בְּשַׁלְּחִי אֶת־חִצֵּי הָרָעָב הָרָעִים בָּהֶם אֲשֶׁר־הָיוּ
לְמַשְׁחִית אֲשֶׁר־אֲשַׁלַּח אוֹתָם לְשַׁחֶתְכֶם וְרָעָב אֹסֵף עֲלֵיכֶם וְשָׁבַרְתִּי
17 לָכֶם מַטֵּה־לָחֶם׃ וְשִׁלַּחְתִּי עֲלֵיכֶם רָעָב וְחַיָּה רָעָה וְשִׁכְּלֻךְ וְדֶבֶר וָדָם
יַעֲבָר־בָּךְ וְחֶרֶב אָבִיא עָלַיִךְ אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי׃

Cap. VI. ו ו

א 2 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ אֶל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל
3 וְהִנָּבֵא אֲלֵיהֶם׃ וְאָמַרְתָּ הָרֵי יִשְׂרָאֵל שִׁמְעוּ דְּבַר־אֲדֹנָי יְהוִה כֹּה־
אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה לֶהָרִים וְלַגְּבָעוֹת לָאֲפִיקִים וְלַגֵּאָיוֹת הִנְנִי אֲנִי מֵבִיא
4 עֲלֵיכֶם חֶרֶב וְאִבַּדְתִּי בָּמוֹתֵיכֶם׃ וְנָשַׁמּוּ מִזְבְּחוֹתֵיכֶם וְנִשְׁבְּרוּ חַמָּנֵיכֶם
ה וְהִפַּלְתִּי חַלְלֵיכֶם לִפְנֵי גִּלּוּלֵיכֶם׃ וְנָתַתִּי אֶת־פִּגְרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי
6 גִּלּוּלֵיהֶם וְזֵרִיתִי אֶת־עַצְמוֹתֵיכֶם סְבִיבוֹת מִזְבְּחוֹתֵיכֶם׃ בְּכֹל
מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם הֶעָרִים תֶּחֱרַבְנָה וְהַבָּמוֹת תִּישָׁמְנָה לְמַעַן יֶחֶרְבוּ וְיֶאְשְׁמוּ
מִזְבְּחוֹתֵיכֶם וְנִשְׁבְּרוּ וְנִשְׁבְּתוּ גִּלּוּלֵיכֶם וְנִגְדְּעוּ חַמָּנֵיכֶם וְנִמְחוּ מַעֲשֵׂיכֶם׃
7 8 וְנָפַל חָלָל בְּתוֹכְכֶם וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וְהוֹתַרְתִּי בִּהְיוֹת לָכֶם
9 פְּלִיטֵי חֶרֶב בַּגּוֹיִם בְּהִזָּרוֹתֵיכֶם בָּאֲרָצוֹת׃ וְזָכְרוּ פְלִיטֵיכֶם אוֹתִי בַּגּוֹיִם
אֲשֶׁר נִשְׁבּוּ־שָׁם אֲשֶׁר נִשְׁבַּרְתִּי אֶת־לִבָּם הַזּוֹנֶה אֲשֶׁר־סָר מֵעָלַי וְאֵת
עֵינֵיהֶם הַזֹּנוֹת אַחֲרֵי גִּלּוּלֵיהֶם וְנָקֹטּוּ בִּפְנֵיהֶם אֶל־הָרָעוֹת אֲשֶׁר עָשׂוּ
י לְכֹל תּוֹעֲבֹתֵיהֶם׃ וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה לֹא אֶל־חִנָּם דִּבַּרְתִּי לַעֲשׂוֹת
11 לָהֶם הָרָעָה הַזֹּאת׃ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הַכֵּה בְכַפְּךָ וּרְקַע בְּרַגְלְךָ
וֶאֱמָר־אָח אֶל כָּל־תּוֹעֲבוֹת רָעוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדֶּבֶר
12 יִפֹּלוּ׃ הָרָחוֹק בַּדֶּבֶר יָמוּת וְהַקָּרוֹב בַּחֶרֶב יִפּוֹל וְהַנִּשְׁאָר וְהַנָּצוּר
13 בָּרָעָב יָמוּת וְכִלֵּיתִי חֲמָתִי בָּם׃ וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה בִּהְיוֹת חַלְלֵיהֶם
בְּתוֹךְ גִּלּוּלֵיהֶם סְבִיבוֹת מִזְבְּחוֹתֵיהֶם אֶל כָּל־גִּבְעָה רָמָה בְּכֹל ׀ רָאשֵׁי
הֶהָרִים וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן וְתַחַת כָּל־אֵלָה עֲבֻתָּה מְקוֹם אֲשֶׁר נָתְנוּ־
14 שָׁם רֵיחַ נִיחֹחַ לְכֹל גִּלּוּלֵיהֶם׃ וְנָטִיתִי אֶת־יָדִי עֲלֵיהֶם וְנָתַתִּי אֶת־
הָאָרֶץ שְׁמָמָה וּמְשַׁמָּה מִמִּדְבַּר דִּבְלָתָה בְּכֹל מוֹשְׁבוֹתֵיהֶם וְיָדְעוּ כִּי־
אֲנִי יְהוָה׃

Cap. VII. ז ז

א 2 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ וְאַתָּה בֶן־אָדָם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה

V. v. 15. 17. פתח בס״פ   VI. v. 3. וְלַגְּאָיוֹת — וְלַגֵּאָיוֹת ק׳

v. 14. במס׳ הִבְלָתָה

cuitu tuo sunt, in conspectu omnis praetereuntis.

15. Et eris opprobrium, et blasphemia, exemplum, et stupor in gentibus, quae in circuitu tuo sunt, cum fecero in te iudicia in furore, et in indignatione, et in increpationibus irae.

16. Ego Dominus locutus sum: Quando misero sagittas famis pessimas in eos; quae erunt mortiferae et quas mittam, ut disperdam vos; et famem congregabo super vos, et * conteram in vobis baculum panis.
* c. 4, 16. 14, 13.

17. Et immittam in vos famem, et bestias pessimas usque ad internecionem; et pestilentia, et sanguis transibunt per te, et gladium inducam super te; ego Dominus locutus sum.

Cap. VI.

Filii Israël ob idololatriam dispergendi.

1. Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

2. Fili hominis! pone faciem tuam ad montes Israël, et prophetabis ad eos,

3. et dices: *Montes Israël audite verbum Domini Dei: Haec dicit Dominus Deus montibus, et collibus, rupibus, et vallibus: Ecce! ego inducam super vos gladium, et disperdam excelsa vestra,
* c. 36, 2.

4. et demoliar aras vestras, et confringentur simulacra vestra; et deiiciam interfectos vestros ante idola vestra.

5. Et dabo cadavera filiorum Israël ante faciem simulacrorum vestrorum; et dispergam ossa vestra circum aras vestras,

6. in omnibus habitationibus vestris. Urbes desertae erunt, et excelsa demolientur, et dissipabuntur; et interibunt arae vestrae, et confringentur; et cessabunt idola vestra, et conterentur delubra vestra, et delebuntur opera vestra.

7. Et cadet interfectus in medio vestri; et scietis, quia ego sum Dominus.

8. Et relinquam in vobis eos, qui fugerint gladium in gentibus, cum dispersero vos in terris.

9. Et recordabuntur mei liberati vestri in gentibus, ad quas captivi ducti sunt; quia contrivi cor eorum fornicans, et recedens a me; et oculos eorum fornicantes post idola sua; et displicebunt sibimet super malis, quae fecerunt in universis abominationibus suis.

10. Et scient, quia ego Dominus non frustra locutus sum, ut facerem eis malum hoc.

11. Haec dicit Dominus Deus: Percute manum tuam, et allide pedem tuum, et dic: Heu, ad omnes abominationes malorum domus Israël; quia gladio, fame, et peste ruituri sunt.

12. Qui longe est, peste morietur, qui autem prope, gladio corruet; et qui relictus fuerit, et obsessus, fame morietur; et complebo indignationem meam in eis.

13. Et scietis, quia ego Dominus, cum fuerint interfecti vestri in medio idolorum vestrorum, in circuitu ararum vestrarum, in omni colle excelso, et in cunctis summitatibus montium, et subtus omne lignum nemorosum, et subtus universam quercum frondosam, locum, ubi accenderunt thura redolentia universis idolis suis.

14. Et extendam manum meam super eos; et faciam terram desolatam et destitutam, a deserto Deblatha, in omnibus habitationibus eorum; et scient, quia ego Dominus.

Cap. VII.

Extremam regni Iudae vastationem denunciat.

1. Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

2. Et tu, fili hominis! haec dicit

Dominus Deus terrae Israël: Finis venit, venit finis super quatuor plagas terrae.

3. Nunc finis super te, et immittam furorem meum in te; et iudicabo te iuxta vias tuas; et ponam contra te omnes abominationes tuas.

4. Et non parcet oculus meus super te, et non miserebor; sed vias tuas ponam super te, et abominationes tuae in medio tui erunt; et scietis, quia ego Dominus.

5. Haec dicit Dominus Deus: Afflictio una, afflictio ecce venit.

6. Finis venit, venit finis, evigilavit adversum te; ecce venit.

7. Venit contritio super te, qui habitas in terra; venit tempus, prope est dies occisionis, et non gloriae montium.

8. Nunc de propinquo effundam iram meam super te, et complebo furorem meum in te; et iudicabo te iuxta vias tuas, et imponam tibi omnia scelera tua;

9. et non parcet oculus meus, nec miserebor, sed vias tuas imponam tibi, et abominationes tuae in medio tui erunt; et scietis, quia ego sum Dominus percutiens.

10. Ecce! dies, ecce! venit; egressa est contritio, floruit virga, germinavit superbia;

11. iniquitas surrexit in virga impietatis; non ex eis, et non ex populo, neque ex sonitu eorum; et non erit requies in eis.

12. Venit tempus, appropinquavit dies; qui emit, non laetetur; et qui vendit, non lugeat; quia ira super omnem populum eius.

13. Quia qui vendit, ad id, quod vendidit, non revertetur, et adhuc in viventibus vita eorum; visio enim ad omnem multitudinem eius non regredietur; et vir in iniquitate vitae suae non confortabitur.

14. Canite tuba, praeparentur omnes, et non est, qui vadat ad praelium; ira enim mea super universum populum eius.

5. Gladius foris; et pestis, et fames intrinsecus; qui in agro est, gladio morietur; et qui in civitate, pestilentia, et fame devorabuntur.

16. Et salvabuntur, qui fugerint ex eis; et erunt in montibus quasi columbae convallium omnes trepidi, unusquisque in iniquitate sua.

17. Omnes manus dissolventur, et omnia genua fluent aquis.

18. * Et accingent se ciliciis, et operiet eos formido, et in omni facie confusio, et in universis capitibus eorum calvitium.

* Ies. 15, 2. Ier. 48, 37.

19. Argentum eorum foras proiicietur, et aurum eorum in sterquilinium erit *. Argentum eorum, et aurum eorum non valebit liberare eos in die furoris Domini. Animam suam non saturabunt, et ventres eorum non implebuntur; quia scandalum iniquitatis eorum factum est.

* Prov. 11, 4. Soph. 1, 18. Eccles. 5, 10. 13.

20. Et ornamentum monilium suorum in superbiam posuerunt, et imagines abominationum suarum et simulacrorum fecerunt ex eo; propter hoc dedi eis illud in immunditiam;

21. et dabo illud in manus alienorum ad diripiendum, et impiis terrae in praedam, et contaminabunt illud.

22. Et avertam faciem meam ab eis, et violabunt arcanum meum; et introibunt in illud emissarii, et contaminabunt illud.

23. Fac conclusionem; quoniam terra plena est iudicio sanguinum, et civitas plena iniquitate.

24. Et adducam pessimos de gentibus, et possidebunt domos eorum; et quiescere faciam superbiam potentium, et possidebunt sanctuaria eorum.

25. Angustia superveniente, requirent pacem, et non erit.

26. Conturbatio super conturbationem veniet, et auditus super auditum; et quaerent visionem de propheta, et lex peribit a sacerdote, et consilium a senioribus.

27. Rex lugebit, et princeps in-

3 לְאַדְמַת יִשְׂרָאֵל קֵץ בָּא הַקֵּץ עַל־אַרְבַּעַת כַּנְפוֹת הָאָרֶץ׃ עַתָּה הַקֵּץ
עָלַיִךְ וְשִׁלַּחְתִּי אַפִּי בָךְ וּשְׁפַטְתִּיךְ כִּדְרָכָיִךְ וְנָתַתִּי עָלַיִךְ אֵת כָּל־
4 תּוֹעֲבֹתָיִךְ׃ וְלֹא־תָחוֹס עֵינִי עָלַיִךְ וְלֹא אֶחְמוֹל כִּי דְרָכַיִךְ עָלַיִךְ אֶתֵּן
ה וְתוֹעֲבוֹתַיִךְ בְּתוֹכֵךְ תִּהְיֶיןָ וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי
6 יְהוִה רָעָה אַחַת רָעָה הִנֵּה בָאָה׃ קֵץ בָּא בָּא הַקֵּץ הֵקִיץ אֵלָיִךְ
7 הִנֵּה בָּאָה׃ בָּאָה הַצְּפִירָה אֵלֶיךָ יוֹשֵׁב הָאָרֶץ בָּא הָעֵת קָרוֹב הַיּוֹם
8 מְהוּמָה וְלֹא־הֵד הָרִים׃ עַתָּה מִקָּרוֹב אֶשְׁפּוֹךְ חֲמָתִי עָלַיִךְ וְכִלֵּיתִי
9 אַפִּי בָּךְ וּשְׁפַטְתִּיךְ כִּדְרָכָיִךְ וְנָתַתִּי עָלַיִךְ אֵת כָּל־תּוֹעֲבוֹתָיִךְ׃ וְלֹא־
תָחוֹס עֵינִי וְלֹא אֶחְמוֹל כִּדְרָכַיִךְ עָלַיִךְ אֶתֵּן וְתוֹעֲבוֹתַיִךְ בְּתוֹכֵךְ תִּהְיֶיןָ
י וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה מַכֶּה׃ הִנֵּה הַיּוֹם הִנֵּה בָאָה יָצְאָה הַצְּפִרָה
11 צָץ הַמַּטֶּה פָּרַח הַזָּדוֹן׃ הֶחָמָס קָם לְמַטֵּה־רֶשַׁע לֹא־מֵהֶם וְלֹא
12 מֵהֲמוֹנָם וְלֹא מֶהֱמֵהֶם וְלֹא־נֹהַּ בָּהֶם׃ בָּא הָעֵת הִגִּיעַ הַיּוֹם הַקּוֹנֶה
13 אַל־יִשְׂמָח וְהַמּוֹכֵר אַל־יִתְאַבָּל כִּי חָרוֹן אֶל־כָּל־הֲמוֹנָהּ׃ כִּי הַמּוֹכֵר
אֶל־הַמִּמְכָּר לֹא יָשׁוּב וְעוֹד בַּחַיִּים חַיָּתָם כִּי־חָזוֹן אֶל־כָּל־הֲמוֹנָהּ לֹא
14 יָשׁוּב וְאִישׁ בַּעֲוֺנוֹ חַיָּתוֹ לֹא־יִתְחַזָּקוּ׃ תָּקְעוּ בַתָּקוֹעַ וְהָכִין הַכֹּל וְאֵין
טו הֹלֵךְ לַמִּלְחָמָה כִּי חֲרוֹנִי אֶל־כָּל־הֲמוֹנָהּ׃ הַחֶרֶב בַּחוּץ וְהַדֶּבֶר וְהָרָעָב
מִבָּיִת אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בַּחֶרֶב יָמוּת וַאֲשֶׁר בָּעִיר רָעָב וָדֶבֶר יֹאכְלֶנּוּ׃
16 וּפָלְטוּ פְּלִיטֵיהֶם וְהָיוּ אֶל־הֶהָרִים כְּיוֹנֵי הַגֵּאָיוֹת כֻּלָּם הֹמוֹת אִישׁ
17 18 בַּעֲוֺנוֹ׃ כָּל־הַיָּדַיִם תִּרְפֶּינָה וְכָל־בִּרְכַּיִם תֵּלַכְנָה מָּיִם׃ וְחָגְרוּ שַׂקִּים
וְכִסְּתָה אוֹתָם פַּלָּצוּת וְאֶל כָּל־פָּנִים בּוּשָׁה וּבְכָל־רָאשֵׁיהֶם קָרְחָה׃
19 כַּסְפָּם בַּחוּצוֹת יַשְׁלִיכוּ וּזְהָבָם לְנִדָּה יִהְיֶה כַּסְפָּם וּזְהָבָם לֹא־יוּכַל
לְהַצִּילָם בְּיוֹם עֶבְרַת יְהוָה נַפְשָׁם לֹא יְשַׂבֵּעוּ וּמֵעֵיהֶם לֹא יְמַלֵּאוּ כִּי־
כ מִכְשׁוֹל עֲוֺנָם הָיָה׃ וּצְבִי עֶדְיוֹ לְגָאוֹן שָׂמָהוּ וְצַלְמֵי תוֹעֲבֹתָם
21 שִׁקּוּצֵיהֶם עָשׂוּ בוֹ עַל־כֵּן נְתַתִּיו לָהֶם לְנִדָּה׃ וּנְתַתִּיו בְּיַד־הַזָּרִים לָבַז
22 וּלְרִשְׁעֵי הָאָרֶץ לְשָׁלָל וְחִלְּלוּהָ׃ וַהֲסִבּוֹתִי פָנַי מֵהֶם וְחִלְּלוּ אֶת־צְפוּנִי
23 וּבָאוּ־בָהּ פָּרִיצִים וְחִלְּלוּהָ׃ עֲשֵׂה הָרַתּוֹק כִּי הָאָרֶץ מָלְאָה מִשְׁפַּט
24 דָּמִים וְהָעִיר מָלְאָה חָמָס׃ וְהֵבֵאתִי רָעֵי גוֹיִם וְיָרְשׁוּ אֶת־בָּתֵּיהֶם
כה וְהִשְׁבַּתִּי גְּאוֹן עַזִּים וְנִחֲלוּ מְקַדְשֵׁיהֶם׃ קְפָדָה בָא וּבִקְשׁוּ שָׁלוֹם וָאָיִן׃
26 הֹוָה עַל־הֹוָה תָּבוֹא וּשְׁמֻעָה אֶל־שְׁמוּעָה תִּהְיֶה וּבִקְשׁוּ חָזוֹן מִנָּבִיא
27 וְתוֹרָה תֹּאבַד מִכֹּהֵן וְעֵצָה מִזְּקֵנִים׃ הַמֶּלֶךְ יִתְאַבָּל וְנָשִׂיא יִלְבַּשׁ

VII. v. 2. אַרְבַּעַת — אַרְבַּע ק׳ v. 12. קמץ בז״ק v. 21. לּוּהָ׳ — לּוּהוּ ק׳
v. 25. סב׳ מְקֻדְּשֵׁיהֶם v. 27. קמץ ב־ביע

שְׁמָמָה וִידֵי עַם־הָאָרֶץ תִּבָּהַלְנָה מִדַּרְכָּם אֶעֱשֶׂה אוֹתָם וּבְמִשְׁפְּטֵיהֶם
אֶשְׁפְּטֵם וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃

Cap. VIII. ח ח

א וַיְהִי ׀ בַּשָּׁנָה הַשִּׁשִּׁית בַּשִּׁשִּׁי בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ אֲנִי יוֹשֵׁב בְּבֵיתִי וְזִקְנֵי
2 יְהוּדָה יוֹשְׁבִים לְפָנָי וַתִּפֹּל עָלַי שָׁם יַד אֲדֹנָי יְהוִה׃ וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה
דְמוּת כְּמַרְאֵה־אֵשׁ מִמַּרְאֵה מָתְנָיו וּלְמַטָּה אֵשׁ וּמִמָּתְנָיו וּלְמַעְלָה
3 כְּמַרְאֵה־זֹהַר כְּעֵין הַחַשְׁמַלָה׃ וַיִּשְׁלַח תַּבְנִית יָד וַיִּקָּחֵנִי בְּצִיצִת
רֹאשִׁי וַתִּשָּׂא אֹתִי רוּחַ ׀ בֵּין־הָאָרֶץ וּבֵין־הַשָּׁמַיִם וַתָּבֵא אֹתִי
יְרוּשָׁלַמָה בְּמַרְאוֹת אֱלֹהִים אֶל־פֶּתַח שַׁעַר הַפְּנִימִית הַפּוֹנֶה צָפוֹנָה
4 אֲשֶׁר־שָׁם מוֹשַׁב סֵמֶל הַקִּנְאָה הַמַּקְנֶה׃ וְהִנֵּה־שָׁם כְּבוֹד אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
ה כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר רָאִיתִי בַּבִּקְעָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם שָׂא־נָא עֵינֶיךָ
דֶּרֶךְ צָפוֹנָה וָאֶשָּׂא עֵינַי דֶּרֶךְ צָפוֹנָה וְהִנֵּה מִצָּפוֹן לְשַׁעַר הַמִּזְבֵּחַ סֵמֶל
6 הַקִּנְאָה הַזֶּה בַּבִּאָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם הֲרֹאֶה אַתָּה מֵהֶם עֹשִׂים
תּוֹעֵבוֹת גְּדֹלוֹת אֲשֶׁר בֵּית־יִשְׂרָאֵל ׀ עֹשִׂים פֹּה לְרָחֳקָה מֵעַל מִקְדָּשִׁי
7 וְעוֹד תָּשׁוּב תִּרְאֶה תּוֹעֵבוֹת גְּדֹלוֹת׃ וַיָּבֵא אֹתִי אֶל־פֶּתַח הֶחָצֵר וָאֶרְאֶה
8 וְהִנֵּה חֹר־אֶחָד בַּקִּיר׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם חֲתָר־נָא בַקִּיר וָאֶחְתֹּר
9 בַּקִּיר וְהִנֵּה פֶּתַח אֶחָד׃ וַיֹּאמֶר אֵלָי בֹּא וּרְאֵה אֶת־הַתּוֹעֵבוֹת הָרָעוֹת
י אֲשֶׁר הֵם עֹשִׂים פֹּה׃ וָאָבוֹא וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה כָל־תַּבְנִית רֶמֶשׂ וּבְהֵמָה
11 שֶׁקֶץ וְכָל־גִּלּוּלֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל מְחֻקֶּה עַל־הַקִּיר סָבִיב ׀ סָבִיב׃ וְשִׁבְעִים
אִישׁ מִזִּקְנֵי בֵית־יִשְׂרָאֵל וְיַאֲזַנְיָהוּ בֶן־שָׁפָן עֹמֵד בְּתוֹכָם עֹמְדִים
12 לִפְנֵיהֶם וְאִישׁ מִקְטַרְתּוֹ בְּיָדוֹ וַעֲתַר עֲנַן־הַקְּטֹרֶת עֹלֶה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי
הֲרָאִיתָ בֶן־אָדָם אֲשֶׁר זִקְנֵי בֵית־יִשְׂרָאֵל עֹשִׂים בַּחֹשֶׁךְ אִישׁ בְּחַדְרֵי
מַשְׂכִּיתוֹ כִּי אֹמְרִים אֵין יְהוָה רֹאֶה אֹתָנוּ עָזַב יְהוָה אֶת־הָאָרֶץ׃
13 וַיֹּאמֶר אֵלָי עוֹד תָּשׁוּב תִּרְאֶה תּוֹעֵבוֹת גְּדֹלוֹת אֲשֶׁר־הֵמָּה עֹשִׂים׃
14 וַיָּבֵא אֹתִי אֶל־פֶּתַח שַׁעַר בֵּית־יְהוָה אֲשֶׁר אֶל־הַצָּפוֹנָה וְהִנֵּה־שָׁם
טו הַנָּשִׁים יֹשְׁבוֹת מְבַכּוֹת אֶת־הַתַּמּוּז׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲרָאִיתָ בֶן־אָדָם
16 עוֹד תָּשׁוּב תִּרְאֶה תּוֹעֵבוֹת גְּדֹלוֹת מֵאֵלֶּה׃ וַיָּבֵא אֹתִי אֶל־חֲצַר בֵּית־
יְהוָה הַפְּנִימִית וְהִנֵּה־פֶתַח הֵיכַל יְהוָה בֵּין הָאוּלָם וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ
כְּעֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה אִישׁ אֲחֹרֵיהֶם אֶל־הֵיכַל יְהוָה וּפְנֵיהֶם קֵדְמָה וְהֵמָּה
17 מִשְׁתַּחֲוִיתֶם קֵדְמָה לַשָּׁמֶשׁ׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲרָאִיתָ בֶן־אָדָם הֲנָקֵל לְבֵית
יְהוּדָה מֵעֲשׂוֹת אֶת־הַתּוֹעֵבוֹת אֲשֶׁר עָשׂוּ־פֹה כִּי־מָלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ
18 חָמָס וַיָּשֻׁבוּ לְהַכְעִיסֵנִי וְהִנָּם שֹׁלְחִים אֶת־הַזְּמוֹרָה אֶל־אַפָּם׃ וְגַם־אֲנִי

VIII. v. 3. כצ"ל v. 6. מֵהֶם — מָה הֵם ק' v. 16. נ"א מִשְׁתַּחֲוִים

ducetur moerore, et manus populi terrae conturbabuntur. Secundum viam eorum faciam eis, et secundum iudicia eorum iudicabo eos; et scient, quia ego Dominus.

Cap. VIII.

Idololatria Iudaeorum certo punienda.

1. Et factum est in anno sexto, in sexto mense, in quinta mensis; ego sedebam in domo mea, et senes Iuda sedebant coram me, et cecidit ibi super me manus Domini Dei.

2. Et vidi, et ecce! similitudo quasi aspectus ignis; ab aspectu lumborum eius, et deorsum, ignis; et a lumbis eius, et sursum, quasi aspectus splendoris, ut visio electri.

3. * Et emissa similitudo manus apprehendit me in cincinno capitis mei; et elevavit me spiritus inter terram, et coelum; et adduxit me in Ierusalem in visione Dei, iuxta ostium interitus, quod respiciebat ad Aquilonem, ubi erat statutum idolum zeli ad provocandam aemulationem.
Dan. 14, 35.

4. Et ecce! ibi gloria Dei Israël, secundum visionem, quam videram in campo.

5. Et dixit ad me: Fili hominis! leva oculos tuos ad viam Aquilonis. Et levavi oculos meos ad viam Aquilonis; et ecce! ab Aquilone portae altaris idolum zeli in ipso introitu.

6. Et dixit ad me: Fili hominis: putasne, vides tu, quid isti faciunt, abominationes magnas, quas domus Israël facit hic, ut procul recedam a sanctuario meo? et adhuc conversus videbis abominationes maiores.

7. Et introduxit me ad ostium atrii; et vidi, et ecce foramen unum in pariete.

8. Et dixit ad me: Fili hominis! fode parietem. Et cum fodissem parietem, apparuit ostium unum.

9. Et dixit ad me: Ingredere, et vide abominationes pessimas, quas isti faciunt hic.

10. Et ingressus vidi, et ecce! omnis similitudo reptilium, et animalium, abominatio, et universa idola domus Israël depicta erant in pariete in circuitu per totum.

11. Et septuaginta viri de senioribus domus Israël, et Iezonias filius Saphan stabat in medio eorum, stantium ante picturas; et unusquisque habebat thuribulum in manu sua; et vapor nebulae de thure consurgebat.

12. Et dixit ad me: Certe vides fili hominis, quae seniores domus Israël faciunt in tenebris, unusquisque in abscondito cubiculi sui; dicunt enim: Non videt Dominus nos, dereliquit Dominus terram.

13. Et dixit ad me: Adhuc conversus videbis abominationes maiores, quas isti faciunt.

14. Et introduxit me per ostium portae domus Domini, quod respiciebat ad Aquilonem; et ecce! ibi mulieres sedebant plangentes Adonidem.

15. Et dixit ad me: Certe vidisti fili hominis; adhuc conversus videbis abominationes maiores his.

16. Et introduxit me in atrium domus Domini interius, et ecce! in ostio templi Domini inter vestibulum et altare, quasi viginti quinque viri dorsa habentes contra templum Domini, et facies ad Orientem; et adorabant ad ortum solis.

17. Et dixit ad me: Certe vidisti fili hominis; numquid leve est hoc domui Iuda, ut facerent abominationes istas, quas fecerunt hic; quia replentes terram iniquitate conversi sunt ad irritandum me? et ecce applicant ramum ad nares suas.

18. Ergo et ego faciam in furore;

non parcet oculus meus, nec miserebor, et cum clamaverint ad aures meas voce magna, non exaudiam eos.

CAP. IX.

A caede magna non nisi signati ab angelo eximentur.

1. Et clamavit in auribus meis voce magna, dicens: Appropinquaverunt visitationes urbis, et unusquisque vas interfectionis habet in manu sua.

2. Et ecce! sex viri veniebant de via portae superioris, quae respicit ad Aquilonem; et uniuscuiusque vas interitus in manu eius; vir quoque unus in medio eorum vestitus erat lineis, et atramentarium scriptoris ad renes eius; et ingressi sunt, et steterunt iuxta altare aereum.

3. Et gloria Domini Israël assumpta est de cherub, quae erat super eum ad limen domus; et vocavit virum, qui indutus erat lineis, et atramentarium scriptoris habebat in lumbis suis.

4. Et dixit Dominus ad eum: Transi per mediam civitatem in medio Ierusalem; *et signa thau super frontes virorum gementium, et dolentium super cunctis abominationibus, quae fiunt in medio eius.

* Exod. 12, 7. Apoc. 7, 3.

5. Et illis dixit, audiente me: Transite per civitatem sequentes eum, et percutite; non parcat oculus vester, neque misereamini.

6. Senem, adolescentulum, et virginem, parvulum, et mulieres interficite usque ad internecionem; omnem autem, super quem videritis thau, ne occidatis, et a sanctuario meo incipite. Coeperunt ergo a viris senioribus, qui erant ante faciem domus.

7. Et dixit ad eos: Contaminate domum, et implete atria interfectis; egredimini. Et egressi sunt, et percutiebant eos, qui erant in civitate.

8. Et caede completa, remansi ego; ruique super faciem meam, et clamans aio: Heu, heu, heu, Domine Deus; ergone disperdes omnes reliquias Israël, effundens furorem tuum super Ierusalem?

9. Et dixit ad me: Iniquitas domus Israël, et Iuda, magna est nimis valde, et repleta est terra sanguinibus, et civitas repleta est aversione; dixerunt enim: Dereliquit Dominus terram, et Dominus non videt.

10. Igitur et meus non parcet oculus, neque miserebor; viam eorum super caput eorum reddam.

11. Et ecce! vir, qui erat indutus lineis, qui habebat atramentarium in dorso suo, respondit verbum, dicens: Feci, sicut praecepisti mihi.

CAP. X.

Ierusalem igne consumetur.

1. Et vidi, et ecce! in firmamento, quod erat super caput cherubim, quasi lapis sapphirus, quasi species similitudinis solii, apparuit super ea.

2. Et dixit ad virum, qui indutus erat lineis, et ait: Ingredere in medio rotarum, quae sunt subtus cherubim, et imple manum tuam prunis ignis, quae sunt inter cherubim, et effunde super civitatem. Ingressusque est in conspectu meo:

3. Cherubim autem stabant a dextris domus, cum ingrederetur vir, et nubes implevit atrium interius.

4. Et elevata est gloria Domini desuper cherub ad limen domus; et repleta est domus nube, et atrium repletum est splendore gloriae Domini.

5. Et sonitus alarum cherubim audiebatur usque ad atrium exterius, quasi vox Dei omnipotentis loquentis.

6. Cumque praecepisset viro, qui indutus erat lineis, dicens: Sume

אֶעֱשֶׂה בְחֵמָה לֹא־תָחוֹס עֵינִי וְלֹא אֶחְמֹל וְקָרְאוּ בְאָזְנַי קוֹל גָּדוֹל וְלֹא
אֶשְׁמַע אוֹתָם׃

ט Cap. IX. ט

וַיִּקְרָא בְאָזְנַי קוֹל גָּדוֹל לֵאמֹר קָרְבוּ פְּקֻדּוֹת הָעִיר וְאִישׁ כְּלִי מַשְׁחֵתוֹ א
בְּיָדוֹ׃ וְהִנֵּה שִׁשָּׁה אֲנָשִׁים בָּאִים ׀ מִדֶּרֶךְ־שַׁעַר הָעֶלְיוֹן אֲשֶׁר ׀ מָפְנֶה 2
צָפוֹנָה וְאִישׁ כְּלִי מַפָּצוֹ בְּיָדוֹ וְאִישׁ־אֶחָד בְּתוֹכָם לָבֻשׁ בַּדִּים וְקֶסֶת
הַסֹּפֵר בְּמָתְנָיו וַיָּבֹאוּ וַיַּעַמְדוּ אֵצֶל מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת׃ וּכְבוֹד ׀ אֱלֹהֵי 3
יִשְׂרָאֵל נַעֲלָה מֵעַל הַכְּרוּב אֲשֶׁר הָיָה עָלָיו אֶל מִפְתַּן הַבָּיִת וַיִּקְרָא
אֶל־הָאִישׁ הַלָּבֻשׁ הַבַּדִּים אֲשֶׁר קֶסֶת הַסֹּפֵר בְּמָתְנָיו׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה 4
אֵלָו עֲבֹר בְּתוֹךְ הָעִיר בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלָם וְהִתְוִיתָ תָּו עַל־מִצְחוֹת הָאֲנָשִׁים
הַנֶּאֱנָחִים וְהַנֶּאֱנָקִים עַל כָּל־הַתּוֹעֵבוֹת הַנַּעֲשׂוֹת בְּתוֹכָהּ׃ וּלְאֵלֶּה אָמַר ה
בְּאָזְנַי עִבְרוּ בָעִיר אַחֲרָיו וְהַכּוּ אַל־תָּחוֹס עֵינֵיכֶם וְאַל־תַּחְמֹלוּ׃ זָקֵן 6
בָּחוּר וּבְתוּלָה וְטַף וְנָשִׁים תַּהַרְגוּ לְמַשְׁחִית וְעַל־כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־עָלָיו
הַתָּו אַל־תִּגַּשׁוּ וּמִמִּקְדָּשִׁי תָּחֵלּוּ וַיָּחֵלּוּ בָּאֲנָשִׁים הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר לִפְנֵי
הַבָּיִת׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם טַמְּאוּ אֶת־הַבַּיִת וּמַלְאוּ אֶת־הַחֲצֵרוֹת חֲלָלִים 7
צֵאוּ וְיָצְאוּ וְהִכּוּ בָעִיר׃ וַיְהִי כְּהַכּוֹתָם וְאֶשָּׁאֵר אָנִי וָאֶפְּלָה עַל־פָּנַי 8
וָאֶזְעַק וָאֹמַר אֲהָהּ אֲדֹנָי יֱהוִה הֲמַשְׁחִית אַתָּה אֵת כָּל־שְׁאֵרִית
יִשְׂרָאֵל בְּשָׁפְכְּךָ אֶת־חֲמָתְךָ עַל־יְרוּשָׁלָם׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי עֲוֹן בֵּית־יִשְׂרָאֵל 9
וִיהוּדָה גָּדוֹל בִּמְאֹד מְאֹד וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ דָּמִים וְהָעִיר מָלְאָה מֻטֶּה
כִּי אָמְרוּ עָזַב יְהוָה אֶת־הָאָרֶץ וְאֵין יְהוָה רֹאֶה׃ וְגַם אֲנִי לֹא־תָחוֹס י
עֵינִי וְלֹא אֶחְמֹל דַּרְכָּם בְּרֹאשָׁם נָתָתִּי׃ וְהִנֵּה הָאִישׁ ׀ לְבֻשׁ הַבַּדִּים 11
אֲשֶׁר הַקֶּסֶת בְּמָתְנָיו מֵשִׁיב דָּבָר לֵאמֹר עָשִׂיתִי כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָנִי׃

י Cap. X. י

וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה אֶל־הָרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הַכְּרֻבִים כְּאֶבֶן סַפִּיר כְּמַרְאֵה א
דְּמוּת כִּסֵּא נִרְאָה עֲלֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר אֶל־הָאִישׁ ׀ לְבֻשׁ הַבַּדִּים וַיֹּאמֶר 2
בֹּא אֶל־בֵּינוֹת לַגַּלְגַּל אֶל־תַּחַת לַכְּרוּב וּמַלֵּא חָפְנֶיךָ גַחֲלֵי־אֵשׁ מִבֵּינוֹת
לַכְּרֻבִים וּזְרֹק עַל־הָעִיר וַיָּבֹא לְעֵינָי׃ וְהַכְּרֻבִים עֹמְדִים מִימִין לַבַּיִת 3
בְּבֹאוֹ הָאִישׁ וְהֶעָנָן מָלֵא אֶת־הֶחָצֵר הַפְּנִימִית׃ וַיָּרָם כְּבוֹד־יְהוָה 4
מֵעַל הַכְּרוּב עַל מִפְתַּן הַבָּיִת וַיִּמָּלֵא הַבַּיִת אֶת־הֶעָנָן וְהֶחָצֵר מָלְאָה
אֶת־נֹגַהּ כְּבוֹד יְהוָה׃ וְקוֹל כַּנְפֵי הַכְּרוּבִים נִשְׁמַע עַד־הֶחָצֵר הַחִיצֹנָה ה
כְּקוֹל אֵל־שַׁדַּי בְּדַבְּרוֹ׃ וַיְהִי בְּצַוֺּתוֹ אֶת־הָאִישׁ לְבֻשׁ־הַבַּדִּים לֵאמֹר 6

IX. v. 4. אֵלָיו ק׳ v. 5. במס׳ עַל־ כ׳ אַל־ ק׳ : עֵינֵיכֶם —
עֵינְכֶם ק׳ v. 8. במס׳ וְנֵאשֲׁאַר נ״א וְנִשְׁאַר v. 11. כַּאֲשֶׁר — כְּכֹל אֲשֶׁר ק׳

קַח אֵשׁ מִבֵּינוֹת לַגַּלְגַּל מִבֵּינוֹת לַכְּרֻבִים וַיָּבֹא וַיַּעֲמֹד אֵצֶל הָאוֹפָן׃
7 וַיִּשְׁלַח הַכְּרוּב אֶת־יָדוֹ מִבֵּינוֹת לַכְּרוּבִים אֶל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר בֵּינוֹת
8 הַכְּרֻבִים וַיִּשָּׂא וַיִּתֵּן אֶל־חָפְנֵי לְבֻשׁ הַבַּדִּים וַיִּקַּח וַיֵּצֵא׃ וַיֵּרָא
9 לַכְּרֻבִים תַּבְנִית יַד־אָדָם תַּחַת כַּנְפֵיהֶם׃ וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה אַרְבָּעָה
אוֹפַנִּים אֵצֶל הַכְּרוּבִים אוֹפַן אֶחָד אֵצֶל הַכְּרוּב אֶחָד וְאוֹפַן אֶחָד אֵצֶל
י הַכְּרוּב אֶחָד וּמַרְאֵה הָאוֹפַנִּים כְּעֵין אֶבֶן תַּרְשִׁישׁ׃ וּמַרְאֵיהֶם דְּמוּת
11 אֶחָד לְאַרְבַּעְתָּם כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה הָאוֹפַן בְּתוֹךְ הָאוֹפָן׃ בְּלֶכְתָּם אֶל־
אַרְבַּעַת רִבְעֵיהֶם יֵלֵכוּ לֹא יִסַּבּוּ בְּלֶכְתָּם כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִפְנֶה הָרֹאשׁ
12 אַחֲרָיו יֵלֵכוּ לֹא יִסַּבּוּ בְּלֶכְתָּם׃ וְכָל־בְּשָׂרָם וְגַבֵּהֶם וִידֵיהֶם וְכַנְפֵיהֶם
13 וְהָאוֹפַנִּים מְלֵאִים עֵינַיִם סָבִיב לְאַרְבַּעְתָּם אוֹפַנֵּיהֶם׃ לָאוֹפַנִּים לָהֶם
14 קוֹרָא הַגַּלְגַּל בְּאָזְנָי׃ וְאַרְבָּעָה פָנִים לְאֶחָד פְּנֵי הָאֶחָד פְּנֵי הַכְּרוּב וּפְנֵי
טו הַשֵּׁנִי פְּנֵי אָדָם וְהַשְּׁלִישִׁי פְּנֵי אַרְיֵה וְהָרְבִיעִי פְּנֵי־נָשֶׁר׃ וַיֵּרֹמּוּ
16 הַכְּרוּבִים הִיא הַחַיָּה אֲשֶׁר רָאִיתִי בִּנְהַר־כְּבָר׃ וּבְלֶכֶת הַכְּרוּבִים
יֵלְכוּ הָאוֹפַנִּים אֶצְלָם וּבִשְׂאֵת הַכְּרוּבִים אֶת־כַּנְפֵיהֶם לָרוּם מֵעַל הָאָרֶץ
17 לֹא־יִסַּבּוּ הָאוֹפַנִּים גַּם־הֵם מֵאֶצְלָם׃ בְּעָמְדָם יַעֲמֹדוּ וּבְרוֹמָם יֵרוֹמּוּ
18 אוֹתָם כִּי רוּחַ הַחַיָּה בָּהֶם׃ וַיֵּצֵא כְּבוֹד יְהוָֹה מֵעַל מִפְתַּן הַבָּיִת
19 וַיַּעֲמֹד עַל־הַכְּרוּבִים׃ וַיִּשְׂאוּ הַכְּרוּבִים אֶת־כַּנְפֵיהֶם וַיֵּרוֹמּוּ מִן־הָאָרֶץ
לְעֵינַי בְּצֵאתָם וְהָאוֹפַנִּים לְעֻמָּתָם וַיַּעֲמֹד פֶּתַח שַׁעַר בֵּית־יְהוָֹה
כ הַקַּדְמוֹנִי וּכְבוֹד אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל עֲלֵיהֶם מִלְמָעְלָה׃ הִיא הַחַיָּה אֲשֶׁר
רָאִיתִי תַּחַת אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל בִּנְהַר כְּבָר וָאֵדַע כִּי כְרוּבִים הֵמָּה׃
21 אַרְבָּעָה אַרְבָּעָה פָנִים לְאֶחָד וְאַרְבַּע כְּנָפַיִם לְאֶחָד וּדְמוּת יְדֵי אָדָם
22 תַּחַת כַּנְפֵיהֶם׃ וּדְמוּת פְּנֵיהֶם הֵמָּה הַפָּנִים אֲשֶׁר רָאִיתִי עַל־נְהַר כְּבָר
מַרְאֵיהֶם וְאוֹתָם אִישׁ אֶל־עֵבֶר פָּנָיו יֵלֵכוּ׃

CAP. XI. יא יא

א וַתִּשָּׂא אֹתִי רוּחַ וַתָּבֵא אֹתִי אֶל־שַׁעַר בֵּית־יְהוָֹה הַקַּדְמוֹנִי הַפּוֹנֶה
קָדִימָה וְהִנֵּה בְּפֶתַח הַשַּׁעַר עֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה אִישׁ וָאֶרְאֶה בְתוֹכָם
2 אֶת־יַאֲזַנְיָה בֶן־עַזֻּר וְאֶת־פְּלַטְיָהוּ בֶן־בְּנָיָהוּ שָׂרֵי הָעָם׃ וַיֹּאמֶר
אֵלָי בֶּן־אָדָם אֵלֶּה הָאֲנָשִׁים הַחֹשְׁבִים אָוֶן וְהַיֹּעֲצִים עֲצַת־רָע בָּעִיר
3 הַזֹּאת׃ הָאֹמְרִים לֹא בְקָרוֹב בְּנוֹת בָּתִּים הִיא הַסִּיר וַאֲנַחְנוּ הַבָּשָׂר׃
4 ה לָכֵן הִנָּבֵא עֲלֵיהֶם הִנָּבֵא בֶּן־אָדָם׃ וַתִּפֹּל עָלַי רוּחַ יְהוָֹה וַיֹּאמֶר אֵלַי
אֱמֹר כֹּה־אָמַר יְהוָֹה כֵּן אֲמַרְתֶּם בֵּית יִשְׂרָאֵל וּמַעֲלוֹת רוּחֲכֶם אֲנִי
6 יְדַעְתִּיהָ׃ הִרְבֵּיתֶם חַלְלֵיכֶם בָּעִיר הַזֹּאת וּמִלֵּאתֶם חוּצֹתֶיהָ חָלָל׃

XI. v. 6. במס׳ ׳תִים כ׳ ׳תֶּם ק׳

ignem de medio rotarum, quae sunt inter cherubim; ingressus ille stetit iuxta rotam.

7. Et extendit cherub manum de medio cherubim ad ignem, qui erat inter cherubim; et sumpsit, et dedit in manus eius, qui indutus erat lineis; qui accipiens egressus est.

8. Et apparuit in cherubim similitudo manus hominis subtus pennas eorum.

9. Et vidi, et ecce! quatuor rotae iuxta cherubim: rota una iuxta cherub unum, et rota alia iuxta cherub unum; species autem rotarum erat quasi visio lapidis chrysolithi.

10. Et aspectus earum similitudo una quatuor; quasi sit rota in medio rotae.

11. Cumque ambularent, in quatuor partes gradiebantur; et non revertebantur ambulantes, sed ad locum, ad quem ire declinabat, quae prima erat, sequebantur et caeterae, nec convertebantur.

12. Et omne corpus earum, et colla, et manus, et pennae, et circuli plena erant oculis, in circuitu quatuor rotarum.

13. Et rotas istas vocavit volubiles, audiente me.

14. Quatuor autem facies habebat unum; facies una, facies cherub; et facies secunda, facies hominis; et in tertio facies leonis; et in quarto facies aquilae.

15. Et elevata sunt cherubim; ipsum est animal, quod videram iuxta fluvium Chobar.

16. Cumque ambularent cherubim, ibant pariter et rotae iuxta ea; et cum elevarent cherubim alas suas, ut exaltarentur de terra, non residebant rotae, sed et ipsae iuxta erant.

17. Stantibus illis, stabant; et cum elevatis elevabantur; spiritus enim vitae erat in eis.

18. Et egressa est gloria Domini a limine templi; et stetit super cherubim.

19. Et elevantia cherubim alas suas, exaltata sunt a terra coram me; et illis egredientibus, rotae quoque subsecutae sunt; et stetit in introitu portae domus Domini orientalis; et gloria Dei Israël erat super ea.

20. Ipsum est animal, quod vidi subter Deum Israël * iuxta fluvium Chobar; et intellexi, quia cherubim essent. * c. 1, 1. 3.

21. Quatuor vultus uni, et quatuor alae uni; et similitudo manus hominis sub alis eorum.

22. Et similitudo vultuum eorum, ipsi vultus, quos videram iuxta fluvium Chobar, et intuitus eorum, et impetus singulorum ante faciem suam ingredi.

CAP. XI.

Iezoniae, Pheltiae et aliis poenae intentantur.

1. Et elevavit me spiritus, et introduxit me ad portam domus Domini orientalem, quae respicit ad solis ortum; et ecce! in introitu portae viginti quinque viri; et vidi in medio eorum Iezoniam filium Azur, et Pheltiam filium Banaïae, principes populi.

2. Dixitque ad me: Fili hominis! hi sunt viri, qui cogitant iniquitatem, et tractant consilium pessimum in urbe ista,

3. dicentes: Nonne dudum aedificatae sunt domus? haec est lebes, nos autem carnes.

4. Idcirco vaticinare de eis, vaticinare, fili hominis!

5. Et irruit in me spiritus Domini, et dixit ad me: Loquere: Haec dicit Dominus: Sic locuti estis domus Israël, et cogitationes cordis vestri ego novi.

6. Plurimos occidistis in urbe hac, et implestis vias eius interfectis

7. Propterea haec dicit Dominus Deus: Interfecti vestri, quos posuistis in medio eius, hi sunt carnes, et haec est lebes· et educam vos de medio eius.

8. Gladium metuistis, et gladium inducam super vos, ait Dominus Deus.

9. Et eiiciam vos de medio eius, daboque vos in manu hostium, et faciam in vobis iudicia.

10. Gladio cadetis; in finibus Israël iudicabo vos et scietis, quia ego Dominus.

11. Haec non erit vobis in lebetem, et vos non eritis in medio eius in carnes; in finibus Israël iudicabo vos.

12. Et scietis, quia ego Dominus; quia in praeceptis meis non ambulastis, et iudicia mea non fecistis; sed iuxta iudicia gentium, quae in circuitu vestro sunt, estis operati.

13. Et factum est, cum prophetarem, Pheltias filius Banaïae mortuus est; et cecidi in faciem meam clamans voce magna, et dixi: Heu, heu, heu Domine Deus; consummationem tu facis reliquiarum Israël?

14. Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

15. Fili hominis! fratres tui, fratres tui, viri propinqui tui, et omnis domus Israël, universi, quibus dixerunt habitatores Ierusalem: Longe recedite a Domino, nobis data est terra in possessionem.

16. Propterea haec dicit Dominus Deus, quia longe feci eos in gentibus, et quia dispersi eos in terris; ero eis in sanctificationem modicam in terris, ad quas venerunt.

17. Propterea loquere: haec dicit Dominus Deus: Congregabo vos de populis, et adunabo de terris, in quibus dispersi estis, daboque vobis humum Israël.

18. Et ingredientur illuc, et auferent omnes offensiones, cunctasque abominationes eius de illa.

19. *Et dabo eis cor unum, et spiritum novum tribuam in visceribus eorum; et auferam cor lapideum de carne eorum, et dabo eis cor carneum; * c. 36, 26. Ier. 31, 33.

20. ut in praeceptis meis ambulent, et iudicia mea custodiant, faciantque ea; et sint mihi in populum, et ego sim eis in Deum.

21. Quorum cor post offendicula et abominationes suas ambulat, horum viam in capite suo ponam, dicit Dominus Deus.

22. Et elevaverunt cherubim alas suas et rotae cum eis; et gloria Dei Israël erat super ea.

23. Et ascendit gloria Domini de medio civitatis, stetitque super montem, qui est ad Orientem urbis.

24. Et spiritus levavit me, adduxitque in Chaldaeam ad transmigrationem, in visione, in spiritu Dei; et sublata est a me visio, quam videram.

25. Et locutus sum ad transmigrationem omnia verba Domini, quae ostenderat mihi.

CAP. XII.

Regi et civibus captivitas praedicitur.

1. Et factus est sermo Domini ad me, dicens;

2. Fili hominis! in medio domus exasperantis tu habitas; qui oculos habent ad videndum, et non vident; et aures ad audiendum, et non audiunt; quia domus exasperans est.

3. Tu ergo, fili hominis! fac tibi vasa transmigrationis, et transmigrabis per diem coram eis; transmigrabis autem de loco tuo ad locum alterum, in conspectu eorum, si forte aspiciant; quia domus exasperans est.

4. Et efferes foras vasa tua quasi vasa transmigrantis per diem in conspectu eorum; tu autem egre-

7 לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה חַלְלֵיכֶם אֲשֶׁר שַׂמְתֶּם בְּתוֹכָהּ הֵמָּה הַבָּשָׂר
8 וְהִיא הַסִּיר וְאֶתְכֶם הוֹצִיא מִתּוֹכָהּ׃ חֶרֶב יְרֵאתֶם וְחֶרֶב אָבִיא עֲלֵיכֶם
9 נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה׃ וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתּוֹכָהּ וְנָתַתִּי אֶתְכֶם בְּיַד־זָרִים
י וְעָשִׂיתִי בָכֶם שְׁפָטִים׃ בַּחֶרֶב תִּפֹּלוּ עַל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל אֶשְׁפּוֹט אֶתְכֶם
11 וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ הִיא לֹא־תִהְיֶה לָכֶם לְסִיר וְאַתֶּם תִּהְיוּ בְתוֹכָהּ
12 לְבָשָׂר אֶל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל אֶשְׁפֹּט אֶתְכֶם׃ וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר
בְּחֻקַּי לֹא הֲלַכְתֶּם וּמִשְׁפָּטַי לֹא עֲשִׂיתֶם וּכְמִשְׁפְּטֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
13 סְבִיבוֹתֵיכֶם עֲשִׂיתֶם׃ וַיְהִי כְּהִנָּבְאִי וּפְלַטְיָהוּ בֶן־בְּנָיָה מֵת וָאֶפֹּל
עַל־פָּנַי וָאֶזְעַק קוֹל־גָּדוֹל וָאֹמַר אֲהָהּ אֲדֹנָי יֱהֹוִה כָּלָה אַתָּה עֹשֶׂה אֵת
14 טו שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם אַחֶיךָ
אַחֶיךָ אַנְשֵׁי גְאֻלָּתֶךָ וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֻּלֹּה אֲשֶׁר אָמְרוּ לָהֶם יֹשְׁבֵי
16 יְרוּשָׁלִַם רַחֲקוּ מֵעַל יְהוָה לָנוּ הִיא נִתְּנָה הָאָרֶץ לְמוֹרָשָׁה׃ לָכֵן
אֱמֹר כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה כִּי הִרְחַקְתִּים בַּגּוֹיִם וְכִי הֲפִיצוֹתִים בָּאֲרָצוֹת
17 וָאֱהִי לָהֶם לְמִקְדָּשׁ מְעַט בָּאֲרָצוֹת אֲשֶׁר־בָּאוּ שָׁם׃ לָכֵן אֱמֹר כֹּה־
אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים וְאָסַפְתִּי אֶתְכֶם מִן־
18 הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר נְפֹצוֹתֶם בָּהֶם וְנָתַתִּי לָכֶם אֶת־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל׃ וּבָאוּ
19 שָׁמָּה וְהֵסִירוּ אֶת־כָּל־שִׁקּוּצֶיהָ וְאֶת־כָּל־תּוֹעֲבוֹתֶיהָ מִמֶּנָּה׃ וְנָתַתִּי
לָהֶם לֵב אֶחָד וְרוּחַ חֲדָשָׁה אֶתֵּן בְּקִרְבְּכֶם וַהֲסִרֹתִי לֵב הָאֶבֶן מִבְּשָׂרָם
כ וְנָתַתִּי לָהֶם לֵב בָּשָׂר׃ לְמַעַן בְּחֻקֹּתַי יֵלֵכוּ וְאֶת־מִשְׁפָּטַי יִשְׁמְרוּ וְעָשׂוּ
21 אֹתָם וְהָיוּ־לִי לְעָם וַאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים׃ וְאֶל־לֵב שִׁקּוּצֵיהֶם
22 וְתוֹעֲבוֹתֵיהֶם לִבָּם הֹלֵךְ דַּרְכָּם בְּרֹאשָׁם נָתַתִּי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה׃ וַיִּשְׂאוּ
הַכְּרוּבִים אֶת־כַּנְפֵיהֶם וְהָאוֹפַנִּים לְעֻמָּתָם וּכְבוֹד אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל
23 עֲלֵיהֶם מִלְמָעְלָה׃ וַיַּעַל כְּבוֹד יְהוָה מֵעַל תּוֹךְ הָעִיר וַיַּעֲמֹד עַל־הָהָר
24 אֲשֶׁר מִקֶּדֶם לָעִיר׃ וְרוּחַ נְשָׂאַתְנִי וַתְּבִאֵנִי כַשְׂדִּימָה אֶל־הַגּוֹלָה
כה בַּמַּרְאֶה בְּרוּחַ אֱלֹהִים וַיַּעַל מֵעָלַי הַמַּרְאֶה אֲשֶׁר רָאִיתִי׃ וָאֲדַבֵּר אֶל־
הַגּוֹלָה אֵת כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר הֶרְאָנִי׃

יב CAP. XII. יב

א 2 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם בְּתוֹךְ בֵּית־הַמֶּרִי אַתָּה יֹשֵׁב
אֲשֶׁר עֵינַיִם לָהֶם לִרְאוֹת וְלֹא רָאוּ אָזְנַיִם לָהֶם לִשְׁמֹעַ וְלֹא שָׁמֵעוּ כִּי
3 בֵּית מְרִי הֵם׃ וְאַתָּה בֶן־אָדָם עֲשֵׂה לְךָ כְּלֵי גוֹלָה וּגְלֵה יוֹמָם
לְעֵינֵיהֶם וְגָלִיתָ מִמְּקוֹמְךָ אֶל־מָקוֹם אַחֵר לְעֵינֵיהֶם אוּלַי יִרְאוּ כִּי בֵּית
4 מְרִי הֵמָּה׃ וְהוֹצֵאתָ כֵלֶיךָ כִּכְלֵי גוֹלָה יוֹמָם לְעֵינֵיהֶם וְאַתָּה תֵּצֵא

XI. v. 7. נ״א אוֹצִיא

ה בָעֶ֑רֶב לְעֵינֵיהֶ֔ם כְּמוֹצָאֵ֖י גּוֹלָֽה׃ לְעֵינֵיהֶ֖ם חֲתָר־לְךָ֣ בַקִּ֑יר וְהוֹצֵאתָ֖
6 בּֽוֹ׃ לְעֵינֵיהֶם֙ עַל־כָּתֵ֣ף תִּשָּׂ֔א בָּעֲלָטָ֣ה תוֹצִ֔יא פָּנֶ֣יךָ תְכַסֶּ֔ה וְלֹ֥א תִרְאֶ֖ה
7 אֶת־הָאָ֑רֶץ כִּֽי־מוֹפֵ֥ת נְתַתִּ֖יךָ לְבֵ֥ית יִשְׂרָאֵֽל׃ וָאַ֣עַשׂ כֵּ֮ן כַּאֲשֶׁ֣ר צֻוֵּ֒יתִי֒
כֵּלַ֗י הוֹצֵ֙אתִי֙ כִּכְלֵ֣י גוֹלָ֔ה יוֹמָ֔ם וּבָעֶ֛רֶב חָתַֽרְתִּי־לִ֥י בַקִּ֖יר בְּיָ֑ד בָּעֲלָטָ֥ה
8 הוֹצֵ֛אתִי עַל־כָּתֵ֥ף נָשָׂ֖אתִי לְעֵינֵיהֶֽם׃ וַיְהִ֧י דְבַר־יְהוָ֛ה אֵלַ֖י בַּבֹּ֥קֶר
9 לֵאמֹֽר׃ בֶּן־אָדָ֕ם הֲלֹ֨א אָמְר֤וּ אֵלֶ֙יךָ֙ בֵּ֣ית יִשְׂרָאֵ֔ל בֵּ֖ית הַמֶּ֑רִי מָ֖ה אַתָּ֥ה
י עֹשֶֽׂה׃ אֱמֹ֣ר אֲלֵיהֶ֔ם כֹּ֥ה אָמַ֖ר אֲדֹנָ֣י יְהוִ֑ה הַנָּשִׂ֞יא הַמַּשָּׂ֤א הַזֶּה֙ בִּיר֣וּשָׁלִַ֔ם
11 וְכָל־בֵּ֥ית יִשְׂרָאֵ֖ל אֲשֶׁר־הֵ֥מָּה בְתוֹכָֽם׃ אֱמֹ֖ר אֲנִ֣י מֽוֹפֶתְכֶ֑ם כַּאֲשֶׁ֣ר
12 עָשִׂ֗יתִי כֵּ֚ן יֵעָשֶׂ֣ה לָהֶ֔ם בַּגּוֹלָ֥ה בַשְּׁבִ֖י יֵלֵֽכוּ׃ וְהַנָּשִׂ֨יא אֲשֶׁר־בְּתוֹכָ֜ם
אֶל־כָּתֵ֤ף יִשָּׂא֙ בָּעֲלָטָ֣ה וְיֵצֵ֔א בַּקִּ֥יר יַחְתְּר֖וּ לְהוֹצִ֣יא ב֑וֹ פָּנָ֣יו יְכַסֶּ֔ה יַ֗עַן
13 אֲשֶׁ֧ר לֹא־יִרְאֶ֛ה לַעַ֖יִן ה֥וּא אֶת־הָאָֽרֶץ׃ וּפָרַשְׂתִּ֧י אֶת־רִשְׁתִּ֣י עָלָ֗יו
וְנִתְפַּ֙שׂ֙ בִּמְצֽוּדָתִ֔י וְהֵבֵאתִ֨י אֹת֤וֹ בָבֶ֙לָה֙ אֶ֣רֶץ כַּשְׂדִּ֔ים וְאוֹתָ֖הּ לֹֽא־יִרְאֶ֑ה
14 וְשָׁ֖ם יָמֽוּת׃ וְכֹל֩ אֲשֶׁ֨ר סְבִיבֹתָ֥יו עֶזְרֹ֛ה וְכָל־אֲגַפָּ֖יו אֱזָרֶ֣ה לְכָל־ר֑וּחַ
טו וְחֶ֖רֶב אָרִ֥יק אַחֲרֵיהֶֽם׃ וְיָדְע֖וּ כִּֽי־אֲנִ֣י יְהוָ֑ה בַּהֲפִיצִ֤י אוֹתָם֙ בַּגּוֹיִ֔ם
16 וְזֵרִיתִ֥י אוֹתָ֖ם בָּאֲרָצֽוֹת׃ וְהוֹתַרְתִּ֤י מֵהֶם֙ אַנְשֵׁ֣י מִסְפָּ֔ר מֵחֶ֖רֶב מֵרָעָ֣ב
וּמִדָּ֑בֶר לְמַעַן֩ יְסַפְּר֨וּ אֶת־כָּל־תּוֹעֲבֽוֹתֵיהֶ֜ם בַּגּוֹיִ֣ם אֲשֶׁר־בָּ֣אוּ שָׁ֔ם וְיָדְע֖וּ
17 18 כִּֽי־אֲנִ֥י יְהוָֽה׃ וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ בֶּן־אָדָ֕ם לַחְמְךָ֖ בְּרַ֣עַשׁ
19 תֹּאכֵ֑ל וּמֵימֶ֕יךָ בְּרָגְזָ֥ה וּבִדְאָגָ֖ה תִּשְׁתֶּֽה׃ וְאָמַרְתָּ֣ אֶל־עַ֣ם הָאָ֡רֶץ כֹּֽה־
אָמַר֩ אֲדֹנָ֨י יֱהוִ֜ה לְיוֹשְׁבֵ֣י יְרוּשָׁלִַ֗ם אֶל־אַדְמַ֤ת יִשְׂרָאֵל֙ לַחְמָם֙ בִּדְאָגָ֣ה
יֹאכֵ֔לוּ וּמֵימֵיהֶ֖ם בְּשִׁמָּמ֣וֹן יִשְׁתּ֑וּ לְמַ֜עַן תֵּשַׁ֤ם אַרְצָהּ֙ מִמְּלֹאָ֔הּ מֵחֲמַ֖ס
כ כָּל־הַיֹּשְׁבִ֥ים בָּֽהּ׃ וְהֶעָרִ֤ים הַנּֽוֹשָׁבוֹת֙ תֶּחֱרַ֔בְנָה וְהָאָ֖רֶץ שְׁמָמָ֣ה תִהְיֶ֑ה
21 22 וִֽידַעְתֶּ֖ם כִּֽי־אֲנִ֥י יְהוָֽה׃ וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ בֶּן־אָדָ֗ם מָֽה־
הַמָּשָׁ֤ל הַזֶּה֙ לָכֶ֔ם עַל־אַדְמַ֥ת יִשְׂרָאֵ֖ל לֵאמֹ֑ר יַֽאַרְכוּ֙ הַיָּמִ֔ים וְאָבַ֖ד כָּל־
23 חָזֽוֹן׃ לָכֵ֞ן אֱמֹ֣ר אֲלֵיהֶ֗ם כֹּֽה־אָמַר֮ אֲדֹנָ֣י יְהוִה֒ הִשְׁבַּ֙תִּי֙ אֶת־הַמָּשָׁ֣ל
הַזֶּ֔ה וְלֹא־יִמְשְׁל֥וּ אֹת֛וֹ ע֖וֹד בְּיִשְׂרָאֵ֑ל כִּ֚י אִם־דַּבֵּ֣ר אֲלֵיהֶ֔ם קָֽרְבוּ֙ הַיָּמִ֔ים
24 וּדְבַ֖ר כָּל־חָזֽוֹן׃ כִּ֠י לֹ֣א יִהְיֶ֥ה ע֛וֹד כָּל־חֲז֥וֹן שָׁ֖וְא וּמִקְסַ֣ם חָלָ֑ק בְּת֖וֹךְ
כה בֵּ֥ית יִשְׂרָאֵֽל׃ כִּ֣י ׀ אֲנִ֣י יְהוָ֗ה אֲדַבֵּ֞ר אֵת֩ אֲשֶׁ֨ר אֲדַבֵּ֤ר דָּבָר֙ וְיֵֽעָשֶׂ֔ה לֹ֥א
תִמָּשֵׁ֖ךְ ע֑וֹד כִּ֣י בִֽימֵיכֶ֞ם בֵּ֣ית הַמֶּ֗רִי אֲדַבֵּ֤ר דָּבָר֙ וַעֲשִׂיתִ֔יו נְאֻ֖ם אֲדֹנָ֥י
26 27 יְהוִֽה׃ וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ בֶּן־אָדָ֗ם הִנֵּ֤ה בֵית־יִשְׂרָאֵל֙
אֹֽמְרִ֔ים הֶחָז֛וֹן אֲשֶׁר־ה֥וּא חֹזֶ֖ה לְיָמִ֣ים רַבִּ֑ים וּלְעִתִּ֥ים רְחוֹק֖וֹת ה֥וּא
28 נִבָּֽא׃ לָכֵ֞ן אֱמֹ֣ר אֲלֵיהֶ֗ם כֹּ֤ה אָמַר֙ אֲדֹנָ֣י יְהוִ֔ה לֹֽא־תִמָּשֵׁ֥ךְ ע֖וֹד כָּל־
דְּבָרָ֑י אֲשֶׁ֨ר אֲדַבֵּ֤ר דָּבָר֙ וְיֵעָשֶׂ֔ה נְאֻ֖ם אֲדֹנָ֥י יְהוִֽה׃

XII. v. 14. עֶזְרוֹ ק׳ v. 19. נ״א אַרְצָם

dieris vespere coram eis, sicut egreditur migrans.

5. Ante oculos eorum perfode tibi parietem; et egredieris per eum.

6. In conspectu eorum in humeris portaberis, in caligine effereris; faciem tuam velabis, et non videbis terram; quia portentum dedi te domui Israël.

7. Feci ergo sicut praeceperat mihi Dominus; vasa mea protuli quasi vasa transmigrantis per diem; et vespere perfodi mihi parietem manu; et in caligine egressus sum, in humeris portatus in conspectu eorum.

8. Et factus est sermo Domini mane ad me, dicens:

9. Fili hominis! numquid non dixerunt ad te domus Israël, domus exasperans: Quid tu facis?

10. Dic ad eos: Haec dicit Dominus Deus: Super ducem onus istud, qui est in Ierusalem, et super omnem domum Israël, quae est in medio eorum.

11. Dic: ego portentum vestrum; quomodo feci, sic fiet illis, in transmigrationem, et in captivitatem ibunt.

12. Et dux, qui est in medio eorum, in humeris portabitur, in caligine egredietur; parietem perfodient, ut educant eum: facies eius operietur, ut non videat oculo terram.

13. * Et extendam rete meum super eum, et capietur in sagena mea; et adducam eum in Babylonem in terram Chaldaeorum; et ipsam non videbit, ibique morietur.

* c. 17. 20.

14. Et omnes, qui circa eum sunt, praesidium eius, et agmina eius, dispergam in omnem ventum; et gladium evaginabo post eos.

15. Et scient, quia ego Dominus, quando dispersero illos in gentibus, et disseminavero eos in terris.

16. Et relinquam ex eis viros paucos a gladio, et fame, et pestilentia; ut enarrent omnia scelera eorum in gentibus, ad quas ingredientur; et scient, quia ego Dominus.

17. Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

18. Fili hominis, panem tuum in conturbatione comede; sed et aquam tuam in festinatione, et moerore bibe.

19. Et dices ad populum terrae: Haec dicit Dominus Deus ad eos, qui habitant in Ierusalem in terra Israël: Panem suum in solicitudine comedent, et aquam suam in desolatione bibent; ut desoletur terra a multitudine sua, propter iniquitatem omnium, qui habitant in ea.

20. Et civitates, quae nunc habitantur, desolatae erunt, terraque deserta; et scietis, quia ego Dominus.

21. Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

22. Fili hominis, quod est proverbium istud vobis in terra Israël, dicentium: In longum differentur dies, et peribit omnis visio?

23. Ideo dic ad eos: Haec dicit Dominus Deus: Quiescere faciam proverbium istud, neque vulgo dicetur ultra in Israël; et loquere ad eos, quod appropinquaverint dies, et sermo omnis visionis.

24. Non enim erit ultra omnis visio cassa, neque divinatio ambigua in medio filiorum Israël.

25. Quia ego Dominus loquar; et quodcumque locutus fuero verbum, fiet, et non prolongabitur amplius; sed in diebus vestris domus exasperans loquar verbum, et faciam illud, dicit Dominus Deus.

26. Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

27. Fili hominis! ecce! domus Israël dicentium: Visio, quam hic videt, in dies multos; et in tempora longa iste prophetat.

28. Propterea dic ad eos: Haec dicit Dominus Deus: Non prolongabitur ultra omnis sermo meus; verbum, quod locutus fuero, complebitur, dicit Dominus Deus.

Cap. XIII.

Dominus Pseudoprophetis minatur.

1. Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

2. Fili hominis! vaticinare ad prophetas Israël, qui prophetant; et dices prophetantibus de corde suo: Audite verbum Domini!

3. Haec dicit Dominus Deus. * Vae prophetis insipientibus, qui sequuntur spiritum suum, et nihil vident. * c. 14, 9. 34, 2. Ier. 23, 1.

4. Quasi vulpes in desertis, prophetae tui Israël erant.

5. Non ascendistis ex adverso, neque opposuistis murum pro domo Israël, ut staretis in praelio in die Domini.

6. Vident vana, et divinant mendacium dicentes: Ait Dominus: cum Dominus non miserit eos; et perseveraverunt confirmare sermonem.

7. Numquid non visionem cassam vidistis, et divinationem mendacem locuti estis? et dicitis, ait Dominus; cum ego non sim locutus.

8. Propterea haec dicit Dominus Deus: Quia locuti estis vana, et vidistis mendacium; ideo ecce! ego ad vos, dicit Dominus Deus.

9. Et erit manus mea super prophetas, qui vident vana, et divinant mendacium; in consilio populi mei non erunt, et in scriptura domus Israël non scribentur, nec in terram Israël ingredientur; et scietis, quia ego Dominus Deus.

10. Eo quod deceperint populum meum, dicentes: Pax, et non est pax; et ipse aedificabat parietem, illi autem liniebant eum luto absque paleis.

11. Dic ad eos, qui liniunt absque temperatura, quod casurus sit; erit enim imber inundans, et dabo lapides praegrandes desuper irruentes, et ventum procellae dissipantem.

12. Siquidem ecce! cecidit paries; numquid non dicetur vobis: Ubi est litura, quam linistis?

13. Propterea haec dicit Dominus Deus: Et erumpere faciam spiritum tempestatum in indignatione mea, et imber inundans in furore meo erit; et lapides grandes in ira in consumptionem.

14. Et destruam parietem, quem linistis absque temperamento; et adaequabo eum terrae, et revelabitur fundamentum eius; et cadet, et consumetur in medio eius; et scietis, quia ego sum Dominus.

15. Et complebo indignationem meam in pariete, et in his, qui liniunt eum absque temperamento, dicamque vobis: Non est paries, et non sunt, qui liniunt eum.

16. Prophetae Israël, qui prophetant ad Ierusalem, et vident ei visionem pacis, et non est pax, ait Dominus Deus.

17. Et tu fili hominis! pone faciem tuam contra filias populi tui, quae prophetant de corde suo; et vaticinare super eas,

18. et dic: Haec dicit Dominus Deus: Vae! quae consuunt pulvillos sub omni cubito manus; et faciunt cervicalia sub capite universae aetatis ad capiendas animas; et cum caperent animas populi mei, vivificabant animas eorum.

19. Et violabant me ad populum meum propter pugillum hordei, et fragmen panis, ut interficerent animas, quae non moriuntur, et vivificarent animas, quae non vivunt, mentientes populo meo credenti mendaciis.

20. Propter hoc haec dicit Dominus Deus: Ecce! ego ad pulvillos vestros, quibus vos capitis animas volantes; et dirumpam eos de brachiis vestris; et dimittam animas, quas vos capitis, animas ad volandum.

21. Et dirumpam cervicalia ve-

יג CAP. XIII. יג

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא אֶל־נְבִיאֵי יִשְׂרָאֵל א 2
הַנִּבָּאִים וְאָמַרְתָּ לִנְבִיאֵי מִלִּבָּם שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי 3
יֱהוִה הוֹי עַל־הַנְּבִיאִים הַנְּבָלִים אֲשֶׁר הֹלְכִים אַחַר רוּחָם וּלְבִלְתִּי
רָאוּ׃ כְּשֻׁעָלִים בָּחֳרָבוֹת נְבִיאֶיךָ יִשְׂרָאֵל הָיוּ׃ לֹא עֲלִיתֶם בַּפְּרָצוֹת 4 ה
וַתִּגְדְּרוּ גָדֵר עַל־בֵּית יִשְׂרָאֵל לַעֲמֹד בַּמִּלְחָמָה בְּיוֹם יְהוָה׃ חָזוּ שָׁוְא 6
וְקֶסֶם כָּזָב הָאֹמְרִים נְאֻם־יְהוָה וַיהוָה לֹא שְׁלָחָם וְיִחֲלוּ לְקַיֵּם דָּבָר׃
הֲלוֹא מַחֲזֵה־שָׁוְא חֲזִיתֶם וּמִקְסַם כָּזָב אֲמַרְתֶּם וְאֹמְרִים נְאֻם־יְהוָה 7
וַאֲנִי לֹא דִבַּרְתִּי׃ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה יַעַן דַּבֶּרְכֶם שָׁוְא 8
וַחֲזִיתֶם כָּזָב לָכֵן הִנְנִי אֲלֵיכֶם נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ וְהָיְתָה יָדִי אֶל־ 9
הַנְּבִיאִים הַחֹזִים שָׁוְא וְהַקֹּסְמִים כָּזָב בְּסוֹד עַמִּי לֹא־יִהְיוּ וּבִכְתָב
בֵּית־יִשְׂרָאֵל לֹא יִכָּתֵבוּ וְאֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל לֹא יָבֹאוּ וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי
אֲדֹנָי יֱהוִה׃ יַעַן וּבְיַעַן הִטְעוּ אֶת־עַמִּי לֵאמֹר שָׁלוֹם וְאֵין שָׁלוֹם י
וְהוּא בֹּנֶה חַיִץ וְהִנָּם טָחִים אֹתוֹ תָּפֵל׃ אֱמֹר אֶל־טָחֵי תָפֵל וְיִפֹּל 11
הָיָה ׀ גֶּשֶׁם שׁוֹטֵף וְאַתֵּנָה אַבְנֵי אֶלְגָּבִישׁ תִּפֹּלְנָה וְרוּחַ סְעָרוֹת תְּבַקֵּעַ׃
וְהִנֵּה נָפַל הַקִּיר הֲלוֹא יֵאָמֵר אֲלֵיכֶם אַיֵּה הַטִּיחַ אֲשֶׁר טַחְתֶּם׃ 12
לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה וּבִקַּעְתִּי רוּחַ־סְעָרוֹת בַּחֲמָתִי וְגֶשֶׁם שֹׁטֵף 13
בְּאַפִּי יִהְיֶה וְאַבְנֵי אֶלְגָּבִישׁ בְּחֵמָה לְכָלָה׃ וְהָרַסְתִּי אֶת־הַקִּיר אֲשֶׁר־ 14
טַחְתֶּם תָּפֵל וְהִגַּעְתִּיהוּ אֶל־הָאָרֶץ וְנִגְלָה יְסֹדוֹ וְנָפְלָה וּכְלִיתֶם בְּתוֹכָהּ
וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וְכִלֵּיתִי אֶת־חֲמָתִי בַּקִּיר וּבַטָּחִים אֹתוֹ תָּפֵל טו
וְאֹמַר לָכֶם אֵין הַקִּיר וְאֵין הַטָּחִים אֹתוֹ׃ נְבִיאֵי יִשְׂרָאֵל הַנִּבְּאִים 16
אֶל־יְרוּשָׁלִַם וְהַחֹזִים לָהּ חֲזוֹן שָׁלֹם וְאֵין שָׁלֹם נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃
וְאַתָּה בֶן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ אֶל־בְּנוֹת עַמְּךָ הַמִּתְנַבְּאוֹת מִלִּבְּהֶן וְהִנָּבֵא 17
עֲלֵיהֶן׃ וְאָמַרְתָּ כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה הוֹי לִמְתַפְּרוֹת כְּסָתוֹת עַל ׀ 18
כָּל־אַצִּילֵי יָדַי וְעֹשׂוֹת הַמִּסְפָּחוֹת עַל־רֹאשׁ כָּל־קוֹמָה לְצוֹדֵד נְפָשׁוֹת
הַנְּפָשׁוֹת תְּצוֹדֵדְנָה לְעַמִּי וּנְפָשׁוֹת לָכֶנָה תְחַיֶּינָה׃ וַתְּחַלֶּלְנָה אֹתִי אֶל־ 19
עַמִּי בְּשַׁעֲלֵי שְׂעֹרִים וּבִפְתוֹתֵי לֶחֶם לְהָמִית נְפָשׁוֹת אֲשֶׁר לֹא־תְמוּתֶנָה
וּלְחַיּוֹת נְפָשׁוֹת אֲשֶׁר לֹא־תִחְיֶינָה בְּכַזֶּבְכֶם לְעַמִּי שֹׁמְעֵי כָזָב׃ לָכֵן כ
כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי אֶל־כִּסְּתוֹתֵיכֶנָה אֲשֶׁר אַתֵּנָה מְצֹדְדוֹת
שָׁם אֶת־הַנְּפָשׁוֹת לְפֹרְחוֹת וְקָרַעְתִּי אֹתָם מֵעַל זְרוֹעֹתֵיכֶם וְשִׁלַּחְתִּי אֶת־
הַנְּפָשׁוֹת אֲשֶׁר אַתֶּם מְצֹדְדוֹת אֶת־נְפָשִׁים לְפֹרְחֹת׃ וְקָרַעְתִּי אֶת־ 21

XIII. v. 9. ת׳ בקמץ   v. 11. נ״א וְאֶתְּנָה   v. 19. נ״א ׳תְּנָה
v. 20. בנ״א ס׳ ונ׳ דגושין

מִסְפְּחֹתֵיכֶם וְהִצַּלְתִּי אֶת־עַמִּי מִיֶּדְכֶן וְלֹא־יִהְיוּ עוֹד בְּיֶדְכֶן לִמְצוּדָה
22 וִידַעְתֶּן כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ יַעַן הַכְאוֹת לֵב־צַדִּיק שֶׁקֶר וַאֲנִי לֹא
23 הִכְאַבְתִּיו וּלְחַזֵּק יְדֵי רָשָׁע לְבִלְתִּי־שׁוּב מִדַּרְכּוֹ הָרָע לְהַחֲיֹתוֹ׃ לָכֵן
שָׁוְא לֹא תֶחֱזֶינָה וְקֶסֶם לֹא־תִקְסַמְנָה עוֹד וְהִצַּלְתִּי אֶת־עַמִּי מִיֶּדְכֶן
וִידַעְתֶּן כִּי־אֲנִי יְהוָה׃

CAP. XIV. יד

יד

א 2 וַיָּבוֹא אֵלַי אֲנָשִׁים מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּשְׁבוּ לְפָנָי׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה
3 אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה הֶעֱלוּ גִלּוּלֵיהֶם עַל־לִבָּם וּמִכְשׁוֹל
4 עֲוֺנָם נָתְנוּ נֹכַח פְּנֵיהֶם הַאִדָּרֹשׁ אִדָּרֵשׁ לָהֶם׃ לָכֵן דַּבֵּר־אוֹתָם וְאָמַרְתָּ
אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יַעֲלֶה
אֶת־גִּלּוּלָיו אֶל־לִבּוֹ וּמִכְשׁוֹל עֲוֺנוֹ יָשִׂים נֹכַח פָּנָיו וּבָא אֶל־הַנָּבִיא אֲנִי
ה יְהוָה נַעֲנֵיתִי לוֹ בָה בְּרֹב גִּלּוּלָיו׃ לְמַעַן תְּפֹשׂ אֶת־בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּלִבָּם
6 אֲשֶׁר נָזֹרוּ מֵעָלַי בְּגִלּוּלֵיהֶם כֻּלָּם׃ לָכֵן אֱמֹר ׀ אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר
אֲדֹנָי יֱהוִה שׁוּבוּ וְהָשִׁיבוּ מֵעַל גִּלּוּלֵיכֶם וּמֵעַל כָּל־תּוֹעֲבֹתֵיכֶם הָשִׁיבוּ
7 פְנֵיכֶם׃ כִּי אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמֵהַגֵּר אֲשֶׁר־יָגוּר בְּיִשְׂרָאֵל וְיִנָּזֵר
מֵאַחֲרַי וְיַעַל גִּלּוּלָיו אֶל־לִבּוֹ וּמִכְשׁוֹל עֲוֺנוֹ יָשִׂים נֹכַח פָּנָיו וּבָא אֶל־
8 הַנָּבִיא לִדְרָשׁ־לוֹ בִי אֲנִי יְהוָה נַעֲנֶה־לּוֹ בִּי׃ וְנָתַתִּי פָנַי בָּאִישׁ הַהוּא
וַהֲשִׂמֹתִיהוּ לְאוֹת וְלִמְשָׁלִים וְהִכְרַתִּיו מִתּוֹךְ עַמִּי וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי
9 יְהוָה׃ וְהַנָּבִיא כִי־יְפֻתֶּה וְדִבֶּר דָּבָר אֲנִי יְהוָה פִּתֵּיתִי אֵת הַנָּבִיא
י הַהוּא וְנָטִיתִי אֶת־יָדִי עָלָיו וְהִשְׁמַדְתִּיו מִתּוֹךְ עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וְנָשְׂאוּ
11 עֲוֺנָם כַּעֲוֺן הַדֹּרֵשׁ כַּעֲוֺן הַנָּבִיא יִהְיֶה׃ לְמַעַן לֹא־יִתְעוּ עוֹד בֵּית־
יִשְׂרָאֵל מֵאַחֲרַי וְלֹא־יִטַּמְּאוּ עוֹד בְּכָל־פִּשְׁעֵיהֶם וְהָיוּ־לִי לְעָם וַאֲנִי
12 אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃
13 בֶּן־אָדָם אֶרֶץ כִּי תֶחֱטָא־לִי לִמְעָל־מַעַל וְנָטִיתִי יָדִי עָלֶיהָ וְשָׁבַרְתִּי
14 לָהּ מַטֵּה־לָחֶם וְהִשְׁלַחְתִּי־בָהּ רָעָב וְהִכְרַתִּי מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה׃ וְהָיוּ
שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה בְּתוֹכָהּ נֹחַ דָּנִאֵל וְאִיּוֹב הֵמָּה בְצִדְקָתָם יְנַצְּלוּ
טו נַפְשָׁם נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ לוּ־חַיָּה רָעָה אַעֲבִיר בָּאָרֶץ וְשִׁכְּלָתָּה וְהָיְתָה
16 שְׁמָמָה מִבְּלִי עוֹבֵר מִפְּנֵי הַחַיָּה׃ שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה בְּתוֹכָהּ
חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה אִם־בָּנִים וְאִם־בָּנוֹת יַצִּילוּ הֵמָּה לְבַדָּם יִנָּצֵלוּ
17 וְהָאָרֶץ תִּהְיֶה שְׁמָמָה׃ אוֹ חֶרֶב אָבִיא עַל־הָאָרֶץ הַהִיא וְאָמַרְתִּי
18 חֶרֶב תַּעֲבֹר בָּאָרֶץ וְהִכְרַתִּי מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה׃ וּשְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים
הָאֵלֶּה בְּתוֹכָהּ חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה לֹא יַצִּילוּ בָּנִים וּבָנוֹת כִּי הֵם

XIV. v. 3. א׳ במקום ה׳ v. 4 בָה — בָא ק׳ v. 8. נ״א שׂ נ״א מ

stra, et liberabo populum meum de manu vestra, neque erunt ultra in manibus vestris ad praedandum; et scietis, quia ego Dominus.

22. Pro eo, quod moerere fecistis cor iusti mendaciter, quem ego non contristavi; et confortastis manus impii, ut non reverteretur a via sua mala, et viveret.

23. Propterea vana non videbitis, et divinationes non divinabitis amplius, et eruam populum meum de manu vestra: et scietis, quia ego Dominus.

Cap. XIV.

Hypocritae, et pseudoprophetae perituri.

1. Et venerunt ad me viri seniorum Israël, et sederunt coram me.

2. Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

3. Fili hominis' viri isti posuerunt immunditias suas in cordibus suis, et scandalum iniquitatis suae statuerunt contra faciem suam; numquid interrogatus respondebo eis?

4. Propter hoc loquere eis, et dices ad eos: Haec dicit Dominus Deus: Homo homo de domo Israël, qui posuerit immunditias suas in corde suo, et scandalum iniquitatis suae statuerit contra faciem suam, et venerit ad prophetam interrogans per eum me; ego Dominus respondebo et in multitudine immunditiarum suarum;

5. ut capiatur domus Israël in corde suo, quo recesserunt a me in cunctis idolis suis.

6. Propterea dic ad domum Israel: Haec dicit Dominus Deus: Convertimini, et recedite ab idolis vestris, et ab universis contaminationibus vestris avertite facies vestras.

7. Quia homo homo de domo Israël, et de proselytis, quicumque advena fuerit in Israël, si alienatus fuerit a me, et posuerit idola sua in corde suo, et scandalum iniquitatis suae statuerit contra faciem suam, et venerit ad prophetam, ut interroget per eum me; ego Dominus respondebo ei per me.

8. Et ponam faciem meam super hominem illum, et faciam eum in exemplum, et in proverbium, et disperdam eum de medio populi mei; et scietis, quia ego Dominus.

9. * Et propheta cum erraverit, et locutus fuerit verbum: ego Dominus decepi prophetam illum; et extendam manum meam super illum, et delebo eum de medio populi mei Israël. * c. 13, 3.

10. Et portabunt iniquitatem suam; iuxta iniquitatem interrogantis, sic iniquitas prophetae erit;

11. ut non erret ultra domus Israël a me, neque polluatur in universis praevaricationibus suis; sed sint mihi in populum, et ego sim eis in Deum, ait Dominus exercituum.

12. Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

13. Fili hominis! terra cum peccaverit mihi, ut praevaricetur praevaricans, extendam manum meam super eam, et * conteram virgam panis eius; et immittam in eam famem, et interficiam de ea hominem, et iumentum.

* c. 4, 16. 5, 16.

14. Et si fuerint tres viri isti in medio eius, Noë, Daniel, et Iob; ipsi iustitia sua liberabunt animas suas, ait Dominus exercituum.

15. Quod si et bestias pessimas induxero super terram, ut vastem eam; et fuerit invia, eo quod non sit pertransiens propter bestias.

16. Tres viri isti si fuerint in ea, vivo ego, dicit Dominus Deus, quia nec filios, nec filias liberabunt; sed ipsi soli liberabuntur, terra autem desolabitur.

17. Vel si gladium induxero super terram illam, et dixero gladio: Transi per terram; et interfecero de ea hominem, et iumentum.

18. Et tres viri isti fuerint in medio eius; vivo ego, dicit Dominus

Deus, non liberabunt filios, neque filias; sed ipsi soli liberabuntur.

19. Si autem et pestilentiam immisero super terram illam, et effudero indignationem meam super eam in sanguine, ut auferam ex ea hominem, et iumentum,

20. et Noë, et Daniel, et Iob fuerint in medio eius; vivo ego, dicit Dominus Deus, quia filium et filiam non liberabunt; sed ipsi iustitia sua liberabunt animas suas.

21. Quoniam haec dicit Dominus Deus: Quod et si quatuor iudicia mea pessima, gladium, et famem, ac bestias malas, et pestilentiam immisero in Ierusalem, ut interficiam de ea hominem, et pecus;

22. tamen relinquetur in ea salvatio educentium filios, et filias; ecce! ipsi ingredientur ad vos, et videbitis viam eorum, et adinventiones eorum, et consolabimini super malo, quod induxi in Ierusalem, in omnibus, quae importavi super eam.

23. Et consolabuntur vos, cum videritis viam eorum, et adinventiones eorum, et cognoscetis, quod non frustra fecerim omnia, quae feci in ea, ait Dominus Deus.

CAP. XV.

Ierosolymae vastatio sub figura vitis.

1. Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

2. Fili hominis! quid fiet de ligno vitis, ex omnibus lignis nemorum, quae sunt inter ligna silvarum?

3. Numquid tolletur de ea lignum, ut fiat opus, aut fabricabitur de ea paxillus, ut dependeat in eo quodcumque vas?

4. Ecce! igni datum est in escam; utramque partem eius consumpsit ignis, et medietas eius redacta est in favillam; numquid utile erit ad opus?

5. Etiam cum esset integrum, non erat aptum ad opus; quanto magis cum illud ignis devoraverit, et combusserit, nihil ex eo fiet operis?

6. Propterea haec dicit Dominus Deus: Quomodo lignum vitis inter ligna silvarum, quod dedi igni ad devorandum, sic tradam habitatores Ierusalem.

7. Et ponam faciem meam in eos; de igne egredientur, et ignis consumet eos; et scietis, quia ego Dominus, cum posuero faciem meam in eos,

8. et dedero terram inviam, et desolatam; eo quod praevaricatores extiterint, dicit Dominus Deus.

CAP. XVI

Descriptio synagogae ceu adulterae.

1. Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

2. Fili hominis! notas fac Ierusalem abominationes suas;

3. et dices: Haec dicit Dominus Deus Ierusalem: Radix tua, et generatio tua de terra Chanaan; pater tuus Amorrhaeus, et mater tua Cethaea.

4. Et quando nata es in die ortus tui, non est praecisus umbilicus tuus, et aqua non es lota in salutem, nec sale salita, nec involuta pannis.

5. Non pepercit super te oculus, ut faceret tibi unum de his, misertus tui: sed proiecta es super faciem terrae in abiectione animae tuae, in die, qua nata es.

6. Transiens autem per te, vidi te conculcari in sanguine tuo, et dixi tibi, cum esses in sanguine tuo: Vive! dixi, inquam, tibi: In sanguine tuo vive!

7. Multiplicatam quasi germen agri dedi te; et multiplicata es, et grandis effecta, et ingressa es, et pervenisti ad mundum muliebrem; ubera tua intumuerunt, et pilus tuus germinavit; et eras nuda, et confusione plena.

19 לְבַדָּם יִנָּצֵלוּ׃ אוֹ דֶּבֶר אֲשַׁלַּח אֶל־הָאָרֶץ הַהִיא וְשָׁפַכְתִּי חֲמָתִי עָלֶיהָ
כ בְּדָם לְהַכְרִית מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה׃ וְנֹחַ דָּנִאֵל וְאִיּוֹב בְּתוֹכָהּ חַי־אָנִי
נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה אִם־בֵּן אִם־בַּת יַצִּילוּ הֵמָּה בְצִדְקָתָם יַצִּילוּ נַפְשָׁם׃
21 כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה אַף כִּי־אַרְבַּעַת שְׁפָטַי ׀ הָרָעִים חֶרֶב
וְרָעָב וְחַיָּה רָעָה וָדֶבֶר שִׁלַּחְתִּי אֶל־יְרוּשָׁלִָם לְהַכְרִית מִמֶּנָּה אָדָם
22 וּבְהֵמָה׃ וְהִנֵּה נוֹתְרָה־בָּהּ פְּלֵטָה הַמּוּצָאִים בָּנִים וּבָנוֹת הִנָּם יוֹצְאִים
אֲלֵיכֶם וּרְאִיתֶם אֶת־דַּרְכָּם וְאֶת־עֲלִילוֹתָם וְנִחַמְתֶּם עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר
23 הֵבֵאתִי עַל־יְרוּשָׁלִַם אֵת כָּל־אֲשֶׁר הֵבֵאתִי עָלֶיהָ׃ וְנִחֲמוּ אֶתְכֶם כִּי־
תִרְאוּ אֶת־דַּרְכָּם וְאֶת־עֲלִילוֹתָם וִידַעְתֶּם כִּי לֹא חִנָּם עָשִׂיתִי אֶת־כָּל־
אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי בָהּ נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃

טו Cap. XV. טו

א 2 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם מַה־יִּהְיֶה עֵץ־הַגֶּפֶן מִכָּל־עֵץ
3 הַזְּמוֹרָה אֲשֶׁר הָיָה בַּעֲצֵי הַיָּעַר׃ הֲיֻקַּח מִמֶּנּוּ עֵץ לַעֲשׂוֹת לִמְלָאכָה
4 אִם־יִקְחוּ מִמֶּנּוּ יָתֵד לִתְלוֹת עָלָיו כָּל־כֶּלִי׃ הִנֵּה לָאֵשׁ נִתַּן לְאָכְלָה
ה אֵת שְׁנֵי קְצוֹתָיו אָכְלָה הָאֵשׁ וְתוֹכוֹ נָחָר הֲיִצְלַח לִמְלָאכָה׃ הִנֵּה
בִּהְיוֹתוֹ תָמִים לֹא יֵעָשֶׂה לִמְלָאכָה אַף כִּי־אֵשׁ אֲכָלַתְהוּ וַיֵּחָר וְנַעֲשָׂה
6 עוֹד לִמְלָאכָה׃ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה כַּאֲשֶׁר עֵץ־הַגֶּפֶן בְּעֵץ
7 הַיַּעַר אֲשֶׁר־נְתַתִּיו לָאֵשׁ לְאָכְלָה כֵּן נָתַתִּי אֶת־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם׃ וְנָתַתִּי
אֶת־פָּנַי בָּהֶם מֵהָאֵשׁ יָצָאוּ וְהָאֵשׁ תֹּאכְלֵם וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה
8 בְּשׂוּמִי אֶת־פָּנַי בָּהֶם׃ וְנָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ שְׁמָמָה יַעַן מָעֲלוּ מַעַל נְאֻם
אֲדֹנָי יֱהוִה׃

טז Cap. XVI. טז

א 2 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם הוֹדַע אֶת־יְרוּשָׁלִַם אֶת־
3 תּוֹעֲבֹתֶיהָ׃ וְאָמַרְתָּ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה לִירוּשָׁלִַם מְכֹרֹתַיִךְ
4 וּמֹלְדֹתַיִךְ מֵאֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי אָבִיךְ הָאֱמֹרִי וְאִמֵּךְ חִתִּית׃ וּמוֹלְדוֹתַיִךְ
בְּיוֹם הוּלֶּדֶת אוֹתָךְ לֹא־כָרַּת שָׁרֵּךְ וּבְמַיִם לֹא־רֻחַצְתְּ לְמִשְׁעִי וְהָמְלֵחַ
ה לֹא הֻמְלַחַתְּ וְהָחְתֵּל לֹא חֻתָּלְתְּ׃ לֹא־חָסָה עָלַיִךְ עַיִן לַעֲשׂוֹת לָךְ אַחַת
מֵאֵלֶּה לְחֻמְלָה עָלָיִךְ וַתֻּשְׁלְכִי אֶל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה בְּגֹעַל נַפְשֵׁךְ בְּיוֹם הֻלֶּדֶת
6 אֹתָךְ׃ וָאֶעֱבֹר עָלַיִךְ וָאֶרְאֵךְ מִתְבּוֹסֶסֶת בְּדָמָיִךְ וָאֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ
7 חֲיִי וָאֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי׃ רְבָבָה כְּצֶמַח הַשָּׂדֶה נְתַתִּיךְ וַתִּרְבִּי
וַתִּגְדְּלִי וַתָּבֹאִי בַּעֲדִי עֲדָיִים שָׁדַיִם נָכֹנוּ וּשְׂעָרֵךְ צִמֵּחַ וְאַתְּ עֵרֹם וְעֶרְיָה׃

XV. v. 5. קמץ בז"ק   XVI. v. 4. דגש אחר שורק . ב' הה' הגושין
v. 7. נ"א עֲדָיִים

8 וָאֶעֱבֹר עָלַיִךְ וָאֶרְאֵךְ וְהִנֵּה עִתֵּךְ עֵת דֹּדִים וָאֶפְרֹשׂ כְּנָפִי עָלַיִךְ
וָאֲכַסֶּה עֶרְוָתֵךְ וָאֶשָּׁבַע לָךְ וָאָבוֹא בִבְרִית אֹתָךְ נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִֹה
9 וַתִּהְיִי־לִי׃ וָאֶרְחָצֵךְ בַּמַּיִם וָאֶשְׁטֹף דָּמַיִךְ מֵעָלָיִךְ וָאֲסֻכֵךְ בַּשָּׁמֶן׃
י 11 וָאַלְבִּישֵׁךְ רִקְמָה וָאֶנְעֲלֵךְ תָּחַשׁ וָאֶחְבְּשֵׁךְ בַּשֵּׁשׁ וַאֲכַסֵּךְ מֶשִׁי׃ וָאֶעְדֵּךְ
12 עֶדִי וָאֶתְּנָה צְמִידִים עַל־יָדַיִךְ וְרָבִיד עַל־גְּרוֹנֵךְ׃ וָאֶתֵּן נֶזֶם עַל־אַפֵּךְ
13 וַעֲגִילִים עַל־אָזְנָיִךְ וַעֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת בְּרֹאשֵׁךְ׃ וַתַּעְדִּי זָהָב וָכֶסֶף
וּמַלְבּוּשֵׁךְ שֵׁשִׁי וָמֶשִׁי וְרִקְמָה סֹלֶת וּדְבַשׁ וָשֶׁמֶן אָכָלְתְּי וַתִּיפִי בִּמְאֹד
14 מְאֹד וַתִּצְלְחִי לִמְלוּכָה׃ וַיֵּצֵא לָךְ שֵׁם בַּגּוֹיִם בְּיָפְיֵךְ כִּי ׀ כָּלִיל הוּא
טו בַּהֲדָרִי אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי עָלַיִךְ נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִֹה׃ וַתִּבְטְחִי בְיָפְיֵךְ וַתִּזְנִי
16 עַל־שְׁמֵךְ וַתִּשְׁפְּכִי אֶת־תַּזְנוּתַיִךְ עַל־כָּל־עוֹבֵר לוֹ־יֶהִי׃ וַתִּקְחִי מִבְּגָדַיִךְ
17 וַתַּעֲשִׂי־לָךְ בָּמוֹת טְלֻאוֹת וַתִּזְנִי עֲלֵיהֶם לֹא בָאוֹת וְלֹא יִהְיֶה׃ וַתִּקְחִי
כְּלֵי תִפְאַרְתֵּךְ מִזְּהָבִי וּמִכַּסְפִּי אֲשֶׁר נָתַתִּי לָךְ וַתַּעֲשִׂי־לָךְ צַלְמֵי זָכָר
18 וַתִּזְנִי־בָם׃ וַתִּקְחִי אֶת־בִּגְדֵי רִקְמָתֵךְ וַתְּכַסִּים וְשַׁמְנִי וּקְטָרְתִּי נָתַתְּי
19 לִפְנֵיהֶם׃ וְלַחְמִי אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָךְ סֹלֶת וָשֶׁמֶן וּדְבַשׁ הֶאֱכַלְתִּיךְ
כ וּנְתַתִּיהוּ לִפְנֵיהֶם לְרֵיחַ נִיחֹחַ וַיֶּהִי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִֹה׃ וַתִּקְחִי אֶת־
בָּנַיִךְ וְאֶת־בְּנוֹתַיִךְ אֲשֶׁר יָלַדְתְּ לִי וַתִּזְבָּחִים לָהֶם לֶאֱכוֹל הַמְעַט
21 22 מִתַּזְנוּתָךְ׃ וַתִּשְׁחֲטִי אֶת־בָּנָי וַתִּתְּנִים בְּהַעֲבִיר אוֹתָם לָהֶם׃ וְאֵת
כָּל־תּוֹעֲבֹתַיִךְ וְתַזְנֻתַיִךְ לֹא זָכַרְתִּי אֶת־יְמֵי נְעוּרָיִךְ בִּהְיוֹתֵךְ עֵירֹם
23 וְעֶרְיָה מִתְבּוֹסֶסֶת בְּדָמֵךְ הָיִית׃ וַיְהִי אַחֲרֵי כָּל־רָעָתֵךְ אוֹי אוֹי לָךְ
24 כה נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִֹה׃ וַתִּבְנִי־לָךְ גָּב וַתַּעֲשִׂי־לָךְ רָמָה בְּכָל־רְחוֹב׃ אֶל־
כָּל־רֹאשׁ דֶּרֶךְ בָּנִית רָמָתֵךְ וַתְּתַעֲבִי אֶת־יָפְיֵךְ וַתְּפַשְּׂקִי אֶת־רַגְלַיִךְ
26 לְכָל־עוֹבֵר וַתַּרְבִּי אֶת־תַּזְנוּתָךְ׃ וַתִּזְנִי אֶל־בְּנֵי־מִצְרַיִם שְׁכֵנַיִךְ גִּדְלֵי
27 בָשָׂר וַתַּרְבִּי אֶת־תַּזְנֻתֵךְ לְהַכְעִיסֵנִי׃ וְהִנֵּה נָטִיתִי יָדִי עָלַיִךְ וָאֶגְרַע
חֻקֵּךְ וָאֶתְּנֵךְ בְּנֶפֶשׁ שֹׂנְאוֹתַיִךְ בְּנוֹת פְּלִשְׁתִּים הַנִּכְלָמוֹת מִדַּרְכֵּךְ זִמָּה׃
28 29 וַתִּזְנִי אֶל־בְּנֵי אַשּׁוּר מִבִּלְתִּי שָׂבְעָתֵךְ וַתִּזְנִים וְגַם לֹא שָׂבָעַתְּ׃ וַתַּרְבִּי
ל אֶת־תַּזְנוּתֵךְ אֶל־אֶרֶץ כְּנַעַן כַּשְׂדִּימָה וְגַם־בְּזֹאת לֹא שָׂבָעַתְּ׃ מָה
אֲמֻלָה לִבָּתֵךְ נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִֹה בַּעֲשׂוֹתֵךְ אֶת־כָּל־אֵלֶּה מַעֲשֵׂה אִשָּׁה־
31 זוֹנָה שַׁלָּטֶת׃ בִּבְנוֹתַיִךְ גַּבֵּךְ בְּרֹאשׁ כָּל־דֶּרֶךְ וְרָמָתֵךְ עָשִׂיתִי בְּכָל־
32 רְחוֹב וְלֹא־הָיִיתִי כַּזּוֹנָה לְקַלֵּס אֶתְנָן׃ הָאִשָּׁה הַמְּנָאָפֶת תַּחַת אִישָׁהּ
33 תִּקַּח אֶת־זָרִים׃ לְכָל־זֹנוֹת יִתְּנוּ־נֵדֶה וְאַתְּ נָתַתְּ אֶת־נְדָנַיִךְ לְכָל־

XVI. v. 13. שְׁשִׁי — שֵׁשׁ ק׳ v. 13. 18. 20. ׳תִי — ׳תְּ ק׳
v. 20. ׳תֵךְ — ׳תַיִךְ v. 22. ׳תִי — ׳תְּ v. 25. ׳תֵךְ — ׳תַיִךְ ק׳
v. 31 נ״א ׳תֵךְ ; ׳תִי — ׳ת ק׳ v. 33. נ״א נְדָנַיִךְ

8. Et transivi per te, et vidi te; et ecce! tempus tuum, tempus amantium: et expandi amictum meum super te, et operui ignominiam tuam. Et iuravi tibi, et ingressus sum pactum tecum (ait Dominus Deus) et facta es mihi.

9. Et lavi te aqua, et emundavi sanguinem tuum ex te; et unxi te oleo.

10. Et vestivi te discoloribus, et calceavi te ianthino; et cinxi te bysso, et indui te subtilibus.

11. Et ornavi te ornamento, et dedi armillas in manibus tuis, et torquem circa collum tuum.

12. Et dedi in aurem super os tuum, et circulos auribus tuis, et coronam decoris in capite tuo.

13. Et ornata es auro, et argento, et vestita es bysso, et polymito, et multicoloribus; similam, et mel, et oleum comedisti, et decora facta es vehementer nimis; et profecisti in regnum.

14. Et egressum est nomen tuum in gentes propter speciem tuam; quia perfecta eras in decore meo, quem posueram super te, dicit Dominus Deus.

15. Et habens fiduciam in pulchritudine tua, fornicata es in nomine tuo; et exposuisti fornicationem tuam omni transeunti, ut eius fieres.

16. Et sumens de vestimentis tuis, fecisti tibi excelsa hinc inde consuta; et fornicata es super eis, sicut non est factum, neque futurum est.

17. Et tulisti vasa decoris tui de auro meo, atque argento meo, quae dedi tibi; et fecisti tibi imagines masculinas, et fornicata es in eis.

18. Et sumpsisti vestimenta tua multicoloria; et operuisti illas; et oleum meum, et thymiama meum posuisti coram eis.

19. Et panem meum, quem dedi tibi, similam, et oleum, et mel, quibus enutrivi te, posuisti in conspectu eorum in odorem suavitatis; et factum est, ait Dominus Deus.

20. Et tulisti filios tuos, et filias tuas, quas generasti mihi; et immolasti eis ad devorandum. Numquid parva est fornicatio tua?

21. Immolasti filios meos, et dedisti, illos consecrans, eis.

22. Et post omnes abominationes tuas, et fornicationes, non es recordata dierum adolescentiae tuae, quando eras nuda, et confusione plena, conculcata in sanguine tuo.

23. Et accidit post omnem malitiam tuam (vae, vae tibi, ait Domi- Deus)

24. et aedificasti tibi lupanar, et fecisti tibi prostibulum in cunctis plateis.

25. Ad omne caput viae aedificasti signum prostitutionis tuae; et abominabilem fecisti decorem tuum: et divisisti pedes tuos omni transeunti, et multiplicasti fornicationes tuas.

26. Et fornicata es cum filiis Aegypti vicinis tuis magnarum carnium; et multiplicasti fornicationem tuam ad irritandum me.

27. Ecce! ego extendam manum meam super te, et auferam iustificationem tuam: et dabo te in animas odientium te filiarum Palaestinarum, quae erubescunt in via tua scelerata.

28. Et fornicata es in filiis Assyriorum, eo quod necdum fueris expleta; et postquam fornicata es, nec sic es satiata.

29. Et multiplicasti fornicationem tuam in terra Chanaan cum Chaldaeis; et nec sic satiata es.

30. In quo mundabo cor tuum, ait Dominus Deus; cum facias omnia haec opera mulieris meretricis, et procacis?

31. Quia fabricasti lupanar tuum in capite omnis viae, et excelsum tuum fecisti in omni platea; nec facta es quasi meretrix fastidio augens pretium;

32. sed quasi mulier adultera, quae super virum suum inducit alienos.

33. Omnibus meretricibus dantur mercedes; tu autem dedisti mercedes cunctis amatoribus tuis, et dona

donabas eis, ut intrarent ad te undique ad fornicandum tecum.

34. Factumque est in te contra consuetudinem mulierum in fornicationibus tuis, et post te non erit fornicatio: in eo enim, quod dedisti mercedes, et mercedes non accepisti, factum est in te contrarium.

35. Propterea meretrix audi verbum Domini.

36. Haec dicit Dominus Deus: Quia effusum est aes tuum, et revelata est ignominia tua in fornicationibus tuis super amatores tuos, et super idola abominationum tuarum in sanguine filiorum tuorum, quos dedisti eis.

37. Ecce! ego congregabo omnes amatores tuos, quibus commista es; et omnes, quos dilexisti cum universis, quos oderas; et congregabo eos super te undique, et nudabo ignominiam tuam coram eis, et videbunt omnem turpitudinem tuam.

38. * Et iudicabo te iudiciis adulterarum, et effundentium sanguinem; et dabo te in sanguinem furoris et zeli. * c. 23, 10.

39. Et dabo te in manus eorum, et destruent lupanar tuum; et demolientur prostibulum tuum; et denudabunt te vestimentis tuis, et auferent vasa decoris tui; et derelinquent te nudam, plenamque ignominia.

40. Et adducent super te multitudinem, et lapidabunt te lapidibus, et trucidabunt te gladiis suis.

41. * Et comburent domos tuas igni, et facient in te iudicia in oculis mulierum plurimarum; et desines fornicari, et mercedes ultra non dabis. * 4 Reg. 25, 9.

42. Et requiescet indignatio mea in te; et auferetur zelus meus a te, et quiescam, nec irascar amplius.

43. Eo quod non fueris recordata dierum adolescentiae tuae, et provocasti me in omnibus his; quapropter et ego vias tuas in capite tuo dedi, ait Dominus Deus, et non feci iuxta scelera tua in omnibus abominationibus tuis.

44. Ecce! omnis, qui dicit vulgo proverbium, in te assumet illud, dicens: Sicut mater, ita et filia eius.

45. Filia matris tuae es tu, quae proiecit virum suum, et filios suos; et soror sororum tuarum es tu, quae proiecerunt viros suos, et filios suos; mater vestra Cethaea, et pater vester Amorrhaeus.

46. Et soror tua maior, Samaria, ipsa et filiae eius, quae habitant ad sinistram tuam; soror autem tua minor te, quae habitat a dextris tuis, Sodoma, et filiae eius.

47. Sed nec in viis earum ambulasti, neque secundum scelera earum fecisti pauxillum minus; pene sceleratiora fecisti illis in omnibus viis tuis.

48. Vivo ego, dicit Dominus Deus, quia non fecit Sodoma soror tua ipsa, et filiae eius, sicut fecisti tu, et filiae tuae.

49. * Ecce! haec fuit iniquitas Sodomae sororis tuae, superbia, saturitas panis et abundantia, et otium ipsius, et filiarum eius; et manum egeno et pauperi non porrigebant.
* Gen. 19, 24.

50. Et elevatae sunt, et fecerunt abominationes coram me; et abstuli eas, sicut vidisti.

51. Et Samaria dimidium peccatorum tuorum non peccavit; sed vicisti eas sceleribus tuis, et iustificasti sorores tuas in omnibus abominationibus tuis, quas operata es.

52. Ergo et tu porta confusionem tuam, quae vicisti sorores tuas peccatis tuis, sceleratius agens ab eis; iustificatae sunt enim a te; ergo et tu confundere, et porta ignominiam tuam, quae iustificasti sorores tuas.

53. Et convertam restituens eas

מְאַהֲבַיִךְ וַתִּשְׁחֳדִי אוֹתָם לָבוֹא אֵלַיִךְ מִסָּבִיב בְּתַזְנוּתָיִךְ׃ וַיְהִי־בָךְ 34
הֵפֶךְ מִן־הַנָּשִׁים בְּתַזְנוּתַיִךְ וְאַחֲרַיִךְ לֹא זוּנָּה וּבְתִתֵּךְ אֶתְנָן וְאֶתְנַן לֹא
נִתַּן־לָךְ וַתְּהִי לְהֶפֶךְ׃ לָכֵן זוֹנָה שִׁמְעִי דְּבַר־יְהוָה׃ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי לה 36
יֱהוִה יַעַן הִשָּׁפֵךְ נְחֻשְׁתֵּךְ וַתִּגָּלֶה עֶרְוָתֵךְ בְּתַזְנוּתַיִךְ עַל־מְאַהֲבָיִךְ וְעַל
כָּל־גִּלּוּלֵי תוֹעֲבוֹתַיִךְ וְכִדְמֵי בָנַיִךְ אֲשֶׁר נָתַתְּי לָהֶם׃ לָכֵן הִנְנִי מְקַבֵּץ 37
אֶת־כָּל־מְאַהֲבַיִךְ אֲשֶׁר עָרַבְתְּ עֲלֵיהֶם וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר אָהַבְתְּ עַל כָּל־
אֲשֶׁר שָׂנֵאת וְקִבַּצְתִּי אֹתָם עָלַיִךְ מִסָּבִיב וְגִלֵּיתִי עֶרְוָתֵךְ אֲלֵהֶם וְרָאוּ
אֶת־כָּל־עֶרְוָתֵךְ׃ וּשְׁפַטְתִּיךְ מִשְׁפְּטֵי נֹאֲפוֹת וְשֹׁפְכֹת דָּם וּנְתַתִּיךְ דַּם 38
חֵמָה וְקִנְאָה׃ וְנָתַתִּי אוֹתָךְ בְּיָדָם וְהָרְסוּ גַבֵּךְ וְנִתְּצוּ רָמֹתַיִךְ וְהִפְשִׁיטוּ 39
אוֹתָךְ בְּגָדַיִךְ וְלָקְחוּ כְּלֵי תִפְאַרְתֵּךְ וְהִנִּיחוּךְ עֵירֹם וְעֶרְיָה׃ וְהֶעֱלוּ מ
עָלַיִךְ קָהָל וְרָגְמוּ אוֹתָךְ בָּאָבֶן וּבִתְּקוּךְ בְּחַרְבוֹתָם׃ וְשָׂרְפוּ בָתַּיִךְ 41
בָּאֵשׁ וְעָשׂוּ־בָךְ שְׁפָטִים לְעֵינֵי נָשִׁים רַבּוֹת וְהִשְׁבַּתִּיךְ מִזּוֹנָה וְגַם־
אֶתְנַן לֹא תִתְּנִי־עוֹד׃ וַהֲנִחֹתִי חֲמָתִי בָּךְ וְסָרָה קִנְאָתִי מִמֵּךְ וְשָׁקַטְתִּי 42
וְלֹא אֶכְעַס עוֹד׃ יַעַן אֲשֶׁר לֹא־זָכַרְתִּי אֶת־יְמֵי נְעוּרַיִךְ וַתִּרְגְּזִי־לִי 43
בְּכָל־אֵלֶּה וְגַם־אֲנִי הֵא דַּרְכֵּךְ ׀ בְּרֹאשׁ נָתַתִּי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה וְלֹא
עָשִׂיתִי אֶת־הַזִּמָּה עַל כָּל־תּוֹעֲבֹתָיִךְ׃ הִנֵּה כָּל־הַמֹּשֵׁל עָלַיִךְ יִמְשֹׁל 44
לֵאמֹר כְּאִמָּה בִּתָּהּ׃ בַּת־אִמֵּךְ אַתְּ גֹּעֶלֶת אִישָׁהּ וּבָנֶיהָ וַאֲחוֹת אֲחוֹתֵךְ מה
אַתְּ אֲשֶׁר גָּעֲלוּ אַנְשֵׁיהֶן וּבְנֵיהֶן אִמְּכֶן חִתִּית וַאֲבִיכֶן אֱמֹרִי׃ וַאֲחוֹתֵךְ 46
הַגְּדוֹלָה שֹׁמְרוֹן הִיא וּבְנוֹתֶיהָ הַיּוֹשֶׁבֶת עַל־שְׂמֹאולֵךְ וַאֲחוֹתֵךְ הַקְּטַנָּה
מִמֵּךְ הַיּוֹשֶׁבֶת מִימִינֵךְ סְדֹם וּבְנוֹתֶיהָ׃ וְלֹא בְדַרְכֵיהֶן הָלַכְתְּ 47
וּכְתוֹעֲבוֹתֵיהֶן עָשִׂיתִי כִּמְעַט קָט וַתַּשְׁחִתִי מֵהֵן בְּכָל־דְּרָכָיִךְ׃ חַי־אָנִי 48
נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה אִם־עָשְׂתָה סְדֹם אֲחוֹתֵךְ הִיא וּבְנוֹתֶיהָ כַּאֲשֶׁר עָשִׂית
אַתְּ וּבְנוֹתָיִךְ׃ הִנֵּה־זֶה הָיָה עֲוֹן סְדֹם אֲחוֹתֵךְ גָּאוֹן שִׂבְעַת־לֶחֶם 49
וְשַׁלְוַת הַשְׁקֵט הָיָה לָהּ וְלִבְנוֹתֶיהָ וְיַד־עָנִי וְאֶבְיוֹן לֹא הֶחֱזִיקָה׃
וַתִּגְבְּהֶינָה וַתַּעֲשֶׂינָה תוֹעֵבָה לְפָנָי וָאָסִיר אֶתְהֶן כַּאֲשֶׁר רָאִיתִי׃ נ
וְשֹׁמְרוֹן כַּחֲצִי חַטֹּאתַיִךְ לֹא חָטָאָה וַתַּרְבִּי אֶת־תּוֹעֲבוֹתַיִךְ מֵהֵנָּה 51
וַתְּצַדְּקִי אֶת־אֲחוֹתַיִךְ בְּכָל־תּוֹעֲבֹתַיִךְ אֲשֶׁר עָשִׂיתִי׃ גַּם־אַתְּ ׀ שְׂאִי 52
כְלִמָּתֵךְ אֲשֶׁר פִּלַּלְתְּ לַאֲחוֹתֵךְ בְּחַטֹּאתַיִךְ אֲשֶׁר־הִתְעַבְתְּ מֵהֵן תִּצְדַּקְנָה
מִמֵּךְ וְגַם־אַתְּ בּוֹשִׁי וּשְׂאִי כְלִמָּתֵךְ בְּצַדֶּקְתֵּךְ אַחְיוֹתֵךְ׃ וְשַׁבְתִּי אֶת־ 53

XVI. v. 34. הנ׳ בדגש הנ בפתח v. 36. תי׳ — תְ ק׳
v. 41. הנ בפתח v. 43. נ"א תי׳ — תְ ; עָשִׂיתִי — עָשִׂית ק׳
v. 44. נ"א כְּאִמָּה v. 45. נ"א תַיִךְ v. 47. 51. תי׳ — ת ק׳

. שְׁבִיתְהֶן אֶת־שְׁבִית סְדֹם וּבְנוֹתֶיהָ וְאֶת־שְׁבִית שֹׁמְרוֹן וּבְנוֹתֶיהָ וּשְׁבִית
54 שְׁבִיתַיִךְ בְּתוֹכָהְנָה׃ לְמַעַן תִּשְׂאִי כְלִמָּתֵךְ וְנִכְלַמְתְּ מִכֹּל אֲשֶׁר עָשִׂית
נה בְּנַחֲמֵךְ אֹתָן׃ וַאֲחוֹתַיִךְ סְדֹם וּבְנוֹתֶיהָ תָּשֹׁבְןָ לְקַדְמָתָן וְשֹׁמְרוֹן
56 וּבְנוֹתֶיהָ תָּשֹׁבְןָ לְקַדְמָתָן וְאַתְּ וּבְנוֹתַיִךְ תְּשֻׁבֶינָה לְקַדְמַתְכֶן׃ וְלוֹא
57 הָיְתָה סְדֹם אֲחוֹתֵךְ לִשְׁמוּעָה בְּפִיךְ בְּיוֹם גְּאוֹנָיִךְ׃ בְּטֶרֶם תִּגָּלֶה רָעָתֵךְ
כְּמוֹ עֵת חֶרְפַּת בְּנוֹת־אֲרָם וְכָל־סְבִיבוֹתֶיהָ בְּנוֹת פְּלִשְׁתִּים הַשָּׁאטוֹת
58 אוֹתָךְ מִסָּבִיב׃ אֶת־זִמָּתֵךְ וְאֶת־תּוֹעֲבוֹתַיִךְ אַתְּ נְשָׂאתִים נְאֻם יְהוָה׃
59 כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה וְעָשִׂיתְ אוֹתָךְ כַּאֲשֶׁר עָשִׂית אֲשֶׁר־בָּזִית
ס אָלָה לְהָפֵר בְּרִית׃ וְזָכַרְתִּי אֲנִי אֶת־בְּרִיתִי אוֹתָךְ בִּימֵי נְעוּרָיִךְ
61 וַהֲקִימוֹתִי לָךְ בְּרִית עוֹלָם׃ וְזָכַרְתְּ אֶת־דְּרָכַיִךְ וְנִכְלַמְתְּ בְּקַחְתֵּךְ אֶת־
אֲחוֹתַיִךְ הַגְּדֹלוֹת מִמֵּךְ אֶל־הַקְּטַנּוֹת מִמֵּךְ וְנָתַתִּי אֶתְהֶן לָךְ לְבָנוֹת
62 וְלֹא מִבְּרִיתֵךְ׃ וַהֲקִימוֹתִי אֲנִי אֶת־בְּרִיתִי אִתָּךְ וְיָדַעַתְּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃
63 לְמַעַן תִּזְכְּרִי וָבֹשְׁתְּ וְלֹא יִהְיֶה־לָּךְ עוֹד פִּתְחוֹן פֶּה מִפְּנֵי כְּלִמָּתֵךְ
בְּכַפְּרִי־לָךְ לְכָל־אֲשֶׁר עָשִׂית נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃

CAP. XVII. יז — יז

א 2 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם חוּד חִידָה וּמְשֹׁל מָשָׁל אֶל־
3 בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ וְאָמַרְתָּ כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה הַנֶּשֶׁר הַגָּדוֹל גְּדוֹל
הַכְּנָפַיִם אֶרֶךְ הָאֵבֶר מָלֵא הַנּוֹצָה אֲשֶׁר־לוֹ הָרִקְמָה בָּא אֶל־הַלְּבָנוֹן
4 וַיִּקַּח אֶת־צַמֶּרֶת הָאָרֶז׃ אֵת רֹאשׁ יְנִיקוֹתָיו קָטָף וַיְבִיאֵהוּ אֶל־אֶרֶץ
ה כְּנַעַן בְּעִיר רֹכְלִים שָׂמוֹ׃ וַיִּקַּח מִזֶּרַע הָאָרֶץ וַיִּתְּנֵהוּ בִּשְׂדֵה־זָרַע
6 קָח עַל־מַיִם רַבִּים צַפְצָפָה שָׂמוֹ׃ וַיִּצְמַח וַיְהִי לְגֶפֶן סֹרַחַת שִׁפְלַת
קוֹמָה ז לִפְנוֹת דָּלִיּוֹתָיו אֵלָיו וְשָׁרָשָׁיו תַּחְתָּיו יִהְיוּ וַתְּהִי לְגֶפֶן וַתַּעַשׂ
7 בַּדִּים וַתְּשַׁלַּח פֹּארוֹת׃ וַיְהִי נֶשֶׁר־אֶחָד גָּדוֹל גְּדוֹל כְּנָפַיִם וְרַב נוֹצָה
וְהִנֵּה הַגֶּפֶן הַזֹּאת כָּפְנָה שָׁרָשֶׁיהָ עָלָיו וְדָלִיּוֹתָיו שִׁלְחָה־לּוֹ לְהַשְׁקוֹת
8 אוֹתָהּ מֵעֲרֻגוֹת מַטָּעָהּ׃ אֶל־שָׂדֶה טּוֹב אֶל־מַיִם רַבִּים הִיא שְׁתוּלָה
9 לַעֲשׂוֹת עָנָף וְלָשֵׂאת פֶּרִי לִהְיוֹת לְגֶפֶן אַדָּרֶת׃ אֱמֹר כֹּה אָמַר אֲדֹנָי
יֱהוִה תִּצְלָח הֲלוֹא אֶת־שָׁרָשֶׁיהָ יְנַתֵּק וְאֶת־פִּרְיָהּ ׀ יְקוֹסֵס וְיָבֵשׁ כָּל־
טַרְפֵּי צִמְחָהּ תִּיבָשׁ וְלֹא־בִזְרֹעַ גְּדוֹלָה וּבְעַם־רָב לְמַשְׂאוֹת אוֹתָהּ
י מִשָּׁרָשֶׁיהָ׃ וְהִנֵּה שְׁתוּלָה הֲתִצְלָח הֲלֹא כְגַעַת בָּהּ רוּחַ הַקָּדִים תִּיבַשׁ
11 12 יָבֹשׁ עַל־עֲרֻגֹת צִמְחָהּ תִּיבָשׁ׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ אֱמָר־

XVI. v. 53. שְׁבִי׳ — שְׁבוּ׳ ק׳ ; שְׁבִית — שְׁבוּת ק׳ ; שְׁבִית —
שְׁבוּת ק׳ ; וּשְׁבִית — וּשְׁבוּת ק׳ v. 57. פ בא׳ v. 59. ׳תִי ק׳
XVII. v. 7. נ״א כֹּ v. 9. נ״א הֲתִצְלָח ; קמץ בז״

conversione Sodomorum cum filiabus suis, et conversione Samariae, et filiarum eius; et convertam reversionem tuam in medio earum,

54. ut portes ignominiam tuam, et confundaris in omnibus, quae fecisti consolans eas.

55. Et soror tua Sodoma, et filiae eius revertentur ad antiquitatem suam; et Samaria, et filiae eius revertentur ad antiquitatem suam; et tu, et filiae tuae, revertimini ad antiquitatem vestram.

56. Non fuit autem Sodoma soror tua audita in ore tuo, in die superbiae tuae,

57. antequam revelaretur malitia tua; sicut hoc tempore in opprobrium filiarum Syriae, et cunctarum in circuitu tuo filiarum Palaestinarum, quae ambiunt te per gyrum.

58. Scelus tuum, et ignominiam tuam tu portasti, ait Dominus Deus.

59. Quia haec dicit Dominus Deus: Et faciam tibi, sicut despexisti iuramentum, ut irritum faceres pactum;

60. Et recordabor ego pacti mei tecum in diebus adolescentiae tuae; et suscitabo tibi pactum sempiternum.

61. Et recordaberis viarum tuarum, et confunderis; cum receperis sorores tuas te maiores cum minoribus tuis; et dabo eas tibi in filias, sed non ex pacto tuo.

62. Et suscitabo ego pactum meum tecum; et scies, quia ego Dominus,

63. ut recorderis, et confundaris, et non sit tibi ultra aperire os prae confusione tua, cum placatus tibi fuero in omnibus, quae fecisti, ait Dominus Deus.

Cap. XVII.

Sedeciae fata sub parabola duarum aquilarum.

1. Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

2. Fili hominis! propone aenigma, et narra parabolam ad domum Israël,

3. et dices: Haec dicit Dominus Deus: Aquila grandis magnarum alarum, longo membrorum ductu, plena plumis, et varietate, venit ad Libanum, et tulit medullam cedri.

4. Summitatem frondium eius avulsit; et transportavit eam in terram Chanaan, in urbe negotiatorum posuit illam.

5. Et tulit de semine terrae, et posuit illud in terra pro semine, ut firmaret radicem super aquas multas; in superficie posuit illud.

6. Cumque germinasset, crevit in vineam latiorem humili statura, respicientibus ramis eius ad eam; et radices eius sub illa erant. Facta est ergo vinea, et fructificavit in palmites, et emisit propagines.

7. Et facta est aquila altera grandis magnis alis, multisque plumis; et ecce! vinea ista quasi mittens radices suas ad eam, palmites suos extendit ad illam, ut irrigaret eam de areolis germinis sui.

8. In terra bona super aquas multas plantata est: ut faciat frondes, et portet fructum, ut sit in vineam grandem.

9. Dic: Haec dicit Dominus Deus. Ergone prosperabitur? nonne radices eius evellet, et fructus eius distringet, et siccabit omnes palmites germinis eius, et arescet; et non in brachio grandi, neque in populo multo, ut evelleret eam radicitus?

10. Ecce! plantata est: ergone prosperabitur? nonne cum tetigerit eam ventus urens, siccabitur, et in areis germinis sui arescet?

11. Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

12. Dic ad domum exasperantem

Nescitis, quid ista significent? Dic: Ecce! venit rex Babylonis in Ierusalem; et assumet regem, et principes eius, et adducet eos ad semetipsum in Babylonem.

13. Et tollet de semine regni, ferietque cum eo foedus; et ab eo accipiet iusiurandum. Sed et fortes terrae tollet,

14. ut sit regnum humile, et non elevetur; sed custodiat pactum eius, et servet illud.

15. Qui recedens ab eo misit nuncios ad Aegyptum, ut daret sibi equos, et populum multum. Numquid prosperabitur, vel consequetur salutem, qui fecit haec? et qui dissolvit pactum, numquid effugiet?

16. Vivo ego, dicit Dominus Deus; quoniam in loco regis, qui constituit eum regem, cuius fecit irritum iuramentum, et solvit pactum, quod habebat cum eo, in medio Babylonis morietur.

17. Et non in exercitu grandi, neque in populo multo faciet contra eum Pharao praelium; in iactu aggeris, et in extructione vallorum, ut interficiat animas multas.

18. Spreverat enim iuramentum, ut solveret foedus, et ecce! dedit manum suam; et cum omnia haec fecerit, non effugiet.

19. Propterea haec dicit Dominus Deus: Vivo ego, quoniam iuramentum, quod sprevit, et foedus, quod praevaricatus est, ponam in caput eius.

20. * Et expandam super eum rete meum, et comprehendetur in sagena mea: et adducam eum in Babylonem, et iudicabo eum ibi in praevaricatione, qua despexit me.

* c. 12, 13. 32, 3.

21. Et omnes profugi eius cum universo agmine suo gladio cadent; residui autem in omnem ventum dispergentur; et scietis, quia ego Dominus locutus sum.

22. Haec dicit Dominus Deus: et sumam ego de medulla cedri sublimis, et ponam; de vertice ramorum eius tenerum distringam, et plantabo super montem excelsum et eminentem.

23. In monte sublimi Israël plantabo illud, et erumpet in germen, et faciet fructum, et erit in cedrum magnam; et habitabunt sub ea omnes volucres, et universum volatile sub umbra frondium eius nidificabit.

24. Et scient omnia ligna regionis, quia ego Dominus humiliavi lignum sublime, et exaltavi lignum humile; et siccavi lignum viride, et frondere feci lignum aridum. Ego Dominus locutus sum, et feci.

CAP. XVIII.

Unusquisque suam portabit iniquitatem.

1. Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

2. Quid est, quod inter vos parabolam vertitis in proverbium istud in terra Israël, dicentes: * Patres comederunt uvam acerbam, et dentes filiorum obstupescunt?

* Ier. 31, 29.

3. Vivo ego, dicit Dominus Deus, si erit ultra vobis parabola haec in proverbium in Israël.

4. Ecce! omnes animae meae sunt; ut anima patris, ita et anima filii mea est; anima, quae peccaverit, ipsa morietur.

5. Et vir si fuerit iustus, et fecerit iudicium et iustitiam,

6. in montibus non comederit, et oculos suos non levaverit ad idola domus Israël; et uxorem proximi sui non violaverit, et ad mulierem menstruatam non accesserit;

7. et hominem non contristaverit: pignus debitori reddiderit, per vim nihil rapuerit; * panem suum esurienti dederit, et nudum operuerit vestimento.

* Ies. 58, 7. Matth. 25, 35.

נָא לְבֵית הַמֶּרִי הֲלֹא יְדַעְתֶּם מָה־אֵלֶּה אֱמֹר הִנֵּה־בָא מֶלֶךְ־בָּבֶל
יְרוּשָׁלִַם וַיִּקַּח אֶת־מַלְכָּהּ וְאֶת־שָׂרֶיהָ וַיָּבֵא אוֹתָם אֵלָיו בָּבֶלָה׃ וַיִּקַּח 13
מִזֶּרַע הַמְּלוּכָה וַיִּכְרֹת אִתּוֹ בְּרִית וַיָּבֵא אֹתוֹ בְּאָלָה וְאֶת־אֵילֵי הָאָרֶץ
לָקָח׃ לִהְיוֹת מַמְלָכָה שְׁפָלָה לְבִלְתִּי הִתְנַשֵּׂא לִשְׁמֹר אֶת־בְּרִיתוֹ 14
לְעָמְדָהּ׃ וַיִּמְרָד־בּוֹ לִשְׁלֹחַ מַלְאָכָיו מִצְרַיִם לָתֶת־לוֹ סוּסִים וְעַם־רָב טו
הֲיִצְלָח הֲיִמָּלֵט הָעֹשֵׂה אֵלֶּה וְהֵפֵר בְּרִית וְנִמְלָט׃ חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי 16
יֱהוִֹה אִם־לֹא בִּמְקוֹם הַמֶּלֶךְ הַמַּמְלִיךְ אֹתוֹ אֲשֶׁר בָּזָה אֶת־אָלָתוֹ
וַאֲשֶׁר הֵפֵר אֶת־בְּרִיתוֹ אִתּוֹ בְתוֹךְ־בָּבֶל יָמוּת׃ וְלֹא בְחַיִל גָּדוֹל 17
וּבְקָהָל רָב יַעֲשֶׂה אוֹתוֹ פַרְעֹה בַּמִּלְחָמָה בִּשְׁפֹּךְ סֹלְלָה וּבִבְנוֹת דָּיֵק
לְהַכְרִית נְפָשׁוֹת רַבּוֹת׃ וּבָזָה אָלָה לְהָפֵר בְּרִית וְהִנֵּה נָתַן יָדוֹ וְכָל־ 18
אֵלֶּה עָשָׂה לֹא יִמָּלֵט׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִֹה חַי־אָנִי אִם־לֹא 19
אָלָתִי אֲשֶׁר בָּזָה וּבְרִיתִי אֲשֶׁר הֵפִיר וּנְתַתִּיו בְּרֹאשׁוֹ׃ וּפָרַשְׂתִּי עָלָיו כ
רִשְׁתִּי וְנִתְפַּשׂ בִּמְצוּדָתִי וַהֲבִיאוֹתִיהוּ בָבֶלָה וְנִשְׁפַּטְתִּי אִתּוֹ שָׁם מַעֲלוֹ
אֲשֶׁר מָעַל־בִּי׃ וְאֵת כָּל־מִבְרָחָו בְּכָל־אֲגַפָּיו בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ וְהַנִּשְׁאָרִים 21
לְכָל־רוּחַ יִפָּרֵשׂוּ וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי 22
יֱהוִֹה וְלָקַחְתִּי אָנִי מִצַּמֶּרֶת הָאֶרֶז הָרָמָה וְנָתָתִּי מֵרֹאשׁ יֹנְקוֹתָיו רַךְ
אֶקְטֹף וְשָׁתַלְתִּי אָנִי עַל הַר־גָּבֹהַּ וְתָלוּל׃ בְּהַר מְרוֹם יִשְׂרָאֵל אֶשְׁתֳּלֶנּוּ 23
וְנָשָׂא עָנָף וְעָשָׂה פֶרִי וְהָיָה לְאֶרֶז אַדִּיר וְשָׁכְנוּ תַחְתָּיו כֹּל צִפּוֹר כָּל־
כָּנָף בְּצֵל דָּלִיּוֹתָיו תִּשְׁכֹּנָּה׃ וְיָדְעוּ כָּל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה כִּי אֲנִי יְהוָה 24
הִשְׁפַּלְתִּי ׀ עֵץ גָּבֹהַּ הִגְבַּהְתִּי עֵץ שָׁפָל הוֹבַשְׁתִּי עֵץ לָח וְהִפְרַחְתִּי
עֵץ יָבֵשׁ אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי׃

CAP. XVIII. יח

יח

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ מַה־לָּכֶם אַתֶּם מֹשְׁלִים אֶת־הַמָּשָׁל הַזֶּה א 2
עַל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אָבוֹת יֹאכְלוּ בֹסֶר וְשִׁנֵּי הַבָּנִים תִּקְהֶינָה׃
חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִֹה אִם־יִהְיֶה לָכֶם עוֹד מְשֹׁל הַמָּשָׁל הַזֶּה 3
בְּיִשְׂרָאֵל׃ הֵן כָּל־הַנְּפָשׁוֹת לִי הֵנָּה כְּנֶפֶשׁ הָאָב וּכְנֶפֶשׁ הַבֵּן לִי־הֵנָּה 4
הַנֶּפֶשׁ הַחֹטֵאת הִיא תָמוּת׃ וְאִישׁ כִּי־יִהְיֶה צַדִּיק וְעָשָׂה מִשְׁפָּט ה
וּצְדָקָה׃ אֶל־הֶהָרִים לֹא אָכָל וְעֵינָיו לֹא נָשָׂא אֶל־גִּלּוּלֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל 6
וְאֶת־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ לֹא טִמֵּא וְאֶל־אִשָּׁה נִדָּה לֹא יִקְרָב׃ וְאִישׁ לֹא יוֹנֶה 7
חֲבֹלָתוֹ חוֹב יָשִׁיב גְּזֵלָה לֹא יִגְזֹל לַחְמוֹ לְרָעֵב יִתֵּן וְעֵירֹם יְכַסֶּה־בָּגֶד׃

XVII. v. 15. קמץ בלא אס״פ   v. 21. חָרָיו ק׳   v. 22. הפט״ת
האזינו   v. 23. נ״א נ׳ בלא רגש   XVIII. v. 6. קמץ בז״ק   v. 7. נ״א וְעֵירֹם

8 בַּנֶּשֶׁךְ לֹא־יִתֵּן וְתַרְבִּית לֹא יִקָּח מֵעָוֶל יָשִׁיב יָדוֹ מִשְׁפַּט אֱמֶת יַעֲשֶׂה
9 בֵּין אִישׁ לְאִישׁ׃ בְּחֻקּוֹתַי יְהַלֵּךְ וּמִשְׁפָּטַי שָׁמַר לַעֲשׂוֹת אֱמֶת צַדִּיק
י הוּא חָיֹה יִחְיֶה נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ וְהוֹלִיד בֶּן־פָּרִיץ שֹׁפֵךְ דָּם וְעָשָׂה
11 • מֵאַחַד מֵאֵלֶּה׃ וְהוּא אֶת־כָּל־אֵלֶּה לֹא עָשָׂה כִּי גַם אֶל־הֶהָרִים
12 אָכָל וְאֶת־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ טִמֵּא׃ עָנִי וְאֶבְיוֹן הוֹנָה גְּזֵלוֹת גָּזָל חֲבֹל לֹא
13 יָשִׁיב וְאֶל־הַגִּלּוּלִים נָשָׂא עֵינָיו תּוֹעֵבָה עָשָׂה׃ בַּנֶּשֶׁךְ נָתַן וְתַרְבִּית לָקַח
וָחָי לֹא יִחְיֶה אֵת כָּל־הַתּוֹעֵבוֹת הָאֵלֶּה עָשָׂה מוֹת יוּמָת דָּמָיו בּוֹ
14 יִהְיֶה׃ וְהִנֵּה הוֹלִיד בֵּן וַיַּרְא אֶת־כָּל־חַטֹּאת אָבִיו אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּרְאֶה
טו וְלֹא יַעֲשֶׂה כָּהֵן׃ עַל־הֶהָרִים לֹא אָכָל וְעֵינָיו לֹא נָשָׂא אֶל־גִּלּוּלֵי בֵּית
16 יִשְׂרָאֵל אֶת־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ לֹא טִמֵּא׃ וְאִישׁ לֹא הוֹנָה חֲבֹל לֹא חָבָל וּגְזֵלָה
17 לֹא גָזָל לַחְמוֹ לְרָעֵב נָתָן וְעֵרוֹם כִּסָּה־בָגֶד׃ מֵעָנִי הֵשִׁיב יָדוֹ נֶשֶׁךְ
וְתַרְבִּית לֹא לָקָח מִשְׁפָּטַי עָשָׂה בְּחֻקּוֹתַי הָלָךְ הוּא לֹא יָמוּת בַּעֲוֹן
18 אָבִיו חָיֹה יִחְיֶה׃ אָבִיו כִּי־עָשַׁק עֹשֶׁק גָּזַל גֵּזֶל אָח וַאֲשֶׁר לֹא־טוֹב
19 עָשָׂה בְּתוֹךְ עַמָּיו וְהִנֵּה־מֵת בַּעֲוֹנוֹ׃ וַאֲמַרְתֶּם מַדֻּעַ לֹא־נָשָׂא הַבֵּן בַּעֲוֹן
הָאָב וְהַבֵּן מִשְׁפָּט וּצְדָקָה עָשָׂה אֵת כָּל־חֻקּוֹתַי שָׁמַר וַיַּעֲשֶׂה אֹתָם
כ חָיֹה יִחְיֶה׃ הַנֶּפֶשׁ הַחֹטֵאת הִיא תָמוּת בֵּן לֹא־יִשָּׂא ׀ בַּעֲוֹן הָאָב וְאָב
לֹא יִשָּׂא בַּעֲוֹן הַבֵּן צִדְקַת הַצַּדִּיק עָלָיו תִּהְיֶה וְרִשְׁעַת °רָשָׁע עָלָיו
21 תִּהְיֶה׃ וְהָרָשָׁע כִּי יָשׁוּב מִכָּל־חַטֹּאתָו אֲשֶׁר עָשָׂה וְשָׁמַר אֶת־כָּל־
22 חֻקּוֹתַי וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה חָיֹה יִחְיֶה לֹא יָמוּת׃ כָּל־פְּשָׁעָיו אֲשֶׁר
23 עָשָׂה לֹא יִזָּכְרוּ לוֹ בְּצִדְקָתוֹ אֲשֶׁר־עָשָׂה יִחְיֶה׃ הֶחָפֹץ אֶחְפֹּץ מוֹת
24 רָשָׁע נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה הֲלוֹא בְּשׁוּבוֹ מִדְּרָכָו וְחָיָה׃ וּבְשׁוּב צַדִּיק
מִצִּדְקָתוֹ וְעָשָׂה עָוֶל כְּכֹל הַתּוֹעֵבוֹת אֲשֶׁר־עָשָׂה הָרָשָׁע יַעֲשֶׂה וָחָי
כָּל־צִדְקֹתָו אֲשֶׁר־עָשָׂה לֹא תִזָּכַרְנָה בְּמַעֲלוֹ אֲשֶׁר־מָעַל וּבְחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר־
כה חָטָא בָּם יָמוּת׃ וַאֲמַרְתֶּם לֹא יִתָּכֵן דֶּרֶךְ אֲדֹנָי שִׁמְעוּ־נָא בֵּית יִשְׂרָאֵל
26 הֲדַרְכִּי לֹא יִתָּכֵן הֲלֹא דַרְכֵיכֶם לֹא יִתָּכֵנוּ׃ בְּשׁוּב־צַדִּיק מִצִּדְקָתוֹ
27 וְעָשָׂה עָוֶל וּמֵת עֲלֵיהֶם בְּעַוְלוֹ אֲשֶׁר־עָשָׂה יָמוּת׃ וּבְשׁוּב רָשָׁע
מֵרִשְׁעָתוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיַּעַשׂ מִשְׁפָּט וּצְדָקָה הוּא אֶת־נַפְשׁוֹ יְחַיֶּה׃
28 29 וַיִּרְאֶה וַיָּשׁוֹב מִכָּל־פְּשָׁעָיו אֲשֶׁר עָשָׂה חָיוֹ יִחְיֶה לֹא יָמוּת׃ וְאָמְרוּ
בֵּית יִשְׂרָאֵל לֹא יִתָּכֵן דֶּרֶךְ אֲדֹנָי הַדְּרָכַי לֹא יִתָּכְנוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל הֲלֹא

XVIII. v. 8. 12. 13. 15. 16. 17. קמץ בז"ק v. 10. הב׳ בצרי : במס׳ וְעָשָׂה אָח v. 14. וַיַּרְא — וַיִּרְאֶה ק׳ v. 20. רָשָׁע — הָרָשָׁע ק׳ v. 21. תָיו ק׳ v. 23. מִדְּרָכָו — מִדְּרָכָיו ק׳ v. 24. תָיו ק׳ v. 28. יָשׁוֹב — וַיָּשָׁב ק׳

8. Ad usuram non commodaverit, et amplius non acceperit; ab iniquitate averterit manum suam, et iudicium verum fecerit inter virum et virum;

9. in praeceptis meis ambulaverit, et iudicia mea custodierit, ut faciat veritatem; hic iustus est, vita vivet, ait Dominus Deus.

10. Quod si genuerit filium latronem effundentem sanguinem, et fecerit unum de istis;

11. et haec quidem omnia non facientem, sed in montibus comedentem, et uxorem proximi sui polluentem;

12. egenum, et pauperem contristantem, rapientem rapinas, pignus non reddentem, et ad idola levantem oculos suos, abominationem facientem;

13. ad usuram dantem, et amplius accipientem; numquid vivet? non vivet. Cum universa haec detestanda fecerit, morte morietur, sanguis eius in ipso erit.

14. Quod si genuerit filium, qui videns omnia peccata patris sui, quae fecit, timuerit, et non fecerit simile eis;

15. super montes non comederit, et oculos suos non levaverit ad idola domus Israël, et uxorem proximi sui non violaverit;

16. et virum non contristaverit, pignus non retinuerit, et rapinam non rapuerit, panem suum esurienti dederit, et nudum operuerit vestimento.

17. A pauperis iniuria averterit manum suam, usuram et superabundantiam non acceperit, iudicia mea fecerit, in praeceptis meis ambulaverit; hic non morietur in iniquitate patris sui, sed vita vivet.

18. Pater eius, quia calumniatus est, et vim fecit fratri, et malum operatus est in medio populi sui, ecce mortuus est in iniquitate sua.

19. Et dicitis: Quare non portavit filius iniquitatem patris? Videlicet, quia filius iudicium, et iustitiam operatus est, omnia praecepta mea custodivit, et fecit illa, vivet vita.

20. *Anima, quae peccaverit, ipsa morietur; filius non portabit iniquitatem patris, et pater non portabit iniquitatem filii; iustitia iusti super eum erit, et impietas impii erit super eum.

* Deut. 24, 16. 4 Reg. 14, 6. 2 Paral. 25, 4.

21. Si autem impius egerit poenitentiam ab omnibus peccatis suis, quae operatus est, et custodierit omnia praecepta mea, et fecerit iudicium, et iustitiam; vita vivet, et non morietur.

22. Omnium iniquitatum eius, quas operatus est, non recordabor; in iustitia sua, quam operatus est, vivet.

23. *Numquid voluntatis meae est mors impii, dicit Dominus Deus, et non ut convertatur a viis suis, et vivat?

* c. 32. 33, 11. Ps. 29, 4. 2 Petr. 3, 9.

24. Si autem averterit se iustus a iustitia sua; et fecerit iniquitatem secundum omnes abominationes, quas operari solet impius, numquid vivet? omnes iustitiae eius, quas fecerat, non recordabuntur; in praevaricatione, qua praevaricatus est, et in peccato suo, quod peccavit, in ipsis morietur.

25. Et dixistis: *Non est aequa via Domini. Audite ergo domus Israël! Numquid via mea non est aequa, et non magis viae vestrae pravae sunt? * c. 33, 20.

26. Cum enim averterit se iustus a iustitia sua, et fecerit iniquitatem, morietur in eis; in iniustitia, quam operatus est, morietur.

27. Et cum averterit se impius ab impietate sua, quam operatus est, et fecerit iudicium, et iustitiam; ipse animam suam vivificabit.

28. Considerans enim, et avertens se ab omnibus iniquitatibus suis, quas operatus est; vita vivet, et non morietur.

29. Et dicunt filii Israël: Non est aequa via Domini. Numquid viae

meae non sunt aequae, domus Israël, et non magis viae vestrae pravae?

30. Idcirco unumquemque iuxta vias suas iudicabo domus Israël, ait Dominus Deus. * Convertimini, et agite poenitentiam ab omnibus iniquitatibus vestris; et non erit vobis in ruinam iniquitas.

* Matth. 3, 2. Luc. 3, 3.

31. Proiicite a vobis omnes praevaricationes vestras, in quibus praevaricati estis, et facite vobis cor novum, et spiritum novum; et quare moriemini domus Israël?

32. * Quia nolo mortem morientis, dicit Dominus Deus, revertimini, et vivite.

* c. 23. 33, 11. 2 Petr. 3, 9.

CAP. XIX.

Miserandam Ierusalem et regum eius sortem deplorat.

1. Et tu assume planctum super principes Israël,

2. et dices: Quare mater tua leaena inter leones cubavit, in medio leunculorum enutrivit catulos suos?

3. Et eduxit unum de leunculis suis, et leo factus est, et didicit capere praedam, hominemque comedere.

4. Et audierunt de eo gentes, et non absque vulneribus suis ceperunt eum; et adduxerunt eum in catenis in terram Aegypti.

5. Quae cum vidisset, quoniam infirmata est, et periit expectatio eius; tulit unum de leunculis suis, leonem constituit eum.

6. Qui incedebat inter leones, et factus est leo; et didicit praedam capere, et homines devorare.

7. Didicit viduas facere, et civitates eorum in desertum adducere; et desolata est terra, et plenitudo eius a voce rugitus illius.

8. Et convenerunt adversus eum gentes undique de provinciis, et expanderunt super eum rete suum, in vulneribus earum captus est.

9. Et miserunt eum in caveam, in catenis adduxerunt eum ad regem Babylonis; miseruntque eum in carcerem, ne audiretur vox eius ultra super montes Israël.

10. Mater tua quasi vinea in sanguine tuo super aquam plantata est; fructus eius, et frondes eius creverunt ex aquis multis.

11. Et factae sunt ei virgae solidae in sceptra dominantium, et exaltata est statura eius inter frondes; et vidit altitudinem suam in multitudine palmitum suorum.

12. Et evulsa est in ira, in terramque proiecta, * et ventus urens siccavit fructum eius; marcuerunt, et arefactae sunt virgae roboris eius; ignis comedit eam.

* Osee 13, 15.

13. Et nunc transplantata est in desertum, in terra invia et sitienti.

14. Et egressus est ignis de virga ramorum eius, qui fructum eius comedit; et non fuit in ea virga fortis, sceptrum dominantium. Planctus est, et erit in planctum.

CAP. XX.

Ingratitudinem et scelera Iudaeis exprobrat.

1. Et factum est in anno septimo, in quinto, in decima mensis; venerunt viri de senioribus Israël, ut interrogarent Dominum, et sederunt coram me.

2. Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

3. Fili hominis loquere senioribus Israël, et dices ad eos; Haec dicit Dominus Deus: Numquid ad interrogandum me vos venistis? vivo ego, quia non respondebo vobis, ait Dominus Deus.

4. Si iudicas eos, si iudicas fili hominis, abominationes patrum eorum ostende eis.

5. Et dices ad eos: Haec dicit Dominus Deus: In die, qua elegi Israel, et levavi manum meam pro stirpe domus Iacob, et apparui eis in terra Aegypti, et levavi manum meam pro eis, dicens: Ego Dominus Deus vester.

6. In die illa levavi manum meam pro eis, ut educerem eos de terra Aegypti, in terram, quam provide-

דַּרְכֵיכֶם לֹא יִתָּכֵן׃ לָכֵן אִישׁ כִּדְרָכָיו אֶשְׁפֹּט אֶתְכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם ל
אֲדֹנָי יֱהֹוִה שׁוּבוּ וְהָשִׁיבוּ מִכָּל־פִּשְׁעֵיכֶם וְלֹא־יִהְיֶה לָכֶם לְמִכְשׁוֹל
עָוֺן׃ הַשְׁלִיכוּ מֵעֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־פִּשְׁעֵיכֶם אֲשֶׁר פְּשַׁעְתֶּם בָּם וַעֲשׂוּ לָכֶם 31
לֵב חָדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה וְלָמָּה תָמֻתוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ כִּי לֹא אֶחְפֹּץ 32
בְּמוֹת הַמֵּת נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה וְהָשִׁיבוּ וִחְיוּ׃

Cap. XIX. יט

וְאַתָּה שָׂא קִינָה אֶל־נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְאָמַרְתָּ מָה אִמְּךָ לְבִיָּא בֵּין א 2
אֲרָיוֹת רָבָצָה בְּתוֹךְ כְּפִרִים רִבְּתָה גוּרֶיהָ׃ וַתַּעַל אֶחָד מִגֻּרֶיהָ כְּפִיר 3
הָיָה וַיִּלְמַד לִטְרָף־טֶרֶף אָדָם אָכָל׃ וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו גּוֹיִם בְּשַׁחְתָּם נִתְפָּשׂ 4
וַיְבִאֻהוּ בַחַחִים אֶל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַתֵּרֶא כִּי נוֹחֲלָה אָבְדָה תִּקְוָתָהּ ה
וַתִּקַּח אֶחָד מִגֻּרֶיהָ כְּפִיר שָׂמָתְהוּ׃ וַיִּתְהַלֵּךְ בְּתוֹךְ־אֲרָיוֹת כְּפִיר הָיָה 6
וַיִּלְמַד לִטְרָף־טֶרֶף אָדָם אָכָל׃ וַיֵּדַע אַלְמְנוֹתָיו וְעָרֵיהֶם הֶחֱרִיב וַתֵּשַׁם 7
אֶרֶץ וּמְלֹאָהּ מִקּוֹל שַׁאֲגָתוֹ׃ וַיִּתְּנוּ עָלָיו גּוֹיִם סָבִיב מִמְּדִינוֹת וַיִּפְרְשׂוּ 8
עָלָיו רִשְׁתָּם בְּשַׁחְתָּם נִתְפָּשׂ׃ וַיִּתְּנֻהוּ בַסּוּגַר בַּחַחִים וַיְבִאֻהוּ אֶל־מֶלֶךְ 9
בָּבֶל יְבִאֻהוּ בַּמְּצֹדוֹת לְמַעַן לֹא־יִשָּׁמַע קוֹלוֹ עוֹד אֶל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל׃ אִמְּךָ י
כַגֶּפֶן בְּדָמְךָ עַל־מַיִם שְׁתוּלָה פֹּרִיָּה וַעֲנֵפָה הָיְתָה מִמַּיִם רַבִּים׃ וַיִּהְיוּ־ 11
לָהּ מַטּוֹת עֹז אֶל־שִׁבְטֵי מֹשְׁלִים וַתִּגְבַּהּ קוֹמָתוֹ עַל־בֵּין עֲבֹתִים וַיֵּרָא
בְגָבְהוֹ בְּרֹב דָּלִיֹּתָיו׃ וַתֻּתַּשׁ בְּחֵמָה לָאָרֶץ הֻשְׁלָכָה וְרוּחַ הַקָּדִים 12
הוֹבִישׁ פִּרְיָהּ הִתְפָּרְקוּ וְיָבֵשׁוּ מַטֵּה עֻזָּהּ אֵשׁ אֲכָלָתְהוּ׃ וְעַתָּה שְׁתוּלָה 13
בַמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ צִיָּה וְצָמָא׃ וַתֵּצֵא אֵשׁ מִמַּטֵּה בַדֶּיהָ פִּרְיָהּ אָכָלָה 14
וְלֹא־הָיָה בָהּ מַטֵּה עֹז שֵׁבֶט לִמְשׁוֹל קִינָה הִיא וַתְּהִי לְקִינָה׃

Cap. XX. כ

וַיְהִי ׀ בַּשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית בַּחֲמִשִׁי בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ בָּאוּ אֲנָשִׁים מִזִּקְנֵי א
יִשְׂרָאֵל לִדְרֹשׁ אֶת־יְהוָֹה וַיֵּשְׁבוּ לְפָנָי׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָֹה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2
בֶּן־אָדָם דַּבֵּר אֶת־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה 3
הֲלִדְרֹשׁ אֹתִי אַתֶּם בָּאִים חַי־אָנִי אִם־אִדָּרֵשׁ לָכֶם נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה׃
הֲתִשְׁפֹּט אֹתָם הֲתִשְׁפּוֹט בֶּן־אָדָם אֶת־תּוֹעֲבֹת אֲבוֹתָם הוֹדִיעֵם׃ 4
וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה בְּיוֹם בָּחֳרִי בְיִשְׂרָאֵל וָאֶשָּׂא ה
יָדִי לְזֶרַע בֵּית יַעֲקֹב וָאִוָּדַע לָהֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וָאֶשָּׂא יָדִי לָהֶם
לֵאמֹר אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ בַּיּוֹם הַהוּא נָשָׂאתִי יָדִי לָהֶם לְהוֹצִיאָם 6
מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם אֶל־אֶרֶץ אֲשֶׁר־תַּרְתִּי לָהֶם זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ צְבִי הִיא

XVIII. v. 32. ע״כ XIX. v. 4. פתח באתנח v. 7. נ״א וַיֵּרַע v. 10. נ״א בְּרִמְּךָ XX. v. 2. הַפְטָרַת קְדוֹשִׁים

7 לְכָל־הָאֲרָצוֹת׃ וָאֹמַר אֲלֵהֶם אִישׁ שִׁקּוּצֵי עֵינָיו הַשְׁלִיכוּ וּבְגִלּוּלֵי
8 מִצְרַיִם אַל־תִּטַּמָּאוּ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ וַיַּמְרוּ־בִי וְלֹא אָבוּ לִשְׁמֹעַ
אֵלַי אִישׁ אֶת־שִׁקּוּצֵי עֵינֵיהֶם לֹא הִשְׁלִיכוּ וְאֶת־גִּלּוּלֵי מִצְרַיִם לֹא
עָזָבוּ וָאֹמַר לִשְׁפֹּךְ חֲמָתִי עֲלֵיהֶם לְכַלּוֹת אַפִּי בָּהֶם בְּתוֹךְ אֶרֶץ
9 מִצְרָיִם׃ וָאַעַשׂ לְמַעַן שְׁמִי לְבִלְתִּי הֵחֵל לְעֵינֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הֵמָּה
בְתוֹכָם אֲשֶׁר נוֹדַעְתִּי אֲלֵיהֶם לְעֵינֵיהֶם לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃
11 וָאוֹצִיאֵם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם וָאֲבִאֵם אֶל־הַמִּדְבָּר׃ וָאֶתֵּן לָהֶם אֶת־חֻקּוֹתַי
12 וְאֶת־מִשְׁפָּטַי הוֹדַעְתִּי אוֹתָם אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אוֹתָם הָאָדָם וָחַי בָּהֶם׃ וְגַם
אֶת־שַׁבְּתוֹתַי נָתַתִּי לָהֶם לִהְיוֹת לְאוֹת בֵּינִי וּבֵינֵיהֶם לָדַעַת כִּי אֲנִי
13 יְהוָה מְקַדְּשָׁם׃ וַיַּמְרוּ־בִי בֵית־יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר בְּחֻקּוֹתַי לֹא־הָלָכוּ
וְאֶת־מִשְׁפָּטַי מָאָסוּ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֹתָם הָאָדָם וָחַי בָּהֶם וְאֶת־שַׁבְּתֹתַי
14 חִלְּלוּ מְאֹד וָאֹמַר לִשְׁפֹּךְ חֲמָתִי עֲלֵיהֶם בַּמִּדְבָּר לְכַלּוֹתָם׃ וָאֶעֱשֶׂה לְמַעַן
טו שְׁמִי לְבִלְתִּי הֵחֵל לְעֵינֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִים לְעֵינֵיהֶם׃ וְגַם־אֲנִי
נָשָׂאתִי יָדִי לָהֶם בַּמִּדְבָּר לְבִלְתִּי הָבִיא אוֹתָם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתִּי
16 זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ צְבִי הִיא לְכָל־הָאֲרָצוֹת׃ יַעַן בְּמִשְׁפָּטַי מָאָסוּ וְאֶת־
חֻקּוֹתַי לֹא־הָלְכוּ בָהֶם וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי חִלֵּלוּ כִּי אַחֲרֵי גִלּוּלֵיהֶם לִבָּם
17 הֹלֵךְ׃ וַתָּחָס עֵינִי עֲלֵיהֶם מִשַּׁחֲתָם וְלֹא־עָשִׂיתִי אוֹתָם כָּלָה בַּמִּדְבָּר׃
18 וָאֹמַר אֶל־בְּנֵיהֶם בַּמִּדְבָּר בְּחוּקֵּי אֲבוֹתֵיכֶם אַל־תֵּלֵכוּ וְאֶת־מִשְׁפְּטֵיהֶם
19 אַל־תִּשְׁמֹרוּ וּבְגִלּוּלֵיהֶם אַל־תִּטַּמָּאוּ׃ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּחֻקּוֹתַי לֵכוּ
כ וְאֶת־מִשְׁפָּטַי שִׁמְרוּ וַעֲשׂוּ אוֹתָם׃ וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי קַדֵּשׁוּ וְהָיוּ לְאוֹת
21 בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם לָדַעַת כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ וַיַּמְרוּ־בִי הַבָּנִים
בְּחֻקּוֹתַי לֹא־הָלָכוּ וְאֶת־מִשְׁפָּטַי לֹא־שָׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אוֹתָם אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
אוֹתָם הָאָדָם וָחַי בָּהֶם אֶת־שַׁבְּתוֹתַי חִלֵּלוּ וָאֹמַר לִשְׁפֹּךְ חֲמָתִי עֲלֵיהֶם
22 לְכַלּוֹת אַפִּי בָּם בַּמִּדְבָּר׃ וַהֲשִׁבֹתִי אֶת־יָדִי וָאַעַשׂ לְמַעַן שְׁמִי לְבִלְתִּי
23 הֵחֵל לְעֵינֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אוֹתָם לְעֵינֵיהֶם׃ גַּם־אֲנִי נָשָׂאתִי
24 אֶת־יָדִי לָהֶם בַּמִּדְבָּר לְהָפִיץ אֹתָם בַּגּוֹיִם וּלְזָרוֹת אוֹתָם בָּאֲרָצוֹת׃ יַעַן
מִשְׁפָּטַי לֹא־עָשׂוּ וְחֻקּוֹתַי מָאָסוּ וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי חִלֵּלוּ וְאַחֲרֵי גִּלּוּלֵי
כה אֲבוֹתָם הָיוּ עֵינֵיהֶם׃ וְגַם־אֲנִי נָתַתִּי לָהֶם חֻקִּים לֹא טוֹבִים וּמִשְׁפָּטִים
26 לֹא יִחְיוּ בָּהֶם׃ וָאֲטַמֵּא אוֹתָם בְּמַתְּנוֹתָם בְּהַעֲבִיר כָּל־פֶּטֶר רָחַם לְמַעַן
27 אֲשִׁמֵּם לְמַעַן אֲשֶׁר יֵדְעוּ אֲשֶׁר אֲנִי יְהוָה׃ לָכֵן דַּבֵּר אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל
בֶּן־אָדָם וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה עוֹד זֹאת גִּדְּפוּ אוֹתִי
28 אֲבוֹתֵיכֶם בְּמַעֲלָם בִּי מָעַל׃ וָאֲבִיאֵם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי

XX. v. 18. דגש אחר שורק   v. 20. ע"כ

ram eis, fluentem lacte et melle;
quae est egregia inter omnes terras.

7. Et dixi ad eos: Unusquisque
offensiones oculorum suorum abii-
ciat, et in idolis Aegypti nolite pol-
lui; ego Dominus Deus vester.

8. Et irritaverunt me, noluerunt-
que me audire; unusquisque abomi-
nationes oculorum suorum non pro-
iecit, nec idola Aegypti reliquerunt;
et dixi, ut effunderem indignationem
meam super eos, et implerem iram
meam in eis, in medio terrae Aegypti.

9. Et feci propter nomen meum,
ut non violaretur coram gentibus, in
quarum medio erant, et inter quas
apparui eis, ut educerem eos de ter-
ra Aegypti.

10. Eieci ergo eos de terra Aegy-
pti, et eduxi eos in desertum.

11. * Et dedi eis praecepta mea,
et iudicia mea ostendi eis, quae fa-
ciens homo, vivet in eis.

* Lev. 18, 5. Rom. 10, 5.

12. * Insuper et sabbata mea dedi
eis, ut essent signum inter me et
eos; et scirent, quia ego Dominus
sanctificans eos.

* Exod. 20, 8. 31, 13. Deut. 5, 12.

13. Et irritaverunt me domus Is-
raël in deserto, in praeceptis meis
non ambulaverunt, et iudicia mea
proiecerunt, quae faciens homo vi-
vet in eis; et sabbata mea violave-
runt vehementer; dixi ergo, ut ef-
funderem furorem meum super eos
in deserto, et consumerem eos.

14. Et feci propter nomen meum,
ne violaretur coram gentibus, de
quibus eieci eos in conspectu earum.

15. Ego igitur levavi manum me-
am super eos in deserto, ne induce-
rem eos in terram, quam dedi eis,
fluentem lacte, et melle, praecipuam
terrarum omnium;

16. quia iudicia mea proiecerunt,
et in praeceptis meis non ambulave-
runt, et sabbata mea violaverunt;
post idola enim cor eorum gradie-
batur.

17. Et pepercit oculus meus super
eos, ut non interficerem eos; nec
consumpsi eos in deserto.

18. Dixi autem ad filios eorum in
solitudine: In praeceptis patrum
vestrorum nolite incedere, nec iudi-
cia eorum custodiatis, nec in idolis
eorum polluamini.

19. Ego Dominus Deus vester;
in praeceptis meis ambulate, iudicia
mea custodite, et facite ea;

20. et sabbata mea sanctificate, ut
sint signum inter me et vos, et sciatis,
quia ego sum Dominus Deus vester.

21. Et exacerbaverunt me filii, in
praeceptis meis non ambulaverunt,
et iudicia mea non custodierunt, ut
facerent ea; quae cum fecerit homo,
vivet in eis; et sabbata mea viola-
verunt; et comminatus sum, ut ef-
funderem furorem meum super eos,
et implerem iram meam in eis in de-
serto.

22. Averti autem manum meam, et
feci propter nomen meum, ut non
violaretur coram gentibus, de qui-
bus eieci eos in oculis earum.

23. Iterum levavi manum meam
in eos in solitudine, ut dispergerem
illos in nationes, et ventilarem in
terras;

24. eo quod iudicia mea non fecis-
sent, et praecepta mea reprobas-
sent, et sabbata mea violassent, et
post idola patrum suorum fuissent
oculi eorum.

25. Ergo et ego dedi eis praece-
pta non bona, et iudicia, in quibus
non vivent.

26. Et pollui eos in muneribus
suis, cum offerrent omne, quod ape-
rit vulvam, propter delicta sua; et
scient, quia ego Dominus.

27. Quamobrem loquere ad do-
mum Israël, fili hominis! et dices ad
eos: Haec dicit Dominus Deus: Ad-
huc et in hoc blasphemaverunt me
patres vestri, cum sprevissent me
contemnentes;

28. et induxissem eos in terram,
super quam levavi manum meam,
ut darem eis; viderunt omnem col-

lem excelsum, et omne lignum nemorosum, et immolaverunt ibi victimas suas; et dederunt ibi irritationem oblationis suae, et posuerunt ibi odorem suavitatis suae, et libaverunt libationes suas.

29. Et dixi ad eos: Quid est excelsum, ad quod vos ingredimini? et vocatum est nomen eius excelsum usque ad hanc diem.

30. Propterea dic ad domum Israël: Haec dicit Dominus Deus: Certe in via patrum vestrorum vos polluimini, et post offendicula eorum vos fornicamini;

31. et in oblatione donorum vestrorum, cum traducitis filios vestros per ignem, vos polluimini in omnibus idolis vestris usque hodie; et ego respondebo vobis domus Israël? Vivo ego, dicit Dominus Deus, quia non respondebo vobis.

32. Neque cogitatio mentis vestrae fiet, dicentium: Erimus sicut gentes, et sicut cognationes terrae, ut colamus ligna et lapides.

33. Vivo ego, dicit Dominus Deus, quoniam in manu forti, et in brachio extento, et in furore effuso regnabo super vos.

34. Et educam vos de populis; et congregabo vos de terris, in quibus dispersi estis, in manu valida, et in brachio extento, et in furore effuso regnabo super vos.

35. Et adducam vos in desertum populorum, et iudicabor vobiscum ibi facie ad faciem.

36. Sicut iudicio contendi adversum patres vestros in deserto terrae Aegypti, sic iudicabo vos, dicit Dominus Deus.

37. Et subiiciam vos sceptro meo, et inducam vos in vinculis foederis.

38. Et eligam de vobis transgressores, et impios, et de terra incolatus eorum educam eos, et in terram Israël non ingredientur; et scietis, quia ego Dominus.

39. Et vos domus Israël, haec dicit Dominus Deus: Singuli post idola vestra ambulate, et servite eis. Quod si et in hoc non audieritis me, et nomen meum sanctum pollueritis ultra in muneribus vestris, et in idolis vestris;

40. in monte sancto meo, in monte excelso Israël, ait Dominus Deus, ibi serviet mihi omnis domus Israël; omnes, inquam, in terra, in qua placebunt mihi, et ibi quaeram primitias vestras, et initium decimarum vestrarum in omnibus sanctificationibus vestris.

41. In odorem suavitatis suscipiam vos, cum eduxero vos de populis, et congregavero vos de terris, in quas dispersi estis, et sanctificabor in vobis in oculis nationum.

42. Et scietis, quia ego Dominus, cum induxero vos ad terram Israël, in terram, pro qua levavi manum meam, ut darem eam patribus vestris.

43. Et recordabimini ibi viarum vestrarum, et omnium scelerum vestrorum, quibus polluti estis in eis; et displicebitis vobis in conspectu vestro in omnibus malitiis vestris, quas fecistis.

44. Et scietis, quia ego Dominus, cum benefecero vobis propter nomen meum, et non secundum vias vestras malas, neque secundum scelera vestra pessima domus Israël, ait Dominus Deus.

45. Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

46. Fili hominis! pone faciem tuam contra viam Austri, et stilla ad Aphricum, et propheta ad saltum agri meridiani.

47. Et dices saltui meridiano: Audi verbum Domini: Haec dicit Do-

לָתֵת אוֹתָהּ לָהֶם וַיִּרְאוּ כָל־גִּבְעָה רָמָה וְכָל־עֵץ עָבֹת וַיִּזְבְּחוּ־שָׁם
אֶת־זִבְחֵיהֶם וַיִּתְּנוּ־שָׁם כַּעַס קָרְבָּנָם וַיָּשִׂימוּ שָׁם רֵיחַ נִיחוֹחֵיהֶם
וַיַּסִּיכוּ שָׁם אֶת־נִסְכֵּיהֶם׃ וָאֹמַר אֲלֵהֶם מָה הַבָּמָה אֲשֶׁר־אַתֶּם הַבָּאִים 29
שָׁם וַיִּקָּרֵא שְׁמָהּ בָּמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ לָכֵן אֱמֹר ׀ אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל ל
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה הַבְּדֶרֶךְ אֲבוֹתֵיכֶם אַתֶּם נִטְמְאִים וְאַחֲרֵי
שִׁקּוּצֵיהֶם אַתֶּם זֹנִים׃ וּבִשְׂאֵת מַתְּנֹתֵיכֶם בְּהַעֲבִיר בְּנֵיכֶם בָּאֵשׁ אַתֶּם 31
נִטְמְאִים לְכָל־גִּלּוּלֵיכֶם עַד־הַיּוֹם וַאֲנִי אִדָּרֵשׁ לָכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל חַי־אָנִי
נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה אִם־אִדָּרֵשׁ לָכֶם׃ וְהָעֹלָה עַל־רוּחֲכֶם הָיוֹ לֹא תִהְיֶה 32
אֲשֶׁר ׀ אַתֶּם אֹמְרִים נִהְיֶה כַגּוֹיִם כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲרָצוֹת לְשָׁרֵת עֵץ
וָאָבֶן׃ חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה אִם־לֹא בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה 33
וּבְחֵמָה שְׁפוּכָה אֶמְלוֹךְ עֲלֵיכֶם׃ וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים וְקִבַּצְתִּי 34
אֶתְכֶם מִן־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר נְפוֹצֹתֶם בָּם בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה
וּבְחֵמָה שְׁפוּכָה׃ וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל־מִדְבַּר הָעַמִּים וְנִשְׁפַּטְתִּי אִתְּכֶם לה
שָׁם פָּנִים אֶל־פָּנִים׃ כַּאֲשֶׁר נִשְׁפַּטְתִּי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם בְּמִדְבַּר אֶרֶץ 36
מִצְרָיִם כֵּן אִשָּׁפֵט אִתְּכֶם נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה׃ וְהַעֲבַרְתִּי אֶתְכֶם תַּחַת 37
הַשָּׁבֶט וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם בְּמָסֹרֶת הַבְּרִית׃ וּבָרוֹתִי מִכֶּם הַמֹּרְדִים 38
וְהַפּוֹשְׁעִים בִּי מֵאֶרֶץ מְגוּרֵיהֶם אוֹצִיא אוֹתָם וְאֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל לֹא
יָבוֹא וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וְאַתֶּם בֵּית־יִשְׂרָאֵל כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי 39
יֱהֹוִה אִישׁ גִּלּוּלָיו לְכוּ עֲבֹדוּ וְאַחַר אִם־אֵינְכֶם שֹׁמְעִים אֵלָי וְאֶת־שֵׁם
קָדְשִׁי לֹא תְחַלְּלוּ־עוֹד בְּמַתְּנוֹתֵיכֶם וּבְגִלּוּלֵיכֶם׃ כִּי בְהַר־קָדְשִׁי בְּהַר ׀ מ
מְרוֹם יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה שָׁם יַעַבְדֻנִי כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֻּלֹּה
בָּאָרֶץ שָׁם אֶרְצֵם וְשָׁם אֶדְרוֹשׁ אֶת־תְּרוּמֹתֵיכֶם וְאֶת־רֵאשִׁית
מַשְׂאוֹתֵיכֶם בְּכָל־קָדְשֵׁיכֶם׃ בְּרֵיחַ נִיחֹחַ אֶרְצֶה אֶתְכֶם בְּהוֹצִיאִי 41
אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִן־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר נְפֹצֹתֶם בָּם
וְנִקְדַּשְׁתִּי בָכֶם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם׃ וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה בַּהֲבִיאִי אֶתְכֶם 42
אֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לָתֵת אוֹתָהּ
לַאֲבוֹתֵיכֶם׃ וּזְכַרְתֶּם־שָׁם אֶת־דַּרְכֵיכֶם וְאֵת כָּל־עֲלִילוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר 43
נִטְמֵאתֶם בָּם וּנְקֹטֹתֶם בִּפְנֵיכֶם בְּכָל־רָעוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם׃ וִידַעְתֶּם 44
כִּי־אֲנִי יְהוָה בַּעֲשׂוֹתִי אִתְּכֶם לְמַעַן שְׁמִי לֹא כְדַרְכֵיכֶם הָרָעִים
וְכַעֲלִילוֹתֵיכֶם הַנִּשְׁחָתוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה׃

כא CAP. XXI. כא

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ דֶּרֶךְ תֵּימָנָה וְהַטֵּף א 2
אֶל־דָּרוֹם וְהִנָּבֵא אֶל־יַעַר הַשָּׂדֶה נֶגֶב׃ וְאָמַרְתָּ לְיַעַר הַנֶּגֶב שְׁמַע דְּבַר־ 3

יְהוִ֑ה כֹּֽה־אָמַר֮ אֲדֹנָ֣י יֱהוִה֒ הִנְנִ֣י מַצִּית־בְּךָ֣ ׀ אֵ֗שׁ וְאָכְלָ֣ה בְךָ֣ כָל־עֵֽץ־
לַח֮ וְכָל־עֵ֣ץ יָבֵשׁ֒ לֹֽא־תִכְבֶּה֙ לַהֶ֣בֶת שַׁלְהֶ֔בֶת וְנִצְרְבוּ־בָ֥הּ כָּל־פָּנִ֖ים מִנֶּ֥גֶב
4 ה צָפֽוֹנָה׃ וְרָאוּ֙ כָּל־בָּשָׂ֔ר כִּ֛י אֲנִ֥י יְהוָ֖ה בִּֽעַרְתִּ֑יהָ לֹ֖א תִּכְבֶּֽה׃ וָאֹמַ֕ר אֲהָ֖הּ
6 אֲדֹנָ֣י יֱהוִ֑ה הֵ֚מָּה אֹמְרִ֣ים לִ֔י הֲלֹ֛א מְמַשֵּׁ֥ל מְשָׁלִ֖ים הֽוּא׃ וַיְהִ֥י דְבַר־
7 יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ בֶּן־אָדָ֗ם שִׂ֤ים פָּנֶ֙יךָ֙ אֶל־יְר֣וּשָׁלִַ֔ם וְהַטֵּ֖ף אֶל־מִקְדָּשִׁ֑ים
8 וְהִנָּבֵ֖א אֶל־אַדְמַ֥ת יִשְׂרָאֵֽל׃ וְאָמַרְתָּ֞ לְאַדְמַ֣ת יִשְׂרָאֵ֗ל כֹּ֚ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה
9 הִנְנִ֣י אֵלַ֔יִךְ וְהוֹצֵאתִ֥י חַרְבִּ֖י מִתַּעְרָ֑הּ וְהִכְרַתִּ֥י מִמֵּ֖ךְ צַדִּ֥יק וְרָשָֽׁע׃ יַ֗עַן
אֲשֶׁר־הִכְרַ֥תִּי מִמֵּ֖ךְ צַדִּ֣יק וְרָשָׁ֑ע לָ֠כֵן תֵּצֵ֨א חַרְבִּ֧י מִתַּעְרָ֛הּ אֶל־כָּל־בָּשָׂ֖ר
י מִנֶּ֥גֶב צָפֽוֹן׃ וְיָֽדְעוּ֙ כָּל־בָּשָׂ֔ר כִּ֚י אֲנִ֣י יְהוָ֔ה הוֹצֵ֥אתִי חַרְבִּ֖י מִתַּעְרָ֑הּ לֹ֥א
11 תָשׁ֖וּב עֽוֹד׃ וְאַתָּ֥ה בֶן־אָדָ֖ם הֵֽאָנַ֑ח בְּשִׁבְר֣וֹן מָתְנַ֔יִם וּבִמְרִיר֖וּת תֵּאָנַ֥ח
12 לְעֵינֵיהֶֽם׃ וְהָיָ֛ה כִּֽי־יֹאמְר֥וּ אֵלֶ֖יךָ עַל־מָ֣ה אַתָּ֣ה נֶאֱנָ֑ח וְאָמַרְתָּ֡ אֶל־
שְׁמוּעָה֩ כִֽי־בָאָ֨ה וְנָמֵ֣ס כָּל־לֵ֡ב וְרָפ֣וּ כָל־יָדַ֩יִם֩ וְכִהֲתָ֨ה כָל־ר֜וּחַ וְכָל־
13 בִּרְכַּ֙יִם֙ תֵּלַ֣כְנָה מַּ֔יִם הִנֵּ֤ה בָאָה֙ וְנִֽהְיָ֔תָה נְאֻ֖ם אֲדֹנָ֥י יֱהוִֽה׃ וַיְהִ֥י
14 דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ בֶּן־אָדָ֕ם הִנָּבֵא֙ וְאָ֣מַרְתָּ֔ כֹּ֖ה אָמַ֣ר יְהוָ֑ה אֱמֹ֕ר
טו חֶ֥רֶב חֶ֛רֶב הוּחַ֖דָּה וְגַם־מְרוּטָֽה׃ לְמַ֙עַן֙ טְבֹ֣חַ טֶ֔בַח הוּחַ֕דָּה לְמַֽעַן־הֱיֵה־
16 לָ֥הּ בָ֖רָק מֹרָ֑טָּה א֣וֹ נָשִׂ֔ישׂ שֵׁ֣בֶט בְּנִ֔י מֹאֶ֖סֶת כָּל־עֵֽץ׃ וַיִּתֵּ֥ן אֹתָ֛הּ לְמָרְטָ֖ה
לִתְפֹּ֣שׂ בַּכָּ֑ף הִֽיא הוּחַדָּ֥ה חֶ֙רֶב֙ וְהִ֣יא מֹרָ֔טָּה לָתֵ֥ת אוֹתָ֖הּ בְּיַד־הוֹרֵֽג׃
17 זְעַ֤ק וְהֵילֵל֙ בֶּן־אָדָ֔ם כִּי־הִיא֙ הָיְתָ֣ה בְעַמִּ֔י הִ֖יא בְּכָל־נְשִׂיאֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל
18 מְגוּרֵ֤י אֶל־חֶ֙רֶב֙ הָי֣וּ אֶת־עַמִּ֔י לָכֵ֖ן סְפֹ֥ק אֶל־יָרֵֽךְ׃ כִּ֣י בֹ֔חַן וּמָ֕ה אִם־
19 גַּם־שֵׁ֥בֶט מֹאֶ֖סֶת לֹ֣א יִֽהְיֶ֑ה נְאֻ֖ם אֲדֹנָ֥י יֱהוִֽה׃ וְאַתָּ֤ה בֶן־אָדָם֙ הִנָּבֵ֔א
וְהַ֖ךְ כַּ֣ף אֶל־כָּ֑ף וְתִכָּפֵ֨ל חֶ֤רֶב שְׁלִישִׁ֙תָה֙ חֶ֣רֶב חֲלָלִ֔ים הִ֗יא חֶ֚רֶב חָלָ֣ל
כ הַגָּד֔וֹל הַחֹדֶ֖רֶת לָהֶֽם׃ לְמַ֣עַן ׀ לָמ֣וּג לֵ֗ב וְהַרְבֵּה֙ הַמִּכְשֹׁלִ֔ים עַ֖ל כָּל־
21 שַׁעֲרֵיהֶ֔ם נָתַ֖תִּי אִבְחַת־חָ֑רֶב אָ֛ח עֲשׂוּיָ֥ה לְבָרָ֖ק מְעֻטָּ֥ה לְטָֽבַח׃ הִתְאַחֲדִ֥י
22 הֵימִ֖נִי הָשִׂ֣ימִי הַשְׂמִ֑ילִי אָ֖נָה פָּנַ֥יִךְ מֻעָדֽוֹת׃ וְגַם־אֲנִ֗י אַכֶּ֤ה כַפִּי֙ אֶל־
23 כַּפִּ֔י וַהֲנִחֹתִ֖י חֲמָתִ֑י אֲנִ֥י יְהוָ֖ה דִּבַּֽרְתִּי׃ וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י
24 לֵאמֹֽר׃ וְאַתָּ֨ה בֶן־אָדָ֜ם שִׂים־לְךָ֣ ׀ שְׁנַ֣יִם דְּרָכִ֗ים לָבוֹא֙ חֶ֣רֶב מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֔ל
כה מֵאֶ֥רֶץ אֶחָ֖ד יֵצְא֣וּ שְׁנֵיהֶ֑ם וְיָ֣ד בָּרֵ֔א בְּרֹ֥אשׁ דֶּֽרֶךְ־עִ֖יר בָּרֵֽא׃ דֶּ֚רֶךְ
תָּשִׂ֔ים לָב֣וֹא חֶ֔רֶב אֵ֖ת רַבַּ֣ת בְּנֵֽי־עַמּ֑וֹן וְאֶת־יְהוּדָ֥ה בִירוּשָׁלִַ֖ם בְּצוּרָֽה׃
26 כִּֽי־עָמַ֨ד מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֜ל אֶל־אֵ֣ם הַדֶּ֗רֶךְ בְּרֹ֛אשׁ שְׁנֵ֥י הַדְּרָכִ֖ים לִקְסָם־קָ֑סֶם
27 קִלְקַ֤ל בַּֽחִצִּים֙ שָׁאַ֣ל בַּתְּרָפִ֔ים רָאָ֖ה בַּכָּבֵֽד׃ בִּ֠ימִינוֹ הָיָ֣ה ׀ הַקֶּ֣סֶם
יְר֨וּשָׁלִַ֜ם לָשׂ֣וּם כָּרִ֗ים לִפְתֹּ֤חַ פֶּה֙ בְּרֶ֔צַח לְהָרִ֥ים ק֖וֹל בִּתְרוּעָ֑ה לָשׂ֤וּם

XXI. v. 11. פתח באתנח   v. 18. סב׳ בֹּחַן   v. 20. במס׳ אִבְחַת־

minus Deus: Ecce! ego succendam in te ignem, et comburam in te omne lignum viride, et omne lignum aridum; non extinguetur flamma succensionis; et comburetur in ea omnis facies ab Austro usque ad Aquilonem.

48. Et videbit universa caro, quia ego Dominus succendi eam, nec extinguetur.

49. Et dixi: A a a, Domine, Deus; ipsi dicunt de me: Numquid non per parabolas loquitur iste?

CAP. XXI.

Ierusalem et Ammonitis horrenda annunciat.

1. Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

2. Fili hominis! pone faciem tuam ad Ierusalem, et stilla ad sanctuaria, et propheta contra humum Israël,

3. et dices terrae Israël: Haec dicit Dominus Deus: Ecce! ego ad te, et eiiciam gladium meum de vagina sua, et occidam in te iustum et impium.

4. Pro eo autem, quod occidi in te iustum, et impium, idcirco egredietur gladius meus de vagina sua ad omnem carnem ab Austro usque ad Aquilonem;

5. ut sciat omnis caro, quia ego Dominus eduxi gladium meum de vagina sua irrevocabilem.

6. Et tu, fili hominis! ingemisce in contritione lumborum, et in amaritudinibus ingemisce coram eis.

7. Cumque dixerint ad te: Quare tu gemis? dices: Pro auditu; quia venit, et tabescet omne cor, et dissolventur universae manus, et infirmabitur omnis spiritus, et per cuncta genua fluent aquae; ecce! venit, et fiet, ait Dominus Deus.

8. Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

9. Fili hominis! propheta, et dices: Haec dicit Dominus Deus: Loquere: Gladius, gladius exacutus est, et limatus.

10. Ut caedat victimas, exacutus est; ut splendeat, limatus est; qui moves sceptrum filii mei, succidisti omne lignum.

11. Et dedi eum ad levigandum, ut teneatur manu: iste exacutus est gladius, et iste limatus est, ut sit in manu interficientis.

12. Clama, et ulula fili hominis, quia hic factus est in populo meo, hic in cunctis ducibus Israël, qui fugerant; gladio traditi sunt cum populo meo, idcirco plaude super femur,

13. quia probatus est; et hoc, cum sceptrum subverterit, et non erit, dicit Dominus Deus.

14. Tu ergo fili hominis propheta, et percute manu ad manum, et duplicetur gladius, ac triplicetur gladius interfectorum; hic est gladius occisionis magnae, qui obstupescere eos facit,

15. et corde tabescere, et multiplicat ruinas. In omnibus portis eorum dedi conturbationem gladii acuti, et limati ad fulgendum, amicti ad caedem.

16. Exacuere, vade ad dexteram, sive ad sinistram, quocumque faciei tuae est appetitus.

17. Quin et ego plaudam manu ad manum, et implebo indignationem meam, ego Dominus locutus sum.

18. Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

19. Et tu, fili hominis! pone tibi duas vias, ut veniat gladius regis Babylonis; de terra una egredientur ambae; et manu capiet coniecturam, in capite viae civitatis coniiciet.

20. Viam pones, ut veniat gladius ad Rabbath filiorum Ammon, et ad Iudam in Ierusalem munitissimam.

21. Stetit enim rex Babylonis in bivio, in capite duarum viarum, divinationem quaerens, commiscens sagittas; interrogavit idola, exta consuluit.

22. Ad dexteram eius facta est divinatio super Ierusalem, ut ponat arietes, ut aperiat os in caede, ut elevet vocem in ululatu, ut ponat

arietes contra portas, ut comportet aggerem, ut aedificet munitiones.

23. Eritque quasi consulens frustra oraculum in oculis eorum, et sabbatorum otium imitans; ipse autem recordabitur iniquitatis ad capiendum.

24. Idcirco haec dicit Dominus Deus: pro eo, quod recordati estis iniquitatis vestrae, et revelastis praevaricationes vestras, et apparuerunt peccata vestra in omnibus cogitationibus vestris; pro eo, inquam, quod recordati estis, manu capiemini.

25. Tu autem profane, impie dux Israël, cuius venit dies in tempore iniquitatis praefinita:

26. Haec dicit Dominus Deus: Aufer cidarim, tolle coronam! nonne haec est, quae humilem sublevavit, et sublimem humiliavit?

27. Iniquitatem, iniquitatem, iniquitatem ponam eam; et hoc non factum est, donec veniret, cuius est iudicium, et tradam ei.

28. Et tu, fili hominis! propheta, et dic: Haec dicit Dominus Deus ad filios Ammon, et ad opprobrium eorum, et dices: Mucro, mucro, evaginate ad occidendum, limate, ut interficias, et fulgeas,

29. cum tibi viderentur vana, et divinarentur mendacia; ut dareris super colla vulneratorum impiorum, quorum venit dies in tempore iniquitatis praefinita.

30. Revertere ad vaginam tuam, in loco, in quo creatus es, in terra nativitatis tuae iudicabo te,

31. et effundam super te indignationem meam; in igne furoris mei sufflabo in te, daboque te in manus hominum insipientium, et fabricantium interitum.

32. Igni eris cibus, sanguis tuus erit in medio terrae, oblivioni traderis; quia ego Dominus locutus sum.

CAP. XXII.

Scelera Ierosolymis patrata.

1. Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

2. Et tu, fili hominis! nonne iudicas, nonne iudicas civitatem sanguinum?

3. Et ostendes ei omnes abominationes suas, et dices: Haec dicit Dominus Deus: Civitas effundens sanguinem in medio sui, ut veniat tempus eius; et quae fecit idola contra semetipsam, ut pollueretur.

4. In sanguine tuo, qui a te effusus est, deliquisti; et in idolis tuis, quae fecisti, polluta es; et appropinquare fecisti dies tuos, et adduxisti tempus annorum tuorum; propterea dedi te opprobrium gentibus, et irrisionem universis terris.

5. Quae iuxta sunt, et quae procul a te, triumphabunt de te; sordida, nobilis, grandis interitu.

6. Ecce! principes Israël singuli in brachio suo fuerunt in te ad effundendum sanguinem.

7. Patrem, et matrem contumeliis affecerunt in te, advenam calumniati sunt in medio tui, pupillum et viduam contristaverunt apud te.

8. Sanctuaria mea sprevisti, et sabbata mea polluisti.

9. Viri detractores fuerunt in te ad effundendum sanguinem, et super montes comederunt in te, scelus operati sunt in medio tui.

10. Verecundiora patris discooperuerunt in te, immunditiam menstruatae humiliaverunt in te.

11. * Et unusquisque in uxorem proximi sui operatus est abominationem, et socer nurum suam polluit nefarie, frater sororem suam filiam patris sui oppressit in te.

* Ier. 5, 8.

12. Munera acceperunt apud te ad effundendum sanguinem; usuram et superabundantiam accepisti, et avare proximos tuos calumniabaris; meique oblita es, ait Dominus Deus.

13. Ecce! complosi manus meas super avaritiam tuam, quam fecisti, et super sanguinem, qui effusus est in medio tui.

14. Numquid sustinebit cor tuum, aut praevalebunt manus tuae in die-

בָּרִים֙ עַל־שְׁעָרִ֔ים לִשְׁפֹּ֥ךְ סֹלְלָ֖ה לִבְנ֥וֹת דָּיֵֽק׃ וְהָיָה֩ לָהֶ֨ם כִּקְסָוֹם־ 28
שָׁוְא֙ בְּעֵ֣ינֵיהֶ֔ם שְׁבֻעֵ֥י שְׁבֻע֖וֹת לָהֶ֑ם וְהֽוּא־מַזְכִּ֥יר עָוֺ֖ן לְהִתָּפֵֽשׂ׃ לָכֵ֞ן 29
כֹּה־אָמַר֮ אֲדֹנָ֣י יֱהֹוִה֒ יַ֚עַן הַזְכַּרְכֶ֣ם עֲוֺנְכֶ֔ם בְּהִגָּלוֹת֙ פִּשְׁעֵיכֶ֔ם לְהֵֽרָאוֹת֙
חַטֹּ֣אותֵיכֶ֔ם בְּכֹ֖ל עֲלִילֽוֹתֵיכֶ֑ם יַ֚עַן הִזָּ֣כֶרְכֶ֔ם בַּכַּ֖ף תִּתָּפֵֽשׂוּ׃ וְאַתָּה֙ ל
חָלָ֣ל רָשָׁ֔ע נְשִׂ֖יא יִשְׂרָאֵ֑ל אֲשֶׁר־בָּ֣א יוֹמ֔וֹ בְּעֵ֖ת עֲוֺ֥ן קֵֽץ׃ כֹּ֤ה אָמַר֙ אֲדֹנָ֣י 31
יֱהֹוִ֔ה הָסִיר֙ הַמִּצְנֶ֔פֶת וְהָרִ֖ים הָעֲטָרָ֑ה זֹ֣את לֹא־זֹ֔את הַשָּׁפָ֣לָה הַגְבֵּ֔הַ
וְהַגָּבֹ֖הַ הַשְׁפִּֽיל׃ עַוָּ֥ה עַוָּ֖ה עַוָּ֣ה אֲשִׂימֶ֑נָּה גַּם־זֹאת֙ לֹ֣א הָיָ֔ה עַד־בֹּ֛א אֲשֶׁר־ 32
ל֥וֹ הַמִּשְׁפָּ֖ט וּנְתַתִּֽיו׃ וְאַתָּ֣ה בֶן־אָדָ֗ם הִנָּבֵ֤א וְאָמַרְתָּ֙ כֹּ֤ה אָמַר֙ אֲדֹנָ֣י 33
יֱהֹוִ֔ה אֶל־בְּנֵ֥י עַמּ֖וֹן וְאֶל־חֶרְפָּתָ֑ם וְאָמַרְתָּ֗ חֶ֤רֶב חֶ֙רֶב֙ פְּתוּחָה֙ לְטֶ֣בַח
מְרוּטָ֔ה לְהָכִ֖יל לְמַ֥עַן בָּרָֽק׃ בַּחֲז֥וֹת לָךְ֙ שָׁ֔וְא בִּקְסָם־לָ֖ךְ כָּזָ֑ב לָתֵ֣ת אוֹתָ֗ךְ 34
אֶל־צַוְּארֵי֙ חַֽלְלֵ֣י רְשָׁעִ֔ים אֲשֶׁר־בָּ֣א יוֹמָ֔ם בְּעֵ֖ת עֲוֺ֥ן קֵֽץ׃ הָשַׁ֖ב אֶל־ לה
תַּעְרָ֑הּ בִּמְק֧וֹם אֲשֶׁר־נִבְרֵ֛את בְּאֶ֥רֶץ מְכֻרוֹתַ֖יִךְ אֶשְׁפֹּ֥ט אֹתָֽךְ׃ וְשָׁפַכְתִּ֤י 36
עָלַ֙יִךְ֙ זַעְמִ֔י בְּאֵ֥שׁ עֶבְרָתִ֖י אָפִ֣יחַ עָלָ֑יִךְ וּנְתַתִּ֗יךְ בְּיַד֙ אֲנָשִׁ֣ים בֹּֽעֲרִ֔ים
חָרָשֵׁ֖י מַשְׁחִֽית׃ לָאֵ֤שׁ תִּֽהְיֶה֙ לְאָכְלָ֔ה דָּמֵ֥ךְ יִהְיֶ֖ה בְּת֣וֹךְ הָאָ֑רֶץ לֹ֣א 37
תִזָּכֵ֔רִי כִּ֛י אֲנִ֥י יְהוָ֖ה דִּבַּֽרְתִּי׃

כב Cap. XXII. כב

וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ וְאַתָּ֣ה בֶן־אָדָ֔ם הֲתִשְׁפֹּ֥ט הֲתִשְׁפֹּ֖ט אֶת־ א 2
עִ֣יר הַדָּמִ֑ים וְה֣וֹדַעְתָּ֔הּ אֵ֖ת כָּל־תּוֹעֲבוֹתֶֽיהָ׃ וְאָמַרְתָּ֗ כֹּ֤ה אָמַר֙ אֲדֹנָ֣י 3
יֱהֹוִ֔ה עִ֣יר שֹׁפֶ֥כֶת דָּ֛ם בְּתוֹכָ֖הּ לָב֣וֹא עִתָּ֑הּ וְעָשְׂתָ֧ה גִלּוּלִ֛ים עָלֶ֖יהָ
לְטָמְאָֽה׃ בְּדָמֵ֨ךְ אֲשֶׁר־שָׁפַ֜כְתְּ אָשַׁ֗מְתְּ וּבְגִלּוּלַ֤יִךְ אֲשֶׁר־עָשִׂית֙ טָמֵ֔את 4
וַתַּקְרִ֣יבִי יָמַ֔יִךְ וַתָּב֖וֹא עַד־שְׁנוֹתָ֑יִךְ עַל־כֵּ֗ן נְתַתִּ֤יךְ חֶרְפָּה֙ לַגּוֹיִ֔ם
וְקַלָּסָ֖ה לְכָל־הָאֲרָצֽוֹת׃ הַקְּרֹב֛וֹת וְהָרְחֹק֥וֹת מִמֵּ֖ךְ יִתְקַלְּסוּ־בָ֑ךְ טְמֵאַ֣ת ה
הַשֵּׁ֔ם רַבַּ֖ת הַמְּהוּמָֽה׃ הִנֵּה֙ נְשִׂיאֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל אִ֥ישׁ לִזְרֹע֖וֹ הָ֣יוּ בָ֑ךְ לְמַ֖עַן 6
שְׁפָךְ־דָּֽם׃ אָ֤ב וָאֵם֙ הֵקַ֣לּוּ בָ֔ךְ לַגֵּ֛ר עָשׂ֥וּ בַעֹ֖שֶׁק בְּתוֹכֵ֑ךְ יָת֥וֹם וְאַלְמָנָ֖ה 7
ה֥וֹנוּ בָֽךְ׃ קָדָשַׁ֖י בָּזִ֑ית וְאֶת־שַׁבְּתֹתַ֖י חִלָּֽלְתְּ׃ אַנְשֵׁ֥י רָכִ֛יל הָ֥יוּ בָ֖ךְ לְמַ֣עַן 8 9
שְׁפָךְ־דָּ֑ם וְאֶל־הֶֽהָרִים֙ אָ֣כְלוּ בָ֔ךְ זִמָּ֖ה עָשׂ֥וּ בְתוֹכֵֽךְ׃ עֶרְוַת־אָ֖ב גִּלָּה־בָ֑ךְ י
טְמֵאַ֥ת הַנִּדָּ֖ה עִנּוּ־בָֽךְ׃ וְאִ֣ישׁ ׀ אֶת־אֵ֣שֶׁת רֵעֵ֗הוּ עָשָׂה֙ תּֽוֹעֵבָ֔ה וְאִ֥ישׁ 11
אֶת־כַּלָּת֖וֹ טִמֵּ֣א בְזִמָּ֑ה וְאִ֛ישׁ אֶת־אֲחֹת֥וֹ בַת־אָבִ֖יו עִנָּה־בָֽךְ׃ שֹׁ֥חַד 12
לָֽקְחוּ־בָ֖ךְ לְמַ֣עַן שְׁפָךְ־דָּ֑ם נֶ֧שֶׁךְ וְתַרְבִּ֣ית לָקַ֗חַתְּ וַתְּבַצְּעִ֤י רֵעַ֙יִךְ֙ בַּעֹ֔שֶׁק
וְאֹתִ֣י שָׁכַ֔חַתְּ נְאֻ֖ם אֲדֹנָ֥י יֱהֹוִֽה׃ וְהִנֵּה֙ הִכֵּ֣יתִי כַפִּ֔י אֶל־בִּצְעֵ֖ךְ אֲשֶׁ֣ר 13
עָשִׂ֑ית וְעַל־דָּמֵ֔ךְ אֲשֶׁ֥ר הָי֖וּ בְּתוֹכֵֽךְ׃ הֲיַעֲמֹ֤ד לִבֵּךְ֙ אִם־תֶּחֱזַ֣קְנָה יָדַ֔יִךְ 14

XXI. v. 28. כִּקְסָוֹם־ — כִּקְסָם־ ק׳ . v. 33. בלא א׳ . v. 35. השׁ׳ בפתח

XXII. v. 1. הפטרת אחרי מות . v. 4. נ״א עַת־

טו לַיָּמִים אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה אוֹתָךְ אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי׃ וַהֲפִיצוֹתִי
16 אוֹתָךְ בַּגּוֹיִם וְזֵרִיתִיךְ בָּאֲרָצוֹת וַהֲתִמֹּתִי טֻמְאָתֵךְ מִמֵּךְ׃ וְנִחַלְתְּ בָּךְ
17 לְעֵינֵי גוֹיִם וְיָדַעַתְּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃
18 בֶּן־אָדָם הָיוּ־לִי בֵית־יִשְׂרָאֵל לְסֻוג כֻּלָּם נְחֹשֶׁת וּבְדִיל וּבַרְזֶל וְעוֹפֶרֶת
19 בְּתוֹךְ כּוּר סִגִים כֶּסֶף הָיוּ׃ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִֹה יַעַן הֱיוֹת
כ כֻּלְּכֶם לְסִגִים לָכֵן הִנְנִי קֹבֵץ אֶתְכֶם אֶל־תּוֹךְ יְרוּשָׁלִָם׃ קְבֻצַת כֶּסֶף
וּנְחֹשֶׁת וּבַרְזֶל וְעוֹפֶרֶת וּבְדִיל אֶל־תּוֹךְ כּוּר לָפַחַת־עָלָיו אֵשׁ לְהַנְתִּיךְ
21 כֵּן אֶקְבֹּץ בְּאַפִּי וּבַחֲמָתִי וְהִנַּחְתִּי וְהִתַּכְתִּי אֶתְכֶם׃ וְכִנַּסְתִּי אֶתְכֶם
22 וְנָפַחְתִּי עֲלֵיכֶם בְּאֵשׁ עֶבְרָתִי וְנִתַּכְתֶּם בְּתוֹכָהּ׃ כְּהִתּוּךְ כֶּסֶף בְּתוֹךְ
כּוּר כֵּן תֻּתְּכוּ בְתוֹכָהּ וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה שָׁפַכְתִּי חֲמָתִי עֲלֵיכֶם׃
23 24 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם אֱמָר־לָהּ אַתְּ אֶרֶץ לֹא מְטֹהָרָה
כה הִיא לֹא גֻשְׁמָהּ בְּיוֹם זָעַם׃ קֶשֶׁר נְבִיאֶיהָ בְּתוֹכָהּ כַּאֲרִי שׁוֹאֵג טֹרֵף
26 טָרֶף נֶפֶשׁ אָכָלוּ חֹסֶן וִיקָר יִקָּחוּ אַלְמְנוֹתֶיהָ הִרְבּוּ בְתוֹכָהּ׃ כֹּהֲנֶיהָ
חָמְסוּ תוֹרָתִי וַיְחַלְּלוּ קָדָשַׁי בֵּין־קֹדֶשׁ לְחֹל לֹא הִבְדִּילוּ וּבֵין־הַטָּמֵא
27 לְטָהוֹר לֹא הוֹדִיעוּ וּמִשַּׁבְּתוֹתַי הֶעְלִימוּ עֵינֵיהֶם וָאֵחַל בְּתוֹכָם׃ שָׂרֶיהָ
בְקִרְבָּהּ כִּזְאֵבִים טֹרְפֵי טָרֶף לִשְׁפָּךְ־דָּם לְאַבֵּד נְפָשׁוֹת לְמַעַן בְּצֹעַ
28 בָּצַע׃ וּנְבִיאֶיהָ טָחוּ לָהֶם תָּפֵל חֹזִים שָׁוְא וְקֹסְמִים לָהֶם כָּזָב אֹמְרִים
29 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִֹה וַיהוָה לֹא דִבֵּר׃ עַם הָאָרֶץ עָשְׁקוּ עֹשֶׁק וְגָזְלוּ
ל גָּזֵל וְעָנִי וְאֶבְיוֹן הוֹנוּ וְאֶת־הַגֵּר עָשְׁקוּ בְּלֹא מִשְׁפָּט׃ וָאֲבַקֵּשׁ מֵהֶם אִישׁ
גֹּדֵר־גָּדֵר וְעֹמֵד בַּפֶּרֶץ לְפָנַי בְּעַד הָאָרֶץ לְבִלְתִּי שַׁחֲתָהּ וְלֹא מָצָאתִי׃
31 וָאֶשְׁפֹּךְ עֲלֵיהֶם זַעְמִי בְּאֵשׁ עֶבְרָתִי כִּלִּיתִים דַּרְכָּם בְּרֹאשָׁם נָתַתִּי
נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִֹה׃

CAP. XXIII. כג — כג

א 2 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם שְׁתַּיִם נָשִׁים בְּנוֹת אֵם־אַחַת
3 הָיוּ׃ וַתִּזְנֶינָה בְמִצְרַיִם בִּנְעוּרֵיהֶן זָנוּ שָׁמָּה מֹעֲכוּ שְׁדֵיהֶן וְשָׁם עִשּׂוּ
4 דַּדֵּי בְּתוּלֵיהֶן׃ וּשְׁמוֹתָן אָהֳלָה הַגְּדוֹלָה וְאָהֳלִיבָה אֲחוֹתָהּ וַתִּהְיֶינָה
לִי וַתֵּלַדְנָה בָּנִים וּבָנוֹת וּשְׁמוֹתָן שֹׁמְרוֹן אָהֳלָה וִירוּשָׁלִַם אָהֳלִיבָה׃
ה 6 וַתִּזֶן אָהֳלָה תַּחְתָּי וַתַּעְגַּב עַל־מְאַהֲבֶיהָ אֶל־אַשּׁוּר קְרוֹבִים׃ לְבֻשֵׁי
7 תְכֵלֶת פַּחוֹת וּסְגָנִים בַּחוּרֵי חֶמֶד כֻּלָּם פָּרָשִׁים רֹכְבֵי סוּסִים׃ וַתִּתֵּן
תַּזְנוּתֶיהָ עֲלֵיהֶם מִבְחַר בְּנֵי־אַשּׁוּר כֻּלָּם וּבְכֹל אֲשֶׁר־עָגְבָה בְּכָל־
8 גִּלּוּלֵיהֶם נִטְמָאָה׃ וְאֶת־תַּזְנוּתֶיהָ מִמִּצְרַיִם לֹא עָזָבָה כִּי אוֹתָהּ שָׁכְבוּ

XXII. v. 16. ע״כ   v. 18. לְסֻוג — לְסִיג ק׳   v. 24. הש׳ יפה
XXIII. v. 5. ס״א תָּ   יהה׳ במפיק

bus, quos ego faciam tibi? ego Dominus locutus sum, et faciam.

15. Et dispergam te in nationes, et ventilabo te in terras, et deficere faciam immunditiam tuam a te.

16. Et possidebo te in conspectu gentium; et scies, quia ego Dominus.

17. Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

18. Fili hominis! versa est mihi domus Israël in scoriam; omnes isti aes, et stannum, et ferrum, et plumbum in medio fornacis; scoria argenti facti sunt.

19. Propterea haec dicit Dominus Deus: Eo quod versi estis omnes in scoriam, propterea ecce! ego congregabo vos in medio Ierusalem,

20. congregatione argenti, et aeris, et stanni, et ferri, et plumbi in medio fornacis; ut succendam in ea ignem ad conflandum, sic congregabo in furore meo, et in ira mea, et requiescam; et conflabo vos.

21. Et congregabo vos, et succendam vos in igne furoris mei, et conflabimini in medio eius.

22. Ut conflatur argentum in medio fornacis, sic eritis in medio eius; et scietis, quia ego Dominus, cum effuderim indignationem meam super vos.

23. Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

24. Fili hominis! dic ei: Tu es terra immunda, et non compluta in die furoris.

25. Coniuratio prophetarum in medio eius, sicut leo rugiens, rapiensque praedam, animas devoraverunt, opes et pretium acceperunt, viduas eius multiplicaverunt in medio illius.

26. Sacerdotes eius contempserunt legem meam, et polluerunt sanctuaria mea; inter sanctum et profanum non habuerunt distantiam; et inter pollutum et mundum non intellexerunt; et a sabbatis meis averterunt oculos suos, et coinquinabar in medio eorum.

27. * Principes eius in medio illius, quasi lupi rapientes praedam ad effundendum sanguinem, et ad perdendas animas, et avare ad sectanda lucra.

* Mich. 3, 11. Soph. 3, 3.

28. Prophetae autem eius liniebant eos absque temperamento, videntes vana, et divinantes eis mendacium, dicentes: Haec dicit Dominus Deus, cum Dominus non sit locutus.

29. Populi terrae calumniabantur calumniam, et rapiebant violenter; egenum et pauperem affligebant, et advenam opprimebant calumnia absque iudicio.

30. Et quaesivi de eis virum, qui interponeret sepem, et staret oppositus contra me pro terra, ne dissiparem eam; et non inveni.

31. Et effudi super eos indignationem meam, in igne irae meae consumpsi eos; viam eorum in caput eorum reddidi, ait Dominus Deus.

Cap. XXIII.

Ierusalem et Samaria duabus meretricibus comparantur.

1. Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

2. Fili hominis! duae mulieres filiae matris unius fuerunt,

3. et fornicatae sunt in Aegypto, in adolescentia sua fornicatae sunt; ibi subacta sunt ubera earum, et fractae sunt mammae pubertatis earum.

4. Nomina autem earum, Oolla maior, et Ooliba soror eius minor; et habui eas, et pepererunt filios et filias. Porro earum nomina, Samaria Oolla, et Ierusalem Ooliba.

5. Fornicata est igitur super me Oolla, et insanivit in amatores suos, in Assyrios propinquantes,

6. vestitos hyacintho, principes, et magistratus, iuvenes cupidinis, universos equites, ascensores equorum.

7. Et dedit fornicationes suas super eos electos, filios Assyriorum universos; et in omnibus, in quos insanivit, in immunditiis eorum polluta est.

8. Insuper et fornicationes suas, quas habuerat in Aegypto, non reliquit; nam et illi dormierunt cum ea

in adolescentia eius, et illi confregerunt ubera pubertatis eius, et effuderunt fornicationem suam super eam.

9. Propterea tradidi eam in manus amatorum suorum, in manus filiorum Assur, super quorum insanivit libidine.

10. *Ipsi discooperuerunt ignominiam eius, filios, et filias eius tulerunt, et ipsam occiderunt gladio; et factae sunt famosae mulieres, et iudicia perpetraverunt in ea.

* c. 16, 38.

11. Quod cum vidisset soror eius Ooliba, plusquam illa insanivit libidine; et fornicationem suam super fornicationem sororis suae.

12. Ad filios Assyriorum praebuit impudenter, ducibus et magistratibus ad se venientibus, indutis veste varia, equitibus, qui vectabantur equis, et adolescentibus forma cunctis egregia.

13. Et vidi, quod polluta esset via una ambarum.

14. Et auxit fornicationes suas; cumque vidisset viros depictos in pariete, imagines Chaldaeorum expressas coloribus,

15. et accinctos balteis renes, et tiaras tinctas in capitibus eorum, formam ducum omnium, similitudinem filiorum Babylonis, terraeque Chaldaeorum, in qua orti sunt,

16. insanivit super eos concupiscentia oculorum suorum, et misit nuncios ad eos in Chaldaeam.

17. Cumque venissent ad eam filii Babylonis ad cubile mammarum, polluerunt eam stupris suis, et polluta est ab eis, et saturata est anima eius ab illis.

18. Denudavit quoque fornicationes suas, et discooperuit ignominiam suam; et recessit anima mea ab ea, sicut recesserat anima mea a sorore eius.

19. Multiplicavit enim fornicationes suas, recordans dies adolescentiae suae, quibus fornicata est in terra Aegypti.

20. Et insanivit libidine super concubitum eorum, quorum carnes sunt, ut carnes asinorum; et sicut fluxus equorum, fluxus eorum.

21. Et visitasti scelus adolescentiae tuae, quando subacta sunt in Aegypto ubera tua, et confractae sunt mammae pubertatis tuae.

22. Propterea Ooliba, haec dicit Dominus Deus: Ecce! ego suscitabo omnes amatores tuos contra te, de quibus satiata est anima tua; et congregabo eos adversum te in circuitu;

23. filios Babylonis, et universos Chaldaeos, nobiles, tyrannosque et principes, omnes filios Assyriorum, iuvenes forma egregia, duces et magistratus universos, principes principum, et nominatos ascensores equorum.

24. Et venient super te instructi curru, et rota, multitudo populorum; lorica, et clypeo, et galea armabuntur contra te undique; et dabo coram eis iudicium, et iudicabunt te iudiciis suis.

25. Et ponam zelum meum in te, quem exercent tecum in furore; nasum tuum, et aures tuas praecident; et quae remanserint, gladio concident; ipsi filios tuos, et filias tuas capient, et novissimum tuum devorabitur igni.

26. Et denudabunt te vestimentis tuis, et tollent vasa gloriae tuae.

27. Et requiescere faciam scelus tuum de te, et fornicationem tuam de terra Aegypti; nec levabis oculos tuos ad eos, et Aegypti non recordaberis amplius.

28. Quia haec dicit Dominus Deus: Ecce! ego tradam te in manus eorum, quos odisti; in manus, de quibus satiata est anima tua.

29. Et agent tecum in odio, et tollent omnes labores tuos, et dimittent te nudam, et ignominia plenam, et revelabitur ignominia fornicationum tuarum, scelus tuum, et fornicationes tuae.

30. Fecerunt haec tibi, quia fornicata es post gentes, inter quas polluta es in idolis earum.

31. In via sororis tuae ambulasti, et dabo calicem eius in manu tua.

32. Haec dicit Dominus Deus: Calicem sororis tuae bibes profundum,

9 בִּנְעוּרֶיהָ וְהֵמָּה עִשּׂוּ דַּדֵּי בְתוּלֶיהָ וַיִּשְׁפְּכוּ תַזְנוּתָם עָלֶיהָ׃ לָכֵן נְתַתִּיהָ
י בְּיַד־מְאַהֲבֶיהָ בְּיַד בְּנֵי אַשּׁוּר אֲשֶׁר עָגְבָה עֲלֵיהֶם׃ הֵמָּה גִּלּוּ עֶרְוָתָהּ
בָּנֶיהָ וּבְנוֹתֶיהָ לָקָחוּ וְאוֹתָהּ בַּחֶרֶב הָרָגוּ וַתְּהִי־שֵׁם לַנָּשִׁים וּשְׁפוּטִים
11 עָשׂוּ בָהּ׃ וַתֵּרֶא אֲחוֹתָהּ אָהֳלִיבָה וַתַּשְׁחֵת עַגְבָתָהּ מִמֶּנָּה וְאֶת־
12 תַּזְנוּתֶיהָ מִזְּנוּנֵי אֲחוֹתָהּ׃ אֶל־בְּנֵי אַשּׁוּר עָגָבָה פַּחוֹת וּסְגָנִים קְרֹבִים
13 לְבֻשֵׁי מִכְלוֹל פָּרָשִׁים רֹכְבֵי סוּסִים בַּחוּרֵי חֶמֶד כֻּלָּם׃ וָאֵרֶא כִּי
14 נִטְמָאָה דֶּרֶךְ אֶחָד לִשְׁתֵּיהֶן׃ וַתּוֹסֶף אֶל־תַּזְנוּתֶיהָ וַתֵּרֶא אַנְשֵׁי מְחֻקֶּה
טו עַל־הַקִּיר צַלְמֵי כַשְׂדִּיִּים חֲקֻקִים בַּשָּׁשַׁר׃ חֲגוֹרֵי אֵזוֹר בְּמָתְנֵיהֶם
סְרוּחֵי טְבוּלִים בְּרָאשֵׁיהֶם מַרְאֵה שָׁלִשִׁים כֻּלָּם דְּמוּת בְּנֵי־בָבֶל
16 כַּשְׂדִּים אֶרֶץ מוֹלַדְתָּם׃ וַתַּעְגֹּב עֲלֵיהֶם לְמַרְאֵה עֵינֶיהָ וַתִּשְׁלַח מַלְאָכִים
17 אֲלֵיהֶם כַּשְׂדִּימָה׃ וַיָּבֹאוּ אֵלֶיהָ בְנֵי־בָבֶל לְמִשְׁכַּב דֹּדִים וַיְטַמְּאוּ
18 אוֹתָהּ בְּתַזְנוּתָם וַתִּטְמָא־בָם וַתֵּקַע נַפְשָׁהּ מֵהֶם׃ וַתְּגַל תַּזְנוּתֶיהָ וַתְּגַל
אֶת־עֶרְוָתָהּ וַתֵּקַע נַפְשִׁי מֵעָלֶיהָ כַּאֲשֶׁר נָקְעָה נַפְשִׁי מֵעַל אֲחוֹתָהּ׃
19 וַתַּרְבֶּה אֶת־תַּזְנוּתֶיהָ לִזְכֹּר אֶת־יְמֵי נְעוּרֶיהָ אֲשֶׁר זָנְתָה בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃
כ וַתַּעְגְּבָה עַל פִּלַגְשֵׁיהֶם אֲשֶׁר בְּשַׂר־חֲמוֹרִים בְּשָׂרָם וְזִרְמַת סוּסִים
21 זִרְמָתָם׃ וַתִּפְקְדִי אֵת זִמַּת נְעוּרָיִךְ בַּעְשׂוֹת מִמִּצְרַיִם דַּדַּיִךְ לְמַעַן שְׁדֵי
22 נְעוּרָיִךְ׃ לָכֵן אָהֳלִיבָה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי מֵעִיר אֶת־
מְאַהֲבַיִךְ עָלַיִךְ אֵת אֲשֶׁר־נָקְעָה נַפְשֵׁךְ מֵהֶם וַהֲבֵאתִים עָלַיִךְ מִסָּבִיב׃
23 בְּנֵי בָבֶל וְכָל־כַּשְׂדִּים פְּקוֹד וְשׁוֹעַ וְקוֹעַ כָּל־בְּנֵי אַשּׁוּר אוֹתָם בַּחוּרֵי
24 חֶמֶד פַּחוֹת וּסְגָנִים כֻּלָּם שָׁלִשִׁים וּקְרוּאִים רֹכְבֵי סוּסִים כֻּלָּם׃ וּבָאוּ
עָלַיִךְ הֹצֶן רֶכֶב וְגַלְגַּל וּבִקְהַל עַמִּים צִנָּה וּמָגֵן וְקוֹבַע יָשִׂימוּ עָלַיִךְ
כה סָבִיב וְנָתַתִּי לִפְנֵיהֶם מִשְׁפָּט וּשְׁפָטוּךְ בְּמִשְׁפְּטֵיהֶם׃ וְנָתַתִּי קִנְאָתִי
בָּךְ וְעָשׂוּ אוֹתָךְ בְּחֵמָה אַפֵּךְ וְאָזְנַיִךְ יָסִירוּ וְאַחֲרִיתֵךְ בַּחֶרֶב תִּפּוֹל
26 הֵמָּה בָּנַיִךְ וּבְנוֹתַיִךְ יִקָּחוּ וְאַחֲרִיתֵךְ תֵּאָכֵל בָּאֵשׁ׃ וְהִפְשִׁיטוּךְ אֶת־
27 בְּגָדָיִךְ וְלָקְחוּ כְּלֵי תִפְאַרְתֵּךְ׃ וְהִשְׁבַּתִּי זִמָּתֵךְ מִמֵּךְ וְאֶת־זְנוּתֵךְ
מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם וְלֹא־תִשְׂאִי עֵינַיִךְ אֲלֵיהֶם וּמִצְרַיִם לֹא תִזְכְּרִי־עוֹד׃
28 כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי נֹתְנָךְ בְּיַד אֲשֶׁר שָׂנֵאת בְּיַד אֲשֶׁר־
29 נָקְעָה נַפְשֵׁךְ מֵהֶם׃ וְעָשׂוּ אוֹתָךְ בְּשִׂנְאָה וְלָקְחוּ כָּל־יְגִיעֵךְ וַעֲזָבוּךְ
ל עֵירֹם וְעֶרְיָה וְנִגְלָה עֶרְוַת זְנוּנַיִךְ וְזִמָּתֵךְ וְתַזְנוּתָיִךְ׃ עָשֹׂה אֵלֶּה לָךְ
31 בִּזְנוֹתֵךְ אַחֲרֵי גוֹיִם עַל אֲשֶׁר־נִטְמֵאת בְּגִלּוּלֵיהֶם׃ בְּדֶרֶךְ אֲחוֹתֵךְ
32 הָלָכְתְּ וְנָתַתִּי כוֹסָהּ בְּיָדֵךְ׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה כּוֹס אֲחוֹתֵךְ תִּשְׁתִּי

XXIII. v. 14. כַּשְׂדִּיִּים — כַּשְׂדִּים ק׳ v. 16. וַתַּעְגֹּב —
וַתַּעְגְּבָה ק׳ v. 24. נ״א חֹצֶן

33 הֶֽעֱמֻקָּה וְהַֽרְחָבָה תִּהְיֶה לִצְחֹק וּלְלַעַג מִרְבָּה לְהָכִיל׃ שִׁכָּרוֹן וְיָגוֹן
34 תִּמָּלֵאִי כּוֹס שַׁמָּה וּשְׁמָמָה כּוֹס אֲחוֹתֵךְ שֹׁמְרוֹן׃ וְשָׁתִית אוֹתָהּ וּמָצִית
וְאֶת־חֲרָשֶׂיהָ תְּגָרֵמִי וְשָׁדַיִךְ תְּנַתֵּקִי כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָי
לה יֱהוִֹה׃ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִֹה יַעַן שָׁכַחַתְּ אוֹתִי וַתַּשְׁלִיכִי אוֹתִי
36 אַחֲרֵי גַוֵּךְ וְגַם־אַתְּ שְׂאִי זִמָּתֵךְ וְאֶת־תַּזְנוּתָיִךְ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי
בֶּן־אָדָם הֲתִשְׁפּוֹט אֶת־אָהֳלָה וְאֶת־אָהֳלִיבָה וְהַגֵּד לָהֶן אֵת
37 תּוֹעֲבוֹתֵיהֶן׃ כִּי נִאֵפוּ וְדָם בִּידֵיהֶן וְאֶת־גִּלּוּלֵיהֶן נִאֵפוּ וְגַם אֶת־בְּנֵיהֶן
38 אֲשֶׁר יָלְדוּ־לִי הֶעֱבִירוּ לָהֶם לְאָכְלָה׃ עוֹד זֹאת עָשׂוּ לִי טִמְּאוּ אֶת־
39 מִקְדָּשִׁי בַּיּוֹם הַהוּא וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי חִלֵּלוּ׃ וּבְשַׁחֲטָם אֶת־בְּנֵיהֶם
לְגִלּוּלֵיהֶם וַיָּבֹאוּ אֶל־מִקְדָּשִׁי בַּיּוֹם הַהוּא לְחַלְּלוֹ וְהִנֵּה־כֹה עָשׂוּ בְּתוֹךְ
מ בֵּיתִי׃ וְאַף כִּי תִשְׁלַחְנָה לַאֲנָשִׁים בָּאִים מִמֶּרְחָק אֲשֶׁר מַלְאָךְ שָׁלוּחַ
41 אֲלֵיהֶם וְהִנֵּה־בָאוּ לַאֲשֶׁר רָחַצְתְּ כָּחַלְתְּ עֵינַיִךְ וְעָדִית עֶדִי׃ וְיָשַׁבְתְּ
עַל־מִטָּה כְבוּדָּה וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ לְפָנֶיהָ וּקְטָרְתִּי וְשַׁמְנִי שַׂמְתְּ עָלֶיהָ׃
42 וְקוֹל הָמוֹן שָׁלֵו בָהּ וְאֶל־אֲנָשִׁים מֵרֹב אָדָם מוּבָאִים סֹבָאִים מִמִּדְבָּר
43 וַיִּתְּנוּ צְמִידִים אֶל־יְדֵיהֶן וַעֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת עַל־רָאשֵׁיהֶן׃ וָאֹמַר לַבָּלָה
44 נִאוּפִים עַתָּ יִזְנֶה תַזְנוּתֶהָ וָהִיא׃ וַיָּבוֹא אֵלֶיהָ כְּבוֹא אֶל־אִשָּׁה זוֹנָה
מה כֵּן בָּאוּ אֶל־אָהֳלָה וְאֶל־אָהֳלִיבָה אִשֹּׁת הַזִּמָּה׃ וַאֲנָשִׁים צַדִּיקִם
הֵמָּה יִשְׁפְּטוּ אוֹתְהֶם מִשְׁפַּט נֹאֲפוֹת וּמִשְׁפַּט שֹׁפְכוֹת דָּם כִּי נֹאֲפֹת הֵנָּה
46 וְדָם בִּידֵיהֶן׃ כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִֹה הַעֲלֵה עֲלֵיהֶם קָהָל וְנָתֹן
47 אֶתְהֶן לְזַעֲוָה וְלָבַז׃ וְרָגְמוּ עֲלֵיהֶן אֶבֶן קָהָל וּבָרֵא אוֹתְהֶן בְּחַרְבוֹתָם
48 בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם יַהֲרֹגוּ וּבָתֵּיהֶן בָּאֵשׁ יִשְׂרֹפוּ׃ וְהִשְׁבַּתִּי זִמָּה מִן־
49 הָאָרֶץ וְנִוַּסְּרוּ כָּל־הַנָּשִׁים וְלֹא תַעֲשֶׂינָה כְּזִמַּתְכֶנָה׃ וְנָתְנוּ זִמַּתְכֶנָה
עֲלֵיכֶן וַחֲטָאֵי גִלּוּלֵיכֶן תִּשֶּׂאינָה וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי אֲדֹנָי יֱהוִֹה׃

CAP. XXIV. כד

כד

א וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי בַּשָּׁנָה הַתְּשִׁיעִית בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ
2 לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם כְּתוֹב־לְךָ אֶת־שֵׁם הַיּוֹם אֶת־עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה סָמַךְ
3 מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶל־יְרוּשָׁלִַם בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה׃ וּמְשֹׁל אֶל־בֵּית־הַמֶּרִי
מָשָׁל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִֹה שְׁפֹת הַסִּיר שְׁפֹת וְגַם־יְצֹק
4 בּוֹ מָיִם׃ אֱסֹף נְתָחֶיהָ אֵלֶיהָ כָּל־נֵתַח טוֹב יָרֵךְ וְכָתֵף מִבְחַר עֲצָמִים

XXIII. v. 41. דגש אחר שורק ונ"א הד׳ רפה v. 42. הב׳ רפה :
סֹובְאִים — סָבָאִים ק׳ v. 43. עַתָּה ק׳ : יִזְנֶה — יִזְנוּ ק׳
v. 44. נ"א וַיָּבֹאוּ v. 46. פתח בס"פ v. 48. וְנוֹסְרוּ סביר
XXIV. v. 2. כְּתוֹב־ — כְּתָב־ ק׳

et latum; eris in derisum, et in subsannationem, quae est capacissima.

33. Ebrietate, et dolore repleberis; calice moeroris et tristitiae, calice sororis tuae Samariae.

34. Et bibes illum, et epotabis usque ad faeces, et fragmenta eius devorabis, et ubera tua lacerabis; quia ego locutus sum, ait Dominus Deus.

35. Propterea haec dicit Dominus Deus: Quia oblita es mei, et proiecisti me post corpus tuum, tu quoque porta scelus tuum, et fornicationes tuas.

36. Et ait Dominus ad me, dicens: Fili hominis! numquid iudicas Oollam, et Oolibam, et annuncias eis scelera earum

37. Quia adulteratae sunt, et sanguis in manibus earum, et cum idolis suis fornicatae sunt; insuper et filios suos, quos genuerunt mihi, obtulerunt eis ad devorandum.

38. Sed et hoc fecerunt mihi: Polluerunt sanctuarium meum in die illa, et sabbata mea profanaverunt.

39. Cumque immolarent filios suos idolis suis, et ingrederentur sanctuarium meum in die illa, ut pollueren illud; etiam haec fecerunt in medio domus meae.

40. Miserunt ad viros venientes de longe, ad quos nuncium miserant; itaque ecce venerunt, quibus te lavisti, et circumlinisti stibio oculos tuos, et ornata es mundo muliebri.

41. Sedisti in lecto pulcherrimo, et mensa ornata est ante te; thymiama meum, et unguentum meum posuisti super eam.

42. Et vox multitudinis exultantis erat in ea; et in viris, qui de multitudine hominum adducebantur, et veniebant de deserto, posuerunt armillas in manibus eorum, et coronas speciosas in capitibus eorum.

43. Et dixi ei, quae attrita est in adulteriis; nunc fornicabitur in fornicatione sua etiam haec.

44. Et ingressi sunt ad eam quasi ad mulierem meretricem; sic ingrediebantur ad Oollam, et Oolibam mulieres nefarias.

45. Viri ergo iusti sunt; hi iudicabunt eas iudicio adulterarum, et iudicio effundentium sanguinem; quia adulterae sunt, et sanguis in manibus earum.

46. Haec enim dicit Dominus Deus: Adduc ad eas multitudinem, et trade eas in tumultum, et in rapinam;

47. et lapidentur lapidibus populorum, et confodiantur gladiis eorum; filios, et filias earum interficient, et domos earum igne succendent.

48. Et auferam scelus de terra, et discent omnes mulieres, ne faciant secundum scelus earum.

49. Et dabunt scelus vestrum super vos, et peccata idolorum vestrorum portabitis; et scietis, quia ego Dominus Deus.

CAP. XXIV.

Obsidio et excidium Ierusalem praedicuntur.

1. Et factum est verbum Domini ad me, in anno nono, in mense decimo, decima die mensis, dicens:

2. Fili hominis! scribe tibi nomen diei huius, in qua confirmatus est rex Babylonis adversum Ierusalem hodie.

3. Et dices per proverbium ad domum irritatricem parabolam, et loqueris ad eos: Haec dicit Dominus Deus: Pone ollam! pone, inquam, et mitte in eam aquam.

4. Congere frusta eius in eam, omnem partem bonam, femur et armum, electa et ossibus plena.

5. Pinguissimum pecus assume, compone quoque strues ossium sub ea; efferbuit coctio eius, et discocta sunt ossa illius in medio eius.

6. Propterea haec dicit Dominus Deus: Vae civitati sanguinum, ollae, cuius rubigo in ea est, et rubigo eius non exivit de ea; per partes et per partes suas eiice eam, non cecidit super eam sors.

7. Sanguis enim eius in medio eius est, super limpidissimam petram effudit illum; non effudit illum super terram, ut possit operiri pulvere.

8. Ut superinducerem indignationem meam, et vindicta ulciscerer; dedi sanguinem eius super petram limpidissimam, ne operiretur.

9. Propterea haec dicit Dominus Deus: * Vae civitati sanguinum, cuius ego grandem faciam pyram.
* Nah. 3, 1. Hab. 2, 12.

10. Congere ossa, quae igne succendam; consumentur carnes et coquetur universa compositio, et ossa tabescent.

11. Pone quoque eam super prunas vacuam, ut incalescat, et liquefiat aes eius; et confletur in medio eius inquinamentum eius, et consumatur rubigo eius:

12. Multo labore sudatum est, et non exivit de ea nimia rubigo eius, neque per ignem.

13. Immunditia tua execrabilis; quia mundare te volui, et non es mundata a sordibus tuis; sed nec mundaberis prius, donec quiescere faciam indignationem meam in te.

14. Ego Dominus locutus sum: Veniet, et faciam; non transeam, nec parcam, nec placabor iuxta vias tuas, et iuxta adinventiones tuas iudicabo te, dicit Dominus.

15. Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

16. Fili hominis! ecce! ego tollo a te desiderabile oculorum tuorum in plaga; et non planges, neque plorabis, neque fluent lacrymae tuae.

17. Ingemisce tacens, mortuorum luctum non facies; corona tua circumligata sit tibi, et calceamenta tua erunt in pedibus tuis, nec amictu ora velabis, nec cibos lugentium comedes.

18. Locutus sum ergo ad populum mane, et mortua est uxor mea vespere; fecique mane sicut praeceperat mihi.

19. Et dixit ad me populus: Quare non indicas nobis, quid ista significent, quae tu facis?

20. Et dixi ad eos: Sermo Domini factus est ad me, dicens:

21. Loquere domui Israël: Haec dicit Dominus Deus: Ecce! ego polluam sanctuarium meum, superbiam imperii vestri, et desiderabile oculorum vestrorum, et super quo pavet anima vestra; filii vestri, et filiae vestrae, quas reliquistis, gladio cadent.

22. Et facietis, sicut feci: Ora amictu non velabitis, et cibos lugentium non comedetis,

23. coronas habebitis in capitibus vestris, et calceamenta in pedibus; non plangetis, neque flebitis, sed tabescetis in iniquitatibus vestris, et unusquisque gemet ad fratrem suum.

24. Eritque Ezechiel vobis in portentum; iuxta omnia, quae fecit, facietis, cum venerit istud; et scietis, quia ego Dominus Deus.

25. Et tu fili hominis! ecce in die qua tollam ab eis fortitudinem eorum, et gaudium dignitatis, et desiderium oculorum eorum, super quo requiescunt animae eorum, filios, et filias eorum;

26. in die illa, cum venerit fugiens ad te, ut annunciet tibi;

27. in die, inquam, illa aperietur os tuum cum eo, qui fugit; et loqueris, et non silebis ultra; erisque eis in portentum, et scietis, quia ego Dominus.

ה מַלֵּא: מִבְחַר הַצֹּאן לָקוֹחַ וְגַם דּוּר הָעֲצָמִים תַּחְתֶּיהָ רַתַּח רְתָחֶיהָ
6 גַּם־בָּשְׁלוּ עֲצָמֶיהָ בְּתוֹכָהּ: לָכֵן כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה אוֹי עִיר
הַדָּמִים סִיר אֲשֶׁר חֶלְאָתָה בָהּ וְחֶלְאָתָהּ לֹא יָצְאָה מִמֶּנָּה לִנְתָחֶיהָ
7 לִנְתָחֶיהָ הוֹצִיאָהּ לֹא־נָפַל עָלֶיהָ גּוֹרָל: כִּי דָמָהּ בְּתוֹכָהּ הָיָה עַל־
צְחִיחַ סֶלַע שָׂמָתְהוּ לֹא שְׁפָכַתְהוּ עַל־הָאָרֶץ לְכַסּוֹת עָלָיו עָפָר:
8 לְהַעֲלוֹת חֵמָה לִנְקֹם נָקָם נָתַתִּי אֶת־דָּמָהּ עַל־צְחִיחַ סָלַע לְבִלְתִּי
9 הִכָּסוֹת: לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה אוֹי עִיר הַדָּמִים גַּם־אֲנִי אַגְדִּיל
י הַמְּדוּרָה: הַרְבֵּה הָעֵצִים הַדְלֵק הָאֵשׁ הָתֵם הַבָּשָׂר וְהַרְקַח הַמֶּרְקָחָה
11 וְהָעֲצָמוֹת יֵחָרוּ: וְהַעֲמִידֶהָ עַל־גֶּחָלֶיהָ רֵקָה לְמַעַן תֵּחַם וְחָרָה
12 נְחֻשְׁתָּהּ וְנִתְּכָה בְתוֹכָהּ טֻמְאָתָהּ תִּתֻּם חֶלְאָתָהּ: תְּאֻנִים הֶלְאָת וְלֹא־
13 תֵצֵא מִמֶּנָּה רַבַּת חֶלְאָתָהּ בְּאֵשׁ חֶלְאָתָהּ: בְּטֻמְאָתֵךְ זִמָּה יַעַן טִהַרְתִּיךְ
וְלֹא טָהַרְתְּ מִטֻּמְאָתֵךְ לֹא תִטְהֲרִי־עוֹד עַד־הֲנִיחִי אֶת־חֲמָתִי בָּךְ:
14 אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי בָּאָה וְעָשִׂיתִי לֹא־אֶפְרַע וְלֹא־אָחוּס וְלֹא אֶנָּחֵם
טו כִּדְרָכַיִךְ וְכַעֲלִילוֹתַיִךְ שְׁפָטוּךְ נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה: וַיְהִי דְבַר־יְהוָה
16 אֵלַי לֵאמֹר: בֶּן־אָדָם הִנְנִי לֹקֵחַ מִמְּךָ אֶת־מַחְמַד עֵינֶיךָ בְּמַגֵּפָה וְלֹא
17 תִסְפֹּד וְלֹא תִבְכֶּה וְלוֹא תָבוֹא דִּמְעָתֶךָ: הֵאָנֵק ׀ דֹּם מֵתִים אֵבֶל לֹא־
תַעֲשֶׂה פְּאֵרְךָ חֲבוֹשׁ עָלֶיךָ וּנְעָלֶיךָ תָּשִׂים בְּרַגְלֶיךָ וְלֹא תַעְטֶה עַל־
18 שָׂפָם וְלֶחֶם אֲנָשִׁים לֹא תֹאכֵל: וָאֲדַבֵּר אֶל־הָעָם בַּבֹּקֶר וַתָּמָת אִשְׁתִּי
19 בָּעָרֶב וָאַעַשׂ בַּבֹּקֶר כַּאֲשֶׁר צֻוֵּיתִי: וַיֹּאמְרוּ אֵלַי הָעָם הֲלֹא־תַגִּיד לָנוּ
כ מָה־אֵלֶּה לָּנוּ כִּי אַתָּה עֹשֶׂה: וָאֹמַר אֲלֵיהֶם דְּבַר־יְהוָה הָיָה אֵלַי
21 לֵאמֹר: אֱמֹר ׀ לְבֵית יִשְׂרָאֵל כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי מְחַלֵּל אֶת־
מִקְדָּשִׁי גְּאוֹן עֻזְּכֶם מַחְמַד עֵינֵיכֶם וּמַחְמַל נַפְשְׁכֶם וּבְנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם
22 אֲשֶׁר עֲזַבְתֶּם בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ: וַעֲשִׂיתֶם כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי עַל־שָׂפָם לֹא
23 תַעְטוּ וְלֶחֶם אֲנָשִׁים לֹא תֹאכֵלוּ: וּפְאֵרֵכֶם עַל־רָאשֵׁיכֶם וְנַעֲלֵיכֶם
בְּרַגְלֵיכֶם לֹא תִסְפְּדוּ וְלֹא תִבְכּוּ וּנְמַקֹּתֶם בַּעֲוֺנֹתֵיכֶם וּנְהַמְתֶּם אִישׁ
24 אֶל־אָחִיו: וְהָיָה יְחֶזְקֵאל לָכֶם לְמוֹפֵת כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה תַּעֲשׂוּ בְּבֹאָהּ
כה וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי אֲדֹנָי יֱהוִה: וְאַתָּה בֶן־אָדָם הֲלוֹא בְּיוֹם קַחְתִּי
מֵהֶם אֶת־מָעוּזָּם מְשׂוֹשׂ תִּפְאַרְתָּם אֶת־מַחְמַד עֵינֵיהֶם וְאֶת־מַשָּׂא נַפְשָׁם
26 בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם: בַּיּוֹם הַהוּא יָבוֹא הַפָּלִיט אֵלֶיךָ לְהַשְׁמָעוּת אָזְנָיִם:
27 בַּיּוֹם הַהוּא יִפָּתַח פִּיךָ אֶת־הַפָּלִיט וּתְדַבֵּר וְלֹא תֵאָלֵם עוֹד וְהָיִיתָ
לָהֶם לְמוֹפֵת וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה:

XXIV. v. 6 ההי׳ רפה v. 21 נ״א וּמַחְמַד v. 23 הסי׳ ׳י

Cap. XXV. כה

א 2 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ אֶל־בְּנֵי עַמּוֹן
3 וְהִנָּבֵא עֲלֵיהֶם׃ וְאָמַרְתָּ לִבְנֵי עַמּוֹן שִׁמְעוּ דְּבַר־אֲדֹנָי יֱהוִה כֹּה־אָמַר
אֲדֹנָי יֱהוִה יַעַן אָמְרֵךְ הֶאָח אֶל־מִקְדָּשִׁי כִי־נִחָל וְאֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל
4 כִּי נָשַׁמָּה וְאֶל־בֵּית יְהוּדָה כִּי הָלְכוּ בַּגּוֹלָה׃ לָכֵן הִנְנִי נֹתְנָךְ לִבְנֵי־
קֶדֶם לְמוֹרָשָׁה וְיִשְּׁבוּ טִירוֹתֵיהֶם בָּךְ וְנָתְנוּ בָךְ מִשְׁכְּנֵיהֶם הֵמָּה יֹאכְלוּ
ה פִרְיֵךְ וְהֵמָּה יִשְׁתּוּ חֲלָבֵךְ׃ וְנָתַתִּי אֶת־רַבָּה לִנְוֵה גְמַלִּים וְאֶת־בְּנֵי
6 עַמּוֹן לְמִרְבַּץ־צֹאן וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה
יַעַן מַחְאֲךָ יָד וְרַקְעֲךָ בְּרָגֶל וַתִּשְׂמַח בְּכָל־שָׁאטְךָ בְּנֶפֶשׁ אֶל־אַדְמַת
7 יִשְׂרָאֵל׃ לָכֵן הִנְנִי נָטִיתִי אֶת־יָדִי עָלֶיךָ וּנְתַתִּיךָ לְבַז לַגּוֹיִם וְהִכְרַתִּיךָ
מִן־הָעַמִּים וְהַאֲבַדְתִּיךָ מִן־הָאֲרָצוֹת אַשְׁמִידְךָ וְיָדַעְתָּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃
8 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה יַעַן אֱמֹר מוֹאָב וְשֵׂעִיר הִנֵּה כְּכָל־הַגּוֹיִם
9 בֵּית יְהוּדָה׃ לָכֵן הִנְנִי פֹתֵחַ אֶת־כֶּתֶף מוֹאָב מֵהֶעָרִים מֵעָרָיו מִקָּצֵהוּ
י צְבִי אֶרֶץ בֵּית הַיְשִׁימֹת בַּעַל מְעוֹן וְקִרְיָתָמָה׃ לִבְנֵי־קֶדֶם עַל־בְּנֵי
11 עַמּוֹן וּנְתַתִּיהָ לְמוֹרָשָׁה לְמַעַן לֹא־תִזָּכֵר בְּנֵי־עַמּוֹן בַּגּוֹיִם׃ וּבְמוֹאָב
12 אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה יַעַן
עֲשׂוֹת אֱדוֹם בִּנְקֹם נָקָם לְבֵית יְהוּדָה וַיֶּאְשְׁמוּ אָשׁוֹם וְנִקְּמוּ בָהֶם׃
13 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה וְנָטִתִי יָדִי עַל־אֱדוֹם וְהִכְרַתִּי מִמֶּנָּה אָדָם
14 וּבְהֵמָה וּנְתַתִּיהָ חָרְבָּה מִתֵּימָן וּדְדָנֶה בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ׃ וְנָתַתִּי אֶת־נִקְמָתִי
בֶּאֱדוֹם בְּיַד עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְעָשׂוּ בֶאֱדוֹם כְּאַפִּי וְכַחֲמָתִי וְיָדְעוּ אֶת־
טו נִקְמָתִי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה יַעַן עֲשׂוֹת פְּלִשְׁתִּים
16 בִּנְקָמָה וַיִּנָּקְמוּ נָקָם בִּשְׁאָט בְּנֶפֶשׁ לְמַשְׁחִית אֵיבַת עוֹלָם׃ לָכֵן כֹּה
אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי נוֹטֶה יָדִי עַל־פְּלִשְׁתִּים וְהִכְרַתִּי אֶת־כְּרֵתִים
17 וְהַאֲבַדְתִּי אֶת־שְׁאֵרִית חוֹף הַיָּם׃ וְעָשִׂיתִי בָם נְקָמוֹת גְּדֹלוֹת בְּתוֹכְחוֹת
חֵמָה וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּתִתִּי אֶת־נִקְמָתִי בָּם׃

Cap. XXVI. כו

א וַיְהִי בְּעַשְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃
2 בֶּן־אָדָם יַעַן אֲשֶׁר־אָמְרָה צֹּר עַל־יְרוּשָׁלִַם הֶאָח נִשְׁבְּרָה דַּלְתוֹת
3 הָעַמִּים נָסֵבָּה אֵלָי אִמָּלְאָה הָחֳרָבָה׃ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי
4 עָלַיִךְ צֹר וְהַעֲלֵיתִי עָלַיִךְ גּוֹיִם רַבִּים כְּהַעֲלוֹת הַיָּם לְגַלָּיו׃ וְשִׁחֲתוּ
חֹמוֹת צֹר וְהָרְסוּ מִגְדָּלֶיהָ וְסִחֵיתִי עֲפָרָהּ מִמֶּנָּה וְנָתַתִּי אוֹתָהּ לִצְחִיחַ

XXV. v. 3. קמץ בלא אס״פ   v. 7. במס׳ לְבַג כ׳ לבז ק׳
v. 9 הֻמָּה — הֻימָה ק׳

CAP. XXV.

Ammon, Moab, Idumaea et Palaestina affligentur.

1. Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

2. Fili hominis! pone faciem tuam contra filios Ammon, et prophetabis de eis.

3. Et dices filiis Ammon: Audite verbum Domini Dei: Haec dicit Dominus Deus: Pro eo, quod dixisti: Euge, euge super sanctuarium meum, quia pollutum est; et super terram Israël, quoniam desolata est; et super domum Iuda, quoniam ducti sunt in captivitatem;

4. idcirco ego tradam te filiis orientalibus in haereditatem, et collocabunt caulas suas in te, et ponent in te tentoria sua; ipsi comedent fruges tuas; et ipsi bibent lac tuum.

5. Daboque Rabbath in habitaculum camelorum, et filios Ammon in cubile pecorum; et scietis, quia ego Dominus.

6. Quia haec dicit Dominus Deus: Pro eo, quod plausisti manu, et percussisti pede, et gavisa es ex toto affectu super terram Israël;

7. idcirco ecce ego extendam manum meam super te, et tradam te in direptionem gentium, et interficiam te de populis, et perdam de terris, et conteram; et scies, quia ego Dominus.

8. Haec dicit Dominus Deus: Pro eo, quod dixerunt Moab, et Seir: Ecce! sicut omnes gentes, domus Iuda;

9. idcirco ecce ego aperiam humerum Moab de civitatibus, de civitatibus, inquam, eius, et de finibus eius inclytas terrae Bethiesimoth, et Beelmeon, et Cariathaim,

10. filiis Orientis cum filiis Ammon, et dabo eam in haereditatem; ut non sit ultra memoria filiorum Ammon in gentibus.

11. Et in Moab faciam iudicia; et scient, quia ego Dominus.

12. Haec dicit Dominus Deus: Pro eo, quod fecit Idumaea ultionem, ut se vindicaret de filiis Iuda, peccavitque delinquens, et vindictam expetivit de eis;

13. idcirco haec dicit Dominus Deus: Extendam manum meam super Idumaeam, et auferam de ea hominem, et iumentum, et faciam eam desertam ab Austro; et qui sunt in Dedan, gladio cadent.

14. Et dabo ultionem meam super Idumaeam per manum populi mei Israël; et facient in Edom iuxta iram meam, et furorem meum; et scient vindictam meam, dicit Dominus Deus.

15. Haec dicit Dominus Deus: Pro eo, quod fecerunt Palaestini vindictam, et ulti se sunt toto animo, interficientes, et implentes inimicitias veteres;

16. propterea haec dicit Dominus Deus; Ecce! ego extendam manum meam super Palaestinos, et interficiam interfectores, et perdam reliquias maritimae regionis,

17. faciamque in eis ultiones magnas arguens in furore; et scient, quia ego Dominus, cum dedero vindictam meam super eos.

CAP. XXVI.

Tyri vastatio.

1. Et factum est in undecimo anno, prima mensis, factus est sermo Domini ad me, dicens:

2. Fili hominis! pro eo, quod dixit Tyrus de Ierusalem: Euge! confractae sunt portae populorum, conversa est ad me; implebor, deserta est.

3. Propterea haec dicit Dominus Deus: Ecce! ego super te Tyre, et ascendere faciam ad te gentes multas, sicut ascendit mare fluctuans.

4. Et dissipabunt muros Tyri, et destruent turres eius; et radam pulverem eius de ea, et dabo eam in limpidissimam petram.

5. Siccatio sagenarum erit in medio maris, quia ego locutus sum, ait Dominus Deus; et erit in direptionem gentibus.

6. Filiae quoque eius, quae sunt in agro, gladio interficientur; et scient, quia ego Dominus.

7. Quia haec dicit Dominus Deus: Ecce! ego adducam ad Tyrum Nabuchodonosor regem Babylonis ab Aquilone, regem regum, cum equis, et curribus, et equitibus, et coetu, populoque magno.

8. Filias tuas, quae sunt in agro, gladio interficiet; et circumdabit te munitionibus, et comportabit aggerem in gyro; et elevabit contra te clypeum.

9. Et vineas, et arietes temperabit in muros tuos, et turres tuas destruet in armatura sua.

10. Inundatione equorum eius operiet te pulvis eorum; a sonitu equitum, et rotarum, et curruum movebuntur muri tui, cum ingressus fuerit portas tuas quasi per introitum urbis dissipatae.

11. Ungulis equorum suorum conculcabit omnes plateas tuas; populum tuum gladio caedet, et statuae tuae nobiles in terram corruent.

12. Vastabunt opes tuas, diripient negotiationes tuas; et destruent muros tuos, et domos tuas praeclaras subvertent; et lapides tuos, et ligna tua, et pulverem tuum in medio aquarum ponent.

13. * Et quiescere faciam multitudinem canticorum tuorum, et sonitus cithararum tuarum non audietur amplius. * Ier. 7, 34.

14. Et dabo te in limpidissimam petram, siccatio sagenarum eris, nec aedificaberis ultra; quia ego locutus sum, ait Dominus Deus.

15. Haec dicit Dominus Deus Tyro: Numquid non a sonitu ruinae tuae, et gemitu interfectorum tuorum cum occisi fuerint in medio tui, commovebuntur insulae?

16. Et descendent de sedibus suis omnes principes maris; et auferent exuvias suas, et vestimenta sua varia abiicient, et induentur stupore; in terra sedebunt, et attoniti super repentino casu tuo admirabuntur.

17. Et assumentes super te lamentum, dicent tibi: Quomodo peristi, quae habitas in mari, urbs inclyta, quae fuisti fortis in mari cum habitatoribus tuis, quos formidabunt universi?

18. Nunc stupebunt naves in die pavoris tui; et turbabuntur insulae in mari, eo quod nullus egrediatur ex te.

19. Quia haec dicit Dominus Deus: Cum dedero te urbem desolatam sicut civitates, quae non habitantur; et adduxero super te abyssum, et operuerint te aquae multae;

20. et detraxero te cum his, qui descendunt in lacum ad populum sempiternum, et collocavero te in terra novissima sicut solitudines veteres, cum his, qui deducuntur in lacum, ut non habiteris: porro cum dedero gloriam in terra viventium,

21. in nihilum redigam te, et non eris, et requisita non invenieris ultra in sempiternum, dicit Dominus Deus.

Cap. XXVII.

Tyri ruinam deflet.

1. Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

2. Tu ergo, fili hominis! assume super Tyrum lamentum,

3. et dices Tyro, quae habitat in introitu maris, negotiationi populorum ad insulas multas: Haec dicit Dominus Deus: O Tyre! tu dixisti: Perfecti decoris ego sum,

4. et in corde maris sita. Finitimi tui, qui te aedificaverunt, impleverunt decorem tuum.

5. Abietibus de Sanir extruxerunt te cum omnibus tabulatis maris; cedrum de Libano tulerunt, ut facerent tibi malum.

6. Quercus de Basan dolaverunt

סָלַע׃ מִשְׁטַח חֲרָמִים תִּהְיֶה בְּתוֹךְ הַיָּם כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָי ה
יֱהֹוִה וְהָיְתָה לְבַז לַגּוֹיִם׃ וּבְנוֹתֶיהָ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בַּחֶרֶב תֵּהָרַגְנָה 6
וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה הִנְנִי מֵבִיא אֶל־צֹר 7
נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל מִצָּפוֹן מֶלֶךְ מְלָכִים בְּסוּס וּבְרֶכֶב וּבְפָרָשִׁים
וְקָהָל וְעַם־רָב׃ בְּנוֹתַיִךְ בַּשָּׂדֶה בַּחֶרֶב יַהֲרֹג וְנָתַן עָלַיִךְ דָּיֵק וְשָׁפַךְ 8
עָלַיִךְ סֹלְלָה וְהֵקִים עָלַיִךְ צִנָּה׃ וּמְחִי קָבָלּוֹ יִתֵּן בְּחֹמוֹתָיִךְ וּמִגְדְּלֹתַיִךְ 9
יִתֹּץ בְּחַרְבוֹתָיו׃ מִשִּׁפְעַת סוּסָיו יְכַסֵּךְ אֲבָקָם מִקּוֹל פָּרַשׁ וְגַלְגַּל י
וָרֶכֶב תִּרְעַשְׁנָה חוֹמוֹתַיִךְ בְּבֹאוֹ בִּשְׁעָרַיִךְ כִּמְבוֹאֵי עִיר מְבֻקָּעָה׃
בְּפַרְסוֹת סוּסָיו יִרְמֹס אֶת־כָּל־חוּצוֹתָיִךְ עַמֵּךְ בַּחֶרֶב יַהֲרֹג וּמַצְּבוֹת 11
עֻזֵּךְ לָאָרֶץ תֵּרֵד׃ וְשָׁלְלוּ חֵילֵךְ וּבָזְזוּ רְכֻלָּתֵךְ וְהָרְסוּ חוֹמוֹתַיִךְ וּבָתֵּי 12
חֶמְדָּתֵךְ יִתֹּצוּ וַאֲבָנַיִךְ וְעֵצַיִךְ וַעֲפָרֵךְ בְּתוֹךְ מַיִם יָשִׂימוּ׃ וְהִשְׁבַּתִּי 13
הֲמוֹן שִׁירָיִךְ וְקוֹל כִּנּוֹרַיִךְ לֹא יִשָּׁמַע עוֹד׃ וּנְתַתִּיךְ לִצְחִיחַ סֶלַע 14
מִשְׁטַח חֲרָמִים תִּהְיֶה לֹא תִבָּנֶה עוֹד כִּי אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָי
יֱהֹוִה׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה לְצוֹר הֲלֹא ׀ מִקּוֹל מַפַּלְתֵּךְ בֶּאֱנֹק חָלָל טו
בֵּהָרֵג הֶרֶג בְּתוֹכֵךְ יִרְעֲשׁוּ הָאִיִּים׃ וְיָרְדוּ מֵעַל כִּסְאוֹתָם כֹּל נְשִׂיאֵי 16
הַיָּם וְהֵסִירוּ אֶת־מְעִילֵיהֶם וְאֶת־בִּגְדֵי רִקְמָתָם יִפְשֹׁטוּ חֲרָדוֹת ׀ יִלְבָּשׁוּ
עַל־הָאָרֶץ יֵשֵׁבוּ וְחָרְדוּ לִרְגָעִים וְשָׁמְמוּ עָלָיִךְ׃ וְנָשְׂאוּ עָלַיִךְ קִינָה 17
וְאָמְרוּ לָךְ אֵיךְ אָבַדְתְּ נוֹשֶׁבֶת מִיַּמִּים הָעִיר הַהֻלָּלָה אֲשֶׁר הָיְתָה
חֲזָקָה בַיָּם הִיא וְיֹשְׁבֶיהָ אֲשֶׁר־נָתְנוּ חִתִּיתָם לְכָל־יוֹשְׁבֶיהָ׃ עַתָּה 18
יֶחְרְדוּ הָאִיִּן יוֹם מַפַּלְתֵּךְ וְנִבְהֲלוּ הָאִיִּים אֲשֶׁר־בַּיָּם מִצֵּאתֵךְ׃ כִּי 19
כֹה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה בְּתִתִּי אֹתָךְ עִיר נֶחֱרֶבֶת כֶּעָרִים אֲשֶׁר לֹא־נוֹשָׁבוּ
בְּהַעֲלוֹת עָלַיִךְ אֶת־תְּהוֹם וְכִסּוּךְ הַמַּיִם הָרַבִּים׃ וְהוֹרַדְתִּיךְ אֶת־ כ
יוֹרְדֵי בוֹר אֶל־עַם עוֹלָם וְהוֹשַׁבְתִּיךְ בְּאֶרֶץ תַּחְתִּיּוֹת בָּחֳרָבוֹת מֵעוֹלָם
אֶת־יוֹרְדֵי בוֹר לְמַעַן לֹא תֵשֵׁבִי וְנָתַתִּי צְבִי בְּאֶרֶץ חַיִּים׃ בַּלָּהוֹת 21
אֶתְּנֵךְ וְאֵינֵךְ וּתְבֻקְשִׁי וְלֹא־תִמָּצְאִי עוֹד לְעוֹלָם נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה׃

כז Cap. XXVII. כז

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ וְאַתָּה בֶן־אָדָם שָׂא עַל־צֹר קִינָה׃ א 2
וְאָמַרְתָּ לְצוֹר הַיֹּשֶׁבְתִּי עַל־מְבוֹאֹת יָם רֹכֶלֶת הָעַמִּים אֶל־אִיִּים רַבִּים 3
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה צוֹר אַתְּ אָמַרְתְּ אֲנִי כְּלִילַת יֹפִי׃ בְּלֵב יַמִּים 4
גְּבוּלָיִךְ בֹּנַיִךְ כָּלְלוּ יָפְיֵךְ׃ בְּרוֹשִׁים מִשְּׂנִיר בָּנוּ לָךְ אֵת כָּל־לֻחֹתָיִם ה
אֶרֶז מִלְּבָנוֹן לָקָחוּ לַעֲשׂוֹת תֹּרֶן עָלָיִךְ׃ אַלּוֹנִים מִבָּשָׁן עָשׂוּ מִשּׁוֹטָיִךְ 6

XXVI. v. 10. הה' בפתח v. 15. ב' טעמים XXVII. v. 3.
הַיֹּשַׁבְתִּי — הַיֹּשֶׁבֶת ק'

7 קַרְשֵׁךְ עָשׂוּ־שֵׁן בַּת־אֲשֻׁרִים מֵאִיֵּי כִּתִּים׃ שֵׁשׁ בְּרִקְמָה מִמִּצְרַיִם הָיָה
מִפְרָשֵׂךְ לִהְיוֹת לָךְ לְנֵס תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן מֵאִיֵּי אֱלִישָׁה הָיָה מְכַסֵּךְ׃
8 יֹשְׁבֵי צִידוֹן וְאַרְוַד הָיוּ שָׁטִים לָךְ חֲכָמַיִךְ צוֹר הָיוּ בָךְ הֵמָּה חֹבְלָיִךְ׃
9 זִקְנֵי גְבַל וַחֲכָמֶיהָ הָיוּ בָךְ מַחֲזִיקֵי בִּדְקֵךְ כָּל־אֳנִיּוֹת הַיָּם וּמַלָּחֵיהֶם
י הָיוּ בָךְ לַעֲרֹב מַעֲרָבֵךְ׃ פָּרַס וְלוּד וּפוּט הָיוּ בְחֵילֵךְ אַנְשֵׁי מִלְחַמְתֵּךְ
11 מָגֵן וְכוֹבַע תִּלּוּ־בָךְ הֵמָּה נָתְנוּ הֲדָרֵךְ׃ בְּנֵי אַרְוַד וְחֵילֵךְ עַל־חוֹמוֹתַיִךְ
סָבִיב וְגַמָּדִים בְּמִגְדְּלוֹתַיִךְ הָיוּ שִׁלְטֵיהֶם תִּלּוּ עַל־חוֹמוֹתַיִךְ סָבִיב
12 הֵמָּה כָּלְלוּ יָפְיֵךְ׃ תַּרְשִׁישׁ סֹחַרְתֵּךְ מֵרֹב כָּל־הוֹן בְּכֶסֶף בַּרְזֶל בְּדִיל
13 וְעוֹפֶרֶת נָתְנוּ עִזְבוֹנָיִךְ׃ יָוָן תֻּבַל וָמֶשֶׁךְ הֵמָּה רֹכְלָיִךְ בְּנֶפֶשׁ אָדָם וּכְלֵי
14 נְחֹשֶׁת נָתְנוּ מַעֲרָבֵךְ׃ מִבֵּית תּוֹגַרְמָה סוּסִים וּפָרָשִׁים וּפְרָדִים נָתְנוּ
טו עִזְבוֹנָיִךְ׃ בְּנֵי דְדָן רֹכְלַיִךְ אִיִּים רַבִּים סְחֹרַת יָדֵךְ קַרְנוֹת שֵׁן וְהוֹבְנִים
16 הֵשִׁיבוּ אֶשְׁכָּרֵךְ׃ אֲרָם סֹחַרְתֵּךְ מֵרֹב מַעֲשָׂיִךְ בְּנֹפֶךְ אַרְגָּמָן וְרִקְמָה
17 וּבוּץ וְרָאמֹת וְכַדְכֹּד נָתְנוּ בְּעִזְבוֹנָיִךְ׃ יְהוּדָה וְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הֵמָּה
18 רֹכְלָיִךְ בְּחִטֵּי מִנִּית וּפַנַּג וּדְבַשׁ וָשֶׁמֶן וָצֹרִי נָתְנוּ מַעֲרָבֵךְ׃ דַּמֶּשֶׂק
19 סֹחַרְתֵּךְ בְּרֹב מַעֲשַׂיִךְ מֵרֹב כָּל־הוֹן בְּיֵין חֶלְבּוֹן וְצֶמֶר צָחַר׃ וְדָן וְיָוָן
כ מְאוּזָּל בְּעִזְבוֹנַיִךְ נָתָנּוּ בַּרְזֶל עָשׁוֹת קִדָּה וְקָנֶה בְּמַעֲרָבֵךְ הָיָה׃ דְּדָן
21 רֹכַלְתֵּךְ בְּבִגְדֵי־חֹפֶשׁ לְרִכְבָּה׃ עֲרַב וְכָל־נְשִׂיאֵי קֵדָר הֵמָּה סֹחֲרֵי
22 יָדֵךְ בְּכָרִים וְאֵילִים וְעַתּוּדִים בָּם סֹחֲרָיִךְ׃ רֹכְלֵי שְׁבָא וְרַעְמָה הֵמָּה
23 רֹכְלָיִךְ בְּרֹאשׁ כָּל־בֹּשֶׂם וּבְכָל־אֶבֶן יְקָרָה וְזָהָב נָתְנוּ עִזְבוֹנָיִךְ׃ חָרָן
24 וְכַנֵּה וָעֶדֶן רֹכְלֵי שְׁבָא אַשּׁוּר כִּלְמַד רֹכַלְתֵּךְ׃ הֵמָּה רֹכְלַיִךְ בְּמַכְלֻלִים
בִּגְלוֹמֵי תְּכֵלֶת וְרִקְמָה וּבְגִנְזֵי בְּרֹמִים בַּחֲבָלִים חֲבֻשִׁים וַאֲרֻזִים
כה בְּמַרְכֻלְתֵּךְ׃ אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ שָׁרוֹתַיִךְ מַעֲרָבֵךְ וַתִּמָּלְאִי וַתִּכְבְּדִי מְאֹד
26 בְּלֵב יַמִּים׃ בְּמַיִם רַבִּים הֱבִאוּךְ הַשָּׁטִים אֹתָךְ רוּחַ הַקָּדִים שְׁבָרֵךְ
27 בְּלֵב יַמִּים׃ הוֹנֵךְ וְעִזְבוֹנַיִךְ מַעֲרָבֵךְ מַלָּחַיִךְ וְחֹבְלָיִךְ מַחֲזִיקֵי בִדְקֵךְ
וְעֹרְבֵי מַעֲרָבֵךְ וְכָל־אַנְשֵׁי מִלְחַמְתֵּךְ אֲשֶׁר־בָּךְ וּבְכָל־קְהָלֵךְ אֲשֶׁר
28 בְּתוֹכֵךְ יִפְּלוּ בְּלֵב יַמִּים בְּיוֹם מַפַּלְתֵּךְ׃ לְקוֹל זַעֲקַת חֹבְלָיִךְ יִרְעֲשׁוּ
29 מִגְרֹשׁוֹת׃ וְיָרְדוּ מֵאֳנִיּוֹתֵיהֶם כֹּל תֹּפְשֵׂי מָשׁוֹט מַלָּחִים כֹּל חֹבְלֵי הַיָּם
ל אֶל־הָאָרֶץ יַעֲמֹדוּ׃ וְהִשְׁמִיעוּ עָלַיִךְ בְּקוֹלָם וְיִזְעֲקוּ מָרָה וְיַעֲלוּ עָפָר
31 עַל־רָאשֵׁיהֶם בָּאֵפֶר יִתְפַּלָּשׁוּ׃ וְהִקְרִיחוּ אֵלַיִךְ קָרְחָה וְחָגְרוּ שַׂקִּים
32 וּבָכוּ אֵלַיִךְ בְּמַר־נֶפֶשׁ מִסְפֵּד מָר׃ וְנָשְׂאוּ אֵלַיִךְ בְּנִיהֶם קִינָה וְקוֹנְנוּ

XXVII. v. 6. כִּתִים — כִּתִּיִּם ק׳ v. 15. וְהוֹבְנִים — וְהָבְנִים ק׳

v. 19. נ״א מְאוּזָּל ודגש אחר שורק : הנ׳ בדגש v. 24. נ״א בְּמִכְ׳

v. 31 א׳ במקום ה׳ v. 32. במס׳ בְּנֵיהֶם : סב׳ נִדְמָה

in remos tuos: et transtra tua fecerunt tibi ex ebore Indico, et praetoriola de insulis Italiae.

7. Byssus varia de Aegypto texta est tibi in velum, ut poneretur in malo: hyacinthus et purpura de insulis Elisa facta sunt operimentum tuum.

8. Habitatores Sidonis, et Aradii fuerunt remiges tui, sapientes tui, Tyre, facti sunt gubernatores tui.

9. Senes Giblii, et prudentes eius habuerunt nautas ad ministerium variae suppellectilis tuae; omnes naves maris, et nautae earum fuerunt in populo negotiationis tuae.

10. Persae, et Lydii, et Libyes erant in exercitu tuo viri bellatores tui; clypeum, et galeam suspenderunt in te pro ornatu tuo.

11. Filii Aradii cum exercitu tuo erant super muros tuos in circuitu; sed et Pigmaei, qui erant in turribus tuis, pharetras suas suspenderunt in muris tuis per gyrum; ipsi compleverunt pulchritudinem tuam.

12. Carthaginenses negotiatores tui, a multitudine cunctarum divitiarum, argento, ferro, stanno, plumboque repleverunt nundinas tuas.

13. Graecia, Thubal, et Mosoch, ipsi institores tui: mancipia, et vasa aerea advexerunt populo tuo.

14. De domo Thogorma, equos, et equites, et mulos adduxerunt ad forum tuum.

15. Filii Dedan negotiatores tui; insulae multae negotiatio manus tuae; dentes eburneos, et hebeninos commutaverunt in pretio tuo.

16. Syrus negotiator tuus propter multitudinem operum tuorum; gemmam, et purpuram, et scutulata, et byssum, et sericum, et chodchod proposuerunt in mercatu tuo.

17. Iuda et terra Israël ipsi institores tui in frumento primo, balsamum, et mel, et oleum, et resinam proposuerunt in nundinis tuis.

18. Damascenus negotiator tuus in multitudine operum tuorum, in multitudine diversarum opum, in vino pingui, in lanis coloris optimi.

19. Dan, et Graecia, et Mosel in nundinis tuis proposuerunt ferrum fabrefactum; stacte, et calamus in negotiatione tua.

20. Dedan institores tui in tapetibus ad sedendum.

21. Arabia, et universi principes Cedar, ipsi negotiatores manus tuae; cum agnis, et arietibus, et hoedis venerunt ad te negotiatores tui.

22. Venditores Saba, et Reema, ipsi negotiatores tui; cum universis primis aromatibus, et lapide pretioso, et auro, quod proposuerunt in mercatu tuo.

23. Haran, et Chene, et Eden, negotiatores tui; Saba, Assur, et Chelmad, venditores tui;

24. ipsi negotiatores tui multifariam involucris hyacinthi, et polymitorum, gazarumque pretiosarum, quae obvolutae, et astrictae erant funibus; cedros quoque habebant in negotiationibus tuis.

25. Naves maris, principes tui in negotiatione tua: et repleta es, et glorificata nimis in corde maris.

26. In aquis multis adduxerunt te remiges tui; ventus auster contrivit te in corde maris.

27. Divitiae tuae, et thesauri tui, et multiplex instrumentum tuum, nautae tui et gubernatores tui, qui tenebant supellectilem tuam, et populo tuo praeerant; viri quoque bellatores tui, qui erant in te cum universa multitudine tua, quae est in medio tui; cadent in corde maris in die ruinae tuae.

28. A sonitu clamoris gubernatorum tuorum conturbabuntur classes;

29. et descendent de navibus suis omnes, qui tenebant remum; nautae, et universi gubernatores maris in terra stabunt.

30. et eiulabunt super te voce magna, et clamabunt amare; et superiacient pulverem capitibus suis, et cinere conspergentur.

31. Et radent super te calvitium, et accingentur ciliciis; et plorabunt te in amaritudine animae ploratu amarissimo.

32. Et assument super te carmen

lugubre, et plangent te: Quae est, ut Tyrus, quae obmutuit in medio maris?

33. Quae in exitu negotiationum tuarum de mari implesti populos multos; in multitudine divitiarum tuarum, et populorum tuorum ditasti reges terrae.

34. Nunc contrita es a mari, in profundis aquarum opes tuae, et omnis multitudo tua, quae erat in medio tui, ceciderunt.

35. Universi habitatores insularum obstupuerunt super te; et reges earum omnes tempestate perculsi mutaverunt vultus.

36. Negotiatores populorum sibilaverunt super te; ad nihilum deducta es, et non eris usque in perpetuum.

Cap. XXVIII.

Tyri et Sidonis vastatio. Reditus filiorum Israël.

1. Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

2. Fili hominis! dic principi Tyri: Haec dicit Dominus Deus: Eo quod elevatum est cor tuum, et dixisti: Deus ego sum, et in cathedra Dei sedi in corde maris; cum sis homo, et non Deus, et dedisti cor tuum quasi cor Dei.

3. Ecce! sapientior es tu Daniele; omne secretum non est absconditum a te.

4. In sapientia et prudentia tua fecisti tibi fortitudinem; et acquisisti aurum, et argentum in thesauris tuis.

5. In multitudine sapientiae tuae, et in negotiatione tua multiplicasti tibi fortitudinem; et elevatum est cor tuum in robore tuo.

6. Propterea haec dicit Dominus Deus: Eo quod elevatum est cor tuum quasi cor Dei;

7. idcirco ecce ego adducam super te alienos, robustissimos gentium; et nudabunt gladios suos super pulchritudinem sapientiae tuae, et polluent decorem tuum.

8. Interficient, et detrahent te; et morieris in interitu occisorum in corde maris.

9. Numquid dicens loqueris: Deus ego sum, coram interficientibus te; cum sis homo, et non Deus, in manu occidentium te?

10. Morte incircumcisorum morieris in manu alienorum; quia ego locutus sum, ait Dominus Deus.

11. Et factus est sermo Domini ad me, dicens: Fili hominis leva planctum super regem Tyri;

12. et dices ei: Haec dicit Dominus Deus: Tu signaculum similitudinis, plenus sapientia, et perfectus decore,

13. in deliciis paradisi Dei fuisti; omnis lapis pretiosus operimentum tuum: sardius, topazius, et iaspis, chrysolithus, et onyx, et berillus, sapphirus, et carbunculus, et smaragdus; aurum opus decoris tui; et foramina tua in die, qua conditus es, praeparata sunt.

14. Tu cherub extentus, et protegens; et posui te in monte sancto Dei, in medio lapidum ignitorum ambulasti.

15. Perfectus in viis tuis a die conditionis tuae, donec inventa est iniquitas in te.

16. In multitudine negotiationis tuae repleta sunt interiora tua iniquitate, et peccasti; et eieci te de monte Dei, et perdidi te o cherub protegens, de medio lapidum ignitorum.

17. Et elevatum est cor tuum in decore tuo; perdidisti sapientiam tuam in decore tuo, in terram proieci te; ante faciem regum dedi te, ut cernerent te.

18. In multitudine iniquitatum tuarum, et iniquitate negotiationis tuae polluisti sanctificationem tuam; producam ergo ignem de medio tui, qui comedat te, et dabo te in cinerem super terram in conspectu omnium videntium te.

19. Omnes, qui viderint te in gentibus, obstupescent super te; nihili factus es, et non eris in perpetuum.

20. Et factus est sermo Domini ad me, dicens;

21. Fili hominis! pone faciem tuam contra Sidonem; et prophetabis de ea,

22. et dices: Haec dicit Dominus Deus: Ecce! ego ad te Sidon, et glorificabor in medio tui; et scient, quia ego Dominus, cum fecero in ea iudicia, et sanctificatus fuero in ea.

23. Et immittam ei pestilentiam, et sanguinem in plateis eius; et cor-

33 עָלָיִךְ מִי כְצוֹר כְּדֻמָה בְּתוֹךְ הַיָּם׃ בְּצֵאת עִזְבוֹנַיִךְ מִיַּמִּים הִשְׂבַּעַתְּ
34 עַמִּים רַבִּים בְּרֹב הוֹנַיִךְ וּמַעֲרָבַיִךְ הֶעֱשַׁרְתְּ מַלְכֵי־אָרֶץ׃ עֵת נִשְׁבֶּרֶת
לה מִיַּמִּים בְּמַעֲמַקֵּי־מָיִם מַעֲרָבֵךְ וְכָל־קְהָלֵךְ בְּתוֹכֵךְ נָפָלוּ׃ כֹּל יֹשְׁבֵי
36 הָאִיִּים שָׁמְמוּ עָלָיִךְ וּמַלְכֵיהֶם שָׂעֲרוּ שַׂעַר רָעֲמוּ פָּנִים׃ סֹחֲרִים בָּעַמִּים
שָׁרְקוּ עָלָיִךְ בַּלָּהוֹת הָיִית וְאֵינֵךְ עַד־עוֹלָם׃

כח Cap. XXVIII. כח

א 2 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם אֱמֹר לִנְגִיד צֹר כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי
יֱהוִה יַעַן גָּבַהּ לִבְּךָ וַתֹּאמֶר אֵל אָנִי מוֹשַׁב אֱלֹהִים יָשַׁבְתִּי בְּלֵב יַמִּים
3 וְאַתָּה אָדָם וְלֹא־אֵל וַתִּתֵּן לִבְּךָ כְּלֵב אֱלֹהִים׃ הִנֵּה חָכָם אַתָּה מִדָּנִאֵל
4 כָּל־סָתוּם לֹא עֲמָמוּךָ׃ בְּחָכְמָתְךָ וּבִתְבוּנָתְךָ עָשִׂיתָ לְּךָ חָיִל וַתַּעַשׂ
ה זָהָב וָכֶסֶף בְּאוֹצְרוֹתֶיךָ׃ בְּרֹב חָכְמָתְךָ בִּרְכֻלָּתְךָ הִרְבִּיתָ חֵילֶךָ וַיִּגְבַּהּ
6 לְבָבְךָ בְּחֵילֶךָ׃ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה יַעַן תִּתְּךָ אֶת־לְבָבְךָ כְּלֵב
7 אֱלֹהִים׃ לָכֵן הִנְנִי מֵבִיא עָלֶיךָ זָרִים עָרִיצֵי גּוֹיִם וְהֵרִיקוּ חַרְבוֹתָם
8 עַל־יְפִי חָכְמָתֶךָ וְחִלְּלוּ יִפְעָתֶךָ׃ לַשַּׁחַת יוֹרִדוּךָ וָמַתָּה מְמוֹתֵי חָלָל
9 בְּלֵב יַמִּים׃ הֶאָמֹר תֹּאמַר אֱלֹהִים אָנִי לִפְנֵי הֹרְגֶךָ וְאַתָּה אָדָם וְלֹא־
י אֵל בְּיַד מְחַלְלֶיךָ׃ מוֹתֵי עֲרֵלִים תָּמוּת בְּיַד זָרִים כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי נְאֻם
11 12 אֲדֹנָי יֱהוִה׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם שָׂא קִינָה עַל־
מֶלֶךְ צוֹר וְאָמַרְתָּ לּוֹ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה אַתָּה חוֹתֵם תָּכְנִית מָלֵא
13 חָכְמָה וּכְלִיל יֹפִי׃ בְּעֵדֶן גַּן־אֱלֹהִים הָיִיתָ כָּל־אֶבֶן יְקָרָה מְסֻכָתֶךָ
אֹדֶם פִּטְדָה וְיָהֲלֹם תַּרְשִׁישׁ שֹׁהַם וְיָשְׁפֵה סַפִּיר נֹפֶךְ וּבָרְקַת וְזָהָב
14 מְלֶאכֶת תֻּפֶּיךָ וּנְקָבֶיךָ בָּךְ בְּיוֹם הִבָּרַאֲךָ כּוֹנָנוּ׃ אַתְּ־כְּרוּב מִמְשַׁח
הַסּוֹכֵךְ וּנְתַתִּיךָ בְּהַר קֹדֶשׁ אֱלֹהִים הָיִיתָ בְּתוֹךְ אַבְנֵי־אֵשׁ הִתְהַלָּכְתָּ׃
טו 16 תָּמִים אַתָּה בִּדְרָכֶיךָ מִיּוֹם הִבָּרְאָךְ עַד־נִמְצָא עַוְלָתָה בָּךְ׃ בְּרֹב
רְכֻלָּתְךָ מָלוּ תוֹכְךָ חָמָס וַתֶּחֱטָא וָאֲחַלֶּלְךָ מֵהַר אֱלֹהִים וָאַבֶּדְךָ כְּרוּב
17 הַסֹּכֵךְ מִתּוֹךְ אַבְנֵי־אֵשׁ׃ גָּבַהּ לִבְּךָ בְּיָפְיֶךָ שִׁחַתָּ חָכְמָתְךָ עַל־יִפְעָתֶךָ
18 עַל־אֶרֶץ הִשְׁלַכְתִּיךָ לִפְנֵי מְלָכִים נְתַתִּיךָ לְרַאֲוָה בָךְ׃ מֵרֹב עֲוֹנֶיךָ
בְּעֶוֶל רְכֻלָּתְךָ חִלַּלְתָּ מִקְדָּשֶׁיךָ וָאוֹצִא־אֵשׁ מִתּוֹכְךָ הִיא אֲכָלַתְךָ וָאֶתֶּנְךָ
19 לְאֵפֶר עַל־הָאָרֶץ לְעֵינֵי כָּל־רֹאֶיךָ׃ כָּל־יוֹדְעֶיךָ בָּעַמִּים שָׁמְמוּ עָלֶיךָ
כ 21 בַּלָּהוֹת הָיִיתָ וְאֵינְךָ עַד־עוֹלָם׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־
22 אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ אֶל־צִידוֹן וְהִנָּבֵא עָלֶיהָ׃ וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי
יֱהוִה הִנְנִי עָלַיִךְ צִידוֹן וְנִכְבַּדְתִּי בְּתוֹכֵךְ וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בַּעֲשׂוֹתִי
23 בָהּ שְׁפָטִים וְנִקְדַּשְׁתִּי בָהּ׃ וְשִׁלַּחְתִּי־בָהּ דֶּבֶר וָדָם בְּחוּצוֹתֶיהָ וְנִפְלַל

XXVIII. v. 12. נ״א חוֹתָם v. 16. בלא א׳ v. 23. נ״א וְנָפַל

24 חָלָל בְּתוֹכָהּ בְּחֶרֶב עָלֶיהָ מִסָּבִיב וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וְלֹא־יִהְיֶה
עוֹד לְבֵית יִשְׂרָאֵל סִלּוֹן מַמְאִיר וְקוֹץ מַכְאִב מִכֹּל סְבִיבֹתָם הַשָּׁאטִים
כה אוֹתָם וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי אֲדֹנָי יֱהוִה׃ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה בְּקַבְּצִי ׀
אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל מִן־הָעַמִּים אֲשֶׁר נָפֹצוּ בָם וְנִקְדַּשְׁתִּי בָם לְעֵינֵי
26 הַגּוֹיִם וְיָשְׁבוּ עַל־אַדְמָתָם אֲשֶׁר נָתַתִּי לְעַבְדִּי לְיַעֲקֹב׃ וְיָשְׁבוּ עָלֶיהָ
לָבֶטַח וּבָנוּ בָתִּים וְנָטְעוּ כְרָמִים וְיָשְׁבוּ לָבֶטַח בַּעֲשׂוֹתִי שְׁפָטִים בְּכֹל
הַשָּׁאטִים אֹתָם מִסְּבִיבוֹתָם וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃

CAP. XXIX. כט — כט

א בַּשָּׁנָה הָעֲשִׂרִית בָּעֲשִׂרִי בִּשְׁנֵים עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלַי
2 לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ עַל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרָיִם וְהִנָּבֵא עָלָיו וְעַל־
3 מִצְרַיִם כֻּלָּהּ׃ דַּבֵּר וְאָמַרְתָּ כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי עָלֶיךָ פַּרְעֹה
מֶלֶךְ־מִצְרַיִם הַתַּנִּים הַגָּדוֹל הָרֹבֵץ בְּתוֹךְ יְאֹרָיו אֲשֶׁר אָמַר לִי יְאֹרִי
4 וַאֲנִי עֲשִׂיתִנִי׃ וְנָתַתִּי חַחִיִּים בִּלְחָיֶיךָ וְהִדְבַּקְתִּי דְגַת־יְאֹרֶיךָ
בְּקַשְׂקְשֹׂתֶיךָ וְהַעֲלִיתִיךָ מִתּוֹךְ יְאֹרֶיךָ וְאֵת כָּל־דְּגַת יְאֹרֶיךָ
ה בְּקַשְׂקְשֹׂתֶיךָ תִּדְבָּק׃ וּנְטַשְׁתִּיךָ הַמִּדְבָּרָה אוֹתְךָ וְאֵת כָּל־דְּגַת יְאֹרֶיךָ
עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה תִּפּוֹל לֹא תֵאָסֵף וְלֹא תִקָּבֵץ לְחַיַּת הָאָרֶץ וּלְעוֹף
6 הַשָּׁמַיִם נְתַתִּיךָ לְאָכְלָה׃ וְיָדְעוּ כָּל־יֹשְׁבֵי מִצְרַיִם כִּי אֲנִי יְהוָה יַעַן
7 הֱיוֹתָם מִשְׁעֶנֶת קָנֶה לְבֵית יִשְׂרָאֵל׃ בְּתָפְשָׂם בְּךָ בַכַּפְּךָ תֵּרוֹץ וּבָקַעְתָּ
לָהֶם כָּל־כָּתֵף וּבְהִשָּׁעֲנָם עָלֶיךָ תִּשָּׁבֵר וְהַעֲמַדְתָּ לָהֶם כָּל־מָתְנָיִם׃
8 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי מֵבִיא עָלַיִךְ חָרֶב וְהִכְרַתִּי מִמֵּךְ אָדָם
9 וּבְהֵמָה׃ וְהָיְתָה אֶרֶץ־מִצְרַיִם לִשְׁמָמָה וְחָרְבָּה וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה
י יַעַן אָמַר יְאֹר לִי וַאֲנִי עָשִׂיתִי׃ לָכֵן הִנְנִי אֵלֶיךָ וְאֶל־יְאֹרֶיךָ וְנָתַתִּי
אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם לְחָרְבוֹת חֹרֶב שְׁמָמָה מִמִּגְדֹּל סְוֵנֵה וְעַד־גְּבוּל כּוּשׁ׃
11 לֹא תַעֲבָר־בָּהּ רֶגֶל אָדָם וְרֶגֶל בְּהֵמָה לֹא תַעֲבָר־בָּהּ וְלֹא תֵשֵׁב אַרְבָּעִים
12 שָׁנָה׃ וְנָתַתִּי אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁמָמָה בְּתוֹךְ ׀ אֲרָצוֹת נְשַׁמּוֹת וְעָרֶיהָ
בְּתוֹךְ עָרִים מָחֳרָבוֹת תִּהְיֶיןָ שְׁמָמָה אַרְבָּעִים שָׁנָה וַהֲפִצֹתִי אֶת־
13 מִצְרַיִם בַּגּוֹיִם וְזֵרִיתִים בָּאֲרָצוֹת׃ כִּי כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה מִקֵּץ
אַרְבָּעִים שָׁנָה אֲקַבֵּץ אֶת־מִצְרַיִם מִן־הָעַמִּים אֲשֶׁר־נָפֹצוּ שָׁמָּה׃
14 וְשַׁבְתִּי אֶת־שְׁבוּת מִצְרַיִם וַהֲשִׁבֹתִי אֹתָם אֶרֶץ פַּתְרוֹס עַל־אֶרֶץ
טו מְכוּרָתָם וְהָיוּ שָׁם מַמְלָכָה שְׁפָלָה׃ מִן־הַמַּמְלָכוֹת תִּהְיֶה שְׁפָלָה וְלֹא־

XXVIII. v. 24. באלף   v. 25. הפטרת וארא   v. 26. באלף

XXIX. v. 3. נ"א הַתַּנִּין   v. 4. חַחִיִּים — חַחִים ק'   v. 5. נ"א 'בר

v. 7. בְכַפְּךָ — בַכַּף ק'

ruent interfecti in medio eius gladio per circuitum; et scient, quia ego Dominus.

24. Et non erit ultra domui Israël offendiculum amaritudinis, et spina dolorem inferens undique per circuitum eorum, qui adversantur eis; et scient, quia ego Dominus Deus.

25. Haec dicit Dominus Deus: Quando congregavero domum Israël de populis, in quibus dispersi sunt, sanctificabor in eis coram gentibus; et habitabunt in terra sua, quam dedi servo meo Iacob.

26. Et habitabunt in ea securi; et aedificabunt domos, et plantabunt vineas, et habitabunt confidenter, cum fecero iudicia in omnibus, qui adversantur eis per circuitum; et scient, quia ego Dominus Deus eorum.

Cap. XXIX.

Aegypto mala nunciantur.

1. In anno decimo, decimo mense, undecima die mensis, factum est verbum Domini ad me, dicens:

2. Fili hominis! pone faciem tuam contra Pharaonem regem Aegypti, et prophetabis de eo, et de Aegypto universa;

3. loquere, et dices: Haec dicit Dominus Deus: Ecce! ego ad te Pharao rex Aegypti, draco magne, qui cubas in medio fluminum tuorum, et dicis; meus est fluvius, et ego feci memetipsum.

4. Et ponam fraenum in maxillis tuis; et agglutinabo pisces fluminum tuorum squamis tuis; et extraham te de medio fluminum tuorum, et universi pisces tui squamis tuis adhaerebunt.

5. Et proiiciam te in desertum, et omnes pisces fluminis tui; super faciem terrae cades; non colligeris, neque congregaberis: bestiis terrae, et volatilibus coeli dedi te ad devorandum.

6. Et scient omnes habitatores Aegypti, quia ego Dominus; * pro eo, quod fuisti baculus arundineus domui Israël. * Ies. 36, 6.

7. Quando apprehenderunt te manu, et confractus es, et lacerasti omnem humerum eorum; et innitentibus eis super te, comminutus es, et dissolvisti omnes renes eorum.

8. Propterea haec dicit Dominus Deus: Ecce! ego adducam super te gladium: et interficiam de te hominem, et iumentum.

9. Et erit terra Aegypti in desertum, et in solitudinem; et scient, quia ego Dominus; pro eo, quod dixeris: Fluvius meus est, et ego feci eum.

10. Idcirco ecce! ego ad te, et ad flumina tua; daboque terram Aegypti in solitudines, gladio dissipatam, a turre Syenes, usque ad terminos Aethiopiae.

11. Non pertransibit eam pes hominis, neque pes iumenti gradietur in ea; et non habitabitur quadraginta annis.

12. Daboque terram Aegypti desertam in medio terrarum desertarum, et civitates eius in medio urbium subversarum, et erunt desolatae quadraginta annis; et dispergam Aegyptios in nationes, et ventilabo eos in terras.

13. Quia haec dicit Dominus Deus: Post finem quadraginta annorum congregabo Aegyptum de populis, in quibus dispersi fuerant.

14. Et reducam captivitatem Aegypti, et collocabo eos in terra Phathures, in terra nativitatis suae; et erunt ibi in regnum humile;

15. inter cetera regna erit humil-

lima, et non elevabitur ultra super nationes, et imminuam eos, ne imperent gentibus.

16. Neque erunt ultra domui Israel in confidentia, docentes iniquitatem, ut fugiant, et sequantur eos; et scient, quia ego Dominus Deus.

17. Et factum est in vigesimo et septimo anno, in primo, in una mensis; factum est verbum Domini ad me, dicens:

18. Fili hominis! Nabuchodonosor rex Babylonis servire fecit exercitum suum servitute magna adversus Tyrum; omne caput decalvatum, et omnis humerus depilatus est; et merces non est reddita ei, neque exercitui eius de Tyro pro servitute, qua servivit mihi adversus eam.

19. Propterea haec dicit Dominus Deus: Ecce! ego dabo Nabuchodonosor regem Babylonis in terra Aegypti; * et accipiet multitudinem eius, et depraedabitur manubias eius, et diripiet spolia eius; et erit merces exercitui illius;

* Ier. 46, 2.

20. et operi, quo servivit adversus eam; dedi ei terram Aegypti, pro eo, quod laboraverit mihi, ait Dominus Deus.

21. In die illo pullulabit cornu domui Israël, et tibi tabo apertum os in medio eorum; et scient, quia ego Dominus.

CAP. XXX.

Urbes Aegypti a rege Babylonis diripientur.

1. Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

2. Fili hominis! propheta, et dic: Haec dicit Dominus Deus: Ululate, vae, vae diei!

3. Quia iuxta est dies, et appropinquat dies Domini; dies nubis, tempus gentium erit.

4. Et veniet gladius in Aegyptum; et erit pavor in Aethiopia, cum ceciderint vulnerati in Aegypto, et ablata fuerit multitudo illius, et destructa fundamenta eius.

5. Aethiopia, et Libya, et Lydi, et omne reliquum vulgus, et Chub, et filii terrae foederis, cum eis gladio cadent.

6. Haec dicit Dominus Deus: Et corruent fulcientes Aegyptum, et destruetur superbia imperii eius: a turre Syenes gladio cadent in ea, ait Dominus Deus exercituum;

7. et dissipabuntur in medio terrarum desolatarum, et urbes eius in medio civitatum desertarum erunt.

8. Et scient, quia ego Dominus, cum dedero ignem in Aegypto, et attriti fuerint omnes auxiliatores eius.

9. In die illa egredientur nuncii a facie mea in trieribus, ad conterendam Aethiopiae confidentiam; et erit pavor in eis in die Aegypti, quia absque dubio veniet.

10. Haec dicit Dominus Deus: Cessare faciam multitudinem Aegypti in manu Nabuchodonosor regis Babylonis.

11. Ipse et populus eius cum eo fortissimi gentium adducentur ad disperdendam terram; et evaginabunt gladios suos super Aegyptum; et implebunt terram interfectis.

12. Et faciam alveos fluminum aridos, et tradam terram in manus pessimorum; et dissipabo terram, et plenitudinem eius manu alienorum, ego Dominus locutus sum.

13. * Haec dicit Dominus Deus: Et disperdam simulacra, et cessare faciam idola de Memphis; et dux de terra Aegypti non erit amplius, et dabo terrorem in terra Aegypti.

* Zach. 13, 2.

14. Et disperdam terram Phathures, et dabo ignem in Taphnis, et faciam iudicia in Alexandria.

15. Et effundam indignationem meam super Pelusium robur Aegypti, et interficiam multitudinem Alexandriae,

16. et dabo ignem in Aegypto; quasi parturiens dolebit Pelusium, et Alexandria erit dissipata, et in Memphis angustiae quotidianae.

17. Iuvenes Heliopoleos, et Bu-

16 תִּתְנַשֵּׂא עוֹד עַל־הַגּוֹיִם וְהִמְעַטְתִּים לְבִלְתִּי רְדוֹת בַּגּוֹיִם׃ וְלֹא יִהְיֶה־
עוֹד לְבֵית יִשְׂרָאֵל לְמִבְטָח מַזְכִּיר עָוֺן בִּפְנוֹתָם אַחֲרֵיהֶם וְיָדְעוּ כִּי
17 אֲנִי אֲדֹנָי יֱהוִה׃ וַיְהִי בְּעֶשְׂרִים וָשֶׁבַע שָׁנָה בָּרִאשׁוֹן בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ
18 הָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל הֶעֱבִיד
אֶת־חֵילוֹ עֲבֹדָה גְדֹלָה אֶל־צֹר כָּל־רֹאשׁ מֻקְרָח וְכָל־כָּתֵף מְרוּטָה
19 וְשָׂכָר לֹא־הָיָה לוֹ וּלְחֵילוֹ מִצֹּר עַל־הָעֲבֹדָה אֲשֶׁר־עָבַד עָלֶיהָ׃ לָכֵן
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי נֹתֵן לִנְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־אֶרֶץ
מִצְרָיִם וְנָשָׂא הֲמֹנָהּ וְשָׁלַל שְׁלָלָהּ וּבָזַז בִּזָּהּ וְהָיְתָה שָׂכָר לְחֵילוֹ׃
כ פְּעֻלָּתוֹ אֲשֶׁר־עָבַד בָּהּ נָתַתִּי לוֹ אֶת־אֶרֶץ מִצְרָיִם אֲשֶׁר עָשׂוּ לִי נְאֻם
21 אֲדֹנָי יֱהוִה׃ בַּיּוֹם הַהוּא אַצְמִיחַ קֶרֶן לְבֵית יִשְׂרָאֵל וּלְךָ אֶתֵּן פִּתְחוֹן־
פֶּה בְּתוֹכָם וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃

ל Cap. XXX. ל

א 2 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי
3 יֱהוִה הֵילִילוּ הָהּ לַיּוֹם׃ כִּי־קָרוֹב יוֹם וְקָרוֹב יוֹם לַיהוָה יוֹם עָנָן עֵת
4 גּוֹיִם יִהְיֶה׃ וּבָאָה חֶרֶב בְּמִצְרַיִם וְהָיְתָה חַלְחָלָה בְּכוּשׁ בִּנְפֹל חָלָל
ה בְּמִצְרָיִם וְלָקְחוּ הֲמוֹנָהּ וְנֶהֶרְסוּ יְסוֹדֹתֶיהָ׃ כּוּשׁ וּפוּט וְלוּד וְכָל־הָעֶרֶב
6 וְכוּב וּבְנֵי אֶרֶץ הַבְּרִית אִתָּם בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ׃ כֹּה אָמַר יְהוָה וְנָפְלוּ
סֹמְכֵי מִצְרַיִם וְיָרַד גְּאוֹן עֻזָּהּ מִמִּגְדֹּל סְוֵנֵה בַּחֶרֶב יִפְּלוּ־בָהּ נְאֻם אֲדֹנָי
7 יֱהוִה׃ וְנָשַׁמּוּ בְּתוֹךְ אֲרָצוֹת נְשַׁמּוֹת וְעָרָיו בְּתוֹךְ־עָרִים נַחֲרָבוֹת
8 תִּהְיֶינָה׃ וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּתִתִּי־אֵשׁ בְּמִצְרַיִם וְנִשְׁבְּרוּ כָּל־עֹזְרֶיהָ׃
9 בַּיּוֹם הַהוּא יֵצְאוּ מַלְאָכִים מִלְּפָנַי בַּצִּיִּים לְהַחֲרִיד אֶת־כּוּשׁ בֶּטַח
י וְהָיְתָה חַלְחָלָה בָהֶם בְּיוֹם מִצְרַיִם כִּי הִנֵּה בָּאָה׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי
11 יֱהוִה וְהִשְׁבַּתִּי אֶת־הֲמוֹן מִצְרַיִם בְּיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל׃ הוּא
וְעַמּוֹ אִתּוֹ עָרִיצֵי גוֹיִם מוּבָאִים לְשַׁחֵת הָאָרֶץ וְהֵרִיקוּ חַרְבוֹתָם עַל־
12 מִצְרַיִם וּמָלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ חָלָל׃ וְנָתַתִּי יְאֹרִים חָרָבָה וּמָכַרְתִּי אֶת־
הָאָרֶץ בְּיַד־רָעִים וַהֲשִׁמֹּתִי אֶרֶץ וּמְלֹאָהּ בְּיַד־זָרִים אֲנִי יְהוָה
13 דִּבַּרְתִּי׃ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה וְהַאֲבַדְתִּי גִלּוּלִים וְהִשְׁבַּתִּי אֱלִילִים
מִנֹּף וְנָשִׂיא מֵאֶרֶץ־מִצְרַיִם לֹא יִהְיֶה־עוֹד וְנָתַתִּי יִרְאָה בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃
14 טו וַהֲשִׁמֹּתִי אֶת־פַּתְרוֹס וְנָתַתִּי אֵשׁ בְּצֹעַן וְעָשִׂיתִי שְׁפָטִים בְּנֹא׃ וְשָׁפַכְתִּי
16 חֲמָתִי עַל־סִין מָעוֹז מִצְרָיִם וְהִכְרַתִּי אֶת־הֲמוֹן נֹא׃ וְנָתַתִּי אֵשׁ
17 בְּמִצְרַיִם חוּל תָּחִיל סִין וְנֹא תִּהְיֶה לְהִבָּקֵעַ וְנֹף צָרֵי יוֹמָם׃ בַּחוּרֵי

XXIX. v. 21. כ״ע   XXX. v. 5. וְכוּב סב׳   v. 16. תָּחִיל — תחול ק׳

18 אָוֶן וּפִי־בֶסֶת בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ וְהֵנָּה בַּשְּׁבִי תֵלַכְנָה׃ וּבִתְחַפְנְחֵס חָשַׂךְ
הַיּוֹם בְּשִׁבְרִי־שָׁם אֶת־מֹטוֹת מִצְרַיִם וְנִשְׁבַּת־בָּהּ גְּאוֹן עֻזָּהּ הִיא עָנָן
19 יְכַסֶּנָּה וּבְנוֹתֶיהָ בַּשְּׁבִי תֵלַכְנָה׃ וְעָשִׂיתִי שְׁפָטִים בְּמִצְרָיִם וְיָדְעוּ כִּי־
כ אֲנִי יְהוָה׃ וַיְהִי בְּאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה בָּרִאשׁוֹן בְּשִׁבְעָה לַחֹדֶשׁ הָיָה
21 דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם אֶת־זְרוֹעַ פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם שָׁבָרְתִּי
וְהִנֵּה לֹא־חֻבְּשָׁה לָתֵת רְפֻאוֹת לָשׂוּם חִתּוּל לְחָבְשָׁהּ לְחָזְקָהּ לִתְפֹּשׂ
22 בֶּחָרֶב׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם
וְשָׁבַרְתִּי אֶת־זְרֹעֹתָיו אֶת־הַחֲזָקָה וְאֶת־הַנִּשְׁבָּרֶת וְהִפַּלְתִּי אֶת־הַחֶרֶב
23 24 מִיָּדוֹ׃ וַהֲפִצוֹתִי אֶת־מִצְרַיִם בַּגּוֹיִם וְזֵרִיתִם בָּאֲרָצוֹת׃ וְחִזַּקְתִּי אֶת־
זְרֹעוֹת מֶלֶךְ בָּבֶל וְנָתַתִּי אֶת־חַרְבִּי בְּיָדוֹ וְשָׁבַרְתִּי אֶת־זְרֹעוֹת פַּרְעֹה וְנָאַק
כה נַאֲקוֹת חָלָל לְפָנָיו׃ וְהַחֲזַקְתִּי אֶת־זְרֹעוֹת מֶלֶךְ בָּבֶל וּזְרֹעוֹת פַּרְעֹה
תִּפֹּלְנָה וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּתִתִּי חַרְבִּי בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל וְנָטָה אוֹתָהּ
26 אֶל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַהֲפִצוֹתִי אֶת־מִצְרַיִם בַּגּוֹיִם וְזֵרִיתִי אוֹתָם
בָּאֲרָצוֹת וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃

CAP. XXXI. לא

לא

א וַיְהִי בְּאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה בַּשְּׁלִישִׁי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלַי
2 לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם אֱמֹר אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וְאֶל־הֲמוֹנוֹ אֶל־מִי
3 דָּמִיתָ בְגָדְלֶךָ׃ הִנֵּה אַשּׁוּר אֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יְפֵה עָנָף וְחֹרֶשׁ מֵצַל וּגְבַהּ
4 קוֹמָה וּבֵין עֲבֹתִים הָיְתָה צַמַּרְתּוֹ׃ מַיִם גִּדְּלוּהוּ תְּהוֹם רֹמְמָתְהוּ אֶת־
נַהֲרֹתֶיהָ הֹלֵךְ סְבִיבוֹת מַטָּעָהּ וְאֶת־תְּעָלֹתֶיהָ שִׁלְחָה אֶל כָּל־עֲצֵי
ה הַשָּׂדֶה׃ עַל־כֵּן גָּבְהָא קֹמָתוֹ מִכֹּל עֲצֵי הַשָּׂדֶה וַתִּרְבֶּינָה סַרְעַפֹּתָיו
6 וַתֶּאֱרַכְנָה פֹארֹתָיו מִמַּיִם רַבִּים בְּשַׁלְּחוֹ׃ בִּסְעַפֹּתָיו קִנְנוּ כָּל־עוֹף
הַשָּׁמַיִם וְתַחַת פֹּארֹתָיו יָלְדוּ כֹּל חַיַּת הַשָּׂדֶה וּבְצִלּוֹ יֵשְׁבוּ כֹּל גּוֹיִם
ז 8 רַבִּים׃ וַיְּיִף בְּגָדְלוֹ בְּאֹרֶךְ דָּלִיּוֹתָיו כִּי־הָיָה שָׁרְשׁוֹ אֶל־מַיִם רַבִּים׃ אֲרָזִים
לֹא־עֲמָמֻהוּ בְּגַן־אֱלֹהִים בְּרוֹשִׁים לֹא דָמוּ אֶל־סְעַפֹּתָיו וְעַרְמֹנִים לֹא־
9 הָיוּ כְּפֹארֹתָיו כָּל־עֵץ בְּגַן־אֱלֹהִים לֹא־דָמָה אֵלָיו בְּיָפְיוֹ׃ יָפֶה עֲשִׂיתִיו
י בְּרֹב דָּלִיּוֹתָיו וַיְקַנְאֻהוּ כָּל־עֲצֵי־עֵדֶן אֲשֶׁר בְּגַן הָאֱלֹהִים׃ לָכֵן כֹּה
אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה יַעַן אֲשֶׁר גָּבַהְתָּ בְּקוֹמָה וַיִּתֵּן צַמַּרְתּוֹ אֶל־בֵּין
11 עֲבוֹתִים וְרָם לְבָבוֹ בְּגָבְהוֹ׃ וְאֶתְּנֵהוּ בְּיַד אֵל גּוֹיִם עָשׂוֹ יַעֲשֶׂה לוֹ
12 בְּרִשְׁעוֹ גֵּרַשְׁתִּיהוּ׃ וַיִּכְרְתֻהוּ זָרִים עָרִיצֵי גוֹיִם וַיִּטְּשֻׁהוּ אֶל־הֶהָרִים
וּבְכָל־גֵּאָיוֹת נָפְלוּ דָלִיּוֹתָיו וַתִּשָּׁבַרְנָה פֹארֹתָיו בְּכָל־אֲפִיקֵי הָאָרֶץ

XXX. v. 18. נ״א חָשַׂךְ XXXI. v. 4. הל׳ רפה v. 5. א׳ במקום ח׳ :
v. 11. נ״א כְּ׳ ׳תיו ק׳

basti gladio cadent, et ipsae captivae ducentur.

18. Et in Taphnis nigrescet dies, cum contrivero ibi sceptra Aegypti, et defecerit in ea superbia potentiae eius; ipsam nubes operiet, filiae autem eius in captivitatem ducentur.

19. Et iudicia faciam in Aegypto; et scient, quia ego Dominus.

20. Et factum est in undecimo anno, in primo mense, in septima mensis, factum est verbum Domini ad me, dicens:

21. Fili hominis! brachium Pharaonis regis Aegypti confregi; et ecce! non est obvolutum, ut restitueretur ei sanitas, ut ligaretur pannis, et fasciaretur linteolis, ut recepto robore posset tenere gladium.

22. Propterea haec dicit Dominus Deus: Ecce! ego ad Pharaonem regem Aegypti, et comminuam brachium eius forte, sed confractum; et deiiciam gladium de manu eius;

23. et dispergam Aegyptum in gentibus, et ventilabo eos in terris.

24. Et confortabo brachia regis Babylonis, daboque gladium meum in manu eius; et confringam brachia Pharaonis, et gement gemitibus interfecti coram facie eius.

25. Et confortabo brachia regis Babylonis, et brachia Pharaonis concident; et scient, quia ego Dominus, cum dedero gladium meum in manu regis Babylonis, et extenderit eum super terram Aegypti.

26. Et dispergam Aegyptum in nationes, et ventilabo eos in terras, et scient, quia ego Dominus.

CAP. XXXI.

Reges Assyriorum et Aegyptiorum humiliabuntur.

1. Et factum est in anno undecimo, tertio mense, una mensis, factum est verbum Domini ad me, dicens:

2. Fili hominis: dic Pharaoni regi Aegypti, et populo eius: Cui similis factus es in magnitudine tua?

3. Ecce! Assur quasi cedrus in Libano, pulcher ramis, et frondibus nemorosus, excelsusque altitudine, et inter condensas frondes elevatum est cacumen eius.

4. Aquae nutrierunt illum, abyssus exaltavit illum; flumina eius manabant in circuitu radicum eius, et rivos suos emisit ad universa ligna regionis.

5. Propterea elevata est altitudo eius super omnia ligna regionis; et multiplicata sunt arbusta eius, et elevati sunt rami eius prae aquis multis.

6. Cumque extendisset umbram suam, in ramis eius fecerunt nidos omnia volatilia coeli, et sub frondibus eius genuerunt omnes bestiae saltuum, et sub umbraculo illius habitabat coetus gentium plurimarum.

7. Eratque pulcherrimus in magnitudine sua, et in dilatatione arbustorum suorum; erat enim radix illius iuxta aquas multas.

8. Cedri non fuerunt altiores illo in paradiso Dei, abietes non adaequaverunt summitatem eius, et platani non fuerunt aequae frondibus illius; omne lignum paradisi Dei non est assimilatum illi, et pulchritudini eius.

9. Quoniam speciosum feci eum, et multis, condensisque frondibus; et aemulata sunt eum omnia ligna voluptatis, quae erant in paradiso Dei.

10. Propterea haec dicit Dominus Deus: Pro eo, quod sublimatus est in altitudine, et dedit summitatem suam virentem atque condensam, et elevatum est cor eius in altitudine sua;

11. tradidi eum in manu fortissimi gentium, faciens faciet ei; iuxta impietatem eius eieci eum.

12. Et succident eum alieni, et crudelissimi nationum, et proiicient eum super montes, et in cunctis convallibus corruent rami eius, et confringentur arbusta eius in universis rupibus terrae; et recedent de um-

braculo eius omnes populi terrae, et relinquent eum.

13. In ruina eius habitaverunt omnia volatilia coeli, et in ramis eius fuerunt universae bestiae regionis.

14. Quam ob rem non elevabuntur in altitudine sua omnia ligna aquarum, nec ponent sublimitatem suam inter nemorosa atque frondosa, nec stabunt in sublimitate sua omnia, quae irrigantur aquis; quia omnes traditi sunt in mortem ad terram ultimam, in medio filiorum hominum, ad eos, qui descendunt in lacum.

15. Haec dicit Dominus Deus: In die, quando descendit ad inferos, induxi luctum, operui eum abysso; et prohibui flumina eius, et coërcui aquas multas; contristatus est super eum Libanus, et omnia ligna agri concussa sunt.

16. A sonitu ruinae eius commovi gentes, cum deducerem eum ad infernum cum his, qui descendebant in lacum; et consolata sunt in terra infima omnia ligna voluptatis egregia, atque praeclara in Libano, universa, quae irrigabantur aquis.

17. Nam et ipsi cum eo descendent in infernum ad interfectos gladio; et brachium uniuscuiusque sedebit sub umbraculo eius in medio nationum.

18. Cui assimilatus es o inclyte atque sublimis inter ligna voluptatis? Ecce! deductus es cum lignis voluptatis ad terram ultimam; in medio incircumcisorum dormies, cum eis, qui interfecti sunt gladio, ipse est Pharao, et omnis multitudo eius, dicit Dominus Deus.

Cap. XXXII.

Ruinam Pharaonis deflet.

1. Et factum est, duodecimo anno, in mense duodecimo, in una mensis, factum est verbum Domini ad me, dicens:

2. Fili hominis! assume lamentum super Pharaonem regem Aegypti, et dices ad eum: Leoni gentium assimilatus es, et draconi, qui est in mari; et ventilabas cornu in fluminibus tuis, et conturbabas aquas pedibus tuis, et conculcabas flumina earum.

3. Propterea haec dicit Dominus Deus: * Expandam super te rete meum in multitudine populorum multorum, et extraham te in sagena mea.

* c. 12, 13. 17, 20.

4. Et proiiciam te in terram, super faciem agri abiiciam te; et habitare faciam super te omnia volatilia coeli, et saturabo de te bestias universae terrae.

5. Et dabo carnes tuas super montes, et implebo colles tuos sanie tua.

6. Et irrigabo terram foetore sanguinis tui super montes, et valles implebuntur ex te.

7. * Et operiam, cum extinctus fueris, coelum, et nigrescere faciam stellas eius; solem nube tegam et luna non dabit lumen suum.

* Ies. 13, 10. Joël 2, 10. 3, 15. Matth. 24, 29.

8. Omnia luminaria coeli moerere faciam super te; et dabo tenebras super terram tuam, dicit Dominus Deus, cum ceciderint vulnerati tui in medio terrae, ait Dominus Deus.

9. Et irritabo cor populorum multorum, cum induxero contritionem tuam in gentibus super terras, quas nescis.

10. Et stupescere faciam super te populos multos; et reges eorum horrore nimio formidabunt super te, cum volare coeperit gladius meus super facies eorum; et obstupescent repente singuli pro anima sua in die ruinae tuae.

11. Quia haec dicit Dominus Deus: Gladius regis Babylonis veniet tibi,

12. in gladiis fortium deiiciam multitudinem tuam: inexpugnabiles omnes gentes hae; et vastabunt superbiam Aegypti, et dissipabitur multitudo eius.

13. Et perdam omnia iumenta eius, quae erant super aquas plurimas; et non conturbabit eas pes hominis ultra, neque ungula iumentorum turbabit eas.

14. Tunc purissimas reddam aquas eorum, et flumina eorum quasi oleum adducam, ait Dominus Deus.

וְיָרְדוּ מִצִּלּוֹ כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ וַיִּטְּשֻׁהוּ׃ עַל־מַפַּלְתּוֹ יִשְׁכְּנוּ כָּל־עוֹף 13
הַשָּׁמָיִם וְאֶל־פֹּרֹאתָיו הָיוּ כֹּל חַיַּת הַשָּׂדֶה׃ לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא־יִגְבְּהוּ 14
בְקוֹמָתָם כָּל־עֲצֵי־מַיִם וְלֹא־יִתְּנוּ אֶת־צַמַּרְתָּם אֶל־בֵּין עֲבֹתִים וְלֹא־
יַעַמְדוּ אֵלֵיהֶם בְּגָבְהָם כָּל־שֹׁתֵי מָיִם כִּי כֻלָּם נִתְּנוּ לַמָּוֶת אֶל־אֶרֶץ
תַּחְתִּית בְּתוֹךְ בְּנֵי אָדָם אֶל־יוֹרְדֵי בוֹר׃ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה בְּיוֹם טו
רִדְתּוֹ שְׁאוֹלָה הֶאֱבַלְתִּי כִּסֵּתִי עָלָיו אֶת־תְּהוֹם וָאֶמְנַע נַהֲרוֹתֶיהָ וַיִּכָּלְאוּ
מַיִם רַבִּים וָאַקְדִּר עָלָיו לְבָנוֹן וְכָל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה עָלָיו עֻלְפֶּה׃ מִקּוֹל 16
מַפַּלְתּוֹ הִרְעַשְׁתִּי גוֹיִם בְּהוֹרִדִי אֹתוֹ שְׁאוֹלָה אֶת־יוֹרְדֵי בוֹר וַיִּנָּחֲמוּ
בְּאֶרֶץ תַּחְתִּית כָּל־עֲצֵי־עֵדֶן מִבְחַר וְטוֹב־לְבָנוֹן כָּל־שֹׁתֵי מָיִם׃ גַּם־הֵם 17
אִתּוֹ יָרְדוּ שְׁאוֹלָה אֶל־חַלְלֵי־חָרֶב וּזְרֹעוֹ יָשְׁבוּ בְצִלּוֹ בְּתוֹךְ גּוֹיִם׃ אֶל־ 18
מִי דָמִיתָ כָּכָה בְּכָבוֹד וּבְגֹדֶל בַּעֲצֵי־עֵדֶן וְהוּרַדְתָּ אֶת־עֲצֵי־עֵדֶן אֶל־
אֶרֶץ תַּחְתִּית בְּתוֹךְ עֲרֵלִים תִּשְׁכַּב אֶת־חַלְלֵי־חֶרֶב הוּא פַרְעֹה וְכָל־
הֲמוֹנֹה נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃

Cap. XXXII. לב

לב

וַיְהִי בִּשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה שָׁנָה בִּשְׁנֵי־עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־ א
יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם שָׂא קִינָה עַל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וְאָמַרְתָּ 2
אֵלָיו כְּפִיר גּוֹיִם נִדְמֵיתָ וְאַתָּה כַּתַּנִּים בַּיַּמִּים וַתָּגַח בְּנַהֲרוֹתֶיךָ וַתִּדְלַח־
מַיִם בְּרַגְלֶיךָ וַתִּרְפֹּשׂ נַהֲרוֹתָם׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה וּפָרַשְׂתִּי עָלֶיךָ 3
אֶת־רִשְׁתִּי בִּקְהַל עַמִּים רַבִּים וְהֶעֱלוּךָ בְּחֶרְמִי׃ וּנְטַשְׁתִּיךָ בָאָרֶץ 4
עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה אֲטִילֶךָ וְהִשְׁכַּנְתִּי עָלֶיךָ כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וְהִשְׂבַּעְתִּי
מִמְּךָ חַיַּת כָּל־הָאָרֶץ׃ וְנָתַתִּי אֶת־בְּשָׂרְךָ עַל־הֶהָרִים וּמִלֵּאתִי הַגֵּאָיוֹת ה
רָמוּתֶךָ׃ וְהִשְׁקֵיתִי אֶרֶץ צָפָתְךָ מִדָּמְךָ אֶל־הֶהָרִים וַאֲפִקִים יִמָּלְאוּן 6
מִמֶּךָּ׃ וְכִסֵּיתִי בְכַבּוֹתְךָ שָׁמַיִם וְהִקְדַּרְתִּי אֶת־כֹּכְבֵיהֶם שֶׁמֶשׁ בֶּעָנָן 7
אֲכַסֶּנּוּ וְיָרֵחַ לֹא־יָאִיר אוֹרוֹ׃ כָּל־מְאוֹרֵי אוֹר בַּשָּׁמַיִם אַקְדִּירֵם עָלֶיךָ 8
וְנָתַתִּי חֹשֶׁךְ עַל־אַרְצְךָ נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ וְהִכְעַסְתִּי לֵב עַמִּים רַבִּים 9
בַּהֲבִיאִי שִׁבְרְךָ בַּגּוֹיִם עַל־אֲרָצוֹת אֲשֶׁר לֹא־יְדַעְתָּם׃ וַהֲשִׁמּוֹתִי עָלֶיךָ י
עַמִּים רַבִּים וּמַלְכֵיהֶם יִשְׂעֲרוּ עָלֶיךָ שַׂעַר בְּעוֹפְפִי חַרְבִּי עַל־פְּנֵיהֶם
וְחָרְדוּ לִרְגָעִים אִישׁ לְנַפְשׁוֹ בְּיוֹם מַפַּלְתֶּךָ׃ כִּי כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה 11
חֶרֶב מֶלֶךְ־בָּבֶל תְּבוֹאֶךָ׃ בְּחַרְבוֹת גִּבּוֹרִים אַפִּיל הֲמוֹנֶךָ עָרִיצֵי גוֹיִם 12
כֻּלָּם וְשָׁדְדוּ אֶת־גְּאוֹן מִצְרַיִם וְנִשְׁמַד כָּל־הֲמוֹנָהּ׃ וְהַאֲבַדְתִּי אֶת־כָּל־ 13
בְּהֶמְתָּהּ מֵעַל מַיִם רַבִּים וְלֹא תִדְלָחֵם רֶגֶל־אָדָם עוֹד וּפַרְסוֹת בְּהֵמָה
לֹא תִדְלָחֵם׃ אָז אַשְׁקִיעַ מֵימֵיהֶם וְנַהֲרוֹתָם כַּשֶּׁמֶן אוֹלִיךְ נְאֻם אֲדֹנָי 14

XXXI. v. 14. נ"א אַ׳ XXXII. v. 2. נ"א וַתִּרְפֹּס v. 5. סב׳ רָמוֹתֶיךָ

טו יֱהֹוִה׃ בְּתִתִּי אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁמָמָה וּנְשַׁמָּה אֶרֶץ מִמְּלֹאָהּ בְּהַכּוֹתִי
16 אֶת־כָּל־יוֹשְׁבֵי בָהּ וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ קִינָה הִיא וְקוֹנְנוּהָ בְּנוֹת
הַגּוֹיִם תְּקוֹנֵנָּה אוֹתָהּ עַל־מִצְרַיִם וְעַל־כָּל־הֲמוֹנָהּ תְּקוֹנֵנָּה אוֹתָהּ נְאֻם
17 אֲדֹנָי יֱהֹוִה׃ וַיְהִי בִּשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה שָׁנָה בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָיָה
18 דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם נְהֵה עַל־הֲמוֹן מִצְרַיִם וְהוֹרִדֵהוּ
19 אוֹתָהּ וּבְנוֹת גּוֹיִם אַדִּרִם אֶל־אֶרֶץ תַּחְתִּיּוֹת אֶת־יוֹרְדֵי בוֹר׃ מִמִּי
כ נָעָמְתָּ רְדָה וְהָשְׁכְּבָה אֶת־עֲרֵלִים׃ בְּתוֹךְ חַלְלֵי־חֶרֶב יִפֹּלוּ חֶרֶב נִתָּנָה
21 מָשְׁכוּ אוֹתָהּ וְכָל־הֲמוֹנֶיהָ׃ יְדַבְּרוּ־לוֹ אֵלֵי גִבּוֹרִים מִתּוֹךְ שְׁאוֹל אֶת־
22 עֹזְרָיו יָרְדוּ שָׁכְבוּ הָעֲרֵלִים חַלְלֵי חָרֶב׃ שָׁם אַשּׁוּר וְכָל־קְהָלָהּ
23 סְבִיבוֹתָיו קִבְרֹתָיו כֻּלָּם חֲלָלִים הַנֹּפְלִים בֶּחָרֶב׃ אֲשֶׁר נִתְּנוּ קִבְרֹתֶיהָ
בְּיַרְכְּתֵי־בוֹר וַיְהִי קְהָלָהּ סְבִיבוֹת קְבֻרָתָהּ כֻּלָּם חֲלָלִים נֹפְלִים
24 בַּחֶרֶב אֲשֶׁר־נָתְנוּ חִתִּית בְּאֶרֶץ חַיִּים׃ שָׁם עֵילָם וְכָל־הֲמוֹנָהּ סְבִיבוֹת
קְבֻרָתָהּ כֻּלָּם חֲלָלִים הַנֹּפְלִים בַּחֶרֶב אֲשֶׁר־יָרְדוּ עֲרֵלִים ׀ אֶל־אֶרֶץ
תַּחְתִּיּוֹת אֲשֶׁר נָתְנוּ חִתִּיתָם בְּאֶרֶץ חַיִּים וַיִּשְׂאוּ כְלִמָּתָם אֶת־יוֹרְדֵי
כה בוֹר׃ בְּתוֹךְ חֲלָלִים נָתְנוּ מִשְׁכָּב לָהּ בְּכָל־הֲמוֹנָהּ סְבִיבוֹתָיו קִבְרֹתֶהָ
כֻּלָּם עֲרֵלִים חַלְלֵי־חֶרֶב כִּי־נִתַּן חִתִּיתָם בְּאֶרֶץ חַיִּים וַיִּשְׂאוּ כְלִמָּתָם
26 אֶת־יוֹרְדֵי בוֹר בְּתוֹךְ חֲלָלִים נִתָּן׃ שָׁם מֶשֶׁךְ תֻּבַל וְכָל־הֲמוֹנָהּ
סְבִיבוֹתָיו קִבְרוֹתֶיהָ כֻּלָּם עֲרֵלִים מְחֻלְלֵי חֶרֶב כִּי־נָתְנוּ חִתִּיתָם בְּאֶרֶץ
27 חַיִּים׃ וְלֹא יִשְׁכְּבוּ אֶת־גִּבּוֹרִים נֹפְלִים מֵעֲרֵלִים אֲשֶׁר יָרְדוּ־שְׁאוֹל
בִּכְלֵי־מִלְחַמְתָּם וַיִּתְּנוּ אֶת־חַרְבוֹתָם תַּחַת רָאשֵׁיהֶם וַתְּהִי עֲוֹנֹתָם עַל־
28 עַצְמוֹתָם כִּי־חִתִּית גִּבּוֹרִים בְּאֶרֶץ חַיִּים׃ וְאַתָּה בְּתוֹךְ עֲרֵלִים תִּשָּׁבַר
29 וְתִשְׁכַּב אֶת־חַלְלֵי־חָרֶב׃ שָׁמָּה אֱדוֹם מְלָכֶיהָ וְכָל־נְשִׂיאֶיהָ אֲשֶׁר־נִתְּנוּ
בִגְבוּרָתָם אֶת־חַלְלֵי־חָרֶב הֵמָּה אֶת־עֲרֵלִים יִשְׁכָּבוּ וְאֶת־יֹרְדֵי בוֹר׃
ל שָׁמָּה נְסִיכֵי צָפוֹן כֻּלָּם וְכָל־צִדֹנִי אֲשֶׁר־יָרְדוּ אֶת־חֲלָלִים בְּחִתִּיתָם
מִגְּבוּרָתָם בּוֹשִׁים וַיִּשְׁכְּבוּ עֲרֵלִים אֶת־חַלְלֵי־חֶרֶב וַיִּשְׂאוּ כְלִמָּתָם אֶת־
31 יוֹרְדֵי בוֹר׃ אוֹתָם יִרְאֶה פַרְעֹה וְנִחַם עַל־כָּל־הֲמוֹנֹה חַלְלֵי־חֶרֶב
32 פַּרְעֹה וְכָל־חֵילוֹ נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה׃ כִּי־נָתַתִּי אֶת־חִתִּיתוֹ בְּאֶרֶץ חַיִּים
וְהֻשְׁכַּב בְּתוֹךְ עֲרֵלִים אֶת־חַלְלֵי־חֶרֶב פַּרְעֹה וְכָל־הֲמוֹנֹה נְאֻם
אֲדֹנָי יֱהֹוִה׃

Cap. XXXIII. לג   לג

א 2 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי־עַמְּךָ וְאָמַרְתָּ

XXXII. v. 27. נ"א מֵעוֹלָם   v. 28. הב׳ בפתח   v. 36. הג׳ יפה
v. 32. ׳תו — ׳תי ק׳

15. Cum dedero terram Aegypti desolatam; deseretur autem terra a plenitudine sua, quando percussero omnes habitatores eius; et scient, quia ego Dominus.

16. Planctus est, et plangent eum; filiae gentium plangent eum; super Aegyptum, et super multitudinem eius plangent eum, ait Dominus Deus.

17. Et factum est in duodecimo anno, in quinta decima mensis, factum est verbum Domini ad me, dicens:

18. Fili hominis! cane lugubre super multitudinem Aegypti; et detrahe eam ipsam, et filias gentium robustarum, ad terram ultimam cum his, qui descendunt in lacum.

19. Quo pulchrior es? descende, et dormi cum incircumcisis.

20. In medio interfectorum gladio cadent; gladius datus est, attraxerunt eam, et omnes populos eius.

21. Loquentur ei potentissimi robustorum de medio inferni, qui cum auxiliatoribus eius descenderunt, et dormierunt incircumcisi, interfecti gladio.

22. Ibi Assur, et omnis multitudo eius; in circuitu illius sepulchra eius: omnes interfecti, et qui ceciderunt gladio.

23. Quorum data sunt sepulchra in novissimis laci; et facta est multitudo eius per gyrum sepulchri eius; universi interfecti, cadentesque gladio, qui dederant quondam formidinem in terra viventium.

24. Ibi Aelam, et omnis multitudo eius per gyrum sepulchri sui; omnes hi interfecti, ruentesque gladio; qui descenderunt incircumcisi ad terram ultimam; qui posuerunt terrorem suum in terra viventium, et portaverunt ignominiam suam cum his, qui descendunt in lacum.

25. In medio interfectorum posuerunt cubile eius in universis populis eius; in circuitu eius sepulchrum illius; omnes hi incircumcisi, interfectique gladio; dederunt enim terrorem suum in terra viventium, et portaverunt ignominiam suam cum his, qui descendunt in lacum; in medio interfectorum positi sunt.

26. Ibi Mosoch, et Thubal, et omnis multitudo eius; in circuitu eius sepulchra illius; omnes hi incircumcisi, interfectique et cadentes gladio; quia dederunt formidinem suam in terra viventium.

27. Et non dormient cum fortibus, cadentibusque et incircumcisis, qui descenderunt ad infernum cum armis suis, et posuerunt gladios suos sub capitibus suis, et fuerunt iniquitates eorum in ossibus eorum; quia terror fortium facti sunt in terra viventium.

28. Et tu ergo in medio incircumcisorum contereris, et dormies cum interfectis gladio.

29. Ibi Idumaea, et reges eius, et omnes duces eius, qui dati sunt cum exercitu suo cum interfectis gladio; et qui cum incircumcisis dormierunt, et cum his, qui descendunt in lacum.

30. Ibi principes Aquilonis omnes, et universi venatores; qui deducti sunt cum interfectis, paventes, et in sua fortitudine confusi; qui dormierunt incircumcisi cum interfectis gladio, et portaverunt confusionem suam cum his, qui descendunt in lacum.

31. Vidit eos Pharao, et consolatus est super universa multitudine sua, quae interfecta est gladio, Pharao, et omnis exercitus eius, ait Dominus Deus:

32. Quia dedi terrorem meum in terra viventium, et dormivit in medio incircumcisorum cum interfectis gladio; Pharao, et omnis multitudo eius: ait Dominus Deus.

CAP. XXXIII.

Prophetarum officium

1. Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

2. Fili hominis! loquere ad filios populi tui, et dices ad eos: Terra,

cum induxero super eam gladium, et tulerit populus terrae virum unum de novissimis suis, et constituerit eum super se speculatorem;

3. et ille viderit gladium venientem super terram, et cecinerit buccina, et annunciaverit populo;

4. audiens autem, quisquis ille est, sonitum buccinae, et non se observaverit, veneritque gladius, et tulerit eum; sanguis ipsius super caput eius erit.

5. Sonum buccinae audivit, et non se observavit, sanguis eius in ipso erit; si autem se custodierit, animam suam salvabit.

6. Quod si speculator viderit gladium venientem, et non insonuerit buccina; et populus se non custodierit, veneritque gladius, et tulerit de eis animam; ille quidem in iniquitate sua captus est, sanguinem autem eius de manu speculatoris requiram.

7. * Et tu, fili hominis! speculatorem dedi te domui Israël; audiens ergo ex ore meo sermonem, annunciabis eis ex me. * c. 3, 17.

8. Si me dicente ad impium: Impie, morte morieris! non fueris locutus, ut se custodiat impius a via sua; ipse impius in iniquitate sua morietur, sanguinem autem eius de manu tua requiram.

9. Si autem annunciante te ad impium, ut a viis suis convertatur, non fuerit conversus a via sua; ipse in iniquitate sua morietur: porro tu animam tuam liberasti.

10. Tu ergo, fili hominis! dic ad domum Israël: Sic locuti estis, dicentes: Iniquitates nostrae, et peccata nostra super nos sunt, et in ipsis nos tabescimus; quomodo ergo vivere poterimus

11. * Dic ad eos: Vivo ego, dicit Dominus Deus; nolo mortem impii, sed ut convertatur impius a via sua, et vivat. Convertimini, convertimini a viis vestris pessimis; et quare moriemini domus Israël? * c. 18, 32.

12. Tu itaque, fili hominis! dic ad filios populi tui: Iustitia iusti non liberabit eum, in quacumque die peccaverit; et impietas impii non nocebit ei, in quacumque die conversus fuerit ab impietate sua; et iustus non poterit vivere in iustitia sua, in quacumque die peccaverit.

13. Etiam si dixero iusto, quod vita vivat, et confisus in iustitia sua fecerit iniquitatem; omnes iustitiae eius oblivioni tradentur, et in iniquitate sua, quam operatus est, in ipsa morietur.

14. Si autem dixero impio: Morte morieris! et egerit poenitentiam a peccato suo, feceritque iudicium et iustitiam,

15. et pignus restituerit ille impius, rapinamque reddiderit, in mandatis vitae ambulaverit, nec fecerit quidquam iniustum; vita vivet, et non morietur.

16. Omnia peccata eius, quae peccavit, non imputabuntur ei; iudicium, et iustitiam fecit, vita vivet.

17. Et dixerunt filii populi tui. Non est aequi ponderis via Domini; et ipsorum via iniusta est.

18. Cum enim recesserit iustus a iustitia suà, feceritque iniquitates, morietur in eis.

19. Et cum recesserit impius ab impietate sua, feceritque iudicium, et iustitiam, vivet in eis.

20. * Et dicitis: Non est recta via Domini. Unumquemque iuxta vias suas iudicabo de vobis, domus Israël. * c. 18, 25.

21. Et factum est in duodecimo anno, in decimo mense, in quinta mensis transmigrationis nostrae, venit ad me, qui fugerat de Ierusalem, dicens: Vastata est civitas!

22. Manus autem Domini facta fuerat ad me vespere, antéquam veniret, qui fugerat; aperuitque os meum, donec veniret ad me mane, et aperto ore meo non silui amplius.

23. Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

24. Fili hominis! qui habitant in ruinosis his super humum Israël, loquentes aiunt: Unus erat Abraham, et haereditate possedit terram; nos autem multi sumus, nobis data est terra in possessionem.

אֲלֵיהֶם אֶרֶץ כִּי־אָבִיא עָלֶיהָ חָרֶב וְלָקְחוּ עַם־הָאָרֶץ אִישׁ אֶחָד
3 מִקְצֵיהֶם וְנָתְנוּ אֹתוֹ לָהֶם לְצֹפֶה׃ וְרָאָה אֶת־הַחֶרֶב בָּאָה עַל־הָאָרֶץ
4 וְתָקַע בַּשּׁוֹפָר וְהִזְהִיר אֶת־הָעָם׃ וְשָׁמַע הַשֹּׁמֵעַ אֶת־קוֹל הַשּׁוֹפָר וְלֹא
ה נִזְהָר וַתָּבוֹא חֶרֶב וַתִּקָּחֵהוּ דָּמוֹ בְרֹאשׁוֹ יִהְיֶה׃ אֵת קוֹל הַשּׁוֹפָר שָׁמַע
6 וְלֹא נִזְהָר דָּמוֹ בּוֹ יִהְיֶה וְהוּא נִזְהָר נַפְשׁוֹ מִלֵּט׃ וְהַצֹּפֶה כִּי־יִרְאֶה אֶת־
הַחֶרֶב בָּאָה וְלֹא־תָקַע בַּשּׁוֹפָר וְהָעָם לֹא־נִזְהָר וַתָּבוֹא חֶרֶב וַתִּקַּח מֵהֶם
7 נָפֶשׁ הוּא בַּעֲוֺנוֹ נִלְקָח וְדָמוֹ מִיַּד־הַצֹּפֶה אֶדְרֹשׁ׃ וְאַתָּה בֶן־אָדָם
צֹפֶה נְתַתִּיךָ לְבֵית יִשְׂרָאֵל וְשָׁמַעְתָּ מִפִּי דָּבָר וְהִזְהַרְתָּ אֹתָם מִמֶּנִּי׃
8 בְּאָמְרִי לָרָשָׁע רָשָׁע מוֹת תָּמוּת וְלֹא דִבַּרְתָּ לְהַזְהִיר רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ הוּא
9 רָשָׁע בַּעֲוֺנוֹ יָמוּת וְדָמוֹ מִיָּדְךָ אֲבַקֵּשׁ׃ וְאַתָּה כִּי־הִזְהַרְתָּ רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ
לָשׁוּב מִמֶּנָּה וְלֹא־שָׁב מִדַּרְכּוֹ הוּא בַּעֲוֺנוֹ יָמוּת וְאַתָּה נַפְשְׁךָ הִצַּלְתָּ׃
י וְאַתָּה בֶן־אָדָם אֱמֹר אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֵּן אֲמַרְתֶּם לֵאמֹר כִּי־
11 פְשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ עָלֵינוּ וּבָם אֲנַחְנוּ נְמַקִּים וְאֵיךְ נִחְיֶה׃ אֱמֹר
אֲלֵיהֶם חַי־אָנִי ׀ נְאֻם ׀ אֲדֹנָי יֱהֹוִה אִם־אֶחְפֹּץ בְּמוֹת הָרָשָׁע כִּי אִם־
בְּשׁוּב רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ וְחָיָה שׁוּבוּ שׁוּבוּ מִדַּרְכֵיכֶם הָרָעִים וְלָמָּה תָמוּתוּ
12 בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ וְאַתָּה בֶן־אָדָם אֱמֹר אֶל־בְּנֵי־עַמְּךָ צִדְקַת הַצַּדִּיק לֹא
תַצִּילֶנּוּ בְּיוֹם פִּשְׁעוֹ וְרִשְׁעַת הָרָשָׁע לֹא־יִכָּשֶׁל בָּהּ בְּיוֹם שׁוּבוֹ מֵרִשְׁעוֹ
13 וְצַדִּיק לֹא יוּכַל לִחְיוֹת בָּהּ בְּיוֹם חֲטֹאתוֹ׃ בְּאָמְרִי לַצַּדִּיק חָיֹה יִחְיֶה
וְהוּא־בָטַח עַל־צִדְקָתוֹ וְעָשָׂה עָוֶל כָּל־צִדְקֹתָו לֹא תִזָּכַרְנָה וּבְעַוְלוֹ אֲשֶׁר־
14 עָשָׂה בּוֹ יָמוּת׃ וּבְאָמְרִי לָרָשָׁע מוֹת תָּמוּת וְשָׁב מֵחַטָּאתוֹ וְעָשָׂה
טו מִשְׁפָּט וּצְדָקָה׃ חֲבֹל יָשִׁיב רָשָׁע גְּזֵלָה יְשַׁלֵּם בְּחֻקּוֹת הַחַיִּים הָלַךְ
16 לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת עָוֶל חָיוֹ יִחְיֶה לֹא יָמוּת׃ כָּל־חַטֹּאתָו אֲשֶׁר חָטָא לֹא
17 תִזָּכַרְנָה לוֹ מִשְׁפָּט וּצְדָקָה עָשָׂה חָיוֹ יִחְיֶה׃ וְאָמְרוּ בְּנֵי עַמְּךָ לֹא
18 יִתָּכֵן דֶּרֶךְ אֲדֹנָי וְהֵמָּה דַּרְכָּם לֹא־יִתָּכֵן׃ בְּשׁוּב־צַדִּיק מִצִּדְקָתוֹ וְעָשָׂה
19 עָוֶל וּמֵת בָּהֶם׃ וּבְשׁוּב רָשָׁע מֵרִשְׁעָתוֹ וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה עֲלֵיהֶם
כ הוּא יִחְיֶה׃ וַאֲמַרְתֶּם לֹא יִתָּכֵן דֶּרֶךְ אֲדֹנָי אִישׁ כִּדְרָכָיו אֶשְׁפּוֹט
21 אֶתְכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי בִּשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה שָׁנָה בָּעֲשִׂרִי בַּחֲמִשָּׁה
22 לַחֹדֶשׁ לְגָלוּתֵנוּ בָּא־אֵלַי הַפָּלִיט מִירוּשָׁלַםִ לֵאמֹר הֻכְּתָה הָעִיר׃ וְיַד־
יְהוָה הָיְתָה אֵלַי בָּעֶרֶב לִפְנֵי בּוֹא הַפָּלִיט וַיִּפְתַּח אֶת־פִּי עַד־בּוֹא אֵלַי
23 בַּבֹּקֶר וַיִּפָּתַח פִּי וְלֹא נֶאֱלַמְתִּי עוֹד׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃
24 בֶּן־אָדָם יֹשְׁבֵי הֶחֳרָבוֹת הָאֵלֶּה עַל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל אֹמְרִים לֵאמֹר אֶחָד
הָיָה אַבְרָהָם וַיִּירַשׁ אֶת־הָאָרֶץ וַאֲנַחְנוּ רַבִּים לָנוּ נִתְּנָה הָאָרֶץ

XXXIII. v. 6. קמץ בז"ק   v. 13. 16. חָיוֹ ק'   v. 21. נ"א בְּעַשְׁתֵּי

כה לְמוֹרָשָׁה׃ לָכֵן אֱמֹר אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה עַל־הַדָּם תֹּאכֵלוּ
26 וְעֵינֵכֶם תִּשְׂאוּ אֶל־גִּלּוּלֵיכֶם וְדָם תִּשְׁפֹּכוּ וְהָאָרֶץ תִּירָשׁוּ׃ עֲמַדְתֶּם עַל־
חַרְבְּכֶם עֲשִׂיתֶן תּוֹעֵבָה וְאִישׁ אֶת־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ טִמֵּאתֶם וְהָאָרֶץ תִּירָשׁוּ׃
27 כֹּה־תֹאמַר אֲלֵהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה חַי־אָנִי אִם־לֹא אֲשֶׁר בֶּחֳרָבוֹת
בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ וַאֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה לַחַיָּה נְתַתִּיו לְאָכְלוֹ וַאֲשֶׁר בַּמְּצָדוֹת
28 וּבַמְּעָרוֹת בַּדֶּבֶר יָמוּתוּ׃ וְנָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ שְׁמָמָה וּמְשַׁמָּה וְנִשְׁבַּת
29 גְּאוֹן עֻזָּהּ וְשָׁמְמוּ הָרֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֵין עוֹבֵר׃ וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּתִתִּי
ל אֶת־הָאָרֶץ שְׁמָמָה וּמְשַׁמָּה עַל כָּל־תּוֹעֲבֹתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ׃ וְאַתָּה בֶן־
אָדָם בְּנֵי עַמְּךָ הַנִּדְבָּרִים בְּךָ אֵצֶל הַקִּירוֹת וּבְפִתְחֵי הַבָּתִּים וְדִבֶּר־
חַד אֶת־אַחַד אִישׁ אֶת־אָחִיו לֵאמֹר בֹּאוּ־נָא וְשִׁמְעוּ מָה הַדָּבָר הַיּוֹצֵא
31 מֵאֵת יְהוָה׃ וְיָבוֹאוּ אֵלֶיךָ כִּמְבוֹא־עָם וְיֵשְׁבוּ לְפָנֶיךָ עַמִּי וְשָׁמְעוּ אֶת־
דְּבָרֶיךָ וְאוֹתָם לֹא יַעֲשׂוּ כִּי־עֲגָבִים בְּפִיהֶם הֵמָּה עֹשִׂים אַחֲרֵי בִצְעָם
32 לִבָּם הֹלֵךְ׃ וְהִנְּךָ לָהֶם כְּשִׁיר עֲגָבִים יְפֵה קוֹל וּמֵטִב נַגֵּן וְשָׁמְעוּ אֶת־
33 דְּבָרֶיךָ וְעֹשִׂים אֵינָם אוֹתָם׃ וּבְבֹאָהּ הִנֵּה בָאָה וְיָדְעוּ כִּי נָבִיא הָיָה
בְתוֹכָם׃

Cap. XXXIV. לד לד

א 2 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא עַל־רוֹעֵי יִשְׂרָאֵל הִנָּבֵא
וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם לָרֹעִים כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה הוֹי רֹעֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
3 הָיוּ רֹעִים אוֹתָם הֲלוֹא הַצֹּאן יִרְעוּ הָרֹעִים׃ אֶת־הַחֵלֶב תֹּאכֵלוּ וְאֶת־
4 הַצֶּמֶר תִּלְבָּשׁוּ הַבְּרִיאָה תִּזְבָּחוּ הַצֹּאן לֹא תִרְעוּ׃ אֶת־הַנַּחְלוֹת לֹא
חִזַּקְתֶּם וְאֶת־הַחוֹלָה לֹא־רִפֵּאתֶם וְלַנִּשְׁבֶּרֶת לֹא חֲבַשְׁתֶּם וְאֶת־הַנִּדַּחַת
לֹא הֲשֵׁבֹתֶם וְאֶת־הָאֹבֶדֶת לֹא בִקַּשְׁתֶּם וּבְחָזְקָה רְדִיתֶם אֹתָם וּבְפָרֶךְ׃
ה וַתְּפוּצֶינָה מִבְּלִי רֹעֶה וַתִּהְיֶינָה לְאָכְלָה לְכָל־חַיַּת הַשָּׂדֶה וַתְּפוּצֶינָה׃
6 יִשְׁגּוּ צֹאנִי בְּכָל־הֶהָרִים וְעַל כָּל־גִּבְעָה רָמָה וְעַל כָּל־פְּנֵי הָאָרֶץ
7 נָפֹצוּ צֹאנִי וְאֵין דּוֹרֵשׁ וְאֵין מְבַקֵּשׁ׃ לָכֵן רֹעִים שִׁמְעוּ אֶת־דְּבַר יְהוָה׃
8 חַי־אָנִי נְאֻם ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה אִם־לֹא יַעַן הֱיוֹת־צֹאנִי ׀ לָבַז וַתִּהְיֶינָה
צֹאנִי לְאָכְלָה לְכָל־חַיַּת הַשָּׂדֶה מֵאֵין רֹעֶה וְלֹא־דָרְשׁוּ רֹעַי אֶת־צֹאנִי
9 וַיִּרְעוּ הָרֹעִים אוֹתָם וְאֶת־צֹאנִי לֹא רָעוּ׃ לָכֵן הָרֹעִים שִׁמְעוּ דְּבַר־
י יְהוָה׃ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי אֶל־הָרֹעִים וְדָרַשְׁתִּי אֶת־צֹאנִי
מִיָּדָם וְהִשְׁבַּתִּים מֵרְעוֹת צֹאן וְלֹא־יִרְעוּ עוֹד הָרֹעִים אוֹתָם וְהִצַּלְתִּי
11 צֹאנִי מִפִּיהֶם וְלֹא־תִהְיֶיןָ לָהֶם לְאָכְלָה׃ כִּי כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה
12 הִנְנִי־אָנִי וְדָרַשְׁתִּי אֶת־צֹאנִי וּבִקַּרְתִּים׃ כְּבַקָּרַת רֹעֶה עֶדְרוֹ בְּיוֹם

25. Idcirco dices ad eos: Haec dicit Dominus Deus: Qui in sanguine comeditis, et oculos vestros levatis ad immunditias vestras, et sanguinem funditis; numquid terram haereditate possidebitis?

26. Stetistis in gladiis vestris, fecistis abominationes, et unusquisque uxorem proximi sui polluit; et terram haereditate possidebitis?

27. Haec dices ad eos: Sic dicit Dominus Deus: vivo ego! quia qui in ruinosis habitant, gladio cadent; et qui in agro est, bestiis tradetur ad devorandum; qui autem in praesidiis et speluncis sunt, peste morientur.

28. Et dabo terram in solitudinem, et in desertum, et deficiet superba fortitudo eius; et desolabuntur montes Israël, eo quod nullus sit, qui per eos transeat.

29. Et scient, quia ego Dominus, cum dedero terram eorum desolatam, et desertam propter universas abominationes suas, quas operati sunt.

30. Et tu, fili hominis! filii populi tui, qui loquuntur de te iuxta muros, et in ostiis domorum, et dicunt unus ad alterum, vir ad proximum suum loquentes: Venite, et audiamus, quis sit sermo egrediens a Domino.

31. Et veniunt ad te, quasi si ingrediatur populus, et sedent coram te populus meus; et audiunt sermones tuos, et non faciunt eos; quia in canticum oris sui vertunt illos, et avaritiam suam sequitur cor eorum.

32. Et es eis quasi carmen musicum, quod suavi, dulcique sono canitur; et audiunt verba tua, et non faciunt ea.

33. Et cum venerit, quod praedictum est (ecce! enim venit), tunc scient, quod prophetes fuerit inter eos.

Cap. XXXIV.

Pastores infideles. Messias pastor bonus.

1. Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

2. Fili hominis! propheta de pastoribus Israël; propheta, et dices pastoribus: Haec dicit Dominus Deus: * Vae pastoribus Israël, qui pascebant semetipsos; nonne greges a pastoribus pascuntur?

* c. 13, 3. Ier. 23, 1.

3. Lac comedebatis, et lanis operiebamini, et quod crassum erat, occidebatis; gregem autem meum non pascebatis.

4. Quod infirmum fuit, non consolidastis; et quod aegrotum, non sanastis; quod confractum est, non alligastis; et quod abiectum est, non reduxistis; et quod perierat, non quaesistis; sed cum austeritate imperabitis eis, et cum potentia.

5. Et dispersae sunt oves meae, eo quod non esset pastor; et factae sunt in devorationem omnium bestiarum agri, et dispersae sunt.

6. Erraverunt greges mei in cunctis montibus, et in universo colle excelso; et super omnem faciem terrae dispersi sunt greges mei, et non erat, qui requireret; non erat, inquam, qui requireret.

7. Propterea pastores audite verbum Domini:

8. Vivo ego, dicit Dominus Deus; quia pro eo, quod facti sunt greges mei in rapinam, et oves meae in devorationem omnium bestiarum agri, eo quod non esset pastor; neque enim quaesierunt pastores mei gregem meum, sed pascebant pastores semetipsos, et greges meos non pascebant:

9. Propterea pastores audite verbum Domini:

10. Haec dicit Dominus Deus: Ecce! ego ipse super pastores, requiram gregem meum de manu eorum, et cessare faciam eos, ut ultra non pascant gregem, nec pascant amplius pastores semetipsos; et liberabo gregem meum de ore eorum, et non erit ultra eis in escam.

11. Quia haec dicit Dominus Deus: Ecce! ego ipse requiram oves meas, et visitabo eas.

12. Sicut visitat pastor gregem

suum in die, quando fuerit in medio ovium suarum dissipatarum; sic visitabo oves meas, et liberabo eas de omnibus locis, in quibus dispersae fuerant in die nubis, et caliginis.

13. Et educam eas de populis, et congregabo eas de terris, et inducam eas in terram suam; et pascam eas in montibus Israël, in rivis, et in cunctis sedibus terrae.

14. In pascuis uberrimis pascam eas, et in montibus excelsis Israël erunt pascua earum; ibi requiescent in herbis virentibus, et in pascuis pinguibus pascentur super montes Israël.

15. Ego pascam oves meas; et ego eas accubare faciam, dicit Dominus Deus.

16. Quod perierat, requiram; et quod abiectum erat, reducam; et quod confractum fuerat, alligabo; et quod infirmum fuerat, consolidabo; et quod pingue et forte, custodiam; et pascam illas in iudicio.

17. Vos autem greges mei, haec dicit Dominus Deus: Ecce! ego iudico inter pecus et pecus, arietum et hircorum.

18. Nonne satis vobis erat pascua bona depasci? insuper et reliquias pascuarum vestrarum conculcastis pedibus vestris; et cum purissimam aquam biberetis, reliquam pedibus vestris turbabatis.

19. Et oves meae his, quae conculcata pedibus vestris fuerant, pascebantur; et quae pedes vestri turbaverant, haec bibebant.

20. Propterea haec dicit Dominus Deus ad vos: Ecce! ego ipse iudico inter pecus pingue, et macilentum;

21. pro eo, quod lateribus, et humeris impingebatis, et cornibus vestris ventilabatis omnia infirma pecora, donec dispergerentur foras.

22. Salvabo gregem meum, et non erit ultra in rapinam, et iudicabo inter pecus et pecus.

23. *Et suscitabo super eas pastorem unum, qui pascat eas, servum meum David; ipse pascet eas, et ipse erit eis in pastorem.

* Ies. 40, 11. Dan. 9, 24. Osee 3, 5. Ioh. 1, 45. 10, 11. 14.

24. Ego autem Dominus ero eis in Deum; et servus meus David princeps in medio eorum; ego Dominus locutus sum.

25. Et faciam cum eis pactum pacis, et cessare faciam bestias pessimas de terra; et qui habitant in deserto, securi dormient in saltibus.

26. Et ponam eos in circuitu collis mei benedictionem; et deducam imbrem in tempore suo; pluviae benedictionis erunt.

27. Et dabit lignum agri fructum suum, et terra dabit germen suum, et erunt in terra sua absque timore; et scient, quia ego Dominus, cum contrivero catenas iugi eorum, et eruero eos de manu imperantium sibi.

28. Et non erunt ultra in rapinam in gentibus, neque bestiae terrae devorabunt eos; sed habitabunt confidenter absque ullo terrore.

29. Et suscitabo eis germen nominatum; et non erunt ultra imminuti fame in terra, neque portabunt ultra opprobrium gentium.

30. Et scient, quia ego Dominus Deus eorum cum eis, et ipsi populus meus domus Israël, ait Dominus Deus.

31. *Vos autem greges mei, greges pascuae meae homines estis; et ego Dominus Deus vester, dicit Dominus Deus. * Ioh. 10, 11.

Cap. XXXV.

Idumaeorum vastatio.

1. Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

2. Fili hominis! pone faciem tuam adversum montem Seir, et prophetabis de eo, et dices illi:

3. Haec dicit Dominus Deus: Ecce! ego ad te mons Seir, et exten-

הֱיוֹתוֹ בְתוֹךְ־צֹאנוֹ נִפְרָשׁוֹת כֵּן אֲבַקֵּר אֶת־צֹאנִי וְהִצַּלְתִּי אֶתְהֶם מִכָּל־
13 הַמְּקוֹמֹת אֲשֶׁר נָפֹצוּ שָׁם בְּיוֹם עָנָן וַעֲרָפֶל׃ וְהוֹצֵאתִים מִן־הָעַמִּים
וְקִבַּצְתִּים מִן־הָאֲרָצוֹת וַהֲבִיאוֹתִים אֶל־אַדְמָתָם וּרְעִיתִים אֶל־הָרֵי
14 יִשְׂרָאֵל בָּאֲפִיקִים וּבְכֹל מוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ בְּמִרְעֶה־טּוֹב אֶרְעֶה אֹתָם
וּבְהָרֵי מְרוֹם־יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה נְוֵהֶם שָׁם תִּרְבַּצְנָה בְּנָוֶה טּוֹב וּמִרְעֶה
טו שָׁמֵן תִּרְעֶינָה אֶל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל׃ אֲנִי אֶרְעֶה צֹאנִי וַאֲנִי אַרְבִּיצֵם נְאֻם
16 אֲדֹנָי יֱהֹוִה׃ אֶת־הָאֹבֶדֶת אֲבַקֵּשׁ וְאֶת־הַנִּדַּחַת אָשִׁיב וְלַנִּשְׁבֶּרֶת
אֶחֱבֹשׁ וְאֶת־הַחוֹלָה אֲחַזֵּק וְאֶת־הַשְּׁמֵנָה וְאֶת־הַחֲזָקָה אַשְׁמִיד אֶרְעֶנָּה
17 בְמִשְׁפָּט׃ וְאַתֵּנָה צֹאנִי כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה הִנְנִי שֹׁפֵט בֵּין־שֶׂה לָשֶׂה
18 לָאֵילִים וְלָעַתּוּדִים׃ הַמְעַט מִכֶּם הַמִּרְעֶה הַטּוֹב תִּרְעוּ וְיֶתֶר מִרְעֵיכֶם
תִּרְמְסוּ בְּרַגְלֵיכֶם וּמִשְׁקַע־מַיִם תִּשְׁתּוּ וְאֵת הַנּוֹתָרִים בְּרַגְלֵיכֶם תִּרְפֹּשׂוּן׃
19 כ וְצֹאנִי מִרְמַס רַגְלֵיכֶם תִּרְעֶינָה וּמִרְפַּשׂ רַגְלֵיכֶם תִּשְׁתֶּינָה׃ לָכֵן כֹּה
אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה אֲלֵיהֶם הִנְנִי־אָנִי וְשָׁפַטְתִּי בֵּין־שֶׂה בִרְיָה וּבֵין שֶׂה
21 רָזָה׃ יַעַן בְּצַד וּבְכָתֵף תֶּהְדֹּפוּ וּבְקַרְנֵיכֶם תְּנַגְּחוּ כָּל־הַנַּחְלוֹת עַד אֲשֶׁר
22 הֲפִיצוֹתֶם אוֹתָנָה אֶל־הַחוּצָה׃ וְהוֹשַׁעְתִּי לְצֹאנִי וְלֹא־תִהְיֶינָה עוֹד
23 לָבַז וְשָׁפַטְתִּי בֵּין שֶׂה לָשֶׂה׃ וַהֲקִמֹתִי עֲלֵיהֶם רֹעֶה אֶחָד וְרָעָה
24 אֶתְהֶן אֵת עַבְדִּי דָוִיד הוּא יִרְעֶה אֹתָם וְהוּא יִהְיֶה לָהֶן לְרֹעֶה׃ וַאֲנִי
יְהֹוָה אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים וְעַבְדִּי דָוִד נָשִׂיא בְתוֹכָם אֲנִי יְהֹוָה דִּבַּרְתִּי׃
כה וְכָרַתִּי לָהֶם בְּרִית שָׁלוֹם וְהִשְׁבַּתִּי חַיָּה־רָעָה מִן־הָאָרֶץ וְיָשְׁבוּ בַמִּדְבָּר
26 לָבֶטַח וְיָשְׁנוּ בַּיְּעוֹרִים׃ וְנָתַתִּי אוֹתָם וּסְבִיבוֹת גִּבְעָתִי בְּרָכָה וְהוֹרַדְתִּי
27 הַגֶּשֶׁם בְּעִתּוֹ גִּשְׁמֵי בְרָכָה יִהְיוּ׃ וְנָתַן עֵץ הַשָּׂדֶה אֶת־פִּרְיוֹ וְהָאָרֶץ
תִּתֵּן יְבוּלָהּ וְהָיוּ עַל־אַדְמָתָם לָבֶטַח וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהֹוָה בְּשִׁבְרִי אֶת־
28 מֹטוֹת עֻלָּם וְהִצַּלְתִּים מִיַּד הָעֹבְדִים בָּהֶם׃ וְלֹא־יִהְיוּ עוֹד בַּז לַגּוֹיִם
29 וְחַיַּת הָאָרֶץ לֹא תֹאכְלֵם וְיָשְׁבוּ לָבֶטַח וְאֵין מַחֲרִיד׃ וַהֲקִמֹתִי לָהֶם
מַטָּע לְשֵׁם וְלֹא־יִהְיוּ עוֹד אֲסֻפֵי רָעָב בָּאָרֶץ וְלֹא־יִשְׂאוּ עוֹד כְּלִמַּת
ל הַגּוֹיִם׃ וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהֹוָה אֱלֹהֵיהֶם אִתָּם וְהֵמָּה עַמִּי בֵּית יִשְׂרָאֵל
31 נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה׃ וְאַתֵּן צֹאנִי צֹאן מַרְעִיתִי אָדָם אַתֶּם אֲנִי אֱלֹהֵיכֶם
נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה׃

CAP. XXXV. לה לה

א 2 וַיְהִי דְבַר־יְהֹוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ עַל־הַר שֵׂעִיר
3 וְהִנָּבֵא עָלָיו׃ וְאָמַרְתָּ לּוֹ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה הִנְנִי אֵלֶיךָ הַר־שֵׂעִיר

XXXIV. v. 12. נ"א שׂ   v. 16. נ"א אַשְׁמִיר   v. 20. בְּרִיָּה סביר׳
v. 21. בנ"א הג׳ רפה   v. 25. בַּיְּעוֹרִים — בַּיְּעָרִים ק׳

4 וְנָתַתִּי יָדִי עָלֶיךָ וּנְתַתִּיךָ שְׁמָמָה וּמְשַׁמָּה׃ עָרֶיךָ חָרְבָּה אָשִׂים
ה וְאַתָּה שְׁמָמָה תִהְיֶה וְיָדַעְתָּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ יַעַן הֱיוֹת לְךָ אֵיבַת עוֹלָם
6 וַתַּגֵּר אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל עַל־יְדֵי־חָרֶב בְּעֵת אֵידָם בְּעֵת עֲוֺן קֵץ׃ לָכֵן
חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה כִּי־לְדָם אֶעֶשְׂךָ וְדָם יִרְדֲּפֶךָ אִם־לֹא דָם
7 שָׂנֵאתָ וְדָם יִרְדֲּפֶךָּ׃ וְנָתַתִּי אֶת־הַר שֵׂעִיר לְשִׁמְמָה וּשְׁמָמָה וְהִכְרַתִּי
8 מִמֶּנּוּ עֹבֵר וָשָׁב׃ וּמִלֵּאתִי אֶת־הָרָיו חֲלָלָיו גִּבְעוֹתֶיךָ וְגֵיאוֹתֶיךָ וְכָל־
9 אֲפִיקֶיךָ חַלְלֵי־חֶרֶב יִפְּלוּ בָהֶם׃ שִׁמְמוֹת עוֹלָם אֶתֶּנְךָ וְעָרֶיךָ לֹא
י תֵישַׁבְנָה וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ יַעַן אֲמָרְךָ אֶת־שְׁנֵי הַגּוֹיִם וְאֶת־
11 שְׁתֵּי הָאֲרָצוֹת לִי תִהְיֶינָה וִירַשְׁנוּהָ וַיהוָה שָׁם הָיָה׃ לָכֵן חַי־אָנִי נְאֻם
אֲדֹנָי יֱהֹוִה וְעָשִׂיתִי כְּאַפְּךָ וּכְקִנְאָתְךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָה מִשִּׂנְאָתֶיךָ בָּם
12 וְנוֹדַעְתִּי בָם כַּאֲשֶׁר אֶשְׁפְּטֶךָ׃ וְיָדַעְתָּ כִּי אֲנִי יְהוָה שָׁמַעְתִּי ׀ אֶת־
כָּל־נָאָצוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אָמַרְתָּ עַל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר ׀ שָׁמֵמָה לָנוּ נִתְּנוּ
13 לְאָכְלָה׃ וַתַּגְדִּילוּ עָלַי בְּפִיכֶם וְהַעְתַּרְתֶּם עָלַי דִּבְרֵיכֶם אֲנִי שָׁמָעְתִּי׃
14 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה כִּשְׂמֹחַ כָּל־הָאָרֶץ שְׁמָמָה אֶעֱשֶׂה־לָּךְ׃
טו כְּשִׂמְחָתְךָ לְנַחֲלַת בֵּית־יִשְׂרָאֵל עַל אֲשֶׁר־שָׁמֵמָה כֵּן אֶעֱשֶׂה־לָּךְ שְׁמָמָה
תִהְיֶה הַר־שֵׂעִיר וְכָל־אֱדוֹם כֻּלָּהּ וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃

CAP. XXXVI. לו

לו

א וְאַתָּה בֶן־אָדָם הִנָּבֵא אֶל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ הָרֵי יִשְׂרָאֵל שִׁמְעוּ
2 דְּבַר־יְהוָה׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה יַעַן אָמַר הָאוֹיֵב עֲלֵיכֶם הֶאָח
3 וּבָמוֹת עוֹלָם לְמוֹרָשָׁה הָיְתָה לָּנוּ׃ לָכֵן הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי
יֱהֹוִה יַעַן ׀ בְּיַעַן שַׁמּוֹת וְשָׁאֹף אֶתְכֶם מִסָּבִיב לִהְיוֹתְכֶם מוֹרָשָׁה
4 לִשְׁאֵרִית הַגּוֹיִם וַתַּעֲלוּ עַל־שְׂפַת לָשׁוֹן וְדִבַּת־עָם׃ לָכֵן הָרֵי יִשְׂרָאֵל
שִׁמְעוּ דְּבַר־אֲדֹנָי יֱהֹוִה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה לֶהָרִים וְלַגְּבָעוֹת
לָאֲפִיקִים וְלַגֵּאָיוֹת וְלֶחֳרָבוֹת הַשֹּׁמְמוֹת וְלֶעָרִים הַנֶּעֱזָבוֹת אֲשֶׁר הָיוּ
ה לְבַז וּלְלַעַג לִשְׁאֵרִית הַגּוֹיִם אֲשֶׁר מִסָּבִיב׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה
אִם־לֹא בְּאֵשׁ קִנְאָתִי דִבַּרְתִּי עַל־שְׁאֵרִית הַגּוֹיִם וְעַל־אֱדוֹם כֻּלָּא אֲשֶׁר
נָתְנוּ־אֶת־אַרְצִי ׀ לָהֶם לְמוֹרָשָׁה בְּשִׂמְחַת כָּל־לֵבָב בִּשְׁאָט נֶפֶשׁ לְמַעַן
6 מִגְרָשָׁהּ לָבַז׃ לָכֵן הִנָּבֵא עַל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ לֶהָרִים וְלַגְּבָעוֹת
לָאֲפִיקִים וְלַגֵּאָיוֹת כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יֱהֹוִה הִנְנִי בְקִנְאָתִי וּבַחֲמָתִי
7 דִּבַּרְתִּי יַעַן כְּלִמַּת גּוֹיִם נְשָׂאתֶם׃ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה אֲנִי
נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי אִם־לֹא הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לָכֶם מִסָּבִיב הֵמָּה כְּלִמָּתָם יִשָּׂאוּ׃

XXXV. v. 6. נ"א הָ v. 9. תֵּישַׁבְנָה — תָּשֹׁבְנָה ק' v. 12.
שְׁמָמָה או שָׁמֵמָה — שָׁמְמוּ ק' XXXVI. v. 5. כצ"ל ונ"א הַ

dam manum meam super te, et dabo te desolatum atque desertum.

4. Urbes tuas demoliar, et tu desertus eris; et scies, quia ego Dominus.

5. Eo quod fueris inimicus sempiternus, et concluseris filios Israël in manus gladii in tempore afflictionis eorum, in tempore iniquitatis extremae.

6. Propterea vivo ego, dicit Dominus Deus; quoniam sanguini tradam te, et sanguis te persequetur; et cum sanguinem oderis, sanguis persequetur te.

7. Et dabo montem Seir desolatum atque desertum; et auferam de eo euntem, et redeuntem.

8. Et implebo montes eius occisorum suorum; in collibus tuis, et in vallibus tuis, atque in torrentibus interfecti gladio cadent.

9. In solitudines sempiternas tradam te, et civitates tuae non habitabuntur; et scietis, quia ego Dominus Deus.

10. Eo quod dixeris: Duae gentes, et duae terrae meae erunt, et haereditate possidebo eas; cum Dominus esset ibi;

11. propterea vivo ego, dicit Dominus Deus, quia faciam iuxta iram tuam, et secundum zelum tuum, quem fecisti odio habens eos; et notus efficiar per eos, cum te iudicavero.

12. Et scies, quia ego Dominus audivi universa opprobria tua, quae locutus es de montibus Israël, dicens: Deserti, nobis ad devorandum dati sunt.

13. Et insurrexistis super me ore vestro, et derogastis adversum me verba vestra: ego audivi.

14. Haec dicit Dominus Deus: Laetante universa terra, in solitudinem te redigam.

15. Sicuti gavisus es super haereditatem domus Israël, eo quod fuerit dissipata, sic faciam tibi; dissipatus eris mons Seir, et Idumaea omnis: et scient, quia ego Dominus.

Cap. XXXVI.

Liberatio ex captivitate. Novum et praestantius foedus.

1. Tu autem, fili hominis! propheta super montes Israël, et dices: *Montes Israël! audite verbum Domini: * c. 6, 3.

2. Haec dicit Dominus Deus: Eo quod dixerit inimicus de vobis: Euge! altitudines sempiternae in haereditatem datae sunt nobis;

3. propterea vaticinare, et dic: Haec dicit Dominus Deus: Pro eo, quod desolati estis, et conculcati per circuitum, et facti in haereditatem reliquis gentibus, et ascendistis super labium linguae, et opprobrium populi;

4. propterea montes Israël audite verbum Domini Dei: Haec dicit Dominus Deus montibus, et collibus, torrentibus, vallibusque et desertis, parietinis, et urbibus derelictis, quae depopulatae sunt, et subsannatae a reliquis gentibus per circuitum.

5. Propterea haec dicit Dominus Deus: Quoniam in igne zeli mei locutus sum de reliquis gentibus, et de Idumaea universa, quae dederunt terram meam sibi in haereditatem cum gaudio, et toto corde, et ex animo; et eiecerunt eam, ut vastarent;

6. idcirco vaticinare super humum Israël, et dices montibus, et collibus, iugis, et vallibus: Haec dicit Dominus Deus: Ecce! ego in zelo meo, et in furore meo locutus sum, eo quod confusionem gentium sustinueritis.

7. Idcirco haec dicit Dominus Deus; Ego levavi manum meam, ut gentes, quae in circuitu vestro sunt, ipsae confusionem suam portent.

8. Vos autem montes Israël! ramos vestros germinetis, et fructum vestrum afferatis populo meo Israël; prope enim est, ut veniat;

9. quia ecce ego ad vos, et convertar ad vos, et arabimini, et accipietis sementem.

10. Et multiplicabo in vobis homines, omnemque domum Israël; et habitabuntur civitates, et ruinosa instaurabuntur.

11. Et replebo vos hominibus, et iumentis; et multiplicabuntur, et crescent: et habitare vos faciam sicut a principio, bonisque donabo maioribus, quam habuistis ab initio; et scietis, quia ego Dominus.

12. Et adducam super vos homines, populum meum Israël, et haereditate possidebunt te; et eris eis in haereditatem, et non addes ultra, ut absque eis sis.

13. Haec dicit Dominus Deus: Pro eo, quod dicunt de vobis: Devoratrix hominum es, et suffocans gentem tuam;

14. propterea homines non comedes amplius, et gentem tuam non necabis ultra, ait Dominus Deus.

15. Nec auditam faciam in te amplius confusionem gentium, et opprobrium populorum nequaquam portabis, et gentem tuam non amittes amplius, ait Dominus Deus.

16. Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

17. Fili hominis! domus Israël habitaverunt in humo sua, et polluerunt eam in viis suis, et in studiis suis iuxta immunditiam menstruatae facta est via eorum coram me.

18. Et effudi indignationem meam super eos pro sanguine, quem fuderunt super terram, et in idolis suis polluerunt eam.

19. Et dispersi eos in gentes, et ventilati sunt in terras; iuxta vias eorum, et adinventiones eorum iudicavi eos.

20. Et ingressi sunt ad gentes, ad quas introierunt, et * polluerunt nomen sanctum meum, cum diceretur de eis: Populus Domini iste est, et de terra eius egressi sunt.
* Ies. 52, 5. Rom. 2, 24.

21. Et peperci nomini sancto meo, quod polluerat domus Israël in gentibus, ad quas ingressi sunt.

22. Idcirco dices domui Israël: Haec dicit Dominus Deus: Non propter vos ego faciam, domus Israël; sed propter nomen sanctum meum, quod polluistis in gentibus, ad quas intrastis.

23. Et sanctificabo nomen meum magnum, quod pollutum est inter gentes, quod polluistis in medio earum; ut sciant gentes, quia ego Dominus, ait Dominus exercituum, cum sanctificatus fuero in vobis coram eis.

24. Tollam quippe vos de gentibus, et congregabo vos de universis terris, et adducam vos in terram vestram.

25. Et effundam super vos aquam mundam, et mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris, et ab universis idolis vestris mundabo vos.

26. * Et dabo vobis cor novum, et spiritum novum ponam in medio vestri; et auferam cor lapideum de carne vestra, et dabo vobis cor carneum. * c. 11, 19.

27. Et spiritum meum ponam in medio vestri; et faciam, ut in praeceptis meis ambuletis, et iudicia mea custodiatis, et operemini.

28. Et habitabitis in terra, quam dedi patribus vestris; et eritis mihi in populum, et ego ero vobis in Deum.

29. Et salvabo vos ex universis inquinamentis vestris; et vocabo frumentum, et multiplicabo illud, et non imponam vobis famem.

30. Et multiplicabo fructum ligni, et genimina agri, ut non portetis ul-

8 וְאַתֶּ֞ם הָרֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל עַנְפְּכֶ֤ם תִּתֵּ֙נוּ֙ וּפֶרְיְכֶ֣ם תִּשְׂא֔וּ לְעַמִּ֖י יִשְׂרָאֵ֑ל כִּ֥י
9 קֵרְב֖וּ לָבֽוֹא׃ כִּ֥י הִנְנִ֖י אֲלֵיכֶ֑ם וּפָנִ֣יתִי אֲלֵיכֶ֔ם וְנֶעֱבַדְתֶּ֖ם וְנִזְרַעְתֶּֽם׃
י וְהִרְבֵּיתִ֤י עֲלֵיכֶם֙ אָדָ֔ם כָּל־בֵּ֥ית יִשְׂרָאֵ֖ל כֻּלֹּ֑ה וְנֹֽשְׁבוּ֙ הֶֽעָרִ֔ים וְהֶחֳרָב֖וֹת
11 תִּבָּנֶֽינָה׃ וְהִרְבֵּיתִ֧י עֲלֵיכֶ֛ם אָדָ֥ם וּבְהֵמָ֖ה וְרָב֣וּ וּפָר֑וּ וְהוֹשַׁבְתִּ֨י אֶתְכֶ֜ם
12 כְּקַדְמ֣וֹתֵיכֶ֗ם וְהֵֽטִבֹתִי֙ מֵרִאשֹׁ֣תֵיכֶ֔ם וִֽידַעְתֶּ֖ם כִּֽי־אֲנִ֥י יְהוָֽה׃ וְהוֹלַכְתִּ֨י
עֲלֵיכֶ֜ם אָדָ֗ם אֶת־עַמִּ֤י יִשְׂרָאֵל֙ וִֽירֵשׁ֔וּךָ וְהָיִ֥יתָ לָהֶ֖ם לְֽנַחֲלָ֑ה וְלֹֽא־תוֹסִ֥ף
13 ע֖וֹד לְשַׁכְּלָֽם׃ כֹּ֤ה אָמַר֙ אֲדֹנָ֣י יֱהֹוִ֔ה יַ֚עַן אֹמְרִ֣ים לָכֶ֔ם אֹכֶ֥לֶת אָדָ֖ם
14 אָ֑תְּי וּמְשַׁכֶּ֥לֶת גּוֹיַ֖ךְ הָיִֽית׃ לָכֵן֙ אָדָם֙ לֹא־תֹ֣אכְלִי ע֔וֹד וְגוֹיַ֖ךְ לֹ֣א
טו תְכַשְּׁלִי־ע֔וֹד נְאֻ֖ם אֲדֹנָ֥י יֱהֹוִֽה׃ וְלֹא־אַשְׁמִ֨יעַ אֵלַ֥יִךְ ע֙וֹד֙ כְּלִמַּ֣ת הַגּוֹיִ֔ם
וְחֶרְפַּ֥ת עַמִּ֖ים לֹ֣א תִשְׂאִי־ע֑וֹד וְגוֹיֵ֛ךְ לֹא־תַכְשִׁ֥לִי ע֖וֹד נְאֻ֥ם אֲדֹנָ֥י יֱהֹוִֽה׃
16 17 וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ בֶּן־אָדָ֗ם בֵּ֤ית יִשְׂרָאֵל֙ יֹשְׁבִ֣ים עַל־
אַדְמָתָ֔ם וַיְטַמְּא֣וּ אוֹתָ֔הּ בְּדַרְכָּ֖ם וּבַעֲלִילוֹתָ֑ם כְּטֻמְאַת֙ הַנִּדָּ֔ה הָיְתָ֥ה
18 דַרְכָּ֖ם לְפָנָֽי׃ וָאֶשְׁפֹּ֤ךְ חֲמָתִי֙ עֲלֵיהֶ֔ם עַל־הַדָּ֖ם אֲשֶׁר־שָׁפְכ֣וּ עַל־הָאָ֑רֶץ
19 וּבְגִלּוּלֵיהֶ֖ם טִמְּאֽוּהָ׃ וָאָפִ֤יץ אֹתָם֙ בַּגּוֹיִ֔ם וַיִּזָּר֖וּ בָּאֲרָצ֑וֹת כְּדַרְכָּ֥ם
כ וְכַעֲלִילוֹתָ֖ם שְׁפַטְתִּֽים׃ וַיָּב֗וֹא אֶל־הַגּוֹיִם֙ אֲשֶׁר־בָּ֣אוּ שָׁ֔ם וַֽיְחַלְּל֖וּ אֶת־
21 שֵׁ֣ם קָדְשִׁ֑י בֶּאֱמֹ֤ר לָהֶם֙ עַם־יְהוָ֣ה אֵ֔לֶּה וּמֵאַרְצ֖וֹ יָצָֽאוּ׃ וָאֶחְמֹ֖ל עַל־
22 שֵׁ֣ם קָדְשִׁ֑י אֲשֶׁ֤ר חִלְּלֻ֙הוּ֙ בֵּ֣ית יִשְׂרָאֵ֔ל בַּגּוֹיִ֖ם אֲשֶׁר־בָּ֥אוּ שָֽׁמָּה׃ לָכֵ֞ן
אֱמֹ֣ר לְבֵית־יִשְׂרָאֵ֗ל כֹּ֤ה אָמַר֙ אֲדֹנָ֣י יֱהֹוִ֔ה לֹ֧א לְמַעַנְכֶ֛ם אֲנִ֥י עֹשֶׂ֖ה בֵּ֣ית
יִשְׂרָאֵ֑ל כִּ֤י אִם־לְשֵׁם־קָדְשִׁי֙ אֲשֶׁ֣ר חִלַּלְתֶּ֔ם בַּגּוֹיִ֖ם אֲשֶׁר־בָּ֥אתֶם שָֽׁם׃
23 וְקִדַּשְׁתִּ֞י אֶת־שְׁמִ֣י הַגָּד֗וֹל הַמְחֻלָּל֙ בַּגּוֹיִ֔ם אֲשֶׁ֥ר חִלַּלְתֶּ֖ם בְּתוֹכָ֑ם וְיָדְע֨וּ
הַגּוֹיִ֜ם כִּֽי־אֲנִ֣י יְהוָ֗ה נְאֻם֙ אֲדֹנָ֣י יֱהֹוִ֔ה בְּהִקָּדְשִׁ֥י בָכֶ֖ם לְעֵינֵיהֶֽם׃
24 וְלָקַחְתִּ֤י אֶתְכֶם֙ מִן־הַגּוֹיִ֔ם וְקִבַּצְתִּ֥י אֶתְכֶ֖ם מִכָּל־הָאֲרָצ֑וֹת וְהֵבֵאתִ֥י
כה אֶתְכֶ֖ם אֶל־אַדְמַתְכֶֽם׃ וְזָרַקְתִּ֧י עֲלֵיכֶ֛ם מַ֥יִם טְהוֹרִ֖ים וּטְהַרְתֶּ֑ם מִכֹּ֧ל
26 טֻמְאוֹתֵיכֶ֛ם וּמִכָּל־גִּלּוּלֵיכֶ֖ם אֲטַהֵ֥ר אֶתְכֶֽם׃ וְנָתַתִּ֤י לָכֶם֙ לֵ֣ב חָדָ֔שׁ וְר֥וּחַ
חֲדָשָׁ֖ה אֶתֵּ֣ן בְּקִרְבְּכֶ֑ם וַהֲסִ֨רֹתִ֜י אֶת־לֵ֤ב הָאֶ֙בֶן֙ מִבְּשַׂרְכֶ֔ם וְנָתַתִּ֥י לָכֶ֖ם
27 לֵ֥ב בָּשָֽׂר׃ וְאֶת־רוּחִ֖י אֶתֵּ֣ן בְּקִרְבְּכֶ֑ם וְעָשִׂ֗יתִי אֵ֤ת אֲשֶׁר־בְּחֻקַּי֙ תֵּלֵ֔כוּ
28 וּמִשְׁפָּטַ֥י תִּשְׁמְר֖וּ וַעֲשִׂיתֶֽם׃ וִישַׁבְתֶּ֣ם בָּאָ֔רֶץ אֲשֶׁ֥ר נָתַ֖תִּי לַאֲבֹתֵיכֶ֑ם
29 וִהְיִ֤יתֶם לִי֙ לְעָ֔ם וְאָ֣נֹכִ֔י אֶהְיֶ֥ה לָכֶ֖ם לֵאלֹהִֽים׃ וְהוֹשַׁעְתִּ֣י אֶתְכֶ֔ם מִכֹּ֖ל
טֻמְאוֹתֵיכֶ֑ם וְקָרָ֤אתִי אֶל־הַדָּגָן֙ וְהִרְבֵּיתִ֣י אֹת֔וֹ וְלֹא־אֶתֵּ֥ן עֲלֵיכֶ֖ם רָעָֽב׃
ל וְהִרְבֵּיתִי֙ אֶת־פְּרִ֣י הָעֵ֔ץ וּתְנוּבַ֖ת הַשָּׂדֶ֑ה לְמַ֗עַן אֲשֶׁ֨ר לֹ֥א תִקְח֥וּ ע֛וֹד

XXXVI. v. 13. אָתִּי — אַתְּ ק׳ : גּוֹיַךְ — גּוֹיַיִךְ ק׳ v. 14.
וְגוֹיַךְ — וְגוֹיַיִךְ ק׳ : תְשַׁכְּלִי־ ק׳ v. 15. וְגוֹיֵךְ — וְגוֹיַיִךְ ק׳
v. 16. הפטרת פרשת פרה v. 20. נ״א וַיָּבֹאוּ v. 23. במס׳ ׳כֶם

31 חֶרְפַּת רָעָב בַּגּוֹיִם׃ וּזְכַרְתֶּם אֶת־דַּרְכֵיכֶם הָרָעִים וּמַעַלְלֵיכֶם אֲשֶׁר לֹא־
32 טוֹבִים וּנְקֹטֹתֶם בִּפְנֵיכֶם עַל עֲוֺנֹתֵיכֶם וְעַל תּוֹעֲבוֹתֵיכֶם׃ לֹא לְמַעַנְכֶם
אֲנִי־עֹשֶׂה נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה יִוָּדַע לָכֶם בּוֹשׁוּ וְהִכָּלְמוּ מִדַּרְכֵיכֶם בֵּית
33 יִשְׂרָאֵל׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה בְּיוֹם טַהֲרִי אֶתְכֶם מִכֹּל עֲוֺנוֹתֵיכֶם
34 וְהוֹשַׁבְתִּי אֶת־הֶעָרִים וְנִבְנוּ הֶחֳרָבוֹת׃ וְהָאָרֶץ הַנְּשַׁמָּה תֵּעָבֵד תַּחַת
לה אֲשֶׁר הָיְתָה שְׁמָמָה לְעֵינֵי כָּל־עוֹבֵר׃ וְאָמְרוּ הָאָרֶץ הַלֵּזוּ הַנְּשַׁמָּה
הָיְתָה כְּגַן־עֵדֶן וְהֶעָרִים הֶחֳרֵבוֹת וְהַנְשַׁמּוֹת וְהַנֶּהֱרָסוֹת בְּצוּרוֹת יָשָׁבוּ׃
36 וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר יִשָּׁאֲרוּ סְבִיבוֹתֵיכֶם כִּי ׀ אֲנִי יְהוָה בָּנִיתִי הַנֶּהֱרָסוֹת
37 נָטַעְתִּי הַנְּשַׁמָּה אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה
עוֹד זֹאת אִדָּרֵשׁ לְבֵית־יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת לָהֶם אַרְבֶּה אֹתָם כַּצֹּאן אָדָם׃
38 כְּצֹאן קָדָשִׁים כְּצֹאן יְרוּשָׁלַ͏ִם בְּמוֹעֲדֶיהָ כֵּן תִּהְיֶינָה הֶעָרִים הֶחֳרֵבוֹת
מְלֵאוֹת צֹאן אָדָם וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃

CAP. XXXVII. לז — לז

א הָיְתָה עָלַי יַד־יְהוָה וַיּוֹצִאֵנִי בְרוּחַ יְהוָה וַיְנִיחֵנִי בְּתוֹךְ הַבִּקְעָה
2 וְהִיא מְלֵאָה עֲצָמוֹת׃ וְהֶעֱבִירַנִי עֲלֵיהֶם סָבִיב ׀ סָבִיב וְהִנֵּה רַבּוֹת
3 מְאֹד עַל־פְּנֵי הַבִּקְעָה וְהִנֵּה יְבֵשׁוֹת מְאֹד׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם
4 הֲתִחְיֶינָה הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה וָאֹמַר אֲדֹנָי יֱהוִה אַתָּה יָדָעְתָּ׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי
הִנָּבֵא עַל־הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם הָעֲצָמוֹת הַיְבֵשׁוֹת שִׁמְעוּ
ה דְּבַר־יְהוָה׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה לָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה הִנֵּה אֲנִי מֵבִיא
6 בָכֶם רוּחַ וִחְיִיתֶם׃ וְנָתַתִּי עֲלֵיכֶם גִּידִים וְהַעֲלֵתִי עֲלֵיכֶם בָּשָׂר
וְקָרַמְתִּי עֲלֵיכֶם עוֹר וְנָתַתִּי בָכֶם רוּחַ וִחְיִיתֶם וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃
7 וְנִבֵּאתִי כַּאֲשֶׁר צֻוֵּיתִי וַיְהִי־קוֹל כְּהִנָּבְאִי וְהִנֵּה־רַעַשׁ וַתִּקְרְבוּ עֲצָמוֹת
8 עֶצֶם אֶל־עַצְמוֹ׃ וְרָאִיתִי וְהִנֵּה־עֲלֵיהֶם גִּדִים וּבָשָׂר עָלָה וַיִּקְרַם
9 עֲלֵיהֶם עוֹר מִלְמָעְלָה וְרוּחַ אֵין בָּהֶם׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי הִנָּבֵא אֶל־הָרוּחַ
הִנָּבֵא בֶן־אָדָם וְאָמַרְתָּ אֶל־הָרוּחַ כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה מֵאַרְבַּע
י רוּחוֹת בֹּאִי הָרוּחַ וּפְחִי בַּהֲרוּגִים הָאֵלֶּה וְיִחְיוּ׃ וְהִנַּבֵּאתִי כַּאֲשֶׁר צִוָּנִי
וַתָּבוֹא בָהֶם הָרוּחַ וַיִּחְיוּ וַיַּעַמְדוּ עַל־רַגְלֵיהֶם חַיִל גָּדוֹל מְאֹד־מְאֹד׃
11 וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל הֵמָּה הִנֵּה
12 אֹמְרִים יָבְשׁוּ עַצְמוֹתֵינוּ וְאָבְדָה תִקְוָתֵנוּ נִגְזַרְנוּ לָנוּ׃ לָכֵן הִנָּבֵא
וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הִנֵּה אֲנִי פֹתֵחַ אֶת־קִבְרוֹתֵיכֶם

XXXVI. v. 35. הר׳ בצירי. v. 36. ע״כ לספרדים. v. 37. הפטרה לשבת וחול המועד של פסח והספרדים מתחילין היתה עלי. v. 38. הר׳ בצירי: ע״כ לאשכנזים. XXXVII. v. 8. נ״א גִּדִים

tra opprobrium famis in gentibus.

31. Et recordabimini viarum vestrarum pessimarum, studiorumque non bonorum; et displicebunt vobis iniquitates vestrae, et scelera vestra.

32. Non propter vos ego faciam, ait Dominus Deus, notum sit vobis; confundimini, et erubescite super viis vestris, domus Israël.

33. Haec dicit Dominus Deus: In die, qua mundavero vos ex omnibus iniquitatibus vestris, et inhabitari fecero urbes, et instauravero ruinosa,

34. et terra deserta fuerit exculta, quae quondam erat desolata in oculis omnis viatoris,

35. dicent: Terra illa inculta, facta est ut hortus voluptatis; et civitates desertae, et destitutae atque suffossae, munitae sederunt.

36. Et scient gentes, quaecumque derelictae fuerint in circuitu vestro, quia ego Dominus aedificavi dissipata, plantavique inculta, ego Dominus locutus sim, et fecerim.

37. Haec dicit Dominus Deus: Adhuc in hoc invenient me domus Israel, ut faciam eis: Multiplicabo eos sicut gregem hominum,

38. ut gregem sanctum, ut gregem Ierusalem in solemnitatibus eius. Sic erunt civitates desertae, plenae gregibus hominum: et scient, quia ego Dominus.

Cap. XXXVII.

Promissio regis Messiae sub duplici parabola.

1. Facta est super me manus Domini, et eduxit me in spiritu Domini; et dimisit me in medio campi, qui erat plenus ossibus;

2. et circumduxit me per ea in gyro; erant autem multa valde super faciem campi, siccaque vehementer.

3. Et dixit ad me: Fili hominis! putasne vivent ossa ista? Et dixi: Domine Deus, tu nosti.

4. Et dixit ad me: Vaticinare de ossibus istis; et dices eis: Ossa arida audite verbum Domini!

5. Haec dicit Dominus Deus ossibus his: Ecce! ego intromittam in vos spiritum, et vivetis.

6. Et dabo super vos nervos, et succrescere faciam super vos carnes, et superextendam in vobis cutem; et dabo vobis spiritum, et vivetis, et scietis, quia ego Dominus.

7. Et prophetavi sicut praeceperat mihi; factus est autem sonitus, prophetante me, et ecce! commotio; et accesserunt ossa ad ossa, unumquodque ad iuncturam suam.

8. Et vidi, et ecce! super ea nervi et carnes ascenderunt; et extenta est in eis cutis desuper; et spiritum non habebant.

9. Et dixit ad me: Vaticinare ad spiritum, vaticinare fili hominis, et dices ad spiritum: Haec dicit Dominus Deus: A quatuor ventis veni spiritus, et insuffla super interfectos istos, et reviviscant.

10. Et prophetavi, sicut praeceperat mihi; et ingressus est in ea spiritus, et vixerunt; steteruntque super pedes suos exercitus grandis nimis valde.

11. Et dixit ad me: Fili hominis! ossa haec universa, domus Israël est; ipsi dicunt: Aruerunt ossa nostra, et periit spes nostra, et abscissi sumus.

12. Propterea vaticinare, et dices ad eos: Haec dicit Dominus Deus: Ecce! ego aperiam tumulos vestros, et educam vos de sepulchris vestris

populus meus; et inducam vos in terram Israël.

13. Et scietis, quia ego Dominus, cum aperuero sepulchra vestra, et eduxero vos de tumulis vestris popule meus;

14. et dedero spiritum meum in vobis, et vixeritis, et requiescere vos faciam super humum vestram; et scietis, quia ego Dominus locutus sum, et feci, ait Dominus Deus.

15. Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

16. Et tu, fili hominis! sume tibi lignum unum; et scribe super illud: Iudae, et filiorum Israël sociorum eius; et tolle lignum alterum, et scribe super illud: Ioseph ligno Ephraim, et cunctae domui Israël, sociorumque eius.

17. Et adiunge illa, unum ad alterum tibi in lignum unum; et erunt in unionem in manu tua.

18. Cum autem dixerint ad te filii populi tui loquentes: Nonne indicas nobis, quid in his tibi velis?

19. Loqueris ad eos: Haec dicit Dominus Deus: Ecce! ego assumam lignum Ioseph, quod est in manu Ephraim, et tribus Israël, quae sunt ei adiunctae; et dabo eas pariter cum ligno Iuda, et faciam eas in lignum unum; et erunt unum in manu eius.

20. Erunt autem ligna, super quae scripseris in manu tua, in oculis eorum.

21. Et dices ad eos: Haec dicit Dominus Deus: Ecce! ego assumam filios Israël de medio nationum, ad quas abierunt; et congregabo eos undique, et adducam eos ad humum suam.

22. *Et faciam eos in gentem unam in terra in montibus Israël, et rex unus erit omnibus imperans; et non erunt ultra duae gentes, nec dividentur amplius in duo regna.

* Ioh. 10, 16.

23. Neque polluentur ultra in idolis suis, et abominationibus suis, et cunctis iniquitatibus suis; et salvos eos faciam de universis sedibus, in quibus peccaverunt, et emundabo eos; et erunt mihi populus, et ego ero eis Deus.

24. *Et servus meus David rex super eos, et pastor unus erit omnium eorum; in iudiciis meis ambulabunt, et mandata mea custodient, et facient ea.

* Ies. 40, 11. Ier. 23, 5. Ezech. 34, 23. Dan. 9, 24. Ioh. 1. 45.

25. Et habitabunt super terram, quam dedi servo meo Iacob, in qua habitaverunt patres vestri; et habitabunt super eam ipsi, et filii eorum, et filii filiorum eorum, usque in sempiternum; et David servus meus princeps eorum in perpetuum.

26. * Et percutiam illis foedus pacis, pactum sempiternum erit eis; et fundabo eos, et multiplicabo, et dabo sanctificationem meam in medio eorum in perpetuum.

* Ps. 109, 4. 116, 2. Ioh. 12, 34.

27. Et erit tabernaculum meum in eis; et ero eis Deus, et ipsi erunt mihi populus.

28. Et scient gentes, quia ego Dominus sanctificator Israël, cum fuerit sanctificatio mea in medio eorum in perpetuum.

Cap. XXXVIII.

Persecutio populi electi.

1. Et factus est sermo Domini ad me, dicens:

2. *Fili hominis! pone faciem tuam contra Gog, terram Magog, principem capitis Mosoch, et Thubal, et vaticinare de eo,

* c. 39, 1. Apocal. 20, 7.

3. et dices ad eum: Haec dicit Dominus Deus: Ecce! ego ad te Gog principem capitis Mosoch et Thubal,

4. et circumagam te, et ponam

וְהַעֲלֵיתִי אֶתְכֶם מִקִּבְרוֹתֵיכֶם עַמִּי וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל׃
13 וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּפִתְחִי אֶת־קִבְרוֹתֵיכֶם וּבְהַעֲלוֹתִי אֶתְכֶם
14 מִקִּבְרוֹתֵיכֶם עַמִּי׃ וְנָתַתִּי רוּחִי בָכֶם וִחְיִיתֶם וְהִנַּחְתִּי אֶתְכֶם עַל־
טו אַדְמַתְכֶם וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי נְאֻם־יְהוָה׃ וַיְהִי
16 דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ וְאַתָּה בֶן־אָדָם קַח־לְךָ עֵץ אֶחָד וּכְתֹב עָלָיו
לִיהוּדָה וְלִבְנֵי יִשְׂרָאֵל חֲבֵרָו וּלְקַח עֵץ אֶחָד וּכְתוֹב עָלָיו לְיוֹסֵף עֵץ
17 אֶפְרַיִם וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל חֲבֵרָו׃ וְקָרַב אֹתָם אֶחָד אֶל־אֶחָד לְךָ לְעֵץ
18 אֶחָד וְהָיוּ לַאֲחָדִים בְּיָדֶךָ׃ וְכַאֲשֶׁר יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ בְּנֵי עַמְּךָ לֵאמֹר
19 הֲלוֹא־תַגִּיד לָנוּ מָה־אֵלֶּה לָּךְ׃ דַּבֵּר אֲלֵהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִֹה
הִנֵּה אֲנִי לֹקֵחַ אֶת־עֵץ יוֹסֵף אֲשֶׁר בְּיַד־אֶפְרַיִם וְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל
חֲבֵרָו וְנָתַתִּי אוֹתָם עָלָיו אֶת־עֵץ יְהוּדָה וַעֲשִׂיתִם לְעֵץ אֶחָד וְהָיוּ
כ אֶחָד בְּיָדִי׃ וְהָיוּ הָעֵצִים אֲשֶׁר־תִּכְתֹּב עֲלֵיהֶם בְּיָדְךָ לְעֵינֵיהֶם׃
21 וְדַבֵּר אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִֹה הִנֵּה אֲנִי לֹקֵחַ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מִבֵּין הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הָלְכוּ־שָׁם וְקִבַּצְתִּי אֹתָם מִסָּבִיב וְהֵבֵאתִי אוֹתָם
22 אֶל־אַדְמָתָם׃ וְעָשִׂיתִי אֹתָם לְגוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ בְּהָרֵי יִשְׂרָאֵל וּמֶלֶךְ
אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּם לְמֶלֶךְ וְלֹא יִהְיֶה־עוֹד לִשְׁנֵי גוֹיִם וְלֹא יֵחָצוּ עוֹד
23 לִשְׁתֵּי מַמְלָכוֹת עוֹד׃ וְלֹא יִטַּמְּאוּ עוֹד בְּגִלּוּלֵיהֶם וּבְשִׁקּוּצֵיהֶם וּבְכֹל
פִּשְׁעֵיהֶם וְהוֹשַׁעְתִּי אֹתָם מִכֹּל מוֹשְׁבֹתֵיהֶם אֲשֶׁר חָטְאוּ בָהֶם וְטִהַרְתִּי
24 אוֹתָם וְהָיוּ־לִי לְעָם וַאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים׃ וְעַבְדִּי דָוִד מֶלֶךְ
עֲלֵיהֶם וְרוֹעֶה אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּם וּבְמִשְׁפָּטַי יֵלֵכוּ וְחֻקֹּתַי יִשְׁמְרוּ וְעָשׂוּ
כה אוֹתָם׃ וְיָשְׁבוּ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְעַבְדִּי לְיַעֲקֹב אֲשֶׁר יָשְׁבוּ־בָהּ
אֲבוֹתֵיכֶם וְיָשְׁבוּ עָלֶיהָ הֵמָּה וּבְנֵיהֶם וּבְנֵי בְנֵיהֶם עַד־עוֹלָם וְדָוִד
26 עַבְדִּי נָשִׂיא לָהֶם לְעוֹלָם׃ וְכָרַתִּי לָהֶם בְּרִית שָׁלוֹם בְּרִית עוֹלָם יִהְיֶה
אוֹתָם וּנְתַתִּים וְהִרְבֵּיתִי אוֹתָם וְנָתַתִּי אֶת־מִקְדָּשִׁי בְּתוֹכָם לְעוֹלָם׃
27 וְהָיָה מִשְׁכָּנִי עֲלֵיהֶם וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים וְהֵמָּה יִהְיוּ־לִי לְעָם׃
28 וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדֵּשׁ אֶת־יִשְׂרָאֵל בִּהְיוֹת מִקְדָּשִׁי
בְּתוֹכָם לְעוֹלָם׃

לח Cap. XXXVIII. לח

2 א וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ אֶל־גּוֹג אֶרֶץ הַמָּגוֹג
3 נְשִׂיא רֹאשׁ מֶשֶׁךְ וְתֻבָל וְהִנָּבֵא עָלָיו׃ וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִֹה
4 הִנְנִי אֵלֶיךָ גּוֹג נְשִׂיא רֹאשׁ מֶשֶׁךְ וְתֻבָל׃ וְשׁוֹבַבְתִּיךָ וְנָתַתִּי חַחִים

XXXVII. v. 14. ע״כ v. 15. הפטרת ויגש v. 16. רָיו ק׳ ; רָיו ק׳
v. 19. רָיו ק׳ v. 22. יִהְיֶה־ — יִהְיוּ־ ק׳ v. 28. ע״כ

בלחייך והוצאתי אותך ואת-כל-חילך סוסים ופרשים לבשי מכלול
ה כלם קהל רב צנה ומגן תפשי חרבות כלם: פרס כוש ופוט אתם
6 כלם מגן וכובע: גמר וכל-אגפיה בית תוגרמה ירכתי צפון ואת-
7 כל-אגפיו עמים רבים אתך: הכן והכן לך אתה וכל-קהלך
8 הנקהלים עליך והיית להם למשמר: מימים רבים תפקד באחרית
השנים תבוא ׀ אל-ארץ ׀ משובבת מחרב מקבצת מעמים רבים על
הרי ישראל אשר-היו לחרבה תמיד והיא מעמים הוצאה וישבו
9 לבטח כלם: ועלית כשאה תבוא כענן לכסות הארץ תהיה אתה
י וכל-אגפיך ועמים רבים אותך: כה אמר אדני יהוה והיה ׀ ביום
11 ההוא יעלו דברים על-לבבך וחשבת מחשבת רעה: ואמרת אעלה
על-ארץ פרזות אבוא השקטים ישבי לבטח כלם ישבים באין
12 חומה ובריח ודלתים אין להם: לשלל שלל ולבז בז להשיב ידך
על-חרבות נושבת ואל-עם מאסף מגוים עשה מקנה וקנין ישבי
13 על-טבור הארץ: שבא ודדן וסחרי תרשיש וכל-כפיריה יאמרו לך
הלשלל שלל אתה בא הלבז בז הקהלת קהלך לשאת ׀ כסף וזהב
14 לקחת מקנה וקנין לשלל שלל גדול: לכן הנבא בן-אדם ואמרת
לגוג כה אמר אדני יהוה הלוא ׀ ביום ההוא בשבת עמי ישראל
טו לבטח תדע: ובאת ממקומך מירכתי צפון אתה ועמים רבים אתך
16 רכבי סוסים כלם קהל גדול וחיל רב: ועלית על-עמי ישראל כענן
לכסות הארץ באחרית הימים תהיה והביאותיך על-ארצי למען
17 דעת הגוים אתי בהקדשי בך לעיניהם גוג: כה-אמר אדני יהוה
האתה-הוא אשר-דברתי בימים קדמונים ביד עבדי נביאי ישראל
18 הנבאים בימים ההם שנים להביא אתך עליהם: והיה ׀ ביום
ההוא ביום בוא גוג על-אדמת ישראל נאם אדני יהוה תעלה חמתי
19 באפי: ובקנאתי באש-עברתי דברתי אם-לא ׀ ביום ההוא יהיה
כ רעש גדול על אדמת ישראל: ורעשו מפני דגי הים ועוף השמים
וחית השדה וכל-הרמש הרמש על-האדמה וכל האדם אשר על-פני
האדמה ונהרסו ההרים ונפלו המדרגות וכל-חומה לארץ תפול:
21 וקראתי עליו לכל-הרי חרב נאם אדני יהוה חרב איש באחיו תהיה:
22 ונשפטתי אתו בדבר ובדם וגשם שוטף ואבני אלגביש אש וגפרית
23 אמטיר עליו ועל-אגפיו ועל-עמים רבים אשר אתו: והתגדלתי
והתקדשתי ונודעתי לעיני גוים רבים וידעו כי-אני יהוה:

XXXVIII. v. 18. הפטרת שבת וחול המועד של סוכות

fraenum in maxillis tuis; et educam te, et omnem exercitum tuum, equos et equites vestitos loricis universos, multitudinem magnam, hastam et clypeum arripientium et gladium.

5. Persae, Aethiopes, et Libyes cum eis, omnes scutati et galeati.

6. Gomer, et universa agmina eius, domus Thogorma, latera Aquilonis, et totum robur eius, populique multi tecum.

7. Praepara, et instrue te, omnem multitudinem tuam, quae coacervata est ad te; et esto eis in praeceptum.

8. Post dies multos visitaberis; in novissimo annorum venies ad terram, quae reversa est a gladio, et congregata est de populis multis ad montes Israël, qui fuerunt deserti iugiter; haec de populis educta est, et habitabunt in ea confidenter universi.

9. Ascendens autem quasi tempestas venies, et quasi nubes, ut operias terram tu, et omnia agmina tua, et populi multi tecum.

10. Haec dicit Dominus Deus: In die illa ascendent sermones super cor tuum, et cogitabis cogitationem pessimam;

11. et dices: Ascendam ad terram absque muro: veniam ad quiescentes, habitantesque secure; hi omnes habitant sine muro, vectes, et portae non sunt eis;

12. ut diripias spolia, et invadas praedam, ut inferas manum tuam super eos, qui deserti fuerant, et postea restituti, et super populum, qui est congregatus ex gentibus, qui possidere coepit, et esse habitator umbilici terrae.

13. Saba, et Dedan, et negotiatores Tharsis, et omnes leones eius dicent tibi: Numquid ad sumenda spolia tu venis? Ecce! ad diripiendam praedam congregasti multitudinem tuam, ut tollas argentum, et aurum, et auferas supellectilem, atque substantiam, et diripias manubias infinitas.

14. Propterea vaticinare fili hominis, et dices ad Gog: Haec dicit Dominus Deus: Numquid non in die illo, cum habitaverit populus meus Israël confidenter, scies?

15. Et venies de loco tuo a lateribus Aquilonis tu et populi multi tecum, ascensores equorum universi, coetus magnus, et exercitus vehemens.

16. Et ascendes super populum meum Israël quasi nubes, ut operias terram. In novissimis diebus eris, et adducam te super terram meam; ut sciant gentes me, cum sanctificatus fuero in te in oculis eorum, o Gog!

17. Haec dicit Dominus Deus: Tu ergo ille es, de quo locutus sum in diebus antiquis in manu servorum meorum prophetarum Israël, qui prophetaverunt in diebus illorum temporum, ut adducerem te super eos.

18. Et erit in die illa, in die adventus Gog super terram Israël, ait Dominus Deus, ascendet indignatio mea in furore meo.

19. Et in zelo meo, in igne irae meae locutus sum. Quia in die illa erit commotio magna super terram Israël;

20. et * commovebuntur a facie mea pisces maris, et volucres coeli, et bestiae agri, et omne reptile, quod movetur super humum, cunctique homines, qui sunt super faciem terrae; et subvertentur montes, et cadent sepes, et omnis murus corruet in terram.

* Matth. 29, 24. Luc. 21. 25.

21. Et convocabo adversus eum in cunctis montibus meis gladium, ait Dominus Deus; gladius uniuscuiusque in fratrem suum dirigetur.

22. Et iudicabo eum peste, et sanguine, et imbre vehementi, et lapidibus immensis; ignem, et sulphur pluam super eum, et super exercitum eius, et super populos multos, qui sunt cum eo.

23. Et magnificabor, et sanctificabor; et notus ero in oculis multarum gentium, et scient, quia ego Dominus.

CAP. XXXIX.

Gog peribit. Iudaei convertentur.

1. Tu autem, fili hominis! vaticinare adversum Gog, et dices: Haec dicit Dominus Deus: Ecce! ego super te Gog principem capitis Mosoch et Thubal;

2. et circumagam te, et educam te, et ascendere te faciam de lateribus Aquilonis; et adducam te super montes Israël.

3. Et percutiam arcum tuum in manu sinistra tua, et sagittas tuas de manu dextera tua deiiciam.

4. Super montes Israël cades tu, et omnia agmina tua et populi tui, qui sunt tecum; feris, avibus, omnique volatili, et bestiis terrae dedi te ad devorandum.

5. Super faciem agri cades; quia ego locutus sum, ait Dominus Deus.

6. Et immittam ignem in Magog, et in his, qui habitant in insulis confidenter; et scient, quia ego Dominus.

7. Et nomen sanctum meum notum faciam in medio populi mei Israël, et non polluam nomen sanctum meum amplius; et scient gentes, quia ego Dominus sanctus Israël.

8. Ecce! venit, et factum est, ait Dominus Deus: haec est dies, de qua locutus sum

9. Et egredientur habitatores de civitatibus Israël, et succendent, et comburent arma, clypeum, et hastas, arcum, et sagittas, et baculos manuum, et contos; et succendent ea igni septem annis.

10. Et non portabunt ligna de regionibus, neque succident de saltibus; quoniam arma succendent igni, et depraedabuntur eos, quibus praedae fuerant, et diripient vastatores suos, ait Dominus Deus.

11. Et erit in die illa: dabo Gog locum nominatum sepulchrum in Israël: vallem viatorum ad Orientem maris, quae obstupescere faciet praetereuntes; et sepelient ibi Gog, et omnem multitudinem eius, et vocabitur vallis multitudinis Gog.

12. Et sepelient eos domus Israël, ut mundent terram septem mensibus.

13. Sepeliet autem eum omnis populus terrae, et erit eis nominata dies, in qua glorificatus sum, ait Dominus Deus.

14. Et viros iugiter constituent lustrantes terram, qui sepeliant, et requirant eos, qui remanserant super faciem terrae, ut emundent eam, post menses autem septem quaerere incipient.

15. Et circuibunt peragrantes terram; cumque viderint os hominis, statuent iuxta illud titulum, donec sepeliant illud pollinctores in valle multitudinis Gog.

16. Nomen autem civitatis Amona, et mundabunt terram.

17. Tu ergo, fili hominis! haec dicit Dominus Deus: Dic omni volucri, et universis avibus, cunctisque bestiis agri: Convenite, properate, concurrite undique ad victimam meam, quam ego immolo vobis, victimam grandem super montes Israël; ut comedatis carnem, et bibatis sanguinem.

18. Carnes fortium comedetis, et sanguinem principum terrae bibetis; arietum, et agnorum, et hircorum, taurorumque et altilium, et pinguium omnium.

19. Et comedetis adipem in saturitatem, et bibetis sanguinem in ebrietatem, de victima, quam ego immolabo vobis;

20. et saturabimini super mensam meam de equo, et equite forti, et de universis viris bellatoribus, ait Dominus Deus.

21. Et ponam gloriam meam in gentibus; et videbunt omnes gentes iudicium meum, quod fecerim, et manum meam, quam posuerim super eos.

22. Et scient domus Israël, quia ego Dominus Deus eorum a die illa, et deinceps.

23. Et scient gentes, quoniam in iniquitate sua capta sit domus Israël,

לט Cap. XXXIX. לט

א וְאַתָּה בֶן־אָדָם הִנָּבֵא עַל־גּוֹג וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי אֵלֶיךָ
2 גּוֹג נְשִׂיא רֹאשׁ מֶשֶׁךְ וְתֻבָל׃ וְשֹׁבַבְתִּיךָ וְשִׁשֵּׁאתִיךָ וְהַעֲלִיתִיךָ מִיַּרְכְּתֵי
3 צָפוֹן וַהֲבֵאוֹתִךָ עַל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְהִכֵּיתִי קַשְׁתְּךָ מִיַּד שְׂמֹאולֶךָ
4 וְחִצֶּיךָ מִיַּד יְמִינְךָ אַפִּיל׃ עַל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל תִּפּוֹל אַתָּה וְכָל־אֲגַפֶּיךָ
וְעַמִּים אֲשֶׁר אִתָּךְ לְעֵיט צִפּוֹר כָּל־כָּנָף וְחַיַּת הַשָּׂדֶה נְתַתִּיךָ לְאָכְלָה׃
ה 6 עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה תִּפּוֹל כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ וְשִׁלַּחְתִּי־אֵשׁ
7 בְּמָגוֹג וּבְיֹשְׁבֵי הָאִיִּים לָבֶטַח וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וְאֶת־שֵׁם קָדְשִׁי
אוֹדִיעַ בְּתוֹךְ עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְלֹא־אַחֵל אֶת־שֵׁם־קָדְשִׁי עוֹד וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם
8 כִּי־אֲנִי יְהוָה קָדוֹשׁ בְּיִשְׂרָאֵל׃ הִנֵּה בָאָה וְנִהְיָתָה נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה
9 הוּא הַיּוֹם אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי׃ וְיָצְאוּ יֹשְׁבֵי ׀ עָרֵי יִשְׂרָאֵל וּבִעֲרוּ וְהִשִּׂיקוּ
בְּנֶשֶׁק וּמָגֵן וְצִנָּה בְּקֶשֶׁת וּבְחִצִּים וּבְמַקֵּל יָד וּבְרֹמַח וּבִעֲרוּ בָהֶם אֵשׁ
י שֶׁבַע שָׁנִים׃ וְלֹא־יִשְׂאוּ עֵצִים מִן־הַשָּׂדֶה וְלֹא יַחְטְבוּ מִן־הַיְּעָרִים כִּי
בַנֶּשֶׁק יְבַעֲרוּ־אֵשׁ וְשָׁלְלוּ אֶת־שֹׁלְלֵיהֶם וּבָזְזוּ אֶת־בֹּזְזֵיהֶם נְאֻם אֲדֹנָי
11 יֱהוִה׃ וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא אֶתֵּן לְגוֹג ׀ מְקוֹם־שָׁם קֶבֶר בְּיִשְׂרָאֵל גֵּי
הָעֹבְרִים קִדְמַת הַיָּם וְחֹסֶמֶת הִיא אֶת־הָעֹבְרִים וְקָבְרוּ שָׁם אֶת־גּוֹג
12 וְאֶת־כָּל־הֲמוֹנֹה וְקָרְאוּ גֵּיא הֲמוֹן גּוֹג׃ וּקְבָרוּם בֵּית יִשְׂרָאֵל לְמַעַן
13 טַהֵר אֶת־הָאָרֶץ שִׁבְעָה חֳדָשִׁים׃ וְקָבְרוּ כָּל־עַם הָאָרֶץ וְהָיָה לָהֶם
14 לְשֵׁם יוֹם הִכָּבְדִי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ וְאַנְשֵׁי תָמִיד יַבְדִּילוּ עֹבְרִים
בָּאָרֶץ מְקַבְּרִים אֶת־הָעֹבְרִים אֶת־הַנּוֹתָרִים עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ לְטַהֲרָהּ
טו מִקְצֵה שִׁבְעָה־חֳדָשִׁים יַחְקֹרוּ׃ וְעָבְרוּ הָעֹבְרִים בָּאָרֶץ וְרָאָה עֶצֶם
אָדָם וּבָנָה אֶצְלוֹ צִיּוּן עַד קָבְרוּ אֹתוֹ הַמְקַבְּרִים אֶל־גֵּיא הֲמוֹן גּוֹג׃
16 17 וְגַם שֶׁם־עִיר הֲמוֹנָה וְטִהֲרוּ הָאָרֶץ׃ וְאַתָּה בֶן־אָדָם כֹּה־אָמַר
אֲדֹנָי יֱהוִה אֱמֹר לְצִפּוֹר כָּל־כָּנָף וּלְכֹל ׀ חַיַּת הַשָּׂדֶה הִקָּבְצוּ וָבֹאוּ
הֵאָסְפוּ מִסָּבִיב עַל־זִבְחִי אֲשֶׁר אֲנִי זֹבֵחַ לָכֶם זֶבַח גָּדוֹל עַל הָרֵי
18 יִשְׂרָאֵל וַאֲכַלְתֶּם בָּשָׂר וּשְׁתִיתֶם דָּם׃ בְּשַׂר גִּבּוֹרִים תֹּאכֵלוּ וְדַם־נְשִׂיאֵי
הָאָרֶץ תִּשְׁתּוּ אֵילִים כָּרִים וְעַתּוּדִים פָּרִים מְרִיאֵי בָשָׁן כֻּלָּם׃
19 וַאֲכַלְתֶּם־חֵלֶב לְשָׂבְעָה וּשְׁתִיתֶם דָּם לְשִׁכָּרוֹן מִזִּבְחִי אֲשֶׁר־זָבַחְתִּי
כ לָכֶם׃ וּשְׂבַעְתֶּם עַל־שֻׁלְחָנִי סוּס וָרֶכֶב גִּבּוֹר וְכָל־אִישׁ מִלְחָמָה נְאֻם
21 אֲדֹנָי יֱהוִה׃ וְנָתַתִּי אֶת־כְּבוֹדִי בַּגּוֹיִם וְרָאוּ כָל־הַגּוֹיִם אֶת־מִשְׁפָּטִי
22 אֲשֶׁר עָשִׂיתִי וְאֶת־יָדִי אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בָהֶם׃ וְיָדְעוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי אֲנִי
23 יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם מִן־הַיּוֹם הַהוּא וָהָלְאָה׃ וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי בַעֲוֺנָם גָּלוּ

XXXIX. v. 7. הא׳ בפתח v. 16. נ״א נָּה : ע״כ

בֵית־יִשְׂרָאֵל עַל אֲשֶׁר מָעֲלוּ־בִי וָאַסְתִּר פָּנַי מֵהֶם וָאֶתְּנֵם בְּיַד צָרֵיהֶם
24 וַיִּפְּלוּ בַחֶרֶב כֻּלָּם׃ כְּטֻמְאָתָם וּכְפִשְׁעֵיהֶם עָשִׂיתִי אֹתָם וָאַסְתִּר פָּנַי
כה מֵהֶם׃ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה עַתָּה אָשִׁיב אֶת־שְׁבִית יַעֲקֹב
26 וְרִחַמְתִּי כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְקִנֵּאתִי לְשֵׁם קָדְשִׁי׃ וְנָשׂוּ אֶת־כְּלִמָּתָם
וְאֶת־כָּל־מַעֲלָם אֲשֶׁר מָעֲלוּ־בִי בְּשִׁבְתָּם עַל־אַדְמָתָם לָבֶטַח וְאֵין
27 מַחֲרִיד׃ בְּשׁוֹבְבִי אוֹתָם מִן־הָעַמִּים וְקִבַּצְתִּי אֹתָם מֵאַרְצוֹת אֹיְבֵיהֶם
28 וְנִקְדַּשְׁתִּי בָם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם רַבִּים׃ וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם
בְּהַגְלוֹתִי אוֹתָם אֶל־הַגּוֹיִם וְכִנַּסְתִּים אֶל־אַדְמָתָם וְלֹא־אוֹתִיר עוֹד מֵהֶם
29 שָׁם׃ וְלֹא־אַסְתִּיר עוֹד פָּנַי מֵהֶם אֲשֶׁר שָׁפַכְתִּי אֶת־רוּחִי עַל־בֵּית
יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃

CAP. XL. מ   מ

א בְּעֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה לְגָלוּתֵנוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ בְּאַרְבַּע
עֶשְׂרֵה שָׁנָה אַחַר אֲשֶׁר הֻכְּתָה הָעִיר בְּעֶצֶם ׀ הַיּוֹם הַזֶּה הָיְתָה עָלַי
2 יַד־יְהוָה וַיָּבֵא אֹתִי שָׁמָּה׃ בְּמַרְאוֹת אֱלֹהִים הֱבִיאַנִי אֶל־אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
3 וַיְנִיחֵנִי אֶל־הַר גָּבֹהַּ מְאֹד וְעָלָיו כְּמִבְנֵה־עִיר מִנֶּגֶב׃ וַיָּבֵיא אוֹתִי
שָׁמָּה וְהִנֵּה־אִישׁ מַרְאֵהוּ כְּמַרְאֵה נְחֹשֶׁת וּפְתִיל־פִּשְׁתִּים בְּיָדוֹ וּקְנֵה
4 הַמִּדָּה וְהוּא עֹמֵד בַּשָּׁעַר׃ וַיְדַבֵּר אֵלַי הָאִישׁ בֶּן־אָדָם רְאֵה בְעֵינֶיךָ
וּבְאָזְנֶיךָ שְּׁמָע וְשִׂים לִבְּךָ לְכֹל אֲשֶׁר־אֲנִי מַרְאֶה אוֹתָךְ כִּי לְמַעַן
הַרְאוֹתְכָה הֻבָאתָה הֵנָּה הַגֵּד אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־אַתָּה רֹאֶה לְבֵית יִשְׂרָאֵל׃
ה וְהִנֵּה חוֹמָה מִחוּץ לַבַּיִת סָבִיב ׀ סָבִיב וּבְיַד הָאִישׁ קְנֵה הַמִּדָּה שֵׁשׁ־
אַמּוֹת בָּאַמָּה וָטֹפַח וַיָּמָד אֶת־רֹחַב הַבִּנְיָן קָנֶה אֶחָד וְקוֹמָה קָנֶה
6 אֶחָד׃ וַיָּבוֹא אֶל־שַׁעַר אֲשֶׁר פָּנָיו דֶּרֶךְ הַקָּדִימָה וַיַּעַל בְּמַעֲלֹתָו וַיָּמָד ׀
7 אֶת־סַף הַשַּׁעַר קָנֶה אֶחָד רֹחַב וְאֵת סַף אֶחָד קָנֶה אֶחָד רֹחַב׃ וְהַתָּא
קָנֶה אֶחָד אֹרֶךְ וְקָנֶה אֶחָד רֹחַב וּבֵין הַתָּאִים חָמֵשׁ אַמּוֹת וְסַף
8 הַשַּׁעַר מֵאֵצֶל אוּלָם הַשַּׁעַר מֵהַבַּיִת קָנֶה אֶחָד׃ וַיָּמָד אֶת־אֻלָם
9 הַשַּׁעַר מֵהַבַּיִת קָנֶה אֶחָד׃ וַיָּמָד אֶת־אֻלָם הַשַּׁעַר שְׁמֹנֶה אַמּוֹת וְאֵילָו
י שְׁתַּיִם אַמּוֹת וְאֻלָם הַשַּׁעַר מֵהַבָּיִת׃ וְתָאֵי הַשַּׁעַר דֶּרֶךְ הַקָּדִים שְׁלֹשָׁה
מִפֹּה וּשְׁלֹשָׁה מִפֹּה מִדָּה אַחַת לִשְׁלָשְׁתָּם וּמִדָּה אַחַת לָאֵילִם מִפֹּה
11 וּמִפּוֹ׃ וַיָּמָד אֶת־רֹחַב פֶּתַח־הַשַּׁעַר עֶשֶׂר אַמּוֹת אֹרֶךְ הַשַּׁעַר שְׁלוֹשׁ
12 עֶשְׂרֵה אַמּוֹת׃ וּגְבוּל לִפְנֵי הַתָּאוֹת אַמָּה אֶחָת וְאַמָּה־אַחַת גְּבוּל מִפֹּה
13 וְהַתָּא שֵׁשׁ־אַמּוֹת מִפֹּה וְשֵׁשׁ אַמּוֹת מִפּוֹ׃ וַיָּמָד אֶת־הַשַּׁעַר מִגַּג הַתָּא

XXXIX. v. 25. שְׁבִית — שְׁבוּת ק׳ v. 26. הסי א׳ XL. v. 4. קמץ
בלא אס״פ v. 6. 'תָיו ק׳ v. 8. אין בנ״א v. 9. 'לָיו ק׳ : נ״א 'אֻלָם

eo quod dereliquerint me, et absconderim faciem meam ab eis; et tradiderim eos in manus hostium, et ceciderint in gladio universi.

24. Iuxta immunditiam eorum, et scelus feci eis, et abscondi faciem meam ab illis.

25. Propterea haec dicit Dominus Deus: Nunc reducam captivitatem Iacob, et miserebor omnis domus Israël; et assumam zelum pro nomine sancto meo.

26. Et portabunt confusionem suam, et omnem praevaricationem, qua praevaricati sunt in me, cum habitaverint in terra sua confidenter neminem formidantes;

27. et reduxero eos de populis, et congregavero de terris inimicorum suorum, et sanctificatus fuero in eis, in oculis gentium plurimarum.

28. * Et scient, quia ego Dominus Deus eorum, eo quod transtulerim eos in nationes; et congregaverim eos super terram suam, et non dereliquerim quemquam ex eis ibi.

* c. 26, 33.

29. Et non abscondam ultra faciem meam ab eis, eo quod effuderim spiritum meum super omnem domum Israël, ait Dominus Deus.

CAP. XL.

Visio de aedificando novo templo.

1. In vigesimo quinto anno transmigrationis nostrae, in exordio anni, decima mensis, quartodecimo anno, postquam percussa est civitas; in ipsa hac die facta est super me manus Domini, et adduxit me illuc.

2. In visionibus Dei adduxit me in terram Israël, et dimisit me super montem excelsum nimis; super quem erat quasi aedificium civitatis vergentis ad Austrum.

3. Et introduxit me illuc; et ecce! vir, cuius erat species quasi species aeris, et funiculus lineus in manu eius, et calamus mensurae in manu eius; stabat autem in porta.

4. Et locutus est ad me idem vir: Fili hominis! vide oculis tuis, et auribus tuis audi, et pone cor tuum in omnia, quae ego ostendam tibi; quia, ut ostendantur tibi, adductus es huc; annuncia omnia, quae tu vides, domui Israël.

5. Et ecce! murus forinsecus in circuitu domus undique, et in manu viri calamus mensurae sex cubitorum, et palmo; et mensus est latitudinem aedificii calamo uno, altitudinem quoque calamo uno.

6. Et venit ad portam, quae respiciebat viam orientalem, et ascendit per gradus eius; et mensus est limen portae calamo uno latitudinem, id est, limen unum calamo uno in latitudine;

7. et thalamum uno calamo in longum, et uno calamo in latum; et inter thalamos, quinque cubitos;

8. et limen portae iuxta vestibulum portae intrinsecus, calamo uno.

9. Et mensus est vestibulum portae octo cubitorum, et frontem eius duobus cubitis; vestibulum autem portae erat intrinsecus.

10. Porro thalami portae ad viam Orientalem, tres hinc et tres inde; mensura una trium, et mensura una frontium ex utraque parte.

11. Et mensus est latitudinem liminis portae, decem cubitorum; et longitudinem portae, tredecim cubitorum;

12. et marginem ante thalamos cubiti unius; et cubitus unus finis utrimque; thalami autem, sex cubitorum erant hinc et inde.

13. Et mensus est portam a tecto thalami, usque ad tectum eius, lati-

tudinem viginti quinque cubitorum; ostium contra ostium.

14. Et fecit frontes per sexaginta cubitos; et ad frontem atrium portae undique per circuitum.

15. Et ante faciem portae, quae pertingebat usque ad faciem vestibuli portae interioris, quinquaginta cubitos.

16. Et fenestras obliquas in thalamis, et in frontibus eorum, quae erant intra portam undique per circuitum; similiter autem erant et in vestibulis fenestrae per gyrum intrinsecus, et ante frontes pictura palmarum.

17. Et eduxit me ad atrium exterius, et ecce! gazophylacia, et pavimentum stratum lapide in atrio per circuitum; triginta gazophylacia in circuitu pavimenti.

18. Et pavimentum in fronte portarum, secundum longitudinem portarum erat inferius.

19. Et mensus est latitudinem a facie portae inferioris usque ad frontem atrii interioris extrinsecus, centum cubitos ad Orientem, et ad Aquilonem.

20. Portam quoque, quae respiciebat viam Aquilonis atrii exterioris, mensus est tam in longitudine, quam in latitudine.

21. Et thalamos eius tres hinc, et tres inde; et frontem eius, et vestibulum eius secundum mensuram portae prioris, quinquaginta cubitorum longitudinem eius, et latitudinem viginti quinque cubitorum.

22. Fenestrae autem eius, et vestibulum, et sculpturae secundum mensuram portae, quae respiciebat ad Orientem; et septem graduum erat ascensus eius, et vestibulum ante eam.

23. Et porta atrii interioris contra portam Aquilonis, et Orientalem; et mensus est a porta usque ad portam centum cubitos.

24. Et eduxit me ad viam australem, et ecce! porta, quae respiciebat ad Austrum; et mensus est frontem eius, et vestibulum eius, iuxta mensuras superiores.

25. Et fenestras eius, et vestibula in circuitu, sicut fenestras ceteras; quinquaginta cubitorum longitudine, et latitudine viginti quinque cubitorum.

26. Et in gradibus septem ascendebatur ad eam; et vestibulum ante fores eius; et caelatae palmae erant, una hinc, et altera inde in fronte eius.

27. Et porta atrii interioris in via australi; et mensus est a porta usque ad portam in via australi, centum cubitos.

28. Et introduxit me in atrium interius ad portam australem; et mensus est portam iuxta mensuras superiores.

29. Thalamum eius, et frontem eius, et vestibulum eius eisdem mensuris; et fenestras eius, et vestibulum eius in circuitu, quinquaginta cubitos longitudinis, et latitudinis viginti quinque cubitos.

30. Et vestibulum per gyrum longitudine viginti quinque cubitorum, et latitudine quinque cubitorum.

31. Et vestibulum eius ad atrium exterius, et palmas eius in fronte; et octo gradus erant, quibus ascendebatur per eam.

32. Et introduxit me in atrium interius per viam orientalem; et mensus est portam secundum mensuras superiores.

33. Thalamum eius, et frontem eius, et vestibulum eius, sicut supra; et fenestras eius, et vestibula eius in circuitu, longitudine quinquaginta cubitorum, et latitudine viginti quinque cubitorum.

14 לְגַגּ֥וֹ ר֛חַב עֶשְׂרִ֥ים וְחָמֵ֖שׁ אַמּ֑וֹת פֶּ֖תַח נֶ֥גֶד פָּֽתַח׃ וַיַּ֥עַשׂ אֶת־אֵילִ֖ים
טו שִׁשִּׁ֣ים אַמָּ֑ה וְאֶל־אֵ֙יל֙ הֶֽחָצֵ֔ר הַשַּׁ֖עַר סָבִ֥יב ׀ סָבִֽיב׃ וְעַ֗ל פְּנֵי֙ הַשַּׁ֣עַר
16 הָֽאִית֔וֹן עַֽל־לִפְנֵ֕י אֻלָ֥ם הַשַּׁ֖עַר הַפְּנִימִ֑י חֲמִשִּׁ֖ים אַמָּֽה׃ וְחַלֹּנ֣וֹת אֲטֻמ֣וֹת
אֶל־הַתָּאִ֡ים וְאֶל֩ אֵלֵיהֵ֨מָה לִפְנִ֤ימָה לַשַּׁ֙עַר֙ סָבִ֣יב ׀ סָבִ֔יב וְכֵ֖ן לָאֵֽלַמּ֑וֹת
17 וְחַלּוֹנ֞וֹת סָבִ֤יב ׀ סָבִיב֙ לִפְנִ֔ימָה וְאֶל־אַ֖יִל תִּמֹרִֽים׃ וַיְבִיאֵ֗נִי אֶל־הֶֽחָצֵר֙
הַחִ֣יצוֹנָ֔ה וְהִנֵּ֤ה לְשָׁכוֹת֙ וְרִֽצְפָ֔ה עָשׂ֥וּי לֶחָצֵ֖ר סָבִ֣יב ׀ סָבִ֑יב שְׁלֹשִׁ֥ים
18 לְשָׁכ֖וֹת אֶל־הָרִֽצְפָֽה׃ וְהָֽרִצְפָה֙ אֶל־כֶּ֣תֶף הַשְּׁעָרִ֔ים לְעֻמַּ֖ת אֹ֣רֶךְ
19 הַשְּׁעָרִ֑ים הָרִֽצְפָ֖ה הַתַּחְתּוֹנָֽה׃ וַיָּ֣מָד רֹ֡חַב מִלִּפְנֵי֩ הַשַּׁ֨עַר הַתַּחְתּ֜וֹנָה
כ לִפְנֵ֨י הֶחָצֵ֧ר הַפְּנִימִ֛י מִח֖וּץ מֵאָ֣ה אַמָּ֑ה הַקָּדִ֖ים וְהַצָּפֽוֹן׃ וְהַשַּׁ֗עַר אֲשֶׁ֤ר
21 פָּנָיו֙ דֶּ֣רֶךְ הַצָּפ֔וֹן לֶחָצֵ֖ר הַחִיצוֹנָ֑ה מָדַ֥ד אָרְכּ֖וֹ וְרָחְבּֽוֹ׃ וְתָאָ֗ו שְׁלוֹשָׁ֤ה
מִפּוֹ֙ וּשְׁלֹשָׁ֣ה מִפּ֔וֹ וְאֵילָ֤ו וְאֵֽלַמָּו֙ הָיָ֔ה כְּמִדַּ֖ת הַשַּׁ֣עַר הָרִאשׁ֑וֹן חֲמִשִּׁ֤ים
22 אַמָּה֙ אָרְכּ֔וֹ וְרֹ֕חַב חָמֵ֥שׁ וְעֶשְׂרִ֖ים בָּאַמָּֽה׃ וְחַלּוֹנָ֤ו וְאֵֽלַמָּו֙ וְתִ֣מֹרָ֔ו כְּמִדַּ֣ת
הַשַּׁ֔עַר אֲשֶׁ֥ר פָּנָ֖יו דֶּ֣רֶךְ הַקָּדִ֑ים וּבְמַעֲל֥וֹת שֶׁ֙בַע֙ יַֽעֲלוּ־ב֔וֹ וְאֵילַמָּ֖ו
23 לִפְנֵיהֶֽם׃ וְשַׁ֜עַר לֶחָצֵ֣ר הַפְּנִימִ֗י נֶ֤גֶד הַשַּׁ֙עַר֙ לַצָּפ֖וֹן וְלַקָּדִ֑ים וַיָּ֧מָד מִשַּׁ֛עַר
24 אֶל־שַׁ֖עַר מֵאָ֥ה אַמָּֽה׃ וַיּֽוֹלִכֵ֙נִי֙ דֶּ֣רֶךְ הַדָּר֔וֹם וְהִנֵּה־שַׁ֖עַר דֶּ֣רֶךְ הַדָּר֑וֹם
כה וּמָדַ֤ד אֵילָו֙ וְאֵ֣ילַמָּ֔ו כַּמִּדּ֖וֹת הָאֵֽלֶּה׃ וְחַלּוֹנִ֨ים ל֤וֹ וּלְאֵֽילַמָּיו֙ סָבִ֣יב ׀
סָבִ֔יב כְּהַחַלֹּנ֖וֹת הָאֵ֑לֶּה חֲמִשִּׁ֥ים אַמָּה֙ אֹ֔רֶךְ וְרֹ֕חַב חָמֵ֥שׁ וְעֶשְׂרִ֖ים
26 אַמָּֽה׃ וּמַעֲל֤וֹת שִׁבְעָה֙ עֹֽלוֹתָ֔ו וְאֵלַמָּ֖ו לִפְנֵיהֶ֑ם וְתִמֹרִ֣ים ל֗וֹ אֶחָ֥ד מִפּ֛וֹ
27 וְאֶחָ֥ד מִפּ֖וֹ אֶל־אֵילָֽו׃ וְשַׁ֛עַר לֶחָצֵ֥ר הַפְּנִימִ֖י דֶּ֣רֶךְ הַדָּר֑וֹם וַיָּ֨מָד מִשַּׁ֜עַר
28 אֶל־הַשַּׁ֛עַר דֶּ֥רֶךְ הַדָּר֖וֹם מֵאָ֥ה אַמּֽוֹת׃ וַיְבִיאֵ֛נִי אֶל־חָצֵ֥ר הַפְּנִימִ֖י בְּשַׁ֣עַר
29 הַדָּר֑וֹם וַיָּ֙מָד֙ אֶת־הַשַּׁ֣עַר הַדָּר֔וֹם כַּמִּדּ֖וֹת הָאֵֽלֶּה׃ וְתָאָ֞ו וְאֵלָ֣ו וְאֵלַמָּ֗ו
כַּמִּדּ֣וֹת הָאֵ֔לֶּה וְחַלּוֹנ֥וֹת ל֛וֹ וּלְאֵלַמָּ֖יו סָבִ֣יב ׀ סָבִ֑יב חֲמִשִּׁ֤ים אַמָּה֙ אֹ֔רֶךְ
ל וְרֹ֕חַב עֶשְׂרִ֥ים וְחָמֵ֖שׁ אַמּֽוֹת׃ וְאֵלַמּ֖וֹת סָבִ֣יב ׀ סָבִ֑יב אֹ֗רֶךְ חָמֵ֤שׁ וְעֶשְׂרִים֙
31 אַמָּ֔ה וְרֹ֖חַב חָמֵ֥שׁ אַמּֽוֹת׃ וְאֵֽלַמָּ֗ו אֶל־חָצֵר֙ הַחִיצוֹנָ֔ה וְתִמֹרִ֖ים אֶל־
32 אֵילָ֑ו וּמַעֲל֥וֹת שְׁמוֹנֶ֖ה מַעֲלָֽו׃ וַיְבִיאֵ֛נִי אֶל־הֶחָצֵ֥ר הַפְּנִימִ֖י דֶּ֣רֶךְ הַקָּדִ֑ים
33 וַיָּ֣מָד אֶת־הַשַּׁ֔עַר כַּמִּדּ֖וֹת הָאֵֽלֶּה׃ וְתָאָ֞ו וְאֵלָ֣ו וְאֵלַמָּ֗ו כַּמִּדּ֣וֹת הָאֵ֔לֶּה
וְחַלּוֹנ֥וֹת ל֛וֹ וּלְאֵלַמָּ֖יו סָבִ֣יב ׀ סָבִ֑יב אֹ֗רֶךְ חֲמִשִּׁ֣ים אַמָּ֔ה וְרֹ֕חַב חָמֵ֥שׁ

XL. v. 15. במס׳ היאתון כ׳ הָאִיתוֹן ק׳ v. 19. מלעיל v. 21. ׳אָיו
ק׳ : ׳לָיו ק׳ : ׳מָּיו ק׳ v. 22. ׳נָיו ק׳ : ׳מָּיו ק׳ : ׳רָיו ק׳ : ׳מָיו ק׳
v. 24. ׳לָיו ק׳ : ׳מָּיו ק׳ v. 25. ׳מָּיו ק׳ v. 26. ׳תָיו ק׳ : ׳מָיו ק׳ ;
׳לָיו ק׳ v. 29. ׳אָיו ק׳ : ׳לָיו ק׳ : ׳מָּיו ק׳ : ׳מָיו ק׳ v. 31. ׳מָּיו
ק׳ : ׳לָיו ק׳ v. 33. ׳אָיו ק׳ : ׳לָיו ק׳ : ׳מָּיו ק׳ : ׳מָיו ק׳

34 וְעֶשְׂרִים אַמָּה׃ וְאֵלַמָּו לֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה וְתִמֹרִים אֶל־אֵילָו מִפּוֹ וּמִפּוֹ
לה וּשְׁמֹנֶה מַעֲלוֹת מַעֲלָו׃ וַיְבִיאֵנִי אֶל־שַׁעַר הַצָּפוֹן וּמָדַד כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה׃
36 תָּאָו אֵלָו וְאֵלַמָּו וְחַלּוֹנוֹת לוֹ סָבִיב ׀ סָבִיב אֹרֶךְ חֲמִשִּׁים אַמָּה וְרֹחַב
37 חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים אַמָּה׃ וְאֵילָו לֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה וְתִמֹרִים אֶל־אֵילָו מִפּוֹ
38 וּמִפּוֹ וּשְׁמֹנֶה מַעֲלוֹת מַעֲלָו׃ וְלִשְׁכָּה וּפִתְחָהּ בְּאֵילִים הַשְּׁעָרִים שָׁם
39 יָדִיחוּ אֶת־הָעֹלָה׃ וּבְאֻלָם הַשַּׁעַר שְׁנַיִם שֻׁלְחָנוֹת מִפּוֹ וּשְׁנַיִם שֻׁלְחָנוֹת
מ מִפֹּה לִשְׁחוֹט אֲלֵיהֶם הָעוֹלָה וְהַחַטָּאת וְהָאָשָׁם׃ וְאֶל־הַכָּתֵף מִחוּצָה
לָעוֹלֶה לְפֶתַח הַשַּׁעַר הַצָּפוֹנָה שְׁנַיִם שֻׁלְחָנוֹת וְאֶל־הַכָּתֵף הָאַחֶרֶת
41 אֲשֶׁר לְאֻלָם הַשַּׁעַר שְׁנַיִם שֻׁלְחָנוֹת׃ אַרְבָּעָה שֻׁלְחָנוֹת מִפֹּה וְאַרְבָּעָה
42 שֻׁלְחָנוֹת מִפֹּה לְכֶתֶף הַשָּׁעַר שְׁמוֹנָה שֻׁלְחָנוֹת אֲלֵיהֶם יִשְׁחָטוּ׃ וְאַרְבָּעָה
שֻׁלְחָנוֹת לָעוֹלָה אַבְנֵי גָזִית אֹרֶךְ אַמָּה אַחַת וָחֵצִי וְרֹחַב אַמָּה אַחַת
וָחֵצִי וְגֹבַהּ אַמָּה אֶחָת אֲלֵיהֶם וְיַנִּיחוּ אֶת־הַכֵּלִים אֲשֶׁר יִשְׁחֲטוּ אֶת־
43 הָעוֹלָה בָּם וְהַזָּבַח׃ וְהַשְׁפַתַּיִם טֹפַח אֶחָד מוּכָנִים בַּבַּיִת סָבִיב ׀ סָבִיב
44 וְאֶל־הַשֻּׁלְחָנוֹת בְּשַׂר הַקָּרְבָּן׃ וּמִחוּצָה לַשַּׁעַר הַפְּנִימִי לִשְׁכוֹת שָׁרִים
בֶּחָצֵר הַפְּנִימִי אֲשֶׁר אֶל־כֶּתֶף שַׁעַר הַצָּפוֹן וּפְנֵיהֶם דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם אֶחָד
מה אֶל־כֶּתֶף שַׁעַר הַקָּדִים פְּנֵי דֶּרֶךְ הַצָּפֹן׃ וַיְדַבֵּר אֵלַי זֹה הַלִּשְׁכָּה אֲשֶׁר
46 פָּנֶיהָ דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם לַכֹּהֲנִים שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת הַבָּיִת׃ וְהַלִּשְׁכָּה אֲשֶׁר
פָּנֶיהָ דֶּרֶךְ הַצָּפוֹן לַכֹּהֲנִים שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת הַמִּזְבֵּחַ הֵמָּה בְנֵי־צָדוֹק
47 הַקְּרֵבִים מִבְּנֵי־לֵוִי אֶל־יְהוָה לְשָׁרְתוֹ׃ וַיָּמָד אֶת־הֶחָצֵר אֹרֶךְ ׀ מֵאָה
48 אַמָּה וְרֹחַב מֵאָה אַמָּה מְרֻבָּעַת וְהַמִּזְבֵּחַ לִפְנֵי הַבָּיִת׃ וַיְבִאֵנִי אֶל־אֻלָם
הַבַּיִת וַיָּמָד אֵל אֻלָם חָמֵשׁ אַמּוֹת מִפֹּה וְחָמֵשׁ אַמּוֹת מִפֹּה וְרֹחַב
49 הַשַּׁעַר שָׁלֹשׁ אמּוֹת מִפּוֹ וְשָׁלֹשׁ אַמּוֹת מִפּוֹ׃ אֹרֶךְ הָאֻלָם עֶשְׂרִים אַמָּה
וְרֹחַב עַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה אַמָּה וּבַמַּעֲלוֹת אֲשֶׁר יַעֲלוּ אֵלָיו וְעַמֻּדִים אֶל־
הָאֵילִים אֶחָד מִפֹּה וְאֶחָד מִפֹּה׃

CAP. XLI. מא מא

א וַיְבִיאֵנִי אֶל־הַהֵיכָל וַיָּמָד אֶת־הָאֵילִים שֵׁשׁ־אַמּוֹת רֹחַב מִפּוֹ וְשֵׁשׁ־
2 אַמּוֹת רֹחַב־מִפּוֹ רֹחַב הָאֹהֶל׃ וְרֹחַב הַפֶּתַח עֶשֶׂר אַמּוֹת וְכִתְפוֹת
הַפֶּתַח חָמֵשׁ אַמּוֹת מִפּוֹ וְחָמֵשׁ אַמּוֹת מִפּוֹ וַיָּמָד אָרְכּוֹ אַרְבָּעִים אַמָּה
3 וְרֹחַב עֶשְׂרִים אַמָּה׃ וּבָא לִפְנִימָה וַיָּמָד אֵיל־הַפֶּתַח שְׁתַּיִם אַמּוֹת
4 וְהַפֶּתַח שֵׁשׁ אַמּוֹת וְרֹחַב הַפֶּתַח שֶׁבַע אַמּוֹת׃ וַיָּמָד אֶת־אָרְכּוֹ עֶשְׂרִים

XL. v. 34. ׳מָּיו ק׳ : ׳לָיו ק׳ : ׳לָיו v. 36. ׳אָיו ק׳ : ׳לָיו ק׳ : ׳לָיו ק׳ :
׳מָּיו ק׳ v. 37. ׳לָיו ק׳ : ׳לָיו ק׳ : ׳לָיו ק׳ v. 39. 40. נ״א ׳לָם
v. 43. כצ״ל

34. Et vestibulum eius, id est atrii exterioris; et palmae caelatae in fronte eius hinc et inde; et in octo gradibus ascensus eius.

35. Et introduxit me ad portam, quae respiciebat ad Aquilonem; et mensus est secundum mensuras superiores.

36. Thalamum eius, et frontem eius, et vestibulum eius, et fenestras eius per circuitum, longitudine quinquaginta cubitorum, et latitudine viginti quinque cubitorum.

37. Et vestibulum eius respiciebat ad atrium exterius; et caelatura palmarum in fronte eius hinc et inde; et in octo gradibus ascensus eius.

38. Et per singula gazophylacia ostium in frontibus portarum; ibi lavabant holocaustum.

39. Et in vestibulo portae, duae mensae hinc, et duae mensae inde; ut immoletur super eas holocaustum, et pro peccato, et pro delicto.

40. Et ad latus exterius, quod ascendit ad ostium portae, quae pergit ad Aquilonem, duae mensae; et ad latus alterum ante vestibulum portae, duae mensae.

41. Quatuor mensae hinc, et quatuor mensae inde; per latera portae octo mensae erant, super quas immolabant.

42. Quatuor autem mensae ad holocaustum, de lapidibus quadris extructae; longitudine cubiti unius et dimidii; et latitudine cubiti unius et dimidii; et altitudine cubiti unius; super quas ponant vasa, in quibus immolatur holocaustum, et victima.

43. Et labia earum palmi unius, reflexa intrinsecus per circuitum; super mensas autem carnes oblationis.

44. Et extra portam interiorem gazophylacia cantorum in atrio interiori, quod erat in latere portae respicientis ad Aquilonem; et facies eorum contra viam australem, una ex latere portae orientalis, quae respiciebat ad viam Aquilonis.

45. Et dixit ad me: Hoc est gazophylacium, quod respicit viam meridianam; sacerdotum erit, qui excubant in custodiis templi.

46. Porro gazophylacium, quod respicit ad viam Aquilonis, sacerdotum erit, qui excubant ad ministerium altaris; isti sunt filii Sadoc, qui accedunt de filiis Levi ad Dominum, ut ministrent ei.

47. Et mensus est atrium longitudine centum cubitorum, et latitudine centum cubitorum per quadrum; et altare ante faciem templi.

48. Et introduxit me in vestibulum templi; et mensus est vestibulum quinque cubitis hinc, et quinque cubitis inde; et latitudinem portae trium cubitorum hinc, et trium cubitorum inde.

49. Longitudinem autem vestibuli viginti cubitorum, et latitudinem undecim cubitorum, et octo gradibus ascendebatur ad eam. Et columnae erant in frontibus; una hinc, et altera inde.

CAP. XLI.

Descriptio partium novi templi.

1. Et introduxit me in templum, et mensus est frontes, sex cubitos latitudinis hinc, et sex cubitos inde, latitudinem tabernaculi.

2. Et latitudo portae, decem cubitorum erat; et latera portae, quinque cubitis hinc, et quinque cubitis inde; et mensus est longitudinem eius quadraginta cubitorum et latitudinem viginti cubitorum.

3. Et introgressus intrinsecus, mensus est in fronte portae duos cubitos; et portam, sex cubitorum; et latitudinem portae, septem cubitorum.

4. Et mensus est longitudinem eius viginti cubitorum, et latitudinem

eius viginti cubitorum, ante faciem templi; et dixit ad me: Hoc est sanctum sanctorum.

5. Et mensus est parietem domus sex cubitorum; et latitudinem lateris quatuor cubitorum undique per circuitum domus.

6. Latera autem, latus ad latus, bis triginta tria; et erant eminentia, quae ingrederentur per parietem domus, in lateribus per circuitum, ut continerent, et non attingerent parietem templi.

7. Et platea erat in rotundum, ascendens sursum per cochleam, et in coenaculum templi deferebat per gyrum; idcirco latius erat templum in superioribus; et sic de inferioribus ascendebatur ad superiora in medium.

8. Et vidi in domo altitudinem per circuitum, fundata latera ad mensuram calami sex cubitorum spatio;

9. et latitudinem per parietem lateris forinsecus quinque cubitorum; et erat interior domus in lateribus domus.

10. Et inter gazophylacia latitudinem viginti cubitorum in circuitu domus undique,

11. et ostium lateris ad orationem: ostium unum ad viam Aquilonis, et ostium unum ad viam australem; et latitudinem loci ad orationem, quinque cubitorum in circuitu.

12. Et aedificium, quod erat separatum, versumque ad viam respicientem ad mare, latitudinis septuaginta cubitorum. Paries autem aedificii, quinque cubitorum latitudinis per circuitum; et longitudo eius nonaginta cubitorum.

13. Et mensus est domus longitudinem, centum cubitorum; et quod separatum erat aedificium, et parietes eius, longitudinis centum cubitorum.

14. Latitudo autem ante faciem domus, et eius, quod erat separatum contra Orientem, centum cubitorum.

15. Et mensus est longitudinem aedificii contra faciem eius, quod erat separatum ad dorsum; ethecas ex utraque parte centum cubitorum; et templum interius, et vestibula atrii.

16. Limina, et fenestras obliquas, et ethecas in circuitu per tres partes, contra uniuscuiusque limen, stratumque ligno per gyrum in circuitu; terra autem usque ad fenestras, et fenestrae clausae super ostia.

17. Et usque ad domum interiorem, et forinsecus per omnem parietem in circuitu intrinsecus, et forinsecus, ad mensuram.

18. Et fabrefacta cherubim et palmae; et palma inter cherub et cherub, duasque facies habebat cherub

19. Faciem hominis iuxta palmam ex hac parte, et faciem leonis iuxta palmam ex alia parte; expressam per omnem domum in circuitu.

20. De terra usque ad superiora portae, cherubim, et palmae caelatae erant in pariete templi.

21. Limen quadrangulum, et facies sanctuarii, aspectus contra aspectum.

22. Altaris lignei trium cubitorum altitudo; et longitudo eius duorum cubitorum; et anguli eius, et longitudo eius, et parietes eius lignei. Et locutus est ad me: Haec est mensa coram Domino.

23. Et duo ostia erant in templo, et in sanctuario.

24. Et in duobus ostiis ex utraque parte bina erant ostiola, quae in se invicem plicabantur; bina enim ostia erant ex utraque parte ostiorum.

25. Et caelata erant in ipsis ostiis templi cherubim, et sculpturae palmarum, sicut in parietibus quoque expressae erant: quam ob rem et grossiora erant ligna in vestibuli fronte forinsecus.

26. Super quae fenestrae obliquae, et similitudo palmarum hinc atque inde in humerulis vestibuli, secundum latera domus, latitudinemque parietum.

אמה ורחב עשרים אמה אל־פני ההיכל ויאמר אלי זה קדש
הקדשים׃ וימד קיר־הבית שש אמות ורחב הצלע ארבע אמות ה
סביב׀ סביב לבית סביב׃ והצלעות צלע אל־צלע שלוש ושלשים 6
פעמים ובאות בקיר אשר־לבית לצלעות סביב׀ סביב להיות אחוזים
ולא־יהיו אחוזים בקיר הבית׃ ורחבה ונסבה למעלה למעלה 7
לצלעות כי מוסב־הבית למעלה למעלה סביב׀ סביב לבית על־כן
רחב־לבית למעלה וכן התחתונה יעלה על־העליונה לתיכונה׃
וראיתי לבית גבה סביב׀ סביב מיסדות הצלעות מלו הקנה שש 8
אמות אצילה׃ רחב הקיר אשר־לצלע אל־החוץ חמש אמות ואשר 9
מנח בית צלעות אשר לבית׃ ובין הלשכות רחב עשרים אמה סביב י
לבית סביב׀ סביב׃ ופתח הצלע למנח פתח אחד דרך הצפון ופתח 11
אחד לדרום ורחב מקום המנח חמש אמות סביב׀ סביב׃ והבנין 12
אשר אל־פני הגזרה פאת דרך־הים רחב שבעים אמה וקיר הבנין
חמש־אמות רחב סביב׀ סביב וארכו תשעים אמה׃ ומדד את־הבית 13
ארך מאה אמה והגזרה והבניה וקירותיה ארך מאה אמה׃ ורחב 14
פני הבית והגזרה לקדים מאה אמה׃ ומדד ארך־הבנין אל־פני טו
הגזרה אשר על־אחריה ואתוקיהא מפו ומפו מאה אמה וההיכל
הפנימי ואלמי החצר׃ הספים והחלונים האטמות והאתיקים׀ סביב 16
לשלשתם נגד הסף שחיף עץ סביב׀ סביב והארץ עד־החלנות
והחלנות מכסות׃ על־מעל הפתח ועד־הבית הפנימי ולחוץ ואל־ 17
כל־הקיר סביב׀ סביב בפנימי ובחיצון מדות׃ ועשוי כרובים 18
ותמרים ותמרה בין־כרוב לכרוב ושנים פנים לכרוב׃ ופני אדם 19
אל־התמרה מפו ופני־כפיר אל־התמרה מפו עשוי אל־כל־הבית
סביב׀ סביב׃ מהארץ עד־מעל הפתח הכרובים והתמרים עשוים כ
וקיר ההיכל׃ ההיכל מזוזת רבעה ופני הקדש המראה כמראה׃ 21
המזבח עץ שלוש אמות גבה וארכו׀ שתים אמות ומקצעותיו לו 22
וארכו וקירתיו עץ וידבר אלי זה השלחן אשר לפני יהוה׃ ושתים 23
דלתות להיכל ולקדש׃ ושתים דלתות לדלתות שתים מוסבות 24
דלתות שתים לדלת אחת ושתי דלתות לאחרת׃ ועשויה אליהן כה
אל־דלתות ההיכל כרובים ותמרים כאשר עשוים לקירות ועב עץ
אל־פני האולם מהחוץ׃ וחלונים אטמות ותמרים מפו ומפו אל־ 26
כתפות האולם וצלעות הבית והעבים׃

XLI. v. 8. מי׳ — מו׳ ק׳: כצ"ל v. 15. ואתו׳ — ואתי׳ ק׳ v. 20. אין בנ"א

CAP. XLII. מב

מב

א וַיּוֹצִאֵנִי אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה הַדֶּרֶךְ דֶּרֶךְ הַצָּפוֹן וַיְבִאֵנִי אֶל־הַלִּשְׁכָּה
2 אֲשֶׁר נֶגֶד הַגִּזְרָה וַאֲשֶׁר־נֶגֶד הַבִּנְיָן אֶל־הַצָּפוֹן׃ אֶל־פְּנֵי אֹרֶךְ אַמּוֹת
3 הַמֵּאָה פֶּתַח הַצָּפוֹן וְהָרֹחַב חֲמִשִּׁים אַמּוֹת׃ נֶגֶד הָעֶשְׂרִים אֲשֶׁר לֶחָצֵר
הַפְּנִימִי וְנֶגֶד רִצְפָה אֲשֶׁר לֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה אַתִּיק אֶל־פְּנֵי־אַתִּיק
4 בַּשְּׁלִשִׁים׃ וְלִפְנֵי הַלְּשָׁכוֹת מַהֲלַךְ עֶשֶׂר אַמּוֹת רֹחַב אֶל־הַפְּנִימִית דֶּרֶךְ
ה אַמָּה אֶחָת וּפִתְחֵיהֶם לַצָּפוֹן׃ וְהַלְּשָׁכוֹת הָעֶלְיוֹנֹת קְצֻרוֹת כִּי־יוֹכְלוּ
6 אַתִּיקִים מֵהֵנָּה מֵהַתַּחְתֹּנוֹת וּמֵהַתִּיכֹנוֹת בִּנְיָן׃ כִּי מְשֻׁלָּשׁוֹת הֵנָּה וְאֵין
לָהֶן עַמּוּדִים כְּעַמּוּדֵי הַחֲצֵרוֹת עַל־כֵּן נֶאֱצַל מֵהַתַּחְתּוֹנוֹת וּמֵהַתִּיכֹנוֹת
7 מֵהָאָרֶץ׃ וְגָדֵר אֲשֶׁר־לַחוּץ לְעֻמַּת הַלְּשָׁכוֹת דֶּרֶךְ הֶחָצֵר הַחִצוֹנָה אֶל־
8 פְּנֵי הַלְּשָׁכוֹת אָרְכּוֹ חֲמִשִּׁים אַמָּה׃ כִּי־אֹרֶךְ הַלְּשָׁכוֹת אֲשֶׁר לֶחָצֵר
9 הַחִצוֹנָה חֲמִשִּׁים אַמָּה וְהִנֵּה עַל־פְּנֵי הַהֵיכָל מֵאָה אַמָּה׃ וּמִתַּחְתָּה
י לְּשָׁכוֹת הָאֵלֶּה הַמֵּבוֹא מֵהַקָּדִים בְּבֹאוֹ לָהֵנָּה מֵהֶחָצֵר הַחִצֹנָה׃ בְּרֹחַב
11 גֶּדֶר הֶחָצֵר דֶּרֶךְ הַקָּדִים אֶל־פְּנֵי הַגִּזְרָה וְאֶל־פְּנֵי הַבִּנְיָן לְשָׁכוֹת׃ וְדֶרֶךְ
לִפְנֵיהֶם כְּמַרְאֵה הַלְּשָׁכוֹת אֲשֶׁר דֶּרֶךְ הַצָּפוֹן כְּאָרְכָּן כֵּן רָחְבָּן וְכֹל
12 מוֹצָאֵיהֶן וּכְמִשְׁפְּטֵיהֶן וּכְפִתְחֵיהֶן׃ וּכְפִתְחֵי הַלְּשָׁכוֹת אֲשֶׁר דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם
פֶּתַח בְּרֹאשׁ דָּרֶךְ דֶּרֶךְ בִּפְנֵי הַגְּדֶרֶת הֲגִינָה דֶּרֶךְ הַקָּדִים בְּבוֹאָן׃
13 וַיֹּאמֶר אֵלַי לְשְׁכוֹת הַצָּפוֹן לְשְׁכוֹת הַדָּרוֹם אֲשֶׁר אֶל־פְּנֵי הַגִּזְרָה הֵנָּה ׀
לְשְׁכוֹת הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר יֹאכְלוּ־שָׁם הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר־קְרוֹבִים לַיהוָה קָדְשֵׁי
הַקֳּדָשִׁים שָׁם יַנִּיחוּ ׀ קָדְשֵׁי הַקֳּדָשִׁים וְהַמִּנְחָה וְהַחַטָּאת וְהָאָשָׁם
14 כִּי הַמָּקוֹם קָדֹשׁ׃ בְּבֹאָם הַכֹּהֲנִים וְלֹא־יֵצְאוּ מֵהַקֹּדֶשׁ אֶל־הֶחָצֵר
הַחִיצוֹנָה וְשָׁם יַנִּיחוּ בִגְדֵיהֶם אֲשֶׁר־יְשָׁרְתוּ בָהֶן כִּי־קֹדֶשׁ הֵנָּה יִלְבְּשׁוּ
טו בְּגָדִים אֲחֵרִים וְקָרְבוּ אֶל־אֲשֶׁר לָעָם׃ וְכִלָּה אֶת־מִדּוֹת הַבַּיִת הַפְּנִימִי
וְהוֹצִיאַנִי דֶּרֶךְ הַשַּׁעַר אֲשֶׁר פָּנָיו דֶּרֶךְ הַקָּדִים וּמְדָדוֹ סָבִיב ׀ סָבִיב׃
16 מָדַד רוּחַ הַקָּדִים בִּקְנֵה הַמִּדָּה חֲמֵשׁ־מֵאוֹת קָנִים בִּקְנֵה הַמִּדָּה
17 סָבִיב׃ מָדַד רוּחַ הַצָּפוֹן חֲמֵשׁ־מֵאוֹת קָנִים בִּקְנֵה הַמִּדָּה סָבִיב׃
18 19 אֵת רוּחַ הַדָּרוֹם מָדָד חֲמֵשׁ־מֵאוֹת קָנִים בִּקְנֵה הַמִּדָּה׃ סָבַב אֶל־רוּחַ
כ הַיָּם מָדַד חֲמֵשׁ־מֵאוֹת קָנִים בִּקְנֵה הַמִּדָּה׃ לְאַרְבַּע רוּחוֹת מְדָדוֹ חוֹמָה
לוֹ סָבִיב ׀ סָבִיב אֹרֶךְ חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְרֹחַב חֲמֵשׁ מֵאוֹת לְהַבְדִּיל בֵּין
הַקֹּדֶשׁ לְחֹל׃

LXII. v. 5. חסר א׳ ונ״א יוּכְלוּ v. 9. וּמִתַּחְתָּה לְשָׁכוֹת — וּמִתַּחַת הַלְּשָׁכוֹת ק׳ ; הַמָּבוֹא — הַמֵּבִיא ק׳ v. 14. יִלְבְּשׁוּ — וְלָבְשׁוּ ק׳
v. 16. במס׳ אַמּוֹת כ׳ מֵאוֹת ק׳

CAP. XLII.

De gazophylaciis, ceterisque ad usum sacrorum pertinentibus.

1. Et eduxit me in atrium exterius per viam ducentem ad Aquilonem, et introduxit me in gazophylacium, quod erat contra separatum aedificium, et contra aedem vergentem ad Aquilonem.

2. In facie longitudinis, centum cubitos ostii Aquilonis; et latitudinis quinquaginta cubitos,

3. contra viginti cubitos atrii interioris, et contra pavimentum stratum lapide atrii exterioris, ubi erat porticus iuncta porticui triplici.

4. Et ante gazophylacia deambulatio decem cubitorum latitudinis, ad interiora respiciens viae cubiti unius. Et ostia eorum ad Aquilonem;

5. ubi erant gazophylacia in superioribus humiliora; quia supportabant porticus, quae ex illis eminebant de inferioribus, et de mediis aedificii.

6. Tristega enim erant, et non habebant columnas, sicut erant columnae atriorum; propterea eminebant de inferioribus, et de mediis a terra cubitis quinquaginta.

7. Et peribolus exterior secundum gazophylacia, quae erant in via atrii exterioris ante gazophylacia: longitudo eius quinquaginta cubitorum.

8. Quia longitudo erat gazophylaciorum atrii exterioris, quinquaginta cubitorum, et longitudo ante faciem templi, centum cubitorum.

9. Et erat supter gazophylacia haec introitus ab Oriente ingredientium in ea de atrio exteriori.

10. In latitudine periboli atrii, quod erat contra viam orientalem, in faciem aedificii separati, et erant ante aedificium gazophylacia.

11. Et via ante faciem eorum iuxta similitudinem gazophylaciorum, quae erant in via Aquilonis; secundum longitudinem eorum, sic et latitudo eorum: et omnis introitus eorum, et similitudines, et ostia eorum.

12. Secundum ostia gazophylaciorum, quae erant in via respiciente ad Notum; ostium in capite viae; quae via erat ante vestibulum separatum per viam orientalem ingredientibus.

13. Et dixit ad me: Gazophylacia Aquilonis, et gazophylacia Austri, quae sunt ante aedificium separatum; haec sunt gazophylacia sancta; in quibus vescuntur sacerdotes, qui appropinquant ad Dominum in sancta sanctorum; ibi ponent sancta sanctorum, et oblationem pro peccato, et pro delicto; locus enim sanctus est.

14. Cum autem ingressi fuerint sacerdotes, non egredientur de sanctis in atrium exterius; et ibi reponent vestimenta sua, in quibus ministrant, quia sancta sunt; vestienturque vestimentis aliis, et sic procedent ad populum.

15. Cumque complesset mensuras domus interioris, eduxit me per viam portae, quae respiciebat ad viam orientalem; et mensus est eam undique per circuitum.

16. Mensus est autem contra ventum orientalem calamo mensurae, quingentos calamos in calamo mensurae per circuitum.

17. Et mensus est contra ventum Aquilonis quingentos calamos in calamo mensurae per gyrum.

18. Et ad ventum australem mensus est quingentos calamos in calamo mensurae per circuitum.

19. Et ad ventum occidentalem mensus est quingentos calamos in calamo mensurae.

20. Per quatuor ventos mensus est murum eius undique per circuitum, longitudinem quingentorum cubitorum, et latitudinem quingentorum cubitorum dividentem inter sanctuarium et vulgi locum.

Cap. XLIII.

De gloria Domini, de altari et sacrificiis.

1. Et duxit me ad portam, quae respiciebat ad viam orientalem.

2. Et ecce! gloria Dei Israël ingrediebatur per viam orientalem; et vox erat ei quasi vox aquarum multarum, et terra splendebat a maiestate eius.

3. * Et vidi visionem secundum speciem, quam videram, quando venit, ut disperderet civitatem; et species secundum aspectum, † quem videram iuxta fluvium Chobar; et cecidi super faciem meam.

* c. 9, 1. † c. 1, 1.

4. Et maiestas Domini ingressa est templum per viam portae, quae respiciebat ad Orientem.

5. Et elevavit me spiritus, et introduxit me in atrium interius; et ecce! repleta erat gloria Domini domus.

6. Et audivi loquentem ad me de domo, et vir, qui stabat iuxta me,

7. dixit ad me: Fili hominis! Locus solii mei, et locus vestigiorum pedum meorum, ubi habito in medio filiorum Israël in aeternum; et non polluent ultra domus Israël nomen sanctum meum, ipsi, et reges eorum in fornicationibus suis, et in ruinis regum suorum, et in excelsis.

8. Qui fabricati sunt limen suum iuxta limen meum, et postes suos iuxta postes meos; et murus erat inter me et eos; et polluerunt nomen sanctum meum in abominationibus, quas fecerunt; propter quod consumpsi eos in ira mea.

9. Nunc ergo repellant procul fornicationem suam, et ruinas regum suorum a me; et habitabo in medio eorum semper.

10. Tu autem, fili hominis! ostende domui Israël templum, et confundantur ab iniquitatibus suis, et metiantur fabricam;

11. et erubescant ex omnibus, quae fecerunt: Figuram domus, et fabricae eius exitus, et introitus, et omnem descriptionem eius, et universa praecepta eius, cunctumque ordinem eius, et omnes leges eius ostende eis, et scribes in oculis eorum; ut custodiant omnes descriptiones eius, et praecepta illius, et faciant ea.

12. Ista est lex domus in summitate montis: Omnis finis eius in circuitu, sanctum sanctorum est; haec est ergo lex domus.

13. Istae autem mensurae altaris in cubito verissimo, qui habebat cubitum, et palmum; in sinu eius erat cubitus, et cubitus in latitudine, et definitio eius usque ad labium eius, et in circuitu, palmus unus; haec quoque erat fossa altaris.

14. Et de sinu terrae usque ad crepidinem novissimam duo cubiti, et latitudo cubiti unius; et a crepidine minore usque ad crepidinem maiorem quatuor cubiti, et latitudo cubiti unius.

15. Ipse autem Ariel quatuor cubitorum; et ab Ariel usque ad sursum, cornua quatuor.

16. Et Ariel duodecim cubitorum in longitudine per duodecim cubitos latitudinis; quadrangulatum aequis lateribus.

17. Et crepido quatuordecim cubitorum longitudinis per quatuordecim cubitos latitudinis in quatuor angulis eius; et corona in circuitu eius dimidii cubiti, et sinus eius unius cubiti per circuitum; gradus autem eius versi ad Orientem.

18. Et dixit ad me: Fili hominis! haec dicit Dominus Deus: Hi sunt ritus altaris, in quacumque die fuerit fabricatum; ut offeratur super illud holocaustum, et effundatur sanguis.

19. Et dabis Sacerdotibus, et Levitis, qui sunt de semine Sadoc, qui

מג CAP. XLIII. מג

א 2 וַיּוֹלִכֵנִי אֶל־הַשָּׁעַר שַׁעַר אֲשֶׁר פֹּנֶה דֶּרֶךְ הַקָּדִים׃ וְהִנֵּה כְּבוֹד אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל בָּא מִדֶּרֶךְ הַקָּדִים וְקוֹלוֹ כְּקוֹל מַיִם רַבִּים וְהָאָרֶץ הֵאִירָה
3 מִכְּבֹדוֹ׃ וּכְמַרְאֵה הַמַּרְאֶה אֲשֶׁר רָאִיתִי כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר־רָאִיתִי בְּבֹאִי
לְשַׁחֵת אֶת־הָעִיר וּמַרְאוֹת כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר רָאִיתִי אֶל־נְהַר כְּבָר וָאֶפֹּל
4 אֶל־פָּנָי׃ וּכְבוֹד יְהוָה בָּא אֶל־הַבָּיִת דֶּרֶךְ שַׁעַר אֲשֶׁר פָּנָיו דֶּרֶךְ הַקָּדִים׃
ה וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ וַתְּבִאֵנִי אֶל־הֶחָצֵר הַפְּנִימִי וְהִנֵּה מָלֵא כְבוֹד־יְהוָה
6 7 הַבָּיִת׃ וָאֶשְׁמַע מִדַּבֵּר אֵלַי מֵהַבָּיִת וְאִישׁ הָיָה עֹמֵד אֶצְלִי׃ וַיֹּאמֶר
אֵלַי בֶּן־אָדָם אֶת־מְקוֹם כִּסְאִי וְאֶת־מְקוֹם כַּפּוֹת רַגְלַי אֲשֶׁר אֶשְׁכָּן־
שָׁם בְּתוֹךְ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם וְלֹא יְטַמְּאוּ עוֹד בֵּית־יִשְׂרָאֵל שֵׁם קָדְשִׁי
8 הֵמָּה וּמַלְכֵיהֶם בִּזְנוּתָם וּבְפִגְרֵי מַלְכֵיהֶם בָּמוֹתָם׃ בְּתִתָּם סִפָּם אֶת־
סִפִּי וּמְזוּזָתָם אֵצֶל מְזוּזָתִי וְהַקִּיר בֵּינִי וּבֵינֵיהֶם וְטִמְּאוּ ׀ אֶת־שֵׁם
9 קָדְשִׁי בְּתוֹעֲבוֹתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ וָאֲכַל אֹתָם בְּאַפִּי׃ עַתָּה יְרַחֲקוּ אֶת־
י זְנוּתָם וּפִגְרֵי מַלְכֵיהֶם מִמֶּנִּי וְשָׁכַנְתִּי בְתוֹכָם לְעוֹלָם׃ אַתָּה בֶן־אָדָם
הַגֵּד אֶת־בֵּית־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַבַּיִת וְיִכָּלְמוּ מֵעֲוֺנוֹתֵיהֶם וּמָדְדוּ אֶת־
11 תָּכְנִית׃ וְאִם־נִכְלְמוּ מִכֹּל אֲשֶׁר־עָשׂוּ צוּרַת הַבַּיִת וּתְכוּנָתוֹ וּמוֹצָאָיו
וּמוֹבָאָיו וְכָל־צוּרֹתָו וְאֵת כָּל־חֻקֹּתָיו וְכָל־צוּרֹתָו וְכָל־תּוֹרֹתָו הוֹדַע
אוֹתָם וּכְתֹב לְעֵינֵיהֶם וְיִשְׁמְרוּ אֶת־כָּל־צוּרָתוֹ וְאֶת־כָּל־חֻקֹּתָיו וְעָשׂוּ
12 אוֹתָם׃ זֹאת תּוֹרַת הַבָּיִת עַל־רֹאשׁ הָהָר כָּל־גְּבֻלוֹ סָבִיב ׀ סָבִיב קֹדֶשׁ
13 קָדָשִׁים הִנֵּה־זֹאת תּוֹרַת הַבָּיִת׃ וְאֵלֶּה מִדּוֹת הַמִּזְבֵּחַ בָּאַמּוֹת אַמָּה
אַמָּה וָטֹפַח וְחֵיק הָאַמָּה וְאַמָּה־רֹחַב וּגְבוּלָהּ אֶל־שְׂפָתָהּ סָבִיב זֶרֶת
14 הָאֶחָד וְזֶה גַּב הַמִּזְבֵּחַ׃ וּמֵחֵיק הָאָרֶץ עַד־הָעֲזָרָה הַתַּחְתּוֹנָה שְׁתַּיִם
אַמּוֹת וְרֹחַב אַמָּה אֶחָת וּמֵהָעֲזָרָה הַקְּטַנָּה עַד־הָעֲזָרָה הַגְּדוֹלָה אַרְבַּע
טו אַמּוֹת וְרֹחַב הָאַמָּה׃ וְהַהַרְאֵל אַרְבַּע אַמּוֹת וּמֵהָאֲרִאֵיל וּלְמַעְלָה
16 הַקְּרָנוֹת אַרְבַּע׃ וְהָאֲרִאֵיל שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה אֹרֶךְ בִּשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה רֹחַב
17 רָבוּעַ אֶל אַרְבַּעַת רְבָעָיו׃ וְהָעֲזָרָה אַרְבַּע עֶשְׂרֵה אֹרֶךְ בְּאַרְבַּע עֶשְׂרֵה
רֹחַב אֶל אַרְבַּעַת רְבָעֶיהָ וְהַגְּבוּל סָבִיב אוֹתָהּ חֲצִי הָאַמָּה וְהַחֵיק־
18 לָהּ אַמָּה סָבִיב וּמַעֲלֹתֵהוּ פְּנוֹת קָדִים׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם כֹּה אָמַר
אֲדֹנָי יְהוִה אֵלֶּה חֻקּוֹת הַמִּזְבֵּחַ בְּיוֹם הֵעָשׂוֹתוֹ לְהַעֲלוֹת עָלָיו עוֹלָה
19 וְלִזְרֹק עָלָיו דָּם׃ וְנָתַתָּה אֶל־הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם אֲשֶׁר הֵם מִזֶּרַע צָדוֹק

XLIII. v. 7. נ״א בְּ׳ v. 10. הפטרת תצוה v. 11. צוּרֹתָו — צוּרֹתָיו ק׳ : צוּרֹתָו — צוּרֹתָיו ק׳ : תּוֹרֹתָו — תּוֹרֹתָיו ק׳
v. 15 הָרִאֵל ק׳ v. 16. הָרִאֵל ק׳

כ הַקְּרֹבִים אֵלַי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה לְשָׁרְתֵנִי פַּר בֶּן־בָּקָר לְחַטָּאת׃ וְלָקַחְתָּ
מִדָּמוֹ וְנָתַתָּה עַל־אַרְבַּע קַרְנֹתָיו וְאֶל־אַרְבַּע פִּנּוֹת הָעֲזָרָה וְאֶל־הַגְּבוּל
21 סָבִיב וְחִטֵּאתָ אוֹתוֹ וְכִפַּרְתָּהוּ׃ וְלָקַחְתָּ אֵת הַפָּר הַחַטָּאת וּשְׂרָפוֹ
22 בְּמִפְקַד הַבַּיִת מִחוּץ לַמִּקְדָּשׁ׃ וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי תַּקְרִיב שְׂעִיר־עִזִּים תָּמִים
23 לְחַטָּאת וְחִטְּאוּ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ כַּאֲשֶׁר חִטְּאוּ בַּפָּר׃ בְּכַלּוֹתְךָ מֵחַטֵּא
24 תַּקְרִיב פַּר בֶּן־בָּקָר תָּמִים וְאַיִל מִן־הַצֹּאן תָּמִים׃ וְהִקְרַבְתָּם לִפְנֵי
כה יְהוָה וְהִשְׁלִיכוּ הַכֹּהֲנִים עֲלֵיהֶם מֶלַח וְהֶעֱלוּ אוֹתָם עֹלָה לַיהוָה׃ שִׁבְעַת
יָמִים תַּעֲשֶׂה שְׂעִיר־חַטָּאת לַיּוֹם וּפַר בֶּן־בָּקָר וְאַיִל מִן־הַצֹּאן תְּמִימִים
26 27 יַעֲשׂוּ׃ שִׁבְעַת יָמִים וְכִפְּרוּ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְטִהֲרוּ אֹתוֹ וּמִלְאוּ יָדָו׃ וִיכַלּוּ
אֶת־הַיָּמִים וְהָיָה בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי וָהָלְאָה יַעֲשׂוּ הַכֹּהֲנִים עַל־הַמִּזְבֵּחַ
אֶת־עוֹלוֹתֵיכֶם וְאֶת־שַׁלְמֵיכֶם וְרָצֵאתִי אֶתְכֶם נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃

Cap. XLIV. מד מ״ד

א וַיָּשֶׁב אֹתִי דֶּרֶךְ שַׁעַר הַמִּקְדָּשׁ הַחִיצוֹן הַפֹּנֶה קָדִים וְהוּא סָגוּר׃
2 וַיֹּאמֶר אֵלַי יְהוָה הַשַּׁעַר הַזֶּה סָגוּר יִהְיֶה לֹא יִפָּתֵחַ וְאִישׁ לֹא־יָבֹא
3 בוֹ כִּי יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל בָּא בוֹ וְהָיָה סָגוּר׃ אֶת־הַנָּשִׂיא נָשִׂיא הוּא
יֵשֶׁב־בּוֹ לֶאֱכוֹל־לֶחֶם לִפְנֵי יְהוָה מִדֶּרֶךְ אוּלָם הַשַּׁעַר יָבוֹא וּמִדַּרְכּוֹ
4 יֵצֵא׃ וַיְבִיאֵנִי דֶּרֶךְ־שַׁעַר־הַצָּפוֹן אֶל־פְּנֵי הַבַּיִת וָאֵרֶא וְהִנֵּה מָלֵא
5 כְבוֹד־יְהוָה אֶת־בֵּית יְהוָה וָאֶפֹּל אֶל־פָּנָי׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי יְהוָה בֶּן־אָדָם
שִׂים לִבְּךָ וּרְאֵה בְעֵינֶיךָ וּבְאָזְנֶיךָ שְׁמָע אֵת כָּל־אֲשֶׁר אֲנִי מְדַבֵּר אֹתָךְ
לְכָל־חֻקּוֹת בֵּית־יְהוָה וּלְכָל־תּוֹרֹתָו וְשַׂמְתָּ לִבְּךָ לִמְבוֹא הַבַּיִת בְּכֹל
6 מוֹצָאֵי הַמִּקְדָּשׁ׃ וְאָמַרְתָּ אֶל־מֶרִי אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר אֲדֹנָי
7 יֱהוִה רַב־לָכֶם מִכָּל־תּוֹעֲבוֹתֵיכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ בַּהֲבִיאֲכֶם בְּנֵי־נֵכָר
עַרְלֵי־לֵב וְעַרְלֵי בָשָׂר לִהְיוֹת בְּמִקְדָּשִׁי לְחַלְּלוֹ אֶת־בֵּיתִי בְּהַקְרִיבְכֶם
8 אֶת־לַחְמִי חֵלֶב וָדָם וַיָּפֵרוּ אֶת־בְּרִיתִי אֶל כָּל־תּוֹעֲבוֹתֵיכֶם׃ וְלֹא
שְׁמַרְתֶּם מִשְׁמֶרֶת קָדָשָׁי וַתְּשִׂימוּן לְשֹׁמְרֵי מִשְׁמַרְתִּי בְּמִקְדָּשִׁי לָכֶם׃
9 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה כָּל־בֶּן־נֵכָר עֶרֶל לֵב וְעֶרֶל בָּשָׂר לֹא יָבוֹא אֶל־
י מִקְדָּשִׁי לְכָל־בֶּן־נֵכָר אֲשֶׁר בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ כִּי אִם־הַלְוִיִּם אֲשֶׁר
רָחֲקוּ מֵעָלַי בִּתְעוֹת יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר תָּעוּ מֵעָלַי אַחֲרֵי גִּלּוּלֵיהֶם וְנָשְׂאוּ
11 עֲוֺנָם׃ וְהָיוּ בְמִקְדָּשִׁי מְשָׁרְתִים פְּקֻדּוֹת אֶל־שַׁעֲרֵי הַבַּיִת וּמְשָׁרְתִים
אֶת־הַבַּיִת הֵמָּה יִשְׁחֲטוּ אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַזֶּבַח לָעָם וְהֵמָּה יַעַמְדוּ

XLIII. v. 26. וְכִפְּרוּ — יְכַפְּרוּ ק׳ : יָדָו — יָדָיו ק׳ v. 27. ע״כ
XLIV. v. 3. לֶאֱכוֹל־ — לֶאֱכָל־ ק׳ v. 5 קמץ בלא אס״פ : תּוֹרֹתָו —
תּוֹרֹתָיו ק׳ v. 6. ב׳ טעמים

accedunt ad me, ait Dominus Deus, ut offerant mihi vitulum de armento pro peccato.

20. Et assumens de sanguine eius, pones super quatuor cornua eius, et super quatuor angulos crepidinis, et super coronam in circuitu; et mundabis illud, et expiabis.

21. Et tolles vitulum, qui oblatus fuerit pro peccato; et combures eum in separato loco domus extra sanctuarium.

22. Et in die secunda offeres hircum caprarum immaculatum pro peccato; et expiabunt altare, sicut expiaverunt in vitulo.

23. Cumque compleveris expians illud, offeres vitulum de armento immaculatum, et arietem de grege immaculatum.

24. Et offeres eos in conspectu Domini; et mittent sacerdotes super eos sal, et offerent eos holocaustum Domino.

25. Septem diebus facies hircum pro peccato quotidie; et vitulum de armento, et arietem de pecoribus immaculatos offerent.

26. Septem diebus expiabunt altare, et mundabunt illud; et implebunt manum eius.

27. Expletis autem diebus, in die octava et ultra, facient sacerdotes super altare holocausta vestra, et quae pro pace offerunt: et placatus ero vobis, ait Dominus Deus.

Cap. XLIV.

Leges sacerdotibus impositae.

1. Et convertit me ad viam portae sanctuarii exterioris, quae respiciebat ad Orientem; et erat clausa.

2. Et dixit Dominus ad me: Porta haec clausa erit: non aperietur, et vir non transibit per eam; quoniam Dominus Deus Israël ingressus est per eam, eritque clausa principi.

3. Princeps ipse sedebit in ea, ut comedat panem coram Domino; per viam portae vestibuli ingredietur, et per viam eius egredietur.

4. Et adduxit me per viam portae Aquilonis in conspectu domus; et vidi, et ecce implevit gloria Domini domum Domini, et cecidi in faciem meam.

5. Et dixit ad me Dominus: Fili hominis! pone cor tuum, et vide oculis tuis, et auribus tuis audi omnia, quae ego loquor ad te de universis ceremoniis domus Domini, et de cunctis legibus eius; et pones cor tuum in viis templi per omnes exitus sanctuarii.

6. Et dices ad exasperantem me domum Israël: Haec dicit Dominus Deus: Sufficiant vobis omnia scelera vestra domus Israël;

7. eo quod inducitis filios alienos incircumcisos corde, et incircumcisos carne; ut sint in sanctuario meo, et polluant domum meam; et offertis panes meos, adipem, et sanguinem; et dissolvitis pactum meum in omnibus sceleribus vestris.

8. Et non servastis praecepta sanctuarii mei; et posuistis custodes observationum mearum in sanctuario meo vobismetipsis.

9. Haec dicit Dominus Deus: Omnis alienigena incircumcisus corde, et incircumcisus carne, non ingredietur sanctuarium meum, omnis filius alienus, qui est in medio filiorum Israël.

10. Sed et Levitae, qui longe recesserunt a me in errore filiorum Israël, et erraverunt a me post idola sua, et portaverunt iniquitatem suam;

11. erunt in sanctuario meo aeditui, et ianitores portarum domus, et ministri domus; ipsi mactabunt holocausta, et victimas populi; et ipsi stabunt in conspectu eorum, ut ministrent eis.

12. Pro eo, quod ministraverunt illis in conspectu idolorum suorum, et facti sunt domui Israël in offendiculum iniquitatis: idcirco levavi manum meam super eos, ait Dominus Deus, et portabunt iniquitatem suam;

13. et non appropinquabunt ad me, ut sacerdotio fungantur mihi, neque accedent ad omne sanctuarium meum iuxta sancta sanctorum; sed portabunt confusionem suam, et scelera sua, quae fecerunt.

14. Et dabo eos ianitores domus in omni ministerio eius, et in universis, quae fient in ea.

15. Sacerdotes autem et Levitae filii Sadoc, qui custodierunt ceremonias sanctuarii mei, cum errarent filii Israël a me, ipsi accedent ad me, ut ministrent mihi; et stabunt in conspectu meo, ut offerant mihi adipem, et sanguinem, ait Dominus Deus.

16. Ipsi ingredientur sanctuarium meum, et ipsi accedent ad mensam meam, ut ministrent mihi, et custodiant ceremonias meas.

17. Cumque ingredientur portas atrii interioris, vestibus lineis induentur; nec ascendet super eos quidquam laneum, quando ministrant in portis atrii interioris et intrinsecus.

18. Vittae lineae erunt in capitibus eorum, et feminalia linea erunt in lumbis eorum, et non accingentur in sudore.

19. Cumque egredientur atrium exterius ad populum, exuent se vestimentis suis, in quibus ministraverant, et reponent ea in gazophylacio sanctuarii, et vestient se vestimentis aliis; et non sanctificabunt populum in vestibus suis.

20. Caput autem suum non radent, neque comam nutrient; sed tondentes attondent capita sua.

21. Et vinum non bibet omnis sacerdos, quando ingressurus est atrium interius.

22. *Et viduam, et repudiatam non accipient uxores, sed virgines de semine domus Israël; sed et viduam, quae fuerit vidua a sacerdote, accipient. * Lev. 21, 14.

23. Et populum meum docebunt, quid sit inter sanctum et pollutum, et inter mundum et immundum ostendent eis.

24. Et cum fuerit controversia, stabunt in iudiciis meis, et iudicabunt; leges meas, et praecepta mea in omnibus solemnitatibus meis custodient, et sabbata mea sanctificabunt.

25. Et ad mortuum hominem non ingredientur, ne polluantur, nisi ad patrem et matrem, et filium et filiam, et fratrem et sororem, quae alterum virum non habuerit; in quibus contaminabuntur.

26. Et postquam fuerit emundatus, septem dies numerabuntur ei.

27. Et in die introitus sui in sanctuarium ad atrium interius, ut ministret mihi in sanctuario, offeret pro peccato suo, ait Dominus Deus.

28. *Non erit autem eis haereditas, ego haereditas eorum; et possessionem non dabitis eis in Israël, ego enim possessio eorum.
* Num. 18, 20. Deut. 18, 1.

29. Victimam et pro peccato et pro delicto ipsi comedent; et omne votum in Israël ipsorum erit.

30. *Et primitiva omnium primogenitorum, et omnia libamenta ex omnibus, quae offeruntur, sacerdotum erunt; et primitiva ciborum vestrorum dabitis sacerdoti, ut reponat benedictionem domui tuae.
* Exod. 22, 29.

31. *Omne morticinum, et captum a bestia de avibus et de pecoribus non comedent sacerdotes.
* Lev. 22, 8.

12 לִפְנֵיהֶם לְשָׁרְתָם׃ יַעַן אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ אוֹתָם לִפְנֵי גִלּוּלֵיהֶם וְהָיוּ לְבֵית־
יִשְׂרָאֵל לְמִכְשׁוֹל עָוֺן עַל־כֵּן נָשָׂאתִי יָדִי עֲלֵיהֶם נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה
13 וְנָשְׂאוּ עֲוֺנָם׃ וְלֹא־יִגְּשׁוּ אֵלַי לְכַהֵן לִי וְלָגֶשֶׁת עַל־כָּל־קָדָשַׁי אֶל־קָדְשֵׁי
14 הַקְּדָשִׁים וְנָשְׂאוּ כְּלִמָּתָם וְתוֹעֲבוֹתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ׃ וְנָתַתִּי אוֹתָם שֹׁמְרֵי
טו מִשְׁמֶרֶת הַבָּיִת לְכֹל עֲבֹדָתוֹ וּלְכֹל אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה בּוֹ׃ וְהַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם
בְּנֵי צָדוֹק אֲשֶׁר שָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת מִקְדָּשִׁי בִּתְעוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
מֵעָלַי הֵמָּה יִקְרְבוּ אֵלַי לְשָׁרְתֵנִי וְעָמְדוּ לְפָנַי לְהַקְרִיב לִי חֵלֶב וָדָם
16 נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה׃ הֵמָּה יָבֹאוּ אֶל־מִקְדָּשִׁי וְהֵמָּה יִקְרְבוּ אֶל־שֻׁלְחָנִי
17 לְשָׁרְתֵנִי וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמַרְתִּי׃ וְהָיָה בְּבוֹאָם אֶל־שַׁעֲרֵי הֶחָצֵר
הַפְּנִימִית בִּגְדֵי פִשְׁתִּים יִלְבָּשׁוּ וְלֹא־יַעֲלֶה עֲלֵיהֶם צֶמֶר בְּשָׁרְתָם
18 בְּשַׁעֲרֵי הֶחָצֵר הַפְּנִימִית וָבָיְתָה׃ פַּאֲרֵי פִשְׁתִּים יִהְיוּ עַל־רֹאשָׁם
19 וּמִכְנְסֵי פִשְׁתִּים יִהְיוּ עַל־מָתְנֵיהֶם לֹא יַחְגְּרוּ בַּיָּזַע׃ וּבְצֵאתָם אֶל־
הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה ・ אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה ・ אֶל־הָעָם יִפְשְׁטוּ אֶת־
בִּגְדֵיהֶם אֲשֶׁר־הֵמָּה מְשָׁרְתִם בָּם וְהִנִּיחוּ אוֹתָם בְּלִשְׁכֹת הַקֹּדֶשׁ
כ וְלָבְשׁוּ בְּגָדִים אֲחֵרִים וְלֹא־יְקַדְּשׁוּ אֶת־הָעָם בְּבִגְדֵיהֶם׃ וְרֹאשָׁם לֹא
21 יְגַלֵּחוּ וּפֶרַע לֹא יְשַׁלֵּחוּ כָּסוֹם יִכְסְמוּ אֶת־רָאשֵׁיהֶם׃ וְיַיִן לֹא־יִשְׁתּוּ
22 כָּל־כֹּהֵן בְּבוֹאָם אֶל־הֶחָצֵר הַפְּנִימִית׃ וְאַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה לֹא־יִקְחוּ לָהֶם
לְנָשִׁים כִּי אִם־בְּתוּלֹת מִזֶּרַע בֵּית יִשְׂרָאֵל וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר־תִּהְיֶה
23 אַלְמָנָה מִכֹּהֵן יִקָּחוּ׃ וְאֶת־עַמִּי יוֹרוּ בֵּין קֹדֶשׁ לְחֹל וּבֵין־טָמֵא לְטָהוֹר
24 יוֹדִיעֻם׃ וְעַל־רִיב הֵמָּה יַעַמְדוּ לִשְׁפֹּט בְּמִשְׁפָּטַי וּשְׁפָטֻהוּ וְאֶת־
כה תּוֹרֹתַי וְאֶת־חֻקֹּתַי בְּכָל־מוֹעֲדַי יִשְׁמֹרוּ וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי יְקַדֵּשׁוּ׃ וְאֶל־מֵת
אָדָם לֹא יָבוֹא לְטָמְאָה כִּי אִם־לְאָב וּלְאֵם וּלְבֵן וּלְבַת לְאָח וּלְאָחוֹת
26 אֲשֶׁר־לֹא־הָיְתָה לְאִישׁ יִטַּמָּאוּ׃ וְאַחֲרֵי טָהֳרָתוֹ שִׁבְעַת יָמִים יִסְפְּרוּ־
27 לוֹ׃ וּבְיוֹם בֹּאוֹ אֶל־הַקֹּדֶשׁ אֶל־הֶחָצֵר הַפְּנִימִית לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ יַקְרִיב
28 חַטָּאתוֹ נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה׃ וְהָיְתָה לָהֶם לְנַחֲלָה אֲנִי נַחֲלָתָם וַאֲחֻזָּה
29 לֹא־תִתְּנוּ לָהֶם בְּיִשְׂרָאֵל אֲנִי אֲחֻזָּתָם׃ הַמִּנְחָה וְהַחַטָּאת וְהָאָשָׁם הֵמָּה
ל יֹאכְלוּם וְכָל־חֵרֶם בְּיִשְׂרָאֵל לָהֶם יִהְיֶה׃ וְרֵאשִׁית כָּל־בִּכּוּרֵי כֹל וְכָל־
תְּרוּמַת כֹּל מִכֹּל תְּרוּמוֹתֵיכֶם לַכֹּהֲנִים יִהְיֶה וְרֵאשִׁית עֲרִיסוֹתֵיכֶם תִּתְּנוּ
31 לַכֹּהֵן לְהָנִיחַ בְּרָכָה אֶל־בֵּיתֶךָ׃ כָּל־נְבֵלָה וּטְרֵפָה מִן־הָעוֹף וּמִן־
הַבְּהֵמָה לֹא יֹאכְלוּ הַכֹּהֲנִים׃

XLIV. v. 15. הפטרת אמור v. 19. * - * איך בנ"א v. 24.
לִשְׁפֹּט — לְמִשְׁפֹּט ק׳ : וּשְׁפָטֻהוּ — יִשְׁפְּטֻהוּ ק׳ v. 31. ע"כ

Cap. XLV. מה

מה

א וּבְהַפִּילְכֶם אֶת־הָאָרֶץ בְּנַחֲלָה תָּרִימוּ תְרוּמָה לַיהוָה ׀ קֹדֶשׁ מִן־
הָאָרֶץ אֹרֶךְ חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אֹרֶךְ וְרֹחַב עֲשָׂרָה אָלֶף קֹדֶשׁ־הוּא
2 בְכָל־גְּבוּלָהּ סָבִיב׃ יִהְיֶה מִזֶּה אֶל־הַקֹּדֶשׁ חֲמֵשׁ מֵאוֹת בַּחֲמֵשׁ מֵאוֹת
3 מְרֻבָּע סָבִיב וַחֲמִשִּׁים אַמָּה מִגְרָשׁ לוֹ סָבִיב׃ וּמִן־הַמִּדָּה הַזֹּאת תָּמוֹד
אֹרֶךְ חֲמִשָּׁ וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וְרֹחַב עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים וּבוֹ־יִהְיֶה הַמִּקְדָּשׁ
4 קֹדֶשׁ קָדָשִׁים׃ קֹדֶשׁ מִן־הָאָרֶץ הוּא לַכֹּהֲנִים מְשָׁרְתֵי הַמִּקְדָּשׁ יִהְיֶה
הַקְּרֵבִים לְשָׁרֵת אֶת־יְהוָה וְהָיָה לָהֶם מָקוֹם לְבָתִּים וּמִקְדָּשׁ לַמִּקְדָּשׁ׃
ה וַחֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אֹרֶךְ וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים רֹחַב יְהְיֶה לַלְוִיִּם מְשָׁרְתֵי
6 הַבַּיִת לָהֶם לַאֲחֻזָּה עֶשְׂרִים לְשָׁכֹת׃ וַאֲחֻזַּת הָעִיר תִּתְּנוּ חֲמֵשֶׁת
אֲלָפִים רֹחַב וְאֹרֶךְ חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף לְעֻמַּת תְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ לְכָל־
7 בֵּית יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה׃ וְלַנָּשִׂיא מִזֶּה וּמִזֶּה לִתְרוּמַת הַקֹּדֶשׁ וְלַאֲחֻזַּת
הָעִיר אֶל־פְּנֵי תְרוּמַת־הַקֹּדֶשׁ וְאֶל־פְּנֵי אֲחֻזַּת הָעִיר מִפְּאַת־יָם יָמָּה
וּמִפְּאַת קֵדְמָה קָדִימָה וְאֹרֶךְ לְעֻמּוֹת אַחַד הַחֲלָקִים מִגְּבוּל יָם אֶל־
8 גְּבוּל קָדִימָה׃ לָאָרֶץ יִהְיֶה־לּוֹ לַאֲחֻזָּה בְּיִשְׂרָאֵל וְלֹא־יוֹנוּ עוֹד נְשִׂיאַי
9 אֶת־עַמִּי וְהָאָרֶץ יִתְּנוּ לְבֵית־יִשְׂרָאֵל לְשִׁבְטֵיהֶם׃ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי
יְהוִֹה רַב־לָכֶם נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל חָמָס וָשֹׁד הָסִירוּ וּמִשְׁפָּט וּצְדָקָה
י עֲשׂוּ הָרִימוּ גְרֻשֹׁתֵיכֶם מֵעַל עַמִּי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִֹה׃ מֹאזְנֵי־צֶדֶק
11 וְאֵיפַת־צֶדֶק וּבַת־צֶדֶק יְהִי לָכֶם׃ הָאֵיפָה וְהַבַּת תֹּכֶן אֶחָד יִהְיֶה
לָשֵׂאת מַעְשַׂר הַחֹמֶר הַבָּת וַעֲשִׂירִת הַחֹמֶר הָאֵיפָה אֶל־הַחֹמֶר יִהְיֶה
12 מַתְכֻּנְתּוֹ׃ וְהַשֶּׁקֶל עֶשְׂרִים גֵּרָה עֶשְׂרִים שְׁקָלִים חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים
13 שְׁקָלִים עֲשָׂרָה וַחֲמִשָּׁה שֶׁקֶל הַמָּנֶה יִהְיֶה לָכֶם׃ זֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר
תָּרִימוּ שִׁשִּׁית הָאֵיפָה מֵחֹמֶר הַחִטִּים וְשִׁשִּׁיתֶם הָאֵיפָה מֵחֹמֶר
14 הַשְּׂעֹרִים׃ וְחֹק הַשֶּׁמֶן הַבַּת הַשֶּׁמֶן מַעְשַׂר הַבַּת מִן־הַכֹּר עֲשֶׂרֶת
טו הַבַּתִּים חֹמֶר כִּי־עֲשֶׂרֶת הַבַּתִּים חֹמֶר׃ וְשֶׂה־אַחַת מִן־הַצֹּאן מִן־
הַמָּאתַיִם מִמַּשְׁקֵה יִשְׂרָאֵל לְמִנְחָה וּלְעוֹלָה וְלִשְׁלָמִים לְכַפֵּר עֲלֵיהֶם
16 נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִֹה׃ כֹּל הָעָם הָאָרֶץ יִהְיוּ אֶל־הַתְּרוּמָה הַזֹּאת לַנָּשִׂיא
17 בְּיִשְׂרָאֵל׃ וְעַל־הַנָּשִׂיא יִהְיֶה הָעוֹלוֹת וְהַמִּנְחָה וְהַנֵּסֶךְ בַּחַגִּים
וּבֶחֳדָשִׁים וּבַשַּׁבָּתוֹת בְּכָל־מוֹעֲדֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל הוּא־יַעֲשֶׂה אֶת־
הַחַטָּאת וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת־הָעוֹלָה וְאֶת־הַשְּׁלָמִים לְכַפֵּר בְּעַד בֵּית־
18 יִשְׂרָאֵל׃ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִֹה בָּרִאשׁוֹן בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ תִּקַּח פַּר־

XLV. v. 3. חמשׁ — חֲמִשָּׁה ק׳ v. 5. יְהְיֶה — וְהָיָה ק׳

v. 16. הפטרת פרשת החדש והספרדים מתחילין כה אמר יי׳

CAP. XLV.

Divisio terrae. Leges variae.

1. Cumque coeperitis terram dividere sortito, separate primitias Domino, sanctificatum de terra, longitudine viginti quinque millia, et latitudine decem millia: sanctificatum erit in omni termino eius per circuitum.

2. Et erit ex omni parte sanctificatum quingentos per quingentos, quadrifariam per circuitum; et quinquaginta cubitis in suburbana eius per gyrum.

3. Et a mensura ista mensurabis longitudinem viginti quinque millium, et latitudinem decem millium, et in ipso erit templum, sanctumque sanctorum.

4. Sanctificatum de terra erit sacerdotibus ministris sanctuarii, qui accedunt ad ministerium Domini; et erit eis locus in domos, et in sanctuarium sanctitatis.

5. Viginti quinque autem millia longitudinis, et decem millia latitudinis erunt Levitis, qui ministrant domui; ipsi possidebunt viginti gazophylacia.

6. Et possessionem civitatis dabitis quinque millia latitudinis, et longitudinis viginti quinque millia secundum separationem sanctuarii, omni domui Israël.

7. Principi quoque hinc et inde in separationem sanctuarii, et in possessionem civitatis, contra faciem separationis sanctuarii, et contra faciem possessionis urbis; a latere maris usque ad mare, et a latere Orientis usque ad Orientem; longitudinis autem iuxta unamquamque partem a termino occidentali usque ad terminum orientalem.

8. De terra erit ei possessio in Israël; et non depopulabuntur ultra principes populum meum; sed terram dabunt domui Israël secundum tribus eorum.

9. Haec dicit Dominus Deus: Sufficiat vobis principes Israël; iniquitatem et rapinas intermittite, et iudicium et iustitiam facite, separate confinia vestra a populo meo, ait Dominus Deus.

10. Statera iusta, et ephi iustum, et batus iustus erit vobis.

11. Ephi, et batus aequalia, et unius mensurae erunt; ut capiat decimam partem cori batus, et decimam partem cori ephi; iuxta mensuram cori erit aequa libratio eorum.

12. * Siclus autem viginti obolos habet. Porro viginti sicli, et viginti quinque sicli, et quindecim sicli, mnam faciunt.

* Exod. 30, 13. Lev. 27, 25. Num. 3, 47.

13. Et hae sunt primitiae, quas tolletis; sextam partem ephi de coro frumenti, et sextam partem ephi de coro hordei.

14. Mensura quoque olei, batus olei, decima pars cori est; et decem bati corum faciunt; quia decem bati implent corum.

15. Et arietem unum de grege ducentorum de his, quae nutriunt Israël in sacrificium, et in holocaustum, et in pacifica, ad expiandum pro eis, ait Dominus Deus.

16. Omnis populus terrae tenebitur primitiis his principi in Israël.

17. Et super principem erunt holocausta, et sacrificium, et libamina in solemnitatibus, et in Calendis, et in Sabbatis, et in universis solemnitatibus domus Israël; ipse faciet pro peccato sacrificium, et holocaustum, et pacifica ad expiandum pro domo Israël.

18. Haec dicit Dominus Deus: In primo mense, una mensis sumes vi-

tulum de armento immaculatum, et expiabis sanctuarium.

19. Et tollet sacerdos de sanguine, quod erit pro peccato; et ponet in postibus domus, et in quatuor angulis crepidinis altaris, et in postibus portae atrii interioris.

20. Et sic facies in septima mensis pro unoquoque, qui ignoravit, et errore deceptus est, et expiabis pro domo.

21. In primo mense, quarta decima die mensis erit vobis Paschae solemnitas; septem diebus azyma comedentur.

22. Et faciet princeps in die illa pro se, et pro universo populo terrae vitulum pro peccato.

23. Et in septem dierum solemnitate faciet holocaustum Domino septem vitulos, et septem arietes immaculatos quotidie septem diebus; et pro peccato hircum caprarum quotidie.

24. Et sacrificium ephi per vitulum, et ephi per arietem faciet; et olei hin per singula ephi.

25. Septimo mense, quinta decima die mensis in solemnitate faciet, sicut supra dicta sunt per septem dies; tam pro peccato, quam pro holocausto, et in sacrificio, et in oleo.

CAP. XLVI.

Leges pro templo et sacrificiis.

1. Haec dicit Dominus Deus: Porta atrii interioris, quae respicit ad Orientem, erit clausa sex diebus, in quibus opus fit: die autem Sabbati aperietur, sed et in die Calendarum aperietur.

. Et intrabit princeps per viam vestibuli portae deforis, et stabit in limine portae; et facient sacerdotes holocaustum eius, et pacifica eius; et adorabit super limen portae, et egredietur; porta autem non claudetur usque ad vesperam.

3. Et adorabit populus terrae ad ostium portae illius in Sabbatis, et in Calendis coram Domino.

4. Holocaustum autem hoc offeret princeps Domino; in die Sabbati sex agnos immaculatos, et arietem immaculatum.

5. Et sacrificium ephi per arietem; in agnis autem sacrificium, quod dederit manus eius; et olei hin per singula ephi.

6. In die autem Calendarum vitulum de armento immaculatum; et sex agni, et arietes immaculati erunt.

7. Et ephi per vitulum, ephi quoque per arietem faciet sacrificium, de agnis autem, sicut invenerit manus eius; et olei hin per singula ephi.

8. Cumque ingressurus est princeps, per viam vestibuli portae ingrediatur, et per eamdem viam exeat.

9. Et cum intrabit populus terrae in conspectu Domini in solemnitatibus; qui ingreditur per portam Aquilonis, ut adoret, egrediatur per viam portae meridianae; porro qui ingreditur per viam portae meridianae, egrediatur per viam portae Aquilonis; non revertetur per viam portae, per quam ingressus est, sed e regione illius egredietur.

10. Princeps autem in medio eorum cum ingredientibus ingredietur, et cum egredientibus egredietur.

11. Et in nundinis, et in solemnitatibus erit sacrificium ephi per vitulum et ephi per arietem; agnis autem erit sacrificium, sicut invenerit manus eius; et olei hin per singula ephi.

12. Cum autem fecerit princeps spontaneum holocaustum, aut pacifica voluntaria Domino; aperietur ei porta, quae respicit ad Orientem, et faciet holocaustum suum, et pacifica sua, sicut fieri solet in die sabbati; et egredietur, claudeturque porta, postquam exierit.

13. Et agnum eiusdem anni immaculatum faciet holocaustum quotidie Domino; semper mane faciet illud.

14. Et faciet sacrificium super eo cata mane mane sextam partem ephi, et de oleo tertiam partem hin, ut mi-

בֶּן־בָּקָר תָּמִים וְחִטֵּאתָ אֶת־הַמִּקְדָּשׁ׃ וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הַחַטָּאת 19
וְנָתַן אֶל־מְזוּזַת הַבַּיִת וְאֶל־אַרְבַּע פִּנּוֹת הָעֲזָרָה לַמִּזְבֵּחַ וְעַל־מְזוּזַת
שַׁעַר הֶחָצֵר הַפְּנִימִית׃ וְכֵן תַּעֲשֶׂה בְּשִׁבְעָה בַחֹדֶשׁ מֵאִישׁ שֹׁגֶה וּמִפֶּתִי כ
וְכִפַּרְתֶּם אֶת־הַבָּיִת׃ בָּרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם 21
הַפָּסַח חָג שְׁבֻעוֹת יָמִים מַצּוֹת יֵאָכֵל׃ וְעָשָׂה הַנָּשִׂיא בַּיּוֹם הַהוּא 22
בַּעֲדוֹ וּבְעַד כָּל־עַם הָאָרֶץ פַּר חַטָּאת׃ וְשִׁבְעַת יְמֵי־הֶחָג יַעֲשֶׂה עוֹלָה 23
לַיהוָה שִׁבְעַת פָּרִים וְשִׁבְעַת אֵילִים תְּמִימִם לַיּוֹם שִׁבְעַת הַיָּמִים
וְחַטָּאת שְׂעִיר עִזִּים לַיּוֹם׃ וּמִנְחָה אֵיפָה לַפָּר וְאֵיפָה לָאַיִל יַעֲשֶׂה 24
וְשֶׁמֶן הִין לָאֵיפָה׃ בַּשְּׁבִיעִי בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בֶּחָג יַעֲשֶׂה כה
כָאֵלֶּה שִׁבְעַת הַיָּמִים כַּחַטָּאת כָּעֹלָה וְכַמִּנְחָה וְכַשָּׁמֶן׃

CAP. XLVI. מו

מו

כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה שַׁעַר הֶחָצֵר הַפְּנִימִית הַפֹּנֶה קָדִים יִהְיֶה סָגוּר א
שֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת יִפָּתֵחַ וּבְיוֹם הַחֹדֶשׁ יִפָּתֵחַ׃ וּבָא 2
הַנָּשִׂיא דֶּרֶךְ אוּלָם הַשַּׁעַר מִחוּץ וְעָמַד עַל־מְזוּזַת הַשַּׁעַר וְעָשׂוּ
הַכֹּהֲנִים אֶת־עוֹלָתוֹ וְאֶת־שְׁלָמָיו וְהִשְׁתַּחֲוָה עַל־מִפְתַּן הַשַּׁעַר וְיָצָא
וְהַשַּׁעַר לֹא־יִסָּגֵר עַד־הָעָרֶב׃ וְהִשְׁתַּחֲווּ עַם־הָאָרֶץ פֶּתַח הַשַּׁעַר הַהוּא 3
בַּשַּׁבָּתוֹת וּבֶחֳדָשִׁים לִפְנֵי יְהוָה׃ וְהָעֹלָה אֲשֶׁר־יַקְרִב הַנָּשִׂיא לַיהוָה 4
בְּיוֹם הַשַּׁבָּת שִׁשָּׁה כְבָשִׂים תְּמִימִם וְאַיִל תָּמִים׃ וּמִנְחָה אֵיפָה לָאַיִל ה
וְלַכְּבָשִׂים מִנְחָה מַתַּת יָדוֹ וְשֶׁמֶן הִין לָאֵיפָה׃ וּבְיוֹם הַחֹדֶשׁ פַּר בֶּן־ 6
בָּקָר תְּמִימִם וְשֵׁשֶׁת כְּבָשִׂם וָאַיִל תְּמִימִם יִהְיוּ׃ וְאֵיפָה לַפָּר וְאֵיפָה 7
לָאַיִל יַעֲשֶׂה מִנְחָה וְלַכְּבָשִׂים כַּאֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדוֹ וְשֶׁמֶן הִין לָאֵיפָה׃
וּבְבוֹא הַנָּשִׂיא דֶּרֶךְ אוּלָם הַשַּׁעַר יָבוֹא וּבְדַרְכּוֹ יֵצֵא׃ וּבְבוֹא עַם־ 8 9
הָאָרֶץ לִפְנֵי יְהוָה בַּמּוֹעֲדִים הַבָּא דֶּרֶךְ שַׁעַר צָפוֹן לְהִשְׁתַּחֲוֹת יֵצֵא
דֶּרֶךְ־שַׁעַר נֶגֶב וְהַבָּא דֶּרֶךְ־שַׁעַר נֶגֶב יֵצֵא דֶּרֶךְ־שַׁעַר צָפוֹנָה לֹא יָשׁוּב
דֶּרֶךְ הַשַּׁעַר אֲשֶׁר־בָּא בוֹ כִּי נִכְחוֹ יֵצֵאוּ׃ וְהַנָּשִׂיא בְּתוֹכָם בְּבוֹאָם י
יָבוֹא וּבְצֵאתָם יֵצֵאוּ׃ וּבַחַגִּים וּבַמּוֹעֲדִים תִּהְיֶה הַמִּנְחָה אֵיפָה לַפָּר 11
וְאֵיפָה לָאַיִל וְלַכְּבָשִׂים מַתַּת יָדוֹ וְשֶׁמֶן הִין לָאֵיפָה׃ וְכִי־יַעֲשֶׂה 12
הַנָּשִׂיא נְדָבָה עוֹלָה אוֹ־שְׁלָמִים נְדָבָה לַיהוָה וּפָתַח לוֹ אֶת־הַשַּׁעַר
הַפֹּנֶה קָדִים וְעָשָׂה אֶת־עֹלָתוֹ וְאֶת־שְׁלָמָיו כַּאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה בְּיוֹם הַשַּׁבָּת
וְיָצָא וְסָגַר אֶת־הַשַּׁעַר אַחֲרֵי צֵאתוֹ׃ וְכֶבֶשׂ בֶּן־שְׁנָתוֹ תָּמִים תַּעֲשֶׂה 13
עוֹלָה לַיּוֹם לַיהוָה בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ׃ וּמִנְחָה תַעֲשֶׂה עָלָיו 14
בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר שִׁשִּׁית הָאֵיפָה וְשֶׁמֶן שְׁלִישִׁית הַהִין לָרֹס אֶת־הַסֹּלֶת

XLVI. v. 9. יֵצֵאוּ — יֵצֵא ק׳

טו מִנְחָה לַיהוָה חֻקּוֹת עוֹלָם תָּמִיד׃ וְעָשׂוּ אֶת־הַכֶּבֶשׂ וְאֶת־הַמִּנְחָה
16 וְאֶת־הַשֶּׁמֶן בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר עוֹלַת תָּמִיד׃ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה כִּי־יִתֵּן
הַנָּשִׂיא מַתָּנָה לְאִישׁ מִבָּנָיו נַחֲלָתוֹ הִיא לְבָנָיו תִּהְיֶה אֲחֻזָּתָם הִיא
17 בְּנַחֲלָה׃ וְכִי־יִתֵּן מַתָּנָה מִנַּחֲלָתוֹ לְאַחַד מֵעֲבָדָיו וְהָיְתָה לּוֹ עַד־שְׁנַת
18 הַדְּרוֹר וְשָׁבַת לַנָּשִׂיא אַךְ נַחֲלָתוֹ בָּנָיו לָהֶם תִּהְיֶה׃ וְלֹא־יִקַּח הַנָּשִׂיא
מִנַּחֲלַת הָעָם לְהוֹנֹתָם מֵאֲחֻזָּתָם מֵאֲחֻזָּתוֹ יַנְחִל אֶת־בָּנָיו לְמַעַן אֲשֶׁר
19 לֹא־יָפֻצוּ עַמִּי אִישׁ מֵאֲחֻזָּתוֹ׃ וַיְבִיאֵנִי בַמָּבוֹא אֲשֶׁר עַל־כֶּתֶף
הַשַּׁעַר אֶל־הַלְּשָׁכוֹת הַקֹּדֶשׁ אֶל־הַכֹּהֲנִים הַפֹּנוֹת צָפוֹנָה וְהִנֵּה־שָׁם
כ מָקוֹם בַּיַּרְכָתָם יָמָּה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי זֶה הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יְבַשְּׁלוּ־שָׁם
הַכֹּהֲנִים אֶת־הָאָשָׁם וְאֶת־הַחַטָּאת אֲשֶׁר יֹאפוּ אֶת־הַמִּנְחָה לְבִלְתִּי
21 הוֹצִיא אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה לְקַדֵּשׁ אֶת־הָעָם׃ וַיּוֹצִיאֵנִי אֶל־הֶחָצֵר
הַחִיצֹנָה וַיַּעֲבִירֵנִי אֶל־אַרְבַּעַת מִקְצוֹעֵי הֶחָצֵר וְהִנֵּה חָצֵר בְּמִקְצֹעַ
22 הֶחָצֵר חָצֵר בְּמִקְצֹעַ הֶחָצֵר׃ בְּאַרְבַּעַת מִקְצֹעוֹת הֶחָצֵר חֲצֵרוֹת קְטֻרוֹת
23 אַרְבָּעִים אֹרֶךְ וּשְׁלֹשִׁים רֹחַב מִדָּה אַחַת לְאַרְבַּעְתָּם מְהֻקְצָעוֹת׃ וְטוּר
סָבִיב בָּהֶם סָבִיב לְאַרְבַּעְתָּם וּמְבַשְּׁלוֹת עָשׂוּי מִתַּחַת הַטִּירוֹת סָבִיב׃
24 וַיֹּאמֶר אֵלָי אֵלֶּה בֵּית הַמְבַשְּׁלִים אֲשֶׁר יְבַשְּׁלוּ־שָׁם מְשָׁרְתֵי הַבַּיִת
אֶת־זֶבַח הָעָם׃

Cap. XLVII. מז

מז

א וַיְשִׁבֵנִי אֶל־פֶּתַח הַבַּיִת וְהִנֵּה־מַיִם יֹצְאִים מִתַּחַת מִפְתַּן הַבַּיִת קָדִימָה
כִּי־פְנֵי הַבַּיִת קָדִים וְהַמַּיִם יֹרְדִים מִתַּחַת מִכֶּתֶף הַבַּיִת הַיְמָנִית
2 מִנֶּגֶב לַמִּזְבֵּחַ׃ וַיּוֹצִאֵנִי דֶּרֶךְ־שַׁעַר צָפוֹנָה וַיְסִבֵּנִי דֶּרֶךְ חוּץ אֶל־שַׁעַר
הַחוּץ דֶּרֶךְ הַפּוֹנֶה קָדִים וְהִנֵּה־מַיִם מְפַכִּים מִן־הַכָּתֵף הַיְמָנִית׃
3 בְּצֵאת־הָאִישׁ קָדִים וְקָו בְּיָדוֹ וַיָּמָד אֶלֶף בָּאַמָּה וַיַּעֲבִרֵנִי בַמַּיִם מֵי
4 אָפְסָיִם׃ וַיָּמָד אֶלֶף וַיַּעֲבִרֵנִי בַמַּיִם מַיִם בִּרְכָּיִם וַיָּמָד אֶלֶף וַיַּעֲבִרֵנִי
ה מֵי מָתְנָיִם׃ וַיָּמָד אֶלֶף נַחַל אֲשֶׁר לֹא־אוּכַל לַעֲבֹר כִּי־גָאוּ הַמַּיִם מֵי
6 שָׂחוּ נַחַל אֲשֶׁר לֹא־יֵעָבֵר׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲרָאִיתָ בֶן־אָדָם וַיּוֹלִכֵנִי
7 וַיְשִׁבֵנִי עַל־שְׂפַת הַנָּחַל׃ בְּשׁוּבֵנִי וְהִנֵּה אֶל־שְׂפַת הַנַּחַל עֵץ רַב מְאֹד
8 מִזֶּה וּמִזֶּה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי הַמַּיִם הָאֵלֶּה יוֹצְאִים אֶל־הַגְּלִילָה הַקַּדְמוֹנָה
וְיָרְדוּ עַל־הָעֲרָבָה וּבָאוּ הַיָּמָּה אֶל־הַיָּמָּה הַמּוּצָאִים וְנִרְפְּאוּ הַמָּיִם׃
9 וְהָיָה כָל־נֶפֶשׁ חַיָּה ׀ אֲשֶׁר־יִשְׁרֹץ אֶל כָּל־אֲשֶׁר יָבוֹא שָׁם נַחֲלַיִם
יִחְיֶה וְהָיָה הַדָּגָה רַבָּה מְאֹד כִּי בָאוּ שָׁמָּה הַמַּיִם הָאֵלֶּה וְיֵרָפְאוּ

XLVI. v. 15. וְעָשׂוּ — יַעֲשׂוּ ק׳ ; ע״כ לספרדים v. 18. ע״כ
לאשכנזים v. 19. כְּתָם — כְתַיִם ק׳ XLVII. v. 8. הא׳ נחה

sceatur similae; sacrificium Domino legitimum, iuge atque perpetuum.

15. Faciet agnum, et sacrificium, et oleum cata mane mane; holocaustum sempiternum.

16. Haec dicit Dominus Deus: Si dederit princeps donum alicui de filiis suis; haereditas eius, filiorum suorum erit, possidebunt eam haereditarie.

17. Si autem dederit legatum de haereditate sua uni servorum suorum, erit illius usque ad annum remissionis, et revertetur ad principem; haereditas autem eius, filiis eius erit.

18. Et non accipiet princeps de haereditate populi per violentiam, et de possessione eorum; sed de possessione sua haereditatem dabit filiis suis; ut non dispergatur populus meus unusquisque a possessione sua.

19. Et introduxit me per ingressum, qui erat ex latere portae, in gazophylacia sanctuarii ad sacerdotes, quae respiciebant ad Aquilonem; et erat ibi locus vergens ad Occidentem.

20. Et dixit ad me: Iste est locus, ubi coquent sacerdotes pro peccato, et pro delicto; ubi coquent sacrificium, ut non efferant in atrium exterius, et sanctificetur populus.

21. Et eduxit me in atrium exterius, et circumduxit me per quatuor angulos atrii; et ecce atriolum erat in angulo atrii, atriola singula per angulos atrii.

22. In quatuor angulis atrii atriola disposita, quadraginta cubitorum per longum, et triginta per latum; mensurae unius quatuor erant.

23. Et paries per circuitum ambiens quatuor atriola; et culinae fabricatae erant subter porticus per gyrum

24. Et dixit ad me: Haec est domus culinarum, in qua coquent ministri domus Domini victimas populi.

Cap. XLVII.

Visio torrentis, omnia sanantis.

1. Et convertit me ad portam domus, et ecce! aquae egrediebantur subter limen domus ad Orientem facies enim domus respiciebat ad Orientem; aquae autem descendebant in latus templi dextrum ad Meridiem altaris.

2. Et eduxit me per viam portae Aquilonis, et convertit me ad viam foras portam exteriorem, viam, quae respiciebat ad Orientem; et ecce aquae redundantes a latere dextro.

3. Cum egrederetur vir ad Orientem, qui habebat funiculum in manu sua, et mensus est mille cubitos; et traduxit me per aquam usque ad talos.

4. Rursumque mensus est mille, et traduxit me per aquam usque ad genua;

5. et mensus est mille, et traduxit me per aquam usque ad renes. Et mensus est mille, torrentem, quem non potui pertransire; quoniam intumuerant aquae profundi torrentis, qui non potest transvadari.

6. Et dixit ad me: Certe! vidisti, fili hominis! Et eduxit me, et convertit ad ripam torrentis.

7. Cumque me convertissem, ecce! in ripa torrentis ligna multa nimis ex utraque parte.

8. Et ait ad me: Aquae istae, quae egrediuntur ad tumulos sabuli orientalis, et descendunt ad plana deserti, intrabunt mare, et exibunt, et sanabuntur aquae.

9. Et omnis anima vivens, quae serpit, quocumque venerit torrens, vivet; et erunt pisces multi satis, postquam venerint illuc aquae istae

et sanabuntur et vivent omnia, ad quae venerit torrens.

10. Et stabunt super illas piscatores, ab Engaddi usque ad Engallim siccatio sagenarum erit; plurimae species erunt piscium eius, sicut pisces maris magni, multitudinis nimiae;

11. in littoribus autem eius, et in palustribus non sanabuntur, quia in salinas dabuntur.

12. Et super torrentem orietur in ripis eius ex utraque parte omne lignum pomiferum; non defluet folium ex eo, et non deficiet fructus eius; per singulos menses afferet primitiva, quia aquae eius de sanctuario egredientur; et erunt fructus eius in cibum, et folia eius ad medicinam.

13. Haec dicit Dominus Deus: Hic est terminus, in quo possidebitis terram in duodecim tribubus Israël; quia Ioseph duplicem funiculum habet.

14. Possidebitis autem eam singuli aeque ut frater suus; super quam levavi manum meam, ut darem patribus vestribus; et cadet terra haec vobis in possessionem.

15. Hic est autem terminus terrae: ad plagam septentrionalem a mari magno via Hethalon venientibus Sedada,

16. Emath, Berotha, Sabarim, quae est inter terminum Damasci et confinium Emath, domus Tichon, quae est iuxta terminum Auran.

17. Et erit terminus a mari usque ad atrium Enon terminus Damasci, et ab Aquilone ad Aquilonem; terminus Emath plaga septentrionalis.

18. Porro plaga orientalis de medio Auran, et de medio Damasci, et de medio Galaad, et de medio terrae Israël, Iordanis disterminans ad mare orientale, metiemini etiam plagam orientalem.

19. Plaga autem australis meridiana a Thamar usque ad aquas contradictionis Cades; et torrens usque ad mare magnum; et haec est plaga ad Meridiem australis.

20. Et plaga maris, mare magnum a confinio per directum, donec venias Emath; haec est plaga maris.

21. Et dividetis terram istam vobis per tribus Israël;

22. et mittetis eam in haereditatem vobis, et advenis, qui accesserint ad vos, qui genuerint filios in medio vestrum; et erunt vobis sicut indigenae inter filios Israël; vobiscum divident possessionem in medio tribuum Israël.

23. In tribu autem quacumque fuerit advena, ibi dabitis possessionem illi, ait Dominus Deus.

CAP. XLVIII.

Terrae sanctae divisio.

1. Et haec nomina tribuum a finibus Aquilonis iuxta viam Hethalon pergentibus Emath, atrium Enan terminus Damasci ad Aquilonem iuxta viam Emath. Et erit ei plaga orientalis Mare, Dan una.

2. Et super terminum Dan, a plaga orientali usque ad plagam Maris, Aser una.

3. E super terminum Aser, a plaga orientali usque ad plagam Maris, Nephthali una.

4. Et super terminum Nephthali, a plaga orientali usque ad plagam Maris, Manasse una.

5. Et super terminum Manasse, a plaga orientali usque ad plagam Maris, Ephraim una.

6. Et super terminum Ephraim, a plaga orientali usque ad plagam Maris, Ruben una.

7. Et super terminum Ruben, a plaga orientali usque ad plagam Maris, Iuda una.

8. Et super terminum Iuda, a plaga orientali usque ad plagam Maris,

וְחָי כֹּל אֲשֶׁר־יָבוֹא שָׁמָּה הַנָּחַל׃ וְהָיָה יַעַמְדוּ עָלָיו דַּוָּגִים מֵעֵין גֶּדִי י
וְעַד־עֵין עֶגְלַיִם מִשְׁטוֹחַ לַחֲרָמִים יִהְיוּ לְמִינָה תִּהְיֶה דְגָתָם כִּדְגַת
הַיָּם הַגָּדוֹל רַבָּה מְאֹד׃ בִּצֹּאתָו וּגְבָאָיו וְלֹא יֵרָפְאוּ לְמֶלַח נִתָּנוּ׃ וְעַל־ 11 12
הַנַּחַל יַעֲלֶה עַל־שְׂפָתוֹ מִזֶּה ׀ וּמִזֶּה ׀ כָּל־עֵץ־מַאֲכָל לֹא־יִבּוֹל עָלֵהוּ
וְלֹא־יִתֹּם פִּרְיוֹ לָחֳדָשָׁיו יְבַכֵּר כִּי מֵימָיו מִן־הַמִּקְדָּשׁ הֵמָּה יוֹצְאִים
וְהָיָה פִרְיוֹ לְמַאֲכָל וְעָלֵהוּ לִתְרוּפָה׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה גֵּה גְּבוּל 13
אֲשֶׁר תִּתְנַחֲלוּ אֶת־הָאָרֶץ לִשְׁנֵי עָשָׂר שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל יוֹסֵף חֲבָלִים׃
וּנְחַלְתֶּם אוֹתָהּ אִישׁ כְּאָחִיו אֲשֶׁר נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לְתִתָּהּ לַאֲבֹתֵיכֶם 14
וְנָפְלָה הָאָרֶץ הַזֹּאת לָכֶם בְּנַחֲלָה׃ וְזֶה גְּבוּל הָאָרֶץ לִפְאַת צָפוֹנָה מִן־ טו
הַיָּם הַגָּדוֹל הַדֶּרֶךְ חֶתְלֹן לְבוֹא צְדָדָה׃ חֲמָת ׀ בֵּרוֹתָה סִבְרַיִם אֲשֶׁר 16
בֵּין־גְּבוּל דַּמֶּשֶׂק וּבֵין גְּבוּל חֲמָת חָצֵר הַתִּיכוֹן אֲשֶׁר אֶל־גְּבוּל חַוְרָן׃
וְהָיָה גְבוּל מִן־הַיָּם חֲצַר עֵינוֹן גְּבוּל דַּמֶּשֶׂק וְצָפוֹן ׀ צָפוֹנָה וּגְבוּל 17
חֲמָת וְאֵת פְּאַת צָפוֹן׃ וּפְאַת קָדִים מִבֵּין חַוְרָן וּמִבֵּין דַּמֶּשֶׂק וּמִבֵּין 18
הַגִּלְעָד וּמִבֵּין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הַיַּרְדֵּן מִגְּבוּל עַל־הַיָּם הַקַּדְמוֹנִי תָּמֹדּוּ
וְאֵת פְּאַת קָדִימָה׃ וּפְאַת נֶגֶב תֵּימָנָה מִתָּמָר עַד־מֵי מְרִיבוֹת קָדֵשׁ 19
נַחֲלָה אֶל־הַיָּם הַגָּדוֹל וְאֵת פְּאַת־תֵּימָנָה נֶגְבָּה׃ וּפְאַת־יָם הַיָּם הַגָּדוֹל כ
מִגְּבוּל עַד־נֹכַח לְבוֹא חֲמָת זֹאת פְּאַת־יָם׃ וְחִלַּקְתֶּם אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת 21
לָכֶם לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְהָיָה תַּפִּלוּ אוֹתָהּ בְּנַחֲלָה לָכֶם וּלְהַגֵּרִים הַגָּרִים 22
בְּתוֹכְכֶם אֲשֶׁר־הוֹלִדוּ בָנִים בְּתוֹכְכֶם וְהָיוּ לָכֶם כְּאֶזְרָח בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
אִתְּכֶם יִפְּלוּ בְנַחֲלָה בְּתוֹךְ שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְהָיָה בַשֵּׁבֶט אֲשֶׁר־גָּר הַגֵּר 23
אִתּוֹ שָׁם תִּתְּנוּ נַחֲלָתוֹ נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃

מח CAP. XLVIII. מח

וְאֵלֶּה שְׁמוֹת הַשְּׁבָטִים מִקְצֵה צָפוֹנָה אֶל־יַד דֶּרֶךְ־חֶתְלֹן לְבוֹא־חֲמָת א
חֲצַר עֵינָן גְּבוּל דַּמֶּשֶׂק צָפוֹנָה אֶל־יַד חֲמָת וְהָיוּ־לוֹ פְאַת־קָדִים הַיָּם
דָּן אֶחָד׃ וְעַל ׀ גְּבוּל דָּן מִפְּאַת קָדִים עַד־פְּאַת יָמָּה אָשֵׁר אֶחָד׃ 2
וְעַל ׀ גְּבוּל אָשֵׁר מִפְּאַת קָדִימָה וְעַד־פְּאַת־יָמָּה נַפְתָּלִי אֶחָד׃ וְעַל ׀ 3 4
גְּבוּל נַפְתָּלִי מִפְּאַת קָדִמָה עַד־פְּאַת יָמָּה מְנַשֶּׁה אֶחָד׃ וְעַל ׀ גְּבוּל ה
מְנַשֶּׁה מִפְּאַת קָדִמָה עַד־פְּאַת יָמָּה אֶפְרַיִם אֶחָד׃ וְעַל ׀ גְּבוּל אֶפְרַיִם 6
מִפְּאַת קָדִים וְעַד־פְּאַת־יָמָּה רְאוּבֵן אֶחָד׃ וְעַל ׀ גְּבוּל רְאוּבֵן מִפְּאַת 7
קָדִים עַד־פְּאַת יָמָּה יְהוּדָה אֶחָד׃ וְעַל גְּבוּל יְהוּדָה מִפְּאַת קָדִים 8

XLVII. v. 9. קמץ בז״ק ; נ״א נָהֹ v. 10. יַעַמְדוּ — עָמְדוּ ק׳ ; נ״א נָהֹ
v. 11. א׳ במקום ו׳ : תָּיו ק׳ v. 12. יִהְיוּ — וְהָיָה ק׳
v. 13. במס׳ גֵּה

עַד־פְּאַת יָמָּה תִּהְיֶה הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר־תָּרִימוּ חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף
רֹחַב וְאֹרֶךְ כְּאַחַד הַחֲלָקִים מִפְּאַת קָדִימָה עַד־פְּאַת־יָמָּה וְהָיָה
9 הַמִּקְדָּשׁ בְּתוֹכֹה׃ הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תָּרִימוּ לַיהוָה אֹרֶךְ חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים
י אֶלֶף וְרֹחַב עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים׃ וּלְאֵלֶּה תִּהְיֶה תְרוּמַת־הַקֹּדֶשׁ לַכֹּהֲנִים
צָפוֹנָה חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וְיָמָּה רֹחַב עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים וְקָדִימָה רֹחַב
עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים וְנֶגְבָּה אֹרֶךְ חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אָלֶף וְהָיָה מִקְדַּשׁ־יְהוָה
11 בְּתוֹכוֹ׃ לַכֹּהֲנִים הַמְקֻדָּשׁ מִבְּנֵי צָדוֹק אֲשֶׁר שָׁמְרוּ מִשְׁמַרְתִּי אֲשֶׁר
12 לֹא־תָעוּ בִּתְעוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר תָּעוּ הַלְוִיִּם׃ וְהָיְתָה לָהֶם תְּרוּמִיָּה
13 מִתְּרוּמַת הָאָרֶץ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים אֶל־גְּבוּל הַלְוִיִּם׃ וְהַלְוִיִּם לְעֻמַּת גְּבוּל
הַכֹּהֲנִים חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אֹרֶךְ וְרֹחַב עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים כָּל־אֹרֶךְ
14 חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וְרֹחַב עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים׃ וְלֹא־יִמְכְּרוּ מִמֶּנּוּ וְלֹא־
טו יָמֵר וְלֹא יַעֲבוֹר רֵאשִׁית הָאָרֶץ כִּי־קֹדֶשׁ לַיהוָה׃ וַחֲמֵשֶׁת אֲלָפִים
הַנּוֹתָר בָּרֹחַב עַל־פְּנֵי חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף חֹל־הוּא לָעִיר לְמוֹשָׁב
16 וּלְמִגְרָשׁ וְהָיְתָה הָעִיר בְּתוֹכֹה׃ וְאֵלֶּה מִדּוֹתֶיהָ פְּאַת צָפוֹן חֲמֵשׁ מֵאוֹת
וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים וּפְאַת־נֶגֶב חֲמֵשׁ · מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים וּמִפְּאַת
קָדִים חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים וּפְאַת־יָמָּה חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת
17 אֲלָפִים׃ וְהָיָה מִגְרָשׁ לָעִיר צָפוֹנָה חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם וְנֶגְבָּה חֲמִשִּׁים
18 וּמָאתָיִם וְקָדִימָה חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם וְיָמָּה חֲמִשִּׁים וּמָאתָיִם׃ וְהַנּוֹתָר
בָּאֹרֶךְ לְעֻמַּת ׀ תְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים קָדִימָה וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים
יָמָּה וְהָיָה לְעֻמַּת תְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ וְהָיְתָה תְבוּאָתֹה לְלֶחֶם לְעֹבְדֵי
19 כ הָעִיר׃ וְהָעֹבֵד הָעִיר יַעַבְדוּהוּ מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ כָּל־הַתְּרוּמָה
חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף בַּחֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אָלֶף רְבִיעִית תָּרִימוּ אֶת־תְּרוּמַת
21 הַקֹּדֶשׁ אֶל־אֲחֻזַּת הָעִיר׃ וְהַנּוֹתָר לַנָּשִׂיא מִזֶּה ׀ וּמִזֶּה ׀ לִתְרוּמַת־
הַקֹּדֶשׁ וְלַאֲחֻזַּת הָעִיר אֶל־פְּנֵי חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף ׀ תְּרוּמָה עַד־גְּבוּל
קָדִימָה וְיָמָּה עַל־פְּנֵי חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף עַל־גְּבוּל יָמָּה לְעֻמַּת
22 חֲלָקִים לַנָּשִׂיא וְהָיְתָה תְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ וּמִקְדַּשׁ הַבַּיִת בְּתוֹכֹה׃ וּמֵאֲחֻזַּת
הַלְוִיִּם מֵאֲחֻזַּת הָעִיר בְּתוֹךְ אֲשֶׁר לַנָּשִׂיא יִהְיֶה בֵּין ׀ גְּבוּל יְהוּדָה
23 וּבֵין גְּבוּל בִּנְיָמִן לַנָּשִׂיא יִהְיֶה׃ וְיֶתֶר הַשְּׁבָטִים מִפְּאַת קָדִימָה עַד־
24 פְּאַת־יָמָּה בִּנְיָמִן אֶחָד׃ וְעַל ׀ גְּבוּל בִּנְיָמִן מִפְּאַת קָדִימָה עַד־פְּאַת־
כה יָמָּה שִׁמְעוֹן אֶחָד׃ וְעַל ׀ גְּבוּל שִׁמְעוֹן מִפְּאַת קָדִימָה עַד־פְּאַת־יָמָּה

XLVIII. v. 8. 'כוֹ ק׳ v. 10. ב׳ טעמים v. 14. 'בוֹר — 'ביר ק׳
v. 15. 'כוֹ ק׳ v. 16. במס׳ חֲמֵשׁ כתיב ולא קרי v. 18 'תוֹ ק׳
v. 21. 'כוֹ ק׳

erunt primitiae, quas separabitis, viginti quinque millibus latitudinis et longitudinis, sicuti singulae partes a plaga orientali usque ad plagam Maris; et erit sanctuarium in medio eius.

9. Primitiae, quas separabitis Domino; longitudo viginti quinque millibus, et latitudo decem millibus.

10. Hae autem erunt primitiae sanctuarii sacerdotum; ad Aquilonem longitudinis viginti quinque millia, et ad mare latitudinis decem millia, sed et ad Orientem latitudinis decem millia, et ad Meridiem longitudinis viginti quinque millia; et erit sanctuarium Domini in medio eius.

11. Sacerdotibus sanctuarium erit de filiis Sadoc, qui custodierunt ceremonias meas, et non erraverunt, cum errarent filii Israël, sicut erraverunt et Levitae.

12. Et erunt eis primitiae de primitiis terrae sanctum sanctorum iuxta terminum Levitarum.

13. Sed et in Levitis similiter iuxta fines sacerdotum viginti quinque millia longitudinis, et latitudinis decem millia. Omnis longitudo viginti et quinque millium, et latitudo decem millium.

14. Et non venumdabunt ex eo, neque mutabunt, neque transferentur primitiae terrae, quia sanctificatae sunt Domino.

15. Quinque millia autem, quae supersunt in latitudine per viginti quinque millia, profana erunt urbis in habitaculum, et in suburbana; et erit civitas in medio eius.

16. Et hae mensurae eius: ad plagam septentrionalem quingenta et quatuor millia; et ad plagam meridianam, quingenta et quatuor millia; et ad plagam orientalem, quingenta et quatuor millia; et ad plagam occidentalem, quingenta et quatuor millia.

17. Erunt autem suburbana civitatis ad Aquilonem ducenta quinquaginta, et ad Meridiem ducenta quinquaginta, et ad Orientem ducenta quinquaginta, et ad mare ducenta quinquaginta.

18. Quod autem reliquum fuerit in longitudine secundum primitias sanctuarii, decem millia in Orientem, et decem millia in Occidentem, erunt sicut primitiae sanctuarii; et erunt fruges eius in panes his, qui serviunt civitati.

19. Servientes autem civitati, operabuntur ex omnibus tribubus Israël.

20. Omnes primitiae, viginti quinque millium, per viginti quinque millia in quadrum, separabuntur in primitias sanctuarii, et in possessionem civitatis.

21. Quod autem reliquum fuerit, principis erit ex omni parte primitiarum sanctuarii, et possessionis civitatis e regione viginti quinque millium primitiarum usque ad terminum orientalem; sed et ad Mare e regione viginti quinque millium usque ad terminum maris, similiter in partibus principis erit; et erunt primitiae sanctuarii, et sanctuarium templi in medio eius.

22. De possessione autem Levitarum, et de possessione civitatis in medio partium principis; erit inter terminum Iuda, et inter terminum Beniamin, et ad principem pertinebit.

23. Et reliquis tribubus: A plaga orientali usque ad plagam occidentalem, Beniamin una.

24. Et contra terminum Beniamin, a plaga orientali usque ad plagam occidentalem, Simeon una.

25. Et super terminum Simeonis, a plaga orientali usque ad plagam occidentalem, Issachar una

26. Et super terminum Issachar, a plaga orientali usque ad plagam occidentalem, Zabulon una.

27. Et super terminum Zabulon, a plaga orientali usque ad plagam maris, Gad una.

28. Et super terminum Gad, ad plagam Austri in meridie; et erit finis de Thamar usque ad aquas contradictionis Cades, haereditas contra mare magnum.

29. Haec est terra, quam mittetis in sortem tribubus Israël; et hae partitiones earum, ait Dominus Deus.

30. Et hi egressus civitatis: A plaga septentrionali quingentos et quatuor millia mensurabis.

31. Et portae civitatis ex nominibus tribuum Israël portae tres a Septentrione, porta Ruben una, porta Iuda una, porta Levi una.

32. Et ad plagam orientalem, quingentos et quatuor millia; et portae tres, porta Ioseph una, porta Beniamin una, porta Dan una.

33. Et ad plagam meridianam, quingentos et quatuor millia metieris; et portae tres, porta Simeonis una, porta Issachar una, porta Zabulon una.

34. Et ad plagam occidentalem, quingentos et quatuor millia, et portae eorum tres, porta Gad una, porta Aser una, porta Nephthali una.

35. Per circuitum, decem et octo millia; et nomen civitatis ex illa die, Dominus ibidem.

OSEAS PROPHETA.

CAP. I.

Vaticinium ex uxore et prolibus Prophetae.

1. Verbum Domini, quod factum est ad Osee filium Beeri, in diebus Oziae, Ionathan, Achaz, Ezechiae, regum Iuda; et in diebus Ieroboam filii Ioas regis Israël.

2. Principium loquendi Domino in Osee; et dixit Dominus ad Osee: Vade, sume tibi uxorem fornicationum; et fac tibi filios fornicationum; quia fornicans fornicabitur terra a Domino.

3. Et abiit, et accepit Gomer filiam Debelaim; et concepit, et peperit ei filium.

4. Et dixit Dominus ad eum: Voca nomen eius Iezrahel! quoniam adhuc modicum, et visitabo sanguinem Iezrahel super domum Iehu, et quiescere faciam regnum domus Israël.

5. Et in illa die conteram arcum Israël in valle Iezrahel.

6. Et concepit adhuc, et peperit filiam. Et dixit ei: Voca nomen eius. absque misericordia; quia non addam ultra misereri domui Israël, sed oblivione obliviscar eorum.

יִשָּׂשכָר אֶחָד׃ וְעַל ׀ גְּבוּל יִשָּׂשכָר מִפְּאַת קָדִימָה עַד־פְּאַת־יָמָּה זְבוּלֻן 26
אֶחָד׃ וְעַל ׀ גְּבוּל זְבוּלֻן מִפְּאַת קָדִימָה עַד־פְּאַת־יָמָּה גָּד אֶחָד׃ וְעַל 27 28
גְּבוּל גָּד אֶל־פְּאַת נֶגֶב תֵּימָנָה וְהָיָה גְבוּל מִתָּמָר מֵי מְרִיבַת קָדֵשׁ
נַחֲלָה עַל־הַיָּם הַגָּדוֹל׃ זֹאת הָאָרֶץ אֲשֶׁר־תַּפִּילוּ מִנַּחֲלָה לְשִׁבְטֵי 29
יִשְׂרָאֵל וְאֵלֶּה מַחְלְקוֹתָם נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ וְאֵלֶּה תּוֹצְאֹת הָעִיר ל
מִפְּאַת צָפוֹן חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים מִדָּה׃ וְשַׁעֲרֵי הָעִיר עַל־ 31
שְׁמוֹת שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל שְׁעָרִים שְׁלוֹשָׁה צָפוֹנָה שַׁעַר רְאוּבֵן אֶחָד שַׁעַר
יְהוּדָה אֶחָד שַׁעַר לֵוִי אֶחָד׃ וְאֶל־פְּאַת קָדִימָה חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת 32
אֲלָפִים וּשְׁעָרִים שְׁלֹשָׁה וְשַׁעַר יוֹסֵף אֶחָד שַׁעַר בִּנְיָמִן אֶחָד שַׁעַר דָּן
אֶחָד׃ וּפְאַת־נֶגְבָּה חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים מִדָּה וּשְׁעָרִים שְׁלֹשָׁה 33
שַׁעַר שִׁמְעוֹן אֶחָד שַׁעַר יִשָּׂשכָר אֶחָד שַׁעַר זְבוּלֻן אֶחָד׃ פְּאַת־יָמָּה 34
חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים שַׁעֲרֵיהֶם שְׁלֹשָׁה שַׁעַר גָּד אֶחָד שַׁעַר
אָשֵׁר אֶחָד שַׁעַר נַפְתָּלִי אֶחָד׃ סָבִיב שְׁמֹנָה עָשָׂר אָלֶף וְשֵׁם־הָעִיר לה
מִיּוֹם יְהוָה ׀ שָׁמָּה׃

הושע

H O S E A S.

CAPUT I. א

דְּבַר־יְהוָה ׀ אֲשֶׁר הָיָה אֶל־הוֹשֵׁעַ בֶּן־בְּאֵרִי בִּימֵי עֻזִּיָּה יוֹתָם אָחָז א
יְחִזְקִיָּה מַלְכֵי יְהוּדָה וּבִימֵי יָרָבְעָם בֶּן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ תְּחִלַּת 2
דִּבֶּר־יְהוָה בְּהוֹשֵׁעַ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הוֹשֵׁעַ לֵךְ קַח־לְךָ אֵשֶׁת זְנוּנִים
וְיַלְדֵי זְנוּנִים כִּי־זָנֹה תִזְנֶה הָאָרֶץ מֵאַחֲרֵי יְהוָה׃ וַיֵּלֶךְ וַיִּקַּח אֶת־ 3
גֹּמֶר בַּת־דִּבְלָיִם וַתַּהַר וַתֵּלֶד־לוֹ בֵּן׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו קְרָא שְׁמוֹ 4
יִזְרְעֶאל כִּי־עוֹד מְעַט וּפָקַדְתִּי אֶת־דְּמֵי יִזְרְעֶאל עַל־בֵּית יֵהוּא
וְהִשְׁבַּתִּי מַמְלְכוּת בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא וְשָׁבַרְתִּי אֶת־קֶשֶׁת ה
יִשְׂרָאֵל בְּעֵמֶק יִזְרְעֶאל׃ וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בַּת וַיֹּאמֶר לוֹ קְרָא שְׁמָהּ 6
לֹא רֻחָמָה כִּי לֹא אוֹסִיף עוֹד אֲרַחֵם אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי־נָשֹׂא אֶשָּׂא

---

v. 2. I. נ"א דִּבֶּר־

7 לָהֶם׃ וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה אֲרַחֵם וְהוֹשַׁעְתִּים בַּיהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְלֹא
8 אוֹשִׁיעֵם בְּקֶשֶׁת וּבְחֶרֶב וּבְמִלְחָמָה בְּסוּסִים וּבְפָרָשִׁים׃ וַתִּגְמֹל אֶת־לֹא
9 רֻחָמָה וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן׃ וַיֹּאמֶר קְרָא שְׁמוֹ לֹא עַמִּי כִּי אַתֶּם לֹא עַמִּי
וְאָנֹכִי לֹא־אֶהְיֶה לָכֶם׃

CAP. II. ב

ב

א וְהָיָה מִסְפַּר בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא־יִמַּד וְלֹא יִסָּפֵר וְהָיָה
בִּמְקוֹם אֲשֶׁר־יֵאָמֵר לָהֶם לֹא־עַמִּי אַתֶּם יֵאָמֵר לָהֶם בְּנֵי אֵל־חָי׃
2 וְנִקְבְּצוּ בְּנֵי־יְהוּדָה וּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל יַחְדָּו וְשָׂמוּ לָהֶם רֹאשׁ אֶחָד וְעָלוּ
3 מִן־הָאָרֶץ כִּי גָדוֹל יוֹם יִזְרְעֶאל׃ אִמְרוּ לַאֲחֵיכֶם עַמִּי וְלַאֲחוֹתֵיכֶם
4 רֻחָמָה׃ רִיבוּ בְאִמְּכֶם רִיבוּ כִּי־הִיא לֹא אִשְׁתִּי וְאָנֹכִי לֹא אִישָׁהּ וְתָסֵר
ה זְנוּנֶיהָ מִפָּנֶיהָ וְנַאֲפוּפֶיהָ מִבֵּין שָׁדֶיהָ׃ פֶּן־אַפְשִׁיטֶנָּה עֲרֻמָּה וְהִצַּגְתִּיהָ
כְּיוֹם הִוָּלְדָהּ וְשַׂמְתִּיהָ כַמִּדְבָּר וְשַׁתִּהָ כְּאֶרֶץ צִיָּה וַהֲמִתִּיהָ בַּצָּמָא׃
6 7 וְאֶת־בָּנֶיהָ לֹא אֲרַחֵם כִּי־בְנֵי זְנוּנִים הֵמָּה׃ כִּי זָנְתָה אִמָּם הֹבִישָׁה
הוֹרָתָם כִּי אָמְרָה אֵלְכָה אַחֲרֵי מְאַהֲבַי נֹתְנֵי לַחְמִי וּמֵימַי צַמְרִי
8 וּפִשְׁתִּי שַׁמְנִי וְשִׁקּוּיָי׃ לָכֵן הִנְנִי־שָׂךְ אֶת־דַּרְכֵּךְ בַּסִּירִים וְגָדַרְתִּי אֶת־
9 גְּדֵרָהּ וּנְתִיבוֹתֶיהָ לֹא תִמְצָא׃ וְרִדְּפָה אֶת־מְאַהֲבֶיהָ וְלֹא־תַשִּׂיג אֹתָם
וּבִקְשָׁתַם וְלֹא תִמְצָא וְאָמְרָה אֵלְכָה וְאָשׁוּבָה אֶל־אִישִׁי הָרִאשׁוֹן כִּי
י טוֹב לִי אָז מֵעָתָּה׃ וְהִיא לֹא יָדְעָה כִּי אָנֹכִי נָתַתִּי לָהּ הַדָּגָן וְהַתִּירוֹשׁ
11 וְהַיִּצְהָר וְכֶסֶף הִרְבֵּיתִי לָהּ וְזָהָב עָשׂוּ לַבָּעַל׃ לָכֵן אָשׁוּב וְלָקַחְתִּי
דְגָנִי בְּעִתּוֹ וְתִירוֹשִׁי בְּמוֹעֲדוֹ וְהִצַּלְתִּי צַמְרִי וּפִשְׁתִּי לְכַסּוֹת אֶת־
12 עֶרְוָתָהּ׃ וְעַתָּה אֲגַלֶּה אֶת־נַבְלֻתָהּ לְעֵינֵי מְאַהֲבֶיהָ וְאִישׁ לֹא־יַצִּילֶנָּה
13 מִיָּדִי׃ וְהִשְׁבַּתִּי כָּל־מְשׂוֹשָׂהּ חַגָּהּ חָדְשָׁהּ וְשַׁבַּתָּהּ וְכֹל מוֹעֲדָהּ׃
14 וַהֲשִׁמֹּתִי גַּפְנָהּ וּתְאֵנָתָהּ אֲשֶׁר אָמְרָה אֶתְנָה הֵמָּה לִי אֲשֶׁר נָתְנוּ־לִי
טו מְאַהֲבָי וְשַׂמְתִּים לְיַעַר וַאֲכָלָתַם חַיַּת הַשָּׂדֶה׃ וּפָקַדְתִּי עָלֶיהָ אֶת־יְמֵי
הַבְּעָלִים אֲשֶׁר תַּקְטִיר לָהֶם וַתַּעַד נִזְמָהּ וְחֶלְיָתָהּ וַתֵּלֶךְ אַחֲרֵי מְאַהֲבֶיהָ
16 וְאֹתִי שָׁכְחָה נְאֻם־יְהוָה׃ לָכֵן הִנֵּה אָנֹכִי מְפַתֶּיהָ וְהֹלַכְתִּיהָ הַמִּדְבָּר
17 וְדִבַּרְתִּי עַל־לִבָּהּ׃ וְנָתַתִּי לָהּ אֶת־כְּרָמֶיהָ מִשָּׁם וְאֶת־עֵמֶק עָכוֹר לְפֶתַח
תִּקְוָה וְעָנְתָה שָּׁמָּה כִּימֵי נְעוּרֶיהָ וּכְיוֹם עֲלוֹתָהּ מֵאֶרֶץ־מִצְרָיִם׃
18 וְהָיָה בַיּוֹם־הַהוּא נְאֻם־יְהוָה תִּקְרְאִי אִישִׁי וְלֹא־תִקְרְאִי־לִי עוֹד
19 בַּעְלִי׃ וַהֲסִרֹתִי אֶת־שְׁמוֹת הַבְּעָלִים מִפִּיהָ וְלֹא־יִזָּכְרוּ עוֹד בִּשְׁמָם׃
כ וְכָרַתִּי לָהֶם בְּרִית בַּיּוֹם הַהוּא עִם־חַיַּת הַשָּׂדֶה וְעִם־עוֹף הַשָּׁמַיִם
וְרֶמֶשׂ הָאֲדָמָה וְקֶשֶׁת וְחֶרֶב וּמִלְחָמָה אֶשְׁבּוֹר מִן־הָאָרֶץ וְהִשְׁכַּבְתִּים

II. v. 1 הפט״ת במדבר סיני v. 5. נ״א וְשַׁתִּיהָ v. 17. נ״א וְנָתַתִּי

7. Et domui Iuda miserebor, et salvabo eos in Domino Deo suo; et non salvabo eos in arcu, et gladio, et in bello, et in equis, et in equitibus.

8. Et ablactavit eam, quae erat absque misericordia. Et concepit, et peperit filium.

9. Et dixit: Voca nomen eius: Non populus meus; quia vos non populus meus, et ego non ero vester.

10. Et erit numerus filiorum Israël quasi arena maris, quae sine mensura est, et non numerabitur. * Et erit in loco, ubi dicetur eis: Non populus meus vos; dicetur eis: Filii Dei viventis. * Rom. 9, 26.

11. Et congregabuntur filii Iuda, et filii Israël pariter; et ponent sibimet caput unum, et ascendent de terra: quia magnus dies Iezrahel.

Cap. II.

Ingratis adversa, poenitentibus fausta nunciantur.

1. Dicite fratribus vestris: Populus meus; et sorori vestrae: misericordiam consecuta.

2. Iudicate matrem vestram, iudicate; quoniam ipsa non uxor mea, et ego non vir eius. Auferat fornicationes suas a facie sua, et adulteria sua de medio uberum suorum.

3. Ne forte expoliem eam nudam, et statuam eam secundum diem nativitatis suae; et ponam eam quasi solitudinem, et statuam eam velut terram inviam, et interficiam eam siti.

Et filiorum illius non miserebor; quoniam filii fornicationum sunt:

5. Quia fornicata est mater eorum, confusa est, quae concepit eos; quia dixit: Vadam post amatores meos, qui dant panes mihi, et aquas meas, lanam meam, et linum meum, oleum meum, et potum meum.

6. Propter hoc ecce! ego sepiam viam tuam spinis, et sepiam eam maceria, et semitas suas non inveniet.

7. Et sequetur amatores suos, et non apprehendet eos; et quaeret eos, et non inveniet, et dicet: Vadam, et revertar ad virum meum priorem; quia bene mihi erat tunc magis, quam nunc.

8. Et haec nescivit, quia ego dedi ei frumentum, et vinum, et oleum, et argentum multiplicavi ei, et aurum, quae fecerunt Baal.

9. Idcirco convertar, et sumam frumentum meum in tempore suo, et vinum meum in tempore suo, et liberabo lanam meam et linum meum, quae operiebant ignominiam eius.

10. Et nunc revelabo stultitiam eius in oculis amatorum eius; et vir non eruet eam de manu mea;

11. Et cessare faciam omne gaudium eius, solemnitatem eius, neomeniam eius, sabbatum eius, et omnia festa tempora eius.

12. Et corrumpam vineam eius, et ficum eius, de quibus dixit: Mercedes hae, meae sunt, quas dederunt mihi amatores mei; et ponam eam in saltum, et comedet eam bestia agri.

13. Et visitabo super eam dies Baalim, quibus accendebat incensum, et ornabatur inaure sua, et monili suo, et ibat post amatores suos, et mei obliviscebatur, dicit Dominus

14. Propter hoc, ecce! ego lactabo eam, et ducam eam in solitudinem; et loquar ad cor eius.

15. Et dabo ei vinitores eius ex eodem loco, et vallem Achor ad aperiendam spem; et canet ibi iuxta dies iuventutis suae et iuxta dies ascensionis suae de terra Aegypti.

16. Et erit in die illa, ait Dominus; vocabit me: Vir meus; et non vocabit me ultra: Baali.

17. Et auferam nomina Baalim de ore eius, et non recordabitur ultra nominis eorum.

18. Et percutiam cum eis foedus in die illa, cum bestia agri, et cum volucre coeli, et cum reptili terrae; et arcum, et gladium, et bellum conteram de terra; et dormire eos faciam fiducialiter,

19. Et sponsabo te mihi in sempiternum; et sponsabo te mihi in iustitia, et iudicio, et in misericordia, et in miserationibus.
20. Et sponsabo te mihi in fide· et scies, quia ego Dominus.
21. Et erit in die illa: Exaudiam, dicit Dominus, exaudiam coelos, et illi exaudient terram.
22. Et terra exaudiet triticum, et vinum, et oleum; et haec exaudient Iezrahel.
23. Et seminabo eam mihi in terra, et miserebor eius, quae fuit Absque misericordia.
24. *Et dicam non populo meo: Populus meus es tu; et ipse dicet: Deus meus es tu.

* Rom. 9, 25. 1 Petr. 2, 10.

Cap. III.

Israël diu erit sine rege et lege; postea revertetur ad Deum.

1. Et dixit Dominus ad me: Adhuc vade, et dilige mulierem dilectam amico et adulteram; sicut diligit Dominus filios Israël, et ipsi respiciunt ad deos alienos, et diligunt vinacia uvarum.
2. Et fodi eam mihi quindecim argenteis, et coro hordei, et dimidio coro hordei.
3. Et dixi ad eam: Dies multos expectabis me; non fornicaberis, et non eris viro; sed et ego expectabo te;
4. quia dies multos sedebunt filii Israël sine rege, et sine principe, et sine sacrificio, et sine altari, et sine ephod, et sine theraphim.
5. * Et post haec revertentur filii Israël, et quaerent Dominum Deum suum, et David regem suum; et pavebunt ad Dominum, et ad bonum eius in novissimo dierum.

* Ezech. 34, 23.

Cap. IV.

Israëli pro sceleribus extrema mala minatur.

1. Audite verbum Domini filii Israël, quia iudicium Domino cum habitatoribus terrae; non est enim veritas, et non est misericordia, et non est scientia Dei in terra.
2. Maledictum, et mendacium, et homicidium, et furtum, et adulterium inundaverunt, et sanguis sanguinem tetigit.
3. Propter hoc lugebit terra, et infirmabitur omnis, qui habitat in ea, in bestia agri, et in volucre coeli; sed et pisces maris congregabuntur.
4. Verumtamen unusquisque non iudicet; et non arguatur vir; populus enim tuus, sicut hi, qui contradicunt sacerdoti.
5. Et corrues hodie, et corruet etiam propheta tecum; nocte tacere feci matrem tuam.
6. Conticuit populus meus, eo quod non habuerit scientiam; quia tu scientiam repulisti, repellam te, ne sacerdotio fungaris mihi; et oblita es legis Dei tui, obliviscar filiorum tuorum et ego.
7. Secundum multitudinem eorum sic peccaverunt mihi; gloriam eorum in ignominiam commutabo.
8. Peccata populi mei comedent, et ad iniquitatem eorum sublevabunt animas eorum.
9. Et erit sicut populus, sic sacerdos: et visitabo super eum vias eius, et cogitationes eius reddam ei.
10. Et comedent, et non saturabuntur; fornicati sunt, et non cessaverunt; quoniam Dominum dereliquerunt in non custodiendo.
11. Fornicatio, et vinum, et ebrietas auferunt cor
12. Populus meus in ligno suo interrogavit, et baculus eius annunciavit ei; spiritus enim fornicationum decepit eos, et fornicati sunt a Deo suo.
13. Super capita montium sacrificabant, et super colles accendebant thymiama; subtus quercum, et populum, et terebinthum, quia bona erat umbra eius; ideo fornicabuntur filiae vestrae, et sponsae vestrae adulterae erunt.
14. Non visitabo super filias vestras, cum fuerint fornicatae, et super sponsas vestras, cum adulteraverint; quoniam ipsi cum meretricibus conversabantur, et cum effeminatis

לָבֶטַח׃ וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי לְעוֹלָם וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט וּבְחֶסֶד 21
וּבְרַחֲמִים׃ וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי בֶּאֱמוּנָה וְיָדַעַתְּ אֶת־יְהוָה׃ וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם 22 23
הַהוּא אֶעֱנֶה נְאֻם־יְהוָה אֶעֱנֶה אֶת־הַשָּׁמָיִם וְהֵם יַעֲנוּ אֶת־הָאָרֶץ׃
וְהָאָרֶץ תַּעֲנֶה אֶת־הַדָּגָן וְאֶת־הַתִּירוֹשׁ וְאֶת־הַיִּצְהָר וְהֵם יַעֲנוּ אֶת־ 24
יִזְרְעֶאל׃ וּזְרַעְתִּיהָ לִּי בָּאָרֶץ וְרִחַמְתִּי אֶת־לֹא רֻחָמָה וְאָמַרְתִּי לְלֹא־ כה
עַמִּי עַמִּי־אַתָּה וְהוּא יֹאמַר אֱלֹהָי׃

ג Cap. III. ג

א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי עוֹד לֵךְ אֱהַב־אִשָּׁה אֲהֻבַת רֵעַ וּמְנָאָפֶת כְּאַהֲבַת
יְהוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהֵם פֹּנִים אֶל־אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְאֹהֲבֵי אֲשִׁישֵׁי
עֲנָבִים׃ וָאֶכְּרֶהָ לִּי בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר כָּסֶף וְחֹמֶר שְׂעֹרִים וְלֶתֶךְ שְׂעֹרִים׃ 2
וָאֹמַר אֵלֶיהָ יָמִים רַבִּים תֵּשְׁבִי לִי לֹא תִזְנִי וְלֹא תִהְיִי לְאִישׁ וְגַם־ 3
אֲנִי אֵלָיִךְ׃ כִּי ׀ יָמִים רַבִּים יֵשְׁבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵין מֶלֶךְ וְאֵין שָׂר 4
ה וְאֵין זֶבַח וְאֵין מַצֵּבָה וְאֵין אֵפוֹד וּתְרָפִים׃ אַחַר יָשֻׁבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וּבִקְשׁוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְאֵת דָּוִד מַלְכָּם וּפָחֲדוּ אֶל־יְהוָה וְאֶל־
טוּבוֹ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים׃

ד Cap. IV. ד

א שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי רִיב לַיהוָה עִם־יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ כִּי
אֵין־אֱמֶת וְאֵין־חֶסֶד וְאֵין־דַּעַת אֱלֹהִים בָּאָרֶץ׃ אָלֹה וְכַחֵשׁ וְרָצֹחַ 2
וְגָנֹב וְנָאֹף פָּרָצוּ וְדָמִים בְּדָמִים נָגָעוּ׃ עַל־כֵּן ׀ תֶּאֱבַל הָאָרֶץ וְאֻמְלַל 3
כָּל־יוֹשֵׁב בָּהּ בְּחַיַּת הַשָּׂדֶה וּבְעוֹף הַשָּׁמָיִם וְגַם־דְּגֵי הַיָּם יֵאָסֵפוּ׃ אַךְ 4
ה אִישׁ אַל־יָרֵב וְאַל־יוֹכַח אִישׁ וְעַמְּךָ כִּמְרִיבֵי כֹהֵן׃ וְכָשַׁלְתָּ הַיּוֹם וְכָשַׁל
גַּם־נָבִיא עִמְּךָ לָיְלָה וְדָמִיתִי אִמֶּךָ׃ נִדְמוּ עַמִּי מִבְּלִי הַדָּעַת כִּי אַתָּה 6
הַדַּעַת מָאַסְתָּ וְאֶמְאָסְאךָ מִכַּהֵן לִי וַתִּשְׁכַּח תּוֹרַת אֱלֹהֶיךָ אֶשְׁכַּח בָּנֶיךָ
גַּם־אָנִי׃ כְּרֻבָּם כֵּן חָטְאוּ־לִי כְּבוֹדָם בְּקָלוֹן אָמִיר׃ חַטַּאת עַמִּי יֹאכֵלוּ 7 8
וְאֶל־עֲוֹנָם יִשְׂאוּ נַפְשׁוֹ׃ וְהָיָה כָעָם כַּכֹּהֵן וּפָקַדְתִּי עָלָיו דְּרָכָיו וּמַעֲלָלָיו 9
י אָשִׁיב לוֹ׃ וְאָכְלוּ וְלֹא יִשְׂבָּעוּ הִזְנוּ וְלֹא יִפְרֹצוּ כִּי־אֶת־יְהוָה עָזְבוּ
לִשְׁמֹר׃ זְנוּת וְיַיִן וְתִירוֹשׁ יִקַּח־לֵב׃ עַמִּי בְּעֵצוֹ יִשְׁאָל וּמַקְלוֹ יַגִּיד לוֹ 11 12
כִּי רוּחַ זְנוּנִים הִתְעָה וַיִּזְנוּ מִתַּחַת אֱלֹהֵיהֶם׃ עַל־רָאשֵׁי הֶהָרִים יְזַבֵּחוּ 13
וְעַל־הַגְּבָעוֹת יְקַטֵּרוּ תַּחַת אַלּוֹן וְלִבְנֶה וְאֵלָה כִּי טוֹב צִלָּהּ עַל־כֵּן
תִּזְנֶינָה בְּנוֹתֵיכֶם וְכַלּוֹתֵיכֶם תְּנָאַפְנָה׃ לֹא־אֶפְקוֹד עַל־בְּנוֹתֵיכֶם כִּי 14
תִזְנֶינָה וְעַל־כַּלּוֹתֵיכֶם כִּי תְנָאַפְנָה כִּי־הֵם עִם־הַזֹּנוֹת יְפָרֵדוּ וְעִם־

II. v. 22. ע״כ   III. v. 2. כ׳ דגושה   IV. v. 6. במס׳ וְאֶמְאָסְאךָ
v. 8. נ״א נַפְשָׁם   v. 12. קמץ בז״ק

טו הַקְּדֵשׁ֖וֹת יְזַבֵּ֑חוּ וְעָ֥ם לֹֽא־יָבִ֖ין יִלָּבֵֽט׃ אִם־זֹנֶ֤ה אַתָּה֙ יִשְׂרָאֵ֔ל אַל־יֶאְשַׁ֖ם
יְהוּדָ֑ה וְאַל־תָּבֹ֣אוּ הַגִּלְגָּ֗ל וְאַל־תַּֽעֲלוּ֙ בֵּ֣ית אָ֔וֶן וְאַל־תִּשָּׁבְע֖וּ חַי־יְהוָֽה׃
16 כִּ֚י כְּפָרָ֣ה סֹֽרֵרָ֔ה סָרַ֖ר יִשְׂרָאֵ֑ל עַתָּה֙ יִרְעֵ֣ם יְהוָ֔ה כְּכֶ֖בֶשׂ בַּמֶּרְחָֽב׃
17 18 חֲב֧וּר עֲצַבִּ֛ים אֶפְרָ֖יִם הַֽנַּֽח־לֽוֹ׃ סָ֖ר סָבְאָ֑ם הַזְנֵ֣ה הִזְנ֔וּ אָהֲב֥וּ הֵב֖וּ קָל֥וֹן
19 מָגִנֶּֽיהָ׃ צָרַ֥ר ר֛וּחַ אוֹתָ֖הּ בִּכְנָפֶ֑יהָ וְיֵבֹ֖שׁוּ מִזִּבְחוֹתָֽם׃

CAP. V. ה

ה

א שִׁמְעוּ־זֹ֨את הַכֹּהֲנִ֜ים וְהַקְשִׁ֣יבוּ ׀ בֵּ֣ית יִשְׂרָאֵ֗ל וּבֵ֤ית הַמֶּ֙לֶךְ֙ הַאֲזִ֔ינוּ כִּ֥י
2 לָכֶ֖ם הַמִּשְׁפָּ֑ט כִּֽי־פַח֙ הֱיִיתֶ֣ם לְמִצְפָּ֔ה וְרֶ֖שֶׁת פְּרוּשָׂ֥ה עַל־תָּבֽוֹר׃ וְשַׁחֲטָ֥ה
3 שֵׂטִ֖ים הֶעְמִ֑יקוּ וַאֲנִ֖י מוּסָ֥ר לְכֻלָּֽם׃ אֲנִי֙ יָדַ֣עְתִּי אֶפְרַ֔יִם וְיִשְׂרָאֵ֖ל לֹֽא־
4 נִכְחַ֣ד מִמֶּ֑נִּי כִּ֤י עַתָּה֙ הִזְנֵ֣יתָ אֶפְרַ֔יִם נִטְמָ֖א יִשְׂרָאֵֽל׃ לֹ֤א יִתְּנוּ֙ מַ֣עַלְלֵיהֶ֔ם
ה לָשׁ֖וּב אֶל־אֱלֹהֵיהֶ֑ם כִּ֣י ר֤וּחַ זְנוּנִים֙ בְּקִרְבָּ֔ם וְאֶת־יְהוָ֖ה לֹ֥א יָדָֽעוּ׃ וְעָנָ֥ה
גְאוֹן־יִשְׂרָאֵ֖ל בְּפָנָ֑יו וְיִשְׂרָאֵ֣ל וְאֶפְרַ֗יִם יִכָּֽשְׁלוּ֙ בַּעֲוֺנָ֔ם כָּשַׁ֥ל גַּם־יְהוּדָ֖ה
6 עִמָּֽם׃ בְּצֹאנָ֣ם וּבִבְקָרָ֗ם יֵֽלְכ֛וּ לְבַקֵּ֥שׁ אֶת־יְהוָ֖ה וְלֹ֣א יִמְצָ֑אוּ חָלַ֖ץ מֵהֶֽם׃
7 בַּיהוָ֣ה בָּגָ֔דוּ כִּֽי־בָנִ֥ים זָרִ֖ים יָלָ֑דוּ עַתָּ֛ה יֹאכְלֵ֥ם חֹ֖דֶשׁ אֶת־חֶלְקֵיהֶֽם׃
8 תִּקְע֤וּ שׁוֹפָר֙ בַּגִּבְעָ֔ה חֲצֹצְרָ֖ה בָּרָמָ֑ה הָרִ֙יעוּ֙ בֵּ֣ית אָ֔וֶן אַחֲרֶ֖יךָ
9 בִּנְיָמִֽין׃ אֶפְרַ֙יִם֙ לְשַׁמָּ֣ה תִֽהְיֶ֔ה בְּי֖וֹם תּוֹכֵחָ֑ה בְּשִׁבְטֵי֙ יִשְׂרָאֵ֔ל הוֹדַ֖עְתִּי
י נֶאֱמָנָֽה׃ הָיוּ֙ שָׂרֵ֣י יְהוּדָ֔ה כְּמַסִּיגֵ֖י גְּב֑וּל עֲלֵיהֶ֕ם אֶשְׁפּ֥וֹךְ כַּמַּ֖יִם עֶבְרָתִֽי׃
11 12 עָשׁ֥וּק אֶפְרַ֖יִם רְצ֣וּץ מִשְׁפָּ֑ט כִּ֣י הוֹאִ֔יל הָלַ֖ךְ אַחֲרֵי־צָֽו׃ וַאֲנִ֥י כָעָ֖שׁ
13 לְאֶפְרָ֑יִם וְכָרָקָ֖ב לְבֵ֥ית יְהוּדָֽה׃ וַיַּ֨רְא אֶפְרַ֜יִם אֶת־חָלְי֗וֹ וִיהוּדָה֙ אֶת־
מְזֹר֔וֹ וַיֵּ֤לֶךְ אֶפְרַ֙יִם֙ אֶל־אַשּׁ֔וּר וַיִּשְׁלַ֖ח אֶל־מֶ֣לֶךְ יָרֵ֑ב וְה֗וּא לֹ֤א יוּכַל֙
14 לִרְפֹּ֣א לָכֶ֔ם וְלֹֽא־יִגְהֶ֥ה מִכֶּ֖ם מָזֽוֹר׃ כִּ֣י אָנֹכִ֤י כַשַּׁ֙חַל֙ לְאֶפְרַ֔יִם וְכַכְּפִ֖יר
טו לְבֵ֣ית יְהוּדָ֑ה אֲנִ֨י אֲנִ֤י אֶטְרֹף֙ וְאֵלֵ֔ךְ אֶשָּׂ֖א וְאֵ֥ין מַצִּֽיל׃ אֵלֵ֤ךְ אָשׁ֙וּבָה֙
אֶל־מְקוֹמִ֔י עַ֥ד אֲשֶֽׁר־יֶאְשְׁמ֖וּ וּבִקְשׁ֣וּ פָנָ֑י בַּצַּ֥ר לָהֶ֖ם יְשַׁחֲרֻֽנְנִי׃

CAP. VI. ו

ו

א 2 לְכוּ֙ וְנָשׁ֣וּבָה אֶל־יְהוָ֔ה כִּ֛י ה֥וּא טָרָ֖ף וְיִרְפָּאֵ֑נוּ יַ֖ךְ וְיַחְבְּשֵֽׁנוּ׃ יְחַיֵּ֖נוּ
3 מִיֹּמָ֑יִם בַּיּוֹם֙ הַשְּׁלִישִׁ֔י יְקִמֵ֖נוּ וְנִחְיֶ֥ה לְפָנָֽיו׃ וְנֵדְעָ֣ה נִרְדְּפָ֗ה לָדַ֙עַת֙
אֶת־יְהוָ֔ה כְּשַׁ֖חַר נָכ֣וֹן מֹצָא֑וֹ וְיָב֤וֹא כַגֶּ֙שֶׁם֙ לָ֔נוּ כְּמַלְק֖וֹשׁ י֥וֹרֶה אָֽרֶץ׃
4 מָ֤ה אֶֽעֱשֶׂה־לְּךָ֙ אֶפְרַ֔יִם מָ֥ה אֶעֱשֶׂה־לְּךָ֖ יְהוּדָ֑ה וְחַסְדְּכֶם֙ כַּעֲנַן־בֹּ֔קֶר
ה וְכַטַּ֖ל מַשְׁכִּ֥ים הֹלֵֽךְ׃ עַל־כֵּ֗ן חָצַ֙בְתִּי֙ בַּנְּבִיאִ֔ים הֲרַגְתִּ֖ים בְּאִמְרֵי־פִ֑י
6 וּמִשְׁפָּטֶ֖יךָ א֥וֹר יֵצֵֽא׃ כִּ֛י חֶ֥סֶד חָפַ֖צְתִּי וְלֹא־זָ֑בַח וְדַ֥עַת אֱלֹהִ֖ים מֵעֹלֽוֹת׃
7 8 וְהֵ֕מָּה כְּאָדָ֖ם עָבְר֣וּ בְרִ֑ית שָׁ֖ם בָּ֥גְדוּ בִֽי׃ גִּלְעָ֕ד קִרְיַ֖ת פֹּ֣עֲלֵי אָ֑וֶן עֲקֻבָּ֖ה

IV. v. 18 סב׳ אֲהַבְהֵבוּ VI. v. 1. קמץ בטפחא v. 5. נ״א ט׳ כָּאוֹר

sacrificabant, et populus non intelligens vapulabit.

15. Si fornicaris tu Israël, non delinquat saltem Iuda; et nolite ingredi in Galgala, et ne ascenderitis in Bethaven, neque iuraveritis: Vivit Dominus!

16. Quoniam sicut vacca lasciviens declinavit Israël; nunc pascet eos Dominus, quasi agnum in latitudine.

17. Particeps idolorum Ephraim, dimitte eum.

18. Separatum est convivium eorum, fornicatione fornicati sunt; dilexerunt afferre ignominiam protectores eius.

19. Ligavit eum spiritus in alis suis, et confundentur a sacrificiis suis.

Cap. V.

Sacerdotes increpat.

1. Audite hoc sacerdotes, et attendite domus Israël, et domus regis auscultate! quia vobis iudicium est, quoniam laqueus facti estis speculationi, et rete expansum super Thabor.

2. Et victimas declinastis in profundum; et ego eruditor omnium eorum.

3. Ego scio Ephraim, et Israël non est absconditus a me; quia nunc fornicatus est Ephraim, contaminatus est Israël.

4. Non dabunt cogitationes suas, ut revertantur ad Deum suum; quia spiritus fornicationum in medio eorum, et Dominum non cognoverunt.

5. Et respondebit arrogantia Israël in facie eius; et Israël, et Ephraim ruent in iniquitate sua, ruet etiam Iudas cum eis.

6. In gregibus suis, et in armentis suis vadent ad quaerendum Dominum, et non invenient; ablatus est ab eis.

7. In Dominum praevaricati sunt, quia filios alienos genuerunt; nunc devorabit eos mensis cum partibus suis.

8. Clangite buccina in Gabaa, tuba in Rama; ululate in Bethaven, post tergum tuum Beniamin.

9. Ephraim in desolatione erit in die correptionis; in tribubus Israël ostendi fidem.

10. Facti sunt principes Iuda quasi assumentes terminum; super eos effundam quasi aquam iram meam.

11. Calumniam patiens est Ephraim, fractus iudicio; quoniam coepit abire post sordes.

12. Et ego quasi tinea Ephraim; et quasi putredo domui Iuda.

13. Et vidit Ephraim languorem suum, et Iuda vinculum suum; et abiit Ephraim ad Assur, et misit ad regem ultorem; et ipse non poterit sanare vos, nec solvere poterit a vobis vinculum.

14. Quoniam ego quasi leaena Ephraim, et quasi catulus leonis domui Iuda; ego ego capiam, et vadam; tollam, et non est, qui eruat.

15. Vadens revertar ad locum meum; donec deficiatis, et quaeratis faciem meam.

Cap. VI.

Ingratitudo et obstinatio Iudae reprehenditur.

1. In tribulatione sua mane consurgent ad me; Venite, et revertamur ad Dominum;

2. quia ipse cepit, et sanabit nos; percutiet, et curabit nos.

3. * Vivificabit nos post duos dies; in die tertia suscitabit nos, et vivemus in conspectu eius. Sciemus, sequemurque, ut cognoscamus Dominum; quasi diluculum praeparatus est egressus eius, et veniet quasi imber nobis temporaneus, et serotinus terrae. * 1 Cor. 15, 3.

4. Quid faciam tibi Ephraim? quid faciam tibi Iuda? misericordia vestra quasi nubes matutina, et quasi ros mane pertransiens.

5. Propter hoc dolavi in prophetis, occidi eos in verbis oris mei; et iudicia tua quasi lux egredientur.

6. * Quia misericordiam volui, et non sacrificium, et scientiam Dei, plusquam holocausta.

* 1 Reg. 15, 22. Eccl. 4, 17. Matth. 9, 13. 12, 7.

7. Ipsi autem sicut Adam transgressi sunt pactum, ibi praevaricati sunt in me.

8. Galaad civitas operantium idolum, supplantata sanguine,

9. Et quasi fauces virorum latronum, particeps sacerdotum, in via interficientium pergentes de Sichem; quia scelus operati sunt.
10. In domo Israël vidi horrendum; ibi fornicationes Ephraim; contaminatus est Israël.
11. Sed et Iuda pone messem tibi, cum convertero captivitatem populi mei.

Cap. VII.

Reges cum populo ab ipsis seducto puniti.

1. Cum sanare vellem Israël, revelata est iniquitas Ephraim, et malitia Samariae, quia operati sunt mendacium; et fur ingressus est spolians, latrunculus foris.
2. Et ne forte dicant in cordibus suis omnem malitiam eorum me recordatum; nunc circumdederunt eos adinventiones suae, coram facie mea factae sunt.
3. In malitia sua laetificaverunt regem; et in mendaciis suis principes.
4. Omnes adulterantes, quasi clibanus succensus a coquente; quievit paululum civitas a commistione fermenti, donec fermentaretur totum.
5. Dies regis nostri: coeperunt principes furere a vino; extendit manum suam cum illusoribus.
6. Quia applicuerunt quasi clibanum cor suum, cum insidiaretur eis; tota nocte dormivit coquens eos, mane ipse succensus quasi ignis flammae.
7. Omnes calefacti sunt quasi clibanus, et devoraverunt iudices suos; omnes reges eorum ceciderunt; non est, qui clamet in eis ad me.
8. Ephraim in populis ipse commiscebatur; Ephraim factus est subcinericius panis, qui non reversatur.
9. Comederunt alieni robur eius, et ipse nescivit; sed et cani effusi sunt in eo, et ipse ignoravit.
10. Et humiliabitur superbia Israël in facie eius: nec reversi sunt ad Dominum Deum suum, et non quaesierunt eum in omnibus his.
11. Et factus est Ephraim quasi columba seducta non habens cor; Aegyptum invocabant, ad Assyrios abierunt.
12. Et cum profecti fuerint, expandam super eos rete meum; quasi volucrem coeli detraham eos, caedam eos secundum auditionem coetus eorum.
13. Vae eis, quoniam recesserunt a me; vastabuntur, quia praevaricati sunt in me; et ego redemi eos: et ipsi locuti sunt contra me mendacia.
14. Et non clamaverunt ad me in corde suo, sed ululabant in cubilibus suis; super triticum et virum ruminabant, recesserunt a me.
15. Et ego erudivi eos, et confortavi brachia eorum; et in me cogitaverunt malitiam.
16. Reversi sunt, ut essent absque iugo; facti sunt quasi arcus dolosus; cadent in gladio principes eorum, a furore linguae suae. Ista subsannatio eorum in terra Aegypti.

Cap. VIII.

Samaria destructur. Idololatrae poenam dabunt.

1. In gutture tuo sit tuba quasi aquila super domum Domini; pro eo, quod transgressi sunt foedus meum, et legem meam praevaricati sunt.
2. Me invocabunt: Deus meus cognovimus te Israël.
3. Proiecit Israël bonum, inimicus persequetur eum.
4. Ipsi regnaverunt, et non ex me; principes extiterunt et non cognovi: argentum suum, et aurum suum fecerunt sibi idola, ut interirent;
5. proiectus est vitulus tuus Samaria, iratus est furor meus in eos. Usquequo non poterunt emundari?
6. Quia ex Israël et ipse est; artifex fecit illum, et non est Deus; quoniam in aranearum telas erit vitulus Samariae.
7. Quia ventum seminabunt, et turbinem metent; culmus stans non est in eo, germen non faciet farinam; quod et si fecerit, alieni comedent eam.
8. Devoratus est Israël; nunc factus est in nationibus quasi vas immundum.
9. Quia ipsi ascenderunt ad As-

מִדָּם׃ וּכְחַכֵּי אִישׁ גְּדוּדִים חֶבֶר כֹּהֲנִים דֶּרֶךְ יְרַצְּחוּ שֶׁכְמָה כִּי זִמָּה 9
עָשׂוּ׃ בְּבֵית יִשְׂרָאֵל רָאִיתִי שַׁעֲרִירִיָּה שָׁם זְנוּת לְאֶפְרַיִם נִטְמָא י
יִשְׂרָאֵל׃ גַּם־יְהוּדָה שָׁת קָצִיר לָךְ בְּשׁוּבִי שְׁבוּת עַמִּי׃ 11

ז Cap. VII. ז

כְּרָפְאִי לְיִשְׂרָאֵל וְנִגְלָה עֲוֹן אֶפְרַיִם וְרָעוֹת שֹׁמְרוֹן כִּי פָעֲלוּ שָׁקֶר א
וְגַנָּב יָבוֹא פָּשַׁט גְּדוּד בַּחוּץ׃ וּבַל־יֹאמְרוּ לִלְבָבָם כָּל־רָעָתָם 2
זָכָרְתִּי עַתָּה סְבָבוּם מַעַלְלֵיהֶם נֶגֶד פָּנַי הָיוּ׃ בְּרָעָתָם יְשַׂמְּחוּ־ 3
מֶלֶךְ וּבְכַחֲשֵׁיהֶם שָׂרִים׃ כֻּלָּם מְנָאֲפִים כְּמוֹ תַנּוּר בֹּעֵרָה מֵאֹפֶה יִשְׁבּוֹת 4
מֵעִיר מִלּוּשׁ בָּצֵק עַד־חֻמְצָתוֹ׃ יוֹם מַלְכֵּנוּ הֶחֱלוּ שָׂרִים חֲמַת מִיָּיִן ה
מָשַׁךְ יָדוֹ אֶת־לֹצְצִים׃ כִּי־קֵרְבוּ כַתַּנּוּר לִבָּם בְּאָרְבָּם כָּל־הַלַּיְלָה יָשֵׁן 6
אֹפֵהֶם בֹּקֶר הוּא בֹעֵר כְּאֵשׁ לֶהָבָה׃ כֻּלָּם יֵחַמּוּ כַּתַּנּוּר וְאָכְלוּ אֶת־ 7
שֹׁפְטֵיהֶם כָּל־מַלְכֵיהֶם נָפָלוּ אֵין־קֹרֵא בָהֶם אֵלָי׃ אֶפְרַיִם בָּעַמִּים הוּא 8
יִתְבּוֹלָל אֶפְרַיִם הָיָה עֻגָה בְּלִי הֲפוּכָה׃ אָכְלוּ זָרִים כֹּחוֹ וְהוּא לֹא יָדָע 9
גַּם־שֵׂיבָה זָרְקָה בּוֹ וְהוּא לֹא יָדָע׃ וְעָנָה גְאוֹן־יִשְׂרָאֵל בְּפָנָיו וְלֹא־שָׁבוּ י
אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְלֹא בִקְשֻׁהוּ בְּכָל־זֹאת׃ וַיְהִי אֶפְרַיִם כְּיוֹנָה פוֹתָה 11
אֵין לֵב מִצְרַיִם קָרָאוּ אַשּׁוּר הָלָכוּ׃ כַּאֲשֶׁר יֵלֵכוּ אֶפְרוֹשׂ עֲלֵיהֶם רִשְׁתִּי 12
כְּעוֹף הַשָּׁמַיִם אוֹרִידֵם אַיְסִרֵם כְּשֵׁמַע לַעֲדָתָם׃ אוֹי לָהֶם כִּי־נָדְדוּ 13
מִמֶּנִּי שֹׁד לָהֶם כִּי־פָשְׁעוּ בִי וְאָנֹכִי אֶפְדֵּם וְהֵמָּה דִּבְּרוּ עָלַי כְּזָבִים׃
וְלֹא־זָעֲקוּ אֵלַי בְּלִבָּם כִּי יְיֵלִילוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם עַל־דָּגָן וְתִירוֹשׁ 14
יִתְגּוֹרָרוּ יָסוּרוּ בִי׃ וַאֲנִי יִסַּרְתִּי חִזַּקְתִּי זְרוֹעֹתָם וְאֵלַי יְחַשְּׁבוּ־רָע׃ טו
יָשׁוּבוּ ׀ לֹא עָל הָיוּ כְּקֶשֶׁת רְמִיָּה יִפְּלוּ בַחֶרֶב שָׂרֵיהֶם מִזַּעַם לְשׁוֹנָם 16
זוֹ לַעְגָּם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃

ח Cap. VIII. ח

אֶל־חִכְּךָ שֹׁפָר כַּנֶּשֶׁר עַל־בֵּית יְהוָה יַעַן עָבְרוּ בְרִיתִי וְעַל־תּוֹרָתִי א
פָּשָׁעוּ׃ לִי יִזְעָקוּ אֱלֹהַי יְדַעֲנוּךָ יִשְׂרָאֵל׃ זָנַח יִשְׂרָאֵל טוֹב אוֹיֵב 2 3
יִרְדְּפוֹ׃ הֵם הִמְלִיכוּ וְלֹא מִמֶּנִּי הֵשִׂירוּ וְלֹא יָדָעְתִּי כַּסְפָּם וּזְהָבָם עָשׂוּ 4
לָהֶם עֲצַבִּים לְמַעַן יִכָּרֵת׃ זָנַח עֶגְלֵךְ שֹׁמְרוֹן חָרָה אַפִּי בָּם עַד־מָתַי ה
לֹא יוּכְלוּ נִקָּיֹן׃ כִּי מִיִּשְׂרָאֵל וְהוּא חָרָשׁ עָשָׂהוּ וְלֹא אֱלֹהִים הוּא כִּי־ 6
שְׁבָבִים יִהְיֶה עֵגֶל שֹׁמְרוֹן׃ כִּי רוּחַ יִזְרָעוּ וְסוּפָתָה יִקְצֹרוּ קָמָה אֵין־ 7
לוֹ צֶמַח בְּלִי יַעֲשֶׂה־קֶּמַח אוּלַי יַעֲשֶׂה זָרִים יִבְלָעֻהוּ׃ נִבְלַע יִשְׂרָאֵל 8
עַתָּה הָיוּ בַגּוֹיִם כִּכְלִי אֵין־חֵפֶץ בּוֹ׃ כִּי־הֵמָּה עָלוּ אַשּׁוּר פֶּרֶא בּוֹדֵד 9

VI. v. 9. י׳ במקום ה׳ v. 10. שַׁעֲרִירִיָּה — שַׁעֲרוּרִיָּה ק׳
VII. v. 4. מלעיל VIII. v. 7. קמץ בלא אס״פ

י לוֹ אֶפְרַיִם הִתְנוּ אֲהָבִים׃ גַּם כִּי־יִתְנוּ בַגּוֹיִם עַתָּה אֲקַבְּצֵם וַיָּחֵלּוּ
11 מְּעָט מִמַּשָּׂא מֶלֶךְ שָׂרִים׃ כִּי־הִרְבָּה אֶפְרַיִם מִזְבְּחֹת לַחֲטֹא הָיוּ־לוֹ
12 13 מִזְבְּחוֹת לַחֲטֹא׃ אֶכְתּוֹב־לוֹ רֻבּוֹ תּוֹרָתִי כְּמוֹ־זָר נֶחְשָׁבוּ׃ זִבְחֵי הַבְהָבַי
יִזְבְּחוּ בָשָׂר וַיֹּאכֵלוּ יְהוָה לֹא רָצָם עַתָּה יִזְכֹּר עֲוֺנָם וְיִפְקֹד חַטֹּאתָם
14 הֵמָּה מִצְרַיִם יָשׁוּבוּ׃ וַיִּשְׁכַּח יִשְׂרָאֵל אֶת־עֹשֵׂהוּ וַיִּבֶן הֵיכָלוֹת
וִיהוּדָה הִרְבָּה עָרִים בְּצֻרוֹת וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בְּעָרָיו וְאָכְלָה אַרְמְנֹתֶיהָ׃

CAP. IX. ט

ט
א אַל־תִּשְׂמַח יִשְׂרָאֵל אֶל־גִּיל כָּעַמִּים כִּי זָנִיתָ מֵעַל אֱלֹהֶיךָ אָהַבְתָּ אֶתְנָן
2 3 עַל כָּל־גָּרְנוֹת דָּגָן׃ גֹּרֶן וָיֶקֶב לֹא יִרְעֵם וְתִירוֹשׁ יְכַחֶשׁ בָּהּ׃ לֹא יֵשְׁבוּ
4 בְּאֶרֶץ יְהוָה וְשָׁב אֶפְרַיִם מִצְרַיִם וּבְאַשּׁוּר טָמֵא יֹאכֵלוּ׃ לֹא־יִסְּכוּ
לַיהוָה יַיִן וְלֹא יֶעֶרְבוּ־לוֹ זִבְחֵיהֶם כְּלֶחֶם אוֹנִים לָהֶם כָּל־אֹכְלָיו
ה יִטַּמָּאוּ כִּי־לַחְמָם לְנַפְשָׁם לֹא יָבוֹא בֵּית יְהוָה׃ מַה־תַּעֲשׂוּ לְיוֹם מוֹעֵד
6 וּלְיוֹם חַג־יְהוָה׃ כִּי־הִנֵּה הָלְכוּ מִשֹּׁד מִצְרַיִם תְּקַבְּצֵם מֹף תְּקַבְּרֵם
7 מַחְמַד לְכַסְפָּם קִמּוֹשׂ יִירָשֵׁם חוֹחַ בְּאָהֳלֵיהֶם׃ בָּאוּ ׀ יְמֵי הַפְּקֻדָּה
בָּאוּ יְמֵי הַשִּׁלֻּם יֵדְעוּ יִשְׂרָאֵל אֱוִיל הַנָּבִיא מְשֻׁגָּע אִישׁ הָרוּחַ עַל רֹב
8 עֲוֺנְךָ וְרַבָּה מַשְׂטֵמָה׃ צֹפֶה אֶפְרַיִם עִם־אֱלֹהָי נָבִיא פַּח יָקוֹשׁ עַל־
9 כָּל־דְּרָכָיו מַשְׂטֵמָה בְּבֵית אֱלֹהָיו׃ הֶעְמִיקוּ שִׁחֵתוּ כִּימֵי הַגִּבְעָה
י יִזְכּוֹר עֲוֺנָם יִפְקוֹד חַטֹּאותָם׃ כַּעֲנָבִים בַּמִּדְבָּר מָצָאתִי יִשְׂרָאֵל
כְּבִכּוּרָה בִתְאֵנָה בְּרֵאשִׁיתָהּ רָאִיתִי אֲבוֹתֵיכֶם הֵמָּה בָּאוּ בַעַל־פְּעוֹר
11 וַיִּנָּזְרוּ לַבֹּשֶׁת וַיִּהְיוּ שִׁקּוּצִים כְּאָהֳבָם׃ אֶפְרַיִם כָּעוֹף יִתְעוֹפֵף כְּבוֹדָם
12 מִלֵּדָה וּמִבֶּטֶן וּמֵהֵרָיוֹן׃ כִּי אִם־יְגַדְּלוּ אֶת־בְּנֵיהֶם וְשִׁכַּלְתִּים מֵאָדָם
13 כִּי־גַם־אוֹי לָהֶם בְּשׂוּרִי מֵהֶם׃ אֶפְרַיִם כַּאֲשֶׁר־רָאִיתִי לְצוֹר שְׁתוּלָה
14 בְנָוֶה וְאֶפְרַיִם לְהוֹצִיא אֶל־הֹרֵג בָּנָיו׃ תֵּן־לָהֶם יְהוָה מַה־תִּתֵּן תֵּן־
טו לָהֶם רֶחֶם מַשְׁכִּיל וְשָׁדַיִם צֹמְקִים׃ כָּל־רָעָתָם בַּגִּלְגָּל כִּי־שָׁם שְׂנֵאתִים
עַל רֹעַ מַעַלְלֵיהֶם מִבֵּיתִי אֲגָרְשֵׁם לֹא אוֹסֵף אַהֲבָתָם כָּל־שָׂרֵיהֶם
16 סֹרְרִים׃ הֻכָּה אֶפְרַיִם שָׁרְשָׁם יָבֵשׁ פְּרִי בַלִי־יַעֲשׂוּן גַּם כִּי יֵלֵדוּן
17 וְהֵמַתִּי מַחֲמַדֵּי בִטְנָם׃ יִמְאָסֵם אֱלֹהַי כִּי לֹא שָׁמְעוּ לוֹ וְיִהְיוּ נֹדְדִים
בַּגּוֹיִם׃

CAP. X. י

י
א גֶּפֶן בּוֹקֵק יִשְׂרָאֵל פְּרִי יְשַׁוֶּה־לּוֹ כְּרֹב לְפִרְיוֹ הִרְבָּה לַמִּזְבְּחוֹת כְּטוֹב
2 לְאַרְצוֹ הֵיטִיבוּ מַצֵּבוֹת׃ חָלַק לִבָּם עַתָּה יֶאְשָׁמוּ הוּא יַעֲרֹף מִזְבְּחוֹתָם

VIII. v. 10. נ״א תְּ : וַיָּחֵלּוּ : קמץ בז״ק v. 12. אֶכְתּוֹב־ —
אֶכְתָּב־ ק׳ : רִבּוֹ — רֻבֵּי ק׳ IX. v. 16. בְלִי־ — בַל־ ק׳

sur, onager solitarius sibi; Ephraim munera dederunt amatoribus.

10. Sed et cum mercede conduxerint nationes, nunc congregabo eos; et quiescent paulisper ab onere regis, et principum.

11. Quia multiplicavit Ephraim altaria ad peccandum; factae sunt ei arae in delictum.

12. Scribam ei multiplices leges meas, quae velut alienae computatae sunt.

13. Hostias offerent, immolabunt carnes, et comedent, et Dominus non suscipiet eas; nunc recordabitur iniquitatis eorum, et visitabit peccata eorum; ipsi in Aegyptum convertentur.

14. Et oblitus est Israël factoris sui, et aedificavit delubra; et Iudas multiplicavit urbes munitas; et mittam ignem in civitates eius, et devorabit aedes illius.

Cap. IX.

Captivitas Israëlitarum praedicitur.

1. Noli laetari Israël, noli exultare sicut populi; quia fornicatus es a Deo tuo, dilexisti mercedem super omnes areas tritici.

2. Area et torcular non pascet eos, et vinum mentietur eis.

3. Non habitabunt in terra Domini; reversus est Ephraim in Aegyptum, et in Assyriis pollutum comedit.

4. Non libabunt Domino vinum, et non placebunt ei; sacrificia eorum, quasi panis lugentium. Omnes, qui comedent eum, contaminabuntur; quia panis eorum animae ipsorum, non intrabit in domum Domini.

5. Quid facietis in die solemni, in die festivitatis Domini?

6. Ecce! enim profecti sunt a vastitate; Aegyptus congregabit eos, Memphis sepeliet eos; desiderabile argentum eorum urtica haereditabit, lappa in tabernaculis eorum.

7. Venerunt dies visitationis, venerunt dies retributionis; scitote Israël stultum prophetam, insanum virum spiritualem, propter multitudinem iniquitatis tuae, et multitudinem amentiae.

8. Speculator Ephraim cum Deo meo; propheta laqueus ruinae factus est super omnes vias eius, insania in domo Dei eius.

9. * Profunde peccaverunt, sicut in diebus Gabaa; recordabitur iniquitatis eorum, et visitabit peccata eorum. * Iud. 19, 25.

10. Quasi uvas in deserto inveni Israël, quasi prima poma ficulneae in cacumine eius vidi patres eorum; ipsi autem intraverunt ad Beelphegor, et abalienati sunt in confusionem, et facti sunt abominabiles sicut ea, quae dilexerunt.

11. Ephraim quasi avis avolavit, gloria eorum a partu, et ab utero, et a conceptu.

12. Quod et si enutrierint filios suos, absque liberis eos faciam in hominibus; sed et vae eis, cum recessero ab eis.

13. Ephraim, ut vidi, Tyrus erat fundata in pulchritudine; et Ephraim educet ad interfectorem eius filios suos.

14. Da eis Domine. Quid dabis eis? Da eis vulvam sine liberis, et ubera arentia.

15. * Omnes nequitiae eorum in Galgal, quia ibi exosos habui eos; propter malitiam adinventionum eorum de domo mea eiiciam eos; non addam, ut diligam eos, omnes principes eorum recedentes.
* 1 Reg. 8.

16. Percussus est Ephraim, radix eorum exsiccata est; fructum nequaquam facient. Quod et si genuerint, interficiam amantissima uteri eorum.

17. Abiiciet eos Deus meus, quia non audierunt eum; et erunt vagi in nationibus.

Cap. X.

Israël ab Assyriis capitur.

1. Vitis frondosa Israël, fructus adaequatus est ei; secundum multitudinem fructus sui multiplicavit altaria, iuxta ubertatem terrae suae exuberavit simulacris.

2. Divisum est cor eorum, nunc interibunt; ipse confringet simulacra eorum, depopulabitur aras eorum.

3. Quia nunc dicent: Non est rex nobis; non enim timemus Dominum; et rex quid faciet nobis?

4. Loquimini verba visionis inutilis, et ferietis foedus; et germinabit quasi amaritudo iudicium super sulcos agri.

5. Vaccas Bethaven coluerunt habitatores Samariae; quia luxit super eum populus eius, et aeditui eius super eum exultaverunt in gloria eius, quia migravi ab eo.

6. Siquidem et ipse in Assur delatus est, munus regi ultori; confusio Ephraim capiet, et confundetur Israël in voluntate sua.

7. Transire fecit Samaria regem suum quasi spumam super faciem aquae.

8. Et disperdentur excelsa idoli, peccatum Israël; lappa et tribulus ascendet super aras eorum; et dicent montibus: * Operite nos! et collibus: Cadite super nos!
* Ies. 2, 19. Luc. 23, 30. Apocal. 6, 16.

9. * Ex diebus Gabaa, peccavit Israël, ibi steterunt; non comprehendet eos in Gabaa praelium super filios iniquitatis. * Iud. 20, 1.

10. Iuxta desiderium meum corripiam eos; congregabuntur super eos populi, cum corripientur propter duas iniquitates suas.

11. Ephraim vitula docta diligere trituram, et ego transivi super pulchritudinem colli eius; ascendam super Ephraim, arabit Iudas, confringet sibi sulcos Iacob.

12. * Seminate vobis in iustitia, et metite in ore misericordiae, innovate vobis novale; tempus autem requirendi Dominum, cum venerit, qui docebit vos iustitiam.
* Ier. 4, 3.

13. Arastis impietatem, iniquitatem messuistis, comedistis frugem mendacii: quia confisus es in viis tuis, in multitudine fortium tuorum.

14. Consurget tumultus in populo tuo; et omnes munitiones tuae vastabuntur, sicut vastatus est * Salmana a domo eius, qui iudicavit Baal in die praelii, matre super filios allisa. * Iudic. 8, 11.

15. Sic fecit vobis Bethel, a facie malitiae nequitiarum vestrarum.

Cap. XI.

Ingratitudo Israëlitarum erga Dominum.

1. Sicut mane transiit, pertransit rex Israël. Quia puer Israël, et dilexi eum; et * ex Aegypto vocavi filium meum. * Matth. 2, 15.

2. Vocaverunt eos, sic abierunt a facie eorum; Baalim immolabant et simulacris sacrificabant.

3. Et ego quasi nutricius Ephraim, portabam eos in brachiis meis; et nescierunt, quod curarem eos.

4. In funiculis Adam traham eos, in vinculis charitatis; et ero eis quasi exaltans iugum super maxillas eorum; et declinavi ad eum, ut vesceretur.

5. Non revertetur in terram Aegypti, et Assur ipse rex eius; quoniam noluerunt converti.

6. Coepit gladius in civitatibus eius, et consumet electos eius, et comedet capita eorum.

7. Et populus meus pendebit ad reditum meum; iugum autem imponetur eis simul, quod non auferetur.

8. Quomodo dabo te Ephraim, protegam te Israël? * Quomodo dabo te sicut Adama, ponam te, ut Seboim? Conversum est in me cor meum, pariter conturbata est poenitudo mea. * Gen. 19, 24.

9. Non faciam furorem irae meae; non convertar, ut disperdam Ephraim: quoniam Deus ego, et non homo; in medio tui sanctus, et non ingrediar civitatem.

10. Post Dominum ambulabunt, quasi leo rugiet; quia ipse rugiet, et formidabunt filii maris.

11. Et avolabunt quasi avis ex Aegypto, et quasi columba de terra Assyriorum; et collocabo eos in domibus suis, dicit Dominus.

יְשֹׁדֵד מַצֵּבוֹתָם׃ כִּי עַתָּה יֹאמְרוּ אֵין מֶלֶךְ לָנוּ כִּי לֹא יָרֵאנוּ אֶת־ 3
יְהוָה וְהַמֶּלֶךְ מַה־יַּעֲשֶׂה־לָּנוּ׃ דִּבְּרוּ דְבָרִים אָלוֹת שָׁוְא כָּרֹת בְּרִית 4
וּפָרַח כָּרֹאשׁ מִשְׁפָּט עַל תַּלְמֵי שָׂדָי׃ לְעֶגְלוֹת בֵּית אָוֶן יָגוּרוּ שְׁכַן ה
שֹׁמְרוֹן כִּי־אָבַל עָלָיו עַמּוֹ וּכְמָרָיו עָלָיו יָגִילוּ עַל־כְּבוֹדוֹ כִּי־גָלָה
מִמֶּנּוּ׃ גַּם־אוֹתוֹ לְאַשּׁוּר יוּבָל מִנְחָה לְמֶלֶךְ יָרֵב בָּשְׁנָה אֶפְרַיִם יִקָּח 6
וְיֵבוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מֵעֲצָתוֹ׃ נִדְמֶה שֹׁמְרוֹן מַלְכָּהּ כְּקֶצֶף עַל־פְּנֵי־מָיִם׃ 7
וְנִשְׁמְדוּ בָּמוֹת אָוֶן חַטַּאת יִשְׂרָאֵל קוֹץ וְדַרְדַּר יַעֲלֶה עַל־מִזְבְּחוֹתָם 8
וְאָמְרוּ לֶהָרִים כַּסּוּנוּ וְלַגְּבָעוֹת נִפְלוּ עָלֵינוּ׃ מִימֵי הַגִּבְעָה חָטָאתָ 9
יִשְׂרָאֵל שָׁם עָמָדוּ לֹא־תַשִּׂיגֵם בַּגִּבְעָה מִלְחָמָה עַל־בְּנֵי עַלְוָה׃ בְּאַוָּתִי י
וְאֶסֳּרֵם וְאֻסְּפוּ עֲלֵיהֶם עַמִּים בְּאָסְרָם לִשְׁתֵּי עֹינֹתָם׃ וְאֶפְרַיִם עֶגְלָה 11
מְלֻמָּדָה אֹהַבְתִּי לָדוּשׁ וַאֲנִי עָבַרְתִּי עַל־טוּב צַוָּארָהּ אַרְכִּיב אֶפְרַיִם
יַחֲרוֹשׁ יְהוּדָה יְשַׂדֶּד־לוֹ יַעֲקֹב׃ זִרְעוּ לָכֶם לִצְדָקָה קִצְרוּ לְפִי־חֶסֶד 12
נִירוּ לָכֶם נִיר וְעֵת לִדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה עַד־יָבוֹא וְיֹרֶה צֶדֶק לָכֶם׃
חֲרַשְׁתֶּם־רֶשַׁע עַוְלָתָה קְצַרְתֶּם אֲכַלְתֶּם פְּרִי־כָחַשׁ כִּי־בָטַחְתָּ בְדַרְכְּךָ 13
בְּרֹב גִּבּוֹרֶיךָ׃ וְקָאם שָׁאוֹן בְּעַמֶּךָ וְכָל־מִבְצָרֶיךָ יוּשַּׁד כְּשֹׁד שַׁלְמַן 14
בֵּית אַרְבֵאל בְּיוֹם מִלְחָמָה אֵם עַל־בָּנִים רֻטָּשָׁה׃ כָּכָה עָשָׂה לָכֶם בֵּית־ טו
אֵל מִפְּנֵי רָעַת רָעַתְכֶם בַּשַּׁחַר נִדְמֹה נִדְמָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃

יא Cap. XI. יא

כִּי נַעַר יִשְׂרָאֵל וָאֹהֲבֵהוּ וּמִמִּצְרַיִם קָרָאתִי לִבְנִי׃ קָרְאוּ לָהֶם כֵּן א
הָלְכוּ מִפְּנֵיהֶם לַבְּעָלִים יְזַבֵּחוּ וְלַפְּסִלִים יְקַטֵּרוּן׃ וְאָנֹכִי תִרְגַּלְתִּי 3
לְאֶפְרַיִם קָחָם עַל־זְרוֹעֹתָיו וְלֹא יָדְעוּ כִּי רְפָאתִים׃ בְּחַבְלֵי אָדָם 4
אֶמְשְׁכֵם בַּעֲבֹתוֹת אַהֲבָה וָאֶהְיֶה לָהֶם כִּמְרִימֵי עֹל עַל לְחֵיהֶם וְאַט
אֵלָיו אוֹכִיל׃ לֹא יָשׁוּב אֶל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וְאַשּׁוּר הוּא מַלְכּוֹ כִּי מֵאֲנוּ ה
לָשׁוּב׃ וְחָלָה חֶרֶב בְּעָרָיו וְכִלְּתָה בַדָּיו וְאָכָלָה מִמֹּעֲצוֹתֵיהֶם׃ וְעַמִּי 6 7
תְלוּאִים לִמְשׁוּבָתִי וְאֶל־עַל יִקְרָאֻהוּ יַחַד לֹא יְרוֹמֵם׃ אֵיךְ אֶתֶּנְךָ 8
אֶפְרַיִם אֲמַגֶּנְךָ יִשְׂרָאֵל אֵיךְ אֶתֶּנְךָ כְאַדְמָה אֲשִׂימְךָ כִּצְבֹאיִם נֶהְפַּךְ
עָלַי לִבִּי יַחַד נִכְמְרוּ נִחוּמָי׃ לֹא אֶעֱשֶׂה חֲרוֹן אַפִּי לֹא אָשׁוּב לְשַׁחֵת 9
אֶפְרָיִם כִּי אֵל אָנֹכִי וְלֹא־אִישׁ בְּקִרְבְּךָ קָדוֹשׁ וְלֹא אָבוֹא בְּעִיר׃ אַחֲרֵי י
יְהוָה יֵלְכוּ כְּאַרְיֵה יִשְׁאָג כִּי־הוּא יִשְׁאַג וְיֶחֶרְדוּ בָנִים מִיָּם׃ יֶחֶרְדוּ 11
כְצִפּוֹר מִמִּצְרַיִם וּכְיוֹנָה מֵאֶרֶץ אַשּׁוּר וְהוֹשַׁבְתִּים עַל־בָּתֵּיהֶם נְאֻם־
יְהוָה׃

X. v. 6. קמץ בז"ק — v. 10. עוֹנֹתָם ק׳ — v. 14.
באלף: קמץ בז"ק ודגש אחר שורק — XI. v. 7. הפטרה ויצא יעקב

CAP. XII. יב

יב
א סְבָבֻנִי בְכַחַשׁ אֶפְרַיִם וּבְמִרְמָה בֵּית יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה עֹד רָד עִם־אֵל
2 וְעִם־קְדוֹשִׁים נֶאֱמָן׃ אֶפְרַיִם רֹעֶה רוּחַ וְרֹדֵף קָדִים כָּל־הַיּוֹם כָּזָב
3 וָשֹׁד יַרְבֶּה וּבְרִית עִם־אַשּׁוּר יִכְרֹתוּ וְשֶׁמֶן לְמִצְרַיִם יוּבָל׃ וְרִיב
לַיהוָה עִם־יְהוּדָה וְלִפְקֹד עַל־יַעֲקֹב כִּדְרָכָיו כְּמַעֲלָלָיו יָשִׁיב לוֹ׃
4 ה בַּבֶּטֶן עָקַב אֶת־אָחִיו וּבְאוֹנוֹ שָׂרָה אֶת־אֱלֹהִים׃ וַיָּשַׂר אֶל־מַלְאָךְ
6 וַיֻּכָל בָּכָה וַיִּתְחַנֶּן־לוֹ בֵּית־אֵל יִמְצָאֶנּוּ וְשָׁם יְדַבֵּר עִמָּנוּ׃ וַיהוָה
7 אֱלֹהֵי הַצְּבָאוֹת יְהוָה זִכְרוֹ׃ וְאַתָּה בֵּאלֹהֶיךָ תָשׁוּב חֶסֶד וּמִשְׁפָּט שְׁמֹר
8 וְקַוֵּה אֶל־אֱלֹהֶיךָ תָּמִיד׃ כְּנַעַן בְּיָדוֹ מֹאזְנֵי מִרְמָה לַעֲשֹׁק אָהֵב׃
9 וַיֹּאמֶר אֶפְרַיִם אַךְ עָשַׁרְתִּי מָצָאתִי אוֹן לִי כָּל־יְגִיעַי לֹא יִמְצְאוּ־לִי
י עָוֹן אֲשֶׁר־חֵטְא׃ וְאָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם עֹד אוֹשִׁיבְךָ
11 בָאֳהָלִים כִּימֵי מוֹעֵד׃ וְדִבַּרְתִּי עַל־הַנְּבִיאִים וְאָנֹכִי חָזוֹן הִרְבֵּיתִי
12 וּבְיַד הַנְּבִיאִים אֲדַמֶּה׃ אִם־גִּלְעָד אָוֶן אַךְ־שָׁוְא הָיוּ בַּגִּלְגָּל שְׁוָרִים
13 זִבֵּחוּ גַּם מִזְבְּחוֹתָם כְּגַלִּים עַל תַּלְמֵי שָׂדָי׃ וַיִּבְרַח יַעֲקֹב שְׂדֵה אֲרָם
14 וַיַּעֲבֹד יִשְׂרָאֵל בְּאִשָּׁה וּבְאִשָּׁה שָׁמָר׃ וּבְנָבִיא הֶעֱלָה יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל
טו מִמִּצְרָיִם וּבְנָבִיא נִשְׁמָר׃ הִכְעִיס אֶפְרַיִם תַּמְרוּרִים וְדָמָיו עָלָיו יִטּוֹשׁ
וְחֶרְפָּתוֹ יָשִׁיב לוֹ אֲדֹנָיו׃

CAP. XIII. יג

יג
א 2 כְּדַבֵּר אֶפְרַיִם רְתֵת נָשָׂא הוּא בְּיִשְׂרָאֵל וַיֶּאְשַׁם בַּבַּעַל וַיָּמֹת׃ וְעַתָּה ׀
יוֹסִפוּ לַחֲטֹא וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם מַסֵּכָה מִכַּסְפָּם כִּתְבוּנָם עֲצַבִּים מַעֲשֵׂה
3 חָרָשִׁים כֻּלֹּה לָהֶם הֵם אֹמְרִים זֹבְחֵי אָדָם עֲגָלִים יִשָּׁקוּן׃ לָכֵן יִהְיוּ
כַּעֲנַן־בֹּקֶר וְכַטַּל מַשְׁכִּים הֹלֵךְ כְּמֹץ יְסֹעֵר מִגֹּרֶן וּכְעָשָׁן מֵאֲרֻבָּה׃
4 וְאָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם וֵאלֹהִים זוּלָתִי לֹא תֵדָע וּמוֹשִׁיעַ
ה 6 אַיִן בִּלְתִּי׃ אֲנִי יְדַעְתִּיךָ בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ תַּלְאֻבוֹת׃ כְּמַרְעִיתָם וַיִּשְׂבָּעוּ
7 שָׂבְעוּ וַיָּרָם לִבָּם עַל־כֵּן שְׁכֵחוּנִי׃ וָאֱהִי לָהֶם כְּמוֹ־שָׁחַל כְּנָמֵר עַל־
8 דֶּרֶךְ אָשׁוּר׃ אֶפְגְּשֵׁם כְּדֹב שַׁכּוּל וְאֶקְרַע סְגוֹר לִבָּם וְאֹכְלֵם שָׁם כְּלָבִיא
י 9 חַיַּת הַשָּׂדֶה תְּבַקְּעֵם׃ שִׁחֶתְךָ יִשְׂרָאֵל כִּי־בִי בְעֶזְרֶךָ׃ אֱהִי מַלְכְּךָ
אֵפוֹא וְיוֹשִׁיעֲךָ בְּכָל־עָרֶיךָ וְשֹׁפְטֶיךָ אֲשֶׁר אָמַרְתָּ תְּנָה־לִּי מֶלֶךְ וְשָׂרִים׃
11 12 אֶתֶּן־לְךָ מֶלֶךְ בְּאַפִּי וְאֶקַּח בְּעֶבְרָתִי׃ צָרוּר עֲוֹן אֶפְרָיִם צְפוּנָה
13 חַטָּאתוֹ׃ חֶבְלֵי יוֹלֵדָה יָבֹאוּ לוֹ הוּא־בֵן לֹא חָכָם כִּי־עֵת לֹא־יַעֲמֹד
14 בְּמִשְׁבַּר בָּנִים׃ מִיַּד שְׁאוֹל אֶפְדֵּם מִמָּוֶת אֶגְאָלֵם אֱהִי דְבָרֶיךָ מָוֶת

XII. v. 5. קמץ בז"ק v. 12. ע"כ v. 13. הפטרת וישלח כמנהג אשכנזים XIII. v. 4. קמץ בז"ק v. 10. נ"א אַיֵּה v. 12. קמץ בז"ק

12. Circumdedit me in negatione Ephraim, et in dolo domus Israël; Iudas autem testis descendit cum Deo, et cum sanctis fidelis.

Cap. XII.

Israël et Iuda ab idolis suis defendi et servari non poterit.

1. Ephraim pascit ventum, et sequitur aestum; tota die mendacium, et vastitatem multiplicat; et foedus cum Assyriis iniit, et oleum in Aegyptum ferebat.
2. Iudicium ergo Domini cum Iuda, et visitatio super Iacob; iuxta vias eius, et iuxta adinventiones eius reddet ei.
3. * In utero supplantavit fratrem suum; et in fortitudine sua directus est cum angelo.
* Gen. 25, 25. 32, 24.

4. Et invaluit ad angelum, et confortatus est; flevit, et rogavit eum; in Bethel invenit eum, et ibi locutus est nobiscum.
5. Et Dominus Deus exercituum, Dominus memoriale eius.
6. Et tu ad Deum tuum converteris; misericordiam et iudicium custodi, et spera in Deo tuo semper.
7. Chanaan, in manu eius statera dolosa, calumniam dilexit.
8. Et dixit Ephraim: Verumtamen dives effectus sum, inveni idolum mihi; omnes labores mei non invenient mihi iniquitatem, quam peccavi.
9. Et ego Dominus Deus tuus ex terra Aegypti, adhuc sedere te faciam in tabernaculis, sicut in diebus festivitatis.
10. Et locutus sum super prophetas, et ego visionem multiplicavi, et in manu prophetarum assimilatus sum.
11. Si Galaad idolum, ergo frustra erant in Galgal bobus immolantes; nam et altaria eorum quasi acervi super sulcos agri.
12. * Fugit Iacob in regionem Syriae, et servivit Israël in uxorem, et in uxorem servavit.
* Gen. 28, 5.

13. * In propheta autem eduxit Dominus Israël de Aegypto; et in propheta servatus est.
* Exod. 14, 21, 22.

14. Ad iracundiam me provocavit Ephraim in amaritudinibus suis, et sanguis eius super eum veniet, et opprobrium eius restituet ei Dominus suus.

Cap. XIII.

Poenae idololatriae. Messiae promissio.

1. Loquente Ephraim, horror invasit Israël, et deliquit in Baal, et mortuus est.
2. Et nunc addiderunt ad peccandum; feceruntque sibi conflatile de argento suo quasi similitudinem idolorum, factura artificum totum est; his ipsi dicunt: Immolate homines vitulos adorantes.
3. Idcirco erunt quasi nubes matutina, et sicut ros matutinus praeteriens, sicut pulvis turbine raptus ex area, et sicut fumus de fumario.
4. * Ego autem Dominus Deus tuus ex terra Aegypti; et Deum absque me nescies, et salvator non est praeter me. * Ies. 43, 11.
5. Ego cognovi te in deserto, in terra solitudinis.
6. Iuxta pascua sua adimpleti sunt, et saturati sunt; et levaverunt cor suum, et obliti sunt mei.
7. Et ego ero eis quasi leaena, sicut pardus in via Assyriorum.
8. Occurram eis quasi ursa raptis catulis, et dirrumpam interiora iecoris eorum; et consumam eos ibi quasi leo, bestia agri scindet eos.
9. Perditio tua Israël; tantummodo in me auxilium tuum.
10. Ubi est rex tuus? maxime nunc salvet te in omnibus urbibus tuis; et iudices tui, de quibus dixisti: * Da mihi regem, et principes!
* 1 Reg. 8, 5.

11. Dabo tibi regem in furore meo, et auferam in indignatione mea.
12. Colligata est iniquitas Ephraim, absconditum peccatum eius.
13. Dolores parturientis venient ei; ipse filius non sapiens; nunc enim non stabit in contritione filiorum.
14. De manu mortis liberabo eos, de morte redimam eos; * ero mor-

tua o mors, morsus tuus ero inferne; consolatio abscondita est ab oculis meis.

* 1 Cor. 15, 54. Hebr. 2, 14.

15. Quia ipse inter fratres dividet; * adducet urentem ventum Dominus de deserto ascendentem; et siccabit venas eius, et desolabit fontem eius, et ipse diripiet thesaurum omnis vasis desiderabilis.

* Ezech. 19, 12.

Cap. XIV.

Ad poenitentiam, et gratitudinem hortatur.

1. Pereat Samaria, quoniam ad amaritudinem concitavit Deum suum: in gladio pereant, parvuli eorum elidantur, et foetae eius discindantur.

2. Convertere Israël ad Dominum Deum tuum: quoniam corruisti in iniquitate tua.

3. Tollite vobiscum verba, et convertimini ad Dominum: et dicite ei: Omnem aufer iniquitatem, accipe bonum; et reddemus vitulos labiorum nostrorum.

4. Assur non salvabit nos, super equum non ascendemus, nec dicemus ultra: Dii nostri opera manuum nostrarum; quia eius, qui in te est, misereberis pupilli.

5. Sanabo contritiones eorum, diligam eos spontanee; quia aversus est furor meus ab eis.

6. Ero quasi ros, Israël germinabit sicut lilium, et erumpet radix eius ut Libani.

7. Ibunt rami eius, et erit quasi oliva gloria eius, et odor eius ut Libani.

8. Convertentur sedentes in umbra eius; vivent tritico, et germinabunt quasi vinea; memoriale eius sicut vinum Libani.

9. Ephraim quid mihi ultra idola? ego exaudiam, et dirigam eum ego ut abietem virentem; ex me fructus tuus inventus est.

10. Quis sapiens, et intelliget ista? intelligens, et sciet haec? quia rectae viae Domini, et iusti ambulabunt in eis; praevaricatores vero corruent in eis.

IOEL PROPHETA.

Cap. I.

Magna fames praedicitur.

1. Verbum Domini, quod factum est ad Ioël filium Phatuel.

2. Audite hoc senes, et auribus percipite omnes habitatores terrae; si factum est istud in diebus vestris, aut in diebus patrum vestrorum?

3. Super hoc filiis vestris narrate, et filii vestri filiis suis, et filii eorum generationi alterae.

4. Residuum erucae comedit locusta, et residuum locustae comedit bruchus, et residuum bruchi comedit rubigo.

5. Expergiscimini ebrii, et flete et ululate omnes, qui bibitis vinum in dulcedine; quoniam periit ab ore vestro.

6. Gens enim ascendit super terram meam, fortis et innumerabilis; dentes eius ut dentes leonis; et molares eius ut catuli leonis.

7. Posuit vineam meam in desertum, et ficum meam decorticavit;

אֱהִי קָטָבְךָ שְׁאוֹל נֹחַם יִסָּתֵר מֵעֵינָי׃ כִּי הוּא בֵּין אַחִים יַפְרִיא יָבוֹא טו
קָדִים רוּחַ יְהוָה מִמִּדְבָּר עֹלֶה וְיֵבוֹשׁ מְקוֹרוֹ וְיֶחֱרַב מַעְיָנוֹ הוּא יִשְׁסֶה
אוֹצַר כָּל־כְּלִי חֶמְדָּה׃

CAP. XIV. יד

תֶּאְשַׁם שֹׁמְרוֹן כִּי מָרְתָה בֵּאלֹהֶיהָ בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ עֹלְלֵיהֶם יְרֻטָּשׁוּ א
וְהָרִיּוֹתָיו יְבֻקָּעוּ׃ שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי כָשַׁלְתָּ בַּעֲוֺנֶךָ׃ 2
קְחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל־יְהוָה אִמְרוּ אֵלָיו כָּל־תִּשָּׂא עָוֺן וְקַח־ 3
טוֹב וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ׃ אַשּׁוּר ׀ לֹא יוֹשִׁיעֵנוּ עַל־סוּס לֹא נִרְכָּב 4
וְלֹא־נֹאמַר עוֹד אֱלֹהֵינוּ לְמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ אֲשֶׁר־בְּךָ יְרֻחַם יָתוֹם׃ אֶרְפָּא ה
מְשׁוּבָתָם אֹהֲבֵם נְדָבָה כִּי שָׁב אַפִּי מִמֶּנּוּ׃ אֶהְיֶה כַטַּל לְיִשְׂרָאֵל יִפְרַח 6
כַּשּׁוֹשַׁנָּה וְיַךְ שָׁרָשָׁיו כַּלְּבָנוֹן׃ יֵלְכוּ יֹנְקוֹתָיו וִיהִי כַזַּיִת הוֹדוֹ וְרֵיחַ 7
לוֹ כַּלְּבָנוֹן׃ יָשֻׁבוּ יֹשְׁבֵי בְצִלּוֹ יְחַיּוּ דָגָן וְיִפְרְחוּ כַגָּפֶן זִכְרוֹ כְּיֵין 8
לְבָנוֹן׃ אֶפְרַיִם מַה־לִּי עוֹד לָעֲצַבִּים אֲנִי עָנִיתִי וַאֲשׁוּרֶנּוּ אֲנִי כִּבְרוֹשׁ 9
רַעֲנָן מִמֶּנִּי פֶּרְיְךָ נִמְצָא׃ מִי חָכָם וְיָבֵן אֵלֶּה נָבוֹן וְיֵדָעֵם כִּי־יְשָׁרִים י
דַּרְכֵי יְהוָה וְצַדִּקִים יֵלְכוּ בָם וּפֹשְׁעִים יִכָּשְׁלוּ בָם׃

י ו א ל

J O E L.

CAPUT I. א

דְּבַר־יְהוָה אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יוֹאֵל בֶּן־פְּתוּאֵל׃ שִׁמְעוּ־זֹאת הַזְּקֵנִים א 2
וְהַאֲזִינוּ כֹּל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הֶהָיְתָה זֹּאת בִּימֵיכֶם וְאִם בִּימֵי
אֲבֹתֵיכֶם׃ עָלֶיהָ לִבְנֵיכֶם סַפֵּרוּ וּבְנֵיכֶם לִבְנֵיהֶם וּבְנֵיהֶם לְדוֹר אַחֵר׃ 3
יֶתֶר הַגָּזָם אָכַל הָאַרְבֶּה וְיֶתֶר הָאַרְבֶּה אָכַל הַיָּלֶק וְיֶתֶר הַיֶּלֶק אָכַל 4
הֶחָסִיל׃ הָקִיצוּ שִׁכּוֹרִים וּבְכוּ וְהֵילִלוּ כָּל־שֹׁתֵי יָיִן עַל־עָסִיס כִּי ה
נִכְרַת מִפִּיכֶם׃ כִּי־גוֹי עָלָה עַל־אַרְצִי עָצוּם וְאֵין מִסְפָּר שִׁנָּיו שִׁנֵּי 6
אַרְיֵה וּמְתַלְּעוֹת לָבִיא לוֹ׃ שָׂם גַּפְנִי לְשַׁמָּה וּתְאֵנָתִי לִקְצָפָה חָשֹׂף 7

XIV. v. 2. הפטרת וילך וגם לט׳ באב במנחה   v. 4. קמץ בז״ק
v. 9. נ״א לָ׳   v. 10. ע״ב

8 חֲשָׂפָהּ וְהִשְׁלִיךְ הִלְבִּינוּ שָׂרִיגֶיהָ׃ אֱלִי כִּבְתוּלָה חֲגֻרַת־שַׂק עַל־בַּעַל
9 נְעוּרֶיהָ׃ הָכְרַת מִנְחָה וָנֶסֶךְ מִבֵּית יְהוָה אָבְלוּ הַכֹּהֲנִים מְשָׁרְתֵי
י יְהוָה׃ שֻׁדַּד שָׂדֶה אָבְלָה אֲדָמָה כִּי שֻׁדַּד דָּגָן הוֹבִישׁ תִּירוֹשׁ אֻמְלַל
11 יִצְהָר׃ הֹבִישׁוּ אִכָּרִים הֵילִילוּ כֹּרְמִים עַל־חִטָּה וְעַל־שְׂעֹרָה כִּי אָבַד
12 קְצִיר שָׂדֶה׃ הַגֶּפֶן הוֹבִישָׁה וְהַתְּאֵנָה אֻמְלָלָה רִמּוֹן גַּם־תָּמָר וְתַפּוּחַ
13 כָּל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה יָבֵשׁוּ כִּי־הֹבִישׁ שָׂשׂוֹן מִן־בְּנֵי אָדָם׃ חִגְרוּ וְסִפְדוּ
הַכֹּהֲנִים הֵילִילוּ מְשָׁרְתֵי מִזְבֵּחַ בֹּאוּ לִינוּ בַשַּׂקִּים מְשָׁרְתֵי אֱלֹהָי כִּי
14 נִמְנַע מִבֵּית אֱלֹהֵיכֶם מִנְחָה וָנָסֶךְ׃ קַדְּשׁוּ־צוֹם קִרְאוּ עֲצָרָה אִסְפוּ
טו זְקֵנִים כֹּל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְזַעֲקוּ אֶל־יְהוָה׃ אֲהָהּ
16 לַיּוֹם כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה וּכְשֹׁד מִשַּׁדַּי יָבוֹא׃ הֲלוֹא נֶגֶד עֵינֵינוּ אֹכֶל
17 נִכְרָת מִבֵּית אֱלֹהֵינוּ שִׂמְחָה וָגִיל׃ עָבְשׁוּ פְרֻדוֹת תַּחַת מֶגְרְפֹתֵיהֶם
18 נָשַׁמּוּ אֹצָרוֹת נֶהֶרְסוּ מַמְּגֻרוֹת כִּי הֹבִישׁ דָּגָן׃ מַה־נֶּאֶנְחָה בְהֵמָה
19 נָבֹכוּ עֶדְרֵי בָקָר כִּי אֵין מִרְעֶה לָהֶם גַּם־עֶדְרֵי הַצֹּאן נֶאְשָׁמוּ׃ אֵלֶיךָ
יְהוָה אֶקְרָא כִּי־אֵשׁ אָכְלָה נְאוֹת מִדְבָּר וְלֶהָבָה לִהֲטָה כָּל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה׃
כ גַּם־בַּהֲמוֹת שָׂדֶה תַּעֲרוֹג אֵלֶיךָ כִּי יָבְשׁוּ אֲפִיקֵי מָיִם וְאֵשׁ אָכְלָה
נְאוֹת הַמִּדְבָּר׃

ב CAP. II. ב

א תִּקְעוּ שׁוֹפָר בְּצִיּוֹן וְהָרִיעוּ בְּהַר קָדְשִׁי יִרְגְּזוּ כֹּל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ כִּי־
2 בָא יוֹם־יְהוָה כִּי קָרוֹב׃ יוֹם חֹשֶׁךְ וַאֲפֵלָה יוֹם עָנָן וַעֲרָפֶל כְּשַׁחַר
פָּרֻשׂ עַל־הֶהָרִים עַם רַב וְעָצוּם כָּמֹהוּ לֹא נִהְיָה מִן־הָעוֹלָם וְאַחֲרָיו
3 לֹא יוֹסֵף עַד־שְׁנֵי דּוֹר וָדוֹר׃ לְפָנָיו אָכְלָה אֵשׁ וְאַחֲרָיו תְּלַהֵט לֶהָבָה
כְּגַן־עֵדֶן הָאָרֶץ לְפָנָיו וְאַחֲרָיו מִדְבַּר שְׁמָמָה וְגַם־פְּלֵיטָה לֹא־הָיְתָה
4 ה לּוֹ׃ כְּמַרְאֵה סוּסִים מַרְאֵהוּ וּכְפָרָשִׁים כֵּן יְרוּצוּן׃ כְּקוֹל מַרְכָּבוֹת
עַל־רָאשֵׁי הֶהָרִים יְרַקֵּדוּן כְּקוֹל לַהַב אֵשׁ אֹכְלָה קָשׁ כְּעַם עָצוּם עֱרוּךְ
6 7 מִלְחָמָה׃ מִפָּנָיו יָחִילוּ עַמִּים כָּל־פָּנִים קִבְּצוּ פָארוּר׃ כְּגִבּוֹרִים
יְרוּצוּן כְּאַנְשֵׁי מִלְחָמָה יַעֲלוּ חוֹמָה וְאִישׁ בִּדְרָכָיו יֵלֵכוּן וְלֹא יְעַבְּטוּן
8 אֹרְחוֹתָם׃ וְאִישׁ אָחִיו לֹא יִדְחָקוּן גֶּבֶר בִּמְסִלָּתוֹ יֵלֵכוּן וּבְעַד הַשֶּׁלַח
9 יִפֹּלוּ לֹא יִבְצָעוּ׃ בָּעִיר יָשֹׁקּוּ בַּחוֹמָה יְרוּצוּן בַּבָּתִּים יַעֲלוּ בְּעַד
י הַחַלּוֹנִים יָבֹאוּ כַּגַּנָּב׃ לְפָנָיו רָגְזָה אֶרֶץ רָעֲשׁוּ שָׁמָיִם שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ
11 קָדָרוּ וְכוֹכָבִים אָסְפוּ נָגְהָם׃ וַיהוָה נָתַן קוֹלוֹ לִפְנֵי חֵילוֹ כִּי רַב מְאֹד
מַחֲנֵהוּ כִּי עָצוּם עֹשֵׂה דְבָרוֹ כִּי־גָדוֹל יוֹם־יְהוָה וְנוֹרָא מְאֹד וּמִי
12 יְכִילֶנּוּ׃ וְגַם־עַתָּה נְאֻם־יְהוָה שֻׁבוּ עָדַי בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְצוֹם וּבִבְכִי
13 וּבְמִסְפֵּד׃ וְקִרְעוּ לְבַבְכֶם וְאַל־בִּגְדֵיכֶם וְשׁוּבוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כִּי־

nudans spoliavit eam, et proiecit; albi facti sunt rami eius.

8. Plange quasi virgo accincta sacco super virum pubertatis suae.

9. Periit sacrificium et libatio de domo Domini; luxerunt sacerdotes ministri Domini.

10. Depopulata est regio, luxit humus; quoniam devastatum est triticum, confusum est vinum, elanguit oleum.

11. Confusi sunt agricolae, ululaverunt vinitores super frumento, et hordeo, quia periit messis agri.

12. Vinea confusa est, et ficus elanguit; malogranatum, et palma, et malum, et omnia ligna agri aruerunt; quia confusum est gaudium a filiis hominum.

13. Accingite vos, et plangite sacerdotes, ululate ministri altaris; ingredimini, cubate in sacco ministri Dei mei; quoniam interiit de domo Dei vestri sacrificium, et libatio.

14. * Sanctificate ieiunium, vocate coetum, congregate senes omnes habitatores terrae in domum Dei vestri; et clamate ad Dominum:

* c. 2, 15.

15. A a a diei; quia prope est dies Domini, et quasi vastitas a potente veniet.

16. Numquid non coram oculis vestris alimenta perierunt de domo Dei nostri, laetitia, et exultatio?

17. Computruerunt iumenta in stercore suo, demolita sunt horrea, dissipatae sunt apothecae; quoniam confusum est triticum.

18. Quid ingemuit animal, mugierunt greges armenti? Quia non est pascua eis; sed et greges pecorum disperierunt.

19. Ad te Domine? clamabo; quia ignis comedit speciosa deserti, et flamma succendit omnia ligna regionis.

20. Sed et bestiae agri, quasi area sitiens imbrem, suspexerunt ad te; quoniam exsiccati sunt fontes aquarum, et ignis devoravit speciosa deserti.

CAP. II.

Hostium crudelitatem describit; effusionem spiritus sancti praedicit.

1. Canite tuba in Sion, ululate in monte sancto meo, conturbentur omnes habitatores terrae; quia venit dies Domini, quia prope est.

2. Dies tenebrarum, et caliginis, dies nubis, et turbinis; quasi mane expansum super montes populus multus et fortis; similis ei non fuit a principio, et post eum non erit usque in annos generationis et generationis.

3. Ante faciem eius ignis vorans, et post eum exurens flamma; quasi hortus voluptatis terra coram eo, et post eum solitudo deserti, neque est, qui effugiat eum.

4. Quasi aspectus equorum, aspectus eorum; et quasi equites, sic current.

5. Sicut sonitus quadrigarum super capita montium exilient, sicut sonitus flammae ignis devorantis stipulam, velut populus fortis praeparatus ad praelium.

6. A facie eius cruciabuntur populi; omnes vultus redigentur in ollam.

7. Sicut fortes current: quasi viri bellatores ascendent murum; viri in viis suis gradientur, et non declinabunt a semitis suis.

8. Unusquisque fratrem suum non coarctabit, singuli in calle suo ambulabunt; sed et per fenestras cadent, et non demolientur.

9. Urbem ingredientur, in muro current; domos conscendent, per fenestras intrabunt quasi fur.

10. A facie eius contremuit terra, moti sunt coeli; *sol et luna obtenebrati sunt, et stellae retraxerunt splendorem suum.

* c. 3, 15. Ies. 13, 10. Ezech. 32, 7. Matth. 24, 29. Marc. 13, 24. Luc. 21, 25.

11. Et Dominus dedit vocem suam ante faciem exercitus sui; quia multa sunt nimis castra eius, quia fortia et facientia verbum eius; * magnus enim dies Domini, et terribilis valde; et quis sustinebit eum?

* Ier. 30, 7. Amos 5, 18. Soph. 1, 15.

12. Nunc ergo dicit Dominus: Convertimini ad me in toto corde vestro in ieiunio, et in fletu, et in planctu.

13. Et scindite corda vestra, et non vestimenta vestra, et convertimini ad Dominum Deum vestrum;

*quia benignus et misericors est, patiens et multae misericordiae, et praestabilis super malitia.
* Ps. 85, 5. Ioh. 4, 2.

14. *Quis scit, si convertatur, et ignoscat, et relinquat post se benedictionem, sacrificium, et libamen Domino Deo vestro? * Ion. 3, 9.

15. Canite tuba in Sion, *sanctificate ieiunium, vocate coetum;
* c. 1, 14.

16. congregate populum, sanctificate ecclesiam, coadunate senes, congregate parvulos, et sugentes ubera; egrediatur sponsus de cubili suo, et sponsa de thalamo suo.

17. Inter vestibulum et altare plorabunt sacerdotes ministri Domini, et dicent: Parce Domine, parce populo tuo; et ne des haereditatem tuam in opprobrium, ut dominentur eis nationes. Quare dicunt in populis: Ubi est Deus eorum?

18. Zelatus est Dominus terram suam, et pepercit populo suo;

19. et respondit Dominus, et dixit populo suo: Ecce! ego mittam vobis frumentum, et vinum, et oleum, et replebimini eis; et non dabo vos ultra opprobrium in gentibus.

20. Et eum, qui ab Aquilone est, procul faciam a vobis; et expellam eum in terram inviam, et desertam; faciem eius contra mare orientale, et extremum eius ad mare novissimum; et ascendet foetor eius, et ascendet putredo eius, quia superbe egit.

21. Noli timere terra, exulta et laetare; quoniam magnificavit Dominus, ut faceret.

22. Nolite timere animalia regionis; quia germinaverunt speciosa deserti, quia lignum attulit fructum suum, ficus, et vinea dederunt virtutem suam.

23. Et filii Sion exultate, et laetamini in Domino Deo vestro; quia dedit vobis doctorem iustitiae, et descendere faciet ad vos imbrem matutinum et serotinum, sicut in principio.

24. Et implebuntur areae frumento, et redundabunt torcularia vino, et oleo.

25. Et reddam vobis annos, quos comedit locusta, bruchus, et rubigo, et eruca; fortitudo mea magna, quam misi in vos.

26. Et comedetis vescentes, et saturabimini; et laudabitis nomen Domini Dei vestri, qui fecit mirabilia vobiscum; et non confundetur populus meus in sempiternum.

27. Et scietis, quia in medio Israël ego sum; et ego Dominus Deus vester, et non est amplius; et non confundetur populus meus in aeternum.

28. Et erit post haec: * Effundam spiritum meum super omnem carnem; et prophetabunt filii vestri, et filiae vestrae; senes vestri somnia somniabunt, et iuvenes vestri visiones videbunt.
* Ies. 44, 3. Act. 2, 17.

29. Sed et super servos meos, et ancillas in diebus illis effundam spiritum meum.

30. Et dabo prodigia in coelo, et in terra, sanguinem, et ignem, et vaporem fumi.

31. * Sol convertetur in tenebras, et luna in sanguinem; antequam veniat dies Domini magnus, et horribilis. * c. 2, 10. Matth. 24, 29. Luc. 21, 25. Act. 2, 20.

32. Et erit: * omnis, qui invocaverit nomen Domini, salvus erit; quia in monte Sion, et in Ierusalem erit salvatio, sicut dixit Dominus, et in residuis, quos Dominus vocaverit.
* Rom. 10, 13.

CAP. III.

Vaticinium de extremis temporibus.

1. Quia ecce! in diebus illis, et in tempore illo, cum convertero captivitatem Iuda et Ierusalem;

14 חַנּוּן וְרַחוּם הוּא אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וְנִחָם עַל־הָרָעָה׃ מִי יוֹדֵעַ
יָשׁוּב וְנִחָם וְהִשְׁאִיר אַחֲרָיו בְּרָכָה מִנְחָה וָנֶסֶךְ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃
טו 16 תִּקְעוּ שׁוֹפָר בְּצִיּוֹן קַדְּשׁוּ־צוֹם קִרְאוּ עֲצָרָה׃ אִסְפוּ־עָם קַדְּשׁוּ קָהָל
קִבְצוּ זְקֵנִים אִסְפוּ עוֹלָלִים וְיֹנְקֵי שָׁדָיִם יֵצֵא חָתָן מֵחֶדְרוֹ וְכַלָּה
17 מֵחֻפָּתָהּ׃ בֵּין הָאוּלָם וְלַמִּזְבֵּחַ יִבְכּוּ הַכֹּהֲנִים מְשָׁרְתֵי יְהוָה וְיֹאמְרוּ
חוּסָה יְהוָה עַל־עַמֶּךָ וְאַל־תִּתֵּן נַחֲלָתְךָ לְחֶרְפָּה לִמְשָׁל־בָּם גּוֹיִם לָמָּה
18 יֹאמְרוּ בָעַמִּים אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם׃ וַיְקַנֵּא יְהוָה לְאַרְצוֹ וַיַּחְמֹל עַל־עַמּוֹ׃
19 וַיַּעַן יְהוָה וַיֹּאמֶר לְעַמּוֹ הִנְנִי שֹׁלֵחַ לָכֶם אֶת־הַדָּגָן וְהַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר
כ וּשְׂבַעְתֶּם אֹתוֹ וְלֹא־אֶתֵּן אֶתְכֶם עוֹד חֶרְפָּה בַּגּוֹיִם׃ וְאֶת־הַצְּפוֹנִי
אַרְחִיק מֵעֲלֵיכֶם וְהִדַּחְתִּיו אֶל־אֶרֶץ צִיָּה וּשְׁמָמָה אֶת־פָּנָיו אֶל־הַיָּם
הַקַּדְמֹנִי וְסֹפוֹ אֶל־הַיָּם הָאַחֲרוֹן וְעָלָה בָאְשׁוֹ וְתַעַל צַחֲנָתוֹ כִּי הִגְדִּיל
21 לַעֲשׂוֹת׃ אַל־תִּירְאִי אֲדָמָה גִּילִי וּשְׂמָחִי כִּי־הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת׃
22 אַל־תִּירְאוּ בַּהֲמוֹת שָׂדַי כִּי דָשְׁאוּ נְאוֹת מִדְבָּר כִּי־עֵץ נָשָׂא פִרְיוֹ
23 תְּאֵנָה וָגֶפֶן נָתְנוּ חֵילָם׃ וּבְנֵי צִיּוֹן גִּילוּ וְשִׂמְחוּ בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם כִּי־
נָתַן לָכֶם אֶת־הַמּוֹרֶה לִצְדָקָה וַיּוֹרֶד לָכֶם גֶּשֶׁם מוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ
24 בָּרִאשׁוֹן׃ וּמָלְאוּ הַגֳּרָנוֹת בָּר וְהֵשִׁיקוּ הַיְקָבִים תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר׃
כה וְשִׁלַּמְתִּי לָכֶם אֶת־הַשָּׁנִים אֲשֶׁר אָכַל הָאַרְבֶּה הַיֶּלֶק וְהֶחָסִיל וְהַגָּזָם
26 חֵילִי הַגָּדוֹל אֲשֶׁר שִׁלַּחְתִּי בָּכֶם׃ וַאֲכַלְתֶּם אָכוֹל וְשָׂבוֹעַ וְהִלַּלְתֶּם אֶת־
שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־עָשָׂה עִמָּכֶם לְהַפְלִיא וְלֹא־יֵבֹשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם׃
27 וִידַעְתֶּם כִּי בְקֶרֶב יִשְׂרָאֵל אָנִי וַאֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְאֵין עוֹד וְלֹא־
יֵבֹשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם׃

ג CAP. III. ג

א וְהָיָה אַחֲרֵי־כֵן אֶשְׁפּוֹךְ אֶת־רוּחִי עַל־כָּל־בָּשָׂר וְנִבְּאוּ בְּנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם
2 זִקְנֵיכֶם חֲלֹמוֹת יַחֲלֹמוּן בַּחוּרֵיכֶם חֶזְיֹנוֹת יִרְאוּ׃ וְגַם עַל־הָעֲבָדִים
3 וְעַל־הַשְּׁפָחוֹת בַּיָּמִים הָהֵמָּה אֶשְׁפּוֹךְ אֶת־רוּחִי׃ וְנָתַתִּי מוֹפְתִים
4 בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ דָּם וָאֵשׁ וְתִמְרוֹת עָשָׁן׃ הַשֶּׁמֶשׁ יֵהָפֵךְ לְחֹשֶׁךְ וְהַיָּרֵחַ
ה לְדָם לִפְנֵי בּוֹא יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא׃ וְהָיָה כֹּל אֲשֶׁר־יִקְרָא בְּשֵׁם
יְהוָה יִמָּלֵט כִּי בְּהַר־צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלִַם תִּהְיֶה פְלֵיטָה כַּאֲשֶׁר אָמַר
יְהוָה וּבַשְּׂרִידִים אֲשֶׁר יְהוָה קֹרֵא׃

ד CAP. IV. ד

א כִּי הִנֵּה בַּיָּמִים הָהֵמָּה וּבָעֵת הַהִיא אֲשֶׁר אָשׁוּב אֶת־שְׁבוּת יְהוּדָה

v. 23. II. כ"א כִּי — v. 3. III. כ"א וְתִימ' — v. 1. IV. אָשׁוּב — אָשִׁיב ק'

2 וִירוּשָׁלִָם׃ וְקִבַּצְתִּי אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם וְהוֹרַדְתִּים אֶל־עֵמֶק יְהוֹשָׁפָט
וְנִשְׁפַּטְתִּי עִמָּם שָׁם עַל־עַמִּי וְנַחֲלָתִי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר פִּזְּרוּ בַגּוֹיִם וְאֶת־
3 אַרְצִי חִלֵּקוּ׃ וְאֶל־עַמִּי יַדּוּ גוֹרָל וַיִּתְּנוּ הַיֶּלֶד בַּזּוֹנָה וְהַיַּלְדָּה מָכְרוּ
4 בַיַּיִן וַיִּשְׁתּוּ׃ וְגַם מָה־אַתֶּם לִי צֹר וְצִידוֹן וְכֹל גְּלִילוֹת פְּלָשֶׁת הַגְּמוּל
אַתֶּם מְשַׁלְּמִים עָלָי וְאִם־גֹּמְלִים אַתֶּם עָלַי קַל מְהֵרָה אָשִׁיב גְּמֻלְכֶם
ה בְּרֹאשְׁכֶם׃ אֲשֶׁר־כַּסְפִּי וּזְהָבִי לְקַחְתֶּם וּמַחֲמַדַּי הַטֹּבִים הֲבֵאתֶם
6 לְהֵיכְלֵיכֶם׃ וּבְנֵי יְהוּדָה וּבְנֵי יְרוּשָׁלִַם מְכַרְתֶּם לִבְנֵי הַיְּוָנִים לְמַעַן
7 הַרְחִיקָם מֵעַל גְּבוּלָם׃ הִנְנִי מְעִירָם מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־מְכַרְתֶּם אֹתָם
8 שָׁמָּה וַהֲשִׁבֹתִי גְמֻלְכֶם בְּרֹאשְׁכֶם׃ וּמָכַרְתִּי אֶת־בְּנֵיכֶם וְאֶת־בְּנוֹתֵיכֶם
בְּיַד בְּנֵי יְהוּדָה וּמְכָרוּם לִשְׁבָאיִם אֶל־גּוֹי רָחוֹק כִּי יְהוָה דִּבֵּר׃
9 קִרְאוּ־זֹאת בַגּוֹיִם קַדְּשׁוּ מִלְחָמָה הָעִירוּ הַגִּבּוֹרִים יִגְּשׁוּ יַעֲלוּ כֹּל
י אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה׃ כֹּתּוּ אִתֵּיכֶם לַחֲרָבוֹת וּמַזְמְרֹתֵיכֶם לִרְמָחִים הַחַלָּשׁ
11 יֹאמַר גִּבּוֹר אָנִי׃ עוּשׁוּ וָבֹאוּ כָל־הַגּוֹיִם מִסָּבִיב וְנִקְבָּצוּ שָׁמָּה הַנְחַת
12 יְהוָה גִּבּוֹרֶיךָ׃ יֵעוֹרוּ וְיַעֲלוּ הַגּוֹיִם אֶל־עֵמֶק יְהוֹשָׁפָט כִּי שָׁם אֵשֵׁב
13 לִשְׁפֹּט אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם מִסָּבִיב׃ שִׁלְחוּ מַגָּל כִּי בָשַׁל קָצִיר בֹּאוּ רְדוּ
14 כִּי־מָלְאָה גַּת הֵשִׁיקוּ הַיְקָבִים כִּי רַבָּה רָעָתָם׃ הֲמוֹנִים הֲמוֹנִים בְּעֵמֶק
טו הֶחָרוּץ כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה בְּעֵמֶק הֶחָרוּץ׃ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ קָדָרוּ וְכוֹכָבִים
16 אָסְפוּ נָגְהָם׃ וַיהוָה מִצִּיּוֹן יִשְׁאָג וּמִירוּשָׁלִַם יִתֵּן קוֹלוֹ וְרָעֲשׁוּ שָׁמַיִם
17 וָאָרֶץ וַיהוָה מַחֲסֶה לְעַמּוֹ וּמָעוֹז לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם שֹׁכֵן בְּצִיּוֹן הַר־קָדְשִׁי וְהָיְתָה יְרוּשָׁלִַם קֹדֶשׁ וְזָרִים
18 לֹא־יַעַבְרוּ־בָהּ עוֹד׃ וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא יִטְּפוּ הֶהָרִים עָסִיס וְהַגְּבָעוֹת
תֵּלַכְנָה חָלָב וְכָל־אֲפִיקֵי יְהוּדָה יֵלְכוּ מָיִם וּמַעְיָן מִבֵּית יְהוָה יֵצֵא
19 וְהִשְׁקָה אֶת־נַחַל הַשִּׁטִּים׃ מִצְרַיִם לִשְׁמָמָה תִהְיֶה וֶאֱדוֹם לְמִדְבַּר
שְׁמָמָה תִּהְיֶה מֵחֲמַס בְּנֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר־שָׁפְכוּ דָם־נָקִיא בְּאַרְצָם׃
כ 21 וִיהוּדָה לְעוֹלָם תֵּשֵׁב וִירוּשָׁלִַם לְדוֹר וָדוֹר׃ וְנִקֵּיתִי דָּמָם לֹא־נִקֵּיתִי
וַיהוָה שֹׁכֵן בְּצִיּוֹן׃

IV. v. 4. נ״א עָלָי   v. 16. קמץ בלא אס״פ   v. 21. סב׳ וְנִקַּמְתִּי

2. Congregabo omnes gentes, et deducam eas in vallem Iosaphat; et disceptabo cum eis ibi super populo meo, et haereditate mea Israël, quos disperserunt in nationibus, et terram meam diviserunt.

3. Et super populum meum miserunt sortem; et posuerunt puerum in prostibulo, et puellam vendiderunt pro vino, ut biberent.

4. Verum quid mihi et vobis Tyrus, et Sidon, et omnis terminus Palaesthinorum? numquid ultionem vos reddetis mihi? et si ulciscimini vos contra me, cito velociter reddam vicissitudinem vobis super caput vestrum.

5. Argentum enim meum, et aurum tulistis; et desiderabilia mea, et pulcherrima intulistis in delubra vestra.

6. Et filios Iuda, et filios Ierusalem vendidistis filiis Graecorum, ut longe faceretis eos de finibus suis.

7. Ecce! ego suscitabo eos de loco, in quo vendidistis eos; et convertam retributionem vestram in caput vestrum.

8. Et vendam filios vestros, et filias vestras in manibus filiorum Iuda, et venumdabunt eos Sabaeis genti longinquae, quia Dominus locutus est.

9. Clamate hoc in gentibus, sanctificate bellum, suscitate robustos; accedant, ascendant omnes viri bellatores.

10. Concidite aratra vestra in gladios, et ligones vestros in lanceas. Infirmus dicat: Quia fortis ego sum.

11. Erumpite, et venite omnes gentes de circuitu, et congregamini; ibi occumbere faciet Dominus robustos tuos.

12. Consurgant, et ascendant gentes in vallem Iosaphat; quia ibi sedebo, ut iudicem omnes gentes in circuitu.

13. * Mittite falces, quoniam maturavit messis; venite, et descendite, quia plenum est torcular, exuberant torcularia; quia multiplicata est malitia eorum.

* Apocal. 14, 15.

14. Populi populi in valle concisionis; quia iuxta est dies Domini in valle concisionis.

15. * Sol et luna obtenebrati sunt, et stellae retraxerunt splendorem suum. * c. 2, 10. 31.

16. * Et Dominus de Sion rugiet, et de Ierusalem dabit vocem suam; et movebuntur coeli, et terra; et Dominus spes populi sui, et fortitudo filiorum Israël.

* Ier. 25, 30. Amos 1, 2.

17. Et scietis, quia ego Dominus Deus vester habitans in Sion monte sancto meo; et erit Ierusalem sancta, et alieni non transibunt per eam amplius.

18. * Et erit in die illa: stillabunt montes dulcedinem, et colles fluent lacte; et per omnes rivos Iuda ibunt aquae; et fons de domo Domini egredietur, et irrigabit torrentem spinarum. * Amos 9, 13.

19. Aegyptus in desolationem erit, et Idumaea in desertum perditionis; pro eo quod inique egerint in filios Iuda, et effuderint sanguinem innocentem in terra sua.

20. Et Iudaea in aeternum habitabitur, et Ierusalem in generationem et generationem.

21. Et mundabo sanguinem eorum, quem non mundaveram; et Dominus commorabitur in Sion.

AMOS PROPHETA.

CAP. I.

Adversus multas nationes, a sceleribus non abstinentes.

1. Verba Amos, qui fuit in pastoribus de Thecue: quae vidit super Israël in diebus Oziae regis Iuda, et in diebus Ieroboam filii Ioas regis Israël * ante duos annos terrae motus. * Zach. 14, 5.
2. Et dixit: * Dominus de Sion rugiet, et de Ierusalem dabit vocem suam; et luxerunt speciosa pastorum, et exsiccatus est vertex Carmeli. * Ier. 25, 30. Ioël 3, 16.
3. Haec dicit Dominus: Super tribus sceleribus Damasci, et super quatuor non convertam eum; eo quod trituraverint in plaustris ferreis Galaad.
4. Et mittam ignem in domum Azael, et devorabit domos Benadad.
5. Et conteram vectem Damasci; et disperdam habitatorem de campo idoli, et tenentem sceptrum de domo voluptatis; et transferetur populus Syriae Cyrenen, dicit Dominus.
6. Haec dicit Dominus: Super tribus sceleribus Gazae, et super quatuor non convertam eum; eo quod transtulerint captivitatem perfectam, ut concluderent eam in Idumaea.
7. Et mittam ignem in murum Gazae, et devorabit aedes eius.
8. Et disperdam habitatorem de Azoto, et tenentem sceptrum de Ascalone; et convertam manum meam super Accaron, et peribunt reliqui Philisthinorum, dicit Dominus Deus.
9. Haec dicit Dominus: Super tribus sceleribus Tyri, et super quatuor non convertam eum; eo quod concluserint captivitatem perfectam in Idumaea, et non sint recordati foederis fratrum.
10. Et mittam ignem in murum Tyri, et devorabit aedes eius.
11. Haec dicit Dominus: Super tribus sceleribus Edom, et super quatuor non convertam eum; eo quod persecutus sit in gladio fratrem suum, et violaverit misericordiam eius, et tenuerit ultra furorem suum, et indignationem suam servaverit usque in finem.
12. Mittam ignem in Theman; et devorabit aedes Bosrae.
13. Haec dicit Dominus: Super tribus sceleribus filiorum Ammon, et super quatuor non convertam eum; eo quod dissecuerit praegnantes Galaad ad dilatandum terminum suum.
14. Et succendam ignem in muro Rabba; et devorabit aedes eius in ululatu in die belli, et in turbine in die commotionis.
15. Et ibit Melchom in captivitatem, ipse, et principes eius simul, dicit Dominus.

CAP. II.

Moabitis et Israëlitis minatur interitum.

1. Haec dicit Dominus: Super tribus sceleribus Moab, et super quatuor non convertam eum; eo quod incenderit ossa regis Idumaeae usque ad cinerem.
2. Et mittam ignem in Moab, e

עמוס

AMOS.

CAPUT I. א

דִּבְרֵי עָמוֹס אֲשֶׁר־הָיָה בַנֹּקְדִים מִתְּקוֹעַ אֲשֶׁר חָזָה עַל־יִשְׂרָאֵל בִּימֵי ׀ א
עֻזִּיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה וּבִימֵי יָרָבְעָם בֶּן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל שְׁנָתַיִם
לִפְנֵי הָרָעַשׁ׃ וַיֹּאמַר ׀ יְהוָה מִצִּיּוֹן יִשְׁאָג וּמִירוּשָׁלִַם יִתֵּן קוֹלוֹ וְאָבְלוּ 2
נְאוֹת הָרֹעִים וְיָבֵשׁ רֹאשׁ הַכַּרְמֶל׃ כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי 3
דַמֶּשֶׂק וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ עַל־דּוּשָׁם בַּחֲרֻצוֹת הַבַּרְזֶל אֶת
הַגִּלְעָד׃ וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בְּבֵית חֲזָאֵל וְאָכְלָה אַרְמְנוֹת בֶּן־הֲדָד׃ וְשָׁבַרְתִּי 4 ה
בְּרִיחַ דַּמֶּשֶׂק וְהִכְרַתִּי יוֹשֵׁב מִבִּקְעַת־אָוֶן וְתוֹמֵךְ שֵׁבֶט מִבֵּית עֶדֶן וְגָלוּ
עַם־אֲרָם קִירָה אָמַר יְהוָה׃ כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי עַזָּה 6
וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ עַל־הַגְלוֹתָם גָּלוּת שְׁלֵמָה לְהַסְגִּיר לֶאֱדוֹם׃
וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בְּחוֹמַת עַזָּה וְאָכְלָה אַרְמְנֹתֶיהָ׃ וְהִכְרַתִּי יוֹשֵׁב מֵאַשְׁדּוֹד 7 8
וְתוֹמֵךְ שֵׁבֶט מֵאַשְׁקְלוֹן וַהֲשִׁיבוֹתִי יָדִי עַל־עֶקְרוֹן וְאָבְדוּ שְׁאֵרִית
פְּלִשְׁתִּים אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה׃ כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי־צֹר 9
וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ עַל־הַסְגִּירָם גָּלוּת שְׁלֵמָה לֶאֱדוֹם וְלֹא זָכְרוּ
בְּרִית אַחִים׃ וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בְּחוֹמַת צֹר וְאָכְלָה אַרְמְנֹתֶיהָ׃ כֹּה י 11
אָמַר יְהוָה עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי אֱדוֹם וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ עַל־
רָדְפוֹ בַחֶרֶב אָחִיו וְשִׁחֵת רַחֲמָיו וַיִּטְרֹף לָעַד אַפּוֹ וְעֶבְרָתוֹ שְׁמָרָה
נֶצַח׃ וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בְּתֵימָן וְאָכְלָה אַרְמְנוֹת בָּצְרָה׃ כֹּה אָמַר יְהוָה 12 13
עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי בְנֵי־עַמּוֹן וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ עַל־בִּקְעָם הָרוֹת
הַגִּלְעָד לְמַעַן הַרְחִיב אֶת־גְּבוּלָם׃ וְהִצַּתִּי אֵשׁ בְּחוֹמַת רַבָּה וְאָכְלָה 14
אַרְמְנוֹתֶיהָ בִּתְרוּעָה בְּיוֹם מִלְחָמָה בְּסַעַר בְּיוֹם סוּפָה׃ וְהָלַךְ מַלְכָּם טו
בַּגּוֹלָה הוּא וְשָׂרָיו יַחְדָּו אָמַר יְהוָה׃

ב Cap. II. ב

כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי מוֹאָב וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ עַל־ א
שָׂרְפוֹ עַצְמוֹת מֶלֶךְ־אֱדוֹם לַשִּׂיד׃ וְשִׁלַּחְתִּי־אֵשׁ בְּמוֹאָב וְאָכְלָה אַרְמְנוֹת 2

I. v. 2. קמץ בז"ק   v. 8. מלעיל

3 הַקְּרִיּוֹת וּמֵת בְּשָׁאוֹן מוֹאָב בִּתְרוּעָה בְּקוֹל שׁוֹפָר׃ וְהִכְרַתִּי שׁוֹפֵט
4 מִקִּרְבָּהּ וְכָל־שָׂרֶיהָ אֶהֱרוֹג עִמּוֹ אָמַר יְהוָה׃ כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־
שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי יְהוּדָה וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ עַל־מָאֳסָם אֶת־תּוֹרַת
יְהוָה וְחֻקָּיו לֹא שָׁמָרוּ וַיַּתְעוּם כִּזְבֵיהֶם אֲשֶׁר־הָלְכוּ אֲבוֹתָם אַחֲרֵיהֶם׃
ה 6 וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בִּיהוּדָה וְאָכְלָה אַרְמְנוֹת יְרוּשָׁלִָם׃ כֹּה אָמַר יְהוָה
עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ עַל־מִכְרָם בַּכֶּסֶף
7 צַדִּיק וְאֶבְיוֹן בַּעֲבוּר נַעֲלָיִם׃ הַשֹּׁאֲפִים עַל־עֲפַר־אֶרֶץ בְּרֹאשׁ דַּלִּים
וְדֶרֶךְ עֲנָוִים יַטּוּ וְאִישׁ וְאָבִיו יֵלְכוּ אֶל־הַנַּעֲרָה לְמַעַן חַלֵּל אֶת־שֵׁם
8 קָדְשִׁי׃ וְעַל־בְּגָדִים חֲבֻלִים יַטּוּ אֵצֶל כָּל־מִזְבֵּחַ וְיֵין עֲנוּשִׁים יִשְׁתּוּ
9 בֵּית אֱלֹהֵיהֶם׃ וְאָנֹכִי הִשְׁמַדְתִּי אֶת־הָאֱמֹרִי מִפְּנֵיהֶם אֲשֶׁר כְּגֹבַהּ
אֲרָזִים גָּבְהוֹ וְחָסֹן הוּא כָּאַלּוֹנִים וָאַשְׁמִיד פִּרְיוֹ מִמַּעַל וְשָׁרָשָׁיו
י מִתָּחַת׃ וְאָנֹכִי הֶעֱלֵיתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם וָאוֹלֵךְ אֶתְכֶם בַּמִּדְבָּר
11 אַרְבָּעִים שָׁנָה לָרֶשֶׁת אֶת־אֶרֶץ הָאֱמֹרִי׃ וָאָקִים מִבְּנֵיכֶם לִנְבִיאִים
12 וּמִבַּחוּרֵיכֶם לִנְזִרִים הַאַף אֵין־זֹאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה׃ וַתַּשְׁקוּ
13 אֶת־הַנְּזִרִים יָיִן וְעַל־הַנְּבִיאִים צִוִּיתֶם לֵאמֹר לֹא תִּנָּבְאוּ׃ הִנֵּה אָנֹכִי
14 מֵעִיק תַּחְתֵּיכֶם כַּאֲשֶׁר תָּעִיק הָעֲגָלָה הַמְלֵאָה לָהּ עָמִיר׃ וְאָבַד מָנוֹס
טו מִקָּל וְחָזָק לֹא־יְאַמֵּץ כֹּחוֹ וְגִבּוֹר לֹא־יְמַלֵּט נַפְשׁוֹ׃ וְתֹפֵשׂ הַקֶּשֶׁת לֹא
16 יַעֲמֹד וְקַל בְּרַגְלָיו לֹא יְמַלֵּט וְרֹכֵב הַסּוּס לֹא יְמַלֵּט נַפְשׁוֹ׃ וְאַמִּיץ לִבּוֹ
בַּגִּבּוֹרִים עָרוֹם יָנוּס בַּיּוֹם־הַהוּא נְאֻם־יְהוָה׃

CAP. III. ג ג

א שִׁמְעוּ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עֲלֵיכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל כָּל־
2 הַמִּשְׁפָּחָה אֲשֶׁר הֶעֱלֵיתִי מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר׃ רַק אֶתְכֶם יָדַעְתִּי
3 מִכֹּל מִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה עַל־כֵּן אֶפְקֹד עֲלֵיכֶם אֵת כָּל־עֲוֺנֹתֵיכֶם׃ הֲיֵלְכוּ
4 שְׁנַיִם יַחְדָּו בִּלְתִּי אִם־נוֹעָדוּ׃ הֲיִשְׁאַג אַרְיֵה בַּיַּעַר וְטֶרֶף אֵין לוֹ הֲיִתֵּן
ה כְּפִיר קוֹלוֹ מִמְּעֹנָתוֹ בִּלְתִּי אִם־לָכָד׃ הֲתִפֹּל צִפּוֹר עַל־פַּח הָאָרֶץ
6 וּמוֹקֵשׁ אֵין לָהּ הֲיַעֲלֶה־פַּח מִן־הָאֲדָמָה וְלָכוֹד לֹא יִלְכּוֹד׃ אִם־יִתָּקַע
שׁוֹפָר בְּעִיר וְעָם לֹא יֶחֱרָדוּ אִם־תִּהְיֶה רָעָה בְּעִיר וַיהוָה לֹא עָשָׂה׃
7 כִּי לֹא יַעֲשֶׂה אֲדֹנָי יְהוִה דָּבָר כִּי אִם־גָּלָה סוֹדוֹ אֶל־עֲבָדָיו
8 הַנְּבִיאִים׃ אַרְיֵה שָׁאָג מִי לֹא יִירָא אֲדֹנָי יְהוִה דִּבֶּר מִי לֹא יִנָּבֵא׃
9 הַשְׁמִיעוּ עַל־אַרְמְנוֹת בְּאַשְׁדּוֹד וְעַל־אַרְמְנוֹת בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְאִמְרוּ
הֵאָסְפוּ עַל־הָרֵי שֹׁמְרוֹן וּרְאוּ מְהוּמֹת רַבּוֹת בְּתוֹכָהּ וַעֲשׁוּקִים בְּקִרְבָּהּ׃

II. v. 4. קמץ בז"ק v. 6. הפטרת וישב v. 14. קמץ בז"ק III. v. 8.
קמין בלא אס"פ : ע"כ

devorabit aedes Carioth; et morietur in sonitu Moab, in clangore tubae:

3. Et disperdam iudicem de medio eius, et omnes principes eius interficiam cum eo, dicit Dominus.

4. Haec dicit Dominus: Super tribus sceleribus Iuda, et super quatuor non convertam eum; eo quod abiecerit legem Domini, et mandata eius non custodierit; deceperunt enim eos idola sua, post quae abierant patres eorum.

5. Et mittam ignem in Iuda, et devorabit aedes Ierusalem.

6. Haec dicit Dominus: Super tribus sceleribus Israël, et super quatuor non convertam eum; pro eo quod vendiderit pro argento iustum, et pauperem pro calceamentis.

7. Qui conterunt super pulverem terrae capita pauperum, et viam humilium declinant; et filius ac pater eius ierunt ad puellam, ut violarent nomen sanctum meum.

8. Et super vestimentis pignoratis accubuerunt iuxta omne altare; et vinum damnatorum bibebant in domo Dei sui.

9. *Ego autem exterminavi Amorrhaeum a facie eorum; cuius altitudo, cedrorum altitudo eius, et fortis ipse quasi quercus; et contrivi fructum eius desuper, et radices eius subter.

* Num. 21, 24. Deut. 2, 24.

10. *Ego sum, qui ascendere vos feci de terra Aegypti, et duxi vos in deserto quadraginta annis, ut possideretis terram Amorrhaei.

* Exod. 14, 18. Deut. 8, 2.

11. Et suscitavi de filiis vestris in prophetas, et de iuvenibus vestris nazaraeos; numquid non ita est, filii Israël, dicit Dominus?

12. Et propinabitis nazaraeis vinum; et prophetis mandabitis, dicentes: Ne prophetetis!

13. Ecce! ego stridebo subter vos, sicut stridet plaustrum onustum foeno.

14. Et peribit fuga a veloce, et fortis non obtinebit virtutem suam, et robustus non salvabit animam suam;

15. et tenens arcum non stabit; et velox pedibus suis non salvabitur, et ascensor equi non salvabit animam suam;

16. et robustus corde inter fortes nudus fugiet in illa die, dicit Dominus.

CAP. III.

Israëlitae olim electi ob scelera poenas dabunt.

1. Audite verbum, quod locutus est Dominus super vos, filii Israël; super omnem cognationem, quam eduxi de terra Aegypti, dicens:

2. Tantummodo vos cognovi ex omnibus cognationibus terrae; idcirco visitabo super vos omnes iniquitates vestras.

3. Numquid ambulabunt duo pariter, nisi convenerit eis?

4. Numquid rugiet leo in saltu, nisi habuerit praedam? numquid dabit catulus leonis vocem de cubili suo, nisi aliquid apprehenderit?

5. Numquid cadet avis in laqueum terrae absque aucupe? numquid auferetur laqueus de terra, antequam quid ceperit?

6. Si clanget tuba in civitate, et populus non expavescet? si erit malum in civitate, quod Dominus non fecerit?

7. Quia non facit Dominus Deus verbum, nisi revelaverit secretum suum ad servos suos prophetas.

8. Leo rugiet, quis non timebit? Dominus Deus locutus est, quis non prophetabit?

9. Auditum facite in aedibus Azoti, et in aedibus terrae Aegypti; et dicite: Congregamini super montes Samariae, et videte insanias multas in medio eius, et calumniam patientes in penetralibus eius.

10. Et nescierunt facere rectum, dicit Dominus, thesaurizantes iniquitatem, et rapinas in aedibus suis.

11. Propterea haec dicit Dominus Deus: Tribulabitur, et circuietur terra; et detrahetur ex te fortitudo tua, et diripientur aedes tuae.

12. Haec dicit Dominus: Quomodo si eruat pastor de ore leonis duo crura, aut extremum auriculae; sic eruentur filii Israël, qui habitant in Samaria in plaga lectuli, et in Damasci grabato.

13. Audite, et contestamini in domo Iacob, dicit Dominus Deus exercituum:

14. Quia in die, cum visitare coepero praevaricationes Israël, super eum visitabo, et super altaria Bethel; et amputabuntur cornua altaris, et cadent in terram.

15. Et percutiam domum hiemalem cum domo aestiva; et peribunt domus eburneae, et dissipabuntur aedes multae, dicit Dominus.

CAP. IV.

Mala Samariae intentat.

1. Audite verbum hoc vaccae pingues, quae estis in monte Samariae; quae calumniam facitis egenis, et confringitis pauperes; quae dicitis dominis vestris: Afferte, et bibemus!

2. Iuravit Dominus Deus in sancto suo: quia ecce! dies venient super vos, et levabunt vos in contis, et reliquias vestras in ollis ferventibus.

3. Et per aperturas exibitis altera contra alteram, et proiiciemini in Armon, dicit Dominus.

4. Venite ad Bethel, et impie agite; ad Galgalam, et multiplicate praevaricationem; et afferte mane victimas vestras, tribus diebus decimas vestras.

5. Et sacrificate de fermentato laudem; et vocate voluntarias oblationes, et annunciate; sic enim voluistis filii Israël, dicit Dominus Deus.

6. Unde et ego dedi vobis stuporem dentium in cunctis urbibus vestris, et indigentiam panum in omnibus locis vestris; et non estis reversi ad me, dicit Dominus.

7. Ego quoque prohibui a vobis imbrem, cum adhuc tres menses superessent usque ad messem; et plui super unam civitatem, et super alteram civitatem non plui; pars una compluta est; et pars, super quam non plui, aruit.

8. Et venerunt duae et tres civitates ad unam civitatem, ut biberent aquam, et non sunt satiatae; et non redistis ad me, dicit Dominus.

9. *Percussi vos in vento urente, et in aurugine, multitudinem hortorum vestrorum, et vinearum vestrarum; oliveta vestra, et ficeta vestra comedit eruca; et non redistis ad me dicit Dominus.

* Agg. 2, 18.

10. Misi in vos mortem in via Aegypti, percussi in gladio iuvenes vestros usque ad captivitatem equorum vestrorum; et ascendere feci putredinem castrorum vestrorum in nares vestras; et non redistis ad me, dicit Dominus.

11. Subverti vos, *sicut subvertit Deus Sodomam, et Gomorrham, et facti estis quasi torris raptus ab incendio; et non redistis ad me, dicit Dominus. * Gen. 19, 24.

12. Quapropter haec faciam tibi Israël, postquam autem haec fecero tibi, praeparare in occursum Dei tui Israël.

13. Quia ecce! formans montes, et creans ventum, et annuncians homini eloquium suum, faciens matutinam nebulam, et gradiens super excelsa terrae: Dominus Deus exercituum nomen eius.

CAP. V.

Hortatur ad poenitentiam.

1. Audite verbum istud, quod ego evo super vos planctum. Domus

וְלֹא־יָדְעוּ עֲשׂוֹת־נְכֹחָה נְאֻם־יְהוָה הָאֹוצְרִים חָמָס וָשֹׁד בְּאַרְמְנוֹתֵיהֶם׃ י
לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה צַר וּסְבִיב הָאָרֶץ וְהוֹרִיד מִמֵּךְ עֻזֵּךְ וְנָבֹזּוּ 11
אַרְמְנוֹתָיִךְ׃ כֹּה אָמַר יְהוָה כַּאֲשֶׁר יַצִּיל הָרֹעֶה מִפִּי הָאֲרִי שְׁתֵּי 12
כְרָעַיִם אוֹ בְדַל־אֹזֶן כֵּן יִנָּצְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַיֹּשְׁבִים בְּשֹׁמְרוֹן בִּפְאַת
מִטָּה וּבִדְמֶשֶׁק עָרֶשׂ׃ שִׁמְעוּ וְהָעִידוּ בְּבֵית יַעֲקֹב נְאֻם־אֲדֹנָי יֱהוִה 13
אֱלֹהֵי הַצְּבָאוֹת׃ כִּי בְּיוֹם פָּקְדִי פִשְׁעֵי־יִשְׂרָאֵל עָלָיו וּפָקַדְתִּי עַל־ 14
מִזְבְּחוֹת בֵּית־אֵל וְנִגְדְּעוּ קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ וְנָפְלוּ לָאָרֶץ׃ וְהִכֵּיתִי בֵית־ טו
הַחֹרֶף עַל־בֵּית הַקָּיִץ וְאָבְדוּ בָּתֵּי הַשֵּׁן וְסָפוּ בָּתִּים רַבִּים נְאֻם־יְהוָה׃

Cap. IV. ד

ד

שִׁמְעוּ הַדָּבָר הַזֶּה פָּרוֹת הַבָּשָׁן אֲשֶׁר בְּהַר שֹׁמְרוֹן הָעֹשְׁקוֹת דַּלִּים א
הָרֹצְצוֹת אֶבְיוֹנִים הָאֹמְרֹת לַאֲדֹנֵיהֶם הָבִיאָה וְנִשְׁתֶּה׃ נִשְׁבַּע אֲדֹנָי 2
יֱהוִה בְּקָדְשׁוֹ כִּי הִנֵּה יָמִים בָּאִים עֲלֵיכֶם וְנִשָּׂא אֶתְכֶם בְּצִנּוֹת
וְאַחֲרִיתְכֶן בְּסִירוֹת דּוּגָה׃ וּפְרָצִים תֵּצֶאנָה אִשָּׁה נֶגְדָּהּ וְהִשְׁלַכְתֶּנָה 3
הַהַרְמוֹנָה נְאֻם־יְהוָה׃ בֹּאוּ בֵית־אֵל וּפִשְׁעוּ הַגִּלְגָּל הַרְבּוּ לִפְשֹׁעַ 4
וְהָבִיאוּ לַבֹּקֶר זִבְחֵיכֶם לִשְׁלֹשֶׁת יָמִים מַעְשְׂרֹתֵיכֶם׃ וְקַטֵּר מֵחָמֵץ ה
תּוֹדָה וְקִרְאוּ נְדָבוֹת הַשְׁמִיעוּ כִּי כֵן אֲהַבְתֶּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי
יֱהוִה׃ וְגַם אֲנִי נָתַתִּי לָכֶם נִקְיוֹן שִׁנַּיִם בְּכָל־עָרֵיכֶם וְחֹסֶר לֶחֶם בְּכֹל 6
מְקוֹמֹתֵיכֶם וְלֹא־שַׁבְתֶּם עָדַי נְאֻם־יְהוָה׃ וְגַם אָנֹכִי מָנַעְתִּי מִכֶּם אֶת־ 7
הַגֶּשֶׁם בְּעוֹד שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים לַקָּצִיר וְהִמְטַרְתִּי עַל־עִיר אֶחָת וְעַל־עִיר
אַחַת לֹא אַמְטִיר חֶלְקָה אַחַת תִּמָּטֵר וְחֶלְקָה אֲשֶׁר־לֹא־תַמְטִיר עָלֶיהָ
תִּיבָשׁ׃ וְנָעוּ שְׁתַּיִם שָׁלֹשׁ עָרִים אֶל־עִיר אַחַת לִשְׁתּוֹת מַיִם וְלֹא 8
יִשְׂבָּעוּ וְלֹא־שַׁבְתֶּם עָדַי נְאֻם־יְהוָה׃ הִכֵּיתִי אֶתְכֶם בַּשִּׁדָּפוֹן וּבַיֵּרָקוֹן 9
הַרְבּוֹת גַּנּוֹתֵיכֶם וְכַרְמֵיכֶם וּתְאֵנֵיכֶם וְזֵיתֵיכֶם יֹאכַל הַגָּזָם וְלֹא־שַׁבְתֶּם
עָדַי נְאֻם־יְהוָה׃ שִׁלַּחְתִּי בָכֶם דֶּבֶר בְּדֶרֶךְ מִצְרַיִם הָרַגְתִּי בַחֶרֶב י
בַּחוּרֵיכֶם עִם שְׁבִי סוּסֵיכֶם וָאַעֲלֶה בְּאֹשׁ מַחֲנֵיכֶם וּבְאַפְּכֶם וְלֹא־
שַׁבְתֶּם עָדַי נְאֻם־יְהוָה׃ הָפַכְתִּי בָכֶם כְּמַהְפֵּכַת אֱלֹהִים אֶת־סְדֹם וְאֶת־ 11
עֲמֹרָה וַתִּהְיוּ כְּאוּד מֻצָּל מִשְּׂרֵפָה וְלֹא־שַׁבְתֶּם עָדַי נְאֻם־יְהוָה׃
לָכֵן כֹּה אֶעֱשֶׂה־לְּךָ יִשְׂרָאֵל עֵקֶב כִּי־זֹאת אֶעֱשֶׂה־לָּךְ הִכּוֹן לִקְרַאת־ 12
אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל׃ כִּי הִנֵּה יוֹצֵר הָרִים וּבֹרֵא רוּחַ וּמַגִּיד לְאָדָם מַה־ 13
שֵּׂחוֹ עֹשֵׂה שַׁחַר עֵיפָה וְדֹרֵךְ עַל־בָּמֳתֵי אָרֶץ יְהוָה אֱלֹהֵי־צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃

Cap. V. ה

ה

שִׁמְעוּ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹשֵׂא עֲלֵיכֶם קִינָה בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ א

IV. v. 3. במס׳ וְהִשְׁ׳   v. 7. נ"א אַ׳

2 נָפְלָה לֹא־תוֹסִף קוּם בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל נִטְּשָׁה עַל־אַדְמָתָהּ אֵין מְקִימָהּ׃
3 כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה הָעִיר הַיֹּצֵאת אֶלֶף תַּשְׁאִיר מֵאָה
4 וְהַיּוֹצֵאת מֵאָה תַּשְׁאִיר עֲשָׂרָה לְבֵית יִשְׂרָאֵל׃ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה
ה לְבֵית יִשְׂרָאֵל דִּרְשׁוּנִי וִחְיוּ׃ וְאַל־תִּדְרְשׁוּ בֵּית־אֵל וְהַגִּלְגָּל לֹא תָבֹאוּ
וּבְאֵר שֶׁבַע לֹא תַעֲבֹרוּ כִּי הַגִּלְגָּל גָּלֹה יִגְלֶה וּבֵית אֵל יִהְיֶה לְאָוֶן׃
6 דִּרְשׁוּ אֶת־יְהוָה וִחְיוּ פֶּן־יִצְלַח כָּאֵשׁ בֵּית יוֹסֵף וְאָכְלָה וְאֵין־מְכַבֶּה
7 8 לְבֵית־אֵל׃ הַהֹפְכִים לְלַעֲנָה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה לָאָרֶץ הִנִּיחוּ׃ עֹשֵׂה כִימָה
וּכְסִיל וְהֹפֵךְ לַבֹּקֶר צַלְמָוֶת וְיוֹם לַיְלָה הֶחְשִׁיךְ הַקּוֹרֵא לְמֵי־הַיָּם
9 וַיִּשְׁפְּכֵם עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ יְהוָה שְׁמוֹ׃ הַמַּבְלִיג שֹׁד עַל־עָז וְשֹׁד עַל־
י 11 מִבְצָר יָבוֹא׃ שָׂנְאוּ בַשַּׁעַר מוֹכִיחַ וְדֹבֵר תָּמִים יְתָעֵבוּ׃ לָכֵן יַעַן
בּוֹשַׁסְכֶם עַל־דָּל וּמַשְׂאַת־בַּר תִּקְחוּ מִמֶּנּוּ בָּתֵּי גָזִית בְּנִיתֶם וְלֹא־תֵשְׁבוּ
12 בָם כַּרְמֵי־חֶמֶד נְטַעְתֶּם וְלֹא תִשְׁתּוּ אֶת־יֵינָם׃ כִּי יָדַעְתִּי רַבִּים
פִּשְׁעֵיכֶם וַעֲצֻמִים חַטֹּאתֵיכֶם צֹרְרֵי צַדִּיק לֹקְחֵי כֹפֶר וְאֶבְיוֹנִים
13 בַּשַּׁעַר הִטּוּ׃ לָכֵן הַמַּשְׂכִּיל בָּעֵת הַהִיא יִדֹּם כִּי עֵת רָעָה הִיא׃
14 דִּרְשׁוּ־טוֹב וְאַל־רָע לְמַעַן תִּחְיוּ וִיהִי־כֵן יְהוָה אֱלֹהֵי־צְבָאוֹת אִתְּכֶם
טו כַּאֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם׃ שִׂנְאוּ־רָע וְאֶהֱבוּ טוֹב וְהַצִּיגוּ בַשַּׁעַר מִשְׁפָּט אוּלַי
16 יֶחֱנַן יְהוָה אֱלֹהֵי־צְבָאוֹת שְׁאֵרִית יוֹסֵף׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי
צְבָאוֹת אֲדֹנָי בְּכָל־רְחֹבוֹת מִסְפֵּד וּבְכָל־חוּצוֹת יֹאמְרוּ הוֹ־הוֹ וְקָרְאוּ
17 אִכָּר אֶל־אֵבֶל וּמִסְפֵּד אֶל־יוֹדְעֵי נֶהִי׃ וּבְכָל־כְּרָמִים מִסְפֵּד כִּי־אֶעֱבֹר
18 בְּקִרְבְּךָ אָמַר יְהוָה׃ הוֹי הַמִּתְאַוִּים אֶת־יוֹם יְהוָה לָמָּה־זֶּה לָכֶם יוֹם
19 יְהוָה הוּא־חֹשֶׁךְ וְלֹא־אוֹר׃ כַּאֲשֶׁר יָנוּס אִישׁ מִפְּנֵי הָאֲרִי וּפְגָעוֹ הַדֹּב
כ וּבָא הַבַּיִת וְסָמַךְ יָדוֹ עַל־הַקִּיר וּנְשָׁכוֹ הַנָּחָשׁ׃ הֲלֹא־חֹשֶׁךְ יוֹם יְהוָה
21 וְלֹא־אוֹר וְאָפֵל וְלֹא־נֹגַהּ לוֹ׃ שָׂנֵאתִי מָאַסְתִּי חַגֵּיכֶם וְלֹא אָרִיחַ
22 בְּעַצְּרֹתֵיכֶם׃ כִּי אִם־תַּעֲלוּ־לִי עֹלוֹת וּמִנְחֹתֵיכֶם לֹא אֶרְצֶה וְשֶׁלֶם
23 מְרִיאֵיכֶם לֹא אַבִּיט׃ הָסֵר מֵעָלַי הֲמוֹן שִׁרֶיךָ וְזִמְרַת נְבָלֶיךָ לֹא
24 כה אֶשְׁמָע׃ וְיִגַּל כַּמַּיִם מִשְׁפָּט וּצְדָקָה כְּנַחַל אֵיתָן׃ הַזְּבָחִים וּמִנְחָה
26 הִגַּשְׁתֶּם־לִי בַמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ וּנְשָׂאתֶם אֵת סִכּוּת
27 מַלְכְּכֶם וְאֵת כִּיּוּן צַלְמֵיכֶם כּוֹכַב אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם לָכֶם׃ וְהִגְלֵיתִי
אֶתְכֶם מֵהָלְאָה לְדַמָּשֶׂק אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי־צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃

CAP. VI. ו

ו

א הוֹי הַשַּׁאֲנַנִּים בְּצִיּוֹן וְהַבֹּטְחִים בְּהַר שֹׁמְרוֹן נְקֻבֵי רֵאשִׁית הַגּוֹיִם וּבָאוּ
2 לָהֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ עִבְרוּ כַלְנֵה וּרְאוּ וּלְכוּ מִשָּׁם חֲמַת רַבָּה וּרְדוּ גַת־

V v. 8 נ"א לַלָּיְלָה v. 21. צ' דגושה

Israël cecidit et non adiiciet, ut resurgat.

2. Virgo Israël proiecta est in terram suam, non est, qui suscitet eam.

3. Quia haec dicit Dominus Deus: Urbs, de qua egrediebantur mille, relinquentur in ea centum; et de qua egrediebantur centum, relinquentur in ea decem in domo Israël.

4. Quia haec dicit Dominus domui Israël: Quaerite me, et vivetis!

5. Et nolite quaerere Bethel, et in Galgalam nolite intrare, et in Bersabee non transibitis; quia Galgala captiva ducetur, et Bethel erit inutilis.

6. Quaerite Dominum, et vivite; ne forte comburatur, ut ignis domus Ioseph, et devorabit, et non erit, qui extinguat Bethel.

7. Qui convertitis in absinthium iudicium, et iustitiam in terra relinquitis.

8. Facientem arcturum, et Orionem, et convertentem in mane tenebras, et diem in noctem mutantem; * qui vocat aquas maris, et effundit eas super faciem terrae; Dominus nomen est eius.

* c. 9, 6.

9. Qui subridet vastitatem super robustum, et depopulationem super potentem affert.

10. Odio habuerunt corripientem in porta; et loquentem perfecte abominati sunt.

11. Idcirco pro eo, quod diripiebatis pauperem, et praedam electam tollebatis ab eo; * domos quadro lapide aedificabitis, et non habitabitis in eis; vineas plantabitis amantissimas, et non bibetis vinum earum.

* Soph. 1, 13.

12. Quia cognovi multa scelera vestra, et fortia peccata vestra; hostes iusti accipientes munus, et pauperes deprimentes in porta;

13. ideo prudens in tempore illo tacebit, quia tempus malum est.

14. Quaerite bonum, et non malum, ut vivatis; et erit Dominus Deus exercituum vobiscum, sicut dixistis.

15. * Odite malum, et diligite bonum, et constituite in porta iudicium; si forte misereatur Dominus Deus exercituum reliquiis Ioseph.

* Ps. 96, 10. Rom. 12, 9.

16. Propterea haec dicit Dominus Deus exercituum dominator, in omnibus plateis planctus; et in cunctis, quae foris sunt, dicetur vae, vae; et vocabunt agricolam ad luctum, et ad planctum eos, qui sciunt plangere.

17. Et in omnibus vineis erit planctus; quia pertransibo in medio tui, dicit Dominus.

18. * Vae desiderantibus diem Domini; ad quid eam vobis? dies Domini ista, tenebrae, et non lux.

* Ier. 30, 7. Ioël 2, 11. Soph. 1, 15.

19. Quomodo si fugiat vir a facie leonis, et occurrat ei ursus; et ingrediatur domum, et innitatur manu sua super parietem, et mordeat eum coluber.

20. Numquid non tenebrae dies Domini, et non lux; et caligo, et non splendor in ea!

21. * Odi, et proieci festivitates vestras; et non capiam odorem coetuum vestrorum.

* Ies. 1, 11. Ier. 6, 20. Mal. 1, 12.

22. Quod si obtuleritis mihi holocautomata, et munera vestra, non suscipiam; et vota pinguium vestrorum non respiciam.

23. Aufer a me tumultum carminum tuorum; et cantica lyrae tuae non audiam.

24. Et revelabitur quasi aqua iudicium, et iustitia quasi torrens fortis.

25. * Numquid hostias et sacrificium obtulistis mihi in deserto quadraginta annis, domus Israël?

* Act. 7, 42.

26. Et portastis tabernaculum Moloch vestro, et imaginem idolorum vestrorum, sidus Dei vestri, quae fecistis vobis.

27. Et migrare vos faciam trans Damascum, dicit Dominus, Deus exercituum nomen eius.

CAP. VI.

Superbis et libidinosis Israëlitis calamitas praedicitur.

1. * Vae qui opulenti estis in Sion, et confiditis in monte Samariae; optimates capita populorum, ingredientes pompatice domum Israël.

* Luc. 6, 24.

2. Transite in Chalane, et videte, et ite inde in Emath magnam; et descendite in Geth Palaesthinorum,

et ad optima quaeque regna horum; si latior terminus eorum termino vestro est.

3. Qui separati estis in diem malum; et appropinquatis solio iniquitatis.

4. Qui dormitis in lectis eburneis, et lascivitis in stratis vestris; qui comeditis agnum de grege, et vitulos de medio armenti.

5. Qui canitis ad vocem psalterii; sicut David putaverunt se habere vasa cantici.

6. Bibentes vinum in phialis, et optimo unguento delibuti; et nihil patiebantur super contritione Ioseph.

7. Quapropter nunc migrabunt in capite transmigrantium; et auferetur factio lascivientium.

8. * Iuravit Dominus Deus in anima sua, dicit Dominus Deus exercituum; Detestor ego superbiam Iacob, et domus eius odi, et tradam civitatem cum habitatoribus suis.

* Ier. 51, 14.

9. Quod si reliqui fuerint decem viri in domo una, et ipsi morientur.

10. Et tollet eum propinquus suus, et comburet eum, ut efferat ossa de domo: et dicet ei, qui in penetralibus domus est: Numquid adhuc est penes te?

11. Et respondebit: Finis est. Et dicet ei: Tace, et non recorderis nominis Domini.

12. Quia ecce! Dominus mandabit, et percutiet domum maiorem ruinis, et domum minorem scissionibus.

13. Numquid currere queunt in petris equi, aut arari potest in bubalis, quoniam convertistis in amaritudinem iudicium, et fructum iustitiae in absinthium?

14. Qui laetamini in nihilo; qui dicitis: Numquid non in fortitudine nostra assumpsimus nobis cornua?

15. Ecce! enim suscitabo super vos domus Israël, dicit Dominus Deus exercituum, gentem; et conteret vos ab introitu Emath, usque ad torrentem deserti.

CAP. VII.

Orat propheta; Amasias eum accusat.

1. Haec ostendit mihi Dominus Deus: et ecce! fictor locustae in principio germinantium serotini imbris, et ecce! serotinus post tonsionem regis.

2. Et factum est: Cum consummasset comedere herbam terrae, dixi: Domine Deus propitius esto, obsecro; quis suscitabit Iacob, quia parvulus est?

3. Misertus est Dominus super hoc; non erit, dixit Dominus.

4. Haec ostendit mihi Dominus Deus; et ecce! vocabat iudicium ad ignem Dominus Deus; et devoravit abyssum multam, et comedit simul partem.

5. Et dixit; Domine Deus quiesce, obsecro; quis suscitabit Iacob quia parvulus est?

6. Misertus est Dominus super hoc; sed et istud non erit, dixit Dominus Deus.

7. Haec ostendit mihi Dominus; et ecce! Dominus stans super murum litum, et in manu eius trulla caementarii.

8. Et dixit Dominus ad me: Quid tu vides Amos? Et dixi: Trullam caementarii. Et dixit Dominus: Ecce! ego ponam trullam in medio populi mei Israël; non adiiciam ultra superinducere eum.

9. Et demolientur excelsa idoli, et sanctificationes Israël desolabuntur; et consurgam super domum Ieroboam in gladio.

10. Et misit Amasias sacerdos Bethel ad Ieroboam regem Israël, dicens: Rebellavit contra te Amos in medio domus Israël; non poterit terra sustinere universos sermones eius.

11. Haec enim dicit Amos: In gladio morietur Ieroboam, et Israël captivus migrabit de terra sua.

12. Et dixit Amasias ad Amos: Qui vides, gradere, fuge in terram Iuda; et comede ibi panem, et prophetabis ibi.

13. Et in Bethel non adiicies ultra, ut prophetes; quia sanctificatio regis est, et domus regni est.

פְּלִשְׁתִּים הֲטוֹבִים מִן־הַמַּמְלָכוֹת הָאֵלֶּה אִם־רַב גְּבוּלָם מִגְּבֻלְכֶם׃
הַֽמְנַדִּים לְיוֹם רָע וַתַּגִּשׁוּן שֶׁבֶת חָמָס׃ הַשֹּׁכְבִים עַל־מִטּוֹת שֵׁן 3 4
וּסְרֻחִים עַל־עַרְשׂוֹתָם וְאֹכְלִים כָּרִים מִצֹּאן וַעֲגָלִים מִתּוֹךְ מַרְבֵּק׃
הַפֹּרְטִים עַל־פִּי הַנָּבֶל כְּדָוִיד חָשְׁבוּ לָהֶם כְּלֵי־שִׁיר׃ הַשֹּׁתִים בְּמִזְרְקֵי ה 6
יַיִן וְרֵאשִׁית שְׁמָנִים יִמְשָׁחוּ וְלֹא נֶחְלוּ עַל־שֵׁבֶר יוֹסֵף׃ לָכֵן עַתָּה יִגְלוּ 7
בְּרֹאשׁ גֹּלִים וְסָר מִרְזַח סְרוּחִים׃ נִשְׁבַּע אֲדֹנָי יֱהוִֹה בְּנַפְשׁוֹ נְאֻם־ 8
יְהוָֹה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת מְתָאֵב אָנֹכִי אֶת־גְּאוֹן יַעֲקֹב וְאַרְמְנֹתָיו שָׂנֵאתִי
וְהִסְגַּרְתִּי עִיר וּמְלֹאָהּ׃ וְהָיָה אִם־יִוָּתְרוּ עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים בְּבַיִת אֶחָד 9
וָמֵתוּ׃ וּנְשָׂאוֹ דּוֹדוֹ וּמְסָרְפוֹ לְהוֹצִיא עֲצָמִים מִן־הַבַּיִת וְאָמַר לַאֲשֶׁר י
בְּיַרְכְּתֵי הַבַּיִת הַעוֹד עִמָּךְ וְאָמַר אָפֶס וְאָמַר הָס כִּי לֹא לְהַזְכִּיר בְּשֵׁם
יְהוָֹה׃ כִּי־הִנֵּה יְהוָֹה מְצַוֶּה וְהִכָּה הַבַּיִת הַגָּדוֹל רְסִיסִים וְהַבַּיִת 11
הַקָּטֹן בְּקִעִים׃ הַיְרֻצוּן בַּסֶּלַע סוּסִים אִם־יַחֲרוֹשׁ בַּבְּקָרִים כִּי־הֲפַכְתֶּם 12
לְרֹאשׁ מִשְׁפָּט וּפְרִי צְדָקָה לְלַעֲנָה׃ הַשְּׂמֵחִים לְלֹא דָבָר הָאֹמְרִים הֲלֹא 13
בְחָזְקֵנוּ לָקַחְנוּ לָנוּ קַרְנָיִם׃ כִּי הִנְנִי מֵקִים עֲלֵיכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם־ 14
יְהוָֹה אֱלֹהֵי הַצְּבָאוֹת גּוֹי וְלָחֲצוּ אֶתְכֶם מִלְּבוֹא חֲמָת עַד־נַחַל הָעֲרָבָה׃

CAP. VII. ז

ז

כֹּה הִרְאַנִי אֲדֹנָי יֱהוִֹה וְהִנֵּה יוֹצֵר גֹּבַי בִּתְחִלַּת עֲלוֹת הַלָּקֶשׁ וְהִנֵּה־ א
לֶקֶשׁ אַחַר גִּזֵּי הַמֶּלֶךְ׃ וְהָיָה אִם־כִּלָּה לֶאֱכוֹל אֶת־עֵשֶׂב הָאָרֶץ וָאֹמַר 2
אֲדֹנָי יֱהוִֹה סְלַח־נָא מִי יָקוּם יַעֲקֹב כִּי קָטֹן הוּא׃ נִחַם יְהוָֹה עַל־ 3
זֹאת לֹא תִהְיֶה אָמַר יְהוָֹה׃ כֹּה הִרְאַנִי אֲדֹנָי יֱהוִֹה וְהִנֵּה קֹרֵא לָרִב 4
בָּאֵשׁ אֲדֹנָי יֱהוִֹה וַתֹּאכַל אֶת־תְּהוֹם רַבָּה וְאָכְלָה אֶת־הַחֵלֶק׃ וָאֹמַר ה
אֲדֹנָי יֱהוִֹה חֲדַל־נָא מִי יָקוּם יַעֲקֹב כִּי קָטֹן הוּא׃ נִחַם יְהוָֹה עַל־ 6
זֹאת גַּם־הִיא לֹא תִהְיֶה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִֹה׃ כֹּה הִרְאַנִי וְהִנֵּה אֲדֹנָי 7
נִצָּב עַל־חוֹמַת אֲנָךְ וּבְיָדוֹ אֲנָךְ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָֹה אֵלַי מָה־אַתָּה רֹאֶה 8
עָמוֹס וָאֹמַר אֲנָךְ וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי הִנְנִי שָׂם אֲנָךְ בְּקֶרֶב עַמִּי יִשְׂרָאֵל לֹא־
אוֹסִיף עוֹד עֲבוֹר לוֹ׃ וְנָשַׁמּוּ בָּמוֹת יִשְׂחָק וּמִקְדְּשֵׁי יִשְׂרָאֵל יֶחֱרָבוּ 9
וְקַמְתִּי עַל־בֵּית יָרָבְעָם בֶּחָרֶב׃ וַיִּשְׁלַח אֲמַצְיָה כֹּהֵן בֵּית־אֵל אֶל־ י
יָרָבְעָם מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר קָשַׁר עָלֶיךָ עָמוֹס בְּקֶרֶב בֵּית יִשְׂרָאֵל לֹא־
תוּכַל הָאָרֶץ לְהָכִיל אֶת־כָּל־דְּבָרָיו׃ כִּי־כֹה אָמַר עָמוֹס בַּחֶרֶב יָמוּת 11
יָרָבְעָם וְיִשְׂרָאֵל גָּלֹה יִגְלֶה מֵעַל אַדְמָתוֹ׃ וַיֹּאמֶר אֲמַצְיָה אֶל־עָמוֹס 12
חֹזֶה לֵךְ בְּרַח־לְךָ אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה וֶאֱכָל־שָׁם לֶחֶם וְשָׁם תִּנָּבֵא׃ וּבֵית־ 13
אֵל לֹא־תוֹסִיף עוֹד לְהִנָּבֵא כִּי מִקְדַּשׁ־מֶלֶךְ הוּא וּבֵית מַמְלָכָה הוּא׃

VI. v. 10 נ״א שָׂ ׃ קמץ בז״ק

14 וַיַּעַן עָמוֹס וַיֹּאמֶר אֶל־אֲמַצְיָה לֹא־נָבִיא אָנֹכִי וְלֹא בֶן־נָבִיא אָנֹכִי כִּי־
טו בוֹקֵר אָנֹכִי וּבוֹלֵס שִׁקְמִים׃ וַיִּקָּחֵנִי יְהוָה מֵאַחֲרֵי הַצֹּאן וַיֹּאמֶר אֵלַי
16 יְהוָה לֵךְ הִנָּבֵא אֶל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וְעַתָּה שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה אַתָּה אֹמֵר
17 לֹא תִנָּבֵא עַל־יִשְׂרָאֵל וְלֹא תַטִּיף עַל־בֵּית יִשְׂחָק׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה
אִשְׁתְּךָ בָּעִיר תִּזְנֶה וּבָנֶיךָ וּבְנֹתֶיךָ בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ וְאַדְמָתְךָ בַּחֶבֶל תְּחֻלָּק
וְאַתָּה עַל־אֲדָמָה טְמֵאָה תָּמוּת וְיִשְׂרָאֵל גָּלֹה יִגְלֶה מֵעַל אַדְמָתוֹ׃

CAP. VIII. ח ח

א 2 כֹּה הִרְאַנִי אֲדֹנָי יְהוִה וְהִנֵּה כְּלוּב קָיִץ׃ וַיֹּאמֶר מָה־אַתָּה רֹאֶה
עָמוֹס וָאֹמַר כְּלוּב קָיִץ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי בָּא הַקֵּץ אֶל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל
3 לֹא־אוֹסִיף עוֹד עֲבוֹר לוֹ׃ וְהֵילִילוּ שִׁירוֹת הֵיכָל בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם אֲדֹנָי
4 יְהוִה רַב הַפֶּגֶר בְּכָל־מָקוֹם הִשְׁלִיךְ הָס׃ שִׁמְעוּ־זֹאת הַשֹּׁאֲפִים
ה אֶבְיוֹן וְלַשְׁבִּית עֲנִוֵּי־אָרֶץ׃ לֵאמֹר מָתַי יַעֲבֹר הַחֹדֶשׁ וְנַשְׁבִּירָה שֶּׁבֶר
וְהַשַּׁבָּת וְנִפְתְּחָה־בָּר לְהַקְטִין אֵיפָה וּלְהַגְדִּיל שֶׁקֶל וּלְעַוֵּת מֹאזְנֵי
6 מִרְמָה׃ לִקְנוֹת בַּכֶּסֶף דַּלִּים וְאֶבְיוֹן בַּעֲבוּר נַעֲלָיִם וּמַפַּל בַּר נַשְׁבִּיר׃
7 8 נִשְׁבַּע יְהוָה בִּגְאוֹן יַעֲקֹב אִם־אֶשְׁכַּח לָנֶצַח כָּל־מַעֲשֵׂיהֶם׃ הַעַל זֹאת
לֹא־תִרְגַּז הָאָרֶץ וְאָבַל כָּל־יוֹשֵׁב בָּהּ וְעָלְתָה כָאֹר כֻּלָּהּ וְנִגְרְשָׁה וְנִשְׁקְה
9 כִּיאוֹר מִצְרָיִם׃ וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה וְהֵבֵאתִי הַשֶּׁמֶשׁ
י בַּצָּהֳרָיִם וְהַחֲשַׁכְתִּי לָאָרֶץ בְּיוֹם אוֹר׃ וְהָפַכְתִּי חַגֵּיכֶם לְאֵבֶל וְכָל־
שִׁירֵיכֶם לְקִינָה וְהַעֲלֵיתִי עַל־כָּל־מָתְנַיִם שָׂק וְעַל־כָּל־רֹאשׁ קָרְחָה
11 וְשַׂמְתִּיהָ כְּאֵבֶל יָחִיד וְאַחֲרִיתָהּ כְּיוֹם מָר׃ הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם
אֲדֹנָי יְהוִה וְהִשְׁלַחְתִּי רָעָב בָּאָרֶץ לֹא־רָעָב לַלֶּחֶם וְלֹא־צָמָא לַמַּיִם
12 כִּי אִם־לִשְׁמֹעַ אֵת דִּבְרֵי יְהוָה׃ וְנָעוּ מִיָּם עַד־יָם וּמִצָּפוֹן וְעַד־מִזְרָח
13 יְשׁוֹטְטוּ לְבַקֵּשׁ אֶת־דְּבַר־יְהוָה וְלֹא יִמְצָאוּ׃ בַּיּוֹם הַהוּא תִּתְעַלַּפְנָה
14 הַבְּתוּלֹת הַיָּפוֹת וְהַבַּחוּרִים בַּצָּמָא׃ הַנִּשְׁבָּעִים בְּאַשְׁמַת שֹׁמְרוֹן וְאָמְרוּ
חֵי אֱלֹהֶיךָ דָּן וְחֵי דֶּרֶךְ בְּאֵר־שָׁבַע וְנָפְלוּ וְלֹא־יָקוּמוּ עוֹד׃

CAP. IX. ט ט

א רָאִיתִי אֶת־אֲדֹנָי נִצָּב עַל־הַמִּזְבֵּחַ וַיֹּאמֶר הַךְ הַכַּפְתּוֹר וְיִרְעֲשׁוּ
הַסִּפִּים וּבְצַעַם בְּרֹאשׁ כֻּלָּם וְאַחֲרִיתָם בַּחֶרֶב אֶהֱרֹג לֹא־יָנוּס לָהֶם נָס
2 וְלֹא־יִמָּלֵט לָהֶם פָּלִיט׃ אִם־יַחְתְּרוּ בִשְׁאוֹל מִשָּׁם יָדִי תִקָּחֵם וְאִם־
3 יַעֲלוּ הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם אוֹרִידֵם׃ וְאִם־יֵחָבְאוּ בְּרֹאשׁ הַכַּרְמֶל מִשָּׁם
אֲחַפֵּשׂ וּלְקַחְתִּים וְאִם־יִסָּתְרוּ מִנֶּגֶד עֵינַי בְּקַרְקַע הַיָּם מִשָּׁם אֲצַוֶּה

VIII. v. 4. עֲנִוֵּי־ — עֲנִיֵּי־ ק׳ v. 5 נ״א שֶׁבֶר v. 8. נ״א כַּיְאֹר׃
וְנִשְׁקְה — וְנִשְׁקְעָה ק׳

14. Responditque Amos, et dixit ad Amasiam: Non sum propheta, et non sum filius prophetae; sed armentarius ego sum vellicans sycomoros.

15. Et tulit me Dominus, cum sequerer gregem; et dixit Dominus ad me: Vade, propheta ad populum meum Israël.

16. Et nunc audi verbum Domini: Tu dicis: Non prophetabis super Israël, et non stillabis super domum idoli.

17. Propter hoc haec dicit Dominus: Uxor tua in civitate fornicabitur; et filii tui, et filiae tuae in gladio cadent, et humus tua funiculo metietur; et tu in terra polluta morieris, et Israël captivus migrabit de terra sua.

CAP. VIII.

Israëlis interitus ob pauperes oppressos.

1. Haec ostendit mihi Dominus Deus; et ecce! uncinus pomorum.

2. Et dixit: Quid tu vides Amos? Et dixi: Uncinum pomorum. Et dixit Dominus ad me: Venit finis super populum meum Israël; non adiiciam ultra, ut pertranseam eum.

3. Et stridebunt cardines templi in die illa, dicit Dominus Deus; multi morientur; in omni loco proiicietur silentium.

4. Audite hoc, qui conteritis pauperem, et deficere facitis egenos terrae,

5. dicentes: Quando transibit mensis, et venumdabimus merces; et sabbatum, et aperiemus frumentum; ut imminuamus mensuram, et augeamus siclum, et supponamus stateras dolosas,

6. ut possideamus in argento egenos et pauperes pro calceamentis, et quisquilias frumenti vendamus?

7. Iuravit Dominus in superbiam Iacob. Si oblitus fuero usque ad finem omnia opera eorum.

8. Numquid super isto non commovebitur terra, et lugebit omnis habitator eius; et ascendet quasi fluvius universus, et eiicietur, et defluet quasi rivus Aegypti?

9. Et erit in die illa, dicit Dominus Deus: occidet sol in meridie, et tenebrescere faciam terram in die luminis;

10. * et convertam festivitates vestras in luctum, et omnia cantica vestra in planctum; et inducam super omne dorsum vestrum saccum, et super omne caput calvitium; et ponam eam quasi luctum unigeniti, et novissima eius quasi diem amarum.

* Tob. 2, 6. 1 Macc. 1, 41.

11. Ecce! dies veniunt, dicit Dominus: et mittam famem in terram; non famem panis, neque sitim aquae, sed audiendi verbum Domini.

12. Et commovebuntur a mari usque ad mare, et ab Aquilone usque ad Orientem; circuibunt quaerentes verbum Domini, et non invenient.

13. In die illa deficient virgines pulchrae, et adolescentes in siti.

14. Qui iurant in delicto Samariae, et dicunt: Vivit Deus tuus Dan, et vivit via Bersabee; et cadent, et non resurgent ultra.

CAP. IX

Pernicies malorum; salus bonorum.

1. Vidi Dominum stantem super altare; et dixit: Percute cardinem, et commoveantur superliminaria; avaritia enim in capite omnium, et novissimum eorum in gladio interficiam; non erit fuga eis. Fugient, et non salvabitur ex eis, qui fugerit.

2. * Si descenderint usque ad infernum, inde manus mea educet eos; et si ascenderint usque in coelum, inde detraham eos.

* Ps. 138, 8.

3. Et si absconditi fuerint in vertice Carmeli, inde scrutans auferam eos; et si celaverint se ab oculis meis in profundo maris, ibi mandabo serpenti, et mordebit eos.

4. Et si abierint in captivitatem coram inimicis suis, ibi mandabo gladio, et occidet eos; et * ponam oculos meos super eos in malum, et non in bonum.
* Ier. 44, 11.

5. Et Dominus Deus exercituum, qui tangit terram, et tabescet; et lugebunt omnes habitantes in ea; et ascendet sicut rivus omnis, et defluet sicut fluvius Aegypti.

6. Qui aedificat in coelo ascensionem suam, et fasciculum suum super terram fundavit; * qui vocat aquas maris, et effundit eas super faciem terrae, Dominus nomen eius.
* c. 5, 8.

7. Numquid non ut filii Aethiopum vos estis mihi, filii Israël, ait Dominus? numquid non Israël ascendere feci de terra Aegypti; * et Palaesthinos de Cappadocia, et Syros de Cyrene? * Deut. 2, 23. Ier. 47, 4.

8. Ecce! oculi Domini Dei super regnum peccans, et conteram illud a facie terrae; verumtamen conterens non conteram domum Iacob, dicit Dominus.

9. Ecce! enim mandabo ego, et concutiam in omnibus gentibus domum Israël, sicut concutitur triticum in cribro; et non cadet lapillus super terram.

10. In gladio morientur omnes peccatores populi mei; qui dicunt: Non appropinquabit, et non veniet super nos malum.

11. In die illa * suscitabo tabernaculum David, quod cecidit; et reaedificabo aperturas murorum eius, et ea, quae corruerant, instaurabo; et reaedificabo illud sicut in diebus antiquis. * Act. 15, 16.

12. Ut possideant reliquias Idumaeae, et omnes nationes, eo quod invocatum sit nomen meum super eos; dicit Dominus faciens haec.

13. Ecce! dies veniunt, dicit Dominus; et comprehendet arator messorem, et calcator uvae mittentem semen *; et stillabunt montes dulcedinem, et omnes colles culti erunt.
* Ioël 3, 18.

14. Et convertam captivitatem populi mei Israël: et aedificabunt civitates desertas, et inhabitabunt: et plantabunt vineas, et bibent vinum earum; et facient hortos, et comedent fructus eorum.

15. Et plantabo eos super humum suam; et non evellam eos ultra de terra sua, quam dedi eis, dicit Dominus Deus tuus.

ABDIAS PROPHETA.

1. Visio Abdiae. Haec dicit Dominus Deus ad Edom * : Auditum audivimus a Domino, et legatum ad gentes misit: Surgite, et consurgamus adversus eum in praelium!
* Ier. 49. 14.

2. Ecce! parvulum dedi te in gentibus; contemptibilis tu es valde.

4 אֶת־הַנָּחָשׁ וּנְשָׁכָם׃ וְאִם־יֵלְכוּ בַשְּׁבִי לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם מִשָּׁם אֲצַוֶּה אֶת־
ה הַחֶרֶב וַהֲרָגָתַם וְשַׂמְתִּי עֵינִי עֲלֵיהֶם לְרָעָה וְלֹא לְטוֹבָה׃ וַאדֹנָי
יֱהוִֹה הַצְּבָאוֹת הַנּוֹגֵעַ בָּאָרֶץ וַתָּמוֹג וְאָבְלוּ כָּל־יוֹשְׁבֵי בָהּ וְעָלְתָה
6 כַיְאֹר כֻּלָּהּ וְשָׁקְעָה כִּיאֹר מִצְרָיִם׃ הַבּוֹנֶה בַשָּׁמַיִם מַעֲלוֹתָו וַאֲגֻדָּתוֹ
עַל־אֶרֶץ יְסָדָהּ הַקֹּרֵא לְמֵי־הַיָּם וַיִּשְׁפְּכֵם עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ יְהוָה שְׁמוֹ׃
7 הֲלוֹא כִבְנֵי כֻשִׁיִּים אַתֶּם לִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה הֲלוֹא אֶת־
יִשְׂרָאֵל הֶעֱלֵיתִי מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּפְלִשְׁתִּיִּים מִכַּפְתּוֹר וַאֲרָם מִקִּיר׃
8 הִנֵּה עֵינֵי ׀ אֲדֹנָי יֱהוִֹה בַּמַּמְלָכָה הַחַטָּאָה וְהִשְׁמַדְתִּי אֹתָהּ מֵעַל פְּנֵי
הָאֲדָמָה אֶפֶס כִּי לֹא הַשְׁמֵיד אַשְׁמִיד אֶת־בֵּית יַעֲקֹב נְאֻם־יְהוָה׃
9 כִּי־הִנֵּה אָנֹכִי מְצַוֶּה וַהֲנִעוֹתִי בְכָל־הַגּוֹיִם אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר
י יִנּוֹעַ בַּכְּבָרָה וְלֹא־יִפּוֹל צְרוֹר אָרֶץ׃ בַּחֶרֶב יָמוּתוּ כֹּל חַטָּאֵי עַמִּי
11 הָאֹמְרִים לֹא־תַגִּישׁ וְתַקְדִּים בַּעֲדֵינוּ הָרָעָה׃ בַּיּוֹם הַהוּא אָקִים אֶת־
סֻכַּת דָּוִיד הַנֹּפֶלֶת וְגָדַרְתִּי אֶת־פִּרְצֵיהֶן וַהֲרִסֹתָיו אָקִים וּבְנִיתִיהָ
12 כִּימֵי עוֹלָם׃ לְמַעַן יִירְשׁוּ אֶת־שְׁאֵרִית אֱדוֹם וְכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־נִקְרָא
13 שְׁמִי עֲלֵיהֶם נְאֻם־יְהוָה עֹשֶׂה זֹּאת׃ הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה
וְנִגַּשׁ חוֹרֵשׁ בַּקֹּצֵר וְדֹרֵךְ עֲנָבִים בְּמֹשֵׁךְ הַזָּרַע וְהִטִּיפוּ הֶהָרִים עָסִיס
14 וְכָל־הַגְּבָעוֹת תִּתְמוֹגַגְנָה׃ וְשַׁבְתִּי אֶת־שְׁבוּת עַמִּי יִשְׂרָאֵל וּבָנוּ עָרִים
נְשַׁמּוֹת וְיָשָׁבוּ וְנָטְעוּ כְרָמִים וְשָׁתוּ אֶת־יֵינָם וְעָשׂוּ גַנּוֹת וְאָכְלוּ אֶת־
טו פְּרִיהֶם׃ וּנְטַעְתִּים עַל־אַדְמָתָם וְלֹא יִנָּתְשׁוּ עוֹד מֵעַל אַדְמָתָם אֲשֶׁר־
נָתַתִּי לָהֶם אָמַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃

עובדיה

OBADIAS.

CAPUT I. א

א חֲזוֹן עֹבַדְיָה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִֹה לֶאֱדוֹם שְׁמוּעָה שָׁמַעְנוּ מֵאֵת יְהוָה
2 וְצִיר בַּגּוֹיִם שֻׁלָּח קוּמוּ וְנָקוּמָה עָלֶיהָ לַמִּלְחָמָה׃ הִנֵּה קָטֹן נְתַתִּיךָ

IX. v. 6. ׳תָּיו ק׳ v. 7. הפטרת קדושים כמנהג האשכנזים v. 12. נ״א אָדָם v. 15. ע״כ

I. v. 1. הפטרת וישלח : קמץ בז״ק

3 בַּגּוֹיִם בָּזוּי אַתָּה מְאֹד׃ זְדוֹן לִבְּךָ הִשִּׁיאֶךָ שֹׁכְנִי בְחַגְוֵי־סֶלַע מְרוֹם
4 שִׁבְתּוֹ אֹמֵר בְּלִבּוֹ מִי יוֹרִדֵנִי אָרֶץ׃ אִם־תַּגְבִּיהַּ כַּנֶּשֶׁר וְאִם־בֵּין
ה כּוֹכָבִים שִׂים קִנֶּךָ מִשָּׁם אוֹרִידְךָ נְאֻם־יְהוָה׃ אִם־גַּנָּבִים בָּאוּ־לְךָ אִם־
שׁוֹדְדֵי לַיְלָה אֵיךְ נִדְמֵיתָה הֲלוֹא יִגְנְבוּ דַּיָּם אִם־בֹּצְרִים בָּאוּ לָךְ הֲלוֹא
7 6 יַשְׁאִירוּ עֹלֵלוֹת׃ אֵיךְ נֶחְפְּשׂוּ עֵשָׂו נִבְעוּ מַצְפֻּנָיו׃ עַד־הַגְּבוּל שִׁלְּחוּךָ
כֹּל אַנְשֵׁי בְרִיתֶךָ הִשִּׁיאוּךָ יָכְלוּ לְךָ אַנְשֵׁי שְׁלֹמֶךָ לַחְמְךָ יָשִׂימוּ מָזוֹר
8 תַּחְתֶּיךָ אֵין תְּבוּנָה בּוֹ׃ הֲלוֹא בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָה וְהַאֲבַדְתִּי
9 חֲכָמִים מֵאֱדוֹם וּתְבוּנָה מֵהַר עֵשָׂו׃ וְחַתּוּ גִבּוֹרֶיךָ תֵּימָן לְמַעַן יִכָּרֶת־
י אִישׁ מֵהַר עֵשָׂו מִקָּטֶל׃ מֵחֲמַס אָחִיךָ יַעֲקֹב תְּכַסְּךָ בוּשָׁה וְנִכְרַתָּ
11 לְעוֹלָם׃ בְּיוֹם עֲמָדְךָ מִנֶּגֶד בְּיוֹם שְׁבוֹת זָרִים חֵילוֹ וְנָכְרִים בָּאוּ שְׁעָרוֹ
12 וְעַל־יְרוּשָׁלַםִ יַדּוּ גוֹרָל גַּם־אַתָּה כְּאַחַד מֵהֶם׃ וְאַל־תֵּרֶא בְיוֹם־אָחִיךָ
בְּיוֹם נָכְרוֹ וְאַל־תִּשְׂמַח לִבְנֵי־יְהוּדָה בְּיוֹם אָבְדָם וְאַל־תַּגְדֵּל פִּיךָ בְּיוֹם
13 צָרָה׃ אַל־תָּבוֹא בְשַׁעַר־עַמִּי בְּיוֹם אֵידָם אַל־תֵּרֶא גַם־אַתָּה בְּרָעָתוֹ
14 בְּיוֹם אֵידוֹ וְאַל־תִּשְׁלַחְנָה בְחֵילוֹ בְּיוֹם אֵידוֹ׃ וְאַל־תַּעֲמֹד עַל־הַפֶּרֶק
טו לְהַכְרִית אֶת־פְּלִיטָיו וְאַל־תַּסְגֵּר שְׂרִידָיו בְּיוֹם צָרָה׃ כִּי־קָרוֹב יוֹם־
יְהוָה עַל־כָּל־הַגּוֹיִם כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ יֵעָשֶׂה לָּךְ גְּמֻלְךָ יָשׁוּב בְּרֹאשֶׁךָ׃
16 כִּי כַּאֲשֶׁר שְׁתִיתֶם עַל־הַר קָדְשִׁי יִשְׁתּוּ כָל־הַגּוֹיִם תָּמִיד וְשָׁתוּ וְלָעוּ
17 וְהָיוּ כְּלוֹא הָיוּ׃ וּבְהַר צִיּוֹן תִּהְיֶה פְלֵיטָה וְהָיָה קֹדֶשׁ וְיָרְשׁוּ בֵּית
18 יַעֲקֹב אֵת מוֹרָשֵׁיהֶם׃ וְהָיָה בֵית־יַעֲקֹב אֵשׁ וּבֵית יוֹסֵף לֶהָבָה וּבֵית
עֵשָׂו לְקַשׁ וְדָלְקוּ בָהֶם וַאֲכָלוּם וְלֹא־יִהְיֶה שָׂרִיד לְבֵית עֵשָׂו כִּי יְהוָה
19 דִּבֵּר׃ וְיָרְשׁוּ הַנֶּגֶב אֶת־הַר עֵשָׂו וְהַשְּׁפֵלָה אֶת־פְּלִשְׁתִּים וְיָרְשׁוּ אֶת־
כ שְׂדֵה אֶפְרַיִם וְאֵת שְׂדֵה שֹׁמְרוֹן וּבִנְיָמִן אֶת־הַגִּלְעָד׃ וְגָלֻת הַחֵל־הַזֶּה
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־כְּנַעֲנִים עַד־צָרְפַת וְגָלֻת יְרוּשָׁלַםִ אֲשֶׁר בִּסְפָרַד
21 יִרְשׁוּ אֵת עָרֵי הַנֶּגֶב׃ וְעָלוּ מוֹשִׁעִים בְּהַר צִיּוֹן לִשְׁפֹּט אֶת־הַר עֵשָׂו
וְהָיְתָה לַיהוָה הַמְּלוּכָה׃

I. v. 2. 7. נ"א הִשׁ' v. 11. נ"א מָ : שְׁעָרוֹ — שְׁעָרָיו ק'
v. 16 נ"א סָבִיב v. 20. נ"א רָד v. 21. ע"כ

3. Superbia cordis tui extulit te, habitantem in scissuris petrarum, exaltantem solium tuum; qui dicis in corde tuo: Quis detrahet me in terram?

4. Si exaltatus fueris ut aquila, et si inter sidera posueris nidum tuum; inde detraham te, dicit Dominus.

5. Si fures introissent ad te, si latrones per noctem, quomodo conticuisses? nonne furati essent sufficientia sibi? si vindemiatores introissent ad te, numquid saltem racemum reliquissent tibi?

6. Quomodo scrutati sunt Esau, investigaverunt abscondita eius!

7. Usque ad terminum emiserunt te; omnes viri foederis tui illuserunt tibi: invaluerunt adversum te viri pacis tuae; qui comedunt tecum, ponent insidias subter te; non est prudentia in eo.

8. * Numquid non in die illa, dicit Dominus, perdam sapientes de Idumaea, et prudentiam de monte Esau?
* Ies. 29, 14. 1 Cor. 1, 19.

9. Et timebunt fortes tui a Meridie, ut intereat vir de monte Esau.

10. * Propter interfectionem, et propter iniquitatem in fratrem tuum Iacob, operiet te confusio, et peribis in aeternum. * Gen. 27, 42.

11. In die, cum stares adversus eum, quando capiebant alieni exercitum eius, et extranei ingrediebantur portas eius, et super Ierusalem mittebant sortem; tu quoque eras quasi unus ex eis.

12. Et non despicies in die fratris tui, in die peregrinationis eius; et non laetaberis super filios Iuda in die perditionis eorum; et non magnificabis os tuum in die angustiae.

13. Neque ingredieris portam populi mei in die ruinae eorum; neque despicies et tu in malis eius in die vastitatis illius; et non emitteris adversus exercitum eius in die vastitatis illius.

14. Neque stabis in exitibus, ut interficias eos, qui fugerint; et non concludes reliquos eius in die tribulationis.

15. Quoniam iuxta est dies Domini super omnes gentes; sicut fecisti, fiet tibi: retributionem tuam convertet in caput tuum.

16. Quomodo enim bibistis super montem sanctum meum, bibent omnes gentes iugiter; et bibent, et absorbebunt, et erunt, quasi non sint.

17. Et in monte Sion erit salvatio, et erit sanctus; et possidebit domus Iacob eos, qui se possederant.

18. Et erit domus Iacob ignis, et domus Ioseph flamma, et domus Esau stipula; et succendentur in eis, et devorabunt eos; et non erunt reliquiae domus Esau, quia Dominus locutus est.

19. Et haereditabunt hi, qui ad Austrum sunt, montem Esau, et qui in campestribus Philisthiim; et possidebunt regionem Ephraim, et regionem Samariae; et Beniamin possidebit Galaad.

20. Et transmigratio exercitus huius filiorum Israël, omnia loca Chananaeorum usque ad Sareptam, et transmigratio Ierusalem, quae in Bosphoro est, possidebit civitates Austri.

21. Et ascendent salvatores in montem Sion iudicare montem Esau; et erit Domino regnum.

IONAS PROPHETA.

CAP. I.

Ionas, Dei mandato non obsecutus, in mare proiicitur.

1. Et factum est verbum Domini ad Ionam filium Amathi, dicens:

2. Surge, et vade in Niniven civitatem grandem, et praedica in ea; quia ascendit malitia eius coram me.

3. Et surrexit Ionas, ut fugeret in Tharsis a facie Domini, et descendit in Ioppen, et invenit navem euntem in Tharsis; et dedit naulum eius, et descendit in eam, ut iret cum eis in Tharsis a facie Domini.

4. Dominus autem misit ventum magnum in mare; et facta est tempestas magna in mari, et navis periclitabatur conteri.

5. Et timuerunt nautae, et clamaverunt viri ad deum suum; et miserunt vasa, quae erant in navi, in mare, ut alleviaretur ab eis; et Ionas descendit ad interiora navis, et dormiebat sopore gravi.

6. Et accessit ad eum gubernator, et dixit ei: Quid tu sopore deprimeris? surge, invoca Deum tuum, si forte recogitet Deus de nobis, et non pereamus.

7. Et dixit vir ad collegam suum: Venite, et mittamus sortes, et sciamus, quare hoc malum sit nobis. Et miserunt sortes; et cecidit sors super Ionam.

8. Et dixerunt ad eum: Indica nobis, cuius causa malum istud sit nobis; quod est opus tuum? quae terra tua, et quo vadis? vel ex quo populo es tu?

9. Et dixit ad eos: Hebraeus ego sum, et Dominum Deum coeli ego timeo, qui fecit mare et aridam.

10. Et timuerunt viri timore magno, et dixerunt ad eum: Quid hoc fecisti? (cognoverunt enim viri, quod a facie Domini fugeret, quia indicaverat eis.)

11. Et dixerunt ad eum: Quid faciemus tibi, et cessabit mare a nobis? quia mare ibat, et intumescebat.

12. Et dixit ad eos: Tollite me, et mittite in mare, et cessabit mare a vobis; scio enim ego, quoniam propter me tempestas haec grandis venit super vos.

13. Et remigabant viri, ut reverterentur ad aridam, et non valebant; quia mare ibat, et intumescebat super eos.

14. Et clamaverunt ad Dominum, et dixerunt: Quaesumus Domine, ne pereamus in anima viri istius, et ne des super nos sanguinem innocentem; quia tu Domine, sicut voluisti, fecisti.

15. Et tulerunt Ionam, et miserunt in mare; et stetit mare a fervore suo.

16. Et timuerunt viri timore magno Dominum, et immolaverunt hostias Domino, et voverunt vota.

י ו נ ה

J O N A S.

CAPUT I. א

וַיְהִי֙ דְּבַר־יְהוָ֔ה אֶל־יוֹנָ֥ה בֶן־אֲמִתַּ֖י לֵאמֹֽר׃ קוּם֩ לֵ֧ךְ אֶל־נִֽינְוֵ֛ה הָעִ֥יר א 2
הַגְּדוֹלָ֖ה וּקְרָ֣א עָלֶ֑יהָ כִּֽי־עָלְתָ֥ה רָעָתָ֖ם לְפָנָֽי׃ וַיָּ֤קָם יוֹנָה֙ לִבְרֹ֣חַ 3
תַּרְשִׁ֔ישָׁה מִלִּפְנֵ֖י יְהוָ֑ה וַיֵּ֨רֶד יָפ֜וֹ וַיִּמְצָ֥א אָנִיָּ֣ה ׀ בָּאָ֣ה תַרְשִׁ֗ישׁ וַיִּתֵּ֨ן
שְׂכָרָ֜הּ וַיֵּ֤רֶד בָּהּ֙ לָב֤וֹא עִמָּהֶם֙ תַּרְשִׁ֔ישָׁה מִלִּפְנֵ֖י יְהוָֽה׃ וַֽיהוָ֗ה הֵטִ֤יל 4
ר֥וּחַ־גְּדוֹלָה֙ אֶל־הַיָּ֔ם וַיְהִ֥י סַֽעַר־גָּד֖וֹל בַּיָּ֑ם וְהָ֣אֳנִיָּ֔ה חִשְּׁבָ֖ה לְהִשָּׁבֵֽר׃
וַיִּֽירְא֣וּ הַמַּלָּחִ֗ים וַֽיִּזְעֲקוּ֮ אִ֣ישׁ אֶל־אֱלֹהָיו֒ וַיָּטִ֨לוּ אֶת־הַכֵּלִ֜ים אֲשֶׁ֤ר ה
בָּֽאֳנִיָּה֙ אֶל־הַיָּ֔ם לְהָקֵ֖ל מֵעֲלֵיהֶ֑ם וְיוֹנָ֗ה יָרַד֙ אֶל־יַרְכְּתֵ֣י הַסְּפִינָ֔ה
וַיִּשְׁכַּ֖ב וַיֵּרָדַֽם׃ וַיִּקְרַ֤ב אֵלָיו֙ רַ֣ב הַחֹבֵ֔ל וַיֹּ֥אמֶר ל֖וֹ מַה־לְּךָ֣ נִרְדָּ֑ם ק֗וּם 6
קְרָ֚א אֶל־אֱלֹהֶ֔יךָ אוּלַ֞י יִתְעַשֵּׁ֧ת הָאֱלֹהִ֛ים לָ֖נוּ וְלֹ֥א נֹאבֵֽד׃ וַיֹּאמְר֞וּ אִ֣ישׁ 7
אֶל־רֵעֵ֗הוּ לְכוּ֙ וְנַפִּ֣ילָה גֽוֹרָל֔וֹת וְנֵ֣דְעָ֔ה בְּשֶׁלְּמִ֛י הָרָעָ֥ה הַזֹּ֖את לָ֑נוּ וַיַּפִּ֙לוּ֙
גּֽוֹרָל֔וֹת וַיִּפֹּ֥ל הַגּוֹרָ֖ל עַל־יוֹנָֽה׃ וַיֹּאמְר֣וּ אֵלָ֔יו הַגִּֽידָה־נָּ֣א לָ֔נוּ בַּאֲשֶׁ֛ר 8
לְמִי־הָרָעָ֥ה הַזֹּ֖את לָ֑נוּ מַה־מְּלַאכְתְּךָ֙ וּמֵאַ֣יִן תָּב֔וֹא מָ֣ה אַרְצֶ֔ךָ וְאֵֽי־
מִזֶּ֥ה עַ֖ם אָֽתָּה׃ וַיֹּ֥אמֶר אֲלֵיהֶ֖ם עִבְרִ֣י אָנֹ֑כִי וְאֶת־יְהוָ֞ה אֱלֹהֵ֤י הַשָּׁמַ֙יִם֙ 9
אֲנִ֣י יָרֵ֔א אֲשֶׁר־עָשָׂ֥ה אֶת־הַיָּ֖ם וְאֶת־הַיַּבָּשָֽׁה׃ וַיִּֽירְא֤וּ הָֽאֲנָשִׁים֙ יִרְאָ֣ה י
גְדוֹלָ֔ה וַיֹּאמְר֥וּ אֵלָ֖יו מַה־זֹּ֣את עָשִׂ֑יתָ כִּֽי־יָדְע֣וּ הָאֲנָשִׁ֗ים כִּֽי־מִלִּפְנֵ֤י
יְהוָה֙ ה֣וּא בֹרֵ֔חַ כִּ֥י הִגִּ֖יד לָהֶֽם׃ וַיֹּאמְר֤וּ אֵלָיו֙ מַה־נַּ֣עֲשֶׂה לָּ֔ךְ וְיִשְׁתֹּ֥ק 11
הַיָּ֖ם מֵעָלֵ֑ינוּ כִּ֥י הַיָּ֖ם הוֹלֵ֥ךְ וְסֹעֵֽר׃ וַיֹּ֣אמֶר אֲלֵיהֶ֗ם שָׂא֙וּנִי֙ וַהֲטִילֻ֣נִי 12
אֶל־הַיָּ֔ם וְיִשְׁתֹּ֥ק הַיָּ֖ם מֵעֲלֵיכֶ֑ם כִּ֚י יוֹדֵ֣עַ אָ֔נִי כִּ֣י בְשֶׁלִּ֔י הַסַּ֧עַר הַגָּד֛וֹל
הַזֶּ֖ה עֲלֵיכֶֽם׃ וַיַּחְתְּר֣וּ הָאֲנָשִׁ֗ים לְהָשִׁ֛יב אֶל־הַיַּבָּשָׁ֖ה וְלֹ֣א יָכֹ֑לוּ כִּ֣י 13
הַיָּ֔ם הוֹלֵ֥ךְ וְסֹעֵ֖ר עֲלֵיהֶֽם׃ וַיִּקְרְא֨וּ אֶל־יְהוָ֜ה וַיֹּאמְר֗וּ אָנָּ֤ה יְהוָה֙ אַל־ 14
נָ֣א נֹאבְדָ֗ה בְּנֶ֙פֶשׁ֙ הָאִ֣ישׁ הַזֶּ֔ה וְאַל־תִּתֵּ֥ן עָלֵ֖ינוּ דָּ֣ם נָקִ֑יא כִּֽי־אַתָּ֣ה
יְהוָ֔ה כַּאֲשֶׁ֥ר חָפַ֖צְתָּ עָשִֽׂיתָ׃ וַיִּשְׂאוּ֙ אֶת־יוֹנָ֔ה וַיְטִלֻ֖הוּ אֶל־הַיָּ֑ם וַיַּעֲמֹ֥ד טו
הַיָּ֖ם מִזַּעְפּֽוֹ׃ וַיִּֽירְא֧וּ הָאֲנָשִׁ֛ים יִרְאָ֥ה גְדוֹלָ֖ה אֶת־יְהוָ֑ה וַיִּזְבְּחוּ־זֶ֙בַח֙ 16
לַֽיהוָ֔ה וַֽיִּדְּר֖וּ נְדָרִֽים׃

I. v. 1. הפטרת יום כפור למנחה. v. 5. הד׳ בפתח. v. 14. יתיר א׳

CAP. II. ב

ב

א וַיְמַן יְהוָה דָּג גָּדוֹל לִבְלֹעַ אֶת־יוֹנָה וַיְהִי יוֹנָה בִּמְעֵי הַדָּג שְׁלֹשָׁה יָמִים
2 3 וּשְׁלֹשָׁה לֵילוֹת׃ וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל־יְהוָה אֱלֹהָיו מִמְּעֵי הַדָּגָה׃ וַיֹּאמֶר

קָרָאתִי מִצָּרָה לִי אֶל־יְהוָה
וַיַּעֲנֵנִי
מִבֶּטֶן שְׁאוֹל שִׁוַּעְתִּי
שָׁמַעְתָּ קוֹלִי׃
4 וַתַּשְׁלִיכֵנִי מְצוּלָה בִּלְבַב יַמִּים
וְנָהָר יְסֹבְבֵנִי
כָּל־מִשְׁבָּרֶיךָ וְגַלֶּיךָ עָלַי עָבָרוּ׃
ה וַאֲנִי אָמַרְתִּי
נִגְרַשְׁתִּי מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ
אַךְ אוֹסִיף לְהַבִּיט
אֶל־הֵיכַל קָדְשֶׁךָ׃
6 אֲפָפוּנִי מַיִם עַד־נֶפֶשׁ
תְּהוֹם יְסֹבְבֵנִי
סוּף חָבוּשׁ לְרֹאשִׁי׃
7 לְקִצְבֵי הָרִים יָרַדְתִּי
הָאָרֶץ בְּרִחֶיהָ בַעֲדִי לְעוֹלָם
וַתַּעַל מִשַּׁחַת חַיַּי יְהוָה אֱלֹהָי׃
8 בְּהִתְעַטֵּף עָלַי נַפְשִׁי
אֶת־יְהוָה זָכָרְתִּי
וַתָּבוֹא אֵלֶיךָ תְּפִלָּתִי
אֶל־הֵיכַל קָדְשֶׁךָ׃
9 מְשַׁמְּרִים הַבְלֵי־שָׁוְא
חַסְדָּם יַעֲזֹבוּ׃
י וַאֲנִי בְּקוֹל תּוֹדָה אֶזְבְּחָה־לָּךְ
אֲשֶׁר נָדַרְתִּי אֲשַׁלֵּמָה
יְשׁוּעָתָה לַיהוָה׃

11 וַיֹּאמֶר יְהוָה לַדָּג וַיָּקֵא אֶת־יוֹנָה אֶל־הַיַּבָּשָׁה׃

CAP. III. ג

ג

א 2 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יוֹנָה שֵׁנִית לֵאמֹר׃ קוּם לֵךְ אֶל־נִינְוֵה הָעִיר
3 הַגְּדוֹלָה וּקְרָא אֵלֶיהָ אֶת־הַקְּרִיאָה אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹּבֵר אֵלֶיךָ׃ וַיָּקָם
יוֹנָה וַיֵּלֶךְ אֶל־נִינְוֵה כִּדְבַר יְהוָה וְנִינְוֵה הָיְתָה עִיר־גְּדוֹלָה לֵאלֹהִים
4 מַהֲלַךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים׃ וַיָּחֶל יוֹנָה לָבוֹא בָעִיר מַהֲלַךְ יוֹם אֶחָד וַיִּקְרָא
ה וַיֹּאמַר עוֹד אַרְבָּעִים יוֹם וְנִינְוֵה נֶהְפָּכֶת׃ וַיַּאֲמִינוּ אַנְשֵׁי נִינְוֵה
6 בֵּאלֹהִים וַיִּקְרְאוּ־צוֹם וַיִּלְבְּשׁוּ שַׂקִּים מִגְּדוֹלָם וְעַד־קְטַנָּם׃ וַיִּגַּע הַדָּבָר
אֶל־מֶלֶךְ נִינְוֵה וַיָּקָם מִכִּסְאוֹ וַיַּעֲבֵר אַדַּרְתּוֹ מֵעָלָיו וַיְכַס שַׂק וַיֵּשֶׁב
7 עַל־הָאֵפֶר׃ וַיַּזְעֵק וַיֹּאמֶר בְּנִינְוֵה מִטַּעַם הַמֶּלֶךְ וּגְדֹלָיו לֵאמֹר הָאָדָם
וְהַבְּהֵמָה הַבָּקָר וְהַצֹּאן אַל־יִטְעֲמוּ מְאוּמָה אַל־יִרְעוּ וּמַיִם אַל־יִשְׁתּוּ׃
8 וְיִתְכַּסּוּ שַׂקִּים הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה וְיִקְרְאוּ אֶל־אֱלֹהִים בְּחָזְקָה וְיָשֻׁבוּ
9 אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וּמִן־הֶחָמָס אֲשֶׁר בְּכַפֵּיהֶם׃ מִי־יוֹדֵעַ יָשׁוּב וְנִחַם
י הָאֱלֹהִים וְשָׁב מֵחֲרוֹן אַפּוֹ וְלֹא נֹאבֵד׃ וַיַּרְא הָאֱלֹהִים אֶת־מַעֲשֵׂיהֶם
כִּי־שָׁבוּ מִדַּרְכָּם הָרָעָה וַיִּנָּחֶם הָאֱלֹהִים עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר לַעֲשׂוֹת־
לָהֶם וְלֹא עָשָׂה׃

מלעיל v. 3. II.

CAP. II.

E ventre ceti Ionas liberatur.

1. Et praeparavit Dominus piscem grandem, ut deglutiret Ionam*; et erat Ionas in ventre piscis tribus noctibus.
* Matth. 12, 40. 16, 4. Luc. 11, 30.

2. Et oravit Ionas ad Dominum Deum suum de ventre piscis.

3. Et dixit*: Clamavi de tribulatione mea ad Dominum, et exaudivit me; de ventre inferi clamavi, et exaudisti vocem meam.
* Ps. 119, 1. 1 Cor. 15, 4.

4. Et proiecisti me in profundum in corde maris, et flumen circumdedit me; omnes gurgites tui, et fluctus tui super me transierunt.

5. Et ego dixi: Abiectus sum a conspectu oculorum tuorum; verumtamen rursus videbo templum sanctum tuum.

6. *Circumdederunt me aquae usque ad animam; abyssus vallavit me: pelagus operuit caput meum.
* Ps. 68, 1.

7. Ad extrema montium descendi; terrae vectes concluserunt me in aeternum; et sublevabis de corruptione vitam meam, Domine Deus meus.

8. Cum angustiaretur in me anima mea, Domini recordatus sum, ut veniat ad te oratio mea ad templum sanctum tuum.

9. Qui custodiunt vanitates frustra, misericordiam suam derelinquunt.

10. Ego autem in voce laudis immolabo tibi; quaecumque vovi, reddam pro salute Domino.

11. Et dixit Dominus pisci; et evomuit Ionam in aridam.

CAP. III.

Ninivitae poenitentiam agunt.

1. Et factum est verbum Domini ad Ionam secundo, dicens:

2. Surge, et vade in Niniven civitatem magnam; et praedica in ea praedicationem, quam ego loquor ad te.

3. Et surrexit Ionas, et abiit in Niniven iuxta verbum Domini; et Ninive erat civitas magna itinere trium dierum.

4. Et coepit Ionas introire in civitatem itinere diei unius; et clamavit, et dixit: Adhuc quadraginta dies, et Ninive subvertetur.

5. * Et crediderunt viri Ninivitae in Deum; et praedicaverunt ieiunium, et vestiti sunt saccis a maiore usque ad minorem.
* Matth. 12, 41. Luc. 11, 32.

6. Et pervenit verbum ad regem Ninive; et surrexit de solio suo, et abiecit vestimentum suum a se, et indutus est sacco, et sedit in cinere.

7. Et clamavit, et dixit in Ninive ex ore regis et principum eius, dicens: Homines, et iumenta, et boves, et pecora non gustent quidquam; nec pascantur, et aquam non bibant.

8. Et operiantur saccis homines, et iumenta, et clament ad Dominum in fortitudine, et convertatur vir a via sua mala, et ab iniquitate, quae est in manibus eorum.

9. * Quis scit, si convertatur, et ignoscat Deus; et revertatur a furore irae suae, et non peribimus
* Ier. 18, 11. Ioël 2, 14.

10. Et vidit Deus opera eorum, quia conversi sunt de via sua mala; et misertus est Deus super malitiam, quam locutus fuerat, ut faceret eis, et non fecit.

CAP. IV.

Deus Ionam reprehendit, et meliora edocet.

1. Et afflictus est Ionas afflictione magna, et iratus est.

2. Et oravit ad Dominum, et dixit: Obsecro, Domine! numquid non hoc est verbum meum, cum adhuc essem in terra mea? propter hoc praeoccupavi, ut fugerem in Tharsis*; scio enim, quia tu Deus clemens, et misericors es, patiens, et multae miserationis, et ignoscens super malitia.

* Ps. 85, 5. Ioël 2, 13.

3. Et nunc Domine tolle quaeso animam meam a me; quia melior est mihi mors, quam vita.

4. Et dixit Dominus: Putasne, bene irasceris tu?

5. Et egressus est Ionas de civitate, et sedit contra Orientem civitatis; et fecit sibimet umbraculum ibi, et sedebat subter illud in umbra, donec videret, quid accideret civitati.

6. Et praeparavit Dominus Deus hederam, et ascendit super caput Ionae, ut esset umbra super caput eius, et protegeret eum (laboraverat enim) et laetatus est Ionas super hedera, laetitia magna.

7. Et paravit Deus vermem ascensu diluculi in crastinum; et percussit hederam, et exaruit.

8. Et cum ortus fuisset sol, praecepit Dominus vênto calido, et urenti; et percussit sol super caput Ionae, et aestuabat; et petivit animae suae, ut moreretur, et dixit: Melius est mihi mori, quam vivere.

9. Et dixit Dominus ad Ionam: Putasne, bene irasceris tu super hedera? Et dixit: Bene irascor ego usque ad mortem.

10. Et dixit Dominus: Tu doles super hederam, in qua non laborasti, neque fecisti, ut cresceret, quae sub una nocte nata est, et sub una nocte periit.

11. Et ego non parcam Ninive civitati magnae, in qua sunt plusquam centum viginti millia hominum, qui nesciunt, quid sit inter dexteram et sinistram suam, et iumenta multa?

MICHAEAS PROPHETA.

CAP. I.

Samariae et Iudae excidium ob idololatriam annunciat.

1. Verbum Domini, quod factum est ad Michaeam Morasthiten, in diebus Ioathan, Achaz, et Ezechiae, regum Iuda; quod vidit super Samariam, et Ierusalem.

2. *Audite populi omnes, et attendat terra, et plenitudo eius; et sit Dominus Deus vobis in testem, Dominus de templo sancto suo.

* Deut. 32, 1. Ies. 1, 2.

3. *Quia ecce! Dominus egredietur de loco suo; et descendet, et calcabit super excelsa terrae

* Ies. 26, 21.

4. Et consumentur montes subtus eum; et valles scindentur sicut cera a facie ignis, et sicut aquae, quae decurrunt in praeceps.

ד CAP. IV. ד

וַיֵּרַע אֶל־יוֹנָה רָעָה גְדוֹלָה וַיִּחַר לוֹ׃ וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה וַיֹּאמַר אָנָּה 2 א
יְהוָה הֲלוֹא־זֶה דְבָרִי עַד־הֱיוֹתִי עַל־אַדְמָתִי עַל־כֵּן קִדַּמְתִּי לִבְרֹחַ
תַּרְשִׁישָׁה כִּי יָדַעְתִּי כִּי אַתָּה אֵל־חַנּוּן וְרַחוּם אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד
וְנִחָם עַל־הָרָעָה׃ וְעַתָּה יְהוָה קַח־נָא אֶת־נַפְשִׁי מִמֶּנִּי כִּי טוֹב מוֹתִי 3
מֵחַיָּי׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה הַהֵיטֵב חָרָה לָךְ׃ וַיֵּצֵא יוֹנָה מִן־הָעִיר וַיֵּשֶׁב 4 ה
מִקֶּדֶם לָעִיר וַיַּעַשׂ לוֹ שָׁם סֻכָּה וַיֵּשֶׁב תַּחְתֶּיהָ בַּצֵּל עַד אֲשֶׁר יִרְאֶה
מַה־יִּהְיֶה בָּעִיר׃ וַיְמַן יְהוָה־אֱלֹהִים קִיקָיוֹן וַיַּעַל ׀ מֵעַל לְיוֹנָה 6
לִהְיוֹת צֵל עַל־רֹאשׁוֹ לְהַצִּיל לוֹ מֵרָעָתוֹ וַיִּשְׂמַח יוֹנָה עַל־הַקִּיקָיוֹן
שִׂמְחָה גְדוֹלָה׃ וַיְמַן הָאֱלֹהִים תּוֹלַעַת בַּעֲלוֹת הַשַּׁחַר לַמָּחֳרָת וַתַּךְ 7
אֶת־הַקִּיקָיוֹן וַיִּיבָשׁ׃ וַיְהִי ׀ כִּזְרֹחַ הַשֶּׁמֶשׁ וַיְמַן אֱלֹהִים רוּחַ קָדִים 8
חֲרִישִׁית וַתַּךְ הַשֶּׁמֶשׁ עַל־רֹאשׁ יוֹנָה וַיִּתְעַלָּף וַיִּשְׁאַל אֶת־נַפְשׁוֹ לָמוּת
וַיֹּאמֶר טוֹב מוֹתִי מֵחַיָּי׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־יוֹנָה הַהֵיטֵב חָרָה־לְךָ 9
עַל־הַקִּיקָיוֹן וַיֹּאמֶר הֵיטֵב חָרָה־לִי עַד־מָוֶת׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אַתָּה י
חַסְתָּ עַל־הַקִּיקָיוֹן אֲשֶׁר לֹא־עָמַלְתָּ בּוֹ וְלֹא גִדַּלְתּוֹ שֶׁבִּן־לַיְלָה הָיָה
וּבִן־לַיְלָה אָבָד׃ וַאֲנִי לֹא אָחוּס עַל־נִינְוֵה הָעִיר הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר יֶשׁ־ 11
בָּהּ הַרְבֵּה מִשְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה רִבּוֹ אָדָם אֲשֶׁר לֹא־יָדַע בֵּין־יְמִינוֹ לִשְׂמֹאלוֹ
וּבְהֵמָה רַבָּה׃

מ י כ ה

M I C H A.

CAPUT I. א

דְּבַר־יְהוָה ׀ אֲשֶׁר הָיָה אֶל־מִיכָה הַמֹּרַשְׁתִּי בִּימֵי יוֹתָם אָחָז יְחִזְקִיָּה א
מַלְכֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר־חָזָה עַל־שֹׁמְרוֹן וִירוּשָׁלִָם׃ שִׁמְעוּ עַמִּים כֻּלָּם 2
הַקְשִׁיבִי אֶרֶץ וּמְלֹאָהּ וִיהִי אֲדֹנָי יֱהוִה בָּכֶם לְעֵד אֲדֹנָי מֵהֵיכַל
קָדְשׁוֹ׃ כִּי־הִנֵּה יְהוָה יֹצֵא מִמְּקוֹמוֹ וְיָרַד וְדָרַךְ עַל־בָּמֳותֵי אָרֶץ׃ 3
וְנָמַסּוּ הֶהָרִים תַּחְתָּיו וְהָעֲמָקִים יִתְבַּקָּעוּ כַּדּוֹנַג מִפְּנֵי הָאֵשׁ כְּמַיִם 4

v. 11. IV. השׁ׳ רפה : ע״כ   v. 3. I. בָּמֳותֵי — בָּמֳתֵי ק׳

ה מְגָרִים בְּמוֹרָד׃ בְּפֶשַׁע יַעֲקֹב כָּל־זֹאת וּבְחַטֹּאות בֵּית יִשְׂרָאֵל מִי־פֶשַׁע
6 יַעֲקֹב הֲלוֹא שֹׁמְרוֹן וּמִי בָּמוֹת יְהוּדָה הֲלוֹא יְרוּשָׁלִָם׃ וְשַׂמְתִּי שֹׁמְרוֹן
7 לְעִי הַשָּׂדֶה לְמַטָּעֵי כָרֶם וְהִגַּרְתִּי לַגַּי אֲבָנֶיהָ וִיסֹדֶיהָ אֲגַלֶּה׃ וְכָל־
פְּסִילֶיהָ יֻכַּתּוּ וְכָל־אֶתְנַנֶּיהָ יִשָּׂרְפוּ בָאֵשׁ וְכָל־עֲצַבֶּיהָ אָשִׂים שְׁמָמָה
8 כִּי מֵאֶתְנַן זוֹנָה קִבָּצָה וְעַד־אֶתְנַן זוֹנָה יָשׁוּבוּ׃ עַל־זֹאת אֶסְפְּדָה
וְאֵילִילָה אֵילְכָה שֵׁילָל וְעָרוֹם אֶעֱשֶׂה מִסְפֵּד כַּתַּנִּים וְאֵבֶל כִּבְנוֹת
9 יַעֲנָה׃ כִּי אֲנוּשָׁה מַכּוֹתֶיהָ כִּי־בָאָה עַד־יְהוּדָה נָגַע עַד־שַׁעַר עַמִּי
י עַד־יְרוּשָׁלִָם׃ בְּגַת אַל־תַּגִּידוּ בָּכוֹ אַל־תִּבְכּוּ בְּבֵית לְעַפְרָה עָפָר
11 הִתְפַּלָּשְׁתִּי׃ עִבְרִי לָכֶם יוֹשֶׁבֶת שָׁפִיר עֶרְיָה־בֹשֶׁת לֹא יָצְאָה יוֹשֶׁבֶת
12 צַאֲנָן מִסְפַּד בֵּית הָאֵצֶל יִקַּח מִכֶּם עֶמְדָּתוֹ׃ כִּי־חָלָה לְטוֹב יוֹשֶׁבֶת
13 מָרוֹת כִּי־יָרַד רָע מֵאֵת יְהוָה לְשַׁעַר יְרוּשָׁלִָם׃ רְתֹם הַמֶּרְכָּבָה לָרֶכֶשׁ
יוֹשֶׁבֶת לָכִישׁ רֵאשִׁית חַטָּאת הִיא לְבַת־צִיּוֹן כִּי־בָךְ נִמְצְאוּ פִּשְׁעֵי
14 יִשְׂרָאֵל׃ לָכֵן תִּתְּנִי שִׁלּוּחִים עַל מוֹרֶשֶׁת גַּת בָּתֵּי אַכְזִיב לְאַכְזָב לְמַלְכֵי
טו יִשְׂרָאֵל׃ עֹד הַיֹּרֵשׁ אָבִי לָךְ יוֹשֶׁבֶת מָרֵשָׁה עַד־עֲדֻלָּם יָבוֹא כְּבוֹד
16 יִשְׂרָאֵל׃ קָרְחִי וָגֹזִּי עַל־בְּנֵי תַּעֲנוּגָיִךְ הַרְחִבִי קָרְחָתֵךְ כַּנֶּשֶׁר כִּי־
גָלוּ מִמֵּךְ׃

CAP. II. ב

ב

א הוֹי חֹשְׁבֵי־אָוֶן וּפֹעֲלֵי רָע עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם בְּאוֹר הַבֹּקֶר יַעֲשׂוּהָ כִּי יֶשׁ־
2 לְאֵל יָדָם׃ וְחָמְדוּ שָׂדוֹת וְגָזָלוּ וּבָתִּים וְנָשָׂאוּ וְעָשְׁקוּ גֶּבֶר וּבֵיתוֹ וְאִישׁ
3 וְנַחֲלָתוֹ׃ לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי חֹשֵׁב עַל־הַמִּשְׁפָּחָה הַזֹּאת רָעָה
אֲשֶׁר לֹא־תָמִישׁוּ מִשָּׁם צַוְּארֹתֵיכֶם וְלֹא תֵלְכוּ רוֹמָה כִּי עֵת רָעָה הִיא׃
4 בַּיּוֹם הַהוּא יִשָּׂא עֲלֵיכֶם מָשָׁל וְנָהָה נְהִי נִהְיָה אָמַר שָׁדוֹד נְשַׁדֻּנוּ
ה חֵלֶק עַמִּי יָמִיר אֵיךְ יָמִישׁ לִי לְשׁוֹבֵב שָׂדֵינוּ יְחַלֵּק׃ לָכֵן לֹא־יִהְיֶה
6 לְךָ מַשְׁלִיךְ חֶבֶל בְּגוֹרָל בִּקְהַל יְהוָה׃ אַל־תַּטִּפוּ יַטִּיפוּן לֹא־יַטִּפוּ
7 לָאֵלֶּה לֹא יִסַּג כְּלִמּוֹת׃ הֶאָמוּר בֵּית־יַעֲקֹב הֲקָצַר רוּחַ יְהוָה אִם־
8 אֵלֶּה מַעֲלָלָיו הֲלוֹא דְבָרַי יֵיטִיבוּ עִם הַיָּשָׁר הוֹלֵךְ׃ וְאֶתְמוּל עַמִּי
לְאוֹיֵב יְקוֹמֵם מִמּוּל שַׂלְמָה אֶדֶר תַּפְשִׁטוּן מֵעֹבְרִים בֶּטַח שׁוּבֵי
9 מִלְחָמָה׃ נְשֵׁי עַמִּי תְּגָרְשׁוּן מִבֵּית תַּעֲנֻגֶיהָ מֵעַל עֹלָלֶיהָ תִּקְחוּ הֲדָרִי
י לְעוֹלָם׃ קוּמוּ וּלְכוּ כִּי לֹא־זֹאת הַמְּנוּחָה בַּעֲבוּר טָמְאָה תְּחַבֵּל וְחֶבֶל
11 נִמְרָץ׃ לוּ־אִישׁ הֹלֵךְ רוּחַ וָשֶׁקֶר כִּזֵּב אַטִּף לְךָ לַיַּיִן וְלַשֵּׁכָר וְהָיָה
12 מַטִּיף הָעָם הַזֶּה׃ אָסֹף אֶאֱסֹף יַעֲקֹב כֻּלָּךְ קַבֵּץ אֲקַבֵּץ שְׁאֵרִית

v. 8. I. שֵׁילָל — שׁוֹלָל ק׳ v. 10. הִתְפַּלָּשְׁתִּי — הִתְפַּלָּשִׁי ק׳
v. 15. חסר א׳ v. 2. II. נ״א אִישׁ v. 8. המ׳ בשורק

5. In scelere Iacob omne istud, et in peccatis domus Israël. Quod scelus Iacob? nonne Samaria? et quae excelsa Iudae? nonne Ierusalem?

6. Et ponam Samariam quasi acervum lapidum in agro, cum plantatur vinea; et detraham in vallem lapides eius, et fundamenta eius revelabo.

7. Et omnia sculptilia eius concidentur, et omnes mercedes eius comburentur igne, et omnia idola eius ponam in perditionem; quia de mercedibus meretricis congregata sunt, et usque ad mercedem meretricis revertentur.

8. Super hoc plangam, et ululabo; vadam spoliatus, et nudus; faciam planctum velut draconum, et luctum quasi struthionum.

9. Quia desperata est plaga eius, quia venit usque ad Iudam, tetigit portam populi mei usque ad Ierusalem.

10. In Geth nolite annunciare, lacrymis ne ploretis, in domo pulveris pulvere vos conspergite.

11. Et transite vobis habitatio pulchra, confusa ignominia; non est egressa, quae habitat in exitu; planctum domus vicina accipiet ex vobis, quae stetit sibimet.

12. Quia infirmata est in bonum, quae habitat in amaritudinibus; quia descendit malum a Domino in portam Ierusalem.

13. Tumultus quadrigae stuporis habitanti Lachis; principium peccati est filiae Sion, quia in te inventa sunt scelera Israël.

14. Propterea dabit emissarios super haereditatem Geth; domus mendacii in deceptionem regibus Israël.

15. Adhuc haeredem adducam tibi, quae habitas in Maresa; usque ad Odollam veniet gloria Israël.

16. Decalvare et tondere super filios deliciarum tuarum; dilata calvitium tuum sicut aquila; quoniam captivi ducti sunt ex te.

CAP. II.

Pauperum oppressionem exprobrat, et scelestis exitium minatur.

1. Vae qui cogitatis inutile, et operamini malum in cubilibus vestris; in luce matutina faciunt illud, quoniam contra Deum est manus eorum.

2. Et concupierunt agros, et violenter tulerunt, et rapuerunt domos; et calumniabantur virum, et domum eius; virum, et haereditatem eius.

3. Idcirco haec dicit Dominus: Ecce! ego cogito super familiam istam malum; unde non auferetis colla vestra, et non ambulabitis superbi, quoniam tempus pessimum est.

4. In die illa sumetur super vos parabola, et cantabitur canticum cum suavitate, dicentium: Depopulatione vastati sumus: pars populi mei commutata est; quomodo recedet a me, cum revertatur, qui regiones nostras dividat?

5. Propter hoc non erit tibi mittens funiculum sortis in coetu Domini.

6. Ne loquamini loquentes: Non stillabit super istos, non comprehendet confusio.

7. Dicit domus Iacob: Numquid abbreviatus est spiritus Domini, aut tales sunt cogitationes eius? Nonne verba mea bona sunt cum eo, qui recte graditur?

8. Et econtrario populus meus in adversarium consurrexit; desuper tunica pallium sustulistis; et eos, qui transibant simpliciter, convertistis in bellum.

9. Mulieres populi mei eiecistis de domo deliciarum suarum; a parvulis earum tulistis laudem meam in perpetuum.

10. Surgite, et ite, quia non habetis hic requiem; propter immunditiam eius corrumpetur putredine pessima.

11. Utinam non essem vir habens spiritum, et mendacium potius loquerer; stillabo tibi in vinum, et in ebrietatem; et erit, super quem stillatur populus iste.

12. Congregatione congregabo Iacob totum te: in unum conducam

reliquias Israël, pariter ponam illum quasi gregem in ovili, quasi pecus in medio caularum, tumultuabuntur a multitudine hominum.

13. Ascendet enim pandens iter ante eos; divident, et transibunt portam, et ingredientur per eam; et transibit rex eorum coram eis, et Dominus in capite eorum.

CAP. III.

Iudices et sacerdotes reprehendit.

1. Et dixi: Audite principes Iacob, et duces domus Israël; numquid non vestrum est scire iudicium,

2. qui odio habetis bonum, et diligitis malum; qui violenter tollitis pelles eorum desuper eis, et carnem eorum desuper ossibus eorum?

3. Qui comederunt carnem populi mei, et pellem eorum desuper excoriaverunt; et ossa eorum confregerunt, et conciderunt sicut in lebete, et quasi carnem in medio ollae.

4. Tunc clamabunt ad Dominum, et non exaudiet eos; et abscondet faciem suam ab eis in tempore illo, sicut nequiter egerunt in adinventionibus suis.

5. Haec dicit Dominus super prophetas, qui seducunt populum meum; qui mordent dentibus suis, et praedicant pacem; et si quis non dederit in ore eorum quidpiam, sanctificant super eum praelium.

6. Propterea nox vobis pro visione erit, et tenebrae vobis pro divinatione; et occumbet sol super prophetas, et obtenebrabitur super eos dies.

7. Et confundentur, qui vident visiones, et confundentur divini; et operient omnes vultus suos, quia non est responsum Dei.

8. Verumtamen ego repletus sum fortitudine spiritus Domini, iudicio, et virtute; ut annunciem Iacob scelus suum, et Israël peccatum suum.

9. Audite hoc principes domus Iacob, et iudices domus Israël; qui abominamini iudicium, et omnia recta pervertitis.

10. Qui aedificatis Sion in sanguinibus, et Ierusalem in iniquitate.

11. * Principes eius in muneribus iudicabant, et sacerdotes eius in mercede docebant, et prophetae eius in pecunia divinabant; et super Dominum requiescebant, dicentes: Numquid non Dominus in medio nostrum? non venient super nos mala.

* Ezech. 22, 27. Soph. 3, 3.

12. Propter hoc, causa vestri, *Sion quasi ager arabitur, et Ierusalem quasi acervus lapidum erit, et mons templi in excelsa silvarum.

* Ier. 26, 18.

CAP. IV.

Gloria ecclesiae Messiae.

1. *Et erit: In novissimo dierum erit mons domus Domini praeparatus in vertice montium, et sublimis super colles; et fluent ad eum populi. * Ies. 2, 2.

2. Et properabunt gentes multae, et dicent: Venite, ascendamus ad montem Domini, et ad domum Dei Iacob; et docebit nos de viis suis, et ibimus in semitis eius; quia de Sion egredietur lex, et verbum Domini de Ierusalem.

3. Et iudicabit inter populos multos, et corripiet gentes fortes usque in longinquum; et concident gladios suos in vomeres, et hastas suas in ligones; non sumet gens adversus gentem gladium; et non discent ultra belligerare.

4. Et sedebit vir subtus vitem suam, et subtus ficum suam, et non erit, qui deterreat; quia os Domini exercituum locutum est.

5. Quia omnes populi ambulabunt unusquisque in nomine Dei sui; nos autem ambulabimus in nomine Domini Dei nostri in aeternum et ultra.

6. In die illa, dicit Dominus, con-

יִשְׂרָאֵל יַחַד אֲשִׂימֶנּוּ כְּצֹאן בָּצְרָה כְּעֵדֶר בְּתוֹךְ הַדָּבְרוֹ תְּהִימֶנָה
מֵאָדָם׃ עָלָה הַפֹּרֵץ לִפְנֵיהֶם פָּרְצוּ וַיַּעֲבֹרוּ שַׁעַר וַיֵּצְאוּ בוֹ וַיַּעֲבֹר 13
מַלְכָּם לִפְנֵיהֶם וַיהוָה בְּרֹאשָׁם׃

ג Cap. III. ג

וָאֹמַר שִׁמְעוּ־נָא רָאשֵׁי יַעֲקֹב וּקְצִינֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל הֲלוֹא לָכֶם לָדַעַת א
אֶת־הַמִּשְׁפָּט׃ שֹׂנְאֵי טוֹב וְאֹהֲבֵי רָעָה גֹּזְלֵי עוֹרָם מֵעֲלֵיהֶם וּשְׁאֵרָם 2
מֵעַל עַצְמוֹתָם׃ וַאֲשֶׁר אָכְלוּ שְׁאֵר עַמִּי וְעוֹרָם מֵעֲלֵיהֶם הִפְשִׁיטוּ וְאֶת־ 3
עַצְמֹתֵיהֶם פִּצֵּחוּ וּפָרְשׂוּ כַּאֲשֶׁר בַּסִּיר וּכְבָשָׂר בְּתוֹךְ קַלָּחַת׃ אָז 4
יִזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה וְלֹא יַעֲנֶה אוֹתָם וְיַסְתֵּר פָּנָיו מֵהֶם בָּעֵת הַהִיא כַּאֲשֶׁר
הֵרֵעוּ מַעַלְלֵיהֶם׃ כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־הַנְּבִיאִים הַמַּתְעִים אֶת־עַמִּי ה
הַנֹּשְׁכִים בְּשִׁנֵּיהֶם וְקָרְאוּ שָׁלוֹם וַאֲשֶׁר לֹא־יִתֵּן עַל־פִּיהֶם וְקִדְּשׁוּ עָלָיו
מִלְחָמָה׃ לָכֵן לַיְלָה לָכֶם מֵחָזוֹן וְחָשְׁכָה לָכֶם מִקְּסֹם וּבָאָה הַשֶּׁמֶשׁ 6
עַל־הַנְּבִיאִים וְקָדַר עֲלֵיהֶם הַיּוֹם׃ וּבֹשׁוּ הַחֹזִים וְחָפְרוּ הַקֹּסְמִים וְעָטוּ 7
עַל־שָׂפָם כֻּלָּם כִּי אֵין מַעֲנֵה אֱלֹהִים׃ וְאוּלָם אָנֹכִי מָלֵאתִי כֹחַ אֶת־ 8
רוּחַ יְהוָה וּמִשְׁפָּט וּגְבוּרָה לְהַגִּיד לְיַעֲקֹב פִּשְׁעוֹ וּלְיִשְׂרָאֵל חַטָּאתוֹ׃
שִׁמְעוּ־נָא זֹאת רָאשֵׁי בֵּית יַעֲקֹב וּקְצִינֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל הַמְתַעֲבִים 9
מִשְׁפָּט וְאֵת כָּל־הַיְשָׁרָה יְעַקֵּשׁוּ׃ בֹּנֶה צִיּוֹן בְּדָמִים וִירוּשָׁלַםִ בְּעַוְלָה׃ י
רָאשֶׁיהָ ׀ בְּשֹׁחַד יִשְׁפֹּטוּ וְכֹהֲנֶיהָ בִּמְחִיר יוֹרוּ וּנְבִיאֶיהָ בְּכֶסֶף יִקְסֹמוּ 11
וְעַל־יְהוָה יִשָּׁעֵנוּ לֵאמֹר הֲלוֹא יְהוָה בְּקִרְבֵּנוּ לֹא־תָבוֹא עָלֵינוּ רָעָה׃
לָכֵן בִּגְלַלְכֶם צִיּוֹן שָׂדֶה תֵחָרֵשׁ וִירוּשָׁלַםִ עִיִּין תִּהְיֶה וְהַר הַבַּיִת 12
לְבָמוֹת יָעַר׃

ד Cap. IV. ד

וְהָיָה ׀ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים יִהְיֶה הַר בֵּית־יְהוָה נָכוֹן בְּרֹאשׁ הֶהָרִים א
וְנִשָּׂא הוּא מִגְּבָעוֹת וְנָהֲרוּ עָלָיו עַמִּים׃ וְהָלְכוּ גוֹיִם רַבִּים וְאָמְרוּ לְכוּ ׀ 2
וְנַעֲלֶה אֶל־הַר־יְהוָה וְאֶל־בֵּית אֱלֹהֵי יַעֲקֹב וְיוֹרֵנוּ מִדְּרָכָיו וְנֵלְכָה
בְּאֹרְחֹתָיו כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר־יְהוָה מִירוּשָׁלִָם׃ וְשָׁפַט בֵּין 3
עַמִּים רַבִּים וְהוֹכִיחַ לְגוֹיִם עֲצֻמִים עַד־רָחוֹק וְכִתְּתוּ חַרְבֹתֵיהֶם
לְאִתִּים וַחֲנִיתֹתֵיהֶם לְמַזְמֵרוֹת לֹא־יִשְׂאוּ גּוֹי אֶל־גּוֹי חֶרֶב וְלֹא־יִלְמְדוּן
עוֹד מִלְחָמָה׃ וְיָשְׁבוּ אִישׁ תַּחַת גַּפְנוֹ וְתַחַת תְּאֵנָתוֹ וְאֵין מַחֲרִיד כִּי־ 4
פִי יְהוָה צְבָאוֹת דִּבֵּר׃ כִּי כָּל־הָעַמִּים יֵלְכוּ אִישׁ בְּשֵׁם אֱלֹהָיו ה
וַאֲנַחְנוּ נֵלֵךְ בְּשֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד׃ בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם־ 6

III. v. 2 רָעָה — רֶ"ע ק׳ v. 6. סב׳ וְחָשְׁכָה v 7 נ"א עָטֹה
IV. v. 4. נ"א וְתַחַת

7 יְהוָה אֹסְפָה הַצֹּלֵעָה וְהַנִּדָּחָה אֲקַבֵּצָה וַאֲשֶׁר הֲרֵעֹתִי׃ וְשַׂמְתִּי אֶת־
הַצֹּלֵעָה לִשְׁאֵרִית וְהַנַּהֲלָאָה לְגוֹי עָצוּם וּמָלַךְ יְהוָה עֲלֵיהֶם בְּהַר צִיּוֹן
8 מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ וְאַתָּה מִגְדַּל־עֵדֶר עֹפֶל בַּת־צִיּוֹן עָדֶיךָ תֵּאתֶה
9 וּבָאָה הַמֶּמְשָׁלָה הָרִאשֹׁנָה מַמְלֶכֶת לְבַת־יְרוּשָׁלִָם׃ עַתָּה לָמָּה תָרִיעִי
י רֵעַ הֲמֶלֶךְ אֵין־בָּךְ אִם־יוֹעֲצֵךְ אָבָד כִּי־הֶחֱזִיקֵךְ חִיל כַּיּוֹלֵדָה׃ חוּלִי
וָגֹחִי בַּת־צִיּוֹן כַּיּוֹלֵדָה כִּי עַתָּה תֵצְאִי מִקִּרְיָה וְשָׁכַנְתְּ בַּשָּׂדֶה וּבָאת
11 עַד־בָּבֶל שָׁם תִּנָּצֵלִי שָׁם יִגְאָלֵךְ יְהוָה מִכַּף אֹיְבָיִךְ׃ וְעַתָּה נֶאֶסְפוּ
12 עָלַיִךְ גּוֹיִם רַבִּים הָאֹמְרִים תֶּחֱנָף וְתַחַז בְּצִיּוֹן עֵינֵינוּ׃ וְהֵמָּה לֹא יָדְעוּ
13 מַחְשְׁבוֹת יְהוָה וְלֹא הֵבִינוּ עֲצָתוֹ כִּי קִבְּצָם כֶּעָמִיר גֹּרְנָה׃ קוּמִי וָדוֹשִׁי
בַת־צִיּוֹן כִּי קַרְנֵךְ אָשִׂים בַּרְזֶל וּפַרְסֹתַיִךְ אָשִׂים נְחוּשָׁה וַהֲדִקּוֹת
14 עַמִּים רַבִּים וְהַחֲרַמְתִּי לַיהוָה בִּצְעָם וְחֵילָם לַאֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ׃ עַתָּה
תִּתְגֹּדְדִי בַת־גְּדוּד מָצוֹר שָׂם עָלֵינוּ בַּשֵּׁבֶט יַכּוּ עַל־הַלְּחִי אֵת שֹׁפֵט
יִשְׂרָאֵל׃

CAP. V. ה

ה

א וְאַתָּה בֵּית־לֶחֶם אֶפְרָתָה צָעִיר לִהְיוֹת בְּאַלְפֵי יְהוּדָה מִמְּךָ לִי יֵצֵא
2 לִהְיוֹת מוֹשֵׁל בְּיִשְׂרָאֵל וּמוֹצָאֹתָיו מִקֶּדֶם מִימֵי עוֹלָם׃ לָכֵן יִתְּנֵם עַד־
3 עֵת יוֹלֵדָה יָלָדָה וְיֶתֶר אֶחָיו יְשׁוּבוּן עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְעָמַד וְרָעָה בְּעֹז
יְהוָה בִּגְאוֹן שֵׁם יְהוָה אֱלֹהָיו וְיָשָׁבוּ כִּי־עַתָּה יִגְדַּל עַד־אַפְסֵי־אָרֶץ׃
4 וְהָיָה זֶה שָׁלוֹם אַשּׁוּר ׀ כִּי־יָבֹא בְאַרְצֵנוּ וְכִי יִדְרֹךְ בְּאַרְמְנֹתֵינוּ
ה וַהֲקֵמֹנוּ עָלָיו שִׁבְעָה רֹעִים וּשְׁמֹנָה נְסִיכֵי אָדָם׃ וְרָעוּ אֶת־אֶרֶץ אַשּׁוּר
בַּחֶרֶב וְאֶת־אֶרֶץ נִמְרֹד בִּפְתָחֶיהָ וְהִצִּיל מֵאַשּׁוּר כִּי־יָבוֹא בְאַרְצֵנוּ
6 וְכִי יִדְרֹךְ בִּגְבוּלֵנוּ׃ וְהָיָה ׀ שְׁאֵרִית יַעֲקֹב בְּקֶרֶב עַמִּים רַבִּים כְּטַל
מֵאֵת יְהוָה כִּרְבִיבִים עֲלֵי־עֵשֶׂב אֲשֶׁר לֹא־יְקַוֶּה לְאִישׁ וְלֹא יְיַחֵל
7 לִבְנֵי אָדָם׃ וְהָיָה שְׁאֵרִית יַעֲקֹב בַּגּוֹיִם בְּקֶרֶב עַמִּים רַבִּים כְּאַרְיֵה
בְּבַהֲמוֹת יַעַר כִּכְפִיר בְּעֶדְרֵי־צֹאן אֲשֶׁר אִם־עָבַר וְרָמַס וְטָרַף וְאֵין
8 9 מַצִּיל׃ תָּרֹם יָדְךָ עַל־צָרֶיךָ וְכָל־אֹיְבֶיךָ יִכָּרֵתוּ׃ וְהָיָה בַיּוֹם־הַהוּא
י נְאֻם־יְהוָה וְהִכְרַתִּי סוּסֶיךָ מִקִּרְבֶּךָ וְהַאֲבַדְתִּי מַרְכְּבֹתֶיךָ׃ וְהִכְרַתִּי
11 עָרֵי אַרְצֶךָ וְהָרַסְתִּי כָּל־מִבְצָרֶיךָ׃ וְהִכְרַתִּי כְשָׁפִים מִיָּדֶךָ וּמְעוֹנְנִים
12 לֹא יִהְיוּ־לָךְ׃ וְהִכְרַתִּי פְסִילֶיךָ וּמַצֵּבוֹתֶיךָ מִקִּרְבֶּךָ וְלֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה עוֹד
13 14 לְמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ׃ וְנָתַשְׁתִּי אֲשֵׁירֶיךָ מִקִּרְבֶּךָ וְהִשְׁמַדְתִּי עָרֶיךָ׃ וְעָשִׂיתִי
בְּאַף וּבְחֵמָה נָקָם אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא שָׁמֵעוּ׃

IV. v. 9. 11. קמץ בז"ק   V. v. 6. הפטרת וירא בלק

gregabo claudicantem; et eam, quam eieceram, colligam; et quam afflixeram:

7. *Et ponam claudicantem in reliquias; et eam, quae laboraverat, in gentem robustam †; et regnabit Dominus super eos in monte Sion, ex hoc nunc et usque in aeternum.

* Soph. 3, 19. † Dan. 7, 14. Luc. 1, 32.

8. Et tu turris gregis nebulosa filiae Sion usque ad te veniet; et veniet potestas prima, regnum filiae Ierusalem.

9. Nunc quare moerore contraheris? numquid rex non est tibi, aut consiliarius tuus periit, quia comprehendit te dolor sicut parturientem?

10. Dole, et satage filia Sion quasi parturiens; quia nunc egredieris de civitate, et habitabis in regione, et venies usque ad Babylonem, ibi liberaberis; ibi redimet te Dominus de manu inimicorum tuorum.

11. Et nunc congregatae sunt super te gentes multae, quae dicunt; lapidetur; et aspiciat in Sion oculus noster.

12. Ipsi autem non cognoverunt cogitationes Domini, et non intellexerunt consilium eius; quia congregavit eos quasi foenum areae.

13. Surge, et tritura filia Sion; quia cornu tuum ponam ferreum, et ungulas tuas ponam aereas; et comminues populos multos, et interficies Domino rapinas eorum, et fortitudinem eorum Domino universae terrae.

CAP. V.

Ierusalem vastabitur. Messias Bethlehemi nasciturus.

1. Nunc vastaberis filia latronis; obsidionem posuerunt super nos, in virga percutient maxillam iudicis Israël.

2. *Et tu Bethlehem Ephrata parvulus es in millibus Iuda; ex te mihi egredietur, qui sit dominator in Israël, et egressus eius ab initio, a diebus aeternitatis.

* Matth. 2, 6. Ioh. 7, 42.

3. Propter hoc dabit eos usque ad tempus, in quo parturiens pariet; et reliquiae fratrum eius convertentur ad filios Israël.

4. Et stabit, et pascet in fortitudine Domini, in sublimitate nominis Domini Dei sui; et convertentur, quia nunc magnificabitur usque ad terminos terrae.

5. Et erit iste pax; cum venerit Assyrius in terram nostram, et quando calcaverit in domibus nostris; et suscitabimus super eum septem pastores, et octo primates homines.

6. Et pascent terram Assur in gladio, et terram Nemrod in lanceis eius; et liberabit ab Assur, cum venerit in terram nostram, et cum calcaverit in finibus nostris.

7. Et erunt reliquiae Iacob in medio populorum multorum quasi ros a Domino, et quasi stillae super herbam, quae non expectat virum, et non praestolatur filios hominum.

8. Et erunt reliquiae Iacob in gentibus in medio populorum multorum, quasi leo in iumentis silvarum, et quasi catulus leonis in gregibus pecorum; qui cum transierit, et conculcaverit, et ceperit, non est, qui eruat.

9. Exaltabitur manus tua super hostes tuos, et omnes inimici tui interibunt.

10. Et erit in die illa, dicit Dominus: Auferam equos tuos de medio tui, et disperdam quadrigas tuas.

11. Et perdam civitates terrae tuae, et destruam omnes munitiones tuas, et auferam maleficia de manu tua, et divinationes non erunt in te.

12. Et perire faciam sculptilia tua, et statuas tuas de medio tui; et non adorabis ultra opera manuum tuarum.

13. Et evellam lucos tuos de medio tui; et conteram civitates tuas.

14. Et faciam in furore et in indignatione ultionem in omnibus gentibus, quae non audierunt.

Cap. VI.

Ingratis Iudaeis mala intentantur.

1. Audite, quae Dominus loquitur: Surge, contende iudicio adversum montes, et audiant colles vocem tuam.

2. Audiant montes iudicium Domini, et fortia fundamenta terrae; quia iudicium Domini cum populo suo, et cum Israël diiudicabitur.

3. * Popule meus quid feci tibi, aut quid molestus fui tibi? responde mihi. * Ierem. 2, 4.

4. Quia eduxi te de terra Aegypti, et de domo servientium liberavi te; et misi ante faciem tuam Moysen, et Aaron, et Mariam?

5. *Popule meus memento quaeso quid cogitaverit Balach rex Moab, et quid responderit ei Balaam filius Beor, de Setim usque ad Galgalam, ut cognosceres iustitias Domini.
* Num. 22, 23.

6. Quid dignum offeram Domino? curvabo genu Deo excelso? numquid offeram ei holocautomata, et vitulos anniculos?

7. Numquid placari potest Dominus in millibus arietum, aut in multis millibus hircorum pinguium? numquid dabo primogenitum meum pro scelere meo, fructum ventris mei pro peccato animae meae?

8. Indicabo tibi o homo, quid sit bonum, et quid Dominus requirat a te*: Utique facere iudicium, et diligere misericordiam, et solicitum ambulare cum Deo tuo.
* Zach. 7, 9. Matth. 23, 23. Deut. 6, 2. 26, 16.

9. Vox Domini ad civitatem clamat, et salus erit timentibus nomen tuum; audite tribus, et quis approbabit illud?

10. Adhuc ignis in domo impii thesauri iniquitatis, et mensura minor irae plena.

11. Numquid iustificabo stateram impiam, et saccelli pondera dolosa?

12. In quibus divites eius repleti sunt iniquitate, et habitantes in ea loquebantur mendacium, et lingua eorum fraudulenta in ore eorum.

13. Et ego ergo coepi percutere te perditione super peccatis tuis.

14. Tu comedes, et non saturaberis; et humiliatio tua in medio tui; et apprehendes, et non salvabis; et quos salvaveris, in gladium dabo.

15. * Tu seminabis, et non metes; tu calcabis olivam, et non ungeris oleo; et mustum, et non bibes vinum.
* Deut. 28, 38. Agg. 1, 6.

16. Et custodisti praecepta Amri, et omne opus domus Achab; et ambulasti in voluntatibus eorum, ut darem te in perditionem, et habitantes in ea in sibilum, et opprobrium populi mei portabitis.

Cap. VII.

Mores Iudaeorum depravati. In solo Deo fidendum.

1. Vae mihi, quia factus sum, sicut qui colligit in autumno racemos vindemiae; non est botrus ad comedendum, praecoquas ficus desideravit anima mea.

2. Periit sanctus de terra, et rectus in hominibus non est; omnes in sanguine insidiantur, vir fratrem suum ad mortem venatur.

3. Malum manuum suarum dicunt bonum; princeps postulat, et iudex in reddendo est; et magnus locutus est desiderium animae suae, et conturbaverunt eam.

4. Qui optimus in eis est, quasi paliurus; et qui rectus, quasi spina de sepe. Dies speculationis tuae, visitatio tua venit; nunc erit vastitas eorum.

5. Nolite credere amico; et nolite confidere in duce; ab ea, quae dormit in sinu tuo, custodi claustra oris tui.

6. * Quia filius contumeliam facit patri, et filia consurgit adversus matrem suam, nurus adversus socrum suam; † et inimici hominis domestici eius.
* Matth. 10, 21. † Matth. 10, 36.

7. Ego autem ad Dominum aspiciam, expectabo Deum salvatorem meum; audiet me Deus meus.

8. Ne laeteris inimica mea super me, quia cecidi; consurgam, cum sedero in tenebris, Dominus lux mea est.

9. Iram Domini portabo, quoniam peccavi ei, donec causam meam iu-

ו Cap. VI. ו

א שִׁמְעוּ־נָא אֵת אֲשֶׁר־יְהוָה אֹמֵר קוּם רִיב אֶת־הֶהָרִים וְתִשְׁמַעְנָה
2 הַגְּבָעוֹת קוֹלֶךָ׃ שִׁמְעוּ הָרִים אֶת־רִיב יְהוָה וְהָאֵתָנִים מֹסְדֵי אָרֶץ כִּי
3 רִיב לַיהוָה עִם־עַמּוֹ וְעִם־יִשְׂרָאֵל יִתְוַכָּח׃ עַמִּי מֶה־עָשִׂיתִי לְךָ וּמָה
4 הֶלְאֵתִיךָ עֲנֵה בִי׃ כִּי הֶעֱלִתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתִיךָ
ה וָאֶשְׁלַח לְפָנֶיךָ אֶת־מֹשֶׁה אַהֲרֹן וּמִרְיָם׃ עַמִּי זְכָר־נָא מַה־יָּעַץ בָּלָק
מֶלֶךְ מוֹאָב וּמֶה־עָנָה אֹתוֹ בִּלְעָם בֶּן־בְּעוֹר מִן־הַשִּׁטִּים עַד־הַגִּלְגָּל
6 לְמַעַן דַּעַת צִדְקוֹת יְהוָה׃ בַּמָּה אֲקַדֵּם יְהוָה אִכַּף לֵאלֹהֵי מָרוֹם
7 הַאֲקַדְּמֶנּוּ בְעוֹלוֹת בַּעֲגָלִים בְּנֵי שָׁנָה׃ הֲיִרְצֶה יְהוָה בְּאַלְפֵי אֵילִים
8 בְּרִבְבוֹת נַחֲלֵי־שָׁמֶן הַאֶתֵּן בְּכוֹרִי פִּשְׁעִי פְּרִי בִטְנִי חַטַּאת נַפְשִׁי׃ הִגִּיד
לְךָ אָדָם מַה־טּוֹב וּמָה־יְהוָה דּוֹרֵשׁ מִמְּךָ כִּי אִם־עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וְאַהֲבַת
9 חֶסֶד וְהַצְנֵעַ לֶכֶת עִם־אֱלֹהֶיךָ׃ קוֹל יְהוָה לָעִיר יִקְרָא וְתוּשִׁיָּה
י יִרְאֶה שְׁמֶךָ שִׁמְעוּ מַטֶּה וּמִי יְעָדָהּ׃ עוֹד הַאִשׁ בֵּית רָשָׁע אֹצְרוֹת רֶשַׁע
11 12 וְאֵיפַת רָזוֹן זְעוּמָה׃ הַאֶזְכֶּה בְּמֹאזְנֵי רֶשַׁע וּבְכִיס אַבְנֵי מִרְמָה׃ אֲשֶׁר
13 עֲשִׁירֶיהָ מָלְאוּ חָמָס וְיֹשְׁבֶיהָ דִּבְּרוּ־שָׁקֶר וּלְשׁוֹנָם רְמִיָּה בְּפִיהֶם׃ וְגַם־
14 אֲנִי הֶחֱלֵיתִי הַכּוֹתֶךָ הַשְׁמֵם עַל־חַטֹּאתֶךָ׃ אַתָּה תֹאכַל וְלֹא תִשְׂבָּע
טו וְיֶשְׁחֲךָ בְּקִרְבֶּךָ וְתַסֵּג וְלֹא תַפְלִיט וַאֲשֶׁר תְּפַלֵּט לַחֶרֶב אֶתֵּן׃ אַתָּה
תִזְרַע וְלֹא תִקְצוֹר אַתָּה תִדְרֹךְ־זַיִת וְלֹא־תָסוּךְ שֶׁמֶן וְתִירוֹשׁ וְלֹא
16 תִשְׁתֶּה־יָּיִן׃ וְיִשְׁתַּמֵּר חֻקּוֹת עָמְרִי וְכֹל מַעֲשֵׂה בֵית־אַחְאָב וַתֵּלְכוּ
בְּמֹעֲצוֹתָם לְמַעַן תִּתִּי אֹתְךָ לְשַׁמָּה וְיֹשְׁבֶיהָ לִשְׁרֵקָה וְחֶרְפַּת
עַמִּי תִּשָּׂאוּ׃

ז Cap. VII. ז

א אַלְלַי לִי כִּי הָיִיתִי כְּאָסְפֵּי־קַיִץ כְּעֹלְלֹת בָּצִיר אֵין־אֶשְׁכּוֹל לֶאֱכוֹל
2 בִּכּוּרָה אִוְּתָה נַפְשִׁי׃ אָבַד חָסִיד מִן־הָאָרֶץ וְיָשָׁר בָּאָדָם אָיִן כֻּלָּם
3 לְדָמִים יֶאֱרֹבוּ אִישׁ אֶת־אָחִיהוּ יָצוּדוּ חֵרֶם׃ עַל־הָרַע כַּפַּיִם לְהֵיטִיב
הַשַּׂר שֹׁאֵל וְהַשֹּׁפֵט בַּשִּׁלּוּם וְהַגָּדוֹל דֹּבֵר הַוַּת נַפְשׁוֹ הוּא וַיְעַבְּתוּהָ׃
4 טוֹבָם כְּחֵדֶק יָשָׁר מִמְּסוּכָה יוֹם מְצַפֶּיךָ פְּקֻדָּתְךָ בָאָה עַתָּה תִהְיֶה
ה מְבוּכָתָם׃ אַל־תַּאֲמִינוּ בְרֵעַ אַל־תִּבְטְחוּ בְּאַלּוּף מִשֹּׁכֶבֶת חֵיקֶךָ שְׁמֹר
6 פִּתְחֵי־פִיךָ׃ כִּי־בֵן מְנַבֵּל אָב בַּת קָמָה בְאִמָּהּ כַּלָּה בַּחֲמֹתָהּ אֹיְבֵי
7 אִישׁ אַנְשֵׁי בֵיתוֹ׃ וַאֲנִי בַּיהוָה אֲצַפֶּה אוֹחִילָה לֵאלֹהֵי יִשְׁעִי יִשְׁמָעֵנִי
8 אֱלֹהָי׃ אַל־תִּשְׂמְחִי אֹיַבְתִּי לִי כִּי נָפַלְתִּי קָמְתִּי כִּי־אֵשֵׁב בַּחֹשֶׁךְ יְהוָה
9 אוֹר לִי׃ זַעַף יְהוָה אֶשָּׂא כִּי חָטָאתִי לוֹ עַד אֲשֶׁר יָרִיב רִיבִי

VI. v. 8. פ״כ v. 9. נ״א יִרְאֶה v. 10. כצ״ל v. 14. קמץ בז״ק

י וְעָשָׂה מִשְׁפָּטִי יוֹצִיאֵנִי לָאוֹר אֶרְאֶה בְּצִדְקָתוֹ׃ וְתֵרֶא אֹיַבְתִּי וּתְכַסֶּהָ
בוּשָׁה הָאֹמְרָה אֵלַי אַיּוֹ יְהוָה אֱלֹהָיִךְ עֵינַי תִּרְאֶינָּה בָּהּ עַתָּה תִּהְיֶה
11 לְמִרְמָס כְּטִיט חוּצוֹת׃ יוֹם לִבְנוֹת גְּדֵרָיִךְ יוֹם הַהוּא יִרְחַק־חֹק׃
12 יוֹם הוּא וְעָדֶיךָ יָבוֹא לְמִנִּי אַשּׁוּר וְעָרֵי מָצוֹר וּלְמִנִּי מָצוֹר וְעַד־נָהָר
13 וְיָם מִיָּם וְהַר הָהָר׃ וְהָיְתָה הָאָרֶץ לִשְׁמָמָה עַל־יֹשְׁבֶיהָ מִפְּרִי
14 מַעַלְלֵיהֶם׃ רְעֵה עַמְּךָ בְשִׁבְטֶךָ צֹאן נַחֲלָתֶךָ שֹׁכְנִי לְבָדָד יַעַר בְּתוֹךְ
טו כַּרְמֶל יִרְעוּ בָשָׁן וְגִלְעָד כִּימֵי עוֹלָם׃ כִּימֵי צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם
16 אַרְאֶנּוּ נִפְלָאוֹת׃ יִרְאוּ גוֹיִם וְיֵבֹשׁוּ מִכֹּל גְּבוּרָתָם יָשִׂימוּ יָד עַל־פֶּה
17 אָזְנֵיהֶם תֶּחֱרַשְׁנָה׃ יְלַחֲכוּ עָפָר כַּנָּחָשׁ כְּזֹחֲלֵי אֶרֶץ יִרְגְּזוּ מִמִּסְגְּרֹתֵיהֶם
18 אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִפְחָדוּ וְיִרְאוּ מִמֶּךָּ׃ מִי־אֵל כָּמוֹךָ נֹשֵׂא עָוֺן וְעֹבֵר
עַל־פֶּשַׁע לִשְׁאֵרִית נַחֲלָתוֹ לֹא־הֶחֱזִיק לָעַד אַפּוֹ כִּי־חָפֵץ חֶסֶד הוּא׃
19 יָשׁוּב יְרַחֲמֵנוּ יִכְבֹּשׁ עֲוֺנֹתֵינוּ וְתַשְׁלִיךְ בִּמְצֻלוֹת יָם כָּל־חַטֹּאתָם׃
כ תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם׃

נ ח ו ם

N A H U M.

CAPUT I. א

א 2 מַשָּׂא נִינְוֵה סֵפֶר חֲזוֹן נַחוּם הָאֶלְקֹשִׁי׃ אֵל קַנּוֹא וְנֹקֵם יְהוָה נֹקֵם
3 יְהוָה וּבַעַל חֵמָה נֹקֵם יְהוָה לְצָרָיו וְנוֹטֵר הוּא לְאֹיְבָיו׃ יְהוָה
אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָול־כֹּחַ וְנַקֵּה לֹא יְנַקֶּה יְהוָה בְּסוּפָה וּבִשְׂעָרָה דַּרְכּוֹ
4 וְעָנָן אֲבַק רַגְלָיו׃ גּוֹעֵר בַּיָּם וַיַּבְּשֵׁהוּ וְכָל־הַנְּהָרוֹת הֶחֱרִיב אֻמְלַל בָּשָׁן
ה וְכַרְמֶל וּפֶרַח לְבָנוֹן אֻמְלָל׃ הָרִים רָעֲשׁוּ מִמֶּנּוּ וְהַגְּבָעוֹת הִתְמֹגָגוּ וַתִּשָּׂא
6 הָאָרֶץ מִפָּנָיו וְתֵבֵל וְכָל־יֹשְׁבֵי בָהּ׃ לִפְנֵי זַעְמוֹ מִי יַעֲמוֹד וּמִי יָקוּם
7 בַּחֲרוֹן אַפּוֹ חֲמָתוֹ נִתְּכָה כָאֵשׁ וְהַצֻּרִים נִתְּצוּ מִמֶּנּוּ׃ טוֹב יְהוָה לְמָעוֹז
8 בְּיוֹם צָרָה וְיֹדֵעַ חֹסֵי בוֹ׃ וּבְשֶׁטֶף עֹבֵר כָּלָה יַעֲשֶׂה מְקוֹמָהּ וְאֹיְבָיו
9 יְרַדֶּף־חֹשֶׁךְ׃ מַה־תְּחַשְּׁבוּן אֶל־יְהוָה כָּלָה הוּא עֹשֶׂה לֹא־תָקוּם פַּעֲמַיִם
י צָרָה׃ כִּי עַד־סִירִים סְבֻכִים וּכְסָבְאָם סְבוּאִים אֻכְּלוּ כְּקַשׁ יָבֵשׁ מָלֵא׃

VII. v. 10. הנ׳ בדגש v. 17. קמץ בז״ק I. v. 3. וגדול־ — וּגְדָל־ ק׳

dicet, et faciat iudicium meum; educet me in lucem, videbo iustitiam eius.

10. Et aspiciet inimica mea, et operietur confusione, quae dicit ad me; ubi est Dominus Deus tuus? Oculi mei videbunt in eam; nunc erit in conculcationem ut lutum platearum.

11. Dies, ut aedificentur maceriae tuae; in die illa longe fiet lex.

12. In die illa et usque ad te veniet de Assur, et usque ad civitates munitas; et a civitatibus munitis usque ad flumen, et ad mare de mari, et ad montem de monte.

13. Et terra erit in desolationem propter habitatores suos, et propter fructum cogitationum eorum.

14. Pasce populum tuum in virga tua, gregem haereditatis tuae habitantes solos in saltu, in medio Carmeli; pascentur Basan et Galaad iuxta dies antiquos.

15. Secundum dies egressionis tuae de terra Aegypti ostendam ei mirabilia.

16. Videbunt gentes, et confundentur super omni fortitudine sua; ponent manum super os, aures eorum surdae erunt.

17. Lingent pulverem sicut serpentes, velut reptilia terrae perturbabuntur in aedibus suis; Dominum Deum nostrum formidabunt, et timebunt te.

18. * Quis Deus similis tui, qui aufers iniquitatem, et transis peccatum reliquiarum haereditatis tuae? non immittet ultra furorem suum, quoniam volens misericordiam est.

* Ier. 10, 6. Act. 10, 43.

19. Revertetur, et miserebitur nostri; deponet iniquitates nostras, et proiiciet in profundum maris omnia peccata nostra.

20. Dabis veritatem Iacob, misericordiam Abraham; quae iurasti patribus nostris a diebus antiquis.

NAHUM PROPHETA.

CAP. I.

Magnificus est Deus et bonus; sed et iustus.

1. Onus Ninive: Liber visionis Nahum Elcesaei.

2. Deus aemulator, et ulciscens Dominus; ulciscens Dominus, et habens furorem; ulciscens Dominus in hostes suos, et irascens ipse inimicis suis.

3. Dominus patiens, et magnus fortitudine, et mundans non faciet innocentem. Dominus in tempestate, et turbine viae eius, et nebulae pulvis pedum eius.

4. Increpans mare, et exsiccans illud; et omnia flumina ad desertum deducens. Infirmatus est Basan, et Carmelus; et flos Libani elanguit.

5. Montes commoti sunt ab eo, et colles desolati sunt; et contremuit terra a facie eius, et orbis, et omnes habitantes in eo.

6. Ante faciem indignationis eius quis stabit? et quis resistet in ira furoris eius? indignatio eius effusa est ut ignis; et petrae dissolutae sunt ab eo.

7. Bonus Dominus, et confortans in die tribulationis; et sciens sperantes in se.

8. Et in diluvio praetereunte, consummationem faciet loci eius; et inimicos eius persequentur tenebrae.

9. Quid cogitatis contra Dominum? consummationem ipse faciet; non consurget duplex tribulatio.

10. Quia sicut spinae se invicem complectuntur; sic convivium eorum pariter potantium; consumentur quasi stipula ariditate plena.

11. Ex te exibit cogitans contra Dominum malitiam; mente pertractans praevaricationem.

12. Haec dicit Dominus: Si perfecti fuerint, et ita plures, sic quoque attondentur, et pertransibit; afflixi te, et non affligam te ultra.

13. Et nunc conteram virgam eius de dorso tuo, et vincula tua disrumpam.

14. Et praecipiet super te Dominus, non seminabitur ex nomine tuo amplius; de domo Dei tui interficiam sculptile, et conflatile, ponam sepulchrum tuum, quia inhonoratus es.

15. * Ecce! super montes pedes evangelizantis, et annunciantis pacem; celebra Iuda festivitates tuas, et redde vota tua; quia non adiiciet ultra, ut pertranseat in te Belial; universus interiit.

* Ies. 52, 7. Rom. 10, 15.

CAP. II.

Ninive excidium intentatur.

1. Ascendit, qui dispergat coram te, qui custodiat obsidionem; contemplare viam, conforta lumbos, robora virtutem valde.

2. Quia reddidit Dominus superbiam Iacob, sicut superbiam Israël; quia vastatores dissipaverunt eos, et propagines eorum corruperunt.

3. Clypeus fortium eius ignitus, viri exercitus in coccineis; igneae habenae currus in die praeparationis eius, et agitatores consopiti sunt.

4. In itineribus conturbati sunt; quadrigae collisae sunt in plateis; aspectus eorum quasi lampades, quasi fulgura discurrentia.

5. Recordabitur fortium suorum, ruent in itineribus suis; velociter ascendent muros eius, et praeparabitur umbraculum.

6. Portae fluviorum apertae sunt, et templum ad solum dirutum.

7. Et miles captivus abductus est; et ancillae eius minabantur gementes ut columbae, murmurantes in cordibus suis.

8. Et Ninive quasi piscina aquarum aquae eius: ipsi vero fugerunt; state, state, et non est, qui revertatur.

9. Diripite argentum, diripite aurum; et non est finis divitiarum ex omnibus vasis desiderabilibus.

10. Dissipata est, et scissa, et dilacerata; et cor tabescens, et dissolutio geniculorum, et defectio in cunctis renibus; et facies omnium eorum sicut nigredo ollae.

11. Ubi est habitaculum leonum, et pascua catulorum leonum, ad quam ivit leo, ut ingrederetur illuc, catulus leonis, et non est, qui exterreat?

12. Leo cepit sufficienter catulis suis, et necavit leaenis suis; et implevit praeda speluncas suas, et cubile suum rapina.

13. Ecce ego ad te, dicit Dominus exercituum, et succendam usque ad fumum quadrigas tuas, et leunculos tuos comedet gladius; et exterminabo de terra praedam tuam, et non audietur ultra vox nunciorum tuorum *. * Mich. 7, 11.

CAP. III.

Gloria Ninive evanescet.

1. * Vae civitas sanguinum, universa mendacii dilaceratione plena; non recedet a te rapina.

* Ezech. 24, 9. Hab. 2, 11.

2. Vox flagelli, et vox impetus rotae, et equi frementis, et quadrigae ferventis, et equitis ascendentis;

3. et micantis gladii, et fulgurantis hastae, et multitudinis interfectae, et gravis ruinae; nec est finis cadaverum, et corruent in corporibus suis.

4. Propter multitudinem fornicationum meretricis speciosae, et gratae, et habentis maleficia, quae vendidit gentes in fornicationibus suis, et familias in maleficiis suis:

5. Ecce ego ad te, dicit Dominus exercituum, et * revelabo pudenda tua in facie tua, et ostendam gentibus nuditatem tuam, et regnis ignominiam tuam. * Ies. 47, 3.

6. Et proiiciam super te abominationes, et contumeliis te afficiam, et ponam te in exemplum.

7. Et erit: omnis, qui viderit te, resiliet a te, et dicet: Vastata est Ninive; quis commovebit super te caput? unde quaeram consolatorem tibi?

מִמֵּךְ יָצָא חֹשֵׁב עַל־יְהוָה רָעָה יֹעֵץ בְּלִיָּעַל׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה אִם־ 11 12
שְׁלֵמִים וְכֵן רַבִּים וְכֵן נָגֹזּוּ וְעָבָר וְעִנִּתִךְ לֹא אֲעַנֵּךְ עוֹד׃ וְעַתָּה אֶשְׁבֹּר 13
מֹטֵהוּ מֵעָלָיִךְ וּמוֹסְרֹתַיִךְ אֲנַתֵּק׃ וְצִוָּה עָלֶיךָ יְהוָה לֹא־יִזָּרַע מִשִּׁמְךָ 14
עוֹד מִבֵּית אֱלֹהֶיךָ אַכְרִית פֶּסֶל וּמַסֵּכָה אָשִׂים קִבְרֶךָ כִּי קַלּוֹתָ׃

ב CAP. II. ב

הִנֵּה עַל־הֶהָרִים רַגְלֵי מְבַשֵּׂר מַשְׁמִיעַ שָׁלוֹם חָגִּי יְהוּדָה חַגַּיִךְ שַׁלְּמִי א
נְדָרָיִךְ כִּי לֹא יוֹסִיף עוֹד לַעֲבָור־בָּךְ בְּלִיַּעַל כֻּלֹּה נִכְרָת׃ עָלָה מֵפִיץ 2
עַל־פָּנַיִךְ נָצוֹר מְצוּרָה צַפֵּה־דֶרֶךְ חַזֵּק מָתְנַיִם אַמֵּץ כֹּחַ מְאֹד׃ כִּי שָׁב 3
יְהוָה אֶת־גְּאוֹן יַעֲקֹב כִּגְאוֹן יִשְׂרָאֵל כִּי בְקָקוּם בֹּקְקִים וּזְמֹרֵיהֶם
שִׁחֵתוּ׃ מָגֵן גִּבֹּרֵיהוּ מְאָדָּם אַנְשֵׁי־חַיִל מְתֻלָּעִים בְּאֵשׁ־פְּלָדוֹת הָרֶכֶב 4
בְּיוֹם הֲכִינוֹ וְהַבְּרֹשִׁים הָרְעָלוּ׃ בַּחוּצוֹת יִתְהוֹלְלוּ הָרֶכֶב יִשְׁתַּקְשְׁקוּן ה
בָּרְחֹבוֹת מַרְאֵיהֶן כַּלַּפִּידִים כַּבְּרָקִים יְרוֹצֵצוּ׃ יִזְכֹּר אַדִּירָיו יִכָּשְׁלוּ 6
בַּהֲלִיכוֹתָם יְמַהֲרוּ חוֹמָתָהּ וְהֻכַן הַסֹּכֵךְ׃ שַׁעֲרֵי הַנְּהָרוֹת נִפְתָּחוּ 7
וְהַהֵיכָל נָמוֹג׃ וְהֻצַּב גֻּלְּתָה הֹעֲלָתָה וְאַמְהֹתֶיהָ מְנַהֲגוֹת כְּקוֹל יוֹנִים 8
מְתֹפְפֹת עַל־לִבְבֵהֶן׃ וְנִינְוֵה כִבְרֵכַת־מַיִם מִימֵי הִיא וְהֵמָּה נָסִים עִמְדוּ 9
עֲמֹדוּ וְאֵין מַפְנֶה׃ בֹּזּוּ כֶסֶף בֹּזּוּ זָהָב וְאֵין קֵצֶה לַתְּכוּנָה כָּבֹד מִכֹּל י
כְּלִי חֶמְדָּה׃ בּוּקָה וּמְבוּקָה וּמְבֻלָּקָה וְלֵב נָמֵס וּפִק בִּרְכַּיִם וְחַלְחָלָה 11
בְּכָל־מָתְנַיִם וּפְנֵי כֻלָּם קִבְּצוּ פָארוּר׃ אַיֵּה מְעוֹן אֲרָיוֹת וּמִרְעֶה הוּא 12
לַכְּפִרִים אֲשֶׁר הָלַךְ אַרְיֵה לָבִיא שָׁם גּוּר אַרְיֵה וְאֵין מַחֲרִיד׃ אַרְיֵה 13
טֹרֵף בְּדֵי גֹרוֹתָיו וּמְחַנֵּק לְלִבְאֹתָיו וַיְמַלֵּא־טֶרֶף חֹרָיו וּמְעֹנֹתָיו טְרֵפָה׃
הִנְנִי אֵלַיִךְ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת וְהִבְעַרְתִּי בֶעָשָׁן רִכְבָּהּ וּכְפִירַיִךְ תֹּאכַל 14
חָרֶב וְהִכְרַתִּי מֵאֶרֶץ טַרְפֵּךְ וְלֹא־יִשָּׁמַע עוֹד קוֹל מַלְאָכֵכֵה׃

ג CAP. III. ג

הוֹי עִיר דָּמִים כֻּלָּהּ כַּחַשׁ פֶּרֶק מְלֵאָה לֹא יָמִישׁ טָרֶף׃ קוֹל שׁוֹט א 2
וְקוֹל רַעַשׁ אוֹפָן וְסוּס דֹּהֵר וּמֶרְכָּבָה מְרַקֵּדָה׃ פָּרָשׁ מַעֲלֶה וְלַהַב חֶרֶב 3
וּבְרַק חֲנִית וְרֹב חָלָל וְכֹבֶד פָּגֶר וְאֵין קֵצֶה לַגְּוִיָּה יִכָּשְׁלוּ בִּגְוִיָּתָם׃
מֵרֹב זְנוּנֵי זוֹנָה טוֹבַת חֵן בַּעֲלַת כְּשָׁפִים הַמֹּכֶרֶת גּוֹיִם בִּזְנוּנֶיהָ 4
וּמִשְׁפָּחוֹת בִּכְשָׁפֶיהָ׃ הִנְנִי אֵלַיִךְ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת וְגִלֵּיתִי שׁוּלַיִךְ ה
עַל־פָּנָיִךְ וְהַרְאֵתִי גוֹיִם מַעְרֵךְ וּמַמְלָכוֹת קְלוֹנֵךְ׃ וְהִשְׁלַכְתִּי עָלַיִךְ 6
שִׁקֻּצִים וְנִבַּלְתִּיךְ וְשַׂמְתִּיךְ כְּרֹאִי׃ וְהָיָה כָל־רֹאַיִךְ יִדּוֹד מִמֵּךְ וְאָמַר 7
שָׁדְּדָה נִינְוֵה מִי יָנוּד לָהּ מֵאַיִן אֲבַקֵּשׁ מְנַחֲמִים לָךְ׃ הֲתֵיטְבִי מִנֹּא 8

v. 1. II. לַעֲבוֹר־ — לַעֲבָר־ ק׳ v. 6. כוֹתָם — כָּתֵם ק׳
v. 8 נ"א לִבְבֵיהֶן v. 14. נ"א כֹּה v. 3. III. יִכָּשְׁלוּ — וְכָשְׁלוּ ק׳

אָמוֹן הַיֹּשְׁבָה בַּיְאֹרִים מַיִם סָבִיב לָהּ אֲשֶׁר־חֵיל יָם מִיָּם חוֹמָתָהּ׃
9 י כּוּשׁ עָצְמָה וּמִצְרַיִם וְאֵין קֵצֶה פּוּט וְלוּבִים הָיוּ בְּעֶזְרָתֵךְ׃ גַּם־הִיא
לַגֹּלָה הָלְכָה בַשֶּׁבִי גַּם עֹלָלֶיהָ יְרֻטְּשׁוּ בְּרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת וְעַל־נִכְבַּדֶּיהָ
11 יַדּוּ גוֹרָל וְכָל־גְּדוֹלֶיהָ רֻתְּקוּ בַזִּקִּים׃ גַּם־אַתְּ תִּשְׁכְּרִי תְּהִי נַעֲלָמָה גַּם־
12 אַתְּ תְּבַקְשִׁי מָעוֹז מֵאוֹיֵב׃ כָּל־מִבְצָרַיִךְ תְּאֵנִים עִם־בִּכּוּרִים אִם־
13 יִנּוֹעוּ וְנָפְלוּ עַל־פִּי אוֹכֵל׃ הִנֵּה עַמֵּךְ נָשִׁים בְּקִרְבֵּךְ לְאֹיְבַיִךְ פָּתוֹחַ
14 נִפְתְּחוּ שַׁעֲרֵי אַרְצֵךְ אָכְלָה אֵשׁ בְּרִיחָיִךְ׃ מֵי מָצוֹר שַׁאֲבִי־לָךְ חַזְּקִי
טו מִבְצָרָיִךְ בֹּאִי בַטִּיט וְרִמְסִי בַחֹמֶר הַחֲזִיקִי מַלְבֵּן׃ שָׁם תֹּאכְלֵךְ אֵשׁ
16 תַּכְרִיתֵךְ חֶרֶב תֹּאכְלֵךְ כַּיָּלֶק הִתְכַּבֵּד כַּיֶּלֶק הִתְכַּבְּדִי כָּאַרְבֶּה׃ הִרְבֵּית
17 רֹכְלַיִךְ מִכּוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם יֶלֶק פָּשַׁט וַיָּעֹף׃ מִנְּזָרַיִךְ כָּאַרְבֶּה וְטַפְסְרַיִךְ
כְּגוֹב גֹּבָי הַחוֹנִים בַּגְּדֵרוֹת בְּיוֹם קָרָה שֶׁמֶשׁ זָרְחָה וְנוֹדַד וְלֹא־נוֹדַע
18 מְקוֹמוֹ אַיָּם׃ נָמוּ רֹעֶיךָ מֶלֶךְ אַשּׁוּר יִשְׁכְּנוּ אַדִּירֶיךָ נָפֹשׁוּ עַמְּךָ עַל־
19 הֶהָרִים וְאֵין מְקַבֵּץ׃ אֵין־כֵּהָה לְשִׁבְרֶךָ נַחְלָה מַכָּתֶךָ כֹּל ׀ שֹׁמְעֵי
שִׁמְעֲךָ תָּקְעוּ כַף עָלֶיךָ כִּי עַל־מִי לֹא־עָבְרָה רָעָתְךָ תָּמִיד׃

חבקוק

HABAKKUK.

CAPUT I. א

א 2 הַמַּשָּׂא אֲשֶׁר חָזָה חֲבַקּוּק הַנָּבִיא׃ עַד־אָנָה יְהוָה שִׁוַּעְתִּי וְלֹא תִשְׁמָע
3 אֶזְעַק אֵלֶיךָ חָמָס וְלֹא תוֹשִׁיעַ׃ לָמָּה תַרְאֵנִי אָוֶן וְעָמָל תַּבִּיט וְשֹׁד
4 וְחָמָס לְנֶגְדִּי וַיְהִי רִיב וּמָדוֹן יִשָּׂא׃ עַל־כֵּן תָּפוּג תּוֹרָה וְלֹא־יֵצֵא
לָנֶצַח מִשְׁפָּט כִּי רָשָׁע מַכְתִּיר אֶת־הַצַּדִּיק עַל־כֵּן יֵצֵא מִשְׁפָּט מְעֻקָּל׃
ה רְאוּ בַגּוֹיִם וְהַבִּיטוּ וְהִתַּמְּהוּ תְּמָהוּ כִּי־פֹעַל פֹּעֵל בִּימֵיכֶם לֹא תַאֲמִינוּ
6 כִּי יְסֻפָּר׃ כִּי־הִנְנִי מֵקִים אֶת־הַכַּשְׂדִּים הַגּוֹי הַמַּר וְהַנִּמְהָר הַהוֹלֵךְ
7 לְמֶרְחֲבֵי אֶרֶץ לָרֶשֶׁת מִשְׁכָּנוֹת לֹּא־לוֹ׃ אָיֹם וְנוֹרָא הוּא מִמֶּנּוּ מִשְׁפָּטוֹ
8 וּשְׂאֵתוֹ יֵצֵא׃ וְקַלּוּ מִנְּמֵרִים סוּסָיו וְחַדּוּ מִזְּאֵבֵי עֶרֶב וּפָשׁוּ פָּרָשָׁיו
9 וּפָרָשָׁיו מֵרָחוֹק יָבֹאוּ יָעֻפוּ כְּנֶשֶׁר חָשׁ לֶאֱכוֹל׃ כֻּלֹּה לְחָמָס יָבוֹא

III. 17 v. ג׳ בדגש

8. Numquid melior es Alexandria populorum, quae habitat in fluminibus? aquae in circuitu eius; cuius divitiae, mare; aquae muri eius.
9. Aethiopia fortitudo eius, et Aegyptus, et non est finis; Aphrica, et Libyes fuerunt in auxilio tuo.
10. Sed et ipsa in transmigrationem ducta est in captivitatem; parvuli eius elisi sunt in capite omnium viarum, et super inclytos eius miserunt sortem, et omnes optimates eius confixi sunt in compedibus.
11. Et tu ergo inebriaberis, et eris despecta; et tu quaeres auxilium ab inimico.
12. Omnes munitiones tuae sicut ficus cum grossis suis; si concussae fuerint, cadent in os comedentis.
13. Ecce! populus tuus mulieres in medio tui; inimicis tuis adapertione pandentur portae terrae tuae, devorabit ignis vectes tuos.
14. Aquam propter obsidionem hauri tibi, extrue munitiones tuas; intra in lutum, et calca, subigens tene laterem.
15. Ibi comedet te ignis: peribis gladio, devorabit te ut bruchus; congregare ut bruchus; multiplicare ut locusta.
16. Plures fecisti negotiationes tuas, quam stellae sint coeli; bruchus expansus est, et avolavit.
17. Custodes tui quasi locustae; et parvuli tui quasi locustae locustarum, quae considunt in sepibus in die frigoris; sol ortus est, et avolaverunt, et non est cognitus locus earum, ubi fuerint.
18. Dormitaverunt pastores tui, rex Assur; sepelientur principes tui; latitavit populus tuus in montibus, et non est, qui congreget.
19. Non est obscura contritio tua, pessima est plaga tua; omnes, qui audierunt auditionem tuam, compresserunt manum super te; quia super quem non transiit malitia tua semper?

HABACUC PROPHETA.

CAP. I.

De Iudaeorum iniustitia conqueritur propheta.

1. Onus, quod vidit Habacuc propheta.
2. Usquequo Domine clamabo, et non exaudies? vociferabor ad te vim patiens, et non salvabis?
3. Quare ostendisti mihi iniquitatem, et laborem, videre praedam, et iniustitiam contra me? et factum est iudicium, et contradictio potentior.
4. Propter hoc lacerata est lex, et non pervenit usque ad finem iudicium; quia impius praevalet adversus iustum, propterea egreditur iudicium perversum.
5. * Aspicite in gentibus, et videte; admiramini, et obstupescite; quia opus factum est in diebus vestris, quod nemo credet, cum narrabitur.

* Act. 13, 41.

6. Quia ecce! ego suscitabo Chaldaeos, gentem amaram, et velocem, ambulantem super latitudinem terrae, ut possideat tabernacula non sua.
7. Horribilis, et terribilis est; ex semetipsa iudicium, et onus eius egredietur.
8. Leviores pardis equi eius, et velociores lupis vespertinis; et diffundentur equites eius; equites namque eius de longe venient, volabunt quasi aquila festinans ad comedendum.
9. Omnes ad praedam venient, fa-

cies eorum ventus urens; et congregabit quasi arenam, captivitatem.

10. Et ipse de regibus triumphabit, et tyranni ridiculi eius erunt; ipse super omnem munitionem ridebit, et comportabit aggerem, et capiet eam.

11. Tunc mutabitur spiritus, et pertransibit; et corruet: haec est fortitudo eius dei sui.

12. Numquid non tu a principio Domine Deus meus, sancte meus, et non moriemur? Domine in iudicium posuisti eum; et fortem, ut corriperes, fundasti eum.

13. Mundi sunt oculi tui, ne videas malum, et respicere ad iniquitatem non poteris. Quare respicis super iniqua agentes, et taces devorante impio iustiorem se?

14. Et facies homines quasi pisces maris, et quasi reptile non habens principem.

15. Totum in hamo sublevavit, traxit illud in sagena sua, et congregavit in rete suum. Super hoc laetabitur et exultabit.

16. Propterea immolabit sagenae suae, et sacrificabit reti suo; quia in ipsis incrassata est pars eius, et cibus eius electus.

17. Propter hoc ergo expandit sagenam suam, et semper interficere gentes non parcet.

Cap. II.

haldaeorum punitio.

1. Super custodiam meam stabo, et figam gradum super munitionem; et contemplabor, ut videam, quid dicatur mihi, et quid respondeam ad arguentem me.

2. Et respondit mihi Dominus, et dixit: Scribe visum, et explana eum super tabulas, ut percurrat, qui legerit eum.

3. Quia adhuc visus procul, et apparebit in finem, et non mentietur; si moram fecerit, expecta illum; quia veniens veniet, et non tardabit.

4. Ecce! qui incredulus est, non erit recta anima eius in semetipso *: iustus autem in fide sua vivet.

* Ioh. 3, 36. Rom. 1, 17. Gal. 3, 11. Hebr. 12, 28.

5. Et quomodo vinum potantem decipit; sic erit vir superbus, et non decorabitur; qui dilatavit quasi infernus animam suam; et ipse quasi mors, et non adimpletur; et congregabit ad se omnes gentes, et coacervabit ad se omnes populos.

6. Numquid non omnes isti super eum parabolam sument, et loquelam aenigmatum eius; et dicetur: Vae ei, qui multiplicat non sua? usquequo et aggravat contra se densum lutum?

7. Numquid non repente consurgent, qui mordeant te; et suscitabuntur lacerantes te, et eris in rapinam eis?

8. Quia tu spoliasti gentes multas, spoliabunt te omnes, qui reliqui fuerint de populis propter sanguinem hominis, et iniquitatem terrae civitatis, et omnium habitantium in ea.

9. Vae qui congregat avaritiam malam domui suae, ut sit in excelso nidus eius, et liberari se putat de manu mali.

10. Cogitasti confusionem domui tuae, concidisti populos multos, et peccavit anima tua.

11. Quia lapis de pariete clamabit; et lignum, quod inter iuncturas aedificiorum est, respondebit.

12. * Vae qui aedificat civitatem in sanguinibus, et praeparat urbem in iniquitate.

* Ezech. 24, 9. Nah. 3, 1.

13. Numquid non haec sunt a Domino exercituum? Laborabunt enim populi in multo igne; et gentes in vacuum, et deficient.

14. Quia replebitur terra, ut cognoscant gloriam Domini, quasi aquae operientes mare.

15. Vae qui potum dat amico suo mittens fel suum, et inebrians, ut aspiciat nuditatem eius.

16. Repletus es ignominia pro gloria; bibe tu quoque, et consopire; circumdabit te calix dexterae Domini, et vomitus ignominiae super gloriam tuam.

17. Quia iniquitas Libani operiet te, et vastitas animalium deterrebit eos de sanguinibus hominum, et iniquitate terrae, et civitatis, et omnium habitantium in ea.

18. Quid prodest sculptile, quia

י מְגַמַּת פְּנֵיהֶם קָדִימָה וַיֶּאֱסֹף כַּחוֹל שֶׁבִי׃ וְהוּא בַּמְּלָכִים יִתְקַלָּס
11 וְרֹזְנִים מִשְׂחָק לוֹ הוּא לְכָל־מִבְצָר יִשְׂחָק וַיִּצְבֹּר עָפָר וַיִּלְכְּדָהּ׃ אָז
12 חָלַף רוּחַ וַיַּעֲבֹר וְאָשֵׁם זוּ כֹחוֹ לֵאלֹהוֹ׃ הֲלוֹא אַתָּה מִקֶּדֶם יְהוָה
אֱלֹהַי קְדֹשִׁי לֹא נָמוּת יְהוָה לְמִשְׁפָּט שַׂמְתּוֹ וְצוּר לְהוֹכִיחַ יְסַדְתּוֹ׃
13 טְהוֹר עֵינַיִם מֵרְאוֹת רָע וְהַבִּיט אֶל־עָמָל לֹא תוּכָל לָמָּה תַבִּיט בּוֹגְדִים
14 תַּחֲרִישׁ בְּבַלַּע רָשָׁע צַדִּיק מִמֶּנּוּ׃ וַתַּעֲשֶׂה אָדָם כִּדְגֵי הַיָּם כְּרֶמֶשׂ
טו לֹא־מֹשֵׁל בּוֹ׃ כֻּלֹּה בְּחַכָּה הֵעֲלָה יְגֹרֵהוּ בְחֶרְמוֹ וְיַאַסְפֵהוּ בְּמִכְמַרְתּוֹ
16 עַל־כֵּן יִשְׂמַח וְיָגִיל׃ עַל־כֵּן יְזַבֵּחַ לְחֶרְמוֹ וִיקַטֵּר לְמִכְמַרְתּוֹ כִּי בָהֵמָּה
17 שָׁמֵן חֶלְקוֹ וּמַאֲכָלוֹ בְּרִאָה׃ הַעַל כֵּן יָרִיק חֶרְמוֹ וְתָמִיד לַהֲרֹג גּוֹיִם
לֹא יַחְמוֹל׃

ב Cap. II. ב

א עַל־מִשְׁמַרְתִּי אֶעֱמֹדָה וְאֶתְיַצְּבָה עַל־מָצוֹר וַאֲצַפֶּה לִרְאוֹת מַה־יְּדַבֶּר־
2 בִּי וּמָה אָשִׁיב עַל־תּוֹכַחְתִּי׃ וַיַּעֲנֵנִי יְהוָה וַיֹּאמֶר כְּתוֹב חָזוֹן וּבָאֵר
3 עַל־הַלֻּחוֹת לְמַעַן יָרוּץ קוֹרֵא בוֹ׃ כִּי עוֹד חָזוֹן לַמּוֹעֵד וְיָפֵחַ לַקֵּץ וְלֹא
4 יְכַזֵּב אִם־יִתְמַהְמַהּ חַכֵּה־לוֹ כִּי־בֹא יָבֹא לֹא יְאַחֵר׃ הִנֵּה עֻפְּלָה לֹא־
ה יָשְׁרָה נַפְשׁוֹ בּוֹ וְצַדִּיק בֶּאֱמוּנָתוֹ יִחְיֶה׃ וְאַף כִּי־הַיַּיִן בּוֹגֵד גֶּבֶר יָהִיר
וְלֹא יִנְוֶה אֲשֶׁר הִרְחִיב כִּשְׁאוֹל נַפְשׁוֹ וְהוּא כַמָּוֶת וְלֹא יִשְׂבָּע וַיֶּאֱסֹף
6 אֵלָיו כָּל־הַגּוֹיִם וַיִּקְבֹּץ אֵלָיו כָּל־הָעַמִּים׃ הֲלוֹא־אֵלֶּה כֻלָּם עָלָיו מָשָׁל
יִשָּׂאוּ וּמְלִיצָה חִידוֹת לוֹ וְיֹאמַר הוֹי הַמַּרְבֶּה לֹּא־לוֹ עַד־מָתַי וּמַכְבִּיד
7 עָלָיו עַבְטִיט׃ הֲלוֹא פֶתַע יָקוּמוּ נֹשְׁכֶיךָ וְיִקְצוּ מְזַעְזְעֶיךָ וְהָיִיתָ
8 לִמְשִׁסּוֹת לָמוֹ׃ כִּי־אַתָּה שַׁלּוֹתָ גּוֹיִם רַבִּים יְשָׁלּוּךָ כָּל־יֶתֶר עַמִּים
9 מִדְּמֵי אָדָם וַחֲמַס־אֶרֶץ קִרְיָה וְכָל־יֹשְׁבֵי בָהּ׃ הוֹי בֹּצֵעַ בֶּצַע רָע
י לְבֵיתוֹ לָשׂוּם בַּמָּרוֹם קִנּוֹ לְהִנָּצֵל מִכַּף־רָע׃ יָעַצְתָּ בֹּשֶׁת לְבֵיתֶךָ
11 קְצוֹת־עַמִּים רַבִּים וְחוֹטֵא נַפְשֶׁךָ׃ כִּי־אֶבֶן מִקִּיר תִּזְעָק וְכָפִיס מֵעֵץ
12 13 יַעֲנֶנָּה׃ הוֹי בֹּנֶה עִיר בְּדָמִים וְכוֹנֵן קִרְיָה בְּעַוְלָה׃ הֲלוֹא הִנֵּה
מֵאֵת יְהוָה צְבָאוֹת וְיִיגְעוּ עַמִּים בְּדֵי־אֵשׁ וּלְאֻמִּים בְּדֵי־רִיק יִעָפוּ׃
14 טו כִּי תִּמָּלֵא הָאָרֶץ לָדַעַת אֶת־כְּבוֹד יְהוָה כַּמַּיִם יְכַסּוּ עַל־יָם׃ הוֹי
מַשְׁקֵה רֵעֵהוּ מְסַפֵּחַ חֲמָתְךָ וְאַף שַׁכֵּר לְמַעַן הַבִּיט עַל־מְעוֹרֵיהֶם׃
16 שָׂבַעְתָּ קָלוֹן מִכָּבוֹד שְׁתֵה גַם־אַתָּה וְהֵעָרֵל תִּסּוֹב עָלֶיךָ כּוֹס יְמִין
17 יְהוָה וְקִיקָלוֹן עַל־כְּבוֹדֶךָ׃ כִּי־חֲמַס לְבָנוֹן יְכַסֶּךָּ וְשֹׁד בְּהֵמוֹת יְחִיתַן
18 מִדְּמֵי אָדָם וַחֲמַס־אֶרֶץ קִרְיָה וְכָל־יֹשְׁבֵי בָהּ׃ מָה־הוֹעִיל פֶּסֶל כִּי

I. v. 10. קמץ בז"ק   II. v. 5. קמץ בז"ק   v. 6. נ"א עָב טִיט
v. 16 מלעיל : נ"א וְקִי קָלוֹן   v. 17. הת' בפתח

פְּסָלוֹ יְצָרוֹ מַסֵּכָה וּמוֹרֶה שָּׁקֶר כִּי־בָטַח יֹצֵר יִצְרוֹ עָלָיו לַעֲשׂוֹת
19 אֱלִילִים אִלְּמִים׃ הוֹי אֹמֵר לָעֵץ הָקִיצָה עוּרִי לְאֶבֶן דּוּמָם הוּא
כ יוֹרֶה הִנֵּה־הוּא תָּפוּשׂ זָהָב וָכֶסֶף וְכָל־רוּחַ אֵין בְּקִרְבּוֹ׃ וַיהוָה
בְּהֵיכַל קָדְשׁוֹ הַס מִפָּנָיו כָּל־הָאָרֶץ׃

ג CAP. III. ג

א תְּפִלָּה לַחֲבַקּוּק הַנָּבִיא עַל שִׁגְיֹנוֹת׃

2 יְהוָה שָׁמַעְתִּי שִׁמְעֲךָ יָרֵאתִי
יְהוָה פָּעָלְךָ בְּקֶרֶב שָׁנִים חַיֵּיהוּ
בְּקֶרֶב שָׁנִים תּוֹדִיעַ
בְּרֹגֶז רַחֵם תִּזְכּוֹר׃
3 אֱלוֹהַּ מִתֵּימָן יָבוֹא
וְקָדוֹשׁ מֵהַר־פָּארָן סֶלָה
כִּסָּה שָׁמַיִם הוֹדוֹ
וּתְהִלָּתוֹ מָלְאָה הָאָרֶץ׃
4 וְנֹגַהּ כָּאוֹר תִּהְיֶה
קַרְנַיִם מִיָּדוֹ לוֹ
וְשָׁם חֶבְיוֹן עֻזֹּה׃
ה לְפָנָיו יֵלֶךְ דָּבֶר
וְיֵצֵא רֶשֶׁף לְרַגְלָיו׃
6 עָמַד ׀ וַיְמֹדֶד אֶרֶץ
רָאָה וַיַּתֵּר גּוֹיִם
וַיִּתְפֹּצְצוּ הַרְרֵי־עַד
שַׁחוּ גִּבְעוֹת עוֹלָם
הֲלִיכוֹת עוֹלָם לוֹ׃
7 תַּחַת אָוֶן רָאִיתִי אָהֳלֵי כוּשָׁן
יִרְגְּזוּן יְרִיעוֹת אֶרֶץ מִדְיָן׃
8 הֲבִנְהָרִים חָרָה יְהוָה
אִם־בַּנְּהָרִים אַפֶּךָ
אִם־בַּיָּם עֶבְרָתֶךָ
כִּי תִרְכַּב עַל־סוּסֶיךָ
מַרְכְּבֹתֶיךָ יְשׁוּעָה׃
9 עֶרְיָה תֵעוֹר קַשְׁתֶּךָ
שְׁבֻעוֹת מַטּוֹת אֹמֶר סֶלָה
נְהָרוֹת תְּבַקַּע־אָרֶץ׃
י רָאוּךָ יָחִילוּ הָרִים
זֶרֶם מַיִם עָבָר
נָתַן תְּהוֹם קוֹלוֹ
רוֹם יָדֵיהוּ נָשָׂא׃
11 שֶׁמֶשׁ יָרֵחַ עָמַד זְבֻלָה
לְאוֹר חִצֶּיךָ יְהַלֵּכוּ
לְנֹגַהּ בְּרַק חֲנִיתֶךָ׃
12 בְּזַעַם תִּצְעַד־אָרֶץ
בְּאַף תָּדוּשׁ גּוֹיִם׃
13 יָצָאתָ לְיֵשַׁע עַמֶּךָ
לְיֵשַׁע אֶת־מְשִׁיחֶךָ
מָחַצְתָּ רֹּאשׁ מִבֵּית רָשָׁע
עָרוֹת יְסוֹד עַד־צַוָּאר סֶלָה׃
14 נָקַבְתָּ בְמַטָּיו רֹאשׁ פְּרָזָו
יִסְעֲרוּ לַהֲפִיצֵנִי
עֲלִיצֻתָם כְּמוֹ־לֶאֱכֹל עָנִי
בַּמִּסְתָּר׃
טו דָּרַכְתָּ בַיָּם סוּסֶיךָ
חֹמֶר מַיִם רַבִּים׃
16 שָׁמַעְתִּי ׀ וַתִּרְגַּז בִּטְנִי
לְקוֹל צָלְלוּ שְׂפָתַי
יָבוֹא רָקָב בַּעֲצָמַי

II. v. 20. הפטירה ליום ב׳ של שבועות   III. v. 4. עֻזּוֹ ק׳
v. 14. ׳זָיו ק׳

sculpsit illud fictor suus, conflatile, et imaginem falsam? quia speravit in figmento fictor eius, ut faceret simulacra muta.

19. Vae qui dicit ligno: Expergiscere; Surge, lapidi tacenti; numquid ipse docere poterit? Ecce! iste coopertus est auro, et argento; et omnis spiritus non est in visceribus eius.

20. * Dominus autem in templo sancto suo; sileat a facie eius omnis terra. * Ps. 10, 5.

CAP. III.

1. ORATIO HABACUC PROPHETAE PRO IGNORANTIIS.

2. Domine audivi auditionem tuam, et timui.

Domine opus tuum, in medio annorum vivifica illud.

In medio annorum notum facies; cum iratus fueris, misericordiae recordaberis.

3. Deus ab Austro veniet, et sanctus de monte Pharan.

Operuit coelos gloria eius; et laudis eius plena est terra.

4. Splendor eius ut lux erit; cornua in manibus eius;

ibi abscondita est fortitudo eius;

5. ante faciem eius ibit mors.

Et egredietur diabolus ante pedes eius.

6. Stetit, et mensus est terram.

Aspexit, et dissolvit gentes; et contriti sunt montes saeculi.

Incurvati sunt colles mundi, ab itineribus aeternitatis eius.

7. Pro iniquitate vidi tentoria Aethiopiae, turbabuntur pelles terrae Madian.

8. Numquid in fluminibus iratus es Domine? aut in fluminibus furor tuus? vel in mari indignatio tua?

Qui ascendes super equos tuos; et quadrigae tuae salvatio.

9. Suscitans suscitabis arcum tuum, iuramenta tribubus, quae locutus es.

Fluvios scindes terrae.

10. Viderunt te, et doluerunt montes; gurges aquarum transiit.

Dedit abyssus vocem suam; altitudo manus suas levavit.

11. Sol, et luna steterunt in habitaculo suo, in luce sagittarum tuarum, ibunt in splendore fulgurantis hastae tuae.

12. In fremitu conculcabis terram; in furore obstupefacies gentes.

13. Egressus es in salutem populi tui; in salutem cum Christo tuo.

Percussisti caput de domo impii; denudasti fundamentum eius usque ad collum.

14. Maledixisti sceptris eius, capiti bellatorum eius, venientibus ut turbo ad dispergendum me.

Exultatio eorum sicut eius, qui devorat pauperem in abscondito

15. Viam fecisti in mari equis tuis, in luto aquarum multarum.

16. Audivi, et conturbatus est venter meus; a voce contremuerunt labia mea.

Ingrediatur putredo in ossibus meis, et subter me scateat.

Ut requiescam in die tribulationis; ut ascendam ad populum accinctum nostrum.

17. Ficus enim non florebit; et non erit germen in vineis.
Mentietur opus olivae; et arva non afferent cibum.

Abscindetur de ovili pecus; et non erit armentum in praesepibus.

18. Ego autem in Domino gaudebo; et exultabo in Deo Iesu meo.

19. Deus Dominus fortitudo mea; et ponet pedes meos quasi cervorum.

Et super excelsa mea deducet me victor in Psalmis canentem.

SOPHONIAS PROPHETA.

CAP. I.

Excidium Ierosolymae praedicit.

1. Verbum Domini, quod factum est ad Sophoniam filium Chusi, filii Godoliae, filii Amariae, filii Ezeciae, in diebus Iosiae filii Amon regis Iudae.

2. Congregans congregabo omnia a facie terrae, dicit Dominus.

3. Congregans hominem, et pecus, congregans volatilia coeli, et pisces maris; et ruinae impiorum erunt: et disperdam homines a facie terrae, dicit Dominus.

4. Et extendam manum meam super Iudam, et super omnes habitantes Ierusalem; et disperdam de loco hoc reliquias Baal, et nomina aedituorum cum sacerdotibus;

5. et eos, qui adorant super tecta militiam coeli, et adorant, et iurant in Domino, et iurant in Melchom.

6. Et qui avertuntur de post tergum Domini, et qui non quaesierunt Dominum, nec investigaverunt eum.

7. Silete a facie Domini Dei; quia iuxta est dies Domini, quia praeparavit Dominus hostiam, sanctificavit vocatos suos.

8. Et erit: in die hostiae Domini visitabo super principes, et super filios regis, et super omnes, qui induti sunt veste peregrina.

9. Et visitabo super omnem, qui arroganter ingreditur super limen in die illa; qui complent domum Domini Dei sui iniquitate, et dolo.

10. Et erit in die illa, dicit Dominus, vox clamoris a porta piscium, et ululatus a secunda, et contritio magna a collibus.

11. Ululate habitatores Pilae; conticuit omnis populus Chanaan, disperierunt omnes involuti argento.

וְתַחְתַּי אֶרְגָּז
אֲשֶׁר אָנוּחַ לְיוֹם צָרָה
לַעֲלוֹת לְעַם יְגוּדֶנּוּ׃
17 כִּי־תְאֵנָה לֹא־תִפְרָח
וְאֵין יְבוּל בַּגְּפָנִים
כִּחֵשׁ מַעֲשֵׂה־זַיִת
וּשְׁדֵמוֹת לֹא־עָשָׂה אֹכֶל
גָּזַר מִמִּכְלָה צֹאן
וְאֵין בָּקָר בָּרְפָתִים׃
18 וַאֲנִי בַּיהוָה אֶעֱלוֹזָה
אָגִילָה בֵּאלֹהֵי יִשְׁעִי׃
19 יֱהוִה אֲדֹנָי חֵילִי
וַיָּשֶׂם רַגְלַי כָּאַיָּלוֹת
וְעַל־בָּמוֹתַי יַדְרִכֵנִי
לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹתָי׃

צ פ נ י ה

ZEPHANIAS.

CAPUT I. א

דְּבַר־יְהוָה ׀ אֲשֶׁר הָיָה אֶל־צְפַנְיָה בֶּן־כּוּשִׁי בֶן־גְּדַלְיָה בֶּן־אֲמַרְיָה א
בֶּן־חִזְקִיָּה בִּימֵי יֹאשִׁיָּהוּ בֶן־אָמוֹן מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ אָסֹף אָסֵף כֹּל 2
מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה נְאֻם־יְהוָה׃ אָסֵף אָדָם וּבְהֵמָה אָסֵף עוֹף־הַשָּׁמַיִם 3
וּדְגֵי הַיָּם וְהַמַּכְשֵׁלוֹת אֶת־הָרְשָׁעִים וְהִכְרַתִּי אֶת־הָאָדָם מֵעַל פְּנֵי
הָאֲדָמָה נְאֻם־יְהוָה׃ וְנָטִיתִי יָדִי עַל־יְהוּדָה וְעַל כָּל־יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם 4
וְהִכְרַתִּי מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה אֶת־שְׁאָר הַבַּעַל אֶת־שֵׁם הַכְּמָרִים עִם־
הַכֹּהֲנִים׃ וְאֶת־הַמִּשְׁתַּחֲוִים עַל־הַגַּגּוֹת לִצְבָא הַשָּׁמָיִם וְאֶת־ ה
הַמִּשְׁתַּחֲוִים הַנִּשְׁבָּעִים לַיהוָה וְהַנִּשְׁבָּעִים בְּמַלְכָּם׃ וְאֶת־הַנְּסוֹגִים 6
מֵאַחֲרֵי יְהוָה וַאֲשֶׁר לֹא־בִקְשׁוּ אֶת־יְהוָה וְלֹא דְרָשֻׁהוּ׃ הַס מִפְּנֵי 7
אֲדֹנָי יֱהוִה כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה כִּי־הֵכִין יְהוָה זֶבַח הִקְדִּישׁ קְרֻאָיו׃
וְהָיָה בְּיוֹם זֶבַח יְהוָה וּפָקַדְתִּי עַל־הַשָּׂרִים וְעַל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְעַל 8
כָּל־הַלֹּבְשִׁים מַלְבּוּשׁ נָכְרִי׃ וּפָקַדְתִּי עַל כָּל־הַדּוֹלֵג עַל־הַמִּפְתָּן בַּיּוֹם 9
הַהוּא הַמְמַלְאִים בֵּית אֲדֹנֵיהֶם חָמָס וּמִרְמָה׃ וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא י
נְאֻם־יְהוָה קוֹל צְעָקָה מִשַּׁעַר הַדָּגִים וִילָלָה מִן־הַמִּשְׁנֶה וְשֶׁבֶר גָּדוֹל
מֵהַגְּבָעוֹת׃ הֵילִילוּ יֹשְׁבֵי הַמַּכְתֵּשׁ כִּי נִדְמָה כָּל־עַם כְּנַעַן נִכְרְתוּ כָּל־ 11

III. v. 17. קמץ בלא אס"פ   v. 19. ע"כ

12 נְטִילֵי כָסֶף׃ וְהָיָה בָּעֵת הַהִיא אֲחַפֵּשׂ אֶת־יְרוּשָׁלִַם בַּנֵּרוֹת וּפָקַדְתִּי
עַל־הָאֲנָשִׁים הַקֹּפְאִים עַל־שִׁמְרֵיהֶם הָאֹמְרִים בִּלְבָבָם לֹא־יֵיטִיב יְהוָה
13 וְלֹא יָרֵעַ׃ וְהָיָה חֵילָם לִמְשִׁסָּה וּבָתֵּיהֶם לִשְׁמָמָה וּבָנוּ בָתִּים וְלֹא
14 יֵשֵׁבוּ וְנָטְעוּ כְרָמִים וְלֹא יִשְׁתּוּ אֶת־יֵינָם׃ קָרוֹב יוֹם־יְהוָה הַגָּדוֹל
טו קָרוֹב וּמַהֵר מְאֹד קוֹל יוֹם יְהוָה מַר צֹרֵחַ שָׁם גִּבּוֹר׃ יוֹם עֶבְרָה הַיּוֹם
הַהוּא יוֹם צָרָה וּמְצוּקָה יוֹם שֹׁאָה וּמְשׁוֹאָה יוֹם חֹשֶׁךְ וַאֲפֵלָה יוֹם
16 עָנָן וַעֲרָפֶל׃ יוֹם שׁוֹפָר וּתְרוּעָה עַל הֶעָרִים הַבְּצֻרוֹת וְעַל הַפִּנּוֹת
17 הַגְּבֹהוֹת׃ וַהֲצֵרֹתִי לָאָדָם וְהָלְכוּ כַּעִוְרִים כִּי לַיהוָה חָטָאוּ וְשֻׁפַּךְ
18 דָּמָם כֶּעָפָר וּלְחֻמָם כַּגְּלָלִים׃ גַּם־כַּסְפָּם גַּם־זְהָבָם לֹא־יוּכַל לְהַצִּילָם
בְּיוֹם עֶבְרַת יְהוָה וּבְאֵשׁ קִנְאָתוֹ תֵּאָכֵל כָּל־הָאָרֶץ כִּי־כָלָה אַךְ־
נִבְהָלָה יַעֲשֶׂה אֵת כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃

CAP. II. ב

ב

א 2 הִתְקוֹשְׁשׁוּ וָקוֹשּׁוּ הַגּוֹי לֹא נִכְסָף׃ בְּטֶרֶם לֶדֶת חֹק כְּמֹץ עָבַר יוֹם
בְּטֶרֶם ׀ לֹא־יָבֹא עֲלֵיכֶם חֲרוֹן אַף־יְהוָה · בְּטֶרֶם לֹא־יָבוֹא עֲלֵיכֶם
3 יוֹם אַף־יְהוָה׃ · בַּקְּשׁוּ אֶת־יְהוָה כָּל־עַנְוֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר מִשְׁפָּטוֹ פָּעָלוּ
4 בַּקְּשׁוּ־צֶדֶק בַּקְּשׁוּ עֲנָוָה אוּלַי תִּסָּתְרוּ בְּיוֹם אַף־יְהוָה׃ כִּי עַזָּה עֲזוּבָה
תִהְיֶה וְאַשְׁקְלוֹן לִשְׁמָמָה אַשְׁדּוֹד בַּצָּהֳרַיִם יְגָרְשׁוּהָ וְעֶקְרוֹן תֵּעָקֵר׃
ה הוֹי יֹשְׁבֵי חֶבֶל הַיָּם גּוֹי כְּרֵתִים דְּבַר־יְהוָה עֲלֵיכֶם כְּנַעַן אֶרֶץ
6 פְּלִשְׁתִּים וְהַאֲבַדְתִּיךְ מֵאֵין יוֹשֵׁב׃ וְהָיְתָה חֶבֶל הַיָּם נְוֺת כְּרֹת רֹעִים
7 וְגִדְרוֹת צֹאן׃ וְהָיָה חֶבֶל לִשְׁאֵרִית בֵּית יְהוּדָה עֲלֵיהֶם יִרְעוּן בְּבָתֵּי
אַשְׁקְלוֹן בָּעֶרֶב יִרְבָּצוּן כִּי יִפְקְדֵם יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְשָׁב שְׁבוּתָם׃
8 שָׁמַעְתִּי חֶרְפַּת מוֹאָב וְגִדּוּפֵי בְּנֵי עַמּוֹן אֲשֶׁר חֵרְפוּ אֶת־עַמִּי וַיַּגְדִּילוּ
9 עַל־גְּבוּלָם׃ לָכֵן חַי־אָנִי נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כִּי מוֹאָב
כִּסְדֹם תִּהְיֶה וּבְנֵי עַמּוֹן כַּעֲמֹרָה מִמְשַׁק חָרוּל וּמִכְרֵה־מֶלַח וּשְׁמָמָה
י עַד־עוֹלָם שְׁאֵרִית עַמִּי יְבָזּוּם וְיֶתֶר גּוֹיִ יִנְחָלוּם׃ זֹאת לָהֶם תַּחַת
11 גְּאוֹנָם כִּי חֵרְפוּ וַיַּגְדִּלוּ עַל־עַם יְהוָה צְבָאוֹת׃ נוֹרָא יְהוָה עֲלֵיהֶם
כִּי רָזָה אֵת כָּל־אֱלֹהֵי הָאָרֶץ וְיִשְׁתַּחֲווּ־לוֹ אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ כֹּל אִיֵּי
12 13 הַגּוֹיִם׃ גַּם־אַתֶּם כּוּשִׁים חַלְלֵי חַרְבִּי הֵמָּה׃ וְיֵט יָדוֹ עַל־צָפוֹן וִיאַבֵּד
14 אֶת־אַשּׁוּר וְיָשֵׂם אֶת־נִינְוֵה לִשְׁמָמָה צִיָּה כַּמִּדְבָּר׃ וְרָבְצוּ בְתוֹכָהּ
עֲדָרִים כָּל־חַיְתוֹ־גוֹי גַּם־קָאַת גַּם־קִפֹּד בְּכַפְתֹּרֶיהָ יָלִינוּ קוֹל יְשׁוֹרֵר
טו בַּחַלּוֹן חֹרֶב בַּסַּף כִּי אַרְזָה עֵרָה׃ זֹאת הָעִיר הָעַלִּיזָה הַיּוֹשֶׁבֶת לָבֶטַח

II. v. 2. *-* אין בנ״א   v. 7. שְׁבוּתָם — שְׁבִיתָם ס׳   v. 15 ב׳

12. Et erit in tempore illo: scrutabor Ierusalem in lucernis; et visitabo super viros defixos in faecibus suis; qui dicunt in cordibus suis: Non faciet bene Dominus, et non faciet male.

13. Et erit fortitudo eorum in direptionem, et domus eorum in desertum; et * aedificabunt domos, et non habitabunt; et plantabunt vineas, et non bibent vinum earum.
* Amos 5, 11.

14. Iuxta est dies Domini magnus, iuxta est et velox nimis; vox diei Domini amara, tribulabitur ibi fortis.

15. * Dies irae dies illa, dies tribulationis et angustiae, dies calamitatis, et miseriae, dies tenebrarum et caliginis, dies nebulae et turbinis,
* Ier. 30, 7. Ioël 2, 11. Amos 5, 18.

16. dies tubae et clangoris super civitates munitas, et super angulos excelsos.

17. Et tribulabo homines, et ambulabunt ut caeci, quia Domino peccaverunt; et effundetur sanguis eorum sicut humus, et corpora eorum sicut stercora.

18. * Sed et argentum eorum, et aurum eorum non poterit liberare eos in die irae Domini †; in igne zeli eius devorabitur omnis terra, quia consummationem cum festinatione faciet cunctis habitantibus terram. * Ezech. 7, 19. † c. 3, 8.

Cap. II.

Iudaeos ad poenitentiam invitat; aliis nationibus cladem praedicit.

1. Convenite, congregamini gens non amabilis;

2. priusquam pariat iussio quasi pulverem transeuntem diem, antequam veniat super vos ira furoris Domini, antequam veniat super vos dies indignationis Domini.

3. Quaerite Dominum omnes mansueti terrae, qui iudicium eius estis operati; quaerite iustum, quaerite mansuetum; si quomodo abscondamini in die furoris Domini.

4. Quia Gaza destructa erit, et Ascalon in desertum, Azotum in meridie eiicient, et Accaron eradicabitur.

5. Vae qui habitatis funiculum maris, gens perditorum; verbum Domini super vos Chanaan terra Philisthinorum, et disperdam te, ita ut non sit inhabitator.

6. Et erit funiculus maris requies pastorum, et caulae pecorum;

7. et erit funiculus eius, qui remanserit de domo Iuda; ibi pascentur, in domibus Ascalonis ad vesperam requiescent; quia visitabit eos Dominus Deus eorum, et avertet captivitatem eorum.

8. Audivi opprobrium Moab, et blasphemias filiorum Ammon; quae exprobraverunt populo meo, et magnificati sunt super terminos eorum.

9. Propterea vivo ego, dicit Dominus exercituum Deus Israël, quia Moab ut Sodoma erit, et filii Ammon quasi Gomorrha, siccitas spinarum, et acervi salis, et desertum usque in aeternum; reliquiae populi mei diripient eos, et residui gentis meae possidebunt illos.

10. Hoc eis eveniet pro superbia sua; quia blasphemaverunt, et magnificati sunt super populum Domini exercituum.

11. Horribilis Dominus super eos, et attenuabit omnes deos terrae; et adorabunt eum viri de loco suo, omnes insulae gentium.

12. Sed et vos Aethiopes interfecti gladio meo eritis.

13. Et extendet manum suam super Aquilonem, et perdet Assur; et ponet speciosam in solitudinem, et in invium, et quasi desertum.

14. * Et accubabunt in medio eius greges, omnes bestiae gentium; et onocrotalus et ericius in liminibus eius morabuntur; vox cantantis in fenestra, corvus in superliminari, quoniam attenuabo robur eius.
* Ies. 34, 11.

15. Haec est civitas gloriosa habitans in confidentia; quae dicebat

in corde suo: Ego sum, et extra me non est alia amplius; quomodo facta est in desertum cubile bestiae? omnis, qui transit per eam, sibilabit, et movebit manum suam.

CAP. III.

Arguit Ierusalem, dein laetiora nunciat.

1. Vae provocatrix, et redempta civitas, columba.

2. Non audivit vocem, et non suscepit disciplinam; in Domino non est confisa, ad Deum suum non appropinquavit.

3. * Principes eius in medio eius quasi leones rugientes; iudices eius lupi vespere, non relinquebant in mane. * Ezech. 22, 27. Mich. 3, 11.

4. Prophetae eius vesani, viri infideles; sacerdotes eius polluerunt sanctum, iniuste egerunt contra legem.

5. Dominus iustus in medio eius non faciet iniquitatem; mane mane iudicium suum dabit in lucem, et non abscondetur; nescivit autem iniquus confusionem.

6. Disperdidi gentes, et dissipati sunt anguli earum; desertas feci vias eorum, dum non est, qui transeat; desolatae sunt civitates eorum, non remanente viro, neque ullo habitatore.

7. Dixi: Attamen timebis me, suscipies disciplinam; et non peribit habitaculum eius propter omnia, in quibus visitavi eam; verumtamen diluculo surgentes corruperunt omnes cogitationes suas.

8. Quapropter expecta me, dicit Dominus, in die resurrectionis meae in futurum, quia iudicium meum, ut congregem gentes, et colligam regna; et effundam super eos indignationem meam, omnem iram furoris mei; in igne enim zeli mei devorabitur omnis terra. * c. 1, 18.

9. Quia tunc reddam populis labium electum, ut invocent omnes in nomine Domini, et serviant ei humero uno.

10. Ultra flumina Aethiopiae, inde supplices mei, filii dispersorum meorum deferent munus mihi.

11. In die illa non confunderis super cunctis adinventionibus tuis, quibus praevaricata es in me; quia tunc auferam de medio tui magniloquos superbiae tuae, et non adiicies exaltari amplius in monte sancto meo.

12. Et derelinquam in medio tui populum pauperem, et egenum; et sperabunt in nomine Domini.

13. Reliquiae Israël non facient iniquitatem, nec loquentur mendacium, et non invenietur in ore eorum lingua dolosa; quoniam ipsi pascentur, et accubabunt, et non erit, qui exterreat.

14. Lauda filia Sion; iubila Israël; laetare, et exulta in omni corde filia Ierusalem.

15. Abstulit Dominus iudicium tuum, avertit inimicos tuos; rex Israël Dominus in medio tui, non timebis malum ultra.

16. In die illa dicetur Ierusalem: Noli timere; Sion, non dissolvantur manus tuae.

17. Dominus Deus tuus in medio tui fortis, ipse salvabit; gaudebit super te in laetitia, silebit in dilectione sua, exultabit super te in laude.

18. Nugas, qui a lege recesserant, congregabo, quia ex te erant; ut non ultra habeas super eis opprobrium.

19. Ecce! ego interficiam omnes, qui afflixerunt te in tempore illo; et salvabo claudicantem; et eam, quae eiecta fuerat, congregabo; et ponam eos in laudem, et in nomen, in omni terra confusionis eorum.

20. In tempore illo, quo adducam vos; et in tempore, quo congregabo vos; dabo enim vos in nomen, et in laudem omnibus populis terrae, cum convertero captivitatem vestram coram oculis vestris, dicit Dominus.

הָאֹמְרָה בִּלְבָבָהּ אֲנִי וְאַפְסִי עוֹד אֵיךְ ׀ הָיְתָה לְשַׁמָּה מַרְבֵּץ לַחַיָּה
כֹּל עוֹבֵר עָלֶיהָ יִשְׁרֹק יָנִיעַ יָדוֹ׃

ג CAP. III. ג

הוֹי מֹרְאָה וְנִגְאָלָה הָעִיר הַיּוֹנָה׃ לֹא שָׁמְעָה בְּקוֹל לֹא לָקְחָה מוּסָר א 2
בַּיהוָה לֹא בָטָחָה אֶל־אֱלֹהֶיהָ לֹא קָרֵבָה׃ שָׂרֶיהָ בְקִרְבָּהּ אֲרָיוֹת 3
שֹׁאֲגִים שֹׁפְטֶיהָ זְאֵבֵי עֶרֶב לֹא גָרְמוּ לַבֹּקֶר׃ נְבִיאֶיהָ פֹּחֲזִים אַנְשֵׁי 4
בֹּגְדוֹת כֹּהֲנֶיהָ חִלְּלוּ־קֹדֶשׁ חָמְסוּ תּוֹרָה׃ יְהוָה צַדִּיק בְּקִרְבָּהּ לֹא ה
יַעֲשֶׂה עַוְלָה בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר מִשְׁפָּטוֹ יִתֵּן לָאוֹר לֹא נֶעְדָּר וְלֹא־יוֹדֵעַ עַוָּל
בֹּשֶׁת׃ הִכְרַתִּי גוֹיִם נָשַׁמּוּ פִּנּוֹתָם הֶחֱרַבְתִּי חוּצוֹתָם מִבְּלִי עוֹבֵר נִצְדּוּ 6
עָרֵיהֶם מִבְּלִי־אִישׁ מֵאֵין יוֹשֵׁב׃ אָמַרְתִּי אַךְ־תִּירְאִי אוֹתִי תִּקְחִי 7
מוּסָר וְלֹא־יִכָּרֵת מְעוֹנָהּ כֹּל אֲשֶׁר־פָּקַדְתִּי עָלֶיהָ אָכֵן הִשְׁכִּימוּ
הִשְׁחִיתוּ כֹּל עֲלִילוֹתָם׃ לָכֵן חַכּוּ־לִי נְאֻם־יְהוָה לְיוֹם קוּמִי לְעַד כִּי 8
מִשְׁפָּטִי לֶאֱסֹף גּוֹיִם לְקָבְצִי מַמְלָכוֹת לִשְׁפֹּךְ עֲלֵיהֶם זַעְמִי כֹּל חֲרוֹן
אַפִּי כִּי בְּאֵשׁ קִנְאָתִי תֵּאָכֵל כָּל־הָאָרֶץ׃ כִּי־אָז אֶהְפֹּךְ אֶל־עַמִּים 9
שָׂפָה בְרוּרָה לִקְרֹא כֻלָּם בְּשֵׁם יְהוָה לְעָבְדוֹ שְׁכֶם אֶחָד׃ מֵעֵבֶר י
לְנַהֲרֵי־כוּשׁ עֲתָרַי בַּת־פּוּצַי יוֹבִלוּן מִנְחָתִי׃ בַּיּוֹם הַהוּא לֹא תֵבוֹשִׁי 11
מִכֹּל עֲלִילֹתַיִךְ אֲשֶׁר פָּשַׁעַתְּ בִּי כִּי־אָז ׀ אָסִיר מִקִּרְבֵּךְ עַלִּיזֵי גַּאֲוָתֵךְ
וְלֹא־תוֹסִפִי לְגָבְהָה עוֹד בְּהַר קָדְשִׁי׃ וְהִשְׁאַרְתִּי בְקִרְבֵּךְ עַם עָנִי וָדָל 12
וְחָסוּ בְּשֵׁם יְהוָה׃ שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל לֹא־יַעֲשׂוּ עַוְלָה וְלֹא־יְדַבְּרוּ כָזָב 13
וְלֹא־יִמָּצֵא בְּפִיהֶם לְשׁוֹן תַּרְמִית כִּי־הֵמָּה יִרְעוּ וְרָבְצוּ וְאֵין מַחֲרִיד׃
רָנִּי בַּת־צִיּוֹן הָרִיעוּ יִשְׂרָאֵל שִׂמְחִי וְעָלְזִי בְּכָל־לֵב בַּת יְרוּשָׁלִָם׃ 14
הֵסִיר יְהוָה מִשְׁפָּטַיִךְ פִּנָּה אֹיְבֵךְ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל ׀ יְהוָה בְּקִרְבֵּךְ לֹא־ טו
תִירְאִי רָע עוֹד׃ בַּיּוֹם הַהוּא יֵאָמֵר לִירוּשָׁלִַם אַל־תִּירָאִי צִיּוֹן אַל־ 16
יִרְפּוּ יָדָיִךְ׃ יְהוָה אֱלֹהַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ גִּבּוֹר יוֹשִׁיעַ יָשִׂישׂ עָלַיִךְ בְּשִׂמְחָה 17
יַחֲרִישׁ בְּאַהֲבָתוֹ יָגִיל עָלַיִךְ בְּרִנָּה׃ נוּגֵי מִמּוֹעֵד אָסַפְתִּי מִמֵּךְ הָיוּ 18
מַשְׂאֵת עָלֶיהָ חֶרְפָּה׃ הִנְנִי עֹשֶׂה אֶת־כָּל־מְעַנַּיִךְ בָּעֵת הַהִיא וְהוֹשַׁעְתִּי 19
אֶת־הַצֹּלֵעָה וְהַנִּדָּחָה אֲקַבֵּץ וְשַׂמְתִּים לִתְהִלָּה וּלְשֵׁם בְּכָל־הָאָרֶץ
בָּשְׁתָּם׃ בָּעֵת הַהִיא אָבִיא אֶתְכֶם וּבָעֵת קַבְּצִי אֶתְכֶם כִּי־אֶתֵּן אֶתְכֶם כ
לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה בְּכֹל עַמֵּי הָאָרֶץ בְּשׁוּבִי אֶת־שְׁבוּתֵיכֶם לְעֵינֵיכֶם אָמַר
יְהוָה׃

ח ג י

HAGGAI.

CAPUT I. א

א בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדָרְיָוֶשׁ הַמֶּלֶךְ בַּחֹדֶשׁ הַשִּׁשִּׁי בְּיוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הָיָה
דְבַר־יְהוָה בְּיַד־חַגַּי הַנָּבִיא אֶל־זְרֻבָּבֶל בֶּן־שְׁאַלְתִּיאֵל פַּחַת יְהוּדָה
2 וְאֶל־יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
3 לֵאמֹר הָעָם הַזֶּה אָמְרוּ לֹא עֶת־בֹּא עֶת־בֵּית יְהוָה לְהִבָּנוֹת׃ וַיְהִי
4 דְּבַר־יְהוָה בְּיַד־חַגַּי הַנָּבִיא לֵאמֹר׃ הַעֵת לָכֶם אַתֶּם לָשֶׁבֶת בְּבָתֵּיכֶם
ה סְפוּנִים וְהַבַּיִת הַזֶּה חָרֵב׃ וְעַתָּה כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת שִׂימוּ
6 לְבַבְכֶם עַל־דַּרְכֵיכֶם׃ זְרַעְתֶּם הַרְבֵּה וְהָבֵא מְעָט אָכוֹל וְאֵין־לְשָׂבְעָה
שָׁתוֹ וְאֵין־לְשָׁכְרָה לָבוֹשׁ וְאֵין־לְחֹם לוֹ וְהַמִּשְׂתַּכֵּר מִשְׂתַּכֵּר אֶל־צְרוֹר
7 8 נָקוּב׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת שִׂימוּ לְבַבְכֶם עַל־דַּרְכֵיכֶם׃ עֲלוּ
9 הָהָר וַהֲבֵאתֶם עֵץ וּבְנוּ הַבָּיִת וְאֶרְצֶה־בּוֹ וְאֶכָּבֵד אָמַר יְהוָה׃ פָּנֹה
אֶל־הַרְבֵּה וְהִנֵּה לִמְעָט וַהֲבֵאתֶם הַבַּיִת וְנָפַחְתִּי בוֹ יַעַן מֶה נְאֻם
יְהוָה צְבָאוֹת יַעַן בֵּיתִי אֲשֶׁר־הוּא חָרֵב וְאַתֶּם רָצִים אִישׁ לְבֵיתוֹ׃
י 11 עַל־כֵּן עֲלֵיכֶם כָּלְאוּ שָׁמַיִם מִטָּל וְהָאָרֶץ כָּלְאָה יְבוּלָהּ׃ וָאֶקְרָא חֹרֶב
עַל־הָאָרֶץ וְעַל־הֶהָרִים וְעַל־הַדָּגָן וְעַל־הַתִּירוֹשׁ וְעַל־הַיִּצְהָר וְעַל
אֲשֶׁר תּוֹצִיא הָאֲדָמָה וְעַל־הָאָדָם וְעַל־הַבְּהֵמָה וְעַל כָּל־יְגִיעַ כַּפָּיִם׃
12 וַיִּשְׁמַע זְרֻבָּבֶל ׀ בֶּן־שַׁלְתִּיאֵל וִיהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל
וְכֹל ׀ שְׁאֵרִית הָעָם בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְעַל־דִּבְרֵי חַגַּי הַנָּבִיא כַּאֲשֶׁר
13 שְׁלָחוֹ יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיִּירְאוּ הָעָם מִפְּנֵי יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר חַגַּי מַלְאַךְ
14 יְהוָה בְּמַלְאֲכוּת יְהוָה לָעָם לֵאמֹר אֲנִי אִתְּכֶם נְאֻם־יְהוָה׃ וַיָּעַר יְהוָה
אֶת־רוּחַ זְרֻבָּבֶל בֶּן־שַׁלְתִּיאֵל פַּחַת יְהוּדָה וְאֶת־רוּחַ יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק
הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶת־רוּחַ כֹּל שְׁאֵרִית הָעָם וַיָּבֹאוּ וַיַּעֲשׂוּ מְלָאכָה בְּבֵית־
טו יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵיהֶם׃ בְּיוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ בַּשִּׁשִּׁי בִּשְׁנַת
שְׁתַּיִם לְדָרְיָוֶשׁ הַמֶּלֶךְ׃

---

v. 8. I. וְאֶכָּבֵד — וְאֶכָּבְדָה ק׳

AGGAEUS PROPHETA.

CAP. I.

Iudaeos ad templum instaurandum hortatur.

1.* In anno secundo Darii regis, in mense sexto, in die una mensis, factum est verbum Domini in manu Aggaei prophetae ad Zorobabel filium Salathiel, ducem Iuda, et ad Iesum, filium Iosedec, sacerdotem magnum, dicens:

* 1 Esdr. 5, 1.

2. Haec ait Dominus exercituum, dicens: Populus iste dicit: Nondum venit tempus domus Domini aedificandae.

3. Et factum est verbum Domini in manu Aggaei prophetae, dicens:

4. Numquid tempus vobis est, ut habitetis in domibus laqueatis, et domus ista deserta?

5. Et nunc haec dicit Dominus exercituum: Ponite corda vestra super vias vestras.

6. * Seminastis multum, et intulistis parum; comedistis, et non estis satiati: bibistis, et non estis inebriati; operuistis vos, et non estis calefacti; et qui mercedes congregavit, misit eas in sacculum pertusum.

* Deut. 28, 38. Mich. 6, 15.

7. Haec dicit Dominus exercituum: Ponite corda vestra super vias vestras;

8. ascendite in montem, portate ligna, et aedificate domum; et acceptabilis mihi erit, et glorificabor, dicit Dominus.

9. Respexistis ad amplius, et ecce! factum est minus; et intulistis in domum, et exsufflavi illud; quam ob causam, dicit Dominus exercituum? quia domus mea deserta est, et vos festinatis unusquisque in domum suam.

10. Propter hoc super vos prohibiti sunt coeli, ne darent rorem, et terra prohibita est, ne daret germen suum.

11. Et vocavi siccitatem super terram, et super montes, et super triticum, et super vinum, et super oleum, et quaecumque profert humus, et super homines, et super iumenta, et super omnem laborem manuum.

12. Et audivit Zorobabel filius Salathiel, et Iesus filius Iosedec sacerdos magnus, et omnes reliquiae populi vocem Domini Dei sui, et verba Aggaei prophetae, sicut misit eum Dominus Deus eorum ad eos; et timuit populus a facie Domini.

13. Et dixit Aggaeus nuncius Domini de nunciis Domini, populo dicens: Ego vobiscum sum, dicit Dominus.

14. Et suscitavit Dominus spiritum Zorobabel filii Salathiel, ducis Iuda, et spiritum Iesu filii Iosedec sacerdotis magni, et spiritum reliquorum de omni populo; et ingressi sunt, et faciebant opus in domo Domini exercituum Dei sui.

CAP. II.

Praerogativam templi secundi enunciat.

1. In die vigesima et quarta mensis, in sexto mense, in anno secundo Darii regis,

2. in septimo mense, vigesima et primâ mensis, factum est verbum Domini in manu Aggaei prophetae, dicens:

3. Loquere ad Zorobabel filium Salathiel, ducem Iuda, et ad Iesum filium Iosedec sacerdotem magnum, et ad reliquos populi, dicens:

4. Quis in vobis est derelictus, qui vidit domum istam in gloria sua prima? et quid vos videtis hanc nunc? numquid non ita est, quasi non sit in oculis vestris?

5. Et nunc confortare Zorobabel, dicit Dominus; et confortare Iesu fili Iosedec sacerdos magne, et confortare omnis populus terrae, dicit Dominus exercituum; et facite (quoniam ego vobiscum sum, dicit Dominus exercituum)

6. verbum, quod pepigi vobiscum, cum egrederemini de terra Aegypti; et spiritus meus erit in medio vestrum, nolite timere.

7. Quia haec dicit Dominus exercituum*: Adhuc unum modicum est, et ego commovebo coelum, et terram, et mare, et aridam.

* Hebr. 12, 26.

8. Et movebo omnes gentes: Et veniet desideratus cunctis gentibus; et implebo domum istam gloria, dicit Dominus exercituum.

9. Meum est argentum, et meum est aurum, dicit Dominus exercituum.

10. Magna erit gloria domus istius novissimae plus quam primae, dicit Dominus exercituum; et in loco isto dabo pacem, dicit Dominus exercituum.

11. In vigesima et quarta noni mensis, in anno secundo Darii regis, factum est verbum Domini ad Aggaeum prophetam dicens:

12. Haec dicit Dominus exercituum: Interroga sacerdotes legem, dicens:

13. Si tulerit homo carnem sanctificatam in ora vestimenti sui, et tetigerit de summitate eius panem, aut pulmentum, aut vinum, aut oleum, aut omnem cibum; numquid sanctificabitur? Respondentes autem sacerdotes, dixerunt: Non.

14. Et dixit Aggaeus: Si tetigerit pollutus in anima ex omnibus his, numquid contaminabitur? Et responderunt sacerdotes, et dixerunt: Contaminabitur.

15. Et respondit Aggaeus, et dixit: Sic populus iste, et sic gens ista ante faciem meam, dicit Dominus, et sic omne opus manuum eorum; et omnia, quae obtulerunt ibi, contaminata erunt.

16. Et nunc ponite corda vestra a die hac et supra, antequam poneretur lapis super lapidem in templo Domini.

17. Cum accederetis ad acervum viginti modiorum, et fierent decem; et intraretis ad torcular, ut exprimeretis quinquaginta lagenas, et fiebant viginti.

18. * Percussi vos vento urente, et aurugine, et grandine omnia opera manuum vestrarum; et non fuit in vobis, qui reverteretur ad me, dicit Dominus. * Amos 4, 9.

19. Ponite corda vestra ex die ista, et in futurum, a die vigesima et quarta noni mensis; a die, qua fundamenta iacta sunt templi Domini, ponite super cor vestrum.

20. Numquid iam semen in germine est; et adhuc vinea, et ficus, et malogranatum, et lignum olivae non floruit? ex die ista benedicam.

21. Et factum est verbum Domini secundo ad Aggaeum in vigesima et quarta mensis, dicens:

22. Loquere ad Zorobabel ducem Iuda, dicens: Ego movebo coelum pariter et terram.

23. Et subvertam solium regnorum, et conteram fortitudinem regni gentium; et subvertam quadrigam,

ב CAP. II. ב

א בַּשְּׁבִיעִי בְּעֶשְׂרִים וְאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָיָה דְּבַר־יְהוָה בְּיַד־חַגַּי הַנָּבִיא
2 לֵאמֹר׃ אֱמָר־נָא אֶל־זְרֻבָּבֶל בֶּן־שַׁלְתִּיאֵל פַּחַת יְהוּדָה וְאֶל־יְהוֹשֻׁעַ
3 בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶל־שְׁאֵרִית הָעָם לֵאמֹר׃ מִי בָכֶם הַנִּשְׁאָר
אֲשֶׁר רָאָה אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה בִּכְבוֹדוֹ הָרִאשׁוֹן וּמָה אַתֶּם רֹאִים אֹתוֹ
4 עַתָּה הֲלוֹא כָמֹהוּ כְּאַיִן בְּעֵינֵיכֶם׃ וְעַתָּה חֲזַק זְרֻבָּבֶל ׀ נְאֻם־יְהוָה
וַחֲזַק יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וַחֲזַק כָּל־עַם הָאָרֶץ נְאֻם־
ה יְהוָה וַעֲשׂוּ כִּי־אֲנִי אִתְּכֶם נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃ אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר כָּרַתִּי
6 אִתְּכֶם בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרַיִם וְרוּחִי עֹמֶדֶת בְּתוֹכְכֶם אַל־תִּירָאוּ׃ כִּי
כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עוֹד אַחַת מְעַט הִיא וַאֲנִי מַרְעִישׁ אֶת־הַשָּׁמַיִם
7 וְאֶת־הָאָרֶץ וְאֶת־הַיָּם וְאֶת־הֶחָרָבָה׃ וְהִרְעַשְׁתִּי אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם וּבָאוּ
חֶמְדַּת כָּל־הַגּוֹיִם וּמִלֵּאתִי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה כָּבוֹד אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃
8 9 לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃ גָּדוֹל יִהְיֶה כְּבוֹד הַבַּיִת הַזֶּה
הָאַחֲרוֹן מִן־הָרִאשׁוֹן אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וּבַמָּקוֹם הַזֶּה אֶתֵּן שָׁלוֹם
י נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃ בְּעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַתְּשִׁיעִי בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם
11 לְדָרְיָוֶשׁ הָיָה דְּבַר־יְהוָה בְּיַד־חַגַּי הַנָּבִיא לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה
12 צְבָאוֹת שְׁאַל־נָא אֶת־הַכֹּהֲנִים תּוֹרָה לֵאמֹר׃ הֵן ׀ יִשָּׂא־אִישׁ בְּשַׂר־
קֹדֶשׁ בִּכְנַף בִּגְדוֹ וְנָגַע בִּכְנָפוֹ אֶל־הַלֶּחֶם וְאֶל־הַנָּזִיד וְאֶל־הַיַּיִן וְאֶל־שֶׁמֶן
13 וְאֶל־כָּל־מַאֲכָל הֲיִקְדָּשׁ וַיַּעֲנוּ הַכֹּהֲנִים וַיֹּאמְרוּ לֹא׃ וַיֹּאמֶר חַגַּי אִם־
14 יִגַּע טְמֵא־נֶפֶשׁ בְּכָל־אֵלֶּה הֲיִטְמָא וַיַּעֲנוּ הַכֹּהֲנִים וַיֹּאמְרוּ יִטְמָא׃ וַיַּעַן
חַגַּי וַיֹּאמֶר כֵּן הָעָם־הַזֶּה וְכֵן־הַגּוֹי הַזֶּה לְפָנַי נְאֻם־יְהוָה וְכֵן כָּל־
טו מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם וַאֲשֶׁר יַקְרִיבוּ שָׁם טָמֵא הוּא׃ וְעַתָּה שִׂימוּ־נָא לְבַבְכֶם
מִן־הַיּוֹם הַזֶּה וָמָעְלָה מִטֶּרֶם שׂוּם־אֶבֶן אֶל־אֶבֶן בְּהֵיכַל יְהוָה׃
16 מִהְיוֹתָם בָּא אֶל־עֲרֵמַת עֶשְׂרִים וְהָיְתָה עֲשָׂרָה בָּא אֶל־הַיֶּקֶב לַחְשֹׂף
17 חֲמִשִּׁים פּוּרָה וְהָיְתָה עֶשְׂרִים׃ הִכֵּיתִי אֶתְכֶם בַּשִּׁדָּפוֹן וּבַיֵּרָקוֹן וּבַבָּרָד
18 אֵת כָּל־מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם וְאֵין־אֶתְכֶם אֵלַי נְאֻם־יְהוָה׃ שִׂימוּ־נָא לְבַבְכֶם
מִן־הַיּוֹם הַזֶּה וָמָעְלָה מִיּוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַתְּשִׁיעִי לְמִן־הַיּוֹם
19 אֲשֶׁר־יֻסַּד הֵיכַל־יְהוָה שִׂימוּ לְבַבְכֶם׃ הַעוֹד הַזֶּרַע בַּמְּגוּרָה וְעַד־הַגֶּפֶן
כ וְהַתְּאֵנָה וְהָרִמּוֹן וְעֵץ הַזַּיִת לֹא נָשָׂא מִן־הַיּוֹם הַזֶּה אֲבָרֵךְ׃ וַיְהִי
21 דְבַר־יְהוָה ׀ שֵׁנִית אֶל־חַגַּי בְּעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ לֵאמֹר׃ אֱמֹר אֶל־
זְרֻבָּבֶל פַּחַת־יְהוּדָה לֵאמֹר אֲנִי מַרְעִישׁ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ׃
22 וְהָפַכְתִּי כִּסֵּא מַמְלָכוֹת וְהִשְׁמַדְתִּי חֹזֶק מַמְלְכוֹת הַגּוֹיִם וְהָפַכְתִּי מֶרְכָּבָה

23 וְרֹכְבֵיהֶם וְיָרְדוּ סוּסִים וְרֹכְבֵיהֶם אִישׁ בְּחֶרֶב אָחִיו׃ בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם־
יְהוָה צְבָאוֹת אֶקָּחֲךָ זְרֻבָּבֶל בֶּן־שְׁאַלְתִּיאֵל עַבְדִּי נְאֻם־יְהוָה וְשַׂמְתִּיךָ
כַּחוֹתָם כִּי־בְךָ בָחַרְתִּי נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃

ז כ ר י ה

ZACHARIAS.

CAPUT I. א

א בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדָרְיָוֶשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־זְכַרְיָה
2 בֶּן־בֶּרֶכְיָה בֶּן־עִדּוֹ הַנָּבִיא לֵאמֹר׃ קָצַף יְהוָה עַל־אֲבוֹתֵיכֶם קָצֶף׃
3 וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת שׁוּבוּ אֵלַי נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת
4 וְאָשׁוּב אֲלֵיכֶם אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ אַל־תִּהְיוּ כַאֲבֹתֵיכֶם אֲשֶׁר קָרְאוּ־
אֲלֵיהֶם הַנְּבִיאִים הָרִאשֹׁנִים לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת שׁוּבוּ נָא
מִדַּרְכֵיכֶם הָרָעִים וּמַעַלְלֵיכֶם הָרָעִים וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא־הִקְשִׁיבוּ אֵלַי
ה 6 נְאֻם־יְהוָה׃ אֲבוֹתֵיכֶם אַיֵּה־הֵם וְהַנְּבִאִים הַלְעוֹלָם יִחְיוּ׃ אַךְ ׀ דְּבָרַי
וְחֻקַּי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־עֲבָדַי הַנְּבִיאִים הֲלוֹא הִשִּׂיגוּ אֲבֹתֵיכֶם וַיָּשׁוּבוּ
וַיֹּאמְרוּ כַּאֲשֶׁר זָמַם יְהוָה צְבָאוֹת לַעֲשׂוֹת לָנוּ כִּדְרָכֵינוּ וּכְמַעֲלָלֵינוּ כֵּן
7 עָשָׂה אִתָּנוּ׃ בְּיוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לְעַשְׁתֵּי־עָשָׂר חֹדֶשׁ הוּא־חֹדֶשׁ
שְׁבָט בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדָרְיָוֶשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־זְכַרְיָה בֶּן־בֶּרֶכְיָהוּ
8 בֶּן־עִדּוֹא הַנָּבִיא לֵאמֹר׃ רָאִיתִי ׀ הַלַּיְלָה וְהִנֵּה־אִישׁ רֹכֵב עַל־סוּס
אָדֹם וְהוּא עֹמֵד בֵּין הַהֲדַסִּים אֲשֶׁר בַּמְּצֻלָה וְאַחֲרָיו סוּסִים אֲדֻמִּים
9 שְׂרֻקִּים וּלְבָנִים׃ וָאֹמַר מָה־אֵלֶּה אֲדֹנִי וַיֹּאמֶר אֵלַי הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר
י בִּי אֲנִי אַרְאֶךָּ מָה־הֵמָּה אֵלֶּה׃ וַיַּעַן הָאִישׁ הָעֹמֵד בֵּין־הַהֲדַסִּים
11 וַיֹּאמַר אֵלֶּה אֲשֶׁר שָׁלַח יְהוָה לְהִתְהַלֵּךְ בָּאָרֶץ׃ וַיַּעֲנוּ אֶת־מַלְאַךְ
יְהוָה הָעֹמֵד בֵּין הַהֲדַסִּים וַיֹּאמְרוּ הִתְהַלַּכְנוּ בָאָרֶץ וְהִנֵּה כָל־הָאָרֶץ
12 יֹשֶׁבֶת וְשֹׁקָטֶת׃ וַיַּעַן מַלְאַךְ־יְהוָה וַיֹּאמַר יְהוָה צְבָאוֹת עַד־מָתַי
אַתָּה לֹא־תְרַחֵם אֶת־יְרוּשָׁלִַם וְאֵת עָרֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר זָעַמְתָּה זֶה
13 שִׁבְעִים שָׁנָה׃ וַיַּעַן יְהוָה אֶת־הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי דְּבָרִים טוֹבִים דְּבָרִים

v. 4. I. וּמַעֲלִילֵיכֶם — וּמַעַלְלֵיכֶם ק׳

et ascensorem eius; et descendent equi, et ascensores eorum: vir in gladio fratris sui.

24. In die illa, dicit Dominus exercituum, assumam te * Zorobabel fili Salathiel serve meus, dicit Dominus; et ponam te quasi signaculum, quia te elegi, dicit Dominus exercituum. * Eccl. 49, 13.

ZACHARIAS PROPHETA.

Cap. I.

Iudaeos ad poenitentiam vocat.

1. In mense octavo, in anno secundo Darii regis, factum est verbum Domini ad Zachariam, filium Barachiae filii Addo, prophetam, dicens:

2. Iratus est Dominus super patres vestros iracundia.

3. Et dices ad eos: Haec dicit Dominus exercituum: * Convertimini ad me, ait Dominus exercituum; et convertar ad vos, dicit Dominus exercituum. * Ies. 21, 12. 31, 6. 45, 22. Ier. 3, 12. Ezech. 18, 30. 20, 7. 33, 11. Osee 14, 2. Ioël 2, 12. Mal. 3, 7.

4. Ne sitis sicut patres vestri, ad quos clamabant prophetae priores, dicentes: Haec dicit Dominus exercituum: Convertimini de viis vestris malis, et de cogitationibus vestris pessimis; et non audierunt, neque attenderunt ad me, dicit Dominus.

5. Patres vestri ubi sunt? et prophetae numquid in sempiternum vivent?

6. Verumtamen verba mea, et legitima mea, quae mandavi servis meis prophetis, numquid non comprehenderunt patres vestros, et conversi sunt, et dixerunt: Sicut cogitavit Dominus exercituum facere nobis secundum vias nostras, et secundum adinventiones nostras, fecit nobis?

7. In die vigesima et quarta undecimi mensis Sabath, in anno secundo Darii, factum est verbum Domini ad Zachariam filium Barachiae, filii Addo, prophetam, dicens:

8. Vidi per noctem, et ecce vir ascendens super equum rufum, et ipse stabat inter myrteta, quae erant in profundo; et post eum equi rufi, varii, et albi.

9. Et dixi: Quid sunt isti, Domine mi? et dixit ad me Angelus, qui loquebatur in me: Ego ostendam tibi, quid sint haec.

10. Et respondit vir, qui stabat inter myrteta, et dixit: Isti sunt, quos misit Dominus, ut perambulent terram.

11. Et responderunt Angelo Domini, qui stabat inter myrteta, et dixerunt: Perambulavimus terram, et ecce omnis terra habitatur, et quiescit.

12. Et respondit Angelus Domini, et dixit: Domine exercituum usquequo tu non misereberis Ierusalem, et urbium Iuda, quibus iratus es? Iste iam septuagesimus annus est.

13. Et respondit Dominus angelo, qui loquebatur in me verba bona, verba consolatoria.

14. Et dixit ad me angelus, qui loquebatur in me: Clama, dicens: Haec dicit Dominus exercituum: *Zelatus sum Ierusalem, et Sion zelo magno. * c. 8, 2.

15. Et ira magna ego irascor super gentes opulentas; quia ego iratus sum parum, ipsi vero adiuverunt in malum.

16. Propterea haec dicit Dominus: Revertar ad Ierusalem in misericordiis; et domus mea aedificabitur in ea, ait Dominus exercituum; et perpendiculum extendetur super Ierusalem.

17. Adhuc clama, dicens: Haec dicit Dominus exercituum: Adhuc affluent civitates meae bonis; et consolabitur adhuc Dominus Sion, et eliget adhuc Ierusalem.

18. Et levavi oculos meos, et vidi; et ecce! quatuor cornua.

19. Et dixi ad angelum, qui loquebatur in me: Quid sunt haec? et dixit ad me: Haec sunt cornua, quae ventilaverunt Iudam, et Israël, et Ierusalem.

20. Et ostendit mihi Dominus quatuor fabros.

21. Et dixi: Quid isti veniunt facere? Qui ait, dicens: Haec sunt cornua, quae ventilaverunt Iudam per singulos viros, et nemo eorum levavit caput suum; et venerunt isti deterrere ea, ut deiiciant cornua gentium, quae levaverunt cornu super terram Iuda, ut dispergerent eam.

Cap. II.

Ad templum multae gentes confluent.

1. Et levavi oculos meos, et vidi; et ecce! vir, et in manu eius funiculus mensorum.

2. Et dixi: Quo tu vadis? Et dixit ad me: Ut metiar Ierusalem, et videam, quanta sit latitudo eius, et quanta longitudo eius.

3. Et ecce! angelus, qui loquebatur in me, egrediebatur, et angelus alius egrediebatur in occursum eius.

4. Et dixit ad eum: Curre, loquere ad puerum istum, dicens: Absque muro habitabitur Ierusalem prae multitudine hominum, et iumentorum in medio eius.

5. Et ego ero ei, ait Dominus, murus ignis in circuitu; et in gloria ero in medio eius.

6. O, o fugite de terra Aquilonis, dicit Dominus: quoniam in quatuor ventos coeli dispersi vos, dicit Dominus.

7. O Sion, fuge, quae habitas apud filiam Babylonis;

8. quia haec dicit Dominus exercituum: Post gloriam misit me ad gentes, quae spoliaverunt vos; qui enim tetigerit vos, tangit pupillam oculi mei;

9. quia ecce! ego levo manum meam super eos, et erunt praedae his, qui serviebant sibi; et cognoscetis, quia Dominus exercituum misit me.

10. Lauda, et laetare filia Sion; quia ecce! ego venio, et habitabo in medio tui, ait Dominus.

11. Et applicabuntur gentes multae ad Dominum in die illa, et erunt mihi in populum, et habitabo in medio tui; et scies, quia Dominus exercituum misit me ad te.

12. Et possidebit Dominus Iudam partem suam in terra sanctificata; et eliget adhuc Ierusalem.

13. Sileat omnis caro a facie Domini; quia consurrexit de habitaculo sancto suo.

Cap. III.

Visio de Iesu filio Iosedec.

1. Et ostendit mihi Dominus Iesum sacerdotem magnum stantem coram angelo Domini; et satan stabat a dextris eius, ut adversaretur ei

נִחֻמִים׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי קְרָא לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה 14
צְבָאוֹת קִנֵּאתִי לִירוּשָׁלַםִ וּלְצִיּוֹן קִנְאָה גְדוֹלָה׃ וְקֶצֶף גָּדוֹל אֲנִי קֹצֵף טו
עַל־הַגּוֹיִם הַשַּׁאֲנַנִּים אֲשֶׁר אֲנִי קָצַפְתִּי מְּעָט וְהֵמָּה עָזְרוּ לְרָעָה׃
לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה שַׁבְתִּי לִירוּשָׁלַםִ בְּרַחֲמִים בֵּיתִי יִבָּנֶה בָּהּ נְאֻם 16
יְהוָה צְבָאוֹת וְקָוֶה יִנָּטֶה עַל־יְרוּשָׁלָםִ׃ עוֹד ׀ קְרָא לֵאמֹר כֹּה אָמַר 17
יְהוָה צְבָאוֹת עוֹד תְּפוּצֶנָה עָרַי מִטּוֹב וְנִחַם יְהוָה עוֹד אֶת־צִיּוֹן
וּבָחַר עוֹד בִּירוּשָׁלָםִ׃

ב Cap. II. ב

וָאֶשָּׂא אֶת־עֵינַי וָאֵרֶא וְהִנֵּה אַרְבַּע קְרָנוֹת׃ וָאֹמַר אֶל־הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר א 2
בִּי מָה־אֵלֶּה וַיֹּאמֶר אֵלַי אֵלֶּה הַקְּרָנוֹת אֲשֶׁר זֵרוּ אֶת־יְהוּדָה אֶת־
יִשְׂרָאֵל וִירוּשָׁלָםִ׃ וַיַּרְאֵנִי יְהוָה אַרְבָּעָה חָרָשִׁים׃ וָאֹמַר מָה אֵלֶּה 3 4
בָּאִים לַעֲשׂוֹת וַיֹּאמֶר לֵאמֹר אֵלֶּה הַקְּרָנוֹת אֲשֶׁר־זֵרוּ אֶת־יְהוּדָה כְּפִי־
אִישׁ לֹא־נָשָׂא רֹאשׁוֹ וַיָּבֹאוּ אֵלֶּה לְהַחֲרִיד אֹתָם לְיַדּוֹת אֶת־קַרְנוֹת
הַגּוֹיִם הַנֹּשְׂאִים קֶרֶן אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה לְזָרוֹתָהּ׃ וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֵרֶא ה
וְהִנֵּה־אִישׁ וּבְיָדוֹ חֶבֶל מִדָּה׃ וָאֹמַר אָנָה אַתָּה הֹלֵךְ וַיֹּאמֶר אֵלַי לָמֹד 6
אֶת־יְרוּשָׁלַםִ לִרְאוֹת כַּמָּה־רָחְבָּהּ וְכַמָּה אָרְכָּהּ׃ וְהִנֵּה הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר 7
בִּי יֹצֵא וּמַלְאָךְ אַחֵר יֹצֵא לִקְרָאתוֹ׃ וַיֹּאמֶר אֵלָו רֻץ דַּבֵּר אֶל־הַנַּעַר 8
הַלָּז לֵאמֹר פְּרָזוֹת תֵּשֵׁב יְרוּשָׁלַםִ מֵרֹב אָדָם וּבְהֵמָה בְּתוֹכָהּ׃ וַאֲנִי 9
אֶהְיֶה־לָּהּ נְאֻם־יְהוָה חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב וּלְכָבוֹד אֶהְיֶה בְתוֹכָהּ׃ הוֹי י
הוֹי וְנֻסוּ מֵאֶרֶץ צָפוֹן נְאֻם־יְהוָה כִּי כְּאַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמַיִם פֵּרַשְׂתִּי
אֶתְכֶם נְאֻם־יְהוָה׃ הוֹי צִיּוֹן הִמָּלְטִי יוֹשֶׁבֶת בַּת־בָּבֶל׃ כִּי כֹה אָמַר 11 12
יְהוָה צְבָאוֹת אַחַר כָּבוֹד שְׁלָחַנִי אֶל־הַגּוֹיִם הַשֹּׁלְלִים אֶתְכֶם כִּי הַנֹּגֵעַ
בָּכֶם נֹגֵעַ בְּבָבַת עֵינוֹ׃ כִּי הִנְנִי מֵנִיף אֶת־יָדִי עֲלֵיהֶם וְהָיוּ שָׁלָל 13
לְעַבְדֵיהֶם וִידַעְתֶּם כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת שְׁלָחָנִי׃ רָנִּי וְשִׂמְחִי בַּת־צִיּוֹן 14
כִּי הִנְנִי־בָא וְשָׁכַנְתִּי בְתוֹכֵךְ נְאֻם־יְהוָה׃ וְנִלְווּ גוֹיִם רַבִּים אֶל־יְהוָה טו
בַּיּוֹם הַהוּא וְהָיוּ לִי לְעָם וְשָׁכַנְתִּי בְתוֹכֵךְ וְיָדַעַתְּ כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת
שְׁלָחַנִי אֵלָיִךְ׃ וְנָחַל יְהוָה אֶת־יְהוּדָה חֶלְקוֹ עַל אַדְמַת הַקֹּדֶשׁ וּבָחַר 16
עוֹד בִּירוּשָׁלָםִ׃ הַס כָּל־בָּשָׂר מִפְּנֵי יְהוָה כִּי נֵעוֹר מִמְּעוֹן קָדְשׁוֹ׃ 17

ג Cap. III. ג

וַיַּרְאֵנִי אֶת־יְהוֹשֻׁעַ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל עֹמֵד לִפְנֵי מַלְאַךְ יְהוָה וְהַשָּׂטָן עֹמֵד א

I. v. 13. נ"א מְ   v. 16. וְקָוֶה — וְקָו ק'   v. 17. נ"א ׳צֶנָה
II. v. 8. אֵלָיו ק'   v. 12. נ"א בְּבָבַת   v. 13. נ"א לְעַבְדֵיהֶם   v. 14.
הפטרת בהעלותך וגם לשבת וחנוכה

Ff 2

2 עַל־יְמִינוֹ לְשִׂטְנוֹ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן יִגְעַר יְהוָה בְּךָ הַשָּׂטָן
3 וְיִגְעַר יְהוָה בְּךָ הַבֹּחֵר בִּירוּשָׁלִָם הֲלוֹא זֶה אוּד מֻצָּל מֵאֵשׁ׃ וִיהוֹשֻׁעַ
4 הָיָה לָבֻשׁ בְּגָדִים צוֹאִים וְעֹמֵד לִפְנֵי הַמַּלְאָךְ׃ וַיַּעַן וַיֹּאמֶר אֶל־
הָעֹמְדִים לְפָנָיו לֵאמֹר הָסִירוּ הַבְּגָדִים הַצֹּאִים מֵעָלָיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו
ה רְאֵה הֶעֱבַרְתִּי מֵעָלֶיךָ עֲוֺנֶךָ וְהַלְבֵּשׁ אֹתְךָ מַחֲלָצוֹת׃ וָאֹמַר יָשִׂימוּ
צָנִיף טָהוֹר עַל־רֹאשׁוֹ וַיָּשִׂימוּ הַצָּנִיף הַטָּהוֹר עַל־רֹאשׁוֹ וַיַּלְבִּשֻׁהוּ
6 7 בְּגָדִים וּמַלְאַךְ יְהוָה עֹמֵד׃ וַיָּעַד מַלְאַךְ יְהוָה בִּיהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר׃ כֹּה־
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אִם־בִּדְרָכַי תֵּלֵךְ וְאִם אֶת־מִשְׁמַרְתִּי תִשְׁמֹר וְגַם־
אַתָּה תָּדִין אֶת־בֵּיתִי וְגַם תִּשְׁמֹר אֶת־חֲצֵרָי וְנָתַתִּי לְךָ מַהְלְכִים בֵּין
8 הָעֹמְדִים הָאֵלֶּה׃ שְׁמַע־נָא יְהוֹשֻׁעַ ׀ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל אַתָּה וְרֵעֶיךָ הַיֹּשְׁבִים
9 לְפָנֶיךָ כִּי־אַנְשֵׁי מוֹפֵת הֵמָּה כִּי־הִנְנִי מֵבִיא אֶת־עַבְדִּי צֶמַח׃ כִּי ׀
הִנֵּה הָאֶבֶן אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵי יְהוֹשֻׁעַ עַל־אֶבֶן אַחַת שִׁבְעָה עֵינָיִם הִנְנִי
מְפַתֵּחַ פִּתֻּחָהּ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת וּמַשְׁתִּי אֶת־עֲוֺן הָאָרֶץ־הַהִיא בְּיוֹם
י אֶחָד׃ בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת תִּקְרְאוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ אֶל־
תַּחַת גֶּפֶן וְאֶל־תַּחַת תְּאֵנָה׃

CAP. IV. ד

ד
א 2 וַיָּשָׁב הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי וַיְעִירֵנִי כְּאִישׁ אֲשֶׁר־יֵעוֹר מִשְּׁנָתוֹ׃ וַיֹּאמֶר
אֵלַי מָה אַתָּה רֹאֶה וָאֹמַר רָאִיתִי וְהִנֵּה מְנוֹרַת זָהָב כֻּלָּהּ וְגֻלָּהּ עַל־
רֹאשָׁהּ וְשִׁבְעָה נֵרֹתֶיהָ עָלֶיהָ שִׁבְעָה וְשִׁבְעָה מוּצָקוֹת לַנֵּרוֹת אֲשֶׁר עַל־
3 רֹאשָׁהּ׃ וּשְׁנַיִם זֵיתִים עָלֶיהָ אֶחָד מִימִין הַגֻּלָּה וְאֶחָד עַל־שְׂמֹאלָהּ׃
ה 4 וָאַעַן וָאֹמַר אֶל־הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי לֵאמֹר מָה אֵלֶּה אֲדֹנִי׃ וַיַּעַן
הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲלוֹא יָדַעְתָּ מָה־הֵמָּה אֵלֶּה וָאֹמַר
6 לֹא אֲדֹנִי׃ וַיַּעַן וַיֹּאמֶר אֵלַי לֵאמֹר זֶה דְּבַר־יְהוָה אֶל־זְרֻבָּבֶל לֵאמֹר
7 לֹא בְחַיִל וְלֹא בְכֹחַ כִּי אִם־בְּרוּחִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ מִי־אַתָּה הַר־
הַגָּדוֹל לִפְנֵי זְרֻבָּבֶל לְמִישֹׁר וְהוֹצִיא אֶת־הָאֶבֶן הָרֹאשָׁה תְּשֻׁאוֹת חֵן
8 9 חֵן לָהּ׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ יְדֵי זְרֻבָּבֶל יִסְּדוּ הַבַּיִת הַזֶּה
י וְיָדָיו תְּבַצַּעְנָה וְיָדַעְתָּ כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם׃ כִּי מִי בַז
לְיוֹם קְטַנּוֹת וְשָׂמְחוּ וְרָאוּ אֶת־הָאֶבֶן הַבְּדִיל בְּיַד זְרֻבָּבֶל שִׁבְעָה־אֵלֶּה
11 עֵינֵי יְהוָה הֵמָּה מְשׁוֹטְטִים בְּכָל־הָאָרֶץ׃ וָאַעַן וָאֹמַר אֵלָיו מַה־שְּׁנֵי
12 הַזֵּיתִים הָאֵלֶּה עַל־יְמִין הַמְּנוֹרָה וְעַל־שְׂמֹאולָהּ׃ וָאַעַן שֵׁנִית וָאֹמַר
אֵלָיו מַה־שְׁתֵּי שִׁבֲּלֵי הַזֵּיתִים אֲשֶׁר בְּיַד שְׁנֵי צַנְתְּרוֹת הַזָּהָב הַמְרִיקִים

IV. v. 2. וַיֹּאמֶר — וָאֹמַר ק׳ : נ״א וְגֻלָּהּ v. 7. ע״כ v. 12. הש׳
רפה : הב׳ בחטף פתח : נ״א הַמְ׳

2. Et dixit Dominus ad satan: Increpet Dominus in te satan; et increpet Dominus in te, qui elegit Ierusalem; numquid non iste torris est erutus de igne?

3. Et Iesus erat indutus vestibus sordidis; et stabat ante faciem angeli.

4. Qui respondit, et ait ad eos, qui stabant coram se, dicens: Auferte vestimenta sordida ab eo. Et dixit ad eum: Ecce! abstuli a te iniquitatem tuam, et indui te mutatoriis.

5. Et dixit: Ponite cidarim mundam super caput eius. Et posuerunt cidarim mundam super caput eius, et induerunt eum vestibus; et angelus Domini stabat.

6. Et contestabatur angelus Domini Iesum, dicens:

7. Haec dicit Dominus exercituum: Si in viis meis ambulaveris, et custodiam meam custodieris; tu quoque iudicabis domum meam, et custodies atria mea, et dabo tibi ambulantes de his, qui nunc hic assistunt.

8. Audi Iesu sacerdos magne, tu et amici tui, qui habitant coram te, quia viri portendentes sunt; ecce enim ego * adducam servum meum orientem. * Luc. 1, 71.

9. Quia ecce! lapis, quem dedi coram Iesu; super lapidem unum septem oculi sunt; ecce! ego, caelabo sculpturam eius, ait Dominus exercituum; et auferam iniquitatem terrae illius in die una.

10. In die illa, dicit Dominus exercituum, vocabit vir amicum suum subter vitem, et subter ficum.

Cap. IV.

Visio candelabri, et duarum olivarum.

1. Et reversus est angelus, qui loquebatur in me, et suscitavit me, quasi virum, qui suscitatur de somno suo.

2. Et dixit ad me: Quid tu vides? Et dixi: Vidi, et ecce candelabrum aureum totum, et lampas eius super caput ipsius, et septem lucernae eius super illud; et septem infusoria lucernis, quae erant super caput eius.

3. Et duae olivae super illud; una a dextris lampadis, et una a sinistris eius.

4. Et respondi, et aio ad angelum, qui loquebatur in me, dicens: Quid sunt haec, domine mi?

5. Et respondit angelus, qui loquebatur in me, et dixit ad me: Numquid nescis, quid sunt haec? Et dixi: Non, domine mi.

6. Et respondit, et ait ad me, dicens: Hoc est verbum Domini ad Zorobabel, dicens: Non in exercitu, nec in robore, sed in spiritu meo, dicit Dominus exercituum.

7. Quis tu mons magne coram Zorobabel? in planum; et educet lapidem primarium, et exaequabit gratiam gratiae eius.

8. Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

9. Manus Zorobabel fundaverunt domum istam, et manus eius perficient eam: et scietis; quia Dominus exercituum misit me ad vos.

10. Quis enim despexit dies parvos? et laetabuntur, et videbunt lapidem stanneum in manu Zorobabel. Septem isti oculi sunt Domini, qui discurrunt in universam terram.

11. Et respondi, et dixi ad eum. Quid sunt duae olivae istae ad dexteram candelabri, et ad sinistram eius?

12. Et respondi secundo, et dixi ad eum: Quid sunt duae spicae olivarum, quae sunt iuxta duo rostra aurea, in quibus sunt suffusoria ex auro?

13. Et ait ad me, dicens: Numquid nescis, quid sunt haec? Et dixi: Non, Domine mi!

14. Et dixit: Isti sunt duo filii olei, qui assistunt Dominatori universae terrae.

Cap. V.

Varia symbola.

1. Et conversus sum, et levavi oculos meos; et vidi, et ecce volumen volans.

2. Et dixit ad me: Quid tu vides? Et dixi: Ego video volumen volans; longitudo eius viginti cubitorum, et latitudo eius decem cubitorum.

3. Et dixit ad me: Haec est maledictio, quae egreditur super faciem omnis terrae; quia omnis fur, sicut ibi scriptum est, iudicabitur; et omnis iurans, ex hoc similiter iudicabitur.

4. Educam illud, dicit Dominus exercituum; et veniet ad domum furis, et ad domum iurantis in nomine meo mendaciter; et commorabitur in medio domus eius, et consumet eam, et ligna eius, et lapides eius.

5. Et egressus est angelus, qui loquebatur in me, et dixit ad me: Leva oculos tuos, et vide, quid est hoc, quod egreditur.

6. Et dixi: Quidnam est? Et ait: Haec est amphora egrediens. Et dixit: Haec est oculus eorum in universa terra.

7. Et ecce! talentum plumbi portabatur, et ecce! mulier una sedens in medio amphorae.

8. Et dixit: Haec est impietas. Et proiecit eam in medio amphorae, et misit massam plumbeam in os eius.

9. Et levavi oculos meos, et vidi; et ecce! duae mulieres egredientes, et spiritus in alis earum, et habebant alas quasi alas milvi; et levaverunt amphoram inter terram, et coelum.

10. Et dixi ad angelum, qui loquebatur in me: Quo istae deferunt amphoram?

11. Et dixit ad me: Ut aedificetur ei domus in terra Sennaar, et stabiliatur, et ponatur ibi super basem suam.

Cap. VI.

De templo Messiano.

1. Et conversus sum, et levavi oculos meos, et vidi; et ecce! quatuor quadrigae egredientes de medio duorum montium; et montes, montes aerei.

2. In quadriga prima equi rufi, et in quadriga secunda equi nigri,

3. et in quadriga tertia equi albi, et in quadriga quarta equi varii, et fortes.

4. Et respondi, et dixi ad angelum, qui loquebatur in me: Quid sunt haec, domine mi?

5. Et respondit angelus, et ait ad me: Isti sunt quatuor venti coeli, qui egrediuntur, ut stent coram Dominatore omnis terrae.

6. In qua erant equi nigri, egrediebantur in terram Aquilonis; et albi egressi sunt post eos; et varii egressi sunt ad terram Austri.

7. Qui autem erant robustissimi, exierunt, et quaerebant ire, et discurrere per omnem terram. Et dixit: Ite, perambulate terram; et perambulaverunt terram.

8. Et vocavit me, et locutus est ad me, dicens: Ecce! qui egrediuntur in terram Aquilonis, requiescere fecerunt spiritum meum in terra Aquilonis.

9. Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

10. Sume a transmigratione ab Holdai, et a Tobia, et ab Idaia; et venies tu in die illa, et intrabis domum Iosiae, filii Sophoniae, qui venerunt de Babylone.

11. Et sumes aurum, et argentum

13 מֵעֲלֵיהֶם הַזָּהָב׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי לֵאמֹר הֲלוֹא יָדַעְתָּ מָה־אֵלֶּה וָאֹמַר
14 לֹא אֲדֹנִי׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶּה שְׁנֵי בְנֵי־הַיִּצְהָר הָעֹמְדִים עַל־אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ׃

ה Cap. V. ה

א 2 וָאָשׁוּב וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה מְגִלָּה עָפָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי מָה אַתָּה
רֹאֶה וָאֹמַר אֲנִי רֹאֶה מְגִלָּה עָפָה אָרְכָּהּ עֶשְׂרִים בָּאַמָּה וְרָחְבָּהּ עֶשֶׂר
3 בָּאַמָּה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי זֹאת הָאָלָה הַיּוֹצֵאת עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ כִּי כָל־
4 הַגֹּנֵב מִזֶּה כָּמוֹהָ נִקָּה וְכָל־הַנִּשְׁבָּע מִזֶּה כָּמוֹהָ נִקָּה׃ הוֹצֵאתִיהָ נְאֻם
יְהוָה צְבָאוֹת וּבָאָה אֶל־בֵּית הַגַּנָּב וְאֶל־בֵּית הַנִּשְׁבָּע בִּשְׁמִי לַשָּׁקֶר
ה וְלָנָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ וְכִלַּתּוּ וְאֶת־עֵצָיו וְאֶת־אֲבָנָיו׃ וַיֵּצֵא הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר
6 בִּי וַיֹּאמֶר אֵלַי שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה מָה הַיּוֹצֵאת הַזֹּאת׃ וָאֹמַר מַה־
הִיא וַיֹּאמֶר זֹאת הָאֵיפָה הַיּוֹצֵאת וַיֹּאמֶר זֹאת עֵינָם בְּכָל־הָאָרֶץ׃
7 וְהִנֵּה כִּכַּר עֹפֶרֶת נִשֵּׂאת וְזֹאת אִשָּׁה אַחַת יוֹשֶׁבֶת בְּתוֹךְ הָאֵיפָה׃
8 וַיֹּאמֶר זֹאת הָרִשְׁעָה וַיַּשְׁלֵךְ אֹתָהּ אֶל־תּוֹךְ הָאֵיפָה וַיַּשְׁלֵךְ אֶת־אֶבֶן
9 הָעוֹפֶרֶת אֶל־פִּיהָ׃ וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֵרֶא וְהִנֵּה שְׁתַּיִם נָשִׁים יוֹצְאוֹת
וְרוּחַ בְּכַנְפֵיהֶם וְלָהֵנָּה כְנָפַיִם כְּכַנְפֵי הַחֲסִידָה וַתִּשֶּׂנָה אֶת־הָאֵיפָה
י בֵּין הָאָרֶץ וּבֵין הַשָּׁמָיִם׃ וָאֹמַר אֶל־הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי אָנָה הֵמָּה
11 מוֹלִכוֹת אֶת־הָאֵיפָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי לִבְנוֹת־לָהּ בַיִת בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר וְהוּכַן
וְהֻנִּיחָה שָּׁם עַל־מְכֻנָתָהּ׃

ו Cap. VI. ו

א וָאָשֻׁב וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה אַרְבַּע מַרְכָּבוֹת יֹצְאוֹת מִבֵּין שְׁנֵי
2 הֶהָרִים וְהֶהָרִים הָרֵי נְחֹשֶׁת׃ בַּמֶּרְכָּבָה הָרִאשֹׁנָה סוּסִים אֲדֻמִּים
3 וּבַמֶּרְכָּבָה הַשֵּׁנִית סוּסִים שְׁחֹרִים׃ וּבַמֶּרְכָּבָה הַשְּׁלִשִׁית סוּסִים
4 לְבָנִים וּבַמֶּרְכָּבָה הָרְבִיעִית סוּסִים בְּרֻדִּים אֲמֻצִּים׃ וָאַעַן וָאֹמַר אֶל־
ה הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי מָה־אֵלֶּה אֲדֹנִי׃ וַיַּעַן הַמַּלְאָךְ וַיֹּאמֶר אֵלַי אֵלֶּה
6 אַרְבַּע רֻחוֹת הַשָּׁמַיִם יוֹצְאוֹת מֵהִתְיַצֵּב עַל־אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ׃ אֲשֶׁר־
בָּהּ הַסּוּסִים הַשְּׁחֹרִים יֹצְאִים אֶל־אֶרֶץ צָפוֹן וְהַלְּבָנִים יָצְאוּ אֶל־
7 אַחֲרֵיהֶם וְהַבְּרֻדִּים יָצְאוּ אֶל־אֶרֶץ הַתֵּימָן׃ וְהָאֲמֻצִּים יָצְאוּ וַיְבַקְשׁוּ
לָלֶכֶת לְהִתְהַלֵּךְ בָּאָרֶץ וַיֹּאמֶר לְכוּ הִתְהַלְּכוּ בָאָרֶץ וַתִּתְהַלַּכְנָה בָּאָרֶץ׃
8 וַיַּזְעֵק אֹתִי וַיְדַבֵּר אֵלַי לֵאמֹר רְאֵה הַיּוֹצְאִים אֶל־אֶרֶץ צָפוֹן הֵנִיחוּ
9 אֶת־רוּחִי בְּאֶרֶץ צָפוֹן׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ לָקוֹחַ מֵאֵת
הַגּוֹלָה מֵחֶלְדַּי מֵאֵת טוֹבִיָּה וּמֵאֵת יְדַעְיָה וּבָאתָ אַתָּה בַּיּוֹם הַהוּא
11 וּבָאתָ בֵּית יֹאשִׁיָּה בֶן־צְפַנְיָה אֲשֶׁר־בָּאוּ מִבָּבֶל׃ וְלָקַחְתָּ כֶסֶף־וְזָהָב

V. v. 4. במס׳ וְלָנָה v. 6. נ״א עֲוֹנָם v. 9. חסר א׳ v. 11. ההי׳ רפה

וְעָשִׂיתָ עֲטָרוֹת וְשַׂמְתָּ בְּרֹאשׁ יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל׃
12 וְאָמַרְתָּ אֵלָיו לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר הִנֵּה־אִישׁ צֶמַח
13 שְׁמוֹ וּמִתַּחְתָּיו יִצְמָח וּבָנָה אֶת־הֵיכַל יְהוָה׃ וְהוּא יִבְנֶה אֶת־הֵיכַל
יְהוָה וְהוּא־יִשָּׂא הוֹד וְיָשַׁב וּמָשַׁל עַל־כִּסְאוֹ וְהָיָה כֹהֵן עַל־כִּסְאוֹ
14 וַעֲצַת שָׁלוֹם תִּהְיֶה בֵּין שְׁנֵיהֶם׃ וְהָעֲטָרֹת תִּהְיֶה לְחֵלֶם וּלְטוֹבִיָּה
טו וְלִידַעְיָה וּלְחֵן בֶּן־צְפַנְיָה לְזִכָּרוֹן בְּהֵיכַל יְהוָה׃ וּרְחוֹקִים ׀ יָבֹאוּ
וּבָנוּ בְּהֵיכַל יְהוָה וִידַעְתֶּם כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם וְהָיָה
אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמְעוּן בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃

CAP. VII. ז

ז

א וַיְהִי בִּשְׁנַת אַרְבַּע לְדָרְיָוֶשׁ הַמֶּלֶךְ הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־זְכַרְיָה
2 בְּאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ הַתְּשִׁעִי בְּכִסְלֵו׃ וַיִּשְׁלַח בֵּית־אֵל שַׂרְאֶצֶר וְרֶגֶם מֶלֶךְ
3 וַאֲנָשָׁיו לְחַלּוֹת אֶת־פְּנֵי יְהוָה׃ לֵאמֹר אֶל־הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר לְבֵית־יְהוָה
צְבָאוֹת וְאֶל־הַנְּבִיאִים לֵאמֹר הַאֶבְכֶּה בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִשִׁי הִנָּזֵר כַּאֲשֶׁר
4 ה עָשִׂיתִי זֶה כַּמֶּה שָׁנִים׃ וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה צְבָאוֹת אֵלַי לֵאמֹר׃ אֱמֹר
אֶל־כָּל־עַם הָאָרֶץ וְאֶל־הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר כִּי־צַמְתֶּם וְסָפוֹד בַּחֲמִישִׁי
6 וּבַשְּׁבִיעִי וְזֶה שִׁבְעִים שָׁנָה הֲצוֹם צַמְתֻּנִי אָנִי׃ וְכִי תֹאכְלוּ וְכִי תִשְׁתּוּ
7 הֲלוֹא אַתֶּם הָאֹכְלִים וְאַתֶּם הַשֹּׁתִים׃ הֲלוֹא אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר קָרָא
יְהוָה בְּיַד הַנְּבִיאִים הָרִאשֹׁנִים בִּהְיוֹת יְרוּשָׁלִַם יֹשֶׁבֶת וּשְׁלֵוָה וְעָרֶיהָ
8 סְבִיבֹתֶיהָ וְהַנֶּגֶב וְהַשְּׁפֵלָה יֹשֵׁב׃ וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־זְכַרְיָה לֵאמֹר׃
9 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר מִשְׁפַּט אֱמֶת שְׁפֹטוּ וְחֶסֶד וְרַחֲמִים עֲשׂוּ
י אִישׁ אֶת־אָחִיו׃ וְאַלְמָנָה וְיָתוֹם גֵּר וְעָנִי אַל־תַּעֲשֹׁקוּ וְרָעַת אִישׁ אָחִיו
11 אַל־תַּחְשְׁבוּ בִּלְבַבְכֶם׃ וַיְמָאֲנוּ לְהַקְשִׁיב וַיִּתְּנוּ כָתֵף סֹרָרֶת וְאָזְנֵיהֶם
12 הִכְבִּידוּ מִשְּׁמוֹעַ׃ וְלִבָּם שָׂמוּ שָׁמִיר מִשְּׁמוֹעַ אֶת־הַתּוֹרָה וְאֶת־הַדְּבָרִים
אֲשֶׁר שָׁלַח יְהוָה צְבָאוֹת בְּרוּחוֹ בְּיַד הַנְּבִיאִים הָרִאשֹׁנִים וַיְהִי קֶצֶף
13 גָּדוֹל מֵאֵת יְהוָה צְבָאוֹת׃ וַיְהִי כַאֲשֶׁר־קָרָא וְלֹא שָׁמֵעוּ כֵּן יִקְרְאוּ
14 וְלֹא אֶשְׁמָע אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ וְאֵסָעֲרֵם עַל כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא־
יְדָעוּם וְהָאָרֶץ נָשַׁמָּה אַחֲרֵיהֶם מֵעֹבֵר וּמִשָּׁב וַיָּשִׂימוּ אֶרֶץ־חֶמְדָּה
לְשַׁמָּה׃

CAP. VIII. ח

ח

א וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת קִנֵּאתִי לְצִיּוֹן
2 קִנְאָה גְדוֹלָה וְחֵמָה גְדוֹלָה קִנֵּאתִי לָהּ׃ כֹּה אָמַר יְהוָה שַׁבְתִּי אֶל־
צִיּוֹן וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלִָם וְנִקְרְאָה יְרוּשָׁלִַם עִיר הָאֱמֶת וְהַר־יְהוָה

VI. v. 12. קמץ בז״ק   VII. v. 13. קמץ בז״ק

et facies coronas, et pones in capite Iesu filii Iosedec sacerdotis magni,

12. et loqueris ad eum, dicens: Haec ait Dominus exercituum, dicens: *Ecce! vir oriens nomen eius; et subter eum orietur, et aedificabit templum Domino.
* Luc. 1, 78.

13. Et ipse extruet templum Domino; et ipse portabit gloriam, et sedebit, et dominabitur super solio suo; et erit sacerdos super solio suo, et consilium pacis erit inter illos duos.

14. Et coronae erunt Helem, et Tobiae, et Idaiae, et Hem, filio Sophoniae, memoriale in templo Domini.

15. Et qui procul sunt, venient, et aedificabunt in templo Domini; et scietis, quia Dominus exercituum misit me ad vos. Erit autem hoc, si auditu audieritis vocem Domini Dei vestri.

CAP. VII.

De ieiuniis Iudaeorum et operibus misericordiae.

1. Et factum est in anno quarto Darii regis, factum est verbum Domini ad Zachariam, in quarta mensis noni, qui est Casleu.

2. Et miserunt ad domum Dei Sarasar, et Rogommelech, et viri, qui erant cum eo ad deprecandam faciem Domini;

3. ut dicerent sacerdotibus domus Domini exercituum, et prophetis loquentes: Numquid flendum est mihi in quinto mense, vel sanctificare me debeo, sicut iam feci multis annis?

4. Et factum est verbum Domini exercituum ad me, dicens.

5. Loquere ad omnem populum terrae, et ad sacerdotes, dicens*: Cum ieiunaretis, et plangeretis in quinto et septimo per hos septuaginta annos: numquid ieiunium ieiunastis mihi? * Ies. 58, 5.

6. Et cum comedistis, et bibistis, numquid non vobis comedistis, et vobismetipsis bibistis?

7. Numquid non sunt verba, quae locutus est Dominus in manu prophetarum priorum, cum adhuc Ierusalem habitaretur, et esset opulenta, ipsa et urbes in circuitu eius, et ad Austrum, et in campestribus habitaretur?

8. Et factum est verbum Domini ad Zachariam, dicens:

9. Haec ait Dominus exercituum, dicens; *Iudicium verum iudicate, et misericordiam, et miserationes facite, unusquisque cum fratre suo.
* Mich. 6, 8. Matth. 23, 23

10. *Et viduam, et pupillum, et advenam, et pauperem nolite calumniari; et malum vir fratri suo non cogitet in corde suo.
* Exod. 22, 22. Ies. 1, 23. Ier. 5, 28.

11. Et noluerunt attendere, et averterunt scapulam recedentem, et aures suas aggravaverunt, ne audirent.

12. Et cor suum posuerunt ut adamantem, ne audirent legem, et verba, quae misit Dominus exercituum in spiritu suo per manum prophetarum priorum; et facta est indignatio magna a Domino exercituum.

13. Et factum est, sicut locutus est, et non audierunt; sic clamabunt, et non exaudiam, dicit Dominus exercituum.

14. Et dispersi eos per omnia regna, quae nesciunt; et terra desolata est ab eis, eo quod non esset transiens et revertens; et posuerunt terram desiderabilem in desertum.

CAP. VIII.

Nova gloria Ierusalem.

1. Et factum est verbum Domini exercituum, dicens:

2. Haec dicit Dominus exercituum: Zelatus sum Sion zelo magno, et indignatione magna zelatus sum eam.

3. Haec dicit Dominus exercituum: Reversus sum ad Sion, et habitabo in medio Ierusalem; et vocabitur Ierusalem civitas veritatis,

et mons Domini exercituum mons sanctificatus.

4. Haec dicit Dominus exercituum: Adhuc habitabunt senes, et anus in plateis Ierusalem; et viri baculus in manu eius prae multitudine dierum.

5. Et plateae civitatis complebuntur infantibus, et puellis ludentibus in plateis eius.

6. Haec dicit Dominus exercituum: Si videbitur difficile in oculis reliquiarum populi huius in diebus illis, numquid in oculis meis difficile erit, dicit Dominus exercituum?

7. Haec dicit Dominus exercituum: Ecce! ego salvabo populum meum de terra Orientis, et de terra Occasus solis.

8. Et adducam eos, et habitabunt in medio Ierusalem; et erunt mihi in populum, et ego ero eis in Deum in veritate, et in iustitia.

9. Haec dicit Dominus exercituum: Confortentur manus vestrae, qui auditis in his diebus sermones istos per os prophetarum, in die, qua fundata est domus Domini exercituum, ut templum aedificaretur.

10. Siquidem ante dies illos merces hominum non erat, nec merces iumentorum erat, neque introeunti, neque exeunti erat pax prae tribulatione; et dimisi omnes homines, unumquemque contra proximum suum.

11. Nunc autem non iuxta dies priores ego faciam reliquiis populi huius, dicit Dominus exercituum,

12. sed semen pacis erit; vinea dabit fructum suum, et terra dabit germen suum, et coeli dabunt rorem suum; et possidere faciam reliquias populi huius universa haec.

13. Et erit: sicut eratis maledictio in gentibus, domus Iuda, et domus Israël; sic salvabo vos, et eritis benedictio; nolite timere, confortentur manus vestrae.

14. Quia haec dicit Dominus exercituum: Sicut cogitavi, ut affligerem vos, cum ad iracundiam provocassent patres vestri me, dicit Dominus,

15. et non sum misertus: sic conversus cogitavi in diebus istis, ut benefaciam domui Iuda, et Ierusalem; nolite timere.

16. Haec sunt ergo verba, quae facietis; *Loquimini veritatem, unusquisque cum proximo suo; veritatem, et iudicium pacis iudicate in portis vestris

* Eph. 4, 25.

17. Et unusquisque malum contra amicum suum ne cogitetis in cordibus vestris; et iuramentum mendax ne diligatis; omnia enim haec sunt, quae odi, dicit Dominus.

18. Et factum est verbum Domini exercituum ad me, dicens:

19. Haec dicit Dominus exercituum: Ieiunium quarti, et ieiunium quinti, et ieiunium septimi, et ieiunium decimi erit domui Iuda in gaudium, et laetitiam, et in solemnitates praeclaras; veritatem tantum, et pacem diligite.

20. Haec dicit Dominus exercituum: Usquequo veniant populi, et habitent in civitatibus multis,

21. et vadant habitatores, unus ad alterum, dicentes: Eamus, et deprecemur faciem Domini, et quaeramus Dominum exercituum; vadam etiam ego.

22. Et venient populi multi, et gentes robustae ad quaerendum Dominum exercituum in Ierusalem; et deprecandam faciem Domini.

23. Haec dicit Dominus exercituum: In diebus illis, in quibus apprehendent decem homines ex omnibus linguis gentium, et apprehendent fimbriam viri Iudaei, dicentes: Ibimus vobiscum; audivimus enim, quoniam Deus vobiscum est.

צְבָא֖וֹת הַ֥ר הַקֹּֽדֶשׁ׃ כֹּ֤ה אָמַר֙ יְהוָ֣ה צְבָא֔וֹת עֹ֤ד יֵֽשְׁבוּ֙ זְקֵנִ֣ים וּזְקֵנ֔וֹת 4
בִּרְחֹב֖וֹת יְרוּשָׁלִָ֑ם וְאִ֧ישׁ מִשְׁעַנְתּ֛וֹ בְּיָד֖וֹ מֵרֹ֥ב יָמִֽים׃ וּרְחֹב֤וֹת הָעִיר֙ ה
יִמָּ֣לְא֔וּ יְלָדִ֖ים וִֽילָד֑וֹת מְשַׂחֲקִ֖ים בִּרְחֹבֹתֶֽיהָ׃ כֹּ֣ה אָמַר֮ יְהוָ֣ה צְבָאוֹת֒ 6
כִּ֣י יִפָּלֵ֗א בְּעֵינֵי֙ שְׁאֵרִית֙ הָעָ֣ם הַזֶּ֔ה בַּיָּמִ֖ים הָהֵ֑ם גַּם־בְּעֵינַי֙ יִפָּלֵ֔א נְאֻ֖ם
יְהוָ֥ה צְבָאֽוֹת׃ כֹּ֤ה אָמַר֙ יְהוָ֣ה צְבָא֔וֹת הִנְנִ֥י מוֹשִׁ֛יעַ אֶת־עַמִּ֖י מֵאֶ֣רֶץ 7
מִזְרָ֑ח וּמֵאֶ֖רֶץ מְב֥וֹא הַשָּֽׁמֶשׁ׃ וְהֵבֵאתִ֣י אֹתָ֔ם וְשָׁכְנ֖וּ בְּת֣וֹךְ יְרוּשָׁלִָ֑ם 8
וְהָיוּ־לִ֣י לְעָ֗ם וַאֲנִ֛י אֶהְיֶ֥ה לָהֶ֛ם לֵֽאלֹהִ֖ים בֶּאֱמֶ֥ת וּבִצְדָקָֽה׃ כֹּֽה־אָמַר֮ 9
יְהוָ֣ה צְבָאוֹת֒ תֶּחֱזַ֣קְנָה יְדֵיכֶ֔ם הַשֹּׁמְעִים֙ בַּיָּמִ֣ים הָאֵ֔לֶּה אֵ֚ת הַדְּבָרִ֣ים
הָאֵ֔לֶּה מִפִּי֙ הַנְּבִאִ֔ים אֲשֶׁ֗ר בְּיוֹם֙ יֻסַּ֣ד בֵּית־יְהוָ֣ה צְבָא֔וֹת הַֽהֵיכָ֖ל
לְהִבָּנֽוֹת׃ כִּ֗י לִפְנֵי֙ הַיָּמִ֣ים הָהֵ֔ם שְׂכַ֤ר הָֽאָדָם֙ לֹ֣א נִֽהְיָ֔ה וּשְׂכַ֥ר הַבְּהֵמָ֖ה י
אֵינֶ֑נָּה וְלַיּוֹצֵ֨א וְלַבָּ֜א אֵין־שָׁל֣וֹם מִן־הַצָּ֗ר וַאֲשַׁלַּ֛ח אֶת־כָּל־הָאָדָ֖ם אִ֥ישׁ
בְּרֵעֵֽהוּ׃ וְעַתָּ֗ה לֹ֣א כַיָּמִ֤ים הָרִאשֹׁנִים֙ אֲנִ֔י לִשְׁאֵרִ֖ית הָעָ֣ם הַזֶּ֑ה נְאֻ֖ם 11
יְהוָ֥ה צְבָאֽוֹת׃ כִּי־זֶ֣רַע הַשָּׁל֗וֹם הַגֶּ֜פֶן תִּתֵּ֤ן פִּרְיָהּ֙ וְהָאָ֙רֶץ֙ תִּתֵּ֣ן אֶת־ 12
יְבוּלָ֔הּ וְהַשָּׁמַ֖יִם יִתְּנ֣וּ טַלָּ֑ם וְהִנְחַלְתִּ֗י אֶת־שְׁאֵרִ֛ית הָעָ֥ם הַזֶּ֖ה אֶת־כָּל־
אֵֽלֶּה׃ וְהָיָ֡ה כַּאֲשֶׁר֩ הֱיִיתֶ֨ם קְלָלָ֜ה בַּגּוֹיִ֗ם בֵּ֤ית יְהוּדָה֙ וּבֵ֣ית יִשְׂרָאֵ֔ל 13
כֵּ֚ן אוֹשִׁ֣יעַ אֶתְכֶ֔ם וִהְיִיתֶ֖ם בְּרָכָ֑ה אַל־תִּירָ֖אוּ תֶּחֱזַ֥קְנָה יְדֵיכֶֽם׃ כִּ֣י 14
כֹ֣ה אָמַר֮ יְהוָ֣ה צְבָאוֹת֒ כַּאֲשֶׁ֨ר זָמַ֜מְתִּי לְהָרַ֣ע לָכֶ֗ם בְּהַקְצִ֤יף אֲבֹֽתֵיכֶם֙
אֹתִ֔י אָמַ֖ר יְהוָ֣ה צְבָא֑וֹת וְלֹ֖א נִחָֽמְתִּי׃ כֵּ֣ן שַׁ֤בְתִּי זָמַ֙מְתִּי֙ בַּיָּמִ֣ים טו
הָאֵ֔לֶּה לְהֵיטִ֥יב אֶת־יְרוּשָׁלִַ֖ם וְאֶת־בֵּ֣ית יְהוּדָ֑ה אַל־תִּירָֽאוּ׃ אֵ֥לֶּה 16
הַדְּבָרִ֖ים אֲשֶׁ֣ר תַּעֲשׂ֑וּ דַּבְּר֤וּ אֱמֶת֙ אִ֣ישׁ אֶת־רֵעֵ֔הוּ אֱמֶת֙ וּמִשְׁפַּ֣ט שָׁל֔וֹם
שִׁפְט֖וּ בְּשַׁעֲרֵיכֶֽם׃ וְאִ֣ישׁ ׀ אֶת־רָעַ֣ת רֵעֵ֗הוּ אַֽל־תַּחְשְׁבוּ֙ בִּלְבַבְכֶ֔ם 17
וּשְׁבֻ֥עַת שֶׁ֖קֶר אַֽל־תֶּאֱהָ֑בוּ כִּ֧י אֶת־כָּל־אֵ֛לֶּה אֲשֶׁ֥ר שָׂנֵ֖אתִי נְאֻם־יְהוָֽה׃
וַיְהִ֛י דְּבַר־יְהוָ֥ה צְבָא֖וֹת אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ כֹּֽה־אָמַר֮ יְהוָ֣ה צְבָאוֹת֒ צ֣וֹם 18 19
הָרְבִיעִ֡י וְצ֣וֹם הַחֲמִישִׁי֩ וְצ֨וֹם הַשְּׁבִיעִ֜י וְצ֣וֹם הָעֲשִׂירִ֗י יִהְיֶ֤ה לְבֵית־
יְהוּדָה֙ לְשָׂשׂ֣וֹן וּלְשִׂמְחָ֔ה וּֽלְמֹעֲדִ֖ים טוֹבִ֑ים וְהָאֱמֶ֥ת וְהַשָּׁל֖וֹם אֱהָֽבוּ׃
כֹּ֥ה אָמַ֖ר יְהוָ֣ה צְבָא֑וֹת עֹ֚ד אֲשֶׁ֣ר יָבֹ֣אוּ עַמִּ֔ים וְיֹשְׁבֵ֖י עָרִ֥ים רַבּֽוֹת׃ כ
וְֽהָלְכ֡וּ יֹשְׁבֵי֩ אַחַ֨ת אֶל־אַחַ֜ת לֵאמֹ֗ר נֵלְכָ֤ה הָלוֹךְ֙ לְחַלּוֹת֙ אֶת־פְּנֵ֣י יְהוָ֔ה 21
וּלְבַקֵּ֖שׁ אֶת־יְהוָ֣ה צְבָא֑וֹת אֵלְכָ֖ה גַּם־אָֽנִי׃ וּבָ֨אוּ עַמִּ֤ים רַבִּים֙ וְגוֹיִ֣ם 22
עֲצוּמִ֔ים לְבַקֵּ֛שׁ אֶת־יְהוָ֥ה צְבָא֖וֹת בִּירוּשָׁלִָ֑ם וּלְחַלּ֖וֹת אֶת־פְּנֵ֥י יְהוָֽה׃
כֹּֽה־אָמַר֮ יְהוָ֣ה צְבָאוֹת֒ בַּיָּמִ֣ים הָהֵ֔מָּה אֲשֶׁ֤ר יַחֲזִ֙יקוּ֙ עֲשָׂרָ֣ה אֲנָשִׁ֔ים 23
מִכֹּ֖ל לְשֹׁנ֣וֹת הַגּוֹיִ֑ם וְהֶחֱזִ֡יקוּ בִּכְנַף֩ אִ֨ישׁ יְהוּדִ֜י לֵאמֹ֗ר נֵֽלְכָה֙ עִמָּכֶ֔ם
כִּ֥י שָׁמַ֖עְנוּ אֱלֹהִ֥ים עִמָּכֶֽם׃

Cap. IX. ט

ט

א מַשָּׂא דְבַר־יְהוָה בְּאֶרֶץ חַדְרָךְ וְדַמֶּשֶׂק מְנֻחָתוֹ כִּי לַיהוָה עֵין אָדָם
2 וְכֹל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְגַם־חֲמָת תִּגְבָּל־בָּהּ צֹר וְצִידוֹן כִּי חָכְמָה מְאֹד׃
3 4 וַתִּבֶן צֹר מָצוֹר לָהּ וַתִּצְבָּר־כֶּסֶף כֶּעָפָר וְחָרוּץ כְּטִיט חוּצוֹת׃ הִנֵּה
ה אֲדֹנָי יוֹרִשֶׁנָּה וְהִכָּה בַיָּם חֵילָהּ וְהִיא בָּאֵשׁ תֵּאָכֵל׃ תֵּרֶא אַשְׁקְלוֹן
וְתִירָא וְעַזָּה וְתָחִיל מְאֹד וְעֶקְרוֹן כִּי־הוֹבִישׁ מֶבָּטָהּ וְאָבַד מֶלֶךְ מֵעַזָּה
6 וְאַשְׁקְלוֹן לֹא תֵשֵׁב׃ וְיָשַׁב מַמְזֵר בְּאַשְׁדּוֹד וְהִכְרַתִּי גְּאוֹן פְּלִשְׁתִּים׃
7 וַהֲסִרֹתִי דָמָיו מִפִּיו וְשִׁקֻּצָיו מִבֵּין שִׁנָּיו וְנִשְׁאַר גַּם־הוּא לֵאלֹהֵינוּ
8 וְהָיָה כְּאַלֻּף בִּיהוּדָה וְעֶקְרוֹן כִּיבוּסִי׃ וְחָנִיתִי לְבֵיתִי מִצָּבָה מֵעֹבֵר
9 וּמִשָּׁב וְלֹא־יַעֲבֹר עֲלֵיהֶם עוֹד נֹגֵשׂ כִּי־עַתָּה רָאִיתִי בְעֵינָי׃ גִּילִי
מְאֹד בַּת־צִיּוֹן הָרִיעִי בַּת־יְרוּשָׁלִַם הִנֵּה מַלְכֵּךְ יָבוֹא לָךְ צַדִּיק וְנוֹשָׁע
י הוּא עָנִי וְרֹכֵב עַל־חֲמוֹר וְעַל־עַיִר בֶּן־אֲתֹנוֹת׃ וְהִכְרַתִּי־רֶכֶב מֵאֶפְרַיִם
וְסוּס מִירוּשָׁלִַם וְנִכְרְתָה קֶשֶׁת מִלְחָמָה וְדִבֶּר שָׁלוֹם לַגּוֹיִם וּמָשְׁלוֹ מִיָּם
11 עַד־יָם וּמִנָּהָר עַד־אַפְסֵי־אָרֶץ׃ גַּם־אַתְּ בְּדַם־בְּרִיתֵךְ שִׁלַּחְתִּי אֲסִירַיִךְ
12 מִבּוֹר אֵין מַיִם בּוֹ׃ שׁוּבוּ לְבִצָּרוֹן אֲסִירֵי הַתִּקְוָה גַּם־הַיּוֹם מַגִּיד
13 מִשְׁנֶה אָשִׁיב לָךְ׃ כִּי־דָרַכְתִּי לִי יְהוּדָה קֶשֶׁת מִלֵּאתִי אֶפְרַיִם
14 וְעוֹרַרְתִּי בָנַיִךְ צִיּוֹן עַל־בָּנַיִךְ יָוָן וְשַׂמְתִּיךְ כְּחֶרֶב גִּבּוֹר׃ וַיהוָה
עֲלֵיהֶם יֵרָאֶה וְיָצָא כַבָּרָק חִצּוֹ וַאדֹנָי יֱהוִה בַּשּׁוֹפָר יִתְקָע וְהָלַךְ
טו בְּסַעֲרוֹת תֵּימָן׃ יְהוָה צְבָאוֹת יָגֵן עֲלֵיהֶם וְאָכְלוּ וְכָבְשׁוּ אַבְנֵי־קֶלַע
16 וְשָׁתוּ הָמוּ כְּמוֹ־יָיִן וּמָלְאוּ כַּמִּזְרָק כְּזָוִיּוֹת מִזְבֵּחַ׃ וְהוֹשִׁיעָם יְהוָה
אֱלֹהֵיהֶם בַּיּוֹם הַהוּא כְּצֹאן עַמּוֹ כִּי אַבְנֵי־נֵזֶר מִתְנוֹסְסוֹת עַל־אַדְמָתוֹ׃
17 כִּי מַה־טּוּבוֹ וּמַה־יָּפְיוֹ דָּגָן בַּחוּרִים וְתִירוֹשׁ יְנוֹבֵב בְּתֻלוֹת׃

Cap. X. י

י

א שַׁאֲלוּ מֵיְהוָה מָטָר בְּעֵת מַלְקוֹשׁ יְהוָה עֹשֶׂה חֲזִיזִים וּמְטַר־גֶּשֶׁם יִתֵּן
2 לָהֶם לְאִישׁ עֵשֶׂב בַּשָּׂדֶה׃ כִּי הַתְּרָפִים דִּבְּרוּ־אָוֶן וְהַקּוֹסְמִים חָזוּ
שֶׁקֶר וַחֲלֹמוֹת הַשָּׁוְא יְדַבֵּרוּ הֶבֶל יְנַחֵמוּן עַל־כֵּן נָסְעוּ כְמוֹ־צֹאן יַעֲנוּ
3 כִּי־אֵין רֹעֶה׃ עַל־הָרֹעִים חָרָה אַפִּי וְעַל־הָעַתּוּדִים אֶפְקוֹד כִּי־
פָקַד יְהוָה צְבָאוֹת אֶת־עֶדְרוֹ אֶת־בֵּית יְהוּדָה וְשָׂם אוֹתָם כְּסוּס הוֹדוֹ
4 בַּמִּלְחָמָה׃ מִמֶּנּוּ פִנָּה מִמֶּנּוּ יָתֵד מִמֶּנּוּ קֶשֶׁת מִלְחָמָה מִמֶּנּוּ יֵצֵא כָל־
ה נוֹגֵשׂ יַחְדָּו׃ וְהָיוּ כְגִבֹּרִים בּוֹסִים בְּטִיט חוּצוֹת בַּמִּלְחָמָה וְנִלְחֲמוּ כִּי
6 יְהוָה עִמָּם וְהֹבִישׁוּ רֹכְבֵי סוּסִים׃ וְגִבַּרְתִּי ׀ אֶת־בֵּית יְהוּדָה וְאֶת־

IX. v. 1. נ"א מְנֻחָתוֹ v. 8. ה' במקום א' v. 9. מלרע : השׁ' בקמץ v. 14. קמץ בז"ק

Cap. IX.

Adversus Syros et Philistaeos. Rex pacificus futurus.

1. Onus verbi Domini in terra Hadrach, et Damasci requiei eius; quia Domini est oculus hominis, et omnium tribuum Israël.

2. Emath quoque in terminis eius, et Tyrus, et Sidon: assumpserunt quippe sibi sapientiam valde.

3. Et aedificavit Tyrus munitionem suam; et coacervavit argentum quasi humum, et aurum ut lutum platearum.

4. Ecce Dominus possidebit eam, et percutiet in mari fortitudinem eius, et haec igni devorabitur.

5. Videbit Ascalon, et timebit; et Gaza, et dolebit nimis; et Accaron, quoniam confusa est spes eius; et peribit rex de Gaza, et Ascalon non habitabitur.

6. Et sedebit separator in Azoto, et disperdam superbiam Philisthinorum.

7. Et auferam sanguinem eius de ore eius, et abominationes eius de medio dentium eius, et relinquetur etiam ipse Deo nostro, et erit quasi dux in Iuda, et Accaron quasi Iebusaeus.

8. Et circumdabo domum meam ex his, qui militant mihi euntes et revertentes, et non transibit super eos ultra exactor; quia nunc vidi in oculis meis.

9. * Exulta satis filia Sion, iubila filia Ierusalem: Ecce! rex tuus veniet tibi iustus, et salvator; ipse pauper, et ascendens super asinam, et super pullum filium asinae.

* Ies. 62, 11. Matth. 21, 5.

10. Et disperdam quadrigam ex Ephraim, et equum de Ierusalem, et dissipabitur arcus belli; et loquetur pacem gentibus, et potestas eius a mari usque ad mare, et a fluminibus usque ad fines terrae.

11. Tu quoque in sanguine testamenti tui emisisti vinctos tuos de lacu, in quo non est aqua.

12. Convertimini ad munitionem vincti spei, hodie quoque annuncians duplicia reddam tibi.

13. Quoniam extendi mihi Iudam quasi arcum, implevi Ephraim; et suscitabo filios tuos Sion super filios tuos Graecia; et ponam te quasi gladium fortium.

14. Et Dominus Deus super eos videbitur, et exibit ut fulgur, iaculum eius; et Dominus Deus in tuba canet, et vadet in turbine Austri.

15. Dominus exercituum proteget eos; et devorabunt, et subiicient lapidibus fundae; et bibentes inebriabuntur quasi a vino, et replebuntur ut phialae, et quasi cornua altaris.

16. Et salvabit eos Dominus Deus eorum in die illa, ut gregem populi sui; quia lapides sancti elevabuntur super terram eius.

17. Quid enim bonum eius est, et quid pulchrum eius, nisi frumentum electorum, et vinum germinans virgines?

Cap. X.

Salus Iudaeis promittitur.

1. Petite a Domino pluviam in tempore serotino, et Dominus faciet nives, et pluviam imbris dabit eis, singulis herbam in agro.

2. Quia simulacra locuta sunt inutile, et divini viderunt mendacium, et somniatores locuti sunt frustra; vane consolabantur; idcirco abducti sunt quasi grex; affligentur, quia non est eis pastor.

3. Super pastores iratus est furor meus, et super hircos visitabo; quia visitavit Dominus exercituum gregem suum, domum Iuda, et posuit eos quasi equum gloriae suae in bello.

4. Ex ipso angulus, ex ipso paxillus, ex ipso arcus praelii, ex ipso egredietur omnis exactor simul.

5. Et erunt quasi fortes conculcantes lutum viarum in praelio; et bellabunt, quia Dominus cum eis; et confundentur ascensores equorum.

6. Et confortabo domum Iuda, et domum Ioseph salvabo; et conver-

tam eos, quia miserebor eorum; et erunt sicut fuerunt, quando non proieceram eos; ego enim Dominus Deus eorum, et exaudiam eos.

7. Et erunt quasi fortes Ephraim, et laetabitur cor eorum quasi a vino; et filii eorum videbunt, et laetabuntur, et exultabit cor eorum in Domino.

8. Sibilabo eis, et congregabo illos, quia redemi eos; et multiplicabo eos, sicut ante fuerant multiplicati.

9. Et seminabo eos in populis, et de longe recordabuntur mei; et vivent cum filiis suis, et revertentur.

10. Et reducam eos de terra Aegypti, et de Assyriis congregabo eos, et ad terram Galaad et Libani adducam eos, et non invenietur eis locus;

11. et transibit in maris freto, et percutiet in mari fluctus, et confundentur omnia profunda fluminis, *et humiliabitur superbia Assur et sceptrum Aegypti recedet.

* Apocal. 16, 12. Ies. 11, 15.

12. Confortabo eos in Domino, et in nomine eius ambulabunt, dicit Dominus.

CAP. XI.

De pastoribus malis. De vendendo pro triginta argenteis.

1. Aperi Libane! portas tuas, et comedat ignis cedros tuas.

2. Ulula abies, quia cecidit cedrus, quoniam magnifici vastati sunt; ululate quercus Basan; quoniam succisus est saltus munitus.

3. Vox ululatus pastorum, quia vastata est magnificentia eorum; vox rugitus leonum, quoniam vastata est superbia Iordanis.

4. Haec dicit Dominus Deus meus: Pasce pecora occisionis,

5. quae qui possederant, occidebant, et non dolebant, et vendebant ea, dicentes: Benedictus Dominus, divites facti sumus; et pastores eorum non parcebant eis.

6. Et ego non parcam ultra super habitantes terram, dicit Dominus; ecce! ego tradam homines, unumquemque in manu proximi sui, et in manu regis sui; et concident terram, et non eruam de manu eorum.

7. Et pascam pecus occisionis propter hoc, o pauperes gregis. Et assumpsi mihi duas virgas, unam vocavi decorem, et alteram vocavi funiculum; et pavi gregem.

8. Et succidi tres pastores in mense uno, et contracta est anima mea in eis; siquidem et anima eorum variavit in me.

9. Et dixi: Non pascam vos; quod moritur, moriatur; et quod succiditur, succidatur; et reliqui devorent unusquisque carnem proximi sui.

10. Et tuli virgam meam, quae vocabatur decus, et abscidi eam, ut irritum facerem foedus meum, quod percussi cum omnibus populis.

11. Et in irritum deductum est in die illa; et cognoverunt sic pauperes gregis, qui custodiunt mihi, quia verbum Domini est.

12. Et dixi ad eos: Si bonum est in oculis vestris, afferte mercedem meam; et si non, quiescite. * Et appenderunt mercedem meam triginta argenteos. * Matth. 27, 9.

13. Et dixit Dominus ad me: Proiice illud ad statuarium, decorum pretium, quo appretiatus sum ab eis. Et tuli triginta argenteos; et proieci illos in domum Domini ad statuarium.

14. Et praecidi virgam meam secundam, quae appellabatur funiculus, ut dissolverem germanitatem inter Iudam, et Israël.

15. Et dixit Dominus ad me: Adhuc sume tibi vasa pastoris stulti.

16. Quia ecce! ego suscitabo pastorem in terra, qui derelicta non visitabit, dispersum non quaeret, et contritum non sanabit, et id, quod stat, non enutriet, et carnes pinguium comedet, et ungulas eorum dissolvet.

17. O pastor, et idolum, derelin-

בֵּית יוֹסֵף אוֹשִׁיעַ וְהוֹשְׁבוֹתִים כִּי רִחַמְתִּים וְהָיוּ כַּאֲשֶׁר לֹא־זְנַחְתִּים
כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְאֶעֱנֵם׃ וְהָיוּ כְגִבּוֹר אֶפְרַיִם וְשָׂמַח לִבָּם כְּמוֹ־ 7
יָיִן וּבְנֵיהֶם יִרְאוּ וְשָׂמֵחוּ יָגֵל לִבָּם בַּיהוָה׃ אֶשְׁרְקָה לָהֶם וַאֲקַבְּצֵם 8
כִּי פְדִיתִים וְרָבוּ כְּמוֹ רָבוּ׃ וְאֶזְרָעֵם בָּעַמִּים וּבַמֶּרְחַקִּים יִזְכְּרוּנִי וְחָיוּ 9
אֶת־בְּנֵיהֶם וָשָׁבוּ׃ וַהֲשִׁבוֹתִים מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּמֵאַשּׁוּר אֲקַבְּצֵם וְאֶל־ י
אֶרֶץ גִּלְעָד וּלְבָנוֹן אֲבִיאֵם וְלֹא יִמָּצֵא לָהֶם׃ וְעָבַר בַּיָּם צָרָה וְהִכָּה בַיָּם 11
גַּלִּים וְהֹבִישׁוּ כֹּל מְצוּלוֹת יְאֹר וְהוּרַד גְּאוֹן אַשּׁוּר וְשֵׁבֶט מִצְרַיִם
יָסוּר׃ וְגִבַּרְתִּים בַּיהוָה וּבִשְׁמוֹ יִתְהַלָּכוּ נְאֻם יְהוָה׃ 12

CAP. XI. יא

יא

פְּתַח לְבָנוֹן דְּלָתֶיךָ וְתֹאכַל אֵשׁ בַּאֲרָזֶיךָ׃ הֵילֵל בְּרוֹשׁ כִּי־נָפַל אֶרֶז א 2
אֲשֶׁר אַדִּרִים שֻׁדָּדוּ הֵילִילוּ אַלּוֹנֵי בָשָׁן כִּי יָרַד יַעַר הַבָּצוֹר׃ קוֹל 3
יִלְלַת הָרֹעִים כִּי שֻׁדְּדָה אַדַּרְתָּם קוֹל שַׁאֲגַת כְּפִירִים כִּי שֻׁדַּד גְּאוֹן
הַיַּרְדֵּן׃ כֹּה אָמַר יְהוָה אֱלֹהָי רְעֵה אֶת־צֹאן הַהֲרֵגָה׃ אֲשֶׁר קֹנֵיהֶן 4 ה
יַהַרְגֻן וְלֹא יֶאְשָׁמוּ וּמֹכְרֵיהֶן יֹאמַר בָּרוּךְ יְהוָה וַאעְשִׁר וְרֹעֵיהֶם לֹא
יַחְמוֹל עֲלֵיהֶן׃ כִּי לֹא אֶחְמוֹל עוֹד עַל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ נְאֻם־יְהוָה וְהִנֵּה 6
אָנֹכִי מַמְצִיא אֶת־הָאָדָם אִישׁ בְּיַד־רֵעֵהוּ וּבְיַד מַלְכּוֹ וְכִתְּתוּ אֶת־
הָאָרֶץ וְלֹא אַצִּיל מִיָּדָם׃ וָאֶרְעֶה אֶת־צֹאן הַהֲרֵגָה לָכֵן עֲנִיֵּי הַצֹּאן 7
וָאֶקַּח־לִי שְׁנֵי מַקְלוֹת לְאַחַד קָרָאתִי נֹעַם וּלְאַחַד קָרָאתִי חֹבְלִים
וָאֶרְעֶה אֶת־הַצֹּאן׃ וָאַכְחִד אֶת־שְׁלֹשֶׁת הָרֹעִים בְּיֶרַח אֶחָד וַתִּקְצַר 8
נַפְשִׁי בָּהֶם וְגַם־נַפְשָׁם בָּחֲלָה בִי׃ וָאֹמַר לֹא אֶרְעֶה אֶתְכֶם הַמֵּתָה 9
תָמוּת וְהַנִּכְחֶדֶת תִּכָּחֵד וְהַנִּשְׁאָרוֹת תֹּאכַלְנָה אִשָּׁה אֶת־בְּשַׂר רְעוּתָהּ׃
וָאֶקַּח אֶת־מַקְלִי אֶת־נֹעַם וָאֶגְדַּע אֹתוֹ לְהָפֵיר אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר כָּרַתִּי י
אֶת־כָּל־הָעַמִּים׃ וַתֻּפַר בַּיּוֹם הַהוּא וַיֵּדְעוּ כֵן עֲנִיֵּי הַצֹּאן הַשֹּׁמְרִים 11
אֹתִי כִּי דְבַר־יְהוָה הוּא׃ וָאֹמַר אֲלֵיהֶם אִם־טוֹב בְּעֵינֵיכֶם הָבוּ שְׂכָרִי 12
וְאִם־לֹא ׀ חֲדָלוּ וַיִּשְׁקְלוּ אֶת־שְׂכָרִי שְׁלֹשִׁים כָּסֶף׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי 13
הַשְׁלִיכֵהוּ אֶל־הַיּוֹצֵר אֶדֶר הַיְקָר אֲשֶׁר יָקַרְתִּי מֵעֲלֵיהֶם וָאֶקְחָה
שְׁלֹשִׁים הַכֶּסֶף וָאַשְׁלִיךְ אֹתוֹ בֵּית יְהוָה אֶל־הַיּוֹצֵר׃ וָאֶגְדַּע אֶת־מַקְלִי 14
הַשֵּׁנִי אֵת הַחֹבְלִים לְהָפֵר אֶת־הָאַחֲוָה בֵּין יְהוּדָה וּבֵין יִשְׂרָאֵל׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָי עוֹד קַח־לְךָ כְּלִי רֹעֶה אֱוִלִי׃ כִּי הִנֵּה־אָנֹכִי מֵקִים טו 16
רֹעֶה בָּאָרֶץ הַנִּכְחָדוֹת לֹא־יִפְקֹד הַנַּעַר לֹא־יְבַקֵּשׁ וְהַנִּשְׁבֶּרֶת לֹא יְרַפֵּא
הַנִּצָּבָה לֹא יְכַלְכֵּל וּבְשַׂר הַבְּרִיאָה יֹאכַל וּפַרְסֵיהֶן יְפָרֵק׃ הוֹי רֹעִי 17

X. v. 6. נ״א וְהוֹשַׁבְתִּים XI. v. 2. צִוּר׳ — צִיר ק׳ v. 7. נ״א
לִכְנַעֲנִיֵּי v. 11. נ״א כְּנַעֲנִיֵּי v. 13. סב׳ הַיּוֹצֵר : סב׳ הָאוֹצָר

הָאֱלִיל עֹזְבִי הַצֹּאן חֶרֶב עַל־זְרוֹעוֹ וְעַל־עֵין יְמִינוֹ זְרֹעוֹ יָבוֹשׁ תִּיבָשׁ
וְעֵין יְמִינוֹ כָּהֹה תִכְהֶה׃

CAP. XII. יב

יב

א מַשָּׂא דְבַר־יְהוָה עַל־יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה נֹטֶה שָׁמַיִם וְיֹסֵד אֶרֶץ וְיֹצֵר
2 רוּחַ־אָדָם בְּקִרְבּוֹ׃ הִנֵּה אָנֹכִי שָׂם אֶת־יְרוּשָׁלַםִ סַף־רַעַל לְכָל־הָעַמִּים
3 סָבִיב וְגַם עַל־יְהוּדָה יִהְיֶה בַמָּצוֹר עַל־יְרוּשָׁלָםִ׃ וְהָיָה בַיּוֹם־הַהוּא
אָשִׂים אֶת־יְרוּשָׁלַםִ אֶבֶן מַעֲמָסָה לְכָל־הָעַמִּים כָּל־עֹמְסֶיהָ שָׂרוֹט
4 יִשָּׂרֵטוּ וְנֶאֶסְפוּ עָלֶיהָ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ׃ בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָה אַכֶּה
כָל־סוּס בַּתִּמָּהוֹן וְרֹכְבוֹ בַּשִּׁגָּעוֹן וְעַל־בֵּית יְהוּדָה אֶפְקַח אֶת־עֵינַי וְכֹל
ה סוּס הָעַמִּים אַכֶּה בַּעִוָּרוֹן׃ וְאָמְרוּ אַלֻּפֵי יְהוּדָה בְּלִבָּם אַמְצָה לִי יֹשְׁבֵי
6 יְרוּשָׁלַםִ בַּיהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵיהֶם׃ בַּיּוֹם הַהוּא אָשִׂים אֶת־אַלֻּפֵי
יְהוּדָה כְּכִיּוֹר אֵשׁ בְּעֵצִים וּכְלַפִּיד אֵשׁ בְּעָמִיר וְאָכְלוּ עַל־יָמִין וְעַל־
שְׂמֹאול אֶת־כָּל־הָעַמִּים סָבִיב וְיָשְׁבָה יְרוּשָׁלַםִ עוֹד תַּחְתֶּיהָ בִּירוּשָׁלָםִ׃
7 וְהוֹשִׁיעַ יְהוָה אֶת־אָהֳלֵי יְהוּדָה בָּרִאשֹׁנָה לְמַעַן לֹא־תִגְדַּל תִּפְאֶרֶת
8 בֵּית־דָּוִיד וְתִפְאֶרֶת יֹשֵׁב יְרוּשָׁלַםִ עַל־יְהוּדָה׃ בַּיּוֹם הַהוּא יָגֵן יְהוָה
בְּעַד יוֹשֵׁב יְרוּשָׁלַםִ וְהָיָה הַנִּכְשָׁל בָּהֶם בַּיּוֹם הַהוּא כְּדָוִיד וּבֵית דָּוִיד
9 כֵּאלֹהִים כְּמַלְאַךְ יְהוָה לִפְנֵיהֶם׃ וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא אֲבַקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד
י אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם הַבָּאִים עַל־יְרוּשָׁלָםִ׃ וְשָׁפַכְתִּי עַל־בֵּית דָּוִיד וְעַל ׀
יוֹשֵׁב יְרוּשָׁלַםִ רוּחַ חֵן וְתַחֲנוּנִים וְהִבִּיטוּ אֵלַי אֵת אֲשֶׁר־דָּקָרוּ וְסָפְדוּ
11 עָלָיו כְּמִסְפֵּד עַל־הַיָּחִיד וְהָמֵר עָלָיו כְּהָמֵר עַל־הַבְּכוֹר׃ בַּיּוֹם הַהוּא
12 יִגְדַּל הַמִּסְפֵּד בִּירוּשָׁלַםִ כְּמִסְפַּד הֲדַדְרִמּוֹן בְּבִקְעַת מְגִדּוֹן׃ וְסָפְדָה
הָאָרֶץ מִשְׁפָּחוֹת מִשְׁפָּחוֹת לְבָד מִשְׁפַּחַת בֵּית־דָּוִיד לְבָד וּנְשֵׁיהֶם לְבָד
13 מִשְׁפַּחַת בֵּית־נָתָן לְבָד וּנְשֵׁיהֶם לְבָד׃ מִשְׁפַּחַת בֵּית־לֵוִי לְבָד וּנְשֵׁיהֶם
14 לְבָד מִשְׁפַּחַת הַשִּׁמְעִי לְבָד וּנְשֵׁיהֶם לְבָד׃ כֹּל הַמִּשְׁפָּחוֹת הַנִּשְׁאָרוֹת
מִשְׁפָּחֹת מִשְׁפָּחֹת לְבָד וּנְשֵׁיהֶם לְבָד׃

CAP. XIII. יג

יג

א בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה מָקוֹר נִפְתָּח לְבֵית דָּוִיד וּלְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלָםִ לְחַטַּאת
2 וּלְנִדָּה׃ וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא נְאֻם ׀ יְהוָה צְבָאוֹת אַכְרִית אֶת־שְׁמוֹת
הָעֲצַבִּים מִן־הָאָרֶץ וְלֹא יִזָּכְרוּ עוֹד וְגַם אֶת־הַנְּבִיאִים וְאֶת־רוּחַ
3 הַטֻּמְאָה אַעֲבִיר מִן־הָאָרֶץ׃ וְהָיָה כִּי־יִנָּבֵא אִישׁ עוֹד וְאָמְרוּ אֵלָיו
אָבִיו וְאִמּוֹ יֹלְדָיו לֹא תִחְיֶה כִּי שֶׁקֶר דִּבַּרְתָּ בְּשֵׁם יְהוָה וּדְקָרֻהוּ

XI. v. 17. קמץ בז"ק   XII. v. 1. קמץ בז"ק   v. 10. נ"א אֵלָיו :
נ"א רָקָדוּ

quens gregem; gladius super brachium eius, et super oculum dextrum eius; brachium eius ariditate siccabitur, et oculus dexter eius tenebrescens obscurabitur.

CAP. XII.

Iudaei liberabuntur; aspicient ad eum, quem transfixerunt.

1. Onus verbi Domini super Israël: Dicit Dominus extendens coelum, et fundans terram, et fingens spiritum hominis in eo:

2. Ecce! ego ponam Ierusalem superliminare crapulae omnibus populis in circuitu; sed et Iuda erit in obsidione contra Ierusalem.

3. Et erit: In die illa ponam Ierusalem lapidem oneris cunctis populis; omnes, qui levabunt eam, concisione lacerabuntur; et colligentur adversus eam omnia regna terrae.

4. In die illa, dicit Dominus, percutiam omnem equum in stuporem, et ascensorem eius in amentiam; et super domum Iuda aperiam oculos meos, et omnem equum populorum percutiam caecitate.

5. Et dicent duces Iuda in corde suo: Confortentur mihi habitatores Ierusalem in Domino exercituum Deo eorum.

6. In die illa ponam duces Iuda sicut caminum ignis in lignis. et sicut faciem ignis in foeno; et devorabunt ad dexteram, et ad sinistram omnes populos in circuitu; et habitabitur Ierusalem rursus in loco suo in Ierusalem.

7. Et salvabit Dominus tabernacula Iuda, sicut in principio; ut non magnifice glorietur domus David, et gloria habitantium Ierusalem contra Iudam.

8. In die illa proteget Dominus habitatores Ierusalem, et erit, qui offenderit ex eis in die illa, quasi David; et domus David quasi Dei, sicut angelus Domini in conspectu eorum.

9. Et erit in die illa: quaeram conterere omnes gentes, quae veniunt contra Ierusalem.

10. Et effundam super domum David, et super habitatores Ierusalem spiritum gratiae, et precum *; et aspicient ad me, quem confixerunt; et plangent eum planctu quasi super unigenitum, et dolebunt super eum. ut doleri solet in morte primogeniti.

* Ioh. 19, 37.

11. In die illa magnus erit planctus in Ierusalem *, sicut planctus Adadremmon in campo Mageddon.

* 2 Paral. 35, 22.

12. Et planget terra; familiae et familiae seorsum; familiae domus David seorsum, et mulieres eorum seorsum;

13. familiae domus Nathan seorsum, et mulieres eorum seorsum; familiae domus Levi seorsum, et mulieres eorum seorsum; familiae Semei seorsum, et mulieres eorum seorsum.

14. Omnes familiae reliquae, familiae et familiae seorsum, et mulieres eorum seorsum.

CAP. XIII.

Messiae passio fons gratiae.

1. In die illa erit fons patens domui David, et habitantibus Ierusalem in ablutionem peccatoris, et menstruatae.

2. * Et erit in die illa, dicit Dominus exercituum: Disperdam nomina idolorum de terra, et non memorabuntur ultra; et pseudoprophetas, et spiritum immundum auferam de terra. * Ezech. 30, 13.

3. Et erit cum prophetaverit quispiam ultra, dicent ei pater eius, et mater eius, qui genuerunt eum: Non vives; quia mendacium locutus es in nomine Domini. Et confi-

gent eum pater eius et mater eius, genitores eius, cum prophetaverit.

4. Et erit: In die illa confundentur prophetae, unusquisque ex visione sua, cum prophetaverit; nec operientur pallio saccino, ut mentiantur;

5. sed dicet: Non sum propheta, homo agricola ego sum; quoniam Adam exemplum meum ab adolescentia mea.

6. Et dicetur ei: Quid sunt plagae istae in medio manuum tuarum? Et dicet: His plagatus sum in domo eorum, qui diligebant me.

7. Framea suscitare super pastorem meum, et super virum cohaerentem mihi, dicit Dominus exercituum*; percute pastorem, et dispergentur oves; et convertam manum meam ad parvulos.

* Matth. 26, 31. Marc. 14, 27.

8. Et erunt in omni terra, dicit Dominus; partes duae in ea dispergentur, et deficient; et tertia pars relinquetur in ea.

9. Et ducam tertiam partem per ignem, et uram eos, sicut uritur argentum; et probabo eos, sicut probatur aurum. Ipse vocabit nomen meum, et ego exaudiam eum. Dicam: Populus meus es; et ipse dicet: Dominus Deus meus.

CAP. XIV.

Percutiet Dominus gentes. Verus Dei cultus restituetur.

1. Ecce! venient dies Domini, et dividentur spolia tua in medio tui.

2. Et congregabo omnes gentes ad Ierusalem in praelium, et capietur civitas, et vastabuntur domus, et mulieres violabuntur; et egredietur media pars civitatis in captivitatem, et reliquum populi non auferetur ex urbe.

3. Et egredietur Dominus, et praeliabitur contra gentes illas, sicut praeliatus est in die certaminis.

4. Et stabunt pedes eius in die illa super montem olivarum, qui est contra Ierusalem ad Orientem; et scindetur mons olivarum ex media parte sui ad Orientem, et ad Occidentem, praerupto grandi valde, et separabitur medium montis ad Aquilonem, et medium eius ad meridiem.

5. Et fugietis ad vallem montium eorum, quoniam coniungetur vallis montium usque ad proximum; et fugietis *, sicut fugistis a facie terrae motus in diebus Oziae regis Iuda; et veniet Dominus Deus meus, omnesque sancti cum eo.

* Amos 1, 1.

6. Et erit in die illa: Non erit lux, sed frigus et gelu.

7. Et erit dies una, quae nota est Domino, non dies neque nox, et in tempore vesperi erit lux.

8. Et erit in die illa: Exibunt aquae vivae de Ierusalem; medium earum ad mare orientale, et medium earum ad mare novissimum; in aestate et in hieme erunt

9. Et erit Dominus rex super omnem terram; in die illa erit Dominus unus, et erit nomen eius unum.

10. Et revertetur omnis terra usque ad desertum, de colle Remmon ad Austrum Ierusalem; et exaltabitur, et habitabit in loco suo a porta Beniamin usque ad locum portae prioris, et usque ad portam angulorum; et a turre Hananeel usque ad torcularia regis.

11. Et habitabunt in ea, et anathema non erit amplius; sed sedebit Ierusalem secura.

12. Et haec erit plaga, qua percutiet Dominus omnes gentes, quae pugnaverunt adversus Ierusalem; tabescet caro uniuscuiusque stantis super pedes suos, et oculi eius contabescent in foraminibus suis, et lingua eorum contabescet in ore suo.

13. In die illa erit tumultus Domini magnus in eis; et apprehendet vir manum proximi sui, et consere-

4 אָבִיהוּ וְאִמּוֹ יֹלְדָיו בְּהִנָּבְאוֹ׃ וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא יֵבֹשׁוּ הַנְּבִיאִים
ה אִישׁ מֵחֶזְיֹנוֹ בְּהִנָּבְאֹתוֹ וְלֹא יִלְבְּשׁוּ אַדֶּרֶת שֵׂעָר לְמַעַן כַּחֵשׁ׃ וְאָמַר לֹא
6 נָבִיא אָנֹכִי אִישׁ עֹבֵד אֲדָמָה אָנֹכִי כִּי־אָדָם הִקְנַנִי מִנְּעוּרָי׃ וְאָמַר
אֵלָיו מָה הַמַּכּוֹת הָאֵלֶּה בֵּין יָדֶיךָ וְאָמַר אֲשֶׁר הֻכֵּיתִי בֵּית מְאַהֲבָי׃
7 חֶרֶב עוּרִי עַל־רֹעִי וְעַל־גֶּבֶר עֲמִיתִי נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת הַךְ אֶת־
8 הָרֹעֶה וּתְפוּצֶיןָ הַצֹּאן וַהֲשִׁבֹתִי יָדִי עַל־הַצֹּעֲרִים׃ וְהָיָה בְכָל־
הָאָרֶץ נְאֻם־יְהוָה פִּי־שְׁנַיִם בָּהּ יִכָּרְתוּ יִגְוָעוּ וְהַשְּׁלִשִׁית יִוָּתֶר בָּהּ׃
9 וְהֵבֵאתִי אֶת־הַשְּׁלִשִׁית בָּאֵשׁ וּצְרַפְתִּים כִּצְרֹף אֶת־הַכֶּסֶף וּבְחַנְתִּים
כִּבְחֹן אֶת־הַזָּהָב הוּא ׀ יִקְרָא בִשְׁמִי וַאֲנִי אֶעֱנֶה אֹתוֹ אָמַרְתִּי עַמִּי הוּא
וְהוּא יֹאמַר יְהוָה אֱלֹהָי׃

יד Cap. XIV. יד

2 א הִנֵּה יוֹם־בָּא לַיהוָה וְחֻלַּק שְׁלָלֵךְ בְּקִרְבֵּךְ׃ וְאָסַפְתִּי אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם ׀
אֶל־יְרוּשָׁלַםִ לַמִּלְחָמָה וְנִלְכְּדָה הָעִיר וְנָשַׁסּוּ הַבָּתִּים וְהַנָּשִׁים תִּשָּׁגַלְנָה
3 וְיָצָא חֲצִי הָעִיר בַּגּוֹלָה וְיֶתֶר הָעָם לֹא יִכָּרֵת מִן־הָעִיר׃ וְיָצָא יְהוָה
4 וְנִלְחַם בַּגּוֹיִם הָהֵם כְּיוֹם הִלָּחֲמוֹ בְּיוֹם קְרָב׃ וְעָמְדוּ רַגְלָיו בַּיּוֹם־
הַהוּא עַל־הַר הַזֵּתִים אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי יְרוּשָׁלַםִ מִקֶּדֶם וְנִבְקַע הַר
הַזֵּיתִים מֵחֶצְיוֹ מִזְרָחָה וָיָמָּה גֵּיא גְּדוֹלָה מְאֹד וּמָשׁ חֲצִי הָהָר צָפוֹנָה
ה וְחֶצְיוֹ נֶגְבָּה׃ וְנַסְתֶּם גֵּיא־הָרַי כִּי־יַגִּיעַ גֵּי־הָרִים אֶל־אָצַל וְנַסְתֶּם
כַּאֲשֶׁר נַסְתֶּם מִפְּנֵי הָרַעַשׁ בִּימֵי עֻזִּיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה וּבָא יְהוָה אֱלֹהַי
6 כָּל־קְדֹשִׁים עִמָּךְ׃ וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא לֹא־יִהְיֶה אוֹר יְקָרוֹת יְקִפָּאוֹן׃
7 וְהָיָה יוֹם־אֶחָד הוּא יִוָּדַע לַיהוָה לֹא־יוֹם וְלֹא־לָיְלָה וְהָיָה לְעֵת־עֶרֶב
8 יִהְיֶה־אוֹר׃ וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא יֵצְאוּ מַיִם־חַיִּים מִירוּשָׁלַםִ חֶצְיָם
אֶל־הַיָּם הַקַּדְמוֹנִי וְחֶצְיָם אֶל־הַיָּם הָאַחֲרוֹן בַּקַּיִץ וּבָחֹרֶף יִהְיֶה׃
9 וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ
י אֶחָד׃ יִסּוֹב כָּל־הָאָרֶץ כָּעֲרָבָה מִגֶּבַע לְרִמּוֹן נֶגֶב יְרוּשָׁלָםִ וְרָאֲמָה
וְיָשְׁבָה תַחְתֶּיהָ לְמִשַּׁעַר בִּנְיָמִן עַד־מְקוֹם שַׁעַר הָרִאשׁוֹן עַד־שַׁעַר
11 הַפִּנִּים וּמִגְדַּל חֲנַנְאֵל עַד יִקְבֵי הַמֶּלֶךְ׃ וְיָשְׁבוּ בָהּ וְחֵרֶם לֹא יִהְיֶה־
12 עוֹד וְיָשְׁבָה יְרוּשָׁלַםִ לָבֶטַח׃ וְזֹאת ׀ תִּהְיֶה הַמַּגֵּפָה אֲשֶׁר יִגֹּף יְהוָה
אֶת־כָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר צָבְאוּ עַל־יְרוּשָׁלָםִ הָמֵק ׀ בְּשָׂרוֹ וְהוּא עֹמֵד
13 עַל־רַגְלָיו וְעֵינָיו תִּמַּקְנָה בְחֹרֵיהֶן וּלְשׁוֹנוֹ תִּמַּק בְּפִיהֶם׃ וְהָיָה בַּיּוֹם
הַהוּא תִּהְיֶה מְהוּמַת־יְהוָה רַבָּה בָּהֶם וְהֶחֱזִיקוּ אִישׁ יַד רֵעֵהוּ

XIV. v. 1. הפטרת יום א׳ של סכות   v. 2. תִּשָּׁכַבְנָה ק׳   v. 5. נ״ב
וְנִסְתַּם   v. 6. כב׳ וְקָרוֹת וְקִפָּאוֹן ; יְקִפָּאוֹן — וְקִפָּאוֹן ק׳

14 וְעָלְתָה יָדוֹ עַל־יַד רֵעֵהוּ׃ וְגַם־יְהוּדָה תִּלָּחֵם בִּירוּשָׁלִָם וְאֻסַּף חֵיל
טו כָּל־הַגּוֹיִם סָבִיב זָהָב וָכֶסֶף וּבְגָדִים לָרֹב מְאֹד׃ וְכֵן תִּהְיֶה מַגֵּפַת
הַסּוּס הַפֶּרֶד הַגָּמָל וְהַחֲמוֹר וְכָל־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּמַּחֲנוֹת הָהֵמָּה
16 כַּמַּגֵּפָה הַזֹּאת׃ וְהָיָה כָּל־הַנּוֹתָר מִכָּל־הַגּוֹיִם הַבָּאִים עַל־יְרוּשָׁלִָם
וְעָלוּ מִדֵּי שָׁנָה בְשָׁנָה לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְמֶלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת וְלָחֹג אֶת־חַג
17 הַסֻּכּוֹת׃ וְהָיָה אֲשֶׁר לֹא־יַעֲלֶה מֵאֵת מִשְׁפְּחוֹת הָאָרֶץ אֶל־יְרוּשָׁלִַם
18 לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְמֶלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת וְלֹא עֲלֵיהֶם יִהְיֶה הַגָּשֶׁם׃ וְאִם־
מִשְׁפַּחַת מִצְרַיִם לֹא־תַעֲלֶה וְלֹא בָאָה וְלֹא עֲלֵיהֶם תִּהְיֶה הַמַּגֵּפָה אֲשֶׁר
19 יִגֹּף יְהוָה אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יַעֲלוּ לָחֹג אֶת־חַג הַסֻּכּוֹת׃ זֹאת תִּהְיֶה
חַטַּאת מִצְרָיִם וְחַטַּאת כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יַעֲלוּ לָחֹג אֶת־חַג הַסֻּכּוֹת׃
כ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה עַל־מְצִלּוֹת הַסּוּס קֹדֶשׁ לַיהוָה וְהָיָה הַסִּירוֹת בְּבֵית
21 יְהוָה כַּמִּזְרָקִים לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ׃ וְהָיָה כָּל־סִיר בִּירוּשָׁלִַם וּבִיהוּדָה
קֹדֶשׁ לַיהוָה צְבָאוֹת וּבָאוּ כָּל־הַזֹּבְחִים וְלָקְחוּ מֵהֶם וּבִשְּׁלוּ בָהֶם וְלֹא־
יִהְיֶה כְנַעֲנִי עוֹד בְּבֵית־יְהוָה צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא׃

מ ל א כ י

MALACHIAS.

CAPUT I. א

א 2 מַשָּׂא דְבַר־יְהוָה אֶל־יִשְׂרָאֵל בְּיַד מַלְאָכִי׃ אָהַבְתִּי אֶתְכֶם אָמַר יְהוָה
וַאֲמַרְתֶּם בַּמָּה אֲהַבְתָּנוּ הֲלוֹא־אָח עֵשָׂו לְיַעֲקֹב נְאֻם־יְהוָה וָאֹהַב
3 אֶת־יַעֲקֹב׃ וְאֶת־עֵשָׂו שָׂנֵאתִי וָאָשִׂים אֶת־הָרָיו שְׁמָמָה וְאֶת־נַחֲלָתוֹ
4 לְתַנּוֹת מִדְבָּר׃ כִּי־תֹאמַר אֱדוֹם רֻשַּׁשְׁנוּ וְנָשׁוּב וְנִבְנֶה חֳרָבוֹת כֹּה אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת הֵמָּה יִבְנוּ וַאֲנִי אֶהֱרוֹס וְקָרְאוּ לָהֶם גְּבוּל רִשְׁעָה וְהָעָם
ה אֲשֶׁר־זָעַם יְהוָה עַד־עוֹלָם׃ וְעֵינֵיכֶם תִּרְאֶינָה וְאַתֶּם תֹּאמְרוּ יִגְדַּל
6 יְהוָה מֵעַל לִגְבוּל יִשְׂרָאֵל׃ בֵּן יְכַבֵּד אָב וְעֶבֶד אֲדֹנָיו וְאִם־אָב אָנִי
אַיֵּה כְבוֹדִי וְאִם־אֲדוֹנִים אָנִי אַיֵּה מוֹרָאִי אָמַר ׀ יְהוָה צְבָאוֹת לָכֶם
7 הַכֹּהֲנִים בּוֹזֵי שְׁמִי וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה בָזִינוּ אֶת־שְׁמֶךָ׃ מַגִּישִׁים עַל־

הפטרת תולדות יצחק v. 1. I. ע״כ v. 21. XIV.

tur manus eius super manum proximi sui.

14. Sed et Iudas pugnabit adversus Ierusalem; et congregabuntur divitiae omnium gentium in circuitu, aurum, et argentum, et vestes multae satis.

15. Et sic erit ruina equi, et muli, et cameli, et asini, et omnium iumentorum, quae fuerint in castris illis, sicut ruina haec.

16. Et omnes, qui reliqui fuerint de universis gentibus, quae venerunt contra Ierusalem, ascendent ab anno in annum, ut adorent regem, Dominum exercituum, et celebrent festivitatem tabernaculorum.

17. Et erit: qui non ascenderit de familiis terrae ad Ierusalem, ut adoret regem, Dominum exercituum, non erit super eos imber.

18. Quod et si familia Aegypti non ascenderit, et non venerit; nec super eos erit, sed erit ruina, qua percutiet Dominus omnes gentes, quae non ascenderint ad celebrandam festivitatem tabernaculorum.

19. Hoc erit peccatum Aegypti, et hoc peccatum omnium gentium, quae non ascenderint ad celebrandam festivitatem tabernaculorum.

20. In die illa erit, quod super fraenum equi est, sanctum Domino; et erunt lebetes in domo Domini quasi phialae coram altari.

21. Et erit omnis lebes in Ierusalem, et in Iuda sanctificatus Domino exercituum; et venient omnes immolantes, et sument ex eis, et coquent in eis; et non erit mercator ultra in domo Domini exercituum in die illo.

MALACHIAS PROPHETA.

Cap. I.

Populum, beneficiorum Dei immemorem, vituperat, novum et mundum annunciat sacrificium.

1. Onus verbi Domini ad Israël in manu Malachiae.

2. Dilexi vos, dicit Dominus, et dixistis: In quo dilexisti nos? Nonne frater erat Esau Iacob, dicit Dominus, et * dilexi Iacob,

* Rom. 9, 13.

3. Esau autem odio habui? et posui montes eius in solitudinem, et haereditatem eius in dracones deserti.

4. Quod si dixerit Idumaea: Destructi sumus, sed revertentes aedificabimus, quae destructa sunt; Haec dicit Dominus exercituum: Isti aedificabunt, et ego destruam; et vocabuntur termini impietatis, et populus, cui iratus est Dominus usque in aeternum.

5. Et oculi vestri videbunt; et vos dicetis: Magnificetur Dominus super terminum Israël.

6. Filius honorat patrem, et servus dominum suum; si ergo Pater ego sum, ubi est honor meus? et si Dominus ego sum, ubi est timor meus, dicit Dominus exercituum? ad vos, o sacerdotes, qui despicitis nomen meum, et dixistis: In quo despeximus nomen tuum?

7. Offertis super altare meum pa-

nem pollutum, et dicitis: In quo polluimus te? In eo, quod dicitis: Mensa Domini despecta est.

8. Si offeratis caecum ad immolandnm, nonne malum est? est si offeratis claudum, et languidum, nonne malum est? offer illud duci tuo, si placuerit ei, aut si susceperit faciem tuam, dicit Dominus exercituum.

9. Et nunc deprecamini vultum Dei, ut misereatur vestri (de manu enim vestra factum est hoc), si quomodo suscipiat facies vestras, dicit Dominus exercituum.

10. Quis est in vobis, qui claudat ostia, et incendat altare meum gratuito? non est mihi voluntas in vobis, dicit Dominus exercituum; et munus non suscipiam de manu vestra.

11. * Ab ortu enim solis usque ad occasum, magnum est nomen meum in gentibus, et in omni loco sacrificatur, et offertur nomini meo oblatio munda; quia magnum est nomen meum in gentibus, dicit Dominus exercituum. * Ps. 112, 3.

12. Et vos polluistis illud in eo, quod dicitis: Mensa Domini contaminata est; et quod superponitur, contemptibile est cum igne, qui illud devorat.

13. Et dixistis: Ecce! de labore, et exsufflastis illud, dicit Dominus exercituum, et intulistis de rapinis claudum, et languidum, et intulistis munus; numquid suscipiam illud de manu vestra, dicit Dominus?

14. Maledictus dolosus, qui habet in grege suo masculum, et votum faciens immolat debile Domino; quia Rex magnus ego, dicit Dominus exercituum, et nomen meum horribile in gentibus.

CAP. II.

Sacerdotibus et populo poenas promulgat.

1. Et nunc ad vos mandatum hoc, o sacerdotes!

2. * Si nolueritis audire, et si nolueritis ponere super cor, ut detis gloriam nomini meo, ait Dominus exercituum; mittam in vos egestatem, et maledicam benedictionibus vestris, et maledicam illis; quoniam non posuistis super cor.

* Lev. 26, 14. Deut. 28, 15.

3. Ecce! ego proiiciam vobis brachium, et dispergam super vultum vestrum stercus solemnitatum vestrarum, et assumet vos secum.

4. Et scietis, quia misi ad vos mandatum istud, ut esset pactum meum cum Levi, dicit Dominus exercituum.

5. Pactum meum fuit cum eo vitae et pacis; et dedi ei timorem, et timuit me, et a facie nominis mei pavebat.

6. Lex veritatis fuit in ore eius, et iniquitas non est inventa in labiis eius; in pace, et in aequitate ambulavit mecum, et multos avertit ab iniquitate.

7. Labia enim sacerdotis custodient scientiam, et legem requirent ex ore eius; quia angelus Domini exercituum est.

8. Vos autem recessistis de via, et scandalizastis plurimos in lege; irritum fecistis pactum Levi, dicit Dominus exercituum.

9. Propter quod et ego dedi vos contemptibiles, et humiles omnibus populis, sicut non servastis vias meas, et accepistis faciem in lege.

10. * Numquid non pater unus omnium nostrum; numquid non Deus unus creavit nos? quare ergo despicit unusquisque nostrum fratrem suum, violans pactum patrum nostrorum? * Matth. 23, 9. Eph. 4, 6.

11. Transgressus est Iuda, et abominatio facta est in Israël, et in Ierusalem; quia contaminavit Iudas sanctificationem Domini, quam dilexit, et habuit filiam dei alieni.

12. Disperdet Dominus virum, qui fecerit hoc, magistrum, et discipulum de tabernaculis Iacob, et offerentem munus Domino exercituum.

13. Et hoc rursum fecistis, ope-

מִזְבְּחִי לֶחֶם מְגֹאָל וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה גֵאַלְנוּךָ בֶּאֱמָרְכֶם שֻׁלְחַן יְהוָה נִבְזֶה
8 הוּא׃ וְכִי־תַגִּשׁוּן עִוֵּר לִזְבֹּחַ אֵין רָע וְכִי תַגִּישׁוּ פִּסֵּחַ וְחֹלֶה אֵין רָע
הַקְרִיבֵהוּ נָא לְפֶחָתֶךָ הֲיִרְצְךָ אוֹ הֲיִשָּׂא פָנֶיךָ אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃
9 וְעַתָּה חַלּוּ־נָא פְנֵי־אֵל וִיחָנֵנוּ מִיֶּדְכֶם הָיְתָה זֹּאת הֲיִשָּׂא מִכֶּם פָּנִים
י אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ מִי גַם־בָּכֶם וְיִסְגֹּר דְּלָתַיִם וְלֹא־תָאִירוּ מִזְבְּחִי
חִנָּם אֵין־לִי חֵפֶץ בָּכֶם אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וּמִנְחָה לֹא־אֶרְצֶה מִיֶּדְכֶם׃
11 כִּי מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ וְעַד־מְבוֹאוֹ גָּדוֹל שְׁמִי בַּגּוֹיִם וּבְכָל־מָקוֹם מֻקְטָר
מֻגָּשׁ לִשְׁמִי וּמִנְחָה טְהוֹרָה כִּי־גָדוֹל שְׁמִי בַּגּוֹיִם אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃
12 וְאַתֶּם מְחַלְּלִים אוֹתוֹ בֶּאֱמָרְכֶם שֻׁלְחַן יְהוָה מְגֹאָל הוּא וְנִיבוֹ נִבְזֶה
13 אָכְלוֹ׃ וַאֲמַרְתֶּם הִנֵּה מַתְּלָאָה וְהִפַּחְתֶּם אוֹתוֹ אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
וַהֲבֵאתֶם גָּזוּל וְאֶת־הַפִּסֵּחַ וְאֶת־הַחוֹלֶה וַהֲבֵאתֶם אֶת־הַמִּנְחָה
14 הַאֶרְצֶה אוֹתָהּ מִיֶּדְכֶם אָמַר יְהוָה׃ וְאָרוּר נוֹכֵל וְיֵשׁ בְּעֶדְרוֹ זָכָר וְנֹדֵר
וְזֹבֵחַ מָשְׁחָת לַאדֹנָי כִּי מֶלֶךְ גָּדוֹל אָנִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וּשְׁמִי נוֹרָא
בַגּוֹיִם׃

ב Cap. II. ב

2 א וְעַתָּה אֲלֵיכֶם הַמִּצְוָה הַזֹּאת הַכֹּהֲנִים׃ אִם־לֹא תִשְׁמְעוּ וְאִם־לֹא
תָשִׂימוּ עַל־לֵב לָתֵת כָּבוֹד לִשְׁמִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וְשִׁלַּחְתִּי בָכֶם
אֶת־הַמְּאֵרָה וְאָרוֹתִי אֶת־בִּרְכוֹתֵיכֶם וְגַם אָרוֹתִיהָ כִּי אֵינְכֶם שָׂמִים
3 עַל־לֵב׃ הִנְנִי גֹעֵר לָכֶם אֶת־הַזֶּרַע וְזֵרִיתִי פֶרֶשׁ עַל־פְּנֵיכֶם פֶּרֶשׁ
4 חַגֵּיכֶם וְנָשָׂא אֶתְכֶם אֵלָיו׃ וִידַעְתֶּם כִּי שִׁלַּחְתִּי אֲלֵיכֶם אֵת הַמִּצְוָה
ה הַזֹּאת לִהְיוֹת בְּרִיתִי אֶת־לֵוִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ בְּרִיתִי ׀ הָיְתָה
אִתּוֹ הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם וָאֶתְּנֵם־לוֹ מוֹרָא וַיִּירָאֵנִי וּמִפְּנֵי שְׁמִי נִחַת הוּא׃
6 תּוֹרַת אֱמֶת הָיְתָה בְּפִיהוּ וְעַוְלָה לֹא־נִמְצָא בִשְׂפָתָיו בְּשָׁלוֹם וּבְמִישׁוֹר
7 הָלַךְ אִתִּי וְרַבִּים הֵשִׁיב מֵעָוֺן׃ כִּי־שִׂפְתֵי כֹהֵן יִשְׁמְרוּ־דַעַת וְתוֹרָה
8 יְבַקְשׁוּ מִפִּיהוּ כִּי מַלְאַךְ יְהוָה־צְבָאוֹת הוּא׃ וְאַתֶּם סַרְתֶּם מִן־הַדֶּרֶךְ
הִכְשַׁלְתֶּם רַבִּים בַּתּוֹרָה שִׁחַתֶּם בְּרִית הַלֵּוִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃
9 וְגַם־אֲנִי נָתַתִּי אֶתְכֶם נִבְזִים וּשְׁפָלִים לְכָל־הָעָם כְּפִי אֲשֶׁר אֵינְכֶם
י שֹׁמְרִים אֶת־דְּרָכַי וְנֹשְׂאִים פָּנִים בַּתּוֹרָה׃ הֲלוֹא אָב אֶחָד לְכֻלָּנוּ הֲלוֹא
11 אֵל אֶחָד בְּרָאָנוּ מַדּוּעַ נִבְגַּד אִישׁ בְּאָחִיו לְחַלֵּל בְּרִית אֲבֹתֵינוּ׃ בָּגְדָה
יְהוּדָה וְתוֹעֵבָה נֶעֶשְׂתָה בְיִשְׂרָאֵל וּבִירוּשָׁלִָם כִּי ׀ חִלֵּל יְהוּדָה קֹדֶשׁ
12 יְהוָה אֲשֶׁר אָהֵב וּבָעַל בַּת־אֵל נֵכָר׃ יַכְרֵת יְהוָה לָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂנָּה
13 עֵר וְעֹנֶה מֵאָהֳלֵי יַעֲקֹב וּמַגִּישׁ מִנְחָה לַיהוָה צְבָאוֹת׃ וְזֹאת שֵׁנִית

ע״כ v. 7. II.

תְּעֲשׂוּ כַּסּוֹת דִּמְעָה אֶת־מִזְבַּח יְהוָה בְּכִי וַאֲנָקָה מֵאֵין עוֹד פְּנוֹת אֶל־
14 הַמִּנְחָה וְלָקַחַת רָצוֹן מִיֶּדְכֶם׃ וַאֲמַרְתֶּם עַל־מָה עַל כִּי־יְהוָה הֵעִיד
בֵּינְךָ וּבֵין ׀ אֵשֶׁת נְעוּרֶיךָ אֲשֶׁר אַתָּה בָּגַדְתָּה בָּהּ וְהִיא חֲבֶרְתְּךָ
טו וְאֵשֶׁת בְּרִיתֶךָ׃ וְלֹא־אֶחָד עָשָׂה וּשְׁאָר רוּחַ לוֹ וּמָה הָאֶחָד מְבַקֵּשׁ זֶרַע
16 אֱלֹהִים וְנִשְׁמַרְתֶּם בְּרוּחֲכֶם וּבְאֵשֶׁת נְעוּרֶיךָ אַל־יִבְגֹּד׃ כִּי־שָׂנֵא שַׁלַּח
אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְכִסָּה חָמָס עַל־לְבוּשׁוֹ אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
17 וְנִשְׁמַרְתֶּם בְּרוּחֲכֶם וְלֹא תִבְגֹּדוּ׃ הוֹגַעְתֶּם יְהוָה בְּדִבְרֵיכֶם וַאֲמַרְתֶּם
בַּמָּה הוֹגָעְנוּ בֶּאֱמָרְכֶם כָּל־עֹשֵׂה רָע טוֹב ׀ בְּעֵינֵי יְהוָה וּבָהֶם הוּא
חָפֵץ אוֹ אַיֵּה אֱלֹהֵי הַמִּשְׁפָּט׃

CAP. III. ג

ג

א הִנְנִי שֹׁלֵחַ מַלְאָכִי וּפִנָּה־דֶרֶךְ לְפָנָי וּפִתְאֹם יָבוֹא אֶל־הֵיכָלוֹ הָאָדוֹן ׀
אֲשֶׁר־אַתֶּם מְבַקְשִׁים וּמַלְאַךְ הַבְּרִית אֲשֶׁר־אַתֶּם חֲפֵצִים הִנֵּה־בָא
2 אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ וּמִי מְכַלְכֵּל אֶת־יוֹם בּוֹאוֹ וּמִי הָעֹמֵד בְּהֵרָאוֹתוֹ
3 כִּי־הוּא כְּאֵשׁ מְצָרֵף וּכְבֹרִית מְכַבְּסִים׃ וְיָשַׁב מְצָרֵף וּמְטַהֵר כֶּסֶף
וְטִהַר אֶת־בְּנֵי־לֵוִי וְזִקַּק אֹתָם כַּזָּהָב וְכַכָּסֶף וְהָיוּ לַיהוָה מַגִּישֵׁי מִנְחָה
4 בִּצְדָקָה׃ וְעָרְבָה לַיהוָה מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָםִ כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים
ה קַדְמֹנִיּוֹת׃ וְקָרַבְתִּי אֲלֵיכֶם לַמִּשְׁפָּט וְהָיִיתִי ׀ עֵד מְמַהֵר בַּמְכַשְּׁפִים
וּבַמְנָאֲפִים וּבַנִּשְׁבָּעִים לַשָּׁקֶר וּבְעֹשְׁקֵי שְׂכַר־שָׂכִיר אַלְמָנָה וְיָתוֹם
6 וּמַטֵּי־גֵר וְלֹא יְרֵאוּנִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ כִּי אֲנִי יְהוָה לֹא שָׁנִיתִי
ז וְאַתֶּם בְּנֵי־יַעֲקֹב לֹא כְלִיתֶם׃ לְמִימֵי אֲבֹתֵיכֶם סַרְתֶּם מֵחֻקַּי וְלֹא
שְׁמַרְתֶּם שׁוּבוּ אֵלַי וְאָשׁוּבָה אֲלֵיכֶם אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה
8 נָשׁוּב׃ הֲיִקְבַּע אָדָם אֱלֹהִים כִּי אַתֶּם קֹבְעִים אֹתִי וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה
9 קְבַעֲנוּךָ הַמַּעֲשֵׂר וְהַתְּרוּמָה׃ בַּמְּאֵרָה אַתֶּם נֵאָרִים וְאֹתִי אַתֶּם קֹבְעִים
י הַגּוֹי כֻּלּוֹ׃ הָבִיאוּ אֶת־כָּל־הַמַּעֲשֵׂר אֶל־בֵּית הָאוֹצָר וִיהִי טֶרֶף בְּבֵיתִי
וּבְחָנוּנִי נָא בָּזֹאת אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אִם־לֹא אֶפְתַּח לָכֶם אֵת אֲרֻבּוֹת
11 הַשָּׁמַיִם וַהֲרִיקֹתִי לָכֶם בְּרָכָה עַד־בְּלִי־דָי׃ וְגָעַרְתִּי לָכֶם בָּאֹכֵל וְלֹא־
יַשְׁחִת לָכֶם אֶת־פְּרִי הָאֲדָמָה וְלֹא־תְשַׁכֵּל לָכֶם הַגֶּפֶן בַּשָּׂדֶה אָמַר
12 יְהוָה צְבָאוֹת׃ וְאִשְּׁרוּ אֶתְכֶם כָּל־הַגּוֹיִם כִּי־תִהְיוּ אַתֶּם אֶרֶץ חֵפֶץ
13 אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ חָזְקוּ עָלַי דִּבְרֵיכֶם אָמַר יְהוָה וַאֲמַרְתֶּם מַה־
14 נִּדְבַּרְנוּ עָלֶיךָ׃ אֲמַרְתֶּם שָׁוְא עֲבֹד אֱלֹהִים וּמַה־בֶּצַע כִּי שָׁמַרְנוּ
טו מִשְׁמַרְתּוֹ וְכִי הָלַכְנוּ קְדֹרַנִּית מִפְּנֵי יְהוָה צְבָאוֹת׃ וְעַתָּה אֲנַחְנוּ
16 מְאַשְּׁרִים זֵדִים גַּם־נִבְנוּ עֹשֵׂי רִשְׁעָה גַּם בָּחֲנוּ אֱלֹהִים וַיִּמָּלֵטוּ׃ אָז

III. v. 4. הפטרת שבת הגדול

riebatis lacrymis altare Domini, fletu, et mugitu, ita ut non respiciam ultra ad sacrificium, nec accipiam placabile quid de manu vestra.

14. Et dixistis: Quam ob causam? quia Dominus testificatus est inter te, et uxorem pubertatis tuae, quam tu despexisti; et haec particeps tua, et uxor foederis tui.

15. Nonne unus fecit, et residuum spiritus eius est? Et quid unus quaerit, nisi semen Dei? Custodite ergo spiritum vestrum, et uxorem adolescentiae tuae noli despicere.

16. Cum odio habueris, dimitte, dicit Dominus Deus Israël; operiet autem iniquitas vestimentum eius, dicit Dominus exercituum; custodite spiritum vestrum, et nolite despicere.

17. Laborare fecistis Dominum in sermonibus vestris, et dixistis: In quo eum fecimus laborare? In eo, quod dicitis: Omnis, qui facit malum, bonus est in conspectu Domini, et tales ei placent; aut certe ubi est Deus iudicii?

Cap. III.

De Messia, eiusque praecursore.

1. *Ecce! ego mitto angelum meum, et praeparabit viam ante faciem meam. Et statim veniet ad templum suum dominator, quem vos quaeritis; et angelus testamenti, quem vos vultis. Ecce! venit, dicit Dominus exercituum;

* Matth. 11, 10. Marc. 1, 2. Luc. 1, 17. 7, 27.

2. et quis poterit cogitare diem adventus eius, et quis stabit ad videndum eum? ipse enim quasi ignis conflans, et quasi herba fullonum:

3. Et sedebit conflans, et emundans argentum, et purgabit filios Levi, et colabit eos quasi aurum, et quasi argentum, et erunt Domino offerentes sacrificia in iustitia.

4. Et placebit Domino sacrificium Iuda, et Ierusalem sicut dies saeculi, et sicut anni antiqui.

5. Et accedam ad vos in iudicio, et ero testis velox maleficis, et adulteris, et periuris, et qui calumniantur mercedem mercenarii, viduas, et pupillos, et opprimunt peregrinum, nec timuerunt me, dicit Dominus exercituum.

6. Ego enim Dominus, et non mutor; et vos filii Iacob non estis consumpti.

7. A diebus enim patrum vestrorum recessistis a legitimis meis, et non custodistis *. Revertimini ad me, et revertar ad vos, dicit Dominus exercituum. Et dixistis: In quo revertemur? * Zach. 1, 3.

8. Si affiget homo Deum, quia vos configitis me? Et dixistis: In quo configimus te? In decimis, et in primitiis.

9. Et in penuria vos maledicti estis, et me vos configitis gens tota.

10. Inferte omnem decimam in horreum, et sit cibus in domo mea, et probate me super hoc, dicit Dominus; si non aperuero vobis cataractas coeli, et effudero vobis benedictionem usque ad abundantiam.

11. Et increpabo pro vobis devorantem, et non corrumpet fructum terrae vestrae; nec erit sterilis vinea in agro, dicit Dominus exercituum.

12. Et beatos vos dicent omnes gentes; eritis enim vos terra desiderabilis, dicit Dominus exercituum.

13. * Invaluerunt super me verba vestra, dicit Dominus.

* Ioh. 21, 14.

14. Et dixistis: Quid locuti sumus contra te? Dixistis: Vanus est, qui servit Deo; et quod emolumentum, quia custodivimus praecepta eius, et quia ambulavimus tristes coram Domino exercituum?

15. Ergo nunc beatos dicimus arrogantes; siquidem aedificati sunt facientes impietatem, et tentaverunt Deum, et salvi facti sunt.

16. Tunc locuti sunt timentes Dominum, unusquisque cum proximo suo: Et attendit Dominus, et audivit; et scriptus est liber monumenti coram eo timentibus Dominum, et cogitantibus nomen eius.

17. Et erunt mihi, ait Dominus exercituum, in die, qua ego facio, in peculium; et parcam eis, sicut parcit vir filio suo servienti sibi.

18. Et convertemini, et videbitis, quid sit inter iustum et impium; et inter servientem Deo, et non servientem ei.

CAP. IV.

Impiorum supplicia. Elias mittendus ante diem Domini.

1. Ecce! enim dies veniet succensa quasi caminus; et erunt omnes superbi, et omnes facientes impietatem stipula; et inflammabit eos dies veniens, dicit Dominus exercituum, quae non derelinquet eis radicem, et germen.

2. * Et orietur vobis timentibus nomen meum sol iustitiae, et sanitas in pennis eius; et egrediemini, et salietis sicut vituli de armento.

* Luc. 1, 78.

3. Et calcabitis impios, cum fuerint cinis sub planta pedum vestrorum in die, qua ego facio, dicit Dominus exercituum.

4. * Mementote legis Moysi servi mei, quam mandavi ei in Horeb ad omnem Israël, praecepta et iudicia.

* Exod. 20. Deut. 4, 5. 6.

5. * Ecce! ego mittam vobis Eliam prophetam, antequam veniat dies Domini magnus, et horribilis.

* Matth. 17, 10. Marc. 9, 10. Luc. 1, 17.

6. Et convertet cor patrum ad filios, et cor filiorum ad patres eorum; ne forte veniam, et percutiam terram anathemate.

נִדְבְּרוּ יִרְאֵי יְהוָה אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ וַיַּקְשֵׁב יְהוָה וַיִּשְׁמָע וַיִּכָּתֵב סֵפֶר
זִכָּרוֹן לְפָנָיו לְיִרְאֵי יְהוָה וּלְחֹשְׁבֵי שְׁמוֹ׃ וְהָיוּ לִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת 17
לַיּוֹם אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה סְגֻלָּה וְחָמַלְתִּי עֲלֵיהֶם כַּאֲשֶׁר יַחְמֹל אִישׁ עַל־
בְּנוֹ הָעֹבֵד אֹתוֹ׃ וְשַׁבְתֶּם וּרְאִיתֶם בֵּין צַדִּיק לְרָשָׁע בֵּין עֹבֵד אֱלֹהִים 18
לַאֲשֶׁר לֹא עֲבָדוֹ׃ כִּי הִנֵּה הַיּוֹם בָּא בֹּעֵר כַּתַּנּוּר וְהָיוּ כָל־זֵדִים וְכָל־ 19
עֹשֵׂה רִשְׁעָה קַשׁ וְלִהַט אֹתָם הַיּוֹם הַבָּא אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר לֹא־
יַעֲזֹב לָהֶם שֹׁרֶשׁ וְעָנָף׃ וְזָרְחָה לָכֶם יִרְאֵי שְׁמִי שֶׁמֶשׁ צְדָקָה וּמַרְפֵּא כ
בִּכְנָפֶיהָ וִיצָאתֶם וּפִשְׁתֶּם כְּעֶגְלֵי מַרְבֵּק׃ וְעַסּוֹתֶם רְשָׁעִים כִּי־ 21
יִהְיוּ אֵפֶר תַּחַת כַּפּוֹת רַגְלֵיכֶם בַּיּוֹם אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת׃ זִכְרוּ תּוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדִּי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתוֹ בְחֹרֵב עַל־כָּל־ 22
יִשְׂרָאֵל חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים׃ הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ לָכֶם אֵת אֵלִיָּה הַנָּבִיא 23
לִפְנֵי בּוֹא יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא׃ וְהֵשִׁיב לֵב־אָבוֹת עַל־בָּנִים וְלֵב 24
בָּנִים עַל־אֲבוֹתָם פֶּן־אָבוֹא וְהִכֵּיתִי אֶת־הָאָרֶץ חֵרֶם׃

III. v. 16. קמץ בז״ק — v. 24. ע״ב

כתובים

HAGIOGRAPHA.

PSALMI	תהלים
PROVERBIA	משלי
JOB	איוב
CANT. CANTIC.	שיר השירים
RUTH	רות
THRENI	איכה
ECCLESIASTES	קהלת
ESTHER	אסתר
DANIEL	דניאל
EZRA	עזרא
NEHEMIAS	נחמיה
CHRONICOR.	דברי הימים

כ ת ו ב י ם

H A G I O G R A P H A.

PSALMI	תהלים
PROVERBIA	משלי
JOB	איוב
CANT. CANTIC.	שיר השירים
RUTH	רות
THRENI	איכה
ECCLESIASTES	קהלת
ESTHER	אסתר
DANIEL	דניאל
EZRA	עזרא
NEHEMIAS	נחמיה
CHRONICOR.	דברי הימים

LIBER PSALMORUM.

PSALM. I.

Beatitudo iustorum in amore legis divinae. Malorum calamitas.

1. Beatus vir, qui non abiit in consilio impiorum, et in via peccatorum non stetit *, et in cathedra pestilentiae non sedit;
* Ps. 25, 4. 118, 1. 127, 1. Ier. 15, 17.
2. * sed in lege Domini voluntas eius, et in lege eius meditabitur die ac nocte.
* Ios. 1, 8. Ps. 111, 1.
3. * Et erit tamquam lignum, quod plantatum est secus decursus aquarum, quod fructum suum dabit in tempore suo; et folium eius non defluet; * Ier. 17, 8.
et omnia, quaecumque faciet, prosperabuntur.
4. Non sic impii, non sic; sed * tamquam pulvis, quem proiicit ventus a facie terrae. * Ps. 34, 5.
5. Ideo non resurgent impii in iudicio; neque peccatores in concilio iustorum.
6. Quoniam * novit Dominus viam iustorum; et iter impiorum peribit.
* Iob 23, 10.

PSALM. II.

Gentium et Iudaeorum coniuratio in Christum; ipsius victoria et imperium.

1. Quare fremuerunt gentes, et populi meditati sunt inania * ?
* Act 4, 25.
2. Astiterunt reges terrae, et principes convenerunt in unum adversus Dominum, et adversus Christum eius.
3. Dirumpamus vincula eorum; et proiiciamus a nobis iugum ipsorum.
4. Qui habitat * in coelis, irridebit eos; et Dominus subsannabit eos.
* Ps. 36, 15. 58, 9.
5. Tunc loquetur ad eos in ira sua, et in furore suo conturbabit eos.
6. Ego autem constitutus sum rex ab eo super Sion montem sanctum eius, praedicans praeceptum eius.
7. * Dominus dixit ad me: Filius meus es tu, ego hodie genui te.
* Act. 13, 33. Hebr. 1, 5. 5, 5.
8. Postula a me, et dabo tibi gentes haereditatem tuam, et possessionem tuam terminos terrae.
9. * Reges eos in virga ferrea, et tamquam vas figuli confringes eos.
* Apocal. 2, 27. 19. 15.
10. Et nunc reges intelligite * ! erudimini, qui iudicatis terram!
* Sap. 6, 2.
11. Servite Domino in timore; et exultate ei cum tremore!
12. Apprehendite disciplinam, ne quando irascatur Dominus, et pereatis de via iusta.
13. Cum exarserit in brevi ira eius, beati omnes, qui confidunt in eo.

PSALM. III.

Salus in se sperantium Dominus.

1. Psalmus David, cum fugeret * a facie Absalom filii sui.
* 2 Reg. 15, 14.
2. Domine *, quid multiplicati sunt, qui tribulant me? multi insurgunt adversum me. * Ps. 24, 19.
3. Multi dicunt animae meae: Non est salus ipsi in Deo eius.
4. Tu autem Domine susceptor meus es, gloria mea, et exaltans caput meum.
5. Voce mea ad Dominum clama-

תהלים

LIBER PSALMORUM.

PSALMUS I. א

אַשְׁרֵי הָאִישׁ אֲשֶׁר ׀ לֹא הָלַךְ בַּעֲצַת רְשָׁעִים וּבְדֶרֶךְ חַטָּאִים לֹא עָמָד א
וּבְמוֹשַׁב לֵצִים לֹא יָשָׁב׃ כִּי ׀ אִם בְּתוֹרַת יְהוָה חֶפְצוֹ וּבְתוֹרָתוֹ יֶהְגֶּה 2
יוֹמָם וָלָיְלָה׃ וְהָיָה כְּעֵץ שָׁתוּל עַל־פַּלְגֵי־מָיִם אֲשֶׁר פִּרְיוֹ ׀ יִתֵּן בְּעִתּוֹ 3
וְעָלֵהוּ לֹא־יִבּוֹל וְכֹל אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה יַצְלִיחַ׃ לֹא־כֵן הָרְשָׁעִים כִּי אִם־ 4
כַּמֹּץ אֲשֶׁר־תִּדְּפֶנּוּ רוּחַ׃ עַל־כֵּן ׀ לֹא־יָקֻמוּ רְשָׁעִים בַּמִּשְׁפָּט וְחַטָּאִים ה
בַּעֲדַת צַדִּיקִים׃ כִּי־יוֹדֵעַ יְהוָה דֶּרֶךְ צַדִּיקִים וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים תֹּאבֵד׃ 6

ב PSAL. II. ב

לָמָּה רָגְשׁוּ גוֹיִם וּלְאֻמִּים יֶהְגּוּ־רִיק׃ יִתְיַצְּבוּ ׀ מַלְכֵי־אֶרֶץ וְרוֹזְנִים א 2
נוֹסְדוּ־יָחַד עַל־יְהוָה וְעַל־מְשִׁיחוֹ׃ נְנַתְּקָה אֶת־מוֹסְרוֹתֵימוֹ וְנַשְׁלִיכָה 3
מִמֶּנּוּ עֲבֹתֵימוֹ׃ יוֹשֵׁב בַּשָּׁמַיִם יִשְׂחָק אֲדֹנָי יִלְעַג־לָמוֹ׃ אָז יְדַבֵּר אֵלֵימוֹ 4 ה
בְאַפּוֹ וּבַחֲרוֹנוֹ יְבַהֲלֵמוֹ׃ וַאֲנִי נָסַכְתִּי מַלְכִּי עַל־צִיּוֹן הַר־קָדְשִׁי׃ 6
אֲסַפְּרָה אֶל־חֹק יְהוָה אָמַר אֵלַי בְּנִי אַתָּה אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ׃ שְׁאַל 7 8
מִמֶּנִּי וְאֶתְּנָה גוֹיִם נַחֲלָתֶךָ וַאֲחֻזָּתְךָ אַפְסֵי־אָרֶץ׃ תְּרֹעֵם בְּשֵׁבֶט בַּרְזֶל 9
כִּכְלִי יוֹצֵר תְּנַפְּצֵם׃ וְעַתָּה מְלָכִים הַשְׂכִּילוּ הִוָּסְרוּ שֹׁפְטֵי אָרֶץ׃ עִבְדוּ י 11
אֶת־יְהוָה בְּיִרְאָה וְגִילוּ בִּרְעָדָה׃ נַשְּׁקוּ־בַר פֶּן־יֶאֱנַף ׀ וְתֹאבְדוּ דֶרֶךְ 12
כִּי־יִבְעַר כִּמְעַט אַפּוֹ אַשְׁרֵי כָּל־חוֹסֵי בוֹ׃

ג PSAL. III. ג

מִזְמוֹר לְדָוִד בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי ׀ אַבְשָׁלוֹם בְּנוֹ׃ יְהוָה מָה־רַבּוּ צָרָי א 2
רַבִּים קָמִים עָלָי׃ רַבִּים אֹמְרִים לְנַפְשִׁי אֵין יְשׁוּעָתָה לּוֹ בֵאלֹהִים 3
סֶלָה׃ וְאַתָּה יְהוָה מָגֵן בַּעֲדִי כְּבוֹדִי וּמֵרִים רֹאשִׁי׃ קוֹלִי אֶל־יְהוָה 4 ה

---

v. 1. נ״א אַשְׁרֵי   v. 2. ב״נ אִם־   ibid. נ״א וּב׳   ibid. ב״נ ת׳
v. 4. בנ״א כֵּן   ibid. נ״א כַּמּוֹץ   v. 3. נ״א גַּנַּ׳   v. 5. נ״א וּב׳
v. 6. נ״א וַאֲנִי   v. 7. ב״נ אֲסַפְּ׳   ibid. נ״א אֵלַי או אֵלָי   ibid. פתח
באתנח   ibid. נ״א הַיּוֹם   v. 12. ב״נ פֶּן־   v. 3. נ״א אֵין   ibid. נ״א יְשׁוּ׳

6 אֶקְרָא וַיַּעֲנֵנִי מֵהַר קָדְשׁוֹ סֶלָה׃ אֲנִי שָׁכַבְתִּי וָאִישָׁנָה הֱקִיצוֹתִי כִּי
8 7 יְהוָה יִסְמְכֵנִי׃ לֹא־אִירָא מֵרִבְבוֹת עָם אֲשֶׁר סָבִיב שָׁתוּ עָלָי׃ קוּמָה
יְהוָה ׀ הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהַי כִּי־הִכִּיתָ אֶת־כָּל־אֹיְבַי לֶחִי שִׁנֵּי רְשָׁעִים
9 שִׁבַּרְתָּ׃ לַיהוָה הַיְשׁוּעָה עַל־עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה׃

Psal. IV. ד ד

2 א לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד׃ בְּקָרְאִי עֲנֵנִי ׀ אֱלֹהֵי צִדְקִי בַּצָּר
3 הִרְחַבְתָּ לִּי חָנֵּנִי וּשְׁמַע תְּפִלָּתִי׃ בְּנֵי־אִישׁ עַד־מֶה כְבוֹדִי לִכְלִמָּה
4 תֶּאֱהָבוּן רִיק תְּבַקְשׁוּ כָזָב סֶלָה׃ וּדְעוּ כִּי־הִפְלָה יְהוָה חָסִיד לוֹ
ה יְהוָה יִשְׁמַע בְּקָרְאִי אֵלָיו׃ רִגְזוּ וְאַל־תֶּחֱטָאוּ אִמְרוּ בִלְבַבְכֶם עַל־
7 6 מִשְׁכַּבְכֶם וְדֹמּוּ סֶלָה׃ זִבְחוּ זִבְחֵי־צֶדֶק וּבִטְחוּ אֶל־יְהוָה׃ רַבִּים
8 אֹמְרִים מִי־יַרְאֵנוּ טוֹב נְסָה־עָלֵינוּ אוֹר פָּנֶיךָ יְהוָה׃ נָתַתָּה שִׂמְחָה
9 בְלִבִּי מֵעֵת דְּגָנָם וְתִירוֹשָׁם רָבּוּ׃ בְּשָׁלוֹם יַחְדָּו אֶשְׁכְּבָה וְאִישָׁן כִּי־
אַתָּה יְהוָה לְבָדָד לָבֶטַח תּוֹשִׁיבֵנִי׃

Psal. V. ה ה

2 א לַמְנַצֵּחַ אֶל־הַנְּחִילוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד׃ אֲמָרַי הַאֲזִינָה ׀ יְהוָה בִּינָה
4 3 הֲגִיגִי׃ הַקְשִׁיבָה ׀ לְקוֹל שַׁוְעִי מַלְכִּי וֵאלֹהָי כִּי־אֵלֶיךָ אֶתְפַּלָּל׃ יְהוָה
ה בֹּקֶר תִּשְׁמַע קוֹלִי בֹּקֶר אֶעֱרָךְ־לְךָ וַאֲצַפֶּה׃ כִּי ׀ לֹא אֵל־חָפֵץ רֶשַׁע
6 אָתָּה לֹא יְגֻרְךָ רָע׃ לֹא־יִתְיַצְּבוּ הוֹלְלִים לְנֶגֶד עֵינֶיךָ שָׂנֵאתָ כָּל־פֹּעֲלֵי
8 7 אָוֶן׃ תְּאַבֵּד דֹּבְרֵי כָזָב אִישׁ־דָּמִים וּמִרְמָה יְתָעֵב ׀ יְהוָה׃ וַאֲנִי בְּרֹב
9 חַסְדְּךָ אָבוֹא בֵיתֶךָ אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל־הֵיכַל־קָדְשְׁךָ בְּיִרְאָתֶךָ׃ יְהוָה ׀
י נְחֵנִי בְצִדְקָתֶךָ לְמַעַן שׁוֹרְרָי הַיְשַׁר לְפָנַי דַּרְכֶּךָ׃ כִּי אֵין בְּפִיהוּ נְכוֹנָה
11 קִרְבָּם הַוּוֹת קֶבֶר־פָּתוּחַ גְּרוֹנָם לְשׁוֹנָם יַחֲלִיקוּן׃ הַאֲשִׁימֵם ׀ אֱלֹהִים
12 יִפְּלוּ מִמֹּעֲצוֹתֵיהֶם בְּרֹב פִּשְׁעֵיהֶם הַדִּיחֵמוֹ כִּי־מָרוּ בָךְ׃ וְיִשְׂמְחוּ
כָל־חוֹסֵי בָךְ לְעוֹלָם יְרַנֵּנוּ וְתָסֵךְ עָלֵימוֹ וְיַעְלְצוּ בְךָ אֹהֲבֵי שְׁמֶךָ׃
13 כִּי־אַתָּה תְּבָרֵךְ צַדִּיק יְהוָה כַּצִּנָּה רָצוֹן תַּעְטְרֶנּוּ׃

Psal. VI. ו ו

2 א לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת עַל־הַשְּׁמִינִית מִזְמוֹר לְדָוִד׃ יְהוָה אַל־בְּאַפְּךָ
3 תוֹכִיחֵנִי וְאַל־בַּחֲמָתְךָ תְיַסְּרֵנִי׃ חָנֵּנִי יְהוָה כִּי אֻמְלַל אָנִי רְפָאֵנִי

v. 9. בנ״א סֶּלָה v. 3. נ״א מֶה v. 7. נ״א אֹמְרִים ibid. בנ״א טוֹב
ibid. ב״נ נְסָה ibid. ב״א אוֹר ב״נ אוֹר v. 3. נ״א פסיק v. 5. נ״א
אֵל ׀ חָפֵץ ibid. פתח באתנח v. 9. הישר קרי v. 12. ב״נ וְיִשְׂמְחוּ
ibid. בנ״א חוֹסֵי v. 13. נ״א לא פסיק v. 2. נ״א יְהוָה ibid. נ״א וְאַל

vi; et exaudivit me de monte sancto suo.

6. Ego dormivi, et soporatus sum; et exurrexi, quia Dominus suscepit me.

7. Non timebo * millia populi circumdantis me. Exurge Domine, salvum me fac, Deus meus!
* Ps. 26, 3.

8. Quoniam tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa; dentes peccatorum contrivisti.

9. Domini est salus; et super populum tuum benedictio tua.

PSALM. IV.

In Deo fidelium spes et requies.

1. In finem in carminibus. Psalmus David.

2. Cum invocarem, exaudivit me Deus iustitiae meae; in tribulatione dilatasti mihi.

Miserere mei, et exaudi orationem meam.

3. Filii hominum usquequo gravi corde? ut quid diligitis vanitatem, et quaeritis mendacium?

4. Et scitote, quoniam mirificavit Dominus sanctum suum; Dominus exaudiet me *, cum clamavero ad eum. * Ps. 6, 10.

5. * Irascimini, et nolite peccare; quae dicitis in cordibus vestris, in cubilibus vestris compungimini.
* Ephes. 4, 26.

6. Sacrificate sacrificium iustitiae, et sperate in Domino; multi dicunt: Quis ostendit nobis bona?

7. Signatum * est super nos lumen vultus tui, Domine; dedisti laetitiam in corde meo.
* Num. 6, 25.

8. A fructu frumenti, vini, et olei sui multiplicati sunt.

9. In pace * in idipsum dormiam, et requiescam; * Lev. 26, 6.

10. quoniam tu, Domine! singulariter in spe constituisti me.

PSALM. V.

Psaltes Dei summi iusti opem adversus iniquos implorat.

1. In finem pro ea, quae haereditatem consequitur, Psalmus David.

2. Verba mea auribus percipe Domine, intellige clamorem meum.

3. Intende voci orationis meae, rex meus et Deus meus!

4. Quoniam ad te orabo, Domine! mane * exaudies vocem meam.
* Sap. 16, 28.

5. Mane astabo tibi et videbo; quoniam non Deus volens iniquitatem tu es.

6. Neque habitabit iuxta te malignus; neque permanebunt iniusti ante oculos tuos.

7. Odisti omnes, qui operantur iniquitatem; perdes omnes, qui loquuntur mendacium.

Virum sanguinum et dolosum abominabitur Dominus,

8. ego autem in multitudine misericordiae tuae,

introibo in domum tuam; adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo.

9. Domine! deduc me in iustitia tua *; propter inimicos meos dirige in conspectu tuo viam meam.
* Ps. 26, 11.

10. Quoniam non est in ore eorum veritas; cor eorum vanum est.

11. * Sepulchrum patens est guttur eorum, linguis suis dolose agebant, iudica illos Deus.

Decidant a cogitationibus suis, secundum multitudinem impietatum eorum expelle eos, quoniam irritaverunt te, Domine!
* Ps. 13, 3. 139, 4. Rom. 3, 13.

12. Et laetentur omnes, qui sperant in te, in aeternum exultabunt; et habitabis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes, qui diligunt nomen tuum,

13. quoniam tu benedices iusto.

Domine *! ut scuto bonae voluntatis tuae coronasti nos.
* Ps. 102, 4.

PSALM. VI.

Fidelium inter mundi huius calamitates gemitus et fiducia.

1. In finem in carminibus, Psalmus David, pro octava.

2. Domine *! ne in furore tuo arguas me, neque in ira tua corripias me. * Ps. 37, 2.

3. Miserere mei, Domine! quon-

iam infirmus sum; sana me Domine, quoniam conturbata sunt ossa mea.
4. Et anima mea turbata est valde; sed tu, Domine! usquequo?
5. Convertere, Domine! et eripe animam meam; salvum me fac propter misericordiam tuam.
6. Quoniam non est in morte, qui memor sit tui; in inferno autem quis confitebitur tibi?
7. Laboravi in gemitu meo, lavabo per singulas noctes lectum meum; lacrymis meis stratum meum rigabo.
8. Turbatus est a furore oculus meus; inveteravi inter omnes inimicos meos.
9. * Discedite a me omnes, qui operamini iniquitatem; quoniam exaudivit Dominus vocem fletus mei.
* Matth. 7, 23. 25, 41. Luc. 13, 27.
10. Exaudivit Dominus deprecationem meam; Dominus orationem meam suscepit.
11. Erubescant*, et conturbentur vehementer omnes inimici mei; convertantur et erubescant valde velociter. * Ps. 34, 4.

PSALM. VII.

Iniuriae non rependendae. Salus iustos manet, malos interitus.

1. Psalmus David, quem cantavit Domino pro verbis * Chusi filii Iemini. * 2 Reg. 16.

2. Domine Deus meus! in te speravi; salvum me fac ex omnibus persequentibus me, et libera me.
3. Ne quando * rapiat ut leo animam meam, dum non est, qui redimat, neque qui salvum faciat.
* Ps. 9, 29. 30.
4. Domine Deus meus! si feci istud *, si est iniquitas in manibus meis; * Iob 31, 7. sq.
5. si reddidi retribuentibus mihi mala, decidam merito ab inimicis meis inanis.
6. Persequatur inimicus animam meam, et comprehendat, et conculcet in terra vitam meam, et gloriam meam in pulverem deducat.
7. Exurge Domine! in ira tua; et exaltare in finibus inimicorum meorum.
Et exurge Domine Deus meus! in praecepto, quod mandasti;
8. et synagoga populorum circumdabit te.
Et propter hanc in altum regredere;
9. Dominus iudicat populos.
Iudica me Domine! secundum iustitiam meam, et secundum innocentiam meam super me.
10. Consumetur nequitia peccatorum, et diriges iustum *, scrutans corda et renes Deus.
* 3 Reg. 8, 39. 1 Paral. 28, 9. Ier. 11, 20. 17, 10. 20, 12.
11. Iustum adiutorium meum a Domino, qui salvos facit rectos corde.
12. Deus iudex iustus, fortis, et patiens; numquid irascitur per singulos dies?
13. Nisi conversi fueritis, gladium suum vibrabit; arcum suum tetendit, et paravit illum.
14. Et in eo paravit vasa mortis, sagittas suas ardentibus effecit.
15. * Ecce! parturiit iniustitiam; concepit dolorem, et peperit iniquitatem. * Iob 15, 35. Ies. 59, 4.
16. Lacum aperuit *, et effodit eum; et incidit in foveam, quam fecit.
* Prov. 26, 27.
17. Convertetur * dolor eius in caput eius; et in verticem ipsius iniquitas eius descendet.
* Prov. 5, 22.
18. Confitebor Domino secundum iustitiam eius; et psallam nomini Domini altissimi.

PSALM. VIII.

Nomen Domini admirabile et magnum laudatur; quo ad dignitatem elevatum est genus humanum, et coronatum.

1. In finem pro torcularibus, Psalmus David.

2. Domine Dominus noster, quam admirabile est nomen tuum in universa terra!
Quoniam elevata est magnificentia tua super coelos.
3. Ex ore * infantium et lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos, ut destruas inimicum et ultorem. * Matth. 21, 16.
4. Quoniam videbo coelos tuos, opera digitorum tuorum; lunam et stellas, quae tu fundasti.
5. Quid * est homo, quod memor es eius? aut filius hominis, quoniam visitas eum? * Iob 7, 17. Ps. 143, 3. Hebr. 2, 6.
6. * Minuisti eum paulo minus ab angelis, gloria et honore coronasti eum;
* Hebr. 2, 7.
7. et constituisti eum * super opera manuum tuarum. * Hebr. 2, 8.
8. * Omnia subiecisti sub pedibus

יְהוָה כִּי נִבְהֲלוּ עֲצָמָי׃ וְנַפְשִׁי נִבְהֲלָה מְאֹד וְאַתְּ יְהוָה עַד־מָתָי׃ 4
שׁוּבָה יְהוָה חַלְּצָה נַפְשִׁי הוֹשִׁיעֵנִי לְמַעַן חַסְדֶּךָ׃ כִּי אֵין בַּמָּוֶת ה 6
זִכְרֶךָ בִּשְׁאוֹל מִי יוֹדֶה־לָּךְ׃ יָגַעְתִּי ׀ בְּאַנְחָתִי אַשְׂחֶה בְכָל־לַיְלָה 7
מִטָּתִי בְּדִמְעָתִי עַרְשִׂי אַמְסֶה׃ עָשְׁשָׁה מִכַּעַס עֵינִי עָתְקָה בְּכָל־ 8
צוֹרְרָי׃ סוּרוּ מִמֶּנִּי כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן כִּי־שָׁמַע יְהוָה קוֹל בִּכְיִי׃ שָׁמַע 9 י
יְהוָה תְּחִנָּתִי יְהוָה תְּפִלָּתִי יִקָּח׃ יֵבֹשׁוּ° וְיִבָּהֲלוּ מְאֹד כָּל־אֹיְבָי 11
יָשֻׁבוּ יֵבֹשׁוּ רָגַע׃

ז Psal. VII. ז

שִׁגָּיוֹן לְדָוִד אֲשֶׁר־שָׁר לַיהוָה עַל־דִּבְרֵי־כוּשׁ בֶּן־יְמִינִי׃ יְהוָה א 2
אֱלֹהַי בְּךָ חָסִיתִי הוֹשִׁיעֵנִי מִכָּל־רֹדְפַי וְהַצִּילֵנִי׃ פֶּן־יִטְרֹף כְּאַרְיֵה 3
נַפְשִׁי פֹּרֵק וְאֵין מַצִּיל׃ יְהוָה אֱלֹהַי אִם־עָשִׂיתִי זֹאת אִם־יֶשׁ־עָוֶל 4
בְּכַפָּי׃ אִם־גָּמַלְתִּי שׁוֹלְמִי רָע וָאֲחַלְּצָה צוֹרְרִי רֵיקָם׃ יִרַדֹּף אוֹיֵב ׀ ה 6
נַפְשִׁי וְיַשֵּׂג וְיִרְמֹס לָאָרֶץ חַיָּי וּכְבוֹדִי ׀ לֶעָפָר יַשְׁכֵּן סֶלָה׃ קוּמָה 7
יְהוָה ׀ בְּאַפֶּךָ הִנָּשֵׂא בְּעַבְרוֹת צוֹרְרָי וְעוּרָה אֵלַי מִשְׁפָּט צִוִּיתָ׃ וַעֲדַת 8
לְאֻמִּים תְּסוֹבְבֶךָּ וְעָלֶיהָ לַמָּרוֹם שׁוּבָה׃ יְהוָה יָדִין עַמִּים שָׁפְטֵנִי 9
יְהוָה כְּצִדְקִי וּכְתֻמִּי עָלָי׃ יִגְמָר־נָא רַע ׀ רְשָׁעִים וּתְכוֹנֵן צַדִּיק וּבֹחֵן י
לִבּוֹת וּכְלָיוֹת אֱלֹהִים צַדִּיק׃ מָגִנִּי עַל־אֱלֹהִים מוֹשִׁיעַ יִשְׁרֵי־לֵב׃ 11
אֱלֹהִים שׁוֹפֵט צַדִּיק וְאֵל זֹעֵם בְּכָל־יוֹם׃ אִם־לֹא יָשׁוּב חַרְבּוֹ יִלְטוֹשׁ 12 13
קַשְׁתּוֹ דָרַךְ וַיְכוֹנְנֶהָ׃ וְלוֹ הֵכִין כְּלֵי־מָוֶת חִצָּיו לְדֹלְקִים יִפְעָל׃ 14
הִנֵּה יְחַבֶּל־אָוֶן וְהָרָה עָמָל וְיָלַד שָׁקֶר׃ בּוֹר כָּרָה וַיַּחְפְּרֵהוּ וַיִּפֹּל טו 16
בְּשַׁחַת יִפְעָל׃ יָשׁוּב עֲמָלוֹ בְרֹאשׁוֹ וְעַל קָדְקֳדוֹ חֲמָסוֹ יֵרֵד׃ אוֹדֶה 17 18
יְהוָה כְּצִדְקוֹ וַאֲזַמְּרָה שֵׁם־יְהוָה עֶלְיוֹן׃

ח Psal. VIII. ח

לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית מִזְמוֹר לְדָוִד׃ יְהוָה אֲדֹנֵינוּ מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ א 2
בְּכָל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר תְּנָה הוֹדְךָ עַל־הַשָּׁמָיִם׃ מִפִּי עוֹלְלִים ׀ וְיֹנְקִים 3
יִסַּדְתָּ עֹז לְמַעַן צוֹרְרֶיךָ לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם׃ כִּי־אֶרְאֶה שָׁמֶיךָ 4
מַעֲשֵׂה אֶצְבְּעֹתֶיךָ יָרֵחַ וְכוֹכָבִים אֲשֶׁר כּוֹנָנְתָּה׃ מָה־אֱנוֹשׁ כִּי־ ה
תִזְכְּרֶנּוּ וּבֶן־אָדָם כִּי תִפְקְדֶנּוּ׃ וַתְּחַסְּרֵהוּ מְּעַט מֵאֱלֹהִים וְכָבוֹד 6
וְהָדָר תְּעַטְּרֵהוּ׃ תַּמְשִׁילֵהוּ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ כֹּל שַׁתָּה תַחַת־רַגְלָיו׃ 7

---

v. 4. בנ״א וְנַפְשִׁי ibid. ואתה ק׳ v. 10. נ״א תְּפִלָּתִי v. 11. נ״א
יֵבֹשׁוּ ׀ v. 6. נ״א יְרַדֵּף או יִרְדֹּף v. 7. נ״א צוֹ׳ או צֹרְרָי v. 11. בנ״א
מָגִנִּי או מָגִנֵּי v. 17. נ״א קָדְקֳדוֹ

8 9 צֹנֶה וַאֲלָפִים כֻּלָּם וְגַם בַּהֲמוֹת שָׂדָי׃ צִפּוֹר שָׁמַיִם וּדְגֵי הַיָּם עֹבֵר
י אָרְחוֹת יַמִּים׃ יְהוָה אֲדֹנֵינוּ מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ׃

Psal. IX. ט

ט

א 2 לַמְנַצֵּחַ עַל־מוּת לַבֵּן מִזְמוֹר לְדָוִד׃ אוֹדֶה יְהוָה בְּכָל־לִבִּי
3 אֲסַפְּרָה כָּל־נִפְלְאוֹתֶיךָ׃ אֶשְׂמְחָה וְאֶעֶלְצָה בָךְ אֲזַמְּרָה שִׁמְךָ עֶלְיוֹן׃
ה 4 בְּשׁוּב־אוֹיְבַי אָחוֹר יִכָּשְׁלוּ וְיֹאבְדוּ מִפָּנֶיךָ׃ כִּי־עָשִׂיתָ מִשְׁפָּטִי וְדִינִי
6 יָשַׁבְתָּ לְכִסֵּא שׁוֹפֵט צֶדֶק׃ גָּעַרְתָּ גוֹיִם אִבַּדְתָּ רָשָׁע שְׁמָם מָחִיתָ
7 לְעוֹלָם וָעֶד׃ הָאוֹיֵב ׀ תַּמּוּ חֳרָבוֹת לָנֶצַח וְעָרִים נָתַשְׁתָּ אָבַד זִכְרָם
8 9 הֵמָּה׃ וַיהוָה לְעוֹלָם יֵשֵׁב כּוֹנֵן לַמִּשְׁפָּט כִּסְאוֹ׃ וְהוּא יִשְׁפֹּט תֵּבֵל
י בְּצֶדֶק יָדִין לְאֻמִּים בְּמֵישָׁרִים׃ וִיהִי יְהוָה מִשְׂגָּב לַדָּךְ מִשְׂגָּב
11 לְעִתּוֹת בַּצָּרָה׃ וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ כִּי לֹא־עָזַבְתָּ דֹרְשֶׁיךָ יְהוָה׃
12 13 זַמְּרוּ לַיהוָה יֹשֵׁב צִיּוֹן הַגִּידוּ בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו׃ כִּי־דֹרֵשׁ דָּמִים
14 אוֹתָם זָכָר לֹא שָׁכַח צַעֲקַת עֲנָיִים׃ חָנְנֵנִי יְהוָה ׀ רְאֵה עָנְיִי מִשֹּׂנְאָי
טו מְרוֹמְמִי מִשַּׁעֲרֵי־מָוֶת׃ לְמַעַן אֲסַפְּרָה כָּל־תְּהִלָּתֶיךָ בְּשַׁעֲרֵי בַת־צִיּוֹן
16 אָגִילָה בִּישׁוּעָתֶךָ׃ טָבְעוּ גוֹיִם בְּשַׁחַת עָשׂוּ בְּרֶשֶׁת־זוּ טָמָנוּ נִלְכְּדָה
17 רַגְלָם׃ נוֹדַע ׀ יְהוָה מִשְׁפָּט עָשָׂה בְּפֹעַל כַּפָּיו נוֹקֵשׁ רָשָׁע הִגָּיוֹן סֶלָה׃
18 19 יָשׁוּבוּ רְשָׁעִים לִשְׁאוֹלָה כָּל־גּוֹיִם שְׁכֵחֵי אֱלֹהִים׃ כִּי לֹא לָנֶצַח יִשָּׁכַח
כ אֶבְיוֹן תִּקְוַת עֲנָוִים תֹּאבַד לָעַד׃ קוּמָה יְהוָה אַל־יָעֹז אֱנוֹשׁ יִשָּׁפְטוּ
21 גוֹיִם עַל־פָּנֶיךָ׃ שִׁיתָה יְהוָה ׀ מוֹרָה לָהֶם יֵדְעוּ גוֹיִם אֱנוֹשׁ הֵמָּה סֶּלָה׃

Psal. X. י

י

א 2 לָמָה יְהוָה תַּעֲמֹד בְּרָחוֹק תַּעְלִים לְעִתּוֹת בַּצָּרָה׃ בְּגַאֲוַת רָשָׁע
3 יִדְלַק עָנִי יִתָּפְשׂוּ בִּמְזִמּוֹת זוּ חָשָׁבוּ׃ כִּי־הִלֵּל רָשָׁע עַל־תַּאֲוַת נַפְשׁוֹ
4 וּבֹצֵעַ בֵּרֵךְ נִאֵץ ׀ יְהוָה׃ רָשָׁע כְּגֹבַהּ אַפּוֹ בַּל־יִדְרֹשׁ אֵין אֱלֹהִים כָּל־
ה מְזִמּוֹתָיו׃ יָחִילוּ דְרָכָו ׀ בְּכָל־עֵת מָרוֹם מִשְׁפָּטֶיךָ מִנֶּגְדּוֹ כָּל־צוֹרְרָיו
6 7 יָפִיחַ בָּהֶם׃ אָמַר בְּלִבּוֹ בַּל־אֶמּוֹט לְדֹר וָדֹר אֲשֶׁר לֹא בְרָע׃ אָלָה ׀
8 פִּיהוּ מָלֵא וּמִרְמוֹת וָתֹךְ תַּחַת לְשׁוֹנוֹ עָמָל וָאָוֶן׃ יֵשֵׁב ׀ בְּמַאְרַב
9 חֲצֵרִים בַּמִּסְתָּרִים יַהֲרֹג נָקִי עֵינָיו לְחֵלְכָה יִצְפֹּנוּ׃ יֶאֱרֹב בַּמִּסְתָּר ׀
י כְּאַרְיֵה בְסֻכֹּה יֶאֱרֹב לַחֲטוֹף עָנִי יַחְטֹף עָנִי בְּמָשְׁכוֹ בְרִשְׁתּוֹ׃ וְדָכֶה

v. 1. בנ״א לַמְנַצֵּחַ. v. 4. ב״א בְּשׁוּב. v. 9. ב״א יִשְׁפֹּט. v. 13. עניים
קרי. v. 14. נ״א חָנְנֵנִי. ibid. בנ״א יְהוָֹה. v. 17. ב״א נוֹדַע. v. 19. עניים
קרי. v. 21 ה׳ במקום א׳. ibid. בנ״א יֵדְעוּ. v. 2. ב״נ מ׳. ibid. זוּ. v. 5. דרכיו ק׳
v. 6. בנ״א לֹא־. v. 7. בנ״א פִּיהוּ. v. 8. נ״א לְחֵלְכָה. v. 10. ידכה קרי

eius, oves et boves universas; insuper et pecora campi;
* Gen. 1, 28. 1 Cor. 15, 26.

9. volucres coeli, et pisces maris, qui perambulant semitas maris.

10. Domine Dominus noster *, quam admirabile est nomen tuum in universa terra! * Ies. 6, 3.

PSALM. IX.

Pro victoriis iam reportatis gratias agit, pro reportandis opem poscit.

1. In finem pro occultis filii, Psalmus David.

2. Confitebor tibi, Domine! in toto corde meo; narrabo omnia mirabilia tua.

3. Laetabor et exultabo in te; psallam * nomini tuo, Altissime!
* Ps. 91, 2.

4. In convertendo inimicum meum retrorsum; infirmabuntur, et peribunt a facie tua.

5. Quoniam fecisti iudicium meum et causam meam; sedisti super thronum, qui iudicas iustitiam.

6. Increpasti gentes *, et periit impius; nomen eorum delesti in aeternum et in saeculum saeculi.
* Ps. 5, 7. 33, 17.

7. Inimici defecerunt frameae in finem; et civitates eorum destruxisti.

Periit memoria eorum cum sonitu;

8. et Dominus in aeternum permanet.

Paravit in iudicio thronum suum;

9. et ipse iudicabit orbem terrae in aequitate, iudicabit populos in iustitia.

10. Et factus est Dominus refugium pauperi; adiutor in opportunitatibus, in tribulatione.

11. Et sperent in te, qui noverunt nomen tuum; quoniam non dereliquisti quaerentes te Domine.

12. Psallite Domino, qui habitat in Sion; annunciate inter gentes studia eius;

13. quoniam requirens sanguinem eorum recordatus est; non est oblitus clamorem pauperum.

14. Miserere mei, Domine! vide humilitatem meam de inimicis meis.

15. Qui exaltas me de portis mortis, ut annunciem omnes laudationes tuas in portis filiae Sion.

16. Exultabo in salutari tuo; infixae sunt gentes in interitu, quem fecerunt.

In laqueo isto, quem absconderunt, comprehensus est pes eorum.

17. Cognoscetur Dominus iudicia faciens; in operibus manuum suarum comprehensus est peccator.

18. Convertantur peccatores in infernum, omnes gentes, quae obliviscuntur Deum.

19. Quoniam non in finem oblivio erit pauperis; patientia pauperum non peribit in finem.

20. Exurge Domine! non confortetur homo; iudicentur gentes in conspectu tuo.

21. Constitue, Domine! legislatorem super eos; ut sciant gentes, quoniam homines sunt.

PSALM. 10. Secundum Hebraeos.

1. Ut quid Domine! recessisti longe, despicis in opportunitatibus, in tribulatione?

2. Dum superbit impius, incenditur pauper; comprehenduntur in consiliis, quibus cogitant.

3. Quoniam laudatur peccator in desideriis animae suae; et iniquus benedicitur.

4. Exacerbavit Dominum peccator, secundum multitudinem irae suae non quaeret.

5. Non est Deus in conspectu eius; inquinatae sunt viae illius in omni tempore.

Auferuntur iudicia tua a facie eius; omnium inimicorum suorum dominabitur.

6. Dixit enim in corde suo: Non movebor a generatione in generationem, sine malo.

7. * Cuius maledictione os plenum est, et amaritudine, et dolo; sub lingua eius labor et dolor.
* c. 13, 3. Rom. 3, 14.

8. Sed et in insidiis cum divitibus in occultis, ut interficiat innocentem.

9. Oculi eius * in pauperem respiciunt; insidiatur in abscondito, quasi leo in spelunca sua.
* Ps. 36, 32.

Insidiatur, ut rapiat pauperem; rapere pauperem, dum attrahit eum

10. In laqueo suo humiliabit eum, inclinabit se, et cadet, cum dominatus fuerit pauperum.

11. Dixit enim in corde suo*: Oblitus est Deus, avertit faciem suam, ne videat in finem.
* Iob 22, 13. Ps. 93, 7.

12. Exurge Domine Deus! exaltetur manus tua; ne obliviscaris pauperum.

13. Propter quid irritavit impius Deum? dixit enim in corde suo: Non requiret!

14. Vides, quoniam tu laborem et dolorem consideras; ut tradas eos in manus tuas.

Tibi derelictus est pauper; orphano tu eris adiutor.

15. Contere brachium peccatoris et maligni*, quaeretur peccatum illius, et non invenietur.
* Ps. 36, 10. 36.

16. Dominus* regnabit in aeternum, et in saeculum saeculi; peribitis gentes de terra illius.
* Ps. 145, 10. Ier. 10, 10.

17. Desiderium pauperum exaudivit Dominus; praeparationem cordis eorum audivit auris tua.

18. Iudicare pupillo et humili, ut non apponat ultra magnificare se homo super terram.

PSALM. X.

Animae in Deo confidentis securitas.

1. In finem, Psalmus David.

In Domino confido; quomodo dicitis animae meae: Transmigra in montem sicut passer!

2. Quoniam ecce! peccatores intenderunt arcum, paraverunt sagittas suas in pharetra, ut sagittent in obscuro rectos corde.

3. Quoniam quae perfecisti, destruxerunt; iustus autem quid fecit?

4. *Dominus in templo sancto suo, Dominus in coelo sedes eius.
* Hab. 2, 20.

5. Oculi eius in pauperem respiciunt; palpebrae eius interrogant filios hominum.

6. Dominus interrogat iustum et impium; qui autem diligit iniquitatem, odit animam suam.

7. Pluet super peccatores laqueos; ignis, et sulphur, et spiritus procellarum, pars calicis eorum.

8. Quoniam * iustus Dominus et iustitias dilexit; aequitatem vidit vultus eius. * Ps. 32, 5.

PSALM. XI.

Impiorum multitudo. Eloquiorum Dei laus.

1. In finem pro octava, Psalmus David.

2. Salvum me fac Domine! quoniam defecit sanctus; quoniam diminutae sunt veritates a filiis hominum.

3. Vana locuti sunt unusquisque ad proximum suum; labia dolosa, in corde et corde locuti sunt.

4. Disperdat Dominus universa labia dolosa, et linguam magniloquam.

5. Qui dixerunt: Linguam nostram magnificabimus, labia nostra a nobis sunt, quis noster Dominus est?

6. Propter miseriam inopum, et gemitum pauperum nunc exurgam dicit Dominus.

Ponam in salutari; fiducialiter agam in eo.

7. * Eloquia Domini, eloquia casta; argentum igne examinatum probatum terrae, purgatum septuplum. * Prov. 30, 5.

8. Tu Domine! servabis nos; et custodies nos a generatione hac in aeternum.

9. In circuitu impii ambulant; secundum altitudinem tuam multiplicasti filios hominum.

PSALM. XII.

In tentatione iustus, etsi a Deo quasi destitutus, animum tamen non despondet.

1. In finem, Psalmus David.

Usquequo Domine*! oblivisceris me in finem? Usquequo avertis faciem tuam a me?
* Ps. 43, 24. 87, 15.

2. Quamdiu ponam consilia in anima mea, dolorem in corde meo per diem?

3. Usquequo exaltabitur inimicus meus super me?

4. Respice, et exaudi me, Domine Deus meus!

Illumina oculos meos, ne umquam obdormiam in morte;

יָשֹׁחַ וְנָפַל בַּעֲצוּמָיו חֶלְכָּאִים׃ אָמַר בְּלִבּוֹ שָׁכַח אֵל הִסְתִּיר פָּנָיו 11
בַּל־רָאָה לָנֶצַח׃ קוּמָה יְהוָה אֵל נְשָׂא יָדֶךָ אַל־תִּשְׁכַּח עֲנִיִּים׃ עַל־ 12 13
מֶה׀ נִאֵץ רָשָׁע׀ אֱלֹהִים אָמַר בְּלִבּוֹ לֹא תִּדְרֹשׁ׃ רָאִתָה׀ כִּי־אַתָּה׀ 14
עָמָל וָכַעַס׀ תַּבִּיט לָתֵת בְּיָדֶךָ עָלֶיךָ יַעֲזֹב חֵלְכָה יָתוֹם אַתָּה׀ הָיִיתָ טו
עוֹזֵר׃ שְׁבֹר זְרוֹעַ רָשָׁע וָרָע תִּדְרוֹשׁ־רִשְׁעוֹ בַל־תִּמְצָא׃ יְהוָה מֶלֶךְ 16
עוֹלָם וָעֶד אָבְדוּ גוֹיִם מֵאַרְצוֹ׃ תַּאֲוַת עֲנָוִים שָׁמַעְתָּ יְהוָה תָּכִין לִבָּם 17
תַּקְשִׁיב אָזְנֶךָ׃ לִשְׁפֹּט יָתוֹם וָדָךְ בַּל־יוֹסִיף עוֹד לַעֲרֹץ אֱנוֹשׁ מִן־ 18
הָאָרֶץ׃

יא Psal. XI. יא

לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד בַּיהוָה׀ חָסִיתִי אֵיךְ תֹּאמְרוּ לְנַפְשִׁי נוּדוּ הַרְכֶם א
צִפּוֹר׃ כִּי הִנֵּה הָרְשָׁעִים יִדְרְכוּן קֶשֶׁת כּוֹנְנוּ חִצָּם עַל־יֶתֶר לִירוֹת 2
בְּמוֹ־אֹפֶל לְיִשְׁרֵי־לֵב׃ כִּי הַשָּׁתוֹת יֵהָרֵסוּן צַדִּיק מַה־פָּעָל׃ יְהוָה׀ 3 4
בְּהֵיכַל קָדְשׁוֹ יְהוָה בַּשָּׁמַיִם כִּסְאוֹ עֵינָיו יֶחֱזוּ עַפְעַפָּיו יִבְחֲנוּ בְּנֵי
אָדָם׃ יְהוָה צַדִּיק יִבְחָן וְרָשָׁע וְאֹהֵב חָמָס שָׂנְאָה נַפְשׁוֹ׃ יַמְטֵר עַל־ ה 6
רְשָׁעִים פַּחִים אֵשׁ וְגָפְרִית וְרוּחַ זִלְעָפוֹת מְנָת כּוֹסָם׃ כִּי־צַדִּיק 7
יְהוָה צְדָקוֹת אָהֵב יָשָׁר יֶחֱזוּ פָנֵימוֹ׃

יב Psal. XII. יב

לַמְנַצֵּחַ עַל־הַשְּׁמִינִית מִזְמוֹר לְדָוִד׃ הוֹשִׁיעָה יְהוָה כִּי־גָמַר א 2
חָסִיד כִּי־פַסּוּ אֱמוּנִים מִבְּנֵי אָדָם׃ שָׁוְא׀ יְדַבְּרוּ אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ 3
שְׂפַת חֲלָקוֹת בְּלֵב וָלֵב יְדַבֵּרוּ׃ יַכְרֵת יְהוָה כָּל־שִׂפְתֵי חֲלָקוֹת לָשׁוֹן 4
מְדַבֶּרֶת גְּדֹלוֹת׃ אֲשֶׁר אָמְרוּ׀ לִלְשֹׁנֵנוּ נַגְבִּיר שְׂפָתֵינוּ אִתָּנוּ מִי אָדוֹן ה
לָנוּ׃ מִשֹּׁד עֲנִיִּים מֵאַנְקַת אֶבְיוֹנִים עַתָּה אָקוּם יֹאמַר יְהוָה אָשִׁית 6
בְּיֵשַׁע יָפִיחַ לוֹ׃ אִמֲרוֹת יְהוָה אֲמָרוֹת טְהֹרוֹת כֶּסֶף צָרוּף בַּעֲלִיל 7
לָאָרֶץ מְזֻקָּק שִׁבְעָתָיִם׃ אַתָּה־יְהוָה תִּשְׁמְרֵם תִּצְּרֶנּוּ׀ מִן־הַדּוֹר זוּ 8
לְעוֹלָם׃ סָבִיב רְשָׁעִים יִתְהַלָּכוּן כֻּרֻם זֻלּוּת לִבְנֵי אָדָם׃ 9

יג Psal. XIII. יג

לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ עַד־אָנָה יְהוָה תִּשְׁכָּחֵנִי נֶצַח עַד־אָנָה * א 2
תַּסְתִּיר אֶת־פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי׃ עַד־אָנָה אָשִׁית עֵצוֹת בְּנַפְשִׁי יָגוֹן בִּלְבָבִי 3
יוֹמָם עַד־אָנָה יָרוּם אֹיְבִי עָלָי׃ הַבִּיטָה עֲנֵנִי יְהוָה אֱלֹהָי הָאִירָה 4

---

ibid. חל כאים קרי v. 12. ענוים קרי v. 13. ב״נ תִּדְרֹשׁ v. 14. נ״א
לא פסיק v. 18. נ״א לִשְׁפֹּט v. 1. נידי ק׳ v. 2. נ״א חִצָּה v. 3. נ״א אִישׁ
או אִישׁ v. 2. ב״נ אָנָה ב״א אנה ibid. נ״א פסיק

ה עֵינַי פֶּן־אִישַׁן הַמָּוֶת׃ פֶּן־יֹאמַר אֹיְבִי יְכָלְתִּיו צָרַי יָגִילוּ כִּי אֶמּוֹט׃
6 וַאֲנִי ׀ בְּחַסְדְּךָ בָטַחְתִּי יָגֵל לִבִּי בִּישׁוּעָתֶךָ אָשִׁירָה לַיהוָה כִּי גָמַל עָלָי׃

Psal. XIV. יד
יד

א לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד אָמַר נָבָל בְּלִבּוֹ אֵין אֱלֹהִים הִשְׁחִיתוּ הִתְעִיבוּ
2 עֲלִילָה אֵין עֹשֵׂה־טוֹב׃ יְהוָה מִשָּׁמַיִם הִשְׁקִיף עַל־בְּנֵי־אָדָם לִרְאוֹת
3 הֲיֵשׁ מַשְׂכִּיל דֹּרֵשׁ אֶת־אֱלֹהִים׃ הַכֹּל סָר יַחְדָּו נֶאֱלָחוּ אֵין עֹשֵׂה־
4 טוֹב אֵין גַּם־אֶחָד׃ הֲלֹא יָדְעוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן אֹכְלֵי עַמִּי אָכְלוּ לֶחֶם
ה 6 יְהוָה לֹא קָרָאוּ׃ שָׁם ׀ פָּחֲדוּ פָחַד כִּי־אֱלֹהִים בְּדוֹר צַדִּיק׃ עֲצַת־
7 עָנִי תָבִישׁוּ כִּי יְהוָה מַחְסֵהוּ׃ מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב
יְהוָה שְׁבוּת עַמּוֹ יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל׃

Psal. XV. טו
טו

א 2 מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה מִי־יָגוּר בְּאָהֳלֶךָ מִי־יִשְׁכֹּן בְּהַר קָדְשֶׁךָ׃ הוֹלֵךְ
3 תָּמִים וּפֹעֵל צֶדֶק וְדֹבֵר אֱמֶת בִּלְבָבוֹ׃ לֹא־רָגַל ׀ עַל־לְשֹׁנוֹ לֹא־עָשָׂה
4 לְרֵעֵהוּ רָעָה וְחֶרְפָּה לֹא־נָשָׂא עַל־קְרֹבוֹ׃ נִבְזֶה ׀ בְּעֵינָיו נִמְאָס וְאֶת־
ה יִרְאֵי יְהוָה יְכַבֵּד נִשְׁבַּע לְהָרַע וְלֹא יָמִר׃ כַּסְפּוֹ ׀ לֹא־נָתַן בְּנֶשֶׁךְ
וְשֹׁחַד עַל־נָקִי לֹא לָקָח עֹשֵׂה־אֵלֶּה לֹא יִמּוֹט לְעוֹלָם׃

Psal. XVI. יו
יו

א 2 מִכְתָּם לְדָוִד שָׁמְרֵנִי אֵל כִּי־חָסִיתִי בָךְ׃ אָמַרְתְּ לַיהוָה אֲדֹנָי
3 אָתָּה טוֹבָתִי בַּל־עָלֶיךָ׃ לִקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ הֵמָּה וְאַדִּירֵי כָּל־
4 חֶפְצִי־בָם׃ יִרְבּוּ עַצְּבוֹתָם אַחֵר מָהָרוּ בַּל־אַסִּיךְ נִסְכֵּיהֶם מִדָּם וּבַל־
ה אֶשָּׂא אֶת־שְׁמוֹתָם עַל־שְׂפָתָי׃ יְהוָה מְנָת־חֶלְקִי וְכוֹסִי אַתָּה תּוֹמִיךְ
6 7 גּוֹרָלִי׃ חֲבָלִים נָפְלוּ־לִי בַּנְּעִמִים אַף־נַחֲלָת שָׁפְרָה עָלָי׃ אֲבָרֵךְ
8 אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר יְעָצָנִי אַף־לֵילוֹת יִסְּרוּנִי כִלְיוֹתָי׃ שִׁוִּיתִי יְהוָה
9 לְנֶגְדִּי תָמִיד כִּי מִימִינִי בַּל־אֶמּוֹט׃ לָכֵן ׀ שָׂמַח לִבִּי וַיָּגֶל כְּבוֹדִי
י אַף־בְּשָׂרִי יִשְׁכֹּן לָבֶטַח׃ כִּי ׀ לֹא־תַעֲזֹב נַפְשִׁי לִשְׁאוֹל לֹא־תִתֵּן
11 חֲסִידְךָ לִרְאוֹת שָׁחַת׃ תּוֹדִיעֵנִי אֹרַח חַיִּים שֹׂבַע שְׂמָחוֹת אֶת־
פָּנֶיךָ נְעִמוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח׃

Psal. XVII. יז
יז

א תְּפִלָּה לְדָוִד שִׁמְעָה יְהוָה ׀ צֶדֶק הַקְשִׁיבָה רִנָּתִי הַאֲזִינָה תְפִלָּתִי
2 בְּלֹא שִׂפְתֵי מִרְמָה׃ מִלְּפָנֶיךָ מִשְׁפָּטִי יֵצֵא עֵינֶיךָ תֶּחֱזֶינָה מֵישָׁרִים׃

v. 6. נ״א יָגֵל v. 3. נ״א אֵין v. 4. נ״א הֲלֹא ibid. נ״א לֵי אָוֶן
v. 5. נ״א כִּי v. 6. בנ״א עֲנִי תָבִישׁוּ v. 5. בנ״א לָקָח או לָּקָח v. 1.
נ״א אֵל v. 10. יתיר י׳ v. 11. בנ״א אֹרַח

5. ne quando dicat inimicus meus: Praevalui adversus eum! Qui tribulant me, exultabunt, si motus fuero;
6. ego autem in misericordia tua speravi. Exultabit cor meum in salutari tuo; cantabo Domino, qui bona tribuit mihi; et psallam nomini Domini altissimi.

PSALM. XIII.

Naturae humanae corruptio.

1. In finem, Psalmus David.

Dixit insipiens in corde suo *: Non est Deus! * Ps. 52, 1. 2 sq.

Corrupti sunt, et abominabiles facti sunt in studiis suis; non est, qui faciat bonum, non est usque ad unum.
2. Dominus * de coelo prospexit super filios hominum, ut videat, si est intelligens, aut requirens Deum. * Ps. 32, 13.
3. Omnes declinaverunt, simul inutiles facti sunt; non est, qui faciat bonum, non est usque ad unum.

Sepulchrum patens est guttur eorum; linguis suis dolose agebant, venenum aspidum sub labiis eorum.

Quorum os maledictione et amaritudine plenum est; veloces pedes eorum ad effundendum sanguinem. Contritio et infelicitas in viis eorum, et viam pacis non cognoverunt; non est timor Dei ante oculos eorum.
4. Nonne cognoscent omnes, qui operantur iniquitatem *, qui devorant plebem meam sicut escam panis? * Ps. 78, 7.
5. Dominum non invocaverunt, illic trepidaverunt timore, ubi non erat timor.
6. Quoniam Dominus in generatione iusta est, consilium inopis confudistis; quoniam Dominus spes eius est.
7. Quis * dabit ex Sion salutare Israël? cum averterit Dominus captivitatem plebis suae, exultabit Iacob, et laetabitur Israël. * Ps. 52, 7.

PSALM. XIV.

Boni viri ad sacros conventus pure adituri mores. Veri coelorum cives.

1. Psalmus David.

Domine! quis habitabit in tabernaculo tuo? aut quis requiescet in monte sancto tuo?
2. Qui ingreditur * sine macula, et operatur iustitiam; * Ies. 33, 15.
3. qui loquitur veritatem in corde suo, qui non egit dolum in lingua sua; nec fecit proximo suo malum, et opprobrium non accepit adversus proximos suos.
4. Ad nihilum deductus est in conspectu eius malignus; timentes autem Dominum glorificat; Qui iurat proximo suo, et non decipit,
5. Qui pecuniam suam non dedit ad usuram, et munera super innocentem non accepit. Qui facit haec, non movebitur in aeternum.

PSALM. XV.

David exul Deo vero adhaerere se profitetur.

1. Tituli inscriptio ipsi David.

Conserva * me Domine! quoniam speravi in te. * Ps. 24, 20.
2. Dixi Domino: Deus meus es tu, quoniam bonorum meorum non eges.
3. Sanctis, qui sunt in terra eius, mirificavit omnes voluntates meas in eis.
4. Multiplicatae sunt infirmitates eorum; postea acceleraverunt.

Non congregabo conventicula eorum de sanguinibus; nec memor ero nominum eorum per labia mea.
5. Dominus pars haereditatis meae, et calicis mei; tu es, qui restitues haereditatem meam mihi.
6. Funes ceciderunt mihi in praeclaris; etenim haereditas mea praeclara est mihi.
7. Benedicam Dominum, qui tribuit mihi intellectum; insuper et usque ad noctem increpuerunt me renes mei.
8. * Providebam Dominum in conspectu meo semper; quoniam a dextris est mihi, ne commovear. * Act. 2, 25.
9. Propter hoc laetatum est cor meum, et exultavit lingua mea; insuper et caro mea requiescet in spe.
10. * Quoniam non derelinques animam meam in inferno; nec dabis sanctum tuum videre corruptionem.

Notas mihi fecisti vias vitae, adimplebis me laetitia cum vultu tuo; delectationes in dextera tua usque in finem. * Act. 2, 31. 13, 35.

PSALM. XVI.

Oratio iusti persecutionem patientis.

1. Oratio David.

Exaudi * Domine! iustitiam meam; intende deprecationem meam! Auribus percipe orationem meam, non in labiis dolosis. * Ps. 5, 2.
2. De vultu tuo iudicium meum prodeat; oculi tui videant aequitates

3. Probasti cor meum, et visitasti nocte; igne me examinasti, et non est inventa in me iniquitas.
4. Ut non loquatur os meum opera hominum; propter verba labiorum tuorum ego custodivi vias duras.
5. Perfice gressus meos in semitis tuis; ut non moveantur vestigia mea.
6. Ego clamavi, quoniam exaudisti me Deus; inclina aurem tuam mihi, et exaudi verba mea!
7. Mirifica misericordias tuas, qui salvos facis sperantes in te.
8. A resistentibus dexterae tuae custodi me, ut pupillam oculi. Sub umbra alarum tuarum protege me;
9. a facie impiorum, qui me afflixerunt. Inimici mei animam meam circumdederunt,
10. adipem suum concluserunt; os eorum locutum est superbiam.
11. Proiicientes me nunc circumdederunt me; oculos suos statuerunt declinare in terram.
12. Susceperunt me sicut leo paratus ad praedam; et * sicut catulus leonis habitans in abditis. * Ps. 9, 30.
13. Exurge Domine! praeveni eum, et supplanta eum; eripe animam meam ab impio, frameam tuam
14. ab inimicis manus tuae Domine! a paucis de terra divide eos in vita eorum; de absconditis tuis adimpletus est venter eorum.
Saturati sunt filiis; et dimiserunt reliquias suas parvulis suis.
15. Ego autem in iustitia apparebo conspectui tuo; satiabor, cum apparuerit gloria tua.

PSALM. XVII.

Gratias agit pro salvatione ex multis malis; et Dei magnificentiam describit.

1. In finem puero Domini David, qui locutus est Domino verba cantici huius, in die, qua eripuit eum Dominus de manu omnium inimicorum eius, et de manu Saul, et dixit: * 2 Reg. 22, 2.

2. Diligam te Domine, fortitudo mea!
3. Dominus firmamentum meum, et refugium meum, et liberator meus.
* Deus meus adiutor meus, et sperabo in eum. * Hebr. 2, 13.
Protector meus, et cornu salutis meae, et susceptor meus.
4. Laudans invocabo Dominum; et ab inimicis meis salvus ero.
5. Circumdederunt * me dolores mortis; et torrentes iniquitatis conturbaverunt me. * Ps. 54, 5.
6. Dolores inferni circumdederunt me; praeoccupaverunt me laquei mortis.
7. In tribulatione mea invocavi Dominum, et ad Deum meum clamavi.
Et exaudivit de templo sancto suo vocem meam; et clamor meus in conspectu eius, introivit in aures eius.
8. Commota est, et contremuit terra; fundamenta montium conturbata sunt, et commota sunt, quoniam iratus est eis.
9. Ascendit * fumus in ira eius; et ignis a facie eius exarsit; carbones succensi sunt ab eo. * Exod. 19, 18.
10. Inclinavit coelos, et descendit; et caligo sub pedibus eius.
11. Et ascendit super cherubim, et volavit; volavit super pennas ventorum.
12. Et * posuit tenebras latibulum suum, in circuitu eius tabernaculum eius; tenebrosa aqua in nubibus aëris. * Ps. 96, 2.
13. Prae fulgore in conspectu eius nubes transierunt, grando, et carbones ignis.
14. Et * intonuit de coelo Dominus, et Altissimus dedit vocem suam; grando et carbones ignis. * Ps. 28, 3.
15. Et misit sagittas suas, et dissipavit eos; fulgura multiplicavit, et conturbavit eos.
16. Et apparuerunt fontes aquarum, et revelata sunt fundamenta orbis terrarum,
ab increpatione tua Domine, ab inspiratione spiritus irae tuae.
17. Misit * de summo, et accepit me; et assumpsit me de aquis multis. * Ps. 143, 7.
18. Eripuit me de inimicis meis fortissimis, et ab his, qui oderunt me; quoniam confortati sunt super me.
19. Praevenerunt me in die afflictionis meae; et factus est Dominus protector meus.

בָּחַנְתָּ לִבִּי ׀ פָּקַדְתָּ לַּיְלָה צְרַפְתַּנִי בַל־תִּמְצָא זַמֹּתִי בַּל־יַעֲבָר־פִּי׃ 3
לִפְעֻלּוֹת אָדָם בִּדְבַר שְׂפָתֶיךָ אֲנִי שָׁמַרְתִּי אָרְחוֹת פָּרִיץ׃ תָּמֹךְ אֲשֻׁרַי 4 ה
בְּמַעְגְּלוֹתֶיךָ בַּל־נָמוֹטּוּ פְעָמָי׃ אֲנִי־קְרָאתִיךָ כִי־תַעֲנֵנִי אֵל הַט־אָזְנְךָ 6
לִי שְׁמַע אִמְרָתִי׃ הַפְלֵה חֲסָדֶיךָ מוֹשִׁיעַ חוֹסִים מִמִּתְקוֹמְמִים 7
בִּימִינֶךָ׃ שָׁמְרֵנִי כְּאִישׁוֹן בַּת־עָיִן בְּצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנִי׃ מִפְּנֵי 8 9
רְשָׁעִים זוּ שַׁדּוּנִי אֹיְבַי בְּנֶפֶשׁ יַקִּיפוּ עָלָי׃ חֶלְבָּמוֹ סָּגְרוּ פִּימוֹ דִּבְּרוּ י
בְגֵאוּת׃ אַשֻּׁרֵנוּ עַתָּה סְבָבוּנִי עֵינֵיהֶם יָשִׁיתוּ לִנְטוֹת בָּאָרֶץ׃ דִּמְיֹנוֹ 11 12
כְּאַרְיֵה יִכְסוֹף לִטְרוֹף וְכִכְפִיר יֹשֵׁב בְּמִסְתָּרִים׃ קוּמָה יְהוָה קַדְּמָה 13
פָנָיו הַכְרִיעֵהוּ פַּלְּטָה נַפְשִׁי מֵרָשָׁע חַרְבֶּךָ׃ מִמְתִים יָדְךָ ׀ יְהוָה 14
מִמְתִים מֵחֶלֶד חֶלְקָם בַּחַיִּים וּצְפִינְךָ תְּמַלֵּא בִטְנָם יִשְׂבְּעוּ בָנִים
וְהִנִּיחוּ יִתְרָם לְעוֹלְלֵיהֶם׃ אֲנִי בְּצֶדֶק אֶחֱזֶה פָנֶיךָ אֶשְׂבְּעָה בְהָקִיץ טו
תְּמוּנָתֶךָ׃

יח PSAL XVIII. יח

לַמְנַצֵּחַ לְעֶבֶד יְהוָה לְדָוִד אֲשֶׁר דִּבֶּר ׀ לַיהוָה אֶת־דִּבְרֵי הַשִּׁירָה א
הַזֹּאת בְּיוֹם הִצִּיל־יְהוָה אוֹתוֹ מִכַּף כָּל־אֹיְבָיו וּמִיַּד שָׁאוּל׃ וַיֹּאמַר 2
אֶרְחָמְךָ יְהוָה חִזְקִי׃ יְהוָה ׀ סַלְעִי וּמְצוּדָתִי וּמְפַלְטִי אֵלִי צוּרִי 3
אֶחֱסֶה־בּוֹ מָגִנִּי וְקֶרֶן יִשְׁעִי מִשְׂגַּבִּי׃ מְהֻלָּל אֶקְרָא יְהוָה וּמִן־אֹיְבַי 4
אִוָּשֵׁעַ׃ אֲפָפוּנִי חֶבְלֵי־מָוֶת וְנַחֲלֵי בְלִיַּעַל יְבַעֲתוּנִי׃ חֶבְלֵי שְׁאוֹל ה 6
סְבָבוּנִי קִדְּמוּנִי מוֹקְשֵׁי מָוֶת׃ בַּצַּר־לִי ׀ אֶקְרָא יְהוָה וְאֶל־אֱלֹהַי 7
אֲשַׁוֵּעַ יִשְׁמַע מֵהֵיכָלוֹ קוֹלִי וְשַׁוְעָתִי לְפָנָיו ׀ תָּבוֹא בְאָזְנָיו׃ וַתִּגְעַשׁ 8
וַתִּרְעַשׁ ׀ הָאָרֶץ וּמוֹסְדֵי הָרִים יִרְגָּזוּ וַיִּתְגָּעֲשׁוּ כִּי־חָרָה לוֹ׃ עָלָה 9
עָשָׁן ׀ בְּאַפּוֹ וְאֵשׁ־מִפִּיו תֹּאכֵל גֶּחָלִים בָּעֲרוּ מִמֶּנּוּ׃ וַיֵּט שָׁמַיִם וַיֵּרַד
וַעֲרָפֶל תַּחַת רַגְלָיו׃ וַיִּרְכַּב עַל־כְּרוּב וַיָּעֹף וַיֵּדֶא עַל־כַּנְפֵי־רוּחַ׃ 11
יָשֶׁת חֹשֶׁךְ ׀ סִתְרוֹ סְבִיבוֹתָיו סֻכָּתוֹ חֶשְׁכַת־מַיִם עָבֵי שְׁחָקִים׃ 12
מִנֹּגַהּ נֶגְדּוֹ עָבָיו עָבְרוּ בָּרָד וְגַחֲלֵי־אֵשׁ׃ וַיַּרְעֵם בַּשָּׁמַיִם ׀ יְהוָה 13 14
וְעֶלְיוֹן יִתֵּן קֹלוֹ בָּרָד וְגַחֲלֵי־אֵשׁ׃ וַיִּשְׁלַח חִצָּיו וַיְפִיצֵם וּבְרָקִים רָב טו
וַיְהֻמֵּם׃ וַיֵּרָאוּ ׀ אֲפִיקֵי מַיִם וַיִּגָּלוּ מוֹסְדוֹת תֵּבֵל מִגַּעֲרָתְךָ יְהוָה 16
מִנִּשְׁמַת רוּחַ אַפֶּךָ׃ יִשְׁלַח מִמָּרוֹם יִקָּחֵנִי יַמְשֵׁנִי מִמַּיִם רַבִּים׃ 18
יַצִּילֵנִי מֵאֹיְבִי עָז וּמִשֹּׂנְאַי כִּי־אָמְצוּ מִמֶּנִּי׃ יְקַדְּמוּנִי בְיוֹם־אֵידִי 19

v. 3. נ״א לִבִּי ibid. נ״א לַּיְלָה ibid. מל־ע v. 4. נ״א פָּרִץ v. 6. נ״א לִי v. 10. בנ״א פִּימוֹ v. 11. סבבונו קרי v. 14. נ״א וּצְפִינְךָ וצפינך קרי ibid. נ״א בִטְנָם ibid. למע׳ לעללֵיהם v. 9. נ״א גֶחָלִים v. 16. נ״א וַיִּגָּלוּ ibid. בנ״א רוּחַךָ

כ וַיְהִי־יְהוָה לְמִשְׁעָן לִי׃ וַיּוֹצִיאֵנִי לַמֶּרְחָב יְחַלְּצֵנִי כִּי חָפֵץ בִּי׃
21 22 יִגְמְלֵנִי יְהוָה כְּצִדְקִי כְּבֹר יָדַי יָשִׁיב לִי׃ כִּי־שָׁמַרְתִּי דַּרְכֵי יְהוָה
23 וְלֹא־רָשַׁעְתִּי מֵאֱלֹהָי׃ כִּי כָל־מִשְׁפָּטָיו לְנֶגְדִּי וְחֻקֹּתָיו לֹא־אָסִיר
24 כה מֶנִּי׃ וָאֱהִי תָמִים עִמּוֹ וָאֶשְׁתַּמֵּר מֵעֲוֺנִי׃ וַיָּשֶׁב־יְהוָה לִי כְצִדְקִי
26 כְּבֹר יָדַי לְנֶגֶד עֵינָיו׃ עִם־חָסִיד תִּתְחַסָּד עִם־גְּבַר תָּמִים תִּתַּמָּם׃
27 28 עִם־נָבָר תִּתְבָּרָר וְעִם־עִקֵּשׁ תִּתְפַּתָּל׃ כִּי־אַתָּה עַם־עָנִי תוֹשִׁיעַ
29 וְעֵינַיִם רָמוֹת תַּשְׁפִּיל׃ כִּי־אַתָּה תָּאִיר נֵרִי יְהוָה אֱלֹהַי יַגִּיהַּ חָשְׁכִּי׃
ל 31 כִּי־בְךָ אָרֻץ גְּדוּד וּבֵאלֹהַי אֲדַלֶּג־שׁוּר׃ הָאֵל תָּמִים דַּרְכּוֹ אִמְרַת־
32 יְהוָה צְרוּפָה מָגֵן הוּא לְכֹל׀ הַחֹסִים בּוֹ׃ כִּי מִי אֱלוֹהַּ מִבַּלְעֲדֵי
33 יְהוָה וּמִי צוּר זוּלָתִי אֱלֹהֵינוּ׃ הָאֵל הַמְאַזְּרֵנִי חָיִל וַיִּתֵּן תָּמִים
34 לה דַּרְכִּי׃ מְשַׁוֶּה רַגְלַי כָּאַיָּלוֹת וְעַל בָּמֹתַי יַעֲמִידֵנִי׃ מְלַמֵּד יָדַי
36 לַמִּלְחָמָה וְנִחֲתָה קֶשֶׁת־נְחוּשָׁה זְרוֹעֹתָי׃ וַתִּתֶּן־לִי מָגֵן יִשְׁעֶךָ וִימִינְךָ
37 תִסְעָדֵנִי וְעַנְוַתְךָ תַרְבֵּנִי׃ תַּרְחִיב צַעֲדִי תַחְתָּי וְלֹא מָעֲדוּ קַרְסֻלָּי׃
38 39 אֶרְדּוֹף אוֹיְבַי וְאַשִּׂיגֵם וְלֹא־אָשׁוּב עַד־כַּלּוֹתָם׃ אֶמְחָצֵם וְלֹא־יֻכְלוּ
מ קוּם יִפְּלוּ תַּחַת רַגְלָי׃ וַתְּאַזְּרֵנִי חַיִל לַמִּלְחָמָה תַּכְרִיעַ קָמַי תַּחְתָּי׃
41 42 וְאֹיְבַי נָתַתָּה לִּי עֹרֶף וּמְשַׂנְאַי אַצְמִיתֵם׃ יְשַׁוְּעוּ וְאֵין מוֹשִׁיעַ עַל־
43 יְהוָה וְלֹא עָנָם׃ וְאֶשְׁחָקֵם כְּעָפָר עַל־פְּנֵי־רוּחַ כְּטִיט חוּצוֹת אֲרִיקֵם׃
44 תְּפַלְּטֵנִי מֵרִיבֵי עָם תְּשִׂימֵנִי לְרֹאשׁ גּוֹיִם עַם לֹא־יָדַעְתִּי יַעַבְדוּנִי׃
מה 46 לְשֵׁמַע אֹזֶן יִשָּׁמְעוּ לִי בְּנֵי נֵכָר יְכַחֲשׁוּ־לִי׃ בְּנֵי־נֵכָר יִבֹּלוּ וְיַחְרְגוּ
47 48 מִמִּסְגְּרוֹתֵיהֶם׃ חַי־יְהוָה וּבָרוּךְ צוּרִי וְיָרוּם אֱלוֹהֵי יִשְׁעִי׃ הָאֵל
49 הַנּוֹתֵן נְקָמוֹת לִי וַיַּדְבֵּר עַמִּים תַּחְתָּי׃ מְפַלְּטִי מֵאֹיְבָי אַף מִן־קָמַי
נ תְּרוֹמְמֵנִי מֵאִישׁ חָמָס תַּצִּילֵנִי׃ עַל־כֵּן׀ אוֹדְךָ בַגּוֹיִם יְהוָה וּלְשִׁמְךָ
51 אֲזַמֵּרָה׃ מַגְדִּל יְשׁוּעוֹת מַלְכּוֹ וְעֹשֶׂה חֶסֶד׀ לִמְשִׁיחוֹ לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ
עַד־עוֹלָם׃

PSAL. XIX. יט

יט

א 2 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד־אֵל וּמַעֲשֵׂה יָדָיו
3 4 מַגִּיד הָרָקִיעַ׃ יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ אֹמֶר וְלַיְלָה לְּלַיְלָה יְחַוֶּה־דָּעַת׃ אֵין־
ה אֹמֶר וְאֵין דְּבָרִים בְּלִי נִשְׁמָע קוֹלָם׃ בְּכָל־הָאָרֶץ׀ יָצָא קַוָּם וּבִקְצֵה
6 תֵבֵל מִלֵּיהֶם לַשֶּׁמֶשׁ שָׂם־אֹהֶל בָּהֶם׃ וְהוּא כְּחָתָן יֹצֵא מֵחֻפָּתוֹ יָשִׂישׂ
7 כְּגִבּוֹר לָרוּץ אֹרַח׃ מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם׀ מוֹצָאוֹ וּתְקוּפָתוֹ עַל־קְצוֹתָם

v. 25. בנ"א וַיָּשֶׁב v. 31. בנ"א יְהוָה או יְהוָֹה v. 33. נ"א הז' בדגש
v. 36. בנ"א תְּךָ v. 45. בנ"א בְּנֵי־ v. 47. נ"א אֱלֹהֵי v. 49. ב"נ מְפַלְּטִי
v. 2. ב"נ כְּבוֹד־ v. 5. נ"א הָאָרֶץ או הָאָרֶץ

20. Et eduxit me in latitudinem; salvum me fecit, quoniam voluit me.

21. Et * retribuet mihi Dominus secundum iustitiam meam, et secundum puritatem manuum mearum retribuet mihi; * Iob 22, 30.

22. quia custodivi vias Domini, nec impie gessi a Deo meo.

23. Quoniam * omnia iudicia eius in conspectu meo; et iustitias eius non repuli a me. * Deut. 17, 19.

24. Et ero immaculatus cum eo; et observabo me ab iniquitate mea.

25. Et retribuet mihi Dominus secundum iustitiam meam; et secundum puritatem manuum mearum in conspectu oculorum eius.

26. Cum sancto sanctus eris, et cum viro innocente innocens eris.

27. Et cum electo electus eris: et cum perverso perverteris.

28. Quoniam tu populum humilem salvum facies; et oculos superborum humiliabis.

29. Quoniam tu illuminas lucernam meam, Domine! Deus meus illumina tenebras meas.

30. Quoniam in te eripiar a tentatione, et in Deo meo transgrediar murum.

31. Deus meus impolluta via eius; eloquia Domini igne examinata: protector est omnium sperantium in se.

32. Quoniam * quis Deus praeter Dominum? aut quis Deus praeter Deum nostrum? * Ies. 43, 11. 44, 6. 8.

33. Deus, qui praecinxit me virtute et posuit immaculatam viam meam.

34. * Qui perfecit pedes meos tamquam cervorum, et super excelsa statuens me. * 2 Reg. 22, 34.

35. * Qui docet manus meas ad praelium; et posuisti, ut arcum aereum, brachia mea.
* 2 Reg. 22, 35. Ps. 143, 1.

36. Et dedisti mihi protectionem salutis tuae; et dextera tua suscepit me:

Et * disciplina tua correxit me in finem; et disciplina tua ipsa me docebit. * Prov. 15, 33. 18, 12.

37. Dilatasti gressus meos subtus me; et non sunt infirmata vestigia mea:

38. Persequar inimicos meos, et comprehendam illos; et non convertar, donec deficiant.

39. Confringam illos, nec poterunt stare; cadent subtus pedes meos.

40. Et praecinxisti me virtute ad bellum; et supplantasti insurgentes in me subtus me.

41. Et inimicos meos dedisti mihi dorsum, et odientes me disperdidisti.

42. Clamaverunt, nec erat, qui salvos faceret, ad Dominum; nec exaudivit eos.

43. Et comminuam eos, ut pulverem ante faciem venti *; ut lutum platearum delebo eos. * Ps. 82, 11.

44. Eripies me de contradictionibus populi; constitues me in caput Gentium.

45. Populus, quem non cognovi, servivit mihi; in auditu auris obedivit mihi.

46. Filii alieni mentiti sunt mihi, filii alieni inveterati sunt, et claudicaverunt a semitis suis.

47. Vivit Dominus, et benedictus Deus meus, et exaltetur Deus salutis meae.

48. Deus, qui das vindictas mihi, et subdis populos sub me, liberator meus de inimicis meis iracundis.

49. * Et ab insurgentibus in me exaltabis me; a viro iniquo eripies me.
* 2 Reg. 22, 49.

50. * Propterea confitebor tibi in nationibus, Domine! et nomini tuo psalmum dicam, * 2 Reg. 22, 50. Rom. 15, 9.

51. magnificans salutes regis eius, et faciens misericordiam Christo suo David, et semini eius usque in saeculum.

Psalm. XVIII.

Coelorum ordo, verbi divini propagatio, legis divinae inconcussa veritas sapientiam Dei praedicant.

1. In finem, Psalmus David.

2. Coeli enarrant gloriam Dei, et opera manuum eius annunciat firmamentum.

3. Dies diei eructat verbum, et nox nocti indicat scientiam.

4. Non sunt loquelae, neque sermones, quorum non audiantur voces eorum.

5. * In omnem terram exivit sonus eorum; et in fines orbis terrae verba eorum. * Rom. 10, 18.

6. In sole posuit tabernaculum suum; et ipse tamquam sponsus procedens de thalamo suo, exultavit, ut gigas ad currendam viam,

7. a summo coelo egressio eius; et occursus eius usque ad sum-

mum eius; nec est, qui se abscondat a calore eius.

8. Lex Domini immaculata convertens animas; testimonium Domini fidele, sapientiam praestans parvulis.

9. Iustitiae Domini rectae, laetificantes corda; praeceptum Domini lucidum, illuminans oculos.

10. Timor Domini sanctus, permanens in saeculum saeculi; iudicia Domini vera, iustificata in semetipsa.

11. Desiderabilia super aurum et lapidem pretiosum multum; et dulciora super mel et favum.

12. Etenim servus tuus custodit ea, in custodiendis illis retributio multa.

13. Delicta quis intelligit? ab occultis meis munda me;

14. et ab alienis parce servo tuo.

Si mei non fuerint dominati, tunc immaculatus ero; et emundabor a delicto maximo.

15. Et erunt*, ut complaceant eloquia oris mei; et meditatio cordis mei in conspectu tuo semper.

Domine adiutor meus, et redemptor meus. * Ps. 103, 34.

Psalm. XIX.

Oratio pro pio rege, ut Deum habeat propitium.

1. In finem, Psalmus David.

2. Exaudiat te Dominus in die tribulationis; protegat te nomen Dei Iacob.

3. Mittat tibi auxilium de sancto; et de Sion tueatur te.

4. Memor sit omnis sacrificii tui: et holocaustum tuum pingue fiat.

5. Tribuat* tibi secundum cor tuum; et omne consilium tuum confirmet. * Ps. 20, 3.

6. Laetabimur in salutari tuo; et in nomine Dei nostri magnificabimur.

7. Impleat Dominus omnes petitiones tuas; nunc cognovi, quoniam salvum fecit Dominus Christum suum.

Exaudiet illum de coelo sancto suo; in potentatibus salus dexterae eius.

8. Hi in curribus, et hi in equis; nos autem in nomine Domini Dei nostri invocabimus.

9. Ipsi obligati sunt, et ceciderunt; nos autem surreximus et erecti sumus.

10. Domine! salvum fac regem; et exaudi nos in die, qua invocaverimus te.

Psalm. XX.

Gratiarum actio pro reportatis victoriis.

1. In finem, Psalmus David.

2. Domine in virtute tua laetabitur rex et super salutare tuum exultabit vehementer.

3. Desiderium *cordis eius tribuisti ei; et voluntate labiorum eius non fraudasti eum. * Ps. 19, 5. 36, 4.

4. Quoniam praevenisti eum in benedictionibus dulcedinis; posuisti in capite eius coronam de lapide pretioso.

5. Vitam petiit a te; et tribuisti ei longitudinem dierum in saeculum, et in saeculum saeculi.

6. Magna est gloria eius in salutari tuo; gloriam et magnum decorem impones super eum.

7. Quoniam dabis eum in benedictionem in saeculum saeculi; laetificabis eum in gaudio cum vultu tuo.

8. Quoniam rex sperat in Domino; et in misericordia Altissimi non commovebitur.

9. Inveniatur manus tua omnibus inimicis tuis; dextera tua inveniat omnes, qui te oderunt.

10. Pones eos, ut clibanum ignis in tempore vultus tui; Dominus in ira sua conturbabit eos, et devorabit eos ignis.

11. Fructum eorum de terra perdes*; et semen eorum a filiis hominum. * Ps. 108, 13.

12. Quoniam declinaverunt in te mala; cogitaverunt consilia, quae non potuerunt stabilire.

13. Quoniam pones eos dorsum; in reliquiis tuis praeparabis vultum eorum.

8 וְאֵין נִסְתָּר מֵחַמָּתוֹ׃ תּוֹרַת יְהוָה תְּמִימָה מְשִׁיבַת נָפֶשׁ עֵדוּת יְהוָה
9 נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת פֶּתִי׃ פִּקּוּדֵי יְהוָה יְשָׁרִים מְשַׂמְּחֵי־לֵב מִצְוַת
י יְהוָה בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם׃ יִרְאַת יְהוָה ׀ טְהוֹרָה עוֹמֶדֶת לָעַד מִשְׁפְּטֵי־
11 יְהוָה אֱמֶת צָדְקוּ יַחְדָּו׃ הַנֶּחֱמָדִים מִזָּהָב וּמִפַּז רָב וּמְתוּקִים מִדְּבַשׁ
12 13 וְנֹפֶת צוּפִים׃ גַּם־עַבְדְּךָ נִזְהָר בָּהֶם בְּשָׁמְרָם עֵקֶב רָב׃ שְׁגִיאוֹת מִי־
14 יָבִין מִנִּסְתָּרוֹת נַקֵּנִי׃ גַּם מִזֵּדִים ׀ חֲשֹׂךְ עַבְדֶּךָ אַל־יִמְשְׁלוּ־בִי אָז
טו אֵיתָם וְנִקֵּיתִי מִפֶּשַׁע רָב׃ יִהְיוּ־לְרָצוֹן ׀ אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ
יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי׃

כ Psal. XX. כ

2 א לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ יַעַנְךָ יְהוָה בְּיוֹם צָרָה יְשַׂגֶּבְךָ שֵׁם ׀ אֱלֹהֵי
4 3 יַעֲקֹב׃ יִשְׁלַח־עֶזְרְךָ מִקֹּדֶשׁ וּמִצִּיּוֹן יִסְעָדֶךָּ׃ יִזְכֹּר כָּל־מִנְחֹתֶךָ
6 ה וְעוֹלָתְךָ יְדַשְּׁנֶה סֶלָה׃ יִתֶּן־לְךָ כִלְבָבֶךָ וְכָל־עֲצָתְךָ יְמַלֵּא׃ נְרַנְּנָה ׀
7 בִּישׁוּעָתֶךָ וּבְשֵׁם אֱלֹהֵינוּ נִדְגֹּל יְמַלֵּא יְהוָה כָּל־מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ׃ עַתָּה
יָדַעְתִּי כִּי הוֹשִׁיעַ ׀ יְהוָה מְשִׁיחוֹ יַעֲנֵהוּ מִשְּׁמֵי קָדְשׁוֹ בִּגְבֻרוֹת יֵשַׁע
8 יְמִינוֹ׃ אֵלֶּה בָרֶכֶב וְאֵלֶּה בַסּוּסִים וַאֲנַחְנוּ ׀ בְּשֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
9 י נַזְכִּיר׃ הֵמָּה כָּרְעוּ וְנָפָלוּ וַאֲנַחְנוּ קַּמְנוּ וַנִּתְעוֹדָד׃ יְהוָה הוֹשִׁיעָה
הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ׃

כא Psal. XXI. כא

2 א לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ יְהוָה בְּעָזְּךָ יִשְׂמַח־מֶלֶךְ וּבִישׁוּעָתְךָ מַה־
3 יָּגֶיל מְאֹד׃ תַּאֲוַת לִבּוֹ נָתַתָּה לּוֹ וַאֲרֶשֶׁת שְׂפָתָיו בַּל־מָנַעְתָּ סֶּלָה׃
4 ה כִּי־תְקַדְּמֶנּוּ בִּרְכוֹת טוֹב תָּשִׁית לְרֹאשׁוֹ עֲטֶרֶת פָּז׃ חַיִּים ׀ שָׁאַל
6 מִמְּךָ נָתַתָּה לּוֹ אֹרֶךְ יָמִים עוֹלָם וָעֶד׃ גָּדוֹל כְּבוֹדוֹ בִּישׁוּעָתֶךָ הוֹד
7 וְהָדָר תְּשַׁוֶּה עָלָיו׃ כִּי־תְשִׁיתֵהוּ בְרָכוֹת לָעַד תְּחַדֵּהוּ בְשִׂמְחָה אֶת־
9 8 פָּנֶיךָ׃ כִּי־הַמֶּלֶךְ בֹּטֵחַ בַּיהוָה וּבְחֶסֶד עֶלְיוֹן בַּל־יִמּוֹט׃ תִּמְצָא יָדְךָ
י לְכָל־אֹיְבֶיךָ יְמִינְךָ תִּמְצָא שֹׂנְאֶיךָ׃ תְּשִׁיתֵמוֹ ׀ כְּתַנּוּר אֵשׁ לְעֵת פָּנֶיךָ
11 יְהוָה בְּאַפּוֹ יְבַלְּעֵם וְתֹאכְלֵם אֵשׁ׃ פִּרְיָמוֹ מֵאֶרֶץ תְּאַבֵּד וְזַרְעָם מִבְּנֵי
12 13 אָדָם׃ כִּי־נָטוּ עָלֶיךָ רָעָה חָשְׁבוּ מְזִמָּה בַּל־יוּכָלוּ׃ כִּי תְּשִׁיתֵמוֹ שֶׁכֶם

v. 8. נ״א תּוֹרַת ibid. ב״נ עֵדוּת־ ibid. נ״א יְהוָה v. 9. ב״נ מִצְוַת־
יְהוָה v. 10. ב״נ טְהוֹרָה ibid. בנ״א לָעַד ibid. בנ״א צָדְקוּ v. 11.
נ״א הַנֶּחֱמָ׳ ב״א הַנְ׳ v. 13. בנ״א אוֹת v. 14. נ״א חֲשֹׂךְ v. 2. נ״א
אֱלֹהֵי v. 3. נ״א יִשְׁלַח־ v. 5. ב״נ יִתֶּן־ ibid. בנ״א וְכָל־ v. 6. נ״א
בִּישׁ׳ ibid. נ״א וּבְשֵׁם־ ibid. נ״א אֱלֹהֵינוּ v. 7. נ״א הוֹשִׁיעַ ibid.
נ״א מְשִׁיחוֹ ibid. בנ״א יֵשַׁע v. 2. נ״א יָגִיל ויתיר ו״

14 בְּמֵיתָרֶיךָ תְּכוֹנֵן עַל־פְּנֵיהֶם׃ רוּמָה יְהוָה בְעֻזֶּךָ נָשִׁירָה וּנְזַמְּרָה
גְּבוּרָתֶךָ׃

Psal. XXII. כב — כב

א 2 לַמְנַצֵּחַ עַל־אַיֶּלֶת הַשַּׁחַר מִזְמוֹר לְדָוִד׃ אֵלִי אֵלִי לָמָה עֲזַבְתָּנִי
3 רָחוֹק מִישׁוּעָתִי דִּבְרֵי שַׁאֲגָתִי׃ אֱלֹהַי אֶקְרָא יוֹמָם וְלֹא תַעֲנֶה וְלַיְלָה
ה 4 וְלֹא־דוּמִיָּה לִי׃ וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל׃ בְּךָ בָּטְחוּ
6 אֲבֹתֵינוּ בָּטְחוּ וַתְּפַלְּטֵמוֹ׃ אֵלֶיךָ זָעֲקוּ וְנִמְלָטוּ בְּךָ בָטְחוּ וְלֹא־בוֹשׁוּ׃
7 8 וְאָנֹכִי תוֹלַעַת וְלֹא־אִישׁ חֶרְפַּת אָדָם וּבְזוּי עָם׃ כָּל־רֹאַי יַלְעִגוּ לִי
9 יַפְטִירוּ בְשָׂפָה יָנִיעוּ רֹאשׁ׃ גֹּל אֶל־יְהוָה יְפַלְּטֵהוּ יַצִּילֵהוּ כִּי חָפֵץ
י 11 בּוֹ׃ כִּי־אַתָּה גֹחִי מִבָּטֶן מַבְטִיחִי עַל־שְׁדֵי אִמִּי׃ עָלֶיךָ הָשְׁלַכְתִּי
12 מֵרָחֶם מִבֶּטֶן אִמִּי אֵלִי אָתָּה׃ אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי כִּי־צָרָה קְרוֹבָה כִּי־
13 14 אֵין עוֹזֵר׃ סְבָבוּנִי פָּרִים רַבִּים אַבִּירֵי בָשָׁן כִּתְּרוּנִי׃ פָּצוּ עָלַי פִּיהֶם
טו אַרְיֵה טֹרֵף וְשֹׁאֵג׃ כַּמַּיִם נִשְׁפַּכְתִּי וְהִתְפָּרְדוּ כָּל־עַצְמוֹתָי הָיָה לִבִּי
16 כַּדּוֹנָג נָמֵס בְּתוֹךְ מֵעָי׃ יָבֵשׁ כַּחֶרֶשׂ כֹּחִי וּלְשׁוֹנִי מֻדְבָּק מַלְקוֹחָי
17 וְלַעֲפַר־מָוֶת תִּשְׁפְּתֵנִי׃ כִּי סְבָבוּנִי כְּלָבִים עֲדַת מְרֵעִים הִקִּיפוּנִי
18 19 כָּאֲרִי יָדַי וְרַגְלָי׃ אֲסַפֵּר כָּל־עַצְמוֹתָי הֵמָּה יַבִּיטוּ יִרְאוּ־בִי׃ יְחַלְּקוּ
כ בְגָדַי לָהֶם וְעַל־לְבוּשִׁי יַפִּילוּ גוֹרָל׃ וְאַתָּה יְהוָה אַל־תִּרְחָק אֱיָלוּתִי
21 22 לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה׃ הַצִּילָה מֵחֶרֶב נַפְשִׁי מִיַּד־כֶּלֶב יְחִידָתִי׃ הוֹשִׁיעֵנִי
23 מִפִּי אַרְיֵה וּמִקַּרְנֵי רֵמִים עֲנִיתָנִי׃ אֲסַפְּרָה שִׁמְךָ לְאֶחָי בְּתוֹךְ קָהָל
24 אֲהַלְלֶךָּ׃ יִרְאֵי יְהוָה הַלְלוּהוּ כָּל־זֶרַע יַעֲקֹב כַּבְּדוּהוּ וְגוּרוּ מִמֶּנּוּ
כה כָּל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל׃ כִּי לֹא־בָזָה וְלֹא שִׁקַּץ עֱנוּת עָנִי וְלֹא־הִסְתִּיר פָּנָיו
26 מִמֶּנּוּ וּבְשַׁוְּעוֹ אֵלָיו שָׁמֵעַ׃ מֵאִתְּךָ תְהִלָּתִי בְּקָהָל רָב נְדָרַי אֲשַׁלֵּם
27 נֶגֶד יְרֵאָיו׃ יֹאכְלוּ עֲנָוִים וְיִשְׂבָּעוּ יְהַלְלוּ יְהוָה דֹּרְשָׁיו יְחִי לְבַבְכֶם
28 לָעַד׃ יִזְכְּרוּ וְיָשֻׁבוּ אֶל־יְהוָה כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל־
ל 29 מִשְׁפְּחוֹת גּוֹיִם׃ כִּי לַיהוָה הַמְּלוּכָה וּמֹשֵׁל בַּגּוֹיִם׃ אָכְלוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ
31 כָּל־דִּשְׁנֵי־אֶרֶץ לְפָנָיו יִכְרְעוּ כָּל־יוֹרְדֵי עָפָר וְנַפְשׁוֹ לֹא חִיָּה׃ זֶרַע
32 יַעַבְדֶנּוּ יְסֻפַּר לַאדֹנָי לַדּוֹר׃ יָבֹאוּ וְיַגִּידוּ צִדְקָתוֹ לְעַם נוֹלָד כִּי עָשָׂה׃

Psal. XXIII. כג — כג

א 2 מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה רֹעִי לֹא אֶחְסָר׃ בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא יַרְבִּיצֵנִי עַל־מֵי
3 4 מְנֻחוֹת יְנַהֲלֵנִי׃ נַפְשִׁי יְשׁוֹבֵב יַנְחֵנִי בְמַעְגְּלֵי־צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ׃ גַּם

---

v. 4. נ״א וְאַתָּה .v. 15 ב״נ וְהִתְפָּרְדוּ .v. 17 בנ״א כָּרִי .v. 19 נ״א
יְחַלְּקוּ .v. 25 ב״נ בָזָה .v. 26 נ״א בְּקָהָל .v. 27 נ״א דֹּרְשָׁיו .v. 30
בנ״א אָכְלוּ

14. Exaltare Domine! in virtute tua; cantabimus et psallemus virtutes tuas.

Psalm. XXI.

Iustus in afflictionibus orans Dei opem implorat, et auditur; gratias refert Deo, et provocat alios ad religionem confidentiae in Deum.

1. In finem pro susceptione matutina, Psalmus David.

2. Deus Deus meus respice in me! quare me dereliquisti? longe a salute mea verba delictorum meorum.

3. Deus meus clamabo per diem, et non exaudies; et nocte, et non ad insipientiam mihi.

4. Tu autem in sancto habitas, laus Israël!

5. In te speraverunt patres nostri; speraverunt, et liberasti eos.

6. Ad te clamaverunt, et salvi facti sunt; in te speraverunt, et non sunt confusi.

7. Ego autem sum vermis, et non homo; opprobrium hominum, et abiectio plebis.

8. Omnes videntes me, deriserunt me *; locuti sunt labiis, et moverunt caput. * Matth. 27, 29—31.

9. Speravit * in Domino, eripiat eum; salvum faciat eum, quoniam vult eum. * Matth. 27, 43.

10. Quoniam tu es *, qui extraxisti me de ventre; spes mea ab uberibus matris meae. * Ps. 70, 6.

11. In te proiectus sum ex utero; de ventre matris meae Deus meus es tu,

12. ne discesseris a me! Quoniam tribulatio proxima est; quoniam non est, qui adiuvet.

13. Circumdederunt me vituli multi; tauri pingues obsederunt me.

14. Aperuerunt super me os suum, sicut leo rapiens et rugiens.

15. Sicut aqua effusus sum; et dispersa sunt omnia ossa mea. Factum est cor meum tamquam cera liquescens in medio ventris mei.

16. Aruit tamquam testa virtus mea, et lingua mea adhaesit faucibus meis; et in pulverem mortis deduxisti me.

17. Quoniam circumdederunt me canes multi; concilium malignantium obsedit me. Foderunt manus meas et pedes meos;

18. dinumeraverunt omnia ossa mea. Ipsi vero consideraverunt et inspexerunt me;

19. * diviserunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam miserunt sortem. * Matth. 27, 35. Ioh. 19, 23. 24.

20. Tu autem Domine! ne elongaveris auxilium tuum a me; ad defensionem meam conspice.

21. Erue a framea Deus animam meam; et de manu canis unicam meam.

22. Salva me ex ore leonis; et a cornibus unicornium humilitatem meam.

23. * Narrabo nomen tuum fratribus meis; in medio ecclesiae laudabo te. * Hebr. 2, 12.

24. Qui timetis Dominum, laudate eum; universum semen Iacob glorificate eum!

25. Timeat eum omne semen Israël; quoniam non sprevit, neque despexit deprecationem pauperis; nec avertit faciem suam a me; et cum clamarem ad eum, exaudivit me.

26. Apud te laus mea in ecclesia magna; vota mea reddam in conspectu timentium eum.

27. Edent pauperes, et saturabuntur; et laudabunt Dominum, qui requirunt eum; vivent corda eorum in saeculum saeculi.

28. Reminiscentur et convertentur ad Dominum universi fines terrae;
et adorabunt in conspectu eius universae familiae gentium.

29. Quoniam Domini est regnum; et ipse dominabitur gentium.

30. Manducaverunt et adoraverunt omnes pingues terrae; in conspectu eius cadent omnes, qui descendunt in terram.

31. Et anima mea illi vivet; et semen meum serviet ipsi.

32. Annunciabitur Domino generatio ventura; et annunciabunt coeli iustitiam eius populo, qui nascetur, quem fecit Dominus.

Psalm. XXII.

Quem Deus tuetur, ac pascit, nihil illi deest.

1. Psalmus David.

Dominus regit me, et nihil mihi deerit;

2. in loco pascuae, ibi me collocavit *. Super aquam refectionis educavit me; * Ies. 40, 11. Ier. 23, 5. Ezech. 34, 11. 13. 1 Petr. 2, 25. 5, 3.

3. animam meam convertit.
Deduxit me super semitas iustitiae, propter nomen suum.

4. Nam, et si ambulavero in medio umbrae mortis, non timebo mala; quoniam tu mecum es.
Virga tua, et baculus tuus, ipsa me consolata sunt.
5. Parasti in conspectu meo mensam, adversus eos, qui tribulant me.
Impinguasti in oleo caput meum; et calix meus inebrians quam praeclarus est!
6. Et misericordia tua subsequetur me omnibus diebus vitae meae.
7. Et ut inhabitem in domo Domini, in longitudinem dierum.

PSALM. XXIII.

Deus universum regit orbem. Quibus virtutibus praediti ad templum accedamus.

1. Prima sabbati, Psalmus David.

Domini est terra, et plenitudo eius; orbis terrarum, et universi, qui habitant in eo*. *1 Cor. 10, 26. Ps. 49, 12.
2. Quia ipse super maria fundavit eum; et super flumina praeparavit eum.
3. Quis ascendet in montem Domini*? aut quis stabit in loco sancto eius? * Ps. 14, 1. 2.
4. Innocens manibus et mundo corde, qui non accepit in vano animam suam, nec iuravit in dolo proximo suo.
5. Hic * accipiet benedictionem a Domino; et misericordiam a Deo salutari suo. * Ies. 48, 18.
6. Haec est generatio quaerentium eum, quaerentium faciem Dei Iacob.
7. Attollite portas principes vestras, et elevamini portae aeternales; et introibit rex gloriae.
8. Quis est iste rex gloriae? Dominus fortis et potens; Dominus potens in praelio.
9. Attollite portas principes vestras, et elevamini portae aeternales; et introibit rex gloriae.
10. Quis est iste rex gloriae? Dominus virtutum, ipse est rex gloriae.

PSALM. XXIV.

Oratio poenitentis, peccata condonari sibi et in rectam se deduci viam postulantis.

1. In finem, Psalmus David.

Ad te Domine! levavi animam meam;
2. Deus meus in te confido, non erubescam.
3. Neque irrideant me inimici mei; etenim universi, qui sustinent te, non confundentur.
4. Confundantur omnes iniqua agentes supervacue.
*Vias tuas Domine! demonstra mihi; et semitas tuas edoce me!
* Ps. 26, 11. 85, 11
5. Dirige me in veritate tua, et doce me! quia tu es Deus salvator meus, et te sustinui tota die.
6. Reminiscere miserationum tuarum, Domine! et misericordiarum tuarum, quae a saeculo sunt.
7. Delicta iuventutis meae, et ignorantias meas ne memineris. Secundum misericordiam tuam memento mei tu; propter bonitatem tuam Domine!
8. Dulcis et rectus Dominus; propter hoc legem dabit delinquentibus in via.
9. Diriget mansuetos in iudicio; docebit mites vias suas.
10. Universae viae Domini, misericordia et veritas, requirentibus testamentum eius et testimonia eius.
11. Propter nomen tuum Domine! propitiaberis peccato meo; multum est enim.
12. Quis est homo, qui timet Dominum*? legem statuit ei in via, quam elegit. * Ps. 31, 8. Ies. 48, 17.
13. Anima eius in bonis demorabitur*; et semen eius haereditabit terram. * Ps. 36, 9. 11. 22.
14. Firmamentum est Dominus timentibus eum; et testamentum ipsius, ut manifestetur illis.
15. Oculi mei semper ad Dominum; quoniam ipse evellet de laqueo pedes meos.
16. Respice in me, et miserere mei; quia unicus et pauper sum ego.
17. Tribulationes cordis mei multiplicatae sunt; de necessitatibus meis erue me!
18. Vide humilitatem meam, et laborem meum; et dimitte universa delicta mea.
19. Respice inimicos meos, quoniam multiplicati sunt*, et odio iniquo oderunt me. * Ps. 3, 2. Ioh. 15, 25.
20. Custodi * animam meam, et

כִּֽי־אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא־אִירָא רָע כִּי־אַתָּה עִמָּדִי שִׁבְטְךָ
וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי׃ תַּעֲרֹךְ לְפָנַי ׀ שֻׁלְחָן נֶגֶד צֹרְרָי דִּשַּׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן ה
רֹאשִׁי כּוֹסִי רְוָיָה׃ אַךְ ׀ טוֹב וָחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי כָּל־יְמֵי חַיָּי וְשַׁבְתִּי 6
בְּבֵית־יְהוָה לְאֹרֶךְ יָמִים׃

כד Psal. XXIV. כד

לְדָוִד מִזְמוֹר לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ׃ כִּי־הוּא א 2
עַל־יַמִּים יְסָדָהּ וְעַל־נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ׃ מִי־יַעֲלֶה בְהַר־יְהוָה וּמִי יָקוּם 3
בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ׃ נְקִי כַפַּיִם וּבַר־לֵבָב אֲשֶׁר ׀ לֹא־נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי וְלֹא 4
נִשְׁבַּע לְמִרְמָה׃ יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְהוָה וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ׃ זֶה ה 6
דּוֹר דֹּרְשׁוֹ מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה׃ שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ 7
פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד׃ מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה עִזּוּז 8
וְגִבּוֹר יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה׃ שְׂאוּ שְׁעָרִים ׀ רָאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִּתְחֵי 9
עוֹלָם וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד׃ מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת י
הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה׃

כה Psal. XXV. כה

לְדָוִד אֵלֶיךָ יְהוָה נַפְשִׁי אֶשָּׂא׃ אֱלֹהַי בְּךָ בָטַחְתִּי אַל־אֵבוֹשָׁה א 2
אַל־יַעַלְצוּ אֹיְבַי לִי׃ גַּם כָּל־קֹוֶיךָ לֹא יֵבֹשׁוּ יֵבֹשׁוּ הַבּוֹגְדִים רֵיקָם׃ 3
דְּרָכֶיךָ יְהוָה הוֹדִיעֵנִי אֹרְחוֹתֶיךָ לַמְּדֵנִי׃ הַדְרִיכֵנִי בַאֲמִתֶּךָ ׀ וְלַמְּדֵנִי 4 ה
כִּי־אַתָּה אֱלֹהֵי יִשְׁעִי אוֹתְךָ קִוִּיתִי כָּל־הַיּוֹם׃ זְכֹר־רַחֲמֶיךָ יְהוָה 6
וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה׃ חַטֹּאות נְעוּרַי ׀ וּפְשָׁעַי אַל־תִּזְכֹּר כְּחַסְדְּךָ 7
זְכָר־לִי־אַתָּה לְמַעַן טוּבְךָ יְהוָה׃ טוֹב־וְיָשָׁר יְהוָה עַל־כֵּן יוֹרֶה 8
חַטָּאִים בַּדָּרֶךְ׃ יַדְרֵךְ עֲנָוִים בַּמִּשְׁפָּט וִילַמֵּד עֲנָוִים דַּרְכּוֹ׃ כָּל־ 9 י
אָרְחוֹת יְהוָה חֶסֶד וֶאֱמֶת לְנֹצְרֵי בְרִיתוֹ וְעֵדֹתָיו׃ לְמַעַן־שִׁמְךָ יְהוָה 11
וְסָלַחְתָּ לַעֲוֺנִי כִּי רַב־הוּא׃ מִי־זֶה הָאִישׁ יְרֵא יְהוָה יוֹרֶנּוּ בְּדֶרֶךְ 12
יִבְחָר׃ נַפְשׁוֹ בְּטוֹב תָּלִין וְזַרְעוֹ יִירַשׁ אָרֶץ׃ סוֹד יְהוָה לִירֵאָיו 13 14
וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעָם׃ עֵינַי תָּמִיד אֶל־יְהוָה כִּי הוּא־יוֹצִיא מֵרֶשֶׁת טו
רַגְלָי׃ פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי כִּי־יָחִיד וְעָנִי אָנִי׃ צָרוֹת לְבָבִי הִרְחִיבוּ 16 17
מִמְּצוּקוֹתַי הוֹצִיאֵנִי׃ רְאֵה עָנְיִי וַעֲמָלִי וְשָׂא לְכָל־חַטֹּאותָי׃ רְאֵה־ 18 19
אוֹיְבַי כִּי־רָבּוּ וְשִׂנְאַת חָמָס שְׂנֵאוּנִי׃ שָׁמְרָה נַפְשִׁי וְהַצִּילֵנִי אַל־ כ

v. 5. נ״א בַּשֶּׁמֶן או בְשֶׁמֶן. v. 6. נ״א בְּבֵית־. v. 3. נ״א קוּם
v. 4. נפשי ק׳ v. 6. בנ״א הוֹר׳ ibid. דורשיו קרי v. 7. בנ״א יִהִנָּשְׂאוּ
v. 4. נ״א אֹרַח׳ v. 5. נ״א וְלַמ׳ v. 6. נ״א זְכֹר־ v. 7 פתח באתנח
v. 3. בנ״א טוֹב־

21 22 אֵבוֹשׁ כִּֽי־חָסִיתִי בָךְ׃ תֹּם־וָיֹשֶׁר יִצְּרוּנִי כִּי קִוִּיתִיךָ׃ פְּדֵה אֱלֹהִים
אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכֹּל צָרוֹתָיו׃

Psal. XXVI. כו

כו

א לְדָוִד ׀ שָׁפְטֵנִי יְהוָה כִּֽי־אֲנִי בְּתֻמִּי הָלַכְתִּי וּבַיהוָה בָּטַחְתִּי לֹא
2 3 אֶמְעָד׃ בְּחָנֵנִי יְהוָה וְנַסֵּנִי צָרְופָה כִלְיוֹתַי וְלִבִּי׃ כִּֽי־חַסְדְּךָ לְנֶגֶד
4 עֵינָי וְהִתְהַלַּכְתִּי בַּאֲמִתֶּךָ׃ לֹֽא־יָשַׁבְתִּי עִם־מְתֵי־שָׁוְא וְעִם נַעֲלָמִים
ה 6 לֹא אָבוֹא׃ שָׂנֵאתִי קְהַל מְרֵעִים וְעִם־רְשָׁעִים לֹא אֵשֵׁב׃ אֶרְחַץ
7 בְּנִקָּיוֹן כַּפָּי וַאֲסֹבְבָה אֶת־מִזְבַּחֲךָ יְהוָה׃ לַשְׁמִעַ בְּקוֹל תּוֹדָה וּלְסַפֵּר
8 כָּל־נִפְלְאוֹתֶיךָ׃ יְהוָה אָהַבְתִּי מְעוֹן בֵּיתֶךָ וּמְקוֹם מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ׃
י 9 אַל־תֶּאֱסֹף עִם־חַטָּאִים נַפְשִׁי וְעִם־אַנְשֵׁי דָמִים חַיָּי׃ אֲשֶׁר־בִּידֵיהֶם
11 12 זִמָּה וִימִינָם מָלְאָה שֹּׁחַד׃ וַאֲנִי בְּתֻמִּי אֵלֵךְ פְּדֵנִי וְחָנֵּנִי׃ רַגְלִי
עָמְדָה בְמִישׁוֹר בְּמַקְהֵלִים אֲבָרֵךְ יְהוָה׃

Psal. XXVII. כז

כז

א לְדָוִד ׀ יְהוָה ׀ אוֹרִי וְיִשְׁעִי מִמִּי אִירָא יְהוָה מָעוֹז־חַיַּי מִמִּי
2 אֶפְחָד׃ בִּקְרֹב עָלַי ׀ מְרֵעִים לֶאֱכֹל אֶת־בְּשָׂרִי צָרַי וְאֹיְבַי לִי הֵמָּה
3 כָּשְׁלוּ וְנָפָלוּ׃ אִם־תַּחֲנֶה עָלַי ׀ מַחֲנֶה לֹֽא־יִירָא לִבִּי אִם־תָּקוּם עָלַי
4 מִלְחָמָה בְּזֹאת אֲנִי בוֹטֵחַ׃ אַחַת ׀ שָׁאַלְתִּי מֵֽאֵת־יְהוָה אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ
שִׁבְתִּי בְּבֵית־יְהוָה כָּל־יְמֵי חַיַּי לַחֲזוֹת בְּנֹעַם־יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהֵיכָלוֹ׃
ה כִּי יִצְפְּנֵנִי ׀ בְּסֻכֹּה בְּיוֹם רָעָה יַסְתִּרֵנִי בְּסֵתֶר אָהֳלוֹ בְּצוּר יְרוֹמְמֵנִי׃
6 וְעַתָּה יָרוּם רֹאשִׁי עַל אֹיְבַי סְבִיבוֹתַי וְאֶזְבְּחָה בְאָהֳלוֹ זִבְחֵי תְרוּעָה
7 אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה לַיהוָה׃ שְׁמַע־יְהוָה קוֹלִי אֶקְרָא וְחָנֵּנִי וַעֲנֵנִי׃
8 9 לְךָ ׀ אָמַר לִבִּי בַּקְּשׁוּ פָנָי אֶת־פָּנֶיךָ יְהוָה אֲבַקֵּשׁ׃ אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ ׀
מִמֶּנִּי אַל־תַּט בְּאַף עַבְדֶּךָ עֶזְרָתִי הָיִיתָ אַל־תִּטְּשֵׁנִי וְאַל־תַּעַזְבֵנִי
י 11 אֱלֹהֵי יִשְׁעִי׃ כִּי־אָבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי וַיהוָה יַאַסְפֵנִי׃ הוֹרֵנִי יְהוָה
12 דַּרְכֶּךָ וּנְחֵנִי בְּאֹרַח מִישׁוֹר לְמַעַן שׁוֹרְרָי׃ אַל־תִּתְּנֵנִי בְּנֶפֶשׁ צָרָי כִּי
13 קָמוּ־בִי עֵדֵי־שֶׁקֶר וִיפֵחַ חָמָס׃ לוּלֵא הֶאֱמַנְתִּי לִרְאוֹת בְּטוּב־יְהוָה
14 בְּאֶרֶץ חַיִּים׃ קַוֵּה אֶל־יְהוָה חֲזַק וְיַאֲמֵץ לִבֶּךָ וְקַוֵּה אֶל־יְהוָה׃

---

v. 1. נ״א כִּי־ ibid. פתח באתנח v. 2. יתיר ו׳ v. 3. נ״א כִּי־
v. 6. נ״א וַאֲסוֹב׳ v. 4. נ״א מֵאֵת־ ibid. נ״א בְּבֵית־ ibid. פתח
באתנח ibid. נ״א בְּנֹעַם או בְּנוֹעַם־ v. 5. בסכו קרי v. 6.
ב״נ וְעַתָּה v. 9. נ״א הַסְתֵּר ibid. בנ״א אַל תַּט־ v. 11. נ״א הוֹרֵנִי
v. 12. בנ״א כִּי־קָמוּ בִי ibid. נ״א עֵדֵי־ v. 13. נקוד עליו נ״א לוּלֵא

erue me; non erubescam, quoniam speravi in te. * Ps. 15, 1.

21. Innocentes et recti adhaeserunt mihi; quia sustinui te.

22. Libera, Deus Israël! ex omnibus tribulationibus suis.

PSALM. XXV.

Sacerdotes accedentes ad altare, purgari semper amplius expetunt.

1. In finem, Psalmus David.

Iudica me Domine! quoniam ego in innocentia mea ingressus sum; et in Domino sperans non infirmabor.

2. Proba me Domine, et tenta me; ure renes meos et cor meum.

3. Quoniam misericordia tua ante oculos meos est; et complacui in veritate tua.

4. Non sedi * cum concilio vanitatis; et cum iniqua gerentibus non introibo. * Ps. 1, 1. Ier. 15, 17.

5. Odivi ecclesiam malignantium; et cum impiis non sedebo.

6. Lavabo inter innocentes manus meas; et circumdabo altare tuum Domine!

7. Ut audiam vocem laudis, et enarrem universa mirabilia tua.

8. Domine! dilexi * decorem domus tuae, et locum habitationis gloriae tuae. * Ps. 26, 4.

9. Ne perdas cum impiis Deus animam meam, et cum viris sanguinum vitam meam.

10. In quorum manibus iniquitates sunt; dextera eorum repleta est muneribus.

11. Ego autem in innocentia mea ingressus sum; redime me, et miserere mei!

12. Pes meus stetit in directo *; in ecclesiis benedicam te Domine! * Ps. 21, 23.

PSALM. XXVI.

Fidelium fortitudo ex Deo; aeternae vitae quaerenda bona.

1. Psalmus David priusquam liniretur.

Dominus illuminatio mea, et salus mea, quem timebo?

Dominus protector vitae meae, a quo trepidabo?

2. Dum appropiant super me nocentes, ut edant carnes meas.

Qui tribulant me inimici mei, ipsi infirmati sunt et ceciderunt.

3. Si consistant adversum me castra, non timebit cor meum.

Si exurgat adversum me praelium, in hoc ego sperabo.

4. Unam petii a Domino, hanc requiram, ut inhabitem in domo Domini omnibus diebus vitae meae;

ut videam voluptatem Domini, et visitem templum eius.

5. Quoniam abscondit me in tabernaculo suo; in die malorum protexit me in abscondito tabernaculi sui.

6. In petra exaltavit me: et nunc exaltavit caput meum super inimicos meos.

Circuivi, et immolavi in tabernaculo eius hostiam vociferationis; cantabo, et psalmum dicam Domino.

7. Exaudi Domine! vocem meam, qua clamavi ad te; miserere mei, et exaudi me.

8. Tibi dixit cor meum, exquisivit *te facies mea; faciem tuam Domine! requiram. * Ies. 45, 19.

9. Ne avertas faciem tuam a me; ne declines in ira a servo tuo.

Adiutor meus esto! ne derelinquas me, neque despicias me Deus salutaris meus.

10. Quoniam pater meus, et mater mea dereliquerunt me; Dominus autem assumpsit me.

11. Legem pone mihi Domine! in via tua; et dirige me in semitam rectam propter inimicos meos.

12. Ne tradideris me in animas tribulantium me; quoniam insurrexerunt in me testes iniqui, et mentita est iniquitas sibi.

13. Credo videre bona Domini in terra viventium.

14. Expecta Dominum, viriliter age; et confortetur cor tuum, et sustine Dominum.

PSALM. XXVII.

Iustorum inter res adversas oratio et spes in Deo.

Psalmus ipsi David.

1. Ad te Domine! clamabo, Deus meus ne sileas a me*; nequando taceas a me, et assimilabor descendentibus in lacum. * Ps. 142, 7.

2. Exaudi Domine! vocem deprecationis meae, dum oro ad te; dum extollo manus meas ad templum sanctum tuum.

3. Ne simul trahas me cum peccatoribus; et cum operantibus iniquitatem ne perdas me, qui loquuntur * pacem cum proximo suo, mala autem in cordibus eorum. * Ier. 9, 8.

4. Da illis secundum opera eorum, et secundum nequitiam adinventionum ipsorum. Secundum opera manuum eorum tribue illis; redde retributionem eorum ipsis.

5. Quoniam non intellexerunt opera Domini, et in opera manuum eius destrues illos, et non aedificabis eos.

6. Benedictus Dominus! quoniam exaudivit vocem deprecationis meae.

7. Dominus adiutor meus, et protector meus; in ipso speravit cor meum, et adiutus sum.

Et refloruit caro mea; et ex voluntate mea confitebor ei.

8. Dominus fortitudo plebis suae; et protector salvationum Christi sui est.

9. Salvum fac populum tuum Domine! et benedic haereditati tuae; et rege eos, et extolle illos usque in aeternum.

PSALM. XXVIII

Dei ab alto tonantis maiestas pios ad laudandum Deum excitat.

Psalmus David.

1. In consummatione tabernaculi.

Afferte Domino * filii Dei! afferte Domino filios arietum; * Ps. 95, 7. 8.

2. afferte Domino gloriam et honorem; afferte Domino gloriam nomini eius! adorate Dominum in atrio sancto eius!

3. Vox Domini super aquas, Deus maiestatis intonuit; Dominus super aquas multas.

4. Vox Domini in virtute; vox Domini in magnificentia.

5. Vox Domini confringentis cedros; et confringet Dominus cedros Libani.

6. Et comminuet eas tamquam vitulum Libani; et dilectus, quemadmodum filius unicornium.

7. Vox Domini interdicentis flammam ignis;

8. vox Domini concutientis desertum; et commovebit Dominus desertum Cades.

9. Vox Domini praeparantis cervos, et revelabit condensa; et in templo eius omnes dicent gloriam.

10. Dominus diluvium inhabitare facit; et sedebit Dominus rex in aeternum.

11. Dominus virtutem populo suo dabit; Dominus benedicet populo suo in pace.

PSALM. XXIX.

Gratias agit ex periculis ereptus et exauditus.

Psalmus Cantici.

1. In dedicatione domus David.

2. Exaltabo te, Domine! quoniam suscepisti me; nec * delectasti inimicos meos super me. * Ps. 34, 19.

3. Domine Deus meus! clamavi ad te, et sanasti me.

4. Domine! eduxisti * ab inferno animam meam; salvasti me a descendentibus in lacum. * Ps. 85, 13.

5. Psallite * Domino sancti eius; et confitemini memoriae sanctitatis eius. * Ps. 96, 12.

6. Quoniam ira in indignatione eius; et vita in voluntate eius.

Ad vesperum demorabitur fletus; et ad matutinum laetitia.

7. Ego autem dixi in abundantia mea; non movebor in aeternum.

8. Domine! in voluntate tua praestitisti decori meo virtutem.

Avertisti faciem tuam a me, et factus sum conturbatus.

9. Ad te Domine! clamabo; et ad Deum meum deprecabor.

10. Quae utilitas in sanguine meo, dum descendo in corruptionem?

Numquid * confitebitur tibi pulvis aut annunciabit veritatem tuam? * Ps. 6, 6.

כח Psal. XXVIII. כח

לְדָוִד אֵלֶיךָ יְהוָה׀ אֶקְרָא צוּרִי אַל־תֶּחֱרַשׁ מִמֶּנִּי פֶּן־תֶּחֱשֶׁה א
מִמֶּנִּי וְנִמְשַׁלְתִּי עִם־יוֹרְדֵי בוֹר׃ שְׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנַי בְּשַׁוְּעִי אֵלֶיךָ 2
בְּנָשְׂאִי יָדַי אֶל־דְּבִיר קָדְשֶׁךָ׃ אַל־תִּמְשְׁכֵנִי עִם־רְשָׁעִים וְעִם־פֹּעֲלֵי 3
אָוֶן דֹּבְרֵי שָׁלוֹם עִם־רֵעֵיהֶם וְרָעָה בִּלְבָבָם׃ תֶּן־לָהֶם כְּפָעֳלָם וּכְרֹעַ 4
מַעַלְלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם תֵּן לָהֶם הָשֵׁב גְּמוּלָם לָהֶם׃ כִּי׀ לֹא ה
יָבִינוּ אֶל־פְּעֻלֹּת יְהוָה וְאֶל־מַעֲשֵׂה יָדָיו יֶהֶרְסֵם וְלֹא יִבְנֵם׃ בָּרוּךְ 6
יְהוָה כִּי שָׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנָי׃ יְהוָה׀ עֻזִּי וּמָגִנִּי בּוֹ בָטַח לִבִּי 7
וְנֶעֱזָרְתִּי וַיַּעֲלֹז לִבִּי וּמִשִּׁירִי אֲהוֹדֶנּוּ׃ יְהוָה עֹז־לָמוֹ וּמָעוֹז יְשׁוּעוֹת 8
מְשִׁיחוֹ הוּא׃ הוֹשִׁיעָה׀ אֶת־עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת־נַחֲלָתֶךָ וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם 9
עַד־הָעוֹלָם׃

כט Psal. XXIX. כט

מִזְמוֹר לְדָוִד הָבוּ לַיהוָה בְּנֵי אֵלִים הָבוּ לַיהוָה כָּבוֹד וָעֹז׃ הָבוּ א 2
לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ׃ קוֹל יְהוָה עַל־ 3
הַמָּיִם אֵל־הַכָּבוֹד הִרְעִים יְהוָה עַל־מַיִם רַבִּים׃ קוֹל־יְהוָה בַּכֹּחַ קוֹל 4
יְהוָה בֶּהָדָר׃ קוֹל יְהוָה שֹׁבֵר אֲרָזִים וַיְשַׁבֵּר יְהוָה אֶת־אַרְזֵי ה
הַלְּבָנוֹן׃ וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ־עֵגֶל לְבָנוֹן וְשִׂרְיוֹן כְּמוֹ בֶן־רְאֵמִים׃ קוֹל־ 6 7
יְהוָה חֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ׃ קוֹל יְהוָה יָחִיל מִדְבָּר יָחִיל יְהוָה מִדְבַּר 8
קָדֵשׁ׃ קוֹל יְהוָה׀ יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת וּבְהֵיכָלוֹ כֻּלּוֹ אֹמֵר 9
כָּבוֹד׃ יְהוָה לַמַּבּוּל יָשָׁב וַיֵּשֶׁב יְהוָה מֶלֶךְ לְעוֹלָם׃ יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ י 11
יִתֵּן יְהוָה׀ יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם׃

ל Psal. XXX. ל

מִזְמוֹר שִׁיר־חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד׃ אֲרוֹמִמְךָ יְהוָה כִּי דִלִּיתָנִי וְלֹא־ א 2
שִׂמַּחְתָּ אֹיְבַי לִי׃ יְהוָה אֱלֹהָי שִׁוַּעְתִּי אֵלֶיךָ וַתִּרְפָּאֵנִי׃ יְהוָה הֶעֱלִיתָ 3 4
מִן־שְׁאוֹל נַפְשִׁי חִיִּיתַנִי מִיּוֹרְדִי־בוֹר׃ זַמְּרוּ לַיהוָה חֲסִידָיו וְהוֹדוּ ה
לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ׃ כִּי רֶגַע׀ בְּאַפּוֹ חַיִּים בִּרְצוֹנוֹ בָּעֶרֶב יָלִין בֶּכִי וְלַבֹּקֶר 6
רִנָּה׃ וַאֲנִי אָמַרְתִּי בְשַׁלְוִי בַּל־אֶמּוֹט לְעוֹלָם׃ יְהוָה בִּרְצוֹנְךָ 7 8
הֶעֱמַדְתָּה לְהַרְרִי עֹז הִסְתַּרְתָּ פָנֶיךָ הָיִיתִי נִבְהָל׃ אֵלֶיךָ יְהוָה אֶקְרָא 9
וְאֶל־יְהוָה אֶתְחַנָּן׃ מַה־בֶּצַע בְּדָמִי בְּרִדְתִּי אֶל־שָׁחַת הֲיוֹדְךָ עָפָר י

---

v. 1. ב״א אַל־ v. 3. בנ״א לִי אָוֶן v. 9. נ״א וּבָרֵךְ v. 3. ב״א
קוֹל־ ibid. נ״א הַמָּיִם v. 7. בנ״א חֹצֵב v. 9. ב״א וַיֶּחֱשֹׂף v. 3.
נ״א אֱלֹהַי v. 4. נ״א חִיִּיתַנִי ibid. מיורדי ק׳ v. 5. נ״א לְזֵכֶר v. 6.
בנ״א בֶּכִי v. 8. נ״א חָיִיתִי

11 12 הַגִּיד אֲמִתֶּךָ׃ שְׁמַע־יְהוָה וְחָנֵּנִי יְהוָה הֱיֵה־עֹזֵר לִי׃ הָפַכְתָּ מִסְפְּדִי
13 לְמָחוֹל *לִי פִּתַּחְתָּ שַׂקִּי וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה׃ לְמַעַן ׀ יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא
יִדֹּם יְהוָה אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ׃

Psal. XXXI. לא

לא

א 2 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ בְּךָ־יְהוָה חָסִיתִי אַל־אֵבוֹשָׁה לְעוֹלָם
3 בְּצִדְקָתְךָ פַלְּטֵנִי׃ הַטֵּה אֵלַי ׀ אָזְנְךָ מְהֵרָה הַצִּילֵנִי הֱיֵה לִי ׀ לְצוּר
4 מָעוֹז ׀ לְבֵית מְצוּדוֹת לְהוֹשִׁיעֵנִי׃ כִּי־סַלְעִי וּמְצוּדָתִי אָתָּה וּלְמַעַן
ה שִׁמְךָ תַּנְחֵנִי וּתְנַהֲלֵנִי׃ תּוֹצִיאֵנִי מֵרֶשֶׁת זוּ טָמְנוּ לִי כִּי אַתָּה מָעוּזִּי׃
6 בְּיָדְךָ אַפְקִיד רוּחִי פָּדִיתָה אוֹתִי יְהוָה אֵל אֱמֶת׃ שָׂנֵאתִי הַשֹּׁמְרִים
8 הַבְלֵי־שָׁוְא וַאֲנִי אֶל־יְהוָה בָּטָחְתִּי׃ אָגִילָה וְאֶשְׂמְחָה בְּחַסְדֶּךָ אֲשֶׁר
9 רָאִיתָ אֶת־עָנְיִי יָדַעְתָּ בְּצָרוֹת נַפְשִׁי׃ וְלֹא הִסְגַּרְתַּנִי בְּיַד־אוֹיֵב
י הֶעֱמַדְתָּ בַמֶּרְחָב רַגְלָי׃ חָנֵּנִי יְהוָה כִּי צַר־לִי עָשְׁשָׁה בְכַעַס עֵינִי
11 נַפְשִׁי וּבִטְנִי׃ כִּי כָלוּ בְיָגוֹן חַיַּי וּשְׁנוֹתַי בַּאֲנָחָה כָּשַׁל בַּעֲוֹנִי כֹחִי
12 וַעֲצָמַי עָשֵׁשׁוּ׃ מִכָּל־צֹרְרַי הָיִיתִי חֶרְפָּה וְלִשְׁכֵנַי ׀ מְאֹד וּפַחַד
13 לִמְיֻדָּעָי רֹאַי בַּחוּץ נָדְדוּ מִמֶּנִּי׃ נִשְׁכַּחְתִּי כְּמֵת מִלֵּב הָיִיתִי כִּכְלִי
14 אֹבֵד׃ כִּי שָׁמַעְתִּי ׀ דִּבַּת רַבִּים מָגוֹר מִסָּבִיב בְּהִוָּסְדָם יַחַד עָלַי לָקַחַת
טו 16 נַפְשִׁי זָמָמוּ׃ וַאֲנִי ׀ עָלֶיךָ בָטַחְתִּי יְהוָה אָמַרְתִּי אֱלֹהַי אָתָּה׃ בְּיָדְךָ
17 עִתֹּתָי הַצִּילֵנִי מִיַּד־אוֹיְבַי וּמֵרֹדְפָי׃ הָאִירָה פָנֶיךָ עַל־עַבְדֶּךָ
18 הוֹשִׁיעֵנִי בְחַסְדֶּךָ׃ יְהוָה אַל־אֵבוֹשָׁה כִּי קְרָאתִיךָ יֵבֹשׁוּ רְשָׁעִים
19 יִדְּמוּ לִשְׁאוֹל׃ תֵּאָלַמְנָה שִׂפְתֵי *שָׁקֶר הַדֹּבְרוֹת עַל־צַדִּיק עָתָק
כ בְּגַאֲוָה וָבוּז׃ מָה רַב טוּבְךָ אֲשֶׁר־צָפַנְתָּ לִּירֵאֶיךָ פָּעַלְתָּ לַחוֹסִים בָּךְ
21 נֶגֶד בְּנֵי אָדָם׃ תַּסְתִּירֵם ׀ בְּסֵתֶר פָּנֶיךָ מֵרֻכְסֵי אִישׁ תִּצְפְּנֵם בְּסֻכָּה
22 23 מֵרִיב לְשֹׁנוֹת׃ בָּרוּךְ יְהוָה כִּי הִפְלִיא חַסְדּוֹ לִי בְּעִיר מָצוֹר׃ וַאֲנִי ׀
אָמַרְתִּי בְחָפְזִי נִגְרַזְתִּי מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ אָכֵן שָׁמַעְתָּ קוֹל תַּחֲנוּנַי בְּשַׁוְּעִי
24 אֵלֶיךָ׃ אֶהֱבוּ אֶת־יְהוָה כָּל־חֲסִידָיו אֱמוּנִים נֹצֵר יְהוָה וּמְשַׁלֵּם עַל־
כה יֶתֶר עֹשֵׂה גַאֲוָה׃ חִזְקוּ וְיַאֲמֵץ לְבַבְכֶם כָּל־הַמְיַחֲלִים לַיהוָה׃

---

v. 11. בנ״א עוֹזֵר v. 12. בנ״א לִי v. 3. ב״נ לְצוּר ibid. נ״א לא
פסוק v. 10. נ״א צַר לִי ibid. נ״א בְּכַעַס ibid. נ״א עֵינִי v. 11. נ״א
חַיַּי ibid. נ״א בַּאֲנָחָה v. 12. ב״א צוררי ibid. ב״נ וְלִשְׁכֵנַי ibid.
נ״א לִמְיֻדָּעָי v. 16. ב״נ הַצִּילֵנִי v. 19. נ״א שִׂפְתֵי שֶׁ׳ v. 20. נ״א
לחסים v. 21. נ״א מֵרֻכְסֵי אִישׁ או אִישׁ v. 22. עט׳ חַסְדּוֹ v. 23.
ב״נ בָּ v. 24. ב״א אֶהֱ

11. Audivit Dominus, et misertus est mei; Dominus factus est adiutor meus.

12. Convertisti planctum meum in gaudium mihi; conscidisti saccum meum, et circumdedisti me laetitia;

13. ut cantet tibi gloria mea, et non compungar: Domine Deus meus in aeternum confitebor tibi.

PSALM. XXX.

Dei providentia piorum fiduciam roborat.

1. In finem, Psalmus David, pro extasi.

2. In te Domine! speravi, non confundar in aeternum; in iustitia tua libera me.

3. Inclina ad me aurem tuam, accelera, ut eruas me.

Esto mihi in Deum protectorem; et in domum refugii, ut salvum me facias.

4. Quoniam fortitudo mea, et refugium meum es tu; et propter nomen tuum deduces me, et enutries me.

5. Educes me de laqueo hoc, quem absconderunt mihi; quoniam tu es protector meus.

6. * In manus tuas commendo spiritum meum; redemisti me Domine Deus veritatis. * Luc. 23, 46.

7. Odisti observantes vanitates, supervacue.

Ego autem in Domino speravi;

8. exultabo, et laetabor in misericordia tua.

Quoniam respexisti humilitatem meam, salvasti de necessitatibus animam meam.

9. Nec conclusisti me in manibus inimici; statuisti in loco spatioso pedes meos.

10. Miserere mei Domine, quoniam tribulor; conturbatus est in ira oculus meus, anima mea, et venter meus.

11. Quoniam defecit in dolore vita mea; et anni mei in gemitibus.

Infirmata est in paupertate virtus mea; et ossa mea conturbata sunt.

12. Super omnes inimicos meos factus sum * opprobrium et vicinis meis valde; et timor notis meis.

Qui videbant me, foras fugerunt a me; * Ps. 43, 14. 78, 4.

13. oblivioni datus sum, tamquam mortuus a corde.

Factus sum tamquam vas perditum;

14. quoniam audivi vituperationem multorum commorantium in circuitu;

in eo dum convenirent simul adversum me, accipere animam meam consiliati sunt.

15. Ego autem in te speravi, Domine! dixi: Deus meus es tu!

16. In manibus tuis sortes meae! Eripe me de manu inimicorum meorum, et a persequentibus me!

17. Illustra * faciem tuam super servum tuum, salvum me fac in misericordia tua! * Ps. 79, 4.

18. Domine! non confundar, quoniam invocavi te.

Erubescant impii, et deducantur in infernum!

19. Muta fiant labia dolosa!

Quae loquuntur adversus iustum iniquitatem, in superbia, et in abusione.

20. Quam magna multitudo dulcedinis tuae Domine! quam abscondisti timentibus te.

Perfecisti eis, qui sperant in te in conspectu filiorum hominum.

21. Abscondes eos in abscondito faciei tuae a conturbatione hominum.

Proteges * eos in tabernaculo tuo a contradictione linguarum. * Ps. 26, 5.

22. Benedictus Dominus; quoniam mirificavit misericordiam suam mihi in civitate munita.

23. Ego autem dixi in excessu mentis meae: Proiectus sum a facie oculorum tuorum.

Ideo exaudisti vocem orationis meae, dum clamarem ad te.

24. Diligite Dominum omnes sancti eius; quoniam veritatem requiret Dominus, et retribuet abundanter facientibus superbiam.

25. Viriliter agite, et confortetur cor vestrum, omnes, qui speratis in Domino.

Psalm. XXXI.

Misericordia Dei peccatores per gratiam suam iustificantis.

Ipsi David intellectus.

1. Beati, quorum remissae sunt iniquitates; et quorum tecta sunt peccata*. * Rom. 4, 7.

2. Beatus vir, cui non imputavit Dominus peccatum, nec est in spiritu eius dolus.

3. Quoniam tacui, inveteraverunt ossa mea, dum clamarem tota die.

4. Quoniam die ac nocte gravata est super me manus tua; conversus sum in aerumna mea, dum configitur spina.

5. Delictum meum cognitum tibi feci; et iniustitiam meam non abscondi.

* Dixi: Confitebor adversum me iniustitiam meam Domino; et tu remisisti impietatem peccati mei.
* Ies. 65, 24.

6. Pro hac orabit ad te omnis sanctus, in tempore opportuno.

Verumtamen in diluvio aquarum multarum, ad eum non approximabunt.

7. Tu es refugium meum a tribulatione, quae circumdedit me; exultatio mea erue me a circumdantibus me.

8. Intellectum tibi dabo, et * instruam te in via hac, qua gradieris: firmabo super te oculos meos.
* Ps. 24, 12.

9 Nolite fieri sicut equus et mulus, quibus non est intellectus.

In camo et fraeno maxillas eorum constringe, qui non approximant ad te.

10. Multa flagella peccatoris, sperantem autem in Domino misericordia circumdabit.

11. Laetamini in Domino et exultate iusti, et gloriamini omnes recti corde.

Psalm. XXXII.

Benignitas et providentia Dei ad eius laudem iustos invitant.

Psalmus David.

1 Exultate * iusti in Domino, rectos decet collaudatio. * Ps. 63, 11.

2. Confitemini * Domino in cithara; in psalterio decem chordarum psallite illi. * Ps. 91, 4.

3. Cantate * ei canticum novum; bene psallite ei in vociferatione.
* Ps. 95, 1. 97, 1.

4. Quia rectum est verbum Domini, et omnia opera eius in fide.

5. Diligit misericordiam et iudicium; misericordia Domini plena est terra.

6. Verbo Domini coeli firmati sunt; et spiritu oris eius omnis virtus eorum.

7. Congregans sicut in utre aquas maris; ponens in thesauris abyssos.

8. Timeat Dominum omnis terra; ab eo autem commoveantur omnes inhabitantes orbem.

9. * Quoniam ipse dixit, et facta sunt; ipse mandavit, et creata sunt.
* Iudith 16, 17. Ps. 148, 5.

10. Dominus dissipat consilia gentium; reprobat autem cogitationes populorum; et reprobat consilia principum.

11. Consilium autem Domini * in aeternum manet; cogitationes cordis eius in generatione et generationem. * Ies. 14, 27.

12. Beata gens *, cuius est Dominus, Deus eius; populus, quem elegit in haereditatem sibi. * Ps. 143, 13.

13. De coelo respexit Dominus; vidit omnes filios hominum.

14. De praeparato habitaculo suo respexit super omnes, qui habitant terram.

15. Qui finxit sigillatim corda eorum; qui intelligit omnia opera eorum.

16. Non salvatur rex per multam virtutem; et gigas non salvabitur in multitudine virtutis suae.

17. Fallax equus ad salutem; in abundantia autem virtutis suae non salvabitur.

18. Ecce *! oculi Domini super metuentes eum; et in eis, qui sperant super misericordia eius.
* Eccl. 34, 19.

19. Ut eruat a morte animas eorum *; et alat eos in fame.
* Ps. 33, 10.

20. Anima nostra sustinet Dominum; quoniam adiutor et protector noster est.

לב Psal. XXXII. לב

לְדָוִד מַשְׂכִּיל אַשְׁרֵי נְשׂוּי־פֶּשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה׃ אַשְׁרֵי־אָדָם לֹא א 2
יַחְשֹׁב יְהוָה לוֹ עָוֺן וְאֵין בְּרוּחוֹ רְמִיָּה׃ כִּי הֶחֱרַשְׁתִּי בָּלוּ עֲצָמָי 3
בְּשַׁאֲגָתִי כָּל־הַיּוֹם׃ כִּי ׀ יוֹמָם וָלַיְלָה תִּכְבַּד עָלַי יָדֶךָ נֶהְפַּךְ לְשַׁדִּי 4
בְּחַרְבֹנֵי קַיִץ סֶלָה׃ חַטָּאתִי אוֹדִיעֲךָ וַעֲוֺנִי לֹא־כִסִּיתִי אָמַרְתִּי ה
אוֹדֶה עֲלֵי פְשָׁעַי לַיהוָה וְאַתָּה ׀ נָשָׂאתָ עֲוֺן חַטָּאתִי סֶלָה׃ עַל־זֹאת 6
יִתְפַּלֵּל כָּל־חָסִיד ׀ אֵלֶיךָ לְעֵת מְצֹא רַק לְשֵׁטֶף מַיִם רַבִּים אֵלָיו לֹא
יַגִּיעוּ׃ אַתָּה ׀ סֵתֶר לִי מִצַּר תִּצְּרֵנִי רָנֵּי פַלֵּט תְּסוֹבְבֵנִי סֶלָה׃ 7
אַשְׂכִּילְךָ ׀ וְאוֹרְךָ בְּדֶרֶךְ־זוּ תֵלֵךְ אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינִי׃ אַל־תִּהְיוּ ׀ 8 9
כְּסוּס כְּפֶרֶד אֵין הָבִין בְּמֶתֶג־וָרֶסֶן עֶדְיוֹ לִבְלוֹם בַּל קְרֹב אֵלֶיךָ׃
רַבִּים מַכְאוֹבִים לָרָשָׁע וְהַבּוֹטֵחַ בַּיהוָה חֶסֶד יְסוֹבְבֶנּוּ׃ שִׂמְחוּ י 11
בַיהוָה וְגִילוּ צַדִּיקִים וְהַרְנִינוּ כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב׃

לג Psal. XXXIII. לג

רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיהוָה לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה׃ הוֹדוּ לַיהוָה בְּכִנּוֹר א 2
בְּנֵבֶל עָשׂוֹר זַמְּרוּ־לוֹ׃ שִׁירוּ־לוֹ שִׁיר חָדָשׁ הֵיטִיבוּ נַגֵּן בִּתְרוּעָה׃ 3
כִּי־יָשָׁר דְּבַר־יְהוָה וְכָל־מַעֲשֵׂהוּ בֶּאֱמוּנָה׃ אֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט חֶסֶד 4 ה
יְהוָה מָלְאָה הָאָרֶץ׃ בִּדְבַר יְהוָה שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּיו כָּל־ 6
צְבָאָם׃ כֹּנֵס כַּנֵּד מֵי הַיָּם נֹתֵן בְּאוֹצָרוֹת תְּהוֹמוֹת׃ יִירְאוּ מֵיְהוָה 7 8
כָּל־הָאָרֶץ מִמֶּנּוּ יָגוּרוּ כָּל־יֹשְׁבֵי תֵבֵל׃ כִּי הוּא אָמַר וַיֶּהִי הוּא 9
צִוָּה וַיַּעֲמֹד׃ יְהוָה הֵפִיר עֲצַת־גּוֹיִם הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים׃ עֲצַת י 11
יְהוָה לְעוֹלָם תַּעֲמֹד מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר וָדֹר׃ אַשְׁרֵי הַגּוֹי אֲשֶׁר־ 12
יְהוָה אֱלֹהָיו הָעָם ׀ בָּחַר לְנַחֲלָה לוֹ׃ מִשָּׁמַיִם הִבִּיט יְהוָה רָאָה אֶת־ 13
כָּל־בְּנֵי הָאָדָם׃ מִמְּכוֹן־שִׁבְתּוֹ הִשְׁגִּיחַ אֶל כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ הַיֹּצֵר 14 טו
יַחַד לִבָּם הַמֵּבִין אֶל־כָּל־מַעֲשֵׂיהֶם׃ אֵין הַמֶּלֶךְ נוֹשָׁע בְּרָב־חָיִל 16
גִּבּוֹר לֹא־יִנָּצֵל בְּרָב־כֹּחַ׃ שֶׁקֶר הַסּוּס לִתְשׁוּעָה וּבְרֹב חֵילוֹ לֹא 17
יְמַלֵּט׃ הִנֵּה עֵין יְהוָה אֶל־יְרֵאָיו לַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ׃ לְהַצִּיל מִמָּוֶת 18 19
נַפְשָׁם וּלְחַיּוֹתָם בָּרָעָב׃ נַפְשֵׁנוּ חִכְּתָה לַיהוָה עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא׃ כ

---

v. 2. נ״א לָא ibid. נ״א יַחֲשֹׁב v. 3. נ״א כִּי־ v. 4. נ״א בְּחַרְבֹנֵי
v. 5. נ״א אוֹדִיעֲךָ v. 6. נ״א יִתְפַּלֵּל ibid. נ״א לְשֵׁטֶף v. 7. נ״א
סֵתֶר v. 9. בנ״א אֵין ibid. בנ״א קְרֹב v. 10. בנ״א וְהַבּוֹטֵחַ v. 2.
נ״א בְּנֵבֶל v. 4. ב״נ וְכָל־ v. 7. בנ״א מֵי v. 10. בנ״א עֲצַת v. 14.
בנ״א אֶל־ ibid. בנ״א יֹשְׁבֵי v. 15. נ״א הַיּוֹצֵר v. 16. בנ״א אֵין־

21 22 כִּי־בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ׃ יְהִי־חַסְדְּךָ יְהוָה עָלֵינוּ
כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ׃

Psal. XXXIV. לד

לד

א 2 לְדָוִד בְּשַׁנּוֹתוֹ אֶת־טַעְמוֹ לִפְנֵי אֲבִימֶלֶךְ וַיְגָרְשֵׁהוּ וַיֵּלַךְ׃ אֲבָרְכָה
3 אֶת־יְהוָה בְּכָל־עֵת תָּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי׃ בַּיהוָה תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי יִשְׁמְעוּ
ה 4 עֲנָוִים וְיִשְׂמָחוּ׃ גַּדְּלוּ לַיהוָה אִתִּי וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו׃ דָּרַשְׁתִּי אֶת־
6 יְהוָה וְעָנָנִי וּמִכָּל־מְגוּרוֹתַי הִצִּילָנִי׃ הִבִּיטוּ אֵלָיו וְנָהָרוּ וּפְנֵיהֶם אַל־
7 8 יֶחְפָּרוּ׃ זֶה עָנִי קָרָא וַיהוָה שָׁמֵעַ וּמִכָּל־צָרוֹתָיו הוֹשִׁיעוֹ׃ חֹנֶה
9 מַלְאַךְ־יְהוָה סָבִיב לִירֵאָיו וַיְחַלְּצֵם׃ טַעֲמוּ וּרְאוּ כִּי־טוֹב יְהוָה
י אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר יֶחֱסֶה־בּוֹ׃ יְראוּ אֶת־יְהוָה קְדֹשָׁיו כִּי־אֵין מַחְסוֹר
11 לִירֵאָיו׃ כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ וְדֹרְשֵׁי יְהוָה לֹא־יַחְסְרוּ כָל־טוֹב׃
12 13 לְכוּ־בָנִים שִׁמְעוּ־לִי יִרְאַת יְהוָה אֲלַמֶּדְכֶם׃ מִי־הָאִישׁ הֶחָפֵץ חַיִּים
14 אֹהֵב יָמִים לִרְאוֹת טוֹב׃ נְצֹר לְשׁוֹנְךָ מֵרָע וּשְׂפָתֶיךָ מִדַּבֵּר מִרְמָה׃
טו 16 סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה־טוֹב בַּקֵּשׁ שָׁלוֹם וְרָדְפֵהוּ׃ עֵינֵי יְהוָה אֶל־צַדִּיקִים
17 וְאָזְנָיו אֶל־שַׁוְעָתָם׃ פְּנֵי יְהוָה בְּעֹשֵׂי רָע לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זִכְרָם׃
18 19 צָעֲקוּ וַיהוָה שָׁמֵעַ וּמִכָּל־צָרוֹתָם הִצִּילָם׃ קָרוֹב יְהוָה לְנִשְׁבְּרֵי־לֵב
כ וְאֶת־דַּכְּאֵי־רוּחַ יוֹשִׁיעַ׃ רַבּוֹת רָעוֹת צַדִּיק וּמִכֻּלָּם יַצִּילֶנּוּ יְהוָה׃
21 22 שֹׁמֵר כָּל־עַצְמוֹתָיו אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נִשְׁבָּרָה׃ תְּמוֹתֵת רָשָׁע רָעָה
23 וְשֹׂנְאֵי צַדִּיק יֶאְשָׁמוּ׃ פּוֹדֶה יְהוָה נֶפֶשׁ עֲבָדָיו וְלֹא יֶאְשְׁמוּ כָּל־
הַחֹסִים בּוֹ׃

Psal. XXXV. לה

לה

א 2 לְדָוִד ׀ רִיבָה יְהוָה אֶת־יְרִיבַי לְחַם אֶת־לֹחֲמָי׃ הַחֲזֵק מָגֵן וְצִנָּה
3 וְקוּמָה בְּעֶזְרָתִי׃ וְהָרֵק חֲנִית וּסְגֹר לִקְרַאת רֹדְפָי אֱמֹר לְנַפְשִׁי
4 יְשֻׁעָתֵךְ אָנִי׃ יֵבֹשׁוּ וְיִכָּלְמוּ מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי יִסֹּגוּ אָחוֹר וְיַחְפְּרוּ חֹשְׁבֵי
ה 6 רָעָתִי׃ יִהְיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי־רוּחַ וּמַלְאַךְ יְהוָה דּוֹחֶה׃ יְהִי־דַרְכָּם חֹשֶׁךְ
7 וַחֲלַקְלַקּוֹת וּמַלְאַךְ יְהוָה רֹדְפָם׃ כִּי־חִנָּם טָמְנוּ־לִי שַׁחַת רִשְׁתָּם
8 חִנָּם חָפְרוּ לְנַפְשִׁי׃ תְּבוֹאֵהוּ שׁוֹאָה לֹא־יֵדָע וְרִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר־טָמַן תִּלְכְּדוֹ
9 י בְּשׁוֹאָה יִפָּל־בָּהּ׃ וְנַפְשִׁי תָּגִיל בַּיהוָה תָּשִׂישׂ בִּישׁוּעָתוֹ׃ כָּל עַצְמוֹתַי ׀
תֹּאמַרְנָה יְהוָה מִי כָמוֹךָ מַצִּיל עָנִי מֵחָזָק מִמֶּנּוּ וְעָנִי וְאֶבְיוֹן מִגֹּזְלוֹ׃

v. 1. ב״א וַיְגָר׳ v. 5. נ״א רָתִּי v. 11. בנ״א טוּב v. 12. ב״נ
לְכוּ־ v. 15. בנ״א מֵרַע v. 17. נ״א בְּעוֹשֵׂי v. 19. ב״א וְאֶת־ v. 23.
בנ״א פֹּדֶה v. 1. עמי״ בי v. 3. נ״א וּסְגוֹר v. 5. נ״א הוֹחֶה v. 6.
נ״א וַחֲלַקְלַקּוֹת v. 10. קמץ יחב בנ״א כָּל־ ibid. נ״א עַצְמוֹתַי

21. Quia in eo laetabitur cor nostrum; et in nomine sancto eius speravimus.

22. Fiat misericordia tua Domine super nos; quemadmodum speravimus in te.

Psalm. XXXIII.

Deus semper benedicendus, qui iustorum defensor, et malorum eversor est.

1. Davidi, cum * immutavit vultum suum coram Achimelech, et dimisit eum et abiit. * 1 Reg. 21.

2. Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus eius in ore meo.

3. In Domino laudabitur anima mea; audiant mansueti, et laetentur.

4. Magnificate Dominum mecum; et exaltemus nomen eius in idipsum.

5. Exquisivi Dominum, et exaudivit me; et ex omnibus tribulationibus meis eripuit me.

6. Accedite ad eum, et illuminamini; et facies vestrae non confundentur.

7. Iste pauper clamavit, et Dominus exaudivit eum; et de omnibus tribulationibus eius salvavit eum.

8. Immittet angelus Domini in circuitu timentium eum; et eripiet eos.

9. Gustate, et videte, quoniam suavis est Dominus; beatus vir, qui sperat in eo.

10. Timete Dominum omnes sancti eius; quoniam non est inopia timentibus eum.

11. Divites eguerunt et esurierunt: inquirentes autem Dominum non minuentur omni bono.

12. Venite filii, audite me; timorem Domini docebo vos.

13. * Quis est homo, qui vult vitam; diligit dies videre bonos?
* 1 Petr. 3, 10

14. Prohibe * linguam tuam a malo; et labia tua ne loquantur dolum.
* Ps. 36, 27.

15. Diverte a malo, et fac bonum; inquire pacem, et persequere eam.

16. Oculi Domini * super iustos; et aures eius in preces eorum.
* Eccl. 15, 20. Hebr. 4, 13.

17. Vultus autem Domini super facientes mala; ut perdat de terra memoriam eorum.

18. Clamaverunt iusti, et Dominus exaudivit eos; et ex omnibus tribulationibus eorum liberavit eos.

19. Iuxta est Dominus iis, qui tribulato sunt corde; et humiles spiritu salvabit.

20. Multae tribulationes iustorum, et de omnibus his liberabit eos Dominus.

21. Custodit Dominus * omnia ossa eorum; unum ex his non conteretur.
* Ioh. 19, 36.

22. Mors peccatorum pessima; et qui oderunt iustum, delinquent.

23. Redimet Dominus animas servorum suorum; et non delinquent omnes, qui sperant in eo.

Psalm. XXXIV.

Deus adversus iniquos in auxilium vocatur a piis.

1. Ipsi David.

Iudica Domine! nocentes me, expugna impugnantes me.

2. Apprehende arma et scutum; et exurge in adiutorium mihi.

3. Effunde frameam, et conclude adversus eos, qui persequuntur me; dic animae meae: Salus tua ego sum!

4. * Confundantur et revereantur, quaerentes animam meam.

Avertantur retrorsum, et confundantur, cogitantes mihi mala.
* c. 39, 15.

5. Fiant * tamquam pulvis ante faciem venti; et angelus Domini coarctans eos. * Ps. 1, 4.

6. Fiat via illorum tenebrae et lubricum; et angelus Domini persequens eos.

7. Quoniam gratis absconderunt mihi interitum laquei sui; supervacue exprobraverunt animam meam.

8. Veniat illi laqueus, quem ignorat; et captio, quam abscondit, apprehendat eum; et in laqueum cadat in ipsum.

9. Anima autem mea exultabit in Domino; et delectabitur super salutari suo.

10. Omnia ossa mea dicent; Domine! quis similis tibi?

Eripiens inopem de manu fortiorum eius; egenum ei pauperem a diripientibus eum.

11. Surgentes testes iniqui, quae ignorabam, interrogabant me.
12. Retribuebant * mihi mala pro bonis; sterilitatem animae meae.
* Ps. 37, 21.
13. Ego autem, cum mihi molesti essent, induebar cilicio.
Humiliabam in ieiunio animam meam; et oratio mea in sinu meo convertetur.
14. Quasi proximum, et quasi fratrem nostrum, sic complacebam; quasi lugens et contristatus sic humiliabar.
15. Et adversum me laetati sunt, et convenerunt; congregata sunt super me flagella, et ignoravi.
16. Dissipati sunt, nec compuncti, tentaverunt me, subsannaverunt me subsannatione; frenduerunt super me dentibus suis.
17. Domine! quando respicies? restitue animam meam a malignitate eorum, a leonibus unicam meam.
18. Confitebor tibi in ecclesia magna, in populo gravi laudabo te.
19. Non supergaudeant mihi, qui adversantur mihi inique*; qui oderunt me gratis et annuunt oculis.
* Ioh. 15, 25.
20. Quoniam mihi quidem pacifice loquebantur; et in iracundia terrae loquentes, dolos cogitabant.
21. Et dilataverunt super me os suum: dixerunt: Euge! euge! viderunt oculi nostri.
22. Vidisti Domine! ne sileas; Domine! ne discedas a me.
23. Exurge et intende iudicio meo; Deus meus, et Dominus meus, in causam meam.
24. Iudica me secundum iustitiam tuam, Domine Deus meus! et non supergaudeant mihi.
25. Non dicant in cordibus suis: Euge! euge! animae nostrae: nec dicant: Devoravimus eum!
26. Erubescant et revereantur simul, qui gratulantur malis meis.
Induantur confusione et reverentia, qui magna loquuntur super me.
27. Exultent et laetentur, qui volunt iustitiam meam; et dicant semper: Magnificetur Dominus, qui volunt pacem servi eius.
28. Et lingua mea meditabitur iustitiam tuam, tota die laudem tuam.

PSALM. XXXV.

Impiorum malitia. Iustitia Dei. Gloria iustorum.

1. In finem, servo Domini ipsi David.
2. Dixit iniustus, ut delinquat in semetipso; non est timor Dei ante oculos eius.
3. Quoniam dolose egit in conspectu eius; ut inveniatur iniquitas eius ad odium.
4. Verba oris eius iniquitas, et dolus; noluit intelligere, ut bene ageret.
5. Iniquitatem meditatus est in cubili suo; astitit omni viae non bonae, malitiam autem non odivit.
6. Domine! in coelo misericordia tua; et veritas tua usque ad nubes.
7. Iustitia tua sicut montes Dei; iudicia tua abyssus multa.
Homines et iumenta salvabis, Domine!
8. Quemadmodum multiplicasti misericordiam tuam Deus.
Filii autem hominum, in tegmine alarum tuarum sperabunt.
9. Inebriabuntur ab ubertate domus tuae; et torrente voluptatis tuae potabis eos.
10. Quoniam apud te est fons vitae; et in lumine tuo videbimus lumen.
11. Praetende misericordiam tuam scientibus te, et iustitiam tuam his, qui recto sunt corde.
12. Non veniat mihi pes superbiae; et manus peccatoris non moveat me.
13. Ibi ceciderunt, qui operantur iniquitatem; expulsi sunt, nec potuerunt stare

PSALM. XXXVI.

Dei auxilio tutis impiorum non invidenda felicitas. Quam dispar sit utrorumque exitus.

1. Psalmus ipsi David.
Noli aemulari in malignantibus; neque zelaveris facientes iniquitatem.
2. Quoniam tamquam foenum velociter arescent; et quemadmodum olera herbarum cito decident.
3. Spera in Domino, et fac boni.

יְקוּמוּן עֵדֵי חָמָס אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתִּי יִשְׁאָלוּנִי׃ יְשַׁלְּמוּנִי רָעָה תַּחַת 11 12
טוֹבָה שְׁכוֹל לְנַפְשִׁי׃ וַאֲנִי׀ בַּחֲלוֹתָם לְבוּשִׁי שָׂק עִנֵּיתִי בַצּוֹם נַפְשִׁי 13
וּתְפִלָּתִי עַל־חֵיקִי תָשׁוּב׃ כְּרֵעַ כְּאָח לִי הִתְהַלָּכְתִּי כַּאֲבֶל־אֵם קֹדֵר 14
שַׁחוֹתִי׃ וּבְצַלְעִי שָׂמְחוּ וְנֶאֱסָפוּ נֶאֶסְפוּ עָלַי נֵכִים וְלֹא יָדַעְתִּי קָרְעוּ טו
וְלֹא־דָמּוּ׃ בְּחַנְפֵי לַעֲגֵי מָעוֹג חָרֹק עָלַי שִׁנֵּימוֹ׃ אֲדֹנָי כַּמָּה תִּרְאֶה 16 17
הָשִׁיבָה נַפְשִׁי מִשֹּׁאֵיהֶם מִכְּפִירִים יְחִידָתִי׃ אוֹדְךָ בְּקָהָל רָב בְּעָם 18
עָצוּם אֲהַלְלֶךָּ׃ אַל־יִשְׂמְחוּ־לִי אֹיְבַי שֶׁקֶר שֹׂנְאַי חִנָּם יִקְרְצוּ־עָיִן׃ 19
כִּי לֹא שָׁלוֹם יְדַבֵּרוּ וְעַל רִגְעֵי־אֶרֶץ דִּבְרֵי מִרְמוֹת יַחֲשֹׁבוּן׃ וַיַּרְחִיבוּ כ 21
עָלַי פִּיהֶם אָמְרוּ הֶאָח׀ הֶאָח רָאֲתָה עֵינֵינוּ׃ רָאִיתָה יְהוָה אַל־ 22
תֶּחֱרַשׁ אֲדֹנָי אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי׃ הָעִירָה וְהָקִיצָה לְמִשְׁפָּטִי אֱלֹהַי 23
וַאדֹנָי לְרִיבִי׃ שָׁפְטֵנִי כְצִדְקְךָ יְהוָה אֱלֹהָי וְאַל־יִשְׂמְחוּ־לִי׃ אַל־ 24 כה
יֹאמְרוּ בְלִבָּם הֶאָח נַפְשֵׁנוּ אַל־יֹאמְרוּ בִּלַּעֲנוּהוּ׃ יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ׀ יַחְדָּו 26
שְׂמֵחֵי רָעָתִי יִלְבְּשׁוּ־בֹשֶׁת וּכְלִמָּה הַמַּגְדִּילִים עָלָי׃ יָרֹנּוּ וְיִשְׂמְחוּ 27
חֲפֵצֵי צִדְקִי וְיֹאמְרוּ תָמִיד יִגְדַּל יְהוָה הֶחָפֵץ שְׁלוֹם עַבְדּוֹ׃ וּלְשׁוֹנִי 28
תֶּהְגֶּה צִדְקֶךָ כָּל־הַיּוֹם תְּהִלָּתֶךָ׃

לו PSAL. XXXVI. לו

לַמְנַצֵּחַ * לְעֶבֶד־יְהוָה לְדָוִד׃ נְאֻם־פֶּשַׁע לָרָשָׁע בְּקֶרֶב לִבִּי אֵין־ א 2
פַּחַד אֱלֹהִים לְנֶגֶד עֵינָיו׃ כִּי־הֶחֱלִיק אֵלָיו בְּעֵינָיו לִמְצֹא עֲוֺנוֹ לִשְׂנֹא׃
דִּבְרֵי־פִיו אָוֶן וּמִרְמָה חָדַל לְהַשְׂכִּיל לְהֵיטִיב׃ אָוֶן׀ יַחְשֹׁב עַל־מִשְׁכָּבוֹ 4 ה
יִתְיַצֵּב עַל־דֶּרֶךְ לֹא־טוֹב רָע לֹא יִמְאָס׃ יְהוָה בְּהַשָּׁמַיִם חַסְדֶּךָ 6
אֱמוּנָתְךָ עַד־שְׁחָקִים׃ צִדְקָתְךָ׀ כְּהַרְרֵי־אֵל מִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוֹם רַבָּה 7
אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ יְהוָה׃ מַה־יָּקָר חַסְדְּךָ אֱלֹהִים וּבְנֵי אָדָם בְּצֵל 8
כְּנָפֶיךָ יֶחֱסָיוּן׃ יִרְוְיֻן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַשְׁקֵם׃ כִּי עִמְּךָ 9 י
מְקוֹר חַיִּים בְּאוֹרְךָ נִרְאֶה־אוֹר׃ מְשֹׁךְ חַסְדְּךָ לְיֹדְעֶיךָ וְצִדְקָתְךָ 11
לְיִשְׁרֵי־לֵב׃ אַל־תְּבוֹאֵנִי רֶגֶל גַּאֲוָה וְיַד רְשָׁעִים אַל־תְּנִדֵנִי׃ שָׁם 12 13
נָפְלוּ פֹּעֲלֵי אָוֶן דֹּחוּ וְלֹא־יָכְלוּ קוּם׃

לז PSAL. XXXVII. לז

לְדָוִד׀ אַל־תִּתְחַר בַּמְּרֵעִים אַל־תְּקַנֵּא בְּעֹשֵׂי עַוְלָה׃ כִּי כֶחָצִיר א 2
מְהֵרָה יִמָּלוּ וּכְיֶרֶק דֶּשֶׁא יִבּוֹלוּן׃ בְּטַח בַּיהוָה וַעֲשֵׂה־טוֹב שְׁכָן־אֶרֶץ 3

v. 13. נ״א בחלותם׀ v. 15. נ״א נֶאֶסְפוּ ibid. בנ״א קָרְעוּ v. 19. סגול באתנח v. 20. בנ״א וְעַל־ ibid. סגול באתנח v. 22. פתח באתנח נ״א תֶּחֱרָשׁ v. 24. קמץ בלי א״ס v. 1. ב״א נצח׀ ibid. נ״א יְהוָה v. 11. נ״א מְשׁוֹךְ v. 2. נ״א יבולון

4 ה וּרְעֵה אֱמוּנָה׃ וְהִתְעַנַּג עַל־יְהוָה וְיִתֶּן־לְךָ מִשְׁאֲלוֹת לִבֶּךָ׃ גּוֹל עַל־
6 יְהוָה דַּרְכֶּךָ וּבְטַח עָלָיו וְהוּא יַעֲשֶׂה׃ וְהוֹצִיא כָאוֹר צִדְקֶךָ וּמִשְׁפָּטֶךָ
7 כַּצָּהֳרָיִם׃ דּוֹם ׀ לַיהוָה וְהִתְחוֹלֵל לוֹ אַל־תִּתְחַר בְּמַצְלִיחַ דַּרְכּוֹ
8 בְּאִישׁ עֹשֶׂה מְזִמּוֹת׃ הֶרֶף מֵאַף וַעֲזֹב חֵמָה אַל־תִּתְחַר אַךְ־לְהָרֵעַ׃
9 י כִּי מְרֵעִים יִכָּרֵתוּן וְקֹוֵי יְהוָה הֵמָּה יִירְשׁוּ־אָרֶץ׃ וְעוֹד מְעַט וְאֵין
11 רָשָׁע וְהִתְבּוֹנַנְתָּ עַל־מְקוֹמוֹ וְאֵינֶנּוּ׃ וַעֲנָוִים יִירְשׁוּ־אָרֶץ וְהִתְעַנְּגוּ
12 13 עַל־רֹב שָׁלוֹם׃ זֹמֵם רָשָׁע לַצַּדִּיק וְחֹרֵק עָלָיו שִׁנָּיו׃ אֲדֹנָי יִשְׂחַק־לוֹ
14 כִּי־רָאָה כִּי־יָבֹא יוֹמוֹ׃ חֶרֶב ׀ פָּתְחוּ רְשָׁעִים וְדָרְכוּ קַשְׁתָּם לְהַפִּיל
טו עָנִי וְאֶבְיוֹן לִטְבוֹחַ יִשְׁרֵי־דָרֶךְ׃ חַרְבָּם תָּבוֹא בְלִבָּם וְקַשְּׁתוֹתָם
16 17 תִּשָּׁבַרְנָה׃ טוֹב מְעַט לַצַּדִּיק מֵהֲמוֹן רְשָׁעִים רַבִּים׃ כִּי ׀ זְרוֹעוֹת
18 רְשָׁעִים תִּשָּׁבַרְנָה וְסוֹמֵךְ צַדִּיקִים יְהוָה׃ יוֹדֵעַ יְהוָה יְמֵי תְמִימִים
19 וְנַחֲלָתָם לְעוֹלָם תִּהְיֶה׃ לֹא יֵבֹשׁוּ בְּעֵת רָעָה וּבִימֵי רְעָבוֹן יִשְׂבָּעוּ׃
כ 21 כִּי רְשָׁעִים ׀ יֹאבֵדוּ וְאֹיְבֵי יְהוָה כִּיקַר כָּרִים כָּלוּ בֶּעָשָׁן כָּלוּ׃ לֹוֶה
22 רָשָׁע וְלֹא יְשַׁלֵּם וְצַדִּיק חוֹנֵן וְנוֹתֵן׃ כִּי מְבֹרָכָיו יִירְשׁוּ אָרֶץ וּמְקֻלָּלָיו
23 24 יִכָּרֵתוּ׃ מֵיְהוָה מִצְעֲדֵי־גֶבֶר כּוֹנָנוּ וְדַרְכּוֹ יֶחְפָּץ׃ כִּי־יִפֹּל לֹא יוּטָל
כה כִּי־יְהוָה סוֹמֵךְ יָדוֹ׃ נַעַר ׀ הָיִיתִי גַּם־זָקַנְתִּי וְלֹא רָאִיתִי צַדִּיק
26 27 נֶעֱזָב וְזַרְעוֹ מְבַקֶּשׁ־לָחֶם׃ כָּל־הַיּוֹם חוֹנֵן וּמַלְוֶה וְזַרְעוֹ לִבְרָכָה׃ סוּר
28 מֵרָע וַעֲשֵׂה־טוֹב וּשְׁכֹן לְעוֹלָם׃ כִּי ° יְהוָה ׀ אֹהֵב ° מִשְׁפָּט וְלֹא־יַעֲזֹב
29 אֶת־חֲסִידָיו לְעוֹלָם נִשְׁמָרוּ וְזֶרַע רְשָׁעִים נִכְרָת׃ צַדִּיקִים יִירְשׁוּ־
ל אָרֶץ וְיִשְׁכְּנוּ לָעַד עָלֶיהָ׃ פִּי־צַדִּיק יֶהְגֶּה חָכְמָה וּלְשׁוֹנוֹ תְּדַבֵּר
31 32 מִשְׁפָּט׃ תּוֹרַת אֱלֹהָיו בְּלִבּוֹ לֹא תִמְעַד אֲשֻׁרָיו׃ צוֹפֶה רָשָׁע לַצַּדִּיק
33 וּמְבַקֵּשׁ לַהֲמִיתוֹ׃ יְהוָה לֹא־יַעַזְבֶנּוּ בְיָדוֹ וְלֹא יַרְשִׁיעֶנּוּ בְּהִשָּׁפְטוֹ׃
34 קַוֵּה אֶל־יְהוָה ׀ וּשְׁמֹר דַּרְכּוֹ וִירוֹמִמְךָ לָרֶשֶׁת אָרֶץ בְּהִכָּרֵת רְשָׁעִים
לה 36 תִּרְאֶה׃ רָאִיתִי רָשָׁע עָרִיץ וּמִתְעָרֶה כְּאֶזְרָח רַעֲנָן׃ וַיַּעֲבֹר וְהִנֵּה
37 אֵינֶנּוּ וָאֲבַקְשֵׁהוּ וְלֹא נִמְצָא׃ שְׁמָר־תָּם וּרְאֵה יָשָׁר כִּי־אַחֲרִית לְאִישׁ
38 39 שָׁלוֹם׃ וּפֹשְׁעִים נִשְׁמְדוּ יַחְדָּו אַחֲרִית רְשָׁעִים נִכְרָתָה׃ וּתְשׁוּעַת
מ צַדִּיקִים מֵיְהוָה מָעוּזָּם בְּעֵת צָרָה׃ וַיַּעְזְרֵם יְהוָה וַיְפַלְּטֵם יְפַלְּטֵם
מֵרְשָׁעִים וְיוֹשִׁיעֵם כִּי־חָסוּ בוֹ׃

v. 4. נ״א לֹת v. 6. נ״א וְהוֹצִיא v. 13. בנ״א כִּי v. 15. בנ״א תָּבֹא ibid. נ״א וְקַשְּׁתֹתָם v. 16. בנ״א טוֹב או טוֹב־ v. 19. בנ״א לֹא־ v. 20. בנ״א הב׳ רפה v. 24. בנ״א כִּי או כִּי ibid. בנ״א כִּי v. 25. נ״א לא פסיק v. 27. בנ״א מֵרַע v. 28. בנ״א כִּי ׀ יְהוָה אֹהֵב ׀ v. 35. נ״א כְּאֶזְרַת v. 39. נ״א הז׳ רפה v. 40. נ״א וַיְפַלְּטֵם

tatem; et inhabita terram, et pasceris in divitiis eius.

4. Delectare in Domino: et dabit tibi petitiones cordis tui.

5. Revela Domino viam tuam, et spera in eo; et ipse faciet.

6. Et educet quasi lumen iustitiam tuam; et iudicium tuum tamquam meridiem.

7. Subditus esto Domino, et ora eum.

Noli aemulari in eo, qui prosperatur in via sua; in homine faciente iniustitias.

8. Desine ab ira, et derelinque furorem; noli aemulari, ut maligneris.

9. Quoniam qui malignantur, exterminabuntur; sustinentes autem Dominum, ipsi haereditabunt terram.

10. Et adhuc pusillum, et non erit peccator; et quaeres locum eius, et non invenies.

11. Mansueti autem haereditabunt terram; et delectabuntur in multitudine pacis.

12. Observabit peccator iustum; et stridebit super eum dentibus suis.

13. Dominus autem irridebit eum; quoniam prospicit, quod veniet dies eius.

14. Gladium evaginaverunt peccatores; intenderunt arcum suum,

ut deiiciant pauperem et inopem; ut trucident rectos corde.

15. Gladius eorum intret in corda ipsorum; et arcus eorum confringatur.

16. Melius est modicum iusto, super divitias peccatorum multas.

17. Quoniam brachia peccatorum conterentur; confirmat autem iustos Dominus.

18. Novit Dominus dies immaculatorum; et haereditas eorum in aeternum erit.

19. Non confundentur in tempore malo, et in diebus famis saturabuntur;

20. quia peccatores peribunt.

Inimici vero Domini mox, ut honorificati fuerint et exaltati; deficientes, quemadmodum fumus deficient

21. Mutuabitur peccator, et non solvet; iustus autem miseretur et tribuet.

22. Quia benedicentes ei haereditabunt terram; maledicentes autem ei disperibunt.

23. Apud Dominum gressus hominis dirigentur; et viam eius volet.

24. Cum ceciderit, non collidetur; quia Dominus supponit manum suam.

25. Iunior fui, etenim senui; et non vidi iustum derelictum, nec semen eius quaerens panem.

26. Tota die miseretur et commodat; et semen illius in benedictione erit.

27. Declina a malo, et fac bonum; et inhabita in saeculum saeculi.

28. Quia Dominus amat iudicium, et non derelinquet sanctos suos; in aeternum conservabuntur.

Iniusti punientur; et semen impiorum peribit.

29. Iusti autem haereditabunt terram; et inhabitabunt in saeculum saeculi super eam.

30. * Os iusti meditabitur sapientiam, et lingua eius loquetur iudicium. * Prov. 31, 26.

31. * Lex Dei eius in corde ipsius; et non supplantabuntur gressus eius. * Ies. 51, 7.

32. Considerat peccator iustum; et quaerit mortificare eum.

33. Dominus autem non derelinquet eum in manibus eius; nec damnabit eum, cum iudicabitur illi.

34. Expecta Dominum, et custodi viam eius; et exaltabit te, ut haereditate capias terram; cum perierint peccatores, videbis.

35. Vidi impium superexaltatum, et elevatum sicut cedros Libani.

36. Et transivi, et ecce! non erat; et quaesivi eum, et non est inventus locus eius.

37. Custodi innocentiam, et vide aequitatem; quoniam sunt reliquiae homini pacifico.

38. Iniusti autem disperibunt simul; reliquiae impiorum interibunt.

39. Salus autem iustorum a Domino; et protector eorum in tempore tribulationis.

40. Et adiuvabit eos Dominus, et liberabit eos; et eruet eos a peccatoribus, et salvabit eos; quia speraverunt in eo.

PSALM. XXXVII.

Mala huius vitae sustinenda ad obtinendam peccatorúm veniam.

1. Psalmus David, in rememorationem de sabbato.

2. Domine *! ne in furore tuo arguas me, neque in ira tua corripias me. * Ps. 6, 1.

3. Quoniam sagittae tuae infixae sunt mihi; et confirmasti super me manum tuam.

4. Non est sanitas in carne mea a facie irae tuae; non est pax ossibus meis a facie peccatorum meorum.

5. Quoniam iniquitates meae supergressae sunt caput meum; et sicut onus grave gravatae sunt super me.

6. Putruerunt et corruptae sunt cicatrices meae, a facie insipientiae meae.

7. Miser factus sum, et curvatus sum usque in finem; tota die contristatus ingrediebar.

8. Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus; et non est sanitas in carne mea.

9. Afflictus sum, et humiliatus sum nimis; rugiebam a gemitu cordis mei.

10. Domine! ante te omne desiderium meum; et gemitus meus a te non est absconditus.

11. Cor meum conturbatum est, dereliquit me virtus mea; et lumen oculorum meorum, et ipsum non est mecum.

12. Amici mei *, et proximi mei adversum me appropinquaverunt, et steterunt. Et qui iuxta me erant, de longe steterunt; * Iob 19, 14.

13. et vim faciebant, qui quaerebant animam meam. Et qui inquirebant mala mihi, locuti sunt vanitates; et dolos tota die meditabantur.

14. Ego autem tamquam surdus non audiebam; et sicut mutus non aperiens os suum.

15. Et factus sum sicut homo non audiens; et non habens in ore suo redargutiones.

16. Quoniam in te Domine speravi; tu exaudies me Domine Deus meus.

17. Quia dixi: Nequando supergaudeant mihi inimici mei; et dum commoventur pedes mei, super me magna locuti sunt.

18. Quoniam ego in flagella paratus sum; et dolor meus in conspectu meo semper.

19. Quoniam iniquitatem meam annunciabo; et cogitabo pro peccato meo.

20. Inimici autem mei vivunt, et confirmati sunt super me; et multiplicati sunt, qui oderunt me inique.

21. Qui retribuunt mala pro bonis, detrahebant mihi; quoniam sequebar bonitatem.

22. Ne derelinquas me Domine Deus meus! ne discesseris a me.

23. Intende in adiutorium meum, Domine Deus salutis meae!

PSALM. XXXVIII.

Continenda lingua; mundi contemtus; vitae brevitas; aeterni refrigerii desiderium.

1. In finem, ipsi Idithun, Canticum David.

2. Dixi: Custodiam vias meas; ut non delinquam in lingua mea.

Posui ori meo custodiam, cum consisteret peccator adversum me,

3. obmutui, et humiliatus sum, et silui a bonis; et dolor meus renovatus est.

4. Concaluit cor meum intra me: et in meditatione mea exardescet ignis.

5. Locutus sum in lingua mea: Notum fac mihi Domine finem meum,

et numerum dierum meorum quis est; ut sciam, quid desit mihi.

6. Ecce! mensurabiles posuisti dies meos; et substantia mea tamquam nihilum ante te. Verumtamen universa vanitas, omnis homo vivens.

7. Verumtamen in imagine pertransit homo; sed et frustra conturbatur. Thesaurizat *; et ignorat, cui congregabit ea. * Eccl. 2, 21.

8. Et nunc quae est expectatio mea? nonne Dominus? et substantia mea apud te est.

9. Ab omnibus iniquitatibus meis erue me; opprobrium insipienti dedisti me.

10. Obmutui, et non aperui os meum, quoniam tu fecisti.

11. Amove a me plagas tuas.

12. A fortitudine manus tuae ego defeci in increpationibus; propter iniquitatem corripuisti hominem.

Et tabescere fecisti sicut araneam animam eius; verumtamen vane conturbatur omnis homo.

לח Psal. XXXVIII. לח

מִזְמוֹר לְדָוִד לְהַזְכִּיר׃ יְהוָה אַל־בְּקֶצְפְּךָ תוֹכִיחֵנִי וּבַחֲמָתְךָ א 2
תְיַסְּרֵנִי׃ כִּי־חִצֶּיךָ נִחֲתוּ בִי וַתִּנְחַת עָלַי יָדֶךָ׃ אֵין־מְתֹם בִּבְשָׂרִי 3 4
מִפְּנֵי זַעְמֶךָ אֵין־שָׁלוֹם בַּעֲצָמַי מִפְּנֵי חַטָּאתִי׃ כִּי עֲוֺנֹתַי עָבְרוּ רֹאשִׁי ה
כְּמַשָּׂא כָבֵד יִכְבְּדוּ מִמֶּנִּי׃ הִבְאִישׁוּ נָמַקּוּ חַבּוּרֹתָי מִפְּנֵי אִוַּלְתִּי׃ 6
נַעֲוֵיתִי שַׁחֹתִי עַד־מְאֹד כָּל־הַיּוֹם קֹדֵר הִלָּכְתִּי׃ כִּי־כְסָלַי מָלְאוּ 7 8
נִקְלֶה וְאֵין מְתֹם בִּבְשָׂרִי׃ נְפוּגוֹתִי וְנִדְכֵּיתִי עַד־מְאֹד שָׁאַגְתִּי מִנַּהֲמַת 9
לִבִּי׃ אֲדֹנָי נֶגְדְּךָ כָל־תַּאֲוָתִי וְאַנְחָתִי מִמְּךָ לֹא־נִסְתָּרָה׃ לִבִּי סְחַרְחַר י 11
עֲזָבַנִי כֹחִי וְאוֹר־עֵינַי גַּם־הֵם אֵין אִתִּי׃ אֹהֲבַי ׀ וְרֵעַי מִנֶּגֶד נִגְעִי 12
יַעֲמֹדוּ וּקְרוֹבַי מֵרָחֹק עָמָדוּ׃ וַיְנַקְשׁוּ ׀ מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי וְדֹרְשֵׁי רָעָתִי 13
דִּבְּרוּ הַוּוֹת וּמִרְמוֹת כָּל־הַיּוֹם יֶהְגּוּ׃ וַאֲנִי כְחֵרֵשׁ לֹא אֶשְׁמָע וּכְאִלֵּם 14
לֹא יִפְתַּח־פִּיו׃ וָאֱהִי כְּאִישׁ אֲשֶׁר לֹא־שֹׁמֵעַ וְאֵין בְּפִיו תּוֹכָחוֹת׃ טו
כִּי־לְךָ יְהוָה הוֹחָלְתִּי אַתָּה תַעֲנֶה אֲדֹנָי אֱלֹהָי׃ כִּי־אָמַרְתִּי פֶּן־ 16 17
יִשְׂמְחוּ־לִי בְּמוֹט רַגְלִי עָלַי הִגְדִּילוּ׃ כִּי־אֲנִי לְצֶלַע נָכוֹן וּמַכְאוֹבִי 18
נֶגְדִּי תָמִיד׃ כִּי־עֲוֺנִי אַגִּיד אֶדְאַג מֵחַטָּאתִי׃ וְאֹיְבַי חַיִּים עָצֵמוּ 19 כ
וְרַבּוּ שֹׂנְאַי שָׁקֶר׃ וּמְשַׁלְּמֵי רָעָה תַּחַת טוֹבָה יִשְׂטְנוּנִי תַּחַת רְדוֹפִי 21
טוֹב׃ אַל־תַּעַזְבֵנִי יְהוָה אֱלֹהַי אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי׃ חוּשָׁה לְעֶזְרָתִי 22 23
אֲדֹנָי תְּשׁוּעָתִי׃

לט Psal. XXXIX. לט

לַמְנַצֵּחַ לִידִיתוּן מִזְמוֹר לְדָוִד׃ אָמַרְתִּי אֶשְׁמְרָה דְרָכַי מֵחֲטוֹא א 2
בִלְשׁוֹנִי אֶשְׁמְרָה לְפִי מַחְסוֹם בְּעֹד רָשָׁע לְנֶגְדִּי׃ נֶאֱלַמְתִּי דוּמִיָּה 3
הֶחֱשֵׁיתִי מִטּוֹב וּכְאֵבִי נֶעְכָּר׃ חַם־לִבִּי בְּקִרְבִּי בַּהֲגִיגִי תִבְעַר־אֵשׁ 4
דִּבַּרְתִּי בִּלְשׁוֹנִי׃ הוֹדִיעֵנִי יְהוָה ׀ קִצִּי וּמִדַּת יָמַי מַה־הִיא אֵדְעָה ה
מֶה־חָדֵל אָנִי׃ הִנֵּה טְפָחוֹת ׀ נָתַתָּה יָמַי וְחֶלְדִּי כְאַיִן נֶגְדֶּךָ אַךְ כָּל־ 6
הֶבֶל כָּל־אָדָם נִצָּב סֶלָה׃ אַךְ־בְּצֶלֶם ׀ יִתְהַלֶּךְ־אִישׁ אַךְ־הֶבֶל יֶהֱמָיוּן 7
יִצְבֹּר וְלֹא־יֵדַע מִי־אֹסְפָם׃ וְעַתָּה מַה־קִּוִּיתִי אֲדֹנָי תּוֹחַלְתִּי לְךָ 8
הִיא׃ מִכָּל־פְּשָׁעַי הַצִּילֵנִי חֶרְפַּת נָבָל אַל־תְּשִׂימֵנִי׃ נֶאֱלַמְתִּי לֹא 9 י
אֶפְתַּח־פִּי כִּי אַתָּה עָשִׂיתָ׃ הָסֵר מֵעָלַי נִגְעֶךָ מִתִּגְרַת יָדְךָ אֲנִי כָלִיתִי׃ 11
בְּתוֹכָחוֹת עַל־עָוֺן ׀ יִסַּרְתָּ אִישׁ וַתֶּמֶס כָּעָשׁ חֲמוּדוֹ אַךְ הֶבֶל כָּל־אָדָם 12

---

v. 2. כ״א יְהוָה ibid. ב״כ אַל־ v. 3. כ״א נחתו־ v. 5. כ״א כִּי־
v. 11. כ״א וְאוֹר־ v. 12. כ״א וּקְרֹבַי v. 21. רדפי קרי v. 1. לידותון קרי
v. 2. ב״א הָיָה לְפִי ibid. כ״א בְּעֹד v. 5. כ״א לא פסיק v. 7. כ״א
יִתְהַלֵּךְ v. 12. בכ״א עָוֹן

13 סֶלָה׃ שִׁמְעָה תְפִלָּתִי ׀ יְהוָה וְשַׁוְעָתִי ׀ הַאֲזִינָה אֶל־דִּמְעָתִי אַל־
14 תֶּחֱרַשׁ כִּי גֵר אָנֹכִי עִמָּךְ תּוֹשָׁב כְּכָל־אֲבוֹתָי׃ הָשַׁע מִמֶּנִּי וְאַבְלִיגָה
בְּטֶרֶם אֵלֵךְ וְאֵינֶנִּי׃

Psal. XL. מ — מ

א 2 לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר׃ קַוֹּה קִוִּיתִי יְהוָה וַיֵּט אֵלַי וַיִּשְׁמַע שַׁוְעָתִי׃
3 וַיַּעֲלֵנִי ׀ מִבּוֹר שָׁאוֹן מִטִּיט הַיָּוֵן וַיָּקֶם עַל־סֶלַע רַגְלַי כּוֹנֵן אֲשֻׁרָי׃
4 וַיִּתֵּן בְּפִי ׀ שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּה לֵאלֹהֵינוּ יִרְאוּ רַבִּים וְיִירָאוּ וְיִבְטְחוּ
ה בַּיהוָה׃ אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר־שָׂם יְהוָה מִבְטַחוֹ וְלֹא־פָנָה אֶל־רְהָבִים
6 וְשָׂטֵי כָזָב׃ רַבּוֹת עָשִׂיתָ ׀ אַתָּה ׀ יְהוָה ׀ אֱלֹהַי נִפְלְאֹתֶיךָ וּמַחְשְׁבֹתֶיךָ
7 אֵלֵינוּ אֵין ׀ עֲרֹךְ אֵלֶיךָ אַגִּידָה וַאֲדַבֵּרָה עָצְמוּ מִסַּפֵּר׃ זֶבַח וּמִנְחָה ׀
8 לֹא חָפַצְתָּ אָזְנַיִם כָּרִיתָ לִּי עוֹלָה וַחֲטָאָה לֹא שָׁאָלְתָּ׃ אָז אָמַרְתִּי
9 הִנֵּה־בָאתִי בִּמְגִלַּת־סֵפֶר כָּתוּב עָלָי׃ לַעֲשׂוֹת־רְצוֹנְךָ אֱלֹהַי חָפָצְתִּי
י וְתוֹרָתְךָ בְּתוֹךְ מֵעָי׃ בִּשַּׂרְתִּי צֶדֶק ׀ בְּקָהָל רָב הִנֵּה שְׂפָתַי לֹא אֶכְלָא
11 יְהוָה אַתָּה יָדָעְתָּ׃ צִדְקָתְךָ לֹא־כִסִּיתִי ׀ בְּתוֹךְ לִבִּי אֱמוּנָתְךָ וּתְשׁוּעָתְךָ
12 אָמָרְתִּי לֹא־כִחַדְתִּי חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ לְקָהָל רָב׃ אַתָּה יְהוָה לֹא־
13 תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד יִצְּרוּנִי׃ כִּי אָפְפוּ־עָלַי ׀
רָעוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר הִשִּׂיגוּנִי עֲוֹנֹתַי וְלֹא־יָכֹלְתִּי לִרְאוֹת עָצְמוּ
14 מִשַּׂעֲרוֹת רֹאשִׁי וְלִבִּי עֲזָבָנִי׃ רְצֵה יְהוָה לְהַצִּילֵנִי יְהוָה לְעֶזְרָתִי
טו חוּשָׁה׃ יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ ׀ יַחַד מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי לִסְפּוֹתָהּ יִסֹּגוּ אָחוֹר
16 וְיִכָּלְמוּ חֲפֵצֵי רָעָתִי׃ יָשֹׁמּוּ עַל־עֵקֶב בָּשְׁתָּם הָאֹמְרִים לִי הֶאָח ׀
17 הֶאָח׃ יָשִׂישׂוּ ׀ וְיִשְׂמְחוּ ׀ בְּךָ כָּל־מְבַקְשֶׁיךָ יֹאמְרוּ תָמִיד יִגְדַּל יְהוָה
18 אֹהֲבֵי תְּשׁוּעָתֶךָ׃ וַאֲנִי ׀ עָנִי וְאֶבְיוֹן אֲדֹנָי יַחֲשָׁב־לִי עֶזְרָתִי וּמְפַלְטִי
אַתָּה אֱלֹהַי אַל־תְּאַחַר׃

Psal. XLI. מא — מא

א 2 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ אַשְׁרֵי מַשְׂכִּיל אֶל־דָּל בְּיוֹם רָעָה יְמַלְּטֵהוּ
3 יְהוָה׃ יְהוָה ׀ יִשְׁמְרֵהוּ וִיחַיֵּהוּ וְאֻשַּׁר בָּאָרֶץ וְאַל־תִּתְּנֵהוּ בְּנֶפֶשׁ
ה 4 אֹיְבָיו׃ יְהוָה יִסְעָדֶנּוּ עַל־עֶרֶשׂ דְּוָי כָּל־מִשְׁכָּבוֹ הָפַכְתָּ בְחָלְיוֹ׃ אֲנִי

---

v. 13. נ״א שִׁמְעָה v. 3. ב״נ וַיַּעֲ׳ v. 5. נ״א אַשְׁרֵי או אַשְׁרֵי v. 6.
נ״א ׀ אַתָּה ׀ יְהוָה או ׀ אַתָּה יְהוָה ibid. נ״א נִפְ׳ v. 7. בנ״א לֹא־
v. 9. ב״נ לַעֲשׂוֹת־ v. 11. נ״א צִדְקָתְךָ ibid. נ״א חַסְדְּךָ v. 16. בנ״א
לִי ibid. נ״א הֶאָח ׀ v. 17. ב״א אהבי ׀ v. 18. נ״א יַחֲשָׁב לִי ibid.
פתח באתנח v. 1. נ״א לַ או לְ או לַ v. 2. ב״א יְמַלְּ׳ v. 3. ואשׁ־ ק׳
v. 5. נ״א אֲנִי־

13. Exaudi orationem meam Domine, et deprecationem meam; auribus percipe lacrymas meas.
Ne sileas! quoniam * advena ego sum apud te, et peregrinus, sicut omnes patres mei. * 1 Paral. 29, 15.

14. Remitte mihi, ut refrigerer, priusquam abeam, et amplius non ero.

Psalm. XXXIX.

David Deo grates refert pro exaudita fiduciali prece, et liberatione ex aerumnis; et reincidens in discrimina fugit orans ad Deum, ut se liberet. Typice de Christo applicatur.

1. In finem, Psalmus ipsi David.

2. Expectans expectavi Dominum, et intendit mihi.

3. Et exaudivit preces meas; et eduxit me de lacu miseriae, et de luto faecis.
Et statuit super petram pedes meos; et direxit gressus meos.

4. Et immisit in os meum canticum novum, carmen Deo nostro.
Videbunt multi et timebunt; et sperabunt in Domino.

5. Beatus vir, cuius est nomen Domini spes eius; et non respexit in vanitates et insanias falsas.

6. Multa fecisti tu Domine Deus meus mirabilia tua; et cogitationibus tuis non est, qui similis sit tibi.
Annunciavi et locutus sum; multiplicati sunt super numerum.

7. * Sacrificium et oblationem noluisti; aures autem perfecisti mihi.
Holocaustum et pro peccato non postulasti; * Ps. 50, 18. Hebr. 10, 5.

8. tunc dixi *: Ecce, venio!
In capite libri scriptum est de me,
* Hebr. 10, 7

9. ut facerem voluntatem tuam; Deus meus volui, et legem tuam in medio cordis mei.

10. Annunciavi * iustitiam tuam in ecclesia magna; ecce! labia mea non prohibebo; Domine! tu scisti.
* Ps. 34, 18.

11. Iustitiam tuam non abscondi in corde meo; veritatem tuam et salutare tuum dixi.
Non abscondi misericordiam tuam, et veritatem tuam a concilio multo.

12. Tu autem Domine! ne longe facias miserationes tuas a me; misericordia tua et veritas tua semper susceperunt me.

13. Quoniam circumdederunt me mala, quorum non est numerus; comprehenderunt me iniquitates meae, et non potui, ut viderem.
Multiplicatae sunt super capillos capitis mei; et cor meum dereliquit me.

14. Complaceat tibi Domine! ut eruas me *; Domine! ad adiuvandum me respice. * Ps. 69, 3.

15. * Confundantur et revereantur simul, qui quaerunt animam meam, ut auferant eam.
Convertantur retrorsum, et revereantur, qui volunt mihi mala.
* c. 34, 4.

16. Ferant confestim confusionem suam, qui dicunt mihi: Euge! euge!

17. Exultent * et laetentur super te omnes quaerentes te; et dicant semper: Magnificetur Dominus! qui diligunt salutare tuum.
* Ps. 34, 27.

18. Ego autem mendicus sum, et pauper; Dominus solicitus est mei.
Adiutor meus, et protector meus tu es. Deus meus, ne tardaveris.
* Ps. 69, 6.

Psalm. XL.

David ex discrimine salvus, et de manu inimicorum et falsorum amicorum erutus, gratias Deo agens benefactoribus bona precatur.

1. In finem, Psalmus ipsi David.

2. Beatus, qui intelligit super egenum, et pauperem; in die mala liberabit eum Dominus.*

3. Dominus conservet eum, et vivificet eum, et beatum faciat eum in terra; et non tradat eum in animam inimicorum eius.

4. Dominus opem ferat illi super lectum doloris eius; universum stratum eius versasti in infirmitate eius

5. Ego dixi: Domine! miserere mei; sana animam meam, quia peccavi tibi.
6. Inimici mei dixerunt mala mihi: Quando morietur, et peribit nomen eius?
7. Et si ingrediebatur, ut videret, vana loquebatur, cor eius congregavit iniquitatem sibi.
Egrediebatur foras, et loquebatur
8. in idipsum.
Adversum me susurrabant omnes inimici mei; adversum me cogitabant mala mihi.
9. Verbum iniquum constituerunt adversum me: Numquid, qui dormit, non adiiciet, ut resurgat?
10. Etenim homo pacis meae, in quo speravi *; qui edebat panes meos, magnificavit super me supplantationem. * Ioh. 13, 18.
11. Tu autem Domine! miserere mei, et resuscita me; et retribuam eis.
12. In hoc cognovi, quoniam voluisti me; quoniam non gaudebit inimicus meus super me.
13. Me autem propter innocentiam suscepisti; et confirmasti me in conspectu tuo in aeternum.
14. Benedictus Dominus Deus Israël a saeculo, et usque in saeculum! fiat, fiat!

PSALM. XLI.

Exul ex divinarum rerum meditatione solatium concipit; spe salvus est.

In finem,
1. Intellectus filiis Core.

2. Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum; ita desiderat anima mea ad te, Deus!
3. Sitivit anima mea ad Deum fortem vivum; quando veniam et apparebo ante faciem Dei?
4. Fuerunt mihi lacrymae meae panes die ac nocte; dum dicitur mihi quotidie: Ubi est Deus tuus?
5. Haec recordatus sum, et effudi in me animam meam; quoniam transibo in locum tabernaculi admirabilis, usque ad domum Dei.
In voce exultationis, et confessionis; sonus epulantis.
6. Quare * tristis es anima mea? et quare conturbas me?
Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi; salutare vultus mei,
7. et Deus meus.
Ad me ipsum anima mea conturbata est; propterea memor ero tui de terra Iordanis, et Hermoniim a monte modico.
8. Abyssus abyssum invocat, in voce cataractarum tuarum.
Omnia * excelsa tua, et fluctus tui super me transierunt.
* Ps. 68, 3.
9. In die mandavit Dominus misericordiam suam; et nocte canticum eius.
Apud me oratio Deo vitae meae,
10. dicam Deo: Susceptor meus es!
Quare oblitus es mei? et quare * contristatus incedo, dum affligit me inimicus? * Ps. 42, 2.
11. Dum confringuntur ossa mea, exprobraverunt mihi, qui tribulant me inimici mei;
dum dicunt mihi per singulos dies: Ubi est Deus tuus?
12. Quare * tristis es anima mea? et quare conturbas me?
Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi; salutare vultus mei, et Deus meus! * Ps. 42, 5.

PSALM. XLII.

In Deo sperandum. Deo duce ad altare eius introeundum.

1. Psalmus David.

Iudica me Deus, et discerne causam meam de gente non sancta; ab homine iniquo et doloso erue me.
2. Quia tu es Deus fortitudo mea: quare me repulisti *? et quare tristis incedo, dum affligit me inimicus?
* Ps. 41, 10.
3. Emitte lucem tuam et veritatem tuam; ipsa me deduxerunt, et adduxerunt in montem sanctum tuum, et in tabernacula tua.
4. Et introibo ad altare Dei; ad Deum, qui laetificat iuventutem meam.
Confitebor tibi in cithara Deus Deus meus!
5. Quare * tristis es anima mea? et quare conturbas me?

אֲמַרְתִּי יְהוָה חָנֵּנִי רְפָאָה נַפְשִׁי כִּי־חָטָאתִי לָךְ׃ אוֹיְבַי יֹאמְרוּ רַע 6
לִי מָתַי יָמוּת וְאָבַד שְׁמוֹ׃ וְאִם־בָּא לִרְאוֹת ׀ שָׁוְא יְדַבֵּר לִבּוֹ יִקְבָּץ־ 7
אָוֶן לוֹ יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר׃ יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָּל־שֹׂנְאָי עָלַי ׀ יַחְשְׁבוּ 8
רָעָה לִי׃ דְּבַר־בְּלִיַּעַל יָצוּק בּוֹ וַאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא־יוֹסִיף לָקוּם׃ גַּם־ 9 י
אִישׁ שְׁלוֹמִי ׀ אֲשֶׁר־בָּטַחְתִּי בוֹ אוֹכֵל לַחְמִי הִגְדִּיל עָלַי עָקֵב׃ וְאַתָּה 11
יְהוָה חָנֵּנִי וַהֲקִימֵנִי וַאֲשַׁלְּמָה לָהֶם׃ בְּזֹאת יָדַעְתִּי כִּי־חָפַצְתָּ בִּי כִּי 12
לֹא־יָרִיעַ אֹיְבִי עָלָי׃ וַאֲנִי בְּתֻמִּי תָּמַכְתָּ בִּי וַתַּצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם׃ 13
בָּרוּךְ יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֵהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אָמֵן ׀ וְאָמֵן׃ ספר שני

מב PSAL. XLII. מב

לַמְנַצֵּחַ מַשְׂכִּיל לִבְנֵי־קֹרַח׃ כְּאַיָּל תַּעֲרֹג עַל־אֲפִיקֵי־מָיִם כֵּן א 2
נַפְשִׁי תַעֲרֹג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים׃ צָמְאָה נַפְשִׁי ׀ לֵאלֹהִים לְאֵל חָי מָתַי 3
אָבוֹא וְאֵרָאֶה פְּנֵי אֱלֹהִים׃ הָיְתָה־לִּי דִמְעָתִי לֶחֶם יוֹמָם וָלָיְלָה 4
בֶּאֱמֹר אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ׃ אֵלֶּה אֶזְכְּרָה ׀ וְאֶשְׁפְּכָה עָלַי ׀ ה
נַפְשִׁי כִּי אֶעֱבֹר ׀ בַּסָּךְ אֶדַּדֵּם עַד־בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹדָה
הָמוֹן חוֹגֵג׃ מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי ׀ נַפְשִׁי וַתֶּהֱמִי עָלָי הוֹחִלִי לֵאלֹהִים כִּי־ 6
עוֹד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעוֹת פָּנָיו׃ אֱלֹהַי עָלַי נַפְשִׁי תִשְׁתּוֹחָח עַל־כֵּן אֶזְכָּרְךָ 7
מֵאֶרֶץ יַרְדֵּן וְחֶרְמוֹנִים מֵהַר מִצְעָר׃ תְּהוֹם־אֶל־תְּהוֹם קוֹרֵא לְקוֹל 8
צִנּוֹרֶיךָ כָּל־מִשְׁבָּרֶיךָ וְגַלֶּיךָ עָלַי עָבָרוּ׃ יוֹמָם ׀ יְצַוֶּה יְהוָה ׀ חַסְדּוֹ 9
וּבַלַּיְלָה שִׁירֹה עִמִּי תְּפִלָּה לְאֵל חַיָּי׃ אוֹמְרָה ׀ לְאֵל סַלְעִי לָמָה י
שְׁכַחְתָּנִי לָמָּה־קֹדֵר אֵלֵךְ בְּלַחַץ אוֹיֵב׃ בְּרֶצַח ׀ בְּעַצְמוֹתַי חֵרְפוּנִי 11
צוֹרְרָי בְּאָמְרָם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ׃ מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי ׀ נַפְשִׁי 12
וּמַה־תֶּהֱמִי עָלָי הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעֹת פָּנַי וֵאלֹהָי׃

מג PSAL. XLIII. מג

שָׁפְטֵנִי אֱלֹהִים ׀ וְרִיבָה רִיבִי מִגּוֹי לֹא־חָסִיד מֵאִישׁ מִרְמָה א
וְעַוְלָה תְפַלְּטֵנִי׃ כִּי־אַתָּה ׀ אֱלֹהֵי מָעוּזִּי לָמָה זְנַחְתָּנִי לָמָּה־קֹדֵר 2
אֶתְהַלֵּךְ בְּלַחַץ אוֹיֵב׃ שְׁלַח־אוֹרְךָ וַאֲמִתְּךָ הֵמָּה יַנְחוּנִי יְבִיאוּנִי אֶל־ 3
הַר־קָדְשְׁךָ וְאֶל־מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ׃ וְאָבוֹאָה ׀ אֶל־מִזְבַּח אֱלֹהִים אֶל־אֵל 4
שִׂמְחַת גִּילִי וְאוֹדְךָ בְכִנּוֹר אֱלֹהִים אֱלֹהָי׃ מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי ׀ נַפְשִׁי ה

---

ibid. מלרע v. 3. נ״א נַפְשִׁי ibid. נ״א חָי v. 4. נ״א לִי ibid. ב״א
אֵלַי v. 5. עטר׳ בְּקוֹל־ v. 6. נ״א תֹּ׳ ibid. ב״א וַתהמי ibid. נ״א
אוֹדֶנּוּ v. 8. ב״נ אֵל v. 9. בנ״א יְצַוֶּה v. 10. בנ״א לָמָה v. 11. ב״נ בְּאָמְ׳
v. 12. בנ״א וּמַה־תֶּהֱמִי v. 1. נ״א מֵאִישׁ ב״נ מֵאִישׁ v. 2. בנ״א מָעוּזִּי
ibid. נ״א לָמָּה v. 3. למד׳ יבאוני ibid. בנ״א מִשְׁכְּנֹתֶיךָ v. 5. נ״א תִּשְׁתּוֹחֲחִי

וּמַה־תֶּהֱמִי עָלָי הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעֹת פָּנַי
וֵאלֹהָי׃

Psal. XLIV. מד מד

א 2 לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מַשְׂכִּיל׃ אֱלֹהִים ׀ בְּאָזְנֵינוּ שָׁמַעְנוּ אֲבוֹתֵינוּ
3 סִפְּרוּ־לָנוּ פֹּעַל פָּעַלְתָּ בִימֵיהֶם בִּימֵי קֶדֶם׃ אַתָּה ׀ יָדְךָ ׀ גּוֹיִם
4 הוֹרַשְׁתָּ וַתִּטָּעֵם תָּרַע לְאֻמִּים וַתְּשַׁלְּחֵם׃ כִּי ׀ לֹא בְחַרְבָּם יָרְשׁוּ־
אֶרֶץ וּזְרוֹעָם לֹא־הוֹשִׁיעָה לָּמוֹ כִּי־יְמִינְךָ וּזְרוֹעֲךָ וְאוֹר פָּנֶיךָ כִּי
ה 6 רְצִיתָם׃ אַתָּה־הוּא מַלְכִּי אֱלֹהִים צַוֵּה יְשׁוּעוֹת יַעֲקֹב׃ בְּךָ צָרֵינוּ
7 נְנַגֵּחַ בְּשִׁמְךָ נָבוּס קָמֵינוּ׃ כִּי לֹא בְקַשְׁתִּי אֶבְטָח וְחַרְבִּי לֹא תוֹשִׁיעֵנִי׃
8 9 כִּי הוֹשַׁעְתָּנוּ מִצָּרֵינוּ וּמְשַׂנְאֵינוּ הֱבִישׁוֹתָ׃ בֵּאלֹהִים הִלַּלְנוּ כָל־הַיּוֹם
י וְשִׁמְךָ ׀ לְעוֹלָם נוֹדֶה סֶלָה׃ אַף־זָנַחְתָּ וַתַּכְלִימֵנוּ וְלֹא־תֵצֵא
11 12 בְּצִבְאוֹתֵינוּ׃ תְּשִׁיבֵנוּ אָחוֹר מִנִּי־צָר וּמְשַׂנְאֵינוּ שָׁסוּ לָמוֹ׃ תִּתְּנֵנוּ
13 כְּצֹאן מַאֲכָל וּבַגּוֹיִם זֵרִיתָנוּ׃ תִּמְכֹּר־עַמְּךָ בְלֹא־הוֹן וְלֹא־רִבִּיתָ
14 בִּמְחִירֵיהֶם׃ תְּשִׂימֵנוּ חֶרְפָּה לִשְׁכֵנֵינוּ לַעַג וָקֶלֶס לִסְבִיבוֹתֵינוּ׃
טו 16 תְּשִׂימֵנוּ מָשָׁל בַּגּוֹיִם מְנוֹד־רֹאשׁ בַּלְאֻמִּים׃ כָּל־הַיּוֹם כְּלִמָּתִי נֶגְדִּי
17 18 וּבֹשֶׁת פָּנַי כִּסָּתְנִי׃ מִקּוֹל מְחָרֵף וּמְגַדֵּף מִפְּנֵי אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם׃ כָּל־
19 זֹאת בָּאַתְנוּ וְלֹא שְׁכַחֲנוּךָ וְלֹא־שִׁקַּרְנוּ בִּבְרִיתֶךָ׃ לֹא־נָסוֹג אָחוֹר לִבֵּנוּ
כ וַתֵּט אֲשֻׁרֵינוּ מִנִּי אָרְחֶךָ׃ כִּי דִכִּיתָנוּ בִּמְקוֹם תַּנִּים וַתְּכַס עָלֵינוּ
21 22 בְצַלְמָוֶת׃ אִם־שָׁכַחְנוּ שֵׁם אֱלֹהֵינוּ וַנִּפְרֹשׂ כַּפֵּינוּ לְאֵל זָר׃ הֲלֹא
23 אֱלֹהִים יַחֲקָר־זֹאת כִּי־הוּא יֹדֵעַ תַּעֲלֻמוֹת לֵב׃ כִּי־עָלֶיךָ הֹרַגְנוּ כָל־
24 הַיּוֹם נֶחְשַׁבְנוּ כְּצֹאן טִבְחָה׃ עוּרָה ׀ לָמָּה תִישַׁן ׀ אֲדֹנָי הָקִיצָה אַל
כה 26 תִּזְנַח לָנֶצַח׃ לָמָּה־פָנֶיךָ תַסְתִּיר תִּשְׁכַּח עָנְיֵנוּ וְלַחֲצֵנוּ׃ כִּי שָׁחָה לֶעָפָר
27 נַפְשֵׁנוּ דָּבְקָה לָאָרֶץ בִּטְנֵנוּ׃ קוּמָה עֶזְרָתָה לָּנוּ וּפְדֵנוּ לְמַעַן חַסְדֶּךָ׃

Psal. XLV. מה מה

א 2 לַמְנַצֵּחַ עַל־שֹׁשַׁנִּים לִבְנֵי־קֹרַח מַשְׂכִּיל שִׁיר יְדִידֹת׃ רָחַשׁ לִבִּי
3 דָּבָר טוֹב אֹמֵר אָנִי מַעֲשַׂי לְמֶלֶךְ לְשׁוֹנִי עֵט ׀ סוֹפֵר מָהִיר׃ יָפְיָפִיתָ
4 מִבְּנֵי אָדָם הוּצַק חֵן בְּשִׂפְתוֹתֶיךָ עַל־כֵּן בֵּרַכְךָ אֱלֹהִים לְעוֹלָם׃ חֲגוֹר
ה חַרְבְּךָ עַל־יָרֵךְ גִּבּוֹר הוֹדְךָ וַהֲדָרֶךָ׃ וַהֲדָרְךָ ׀ צְלַח רְכַב עַל־דְּבַר־
6 אֱמֶת וְעַנְוָה־צֶדֶק וְתוֹרְךָ נוֹרָאוֹת יְמִינֶךָ׃ חִצֶּיךָ שְׁנוּנִים עַמִּים תַּחְתֶּיךָ

---

v. 5. ב״א וּמַה־תֶּהֱמִי ibid. בנ״א עוֹת v. 4. נ״א יָרְשׁוּ אָרֶץ
v. 5. נ״א יְשׁוּעוֹת v. 9. נ״א לא פסיק ibid. בנ״א נוֹדֶה סֶלָה v. 13.
בנ״א וְלֹא v. 22. נ״א הֲלוֹא v. 24. בנ״א לָמָה v. 1. ב״א צַּחַ v. 2.
נ״א דָּבָר v. 5. נ״א וַהֲדָרְךָ ibid. ב״א עַל־

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi; salutare vultus mei, et Deus meus. * Ps. 41, 6.

PSALM. XLIII.

Beneficia Dei priora recolens posterioraque mala exponens, opem sibi a Deo poscit.

1. In finem, filiis Core ad intellectum.

2. Deus auribus nostris audivimus; patres nostri annunciaverunt nobis.

Opus, quod operatus es in diebus eorum, et in diebus antiquis.

3. Manus tua gentes disperdidit, et plantasti eos; afflixisti populos, et expulisti eos.

4. Nec enim in gladio suo possederunt terram, et brachium eorum non salvavit eos;

sed dextera tua, et brachium tuum, et illuminatio vultus tui; quoniam complacuisti in eis.

5. Tu es ipse rex meus et Deus meus; qui mandas salutes Iacob.

6. In te inimicos nostros ventilabimus cornu, et in nomine tuo spernemus insurgentes in nobis.

7. Non enim in arcu meo sperabo; et gladius meus non salvabit me.

8. Salvasti enim nos de affligentibus nos; et odientes nos confudisti.

9. In Deo laudabimur tota die; et in nomine tuo confitebimur in saeculum.

10. Nunc autem repulisti et confudisti nos; et non egredieris Deus, in virtutibus nostris.

11. Avertisti nos retrorsum post inimicos nostros; et qui oderunt nos, diripiebant sibi.

12. Dedisti nos tamquam oves escarum; et in gentibus dispersisti nos.

13. Vendidisti populum tuum sine pretio; et non fuit multitudo in commutationibus eorum.

14. Posuisti * nos opprobrium vicinis nostris, subsannationem et derisum his, qui sunt in circuitu nostro. * Ps. 78, 4.

15. Posuisti nos in similitudinem gentibus; commotionem capitis in populis.

16. Tota die verecundia mea contra me est, et confusio faciei meae cooperuit me.

17. A voce exprobrantis, et obloquentis; a facie inimici, et persequentis.

18. Haec omnia venerunt super nos, nec obliti sumus te; et inique non egimus in testamento tuo.

19. Et non recessit retro cor nostrum; et declinasti semitas nostras a via tua;

20. quoniam humiliasti nos in loco afflictionis, et cooperuit nos umbra mortis.

21. Si obliti sumus nomen Dei nostri, et si expandimus manus nostras ad deum alienum;

22. nonne Deus requiret ista? ipse enim novit abscondita cordis.

* Quoniam propter te mortificamur tota die; aestimati sumus sicut oves occisionis. * Rom. 8, 36.

23. Exurge! quare obdormis Domine? exurge! et ne repellas in finem.

24. Quare faciem tuam avertis, oblivisceris inopiae nostrae et tribulationis nostrae?

25. Quoniam humiliata est in pulvere anima nostra; conglutinatus est in terra venter noster.

26. Exurge, Domine, adiuva nos! et redime nos propter nomen tuum!

PSALM. XLIV.

De Rege forma specioso, forti, iusto, splendido, et de Regina decora et posteritate felici.

1. In finem, pro iis, qui commutabuntur, filiis Core, ad intellectum, Canticum pro dilecto.

2. Eructavit cor meum verbum bonum; dico ego opera mea regi.

Lingua mea calamus scribae, velociter scribentis.

3. Speciosus forma prae filiis hominum, diffusa est gratia in labiis tuis; propterea benedixit te Deus in aeternum.

4. Accingere gladio tuo super femur tuum, potentissime!

5. Specie tua et pulchritudine tua intende, prospere procede, et regna,

propter veritatem et mansuetudinem, et iustitiam; et deducet te mirabiliter dextera tua.

6. Sagittae tuae acutae, populi sub

te cadent, in corda inimicorum regis.

7. * Sedes tua Deus in saeculum saeculi; virga directionis virga regni tui. * Hebr. 1, 8.

8. Dilexisti iustitiam, et odisti iniquitatem; propterea unxit te Deus Deus tuus oleo laetitiae prae consortibus tuis.

9. Mirrha, et gutta, et casia a vestimentis tuis, a domibus eburneis; ex quibus delectaverunt te

10. filiae regum in honore tuo.
Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato; circumdata varietate.

11. Audi filia! et vide, et inclina aurem tuam; et obliviscere populum tuum, et domum patris tui.

12. Et concupiscet rex decorem tuum; quoniam ipse est Dominus Deus tuus, et adorabunt eum.

13. Et filiae Tyri in muneribus vultum tuum deprecabuntur; omnes divites plebis.

14. Omnis gloria eius filiae regis ab intus, in fimbriis aureis

15. circumamicta varietatibus.
Adducentur regi virgines post eam, proximae eius afferentur tibi.

16. Afferentur in laetitia et exultatione; adducentur in templum regis.

17. Pro patribus tuis nati sunt tibi filii; constitues eos principes super omnem terram.

18. Memores erunt nominis tui in omni generatione et generationem.
Propterea populi confitebuntur tibi in aeternum; et in saeculum saeculi.

PSALM. XLV.

Canticum eucharisticum pro tutela populo Deo concessa.

In finem,

1. Filiis Core pro arcanis, Psalmus.

2. Deus noster * refugium, et virtus; adiutor in tribulationibus, quae invenerunt nos nimis.
* Ps. 17, 3.

3. Propterea non timebimus, dum turbabitur terra; et transferentur montes in cor maris.

4. Sonuerunt, et turbatae sunt aquae eorum; conturbati sunt montes in fortitudine eius.

5. Fluminis impetus laetificat civitatem Dei; sanctificavit tabernaculum suum Altissimus.

6. Deus, in medio eius, non commovebitur; adiuvabit eam Deus mane diluculo.

7. Conturbatae sunt gentes, et inclinata sunt regna; dedit vocem suam, mota est terra.

8. Dominus virtutum nobiscum; susceptor noster Deus Iacob.

9. Venite *, et videte opera Domini, quae posuit prodigia super terram; * Ps. 65, 5.

10. auferens bella usque ad finem terrae *.
Arcum conteret, et confringet arma et scuta comburet igni.
* Ps. 75, 4.

11. Vacate, et videte, quoniam ego sum Deus; exaltabor in gentibus, et exaltabor in terra.

12. Dominus virtutum nobiscum, susceptor noster Deus Iacob.

PSALM. XLVI.

Omnes gentes ad Deum celebrandum invitantur.

1. In finem, pro filiis Core Psalmus.

2. Omnes gentes plaudite manibus; iubilate Deo in voce exultationis.

3. Quoniam Dominus excelsus, terribilis; Rex magnus super omnem terram.

4. Subiecit populos nobis, et gentes sub pedibus nostris.

5. Elegit nobis haereditatem suam, speciem Iacob, quam dilexit.

6. * Ascendit Deus in iubilo, et Dominus in voce tubae.
* 2 Reg. 6, 15.

7 יִפְּלוּ בְּלֵב אוֹיְבֵי הַמֶּלֶךְ׃ כִּסְאֲךָ אֱלֹהִים עוֹלָם וָעֶד שֵׁבֶט מִישֹׁר שֵׁבֶט
8 מַלְכוּתֶךָ׃ אָהַבְתָּ צֶּדֶק וַתִּשְׂנָא רֶשַׁע עַל־כֵּן ׀ מְשָׁחֲךָ אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךָ
9 שֶׁמֶן שָׂשׂוֹן מֵחֲבֵרֶיךָ׃ מֹר־וַאֲהָלוֹת קְצִיעוֹת כָּל־בִּגְדֹתֶיךָ מִן־הֵיכְלֵי
י שֵׁן מִנִּי שִׂמְּחוּךָ׃ בְּנוֹת מְלָכִים בְּיִקְּרוֹתֶיךָ נִצְּבָה שֵׁגַל לִימִינְךָ בְּכֶתֶם
11 אוֹפִיר׃ שִׁמְעִי־בַת וּרְאִי וְהַטִּי אָזְנֵךְ וְשִׁכְחִי עַמֵּךְ וּבֵית אָבִיךְ׃
13 וְיִתְאָו הַמֶּלֶךְ יָפְיֵךְ כִּי־הוּא אֲדֹנַיִךְ וְהִשְׁתַּחֲוִי־לוֹ׃ וּבַת־צֹר ׀ בְּמִנְחָה
14 פָּנַיִךְ יְחַלּוּ עֲשִׁירֵי עָם׃ כָּל־כְּבוּדָּה בַת־מֶלֶךְ פְּנִימָה מִמִּשְׁבְּצוֹת זָהָב
טו לְבוּשָׁהּ׃ לִרְקָמוֹת תּוּבַל לַמֶּלֶךְ בְּתוּלוֹת אַחֲרֶיהָ רֵעוֹתֶיהָ מוּבָאוֹת לָךְ׃
16 17 תּוּבַלְנָה בִּשְׂמָחֹת וָגִיל תְּבֹאֶינָה בְּהֵיכַל מֶלֶךְ׃ תַּחַת אֲבֹתֶיךָ יִהְיוּ
18 בָנֶיךָ תְּשִׁיתֵמוֹ לְשָׂרִים בְּכָל־הָאָרֶץ׃ אַזְכִּירָה שִׁמְךָ בְּכָל־דֹּר וָדֹר
עַל־כֵּן עַמִּים יְהוֹדֻךָ לְעֹלָם וָעֶד׃

מו Psal. XLVI. מו

2 א לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח עַל־עֲלָמוֹת שִׁיר׃ אֱלֹהִים לָנוּ מַחֲסֶה וָעֹז
3 עֶזְרָה בְצָרוֹת נִמְצָא מְאֹד׃ עַל־כֵּן לֹא־נִירָא בְּהָמִיר אָרֶץ וּבְמוֹט
4 הָרִים בְּלֵב יַמִּים׃ יֶהֱמוּ יֶחְמְרוּ מֵימָיו יִרְעֲשׁוּ־הָרִים בְּגַאֲוָתוֹ סֶלָה׃
6 ה נָהָר פְּלָגָיו יְשַׂמְּחוּ עִיר־אֱלֹהִים קְדֹשׁ מִשְׁכְּנֵי עֶלְיוֹן׃ אֱלֹהִים בְּקִרְבָּהּ
7 בַּל־תִּמּוֹט יַעְזְרֶהָ אֱלֹהִים לִפְנוֹת בֹּקֶר׃ הָמוּ גוֹיִם מָטוּ מַמְלָכוֹת נָתַן
8 בְּקוֹלוֹ תָּמוּג אָרֶץ׃ יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה׃
9 י לְכוּ חֲזוּ מִפְעֲלוֹת יְהוָה אֲשֶׁר־שָׂם שַׁמּוֹת בָּאָרֶץ׃ מַשְׁבִּית מִלְחָמוֹת
עַד־קְצֵה הָאָרֶץ קֶשֶׁת יְשַׁבֵּר וְקִצֵּץ חֲנִית עֲגָלוֹת יִשְׂרֹף בָּאֵשׁ׃
11 12 הַרְפּוּ וּדְעוּ כִּי־אָנֹכִי אֱלֹהִים אָרוּם בַּגּוֹיִם אָרוּם בָּאָרֶץ׃ יְהוָה
צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה׃

מז Psal. XLVII. מז

2 א לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃ כָּל־הָעַמִּים תִּקְעוּ־כָף הָרִיעוּ לֵאלֹהִים
4 בְּקוֹל רִנָּה׃ כִּי־יְהוָה עֶלְיוֹן נוֹרָא מֶלֶךְ גָּדוֹל עַל־כָּל־הָאָרֶץ׃ יַדְבֵּר
ה עַמִּים תַּחְתֵּינוּ וּלְאֻמִּים תַּחַת רַגְלֵינוּ׃ יִבְחַר־לָנוּ אֶת־נַחֲלָתֵנוּ אֶת
6 גְּאוֹן יַעֲקֹב אֲשֶׁר־אָהֵב סֶלָה׃ עָלָה אֱלֹהִים בִּתְרוּעָה יְהוָה בְּקוֹל

---

v. 6. שוא באתנח ibid. נ״א אֹוְבֵי או אֹיְבֵי v. 8. נ״א וַתִּשְׂנָה ibid.
נ״א מחברך v. 10. הק׳ דגושא ב״א בְּיִקְרותיך ibid. ב״נ נִצְּבָה ibid.
בנ״א שֵׁגַל או שֵׁגָל v. 11. ב״נ וּבֵית ב״נ וּבֵית v. 14. דגש אחר שורק
ibid. נ״א בַּת־ v. 15. בנ״א מוּבָאוֹת v. 16. למד׳ בשמחות v. 17. בנ״א
הָ v. 18. בנ״א כֵּן ב״נ כֵּן ibid. ב״א עַמִּים ibid. נ״א לְעֹלָם v. 5.
ב״א יְשַׂ׳ v. 9. ב״א לְכוּ v. 1. ב״א למנצח v. 5. סגול בלי מקף נ״א אֶת־

7 8 שׁוֹפָר׃ זַמְּרוּ אֱלֹהִים זַמֵּרוּ זַמְּרוּ לְמַלְכֵּנוּ זַמֵּרוּ׃ כִּי מֶלֶךְ כָּל־הָאָרֶץ
9 אֱלֹהִים זַמְּרוּ מַשְׂכִּיל׃ מָלַךְ אֱלֹהִים עַל־גּוֹיִם אֱלֹהִים יָשַׁב ׀ עַל־כִּסֵּא
י קָדְשׁוֹ׃ נְדִיבֵי עַמִּים ׀ נֶאֱסָפוּ עַם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם כִּי לֵאלֹהִים מָגִנֵּי־
אֶרֶץ מְאֹד נַעֲלָה׃

Psal. XLVIII. מח

מח

א 2 שִׁיר מִזְמוֹר לִבְנֵי־קֹרַח׃ גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ
3 הַר־קָדְשׁוֹ׃ יְפֵה נוֹף מְשׂוֹשׂ כָּל־הָאָרֶץ הַר־צִיּוֹן יַרְכְּתֵי צָפוֹן קִרְיַת
4 ה מֶלֶךְ רָב׃ אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נוֹדַע לְמִשְׂגָּב׃ כִּי־הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעֲדוּ
6 7 עָבְרוּ יַחְדָּו׃ הֵמָּה רָאוּ כֵּן תָּמָהוּ נִבְהֲלוּ נֶחְפָּזוּ׃ רְעָדָה אֲחָזָתַם שָׁם
8 9 חִיל כַּיּוֹלֵדָה׃ בְּרוּחַ קָדִים תְּשַׁבֵּר אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ׃ כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ ׀
כֵּן רָאִינוּ בְּעִיר־יְהוָה צְבָאוֹת בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהִים יְכוֹנְנֶהָ עַד־
י 11 עוֹלָם סֶלָה׃ דִּמִּינוּ אֱלֹהִים חַסְדֶּךָ בְּקֶרֶב הֵיכָלֶךָ׃ כְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים כֵּן
12 תְּהִלָּתְךָ עַל־קַצְוֵי־אֶרֶץ צֶדֶק מָלְאָה יְמִינֶךָ׃ יִשְׂמַח ׀ הַר־צִיּוֹן
13 תָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ׃ סֹבּוּ צִיּוֹן וְהַקִּיפוּהָ סִפְרוּ
14 מִגְדָּלֶיהָ׃ שִׁיתוּ לִבְּכֶם ׀ לְחֵילָה פַּסְּגוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ לְמַעַן תְּסַפְּרוּ לְדוֹר
טו אַחֲרוֹן׃ כִּי זֶה ׀ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם וָעֶד הוּא יְנַהֲגֵנוּ עַל־מוּת׃

Psal. XLIX. מט

מט

א 2 לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃ שִׁמְעוּ־זֹאת כָּל־הָעַמִּים הַאֲזִינוּ כָּל־
3 4 יֹשְׁבֵי חָלֶד׃ גַּם־בְּנֵי אָדָם גַּם־בְּנֵי־אִישׁ יַחַד עָשִׁיר וְאֶבְיוֹן׃ פִּי יְדַבֵּר
ה חָכְמוֹת וְהָגוּת לִבִּי תְבוּנוֹת׃ אַטֶּה לְמָשָׁל אָזְנִי אֶפְתַּח בְּכִנּוֹר חִידָתִי׃
6 7 לָמָּה אִירָא בִּימֵי רָע עֲוֺן עֲקֵבַי יְסֻבֵּנִי׃ הַבֹּטְחִים עַל־חֵילָם וּבְרֹב
8 עָשְׁרָם יִתְהַלָּלוּ׃ אָח לֹא־פָדֹה יִפְדֶּה אִישׁ לֹא־יִתֵּן לֵאלֹהִים כָּפְרוֹ׃
9 י וְיֵקַר פִּדְיוֹן נַפְשָׁם וְחָדַל לְעוֹלָם׃ וִיחִי־עוֹד לָנֶצַח לֹא יִרְאֶה הַשָּׁחַת׃
11 כִּי יִרְאֶה ׀ חֲכָמִים יָמוּתוּ יַחַד כְּסִיל וָבַעַר יֹאבֵדוּ וְעָזְבוּ לַאֲחֵרִים
12 חֵילָם׃ קִרְבָּם בָּתֵּימוֹ ׀ לְעוֹלָם מִשְׁכְּנֹתָם לְדֹר וָדֹר קָרְאוּ בִשְׁמוֹתָם
13 14 עֲלֵי אֲדָמוֹת׃ וְאָדָם בִּיקָר בַּל־יָלִין נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמוּ׃ זֶה דַרְכָּם
טו כֶּסֶל לָמוֹ וְאַחֲרֵיהֶם ׀ בְּפִיהֶם יִרְצוּ סֶלָה׃ כַּצֹּאן ׀ לִשְׁאוֹל שַׁתּוּ מָוֶת
16 יִרְעֵם וַיִּרְדּוּ בָם יְשָׁרִים ׀ לַבֹּקֶר וְצִירָם לְבַלּוֹת שְׁאוֹל מִזְּבֻל לוֹ׃ אַךְ־
17 אֱלֹהִים יִפְדֶּה־נַפְשִׁי מִיַּד שְׁאוֹל כִּי יִקָּחֵנִי סֶלָה׃ אַל־תִּירָא כִּי־

v. 9. נ״א יָשַׁב ׀ v. 10. נ״א נֶאֱ׳ v. 4. עטר׳ הִים v. 5. ח״פ באתנח
v. 9. נ״א יְכוֹנְנֶהָ או יְכוֹנְנֶהָ v. 11. סגול באתנח v. 14. נ״א לְחֵילָהּ
v. 1. בנ״א צַּח או צֵּחַ ׀ v. 3. נ״א עָשִׁיר v. 13. נ״א נִמְשָׁל v. 15. ב׳ב״א
לִשְׁאוֹל ibid. וצו״ם קי״ ibid. נ״א מִזְּבֻל

7. Psallite Deo nostro, psallite; psallite Regi nostro, psallite!

8. Quoniam Rex omnis terrae Deus; psallite sapienter!

9. Regnabit Deus super gentes; Deus sedet super sedem sanctam suam.

10. Principes populorum congregati sunt cum Deo Abraham; quoniam dii fortes terrae, vehementer elevati sunt.

Psalm. XLVII.

1. Psalmus Cantici filiis Core secunda sabbati.

2. Magnus Dominus, et laudabilis nimis in civitate Dei nostri, in monte sancto eius.

3. Fundatur exultatione universae terrae mons Sion, latera Aquilonis, civitas regis magni.

4. Deus in domibus eius cognoscetur, cum suscipiet eam.

5. Quoniam ecce! reges terrae congregati sunt; convenerunt in unum.

6. Ipsi videntes sic admirati sunt, conturbati sunt, commoti sunt;

7. tremor apprehendit eos.

Ibi dolores ut parturientis,

8. in spiritu vehementi conteres naves Tharsis.

9. Sicut audivimus, sic vidimus in civitate Domini virtutum, in civitate Dei nostri; Deus fundavit eam in aeternum.

10. Suscepimus Deus misericordiam tuam, in medio templi tui.

11. Secundum nomen tuum Deus, sic et laus tua in fines terrae; iustitia plena est dextera tua.

12. Laetetur mons Sion, et exultent filiae Iudae, propter iudicia tua Domine.

13. Circumdate Sion, et complectimini eam; narrate in turribus eius.

14. Ponite corda vestra in virtute eius; et distribuite domos eius, ut enarretis in progenie altera.

15. Quoniam * hic est Deus, Deus noster in aeternum, et in saeculum saeculi; ipse reget nos in saecula.
* Ies. 25, 9.

Psalm. XLVIII.

Divitiae, potentia, sapientia et prudentia a morte non liberant, tamen his caducis animos non esse despondendos.

1. In finem, filiis Core Psalmus.

2. Audite haec omnes gentes; auribus percipite omnes, qui habitatis orbem!

3. Quique terrigenae, et filii hominum; simul in unum dives et pauper.

4. Os meum loquetur sapientiam; et meditatio cordis mei prudentiam.

5. * Inclinabo in parabolam aurem meam; aperiam in psalterio propositionem meam. * Ps. 77, 2.

6. Cur timebo in die mala? iniquitas calcanei mei circumdabit me.

7. Qui confidunt * in virtute sua; et in multitudine divitiarum suarum gloriantur. * Ps. 51, 9.

8. Frater non redimit, redimet homo; non dabit Deo placationem suam.

9. Et pretium redemtionis animae suae; et laborabit in aeternum,

10. et vivet adhuc in finem.

11. Non videbit * interitum, cum viderit sapientes morientes; simul insipiens, et stultus peribunt.

Et relinquent † alienis divitias suas; * Eccl. 2, 16. † Eccl. 6, 2.

12. et sepulchra eorum domus illorum in aeternum.

Tabernacula eorum in progenie, et progenie; vocaverunt nomina sua in terris suis.

13. Et homo, cum in honores esset, non intellexit; comparatus est iumentis insipientibus, et similis factus est illis.

14. Haec via illorum scandalum ipsis; et postea in ore suo complacebunt.

15. Sicut oves in inferno positi sunt; mors depascet eos.

Et dominabuntur eorum iusti in matutino; et auxilium eorum veterascet in inferno a gloria eorum.

16. Verumtamen Deus redimet animam meam de manu inferi, cum acceperit me.

17. Ne timueris, cum dives factus

fuerit homo; et cum multiplicata fuerit gloria domus eius.

18. Quoniam cum interierit*, non sumet omnia; neque descendet cum eo gloria eius. *Iob 27, 19. Eccl. 5, 14.

19. Quia anima eius in vita ipsius benedicetur; confitebitur tibi, cum benefeceris ei.

20. Introibit usque in progenies patrum suorum; et usque in aeternum non videbit lumen.

21. Homo, cum in honore esset, non intellexit; comparatus est iumentis insipientibus, et similis factus est illis.

PSALM. XLIX.

Pius Cantator reperit Hebraeos magis cultui et sacrificiis externis deditos, quam internis et minus probitatis studiosos; hypocritas ore iactantes se, opere autem negligentes reprehendit.

1. Psalmus Asaph.

Deus deorum Dominus locutus est; et vocavit terram,
a solis ortu usque ad occasum;
2. ex Sion species decoris eius.
3. Deus*manifeste veniet; Deus noster et non silebit. Ignis in conspectu eius exardescet; et in circuitu eius tempestas valida. *Ps. 95, 13.
4. Advocabit coelum desursum; et terram discernere populum suum.
5. Congregate illi sanctos eius; qui ordinant testamentum eius super sacrificia.
6. Et annunciabunt coeli iustitiam eius; quoniam Deus iudex est.
7. Audi populus meus, et loquar; Israël, et testificabor tibi; Deus Deus tuus ego sum.
8. Non in sacrificiis tuis arguam te; holocausta autem tua in conspectu meo sunt semper.
9. Non accipiam de domo tua vitulos; neque de gregibus tuis hircos.
10. Quoniam meae sunt omnes ferae sylvarum, iumenta in montibus et boves.
11. Cognovi omnia volatilia coeli; et pulchritudo agri mecum est.
12. Si esuriero, non dicam tibi; meus est enim orbis terrae, et plenitudo eius.
13. Numquid manducabo carnes taurorum? aut sanguinem hircorum potabo?
14. Immola Deo sacrificium laudis; et redde Altissimo vota tua.
15. Et * invoca me in die tribulationis; eruam te, et honorificabis me. * Ps. 90, 15.
16. Peccatori autem dixit Deus: Quare tu enarras iustitias meas, et assumis testamentum meum per os tuum?
17. Tu vero odisti disciplinam; et proiecisti sermones meos retrorsum.
18. Si videbas furem, currebas cum eo; et cum adulteris portionem tuam ponebas.
19. Os tuum abundavit malitia; et lingua tua concinnabat dolos.
20. Sedens adversus fratrem tuum loquebaris, et adversus filium matris tuae ponebas scandalum.
21. Haec fecisti, et tacui. Existimasti inique, quod ero tui similis; arguam te, et statuam contra faciem tuam.
22. Intelligite haec, qui obliviscimini Deum; nequando rapiat, et non sit, qui eripiat.
23. Sacrificium laudis honorificabit me; et illic iter, quo ostendam illi salutare Dei.

PSALM. L.

Poenitentis animae acerbi gemitus.

1. In finem Psalmus David,
2. cum*venit ad eum Nathan Propheta, quando intravit ad Bethsabee * 2 Reg. 12.
3. Miserere mei Deus, secundum magnam misericordiam tuam. Et secundum multitudinem miserationum tuarum, dele iniquitatem meam.
4. Amplius lava me ab iniquitate mea; et a peccato meo munda me.
5. Quoniam iniquitatem meam ego cognosco; et peccatum meum contra me est semper.
6. Tibi soli peccavi, et malum coram te feci; *ut iustificeris in sermonibus tuis, et vincas, cum iudicaris. * Rom. 3, 4.
7. Ecce! enim in iniquitatibus conceptus sum; et in peccatis concepit me mater mea.
8. Ecce! enim veritatem dilexisti; incerta, et occulta sapientiae tuae manifestasti mihi.
9. * Asperges me hyssopo, et mundabor; lavabis me, et super nivem dealbabor. * Lev. 14, 6. 7. Num. 19.
10. Auditui meo dabis gaudium et laetitiam; et exultabunt ossa humiliata

18 יַעֲשִׁר אִישׁ כִּי־יִרְבֶּה כְּבוֹד בֵּיתוֹ׃ כִּי לֹא בְמוֹתוֹ יִקַּח הַכֹּל לֹא־יֵרֵד
19 כ אַחֲרָיו כְּבוֹדוֹ׃ כִּי־נַפְשׁוֹ בְּחַיָּיו יְבָרֵךְ וְיוֹדֻךָ כִּי־תֵיטִיב לָךְ׃ תָּבוֹא
21 עַד־דּוֹר אֲבוֹתָיו עַד־נֵצַח לֹא יִרְאוּ־אוֹר׃ אָדָם בִּיקָר וְלֹא יָבִין נִמְשַׁל
כַּבְּהֵמוֹת נִדְמוּ׃

נ PSAL. L. נ

א מִזְמוֹר לְאָסָף אֵל ׀ אֱלֹהִים יְהוָה דִּבֶּר וַיִּקְרָא־אָרֶץ מִמִּזְרַח־
2 3 שֶׁמֶשׁ עַד־מְבֹאוֹ׃ מִצִּיּוֹן מִכְלַל־יֹפִי אֱלֹהִים הוֹפִיעַ׃ יָבֹא אֱלֹהֵינוּ
4 וְאַל־יֶחֱרַשׁ אֵשׁ־לְפָנָיו תֹּאכֵל וּסְבִיבָיו נִשְׂעֲרָה מְאֹד׃ יִקְרָא אֶל־
ה הַשָּׁמַיִם מֵעָל וְאֶל־הָאָרֶץ לָדִין עַמּוֹ׃ אִסְפוּ־לִי חֲסִידָי כֹּרְתֵי בְרִיתִי
6 7 עֲלֵי־זָבַח׃ וַיַּגִּידוּ שָׁמַיִם צִדְקוֹ כִּי־אֱלֹהִים ׀ שֹׁפֵט הוּא סֶלָה׃ שִׁמְעָה
8 עַמִּי ׀ וַאֲדַבֵּרָה יִשְׂרָאֵל וְאָעִידָה בָּךְ אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךָ אָנֹכִי׃ לֹא עַל־
9 זְבָחֶיךָ אוֹכִיחֶךָ וְעוֹלֹתֶיךָ לְנֶגְדִּי תָמִיד׃ לֹא־אֶקַּח מִבֵּיתְךָ פָר
י מִמִּכְלְאֹתֶיךָ עַתּוּדִים׃ כִּי־לִי כָל־חַיְתוֹ־יָעַר בְּהֵמוֹת בְּהַרְרֵי־אָלֶף׃
11 12 יָדַעְתִּי כָּל־עוֹף הָרִים וְזִיז שָׂדַי עִמָּדִי׃ אִם־אֶרְעַב לֹא־אֹמַר לָךְ כִּי־
13 14 לִי תֵבֵל וּמְלֹאָהּ׃ הַאוֹכַל בְּשַׂר אַבִּירִים וְדַם עַתּוּדִים אֶשְׁתֶּה׃ זְבַח
ט״ו לֵאלֹהִים תּוֹדָה וְשַׁלֵּם לְעֶלְיוֹן נְדָרֶיךָ׃ וּקְרָאֵנִי בְּיוֹם צָרָה אֲחַלֶּצְךָ
16 וּתְכַבְּדֵנִי׃ וְלָרָשָׁע ׀ אָמַר אֱלֹהִים מַה־לְּךָ לְסַפֵּר חֻקָּי וַתִּשָּׂא בְרִיתִי
17 18 עֲלֵי־פִיךָ׃ וְאַתָּה שָׂנֵאתָ מוּסָר וַתַּשְׁלֵךְ דְּבָרַי אַחֲרֶיךָ׃ אִם־רָאִיתָ
19 גַנָּב וַתִּרֶץ עִמּוֹ וְעִם מְנָאֲפִים חֶלְקֶךָ׃ פִּיךָ שָׁלַחְתָּ בְרָעָה וּלְשׁוֹנְךָ
כ 21 תַּצְמִיד מִרְמָה׃ תֵּשֵׁב בְּאָחִיךָ תְדַבֵּר בְּבֶן־אִמְּךָ תִּתֶּן־דֹּפִי׃ אֵלֶּה
22 עָשִׂיתָ ׀ וְהֶחֱרַשְׁתִּי דִּמִּיתָ הֱיוֹת־אֶהְיֶה כָמוֹךָ אוֹכִיחֲךָ וְאֶעֶרְכָה
23 לְעֵינֶיךָ׃ בִּינוּ־נָא זֹאת שֹׁכְחֵי אֱלוֹהַּ פֶּן־אֶטְרֹף וְאֵין מַצִּיל׃ זֹבֵחַ
תּוֹדָה יְכַבְּדָנְנִי וְשָׂם דֶּרֶךְ אַרְאֶנּוּ בְּיֵשַׁע אֱלֹהִים׃

נא PSAL. LI. נא

2 א לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ בְּבוֹא־אֵלָיו נָתָן הַנָּבִיא כַּאֲשֶׁר־בָּא אֶל־
3 4 בַּת־שָׁבַע׃ חָנֵּנִי אֱלֹהִים כְּחַסְדֶּךָ כְּרֹב רַחֲמֶיךָ מְחֵה פְשָׁעָי׃ הֶרֶבה
ה כַּבְּסֵנִי מֵעֲוֺנִי וּמֵחַטָּאתִי טַהֲרֵנִי׃ כִּי־פְשָׁעַי אֲנִי אֵדָע וְחַטָּאתִי נֶגְדִּי
6 תָמִיד׃ לְךָ לְבַדְּךָ ׀ חָטָאתִי וְהָרַע בְּעֵינֶיךָ עָשִׂיתִי לְמַעַן תִּצְדַּק בְּדָבְרֶךָ
7 8 תִּזְכֶּה בְשָׁפְטֶךָ׃ הֵן־בְּעָווֹן חוֹלָלְתִּי וּבְחֵטְא יֶחֱמַתְנִי אִמִּי׃ הֵן־אֱמֶת
9 חָפַצְתָּ בַטֻּחוֹת וּבְסָתֻם חָכְמָה תוֹדִיעֵנִי׃ תְּחַטְּאֵנִי בְאֵזוֹב וְאֶטְהָר
י תְּכַבְּסֵנִי וּמִשֶּׁלֶג אַלְבִּין׃ תַּשְׁמִיעֵנִי שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה תָּגֵלְנָה עֲצָמוֹת

---

v. 20. בנ״א נֵצַח v. 1. נ״א הִים ibid. נ״א יְהוָה v. 16. נ״א הב׳ רפה
v. 23 ב״נ זֹבֵחַ ibid. נ״א יְכַבְּדֵנְנִי ibid. נ״א בְּיֵשַׁע v. 4. הרב ק׳

11 12 דַּכִּֽיתָ׃ הַסְתֵּר פָּנֶיךָ מֵחֲטָאָי וְכָל־עֲוֺנֹתַי מְחֵה׃ לֵב טָהוֹר בְּרָא־לִי
13 אֱלֹהִים וְרוּחַ נָכוֹן חַדֵּשׁ בְּקִרְבִּי׃ אַל־תַּשְׁלִיכֵנִי מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ קָדְשְׁךָ
14 אַל־תִּקַּח מִמֶּנִּי׃ הָשִׁיבָה לִּי שְׂשׂוֹן יִשְׁעֶךָ וְרוּחַ נְדִיבָה תִסְמְכֵנִי׃
טו 16 אֲלַמְּדָה פֹשְׁעִים דְּרָכֶיךָ וְחַטָּאִים אֵלֶיךָ יָשׁוּבוּ׃ הַצִּילֵנִי מִדָּמִים ׀
17 אֱלֹהִים אֱלֹהֵי תְּשׁוּעָתִי תְּרַנֵּן לְשׁוֹנִי צִדְקָתֶךָ׃ אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח
18 וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ׃ כִּי ׀ לֹא־תַחְפֹּץ זֶבַח וְאֶתֵּנָה עוֹלָה לֹא תִרְצֶה׃
19 זִבְחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבָּרָה לֵב־נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה׃
כ 21 הֵיטִיבָה בִרְצוֹנְךָ אֶת־צִיּוֹן תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלָם׃ אָז תַּחְפֹּץ זִבְחֵי־
צֶדֶק עוֹלָה וְכָלִיל אָז יַעֲלוּ עַל־מִזְבַּחֲךָ פָרִים׃

Psal. LII. נב

נב

א 2 לַמְנַצֵּחַ מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃ בְּבוֹא ׀ דּוֹאֵג הָאֲדֹמִי וַיַּגֵּד לְשָׁאוּל וַיֹּאמֶר
3 לוֹ בָּא דָוִד אֶל־בֵּית אֲחִימֶלֶךְ׃ מַה־תִּתְהַלֵּל בְּרָעָה הַגִּבּוֹר חֶסֶד אֵל
ה 4 כָּל־הַיּוֹם׃ הַוּוֹת תַּחְשֹׁב לְשׁוֹנֶךָ כְּתַעַר מְלֻטָּשׁ עֹשֵׂה רְמִיָּה׃ אָהַבְתָּ
6 רָּע מִטּוֹב שֶׁקֶר ׀ מִדַּבֵּר צֶדֶק סֶלָה׃ אָהַבְתָּ כָל־דִּבְרֵי־בָלַע לְשׁוֹן
7 מִרְמָה׃ גַּם־אֵל יִתָּצְךָ לָנֶצַח יַחְתְּךָ וְיִסָּחֲךָ מֵאֹהֶל וְשֵׁרֶשְׁךָ מֵאֶרֶץ
8 9 חַיִּים סֶלָה׃ וְיִרְאוּ צַדִּיקִים וְיִירָאוּ וְעָלָיו יִשְׂחָקוּ׃ הִנֵּה הַגֶּבֶר לֹא
י יָשִׂים אֱלֹהִים מָעוּזּוֹ וַיִּבְטַח בְּרֹב עָשְׁרוֹ יָעֹז בְּהַוָּתוֹ׃ וַאֲנִי ׀ כְּזַיִת
11 רַעֲנָן בְּבֵית אֱלֹהִים בָּטַחְתִּי בְחֶסֶד־אֱלֹהִים עוֹלָם וָעֶד׃ אוֹדְךָ לְעוֹלָם
כִּי עָשִׂיתָ וַאֲקַוֶּה שִׁמְךָ כִי־טוֹב נֶגֶד חֲסִידֶיךָ׃

Psal. LIII. נג

נג

א 2 לַמְנַצֵּחַ עַל־מָחֲלַת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃ אָמַר נָבָל בְּלִבּוֹ אֵין אֱלֹהִים
3 הִשְׁחִיתוּ וְהִתְעִיבוּ עָוֶל אֵין עֹשֵׂה־טוֹב׃ אֱלֹהִים מִשָּׁמַיִם הִשְׁקִיף
4 עַל־בְּנֵי־אָדָם לִרְאוֹת הֲיֵשׁ מַשְׂכִּיל דֹּרֵשׁ אֶת־אֱלֹהִים׃ כֻּלּוֹ סָג יַחְדָּו
ה נֶאֱלָחוּ אֵין עֹשֵׂה־טוֹב אֵין גַּם־אֶחָד׃ הֲלֹא יָדְעוּ פֹּעֲלֵי אָוֶן אֹכְלֵי
6 עַמִּי אָכְלוּ לֶחֶם אֱלֹהִים לֹא קָרָאוּ׃ שָׁם פָּחֲדוּ־פַחַד לֹא־הָיָה פָחַד
7 כִּי־אֱלֹהִים פִּזַּר עַצְמוֹת חֹנָךְ הֱבִשֹׁתָה כִּי־אֱלֹהִים מְאָסָם׃ מִי יִתֵּן
מִצִּיּוֹן יְשֻׁעוֹת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב אֱלֹהִים שְׁבוּת עַמּוֹ יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח
יִשְׂרָאֵל׃

Psal. LIV. נד

נד

א 2 לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃ בְּבוֹא הַזִּיפִים וַיֹּאמְרוּ לְשָׁאוּל

---

v. 11. עט׳ מֵחֲטָאָי v. 18. נ״א תַחְפֹּץ v. 19. בנ״א רוּחַ v. 21. נ״א
מִזְבְּחֲךָ v. 8. נ״א וְיִרְאוּ ibib. נ״א צַדִּיקִים v. 9. דגש אחר שורק
v. 11. נ״א וַאֲקַוֶּה v. 4. נ״א נֶאֱלָחוּ v. 5. נ״א פֹּעֲלֵי אָ

11. Averte faciem tuam a peccatis meis; et omnes iniquitates meas dele.

12. Cor mundum crea in me Deus; et spiritum rectum innova in visceribus meis.

13. Ne proiicias me a facie tua; et spiritum sanctum tuum, ne auferas a me.

14. Redde mihi laetitiam salutaris tui; et spiritu principali confirma me.

15. Docebo iniquos vias tuas; et impii ad te convertentur.

16. Libera me de sanguinibus Deus, Deus salutis meae; et exultabit lingua mea iustitiam tuam.

17. Domine, labia mea aperies, et os meum annunciabit laudem tuam.

18. Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique; holocaustis non delectaberis.

19. Sacrificium Deo spiritus contribulatus; cor contritum, et humiliatum Deus non despicies.

20. Benigne fac Domine in bona voluntate tua Sion; ut aedificentur muri Ierusalem.

21. Tunc acceptabis sacrificium iustitiae, oblationes, et holocausta; tunc imponent super altare tuum vitulos.

PSALM. LI.

Impios manet interitus, iustos gloria.

1. In finem, intellectus David,

2. Cum * venit Doeg Idumaeus, et nunciavit Sauli: venit David in domum Achimelech. * 1 Reg. 22, 9.

3. Quid gloriaris in malitia, qui potens es in iniquitate?

4. Tota die iniustitiam cogitavit lingua tua; sicut novacula acuta fecisti dolum.

5. Dilexisti malitiam super benignitatem, iniquitatem magis, quam loqui aequitatem.

6. Dilexisti omnia verba praecipitationis, lingua dolosa.

7. Propterea Deus destruet te in finem, evellet te, et emigrabit te de tabernaculo tuo; et radicem tuam de terra viventium.

8. Videbunt iusti, et timebunt, et super eum ridebunt, et dicent:

9. Ecce! homo, qui non posuit Deum adiutorem suum;

sed speravit in multitudine divitiarum suarum; et praevaluit in vanitate sua.

10. Ego autem, * sicut oliva fructifera in domo Dei, speravi in misericordia Dei in aeternum; et in saeculum saeculi. * Ps. 91, 13. 14.

11. Confitebor tibi in saeculum, quia fecisti; et expectabo nomen tuum, quoniam bonum est in conspetu sanctorum tuorum.

PSALM. LII.

Corruptio generis humani.

In finem,

1. Pro Maeleth intelligentiae David.

Dixit * insipiens in corde suo: Non est Deus. * Ps. 13, 1.

2. Corrupti sunt, et abominabiles facti sunt in iniquitatibus; non est, qui faciat bonum.

3. Deus de coelo prospexit super filios hominum; ut videat, si est intelligens, aut requirens Deum.

4. * Omnes declinaverunt, simul inutiles facti sunt, non est, qui faciat bonum, non est usque ad unum.
* Rom. 3, 12.

5. Nonne scient omnes, qui operantur iniquitatem, qui devorant plebem meam ut cibum panis?

6. Deum non invocaverunt; illic trepidaverunt timore, ubi non erat timor.

Quoniam Deus dissipavit ossa eorum, qui hominibus placent; confusi sunt, quoniam Deus sprevit eos.

7. Quis * dabit ex Sion salutare Israël? cum converterit Deus captivitatem plebis suae, exultabit Iacob, et laetabitur Israël.
* Ps. 13, 7.

PSALM. LIII.

Deus suorum custos et vindex.

In finem,

1. In carminibus intellectus David,

2. cum * venissent Ziphaei, et di-

xissent ad Saul: Nonne David absconditus est apud nos?
* 1 Reg. 23, 19. 26, 1.

3. Deus in nomine tuo salvum me fac; et in virtute tua iudica me.
4. Deus exaudi orationem meam; auribus percipe verba oris mei.
5. Quoniam alieni insurrexerunt adversum me, et fortes quaesierunt animam meam; et non proposuerunt Deum ante conspectum suum.
6. Ecce! enim Deus adiuvat me; et Dominus susceptor est animae meae.
7. Averte mala inimicis meis; et in veritate tua disperde illos.
8. Voluntarie sacrificabo tibi, et confitebor nomini tuo Domine; quoniam bonum est.
9. Quoniam ex omni tribulatione eripuisti me; et super inimicos meos despexit oculus meus.

PSALM. LIV.

A simulatis amicis servari postulat, quibus ruina intentatur.

1. In finem, in carminibus intellectus David.
2. Exaudi Deus orationem meam, et ne despexeris deprecationem meam.
3. Intende mihi, et exaudi me.
Contristatus sum in exercitatione mea; et conturbatus sum
4. a voce inimici, et a tribulatione peccatoris. Quoniam declinaverunt in me iniquitates; et in ira molesti erant mihi.
5. Cor meum * conturbatum est in me; et formido mortis cecidit super me. * Ps. 17, 5.
6. Timor et tremor venerunt super me; et contexerunt me tenebrae;
7. et dixi: Quis dabit mihi pennas sicut columbae, et volabo, et requiescam?
8. Ecce! elongavi fugiens; et mansi in solitudine.
9. Expectabam eum, qui salvum me fecit a pusillanimitate spiritus, et tempestate.
10. Praecipita Domine, divide linguas eorum; quoniam vidi iniquitatem, et contradictionem in civitate.
11. Die ac nocte circumdabit eam super muros eius iniquitas; et labor in medio eius,
12. et iniustitia.
Et non defecit de plateis eius usura, et dolus.
13. Quoniam si inimicus meus maledixisset mihi, sustinuissem utique.
Et si is, qui oderat me, super me magna locutus fuisset; abscondissem me forsitan ab eo.
14. Tu vero homo unanimis; dux meus, et notus meus;
15. qui simul mecum dulces capiebas cibos; in domo Dei ambulavimus cum consensu.
16. Veniat mors super illos; et descendant in infernum viventes;
quoniam nequitiae in habitaculis eorum, in medio eorum.
17. Ego autem ad Deum clamavi; et Dominus salvabit me.
18. Vespere, et mane, et meridie narrabo et annunciabo; et exaudiet vocem meam.
19. Redimet in pace animam meam ab his, qui appropinquant mihi; quoniam inter multos erant mecum.
20. Exaudiet Deus, et humiliabit illos, qui est ante saecula.
Non enim est illis commutatio, et non timuerunt Deum,
21. extendit manum suam in retribuendo. Contaminaverunt testamentum eius,
22. divisi sunt ab ira vultus eius; et appropinquavit cor illius.
Molliti sunt sermones eius super oleum; et ipsi sunt iacula.
23. Iacta super Dominum curam tuam, et ipse te enutriet; non dabit in aeternum fluctuationem iusto.
24. Tu vero Deus deduces eos, in puteum interitus.
Viri * sanguinum, et dolosi non dimidiabunt dies suos; ego autem sperabo in te Domine. * Ps. 5, 7.

PSALM. LV.

Spes firma et immobilis in Deo habenda. Nil ab homine timendum.

In finem,
1. Pro populo, qui a Sanctis longe factus est, David in tituli inscriptionem, cum * tenuerunt eum Allophyli in Geth. * 1 Reg. 21, 12.

2. Miserere mei Deus, quoniam conculcavit me homo; tota die impugnans tribulavit me.

3 הֲלֹא דָוִד מִסְתַּתֵּר עִמָּנוּ׃ אֱלֹהִים בְּשִׁמְךָ הוֹשִׁיעֵנִי וּבִגְבוּרָתְךָ
4 ה תְדִינֵנִי׃ אֱלֹהִים שְׁמַע תְּפִלָּתִי הַאֲזִינָה לְאִמְרֵי־פִי׃ כִּי זָרִים ׀ קָמוּ־
6 עָלַי וְעָרִיצִים בִּקְשׁוּ נַפְשִׁי לֹא שָׂמוּ אֱלֹהִים לְנֶגְדָּם סֶלָה׃ הִנֵּה
7 אֱלֹהִים עֹזֵר לִי אֲדֹנָי בְּסֹמְכֵי נַפְשִׁי׃ יָשׁוּב הָרַע לְשֹׁרְרָי בַּאֲמִתְּךָ
8 9 הַצְמִיתֵם׃ בִּנְדָבָה אֶזְבְּחָה־לָּךְ אוֹדֶה שִׁמְךָ יְהוָה כִּי־טוֹב׃ כִּי מִכָּל־
צָרָה הִצִּילָנִי וּבְאֹיְבַי רָאֲתָה עֵינִי׃

נה PSAL. LV. נה

2 א לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃ הַאֲזִינָה אֱלֹהִים תְּפִלָּתִי וְאַל־
3 4 תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתִי׃ הַקְשִׁיבָה לִּי וַעֲנֵנִי אָרִיד בְּשִׂיחִי וְאָהִימָה׃ מִקּוֹל
ה אוֹיֵב מִפְּנֵי עָקַת רָשָׁע כִּי־יָמִיטוּ עָלַי אָוֶן וּבְאַף יִשְׂטְמוּנִי׃ לִבִּי
6 יָחִיל בְּקִרְבִּי וְאֵימוֹת מָוֶת נָפְלוּ עָלָי׃ יִרְאָה וָרַעַד יָבֹא בִי וַתְּכַסֵּנִי
7 8 פַּלָּצוּת׃ וָאֹמַר מִי־יִתֶּן־לִּי אֵבֶר כַּיּוֹנָה אָעוּפָה וְאֶשְׁכֹּנָה׃ הִנֵּה אַרְחִיק
9 י נְדֹד אָלִין בַּמִּדְבָּר סֶלָה׃ אָחִישָׁה מִפְלָט לִי מֵרוּחַ סֹעָה מִסָּעַר׃ בַּלַּע
11 אֲדֹנָי פַּלַּג לְשׁוֹנָם כִּי־רָאִיתִי חָמָס וְרִיב בָּעִיר׃ יוֹמָם וָלַיְלָה יְסוֹבְבֻהָ
12 עַל־חוֹמֹתֶיהָ וְאָוֶן וְעָמָל בְּקִרְבָּהּ׃ הַוּוֹת בְּקִרְבָּהּ וְלֹא־יָמִישׁ מֵרְחֹבָהּ
13 תֹּךְ וּמִרְמָה׃ כִּי ׀ לֹא־אוֹיֵב יְחָרְפֵנִי וְאֶשָּׂא לֹא־מְשַׂנְאִי עָלַי הִגְדִּיל
14 טו וְאֶסָּתֵר מִמֶּנּוּ׃ וְאַתָּה אֱנוֹשׁ כְּעֶרְכִּי אַלּוּפִי וּמְיֻדָּעִי׃ אֲשֶׁר יַחְדָּו
16 נַמְתִּיק סוֹד בְּבֵית אֱלֹהִים נְהַלֵּךְ בְּרָגֶשׁ׃ יַשִּׁימָוֶת ׀ עָלֵימוֹ יֵרְדוּ שְׁאוֹל
17 חַיִּים כִּי־רָעוֹת בִּמְגוּרָם בְּקִרְבָּם׃ אֲנִי אֶל־אֱלֹהִים אֶקְרָא וַיהוָה
18 19 יוֹשִׁיעֵנִי׃ עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרַיִם אָשִׂיחָה וְאֶהֱמֶה וַיִּשְׁמַע קוֹלִי׃ פָּדָה
כ בְשָׁלוֹם נַפְשִׁי מִקֲּרָב־לִי כִּי־בְרַבִּים הָיוּ עִמָּדִי׃ יִשְׁמַע ׀ אֵל ׀ וְיַעֲנֵם
21 וְיֹשֵׁב קֶדֶם סֶלָה ׀ אֲשֶׁר אֵין חֲלִיפוֹת לָמוֹ וְלֹא יָרְאוּ אֱלֹהִים׃ שָׁלַח
22 יָדָיו בִּשְׁלֹמָיו חִלֵּל בְּרִיתוֹ׃ חָלְקוּ ׀ מַחְמָאֹת פִּיו וּקְרָב־לִבּוֹ רַכּוּ
23 דְבָרָיו מִשֶּׁמֶן וְהֵמָּה פְתִחוֹת׃ הַשְׁלֵךְ עַל־יְהוָה ׀ יְהָבְךָ וְהוּא יְכַלְכְּלֶךָ
24 לֹא־יִתֵּן לְעוֹלָם מוֹט לַצַּדִּיק׃ וְאַתָּה ׀ אֱלֹהִים ׀ תּוֹרִדֵם לִבְאֵר שַׁחַת
אַנְשֵׁי דָמִים וּמִרְמָה לֹא־יֶחֱצוּ יְמֵיהֶם וַאֲנִי אֶבְטַח־בָּךְ׃

נו PSAL. LVI. נו

א לַמְנַצֵּחַ ׀ עַל־יוֹנַת אֵלֶם רְחֹקִים לְדָוִד מִכְתָּם בֶּאֱחֹז אֹתוֹ פְלִשְׁתִּים
2 3 בְּגַת׃ חָנֵּנִי אֱלֹהִים כִּי־שְׁאָפַנִי אֱנוֹשׁ כָּל־הַיּוֹם לֹחֵם יִלְחָצֵנִי׃ שָׁאֲפוּ

---

v. 3. ב״א ב ךָ v. 5. נ״א בִּקְשׁוּ ibid. ב״נ לָא v. 7. ישיב קרי
v. 12. בנ״א מֵרְחוֹבָהּ ibid. בנ״א תָּךְ v. 16. ישיא מות ק׳ v. 19. נ״א בְּשָׁלֹם
v. 20. בנ״א סֶלָה v. 22. בנ״א וְקָרַב לִבּוֹ v. 24. ב״א תוֹרִדֵם ב״נ
תּוֹרִידֵם v. 1. נ״א פְּלִ

4 שֹׁורְרַי כָּל־הַיּוֹם כִּֽי־רַבִּים לֹחֲמִים לִי מָרוֹם׃ יוֹם אִירָא אֲנִי אֵלֶיךָ
ח אֶבְטָח׃ בֵּאלֹהִים אֲהַלֵּל דְּבָרוֹ בֵּאלֹהִים בָּטַחְתִּי לֹא אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה
6 7 בָשָׂר לִי׃ כָּל־הַיּוֹם דְּבָרַי יְעַצֵּבוּ עָלַי כָּל־מַחְשְׁבֹתָם לָרָע׃ יָגוּרוּ ׀
8 יִצְפּוֹנוּ הֵמָּה עֲקֵבַי יִשְׁמֹרוּ כַּאֲשֶׁר קִוּוּ נַפְשִׁי׃ עַל־אָוֶן פַּלֶּט־לָמוֹ בְּאַף
9 עַמִּים ׀ הוֹרֵד אֱלֹהִים׃ נֹדִי סָפַרְתָּה אָתָּה שִׂימָה דִמְעָתִי בְנֹאדֶךָ הֲלֹא
י בְּסִפְרָתֶךָ׃ אָז ׀ יָשׁוּבוּ אוֹיְבַי אָחוֹר בְּיוֹם אֶקְרָא זֶה־יָדַעְתִּי כִּי־
11 12 אֱלֹהִים לִי׃ בֵּאלֹהִים אֲהַלֵּל דָּבָר בַּיהוָה אֲהַלֵּל דָּבָר׃ בֵּאלֹהִים
13 בָּטַחְתִּי לֹא אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה אָדָם לִי׃ עָלַי אֱלֹהִים נְדָרֶיךָ אֲשַׁלֵּם
14 תּוֹדוֹת לָךְ׃ כִּי הִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת הֲלֹא רַגְלַי מִדֶּחִי לְהִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי
אֱלֹהִים בְּאוֹר הַחַיִּים׃

Psal. LVII. נז

נז

א לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי־שָׁאוּל בַּמְּעָרָה׃
2 חָנֵּנִי אֱלֹהִים ׀ חָנֵּנִי כִּי בְךָ חָסָיָה נַפְשִׁי וּבְצֵל־כְּנָפֶיךָ אֶחְסֶה עַד־
3 4 יַעֲבֹר הַוּוֹת׃ אֶקְרָא לֵאלֹהִים עֶלְיוֹן לָאֵל גֹּמֵר עָלָי׃ יִשְׁלַח מִשָּׁמַיִם ׀
ה וְיוֹשִׁיעֵנִי חֵרֵף שֹׁאֲפִי סֶלָה יִשְׁלַח אֱלֹהִים חַסְדּוֹ וַאֲמִתּוֹ׃ נַפְשִׁי ׀ בְּתוֹךְ
לְבָאִם אֶשְׁכְּבָה לֹהֲטִים בְּנֵי־אָדָם שִׁנֵּיהֶם חֲנִית וְחִצִּים וּלְשׁוֹנָם חֶרֶב
6 7 חַדָּה׃ רוּמָה עַל־הַשָּׁמַיִם אֱלֹהִים עַל כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ׃ רֶשֶׁת ׀ הֵכִינוּ
8 לִפְעָמַי כָּפַף נַפְשִׁי כָּרוּ לְפָנַי שִׁיחָה נָפְלוּ בְתוֹכָהּ סֶלָה׃ נָכוֹן לִבִּי
9 אֱלֹהִים נָכוֹן לִבִּי אָשִׁירָה וַאֲזַמֵּרָה׃ עוּרָה כְבוֹדִי עוּרָה הַנֵּבֶל וְכִנּוֹר
י 11 אָעִירָה שָּׁחַר׃ אוֹדְךָ בָעַמִּים ׀ אֲדֹנָי אֲזַמֶּרְךָ בַּלְאֻמִּים׃ כִּי־גָדֹל עַד־
12 שָׁמַיִם חַסְדֶּךָ וְעַד־שְׁחָקִים אֲמִתֶּךָ׃ רוּמָה עַל־שָׁמַיִם אֱלֹהִים עַל כָּל־
הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ׃

Psal. LVIII. נח

נח

א 2 לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם׃ הַאֻמְנָם אֵלֶם צֶדֶק תְּדַבֵּרוּן
3 מֵישָׁרִים תִּשְׁפְּטוּ בְּנֵי אָדָם׃ אַף־בְּלֵב עוֹלֹת תִּפְעָלוּן בָּאָרֶץ חֲמַס
4 ה יְדֵיכֶם תְּפַלֵּסוּן׃ זֹרוּ רְשָׁעִים מֵרָחֶם תָּעוּ מִבֶּטֶן דֹּבְרֵי כָזָב׃ חֲמַת־
6 לָמוֹ כִּדְמוּת חֲמַת־נָחָשׁ כְּמוֹ־פֶתֶן חֵרֵשׁ יַאְטֵם אָזְנוֹ׃ אֲשֶׁר לֹא־יִשְׁמַע
7 לְקוֹל מְלַחֲשִׁים חוֹבֵר חֲבָרִים מְחֻכָּם׃ אֱלֹהִים הֲרָס־שִׁנֵּימוֹ בְּפִימוֹ

v. 4. נ״א אֵלֶיךָ v. 7. נ״א יִצְפּוֹנוּ יצפונו קרי v. 8. נ״א הוֹרֵד או
חוֹרֵד v. 9. נ״א תָּה v. 10. עטר׳ אָז ׀ ibid. נ״א יָשׁוּבוּ ב״א יָשׁוּבוּ
ibid. נ״א יָדַעְתִּי v. 14. ב״א לְהִתְה׳ ב״נ לְהִתְ׳ v. 2. נ״א אֶחְסֶה
v. 5. נ״א נַפְשִׁי ׀ v. 7. נ״א בְּתוֹכָהּ v. 10. בנ״א אוֹדְךָ ibid. נ״א
בָעַמִּים ׀ v. 3. נ״א חֲמַס־ v. 7. נ״א בְּפִימוֹ

3. Conculcaverunt me inimici mei tota die; quoniam multi bellantes adversum me.

4. Ab altitudine diei timebo; ego vero in te sperabo.

5. In Deo laudabo sermones meos, in Deo speravi; non timebo, quid faciat mihi caro.

6. Tota die verba mea execrabantur; adversum me omnes cogitationes eorum, in malum.

7. Inhabitabunt et abscondent; ipsi calcaneum meum observabunt.

Sicut sustinuerunt animam meam,

8. pro nihilo salvos facies illos; in ira populos confringes.

9. Deus, vitam meam annunciavi tibi; posuisti lacrymas meas in conspectu tuo,

sicut et in promissione tua;

10. tunc convertentur inimici mei retrorsum;

in quacumque die invocavero te; ecce! cognovi, quoniam Deus meus es.

11. In Deo laudabo verbum, in Domino laudabo sermonem; in Deo speravi, non timebo*, quid faciat mihi homo. * Ies. 51, 12. Hebr. 13, 6.

12. In me sunt Deus vota tua, quae reddam, laudationes tibi.

13. Quoniam * eripuisti animam meam de morte, et pedes meos de lapsu; ut placeam coram Deo in lumine viventium. * Ps. 115, 8.

Psalm. LVI.

Deus omni ope destituto certus e coelo auxiliator.

In finem,

1. Ne disperdas, David in tituli inscriptionem, cum * fugeret e facie Saul in speluncam. * 2 Reg. 22, 1. 24, 4.

2. Miserere mei Deus, miserere mei; quoniam in te confidit anima mea.

Et in umbra alarum tuarum sperabo, donec transeat iniquitas.

3. Clamabo ad Deum altissimum; Deum, qui benefecit mihi.

4. Misit de coelo, et liberavit me; dedit in opprobrium conculcantes me.

Misit Deus misericordiam suam, et veritatem suam,

5. et eripuit animam meam de medio catulorum leonum; dormivi conturbatus.

Filii hominum dentes eorum arma et sagittae; et lingua eorum gladius acutus.

6. Exaltare super coelos Deus; et in omnem terram gloria tua.

7. Laqueum paraverunt pedibus meis; et incurvaverunt animam meam.

Foderunt ante faciem meam foveam; et inciderunt in eam.

8. Paratum cor meum Deus, paratum cor meum; cantabo, et psalmum dicam.

9. Exurge gloria mea, exurge psalterium et cithara; exurgam diluculo.

10. Confitebor *tibi in populis Domine; et psalmum dicam tibi in gentibus. * Ps. 17, 50.

11. Quoniam magnificata est * usque ad coelos misericordia tua; et usque ad nubes veritas tua. * Ps. 35, 6.

12. Exaltare super coelos Deus; et super omnem terram gloria tua.

Psalm. LVII.

Impios poenis, et pios praemiis Deus iustus afficiet.

In finem,

1. Ne disperdas, David in tituli inscriptionem.

2. Si vere utique iustitiam loquimini; recta iudicate filii hominum.

3. Etenim in corde iniquitates operamini; in terra iniustitias manus vestrae concinnant.

4. Alienati sunt peccatores a vulva, erraverunt ab utero; locuti sunt falsa.

5. Furor illis secundum similitudinem serpentis; sicut aspidis surdae, et obturantis aures suas,

6. quae non exaudiet vocem incantantium; et venefici incantantis sapienter.

7. Deus conteret dentes eorum

in ore ipsorum; molas leonum confringet Dominus.
8. Ad nihilum devenient tanquam aqua decurrens; intendit arcum suum, donec infirmentur.
9. Sicut cera, quae fluit, auferentur, supercecidit ignis, et non viderunt solem.
10. Priusquam intelligerent spinae vestrae rhamnum; sicut viventes, sic in ira absorbet eos.
11. Laetabitur iustus, cum viderit vindictam; manus suas lavabit in sanguine peccatoris.
12. Et dicet homo: Si utique est fructus iusto; utique est Deus iudicans eos in terra.

Psalm. LVIII.

Opem divinam implorat adversus persecutores, eosque dispergendos annunciat.

In finem,

1. Ne disperdas, David in tituli inscriptionem, quando * misit Saul, et custodivit domum eius, ut eum interficeret. * 1 Reg. 19, 11.

2. Eripe me de inimicis meis Deus meus; et ab insurgentibus in me libera me.
3. Eripe me de operantibus iniquitatem; et de viris sanguinum salva me.
4. Quia ecce! ceperunt animam meam; irruerunt in me fortes.
5. Neque iniquitas mea, neque peccatum meum Domine! sine iniquitate cucurri, et direxi.
6. Exurge in occursum meum, et vide! et tu Domine Deus virtutum, Deus Israël!
Intende ad visitandas omnes gentes; non miserearis omnibus, qui operantur iniquitatem.
7. Convertentur ad vesperam; et famem patientur ut canes, et circuibunt civitatem.
8. Ecce! loquentur in ore suo, et gladius in labiis eorum; quoniam quis audivit?
9. Et tu Domine! deridebis eos; ad nihilum deduces omnes gentes.
10. Fortitudinem meam ad te custodiam, quia Deus susceptor meus es;
11. Deus meus, misericordia eius praeveniet me.
12. Deus ostendet mihi super inimicos meos, ne occidas eos; nequando obliviscantur populi mei.
Disperge illos in virtute tua; et depone eos protector meus Domine!
13. Delictum oris eorum, sermonem labiorum ipsorum; et comprehendantur in superbia sua.
Et de execratione et mendacio annunciabuntur
14. in consummatione; in ira consummationis, et non erunt.
Et scient, quia Deus dominabitur Iacob; et finium terrae.
15. Convertentur ad vesperam, et famem patientur ut canes; et circuibunt civitatem.
16. Ipsi dispergentur ad manducandum; si vero non fuerint saturati, et murmurabunt.
17. Ego autem cantabo fortitudinem tuam; et exultabo mane misericordiam tuam.
Quia factus es susceptor meus et refugium meum, in die tribulationis meae.
18. Adiutor meus tibi psallam, quia Deus susceptor meus es; Deus meus misericordia mea.

Psalm. LIX.

Populus Dei afflictus auxilium a Deo quaerit.

In finem,

1. Pro his, qui immutabuntur, in tituli inscriptionem ipsi David in doctrinam,
2. cum * succendit Mesopotamiam Syriae, et Sobal, et convertit Ioab, et percussit Idumaeam in valle Salinarum duodecim millia.
* 2 Reg. 8, 1. 10, 7. 1 Paral. 18, 1.

3. Deus repulisti nos, et destruxisti nos; iratus es, et misertus es nobis.
4. Commovisti terram, et conturbasti eam; sana contritiones eius, quia commota est.
5. Ostendisti populo tuo dura; potasti nos * vino compunctionis.
* Ies. 51, 17.

8 מַלְתְּעוֹת כְּפִירִים נְתֹץ יְהוָה׃ יִמָּאֲסוּ כְמוֹ־מַיִם יִתְהַלְּכוּ־לָמוֹ יִדְרֹךְ
9 חִצָּו כְּמוֹ יִתְמֹלָלוּ׃ כְּמוֹ שַׁבְּלוּל תֶּמֶס יַהֲלֹךְ נֵפֶל אֵשֶׁת בַּל־חָזוּ שָׁמֶשׁ׃
11 י בְּטֶרֶם יָבִינוּ סִּירֹתֵיכֶם אָטָד כְּמוֹ־חַי כְּמוֹ־חָרוֹן יִשְׂעָרֶנּוּ׃ יִשְׂמַח
12 צַדִּיק כִּי־חָזָה נָקָם פְּעָמָיו יִרְחַץ בְּדַם הָרָשָׁע׃ וְיֹאמַר אָדָם אַךְ־
פְּרִי לַצַּדִּיק אַךְ יֵשׁ־אֱלֹהִים שֹׁפְטִים בָּאָרֶץ׃

נט Psal. LIX. נט

א לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם בִּשְׁלֹחַ שָׁאוּל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבַּיִת
3 2 לַהֲמִיתוֹ׃ הַצִּילֵנִי מֵאֹיְבַי אֱלֹהָי מִמִּתְקוֹמְמַי תְּשַׂגְּבֵנִי׃ הַצִּילֵנִי
4 מִפֹּעֲלֵי אָוֶן וּמֵאַנְשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי׃ כִּי הִנֵּה אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יָגוּרוּ
ה עָלַי עַזִּים לֹא־פִשְׁעִי וְלֹא־חַטָּאתִי יְהוָה׃ בְּלִי־עָוֺן יְרוּצוּן וְיִכּוֹנָנוּ
6 עוּרָה לִקְרָאתִי וּרְאֵה׃ וְאַתָּה יְהוָה־אֱלֹהִים צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
7 הָקִיצָה לִפְקֹד כָּל־הַגּוֹיִם אַל־תָּחֹן כָּל־בֹּגְדֵי אָוֶן סֶלָה׃ יָשׁוּבוּ לָעֶרֶב
8 יֶהֱמוּ כַכָּלֶב וִיסוֹבְבוּ עִיר׃ הִנֵּה יַבִּיעוּן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת בְּשִׂפְתוֹתֵיהֶם
9 י כִּי־מִי שֹׁמֵעַ׃ וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׂחַק־לָמוֹ תִּלְעַג לְכָל־גּוֹיִם׃ עֻזּוֹ אֵלֶיךָ
11 אֶשְׁמֹרָה כִּי־אֱלֹהִים מִשְׂגַּבִּי׃ אֱלֹהֵי חַסְדִּי יְקַדְּמֵנִי אֱלֹהִים יַרְאֵנִי
12 בְשֹׁרְרָי׃ אַל־תַּהַרְגֵם פֶּן־יִשְׁכְּחוּ עַמִּי הֲנִיעֵמוֹ בְחֵילְךָ וְהוֹרִידֵמוֹ
13 מָגִנֵּנוּ אֲדֹנָי׃ חַטַּאת־פִּימוֹ דְּבַר־שְׂפָתֵימוֹ וְיִלָּכְדוּ בִגְאוֹנָם וּמֵאָלָה
14 וּמִכַּחַשׁ יְסַפֵּרוּ׃ כַּלֵּה בְחֵמָה כַּלֵּה וְאֵינֵמוֹ וְיֵדְעוּ כִּי־אֱלֹהִים מֹשֵׁל
טו בְּיַעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֶלָה׃ וְיָשֻׁבוּ לָעֶרֶב יֶהֱמוּ כַכָּלֶב וִיסוֹבְבוּ עִיר׃
16 17 הֵמָּה יְנוּעוּן לֶאֱכֹל אִם־לֹא יִשְׂבְּעוּ וַיָּלִינוּ׃ וַאֲנִי אָשִׁיר עֻזֶּךָ וַאֲרַנֵּן
18 לַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ כִּי־הָיִיתָ מִשְׂגָּב לִי וּמָנוֹס בְּיוֹם צַר־לִי׃ עֻזִּי אֵלֶיךָ
אֲזַמֵּרָה כִּי־אֱלֹהִים מִשְׂגַּבִּי אֱלֹהֵי חַסְדִּי׃

ס Psal. LX. ס

2 א לַמְנַצֵּחַ עַל־שׁוּשַׁן עֵדוּת מִכְתָּם לְדָוִד לְלַמֵּד׃ בְּהַצּוֹתוֹ אֶת אֲרַם
נַהֲרַיִם וְאֶת־אֲרַם צוֹבָה וַיָּשָׁב יוֹאָב וַיַּךְ אֶת־אֱדוֹם בְּגֵיא־מֶלַח שְׁנֵים
4 3 עָשָׂר אָלֶף׃ אֱלֹהִים זְנַחְתָּנוּ פְרַצְתָּנוּ אָנַפְתָּ תְּשׁוֹבֵב לָנוּ׃ הִרְעַשְׁתָּה
ה אֶרֶץ פְּצַמְתָּהּ רְפָה שְׁבָרֶיהָ כִי־מָטָה׃ הִרְאִיתָ עַמְּךָ קָשָׁה הִשְׁקִיתָנוּ

v. 8. חציו קרי v. 9. בנ״א תֶּמֶס ibid. בנ״א נֵפֶל v. 10. למד׳ סִירֹתֵיכֶם
v. 2. ב״נ מִמִּת׳ v. 3. נ״א שֵׁי ב״א וּמֵאַנְשֵׁי v. 4. נ״א הִנֵּה v. 6. נ״א
אֱלֹהִים עטר׳ אֱלֹהִים v. 7. קמץ בלא א״סף v. 8. בנ״א כִּי־ v. 11. חסדי
קרי ibid. ב״נ יַרְאֵנִי ibid. נ״א בְשֹׁרְרָי v. 12. נ״א בְחֵילְךָ v. 15. קמץ
בלא א״סף v. 16. ינועון קרי ibid. נ״א לֶאֱכֹל v. 2. סגול בלי מקף נ״א אֶת־
ibid. ב״נ וְאֶת־

6 7 יַיִן תַּרְעֵלָה׃ נָתַתָּה לִּירֵאֶיךָ נֵּס לְהִתְנוֹסֵס מִפְּנֵי קֹשֶׁט סֶלָה׃ לְמַעַן
8 יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנוּ׃ אֱלֹהִים ׀ דִּבֶּר בְּקָדְשׁוֹ אֶעְלֹזָה
9 אֲחַלְּקָה שְׁכֶם וְעֵמֶק סֻכּוֹת אֲמַדֵּד׃ לִי גִלְעָד ׀ וְלִי מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם
י מָעוֹז רֹאשִׁי יְהוּדָה מְחֹקְקִי׃ מוֹאָב ׀ סִיר רַחְצִי עַל־אֱדוֹם אַשְׁלִיךְ
11 נַעֲלִי עָלַי פְּלֶשֶׁת הִתְרוֹעָעִי׃ מִי יוֹבִלֵנִי עִיר מָצוֹר מִי נָחַנִי עַד־
12 אֱדוֹם׃ הֲלֹא־אַתָּה אֱלֹהִים זְנַחְתָּנוּ וְלֹא־תֵצֵא אֱלֹהִים בְּצִבְאוֹתֵינוּ׃
13 14 הָבָה־לָּנוּ עֶזְרָת מִצָּר וְשָׁוְא תְּשׁוּעַת אָדָם׃ בֵּאלֹהִים נַעֲשֶׂה־חָיִל וְהוּא
יָבוּס צָרֵינוּ׃

Psal. LXI. סא

סא

א 2 לַמְנַצֵּחַ ׀ עַל־נְגִינַת לְדָוִד׃ שִׁמְעָה אֱלֹהִים רִנָּתִי הַקְשִׁיבָה תְּפִלָּתִי׃
3 מִקְצֵה הָאָרֶץ ׀ אֵלֶיךָ אֶקְרָא בַּעֲטֹף לִבִּי בְּצוּר־יָרוּם מִמֶּנִּי תַנְחֵנִי׃
ה 4 כִּי־הָיִיתָ מַחְסֶה לִי מִגְדַּל־עֹז מִפְּנֵי אוֹיֵב׃ אָגוּרָה בְאָהָלְךָ עוֹלָמִים
6 אֶחֱסֶה בְסֵתֶר כְּנָפֶיךָ סֶּלָה׃ כִּי־אַתָּה אֱלֹהִים שָׁמַעְתָּ לִנְדָרָי נָתַתָּ
7 יְרֻשַּׁת יִרְאֵי שְׁמֶךָ׃ יָמִים עַל־יְמֵי־מֶלֶךְ תּוֹסִיף שְׁנוֹתָיו כְּמוֹ־דֹר וָדוֹר׃
8 9 יֵשֵׁב עוֹלָם לִפְנֵי אֱלֹהִים חֶסֶד וֶאֱמֶת מַן יִנְצְרֻהוּ׃ כֵּן ׀ אֲזַמְּרָה שִׁמְךָ
לָעַד לְשַׁלְּמִי נְדָרַי יוֹם ׀ יוֹם׃

Psal. LXII. סב

סב

א 2 לַמְנַצֵּחַ עַל־יְדוּתוּן מִזְמוֹר לְדָוִד׃ אַךְ אֶל־אֱלֹהִים דּוּמִיָּה נַפְשִׁי
3 מִמֶּנּוּ יְשׁוּעָתִי׃ אַךְ־הוּא צוּרִי וִישׁוּעָתִי מִשְׂגַּבִּי לֹא־אֶמּוֹט רַבָּה׃
4 עַד־אָנָה ׀ תְּהוֹתְתוּ עַל־אִישׁ תְּרָצְּחוּ כֻלְּכֶם כְּקִיר נָטוּי גָּדֵר הַדְּחוּיָה׃
ה אַךְ מִשְּׂאֵתוֹ ׀ יָעֲצוּ לְהַדִּיחַ יִרְצוּ כָזָב בְּפִיו יְבָרֵכוּ וּבְקִרְבָּם יְקַלְלוּ־
6 7 סֶלָה׃ אַךְ לֵאלֹהִים דּוֹמִּי נַפְשִׁי כִּי־מִמֶּנּוּ תִּקְוָתִי׃ אַךְ־הוּא צוּרִי
8 וִישׁוּעָתִי מִשְׂגַּבִּי לֹא אֶמּוֹט׃ עַל־אֱלֹהִים יִשְׁעִי וּכְבוֹדִי צוּר־עֻזִּי
9 מַחְסִי בֵּאלֹהִים׃ בִּטְחוּ בוֹ בְכָל־עֵת ׀ עָם שִׁפְכוּ־לְפָנָיו לְבַבְכֶם אֱלֹהִים
י מַחֲסֶה־לָּנוּ סֶלָה׃ אַךְ ׀ הֶבֶל בְּנֵי־אָדָם כָּזָב בְּנֵי־אִישׁ בְּמֹאזְנַיִם
11 לַעֲלוֹת הֵמָּה מֵהֶבֶל יָחַד׃ אַל־תִּבְטְחוּ בְעֹשֶׁק וּבְגָזֵל אַל־תֶּהְבָּלוּ
12 חַיִל ׀ כִּי־יָנוּב אַל־תָּשִׁיתוּ לֵב׃ אַחַת ׀ דִּבֶּר אֱלֹהִים שְׁתַּיִם־זוּ שָׁמָעְתִּי
13 כִּי עֹז לֵאלֹהִים׃ וּלְךָ־אֲדֹנָי חָסֶד כִּי־אַתָּה ׀ תְשַׁלֵּם לְאִישׁ כְּמַעֲשֵׂהוּ׃

---

v. 6. נ״א לִּירֵאֶיךָ v. 7. וענני קרי v. 8. בנ״א אֲחַלְּקָה v. 10. עטר׳ פְּלֶשֶׁת
v. 7. בנ״א דֹור v. 9. נ״א לא פסיק v. 4. ב״נ תְּרַצְּחוּ נ״א תְּרָצְּחוּ v. 9. בנ״א
לָנוּ v. 10. בנ״א בְּנֵי או בְּנֵי־ v. 11. נ״א תָּשִׁיתוּ v. 12. עטר׳ שְׁתַּיִם v. 13.
ב״א כְּמֵ׳

6. Dedisti metuentibus te significationem; ut fugiant a facie arcus; ut liberentur * dilecti tui.
* Ps. 107, 7.

7. Salvum fac dextera tua, et exaudi me!

8. Deus locutus est in sancto suo. Laetabor, et partibor Sichimam; et convallem tabernaculorum metibor.

9. Meus est Galaad, et meus est Manasses; et Ephraim fortitudo capitis mei.
Iuda rex meus;

10. Moab olla spei meae.
In Idumaeam extendam calceamentum meum; mihi alienigenae subditi sunt.

11. Quis deducet me in civitatem munitam? quis deducet me usque in Idumaeam?

12. Nonne tu Deus, qui repulisti nos; et non egredieris Deus in virtutibus nostris?

13. Da nobis * auxilium de tribulatione· quia vana salus hominis.
* Ps. 107, 13.

14. In Deo * faciemus virtutem; et ipse ad nihilum deducet tribulantes nos. * Ps. 107, 14.

PSALM. LX.

Deus spes iusti et tutissimum praesidium.

In finem,

1. In hymnis David.

2. Exaudi Deus deprecationem meam; intende orationi meae.

3. A finibus terrae ad te clamavi; dum anxiaretur cor meum, in petra exaltasti me.

4. Deduxisti me, quia factus es spes mea; turris fortitudinis a facie inimici.

5. Inhabitabo in tabernaculo tuo in saecula; protegar in velamento alarum tuarum.

6. Quoniam tu Deus meus exaudisti orationem meam; dedisti haereditatem timentibus nomen tuum.

7. Dies super dies regis adiicies; annos eius usque in diem generationis et generationis.

8. Permanet in aeternum in conspectu Dei; misericordiam et veritatem eius quis requiret?

9. Sic psalmum dicam nomini tuo in saeculum saeculi; ut reddam vota mea de die in diem.

PSALM. LXI.

Frustra oppugnatur, qui Deo subiectus in eius tutela manet.

In finem,

1. Pro Idithun, Psalmus David.

2. Nonne Deo subiecta erit anima mea? ab ipso enim salutare meum.

3. Nam et ipse Deus meus, et salutaris meus; susceptor meus, non movebor amplius.

4. Quousque irruitis in hominem? interficitis universi vos; tamquam parieti inclinato et maceriae depulsae?

5. Verumtamen pretium meum cogitaverunt repellere, cucurri in siti· ore suo benedicebant, et corde suo maledicebant.

6. Verumtamen Deo subiecta esto anima mea; quoniam ab ipso patientia mea.

7. Quia ipse Deus meus, et salvator meus; adiutor meus, non emigrabo.

8. In Deo salutare meum, e gloria mea; Deus auxilii mei, et spes mea in Deo est.

9. Sperate in eo omnis congregatio populi, effundite coram illo corda vestra; Deus adiutor noster in aeternum.

10. Verumtamen vani filii hominum, mendaces filii hominum in stateris; ut decipiant ipsi de vanitate in idipsum.

11. Nolite sperare in iniquitate, et rapinas nolite concupiscere; divitiae si affluant, nolite cor apponere.

12. Semel locutus est Deus, duo haec audivi, quia potestas Dei est,

13. et tibi Domine misericordia*; quia tu reddes unicuique iuxta opera sua. * Rom. 2, 6.

PSALM. LXII.

In omni rerum facie mens animusque ad Deum dirigantur.

Psalmus David,

1. Cum esset in deserto Idumaeae.

2. Deus Deus meus ad te de luce vigilo.

Sitivit * in te anima mea, quam multipliciter tibi caro mea.

* Ps. 41, 3. 142, 6.

3. In terra deserta, et invia, et inaquosa; sic in sancto apparui tibi, ut viderem virtutem tuam, et gloriam tuam.

4. Quoniam melior est misericordia tua super vitas; labia mea laudabunt te.

5. Sic benedicam te in vita mea; et in nomine tuo levabo manus meas.

6. Sicut adipe et pinguedine repleatur anima mea; et labiis exultationis laudabit os meum.

7. Si memor fui tui super stratum meum, in matutinis meditabor in te;

8. quia fuisti adiutor meus.

Et in velamento alarum tuarum exultabo,

9. adhaesit anima mea post te; me suscepit dextera tua.

10. Ipsi vero in vanum quaesierunt animam meam, introibunt in inferiora terrae;

11. tradentur in manus gladii, partes vulpium erunt.

12. Rex vero laetabitur in Deo, laudabuntur omnes, qui iurant in eo; quia obstructum est os loquentium iniqua.

PSALM. LXIII.

Contra insidias et calumnias divinam opem postulat.

In finem,

1. Psalmus David.

2. Exaudi Deus orationem meam, cum deprecor; a timore inimici eripe animam meam.

3. Protexisti me a conventu malignantium; a multitudine operantium iniquitatem.

4. Quia exacuerunt ut gladium linguas suas; intenderunt * arcum rem amaram, * Ps. 10, 2. 3.

5. ut sagittent in occultis immaculatum.

6. Subito sagittabunt eum, et non timebunt; firmaverunt sibi sermonem nequam.

Narraverunt, ut absconderent laqueos; dixerunt: Quis videbit eos?

7. Scrutati sunt iniquitates; defecerunt scrutantes scrutinio.

Accedet homo ad cor altum;

8. et exaltabitur Deus.

Sagittae parvulorum factae sunt plagae eorum;

9. et infirmatae sunt contra eos linguae eorum.

Conturbati sunt omnes, qui videbant eos;

10. et timuit omnis homo.

Et annunciaverunt opera Dei; et facta eius intellexerunt.

11. Laetabitur iustus in Domino, et sperabit in eo, et laudabuntur omnes recti corde.

PSALM. LXIV.

Summa Dei beneficentia celebratur, qui fidelibus suis cibum parat.

In finem, Psalmus David.

1. Canticum Ieremiae, et Ezechielis populo transmigrationis, cum inciperent exire.

2. Te decet hymnus Deus in Sion; et tibi reddetur votum in Ierusalem.

3. Exaudi orationem meam; ad te omnis caro veniet.

4. Verba iniquorum praevaluerunt super nos; et impietatibus nostris tu propitiaberis.

5. Beatus, quem elegisti, et assumsisti; inhabitabit in atriis tuis.

Replebimur in bonis domus tuae; sanctum est templum tuum,

6. mirabile in aequitate.

Exaudi nos Deus salutaris noster, spes omnium finium terrae, et in mari longe.

7. Praeparans montes in virtute tua, accinctus potentia;

8. qui * conturbas profundum maris, sonum fluctuum eius. * Ps. 88, 10.

Turbabuntur gentes,

9. et timebunt, qui habitant terminos a signis tuis; exitus matutini et vespere delectabis.

10. Visitasti terram et inebriasti eam; multiplicasti locupletare eam.

Flumen Dei repletum est aquis, parasti cibum illorum; quoniam ita est praeparatio eius.

סג Psal. LXIII. סג

מִזְמוֹר לְדָוִד בִּהְיוֹתוֹ בְּמִדְבַּר יְהוּדָה׃ אֱלֹהִים ׀ אֵלִי אַתָּה אֲשַׁחֲרֶךָּ א 2
צָמְאָה לְךָ ׀ נַפְשִׁי כָּמַהּ לְךָ בְשָׂרִי בְּאֶרֶץ־צִיָּה וְעָיֵף בְּלִי־מָיִם׃ כֵּן 3
בַּקֹּדֶשׁ חֲזִיתִךָ לִרְאוֹת עֻזְּךָ וּכְבוֹדֶךָ׃ כִּי־טוֹב חַסְדְּךָ מֵחַיִּים שְׂפָתַי 4
יְשַׁבְּחוּנְךָ׃ כֵּן אֲבָרֶכְךָ בְחַיָּי בְּשִׁמְךָ אֶשָּׂא כַפָּי׃ כְּמוֹ חֵלֶב וָדֶשֶׁן ה 6
תִּשְׂבַּע נַפְשִׁי וְשִׂפְתֵי רְנָנוֹת יְהַלֶּל־פִּי׃ אִם־זְכַרְתִּיךָ עַל־יְצוּעָי 7
בְּאַשְׁמֻרוֹת אֶהְגֶּה־בָּךְ׃ כִּי־הָיִיתָ עֶזְרָתָה לִּי וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ אֲרַנֵּן׃ דָּבְקָה 8 9
נַפְשִׁי אַחֲרֶיךָ בִּי תָּמְכָה יְמִינֶךָ׃ וְהֵמָּה לְשׁוֹאָה יְבַקְשׁוּ נַפְשִׁי יָבֹאוּ י
בְּתַחְתִּיּוֹת הָאָרֶץ׃ יַגִּירֻהוּ עַל־יְדֵי־חָרֶב מְנָת שֻׁעָלִים יִהְיוּ׃ וְהַמֶּלֶךְ 11 12
יִשְׂמַח בֵּאלֹהִים יִתְהַלֵּל כָּל־הַנִּשְׁבָּע בּוֹ כִּי יִסָּכֵר פִּי דוֹבְרֵי־שָׁקֶר׃

סד Psal. LXIV. סד

לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ שְׁמַע־אֱלֹהִים קוֹלִי בְשִׂיחִי מִפַּחַד אוֹיֵב א 2
תִּצֹּר חַיָּי׃ תַּסְתִּירֵנִי מִסּוֹד מְרֵעִים מֵרִגְשַׁת פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ אֲשֶׁר שָׁנְנוּ 3 4
כַחֶרֶב לְשׁוֹנָם דָּרְכוּ חִצָּם דָּבָר מָר׃ לִירוֹת בַּמִּסְתָּרִים תָּם פִּתְאֹם ה
יֹרֻהוּ וְלֹא יִירָאוּ׃ יְחַזְּקוּ־לָמוֹ ׀ דָּבָר רָע יְסַפְּרוּ לִטְמוֹן מוֹקְשִׁים 6
אָמְרוּ מִי יִרְאֶה־לָּמוֹ׃ יַחְפְּשׂוּ־עוֹלֹת תַּמְנוּ חֵפֶשׂ מְחֻפָּשׂ וְקֶרֶב אִישׁ 7
וְלֵב עָמֹק׃ וַיֹּרֵם אֱלֹהִים חֵץ פִּתְאוֹם הָיוּ מַכּוֹתָם׃ וַיַּכְשִׁילֻהוּ עָלֵימוֹ 8 9
לְשׁוֹנָם יִתְנֹדְדוּ כָּל־רֹאֵה בָם׃ וַיִּירְאוּ כָּל־אָדָם וַיַּגִּידוּ פֹּעַל אֱלֹהִים י
וּמַעֲשֵׂהוּ הִשְׂכִּילוּ׃ יִשְׂמַח צַדִּיק בַּיהוָה וְחָסָה בוֹ וְיִתְהַלְלוּ כָּל־ 11
יִשְׁרֵי־לֵב׃

סה Psal. LXV. סה

לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד שִׁיר׃ לְךָ דֻמִיָּה תְהִלָּה ׀ אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן וּלְךָ א 2
יְשֻׁלַּם־נֶדֶר׃ שֹׁמֵעַ תְּפִלָּה עָדֶיךָ כָּל־בָּשָׂר יָבֹאוּ׃ דִּבְרֵי עֲוֹנֹת גָּבְרוּ 3 4
מֶנִּי פְּשָׁעֵינוּ אַתָּה תְכַפְּרֵם׃ אַשְׁרֵי ׀ תִּבְחַר וּתְקָרֵב יִשְׁכֹּן חֲצֵרֶיךָ ה
נִשְׂבְּעָה בְּטוּב בֵּיתֶךָ קְדֹשׁ הֵיכָלֶךָ׃ נוֹרָאוֹת ׀ בְּצֶדֶק תַּעֲנֵנוּ אֱלֹהֵי 6
יִשְׁעֵנוּ מִבְטָח כָּל־קַצְוֵי־אֶרֶץ וְיָם רְחֹקִים׃ מֵכִין הָרִים בְּכֹחוֹ נֶאְזָר 7
בִּגְבוּרָה׃ מַשְׁבִּיחַ ׀ שְׁאוֹן יַמִּים שְׁאוֹן גַּלֵּיהֶם וַהֲמוֹן לְאֻמִּים׃ וַיִּירְאוּ 8 9
יֹשְׁבֵי קְצָוֺת מֵאוֹתֹתֶיךָ מוֹצָאֵי בֹקֶר וָעֶרֶב תַּרְנִין׃ פָּקַדְתָּ הָאָרֶץ י
וַתְּשֹׁקְקֶהָ רַבַּת תַּעְשְׁרֶנָּה פֶּלֶג אֱלֹהִים מָלֵא מָיִם תָּכִין דְּגָנָם כִּי־

v. 1. נ"א בַּר v. 4. נ"א שְׂפָתָי v. 10. ב"נ הָאָרֶץ v. 11. נ"א שׁוּעָלִים
v. 12. ב"א וְהַמֶּלֶךְ ibid. נ"א הַנִּשְׁבָּע v. 7. בנ"א יַחְפְּשׂוּ־ v. 11. בנ"א
וְיִתְהַלְלוּ v. 2 נ"א ׀ תְּהִ׳ v. 4. עטר׳ דִּבְרֵי v. 6. עטר׳ תַּעֲנֵנוּ v. 9. נ"א
בֹּקֶר v. 10. נ"א וַתְּשַׁקְקֶהָ או׳ וַתְּשֹׁקְקֶ׳

11 כֵּן תְּכִינֶֽהָ׃ תְּלָמֶיהָ רַוֵּה נַחֵת גְּדוּדֶהָ בִּרְבִיבִים תְּמֹגְגֶנָּה צִמְחָהּ ׀
12 13 תְּבָרֵֽךְ׃ עִטַּרְתָּ שְׁנַת טוֹבָתֶךָ וּמַעְגָּלֶיךָ יִרְעֲפוּן דָּֽשֶׁן׃ יִרְעֲפוּ נְאוֹת
14 מִדְבָּר וְגִיל גְּבָעוֹת תַּחְגֹּֽרְנָה׃ לָבְשׁוּ כָרִים ׀ הַצֹּאן וַעֲמָקִים יַֽעַטְפוּ־
בָר יִתְרוֹעֲעוּ אַף־יָשִֽׁירוּ׃

Psal. LXVI. סו

סו

א 2 לַמְנַצֵּחַ שִׁיר מִזְמוֹר הָרִיעוּ לֵֽאלֹהִים כָּל־הָאָֽרֶץ׃ זַמְּרוּ כְבוֹד־
3 שְׁמוֹ שִׂימוּ כָבוֹד תְּהִלָּתֽוֹ׃ אִמְרוּ לֵֽאלֹהִים מַה־נּוֹרָא מַעֲשֶׂיךָ בְּרֹב עֻזְּךָ
4 יְכַחֲשׁוּ לְךָ אֹיְבֶֽיךָ׃ כָּל־הָאָרֶץ ׀ יִשְׁתַּחֲווּ לְךָ וִֽיזַמְּרוּ־לָךְ יְזַמְּרוּ שִׁמְךָ
ה 6 סֶֽלָה׃ לְכוּ וּרְאוּ מִפְעֲלוֹת אֱלֹהִים נוֹרָא עֲלִילָה עַל־בְּנֵי אָדָֽם׃ הָפַךְ
7 יָם ׀ לְיַבָּשָׁה בַּנָּהָר יַֽעַבְרוּ בְרָגֶל שָׁם נִשְׂמְחָה בּֽוֹ׃ מֹשֵׁל בִּגְבוּרָתוֹ ׀
8 עוֹלָם עֵינָיו בַּגּוֹיִם תִּצְפֶּינָה הַסּוֹרְרִים ׀ אַל־יָרִימוּ לָמוֹ סֶֽלָה׃ בָּרְכוּ
9 עַמִּים ׀ אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁמִיעוּ קוֹל תְּהִלָּתֽוֹ׃ הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ בַּֽחַיִּים וְלֹא־נָתַן
י 11 לַמּוֹט רַגְלֵֽנוּ׃ כִּֽי־בְחַנְתָּנוּ אֱלֹהִים צְרַפְתָּנוּ כִּצְרָף־כָּֽסֶף׃ הֲבֵאתָנוּ
12 בַמְּצוּדָה שַׂמְתָּ מוּעָקָה בְמָתְנֵֽינוּ׃ הִרְכַּבְתָּ אֱנוֹשׁ לְרֹאשֵׁנוּ בָּֽאנוּ־בָאֵשׁ
13 וּבַמַּיִם וַתּוֹצִיאֵנוּ לָֽרְוָיָֽה׃ אָבוֹא בֵיתְךָ בְעוֹלוֹת אֲשַׁלֵּם לְךָ נְדָרָֽי׃
14 טו אֲשֶׁר־פָּצוּ שְׂפָתָי וְדִבֶּר־פִּי בַּצַּר־לִֽי׃ עֹלוֹת מֵחִים אַעֲלֶה־לָּךְ עִם־
16 קְטֹרֶת אֵילִים אֶעֱשֶׂה בָקָר עִם־עַתּוּדִים סֶֽלָה׃ לְכוּ־שִׁמְעוּ וַאֲסַפְּרָה כָּל־
17 יִרְאֵי אֱלֹהִים אֲשֶׁר עָשָׂה לְנַפְשִֽׁי׃ אֵלָיו פִּֽי־קָרָאתִי וְרוֹמַם תַּחַת לְשׁוֹנִֽי׃
18 19 אָוֶן אִם־רָאִיתִי בְלִבִּי לֹא יִשְׁמַע ׀ אֲדֹנָֽי׃ אָכֵן שָׁמַע אֱלֹהִים הִקְשִׁיב
כ בְּקוֹל תְּפִלָּתִֽי׃ בָּרוּךְ אֱלֹהִים אֲשֶׁר לֹֽא־הֵסִיר תְּפִלָּתִי וְחַסְדּוֹ מֵאִתִּֽי׃

Psal. LXVII. סז

סז

א 2 לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר שִֽׁיר׃ אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו
3 4 אִתָּנוּ סֶֽלָה׃ לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ בְּכָל־גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶֽךָ׃ יוֹדוּךָ עַמִּים ׀
ה אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּֽם׃ יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים כִּֽי־תִשְׁפֹּט עַמִּים
6 מִישׁוֹר וּלְאֻמִּים ׀ בָּאָרֶץ תַּנְחֵם סֶֽלָה׃ יוֹדוּךָ עַמִּים ׀ אֱלֹהִים יוֹדוּךָ
7 8 עַמִּים כֻּלָּֽם׃ אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵֽינוּ׃ יְבָרְכֵנוּ
אֱלֹהִים וְיִֽירְאוּ אוֹתוֹ כָּל־אַפְסֵי־אָֽרֶץ׃

---

v. 11. נ״א תְּמֹגְגֶנָּה v. 14. נ״א שְׂ׳ או שְׁ׳ ibid. נ״א וַעֲמָקִים v. 3.
נ״א יְכַחֲשׁוּ־ ב״א יְכ׳ v. 7. נ״א הַסֹּרְרִים ibid. ירומו קרי v. 8. נ״א בָּרְכוּ
v. 12. נ״א אֱנוֹשׁ ibid. נ״א באנו־ב ibid. בנ״א בָּאֵשׁ ibid. נ״א וּבַמַּיִם
v. 14. בנ״א פִּי v. 15. נ״א מֵיחִים ibid. נ״א אֶעֱשֶׂה v. 16. בנ״א לְכוּ
v. 20 בנ״א הֵסִיר v. 1. בנ״א נוֹת v. 2. ב״א יָאֵר ב״נ יָאֵר v. 4. נ״א
יוֹדֻךָ v. 6. נ״א יוֹדֻךָ ibid. נ״א לא פסיק v. 7. נ״א יְבָר׳

11. Rivos eius inebria, multiplica genimina eius; in stillicidiis eius laetabitur germinans.

12. Benedices coronae anni benignitatis tuae; et campi tui replebuntur ubertate.

13. Pinguescent speciosa deserti; et exultatione colles accingentur.

14. Induti sunt arietes ovium, et valles abundabunt frumento; clamabunt, etenim hymnum dicent.

PSALM. LXV.

A persecutoribus liberatus ad laudes Dei omnes gentes invitat.

In finem,

1. Canticum Psalmi resurrectionis.

Iubilate * Deo omnis terra,
* Ps. 97, 4.

2. Psalmum dicite nomini eius; date gloriam laudi eius.

3. Dicite Deo: quam terribilia sunt opera tua Domine! in multitudine virtutis tuae mentientur tibi inimici tui.

4. Omnis terra adoret te, et psallat tibi; psalmum dicat nomini tuo.

5. Venite *, et videte opera Dei; terribilis in consiliis super filios hominum. * Ps. 45, 9.

6. Qui * convertit mare in aridam, in flumine pertransibunt pede; ibi laetabimur in ipso.
* Exod. 14, 21.

7. Qui dominatur in virtute sua in aeternum, oculi eius super gentes respiciunt; qui exasperant, non exaltentur in semetipsis.

8. Benedicite gentes Deum nostrum; et auditam facite vocem laudis eius,

9. qui posuit animam meam ad vitam; et non dedit in commotionem pedes meos.

10. Quoniam probasti nos Deus*; igne nos examinasti, sicut examinatur argentum. * Prov. 17, 3.

11. Induxisti nos in laqueum, posuisti tribulationes in dorso nostro;

12. imposuisti homines super capita nostra.

Transivimus per ignem et aquam; et eduxisti nos in refrigerium.

13. Introibo in domum tuam in holocaustis; reddam tibi vota mea,

14. Quae distinxerunt labia mea.
Et locutum est os meum, in tribulatione mea.

15. Holocausta medullata offeram tibi cum incenso arietum; offeram tibi boves cum hircis.

16. Venite, audite, et narrabo, omnes, qui timetis Deum, quanta fecit animae meae.

17. Ad ipsum ore meo clamavi, et exaltavi sub lingua mea.

18. Iniquitatem si aspexi in corde meo, non exaudiet Dominus.

19. Propterea exaudivit Deus, et attendit voci deprecationis meae.

20. Benedictus Deus, qui non amovit orationem meam, et misericordiam suam a me.

PSALM. LXVI.

Exoptat, ut Deus ab omnibus gentibus cognoscatur et laudetur.

In finem,

1. In Hymnis, Psalmus Cantici David.

2. Deus misereatur nostri, et benedicat nobis; illuminet vultum suum super nos, et misereatur nostri.

3. Ut cognoscamus in terra viam tuam; in omnibus gentibus salutare tuum.

4. Confiteantur tibi populi Deus; confiteantur tibi populi omnes.

5. Laetentur et exultent gentes; quoniam iudicas populos in aequitate, et gentes in terra dirigis.

6. Confiteantur tibi populi Deus; confiteantur tibi populi omnes.

7. Terra dedit fructum suum.
Benedicat nos Deus, Deus noster;

8. benedicat nos Deus; et metuant eum omnes fines terrae.

Psalm. LXVII.

Potentia et maiestas Dei celebrantur. Mons Zion, Thronus Dei electus, celebratur. Auxilium Dei contra hostes imploratur.

In finem,

1. Psalmus Cantici ipsi David.

2. Exurgat Deus, et dissipentur inimici eius, et fugiant, qui oderunt eum, a facie eius.

3. Sicut deficit fumus, deficiant; sicut fluit cera a facie ignis, sic pereant peccatores a facie Dei.

4. Et iusti epulentur, et exultent in conspectu Dei: et delectentur in laetitia.

5. Cantate Deo, psalmum dicite nomini eius; iter facite ei, qui ascendit super occasum; Dominus nomen illi.

Exultate in conspectu eius, turbabuntur a facie eius,

6. patris orphanorum, et iudicis viduarum.

Deus in loco sancto suo;

7. Deus, qui inhabitare facit unius moris in domo.

Qui educit vinctos in fortitudine, similiter eos, qui exasperant, qui habitant in sepulchris.

8. Deus cum * egredereris in conspectu populi tui, cum pertransires in deserto; * Exod. 13, 20. 21.

9. terra mota est *, etenim coeli distillaverunt a facie Dei Sinai, a facie Dei Israël. * Exod. 19, 16.

10. Pluviam voluntariam segregabis Deus haereditati tuae; et infirmata est, tu vero perfecisti eam.

11. Animalia tua habitabunt in ea; parasti in dulcedine tua pauperi, Deus.

12. Dominus dabit verbum evangelizantibus, virtute mala.

13. Rex virtutum dilecti dilecti; et speciei domus dividere spolia.

14 Si dormiatis inter medios cleros, pennae columbae deargentatae, et posteriora dorsi eius in pallore auri.

15. Dum discernit coelestis reges super eam, nive dealbabuntur in Selmon;

16. mons Dei, mons pinguis.

Mons coagulatus, mons pinguis!

17. Ut quid suspicamini montes coagulatos?

Mons, in quo beneplacitum est Deo habitare in eo; etenim Dominus habitabit in finem.

18. Currus Dei decem millibus multiplex, millia laetantium; Dominus in eis in Sina in sancto.

19. Ascendisti in altum, cepisti captivitatem; accepisti dona in hominibus *.

Etenim non credentes, inhabitare Dominum Deum. * Eph. 4, 8.

20. Benedictus Dominus die quotidie; prosperum iter faciet nobis Deus salutarium nostrorum.

21. Deus noster, Deus salvos faciendi, et Domini, Domini exitus mortis.

22. Verumtamen Deus confringet capita inimicorum suorum; verticem capilli perambulantium in delictis suis.

23. Dixit Dominus: Ex Basan convertam, convertam in profundum maris;

24. ut intingatur pes tuus in sanguine; lingua canum tuorum ex inimicis, ab ipso.

25. Viderunt ingressus tuos Deus, ingressus Dei mei; regis mei, qui est in sancto.

26. Praevenerunt principes coniuncti psallentibus, in medio iuvencularum tympanistriarum.

27. In Ecclesiis benedicite Deo Domino, de fontibus Israël.

28. Ibi Beniamin adolescentulus, in mentis excessu.

Principes Iuda, duces eorum; principes Zabulon, principes Nephthali.

29. Manda Deus virtuti tuae; confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.

30. A templo tuo in Ierusalem * tibi offerent reges munera.

* Ps. 71, 10.

31. Increpa feras arundinis, con-

סח Psal. LXVIII. סח

לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר שִׁיר׃ יָקוּם אֱלֹהִים יָפוּצוּ אוֹיְבָיו וְיָנוּסוּ א 2
מְשַׂנְאָיו מִפָּנָיו׃ כְּהִנְדֹּף עָשָׁן תִּנְדֹּף כְּהִמֵּס דּוֹנַג מִפְּנֵי־אֵשׁ יֹאבְדוּ 3
רְשָׁעִים מִפְּנֵי אֱלֹהִים׃ וְצַדִּיקִים יִשְׂמְחוּ יַעַלְצוּ לִפְנֵי אֱלֹהִים וְיָשִׂישׂוּ 4
בְשִׂמְחָה׃ שִׁירוּ לֵאלֹהִים זַמְּרוּ שְׁמוֹ סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ ה
וְעִלְזוּ לְפָנָיו׃ אֲבִי יְתוֹמִים וְדַיַּן אַלְמָנוֹת אֱלֹהִים בִּמְעוֹן קָדְשׁוֹ׃ 6
אֱלֹהִים׀ מוֹשִׁיב יְחִידִים׀ בַּיְתָה מוֹצִיא אֲסִירִים בַּכּוֹשָׁרוֹת אַךְ־ 7
סוֹרְרִים שָׁכְנוּ צְחִיחָה׃ אֱלֹהִים בְּצֵאתְךָ לִפְנֵי עַמֶּךָ בְּצַעְדְּךָ בִישִׁימוֹן 8
סֶלָה׃ אֶרֶץ רָעָשָׁה׀ אַף־שָׁמַיִם נָטְפוּ מִפְּנֵי אֱלֹהִים זֶה סִינַי מִפְּנֵי 9
אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ גֶּשֶׁם נְדָבוֹת תָּנִיף אֱלֹהִים נַחֲלָתְךָ וְנִלְאָה י
אַתָּה כוֹנַנְתָּהּ׃ חַיָּתְךָ יָשְׁבוּ־בָהּ תָּכִין בְּטוֹבָתְךָ לֶעָנִי אֱלֹהִים׃ אֲדֹנָי 11 12
יִתֶּן־אֹמֶר הַמְבַשְּׂרוֹת צָבָא רָב׃ מַלְכֵי צְבָאוֹת יִדֹּדוּן יִדֹּדוּן וּנְוַת בַּיִת 13
תְּחַלֵּק שָׁלָל׃ אִם־תִּשְׁכְּבוּן בֵּין שְׁפַתָּיִם כַּנְפֵי יוֹנָה נֶחְפָּה בַכֶּסֶף 14
וְאֶבְרוֹתֶיהָ בִּירַקְרַק חָרוּץ׃ בְּפָרֵשׂ שַׁדַּי׀ מְלָכִים בָּהּ תַּשְׁלֵג בְּצַלְמוֹן׃ טו
הַר־אֱלֹהִים הַר־בָּשָׁן הַר גַּבְנֻנִּים הַר־בָּשָׁן׃ לָמָּה׀ תְּרַצְּדוּן הָרִים 16 17
גַּבְנֻנִּים הָהָר חָמַד אֱלֹהִים לְשִׁבְתּוֹ אַף־יְהוָה יִשְׁכֹּן לָנֶצַח׃ רֶכֶב 18
אֱלֹהִים רִבֹּתַיִם אַלְפֵי שִׁנְאָן אֲדֹנָי בָם סִינַי בַּקֹּדֶשׁ׃ עָלִיתָ לַמָּרוֹם׀ 19
שָׁבִיתָ שֶּׁבִי לָקַחְתָּ מַתָּנוֹת בָּאָדָם וְאַף סוֹרְרִים לִשְׁכֹּן׀ יָהּ אֱלֹהִים׃
בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם׀ יוֹם יַעֲמָס־לָנוּ הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ סֶלָה׃ הָאֵל׀ לָנוּ אֵל כ 21
לְמוֹשָׁעוֹת וְלֵיהוִה אֲדֹנָי לַמָּוֶת תּוֹצָאוֹת׃ אַךְ־אֱלֹהִים יִמְחַץ רֹאשׁ 22
אֹיְבָיו קָדְקֹד שֵׂעָר מִתְהַלֵּךְ בַּאֲשָׁמָיו׃ אָמַר אֲדֹנָי מִבָּשָׁן אָשִׁיב 23
אָשִׁיב מִמְּצֻלוֹת יָם׃ לְמַעַן׀ תִּמְחַץ רַגְלְךָ בְּדָם לְשׁוֹן כְּלָבֶיךָ מֵאֹיְבִים 24
מִנֵּהוּ׃ רָאוּ הֲלִיכוֹתֶיךָ אֱלֹהִים הֲלִיכוֹת אֵלִי מַלְכִּי בַקֹּדֶשׁ׃ קִדְּמוּ כה 26
שָׁרִים אַחַר נֹגְנִים בְּתוֹךְ עֲלָמוֹת תּוֹפֵפוֹת׃ בְּמַקְהֵלוֹת בָּרְכוּ אֱלֹהִים 27
אֲדֹנָי מִמְּקוֹר יִשְׂרָאֵל׃ שָׁם בִּנְיָמִן צָעִיר רֹדֵם שָׂרֵי יְהוּדָה רִגְמָתָם 28
שָׂרֵי זְבֻלוּן שָׂרֵי נַפְתָּלִי׃ צִוָּה אֱלֹהֶיךָ עֻזֶּךָ עוּזָּה אֱלֹהִים זוּ פָּעַלְתָּ 29
לָּנוּ׃ מֵהֵיכָלֶךָ עַל־יְרוּשָׁלִָם לְךָ יוֹבִילוּ מְלָכִים שָׁי׃ גְּעַר חַיַּת קָנֶה ל 31

v. 4. נ״א וְצַ׳ v. 5. נ״א שִׁירוּ׀ v. 7. נ״א אַךְ v. 8. נ״א בִּישׁ׳ v. 9.
בנ״א סִינַי v. 13. בנ״א וּנְוַת־ v. 14. בנ״א בֵּין ibid. סגול באתנח v. 16.
בנ״א הַר־ v. 18. נ״א רִבּוֹתַ׳ או תַ׳ ibid. רפה אחר מפיק v. 19. נ״א
שָׁבִיתָ ibid. עטר׳ לִשְׁכֹּן׀ ibid. נ״א יָהּ או יָהּ v. 20. בנ״א בָּרוּךְ v. 21.
בנ״א אֵל v. 29. דגש אחר שורק v. 30. עטר׳ מֵהֵיכָלֶךָ ibid. בנ״א לְךָ
v. 31. ב״נ גְּעַר

עֲדַת אַבִּירִים ׀ בְּעֶגְלֵי עַמִּים מִתְרַפֵּס בְּרַצֵּי־כָסֶף בִּזַּר עַמִּים קְרָבוֹת
32 יֶחְפָּצוּ׃ יֶאֱתָיוּ חַשְׁמַנִּים מִנִּי מִצְרָיִם כּוּשׁ תָּרִיץ יָדָיו לֵאלֹהִים׃
33 34 מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ שִׁירוּ לֵאלֹהִים זַמְּרוּ אֲדֹנָי סֶלָה׃ לָרֹכֵב בִּשְׁמֵי שְׁמֵי־
לה קֶדֶם הֵן יִתֵּן בְּקוֹלוֹ קוֹל עֹז׃ תְּנוּ עֹז לֵאלֹהִים עַל־יִשְׂרָאֵל גַּאֲוָתוֹ
36 וְעֻזּוֹ בַּשְּׁחָקִים׃ נוֹרָא אֱלֹהִים ׀ מִמִּקְדָּשֶׁיךָ אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא נֹתֵן ׀ עֹז
וְתַעֲצֻמוֹת לָעָם בָּרוּךְ אֱלֹהִים׃

Psal. LXIX. סט

סט

א 2 לַמְנַצֵּחַ ׀ עַל־שׁוֹשַׁנִּים לְדָוִד׃ הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהִים כִּי בָאוּ מַיִם עַד־
3 נָפֶשׁ׃ טָבַעְתִּי ׀ בִּיוֵן מְצוּלָה וְאֵין מָעֳמָד בָּאתִי בְמַעֲמַקֵּי־מַיִם
4 וְשִׁבֹּלֶת שְׁטָפָתְנִי׃ יָגַעְתִּי בְקָרְאִי נִחַר גְּרוֹנִי כָּלוּ עֵינַי מְיַחֵל לֵאלֹהָי׃
ה רַבּוּ ׀ מִשַּׂעֲרוֹת רֹאשִׁי שֹׂנְאַי חִנָּם עָצְמוּ מַצְמִיתַי אֹיְבַי שֶׁקֶר אֲשֶׁר
6 לֹא־גָזַלְתִּי אָז אָשִׁיב׃ אֱלֹהִים אַתָּה יָדַעְתָּ לְאִוַּלְתִּי וְאַשְׁמוֹתַי
7 מִמְּךָ לֹא־נִכְחָדוּ׃ אַל־יֵבֹשׁוּ בִי ׀ קֹוֶיךָ אֲדֹנָי יֱהוִה צְבָאוֹת אַל־יִכָּלְמוּ
8 בִי מְבַקְשֶׁיךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ כִּי־עָלֶיךָ נָשָׂאתִי חֶרְפָּה כִּסְּתָה כְלִמָּה
9 י פָנָי׃ מוּזָר הָיִיתִי לְאֶחָי וְנָכְרִי לִבְנֵי אִמִּי׃ כִּי־קִנְאַת בֵּיתְךָ אֲכָלָתְנִי
11 וְחֶרְפּוֹת חוֹרְפֶיךָ נָפְלוּ עָלָי׃ וָאֶבְכֶּה בַצּוֹם נַפְשִׁי וַתְּהִי לַחֲרָפוֹת לִי׃
12 13 וָאֶתְּנָה לְבוּשִׁי שָׂק וָאֱהִי לָהֶם לְמָשָׁל׃ יָשִׂיחוּ בִי יֹשְׁבֵי שָׁעַר
14 וּנְגִינוֹת שׁוֹתֵי שֵׁכָר׃ וַאֲנִי תְפִלָּתִי־לְךָ ׀ יְהוָה עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרָב־
טו חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ׃ הַצִּילֵנִי מִטִּיט וְאַל־אֶטְבָּעָה אִנָּצְלָה
16 מִשֹּׂנְאַי וּמִמַּעֲמַקֵּי־מָיִם׃ אַל־תִּשְׁטְפֵנִי ׀ שִׁבֹּלֶת מַיִם וְאַל־תִּבְלָעֵנִי
17 מְצוּלָה וְאַל־תֶּאְטַר־עָלַי בְּאֵר פִּיהָ׃ עֲנֵנִי יְהוָה כִּי־טוֹב חַסְדֶּךָ כְּרֹב
18 רַחֲמֶיךָ פְּנֵה אֵלָי׃ וְאַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מֵעַבְדֶּךָ כִּי־צַר־לִי מַהֵר עֲנֵנִי׃
19 כ קָרְבָה אֶל־נַפְשִׁי גְאָלָהּ לְמַעַן אֹיְבַי פְּדֵנִי׃ אַתָּה יָדַעְתָּ חֶרְפָּתִי וּבָשְׁתִּי
21 וּכְלִמָּתִי נֶגְדְּךָ כָּל־צוֹרְרָי׃ חֶרְפָּה ׀ שָׁבְרָה לִבִּי וָאָנוּשָׁה וָאֲקַוֶּה לָנוּד
22 וָאַיִן וְלַמְנַחֲמִים וְלֹא מָצָאתִי׃ וַיִּתְּנוּ בְּבָרוּתִי רֹאשׁ וְלִצְמָאִי יַשְׁקוּנִי
23 24 חֹמֶץ׃ יְהִי־שֻׁלְחָנָם לִפְנֵיהֶם לְפָח וְלִשְׁלוֹמִים לְמוֹקֵשׁ׃ תֶּחְשַׁכְנָה
כה עֵינֵיהֶם מֵרְאוֹת וּמָתְנֵיהֶם תָּמִיד הַמְעַד׃ שְׁפָךְ־עֲלֵיהֶם זַעְמֶךָ וַחֲרוֹן
26 27 אַפְּךָ יַשִּׂיגֵם׃ תְּהִי־טִירָתָם נְשַׁמָּה בְּאָהֳלֵיהֶם אַל־יְהִי יֹשֵׁב׃ כִּי־אַתָּה
28 אֲשֶׁר־הִכִּיתָ רָדָפוּ וְאֶל־מַכְאוֹב חֲלָלֶיךָ יְסַפֵּרוּ׃ תְּנָה־עָוֺן עַל־עֲוֺנָם
29 וְאַל־יָבֹאוּ בְּצִדְקָתֶךָ׃ יִמָּחוּ מִסֵּפֶר חַיִּים וְעִם צַדִּיקִים אַל־יִכָּתֵבוּ׃

v. 34. בנ״א הֵן v. 4. נ״א עֵינַי v. 5. סגול באתנח v. 6. נ״א מִמְּךָ v. 7.
נ״א יֵבֹשׁוּ v. 8. נ״א כְּלִמָּה v. 16. ב״נ וְאַל־ v. 21. נ״א שָׁבְרָה ibid. עמ׳
וְאָנוּשָׁ׳ ibid. ב״א וְלַמנחמים v. 22. נ״א יַשְׁקוּנִי v. 28. ב״א תְּנָה

gregatio taurorum in vaccis populorum; ut excludant eos, qui probati sunt argento.

Dissipa gentes, quae bella volunt;

32. venient legati * ex Aegypto; Aethiopia praeveniet manus eius Deo. * Ies. 19, 21.

33. Regna terrae, cantate Deo; psallite Domino: psallite Deo,

34. qui ascendit super coelum coeli, ad Orientem. Ecce! dabit voci suae vocem virtutis,

35. date gloriam Deo super Israël, magnificentia eius, et virtus eius in nubibus.

36. Mirabilis Deus in sanctis suis, Deus Israël ipse dabit * virtutem et fortitudinem plebi suae, benedictus Deus. * Ps. 28, 11.

Psalm. LXVIII.

Opem Dei implorans exponit suas afflictiones, et peccata sua confessus orat, ne ob ea turbentur probi et pii Cultores Dei; preces repetens afflictionibus liberari optat.

1. In finem, pro iis, qui commutabuntur, David.

2. Salvum me fac Deus; quoniam intraverunt aquae usque ad animam meam.

3. Infixus sum in limo profundi; et non est substantia. Veni in altitudinem maris; et tempestas demersit me.

4. Laboravi clamans, raucae factae sunt fauces meae *; defecerunt oculi mei, dum spero in Deum meum.
* Ps. 37, 11.

5. Multiplicati sunt * super capillos capitis mei, qui oderunt me gratis.
* Ps. 24, 19. Ioh. 15, 25.

Confortati sunt, qui persecuti sunt me inimici mei iniuste; quae non rapui, tunc exsolvebam.

6. Deus tu scis insipientiam meam; et delicta mea a te non sunt abscondita.

7. Non erubescant in me, qui expectant te, Domine, Domine virtutum!

Non confundantur super me; qui quaerunt te, Deus Israël!

8. Quoniam propter te sustinui opprobrium; operuit confusio faciem meam.

9. Extraneus * factus sum fratribus meis, et peregrinus filiis matris meae.
* Ps. 37, 12.

10. *Quoniam zelus domus tuae comedit me †; et opprobria exprobrantium tibi, ceciderunt super me.
* Ps. 118, 139. Ioh. 2, 17. † Rom. 15, 3.

11. Et operui in ieiunio animam meam; et factum est in opprobrium mihi.

12. Et posui vestimentum meum cilicium; et factus sum illis in parabolam.

13. Adversum me loquebantur, qui sedebant in porta; et in me psallebant, qui bibebant vinum.

14. Ego vero orationem meam ad te, Domine! tempus beneplaciti Deus. In multitudine misericordiae tuae exaudi me, in veritate salutis tuae.

15. Eripe me de luto, ut non infigar; libera me ab iis, qui oderunt me, et de profundis aquarum.

16. Non me demergat tempestas aquae, neque absorbeat me profundum; neque urgeat super me puteus os suum.

17. Exaudi me Domine, quoniam benigna est misericordia tua; secundum multitudinem miserationum tuarum respice in me.

18. Et ne avertas faciem tuam a puero tuo; quoniam tribulor, velociter exaudi me.

19. Intende animae meae, et libera eam; propter inimicos meos eripe me.

20. Tu scis improperium meum, et confusionem meam, et reverentiam meam.

21. In conspectu tuo sunt omnes, qui tribulant me, improperium expectavit cor meum, et miseriam.

Et sustinui, qui simul contristaretur, et non fuit; et qui consolaretur et non inveni.

22. *Et dederunt in escam meam fel; et in siti mea potaverunt me aceto.
* Matth. 27, 34. 48.

23. * Fiat mensa eorum coram ipsis in laqueum, et in retributiones, et in scandalum. * Rom. 11, 9.

24. Obscurentur oculi eorum, ne videant; et dorsum eorum semper incurva.

25. Effunde super eos iram tuam; et furor irae tuae comprehendat eos.

26. * Fiat habitatio eorum deserta; et in tabernaculis eorum non sit, qui inhabitet. * Act. 1, 20.

27. Quoniam, quem tu percussisti, persecuti sunt; es super dolorem vulnerum meorum addiderunt.

28. Appone iniquitatem super iniquitatem eorum; et non intrent in iustitiam tuam.

29. Deleantur de libro viventium; et cum iustis non scribantur.

30. Ego sum pauper et dolens; salus tua Deus suscepit me.
31. Laudabo nomen Dei cum cantico; et magnificabo eum in laude:
32. Et placebit Deo super vitulum novellum, cornua producentem et ungulas.
33. Videant pauperes et laetentur; quaerite Deum, et vivet anima vestra;
34. quoniam exaudivit pauperes Dominus; et vinctos suos non despexit.
35. Laudent illum coeli et terra, mare, et omnia reptilia in eis.
36. Quoniam Deus salvam faciet Sion; et aedificabuntur civitates Iuda.
Et inhabitabunt ibi, et haereditate acquirent eam.
37. Et semen *servorum eius possidebit eam, et qui diligunt nomen eius, habitabunt in ea.
* Ps. 101, 29.

PSALM. LXIX.

Humiles ad Deum preces.

In finem, Psalmus David,
1. In rememorationem, quod salvum fecerit eum Dominus.
2. Deus in adiutorium meum intende; Domine! ad adiuvandum me festina.
3. Confundantur *, et revereantur, qui quaerunt animam meam;
* Ps. 34, 4. 39, 15.
4. avertantur retrorsum, et erubescant, qui volunt mihi mala.
Avertantur statim erubescentes, qui dicunt mihi: Euge, euge!
5. Exultent et laetentur in te omnes, qui quaerunt te, et dicant semper: Magnificetur Dominus; qui diligunt salutare tuum.
6. Ego vero egenus *, et pauper sum; Deus adiuva me. * Ps. 39, 18.
Adiutor meus, et liberator meus es tu, Domine! ne moreris.

PSALM. LXX.

Auxilium Dei multas inter tribulationes deprecatur.

Psalmus David,
1. Filiorum Ionadab, et priorum captivorum.
In te, Domine! speravi, non confundar in aeternum;
2. in iustitia tua libera me, et eripe me. Inclina ad me aurem tuam, et salva me.
3. Esto mihi in Deum protectorem, et in locum munitum; ut salvum me facias,
quoniam * firmamentum meum, et refugium meum es tu. * Ps. 45, 2.
4. Deus meus eripe me de manu peccatoris, et de manu contra legem agentis et iniqui;
5. quoniam tu es patientia mea, Domine! Domine spes mea a iuventute mea!
6. In te confirmatus sum ex utero *; de ventre matris meae tu es protector meus. * Ps. 21, 10.
In te cantatio mea semper.
7. Tamquam prodigium factus sum multis; et tu adiutor fortis.
8. Repleatur os meum laude, ut cantem gloriam tuam; tota die magnitudinem tuam.
9. Ne proiicias me in tempore senectutis; cum defecerit virtus mea, ne derelinquas me.
10. Quia dixerunt inimici mei mihi; et qui custodiebant animam meam, consilium fecerunt in unum,
11. dicentes: Deus dereliquit eum, persequimini, et comprehendite eum; quia non est, qui eripiat.
12. Deus ne elongeris a me, Deus meus in auxilium meum respice.
13. Confundantur *, et deficiant detrahentes animae meae; operiantur confusione, et pudore, qui quaerunt mala mihi. * Ps. 69, 3.
14. Ego autem semper sperabo; et adiiciam super omnem laudem tuam.
15. Os meum annunciabit iustitiam tuam; tota die salutare tuum.
Quoniam non cognovi litteraturam,
16. introibo in potentias Domini; Domine! memorabor iustitiae tuae solius.
17. Deus docuisti me a iuventute mea; et usque nunc pronunciabo mirabilia tua.
18. Et usque in senectam et senium; Deus, ne derelinquas me,
donec annunciem brachium tuum generationi omni, quae ventura est;
potentiam tuam,
19. et iustitiam tuam Deus usque in altissima, quae fecisti magnalia; Deus quis similis tibi?
20. Quantas ostendisti mihi tribulationes multas, et malas; et con-

וַאֲנִי עָנִי וְכוֹאֵב יְשׁוּעָתְךָ אֱלֹהִים תְּשַׂגְּבֵנִי׃ אֲהַלְלָה שֵׁם־אֱלֹהִים ל 31
בְּשִׁיר וַאֲגַדְּלֶנּוּ בְתוֹדָה׃ וְתִיטַב לַיהוָה מִשּׁוֹר פָּר מַקְרִן מַפְרִיס׃ 32
רָאוּ עֲנָוִים יִשְׂמָחוּ דֹּרְשֵׁי אֱלֹהִים וִיחִי לְבַבְכֶם׃ כִּי־שֹׁמֵעַ אֶל־ 33 34
אֶבְיוֹנִים יְהוָה וְאֶת־אֲסִירָיו לֹא בָזָה׃ יְהַלְלוּהוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ יַמִּים לה
וְכָל־רֹמֵשׂ בָּם׃ כִּי אֱלֹהִים יוֹשִׁיעַ צִיּוֹן וְיִבְנֶה עָרֵי יְהוּדָה וְיָשְׁבוּ 36
שָׁם וִירֵשׁוּהָ׃ וְזֶרַע עֲבָדָיו יִנְחָלוּהָ וְאֹהֲבֵי שְׁמוֹ יִשְׁכְּנוּ־בָהּ׃ 37

ע Psal. LXX. ע

לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד לְהַזְכִּיר׃ אֱלֹהִים לְהַצִּילֵנִי יְהוָה לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה׃ א 2
יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי יִסֹּגוּ אָחוֹר וְיִכָּלְמוּ חֲפֵצֵי רָעָתִי׃ יָשׁוּבוּ 3 4
עַל־עֵקֶב בָּשְׁתָּם הָאֹמְרִים הֶאָח ׀ הֶאָח׃ יָשִׂישׂוּ וְיִשְׂמְחוּ ׀ בְּךָ כָּל־ ה
מְבַקְשֶׁיךָ וְיֹאמְרוּ תָמִיד יִגְדַּל אֱלֹהִים אֹהֲבֵי יְשׁוּעָתֶךָ׃ וַאֲנִי ׀ עָנִי 6
וְאֶבְיוֹן אֱלֹהִים חוּשָׁה־לִּי עֶזְרִי וּמְפַלְטִי אַתָּה יְהוָה אַל־תְּאַחַר׃

עא Psal. LXXI. עא

בְּךָ־יְהוָה חָסִיתִי אַל־אֵבוֹשָׁה לְעוֹלָם׃ בְּצִדְקָתְךָ תַּצִּילֵנִי וּתְפַלְּטֵנִי א 2
הַטֵּה־אֵלַי אָזְנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנִי׃ הֱיֵה לִי ׀ לְצוּר מָעוֹן לָבוֹא תָּמִיד צִוִּיתָ 3
לְהוֹשִׁיעֵנִי כִּי־סַלְעִי וּמְצוּדָתִי אָתָּה׃ אֱלֹהַי פַּלְּטֵנִי מִיַּד רָשָׁע מִכַּף 4
מְעַוֵּל וְחוֹמֵץ׃ כִּי־אַתָּה תִקְוָתִי אֲדֹנָי יֱהוִה מִבְטַחִי מִנְּעוּרָי׃ עָלֶיךָ ׀ ה 6
נִסְמַכְתִּי מִבֶּטֶן מִמְּעֵי אִמִּי אַתָּה גוֹזִי בְּךָ תְהִלָּתִי תָמִיד׃ כְּמוֹפֵת 7
הָיִיתִי לְרַבִּים וְאַתָּה מַחֲסִי־עֹז׃ יִמָּלֵא פִי תְּהִלָּתֶךָ כָּל־הַיּוֹם 8
תִּפְאַרְתֶּךָ׃ אַל־תַּשְׁלִיכֵנִי לְעֵת זִקְנָה כִּכְלוֹת כֹּחִי אַל־תַּעַזְבֵנִי׃ כִּי־ 9 י
אָמְרוּ אוֹיְבַי לִי וְשֹׁמְרֵי נַפְשִׁי נוֹעֲצוּ יַחְדָּו׃ לֵאמֹר אֱלֹהִים עֲזָבוֹ 11
רִדְפוּ וְתִפְשׂוּהוּ כִּי־אֵין מַצִּיל׃ אֱלֹהִים אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי אֱלֹהַי 12
לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה׃ יֵבֹשׁוּ יִכְלוּ שֹׂטְנֵי נַפְשִׁי יַעֲטוּ חֶרְפָּה וּכְלִמָּה מְבַקְשֵׁי 13
רָעָתִי׃ וַאֲנִי תָּמִיד אֲיַחֵל וְהוֹסַפְתִּי עַל־כָּל־תְּהִלָּתֶךָ׃ פִּי ׀ יְסַפֵּר 14 טו
צִדְקָתֶךָ כָּל־הַיּוֹם תְּשׁוּעָתֶךָ כִּי לֹא יָדַעְתִּי סְפֹרוֹת׃ אָבוֹא בִּגְבֻרוֹת 16
אֲדֹנָי יֱהוִה אַזְכִּיר צִדְקָתְךָ לְבַדֶּךָ׃ אֱלֹהִים לִמַּדְתַּנִי מִנְּעוּרָי וְעַד־ 17
הֵנָּה אַגִּיד נִפְלְאוֹתֶיךָ׃ וְגַם ׀ עַד־זִקְנָה וְשֵׂיבָה אֱלֹהִים אַל־תַּעַזְבֵנִי 18
עַד־אַגִּיד זְרוֹעֲךָ לְדוֹר לְכָל־יָבוֹא גְּבוּרָתֶךָ׃ וְצִדְקָתְךָ אֱלֹהִים עַד־מָרוֹם 19
אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ גְדֹלוֹת אֱלֹהִים מִי כָמוֹךָ׃ אֲשֶׁר הִרְאִיתַנוּ ׀ צָרוֹת רַבּוֹת כ

---

v. 35. ב״א יְהַלְלוּהוּ ב״נ יְהַלְלֻ׳ v. 2. נ״א רָ׳ v. 5. נ״א אַתָּה v. 6. נ״א
תְּהִלָּתִי v. 11. ב״א רְדֹפוּ ibid. בנ״א וְתִפְשׂוּהוּ v. 12. חושה קרי v. 14.
נ״א וְהוֹסַפְתִּי v. 17. בנ״א אַגִּיד v. 18. בנ״א זִקְנָה או זִקְנָה ׀ v. 20.
הראיתני קרי

21 וְרָעוֹת תָּשׁוּב תְּחַיֵּינוּ וּמִתְּהֹמוֹת הָאָרֶץ תָּשׁוּב תַּעֲלֵנוּ׃ תֶּרֶב ׀ גְּדֻלָּתִי
22 וְתִסֹּב תְּנַחֲמֵנִי׃ גַּם־אֲנִי ׀ אוֹדְךָ בִכְלִי־נֶבֶל אֲמִתְּךָ אֱלֹהָי אֲזַמְּרָה לְךָ
23 בְכִנּוֹר קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ תְּרַנֵּנָּה שְׂפָתַי כִּי אֲזַמְּרָה־לָּךְ וְנַפְשִׁי אֲשֶׁר
24 פָּדִיתָ׃ גַּם־לְשׁוֹנִי כָּל־הַיּוֹם תֶּהְגֶּה צִדְקָתֶךָ כִּי־בֹשׁוּ כִּי־חָפְרוּ מְבַקְשֵׁי
רָעָתִי׃

Psal. LXXII. עב

עב

א 2 לִשְׁלֹמֹה ׀ אֱלֹהִים מִשְׁפָּטֶיךָ לְמֶלֶךְ תֵּן וְצִדְקָתְךָ לְבֶן־מֶלֶךְ׃ יָדִין
3 עַמְּךָ בְצֶדֶק וַעֲנִיֶּיךָ בְמִשְׁפָּט׃ יִשְׂאוּ הָרִים ׀ שָׁלוֹם לָעָם וּגְבָעוֹת
4 ה בִּצְדָקָה׃ יִשְׁפֹּט ׀ עֲנִיֵּי־עָם יוֹשִׁיעַ לִבְנֵי אֶבְיוֹן וִידַכֵּא עוֹשֵׁק׃ יִירָאוּךָ
6 עִם־שָׁמֶשׁ וְלִפְנֵי יָרֵחַ דּוֹר דּוֹרִים׃ יֵרֵד כְּמָטָר עַל־גֵּז כִּרְבִיבִים זַרְזִיף
7 8 אָרֶץ׃ יִפְרַח־בְּיָמָיו צַדִּיק וְרֹב שָׁלוֹם עַד־בְּלִי יָרֵחַ׃ וְיֵרְדְּ מִיָּם עַד־
9 יָם וּמִנָּהָר עַד־אַפְסֵי־אָרֶץ׃ לְפָנָיו יִכְרְעוּ צִיִּים וְאֹיְבָיו עָפָר יְלַחֵכוּ׃
י מַלְכֵי תַרְשִׁישׁ וְאִיִּים מִנְחָה יָשִׁיבוּ מַלְכֵי שְׁבָא וּסְבָא אֶשְׁכָּר יַקְרִיבוּ׃
11 12 וְיִשְׁתַּחֲווּ־לוֹ כָל־מְלָכִים כָּל־גּוֹיִם יַעַבְדוּהוּ׃ כִּי־יַצִּיל אֶבְיוֹן מְשַׁוֵּעַ
13 14 וְעָנִי וְאֵין־עֹזֵר לוֹ׃ יָחֹס עַל־דַּל וְאֶבְיוֹן וְנַפְשׁוֹת אֶבְיוֹנִים יוֹשִׁיעַ׃
טו מִתּוֹךְ וּמֵחָמָס יִגְאַל נַפְשָׁם וְיֵיקַר דָּמָם בְּעֵינָיו׃ וִיחִי וְיִתֶּן־לוֹ מִזְּהַב
16 שְׁבָא וְיִתְפַּלֵּל בַּעֲדוֹ תָמִיד כָּל־הַיּוֹם יְבָרְכֶנְהוּ׃ יְהִי פִסַּת־בַּר ׀ בָּאָרֶץ
17 בְּרֹאשׁ הָרִים יִרְעַשׁ כַּלְּבָנוֹן פִּרְיוֹ וְיָצִיצוּ מֵעִיר כְּעֵשֶׂב הָאָרֶץ׃ יְהִי
שְׁמוֹ ׀ לְעוֹלָם לִפְנֵי־שֶׁמֶשׁ יִנּוֹן שְׁמוֹ וְיִתְבָּרְכוּ־בוֹ כָּל־גּוֹיִם יְאַשְּׁרוּהוּ׃
18 19 בָּרוּךְ ׀ יְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ׃ וּבָרוּךְ ׀ שֵׁם
כ כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת־כֹּל הָאָרֶץ אָמֵן ׀ וְאָמֵן׃ כָּלּוּ תְפִלּוֹת
דָּוִד בֶּן־יִשָׁי׃ ספר שלישי

Psal. LXXIII. עג

עג

א 2 מִזְמוֹר לְאָסָף אַךְ טוֹב לְיִשְׂרָאֵל אֱלֹהִים לְבָרֵי לֵבָב׃ וַאֲנִי כִּמְעַט
3 נָטָיוּ רַגְלָי כְּאַיִן שֻׁפְּכָה אֲשֻׁרָי׃ כִּי קִנֵּאתִי בַּהוֹלְלִים שְׁלוֹם רְשָׁעִים
4 ה אֶרְאֶה׃ כִּי אֵין חַרְצֻבּוֹת לְמוֹתָם וּבָרִיא אוּלָם׃ בַּעֲמַל אֱנוֹשׁ אֵינֵמוֹ
6 וְעִם־אָדָם לֹא יְנֻגָּעוּ׃ לָכֵן עֲנָקַתְמוֹ גַאֲוָה יַעֲטָף־שִׁית חָמָס לָמוֹ׃
7 8 יָצָא מֵחֵלֶב עֵינֵמוֹ עָבְרוּ מַשְׂכִּיּוֹת לֵבָב׃ יָמִיקוּ ׀ וִידַבְּרוּ בְרָע עֹשֶׁק
9 י מִמָּרוֹם יְדַבֵּרוּ׃ שַׁתּוּ בַשָּׁמַיִם פִּיהֶם וּלְשׁוֹנָם תִּהֲלַךְ בָּאָרֶץ׃ לָכֵן ׀
11 יָשׁוּב עַמּוֹ הֲלֹם וּמֵי מָלֵא יִמָּצוּ לָמוֹ׃ וְאָמְרוּ אֵיכָה יָדַע־אֵל וְיֵשׁ

v. 20. תְּחַיֵּינִי קרי ibid. תַּעֲלֵנִי קרי v. 22. קמץ בלא א״סק v. 17. נ״א
לְעוֹלָם ibid. ינון קרי ibid. נ״א וְיִתְבָּרְכוּ ibid. נ״א גּוֹיִם v. 18. בנ״א עֹשֶׂה
v. 2. נטיו ק׳ ibid. שפכו ק׳ v. 7. נ״א עֵינֵמוֹ v. 10. ישוב ק׳ v. 11. נ״א אֵיכָה

versus vivificasti me; et de abyssis terrae iterum reduxisti me,
21. multiplicasti magnificentiam tuam; et conversus consolatus es me.
22. Nam et ego confitebor tibi in vasis psalmi veritatem tuam; Deus psallam tibi in cithara, sanctus Israël!
23. Exultabunt labia mea, cum cantavero tibi; et anima mea, quam redemisti.
24. Sed et lingua mea tota die meditabitur iustitiam tuam; cum confusi et reveriti fuerint, qui quaerunt mala mihi.

PSALM. LXXI.

Vates canit de Rege, omnibus ceteris regibus longe praecellente et glorioso.

Psalmus,
1. In Salomonem.

2. Deus iudicium tuum regi da; et iustitiam tuam filio regis.
Iudicare populum tuum in iustitia, et pauperes tuos in iudicio.
3. Suscipiant montes pacem populo; et colles iustitiam.
4. Iudicabit pauperes populi, et salvos faciet filios pauperum; et humiliabit calumniatorem.
5. Et permanebit cum sole, et ante lunam, in generatione et generationem.
6. Descendet sicut pluvia in vellus; et sicut stillicidia stillantia super terram.
7. Orietur in diebus eius iustitia, et abundantia pacis; donec auferatur luna.
8. Et dominabitur * a mari usque ad mare; et a flumine usque ad terminos orbis terrarum. * Zach. 9, 10.
9. Coram illo procident Aethiopes; et inimici eius terram lingent.
10. Reges Tharsis, * et insulae munera offerent; reges Arabum, et Saba dona adducent. * Ps. 67, 30.
11. Et adorabunt eum omnes reges terrae; omnes gentes servient ei;
12. quia liberabit pauperem a potente; et pauperem, cui non erat adiutor.
13. Parcet pauperi et inopi; et animas pauperum salvas faciet.
14. Ex usuris et iniquitate redimet animas eorum; et honorabile nomen eorum coram illo.
15. Et vivet, et dabitur ei de auro Arabiae, et adorabunt de ipso semper; tota die benedicent ei.
16. Et erit firmamentum in terra in summis montium, superextolletur super Libanum fructus eius; et florebunt de civitate sicut foenum terrae.
17. Sit nomen eius benedictum in saecula; ante solem permanet nomen eius.
Et benedicentur in ipso omnes tribus terrae; omnes gentes magnificabunt eum.
18. Benedictus Dominus Deus Israël, qui facit mirabilia solus;
19. et benedictum nomen maiestatis eius in aeternum; et replebitur maiestati eius omnis terra; fiat, fiat!
20. Defecerunt laudes David filii Iesse.

PSALM. LXXII.

Impios tarde quidem persaepe, sed graviter Deus ulciscitur; hinc spes iustorum.

1. Psalmus Asaph.

Quam bonus Israël Deus his, qui recto sunt corde?
2. Mei autem paene moti sunt pedes; paene effusi sunt gressus mei.
3. Quia zelavi super iniquos, pacem peccatorum videns.
4. Quia non est respectus morti eorum; et firmamentum in plaga eorum.
5. In labore hominum non sunt, et cum hominibus non flagellabuntur;
6. ideo tenuit eos superbia, operti sunt iniquitate et impietate sua.
7. Prodiit quasi ex adipe iniquitas eorum; transierunt in affectum cordis.
8. Cogitaverunt, et locuti sunt nequitiam; iniquitatem in excelso locuti sunt.
9. Posuerunt in coelum os suum; et lingua eorum transivit in terra.
10. Ideo convertetur populus meus hic; et dies pleni invenientur in eis.
11. Et dixerunt: * Quomodo scit Deus et si est scientia in excelso?
* Ps. 9, 32.

12. Ecce! ipsi peccatores, et abundantes in saeculo, obtinuerunt divitias.
13. Et dixi: Ergo sine causa iustificavi cor meum, et lavi inter innocentes manus meas;
14. et fui flagellatus tota die, et castigatio mea in matutinis.
15. Si dicebam: Narrabo sic: ecce! nationem filiorum tuorum reprobavi.
16. Existimabam, ut cognoscerem hoc, labor est ante me;
17. donec intrem in Sanctuarium Dei; et intelligam in novissimis eorum.
18. Verumtamen propter dolos posuisti eis; deiecisti eos, dum allevarentur.
19. Quomodo facti sunt in desolationem, subito defecerunt; perierunt propter iniquitatem suam.
20. Velut somnium surgentium Domine, in civitate tua imaginem ipsorum ad nihilum rediges.
21. Quia inflammatum est cor meum, et renes mei commutati sunt;
22. et ego ad nihilum redactus sum, et nescivi.
23. Ut iumentum factus sum apud te; et ego semper tecum.
24. Tenuisti manum dexteram meam; et in voluntate tua deduxisti me, et cum gloria suscepisti me.
25. Quid enim mihi est in coelo? et a te quid volui super terram?
26. Defecit caro mea, et cor meum; Deus cordis mei, et pars mea Deus in aeternum.
27. Quia ecce! qui elongant se a te, peribunt; perdidisti omnes, qui fornicantur abs te.
28. Mihi autem adhaerere Deo bonum est; ponere in Domino Deo spem meam;
ut annuntiem omnes praedicationes tuas, in portis filiae Sion.

PSALM. LXXIII.

Inter huius mundi calamitates refugium nostrum in Deo omnium creatore.

1. Intellectus Asaph.

Ut quid Deus repulisti in finem; iratus est furor tuus super oves pascuae tuae?
2. Memor esto congregationis tuae, quam possedisti ab initio.
Redemisti virgam haereditatis tuae; mons Sion, in quo habitasti in eo.
3. Leva manus tuas in superbias eorum in finem; quanta malignatus est inimicus in sancto!
4. Et gloriati sunt, qui oderunt te; in medio solemnitatis tuae.
Posuerunt signa sua, signa;
5. Et non cognoverunt sicut in exitu super summum.
Quasi in silva lignorum securibus
6. exciderunt ianuas eius in idipsum; in securi, et ascia deiecerunt eam.
7. *Incenderunt igni Sanctuarium tuum; in terra polluerunt tabernaculum nominis tui.

* 4 Reg. 25, 9.

8. Dixerunt in corde suo cognatio eorum simul: Quiescere faciamus omnes dies festos Dei a terra!
9. Signa nostra non vidimus, iam non est propheta; et nos non cognoscet amplius.
10. Usquequo Deus improperabit inimicus; irritat adversarius nomen tuum in finem?
11. Ut quid avertis manum tuam, et dexteram tuam, de medio sinu tuo in finem?
12. Deus autem rex noster ante saecula; operatus est salutem in medio terrae.
13. Tu confirmasti in virtute tua mare; contribulasti capita draconum in aquis.
14. Tu confregisti capita draconis; dedisti eum escam populis Aethiopum.
15. Tu dirupisti fontes, et torrentes; tu siccasti fluvios Ethan.
16. Tuus est dies, et tua est nox; tu fabricatus es auroram et solem
17. Tu fecisti omnes terminos terrae; aestatem et ver tu plasmasti ea
18. Memor esto huius, inimicus improperavit Domino; et populus insipiens incitavit nomen tuum.
19. Ne tradas bestiis animas confitentes tibi, et animas pauperum tuorum ne obliviscaris in finem.
20. Respice in testamentum tuum; quia repleti sunt, qui obscurati sunt terrae domibus iniquitatum.
21. Ne avertatur humilis factus confusus; pauper et inops laudabunt nomen tuum.

12 13 דֵּעָה בְעֶלְיוֹן׃ הִנֵּה־אֵלֶּה רְשָׁעִים וְשַׁלְוֵי עוֹלָם הִשְׂגּוּ־חָיִל׃ אַךְ־רִיק
14 זִכִּיתִי לְבָבִי וָאֶרְחַץ בְּנִקָּיוֹן כַּפָּי׃ וָאֱהִי נָגוּעַ כָּל־הַיּוֹם וְתוֹכַחְתִּי
טו 16 לַבְּקָרִים׃ אִם־אָמַרְתִּי אֲסַפְּרָה כְמוֹ הִנֵּה דוֹר בָּנֶיךָ בָגָדְתִּי׃ וָאֲחַשְּׁבָה
17 לָדַעַת זֹאת עָמָל הִיא בְעֵינָי׃ עַד־אָבוֹא אֶל־מִקְדְּשֵׁי־אֵל אָבִינָה
18 19 לְאַחֲרִיתָם׃ אַךְ בַּחֲלָקוֹת תָּשִׁית לָמוֹ הִפַּלְתָּם לְמַשּׁוּאוֹת׃ אֵיךְ הָיוּ
כ לְשַׁמָּה כְרָגַע סָפוּ תַמּוּ מִן־בַּלָּהוֹת׃ כַּחֲלוֹם מֵהָקִיץ אֲדֹנָי בָּעִיר ׀
21 22 צַלְמָם תִּבְזֶה׃ כִּי יִתְחַמֵּץ לְבָבִי וְכִלְיוֹתַי אֶשְׁתּוֹנָן׃ וַאֲנִי־בַעַר וְלֹא
23 אֵדָע בְּהֵמוֹת הָיִיתִי עִמָּךְ׃ וַאֲנִי תָמִיד עִמָּךְ אָחַזְתָּ בְּיַד יְמִינִי׃
24 כה בַּעֲצָתְךָ תַנְחֵנִי וְאַחַר כָּבוֹד תִּקָּחֵנִי׃ מִי־לִי בַשָּׁמָיִם וְעִמְּךָ לֹא־
26 חָפַצְתִּי בָאָרֶץ׃ כָּלָה שְׁאֵרִי וּלְבָבִי צוּר־לְבָבִי וְחֶלְקִי אֱלֹהִים
27 28 לְעוֹלָם׃ כִּי־הִנֵּה רְחֵקֶיךָ יֹאבֵדוּ הִצְמַתָּה כָּל־זוֹנֶה מִמֶּךָּ׃ וַאֲנִי ׀
קִרֲבַת אֱלֹהִים לִי טוֹב שַׁתִּי ׀ בַּאדֹנָי יֱהֹוִה מַחְסִי לְסַפֵּר כָּל־מַלְאֲכוֹתֶיךָ׃

עד Psal. LXXIV. עד

א מַשְׂכִּיל לְאָסָף לָמָה אֱלֹהִים זָנַחְתָּ לָנֶצַח יֶעְשַׁן אַפְּךָ בְּצֹאן
2 מַרְעִיתֶךָ׃ זְכֹר עֲדָתְךָ ׀ קָנִיתָ קֶּדֶם גָּאַלְתָּ שֵׁבֶט נַחֲלָתֶךָ הַר־צִיּוֹן זֶה ׀
3 שָׁכַנְתָּ בּוֹ׃ הָרִימָה פְעָמֶיךָ לְמַשֻּׁאוֹת נֶצַח כָּל־הֵרַע אוֹיֵב בַּקֹּדֶשׁ׃
4 ה שָׁאֲגוּ צֹרְרֶיךָ בְּקֶרֶב מוֹעֲדֶךָ שָׂמוּ אוֹתֹתָם אֹתוֹת׃ יִוָּדַע כְּמֵבִיא
6 לְמָעְלָה בִּסֲבָךְ־עֵץ קַרְדֻּמּוֹת׃ וְעַתְּ פִּתּוּחֶיהָ יָּחַד בְּכַשִּׁיל וְכֵילַפֹּת
7 8 יַהֲלֹמוּן׃ שִׁלְחוּ בָאֵשׁ מִקְדָּשֶׁךָ לָאָרֶץ חִלְּלוּ מִשְׁכַּן־שְׁמֶךָ׃ אָמְרוּ
9 בְלִבָּם נִינָם יָחַד שָׂרְפוּ כָל־מוֹעֲדֵי־אֵל בָּאָרֶץ׃ אוֹתֹתֵינוּ לֹא־רָאִינוּ
י אֵין־עוֹד נָבִיא וְלֹא־אִתָּנוּ יֹדֵעַ עַד־מָה׃ עַד־מָתַי אֱלֹהִים יְחָרֶף צָר
11 יְנָאֵץ אוֹיֵב שִׁמְךָ לָנֶצַח׃ לָמָּה תָשִׁיב יָדְךָ וִימִינֶךָ מִקֶּרֶב חוֹקְךָ
12 13 כַלֵּה׃ וֵאלֹהִים מַלְכִּי מִקֶּדֶם פֹּעֵל יְשׁוּעוֹת בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃ אַתָּה
14 פוֹרַרְתָּ בְעָזְּךָ יָם שִׁבַּרְתָּ רָאשֵׁי תַנִּינִים עַל־הַמָּיִם׃ אַתָּה רִצַּצְתָּ
טו רָאשֵׁי לִוְיָתָן תִּתְּנֶנּוּ מַאֲכָל לְעָם לְצִיִּים׃ אַתָּה בָקַעְתָּ מַעְיָן וָנָחַל
16 אַתָּה הוֹבַשְׁתָּ נַהֲרוֹת אֵיתָן׃ לְךָ יוֹם אַף־לְךָ לָיְלָה אַתָּה הֲכִינוֹתָ
17 מָאוֹר וָשָׁמֶשׁ׃ אַתָּה הִצַּבְתָּ כָּל־גְּבוּלוֹת אָרֶץ קַיִץ וָחֹרֶף אַתָּה
18 19 יְצַרְתָּם׃ זְכָר־זֹאת אוֹיֵב חֵרֵף ׀ יְהוָה וְעַם נָבָל נִאֲצוּ שְׁמֶךָ׃ אַל־תִּתֵּן
כ לְחַיַּת נֶפֶשׁ תּוֹרֶךָ חַיַּת עֲנִיֶּיךָ אַל־תִּשְׁכַּח לָנֶצַח׃ הַבֵּט לַבְּרִית כִּי־
21 מָלְאוּ מַחֲשַׁכֵּי־אֶרֶץ נְאוֹת חָמָס׃ אַל־יָשֹׁב דַּךְ נִכְלָם עָנִי וְאֶבְיוֹן

v. 16. הוא קרי   v. 26. נ"א וּלְבָבִי   v. 28. נ"א לִי־טוֹב   v. 6. ועתה ק'
v. 7 הל' רפה   v. 11. חיקך קרי   v. 16. בנ"א לְךָ

22 יְהַלְלוּ שְׁמֶךָ׃ קוּמָה אֱלֹהִים רִיבָה רִיבֶךָ זְכֹר חֶרְפָּתְךָ מִנִּי־נָבָל כָּל־
23 הַיּוֹם׃ אַל־תִּשְׁכַּח קוֹל צֹרְרֶיךָ שְׁאוֹן קָמֶיךָ עֹלֶה תָמִיד׃

Psal. LXXV. עה

עה

א 2 לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת מִזְמוֹר לְאָסָף שִׁיר׃ הוֹדִינוּ לְּךָ׀ אֱלֹהִים
3 הוֹדִינוּ וְקָרוֹב שְׁמֶךָ סִפְּרוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ׃ כִּי אֶקַּח מוֹעֵד אֲנִי מֵישָׁרִים
4 אֶשְׁפֹּט׃ נְמֹגִים־אֶרֶץ וְכָל־יֹשְׁבֶיהָ אָנֹכִי תִכַּנְתִּי עַמּוּדֶיהָ סֶּלָה׃
ה 6 אָמַרְתִּי לַהוֹלְלִים אַל־תָּהֹלּוּ וְלָרְשָׁעִים אַל־תָּרִימוּ קָרֶן׃ אַל־תָּרִימוּ
7 לַמָּרוֹם קַרְנְכֶם תְּדַבְּרוּ בְצַוָּאר עָתָק׃ כִּי לֹא מִמּוֹצָא וּמִמַּעֲרָב וְלֹא
9 8 מִמִּדְבַּר הָרִים׃ כִּי־אֱלֹהִים שֹׁפֵט זֶה יַשְׁפִּיל וְזֶה יָרִים׃ כִּי כוֹס בְּיַד־
יְהוָה וְיַיִן חָמַר׀ מָלֵא מֶסֶךְ וַיַּגֵּר מִזֶּה אַךְ־שְׁמָרֶיהָ יִמְצוּ יִשְׁתּוּ כֹּל
י 11 רִשְׁעֵי־אָרֶץ׃ וַאֲנִי אַגִּיד לְעֹלָם אֲזַמְּרָה לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׃ וְכָל־קַרְנֵי
רְשָׁעִים אֲגַדֵּעַ תְּרוֹמַמְנָה קַרְנוֹת צַדִּיק׃

Psal. LXXVI. עו

עו

א 2 לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר לְאָסָף שִׁיר׃ נוֹדָע בִּיהוּדָה אֱלֹהִים
4 3 בְּיִשְׂרָאֵל גָּדוֹל שְׁמוֹ׃ וַיְהִי בְשָׁלֵם סֻכּוֹ וּמְעוֹנָתוֹ בְצִיּוֹן׃ שָׁמָּה שִׁבַּר
ה רִשְׁפֵי־קָשֶׁת מָגֵן וְחֶרֶב וּמִלְחָמָה סֶלָה׃ נָאוֹר אַתָּה אַדִּיר מֵהַרְרֵי־
6 טָרֶף׃ אֶשְׁתּוֹלְלוּ׀ אַבִּירֵי לֵב נָמוּ שְׁנָתָם וְלֹא־מָצְאוּ כָל־אַנְשֵׁי־חַיִל
8 7 יְדֵיהֶם׃ מִגַּעֲרָתְךָ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב נִרְדָּם וְרֶכֶב וָסוּס׃ אַתָּה׀ נוֹרָא אַתָּה
9 וּמִי־יַעֲמֹד לְפָנֶיךָ מֵאָז אַפֶּךָ׃ מִשָּׁמַיִם הִשְׁמַעְתָּ דִּין אֶרֶץ יָרְאָה
י 11 וְשָׁקָטָה׃ בְּקוּם־לַמִּשְׁפָּט אֱלֹהִים לְהוֹשִׁיעַ כָּל־עַנְוֵי־אֶרֶץ סֶלָה׃ כִּי־
12 חֲמַת אָדָם תּוֹדֶךָּ שְׁאֵרִית חֵמֹת תַּחְגֹּר׃ נִדְרוּ וְשַׁלְּמוּ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם
13 כָּל־סְבִיבָיו יוֹבִילוּ שַׁי לַמּוֹרָא׃ יִבְצֹר רוּחַ נְגִידִים נוֹרָא לְמַלְכֵי־אָרֶץ׃

Psal. LXXVII. עז

עז

א 2 לַמְנַצֵּחַ עַל־יְדִיתוּן לְאָסָף מִזְמוֹר׃ קוֹלִי אֶל־אֱלֹהִים וְאֶצְעָקָה
3 קוֹלִי אֶל־אֱלֹהִים וְהַאֲזִין אֵלָי׃ בְּיוֹם צָרָתִי אֲדֹנָי דָּרָשְׁתִּי יָדִי׀ לַיְלָה
4 נִגְּרָה וְלֹא תָפוּג מֵאֲנָה הִנָּחֵם נַפְשִׁי׃ אֶזְכְּרָה אֱלֹהִים וְאֶהֱמָיָה
ה אָשִׂיחָה׀ וְתִתְעַטֵּף רוּחִי סֶלָה׃ אָחַזְתָּ שְׁמֻרוֹת עֵינָי נִפְעַמְתִּי וְלֹא
7 6 אֲדַבֵּר׃ חִשַּׁבְתִּי יָמִים מִקֶּדֶם שְׁנוֹת עוֹלָמִים׃ אֶזְכְּרָה נְגִינָתִי בַּלָּיְלָה
8 עִם־לְבָבִי אָשִׂיחָה וַיְחַפֵּשׂ רוּחִי׃ הַלְעוֹלָמִים יִזְנַח׀ אֲדֹנָי וְלֹא־יֹסִיף
י 9 לִרְצוֹת עוֹד׃ הֶאָפֵס לָנֶצַח חַסְדּוֹ גָּמַר אֹמֶר לְדֹר וָדֹר׃ הֲשָׁכַח חַנּוֹת

---

v. 9. נ״א בְּיַד־ v. 10. נ״א לֵאלֹהֵי v. 3. נ״א סוּכּוֹ v. 4. נ״א שִׁבַּר
ibid. הפ׳ רפה v. 6. נ״א תָ או תְ ibid. מלרע v. 7. בנ״א מִגַּעֲרָתְךָ v. 12.
בנ״א נִדְרוּ v. 12. בנ״א שַׁי v. 1. ב״נ עַל ibid. ידותון קרי v. 9. בנ״א אֹמֶר

22. Exurge Deus, iudica causam tuam; memor esto improperiorum tuorum, eorum, quae ab insipiente sunt tota die.

23. Ne obliviscaris voces inimicorum tuorum; superbia eorum, qui te oderunt, ascendit semper.

Psalm. LXXIV

Frustra se extollunt iniqui; Deus iudex est.

1. In finem, ne corrumpas, Psalmus Cantici Asaph.

2. Confitebimur tibi Deus; confitebimur, et invocabimus nomen tuum.

Narrabimus mirabilia tua;

3. cum accepero tempus, ego iustitias iudicabo.

4. Liquefacta est terra, et omnes, qui habitant in ea; ego confirmavi columnas eius.

5. Dixi iniquis: Nolite inique agere; et delinquentibus: Nolite exaltare cornu.

6. Nolite extollere in altum cornu vestrum; nolite loqui adversus Deum iniquitatem.

7. Quia neque ab Oriente, neque ab Occidente, neque a desertis montibus;

8. Quoniam Deus iudex est.

Hunc humiliat *, et hunc exaltat;

* 1 Reg. 2, 7.

9. Quia calix in manu Domini vini meri plenus misto.

Et inclinavit ex hoc in hoc; verumtamen faex eius non est exinanita; bibent omnes peccatores terrae.

10. Ego autem annuntiabo in saeculum; cantabo Deo Iacob.

11. Et omnia cornua peccatorum confringam; et exaltabuntur cornua iusti.

Psalm. LXXV.

Terribilis est Deus in iudiciis suis contra impios.

1. In finem, in Laudibus, Psalmus Asaph,

Canticum ad Assyrios.

2. Notus in Iudaea Deus; in Israël magnum nomen eius.

3. Et factus est in pace locus eius; et habitatio eius in Sion.

4. Ibi confregit * potentias arcuum, scutum, gladium, et bellum.

* Ps. 45, 10.

5. Illuminans tu mirabiliter a montibus aeternis;

6. turbati sunt omnes insipientes corde.

Dormierunt somnum suum; et nihil invenerunt omnes viri divitiarum in manibus suis.

7. Ab increpatione tua Deus Iacob dormitaverunt, qui ascenderunt equos.

8. Tu terribilis es, et quis resistet tibi? ex tunc ira tua.

9. De coelo auditum fecisti iudicium; terra tremuit et quievit,

10. cum exurgeret in iudicium Deus, ut salvos faceret omnes mansuetos terrae.

11. Quoniam cogitatio hominis confitebitur tibi; et reliquiae cogitationis diem festum agent tibi.

12. Vovete, et reddite Domino Deo vestro, omnes, qui in circuitu eius affertis munera.

13. Terribili et ei, qui aufert spiritum principum, terribili apud reges terrae.

Psalm. LXXVI.

Consolatio spiritualis ex fiducia in Deum, et recordatione beneficiorum eius.

1. In finem, pro Idithun, Psalmus Asaph.

2. Voce mea ad Dominum clamavi; voce mea ad Deum, et intendit mihi.

3. In die tribulationis meae Deum exquisivi, manibus meis nocte contra eum; et non sum deceptus.

Renuit consolari anima mea,

4. memor fui Dei, et delectatus sum, et exercitatus sum; et defecit spiritus meus.

5. Anticipaverunt vigilias oculi mei; turbatus sum, et non sum locutus.

6. Cogitavi * dies antiquos: et annos aeternos in mente habui.

* Ps. 142, 5.

7. Et meditatus sum nocte cum corde meo, et exercitabar, et scopebam spiritum meum.

8. Numquid in aeternum proiiciet Deus; aut non apponet, ut complacitior sit adhuc?

9. Aut in finem misericordiam suam abscindet, a generatione in generationem?

10. Aut obliviscetur misereri Deus?

aut continebit in ira sua misericordias suas?

11. Et dixi: Nunc coepi; haec mutatio dexterae excelsi.

12. Memor fui operum Domini; quia memor ero ab initio mirabilium tuorum.

13. et meditabor in omnibus operibus tuis; et in adinventionibus tuis exercebor.

14. Deus in sancto via tua; quis Deus magnus sicut Deus noster?

15. Tu es Deus, qui facis mirabilia. Notam fecisti in populis virtutem tuam;

16. redemisti in brachio tuo populum tuum, filios Iacob, et Ioseph.

17. Viderunt te aquae Deus, viderunt te aquae; et timuerunt, et turbatae sunt abyssi.

18. Multitudo sonitus aquarum; vocem dederunt nubes.

Etenim sagittae tuae transeunt;

19. vox tonitrui tui in rota.

Illuxerunt coruscationes tuae orbi terrae; commota est et contremuit terra.

20. In mari via tua, et semitae tuae in aquis multis; et vestigia tua non cognoscentur.

21. *Deduxisti sicut oves populum tuum, in manu Moysi et Aaron.

* Exod. 12, 37. 14, 22.

PSALM. LXXVII.

Beneficia olim Iudaeis praestita enarrantur. Reprobatio ipsis ob infidelitates praenunciatur.

1. Intellectus Asaph.

Attendite popule meus legem meam; inclinate aurem vestram in verba oris mei.

2. Aperiam in parabolis os meum; loquar propositiones ab initio.

3. Quanta audivimus et cognovimus ea; et patres nostri narraverunt nobis.

4. Non sunt occultata a filiis eorum, in generatione altera. Narrantes laudes Domini, et virtutes eius, et mirabilia eius, quae fecit.

5. Et suscitavit testimonium in Iacob; et legem posuit in Israël.

Quanta mandavit patribus nostris nota facere ea filiis suis;

6. ut cognoscat generatio altera.

Filii, qui nascentur, et exurgent, et narrabunt filiis suis,

7. ut ponant in Deo spem suam, et non obliviscantur operum Dei; et mandata eius exquirant.

8. Ne fiant sicut patres eorum; generatio prava et exasperans.

Generatio, quae non direxit cor suum; et non est creditus cum Deo spiritus eius.

9. Filii Ephrem intendentes et mittentes arcum: conversi sunt in die belli.

10. Non custodierunt testamentum Dei; et in lege eius noluerunt ambulare.

11. Et obliti sunt benefactorum eius, et mirabilium eius, quae ostendit eis.

12. Coram patribus eorum fecit mirabilia in terra Aegypti, in campo Taneos.

13. *Interrupit mare, et perduxit eos; et statuit aquas quasi in utre.

* Exod. 14, 22.

14. Et deduxit eos in nube diei; et tota nocte in illuminatione ignis.

15. * Interrupit petram in eremo; et adaquavit eos velut in abysso multa. * Exod. 17, 6. Ps. 104, 41.

16. Et eduxit aquam de petra; et deduxit tamquam flumina aquas.

17. Et apposuerunt adhuc peccare ei; in iram excitaverunt excelsum in inaquoso.

18. Et tentaverunt Deum in cordibus suis; ut peterent escas animabus suis.

19. Et male locuti sunt de Deo; dixerunt: Numquid poterit Deus parare mensam in deserto?

20. Quoniam percussit petram, et fluxerunt aquae, et torrentes inundaverunt.

Numquid et panem poterit dare, aut parare mensam populo suo?

21. *Ideo audivit Dominus, et distulit; et ignis accensus est in Iacob, et ira ascendit in Israël.

* Num. 11, 1.

22. Quia non crediderunt in Deo, nec speraverunt in salutari eius;

23. ut mandavit nubibus desuper, et ianuas coeli aperuit.

24. * Et pluit illis manna ad manducandum, et panem coeli dedit eis.

* Exod. 16, 4. Num. 11, 7.

25. *Panem angelorum manducavit homo; cibaria misit eis in abundantia. * Ioh. 6, 31. 1 Cor. 10, 3.

11 אֵל אִם־קָפַץ בְּאַף רַחֲמָיו סֶלָה׃ וָאֹמַר חַלּוֹתִי הִיא שְׁנוֹת יְמִין
12 13 עֶלְיוֹן׃ אֶזְכּוֹר מַעַלְלֵי־יָהּ כִּי־אֶזְכְּרָה מִקֶּדֶם פִּלְאֶךָ׃ וְהָגִיתִי בְכָל־
14 פָּעֳלֶךָ וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה׃ אֱלֹהִים בַּקֹּדֶשׁ דַּרְכֶּךָ מִי־אֵל גָּדוֹל
טו 16 כֵּאלֹהִים׃ אַתָּה הָאֵל עֹשֵׂה פֶלֶא הוֹדַעְתָּ בָעַמִּים עֻזֶּךָ׃ גָּאַלְתָּ בִּזְרוֹעַ
17 עַמֶּךָ בְּנֵי־יַעֲקֹב וְיוֹסֵף סֶלָה׃ רָאוּךָ מַּיִם ׀ אֱלֹהִים רָאוּךָ מַּיִם יָחִילוּ
18 אַף יִרְגְּזוּ תְהֹמוֹת׃ זֹרְמוּ מַיִם ׀ עָבוֹת קוֹל נָתְנוּ שְׁחָקִים אַף־חֲצָצֶיךָ
19 יִתְהַלָּכוּ׃ קוֹל רַעַמְךָ ׀ בַּגַּלְגַּל הֵאִירוּ בְרָקִים תֵּבֵל רָגְזָה וַתִּרְעַשׁ
כ הָאָרֶץ׃ בַּיָּם דַּרְכֶּךָ וּשְׁבִילְיךָ בְּמַיִם רַבִּים וְעִקְּבוֹתֶיךָ לֹא נֹדָעוּ׃
נָחִיתָ כַצֹּאן עַמֶּךָ בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן׃

עח Psal. LXXVIII. עח

א מַשְׂכִּיל לְאָסָף הַאֲזִינָה עַמִּי תּוֹרָתִי הַטּוּ אָזְנְכֶם לְאִמְרֵי־פִי׃
3 2 אֶפְתְּחָה בְמָשָׁל פִּי אַבִּיעָה חִידוֹת מִנִּי־קֶדֶם׃ אֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ וַנֵּדָעֵם
4 וַאֲבוֹתֵינוּ סִפְּרוּ־לָנוּ׃ לֹא נְכַחֵד ׀ מִבְּנֵיהֶם לְדוֹר אַחֲרוֹן מְסַפְּרִים תְּהִלּוֹת
ה יְהוָה וֶעֱזוּזוֹ וְנִפְלְאֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה׃ וַיָּקֶם עֵדוּת ׀ בְּיַעֲקֹב וְתוֹרָה שָׂם
6 בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדִיעָם לִבְנֵיהֶם׃ לְמַעַן יֵדְעוּ ׀
7 דּוֹר אַחֲרוֹן בָּנִים יִוָּלֵדוּ יָקֻמוּ וִיסַפְּרוּ לִבְנֵיהֶם׃ וְיָשִׂימוּ בֵאלֹהִים
8 כִּסְלָם וְלֹא יִשְׁכְּחוּ מַעַלְלֵי־אֵל וּמִצְוֹתָיו יִנְצֹרוּ׃ וְלֹא יִהְיוּ ׀ כַּאֲבוֹתָם
9 דּוֹר סוֹרֵר וּמֹרֶה דּוֹר לֹא־הֵכִין לִבּוֹ וְלֹא־נֶאֶמְנָה אֶת־אֵל רוּחוֹ׃ בְּנֵי־
י אֶפְרַיִם נוֹשְׁקֵי רוֹמֵי־קָשֶׁת הָפְכוּ בְּיוֹם קְרָב׃ לֹא שָׁמְרוּ בְּרִית
11 אֱלֹהִים וּבְתוֹרָתוֹ מֵאֲנוּ לָלֶכֶת׃ וַיִּשְׁכְּחוּ עֲלִילוֹתָיו וְנִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר
12 13 הֶרְאָם׃ נֶגֶד אֲבוֹתָם עָשָׂה פֶלֶא בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שְׂדֵה־צֹעַן׃ בָּקַע יָם
14 וַיַּעֲבִירֵם וַיַּצֶּב־מַיִם כְּמוֹ־נֵד׃ וַיַּנְחֵם בֶּעָנָן יוֹמָם וְכָל־הַלַּיְלָה בְּאוֹר
טו 16 אֵשׁ׃ יְבַקַּע צֻרִים בַּמִּדְבָּר וַיַּשְׁקְ כִּתְהֹמוֹת רַבָּה׃ וַיּוֹצִא נוֹזְלִים מִסָּלַע
17 וַיּוֹרֶד כַּנְּהָרוֹת מָיִם׃ וַיּוֹסִיפוּ עוֹד לַחֲטֹא־לוֹ לַמְרוֹת עֶלְיוֹן בַּצִּיָּה׃
18 19 וַיְנַסּוּ־אֵל בִּלְבָבָם לִשְׁאָל־אֹכֶל לְנַפְשָׁם׃ וַיְדַבְּרוּ בֵּאלֹהִים אָמְרוּ הֲיוּכַל
כ אֵל לַעֲרֹךְ שֻׁלְחָן בַּמִּדְבָּר׃ הֵן הִכָּה־צוּר ׀ וַיָּזוּבוּ מַיִם וּנְחָלִים יִשְׁטֹפוּ
21 הֲגַם־לֶחֶם יוּכַל תֵּת אִם־יָכִין שְׁאֵר לְעַמּוֹ׃ לָכֵן ׀ שָׁמַע יְהוָה וַיִּתְעַבָּר
22 וְאֵשׁ נִשְּׂקָה בְיַעֲקֹב וְגַם־אַף עָלָה בְיִשְׂרָאֵל׃ כִּי לֹא הֶאֱמִינוּ בֵּאלֹהִים
23 וְלֹא בָטְחוּ בִּישׁוּעָתוֹ׃ וַיְצַו שְׁחָקִים מִמָּעַל וְדַלְתֵי שָׁמַיִם פָּתָח׃
24 כה וַיַּמְטֵר ׀ עֲלֵיהֶם מָן לֶאֱכֹל וּדְגַן־שָׁמַיִם נָתַן לָמוֹ׃ לֶחֶם אַבִּירִים אָכַל

v. 12. אזכור קרי v. 13. ב״נ ובעלילותך ב״א ובעלילות׳ v. 20. יתיר י׳

v. 21. נ״א בַּיַד־ ibid. בנ״א משֶׁה v. 8. נ״א וְלֹא v. 12. עמר׳ בְּאֶרֶץ

v. 19. נ״א בֵּאלֹהִים או בֵּאלֹהִים v. 20. בנ״א הֵן v. 24. נ״א וַיַּמְטֵר

26 אִישׁ צֵידָה שָׁלַח לָהֶם לָשֹׂבַע׃ יַסַּע קָדִים בַּשָּׁמָיִם וַיְנַהֵג בְּעֻזּוֹ תֵימָן׃
27 28 וַיַּמְטֵר עֲלֵיהֶם כֶּעָפָר שְׁאֵר וּכְחוֹל יַמִּים עוֹף כָּנָף׃ וַיַּפֵּל בְּקֶרֶב
29 מַחֲנֵהוּ סָבִיב לְמִשְׁכְּנֹתָיו׃ וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׂבְּעוּ מְאֹד וְתַאֲוָתָם יָבִא לָהֶם׃
ל 31 לֹא־זָרוּ מִתַּאֲוָתָם עוֹד אָכְלָם בְּפִיהֶם׃ וְאַף אֱלֹהִים ׀ עָלָה בָהֶם וַיַּהֲרֹג
32 בְּמִשְׁמַנֵּיהֶם וּבַחוּרֵי יִשְׂרָאֵל הִכְרִיעַ׃ בְּכָל־זֹאת חָטְאוּ־עוֹד וְלֹא
33 34 הֶאֱמִינוּ בְּנִפְלְאוֹתָיו׃ וַיְכַל־בַּהֶבֶל יְמֵיהֶם וּשְׁנוֹתָם בַּבֶּהָלָה׃ אִם־הֲרָגָם
לה וּדְרָשׁוּהוּ וְשָׁבוּ וְשִׁחֲרוּ־אֵל׃ וַיִּזְכְּרוּ כִּי־אֱלֹהִים צוּרָם וְאֵל עֶלְיוֹן
36 37 גֹּאֲלָם׃ ° וַיְפַתּוּהוּ בְּפִיהֶם וּבִלְשׁוֹנָם יְכַזְּבוּ־לוֹ׃ וְלִבָּם לֹא־נָכוֹן עִמּוֹ
38 וְלֹא נֶאֶמְנוּ בִּבְרִיתוֹ׃ וְהוּא רַחוּם ׀ יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא־יַשְׁחִית וְהִרְבָּה
39 לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא־יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ׃ וַיִּזְכֹּר כִּי־בָשָׂר הֵמָּה רוּחַ הוֹלֵךְ
מ 41 וְלֹא יָשׁוּב׃ כַּמָּה יַמְרוּהוּ בַמִּדְבָּר יַעֲצִיבוּהוּ בִּישִׁימוֹן׃ וַיָּשׁוּבוּ
42 וַיְנַסּוּ אֵל וּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל הִתְווּ׃ לֹא־זָכְרוּ אֶת־יָדוֹ יוֹם אֲשֶׁר־פָּדָם
43 44 מִנִּי־צָר׃ אֲשֶׁר־שָׂם בְּמִצְרַיִם אֹתוֹתָיו וּמוֹפְתָיו בִּשְׂדֵה־צֹעַן׃ וַיַּהֲפֹךְ
מה לְדָם יְאֹרֵיהֶם וְנֹזְלֵיהֶם בַּל־יִשְׁתָּיוּן׃ יְשַׁלַּח בָּהֶם עָרֹב וַיֹּאכְלֵם
46 47 וּצְפַרְדֵּעַ וַתַּשְׁחִיתֵם׃ וַיִּתֵּן לֶחָסִיל יְבוּלָם וִיגִיעָם לָאַרְבֶּה׃ יַהֲרֹג
48 בַּבָּרָד גַּפְנָם וְשִׁקְמוֹתָם בַּחֲנָמַל׃ וַיַּסְגֵּר לַבָּרָד בְּעִירָם וּמִקְנֵיהֶם
49 לָרְשָׁפִים׃ יְשַׁלַּח־בָּם ׀ חֲרוֹן אַפּוֹ עֶבְרָה וָזַעַם וְצָרָה מִשְׁלַחַת מַלְאֲכֵי
נ רָעִים׃ יְפַלֵּס נָתִיב לְאַפּוֹ לֹא־חָשַׂךְ מִמָּוֶת נַפְשָׁם וְחַיָּתָם לַדֶּבֶר הִסְגִּיר׃
51 52 וַיַּךְ כָּל־בְּכוֹר בְּמִצְרָיִם רֵאשִׁית אוֹנִים בְּאָהֳלֵי־חָם׃ וַיַּסַּע כַּצֹּאן עַמּוֹ
53 וַיְנַהֲגֵם כַּעֵדֶר בַּמִּדְבָּר׃ וַיַּנְחֵם לָבֶטַח וְלֹא פָחָדוּ וְאֶת־אוֹיְבֵיהֶם כִּסָּה
54 נה הַיָּם׃ וַיְבִיאֵם אֶל־גְּבוּל קָדְשׁוֹ הַר־זֶה קָנְתָה יְמִינוֹ׃ וַיְגָרֶשׁ מִפְּנֵיהֶם ׀
56 גּוֹיִם וַיַּפִּילֵם בְּחֶבֶל נַחֲלָה וַיַּשְׁכֵּן בְּאָהֳלֵיהֶם שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְנַסּוּ
57 וַיַּמְרוּ אֶת־אֱלֹהִים עֶלְיוֹן וְעֵדוֹתָיו לֹא שָׁמָרוּ׃ וַיִּסֹּגוּ וַיִּבְגְּדוּ כַּאֲבוֹתָם
58 נֶהְפְּכוּ כְּקֶשֶׁת רְמִיָּה׃ וַיַּכְעִיסוּהוּ בְּבָמוֹתָם וּבִפְסִילֵיהֶם יַקְנִיאוּהוּ׃
ס 59 שָׁמַע אֱלֹהִים וַיִּתְעַבָּר וַיִּמְאַס מְאֹד בְּיִשְׂרָאֵל׃ וַיִּטֹּשׁ מִשְׁכַּן שִׁלוֹ
61 62 אֹהֶל שִׁכֵּן בָּאָדָם׃ וַיִּתֵּן לַשְּׁבִי עֻזּוֹ וְתִפְאַרְתּוֹ בְיַד־צָר׃ וַיַּסְגֵּר לַחֶרֶב
63 עַמּוֹ וּבְנַחֲלָתוֹ הִתְעַבָּר׃ בַּחוּרָיו אָכְלָה־אֵשׁ וּבְתוּלֹתָיו לֹא הוּלָּלוּ׃
64 סה כֹּהֲנָיו בַּחֶרֶב נָפָלוּ וְאַלְמְנֹתָיו לֹא תִבְכֶּינָה׃ וַיִּקַץ כְּיָשֵׁן ׀ אֲדֹנָי כְּגִבּוֹר
66 67 מִתְרוֹנֵן מִיָּיִן׃ וַיַּךְ־צָרָיו אָחוֹר חֶרְפַּת עוֹלָם נָתַן לָמוֹ׃ וַיִּמְאַס בְּאֹהֶל
68 יוֹסֵף וּבְשֵׁבֶט אֶפְרַיִם לֹא בָחָר׃ וַיִּבְחַר אֶת־שֵׁבֶט יְהוּדָה אֶת־הַר

v. 31. בנ״א בָּהֶם עמ׳ בָּהֶם ׀ v. 36. חצי הספר v. 42. בנ״א יוֹם v. 52.
ב״נ וַיְנַהֲגֵם v. 52. בנ״א בְּבָמֹתָם v. 61. בנ״א בְּיַד־ או״ תו בְּיַד־
v. 63. דגש אחר שורק v. 65. בנ״א וַיִּקַץ v. 66. בנ״א וַיַּךְ־ v. 68. בנ״א אֶת־

26. * Transtulit Austrum de coelo; et induxit in virtute sua Africum.
* Num. 11, 31.

27. Et pluit super eos sicut pulverem carnes; et sicut arenam maris volatilia pennata.

28. Et ceciderunt in medio castrorum eorum, circa tabernacula eorum.

29. Et manducaverunt et saturati sunt nimis, et desiderium eorum attulit eis;

30. non sunt fraudati a desiderio suo.

* Adhuc escae eorum erant in ore ipsorum; * Num. 11, 33.

31. et ira Dei ascendit super eos.

Et occidit pingues eorum, et electos Israël impedivit.

32. In omnibus his peccaverunt adhuc; et non crediderunt in mirabilibus eius.

33. Et defecerunt in vanitate dies eorum; et anni eorum cum festinatione.

34. Cum occideret eos, quaerebant eum; et revertebantur, et diluculo veniebant ad eum.

35. Et rememorati sunt, quia Deus adiutor est eorum; et Deus excelsus redemptor eorum est.

36. Et dilexerunt eum in ore suo, et lingua sua mentiti sunt ei;

37. cor autem eorum non erat rectum cum eo; nec fideles habiti sunt in testamento eius.

38. Ipse autem est misericors, et propitius fiet peccatis eorum; et non disperdet eos. Et abundavit, ut averteret iram suam; et non accendit omnem iram suam:

39. Et recordatus est, quia caro sunt; spiritus vadens, et non rediens.

40. Quoties exacerbaverunt eum in deserto, in iram concitaverunt eum in inaquoso?

41. Et conversi sunt, et tentaverunt Deum; et sanctum Israël exacerbaverunt.

42. Non sunt recordati manus eius, die, qua redemit eos de manu tribulantis,

43. sicut posuit in Aegypto signa sua, et prodigia sua in campo Taneos.

44. * Et convertit in sanguinem flumina eorum, et imbres eorum, ne biberent. * Exod. 7, 20.

45. * Misit in eos coenomyiam, et comedit eos †; et ranam, et disperdidit eos. * Exod. 8, 24. † Exod. 8, 6.

46. * Et dedit aerugini fructus eorum; et labores eorum locustae. * Ex. 10, 15.

47. * Et occidit in grandine vineas eorum; et moros eorum in pruina.
* Exod. 9, 25.

48. Et tradidit grandini iumenta eorum; et possessionem eorum igni.

49. Misit in eos iram indignationis suae; indignationem, et iram, et tribulationem: immissiones per angelos malos.

50. Viam fecit semitae irae suae, non pepercit a morte animabus eorum; et iumenta eorum in morte conclusit.

51. * Et percussit omne primogenitum in terra Aegypti; primitias omnis laboris eorum in tabernaculis Cham. * Exod. 12, 29.

52. Et abstulit sicut oves populum suum; et perduxit eos tamquam gregem in deserto.

53. Et deduxit eos in spe, et non timuerunt; et * inimicos eorum operuit mare. * Exod. 14. 27.

54. Et induxit eos in montem sanctificationis suae, montem, quem acquisivit dextera eius. * Et eiecit a facie eorum gentes; et sorte divisit eis terram in funiculo distributionis.
* Ios. 13. 6. 7.

55. Et habitare fecit in tabernaculis eorum tribus Israël.

56. Et tentaverunt, et exacerbaverunt Deum excelsum; et testimonia eius non custodierunt.

57. Et averterunt se, et non servaverunt pactum; quemadmodum patres eorum, conversi sunt in arcum pravum.

58. In iram concitaverunt eum in collibus suis; et in sculptilibus suis ad aemulationem eum provocaverunt.

59. Audivit Deus, et sprevit; et ad nihilum redegit valde Israël.

60. * Et repulit tabernaculum Silo, tabernaculum suum, ubi habitavit in hominibus. * 1 Reg. 4, 4. Ier. 7, 12. 14. 26, 6.

61. Et tradidit in captivitatem virtutem eorum; et pulchritudinem eorum in manus inimici.

62. Et conclusit in gladio populum suum; et haereditatem suam sprevit.

63. Iuvenes eorum comedit ignis; et virgines eorum non sunt lamentatae.

64. Sacerdotes * eorum in gladio ceciderunt; et viduae eorum non plorabantur. * 1 Reg. 22, 17.

65. Et excitatus est tamquam dormiens Dominus, tamquam potens crapulatus a vino.

66. Et * percussit inimicos suos in posteriora; opprobrium sempiternum dedit illis. * 1 Reg. 5, 6.

67. Et repulit tabernaculum Ioseph; et tribum Ephraim non elegit;

68. sed elegit tribum Iuda, montem Sion, quem dilexit.
69. Et aedificavit sicut unicornium sanctificium suum in terra, quam fundavit in saecula.
70. Et elegit * David servum suum, et sustulit eum de gregibus ovium; de post foetantes accepit eum,
* 1 Reg. 16, 11. sq.
71. pascere * Iacob servum suum, et Israël haereditatem suam.
* 2 Reg. 5, 2.
72. Et pavit eos in innocentia cordis sui; et in intellectibus manuum suarum deduxit eos.

PSALM. LXXVIII.

Fideles ab infidelibus vexati opem Dei poscunt.

1. Psalmus Asaph.

Deus venerunt gentes in haereditatem tuam, polluerunt templum sanctum tuum; posuerunt Ierusalem in pomorum custodiam.
2. Posuerunt morticina servorum tuorum, escas volatilibus coeli; carnes sanctorum tuorum bestiis terrae.
3. Effuderunt sanguinem eorum tamquam aquam in circuitu Ierusalem; et non erat, qui sepeliret.
4. Facti sumus * opprobrium vicinis nostris; subsannatio et illusio his, qui in circuitu nostro sunt.
* Ps. 43, 14.
5. Usquequo * Domine! irasceris in finem; accendetur velut ignis zelus tuus? * Ps. 84, 6.
6. * Effunde iram tuam in gentes, quae te non noverunt; et in regna, quae nomen tuum non invocaverunt.
* Ier. 10, 25.
7. Quia comederunt Iacob; et locum eius desolaverunt.
8. * Ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum, cito anticipent nos misericordiae tuae; quia pauperes facti sumus nimis. * Ies. 64, 9.
9. Adiuva nos Deus salutaris noster; et propter gloriam nominis tui Domine libera nos; et propitius esto peccatis nostris, propter nomen tuum.
10. Ne forte dicant in gentibus: Ubi est Deus eorum? et innotescat in nationibus coram oculis nostris,
ultio sanguinis servorum tuorum, qui effusus est;
11. introeat in conspectu tuo gemitus compeditorum.
Secundum magnitudinem brachii tui, posside filios mortificatorum.
12. Et redde vicinis nostris septuplum in sinu eorum; improperium ipsorum, quod exprobraverunt tibi Domine.
13. Nos autem populus tuus, et oves pascuae tuae, confitebimur tibi in saeculum;
in generationem et generationem annunciabimus laudem tuam.

PSALM. LXXIX.

Miseriarum finis a Deo petitur.

1. In finem, pro iis, qui commutabuntur, testimonium Asaph, Psalmus.

2. Qui regis Israël, intende; qui deducis velut ovem Ioseph.
Qui sedes super cherubim, manifestare
3. coram Ephraim, Beniamin, et Manasse.
Excita potentiam tuam, et veni, ut salvos facias nos.
4. Deus converte nos; et ostende faciem tuam, et salvi erimus.
5. Domine Deus virtutum, quousque irasceris super orationem servi tui?
6. Cibabis nos pane lacrymarum; et potum dabis nobis in lacrymis in mensura?
7. Posuisti nos in contradictionem vicinis nostris; et inimici nostri subsannaverunt nos.
8. Deus virtutum converte nos; et ostende faciem tuam; et salvi erimus.
9. Vineam de Aegypto transtulisti; eiecisti gentes, et plantasti eam.
10. Dux itineris fuisti in conspectu eius; plantasti radices eius, et implevit terram.
11. Operuit montes umbra eius, et arbusta eius cedros Dei.
12. Extendit palmites suos usque ad mare; et usque ad flumen propagines eius.
13. Ut quid destruxisti maceriam eius *; et vindemiant eam omnes, qui praetergrediuntur viam.
* Ps. 88, 42. Ies. 5, 5.
14. Exterminavit eam aper de silva; et singularis ferus depastus est eam.

צִיּוֹן אֲשֶׁר אָהֵב׃ וַיִּבֶן כְּמוֹ־רָמִים מִקְדָּשׁוֹ כְּאֶרֶץ יְסָדָהּ לְעוֹלָם׃ 69
וַיִּבְחַר בְּדָוִד עַבְדּוֹ וַיִּקָּחֵהוּ מִמִּכְלְאֹת צֹאן׃ מֵאַחַר עָלוֹת הֱבִיאוֹ ע 71
לִרְעוֹת בְּיַעֲקֹב עַמּוֹ וּבְיִשְׂרָאֵל נַחֲלָתוֹ׃ וַיִּרְעֵם כְּתֹם לְבָבוֹ וּבִתְבוּנוֹת 72
כַּפָּיו יַנְחֵם׃

עט PSAL. LXXIX. עט

מִזְמוֹר לְאָסָף אֱלֹהִים בָּאוּ גוֹיִם בְּנַחֲלָתֶךָ טִמְּאוּ אֶת־הֵיכַל קָדְשֶׁךָ א
שָׂמוּ אֶת־יְרוּשָׁלִַם לְעִיִּים׃ נָתְנוּ אֶת־נִבְלַת עֲבָדֶיךָ מַאֲכָל לְעוֹף 2
הַשָּׁמָיִם בְּשַׂר חֲסִידֶיךָ לְחַיְתוֹ־אָרֶץ׃ שָׁפְכוּ דָמָם ׀ כַּמַּיִם סְבִיבוֹת 3
יְרוּשָׁלָםִ וְאֵין קוֹבֵר׃ הָיִינוּ חֶרְפָּה לִשְׁכֵנֵינוּ לַעַג וָקֶלֶס לִסְבִיבוֹתֵינוּ׃ 4
עַד־מָה יְהוָה תֶּאֱנַף לָנֶצַח תִּבְעַר כְּמוֹ־אֵשׁ קִנְאָתֶךָ׃ שְׁפֹךְ חֲמָתְךָ ׀ ה 6
אֶל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא־יְדָעוּךָ וְעַל־מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרָאוּ׃
כִּי אָכַל אֶת־יַעֲקֹב וְאֶת־נָוֵהוּ הֵשַׁמּוּ׃ אַל תִּזְכָּר־לָנוּ עֲוֺנֹת רִאשֹׁנִים 7 8
מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד׃ עָזְרֵנוּ ׀ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל־דְּבַר 9
כְּבוֹד־שְׁמֶךָ וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר עַל־חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ׃ לָמָּה ׀ יֹאמְרוּ י
הַגּוֹיִם אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם יִוָּדַע בַּגּוֹיִם לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דַּם־עֲבָדֶיךָ הַשָּׁפוּךְ׃
תָּבוֹא לְפָנֶיךָ אֶנְקַת אָסִיר כְּגֹדֶל זְרוֹעֲךָ הוֹתֵר בְּנֵי תְמוּתָה׃ וְהָשֵׁב 11 12
לִשְׁכֵנֵינוּ שִׁבְעָתַיִם אֶל־חֵיקָם חֶרְפָּתָם אֲשֶׁר חֵרְפוּךָ אֲדֹנָי׃ וַאֲנַחְנוּ 13
עַמְּךָ ׀ וְצֹאן מַרְעִיתֶךָ נוֹדֶה לְּךָ לְעוֹלָם לְדֹר וָדֹר נְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ׃

פ PSAL. LXXX. פ

לַמְנַצֵּחַ אֶל־שֹׁשַׁנִּים עֵדוּת לְאָסָף מִזְמוֹר׃ רֹעֵה יִשְׂרָאֵל ׀ הַאֲזִינָה א 2
נֹהֵג כַּצֹּאן יוֹסֵף יֹשֵׁב הַכְּרוּבִים הוֹפִיעָה׃ לִפְנֵי אֶפְרַיִם ׀ וּבִנְיָמִן 3
וּמְנַשֶּׁה עוֹרְרָה אֶת־גְּבוּרָתֶךָ וּלְכָה לִישֻׁעָתָה לָּנוּ׃ אֱלֹהִים הֲשִׁיבֵנוּ 4
וְהָאֵר פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה׃ יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת עַד־מָתַי עָשַׁנְתָּ בִּתְפִלַּת ה
עַמֶּךָ׃ הֶאֱכַלְתָּם לֶחֶם דִּמְעָה וַתַּשְׁקֵמוֹ בִּדְמָעוֹת שָׁלִישׁ׃ תְּשִׂימֵנוּ מָדוֹן 6 7
לִשְׁכֵנֵינוּ וְאֹיְבֵינוּ יִלְעֲגוּ־לָמוֹ׃ אֱלֹהִים צְבָאוֹת הֲשִׁיבֵנוּ וְהָאֵר פָּנֶיךָ 8
וְנִוָּשֵׁעָה׃ גֶּפֶן מִמִּצְרַיִם תַּסִּיעַ תְּגָרֵשׁ גּוֹיִם וַתִּטָּעֶהָ׃ פִּנִּיתָ לְפָנֶיהָ 9 י
וַתַּשְׁרֵשׁ שָׁרָשֶׁיהָ וַתְּמַלֵּא־אָרֶץ׃ כָּסּוּ הָרִים צִלָּהּ וַעֲנָפֶיהָ אַרְזֵי־אֵל׃ 11
תְּשַׁלַּח קְצִירֶהָ עַד־יָם וְאֶל־נָהָר יוֹנְקוֹתֶיהָ׃ לָמָּה פָּרַצְתָּ גְדֵרֶיהָ 12 13
וְאָרוּהָ כָּל־עֹבְרֵי דָרֶךְ׃ יְכַרְסְמֶנָּה חֲזִיר מִיָּעַר וְזִיז שָׂדַי יִרְעֶנָּה׃ 14

v. 72. נ"א וַיִּרְעֵם v. 1. נ"א לְאָסָף v. 9. נ"א וְהַצִּילֵנוּ ב"נ והצילנו
v. 10 ב"נ אֱלֹהיהם ibid. בגוים קרי v. 11. נ"א תָּבוֹא v. 13. בנ"א נוֹדֶה
או נודה ibid. עמי׳ וָדֹר v. 11. ב"א אַרְזֵי ב"נ ארזי v. 13. נ"א עֹבְרֵי
v. 14. עין תלויה

טו 16 אֱלֹהִים צְבָאוֹת שׁוּב נָא הַבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה וּפְקֹד גֶּפֶן זֹאת׃ וְכַנָּה
17 אֲשֶׁר־נָטְעָה יְמִינֶךָ וְעַל־בֵּן אִמַּצְתָּה לָּךְ׃ שְׂרֻפָה בָאֵשׁ כְּסוּחָה
18 מִגַּעֲרַת פָּנֶיךָ יֹאבֵדוּ׃ תְּהִי־יָדְךָ עַל־אִישׁ יְמִינֶךָ עַל־בֶּן־אָדָם אִמַּצְתָּ
19 כ לָּךְ׃ וְלֹא־נָסוֹג מִמֶּךָּ תְּחַיֵּנוּ וּבְשִׁמְךָ נִקְרָא׃ יְהֹוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת
הֲשִׁיבֵנוּ הָאֵר פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה׃

Psal. LXXXI. פא

פא

א 2 לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית לְאָסָף׃ הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ הָרִיעוּ לֵאלֹהֵי
3 4 יַעֲקֹב׃ שְׂאוּ־זִמְרָה וּתְנוּ־תֹף כִּנּוֹר נָעִים עִם־נָבֶל׃ תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ
ה שׁוֹפָר בַּכֵּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ׃ כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׃
6 עֵדוּת׀ בִּיהוֹסֵף שָׂמוֹ בְּצֵאתוֹ עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם שְׂפַת לֹא־יָדַעְתִּי
7 8 אֶשְׁמָע׃ הֲסִירוֹתִי מִסֵּבֶל שִׁכְמוֹ כַּפָּיו מִדּוּד תַּעֲבֹרְנָה׃ בַּצָּרָה קָרָאתָ
9 וָאֲחַלְּצֶךָּ אֶעֶנְךָ בְּסֵתֶר רַעַם אֶבְחָנְךָ עַל־מֵי מְרִיבָה סֶלָה׃ שְׁמַע עַמִּי
י וְאָעִידָה בָּךְ יִשְׂרָאֵל אִם־תִּשְׁמַע־לִי׃ לֹא־יִהְיֶה בְךָ אֵל זָר וְלֹא
11 תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נֵכָר׃ אָנֹכִי׀ יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם
12 הַרְחֶב־פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ׃ וְלֹא־שָׁמַע עַמִּי לְקוֹלִי וְיִשְׂרָאֵל לֹא־אָבָה
13 14 לִי׃ וָאֲשַׁלְּחֵהוּ בִּשְׁרִירוּת לִבָּם יֵלְכוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם׃ לוּ עַמִּי שֹׁמֵעַ
טו לִי יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ׃ כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ וְעַל־צָרֵיהֶם
16 17 אָשִׁיב יָדִי׃ מְשַׂנְאֵי יְהֹוָה יְכַחֲשׁוּ־לוֹ וִיהִי עִתָּם לְעוֹלָם׃ וַיַּאֲכִילֵהוּ
מֵחֵלֶב חִטָּה וּמִצּוּר דְּבַשׁ אַשְׂבִּיעֶךָ׃

Psal. LXXXII. פב

פב

א 2 מִזְמוֹר לְאָסָף אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת־אֵל בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט׃ עַד־
3 מָתַי תִּשְׁפְּטוּ־עָוֶל וּפְנֵי רְשָׁעִים תִּשְׂאוּ־סֶלָה׃ שִׁפְטוּ־דַל וְיָתוֹם עָנִי
4 ה וָרָשׁ הַצְדִּיקוּ׃ פַּלְּטוּ־דַל וְאֶבְיוֹן מִיַּד רְשָׁעִים הַצִּילוּ׃ לֹא יָדְעוּ׀ וְלֹא־
6 יָבִינוּ בַּחֲשֵׁכָה יִתְהַלָּכוּ יִמּוֹטוּ כָּל־מוֹסְדֵי אָרֶץ׃ אֲנִי אָמַרְתִּי אֱלֹהִים
7 אַתֶּם וּבְנֵי עֶלְיוֹן כֻּלְּכֶם׃ אָכֵן כְּאָדָם תְּמוּתוּן וּכְאַחַד הַשָּׂרִים תִּפֹּלוּ׃
8 קוּמָה אֱלֹהִים שָׁפְטָה הָאָרֶץ כִּי־אַתָּה תִנְחַל בְּכָל־הַגּוֹיִם׃

Psal. LXXXIII. פג

פג

א 2 שִׁיר מִזְמוֹר לְאָסָף׃ אֱלֹהִים אַל־דֳּמִי־לָךְ אַל־תֶּחֱרַשׁ וְאַל־תִּשְׁקֹט
3 4 אֵל׃ כִּי־הִנֵּה אוֹיְבֶיךָ יֶהֱמָיוּן וּמְשַׂנְאֶיךָ נָשְׂאוּ רֹאשׁ׃ עַל־עַמְּךָ

---

v. 15. נ״א שׁוּב־נָא או שׁוּב נָא v. 16. כ׳ רבתי ibid. בנ״א בֵּן v. 20.
בנ״א יְהֹוָה v. 2. דגש אחר שורק v. 8. בנ״א וָאֲחַלֶּצְךָ וְאַחַלֶּצְךָ ibid.
בנ״א רֵעַם v. 12. בנ״א אָבָה v. 14. בנ״א לוּ v. 4. נ״א דַל v. 5. נ״א וְלֹא
v. 6. נ״א אֲנִי־ v. 2. ב״נ אַל־

15. Deus virtutum convertere; respice de coelo, et vide, et visita vineam istam.
16. Et perfice eam, quam plantavit dextera tua; et super filium hominis, quem confirmasti tibi.
17. Incensa igni, et suffossa ab increpatione vultus tui peribunt.
18. Fiat manus tua super virum dexterae tuae; et super filium hominis, quem confirmasti tibi.
19. Et non discedimus a te, vivificabis nos; et nomen tuum invocabimus.
20. Domine Deus virtutum converte nos; et ostende faciem tuam, et salvi erimus.

PSALM. LXXX.

Festa Dei pie celebranda. Ob infidelitates dimisit Deus Iudaeos in desideria cordis eorum.

In finem.

1. Pro torcularibus, Psalmus ipsi Asaph.

2. Exultate Deo adiutori nostro; iubilate Deo Iacob.
3. Sumite psalmum, et date tympanum; psalterium iucundum cum cithara.
4. Buccinate in Neomenia tuba, in insigni die solemnitatis vestrae.
5. Quia praeceptum in Israël est; et iudicium Deo Iacob.
6. Testimonium in Ioseph posuit illud, cum exiret de terra Aegypti; linguam, quam non noverat, audivit.
7. Divertit ab oneribus dorsum eius; manus eius in cophino servierunt.
8. In tribulatione invocasti me*, et liberavi te; exaudivi te in abscondito tempestatis; † probavi te apud aquam contradictionis.
* Exod. 14, 10. 17, 5. † Num. 20, 13.
9. Audi populus meus, et contestabor te; Israël si audieris me,
10. non * erit in te deus recens, neque adorabis deum alienum.
* Exod. 20, 3.
11. Ego enim sum Dominus Deus tuus, qui eduxi te de terra Aegypti; dilata os tuum, et implebo illud.
12. Et non audivit populus meus vocem meam; et Israël non intendit mihi.
13. *Et dimisi eos secundum desideria cordis eorum, ibunt in adinventionibus suis. * Act. 14, 15.
14. *Si populus meus audisset me; Israël si in viis meis ambulasset;
* Deut. 5, 29. 28, 1 sq. Bar 3, 13.
15. pro nihilo forsitan inimicos eorum humiliassem; et super tribulantes eos misissem manum meam.
16. Inimici Domini mentiti sunt ei; et erit tempus eorum in saecula.
17. Et cibavit eos ex adipe frumenti; et de petra, melle saturavit eos.

PSALM. LXXXI.

Adhortatio ad iudices, ut iuste iura administrent.

1. Psalmus Asaph.

Deus stetit in synagoga deorum; in medio autem * deos diiudicat.
* v. 6.
2. Usquequo iudicatis iniquitatem; et facies peccatorum sumitis
3. Iudicate * egeno, et pupillo; humilem, et pauperem iustificate.
* Ies. 1, 17.
4. *Eripite pauperem: et egenum de manu peccatoris liberate.
* Prov. 24, 11.
5. Nescierunt, neque intellexerunt, in tenebris ambulant, movebuntur omnia fundamenta terrae.
6. *Ego dixi: Dii estis, et filii Excelsi omnes! * Ioh. 10, 34.
7. Vos autem sicut homines moriemini; et sicut unus de principibus cadetis.
8. Surge Deus, iudica terram, quoniam tu haereditabis in omnibus gentibus.

PSALM. LXXXII.

Infidelium adversus populum Dei motus; eorumque confusio et interitus.

1. Canticum Psalmi Asaph.

2. Deus, quis similis erit tibi? ne taceas, neque compescaris Deus;
3. quoniam ecce! inimici tui sonuerunt; et qui oderunt te, extulerunt caput.
4. Super populum tuum maligna-

verunt consilium; et cogitaverunt adversus sanctos tuos.
5. Dixerunt: Venite, et disperdamus eos de gente; et non memoretur nomen Israël ultra.
6. Quoniam cogitaverunt unanimiter; simul adversum te testamentum disposuerunt,
7. tabernacula Idumaeorum et Ismahelitae;
Moab, et Agareni,
8. Gebal, et Ammon, et Amalec; alienigenae cum habitantibus Tyrum.
9. Etenim Assur venit cum illis; facti sunt in adiutorium filiis Lot.
10. Fac illis * sicut Madian †, et Sisarae; sicut †† Iabin in torrente Cisson. Iud. 7, 22. † Iud. 4, 15. 21. †† Iud. 4, 24.
11. Disperierunt in Endor; facti sunt ut stercus terrae.
12. *Pone principes eorum sicut Oreb, et Zeb, et † Zebee, et Salmana; * Iud. 7, 25. † Iud. 8, 21.
omnes principes eorum;
13. qui dixerunt: Haereditate possideamus Sanctuarium Dei.
14. Deus meus pone illos ut rotam; et sicut stipulam ante faciem venti.
15. Sicut ignis, qui comburit silvam; et sicut flamma comburens montes;
16. ita persequeris illos in tempestate tua; et in ira tua turbabis eos.
17. Imple facies eorum ignominia; et quaerent nomen tuum, Domine.
18. Erubescant*, et conturbentur in saeculum saeculi; et confundantur, et pereant. * Ps. 6, 11. 34, 4.
19. Et cognoscant, quia nomen tibi Dominus; tu solus Altissimus in omni terra.

PSALM. LXXXIII.

Aeterna Dei tabernacula unicum iusti desiderium.

In finem,
1. Pro torcularibus filiis Core, Psalmus.

2. Quam dilecta tabernacula tua Domine virtutum!
3. Concupiscit*, et deficit anima mea in atria Domini. * Ps. 26, 4.
Cor meum, et caro mea exultaverunt in Deum vivum.
4. Etenim passer invenit sibi domum; et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.
Altaria tua Domine virtutum, rex meus, et Deus meus.
5. Beati, qui habitant in domo tua, Domine! in saecula saeculorum laudabunt te.
6. Beatus vir, cuius est auxilium abs te; ascensiones in corde suo disposuit,
7. in valle lacrymarum in loco, quem posuit.
8. Etenim benedictionem dabit legislator, ibunt de virtute in virtutem; videbitur Deus deorum in Sion.
9. Domine Deus virtutum exaudi orationem meam; auribus percipe Deus Iacob.
10. Protector noster aspice Deus; et respice in faciem Christi tui;
11. quia melior est dies unâ in atriis suis super millia.
Elegi abiectus esse in domo Dei mei; magis quam habitare in tabernaculis peccatorum.
12. Quia misericordiam, et veritatem diligit Deus; gratiam, et gloriam dabit Dominus.
13. Non privabit bonis eos, qui ambulant in innocentia; Domine virtutum, beatus homo, qui sperat in te.

PSALM. LXXXIV.

Dei clementia celebratur, et eius auxilium in calamitate imploratur. Spes meliorum temporum affulget.

1. In finem, filiis Core, Psalmus.

2. Benedixisti Domine! terram tuam; avertisti captivitatem Iacob.
3. Remisisti iniquitatem plebis tuae; operuisti omnia peccata eorum.
4. Mitigasti omnem iram tuam, avertisti ab ira indignationis tuae.
5. Converte nos Deus salutaris noster; et averte iram tuam a nobis.
6. Numquid in aeternum irasceris nobis? aut extendes iram tuam a generatione in generationem?
7. Deus tu conversus vivifica-

יַעֲרִימוּ סוֹד וְיִתְיָעֲצוּ עַל־צְפוּנֶיךָ׃ אָמְרוּ לְכוּ וְנַכְחִידֵם מִגּוֹי וְלֹא־ ה
יִזָּכֵר שֵׁם־יִשְׂרָאֵל עוֹד׃ כִּי נוֹעֲצוּ לֵב יַחְדָּו עָלֶיךָ בְּרִית יִכְרֹתוּ׃ 6
אָהֳלֵי אֱדוֹם וְיִשְׁמְעֵאלִים מוֹאָב וְהַגְרִים׃ גְּבָל וְעַמּוֹן וַעֲמָלֵק פְּלֶשֶׁת 7 8
עִם־יֹשְׁבֵי צוֹר׃ גַּם־אַשּׁוּר נִלְוָה עִמָּם הָיוּ זְרוֹעַ לִבְנֵי־לוֹט סֶלָה׃ 9
עֲשֵׂה־לָהֶם כְּמִדְיָן כְּסִיסְרָא כְיָבִין בְּנַחַל קִישׁוֹן׃ נִשְׁמְדוּ בְעֵין־דֹּאר י 11
הָיוּ דֹּמֶן לָאֲדָמָה׃ שִׁיתֵמוֹ נְדִיבֵמוֹ כְּעֹרֵב וְכִזְאֵב וּכְזֶבַח וּכְצַלְמֻנָּע 12
כָּל־נְסִיכֵמוֹ׃ אֲשֶׁר אָמְרוּ נִירְשָׁה לָּנוּ אֵת נְאוֹת אֱלֹהִים׃ אֱלֹהַי שִׁיתֵמוֹ 13 14
כַגַּלְגַּל כְּקַשׁ לִפְנֵי־רוּחַ׃ כְּאֵשׁ תִּבְעַר־יָעַר וּכְלֶהָבָה תְּלַהֵט הָרִים׃ טו
כֵּן תִּרְדְּפֵם בְּסַעֲרֶךָ וּבְסוּפָתְךָ תְבַהֲלֵם׃ מַלֵּא פְנֵיהֶם קָלוֹן וִיבַקְשׁוּ 16 17
שִׁמְךָ יְהוָה׃ יֵבֹשׁוּ וְיִבָּהֲלוּ עֲדֵי־עַד וְיַחְפְּרוּ וְיֹאבֵדוּ׃ וְיֵדְעוּ כִּי־אַתָּה 18 19
שִׁמְךָ יְהוָה לְבַדֶּךָ עֶלְיוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ׃

Psal. LXXXIV. פד

לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃ מַה־יְּדִידוֹת מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ א 2
יְהוָה צְבָאוֹת׃ נִכְסְפָה וְגַם־כָּלְתָה ׀ נַפְשִׁי לְחַצְרוֹת יְהוָה לִבִּי וּבְשָׂרִי 3
יְרַנְּנוּ אֶל אֵל־חָי׃ גַּם־צִפּוֹר ׀ מָצְאָה בַיִת וּדְרוֹר ׀ קֵן לָהּ אֲשֶׁר־שָׁתָה 4
אֶפְרֹחֶיהָ אֶת־מִזְבְּחוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת מַלְכִּי וֵאלֹהָי׃ אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי ה
בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה׃ אַשְׁרֵי אָדָם עוֹז־לוֹ בָךְ מְסִלּוֹת בִּלְבָבָם׃ 6
עֹבְרֵי ׀ בְּעֵמֶק הַבָּכָא מַעְיָן יְשִׁיתוּהוּ גַּם־בְּרָכוֹת יַעְטֶה מוֹרֶה׃ יֵלְכוּ 7 8
מֵחַיִל אֶל־חָיִל יֵרָאֶה אֶל־אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן׃ יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת 9
שִׁמְעָה תְפִלָּתִי הַאֲזִינָה אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה׃ מָגִנֵּנוּ רְאֵה אֱלֹהִים וְהַבֵּט י
פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ׃ כִּי טוֹב־יוֹם בַּחֲצֵרֶיךָ מֵאָלֶף בָּחַרְתִּי הִסְתּוֹפֵף בְּבֵית אֱלֹהַי 11
מִדּוּר בְּאָהֳלֵי־רֶשַׁע׃ כִּי שֶׁמֶשׁ ׀ וּמָגֵן יְהוָה אֱלֹהִים חֵן וְכָבוֹד יִתֵּן יְהוָה 12
לֹא יִמְנַע־טוֹב לַהֹלְכִים בְּתָמִים׃ יְהוָה צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ׃ 13

Psal. LXXXV. פה

לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃ רָצִיתָ יְהוָה אַרְצֶךָ שַׁבְתָּ שְׁבוּת א 2
יַעֲקֹב׃ נָשָׂאתָ עֲוֹן עַמֶּךָ כִּסִּיתָ כָל־חַטָּאתָם סֶלָה׃ אָסַפְתָּ כָל־עֶבְרָתֶךָ 3 4
הֱשִׁיבוֹתָ מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ׃ שׁוּבֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ וְהָפֵר כַּעַסְךָ עִמָּנוּ׃ ה
הַלְעוֹלָם תֶּאֱנַף־בָּנוּ תִּמְשֹׁךְ אַפְּךָ לְדֹר וָדֹר׃ הֲלֹא אַתָּה תָּשׁוּב תְּחַיֵּנוּ 6 7

v. 10. בנ״א כְּסִיסְרָא או כְּסִיסְרָא v. 13. ב״א נִירְשָׁה־ v. 14. נ״א כַּגַּלְגַּל
v. 16. ב״נ וּבְסוּפָתְךָ v. 3. ב״נ וְגַם־ ibid. בנ״א אֶל־אֵל או אֶל אֵל־ v. 4.
נ״א קַן ibid. ב״נ אֶת־ v. 5. נ״א עוֹד ibid. נ״א יְהַלְלוּךָ ibid. נ״א סֶלָה
v. 10. בנ״א פְּנֵי v. 11. פתח באתנח v. 13. נ״א יְהוָה v. 1. נ״א ח׀מ׳ v. 2.
מבית ק׳ v. 4. נ״א מֵחֲרוֹן v. 5. עטי׳ וְהָפֵר v. 6. נ״א וָדוֹר v 7. ב״נ הֲלֹא־

8 9 וְעַמְּךָ יִשְׂמְחוּ־בָךְ׃ הַרְאֵנוּ יְהוָה חַסְדֶּךָ וְיֶשְׁעֲךָ תִּתֶּן־לָנוּ׃ אֶשְׁמְעָה
מַה־יְדַבֵּר הָאֵל ׀ יְהוָה כִּי ׀ יְדַבֵּר שָׁלוֹם אֶל־עַמּוֹ וְאֶל־חֲסִידָיו וְאַל־
י 11 יָשׁוּבוּ לְכִסְלָה׃ אַךְ ׀ קָרוֹב לִירֵאָיו יִשְׁעוֹ לִשְׁכֹּן כָּבוֹד בְּאַרְצֵנוּ׃ חֶסֶד־
12 וֶאֱמֶת נִפְגָּשׁוּ צֶדֶק וְשָׁלוֹם נָשָׁקוּ׃ אֱמֶת מֵאֶרֶץ תִּצְמָח וְצֶדֶק מִשָּׁמַיִם
13 14 נִשְׁקָף׃ גַּם־יְהוָה יִתֵּן הַטּוֹב וְאַרְצֵנוּ תִּתֵּן יְבוּלָהּ׃ צֶדֶק לְפָנָיו יְהַלֵּךְ
וְיָשֵׂם לְדֶרֶךְ פְּעָמָיו׃

Psal. LXXXVI. פו

פו

א תְּפִלָּה לְדָוִד הַטֵּה־יְהוָה אָזְנְךָ עֲנֵנִי כִּי־עָנִי וְאֶבְיוֹן אָנִי׃
2 שָׁמְרָה נַפְשִׁי כִּי־חָסִיד אָנִי הוֹשַׁע עַבְדְּךָ אַתָּה אֱלֹהַי הַבּוֹטֵחַ אֵלֶיךָ׃
3 4 חָנֵּנִי אֲדֹנָי כִּי־אֵלֶיךָ אֶקְרָא כָּל־הַיּוֹם׃ שַׂמֵּחַ נֶפֶשׁ עַבְדֶּךָ כִּי אֵלֶיךָ
ה אֲדֹנָי נַפְשִׁי אֶשָּׂא׃ כִּי־אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קֹרְאֶיךָ׃
6 7 הַאֲזִינָה יְהוָה תְּפִלָּתִי וְהַקְשִׁיבָה בְּקוֹל תַּחֲנוּנוֹתָי׃ בְּיוֹם צָרָתִי
8 9 אֶקְרָאֶךָּ כִּי תַעֲנֵנִי׃ אֵין־כָּמוֹךָ בָאֱלֹהִים ׀ אֲדֹנָי וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ׃ כָּל־
י גּוֹיִם ׀ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ יָבוֹאוּ ׀ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ אֲדֹנָי וִיכַבְּדוּ לִשְׁמֶךָ׃ כִּי־
11 גָדוֹל אַתָּה וְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת אַתָּה אֱלֹהִים לְבַדֶּךָ׃ הוֹרֵנִי יְהוָה ׀ דַּרְכֶּךָ
12 אֲהַלֵּךְ בַּאֲמִתֶּךָ יַחֵד לְבָבִי לְיִרְאָה שְׁמֶךָ׃ אוֹדְךָ ׀ אֲדֹנָי אֱלֹהַי בְּכָל־
13 לְבָבִי וַאֲכַבְּדָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם׃ כִּי־חַסְדְּךָ גָּדוֹל עָלָי וְהִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִשְּׁאוֹל
14 תַּחְתִּיָּה׃ אֱלֹהִים ׀ זֵדִים קָמוּ עָלַי וַעֲדַת עָרִיצִים בִּקְשׁוּ נַפְשִׁי וְלֹא
טו שָׂמוּךָ לְנֶגְדָּם׃ וְאַתָּה אֲדֹנָי אֵל־רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד
16 17 וֶאֱמֶת׃ פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי תְּנָה־עֻזְּךָ לְעַבְדֶּךָ וְהוֹשִׁיעָה לְבֶן־אֲמָתֶךָ׃ עֲשֵׂה־
עִמִּי אוֹת לְטוֹבָה וְיִרְאוּ שֹׂנְאַי וְיֵבֹשׁוּ כִּי־אַתָּה יְהוָה עֲזַרְתַּנִי וְנִחַמְתָּנִי׃

Psal. LXXXVII. פז

פז

א 2 לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר שִׁיר יְסוּדָתוֹ בְּהַרְרֵי־קֹדֶשׁ׃ אֹהֵב יְהוָה שַׁעֲרֵי
3 צִיּוֹן מִכֹּל מִשְׁכְּנוֹת יַעֲקֹב׃ נִכְבָּדוֹת מְדֻבָּר בָּךְ עִיר הָאֱלֹהִים סֶלָה׃
4 אַזְכִּיר ׀ רַהַב וּבָבֶל לְיֹדְעָי הִנֵּה פְלֶשֶׁת וְצוֹר עִם־כּוּשׁ זֶה יֻלַּד־שָׁם
ה 6 וּלְצִיּוֹן ׀ יֵאָמַר אִישׁ וְאִישׁ יֻלַּד־בָּהּ וְהוּא יְכוֹנְנֶהָ עֶלְיוֹן׃ יְהוָה יִסְפֹּר
7 בִּכְתוֹב עַמִּים זֶה יֻלַּד־שָׁם סֶלָה׃ וְשָׁרִים כְּחֹלְלִים כָּל־מַעְיָנַי בָּךְ׃

Psal. LXXXVIII. פח

פח

א שִׁיר מִזְמוֹר לִבְנֵי־קֹרַח לַמְנַצֵּחַ עַל־מָחֲלַת לְעַנּוֹת מַשְׂכִּיל לְהֵימָן

---

v. 9. נ״א הָאֵל ׀ v. 2. נ״א שָׁמְ׳ ibid. פתח באתנח v. 3. נ״א יהוה v. 4. נ״א
כִּי־ v. 6. נ״א יְהוָה v. 8. נ״א בֵּאלֹהִים ולא פסיק v. 15. בבנ״א אֵל־ ibid. בבנ״א
חֶסֶד v. 2. נ״א נוֹת v. 6. נ״א יְהוָה ibid. נ״א זֶה v. 1. נ״א לִבְנֵי או לִבְנֵי־קֹ׳

bis nos; et plebs tua laetabitur in te.

8. Ostende nobis Domine! misericordiam tuam; et salutare tuum da nobis.

9. Audiam, quid loquatur in me Dominus Deus; quoniam loquetur pacem in plebem suam
et super sanctos suos; et in eos, qui convertuntur ad cor.

10. Verumtamen prope timentes eum salutare ipsius; ut inhabitet gloria in terra nostra.

11. Misericordia et veritas obviaverunt sibi; iustitia et pax osculatae sunt.

12. Veritas de terra orta est; et iustitia de coelo prospexit.

13. Etenim Dominus dabit benignitatem; et terra nostra dabit fructum suum.

14. Iustitia ante eum ambulabit; et ponet in via gressus suos.

Psalm. LXXXV.

Ab hostibus defendi petit. Omnes gentes Deum adoraturae.

Oratio ipsi David.

1. Inclina Domine aurem tuam, et exaudi me; quoniam inops et pauper sum ego.

2. Custodi animam meam, quoniam sanctus sum; salvum fac servum tuum, Deus meus, sperantem in te.

3. Miserere mei Domine! quoniam ad te clamavi tota die;

4. laetifica animam servi tui, quoniam ad te Domine animam meam levavi.

5. * Quoniam tu Domine! suavis, et mitis; et multae misericordiae omnibus invocantibus te.

* Ioël 2, 13.

6. Auribus percipe Domine! orationem meam; et intende voci deprecationis meae.

7. In die tribulationis meae clamavi ad te; quia exaudisti me.

8. Non est similis tui in diis Domine! et non est secundum opera tua.

9. Omnes gentes, quascumque fecisti, venient, et adorabunt coram te Domine et glorificabunt nomen tuum.

10. Quoniam magnus es tu, et faciens mirabilia; tu es Deus solus.

11. Deduc me Domine! in via tua, et ingrediar in veritate tua; laetetur cor meum, ut timeat nomen tuum.

12. Confitebor tibi Domine, Deus meus! in toto corde meo, et glorificabo nomen tuum in aeternum.

13. Quia misericordia tua magna est super me; et eruisti animam meam ex inferno inferiori.

14. Deus, iniqui insurrexerunt super me, et synagoga potentium quaesierunt animam meam; et non proposuerunt te in conspectu suo.

15. Et tu Domine Deus! miserator et misericors, patiens, et multae misericordiae, et verax,

16. respice in me, miserere mei, da imperium tuum puero tuo; et salvum fac filium ancillae tuae.

17. Fac mecum signum in bonum, ut videant, qui oderunt me, et confundantur; quoniam tu Domine! adiuvisti me, et consolatus es me.

Psalm. LXXXVI.

Praerogativa urbis Ierusalem.

1. Filiis Core, Psalmus Cantici.

Fundamenta eius in montibus sanctis;

2. diligit Dominus portas Sion super omnia tabernacula Iacob.

3. Gloriosa dicta sunt de te, civitas Dei!

4. Memor ero Rahab, et Babylonis scientium me.

Ecce! alienigenae, et Tyrus, et populus Aethiopum, hi fuerunt illic.

5. Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea; et ipse fundavit eam Altissimus?

6. Dominus narrabit in scripturis populorum, et principum; horum, qui fuerunt in ea.

7. Sicut laetantium omnium habitatio est in te.

Psalm. LXXXVII.

Ab inimicis vexatus, et ab amicis derelictus et despectus Deo se totum commendat.

Canticum Psalmi.

1. Filiis Core, in finem, pro Maheleth ad respondendum, intellectus Eman Ezrahitae.

2. Domine Deus salutis meae, in die clamavi, et nocte coram te.
3. Intret in conspectu tuo oratio mea; inclina aurem tuam ad precem meam;
4. quia repleta est malis anima mea; et vita mea inferno appropinquavit.
5. Aestimatus sum cum descendentibus in lacum; factus sum sicut homo sine adiutorio,
6. inter mortuos liber,
sicut vulnerati dormientes in sepulchris, quorum non es memor amplius; et ipsi de manu tua repulsi sunt.
7. Posuerunt me in lacu inferiori; in tenebrosis, et in umbra mortis.
8. Super me confirmatus est furor tuus; et omnes fluctus tuos induxisti super me.
9. Longe fecisti notos meos a me; posuerunt me abominationem sibi.
Traditus sum, et non egrediebar;
10. oculi mei languerunt prae inopia.
Clamavi ad te Domine tota die; expandi ad te manus meas.
11. Numquid mortuis facies mirabilia; aut medici suscitabunt, et confitebuntur tibi?
12. Numquid narrabit aliquis in sepulchro misericordiam tuam, et veritatem tuam in perditione?
13. Numquid cognoscentur in tenebris mirabilia tua; et iustitia tua in terra oblivionis?
14. Et ego ad te Domine! clamavi; et mane oratio mea praeveniet te.
15. Ut quid Domine! repellis orationem meam; avertis faciem tuam a me?
16. Pauper sum ego, et in laboribus a iuventute mea; exaltatus autem, humiliatus sum et conturbatus.
17. In me transierunt irae tuae; et terrores tui conturbaverunt me.
18. Circumdederunt me sicut aqua tota die; circumdederunt me simul.
19. Elongasti a me amicum, et proximum; et notos meos a miseria.

PSALM. LXXXVIII.

Dei maiestas et clementia in rerum natura et in beneficiis Hebraeo populo exhibita, promissio Davidi facta de regno aeterno.

1. Intellectus Ethan Ezrahitae.

2. Misericordias Domini in aeternum cantabo.
In generationem et generationem annunciabo veritatem tuam in ore meo.
3. Quoniam dixisti: In aeternum misericordia aedificabitur in coelis; praeparabitur veritas tua in eis.
4. Disposui testamentum electis meis*, iuravi David servo meo:
* 2 Reg. 7, 12.
5. Usque in aeternum praeparabo semen tuum.
Et aedificabo in generationem, et generationem sedem tuam.
6. Confitebuntur coeli mirabilia tua Domine! etenim veritatem tuam in ecclesia sanctorum.
7. Quoniam quis in nubibus aequabitur Domino: similis erit Deo in filiis Dei?
8. Deus, qui glorificatur in consilio sanctorum; magnus et terribilis super omnes, qui in circuitu eius sunt.
9. Domine Deus virtutum quis similis tibi? potens es Domine! et veritas tua in circuitu tuo.
10. Tu dominaris potestati maris; motum autem fluctuum eius tu mitigas.
11. Tu humiliasti sicut vulneratum, superbum; in brachio virtutis tuae dispersisti inimicos tuos.
12. *Tui sunt coeli, et tua est terra, orbem terrae et plenitudinem eius tu fundasti; *Gen. 1, 2. Ps. 23, 1. 2.
13. aquilonem et mare tu creasti.
Thabor et Hermon in nomine tuo exultabunt;
14. tuum brachium cum potentia.
Firmetur manus tua, et exaltetur dextera tua;
15. iustitia et iudicium praeparatio sedis tuae.
Misericordia et veritas praecedent faciem tuam.
16. Beatus populus, qui scit iubilationem.
Domine! in lumine vultus tui ambulabunt,
17. et in nomine tuo exultabunt

2 3 הָאֶזְרָחִי׃ יְהוָה אֱלֹהֵי יְשׁוּעָתִי יוֹם־צָעַקְתִּי בַלַּיְלָה נֶגְדֶּךָ׃ תָּבוֹא
4 לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתִי הַטֵּה אָזְנְךָ לְרִנָּתִי׃ כִּי־שָׂבְעָה בְרָעוֹת נַפְשִׁי וְחַיַּי
ה לִשְׁאוֹל הִגִּיעוּ׃ נֶחְשַׁבְתִּי עִם־יוֹרְדֵי בוֹר הָיִיתִי כְּגֶבֶר אֵין־אֱיָל׃
6 בַּמֵּתִים חָפְשִׁי כְּמוֹ חֲלָלִים ׀ שֹׁכְבֵי קֶבֶר אֲשֶׁר לֹא־זְכַרְתָּם עוֹד וְהֵמָּה
7 8 מִיָּדְךָ נִגְזָרוּ׃ שַׁתַּנִי בְּבוֹר תַּחְתִּיּוֹת בְּמַחֲשַׁכִּים בִּמְצֹלוֹת׃ עָלַי סָמְכָה
9 חֲמָתֶךָ וְכָל־מִשְׁבָּרֶיךָ עִנִּיתָ סֶּלָה׃ הִרְחַקְתָּ מְיֻדָּעַי מִמֶּנִּי שַׁתַּנִי תוֹעֵבוֹת
י לָמוֹ כָּלֻא וְלֹא אֵצֵא׃ עֵינִי דָאֲבָה מִנִּי־עֹנִי קְרָאתִיךָ יְהוָה בְּכָל־יוֹם
11 שִׁטַּחְתִּי אֵלֶיךָ כַפָּי׃ הֲלַמֵּתִים תַּעֲשֶׂה־פֶּלֶא אִם־רְפָאִים יָקוּמוּ יוֹדוּךָ
12 13 סֶּלָה׃ הַיְסֻפַּר בַּקֶּבֶר חַסְדֶּךָ אֱמוּנָתְךָ בָּאֲבַדּוֹן׃ הֲיִוָּדַע בַּחֹשֶׁךְ פִּלְאֶךָ
14 וְצִדְקָתְךָ בְּאֶרֶץ נְשִׁיָּה׃ וַאֲנִי ׀ אֵלֶיךָ יְהוָה שִׁוַּעְתִּי וּבַבֹּקֶר תְּפִלָּתִי
טו 16 תְקַדְּמֶךָּ׃ לָמָה יְהוָה תִּזְנַח נַפְשִׁי תַּסְתִּיר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי׃ עָנִי אֲנִי וְגֹוֵעַ
17 מִנֹּעַר נָשָׂאתִי אֵמֶיךָ אָפוּנָה׃ עָלַי עָבְרוּ חֲרוֹנֶיךָ בִּעוּתֶיךָ צִמְּתוּתֻנִי׃
18 19 סַבּוּנִי כַמַּיִם כָּל־הַיּוֹם הִקִּיפוּ עָלַי יָחַד׃ הִרְחַקְתָּ מִמֶּנִּי אֹהֵב וָרֵעַ
מְיֻדָּעַי מַחְשָׁךְ׃

פט Psal. LXXXIX. פט

א 2 מַשְׂכִּיל לְאֵיתָן הָאֶזְרָחִי׃ חַסְדֵי יְהוָה עוֹלָם אָשִׁירָה לְדֹר וָדֹר ׀
3 אוֹדִיעַ אֱמוּנָתְךָ בְּפִי׃ כִּי־אָמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבָּנֶה שָׁמַיִם ׀ תָּכִן
4 ה אֱמוּנָתְךָ בָהֶם׃ כָּרַתִּי בְרִית לִבְחִירִי נִשְׁבַּעְתִּי לְדָוִד עַבְדִּי׃ עַד־עוֹלָם
6 אָכִין זַרְעֶךָ וּבָנִיתִי לְדֹר־וָדוֹר כִּסְאֲךָ סֶלָה׃ וְיוֹדוּ שָׁמַיִם פִּלְאֲךָ יְהוָה
7 אַף־אֱמוּנָתְךָ בִּקְהַל קְדֹשִׁים׃ כִּי מִי בַשַּׁחַק יַעֲרֹךְ לַיהוָה יִדְמֶה
8 לַיהוָה בִּבְנֵי אֵלִים׃ אֵל נַעֲרָץ בְּסוֹד־קְדֹשִׁים רַבָּה וְנוֹרָא עַל־כָּל־
9 סְבִיבָיו׃ יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי צְבָאוֹת מִי־כָמוֹךָ חֲסִין ׀ יָהּ וֶאֱמוּנָתְךָ
י סְבִיבוֹתֶיךָ׃ אַתָּה מוֹשֵׁל בְּגֵאוּת הַיָּם בְּשׂוֹא גַלָּיו אַתָּה תְשַׁבְּחֵם׃
11 12 אַתָּה דִכִּאתָ כֶחָלָל רָהַב בִּזְרוֹעַ עֻזְּךָ פִּזַּרְתָּ אוֹיְבֶיךָ׃ לְךָ שָׁמַיִם אַף־
13 לְךָ אָרֶץ תֵּבֵל וּמְלֹאָהּ אַתָּה יְסַדְתָּם׃ צָפוֹן וְיָמִין אַתָּה בְרָאתָם
14 תָּבוֹר וְחֶרְמוֹן בְּשִׁמְךָ יְרַנֵּנוּ׃ לְךָ זְרוֹעַ עִם־גְּבוּרָה תָּעֹז יָדְךָ תָּרוּם
טו 16 יְמִינֶךָ׃ צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאֶךָ חֶסֶד וֶאֱמֶת יְקַדְּמוּ פָנֶיךָ׃ אַשְׁרֵי
17 הָעָם יוֹדְעֵי תְרוּעָה יְהוָה בְּאוֹר־פָּנֶיךָ יְהַלֵּכוּן׃ בְּשִׁמְךָ יְגִילוּן כָּל־

v. 2. נ"א צְעַקְתִּי v. 8. נ"א עִנִּיתָ v. 9. נ"א הִרְחַקְתָּ v. 8. נ"א תוֹעֵבֹת
v. 10. בנ"א עֵינִי ibid. בנ"א עָנִי ibid. בנ"א יְהוָה v. 11. נ"א רְפָאִים
ibid. נ"א יְקוּמוּ v. 14. פתח באתנח v. 2. נ"א בְּפִי v. 7. נ"א לַ v. 8. נ"א
נַעֲרָץ v. 10. ב"נ אַתָּה v. 11. ב"נ פִּזַּרְתָּ ibid. נ"א אוֹיְבֶיךָ v. 12. בנ"א לְךָ
ibid. ב"נ ועמי אַתָּה v. 14. עמי יָדְךָ v. 15. עמי וֶאֱמֶת

18 הַיּוֹם וּבְצִדְקָתְךָ יָרוּמוּ׃ כִּי־תִפְאֶרֶת עֻזָּמוֹ אָתָּה וּבִרְצֹנְךָ תָּרִים
19 כ קַרְנֵנוּ׃ כִּי לַיהוָה מָגִנֵּנוּ וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מַלְכֵּנוּ׃ אָז דִּבַּרְתָּ־בְחָזוֹן
21 לַחֲסִידֶיךָ וַתֹּאמֶר שִׁוִּיתִי עֵזֶר עַל־גִּבּוֹר הֲרִימוֹתִי בָחוּר מֵעָם׃ מָצָאתִי
22 דָּוִד עַבְדִּי בְּשֶׁמֶן קָדְשִׁי מְשַׁחְתִּיו׃ אֲשֶׁר יָדִי תִּכּוֹן עִמּוֹ אַף־זְרוֹעִי
23 24 תְאַמְּצֶנּוּ׃ לֹא־יַשִּׁא אוֹיֵב בּוֹ וּבֶן־עַוְלָה לֹא יְעַנֶּנּוּ׃ וְכַתּוֹתִי מִפָּנָיו
כה צָרָיו וּמְשַׂנְאָיו אֶגּוֹף׃ וֶאֱמוּנָתִי וְחַסְדִּי עִמּוֹ וּבִשְׁמִי תָּרוּם קַרְנוֹ׃
26 27 וְשַׂמְתִּי בַיָּם יָדוֹ וּבַנְּהָרוֹת יְמִינוֹ׃ הוּא יִקְרָאֵנִי אָבִי אָתָּה אֵלִי וְצוּר
28 29 יְשׁוּעָתִי׃ אַף־אָנִי בְּכוֹר אֶתְּנֵהוּ עֶלְיוֹן לְמַלְכֵי־אָרֶץ׃ לְעוֹלָם אֶשְׁמוֹר־
ל לוֹ חַסְדִּי וּבְרִיתִי נֶאֱמֶנֶת לוֹ׃ וְשַׂמְתִּי לָעַד זַרְעוֹ וְכִסְאוֹ כִּימֵי שָׁמָיִם׃
31 32 אִם־יַעַזְבוּ בָנָיו תּוֹרָתִי וּבְמִשְׁפָּטַי לֹא יֵלֵכוּן׃ אִם־חֻקֹּתַי יְחַלֵּלוּ
33 34 וּמִצְוֺתַי לֹא יִשְׁמֹרוּ׃ וּפָקַדְתִּי בְשֵׁבֶט פִּשְׁעָם וּבִנְגָעִים עֲוֺנָם׃ וְחַסְדִּי
לה לֹא־אָפִיר מֵעִמּוֹ וְלֹא אֲשַׁקֵּר בֶּאֱמוּנָתִי׃ לֹא־אֲחַלֵּל בְּרִיתִי וּמוֹצָא
36 37 שְׂפָתַי לֹא אֲשַׁנֶּה׃ אַחַת נִשְׁבַּעְתִּי בְקָדְשִׁי אִם־לְדָוִד אֲכַזֵּב׃ זַרְעוֹ
38 לְעוֹלָם יִהְיֶה וְכִסְאוֹ כַשֶּׁמֶשׁ נֶגְדִּי׃ כְּיָרֵחַ יִכּוֹן עוֹלָם וְעֵד בַּשַּׁחַק נֶאֱמָן
מ 39 סֶלָה׃ וְאַתָּה זָנַחְתָּ וַתִּמְאָס הִתְעַבַּרְתָּ עִם־מְשִׁיחֶךָ׃ נֵאַרְתָּה בְּרִית
41 עַבְדֶּךָ חִלַּלְתָּ לָאָרֶץ נִזְרוֹ׃ פָּרַצְתָּ כָל־גְּדֵרֹתָיו שַׂמְתָּ מִבְצָרָיו מְחִתָּה׃
42 43 שַׁסֻּהוּ כָּל־עֹבְרֵי דָרֶךְ הָיָה חֶרְפָּה לִשְׁכֵנָיו׃ הֲרִימוֹתָ יְמִין צָרָיו
44 הִשְׂמַחְתָּ כָּל־אוֹיְבָיו׃ אַף־תָּשִׁיב צוּר חַרְבּוֹ וְלֹא הֲקֵמֹתוֹ בַּמִּלְחָמָה׃
מה 46 הִשְׁבַּתָּ מִטְּהָרוֹ וְכִסְאוֹ לָאָרֶץ מִגַּרְתָּה׃ הִקְצַרְתָּ יְמֵי עֲלוּמָיו הֶעֱטִיתָ
47 עָלָיו בּוּשָׁה סֶלָה׃ עַד־מָה יְהוָה תִּסָּתֵר לָנֶצַח תִּבְעַר כְּמוֹ־אֵשׁ חֲמָתֶךָ׃
48 49 זְכָר־אֲנִי מֶה־חָלֶד עַל־מַה־שָּׁוְא בָּרָאתָ כָל־בְּנֵי־אָדָם׃ מִי גֶבֶר יִחְיֶה
נ וְלֹא יִרְאֶה־מָּוֶת יְמַלֵּט נַפְשׁוֹ מִיַּד־שְׁאוֹל סֶלָה׃ אַיֵּה ׀ חֲסָדֶיךָ
51 הָרִאשֹׁנִים ׀ אֲדֹנָי נִשְׁבַּעְתָּ לְדָוִד בֶּאֱמוּנָתֶךָ׃ זְכֹר אֲדֹנָי חֶרְפַּת עֲבָדֶיךָ
52 שְׂאֵתִי בְחֵיקִי כָּל־רַבִּים עַמִּים׃ אֲשֶׁר חֵרְפוּ אוֹיְבֶיךָ ׀ יְהוָה אֲשֶׁר
53 חֵרְפוּ עִקְּבוֹת מְשִׁיחֶךָ׃ בָּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן ׀ וְאָמֵן׃ ספר רביעי

Psal. XC. צ

א תְּפִלָּה לְמֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲדֹנָי מָעוֹן אַתָּה הָיִיתָ לָּנוּ בְּדֹר
2 וָדֹר׃ בְּטֶרֶם ׀ הָרִים יֻלָּדוּ וַתְּחוֹלֵל אֶרֶץ וְתֵבֵל וּמֵעוֹלָם עַד־עוֹלָם אַתָּה
4 3 אֵל׃ תָּשֵׁב אֱנוֹשׁ עַד־דַּכָּא וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם׃ כִּי אֶלֶף שָׁנִים

v. 18. תרום קרי v. 20. נ״א הִבַּרְתָּ־ וב״א דִבַּרְתָּ ibid. נ״א בָּחוּר
v. 26. ב״נ וּבַנְּהָרוֹת v. 29. יתיר ו׳ v. 33. ב״נ וּבִנְגָעִים v. 36. ב״א אִם־
v. 41. ב״נ כָּל־ v. 45. פתח בס״פ v. 46. ב״א הֶעֱטִית v. 52. בנ״א
אוֹיְבֶיךָ ׀ v. 2. נ״א יֻלָּדוּ או יֻלָּ׳ ibid. ב״נ לָם ibid. ב״נ אַתָּה

tota die; et in iustitia tua exaltabuntur.
18. Quoniam gloria virtutis eorum tu es; et in beneplacito tuo exaltabitur cornu nostrum.
19. Quia Domini est assumptio nostra, et sancti Israël regis nostri.
20. Tunc locutus es in visione sanctis tuis, et dixisti: Posui adiutorium in potente; et exaltavi electum de plebe mea.
21. *Inveni David servum meum; oleo sancto meo unxi eum.
* 1 Reg. 16, 1. 12. Act. 13, 22.
22. Manus enim mea auxiliabitur ei; et brachium meum confortabit eum.
23. Nihil proficiet inimicus in eo, et filius iniquitatis non apponet nocere ei.
24. Et concidam a facie ipsius inimicos eius; et odientes eum in fugam convertam.
25. Et veritas mea, et misericordia mea cum ipso; et in nomine meo exaltabitur cornu eius.
26. Et ponam in mari manum eius, et in fluminibus dexteram eius.
27. Ipse invocabit * me: Pater meus es tu! Deus meus, et susceptor salutis meae; * 2 Reg. 7, 14.
28. et ego primogenitum ponam illum excelsum prae regibus terrae.
29. In aeternum servabo illi misericordiam meam; et testamentum meum fidele ipsi.
30. Et ponam in saeculum saeculi semen eius; et thronum eius sicut dies coeli.
31. Si autem dereliquerint filii eius legem meam; et in iudiciis meis non ambulaverint;
32. si iustitias meas profanaverint; et mandata mea non custodierint.
33. Visitabo in virga iniquitates eorum; et in verberibus peccata eorum.
34. Misericordiam autem meam non dispergam ab eo; neque nocebo in veritate mea;
35. neque profanabo testamentum meum; et quae procedunt de labiis meis, non faciam irrita.
36. Semel iuravi in sancto meo, si David mentiar:
37. Semen * eius in aeternum manebit! * 2 Reg. 7, 16.
38. Et thronus eius sicut sol in conspectu meo*, et sicut luna perfecta in aeternum; et testis in coelo fidelis. * 2 Reg. 7, 16.
39. Tu vero repulisti et despexisti; distulisti Christum tuum.
40. Evertisti testamentum servi tui; profanasti in terra sanctuarium eius.
41. Destruxisti omnes sepes eius; posuisti firmamentum eius formidinem.
42. Diripuerunt eum * omnes transeuntes viam; factus est opprobrium vicinis suis. * Ps. 79, 13.
43. Exaltasti dexteram deprimentium eum; laetificasti omnes inimicos eius.
44. Avertisti adiutorium gladii eius; et non es auxiliatus ei in bello.
45. Destruxisti eum ab emundatione; et sedem eius in terram collisisti.
46. Minorasti dies temporis eius; perfudisti eum confusione.
47. Usquequo Domine avertis in finem; exardescet sicut ignis ira tua?
48. Memorare, quae mea substantia; numquid enim vane constituisti omnes filios hominum?
49. Quis est homo, qui vivet, et non videbit mortem; eruet animam suam de manu inferi?
50. Ubi sunt misericordiae tuae antiquae Domine*, sicut iurasti David in veritate tua? * 2 Reg. 7, 11.
51. Memor esto Domine opprobrii servorum tuorum (quod continui in sinu meo) multarum gentium.
52. Quod exprobraverunt inimici tui Domine! quod exprobraverunt commutationem Christi tui.
53. Benedictus Dominus in aeternum: fiat, fiat!

PSALM. LXXXIX.

Brevitas et miseria huius vitae, peccati poena. Auxilium Dei semper exorandum.

1. Oratio Moysis hominis Dei.

Domine! refugium factus es nobis, a generatione in generationem.
2. Priusquam montes fierent, aut formaretur terra, et orbis; a saeculo et usque in saeculum tu es Deus.
3. Ne avertas hominem in humilitatem; et dixisti: Convertimini filii hominum.
4. Quoniam mille anni ante oculos

tuos, tamquam dies hesterna, quae praeteriit, et custodia in nocte,

5. quae pro nihilo habentur, eorum anni erunt.

6. Mane sicut herba transeat*, mane floreat, et transeat; vespere decidat, induret, et arescat.
* Ies. 40, 6. 7.

7. Quia defecimus in ira tua, et in furore tuo turbati sumus.

8. Posuisti iniquitates nostras in conspectu tuo; saeculum nostrum in illuminatione vultus tui.

9. Quoniam omnes dies nostri defecerunt; et in ira tua defecimus.

Anni nostri sicut aranea meditabuntur;

10. *dies annorum nostrorum in ipsis, septuaginta anni. Si autem in potentatibus octoginta anni; et amplius eorum, labor et dolor.

Quoniam supervenit mansuetudo; et corripiemur. * Eccl. 18, 8.

11. Quis novit potestatem irae tuae, et prae timore tuo iram tuam

12. dinumerare?

Dexteram tuam sic notam fac, et eruditos corde in sapientia.

13. Convertere Domine! usquequo? et deprecabilis esto super servos tuos.

14. Repleti sumus mane misericordia tua; et exultavimus, et delectati sumus omnibus diebus nostris.

15. Laetati sumus pro diebus, quibus nos humiliasti; annis, quibus vidimus mala.

16. Respice in servos tuos, et in opera tua; et dirige filios eorum.

17. Et sit splendor Domini Dei nostri super nos, et opera manuum nostrarum dirige super nos, et opus manuum nostrarum dirige.

PSALM. XC.

Sub Dei tutela nil timendum.

Laus Cantici David.

1. Qui habitat in adiutorio Altissimi, in protectione Dei coeli commorabitur.

2. Dicet Domino: Susceptor meus es tu, et refugium meum; Deus meus sperabo in eum.

3. Quoniam ipse liberavit me de laqueo venantium, et a verbo aspero.

4. Scapulis suis obumbrabit tibi; et sub pennis eius sperabis.

5. Scuto circumdabit te veritas eius; non timebis a timore nocturno,

6. a sagitta volante in die, a negotio perambulante in tenebris; ab incursu, et daemonio meridiano.

7. Cadent a latere tuo mille, et decem millia a dextris tuis; ad te autem non appropinquabit.

8. Verumtamen oculis tuis considerabis; et retributionem peccatorum videbis.

9. Quoniam tu es Domine spes mea; Altissimum posuisti refugium tuum,

10. non accedet ad te malum; et flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo.

11. *Quoniam angelis suis mandavit de te; ut custodiant te in omnibus viis tuis. * Matth. 4, 6. Luc. 4, 10.

12. In manibus portabunt te; ne forte offendas ad lapidem pedem tuum.

13. Super aspidem et basiliscum ambulabis; et conculcabis leonem et draconem.

14. Quoniam in me speravit, liberabo eum; protegam eum, quoniam cognovit nomen meum.

15. Clamabit ad me, et ego exaudiam eum; cum ipso sum in tribulatione, eripiam eum et glorificabo eum.

16. Longitudine dierum replebo eum; et ostendam illi salutare meum.

PSALM. XCI.

Laudandus Deus in operibus suis magnificus, iustus in iudiciis.

Psalmus Cantici,

1. In die sabbati.

2. Bonum est confiteri Domino; et psallere nomini tuo Altissime.

3. Ad annunciandum mane misericordiam tuam, et veritatem tuam per noctem;

4. In decachordo, psalterio; cum cantico, in cithara.

5. Quia delectasti me Domine! in factura tua; et in operibus manuum tuarum exultabo.

6. Quam * magnificata sunt opera tua Domine! nimis profundae factae sunt cogitationes tuae.
* Ps. 103, 24.

7. Vir insipiens non cognoscet; et stultus non intelliget haec.

בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר וְאַשְׁמוּרָה בַלָּיְלָה׃ זְרַמְתָּם שֵׁנָה ה
יִהְיוּ בַּבֹּקֶר כֶּחָצִיר יַחֲלֹף׃ בַּבֹּקֶר יָצִיץ וְחָלָף לָעֶרֶב יְמוֹלֵל וְיָבֵשׁ׃ 6
כִּי־כָלִינוּ בְאַפֶּךָ וּבַחֲמָתְךָ נִבְהָלְנוּ׃ שַׁתָּה עֲוֺנֹתֵינוּ לְנֶגְדֶּךָ עֲלֻמֵנוּ לִמְאוֹר 7 8
פָּנֶיךָ׃ כִּי כָל־יָמֵינוּ פָּנוּ בְעֶבְרָתֶךָ כִּלִּינוּ שָׁנֵינוּ כְמוֹ־הֶגֶה׃ יְמֵי־ 9 י
שְׁנוֹתֵינוּ בָהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם בִּגְבוּרֹת שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרָהְבָּם
עָמָל וָאָוֶן כִּי־גָז חִישׁ וַנָּעֻפָה׃ מִי־יוֹדֵעַ עֹז אַפֶּךָ וּכְיִרְאָתְךָ עֶבְרָתֶךָ׃ 11 12
לִמְנוֹת יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע וְנָבִא לְבַב חָכְמָה׃ שׁוּבָה יְהוָה עַד־מָתָי 13
וְהִנָּחֵם עַל־עֲבָדֶיךָ׃ שַׂבְּעֵנוּ בַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וּנְרַנְּנָה וְנִשְׂמְחָה בְּכָל־ 14
יָמֵינוּ׃ שַׂמְּחֵנוּ כִּימוֹת עִנִּיתָנוּ שְׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה׃ יֵרָאֶה אֶל־עֲבָדֶיךָ טו 16
פָעֳלֶךָ וַהֲדָרְךָ עַל־בְּנֵיהֶם׃ וִיהִי נֹעַם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה 17
יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ׃

צא Psal. XCI. צא

יֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן׃ אֹמַר לַיהוָה מַחְסִי א 2
וּמְצוּדָתִי אֱלֹהַי אֶבְטַח־בּוֹ׃ כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ מִדֶּבֶר הַוּוֹת׃ 3
בְּאֶבְרָתוֹ יָסֶךְ לָךְ וְתַחַת־כְּנָפָיו תֶּחְסֶה צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ׃ לֹא 4 ה
תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם׃ מִדֶּבֶר בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ מִקֶּטֶב 6
יָשׁוּד צָהֳרָיִם׃ יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֶלֶף וּרְבָבָה מִימִינֶךָ אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ׃ 7
רַק בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה׃ כִּי־אַתָּה יְהוָה מַחְסִי 8 9
עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ׃ לֹא־תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה וְנֶגַע לֹא־יִקְרַב בְּאָהֳלֶךָ׃ י 11
כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה־לָּךְ לִשְׁמָרְךָ בְּכָל־דְּרָכֶיךָ׃ עַל־כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ פֶּן־ 12
תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ׃ עַל־שַׁחַל וָפֶתֶן תִּדְרֹךְ תִּרְמֹס כְּפִיר וְתַנִּין׃ כִּי בִי 13 14
חָשַׁק וַאֲפַלְּטֵהוּ אֲשַׂגְּבֵהוּ כִּי־יָדַע שְׁמִי׃ יִקְרָאֵנִי וְאֶעֱנֵהוּ עִמּוֹ־אָנֹכִי טו
בְצָרָה אֲחַלְּצֵהוּ וַאֲכַבְּדֵהוּ׃ אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי׃ 16

צב Psal. XCII. צב

מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת׃ טוֹב לְהֹדוֹת לַיהוָה וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ א 2
עֶלְיוֹן׃ לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת׃ עֲלֵי־עָשׂוֹר וַעֲלֵי־ 3 4
נָבֶל עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר׃ כִּי שִׂמַּחְתַּנִי יְהוָה בְּפָעֳלֶךָ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ ה
אֲרַנֵּן׃ מַה־גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ׃ אִישׁ־בַּעַר 6 7

v. 7. ב"נ וּב' v. 8. שתה ק' ibid. נ"א עֲוֺנוֹתֵ' v. 10. נ"א | בָּהֶם ibid. נ"א
שִׁבְעִים ibid. בנ"א בִּגְבוּרוֹת | v. 11. בנ"א מִי־ v. 12. פתח באתנח נ"א
הוֹדַע ibid. בנ"א לְבַב v. 14. ב"א וְנרננה ב"נ וּנְרַנְּנָה v. 17. בנ"א אֲדֹנָי
ibid. ב"א וְמעשה ב"נ וּמַעֲשֵׂה v. 3. נ"א יַצִּילְךָ ibid. נ"א מִפַּח v. 4.
בנ"א לָךְ ibid. ב"נ ותחת

8 לֹא יֵדָע וּכְסִיל לֹא־יָבִין אֶת־זֹאת׃ בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים׀ כְּמוֹ עֵשֶׂב וַיָּצִיצוּ
9 י כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי־עַד׃ וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם יְהוָה׃ כִּי הִנֵּה
11 אֹיְבֶיךָ׀ יְהוָה כִּי־הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ יִתְפָּרְדוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ וַתָּרֶם
12 כִּרְאֵים קַרְנִי בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן׃ וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשׁוּרָי בַּקָּמִים עָלַי
13 מְרֵעִים תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי׃ צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה׃
14 טו שְׁתוּלִים בְּבֵית יְהוָה בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ׃ עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה
16 דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ׃ לְהַגִּיד כִּי־יָשָׁר יְהוָה צוּרִי וְלֹא־עֹלָתָה בּוֹ׃

Psal. XCIII. צג — צג

א יְהוָה מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְהוָה עֹז הִתְאַזָּר אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל
2 3 בַּל־תִּמּוֹט׃ נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז מֵעוֹלָם אָתָּה׃ נָשְׂאוּ נְהָרוֹת׀ יְהוָה נָשְׂאוּ
4 נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם׃ מִקֹּלוֹת׀ מַיִם רַבִּים אַדִּירִים
ה מִשְׁבְּרֵי־יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְהוָה׃ עֵדֹתֶיךָ׀ נֶאֶמְנוּ מְאֹד לְבֵיתְךָ נַאֲוָה־
קֹדֶשׁ יְהוָה לְאֹרֶךְ יָמִים׃

Psal. XCIV. צד — צד

א 2 אֵל־נְקָמוֹת יְהוָה אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ׃ הִנָּשֵׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ הָשֵׁב
3 גְּמוּל עַל־גֵּאִים׃ עַד־מָתַי רְשָׁעִים׀ יְהוָה עַד־מָתַי רְשָׁעִים יַעֲלֹזוּ׃
ה 4 יַבִּיעוּ יְדַבְּרוּ עָתָק יִתְאַמְּרוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ עַמְּךָ יְהוָה יְדַכְּאוּ
6 7 וְנַחֲלָתְךָ יְעַנּוּ׃ אַלְמָנָה וְגֵר יַהֲרֹגוּ וִיתוֹמִים יְרַצֵּחוּ׃ וַיֹּאמְרוּ לֹא
8 יִרְאֶה־יָּהּ וְלֹא־יָבִין אֱלֹהֵי יַעֲקֹב׃ בִּינוּ בֹּעֲרִים בָּעָם וּכְסִילִים מָתַי
י 9 תַּשְׂכִּילוּ׃ הֲנֹטַע אֹזֶן הֲלֹא יִשְׁמָע אִם־יֹצֵר עַיִן הֲלֹא יַבִּיט׃ הֲיֹסֵר
11 גּוֹיִם הֲלֹא יוֹכִיחַ הַמְלַמֵּד אָדָם דָּעַת׃ יְהוָה יֹדֵעַ מַחְשְׁבוֹת אָדָם
12 כִּי־הֵמָּה הָבֶל׃ אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר־תְּיַסְּרֶנּוּ יָּהּ וּמִתּוֹרָתְךָ תְלַמְּדֶנּוּ׃
13 14 לְהַשְׁקִיט לוֹ מִימֵי רָע עַד יִכָּרֶה לָרָשָׁע שָׁחַת׃ כִּי׀ לֹא־יִטֹּשׁ יְהוָה
טו עַמּוֹ וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב׃ כִּי־עַד־צֶדֶק יָשׁוּב מִשְׁפָּט וְאַחֲרָיו כָּל־יִשְׁרֵי־
16 17 לֵב׃ מִי־יָקוּם לִי עִם־מְרֵעִים מִי־יִתְיַצֵּב לִי עִם־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ לוּלֵי
18 יְהוָה עֶזְרָתָה לִּי כִּמְעַט׀ שָׁכְנָה דוּמָה נַפְשִׁי׃ אִם־אָמַרְתִּי מָטָה
19 רַגְלִי חַסְדְּךָ יְהוָה יִסְעָדֵנִי׃ בְּרֹב שַׂרְעַפַּי בְּקִרְבִּי תַּנְחוּמֶיךָ יְשַׁעַשְׁעוּ
כ 21 נַפְשִׁי׃ הַיְחָבְרְךָ כִּסֵּא הַוּוֹת יֹצֵר עָמָל עֲלֵי־חֹק׃ יָגוֹדּוּ עַל־נֶפֶשׁ

---

v. 9. נ״א לְעוֹלָם v. 10. בנ״א יְהוָה v. 11. עטר׳ וַתָּרֶם v. 15. ב״נ דשנים
ibid. נ״א וְרַעֲנַנִּים v. 16. עולתה קרי v. 1. כולו קמץ v. 4. בנ״א מַיִם
ibid. ב״א אדירים ב״נ אַדִּירִים v. 1. ב״א אֶל־ ב״נ אֵל־ v. 4. ב״א יִתְאמרו
v. 9. בנ״א יֹצֵר v. 11. בנ״א יְהוָה v. 12. נ״א אַשְׁרֵי׀ ibid. נ״א תְלַמְּדֶ׳
v. 16. בנ״א לִי ibid. בנ״א פֹּעֲלֵי v. 21. דגש אחר הולם

8. Cum exorti fuerint peccatores sicut foenum; et apparuerint omnes, qui operantur iniquitatem;
ut intereant in saeculum saeculi.
9. Tu autem Altissimus in aeternum Domine!
10. Quoniam ecce! inimici tui Domine, quoniam ecce! inimici tui peribunt; et dispergentur omnes, qui operantur iniquitatem,
11. et exaltabitur sicut unicornis cornu meum; et senectus mea in misericordia uberi.
12. Et despexit oculus meus inimicos meos; et in insurgentibus in me malignantibus audiet auris mea.
13. Iustus*, ut palma florebit; sicut cedrus Libani multiplicabitur.

* Ps. 51, 10.

14. Plantati in domo Domini, in atriis domus Dei nostri florebunt.
15. Adhuc multiplicabuntur in senecta uberi; et bene patientes erunt,
16. ut annuncient;
quoniam rectus Dominus Deus noster; et non est iniquitas in eo.

Psalm. XCII.

Eadem Dei magnificentia praedicatur.

Laus Cantici ipsi David in die ante sabbatum, quando fundata est terra.

1. Dominus regnavit, decorem indutus est; indutus est Dominus fortitudinem, et praecinxit se.
Etenim firmavit orbem terrae, qui non commovebitur.
2. Parata sedes tua ex tunc; a saeculo tu es.
3. Elevaverunt flumina Domine! elevaverunt flumina vocem suam.
Elevaverunt flumina fluctus suos,
4. a vocibus aquarum multarum.
Mirabiles elationes maris, mirabilis in altis Dominus.
5. Testimonia tua credibilia facta sunt nimis; domum tuam decet sanctitudo Domine in longitudinem dierum.

Psalm. XCIII.

Contra violentos oppressores praesertim indices iusti a Deo auxilium petunt.

Psalmus ipsi David,

Quarta sabbati.

1. Deus ultionum Dominus; Deus ultionum libere egit.
2. Exaltare, qui indicas terram; redde retributionem superbis.
3. Usquequo peccatores Domine! usquequo peccatores gloriabuntur.
4. Effabuntur, et loquentur iniquitatem; loquentur omnes, qui operantur iniustitiam?
5. Populum tuum Domine! humiliaverunt; et haereditatem tuam vexaverunt.
6. Viduam et advenam interfecerunt; et pupillos occiderunt.
7. Et dixerunt: Non videbit Dominus, nec intelliget Deus Iacob.
8. Intelligite insipientes in populo; et stulti aliquando sapite.
9. Qui * plantavit aurem, non audiet? aut qui finxit oculum, non considerat? * Prov. 20, 12.
10. Qui corripit gentes, non arguet; qui docet hominem scientiam?
11. Dominus scit cogitationes hominum, quoniam vanae sunt.
12. Beatus homo, quem tu erudieris Domine! et de lege tua docueris eum.
13. Ut mitiges ei a diebus malis; donec fodiatur peccatori fovea.
14. Quia non repellet Dominus plebem suam; et haereditatem suam non derelinquet.
15. Quoadusque iustitia convertatur in iudicium; et qui iuxta illam omnes, qui recto sunt corde.
16. Quis consurget mihi adversus malignantes? aut quis stabit mecum adversus operantes iniquitatem?
17. Nisi quia Dominus adiuvit me, paulo minus habitasset in inferno anima mea.
18. Si dicebam: Motus est pes meus; misericordia tua Domine adiuvabat me.
19. Secundum multitudinem dolorum meorum in corde meo; consolationes tuae laetificaverunt animam meam.
20. Numquid adhaeret tibi sedes iniquitatis; qui fingis laborem in praecepto?
21. Captabunt in animam iusti;

et sanguinem innocentem condemnabunt.

22. Et factus est mihi Dominus in refugium, et Deus meus in adiutorium spei meae.

23. Et reddet illis iniquitatem ipsorum; et in malitia eorum disperdet eos; disperdet illos Dominus Deus noster.

PSALM. XCIV.

Invitatio ad Dei laudes et cultum, et obsequium.

Laus Cantici ipsi David.

1. Venite, exultemus Domino; iubilemus Deo salutari nostro.

2. Praeoccupemus faciem eius in confessione; et in psalmis iubilemus ei.

3. Quoniam * Deus magnus Dominus; et rex magnus super omnes deos.
* Ps. 95, 4.

4. Quia in manu eius sunt omnes fines terrae; et altitudines montium ipsius sunt.

5. Quoniam ipsius est mare, et ipse fecit illud; et siccam manus eius formaverunt.

6. Venite, adoremus, et procidamus; et ploremus ante Dominum, qui fecit nos.

7. Quia * ipse est Dominus Deus noster; et nos populus pascuae eius, et oves manus eius. * Ps. 99, 3.

8. * Hodie si vocem eius audieritis, nolite obdurare corda vestra;
* Hebr. 3, 7. 4, 7.

9. sicut in irritatione secundum diem tentationis in deserto *; ubi tentaverunt me patres vestri, probaverunt me, et viderunt opera mea.
* Exod. 17, 2. 7. Num. 14, 22.

10. * Quadraginta annis offensus fui generationi illi, et dixi: Semper hi errant corde. * Num. 14, 34.

11. Et isti non cognoverunt vias meas *; ut iuravi in ira mea: Si introibunt in requiem meam! *Hebr. 4, 3.

PSALM. XCV.

Solus verus Deus, omnium conditor, omnium iudex, ab omnibus agnoscendus et celebrandus.

Canticum ipsi David.

1. Quando domus aedificabatur post captivitatem. * 1 Par. 15.

Cantate Domino canticum novum, cantate Domino omnis terra.

2. Cantate Domino; et benedicite nomini eius; annuntiate de die in diem salutare eius.

3. Annuntiate inter gentes gloriam eius, in omnibus populis mirabilia eius.

4. Quoniam * magnus Dominus, et laudabilis nimis; terribilis est super omnes deos. * Ps. 94, 3. Eccl. 43, 31.

5. Quoniam omnes dii gentium daemonia; Dominus autem coelos fecit.

6. Confessio et pulchritudo in conspectu eius; sanctimonia, et magnificentia in sanctificatione eius.

7. Afferte Domino patriae gentium, afferte Domino gloriam et honorem;

8. afferte Domino gloriam nomini eius. Tollite hostias, et introite in atria eius;

9. adorate Dominum in atrio sancto eius. Commoveatur a facie eius universa terra;

10. dicite in gentibus, quia Dominus regnavit. Etenim correxit orbem terrae, qui non commovebitur; iudicabit populos in aequitate,

11. laetentur * coeli, et exultet terra, commoveatur mare, et plenitudo eius; * Ies. 49, 13.

12. gaudebunt campi, et omnia, quae in eis sunt. Tunc exultabunt omnia ligna sylvarum

13. a facie Domini, quia venit: quoniam venit iudicare terram.

Iudicabit orbem terrae in aequitate, et populos in veritate sua.

PSALM. XCVI.

Dominus et tempestate magnus ab omnibus adorandus, diligendus, odiendo malum, lux et iustitia iustis.

1. Huic David,
Quando terra eius restituta est.

Dominus regnavit, exultet terra laetentur insulae multae.

2. Nubes, et caligo in circuitu eius; iustitia, et iudicium correctio sedis eius.

3. Ignis ante ipsum praecedet, et inflammabit in circuitu inimicos eius.

4. Illuxerunt fulgura eius orbi terrae; vidit, et commota est terra.

5. Montes, sicut cera fluxerunt a facie Domini; a facie Domini omnis terra.

6. Annunciaverunt coeli iustitiam eius; et viderunt omnes populi gloriam eius.

7. * Confundantur omnes, qui adorant sculptilia; et qui gloriantur in simulacris suis. * Ex. 20, 4. Lev. 26, 1. Deut. 5, 8

צַדִּיק וְדָם נָקִי יַרְשִׁיעוּ׃ וַיְהִי יְהוָה לִי לְמִשְׂגָּב וֵאלֹהַי לְצוּר מַחְסִי׃ 22
וַיָּשֶׁב עֲלֵיהֶם ׀ אֶת־אוֹנָם וּבְרָעָתָם יַצְמִיתֵם יַצְמִיתֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ 23

צה Psal. XCV. צה

לְכוּ נְרַנְּנָה לַיהוָה נָרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ׃ נְקַדְּמָה פָנָיו בְּתוֹדָה א 2
בִּזְמִרוֹת נָרִיעַ לוֹ׃ כִּי אֵל גָּדוֹל יְהוָה וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃ 3
אֲשֶׁר בְּיָדוֹ מֶחְקְרֵי־אָרֶץ וְתוֹעֲפוֹת הָרִים לוֹ׃ אֲשֶׁר־לוֹ הַיָּם וְהוּא 4 ה
עָשָׂהוּ וְיַבֶּשֶׁת יָדָיו יָצָרוּ׃ בֹּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרָעָה נִבְרְכָה לִפְנֵי־יְהוָה 6
עֹשֵׂנוּ׃ כִּי הוּא אֱלֹהֵינוּ וַאֲנַחְנוּ עַם מַרְעִיתוֹ וְצֹאן יָדוֹ הַיּוֹם אִם־ 7
בְּקֹלוֹ תִשְׁמָעוּ׃ אַל־תַּקְשׁוּ לְבַבְכֶם כִּמְרִיבָה כְּיוֹם מַסָּה בַּמִּדְבָּר׃ 8
אֲשֶׁר נִסּוּנִי אֲבוֹתֵיכֶם בְּחָנוּנִי גַּם־רָאוּ פָעֳלִי׃ אַרְבָּעִים שָׁנָה ׀ אָקוּט 9 י
בְּדוֹר וָאֹמַר עַם תֹּעֵי לֵבָב הֵם וְהֵם לֹא־יָדְעוּ דְרָכָי׃ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי 11
בְאַפִּי אִם־יְבֹאוּן אֶל־מְנוּחָתִי׃

צו Psal. XCVI. צו

שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ שִׁירוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ׃ שִׁירוּ לַיהוָה א 2
בָּרְכוּ שְׁמוֹ בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם־לְיוֹם יְשׁוּעָתוֹ׃ סַפְּרוּ בַגּוֹיִם כְּבוֹדוֹ בְּכָל־ 3
הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו׃ כִּי גָדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד נוֹרָא הוּא עַל־כָּל־ 4
אֱלֹהִים׃ כִּי ׀ כָּל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים וַיהוָה שָׁמַיִם עָשָׂה׃ הוֹד־ ה 6
וְהָדָר לְפָנָיו עֹז וְתִפְאֶרֶת בְּמִקְדָּשׁוֹ׃ הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים הָבוּ 7
לַיהוָה כָּבוֹד וָעֹז׃ הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ שְׂאוּ־מִנְחָה וּבֹאוּ 8
לְחַצְרוֹתָיו׃ הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ חִילוּ מִפָּנָיו כָּל־הָאָרֶץ׃ 9
אִמְרוּ בַגּוֹיִם ׀ יְהוָה מָלָךְ אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט יָדִין עַמִּים י
בְּמֵישָׁרִים׃ יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ׃ יַעֲלֹז 11 12
שָׂדַי וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ אָז יְרַנְּנוּ כָּל־עֲצֵי־יָעַר׃ לִפְנֵי יְהוָה ׀ כִּי בָא כִּי 13
בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק וְעַמִּים בֶּאֱמוּנָתוֹ׃

צז Psal. XCVII. צז

יְהוָה מָלָךְ תָּגֵל הָאָרֶץ יִשְׂמְחוּ אִיִּים רַבִּים׃ עָנָן וַעֲרָפֶל סְבִיבָיו א 2
צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאוֹ׃ אֵשׁ לְפָנָיו תֵּלֵךְ וּתְלַהֵט סָבִיב צָרָיו׃ 3
הֵאִירוּ בְרָקָיו תֵּבֵל רָאֲתָה וַתָּחֵל הָאָרֶץ׃ הָרִים כַּדּוֹנַג נָמַסּוּ מִלִּפְנֵי 4 ה
יְהוָה מִלִּפְנֵי אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ׃ הִגִּידוּ הַשָּׁמַיִם צִדְקוֹ וְרָאוּ כָל־ 6
הָעַמִּים כְּבוֹדוֹ׃ יֵבֹשׁוּ ׀ כָּל־עֹבְדֵי פֶסֶל הַמִּתְהַלְלִים בָּאֱלִילִים הִשְׁתַּחֲווּ־ 7

---

v. 6. ב״נ לִפְנֵי v. 7. נ״א הוּא ibid. נ״א אֱלֹהֵינוּ ibid. ב״א אִם־
v. 8. בנ״א שְׂאוּ־ v. 10. כ״לו קמץ v. 11. ב״א יִרְעַם v. 13. עט״ר לִפְנֵי
ibid. ב״א יִשְׁפָּט־ v. 1. כולו קמץ v. 2. בנ״א מְכוֹן

8 לֹו כָּל־אֱלֹהִים׃ שָׁמְעָה וַתִּשְׂמַח ׀ צִיּוֹן וַתָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן
9 מִשְׁפָּטֶיךָ יְהוָה׃ כִּי־אַתָּה ׀ יְהוָה עֶלְיוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ מְאֹד נַעֲלֵיתָ
י עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃ אֹהֲבֵי יְהוָה שִׂנְאוּ רָע שֹׁמֵר נַפְשׁוֹת חֲסִידָיו מִיַּד
11 12 רְשָׁעִים יַצִּילֵם׃ אוֹר זָרֻעַ לַצַּדִּיק וּלְיִשְׁרֵי־לֵב שִׂמְחָה׃ שִׂמְחוּ צַדִּיקִים
בַּיהוָה וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ׃

PSAL. XCVIII. צח — צח

א מִזְמוֹר שִׁירוּ לַיהוָה ׀ שִׁיר חָדָשׁ כִּי־נִפְלָאוֹת עָשָׂה הוֹשִׁיעָה־לּוֹ
2 יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ׃ הוֹדִיעַ יְהוָה יְשׁוּעָתוֹ לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גִּלָּה צִדְקָתוֹ׃
3 זָכַר חַסְדּוֹ ׀ וֶאֱמוּנָתוֹ לְבֵית יִשְׂרָאֵל רָאוּ כָל־אַפְסֵי־אָרֶץ אֵת יְשׁוּעַת
4 ה אֱלֹהֵינוּ׃ הָרִיעוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ פִּצְחוּ וְרַנְּנוּ וְזַמֵּרוּ׃ זַמְּרוּ לַיהוָה
6 בְּכִנּוֹר בְּכִנּוֹר וְקוֹל זִמְרָה׃ בַּחֲצֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הָרִיעוּ לִפְנֵי ׀ הַמֶּלֶךְ
7 8 יְהוָה׃ יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ׃ נְהָרוֹת יִמְחֲאוּ־כָף יַחַד
9 הָרִים יְרַנֵּנוּ׃ לִפְנֵי־יְהוָה כִּי בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק
וְעַמִּים בְּמֵישָׁרִים׃

PSAL. XCIX. צט — צט

א 2 יְהוָה מָלָךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים יֹשֵׁב כְּרוּבִים תָּנוּט הָאָרֶץ׃ יְהוָה בְּצִיּוֹן
3 גָּדוֹל וְרָם הוּא עַל־כָּל־הָעַמִּים׃ יוֹדוּ שִׁמְךָ גָּדוֹל וְנוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא׃
4 וְעֹז מֶלֶךְ מִשְׁפָּט אָהֵב אַתָּה כּוֹנַנְתָּ מֵישָׁרִים מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בְּיַעֲקֹב ׀
ה אַתָּה עָשִׂיתָ׃ רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ
6 הוּא׃ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן ׀ בְּכֹהֲנָיו וּשְׁמוּאֵל בְּקֹרְאֵי שְׁמוֹ קֹרְאִים אֶל־
7 יְהוָה וְהוּא יַעֲנֵם׃ בְּעַמּוּד עָנָן יְדַבֵּר אֲלֵיהֶם שָׁמְרוּ עֵדֹתָיו וְחֹק נָתַן־
8 לָמוֹ׃ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אַתָּה עֲנִיתָם אֵל נֹשֵׂא הָיִיתָ לָהֶם וְנֹקֵם עַל־
9 עֲלִילוֹתָם׃ רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי־קָדוֹשׁ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃

PSAL. C. ק — ק

א 2 מִזְמוֹר לְתוֹדָה הָרִיעוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ׃ עִבְדוּ אֶת־יְהוָה בְּשִׂמְחָה
3 בֹּאוּ לְפָנָיו בִּרְנָנָה׃ דְּעוּ כִּי־יְהוָה הוּא אֱלֹהִים הוּא עָשָׂנוּ וְלֹא
4 אֲנַחְנוּ עַמּוֹ וְצֹאן מַרְעִיתוֹ׃ בֹּאוּ שְׁעָרָיו ׀ בְּתוֹדָה חֲצֵרֹתָיו בִּתְהִלָּה
ה הוֹדוּ לוֹ בָּרְכוּ שְׁמוֹ׃ כִּי־טוֹב יְהוָה לְעוֹלָם חַסְדּוֹ וְעַד־דֹּר וָדֹר אֱמוּנָתוֹ׃

PSAL. CI. קא — קא

א 2 לְדָוִד מִזְמוֹר חֶסֶד־וּמִשְׁפָּט אָשִׁירָה לְךָ יְהוָה אֲזַמֵּרָה׃ אַשְׂכִּילָה ׀

---

v. 10. נ״א אֹהֲבֵי ibid. בנ״א שִׂנְאוּ v. 6. נ״א צֽ׳ v. 1. כולו קמץ v. 6. הא
נחה v. 3. נ״א הוּא ibid. ולו ק׳ ibid. נ״א לא פסיק ibid. נ״א אֲנַחְנוּ

*adorate eum omnes angeli eius; * Hebr. 1, 6.
8. audivit, et laetata est Sion.
Et exultaverunt filiae Iudae, propter iudicia tua Domine!
9. Quoniam tu Dominus altissimus super omnem terram; nimis exaltatus es super omnes deos.
10. *Qui diligitis Dominum, odite malum; custodit Dominus animas sanctorum suorum, de manu peccatoris liberabit eos. * Amos 5, 15.
11. Lux orta est iusto, et rectis corde laetitia.
12. Laetamini iusti in Domino; et confitemini memoriae sanctificationis eius.

PSALM. XCVII.

Laus Deo Hebraeorum protectori, et Iudici universae terrae.

1. Psalmus ipsi David.

Cantate Domino canticum novum; quia mirabilia fecit.
Salvavit sibi dextera eius, et brachium sanctum eius.
2. *Notum fecit Dominus salutare suum; in conspectu gentium revelavit iustitiam suam. * Ies. 52, 10. 63, 8.
3. Recordatus est misericordiae suae, et veritatis suae domui Israël.
Viderunt omnes termini terrae salutare Dei nostri.
4. Iubilate Deo omnis terra; cantate, et exultate, et psallite.
5. Psallite Domino in cithara, in cithara et voce Psalmi;
6. in tubis ductilibus, et voce tubae corneae.
Iubilate in conspectu regis Domini;
7. moveatur * mare, et plenitudo eius; orbis terrarum, et qui habitant in eo. * Ps. 95, 11.
8. Flumina plaudent manu, simul montes exultabunt.
9. a conspectu Domini; quoniam *venit iudicare terram. * Ps. 95, 13.
Iudicabit orbem terrarum in iustitia, et populos in aequitate.

PSALM. XCVIII.

Maiestas Dei veri, cui serviebant Patres antiqui, ubique agnoscenda.

1. Psalmus ipsi David.

Dominus regnavit, irascantur populi; qui sedet super cherubim, moveatur terra.
2. Dominus in Sion magnus, et excelsus super omnes populos.
3. Confiteantur nomini tuo magno; quoniam terribile, et sanctum est;
4. et honor regis iudicium diligit.
Tu parasti directiones; iudicium et iustitiam in Iacob tu fecisti.
5. Exaltate Dominum Deum nostrum, et adorate scabellum pedum eius; quoniam sanctum est.
6. Moyses, *et Aaron in sacerdotibus eius; et Samuel inter eos, qui invocant nomen eius. * Exod. 14, 15.
Invocabant Dominum, et ipse exaudiebat eos;
7. In columna nubis loquebatur ad eos.
Custodiebant testimonia eius, et praeceptum, quod dedit illis.
8. Domine Deus noster! tu exaudiebas eos; Deus tu propitius fuisti eis, et ulciscens in omnes adinventiones eorum
9. Exaltate Dominum Deum nostrum, et adorate in monte sancto eius; quoniam sanctus Dominus Deus noster.

PSALM. XCIX.

Exhortatio ad Dei cultum et laudes.

1. Psalmus in confessione.

2. Iubilate Deo omnis terra; servite Domino in laetitia.
Introite in conspectu eius, in exultatione.
3. Scitote, quoniam Dominus ipse est Deus; *ipse fecit nos, et non ipsi nos. * Ps. 94, 7.
Populus eius, et oves pascuae eius;
4. Introite portas eius in confessione, atria eius in hymnis: confitemini illi.
Laudate nomen eius;
5. Quoniam suavis est Dominus, in aeternum misericordia * eius, et usque in generationem et generationem veritas eius. * Ps. 116, 2.

PSALM. C.

Bene vivendi norma describitur.

1. Psalmus ipsi David.

Misericordiam, et iudicium cantabo tibi Domine;
2. psallam, et intelligam in via im-

maculata quando venies ad me. Perambulabam in innocentia cordis mei, in medio domus meae.

3. Non proponebam ante oculos meos rem iniustam; facientes praevaricationes odivi.

Non adhaesit mihi

4. cor pravum; declinantem a me malignum non cognoscebam.

5. Detrahentem secreto proximo suo, hunc persequebar.

Superbo oculo, et insatiabili corde, cum hoc non edebam.

6. Oculi mei ad fideles terrae, ut sedeant mecum; ambulans in via immaculata, hic mihi ministrabat.

7. Non habitabit in medio domus meae, qui facit superbiam; qui loquitur iniqua, non direxit in conspectu oculorum meorum.

8. In matutino interficiebam omnes peccatores terrae: ut disperderem de civitate Domini omnes operantes iniquitatem.

PSALM. CI.

Captivitatis mala lugens Propheta promissam a Deo immutabili restaurationem Sion, et cultum Ierosolymis annunciat.

1. Oratio pauperis.

Cum anxius fuerit, et in conspectu Domini effuderit precem suam.

2. Domine! exaudi * orationem meam; et clamor meus ad te veniat.
* Ps. 5, 2.

3. Non avertas faciem tuam a me; in quacumque die tribulor, inclina ad me aurem tuam.

In quacumque die invocavero te, velociter exaudi me.

4. Quia defecerunt sicut fumus dies mei; et ossa mea sicut cremium aruerunt.

5. Percussus sum ut foenum, et aruit cor meum: quia oblitus sum comedere panem meum.

6. A voce gemitus mei adhaesit os meum carni meae.

7. Similis factus sum pellicano solitudinis; factus sum sicut nycticorax in domicilio.

8. Vigilavi, et factus sum sicut passer solitarius in tecto.

9. Tota die exprobrabant mihi inimici mei; et qui laudabant me, adversum me iurabant,

10. Quia * cinerem tamquam panem manducabam, et potum meum cum fletu miscebam. * Ps. 79, 6.

11. A facie irae et indignationis tuae; quia elevans allisisti me.

12. Dies mei sicut umbra declinaverunt; * et ego sicut foenum arui.
* Iob 14, 2.

13. Tu autem domine in aeternum permanes; et memoriale tuum in generationem et generationem.

14. Tu exurgens misereberis Sion; quia tempus miserendi eius; quia venit tempus.

15. Quoniam placuerunt servis tuis lapides eius; et terrae eius miserebuntur.

16. Et timebunt gentes nomen tuum, Domine! et omnes reges terrae gloriam tuam.

17. Quia aedificavit Dominus Sion; et videbitur in gloria sua.

18. Respexit in orationem humilium; et non sprevit precem eorum.

19. Scribantur haec in generatione altera; et populus, qui creabitur, laudabit Dominum;

20. Quia prospexit * de excelso sancto suo: Dominus de coelo in terram aspexit. * Ps. 13, 2.

21. Ut audiret gemitus compeditorum; ut solveret filios interemptorum.

22. Ut annuntient in Sion nomen Domini; et laudem eius in Ierusalem.

23. In conveniendo populos in unum, et reges, ut serviant Domino.

24. Respondit ei in via virtutis suae: Paucitatem dierum meorum nuntia mihi.

25. Ne revoces me in dimidio dierum meorum; in generationem et generationem anni tui.

26. Initio * tu Domine terram fundasti; et opera manuum tuarum sunt coeli. * Ps. 88, 12.

27. Ipsi peribunt, tu autem permanes; et omnes sicut vestimentum veterascent. Et sicut opertorium mutabis eos, et mutabuntur.

28. Tu autem idem ipse es, et anni tui non deficient.

29. Filii * servorum tuorum habitabunt; et semen eorum in saeculum dirigetur. * Ps. 68, 37.

PSALM. CII.

Deus ob innumera beneficia toto corde et ore benedicendus.

1. Ipsi David.

Benedic anima mea Domino; et omnia, quae intra me sunt, nomini sancto eius.

3 בְּדֶרֶךְ תָּמִים מָתַי תָּבוֹא אֵלָי אֶתְהַלֵּךְ בְּתָם־לְבָבִי בְּקֶרֶב בֵּיתִי׃ לֹא־
אָשִׁית לְנֶגֶד עֵינַי דְּבַר־בְּלִיָּעַל עֲשֹׂה־סֵטִים שָׂנֵאתִי לֹא יִדְבַּק בִּי׃
4 ה לֵבָב עִקֵּשׁ יָסוּר מִמֶּנִּי רָע לֹא אֵדָע׃ מְלָוֹשְׁנִי בַסֵּתֶר רֵעֵהוּ אוֹתוֹ
6 אַצְמִית גְּבַהּ־עֵינַיִם וּרְחַב לֵבָב אֹתוֹ לֹא אוּכָל׃ עֵינַי ׀ בְּנֶאֶמְנֵי־אֶרֶץ
7 לָשֶׁבֶת עִמָּדִי הֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ תָּמִים הוּא יְשָׁרְתֵנִי׃ לֹא־יֵשֵׁב ׀ בְּקֶרֶב בֵּיתִי
8 עֹשֵׂה רְמִיָּה דֹּבֵר שְׁקָרִים לֹא־יִכּוֹן לְנֶגֶד עֵינָי׃ לַבְּקָרִים אַצְמִית כָּל־
רִשְׁעֵי־אָרֶץ לְהַכְרִית מֵעִיר־יְהוָה כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃

קב PSAL. CII. קב

2 א תְּפִלָּה לְעָנִי כִי־יַעֲטֹף וְלִפְנֵי יְהוָה יִשְׁפֹּךְ שִׂיחוֹ׃ יְהוָה שִׁמְעָה
3 תְפִלָּתִי וְשַׁוְעָתִי אֵלֶיךָ תָבוֹא׃ אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ ׀ מִמֶּנִּי בְּיוֹם צַר־לִי
4 הַטֵּה־אֵלַי אָזְנֶךָ בְּיוֹם אֶקְרָא מַהֵר עֲנֵנִי׃ כִּי־כָלוּ בְעָשָׁן יָמָי וְעַצְמוֹתַי
ה כְּמוֹקֵד נִחָרוּ׃ הוּכָּה כָעֵשֶׂב וַיִּבַשׁ לִבִּי כִּי שָׁכַחְתִּי מֵאֲכֹל לַחְמִי׃
6 7 מִקּוֹל אַנְחָתִי דָּבְקָה עַצְמִי לִבְשָׂרִי׃ דָּמִיתִי לִקְאַת מִדְבָּר הָיִיתִי
8 9 כְּכוֹס חֳרָבוֹת׃ שָׁקַדְתִּי וָאֶהְיֶה כְּצִפּוֹר בּוֹדֵד עַל־גָּג׃ כָּל־הַיּוֹם
י חֵרְפוּנִי אוֹיְבָי מְהוֹלָלַי בִּי נִשְׁבָּעוּ׃ כִּי־אֵפֶר כַּלֶּחֶם אָכָלְתִּי וְשִׁקֻּוַי בִּבְכִי
11 מָסָכְתִּי׃ מִפְּנֵי־זַעַמְךָ וְקִצְפֶּךָ כִּי נְשָׂאתַנִי וַתַּשְׁלִיכֵנִי׃ יָמַי כְּצֵל נָטוּי
12 13 וַאֲנִי כָּעֵשֶׂב אִיבָשׁ׃ וְאַתָּה יְהוָה לְעוֹלָם תֵּשֵׁב וְזִכְרְךָ לְדֹר וָדֹר׃ אַתָּה
14 תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי־עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי־בָא מוֹעֵד׃ כִּי־רָצוּ עֲבָדֶיךָ אֶת־
טו 16 אֲבָנֶיהָ וְאֶת־עֲפָרָהּ יְחֹנֵנוּ׃ וְיִירְאוּ גוֹיִם אֶת־שֵׁם יְהוָה וְכָל־מַלְכֵי
17 18 הָאָרֶץ אֶת־כְּבוֹדֶךָ׃ כִּי־בָנָה יְהוָה צִיּוֹן נִרְאָה בִּכְבוֹדוֹ׃ פָּנָה אֶל־
19 תְּפִלַּת הָעַרְעָר וְלֹא בָזָה אֶת־תְּפִלָּתָם׃ תִּכָּתֶב זֹאת לְדוֹר אַחֲרוֹן וְעַם
כ נִבְרָא יְהַלֶּל־יָהּ׃ כִּי־הִשְׁקִיף מִמְּרוֹם קָדְשׁוֹ יְהוָה מִשָּׁמַיִם ׀ אֶל־אֶרֶץ
21 22 הִבִּיט׃ לִשְׁמֹעַ אֶנְקַת אָסִיר לְפַתֵּחַ בְּנֵי תְמוּתָה׃ לְסַפֵּר בְּצִיּוֹן שֵׁם
23 יְהוָה וּתְהִלָּתוֹ בִּירוּשָׁלָםִ׃ בְּהִקָּבֵץ עַמִּים יַחְדָּו וּמַמְלָכוֹת לַעֲבֹד אֶת־
24 כה יְהוָה׃ עִנָּה בַדֶּרֶךְ כֹּחוֹ קִצַּר יָמָי׃ אֹמַר אֵלִי אַל־תַּעֲלֵנִי בַּחֲצִי יָמָי
26 27 בְּדוֹר דּוֹרִים שְׁנוֹתֶיךָ׃ לְפָנִים הָאָרֶץ יָסַדְתָּ וּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ שָׁמָיִם׃ הֵמָּה ׀
28 יֹאבֵדוּ וְאַתָּה תַעֲמֹד וְכֻלָּם כַּבֶּגֶד יִבְלוּ כַּלְּבוּשׁ תַּחֲלִיפֵם וְיַחֲלֹפוּ׃ וְאַתָּה
29 הוּא וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתָּמּוּ׃ בְּנֵי־עֲבָדֶיךָ יִשְׁכּוֹנוּ וְזַרְעָם לְפָנֶיךָ יִכּוֹן׃

קג PSAL. CIII. קג

2 א לְדָוִד ׀ בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה וְכָל־קְרָבַי אֶת־שֵׁם קָדְשׁוֹ׃ בָּרְכִי

---

v. 5. יתיר ו׳ ibid. בב״א אוֹתוֹ v. 5. דגש אחר שורק v. 7. נ״א לִקְאַת
v. 16. בנ״א גּוֹיִם v. 24. בנ״א עִנָּה ibid. כחי קרי v. 26. פתח באתנח
v. 27. נ״א לא פסיק v. 28. בנ״א יִתָּמּוּ

3 נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה וְאַל־תִּשְׁכְּחִי כָּל־גְּמוּלָיו׃ הַסֹּלֵחַ לְכָל־עֲוֺנֵכִי הָרֹפֵא
4 לְכָל־תַּחֲלֻאָיְכִי׃ הַגּוֹאֵל מִשַּׁחַת חַיָּיְכִי הַמְעַטְּרֵכִי חֶסֶד וְרַחֲמִים׃
ה 6 הַמַּשְׂבִּיעַ בַּטּוֹב עֶדְיֵךְ תִּתְחַדֵּשׁ כַּנֶּשֶׁר נְעוּרָיְכִי׃ עֹשֵׂה צְדָקוֹת יְהוָה
7 וּמִשְׁפָּטִים לְכָל־עֲשׁוּקִים׃ יוֹדִיעַ דְּרָכָיו לְמֹשֶׁה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲלִילוֹתָיו׃
8 9 רַחוּם וְחַנּוּן יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חָסֶד׃ לֹא־לָנֶצַח יָרִיב וְלֹא לְעוֹלָם
י 11 יִטּוֹר׃ לֹא כַחֲטָאֵינוּ עָשָׂה לָנוּ וְלֹא כַעֲוֺנֹתֵינוּ גָּמַל עָלֵינוּ׃ כִּי כִגְבֹהַּ
12 שָׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ גָּבַר חַסְדּוֹ עַל־יְרֵאָיו׃ כִּרְחֹק מִזְרָח מִמַּעֲרָב הִרְחִיק
13 14 מִמֶּנּוּ אֶת־פְּשָׁעֵינוּ׃ כְּרַחֵם אָב עַל־בָּנִים רִחַם יְהוָה עַל־יְרֵאָיו׃ כִּי־
טו הוּא יָדַע יִצְרֵנוּ זָכוּר כִּי־עָפָר אֲנָחְנוּ׃ אֱנוֹשׁ כֶּחָצִיר יָמָיו כְּצִיץ
16 הַשָּׂדֶה כֵּן יָצִיץ׃ כִּי רוּחַ עָבְרָה־בּוֹ וְאֵינֶנּוּ וְלֹא־יַכִּירֶנּוּ עוֹד מְקוֹמוֹ׃
17 וְחֶסֶד יְהוָה מֵעוֹלָם וְעַד־עוֹלָם עַל־יְרֵאָיו וְצִדְקָתוֹ לִבְנֵי בָנִים׃
18 19 לְשֹׁמְרֵי בְרִיתוֹ וּלְזֹכְרֵי פִקֻּדָיו לַעֲשׂוֹתָם׃ יְהוָה בַּשָּׁמַיִם הֵכִין כִּסְאוֹ
כ וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה׃ בָּרְכוּ יְהוָה מַלְאָכָיו גִּבֹּרֵי כֹחַ עֹשֵׂי דְבָרוֹ
21 לִשְׁמֹעַ בְּקוֹל דְּבָרוֹ׃ בָּרְכוּ יְהוָה כָּל־צְבָאָיו מְשָׁרְתָיו עֹשֵׂי רְצוֹנוֹ׃
22 בָּרְכוּ יְהוָה כָּל־מַעֲשָׂיו בְּכָל־מְקֹמוֹת מֶמְשַׁלְתּוֹ בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה׃

Psal. CIV. קד

קד

א בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה יְהוָה אֱלֹהַי גָּדַלְתָּ מְּאֹד הוֹד וְהָדָר לָבָשְׁתָּ׃
2 3 עֹטֶה־אוֹר כַּשַּׂלְמָה נוֹטֶה שָׁמַיִם כַּיְרִיעָה׃ הַמְקָרֶה בַמַּיִם עֲלִיּוֹתָיו
4 הַשָּׂם־עָבִים רְכוּבוֹ הַמְהַלֵּךְ עַל־כַּנְפֵי־רוּחַ׃ עֹשֶׂה מַלְאָכָיו רוּחוֹת
ה מְשָׁרְתָיו אֵשׁ לֹהֵט׃ יָסַד־אֶרֶץ עַל־מְכוֹנֶיהָ בַּל־תִּמּוֹט עוֹלָם וָעֶד׃
6 7 תְּהוֹם כַּלְּבוּשׁ כִּסִּיתוֹ עַל־הָרִים יַעַמְדוּ־מָיִם׃ מִן־גַּעֲרָתְךָ יְנוּסוּן מִן־
8 קוֹל רַעַמְךָ יֵחָפֵזוּן׃ יַעֲלוּ הָרִים יֵרְדוּ בְקָעוֹת אֶל־מְקוֹם זֶה יָסַדְתָּ
9 י לָהֶם׃ גְּבוּל־שַׂמְתָּ בַּל־יַעֲבֹרוּן בַּל־יְשׁוּבוּן לְכַסּוֹת הָאָרֶץ׃ הַמְשַׁלֵּחַ
11 מַעְיָנִים בַּנְּחָלִים בֵּין הָרִים יְהַלֵּכוּן׃ יַשְׁקוּ כָּל־חַיְתוֹ שָׂדָי יִשְׁבְּרוּ
12 פְרָאִים צְמָאָם׃ עֲלֵיהֶם עוֹף־הַשָּׁמַיִם יִשְׁכּוֹן מִבֵּין עֳפָאיִם יִתְּנוּ־קוֹל׃
13 14 מַשְׁקֶה הָרִים מֵעֲלִיּוֹתָיו מִפְּרִי מַעֲשֶׂיךָ תִּשְׂבַּע הָאָרֶץ׃ מַצְמִיחַ
טו חָצִיר לַבְּהֵמָה וְעֵשֶׂב לַעֲבֹדַת הָאָדָם לְהוֹצִיא לֶחֶם מִן־הָאָרֶץ׃ וְיַיִן
יְשַׂמַּח לְבַב־אֱנוֹשׁ לְהַצְהִיל פָּנִים מִשָּׁמֶן וְלֶחֶם לְבַב־אֱנוֹשׁ יִסְעָד׃
16 17 יִשְׂבְּעוּ עֲצֵי יְהוָה אַרְזֵי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטָע׃ אֲשֶׁר־שָׁם צִפֳּרִים יְקַנֵּנוּ
18 חֲסִידָה בְּרוֹשִׁים בֵּיתָהּ׃ הָרִים הַגְּבֹהִים לַיְּעֵלִים סְלָעִים מַחְסֶה

v. 4. ב״נ הַמְ׳ v. 6. נ״א עֹשֶׂה v. 10. נ״א כַעֲוֺנוֹתֵינוּ v. 12. ב״א
הִרְחִיק v. 3. נ״א הַשָּׂם־ v. 7. נ״א יֵחָפֵ׳ v. 8. נ״א יָסַדְתָּ v. 9. ב״נ
גְּבוּל v. 11. נ״א פְּרָאִים

2. Benedic anima mea Domino; et noli oblivisci omnes retributiones eius.
3. Qui propitiatur omnibus iniquitatibus tuis; qui sanat omnes infirmitates tuas.
4. Qui redimit de interitu vitam tuam; qui coronat te in misericordia et miserationibus.
5. Qui replet in bonis desiderium tuum; renovabitur ut aquilae iuventus tua;
6. faciens misericordias Dominus, et iudicium omnibus iniuriam patientibus.
7. Notas fecit vias suas Moysi, filiis Israël voluntates suas.
8. *Miserator, et misericors Dominus; longanimis, et multum misericors. * Num. 14, 18.
9. Non in perpetuum irascetur; neque in aeternum comminabitur.
10. Non secundum peccata nostra fecit nobis; neque secundum iniquitates nostras retribuit nobis.
11. Quoniam secundum altitudinem coeli a terra, corroboravit misericordiam suam super timentes se.
12. Quantum distat Ortus ab Occidente; longe fecit a nobis iniquitates nostras.
13. Quomodo miseretur pater filiorum, misertus est Dominus timentibus se.
14. Quoniam ipse cognovit figmentum nostrum. Recordatus est, quoniam pulvis sumus;
15. homo, sicut foenum dies eius, *tamquam flos agri sic efflorebit.
* 1 Petr. 1, 24. sq.
16. Quoniam spiritus pertransibit in illo, et non subsistet; et non * cognoscet amplius locum suum.
* Ps. 36, 10.
17. Misericordia autem Domini ab aeterno, et usque in aeternum super timentes eum.
Et iustitia illius in filios filiorum,
18. his, qui servant * testamentum eius; et memores sunt mandatorum ipsius, ad faciendum ea. * Ps. 24, 10.
19. Dominus in coelo paravit sedem suam; et regnum ipsius omnibus dominabitur.
20. Benedicite Domino omnes angeli eius; potentes virtute, facientes verbum illius, ad audiendam vocem sermonum eius.
21. Benedicite Domino omnes virtutes eius; ministri eius, qui facitis voluntatem eius.
22. Benedicite Domino omnia opera eius; in omni loco dominationis eius, benedic anima mea Domino.

PSALM. CIII.

Multiplicia Dei dona, eiusque gloria celebrantur.

1. Ipsi David.
Benedic anima mea Domino; Domine Deus meus magnificatus es vehementer.
Confessionem, et decorem induisti-
2. amictus lumine sicut vestimento
extendens coelum sicut pellem;
3. qui tegis aquis superiora eius.
Qui ponis nubem ascensum tuum, qui ambulas super pennas ventorum.
4. *Qui facis angelos tuos, spiritus; et ministros tuos ignem urentem. * Hebr. 1, 7.
5. Qui fundasti terram super stabilitatem suam; non inclinabitur in saeculum saeculi.
6. Abyssus, sicut vestimentum, amictus eius; super montes stabunt aquae.
7. Ab increpatione tua fugient; a voce tonitrui tui formidabunt.
8. Ascendunt montes, et descendunt campi in locum, quem fundasti eis.
9. Terminum * posuisti, quem non transgredientur; neque convertentur operire terram. * Gen. 1, 9.
10. Qui emittis fontes in convallibus; inter medium montium pertransibunt aquae.
11. Potabunt omnes bestiae agri; expectabunt onagri in siti sua.
12. Super ea volucres coeli habitabunt; de medio petrarum dabunt voces.
13. Rigans montes de superioribus suis; de fructu operum tuorum satiabitur terra;
14. Producens * foenum iumentis, et herbam servituti hominum;
ut educas panem de terra.
* Deut. 11, 15. Ps. 146, 8.
15. Et vinum laetificet cor hominis; ut exhilaret faciem in oleo; et panis cor hominis confirmet.
16. Saturabuntur ligna campi, et cedri Libani, quas plantavit;
17. illic passeres nidificabunt.
18. Herodii domus dux est eorum;
montes excelsi cervis; petra refugium herinaciis.

19. Fecit lunam in tempora; sol cognovit occasum suum.
20. Posuisti tenebras, et facta est nox; in ipsa pertransibunt omnes bestiae silvae.
21. Catuli leonum rugientes, ut rapiant, et quaerant a Deo escam sibi.
22. Ortus est sol, et congregati sunt; et in cubilibus suis collocabuntur.
23. Exibit homo ad opus suum; et ad operationem suam usque ad vesperum.
24. Quam magnificata sunt opera tua Domine! omnia in sapientia fecisti; impleta est terra possessione tua.
25. Hoc mare magnum, et spatiosum manibus; illic reptilia, quorum non est numerus.
Animalia pusilla cum magnis;
26. illic naves pertransibunt.
Draco iste, quem formasti ad illudendum ei;
27. omnia a te expectant, ut des illis escam in tempore.
28. Dante te illis, colligent; aperiente te manum tuam, omnia implebuntur bonitate.
29. Avertente autem te faciem, turbabuntur; auferes spiritum eorum, et deficient, et in pulverem suum revertentur.
30. Emittes spiritum tuum, et creabuntur; et renovabis faciem terrae.
31. Sit gloria Domini in saeculum; laetabitur Dominus in operibus suis.
32. Qui respicit terram, et facit eam tremere; qui tangit montes, et fumigant.
33. *Cantabo Domino in vita mea; psallam Deo meo, quamdiu sum.
* Ps. 145, 2.
34. Iucundum sit ei eloquium meum; ego vero delectabor in Domino.
35. Deficiant peccatores a terra, et iniqui ita, ut non sint; benedic anima mea Domino.

PSALM. CIV.

Beneficia populo Israëlitico collata praedicantur.

Alleluia, 1 Par. 16, 8.

1. Confitemini Domino, et invocate nomen eius; annunciate inter gentes opera eius*. * Ies. 12, 4.
2. Cantate ei, et psallite ei; narrate omnia mirabilia eius.
3. Laudamini in nomine sancto eius; laetetur cor quaerentium Dominum.
4. Quaerite Dominum, et confirmamini; quaerite faciem eius semper.
5. Mementote mirabilium eius, quae fecit; prodigia eius, et iudicia oris eius.
6. Semen Abraham, servi eius; filii Iacob electi eius.
7. Ipse Dominus Deus noster; in universa terra iudicia eius.
8. Memor fuit in saeculum testamenti sui; verbi, quod mandavit in mille generationes;
9. *quod disposuit ad Abraham; et iuramenti sui ad Isaac. *Gen. 22, 16.
10. Et statuit illud Iacob in praeceptum; et Israël in testamentum aeternum;
11. dicens: Tibi dabo terram Chanaan, funiculum haereditatis vestrae.
12. Cum essent numero brevi, paucissimi et incolae eius;
13. et pertransierunt * de gente in gentem, et de regno ad populum alterum. * Gen. 12, 1. 13, 18.
14. Non reliquit hominem nocere eis*; et corripuit pro eis reges.
* Gen. 20, 3. 7.
15. *Nolite tangere christos meos; et in prophetis meis nolite malignari.
* 2 Reg. 1, 14. 1 Paral. 16, 22.
16. Et vocavit famem super terram; et omne firmamentum panis contrivit.
17. Misit ante eos * virum; in servum venundatus est Ioseph.
* Gen. 37, 28. 36.
18. *Humiliaverunt in compedibus pedes eius, ferrum pertransiit animam eius, * Gen. 39, 20.
19. donec veniret verbum eius.
Eloquium Domini inflammavit eum;
20. *misit rex, et solvit eum; princeps populorum, et dimisit eum.
* Gen. 41, 14.
21. Constituit * eum dominum domus suae; et principem omnis possessionis suae; * Gen. 41, 40.
22. ut erudiret principes eius sicut semetipsum; et senes eius prudentiam doceret.
23. *Et intravit Israël in Aegyptum; et Iacob accola fuit in terra Cham.
* Gen. 46, 6.
24. *Et auxit populum suum vehementer; et firmavit eum super inimicos eius. *Exod. 1, 7. Act. 7, 17.
25. Convertit cor eorum, ut odirent populum eius; et dolum facerent in servos eius.

כ 19 לִשְׁפַנִּים׃ עָשָׂה יָרֵחַ לְמוֹעֲדִים שֶׁמֶשׁ יָדַע מְבוֹאוֹ׃ תָּשֶׁת־חֹשֶׁךְ וִיהִי
21 לָיְלָה בּוֹ־תִרְמֹשׂ כָּל־חַיְתוֹ־יָעַר׃ הַכְּפִירִים שֹׁאֲגִים לַטָּרֶף וּלְבַקֵּשׁ
22 23 מֵאֵל אָכְלָם׃ תִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ יֵאָסֵפוּן וְאֶל־מְעוֹנֹתָם יִרְבָּצוּן׃ יֵצֵא אָדָם
24 לְפָעֳלוֹ וְלַעֲבֹדָתוֹ עֲדֵי־עָרֶב׃ מָה־רַבּוּ ׀ מַעֲשֶׂיךָ ׀ יְהוָה כֻּלָּם בְּחָכְמָה
כה עָשִׂיתָ מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ׃ זֶה ׀ הַיָּם גָּדוֹל וּרְחַב יָדָיִם שָׁם־רֶמֶשׂ
26 וְאֵין מִסְפָּר חַיּוֹת קְטַנּוֹת עִם־גְּדֹלוֹת׃ שָׁם אֳנִיּוֹת יְהַלֵּכוּן לִוְיָתָן זֶה ׀
27 28 יָצַרְתָּ לְשַׂחֶק־בּוֹ׃ כֻּלָּם אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּן לָתֵת אָכְלָם בְּעִתּוֹ׃ תִּתֵּן לָהֶם
29 יִלְקֹטוּן תִּפְתַּח יָדְךָ יִשְׂבְּעוּן טוֹב׃ תַּסְתִּיר פָּנֶיךָ יִבָּהֵלוּן תֹּסֵף רוּחָם
ל יִגְוָעוּן וְאֶל־עֲפָרָם יְשׁוּבוּן׃ תְּשַׁלַּח רוּחֲךָ יִבָּרֵאוּן וּתְחַדֵּשׁ פְּנֵי אֲדָמָה׃
31 32 יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם יִשְׂמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו׃ הַמַּבִּיט לָאָרֶץ וַתִּרְעָד
33 יִגַּע בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ׃ אָשִׁירָה לַיהוָה בְּחַיָּי אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי׃
34 כה יֶעֱרַב עָלָיו שִׂיחִי אָנֹכִי אֶשְׂמַח בַּיהוָה׃ יִתַּמּוּ חַטָּאִים ׀ מִן־הָאָרֶץ
וּרְשָׁעִים ׀ עוֹד אֵינָם בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה הַלְלוּ־יָהּ׃

קה Psal. CV. קה

א 2 הוֹדוּ לַיהוָה קִרְאוּ בִּשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו׃ שִׁירוּ־לוֹ
3 זַמְּרוּ־לוֹ שִׂיחוּ בְּכָל־נִפְלְאוֹתָיו׃ הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב ׀
ה 4 מְבַקְשֵׁי יְהוָה׃ דִּרְשׁוּ יְהוָה וְעֻזּוֹ בַּקְּשׁוּ פָנָיו תָּמִיד׃ זִכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו
6 אֲשֶׁר־עָשָׂה מֹפְתָיו וּמִשְׁפְּטֵי־פִיו׃ זֶרַע אַבְרָהָם עַבְדּוֹ בְּנֵי יַעֲקֹב
7 8 בְּחִירָיו׃ הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו׃ זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ
9 דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר׃ אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׂחָק׃
י 11 וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם׃ לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶת־אֶרֶץ
12 כְּנָעַן חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם׃ בִּהְיוֹתָם מְתֵי מִסְפָּר כִּמְעַט וְגָרִים בָּהּ׃
13 14 וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי מִמַּמְלָכָה אֶל־עַם אַחֵר׃ לֹא־הִנִּיחַ אָדָם
טו לְעָשְׁקָם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים׃ אַל־תִּגְּעוּ בִמְשִׁיחָי וְלִנְבִיאַי אַל־
16 17 תָּרֵעוּ׃ וַיִּקְרָא רָעָב עַל־הָאָרֶץ כָּל־מַטֵּה־לֶחֶם שָׁבָר׃ שָׁלַח לִפְנֵיהֶם
18 19 אִישׁ לְעֶבֶד נִמְכַּר יוֹסֵף׃ עִנּוּ בַכֶּבֶל רַגְלוֹ בַּרְזֶל בָּאָה נַפְשׁוֹ׃ עַד־עֵת
כ בֹּא־דְבָרוֹ אִמְרַת יְהוָה צְרָפָתְהוּ׃ שָׁלַח מֶלֶךְ וַיַּתִּירֵהוּ מֹשֵׁל עַמִּים
21 22 וַיְפַתְּחֵהוּ׃ שָׂמוֹ אָדוֹן לְבֵיתוֹ וּמֹשֵׁל בְּכָל־קִנְיָנוֹ׃ לֶאְסֹר שָׂרָיו בְּנַפְשׁוֹ
23 24 וּזְקֵנָיו יְחַכֵּם׃ וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרָיִם וְיַעֲקֹב גָּר בְּאֶרֶץ־חָם׃ וַיֶּפֶר אֶת־
כה עַמּוֹ מְאֹד וַיַּעֲצִמֵהוּ מִצָּרָיו׃ הָפַךְ לִבָּם לִשְׂנֹא עַמּוֹ לְהִתְנַכֵּל בַּעֲבָדָיו׃

v. 18. השין רפה בנ"א לַשְׁפַנִּים v. 24. בנ"א מָה־ ibid. נ"א קִנְיָנֶךָ v. 29.
ב"נ יְבָהֵלוּן v. 35. בנ"א עוֹד v. 3. נ"א הִתְהַלְּ׳ v. 5. נ"א מֹפְ׳ v. 9. בנ"א
וּשְׁבוּעָתוֹ v. 11. בנ"א אֶתֵּן ibid. בנ"א אֶרֶץ־ v 18. רגלי קרי

26 27 שָׁלַח מֹשֶׁה עַבְדּוֹ אַהֲרֹן אֲשֶׁר בָּחַר־בּוֹ׃ שָׂמוּ־בָם דִּבְרֵי אֹתוֹתָיו
28 29 וּמֹפְתִים בְּאֶרֶץ חָם׃ שָׁלַח חֹשֶׁךְ וַיַּחְשִׁךְ וְלֹא מָרוּ אֶת־דְּבָרוֹ׃ הָפַךְ
ל אֶת־מֵימֵיהֶם לְדָם וַיָּמֶת אֶת־דְּגָתָם׃ שָׁרַץ אַרְצָם צְפַרְדְּעִים בְּחַדְרֵי
31 32 מַלְכֵיהֶם׃ אָמַר וַיָּבֹא עָרֹב כִּנִּים בְּכָל־גְּבוּלָם׃ נָתַן גִּשְׁמֵיהֶם בָּרָד אֵשׁ
33 34 לֶהָבוֹת בְּאַרְצָם׃ וַיַּךְ גַּפְנָם וּתְאֵנָתָם וַיְשַׁבֵּר עֵץ גְּבוּלָם׃ אָמַר וַיָּבֹא
לה אַרְבֶּה וְיֶלֶק וְאֵין מִסְפָּר׃ וַיֹּאכַל כָּל־עֵשֶׂב בְּאַרְצָם וַיֹּאכַל פְּרִי
36 37 אַדְמָתָם׃ וַיַּךְ כָּל־בְּכוֹר בְּאַרְצָם רֵאשִׁית לְכָל־אוֹנָם׃ וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף
38 וְזָהָב וְאֵין בִּשְׁבָטָיו כּוֹשֵׁל׃ שָׂמַח מִצְרַיִם בְּצֵאתָם כִּי־נָפַל פַּחְדָּם
מ 39 עֲלֵיהֶם׃ פָּרַשׂ עָנָן לְמָסָךְ וְאֵשׁ לְהָאִיר לָיְלָה׃ שָׁאַל וַיָּבֵא שְׂלָו וְלֶחֶם
41 42 שָׁמַיִם יַשְׂבִּיעֵם׃ פָּתַח צוּר וַיָּזוּבוּ מָיִם הָלְכוּ בַּצִּיּוֹת נָהָר׃ כִּי־זָכַר
43 אֶת־דְּבַר קָדְשׁוֹ אֶת־אַבְרָהָם עַבְדּוֹ׃ וַיּוֹצִא עַמּוֹ בְשָׂשׂוֹן בְּרִנָּה אֶת־
44 מה בְּחִירָיו׃ וַיִּתֵּן לָהֶם אַרְצוֹת גּוֹיִם וַעֲמַל לְאֻמִּים יִירָשׁוּ׃ בַּעֲבוּר ׀
יִשְׁמְרוּ חֻקָּיו וְתוֹרֹתָיו יִנְצֹרוּ הַלְלוּ־יָהּ׃

Psal. CVI. קו

קו

א 2 הַלְלוּ יָהּ ׀ הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ מִי יְמַלֵּל
3 גְּבוּרוֹת יְהוָה יַשְׁמִיעַ כָּל־תְּהִלָּתוֹ׃ אַשְׁרֵי שֹׁמְרֵי מִשְׁפָּט עֹשֵׂה צְדָקָה
ה 4 בְכָל־עֵת׃ זָכְרֵנִי יְהוָה בִּרְצוֹן עַמֶּךָ פָּקְדֵנִי בִּישׁוּעָתֶךָ׃ לִרְאוֹת ׀ בְּטוֹבַת
6 בְּחִירֶיךָ לִשְׂמֹחַ בְּשִׂמְחַת גּוֹיֶךָ לְהִתְהַלֵּל עִם־נַחֲלָתֶךָ׃ חָטָאנוּ עִם־
7 אֲבוֹתֵינוּ הֶעֱוִינוּ הִרְשָׁעְנוּ׃ אֲבוֹתֵינוּ בְמִצְרַיִם ׀ לֹא־הִשְׂכִּילוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ
8 לֹא זָכְרוּ אֶת־רֹב חֲסָדֶיךָ וַיַּמְרוּ עַל־יָם בְּיַם־סוּף׃ וַיּוֹשִׁיעֵם לְמַעַן
9 שְׁמוֹ לְהוֹדִיעַ אֶת־גְּבוּרָתוֹ׃ וַיִּגְעַר בְּיַם־סוּף וַיֶּחֱרָב וַיּוֹלִיכֵם בַּתְּהֹמוֹת
י 11 כַּמִּדְבָּר׃ וַיּוֹשִׁיעֵם מִיַּד שׂוֹנֵא וַיִּגְאָלֵם מִיַּד אוֹיֵב׃ וַיְכַסּוּ־מַיִם צָרֵיהֶם
12 13 אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתָר׃ וַיַּאֲמִינוּ בִדְבָרָיו יָשִׁירוּ תְּהִלָּתוֹ׃ מִהֲרוּ שָׁכְחוּ
14 מַעֲשָׂיו לֹא־חִכּוּ לַעֲצָתוֹ׃ וַיִּתְאַוּוּ תַאֲוָה בַּמִּדְבָּר וַיְנַסּוּ־אֵל בִּישִׁימוֹן׃
טו 16 וַיִּתֵּן לָהֶם שֶׁאֱלָתָם וַיְשַׁלַּח רָזוֹן בְּנַפְשָׁם׃ וַיְקַנְאוּ לְמֹשֶׁה בַּמַּחֲנֶה
17 לְאַהֲרֹן קְדוֹשׁ יְהוָה׃ תִּפְתַּח־אֶרֶץ וַתִּבְלַע דָּתָן וַתְּכַס עַל־עֲדַת
18 19 אֲבִירָם׃ וַתִּבְעַר־אֵשׁ בַּעֲדָתָם לֶהָבָה תְּלַהֵט רְשָׁעִים׃ יַעֲשׂוּ־עֵגֶל בְּחֹרֵב
כ וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְמַסֵּכָה׃ וַיָּמִירוּ אֶת־כְּבוֹדָם בְּתַבְנִית שׁוֹר אֹכֵל עֵשֶׂב׃
21 22 שָׁכְחוּ אֵל מוֹשִׁיעָם עֹשֶׂה גְדֹלוֹת בְּמִצְרָיִם׃ נִפְלָאוֹת בְּאֶרֶץ חָם

v. 27. נ"א וּמֹופְתִים v. 28. בנ"א שָׁלַח ibid. דברו קרי v. 29. בנ"א
הָפַךְ v. 40. שליו קרי v. 41. ב"נ פָּתַח v. 42. בנ"א אֶת־ v. 7. עטר'
זָכְרוּ ibid. בנ"א רוֹב v. 8. עטר' וַיּוֹשִׁיעֵם v. 10. עטר' וַיּוֹשִׁיעֵם
v. 20. עטר' אֹכֵל v. 21. נ"א גְּדֹלוֹת

26. * Misit Moysen servum suum; Aaron, quem elegit ipsum.
* Exod. 3, 10. 4, 29.
27. * Posuit in eis verba signorum suorum, et prodigiorum in terra Cham.
* Exod. 7, 10.
28. * Misit tenebras, et obscuravit; et non exacerbavit sermones suos.
* Exod. 10, 21.
29. * Convertit aquas eorum in sanguinem; et occidit pisces eorum.
* Exod. 7, 20.
30. * Edidit terra eorum ranas in penetralibus regum ipsorum. *Ex. 8, 6.
31. * Dixit, et venit coenomyia; et cinifes in omnibus finibus eorum.
* Exod. 8, 6. 24.
32. Posuit pluvias eorum grandinem; ignem comburentem in terra ipsorum.
33. Et percussit vineas eorum, et ficulneas eorum; et contrivit lignum finium eorum.
34. * Dixit, et venit locusta, et bruchus, cuius non erat numerus;
* Exod. 10, 12.
35. et comedit omne foenum in terra eorum; et comedit omnem fructum terrae eorum.
36. * Et percussit omne primogenitum in terra eorum; primitias omnis laboris eorum. * Exod. 12, 29.
37. * Et eduxit eos cum argento et auro; et non erat in tribubus eorum infirmus. * Exod. 12, 35.
38. Laetata est Aegyptus in profectione eorum; quia incubuit timor eorum super eos.
39. * Expandit nubem in protectionem eorum, et ignem, ut luceret eis per noctem. *Ex. 13, 21. Ps. 77, 14. 1 Cor. 10, 1.
40. * Petierunt, et venit coturnix; et pane coeli saturavit eos.
* Exod. 15, 1. 16, 13.
41. * Dirupit petram, et fluxerunt aquae; abierunt in sicco flumina;
* Num. 20, 11.
42. * quoniam memor fuit verbi sancti sui, quod habuit ad Abraham puerum suum. * Gen. 17, 7.
43. Et eduxit populum suum in exultatione, et electos suos in laetitia.
44. Et dedit * illis regiones gentium; et labores populorum possederunt.
* Ios. 1, 1. 3. sq.
45. ut custodiant iustificationes eius, et legem eius requirant.

PSALM. CV.

Ingratus Iudaeorum animus. Oratio Prophetae, ut dispersos Deus congreget.
Alleluia. Iudith 13, 21.

1. Confitemini * Domino, quoniam bonus; quoniam in saeculum misericordia eius. * Ps. 106, 1.
2. * Quis loquetur potentias Domini, auditas faciet omnes laudes eius?
* Eccl. 43, 35.
3. Beati, qui custodiunt iudicium, et faciunt iustitiam in omni tempore.
4. Memento nostri Domine in beneplacito populi tui; visita nos in salutari tuo;
5. ad videndum in bonitate electorum tuorum, ad laetandum in laetitia gentis tuae; ut lauderis cum haereditate tua.
6. * Peccavimus cum patribus nostris; iniuste egimus, iniquitatem fecimus. * Iudith 7, 19.
7. Patres nostri in Aegypto non intellexerunt mirabilia tua; non fuerunt memores multitudinis misericordiae tuae. Et irritaverunt ascendentes in mare, mare rubrum.
8. Et salvavit eos propter nomen suum; ut notam faceret potentiam suam.
9. * Et increpuit mare rubrum, et exsiccatum est; et deduxit eos in abyssis sicut in deserto. * Exod. 14, 21.
10. Et salvavit eos de manu odientium; et redemit eos de manu inimici.
11. * Et operuit aqua tribulantes eos; unus ex eis non remansit. * Ex. 14, 27.
12. Et crediderunt verbis eius; et laudaverunt laudem eius.
13. Cito fecerunt, obliti sunt operum eius; et non sustinuerunt consilium eius.
14. * Et concupierunt concupiscentiam in deserto; et tentaverunt Deum in inaquoso. * Ex. 17, 2. Num. 11, 4. sq.
15. * Et dedit eis petitionem ipsorum; et misit saturitatem in animas eorum.
* Num. 11, 31.
16. Et irritaverunt Moysen in castris; Aaron sanctum Domini.
17. * Aperta est terra, et deglutivit Dathan; et operuit super congregationem Abiron. * Num. 16, 2. 3. 52. 26, 9. 35.
18. Et exarsit ignis in synagoga eorum; flamma combussit peccatores.
19. * Et fecerunt vitulum in Horeb; et adoraverunt sculptile. * Exod. 32, 4.
20. Et mutaverunt gloriam suam in similitudinem vituli comedentis foenum.
21. Obliti sunt Deum, qui salvavit eos, qui fecit magnalia in Aegypto,

22. mirabilia in terra Cham; terribilia in mari rubro.
23. *Et dixit, ut disperderet eos: si non Moyses electus eius stetisset in confractione in conspectu eius;
ut averteret iram eius, ne disperderet eos; * Exod. 32, 10.
24. et pro nihilo habuerunt * terram desiderabilem. * Num. 14, 2. sq.
Non crediderunt verbo eius,
25. et murmuraverunt in tabernaculis suis; non exaudierunt vocem Domini.
26. *Et elevavit manum suam super eos; ut prosterneret eos in deserto. * Num. 14, 23. sq.
27. Et ut deiiceret semen eorum in nationibus; et dispergeret eos in regionibus.
28. Et initiati sunt * Beelphegor; et comederunt sacrificia mortuorum. * Num. 25, 3.
29. Et irritaverunt eum in adinventionibus suis; et multiplicata est in eis ruina.
30. *Et stetit Phinees, et placavit; et cessavit quassatio. * Num. 25, 7.
31. Et reputatum est ei in iustitiam, in generationem et generationem usque in sempiternum.
32. *Et irritaverunt eum ad aquas contradictionis; et vexatus est Moyses propter eos; *Ex. 17, 2. 3. 7. Num. 20, 10.
33. quia exacerbaverunt spiritum eius. Et distinxit in labiis suis;
34. non disperdiderunt gentes*, quas dixit Dominus illis. *Deut. 7, 1. 2. 12, 2. 3.
35. Et commisti sunt inter gentes, et didicerunt opera eorum;
36. et servierunt sculptilibus eorum; et factum est illis in scandalum.
37. Et immolaverunt * filios suos, et filias suas daemoniis. * Lev. 18, 21.
38. Et effuderunt sanguinem innocentem; sanguinem filiorum suorum et filiarum suarum, quas sacrificaverunt sculptilibus Chanaan.
Et infecta est terra in sanguinibus,
39. et contaminata est in operibus eorum; et fornicati sunt in adinventionibus suis.
40. Et iratus est * furore Dominus in populum suum; et abominatus est haereditatem suam. * Iud. 2, 14.
41. Et tradidit eos in manus gentium; et dominati sunt eorum, qui oderunt eos.
42. Et tribulaverunt eos inimici eorum, et humiliati sunt sub manibus eorum;
43. saepe liberavit eos. Ipsi autem exacerbaverunt eum in consilio suo; et humiliati sunt in iniquitatibus suis.
44. Et vidit, cum tribularentur; et audivit orationem eorum.
45. *Et memor fuit testamenti sui; et poenituit eum secundum multitudinem misericordiae suae. *Deut. 30, 1.
46. Et dedit eos in misericordias in conspectu omnium, qui ceperant eos.
47. Salvos nos fac Domine Deus noster; et congrega nos de nationibus;
ut confiteamur nomini sancto tuo; et gloriemur in laude tua.
48. Benedictus Dominus Deus Israël a saeculo et usque in saeculum; et dicet omnis populus: Fiat, fiat!

PSALM. CVI.

Quis sapiens? et intelliget misericordias Domini, qui ex omnigenis calamitatibus eruit clamantes ad se.

Alleluia. Iudith 13, 21.

1. Confitemini * Domino, quoniam bonus; quoniam in saeculum misericordia eius. * Ps. 105, 1.
2. Dicant, qui redempti sunt a Domino, quos redemit de manu inimici; et de regionibus congregavit eos;
3. a solis ortu, et occasu; ab aquilone, et mari.
4. Erraverunt in solitudine in inaquoso; viam civitatis habitaculi non invenerunt
5. esurientes, et sitientes; anima eorum in ipsis defecit.
6. Et clamaverunt * ad Dominum, cum tribularentur; et de necessitatibus eorum eripuit eos. * Ps. 21, 6.
7. Et deduxit eos in viam rectam; ut irent in civitatem habitationis.
8. Confiteantur Domino misericordiae eius; et mirabilia eius filiis hominum.
9. Quia satiavit animam inanem; et animam esurientem satiavit bonis.
10. Sedentes in tenebris, et umbra mortis; vinctos in mendicitate, et ferro.
11. Quia exacerbaverunt eloquia Dei; et consilium altissimi irritaverunt.
12. Et humiliatum est in laboribus cor eorum; infirmati sunt, nec fuit, qui adiuvaret.
13. Et clamaverunt ad Dominum, cum tribularentur; et de necessitatibus eorum liberavit eos.
14. Et eduxit eos de tenebris, et

23 נוֹרָאוֹת עַל־יַם־סוּף׃ וַיֹּאמֶר לְהַשְׁמִידָם לוּלֵי מֹשֶׁה בְחִירוֹ עָמַד בַּפֶּרֶץ
24 לְפָנָיו לְהָשִׁיב חֲמָתוֹ מֵהַשְׁחִית׃ וַיִּמְאֲסוּ בְּאֶרֶץ חֶמְדָּה לֹא־הֶאֱמִינוּ
כה 26 לִדְבָרוֹ׃ וַיֵּרָגְנוּ בְאָהֳלֵיהֶם לֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה׃ וַיִּשָּׂא יָדוֹ לָהֶם
27 לְהַפִּיל אוֹתָם בַּמִּדְבָּר׃ וּלְהַפִּיל זַרְעָם בַּגּוֹיִם וּלְזָרוֹתָם בָּאֲרָצוֹת׃
28 29 וַיִּצָּמְדוּ לְבַעַל פְּעוֹר וַיֹּאכְלוּ זִבְחֵי מֵתִים׃ וַיַּכְעִיסוּ בְּמַעַלְלֵיהֶם
ל 31 וַתִּפְרָץ־בָּם מַגֵּפָה׃ וַיַּעֲמֹד פִּינְחָס וַיְפַלֵּל וַתֵּעָצַר הַמַּגֵּפָה׃ וַתֵּחָשֶׁב
32 לוֹ לִצְדָקָה לְדֹר וָדֹר עַד־עוֹלָם׃ וַיַּקְצִיפוּ עַל־מֵי מְרִיבָה וַיֵּרַע לְמֹשֶׁה
33 34 בַּעֲבוּרָם׃ כִּי־הִמְרוּ אֶת־רוּחוֹ וַיְבַטֵּא בִּשְׂפָתָיו׃ לֹא־הִשְׁמִידוּ אֶת־
לה הָעַמִּים אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה לָהֶם׃ וַיִּתְעָרְבוּ בַגּוֹיִם וַיִּלְמְדוּ מַעֲשֵׂיהֶם׃
36 37 וַיַּעַבְדוּ אֶת־עֲצַבֵּיהֶם וַיִּהְיוּ לָהֶם לְמוֹקֵשׁ׃ וַיִּזְבְּחוּ אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־
38 בְּנוֹתֵיהֶם לַשֵּׁדִים׃ וַיִּשְׁפְּכוּ דָם נָקִי דַּם־בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר זִבְּחוּ
39 לַעֲצַבֵּי כְנָעַן וַתֶּחֱנַף הָאָרֶץ בַּדָּמִים׃ וַיִּטְמְאוּ בְמַעֲשֵׂיהֶם וַיִּזְנוּ
מ 41 בְּמַעַלְלֵיהֶם׃ וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּעַמּוֹ וַיְתָעֵב אֶת־נַחֲלָתוֹ׃ וַיִּתְּנֵם בְּיַד־
42 גּוֹיִם וַיִּמְשְׁלוּ בָהֶם שֹׂנְאֵיהֶם׃ וַיִּלְחָצוּם אוֹיְבֵיהֶם וַיִּכָּנְעוּ תַּחַת יָדָם׃
43 44 פְּעָמִים רַבּוֹת יַצִּילֵם וְהֵמָּה יַמְרוּ בַעֲצָתָם וַיָּמֹכּוּ בַּעֲוֹנָם׃ וַיַּרְא
מה בַּצַּר לָהֶם בְּשָׁמְעוֹ אֶת־רִנָּתָם׃ וַיִּזְכֹּר לָהֶם בְּרִיתוֹ וַיִּנָּחֵם כְּרֹב חֲסָדָו׃
46 וַיִּתֵּן אוֹתָם לְרַחֲמִים לִפְנֵי כָּל־שׁוֹבֵיהֶם׃ הוֹשִׁיעֵנוּ ׀ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
47 48 וְקַבְּצֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם לְהֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ׃ בָּרוּךְ
יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם ׀ וְעַד הָעוֹלָם וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן
הַלְלוּ־יָהּ׃ ספר חמישי

קז Psal. CVII. קז

א 2 הֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ יֹאמְרוּ גְּאוּלֵי יְהוָה אֲשֶׁר
3 4 גְּאָלָם מִיַּד־צָר׃ וּמֵאֲרָצוֹת קִבְּצָם מִמִּזְרָח וּמִמַּעֲרָב מִצָּפוֹן וּמִיָּם׃ תָּעוּ
ה בַמִּדְבָּר בִּישִׁימוֹן דָּרֶךְ עִיר מוֹשָׁב לֹא מָצָאוּ׃ רְעֵבִים גַּם־צְמֵאִים
6 נַפְשָׁם בָּהֶם תִּתְעַטָּף׃ וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם
7 8 יַצִּילֵם׃ וַיַּדְרִיכֵם בְּדֶרֶךְ יְשָׁרָה לָלֶכֶת אֶל־עִיר מוֹשָׁב׃ יוֹדוּ לַיהוָה
9 חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃ כִּי־הִשְׂבִּיעַ נֶפֶשׁ שֹׁקֵקָה וְנֶפֶשׁ רְעֵבָה
י 11 מִלֵּא־טוֹב׃ יֹשְׁבֵי חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת אֲסִירֵי עֳנִי וּבַרְזֶל׃ כִּי־הִמְרוּ אִמְרֵי־
12 13 אֵל וַעֲצַת עֶלְיוֹן נָאָצוּ׃ וַיַּכְנַע בֶּעָמָל לִבָּם כָּשְׁלוּ וְאֵין עֹזֵר׃ וַיִּזְעֲקוּ
14 אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם מִמְּצֻקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם׃ יוֹצִיאֵם מֵחֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת

v. 23. נ"א לְהַשְׁמִידָם v. 29. ב"נ בְּמַעַלְלֵיה' v. 30. נ"א וַיְפַלֵּל v. 34.
בנ"א אֲשֶׁר v. 45. חסדיו קרי v. 47. ב"א יְקַבְּצֵנוּ v. 3. ב"נ וּמֵאֲרָצוֹת
ibid. נ"א רָ' v. 8. נ"א את' ibid. נ"א לִבְנֵי

טו 16 וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם יְנַתֵּק׃ יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃ כִּי־
17 שִׁבַּר דַּלְתוֹת נְחֹשֶׁת וּבְרִיחֵי בַרְזֶל גִּדֵּעַ׃ אֱוִלִים מִדֶּרֶךְ פִּשְׁעָם
18 וּמֵעֲוֺנֹתֵיהֶם יִתְעַנּוּ׃ כָּל־אֹכֶל תְּתַעֵב נַפְשָׁם וַיַּגִּיעוּ עַד־שַׁעֲרֵי מָוֶת׃
כ 19 וַיִּזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם מִמְּצֻקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם׃ יִשְׁלַח דְּבָרוֹ
21 וְיִרְפָּאֵם וִימַלֵּט מִשְּׁחִיתוֹתָם׃ יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי
22 23 אָדָם׃ וְיִזְבְּחוּ זִבְחֵי תוֹדָה וִיסַפְּרוּ מַעֲשָׂיו בְּרִנָּה׃ יוֹרְדֵי הַיָּם בָּאֳנִיּוֹת
24 עֹשֵׂי מְלָאכָה בְּמַיִם רַבִּים׃ הֵמָּה רָאוּ מַעֲשֵׂי יְהוָה וְנִפְלְאוֹתָיו
כה 26 בִּמְצוּלָה׃ וַיֹּאמֶר וַיַּעֲמֵד רוּחַ סְעָרָה וַתְּרוֹמֵם גַּלָּיו׃ יַעֲלוּ שָׁמַיִם
27 יֵרְדוּ תְהוֹמוֹת נַפְשָׁם בְּרָעָה תִתְמוֹגָג׃ יָחוֹגּוּ וְיָנוּעוּ כַּשִּׁכּוֹר וְכָל־
28 חָכְמָתָם תִּתְבַּלָּע׃ וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם וּמִמְּצֻקֹתֵיהֶם
ל 29 יוֹצִיאֵם׃ יָקֵם סְעָרָה לִדְמָמָה וַיֶּחֱשׁוּ גַּלֵּיהֶם׃ וַיִּשְׂמְחוּ כִי־יִשְׁתֹּקוּ
31 וַיַּנְחֵם אֶל־מְחוֹז חֶפְצָם׃ יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃
32 33 וִירוֹמְמוּהוּ בִּקְהַל עָם וּבְמוֹשַׁב זְקֵנִים יְהַלְלוּהוּ׃ יָשֵׂם נְהָרוֹת לְמִדְבָּר
34 לה וּמֹצָאֵי מַיִם לְצִמָּאוֹן׃ אֶרֶץ פְּרִי לִמְלֵחָה מֵרָעַת יוֹשְׁבֵי בָהּ׃ יָשֵׂם
36 מִדְבָּר לַאֲגַם־מַיִם וְאֶרֶץ צִיָּה לְמֹצָאֵי מָיִם׃ וַיּוֹשֶׁב שָׁם רְעֵבִים וַיְכוֹנְנוּ
37 38 עִיר מוֹשָׁב׃ וַיִּזְרְעוּ שָׂדוֹת וַיִּטְּעוּ כְרָמִים וַיַּעֲשׂוּ פְּרִי תְבוּאָה׃ וַיְבָרְכֵם
39 וַיִּרְבּוּ מְאֹד וּבְהֶמְתָּם לֹא יַמְעִיט׃ וַיִּמְעֲטוּ וַיָּשֹׁחוּ מֵעֹצֶר רָעָה וְיָגוֹן׃
מ 41 שֹׁפֵךְ בּוּז עַל־נְדִיבִים וַיַּתְעֵם בְּתֹהוּ לֹא־דָרֶךְ׃ וַיְשַׂגֵּב אֶבְיוֹן מֵעוֹנִי
42 וַיָּשֶׂם כַּצֹּאן מִשְׁפָּחוֹת׃ יִרְאוּ יְשָׁרִים וְיִשְׂמָחוּ וְכָל־עַוְלָה קָפְצָה פִּיהָ׃
43 מִי־חָכָם וְיִשְׁמָר־אֵלֶּה וְיִתְבּוֹנְנוּ חַסְדֵי יְהוָה׃

PSAL. CVIII. קח

קח

א 2 שִׁיר מִזְמוֹר לְדָוִד׃ נָכוֹן לִבִּי אֱלֹהִים אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה אַף־כְּבוֹדִי׃
3 4 עוּרָה הַנֵּבֶל וְכִנּוֹר אָעִירָה שָּׁחַר׃ אוֹדְךָ בָעַמִּים יְהוָה וַאֲזַמֶּרְךָ
ה 6 בַּלְאֻמִּים׃ כִּי־גָדוֹל מֵעַל־שָׁמַיִם חַסְדֶּךָ וְעַד־שְׁחָקִים אֲמִתֶּךָ׃ רוּמָה
7 עַל־שָׁמַיִם אֱלֹהִים וְעַל כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ׃ לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ
8 הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנוּ׃ אֱלֹהִים דִּבֶּר בְּקָדְשׁוֹ אֶעְלֹזָה אֲחַלְּקָה שְׁכֶם
9 וְעֵמֶק סֻכּוֹת אֲמַדֵּד׃ לִי גִלְעָד לִי מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם מָעוֹז רֹאשִׁי יְהוּדָה
י מְחֹקְקִי׃ מוֹאָב סִיר רַחְצִי עַל־אֱדוֹם אַשְׁלִיךְ נַעֲלִי עֲלֵי־פְלֶשֶׁת
11 12 אֶתְרוֹעָע׃ מִי יֹבִלֵנִי עִיר מִבְצָר מִי נָחַנִי עַד־אֱדוֹם׃ הֲלֹא־אֱלֹהִים

v. 17. כ״א אֱוִיל׳ v. 25. בכ״א וַתְּרוֹמֵם v. 27. דגש אחר חולם v. 28.
בכ״א וּמִמְּצוּקוֹת׳ v. 30. בכ״א מְחוֹז v. 31. כ״א וְנִפְלְאֹתָיו v. 35. פתח
באתנח v. 40. עטר׳ בְּתֹהוּ v. 3. כ״א ע׳, פ׳, שׁ׳ v. 4. כ״א אוֹדְךָ ׳מִי׳
v. 5. כ״א וְעַד־ v. 7. ועננו ק׳ v. 10. בכ״א עֲלֵי־ v. 11. כ״א יוֹבִלֵנִי

umbra mortis; et vincula eorum disrupit.

15. Confiteantur Domino misericordiae eius; et mirabilia eius filiis hominum.

16. Quia contrivit portas aereas; et vectes ferreos confregit.

17. Suscepit eos de via iniquitatis eorum; propter iniustitias enim suas humiliati sunt.

18. Omnem escam abominata est anima eorum; et appropinquaverunt usque ad portas mortis.

19. Et clamaverunt ad Dominum, cum tribularentur; et de necessitatibus eorum liberavit eos.

20. Misit verbum suum, et sanavit eos; et eripuit eos de interitionibus eorum.

21. Confiteantur Domino misericordiae eius; et mirabilia eius filiis hominum.

22. Et sacrificent sacrificium laudis; et annuncient opera eius in exultatione.

23. Qui descendunt mare in navibus, facientes operationem in aquis multis.

24. Ipsi viderunt opera Domini, et mirabilia eius in profundo.

25. Dixit, et stetit spiritus procellae; et exaltati sunt fluctus eius.

26. Ascendunt usque ad coelos, et descendunt usque ad abyssos; anima eorum in malis tabescebat.

27. Turbati sunt, et moti sunt sicut ebrius; et omnis sapientia eorum devorata est.

28. Et clamaverunt ad Dominum, cum tribularentur, et de necessitatibus eorum eduxit eos.

29. Et statuit procellam eius in auram; et siluerunt fluctus eius.

30. Et laetati sunt, quia siluerunt; et deduxit eos in portum voluntatis eorum.

31. Confiteantur Domino misericordiae eius; et mirabilia eius filiis hominum.

32. Et exaltent eum in ecclesia plebis; et in cathedra seniorum laudent eum.

33. Posuit * flumina in desertum, et exitus aquarum in sitim. * 3 Reg. 17, 7.

34. Terram fructiferam in salsuginem, a malitia inhabitantium in ea.

35. Posuit desertum in stagna aquarum; et terram sine aqua in exitus aquarum.

36. Et collocavit illic esurientes: et constituerunt civitatem habitationis.

37. Et seminaverunt agros, et plantaverunt vineas; et fecerunt fructum nativitatis.

38. Et benedixit eis, et multiplicati sunt nimis; et iumenta eorum non minoravit.

39. Et pauci facti sunt; et vexati sunt a tribulatione malorum, et dolore.

40. Effusa est contemptio super principes; et errare fecit eos in invio, et non in via.

41. Et adiuvit pauperem de inopia; et posuit sicut oves familias.

42. * Videbunt recti, et laetabuntur; et omnis iniquitas oppilabit os suum. * Num. 22, 19. Iob 22, 19.

43. Quis sapiens et custodiet haec? et intelliget misericordias Domini?

PSALM. CVII.

Gratiarum actio pro praestito auxilio.

1. Canticum Psalmi ipsi David *.
* Ps. 56, 8.

2. Paratum cor meum Deus, paratum cor meum; cantabo, et psallam in gloria mea.

3. Exurge gloria mea, exurge psalterium, et cithara; exurgam diluculo.

4. Confitebor tibi * in populis Domine! et psallam tibi in nationibus.
* Ps. 56, 10.

5. Quia magna est * super coelos misericordia tua; et usque ad nubes veritas tua. * Ps. 35, 6.

6. Exaltare super coelos Deus, et super omnem terram gloria tua;

7. ut liberentur dilecti tui. Salvum fac dextera tua, et exaudi me;

8. Deus locutus est in sancto suo: Exultabo, et dividam Sichimam, et convallem tabernaculorum dimetiar.

9. Meus est Galaad; et meus est Manasses; et Ephraim susceptio capitis mei.
Iuda rex meus;

10. Moab lebes spei meae.
In Idumaeam extendam calceamentum meum; mihi alienigenae amici facti sunt.

11. Quis deducet me in civitatem munitam? quis deducet me usque in Idumaeam?

12. Nonne tu Deus, qui repulisti

nos, et non exibis Deus in virtutibus nostris?

13. Da nobis auxilium de tribulatione*; quia vana salus hominis.
* Ps. 145, 2. 3.

14. In Deo faciemus virtutem; et ipse ad nihilum deducet inimicos nostros.

PSALM. CVIII.

Iudae proditori aliisque impiis dignae poenae praedicuntur.

1. In finem, Psalmus David.

2. Deus laudem meam ne tacueris; quia os peccatoris, et os dolosi super me apertum est.

3. Locuti sunt adversum me lingua dolosa, et sermonibus odii circumdederunt me; et expugnaverunt me gratis.

4. Pro eo, ut me diligerent, detrahebant mihi; ego autem orabam.

5. Et posuerunt * adversum me mala pro bonis; et odium pro dilectione mea. * Ps. 34, 12.

6. Constitue super eum peccatorem; et diabolus stet a dextris eius.

7. Cum iudicatur, exeat condemnatus; et oratio eius fiat in peccatum.

8. Fiant dies eius pauci; et episcopatum eius accipiat alter.

9. Fiant filii eius orphani; et uxor eius vidua.

10. Nutantes transferantur filii eius, et mendicent; et eiiciantur de habitationibus suis.

11. Scrutetur foenerator omnem substantiam eius; et diripiant alieni labores eius.

12. Non sit illi adiutor; nec sit, qui misereatur pupillis eius.

13. Fiant* nati eius in interitum; in generatione una deleatur nomen eius.
* Ps. 20, 11.

14. In memoriam redeat iniquitas patrum eius in conspectu Domini; et peccatum matris eius non deleatur.

15. Fiant contra Dominum semper, et dispereat de terra memoria eorum.

16. Pro eo, quod non est recordatus facere misericordiam.

17. Et persecutus est hominem inopem, et mendicum, et compunctum corde mortificare.

18. Et dilexit maledictionem, et veniet ei; et noluit benedictionem, et elongabitur ab eo. Et induit maledictionem sicut vestimentum; et intravit sicut aqua in interiora eius, et sicut oleum in ossibus eius.

19. Fiat ei sicut vestimentum, quo operitur; et sicut zona, qua semper praecingitur.

20. Hoc opus eorum, qui detrahunt mihi apud Dominum; et qui loquuntur mala adversus animam meam.

21. Et tu Domine, Domine! fac mecum propter nomen tuum; quia suavis est misericordia tua.

22. Libera me, quia egenus, et pauper ego sum; et cor meum conturbatum est intra me.

23. Sicut umbra, cum declinat, ablatus sum; et excussus sum sicut locustae.

24. Genua mea infirmata sunt a ieiunio; et caro mea immutata est propter oleum.

25. Et ego factus sum opprobrium illis; viderunt me, et moverunt capita sua.

26. Adiuva me Domine Deus meus; salvum me fac secundum misericordiam tuam.

27. Et sciant, quia manus tua haec; et tu Domine fecisti eam.

28. Maledicent illi, et tu benedices; qui insurgunt in me, confundantur; servus autem tuus laetabitur.

29. Induantur*, qui detrahunt mihi, pudore; et operiantur sicut diploide confusione sua. * Ps. 34, 26.

30. Confitebor Domino nimis in ore meo; et in medio multorum laudabo eum.

31. Quia astitit a dextris pauperis, ut salvam faceret a persequentibus animam meam.

PSALM. CIX.

Christi aeterna generatio, regnum et sacerdotium.

1. Psalmus David.

Dixit Dominus Domino meo: Sede a dextris meis*! *Matth.22,44.Luc.20,42.

*Donec ponam inimicos tuos, scabellum pedum tuorum.
* 1 Cor. 15, 25. Hebr. 1, 13. 10, 13.

2. Virgam virtutis tuae emittet Dominus ex Sion; dominare in medio inimicorum tuorum.

3. Tecum principium in die virtutis tuae in splendoribus sanctorum, ex utero ante luciferum genui te.

זְנַחְתָּנוּ וְלֹא־תֵצֵא אֱלֹהִים בְּצִבְאֹתֵינוּ׃ הָבָה־לָּנוּ עֶזְרָת מִצָּר וְשָׁוְא 13
תְּשׁוּעַת אָדָם׃ בֵּאלֹהִים נַעֲשֶׂה־חָיִל וְהוּא יָבוּס צָרֵינוּ׃ 14

קט Psal. CIX. קט

לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר אֱלֹהֵי תְהִלָּתִי אַל־תֶּחֱרַשׁ׃ כִּי פִי רָשָׁע וּפִי־ 2 א
מִרְמָה עָלַי פָּתָחוּ דִּבְּרוּ אִתִּי לְשׁוֹן שָׁקֶר׃ וְדִבְרֵי שִׂנְאָה סְבָבוּנִי 3
וַיִּלָּחֲמוּנִי חִנָּם׃ תַּחַת־אַהֲבָתִי יִשְׂטְנוּנִי וַאֲנִי תְפִלָּה׃ וַיָּשִׂימוּ עָלַי 4 ה
רָעָה תַּחַת טוֹבָה וְשִׂנְאָה תַּחַת אַהֲבָתִי׃ הַפְקֵד עָלָיו רָשָׁע וְשָׂטָן 6
יַעֲמֹד עַל־יְמִינוֹ׃ בְּהִשָּׁפְטוֹ יֵצֵא רָשָׁע וּתְפִלָּתוֹ תִּהְיֶה לַחֲטָאָה׃ יִהְיוּ־ 7 8
יָמָיו מְעַטִּים פְּקֻדָּתוֹ יִקַּח אַחֵר׃ יִהְיוּ־בָנָיו יְתוֹמִים וְאִשְׁתּוֹ אַלְמָנָה׃ 9
וְנוֹעַ יָנוּעוּ בָנָיו וְשִׁאֵלוּ וְדָרְשׁוּ מֵחָרְבוֹתֵיהֶם׃ יְנַקֵּשׁ נוֹשֶׁה לְכָל־אֲשֶׁר־ י 11
לוֹ וְיָבֹזּוּ זָרִים יְגִיעוֹ׃ אַל־יְהִי־לוֹ מֹשֵׁךְ חָסֶד וְאַל־יְהִי חוֹנֵן לִיתוֹמָיו׃ 12
יְהִי־אַחֲרִיתוֹ לְהַכְרִית בְּדוֹר אַחֵר יִמַּח שְׁמָם׃ יִזָּכֵר עֲוֺן אֲבֹתָיו אֶל־ 13 14
יְהוָה וְחַטַּאת אִמּוֹ אַל־תִּמָּח׃ יִהְיוּ נֶגֶד־יְהוָה תָּמִיד וְיַכְרֵת מֵאֶרֶץ טו
זִכְרָם׃ יַעַן אֲשֶׁר לֹא זָכַר עֲשׂוֹת חָסֶד וַיִּרְדֹּף אִישׁ־עָנִי וְאֶבְיוֹן וְנִכְאֵה 16
לֵבָב לְמוֹתֵת׃ וַיֶּאֱהַב קְלָלָה וַתְּבוֹאֵהוּ וְלֹא־חָפֵץ בִּבְרָכָה וַתִּרְחַק 17
מִמֶּנּוּ׃ וַיִּלְבַּשׁ קְלָלָה כְּמַדּוֹ וַתָּבֹא כַמַּיִם בְּקִרְבּוֹ וְכַשֶּׁמֶן בְּעַצְמוֹתָיו׃ 18
תְּהִי־לוֹ כְּבֶגֶד יַעְטֶה וּלְמֵזַח תָּמִיד יַחְגְּרֶהָ׃ זֹאת פְּעֻלַּת שֹׂטְנַי מֵאֵת 19 כ
יְהוָה וְהַדֹּבְרִים רָע עַל־נַפְשִׁי׃ וְאַתָּה יְהוִה אֲדֹנָי עֲשֵׂה־אִתִּי לְמַעַן 21
שְׁמֶךָ כִּי־טוֹב חַסְדְּךָ הַצִּילֵנִי׃ כִּי־עָנִי וְאֶבְיוֹן אָנֹכִי וְלִבִּי חָלַל בְּקִרְבִּי׃ 22 23
כְּצֵל כִּנְטוֹתוֹ נֶהֱלָכְתִּי נִנְעַרְתִּי כָּאַרְבֶּה׃ בִּרְכַּי כָּשְׁלוּ מִצּוֹם וּבְשָׂרִי 24
כָּחַשׁ מִשָּׁמֶן׃ וַאֲנִי הָיִיתִי חֶרְפָּה לָהֶם יִרְאוּנִי יְנִיעוּן רֹאשָׁם׃ עָזְרֵנִי כה 26
יְהוָה אֱלֹהָי הוֹשִׁיעֵנִי כְחַסְדֶּךָ׃ וְיֵדְעוּ כִּי־יָדְךָ זֹּאת אַתָּה יְהוָה 27
עֲשִׂיתָהּ׃ יְקַלְלוּ־הֵמָּה וְאַתָּה תְבָרֵךְ קָמוּ וַיֵּבֹשׁוּ וְעַבְדְּךָ יִשְׂמָח׃ 28
יִלְבְּשׁוּ שׂוֹטְנַי כְּלִמָּה וְיַעֲטוּ כַמְעִיל בָּשְׁתָּם׃ אוֹדֶה יְהוָה מְאֹד בְּפִי 29 ל
וּבְתוֹךְ רַבִּים אֲהַלְלֶנּוּ׃ כִּי־יַעֲמֹד לִימִין אֶבְיוֹן לְהוֹשִׁיעַ מִשֹּׁפְטֵי נַפְשׁוֹ׃ 31

קי Psal. CX. קי

לְדָוִד מִזְמוֹר נְאֻם יְהוָה לַאדֹנִי שֵׁב לִימִינִי עַד־אָשִׁית אֹיְבֶיךָ א
הֲדֹם לְרַגְלֶיךָ׃ מַטֵּה עֻזְּךָ יִשְׁלַח יְהוָה מִצִּיּוֹן רְדֵה בְּקֶרֶב אֹיְבֶיךָ׃ 2
עַמְּךָ נְדָבֹת בְּיוֹם חֵילֶךָ בְּהַדְרֵי־קֹדֶשׁ מֵרֶחֶם מִשְׁחָר לְךָ טַל יַלְדֻתֶיךָ׃ 3

---

v. 13. בנ"א ־לָּנוּ. v. 14. נ"א בֵּאלֹהִים v. 2. נ"א וּפִי־. v. 3. ב"נ וַיִּלָּ׳
v. 5. בנ"א רָעָה. v. 8. בנ"א יָמָיו. ibid. בנ"א יִקַּח v. 12 ב"א אַל
v. 16. נ"א וְאֶבְיוֹן. ibid. בנ"א לֵבָב. v. 28. נ"א וַיֵּבֹשׁוּ. v. 1. למע׳ מזמר
ibid. נ"א שֵׁב. v. 2. נ"א מַטֵּה. v. 3. נ"א בְּהַדְ׳

4 נִשְׁבַּע יְהוָה׀ וְלֹא יִנָּחֵם אַתָּה־כֹהֵן לְעוֹלָם עַל־דִּבְרָתִי מַלְכִּי־צֶדֶק׃
ה 6 אֲדֹנָי עַל־יְמִינְךָ מָחַץ בְּיוֹם־אַפּוֹ מְלָכִים׃ יָדִין בַּגּוֹיִם מָלֵא גְוִיּוֹת
ז מָחַץ רֹאשׁ עַל־אֶרֶץ רַבָּה׃ מִנַּחַל בַּדֶּרֶךְ יִשְׁתֶּה עַל־כֵּן יָרִים רֹאשׁ׃

Psal. CXI. קיא קיא

א 2 הַלְלוּ יָהּ׀ אוֹדֶה יְהוָה בְּכָל־לֵבָב בְּסוֹד יְשָׁרִים וְעֵדָה׃ גְּדֹלִים
3 מַעֲשֵׂי יְהוָה דְּרוּשִׁים לְכָל־חֶפְצֵיהֶם׃ הוֹד־וְהָדָר פָּעֳלוֹ וְצִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת
ה 4 לָעַד׃ זֵכֶר עָשָׂה לְנִפְלְאוֹתָיו חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה׃ טֶרֶף נָתַן לִירֵאָיו יִזְכֹּר
7 6 לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ׃ כֹּחַ מַעֲשָׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ לָתֵת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם׃ מַעֲשֵׂי
8 יָדָיו אֱמֶת וּמִשְׁפָּט נֶאֱמָנִים כָּל־פִּקּוּדָיו׃ סְמוּכִים לָעַד לְעוֹלָם עֲשׂוּיִם
9 בֶּאֱמֶת וְיָשָׁר׃ פְּדוּת׀ שָׁלַח לְעַמּוֹ צִוָּה לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ קָדוֹשׁ וְנוֹרָא
י שְׁמוֹ׃ רֵאשִׁית חָכְמָה׀ יִרְאַת יְהוָה שֵׂכֶל טוֹב לְכָל־עֹשֵׂיהֶם תְּהִלָּתוֹ
עֹמֶדֶת לָעַד׃

Psal. CXII. קיב קיב

א 2 הַלְלוּ יָהּ׀ אַשְׁרֵי־אִישׁ יָרֵא אֶת־יְהוָה בְּמִצְוֹתָיו חָפֵץ מְאֹד׃ גִּבּוֹר
3 בָּאָרֶץ יִהְיֶה זַרְעוֹ דּוֹר יְשָׁרִים יְבֹרָךְ׃ הוֹן־וָעֹשֶׁר בְּבֵיתוֹ וְצִדְקָתוֹ
ה 4 עֹמֶדֶת לָעַד׃ זָרַח בַּחֹשֶׁךְ אוֹר לַיְשָׁרִים חַנּוּן וְרַחוּם וְצַדִּיק׃ טוֹב־
6 אִישׁ חוֹנֵן וּמַלְוֶה יְכַלְכֵּל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט׃ כִּי־לְעוֹלָם לֹא־יִמּוֹט לְזֵכֶר
ז עוֹלָם יִהְיֶה צַדִּיק׃ מִשְּׁמוּעָה רָעָה לֹא יִירָא נָכוֹן לִבּוֹ בָּטֻחַ בַּיהוָה׃
9 8 סָמוּךְ לִבּוֹ לֹא יִירָא עַד אֲשֶׁר־יִרְאֶה בְצָרָיו׃ פִּזַּר׀ נָתַן לָאֶבְיוֹנִים
י צִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד קַרְנוֹ תָּרוּם בְּכָבוֹד׃ רָשָׁע יִרְאֶה׀ וְכָעָס שִׁנָּיו
יַחֲרֹק וְנָמָס תַּאֲוַת רְשָׁעִים תֹּאבֵד׃

Psal. CXIII. קיג קיג

א 2 הַלְלוּ יָהּ׀ הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה׃ יְהִי שֵׁם יְהוָה
3 מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם יְהוָה׃
ה 4 רָם עַל־כָּל־גּוֹיִם יְהוָה עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ׃ מִי כַּיהוָה אֱלֹהֵינוּ
7 6 הַמַּגְבִּיהִי לָשָׁבֶת׃ הַמַּשְׁפִּילִי לִרְאוֹת בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ׃ מְקִימִי מֵעָפָר
8 דָּל מֵאַשְׁפֹּת יָרִים אֶבְיוֹן׃ לְהוֹשִׁיבִי עִם־נְדִיבִים עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ׃
9 מוֹשִׁיבִי׀ עֲקֶרֶת הַבַּיִת אֵם־הַבָּנִים שְׂמֵחָה הַלְלוּ־יָהּ׃

Psal. CXIV. קיד קיד

א 2 בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֹעֵז׃ הָיְתָה יְהוּדָה
3 לְקָדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מַמְשְׁלוֹתָיו׃ הַיָּם רָאָה וַיָּנֹס הַיַּרְדֵּן יִסֹּב לְאָחוֹר׃

---

v. 3. נ״א וְהָדָר v. 9. בנ״א צִוָּה־ v. 10. נ״א עֹמֶדֶת ibid. בנ״א
וְכָעַס v. 5. ב״א הַמַּגְבִּיהִי v. 9. בנ״א אֵם־

4. Iuravit Dominus, et non poenitebit 'eum *: Tu es sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedech! * Ioh. 12, 34. Hebr. 5, 6. 7, 17.

5. Dominus a dextris tuis, confregit in die irae suae reges.

6. Iudicabit in nationibus, implebit ruinas; conquassabit capita in terra multorum.

7. De torrente in via bibet; propterea exaltabit caput.

PSALM. CX.

Laus Dei ob summa praestita beneficia.

Alleluia.

1. Confitebor tibi Domine! in toto corde meo; in consilio iustorum et congregatione.

2. Magna opera Domini; exquisita in omnes voluntates eius.

3. Confessio et magnificentia opus eius; et iustitia eius manet in saeculum saeculi.

4. Memoriam fecit mirabilium suorum, misericors et miserator Dominus;

5. escam dedit timentibus se. Memor erit in saeculum testamenti sui;

6. virtutem operum suorum annunciabit populo suo.

7. Ut det illis haereditatem gentium; opera manuum eius veritas et iudicium.

8. Fidelia omnia mandata eius; confirmata in saeculum saeculi, facta in veritate et aequitate.

9. Redemptionem misit populo suo; mandavit in aeternum testamentum suum. Sanctum, et terribile nomen eius *; * Prov. 1, 7. 9, 17. Eccl. 1, 16.

10. initium sapientiae timor Domini. Intellectus bonus omnibus facientibus eum; laudatio eius manet in saeculum saeculi.

PSALM. CXI.

Religiosi et benefici vere beati; peccatores perituri sunt.

Alleluia, Reversionis Aggaei, et Zachariae.

1. Beatus vir, qui timet Dominum; in mandatis eius volet nimis.

2. Potens in terra erit semen eius; generatio rectorum benedicetur.

3. Gloria, et divitiae in domo eius; et iustitia eius manet in saeculum saeculi.

4. Exortum est * in tenebris lumen rectis; misericors, et miserator, et iustus. * Ies. 58, 8.

5. Iucundus homo, qui miseretur et commodat, disponet sermones suos in iudicio;

6. quia in aeternum non commovebitur.

7. In memoria aeterna erit iustus; ab auditione mala non timebit. Paratum cor eius sperare in Domino,

8. confirmatum est cor eius; non commovebitur, donec despiciat inimicos suos.

9. Dispersit *, dedit pauperibus; iustitia eius manet in saeculum saeculi, cornu eius exaltabitur in gloria. * 2 Cor. 9, 9.

10. Peccator videbit, et irascetur *, dentibus suis fremet et tabescet; desiderium peccatorum peribit. * P. 36, 12.

PSALM. CXII.

Deus laudandus, qui summus ima curat et fideles exaltat et multiplicat.

Alleluia.

1. Laudate pueri Dominum; laudate nomen Domini.

2. Sit nomen Domini benedictum, ex hoc nunc, et usque in saeculum.

3. * A solis ortu usque ad occasum, laudabile nomen Domini. * Malach. 1, 11.

4. Excelsus super omnes gentes Dominus, et super coelos gloria eius.

5. Quis sicut Dominus Deus noster, qui in altis habitat,

6. et humilia respicit in coelo et in terra?

7. Suscitans a terra inopem, et de stercore erigens pauperem;

8. ut collocet eum cum principibus, cum principibus populi sui.

9. Qui habitare fecit sterilem in domo, matrem filiorum laetantem.

PSALM. CXIII.

Miracula Dei, Israëlem ex Aegypto educentis. Vana gentium idola: Deus verus omnium piorum praesidium.

Alleluia.

1. In exitu Israël de Aegypto, domus Iacob de populo barbaro *. * Exod. 12, 41.

2. Facta est Iudaea sanctificatio eius, Israël potestas eius.

3. Mare * vidit, et fugit: Iordanis conversus est retrorsum. * Exod. 14, 12. Ios. 3, 13. 16.

4. Montes exultaverunt ut arietes; et colles sicut agni ovium.
5. Quid est tibi mare, quod fugisti; et tu Iordanis, quia conversus es retrorsum?
6. Montes exultastis sicut arietes, et colles sicut agni ovium.
7. A facie Domini * mota est terra, a facie Dei Iacob. * Exod. 19, 18.
8. Qui convertit * petram in stagna aquarum, et rupem in fontes aquarum. * Exod. 17, 6. sq.

1. Non nobis Domine, non nobis; sed nomini tuo da gloriam.
2. Super misericordia tua, et veritate tua *; nequando dicant gentes: Ubi est Deus eorum? * Ps. 41, 4.
3. Deus autem noster in coelo; omnia, quaecumque voluit, fecit.
4. * Simulacra gentium argentum, et aurum, opera manuum hominum. * Ps. 134, 15.
5. * Os habent, et non loquentur; oculos habent, et non videbunt. * Ps. 134, 15 Sap. 15, 15.
6. Aures habent, et non audient; nares habent, et non odorabunt.
7. Manus habent, et non palpabunt; pedes habent, et non ambulabunt: non clamabunt in gutture suo.
8. Similes illis fiant, qui faciunt ea; et omnes, qui confidunt in eis.
9. Domus Israël speravit in Domino; adiutor eorum et protector eorum est.
10. Domus Aaron speravit in Domino; adiutor eorum et protector eorum est.
11. Qui timent Dominum, speraverunt in Domino; adiutor eorum et protector eorum est.
12. Dominus memor fuit nostri; et benedixit nobis;
benedixit domui Israël; benedixit domui Aaron.
13. Benedixit omnibus, qui timent Dominum, pusillis cum maioribus.
14. Adiiciat Dominus super vos; super vos, et super filios vestros.
15. Benedicti vos a Domino, qui fecit coelum, et terram.
16. Coelum coeli Domino; terram autem dedit filiis hominum.
17. * Non mortui laudabunt te Domine! neque omnes, qui descendunt in infernum; * Ps. 6, 6. Ies. 38, 18. Baruch 2, 17.
18. sed nos, qui vivimus, benedicimus Domino, ex hoc nunc et usque in saeculum.

PSALM. CXIV.

Ex tribulationibus ereptus gratias Deo agit, et in Deo acquiescit.

Alleluia.

1. Dilexi, quoniam exaudiet Dominus vocem orationis meae.
2. Quia inclinavit aurem suam mihi; et in diebus meis invocabo.
3. Circumdederunt me * dolores mortis; et pericula inferni invenerunt me. * 2 Reg. 22, 5.
Tribulationem et dolorem inveni;
4. et nomen Domini invocavi.
O Domine! libera animam meam;
5. misericors Dominus, et iustus, et Deus noster miseretur.
6. Custodiens parvulos Dominus; humiliatus sum, et liberavit me.
7. Convertere anima mea in requiem tuam, quia Dominus benefecit tibi.
8. Quia eripuit animam meam de morte; oculos meos a lacrymis, pedes meos a lapsu.
9. Placebo Domino in regione vivorum.

PSALM. CXV.

Vota Deo reddenda: gratus animus semper fovendus.

Alleluia.

10. Credidi, propter quod locutus sum; ego autem humiliatus sum nimis.
11. Ego dixi in excessu meo *; Omnis homo mendax! * Rom. 3, 4. 1 Cor. 4, 13.
12. Quid retribuam Domino, pro omnibus, quae retribuit mihi?
13. Calicem salutaris accipiam; et nomen Domini invocabo.
14. Vota mea Domino reddam coram omni populo eius;
15. pretiosa in conspectu Domini mors Sanctorum eius.
16. O Domine! quia ego servus tuus; ego servus tuus, et filius ancillae tuae.
Dirupisti vincula mea;
17. tibi sacrificabo hostiam laudis, et nomen Domini invocabo.

הֶהָרִים רָקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן׃ מַה־לְּךָ הַיָּם כִּי תָנוּס 4 ה
הַיַּרְדֵּן תִּסֹּב לְאָחוֹר׃ הֶהָרִים תִּרְקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן׃ 6
מִלִּפְנֵי אָדוֹן חוּלִי אָרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלוֹהַּ יַעֲקֹב׃ הַהֹפְכִי הַצּוּר אֲגַם־ 7 8
מָיִם חַלָּמִישׁ לְמַעְיְנוֹ־מָיִם׃

קטו Psal. CXV. קטו

לֹא לָנוּ יְהוָה לֹא־לָנוּ כִּי־לְשִׁמְךָ תֵּן כָּבוֹד עַל־חַסְדְּךָ עַל־אֲמִתֶּךָ׃ א
לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה־נָא אֱלֹהֵיהֶם׃ וֵאלֹהֵינוּ בַשָּׁמָיִם כֹּל אֲשֶׁר־ 2 3
חָפֵץ עָשָׂה׃ עֲצַבֵּיהֶם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם׃ פֶּה־לָהֶם וְלֹא 4 ה
יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ׃ אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמָעוּ אַף לָהֶם וְלֹא 6
יְרִיחוּן׃ יְדֵיהֶם ׀ וְלֹא יְמִישׁוּן רַגְלֵיהֶם וְלֹא יְהַלֵּכוּ לֹא־יֶהְגּוּ בִּגְרוֹנָם׃ 7
כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר־בֹּטֵחַ בָּהֶם׃ יִשְׂרָאֵל בְּטַח בַּיהוָה 8 9
עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא׃ בֵּית אַהֲרֹן בִּטְחוּ בַיהוָה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא׃ יִרְאֵי י 11
יְהוָה בִּטְחוּ בַיהוָה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא׃ יְהוָה זְכָרָנוּ יְבָרֵךְ יְבָרֵךְ אֶת־ 12
בֵּית יִשְׂרָאֵל יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית אַהֲרֹן׃ יְבָרֵךְ יִרְאֵי יְהוָה הַקְּטַנִּים 13
עִם־הַגְּדֹלִים׃ יֹסֵף יְהוָה עֲלֵיכֶם עֲלֵיכֶם וְעַל־בְּנֵיכֶם׃ בְּרוּכִים אַתֶּם 14 טו
לַיהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃ הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לַיהוָה וְהָאָרֶץ נָתַן לִבְנֵי־ 16
אָדָם׃ לֹא הַמֵּתִים יְהַלְלוּ־יָהּ וְלֹא כָּל־יֹרְדֵי דוּמָה׃ וַאֲנַחְנוּ ׀ נְבָרֵךְ 17 18
יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּ־יָהּ׃

קיו Psal. CXVI. קיו

אָהַבְתִּי כִּי־יִשְׁמַע ׀ יְהוָה אֶת־קוֹלִי תַּחֲנוּנָי׃ כִּי־הִטָּה אָזְנוֹ לִי א 2
וּבְיָמַי אֶקְרָא׃ אֲפָפוּנִי ׀ חֶבְלֵי־מָוֶת וּמְצָרֵי שְׁאוֹל מְצָאוּנִי צָרָה וְיָגוֹן 3
אֶמְצָא׃ וּבְשֵׁם־יְהוָה אֶקְרָא אָנָּה יְהוָה מַלְּטָה נַפְשִׁי׃ חַנּוּן יְהוָה 4 ה
וְצַדִּיק וֵאלֹהֵינוּ מְרַחֵם׃ שֹׁמֵר פְּתָאיִם יְהוָה דַּלֹּתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ׃ 6
שׁוּבִי נַפְשִׁי לִמְנוּחָיְכִי כִּי־יְהוָה גָּמַל עָלָיְכִי׃ כִּי חִלַּצְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת 7 8
אֶת־עֵינִי מִן־דִּמְעָה אֶת־רַגְלִי מִדֶּחִי׃ אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְהוָה בְּאַרְצוֹת 9
הַחַיִּים׃ הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר אֲנִי עָנִיתִי מְאֹד׃ אֲנִי אָמַרְתִּי בְחָפְזִי י 11
כָּל־הָאָדָם כֹּזֵב׃ מָה־אָשִׁיב לַיהוָה כָּל־תַּגְמוּלוֹהִי עָלָי׃ כּוֹס־יְשׁוּעוֹת 12 13
אֶשָּׂא וּבְשֵׁם יְהוָה אֶקְרָא׃ נְדָרַי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם נֶגְדָה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ׃ 14
יָקָר בְּעֵינֵי יְהוָה הַמָּוְתָה לַחֲסִידָיו׃ אָנָּה יְהוָה כִּי־אֲנִי עַבְדֶּךָ אֲנִי טו 16
עַבְדְּךָ בֶּן־אֲמָתֶךָ פִּתַּחְתָּ לְמוֹסֵרָי׃ לְךָ אֶזְבַּח זֶבַח תּוֹדָה וּבְשֵׁם יְהוָה 17

---

v. 1. נ״א לֹא־לָנוּ v. 7. עטר׳ יְדֵיהֶם ׀ v. 18. נ״א מֵעַתָּה v. 1. נ״א
יִשְׁמַע ׀ v. 6. נ״א פְּתָאיִם v. 8. בנ״א עֵינַי v. 11. נ״א בְּחָפְזִי v. 14.
עטר׳ נֶגְדָה־ v. 16. ב״א אֲנִי v. 17. ב״א לְךָ ב״נ לְךָ

18 19 אֶקְרָא׃ נְדָרַי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם נֶגְדָה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ׃ בְּחַצְרוֹת ׀ בֵּית
יְהוָה בְּתוֹכֵכִי יְרוּשָׁלִָם הַֽלְלוּ־יָהּ׃

קיז Psal. CXVII. קיז

א 2 הַֽלְלוּ אֶת־יְהוָה כָּל־גּוֹיִם שַׁבְּחוּהוּ כָּל־הָאֻמִּים׃ כִּי גָבַר עָלֵינוּ ׀
חַסְדּוֹ וֶאֱמֶת־יְהוָה לְעוֹלָם הַֽלְלוּ־יָהּ׃

קיח Psal. CXVIII. קיח

א 2 הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל כִּי לְעוֹלָם
3 4 חַסְדּוֹ׃ יֹאמְרוּ־נָא בֵית־אַהֲרֹן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ יֹאמְרוּ־נָא יִרְאֵי
ה 6 יְהוָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ מִן־הַמֵּצַר קָרָאתִי יָּהּ עָנָנִי בַמֶּרְחָב יָהּ׃ יְהוָה
7 לִי לֹא אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם׃ יְהוָה לִי בְּעֹזְרָי וַאֲנִי אֶרְאֶה
8 9 בְשֹׂנְאָי׃ טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה מִבְּטֹחַ בָּאָדָם׃ טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה
י 11 מִבְּטֹחַ בִּנְדִיבִים׃ כָּל־גּוֹיִם סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילַם׃ סַבּוּנִי
12 גַם־סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילַם׃ סַבּוּנִי כִדְבֹרִים דֹּעֲכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים
13 14 בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילַם׃ דַּחֹה דְחִיתַנִי לִנְפֹּל וַיהוָה עֲזָרָנִי׃ עָזִּי וְזִמְרָת
טו יָהּ וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה׃ קוֹל ׀ רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאָהֳלֵי צַדִּיקִים יְמִין
16 17 יְהוָה עֹשָׂה חָיִל׃ יְמִין יְהוָה רוֹמֵמָה יְמִין יְהוָה עֹשָׂה חָיִל׃ לֹא־
18 אָמוּת כִּי־אֶחְיֶה וַאֲסַפֵּר מַעֲשֵׂי יָהּ׃ יַסֹּר יִסְּרַנִּי יָּהּ וְלַמָּוֶת לֹא נְתָנָנִי׃
כ 19 פִּתְחוּ־לִי שַׁעֲרֵי־צֶדֶק אָבֹא־בָם אוֹדֶה יָהּ׃ זֶה־הַשַּׁעַר לַיהוָה צַדִּיקִים
21 22 יָבֹאוּ בוֹ׃ אוֹדְךָ כִּי עֲנִיתָנִי וַתְּהִי־לִי לִישׁוּעָה׃ אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים
23 הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה׃ מֵאֵת יְהוָה הָיְתָה זֹּאת הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ׃
24 כה זֶה־הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ׃ אָנָּא יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָּא
26 אָנָּא יְהוָה הַצְלִיחָה נָּא׃ בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָה בֵּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְהוָה׃
27 28 אֵל ׀ יְהוָה וַיָּאֶר לָנוּ אִסְרוּ־חַג בַּעֲבֹתִים עַד־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ׃ אֵלִי
29 אַתָּה וְאוֹדֶךָּ אֱלֹהַי אֲרוֹמְמֶךָּ׃ הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

קיט Psal. CXIX. קיט

א 2 אַשְׁרֵי תְמִימֵי־דָרֶךְ הַהֹלְכִים בְּתוֹרַת יְהוָה׃ אַשְׁרֵי נֹצְרֵי עֵדֹתָיו
3 4 בְּכָל־לֵב יִדְרְשׁוּהוּ׃ אַף לֹא־פָעֲלוּ עַוְלָה בִּדְרָכָיו הָלָכוּ׃ אַתָּה צִוִּיתָה
ה 6 פִקֻּדֶיךָ לִשְׁמֹר מְאֹד׃ אַחֲלַי יִכֹּנוּ דְרָכָי לִשְׁמֹר חֻקֶּיךָ׃ אָז לֹא־אֵבוֹשׁ

---

v. 19. נ״א יְרוּשָׁלַםִ קמץ בלא א״סף v. 3. נ״א נָא בֵית־ v. 5. ב״נ מִן־
ibid. נ״א הַמֵּצַר ibid. נ״א יָהּ v. 9. נ״א לַחֲסוֹת v. 11. בנ״א בְּשֵׁם
v. 15 בנ״א קוֹל v. 17. נ״א מַעֲשֵׂי או מַעֲשֵׂי־ v. 23. בנ״א הִיא v. 25.
בנ״א אָנָּא או אָנָּא ibid. נ״א לא פסיק ibid. נ״א הוֹשִׁיעָה ibid. נ״א אָנָּא או
אָנָּא ibid. מלרע ibid. נ״א נָּא v. 27. נ״א וַיָּאֶר לָנוּ v. 5. קמץ בלא א״סף

18. Vota mea Domino reddam in conspectu omnis populi eius;
19. in atriis domus Domini, in medio tui Ierusalem.

PSALM. CXVI.

Vocatio gentium, qua omnia Dei promissa firmantur.

Alleluia.

1. Laudate Dominum omnes gentes; laudate eum omnes populi *.

* Rom. 15, 11.

2. Quoniam confirmata est super nos misericordia eius; et veritas Domini manet in aeternum.

PSALM. CXVII.

In solo Deo inconcussa habenda fiducia. Gratiarum actio pro liberatione ab hostibus per Domini dexteram. Lapis reprobatus in anguli caput factus a Deo.

Alleluia.

1. Confitemini * Domino, quoniam bonus; quoniam in saeculum misericordia eius. * Ps. 106, 1.
2. Dicat nunc Israël, quoniam bonus; quoniam in saeculum misericordia eius.
3. Dicat nunc domus Aaron; quoniam in saeculum misericordia eius.
4. Dicant nunc, qui timent Dominum; quoniam in saeculum misericordia eius.
5. De tribulatione invocavi Dominum; et exaudivit me in latitudine Dominus.
6. Dominus mihi adiutor; non timebo, quid faciat mihi homo.
7. *Dominus mihi adiutor; et ego despiciam inimicos meos.

* Hebr. 13, 6.

8. Bonum est confidere in Domino, quam confidere in homine.
9. Bonum est sperare in Domino, quam sperare in principibus.
10. Omnes gentes circuierunt me; et in nomine Domini, quia ultus sum in eos.
11. Circumdantes circumdederunt me; et in nomine Domini, quia ultus sum in eos.
12. Circumdederunt me sicut apes, et exarserunt sicut ignis in spinis; et in nomine Domini, quia ultus sum in eos.
13. Impulsus eversus sum, ut caderem; et Dominus suscepit me.
14. *Fortitudo mea, et laus mea Dominus; et factus est mihi in salutem. * Exod. 15, 2.
15. Vox exaltationis, et salutis in tabernaculis iustorum.
16. Dextera Domini fecit virtutem; dextera Domini exaltavit me, dextera Domini fecit virtutem.
17. Non moriar, sed vivam; et narrabo opera Domini.
18. Castigans castigavit me Dominus; et morti non tradidit me.
19. Aperite mihi portas iustitiae, ingressus in eas confitebor Domino;
20. haec porta Domini, iusti intrabunt in eam.
21. Confitebor tibi, quoniam exaudisti me; et factus es mihi in salutem.
22. *Lapidem, quem reprobaverunt aedificantes, hic factus est in caput anguli. * Ies. 28, 16. Matth. 21, 42. Luc. 20, 17. Act. 4, 11. Rom. 9, 33. 1 Petr. 2, 7.
23. A Domino factum est istud; et est mirabile in oculis nostris.
24. Haec est dies, quam fecit Dominus; exultemus, et laetemur in ea.
25. O Domine! salvum me fac; o Domine! bene prosperare.
26. Benedictus*, qui venit in nomine Domini; Benediximus vobis de domo Domini; * Matth. 21, 9.
27. Deus Dominus, et illuxit nobis. Constituite diem solemnem in condensis, usque ad cornu altaris.
28. Deus meus es tu, et confitebor tibi; Deus meus es tu, et exaltabo te.

Confitebor tibi, quoniam exaudisti me; et factus es mihi in salutem.

29. Confitemini Domino, quoniam bonus; quoniam in saeculum misericordia eius.

PSALM. CXVIII.

Divinae legis laus et amor.

Alleluia.

ALEPH.

1. Beati immaculati in via; qui ambulant in lege Domini.
2. Beati, qui scrutantur testimonia eius; in toto corde exquirunt eum.
3. Non enim, qui operantur iniquitatem, in viis eius ambulaverunt.
4. Tu mandasti mandata tua custodiri nimis.
5. Utinam dirigantur viae meae, ad custodiendas iustificationes tuas.

6. Tunc non confundar, cum perspexero in omnibus mandatis tuis.
7. Confitebor tibi in directione cordis; in eo, quod didici iudicia iustitiae tuae.
8. Iustificationes tuas custodiam; non me derelinquas usquequaque.
BETH. 9. In quo corrigit adolescentior viam suam? in custodiendo sermones tuos.
10. In toto corde meo exquisivi te; ne repellas me a mandatis tuis.
11. In corde meo abscondi eloquia tua; ut non peccem tibi.
12. Benedictus es Domine; doce me iustificationes tuas.
13. In labiis meis pronunciavi omnia iudicia oris tui.
14. In via testimoniorum tuorum delectatus sum, sicut in omnibus divitiis.
15. In mandatis tuis exercebor; et considerabo vias tuas.
16. In iustificationibus tuis meditabor; non obliviscar sermones tuos.
GIMEL. 17. Retribue servo tuo, vivifica me; et custodiam sermones tuos.
18. Revela oculos meos; et considerabo mirabilia de lege tua.
19. Incola ego sum in terra; non abscondas a me mandata tua.
20. Concupivit anima mea desiderare iustificationes tuas, in omni tempore.
21. Increpasti superbos; maledicti, qui declinant a mandatis tuis.
22. Aufer a me opprobrium, et contemptum; quia testimonia tua exquisivi.
23. Etenim sederunt principes, et adversum me loquebantur; servus autem tuus exercebatur in iustificationibus tuis.
24. Nam et testimonia tua meditatio mea est; et consilium meum iustificationes tuae.
DALETH. 25. Adhaesit pavimento anima mea; vivifica me secundum verbum tuum.
26. Vias meas enunciavi, et exaudisti me; doce me iustificationes tuas.
27. Viam iustificationum tuarum instrue me; et exercebor in mirabilibus tuis.
28. Dormitavit anima mea prae taedio; confirma me in verbis tuis.
29. Viam iniquitatis amove a me; et de lege tua miserere mei.
30. Viam veritatis elegi; iudicia tua non sum oblitus.
31. Adhaesi testimoniis tuis Domine! noli me confundere.
32. Viam mandatorum tuorum cucurri, cum dilatasti cor meum.
HE. 33. Legem pone mihi Domine viam iustificationum tuarum; et exquiram eam semper.
34. Da mihi intellectum, et scrutabor legem tuam; et custodiam illam in toto corde meo.
35. Deduc me in semitam mandatorum tuorum; quia ipsam volui.
36. Inclina cor meum in testimonia tua; et non in avaritiam.
37. Averte oculos meos ne videant vanitatem; in via tua vivifica me.
38. Statue servo tuo eloquium tuum, in timore tuo.
39. Amputa opprobrium meum, quod suspicatus sum; quia iudicia tua iucunda.
40. Ecce! concupivi mandata tua; in aequitate tua vivifica me.
VAU. 41. Et veniat super me misericordia tua Domine! salutare tuum secundum eloquium tuum.
42. Et respondebo exprobrantibus mihi verbum; quia speravi in sermonibus tuis.
43. Et ne auferas de ore meo verbum veritatis usquequaque; quia in iudiciis tuis supersperavi.
44. Et custodiam legem tuam semper; in saeculum et in saeculum saeculi.
45. Et ambulabam in latitudine: quia mandata tua exquisivi.
46. Et loquebar in testimoniis tuis in conspectu regum; et non confundebar.
47. Et meditabar in mandatis tuis, quae dilexi.
48. Et levavi manus meas ad mandata tua, quae dilexi; et exercebar in iustificationibus tuis.
ZAIN. 49. Memor esto verbi tui servo tuo, in quo mihi spem dedisti.
50. Haec me consolata est in humilitate mea; quia eloquium tuum vivificavit me.
51. Superbi inique agebant usquequaque; a lege autem tua non declinavi

בְּהַבִּיטִי אֶל־כָּל־מִצְוֺתֶיךָ׃ אוֹדְךָ בְּיֹשֶׁר לֵבָב בְּלָמְדִי מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃ 7
אֶת־חֻקֶּיךָ אֶשְׁמֹר אַל־תַּעַזְבֵנִי עַד־מְאֹד׃ בַּמֶּה יְזַכֶּה־נַּעַר אֶת־ 8 9
אָרְחוֹ לִשְׁמֹר כִּדְבָרֶךָ׃ בְּכָל־לִבִּי דְרַשְׁתִּיךָ אַל־תַּשְׁגֵּנִי מִמִּצְוֺתֶיךָ׃ י 11
בְּלִבִּי צָפַנְתִּי אִמְרָתֶךָ לְמַעַן לֹא אֶחֱטָא־לָךְ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה לַמְּדֵנִי 12
חֻקֶּיךָ׃ בִּשְׂפָתַי סִפַּרְתִּי כֹּל מִשְׁפְּטֵי־פִיךָ׃ בְּדֶרֶךְ עֵדְוֺתֶיךָ שַׂשְׂתִּי כְּעַל 13 14
כָּל־הוֹן׃ בְּפִקֻּדֶיךָ אָשִׂיחָה וְאַבִּיטָה אֹרְחֹתֶיךָ׃ בְּחֻקֹּתֶיךָ אֶשְׁתַּעֲשָׁע טו 16
לֹא אֶשְׁכַּח דְּבָרֶךָ׃ גְּמֹל עַל־עַבְדְּךָ אֶחְיֶה וְאֶשְׁמְרָה דְבָרֶךָ׃ גַּל־עֵינַי 17 18
וְאַבִּיטָה נִפְלָאוֹת מִתּוֹרָתֶךָ׃ גֵּר אָנֹכִי בָאָרֶץ אַל־תַּסְתֵּר מִמֶּנִּי מִצְוֺתֶיךָ׃ 19
גָּרְסָה נַפְשִׁי לְתַאֲבָה אֶל־מִשְׁפָּטֶיךָ בְכָל־עֵת׃ גָּעַרְתָּ זֵדִים אֲרוּרִים כ 21
הַשֹּׁגִים מִמִּצְוֺתֶיךָ׃ גַּל מֵעָלַי חֶרְפָּה וָבוּז כִּי עֵדֹתֶיךָ נָצָרְתִּי׃ גַּם 22 23
יָשְׁבוּ שָׂרִים בִּי נִדְבָּרוּ עַבְדְּךָ יָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ׃ גַּם־עֵדֹתֶיךָ שַׁעֲשֻׁעָי 24
אַנְשֵׁי עֲצָתִי׃ דָּבְקָה לֶעָפָר נַפְשִׁי חַיֵּנִי כִּדְבָרֶךָ׃ דְּרָכַי סִפַּרְתִּי כה 26
וַתַּעֲנֵנִי לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ׃ דֶּרֶךְ־פִּקּוּדֶיךָ הֲבִינֵנִי וְאָשִׂיחָה בְּנִפְלְאוֹתֶיךָ׃ 27
דָּלְפָה נַפְשִׁי מִתּוּגָה קַיְּמֵנִי כִּדְבָרֶךָ׃ דֶּרֶךְ־שֶׁקֶר הָסֵר מִמֶּנִּי וְתוֹרָתְךָ 28 29
חָנֵּנִי׃ דֶּרֶךְ־אֱמוּנָה בָחָרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ שִׁוִּיתִי׃ דָּבַקְתִּי בְעֵדְוֺתֶיךָ יְהוָה ל 31
אַל־תְּבִישֵׁנִי׃ דֶּרֶךְ־מִצְוֺתֶיךָ אָרוּץ כִּי תַרְחִיב לִבִּי׃ הוֹרֵנִי יְהוָה 32 33
דֶּרֶךְ חֻקֶּיךָ וְאֶצְּרֶנָּה עֵקֶב׃ הֲבִינֵנִי וְאֶצְּרָה תוֹרָתֶךָ וְאֶשְׁמְרֶנָּה בְכָל־ 34
לֵב׃ הַדְרִיכֵנִי בִּנְתִיב מִצְוֺתֶיךָ כִּי־בוֹ חָפָצְתִּי׃ הַט־לִבִּי אֶל־עֵדְוֺתֶיךָ לה 36
וְאַל אֶל־בָּצַע׃ הַעֲבֵר עֵינַי מֵרְאוֹת שָׁוְא בִּדְרָכֶךָ חַיֵּנִי׃ הָקֵם לְעַבְדְּךָ 37 38
אִמְרָתֶךָ אֲשֶׁר לְיִרְאָתֶךָ׃ הַעֲבֵר חֶרְפָּתִי אֲשֶׁר יָגֹרְתִּי כִּי מִשְׁפָּטֶיךָ 39
טוֹבִים׃ הִנֵּה תָּאַבְתִּי לְפִקֻּדֶיךָ בְּצִדְקָתְךָ חַיֵּנִי׃ וִיבֹאֻנִי חֲסָדֶךָ מ 41
יְהוָה תְּשׁוּעָתְךָ כְּאִמְרָתֶךָ׃ וְאֶעֱנֶה חֹרְפִי דָבָר כִּי־בָטַחְתִּי בִּדְבָרֶךָ׃ 42
וְאַל־תַּצֵּל מִפִּי דְבַר־אֱמֶת עַד־מְאֹד כִּי לְמִשְׁפָּטֶךָ יִחָלְתִּי׃ וְאֶשְׁמְרָה 43 44
תוֹרָתְךָ תָמִיד לְעוֹלָם וָעֶד׃ וְאֶתְהַלְּכָה בָרְחָבָה כִּי פִקֻּדֶיךָ דָרָשְׁתִּי׃ מה
וַאֲדַבְּרָה בְעֵדֹתֶיךָ נֶגֶד מְלָכִים וְלֹא אֵבוֹשׁ׃ וְאֶשְׁתַּעֲשַׁע בְּמִצְוֺתֶיךָ 46 47
אֲשֶׁר אָהָבְתִּי׃ וְאֶשָּׂא כַפַּי אֶל־מִצְוֺתֶיךָ אֲשֶׁר אָהָבְתִּי וְאָשִׂיחָה 48
בְחֻקֶּיךָ׃ זְכָר־דָּבָר לְעַבְדֶּךָ עַל אֲשֶׁר יִחַלְתָּנִי׃ זֹאת נֶחָמָתִי בְעָנְיִי 49 נ
כִּי אִמְרָתְךָ חִיָּתְנִי׃ זֵדִים הֱלִיצֻנִי עַד־מְאֹד מִתּוֹרָתְךָ לֹא נָטִיתִי׃ 51

v. 6. כ״א אָז v. 8. ב״א אַל v. 13. פתח באתנח v. 14. כ״א עֵדְוֺתֶיךָ ibid.
כ״א שָׂשְׂתִּי v. 20. בכ״א בְּכָל־ v. 28. כ״א קַיְּמֵנִי v. 29. כ״א וְתוֹרָתְךָ ב״א
וְת׳ v. 30. כ״א מִשְׁפָּטֶיךָ v. 31. כ״א בְּעֵד׳ v. 32. כ״א תַּרְחִיב v. 33. עשי׳ הצ׳
בח״ק ונ״א וְאֶצְּרֶ׳ v. 35. כ״א כִּי־בוֹ v. 43. ב״א ונ״א וְאַל v. 45. ב״א וְאֶתְהַלְּכָה
v. 47. ב״א וְאֶשְׁתַּעֲשְׁע ibid. בנ״א אֲשֶׁר v. 48. כ״א וְאֶשָּׂא־ ibid. ב״א אֶל

52 53 זָכַרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ מֵעוֹלָם ׀ יְהוָה וָאֶתְנֶחָם׃ זַלְעָפָה אֲחָזַתְנִי מֵרְשָׁעִים
54 נה עֹזְבֵי תּוֹרָתֶךָ׃ זְמִרוֹת הָיוּ־לִי חֻקֶּיךָ בְּבֵית מְגוּרָי׃ זָכַרְתִּי בַלַּיְלָה
56 שִׁמְךָ יְהוָה וָאֶשְׁמְרָה תּוֹרָתֶךָ׃ זֹאת הָיְתָה־לִּי כִּי פִקֻּדֶיךָ נָצָרְתִּי׃
57 58 חֶלְקִי יְהוָה אָמַרְתִּי לִשְׁמֹר דְּבָרֶיךָ׃ חִלִּיתִי פָנֶיךָ בְכָל־לֵב חָנֵּנִי
ס 59 כְּאִמְרָתֶךָ׃ חִשַּׁבְתִּי דְרָכָי וָאָשִׁיבָה רַגְלַי אֶל־עֵדֹתֶיךָ׃ חַשְׁתִּי וְלֹא
61 הִתְמַהְמָהְתִּי לִשְׁמֹר מִצְוֹתֶיךָ׃ חֶבְלֵי רְשָׁעִים עִוְּדֻנִי תּוֹרָתְךָ לֹא
62 63 שָׁכָחְתִּי׃ חֲצוֹת־לַיְלָה אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ עַל מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃ חָבֵר
64 אָנִי לְכָל־אֲשֶׁר יְרֵאוּךָ וּלְשֹׁמְרֵי פִּקּוּדֶיךָ׃ חַסְדְּךָ יְהוָה מָלְאָה הָאָרֶץ
סה 66 חֻקֶּיךָ לַמְּדֵנִי׃ טוֹב עָשִׂיתָ עִם־עַבְדְּךָ יְהוָה כִּדְבָרֶךָ׃ טוּב טַעַם
67 וָדַעַת לַמְּדֵנִי כִּי בְמִצְוֹתֶיךָ הֶאֱמָנְתִּי׃ טֶרֶם אֶעֱנֶה אֲנִי שֹׁגֵג וְעַתָּה
68 69 אִמְרָתְךָ שָׁמָרְתִּי׃ טוֹב־אַתָּה וּמֵטִיב לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ׃ טָפְלוּ עָלַי שֶׁקֶר
ע זֵדִים אֲנִי בְּכָל־לֵב ׀ אֱצֹּר פִּקּוּדֶיךָ׃ טָפַשׁ כַּחֵלֶב לִבָּם אֲנִי תּוֹרָתְךָ
71 72 שִׁעֲשָׁעְתִּי׃ טוֹב־לִי כִי־עֻנֵּיתִי לְמַעַן אֶלְמַד חֻקֶּיךָ׃ טוֹב־לִי תוֹרַת־
73 פִּיךָ מֵאַלְפֵי זָהָב וָכָסֶף׃ יָדֶיךָ עָשׂוּנִי וַיְכוֹנְנוּנִי הֲבִינֵנִי וְאֶלְמְדָה
74 עה מִצְוֹתֶיךָ׃ יְרֵאֶיךָ יִרְאוּנִי וְיִשְׂמָחוּ כִּי לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי׃ יָדַעְתִּי יְהוָה
76 כִּי־צֶדֶק מִשְׁפָּטֶיךָ וֶאֱמוּנָה עִנִּיתָנִי׃ יְהִי־נָא חַסְדְּךָ לְנַחֲמֵנִי כְּאִמְרָתְךָ
77 78 לְעַבְדֶּךָ׃ יְבֹאוּנִי רַחֲמֶיךָ וְאֶחְיֶה כִּי־תוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי׃ יֵבֹשׁוּ זֵדִים
79 כִּי־שֶׁקֶר עִוְּתוּנִי אֲנִי אָשִׂיחַ בְּפִקּוּדֶיךָ׃ יָשׁוּבוּ לִי יְרֵאֶיךָ וְיֹדְעוּ עֵדֹתֶיךָ׃
פ 81 יְהִי־לִבִּי תָמִים בְּחֻקֶּיךָ לְמַעַן לֹא אֵבוֹשׁ׃ כָּלְתָה לִתְשׁוּעָתְךָ נַפְשִׁי
82 83 לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי׃ כָּלוּ עֵינַי לְאִמְרָתֶךָ לֵאמֹר מָתַי תְּנַחֲמֵנִי׃ כִּי־הָיִיתִי
84 כְּנֹאד בְּקִיטוֹר חֻקֶּיךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃ כַּמָּה יְמֵי־עַבְדֶּךָ מָתַי תַּעֲשֶׂה
פה 86 בְרֹדְפַי מִשְׁפָּט׃ כָּרוּ־לִי זֵדִים שִׁיחוֹת אֲשֶׁר לֹא כְתוֹרָתֶךָ׃ כָּל־מִצְוֹתֶיךָ
87 אֱמוּנָה שֶׁקֶר רְדָפוּנִי עָזְרֵנִי׃ כִּמְעַט כִּלּוּנִי בָאָרֶץ וַאֲנִי לֹא־עָזַבְתִּי
88 89 פִקֻּדֶיךָ׃ כְּחַסְדְּךָ חַיֵּנִי וְאֶשְׁמְרָה עֵדוּת פִּיךָ׃ לְעוֹלָם יְהוָה דְּבָרְךָ
צ 91 נִצָּב בַּשָּׁמָיִם׃ לְדֹר וָדֹר אֱמוּנָתֶךָ כּוֹנַנְתָּ אֶרֶץ וַתַּעֲמֹד׃ לְמִשְׁפָּטֶיךָ
92 עָמְדוּ הַיּוֹם כִּי הַכֹּל עֲבָדֶיךָ׃ לוּלֵי תוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי אָז אָבַדְתִּי בְעָנְיִי׃
93 94 לְעוֹלָם לֹא־אֶשְׁכַּח פִּקּוּדֶיךָ כִּי־בָם חִיִּיתָנִי׃ לְךָ־אֲנִי הוֹשִׁיעֵנִי כִּי
צה 96 פִקּוּדֶיךָ דָרָשְׁתִּי׃ לִי קִוּוּ רְשָׁעִים לְאַבְּדֵנִי עֵדֹתֶיךָ אֶתְבּוֹנָן׃ לְכָל־
97 תִּכְלָה רָאִיתִי קֵץ רְחָבָה מִצְוָתְךָ מְאֹד׃ מָה־אָהַבְתִּי תוֹרָתֶךָ כָּל־
98 הַיּוֹם הִיא שִׂיחָתִי׃ מֵאֹיְבַי תְּחַכְּמֵנִי מִצְוֹתֶךָ כִּי לְעוֹלָם הִיא־לִי׃

v. 58. ב"א בְּכָל־ v. 65. שוא באתנח v. 79. וידעי קרי v. 82. ב"א
תְּנַחֲמֵנִי v. 84. נ"א בְּרֹדְפַי v. 89. עטר' לְעוֹלָם v. 94. בנ"א לְךָ v. 96.
בנ"א לְכָל־ v. 98. נ"א מִצְוֹתֶיךָ

52. Memor fui iudiciorum tuorum a saeculo Domine! et consolatus sum.
53. Defectio tenuit me, pro peccatoribus derelinquentibus legem tuam.
54. Cantabiles mihi erant iustificationes tuae, in loco peregrinationis meae.
55. Memor fui nocte nominis tui Domine! et custodivi legem tuam.
56. Haec facta est mihi; quia iustificationes tuas exquisivi.

HETH. 57. Portio mea Domine! dixi, custodire legem tuam.
58. Deprecatus sum faciem tuam in toto corde meo; miserere mei secundum eloquium tuum.
59. Cogitavi vias meas; et converti pedes meos in testimonia tua.
60. Paratus sum, et non sum turbatus; ut custodiam mandata tua.
61. Funes peccatorum circumplexi sunt me; et legem tuam non sum oblitus.
62. Media nocte surgebam ad confitendum tibi, super iudicia iustificationis tuae.
63. Particeps ego sum omnium timentium te; et custodientium mandata tua.
64. Misericordia tua Domine! plena est terra; iustificationes tuas doce me.

TETH. 65. Bonitatem fecisti cum servo tuo Domine! secundum verbum tuum.
66. Bonitatem, et disciplinam, et scientiam doce me; quia mandatis tuis credidi.
67. Priusquam humiliarer, ego deliqui; propterea eloquium tuum custodivi.
68. Bonus es tu; et in bonitate tua doce me iustificationes tuas.
69. Multiplicata est super me iniquitas superborum; ego autem in toto corde meo scrutabor mandata tua.
70. Coagulatum est sicut lac cor eorum; ego vero legem tuam meditatus sum.
71. Bonum mihi, quia humiliasti me; ut discam iustificationes tuas.
72. Bonum mihi lex oris tui, super millia auri, et argenti.

JOD. 73. Manus tuae fecerunt me, et plasmaverunt me, da mihi intellectum, et discam mandata tua.
74. Qui timent te, videbunt me, et laetabuntur; quia in verba tua supersperavi.
75. Cognovi Domine! quia aequitas iudicia tua; et in veritate tua humiliasti me.
76. Fiat misericordia tua, ut consoletur me, secundum eloquium tuum servo tuo.
77. Veniant mihi miserationes tuae, et vivam; quia lex tua meditatio mea est.
78. Confundantur superbi, quia iniuste iniquitatem fecerunt in me; ego autem exercebor in mandatis tuis.
79. Convertantur mihi timentes te; et qui noverunt testimonia tua.
80. Fiat cor meum immaculatum in iustificationibus tuis, ut non confundar.

CAPH. 81. Defecit in salutare tuum anima mea; et in verbum tuum supersperavi.
82. Defecerunt oculi mei in eloquium tuum, dicentes: Quando consolaberis me?
83. Quia factus sum sicut uter in pruina; iustificationes tuas non sum oblitus.
84. Quot sunt dies servi tui; quando facies de persequentibus me iudicium?
85. Narraverunt mihi iniqui fabulationes; sed non ut lex tua.
86. Omnia mandata tua veritas; inique persecuti sunt me, adiuva me.
87. Paulo minus consummaverunt me in terra; ego autem non dereliqui mandata tua.
88. Secundum misericordiam tuam vivifica me; et custodiam testimonia oris tui.

LAMED. 89. In aeternum Domine, verbum tuum permanet in coelo.
90. In generationem et generationem veritas tua; fundasti terram, et permanet.
91. Ordinatione tua perseverat dies; quoniam omnia serviunt tibi.
92. Nisi quod lex tua meditatio mea est; tunc forte periissem in humilitate mea.
93. In aeternum non obliviscar iustificationes tuas; quia in ipsis vivificasti me.
94. Tuus sum ego, salvum me fac; quoniam iustificationes tuas exquisivi.
95. Me expectaverunt peccatores, ut perderent me; testimonia tua intellexi.
96. Omnis consummationis vidi finem; latum mandatum tuum nimis.

MEM. 97. Quomodo dilexi legem tuam Domine? tota die meditatio mea est.
98. Super inimicos meos pruden-

tem me fecisti mandato tuo; quia in aeternum mihi est.

99. Super omnes docentes me intellexi; quia testimonia tua meditatio mea est.

100. Super senes intellexi; quia mandata tua quaesivi.

101. Ab omni via mala prohibui pedes meos; ut custodiam verba tua.

102. A iudiciis tuis non declinavi; quia tu legem posuisti mihi.

103. Quam dulcia faucibus meis eloquia tua, super mel ori meo!

104. A mandatis tuis intellexi; propterea odivi omnem viam iniquitatis.

NUN. 105. Lucerna pedibus meis verbum tuum, et lumen semitis meis.

106. Iuravi, et statui custodire iudicia iustitiae tuae.

107. Humiliatus sum usquequaque Domine! vivifica me secundum verbum tuum.

108. Voluntaria oris mei beneplacita fac Domine! et iudicia tua doce me.

109. Anima mea in manibus meis semper; et legem tuam non sum oblitus.

110. Posuerunt peccatores laqueum mihi; et de mandatis tuis non erravi.

111. Haereditate acquisivi testimonia tua in aeternum; quia exultatio cordis mei sunt.

112. Inclinavi cor meum ad faciendas iustificationes tuas in aeternum, propter retributionem.

SAMECH. 113. Iniquos odio habui; et legem tuam dilexi.

114. Adiutor, et susceptor meus es tu; et in verbum tuum supersperavi.

115. Declinate a me maligni; et scrutabor mandata Dei mei.

116. Suscipe me secundum eloquium tuum, et vivam; et non confundas me ab expectatione mea.

117. Adiuva me, et salvus ero; et meditabor in iustificationibus tuis semper.

118. Sprevisti omnes discedentes a iudiciis tuis; quia iniusta cogitatio eorum.

119. Praevaricantes reputavi omnes peccatores terrae; ideo dilexi testimonia tua.

120. Confige timore tuo carnes meas; a iudiciis enim tuis timui.

AIN. 121. Feci iudicium et iustitiam; non tradas me calumniantibus me.

122. Suscipe servum tuum in bonum; non calumnientur me superbi.

123. Oculi mei defecerunt in salutare tuum: et in eloquium iustitiae tuae.

124. Fac cum servo tuo secundum misericordiam tuam; et iustificationes tuas doce me.

125. Servus tuus sum ego; da mihi intellectum, ut sciam testimonia tua.

126. Tempus faciendi Domine; dissipaverunt legem tuam.

127. Ideo dilexi mandata tua, super aurum et topazion.

128. Propterea ad omnia mandata tua dirigebar; omnem viam iniquam odio habui.

PHE. 129. Mirabilia testimonia tua: ideo scrutata est ea anima mea.

130. Declaratio sermonum tuorum illuminat; et intellectum dat parvulis.

131. Os meum aperui, et adtraxi spiritum; quia mandata tua desiderabam.

132. Aspice in me, et miserere mei; secundum iudicium diligentium nomen tuum.

133. Gressus meos dirige secundum eloquium tuum; et non dominetur mei omnis iniustitia.

134. Redime me a calumniis hominum; ut custodiam mandata tua.

135. Faciem tuam illumina super servum tuum; et doce me iustificationes tuas.

136. Exitus aquarum deduxerunt oculi mei; quia non custodierunt legem tuam.

SADE. 137. Iustus es Domine! et rectum iudicium tuum.

138. Mandasti iustitiam testimonia tua; et veritatem tuam nimis.

139. Tabescere me fecit zelus meus; quia obliti sunt verba tua inimici mei.

140. Ignitum eloquium tuum vehementer; et servus tuus dilexit illud.

141. Adolescentulus sum ego, et contemptus; iustificationes tuas non sum oblitus.

142. Iustitia tua, iustitia in aeternum; et lex tua veritas.

143. Tribulatio, et angustia invenerunt me; mandata tua meditatio mea est.

144. Aequitas, testimonia tua in

99 מִכָּל־מְלַמְּדַי הִשְׂכַּלְתִּי כִּי עֵדְוֺתֶיךָ שִׂיחָה לִּי׃ מִזְּקֵנִים אֶתְבּוֹנָן כִּי ק
101 פִקּוּדֶיךָ נָצָרְתִּי׃ מִכָּל־אֹרַח רָע כָּלִאתִי רַגְלָי לְמַעַן אֶשְׁמֹר דְּבָרֶךָ׃
102 103 מִמִּשְׁפָּטֶיךָ לֹא־סָרְתִּי כִּי־אַתָּה הוֹרֵתָנִי׃ מַה־נִּמְלְצוּ לְחִכִּי אִמְרָתֶךָ
104 מִדְּבַשׁ לְפִי׃ מִפִּקּוּדֶיךָ אֶתְבּוֹנָן עַל־כֵּן שָׂנֵאתִי ׀ כָּל־אֹרַח שָׁקֶר׃
קה 106 נֵר־לְרַגְלִי דְבָרֶךָ וְאוֹר לִנְתִיבָתִי׃ נִשְׁבַּעְתִּי וָאֲקַיֵּמָה לִשְׁמֹר מִשְׁפְּטֵי
107 108 צִדְקֶךָ׃ נַעֲנֵיתִי עַד־מְאֹד יְהוָה חַיֵּנִי כִדְבָרֶךָ׃ נִדְבוֹת פִּי רְצֵה־נָא
109 יְהוָה וּמִשְׁפָּטֶיךָ לַמְּדֵנִי׃ נַפְשִׁי בְכַפִּי תָמִיד וְתוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃
קי 111 נָתְנוּ רְשָׁעִים פַּח לִי וּמִפִּקּוּדֶיךָ לֹא תָעִיתִי׃ נָחַלְתִּי עֵדְוֺתֶיךָ לְעוֹלָם
112 כִּי־שְׂשׂוֹן לִבִּי הֵמָּה׃ נָטִיתִי לִבִּי לַעֲשׂוֹת חֻקֶּיךָ לְעוֹלָם עֵקֶב׃
113 114 סֵעֲפִים שָׂנֵאתִי וְתוֹרָתְךָ אָהָבְתִּי׃ סִתְרִי וּמָגִנִּי אָתָּה לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי׃
קטו 116 סוּרוּ מִמֶּנִּי מְרֵעִים וְאֶצְּרָה מִצְוֺת אֱלֹהָי׃ סָמְכֵנִי כְאִמְרָתְךָ וְאֶחְיֶה
117 118 וְאַל־תְּבִישֵׁנִי מִשִּׂבְרִי׃ סְעָדֵנִי וְאִוָּשֵׁעָה וְאֶשְׁעָה בְחֻקֶּיךָ תָמִיד׃ סָלִיתָ
119 כָּל־שׁוֹגִים מֵחֻקֶּיךָ כִּי־שֶׁקֶר תַּרְמִיתָם׃ סִיגִים הִשְׁבַּתָּ כָל־רִשְׁעֵי־אָרֶץ
קכ לָכֵן אָהַבְתִּי עֵדֹתֶיךָ׃ סָמַר מִפַּחְדְּךָ בְשָׂרִי וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ יָרֵאתִי׃
121 122 עָשִׂיתִי מִשְׁפָּט וָצֶדֶק בַּל־תַּנִּיחֵנִי לְעֹשְׁקָי׃ עֲרֹב עַבְדְּךָ לְטוֹב אַל־
123 124 יַעַשְׁקֻנִי זֵדִים׃ עֵינַי כָּלוּ לִישׁוּעָתֶךָ וּלְאִמְרַת צִדְקֶךָ׃ עֲשֵׂה עִם־עַבְדְּךָ
קכה 126 כְחַסְדֶּךָ וְחֻקֶּיךָ לַמְּדֵנִי׃ עַבְדְּךָ־אָנִי הֲבִינֵנִי וְאֵדְעָה עֵדֹתֶיךָ׃ עֵת
127 לַעֲשׂוֹת לַיהוָה הֵפֵרוּ תּוֹרָתֶךָ׃ עַל־כֵּן אָהַבְתִּי מִצְוֺתֶיךָ מִזָּהָב וּמִפָּז׃
128 129 עַל־כֵּן ׀ כָּל־פִּקּוּדֵי כֹל יִשָּׁרְתִּי כָּל־אֹרַח שֶׁקֶר שָׂנֵאתִי׃ פְּלָאוֹת
קל עֵדְוֺתֶיךָ עַל־כֵּן נְצָרָתַם נַפְשִׁי׃ פֵּתַח־דְּבָרֶיךָ יָאִיר מֵבִין פְּתָיִים׃
131 132 פִּי פָעַרְתִּי וָאֶשְׁאָפָה כִּי לְמִצְוֺתֶיךָ יָאָבְתִּי׃ פְּנֵה־אֵלַי וְחָנֵּנִי כְּמִשְׁפָּט
133 134 לְאֹהֲבֵי שְׁמֶךָ׃ פְּעָמַי הָכֵן בְּאִמְרָתֶךָ וְאַל־תַּשְׁלֶט־בִּי כָל־אָוֶן׃ פְּדֵנִי
קלה מֵעֹשֶׁק אָדָם וְאֶשְׁמְרָה פִּקּוּדֶיךָ׃ פָּנֶיךָ הָאֵר בְּעַבְדֶּךָ וְלַמְּדֵנִי אֶת־
136 137 חֻקֶּיךָ׃ פַּלְגֵי־מַיִם יָרְדוּ עֵינָי עַל לֹא־שָׁמְרוּ תוֹרָתֶךָ׃ צַדִּיק אַתָּה
138 139 יְהוָה וְיָשָׁר מִשְׁפָּטֶיךָ׃ צִוִּיתָ צֶדֶק עֵדֹתֶיךָ וֶאֱמוּנָה מְאֹד׃ צִמְּתַתְנִי
קמ קִנְאָתִי כִּי־שָׁכְחוּ דְבָרֶיךָ צָרָי׃ צְרוּפָה אִמְרָתְךָ מְאֹד וְעַבְדְּךָ אֲהֵבָהּ׃
141 142 צָעִיר אָנֹכִי וְנִבְזֶה פִּקֻּדֶיךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃ צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ
143 144 אֱמֶת׃ צַר־וּמָצוֹק מְצָאוּנִי מִצְוֺתֶיךָ שַׁעֲשֻׁעָי׃ צֶדֶק עֵדְוֺתֶיךָ לְעוֹלָם

---

v. 99. ב"א מִכָּל ibid. נ"א מְלַמְּדַי ibid. פתח באתנח ibid. בנ"א לִי
v. 102. ב"נ מִמִּשְׁפָּטֶיךָ v. 103. נ"א מִדְּבַשׁ v. 108. ב"נ וּמִשְׁפָּטֶיךָ ובנ"א
וּמִשְׁפָּטֶיךָ v. 113. בנ"א וָת' v. 117. נ"א בְּחֻקֶּיךָ v. 122. ב"א אַל־ v. 124.
ב"א כְּחַסְדֶּךָ v. 130. בנ"א פֵּתַח v. 132. עטר' לְאֹהֲבֵי v. 133. בנ"א וְאַל־
v. 140. נ"א וְעַבְדְּךָ v. 142. נ"א וְתוֹרָתְךָ

קמה הֲבִינֵנִי וְאֶחְיֶה׃ קָרָאתִי בְכָל־לֵב עֲנֵנִי יְהוָה חֻקֶּיךָ אֶצֹּרָה׃
146 147 קְרָאתִיךָ הוֹשִׁיעֵנִי וְאֶשְׁמְרָה עֵדֹתֶיךָ׃ קִדַּמְתִּי בַנֶּשֶׁף וָאֲשַׁוֵּעָה לִדְבָרְיךָ
148 149 יִחָלְתִּי׃ קִדְּמוּ עֵינַי אַשְׁמֻרוֹת לָשִׂיחַ בְּאִמְרָתֶךָ׃ קוֹלִי שִׁמְעָה כְחַסְדֶּךָ
קנ יְהוָה כְּמִשְׁפָּטֶךָ חַיֵּנִי׃ קָרְבוּ רֹדְפֵי זִמָּה מִתּוֹרָתְךָ רָחָקוּ׃ קָרוֹב אַתָּה
152 יְהוָה וְכָל־מִצְוֺתֶיךָ אֱמֶת׃ קֶדֶם יָדַעְתִּי מֵעֵדֹתֶיךָ כִּי לְעוֹלָם יְסַדְתָּם׃
153 רְאֵה־עָנְיִי וְחַלְּצֵנִי כִּי־תוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃ רִיבָה רִיבִי וּגְאָלֵנִי
154 קנה לְאִמְרָתְךָ חַיֵּנִי׃ רָחוֹק מֵרְשָׁעִים יְשׁוּעָה כִּי־חֻקֶּיךָ לֹא דָרָשׁוּ׃ רַחֲמֶיךָ
157 רַבִּים ׀ יְהוָה כְּמִשְׁפָּטֶיךָ חַיֵּנִי׃ רַבִּים רֹדְפַי וְצָרָי מֵעֵדְוֺתֶיךָ לֹא
158 נָטִיתִי׃ רָאִיתִי בֹגְדִים וָאֶתְקוֹטָטָה אֲשֶׁר אִמְרָתְךָ לֹא שָׁמָרוּ׃ רְאֵה
159 קס כִּי־פִקּוּדֶיךָ אָהָבְתִּי יְהוָה כְּחַסְדְּךָ חַיֵּנִי׃ רֹאשׁ־דְּבָרְךָ אֱמֶת וּלְעוֹלָם
161 כָּל־מִשְׁפַּט צִדְקֶךָ׃ שָׂרִים רְדָפוּנִי חִנָּם וּמִדְּבָרְיךָ פָּחַד לִבִּי׃ שָׂשׂ
162 163 אָנֹכִי עַל־אִמְרָתֶךָ כְּמוֹצֵא שָׁלָל רָב׃ שֶׁקֶר שָׂנֵאתִי וָאֲתַעֵבָה תּוֹרָתְךָ
164 קסה אָהָבְתִּי׃ שֶׁבַע בַּיּוֹם הִלַּלְתִּיךָ עַל מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃ שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי
166 תוֹרָתֶךָ וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל׃ שִׂבַּרְתִּי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה וּמִצְוֺתֶיךָ עָשִׂיתִי׃
167 168 שָׁמְרָה נַפְשִׁי עֵדֹתֶיךָ וָאֹהֲבֵם מְאֹד׃ שָׁמַרְתִּי פִקּוּדֶיךָ וְעֵדֹתֶיךָ כִּי כָל־
169 קע דְּרָכַי נֶגְדֶּךָ׃ תִּקְרַב רִנָּתִי לְפָנֶיךָ יְהוָה כִּדְבָרְךָ הֲבִינֵנִי׃ תָּבוֹא
171 תְּחִנָּתִי לְפָנֶיךָ כְּאִמְרָתְךָ הַצִּילֵנִי׃ תַּבַּעְנָה שְׂפָתַי תְּהִלָּה כִּי תְלַמְּדֵנִי
172 173 חֻקֶּיךָ׃ תַּעַן לְשׁוֹנִי אִמְרָתֶךָ כִּי כָל־מִצְוֺתֶיךָ צֶּדֶק׃ תְּהִי־יָדְךָ לְעָזְרֵנִי
174 קעה כִּי פִקּוּדֶיךָ בָחָרְתִּי׃ תָּאַבְתִּי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה וְתוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי׃ תְּחִי־
176 נַפְשִׁי וּתְהַלְלֶךָּ וּמִשְׁפָּטֶךָ יַעְזְרֻנִי׃ תָּעִיתִי כְּשֶׂה אֹבֵד בַּקֵּשׁ עַבְדֶּךָ כִּי
מִצְוֺתֶיךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃

PSAL. CXX. קכ

קכ

א 2 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֶל־יְהוָה בַּצָּרָתָה לִּי קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי׃ יְהוָה
3 הַצִּילָה נַפְשִׁי מִשְּׂפַת־שֶׁקֶר מִלָּשׁוֹן רְמִיָּה׃ מַה־יִּתֵּן לְךָ וּמַה־יֹּסִיף
ה 4 לָךְ לָשׁוֹן רְמִיָּה׃ חִצֵּי גִבּוֹר שְׁנוּנִים עִם גַּחֲלֵי רְתָמִים׃ אוֹיָה־לִי כִּי־
6 גַרְתִּי מֶשֶׁךְ שָׁכַנְתִּי עִם־אָהֳלֵי קֵדָר׃ רַבַּת שָׁכְנָה־לָּהּ נַפְשִׁי עִם שׂוֹנֵא
7 שָׁלוֹם׃ אֲנִי־שָׁלוֹם וְכִי אֲדַבֵּר הֵמָּה לַמִּלְחָמָה׃

PSAL. CXXI. קכא

קכא

א 2 שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֶשָּׂא עֵינַי אֶל־הֶהָרִים מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי׃ עֶזְרִי

v.145. בנ״א לֵב. v.147. יתיר י׳. v.151. נ״א וְכָל־ ibid. נ״א מִצְוֺתֶיךָ v.153.
בנ״א רְאֵה. v.156. נ״א רַחֲמֶיךָ. v.157. נ״א מֵעֵדְוֺתֶיךָ. v.159. נ״א כְּחַסְדְּךָ
v.161. יתיר י׳. v.165. בנ״א וְאֵין־. v.168. נ״א כִּי כָל־. v.169. נ״א כִּדְבָרְךָ
v.175. בנ״א תְּחִי־. v.2. נ״א יְהוָה. v.5. עט׳ לִּי. ibid. ב״א עִם. v.7. ב״א אֲנִי

aeternum; intellectum da mihi, et vivam.

COPH. 145. Clamavi in toto corde meo, exaudi me Domine! iustificationes tuas requiram.

146. Clamavi ad te, salvum me fac; ut custodiam mandata tua.

147. Praeveni in maturitate, et clamavi; quia in verba tua superspe-ravi.

148. Praevenerunt oculi mei ad te diluculo; ut meditarer eloquia tua.

149. Vocem meam audi secundum misericordiam tuam Domine! et secundum iudicium tuum vivifica me.

150. Appropinquaverunt persequentes me iniquitati; a lege autem tua longe facti sunt.

151. Prope es tu Domine; et omnes viae tuae veritas.

152. Initio cognovi de testimoniis tuis; quia in aeternum fundasti ea.

RES. 153. Vide humilitatem meam, et eripe me; quia legem tuam non sum oblitus.

154. Iudica iudicium meum, et redime me; propter eloquium tuum vivifica me.

155. Longe a peccatoribus salus; quia iustificationes tuas non exquisierunt.

156. Misericordiae tuae multae Domine! secundum iudicium tuum vivifica me.

157. Multi, qui persequuntur me, et tribulant me; a testimoniis tuis non declinavi.

158. Vidi praevaricantes, et tabescebam; quia eloquia tua non custodierunt.

159. Vide, quoniam mandata tua dilexi Domine! in misericordia tua vivifica me.

160. Principium verborum tuorum, veritas; in aeternum omnia iudicia iustitiae tuae.

SIN. 161. Principes persecuti sunt me gratis: et a verbis tuis formidavit cor meum.

162. Laetabor ego super eloquia tua; sicut qui invenit spolia multa.

163. Iniquitatem odio habui, et abominatus sum; legem autem tuam dilexi.

164. Septies in die laudem dixi tibi, super iudicia iustitiae tuae.

165. Pax multa diligentibus legem tuam; et non est illis scandalum.

166. Expectabam salutare tuum Domine! et mandata tua dilexi.

167. Custodivit anima mea testimonia tua; et dilexit ea vehementer.

168. Servavi mandata tua, et testimonia tua; quia omnes viae meae in conspectu tuo.

TAU. 169. Appropinquet deprecatio mea in conspectu tuo Domine! iuxta eloquium tuum da mihi intellectum.

170 Intret postulatio mea in conspectu tuo; secundum eloquium tuum eripe me.

171. Eructabunt labia mea hymnum, cum docueris me iustificationes tuas.

172. Pronuntiabit lingua mea eloquium tuum; quia omnia mandata tua aequitas.

173. Fiat manus tua, ut salvet me; quoniam mandata tua elegi.

174. Concupivi salutare tuum Domine! et lex tua meditatio mea est.

175. Vivet anima mea, et laudabit te; et iudicia tua adiuvabunt me.

176. Erravi, sicut ovis, quae periit; quaere servum tuum, quia mandata tua non sum oblitus.

PSALM. CXIX.

Iustus patiens vitae praesentis miserias luget, et ad patriam suspirat.

1. Canticum graduum.

Ad Dominum, cum tribularer, clamavi; et exaudivit me.

2. Domine libera animam meam a labiis iniquis, et a lingua dolosa.

3. Quid detur tibi, aut quid apponatur tibi ad linguam dolosam?

4. Sagittae potentis acutae, cum carbonibus desolatoriis.

5. Heu mihi, quia incolatus meus prolongatus est: habitavi cum habitantibus Cedar;

6. multum incola fuit anima mea.

7. Cum his, qui oderunt pacem, eram pacificus; cum loquebar illis, impugnabant me gratis.

PSALM. CXX.

Divinum poscit auxilium.

Canticum graduum

1. Levavi oculos meos in montes, unde veniet auxilium mihi*

* 1Paral. 20, 17

2. Auxilium meum a Domino, qui fecit coelum et terram.

3. Non det in commotionem pedem tuum; neque dormitet, qui custodit te.

4. Ecce non dormitabit neque dormiet, qui custodit Israël.

5. Dominus custodit te, Dominus protectio tua, super manum dexteram tuam.

6. Per diem sol non uret te; neque luna per noctem.

7. Dominus custodit te ab omni malo; custodiat animam tuam Dominus.

8. Dominus custodiat introitum tuum, et exitum tuum; ex hoc nunc, et usque in saeculum.

PSALM. CXXI.

Laetitia peregrinantium in urbem Ierusalem.

1. Canticum graduum.

Laetatus sum in his, quae dicta sunt mihi: In domum Domini ibimus.

2. Stantes erant pedes nostri, in atriis tuis Ierusalem.

3. Ierusalem, * quae aedificatur ut civitas; cuius participatio eius in idipsum. * 2 Paral. 6, 6.

4. Illuc enim ascenderunt tribus, tribus Domini; testimonium Israël ad confitendum nomini Domini.

5. Quia illic sederunt sedes in iudicio, sedes super domum David.

6. Rogate, quae ad pacem sunt Ierusalem; et abundantia diligentibus te.

7. Fiat pax in virtute tua; et abundantia in turribus tuis.

8. Propter fratres meos, et proximos meos, loquebar pacem de te;

9. propter domum Domini Dei nostri, quaesivi bona tibi.

PSALM. CXXII.

Mens ad Deum erigenda tempore tribulationis.

Canticum graduum.

1. Ad te levavi oculos meos, qui habitas in coelis.

2. Ecce! sicut oculi servorum in manibus dominorum suorum,

sicut oculi ancillae in manibus dominae suae; ita oculi nostri ad Dominum Deum nostrum, donec misereatur nostri.

3. Miserere nostri Domine! miserere nostri; quia multum repleti sumus despectione;

4. Quia multum repleta est anima nostra; opprobrium abundantibus, et despectio superbis.

PSALM. CXXIII.

Ex praesentissimo periculo vindicatus gratias Deo agit.

1. Canticum graduum.

Nisi quia Dominus erat in nobis, dicat nunc Israël;

2. nisi quia Dominus erat in nobis, cum exurgerent homines in nos,

3. forte vivos deglutissent nos; cum irasceretur furor eorum in nos,

4. forsitan aqua absorbuisset nos.

5. Torrentem pertransivit anima nostra; forsitan pertransisset anima nostra aquam intolerabilem.

6. Benedictus Dominus, qui non dedit nos in captionem dentibus eorum.

7. Anima nostra sicut passer erepta est de laqueo venantium, laqueus contritus est, et nos liberati sumus.

8. Adiutorium nostrum in nomine Domini, qui fecit coelum et terram.

PSALM. CXXIV.

Fidelium Deus ipse tutela. Iniqui perituri.

1. Canticum graduum.

Qui confidunt in Domino, sicut mons Sion; non commovebitur in aeternum, qui habitat

2. in Ierusalem.

Montes in circuitu eius; et Dominus in circuitu populi sui, ex hoc nunc et usque in saeculum.

3. Quia non relinquet Dominus virgam peccatorum super sortem iustorum; ut non extendant iusti ad iniquitatem manus suas.

4. Benefac Domine! bonis, et rectis corde.

5. Declinantes autem in obligationes, adducet Dominus cum operantibus iniquitatem pax super Israël!

3 מֵעִם יְהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃ אַל־יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ אַל־יָנוּם שֹׁמְרֶךָ׃
4 ה הִנֵּה לֹא־יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל׃ יְהוָה שֹׁמְרֶךָ יְהוָה צִלְּךָ עַל־
6 7 יַד יְמִינֶךָ׃ יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא־יַכֶּכָּה וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה׃ יְהוָה יִשְׁמָרְךָ מִכָּל־
8 רָע יִשְׁמֹר אֶת־נַפְשֶׁךָ׃ יְהוָה יִשְׁמָר־צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃

קכב Psal. CXXII. קכב

א 2 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד שָׂמַחְתִּי בְּאֹמְרִים לִי בֵּית יְהוָה נֵלֵךְ׃ עֹמְדוֹת
3 הָיוּ רַגְלֵינוּ בִּשְׁעָרַיִךְ יְרוּשָׁלָםִ׃ יְרוּשָׁלַםִ הַבְּנוּיָה כְּעִיר שֶׁחֻבְּרָה־לָּהּ
4 יַחְדָּו׃ שֶׁשָּׁם עָלוּ שְׁבָטִים שִׁבְטֵי־יָהּ עֵדוּת לְיִשְׂרָאֵל לְהֹדוֹת לְשֵׁם
ה 6 יְהוָה׃ כִּי שָׁמָּה יָשְׁבוּ כִסְאוֹת לְמִשְׁפָּט כִּסְאוֹת לְבֵית דָּוִד׃ שַׁאֲלוּ
7 שְׁלוֹם יְרוּשָׁלָםִ יִשְׁלָיוּ אֹהֲבָיִךְ׃ יְהִי־שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ׃
8 9 לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי אֲדַבְּרָה־נָּא שָׁלוֹם בָּךְ׃ לְמַעַן בֵּית־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ׃

קכג Psal. CXXIII. קכג

א 2 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת־עֵינַי הַיֹּשְׁבִי בַּשָּׁמָיִם׃ הִנֵּה
כְעֵינֵי עֲבָדִים אֶל־יַד אֲדוֹנֵיהֶם כְּעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל־יַד גְּבִרְתָּהּ כֵּן עֵינֵינוּ
3 אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַד שֶׁיְּחָנֵּנוּ׃ חָנֵּנוּ יְהוָה חָנֵּנוּ כִּי־רַב שָׂבַעְנוּ בוּז׃
4 רַבַּת שָׂבְעָה־לָּהּ נַפְשֵׁנוּ הַלַּעַג הַשַּׁאֲנַנִּים הַבּוּז לִגְאֵיוֹנִים׃

קכד Psal. CXXIV. קכד

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל׃
2 3 לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ בְּקוּם עָלֵינוּ אָדָם׃ אֲזַי חַיִּים בְּלָעוּנוּ בַּחֲרוֹת
4 ה אַפָּם בָּנוּ׃ אֲזַי הַמַּיִם שְׁטָפוּנוּ נַחְלָה עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ׃ אֲזַי עָבַר עַל־
6 נַפְשֵׁנוּ הַמַּיִם הַזֵּידוֹנִים׃ בָּרוּךְ יְהוָה שֶׁלֹּא נְתָנָנוּ טֶרֶף לְשִׁנֵּיהֶם׃
7 נַפְשֵׁנוּ כְּצִפּוֹר נִמְלְטָה מִפַּח יוֹקְשִׁים הַפַּח נִשְׁבָּר וַאֲנַחְנוּ נִמְלָטְנוּ׃
8 עֶזְרֵנוּ בְּשֵׁם יְהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃

קכה Psal. CXXV. קכה

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הַבֹּטְחִים בַּיהוָה כְּהַר־צִיּוֹן לֹא־יִמּוֹט לְעוֹלָם יֵשֵׁב׃
2 3 יְרוּשָׁלַםִ הָרִים סָבִיב לָהּ וַיהוָה סָבִיב לְעַמּוֹ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ כִּי
לֹא יָנוּחַ שֵׁבֶט הָרֶשַׁע עַל גּוֹרַל הַצַּדִּיקִים לְמַעַן לֹא־יִשְׁלְחוּ הַצַּדִּיקִים
4 ה בְּעַוְלָתָה יְדֵיהֶם׃ הֵיטִיבָה יְהוָה לַטּוֹבִים וְלִישָׁרִים בְּלִבּוֹתָם׃ וְהַמַּטִּים
עֲקַלְקַלּוֹתָם יוֹלִיכֵם יְהוָה אֶת־פֹּעֲלֵי הָאָוֶן שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל׃

---

v.4. ב״נ שָׁשָּׁם v.5. נ״א לְבֵית v.1. עטר׳ עֵינַי v.2. ב״נ הִנֵּה נ״א הִנֵּה ׀
ibid. נ״א כְּעֵינֵי ibid. נ״א יַד ibid. נ״א יַד v.4. נ״א לִגְאֵ׳ לגאי יונים ק׳
v.1. ב״א שֶׁהָיָה v.6. ב״נ נתננו v.2. נ״א לָהּ v.3. נ״א לֹא ibid. ב״א לְמַעַן

קכו Psal. CXXVI. קכו

א 2 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת בְּשׁוּב יְהוָה אֶת־שִׁיבַת צִיּוֹן הָיִינוּ כְּחֹלְמִים׃ אָז
יִמָּלֵא שְׂחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה אָז יֹאמְרוּ בַגּוֹיִם הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת
3 4 עִם־אֵלֶּה׃ הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ הָיִינוּ שְׂמֵחִים׃ שׁוּבָה יְהוָה
ה 6 אֶת־שְׁבוּתֵנוּ כַּאֲפִיקִים בַּנֶּגֶב׃ הַזֹּרְעִים בְּדִמְעָה בְּרִנָּה יִקְצֹרוּ׃ הָלוֹךְ
יֵלֵךְ ׀ וּבָכֹה נֹשֵׂא מֶשֶׁךְ־הַזָּרַע בֹּא־יָבֹא בְרִנָּה נֹשֵׂא אֲלֻמֹּתָיו׃

קכז Psal. CXXVII. קכז

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לִשְׁלֹמֹה אִם־יְהוָה ׀ לֹא־יִבְנֶה בַיִת שָׁוְא עָמְלוּ
2 בוֹנָיו בּוֹ אִם־יְהוָה לֹא־יִשְׁמָר־עִיר שָׁוְא ׀ שָׁקַד שׁוֹמֵר׃ שָׁוְא לָכֶם
מַשְׁכִּימֵי קוּם מְאַחֲרֵי־שֶׁבֶת אֹכְלֵי לֶחֶם הָעֲצָבִים כֵּן יִתֵּן לִידִידוֹ
3 4 שֵׁנָא׃ הִנֵּה נַחֲלַת יְהוָה בָּנִים שָׂכָר פְּרִי הַבָּטֶן׃ כְּחִצִּים בְּיַד־גִּבּוֹר כֵּן
ה בְּנֵי הַנְּעוּרִים׃ אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר מִלֵּא אֶת־אַשְׁפָּתוֹ מֵהֶם לֹא־יֵבֹשׁוּ
כִּי־יְדַבְּרוּ אֶת־אוֹיְבִים בַּשָּׁעַר׃

קכח Psal. CXXVIII. קכח

א 2 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אַשְׁרֵי כָּל־יְרֵא יְהוָה הַהֹלֵךְ בִּדְרָכָיו׃ יְגִיעַ כַּפֶּיךָ
3 כִּי תֹאכֵל אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ׃ אֶשְׁתְּךָ ׀ כְּגֶפֶן פֹּרִיָּה בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ
4 בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ׃ הִנֵּה כִי־כֵן יְבֹרַךְ גָּבֶר יְרֵא
ה יְהוָה׃ יְבָרֶכְךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלָםִ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ׃
6 וּרְאֵה־בָנִים לְבָנֶיךָ שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל׃

קכט Psal. CXXIX. קכט

א 2 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת רַבַּת צְרָרוּנִי מִנְּעוּרָי יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל׃ רַבַּת
3 צְרָרוּנִי מִנְּעוּרָי גַּם לֹא־יָכְלוּ לִי׃ עַל־גַּבִּי חָרְשׁוּ חֹרְשִׁים הֶאֱרִיכוּ
4 ה לְמַעֲנוֹתָם׃ יְהוָה צַדִּיק קִצֵּץ עֲבוֹת רְשָׁעִים׃ יֵבֹשׁוּ וְיִסֹּגוּ אָחוֹר כֹּל
6 7 שֹׂנְאֵי צִיּוֹן׃ יִהְיוּ כַּחֲצִיר גַּגּוֹת שֶׁקַּדְמַת שָׁלַף יָבֵשׁ׃ שֶׁלֹּא מִלֵּא כַפּוֹ
8 קוֹצֵר וְחִצְנוֹ מְעַמֵּר׃ וְלֹא אָמְרוּ ׀ הָעֹבְרִים בִּרְכַּת־יְהוָה אֲלֵיכֶם בֵּרַכְנוּ
אֶתְכֶם בְּשֵׁם יְהוָה׃

קל Psal. CXXX. קל

א 2 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ יְהוָה׃ אֲדֹנָי שִׁמְעָה בְקוֹלִי
3 תִּהְיֶינָה אָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנָי׃ אִם־עֲוֺנוֹת תִּשְׁמָר־יָהּ אֲדֹנָי
4 ה מִי יַעֲמֹד׃ כִּי־עִמְּךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּוָּרֵא׃ קִוִּיתִי יְהוָה קִוְּתָה נַפְשִׁי

---

v.2. נ״א יְמַּלֵּא v.3. נ״א שָׂוּת v.4. שביתנו קרי v.6. נ״א מֶשֶׁךְ ibid.
קמץ בלא א״סף v. 2. ב״א לכם ׀ ב״נ לָכֶם ibid. א׳ במקים ה׳ v. 4. קמץ
בלא א״סף v 5. בנ״א יֱהֹוָה v. 3. למעניתם קרי

Psalm. CXXV.

E captivitate reduces in Deo exultant.

1. Canticum graduum.

In convertendo * Dominus captivitatem Sion; facti sumus sicut consolati. * Ps. 13, 7.

2. Tunc repletum est gaudio os nostrum; et lingua nostra exultatione.

Tunc dicent inter gentes: Magnificavit Dominus facere cum eis.

3. Magnificavit Dominus facere nobiscum; facti sumus laetantes.

4. Converte Domine! captivitatem nostram, sicut torrens in Austro.

5. Qui seminant in lacrymis, in exultatione metent.

6. Euntes ibant et flebant, mittentes semina sua.

Venientes autem venient cum exultatione, portantes manipulos suos.

Psalm. CXXVI.

Vani hominum labores. Frustra laborat, qui sine Deo laborat.

1. Canticum graduum Salomonis.

Nisi Dominus aedificaverit domum; in vanum laboraverunt, qui aedificant eam.

Nisi Dominus custodierit civitatem; frustra vigilat, qui custodit eam.

2. Vanum est vobis ante lucem surgere; surgite, postquam sederitis, qui manducatis panem doloris.

3. Cum dederit dilectis suis somnum;

ecce! haereditas Domini filii; merces, fructus ventris.

4. Sicut sagittae in manu potentis· ita filii excussorum.

5. Beatus vir, qui implevit desiderium suum ex ipsis; non confundetur, cum loquetur inimicis suis in porta.

Psalm. CXXVII.

Ad pietatem exhortatio.

1. Canticum graduum.

Beati omnes, qui timent Dominum, qui ambulant in viis eius.

2. Labores manuum tuarum, quia manducabis; beatus es, et bene tibi erit.

3. Uxor tua sicut vitis abundans, in lateribus domus tuae.

Filii tui sicut novellae olivarum, in circuitu mensae tuae.

4. Ecce! sic benedicetur homo, qui timet Dominum.

5. Benedicat tibi Dominus ex Sion; et videas bona Ierusalem omnibus diebus vitae tuae.

6. Et videas filios filiorum tuorum, pacem super Israël.

Psalm. CXXVIII.

Ad patientiam in adversis admonet et consolatur.

1. Canticum graduum.

Saepe expugnaverunt me a iuventute mea, dicat nunc Israël.

2. Saepe expugnaverunt me a iuventute mea; etenim non potuerunt mihi.

3. Supra dorsum meum fabricaverunt peccatores; prolongaverunt iniquitatem suam.

4. Dominus iustus concidit cervices peccatorum.

5. Confundantur et convertantur retrorsum omnes, qui oderunt Sion.

6. Fiant sicut foenum tectorum; quod, priusquam evellatur, exaruit;

7. de quo non implevit manum suam, qui metit, et sinum suum, qui manipulos colligit.

8. Et non dixerunt, qui praeteribant: benedictio Domini super vos! benediximus vobis in nomine Domini!

Psalm. CXXIX.

Oratio poenitentis, veniam a Deo petentis.

1. Canticum graduum.

De profundis clamavi ad te, Domine!

2. Domine! exaudi vocem meam.

Fiant aures tuae intendentes, in vocem deprecationis meae.

3. Si iniquitates observaveris Domine! Domine, quis sustinebit?

4. Quia apud te propitiatio est; et propter legem tuam sustinui te, Domine!

Sustinuit anima mea in verbo eius;

5. speravit anima mea in Domino.
6. A custodia matutina usque ad noctem speret Israël in Domino.
7. Quia apud Dominum misericordia; et copiosa apud eum redemptio.
8. Et ipse redimet Israël, ex omnibus iniquitatibus eius.

PSALM. CXXX.

Non in se, sed in Domino gloriandum.

1. Canticum graduum David.

Domine! non est exaltatum cor meum; neque elati sunt oculi mei.
Neque ambulavi in magnis, neque in mirabilibus super me.
2. Si non humiliter sentiebam; sed exaltavi animam meam;
sicut ablactatus est super matre sua, ita retributio in anima mea.
3. Speret Israël in Domino, ex hoc nunc et usque in saeculum.

PSALM. CXXXI.

Celebratur oratio in tabernaculo Domini, qui iuravit Davidi, sedere de eius fructu ventris super eius sedem.

1. Canticum graduum.

Memento Domine David, et omnis mansuetudinis eius;
2. sicut iuravit Domino, votum vovit Deo Iacob:
3. * Si introiero in tabernaculum domus meae; si ascendero in lectum strati mei; * 2 Reg. 7, 2.
4. si dedero somnum oculis meis, et palpebris meis dormitationem,
5. et requiem temporibus meis, donec inveniam locum Domino, tabernaculum Deo Iacob.
6. Ecce! audivimus eam in Ephrata; invenimus eam in campis silvae.
7. Introibimus in tabernaculum eius; *adorabimus in loco, ubi steterunt pedes eius. * Ps. 98, 5.
8. * Surge Domine! in requiem tuam; tu et arca sanctificationis tuae. * 2 Paral. 6, 41.
9. Sacerdotes tui induantur iustitiam; et sancti tui exultent.
10. Propter David servum tuum, non avertas faciem Christi tui.
11. Iuravit Dominus David veritatem, et non frustrabitur eam; *de fructu ventris tui ponam super sedem tuam. * Ps. 88, 4. 2 Reg. 7, 12. Luc. 1, 55. Act. 2, 30.
12. Si custodierint filii tui testamentum meum, et testimonia mea haec, quae docebo eos:
Et filii eorum usque in saeculum, sedebunt super sedem tuam.
13. Quoniam elegit Dominus Sion, elegit eam in habitationem sibi.
14. Haec requies mea in saeculum saeculi; hic habitabo, quoniam elegi eam.
15. Viduam eius benedicens benedicam; pauperes eius saturabo panibus.
16. Sacerdotes eius induam salutari; et sancti eius exultatione exultabunt.
17. *Illuc producam cornu David, paravi lucernam Christo meo. * Malach. 3, 1. Luc. 1, 69.
18. Inimicos eius induam confusione; super ipsum autem efflorebit sanctificatio mea.

PSALM. CXXXII.

Fraternae concordiae beatitudo.

1. Canticum graduum David.

Ecce! quam bonum*, et quam iucundum, habitare fratres in unum. * Eccl. 25, 2.
2. Sicut unguentum in capite, quod descendit in barbam, barbam Aaron,
quod descendit in oram vestimenti eius;
3. sicut ros Hermon, qui descendit in montem Sion.
Quoniam illic mandavit Dominus benedictionem, et vitam usque in saeculum.

PSALM. CXXXII

Deus die et nocte in templo suo benedicendus.

1. Canticum graduum.

Ecce! nunc benedicite Dominum, omnes servi Domini.
Qui statis in domo Domini, in atriis domus Dei nostri,

6 7 וְלִדְבָרוֹ הוֹחָלְתִּי׃ נַפְשִׁי לַאדֹנָי מִשֹּׁמְרִים לַבֹּקֶר שֹׁמְרִים לַבֹּקֶר׃ יַחֵל
8 יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה כִּי־עִם־יְהוָה הַחֶסֶד וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְדוּת׃ וְהוּא
יִפְדֶּה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכֹּל עֲוֺנֹתָיו׃

Psal. CXXXI. קלא

קלא

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד יְהוָה׀ לֹא־גָבַהּ לִבִּי וְלֹא־רָמוּ עֵינַי וְלֹא־
2 הִלַּכְתִּי׀ בִּגְדֹלוֹת וּבְנִפְלָאוֹת מִמֶּנִּי׃ אִם־לֹא שִׁוִּיתִי׀ וְדוֹמַמְתִּי נַפְשִׁי כְּגָמֻל
3 עֲלֵי אִמּוֹ כַּגָּמֻל עָלַי נַפְשִׁי׃ יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃

Psal. CXXXII. קלב

קלב

א 2 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת זְכוֹר־יְהוָה לְדָוִד אֵת כָּל־עֻנּוֹתוֹ׃ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
3 לַיהוָה נָדַר לַאֲבִיר יַעֲקֹב׃ אִם־אָבֹא בְּאֹהֶל בֵּיתִי אִם־אֶעֱלֶה עַל־
4 ה עֶרֶשׂ יְצוּעָי׃ אִם־אֶתֵּן שְׁנָת לְעֵינָי לְעַפְעַפַּי תְּנוּמָה׃ עַד־אֶמְצָא מָקוֹם
6 לַיהוָה מִשְׁכָּנוֹת לַאֲבִיר יַעֲקֹב׃ הִנֵּה שְׁמַעֲנוּהָ בְאֶפְרָתָה מְצָאנוּהָ
7 8 בִּשְׂדֵי־יָעַר׃ נָבוֹאָה לְמִשְׁכְּנוֹתָיו נִשְׁתַּחֲוֶה לַהֲדֹם רַגְלָיו׃ קוּמָה יְהוָה
9 לִמְנוּחָתֶךָ אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ׃ כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ־צֶדֶק וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ׃
י 11 בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ אַל־תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ׃ נִשְׁבַּע־יְהוָה׀ לְדָוִד אֱמֶת
12 לֹא־יָשׁוּב מִמֶּנָּה מִפְּרִי בִטְנְךָ אָשִׁית לְכִסֵּא־לָךְ׃ אִם־יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ׀
13 בְּרִיתִי וְעֵדֹתִי זוֹ אֲלַמְּדֵם גַּם־בְּנֵיהֶם עֲדֵי־עַד יֵשְׁבוּ לְכִסֵּא־לָךְ׃ כִּי־
14 בָחַר יְהוָה בְּצִיּוֹן אִוָּהּ לְמוֹשָׁב לוֹ׃ זֹאת־מְנוּחָתִי עֲדֵי־עַד פֹּה אֵשֵׁב
טו 16 כִּי אִוִּתִיהָ׃ צֵידָהּ בָּרֵךְ אֲבָרֵךְ אֶבְיוֹנֶיהָ אַשְׂבִּיעַ לָחֶם׃ וְכֹהֲנֶיהָ
17 אַלְבִּישׁ יֶשַׁע וַחֲסִידֶיהָ רַנֵּן יְרַנֵּנוּ׃ שָׁם׀ אַצְמִיחַ קֶרֶן לְדָוִד עָרַכְתִּי
18 נֵר לִמְשִׁיחִי׃ אוֹיְבָיו אַלְבִּישׁ בֹּשֶׁת וְעָלָיו יָצִיץ נִזְרוֹ׃

Psal. CXXXIII. קלג

קלג

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד הִנֵּה מַה־טּוֹב וּמַה־נָּעִים שֶׁבֶת אַחִים גַּם־
2 יָחַד׃ כַּשֶּׁמֶן הַטּוֹב׀ עַל־הָרֹאשׁ יֹרֵד עַל־הַזָּקָן זְקַן־אַהֲרֹן שֶׁיֹּרֵד עַל־
3 פִּי מִדּוֹתָיו׃ כְּטַל חֶרְמוֹן שֶׁיֹּרֵד עַל־הַרְרֵי צִיּוֹן כִּי שָׁם׀ צִוָּה יְהוָה
אֶת־הַבְּרָכָה חַיִּים עַד־הָעוֹלָם׃

Psal. CXXXIV. קלד

קלד

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הִנֵּה׀ בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה כָּל־עַבְדֵי יְהוָה הָעֹמְדִים

---

v 7. בנ״א כִּי־ ibid. סגול באתנח v. 1. נ״א עֵינַי v. 1. ב״א זכֹר ב״נ זְכָר־
v. 3. נ״א עֶרֶשׂ v. 11. נ״א מִמֶּנָּה v. 12. בנ״א אֶם־ ibid. נ״א זוֹ או זוֹ ibid.
ב״נ אֲלַמְּדֵם v. 15. נ״א צֵידָהּ v. 1. נ״א טוֹב v. 3. ב״א הֲרָרֵי v. 1. עֹמְדֵ׳
הַמַּעֲ׳ v. 2. נ״א שְׂאוּ־

3 2 בְּבֵית־יְהוָה בַּלֵּילוֹת׃ שְׂאוּ־יְדֵכֶם קֹדֶשׁ וּבָרְכוּ אֶת־יְהוָה׃ יְבָרֶכְךָ
יְהוָה מִצִּיּוֹן עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃

קלה Psal. CXXXV. קלה

א 2 הַלְלוּ יָהּ ׀ הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה׃ שֶׁעֹמְדִים
3 בְּבֵית יְהוָה בְּחַצְרוֹת בֵּית אֱלֹהֵינוּ׃ הַלְלוּ־יָהּ כִּי־טוֹב יְהוָה זַמְּרוּ
4 ה לִשְׁמוֹ כִּי נָעִים׃ כִּי־יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָהּ יִשְׂרָאֵל לִסְגֻלָּתוֹ׃ כִּי אֲנִי
6 יָדַעְתִּי כִּי־גָדוֹל יְהוָה וַאֲדֹנֵינוּ מִכָּל־אֱלֹהִים׃ כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ יְהוָה
7 עָשָׂה בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ בַּיַּמִּים וְכָל־תְּהֹמוֹת׃ מַעֲלֶה נְשִׂאִים מִקְצֵה
8 הָאָרֶץ בְּרָקִים לַמָּטָר עָשָׂה מוֹצֵא רוּחַ מֵאוֹצְרוֹתָיו׃ שֶׁהִכָּה בְּכוֹרֵי
9 מִצְרָיִם מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה׃ שָׁלַח ׀ אוֹתֹת וּמֹפְתִים בְּתוֹכֵכִי מִצְרָיִם
י בְּפַרְעֹה וּבְכָל־עֲבָדָיו׃ שֶׁהִכָּה גּוֹיִם רַבִּים וְהָרַג מְלָכִים עֲצוּמִים׃
11 12 לְסִיחוֹן ׀ מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן וּלְכֹל מַמְלְכוֹת כְּנָעַן׃ וְנָתַן
13 אַרְצָם נַחֲלָה נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ׃ יְהוָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם יְהוָה זִכְרְךָ
14 טו לְדֹר־וָדֹר׃ כִּי־יָדִין יְהוָה עַמּוֹ וְעַל־עֲבָדָיו יִתְנֶחָם׃ עֲצַבֵּי הַגּוֹיִם כֶּסֶף
16 וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם׃ פֶּה לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא
17 18 יִרְאוּ׃ אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יַאֲזִינוּ אַף אֵין־יֶשׁ־רוּחַ בְּפִיהֶם׃ כְּמוֹהֶם
19 יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר־בֹּטֵחַ בָּהֶם׃ בֵּית יִשְׂרָאֵל בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה בֵּית
כ אַהֲרֹן בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה׃ בֵּית הַלֵּוִי בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה יִרְאֵי יְהוָה בָּרְכוּ
21 אֶת־יְהוָה׃ בָּרוּךְ יְהוָה ׀ מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלִָם הַלְלוּ־יָהּ׃

קלו Psal. CXXXVI. קלו

א 2 הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ הוֹדוּ לֵאלֹהֵי הָאֱלֹהִים כִּי
3 4 לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ הוֹדוּ לַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ לְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת
ה גְּדֹלוֹת לְבַדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ לְעֹשֵׂה הַשָּׁמַיִם בִּתְבוּנָה כִּי לְעוֹלָם
6 7 חַסְדּוֹ׃ לְרֹקַע הָאָרֶץ עַל־הַמָּיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ לְעֹשֵׂה אוֹרִים
8 גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ לְמֶמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם כִּי לְעוֹלָם
9 י חַסְדּוֹ׃ אֶת־הַיָּרֵחַ וְכוֹכָבִים לְמֶמְשְׁלוֹת בַּלָּיְלָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ לְמַכֵּה
11 מִצְרַיִם בִּבְכוֹרֵיהֶם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם כִּי לְעוֹלָם
12 13 חַסְדּוֹ׃ בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ לְגֹזֵר יַם־סוּף

---

v. 2. נ״א שֶׁעֹמְ׳ v. 3. נ״א יְהוָה או יְהוָה v. 4. נ״א לִסְגֻ׳ v. 5. א׳ נעה
v. 6. נ״א עָשָׂה v. 7. ב״א מַעֲלֶה נ״א מַעֲלֶה v. 11. בנ״א מֶלֶךְ v. 12. בנ״א
לְיִשְׂרָאֵל v. 17. ב״נ אֵין v. 19. בנ״א בָּרְכוּ ibid. עטר׳ בָּרְכוּ v. 20. עטר׳
בָּרְכוּ ibid. בנ״א בָּר׳ v. 21. בנ״א שֹׁכֵן ibid. קמץ בלא א״סף ibid. נ״א לֹא
מקף v. 3. א׳ נעה v. 4. עטר׳ לְעֹשֵׂה

2. in noctibus extollite manus vestras in sancta, et benedicite Dominum.

3. Benedicat te Dominus ex Sion, qui fecit coelum et terram.

PSALM. CXXXIV.

Israël beneficiis cumulatus. Idolorum vanitas.

1. Alleluia.

Laudate nomen Domini, laudate servi Dominum.

2. Qui statis in domo Domini, in atriis domus Dei nostri.

3. Laudate Dominum, quia bonus Dominus; psallite nomini eius, quoniam suave.

4. Quoniam Iacob elegit sibi Dominus, Israël in possessionem sibi.

5. Quia ego cognovi, quod magnus est Dominus, et Deus noster prae omnibus diis.

6. Omnia, quaecumque voluit, Dominus fecit in coelo, in terra, in mari, et in omnibus abyssis.

7. * Educens nubes ab extremo terrae; fulgura in pluviam fecit.

Qui producit ventos de thesauris suis; * Ier. 10, 13.

8. * qui percussit primogenita Aegypti ab homine usque ad pecus.
* Exod. 12, 29.

9. Et misit signa et prodigia in medio tui Aegypte, in Pharaonem, et in omnes servos eius.

10. * Qui percussit gentes multas; et occidit reges fortes:
* Ios. 11, 23. 12, 1. 7.

11. * Sehon regem Amorrhaeorum, et Og regem Basan, et omnia regna Chanaan. * Num. 21, 24. 34.

12. Et dedit terram eorum haereditatem *, haereditatem Israël populo suo. * Ios. 11, 23. 12, 6.

13. Domine! nomen tuum in aeternum *; Domine! memoriale tuum in generationem et generationem.
* Ps. 101, 13.

14. Quia iudicabit Dominus populum suum; et in servis suis deprecabitur.

15. * Simulacra gentium argentum, et aurum, opera manuum hominum. * Ps. 113, 12. Sap. 14, 8.

16. * Os habent, et non loquentur; oculos habent, et non videbunt.
* Sap. 15, 15.

17. Aures habent, et non audient; neque enim est spiritus in ore ipsorum.

18. Similes illis * fiant, qui faciunt ea; et omnes, qui confidunt in eis.
* Ies. 42, 17.

19. Domus Israël benedicite Domino; domus Aaron benedicite Domino.

20. Domus Levi benedicite Domino; qui timetis Dominum, benedicite Domino.

21. Benedictus Dominus ex Sion, qui habitat in Ierusalem.

PSALM. CXXXV.

Dei Creatoris beneficia in populos ordine recensita misericordiam eius commendant.

1. Alleluia.

Confitemini Domino *, quoniam bonus; quoniam in aeternum misericordia eius. * Ps. 105, 1.

2. Confitemini Deo deorum; quoniam in aeternum misericordia eius.

3. Confitemini Domino dominorum; quoniam in aeternum misericordia eius.

4. Qui facit * mirabilia magna solus; quoniam in aeternum misericordia eius. * Ps. 71, 18.

5. * Qui fecit coelos in intellectu; quoniam in aeternum misericordia eius. * Gen. 1, 1.

6. Qui firmavit terram super aquas; quoniam in aeternum misericordia eius.

7. Qui fecit luminaria magna; quoniam in aeternum misericordia eius.

8. Solem in potestatem diei; quoniam in aeternum misericordia eius.

9. Lunam, et stellas in potestatem noctis; quoniam in aeternum misericordia eius.

10. * Qui percussit Aegyptum cum primogenitis eorum; quoniam in aeternum misericordia eius.
* Exod. 12, 29.

11. * Qui eduxit Israël de medio eorum; quoniam in aeternum misericordia eius. * Exod. 13, 17.

12. In manu potenti, et brachio excelso; quoniam in aeternum misericordia eius.

13. * Qui divisit mare rubrum in

divisiones; quoniam in aeternum misericordia eius. * Exod. 14, 21.

14. Et eduxit Israël per medium eius; quoniam in aeternum misericordia eius.

15. *Et excussit Pharaonem, et virtutem eius in mari rubro; quoniam in aeternum misericordia eius. * Exod. 14, 28.

16. Qui traduxit populum suum per desertum; quoniam in aeternum misericordia eius.

17. Qui percussit reges magnos; quoniam in aeternum misericordia eius.

18. *Et occidit reges fortes; quoniam in aeternum misericordia eius. * Num. 21, 24. 34.

19. Sehon regem Amorrhaeorum; quoniam in aeternum misericordia eius.

20. *Et Og regem Basan; quoniam in aeternum misericordia eius. * Num. 21, 33.

21. *Et dedit terram eorum haereditatem; quoniam in aeternum misericordia eius. * Ios. 13, 7.

22. Haereditatem Israël servo suo; quoniam in aeternum misericordia eius.

23. Quia in humilitate nostra memor fuit nostri; quoniam in aeternum misericordia eius.

24. Et redemit nos ab inimicis nostris; quoniam in aeternum misericordia eius.

25. Qui * dat escam omni carni; quoniam in aeternum misericordia eius. * Ps. 144, 15.

26. Confitemini Deo coeli; quoniam in aeternum misericordia eius. Confitemini Domino dominorum; quoniam in aeternum misericordia eius.

Psalm. CXXXVI.

Populus in captivitate gemens, Ierusalem desiderant.

Psalmus David, Hieremiae.

1. Super flumina Babylonis, illic sedimus et flevimus; cum recordaremur Sion.

2. In salicibus in medio eius, suspendimus organa nostra.

3. Quia illic interrogaverunt nos, qui captivos duxerunt nos, verba cantionum.

Et qui abduxerunt nos: Hymnum cantate nobis de canticis Sion.

4. Quomodo cantabimus canticum Domini in terra aliena!

5. Si oblitus fuero tui Ierusalem, oblivioni detur dextera mea.

6. Adhaereat lingua mea faucibus meis, si non meminero tui;

si non proposuero Ierusalem, in principio laetitiae meae.

7. Memor esto Domine! filiorum Edom, in die Ierusalem;

qui dicunt: Exinanite, exinanite usque ad fundamentum in ea!

8. Filia Babylonis misera! beatus, qui retribuet tibi retributionem tuam, quam retribuisti nobis.

9. Beatus, qui tenebit, et allidet parvulos tuos ad petram.

Psalm. CXXXVII.

Misericordia et veritas Dei celebranda. Ipse a regibus adorandus.

1. Ipsi David.

Confitebor tibi Domine! in toto corde meo; quoniam audisti verba oris mei.

In conspectu angelorum psallam tibi.

2. Adorabo ad templum sanctum tuum, et confitebor nomini tuo,

super misericordia tua, et veritate tua; quoniam magnificasti super omne, nomen sanctum tuum.

3. In quacumque die invocavero te, exaudi me; multiplicabis in anima mea virtutem.

4. Confiteantur tibi Domine! omnes reges terrae; quia audierunt omnia verba oris tui;

5. et cantent in viis Domini; quoniam magna est gloria Domini.

6. Quoniam excelsus Dominus, et humilia respicit; et alta a longe cognoscit.

7. Si ambulavero in medio tribulationis, vivificabis me; et super iram inimicorum meorum extendisti manum tuam, et salvum me fecit dextera tua.

8. Dominus retribuet pro me; Domine! misericordia tua in saeculum; opera manuum tuarum ne despicias.

Psalm. CXXXVIII.

Dei ubique praesentis et omnia cognoscentis mirabilis scientia.

1. In finem, Psalmus David.

Domine! probasti me, et cognovisti me;

2. tu cognovisti sessionem meam, et resurrectionem meam.

3. Intellexisti cogitationes meas de longe; semitam meam, et funiculum meum investigasti.

לִגְזָרִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ וְהֶעֱבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ 14
וְנִעֵר פַּרְעֹה וְחֵילוֹ בְיַם־סוּף כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ לְמוֹלִיךְ עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר טו 16
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ לְמַכֵּה מְלָכִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ וַיַּהֲרֹג 17 18
מְלָכִים אַדִּירִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי כִּי לְעוֹלָם 19
חַסְדּוֹ׃ וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ וְנָתַן אַרְצָם לְנַחֲלָה כִּי כ 21
לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ זָכַר 22 23
לָנוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ וַיִּפְרְקֵנוּ מִצָּרֵינוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ נֹתֵן לֶחֶם 24 כה
לְכָל־בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמָיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ 26

קלז Psal. CXXXVII. קלז

עַל־נַהֲרוֹת בָּבֶל שָׁם יָשַׁבְנוּ גַּם־בָּכִינוּ בְּזָכְרֵנוּ אֶת־צִיּוֹן׃ עַל־ א 2
עֲרָבִים בְּתוֹכָהּ תָּלִינוּ כִּנֹּרוֹתֵינוּ׃ כִּי שָׁם שְׁאֵלוּנוּ שׁוֹבֵינוּ דִּבְרֵי־שִׁיר 3
וְתוֹלָלֵינוּ שִׂמְחָה שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן׃ אֵיךְ נָשִׁיר אֶת־שִׁיר־יְהוָה 4
עַל אַדְמַת נֵכָר׃ אִם־אֶשְׁכָּחֵךְ יְרוּשָׁלָם תִּשְׁכַּח יְמִינִי׃ תִּדְבַּק לְשׁוֹנִי ה 6
לְחִכִּי אִם־לֹא אֶזְכְּרֵכִי אִם־לֹא אַעֲלֶה אֶת־יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שִׂמְחָתִי׃
זְכֹר יְהוָה לִבְנֵי אֱדוֹם אֵת יוֹם יְרוּשָׁלָם הָאֹמְרִים עָרוּ עָרוּ עַד 7
הַיְסוֹד בָּהּ׃ בַּת־בָּבֶל הַשְּׁדוּדָה אַשְׁרֵי שֶׁיְשַׁלֶּם־לָךְ אֶת־גְּמוּלֵךְ שֶׁגָּמַלְתְּ 8
לָנוּ׃ אַשְׁרֵי שֶׁיֹּאחֵז וְנִפֵּץ אֶת־עֹלָלַיִךְ אֶל־הַסָּלַע׃ 9

קלח Psal. CXXXVIII. קלח

לְדָוִד אוֹדְךָ בְכָל־לִבִּי נֶגֶד אֱלֹהִים אֲזַמְּרֶךָּ׃ אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל־הֵיכַל א 2
קָדְשְׁךָ וְאוֹדֶה אֶת־שְׁמֶךָ עַל־חַסְדְּךָ וְעַל־אֲמִתֶּךָ כִּי־הִגְדַּלְתָּ עַל־כָּל־
שִׁמְךָ אִמְרָתֶךָ׃ בְּיוֹם קָרָאתִי וַתַּעֲנֵנִי תַּרְהִבֵנִי בְנַפְשִׁי עֹז׃ יוֹדוּךָ יְהוָה 3 4
כָּל־מַלְכֵי־אָרֶץ כִּי שָׁמְעוּ אִמְרֵי־פִיךָ׃ וְיָשִׁירוּ בְּדַרְכֵי יְהוָה כִּי ה
גָדוֹל כְּבוֹד יְהוָה׃ כִּי־רָם יְהוָה וְשָׁפָל יִרְאֶה וְגָבֹהַּ מִמֶּרְחָק יְיֵדָע׃ 6
אִם־אֵלֵךְ בְּקֶרֶב צָרָה תְּחַיֵּנִי עַל אַף אֹיְבַי תִּשְׁלַח יָדֶךָ וְתוֹשִׁיעֵנִי 7
יְמִינֶךָ׃ יְהוָה יִגְמֹר בַּעֲדִי יְהוָה חַסְדְּךָ לְעוֹלָם מַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אַל־תֶּרֶף׃ 8

קלט Psal. CXXXIX. קלט

לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר יְהוָה חֲקַרְתַּנִי וַתֵּדָע׃ אַתָּה יָדַעְתָּ שִׁבְתִּי א 2
וְקוּמִי בַּנְתָּה לְרֵעִי מֵרָחוֹק׃ אָרְחִי וְרִבְעִי זֵרִיתָ וְכָל־דְּרָכַי הִסְכַּנְתָּה׃ 3

v. 24. ב״נ וַיִּפרקנו. v. 2. ב״נ עַל־ ibid. נ״א כִּנֹּר׳ v. 4. ב״נ שִׁיר־ v. 5. ב״נ
אִם־ ibid. קמץ בלא א״סף ibid. עט״ כַּת v. 6. פתח באתנה v. 7. נ״א יוֹם
ibid. קמץ בלא א״סף v. 8. נ״א חַשְּׁדוּדָה׳ v. 8. נ״א שֶׁיְשַׁלֶּם־ v. 9. ב״א עוֹלָלַיִךְ
ונ״א עוֹלָלַיִךְ v. 1. נ״א בְּכָל־ v. 2. נ״א הֵיכַל v. 3. ב״א וַתַּעֲנֵנִי ibid. נ״א
תַּרְהִבֵנִי v. 4. נ״א כִּי v. 5. עט״ כְּבוֹד v. 6. נ״א כִּי־רָם v. 3. פתח בס״פ

4 ה כִּי אֵין מִלָּה בִּלְשׁוֹנִי הֵן יְהוָה יָדַעְתָּ כֻלָּהּ׃ אָחוֹר וָקֶדֶם צַרְתָּנִי וַתָּשֶׁת
6 7 עָלַי כַּפֶּכָה׃ פְּלִאיָה דַעַת מִמֶּנִּי נִשְׂגְּבָה לֹא־אוּכַל לָהּ׃ אָנָה אֵלֵךְ
8 מֵרוּחֶךָ וְאָנָה מִפָּנֶיךָ אֶבְרָח׃ אִם־אֶסַּק שָׁמַיִם שָׁם אָתָּה וְאַצִּיעָה
9 י שְׁאוֹל הִנֶּךָּ׃ אֶשָּׂא כַנְפֵי־שָׁחַר אֶשְׁכְּנָה בְּאַחֲרִית יָם׃ גַּם־שָׁם יָדְךָ
11 תַנְחֵנִי וְתֹאחֲזֵנִי יְמִינֶךָ׃ וָאֹמַר אַךְ־חֹשֶׁךְ יְשׁוּפֵנִי וְלַיְלָה אוֹר בַּעֲדֵנִי׃
12 13 גַּם־חֹשֶׁךְ לֹא־יַחְשִׁיךְ מִמֶּךָ וְלַיְלָה כַּיּוֹם יָאִיר כַּחֲשֵׁיכָה כָּאוֹרָה׃ כִּי־
14 אַתָּה קָנִיתָ כִלְיֹתָי תְּסֻכֵּנִי בְּבֶטֶן אִמִּי׃ אוֹדְךָ עַל כִּי נוֹרָאוֹת נִפְלֵיתִי
טו נִפְלָאִים מַעֲשֶׂיךָ וְנַפְשִׁי יֹדַעַת מְאֹד׃ לֹא־נִכְחַד עָצְמִי מִמֶּךָּ אֲשֶׁר־
16 עֻשֵּׂיתִי בַסֵּתֶר רֻקַּמְתִּי בְּתַחְתִּיּוֹת אָרֶץ׃ גָּלְמִי ׀ רָאוּ עֵינֶיךָ וְעַל־סִפְרְךָ
17 כֻּלָּם יִכָּתֵבוּ יָמִים יֻצָּרוּ וְלֹא אֶחָד בָּהֶם׃ וְלִי מַה־יָּקְרוּ רֵעֶיךָ אֵל מֶה
18 19 עָצְמוּ רָאשֵׁיהֶם׃ אֶסְפְּרֵם מֵחוֹל יִרְבּוּן הֱקִיצֹתִי וְעוֹדִי עִמָּךְ׃ אִם־
כ תִּקְטֹל אֱלוֹהַּ ׀ רָשָׁע וְאַנְשֵׁי דָמִים סוּרוּ מֶנִּי׃ אֲשֶׁר יֹמְרוּךָ לִמְזִמָּה נָשֻׂא
21 לַשָּׁוְא עָרֶיךָ׃ הֲלוֹא־מְשַׂנְאֶיךָ יְהוָה ׀ אֶשְׂנָא וּבִתְקוֹמְמֶיךָ אֶתְקוֹטָט׃
22 23 תַּכְלִית שִׂנְאָה שְׂנֵאתִים לְאוֹיְבִים הָיוּ לִי׃ חָקְרֵנִי אֵל וְדַע לְבָבִי
24 בְּחָנֵנִי וְדַע שַׂרְעַפָּי׃ וּרְאֵה אִם־דֶּרֶךְ עֹצֶב בִּי וּנְחֵנִי בְּדֶרֶךְ עוֹלָם׃

PSAL. CXL. קמ קמ

א 2 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ חַלְּצֵנִי יְהוָה מֵאָדָם רָע מֵאִישׁ חֲמָסִים
3 4 תִּנְצְרֵנִי׃ אֲשֶׁר חָשְׁבוּ רָעוֹת בְּלֵב כָּל־יוֹם יָגוּרוּ מִלְחָמוֹת׃ שָׁנְנוּ
ה לְשׁוֹנָם כְּמוֹ־נָחָשׁ חֲמַת עַכְשׁוּב תַּחַת שְׂפָתֵימוֹ סֶלָה׃ שָׁמְרֵנִי יְהוָה ׀
6 מִידֵי רָשָׁע מֵאִישׁ חֲמָסִים תִּנְצְרֵנִי אֲשֶׁר חָשְׁבוּ לִדְחוֹת פְּעָמָי׃ טָמְנוּ־
גֵאִים ׀ פַּח לִי וַחֲבָלִים פָּרְשׂוּ רֶשֶׁת לְיַד־מַעְגָּל מֹקְשִׁים שָׁתוּ־לִי סֶלָה׃
7 8 אָמַרְתִּי לַיהוָה אֵלִי אָתָּה הַאֲזִינָה יְהוָה קוֹל תַּחֲנוּנָי׃ יֱהוִה אֲדֹנָי עֹז
9 יְשׁוּעָתִי סַכֹּתָה לְרֹאשִׁי בְּיוֹם נָשֶׁק׃ אַל־תִּתֵּן יְהוָה מַאֲוַיֵּי רָשָׁע
י זְמָמוֹ אַל־תָּפֵק יָרוּמוּ סֶלָה׃ רֹאשׁ מְסִבָּי עֲמַל שְׂפָתֵימוֹ יְכַסּוּמוֹ׃
11 יִמִּיטוּ עֲלֵיהֶם גֶּחָלִים בָּאֵשׁ יַפִּלֵם בְּמַהֲמֹרוֹת בַּל־יָקוּמוּ׃ אִישׁ לָשׁוֹן
12 13 בַּל־יִכּוֹן בָּאָרֶץ אִישׁ־חָמָס רָע יְצוּדֶנּוּ לְמַדְחֵפֹת׃ יָדַעְתָּ כִּי־יַעֲשֶׂה יְהוָה
14 דִּין עָנִי מִשְׁפַּט אֶבְיֹנִים׃ אַךְ צַדִּיקִים יוֹדוּ לִשְׁמֶךָ יֵשְׁבוּ יְשָׁרִים אֶת־פָּנֶיךָ׃

PSAL. CXLI. קמא קמא

א מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה קְרָאתִיךָ חוּשָׁה לִּי הַאֲזִינָה קוֹלִי בְּקָרְאִי־לָךְ׃

---

v. 6. פליאה קרי v. 7. נ״א אָנָה ibid. נ״א וְאָנָה v. 16. בנ״א וְעַל־ ibid.
ולו קרי v. 20. למד׳ יאמרוך v. 21. נ״א מְשַׂנְאֶיךָ ibid. בנ״א יְהוָה v. 24.
בנ״א עֹצֶב v. 5. נ״א חָשְׁבוּ v. 8. בנ״א בְּיוֹם v. 10. יכסימו קרי v. 11. ימוטו
קרי ibid. נ״א בָּאֵשׁ־ ibid. נ״א יַפִּלֵם v. 13. ידעתי קרי ונ״א ידעתי

4. Et omnes vias meas praevidisti; quia non est sermo in lingua mea.
5. Ecce! Domine, tu cognovisti omnia novissima, et antiqua; tu formasti me, et posuisti super me manum tuam.
6. Mirabilis facta est scientia tua ex me; confortata est, et non potero ad eam.
7. Quo ibo a spiritu tuo? et quo a facie tua fugiam?
8. *Si ascendero in coelum, tu illic es; si descendero in infernum, ades.
* Amos 9, 2.
9. Si sumpsero pennas meas diluculo, et habitavero in extremis maris;
10. etenim illuc manus tua deducet me; et tenebit me dextera tua.
11. Et dixi*: Forsitan tenebrae conculcabunt me; et nox illuminatio mea in deliciis meis. * Iob 34, 22.
12. Quia tenebrae non obscurabuntur a te, et nox sicut dies illuminabitur; sicut tenebrae eius, ita et lumen eius.
13. Quia tu possedisti renes meos; suscepisti me de utero matris meae.
14. Confitebor tibi, quia terribiliter magnificatus es; mirabilia opera tua, et anima mea cognoscit nimis.
15. Non est occultatum os meum a te; quod fecisti in occulto; et substantia mea in inferioribus terrae.
16. Imperfectum meum viderunt oculi tui, et in libro tuo omnes scribentur; dies formabuntur, et nemo in eis.
17. Mihi autem nimis honorificati sunt amici tui, Deus; nimis confortatus est principatus eorum.
18. Dinumerabo eos, et super arenam multiplicabuntur; exsurrexi, et adhuc sum tecum.
19. Si occideris Deus peccatores; viri sanguinum declinate a me;
20. quia dicitis in cogitatione; accipient in vanitate civitates tuas.
21. Nonne qui oderunt te Domine, oderam; et super inimicos tuos tabescebam?
22. Perfecto odio oderam illos; et inimici facti sunt mihi.
23. Proba me, Deus! et scito cor meum; interroga me, et cognosce semitas meas.
24. Et vide, si via iniquitatis in me est; et deduc me in via aeterna.

Psalm. CXXXIX.

Ab improbis et maledicis defendi precatur.

1. In finem, Psalmus David.

2. Eripe me Domine! ab homine malo; a viro iniquo eripe me.
3. Qui cogitaverunt iniquitates in corde; tota die constituebant praelia.
4. *Acuerunt linguas suas sicut serpentis; venenum aspidum sub labiis eorum. * Ps. 5, 11. Rom. 3, 13.
5. Custodi me Domine! de manu peccatoris; et ab hominibus iniquis eripe me.
Qui cogitaverunt supplantare gressus meos;
6. absconderunt* superbi laqueum mihi;
et funes extenderunt in laqueum; iuxta iter scandalum posuerunt mihi.
* Ps. 118, 110.
7. Dixi Domino: Deus meus es tu; exaudi Domine! vocem deprecationis meae.
8. Domine, Domine virtus salutis meae! obumbrasti super caput meum in die belli;
9. ne tradas me Domine a desiderio meo peccatori; cogitaverunt contra me, ne derelinquas me, ne forte exaltentur.
10. Caput circuitus eorum*; labor labiorum ipsorum operiet eos.
* Ps. 7, 17.
11. Cadent super eos carbones, in ignem deiicies eos; in miseriis non subsistent.
12. Vir linguosus non dirigetur in terra; virum iniustum mala capient in interitu.
13. Cognovi, quia faciet Dominus iudicium inopis; et vindictam pauperum.
14. Verumtamen iusti confitebuntur nomini tuo; et habitabunt recti cum vultu tuo.

Psalm. CXL.

Orat iustus, ut sit patiens in tribulationibus, et tutus ab inimicis.

1. Psalmus David.

Domine! clamavi ad te, exaudi me; intende voci meae, cum clamavero ad te.

2. Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo; elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum.
3. Pone Domine! custodiam ori meo; et ostium circumstantiae labiis meis.
4. Non declines cor meum in verba malitiae, ad excusandas excusationes in peccatis. Cum hominibus operantibus iniquitatem; et non communicabo cum electis eorum.
5. Corripiet me iustus in misericordia, et increpabit me; oleum autem peccatoris non impinguet caput meum. Quoniam adhuc et oratio mea in beneplacitis eorum.
6. Absorpti sunt iuncti petrae iudices eorum. Audient verba mea, quoniam potuerunt;
7. sicut crassitudo terrae erupta est super terram.
Dissipata sunt ossa nostra secus infernum;
8. quia ad te Domine! Domine oculi mei; in te speravi, non auferas animam meam.
9. Custodi me a laqueo, quem statuerunt mihi; et a scandalis operantium iniquitatem.
10. Cadent in retiaculo eius peccatores; singulariter sum ego, donec transeam.

PSALM. CXLI.

Iustus, humana ope destitutus, divinum implorat auxilium.

1. Intellectus David,

Cum * esset in spelunca, oratio.
* 1 Reg. 24.

2. Voce mea ad Dominum clamavi; voce mea ad Dominum deprecatus sum*. * Ps. 76, 1.
3. Effundo in conspectu eius orationem meam, et tribulationem meam ante ipsum pronuncio.
4. In deficiendo ex me spiritum meum, et tu cognovisti semitas meas.
In via hac, qua ambulabam, absconderunt laqueum mihi.
5. Considerabam ad dexteram, et videbam; et non erat, qui cognosceret me. Periit fuga a me, et non est, qui requirat animam meam.
6. Clamavi ad te Domine! dixi: Tu es spes mea, portio mea in terra viventium,
7. Intende ad deprecationem meam; quia humiliatus sum nimis.
Libera me a persequentibus me; quia confortati sunt super me.
8. Educ de custodia animam meam ad confitendum nomini tuo; me expectant iusti, donec retribuas mihi.

PSALM. CXLII.

Oratio poenitentis, opem Dei deprecantis.

Psalmus David,

1. Quando persequebatur eum Absalom filius eius. * 2 Reg. 17.

Domine! exaudi orationem meam; auribus percipe obsecrationem meam in veritate tua; exaudi me in tua iustitia.
2. Et non intres in iudicium cum servo tuo; quia non iustificabitur in conspectu tuo omnis vivens.
3. Quia persecutus est inimicus animam meam; humiliavit in terra vitam meam.
Collocavit me in obscuris, sicut mortuos saeculi;
4. et anxiatus est super me spiritus meus, in me turbatum est cor meum.
5. Memor *fui dierum antiquorum, meditatus sum in omnibus operibus tuis; in factis manuum tuarum meditabar. * Ps. 76, 6.
6. Expandi manus meas ad te; anima mea sicut terra sine aqua tibi.
7. Velociter exaudi me Domine! defecit spiritus meus*.
Non avertas faciem tuam a me; et similis ero descendentibus in lacum.
* Ps. 27, 1.
8. Auditam fac mihi mane misericordiam tuam, quia in te speravi.
Notam fac mihi viam, in qua ambulem; quia ad te levavi animam meam.
9. Eripe me de inimicis meis, Domine! ad te confugi.
10. Doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu.
Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam;
11. propter nomen tuum Domine vivificabis me in aequitate tua.
Educes de tribulatione animam meam;
12. et in misericordia tua disperdes inimicos meos.
Et perdes omnes, qui tribulant animam meam; quoniam ego servus tuus sum.

תִּכּוֹן תְּפִלָּתִי קְטֹרֶת לְפָנֶיךָ מַשְׂאַת כַּפַּי מִנְחַת־עָרֶב׃ שִׁיתָה יְהוָה 2 3
שָׁמְרָה לְפִי נִצְּרָה עַל־דַּל שְׂפָתָי׃ אַל־תַּט לִבִּי ׀ לְדָבָר רָע לְהִתְעוֹלֵל 4
עֲלִלוֹת ׀ בְּרֶשַׁע אֶת־אִישִׁים פֹּעֲלֵי־אָוֶן וּבַל־אֶלְחַם בְּמַנְעַמֵּיהֶם׃
יֶהֶלְמֵנִי צַדִּיק ׀ חֶסֶד וְיוֹכִיחֵנִי שֶׁמֶן רֹאשׁ אַל־יָנִי רֹאשִׁי כִּי־עוֹד ה
וּתְפִלָּתִי בְּרָעוֹתֵיהֶם׃ נִשְׁמְטוּ בִידֵי־סֶלַע שֹׁפְטֵיהֶם וְשָׁמְעוּ אֲמָרַי כִּי 6
נָעֵמוּ׃ כְּמוֹ פֹלֵחַ וּבֹקֵעַ בָּאָרֶץ נִפְזְרוּ עֲצָמֵינוּ לְפִי שְׁאוֹל׃ כִּי אֵלֶיךָ ׀ 7 8
יְהוִה אֲדֹנָי עֵינָי בְּכָה חָסִיתִי אַל־תְּעַר נַפְשִׁי׃ שָׁמְרֵנִי מִידֵי פַח יָקְשׁוּ 9
לִי וּמֹקְשׁוֹת פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ יִפְּלוּ בְמַכְמֹרָיו רְשָׁעִים יַחַד אָנֹכִי עַד־אֶעֱבוֹר׃ י

קמב Psal. CXLII. קמב

מַשְׂכִּיל לְדָוִד בִּהְיוֹתוֹ בַמְּעָרָה תְפִלָּה׃ קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֶזְעָק קוֹלִי א 2
אֶל־יְהוָה אֶתְחַנָּן׃ אֶשְׁפֹּךְ לְפָנָיו שִׂיחִי צָרָתִי לְפָנָיו אַגִּיד׃ בְּהִתְעַטֵּף ׀ 3 4
עָלַי ׀ רוּחִי וְאַתָּה יָדַעְתָּ נְתִיבָתִי בְּאֹרַח־זוּ אֲהַלֵּךְ טָמְנוּ פַח לִי׃ הַבֵּיט ה
יָמִין ׀ וּרְאֵה וְאֵין־לִי מַכִּיר אָבַד מָנוֹס מִמֶּנִּי אֵין דּוֹרֵשׁ לְנַפְשִׁי׃ זָעַקְתִּי 6
אֵלֶיךָ יְהוָה אָמַרְתִּי אַתָּה מַחְסִי חֶלְקִי בְּאֶרֶץ הַחַיִּים׃ הַקְשִׁיבָה ׀ 7
אֶל־רִנָּתִי כִּי־דַלּוֹתִי מְאֹד הַצִּילֵנִי מֵרֹדְפַי כִּי אָמְצוּ מִמֶּנִּי׃ הוֹצִיאָה 8
מִמַּסְגֵּר ׀ נַפְשִׁי לְהוֹדוֹת אֶת־שְׁמֶךָ בִּי יַכְתִּרוּ צַדִּיקִים כִּי תִגְמֹל עָלָי׃

קמג Psal. CXLIII. קמג

מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה ׀ שְׁמַע תְּפִלָּתִי הַאֲזִינָה אֶל־תַּחֲנוּנַי בֶּאֱמֻנָתְךָ א
עֲנֵנִי בְּצִדְקָתֶךָ׃ וְאַל־תָּבוֹא בְמִשְׁפָּט אֶת־עַבְדֶּךָ כִּי לֹא־יִצְדַּק לְפָנֶיךָ 2
כָל־חָי׃ כִּי־רָדַף אוֹיֵב ׀ נַפְשִׁי דִּכָּא לָאָרֶץ חַיָּתִי הוֹשִׁיבַנִי בְמַחֲשַׁכִּים 3
כְּמֵתֵי עוֹלָם׃ וַתִּתְעַטֵּף עָלַי רוּחִי בְּתוֹכִי יִשְׁתּוֹמֵם לִבִּי׃ זָכַרְתִּי יָמִים ׀ 4 ה
מִקֶּדֶם הָגִיתִי בְכָל־פָּעֳלֶךָ בְּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ אֲשׂוֹחֵחַ׃ פֵּרַשְׂתִּי יָדַי אֵלֶיךָ 6
נַפְשִׁי ׀ כְּאֶרֶץ־עֲיֵפָה לְךָ סֶלָה׃ מַהֵר עֲנֵנִי ׀ יְהוָה כָּלְתָה רוּחִי אַל־ 7
תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי וְנִמְשַׁלְתִּי עִם־יֹרְדֵי בוֹר׃ הַשְׁמִיעֵנִי בַבֹּקֶר ׀ חַסְדֶּךָ 8
כִּי־בְךָ בָטָחְתִּי הוֹדִיעֵנִי דֶּרֶךְ־זוּ אֵלֵךְ כִּי־אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי נַפְשִׁי׃
הַצִּילֵנִי מֵאֹיְבַי ׀ יְהוָה אֵלֶיךָ כִסִּתִי׃ לַמְּדֵנִי ׀ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ כִּי־ 9 י
אַתָּה אֱלוֹהָי רוּחֲךָ טוֹבָה תַּנְחֵנִי בְּאֶרֶץ מִישׁוֹר׃ לְמַעַן־שִׁמְךָ יְהוָה 11
תְּחַיֵּנִי בְּצִדְקָתְךָ ׀ תּוֹצִיא מִצָּרָה נַפְשִׁי׃ וּבְחַסְדְּךָ תַּצְמִית אֹיְבָי 12
וְהַאֲבַדְתָּ כָּל־צֹרְרֵי נַפְשִׁי כִּי אֲנִי עַבְדֶּךָ׃

---

v.4. ב"א לְדַבֵּר ונ"א לְדָבָר ibid. נ"א עֲלִילוֹת v.5. נ"א יְהֶלְמֵנִי v.6. נ"א בִּידֵי
v.10. ב"א עַד ב"נ עֹד v.4. בנ"א פַּח v.7. נ"א דַלּוֹתִי מְאֹד v.8. נ"א אֶת־שְׁמֶךָ
v.1. נ"א נַי v.3. נ"א כִּי v.5. ב"א בְּמַעֲשֵׂה v.8. קמץ בלא א"סף v.9. נ"א כִּסֵּתִי
v.10. ב"א לַעֲשׂוֹת ibid. קמץ בלא א"סף v.11. נ"א תְּחַיֵּנִי v.12. קמץ בלא א"סף

Psal. CXLIV. קמד

קמד

א לְדָוִד ׀ בָּרוּךְ יְהוָה ׀ צוּרִי הַֽמְלַמֵּד יָדַי לַקְרָב אֶצְבְּעוֹתַי
2 לַמִּלְחָמָה׃ חַסְדִּי וּמְצוּדָתִי מִשְׂגַּבִּי וּֽמְפַלְטִי־לִי מָגִנִּי וּבוֹ חָסִיתִי
3 הָרוֹדֵד עַמִּי תַחְתָּי׃ יְהוָה מָה־אָדָם וַתֵּדָעֵהוּ בֶּן־אֱנוֹשׁ וַתְּחַשְּׁבֵהוּ׃
4 ה אָדָם לַהֶבֶל דָּמָה יָמָיו כְּצֵל עוֹבֵר׃ יְהוָה הַט־שָׁמֶיךָ וְתֵרֵד גַּע בֶּהָרִים
6 7 וְיֶעֱשָׁנוּ׃ בְּרוֹק בָּרָק וּתְפִיצֵם שְׁלַח חִצֶּיךָ וּתְהֻמֵּם׃ שְׁלַח יָדֶיךָ מִמָּרוֹם
8 פְּצֵנִי וְהַצִּילֵנִי מִמַּיִם רַבִּים מִיַּד בְּנֵי נֵכָר׃ אֲשֶׁר פִּיהֶם דִּבֶּר־שָׁוְא
9 וִימִינָם יְמִין שָׁקֶר׃ אֱלֹהִים שִׁיר חָדָשׁ אָשִׁירָה לָּךְ בְּנֵבֶל עָשׂוֹר
י אֲזַמְּרָה־לָּךְ׃ הַנּוֹתֵן תְּשׁוּעָה לַמְּלָכִים הַפּוֹצֶה אֶת־דָּוִד עַבְדּוֹ מֵחֶרֶב
11 רָעָה׃ פְּצֵנִי וְהַצִּילֵנִי מִיַּד בְּנֵי־נֵכָר אֲשֶׁר פִּיהֶם דִּבֶּר־שָׁוְא וִימִינָם יְמִין
12 שָׁקֶר׃ אֲשֶׁר בָּנֵינוּ ׀ כִּנְטִעִים מְגֻדָּלִים בִּנְעוּרֵיהֶם בְּנוֹתֵינוּ כְזָוִיֹּת
13 מְחֻטָּבוֹת תַּבְנִית הֵיכָל׃ מְזָוֵינוּ מְלֵאִים מְפִיקִים מִזַּן אֶל־זַן צֹאונֵנוּ
14 מַאֲלִיפוֹת מְרֻבָּבוֹת בְּחוּצוֹתֵינוּ׃ אַלּוּפֵינוּ מְסֻבָּלִים אֵין פֶּרֶץ וְאֵין
טו יוֹצֵאת וְאֵין צְוָחָה בִּרְחֹבֹתֵינוּ׃ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם
שֶׁיְהוָה אֱלֹהָיו׃

Psal. CXLV. קמה

קמה

א תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד׃
2 3 בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד׃ גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד
4 ה וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר׃ דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ׃ הֲדַר
6 כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה׃ וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ
7 8 וּגְדוּלֹּתֶיךָ אֲסַפְּרֶנָּה׃ זֵכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ׃ חַנּוּן וְרַחוּם
9 יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־חָסֶד׃ טוֹב־יְהוָה לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־
י 11 מַעֲשָׂיו׃ יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה׃ כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ
12 יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ׃ לְהוֹדִיעַ ׀ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר
13 14 מַלְכוּתוֹ׃ מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר׃ סוֹמֵךְ
טו יְהוָה לְכָל־הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים׃ עֵינֵי־כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ
16 וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ׃ פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי
17 18 רָצוֹן׃ צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו׃ קָרוֹב יְהוָה
19 לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת׃ רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־

v. 2. נ״א לא מקף v. 7. ב״א בני v. 9. נ״א בְּנֶבֶל v. 10. נ״א הַנּוֹתֵן v. 11. בנ״א פְּצֵנִי v. 13. בנ״א זַן v. 15. ב״א שככה v. 1. נ״א אֱ׳ או ךָ ibid. נ״א לְעוֹלָם v. 4. ב״א וגבורתיך ונ״א וּגְבוּ׳ v. 6. וגדולתך פ׳ v. 7. נ״א זֵכֶר ibid. נ״א ךָ או ךְ v. 8. יתיר ו׳ v. 15. בנ״א עֵינֵי v. 18. עטי׳ אֲשֶׁר

Psalm. CXLIII.

Victoria ab hostibus Dei donum est.

Psalmus David.

1. Adversus Goliath.

Benedictus Dominus Deus meus*, qui docet manus meas ad praelium, et digitos meos ad bellum. *2Reg. 22, 35.

2. Misericordia * mea, et refugium meum; susceptor meus, et liberator meus; * Ps. 17, 3.

protector meus, et in ipso speravi; qui subdit populum meum sub me.

3. Domine! quid est homo*, quia innotuisti ei? aut filius hominis, quia reputas eum? * Ps. 8, 5.

4. Homo vanitati similis factus est*; dies eius sicut umbra praetereunt. * Iob 8, 9. 14, 2.

5. Domine! inclina coelos tuos, et descende*; tange montes, et fumigabunt. * Ps. 103, 32.

6. Fulgura coruscationem, et dissipabis eos; emitte sagittas tuas, et conturbabis eos.

7. Emitte manum tuam de alto, eripe me, et libera me de aquis multis; de manu filiorum alienorum.

8. Quorum os locutum est vanitatem; et dextera eorum, dextera iniquitatis.

9. Deus canticum novum cantabo tibi*; in psalterio, decachordo psallam tibi. * Ps. 31, 2. 3.

10. Qui das salutem regibus; qui redemisti David servum tuum de gladio maligno.

11. Eripe me, et erue me de manu filiorum alienorum, quorum os locutum est vanitatem; et dextera eorum, dextera iniquitatis;

12. quorum filii, sicut novellae plantationes in iuventute sua.

Filiae eorum compositae; circumornatae ut similitudo templi.

13. Promptuaria eorum plena, eructantia ex hoc in illud.

Oves eorum foetosae, abundantes in egressibus suis;

14. boves eorum crassae. Non est ruina maceriae, neque transitus; neque clamor in plateis eorum.

15. Beatum dixerunt populum, cui haec sunt; beatus populus, cuius Dominus Deus eius.

Psalm. CXLIV.

Dei magnitudo, potentia, magnificentia, patientia, iustitia, bonitas.

1. Laudatio ipsi David.

Exaltabo te Deus meus rex! et benedicam nomini tuo in saeculum, et in saeculum saeculi.

2. Per singulos dies benedicam tibi; et laudabo nomen tuum in saeculum, et in saeculum saeculi.

3. Magnus Dominus et laudabilis nimis; et magnitudinis eius non est finis.

4. Generatio et generatio laudabit opera tua; et potentiam tuam pronunciabunt.

5. Magnificentiam gloriae sanctitatis tuae loquentur; et mirabilia tua narrabunt.

6. Et virtutem terribilium tuorum dicent; et magnitudinem tuam narrabunt.

7. Memoriam abundantiae suavitatis tuae eructabunt; et iustitia tua exultabunt.

8. Miserator et misericors Dominus; patiens, et multum misericors.

9. Suavis Dominus universis; et miserationes eius super omnia opera eius.

10. Confiteantur tibi Domine omnia opera tua; et sancti tui benedicant tibi.

11. Gloriam regni tui dicent; et potentiam tuam loquentur.

12. Ut notam faciant filiis hominum potentiam tuam; et gloriam magnificentiae regni tui.

13. Regnum tuum regnum omnium saeculorum; et dominatio tua in omni generatione et generationem.

Fidelis Dominus in omnibus verbis suis; et sanctus in omnibus operibus suis.

14. Allevat Dominus omnes, qui corruunt; et erigit omnes elisos.

15. Oculi omnium * in te sperant Domine! et tu das escam illorum in tempore opportuno. * Ps. 103, 27.

16. Aperis tu manum tuam; et imples omne animal benedictione.

17. Iustus Dominus in omnibus viis suis; et sanctus in omnibus operibus suis.

18. Prope est Dominus omnibus invocantibus eum; omnibus invocantibus eum in veritate.

19. Voluntatem timentium se fa-

ciet, et deprecationem eorum exaudiet; et salvos faciet eos.
20. Custodit Dominus omnes diligentes se; et omnes peccatores disperdet.
21. Laudationem Domini loquetur os meum; et benedicat omnis caro nomini sancto eius in saeculum, et in saeculum saeculi.

PSALM. CXLV.

Non in homine confidendum, sed in solo Deo liberatore, et bonorum omnium auctore.

1. Alleluia, Aggaei, et Zachariae.

2. Lauda anima mea Dominum *, laudabo Dominum in vita mea; psallam Deo meo, quamdiu fuero.
* Ps. 117, 8. 144, 2. Ier. 17, 5.
Nolite confidere in principibus;
3. in filiis hominum, in quibus non est salus.
4. Exibit spiritus eius, et revertetur in terram suam; in illa die peribunt omnes cogitationes eorum.
5. Beatus, cuius Deus Iacob adiutor eius, spes eius in Domino Deo ipsius.
6 * Qui fecit coelum et terram, mare, et omnia, quae in eis sunt.
* Act. 14, 14. Apocal. 14, 7.
7. Qui custodit veritatem in saeculum, facit iudicium iniuriam patientibus; dat escam esurientibus.
Dominus solvit compeditos;
8. Dominus illuminat caecos.
Dominus erigit elisos, Dominus diligit iustos.
9. Dominus * custodit advenas, pupillum, et viduam suscipiet; et vias peccatorum disperdet.
* Exod. 22, 21.
10. Regnabit Dominus in saecula, Deus tuus Sion, in generationem et generationem.

PSALM. CXLVI.

Laudandus Deus ex sua in populum suum providentia, et ex aliis operibus.

1. Alleluia.

Laudate Dominum, quoniam bonus est psalmus; Deo nostro sit iucunda, decoraque laudatio.
2. Aedificans Ierusalem Dominus; dispersiones Israëlis congregabit.
3. Qui sanat contritos corde; et alligat contritiones eorum.
4. Qui numerat multitudinem stellarum; et omnibus eis nomina vocat.
5. Magnus Dominus noster, et magna virtus eius; et sapientiae eius non est numerus.
6. Suscipiens mansuetos Dominus, humilians autem peccatores usque ad terram.
7. Praecinite Domino in confessione; psallite Deo nostro in cithara.
8. Qui operit coelum nubibus, et parat terrae pluviam.
Qui producit in montibus foenum, et herbam servituti hominum.
9. Qui dat iumentis escam ipsorum; et pullis corvorum invocantibus eum.
10. Non in fortitudine equi voluntatem habebit; nec in tibiis viri beneplacitum erit ei.
11. Beneplacitum est Domino super timentes eum; et in eis, qui sperant super misericordia eius.

PSALM. CXLVII.

Specialis Dei erga fideles magnificentia.

Alleluia.

12. Lauda Ierusalem! Dominum, lauda Deum tuum Sion.
13. Quoniam confortavit seras portarum tuarum; benedixit filiis tuis in te.
14. Qui posuit fines tuos pacem, et adipe frumenti satiat te.
15. Qui emittit eloquium suum terrae; velociter currit sermo eius.
16. Qui dat nivem sicut lanam, nebulam sicut cinerem spargit.
17. Mittit crystallum suam sicut buccellas; ante faciem frigoris eius quis sustinebit?
18. Emittet verbum suum, et liquefaciet ea; flabit spiritus eius, et fluent aquae.
19. Qui annunciat verbum suum Iacob; iustitias, et iudicia sua Israël.
20. Non fecit taliter omni nationi; et iudicia sua non manifestavit eis. Alleluia.

שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם׃ שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל־ כ
הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד׃ תְּהִלַּת יְהוָה יְדַבֶּר־פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ 21
לְעוֹלָם וָעֶד׃

קמו Psal. CXLVI. קמו

הַלְלוּ יָהּ הַלְלִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה׃ אֲהַלְלָה יְהוָה בְּחַיָּי אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי א 2
בְּעוֹדִי׃ אַל־תִּבְטְחוּ בִנְדִיבִים בְּבֶן־אָדָם שֶׁאֵין לוֹ תְשׁוּעָה׃ תֵּצֵא 3 4
רוּחוֹ יָשֻׁב לְאַדְמָתוֹ בַּיּוֹם הַהוּא אָבְדוּ עֶשְׁתֹּנֹתָיו׃ אַשְׁרֵי שֶׁאֵל יַעֲקֹב ה
בְּעֶזְרוֹ שִׂבְרוֹ עַל־יְהוָה אֱלֹהָיו׃ עֹשֶׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־ 6
כָּל־אֲשֶׁר־בָּם הַשֹּׁמֵר אֱמֶת לְעוֹלָם׃ עֹשֶׂה מִשְׁפָּט לָעֲשׁוּקִים נֹתֵן לֶחֶם 7
לָרְעֵבִים יְהוָה מַתִּיר אֲסוּרִים׃ יְהוָה פֹּקֵחַ עִוְרִים יְהוָה זֹקֵף 8
כְּפוּפִים יְהוָה אֹהֵב צַדִּיקִים׃ יְהוָה שֹׁמֵר אֶת־גֵּרִים יָתוֹם וְאַלְמָנָה 9
יְעוֹדֵד וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים יְעַוֵּת׃ יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר י
וָדֹר הַלְלוּ־יָהּ׃

קמז Psal. CXLVII. קמז

הַלְלוּ יָהּ כִּי־טוֹב זַמְּרָה אֱלֹהֵינוּ כִּי־נָעִים נָאוָה תְהִלָּה׃ בּוֹנֵה א 2
יְרוּשָׁלִַם יְהוָה נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס׃ הָרֹפֵא לִשְׁבוּרֵי לֵב וּמְחַבֵּשׁ 3
לְעַצְּבוֹתָם׃ מוֹנֶה מִסְפָּר לַכּוֹכָבִים לְכֻלָּם שֵׁמוֹת יִקְרָא׃ גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ 4 ה
וְרַב־כֹּחַ לִתְבוּנָתוֹ אֵין מִסְפָּר׃ מְעוֹדֵד עֲנָוִים יְהוָה מַשְׁפִּיל רְשָׁעִים 6
עֲדֵי־אָרֶץ׃ עֱנוּ לַיהוָה בְּתוֹדָה זַמְּרוּ לֵאלֹהֵינוּ בְכִנּוֹר׃ הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם 7 8
בְּעָבִים הַמֵּכִין לָאָרֶץ מָטָר הַמַּצְמִיחַ הָרִים חָצִיר׃ נוֹתֵן לִבְהֵמָה 9
לַחְמָהּ לִבְנֵי עֹרֵב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ׃ לֹא בִגְבוּרַת הַסּוּס יֶחְפָּץ לֹא בְשׁוֹקֵי י
הָאִישׁ יִרְצֶה׃ רוֹצֶה יְהוָה אֶת־יְרֵאָיו אֶת־הַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ׃ שַׁבְּחִי 11 12
יְרוּשָׁלִַם אֶת־יְהוָה הַלְלִי אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן׃ כִּי־חִזַּק בְּרִיחֵי שְׁעָרָיִךְ 13
בֵּרַךְ בָּנַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ׃ הַשָּׂם־גְּבוּלֵךְ שָׁלוֹם חֵלֶב חִטִּים יַשְׂבִּיעֵךְ׃ הַשֹּׁלֵחַ 14 טו
אִמְרָתוֹ אָרֶץ עַד־מְהֵרָה יָרוּץ דְּבָרוֹ׃ הַנֹּתֵן שֶׁלֶג כַּצָּמֶר כְּפוֹר כָּאֵפֶר 16
יְפַזֵּר׃ מַשְׁלִיךְ קַרְחוֹ כְפִתִּים לִפְנֵי קָרָתוֹ מִי יַעֲמֹד׃ יִשְׁלַח דְּבָרוֹ 17 18
וְיַמְסֵם יַשֵּׁב רוּחוֹ יִזְּלוּ־מָיִם׃ מַגִּיד דְּבָרָו לְיַעֲקֹב חֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו 19
לְיִשְׂרָאֵל׃ לֹא־עָשָׂה כֵן לְכָל־גּוֹי וּמִשְׁפָּטִים בַּל־יְדָעוּם הַלְלוּ־יָהּ׃ כ

v. 21. תְּהִלַּת נ״א ibid. בנ״א יְהוָה ibid. נ״א לא מקף v. 1. נ״א הַלְלוּ־יָהּ
v. 3. עטר׳ שֶׁאֵין ibid. נ״א לוֹ v. 5. נ״א אַשְׁרֵי ibid. עטר׳ יַעֲקֹב ibid. בנ״א
יְהוָה v. 6 נ״א שָׁמַיִם ibid. נ״א הַשֹּׁמֵר v. 8. בנ״א אֹהֵב v. 5. נ״א אֲדֹנֵינוּ
v. 6. נ״א פֵּיל v. 7. נ״א בְּכִנּוֹר v. 10. בנ״א לֹא־ v. 11. ב״א אֶת־ v. 12. ב״א
יְרוּשָׁלִַם v. 14. ב״נ הַשָּׂם־ v. 16. נ״א כָּאֵפֶר v. 17. בנ״א קָרָתוֹ v. 19. דבריו קרי

Psal. CXLVIII. קמח קמח

א הַֽלְלוּ יָהּ ׀ הַֽלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם הַֽלְלוּהוּ בַּמְּרוֹמִים׃
2 3 הַֽלְלוּהוּ כָל־מַלְאָכָיו הַֽלְלוּהוּ כָּל־צְבָאָו׃ הַֽלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ הַֽלְלוּהוּ
4 כָּל־כּוֹכְבֵי אוֹר׃ הַֽלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם וְהַמַּיִם אֲשֶׁר ׀ מֵעַל הַשָּׁמָיִם׃
ה 6 יְֽהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ׃ וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם
7 חָק־נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר׃ הַֽלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הָאָרֶץ תַּנִּינִים וְכָל־תְּהֹמוֹת׃
8 9 אֵשׁ וּבָרָד שֶׁלֶג וְקִיטוֹר רוּחַ סְעָרָה עֹשָׂה דְבָרוֹ׃ הֶהָרִים וְכָל־גְּבָעוֹת
י 11 עֵץ פְּרִי וְכָל־אֲרָזִים׃ הַֽחַיָּה וְכָל־בְּהֵמָה רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף׃ מַלְכֵי־
12 אֶרֶץ וְכָל־לְאֻמִּים שָׂרִים וְכָל־שֹׁפְטֵי אָרֶץ׃ בַּחוּרִים וְגַם־בְּתוּלוֹת זְקֵנִים
13 עִם־נְעָרִים׃ יְהַלְלוּ ׀ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי־נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ הוֹדוֹ עַל־אֶרֶץ
14 וְשָׁמָיִם׃ וַיָּרֶם קֶרֶן ׀ לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל־חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם
קְרֹבוֹ הַֽלְלוּ־יָהּ׃

Psal. CXLIX. קמט קמט

א הַֽלְלוּ יָהּ ׀ שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּתוֹ בִּקְהַל חֲסִידִים׃ יִשְׂמַח
3 יִשְׂרָאֵל בְּעֹשָׂיו בְּנֵי־צִיּוֹן יָגִילוּ בְמַלְכָּם׃ יְהַלְלוּ שְׁמוֹ בְמָחוֹל בְּתֹף
ה 4 וְכִנּוֹר יְזַמְּרוּ־לוֹ׃ כִּי־רוֹצֶה יְהוָה בְּעַמּוֹ יְפָאֵר עֲנָוִים בִּישׁוּעָה׃ יַעְלְזוּ
6 חֲסִידִים בְּכָבוֹד יְרַנְּנוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם׃ רוֹמְמוֹת אֵל בִּגְרוֹנָם וְחֶרֶב
7 8 פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם׃ לַעֲשׂוֹת נְקָמָה בַּגּוֹיִם תּוֹכֵחוֹת בַּלְאֻמִּים׃ לֶאְסֹר
9 מַלְכֵיהֶם בְּזִקִּים וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי בַרְזֶל׃ לַעֲשׂוֹת בָּהֶם ׀ מִשְׁפָּט כָּתוּב
הָדָר הוּא לְכָל־חֲסִידָיו הַֽלְלוּ־יָהּ׃

Psal. CL. קנ קנ

א 2 הַֽלְלוּ יָהּ ׀ הַֽלְלוּ־אֵל בְּקָדְשׁוֹ הַֽלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ׃ הַֽלְלוּהוּ
3 בִגְבוּרֹתָיו הַֽלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ׃ הַֽלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר הַֽלְלוּהוּ בְּנֵבֶל
ה 4 וְכִנּוֹר׃ הַֽלְלוּהוּ בְתֹף וּמָחוֹל הַֽלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעוּגָב׃ הַֽלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי־
6 שָׁמַע הַֽלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה׃ כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַֽלְלוּ־יָהּ׃

---

v. 1. פתח באתנח v. 2 עט׳ הַֽלְלוּהוּ ibid. צבאיו קרי v. 13 נ״א נִשְׂגָּב
v. 14. נ״א תְּהִלָּה ibid. בנ״א לְכָל־ v. 1. נ״א הללויה v. 2. נ״א בְּנֵי
v. 7 נ״א נְקָמָה v. 9 נ״א לא פסיק v. 1. נ״א הללויה v. 5 נ״א בְּצָ׳
v. 6. נ״א הללויה

SALM. CXLVIII.

Ad laudandum Deum omnes creaturae invitantur.

1. Alleluia.

Laudate Dominum de coelis; laudate eum in excelsis.

2. Laudate eum omnes Angeli eius; laudate eum omnes virtutes eius.

3. Laudate eum sol et luna; laudate eum omnes stellae, et lumen.

4. * Laudate eum coeli coelorum; et aquae omnes, quae super coelos sunt, * Dan. 3, 59. 60.

5. laudent nomen Domini.

Quia ipse dixit, et facta sunt; ipse mandavit, et creata sunt.

6. Statuit ea in aeternum, et in saeculum saeculi: praeceptum posuit, et non praeteribit.

7. Laudate Dominum de terra, dracones, et omnes abyssi.

8. Ignis, grando, nix, glacies, spiritus procellarum; quae faciunt verbum eius;

9. montes, et omnes colles; ligna fructifera, et omnes cedri.

10. Bestiae, et universa pecora; serpentes, et volucres pennatae;

11. reges terrae, et omnes populi; principes, et omnes iudices terrae.

12. Iuvenes, et virgines; senes cum iunioribus laudent nomen Domini.

13. Quia exaltatum est nomen eius solius.

14. Confessio eius super coelum, et terram; et exaltavit cornu populi sui.

Hymnus omnibus sanctis eius; filiis Israël, populo appropinquanti sibi. Alleluia.

PSALM. CXLIX.

Laudes Deo pro singulari beneficio.

1. Alleluia.

Cantate Domino canticum novum; laus eius in ecclesia sanctorum.

2. Laetetur Israël in eo, qui fecit eum; et filii Sion exultent in rege suo.

3. Laudent nomen eius in choro; in tympano, et psalterio psallant ei;

4. Quia beneplacitum est Domino in populo suo; et exaltabit mansuetos in salutem.

5. Exultabunt sancti in gloria; laetabuntur in cubilibus suis.

6. Exaltationes Dei in gutture eorum; et gladii ancipites in manibus eorum;

7. ad faciendam vindictam in nationibus; increpationes in populis.

8. Ad alligandos reges eorum in compedibus; et nobiles eorum in manicis ferreis.

9. Ut faciant in eis iudicium conscriptum; gloria haec est omnibus sanctis eius. Alleluia.

PSALM. CL.

Quidquid sonat, Deum sonet.

1. Alleluia.

Laudate Dominum in sanctis eius; laudate eum in firmamento virtutis eius.

2. Laudate eum in virtutibus eius; laudate eum secundum multitudinem magnitudinis eius.

3. Laudate eum in sono tubae; laudate eum in psalterio, et cithara.

4. Laudate eum in tympano, et choro; laudate eum in chordis, et organo.

5. Laudate eum in cymbalis bene sonantibus; laudate eum in cymbalis iubilationis.

6. Omnis spiritus laudet Dominum Alleluia.

LIBER PROVERBIORUM.

CAP. I.

Noli sequi blanditias peccatorum; sed audi vocem sapientiae; hanc qui neglexerit, ad exitium properat.

1. Parabolae Salomonis, filii David, regis Israël,
2. ad sciendam sapientiam, et disciplinam;
3. ad intelligenda verba prudentiae, et suscipiendam eruditionem doctrinae, iustitiam, et iudicium, et aequitatem;
4. ut detur parvulis astutia, adolescenti scientia, et intellectus.
5. Audiens sapiens, sapientior erit; et intelligens, gubernacula possidebit.
6. Animadvertet parabolam, et interpretationem, verba sapientum, et aenigmata eorum.
7. * Timor Domini principium sapientiae. Sapientiam, atque doctrinam stulti despiciunt.
* Ps. 110, 10. Eccl. 1, 16.
8. Audi, fili mi! * disciplinam patris tui, et ne dimittas legem matris tuae; * c. 6, 20.
9. ut addatur gratia capiti tuo, et torques collo tuo.
10. Fili mi! si te lactaverint peccatores, ne acquiescas eis.
11. Si dixerint: Veni nobiscum, insidiemur sanguini, abscondamus tendiculas contra insontem frustra;
12. deglutiamus eum sicut infernus viventem, et integrum quasi descendentem in lacum.
13. Omnem pretiosam substantiam reperiemus, implebimus domos nostras spoliis.
14. Sortem mitte nobiscum, marsupium unum sit omnium nostrum.
15. Fili mi! ne ambules cum eis prohibe pedem tuum a semitis eorum!
16. * Pedes enim illorum ad malum currunt, et festinant, ut effundant sanguinem. * Ies. 59, 7.
17. Frustra autem iacitur rete ante oculos pennatorum.
18. Ipsi quoque contra sanguinem suum insidiantur, et moliuntur fraudes contra animas suas.
19. Sic semitae omnis avari, animas possidentium rapiunt.
20. Sapientia foris praedicat, in plateis dat vocem suam.
21. In capite turbarum clamitat, in foribus portarum urbis profert verba sua, dicens:
22. Usquequo parvuli! diligitis infantiam, et stulti ea, quae sibi sunt noxia, cupient, et imprudentes odibunt scientiam?
23. Convertimini ad correptionem meam; en! proferam vobis spiritum meum, et ostendam vobis verba mea.
24. * quia vocavi, et renuistis; extendi manum meam, et non fuit, qui aspiceret. * Ies. 65, 12. 66, 4. Ier. 7, 13.
25. Despexistis omne consilium meum, et increpationes meas neglexistis.
26. Ego quoque in interitu vestro ridebo, et subsannabo, cum vobis id, quod timebatis, advenerit.
27. Cum irruerit repentina calamitas, et interitus quasi tempestas ingruerit; quando venerit super vos tribulatio, et angustia;
28. tunc invocabunt me, et non exaudiam; mane consurgent, et non invenient me;
29. eo quod exosam habuerint disciplinam, et timorem Domini non susceperint;
30. nec acquieverint consilio meo, et detraxerint universae correptioni meae.
31. Comedent igitur fructus viae suae, suisque consiliis saturabuntur

מ ש ל י

LIBER PROVERBIORUM.

CAPUT I. א

א 2 מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה בֶן־דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ לָדַעַת חָכְמָה וּמוּסָר לְהָבִין
3 4 אִמְרֵי בִינָה׃ לָקַחַת מוּסַר הַשְׂכֵּל צֶדֶק וּמִשְׁפָּט וּמֵשָׁרִים׃ לָתֵת
ה לִפְתָאיִם עָרְמָה לְנַעַר דַּעַת וּמְזִמָּה׃ יִשְׁמַע חָכָם וְיוֹסֶף לֶקַח וְנָבוֹן
6 7 תַּחְבֻּלוֹת יִקְנֶה׃ לְהָבִין מָשָׁל וּמְלִיצָה דִּבְרֵי חֲכָמִים וְחִידֹתָם׃ יִרְאַת
8 יְהוָה רֵאשִׁית דָּעַת חָכְמָה וּמוּסָר אֱוִילִים בָּזוּ׃ שְׁמַע בְּנִי מוּסַר
9 אָבִיךָ וְאַל־תִּטֹּשׁ תּוֹרַת אִמֶּךָ׃ כִּי לִוְיַת חֵן הֵם לְרֹאשֶׁךָ וַעֲנָקִים
י 11 לְגַרְגְּרֹתֶךָ׃ בְּנִי אִם־יְפַתּוּךָ חַטָּאִים אַל־תֹּבֵא׃ אִם־יֹאמְרוּ לְכָה אִתָּנוּ
12 נֶאֶרְבָה לְדָם נִצְפְּנָה לְנָקִי חִנָּם׃ נִבְלָעֵם כִּשְׁאוֹל חַיִּים וּתְמִימִים
13 14 כְּיוֹרְדֵי בוֹר׃ כָּל־הוֹן יָקָר נִמְצָא נְמַלֵּא בָתֵּינוּ שָׁלָל׃ גּוֹרָלְךָ תַּפִּיל
טו בְּתוֹכֵנוּ כִּיס אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּנוּ׃ בְּנִי אַל־תֵּלֵךְ בְּדֶרֶךְ אִתָּם מְנַע רַגְלְךָ
16 17 מִנְּתִיבָתָם׃ כִּי רַגְלֵיהֶם לָרַע יָרוּצוּ וִימַהֲרוּ לִשְׁפָּךְ־דָּם׃ כִּי־חִנָּם
18 מְזוֹרָה הָרָשֶׁת בְּעֵינֵי כָּל־בַּעַל כָּנָף׃ וְהֵם לְדָמָם יֶאֱרֹבוּ יִצְפְּנוּ
19 כ לְנַפְשֹׁתָם׃ כֵּן אָרְחוֹת כָּל־בֹּצֵעַ בָּצַע אֶת־נֶפֶשׁ בְּעָלָיו יִקָּח׃ חָכְמוֹת
21 בַּחוּץ תָּרֹנָּה בָּרְחֹבוֹת תִּתֵּן קוֹלָהּ׃ בְּרֹאשׁ הֹמִיּוֹת תִּקְרָא בְּפִתְחֵי
22 שְׁעָרִים בָּעִיר אֲמָרֶיהָ תֹאמֵר׃ עַד־מָתַי פְּתָיִם תְּאֵהֲבוּ פֶתִי וְלֵצִים
23 לָצוֹן חָמְדוּ לָהֶם וּכְסִילִים יִשְׂנְאוּ־דָעַת׃ תָּשׁוּבוּ לְתוֹכַחְתִּי הִנֵּה אַבִּיעָה
24 לָכֶם רוּחִי אוֹדִיעָה דְבָרַי אֶתְכֶם׃ יַעַן קָרָאתִי וַתְּמָאֵנוּ נָטִיתִי יָדִי וְאֵין
כה 26 מַקְשִׁיב׃ וַתִּפְרְעוּ כָל־עֲצָתִי וְתוֹכַחְתִּי לֹא אֲבִיתֶם׃ גַּם־אֲנִי בְּאֵידְכֶם
27 אֶשְׂחָק אֶלְעַג בְּבֹא פַחְדְּכֶם׃ בְּבֹא כְשַׁאֲוָה פַּחְדְּכֶם וְאֵידְכֶם כְּסוּפָה
28 יֶאֱתֶה בְּבֹא עֲלֵיכֶם צָרָה וְצוּקָה׃ אָז יִקְרָאֻנְנִי וְלֹא אֶעֱנֶה יְשַׁחֲרֻנְנִי
29 ל וְלֹא יִמְצָאֻנְנִי׃ תַּחַת כִּי־שָׂנְאוּ דָעַת וְיִרְאַת יְהוָה לֹא בָחָרוּ׃ לֹא־אָבוּ
31 לַעֲצָתִי נָאֲצוּ כָּל־תּוֹכַחְתִּי׃ וְיֹאכְלוּ מִפְּרִי דַרְכָּם וּמִמֹּעֲצֹתֵיהֶם יִשְׂבָּעוּ׃

I. v. 10. נ"א תָּבֹא נ"א תֹאבֶה v. 22. נ"א תְּאֶהֱבוּ v. 27.
כְּשַׁאֲוָה — כְּשׁוֹאָה ק'

32 33 כִּ֤י מְשׁוּבַ֣ת פְּתָיִ֣ם תַּהַרְגֵ֑ם וְשַׁלְוַ֖ת כְּסִילִ֣ים תְּאַבְּדֵֽם׃ וְשֹׁמֵ֣עַֽ לִ֭י יִשְׁכָּן־
בֶּ֑טַח וְ֝שַׁאֲנַ֗ן מִפַּ֥חַד רָעָֽה׃

CAP. II. ב

ב

א 2 בְּנִ֗י אִם־תִּקַּ֥ח אֲמָרָ֑י וּ֝מִצְוֺתַ֗י תִּצְפֹּ֥ן אִתָּֽךְ׃ לְהַקְשִׁ֣יב לַֽחָכְמָ֣ה אָזְנֶ֑ךָ
3 4 תַּטֶּ֥ה לִ֝בְּךָ֗ לַתְּבוּנָֽה׃ כִּ֤י אִ֣ם לַבִּינָ֣ה תִקְרָ֑א לַ֝תְּבוּנָ֗ה תִּתֵּ֥ן קוֹלֶֽךָ׃ אִם־
ה תְּבַקְשֶׁ֣נָּה כַכָּ֑סֶף וְֽכַמַּטְמוֹנִ֥ים תַּחְפְּשֶֽׂנָּה׃ אָ֗ז תָּ֭בִין יִרְאַ֣ת יְהוָ֑ה וְדַ֖עַת
6 7 אֱלֹהִ֣ים תִּמְצָֽא׃ כִּֽי־יְ֭הוָה יִתֵּ֣ן חָכְמָ֑ה מִ֝פִּ֗יו דַּ֣עַת וּתְבוּנָֽה׃ וְצָפַ֣ן
8 לַֽ֭יְשָׁרִים תּוּשִׁיָּ֑ה מָ֝גֵ֗ן לְהֹ֣לְכֵי תֹֽם׃ לִ֭נְצֹר אָרְח֣וֹת מִשְׁפָּ֑ט וְדֶ֖רֶךְ חֲסִידָ֣ו
9 י יִשְׁמֹֽר׃ אָ֗ז תָּ֭בִין צֶ֣דֶק וּמִשְׁפָּ֑ט וּ֝מֵישָׁרִ֗ים כָּל־מַעְגַּל־טֽוֹב׃ כִּֽי־תָב֣וֹא
11 חָכְמָ֣ה בְלִבֶּ֑ךָ וְ֝דַ֗עַת לְֽנַפְשְׁךָ֥ יִנְעָֽם׃ מְ֭זִמָּה תִּשְׁמֹ֣ר עָלֶ֑יךָ תְּבוּנָ֥ה
12 13 תִנְצְרֶֽכָּה׃ לְ֭הַצִּילְךָ מִדֶּ֣רֶךְ רָ֑ע מֵ֝אִ֗ישׁ מְדַבֵּ֥ר תַּהְפֻּכֽוֹת׃ הַ֭עֹזְבִים אָרְח֣וֹת
14 יֹ֑שֶׁר לָ֝לֶ֗כֶת בְּדַרְכֵי־חֹֽשֶׁךְ׃ הַ֭שְּׂמֵחִים לַעֲשׂ֣וֹת רָ֑ע יָ֝גִ֗ילוּ בְּתַהְפֻּכ֥וֹת
טו 16 רָֽע׃ אֲשֶׁ֣ר אָרְחֹתֵיהֶ֣ם עִקְּשִׁ֑ים וּ֝נְלוֹזִ֗ים בְּמַעְגְּלוֹתָֽם׃ לְ֭הַצִּילְךָ מֵאִשָּׁ֣ה
17 זָרָ֑ה מִ֝נָּכְרִיָּ֗ה אֲמָרֶ֥יהָ הֶחֱלִֽיקָה׃ הַ֭עֹזֶבֶת אַלּ֣וּף נְעוּרֶ֑יהָ וְאֶת־בְּרִ֖ית
18 אֱלֹהֶ֣יהָ שָׁכֵֽחָה׃ כִּ֤י שָׁ֣חָה אֶל־מָ֣וֶת בֵּיתָ֑הּ וְאֶל־רְ֝פָאִ֗ים מַעְגְּלֹתֶֽיהָ׃
19 כ כָּל־בָּ֭אֶיהָ לֹ֣א יְשׁוּב֑וּן וְלֹֽא־יַ֝שִּׂ֗יגוּ אָרְח֥וֹת חַיִּֽים׃ לְ֭מַעַן תֵּלֵ֣ךְ בְּדֶ֣רֶךְ
21 טוֹבִ֑ים וְאָרְח֖וֹת צַדִּיקִ֣ים תִּשְׁמֹֽר׃ כִּֽי־יְשָׁרִ֥ים יִשְׁכְּנוּ־אָ֑רֶץ וּ֝תְמִימִ֗ים
22 יִוָּ֥תְרוּ בָֽהּ׃ וּ֭רְשָׁעִים מֵאֶ֣רֶץ יִכָּרֵ֑תוּ וּ֝בוֹגְדִ֗ים יִסְּח֥וּ מִמֶּֽנָּה׃

CAP. III. ג

ג

א 2 בְּנִ֗י תּֽוֹרָתִ֥י אַל־תִּשְׁכָּ֑ח וּ֝מִצְוֺתַ֗י יִצֹּ֥ר לִבֶּֽךָ׃ כִּ֤י אֹ֣רֶךְ יָ֭מִים וּשְׁנ֣וֹת
3 חַיִּ֑ים וְ֝שָׁל֗וֹם יוֹסִ֥יפוּ לָֽךְ׃ חֶ֥סֶד וֶאֱמֶ֗ת אַֽל־יַ֫עַזְבֻ֥ךָ קָשְׁרֵ֥ם עַל־גַּרְגְּרוֹתֶ֑יךָ
4 כָּ֝תְבֵ֗ם עַל־ל֥וּחַ לִבֶּֽךָ׃ וּמְצָא־חֵ֥ן וְֽשֵׂכֶל־ט֑וֹב בְּעֵינֵ֖י אֱלֹהִ֣ים וְאָדָֽם׃
ה 6 בְּטַ֣ח אֶל־יְ֭הוָה בְּכָל־לִבֶּ֑ךָ וְאֶל־בִּ֝ינָתְךָ֗ אַל־תִּשָּׁעֵֽן׃ בְּכָל־דְּרָכֶ֥יךָ דָעֵ֑הוּ
7 וְ֝ה֗וּא יְיַשֵּׁ֥ר אֹרְחֹתֶֽיךָ׃ אַל־תְּהִ֣י חָכָ֣ם בְּעֵינֶ֑יךָ יְרָ֥א אֶת־יְ֝הוָ֗ה וְס֣וּר
8 9 מֵרָֽע׃ רִ֭פְאוּת תְּהִ֣י לְשָׁרֶּ֑ךָ וְ֝שִׁקּ֗וּי לְעַצְמוֹתֶֽיךָ׃ כַּבֵּ֣ד אֶת־יְ֭הוָה מֵהוֹנֶ֑ךָ
י וּ֝מֵרֵאשִׁ֗ית כָּל־תְּבוּאָתֶֽךָ׃ וְיִמָּלְא֣וּ אֲסָמֶ֣יךָ שָׂבָ֑ע וְ֝תִיר֗וֹשׁ יְקָבֶ֥יךָ
11 12 יִפְרֹֽצוּ׃ מוּסַ֣ר יְ֭הוָה בְּנִ֣י אַל־תִּמְאָ֑ס וְאַל־תָּ֝קֹ֗ץ בְּתוֹכַחְתּֽוֹ׃ כִּ֤י אֶ֨ת
13 אֲשֶׁ֣ר יֶאֱהַ֣ב יְהוָ֣ה יוֹכִ֑יחַ וּ֝כְאָ֗ב אֶת־בֵּ֥ן יִרְצֶֽה׃ אַ֣שְׁרֵי אָ֭דָם מָצָ֣א
14 חָכְמָ֑ה וְ֝אָדָ֗ם יָפִ֥יק תְּבוּנָֽה׃ כִּ֤י ט֣וֹב סַ֭חְרָהּ מִסְּחַר־כָּ֑סֶף וּ֝מֵחָר֗וּץ
טו 16 תְּבוּאָתָֽהּ׃ יְקָרָ֣ה הִ֭יא מִפְּנִיִּ֑ים וְכָל־חֲ֝פָצֶ֗יךָ לֹ֣א יִשְׁווּ־בָֽהּ׃ אֹ֣רֶךְ יָ֭מִים
17 בִּֽימִינָ֑הּ בִּ֝שְׂמֹאולָ֗הּ עֹ֣שֶׁר וְכָבֽוֹד׃ דְּרָכֶ֥יהָ דַרְכֵי־נֹ֑עַם וְֽכָל־נְתִיבוֹתֶ֥יהָ

II. v. 7. וְצָפַן — יִצְפֹּן ק׳ v. 8. דו — דיו ק׳ v. 18. סב׳ שָׁחָה
III. v. 8. הר׳ בדגש v. 12. סגול בלי מקף v. 15. מִפְּנִיִּים — מִפְּנִינִים ק׳

32. Aversio parvulorum interficiet eos, et prosperitas stultorum perdet illos.

33. Qui autem me audierit, absque terrore requiescet, et abundantia perfruetur, timore malorum sublato.

CAP. II.

Cum sapientia omnia Dei dona venient tibi; sine illa ubique erratur.

1. Fili mi! si susceperis sermones meos, et mandata mea absconderis penes te,

2. ut audiat sapientiam auris tua; inclina cor tuum ad cognoscendam prudentiam.

3. Si enim sapientiam invocaveris, et inclinaveris cor tuum prudentiae;

4. si quaesieris eam quasi pecuniam, et sicut thesauros effoderis illam;

5. tunc intelliges timorem Domini, et scientiam Dei invenies.

6. Quia Dominus dat sapientiam; et ex ore eius prudentia, et scientia.

7. Custodiet rectorum salutem, et proteget gradientes simpliciter,

8. servans semitas iustitiae, et vias sanctorum custodiens.

9. Tunc intelliges iustitiam, et iudicium, et aequitatem, et omnem semitam bonam.

10. Si intraverit sapientia cor tuum, et scientia animae tuae placuerit;

11. consilium custodiet te, et prudentia servabit te,

12. ut eruaris a via mala, et ab homine, qui perversa loquitur;

13. qui relinquunt iter rectum, et ambulant per vias tenebrosas.

14. Qui laetantur, cum malefecerint, et exultant in rebus pessimis.

15. Quorum viae perversae sunt, et infames gressus eorum.

16. Ut * eruaris a muliere aliena, et ab extranea, quae mollit sermones suos. * c. 6, 24.

17. Et relinquit ducem pubertatis suae,

18. et pacti Dei sui oblita est; inclinata est enim ad mortem domus eius, et ad inferos semitae ipsius.

19. Omnes, qui ingrediuntur ad eam, non revertentur, nec apprehendent semitas vitae.

20. Ut ambules in via bona; et calles iustorum custodias.

21. Qui enim recti sunt, habitabunt in terra, et simplices permanebunt in ea.

22. * Impii vero de terra perdentur; et qui inique agunt, auferentur ex ea. * Iob 18, 17.

CAP. III.

Sapientia vitam producit; vere sapiens humilis est; in Deo fiduciam ponit: Deum timet. Impiorum perditio, et piorum benedictio.

1. Fili mi! ne obliviscaris legis meae, et praecepta mea cor tuum custodiat*. * Deut. 8, 1. 30, 20.

2. Longitudinem enim dierum, et annos vitae, et pacem apponent tibi.

3. Misericordia, et veritas te non deserant, circumda eas gutturi tuo, et describe in tabulis cordis tui.

4. Et invenies gratiam, et disciplinam bonam coram Deo et hominibus.

5. Habe fiduciam in Domino ex toto corde tuo; et ne innitaris prudentiae tuae.

6. In omnibus viis tuis cogita illum, et ipse diriget gressus tuos.

7. * Ne sis sapiens apud temetipsum; time Deum, et recede a malo. * Rom. 12, 16.

8. Sanitas quippe erit umbilico tuo, et irrigatio ossium tuorum.

9. * Honora Dominum de tua substantia, et de primitiis omnium frugum tuarum da ei; * Tob. 4, 7.

10. et implebuntur horrea tua saturitate, et vino torcularia tua redundabunt.

11. * Disciplinam Domini, fili mi! ne abiicias; nec deficias, cum ab eo corriperis. * Hebr. 12, 5.

12. Quem enim diligit Dominus, corripit; et quasi pater in filio complacet sibi.

13. Beatus homo, qui invenit sapientiam, et qui affluit prudentia.

14. Melior est * acquisitio eius negotiatione argenti, et auri primi et purissimi fructus eius; * c. 8, 19.

15. Pretiosior est cunctis opibus; et omnia, quae desiderantur, huic non valent comparari.

16. Longitudo dierum in dextera eius, et in sinistra illius divitiae, et gloria.

17. Viae eius viae pulchrae, et omnes semitae illius pacificae.

18. Lignum vitae est his, qui apprehenderint eam; et qui tenuerit eam, beatus.

19. Dominus * sapientia fundavit terram, stabilivit coelos prudentia.
* Ps. 32, 6.

20. Sapientia illius eruperunt abyssi, et nubes rore concrescunt.

21. Fili mi! ne effluant haec ab oculis tuis; custodi legem atque consilium;

22. Et erit vita animae tuae, et gratia faucibus tuis.

23. Tunc ambulabis fiducialiter in via tua, et pes tuus non impinget;

24. si dormieris, non timebis; quiesces, et suavis erit somnus tuus.

25. Ne paveas repentino terrore, et irruentes tibi potentias impiorum.

26. Dominus enim erit in latere tuo, et custodiet pedem tuum, ne capiaris.

27. Noli prohibere benefacere eum, qui potest: si vales, et ipse benefac.

28. Ne dicas amico tuo: Vade, et revertere! cras dabo tibi; cum statim possis dare.

29. Ne moliaris amico tuo malum, cum ille in te habeat fiduciam.

30. Ne contendas adversus hominem frustra, cum ipse tibi nihil mali fecerit.

31. *Ne aemuleris hominem iniustum, nec imiteris vias eius.
* Ps. 36, 1.

32. Quia abominatio Domini est omnis illusor, et cum simplicibus sermocinatio eius.

33. Egestas a Domino in domo impii; habitacula autem iustorum benedicentur.

34. Ipse deludet illusores, et mansuetis dabit gratiam.

35. Gloriam sapientes possidebunt; stultorum exaltatio ignominia.

Cap. IV.

Exemplo suo sapiens ad quaerendam sapientiam hortatur. De custodia cordis, oris, et gressuum.

1. Audite filii disciplinam patris, et attendite, ut sciatis prudentiam.

2. Donum bonum tribuam vobis, legem meam ne derelinquatis.

3. Nam et ego filius fui patris mei, tenellus, et unigenitus coram matre mea.

4. Et docebat me, atque dicebat: Suscipiat verba mea cor tuum, custodi praecepta mea, et vives.

5. Posside sapientiam, posside prudentiam; ne obliviscaris, neque declines a verbis oris mei.

6. Ne dimittas eam, et custodiet te; dilige eam, et conservabit te.

7. Principium sapientiae, posside sapientiam, et in omni possessione tua acquire prudentiam.

8. Arripe illam, et exaltabit te; glorificaberis ab ea, cum eam fueris amplexatus.

9. Dabit capiti tuo augmenta gratiarum, et corona inclyta proteget te.

10. Audi fili mi! et suscipe verba mea, ut multiplicentur tibi anni vitae.

11. Viam * sapientiae monstrabo tibi, ducam te per semitas aequitatis; * Ps. 31, 8.

12. quas cum ingressus fueris, non arctabuntur gressus tui, et currens non habebis offendiculum.

13. Tene disciplinam, ne dimittas eam; custodi illam, quia ipsa est vita tua.

14. Ne delecteris in semitis impiorum, nec tibi placeat malorum via.

15. Fuge ab ea, nec transeas per illam; declina, et desere eam.

16. Non enim dormiunt nisi malefecerint; et rapitur somnus ab eis, nisi supplantaverint.

17. Comedunt panem impietatis, et vinum iniquitatis bibunt.

18. Iustorum autem semita, quasi lux splendens, procedit et crescit usque ad perfectam diem.

19. Via impiorum tenebrosa; nesciunt, ubi corruant.

20. Fili mi! ausculta sermones meos, et ad eloquia mea inclina aurem tuam.

21. Ne recedant ab oculis tuis, custodi ea in medio cordis tui.

22. Vita enim sunt invenientibus ea, et universae carni sanitas.

23. Omni custodia serva cor tuum, quia ex ipso vita procedit.

18 19 שָׁלוֹם׃ עֵץ־חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר׃ יְהוָה
כ בְּחָכְמָה יָסַד־אָרֶץ כּוֹנֵן שָׁמַיִם בִּתְבוּנָה׃ בְּדַעְתּוֹ תְּהוֹמוֹת נִבְקָעוּ
21 וּשְׁחָקִים יִרְעֲפוּ־טָל׃ בְּנִי אַל־יָלֻזוּ מֵעֵינֶיךָ נְצֹר תֻּשִׁיָּה וּמְזִמָּה׃
22 23 וְיִהְיוּ חַיִּים לְנַפְשֶׁךָ וְחֵן לְגַרְגְּרֹתֶיךָ׃ אָז תֵּלֵךְ לָבֶטַח דַּרְכֶּךָ וְרַגְלְךָ לֹא
24 כה תִגּוֹף׃ אִם־תִּשְׁכַּב לֹא תִפְחָד וְשָׁכַבְתָּ וְעָרְבָה שְׁנָתֶךָ׃ אַל־תִּירָא מִפַּחַד
26 פִּתְאֹם וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים כִּי תָבֹא׃ כִּי־יְהוָה יִהְיֶה בְכִסְלֶךָ וְשָׁמַר
27 28 רַגְלְךָ מִלָּכֶד׃ אַל־תִּמְנַע־טוֹב מִבְּעָלָיו בִּהְיוֹת לְאֵל יָדֶיךָ לַעֲשׂוֹת׃ אַל־
29 תֹּאמַר לְרֵעֶיךָ ׀ לֵךְ וָשׁוּב וּמָחָר אֶתֵּן וְיֵשׁ אִתָּךְ׃ אַל־תַּחֲרֹשׁ עַל־רֵעֲךָ
ל רָעָה וְהוּא־יוֹשֵׁב לָבֶטַח אִתָּךְ׃ אַל־תָּרוֹב עִם־אָדָם חִנָּם אִם־לֹא
31 32 גְמָלְךָ רָעָה׃ אַל־תְּקַנֵּא בְּאִישׁ חָמָס וְאַל־תִּבְחַר בְּכָל־דְּרָכָיו׃ כִּי
33 תוֹעֲבַת יְהוָה נָלוֹז וְאֶת־יְשָׁרִים סוֹדוֹ׃ מְאֵרַת יְהוָה בְּבֵית רָשָׁע וּנְוֵה
34 לה צַדִּיקִים יְבָרֵךְ׃ אִם־לַלֵּצִים הוּא יָלִיץ וְלַעֲנָיִים יִתֶּן־חֵן׃ כָּבוֹד
חֲכָמִים יִנְחָלוּ וּכְסִילִים מֵרִים קָלוֹן׃

ד Cap. IV. ד

2 א שִׁמְעוּ בָנִים מוּסַר אָב וְהַקְשִׁיבוּ לָדַעַת בִּינָה׃ כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי
3 לָכֶם תּוֹרָתִי אַל־תַּעֲזֹבוּ׃ כִּי־בֵן הָיִיתִי לְאָבִי רַךְ וְיָחִיד לִפְנֵי אִמִּי׃
4 ה וַיֹּרֵנִי וַיֹּאמֶר לִי יִתְמָךְ־דְּבָרַי לִבֶּךָ שְׁמֹר מִצְוֹתַי וֶחְיֵה׃ קְנֵה חָכְמָה
6 קְנֵה בִינָה אַל־תִּשְׁכַּח וְאַל־תֵּט מֵאִמְרֵי־פִי׃ אַל־תַּעַזְבֶהָ וְתִשְׁמְרֶךָּ
7 אֱהָבֶהָ וְתִצְּרֶךָּ׃ רֵאשִׁית חָכְמָה קְנֵה חָכְמָה וּבְכָל־קִנְיָנְךָ קְנֵה בִינָה׃
8 9 סַלְסְלֶהָ וּתְרוֹמְמֶךָּ תְּכַבֵּדְךָ כִּי תְחַבְּקֶנָּה׃ תִּתֵּן לְרֹאשְׁךָ לִוְיַת־חֵן
י עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת תְּמַגְּנֶךָּ׃ שְׁמַע בְּנִי וְקַח אֲמָרָי וְיִרְבּוּ לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים׃
11 12 בְּדֶרֶךְ חָכְמָה הֹרֵתִיךָ הִדְרַכְתִּיךָ בְּמַעְגְּלֵי־יֹשֶׁר׃ בְּלֶכְתְּךָ לֹא־יֵצַר
13 צַעֲדֶךָ וְאִם־תָּרוּץ לֹא תִכָּשֵׁל׃ הַחֲזֵק בַּמּוּסָר אַל־תֶּרֶף נִצְּרֶהָ כִּי־הִיא
14 טו חַיֶּיךָ׃ בְּאֹרַח רְשָׁעִים אַל־תָּבֹא וְאַל־תְּאַשֵּׁר בְּדֶרֶךְ רָעִים׃ פְּרָעֵהוּ
16 אַל־תַּעֲבָר־בּוֹ שְׂטֵה מֵעָלָיו וַעֲבוֹר׃ כִּי לֹא יִשְׁנוּ אִם־לֹא יָרֵעוּ וְנִגְזְלָה
17 18 שְׁנָתָם אִם־לֹא יִכְשׁוֹלוּ׃ כִּי לָחֲמוּ לֶחֶם רֶשַׁע וְיֵין חֲמָסִים יִשְׁתּוּ׃ וְאֹרַח
19 צַדִּיקִים כְּאוֹר נֹגַהּ הוֹלֵךְ וָאוֹר עַד־נְכוֹן הַיּוֹם׃ דֶּרֶךְ רְשָׁעִים כָּאֲפֵלָה
כ לֹא יָדְעוּ בַּמֶּה יִכָּשֵׁלוּ׃ בְּנִי לִדְבָרַי הַקְשִׁיבָה לַאֲמָרַי הַט־אָזְנֶךָ׃
21 22 אַל־יַלִּיזוּ מֵעֵינֶיךָ שָׁמְרֵם בְּתוֹךְ לְבָבֶךָ׃ כִּי־חַיִּים הֵם לְמֹצְאֵיהֶם
23 וּלְכָל־בְּשָׂרוֹ מַרְפֵּא׃ מִכָּל־מִשְׁמָר נְצֹר לִבֶּךָ כִּי־מִמֶּנּוּ תּוֹצְאוֹת חַיִּים׃

III. v. 18. נ"א וְתֹמְכֶהָ v. 27. יָדֶיךָ — יָדְךָ ק' v. 28. לְרֵעֶיךָ — לְרֵעֲךָ ק' v. 30. תָּרוֹב — תָּרִיב ק' v. 34. עֲנִיִּים — עֲנָוִים ק'
IV. v. 3. נ"א לִבְנַי v. 8. נ"א בְּ v. 16. יִכְשׁוֹלוּ — יַכְשִׁילוּ ק'

24 כה הָסֵר מִמְּךָ עִקְּשׁוּת פֶּה וּלְזוּת שְׂפָתַיִם הַרְחֵק מִמֶּךָּ׃ עֵינֶיךָ לְנֹכַח
26 יַבִּיטוּ וְעַפְעַפֶּיךָ יַיְשִׁרוּ נֶגְדֶּךָ׃ פַּלֵּס מַעְגַּל רַגְלֶךָ וְכָל־דְּרָכֶיךָ יִכֹּנוּ׃
27 אַל־תֵּט יָמִין וּשְׂמֹאול הָסֵר רַגְלְךָ מֵרָע׃

CAP. V. ה

א 2 בְּנִי לְחָכְמָתִי הַקְשִׁיבָה לִתְבוּנָתִי הַט אָזְנֶךָ׃ לִשְׁמֹר מְזִמּוֹת וְדַעַת
3 שְׂפָתֶיךָ יִנְצֹרוּ׃ כִּי נֹפֶת תִּטֹּפְנָה שִׂפְתֵי זָרָה וְחָלָק מִשֶּׁמֶן חִכָּהּ׃
ה 4 וְאַחֲרִיתָהּ מָרָה כַלַּעֲנָה חַדָּה כְּחֶרֶב פִּיּוֹת׃ רַגְלֶיהָ יֹרְדוֹת מָוֶת שְׁאוֹל
6 7 צְעָדֶיהָ יִתְמֹכוּ׃ אֹרַח חַיִּים פֶּן־תְּפַלֵּס נָעוּ מַעְגְּלֹתֶיהָ לֹא תֵדָע׃ וְעַתָּה
8 בָנִים שִׁמְעוּ־לִי וְאַל־תָּסוּרוּ מֵאִמְרֵי־פִי׃ הַרְחֵק מֵעָלֶיהָ דַרְכֶּךָ וְאַל־
9 תִּקְרַב אֶל־פֶּתַח בֵּיתָהּ׃ פֶּן־תִּתֵּן לַאֲחֵרִים הוֹדֶךָ וּשְׁנֹתֶיךָ לְאַכְזָרִי׃
י 11 פֶּן־יִשְׂבְּעוּ זָרִים כֹּחֶךָ וַעֲצָבֶיךָ בְּבֵית נָכְרִי׃ וְנָהַמְתָּ בְאַחֲרִיתֶךָ בִּכְלוֹת
12 בְּשָׂרְךָ וּשְׁאֵרֶךָ׃ וְאָמַרְתָּ אֵיךְ שָׂנֵאתִי מוּסָר וְתוֹכַחַת נָאַץ לִבִּי׃
13 14 וְלֹא־שָׁמַעְתִּי בְּקוֹל מוֹרָי וְלִמְלַמְּדַי לֹא־הִטִּיתִי אָזְנִי׃ כִּמְעַט הָיִיתִי
טו בְכָל־רָע בְּתוֹךְ קָהָל וְעֵדָה׃ שְׁתֵה־מַיִם מִבּוֹרֶךָ וְנֹזְלִים מִתּוֹךְ בְּאֵרֶךָ׃
16 17 יָפוּצוּ מַעְיְנֹתֶיךָ חוּצָה בָּרְחֹבוֹת פַּלְגֵי־מָיִם׃ יִהְיוּ־לְךָ לְבַדֶּךָ וְאֵין לְזָרִים
18 19 אִתָּךְ׃ יְהִי־מְקוֹרְךָ בָרוּךְ וּשְׂמַח מֵאֵשֶׁת נְעוּרֶךָ׃ אַיֶּלֶת אֲהָבִים וְיַעֲלַת־
כ חֵן דַּדֶּיהָ יְרַוֻּךָ בְכָל־עֵת בְּאַהֲבָתָהּ תִּשְׁגֶּה תָמִיד׃ וְלָמָּה תִשְׁגֶּה בְנִי
21 בְזָרָה וּתְחַבֵּק חֵק נָכְרִיָּה׃ כִּי נֹכַח עֵינֵי יְהוָה דַּרְכֵי־אִישׁ וְכָל־
22 מַעְגְּלֹתָיו מְפַלֵּס׃ עֲווֹנוֹתָיו יִלְכְּדֻנוֹ אֶת־הָרָשָׁע וּבְחַבְלֵי חַטָּאתוֹ יִתָּמֵךְ׃
23 הוּא יָמוּת בְּאֵין מוּסָר וּבְרֹב אִוַּלְתּוֹ יִשְׁגֶּה׃

CAP. VI. ו

א 2 בְּנִי אִם־עָרַבְתָּ לְרֵעֶךָ תָּקַעְתָּ לַזָּר כַּפֶּיךָ׃ נוֹקַשְׁתָּ בְאִמְרֵי־פִיךָ נִלְכַּדְתָּ
3 בְּאִמְרֵי־פִיךָ׃ עֲשֵׂה זֹאת אֵפוֹא בְּנִי וְהִנָּצֵל כִּי בָאתָ בְכַף־רֵעֶךָ לֵךְ
4 הִתְרַפֵּס וּרְהַב רֵעֶיךָ׃ אַל־תִּתֵּן שֵׁנָה לְעֵינֶיךָ וּתְנוּמָה לְעַפְעַפֶּיךָ׃
ה 6 הִנָּצֵל כִּצְבִי מִיָּד וּכְצִפּוֹר מִיַּד יָקוּשׁ׃ לֵךְ־אֶל־נְמָלָה עָצֵל רְאֵה
7 8 דְרָכֶיהָ וַחֲכָם׃ אֲשֶׁר אֵין־לָהּ קָצִין שֹׁטֵר וּמֹשֵׁל׃ תָּכִין בַּקַּיִץ לַחְמָהּ
9 אָגְרָה בַקָּצִיר מַאֲכָלָהּ׃ עַד־מָתַי עָצֵל תִּשְׁכָּב מָתַי תָּקוּם מִשְּׁנָתֶךָ׃
י 11 מְעַט שֵׁנוֹת מְעַט תְּנוּמוֹת מְעַט חִבֻּק יָדַיִם לִשְׁכָּב׃ וּבָא־כִמְהַלֵּךְ
12 רֵאשֶׁךָ וּמַחְסֹרְךָ כְּאִישׁ מָגֵן׃ אָדָם בְּלִיַּעַל אִישׁ אָוֶן הוֹלֵךְ עִקְּשׁוּת
13 14 פֶּה׃ קֹרֵץ בְּעֵינָו מֹלֵל בְּרַגְלָו מֹרֶה בְּאֶצְבְּעֹתָיו׃ תַּהְפֻּכוֹת בְּלִבּוֹ
טו חֹרֵשׁ רָע בְּכָל־עֵת מִדְנִים יְשַׁלֵּחַ׃ עַל־כֵּן פִּתְאֹם יָבוֹא אֵידוֹ פֶּתַע

V. v. 9. חסר ר׳ v. 18. נ״א בּ׳ VI. v. 13. ׳נו — ׳ניו ק׳ ; ׳לו —
׳ליו ק׳. v. 14. מִדְנִים — מִדוֹנִים ק׳

24. Remove a te os pravum, et detrahentia labia sint procul a te.
25. Oculi tui recta videant, et palpebrae tuae praecedant gressus tuos.
26. Dirige semitam pedibus tuis, et omnes viae tuae stabilientur.
27. Ne declines * ad dexteram, neque ad sinistram; averte pedem tuum a malo; vias enim, quae a dextris sunt, novit Dominus; perversae vero sunt, quae a sinistris sunt. Ipse autem rectos faciet cursus tuos, itinera autem tua in pace producet.
* Deut. 5, 32.

Cap. V

Vita meretricem. Uxor propria diligenda, et aliena fugienda.

1. Fili mi! attende ad sapientiam meam, et prudentiae meae inclina aurem tuam,
2. ut custodias cogitationes, et disciplinam labia tua conservent. Ne attendas fallaciae mulieris!
3. Favus enim distillans labia meretricis, et nitidius oleo guttur eius.
4. Novissima autem illius amara quasi absynthium, et acuta quasi gladius biceps.
5. Pedes eius descendunt in mortem, et ad inferos gressus illius penetrant.
6. Per semitam vitae non ambulant, vagi sunt gressus eius, et investigabiles.
7. Nunc ergo fili mi! audi me, et ne recedas a verbis oris mei.
8. Longe fac ab ea viam tuam, et ne appropinques foribus domus eius.
9. Ne des alienis honorem tuum, et annos tuos crudeli.
10. Ne forte impleantur extranei viribus tuis, et labores tui sint in domo aliena,
11. et gemas in novissimis, quando consumpseris carnes tuas et corpus tuum, et dicas:
12. Cur detestatus sum disciplinam, et increpationibus non acquievit cor meum,
13. nec audivi vocem docentium me, et magistris non inclinavi aurem meam?
14. Pene fui in omni malo, in medio ecclesiae et synagogae.
15. Bibe aquam de cisterna tua, et fluenta putei tui.
16. Deriventur fontes tui foras, et in plateis aquas tuas divide.
17. Habeto eas solus, nec sint alieni participes tui.
18. Sit vena tua benedicta, et laetare cum muliere adolescentiae tuae.
19. Cerva charissima, et gratissimus hinnulus; ubera eius inebrient te in omni tempore, in amore eius delectare iugiter.
20. Quare seduceris fili mi! ab aliena, et foveris in sinu alterius?
21. *Respicit Dominus vias hominis, et omnes gressus eius considerat. * Iob 14, 16. 31, 4. 34, 21.
22. Iniquitates suae capiunt impium, et funibus peccatorum suorum constringitur.
23. Ipse morietur, quia non habuit disciplinam, et in multitudine stultitiae suae decipietur.

Cap. VI.

Sponsor enitatur, ut fidem datam liberet. Piger exemplo formicae excitatur. Apostata describitur. Sex, quae odit Dominus.

1. Fili mi! si spoponderis pro amico tuo, defixisti apud extraneum manum tuam,
2. illaqueatus es verbis oris tui, et captus propriis sermonibus.
3. Fac ergo, quod dico, fili mi! et temetipsum libera; quia incidisti in manum proximi tui. Discurre, festina, suscita amicum tuum;
4. ne dederis somnum oculis tuis, nec dormitent palpebrae tuae.
5. Eruere quasi damula de manu, et quasi avis de manu aucupis.
6. Vade ad formicam o piger! et considera vias eius, et disce sapientiam!
7. Quae, cum non habeat ducem, nec praeceptorem, nec principem,
8. parat in aestate cibum sibi, et congregat in messe, quod comedat.
9. Usquequo piger dormies? quando consurges e somno tuo?
10. *Paululum dormies, paululum dormitabis, paululum conseres manus, ut dormias. * c. 24, 33.
11. Et veniet tibi quasi viator egestas, et pauperies quasi vir armatus. Si vero impiger fueris, veniet ut fons messis tua, et egestas longe fugiet a te.
12. Homo apostata, vir inutilis, graditur ore perverso,
13. annuit oculis, terit pede, digito loquitur,
14. pravo corde machinatur malum, et omni tempore iurgia seminat.

15. Huic extemplo veniet perditio sua, et subito conteretur, nec habebit ultra medicinam.
16. Sex sunt, quae odit Dominus, et septimum detestatur anima eius:
17. Oculos sublimes, linguam mendacem, manus effundentes innoxium sanguinem,
18. cor machinans cogitationes pessimas, pedes veloces ad currendum in malum,
19. proferentem mendacia, testem fallacem, et eum, qui seminat inter fratres discordias.
20. Conserva * fili mi! praecepta patris tui, et ne dimittas legem matris tuae. * c. 1, 8.
21. Liga ea in corde tuo iugiter, et circumda gutturi tuo.
22. Cum ambulaveris, gradiantur tecum; cum dormieris, custodiant te, et evigilans loquere cum eis.
23. Quia mandatum * lucerna est, et lex lux, et via vitae increpatio disciplinae; * Ps. 118, 105.
24. Ut custodiant * te a muliere mala, et a blanda lingua extraneae.
* c. 7, 5.
25. Non concupiscat pulchritudinem eius cor tuum, nec capiaris nutibus illius;
26. pretium enim scorti vix est unius panis; mulier autem viri pretiosam animam capit.
27. Numquid potest homo abscondere ignem in sinu suo, ut vestimenta illius non ardeant?
28. Aut ambulare super prunas, ut non comburantur plantae eius?
29. Sic qui ingreditur ad mulierem proximi sui, non erit mundus, cum tetigerit eam.
30. Non grandis est culpa, cum quis furatus fuerit; furatur enim, ut esurientem impleat animam.
31. Deprehensus quoque reddet septuplum, et omnem substantiam domus suae tradet.
32. Qui autem adulter est, propter cordis inopiam perdet animam suam;
33. turpitudinem et ignominiam congregat sibi, et opprobrium illius non delebitur.
34. Quia zelus et furor viri non parcet in die vindictae,
35. nec acquiescet cuiusquam precibus, nec suscipiet pro redemptione dona plurima.

CAP. VII.

Adolescentem hortatur ad mandata custodienda, et ad scortorum blanditias, quas describit, evitandas.

1. Fili mi! custodi sermones meos, et praecepta mea reconde tibi. Fili!
2. serva mandata mea, et vives: et legem meam quasi pupillam oculi tui;
3. liga eam * in digitis tuis, scribe illam in tabulis cordis tui.
* c. 3, 3. Exod. 13, 9.
4. Dic sapientiae: soror mea es! et prudentiam voca amicam tuam;
5. ut custodiat * te a muliere extranea, et ab aliena, quae verba sua dulcia facit. * c. 6, 24.
6. De fenestra enim domus meae per cancellos prospexi,
7. et video parvulos, considero vecordem iuvenem,
8. qui transit per plateam iuxta angulum, et prope viam domus illius, graditur
9. in obscuro, advesperascente die, in noctis tenebris, et caligine.
10. Et ecce! occurrit illi mulier ornatu meretricio, praeparata ad capiendas animas; garrula et vaga,
11. quietis impatiens, nec valens in domo consistere pedibus suis,
12. nunc foris, nunc in plateis, nunc iuxta angulos insidians.
13. Apprehensumque deosculatur iuvenem, et procaci vultu blanditur, dicens:
14. Victimas pro salute vovi, hodie reddidi vota mea.
15. Idcirco egressa sum in occursum tuum, desiderans te videre, et reperi.
16. Intexui funibus lectulum meum, stravi tapetibus pictis ex Aegypto.
17. Aspersi cubile meum myrrha, et aloe, et cinnamomo.
18. Veni, inebriemur uberibus, et fruamur cupitis amplexibus, donec illucescat dies.
19. Non est enim vir in domo sua, abiit via longissima.
20. Saeculum pecuniae secum tulit; in die plenae lunae reversurus est in domum suam.
21. Irretivit eum multis sermonibus, et blanditiis labiorum protraxit illum.
22. Statim eam sequitur quasi bos ductus ad victimam, et quasi agnus lasciviens, et ignorans, quod ad vincula stultus trahatur,

16 17 יִשָּׁבֵר וְאֵין מַרְפֵּא׃ שֶׁשׁ־הֵנָּה שָׂנֵא יְהוָה וְשֶׁבַע תּוֹעֲבוֹת נַפְשׁוֹ׃ עֵינַיִם
18 רָמוֹת לְשׁוֹן שָׁקֶר וְיָדַיִם שֹׁפְכוֹת דָּם־נָקִי׃ לֵב חֹרֵשׁ מַחְשְׁבוֹת אָוֶן
19 רַגְלַיִם מְמַהֲרוֹת לָרוּץ לָרָעָה׃ יָפִיחַ כְּזָבִים עֵד שָׁקֶר וּמְשַׁלֵּחַ מְדָנִים
כ 21 בֵּין אַחִים׃ נְצֹר בְּנִי מִצְוַת אָבִיךָ וְאַל־תִּטֹּשׁ תּוֹרַת אִמֶּךָ׃ קָשְׁרֵם
22 עַל־לִבְּךָ תָמִיד עָנְדֵם עַל־גַּרְגְּרֹתֶךָ׃ בְּהִתְהַלֶּכְךָ ׀ תַּנְחֶה אֹתָךְ בְּשָׁכְבְּךָ
23 תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ וַהֲקִיצוֹתָ הִיא תְשִׂיחֶךָ׃ כִּי נֵר מִצְוָה וְתוֹרָה אוֹר וְדֶרֶךְ
24 כה חַיִּים תּוֹכְחוֹת מוּסָר׃ לִשְׁמָרְךָ מֵאֵשֶׁת רָע מֵחֶלְקַת לָשׁוֹן נָכְרִיָּה׃ אַל־
26 תַּחְמֹד יָפְיָהּ בִּלְבָבֶךָ וְאַל־תִּקָּחֲךָ בְּעַפְעַפֶּיהָ׃ כִּי בְעַד־אִשָּׁה זוֹנָה עַד־
27 כִּכַּר־לָחֶם וְאֵשֶׁת אִישׁ נֶפֶשׁ יְקָרָה תָצוּד׃ הֲיַחְתֶּה אִישׁ ׀ אֵשׁ בְּחֵיקוֹ
28 וּבְגָדָיו לֹא תִשָּׂרַפְנָה׃ אִם־יְהַלֵּךְ אִישׁ עַל־הַגֶּחָלִים וְרַגְלָיו לֹא
29 ל תִכָּוֶינָה׃ כֵּן הַבָּא אֶל־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ לֹא יִנָּקֶה כָּל־הַנֹּגֵעַ בָּהּ׃ לֹא־יָבוּזוּ
31 לַגַּנָּב כִּי יִגְנוֹב לְמַלֵּא נַפְשׁוֹ כִּי יִרְעָב׃ וְנִמְצָא יְשַׁלֵּם שִׁבְעָתָיִם אֶת־
32 כָּל־הוֹן בֵּיתוֹ יִתֵּן׃ נֹאֵף אִשָּׁה חֲסַר־לֵב מַשְׁחִית נַפְשׁוֹ הוּא יַעֲשֶׂנָּה׃
33 34 נֶגַע־וְקָלוֹן יִמְצָא וְחֶרְפָּתוֹ לֹא תִמָּחֶה׃ כִּי־קִנְאָה חֲמַת־גָּבֶר וְלֹא
לה יַחְמוֹל בְּיוֹם נָקָם׃ לֹא־יִשָּׂא פְּנֵי כָל־כֹּפֶר וְלֹא־יֹאבֶה כִּי תַרְבֶּה־שֹׁחַד׃

ז Cap. VII. ז

א 2 בְּנִי שְׁמֹר אֲמָרָי וּמִצְוֹתַי תִּצְפֹּן אִתָּךְ׃ שְׁמֹר מִצְוֹתַי וֶחְיֵה וְתוֹרָתִי
3 4 כְּאִישׁוֹן עֵינֶיךָ׃ קָשְׁרֵם עַל־אֶצְבְּעֹתֶיךָ כָּתְבֵם עַל־לוּחַ לִבֶּךָ׃ אֱמֹר
ה לַחָכְמָה אֲחֹתִי אָתְּ וּמֹדָע לַבִּינָה תִקְרָא׃ לִשְׁמָרְךָ מֵאִשָּׁה זָרָה מִנָּכְרִיָּה
6 7 אֲמָרֶיהָ הֶחֱלִיקָה׃ כִּי בְּחַלּוֹן בֵּיתִי בְּעַד אֶשְׁנַבִּי נִשְׁקָפְתִּי׃ וָאֵרֶא
8 בַפְּתָאיִם ׀ אָבִינָה בַבָּנִים נַעַר חֲסַר־לֵב׃ עֹבֵר בַּשּׁוּק אֵצֶל פִּנָּהּ וְדֶרֶךְ
9 י בֵּיתָהּ יִצְעָד׃ בְּנֶשֶׁף־בְּעֶרֶב יוֹם בְּאִישׁוֹן לַיְלָה וַאֲפֵלָה׃ וְהִנֵּה אִשָּׁה
11 לִקְרָאתוֹ שִׁית זוֹנָה וּנְצֻרַת לֵב׃ הֹמִיָּה הִיא וְסֹרָרֶת בְּבֵיתָהּ לֹא־יִשְׁכְּנוּ
12 13 רַגְלֶיהָ׃ פַּעַם ׀ בַּחוּץ פַּעַם בָּרְחֹבוֹת וְאֵצֶל כָּל־פִּנָּה תֶאֱרֹב׃ וְהֶחֱזִיקָה
14 בּוֹ וְנָשְׁקָה לּוֹ הֵעֵזָה פָנֶיהָ וַתֹּאמַר לוֹ׃ זִבְחֵי שְׁלָמִים עָלָי הַיּוֹם
טו שִׁלַּמְתִּי נְדָרָי׃ עַל־כֵּן יָצָאתִי לִקְרָאתֶךָ לְשַׁחֵר פָּנֶיךָ וָאֶמְצָאֶךָּ׃
16 17 מַרְבַדִּים רָבַדְתִּי עַרְשִׂי חֲטֻבוֹת אֵטוּן מִצְרָיִם׃ נַפְתִּי מִשְׁכָּבִי מֹר
18 אֲהָלִים וְקִנָּמוֹן׃ לְכָה נִרְוֶה דֹדִים עַד־הַבֹּקֶר נִתְעַלְּסָה בָּאֳהָבִים׃
19 כ כִּי אֵין הָאִישׁ בְּבֵיתוֹ הָלַךְ בְּדֶרֶךְ מֵרָחוֹק׃ צְרוֹר־הַכֶּסֶף לָקַח בְּיָדוֹ
21 לְיוֹם הַכֵּסֶא יָבֹא בֵיתוֹ׃ הִטַּתּוּ בְּרֹב לִקְחָהּ בְּחֵלֶק שְׂפָתֶיהָ תַּדִּיחֶנּוּ׃
22 הוֹלֵךְ אַחֲרֶיהָ פִּתְאֹם כְּשׁוֹר אֶל־טָבַח יָבוֹא וּכְעֶכֶס אֶל־מוּסַר אֱוִיל׃

VI. v. 16. תּוֹעֲבוֹת — תּוֹעֲבַת ק׳   VII. v. 13. ז׳ בלא דגש

v. 18. נ״א אָ   v. 22. סב׳ וּכְעֶכֶס אֶל־מוּסַר אֱוִיל׃

23 עַד יְפַלַּח חֵץ כְּבֵדוֹ כְּמַהֵר צִפּוֹר אֶל־פָּח וְלֹא יָדַע כִּי־בְנַפְשׁוֹ הוּא׃
24 וְעַתָּה בָנִים שִׁמְעוּ־לִי וְהַקְשִׁיבוּ לְאִמְרֵי פִי׃ אַל־יֵשְׂטְ אֶל־דְּרָכֶיהָ כה
26 לִבֶּךָ אַל־תֵּתַע בִּנְתִיבוֹתֶיהָ׃ כִּי־רַבִּים חֲלָלִים הִפִּילָה וַעֲצֻמִים כָּל־
27 הֲרֻגֶיהָ׃ דַּרְכֵי שְׁאוֹל בֵּיתָהּ יֹרְדוֹת אֶל־חַדְרֵי־מָוֶת׃

CAP. VIII. ח ח

א 2 הֲלֹא־חָכְמָה תִקְרָא וּתְבוּנָה תִּתֵּן קוֹלָהּ׃ בְּרֹאשׁ־מְרֹמִים עֲלֵי־דָרֶךְ
3 בֵּית נְתִיבוֹת נִצָּבָה׃ לְיַד־שְׁעָרִים לְפִי־קָרֶת מְבוֹא פְתָחִים תָּרֹנָּה׃
ה 4 אֲלֵיכֶם אִישִׁים אֶקְרָא וְקוֹלִי אֶל־בְּנֵי אָדָם׃ הָבִינוּ פְתָאיִם עָרְמָה
6 וּכְסִילִים הָבִינוּ לֵב׃ שִׁמְעוּ כִּי־נְגִידִים אֲדַבֵּר וּמִפְתַּח שְׂפָתַי מֵישָׁרִים׃
7 8 כִּי־אֱמֶת יֶהְגֶּה חִכִּי וְתוֹעֲבַת שְׂפָתַי רֶשַׁע׃ בְּצֶדֶק כָּל־אִמְרֵי־פִי אֵין
9 י בָּהֶם נִפְתָּל וְעִקֵּשׁ׃ כֻּלָּם נְכֹחִים לַמֵּבִין וִישָׁרִים לְמֹצְאֵי דָעַת׃ קְחוּ־
11 מוּסָרִי וְאַל־כָּסֶף וְדַעַת מֵחָרוּץ נִבְחָר׃ כִּי־טוֹבָה חָכְמָה מִפְּנִינִים
12 וְכָל־חֲפָצִים לֹא יִשְׁווּ־בָהּ׃ אֲנִי חָכְמָה שָׁכַנְתִּי עָרְמָה וְדַעַת מְזִמּוֹת
13 אֶמְצָא׃ יִרְאַת יְהוָה שְׂנֹאת רָע גֵּאָה וְגָאוֹן ׀ וְדֶרֶךְ רָע וּפִי תַהְפֻּכוֹת
14 שָׂנֵאתִי׃ לִי־עֵצָה וְתוּשִׁיָּה אֲנִי בִינָה לִי גְבוּרָה׃ בִּי מְלָכִים יִמְלֹכוּ טו
16 וְרֹזְנִים יְחֹקְקוּ צֶדֶק׃ בִּי שָׂרִים יָשֹׂרוּ וּנְדִיבִים כָּל־שֹׁפְטֵי אָרֶץ׃
17 18 אֲנִי אֹהֲבֶיהָ אֵהָב וּמְשַׁחֲרַי יִמְצָאֻנְנִי׃ עֹשֶׁר־וְכָבוֹד אִתִּי הוֹן עָתֵק
19 כ וּצְדָקָה׃ טוֹב פִּרְיִי מֵחָרוּץ וּמִפָּז וּתְבוּאָתִי מִכֶּסֶף נִבְחָר׃ בְּאֹרַח
21 צְדָקָה אֲהַלֵּךְ בְּתוֹךְ נְתִיבוֹת מִשְׁפָּט׃ לְהַנְחִיל אֹהֲבַי ׀ יֵשׁ וְאֹצְרֹתֵיהֶם
22 23 אֲמַלֵּא׃ יְהוָה קָנָנִי רֵאשִׁית דַּרְכּוֹ קֶדֶם מִפְעָלָיו מֵאָז׃ מֵעוֹלָם
24 נִסַּכְתִּי מֵרֹאשׁ מִקַּדְמֵי־אָרֶץ׃ בְּאֵין־תְּהֹמוֹת חוֹלָלְתִּי בְּאֵין מַעְיָנוֹת נִכְבַּדֵּי־
כה 26 מָיִם׃ בְּטֶרֶם הָרִים הָטְבָּעוּ לִפְנֵי גְבָעוֹת חוֹלָלְתִּי. עַד־לֹא עָשָׂה אֶרֶץ
27 וְחוּצוֹת וְרֹאשׁ עַפְרוֹת תֵּבֵל׃ בַּהֲכִינוֹ שָׁמַיִם שָׁם אָנִי בְּחוּקוֹ חוּג עַל־
28 29 פְּנֵי תְהוֹם׃ בְּאַמְּצוֹ שְׁחָקִים מִמָּעַל בַּעֲזוֹז עִינוֹת תְּהוֹם׃ בְּשׂוּמוֹ לַיָּם ׀
חֻקּוֹ וּמַיִם לֹא יַעַבְרוּ־פִיו בְּחוּקוֹ מוֹסְדֵי אָרֶץ׃ וָאֶהְיֶה אֶצְלוֹ אָמוֹן ל
31 וָאֶהְיֶה שַׁעֲשֻׁעִים יוֹם ׀ יוֹם מְשַׂחֶקֶת לְפָנָיו בְּכָל־עֵת׃ מְשַׂחֶקֶת
32 בְּתֵבֵל אַרְצוֹ וְשַׁעֲשֻׁעַי אֶת־בְּנֵי אָדָם׃ וְעַתָּה בָנִים שִׁמְעוּ־לִי וְאַשְׁרֵי
33 34 דְּרָכַי יִשְׁמֹרוּ׃ שִׁמְעוּ מוּסָר וַחֲכָמוּ וְאַל־תִּפְרָעוּ׃ אַשְׁרֵי אָדָם שֹׁמֵעַ
לִי לִשְׁקֹד עַל־דַּלְתֹתַי יוֹם ׀ יוֹם לִשְׁמֹר מְזוּזֹת פְּתָחָי׃ כִּי מֹצְאִי לה
36 מֹצְאֵי חַיִּים וַיָּפֶק רָצוֹן מֵיְהוָה׃ וְחֹטְאִי חֹמֵס נַפְשׁוֹ כָּל־מְשַׂנְאַי
אָהֲבוּ מָוֶת׃

VIII. v. 3. נ"א פְּ v. 16. נ"א צֶדֶק v. 17. אֹהֲבֶיהָ — אֹהֲבַי ק׳
v. 35. מֹצְאִי — מָצָא ק׳ סב׳ מֹצְאִי מֹצְאֵי

23. donec transfigat sagitta iecur eius; velut si avis festinet ad laqueum, et nescit, quod de periculo animae illius agitur.
24. Nunc ergo fili mi! audi me, et attende verbis oris mei.
25. Ne abstrahatur in viis illius mens tua; neque decipiaris semitis eius.
26. Multos enim vulneratos deiecit, et fortissimi quique interfecti sunt ab ea.
27. Viae inferi domus eius, penetrantes in interiora mortis.

CAP. VIII.

Sapientia ad sui amplexum invitat, seque multis modis commendat.

1. Numquid non * sapientia clamitat, et prudentia dat vocem suam? * c. 1, 21.
2. In summis, excelsisque verticibus supra viam, in mediis semitis stans,
3. iuxta portas civitatis in ipsis foribus loquitur, dicens:
4. O viri! ad vos clamito, et vox mea ad filios hominum.
5. Intelligite parvuli astutiam, et insipientes animadvertite!
6. Audite, quoniam de rebus magnis locutura sum; et aperientur labia mea, ut recta praedicent.
7. Veritatem meditabitur guttur meum, et labia mea detestabuntur impium.
8. Iusti sunt omnes sermones mei, non est in eis pravum quid, neque perversum.
9. Recti sunt intelligentibus, et aequi invenientibus scientiam.
10. Accipite * disciplinam meam, et non pecuniam; doctrinam magis, quam aurum eligite. * c. 3, 14.
11. Melior est enim sapientia cunctis pretiosissimis; et omne desiderabile ei non potest comparari.
12. Ego sapientia habito in consilio, et eruditis intersum cogitationibus.
13. Timor Domini odit malum; arrogantiam, et superbiam, et viam pravam, et os bilingue detestor.
14. Meum est consilium, et aequitas, mea est prudentia, mea est fortitudo.
15. Per me reges regnant, et legum conditores iusta decernunt.
16. Per me principes imperant, et potentes decernunt iustitiam.
17. Ego diligentes me diligo; et qui mane vigilant ad me, invenient me.
18. Mecum sunt divitiae, et gloria, opes superbae, et iustitia.
19. Melior est enim fructus meus auro, et lapide pretioso, et genimina mea argento electo.
20. In viis iustitiae ambulo, in medio semitarum iudicii,
21. ut ditem diligentes me, et thesauros eorum repleam.
22. Dominus possedit * me in initio viarum suarum, antequam quidquam faceret a principio. *Sap. 8, 4. 9, 9.
23. Ab aeterno * ordinata sum, et ex antiquis, antequam terra fieret. * Eccl. 24, 14.
24. Nondum erant abyssi, et ego iam concepta eram; necdum fontes aquarum eruperant.
25. Necdum montes gravi mole constiterant; ante colles ego parturiebar.
26. Adhuc terram non fecerat, et flumina, et cardines orbis terrae.
27. Quando praeparabat coelos, aderam; quando certa lege, et gyro vallabat abyssos.
28. Quando aethera firmabat sursum, et librabat fontes aquarum.
29. Quando * circumdabat mari terminum suum, et legem ponebat aquis, ne transirent fines suos; quando appendebat fundamenta terrae. * Iob 38, 10. 11.
30. Cum eo eram cuncta componens; et delectabar per singulos dies, ludens coram eo omni tempore.
31. Ludens in orbe terrarum; et deliciae meae, esse cum filiis hominum.
32. Nunc ergo filii! audite me: Beati, qui custodiunt vias meas!
33. Audite disciplinam, et estote sapientes, et nolite abiicere eam.
34. Beatus homo, qui audit me, et qui vigilat ad fores meas quotidie, et observat ad postes ostii mei.
35. Qui me invenerit, inveniet vitam, et hauriet salutem a Domino;
36. qui autem in me peccaverit laedet animam suam. Omnes, qui me oderunt, diligunt mortem.

CAP. IX.

Sapientia vitam prorogat; a muliere stulta et vaga liberat.

1. Sapientia aedificavit sibi domum, excidit columnas septem.
2. Immolavit victimas suas, miscuit vinum, et proposuit mensam suam.
3. Misit ancillas suas, ut vocarent ad arcem, et ad moenia civitatis.
4. Si quis est parvulus, veniat ad me! Et insipientibus locuta est:
5. Venite, comedite panem meum, et bibite vinum, quod miscui vobis!
6. Relinquite infantiam, et vivite, et ambulate per vias prudentiae!
7. Qui erudit derisorem, ipse iniuriam sibi facit; et qui arguit impium, sibi maculam generat.
8. Noli arguere derisorem, ne oderit te. Argue sapientem, et diliget te.
9. Da sapienti occasionem, et addetur ei sapientia. Doce iustum, et festinabit accipere.
10. * Principium sapientiae timor Domini; et scientia sanctorum prudentia. *Ps.110,10. Prov.1,7. Eccl.1,16.
11. Per me enim multiplicabuntur dies tui, et addentur tibi anni vitae.
12. Si sapiens fueris, tibimetipsi eris; si autem illusor, solus portabis malum.
13. Mulier stulta et clamosa, plenaque illecebris, et nihil omnino sciens,
14. sedit in foribus domus suae super sellam in excelso urbis loco,
15. ut vocaret transeuntes per viam, et pergentes itinere suo;
16. qui est parvulus, declinet ad me. Et vecordi locuta est:
17. Aquae furtivae dulciores sunt, et panis absconditus suavior.
18. Et ignoravit, quod ibi sint gigantes, et in profundis inferni convivae eius.

CAP. X.

Alternat sermonem de filio sapiente et stulto, iusto et impio, operante et otioso, de simplici et pravo, de charitate et otio.

PARABOLAE SALOMONIS.

1. Filius * sapiens laetificat patrem; filius vero stultus moestitia est matris suae. * c. 15, 20.
2. Nil proderunt thesauri impietatis; iustitia vero liberabit a morte.
3. Non affliget Dominus fame animam iusti, et insidias impiorum subvertet.
4. Egestatem operata est manus remissa; manus autem fortium divitias parat*. Qui nititur mendaciis, hic pascit ventos; idem autem ipse sequitur aves volantes. * c. 12, 24. 27.
5. Qui congregat * in messe, filius sapiens est; qui autem stertit aestate, filius confusionis. * c. 6, 8. 9.
6. Benedictio Domini super caput iusti; os autem impiorum operit iniquitas.
7. Memoria iusti cum laudibus; et nomen impiorum putrescet.
8. Sapiens corde praecepta suscipit; stultus caeditur labiis.
9. Qui ambulat simpliciter, ambulat confidenter; qui autem depravat vias suas, manifestus erit.
10. Qui annuit oculo, dabit dolorem; et stultus labiis verberabitur.
11. Vena vitae, os iusti: et os impiorum operit iniquitatem.
12. Odium suscitat rixas; et universa delicta operit charitas.
13. In labiis sapientis invenitur sapientia; et virga in dorso eius, qui indiget corde.
14. Sapientes abscondunt scientiam; os autem stulti confusioni proximum est.
15. Substantia divitis, urbs fortitudinis eius; pavor pauperum, egestas eorum.
16. Opus iusti ad vitam; fructus autem impii ad peccatum.
17. Via vitae, custodienti disciplinam; qui autem increpationes relinquit, errat.
18. Abscondunt odium labia mendacia; qui profert contumeliam, insipiens est.
19. In multiloquio non deerit peccatum; qui autem moderatur labia sua, prudentissimus est.
20. Argentum electum, lingua iusti; cor autem impiorum pro nihilo.
21. Labia iusti erudiunt plurimos; qui autem indocti sunt, in cordis egestate morientur.
22. Benedictio Domini divites facit, nec sociabitur eis afflictio.
23. Quasi per risum stultus operatur scelus; sapientia autem est viro prudentia.
24. Quod timet impius, veniet super eum; desiderium suum iustis dabitur.
25. Quasi tempestas transiens non erit impius; iustus autem quasi fundamentum sempiternum.
26. Sicut acetum dentibus, et fumus oculis, sic piger his, qui miserunt eum.
27. Timor Domini apponet dies,

ט Cap. IX. ט

א 2 חָכְמוֹת בָּנְתָה בֵיתָהּ חָצְבָה עַמּוּדֶיהָ שִׁבְעָה׃ טָבְחָה טִבְחָהּ מָסְכָה
3 יֵינָהּ אַף עָרְכָה שֻׁלְחָנָהּ׃ שָׁלְחָה נַעֲרֹתֶיהָ תִקְרָא עַל־גַּפֵּי מְרֹמֵי קָרֶת׃
ה 4 מִי־פֶתִי יָסֻר הֵנָּה חֲסַר־לֵב אָמְרָה לּוֹ׃ לְכוּ לַחֲמוּ בְלַחֲמִי וּשְׁתוּ
6 7 בְּיַיִן מָסָכְתִּי׃ עִזְבוּ פְתָאיִם וִחְיוּ וְאִשְׁרוּ בְּדֶרֶךְ בִּינָה׃ יֹסֵר ׀ לֵץ לֹקֵחַ
8 לוֹ קָלוֹן וּמוֹכִיחַ לְרָשָׁע מוּמוֹ׃ אַל־תּוֹכַח לֵץ פֶּן־יִשְׂנָאֶךָּ הוֹכַח לְחָכָם
י 9 וְיֶאֱהָבֶךָּ׃ תֵּן לְחָכָם וְיֶחְכַּם עוֹד הוֹדַע לְצַדִּיק וְיוֹסֶף לֶקַח׃ תְּחִלַּת
11 חָכְמָה יִרְאַת יְהוָה וְדַעַת קְדֹשִׁים בִּינָה׃ כִּי־בִי יִרְבּוּ יָמֶיךָ
12 וְיוֹסִיפוּ לְּךָ שְׁנוֹת חַיִּים׃ אִם־חָכַמְתָּ חָכַמְתָּ לָּךְ וְלַצְתָּ לְבַדְּךָ תִשָּׂא׃
13 14 אֵשֶׁת כְּסִילוּת הֹמִיָּה פְּתַיּוּת וּבַל־יָדְעָה מָּה׃ וְיָשְׁבָה לְפֶתַח בֵּיתָהּ
טו עַל־כִּסֵּא מְרֹמֵי קָרֶת׃ לִקְרֹא לְעֹבְרֵי־דָרֶךְ הַמְיַשְּׁרִים אֹרְחוֹתָם׃
16 17 מִי־פֶתִי יָסֻר הֵנָּה וַחֲסַר־לֵב וְאָמְרָה לּוֹ׃ מַיִם־גְּנוּבִים יִמְתָּקוּ וְלֶחֶם
18 סְתָרִים יִנְעָם׃ וְלֹא יָדַע כִּי־רְפָאִים שָׁם בְּעִמְקֵי שְׁאוֹל קְרֻאֶיהָ׃

י Cap. X. י

א 2 מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה בֵּן חָכָם יְשַׂמַּח־אָב וּבֵן כְּסִיל תּוּגַת אִמּוֹ׃ לֹא־יוֹעִילוּ
3 אוֹצְרוֹת רֶשַׁע וּצְדָקָה תַּצִּיל מִמָּוֶת׃ לֹא־יַרְעִיב יְהוָה נֶפֶשׁ צַדִּיק
4 וְהַוַּת רְשָׁעִים יֶהְדֹּף׃ רָאשׁ עֹשֶׂה כַף־רְמִיָּה וְיַד חָרוּצִים תַּעֲשִׁיר׃
ה 6 אֹגֵר בַּקַּיִץ בֵּן מַשְׂכִּיל נִרְדָּם בַּקָּצִיר בֵּן מֵבִישׁ׃ בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ צַדִּיק
7 וּפִי רְשָׁעִים יְכַסֶּה חָמָס׃ זֵכֶר צַדִּיק לִבְרָכָה וְשֵׁם רְשָׁעִים יִרְקָב׃
8 9 חֲכַם־לֵב יִקַּח מִצְוֹת וֶאֱוִיל שְׂפָתַיִם יִלָּבֵט׃ הוֹלֵךְ בַּתֹּם יֵלֶךְ בֶּטַח
י וּמְעַקֵּשׁ דְּרָכָיו יִוָּדֵעַ׃ קֹרֵץ עַיִן יִתֵּן עַצָּבֶת וֶאֱוִיל שְׂפָתַיִם יִלָּבֵט׃
11 12 מְקוֹר חַיִּים פִּי צַדִּיק וּפִי רְשָׁעִים יְכַסֶּה חָמָס׃ שִׂנְאָה תְּעוֹרֵר מְדָנִים
13 וְעַל כָּל־פְּשָׁעִים תְּכַסֶּה אַהֲבָה׃ בְּשִׂפְתֵי נָבוֹן תִּמָּצֵא חָכְמָה וְשֵׁבֶט
14 טו לְגֵו חֲסַר־לֵב׃ חֲכָמִים יִצְפְּנוּ־דָעַת וּפִי אֱוִיל מְחִתָּה קְרֹבָה׃ הוֹן
16 עָשִׁיר קִרְיַת עֻזּוֹ מְחִתַּת דַּלִּים רֵישָׁם׃ פְּעֻלַּת־צַדִּיק לְחַיִּים תְּבוּאַת
17 18 רָשָׁע לְחַטָּאת׃ אֹרַח לְחַיִּים שׁוֹמֵר מוּסָר וְעֹזֵב תּוֹכַחַת מַתְעֶה׃ מְכַסֶּה
19 שִׂנְאָה שִׂפְתֵי־שָׁקֶר וּמוֹצִא דִבָּה הוּא כְסִיל׃ בְּרֹב דְּבָרִים לֹא יֶחְדַּל־
כ פָּשַׁע וְחוֹשֵׂךְ שְׂפָתָיו מַשְׂכִּיל׃ כֶּסֶף נִבְחָר לְשׁוֹן צַדִּיק לֵב רְשָׁעִים
21 22 כִּמְעָט׃ שִׂפְתֵי צַדִּיק יִרְעוּ רַבִּים וֶאֱוִילִים בַּחֲסַר־לֵב יָמוּתוּ׃ בִּרְכַּת
23 יְהוָה הִיא תַעֲשִׁיר וְלֹא יוֹסִף עֶצֶב עִמָּהּ׃ כִּשְׂחוֹק לִכְסִיל עֲשׂוֹת זִמָּה
24 וְחָכְמָה לְאִישׁ תְּבוּנָה׃ מְגוֹרַת רָשָׁע הִיא תְבוֹאֶנּוּ וְתַאֲוַת צַדִּיקִים
כה 26 יִתֵּן׃ כַּעֲבוֹר סוּפָה וְאֵין רָשָׁע וְצַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם׃ כַּחֹמֶץ ׀ לַשִּׁנַּיִם
27 וְכֶעָשָׁן לָעֵינָיִם כֵּן הֶעָצֵל לְשֹׁלְחָיו׃ יִרְאַת יְהוָה תּוֹסִיף יָמִים וּשְׁנוֹת

28 רְשָׁעִים תִּקְצֹרְנָה׃ תּוֹחֶלֶת צַדִּיקִים שִׂמְחָה וְתִקְוַת רְשָׁעִים תֹּאבֵד׃
29 ל מָעוֹז לַתֹּם דֶּרֶךְ יְהוָה וּמְחִתָּה לְפֹעֲלֵי אָוֶן׃ צַדִּיק לְעוֹלָם בַּל־יִמּוֹט
31 וּרְשָׁעִים לֹא יִשְׁכְּנוּ־אָרֶץ׃ פִּי־צַדִּיק יָנוּב חָכְמָה וּלְשׁוֹן תַּהְפֻּכוֹת
32 תִּכָּרֵת׃ שִׂפְתֵי צַדִּיק יֵדְעוּן רָצוֹן וּפִי רְשָׁעִים תַּהְפֻּכוֹת׃

CAP. XI. יא

יא
א 2 מֹאזְנֵי מִרְמָה תּוֹעֲבַת יְהוָה וְאֶבֶן שְׁלֵמָה רְצוֹנוֹ׃ בָּא זָדוֹן וַיָּבֹא קָלוֹן
3 4 וְאֶת־צְנוּעִים חָכְמָה׃ תֻּמַּת יְשָׁרִים תַּנְחֵם וְסֶלֶף בֹּגְדִים וְשָׁדֵּם׃ לֹא־
ה יוֹעִיל הוֹן בְּיוֹם עֶבְרָה וּצְדָקָה תַּצִּיל מִמָּוֶת׃ צִדְקַת תָּמִים תְּיַשֵּׁר
6 דַּרְכּוֹ וּבְרִשְׁעָתוֹ יִפֹּל רָשָׁע׃ צִדְקַת יְשָׁרִים תַּצִּילֵם וּבְהַוַּת בֹּגְדִים
7 8 יִלָּכֵדוּ׃ בְּמוֹת אָדָם רָשָׁע תֹּאבַד תִּקְוָה וְתוֹחֶלֶת אוֹנִים אָבָדָה׃ צַדִּיק
9 מִצָּרָה נֶחֱלָץ וַיָּבֹא רָשָׁע תַּחְתָּיו׃ בְּפֶה חָנֵף יַשְׁחִת רֵעֵהוּ וּבְדַעַת
י צַדִּיקִים יֵחָלֵצוּ׃ בְּטוּב צַדִּיקִים תַּעֲלֹץ קִרְיָה וּבַאֲבֹד רְשָׁעִים רִנָּה׃
11 12 בְּבִרְכַּת יְשָׁרִים תָּרוּם קָרֶת וּבְפִי רְשָׁעִים תֵּהָרֵס׃ בָּז לְרֵעֵהוּ חֲסַר־
13 לֵב וְאִישׁ תְּבוּנוֹת יַחֲרִישׁ׃ הוֹלֵךְ רָכִיל מְגַלֶּה־סּוֹד וְנֶאֱמַן־רוּחַ מְכַסֶּה
14 טו דָבָר׃ בְּאֵין תַּחְבֻּלוֹת יִפָּל־עָם וּתְשׁוּעָה בְּרֹב יוֹעֵץ׃ רַע יֵרוֹעַ כִּי־
16 עָרַב זָר וְשֹׂנֵא תֹקְעִים בּוֹטֵחַ׃ אֵשֶׁת חֵן תִּתְמֹךְ כָּבוֹד וְעָרִיצִים
17 18 יִתְמְכוּ־עֹשֶׁר׃ גֹּמֵל נַפְשׁוֹ אִישׁ חָסֶד וְעֹכֵר שְׁאֵרוֹ אַכְזָרִי׃ רָשָׁע עֹשֶׂה
19 פְּעֻלַּת־שָׁקֶר וְזֹרֵעַ צְדָקָה שֶׂכֶר אֱמֶת׃ כֵּן־צְדָקָה לְחַיִּים וּמְרַדֵּף רָעָה
כ 21 לְמוֹתוֹ׃ תּוֹעֲבַת יְהוָה עִקְּשֵׁי־לֵב וּרְצוֹנוֹ תְּמִימֵי דָרֶךְ׃ יָד לְיָד לֹא־
22 יִנָּקֶה רָּע וְזֶרַע צַדִּיקִים נִמְלָט׃ נֶזֶם זָהָב בְּאַף חֲזִיר אִשָּׁה יָפָה וְסָרַת
23 24 טָעַם׃ תַּאֲוַת צַדִּיקִים אַךְ־טוֹב תִּקְוַת רְשָׁעִים עֶבְרָה׃ יֵשׁ מְפַזֵּר
כה וְנוֹסָף עוֹד וְחוֹשֵׂךְ מִיֹּשֶׁר אַךְ־לְמַחְסוֹר׃ נֶפֶשׁ־בְּרָכָה תְדֻשָּׁן וּמַרְוֶה
26 27 גַּם־הוּא יוֹרֶא׃ מֹנֵעַ בָּר יִקְּבֻהוּ לְאוֹם וּבְרָכָה לְרֹאשׁ מַשְׁבִּיר׃ שֹׁחֵר
28 טוֹב יְבַקֵּשׁ רָצוֹן וְדֹרֵשׁ רָעָה תְבוֹאֶנּוּ׃ בּוֹטֵחַ בְּעָשְׁרוֹ הוּא יִפֹּל וְכֶעָלֶה
ל 29 צַדִּיקִים יִפְרָחוּ׃ עֹכֵר בֵּיתוֹ יִנְחַל־רוּחַ וְעֶבֶד אֱוִיל לַחֲכַם־לֵב׃ פְּרִי
31 צַדִּיק עֵץ חַיִּים וְלֹקֵחַ נְפָשׁוֹת חָכָם׃ הֵן צַדִּיק בָּאָרֶץ יְשֻׁלָּם אַף
כִּי־רָשָׁע וְחוֹטֵא׃

CAP. XII. יב

יב
א 2 אֹהֵב מוּסָר אֹהֵב דָּעַת וְשֹׂנֵא תוֹכַחַת בָּעַר׃ טוֹב יָפִיק רָצוֹן מֵיְהוָה
3 וְאִישׁ מְזִמּוֹת יַרְשִׁיעַ׃ לֹא־יִכּוֹן אָדָם בְּרֶשַׁע וְשֹׁרֶשׁ צַדִּיקִים בַּל־יִמּוֹט׃
ה 4 אֵשֶׁת חַיִל עֲטֶרֶת בַּעְלָהּ וּכְרָקָב בְּעַצְמוֹתָיו מְבִישָׁה׃ מַחְשְׁבוֹת
6 צַדִּיקִים מִשְׁפָּט תַּחְבֻּלוֹת רְשָׁעִים מִרְמָה׃ דִּבְרֵי רְשָׁעִים אֱרָב־דָּם

XI. v. 3. וְשַׁדֵּם —— יְשָׁדֵּם ק׳ v. 19. נ״א בֵּן־ v. 25. נ״א יוֹרֶה

et anni impiorum breviabuntur.
28. Expectatio iustorum laetitia; spes autem impiorum peribit.
29. Fortitudo simplicis via Domini; et pavor his, qui operantur malum.
30. Iustus in aeternum non commovebitur; impii autem non habitabunt super terram.
31. Os iusti parturiet sapientiam; lingua pravorum peribit.
32. Labia iusti considerant placita; et os impiorum perversa.

CAP. XI.

Aequitatis et iustitiae, caeterarumque virtutum commoda, et vitiorum ac vanarum divitiarum incommoda.

1. Statera dolosa, * abominatio est apud Dominum; et pondus aequum, voluntas eius. * c. 20, 10. 20.
2. Ubi fuerit superbia, ibi erit et contumelia*; ubi autem est humilitas, ibi et sapientia. * c. 15, 33.
3. Simplicitas iustorum diriget eos; et supplantatio perversorum vastabit illos. 4. *Non proderunt divitiae in die ultionis; iustitia autem liberabit a morte. * c. 10, 2.
5. Iustitia simplicis diriget viam eius; et in impietate sua corruet impius.
6. Iustitia rectorum liberabit eos; et in insidiis suis capientur iniqui.
7. Mortuo homine impio, nulla erit ultra spes; et expectatio sollicitorum peribit.
8. Iustus de angustia liberatus est; et tradetur impius pro eo.
9. Simulator ore decipit amicum suum; iusti autem liberabuntur scientia. 10. In bonis iustorum exultabit civitas; et in perditione impiorum erit laudatio. 11. Benedictione iustorum exaltabitur civitas; et ore impiorum subvertetur. 12. Qui despicit amicum suum, indigens corde est; vir autem prudens tacebit.
13. Qui ambulat fraudulenter, revelat arcana; qui autem fidelis est animi, celat amici commissum.
14. Ubi non est gubernator, populus corruet; salus autem, ubi multa consilia. 15. Affligetur malo, qui fidem facit pro extraneo; qui autem cavet laqueos, securus erit.
16. Mulier gratiosa inveniet gloriam; et robusti habebunt divitias.
17. Benefacit animae suae vir misericors; qui autem crudelis est, etiam propinquos abiicit.
18. Impius facit opus instabile; seminanti autem iustitiam merces fidelis. 19. Clementia praeparat vitam; et sectatio malorum mortem.
20. Abominabile * Domino cor pravum; et voluntas eius in iis, qui simpliciter ambulant. * c. 12, 22.
21. Manus in manu non erit innocens malus; semen autem iustorum salvabitur. 22. Circulus aureus in naribus suis, mulier pulchra et fatua.
23. Desiderium * iustorum omne bonum est; praestolatio impiorum furor. * c. 10, 24.
24. Alii dividunt propria, et ditiores fiunt; alii rapiunt non sua, et semper in egestate sunt.
25. Anima, * quae benedicit, impinguabitur; et qui inebriat, ipse quoque inebriabitur. * c. 19, 17.
26. Qui abscondit frumenta, maledicetur in populis; benedictio autem super caput vendentium.
27. Bene consurgit diluculo, qui quaerit bona; qui autem investigator malorum est, opprimetur ab eis.
28. Qui confidit in divitiis suis, corruet; iusti autem quasi virens folium germinabunt.
29. Qui conturbat domum suam, possidebit ventos; et qui stultus est, serviet sapienti.
30. Fructus iusti lignum vitae; et qui suscipit animas, sapiens est.
31. * Si iustus in terra recipit, quanto magis impius et peccator!
* 1 Petr. 4, 18.

CAP. XII.

Vicissim loquitur de diligente disciplinam et eam odiente, de impio et iusto, operante et otioso, stulto et sapiente, et de bonis ac malis linguae.

1. Qui diligit disciplinam, diligit scientiam; qui autem odit increpationes, insipiens est.
2. Qui bonus est, hauriet gratiam a Domino; qui autem confidit in cogitationibus suis, impie agit.
3. Non roborabitur homo ex impietate; et radix iustorum non commovebitur.
4. Mulier diligens, corona est viro suo; et putredo in ossibus eius, quae confusione res dignas gerit.
5. Cogitationes iustorum iudicia; et consilia impiorum fraudulenta.
6. Verba impiorum insidiantur sanguini; os iustorum liberabit eos.

7. Verte impios, et non erunt; domus autem iustorum permanebit.

8. Doctrina sua noscetur vir; qui autem vanus et excors est, patebit contemptui.

9. Melior est pauper et sufficiens sibi, quam gloriosus et indigens pane.

10. Novit iustus iumentorum suorum animas; viscera autem impiorum crudelia.

11. *Qui operatur terram suam, satiabitur panibus; qui autem sectatur otium, stultissimus est. Qui suavis est in vini demorationibus, in suis munitionibus relinquit contumeliam. * c. 28, 19. Eccl. 20, 30.

12. Desiderium impii munimentum est pessimorum; radix autem iustorum proficiet. 13. Propter peccata labiorum ruina proximat malo; effugiet autem iustus de angustia.

14. De fructu oris sui unusquisque replebitur bonis, et iuxta opera manuum suarum retribuetur ei.

15. Via stulti recta in oculis eius; qui autem sapiens est, audit consilia.

16. Fatuus statim indicat iram suam; qui autem dissimulat iniuriam, callidus est. 17. Qui, quod novit, loquitur, index iustitiae est; qui autem mentitur, testis est fraudulentus.

18. Est, qui promittit, et quasi gladio pungitur conscientiae; lingua autem sapientium sanitas est.

19. Labium veritatis firmum erit in perpetuum; qui autem testis est repentinus, concinnat linguam mendacii. 20. Dolus in corde cogitantium mala; qui autem pacis ineunt consilia, sequitur eos gaudium.

21. Non contristabit iustum, quidquid ei acciderit; *impii autem replebuntur malo. * Ps. 31, 10.

22. Abominatio est *Domino labia mendacia; qui autem fideliter agunt, placent ei. * c. 11, 20. Ps. 5, 7.

23. Homo versutus celat scientiam; et cor insipientium provocat stultitiam. 24. Manus fortium dominabitur; quae autem remissa est, tributis serviet. 25. Moeror * in corde viri humiliabit illum, et sermone bono laetificabitur. * c. 15, 13.

26. Qui negligit damnum propter amicum, iustus est; iter autem impiorum decipiet eos. 27. Non inveniet fraudulentus lucrum; et substantia hominis erit auri pretium.

28. In semita iustitiae, vita; iter autem devium ducit ad mortem.

CAP. XIII.

De oris custodia, de inconsiderato ad loquendum; de paupere divite, de substantia festinata.

1. Filius sapiens, doctrina patris; qui autem illusor est, non audit, cum arguitur. 2. De fructu oris sui homo satiabitur bonis; anima autem praevaricatorum iniqua.

3. Qui custodit os suum, custodit animam suam; qui autem inconsideratus est ad loquendum, sentiet mala. 4. Vult et non vult piger; anima autem operantium impinguabitur.

5. Verbum mendax iustus detestabitur; impius autem confundit, et confundetur. 6. Iustitia custodit innocentis viam; impietas autem peccatorem supplantat. 7. Est quasi dives, cum nihil habeat; et est quasi pauper, cum in multis divitiis sit.

8. Redemptio animae viri, divitiae suae; qui autem pauper est, increpationem non sustinet. 9. Lux iustorum laetificat; lucerna autem impiorum extinguetur. 10. Inter superbos semper iurgia sunt; qui autem agunt omnia cum consilio, reguntur sapientia. 11. Substantia festinata minuetur; quae autem paulatim colligitur manu, multiplicabitur. 12. Spes, quae differtur, affligit animam; lignum vitae desiderium veniens.

13. Qui detrahit alicui rei, ipse se in futurum obligat; qui autem timet praeceptum, in pace versabitur. Animae dolosae errant in peccatis; iusti autem misericordes sunt, et miserantur. 14. Lex sapientis fons vitae, ut declinet a ruina mortis.

15. Doctrina bona dabit gratiam; in itinere contemptorum vorago.

16. Astutus omnia agit cum consilio; qui autem fatuus est, aperit stultitiam. 17. Nuncius impii cadet in malum; legatus autem fidelis, sanitas.

18. Egestas, et ignominia ei, qui deserit disciplinam; qui autem acquiescit arguenti, glorificabitur.

19. Desiderium si compleatur, delectat animam; detestantur stulti eos, qui fugiunt mala. 20. Qui cum sapientibus graditur, sapiens erit; amicus stultorum similis efficietur.

21. Peccatores persequitur malum; et iustis retribuentur bona.

פִּי יְשָׁרִים יַצִּילֵם׃ הָפוֹךְ רְשָׁעִים וְאֵינָם וּבֵית צַדִּיקִים יַעֲמֹד׃ לְפִי 7 8
שִׂכְלוֹ יְהֻלַּל־אִישׁ וְנַעֲוֵה־לֵב יִהְיֶה לָבוּז׃ טוֹב נִקְלֶה וְעֶבֶד לוֹ 9
מִמִּתְכַּבֵּד וַחֲסַר־לָחֶם׃ יוֹדֵעַ צַדִּיק נֶפֶשׁ בְּהֶמְתּוֹ וְרַחֲמֵי רְשָׁעִים י
אַכְזָרִי׃ עֹבֵד אַדְמָתוֹ יִשְׂבַּע־לָחֶם וּמְרַדֵּף רֵיקִים חֲסַר־לֵב׃ חָמַד רָשָׁע 11 12
מְצוֹד רָעִים וְשֹׁרֶשׁ צַדִּיקִים יִתֵּן׃ בְּפֶשַׁע שְׂפָתַיִם מוֹקֵשׁ רָע וַיֵּצֵא 13
מִצָּרָה צַדִּיק׃ מִפְּרִי פִי־אִישׁ יִשְׂבַּע־טוֹב וּגְמוּל יְדֵי־אָדָם יָשׁוּב לוֹ׃ 14
דֶּרֶךְ אֱוִיל יָשָׁר בְּעֵינָיו וְשֹׁמֵעַ לְעֵצָה חָכָם׃ אֱוִיל בַּיּוֹם יִוָּדַע כַּעְסוֹ טו 16
וְכֹסֶה קָלוֹן עָרוּם׃ יָפִיחַ אֱמוּנָה יַגִּיד צֶדֶק וְעֵד שְׁקָרִים מִרְמָה׃ 17
יֵשׁ בּוֹטֶה כְּמַדְקְרוֹת חָרֶב וּלְשׁוֹן חֲכָמִים מַרְפֵּא׃ שְׂפַת־אֱמֶת תִּכּוֹן 18 19
לָעַד וְעַד־אַרְגִּיעָה לְשׁוֹן שָׁקֶר׃ מִרְמָה בְּלֶב־חֹרְשֵׁי־רָע וּלְיֹעֲצֵי שָׁלוֹם כ
שִׂמְחָה׃ לֹא־יְאֻנֶּה לַצַּדִּיק כָּל־אָוֶן וּרְשָׁעִים מָלְאוּ רָע׃ תּוֹעֲבַת יְהוָה 21 22
שִׂפְתֵי־שָׁקֶר וְעֹשֵׂי אֱמוּנָה רְצוֹנוֹ׃ אָדָם עָרוּם כֹּסֶה דָּעַת וְלֵב כְּסִילִים 23
יִקְרָא אִוֶּלֶת׃ יַד־חָרוּצִים תִּמְשׁוֹל וּרְמִיָּה תִּהְיֶה לָמַס׃ דְּאָגָה בְלֶב־ 24 כה
אִישׁ יַשְׁחֶנָּה וְדָבָר טוֹב יְשַׂמְּחֶנָּה׃ יָתֵר מֵרֵעֵהוּ צַדִּיק וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים 26
תַּתְעֵם׃ לֹא־יַחֲרֹךְ רְמִיָּה צֵידוֹ וְהוֹן־אָדָם יָקָר חָרוּץ׃ בְּאֹרַח־צְדָקָה 27 28
חַיִּים וְדֶרֶךְ נְתִיבָה אַל־מָוֶת׃

Cap. XIII. יג

יג

בֵּן חָכָם מוּסַר אָב וְלֵץ לֹא־שָׁמַע גְּעָרָה׃ מִפְּרִי פִי־אִישׁ יֹאכַל טוֹב א 2
וְנֶפֶשׁ בֹּגְדִים חָמָס׃ נֹצֵר פִּיו שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ פֹּשֵׂק שְׂפָתָיו מְחִתָּה־לוֹ׃ 3
מִתְאַוָּה וָאַיִן נַפְשׁוֹ עָצֵל וְנֶפֶשׁ חָרֻצִים תְּדֻשָּׁן׃ דְּבַר־שֶׁקֶר יִשְׂנָא צַדִּיק 4 ה
וְרָשָׁע יַבְאִישׁ וְיַחְפִּיר׃ צְדָקָה תִּצֹּר תָּם־דָּרֶךְ וְרִשְׁעָה תְּסַלֵּף חַטָּאת׃ 6
יֵשׁ מִתְעַשֵּׁר וְאֵין כֹּל מִתְרוֹשֵׁשׁ וְהוֹן רָב׃ כֹּפֶר נֶפֶשׁ־אִישׁ עָשְׁרוֹ וְרָשׁ 7 8
לֹא־שָׁמַע גְּעָרָה׃ אוֹר־צַדִּיקִים יִשְׂמָח וְנֵר רְשָׁעִים יִדְעָךְ׃ רַק־בְּזָדוֹן 9 י
יִתֵּן מַצָּה וְאֶת־נוֹעָצִים חָכְמָה׃ הוֹן מֵהֶבֶל יִמְעָט וְקֹבֵץ עַל־יָד יַרְבֶּה׃ 11
תּוֹחֶלֶת מְמֻשָּׁכָה מַחֲלָה לֵב וְעֵץ חַיִּים תַּאֲוָה בָאָה׃ בָּז לְדָבָר יֵחָבֶל 12 13
לוֹ וִירֵא מִצְוָה הוּא יְשֻׁלָּם׃ תּוֹרַת חָכָם מְקוֹר חַיִּים לָסוּר מִמֹּקְשֵׁי 14
מָוֶת׃ שֵׂכֶל־טוֹב יִתֶּן־חֵן וְדֶרֶךְ בֹּגְדִים אֵיתָן׃ כָּל־עָרוּם יַעֲשֶׂה בְדָעַת טו 16
וּכְסִיל יִפְרֹשׂ אִוֶּלֶת׃ מַלְאָךְ רָשָׁע יִפֹּל בְּרָע וְצִיר אֱמוּנִים מַרְפֵּא׃ 17
רֵישׁ וְקָלוֹן פּוֹרֵעַ מוּסָר וְשׁוֹמֵר תּוֹכַחַת יְכֻבָּד׃ תַּאֲוָה נִהְיָה תֶּעֱרַב 18 19
לְנָפֶשׁ וְתוֹעֲבַת כְּסִילִים סוּר מֵרָע׃ הָלוֹךְ אֶת־חֲכָמִים וְחָכָם וְרֹעֶה כ
כְּסִילִים יֵרוֹעַ׃ חַטָּאִים תְּרַדֵּף רָעָה וְאֶת־צַדִּיקִים יְשַׁלֶּם־טוֹב׃ טוֹב 21 22

XII. v. 14. יָשׁוּב — יָשִׁיב ק׳ v. 28. הה׳ רפה נ״א ה׳: נ״א אֶל־

XIII v. 20. הָלוֹךְ — הוֹלֵךְ ק׳ : וְחָכָם — יֶחְכַּם ק׳

23 יַנְחִיל בְּנֵי־בָנִים וְצָפוּן לַצַּדִּיק חֵיל חוֹטֵא׃ רָב־אֹכֶל נִיר רָאשִׁים וְיֵשׁ
24 נִסְפֶּה בְּלֹא מִשְׁפָּט׃ חוֹשֵׂךְ שִׁבְטוֹ שׂוֹנֵא בְנוֹ וְאֹהֲבוֹ שִׁחֲרוֹ מוּסָר׃
כה צַדִּיק אֹכֵל לְשֹׂבַע נַפְשׁוֹ וּבֶטֶן רְשָׁעִים תֶּחְסָר׃

Cap. XIV. יד
יד

א 2 חַכְמוֹת נָשִׁים בָּנְתָה בֵיתָהּ וְאִוֶּלֶת בְּיָדֶיהָ תֶהֶרְסֶנּוּ׃ הוֹלֵךְ בְּיָשְׁרוֹ
3 יְרֵא יְהוָה וּנְלוֹז דְּרָכָיו בּוֹזֵהוּ׃ בְּפִי־אֱוִיל חֹטֶר גַּאֲוָה וְשִׂפְתֵי חֲכָמִים
ה 4 תִּשְׁמוּרֵם׃ בְּאֵין אֲלָפִים אֵבוּס בָּר וְרָב־תְּבוּאוֹת בְּכֹחַ שׁוֹר׃ עֵד
6 אֱמוּנִים לֹא יְכַזֵּב וְיָפִיחַ כְּזָבִים עֵד שָׁקֶר׃ בִּקֶּשׁ־לֵץ חָכְמָה וָאָיִן
7 וְדַעַת לְנָבוֹן נָקָל׃ לֵךְ מִנֶּגֶד לְאִישׁ כְּסִיל וּבַל־יָדַעְתָּ שִׂפְתֵי־דָעַת
8 9 חָכְמַת עָרוּם הָבִין דַּרְכּוֹ וְאִוֶּלֶת כְּסִילִים מִרְמָה׃ אֱוִלִים יָלִיץ אָשָׁם
י וּבֵין יְשָׁרִים רָצוֹן׃ לֵב יוֹדֵעַ מָרַּת נַפְשׁוֹ וּבְשִׂמְחָתוֹ לֹא־יִתְעָרַב זָר׃
11 12 בֵּית רְשָׁעִים יִשָּׁמֵד וְאֹהֶל יְשָׁרִים יַפְרִיחַ׃ יֵשׁ דֶּרֶךְ יָשָׁר לִפְנֵי־אִישׁ
13 וְאַחֲרִיתָהּ דַּרְכֵי־מָוֶת׃ גַּם־בִּשְׂחוֹק יִכְאַב־לֵב וְאַחֲרִיתָהּ שִׂמְחָה תוּגָה׃
14 טו מִדְּרָכָיו יִשְׂבַּע סוּג לֵב וּמֵעָלָיו אִישׁ טוֹב׃ פֶּתִי יַאֲמִין לְכָל־דָּבָר
16 וְעָרוּם יָבִין לַאֲשֻׁרוֹ׃ חָכָם יָרֵא וְסָר מֵרָע וּכְסִיל מִתְעַבֵּר וּבוֹטֵחַ׃
17 18 קְצַר־אַפַּיִם יַעֲשֶׂה אִוֶּלֶת וְאִישׁ מְזִמּוֹת יִשָּׂנֵא׃ נָחֲלוּ פְתָאיִם אִוֶּלֶת
19 וַעֲרוּמִים יַכְתִּרוּ דָעַת׃ שַׁחוּ רָעִים לִפְנֵי טוֹבִים וּרְשָׁעִים עַל־שַׁעֲרֵי
כ 21 צַדִּיק׃ גַּם־לְרֵעֵהוּ יִשָּׂנֵא רָשׁ וְאֹהֲבֵי עָשִׁיר רַבִּים׃ בָּז־לְרֵעֵהוּ חוֹטֵא
22 וּמְחוֹנֵן עֲנָיִים אַשְׁרָיו׃ הֲלוֹא יִתְעוּ חֹרְשֵׁי רָע וְחֶסֶד וֶאֱמֶת חֹרְשֵׁי
23 24 טוֹב׃ בְּכָל־עֶצֶב יִהְיֶה מוֹתָר וּדְבַר שְׂפָתַיִם אַךְ לְמַחְסוֹר׃ עֲטֶרֶת
כה חֲכָמִים עָשְׁרָם אִוֶּלֶת כְּסִילִים אִוֶּלֶת׃ מַצִּיל נְפָשׁוֹת עֵד אֱמֶת וְיָפִחַ
26 27 כְּזָבִים מִרְמָה׃ בְּיִרְאַת יְהוָה מִבְטַח־עֹז וּלְבָנָיו יִהְיֶה מַחְסֶה׃ יִרְאַת
28 יְהוָה מְקוֹר חַיִּים לָסוּר מִמֹּקְשֵׁי מָוֶת׃ בְּרָב־עָם הַדְרַת־מֶלֶךְ וּבְאֶפֶס
29 לְאֹם מְחִתַּת רָזוֹן׃ אֶרֶךְ אַפַּיִם רַב־תְּבוּנָה וּקְצַר־רוּחַ מֵרִים אִוֶּלֶת׃
ל 31 חַיֵּי בְשָׂרִים לֵב מַרְפֵּא וּרְקַב עֲצָמוֹת קִנְאָה׃ עֹשֵׁק דָּל חֵרֵף עֹשֵׂהוּ
32 33 וּמְכַבְּדוֹ חֹנֵן אֶבְיוֹן׃ בְּרָעָתוֹ יִדָּחֶה רָשָׁע וְחֹסֶה בְמוֹתוֹ צַדִּיק׃ בְּלֵב
34 נָבוֹן תָּנוּחַ חָכְמָה וּבְקֶרֶב כְּסִילִים תִּוָּדֵעַ׃ צְדָקָה תְּרוֹמֵם גּוֹי וְחֶסֶד
לה לְאֻמִּים חַטָּאת׃ רְצוֹן־מֶלֶךְ לְעֶבֶד מַשְׂכִּיל וְעֶבְרָתוֹ תִּהְיֶה מֵבִישׁ׃

Cap. XV. טו
טו

א 2 מַעֲנֶה־רַּךְ יָשִׁיב חֵמָה וּדְבַר־עֶצֶב יַעֲלֶה־אָף׃ לְשׁוֹן חֲכָמִים תֵּיטִיב
3 דָּעַת וּפִי כְסִילִים יַבִּיעַ אִוֶּלֶת׃ בְּכָל־מָקוֹם עֵינֵי יְהוָה צֹפוֹת רָעִים
ה 4 וְטוֹבִים׃ מַרְפֵּא לָשׁוֹן עֵץ חַיִּים וְסֶלֶף בָּהּ שֶׁבֶר בְּרוּחַ׃ אֱוִיל יִנְאַץ

XIV. v. 7. נ״א שָׁקֶר v. 10. הר׳ דגושה v. 21. עֲנִיִּים — עֲנָוִים ק

22. Bonus relinquit haeredes filios, et nepotes; et custoditur iusto substantia peccatoris.
23. Multi cibi in novalibus patrum; et aliis congregantur absque iudicio.
24. * Qui parcit virgae, odit filium suum; qui autem diligit illum, instanter erudit. * c. 23, 13.
25. Iustus comedit, et replet animam suam; venter autem impiorum insaturabilis.

CAP. XIV.

Sapientiae et stultitiae variae conditiones.

1. Sapiens mulier aedificat domum suam; insipiens extructam quoque manibus destruet.
2. Ambulans recto itinere, et timens Deum, *despicitur ab eo, qui infami graditur via. * Iob 12, 4.
3. In ore stulti virga superbiae; labia autem sapientium custodiunt eos.
4. Ubi non sunt boves, praesepe vacuum est; ubi autem plurimae segetes, ibi manifesta est fortitudo bovis.
5. Testis fidelis non mentitur; profert autem mendacium dolosus testis.
6. Quaerit derisor sapientiam, et non invenit; doctrina prudentium facilis.
7. Vade contra virum stultum, et nescit labia prudentiae.
8. Sapientia callidi est intelligere viam suam; et imprudentia stultorum errans.
9. Stultus illudet peccatum, et inter iustos morabitur gratia.
10. Cor, quod novit amaritudinem animae suae, in gaudio eius non miscebitur extraneus.
11. Domus impiorum delebitur; tabernacula vero iustorum germinabunt.
12. Est via, quae videtur homini iusta; novissima autem eius deducunt ad mortem.
13. Risus dolore miscebitur, et extrema gaudii luctus occupat.
14. Viis suis replebitur stultus, et super eum erit vir bonus.
15. Innocens credit omni verbo; astutus considerat gressus suos.
Filio doloso nihil erit boni; servo autem sapienti prosperi erunt actus, et dirigetur via eius.
16. Sapiens timet, et declinat a malo; stultus transilit, et confidit.
17. Impatiens operabitur stultitiam; et vir versutus odiosus est.
18. Possidebunt parvuli stultitiam, et expectabunt astuti scientiam.
19. Iacebunt mali ante bonos; et impii ante portas iustorum.
20. Etiam proximo suo pauper odiosus erit; amici vero divitum multi.
21. Qui despicit proximum suum, peccat; *qui autem miseretur pauperis, beatus erit. Qui credit in Domino, misericordiam diligit. *Ps. 40, 2.
22. Errant, qui operantur malum; misericordia et veritas praeparant bona.
23. In omni opere erit abundantia; ubi autem verba sunt plurima, ibi frequenter egestas.
24. Corona sapientium, divitiae eorum; fatuitas stultorum, imprudentia.
25. Liberat animas testis fidelis; et profert mendacia versipellis.
26. In timore Domini fiducia fortitudinis, et filiis eius erit spes.
27. Timor Domini fons vitae, ut declinent a ruina mortis.
28. In multitudine populi dignitas regis; et in paucitate plebis ignominia principis.
29. Qui patiens est, multa gubernatur prudentia; qui autem impatiens est, exaltat stultitiam suam.
30. Vita carnium, sanitas cordis; putredo ossium, invidia.
31. Qui calumniatur egentem, exprobrat factori eius; honorat autem eum, qui miseretur pauperis. *c. 17, 5.
32. In malitia sua expelletur impius; sperat autem iustus in morte sua.
33. In corde prudentis requiescit sapientia, et indoctos quosque erudiet.
34. Iustitia elevat gentem; miseros autem facit populos peccatum.
35. Acceptus est regi minister intelligens; iracundiam eius inutilis sustinebit.

CAP. XV.

Responsio mollis. Deo omnia nota. Laus patientis.

1. Responsio mollis frangit iram; sermo durus suscitat furorem.
2. Lingua sapientium ornat scientiam; os fatuorum ebullit stultitiam.
3. In omni loco oculi Domini contemplantur bonos et malos.
4. Lingua placabilis, lignum vitae; quae autem immoderata est, conteret spiritum.

5. Stultus irridet disciplinam patris sui; qui autem custodit increpationes, astutior fiet. In abundanti iustitia virtus maxima est; cogitationes autem impiorum eradicabuntur.

6. Domus iusti plurima fortitudo; et in fructibus impii conturbatio.

7. Labia sapientium disseminabunt scientiam; cor stultorum dissimile erit. 8. *Victimae impiorum abominabiles Domino; vota iustorum placabilia. * c. 21, 27. Eccl. 34, 21.

9. Abominatio * est Domino via impii; qui sequitur iustitiam, diligitur ab eo. * c. 11, 20.

10. Doctrina mala deserenti viam vitae; qui increpationes odit, morietur. 11. Infernus, et perditio coram Domino; quanto magis corda filiorum hominum?

12. Non amat pestilens eum, qui se corripit; nec ad sapientes graditur.

13. Cor gaudens exhilarat faciem; in moerore animi deiicitur spiritus.

14. Cor sapientis quaerit doctrinam; et os stultorum pascitur imperitia.

15. Omnes dies pauperis, mali; secura mens quasi iuge convivium.

16. Melius est * parum cum timore Domini, quam thesauri magni et insatiabiles. * c. 16, 8.

17. Melius est vocari ad olera cum charitate; quam ad vitulum saginatum cum odio.

18. Vir iracundus provocat rixas; qui patiens est, mitigat suscitatas.

19. Iter pigrorum quasi sepes spinarum; via iustorum absque offendiculo. 20. Filius sapiens * laetificat patrem; et stultus homo despicit matrem suam. * c, 10, 1.

21. Stultitia gaudium stulto; et vir prudens dirigit gressus suos.

22. Dissipantur cogitationes, ubi non est consilium; ubi vero sunt plures consiliarii, confirmantur.

23. Laetatur homo in sententia oris sui; et sermo opportunus est optimus. 24. Semita vitae super eruditum, ut declinet de inferno novissimo. 25. Domum superborum demolietur Dominus; et firmos faciet terminos viduae.

26. Abominatio Domini cogitationes malae; et purus sermo pulcherrimus firmabitur ab eo.

27. Conturbat domum suam, qui sectatur avaritiam; qui autem odit munera, vivet. * Per misericordiam et fidem purgantur peccata; per timorem autem Domini declinat omnis a malo. * c. 16, 6.

28. Mens iusti meditatur obedientiam; os impiorum redundat malis.

29. Longe est Dominus ab impiis; et orationes iustorum exaudiet.

30. Lux oculorum laetificat animam; fama bona impinguat ossa.

31. Auris, quae audit increpationes vitae, in medio sapientium commorabitur. 32. Qui abiicit disciplinam, despicit animam suam; qui autem acquiescit increpationibus, possessor est cordis. 33. Timor Domini, disciplina sapientiae; et gloriam praecedit humilitas.

CAP. XVI.

Homo animam praeparat; Deus linguam, viasque hominum dirigit. Arrogantem abominatur Dominus.

1. *Hominis est animam praeparare; et Domini gubernare linguam. * v. 9.

2. * Omnes viae hominis patent oculis eius; spirituum ponderator est Dominus. * c. 20, 24. 21, 2.

3. Revela * Domino opera tua, et dirigentur cogitationes tuae. * Ps. 36, 5.

4. Universa propter semetipsum operatus est Dominus; impium quoque ad diem malum.

5. Abominatio Domini est omnis arrogans; etiam si manus ad manum fuerit, non est innocens. Initium viae bonae, facere iustitiam; accepta est autem apud Deum magis, quam immolare hostias. 6. Misericordia et veritate redimitur iniquitas; et in timore Domini declinatur a malo. 7. Cum placuerint Domino viae hominis, inimicos quoque eius convertet ad pacem. 8. Melius est parum cum iustitia, quam multi fructus cum iniquitate. 9. Cor hominis disponit viam suam; sed Domini est dirigere gressus eius. 10. Divinatio in labiis regis, in iudicio non errabit os eius. 11. Pondus et statera iudicia Domini sunt; et opera eius omnes lapides sacculi. 12. Abominabiles regi, qui agunt impie; quoniam iustitia firmatur solium.

13. Voluntas regum labia iusta; qui recta loquitur, diligetur.

14. Indignatio regis, nuncii mortis; et vir sapiens placabit eam.

15. In hilaritate vultus regis, vita;

6 מוּסַר אָבִיו וְשֹׁמֵר תּוֹכַחַת יַעְרִם׃ בֵּית צַדִּיק חֹסֶן רָב וּבִתְבוּאַת רָשָׁע
7 8 נֶעְכָּרֶת׃ שִׂפְתֵי חֲכָמִים יְזָרוּ דָעַת וְלֵב כְּסִילִים לֹא־כֵן׃ זֶבַח רְשָׁעִים
9 תּוֹעֲבַת יְהוָה וּתְפִלַּת יְשָׁרִים רְצוֹנוֹ׃ תּוֹעֲבַת יְהוָה דֶּרֶךְ רָשָׁע וּמְרַדֵּף
י 11 צְדָקָה יֶאֱהָב׃ מוּסָר רָע לְעֹזֵב אֹרַח שׂוֹנֵא תוֹכַחַת יָמוּת׃ שְׁאוֹל
12 וַאֲבַדּוֹן נֶגֶד יְהוָה אַף כִּי־לִבּוֹת בְּנֵי־אָדָם׃ לֹא־יֶאֱהַב לֵץ הוֹכֵחַ לוֹ
13 אֶל־חֲכָמִים לֹא יֵלֵךְ׃ לֵב שָׂמֵחַ יֵיטִב פָּנִים וּבְעַצְּבַת־לֵב רוּחַ נְכֵאָה׃
14 טו לֵב נָבוֹן יְבַקֶּשׁ־דָּעַת וּפְנֵי כְסִילִים יִרְעֶה אִוֶּלֶת׃ כָּל־יְמֵי עָנִי רָעִים
16 וְטוֹב־לֵב מִשְׁתֶּה תָמִיד׃ טוֹב־מְעַט בְּיִרְאַת יְהוָה מֵאוֹצָר רָב וּמְהוּמָה
17 18 בוֹ׃ טוֹב אֲרֻחַת יָרָק וְאַהֲבָה־שָׁם מִשּׁוֹר אָבוּס וְשִׂנְאָה־בוֹ׃ אִישׁ חֵמָה
19 יְגָרֶה מָדוֹן וְאֶרֶךְ אַפַּיִם יַשְׁקִיט רִיב׃ דֶּרֶךְ עָצֵל כִּמְשֻׂכַת חָדֶק וְאֹרַח
כ 21 יְשָׁרִים סְלֻלָה׃ בֵּן חָכָם יְשַׂמַּח־אָב וּכְסִיל אָדָם בּוֹזֶה אִמּוֹ׃ אִוֶּלֶת
22 שִׂמְחָה לַחֲסַר־לֵב וְאִישׁ תְּבוּנָה יְיַשֶּׁר־לָכֶת׃ הָפֵר מַחֲשָׁבוֹת בְּאֵין
23 סוֹד וּבְרֹב יוֹעֲצִים תָּקוּם׃ שִׂמְחָה לָאִישׁ בְּמַעֲנֵה־פִיו וְדָבָר בְּעִתּוֹ מַה־
24 כה טּוֹב׃ אֹרַח חַיִּים לְמַעְלָה לְמַשְׂכִּיל לְמַעַן סוּר מִשְּׁאוֹל מָטָּה׃ בֵּית
26 גֵּאִים יִסַּח יְהוָה וְיַצֵּב גְּבוּל אַלְמָנָה׃ תּוֹעֲבַת יְהוָה מַחְשְׁבוֹת רָע
27 28 וּטְהֹרִים אִמְרֵי־נֹעַם׃ עֹכֵר בֵּיתוֹ בּוֹצֵעַ בָּצַע וְשׂוֹנֵא מַתָּנֹת יִחְיֶה׃ לֵב
29 צַדִּיק יֶהְגֶּה לַעֲנוֹת וּפִי רְשָׁעִים יַבִּיעַ רָעוֹת׃ רָחוֹק יְהוָה מֵרְשָׁעִים
ל וּתְפִלַּת צַדִּיקִים יִשְׁמָע׃ מְאוֹר־עֵינַיִם יְשַׂמַּח־לֵב שְׁמוּעָה טוֹבָה
31 32 תְּדַשֶּׁן־עָצֶם׃ אֹזֶן שֹׁמַעַת תּוֹכַחַת חַיִּים בְּקֶרֶב חֲכָמִים תָּלִין׃ פּוֹרֵעַ
33 מוּסָר מוֹאֵס נַפְשׁוֹ וְשׁוֹמֵעַ תּוֹכַחַת קוֹנֶה לֵּב׃ יִרְאַת יְהוָה מוּסַר חָכְמָה
וְלִפְנֵי כָבוֹד עֲנָוָה׃

Cap. XVI. יו

יו

א 2 לְאָדָם מַעַרְכֵי־לֵב וּמֵיְהוָה מַעֲנֵה לָשׁוֹן׃ כָּל־דַּרְכֵי־אִישׁ זַךְ בְּעֵינָיו
3 4 וְתֹכֵן רוּחוֹת יְהוָה׃ גֹּל אֶל־יְהוָה מַעֲשֶׂיךָ וְיִכֹּנוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ׃ כֹּל
ה פָּעַל יְהוָה לַמַּעֲנֵהוּ וְגַם־רָשָׁע לְיוֹם רָעָה׃ תּוֹעֲבַת יְהוָה כָּל־גְּבַהּ־לֵב
6 יָד לְיָד לֹא יִנָּקֶה׃ בְּחֶסֶד וֶאֱמֶת יְכֻפַּר עָוֺן וּבְיִרְאַת יְהוָה סוּר מֵרָע׃
7 8 בִּרְצוֹת יְהוָה דַּרְכֵי־אִישׁ גַּם־אוֹיְבָיו יַשְׁלִם אִתּוֹ׃ טוֹב מְעַט בִּצְדָקָה
9 מֵרֹב תְּבוּאוֹת בְּלֹא מִשְׁפָּט׃ לֵב אָדָם יְחַשֵּׁב דַּרְכּוֹ וַיהוָה יָכִין צַעֲדוֹ׃
י 11 קֶסֶם ׀ עַל־שִׂפְתֵי־מֶלֶךְ בְּמִשְׁפָּט לֹא יִמְעַל־פִּיו׃ פֶּלֶס ׀ וּמֹאזְנֵי מִשְׁפָּט
12 לַיהוָה מַעֲשֵׂהוּ כָּל־אַבְנֵי־כִיס׃ תּוֹעֲבַת מְלָכִים עֲשׂוֹת רֶשַׁע כִּי בִצְדָקָה
13 14 יִכּוֹן כִּסֵּא׃ רְצוֹן מְלָכִים שִׂפְתֵי־צֶדֶק וְדֹבֵר יְשָׁרִים יֶאֱהָב׃ חֲמַת־מֶלֶךְ
טו מַלְאֲכֵי־מָוֶת וְאִישׁ חָכָם יְכַפְּרֶנָּה׃ בְּאוֹר־פְּנֵי־מֶלֶךְ חַיִּים וּרְצוֹנוֹ כְּעָב

XV. v. 6. נ״א וּתְבוּאַת v. 9. נ״א יֶאֱהָב v. 14. וּפְנֵי — וּפִי ק׳

16 מַלְקוֹשׁ׃ קְנֹה־חָכְמָה מַה־טּוֹב מֵחָרוּץ וּקְנוֹת בִּינָה נִבְחָר מִכָּסֶף׃
17 18 מְסִלַּת יְשָׁרִים סוּר מֵרָע שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ נֹצֵר דַּרְכּוֹ׃ לִפְנֵי־שֶׁבֶר גָּאוֹן
19 וְלִפְנֵי כִשָּׁלוֹן גֹּבַהּ רוּחַ׃ טוֹב שְׁפַל־רוּחַ אֶת־עֲנִיִּים מֵחַלֵּק שָׁלָל אֶת־
כ 21 גֵּאִים׃ מַשְׂכִּיל עַל־דָּבָר יִמְצָא־טוֹב וּבוֹטֵחַ בַּיהוָה אַשְׁרָיו׃ לַחֲכַם־לֵב
22 יִקָּרֵא נָבוֹן וּמֶתֶק שְׂפָתַיִם יֹסִיף לֶקַח׃ מְקוֹר חַיִּים שֵׂכֶל בְּעָלָיו
23 וּמוּסַר אֱוִלִים אִוֶּלֶת׃ לֵב חָכָם יַשְׂכִּיל פִּיהוּ וְעַל־שְׂפָתָיו יֹסִיף לֶקַח׃
24 כה צוּף־דְּבַשׁ אִמְרֵי־נֹעַם מָתוֹק לַנֶּפֶשׁ וּמַרְפֵּא לָעָצֶם׃ יֵשׁ דֶּרֶךְ יָשָׁר
26 לִפְנֵי־אִישׁ וְאַחֲרִיתָהּ דַּרְכֵי־מָוֶת׃ נֶפֶשׁ עָמֵל עָמְלָה לּוֹ כִּי־אָכַף עָלָיו
27 28 פִּיהוּ׃ אִישׁ בְּלִיַּעַל כֹּרֶה רָעָה וְעַל־שְׂפָתָיו כְּאֵשׁ צָרָבֶת׃ אִישׁ
29 תַּהְפֻּכוֹת יְשַׁלַּח מָדוֹן וְנִרְגָּן מַפְרִיד אַלּוּף׃ אִישׁ חָמָס יְפַתֶּה רֵעֵהוּ
ל וְהוֹלִיכוֹ בְּדֶרֶךְ לֹא־טוֹב׃ עֹצֶה עֵינָיו לַחְשֹׁב תַּהְפֻּכוֹת קֹרֵץ שְׂפָתָיו
31 32 כִּלָּה רָעָה׃ עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת שֵׂיבָה בְּדֶרֶךְ צְדָקָה תִּמָּצֵא׃ טוֹב אֶרֶךְ
33 אַפַּיִם מִגִּבּוֹר וּמֹשֵׁל בְּרוּחוֹ מִלֹּכֵד עִיר׃ בַּחֵיק יוּטַל אֶת־הַגּוֹרָל
וּמֵיְהוָה כָּל־מִשְׁפָּטוֹ׃

Cap. XVII. יז

יז

א 2 טוֹב פַּת חֲרֵבָה וְשַׁלְוָה־בָהּ מִבַּיִת מָלֵא זִבְחֵי־רִיב׃ עֶבֶד מַשְׂכִּיל
3 יִמְשֹׁל בְּבֵן־מֵבִישׁ וּבְתוֹךְ אַחִים יַחֲלֹק נַחֲלָה׃ מַצְרֵף לַכֶּסֶף וְכוּר
4 לַזָּהָב וּבֹחֵן לִבּוֹת יְהוָה׃ מֵרַע מַקְשִׁיב עַל־שְׂפַת־אָוֶן שֶׁקֶר מֵזִין עַל־
ה 6 לְשׁוֹן הַוֹּת׃ לֹעֵג לָרָשׁ חֵרֵף עֹשֵׂהוּ שָׂמֵחַ לְאֵיד לֹא יִנָּקֶה׃ עֲטֶרֶת זְקֵנִים
7 בְּנֵי בָנִים וְתִפְאֶרֶת בָּנִים אֲבוֹתָם׃ לֹא־נָאוָה לְנָבָל שְׂפַת יֶתֶר אַף כִּי־
8 לְנָדִיב שְׂפַת־שָׁקֶר׃ אֶבֶן־חֵן הַשֹּׁחַד בְּעֵינֵי בְעָלָיו אֶל־כָּל־אֲשֶׁר יִפְנֶה
י 9 יַשְׂכִּיל׃ מְכַסֶּה־פֶּשַׁע מְבַקֵּשׁ אַהֲבָה וְשֹׁנֶה בְדָבָר מַפְרִיד אַלּוּף׃ תֵּחַת
11 גְּעָרָה בְמֵבִין מֵהַכּוֹת כְּסִיל מֵאָה׃ אַךְ־מְרִי יְבַקֶּשׁ־רָע וּמַלְאָךְ אַכְזָרִי
12 13 יְשֻׁלַּח־בּוֹ׃ פָּגוֹשׁ דֹּב שַׁכּוּל בְּאִישׁ וְאַל־כְּסִיל בְּאִוַּלְתּוֹ׃ מֵשִׁיב רָעָה
14 תַּחַת טוֹבָה לֹא־תָמִישׁ רָעָה מִבֵּיתוֹ׃ פּוֹטֵר מַיִם רֵאשִׁית מָדוֹן וְלִפְנֵי
טו הִתְגַּלַּע הָרִיב נְטוֹשׁ׃ מַצְדִּיק רָשָׁע וּמַרְשִׁיעַ צַדִּיק תּוֹעֲבַת יְהוָה גַּם־
16 17 שְׁנֵיהֶם׃ לָמָּה־זֶּה מְחִיר בְּיַד־כְּסִיל לִקְנוֹת חָכְמָה וְלֶב־אָיִן׃ בְּכָל־עֵת
18 אֹהֵב הָרֵעַ וְאָח לְצָרָה יִוָּלֵד׃ אָדָם חֲסַר־לֵב תּוֹקֵעַ כָּף עֹרֵב עֲרֻבָּה
כ 19 לִפְנֵי רֵעֵהוּ׃ אֹהֵב פֶּשַׁע אֹהֵב מַצָּה מַגְבִּיהַּ פִּתְחוֹ מְבַקֶּשׁ־שָׁבֶר׃ עִקֶּשׁ־
21 לֵב לֹא יִמְצָא־טוֹב וְנֶהְפָּךְ בִּלְשׁוֹנוֹ יִפּוֹל בְּרָעָה׃ יֹלֵד כְּסִיל לְתוּגָה

XVI. v. 16. נ"א קְנֵה־ v. 19. עֲנִיִּים — עֲנָוִים ק' v. 27. שְׂפָתָיו — שְׂפָתוֹ ק'
XVII. v. 4. בלא א' v. 10. מלעיל v. 13. תָמִישׁ — תָמוּשׁ ק' v. 20. נ"א 'פָּךְ

et clementia eius quasi imber serotinus.

16. Posside * sapientiam, quia auro melior est; et acquire prudentiam, quia pretiosior est argento. * c. 3, 14.

17. Semita iustorum declinat mala; custos animae suae servat viam suam.

18. Contritionem * praecedit superbia; et ante ruinam exaltatur spiritus. * c. 18, 12.

19. Melius est humiliari cum mitibus, quam dividere spolia cum superbis.

20. Eruditus in verbo reperiet bona; et qui sperat in Domino, beatus est.

21. Qui sapiens est corde, appellabitur prudens; et qui dulcis eloquio, maiora percipiet.

22. Fons vitae eruditio possidentis; doctrina stultorum, fatuitas.

23. Cor sapientis erudiet os eius; et labiis eius addet gratiam.

24. *Favus mellis, composita verba; dulcedo animae, sanitas ossium. * c. 15, 13. 17, 22.

25. Est via, *quae videtur homini recta; et novissima eius ducunt ad mortem. * c. 14, 12.

26. Anima laborantis laborat sibi, quia compulit eum os suum.

27. Vir impius fodit malum, et in labiis eius ignis ardescit.

28. Homo perversus suscitat lites; et verbosus separat principes.

29. Vir iniquus lactat amicum suum; et ducit eum per viam non bonam.
30. Qui attonitis oculis cogitat prava, mordens labia sua perficit malum.

31. Corona dignitatis senectus, quae in viis iustitiae reperietur.

32. Melior est patiens viro forti; et qui dominatur animo suo, expugnatore urbium.

33. Sortes mittuntur in sinum, sed a Domino temperantur

CAP. XVII.

Servus sapiens; Dominus corda probat; stulto inutiles divitiae; omni tempore diligit amicus.

1. Melior est * buccella sicca cum gaudio, quam domus plena victimis cum iurgio. * c. 15, 16. 17.

2. * Servus sapiens dominabitur filiis stultis, et inter fratres haereditatem dividet. * Eccl. 10, 28.

3. Sicut igne * probatur argentum, et aurum camino; ita corda probat Dominus. * Zach. 13, 9.

4. Malus obedit linguae iniquae, et fallax obtemperat labiis mendacibus.

5. * Qui despicit pauperem, exprobrat factori eius; et qui ruina laetatur alterius, non erit impunitus. * c. 14, 31.

6. Corona senum filii filiorum; et gloria filiorum patres eorum.

7. Non decent stultum verba composita; nec principem labium mentiens.

8. Gemma gratissima, expectatio praestolantis; quocumque se vertit, prudenter intelligit.

9. Qui celat delictum, quaerit amicitias; qui altero sermone repetit, separat foederatos.

10. Plus proficit correptio apud prudentem, quam centum plagae apud stultum.

11. Semper iurgia quaerit malus; angelus autem crudelis mittetur contra eum.

12. Expedit magis ursae occurrere raptis foetibus, quam fatuo confidenti in stultitia sua.

13. * Qui reddit mala pro bonis, non recedet malum de domo eius. * Eccl. 23, 12.

14. Qui dimittit aquam, caput est iurgiorum; et antequam patiatur contumeliam, iudicium deserit.

15. * Qui iustificat impium, et qui condemnat iustum, abominabilis est uterque apud Deum. * Ies. 5, 23.

16. Quid prodest stulto habere divitias, cum sapientiam emere non possit? Qui altam facit domum suam, quaerit ruinam; et qui evitat discere, incidet in mala.

17. Omni tempore diligit, qui amicus est; et frater in angustiis comprobatur.

18. Stultus homo plaudet manibus, cum spoponderit pro amico suo.

19. Qui meditatur discordias, diligit rixas; et qui exaltat ostium, quaerit ruinam.

20. Qui perversi cordis est, non inveniet bonum; et qui vertit linguam, incidet in malum.

21. Natus est stultus in ignominiam suam; sed nec pater in fatuo laetabitur.

22. * Animus gaudens aetatem floridam facit; spiritus tristis exsiccat ossa. * c. 15, 13. 16.

23. Munera de sinu impius accipit, ut pervertat semitas iudicii.

24. * In facie prudentis lucet sapientia; oculi stultorum in finibus terrae. 25. Ira patris, filius stultus; et dolor matris, quae genuit eum.

26. Non est bonum, damnum inferre iusto; nec percutere principem, qui recta iudicat.

27. *Qui moderatur sermones suos, doctus et prudens est; et pretiosi spiritus vir eruditus. * Iac. 1, 19.

28. Stultus quoque, si tacuerit, sapiens reputabitur; et si compresserit labia sua, intelligens.

Cap. XVIII.

Amicus non deserendus. Iustus seipsum accusat. Vir amicabilis.

1. Occasiones quaerit, qui vult recedere ab amico; omni tempore erit exprobrabilis. 2. Non recipit stultus verba prudentiae; nisi ea dixeris, quae versantur in corde eius.

3. Impius, cum in profundum venerit peccatorum, contemnit; sed sequitur eum ignominia et opprobrium.

4. * Aqua profunda verba ex ore viri; et torrens redundans fons sapientiae. * c. 20, 5.

5. Accipere personam impii non est bonum, ut declines a veritate iudicii. 6. Labia stulti miscent se rixis; et os eius iurgia provocat.

7. Os stulti contritio eius; et labia ipsius, ruina animae eius.

8. Verba bilinguis *, quasi simplicia; et ipsa perveniunt usque ad interiora ventris. Pigrum deiicit timor; animae autem effeminatorum esurient. * c. 26, 22.

9. Qui mollis et dissolutus est in opere suo, frater est sua opera dissipantis. 10. Turris fortissima, nomen Domini; ad ipsum currit iustus, et exaltabitur. 11. Substantia divitis * urbs roboris eius, et quasi murus validus circumdans eum. *c. 10, 15.

12. Antequam conteratur, exaltatur cor hominis; et antequam glorificetur, humiliatur. *c. 11, 2. Eccl. 10, 15.

13. *Qui prius respondet, quam audiat, stultum se esse demonstrat, et confusione dignum. *c. 16, 18. Eccl. 11, 8.

14. Spiritus viri sustentat imbecillitatem suam; spiritum vero ad irascendum facilem quis poterit sustinere?

15. Cor prudens possidebit scientiam; et auris sapientium quaerit doctrinam. 16. Donum hominis dilatat viam eius, et ante principes spatium ei facit.

17. Iustus, prior est accusator sui; venit amicus eius, et investigabit eum. 18. Contradictiones comprimit sors, et inter potentes quoque diiudicat.

19. Frater, qui adiuvatur a fratre, quasi civitas firma; et iudicia quasi vectes urbium.

20. De fructu oris viri replebitur venter eius; et genimina labiorum ipsius saturabunt eum.

21. Mors, * et vita in manu linguae; qui diligunt eam, comedent fructus eius. * c. 13, 3.

22. Qui invenit mulierem bonam, invenit bonum; et hauriet iucunditatem a Domino. Qui expellit mulierem bonam, expellit bonum; qui autem tenet adulteram, stultus est et impius. 23. Cum obsecrationibus loquetur pauper; et dives effabitur rigide.

24. Vir amabilis ad societatem, magis amicus erit, quam frater.

Cap. XIX.

Pauper ambulans in simplicitate; divitiae addunt amicos. Uxor bona datur a Deo; testis falsus.

1. Melior est pauper, * qui ambulat in simplicitate sua, quam dives torquens labia sua, et insipiens. *c. 28, 6.

2. * Ubi non est scientia animae, non est bonum; et qui festinus est pedibus, offendet. * c. 21, 16.

3. Stultitia hominis supplantat gressus eius; et contra Deum fervet animo suo.

4. Divitiae * addunt amicos plurimos; a paupere autem et hi, quos habuit, separantur. * c. 14, 20.

5. * Testis falsus non erit impunitus; et qui mendacia loquitur, non effugiet. * Dan. 13, 61.

6. Multi colunt personam potentis, et amici sunt dona tribuentis.

7. Fratres hominis pauperis oderunt eum; insuper et amici procul recesserunt ab eo. Qui tantum verba sectatur, nihil habebit;

8. qui autem possessor est mentis, diligit animam suam, et custos prudentiae inveniet bona.

לוֹ וְלֹא־יִשְׂמַח אֲבִי נָבָל׃ לֵב שָׂמֵחַ יֵיטִב גֵּהָה וְרוּחַ נְכֵאָה תְּיַבֶּשׁ־ 22
גָּרֶם׃ שֹׁחַד מֵחֵק רָשָׁע יִקָּח לְהַטּוֹת אָרְחוֹת מִשְׁפָּט׃ אֶת־פְּנֵי מֵבִין 23 24
חָכְמָה וְעֵינֵי כְסִיל בִּקְצֵה־אָרֶץ׃ כַּעַס לְאָבִיו בֵּן כְּסִיל וּמֶמֶר כה
לְיוֹלַדְתּוֹ׃ גַּם עֲנוֹשׁ לַצַּדִּיק לֹא־טוֹב לְהַכּוֹת נְדִיבִים עַל־יֹשֶׁר׃ חוֹשֵׂךְ 26 27
אֲמָרָיו יוֹדֵעַ דָּעַת וְקַר־רוּחַ אִישׁ תְּבוּנָה׃ גַּם אֱוִיל מַחֲרִישׁ חָכָם 28
יֵחָשֵׁב אֹטֵם שְׂפָתָיו נָבוֹן׃

יח Cap. XVIII. יח

לְתַאֲוָה יְבַקֵּשׁ נִפְרָד בְּכָל־תּוּשִׁיָּה יִתְגַּלָּע׃ לֹא־יַחְפֹּץ כְּסִיל בִּתְבוּנָה א 2
כִּי אִם־בְּהִתְגַּלּוֹת לִבּוֹ׃ בְּבוֹא רָשָׁע בָּא גַם־בּוּז וְעִם־קָלוֹן חֶרְפָּה׃ 3
מַיִם עֲמֻקִּים דִּבְרֵי פִי־אִישׁ נַחַל נֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה׃ שְׂאֵת פְּנֵי־רָשָׁע 4 ה
לֹא־טוֹב לְהַטּוֹת צַדִּיק בַּמִּשְׁפָּט׃ שִׂפְתֵי כְסִיל יָבֹאוּ בְרִיב וּפִיו 6
לְמַהֲלֻמוֹת יִקְרָא׃ פִּי־כְסִיל מְחִתָּה־לוֹ וּשְׂפָתָיו מוֹקֵשׁ נַפְשׁוֹ׃ דִּבְרֵי 7 8
נִרְגָּן כְּמִתְלַהֲמִים וְהֵם יָרְדוּ חַדְרֵי־בָטֶן׃ גַּם מִתְרַפֶּה בִמְלַאכְתּוֹ אָח 9
הוּא לְבַעַל מַשְׁחִית׃ מִגְדַּל־עֹז שֵׁם יְהוָה בּוֹ־יָרוּץ צַדִּיק וְנִשְׂגָּב׃ י
הוֹן עָשִׁיר קִרְיַת עֻזּוֹ וּכְחוֹמָה נִשְׂגָּבָה בְּמַשְׂכִּתוֹ׃ לִפְנֵי־שֶׁבֶר יִגְבַּהּ 11 12
לֵב־אִישׁ וְלִפְנֵי כָבוֹד עֲנָוָה׃ מֵשִׁיב דָּבָר בְּטֶרֶם יִשְׁמָע אִוֶּלֶת הִיא־לוֹ 13
וּכְלִמָּה׃ רוּחַ־אִישׁ יְכַלְכֵּל מַחֲלֵהוּ וְרוּחַ נְכֵאָה מִי יִשָּׂאֶנָּה׃ לֵב נָבוֹן 14 טו
יִקְנֶה־דָּעַת וְאֹזֶן חֲכָמִים תְּבַקֶּשׁ־דָּעַת׃ מַתָּן אָדָם יַרְחִיב לוֹ וְלִפְנֵי 16
גְדֹלִים יַנְחֶנּוּ׃ צַדִּיק הָרִאשׁוֹן בְּרִיבוֹ יָבֹא רֵעֵהוּ וַחֲקָרוֹ׃ מִדְיָנִים 17 18
יַשְׁבִּית הַגּוֹרָל וּבֵין עֲצוּמִים יַפְרִיד׃ אָח נִפְשָׁע מִקִּרְיַת־עֹז וּמִדְוֹנִים 19
כִּבְרִיחַ אַרְמוֹן׃ מִפְּרִי פִי־אִישׁ תִּשְׂבַּע בִּטְנוֹ תְּבוּאַת שְׂפָתָיו יִשְׂבָּע׃ כ
מָוֶת וְחַיִּים בְּיַד־לָשׁוֹן וְאֹהֲבֶיהָ יֹאכַל פִּרְיָהּ׃ מָצָא אִשָּׁה מָצָא טוֹב 21 22
וַיָּפֶק רָצוֹן מֵיְהוָה׃ תַּחֲנוּנִים יְדַבֶּר־רָשׁ וְעָשִׁיר יַעֲנֶה עַזּוֹת׃ אִישׁ 23 24
רֵעִים לְהִתְרֹעֵעַ וְיֵשׁ אֹהֵב דָּבֵק מֵאָח׃

יט Cap. XIX. יט

טוֹב רָשׁ הוֹלֵךְ בְּתֻמּוֹ מֵעִקֵּשׁ שְׂפָתָיו וְהוּא כְסִיל׃ גַּם בְּלֹא־דַעַת נֶפֶשׁ א 2
לֹא־טוֹב וְאָץ בְּרַגְלַיִם חוֹטֵא׃ אִוֶּלֶת אָדָם תְּסַלֵּף דַּרְכּוֹ וְעַל־יְהוָה 3
יִזְעַף לִבּוֹ׃ הוֹן יֹסִיף רֵעִים רַבִּים וְדָל מֵרֵעֵהוּ יִפָּרֵד׃ עֵד שְׁקָרִים 4 ה
לֹא יִנָּקֶה וְיָפִיחַ כְּזָבִים לֹא יִמָּלֵט׃ רַבִּים יְחַלּוּ פְנֵי־נָדִיב וְכָל־הָרֵעַ 6
לְאִישׁ מַתָּן׃ כָּל־אֲחֵי־רָשׁ ׀ שְׂנֵאֻהוּ אַף כִּי מְרֵעֵהוּ רָחֲקוּ מִמֶּנּוּ מְרַדֵּף 7
אֲמָרִים לא־הֵמָּה׃ קֹנֶה־לֵּב אֹהֵב נַפְשׁוֹ שֹׁמֵר תְּבוּנָה לִמְצֹא־טוֹב׃ 8

XVII. v. 27. יְקַר־ק׳ XVIII. v. 17. יָבֹא — וּבָא ק׳ v. 19. נ״א שֹׁעַ׃
וּמִדְוֹנִים — וּמִדְיָנִים ק׳ v. 24. נ״א וְאִישׁ XIX. v. 7. לוֹ־ק׳

9 י עֵד שְׁקָרִים לֹא יִנָּקֶה וְיָפִיחַ כְּזָבִים יֹאבֵד׃ לֹא־נָאוֶה לִכְסִיל תַּעֲנוּג
11 אַף כִּי־לְעֶבֶד ׀ מְשֹׁל בְּשָׂרִים׃ שֵׂכֶל אָדָם הֶאֱרִיךְ אַפּוֹ וְתִפְאַרְתּוֹ עֲבֹר
12 13 עַל־פָּשַׁע׃ נַהַם כַּכְּפִיר זַעַף מֶלֶךְ וּכְטַל עַל־עֵשֶׂב רְצוֹנוֹ׃ הַוֺּת לְאָבִיו
14 בֵּן כְּסִיל וְדֶלֶף טֹרֵד מִדְיְנֵי אִשָּׁה׃ בַּיִת וָהוֹן נַחֲלַת אָבוֹת וּמֵיְהוָה
טו 16 אִשָּׁה מַשְׂכָּלֶת׃ עַצְלָה תַּפִּיל תַּרְדֵּמָה וְנֶפֶשׁ רְמִיָּה תִרְעָב׃ שֹׁמֵר
17 מִצְוָה שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ בּוֹזֵה דְרָכָיו יוּמָת׃ מַלְוֵה יְהוָה חוֹנֵן דָּל וּגְמֻלוֹ
18 יְשַׁלֶּם־לוֹ׃ יַסֵּר בִּנְךָ כִּי־יֵשׁ תִּקְוָה וְאֶל־הֲמִיתוֹ אַל־תִּשָּׂא נַפְשֶׁךָ׃
19 כ גְּרָל־חֵמָה נֹשֵׂא עֹנֶשׁ כִּי אִם־תַּצִּיל וְעוֹד תּוֹסִף׃ שְׁמַע עֵצָה וְקַבֵּל
21 מוּסָר לְמַעַן תֶּחְכַּם בְּאַחֲרִיתֶךָ׃ רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלֶב־אִישׁ וַעֲצַת
22 23 יְהוָה הִיא תָקוּם׃ תַּאֲוַת אָדָם חַסְדּוֹ וְטוֹב־רָשׁ מֵאִישׁ כָּזָב׃ יִרְאַת
24 יְהוָה לְחַיִּים וְשָׂבֵעַ יָלִין בַּל־יִפָּקֶד רָע׃ טָמַן עָצֵל יָדוֹ בַּצַּלָּחַת גַּם־
כה אֶל־פִּיהוּ לֹא יְשִׁיבֶנָּה׃ לֵץ תַּכֶּה וּפֶתִי יַעְרִם וְהוֹכִיחַ לְנָבוֹן יָבִין
26 27 דָּעַת׃ מְשַׁדֶּד־אָב יַבְרִיחַ אֵם בֵּן מֵבִישׁ וּמַחְפִּיר׃ חֲדַל־בְּנִי לִשְׁמֹעַ
28 מוּסָר לִשְׁגוֹת מֵאִמְרֵי־דָעַת׃ עֵד בְּלִיַּעַל יָלִיץ מִשְׁפָּט וּפִי רְשָׁעִים
29 יְבַלַּע־אָוֶן׃ נָכוֹנוּ לַלֵּצִים שְׁפָטִים וּמַהֲלֻמוֹת לְגֵו כְּסִילִים׃

Cap. XX. כ

כ

א 2 לֵץ הַיַּיִן הֹמֶה שֵׁכָר וְכָל־שֹׁגֶה בּוֹ לֹא יֶחְכָּם׃ נַהַם כַּכְּפִיר אֵימַת
3 מֶלֶךְ מִתְעַבְּרוֹ חוֹטֵא נַפְשׁוֹ׃ כָּבוֹד לָאִישׁ שֶׁבֶת מֵרִיב וְכָל־אֱוִיל
4 ה יִתְגַּלָּע׃ מֵחֹרֶף עָצֵל לֹא יַחֲרֹשׁ יִשְׁאַל בַּקָּצִיר וָאָיִן׃ מַיִם עֲמֻקִּים
6 עֵצָה בְלֶב־אִישׁ וְאִישׁ תְּבוּנָה יִדְלֶנָּה׃ רָב־אָדָם יִקְרָא אִישׁ חַסְדּוֹ
7 וְאִישׁ אֱמוּנִים מִי יִמְצָא׃ מִתְהַלֵּךְ בְּתֻמּוֹ צַדִּיק אַשְׁרֵי בָנָיו אַחֲרָיו׃
8 9 מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא־דִין מְזָרֶה בְעֵינָיו כָּל־רָע׃ מִי־יֹאמַר זִכִּיתִי
י לִבִּי טָהַרְתִּי מֵחַטָּאתִי׃ אֶבֶן וָאֶבֶן אֵיפָה וְאֵיפָה תּוֹעֲבַת יְהוָה גַּם־
11 12 שְׁנֵיהֶם׃ גַּם בְּמַעֲלָלָיו יִתְנַכֶּר־נָעַר אִם־זַךְ וְאִם־יָשָׁר פָּעֳלוֹ׃ אֹזֶן
13 שֹׁמַעַת וְעַיִן רֹאָה יְהוָה עָשָׂה גַם־שְׁנֵיהֶם׃ אַל־תֶּאֱהַב שֵׁנָה פֶּן־תִּוָּרֵשׁ
14 פְּקַח עֵינֶיךָ שְׂבַע־לָחֶם׃ רַע רַע יֹאמַר הַקּוֹנֶה וְאֹזֵל לוֹ אָז יִתְהַלָּל׃
טו 16 יֵשׁ זָהָב וְרָב־פְּנִינִים וּכְלִי יְקָר שִׂפְתֵי־דָעַת׃ לְקַח־בִּגְדוֹ כִּי־עָרַב
17 זָר וּבְעַד נָכְרִים חַבְלֵהוּ׃ עָרֵב לָאִישׁ לֶחֶם שָׁקֶר וְאַחַר יִמָּלֵא־פִיהוּ
18 19 חָצָץ׃ מַחֲשָׁבוֹת בְּעֵצָה תִכּוֹן וּבְתַחְבֻּלוֹת עֲשֵׂה מִלְחָמָה׃ גּוֹלֶה־סּוֹד
כ הוֹלֵךְ רָכִיל וּלְפֹתֶה שְׂפָתָיו לֹא תִתְעָרָב׃ מְקַלֵּל אָבִיו וְאִמּוֹ יִדְעַךְ נֵרוֹ

XIX. v. 16. נ״א זֶה׃ יוּמָת — יָמוּת ק׳ v. 17. נ״א כְּלֵי
v. 19. גְּדָל־ ק׳ XX. v. 4. יִשְׁאַל — וְשָׁאַל ק׳ v. 16. נָכְרִים —
נָכְרִיָּה ק׳

9. Falsus testis non erit impunitus;
et qui loquitur mendacia, peribit.
10. Non decent stultum deliciae;
nec servum dominari principibus.
11. Doctrina viri per patientiam
noscitur; et gloria eius est iniqua
praetergredi.
12. Sicut * fremitus leonis, ita et
regis ira; et sicut ros super herbam,
ita et hilaritas eius. * c. 20, 2.
13. Dolor patris, filius stultus; et
tecta iugiter perstillantia, litigiosa
mulier. 14. Domus, et divitiae dan-
tur a parentibus; a Domino autem
proprie uxor prudens.
15. Pigredo immittit soporem, et
anima dissoluta esuriet.
16. Qui custodit mandatum, custo-
dit animam suam; qui autem negli-
git viam suam, mortificabitur.
17. Foeneratur * Domino, qui mi-
seretur pauperis; et vicissitudinem
suam reddet ei. * Ps. 111, 5. 9.
18. Erudi filium tuum, ne despe-
res; ad interfectionem autem eius
ne ponas animam tuam.
19. Qui impatiens est, sustinebit
damnum; et cum rapuerit, aliud ap-
ponet. 20. Audi consilium, et susci-
pe disciplinam, ut sis sapiens in no-
vissimis tuis.
21. Multae cogitationes in corde
viri; voluntas autem Domini perma-
nebit. 22. Homo indigens miseri-
cors est; et melior est pauper, quam
vir mendax.
23. Timor Domini ad vitam; et in
plenitudine commorabitur, absque
visitatione pessima.
24. * Abscondit piger manum suam
sub ascella, nec ad os suum applicat
eam. * c. 26, 15.
25. Pestilente flagellato stultus
sapientior erit; si autem corripueris
sapientem, intelliget disciplinam.
26. Qui affligit patrem, et fugat
matrem, ignominiosus est et infelix.
27. Non cesses fili audire doctri-
nam, nec ignores sermones scientiae.
28. Testis iniquus deridet iudicium;
et os impiorum devorat iniquitatem.
29. Parata sunt derisoribus iudi-
cia; et mallei percutientes stulto-
rum corporibus.

CAP. XX.

Luxuriosa res vinum. Fuge contentiones.
Pondus sit iustum. Honorandi parentes.

1. Luxuriosa res, vinum, et tumul-
tuosa ebrietas; quicumque his dele-
ctatur, non erit sapiens.
2. Sicut * rugitus leonis, ita et ter-
ror regis; qui provocat eum, peccat
in animam suam. * c. 19, 12.
3. Honor est homini, qui separat
se a contentionibus; omnes autem
stulti miscentur contumeliis.
4. Propter frigus piger arare no-
luit; mendicabit ergo aestate, et
non dabitur illi.
5. * Sicut aqua profunda, sic con-
silium in corde viri; sed homo sa-
piens exhauriet illud. * c. 18, 4.
6. Multi homines misericordes vo-
cantur; virum autem fidelem quis in-
veniet?
7. Iustus, qui ambulat in simplici-
tate sua, * beatos post se filios de-
relinquet. * Ps. 111, 2.
8. Rex, qui sedet in solio iudicii,
dissipat omne malum intuitu suo.
9. * Quis potest dicere: Mundum
est cor meum, purus sum a peccato?
* 3 Reg. 8, 46. 2 Paral. 6, 36. Eccl. 7, 21.
10. * Pondus est pondus, mensura
et mensura; utrumque abominabile
est apud Deum. * c. 11, 1. 20, 25.
11. Ex studiis suis intelligitur puer,
si munda et recta sint opera eius.
12. Aurem audientem, et oculum
videntem, Dominus fecit utrumque.
13. Noli diligere somnum, ne te
egestas opprimat; aperi oculos tuos,
et saturare panibus.
14. Malum est, malum est, dicit
omnis emptor; et cum recesserit,
tunc gloriabitur.
15. Est aurum, et multitudo gem-
marum; et vas pretiosum labia sci-
entiae.
16. * Tolle vestimentum eius, qui
fideiussor extitit alieni, et pro ex-
traneis aufer pignus ab eo. * c. 27, 13.
17. Suavis est homini panis men-
dacii; et postea implebitur os eius
calculo.
18. Cogitationes consiliis robo-
rantur; et gubernaculis tractanda
sunt bella.
19. Ei, qui revelat mysteria, et
ambulat fraudulenter, et dilatat la-
bia sua, ne commiscearis.
20. * Qui maledicit patri suo, et
matri, extinguetur lucerna eius in
mediis tenebris. * Exod. 21, 16.
Lev. 20, 9. Matth. 15, 4.

21. Haereditas, ad quam festinatur in principio, in novissimo benedictione carebit.
22. *Ne dicas: Reddam malum! expecta Dominum, et liberabit te.
* Rom. 12, 17. 1 Thess. 5, 15. 1 Petr. 3, 9.
23. *Abominatio est apud Dominum pondus et pondus; statera dolosa non est bona. * v. 10.
24. *A Domino diriguntur gressus viri; quis autem hominum intelligere potest viam suam? * c. 16, 2.
25. Ruina est homini devorare sanctos, et post vota retractare.
26. Dissipat impios rex sapiens, et incurvat super eos fornicem.
27. Lucerna Domini spiraculum hominis, quae investigat omnia secreta ventris.
28. Misericordia, et veritas custodiunt regem, et roboratur clementia thronus eius.
29. Exultatio iuvenum, fortitudo eorum; et dignitas senum, canities.
30. Livor vulneris absterget mala; et plagae in secretioribus ventris.

Cap. XXI.

Cor regis in manu Domini. Misericordia multis commendatur. Victimae impiorum Deo non placent. Dominus tribuit salutem.

1. Sicut divisiones aquarum, ita cor regis in manu Domini; quocumque voluerit, inclinabit illud.
2. *Omnis via viri recta sibi videtur; appendit autem corda Dominus.
* c. 16, 2. 20, 24.
3. Facere misericordiam et iudicium, magis placet Domino, quam victimae.
4. Exaltatio oculorum est dilatatio cordis; lucerna impiorum peccatum.
5. Cogitationes robusti semper in abundantia; omnis autem piger semper in egestate est.
6. Qui congregat * thesauros lingua mendacii, vanus et excors est, et impingetur ad laqueos mortis.
* c. 10, 2.
7. Rapinae impiorum detrahent eos, quia noluerunt facere iudicium.
8. Perversa via viri, aliena est; qui autem mundus est, rectum opus eius.
9. *Melius est sedere in angulo domatis, quam cum muliere litigiosa, et in domo communi. * c. 25, 24.
10. Anima impii desiderat malum, non miserebitur proximo suo.
11. *Mulctato pestilente sapientior erit parvulus; et si sectetur sapientem, sumet scientiam. * c. 19, 25.
12. Excogitat iustus de domo impii, ut detrahat impios a malo.
13. Qui obturat aurem suam ad clamorem pauperis, et ipse clamabit, et non exaudietur.
14. Munus absconditum extinguit iras, et domum in sinu indignationem maximam.
15. Gaudium iusto est facere iudicium; et pavor operantibus iniquitatem.
16. Vir, qui erraverit a via doctrinae, in coetu gigantum commorabitur.
17. Qui diligit epulas, in egestate erit; qui amat vinum, et pinguia, non ditabitur.
18. Pro iusto * datur impius: et pro rectis iniquus. * c. 11, 8.
19. * Melius est habitare in terra deserta, quam cum muliere rixosa et iracunda. * v. 9. c. 25, 24. Eccl. 25, 23.
20. Thesaurus desiderabilis, et oleum in habitaculo iusti; et imprudens homo dissipabit illud.
21. Qui sequitur iustitiam et misericordiam, inveniet vitam, iustitiam, et gloriam.
22. Civitatem fortium ascendit sapiens, et destruxit robur fiduciae eius.
23. Qui custodit os suum, et linguam suam, custodit ab angustiis animam suam.
24. Superbus et arrogans vocatur indoctus, qui in ira operatur superbiam.
25. Desideria occidunt pigrum; noluerunt enim quidquam manus eius operari.
26. Tota die concupiscit et desiderat; qui autem iustus est, tribuet, et non cessabit.
27. * Hostiae impiorum abominabiles, quia offeruntur ex scelere.
* c. 15, 8. Eccl. 34, 21.
28. Testis mendax peribit; vir obediens loquetur victoriam.
29. Vir impius procaciter obfirmat vultum suum; qui autem rectus est, corrigit viam suam.

21 22 בֶּאֱישׁוֹן חֹשֶׁךְ׃ נַחֲלָה מְבֻחֶלֶת בָּרִאשֹׁנָה וְאַחֲרִיתָהּ לֹא תְבֹרָךְ׃ אַל־
23 תֹּאמַר אֲשַׁלְּמָה־רָע קַוֵּה לַיהוָה וְיֹשַׁע לָךְ׃ תּוֹעֲבַת יְהוָה אֶבֶן וָאָבֶן
24 וּמֹאזְנֵי מִרְמָה לֹא־טוֹב׃ מֵיְהוָה מִצְעֲדֵי־גָבֶר וְאָדָם מַה־יָּבִין דַּרְכּוֹ׃
כה 26 מוֹקֵשׁ אָדָם יָלַע קֹדֶשׁ וְאַחַר נְדָרִים לְבַקֵּר׃ מְזָרֶה רְשָׁעִים מֶלֶךְ חָכָם
27 28 וַיָּשֶׁב עֲלֵיהֶם אוֹפָן׃ נֵר יְהוָה נִשְׁמַת אָדָם חֹפֵשׂ כָּל־חַדְרֵי־בָטֶן׃ חֶסֶד
29 וֶאֱמֶת יִצְּרוּ־מֶלֶךְ וְסָעַד בַּחֶסֶד כִּסְאוֹ׃ תִּפְאֶרֶת בַּחוּרִים כֹּחָם וַהֲדַר
ל זְקֵנִים שֵׂיבָה׃ חַבֻּרוֹת פֶּצַע תַּמְרִיק בְּרָע וּמַכּוֹת חַדְרֵי־בָטֶן׃

כא Cap. XXI. כא

2 א פַּלְגֵי־מַיִם לֶב־מֶלֶךְ בְּיַד־יְהוָה עַל־כָּל־אֲשֶׁר יַחְפֹּץ יַטֶּנּוּ׃ כָּל־דֶּרֶךְ
3 אִישׁ יָשָׁר בְּעֵינָיו וְתֹכֵן לִבּוֹת יְהוָה׃ עֲשֹׂה צְדָקָה וּמִשְׁפָּט נִבְחָר
4 ה לַיהוָה מִזָּבַח׃ רוּם עֵינַיִם וּרְחַב־לֵב נֵר רְשָׁעִים חַטָּאת׃ מַחְשְׁבוֹת
6 חָרוּץ אַךְ־לְמוֹתָר וְכָל־אָץ אַךְ־לְמַחְסוֹר׃ פֹּעַל אֹצָרוֹת בִּלְשׁוֹן שָׁקֶר
7 הֶבֶל נִדָּף מֹוקְשֵׁי־מָוֶת׃ שֹׁד־רְשָׁעִים יְגוֹרֵם כִּי מֵאֲנוּ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט׃
9 8 הֲפַכְפַּךְ דֶּרֶךְ אִישׁ וָזָר וְזַךְ יָשָׁר פָּעֳלוֹ׃ טוֹב לָשֶׁבֶת עַל־פִּנַּת־גָּג
י מֵאֵשֶׁת מִדְוָנִים וּבֵית חָבֶר׃ נֶפֶשׁ רָשָׁע אִוְּתָה־רָע לֹא־יֻחַן בְּעֵינָיו
11 12 רֵעֵהוּ׃ בַּעֲנָשׁ־לֵץ יֶחְכַּם־פֶּתִי וּבְהַשְׂכִּיל לְחָכָם יִקַּח דָּעַת׃ מַשְׂכִּיל
13 צַדִּיק לְבֵית רָשָׁע מְסַלֵּף רְשָׁעִים לָרָע׃ אֹטֵם אָזְנוֹ מִזַּעֲקַת־דָּל גַּם־הוּא
14 יִקְרָא וְלֹא יֵעָנֶה׃ מַתָּן בַּסֵּתֶר יִכְפֶּה־אָף וְשֹׁחַד בַּחֵק חֵמָה עַזָּה׃
טו 16 שִׂמְחָה לַצַּדִּיק עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וּמְחִתָּה לְפֹעֲלֵי אָוֶן׃ אָדָם תּוֹעֶה מִדֶּרֶךְ
17 הַשְׂכֵּל בִּקְהַל רְפָאִים יָנוּחַ׃ אִישׁ מַחְסוֹר אֹהֵב שִׂמְחָה אֹהֵב יַיִן
18 19 וָשֶׁמֶן לֹא יַעֲשִׁיר׃ כֹּפֶר לַצַּדִּיק רָשָׁע וְתַחַת יְשָׁרִים בּוֹגֵד׃ טוֹב שֶׁבֶת
כ בְּאֶרֶץ מִדְבָּר מֵאֵשֶׁת מִדְוָנִים וָכָעַס׃ אוֹצָר ׀ נֶחְמָד וָשֶׁמֶן בִּנְוֵה חָכָם
21 וּכְסִיל אָדָם יְבַלְּעֶנּוּ׃ רֹדֵף צְדָקָה וָחָסֶד יִמְצָא חַיִּים צְדָקָה וְכָבוֹד׃
22 23 עִיר גִּבֹּרִים עָלָה חָכָם וַיֹּרֶד עֹז מִבְטֶחָה׃ שֹׁמֵר פִּיו וּלְשׁוֹנוֹ שֹׁמֵר
24 כה מִצָּרוֹת נַפְשׁוֹ׃ זֵד יָהִיר לֵץ שְׁמוֹ עוֹשֶׂה בְּעֶבְרַת זָדוֹן׃ תַּאֲוַת עָצֵל
26 תְּמִיתֶנּוּ כִּי־מֵאֲנוּ יָדָיו לַעֲשׂוֹת׃ כָּל־הַיּוֹם הִתְאַוָּה תַאֲוָה וְצַדִּיק יִתֵּן
27 28 וְלֹא יַחְשֹׂךְ׃ זֶבַח רְשָׁעִים תּוֹעֵבָה אַף כִּי־בְזִמָּה יְבִיאֶנּוּ׃ עֵד־כְּזָבִים
29 יֹאבֵד וְאִישׁ שׁוֹמֵעַ לָנֶצַח יְדַבֵּר׃ הֵעֵז אִישׁ רָשָׁע בְּפָנָיו וְיָשָׁר הוּא ׀

XX. v. 20. בְּאִישׁוֹן — בֶּאֱשׁוּן ק׳ v. 21. מְבֹהֶלֶת ק׳ v. 24. נ״א
יָכִין . v. 30. תַּמְרִיק — תַּמְרוּק ק׳ XXI. v. 6. במס׳ מְבַקְשֵׁי־
v. 9. מִדְוָנִים — מִדְיָנִים ק׳ v. 19. מִדְוָנִים — מִדְיָנִים ק׳
v. 22 הה׳ רפה

ל 31 יָכִין דַּרְכָּיו: אֵין חָכְמָה וְאֵין תְּבוּנָה וְאֵין עֵצָה לְנֶגֶד יְהוָה: סוּס
מוּכָן לְיוֹם מִלְחָמָה וְלַיהוָה הַתְּשׁוּעָה:

כב Cap. XXII. כב

א 2 נִבְחָר שֵׁם מֵעֹשֶׁר רָב מִכֶּסֶף וּמִזָּהָב חֵן טוֹב: עָשִׁיר וָרָשׁ נִפְגָּשׁוּ עֹשֵׂה
3 4 כֻלָּם יְהוָה: עָרוּם ׀ רָאָה רָעָה וְיִסְתָּר וּפְתָיִים עָבְרוּ וְנֶעֱנָשׁוּ: עֵקֶב
ה עֲנָוָה יִרְאַת יְהוָה עֹשֶׁר וְכָבוֹד וְחַיִּים: צִנִּים פַּחִים בְּדֶרֶךְ עִקֵּשׁ
6 שׁוֹמֵר נַפְשׁוֹ יִרְחַק מֵהֶם: חֲנֹךְ לַנַּעַר עַל־פִּי דַרְכּוֹ גַּם כִּי־יַזְקִין לֹא־
7 8 יָסוּר מִמֶּנָּה: עָשִׁיר בְּרָשִׁים יִמְשׁוֹל וְעֶבֶד לֹוֶה לְאִישׁ מַלְוֶה: זוֹרֵעַ
9 עַוְלָה יִקְצוֹר־אָוֶן וְשֵׁבֶט עֶבְרָתוֹ יִכְלֶה: טוֹב־עַיִן הוּא יְבֹרָךְ כִּי־נָתַן
י 11 מִלַּחְמוֹ לַדָּל: גָּרֵשׁ לֵץ וְיֵצֵא מָדוֹן וְיִשְׁבֹּת דִּין וְקָלוֹן: אֹהֵב טְהָור־
12 לֵב חֵן שְׂפָתָיו רֵעֵהוּ מֶלֶךְ: עֵינֵי יְהוָה נָצְרוּ דָעַת וַיְסַלֵּף דִּבְרֵי בֹגֵד:
13 14 אָמַר עָצֵל אֲרִי בַחוּץ בְּתוֹךְ רְחֹבוֹת אֵרָצֵחַ: שׁוּחָה עֲמֻקָּה פִּי זָרוֹת
טו זְעוּם יְהוָה יִפּוֹל־שָׁם: אִוֶּלֶת קְשׁוּרָה בְלֶב־נָעַר שֵׁבֶט מוּסָר יַרְחִיקֶנָּה
16 17 מִמֶּנּוּ: עֹשֵׁק דָּל לְהַרְבּוֹת לוֹ נֹתֵן לְעָשִׁיר אַךְ לְמַחְסוֹר: הַט אָזְנְךָ
18 וּשְׁמַע דִּבְרֵי חֲכָמִים וְלִבְּךָ תָּשִׁית לְדַעְתִּי: כִּי־נָעִים כִּי־תִשְׁמְרֵם
19 בְּבִטְנֶךָ יִכֹּנוּ יַחְדָּו עַל־שְׂפָתֶיךָ: לִהְיוֹת בַּיהוָה מִבְטַחֶךָ הוֹדַעְתִּיךָ
כ 21 הַיּוֹם אַף־אָתָּה: הֲלֹא כָתַבְתִּי לְךָ שִׁלְשׁוֹם בְּמֹעֵצוֹת וָדָעַת: לְהוֹדִיעֲךָ
22 קֹשְׁטְ אִמְרֵי אֱמֶת לְהָשִׁיב אֲמָרִים אֱמֶת לְשֹׁלְחֶיךָ: אַל־תִּגְזָל־דָּל
23 כִּי דַל־הוּא וְאַל־תְּדַכֵּא עָנִי בַשָּׁעַר: כִּי־יְהוָה יָרִיב רִיבָם וְקָבַע
24 אֶת־קֹבְעֵיהֶם נָפֶשׁ: אַל־תִּתְרַע אֶת־בַּעַל אָף וְאֶת־אִישׁ חֵמוֹת לֹא
כה 26 תָבוֹא: פֶּן־תֶּאֱלַף אֹרְחֹתָו וְלָקַחְתָּ מוֹקֵשׁ לְנַפְשֶׁךָ: אַל־תְּהִי בְתֹקְעֵי־
27 כָף בַּעֹרְבִים מַשָּׁאוֹת: אִם־אֵין־לְךָ לְשַׁלֵּם לָמָּה יִקַּח מִשְׁכָּבְךָ
28 29 מִתַּחְתֶּיךָ: אַל־תַּסֵּג גְּבוּל עוֹלָם אֲשֶׁר עָשׂוּ אֲבוֹתֶיךָ: חָזִיתָ אִישׁ ׀
מָהִיר בִּמְלַאכְתּוֹ לִפְנֵי־מְלָכִים יִתְיַצָּב בַּל־יִתְיַצֵּב לִפְנֵי חֲשֻׁכִּים:

כג Cap. XXIII. כג

א 2 כִּי־תֵשֵׁב לִלְחוֹם אֶת־מוֹשֵׁל בִּין תָּבִין אֶת־אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ: וְשַׂמְתָּ שַׂכִּין
3 בְּלֹעֶךָ אִם־בַּעַל נֶפֶשׁ אָתָּה: אַל־תִּתְאָו לְמַטְעַמּוֹתָיו וְהוּא לֶחֶם
4 ה כְּזָבִים: אַל־תִּיגַע לְהַעֲשִׁיר מִבִּינָתְךָ חֲדָל: הֲתָעוּף עֵינֶיךָ ׀ בּוֹ וְאֵינֶנּוּ
6 כִּי עָשֹׂה יַעֲשֶׂה־לּוֹ כְנָפַיִם כְּנֶשֶׁר וְעוּף הַשָּׁמָיִם: אַל־תִּלְחַם אֶת־

XXI. v. 29. יָכִין ק׳: דרכיו — דַּרְכּוֹ ק׳   XXII. v. 3. וְיִסְתָּר —
וְנִסְתָּר ק׳   v. 8. יִקְצוֹר־ — יִקְצָר־ ק׳   v. 11. טְהוֹר־ — טְהָר־ ק׳   v. 14.
יִפּוֹל־ — יִפָּל־ ק׳   v. 19. נ"א טָ   v. 20. שִׁלְשׁוֹם — שָׁלִשִׁים ק׳
v. 25. תָיו ק׳   XXIII. v. 5. הֲתָעוּף — הֲתָעִיף ק׳: וְעוּף — יָעוּף ק׳

30. Non est sapientia, * non est prudentia, non est consilium contra Dominum. * Ps. 32, 10.

31. Equus paratur ad diem belli; Dominus autem salutem tribuit.

CAP. XXII.

Laus boni nominis. Pauperem ne calumnieris. Audi et disce sapientiam. Antiqui termini servandi.

1. *Melius est nomen bonum, quam divitiae multae; super argentum et aurum, gratia bona. * Eccl. 7, 2.

2. * Dives, et pauper obviaverunt sibi; utriusque operator est Dominus. * c. 29, 23.

3. Callidus vidit malum, et abscondit se; innocens pertransiit, et afflictus est damno.

4. Finis modestiae timor Domini, divitiae et gloria et vita.

5. Arma et gladii in via perversi; custos autem animae suae longe recedit ab eis.

6. Proverbium est: Adolescens iuxta viam suam, etiam cum senuerit, non recedet ab ea.

7. Dives pauperibus imperat; et qui accipit mutuum, servus est foenerantis.

8. Qui seminat iniquitatem, metet mala, et virga irae suae consummabitur.

9. * Qui pronus est ad misericordiam, benedicetur; de panibus enim suis dedit pauperi.

Victoriam et honorem acquiret, qui dat munera; animam autem aufert accipientium. * Eccl. 31, 28.

10. Eiice derisorem, et exibit cum eo iurgium, cessabuntque causae et contumeliae.

11. Qui diligit cordis munditiam, propter gratiam labiorum suorum habebit amicum regem.

12. Oculi Domini custodiunt scientiam; et supplantantur verba iniqui.

13. Dicit piger: * Leo est foris, in medio platearum occidendus sum. * c. 26, 13.

14. Fovea * profunda, os alienae; cui iratus est Dominus, incidet in eam. * c. 23, 27.

15. Stultitia colligata est in corde pueri, et virga disciplinae fugabit eam.

16. Qui calumniatur pauperem, ut augeat divitias suas, dabit ipse ditiori, et egebit.

17. Inclina * aurem tuam, et audi verba sapientium, appone autem cor ad doctrinam meam: * c. 5, 1.

18. Quae pulchra erit tibi, cum servaveris eam in ventre tuo, et redundabit in labiis tuis;

19. ut sit in Domino fiducia tua, unde et ostendi eam tibi hodie.

20. Ecce! descripsi eam tibi tripliciter, in cogitationibus et scientia;

21. ut ostenderem tibi firmitatem, et eloquia veritatis, respondere ex his illis, qui miserunt te.

22. Non facias violentiam pauperi, quia pauper est; neque conteras egenum in porta:

23. Quia iudicabit Dominus causam eius, et configet eos, qui confixerunt animam eius.

24. Noli esse amicus homini iracundo, neque ambules cum viro furioso;

25. ne forte discas semitas eius, et sumas scandalum animae tuae.

26. Noli esse cum his, * qui defigunt manus suas, et qui vades se offerunt pro debitis. * c. 11, 15. 17, 18.

27. Si enim non habes, unde restituas, quid causae est, ut tollat operimentum de cubili tuo!

28. Ne transgrediaris * terminos antiquos, quos posuerunt patres tui. * Deut. 27, 17.

27. Vidisti virum velocem in opere suo? coram regibus stabit, nec erit ante ignobiles.

CAP. XXIII.

Quomodo edendum cum principe. Divitias, et cibos invidorum ne appetas. Castigandus puer. Quae ab initio blanda, in fine amara sint?

1. Quando sederis, ut comedas cum principe, diligenter attende, quae apposita sunt ante faciem tuam;

2. et statue cultrum in gutture tuo, si tamen habes in potestate animam tuam;

3. ne desideres de cibis eius, in quo est panis mendacii.

4. Noli laborare, ut diteris; sed prudentiae tuae pone modum.

5. Ne erigas oculos tuos ad opes, quas non potes habere; quia facient sibi pennas quasi aquilae, et volabunt in coelum.

6. Ne comedas cum homine invido, et ne desideres cibos eius.
7. Quoniam in similitudinem arioli, et coniectoris, aestimat, quod ignorat. Comede et bibe! dicet tibi; et mens eius non est tecum.
8. Cibos, quos comederas, evomes; et perdes pulchros sermones tuos.
9. In auribus insipientium ne loquaris; quia despicient doctrinam eloquii tui.
10. Ne attingas parvulorum terminos; et agrum pupillorum ne introeas.
11. Propinquus enim illorum fortis est; et ipse iudicabit contra te causam illorum.
12. Ingrediatur ad doctrinam cor tuum; et aures tuae ad verba scientiae.
13. Noli subtrahere * a puero disciplinam; si enim percusseris eum virga, non morietur.
* c. 13, 24. 29, 15. Eccl. 30, 1.
14. Tu virga percuties eum; et animam eius de inferno liberabis.
15. Fili mi, si sapiens fuerit animus tuus, gaudebit tecum cor meum:
16. Et exultabunt renes mei, cum locuta fuerint rectum labia tua.
17. *Non aemuletur cor tuum peccatores; sed in timore Domini esto tota die; * c. 24, 1.
18. quia habebis spem in novissimo, et praestolatio tua non auferetur.
19. Audi fili mi! et esto sapiens; et dirige in via animum tuum.
20. Noli esse in conviviis potatorum, nec in comessationibus eorum, qui carnes ad vescendum conferunt;
21. quia vacantes potibus, et dantes symbola consumentur, et vestietur pannis dormitatio.
22. Audi *patrem tuum, qui genuit te; et ne contemnas, cum senuerit mater tua. * c. 1, 8.
23. Veritatem eme, et noli vendere sapientiam, et doctrinam, et intelligentiam.
24. Exultat gaudio pater iusti; qui sapientem genuit, laetabitur in eo.
25. Gaudeat pater tuus, et mater tua, et exultet, quae genuit te.
26. Praebe fili mi! cor tuum mihi; et oculi tui vias meas custodiant.
27. Fovea * enim profunda est meretrix; et puteus angustus, aliena.
* c. 22, 14.
28. Insidiatur in via quasi latro, et quos incautos viderit, interficiet.
29. Cui vae? cuius patri vae? cui rixae? cui foveae? cui sine causa vulnera? cui suffusio oculorum?
30. Nonne his, qui commorantur in vino, et student calicibus epotandis?
31. Ne intuearis vinum, quando flavescit, cum splenduerit in vitro color eius; ingreditur blande;
32. sed in novissimo mordebit ut coluber, et sicut regulus venena diffundet.
33. Oculi tui videbunt extraneas, et cor tuum loquetur perversa.
34. Et eris sicut dormiens in medio mari, et quasi sopitus gubernator, amisso clavo;
35. et dices: Verberaverunt me, sed non dolui; traxerunt me, et ego non sensi; quando evigilabo, et rursus vina reperiam?

Cap. XXIV.

Sapientiae laus repetita. Oppressos liberare studeas. Iudices iuste iudicent. Nemo lactandus verbis. Pigritiam sequitur egestas.

1. Ne aemuleris * viros malos, nec desideres esse cum eis; * c. 23, 17.
2. quia rapinas meditatur mens eorum, et fraudes labia eorum loquuntur.
3. Sapientia aedificabitur domus, et prudentia roborabitur.
4. In doctrina replebuntur cellaria, universa substantia pretiosa et pulcherrima.
5. Vir sapiens, fortis est; et vir doctus, robustus et validus.
6. Quia cum dispositione initur bellum; et erit salus, ubi multa consilia sunt.
7. Excelsa stulto sapientia, in porta non aperiet os suum.
8. Qui cogitat mala facere, stultus vocabitur.
9. Cogitatio stulti peccatum est; et abominatio hominum detractor.
10. Si desperaveris lassus in die angustiae; imminuetur fortitudo tua.
11. *Erue eos, qui ducuntur ad mortem; et qui trahuntur ad interitum, liberare ne cesses. * Ps. 81, 4.

7 לֶחֶם רַע עָיִן וְאַל־תִּתְאָו לְמַטְעַמֹּתָיו׃ כִּי ׀ כְּמוֹ־שָׁעַר בְּנַפְשׁוֹ כֶּן־
8 הוּא אֱכוֹל וּשְׁתֵה יֹאמַר לָךְ וְלִבּוֹ בַּל־עִמָּךְ׃ פִּתְּךָ־אָכַלְתָּ תְקִיאֶנָּה
9 וְשִׁחַתָּ דְּבָרֶיךָ הַנְּעִימִים׃ בְּאָזְנֵי כְסִיל אַל־תְּדַבֵּר כִּי־יָבוּז לְשֵׂכֶל
י 11 מִלֶּיךָ׃ אַל־תַּסֵּג גְּבוּל עוֹלָם וּבִשְׂדֵי יְתוֹמִים אַל־תָּבֹא׃ כִּי־גֹאֲלָם
12 חָזָק הוּא־יָרִיב אֶת־רִיבָם אִתָּךְ׃ הָבִיאָה לַמּוּסָר לִבֶּךָ וְאָזְנֶךָ לְאִמְרֵי־
13 14 דָעַת׃ אַל־תִּמְנַע מִנַּעַר מוּסָר כִּי־תַכֶּנּוּ בַשֵּׁבֶט לֹא יָמוּת׃ אַתָּה בַּשֵּׁבֶט
טו תַּכֶּנּוּ וְנַפְשׁוֹ מִשְּׁאוֹל תַּצִּיל׃ בְּנִי אִם־חָכַם לִבֶּךָ יִשְׂמַח לִבִּי גַם־אָנִי׃
16 17 וְתַעְלֹזְנָה כִלְיוֹתָי בְּדַבֵּר שְׂפָתֶיךָ מֵישָׁרִים׃ אַל־יְקַנֵּא לִבְּךָ בַּחַטָּאִים
18 כִּי אִם־בְּיִרְאַת יְהוָֹה כָּל־הַיּוֹם׃ כִּי אִם־יֵשׁ אַחֲרִית וְתִקְוָתְךָ לֹא
19 כ תִכָּרֵת׃ שְׁמַע־אַתָּה בְנִי וַחֲכָם וְאַשֵּׁר בַּדֶּרֶךְ לִבֶּךָ׃ אַל־תְּהִי בְסֹבְאֵי־
21 יָיִן בְּזֹלְלֵי בָשָׂר לָמוֹ׃ כִּי־סֹבֵא וְזוֹלֵל יִוָּרֵשׁ וּקְרָעִים תַּלְבִּישׁ נוּמָה׃
22 23 שְׁמַע לְאָבִיךָ זֶה יְלָדֶךָ וְאַל־תָּבוּז כִּי־זָקְנָה אִמֶּךָ׃ אֱמֶת קְנֵה וְאַל־
24 תִּמְכֹּר חָכְמָה וּמוּסָר וּבִינָה׃ גִּוֹל יָגוּל אֲבִי צַדִּיק °יוֹלֵד חָכָם וְיִשְׂמַח בּוֹ׃
כה 26 יִשְׂמַח־אָבִיךָ וְאִמֶּךָ וְתָגֵל יוֹלַדְתֶּךָ׃ תְּנָה־בְנִי לִבְּךָ לִי וְעֵינֶיךָ דְּרָכַי
27 28 תִּרְצֶנָה׃ כִּי־שׁוּחָה עֲמֻקָּה זוֹנָה וּבְאֵר צָרָה נָכְרִיָּה׃ אַף־הִיא כְּחֶתֶף
29 תֶּאֱרֹב וּבוֹגְדִים בְּאָדָם תּוֹסִף׃ לְמִי אוֹי לְמִי אֲבוֹי לְמִי מִדְוָנִים ׀ לְמִי־
ל שִׂיחַ לְמִי פְּצָעִים חִנָּם לְמִי חַכְלִלוּת עֵינָיִם׃ לַמְאַחֲרִים עַל־הַיָּיִן
31 לַבָּאִים לַחְקֹר מִמְסָךְ׃ אַל־תֵּרֶא יַיִן כִּי יִתְאַדָּם כִּי־יִתֵּן בַּכִּיס עֵינוֹ
32 33 יִתְהַלֵּךְ בְּמֵישָׁרִים׃ אַחֲרִיתוֹ כְּנָחָשׁ יִשָּׁךְ וּכְצִפְעֹנִי יַפְרִשׁ׃ עֵינֶיךָ
34 יִרְאוּ זָרוֹת וְלִבְּךָ יְדַבֵּר תַּהְפֻּכוֹת׃ וְהָיִיתָ כְּשֹׁכֵב בְּלֶב־יָם וּכְשֹׁכֵב
לה בְּרֹאשׁ חִבֵּל׃ הִכּוּנִי בַל־חָלִיתִי הֲלָמוּנִי בַּל־יָדָעְתִּי מָתַי אָקִיץ אוֹסִיף
אֲבַקְשֶׁנּוּ עוֹד׃

כד CAP. XXIV. כד

א 2 אַל־תְּקַנֵּא בְּאַנְשֵׁי רָעָה וְאַל־תִּתְאָו לִהְיוֹת אִתָּם׃ כִּי־שֹׁד יֶהְגֶּה לִבָּם
3 וְעָמָל שִׂפְתֵיהֶם תְּדַבֵּרְנָה׃ בְּחָכְמָה יִבָּנֶה בָּיִת וּבִתְבוּנָה יִתְכּוֹנָן׃
4 ה וּבְדַעַת חֲדָרִים יִמָּלְאוּ כָּל־הוֹן יָקָר וְנָעִים׃ גֶּבֶר־חָכָם בַּעוֹז וְאִישׁ
6 דַּעַת מְאַמֶּץ־כֹּחַ׃ כִּי בְתַחְבֻּלוֹת תַּעֲשֶׂה־לְּךָ מִלְחָמָה וּתְשׁוּעָה בְּרֹב
7 8 יוֹעֵץ׃ רָאמוֹת לֶאֱוִיל חָכְמוֹת בַּשַּׁעַר לֹא יִפְתַּח־פִּיהוּ׃ מְחַשֵּׁב לְהָרֵעַ
9 לוֹ בַּעַל־מְזִמּוֹת יִקְרָאוּ׃ זִמַּת אִוֶּלֶת חַטָּאת וְתוֹעֲבַת לְאָדָם לֵץ׃
י 11 הִתְרַפִּיתָ בְּיוֹם צָרָה צַר כֹּחֶכָה׃ הַצֵּל לְקֻחִים לַמָּוֶת וּמָטִים לַהֶרֶג

XXIII. v. 24. גִּיל יָגוּל — גִּיל יָגִיל ק׳ : יוֹלֵד — וְיוֹלֵד ק׳ :
וְיִשְׂמַח — יִשְׂמַח ק׳ v. 26. תִּרְצֶנָה — תִּצֹּרְנָה ק׳ · v. 29. מִדְוָנִים —
מִדְיָנִים ק׳ v. 31. בַּכִּיס — בַּכּוֹס ק׳ XXIV. v. 7. באלף

12 אִם־תַּחְשׂוֹךְ׃ כִּי־תֹאמַר הֵן לֹא־יָדַעְנוּ זֶה הֲלֹא־תֹכֵן לִבּוֹת ׀ הוּא־יָבִין
13 וְנֹצֵר נַפְשְׁךָ הוּא יֵדָע וְהֵשִׁיב לְאָדָם כְּפָעֳלוֹ׃ אֱכָל־בְּנִי דְבַשׁ כִּי טוֹב
14 וְנֹפֶת מָתוֹק עַל־חִכֶּךָ׃ כֵּן ׀ דְּעֶה חָכְמָה לְנַפְשֶׁךָ אִם־מָצָאתָ וְיֵשׁ אַחֲרִית
טו וְתִקְוָתְךָ לֹא תִכָּרֵת׃ אַל־תֶּאֱרֹב רָשָׁע לִנְוֵה צַדִּיק אַל־תְּשַׁדֵּד רִבְצוֹ׃
16 17 כִּי שֶׁבַע ׀ יִפּוֹל צַדִּיק וָקָם וּרְשָׁעִים יִכָּשְׁלוּ בְרָעָה׃ בִּנְפֹל אוֹיִבְיךָ אַל־
18 תִּשְׂמָח וּבִכָּשְׁלוֹ אַל־יָגֵל לִבֶּךָ׃ פֶּן־יִרְאֶה יְהוָה וְרַע בְּעֵינָיו וְהֵשִׁיב
19 כ מֵעָלָיו אַפּוֹ׃ אַל־תִּתְחַר בַּמְּרֵעִים אַל־תְּקַנֵּא בָּרְשָׁעִים׃ כִּי לֹא־תִהְיֶה
21 אַחֲרִית לָרָע נֵר רְשָׁעִים יִדְעָךְ׃ יְרָא־אֶת־יְהוָה בְּנִי וָמֶלֶךְ עִם־שׁוֹנִים
22 23 אַל־תִּתְעָרָב׃ כִּי־פִתְאֹם יָקוּם אֵידָם וּפִיד שְׁנֵיהֶם מִי יוֹדֵעַ׃ גַּם־
24 אֵלֶּה לַחֲכָמִים הַכֵּר־פָּנִים בְּמִשְׁפָּט בַּל־טוֹב׃ אֹמֵר ׀ לְרָשָׁע צַדִּיק אָתָּה
כה יִקְּבֻהוּ עַמִּים יִזְעָמוּהוּ לְאֻמִּים׃ וְלַמּוֹכִיחִים יִנְעָם וַעֲלֵיהֶם תָּבוֹא
26 27 בִּרְכַּת־טוֹב׃ שְׂפָתַיִם יִשָּׁק מֵשִׁיב דְּבָרִים נְכֹחִים׃ הָכֵן בַּחוּץ ׀
28 מְלַאכְתֶּךָ וְעַתְּדָהּ בַּשָּׂדֶה לָךְ אַחַר וּבָנִיתָ בֵיתֶךָ׃ אַל־תְּהִי עֵד־חִנָּם
29 בְּרֵעֶךָ וַהֲפִתִּיתָ בִּשְׂפָתֶיךָ׃ אַל־תֹּאמַר כַּאֲשֶׁר עָשָׂה־לִי כֵּן אֶעֱשֶׂה־לּוֹ
ל אָשִׁיב לָאִישׁ כְּפָעֳלוֹ׃ עַל־שְׂדֵה אִישׁ־עָצֵל עָבַרְתִּי וְעַל־כֶּרֶם אָדָם
31 חֲסַר־לֵב׃ וְהִנֵּה עָלָה כֻלּוֹ ׀ קִמְּשֹׂנִים כָּסּוּ פָנָיו חֲרֻלִּים וְגֶדֶר אֲבָנָיו
32 33 נֶהֱרָסָה׃ וָאֶחֱזֶה אָנֹכִי אָשִׁית לִבִּי רָאִיתִי לָקַחְתִּי מוּסָר׃ מְעַט שֵׁנוֹת
34 מְעַט תְּנוּמוֹת מְעַט ׀ חִבֻּק יָדַיִם לִשְׁכָּב׃ וּבָא־מִתְהַלֵּךְ רֵישֶׁךָ
וּמַחְסֹרֶיךָ כְּאִישׁ מָגֵן׃

Cap. XXV. כה

כה

א גַּם־אֵלֶּה מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר הֶעְתִּיקוּ אַנְשֵׁי ׀ חִזְקִיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה׃
2 3 כְּבֹד אֱלֹהִים הַסְתֵּר דָּבָר וּכְבֹד מְלָכִים חֲקֹר דָּבָר׃ שָׁמַיִם לָרוּם
4 וָאָרֶץ לָעֹמֶק וְלֵב מְלָכִים אֵין חֵקֶר׃ הָגוֹ סִיגִים מִכָּסֶף וַיֵּצֵא לַצֹּרֵף
ה 6 כֶּלִי׃ הָגוֹ רָשָׁע לִפְנֵי־מֶלֶךְ וְיִכּוֹן בַּצֶּדֶק כִּסְאוֹ׃ אַל־תִּתְהַדַּר לִפְנֵי־
7 מֶלֶךְ וּבִמְקוֹם גְּדֹלִים אַל־תַּעֲמֹד׃ כִּי טוֹב אֲמָר־לְךָ עֲלֵה־הֵנָּה
8 מֵהַשְׁפִּילְךָ לִפְנֵי נָדִיב אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ׃ אַל־תֵּצֵא לָרִב מַהֵר פֶּן מַה־
9 תַּעֲשֶׂה בְּאַחֲרִיתָהּ בְּהַכְלִים אֹתְךָ רֵעֶךָ׃ רִיבְךָ רִיב אֶת־רֵעֶךָ וְסוֹד
י 11 אַחֵר אַל־תְּגָל׃ פֶּן־יְחַסֶּדְךָ שֹׁמֵעַ וְדִבָּתְךָ לֹא תָשׁוּב׃ תַּפּוּחֵי זָהָב
12 בְּמַשְׂכִּיּוֹת כָּסֶף דָּבָר דָּבֻר עַל־אָפְנָיו׃ נֶזֶם זָהָב וַחֲלִי־כָתֶם מוֹכִיחַ
13 חָכָם עַל־אֹזֶן שֹׁמָעַת׃ כְּצִנַּת־שֶׁלֶג ׀ בְּיוֹם קָצִיר צִיר נֶאֱמָן לְשֹׁלְחָיו
14 וְנֶפֶשׁ אֲדֹנָיו יָשִׁיב׃ נְשִׂיאִים וְרוּחַ וְגֶשֶׁם אָיִן אִישׁ מִתְהַלֵּל בְּמַתַּת־
טו 16 שָׁקֶר׃ בְּאֹרֶךְ אַפַּיִם יְפֻתֶּה קָצִין וְלָשׁוֹן רַכָּה תִּשְׁבָּר־גָּרֶם׃ דְּבַשׁ

XXIV. v. 17. אויביך — אֹיִבְךָ ק' v. 30. פתח באתנח

12. Si dixeris: Vires non suppetunt; qui inspector est cordis, ipse intelligit, et servatorem animae tuae nihil fallit, reddetque homini iuxta opera sua.

13. *Comede, fili mi! mel, quia bonum est, et favum dulcissimum gutturi tuo. * c. 25, 16. 27.

14. Sic et doctrina sapientiae animae tuae; quam cum inveneris, habebis in novissimis spem, et spes tua non peribit.

15. Ne insidieris, *et quaeras impietatem in domo iusti, neque vastes requiem eius. * Ps. 9, 30.

16. Septies enim cadet iustus, et resurget; impii autem corruent in malum.

17. Cum ceciderit inimicus tuus, ne gaudeas, et in ruina eius ne exultet cor tuum.

18. Ne forte videat Dominus, et displiceat ei, et auferat ab eo iram suam.

19. Ne contendas * cum pessimis, nec aemuleris impios; * Ps. 36, 1.

20. quoniam non habent futurorum spem mali, *et lucerna impiorum extinguetur. * c. 13, 9.

21. Time Dominum, fili mi! et regem; et cum detractoribus non commiscearis.

22. Quoniam repente consurget perditio eorum; et ruinam utriusque quis novit?

23. Haec quoque sapientibus: *Cognoscere personam in iudicio non est bonum. *Lev. 19, 15. Deut. 1, 17. 16, 19. Eccl. 42, 1.

24. Qui dicunt impio: Iustus es! maledicent eis populi, et detestabuntur eos tribus.

25. Qui arguunt eum, laudabuntur; et super ipsos veniet benedictio.

26. Labia deosculabitur, qui recta verba respondet.

27. Praepara foris opus tuum, et diligenter exerce agrum tuum; ut postea aedifices domum tuam.

28. Ne sis testis frustra contra proximum tuum; nec lactes quemquam labiis tuis.

29. *Ne dicas: Quomodo fecit mihi, sic faciam ei; reddam unicuique secundum opus suum. * c. 20, 22.

30. Per agrum hominis pigri transivi; et per vineam viri stulti:

31. Et ecce totum repleverant urticae, et operuerant superficiem eius spinae, et maceria lapidum destructa erat.

32. Quod cum vidissem, posui in corde meo, et extemplo didici disciplinam.

33. Parum, inquam, *dormies, modicum dormitabis, pauxillum manus conseres, ut quiescas; * c. 6, 9. 10.

34. et veniet tibi quasi cursor egestas, et mendicitas quasi vir armatus.

Cap. XXV.

Esto modestus; esto humilis. Parce, prudenter, opportune loquere. Inimico non inferas malum: maiestatem Dei noli scrutari: linguam cohibe.

1. Hae quoque parabolae Salomonis, quas transtulerunt viri Ezechiae regis Iuda.

2. Gloria Dei est celare verbum, et gloria regum investigare sermonem.

3. Coelum sursum, et terra deorsum, et cor regum inscrutabile.

4. Aufer rubiginem de argento, et egredietur vas purissimum.

5. Aufer impietatem de vultu regis, *et firmabitur iustitia thronus eius. * c. 16, 12.

6. Ne gloriosus appareas coram rege, et in loco magnorum ne steteris.

7. Melius est enim, ut dicatur tibi: Ascende huc! quam ut humilieris coram principe.

8. Quae viderunt oculi tui, ne proferas in iurgio cito; ne postea emendare non possis, cum dehonestaveris amicum tuum.

9. Causam tuam tracta cum amico tuo, et secretum extraneo ne reveles.

10. Ne forte insultet tibi, cum audierit, et exprobrare non cesset.

Gratia et amicitia liberant; quas tibi serva, ne exprobrabilis fias.

11. Mala aurea in lectis argenteis, *qui loquitur verbum in tempore suo. * c. 15, 23.

12. Inauris aurea, et margaritum fulgens, qui arguit sapientem, et aurem obedientem.

13. *Sicut frigus nivis in die messis, ita legatus fidelis ei, qui misit eum, animam ipsius requiescere facit. * c. 26, 6.

14. Nubes, et ventus, et pluviae non sequentes, vir gloriosus, et promissa non complens.

15. Patientia lenietur princeps, * et lingua mollis confringet duritiam. * c. 15, 1.

16. Mel invenisti, comede, quod sufficit tibi, ne forte satiatus evomas illud.

17. Subtrahe pedem tuum de domo proximi tui, ne quando satiatus oderit te.

18. Iaculum, et gladius, et sagitta acuta, homo, qui loquitur contra proximum suum falsum testimonium.

19. Deus putridus, et pes lassus, qui sperat super infideli in die angustiae,

20. et amittit pallium in die frigoris.

Acetum in nitro, qui cantat carmina cordi pessimo.

Sicut tinea vestimento, et vermis ligno; ita tristitia viri nocet cordi.

21. Si esurierit inimicus tuus, ciba illum; si sitierit, da ei aquam bibere;

22. prunas enim congregabis super caput eius, et Dominus reddet tibi.

23. Ventus aquilo dissipat pluvias, et facies tristis linguam detrahentem.

24. * Melius est sedere in angulo domatis, quam cum muliere litigiosa, et in domo communi. * c. 21, 9.

25. Aqua frigida animae sitienti, et nuncius bonus de terra longinqua.

26. Fons turbatus pede, et vena corrupta, iustus cadens coram impio.

27. Sicut, qui mel multum comedit, non est ei bonum; sic qui scrutator est maiestatis, opprimetur a gloria.

28. Sicut urbs patens et absque murorum ambitu, ita vir, qui non potest in loquendo cohibere spiritum suum.

Cap. XXVI.

Ne tibi sapiens videaris. Evita rixas. Susurro, et inimicus quam mali, et nocivi sint.

1. Quomodo nix in aestate, et pluviae in messe; sic indecens est stulto gloria.

2. Sicut avis ad alia transvolans, et passer, quo libet, vadens; sic maledictum frustra prolatum in quempiam superveniet.

3. Flagellum equo, et camus asino, et virga in dorso imprudentium.

4. Ne respondeas stulto iuxta stultitiam suam ne efficiaris ei similis.

5. Responde stulto iuxta stultitiam suam, ne sibi sapiens esse videatur.

6. * Claudus pedibus, et iniquitatem bibens, qui mittit verba per nuncium stultum. * c. 25, 13.

7. Quomodo pulchras frustra habet claudus tibias; sic indecens est in ore stultorum parabola.

8. Sicut qui mittit lapidem in acervum Mercurii; ita qui tribuit insipienti honorem.

9. Quomodo si spina nascatur in manu temulenti: sic parabola in ore stultorum.

10. Iudicium determinat causas; et qui imponit stulto silentium, iras mitigat.

11. * Sicut canis, qui revertitur ad vomitum suum; sic imprudens, qui iterat stultitiam suam. * 2 Petr. 2, 22.

12. Vidisti hominem sapientem sibi videri? magis illo spem habebit insipiens.

13. Dicit piger: * Leo est in via, et leaena in itineribus; * c. 22, 13.

14. sicut ostium vertitur in cardine suo, ita piger in lectulo suo.

15. * Abscondit piger manum sub ascella sua, et laborat, si ad os suum eam converterit. * c. 19, 24.

16. Sapientior sibi piger videtur septem viris loquentibus sententias.

17. Sicut qui apprehendit auribus canem, sic qui transit impatiens, et commiscetur rixae alterius.

18. Sicut noxius est, qui mittit sagittas, et lanceas in mortem;

19. ita vir, qui fraudulenter nocet amico suo; et cum fuerit deprehensus, dicit: Ludens feci.

20. Cum defecerint ligna, extinguetur ignis; et susurrone subtracto, iurgia conquiescent.

21. Sicut carbones ad prunas, et ligna ad ignem; * sic homo iracundus suscitat rixas. * c. 15, 18. Eccl. 28, 12.

22. Verba * susurronis quasi simplicia, et ipsa perveniunt ad intima ventris. * c. 18, 8.

23. Quomodo si argento sordido ornare velis vas fictile, sic labia tumentia cum pessimo corde sociata.

24. Labiis suis intelligitur inimicus, cum in corde tractaverit dolos.

25. Quando submiserit vocem suam, ne credideris ei; quoniam septem nequitiae sunt in corde illius.

26. Qui operit odium fraudulenter, revelabitur malitia eius in concilio.

27. Qui fodit * foveam, incidet in eam; et qui volvit lapidem, revertetur ad eum. * Ps. 7, 16. Eccl. 10, 8. 27, 28.

28. Lingua fallax non amat veritatem; et os lubricum operatur ruinas

17 מְצָאתָ אֱכֹ֣ל דַּיֶּ֑ךָּ פֶּן־תִּ֝שְׂבָּעֶ֗נּוּ וַהֲקֵאתֽוֹ׃ הֹקַ֣ר רַ֭גְלְךָ מִבֵּ֣ית רֵעֶ֑ךָ
18 פֶּן־יִ֝שְׂבָּעֲךָ֗ וּשְׂנֵאֶֽךָ׃ מֵפִ֣יץ וְ֭חֶרֶב וְחֵ֣ץ שָׁנ֑וּן אִ֝֗ישׁ עֹנֶ֥ה בְ֝רֵעֵ֗הוּ עֵ֣ד
19 כ שָֽׁקֶר׃ שֵׁ֣ן רֹ֭עָה וְרֶ֣גֶל מוּעָ֑דֶת מִבְטָ֥ח בּ֝וֹגֵ֗ד בְּי֣וֹם צָרָֽה׃ מַ֥עֲדֶה־בֶּ֨גֶד ׀
21 בְּי֣וֹם קָ֭רָה חֹ֣מֶץ עַל־נָ֑תֶר וְשָׁ֥ר בַּ֝שִּׁרִ֗ים עַ֣ל לֶב־רָֽע׃ אִם־רָעֵ֣ב שֹׂ֭נַאֲךָ
22 הַאֲכִלֵ֣הוּ לָ֑חֶם וְאִם־צָ֝מֵ֗א הַשְׁקֵ֥הוּ מָֽיִם׃ כִּ֤י גֶֽחָלִ֗ים אַ֭תָּה חֹתֶ֣ה עַל־
23 רֹאשׁ֑וֹ וַ֝יהוָ֗ה יְשַׁלֶּם־לָֽךְ׃ ר֣וּחַ צָ֭פוֹן תְּח֣וֹלֵֽל גָּ֑שֶׁם וּפָנִ֥ים נִ֝זְעָמִ֗ים לְשׁ֣וֹן
24 כה סָֽתֶר׃ ט֗וֹב שֶׁ֥בֶת עַל־פִּנַּת־גָּ֑ג מֵאֵ֥שֶׁת מִ֝דְוָנִ֗ים וּבֵ֣ית חָֽבֶר׃ מַ֣יִם קָ֭רִים
26 עַל־נֶ֣פֶשׁ עֲיֵפָ֑ה וּשְׁמוּעָ֥ה ט֝וֹבָ֗ה מֵאֶ֥רֶץ מֶרְחָֽק׃ מַעְיָ֣ן נִ֭רְפָּשׂ וּמָק֣וֹר
27 מָשְׁחָ֑ת צַ֝דִּ֗יק מָ֣ט לִפְנֵי־רָשָֽׁע׃ אָ֤כֹל דְּבַ֣שׁ הַרְבּ֣וֹת לֹא־ט֑וֹב וְחֵ֖קֶר כְּבֹדָ֣ם
28 כָּבֽוֹד׃ עִ֣יר פְּ֭רוּצָה אֵ֣ין חוֹמָ֑ה אִ֝֗ישׁ אֲשֶׁ֤ר ׀ אֵ֖ין מַעְצָ֣ר לְרוּחֽוֹ׃

כו CAP. XXVI. כו

א 2 כַּשֶּׁ֤לֶג ׀ בַּקַּ֗יִץ וְכַמָּטָ֥ר בַּקָּצִ֑יר כֵּ֤ן לֹא־נָאוֶ֖ה לִכְסִ֣יל כָּבֽוֹד׃ כַּצִּפּ֣וֹר
3 לָ֭נוּד כַּדְּר֣וֹר לָע֑וּף כֵּ֥ן קִֽלְלַ֥ת חִ֝נָּ֗ם לֹ֣א תָבֹֽא׃ שׁ֣וֹט לַ֭סּוּס מֶ֣תֶג לַחֲמ֑וֹר
4 וְ֝שֵׁ֗בֶט לְג֣וֹ כְסִילִֽים׃ אַל־תַּ֣עַן כְּ֭סִיל כְּאִוַּלְתּ֑וֹ פֶּֽן־תִּשְׁוֶה־לּ֥וֹ גַם־אָֽתָּה׃
ה 6 עֲנֵ֣ה כְ֭סִיל כְּאִוַּלְתּ֑וֹ פֶּן־יִהְיֶ֖ה חָכָ֣ם בְּעֵינָֽיו׃ מְקַצֶּ֣ה רַ֭גְלַיִם חָמָ֣ס שֹׁתֶ֑ה
7 שֹׁלֵ֖חַ דְּבָרִ֣ים בְּיַד־כְּסִֽיל׃ דַּלְי֣וּ שֹׁ֭קַיִם מִפִּסֵּ֑חַ וּ֝מָשָׁ֗ל בְּפִ֣י כְסִילִֽים׃
8 9 כִּצְר֣וֹר אֶ֭בֶן בְּמַרְגֵּמָ֑ה כֵּֽן־נוֹתֵ֖ן לִכְסִ֣יל כָּבֽוֹד׃ ח֭וֹחַ עָלָ֣ה בְיַד־שִׁכּ֑וֹר
י וּ֝מָשָׁ֗ל בְּפִ֣י כְסִילִֽים׃ רַב מְחֽוֹלֵֽל־כֹּ֑ל וְשֹׂכֵ֥ר כְּ֝סִ֗יל וְשֹׂכֵ֥ר עֹבְרִֽים׃
11 12 כְּ֭כֶלֶב שָׁ֣ב עַל־קֵא֑וֹ כְּ֝סִ֗יל שׁוֹנֶ֥ה בְאִוַּלְתּֽוֹ׃ רָאִ֗יתָ אִ֭ישׁ חָכָ֣ם בְּעֵינָ֑יו
13 תִּקְוָ֖ה לִכְסִ֣יל מִמֶּֽנּוּ׃ אָמַ֣ר עָ֭צֵל שַׁ֣חַל בַּדָּ֑רֶךְ אֲ֝רִ֗י בֵּ֣ין הָרְחֹבֽוֹת׃
14 טו הַ֭דֶּלֶת תִּסּ֣וֹב עַל־צִירָ֑הּ וְעָצֵ֥ל עַל־מִטָּתֽוֹ׃ טָ֤מַן עָצֵ֣ל יָ֭דוֹ בַּצַּלָּ֑חַת נִ֝לְאָ֗ה
16 17 לַהֲשִׁיבָ֥הּ אֶל־פִּֽיו׃ חָכָ֣ם עָצֵ֣ל בְּעֵינָ֑יו מִ֝שִּׁבְעָ֗ה מְשִׁ֣יבֵי טָֽעַם׃ מַחֲזִ֥יק
18 בְּאָזְנֵי־כָ֑לֶב עֹבֵ֥ר מִ֝תְעַבֵּ֗ר עַל־רִ֥יב לֹּא־לֽוֹ׃ כְּֽ֭מִתְלַהְלֵהַּ הַיֹּרֶ֥ה זִקִּ֗ים
19 חִצִּ֥ים וָמָֽוֶת׃ כֵּן־אִ֭ישׁ רִמָּ֣ה אֶת־רֵעֵ֑הוּ וְ֝אָמַ֗ר הֲלֹא־מְשַׂחֵ֥ק אָֽנִי׃
כ 21 בְּאֶ֣פֶס עֵ֭צִים תִּכְבֶּה־אֵ֑שׁ וּבְאֵ֥ין נִ֝רְגָּ֗ן יִשְׁתֹּ֥ק מָדֽוֹן׃ פֶּ֣חָם לְ֭גֶחָלִים
22 וְעֵצִ֣ים לְאֵ֑שׁ וְאִ֥ישׁ מִ֝דְוָנִ֗ים לְחַרְחַר־רִֽיב׃ דִּבְרֵ֣י נִ֭רְגָּן כְּמִתְלַהֲמִ֑ים
23 וְ֝הֵ֗ם יָרְד֥וּ חַדְרֵי־בָֽטֶן׃ כֶּ֣סֶף סִ֭יגִים מְצֻפֶּ֣ה עַל־חָ֑רֶשׂ שְׂפָתַ֖יִם דֹּלְקִ֣ים
24 כה וְלֶב־רָֽע׃ בִּ֭שְׂפָתוֹ יִנָּכֵ֣ר שׂוֹנֵ֑א וּ֝בְקִרְבּ֗וֹ יָשִׁ֥ית מִרְמָֽה׃ כִּֽי־יְחַנֵּ֣ן ק֭וֹלוֹ
26 אַל־תַּאֲמֶן־בּ֑וֹ כִּ֤י שֶׁ֖בַע תּוֹעֵב֣וֹת בְּלִבּֽוֹ׃ תִּכַּסֶּ֣ה שִׂ֭נְאָה בְּמַשָּׁא֑וֹן תִּגָּלֶ֖ה
27 28 רָעָת֣וֹ בְקָהָֽל׃ כֹּֽרֶה־שַּׁ֭חַת בָּ֣הּ יִפֹּ֑ל וְגֹ֥לֵל אֶ֝֗בֶן אֵלָ֥יו תָּשֽׁוּב׃ לְֽשׁוֹן־שֶׁ֭קֶר
יִשְׂנָ֣א דַכָּ֑יו וּפֶ֥ה חָ֝לָ֗ק יַעֲשֶׂ֥ה מִדְחֶֽה׃

XXV. v. 19. סב׳ מו׳ ; נ״א מֻעָ֫דֶת v. 24. מִדְוָנִים — מִדְיָנִים ק׳
XXVI. v. 2. לוֹ ק׳ v. 21. מִדְוָנִים — מִדְיָנִים ק׳ v. 24. פָתוֹ — פָתָיו ק׳

Cap. XXVII. כז כז

א 2 אַל־תִּתְהַלֵּל בְּיוֹם מָחָר כִּי לֹא־תֵדַע מַה־יֵּלֶד יוֹם׃ יְהַלֶּלְךָ זָר וְלֹא־
3 פִיךָ נָכְרִי וְאַל־שְׂפָתֶיךָ׃ כֹּבֶד אֶבֶן וְנֵטֶל הַחוֹל וְכַעַס אֱוִיל כָּבֵד
ה 4 מִשְּׁנֵיהֶם׃ אַכְזְרִיּוּת חֵמָה וְשֶׁטֶף אָף וּמִי יַעֲמֹד לִפְנֵי קִנְאָה׃ טוֹבָה
6 תּוֹכַחַת מְגֻלָּה מֵאַהֲבָה מְסֻתָּרֶת׃ נֶאֱמָנִים פִּצְעֵי אוֹהֵב וְנַעְתָּרוֹת
7 נְשִׁיקוֹת שׂוֹנֵא׃ נֶפֶשׁ שְׂבֵעָה תָּבוּס נֹפֶת וְנֶפֶשׁ רְעֵבָה כָּל־מַר מָתוֹק׃
9 8 כְּצִפּוֹר נוֹדֶדֶת מִן־קִנָּהּ כֵּן אִישׁ נוֹדֵד מִמְּקוֹמוֹ׃ שֶׁמֶן וּקְטֹרֶת יְשַׂמַּח־
י לֵב וּמֶתֶק רֵעֵהוּ מֵעֲצַת־נָפֶשׁ׃ רֵעֲךָ וְרֵעֶה אָבִיךָ אַל־תַּעֲזֹב וּבֵית אָחִיךָ
11 אַל־תָּבוֹא בְּיוֹם אֵידֶךָ טוֹב שָׁכֵן קָרוֹב מֵאָח רָחוֹק׃ חֲכַם בְּנִי וְשַׂמַּח
12 לִבִּי וְאָשִׁיבָה חֹרְפִי דָבָר׃ עָרוּם רָאָה רָעָה נִסְתָּר פְּתָאיִם עָבְרוּ
13 14 נֶעֱנָשׁוּ׃ קַח־בִּגְדוֹ כִּי־עָרַב זָר וּבְעַד נָכְרִיָּה חַבְלֵהוּ׃ מְבָרֵךְ רֵעֵהוּ
טו בְּקוֹל גָּדוֹל בַּבֹּקֶר הַשְׁכֵּים קְלָלָה תֵּחָשֶׁב לוֹ׃ דֶּלֶף טוֹרֵד בְּיוֹם סַגְרִיר
16 17 וְאֵשֶׁת מִדְוָנִים נִשְׁתָּוָה׃ צֹפְנֶיהָ צָפַן־רוּחַ וְשֶׁמֶן יְמִינוֹ יִקְרָא׃ בַּרְזֶל
18 בְּבַרְזֶל יָחַד וְאִישׁ יַחַד פְּנֵי־רֵעֵהוּ׃ נֹצֵר תְּאֵנָה יֹאכַל פִּרְיָהּ וְשֹׁמֵר
כ 19 אֲדֹנָיו יְכֻבָּד׃ כַּמַּיִם הַפָּנִים לַפָּנִים כֵּן לֵב הָאָדָם לָאָדָם׃ שְׁאוֹל וַאֲבַדֹּה
21 לֹא תִשְׂבַּעְנָה וְעֵינֵי הָאָדָם לֹא תִשְׂבַּעְנָה׃ מַצְרֵף לַכֶּסֶף וְכוּר לַזָּהָב
22 וְאִישׁ לְפִי מַהֲלָלוֹ׃ אִם־תִּכְתּוֹשׁ אֶת־הָאֱוִיל בַּמַּכְתֵּשׁ בְּתוֹךְ הָרִיפוֹת
23 בַּעֱלִי לֹא־תָסוּר מֵעָלָיו אִוַּלְתּוֹ׃ יָדֹעַ תֵּדַע פְּנֵי צֹאנֶךָ שִׁית לִבְּךָ
24 כה לַעֲדָרִים׃ כִּי לֹא לְעוֹלָם חֹסֶן וְאִם־נֵזֶר לְדוֹר דוֹר׃ גָּלָה חָצִיר וְנִרְאָה־
26 דֶשֶׁא וְנֶאֶסְפוּ עִשְּׂבוֹת הָרִים׃ כְּבָשִׂים לִלְבוּשֶׁךָ וּמְחִיר שָׂדֶה עַתּוּדִים׃
27 וְדֵי חֲלֵב עִזִּים לְלַחְמְךָ לְלֶחֶם בֵּיתֶךָ וְחַיִּים לְנַעֲרוֹתֶיךָ׃

Cap. XXVIII. כח כח

א 2 נָסוּ וְאֵין־רֹדֵף רָשָׁע וְצַדִּיקִים כִּכְפִיר יִבְטָח׃ בְּפֶשַׁע אֶרֶץ רַבִּים
3 שָׂרֶיהָ וּבְאָדָם מֵבִין יֹדֵעַ כֵּן יַאֲרִיךְ׃ גֶּבֶר רָשׁ וְעֹשֵׁק דַּלִּים מָטָר
4 סֹחֵף וְאֵין לָחֶם׃ עֹזְבֵי תוֹרָה יְהַלְלוּ רָשָׁע וְשֹׁמְרֵי תוֹרָה יִתְגָּרוּ בָם׃
ה 6 אַנְשֵׁי־רָע לֹא־יָבִינוּ מִשְׁפָּט וּמְבַקְשֵׁי יְהוָה יָבִינוּ כֹל׃ טוֹב־רָשׁ הוֹלֵךְ
7 בְּתֻמּוֹ מֵעִקֵּשׁ דְּרָכַיִם וְהוּא עָשִׁיר׃ נוֹצֵר תּוֹרָה בֵּן מֵבִין וְרֹעֶה זוֹלְלִים
8 יַכְלִים אָבִיו׃ מַרְבֶּה הוֹנוֹ בְּנֶשֶׁךְ וּבְתַרְבִּית לְחוֹנֵן דַּלִּים יִקְבְּצֶנּוּ׃
9 י מֵסִיר אָזְנוֹ מִשְּׁמֹעַ תּוֹרָה גַּם־תְּפִלָּתוֹ תּוֹעֵבָה׃ מַשְׁגֶּה יְשָׁרִים בְּדֶרֶךְ
11 רָע בִּשְׁחוּתוֹ הוּא־יִפּוֹל וּתְמִימִים יִנְחֲלוּ־טוֹב׃ חָכָם בְּעֵינָיו אִישׁ

XXVII. v. 10. וְרֵעֲה או וְרֵעֶה — וְרֵעַ ק׳ v. 15. מִדוֹנִים —
מִדְיָנִים ק׳; נ״א תִּהְיֶה v. 20. וַאֲבַדָּה — וַאֲבַדּוֹן ק׳ v. 24. דּוֹר —
וָדוֹר ק׳ v. 25. הש׳ דגושה XXVIII. v. 8. וּבְתַרְבִּית — וְתַרְבִּית ק׳

CAP. XXVII.

Te ipsum non laudes: amicitiam fove, adulationem devita, curam tuorum gere.

1. Ne glorieris in crastinum, ignorans, quid superventura pariat dies.
2. Laudet te alienus, et non os tuum. extraneus, et non labia tua.
3. * Grave est saxum, et onerosa arena; sed ira stulti utroque gravior. * Eccl. 22, 18.
4. Ira non habet misericordiam, nec erumpens furor; et impetum concitati ferre quis poterit?
5. Melior est manifesta correptio, quam amor absconditus.
6. Meliora sunt vulnera diligentis, quam fraudulenta oscula odientis.
7. * Anima saturata calcabit favum; et anima esuriens etiam amarum pro dulci sumet. * Iob 6, 7.
8. Sicut avis transmigrans de nido suo, sic vir, qui derelinquit locum suum.
9. Ungento et variis odoribus delectatur cor; et bonis amici consiliis anima dulcoratur.
10. Amicum tuum, et amicum patris tui ne dimiseris; * et domum fratris tui ne ingrediaris in die afflictionis tuae. Melior est vicinus iuxta, quam frater procul. * c. 14, 20. 18, 24.
11. Stude sapientiae, fili mi! et laetifica cor meum, ut possis exprobranti respondere sermonem.
12. Astutus * videns malum, absconditus est; parvuli transeuntes sustinuerunt dispendia. * c. 22, 3.
13. * Tolle vestimentum eius, qui spopondit pro extraneo; et pro alienis, aufer ei pignus. * c. 20, 16.
14. Qui benedicit proximo suo voce grandi, de nocte consurgens maledicenti similis erit.
15. * Tecta perstillantia in die frigoris, et litigiosa mulier comparantur; * c. 19, 13.
16. qui retinet eam, quasi qui ventum teneat, et oleum dexterae suae vocabit.
17. Ferrum ferro exacuitur, et homo exacuit faciem amici sui.
18. Qui servat ficum, comedet fructus eius; et qui custos est domini sui, glorificabitur.
19. Quomodo in aquis resplendent vultus prospicientium, sic corda hominum manifesta sunt prudentibus.
20. Infernus et perditio nunquam implentur; similiter et * oculi hominum insatiabiles. * Eccl. 14, 9.
21. * Quomodo probatur in conflatorio argentum, et in fornace aurum, sic probatur homo ore laudantis.

Cor iniqui inquirit mala, cor autem rectum inquirit scientiam.* c. 17, 3.

22. Si contuderis stultum in pila quasi ptisanas feriente desuper pilo, non auferetur ab eo stultitia eius.
23. Diligenter agnosce vultum pecoris tui, tuosque greges considera.
24. Non enim habebis iugiter potestatem: sed corona tribuetur in generationem et generationem.
25. Aperta sunt prata, et apparuerunt herbae virentes, et collecta sunt foena de montibus.
26. Agni ad vestimentum tuum; et hoedi, ad agri pretium.
27. Sufficiat tibi lac caprarum in cibos tuos, et in necessaria domus tuae, et ad victum ancillis tuis.

CAP. XXVIII.

Impius pavet citra rationem; iustus securus usuris et malis artibus ne ditescas.

1. Fugit impius, nemine persequente; iustus autem quasi leo confidens, absque terrore erit.
2. Propter peccata terrae multi principes eius; et propter hominis sapientiam, et horum scientiam, quae dicuntur, vita ducis longior erit.
3. Vir pauper calumnians pauperes, similis est imbri vehementi, in quo paratur fames.
4. Qui derelinquunt legem, laudant impium; qui custodiunt, succenduntur contra eum.
5. Viri mali non cogitant iudicium: qui autem inquirunt Dominum, animadvertunt omnia.
6. * Melior est pauper ambulans in simplicitate sua, quam dives in pravis itineribus. * c. 19, 1.
7. Qui custodit legem, filius sapiens est; qui autem commessatores pascit, confundit patrem suum.
8. Qui coacervat divitias usuris et foenore, liberali in pauperes congregat eas.
9. Qui declinat aures suas, ne audiat legem, oratio eius erit execrabilis.
10. Qui decipit iustos in via mala, in interitu suo corruet; et simplices possidebunt bona eius.
11. Sapiens sibi videtur vir dives;

pauper autem prudens scrutabitur
eum. 12. In exultatione * iustorum
multa gloria est; regnantibus impiis
ruinae hominum. * c. 11, 11. 29, 2.
13. Qui abscondit scelera sua, non
dirigetur; qui autem confessus fue-
rit, et reliquerit ea, misericordiam
consequitur.
14. Beatus homo, qui semper est
pavidus; qui vero mentis est durae,
corruet in malum. 15. Leo rugiens,
et ursus esuriens, princeps impius
super populum pauperem.
16. Dux indigens prudentia, mul-
tos opprimet per calumniam; qui au-
tem odit avaritiam, longi fient dies
eius. 17. Hominem, qui calumniatur
animae sanguinem, si usque ad la-
cum fugerit, nemo sustinet. 18. Qui
ambulat simpliciter, salvus erit; qui
perversis graditur viis, concidet se-
mel. 19. Qui operatur terram suam,
satiabitur panibus; qui autem secta-
tur otium, replebitur egestate.
20. Vir fidelis multum laudabitur;
*qui autem festinat ditari, non erit
innocens. * c. 13, 11. 20, 21. infr. v. 22.
21. Qui cognoscit in iudicio fa-
ciem, non benefacit; iste et pro buc-
cella panis deserit veritatem.
22. Vir qui festinat ditari, e aliis
invidet, ignorat, quod egestas su-
perveniet ei. 23. Qui corripit homi-
nem, gratiam postea inveniet apud
eum magis, quam ille, qui per lin-
guae blandimenta decipit.
24. Qui subtrahit aliquid a patre
suo, et a matre, et dicit hoc non esse
peccatum, particeps homicidae est.
25. Qui se iactat, et dilatat, iurgia
concitat; qui vero sperat in Domino,
sanabitur. 26. Qui confidit in corde
suo, stultus est; qui autem graditur
sapienter, ipse salvabitur.
27. Qui dat pauperi, non indigebit;
qui despicit deprecantem, sustinebit
penuriam.
28. Cum surrexerint * impii, abs-
condentur homines; cum illi perie-
rint, multiplicabuntur iusti. * c. 29, 2.

CAP. XXIX.

Correptio non est fugienda; iustitia co-
lenda: cavenda ira: cum stulto non con-
tendendum; institutio puerorum et
servorum.

1. Viro, qui corripientem dura cer-
vice contemnit, * repentinus ei su-
perveniet interitus; et eum sanitas
non sequetur. * c. 13, 18.
2. In multiplicatione iustorum lae-
tabitur vulgus; cum impii sumpse-
rint principatum, gemet populus.
3. Vir, qui amat sapientiam, laeti-
ficat patrem suum; qui autem nutrit
scorta, perdet substantiam.
4. Rex iustus erigit terram, vir
avarus destruet eam. 5. Homo, qui
blandis, fictisque sermonibus loqui-
tur amico suo, rete expandit gressi-
bus eius. 6. Peccantem virum ini-
quum involvet laqueus; et iustus
laudabit atque gaudebit.
7. Novit iustus causam pauperum;
impius ignorat scientiam. 8. Homi-
nes pestilentes dissipant civitatem;
sapientes vero avertunt furorem.
9. Vir sapiens, si cum stulto con-
tenderit, sive irascatur, sive rideat,
non inveniet requiem. 10. Viri san-
guinum oderunt simplicem; iusti au-
tem quaerunt animam eius.
11. Totum spiritum suum profert
stultus; sapiens differt, et reservat
in posterum. 12. Princeps, qui li-
benter audit verba mendacii, omnes
ministros habet impios. 13. Pauper,
et creditor obviaverunt sibi; utrius-
que illuminator est Dominus.
14. Rex, qui iudicat in veritate
pauperes, thronus eius in aeternum
firmabitur. 15. Virga atque corre-
ptio tribuit sapientiam; puer autem,
qui dimittitur voluntati suae, con-
fundit matrem suam. 16. In multi-
plicatione impiorum multiplicabun-
tur scelera; et iusti ruinas eorum
videbunt. 17. Erudi filium tuum, et
refrigerabit te, et dabit delicias ani-
mae tuae. 18. Cum prophetia defe-
cerit, dissipabitur populus; qui vero
custodit legem, beatus est.
19. Servus verbis non potest eru-
diri; quia quod dicis, intelligit, et re-
spondere contemnit. 20. Vidisti ho-
minem velocem ad loquendum? stul
titia magis speranda est, quam illius
correptio. 21. Qui delicate a pueri-
tia nutrit servum suum, postea sen-
tiet eum contumacem. 22. Vir ira-
cundus provocat rixas; et qui ad in-
dignandum facilis est, erit ad pec-
candum proclivior. 23. Superbum
sequitur humilitas; et humilem spi-
ritu suscipiet gloria. 24. Qui cum fu-
re participat, odit animam suam; ad-
iurantem audit, et non indicat.

12 עָשִׁיר וְדַל מֵבִין יַחְקְרֶנּוּ׃ בַּעֲלֹץ צַדִּיקִים רַבָּה תִפְאָרֶת וּבְקוּם
13 רְשָׁעִים יְחֻפַּשׂ אָדָם׃ מְכַסֶּה פְשָׁעָיו לֹא יַצְלִיחַ וּמוֹדֶה וְעֹזֵב יְרֻחָם׃
14 טו אַשְׁרֵי אָדָם מְפַחֵד תָּמִיד וּמַקְשֶׁה לִבּוֹ יִפּוֹל בְּרָעָה׃ אֲרִי־נֹהֵם וְדֹב
16 שׁוֹקֵק מוֹשֵׁל רָשָׁע עַל עַם־דָּל׃ נָגִיד חֲסַר תְּבוּנוֹת וְרַב מַעֲשַׁקּוֹת
17 שֹׂנֵא בֶצַע יַאֲרִיךְ יָמִים׃ אָדָם עָשֻׁק בְּדַם־נָפֶשׁ עַד־בּוֹר יָנוּס אַל־
18 19 יִתְמְכוּ־בוֹ׃ הוֹלֵךְ תָּמִים יִוָּשֵׁעַ וְנֶעְקַשׁ דְּרָכַיִם יִפּוֹל בְּאֶחָת׃ עֹבֵד
כ אַדְמָתוֹ יִשְׂבַּע־לָחֶם וּמְרַדֵּף רֵיקִים יִשְׂבַּע־רִישׁ׃ אִישׁ אֱמוּנוֹת רַב־
21 בְּרָכוֹת וְאָץ לְהַעֲשִׁיר לֹא יִנָּקֶה׃ הַכֵּר־פָּנִים לֹא־טוֹב וְעַל־פַּת־לֶחֶם
22 יִפְשַׁע־גָּבֶר׃ נִבְהָל לַהוֹן אִישׁ רַע עָיִן וְלֹא־יֵדַע כִּי־חֶסֶר יְבֹאֶנּוּ׃
23 24 מוֹכִיחַ אָדָם אַחֲרַי חֵן יִמְצָא מִמַּחֲלִיק לָשׁוֹן׃ גּוֹזֵל ׀ אָבִיו וְאִמּוֹ וְאֹמֵר
כה אֵין־פָּשַׁע חָבֵר הוּא לְאִישׁ מַשְׁחִית׃ רְחַב־נֶפֶשׁ יְגָרֶה מָדוֹן וּבוֹטֵחַ עַל־
26 27 יְהוָה יְדֻשָּׁן׃ בּוֹטֵחַ בְּלִבּוֹ הוּא כְסִיל וְהוֹלֵךְ בְּחָכְמָה הוּא יִמָּלֵט׃ נוֹתֵן
28 לָרָשׁ אֵין מַחְסוֹר וּמַעְלִים עֵינָיו רַב־מְאֵרוֹת׃ בְּקוּם רְשָׁעִים יִסָּתֵר
אָדָם וּבְאָבְדָם יִרְבּוּ צַדִּיקִים׃

כט Cap. XXIX. כט

א 2 אִישׁ תּוֹכָחוֹת מַקְשֶׁה־עֹרֶף פֶּתַע יִשָּׁבֵר וְאֵין מַרְפֵּא׃ בִּרְבוֹת צַדִּיקִים
3 יִשְׂמַח הָעָם וּבִמְשֹׁל רָשָׁע יֵאָנַח עָם׃ אִישׁ־אֹהֵב חָכְמָה יְשַׂמַּח אָבִיו
4 וְרֹעֶה זוֹנוֹת יְאַבֶּד־הוֹן׃ מֶלֶךְ בְּמִשְׁפָּט יַעֲמִיד אָרֶץ וְאִישׁ תְּרוּמוֹת
ה 6 יֶהֶרְסֶנָּה׃ גֶּבֶר מַחֲלִיק עַל־רֵעֵהוּ רֶשֶׁת פּוֹרֵשׂ עַל־פְּעָמָיו׃ בְּפֶשַׁע אִישׁ
7 רָע מוֹקֵשׁ וְצַדִּיק יָרוּן וְשָׂמֵחַ׃ יֹדֵעַ צַדִּיק דִּין דַּלִּים רָשָׁע לֹא־יָבִין
8 9 דָּעַת׃ אַנְשֵׁי לָצוֹן יָפִיחוּ קִרְיָה וַחֲכָמִים יָשִׁיבוּ אָף׃ אִישׁ־חָכָם
י נִשְׁפָּט אֶת־אִישׁ אֱוִיל וְרָגַז וְשָׂחַק וְאֵין נָחַת׃ אַנְשֵׁי דָמִים יִשְׂנְאוּ־תָם
11 וִישָׁרִים יְבַקְשׁוּ נַפְשׁוֹ׃ כָּל־רוּחוֹ יוֹצִיא כְסִיל וְחָכָם בְּאָחוֹר יְשַׁבְּחֶנָּה׃
12 13 מֹשֵׁל מַקְשִׁיב עַל־דְּבַר־שָׁקֶר כָּל־מְשָׁרְתָיו רְשָׁעִים׃ רָשׁ וְאִישׁ תְּכָכִים
14 נִפְגָּשׁוּ מֵאִיר ׀ עֵינֵי שְׁנֵיהֶם יְהוָה׃ מֶלֶךְ שׁוֹפֵט בֶּאֱמֶת דַּלִּים כִּסְאוֹ
טו 16 לָעַד יִכּוֹן׃ שֵׁבֶט וְתוֹכַחַת יִתֵּן חָכְמָה וְנַעַר מְשֻׁלָּח מֵבִישׁ אִמּוֹ׃ בִּרְבוֹת
17 רְשָׁעִים יִרְבֶּה־פָּשַׁע וְצַדִּיקִים בְּמַפַּלְתָּם יִרְאוּ׃ יַסֵּר בִּנְךָ וִינִיחֶךָ וְיִתֵּן
18 19 מַעֲדַנִּים לְנַפְשֶׁךָ׃ בְּאֵין חָזוֹן יִפָּרַע עָם וְשֹׁמֵר תּוֹרָה אַשְׁרֵהוּ׃ בִּדְבָרִים
כ לֹא־יִוָּסֶר עָבֶד כִּי־יָבִין וְאֵין מַעֲנֶה׃ חָזִיתָ אִישׁ אָץ בִּדְבָרָיו תִּקְוָה
21 22 לִכְסִיל מִמֶּנּוּ׃ מְפַנֵּק מִנֹּעַר עַבְדּוֹ וְאַחֲרִיתוֹ יִהְיֶה מָנוֹן׃ אִישׁ־אַף
23 יְגָרֶה מָדוֹן וּבַעַל חֵמָה רַב־פָּשַׁע׃ גַּאֲוַת אָדָם תַּשְׁפִּילֶנּוּ וּשְׁפַל־רוּחַ
24 יִתְמֹךְ כָּבוֹד׃ חוֹלֵק עִם־גַּנָּב שׂוֹנֵא נַפְשׁוֹ אָלָה יִשְׁמַע וְלֹא יַגִּיד׃

XXVIII. v. 16. שְׂנְאֵי או שֹׂנֵא — שֹׂנֵא ק׳ v. 23. נ״א ׳רֵי

כה חֶרְדַּת אָדָם יִתֵּן מוֹקֵשׁ וּבוֹטֵחַ בַּיהוָה יְשֻׂגָּב׃ רַבִּים מְבַקְשִׁים פְּנֵי־ 26
27 מוֹשֵׁל וּמֵיְהוָה מִשְׁפַּט־אִישׁ׃ תּוֹעֲבַת צַדִּיקִים אִישׁ עָוֶל וְתוֹעֲבַת רָשָׁע
יְשַׁר־דָּרֶךְ׃

Cap. XXX. ל

ל

א דִּבְרֵי ׀ אָגוּר בִּן־יָקֶה הַמַּשָּׂא נְאֻם הַגֶּבֶר לְאִיתִיאֵל לְאִיתִיאֵל וְאֻכָל׃
2 3 כִּי בַעַר אָנֹכִי מֵאִישׁ וְלֹא־בִינַת אָדָם לִי׃ וְלֹא־לָמַדְתִּי חָכְמָה וְדַעַת
4 קְדֹשִׁים אֵדָע׃ מִי עָלָה־שָׁמַיִם ׀ וַיֵּרַד מִי אָסַף־רוּחַ ׀ בְּחָפְנָיו מִי צָרַר־
מַיִם ׀ בַּשִּׂמְלָה מִי הֵקִים כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ מַה־שְּׁמוֹ וּמַה־שֶּׁם־בְּנוֹ כִּי
ה 6 תֵדָע׃ כָּל־אִמְרַת אֱלוֹהַּ צְרוּפָה מָגֵן הוּא לַחֹסִים בּוֹ׃ אַל־תּוֹסְףְּ עַל־
7 דְּבָרָיו פֶּן־יוֹכִיחַ בְּךָ וְנִכְזָבְתָּ׃ שְׁתַּיִם שָׁאַלְתִּי מֵאִתָּךְ אַל־תִּמְנַע
8 מִמֶּנִּי בְּטֶרֶם אָמוּת׃ שָׁוְא ׀ וּדְבַר־כָּזָב הַרְחֵק מִמֶּנִּי רֵאשׁ וָעֹשֶׁר אַל־
9 תִּתֶּן־לִי הַטְרִיפֵנִי לֶחֶם חֻקִּי׃ פֶּן אֶשְׂבַּע ׀ וְכִחַשְׁתִּי וְאָמַרְתִּי מִי יְהוָה
י וּפֶן־אִוָּרֵשׁ וְגָנַבְתִּי וְתָפַשְׂתִּי שֵׁם אֱלֹהָי׃ אַל־תַּלְשֵׁן עֶבֶד אֶל־אֲדֹנָו
11 12 פֶּן־יְקַלֶּלְךָ וְאָשָׁמְתָּ׃ דּוֹר אָבִיו יְקַלֵּל וְאֶת־אִמּוֹ לֹא יְבָרֵךְ׃ דּוֹר טָהוֹר
13 בְּעֵינָיו וּמִצֹּאָתוֹ לֹא רֻחָץ׃ דּוֹר מָה־רָמוּ עֵינָיו וְעַפְעַפָּיו יִנָּשֵׂאוּ׃
14 דּוֹר ׀ חֲרָבוֹת שִׁנָּיו וּמַאֲכָלוֹת מְתַלְּעֹתָיו לֶאֱכֹל עֲנִיִּים מֵאֶרֶץ וְאֶבְיוֹנִים
טו מֵאָדָם׃ לַעֲלוּקָה ׀ שְׁתֵּי בָנוֹת הַב הַב שָׁלוֹשׁ הֵנָּה לֹא תִשְׂבַּעְנָה
16 אַרְבַּע לֹא־אָמְרוּ הוֹן׃ שְׁאוֹל וְעֹצֶר רָחַם אֶרֶץ לֹא־שָׂבְעָה מַּיִם וְאֵשׁ
17 לֹא־אָמְרָה הוֹן׃ עַיִן ׀ תִּלְעַג לְאָב וְתָבוּז לִיקְּהַת־אֵם יִקְּרוּהָ עֹרְבֵי־נַחַל
18 וְיֹאכְלוּהָ בְנֵי־נָשֶׁר׃ שְׁלֹשָׁה הֵמָּה נִפְלְאוּ מִמֶּנִּי וְאַרְבַּע לֹא יְדַעְתִּים׃
19 דֶּרֶךְ הַנֶּשֶׁר ׀ בַּשָּׁמַיִם דֶּרֶךְ נָחָשׁ עֲלֵי־צוּר דֶּרֶךְ־אֳנִיָּה בְלֶב־יָם וְדֶרֶךְ
כ גֶּבֶר בְּעַלְמָה׃ כֵּן ׀ דֶּרֶךְ אִשָּׁה מְנָאָפֶת אָכְלָה וּמָחֲתָה פִיהָ וְאָמְרָה
21 לֹא־פָעַלְתִּי אָוֶן׃ תַּחַת שָׁלוֹשׁ רָגְזָה אֶרֶץ וְתַחַת אַרְבַּע לֹא־תוּכַל
22 23 שְׂאֵת׃ תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ וְנָבָל כִּי יִשְׂבַּע־לָחֶם׃ תַּחַת שְׂנוּאָה כִּי
24 תִבָּעֵל וְשִׁפְחָה כִּי־תִירַשׁ גְּבִרְתָּהּ׃ אַרְבָּעָה הֵם קְטַנֵּי־אָרֶץ וְהֵמָּה
כה 26 חֲכָמִים מְחֻכָּמִים׃ הַנְּמָלִים עַם לֹא־עָז וַיָּכִינוּ בַקַּיִץ לַחְמָם׃ שְׁפַנִּים
27 עַם לֹא־עָצוּם וַיָּשִׂימוּ בַסֶּלַע בֵּיתָם׃ מֶלֶךְ אֵין לָאַרְבֶּה וַיֵּצֵא חֹצֵץ
28 29 כֻּלּוֹ׃ שְׂמָמִית בְּיָדַיִם תְּתַפֵּשׂ וְהִיא בְּהֵיכְלֵי מֶלֶךְ׃ שְׁלֹשָׁה הֵמָּה
ל מֵיטִיבֵי צָעַד וְאַרְבָּעָה מֵיטִבֵי לָכֶת׃ לַיִשׁ גִּבּוֹר בַּבְּהֵמָה וְלֹא־יָשׁוּב
31 32 מִפְּנֵי־כֹל׃ זַרְזִיר מָתְנַיִם אוֹ־תָיִשׁ וּמֶלֶךְ אַלְקוּם עִמּוֹ׃ אִם־נָבַלְתָּ

XXX. v. 9. פתח באתנח v. 10. 'נָו — 'נָיו ק' v. 14. סגול
באתנח v. 15. 16. פתח באתנח v. 17. ק' דגושה v. 18. וְאַרְבַּע —
וְאַרְבָּעָה ק' v. 21. סגול באתנח v. 28. נ"א שׂ'

25. Qui timet hominem, cito corruet; qui sperat in Domino, sublevabitur.

26. Multi requirunt faciem principis; et iudicium a Domino egreditur singulorum.

27. Abominantur iusti virum impium; et abominantur impii eos, qui in recta sunt via. Verbum custodiens filius, extra perditionem erit.

Cap. XXX.

Maiestas Dei inscrutabilis. Quae sint homini bona; et quae vitia pessima, quae insatiabilia, quae cito transeant, quae orbem conturbent; quae maxime cavenda.

1. Verba Congregantis filii Vomentis. Visio, quam locutus est vir, cum quo est Deus, et qui Deo secum morante confortatus, ait:

2. Stultissimus sum virorum, et sapientia hominum non est mecum.

3. Non didici sapientiam, et non novi scientiam sanctorum.

4. Quis *ascendit in coelum atque descendit? quis continuit spiritum in manibus suis; quis colligavit aquas quasi in vestimento? quis suscitavit omnes terminos terrae? quod nomen est eius, et quod nomen filii eius, si nosti? * Iob 38, 5. sq.

5. *Omnis sermo Dei ignitus, clypeus est sperantibus in se; *Ps. 11, 7.

6. *ne addas quidquam verbis illius, et arguaris, inveniarisque mendax. * Deut. 4, 2. 12, 32.

7. Duo rogavi te, ne deneges mihi, antequam moriar.

8. Vanitatem, et verba mendacia longe fac a me. Mendicitatem, et divitias ne dederis mihi; tribue tantum victui meo necessaria.

9. Ne forte satiatus illiciar ad negandum, et dicam: Quis est Dominus? aut egestate compulsus furer, et periurem nomen Dei mei.

10. Ne accuses servum ad dominum suum, ne forte maledicat tibi, et corruas.

11. Generatio, quae patri suo maledicit, et quae matri suae non benedicit.

12. Generatio, quae sibi munda videtur, et tamen non est lota a sordibus suis.

13. Generatio, cuius excelsi sunt oculi, et palpebrae eius in alta surrectae.

14. Generatio, quae pro dentibus gladios habet, et commandit molaribus suis, ut comedat inopes de terra, et pauperes ex hominibus.

15. Sanguisugae duae sunt filiae, dicentes: Affer, affer!

Tria sunt insaturabilia, et quartum, quod nunquam dicit: Sufficit!

16. Infernus, et os vulvae, et terra, quae non satiatur aqua; ignis vero nunquam dicit: Sufficit!

17. Oculum, *qui subsannat patrem, et qui despicit partum matris suae, effodiant eum corvi de torrentibus, et comedant eum filii aquilae. * c. 20, 20.

18. Tria sunt difficilia mihi, et quartum penitus ignoro:

19. Viam aquilae in coelo, viam colubri super petram, viam navis in medio mari, et viam viri in adolescentia.

20. Talis est et via mulieris adulterae, quae comedit, et tergens os suum dicit: Non sum operata malum.

21. Per tria movetur terra, et quartum non potest sustinere:

22. Per servum, cum regnaverit; per stultum, cum saturatus fuerit cibo;

23. per odiosam mulierem, cum in matrimonio fuerit assumpta; et per ancillam, cum fuerit haeres dominae suae.

24. Quatuor sunt minima terrae, et ipsa sunt sapientiora sapientibus.

25. Formicae, *populus infirmus, qui praeparat in messe cibum sibi; * c. 6, 6. 8.

26. lepusculus, plebs invalida, qui collocat in petra cubile suum;

27. Regem locusta non habet, et egreditur universa per turmas suas;

28. Stellio manibus nititur, et moratur in aedibus regis.

29. Tria sunt, quae bene gradiuntur, et quartum, quod incedit feliciter:

30. Leo fortissimus bestiarum, ad nullius pavebit occursum;

31. Gallus succinctus lumbos; et aries; nec est rex, qui resistat ei.

32. Est, qui stultus apparuit, post-

quam elevatus est in sublime; si enim intellexisset, ori suo imposuisset manum.

33. Qui autem fortiter premit ubera ad eliciendum lac, exprimit butyrum; et qui vehementer emungit, elicit sanguinem: et qui provocat iras, producit discordias.

Cap. XXXI.

Libido et crapula vitandae: mulieris fortis laudes.

1. Verba Lamuelis regis. Visio, qua erudivit eum mater sua.

2. Quid dilecte mi! quid dilecte uteri mei, quid dilecte votorum meorum?

3. Ne dederis mulieribus substantiam tuam, et divitias tuas ad delendos reges.

4. Noli regibus, o Lamuel! noli regibus dare vinum; quia nullum secretum est, ubi regnat ebrietas.

5. Et ne forte bibant, et obliviscantur iudiciorum, et mutent causam filiorum pauperis.

6. Date siceram moerentibus, et vinum his, qui amaro sunt animo.

7. Bibant, et obliviscantur egestatis suae et doloris sui non recordentur amplius.

8. Aperi os tuum muto, et causis omnium filiorum, qui pertranseunt.

9. Aperi os tuum, decerne, quod iustum est, et iudica inopem et pauperem.

10. Mulierem fortem quis inveniet? *procul, et de ultimis finibus pretium eius. * c. 18, 22. Eccl. 26, 2.

11. Confidit in ea cor viri sui, et spoliis non indigebit.

12. Reddet ei bonum, et non malum, omnibus diebus vitae suae.

13 Quaesivit lanam et linum, et operata est consilio manuum suarum.

14. Facta est quasi navis institoris, de longe portans panem suum.

15. Et de nocte surrexit, deditque praedam domesticis suis, et cibaria ancillis suis.

16. Consideravit agrum, et emit eum; de fructu manuum suarum plantavit vineam.

17. Accinxit fortitudine lumbos suos, et roboravit brachium suum.

18. Gustavit, et vidit, quia bona est negotiatio eius; non extinguetur in nocte lucerna eius.

19. Manum suam misit ad fortia, et digiti eius apprehenderunt fusum.

20. Manum suam aperuit inopi, et palmas suas extendit ad pauperem.

21. Non timebit domui suae a frigoribus nivis; omnes enim domestici eius vestiti sunt duplicibus.

22. Stragulatam vestem fecit sibi; byssus et purpura indumentum eius.

23. Nobilis in portis vir eius, quando sederit cum senatoribus terrae.

24. Sindonem fecit, et vendidit, et cingulum tradidit Chananaeo.

25. Fortitudo et decor indumentum eius, et ridebit in die novissimo.

26. Os suum aperuit sapientiae, et lex clementiae in lingua eius.

27. Consideravit semitas domus suae, et panem otiosa non comedit.

28. Surrexerunt filii eius, et beatissimam praedicaverunt: vir eius, et laudavit eam.

29. Multae filiae congregaverunt divitias; tu supergressa es universas.

30. Fallax gratia, et vana est pulchritudo; mulier timens Dominum ipsa laudabitur.

31. Date ei de fructu manuum suarum; et laudent eam in portis opera eius.

33 בְּהִתְנַשֵּׂא וְאִם־זַמּוֹתָ יָד לְפֶה׃ כִּי מִיץ חָלָב יוֹצִיא חֶמְאָה וּמִיץ־אַף
יוֹצִיא דָם וּמִיץ אַפַּיִם יוֹצִיא רִיב׃

לא Cap. XXXI. לא

א 2 דִּבְרֵי לְמוּאֵל מֶלֶךְ מַשָּׂא אֲשֶׁר־יִסְּרַתּוּ אִמּוֹ׃ מַה־בְּרִי וּמַה־בַּר־בִּטְנִי
3 4 וּמֶה בַּר־נְדָרָי׃ אַל־תִּתֵּן לַנָּשִׁים חֵילֶךָ וּדְרָכֶיךָ לַמְחוֹת מְלָכִין׃ אַל
ה לַמְּלָכִים ׀ לְמוֹאֵל אַל לַמְלָכִים שְׁתוֹ־יָיִן וּלְרוֹזְנִים אֵו שֵׁכָר׃ פֶּן־
6 יִשְׁתֶּה וְיִשְׁכַּח מְחֻקָּק וִישַׁנֶּה דִּין כָּל־בְּנֵי־עֹנִי׃ תְּנוּ־שֵׁכָר לְאוֹבֵד וְיַיִן
7 8 לְמָרֵי נָפֶשׁ׃ יִשְׁתֶּה וְיִשְׁכַּח רִישׁוֹ וַעֲמָלוֹ לֹא יִזְכָּר־עוֹד׃ פְּתַח־פִּיךָ
9 לְאִלֵּם אֶל־דִּין כָּל־בְּנֵי חֲלוֹף׃ פְּתַח־פִּיךָ שְׁפָט־צֶדֶק וְדִין עָנִי
י 11 וְאֶבְיוֹן׃ אֵשֶׁת־חַיִל מִי יִמְצָא וְרָחֹק מִפְּנִינִים מִכְרָהּ׃ בָּטַח בָּהּ
12 לֵב בַּעְלָהּ וְשָׁלָל לֹא יֶחְסָר׃ גְּמָלַתְהוּ טוֹב וְלֹא־רָע כֹּל יְמֵי חַיֶּיהָ׃
13 14 דָּרְשָׁה צֶמֶר וּפִשְׁתִּים וַתַּעַשׂ בְּחֵפֶץ כַּפֶּיהָ׃ הָיְתָה כָּאֳנִיּוֹת סוֹחֵר
טו מִמֶּרְחָק תָּבִיא לַחְמָהּ׃ וַתָּקָם ׀ בְּעוֹד לַיְלָה וַתִּתֵּן טֶרֶף לְבֵיתָהּ וְחֹק
16 17 לְנַעֲרֹתֶיהָ׃ זָמְמָה שָׂדֶה וַתִּקָּחֵהוּ מִפְּרִי כַפֶּיהָ נָטַע כָּרֶם׃ חָגְרָה
18 בְעוֹז מָתְנֶיהָ וַתְּאַמֵּץ זְרוֹעֹתֶיהָ׃ טָעֲמָה כִּי־טוֹב סַחְרָהּ לֹא־יִכְבֶּה
19 כ בַלַּיִל נֵרָהּ׃ יָדֶיהָ שִׁלְּחָה בַכִּישׁוֹר וְכַפֶּיהָ תָּמְכוּ פָלֶךְ׃ כַּפָּהּ פָּרְשָׂה
21 לֶעָנִי וְיָדֶיהָ שִׁלְּחָה לָאֶבְיוֹן׃ לֹא־תִירָא לְבֵיתָהּ מִשָּׁלֶג כִּי כָל־בֵּיתָהּ
22 23 לָבֻשׁ שָׁנִים׃ מַרְבַדִּים עָשְׂתָה־לָּהּ שֵׁשׁ וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁהּ׃ נוֹדָע בַּשְּׁעָרִים
24 בַּעְלָהּ בְּשִׁבְתּוֹ עִם־זִקְנֵי־אָרֶץ׃ סָדִין עָשְׂתָה וַתִּמְכֹּר וַחֲגוֹר נָתְנָה
כה 26 לַכְּנַעֲנִי׃ עֹז־וְהָדָר לְבוּשָׁהּ וַתִּשְׂחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן׃ פִּיהָ פָּתְחָה בְחָכְמָה
27 וְתוֹרַת־חֶסֶד עַל־לְשׁוֹנָהּ׃ צוֹפִיָּה הֵילְכוֹת בֵּיתָהּ וְלֶחֶם עַצְלוּת לֹא
28 29 תֹאכֵל׃ קָמוּ בָנֶיהָ וַיְאַשְּׁרוּהָ בַּעְלָהּ וַיְהַלְלָהּ׃ רַבּוֹת בָּנוֹת עָשׂוּ חָיִל
ל וְאַתְּ עָלִית עַל־כֻּלָּנָה׃ שֶׁקֶר הַחֵן וְהֶבֶל הַיֹּפִי אִשָּׁה יִרְאַת־יְהוָה
31 הִיא תִתְהַלָּל׃ תְּנוּ־לָהּ מִפְּרִי יָדֶיהָ וִיהַלְלוּהָ בַשְּׁעָרִים מַעֲשֶׂיהָ׃

XXXI. v. 4. נ"א לְמוֹ׳ : אֵו — אִי ק׳ v. 16. נָטַע — נָטְעָה ק׳
v. 18. בַלַּיִל — בַּלַּיְלָה ק׳ v. 27. הֵילְכוֹת — הֲלִיכוֹת ק׳

איוב

J O B.

CAPUT I. א

א אִישׁ הָיָה בְאֶרֶץ־עוּץ אִיּוֹב שְׁמוֹ וְהָיָה ׀ הָאִישׁ הַהוּא תָּם וְיָשָׁר
2 3 וִירֵא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע׃ וַיִּוָּלְדוּ לוֹ שִׁבְעָה בָנִים וְשָׁלוֹשׁ בָּנוֹת׃ וַיְהִי
מִקְנֵהוּ שִׁבְעַת אַלְפֵי־צֹאן וּשְׁלֹשֶׁת אַלְפֵי גְמַלִּים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת צֶמֶד־
בָּקָר וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת אֲתוֹנוֹת וַעֲבֻדָּה רַבָּה מְאֹד וַיְהִי הָאִישׁ הַהוּא
4 גָּדוֹל מִכָּל־בְּנֵי־קֶדֶם׃ וְהָלְכוּ בָנָיו וְעָשׂוּ מִשְׁתֶּה בֵּית אִישׁ יוֹמוֹ
ה וְשָׁלְחוּ וְקָרְאוּ לִשְׁלֹשֶׁת אַחְיֹתֵיהֶם לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת עִמָּהֶם׃ וַיְהִי כִּי
הִקִּיפוּ יְמֵי הַמִּשְׁתֶּה וַיִּשְׁלַח אִיּוֹב וַיְקַדְּשֵׁם וְהִשְׁכִּים בַּבֹּקֶר וְהֶעֱלָה
עֹלוֹת מִסְפַּר כֻּלָּם כִּי אָמַר אִיּוֹב אוּלַי חָטְאוּ בָנַי וּבֵרְכוּ אֱלֹהִים
6 בִּלְבָבָם כָּכָה יַעֲשֶׂה אִיּוֹב כָּל־הַיָּמִים׃ וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים
7 לְהִתְיַצֵּב עַל־יְהוָה וַיָּבוֹא גַם־הַשָּׂטָן בְּתוֹכָם׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן
מֵאַיִן תָּבֹא וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר מִשּׁוּט בָּאָרֶץ וּמֵהִתְהַלֵּךְ
8 בָּהּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הֲשַׂמְתָּ לִבְּךָ עַל־עַבְדִּי אִיּוֹב כִּי אֵין
9 כָּמֹהוּ בָּאָרֶץ אִישׁ תָּם וְיָשָׁר יְרֵא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע׃ וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־
י יְהוָה וַיֹּאמַר הַחִנָּם יָרֵא אִיּוֹב אֱלֹהִים׃ הֲלֹא־אַתְּ שַׂכְתָּ בַעֲדוֹ וּבְעַד־
בֵּיתוֹ וּבְעַד כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ מִסָּבִיב מַעֲשֵׂה יָדָיו בֵּרַכְתָּ וּמִקְנֵהוּ פָּרַץ
11 בָּאָרֶץ׃ וְאוּלָם שְׁלַח־נָא יָדְךָ וְגַע בְּכָל־אֲשֶׁר־לוֹ אִם־לֹא עַל־פָּנֶיךָ
12 יְבָרְכֶךָּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הִנֵּה כָל־אֲשֶׁר־לוֹ בְּיָדֶךָ רַק אֵלָיו
13 אַל־תִּשְׁלַח יָדֶךָ וַיֵּצֵא הַשָּׂטָן מֵעִם פְּנֵי יְהוָה׃ וַיְהִי הַיּוֹם וּבָנָיו
14 וּבְנֹתָיו אֹכְלִים וְשֹׁתִים יַיִן בְּבֵית אֲחִיהֶם הַבְּכוֹר׃ וּמַלְאָךְ בָּא אֶל־
טו אִיּוֹב וַיֹּאמַר הַבָּקָר הָיוּ חֹרְשׁוֹת וְהָאֲתֹנוֹת רֹעוֹת עַל־יְדֵיהֶם׃ וַתִּפֹּל
שְׁבָא וַתִּקָּחֵם וְאֶת־הַנְּעָרִים הִכּוּ לְפִי־חָרֶב וָאִמָּלְטָה רַק־אֲנִי לְבַדִּי
16 לְהַגִּיד לָךְ׃ עוֹד ׀ זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמַר אֵשׁ אֱלֹהִים נָפְלָה מִן־
הַשָּׁמַיִם וַתִּבְעַר בַּצֹּאן וּבַנְּעָרִים וַתֹּאכְלֵם וָאִמָּלְטָה רַק־אֲנִי לְבַדִּי

אַתָּה ק׳ v. 10. I

LIBER JOB.

CAP. I.

Job pro filiis suis sacrificat; bonorum direptionem, et filiorum interemptionem patienter perfert.

1. Vir erat in terra Hus, nomine Job, et erat vir ille simplex, et rectus, ac timens Deum, et recedens a malo.

2. Natique sunt ei septem filii, et tres filiae.

3. Et fuit possessio eius septem millia ovium, et tria millia camelorum, quingenta quoque iuga boum, et quingentae asinae, ac familia multa nimis. Eratque vir ille magnus inter omnes Orientales.

4. Et ibant filii eius, et faciebant convivium per domos, unusquisque in die suo. Et mittentes vocabant tres sorores suas, ut comederent et biberent cum eis.

5. Cumque in orbem transisissent dies convivii, mittebat ad eos Job, et sanctificabat illos, consurgensque diluculo offerebat holocausta pro singulis. Dicebat enim: Ne forte peccaverint filii mei, et benedixerint Deo in cordibus suis. Sic faciebat Job cunctis diebus.

6. Quadam autem die cum venissent filii Dei *, ut assisterent coram Domino, affuit inter eos etiam Satan.

* c. 2, 1.

7. Cui dixit Dominus: Unde venis? Qui respondens ait: Circuivi terram, et perambulavi eam.

8. Dixitque Dominus ad eum: Numquid considerasti servum meum Job *, quod non sit ei similis in terra, homo simplex, et rectus, ac timens Deum, et recedens a malo?

* c. 2, 3.

9. Cui respondens Satan, ait: Numquid Job frustra timet Deum?

10. Nonne tu vallasti eum, ac domum eius, universamque substantiam per circuitum, operibus manuum eius benedixisti, et possessio eius crevit in terra?

11. Sed extende paululum manum tuam, et tange cuncta, quae possidet, nisi in faciem benedixerit tibi.

12. Dixit ergo Dominus ad Satan: Ecce! universa, quae habet, in manu tua sunt; tantum in eum ne extendas manum tuam. Egressusque est Satan a facie Domini.

13. Cum autem quadam die filii et filiae eius comederent et biberent vinum in domo fratris sui primogeniti,

14. nuntius venit ad Iob, qui diceret: Boves arabant, et asinae pascebantur iuxta eos,

15. et irruerunt Sabaei, tuleruntque omnia, et pueros percusserunt gladio, et evasi ego solus, ut nunciarem tibi.

16. Cumque adhuc ille loqueretur, venit alter, et dixit: Ignis Dei cecidit e coelo, et tactas oves puerosque consumpsit, et effugi ego solus, ut nunciarem tibi.

17. Sed et illo adhuc loquente, venit alius, et dixit: Chaldaei fecerunt tres turmas, et invaserunt camelos, et tulerunt eos, nec non et pueros percusserunt gladio, et ego fugi solus, ut nunciarem tibi.

18. Adhuc loquebatur ille, et ecce! alius intravit, et dixit: Filiis tuis et filiabus vescentibus et bibentibus vinum in domo fratris sui primogeniti,

19. repente ventus vehemens irruit a regione deserti, et concussit quatuor angulos domus, quae corruens oppressit liberos tuos et mortui sunt, et effugi ego solus, ut nunciarem tibi.

20. Tunc surrexit Job, et scidit vestimenta sua, et tonso capite corruens in terram, adoravit,

21. et dixit*: Nudus egressus sum de utero matris meae, et nudus revertar illuc; Dominus dedit, Dominus abstulit; sicut Domino placuit, ita factum est; sit nomen Domini benedictum!

* Ps. 48, 18. Eccl. 5, 14. 1 Tim. 6, 7.

22. In omnibus his non peccavit Job labiis suis, neque stultum quid contra Deum locutus est.

Cap. II.

Job ab uxore sua increpatur; tres amici ad eum veniunt.

1. Factum est autem, cum quadam die venissent filii Dei*, et starent coram Domino, venisset quoque Satan inter eos, et staret in conspectu eius, * c. 1, 6.

2. ut diceret Dominus ad Satan: Unde venis? Qui respondens ait: Circuivi terram, et perambulavi eam.

3. Et dixit Dominus ad Satan: Numquid considerasti servum meum Job, quod non sit ei similis in terra*, vir simplex et rectus, ac timens Deum, et recedens a malo, et adhuc retinens innocentiam? Tu autem commovisti me adversus eum, ut affligerem eum frustra. * c. 1, 1. 8.

4. Cui respondens Satan, ait: Pellem pro pelle, et cuncta, quae habet homo, dabit pro anima sua;

5. alioquin mitte manum tuam, et tange os eius et carnem, et tunc videbis, quod in faciem benedicat tibi.

6. Dixit ergo Dominus ad Satan: Ecce! in manu tua est, verumtamen animam illius serva.

7. Egressus igitur Satan a facie Domini, percussit Job ulcere pessimo, a planta pedis usque ad verticem eius,

8. qui testa saniem radebat, sedens in sterquilinio.

9. Dixit autem illi uxor sua: Adhuc tu permanens in simplicitate tua? benedic Deo et morere!

10. Qui ait ad illam: Quasi una de stultis mulieribus locuta es; si bona suscepimus de manu Dei, mala quare non suscipiamus*? In omnibus his non peccavit Job labiis suis.

* c. 1, 22.

11. Igitur audientes tres amici Job omne malum, quod accidisset ei, venerunt singuli de loco suo, Eliphaz Themanites, et Baldad Suhites, et Sopha Naamathites. Condixerant enim, ut pariter venientes visitarent eum, et consolarentur.

12. Cumque elevassent procul oculos suos, non cognoverunt eum, et exclamantes ploraverunt, scissisque vestibus sparserunt pulverem super caput suum in coelum.

13. Et sederunt cum eo in terra septem diebus et septem noctibus, et nemo loquebatur ei verbum; videbant enim dolorem esse vehementem.

Cap. III.

Calamitates suas amare enarrat Job.

1. Post haec aperuit Job os suum, et maledixit diei suo,

2. et locutus est:

3. *Pereat dies, in qua natus sum! et nox, in qua dictum est: Conceptus est homo. * Ier. 20, 14.

4. Dies ille vertatur in tenebras

17 לְהַגִּיד לָךְ׃ עוֹד ׀ זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמַר כַּשְׂדִּים שָׂמוּ ׀ שְׁלֹשָׁה
רָאשִׁים וַיִּפְשְׁטוּ עַל־הַגְּמַלִּים וַיִּקָּחוּם וְאֶת־הַנְּעָרִים הִכּוּ לְפִי־חָרֶב
18 וָאִמָּלְטָה רַק־אֲנִי לְבַדִּי לְהַגִּיד לָךְ׃ עַד זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמַר
19 בָּנֶיךָ וּבְנוֹתֶיךָ אֹכְלִים וְשֹׁתִים יַיִן בְּבֵית אֲחִיהֶם הַבְּכוֹר׃ וְהִנֵּה רוּחַ
גְּדוֹלָה בָּאָה ׀ מֵעֵבֶר הַמִּדְבָּר וַיִּגַּע בְּאַרְבַּע פִּנּוֹת הַבַּיִת וַיִּפֹּל עַל־
כ הַנְּעָרִים וַיָּמוּתוּ וָאִמָּלְטָה רַק־אֲנִי לְבַדִּי לְהַגִּיד לָךְ׃ וַיָּקָם אִיּוֹב
21 וַיִּקְרַע אֶת־מְעִלוֹ וַיָּגָז אֶת־רֹאשׁוֹ וַיִּפֹּל אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ׃ וַיֹּאמֶר עָרֹם
יָצָתִי מִבֶּטֶן אִמִּי וְעָרֹם אָשׁוּב שָׁמָּה יְהוָה נָתַן וַיהוָה לָקָח יְהִי שֵׁם
22 יְהוָה מְבֹרָךְ׃ בְּכָל־זֹאת לֹא־חָטָא אִיּוֹב וְלֹא־נָתַן תִּפְלָה לֵאלֹהִים׃

ב CAP. II. ב

א וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל־יְהוָה וַיָּבוֹא גַם־הַשָּׂטָן
2 בְתֹכָם לְהִתְיַצֵּב עַל־יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן אֵי מִזֶּה תָּבֹא
3 וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר מִשֻּׁט בָּאָרֶץ וּמֵהִתְהַלֵּךְ בָּהּ׃ וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הֲשַׂמְתָּ לִבְּךָ אֶל־עַבְדִּי אִיּוֹב כִּי אֵין כָּמֹהוּ בָּאָרֶץ
אִישׁ תָּם וְיָשָׁר יְרֵא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע וְעֹדֶנּוּ מַחֲזִיק בְּתֻמָּתוֹ וַתְּסִיתֵנִי
4 בוֹ לְבַלְּעוֹ חִנָּם׃ וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר עוֹר בְּעַד־עוֹר וְכֹל
ה אֲשֶׁר לָאִישׁ יִתֵּן בְּעַד נַפְשׁוֹ׃ אוּלָם שְׁלַח־נָא יָדְךָ וְגַע אֶל־עַצְמוֹ וְאֶל־
6 בְּשָׂרוֹ אִם־לֹא אֶל־פָּנֶיךָ יְבָרְכֶךָּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הִנּוֹ בְיָדֶךָ
7 אַךְ אֶת־נַפְשׁוֹ שְׁמֹר׃ וַיֵּצֵא הַשָּׂטָן מֵאֵת פְּנֵי יְהוָה וַיַּךְ אֶת־אִיּוֹב
8 בִּשְׁחִין רָע מִכַּף רַגְלוֹ עַד קָדְקֳדוֹ׃ וַיִּקַּח־לוֹ חֶרֶשׂ לְהִתְגָּרֵד בּוֹ וְהוּא
9 יֹשֵׁב בְּתוֹךְ־הָאֵפֶר׃ וַתֹּאמֶר לוֹ אִשְׁתּוֹ עֹדְךָ מַחֲזִיק בְּתֻמָּתֶךָ בָּרֵךְ
י אֱלֹהִים וָמֻת׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ כְּדַבֵּר אַחַת הַנְּבָלוֹת תְּדַבֵּרִי גַּם אֶת־
הַטּוֹב נְקַבֵּל מֵאֵת הָאֱלֹהִים וְאֶת־הָרָע לֹא נְקַבֵּל בְּכָל־זֹאת לֹא־חָטָא
11 אִיּוֹב בִּשְׂפָתָיו׃ וַיִּשְׁמְעוּ שְׁלֹשֶׁת ׀ רֵעֵי אִיּוֹב אֵת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת
הַבָּאָה עָלָיו וַיָּבֹאוּ אִישׁ מִמְּקֹמוֹ אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וּבִלְדַּד הַשּׁוּחִי וְצוֹפַר
12 הַנַּעֲמָתִי וַיִּוָּעֲדוּ יַחְדָּו לָבוֹא לָנוּד־לוֹ וּלְנַחֲמוֹ׃ וַיִּשְׂאוּ אֶת־עֵינֵיהֶם
מֵרָחוֹק וְלֹא הִכִּירֻהוּ וַיִּשְׂאוּ קוֹלָם וַיִּבְכּוּ וַיִּקְרְעוּ אִישׁ מְעִלוֹ וַיִּזְרְקוּ
13 עָפָר עַל־רָאשֵׁיהֶם הַשָּׁמָיְמָה׃ וַיֵּשְׁבוּ אִתּוֹ לָאָרֶץ שִׁבְעַת יָמִים וְשִׁבְעַת
לֵילוֹת וְאֵין־דֹּבֵר אֵלָיו דָּבָר כִּי רָאוּ כִּי־גָדַל הַכְּאֵב מְאֹד׃

ג CAP. III. ג

א 2 אַחֲרֵי־כֵן פָּתַח אִיּוֹב אֶת־פִּיהוּ וַיְקַלֵּל אֶת־יוֹמוֹ׃ וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃
3 4 יֹאבַד יוֹם אִוָּלֶד בּוֹ וְהַלַּיְלָה אָמַר הֹרָה גָבֶר׃ הַיּוֹם הַהוּא יְהִי חֹשֶׁךְ

I. v. 18. נ"א עוֹד v. 21. חסר א׳ II. v. 7. עַד — וְעַד ק׳ : נ"א קָ

ה אַל־יִדְרְשֵׁהוּ אֱלוֹהַּ מִמָּעַל וְאַל־תּוֹפַע עָלָיו נְהָרָה׃ יִגְאָלֻהוּ חֹשֶׁךְ
6 וְצַלְמָוֶת תִּשְׁכָּן־עָלָיו עֲנָנָה יְבַעֲתֻהוּ כִּמְרִירֵי יוֹם׃ הַלַּיְלָה הַהוּא
7 יִקָּחֵהוּ אֹפֶל אַל־יִחַדְּ בִּימֵי שָׁנָה בְּמִסְפַּר יְרָחִים אַל־יָבֹא׃ הִנֵּה
8 הַלַּיְלָה הַהוּא יְהִי גַלְמוּד אַל־תָּבֹא רְנָנָה בוֹ׃ יִקְּבֻהוּ אֹרְרֵי־יוֹם
9 הָעֲתִידִים עֹרֵר לִוְיָתָן׃ יֶחְשְׁכוּ כּוֹכְבֵי נִשְׁפּוֹ יְקַו־לְאוֹר וָאַיִן וְאַל־
י יִרְאֶה בְּעַפְעַפֵּי־שָׁחַר׃ כִּי לֹא סָגַר דַּלְתֵי בִטְנִי וַיַּסְתֵּר עָמָל מֵעֵינָי׃
11 12 לָמָּה לֹּא מֵרֶחֶם אָמוּת מִבֶּטֶן יָצָאתִי וְאֶגְוָע׃ מַדּוּעַ קִדְּמוּנִי בִרְכָּיִם
13 וּמַה־שָּׁדַיִם כִּי אִינָק׃ כִּי־עַתָּה שָׁכַבְתִּי וְאֶשְׁקוֹט יָשַׁנְתִּי אָז ׀ יָנוּחַ
14 טו לִי׃ עִם־מְלָכִים וְיֹעֲצֵי אָרֶץ הַבֹּנִים חֳרָבוֹת לָמוֹ׃ אוֹ עִם־שָׂרִים
16 זָהָב לָהֶם הַמְמַלְאִים בָּתֵּיהֶם כָּסֶף׃ אוֹ כְנֵפֶל טָמוּן לֹא אֶהְיֶה
17 כְּעֹלְלִים לֹא־רָאוּ אוֹר׃ שָׁם רְשָׁעִים חָדְלוּ רֹגֶז וְשָׁם יָנוּחוּ יְגִיעֵי כֹחַ׃
18 19 יַחַד אֲסִירִים שַׁאֲנָנוּ לֹא שָׁמְעוּ קוֹל נֹגֵשׂ׃ קָטֹן וְגָדוֹל שָׁם הוּא וְעֶבֶד
כ 21 חָפְשִׁי מֵאֲדֹנָיו׃ לָמָּה יִתֵּן לְעָמֵל אוֹר וְחַיִּים לְמָרֵי נָפֶשׁ׃ הַמְחַכִּים
22 לַמָּוֶת וְאֵינֶנּוּ וַיַּחְפְּרֻהוּ מִמַּטְמוֹנִים׃ הַשְּׂמֵחִים אֱלֵי־גִיל יָשִׂישׂוּ כִּי
23 24 יִמְצְאוּ־קָבֶר׃ לְגֶבֶר אֲשֶׁר־דַּרְכּוֹ נִסְתָּרָה וַיָּסֶךְ אֱלוֹהַּ בַּעֲדוֹ׃ כִּי־לִפְנֵי
כה לַחְמִי אַנְחָתִי תָבֹא וַיִּתְּכוּ כַמַּיִם שַׁאֲגֹתָי׃ כִּי פַחַד פָּחַדְתִּי וַיֶּאֱתָיֵנִי
26 וַאֲשֶׁר יָגֹרְתִּי יָבֹא לִי׃ לֹא שָׁלַוְתִּי ׀ וְלֹא־שָׁקַטְתִּי וְלֹא־נַחְתִּי וַיָּבֹא רֹגֶז׃

Cap. IV. ד

ד

א 2 וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וַיֹּאמַר׃ הֲנִסָּה דָבָר אֵלֶיךָ תִּלְאֶה וַעְצֹר בְּמִלִּין
3 4 מִי יוּכָל׃ הִנֵּה יִסַּרְתָּ רַבִּים וְיָדַיִם רָפוֹת תְּחַזֵּק׃ כּוֹשֵׁל יְקִימוּן מִלֶּיךָ
ה וּבִרְכַּיִם כֹּרְעוֹת תְּאַמֵּץ׃ כִּי עַתָּה ׀ תָּבוֹא אֵלֶיךָ וַתֵּלֶא תִּגַּע עָדֶיךָ
6 7 וַתִּבָּהֵל׃ הֲלֹא יִרְאָתְךָ כִּסְלָתֶךָ תִּקְוָתְךָ וְתֹם דְּרָכֶיךָ׃ זְכָר־נָא מִי הוּא
8 נָקִי אָבָד וְאֵיפֹה יְשָׁרִים נִכְחָדוּ׃ כַּאֲשֶׁר רָאִיתִי חֹרְשֵׁי אָוֶן וְזֹרְעֵי
9 י עָמָל יִקְצְרֻהוּ׃ מִנִּשְׁמַת אֱלוֹהַּ יֹאבֵדוּ וּמֵרוּחַ אַפּוֹ יִכְלוּ׃ שַׁאֲגַת אַרְיֵה
11 וְקוֹל שָׁחַל וְשִׁנֵּי כְפִירִים נִתָּעוּ׃ לַיִשׁ אֹבֵד מִבְּלִי־טָרֶף וּבְנֵי לָבִיא
12 13 יִתְפָּרָדוּ׃ וְאֵלַי דָּבָר יְגֻנָּב וַתִּקַּח אָזְנִי שֵׁמֶץ מֶנְהוּ׃ בִּשְׂעִפִּים מֵחֶזְיֹנוֹת
14 לָיְלָה בִּנְפֹל תַּרְדֵּמָה עַל־אֲנָשִׁים׃ פַּחַד קְרָאַנִי וּרְעָדָה וְרֹב עַצְמוֹתַי
טו 16 הִפְחִיד׃ וְרוּחַ עַל־פָּנַי יַחֲלֹף תְּסַמֵּר שַׂעֲרַת בְּשָׂרִי׃ יַעֲמֹד ׀ וְלֹא־
17 אַכִּיר מַרְאֵהוּ תְּמוּנָה לְנֶגֶד עֵינָי דְּמָמָה וָקוֹל אֶשְׁמָע׃ הַאֱנוֹשׁ מֵאֱלוֹהַּ
18 יִצְדָּק אִם־מֵעֹשֵׂהוּ יִטְהַר גָּבֶר׃ הֵן בַּעֲבָדָיו לֹא יַאֲמִין וּבְמַלְאָכָיו
19 יָשִׂים תָּהֳלָה׃ אַף ׀ שֹׁכְנֵי בָתֵּי־חֹמֶר אֲשֶׁר־בֶּעָפָר יְסוֹדָם יְדַכְּאוּם

נ״א וַיָּבֹא v. 26. נ״א יָבֹא v. 25. ב׳ v. 5. III.

non requirat eum Deus desuper, et non illustretur lumine!
5. Obscurent eum tenebrae, et umbra mortis, occupet eum caligo, et involvatur amaritudine!
6. Noctem illam tenebrosus turbo possideat; non computetur in diebus anni, nec numeretur in mensibus!
7. Sit nox illa solitaria, nec laude digna!
8. Maledicant ei, qui maledicunt diei, qui parati sunt suscitare Leviathan.
9. Obtenebrentur stellae caligine eius; expectet lucem et non videat, nec ortum surgentis aurorae!
10. Quia non conclusit ostia ventris, qui portavit me, nec abstulit mala ab oculis meis.
11. Quare non in vulva mortuus sum? egressus ex utero non statim perii?
12. Quare exceptus genibus? cur lactatus uberibus?
13. Nunc enim dormiens silerem; et somno meo requiescerem
14. cum regibus et consulibus terrae, qui aedificant sibi solitudines.
15. Aut cum principibus, qui possident aurum, et replent domos suas argento.
16. Aut sicut abortivum absconditum non subsisterem, vel qui concepti non viderunt lucem.
17. Ibi impii cessaverunt a tumultu, et ibi requieverunt fessi robore.
18. Et quondam vincti pariter sine molestia, non audierunt vocem exactoris.
19. Parvus et magnus ibi sunt, et servus liber a domino suo.
20. Quare misero data est lux, et vita his, qui in amaritudine animae sunt?
21. Qui expectant mortem *, et non venit, quasi effodientes thesaurum; * Apocal. 9, 6.
22. gaudentque vehementer, cum invenerint sepulchrum.
23. Viro, cuius abscondita est via, et circumdedit eum Deus tenebris?
24. Antequam comedam, suspiro; et tamquam inundantes aquae, sic rugitus meus.
25. Quia timor, quem timebam, evenit mihi; et quod verebar, accidit.
26. Nonne dissimulavi? nonne silui? nonne quievi? et venit super me indignatio!

CAP. IV.

Eliphaz contendit, Jobum iuste puniri.

1. Respondens autem Eliphaz Themanites, dixit:
2. Si coeperimus loqui tibi, forsitan moleste accipies, sed conceptum sermonem tenere quis poterit?
3. Ecce! docuisti multos, et manus lassas roborasti;
4. vacillantes confirmaverunt sermones tui, et genua trementia confortasti;
5. nunc autem venit super te plaga, et defecisti; tetigit te, et conturbatus es.
6. *Ubi est timor tuus, fortitudo tua, patientia tua, et perfectio viarum tuarum? * Tob. 12, 15. 16.
7. Recordare, obsecro te, quis unquam innocens periit? aut quando recti deleti sunt?
8. Quin potius vidi eos, qui operantur iniquitatem, et seminant dolores, et metunt eos;
9. flante Deo perisse, et spiritu irae eius esse consumptos.
10. Rugitus leonis, et vox leaenae, et dentes catulorum leonum contriti sunt.
11. Tigris periit, eo quod non haberet praedam, et catuli leonis dissipati sunt.
12. Porro ad me dictum est verbum absconditum, et quasi furtive suscepit auris mea venas susurri eius.
13. In horrore visionis nocturnae, quando solet sopor occupare homines,
14. pavor tenuit me, et tremor, et omnia ossa mea perterrita sunt.
15. Et cum spiritus me praesente transiret, inhorruerunt pili carnis meae.
16. Stetit quidam, cuius non agnoscebam vultum, imago coram oculis meis, et vocem quasi aurae lenis audivi.
17. * Numquid homo, Dei comparatione iustificabitur, aut factore suo purior erit vir? * c. 25, 4.
18. * Ecce! qui serviunt ei, non sunt stabiles, et in angelis suis reperit pravitatem. * c. 15, 15. 2 Petr. 2, 4.
19. Quanto magis hi, qui habitant domus luteas, qui terrenum habent fundamentum *, consumentur velut a tinea? * Eccl. 10, 13.

20. De mane usque ad vesperam succidentur*; et quia nullus intelligit, in aeternum peribunt. *Ps.36, 36.
21. Qui autem reliqui fuerint, auferentur ex eis; morientur, et non in sapientia.

CAP. V.

Eliphaz exprobrat, quod Job causae suae nimis fidat.

1. Voca ergo, si est, qui tibi respondeat, et ad aliquem sanctorum convertere.
2. Vere stultum interficit iracundia, et parvulum occidit invidia.
3. Ego vidi stultum firma radice, et maledixi pulchritudini eius statim.
4. Longe fient filii eius a salute, et conterentur in porta, et non erit, qui eruat.
5. Cuius messem famelicus comedet, et ipsum rapiet armatus, et bibent sitientes divitias eius.
6. Nihil in terra sine causa fit, et de humo non oritur dolor.
7. Homo nascitur ad laborem, et avis ad volatum.
8. Quam ob rem ego deprecabor Dominum, et ad Deum ponam eloquium meum:
9. Qui * facit magna, et inscrutabilia, et mirabilia absque numero; * c. 9, 10.
10. qui dat pluviam super faciem terrae, et irrigat aquis universa;
11. qui * ponit humiles in sublime, et moerentes erigit sospitate; * Ps. 74, 8.
12. qui dissipat * cogitationes malignorum, ne possint implere manus eorum, quod coeperant; * Ies. 8, 10.
13. *qui apprehendit sapientes in astutia eorum, et consilium pravorum dissipat; * 1 Cor. 3, 19.
14. per diem incurrent tenebras, et quasi in nocte, sic palpabunt in meridie.
15. Porro salvum faciet egenum a gladio oris eorum, et de manu violenti pauperem.
16. Et erit egeno spes, iniquitas autem contrahet os suum.
17. Beatus homo, qui corripitur a Deo; increpationem ergo Domini ne reprobes.
18. Quia * ipse vulnerat, et medetur; percutit, et manus eius sanabunt. * Deut. 32, 39.
19. In sex tribulationibus liberabit te*, et in septima non tanget te malum. * Prov. 24, 16.
20. In fame eruet * te de morte, et in bello de manu gladii. *Ps.32, 19.
21. A flagello linguae absconderis, et non timebis calamitatem, cum venerit.
22. In vastitate, et fame ridebis, et bestias terrae non formidabis.
23. Sed cum lapidibus regionum pactum tuum, et bestiae terrae pacificae erunt tibi.
24. Et scies, quod pacem habeat tabernaculum tuum, et visitans speciem tuam, non peccabis.
25. Scies quoque, quoniam multiplex erit semen tuum, et progenies tua, quasi herba terrae.
26. Ingredieris in abundantia sepulchrum, sicut infertur acervus tritici in tempore suo.
27. Ecce! hoc, ut investigavimus, ita est; quod auditum, mente pertracta.

CAP. VI.

Job respondet, se graviora pati, quam meritus sit.

1. Respondens autem Job, dixit:
2. Utinam appenderentur peccata mea, quibus iram merui; et calamitas, quam patior, in statera!
3. Quasi arena maris haec gravior appareret; unde et verba mea dolore sunt plena.
4. Quia * sagittae Domini in me sunt, quarum indignatio ebibit spiritum meum, et terrores Domini militant contra me. * Ps. 37, 3.
5. Numquid rugiet onager, cum habuerit herbam? aut mugiet bos, cum ante praesepe plenum steterit?
6. Aut poterit comedi insulsum, quod non est sale conditum? aut potest aliquis gustare, quod gustatum affert mortem?
7. Quae prius nolebat tangere anima mea, nunc prae angustia cibi mei sunt.
8. Quis det, ut veniat petitio mea: et quod expecto, tribuat mihi Deus?
9. Et qui coepit, ipse me conterat; solvat manum suam, et succidat me?
10. Et haec mihi sit consolatio, ut affligens me dolore, non par

לִפְנֵי־עָשׁ׃ מִבֹּקֶר לָעֶרֶב יֻכַּתּוּ מִבְּלִי מֵשִׂים לָנֶצַח יֹאבֵדוּ׃ הֲלֹא־ כ 21
נִסַּע יִתְרָם בָּם יָמוּתוּ וְלֹא בְחָכְמָה׃

Cap. V. ה

ה
קְרָא־נָא הֲיֵשׁ עוֹנֶךָּ וְאֶל־מִי מִקְּדֹשִׁים תִּפְנֶה׃ כִּי לֶאֱוִיל יַהֲרָג־ א 2
כָּעַשׂ וּפֹתֶה תָּמִית קִנְאָה׃ אֲנִי רָאִיתִי אֱוִיל מַשְׁרִישׁ וָאֶקּוֹב נָוֵהוּ 3
פִתְאֹם׃ יִרְחֲקוּ בָנָיו מִיֶּשַׁע וְיִדַּכְּאוּ בַשַּׁעַר וְאֵין מַצִּיל׃ אֲשֶׁר קְצִירוֹ ׀ ה 4
רָעֵב יֹאכֵל וְאֶל־מִצִּנִּים יִקָּחֵהוּ וְשָׁאַף צַמִּים חֵילָם׃ כִּי ׀ לֹא־יֵצֵא 6
מֵעָפָר אָוֶן וּמֵאֲדָמָה לֹא־יִצְמַח עָמָל׃ כִּי אָדָם לְעָמָל יוּלָּד וּבְנֵי רֶשֶׁף 7
יַגְבִּיהוּ עוּף׃ אוּלָם אֲנִי אֶדְרֹשׁ אֶל־אֵל וְאֶל־אֱלֹהִים אָשִׂים דִּבְרָתִי׃ 8
עֹשֶׂה גְדֹלוֹת וְאֵין חֵקֶר נִפְלָאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר׃ הַנֹּתֵן מָטָר עַל־ י 9
פְּנֵי אָרֶץ וְשֹׁלֵחַ מַיִם עַל־פְּנֵי חוּצוֹת׃ לָשׂוּם שְׁפָלִים לְמָרוֹם וְקֹדְרִים 11
שָׂגְבוּ יֶשַׁע׃ מֵפֵר מַחְשְׁבוֹת עֲרוּמִים וְלֹא־תַעֲשֶׂינָה יְדֵיהֶם תּוּשִׁיָּה׃ 12
לֹכֵד חֲכָמִים בְּעָרְמָם וַעֲצַת נִפְתָּלִים נִמְהָרָה׃ יוֹמָם יְפַגְּשׁוּ־חֹשֶׁךְ 13 14
וְכַלַּיְלָה יְמַשְׁשׁוּ בַצָּהֳרָיִם׃ וַיֹּשַׁע מֵחֶרֶב מִפִּיהֶם וּמִיַּד חָזָק אֶבְיוֹן׃ טו
וַתְּהִי לַדַּל תִּקְוָה וְעֹלָתָה קָפְצָה פִּיהָ׃ הִנֵּה אַשְׁרֵי אֱנוֹשׁ יוֹכִחֶנּוּ 16 17
אֱלוֹהַּ וּמוּסַר שַׁדַּי אַל־תִּמְאָס׃ כִּי הוּא יַכְאִיב וְיֶחְבָּשׁ יִמְחַץ וְיָדָו 18
תִּרְפֶּינָה׃ בְּשֵׁשׁ צָרוֹת יַצִּילֶךָּ וּבְשֶׁבַע ׀ לֹא־יִגַּע בְּךָ רָע׃ בְּרָעָב פָּדְךָ כ 19
מִמָּוֶת וּבְמִלְחָמָה מִידֵי חָרֶב׃ בְּשׁוֹט לָשׁוֹן תֵּחָבֵא וְלֹא־תִירָא מִשֹּׁד 21
כִּי יָבוֹא׃ לְשֹׁד וּלְכָפָן תִּשְׂחָק וּמֵחַיַּת הָאָרֶץ אַל־תִּירָא׃ כִּי עִם־ 22 23
אַבְנֵי הַשָּׂדֶה בְרִיתֶךָ וְחַיַּת הַשָּׂדֶה הָשְׁלְמָה־לָךְ׃ וְיָדַעְתָּ כִּי־שָׁלוֹם 24
אָהֳלֶךָ וּפָקַדְתָּ נָוְךָ וְלֹא תֶחֱטָא׃ וְיָדַעְתָּ כִּי־רַב זַרְעֶךָ וְצֶאֱצָאֶיךָ כה
כְּעֵשֶׂב הָאָרֶץ׃ תָּבוֹא בְכֶלַח אֱלֵי־קָבֶר כַּעֲלוֹת גָּדִישׁ בְּעִתּוֹ׃ הִנֵּה־ 26 27
זֹאת חֲקַרְנוּהָ כֶּן־הִיא שְׁמָעֶנָּה וְאַתָּה דַע־לָךְ׃

Cap. VI. ו

ו
וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ לוּ שָׁקוֹל יִשָּׁקֵל כַּעְשִׂי וְהַיָּתִי בְּמֹאזְנַיִם יִשְׂאוּ־ א 2
יָחַד׃ כִּי עַתָּה מֵחוֹל יַמִּים יִכְבָּד עַל־כֵּן דְּבָרַי לָעוּ׃ כִּי חִצֵּי שַׁדַּי 3 4
עִמָּדִי אֲשֶׁר חֲמָתָם שֹׁתָה רוּחִי בִּעוּתֵי אֱלוֹהַּ יַעַרְכוּנִי׃ הֲיִנְהַק פֶּרֶא ה
עֲלֵי־דֶשֶׁא אִם יִגְעֶה־שּׁוֹר עַל־בְּלִילוֹ׃ הֲיֵאָכֵל תָּפֵל מִבְּלִי־מֶלַח אִם־ 6
יֶשׁ־טַעַם בְּרִיר חַלָּמוּת׃ מֵאֲנָה לִנְגּוֹעַ נַפְשִׁי הֵמָּה כִּדְוֵי לַחְמִי׃ מִי־ 7
יִתֵּן תָּבוֹא שֶׁאֱלָתִי וְתִקְוָתִי יִתֵּן אֱלוֹהַּ׃ וְיֹאֵל אֱלוֹהַּ וִידַכְּאֵנִי יַתֵּר 9
יָדוֹ וִיבַצְּעֵנִי׃ וּתְהִי־עוֹד ׀ נֶחָמָתִי וַאֲסַלְּדָה בְחִילָה לֹא יַחְמוֹל כִּי־ י

V. v. 7. הדגש אחר שורק · v. 18. וְיָדָיו ק׳ ׃ ר׳ במקיב א
VI. v. 1. וְהַוָּתִי ק׳

11 לֹא כִחַדְתִּי אִמְרֵי קָדוֹשׁ׃ מַה־כֹּחִי כִי־אֲיַחֵל וּמַה־קִּצִּי כִּי־אַאֲרִיךְ
12 13 נַפְשִׁי׃ אִם־כֹּחַ אֲבָנִים כֹּחִי אִם־בְּשָׂרִי נָחוּשׁ׃ הַאִם אֵין עֶזְרָתִי בִי
14 טו וְתֻשִׁיָּה נִדְּחָה מִמֶּנִּי׃ לַמָּס מֵרֵעֵהוּ חָסֶד וְיִרְאַת שַׁדַּי יַעֲזוֹב׃ אַחַי
16 בָּגְדוּ כְמוֹ־נָחַל כַּאֲפִיק נְחָלִים יַעֲבֹרוּ׃ הַקֹּדְרִים מִנִּי־קָרַח עָלֵימוֹ
17 18 יִתְעַלֶּם־שָׁלֶג׃ בְּעֵת יְזֹרְבוּ נִצְמָתוּ בְּחֻמּוֹ נִדְעֲכוּ מִמְּקוֹמָם׃ יִלָּפְתוּ
19 אָרְחוֹת דַּרְכָּם יַעֲלוּ בַתֹּהוּ וְיֹאבֵדוּ׃ הִבִּיטוּ אָרְחוֹת תֵּמָא הֲלִיכֹת
כ 21 שְׁבָא קִוּוּ־לָמוֹ׃ בֹּשׁוּ כִּי־בָטָח בָּאוּ עָדֶיהָ וַיֶּחְפָּרוּ׃ כִּי־עַתָּה הֱיִיתֶם
22 לֹא תִּרְאוּ חֲתַת וַתִּירָאוּ׃ הֲכִי־אָמַרְתִּי הָבוּ לִי וּמִכֹּחֲכֶם שִׁחֲדוּ בַעֲדִי׃
23 24 וּמַלְּטוּנִי מִיַּד־צָר וּמִיַּד עָרִיצִים תִּפְדּוּנִי׃ הוֹרוּנִי וַאֲנִי אַחֲרִישׁ וּמַה־
כה שָּׁגִיתִי הָבִינוּ לִי׃ מַה־נִּמְרְצוּ אִמְרֵי־יֹשֶׁר וּמַה־יּוֹכִיחַ הוֹכֵחַ מִכֶּם׃
26 27 הַלְהוֹכַח מִלִּים תַּחְשֹׁבוּ וּלְרוּחַ אִמְרֵי נֹאָשׁ׃ אַף־עַל־יָתוֹם תַּפִּילוּ
28 וְתִכְרוּ עַל־רֵיעֲכֶם׃ וְעַתָּה הוֹאִילוּ פְנוּ־בִי וְעַל־פְּנֵיכֶם אִם־אֲכַזֵּב׃
ל 29 שֻׁבוּ נָא אַל־תְּהִי עַוְלָה וְשֻׁבִי עוֹד צִדְקִי־בָהּ׃ הֲיֵשׁ־בִּלְשׁוֹנִי עַוְלָה
אִם־חִכִּי לֹא־יָבִין הַוּוֹת׃

CAP. VII. ז

ז

א 2 הֲלֹא־צָבָא לֶאֱנוֹשׁ עַל־אָרֶץ וְכִימֵי שָׂכִיר יָמָיו׃ כְּעֶבֶד יִשְׁאַף־צֵל
3 וּכְשָׂכִיר יְקַוֶּה פָעֳלוֹ׃ כֵּן הָנְחַלְתִּי לִי יַרְחֵי־שָׁוְא וְלֵילוֹת עָמָל מִנּוּ־לִי׃
4 אִם־שָׁכַבְתִּי וְאָמַרְתִּי מָתַי אָקוּם וּמִדַּד־עָרֶב וְשָׂבַעְתִּי נְדֻדִים עֲדֵי־
ה 6 נָשֶׁף׃ לָבַשׁ בְּשָׂרִי רִמָּה וְגִישׁ עָפָר עוֹרִי רָגַע וַיִּמָּאֵס׃ יָמַי קַלּוּ מִנִּי־
7 אָרֶג וַיִּכְלוּ בְּאֶפֶס תִּקְוָה׃ זְכֹר כִּי־רוּחַ חַיָּי לֹא־תָשׁוּב עֵינִי לִרְאוֹת
9 8 טוֹב׃ לֹא־תְשׁוּרֵנִי עֵין רֹאִי עֵינֶיךָ בִּי וְאֵינֶנִּי׃ כָּלָה עָנָן וַיֵּלַךְ כֵּן
י יוֹרֵד שְׁאוֹל לֹא יַעֲלֶה׃ לֹא־יָשׁוּב עוֹד לְבֵיתוֹ וְלֹא־יַכִּירֶנּוּ עוֹד מְקוֹמוֹ׃
11 גַּם־אֲנִי לֹא אֶחֱשָׂךְ־פִּי אֲדַבְּרָה בְּצַר רוּחִי אָשִׂיחָה בְּמַר נַפְשִׁי׃
12 13 הֲיָם־אָנִי אִם־תַּנִּין כִּי־תָשִׂים עָלַי מִשְׁמָר׃ כִּי־אָמַרְתִּי תְּנַחֲמֵנִי עַרְשִׂי
14 טו יִשָּׂא בְשִׂיחִי מִשְׁכָּבִי׃ וְחִתַּתַּנִי בַחֲלֹמוֹת וּמֵחֶזְיֹנוֹת תְּבַעֲתַנִּי׃ וַתִּבְחַר
16 מַחֲנָק נַפְשִׁי מָוֶת מֵעַצְמוֹתָי׃ מָאַסְתִּי לֹא־לְעֹלָם אֶחְיֶה חֲדַל מִמֶּנִּי
17 18 כִּי־הֶבֶל יָמָי׃ מָה־אֱנוֹשׁ כִּי תְגַדְּלֶנּוּ וְכִי־תָשִׁית אֵלָיו לִבֶּךָ׃ וַתִּפְקְדֶנּוּ
19 לִבְקָרִים לִרְגָעִים תִּבְחָנֶנּוּ׃ כַּמָּה לֹא־תִשְׁעֶה מִמֶּנִּי לֹא־תַרְפֵּנִי עַד־
כ בִּלְעִי רֻקִּי׃ חָטָאתִי מָה אֶפְעַל ׀ לָךְ נֹצֵר הָאָדָם לָמָה שַׂמְתַּנִי לְמִפְגָּע
21 לָךְ וָאֶהְיֶה עָלַי לְמַשָּׂא׃ וּמֶה ׀ לֹא־תִשָּׂא פִשְׁעִי וְתַעֲבִיר אֶת־עֲוֺנִי
כִּי־עַתָּה לֶעָפָר אֶשְׁכָּב וְשִׁחֲרְתַּנִי וְאֵינֶנִּי׃

VI. v. 21. לוֹ ק׳ — v. 29. וְשֻׁבִי — וְשֻׁבוּ ק׳ — VII. v. 1. עַל־ —
עֲלֵי־ ק׳ v. 5. וְגִישׁ — וְגוּשׁ ק׳ v. 9. ל׳ בפתח v. 20. רפה ומלעיל

cat, nec contradicam sermonibus Sancti.

11. Quae est enim fortitudo mea, ut sustineam? aut quis finis meus, ut patienter agam?

12. Nec fortitudo lapidum fortitudo mea, nec caro mea aenea est.

13. Ecce! non est auxilium mihi in me, et necessarii quoque mei recesserunt a me.

14. Qui tollit ab amico suo misericordiam, timoremDomini derelinquit.

15. Fratres * mei praeterierunt me, sicut torrens, qui raptim transit in convallibus. * Ps. 37, 12.

16. Qui timent pruinam, irruet super eos nix. 17. Tempore, quo fuerint dissipati, peribunt; et ut incaluerit, solventur de loco suo.

18. Involutae sunt semitae gressuum eorum; ambulabunt in vacuum, et peribunt.

19. Considerate semitas Thema, itinera Saba, et expectate paulisper.

20. Confusi sunt, quia speravi; venerunt quoque usque ad me, et pudore cooperti sunt.

21. Nunc venistis; et modo videntes plagam meam timetis!

22. Numquid dixi: Afferte mihi, et de substantia vestra donate mihi?

23. Vel: Liberate me de manu hostis, et de manu robustorum eruite me!

24. Docete me, et ego tacebo; et si quid forte ignoravi, instruite me.

25. Quare detraxistis sermonibus veritatis, cum e vobis nullus sit, qui possit arguere me?

26. Ad increpandum tantum eloquia concinnatis, et inventum verba profertis.

27. Super pupillum irruitis, et subvertere nitimini amicum vestrum.

28. Verumtamen, quod coepistis, explete; praebete aurem, et videte, an mentiar.

29. Respondete obsecro absque contentione; et loquentes id, quod iustum est, iudicate!

30. Et non invenietis in lingua mea iniquitatem; nec in faucibus meis stultitia personabit.

CAP. VII.

Quaerelas suas Job expendit, non temere condemnari oportere dicit.

1. Militia est vita hominis super terram; et sicut dies mercenarii *, dies eius. * c. 14, 6.

2. Sicut servus desiderat umbram, et sicut mercenarius praestolatur finem operis sui;

3. sic et ego habui menses vacuos, et noctes laboriosas enumeravi mihi.

4. Si dormiero, dicam: Quando consurgam? et rursum expectabo vesperam, et replebor doloribus usque ad tenebras. 5. Induta est caro mea putredine et sordibus pulveris, cutis mea aruit, et contracta est.

6. Dies mei velocius transierunt, quam a texente tela succiditur, et consumpti sunt absque ulla spe.

7. Memento, quia ventus est vita mea, et non revertetur oculus meus, ut videat bona.

8. Nec aspiciet me visus hominis; oculi tui in me, et non subsistam.

9. Sicut consumitur nubes, et pertransit; sic qui descenderit ad inferos, non ascendet. 10. Nec revertetur ultra in domum suam, neque cognoscet eum amplius locus eius.

11. Quapropter et ego non parcam ori meo, loquar in tribulatione spiritus mei; confabulabor * cum amaritudine animae meae. * c. 10, 1.

12. Numquid mare ego sum, aut cetus, quia circumdedisti me carcere?

13. Si dixero: Consolabitur me lectulus meus, et relevabor loquens mecum in strato meo;

14. terrebis me per somnia, et per visiones horrore concuties.

15. Quam ob rem elegit suspendium anima mea, et mortem ossa mea.

16. Desperavi, nequaquam ultra iam vivam; parce mihi, nihil enim sunt dies mei.

17. Quid est homo, quia magnificas eum? aut quid apponis erga eum cor tuum?

18. Visitas eum diluculo, et subito probas illum.

19. Usquequo non parcis mihi, dimittis me, ut glutiam salivam meam?

20. Peccavi, quid faciam tibi o custos hominum? quare posuisti me contrarium tibi, et factus sum mihimet ipsi gravis?

21. Cur non tollis peccatum meum, et quare non aufers iniquitatem meam? ecce! nunc in pulvere dormiam; et si mane me quaesieris, non subsistam.

CAP. VIII.

Baldad Eliphae sententiam confirmat.

1. Respondens autem Baldad Suhites, dixit:

2. Usquequo loqueris talia, et spiritus multiplex sermones oris tui?

3. Numquid Deus supplantat iudicium *? aut omnipotens subvertit, quod iustum est? * c. 34, 10.

4. Etiam si filii tui peccaverunt ei, et dimisit eos in manu iniquitatis suae;

5. tu tamen si diluculo consurrexeris ad Deum, et omnipotentem fueris deprecatus;

6. si mundus et rectus incesseris, statim evigilabit ad te, et pacatum reddet habitaculum iustitiae tuae;

7. in tantum, ut si priora tua fuerint parva *, et novissima tua multiplicentur nimis. * c. 42, 10.

8. Interroga enim generationem pristinam, et diligenter investiga patrum memoriam;

9. (hesterni quippe sumus, et ignoramus, quoniam sicut umbra dies nostri sunt super terram.)

10. et ipsi docebunt te; loquentur tibi, et de corde suo proferent eloquia.

11. Numquid virere potest scirpus absque humore? aut crescere carectum sine aqua? 12. Cum adhuc sit in flore, nec carpatur manu, ante omnes herbas arescit;

13. sic viae omnium, qui obliviscuntur Deum*, et spes hypocritae peribit; * c. 11, 20. 18, 14.

14. non ei placebit vecordia sua, et sicut tela aranearum fiducia eius.

15. Innitetur super domum suam, et non stabit; fulciet eam, et non consurget.

16. Humectus videtur, antequam veniat sol, et in ortu suo germen eius egredietur.

17. Super acervum petrarum radices eius densabuntur, et inter lapides commorabitur.

18. Si absorbuerit eum de loco suo, negabit eum, et dicet: Non novi te.

19. Haec est enim laetitia viae eius, ut rursum de terra alii germinentur.

20. Deus non proiiciet simplicem, nec porriget manum malignis;

21. donec impleatur risu os tuum*, et labia tua iubilo. * Ps. 125, 2.

22. Qui oderunt te, induentur confusione; et tabernaculum impiorum non subsistet.

CAP. IX.

Job ostendit, a Deo innocentes temporalibus malis iuste exerceri.

1. Et respondens Job ait:

2. Vere scio*, quod ita sit; et quod non iustificetur homo compositus Deo. * c. 25, 4.

3. Si voluerit contendere cum eo, non poterit ei respondere unum pro mille.

4. Sapiens corde est, et fortis robore; quis restitit ei, et pacem habuit?

5. Qui transtulit montes, et nescierunt hi, quos subvertit in furore suo.

6. Qui commovet terram de loco suo, et columnae eius concutiuntur.

7. Qui praecipit Soli, et non oritur; et stellas claudit quasi sub signaculo.

8. Qui extendit coelos solus, et graditur super fluctus maris.

9. Qui facit Arcturum, et Oriona, et Hyadas, et interiora Austri.

10. Qui facit magna, et incomprehensibilia, et mirabilia, quorum non est numerus.

11. Si venerit ad me, non videbo eum; si abierit, non intelligam.

12. Si repente interroget, quis respondebit ei? vel quis dicere potest: Cur ita facis?

13. Deus*, cuius irae nemo resistere potest, et sub quo curvantur, qui portant orbem. * Nahum. 1, 6.

14. Quantus ergo sum ego, ut respondeam ei, et loquar verbis meis cum eo?

15. Qui etiam si habuero quippiam iustum, non respondebo, sed meum iudicem deprecabor.

16. Et cum invocantem exaudierit me, non credo, quod audierit vocem meam. 17. In turbine enim conteret me, et multiplicabit vulnera mea etiam sine causa.

18. Non concedit requiescere spiritum meum, et implet me amaritudinibus.

19. Si fortitudo quaeritur, robustissimus est; si aequitas iudicii, nemo audet pro me testimonium dicere.

20. Si iustificare me voluero, os meum condemnabit me; si innocentem ostendero, pravum me comprobabit.

21. Etiam si simplex fuero, hoc ipsum ignorabit anima mea, et taedebit me vitae meae.

ח Cap. VIII. ח

וַיַּעַן בִּלְדַּד הַשּׁוּחִי וַיֹּאמַר׃ עַד־אָן תְּמַלֶּל־אֵלֶּה וְרוּחַ כַּבִּיר אִמְרֵי־ א 2
פִיךָ׃ הַאֵל יְעַוֵּת מִשְׁפָּט וְאִם־שַׁדַּי יְעַוֵּת־צֶדֶק׃ אִם־בָּנֶיךָ חָטְאוּ־לוֹ 3 4
וַיְשַׁלְּחֵם בְּיַד־פִּשְׁעָם׃ אִם־אַתָּה תְּשַׁחֵר אֶל־אֵל וְאֶל־שַׁדַּי תִּתְחַנָּן׃ ה
אִם־זַךְ וְיָשָׁר אָתָּה כִּי־עַתָּה יָעִיר עָלֶיךָ וְשִׁלַּם נְוַת צִדְקֶךָ׃ וְהָיָה 6 7
רֵאשִׁיתְךָ מִצְעָר וְאַחֲרִיתְךָ יִשְׂגֶּה מְאֹד׃ כִּי־שְׁאַל־נָא לְדֹר רִישׁוֹן 8
וְכוֹנֵן לְחֵקֶר אֲבוֹתָם׃ כִּי־תְמוֹל אֲנַחְנוּ וְלֹא נֵדָע כִּי צֵל יָמֵינוּ עֲלֵי־ 9
אָרֶץ׃ הֲלֹא־הֵם יוֹרוּךָ יֹאמְרוּ לָךְ וּמִלִּבָּם יוֹצִאוּ מִלִּים׃ הֲיִגְאֶה־ י 11
גֹּמֶא בְּלֹא בִצָּה יִשְׂגֶּא־אָחוּ בְלִי־מָיִם׃ עֹדֶנּוּ בְאִבּוֹ לֹא יִקָּטֵף וְלִפְנֵי 12
כָל־חָצִיר יִיבָשׁ׃ כֵּן אָרְחוֹת כָּל־שֹׁכְחֵי אֵל וְתִקְוַת חָנֵף תֹּאבֵד׃ 13
אֲשֶׁר־יָקוֹט כִּסְלוֹ וּבֵית עַכָּבִישׁ מִבְטַחוֹ׃ יִשָּׁעֵן עַל־בֵּיתוֹ וְלֹא יַעֲמֹד 14 טו
יַחֲזִיק בּוֹ וְלֹא יָקוּם׃ רָטֹב הוּא לִפְנֵי־שָׁמֶשׁ וְעַל־גַּנָּתוֹ יֹנַקְתּוֹ תֵצֵא׃ 16
עַל־גַּל שָׁרָשָׁיו יְסֻבָּכוּ בֵּית אֲבָנִים יֶחֱזֶה׃ אִם־יְבַלְּעֶנּוּ מִמְּקוֹמוֹ וְכִחֶשׁ 17 18
בּוֹ לֹא רְאִיתִיךָ׃ הֶן־הוּא מְשׂוֹשׂ דַּרְכּוֹ וּמֵעָפָר אַחֵר יִצְמָחוּ׃ הֶן־אֵל 19 כ
לֹא יִמְאַס־תָּם וְלֹא יַחֲזִיק בְּיַד־מְרֵעִים׃ עַד־יְמַלֵּה שְׂחוֹק פִּיךָ 21
וּשְׂפָתֶיךָ תְרוּעָה׃ שֹׂנְאֶיךָ יִלְבְּשׁוּ־בֹשֶׁת וְאֹהֶל רְשָׁעִים אֵינֶנּוּ׃ 22

ט Cap. IX. ט

וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ אָמְנָם יָדַעְתִּי כִי־כֵן וּמַה־יִּצְדַּק אֱנוֹשׁ עִם־אֵל׃ א 2
אִם־יַחְפֹּץ לָרִיב עִמּוֹ לֹא יַעֲנֶנּוּ אַחַת מִנִּי־אָלֶף׃ חֲכַם לֵבָב וְאַמִּיץ 3 4
כֹּחַ מִי־הִקְשָׁה אֵלָיו וַיִּשְׁלָם׃ הַמַּעְתִּיק הָרִים וְלֹא יָדָעוּ אֲשֶׁר הֲפָכָם ה
בְּאַפּוֹ׃ הַמַּרְגִּיז אֶרֶץ מִמְּקוֹמָהּ וְעַמּוּדֶיהָ יִתְפַלָּצוּן׃ הָאֹמֵר לַחֶרֶס 6 7
וְלֹא יִזְרָח וּבְעַד כּוֹכָבִים יַחְתֹּם׃ נֹטֶה שָׁמַיִם לְבַדּוֹ וְדוֹרֵךְ עַל־בָּמֳתֵי־ 8
יָם׃ עֹשֶׂה־עָשׁ כְּסִיל וְכִימָה וְחַדְרֵי תֵמָן׃ עֹשֶׂה גְדֹלוֹת עַד־אֵין חֵקֶר 9 י
וְנִפְלָאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר׃ הֵן יַעֲבֹר עָלַי וְלֹא אֶרְאֶה וְיַחֲלֹף וְלֹא־אָבִין 11
לוֹ׃ הֵן יַחְתֹּף מִי יְשִׁיבֶנּוּ מִי־יֹאמַר אֵלָיו מַה־תַּעֲשֶׂה׃ אֱלוֹהַּ לֹא־יָשִׁיב 12 13
אַפּוֹ תַּחְתָּו שָׁחֲחוּ עֹזְרֵי רָהַב׃ אַף כִּי־אָנֹכִי אֶעֱנֶנּוּ אֶבְחֲרָה דְבָרַי 14
עִמּוֹ׃ אֲשֶׁר אִם־צָדַקְתִּי לֹא אֶעֱנֶה לִמְשֹׁפְטִי אֶתְחַנָּן׃ אִם־קָרָאתִי טו 16
וַיַּעֲנֵנִי לֹא־אַאֲמִין כִּי־יַאֲזִין קוֹלִי׃ אֲשֶׁר־בִּשְׂעָרָה יְשׁוּפֵנִי וְהִרְבָּה 17
פְצָעַי חִנָּם׃ לֹא־יִתְּנֵנִי הָשֵׁב רוּחִי כִּי יַשְׂבִּעַנִי מַמְּרֹרִים׃ אִם־לְכֹחַ 18 19
אַמִּיץ הִנֵּה וְאִם־לְמִשְׁפָּט מִי יוֹעִידֵנִי׃ אִם־אֶצְדָּק פִּי יַרְשִׁיעֵנִי תָּם־ כ
אָנִי וַיַּעְקְשֵׁנִי׃ תָּם אָנִי לֹא־אֵדַע נַפְשִׁי אֶמְאַס חַיָּי׃ אַחַת הִיא עַל־ 21 22

VIII. v. 8. רִאשׁוֹן ק'   v. 11. נ"א יִשְׂגֶּה־   v. 21. ה' במקום א'

IX. v. 13. תַּחוֹ — תָּיו ק'   v. 18. נ"א מַמְּרוֹרִים נ"א מִמְּרוֹרִים

23 כֵּן אָמַרְתִּי תָּם וְרָשָׁע הוּא מְכַלֶּה׃ אִם־שׁוֹט יָמִית פִּתְאֹם לְמַסַּת
24 נְקִיִּם יִלְעָג׃ אֶרֶץ ׀ נִתְּנָה בְיַד־רָשָׁע פְּנֵי־שֹׁפְטֶיהָ יְכַסֶּה אִם־לֹא אֵפוֹא
כה 26 מִי־הוּא׃ וְיָמַי קַלּוּ מִנִּי־רָץ בָּרְחוּ לֹא־רָאוּ טוֹבָה׃ חָלְפוּ עִם־אֳנִיּוֹת
27 אֵבֶה כְּנֶשֶׁר יָטוּשׂ עֲלֵי־אֹכֶל׃ אִם־אָמְרִי אֶשְׁכְּחָה שִׂיחִי אֶעֶזְבָה פָנַי
28 29 וְאַבְלִיגָה׃ יָגֹרְתִּי כָל־עַצְּבֹתָי יָדַעְתִּי כִּי־לֹא תְנַקֵּנִי׃ אָנֹכִי אֶרְשָׁע
ל לָמָּה־זֶּה הֶבֶל אִיגָע׃ אִם־הִתְרָחַצְתִּי בְמוֹ־שָׁלֶג וַהֲזִכּוֹתִי בְּבֹר כַּפָּי׃
31 32 אָז בַּשַּׁחַת תִּטְבְּלֵנִי וְתִעֲבוּנִי שַׂלְמוֹתָי׃ כִּי־לֹא־אִישׁ כָּמֹנִי אֶעֱנֶנּוּ
33 נָבוֹא יַחְדָּו בַּמִּשְׁפָּט׃ לֹא יֵשׁ־בֵּינֵינוּ מוֹכִיחַ יָשֵׁת יָדוֹ עַל־שְׁנֵינוּ׃
34 לה יָסֵר מֵעָלַי שִׁבְטוֹ וְאֵמָתוֹ אַל־תְּבַעֲתַנִּי׃ אֲדַבְּרָה וְלֹא אִירָאֶנּוּ כִּי־
לֹא־כֵן אָנֹכִי עִמָּדִי׃

CAP. X. י

א 2 נָקְטָה נַפְשִׁי בְּחַיָּי אֶעֶזְבָה עָלַי שִׂיחִי אֲדַבְּרָה בְּמַר נַפְשִׁי׃ אֹמַר אֶל־
3 אֱלוֹהַּ אַל־תַּרְשִׁיעֵנִי הוֹדִיעֵנִי עַל מַה־תְּרִיבֵנִי׃ הֲטוֹב לְךָ ׀ כִּי־תַעֲשֹׁק
4 כִּי תִמְאַס יְגִיעַ כַּפֶּיךָ וְעַל־עֲצַת רְשָׁעִים הוֹפָעְתָּ׃ הַעֵינֵי בָשָׂר לָךְ
ה אִם־כִּרְאוֹת אֱנוֹשׁ תִּרְאֶה׃ הֲכִימֵי אֱנוֹשׁ יָמֶיךָ אִם־שְׁנוֹתֶיךָ כִּימֵי גָבֶר׃
6 7 כִּי־תְבַקֵּשׁ לַעֲוֺנִי וּלְחַטָּאתִי תִדְרוֹשׁ׃ עַל־דַּעְתְּךָ כִּי־לֹא אֶרְשָׁע וְאֵין
8 9 מִיָּדְךָ מַצִּיל׃ יָדֶיךָ עִצְּבוּנִי וַיַּעֲשׂוּנִי יַחַד סָבִיב וַתְּבַלְּעֵנִי׃ זְכָר־נָא
י כִּי־כַחֹמֶר עֲשִׂיתָנִי וְאֶל־עָפָר תְּשִׁיבֵנִי׃ הֲלֹא כֶחָלָב תַּתִּיכֵנִי וְכַגְּבִנָּה
11 12 תַּקְפִּיאֵנִי׃ עוֹר וּבָשָׂר תַּלְבִּישֵׁנִי וּבַעֲצָמוֹת וְגִידִים תְּשֹׂכְכֵנִי׃ חַיִּים
13 וָחֶסֶד עָשִׂיתָ עִמָּדִי וּפְקֻדָּתְךָ שָׁמְרָה רוּחִי׃ וְאֵלֶּה צָפַנְתָּ בִלְבָבֶךָ
14 טו יָדַעְתִּי כִּי־זֹאת עִמָּךְ׃ אִם־חָטָאתִי וּשְׁמַרְתָּנִי וּמֵעֲוֺנִי לֹא תְנַקֵּנִי׃ אִם־
רָשַׁעְתִּי ׀ אַלְלַי לִי וְצָדַקְתִּי לֹא־אֶשָּׂא רֹאשִׁי שְׂבַע קָלוֹן וּרְאֵה עָנְיִי׃
16 17 וְיִגְאֶה כַּשַּׁחַל תְּצוּדֵנִי וְתָשֹׁב תִּתְפַּלָּא־בִי׃ תְּחַדֵּשׁ עֵדֶיךָ ׀ נֶגְדִּי וְתֶרֶב
18 כַּעַשְׂךָ עִמָּדִי חֲלִיפוֹת וְצָבָא עִמִּי׃ וְלָמָּה מֵרֶחֶם הֹצֵאתָנִי אֶגְוַע וְעַיִן
19 כ לֹא־תִרְאֵנִי׃ כַּאֲשֶׁר לֹא־הָיִיתִי אֶהְיֶה מִבֶּטֶן לַקֶּבֶר אוּבָל׃ הֲלֹא־מְעַט
21 יָמַי יֶחְדָּל יְשִׁית מִמֶּנִּי וְאַבְלִיגָה מְּעָט׃ בְּטֶרֶם אֵלֵךְ וְלֹא אָשׁוּב אֶל־
22 אֶרֶץ חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת׃ אֶרֶץ עֵפָתָה ׀ כְּמוֹ־אֹפֶל צַלְמָוֶת וְלֹא־סְדָרִים
וַתֹּפַע כְּמוֹ־אֹפֶל׃

CAP. XI. יא

א 2 וַיַּעַן צֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיֹּאמַר׃ הֲרֹב דְּבָרִים לֹא יֵעָנֶה וְאִם־אִישׁ שְׂפָתַיִם
3 4 יִצְדָּק׃ בַּדֶּיךָ מְתִים יַחֲרִישׁוּ וַתִּלְעַג וְאֵין מַכְלִם׃ וַתֹּאמֶר זַךְ לִקְחִי

IX. v. 26. נ״א אֵיבָה v. 30. בְמוֹ־ — בְּמֵי־ ק׳ X. v. 20. יֶחְדָּל
יְשִׁית — וַחֲדַל וְשִׁית ק׳

22. Unum est, quod locutus sum, et innocentem et impium ipse consumit.

23. Si flagellat, occidat semel, et non de poenis innocentum rideat.

24. Terra data est in manus impii, vultum iudicum eius operit; quod si non ille est, quis ergo est?

25. Dies mei velociores fuerunt cursore; fugerunt, et non viderunt bonum.

26. Pertransierunt quasi naves poma portantes; sicut aquila volans ad escam.

27. Cum dixero: Nequaquam ita loquar; commuto faciem meam, et dolore torqueor.

28. Verebar omnia opera mea, sciens, quod non parceres delinquenti.

29. Si autem et sic impius sum quare frustra laboravi?

30. Si lotus fuero quasi aquis nivis, et fulserint velut mundissimae manus meae;

31. tamen sordibus intinges me, et abominabuntur me vestimenta mea.

32. Neque enim viro, qui similis mei est, respondebo; nec qui mecum in iudicio ex aequo possit audiri.

33. Non est, qui utrumque valeat arguere, et ponere manum suam in ambobus.

34. Auferat a me virgam suam, et pavor eius non me terreat.

35. Loquar, et non timebo eum; neque enim possum metuens respondere.

Cap. X.

Deum Job deprecatur, ut aerumnas auferat.

1. Taedet animam meam vitae meae, dimittam adversum me eloquium meum *, loquar in amaritudine animae meae. * c. 7, 11.

2. Dicam Deo: Noli me condemnare! indica mihi, cur me ita iudices?

3. Numquid bonum tibi videtur, si calumnieris me, et opprimas me opus manuum tuarum, et consilium impiorum adiuves?

4. Numquid oculi carnei tibi sunt? aut sicut videt homo, et tu videbis?

5. Numquid sicut dies hominis dies tui? et anni tui sicut humana sunt tempora?

6. Ut quaeras iniquitatem meam, et peccatum meum scruteris!

7. Et scias, quia nihil impium fecerim, cum sit nemo, qui de manu tua possit eruere.

8. Manus tuae fecerunt me *, et plasmaverunt me totum in circuitu; et sic repente praecipitas me?

9. Memento quaeso, quod sicut lutum feceris me, et in pulverem reduces me!

10. Nonne sicut lac mulsisti me, et sicut caseum me coagulasti?

11. Pelle et carnibus vestisti me; ossibus et nervis compegisti me.

12. Vitam et misericordiam tribuisti mihi, et visitatio tua costodivit spiritum meum.

13. Licet haec celes in corde tuo; tamen scio, quia universorum memineris.

14. Si peccavi, et ad horam pepercisti mihi; cur ab iniquitate mea mundum me esse non pateris?

15. Et si impius fuero, vae mihi est; et si iustus, non levabo caput, saturatus afflictione et miseria.

16. Et propter superbiam quasi leaenam capies me; reversusque mirabiliter me crucias.

17. Instauras testes tuos contra me; et multiplicas iram tuam adversum me, et poenae militant in me.

18. Quare de vulva eduxisti me *? qui utinam consumptus essem, ne oculus me videret! *c.3,3.11. Ier.20,14.

19. Fuissem quasi non essem, de utero translatus ad tumulum!

20. Numquid non paucitas dierum meorum finietur brevi? Dimitte ergo me, ut plangam paululum dolorem meum;

21. antequam vadam et non revertar, ad terram tenebrosam, et opertam mortis caligine;

22. terram miseriae et tenebrarum, ubi umbra mortis, et nullus ordo, sed sempiternus horror inhabitat.

Cap. XI.

Sophar Jobum arguit, ceu loquacem et curiosum, qui sublimia scire amat.

1 Respondens autem Sophar Naamathites, dixit:

2. Numquid qui multa loquitur, non et audiet? aut vir verbosus iustificabitur?

3. Tibi soli tacebunt homines? et cum caeteros irriseris, a nullo confutaberis? 4. Dixisti enim: Purus est sermo meus, et mundus sum in conspectu tuo.

5. Atque utinam Deus loqueretur tecum, et aperiret labia sua tibi!
6. Ut ostenderet tibi secreta sapientiae, et quod multiplex esset lex eius, et intelligeres, quod multo minora exigaris ab eo, quam meretur iniquitas tua.
7. Forsitan vestigia Dei comprehendes, et usque ad perfectum Omnipotentem reperies?
8. Excelsior coelo est; et quid facies? profundior inferno; et unde cognosces?
9. Longior terra mensura eius, et latior mari.
10. Si subverterit omnia, vel in unum coarctaverit, quis contradicet ei?
11. Ipse enim novit hominum vanitatem, et videns iniquitatem, nonne considerat?
12. Vir vanus in superbiam erigitur, et tamquam pullum onagri se liberum natum putat.
13. Tu autem firmasti cor tuum, et expandisti ad eum manus tuas.
14. Si iniquitatem, quae est in manu tua, abstuleris a te, et non manserit in tabernaculo tuo iniustitia;
15. tunc levare poteris faciem tuam absque macula, et eris stabilis, et non timebis.
16. Miseriae quoque oblivisceris, et quasi aquarum, quae praeterierunt, recordaberis.
17. Et quasi meridianus fulgor consurget tibi ad vesperam; et cum te consumptum putaveris, orieris ut lucifer.
18. Et habebis fiduciam, proposita tibi spe, et defossus securus dormies.
19. Requiesces, et non erit, qui te exterreat; et deprecabuntur faciem tuam plurimi.
20. Oculi autem impiorum deficient, et effugium peribit ab eis, et spes illorum abominatio animae.

Cap. XII.

Job causam suam tuetur, et amicorum de rebus divinis sapientiam elevat.

1. Respondens autem Job, dixit:
2. Ergo vos estis soli homines, et vobiscum morietur sapientia?
3. Et mihi est cor, sicut et vobis, nec inferior vestri sum; quis enim haec, quae nostis, ignorat? * c.20, 2.
4. Qui deridetur ab amico suo sicut ego, invocabit Deum et exaudiet eum; deridetur enim iusti simplicitas.
5. Lampas contempta apud cogitationes divitum, parata ad tempus statutum.
6. * Abundant tabernacula praedonum, et audacter provocant Deum, cum ipse dederit omnia in manus eorum. * Ps. 43, 11. 48, 7.
7. Nimirum interroga iumenta, et docebunt te; et volatilia coeli, et indicabunt tibi.
8. Loquere terrae, et respondebit tibi; et narrabunt pisces maris.
9. Quis ignorat, quod omnia haec manus Domini fecerit?
10. In cuius manu anima omnis viventis, et spiritus universae carnis hominis,
11. * nonne auris verba diiudicat, et fauces comedentis, saporem? * c. 34, 3.
12. In antiquis est sapientia et in multo tempore prudentia.
13. Apud ipsum est sapientia et fortitudo, ipse habet consilium et intelligentiam.
14. * Si destruxerit, nemo est, qui aedificet; si incluserit hominem, nullus est, qui aperiat. * Ies. 22, 22.
15. Si * continuerit aquas, omnia siccabuntur; et si emiserit eas †, subvertent terram.
* 3 Reg. 17, 1. 7. † Gen. 7, 19. 20.
16. Apud ipsum est fortitudo et sapientia; ipse novit et decipientem, et eum, qui decipitur.
17. Adducit consiliarios in stultum finem, et iudices in stuporem.
18. Balteum regum dissolvit, et praecingit fune renes eorum.
19. Ducit sacerdotes inglorios, et optimates supplantat;
20. commutans labium veracium, et doctrinam senum auferens,
21. effundit despectionem super principes; eos, qui oppressi fuerant, relevans.
22. Qui revelat profunda de tenebris, et producit in lucem umbram mortis.
23. Qui multiplicat gentes et perdit eas; et subversas in integrum restituit.
24. Qui immutat cor principum populi terrae, et decipit eos, ut frustra incedant per invium;
25. palpabunt quasi in tenebris, et non in luce, et errare eos faciet quasi ebrios.

וּבַר הָיִיתִי בְעֵינֶֽיךָ׃ וְאוּלָם מִֽי־יִתֵּן אֱלוֹהַּ דַּבֵּר וְיִפְתַּח שְׂפָתָיו עִמָּֽךְ׃ ה
וְיַגֶּד־לְךָ ׀ תַּֽעֲלֻמוֹת חָכְמָה כִּֽי־כִפְלַיִם לְתוּשִׁיָּה וְדַע ׀ כִּֽי־יַשֶּׁה לְךָ 6
אֱלוֹהַּ מֵֽעֲוֺנֶֽךָ׃ הַחֵקֶר אֱלוֹהַּ תִּמְצָא אִם עַד־תַּכְלִית שַׁדַּי תִּמְצָֽא׃ 7
גָּבְהֵי שָׁמַיִם מַה־תִּפְעָל עֲמֻקָּה מִשְּׁאוֹל מַה־תֵּדָֽע׃ אֲרֻכָּה מֵאֶרֶץ מִדָּהּ 8 9
וּרְחָבָה מִנִּי־יָֽם׃ אִם־יַחֲלֹף וְיַסְגִּיר וְיַקְהִיל וּמִי יְשִׁיבֶֽנּוּ׃ כִּֽי־הוּא י 11
יָדַע מְתֵי־שָׁוְא וַיַּרְא־אָוֶן וְלֹא יִתְבּוֹנָֽן׃ וְאִישׁ נָבוּב יִלָּבֵב וְעַיִר פֶּרֶא 12
אָדָם יִוָּלֵֽד׃ אִם־אַתָּה הֲכִינוֹתָ לִבֶּךָ וּפָרַשְׂתָּ אֵלָיו כַּפֶּֽךָ׃ אִם־אָוֶן 13 14
בְּיָדְךָ הַרְחִיקֵהוּ וְאַל־תַּשְׁכֵּן בְּאֹהָלֶיךָ עַוְלָֽה׃ כִּי־אָז ׀ תִּשָּׂא פָנֶיךָ טו
מִמּוּם וְהָיִיתָ מֻצָק וְלֹא תִירָֽא׃ כִּֽי־אַתָּה עָמָל תִּשְׁכָּח כְּמַיִם עָבְרוּ 16
תִזְכֹּֽר׃ וּמִצָּהֳרַיִם יָקוּם חָלֶד תָּעֻפָה כַּבֹּקֶר תִּהְיֶֽה׃ וּֽבָטַחְתָּ כִּֽי־יֵשׁ 17 18
תִּקְוָה וְחָפַרְתָּ לָבֶטַח תִּשְׁכָּֽב׃ וְרָבַצְתָּ וְאֵין מַחֲרִיד וְחִלּוּ פָנֶיךָ רַבִּֽים׃ 19
וְעֵינֵי רְשָׁעִים תִּכְלֶינָה וּמָנוֹס אָבַד מִנְהֶם וְתִקְוָתָם מַפַּח־נָֽפֶשׁ׃ כ

Cap. XII. יב

יב

וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַֽר׃ אָמְנָם כִּי אַתֶּם־עָם וְעִמָּכֶם תָּמוּת חָכְמָֽה׃ גַּם־ א 2 3
לִי לֵבָב ׀ כְּמוֹכֶם לֹא־נֹפֵל אָנֹכִי מִכֶּם וְאֶת־מִי־אֵין כְּמוֹ־אֵֽלֶּה׃ שְׂחֹק 4
לְרֵעֵהוּ ׀ אֶהְיֶה קֹרֵא לֶאֱלוֹהַּ וַֽיַּעֲנֵהוּ שְׂחוֹק צַדִּיק תָּמִֽים׃ לַפִּיד בּוּז ה
לְעַשְׁתּוּת שַׁאֲנָן נָכוֹן לְמוֹעֲדֵי רָֽגֶל׃ יִשְׁלָיוּ אֹֽהָלִים ׀ לְשֹֽׁדְדִים וּֽבַטֻּחוֹת 6
לְמַרְגִּיזֵי אֵל לַאֲשֶׁר הֵבִיא אֱלוֹהַּ בְּיָדֽוֹ׃ וְאוּלָם שְׁאַל־נָא בְהֵמוֹת וְתֹרֶךָּ 7
וְעוֹף הַשָּׁמַיִם וְיַגֶּד־לָֽךְ׃ אוֹ שִׂיחַ לָאָרֶץ וְתֹרֶךָּ וִיסַפְּרוּ לְךָ דְּגֵי הַיָּֽם׃ 8
מִי לֹא־יָדַע בְּכָל־אֵלֶּה כִּי יַד־יְהוָה עָשְׂתָה זֹּֽאת׃ אֲשֶׁר בְּיָדוֹ נֶפֶשׁ 9 י
כָּל־חָי וְרוּחַ כָּל־בְּשַׂר־אִֽישׁ׃ הֲלֹא־אֹזֶן מִלִּין תִּבְחָן וְחֵךְ אֹכֶל יִטְעַם־ 11
לֽוֹ׃ בִּישִׁישִׁים חָכְמָה וְאֹרֶךְ יָמִים תְּבוּנָֽה׃ עִמּוֹ חָכְמָה וּגְבוּרָה לוֹ 12 13
עֵצָה וּתְבוּנָֽה׃ הֵן יַהֲרוֹס וְלֹא יִבָּנֶה יִסְגֹּר עַל־אִישׁ וְלֹא יִפָּתֵֽחַ׃ 14
הֵן יַעְצֹר בַּמַּיִם וְיִבָשׁוּ וִישַׁלְּחֵם וְיַהַפְכוּ אָֽרֶץ׃ עִמּוֹ עֹז וְתוּשִׁיָּה לוֹ טו 16
שֹׁגֵג וּמַשְׁגֶּֽה׃ מוֹלִיךְ יוֹעֲצִים שׁוֹלָל וְשֹׁפְטִים יְהוֹלֵֽל׃ מוּסַר מְלָכִים 17 18
פִּתֵּחַ וַיֶּאְסֹר אֵזוֹר בְּמָתְנֵיהֶֽם׃ מוֹלִיךְ כֹּהֲנִים שׁוֹלָל וְאֵתָנִים יְסַלֵּֽף׃ 19
מֵסִיר שָׂפָה לְנֶאֱמָנִים וְטַעַם זְקֵנִים יִקָּֽח׃ שׁוֹפֵךְ בּוּז עַל־נְדִיבִים כ 21
וּמְזִיחַ אֲפִיקִים רִפָּֽה׃ מְגַלֶּה עֲמֻקוֹת מִנִּי־חֹשֶׁךְ וַיֹּצֵא לָאוֹר צַלְמָֽוֶת׃ 22
מַשְׂגִּיא לַגּוֹיִם וַֽיְאַבְּדֵם שֹׁטֵחַ לַגּוֹיִם וַיַּנְחֵֽם׃ מֵסִיר לֵב רָאשֵׁי עַם־ 23 24
הָאָרֶץ וַיַּתְעֵם בְּתֹהוּ לֹא־דָֽרֶךְ׃ יְמַשְׁשׁוּ־חֹשֶׁךְ וְלֹא־אוֹר וַיַּתְעֵם כה
כַּשִּׁכּֽוֹר׃

XI. v. 14. נ"א בְּאֹהָלֶיךָ   v. 17. נ"א תָּעֻפָה   XII. v. 4. נ"א לֹא
v. 5 נ"א תּוֹת   v. 9. נ"א אֱלוֹהַּ

Cap. XIII. יג

יג
א 2 הֶן־כֹּל רָאֲתָה עֵינִי שָׁמְעָה אָזְנִי וַתָּבֶן לָהּ׃ כְּדַעְתְּכֶם יָדַעְתִּי גַם־אָנִי
3 לֹא־נֹפֵל אָנֹכִי מִכֶּם׃ אוּלָם אֲנִי אֶל־שַׁדַּי אֲדַבֵּר וְהוֹכֵחַ אֶל־אֵל אֶחְפָּץ׃
ה 4 וְאוּלָם אַתֶּם טֹפְלֵי־שָׁקֶר רֹפְאֵי אֱלִל כֻּלְּכֶם׃ מִי־יִתֵּן הַחֲרֵשׁ תַּחֲרִישׁוּן
6 וּתְהִי לָכֶם לְחָכְמָה׃ שִׁמְעוּ־נָא תוֹכַחְתִּי וְרִבוֹת שְׂפָתַי הַקְשִׁיבוּ׃
7 8 הַלְאֵל תְּדַבְּרוּ עַוְלָה וְלוֹ תְּדַבְּרוּ רְמִיָּה׃ הֲפָנָיו תִּשָּׂאוּן אִם־לָאֵל
9 י תְּרִיבוּן׃ הֲטוֹב כִּי־יַחְקֹר אֶתְכֶם אִם־כְּהָתֵל בֶּאֱנוֹשׁ תְּהָתֵלּוּ בוֹ׃ הוֹכֵחַ
11 יוֹכִיחַ אֶתְכֶם אִם־בַּסֵּתֶר פָּנִים תִּשָּׂאוּן׃ הֲלֹא שְׂאֵתוֹ תְּבַעֵת אֶתְכֶם
12 13 וּפַחְדּוֹ יִפֹּל עֲלֵיכֶם׃ זִכְרֹנֵיכֶם מִשְׁלֵי־אֵפֶר לְגַבֵּי־חֹמֶר גַּבֵּיכֶם׃ הַחֲרִישׁוּ
14 מִמֶּנִּי וַאֲדַבְּרָה־אָנִי וְיַעֲבֹר עָלַי מָה׃ עַל־מָה ׀ אֶשָּׂא בְשָׂרִי בְשִׁנָּי
טו וְנַפְשִׁי אָשִׂים בְּכַפִּי׃ הֵן־יִקְטְלֵנִי לֹא אֲיַחֵל אַךְ־דְּרָכַי אֶל־פָּנָיו
16 17 אוֹכִיחַ׃ גַּם־הוּא־לִי לִישׁוּעָה כִּי־לֹא לְפָנָיו חָנֵף יָבוֹא׃ שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ
18 מִלָּתִי וְאַחֲוָתִי בְּאָזְנֵיכֶם׃ הִנֵּה־נָא עָרַכְתִּי מִשְׁפָּט יָדַעְתִּי כִּי־אֲנִי
19 כ אֶצְדָּק׃ מִי־הוּא יָרִיב עִמָּדִי כִּי־עַתָּה אַחֲרִישׁ וְאֶגְוָע׃ אַךְ־שְׁתַּיִם אַל־
21 תַּעַשׂ עִמָּדִי אָז מִפָּנֶיךָ לֹא אֶסָּתֵר׃ כַּפְּךָ מֵעָלַי הַרְחַק וְאֵמָתְךָ אַל־
22 23 תְּבַעֲתַנִּי׃ וּקְרָא וְאָנֹכִי אֶעֱנֶה אוֹ־אֲדַבֵּר וַהֲשִׁיבֵנִי׃ כַּמָּה לִי עֲוֹנוֹת
24 וְחַטָּאוֹת פִּשְׁעִי וְחַטָּאתִי הֹדִיעֵנִי׃ לָמָּה־פָנֶיךָ תַסְתִּיר וְתַחְשְׁבֵנִי
כה 26 לְאוֹיֵב לָךְ׃ הֶעָלֶה נִדָּף תַּעֲרוֹץ וְאֶת־קַשׁ יָבֵשׁ תִּרְדֹּף׃ כִּי־תִכְתֹּב עָלַי
27 מְרֹרוֹת וְתוֹרִישֵׁנִי עֲוֹנוֹת נְעוּרָי׃ וְתָשֵׂם בַּסַּד ׀ רַגְלַי וְתִשְׁמוֹר כָּל־
28 אָרְחֹתָי עַל־שָׁרְשֵׁי רַגְלַי תִּתְחַקֶּה׃ וְהוּא כְּרָקָב יִבְלֶה כְּבֶגֶד אֲכָלוֹ עָשׁ׃

Cap. XIV. יד

יד
א 2 אָדָם יְלוּד אִשָּׁה קְצַר יָמִים וּשְׂבַע־רֹגֶז׃ כְּצִיץ יָצָא וַיִּמָּל וַיִּבְרַח
3 כַּצֵּל וְלֹא יַעֲמוֹד׃ אַף־עַל־זֶה פָּקַחְתָּ עֵינֶךָ וְאֹתִי תָבִיא בְמִשְׁפָּט
ה 4 עִמָּךְ׃ מִי־יִתֵּן טָהוֹר מִטָּמֵא לֹא אֶחָד׃ אִם־חֲרוּצִים ׀ יָמָיו מִסְפַּר־
6 חֳדָשָׁיו אִתָּךְ חֻקּוֹ עָשִׂיתָ וְלֹא יַעֲבֹר׃ שְׁעֵה מֵעָלָיו וְיֶחְדָּל עַד־יִרְצֶה
7 כְּשָׂכִיר יוֹמוֹ׃ כִּי יֵשׁ לָעֵץ תִּקְוָה אִם־יִכָּרֵת וְעוֹד יַחֲלִיף וְיֹנַקְתּוֹ לֹא
8 9 תֶחְדָּל׃ אִם־יַזְקִין בָּאָרֶץ שָׁרְשׁוֹ וּבֶעָפָר יָמוּת גִּזְעוֹ׃ מֵרֵיחַ מַיִם יַפְרִחַ
11 י וְעָשָׂה קָצִיר כְּמוֹ־נָטַע׃ וְגֶבֶר יָמוּת וַיֶּחֱלָשׁ וַיִּגְוַע אָדָם וְאַיּוֹ׃ אָזְלוּ־
12 מַיִם מִנִּי־יָם וְנָהָר יֶחֱרַב וְיָבֵשׁ׃ וְאִישׁ שָׁכַב וְלֹא־יָקוּם עַד־בִּלְתִּי
13 שָׁמַיִם לֹא יָקִיצוּ וְלֹא יֵעֹרוּ מִשְּׁנָתָם׃ מִי יִתֵּן ׀ בִּשְׁאוֹל תַּצְפִּנֵנִי

XIII. v. 6. נ"א וְרִבֵ׳ v. 9. דגש אחר ת"ג ונ"א תְּהָתֵלּוּ v. 15. לוֹ ק׳
XIV. v. 5. חֻקּוֹ — חֻקָּיו ק׳

CAP. XIII.

Job amicos ex ipsorum verbis confutat; suamque patientiam defendit.

1. Ecce! omnia haec vidit oculus meus, et audivit auris mea, et intellexi singula.

2. Secundum scientiam vestram et ego novi*; nec inferior vestri sum.

* c. 12, 3.

3. Sed tamen ad Omnipotentem loquar, et disputare cum Deo cupio;

4. prius vos ostendens fabricatores mendacii, et cultores perversorum dogmatum.

5. Atque utinam taceretis, ut putaremini esse sapientes.

6. Audite ergo correptionem meam, et iudicium labiorum meorum attendite!

7. Numquid Deus indiget vestro mendacio, ut pro illo loquamini dolos?

8. Numquid faciem eius accipitis, et pro Deo iudicare nitimini?

9. Aut placebit ei, quem celare nihil potest? aut decipietur ut homo, vestris fraudulentiis?

10. Ipse vos arguet, quoniam in abscondito faciem eius accipitis.

11. Statim ut se commoverit, turbabit vos, et terror eius irruet super vos.

12. Memoria vestra comparabitur cineri, et redigentur in lutum cervices vestrae.

13. Tacete paulisper, ut loquar, quodcumque mihi mens suggesserit.

14. Quare lacero carnes meas dentibus meis, et animam meam porto in manibus meis?

15. Etiam si occiderit me, in ipso sperabo; verumtamen vias meas in conspectu eius arguam.

16. Et ipse erit salvator meus; non enim veniet in conspectu eius omnis hypocrita.

17. Audite sermonem meum, et aenigmata percipite auribus vestris!

18. Si fuero iudicatus, scio, quod iustus inveniar.

19. Quis est, qui iudicetur mecum? veniat! quare tacens consumor?

20. Duo tantum ne facias mihi, et tunc a facie tua non abscondar:

21. Manum tuam longe fac a me, et formido tua non me terreat.

22. Voca me, et ego respondebo tibi; aut certe loquar, et tu responde mihi.

23. Quantas habeo iniquitates et peccata, scelera mea et delicta ostende mihi!

24. Cur faciem tuam abscondis, et arbitraris me inimicum tuum?

25. Contra folium, quod vento rapitur, ostendis potentiam tuam, et stipulam siccam persequeris!

26. Scribis enim contra me amaritudines, et consumere me vis peccatis adolescentiae meae.

27. Posuisti in nervo pedem meum, et observasti omnes semitas meas, et vestigia pedum meorum considerasti.

28. Qui quasi putredo consumendus sum, et quasi vestimentum, quod comeditur a tinea.

CAP. XIV.

Job misericordiam Dei implorare pergit.

1. Homo natus de muliere, brevi vivens tempore, repletur multis miseriis.

2. Qui quasi flos egreditur et conteritur, et fugit velut umbra, et numquam in eodem statu permanet

3. Et dignum ducis super huiuscemodi aperire oculos tuos, et adducere eum tecum in iudicium?

4. *Quis potest facere mundum de immundo conceptum semine? nonne tu, qui solus es? * Ps. 50, 4.

5. Breves dies hominis sunt, numerus mensium eius apud te est; constituisti terminos eius, qui praeteriri non poterunt.

6. Recede paululum ab eo, ut quiescat, donec optata veniat*, sicut mercenarii dies eius. * c. 7, 1.

7. Lignum habet spem; si praecisum fuerit, rursum virescit, et rami eius pullulant.

8. Si senuerit in terra radix eius, et in pulvere emortuus fuerit truncus illius,

9. ad odorem aquae germinabit, et faciet comam, quasi cum primum plantatum est.

10. Homo vero cum mortuus fuerit, et nudatus atque consumptus; ubi quaeso est?

11. Quomodo si recedant aquae de mari, et fluvius vacuefactus arescat;

12. sic homo, cum dormierit, non resurget, donec atteratur coelum, non evigilabit, nec consurget de somno suo.
13. Quis mihi hoc tribuat, ut in inferno protegas me, et abs-

condas me, donec pertranseat furor tuus, et constituas mihi tempus, in quo recorderis mei?

14. Putasne mortuus homo rursum vivat? cunctis diebus, quibus nunc milito, expecto, donec veniat immutatio mea.

15. Vocabis me, et ego respondebo tibi; operi manuum tuarum porriges dexteram.

16. *Tu quidem gressus meos dinumerasti, sed parce peccatis meis.
* c. 31, 4. Prov. 5, 21.

17. Signasti quasi in sacculo delicta mea, sed curasti iniquitatem meam.

18. Mons cadens defluit, et saxum transfertur de loco suo.

19. Lapides excavant aquae, et alluvione paulatim terra consumitur; et hominem ergo similiter perdes.

20. Roborasti eum paululum, ut in perpetuum transiret; immutabis faciem eius, et emittes eum.

21. Sive nobiles fuerint filii eius, sive ignobiles, non intelliget.

22. Attamen caro eius, dum vivet, dolebit, et anima illius super semetipso lugebit.

CAP. XV.

Eliphaz Jobum impietatis accusat.

1. Respondens autem Eliphaz Themanites, dixit:

2. Numquid sapiens respondebit quasi in ventum loquens, et implebit ardore stomachum suum?

3. Arguis verbis eum, qui non est aequalis tibi, et loqueris, quod tibi non expedit.

4. Quantum in te est, evacuasti timorem, et tulisti preces coram Deo.

5. Docuit enim iniquitas tua os tuum, et imitaris linguam blasphemantium.

6. Condemnabit te os tuum, et non ego; et labia tua respondebunt tibi.

7. Numquid primus homo tu natus es? et ante colles formatus?

8. Numquid consilium Dei audisti*, et inferior te erit eius sapientia?
* Sap. 9, 13. Rom. 11, 34.

9. Quid nosti, quod ignoremus? quid intelligis, quod nesciamus?

10. *Et senes et antiqui sunt in nobis multo vetustiores, quam patres tui.
* Eccl. 18, 8.

11. Numquid grande est, ut consoletur te Deus? sed verba tua prava hoc prohibent.

12. Quid te elevat cor tuum, et quasi magna cogitans, attonitos habes oculos?

13. Quid tumet contra Deum spiritus tuus, ut proferas de ore tuo huiuscemodi sermones?

14. Quid est homo, ut immaculatus sit, et ut iustus appareat natus de muliere?

15. *Ecce! inter sanctos eius nemo immutabilis, et coeli non sunt mundi in conspectu eius. * c. 4, 18.

16. Quanto magis abominabilis et inutilis homo, qui bibit quasi aquam iniquitatem?

17. Ostendam tibi, audi me; quod vidi, narrabo tibi.

18. Sapientes confitentur, et non abscondunt patres suos.

19. Quibus solis data est terra, et non transivit alienus per eos.

20. Cunctis diebus suis impius superbit*; et numerus annorum incertus est tyrannidis eius. * Ies. 48, 22.

21. Sonitus terroris semper in auribus illius; et cum pax sit, ille semper insidias suspicatur.

22. Non credit, quod reverti possit de tenebris ad lucem, circumspectans undique gladium.

23. Cum se moverit ad quaerendum panem, novit, quod paratus sit in manu eius tenebrarum dies.

24. Terrebit eum tribulatio, et angustia vallabit eum, sicut regem, qui praeparatur ad praelium.

25. Tetendit enim adversus Deum manum suam, et contra Omnipotentem roboratus est.

26. Cucurrit adversus eum erecto collo, et pingui cervice armatus est.

27. Operuit faciem eius crassitudo, et de lateribus eius arvina dependet.

28. Habitavit in civitatibus desolatis, et in domibus desertis, quae in tumulos sunt redactae.

29. Non ditabitur, nec perseverabit substantia eius, nec mittet in terra radicem suam.

30. Non recedet de tenebris; ramos eius arefaciet flamma, et auferetur spiritu oris sui.

31. Non credet frustra errore deceptus, quod aliquo pretio redimendus sit.

32. Antequam dies eius impleantur, peribit; et manus eius arescent.

33. Laedetur quasi vinea in primo

14 תַּסְתִּירֵנִי עַד־שׁוּב אַפֶּךָ תָּשִׁית לִי חֹק וְתִזְכְּרֵנִי׃ אִם־יָמוּת גֶּבֶר
טו הֲיִחְיֶה כָּל־יְמֵי צְבָאִי אֲיַחֵל עַד־בּוֹא חֲלִיפָתִי׃ תִּקְרָא וְאָנֹכִי אֶעֱנֶךָּ
16 לְמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ תִכְסֹף׃ כִּי־עַתָּה צְעָדַי תִּסְפּוֹר לֹא תִשְׁמוֹר עַל־חַטָּאתִי׃
17 18 חָתֻם בִּצְרוֹר פִּשְׁעִי וַתִּטְפֹּל עַל־עֲוֺנִי׃ וְאוּלָם הַר־נוֹפֵל יִבּוֹל וְצוּר
19 יֶעְתַּק מִמְּקֹמוֹ׃ אֲבָנִים ׀ שָׁחֲקוּ מַיִם תִּשְׁטֹף סְפִיחֶיהָ עֲפַר־אָרֶץ
כ וְתִקְוַת אֱנוֹשׁ הֶאֱבַדְתָּ׃ תִּתְקְפֵהוּ לָנֶצַח וַיַּהֲלֹךְ מְשַׁנֶּה פָנָיו וַתְּשַׁלְּחֵהוּ׃
21 22 יִכְבְּדוּ בָנָיו וְלֹא יֵדָע וְיִצְעֲרוּ וְלֹא־יָבִין לָמוֹ׃ אַךְ בְּשָׂרוֹ עָלָיו יִכְאָב
וְנַפְשׁוֹ עָלָיו תֶּאֱבָל׃

טו CAP. XV. טו

2 א וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וַיֹּאמַר׃ הֶחָכָם יַעֲנֶה דַעַת־רוּחַ וִימַלֵּא קָדִים
4 3 בִּטְנוֹ׃ הוֹכֵחַ בְּדָבָר לֹא יִסְכּוֹן וּמִלִּים לֹא־יוֹעִיל בָּם׃ אַף־אַתָּה תָּפֵר
ה יִרְאָה וְתִגְרַע שִׂיחָה לִפְנֵי־אֵל׃ כִּי־יְאַלֵּף עֲוֺנְךָ פִיךָ וְתִבְחַר לְשׁוֹן
7 6 עֲרוּמִים׃ יַרְשִׁיעֲךָ פִיךָ וְלֹא־אָנִי וּשְׂפָתֶיךָ יַעֲנוּ־בָךְ׃ הֲרִאישׁוֹן אָדָם
8 תִּוָּלֵד וְלִפְנֵי גְבָעוֹת חוֹלָלְתָּ׃ הַבְסוֹד אֱלוֹהַּ תִּשְׁמָע וְתִגְרַע אֵלֶיךָ חָכְמָה׃
י 9 מַה־יָּדַעְתָּ וְלֹא נֵדָע תָּבִין וְלֹא־עִמָּנוּ הוּא׃ גַּם־שָׂב גַּם־יָשִׁישׁ בָּנוּ כַּבִּיר
11 12 מֵאָבִיךָ יָמִים׃ הַמְעַט מִמְּךָ תַּנְחֻמוֹת אֵל וְדָבָר לָאַט עִמָּךְ׃ מַה־
13 יִּקָּחֲךָ לִבֶּךָ וּמַה־יִּרְזְמוּן עֵינֶיךָ׃ כִּי־תָשִׁיב אֶל־אֵל רוּחֶךָ וְהֹצֵאתָ
14 טו מִפִּיךָ מִלִּין׃ מָה־אֱנוֹשׁ כִּי־יִזְכֶּה וְכִי־יִצְדַּק יְלוּד אִשָּׁה׃ הֵן בִּקְדֹשָׁו
16 לֹא יַאֲמִין וְשָׁמַיִם לֹא־זַכּוּ בְעֵינָיו׃ אַף כִּי־נִתְעָב וְנֶאֱלָח אִישׁ־שֹׁתֶה
17 18 כַמַּיִם עַוְלָה׃ אֲחַוְךָ שְׁמַע־לִי וְזֶה־חָזִיתִי וַאֲסַפֵּרָה׃ אֲשֶׁר־חֲכָמִים
19 יַגִּידוּ וְלֹא כִחֲדוּ מֵאֲבוֹתָם׃ לָהֶם לְבַדָּם נִתְּנָה הָאָרֶץ וְלֹא־עָבַר זָר
כ בְּתוֹכָם׃ כָּל־יְמֵי רָשָׁע הוּא מִתְחוֹלֵל וּמִסְפַּר שָׁנִים נִצְפְּנוּ לֶעָרִיץ׃
21 22 קוֹל־פְּחָדִים בְּאָזְנָיו בַּשָּׁלוֹם שׁוֹדֵד יְבוֹאֶנּוּ׃ לֹא־יַאֲמִין שׁוּב מִנִּי־חֹשֶׁךְ
23 וְצָפוּ הוּא אֱלֵי־חָרֶב׃ נֹדֵד הוּא לַלֶּחֶם אַיֵּה יָדַע ׀ כִּי־נָכוֹן בְּיָדוֹ יוֹם
24 כה חֹשֶׁךְ׃ יְבַעֲתֻהוּ צַר וּמְצוּקָה תִּתְקְפֵהוּ כְּמֶלֶךְ ׀ עָתִיד לַכִּידוֹר׃ כִּי־
26 נָטָה אֶל־אֵל יָדוֹ וְאֶל־שַׁדַּי יִתְגַּבָּר׃ יָרוּץ אֵלָיו בְּצַוָּאר בַּעֲבִי גַּבֵּי
27 28 מָגִנָּיו׃ כִּי־כִסָּה פָנָיו בְּחֶלְבּוֹ וַיַּעַשׂ פִּימָה עֲלֵי־כָסֶל׃ וַיִּשְׁכּוֹן ׀ עָרִים
29 נִכְחָדוֹת בָּתִּים לֹא־יֵשְׁבוּ לָמוֹ אֲשֶׁר הִתְעַתְּדוּ לְגַלִּים׃ לֹא־יֶעְשַׁר וְלֹא־
ל יָקוּם חֵילוֹ וְלֹא־יִטֶּה לָאָרֶץ מִנְלָם׃ לֹא־יָסוּר ׀ מִנִּי־חֹשֶׁךְ יֹנַקְתּוֹ
31 תְּיַבֵּשׁ שַׁלְהָבֶת וְיָסוּר בְּרוּחַ פִּיו׃ אַל־יַאֲמֵן בַּשָּׁו נִתְעָה כִּי־שָׁוְא
32 33 תִּהְיֶה תְמוּרָתוֹ׃ בְּלֹא־יוֹמוֹ תִּמָּלֵא וְכִפָּתוֹ לֹא רַעֲנָנָה׃ יַחְמֹס כַּגֶּפֶן

XV. v. 7. הֲרִאישׁוֹן — הָרִאשׁוֹן ק׳ v. 8. נ״א הַבְ׳ v. 15. שׁו׳ — שָׁיו׳ v. 22. נ״א וְצָפוּי v. 32. בַּשָּׁו — בַּשָּׁוְא ק׳

34 בִּסְרוֹ וְיַשְׁלֵךְ כַּזַּיִת נִצָּתוֹ׃ כִּי־עֲדַת חָנֵף גַּלְמוּד וְאֵשׁ אָכְלָה אָהֳלֵי־
לה שֹׁחַד׃ הָרֹה עָמָל וְיָלֹד אָוֶן וּבִטְנָם תָּכִין מִרְמָה׃

CAP. XVI. טז

טז

א 2 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ שָׁמַעְתִּי כְאֵלֶּה רַבּוֹת מְנַחֲמֵי עָמָל כֻּלְּכֶם׃
3 4 הֲקֵץ לְדִבְרֵי־רוּחַ אוֹ מַה־יַּמְרִיצְךָ כִּי תַעֲנֶה׃ גַּם ׀ אָנֹכִי כָּכֶם
אֲדַבֵּרָה לוּ יֵשׁ נַפְשְׁכֶם תַּחַת נַפְשִׁי אַחְבִּירָה עֲלֵיכֶם בְּמִלִּים וְאָנִיעָה
ה 6 עֲלֵיכֶם בְּמוֹ רֹאשִׁי׃ אֲאַמִּצְכֶם בְּמוֹ־פִי וְנִיד שְׂפָתַי יַחְשֹׂךְ׃ אִם־
7 אֲדַבְּרָה לֹא־יֵחָשֵׂךְ כְּאֵבִי וְאַחְדְּלָה מַה־מִנִּי יַהֲלֹךְ׃ אַךְ־עַתָּה הֶלְאָנִי
8 הֲשִׁמּוֹתָ כָּל־עֲדָתִי׃ וַתִּקְמְטֵנִי לְעֵד הָיָה וַיָּקָם בִּי כַחֲשִׁי בְּפָנַי יַעֲנֶה׃
י 9 אַפּוֹ טָרַף ׀ וַיִּשְׂטְמֵנִי חָרַק עָלַי בְּשִׁנָּיו צָרִי ׀ יִלְטוֹשׁ עֵינָיו לִי׃ פָּעֲרוּ
11 עָלַי ׀ בְּפִיהֶם בְּחֶרְפָּה הִכּוּ לְחָיָי יַחַד עָלַי יִתְמַלָּאוּן׃ יַסְגִּירֵנִי אֵל
12 אֶל עֲוִיל וְעַל־יְדֵי רְשָׁעִים יִרְטֵנִי׃ שָׁלֵו הָיִיתִי ׀ וַיְפַרְפְּרֵנִי וְאָחַז בְּעָרְפִּי
13 וַיְפַצְפְּצֵנִי וַיְקִימֵנִי לוֹ לְמַטָּרָה׃ יָסֹבּוּ עָלַי ׀ רַבָּיו יְפַלַּח כִּלְיוֹתַי וְלֹא
14 יַחְמֹל יִשְׁפֹּךְ לָאָרֶץ מְרֵרָתִי׃ יִפְרְצֵנִי פֶרֶץ עַל־פְּנֵי־פָרֶץ יָרֻץ עָלַי
טו 16 כְּגִבּוֹר׃ שַׂק תָּפַרְתִּי עֲלֵי גִלְדִּי וְעֹלַלְתִּי בֶעָפָר קַרְנִי׃ פָּנַי חֳמַרְמְרָה
17 מִנִּי־בֶכִי וְעַל עַפְעַפַּי צַלְמָוֶת׃ עַל לֹא־חָמָס בְּכַפָּי וּתְפִלָּתִי זַכָּה׃
18 19 אֶרֶץ אַל־תְּכַסִּי דָמִי וְאַל־יְהִי מָקוֹם לְזַעֲקָתִי׃ גַּם־עַתָּה הִנֵּה בַשָּׁמַיִם
כ 21 עֵדִי וְשָׂהֲדִי בַּמְּרוֹמִים׃ מְלִיצַי רֵעָי אֶל־אֱלוֹהַּ דָּלְפָה עֵינִי׃ וְיוֹכַח
22 לְגֶבֶר עִם־אֱלוֹהַּ וּבֶן־אָדָם לְרֵעֵהוּ׃ כִּי־שְׁנוֹת מִסְפָּר יֶאֱתָיוּ וְאֹרַח
לֹא־אָשׁוּב אֶהֱלֹךְ׃

CAP. XVII. יז

יז

א 2 רוּחִי חֻבָּלָה יָמַי נִזְעָכוּ קְבָרִים לִי׃ אִם־לֹא הֲתֻלִים עִמָּדִי וּבְהַמְּרוֹתָם
3 4 תָּלַן עֵינִי׃ שִׂימָה־נָּא עָרְבֵנִי עִמָּךְ מִי־הוּא לְיָדִי יִתָּקֵעַ׃ כִּי־לִבָּם
ה צָפַנְתָּ מִּשָּׂכֶל עַל־כֵּן לֹא תְרֹמֵם׃ לְחֵלֶק יַגִּיד רֵעִים וְעֵינֵי בָנָיו
6 7 תִּכְלֶנָה׃ וְהִצִּגַנִי לִמְשֹׁל עַמִּים וְתֹפֶת לְפָנִים אֶהְיֶה׃ וַתֵּכַהּ מִכַּעַשׂ
8 עֵינִי וִיצֻרַי כַּצֵּל כֻּלָּם׃ יָשֹׁמּוּ יְשָׁרִים עַל־זֹאת וְנָקִי עַל־חָנֵף יִתְעֹרָר׃
י 9 וְיֹאחֵז צַדִּיק דַּרְכּוֹ וּטְהָר־יָדַיִם יֹסִיף אֹמֶץ׃ וְאֻלָּם כֻּלָּם תָּשֻׁבוּ
11 וּבֹאוּ נָא וְלֹא־אֶמְצָא בָכֶם חָכָם׃ יָמַי עָבְרוּ זִמֹּתַי נִתְּקוּ מוֹרָשֵׁי
12 13 לְבָבִי׃ לַיְלָה לְיוֹם יָשִׂימוּ אוֹר קָרוֹב מִפְּנֵי־חֹשֶׁךְ׃ אִם־אֲקַוֶּה שְׁאוֹל
14 בֵּיתִי בַּחֹשֶׁךְ רִפַּדְתִּי יְצוּעָי׃ לַשַּׁחַת קָרָאתִי אָבִי אָתָּה אִמִּי וַאֲחֹתִי

XVI. v. 11. במס׳ יר׳ — v. 16. ׳מְרָה —— ׳מְרוּ ק — v. 19. נ״א הִ

XVII. v. 1. נ״א נֹד׳ — v. 2. המ׳ דגושה ונ״א מְ

flore botrus eius, et quasi oliva proiiciens florem suum.

34. Congregatio enim hypocritae sterilis, et ignis devorabit tabernacula eorum, qui munera libenter accipiunt.

35. *Concepit dolorem, et peperit iniquitatem, et uterus eius praeparat dolos. *Ps. 7,15. Ies. 59,4.

CAP. XVI.

Job acerbis consolatoribus respondet, et Deum compellat, ut testem et vindicem.

1. Respondens autem Job, dixit:
2. Audivi frequenter talia, consolatores onerosi omnes vos estis.
3. Numquid habebunt finem verba ventosa? aut aliquid tibi molestum est, si loquaris?
4. Poteram et ego similia vestri loqui; atque utinam esset anima vestra pro anima mea!
5. Consolarer et ego vos sermonibus, et moverem caput meum super vos;
6. roborarem vos ore meo; et moverem labia mea, quasi parcens vobis.
7. Sed quid agam? Si locutus fuero, non quiescet dolor meus; et si tacuero, non recedet a me
8. Nunc autem oppressit me dolor meus, et in nihilum redacti sunt omnes artus mei.
9. Rugae meae testimonium dicunt contra me, et suscitatur falsiloquus adversus faciem meam contradicens mihi.
10. Collegit furorem suum in me, et comminans mihi*, infremuit contra me dentibus suis; hostibus meus terribilibus oculis me intuitus est. * Ps. 34, 16.
11. Aperuerunt super me ora sua, et exprobrantes percusserunt maxillam meam, satiati sunt poenis meis.
12. Conclusit me Deus apud iniquum, et manibus impiorum me tradidit.
13. Ego ille quondam opulentus repente contritus sum; tenuit cervicem meam, confregit me, et posuit * me sibi quasi in signum. * Thren. 3, 12.
14. Circumdedit me lanceis suis, convulneravit lumbos meos, non pepercit, et effudit in terra viscera mea.
15. Concidit me vulnere super vulnus, irruit in me quasi gigas.
16. Saccum consui super cutem meam, et operui cinere carnem meam.
17. Facies mea intumuit a fletu, et palpebrae meae caligaverunt.
18. Haec passus sum absque iniquitate manus meae, cum haberem mundas ad Deum preces.
19. Terra ne operias sanguinem meum, neque inveniat in te locum latendi clamor meus.
20. Ecce! enim in coelo testis meus, et conscius meus in excelsis!
21. Verbosi amici mei! ad Deum stillat oculus meus.
22. Atque utinam sic iudicaretur vir cum Deo, quomodo iudicatur filius hominis cum collega suo!
23. Ecce! enim breves anni transeunt*, et semitam, per quam non revertar, ambulo. * c. 10, 21.

CAP. XVII.

Job in morte duntaxat requiem expectat.

1. Spiritus meus attenuabitur, dies mei breviabuntur, et solum mihi superest sepulchrum.
2. Non peccavi, et in amaritudinibus moratur oculus meus.
3. Libera me Domine, et pone me iuxta te, et cuiusvis manus pugnet contra me.
4. Cor eorum longe fecisti a disciplina, propterea non exaltabuntur.
5. Praedam pollicetur sociis, et oculi filiorum eius deficient.
6. Posuit* me quasi in proverbium vulgi, et exemplum sum coram eis. * c. 30, 9. Ps. 69, 13.
7. Caligavit* ab indignatione oculus meus, et membra mea quasi in nihilum redacta sunt. * Ps. 6, 8. 30, 10.
8. Stupebunt iusti super hoc, et innocens contra hypocritam suscitabitur.
9. Et tenebit iustus viam suam, et mundis manibus addet fortitudinem.
10. Igitur omnes vos convertimini, et venite, et non inveniam in vobis ullum sapientem.
11. Dies mei transierunt, cogitationes meae dissipatae sunt, torquentes cor meum.
12. Noctem verterunt in diem, et rursum post tenebras spero lucem.
13. Si sustinuero, infernus domus mea est, et in tenebris stravi lectulum meum.
14. Putredini dixi: Pater meus es: mater mea, et soror mea, vermibus.

15. Ubi est ergo nunc praestolatio mea, et patientiam meam quis considerat?

16. In profundissimum infernum descendent omnia mea; putasne, saltem ibi erit requies mihi?

Cap. XVIII.

Baldad impiorum maledictiones enarrat, et Jobum accusat.

1. Respondens autem Baldad Suhites, dixit: 2. Usque ad quem finem verba iactabitis? intelligite prius, et sic loquamur.

3. Quare reputati sumus, ut iumenta, et sorduimus coram vobis?

4. Qui perdis animam tuam in furore tuo, numquid propter te derelinquetur terra, et transferentur rupes de loco suo?

5. Nonne lux impii extinguetur, nec splendebit flamma ignis eius?

6. Lux obtenebrescet in tabernaculo illius, et lucerna, quae super eum est, extinguetur.

7. Arctabuntur gressus virtutis eius, et praecipitabit eum consilium suum.

8. Immisit enim in rete pedes suos, et in maculis eius ambulat.

9. Tenebitur planta illius laqueo, et exardescet contra eum sitis.

10. Abscondita est in terra pedica eius, et decipula illius super semitam.

11. Undique terrebunt eum formidines, et involvent pedes eius.

12. Attenuetur fame robur eius, et inedia invadat costas illius.

13. Devoret pulchritudinem cutis eius, consumat brachia illius primogenita mors.

14. Avellatur de tabernaculo suo fiducia eius, et calcet super eum, quasi rex, interitus.

15. Habitent in tabernaculo illius socii eius, qui non est, aspergatur in tabernaculo eius sulphur.

16. Deorsum radices eius siccentur, sursum autem atteratur messis eius.

17. * Memoria illius pereat de terra, et non celebretur nomen eius in plateis. * Prov. 2, 22. 10, 7.

18. Expellet eum de luce in tenebras, et de orbe transferet eum.

19. Non erit semen eius, neque progenies in populo suo, nec ullae reliquiae in regionibus eius.

20. In die eius stupebunt novissimi, et primos invadet horror.

21. Haec sunt ergo tabernacula iniqui, et iste locus eius, qui ignorat Deum.

Cap. XIX.

Job de amicis suis conqueritur, et in sola resurrectione spem omnem ponit.

1. Respondens autem Job, dixit:

2. Usquequo affligitis animam meam, et atteritis me sermonibus?

3. En! decies confunditis me, et non erubescitis opprimentes me.

4. Nempe, etsi ignoravi, mecum erit ignorantia mea.

5. At vos contra me erigimini, et arguitis me opprobriis meis.

6. Saltem nunc intelligite, quia Deus non aequo iudicio afflixerit me, et flagellis suis me cinxerit.

7. Ecce! clamabo vim patiens, et nemo audiet; vociferabor, et non est, qui iudicet.

8. Semitam meam circumsepsit, et transire non possum, et in calle meo tenebras posuit.

9. Spoliavit me gloria mea, et abstulit coronam de capite meo.

10. Destruxit me undique, et pereo, et quasi evulsae arbori abstulit spem meam.

11. Iratus est contra me furor eius, et sic me habuit quasi hostem suum.

12. Simul venerunt latrones eius, et fecerunt sibi viam per me, et obsederunt in gyro tabernaculum meum.

13. Fratres meos longe fecit a me, et noti mei quasi alieni recesserunt
a me. 14. Dereliquerunt me pro-
pinqui mei; et qui me noverant, ob-
liti sunt mei. 15. Inquilini domus
meae, et ancillae meae, sicut alienum
habuerunt me, et quasi peregrinus
fui in oculis eorum. 16. Servum
meum vocavi, et non respondit, ore proprio deprecabar illum.

17. Halitum meum exhorruit uxor mea, et orabam filios uteri mei.

18. Stulti quoque despiciebant me, et cum ab eis recessissem, detrahebant mihi.

19. Abominati sunt me quondam consiliarii mei; et quem maxime di-
ligebam, aversatus est me. 20. Pelli
meae, consumptis carnibus, adhaesit os meum; et derelicta sunt tantummodo labia circa dentes meos.

21. Miseremini mei, miseremini mei, saltem vos amici mei! quia manus Domini tetigit me.

טו 16 לָרִמָּה׃ וְאַיֵּה אֵפוֹ תִקְוָתִי וְתִקְוָתִי מִי יְשׁוּרֶנָּה׃ בַּדֵּי שְׁאֹל תֵּרַדְנָה
אִם־יַחַד עַל־עָפָר נָחַת׃

יח CAP. XVIII. יח

א 2 וַיַּעַן בִּלְדַּד הַשֻּׁחִי וַיֹּאמַר׃ עַד־אָנָה ׀ תְּשִׂימוּן קִנְצֵי לְמִלִּין תָּבִינוּ
3 4 וְאַחַר נְדַבֵּר׃ מַדּוּעַ נֶחְשַׁבְנוּ כַבְּהֵמָה נִטְמִינוּ בְּעֵינֵיכֶם׃ טֹרֵף נַפְשׁוֹ
ה בְּאַפּוֹ הַלְמַעַנְךָ תֵּעָזַב אָרֶץ וְיֶעְתַּק צוּר מִמְּקֹמוֹ׃ גַּם אוֹר רְשָׁעִים
6 יִדְעָךְ וְלֹא־יִגַּהּ שְׁבִיב אִשּׁוֹ׃ אוֹר חָשַׁךְ בְּאָהֳלוֹ וְנֵרוֹ עָלָיו יִדְעָךְ׃
7 8 יֵצְרוּ צַעֲדֵי אוֹנוֹ וְתַשְׁלִיכֵהוּ עֲצָתוֹ׃ כִּי־שֻׁלַּח בְּרֶשֶׁת בְּרַגְלָיו וְעַל־
9 י שְׂבָכָה יִתְהַלָּךְ׃ יֹאחֵז בְּעָקֵב פָּח יַחֲזֵק עָלָיו צַמִּים׃ טָמוּן בָּאָרֶץ
11 חַבְלוֹ וּמַלְכֻּדְתּוֹ עֲלֵי נָתִיב׃ סָבִיב בִּעֲתֻהוּ בַלָּהוֹת וֶהֱפִיצֻהוּ לְרַגְלָיו׃
12 13 יְהִי־רָעֵב אֹנוֹ וְאֵיד נָכוֹן לְצַלְעוֹ׃ יֹאכַל בַּדֵּי עוֹרוֹ יֹאכַל בַּדָּיו בְּכוֹר
14 טו מָוֶת׃ יִנָּתֵק מֵאָהֳלוֹ מִבְטַחוֹ וְתַצְעִדֵהוּ לְמֶלֶךְ בַּלָּהוֹת׃ תִּשְׁכּוֹן בְּאָהֳלוֹ
16 מִבְּלִי־לוֹ יְזֹרֶה עַל־נָוֵהוּ גָפְרִית׃ מִתַּחַת שָׁרָשָׁיו יִבָשׁוּ וּמִמַּעַל יִמַּל
17 18 קְצִירוֹ׃ זִכְרוֹ־אָבַד מִנִּי־אָרֶץ וְלֹא־שֵׁם לוֹ עַל־פְּנֵי־חוּץ׃ יֶהְדְּפֻהוּ
19 מֵאוֹר אֶל־חֹשֶׁךְ וּמִתֵּבֵל יְנִדֻּהוּ׃ לֹא נִין לוֹ וְלֹא־נֶכֶד בְּעַמּוֹ וְאֵין שָׂרִיד
כ 21 בִּמְגוּרָיו׃ עַל־יוֹמוֹ נָשַׁמּוּ אַחֲרֹנִים וְקַדְמֹנִים אָחֲזוּ שָׂעַר׃ אַךְ־אֵלֶּה
מִשְׁכְּנוֹת עַוָּל וְזֶה מְקוֹם לֹא־יָדַע אֵל׃

יט CAP. XIX. יט

א-3 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ עַד־אָנָה תּוֹגְיוּן נַפְשִׁי וּתְדַכְּאוּנַנִי בְמִלִּים׃ זֶה ׀
4 עֶשֶׂר פְּעָמִים תַּכְלִימוּנִי לֹא־תֵבֹשׁוּ תַּהְכְּרוּ־לִי׃ וְאַף־אָמְנָם שָׁגִיתִי
ה אִתִּי תָּלִין מְשׁוּגָתִי׃ אִם־אָמְנָם עָלַי תַּגְדִּילוּ וְתוֹכִיחוּ עָלַי חֶרְפָּתִי׃
6 7 דְּעוּ־אֵפוֹ כִּי־אֱלוֹהַּ עִוְּתָנִי וּמְצוּדוֹ עָלַי הִקִּיף׃ הֵן אֶצְעַק חָמָס וְלֹא
8 אֵעָנֶה אֲשַׁוַּע וְאֵין מִשְׁפָּט׃ אָרְחִי גָדַר וְלֹא אֶעֱבוֹר וְעַל־נְתִיבוֹתַי
9 י חֹשֶׁךְ יָשִׂים׃ כְּבוֹדִי מֵעָלַי הִפְשִׁיט וַיָּסַר עֲטֶרֶת רֹאשִׁי׃ יִתְּצֵנִי סָבִיב
11 12 וָאֵלַךְ וַיַּסַּע כָּעֵץ תִּקְוָתִי׃ וַיַּחַר עָלַי אַפּוֹ וַיַּחְשְׁבֵנִי לוֹ כְצָרָיו׃ יַחַד ׀
13 יָבֹאוּ גְדוּדָיו וַיָּסֹלּוּ עָלַי דַּרְכָּם וַיַּחֲנוּ סָבִיב לְאָהֳלִי׃ אַחַי מֵעָלַי הִרְחִיק
14 טו וְיֹדְעַי אַךְ־זָרוּ מִמֶּנִּי׃ חָדְלוּ קְרוֹבָי וּמְיֻדָּעַי שְׁכֵחוּנִי׃ גָּרֵי בֵיתִי
16 וְאַמְהֹתַי לְזָר תַּחְשְׁבֻנִי נָכְרִי הָיִיתִי בְעֵינֵיהֶם׃ לְעַבְדִּי קָרָאתִי וְלֹא
17 יַעֲנֶה בְּמוֹ־פִי אֶתְחַנֶּן־לוֹ׃ רוּחִי זָרָה לְאִשְׁתִּי וְחַנֹּתִי לִבְנֵי בִטְנִי׃
18 19 גַּם־עֲוִילִים מָאֲסוּ בִי אָקוּמָה וַיְדַבְּרוּ־בִי׃ תִּעֲבוּנִי כָּל־מְתֵי סוֹדִי
כ וְזֶה־אָהַבְתִּי נֶהְפְּכוּ־בִי׃ בְּעוֹרִי וּבִבְשָׂרִי דָּבְקָה עַצְמִי וָאֶתְמַלְּטָה
21 22 בְּעוֹר שִׁנָּי׃ חָנֻּנִי חָנֻּנִי אַתֶּם רֵעָי כִּי יַד־אֱלוֹהַּ נָגְעָה בִּי׃ לָמָּה

XVII. v. 16. פתח באתנח   XIX. v. 10. ל׳ בפתח   v. 20. נ״א רָ׳

23 תִּרְדְּפֻנִי כְמוֹ־אֵל וּמִבְּשָׂרִי לֹא תִשְׂבָּעוּ׃ מִי־יִתֵּן אֵפוֹ וְיִכָּתְבוּן מִלָּי
24 כה מִי־יִתֵּן בַּסֵּפֶר וְיֻחָקוּ׃ בְּעֵט־בַּרְזֶל וְעֹפָרֶת לָעַד בַּצּוּר יֵחָצְבוּן׃ וַאֲנִי
26 יָדַעְתִּי גֹּאֲלִי חָי וְאַחֲרוֹן עַל־עָפָר יָקוּם׃ וְאַחַר עוֹרִי נִקְּפוּ־זֹאת
27 וּמִבְּשָׂרִי אֶחֱזֶה אֱלוֹהַּ׃ אֲשֶׁר אֲנִי אֶחֱזֶה־לִּי וְעֵינַי רָאוּ וְלֹא־זָר כָּלוּ
28 20 כִלְיֹתַי בְּחֵקִי׃ כִּי תֹאמְרוּ מַה־נִּרְדָּף־לוֹ וְשֹׁרֶשׁ דָּבָר נִמְצָא־בִי׃ גּוּרוּ
לָכֶם מִפְּנֵי־חֶרֶב כִּי־חֵמָה עֲוֹנוֹת חָרֶב לְמַעַן תֵּדְעוּן שַׁדִּין׃

Cap. XX. כ   כ

א 2 וַיַּעַן צֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיֹּאמַר׃ לָכֵן שְׂעִפַּי יְשִׁיבוּנִי וּבַעֲבוּר חוּשִׁי בִי׃
3 4 מוּסַר כְּלִמָּתִי אֶשְׁמָע וְרוּחַ מִבִּינָתִי יַעֲנֵנִי׃ הֲזֹאת יָדַעְתָּ מִנִּי־עַד מִנִּי
ה שִׂים אָדָם עֲלֵי־אָרֶץ׃ כִּי רִנְנַת רְשָׁעִים מִקָּרוֹב וְשִׂמְחַת חָנֵף עֲדֵי־
6 7 רָגַע׃ אִם־יַעֲלֶה לַשָּׁמַיִם שִׂיאוֹ וְרֹאשׁוֹ לָעָב יַגִּיעַ׃ כְּגֶלְלוֹ לָנֶצַח יֹאבֵד
8 רֹאָיו יֹאמְרוּ אַיּוֹ׃ כַּחֲלוֹם יָעוּף וְלֹא יִמְצָאֻהוּ וְיֻדַּד כְּחֶזְיוֹן לָיְלָה׃
9 י עַיִן שְׁזָפַתּוּ וְלֹא תוֹסִיף וְלֹא־עוֹד תְּשׁוּרֶנּוּ מְקוֹמוֹ׃ בָּנָיו יְרַצּוּ דַלִּים
11 וְיָדָיו תָּשֵׁבְנָה אוֹנוֹ׃ עַצְמוֹתָיו מָלְאוּ עֲלוּמָו וְעִמּוֹ עַל־עָפָר תִּשְׁכָּב׃
12 13 אִם־תַּמְתִּיק בְּפִיו רָעָה יַכְחִידֶנָּה תַּחַת לְשׁוֹנוֹ׃ יַחְמֹל עָלֶיהָ וְלֹא
14 יַעַזְבֶנָּה וְיִמְנָעֶנָּה בְּתוֹךְ חִכּוֹ׃ לַחְמוֹ בְּמֵעָיו נֶהְפָּךְ מְרוֹרַת פְּתָנִים
טו 16 בְּקִרְבּוֹ׃ חַיִל בָּלַע וַיְקִאֶנּוּ מִבִּטְנוֹ יֹרִשֶׁנּוּ אֵל׃ רֹאשׁ־פְּתָנִים יִינָק
17 תַּהַרְגֵהוּ לְשׁוֹן אֶפְעֶה׃ אַל־יֵרֶא בִפְלַגּוֹת נַהֲרֵי נַחֲלֵי דְּבַשׁ וְחֶמְאָה׃
18 19 מֵשִׁיב יָגָע וְלֹא יִבְלָע כְּחֵיל תְּמוּרָתוֹ וְלֹא יַעֲלֹס׃ כִּי־רִצַּץ עָזַב
כ דַּלִּים בַּיִת גָּזַל וְלֹא יִבֶנֵהוּ׃ כִּי לֹא־יָדַע שָׁלֵו בְּבִטְנוֹ בַּחֲמוּדוֹ לֹא
21 22 יְמַלֵּט׃ אֵין־שָׂרִיד לְאָכְלוֹ עַל־כֵּן לֹא־יָחִיל טוּבוֹ׃ בִּמְלֹאות סִפְקוֹ יֵצֶר
23 לוֹ כָּל־יַד עָמֵל תְּבֹאֶנּוּ׃ יְהִי לְמַלֵּא בִטְנוֹ יְשַׁלַּח־בּוֹ חֲרוֹן אַפּוֹ וְיַמְטֵר
24 כה עָלֵימוֹ בִּלְחוּמוֹ׃ יִבְרַח מִנֵּשֶׁק בַּרְזֶל תַּחְלְפֵהוּ קֶשֶׁת נְחוּשָׁה׃ שָׁלַף
26 וַיֵּצֵא מִגֵּוָה וּבָרָק מִמְּרֹרָתוֹ יַהֲלֹךְ עָלָיו אֵמִים׃ כָּל־חֹשֶׁךְ טָמוּן לִצְפּוּנָיו
27 תְּאָכְלֵהוּ אֵשׁ לֹא־נֻפָּח יֵרַע שָׂרִיד בְּאָהֳלוֹ׃ יְגַלּוּ שָׁמַיִם עֲוֹנוֹ וְאֶרֶץ
28 29 מִתְקוֹמָמָה לוֹ׃ יִגֶל יְבוּל בֵּיתוֹ נִגָּרוֹת בְּיוֹם אַפּוֹ׃ זֶה חֵלֶק־אָדָם רָשָׁע
מֵאֱלֹהִים וְנַחֲלַת אִמְרוֹ מֵאֵל׃

Cap. XXI. כא   כא

א 2 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ מִלָּתִי וּתְהִי־זֹאת תַּנְחוּמֹתֵיכֶם׃
3 4 שָׂאוּנִי וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר וְאַחַר דַּבְּרִי תַלְעִיג׃ הֶאָנֹכִי לְאָדָם שִׂיחִי וְאִם־

XIX. v. 28. נ"א בוֹ   v. 29. שַׁדִּין — שַׁדּוּן ק'   XX. v. 4. פתח
באתנח   v. 11. עֲלוּמָיו ק'   v. 22. יתיר י'   v. 24. נ"א לְ   v. 25. נ"א
תָּוֹ   v. 26. נ"א תְּאֹכְ נ"א תְּאַכְּ : מלעיל

22. Quare persequimini me sicut Deus, et carnibus meis saturamini?
23. Quis mihi tribuat, ut scribantur sermones mei? quis mihi det, ut exarentur in libro
24. stylo ferreo, et plumbi lamina, vel celte sculpantur in silice?
25. Scio enim *, quod redemptor meus vivit, et in novissimo die de terra surrecturus sum; * Ies. 41, 14. Osee 13, 14.
26. et rursum circumdabor pelle mea, et in carne mea videbo Deum meum.
27. Quem visurus sum ego ipse, et oculi mei conspecturi sunt, et non alius; reposita est haec spes mea in sinu meo.
28. Quare ergo nunc dicitis: Persequamur eum, et radicem verbi inveniamus contra eum?
29. Fugite ergo a facie gladii, quoniam ultor iniquitatum gladius est; et scitote esse iudicium.

CAP. XX.

Sophar multis prosequitur, quae sit pars impii ad Deum.

1. Respondens autem Sophar Naamathites, dixit:
2. Idcirco cogitationes meae variae succedunt sibi, et mens in diversa rapitur.
3. Doctrinam, qua me arguis, audiam, et spiritus intelligentiae meae respondebit mihi.
4. Hoc scio a principio, ex quo positus est homo super terram,
5. quod laus impiorum brevis sit, et gaudium hypocritae adinstar puncti.
6. Si ascenderit usque ad coelum superbia eius, et caput eius nubes tetigerit;
7. quasi sterquilinium in fine perdetur; et qui eum viderant, dicent: Ubi est?
8. Velut somnium avolans non invenietur, transiet sicut visio nocturna.
9. Oculus, qui eum viderat, non videbit, neque ultra *intuebitur eum locus suus. * Ps. 36, 10.
10. Filii eius atterentur egestate, et manus illius reddent ei dolorem suum.
11. Ossa eius implebuntur vitiis adolescentiae eius, et cum eo in pulvere dormient.
12. Cum enim dulce fuerit in ore eius malum, abscondet illud sub lingua sua.
13. Parcet illi, et non derelinquet illud, et celabit in gutture suo.
14. Panis eius in utero illius vertetur in fel aspidum intrinsecus;
15. divitias, quas devoravit, evomet; et de ventre illius extrahet eas Deus.
16. Caput aspidum suget, et occidet eum lingua viperae.
17. (Non videat rivulos fluminis, torrentes mellis, et butyri.)
18. Luet, quae fecit omnia, nec tamen consumetur; iuxta multitudinem adinventionum suarum, sic et sustinebit.
19. Quoniam confringens nudavit pauperes; domum rapuit, et non aedificavit eam.
20. Nec est satiatus venter eius; et cum habuerit, quae concupierat, possidere non poterit. * Eccl. 5, 9.
21. Non remansit de cibo eius, et propterea nihil permanebit de bonis eius.
22. Cum satiatus fuerit, arctabitur, aestuabit, et omnis dolor irruet super eum.
23. Utinam impleatur venter eius, ut emittat in eum iram furoris sui, et pluat super illum bellum suum.
24. Fugiet arma ferrea, et irruet in arcum aereum.
25. Eductus, et egrediens de vagina sua, et fulgurans in amaritudine sua; vadent, et venient super eum horribiles.
26. Omnes tenebrae absconditae sunt in occultis eius; devorabit eum ignis, qui non succenditur, affligetur relictus in tabernaculo suo.
27. Revelabunt coeli iniquitatem eius, et terra consurget adversus eum.
28. Apertum erit germen domus illius, detrahetur in die furoris Dei.
29. Haec est pars hominis impii a Deo, et haereditas verborum eius a Domino.

CAP. XXI.

Job docet, impios non semper puniri in hac vita.

1. Respondens autem Job, dixit:
2. Audite quaeso sermones meos, et agite poenitentiam!
3. Sustinete me, et ego loquar, et post mea, si videbitur, verba ridete!
4. Numquid contra hominem disputatio mea est, ut merito non debeam contristari?

5. Attendite me, et obstupescite, et superponite digitum ori vestro;
6. et ego quando recordatus fuero, pertimesco, et concutit carnem meam tremor.
7. * Quare ergo impii vivunt, sublevati sunt, confortatique divitiis?
8. Semen eorum permanet coram eis, propinquorum turba, et nepotum in conspectu eorum.
9. Domus eorum securae sunt et pacatae, et non est virga Dei super illos.
10. Bos eorum concepit, et non abortivit; vacca peperit, et non est privata foetu suo.
11. Egrediuntur quasi greges parvuli eorum, et infantes eorum exultant lusibus.
12. Tenent tympanum, et citharam, et gaudent ad sonitum organi.
13. Ducunt in bonis dies suos, et in puncto ad inferna descendunt.
14. Qui dixerunt * Deo: Recede a nobis, et scientiam viarum tuarum nolumus. * c. 22, 17. Ps. 9, 25.
15. * Quis est Omnipotens, ut serviamus ei? et quid nobis prodest, si oraverimus illum? * Mal. 3, 14.
16. Verumtamen quia non sunt in manu eorum bona sua, consilium impiorum longe sit a me.
17. Quoties lucerna impiorum extinguetur, et superveniet eis inundatio, et dolores dividet furoris sui?
18. Erunt sicut * paleae ante faciem venti, et sicut favilla, quam turbo dispergit. * Ps. 1, 4. Ps. 34, 5.
19. Deus servabit filiis illius dolorem patris; et cum reddiderit, tunc sciet.
20. Videbunt oculi eius interfectionem suam, et de furore Omnipotentis bibet.
21. Quid enim ad eum pertinet de domo sua post se! et si numerus mensium eius dimidietur?
22. Numquid Deum docebit quispiam scientiam, qui excelsos iudicat?
23. Iste moritur robustus et sanus, dives et felix.
24. Viscera eius plena sunt adipe, et medullis ossa illius irrigantur.
25. Alius vero moritur in amaritudine animae absque ullis opibus;
26. et tamen simul in pulvere dormient, et vermes operient eos.
27. Certe novi cogitationes vestras, et sententias contra me iniquas.
28. Dicitis enim: Ubi est domus principis? et ubi tabernacula impiorum?
29. Interrogate quemlibet de viatoribus, et haec eadem illum intelligere cognoscetis.
30. Quia * in diem perditionis servatur malus, et ad diem furoris ducetur. * 2 Petr. 2, 9.
31. Quis arguet coram eo viam eius? et quae fecit, quis reddet illi?
32. Ipse ad sepulchra ducetur, et in congerie mortuorum vigilabit.
33. Dulcis fuit glareis Cocyti, et post se omnem hominem trahet, et ante se innumerabiles.
34. Quomodo igitur consolamini me frustra, cum responsio vestra repugnare ostensa sit veritati?

CAP. XXII

Eliphaz Jobo immisericordiam obiicit; eumque ad saniora revocat.

1. Respondens autem Eliphaz Themanites, dixit:
2. Numquid Deo potest comparari homo, etiam cum perfectae fuerit scientiae?
3. Quid prodest Deo, si iustus fueris? aut quid ei confers, si immaculata fuerit via tua?
4. Numquid timens arguet te, et veniet tecum in iudicium?
5. et non propter malitiam tuam plurimam, et infinitas iniquitates tuas?
6. Abstulisti enim pignus fratrum tuorum sine causa, et nudos * spoliasti vestibus. * c. 24, 7.
7. Aquam lasso non dedisti, et esurienti subtraxisti panem.
8. In fortitudine bracchii tui possidebas terram, et potentissimus obtinebas eam.
9. Viduas dimisisti vacuas, et lacertos pupillorum comminuisti.
10. Propterea circumdatus es laqueis, et conturbat te formido subita.
11. Et putabas te tenebras non visurum, et impetu aquarum inundantium non oppressum iri?
12. An non cogitas, quod Deus excelsior coelo sit, et super stellarum verticem sublimetur?
13. Et dicis: Quid enim novit Deus? et quasi per caliginem iudicat.
14. Nubes latibulum eius, nec nostra considerat, et circa cardines coeli perambulat.

6 ה מַדּוּעַ לֹא־תִקְצַר רוּחִי׃ פְּנוּ־אֵלַי וְהָשַׁמּוּ וְשִׂימוּ יָד עַל־פֶּה׃ וְאִם־
7 זָכַרְתִּי וְנִבְהָלְתִּי וְאָחַז בְּשָׂרִי פַּלָּצוּת׃ מַדּוּעַ רְשָׁעִים יִחְיוּ עָתְקוּ גַּם־
8 9 גָבְרוּ חָיִל׃ זַרְעָם נָכוֹן לִפְנֵיהֶם עִמָּם וְצֶאֱצָאֵיהֶם לְעֵינֵיהֶם׃ בָּתֵּיהֶם
י שָׁלוֹם מִפָּחַד וְלֹא שֵׁבֶט אֱלוֹהַּ עֲלֵיהֶם׃ שׁוֹרוֹ עִבַּר וְלֹא יַגְעִל תְּפַלֵּט
11 12 פָּרָתוֹ וְלֹא תְשַׁכֵּל׃ יְשַׁלְּחוּ כַצֹּאן עֲוִילֵיהֶם וְיַלְדֵיהֶם יְרַקֵּדוּן׃ יִשְׂאוּ
13 בְּתֹף וְכִנּוֹר וְיִשְׂמְחוּ לְקוֹל עוּגָב׃ יְבַלּוּ בַטּוֹב יְמֵיהֶם וּבְרֶגַע שְׁאוֹל
14 טו יֵחָתּוּ׃ וַיֹּאמְרוּ לָאֵל סוּר מִמֶּנּוּ וְדַעַת דְּרָכֶיךָ לֹא חָפָצְנוּ׃ מַה־שַּׁדַּי
16 כִּי־נַעַבְדֶנּוּ וּמַה־נּוֹעִיל כִּי נִפְגַּע־בּוֹ׃ הֵן לֹא בְיָדָם טוּבָם עֲצַת רְשָׁעִים
17 רָחֲקָה מֶנִּי׃ כַּמָּה ׀ נֵר־רְשָׁעִים יִדְעָךְ וְיָבֹא עָלֵימוֹ אֵידָם חֲבָלִים יְחַלֵּק
18 19 בְּאַפּוֹ׃ יִהְיוּ כְּתֶבֶן לִפְנֵי רוּחַ וּכְמֹץ גְּנָבַתּוּ סוּפָה׃ אֱלוֹהַּ יִצְפֹּן־לְבָנָיו
21 כ אוֹנוֹ יְשַׁלֵּם אֵלָיו וְיֵדָע׃ יִרְאוּ עֵינָו כִּידוֹ וּמֵחֲמַת שַׁדַּי יִשְׁתֶּה׃ כִּי מַה־
22 חֶפְצוֹ בְּבֵיתוֹ אַחֲרָיו וּמִסְפַּר חֳדָשָׁיו חֻצָּצוּ׃ הַלְאֵל יְלַמֶּד־דָּעַת וְהוּא
23 24 רָמִים יִשְׁפּוֹט׃ זֶה יָמוּת בְּעֶצֶם תֻּמּוֹ כֻּלּוֹ שַׁלְאֲנַן וְשָׁלֵיו׃ עֲטִינָיו מָלְאוּ
כה חָלָב וּמֹחַ עַצְמוֹתָיו יְשֻׁקֶּה׃ וְזֶה יָמוּת בְּנֶפֶשׁ מָרָה וְלֹא אָכַל בַּטּוֹבָה׃
26 27 יַחַד עַל־עָפָר יִשְׁכָּבוּ וְרִמָּה תְּכַסֶּה עֲלֵיהֶם׃ הֵן יָדַעְתִּי מַחְשְׁבוֹתֵיכֶם
28 וּמְזִמּוֹת עָלַי תַּחְמֹסוּ׃ כִּי תֹאמְרוּ אַיֵּה בֵית־נָדִיב וְאַיֵּה אֹהֶל ׀ מִשְׁכְּנוֹת
29 ל רְשָׁעִים׃ הֲלֹא שְׁאֶלְתֶּם עוֹבְרֵי דָרֶךְ וְאֹתֹתָם לֹא תְנַכֵּרוּ׃ כִּי לְיוֹם אֵיד
31 יֵחָשֶׂךְ רָע לְיוֹם עֲבָרוֹת יוּבָלוּ׃ מִי־יַגִּיד עַל־פָּנָיו דַּרְכּוֹ וְהוּא־עָשָׂה
32 33 מִי יְשַׁלֶּם־לוֹ׃ וְהוּא לִקְבָרוֹת יוּבָל וְעַל־גָּדִישׁ יִשְׁקוֹד׃ מָתְקוּ־לוֹ רִגְבֵי־
34 נָחַל וְאַחֲרָיו כָּל־אָדָם יִמְשׁוֹךְ וּלְפָנָיו אֵין מִסְפָּר׃ וְאֵיךְ תְּנַחֲמוּנִי הָבֶל
וּתְשׁוּבֹתֵיכֶם נִשְׁאַר־מָעַל׃

כב Cap. XXII. כב

2 א וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וַיֹּאמַר׃ הַלְאֵל יִסְכָּן־גָּבֶר כִּי־יִסְכֹּן עָלֵימוֹ
3 מַשְׂכִּיל׃ הַחֵפֶץ לְשַׁדַּי כִּי תִצְדָּק וְאִם־בֶּצַע כִּי־תַתֵּם דְּרָכֶיךָ׃
4 ה הֲמִיִּרְאָתְךָ יֹכִיחֶךָ יָבוֹא עִמְּךָ בַּמִּשְׁפָּט׃ הֲלֹא רָעָתְךָ רַבָּה וְאֵין־קֵץ
6 7 לַעֲוֹנֹתֶיךָ׃ כִּי־תַחְבֹּל אַחֶיךָ חִנָּם וּבִגְדֵי עֲרוּמִּים תַּפְשִׁיט׃ לֹא־מַיִם
8 עָיֵף תַּשְׁקֶה וּמֵרָעֵב תִּמְנַע־לָחֶם׃ וְאִישׁ זְרוֹעַ לוֹ הָאָרֶץ וּנְשׂוּא פָנִים
9 י יֵשֶׁב בָּהּ׃ אַלְמָנוֹת שִׁלַּחְתָּ רֵיקָם וּזְרֹעוֹת יְתֹמִים יְדֻכָּא׃ עַל־כֵּן
11 סְבִיבוֹתֶיךָ פַחִים וִיבַהֶלְךָ פַּחַד פִּתְאֹם׃ אוֹ־חֹשֶׁךְ לֹא תִרְאֶה וְשִׁפְעַת־
12 מַיִם תְּכַסֶּךָּ׃ הֲלֹא־אֱלוֹהַּ גֹּבַהּ שָׁמָיִם וּרְאֵה רֹאשׁ כּוֹכָבִים כִּי־רָמּוּ׃
13 14 וְאָמַרְתָּ מַה־יָּדַע אֵל הַבְעַד עֲרָפֶל יִשְׁפּוֹט׃ עָבִים סֵתֶר־לוֹ וְלֹא יִרְאֶה

XXI. v. 13. נ"א יְכַלּוּ ק׳ : פתח בס"פ ות׳ בדגש v. 17. קמץ בלא
אס"פ v. 20. ׳נָיו ק׳ XXII. v. 6. דגש אחר שורק v. 13. נ"א הַבְּ׳

טו וְחוּג שָׁמַיִם יִתְהַלָּךְ׃ הַאֹרַח עוֹלָם תִּשְׁמֹר אֲשֶׁר דָּרְכוּ מְתֵי־אָוֶן׃
16 17 אֲשֶׁר־קֻמְּטוּ וְלֹא־עֵת נָהָר יוּצַק יְסוֹדָם׃ הָאֹמְרִים לָאֵל סוּר מִמֶּנּוּ
18 וּמַה־יִּפְעַל שַׁדַּי לָמוֹ׃ וְהוּא מִלֵּא בָתֵּיהֶם טוֹב וַעֲצַת רְשָׁעִים רָחֲקָה
19 כ מֶנִּי׃ יִרְאוּ צַדִּיקִים וְיִשְׂמָחוּ וְנָקִי יִלְעַג־לָמוֹ׃ אִם־לֹא נִכְחַד קִימָנוּ
21 22 וְיִתְרָם אָכְלָה אֵשׁ׃ הַסְכֶּן־נָא עִמּוֹ וּשְׁלָם בָּהֶם תְּבוֹאַתְךָ טוֹבָה׃ קַח־
23 נָא מִפִּיו תּוֹרָה וְשִׂים אֲמָרָיו בִּלְבָבֶךָ׃ אִם־תָּשׁוּב עַד־שַׁדַּי תִּבָּנֶה
24 תַּרְחִיק עַוְלָה מֵאָהֳלֶךָ׃ וְשִׁית־עַל־עָפָר בָּצֶר וּבְצוּר נְחָלִים אוֹפִיר׃
כה 26 וְהָיָה שַׁדַּי בְּצָרֶיךָ וְכֶסֶף תּוֹעָפוֹת לָךְ׃ כִּי־אָז עַל־שַׁדַּי תִּתְעַנָּג וְתִשָּׂא
27 28 אֶל־אֱלוֹהַּ פָּנֶיךָ׃ תַּעְתִּיר אֵלָיו וְיִשְׁמָעֶךָּ וּנְדָרֶיךָ תְשַׁלֵּם׃ וְתִגְזַר־אֹמֶר
29 וְיָקָם לָךְ וְעַל־דְּרָכֶיךָ נָגַהּ אוֹר׃ כִּי־הִשְׁפִּילוּ וַתֹּאמֶר גֵּוָה וְשַׁח עֵינַיִם
ל יוֹשִׁעַ׃ יְמַלֵּט אִי־נָקִי וְנִמְלַט בְּבֹר כַּפֶּיךָ׃

CAP. XXIII. כג — כג

א 2 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ גַּם־הַיּוֹם מְרִי שִׂחִי יָדִי כָּבְדָה עַל־אַנְחָתִי׃
3 4 מִי־יִתֵּן יָדַעְתִּי וְאֶמְצָאֵהוּ אָבוֹא עַד־תְּכוּנָתוֹ׃ אֶעֶרְכָה לְפָנָיו מִשְׁפָּט
ה וּפִי אֲמַלֵּא תוֹכָחוֹת׃ אֵדְעָה מִלִּים יַעֲנֵנִי וְאָבִינָה מַה־יֹּאמַר לִי׃
6 7 הַבְּרָב־כֹּחַ יָרִיב עִמָּדִי לֹא אַךְ־הוּא יָשִׂם בִּי׃ שָׁם יָשָׁר נוֹכָח עִמּוֹ
8 וַאֲפַלְּטָה לָנֶצַח מִשֹּׁפְטִי׃ הֵן קֶדֶם אֶהֱלֹךְ וְאֵינֶנּוּ וְאָחוֹר וְלֹא־אָבִין
9 י לוֹ׃ שְׂמֹאול בַּעֲשֹׂתוֹ וְלֹא־אָחַז יַעְטֹף יָמִין וְלֹא אֶרְאֶה׃ כִּי־יָדַע דֶּרֶךְ
11 עִמָּדִי בְּחָנַנִי כַּזָּהָב אֵצֵא׃ בַּאֲשֻׁרוֹ אָחֲזָה רַגְלִי דַּרְכּוֹ שָׁמַרְתִּי וְלֹא־
12 13 אָט׃ מִצְוַת שְׂפָתָיו וְלֹא אָמִישׁ מֵחֻקִּי צָפַנְתִּי אִמְרֵי־פִיו׃ וְהוּא
14 בְאֶחָד וּמִי יְשִׁיבֶנּוּ וְנַפְשׁוֹ אִוְּתָה וַיָּעַשׂ׃ כִּי יַשְׁלִים חֻקִּי וְכָהֵנָּה רַבּוֹת
טו 16 עִמּוֹ׃ עַל־כֵּן מִפָּנָיו אֶבָּהֵל אֶתְבּוֹנֵן וְאֶפְחַד מִמֶּנּוּ׃ וְאֵל הֵרַךְ לִבִּי
17 וְשַׁדַּי הִבְהִילָנִי׃ כִּי־לֹא נִצְמַתִּי מִפְּנֵי־חֹשֶׁךְ וּמִפָּנַי כִּסָּה־אֹפֶל׃

CAP. XXIV. כד — כד

א 2 מַדּוּעַ מִשַּׁדַּי לֹא־נִצְפְּנוּ עִתִּים וְיֹדְעָו לֹא־חָזוּ יָמָיו׃ גְּבֻלוֹת יַשִּׂיגוּ
3 4 עֵדֶר גָּזְלוּ וַיִּרְעוּ׃ חֲמוֹר יְתוֹמִים יִנְהָגוּ יַחְבְּלוּ שׁוֹר אַלְמָנָה׃ יַטּוּ
ה אֶבְיוֹנִים מִדָּרֶךְ יַחַד חֻבְּאוּ עֲנִיֵּי־אָרֶץ׃ הֵן פְּרָאִים בַּמִּדְבָּר יָצְאוּ
6 בְּפָעֳלָם מְשַׁחֲרֵי לַטָּרֶף עֲרָבָה לוֹ לֶחֶם לַנְּעָרִים׃ בַּשָּׂדֶה בְּלִילוֹ יַקְצִירוּ
7 8 וְכֶרֶם רָשָׁע יְלַקֵּשׁוּ׃ עָרוֹם יָלִינוּ מִבְּלִי לְבוּשׁ וְאֵין כְּסוּת בַּקָּרָה׃ מִזֶּרֶם
9 הָרִים יִרְטָבוּ וּמִבְּלִי מַחְסֶה חִבְּקוּ־צוּר׃ יִגְזְלוּ מִשֹּׁד יָתוֹם וְעַל־עָנִי

XXII. v. 21. תְּבוֹאַתְךָ נ"א תְּבוֹאָתְךָ v. 24. נ"א וּבְ׳ XXIII. v. 9.
מלעיל XXIV. v. 1. אין בנ"א : יֹדְעָו ק׳ v. 4. עֲנִיֵּי־ —
עֲנִוֵּי־ ק׳ v. 6. יַקְצִירוּ — יִקְצוֹרוּ ק׳

15. Numquid semitam saeculorum custodire cupis, quam calcaverunt viri iniqui?

16. Qui sublati sunt ante tempus suum, et fluvius subvertit fundamentum eorum.

17. Qui * dicebant Deo: Recede a nobis! et quasi nihil posset facere Omnipotens, aestimabant eum:

18. Cum ille implesset domos eorum bonis, quorum sententia procul sit a me.
19. Videbunt iusti, et laetabuntur, et innocens subsannabit eos.

20. Nonne succisa est erectio eorum, et reliquias eorum devoravit ignis?
21. Acquiesce igitur ei, et habeto pacem; et per haec habebis fructus optimos.

22. Suscipe ex ore illius legem, et pone sermones eius in corde tuo.

23. Si reversus fueris ad Omnipotentem, aedificaberis; et longe facies iniquitatem a tabernaculo tuo.

24. Dabit pro terra silicem, et pro silice torrentes aureos.

25. Eritque Omnipotens contra hostes tuos; et argentum coacervabitur tibi.

26. Tunc super Omnipotentem deliciis affluees*; et elevabis ad Deum faciem tuam. * Ps. 36, 4.

27. Rogabis eum, et exaudiet te, et vota tua reddes.

28. Decernes rem, et veniet tibi, et in viis tuis splendebit lumen.

29. *Qui enim humiliatus fuerit, erit in gloria; et qui inclinaverit oculos, ipse salvabitur. * Prov. 29, 23.

30. Salvabitur innocens, salvabitur* autem in munditia manuum suarum. * Ps. 17, 21. 25.

Cap. XXIII.

Job opem Dei implorat, eiusque providentiam incomprehensibilem praedicat.

1. Respondens autem Job, ait:

2. Nunc quoque in amaritudine est sermo meus, et manus plagae meae aggravata est super gemitum meum.

3. Quis mihi tribuat, ut cognoscam et inveniam illum, et veniam usque ad solium eius?

4. Ponam coram eo iudicium, et os meum replebo increpationibus.

5. Ut sciam verba, quae mihi respondeat, et intelligam, quid loquatur mihi.
6. Nolo multa fortitudine contendat mecum, nec magnitudinis suae mole me premat.

7. Proponat aequitatem contra me, et perveniat ad victoriam iudicium meum.
8. Si ad Orientem iero, non apparet; si ad Occidentem, non intelligam eum.

9. Si ad sinistram, quid agam? non apprehendam eum; si me vertam ad dexteram, non videbo illum.

10. Ipse vero scit viam meam, et probavit me quasi aurum, quod per ignem transit.

11. Vestigia eius secutus est pes meus*, viam eius custodivi, et non declinavi ex ea. * Deut. 17, 11.

12. A mandatis labiorum eius non recessi, et in sinu meo abscondi verba oris eius.

13. Ipse enim solus est, et nemo avertere potest cogitationem eius; et anima eius quodcumque voluit, hoc fecit.

14. Cum expleverit in me voluntatem suam, et alia multa similia praesto sunt ei.
15. Et idcirco a facie eius turbatus sum, et considerans eum, timore sollicitor.

16. Deus mollivit cor meum, et Omnipotens conturbavit me.

17. Non enim perii propter imminentes tenebras, nec faciem meam operuit caligo.

Cap. XXIV.

Job varias recenset iniquitates, a Deo puniendas.

1. Ab Omnipotente non sunt abscondita tempora; qui autem noverunt eum, ignorant dies illius.

2. Alii terminos transtulerunt, diripuerunt greges, et paverunt eos.

3. Asinum pupillorum abegerunt, et abstulerunt pro pignore bovem viduae.
4. Subverterunt pauperum viam, et oppresserunt pariter mansuetos terrae.

5. Alii quasi onagri in deserto egrediuntur ad opus suum; vigilantes ad praedam, praeparant panem liberis.
6. Agrum non suum demetunt; et vineam eius, quem vi oppresserint, vindemiant.
7. Nudos dimittunt homines, indumenta tollentes, quibus non est operimentum in frigore;

8. quos imbres montium rigant: et non habentes velamen, amplexantur lapides.
9. Vim fecerunt depraedantes pupillos, et vulgum pauperem spoliaverunt.

10. Nudis et incedentibus absque vestitu, et esurientibus tulerunt spicas.
11. Inter acervos eorum meridiati sunt, qui calcatis torcularibus sitiunt.
12. De civitatibus fecerunt viros gemere, et anima vulneratorum clamavit, et Deus inultum abire non patitur.
13. Ipsi fuerunt rebelles lumini, nescierunt vias eius, nec reversi sunt per semitas eius.
14. Mane primo consurgit homicida*, interficit egenum et pauperem; per noctem vero erit quasi fur. * Ps. 9, 30. 31.
15. Oculus adulteri observat caliginem*, dicens: Non me videbit oculus; et operiet vultum suum. * Eccl. 23, 25. 26.
16. Perfodit in tenebris domos, sicut in die condixerant sibi, et ignoraverunt lucem.
17. Si subito apparuerit aurora, arbitrantur umbram mortis; et sic in tenebris quasi in luce ambulant.
18. Levis est super faciem aquae*; maledicta sit pars eius in terra, nec ambulet per viam vinearum. * Gen. 49, 4.
19. Ad nimium calorem transeat ab aquis nivium, et usque ad inferos peccatum illius.
20. Obliviscatur eius misericordia; dulcedo illius vermes; non sit in recordatione, sed conteratur quasi lignum infructuosum.
21. Pavit enim sterilem, quae non parit; et viduae bene non fecit.
22. Detraxit fortes in fortitudine sua; et cum steterit, non credet vitae suae.
23. *Dedit ei Deus locum poenitentiae, et ille abutitur eo in superbiam; oculi autem eius sunt in viis illius. * Apoc. 2, 21.
24. Elevati sunt ad modicum, et non subsistent; et humiliabuntur sicut omnia, et auferentur, et sicut summitates spicarum conterentur.
25. Quod si non est ita, quis me potest arguere esse mentitum, et ponere ante Deum verba mea?

CAP. XXV.

Baldad hominem Deo comparatum iustificari posse negat.

1. Respondens autem Baldad Suhites, dixit:
2. Potestas et terror apud eum est, qui facit concordiam in sublimibus suis.
3. Numquid est numerus militum eius? et super quem non surget lumen illius?
4. Numquid * iustificari potest homo comparatus Deo, aut apparere mundus natus de muliere? * c. 4, 17.
5. Ecce! luna etiam non splendet*, et stellae non sunt mundae in conspectu eius; * c. 15, 15.
6. quanto magis homo putredo, et filius hominis vermis?

CAP. XXVI.

Job de iustitia, sapientia et potentia Dei agit magnifice.

1. Respondens autem Job, dixit:
2. Cuius adiutor es? numquid imbecillis? et sustentas brachium eius, qui non est fortis?
3. Cui dedisti consilium? forsitan illi, qui non habet sapientiam, et prudentiam tuam ostendisti plurimam.
4. Quem docere voluisti? nonne eum, qui fecit spiramentum?
5. Ecce! gigantes gemun sub aquis, et qui habitant cum eis.
6. Nudus est infernus coram illo, et nullum est operimentum perditioni.
7. Qui extendit Aquilonem super vacuum, et appendit terram super nihilum.
8. Qui ligat* aquas in nubibus suis, ut non erumpant pariter deorsum. * Ps. 103, 3.
9. Qui tenet vultum solii sui, et expandit super illud nebulam suam.
10. Terminum * circumdedit aquis, usque dum finiantur lux et tenebrae. * Prov. 8, 27. 29.
11. Columnae coeli contremiscunt, et pavent ad nutum eius.
12. In fortitudine illius repente maria congregata sunt, et prudentia eius percussit superbum.
13. Spiritus eius ornavit coelos; et obstetricante manu eius, eductus est coluber tortuosus.
14. Ecce! haec ex parte dicta sunt viarum eius; et cum vix parvam stillam sermonis eius audierimus, quis poterit tonitruum magnitudinis illius intueri?

יַחְבֹּלוּ׃ עָרוֹם הִלְּכוּ בְּלִי לְבוּשׁ וּרְעֵבִים נָשְׂאוּ עֹמֶר׃ בֵּין שׁוּרֹתָם יַצְהִירוּ׃ י 11
יְקָבִים דָּרְכוּ וַיִּצְמָאוּ׃ מֵעִיר מְתִים ׀ יִנְאָקוּ וְנֶפֶשׁ־חֲלָלִים תְּשַׁוֵּעַ 12
וֶאֱלוֹהַּ לֹא־יָשִׂים תִּפְלָה׃ הֵמָּה ׀ הָיוּ בְּמֹרְדֵי־אוֹר לֹא־הִכִּירוּ דְרָכָיו 13
וְלֹא יָשְׁבוּ בִּנְתִיבֹתָיו׃ לָאוֹר ׀ יָקוּם רוֹצֵחַ יִקְטָל־עָנִי וְאֶבְיוֹן וּבַלַּיְלָה 14
יְהִי כַגַּנָּב׃ וְעֵין נֹאֵף ׀ שָׁמְרָה נֶשֶׁף לֵאמֹר לֹא־תְשׁוּרֵנִי עָיִן וְסֵתֶר טו
פָּנִים יָשִׂים׃ חָתַר בַּחֹשֶׁךְ בָּתִּים יוֹמָם חִתְּמוּ־לָמוֹ לֹא־יָדְעוּ אוֹר׃ 16
כִּי יַחְדָּו ׀ בֹּקֶר לָמוֹ צַלְמָוֶת כִּי־יַכִּיר בַּלְהוֹת צַלְמָוֶת׃ קַל־הוּא ׀ עַל־ 17 18
פְּנֵי־מַיִם תְּקֻלַּל חֶלְקָתָם בָּאָרֶץ לֹא־יִפְנֶה דֶּרֶךְ כְּרָמִים׃ צִיָּה גַם־חֹם 19
יִגְזְלוּ מֵימֵי־שֶׁלֶג שְׁאוֹל חָטָאוּ׃ יִשְׁכָּחֵהוּ רֶחֶם ׀ מְתָקוֹ רִמָּה עוֹד לֹא־ כ
יִזָּכֵר וַתִּשָּׁבֵר כָּעֵץ עַוְלָה׃ רֹעֶה עֲקָרָה לֹא תֵלֵד וְאַלְמָנָה לֹא יְיֵטִיב׃ 21
וּמָשַׁךְ אַבִּירִים בְּכֹחוֹ יָקוּם וְלֹא־יַאֲמִין בַּחַיִּין׃ יִתֶּן־לוֹ לָבֶטַח וְיִשָּׁעֵן 22 23
וְעֵינֵיהוּ עַל־דַּרְכֵיהֶם׃ רֹמּוּ מְּעַט ׀ וְאֵינֶנּוּ וְהֻמְּכוּ כַּכֹּל יִקָּפְצוּן וּכְרֹאשׁ 24
שִׁבֹּלֶת יִמָּלוּ׃ וְאִם־לֹא אֵפוֹ מִי יַכְזִיבֵנִי וְיָשֵׂם לְאַל מִלָּתִי׃ כה

כה CAP. XXV כה

וַיַּעַן בִּלְדַּד הַשֻּׁחִי וַיֹּאמַר׃ הַמְשֵׁל וָפַחַד עִמּוֹ עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו׃ א 2
הֲיֵשׁ מִסְפָּר לִגְדוּדָיו וְעַל־מִי לֹא־יָקוּם אוֹרֵהוּ׃ וּמַה־יִּצְדַּק אֱנוֹשׁ 3 4
עִם־אֵל וּמַה־יִּזְכֶּה יְלוּד אִשָּׁה׃ הֵן עַד־יָרֵחַ וְלֹא יַאֲהִיל וְכוֹכָבִים ה
לֹא־זַכּוּ בְעֵינָיו׃ אַף כִּי־אֱנוֹשׁ רִמָּה וּבֶן־אָדָם תּוֹלֵעָה׃ 6

כו CAP. XXVI. כו

וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ מֶה־עָזַרְתָּ לְלֹא־כֹחַ הוֹשַׁעְתָּ זְרוֹעַ לֹא־עֹז׃ מַה־ א 2 3
יָּעַצְתָּ לְלֹא חָכְמָה וְתֻשִׁיָּה לָרֹב הוֹדָעְתָּ׃ אֶת־מִי הִגַּדְתָּ מִלִּין 4
וְנִשְׁמַת־מִי יָצְאָה מִמֶּךָּ׃ הָרְפָאִים יְחוֹלָלוּ מִתַּחַת מַיִם וְשֹׁכְנֵיהֶם׃ ה
עָרוֹם שְׁאוֹל נֶגְדּוֹ וְאֵין כְּסוּת לָאֲבַדּוֹן׃ נֹטֶה צָפוֹן עַל־תֹּהוּ תֹּלֶה אֶרֶץ 6 7
עַל־בְּלִימָה׃ צֹרֵר־מַיִם בְּעָבָיו וְלֹא־נִבְקַע עָנָן תַּחְתָּם׃ מְאַחֵז פְּנֵי־ 8 9
כִסֵּה פַּרְשֵׁז עָלָיו עֲנָנוֹ׃ חֹק־חָג עַל־פְּנֵי־מָיִם עַד־תַּכְלִית אוֹר עִם־ י
חֹשֶׁךְ׃ עַמּוּדֵי שָׁמַיִם יְרוֹפָפוּ וְיִתְמְהוּ מִגַּעֲרָתוֹ׃ בְּכֹחוֹ רָגַע הַיָּם 11 12
וּבִתְבוּנָתוֹ מָחַץ רָהַב׃ בְּרוּחוֹ שָׁמַיִם שִׁפְרָה חֹלְלָה יָדוֹ נָחָשׁ בָּרִחַ׃ 13
הֶן־אֵלֶּה ׀ קְצוֹת דְּרָכָו וּמַה־שֵּׁמֶץ דָּבָר נִשְׁמַע־בּוֹ וְרַעַם גְּבוּרָתוֹ מִי 14
יִתְבּוֹנָן׃

XXVI. v. 5. במס׳ ׳אִים יְחוֹלָלוּ מִתַּחַת v. 9. ה׳ במקום א׳ v. 12.
במס׳ יבתובנתו כ׳ וּבִתְבוּנָתוֹ ק׳ v. 14. דְּרָכָו — דְּרָכָיו ק׳ ;
גְּבוּרָתוֹ — גְּבוּרֹתָיו ק׳

CAP. XXVII. כז

כז

א 2 וַיֹּסֶף אִיּוֹב שְׂאֵת מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר׃ חַי־אֵל הֵסִיר מִשְׁפָּטִי וְשַׁדַּי הֵמַר
3 4 נַפְשִׁי׃ כִּי־כָל־עוֹד נִשְׁמָתִי בִי וְרוּחַ אֱלוֹהַּ בְּאַפִּי׃ אִם־תְּדַבֵּרְנָה
ה שְׂפָתַי עַוְלָה וּלְשׁוֹנִי אִם־יֶהְגֶּה רְמִיָּה׃ חָלִילָה לִּי אִם־אַצְדִּיק אֶתְכֶם
6 עַד־אֶגְוָע לֹא־אָסִיר תֻּמָּתִי מִמֶּנִּי׃ בְּצִדְקָתִי הֶחֱזַקְתִּי וְלֹא אַרְפֶּהָ לֹא־
7 8 יֶחֱרַף לְבָבִי מִיָּמָי׃ יְהִי כְרָשָׁע אֹיְבִי וּמִתְקוֹמְמִי כְעַוָּל׃ כִּי מַה־
9 תִּקְוַת חָנֵף כִּי יִבְצָע כִּי יֵשֶׁל אֱלוֹהַּ נַפְשׁוֹ׃ הֲצַעֲקָתוֹ יִשְׁמַע ׀ אֵל
י כִּי־תָבוֹא עָלָיו צָרָה׃ אִם־עַל־שַׁדַּי יִתְעַנָּג יִקְרָא אֱלוֹהַּ בְּכָל־עֵת׃
11 12 אוֹרֶה אֶתְכֶם בְּיַד־אֵל אֲשֶׁר עִם־שַׁדַּי לֹא אֲכַחֵד׃ הֵן־אַתֶּם כֻּלְּכֶם
13 חֲזִיתֶם וְלָמָּה־זֶּה הֶבֶל תֶּהְבָּלוּ׃ זֶה ׀ חֵלֶק־אָדָם רָשָׁע ׀ עִם־אֵל וְנַחֲלַת
14 עָרִיצִים מִשַּׁדַּי יִקָּחוּ׃ אִם־יִרְבּוּ בָנָיו לְמוֹ־חָרֶב וְצֶאֱצָאָיו לֹא יִשְׂבְּעוּ־
טו 16 לָחֶם׃ שְׂרִידָיו בַּמָּוֶת יִקָּבֵרוּ וְאַלְמְנֹתָיו לֹא תִבְכֶּינָה׃ אִם־יִצְבֹּר כֶּעָפָר
17 כָּסֶף וְכַחֹמֶר יָכִין מַלְבּוּשׁ׃ יָכִין וְצַדִּיק יִלְבָּשׁ וְכֶסֶף נָקִי יַחֲלֹק׃
18 19 בָּנָה כָעָשׁ בֵּיתוֹ וּכְסֻכָּה עָשָׂה נֹצֵר׃ עָשִׁיר יִשְׁכַּב וְלֹא יֵאָסֵף עֵינָיו
כ 21 פָּקַח וְאֵינֶנּוּ׃ תַּשִּׂיגֵהוּ כַמַּיִם בַּלָּהוֹת לַיְלָה גְּנָבַתּוּ סוּפָה׃ יִשָּׂאֵהוּ
22 קָדִים וְיֵלַךְ וִישָׂעֲרֵהוּ מִמְּקֹמוֹ׃ וְיַשְׁלֵךְ עָלָיו וְלֹא יַחְמֹל מִיָּדוֹ בָּרוֹחַ
23 יִבְרָח׃ יִשְׂפֹּק עָלֵימוֹ כַפֵּימוֹ וְיִשְׁרֹק עָלָיו מִמְּקֹמוֹ׃

CAP. XXVIII. כח

כח

א 2 כִּי יֵשׁ לַכֶּסֶף מוֹצָא וּמָקוֹם לַזָּהָב יָזֹקּוּ׃ בַּרְזֶל מֵעָפָר יֻקָּח וְאֶבֶן יָצוּק
3 נְחוּשָׁה׃ קֵץ ׀ שָׂם לַחֹשֶׁךְ וּלְכָל־תַּכְלִית הוּא חוֹקֵר אֶבֶן אֹפֶל וְצַלְמָוֶת׃
ה 4 פָּרַץ נַחַל ׀ מֵעִם־גָּר הַנִּשְׁכָּחִים מִנִּי־רָגֶל דַּלּוּ מֵאֱנוֹשׁ נָעוּ׃ אֶרֶץ מִמֶּנָּה
6 יֵצֵא־לָחֶם וְתַחְתֶּיהָ נֶהְפַּךְ כְּמוֹ־אֵשׁ׃ מְקוֹם־סַפִּיר אֲבָנֶיהָ וְעַפְרֹת
7 8 זָהָב לוֹ׃ נָתִיב לֹא־יְדָעוֹ עָיִט וְלֹא שְׁזָפַתּוּ עֵין אַיָּה׃ לֹא־הִדְרִיכֻהוּ
9 בְנֵי־שָׁחַץ לֹא־עָדָה עָלָיו שָׁחַל׃ בַּחַלָּמִישׁ שָׁלַח יָדוֹ הָפַךְ מִשֹּׁרֶשׁ הָרִים׃
י 11 בַּצּוּרוֹת יְאֹרִים בִּקֵּעַ וְכָל־יְקָר רָאֲתָה עֵינוֹ׃ מִבְּכִי נְהָרוֹת חִבֵּשׁ
12 וְתַעֲלֻמָהּ יֹצִא אוֹר׃ וְהַחָכְמָה מֵאַיִן תִּמָּצֵא וְאֵי זֶה מְקוֹם בִּינָה׃
13 14 לֹא־יָדַע אֱנוֹשׁ עֶרְכָּהּ וְלֹא תִמָּצֵא בְּאֶרֶץ הַחַיִּים׃ תְּהוֹם אָמַר לֹא בִי־
טו הִיא וְיָם אָמַר אֵין עִמָּדִי׃ לֹא־יֻתַּן סְגוֹר תַּחְתֶּיהָ וְלֹא יִשָּׁקֵל כֶּסֶף
16 17 מְחִירָהּ׃ לֹא־תְסֻלֶּה בְּכֶתֶם אוֹפִיר בְּשֹׁהַם יָקָר וְסַפִּיר׃ לֹא־יַעַרְכֶנָּה
18 זָהָב וּזְכוֹכִית וּתְמוּרָתָהּ כְּלִי־פָז׃ רָאמוֹת וְגָבִישׁ לֹא יִזָּכֵר וּמֶשֶׁךְ
19 חָכְמָה מִפְּנִינִים׃ לֹא־יַעַרְכֶנָּה פִּטְדַת־כּוּשׁ בְּכֶתֶם טָהוֹר לֹא תְסֻלֶּה׃
כ 21 וְהַחָכְמָה מֵאַיִן תָּבוֹא וְאֵי זֶה מְקוֹם בִּינָה׃ וְנֶעֶלְמָה מֵעֵינֵי כָל־חָי
22 וּמֵעוֹף הַשָּׁמַיִם נִסְתָּרָה׃ אֲבַדּוֹן וָמָוֶת אָמְרוּ בְּאָזְנֵינוּ שָׁמַעְנוּ שִׁמְעָהּ׃

Cap. XXVII.

Impiorum prosperitas brevis et caduca.

1. Addidit quoque Job, assumens
parabolam suam, et dixit:
2. Vivit Deus, qui abstulit iudi-
cium meum, et Omnipotens, qui ad
amaritudinem adduxit animam meam.
3. Quia donec superest halitus in
me, et spiritus Dei in naribus meis.
4. Non loquentur labia mea ini-
quitatem *, nec lingua mea meditabi-
tur mendacium. * Ps. 14, 3. 33, 14.
5. Absit a me, ut iustos vos esse
iudicem; donec deficiam, non rece-
dam ab innocentia mea.
6. Iustificationem meam, quam
coepi tenere, non deseram; neque
enim reprehendit me cor meum in
omni vita mea. 7. Sit, ut impius, in-
imicus meus; et adversarius meus,
quasi iniquus. 8. Quae est enim
spes hypocritae, si avare rapiat, et
non liberet Deus animam eius?
9. Numquid Deus audiet clamorem
eius, cum venerit super eum angustia?
10. Aut poterit in Omnipotente de-
lectari, et invocare Deum omni tem-
pore? 11. Docebo vos per manum
Dei, quae Omnipotens habeat, nec
abscondam.
12. Ecce! vos omnes nostis, et
quid sine causa vana loquimini?
13. Haec est pars hominis impii
apud Deum, et haereditas violento-
rum, quam ab Omnipotente suscipient.
14. Si multiplicati fuerint filii eius,
in gladio erunt *, et nepotes eius non
saturabuntur pane. 15. Qui reliqui
fuerint ex eo, sepelientur in interitu,
et viduae illius non plorabunt.
16. Si comportaverit quasi terram
argentum, et sicut lutum praepara-
verit vestimenta; 17. praeparabit
quidem, sed iustus vestietur illis; et
argentum innocens dividet. 18. Ae-
dificavit sicut tinea domum suam,
et sicut custos fecit umbraculum.
19. * Dives cum dormierit, nihil se-
cum auferet; aperiet oculos suos,
et nihil inveniet. * Ps. 48, 18.
20. Apprehendet eum quasi aqua
inopia, nocte opprimet eum tempe-
stas. 21. Tollet eum ventus urens,
et auferet, et velut turbo rapiet eum
de loco suo.
22. Et mittet super eum, et non
parcet; de manu eius fugiens fugiet.
23. Stringet super eum manus
suas, et sibilabit super illum, intuens
locum eius.

Cap. XXVIII.

Deo occultissima quaeque naturae sunt nota; sapientia e coelo datur.

1. Habet argentum venarum sua-
rum principia; et auro locus est, in
quo conflatur.
2. Ferrum de terra tollitur; et la-
pis solutus calore, in aes vertitur.
3. Tempus posuit tenebris, et uni-
versorum finem ipse considerat, la-
pidem quoque caliginis, et umbram
mortis. 4. Dividit torrens a populo
peregrinante eos, quos oblitus est
pes egentis hominis, et invios.
5. Terra, de qua oriebatur panis
in loco suo, igni subversa est.
6. Locus sapphiri lapides eius, et
glebae illius aurum.
7. Semitam ignoravit avis, nec in-
tuitus est eam oculus vulturis.
8. Non calcaverunt eam filii insti-
torum, nec pertransivit per eam le-
aena. 9. Ad silicem extendit ma-
num suam, subvertit a radicibus
montes. 10. In petris rivos excidit,
et omne pretiosum vidit oculus eius.
11. Profunda quoque fluviorum
scrutatus est, et abscondita in lucem
produxit.
12. Sapientia vero ubi invenitur?
et quis est locus intelligentiae?
13. Nescit homo pretium eius, nec in-
venitur in terra suaviter viventium.
14. Abyssus dicit: Non est in me.
Et mare loquitur: Non est mecum.
15. * Non dabitur aurum obrizum
pro ea, nec appendetur argentum in
commutatione eius. * Sap. 7, 9.
16. Non conferetur tinctis Indiae
coloribus, nec lapidi sardonycho
pretiosissimo, vel sapphiro.
17. Non adaequabitur ei aurum
vel vitrum, nec commutabuntur pro
ea vasa auri. 18. Excelsa et emi-
nentia non memorabuntur compara-
tione eius; trahitur autem sapientia
de occultis. 19. Non adaequabitur
ei topazius de Aethiopia, nec tinctu-
rae mundissimae componetur.
20. Unde ergo sapientia venit?
et quis est locus intelligentiae?
21. Abscondita est ab oculis omni-
um viventium, volucres quoque coe-
li latet. 22. Perditio et mors dixe-
runt: Auribus nostris audivimus fa-
mam eius.

23. Deus intelligit viam eius, et ipse novit locum illius.
24. Ipse enim fines mundi intuetur; et omnia, quae sub coelo sunt, respicit.
25. Qui fecit ventis pondus; et aquas appendit in mensura.
26. Quando ponebat pluviis legem, et viam procellis sonantibus;
27. tunc vidit illam, et enarravit, et praeparavit, et investigavit.
28. Et dixit homini: Ecce! timor Domini *, ipsa est sapientia; et recedere a malo, intelligentia. *Ps.110,10.

Cap. XXIX.

Priorem felicitatem suam, operaque bona commemorat.

1. Addidit quoque Job, assumens parabolam suam, et dixit:
2. Quis mihi tribuat, ut sim iuxta menses pristinos, secundum dies, quibus Deus custodiebat me?
3. Quando splendebat lucerna eius * super caput meum, et ad lumen eius ambulabam in tenebris? *c.18,6.
4. Sicut fui in diebus adolescentiae meae, quando secreto Deus erat in tabernaculo meo?
5. Quando erat Omnipotens mecum; et in circuitu meo pueri mei?
6. Quando lavabam pedes meos butyro; et petra fundebat mihi rivos olei?
7. Quando procedebam ad portam civitatis; et in platea parabant cathedram mihi?
8. Videbant me iuvenes, et abscondebantur; et senes assurgentes stabant.
9. Principes cessabant loqui, et digitum superponebant ori suo.
10. Vocem suam cohibebant duces; et lingua eorum gutturi suo adhaerebat.
11. Auris audiens beatificabat me, et oculus videns testimonium reddebat mihi.
12. Eo quod liberassem pauperem vociferantem, et pupillum, cui non esset adiutor.
13. Benedictio perituri super me veniebat; et cor viduae consolatus sum.
14. Iustitia indutus sum; et vestivi me, sicut vestimento et diademate, iudicio meo.
15. Oculus fui caeco, et pes claudo.
16. Pater eram * pauperum; et causam, quam nesciebam, diligentissime investigabam. * c.31,18. Eccl.4,10.
17. Conterebam molas iniqui, et de dentibus illius auferebam praedam.
18. Dicebamque: In nidulo meo moriar, et sicut palma multiplicabo dies.
19. Radix mea aperta est secus aquas, et ros morabitur in messione mea.
20. Gloria mea semper innovabitur, et arcus meus in manu mea instaurabitur.
21. Qui me audiebant, expectabant sententiam; et intenti tacebant ad consilium meum.
22. Verbis meis addere nihil audebant; et super illos * stillabat eloquium meum. * Deut. 32, 2.
23. Expectabant me sicut pluviam; et os suum aperiebant quasi ad imbrem serotinum.
24. Si quando ridebam ad eos, non credebant; et lux vultus mei non cadebat in terram.
25. Si voluissem ire ad eos, sedebam primus; cumque sederem quasi rex, circumstante exercitu, eram tamen moerentium consolator.

Cap. XXX.

Cum pristina felicitate praesentem statum comparat.

1. Nunc autem derident me iuniores tempore, quorum non dignabar patres ponere cum canibus gregis mei.
2. Quorum virtus manuum mihi erat pro nihilo, et vita ipsa putabantur indigni.
3. Egestate et fame steriles, qui rodebant in solitudine, squallentes calamitate et miseria.
4. Et mandebant herbas, et arborum cortices, et radix iuniperorum erat cibus eorum.
5. Qui de convallibus ista rapientes, cum singula reperissent, ad ea cum clamore currebant.
6. In desertis habitabant torrentium, et in cavernis terrae, vel super glaream.
7. Qui inter huiuscemodi laetabantur, et esse sub sentibus delicias computabant.
8. Filii stultorum et ignobilium, et in terra penitus non parentes.
9. Nunc in eorum canticum versus sum, et factus sum eis in proverbium.
10. Abominantur me, et longe fugiunt a me, et faciem meam conspuere non verentur.

23 24 אֱלֹהִים הֵבִין דַּרְכָּהּ וְהוּא יָדַע אֶת־מְקוֹמָהּ׃ כִּי־הוּא לִקְצוֹת־הָאָרֶץ
יַבִּיט תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם יִרְאֶה׃ לַעֲשׂוֹת לָרוּחַ מִשְׁקָל וּמַיִם תִּכֵּן כה
26 27 בְּמִדָּה׃ בַּעֲשֹׂתוֹ לַמָּטָר חֹק וְדֶרֶךְ לַחֲזִיז קֹלוֹת׃ אָז רָאָהּ וַיְסַפְּרָהּ
28 הֱכִינָהּ וְגַם־חֲקָרָהּ׃ וַיֹּאמֶר ׀ לָאָדָם הֵן יִרְאַת אֲדֹנָי הִיא חָכְמָה
וְסוּר מֵרָע בִּינָה׃

כט Cap. XXIX. כט

2 א וַיֹּסֶף אִיּוֹב שְׂאֵת מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר׃ מִי־יִתְּנֵנִי כְיַרְחֵי־קֶדֶם כִּימֵי אֱלוֹהַּ
4 3 יִשְׁמְרֵנִי׃ בְּהִלּוֹ נֵרוֹ עֲלֵי רֹאשִׁי לְאוֹרוֹ אֵלֶךְ חֹשֶׁךְ׃ כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי
בִּימֵי חָרְפִּי בְּסוֹד אֱלוֹהַּ עֲלֵי אָהֳלִי׃ בְּעוֹד שַׁדַּי עִמָּדִי סְבִיבוֹתַי נְעָרָי׃ ה
7 6 בִּרְחֹץ הֲלִיכַי בְּחֵמָה וְצוּר יָצוּק עִמָּדִי פַּלְגֵי־שָׁמֶן׃ בְּצֵאתִי שַׁעַר
8 עֲלֵי־קָרֶת בָּרְחוֹב אָכִין מוֹשָׁבִי׃ רָאוּנִי נְעָרִים וְנֶחְבָּאוּ וִישִׁישִׁים
9 י קָמוּ עָמָדוּ׃ שָׂרִים עָצְרוּ בְמִלִּים וְכַף יָשִׂימוּ לְפִיהֶם׃ קוֹל־נְגִידִים
11 נֶחְבָּאוּ וּלְשׁוֹנָם לְחִכָּם דָּבֵקָה׃ כִּי אֹזֶן שָׁמְעָה וַתְּאַשְּׁרֵנִי וְעַיִן רָאֲתָה
12 13 וַתְּעִידֵנִי׃ כִּי־אֲמַלֵּט עָנִי מְשַׁוֵּעַ וְיָתוֹם וְלֹא־עֹזֵר לוֹ׃ בִּרְכַּת אֹבֵד
14 עָלַי תָּבֹא וְלֵב אַלְמָנָה אַרְנִן׃ צֶדֶק לָבַשְׁתִּי וַיִּלְבָּשֵׁנִי כִּמְעִיל וְצָנִיף
טו 16 מִשְׁפָּטִי׃ עֵינַיִם הָיִיתִי לַעִוֵּר וְרַגְלַיִם לַפִּסֵּחַ אָנִי׃ אָב אָנֹכִי לָאֶבְיוֹנִים
17 וְרִב לֹא־יָדַעְתִּי אֶחְקְרֵהוּ׃ וָאֲשַׁבְּרָה מְתַלְּעוֹת עַוָּל וּמִשִּׁנָּיו אַשְׁלִיךְ
18 19 טָרֶף׃ וָאֹמַר עִם־קִנִּי אֶגְוָע וְכַחוֹל אַרְבֶּה יָמִים׃ שָׁרְשִׁי פָתוּחַ אֱלֵי־
מָיִם וְטַל יָלִין בִּקְצִירִי׃ כְּבוֹדִי חָדָשׁ עִמָּדִי וְקַשְׁתִּי בְּיָדִי תַחֲלִיף׃ כ
21 22 לִי־שָׁמְעוּ וְיִחֵלּוּ וְיִדְּמוּ לְמוֹ עֲצָתִי׃ אַחֲרֵי דְבָרִי לֹא יִשְׁנוּ וְעָלֵימוֹ
23 24 תִּטֹּף מִלָּתִי׃ וְיִחֲלוּ כַמָּטָר לִי וּפִיהֶם פָּעֲרוּ לְמַלְקוֹשׁ׃ אֶשְׂחַק אֲלֵיהֶם
לֹא יַאֲמִינוּ וְאוֹר פָּנַי לֹא יַפִּילוּן׃ אֶבְחַר דַּרְכָּם וְאֵשֵׁב רֹאשׁ וְאֶשְׁכּוֹן כה
כְּמֶלֶךְ בַּגְּדוּד כַּאֲשֶׁר אֲבֵלִים יְנַחֵם׃

ל Cap. XXX. ל

וְעַתָּה ׀ שָׂחֲקוּ עָלַי צְעִירִים מִמֶּנִּי לְיָמִים אֲשֶׁר־מָאַסְתִּי אֲבוֹתָם לָשִׁית א
3 2 עִם־כַּלְבֵי צֹאנִי׃ גַּם־כֹּחַ יְדֵיהֶם לָמָּה לִּי עָלֵימוֹ אָבַד כָּלַח׃ בְּחֶסֶר
4 וּבְכָפָן גַּלְמוּד הַעֹרְקִים צִיָּה אֶמֶשׁ שׁוֹאָה וּמְשֹׁאָה׃ הַקֹּטְפִים מַלּוּחַ
עֲלֵי־שִׂיחַ וְשֹׁרֶשׁ רְתָמִים לַחְמָם׃ מִן־גֵּו יְגֹרָשׁוּ יָרִיעוּ עָלֵימוֹ כַּגַּנָּב׃ ה
7 6 בַּעֲרוּץ נְחָלִים לִשְׁכֹּן חֹרֵי עָפָר וְכֵפִים׃ בֵּין־שִׂיחִים יִנְהָקוּ תַּחַת
9 8 חָרוּל יְסֻפָּחוּ׃ בְּנֵי־נָבָל גַּם־בְּנֵי בְלִי־שֵׁם נִכְּאוּ מִן־הָאָרֶץ׃ וְעַתָּה
נְגִינָתָם הָיִיתִי וָאֱהִי לָהֶם לְמִלָּה׃ תִּעֲבוּנִי רָחֲקוּ מֶנִּי וּמִפָּנַי לֹא־ י

XXVIII. v. 27. נ"א ה — v. 28. ס"ר יְהוָה — XXIX. v. 21. נ"א

וי׳ ; הל׳ דגושה

11 12 חָשְׂכוּ רֹק׃ כִּֽי־יִתְרוֹ פִתַּח וַיְעַנֵּנִי וְרֶסֶן מִפָּנַי שִׁלֵּחוּ׃ עַל־יָמִין פִּרְחַח
13 יָקוּמוּ רַגְלַי שִׁלֵּחוּ וַיָּסֹלּוּ עָלַי אָרְחוֹת אֵידָם׃ נָתְסוּ נְתִיבָתִי לְהַוָּתִי
14 טו יֹעִילוּ לֹא עֹזֵר לָמוֹ׃ כְּפֶרֶץ רָחָב יֶאֱתָיוּ תַּחַת שֹׁאָה הִתְגַּלְגָּלוּ׃ הָהְפַּךְ
16 עָלַי בַּלָּהוֹת תִּרְדֹּף כָּרוּחַ נְדִבָתִי וּכְעָב עָבְרָה יְשֻׁעָתִי׃ וְעַתָּה ׀ עָלַי
17 תִּשְׁתַּפֵּךְ נַפְשִׁי יֹאחֲזוּנִי יְמֵי־עֹנִי׃ לַיְלָה עֲצָמַי נִקַּר מֵעָלָי וְעֹרְקַי לֹא
18 19 יִשְׁכָּבוּן׃ בְּרָב־כֹּחַ יִתְחַפֵּשׂ לְבוּשִׁי כְּפִי כֻתָּנְתִּי יַאַזְרֵנִי׃ הֹרָנִי לַחֹמֶר
כ וָאֶתְמַשֵּׁל כֶּעָפָר וָאֵפֶר׃ אֲשַׁוַּע אֵלֶיךָ וְלֹא תַעֲנֵנִי עָמַדְתִּי וַתִּתְבֹּנֶן בִּי׃
21 22 תֵּהָפֵךְ לְאַכְזָר לִי בְּעֹצֶם יָדְךָ תִשְׂטְמֵנִי׃ תִּשָּׂאֵנִי אֶל־רוּחַ תַּרְכִּיבֵנִי
23 24 וּתְמֹגְגֵנִי תְּשֻׁוָּה׃ כִּֽי־יָדַעְתִּי מָוֶת תְּשִׁיבֵנִי וּבֵית מוֹעֵד לְכָל־חָי׃ אַךְ
כה לֹא־בְעִי יִשְׁלַח־יָד אִם־בְּפִידוֹ לָהֶן שׁוּעַ׃ אִם־לֹא בָכִיתִי לִקְשֵׁה־
26 יוֹם עָגְמָה נַפְשִׁי לָאֶבְיוֹן׃ כִּי טוֹב קִוִּיתִי וַיָּבֹא רָע וַאֲיַחֲלָה לְאוֹר
27 28 וַיָּבֹא אֹפֶל׃ מֵעַי רֻתְּחוּ וְלֹא־דָמּוּ קִדְּמֻנִי יְמֵי־עֹנִי׃ קֹדֵר הִלַּכְתִּי בְּלֹא
29 חַמָּה קַמְתִּי בַקָּהָל אֲשַׁוֵּעַ׃ אָח הָיִיתִי לְתַנִּים וְרֵעַ לִבְנוֹת יַעֲנָה׃
ל 31 עוֹרִי שָׁחַר מֵעָלָי וְעַצְמִי־חָרָה מִנִּי־חֹרֶב׃ וַיְהִי לְאֵבֶל כִּנֹּרִי וְעֻגָבִי
לְקוֹל בֹּכִים׃

CAP. XXXI. לא

לא

א 2 בְּרִית כָּרַתִּי לְעֵינָי וּמָה אֶתְבּוֹנֵן עַל־בְּתוּלָה׃ וּמֶה ׀ חֵלֶק אֱלוֹהַּ
3 מִמָּעַל וְנַחֲלַת שַׁדַּי מִמְּרֹמִים׃ הֲלֹא־אֵיד לְעַוָּל וְנֵכֶר לְפֹעֲלֵי אָוֶן׃
4 ה הֲלֹא־הוּא יִרְאֶה דְרָכָי וְכָל־צְעָדַי יִסְפּוֹר׃ אִם־הָלַכְתִּי עִם־שָׁוְא וַתַּחַשׁ
6 ז עַל־מִרְמָה רַגְלִי׃ יִשְׁקְלֵנִי בְמֹאזְנֵי־צֶדֶק וְיֵדַע אֱלוֹהַּ תֻּמָּתִי׃ אִם תִּטֶּה
8 אַשֻּׁרִי מִנִּי הַדָּרֶךְ וְאַחַר עֵינַי הָלַךְ לִבִּי וּבְכַפַּי דָּבַק מְאוּם׃ אֶזְרְעָה
9 וְאַחֵר יֹאכֵל וְצֶאֱצָאַי יְשֹׁרָשׁוּ׃ אִם־נִפְתָּה לִבִּי עַל־אִשָּׁה וְעַל־פֶּתַח
י 11 רֵעִי אָרָבְתִּי׃ תִּטְחַן לְאַחֵר אִשְׁתִּי וְעָלֶיהָ יִכְרְעוּן אֲחֵרִין׃ כִּי־הוּא
12 זִמָּה וְהִיא עָוֺן פְּלִילִים׃ כִּי אֵשׁ הִיא עַד־אֲבַדּוֹן תֹּאכֵל וּבְכָל־תְּבוּאָתִי
13 14 תְשָׁרֵשׁ׃ אִם־אֶמְאַס מִשְׁפַּט עַבְדִּי וַאֲמָתִי בְּרִבָם עִמָּדִי׃ וּמָה אֶעֱשֶׂה
טו כִּֽי־יָקוּם אֵל וְכִי־יִפְקֹד מָה אֲשִׁיבֶנּוּ׃ הֲלֹא־בַבֶּטֶן עֹשֵׂנִי עָשָׂהוּ וַיְכֻנֶנּוּ
16 17 בְּרֶחֶם אֶחָד׃ אִם־אֶמְנַע מֵחֵפֶץ דַּלִּים וְעֵינֵי אַלְמָנָה אֲכַלֶּה׃ וְאֹכַל
18 פִּתִּי לְבַדִּי וְלֹא־אָכַל יָתוֹם מִמֶּנָּה׃ כִּי מִנְּעוּרַי גְּדֵלַנִי כְאָב וּמִבֶּטֶן
19 כ אִמִּי אַנְחֶנָּה׃ אִם־אֶרְאֶה אוֹבֵד מִבְּלִי לְבוּשׁ וְאֵין כְּסוּת לָאֶבְיוֹן׃ אִם־

XXX. v. 11. יִתְרוֹ — יִתְרִי ק׳ v. 12. נ"א פִּרְחָה v. 13. לְהַוָּתִי ק׳
v. 22. תְּשֻׁוָּה — תֻּשִׁיָּה ק׳ XXXI. v. 3. נ"א וְנֵכֶר v. 5. וַתָּחַשׁ
סביר v. 11. הוּא — הִיא ק׳ ; וְהִיא — וְהוּא ק׳ ; נ"א עָוֹן ;
נ"א פְּלִילִי

11. Pharetram enim suam aperuit, et afflixit me, et frenum posuit in os meum.
12. Ad dexteram orientis calamitates meae illico surrexerunt; pedes meos subverterunt, et oppresserunt quasi fluctibus semitis suis.
13. Dissipaverunt itinera mea, insidiati sunt mihi, et praevaluerunt, et non fuit, qui ferret auxilium.
14. Quasi rupto muro, et aperta ianua irruerunt super me, et ad meas miserias devoluti sunt.
15. Redactus sum in nihilum; abstulisti quasi ventus desiderium meum; et velut nubes pertransiit salus mea.
16. Nunc autem in memetipso marcescit anima mea, et possident me dies afflictionis.
17. Nocte os meum perforatur doloribus; et qui me comedunt, non dormiunt.
18. In multitudine eorum consumitur vestimentum meum, et quasi capitio tunicae succinxerunt me.
19. Comparatus sum luto, et assimilatus sum favillae et cineri.
20. Clamo ad te*, et non exaudis me; sto, et non respicis me. * c.19,7.
21. Mutatus es mihi in crudelem, et in duritia manus tuae adversaris mihi.
22. Elevasti me, et quasi super ventum ponens elisisti me valide.
23. Scio, quia morti trades me, ubi constituta est domus omni viventi.
24. Verumtamen non ad consumptionem eorum emittis manum tuam; et si corruerint, ipse salvabis.
25. Flebam quondam super eo, qui afflictus erat, et compatiebatur anima mea pauperi.
26. Expectabam bona, et venerunt mihi mala; praestolabar lucem, et eruperunt tenebrae.
27. Interiora mea efferbuerunt absque ulla requie, praevenerunt me dies afflictionis.
28. Moerens incedebam, sine furore; consurgens, in turba clamabam.
29. Frater fui draconum, et socius struthionum.
30. Cutis mea denigrata est super me, et ossa mea aruerunt prae caumate.
31. Versa est in luctum cithara mea, et organum meum in vocem flentium.

Cap. XXXI.

Amicorum calumniis suam innocentiam opponit.

1. Pepigi foedus cum oculis meis*, ut ne cogitarem quidem de virgine.
* Eccl. 9, 5.
2. Quam enim partem haberet in me Deus desuper, et haereditatem Omnipotens de excelsis?
3. Numquid non perditio est iniquo et alienatio operantibus iniustitiam?
4. Nonne ipse considerat vias meas, et cunctos gressus meos dinumerat?
5. Si ambulavi in vanitate, et festinavit in dolo pes meus;
6. appendat me in statera iusta, et sciat Deus simplicitatem meam.
7. Si declinavit * gressus meus de via, et si secutum est oculos meos cor meum, et si manibus meis adhaesit macula; * Ps. 7, 4.
8. seram, et alius comedat; et progenies mea eradicetur.
9. Si deceptum est cor meum super muliere, et si ad ostium amici mei insidiatus sum;
10. scortum alterius sit uxor mea; et super illam incurventur alii.
11. Hoc enim nefas est, et iniquitas maxima.
12. Ignis est usque ad perditionem devorans, et omnia eradicans genimina.
13. Si contemsi subire iudicium cum servo meo, et ancilla mea, cum disceptarent adversum me.
14. Quid enim faciam, cum surrexerit ad iudicandum Deus? et cum quaesierit, quid respondebo illi?
15. Numquid non in utero fecit me, qui et illum operatus est; et formavit me in vulva unus?
16. Si negavi, quod volebant, pauperibus, et oculos viduae expectare feci.
17. Si comedi buccellam meam solus, et non comedit pupillus ex ea.
18. (Quia ab infantia mea crevit mecum miseratio; et de utero matris meae egressa est mecum.)
19. Si despexi pereuntem, eo * quod non habuerit indumentum, et absque operimento pauperem.
* Ies. 58, 7.

20. Si non benedixerunt mihi latera eius, et de velleribus ovium mearum calefactus est.

21. Si levavi super pupillum manum meam, etiam cum viderem me in porta superiorem.

22. Humerus meus a iunctura sua cadat, et brachium meum cum suis ossibus confringatur.

23. Semper enim quasi tumentes super me fluctus timui Deum, et pondus eius ferre non potui.

24. Si putavi aurum robur meum, et obrizo dixi: Fiducia mea!

25. Si laetatus sum super multis divitiis meis, et quia plurima reperit manus mea.

26. Si vidi solem, cum fulgeret, et lunam incedentem clare;

27. et laetatum est in abscondito cor meum, et osculatus sum manum meam ore meo.

28. Quae est iniquitas maxima, et negatio contra Deum altissimum.

29. Si gavisus sum ad ruinam eius, qui me oderat, et exultavi, quod invenisset eum malum.

30. Non enim dedi ad peccandum guttur meum, ut expeterem maledicens animam eius.

31. Si non dixerunt viri tabernaculi mei: Quis det de carnibus eius, ut saturemur?

32. Foris non mansit peregrinus, ostium meum viatori patuit.

33. Si abscondi quasi homo peccatum meum, et celavi in sinu meo iniquitatem meam.

34. Si expavi ad multitudinem nimiam, et despectio propinquorum terruit me; et non magis tacui, nec egressus sum ostium.

35. Quis mihi tribuat auditorem, ut desiderium meum audiat Omnipotens; et librum scribat ipse, qui iudicat.

36. Ut in humero meo portem illum, et circumdem illum quasi coronam mihi? 37. Per singulos gradus meos pronunciabo illum, et quasi principi offeram eum.

38. Si adversum me terra mea clamat, et cum ipsa sulci eius deflent.

39. Si fructus eius comedi absque pecunia, et animam agricolarum eius afflixi;

40. pro frumento oriatur mihi tribulus, et pro hordeo spina.

Finita sunt verba Job.

Cap. XXXII.

Eliu demum, suam iactans sapientiam, loquitur.

1. Omiserunt autem tres viri isti respondere Job, eo quod iustus sibi videretur.

2. Et iratus, indignatusque est Eliu filius Barachel Buzites, de cognatione Ram; iratus est autem adversum Job, eo quod iustum se esse diceret coram Deo.

3. Porro adversum amicos eius indignatus est, eo quod non invenissent responsionem rationabilem, sed tantummodo condemnassent Job.

4. Igitur Eliu expectavit Job loquentem; eo quod seniores essent, qui loquebantur.

5. Cum autem vidisset, quod tres respondere non potuissent, iratus est vehementer.

6. Respondensque Eliu filius Barachel Buzites, dixit: Iunior sum tempore, vos autem antiquiores, idcirco demisso capite, veritus sum vobis indicare meam sententiam.

7. Sperabam enim, quod aetas prolixior loqueretur, et * annorum multitudo doceret sapientiam. *c. 12, 12.

8. Sed, ut video, Spiritus est in hominibus, et inspiratio Omnipotentis * dat intelligentiam. * Prov. 2, 6.

9. Non sunt longaevi sapientes, nec senes intelligunt iudicium.

10. Ideo dicam: Audite me, ostendam vobis etiam ego meam sapientiam.

11. Expectavi enim sermones vestros, audivi prudentiam vestram, donec disceptaremini sermonibus;

12. et donec putabam vos aliquid dicere, considerabam. Sed, ut video, non est, qui possit arguere Job, et respondere ex vobis sermonibus eius.

13. Ne forte dicatis: Invenimus sapientiam, Deus proiecit eum, non homo.

14. Nihil locutus est mihi, et ego non secundum sermones vestros respondebo illi.

15. Extimuerunt, nec responderunt ultra, abstuleruntque a se eloquia.

16. Quoniam igitur expectavi, et non sunt locuti; steterunt, nec ultra responderunt.

17. Respondebo et ego partem meam, et ostendam scientiam meam.

21 לֹא בֵרְכוּנִי חֲלָצָו וּמִגֵּז כְּבָשַׂי יִתְחַמָּם׃ אִם־הֲנִיפוֹתִי עַל־יָתוֹם יָדִי
22 כִּֽי־אֶרְאֶה בַשַּׁעַר עֶזְרָתִי׃ כְּתֵפִי מִשִּׁכְמָה תִפּוֹל וְאֶזְרֹעִי מִקָּנָה תִשָּׁבֵר׃
23 24 כִּי־פַחַד אֵלַי אֵיד אֵל וּמִשְּׂאֵתוֹ לֹא אוּכָל׃ אִם־שַׂמְתִּי זָהָב כִּסְלִי
כה וְלַכֶּתֶם אָמַרְתִּי מִבְטַחִי׃ אִם־אֶשְׂמַח כִּי־רַב חֵילִי וְכִי־כַבִּיר מָצְאָה
26 27 יָדִי׃ אִם־אֶרְאֶה אוֹר כִּי יָהֵל וְיָרֵחַ יָקָר הֹלֵךְ׃ וַיִּפְתְּ בַּסֵּתֶר לִבִּי
28 29 וַתִּשַּׁק יָדִי לְפִי׃ גַּם־הוּא עָוֹן פְּלִילִי כִּי־כִחַשְׁתִּי לָאֵל מִמָּעַל׃ אִם־
ל אֶשְׂמַח בְּפִיד מְשַׂנְאִי וְהִתְעֹרַרְתִּי כִּי־מְצָאוֹ רָע׃ וְלֹא־נָתַתִּי לַחֲטֹא
31 חִכִּי לִשְׁאֹל בְּאָלָה נַפְשׁוֹ׃ אִם־לֹא אָמְרוּ מְתֵי אָהֳלִי מִי־יִתֵּן מִבְּשָׂרוֹ
32 33 לֹא נִשְׂבָּע׃ בַּחוּץ לֹא־יָלִין גֵּר דְּלָתַי לָאֹרַח אֶפְתָּח׃ אִם־כִּסִּיתִי כְאָדָם
34 פְּשָׁעָי לִטְמוֹן בְּחֻבִּי עֲוֺנִי׃ כִּי אֶעֱרוֹץ ׀ הָמוֹן רַבָּה וּבוּז־מִשְׁפָּחוֹת
לה יְחִתֵּנִי וָאֶדֹּם לֹא־אֵצֵא פָתַח׃ מִי יִתֶּן־לִי ׀ שֹׁמֵעַ לִי הֶן־תָּוִי שַׁדַּי
36 יַעֲנֵנִי וְסֵפֶר כָּתַב אִישׁ רִיבִי׃ אִם־לֹא עַל־שִׁכְמִי אֶשָּׂאֶנּוּ אֶעֶנְדֶנּוּ
37 38 עֲטָרוֹת לִי׃ מִסְפַּר צְעָדַי אַגִּידֶנּוּ כְּמוֹ־נָגִיד אֲקָרְבֶנּוּ׃ אִם־עָלַי אַדְמָתִי
39 תִזְעָק וְיַחַד תְּלָמֶיהָ יִבְכָּיוּן׃ אִם־כֹּחָהּ אָכַלְתִּי בְלִי־כָסֶף וְנֶפֶשׁ
מ בְּעָלֶיהָ הִפָּחְתִּי׃ תַּחַת חִטָּה ׀ יֵצֵא חוֹחַ וְתַחַת־שְׂעֹרָה בָאְשָׁה תַּמּוּ
דִּבְרֵי אִיּוֹב׃

לב Cap. XXXII. לב

א וַיִּשְׁבְּתוּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה מֵעֲנוֹת אֶת־אִיּוֹב כִּי הוּא צַדִּיק
2 בְּעֵינָיו׃ וַיִּחַר אַף ׀ אֱלִיהוּא בֶן־בַּרַכְאֵל הַבּוּזִי מִמִּשְׁפַּחַת רָם
3 בְּאִיּוֹב חָרָה אַפּוֹ עַל־צַדְּקוֹ נַפְשׁוֹ מֵאֱלֹהִים׃ וּבִשְׁלֹשֶׁת רֵעָיו חָרָה
4 אַפּוֹ עַל אֲשֶׁר לֹא־מָצְאוּ מַעֲנֶה וַיַּרְשִׁיעוּ אֶת־אִיּוֹב׃ וֶאֱלִיהוּ חִכָּה
ה אֶת־אִיּוֹב בִּדְבָרִים כִּי זְקֵנִים־הֵמָּה מִמֶּנּוּ לְיָמִים׃ וַיַּרְא אֱלִיהוּא כִּי
6 אֵין מַעֲנֶה בְּפִי שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים וַיִּחַר אַפּוֹ׃ וַיַּעַן ׀ אֱלִיהוּא בֶן־
בַּרַכְאֵל הַבּוּזִי וַיֹּאמַר צָעִיר אֲנִי לְיָמִים וְאַתֶּם יְשִׁישִׁים עַל־כֵּן זָחַלְתִּי
7 וָאִירָא ׀ מֵחַוֺּת דֵּעִי אֶתְכֶם׃ אָמַרְתִּי יָמִים יְדַבֵּרוּ וְרֹב שָׁנִים יֹדִיעוּ
8 9 חָכְמָה׃ אָכֵן רוּחַ־הִיא בֶאֱנוֹשׁ וְנִשְׁמַת שַׁדַּי תְּבִינֵם׃ לֹא־רַבִּים
י יֶחְכָּמוּ וּזְקֵנִים יָבִינוּ מִשְׁפָּט׃ לָכֵן אָמַרְתִּי שִׁמְעָה־לִּי אֲחַוֶּה דֵעִי אַף־
11 אָנִי׃ הֵן הוֹחַלְתִּי ׀ לְדִבְרֵיכֶם אָזִין עַד־תְּבוּנֹתֵיכֶם עַד־תַּחְקְרוּן
12 מִלִּין׃ וְעָדֵיכֶם אֶתְבּוֹנָן וְהִנֵּה אֵין לְאִיּוֹב מוֹכִיחַ עוֹנֶה אֲמָרָיו מִכֶּם׃
13 14 פֶּן־תֹּאמְרוּ מָצָאנוּ חָכְמָה אֵל יִדְּפֶנּוּ לֹא־אִישׁ׃ וְלֹא־עָרַךְ אֵלַי מִלִּין
טו וּבְאִמְרֵיכֶם לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ׃ חַתּוּ לֹא־עָנוּ עוֹד הֶעְתִּיקוּ מֵהֶם מִלִּים׃
16 17 וְהוֹחַלְתִּי כִּי־לֹא יְדַבֵּרוּ כִּי עָמְדוּ לֹא־עָנוּ עוֹד׃ אַעֲנֶה אַף־אֲנִי חֶלְקִי

XXXI. v. 20. חלציו ק׳ v. 22. נ״א ה̄ ונ״א ה XXXII. v. 11. נ״א אַאֲזִין

18 19 אֲחַוֶּה דֵעִי אַף־אָנִי׃ כִּי מָלֵתִי מִלִּים הֱצִיקַתְנִי רוּחַ בִּטְנִי׃ הִנֵּה
כ בִטְנִי כְּיַיִן לֹא יִפָּתֵחַ כְּאֹבוֹת חֲדָשִׁים יִבָּקֵעַ׃ אֲדַבְּרָה וְיִרְוַח־לִי אֶפְתַּח
21 22 שְׂפָתַי וְאֶעֱנֶה׃ אַל־נָא אֶשָּׂא פְנֵי־אִישׁ וְאֶל־אָדָם לֹא אֲכַנֶּה׃ כִּי לֹא
יָדַעְתִּי אֲכַנֶּה כִּמְעַט יִשָּׂאֵנִי עֹשֵׂנִי׃

CAP. XXXIII. לג

לג
א 2 וְאוּלָם שְׁמַע־נָא אִיּוֹב מִלָּי וְכָל־דְּבָרַי הַאֲזִינָה׃ הִנֵּה־נָא פָּתַחְתִּי פִי
3 4 דִּבְּרָה לְשׁוֹנִי בְחִכִּי׃ יֹשֶׁר־לִבִּי אֲמָרָי וְדַעַת שְׂפָתַי בָּרוּר מִלֵּלוּ׃ רוּחַ־
ה אֵל עָשָׂתְנִי וְנִשְׁמַת שַׁדַּי תְּחַיֵּנִי׃ אִם־תּוּכַל הֲשִׁיבֵנִי עֶרְכָה לְפָנַי
6 7 הִתְיַצָּבָה׃ הֵן־אֲנִי כְפִיךָ לָאֵל מֵחֹמֶר קֹרַצְתִּי גַם־אָנִי׃ הִנֵּה אֵמָתִי
8 לֹא תְבַעֲתֶךָּ וְאַכְפִּי עָלֶיךָ לֹא־יִכְבָּד׃ אַךְ אָמַרְתָּ בְאָזְנָי וְקוֹל מִלִּין
9 י אֶשְׁמָע׃ זַךְ אֲנִי בְּלִי־פָשַׁע חַף אָנֹכִי וְלֹא עָוֺן לִי׃ הֵן תְּנוּאוֹת עָלַי
11 12 יִמְצָא יַחְשְׁבֵנִי לְאוֹיֵב לוֹ׃ יָשֵׂם בַּסַּד רַגְלָי יִשְׁמֹר כָּל־אָרְחֹתָי׃ הֶן־
13 זֹאת לֹא־צָדַקְתָּ אֶעֱנֶךָּ כִּי־יִרְבֶּה אֱלוֹהַּ מֵאֱנוֹשׁ׃ מַדּוּעַ אֵלָיו רִיבוֹתָ כִּי
14 כָל־דְּבָרָיו לֹא יַעֲנֶה׃ כִּי־בְאַחַת יְדַבֶּר־אֵל וּבִשְׁתַּיִם לֹא יְשׁוּרֶנָּה׃
טו בַּחֲלוֹם ׀ חֶזְיוֹן לַיְלָה בִּנְפֹל תַּרְדֵּמָה עַל־אֲנָשִׁים בִּתְנוּמוֹת עֲלֵי מִשְׁכָּב׃
16 17 אָז יִגְלֶה אֹזֶן אֲנָשִׁים וּבְמֹסָרָם יַחְתֹּם׃ לְהָסִיר אָדָם מַעֲשֶׂה וְגֵוָה
18 19 מִגֶּבֶר יְכַסֶּה׃ יַחְשֹׂךְ נַפְשׁוֹ מִנִּי־שָׁחַת וְחַיָּתוֹ מֵעֲבֹר בַּשָּׁלַח׃ וְהוּכַח
כ בְמַכְאוֹב עַל־מִשְׁכָּבוֹ וְרִיב עֲצָמָיו אֵתָן׃ וְזִהֲמַתּוּ חַיָּתוֹ לָחֶם וְנַפְשׁוֹ
21 22 מַאֲכַל תַּאֲוָה׃ יִכֶל בְּשָׂרוֹ מֵרֹאִי וְשֻׁפּוּ עַצְמוֹתָיו לֹא רֻאּוּ׃ וַתִּקְרַב
23 לַשַּׁחַת נַפְשׁוֹ וְחַיָּתוֹ לַמְמִתִים׃ אִם־יֵשׁ עָלָיו ׀ מַלְאָךְ מֵלִיץ אֶחָד
24 מִנִּי־אָלֶף לְהַגִּיד לְאָדָם יָשְׁרוֹ׃ וַיְחֻנֶּנּוּ וַיֹּאמֶר פְּדָעֵהוּ מֵרֶדֶת שַׁחַת
כה 26 מָצָאתִי כֹפֶר׃ רֻטֲפַשׁ בְּשָׂרוֹ מִנֹּעַר יָשׁוּב לִימֵי עֲלוּמָיו׃ יֶעְתַּר אֶל־
27 אֱלוֹהַּ ׀ וַיִּרְצֵהוּ וַיַּרְא פָּנָיו בִּתְרוּעָה וַיָּשֶׁב לֶאֱנוֹשׁ צִדְקָתוֹ׃ יָשֹׁר ׀
28 עַל־אֲנָשִׁים וַיֹּאמֶר חָטָאתִי וְיָשָׁר הֶעֱוֵיתִי וְלֹא־שָׁוָה לִי׃ פָּדָה נַפְשִׁי
29 מֵעֲבֹר בַּשָּׁחַת וְחַיָּתִי בָּאוֹר תִּרְאֶה׃ הֶן־כָּל־אֵלֶּה יִפְעַל־אֵל פַּעֲמַיִם
ל 31 שָׁלוֹשׁ עִם־גָּבֶר׃ לְהָשִׁיב נַפְשׁוֹ מִנִּי־שָׁחַת לֵאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים׃ הַקְשֵׁב
32 אִיּוֹב שְׁמַע־לִי הַחֲרֵשׁ וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר׃ אִם־יֵשׁ־מִלִּין הֲשִׁיבֵנִי דַּבֵּר
33 כִּי־חָפַצְתִּי צַדְּקֶךָּ׃ אִם־אַיִן אַתָּה שְׁמַע־לִי הַחֲרֵשׁ וַאֲאַלֶּפְךָ חָכְמָה׃

CAP. XXXIV. לד

לד
א 2 וַיַּעַן אֱלִיהוּא וַיֹּאמַר׃ שִׁמְעוּ חֲכָמִים מִלָּי וְיֹדְעִים הַאֲזִינוּ לִי׃

XXXII. v. 18. בלא א׳ XXXIII. v. 9. מלרע באתנח v. 16.
כ״א יַחְתֵּם v. 19. וְרִיב — וְרוֹב ק׳ v. 21. וּשְׁפִי — וְשֻׁפּוּ ק׳:
האי׳ בדגש v. 24. כ״א רֶ v. 28. ׳שִׁי — ׳שׁוֹ ק׳ ; ׳תִי — ׳תוֹ ק׳

18. Plenus sum enim sermonibus, et coarctat me spiritus uteri mei.
19. En! venter meus quasi mustum absque spiraculo, quod lagunculas novas disrumpit.
20. Loquar, et respirabo paululum; aperiam labia mea, et respondebo.
21. Non accipiam personam viri, et Deum homini non aequabo.
22. Nescio enim, quam diu subsistam; etsi post modicum tollat me Factor meus.

Cap. XXXIII.

Eliu Jobum arguit, quod cum Deo expostulare visus sit.

1. Audi igitur Job eloquia mea, et omnes sermones meos ausculta.
2. Ecce! aperui os meum, loquatur lingua mea in faucibus meis.
3. Simplici corde meo sermones mei, et sententiam puram labia mea loquentur.
4. Spiritus Dei fecit me, et spiraculum Omnipotentis vivificavit me.
5. Si potes, responde mihi, et adversus faciem meam consiste.
6. Ecce! et me sicut et te fecit Deus, et de eodem luto ego quoque formatus sum.
7. Verumtamen miraculum meum non te terreat; et eloquentia mea non sit tibi gravis.
8. Dixisti ergo in auribus meis, et vocem verborum tuorum audivi:
9. Mundus sum ego, et absque delicto; immaculatus, et non est iniquitas in me.
10. Quia querelas in me reperit*, ideo arbitratus est me inimicum sibi.
* c. 13, 24. 19, 11.
11. Posuit * in nervo pedes meos, custodivit omnes semitas meas.
* c. 13, 27.
12. Hoc est ergo, in quo non es iustificatus; respondebo tibi, quia maior sit Deus homine.
13. Adversus eum contendis, quod non ad omnia verba responderit tibi?
14. Semel loquitur Deus, et secundo id ipsum non repetit.
15. Per somnium in visione nocturna, quando irruit sopor super homines, et dormiunt in lectulo;
16. tunc aperit aures virorum, et erudiens eos instruit disciplina;
17. ut avertat hominem ab his, quae facit, et liberet eum de superbia;
18. eruens animam eius a corruptione: et vitam illius, ut non transeat in gladium.
19. Increpat quoque per dolorem in lectulo, et omnia ossa eius marcescere facit.
20. Abominabilis ei sit in vita sua panis, et animae illius cibus ante desiderabilis.
21. Tabescet caro eius, et ossa, quae tecta fuerant, nudabuntur.
22. Appropinquavit corruptioni anima eius, et vita illius mortiferis.
23. Si fuerit pro eo Angelus loquens, unus de millibus, ut annunciet hominis aequitatem;
24. miserebitur eius, et dicet: Libera eum, ut non descendat in corruptionem; inveni, in quo ei propitier.
25. Consumpta est caro eius a suppliciis, revertatur ad dies adolescentiae suae.
26. Deprecabitur Deum, et placabilis ei erit; et videbit faciem eius in iubilo, et reddet homini iustitiam suam.
27. Respiciet homines, et dicet: Peccavi, et vere deliqui, et, ut eram dignus, non recepi.
28. Liberavit animam suam, ne pergeret in interitum, sed vivens lucem videret.
29. Ecce! haec omnia operatur Deus tribus vicibus per singulos.
30. Ut revocet * animas eorum a corruptione, et illuminet luce viventium. * Ps. 102, 4.
31. Attende Job, et audi me; et tace, dum ego loquor.
32. Si autem habes, quod loquaris, responde mihi, loquere! volo enim, te apparere iustum.
33. Quod si non habes, audi me! tace, et docebo te sapientiam.

Cap. XXXIV.

Eliu, accusans Jobum, divini iudicii aequitatem et sapientiam laudat.

1. Pronuncians itaque Eliu, etiam haec locutus est:
2. Audite sapientes verba mea, et eruditi auscultate me!

3. *Auris enim verba probat, et guttur escas gustu diiudicat. *c.12,11.
4. Iudicium eligamus nobis, et inter nos videamus, quid sit melius.
5. Quia dixit Iob: Iustus sum, et Deus subvertit iudicium meum.
6. In iudicando enim me mendacium est; violenta sagitta mea* absque ullo peccato. * c. 6, 4.
7. Quis est vir, ut est Job, qui bibit *subsannationem quasi aquam;
8. qui graditur cum operantibus iniquitatem*, et ambulat cum viris impiis? * Ps. 1, 1.
9. Dixit enim: Non placebit vir Deo, etiam si cucurrerit cum eo.
10. Ideo viri cordati! audite me, absit a Deo impietas*, et ab Omnipotente iniquitas. * c. 8, 3.
11. Opus enim hominis reddet ei*, et iuxta vias singulorum restituet eis.
12. Vere enim Deus non condemnabit frustra*, nec Omnipotens subvertet iudicium. * c. 36, 25.
13. Quem constituit alium super terram? aut quem posuit super orbem, quem fabricatus est?
14. Si direxerit ad eum cor suum, spiritum illius et flatum ad se trahet.
15. Deficiet omnis caro simul*, et homo in cinerem revertetur.
16. Si habes ergo intellectum, audi, quod dicitur, et ausculta vocem eloquii mei!
17. Numquid qui non amat iudicium, sanari potest? et quomodo tu eum, qui iustus est, in tantum condemnas?
18. Qui dicit regi: Apostata! qui vocat duces impios:
19. * Qui non accipit personas principum; nec cognovit tyrannum, cum disceptaret contra pauperem; opus enim manuum eius sunt universi.
20. Subito morientur, et in media nocte turbabuntur populi, et pertransibunt, et auferent violentum absque manu.
21. Oculi enim eius super vias hominum, et omnes gressus eorum considerat.
22. Non sunt tenebrae, et non est umbra mortis, ut abscondantur ibi, qui operantur iniquitatem.
23. Neque enim ultra in hominis potestate est, ut veniat ad Deum in iudicium.
24. Conteret multos, et innumerabiles, et stare faciet alios pro eis.
25. Novit enim opera eorum; et idcirco inducet noctem, et conterentur.
26. Quasi impios percussit eos in loco videntium.
27. Qui quasi de industria recesserunt ab eo, et omnes vias eius intelligere noluerunt;
28. ut pervenire facerent ad eum clamorem egeni, et audiret vocem pauperum.
29. Ipso enim concedente pacem, quis est, qui condemnet? ex quo absconderit vultum, quis est, qui contempletur eum et super gentes, et super omnes homines?
30. Qui regnare facit hominem hypocritam propter peccata populi.
31. Quia ergo ego locutus sum ad Deum, te quoque non prohibebo.
32. Si erravi, tu doce me; si iniquitatem locutus sum, ultra non addam.
33. Numquid a te Deus expetit eam, quia displicuit tibi? tu enim coepisti loqui, et non ego; quod si quid nosti melius, loquere!
34. Viri intelligentes loquantur mihi, et vir sapiens audiat me!
35. Job autem stulte locutus est, et verba illius non sonant disciplinam.
36. Pater mi! probetur Job usque ad finem; ne desinas ab homine iniquitatis.
37. Quia addit super peccata sua blasphemiam, inter nos interim constringatur; et tunc ad iudicium provocet sermonibus suis Deum.

CAP. XXXV.

Jobum arguere pergit Eliu.

1. Igitur Eliu haec rursum locutus est:
2. Numquid aequa tibi videtur tua cogitatio, ut diceres: Iustior sum Deo?
3. Dixisti enim: Non tibi placet, quod rectum est; vel quid tibi proderit, si ego peccavero?
4. Itaque ego respondebo sermonibus tuis, et amicis tuis tecum.
5. Suspice coelum et intuere, et contemplare aethera, quod altior te sit!
6. Si peccaveris, quid ei nocebis? et si multiplicatae fuerint iniquitates tuae, quid facies contra eum?
7. Porro si iuste egeris, quid do-

כִּי־אֹזֶן מִלִּין תִּבְחָן וְחֵךְ יִטְעַם לֶאֱכֹל׃ מִשְׁפָּט נִבְחֲרָה־לָּנוּ נֵדְעָה 3 4
בֵינֵינוּ מַה־טּוֹב׃ כִּי־אָמַר אִיּוֹב צָדַקְתִּי וְאֵל הֵסִיר מִשְׁפָּטִי׃ עַל־ ה 6
מִשְׁפָּטִי אֲכַזֵּב אָנוּשׁ חִצִּי בְלִי־פָשַׁע׃ מִי־גֶבֶר כְּאִיּוֹב יִשְׁתֶּה־לַּעַג 7
כַּמָּיִם׃ וְאָרַח לְחֶבְרָה עִם־פֹּעֲלֵי אָוֶן וְלָלֶכֶת עִם־אַנְשֵׁי־רֶשַׁע׃ כִּי־ 8 9
אָמַר לֹא יִסְכָּן־גָּבֶר בִּרְצֹתוֹ עִם־אֱלֹהִים׃ לָכֵן ׀ אַנְשֵׁי לֵבָב שִׁמְעוּ־ י
לִי חָלִלָה לָאֵל מֵרֶשַׁע וְשַׁדַּי מֵעָוֶל׃ כִּי פֹעַל אָדָם יְשַׁלֶּם־לוֹ וּכְאֹרַח 11
אִישׁ יַמְצִאֶנּוּ׃ אַף־אָמְנָם אֵל לֹא־יַרְשִׁיעַ וְשַׁדַּי לֹא־יְעַוֵּת מִשְׁפָּט׃ 12
מִי־פָקַד עָלָיו אָרְצָה וּמִי שָׂם תֵּבֵל כֻּלָּהּ׃ אִם־יָשִׂים אֵלָיו לִבּוֹ רוּחוֹ 13 14
וְנִשְׁמָתוֹ אֵלָיו יֶאֱסֹף׃ יִגְוַע כָּל־בָּשָׂר יָחַד וְאָדָם עַל־עָפָר יָשׁוּב׃ טו
וְאִם־בִּינָה שִׁמְעָה־זֹּאת הַאֲזִינָה לְקוֹל מִלָּי׃ הַאַף שׂוֹנֵא מִשְׁפָּט 16 17
יַחֲבוֹשׁ וְאִם־צַדִּיק כַּבִּיר תַּרְשִׁיעַ׃ הַאֲמֹר לְמֶלֶךְ בְּלִיָּעַל רָשָׁע אֶל־ 18
נְדִיבִים׃ אֲשֶׁר לֹא־נָשָׂא ׀ פְּנֵי שָׂרִים וְלֹא נִכַּר־שׁוֹעַ לִפְנֵי־דָל כִּי־ 19
מַעֲשֵׂה יָדָיו כֻּלָּם׃ רֶגַע ׀ יָמֻתוּ וַחֲצוֹת לָיְלָה יְגֹעֲשׁוּ עָם וְיַעֲבֹרוּ כ
וְיָסִירוּ אַבִּיר לֹא בְיָד׃ כִּי־עֵינָיו עַל־דַּרְכֵי־אִישׁ וְכָל־צְעָדָיו יִרְאֶה׃ 21
אֵין־חֹשֶׁךְ וְאֵין צַלְמָוֶת לְהִסָּתֶר שָׁם פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ כִּי לֹא עַל־אִישׁ 22 23
יָשִׂים עוֹד לַהֲלֹךְ אֶל־אֵל בַּמִּשְׁפָּט׃ יָרֹעַ כַּבִּירִים לֹא־חֵקֶר וַיַּעֲמֵד 24
אֲחֵרִים תַּחְתָּם׃ לָכֵן יַכִּיר מַעְבָּדֵיהֶם וְהָפַךְ לַיְלָה וְיִדַּכָּאוּ׃ תַּחַת־ כה 26
רְשָׁעִים סְפָקָם בִּמְקוֹם רֹאִים׃ אֲשֶׁר עַל־כֵּן סָרוּ מֵאַחֲרָיו וְכָל־ 27
דְּרָכָיו לֹא הִשְׂכִּילוּ׃ לְהָבִיא עָלָיו צַעֲקַת־דָּל וְצַעֲקַת עֲנִיִּים 28
יִשְׁמָע׃ וְהוּא יַשְׁקִט ׀ וּמִי יַרְשִׁעַ וְיַסְתֵּר פָּנִים וּמִי יְשׁוּרֶנּוּ וְעַל־גּוֹי 29
וְעַל־אָדָם יָחַד׃ מִמְּלֹךְ אָדָם חָנֵף מִמֹּקְשֵׁי עָם׃ כִּי אֶל־אֵל הֶאָמַר ל 31
נָשָׂאתִי לֹא אֶחְבֹּל׃ בִּלְעֲדֵי אֶחֱזֶה אַתָּה הֹרֵנִי אִם־עָוֶל פָּעַלְתִּי לֹא 32
אֹסִיף׃ הֲמֵעִמְּךָ יְשַׁלְמֶנָּה ׀ כִּי־מָאַסְתָּ כִּי־אַתָּה תִבְחַר וְלֹא־אָנִי וּמַה־ 33
יָדַעְתָּ דַבֵּר׃ אַנְשֵׁי לֵבָב יֹאמְרוּ לִי וְגֶבֶר חָכָם שֹׁמֵעַ לִי׃ אִיּוֹב לֹא־ 34 לה
בְדַעַת יְדַבֵּר וּדְבָרָיו לֹא בְהַשְׂכֵּיל׃ אָבִי יִבָּחֵן אִיּוֹב עַד־נֶצַח עַל־ 36
תְּשֻׁבֹת בְּאַנְשֵׁי־אָוֶן׃ כִּי יֹסִיף עַל־חַטָּאתוֹ פֶשַׁע בֵּינֵינוּ יִסְפּוֹק וְיֶרֶב 37
אֲמָרָיו לָאֵל׃

Cap. XXXV. לה

לה
וַיַּעַן אֱלִיהוּ וַיֹּאמַר׃ הֲזֹאת חָשַׁבְתָּ לְמִשְׁפָּט אָמַרְתָּ צִדְקִי מֵאֵל׃ א 2
כִּי־תֹאמַר מַה־יִּסְכָּן־לָךְ מָה־אֹעִיל מֵחַטָּאתִי׃ אֲנִי אֲשִׁיבְךָ מִלִּין 3 4
וְאֶת־רֵעֶיךָ עִמָּךְ׃ הַבֵּט שָׁמַיִם וּרְאֵה וְשׁוּר שְׁחָקִים גָּבְהוּ מִמֶּךָּ׃ אִם־ ה 6
חָטָאתָ מַה־תִּפְעָל־בּוֹ וְרַבּוּ פְשָׁעֶיךָ מַה־תַּעֲשֶׂה־לּוֹ׃ אִם־צָדַקְתָּ מַה־ 7

XXXIV. v. 5. פתח באתנח v. 31. הֶאָמַר נ"א אֱמֹר

8 תִּתֶּן־לוֹ אוֹ מַה־מִיָּדְךָ יִקָּח׃ לְאִישׁ־כָּמוֹךָ רִשְׁעֶךָ וּלְבֶן־אָדָם צִדְקָתֶךָ׃
י 9 מֵרוֹב עֲשׁוּקִים יַזְעִיקוּ יְשַׁוְּעוּ מִזְּרוֹעַ רַבִּים׃ וְלֹא־אָמַר אַיֵּה אֱלוֹהַּ
11 עֹשָׂי נֹתֵן זְמִרוֹת בַּלָּיְלָה׃ מַלְּפֵנוּ מִבַּהֲמוֹת אָרֶץ וּמֵעוֹף הַשָּׁמַיִם
12 13 יְחַכְּמֵנוּ׃ שָׁם יִצְעֲקוּ וְלֹא יַעֲנֶה מִפְּנֵי גְּאוֹן רָעִים׃ אַךְ־שָׁוְא לֹא־יִשְׁמַע
14 אֵל וְשַׁדַּי לֹא יְשׁוּרֶנָּה׃ אַף כִּי־תֹאמַר לֹא תְשׁוּרֶנּוּ דִּין לְפָנָיו וּתְחוֹלֵל
טו 16 לוֹ׃ וְעַתָּה כִּי־אַיִן פָּקַד אַפּוֹ וְלֹא־יָדַע בַּפַּשׁ מְאֹד׃ וְאִיּוֹב הֶבֶל יִפְצֶה־
פִּיהוּ בִּבְלִי־דַעַת מִלִּין יַכְבִּר׃

Cap. XXXVI. לו

לו

א 2 וַיֹּסֶף אֱלִיהוּא וַיֹּאמַר׃ כַּתַּר־לִי זְעֵיר וַאֲחַוֶּךָּ כִּי־עוֹד לֶאֱלוֹהַּ מִלִּים׃
3 4 אֶשָּׂא דֵעִי לְמֵרָחוֹק וּלְפֹעֲלִי אֶתֵּן־צֶדֶק׃ כִּי־אָמְנָם לֹא־שֶׁקֶר מִלָּי
ה 6 תְּמִים דֵּעוֹת עִמָּךְ׃ הֶן־אֵל כַּבִּיר וְלֹא יִמְאָס כַּבִּיר כֹּחַ לֵב׃ לֹא־יְחַיֶּה
7 רָשָׁע וּמִשְׁפַּט עֲנִיִּים יִתֵּן׃ לֹא־יִגְרַע מִצַּדִּיק עֵינָיו וְאֶת־מְלָכִים לַכִּסֵּא
8 וַיֹּשִׁיבֵם לָנֶצַח וַיִּגְבָּהוּ׃ וְאִם־אֲסוּרִים בַּזִּקִּים יִלָּכְדוּן בְּחַבְלֵי־עֹנִי׃
י 9 וַיַּגֵּד לָהֶם פָּעֳלָם וּפִשְׁעֵיהֶם כִּי יִתְגַּבָּרוּ׃ וַיִּגֶל אָזְנָם לַמּוּסָר וַיֹּאמֶר
11 כִּי־יְשׁוּבוּן מֵאָוֶן׃ אִם־יִשְׁמְעוּ וְיַעֲבֹדוּ יְכַלּוּ יְמֵיהֶם בַּטּוֹב וּשְׁנֵיהֶם
12 13 בַּנְּעִימִים׃ וְאִם־לֹא יִשְׁמְעוּ בְּשֶׁלַח יַעֲבֹרוּ וְיִגְוְעוּ בִּבְלִי־דָעַת׃ וְחַנְפֵי־
14 לֵב יָשִׂימוּ אָף לֹא יְשַׁוְּעוּ כִּי אֲסָרָם׃ תָּמֹת בַּנֹּעַר נַפְשָׁם וְחַיָּתָם
טו 16 בַּקְּדֵשִׁים׃ יְחַלֵּץ עָנִי בְעָנְיוֹ וְיִגֶל בַּלַּחַץ אָזְנָם׃ וְאַף הֲסִיתְךָ ׀ מִפִּי־צָר
17 רַחַב לֹא־מוּצָק תַּחְתֶּיהָ וְנַחַת שֻׁלְחָנְךָ מָלֵא דָשֶׁן׃ וְדִין־רָשָׁע מָלֵאתָ
18 דִּין וּמִשְׁפָּט יִתְמֹכוּ׃ כִּי־חֵמָה פֶּן־יְסִיתְךָ בְשָׂפֶק וְרָב־כֹּפֶר אַל־יַטֶּךָּ׃
כ 19 הֲיַעֲרֹךְ שׁוּעֲךָ לֹא בְצָר וְכֹל מַאֲמַצֵּי־כֹחַ׃ אַל־תִּשְׁאַף הַלָּיְלָה לַעֲלוֹת
21 עַמִּים תַּחְתָּם׃ הִשָּׁמֶר אַל־תֵּפֶן אֶל־אָוֶן כִּי עַל־זֶה בָּחַרְתָּ מֵעֹנִי׃
22 23 הֶן־אֵל יַשְׂגִּיב בְּכֹחוֹ מִי כָמֹהוּ מוֹרֶה׃ מִי־פָקַד עָלָיו דַּרְכּוֹ וּמִי־אָמַר
24 כה פָּעַלְתָּ עַוְלָה׃ זְכֹר כִּי־תַשְׂגִּיא פָעֳלוֹ אֲשֶׁר שֹׁרְרוּ אֲנָשִׁים׃ כָּל־אָדָם
26 חָזוּ־בוֹ אֱנוֹשׁ יַבִּיט מֵרָחוֹק׃ הֶן־אֵל שַׂגִּיא וְלֹא נֵדָע מִסְפַּר שָׁנָיו וְלֹא־
27 28 חֵקֶר׃ כִּי יְגָרַע נִטְפֵי־מָיִם יָזֹקּוּ מָטָר לְאֵדוֹ׃ אֲשֶׁר־יִזְּלוּ שְׁחָקִים
29 יִרְעֲפוּ עֲלֵי ׀ אָדָם רָב׃ אַף אִם־יָבִין מִפְרְשֵׂי־עָב תְּשֻׁאוֹת סֻכָּתוֹ׃
ל 31 הֵן־פָּרַשׂ עָלָיו אוֹרוֹ וְשָׁרְשֵׁי הַיָּם כִּסָּה׃ כִּי־בָם יָדִין עַמִּים יִתֶּן־אֹכֶל
32 33 לְמַכְבִּיר׃ עַל־כַּפַּיִם כִּסָּה־אוֹר וַיְצַו עָלֶיהָ בְמַפְגִּיעַ׃ יַגִּיד עָלָיו רֵעוֹ
מִקְנֶה אַף עַל־עוֹלֶה׃

Cap. XXXVII. לז

לז

א 2 אַף־לְזֹאת יֶחֱרַד לִבִּי וְיִתַּר מִמְּקוֹמוֹ׃ שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ בְּרֹגֶז קֹלוֹ וְהֶגֶה

XXXV. v. 11. בלא א׳ XXXVI. v. 32. נ״א עָלָיו

nabis ei? aut quid de manu tua accipiet?

8. Homini, qui similis tui est, nocebit impietas tua; et filium hominis adiuvabit iustitia tua.

9. Propter multitudinem calumniatorum clamabunt; et eiulabunt propter vim brachii tyrannorum.

10. Et non dixit: Ubi est Deus, qui fecit me, qui dedit carmina in nocte?

11. Qui docet nos super iumenta terrae, et super volucres coeli erudit nos.

12. Ibi clamabunt, et non exaudiet, propter superbiam malorum.

13. Non ergo frustra audiet Deus, et Omnipotens causas singulorum intuebitur.

14. Etiam cum dixeris: Non considerat; iudicare coram illo, et expecta eum.

15. Nunc enim non infert furorem suum, nec ulciscitur scelus valde.

16. Ergo Job frustra aperit os suum, et absque scientia verba multiplicat.

Cap. XXXVI.

Jobum provocat, ut resipiscat.

1. Addens quoque Eliu, haec locutus est:

2. Sustine me paululum, et indicabo tibi; adhuc enim habeo, quod pro Deo loquar.

3. Repetam scientiam meam a principio, et operatorem meum probabo iustum.

4. Vere enim absque mendacio sermones mei, et perfecta scientia probabitur tibi. 5. Deus potentes non abiicit, cum et ipse sit potens.

6. Sed non salvat impios, et iudicium pauperibus tribuit.

7. Non auferet a iusto oculos suos, et reges in solio collocat in perpetuum, et illi eriguntur.

8. Et si fuerint in catenis, et vinciantur funibus paupertatis.

9 Indicabit eis opera eorum, et scelera eorum, quia violenti fuerunt.

10. Revelabit quoque aurem eorum*, ut corripiat; et loquetur, ut revertantur ab iniquitate. * c. 33, 16.

11. Si audierint et observaverint, complebunt dies suos in bono, et annos suos in gloria;

12. Si autem non audierint, transibunt per gladium, et consumentur in stultitia.

13. Simulatores et callidi provocant iram Dei, neque clamabunt, cum vincti fuerint.

14. Morietur in tempestate anima eorum, et vita eorum inter effeminatos.

15. Eripiet * de angustia sua pauperem, et revelabit in tribulatione aurem eius. * Ps. 34, 10.

16. Igitur salvabit te de ore angusto latissime, et non habente fundamentum subter se; requies autem mensae tuae erit plena pinguedine.

17. Causa tua quasi impii iudicata est, causam iudiciumque recipies.

18. Non te ergo superet ira, ut aliquem opprimas; nec multitudo donorum inclinet te.

19. Depone magnitudinem tuam absque tribulatione, et omnes robustos fortitudine. 20. Ne protrahas noctem, ut ascendant populi pro eis.

21. Cave, ne declines ad iniquitatem; hanc enim coepisti sequi post miseriam. 22. Ecce! Deus excelsus in fortitudine sua, et nullus ei similis in legislatoribus.

23. Quis poterit scrutari vias eius? aut quis potest ei dicere: Operatus es iniquitatem?

24. Memento, quod ignores opus eius, de quo cecinerunt viri.

25. Omnes homines vident eum, unusquisque intuetur procul.

26. Ecce! Deus magnus vincens scientiam nostram; numerus annorum eius inaestimabilis.

27. Qui aufert stillas pluviae*, et effundit imbres ad instar gurgitum.

28. Qui de nubibus fluunt, quae praetexunt cuncta desuper.

29. Si voluerit extendere nubes quasi tentorium suum.

30. Et fulgurare lumine suo desuper, cardines quoque maris operiet.

31. Per haec enim iudicat populos, et dat escas multis mortalibus.

32. In manibus abscondit lucem, et praecipit ei, ut rursus adveniat.

33. Annunciat de ea amico suo, quod possessio eius sit, et ad eam possit ascendere.

Cap. XXXVII.

Dei sapientiam, potentiam et iustitiam ex operibus eius declarat.

1. Super hoc expavit cor meum, et emotum est de loco suo.

2. Audite auditionem in terrore vocis eius, et sonum de ore illius procedentem!

3. Subter omnes coelos ipse considerat, et lumen illius super terminos terrae.

4. Post eum rugiet sonitus, tonabit voce magnitudinis suae, et non investigabitur, cum audita fuerit vox eius.

5. Tonabit Deus in voce sua mirabiliter, qui facit magna, et inscrutabilia.

6. Qui praecipit nivi *, ut descendat in terram, et hyemis pluviis, et imbri fortitudinis suae. * Ps. 147, 16.

7. Qui in manu omnium hominum, signat, ut noverint singuli opera sua.

8. Ingredietur bestia latibulum *, et in antro suo morabitur. * c. 38, 40.

9. Ab interioribus egredietur tempestas, et ab Arcturo frigus.

10. Flante Deo concrescit gelu, et rursum latissimae funduntur aquae.

11. Frumentum desiderat nubes, et nubes spargunt lumen suum.

12. Quae lustrant per circuitum, quocumque eas voluntas gubernantis duxerit, ad omne, quod praeceperit illis super faciem orbis terrarum.

13. Sive in una tribu, sive in terra sua, sive in quocumque loco misericordiae suae eas iusserit inveniri.

14. Ausculta haec Job! sta, et considera mirabilia Dei!

15. Numquid scis, quando praeceperit Deus pluviis, ut ostenderent lucem nubium eius?

16. Numquid nosti semitas nubium magnas, et perfectas scientias?

17. Nonne vestimenta tua calida sunt, cum perflata fuerit terra Austro?

18. Tu forsitan cum eo fabricatus es coelos, qui solidissimi quasi aere fusi sunt?

19. Ostende nobis, quid dicamus illi! nos quippe involvimur tenebris.

20. Quis narrabit ei, quae loquor? etiam si locutus fuerit homo, devorabitur.

21. At nunc non vident lucem; subito aër cogetur in nubes, et ventus transiens fugabit eas.

22. Ab Aquilone aurum venit, et ad Deum formidolosa laudatio.

23. Digne cum invenire non possumus; magnus fortitudine, et iudicio, et iustitia, et enarrari non potest.

24. Ideo timebunt eum viri, et non audebunt contemplari omnes, qui sibi videntur esse sapientes.

CAP. XXXVIII.

Deus ipse Jobo ex naturae mirabilibus providentiam suam commendat.

1. Respondens autem Dominus Job de turbine, dixit:

2. Quis est iste involvens sententias sermonibus imperitis?

3. Accinge * sicut vir lumbos tuos! interrogabo te, et responde mihi.
* c. 40, 2.

4. Ubi eras, quando ponebam fundamenta terrae? indica mihi, si habes intelligentiam!

5. Quis posuit mensuras eius, si nosti *? vel quis tetendit super eam lineam? * Prov. 30, 4.

6. Super quo bases illius solidatae sunt? aut quis demisit lapidem angularem eius,

7. cum me laudarent simul astra matutina, et iubilarent omnes filii Dei?

8. Quis conclusit ostiis mare, quando erumpebat quasi de vulva procedens,

9. Cum ponerem nubem vestimentum eius, et caligine illud quasi pannis infantiae obvolverem?

10. Circumdedi * illud terminis meis, et posui vectem, et ostia;
* Prov. 8, 29.

11. et dixi *: Usque huc venies, et non procedes amplius, et hic confringes tumentes fluctus tuos!
* Ps. 32, 7.

12. Numquid post ortum tuum praecepisti diluculo, et ostendisti aurorae locum suum?

13. Et tenuisti concutiens extrema terrae, et excussisti impios ex ea?

14. Restituetur ut lutum signaculum, et stabit sicut vestimentum.

15. Auferetur ab impiis lux sua *, et brachium excelsum confringetur.
* c. 18, 18.

16. Numquid ingressus es profunda maris, et in novissimis abyssi deambulasti?

17. Numquid apertae sunt tibi portae mortis, et ostia tenebrosa vidisti?

18. Numquid considerasti latitudinem terrae? indica mihi, si nosti, omnia,

3 4 מִפִּיו יֵצֵא׃ תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם יִשְׁרֵהוּ וְאוֹרוֹ עַל־כַּנְפוֹת הָאָרֶץ׃ אַחֲרָיו ׀
ה יִשְׁאַג־קוֹל יַרְעֵם בְּקוֹל גְּאוֹנוֹ וְלֹא יְעַקְּבֵם כִּֽי־יִשָּׁמַע קוֹלוֹ׃ יַרְעֵם אֵל
6 בְּקוֹלוֹ נִפְלָאוֹת עֹשֶׂה גְדֹלוֹת וְלֹא נֵדָע׃ כִּי לַשֶּׁלֶג ׀ יֹאמַר הֱוֵא־אָרֶץ
7 וְגֶשֶׁם מָטָר וְגֶשֶׁם מִטְרוֹת עֻזּוֹ׃ בְּיַד־כָּל־אָדָם יַחְתּוֹם לָדַעַת כָּל־אַנְשֵׁי
8 9 מַעֲשֵׂהוּ׃ וַתָּבֹא חַיָּה בְמוֹ־אָרֶב וּבִמְעוֹנֹתֶיהָ תִשְׁכֹּן׃ מִן־הַחֶדֶר תָּבוֹא
י סוּפָה וּמִמְּזָרִים קָרָה׃ מִנִּשְׁמַת־אֵל יִתֶּן־קָרַח וְרֹחַב מַיִם בְּמוּצָק׃
11 12 אַף־בְּרִי יַטְרִיחַ עָב יָפִיץ עֲנַן אוֹרוֹ׃ וְהוּא מְסִבּוֹת ׀ מִתְהַפֵּךְ
13 בְּתַחְבּוּלֹתָו לְפָעֳלָם כֹּל אֲשֶׁר־יְצַוֵּם ׀ עַל־פְּנֵי תֵבֵל אָרְצָה׃ אִם־לְשֵׁבֶט
14 אִם־לְאַרְצוֹ אִם־לְחֶסֶד יַמְצִאֵהוּ׃ הַאֲזִינָה זֹּאת אִיּוֹב עֲמֹד וְהִתְבּוֹנֵן ׀
טו 16 נִפְלְאוֹת אֵל׃ הֲתֵדַע בְּשׂוּם־אֱלוֹהַּ עֲלֵיהֶם וְהוֹפִיעַ אוֹר עֲנָנוֹ׃ הֲתֵדַע
17 עַל־מִפְלְשֵׂי־עָב מִפְלְאוֹת תְּמִים דֵּעִים׃ אֲשֶׁר־בְּגָדֶיךָ חַמִּים בְּהַשְׁקִט
18 19 אֶרֶץ מִדָּרוֹם׃ תַּרְקִיעַ עִמּוֹ לִשְׁחָקִים חֲזָקִים כִּרְאִי מוּצָק׃ הוֹדִיעֵנוּ
כ מַה־נֹּאמַר לוֹ לֹא נַעֲרֹךְ מִפְּנֵי־חֹשֶׁךְ׃ הַיְסֻפַּר־לוֹ כִּי אֲדַבֵּר אִם־אָמַר
21 אִישׁ כִּי יְבֻלָּע׃ וְעַתָּה ׀ לֹא רָאוּ אוֹר בָּהִיר הוּא בַּשְּׁחָקִים וְרוּחַ עָבְרָה
22 23 וַתְּטַהֲרֵם׃ מִצָּפוֹן זָהָב יֶאֱתֶה עַל־אֱלוֹהַּ נוֹרָא הוֹד׃ שַׁדַּי לֹא־מְצָאנֻהוּ
24 שַׂגִּיא־כֹחַ וּמִשְׁפָּט וְרֹב־צְדָקָה לֹא יְעַנֶּה׃ לָכֵן יְרֵאוּהוּ אֲנָשִׁים לֹא
יִרְאֶה כָּל־חַכְמֵי־לֵב׃

לח CAP. XXXVIII. לח

א 2 וַיַּעַן־יְהוָה אֶת־אִיּוֹב מִנְ הַסְּעָרָה וַיֹּאמַר׃ מִי זֶה ׀ מַחְשִׁיךְ עֵצָה
3 4 בְמִלִּין בְּלִי־דָעַת׃ אֱזָר־נָא כְגֶבֶר חֲלָצֶיךָ וְאֶשְׁאָלְךָ וְהוֹדִיעֵנִי׃ אֵיפֹה
ה הָיִיתָ בְּיָסְדִי־אָרֶץ הַגֵּד אִם־יָדַעְתָּ בִינָה׃ מִי־שָׂם מְמַדֶּיהָ כִּי תֵדָע
6 אוֹ מִי־נָטָה עָלֶיהָ קָּו׃ עַל־מָה אֲדָנֶיהָ הָטְבָּעוּ אוֹ מִי־יָרָה אֶבֶן פִּנָּתָהּ׃
7 8 בְּרָן־יַחַד כּוֹכְבֵי בֹקֶר וַיָּרִיעוּ כָּל־בְּנֵי אֱלֹהִים׃ וַיָּסֶךְ בִּדְלָתַיִם יָם
9 י בְּגִיחוֹ מֵרֶחֶם יֵצֵא׃ בְּשׂוּמִי עָנָן לְבֻשׁוֹ וַעֲרָפֶל חֲתֻלָּתוֹ׃ וָאֶשְׁבֹּר עָלָיו
11 חֻקִּי וָאָשִׂים בְּרִיחַ וּדְלָתָיִם׃ וָאֹמַר עַד־פֹּה תָבוֹא וְלֹא תֹסִיף וּפֹא
12 יָשִׁית בִּגְאוֹן גַּלֶּיךָ׃ הֲמִיָּמֶיךָ צִוִּיתָ בֹּקֶר יִדַּעְתָּה שַּׁחַר מְקֹמוֹ׃
13 14 לֶאֱחֹז בְּכַנְפוֹת הָאָרֶץ וְיִנָּעֲרוּ רְשָׁעִים מִמֶּנָּה׃ תִּתְהַפֵּךְ כְּחֹמֶר חוֹתָם
טו וְיִתְיַצְּבוּ כְּמוֹ לְבוּשׁ׃ וְיִמָּנַע מֵרְשָׁעִים אוֹרָם וּזְרוֹעַ רָמָה תִּשָּׁבֵר׃
16 17 הֲבָאתָ עַד־נִבְכֵי־יָם וּבְחֵקֶר תְּהוֹם הִתְהַלָּכְתָּ׃ הֲנִגְלוּ לְךָ שַׁעֲרֵי־מָוֶת
18 וְשַׁעֲרֵי צַלְמָוֶת תִּרְאֶה׃ הִתְבֹּנַנְתָּ עַד־רַחֲבֵי־אָרֶץ הַגֵּד אִם־יָדַעְתָּ כֻּלָּהּ׃

XXXVII. v. 6. נ"א הֱוֵה־ v. 12. תיו ק' v. 23. נ"א יְעַנֶּה

XXXVIII. v. 1. נ"א מִנְ כ' מִן ק' v. 2. נ"א עֵצָה v. 11. א' במקום ה'

v. 12. יִדַּעְתָּה שַּׁחַר — יִדַּעְתָּ הַשַּׁחַר ק'

19 כ אֵיזֶה הַדֶּרֶךְ יִשְׁכָּן־אוֹר וְחֹשֶׁךְ אֵיזֶה מְקֹמוֹ׃ כִּי תִקָּחֶנּוּ אֶל־גְּבוּלוֹ
21 וְכִי תָבִין נְתִיבוֹת בֵּיתוֹ׃ יָדַעְתָּ כִּי־אָז תִּוָּלֵד וּמִסְפַּר יָמֶיךָ רַבִּים׃
22 23 הֲבָאתָ אֶל־אֹצְרוֹת שָׁלֶג וְאוֹצְרוֹת בָּרָד תִּרְאֶה׃ אֲשֶׁר חָשַׂכְתִּי לְעֶת צָר
24 לְיוֹם קְרָב וּמִלְחָמָה׃ אֵיזֶה הַדֶּרֶךְ יֵחָלֶק אוֹר יָפֵץ קָדִים עֲלֵי־אָרֶץ׃
כה 26 מִי־פִלַּג לַשֶּׁטֶף תְּעָלָה וְדֶרֶךְ לַחֲזִיז קֹלוֹת׃ לְהַמְטִיר עַל־אֶרֶץ לֹא
27 אִישׁ מִדְבָּר לֹא־אָדָם בּוֹ׃ לְהַשְׂבִּיעַ שֹׁאָה וּמְשֹׁאָה וּלְהַצְמִיחַ מֹצָא
28 29 דֶשֶׁא׃ הֲיֵשׁ לַמָּטָר אָב אוֹ מִי־הוֹלִיד אֶגְלֵי־טָל׃ מִבֶּטֶן מִי יָצָא הַקָּרַח
ל וּכְפֹר שָׁמַיִם מִי יְלָדוֹ׃ כָּאֶבֶן מַיִם יִתְחַבָּאוּ וּפְנֵי תְהוֹם יִתְלַכָּדוּ׃
31 32 הַתְקַשֵּׁר מַעֲדַנּוֹת כִּימָה אוֹ־מֹשְׁכוֹת כְּסִיל תְּפַתֵּחַ׃ הֲתֹצִיא מַזָּרוֹת
33 בְּעִתּוֹ וְעַיִשׁ עַל־בָּנֶיהָ תַנְחֵם׃ הֲיָדַעְתָּ חֻקּוֹת שָׁמָיִם אִם־תָּשִׂים מִשְׁטָרוֹ
34 לה בָאָרֶץ׃ הֲתָרִים לָעָב קוֹלֶךָ וְשִׁפְעַת־מַיִם תְּכַסֶּךָּ׃ הַתְשַׁלַּח בְּרָקִים
36 וְיֵלֵכוּ וְיֹאמְרוּ לְךָ הִנֵּנוּ׃ מִי־שָׁת בַּטֻּחוֹת חָכְמָה אוֹ מִי־נָתַן לַשֶּׂכְוִי
37 38 בִינָה׃ מִי־יְסַפֵּר שְׁחָקִים בְּחָכְמָה וְנִבְלֵי שָׁמַיִם מִי יַשְׁכִּיב׃ בְּצֶקֶת
39 עָפָר לַמּוּצָק וּרְגָבִים יְדֻבָּקוּ׃ הֲתָצוּד לְלָבִיא טָרֶף וְחַיַּת כְּפִירִים
מ 41 תְּמַלֵּא׃ כִּי־יָשֹׁחוּ בַמְּעוֹנוֹת יֵשְׁבוּ בַסֻּכָּה לְמוֹ־אָרֶב׃ מִי יָכִין לָעֹרֵב
צֵידוֹ כִּי יְלָדוֹ אֶל־אֵל יְשַׁוֵּעוּ יִתְעוּ לִבְלִי־אֹכֶל׃

Cap. XXXIX. לט

לט

א 2 הֲיָדַעְתָּ עֵת לֶדֶת יַעֲלֵי־סָלַע חֹלֵל אַיָּלוֹת תִּשְׁמֹר׃ תִּסְפֹּר יְרָחִים
3 תְּמַלֶּאנָה וְיָדַעְתָּ עֵת לִדְתָּנָה׃ תִּכְרַעְנָה יַלְדֵיהֶן תְּפַלַּחְנָה חֶבְלֵיהֶם
4 ה תְּשַׁלַּחְנָה׃ יַחְלְמוּ בְנֵיהֶם יִרְבּוּ בַבָּר יָצְאוּ וְלֹא־שָׁבוּ לָמוֹ׃ מִי־שִׁלַּח
6 פֶּרֶא חָפְשִׁי וּמֹסְרוֹת עָרוֹד מִי פִתֵּחַ׃ אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי עֲרָבָה בֵיתוֹ
7 וּמִשְׁכְּנוֹתָיו מְלֵחָה׃ יִשְׂחַק לַהֲמוֹן קִרְיָה תְּשֻׁאוֹת נוֹגֵשׂ לֹא יִשְׁמָע׃
8 9 יְתוּר הָרִים מִרְעֵהוּ וְאַחַר כָּל־יָרוֹק יִדְרוֹשׁ׃ הֲיֹאבֶה רֵּים עָבְדֶךָ אִם־
י יָלִין עַל־אֲבוּסֶךָ׃ הֲתִקְשָׁר־רֵים בְּתֶלֶם עֲבֹתוֹ אִם־יְשַׂדֵּד עֲמָקִים
11 12 אַחֲרֶיךָ׃ הֲתִבְטַח־בּוֹ כִּי־רַב כֹּחוֹ וְתַעֲזֹב אֵלָיו יְגִיעֶךָ׃ הֲתַאֲמִין בּוֹ
13 כִּי־יָשׁוּב זַרְעֶךָ וְגָרְנְךָ יֶאֱסֹף׃ כְּנַף־רְנָנִים נֶעֱלָסָה אִם־אֶבְרָה חֲסִידָה
14 טו וְנֹצָה׃ כִּי־תַעֲזֹב לָאָרֶץ בֵּצֶיהָ וְעַל־עָפָר תְּחַמֵּם׃ וַתִּשְׁכַּח כִּי־רֶגֶל
16 תְּזוּרֶהָ וְחַיַּת הַשָּׂדֶה תְּדוּשֶׁהָ׃ הִקְשִׁיחַ בָּנֶיהָ לְּלֹא־לָהּ לְרִיק יְגִיעָהּ
17 18 בְּלִי־פָחַד׃ כִּי־הִשָּׁהּ אֱלוֹהַּ חָכְמָה וְלֹא־חָלַק לָהּ בַּבִּינָה׃ כָּעֵת בַּמָּרוֹם
19 תַּמְרִיא תִּשְׂחַק לַסּוּס וּלְרֹכְבוֹ׃ הֲתִתֵּן לַסּוּס גְּבוּרָה הֲתַלְבִּישׁ צַוָּארוֹ
כ 21 רַעְמָה׃ הֲתַרְעִישֶׁנּוּ כָּאַרְבֶּה הוֹד נַחְרוֹ אֵימָה׃ יַחְפְּרוּ בָעֵמֶק וְיָשִׂישׂ

XXXVIII. v. 19. 24. נ"א אֵי־זֶה v. 41. ילדיו ק' XXXIX. v. 2.
בנ"א מלרע v. 12. יָשׁוּב — יָשִׁיב ק'

19. in qua via lux habitet, et tenebrarum quis locus sit?
20. Ut ducas unumquodque ad terminos suos, et intelligas semitas domus eius.
21. Sciebas tunc, quod nasciturus esses? et numerum dierum tuorum noveras?
22. Numquid ingressus es thesauros nivis? aut thesauros grandinis aspexisti?
23. Quae praeparavi in tempus hostis, in diem pugnae et belli?
24. Per quam viam spargitur lux, dividitur aestus super terram?
25. Quis dedit vehementissimo imbri cursum*, et viam sonantis tonitrui?
* Ps. 134, 7.
26. Ut plueret super terram absque homine in deserto, ubi nullus mortalium commoratur;
27. ut impleret inviam et desolatam, et produceret herbas virentes?
28. Quis est pluviae pater? vel quis genuit stillas roris?
29. De cuius utero egressa est glacies? et gelu de coelo quis genuit?
30. In similitudinem lapidis aquae durantur, et superficies abyssi constringitur.
31. Numquid coniungere valebis micantes stellas Pleiadas, aut gyrum Arcturi poteris dissipare?
32. Numquid producis Luciferum in tempore suo? et vesperum super filios terrae consurgere facis?
33. Numquid nosti ordinem coeli? et pones rationem eius in terra?
34. Numquid elevabis in nebula vocem tuam, et impetus aquarum operiet te?
35. Numquid mittes fulgura, et ibunt, et revertentia dicent tibi: Adsumus?
36. Quis posuit in visceribus hominis sapientiam? vel quis dedit gallo intelligentiam?
37. Quis enarrabit coelorum rationem, et concentum coeli quis dormire faciet?
38. Quando fundebatur pulvis in terra, et glebae compingebantur?
39. Numquid capies leaenae praedam, et animam catulorum eius implebis,
40. quando cubant *in antris, et in specubus insidiantur? * c. 37, 8.
41. * Quis praeparat corvo escam suam, quando pulli eius clamant ad Deum, vagantes, eo quod non habeant cibos? * Ps. 146, 9.

Cap. XXXIX.

Ulterior providentiae divinae declaratio. Job se temere iudicasse fatetur.

1. Numquid nosti tempus partus ibicum in petris, vel parturientes cervas observasti?
2. Dinumerasti menses conceptus earum, et scisti tempus partus earum?
3. Incurvantur ad foetum, et pariunt, et rugitus emittunt.
4. Separantur filii earum, et pergunt ad pastum; egrediuntur, et non revertuntur ad eas.
5. Quis dimisit onagrum liberum, et vincula eius quis solvit?
6. Cui dedi in solitudine domum, et tabernacula eius in terra salsuginis.
7. Contemnit multitudinem civitatis, clamorem exactoris non audit.
8. Circumspicit montes pascuae suae, et virentia quaeque perquirit.
9. Numquid volet rhinoceros servire tibi, aut morabitur ad praesepe tuum?
10. Numquid alligabis rhinocerota ad arandum loro tuo? aut confringet glebas vallium post te?
11. Numquid fiduciam habebis in magna fortitudine eius, et derelinques ei labores tuos?
12. Numquid credes illi, quod sementem reddat tibi, et aream tuam congreget?
13. Penna struthionis similis est pennis herodii, et accipitris.
14. Quando derelinquit ova sua in terra, tu forsitan in pulvere calefacies ea?
15. Obliviscitur, quod pes conculcet ea, aut bestia agri conterat.
16. Duratur ad filios suos quasi non sint sui, frustra laboravit nullo timore cogente.
17. Privavit enim eam Deus sapientia, nec dedit illi intelligentiam.
18. Cum tempus fuerit, in altum alas erigit; deridet equum et ascensorem eius.
19. Numquid praebebis equo fortitudinem, aut circumdabis collo eius hinnitum?
20. Numquid suscitabis eum quasi locustas? gloria narium eius terror.
21. Terram ungula fodit, exultat audacter; in occursum pergit armatis.

22. Contemnit pavorem, nec cedit gladio.
23. Super ipsum sonabit pharetra, vibrabit hasta et clypeus.
24. Fervens et fremens sorbet terram, nec reputat tubae sonare clangorem.
25. Ubi audierit buccinam, dicit: Vah, procul odoratur bellum, exhortationem ducum, et ululatum exercitus.
26. Numquid per sapientiam tuam plumescit accipiter, expandens alas suas ad Austrum?
27. Numquid ad praeceptum tuum elevabitur aquila, et in arduis ponet nidum suum?
28. In petris manet, et in praeruptis silicibus commoratur, atque inaccessis rupibus.
29. Inde contemplatur escam, et de longe oculi eius prospiciunt.
30. Pulli eius lambent sanguinem: et ubicumque cadaver fuerit, statim adest.
31. Et adiecit Dominus, et locutus est ad Job:
32. Numquid qui contendit cum Deo, tam facile conquiescit? utique qui arguit Deum, debet respondere ei.
33. Respondens autem Job Domino, dixit:
34. Qui leviter locutus sum, respondere quid possum? manum meam ponam super os meum.
35. Unum locutus sum, quod utinam non dixissem; et alterum, quibus ultra non addam.

CAP. XL.

Deus Jobo ulterius suam potentiam ostendit.

1. Respondens autem Dominus Job de turbine, dixit:
2. Accinge *sicut vir lumbos tuos; interrogabo te, et indica mihi. *c. 38,3.
3. Numquid irritum facies iudicium meum? et condemnabis me, ut tu iustificeris?
4. Et si habes brachium sicut Deus, et si voce simili tonas?
5. Circumda tibi decorem, et in sublime erigere, et esto gloriosus, et speciosis induere vestibus!
6. Disperge superbos in furore tuo, et respiciens omnem arrogantem humilia!
7. Respice cunctos superbos, et confunde eos, et contere impios in loco suo!
8. Absconde eos in pulvere simul, et facies eorum demerge in foveam!
9. Et ego confitebor, quod salvare te possit dextera tua.
10. Ecce! Behemoth, quem feci tecum, foenum quasi bos comedet.
11. Fortitudo eius in lumbis eius, et virtus illius in umbilico ventris eius.
12. Stringit caudam suam quasi cedrum, nervi testiculorum eius perplexi sunt.
13. Ossa eius velut fistulae aeris, cartilago illius quasi laminae ferreae.
14. Ipse est principium viarum Dei, qui fecit eum, applicabit gladium eius.
15. Huic montes herbas ferunt; omnes bestiae agri ludent ibi.
16. Sub umbra dormit in secreto calami, et in locis humentibus.
17. Protegunt umbrae umbram eius, circumdabunt eum salices torrentis.
18. Ecce! absorbebit fluvium, et non mirabitur; et habet fiduciam, quod influat Jordanis in os eius.
19. In oculis eius quasi hamo capiet eum, et in sudibus perforabit nares eius.
20. An extrahere poteris leviathan hamo? et fune ligabis linguam eius?
21. Numquid pones circulum in naribus eius, aut armilla perforabis maxillam eius?
22. Numquid multiplicabit ad te preces, aut loquetur tibi mollia?
23. Numquid feriet tecum pactum, et accipies eum servum sempiternum?
24. Numquid illudes ei quasi avi, aut ligabis eum ancillis tuis?
25. Concident eum amici, divident illum negotiatores?
26. Numquid implebis sagenas pelle eius, et gurgustium piscium capite illius?
27. Pone super eum manum tuam; memento belli, nec ultra addas loqui.
28. Ecce! spes eius frustrabitur eum, et videntibus cunctis praecipitabitur.

CAP. XLI.

Plenior Leviathan descriptio.

1. Non quasi crudelis suscitabo eum; quis enim resistere potest vultui meo?

בְּכֹחַ יֵצֵא לִקְרַאת־נָשֶׁק׃ יִשְׂחַק לְפַחַד וְלֹא יֵחָת וְלֹא יָשׁוּב מִפְּנֵי־ 22
חָרֶב׃ עָלָיו תִּרְנֶה אַשְׁפָּה לַהַב חֲנִית וְכִידוֹן׃ בְּרַעַשׁ וְרֹגֶז יְגַמֶּא־אָרֶץ 23 24
וְלֹא יַאֲמִין כִּי־קוֹל שׁוֹפָר׃ בְּדֵי שֹׁפָר ׀ יֹאמַר הֶאָח וּמֵרָחוֹק יָרִיחַ כה
מִלְחָמָה רַעַם שָׂרִים וּתְרוּעָה׃ הֲמִבִּינָתְךָ יַאֲבֶר־נֵץ יִפְרֹשׂ כְּנָפָו 26
לְתֵימָן׃ אִם־עַל־פִּיךָ יַגְבִּיהַּ נָשֶׁר וְכִי יָרִים קִנּוֹ׃ סֶלַע יִשְׁכֹּן וְיִתְלֹנָן 27 28
עַל־שֶׁן־סֶלַע וּמְצוּדָה׃ מִשָּׁם חָפַר אֹכֶל לְמֵרָחוֹק עֵינָיו יַבִּיטוּ׃ 29
וְאֶפְרֹחָו יְעַלְעוּ־דָם וּבַאֲשֶׁר חֲלָלִים שָׁם הוּא׃ ל

מ Cap. XL. מ

וַיַּעַן יְהוָה אֶת־אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ הֲרֹב עִם־שַׁדַּי יִסּוֹר מוֹכִיחַ אֱלוֹהַּ א 2
יַעֲנֶנָּה׃ וַיַּעַן אִיּוֹב אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר׃ הֵן קַלֹּתִי מָה אֲשִׁיבֶךָּ יָדִי 3 4
שַׂמְתִּי לְמוֹ־פִי׃ אַחַת דִּבַּרְתִּי וְלֹא אֶעֱנֶה וּשְׁתַּיִם וְלֹא אוֹסִיף׃ וַיַּעַן ה 6
יְהוָה אֶת־אִיּוֹב מִן ׀ סְעָרָה וַיֹּאמַר׃ אֱזָר־נָא כְגֶבֶר חֲלָצֶיךָ אֶשְׁאָלְךָ 7
וְהוֹדִיעֵנִי׃ הַאַף תָּפֵר מִשְׁפָּטִי תַּרְשִׁיעֵנִי לְמַעַן תִּצְדָּק׃ וְאִם־זְרוֹעַ 8 9
כָּאֵל ׀ לָךְ וּבְקוֹל כָּמֹהוּ תַרְעֵם׃ עֲדֵה־נָא גָאוֹן וָגֹבַהּ וְהוֹד וְהָדָר י
תִּלְבָּשׁ׃ הָפֵץ עֶבְרוֹת אַפֶּךָ וּרְאֵה כָל־גֵּאֶה וְהַשְׁפִּילֵהוּ׃ רְאֵה כָל־גֵּאֶה 11 12
הַכְנִיעֵהוּ וַהֲדֹךְ רְשָׁעִים תַּחְתָּם׃ טָמְנֵם בֶּעָפָר יָחַד פְּנֵיהֶם חֲבֹשׁ 13
בַּטָּמוּן׃ וְגַם־אֲנִי אוֹדֶךָּ כִּי־תוֹשִׁעַ לְךָ יְמִינֶךָ׃ הִנֵּה־נָא בְהֵמוֹת אֲשֶׁר־ 14 טו
עָשִׂיתִי עִמָּךְ חָצִיר כַּבָּקָר יֹאכֵל׃ הִנֵּה־נָא כֹחוֹ בְמָתְנָיו וְאֹנוֹ 16
בִּשְׁרִירֵי בִטְנוֹ׃ יַחְפֹּץ זְנָבוֹ כְמוֹ־אָרֶז גִּידֵי פַחֲדָו יְשֹׂרָגוּ׃ עֲצָמָיו 17 18
אֲפִיקֵי נְחוּשָׁה גְּרָמָיו כִּמְטִיל בַּרְזֶל׃ הוּא רֵאשִׁית דַּרְכֵי־אֵל הָעֹשׂוֹ 19
יַגֵּשׁ חַרְבּוֹ׃ כִּי־בוּל הָרִים יִשְׂאוּ־לוֹ וְכָל־חַיַּת הַשָּׂדֶה יְשַׂחֲקוּ־שָׁם׃ כ
תַּחַת־צֶאֱלִים יִשְׁכָּב בְּסֵתֶר קָנֶה וּבִצָּה׃ יְסֻכֻּהוּ צֶאֱלִים צִלְלוֹ יְסֻבּוּהוּ 21 22
עַרְבֵי־נָחַל׃ הֵן יַעֲשֹׁק נָהָר לֹא יַחְפּוֹז יִבְטַח ׀ כִּי־יָגִיחַ יַרְדֵּן אֶל־פִּיהוּ׃ 23
בְּעֵינָיו יִקָּחֶנּוּ בְּמוֹקְשִׁים יִנְקָב־אָף׃ תִּמְשֹׁךְ לִוְיָתָן בְּחַכָּה וּבְחֶבֶל 24 כה
תַּשְׁקִיעַ לְשֹׁנוֹ׃ הֲתָשִׂים אַגְמֹן בְּאַפּוֹ וּבְחוֹחַ תִּקֹּב לֶחֱיוֹ׃ הֲיַרְבֶּה אֵלֶיךָ 26 27
תַּחֲנוּנִים אִם־יְדַבֵּר אֵלֶיךָ רַכּוֹת׃ הֲיִכְרֹת בְּרִית עִמָּךְ תִּקָּחֶנּוּ לְעֶבֶד 28
עוֹלָם׃ הַתְשַׂחֶק־בּוֹ כַּצִּפּוֹר וְתִקְשְׁרֶנּוּ לְנַעֲרוֹתֶיךָ׃ יִכְרוּ עָלָיו חַבָּרִים 29 ל
יֶחֱצוּהוּ בֵּין כְּנַעֲנִים׃ הַתְמַלֵּא בְשֻׂכּוֹת עוֹרוֹ וּבְצִלְצַל דָּגִים רֹאשׁוֹ׃ 31
שִׂים־עָלָיו כַּפֶּךָ זְכֹר מִלְחָמָה אַל־תּוֹסַף׃ 32

מא Cap. XLI. מא

הֵן־תֹּחַלְתּוֹ נִכְזָבָה הֲגַם אֶל־מַרְאָיו יֻטָל׃ לֹא־אַכְזָר כִּי יְעוּרֶנּוּ וּמִי א 2

XXXIX. v. 26. 'פו' — 'פיו' ק' v. 30. 'חיו' ק' XL. v. 6. נ"א מִנְ ׀
כ' מִן ׀ ק' v. 17. 'דָיו' XLI. v. 1. נ"א יֻטָּל v. 2. 'יעו' — 'יעי' ק'

3 הוּא לְפָנַי יִתְיַצָּב׃ מִי הִקְדִּימַנִי וַאֲשַׁלֵּם תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם לִי־הוּא׃
4 ה לֹא־אַחֲרִישׁ בַּדָּיו וּדְבַר גְּבוּרוֹת וְחִין עֶרְכּוֹ׃ מִי־גִלָּה פְּנֵי לְבוּשׁוֹ
6 בְּכֶפֶל רִסְנוֹ מִי יָבוֹא׃ דַּלְתֵי פָנָיו מִי פִתֵּחַ סְבִיבוֹת שִׁנָּיו אֵימָה׃
ז 8 גַּאֲוָה אֲפִיקֵי מָגִנִּים סָגוּר חוֹתָם צָר׃ אֶחָד בְּאֶחָד יִגַּשׁוּ וְרוּחַ לֹא־
9 י יָבוֹא בֵינֵיהֶם׃ אִישׁ־בְּאָחִיהוּ יְדֻבָּקוּ יִתְלַכְּדוּ וְלֹא יִתְפָּרָדוּ׃ עֲטִישֹׁתָיו
11 תָּהֶל אוֹר וְעֵינָיו כְּעַפְעַפֵּי־שָׁחַר׃ מִפִּיו לַפִּידִים יַהֲלֹכוּ כִּידוֹדֵי אֵשׁ
12 13 יִתְמַלָּטוּ׃ מִנְּחִירָיו יֵצֵא עָשָׁן כְּדוּד נָפוּחַ וְאַגְמֹן׃ נַפְשׁוֹ גֶּחָלִים תְּלַהֵט
14 טו וְלַהַב מִפִּיו יֵצֵא׃ בְּצַוָּארוֹ יָלִין עֹז וּלְפָנָיו תָּדוּץ דְּאָבָה׃ מַפְּלֵי בְשָׂרוֹ
16 דָבֵקוּ יָצוּק עָלָיו בַּל־יִמּוֹט׃ לִבּוֹ יָצוּק כְּמוֹ־אָבֶן וְיָצוּק כְּפֶלַח
17 18 תַּחְתִּית׃ מִשֵּׂתוֹ יָגוּרוּ אֵלִים מִשְּׁבָרִים יִתְחַטָּאוּ׃ מַשִּׂיגֵהוּ חֶרֶב בְּלִי
19 תָקוּם חֲנִית מַסָּע וְשִׁרְיָה׃ יַחְשֹׁב לְתֶבֶן בַּרְזֶל לְעֵץ רִקָּבוֹן נְחוּשָׁה׃
כ 21 לֹא־יַבְרִיחֶנּוּ בֶן־קָשֶׁת לְקַשׁ נֶהְפְּכוּ־לוֹ אַבְנֵי־קָלַע׃ כְּקַשׁ נֶחְשְׁבוּ
22 תוֹתָח וְיִשְׂחַק לְרַעַשׁ כִּידוֹן׃ תַּחְתָּיו חַדּוּדֵי חָרֶשׂ יִרְפַּד חָרוּץ עֲלֵי־
23 24 טִיט׃ יַרְתִּיחַ כַּסִּיר מְצוּלָה יָם יָשִׂים כַּמֶּרְקָחָה׃ אַחֲרָיו יָאִיר נָתִיב
כה 26 יַחְשֹׁב תְּהוֹם לְשֵׂיבָה׃ אֵין־עַל־עָפָר מָשְׁלוֹ הֶעָשׂוּ לִבְלִי־חָת׃ אֵת כָּל־
גָּבֹהַּ יִרְאֶה הוּא מֶלֶךְ עַל־כָּל־בְּנֵי־שָׁחַץ׃

CAP. XLII. מב

מב

א 2 וַיַּעַן אִיּוֹב אֶת־יְהוָֹה וַיֹּאמַר׃ יָדַעְתָּ כִּי־כֹל תּוּכָל וְלֹא־יִבָּצֵר מִמְּךָ
3 מְזִמָּה׃ מִי זֶה ׀ מַעְלִים עֵצָה בְּלִי־דָעַת לָכֵן הִגַּדְתִּי וְלֹא אָבִין נִפְלָאוֹת
ה 4 מִמֶּנִּי וְלֹא אֵדָע׃ שְׁמַע־נָא וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר אֶשְׁאָלְךָ וְהוֹדִיעֵנִי׃ לְשֵׁמַע
6 אֹזֶן שְׁמַעְתִּיךָ וְעַתָּה עֵינִי רָאָתְךָ׃ עַל־כֵּן אֶמְאַס וְנִחַמְתִּי עַל־עָפָר
7 וָאֵפֶר׃ וַיְהִי אַחַר דִּבֶּר יְהוָֹה אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־אִיּוֹב וַיֹּאמֶר
יְהוָֹה אֶל־אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי חָרָה אַפִּי בְךָ וּבִשְׁנֵי רֵעֶיךָ כִּי לֹא דִבַּרְתֶּם
8 אֵלַי נְכוֹנָה כְּעַבְדִּי אִיּוֹב׃ וְעַתָּה קְחוּ־לָכֶם שִׁבְעָה־פָרִים וְשִׁבְעָה
אֵילִים וּלְכוּ ׀ אֶל־עַבְדִּי אִיּוֹב וְהַעֲלִיתֶם עוֹלָה בַּעַדְכֶם וְאִיּוֹב עַבְדִּי
יִתְפַּלֵּל עֲלֵיכֶם כִּי ׀ אִם־פָּנָיו אֶשָּׂא לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת עִמָּכֶם נְבָלָה כִּי לֹא
9 דִבַּרְתֶּם אֵלַי נְכוֹנָה כְּעַבְדִּי אִיּוֹב׃ וַיֵּלְכוּ אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וּבִלְדַּד
הַשּׁוּחִי צֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵיהֶם יְהוָֹה וַיִּשָּׂא יְהוָֹה
י אֶת־פְּנֵי אִיּוֹב׃ וַיהוָֹה שָׁב אֶת־שְׁבִית אִיּוֹב בְּהִתְפַּלְלוֹ בְּעַד רֵעֵהוּ
11 וַיֹּסֶף יְהוָֹה אֶת־כָּל־אֲשֶׁר לְאִיּוֹב לְמִשְׁנֶה׃ וַיָּבֹאוּ אֵלָיו כָּל־אֶחָיו וְכָל־
אַחְיֹתָיו וְכָל־יֹדְעָיו לְפָנִים וַיֹּאכְלוּ עִמּוֹ לֶחֶם בְּבֵיתוֹ וַיָּנֻדוּ לוֹ וַיְנַחֲמוּ

v. 4. XLI. לוֹ־ק׳ 17. נ״א מִשֵּׂאתוֹ v. 25. נ״א הֶעָשׂוּי v. 2. XLII.
תִּי ק׳ ; נ״א פֵּל v. 6. פתח באתנח v. 10. שְׁבִית — שְׁבוּת ק׳

2. Quis ante dedit mihi, ut reddam ei? omnia, quae sub coelo sunt, mea sunt.

3. Non parcam ei, et verbis potentibus, et ad deprecandum compositis.

4. Quis revelabit faciem indumenti eius? et in medium oris eius quis intrabit?

5. Portas vultus eius quis aperiet? per gyrum dentium eius formido.

6. Corpus illius quasi scuta fusilia, compactum squamis se prementibus.

7. Una uni coniungitur, et ne spiraculum quidem incedit per eas.

8. Una alteri adhaerebit, et tenentes se nequaquam separabuntur.

9. Sternutatio eius splendor ignis, et oculi eius, ut palpebrae diluculi.

10. De ore eius lampades procedunt, sicut tedae ignis accensae.

11. De naribus eius procedit fumus, sicut ollae succensae atque ferventis.

12. Halitus eius prunas ardere facit, et flamma de ore eius egreditur.

13. In collo eius morabitur fortitudo, et faciem eius praecedit egestas.

14. Membra carnium eius cohaerentia sibi; mittet contra eum fulmina, et ad locum alium non ferentur.

15. Cor eius indurabitur tamquam lapis, et stringetur quasi malleatoris incus.

16. Cum sublatus fuerit, timebunt angeli, et territi purgabuntur.

17. Cum apprehenderit eum gladius, subsistere non poterit neque hasta, neque thorax.

18. Reputabit enim quasi paleas ferrum, et quasi lignum putridum, aes.

19. Non fugabit eum vir sagittarius, in stipulam versi sunt ei lapides fundae.

20. Quasi stipulam aestimabit malleum, et deridebit vibrantem hastam.

21. Sub ipso erunt radii solis, et sternet sibi aurum quasi lutum.

22. Fervescere faciet quasi ollam profundum mare, et ponet quasi cum unguenta bulliunt.

23. Post eum lucebit semita, aestimabit abyssum quasi senescentem.

24. Non est super terram potestas, quae comparetur ei, qui factus est, ut nullum timeret.

25. Omne sublime videt, ipse est rex super universos filios superbiae.

CAP. XLII.

Brevis Jobi responsio et fata eius extrema.

1. Respondens autem Job Domino, dixit:

2. Scio, quia omnia potes, et nulla te latet cogitatio.

3. Quis est iste, qui celat consilium absque scientia? ideo insipienter locutus sum, et quae ultra modum excederent scientiam meam.

4. Audi, et ego loquar: interrogabo te, et responde mihi.

5. Auditu auris audivi te, nunc autem oculus meus videt te.

6. Idcirco ipse me reprehendo, et ago poenitentiam in favilla et cinere.

7. Postquam autem locutus est Dominus verba haec ad Job, dixit ad Eliphaz Themanitem: Iratus est furor meus in te, et in duos amicos tuos, quoniam non estis locuti coram me rectum, sicut servus meus Job.

8. Sumite ergo vobis septem tauros, et septem arietes, et ite ad servum meum Job, et offerte holocaustum pro vobis. Job autem servus meus orabit pro vobis; faciem eius suscipiam, ut non vobis imputetur stultitia; neque enim locuti estis ad me recta, sicut servus meus Job.

9. Abierunt ergo Eliphaz Themanites, et Baldad Suhites, et Sophar Naamathites, et fecerunt, sicut locutus fuerat Dominus ad eos, et suscepit Dominus faciem Job.

10. Dominus quoque conversus est ad poenitentiam Job, cum oraret ille pro amicis suis. Et addidit Dominus omnia*, quaecumque fuerant Job, duplicia. * c. 8, 7.

11. Venerunt autem ad eum omnes fratres sui, et universae sorores suae, et cuncti, qui noverant eum prius, et comederunt cum eo panem in domo eius; et moverunt super

eum caput, et consolati sunt eum super omni malo, quod intulerat Dominus super eum; et dederunt ei unusquisque ovem unam, et inaurem auream unam.

12. Dominus autem benedixit novissimis Job magis, quam principio eius. Et facta sunt ei quatuordecim millia ovium, et sex millia camelorum, et mille iuga boum, et mille asinae.

13. Et fuerunt ei septem filii, et tres filiae.

14. Et vocavit nomen unius Diem, et nomen secundae Cassiam, et nomen tertiae Cornustibii.

15. Non sunt autem inventae mulieres speciosae sicut filiae Job in universa terra; deditque eis pater suus haereditatem inter fratres earum.

16. Vixit autem Job post haec, centum quadraginta annis, et vidit filios suos, et filios filiorum suorum usque ad quartam generationem, et mortuus est senex, et plenus dierum.

CANTICUM CANTICORUM.

CAP. I.

1. Osculetur me osculo oris sui; quia meliora sunt ubera tua vino,

2. fragrantia unguentis optimis. Oleum effusum nomen tuum; ideo adolescentulae dilexerunt te.

3. Trahe me! post te curremus in odorem unguentorum tuorum. Introduxit me rex in cellaria sua; exultabimus et laetabimur in te, memores uberum tuorum super vinum; recti diligunt te.

4. Nigra sum, sed formosa, filiae Ierusalem! sicut tabernacula Cedar, sicut pelles Salomonis.

5. Nolite me considerare, quod fusca sim, quia decoloravit me sol; filii matris meae pugnaverunt contra me, posuerunt me custodem in vineis; vineam meam non custodivi.

6 Indica mihi, quem diligit anima mea, ubi pascas, ubi cubes in meridie, ne vagari incipiam post greges sodalium tuorum.

7. Si ignoras te, o pulcherrima inter mulieres! egredere, et abi post vestigia gregum; et pasce hoedos tuos iuxta tabernacula pastorum.

8. Equitatui meo in curribus Pharaonis assimilavi te, amica mea!

9. Pulchrae sunt genae tuae sicut turturis; collum tuum sicut monilia.

10. Murenulas aureas faciemus tibi, vermiculatas argento.

11. Dum esset rex in accubitu suo, nardus mea dedit odorem suum.

12. Fasciculus myrrhae dilectus meus mihi, inter ubera mea commorabitur.

13. Botrus cypri dilectus meus mihi, in vineis Engaddi.

14. Ecce tu pulchra es, amica mea, ecce tu pulchra es, oculi tui columbarum.

15. Ecce! tu pulcher es dilecte mi, et decorus. Lectulus noster floridus;

16. tigna domorum nostrarum cedrina, laquearia nostra cypressina.

אֹתוֹ עַל כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר־הֵבִיא יְהוָה עָלָיו וַיִּתְּנוּ־לוֹ אִישׁ קְשִׂיטָה אֶחָת
12 וְאִישׁ נֶזֶם זָהָב אֶחָד׃ וַיהוָה בֵּרַךְ אֶת־אַחֲרִית אִיּוֹב מֵרֵאשִׁתוֹ וַיְהִי־
לוֹ אַרְבָּעָה עָשָׂר אֶלֶף צֹאן וְשֵׁשֶׁת אֲלָפִים גְּמַלִּים וְאֶלֶף צֶמֶד בָּקָר
13 14 וְאֶלֶף אֲתוֹנוֹת׃ וַיְהִי־לוֹ שִׁבְעָנָה בָנִים וְשָׁלוֹשׁ בָּנוֹת׃ וַיִּקְרָא שֵׁם־הָאַחַת
טו יְמִימָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית קְצִיעָה וְשֵׁם הַשְּׁלִישִׁית קֶרֶן הַפּוּךְ׃ וְלֹא נִמְצָא
נָשִׁים יָפוֹת כִּבְנוֹת אִיּוֹב בְּכָל־הָאָרֶץ וַיִּתֵּן לָהֶם אֲבִיהֶם נַחֲלָה בְּתוֹךְ
16 אֲחֵיהֶם׃ וַיְחִי אִיּוֹב אַחֲרֵי־זֹאת מֵאָה וְאַרְבָּעִים שָׁנָה וַיַּרְא אֶת־בָּנָיו
17 וְאֶת־בְּנֵי בָנָיו אַרְבָּעָה דֹּרוֹת׃ וַיָּמָת אִיּוֹב זָקֵן וּשְׂבַע יָמִים׃

שיר השירים

CANTICUM CANTICORUM.

CAPUT I. א

א 2 שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לִשְׁלֹמֹה׃ יִשָּׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ כִּי־טוֹבִים דֹּדֶיךָ
3 מִיָּיִן׃ לְרֵיחַ שְׁמָנֶיךָ טוֹבִים שֶׁמֶן תּוּרַק שְׁמֶךָ עַל־כֵּן עֲלָמוֹת
4 אֲהֵבוּךָ׃ מָשְׁכֵנִי אַחֲרֶיךָ נָּרוּצָה הֱבִיאַנִי הַמֶּלֶךְ חֲדָרָיו נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה
ה בָּךְ נַזְכִּירָה דֹדֶיךָ מִיַּיִן מֵישָׁרִים אֲהֵבוּךָ׃ שְׁחוֹרָה אֲנִי וְנָאוָה בְּנוֹת
6 יְרוּשָׁלִָם כְּאָהֳלֵי קֵדָר כִּירִיעוֹת שְׁלֹמֹה׃ אַל־תִּרְאוּנִי שֶׁאֲנִי שְׁחַרְחֹרֶת
שֶׁשְּׁזָפַתְנִי הַשָּׁמֶשׁ בְּנֵי אִמִּי נִחֲרוּ־בִי שָׂמֻנִי נֹטֵרָה אֶת־הַכְּרָמִים כַּרְמִי
7 שֶׁלִּי לֹא נָטָרְתִּי׃ הַגִּידָה לִּי שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי אֵיכָה תִרְעֶה אֵיכָה תַּרְבִּיץ
8 בַּצָּהֳרָיִם שַׁלָּמָה אֶהְיֶה כְּעֹטְיָה עַל עֶדְרֵי חֲבֵרֶיךָ׃ אִם־לֹא תֵדְעִי לָךְ
הַיָּפָה בַּנָּשִׁים צְאִי־לָךְ בְּעִקְבֵי הַצֹּאן וּרְעִי אֶת־גְּדִיֹּתַיִךְ עַל מִשְׁכְּנוֹת
9 הָרֹעִים׃ לְסֻסָתִי בְּרִכְבֵי פַרְעֹה דִּמִּיתִיךְ רַעְיָתִי׃ נָאווּ לְחָיַיִךְ בַּתֹּרִים
11 12 צַוָּארֵךְ בַּחֲרוּזִים׃ תּוֹרֵי זָהָב נַעֲשֶׂה־לָּךְ עִם נְקֻדּוֹת הַכָּסֶף׃ עַד־
13 שֶׁהַמֶּלֶךְ בִּמְסִבּוֹ נִרְדִּי נָתַן רֵיחוֹ׃ צְרוֹר הַמֹּר דּוֹדִי לִי בֵּין שָׁדַי יָלִין׃
14 טו אֶשְׁכֹּל הַכֹּפֶר דּוֹדִי לִי בְּכַרְמֵי עֵין גֶּדִי׃ הִנָּךְ יָפָה רַעְיָתִי הִנָּךְ יָפָה
16 17 עֵינַיִךְ יוֹנִים׃ הִנְּךָ יָפֶה דוֹדִי אַף נָעִים אַף־עַרְשֵׂנוּ רַעֲנָנָה׃ קֹרוֹת
בָּתֵּינוּ אֲרָזִים רָהִיטֵנוּ בְּרוֹתִים׃

XLII. v. 16. וירא — וַיִּרְאֶה ק׳ I. v. 3. נ״א הו׳ v. 17. רָהִי׳ ק׳

ב CAP. II. ב

א 2 אֲנִי חֲבַצֶּלֶת הַשָּׁרוֹן שׁוֹשַׁנַּת הָעֲמָקִים׃ כְּשׁוֹשַׁנָּה בֵּין הַחוֹחִים כֵּן
3 רַעְיָתִי בֵּין הַבָּנוֹת׃ כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיַּעַר כֵּן דּוֹדִי בֵּין הַבָּנִים בְּצִלּוֹ
4 חִמַּדְתִּי וְיָשַׁבְתִּי וּפִרְיוֹ מָתוֹק לְחִכִּי׃ הֱבִיאַנִי אֶל־בֵּית הַיָּיִן וְדִגְלוֹ
ה עָלַי אַהֲבָה׃ סַמְּכוּנִי בָּאֲשִׁישׁוֹת רַפְּדוּנִי בַּתַּפּוּחִים כִּי־חוֹלַת אַהֲבָה
6 7 אָנִי׃ שְׂמֹאלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי וִימִינוֹ תְּחַבְּקֵנִי׃ הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת
יְרוּשָׁלִַם בִּצְבָאוֹת אוֹ בְּאַיְלוֹת הַשָּׂדֶה אִם־תָּעִירוּ ׀ וְאִם־תְּעוֹרְרוּ אֶת־
8 הָאַהֲבָה עַד שֶׁתֶּחְפָּץ׃ קוֹל דּוֹדִי הִנֵּה־זֶה בָּא מְדַלֵּג עַל־הֶהָרִים מְקַפֵּץ
9 עַל־הַגְּבָעוֹת׃ דּוֹמֶה דוֹדִי לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים הִנֵּה־זֶה עוֹמֵד
י אַחַר כָּתְלֵנוּ מַשְׁגִּיחַ מִן־הַחַלֹּנוֹת מֵצִיץ מִן־הַחֲרַכִּים׃ עָנָה דוֹדִי
11 וְאָמַר לִי קוּמִי לָךְ רַעְיָתִי יָפָתִי וּלְכִי־לָךְ׃ כִּי־הִנֵּה הַסְּתָו עָבָר הַגֶּשֶׁם
12 חָלַף הָלַךְ לוֹ׃ הַנִּצָּנִים נִרְאוּ בָאָרֶץ עֵת הַזָּמִיר הִגִּיעַ וְקוֹל הַתּוֹר
13 נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ׃ הַתְּאֵנָה חָנְטָה פַגֶּיהָ וְהַגְּפָנִים סְמָדַר נָתְנוּ רֵיחַ קוּמִי
14 לָכִי רַעְיָתִי יָפָתִי וּלְכִי־לָךְ׃ יוֹנָתִי בְּחַגְוֵי הַסֶּלַע בְּסֵתֶר הַמַּדְרֵגָה
הַרְאִינִי אֶת־מַרְאַיִךְ הַשְׁמִיעִנִי אֶת־קוֹלֵךְ כִּי־קוֹלֵךְ עָרֵב וּמַרְאֵיךְ
טו נָאוֶה׃ אֶחֱזוּ־לָנוּ שֻׁעָלִים קְטַנִּים מְחַבְּלִים כְּרָמִים וּכְרָמֵינוּ
16 17 סְמָדַר׃ דּוֹדִי לִי וַאֲנִי לוֹ הָרֹעֶה בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃ עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ
הַצְּלָלִים סֹב דְּמֵה־לְךָ דוֹדִי לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים עַל־הָרֵי בָתֶר׃

ג CAP. III. ג

א עַל־מִשְׁכָּבִי בַּלֵּילוֹת בִּקַּשְׁתִּי אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי בִּקַּשְׁתִּיו וְלֹא מְצָאתִיו׃
2 אָקוּמָה נָּא וַאֲסוֹבְבָה בָעִיר בַּשְּׁוָקִים וּבָרְחֹבוֹת אֲבַקְשָׁה אֵת שֶׁאָהֲבָה
3 נַפְשִׁי בִּקַּשְׁתִּיו וְלֹא מְצָאתִיו׃ מְצָאוּנִי הַשֹּׁמְרִים הַסֹּבְבִים בָּעִיר אֵת
4 שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי רְאִיתֶם׃ כִּמְעַט שֶׁעָבַרְתִּי מֵהֶם עַד שֶׁמָּצָאתִי אֵת
שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי אֲחַזְתִּיו וְלֹא אַרְפֶּנּוּ עַד־שֶׁהֲבִיאתִיו אֶל־בֵּית אִמִּי וְאֶל־
ה חֶדֶר הוֹרָתִי׃ הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלִַם בִּצְבָאוֹת אוֹ בְּאַיְלוֹת
6 הַשָּׂדֶה אִם־תָּעִירוּ ׀ וְאִם־תְּעוֹרְרוּ אֶת־הָאַהֲבָה עַד שֶׁתֶּחְפָּץ׃ מִי זֹאת
עֹלָה מִן־הַמִּדְבָּר כְּתִימְרוֹת עָשָׁן מְקֻטֶּרֶת מֹר וּלְבוֹנָה מִכֹּל אַבְקַת
7 רוֹכֵל׃ הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה שִׁשִּׁים גִּבֹּרִים סָבִיב לָהּ מִגִּבֹּרֵי יִשְׂרָאֵל׃
8 כֻּלָּם אֲחֻזֵי חֶרֶב מְלֻמְּדֵי מִלְחָמָה אִישׁ חַרְבּוֹ עַל־יְרֵכוֹ מִפַּחַד בַּלֵּילוֹת׃
9 י אַפִּרְיוֹן עָשָׂה לוֹ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מֵעֲצֵי הַלְּבָנוֹן׃ עַמּוּדָיו עָשָׂה כֶסֶף
רְפִידָתוֹ זָהָב מֶרְכָּבוֹ אַרְגָּמָן תּוֹכוֹ רָצוּף אַהֲבָה מִבְּנוֹת יְרוּשָׁלִָם׃

II. v. 4. קמץ בז״ק v. 11. הַסְּתָיו ק׳ v. 13. לָכִי או לְכִי — לָךְ ק׳
v. 14. וּמַרְאַיִךְ — וּמַרְאֵךְ ק׳ III. v. 4. שֶׁהֲבִיאתִיו — שֶׁהֲבֵאתִיו ק׳

Cap. II.

1. Ego flos campi, et lilium convallium.

2. Sicut lilium inter spinas, sic amica mea inter filias.

3. Sicut malus inter ligna silvarum, sic dilectus meus inter filios. Sub umbra illius, quem desideraveram, sedi; et fructus eius dulcis gutturi meo.

4. Introduxit me in cellam vinariam, ordinavit in me charitatem.

5. Fulcite me floribus, stipate me malis; quia amore langueo.

6. Laeva eius sub capite meo, et dextera illius amplexabitur me.

7. Adiuro vos, filiae Ierusalem! per capreas cervosque camporum, ne suscitetis, neque evigilare faciatis dilectam, quoad usque ipsa velit.

8. Vox dilecti mei, ecce! iste venit saliens in montibus, transiliens colles;

9. similis est dilectus meus capreae, hinnuloque cervorum; en! ipse stat post parietem nostrum, respiciens per fenestras, prospiciens per cancellos.

10. En! dilectus meus loquitur mihi: Surge, propera, amica mea! columba mea! formosa mea! et veni.

11. Iam enim hyems transiit, imber abiit, et recessit.

12. Flores apparuerunt in terra nostra, tempus putationis advenit; vox turturis audita est in terra nostra;

13. ficus protulit grossos suos: vineae florentes dederunt odorem suum. Surge, amica mea! speciosa mea! et veni,

14. columba mea! in foraminibus petrae, in caverna maceriae, ostende mihi faciem tuam, sonet vox tua in auribus meis; vox enim tua dulcis, et facies tua decora.

15. Capite nobis vulpes parvulas, quae demoliuntur vineas; nam vinea nostra floruit.

16. Dilectus meus mihi, et ego illi, qui pascitur inter lilia,

17. donec aspiret dies, et inclinentur umbrae. Revertere! similis esto, dilecte mi! capreae, hinnuloque cervorum super montes Bether.

Cap. III.

1. In lectulo meo per noctes quaesivi, quem diligit anima mea; quaesivi illum, et non inveni.

2. Surgam, et circuibo civitatem; per vicos et plateas quaeram, quem diligit anima mea; quaesivi illum, et non inveni.

3. Invenerunt me vigiles, qui custodiunt civitatem: Num quem diligit anima mea, vidistis?

4. Paululum cum pertransissem eos, inveni, quem diligit anima mea; tenui eum; nec dimittam, donec introducam illum in domum matris meae, et in cubiculum genitricis meae.

5. Adiuro vos, filiae Ierusalem! per capreas cervosque camporum, ne suscitetis, neque evigilare faciatis dilectam, donec ipsa velit.

6. Quae est ista, quae ascendit per desertum, sicut virgula fumi ex aromatibus myrrhae, et thuris, et universi pulveris pigmentarii?

7. En! lectulum Salomonis sexaginta fortes ambiunt ex fortissimis Israël;

8. omnes tenentes gladios, et ad bella doctissimi; uniuscuiusque ensis super femur suum propter timores nocturnos.

9. Ferculum fecit sibi rex Salomon de lignis Libani;

10. columnas eius fecit argenteas, reclinatorium aureum, ascensum purpureum; media charitate constravit propter filias Ierusalem.

11. Egredimini et videte, filiae Sion! regem Salomonem in diademate, quo coronavit illum mater sua in die desponsationis illius, et in die laetitiae cordis eius.

Cap. IV.

1. Quam pulchra es, amica mea! quam pulchra es! Oculi tui columbarum, absque eo, quod intrinsecus latet. Capilli tui sicut greges caprarum, quae ascenderunt de monte Galaad.

2. Dentes tui sicut greges tonsarum, quae ascenderunt de lavacro, omnes gemellis foetibus, et sterilis non est inter eas.

3. Sicut vitta coccinea, labia tua; et eloquium tuum, dulce. Sicut fragmen mali punici, ita genae tuae, absque eo, quod intrinsecus latet.

4. Sicut turris David collum tuum, quae aedificata est cum propugnaculis; mille clypei pendent ex ea, omnis armatura fortium.

5. Duo ubera tua, sicut duo hinnuli capreae gemelli, qui pascuntur in liliis,

6. donec aspiret dies, et inclinentur umbrae, vadam ad montem myrrhae, et ad collem thuris.

7. Tota pulchra es, amica mea! et macula non est in te.

8. Veni de Libano, sponsa mea! veni de Libano, veni! coronaberis de capite Amana, de vertice Sanir et Hermon, de cubilibus leonum, de montibus pardorum.

9. Vulnerasti cor meum, soror mea sponsa! vulnerasti cor meum in uno oculorum tuorum, et in uno crine colli tui.

10. Quam pulchrae sunt mammae tuae, soror mea sponsa! pulchriora sunt ubera tua vino, et odor unguentorum tuorum super omnia aromata.

11. Favus distillans labia tua, sponsa! mel et lac sub lingua tua; et odor vestimentorum tuorum sicut odor thuris.

12. Hortus conclusus, soror mea sponsa! hortus conclusus, fons signatus.

13. Emissiones tuae paradisus malorum punicorum cum pomorum fructibus. Cypri cum nardo,

14. nardus et crocus, fistula et cinnamomum cum universis lignis Libani, myrrha et aloe cum omnibus primis unguentis,

15. fons hortorum; puteus aquarum viventium, quae fluunt impetu de Libano.

16. Surge, Aquilo! et veni, Auster! perfla hortum meum, et fluant aromata illius.

Cap. V.

1. Veniat dilectus meus in hortum suum, et comedat fructum pomorum suorum. Veni in hortum meum, soror mea! sponsa! messui myrrham meam cum aromatibus meis; comedi favum cum melle meo, bibi vinum meum cum lacte meo; comedite, amici! et bibite, et inebriamini, charissimi!

2. Ego dormio, et cor meum vigilat; vox dilecti mei pulsantis; aperi mihi, soror mea! amica mea! columba mea! immaculata mea! quia caput meum plenum est rore, et cincinni mei guttis noctium.

3. Expoliavi me tunica mea, quomodo induar illa? lavi pedes meos, quomodo inquinabo illos?

4. Dilectus meus misit manum suam per foramen, et venter meus intremuit ad tactum eius.

5. Surrexi, ut aperirem dilecto meo; manus meae stillaverunt myrrham, et digiti mei pleni myrrha probatissima.

6. Pessulum ostii mei aperui dilecto meo; at ille declinaverat, atque transierat. Anima mea liquefacta est, ut locutus est; quaesivi, et non inveni illum; vocavi, et non respondit mihi.

7. Invenerunt me custodes, qui circumeunt civitatem; percusserunt me, et vulneraverunt me; tulerunt pallium meum mihi custodes murorum.

8. Adiuro vos, filiae Ierusalem! si inveneritis dilectum meum, ut nuncietis ei, quia amore langueo.

9. Qualis est dilectus tuus ex dilecto, o pulcherrima mulierum?!

צְאֶינָה וּרְאֶינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בָּעֲטָרָה שֶׁעִטְּרָה־לּוֹ אִמּוֹ 11
בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ וּבְיוֹם שִׂמְחַת לִבּוֹ׃

ד Cap. IV. ד

הִנָּךְ יָפָה רַעְיָתִי הִנָּךְ יָפָה עֵינַיִךְ יוֹנִים מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ שַׂעְרֵךְ כְּעֵדֶר א
הָעִזִּים שֶׁגָּלְשׁוּ מֵהַר גִּלְעָד׃ שִׁנַּיִךְ כְּעֵדֶר הַקְּצוּבוֹת שֶׁעָלוּ מִן־הָרַחְצָה 2
שֶׁכֻּלָּם מַתְאִימוֹת וְשַׁכֻּלָה אֵין בָּהֶם׃ כְּחוּט הַשָּׁנִי שִׂפְתֹתַיִךְ וּמִדְבָּרֵךְ 3
נָאוֶה כְּפֶלַח הָרִמּוֹן רַקָּתֵךְ מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ׃ כְּמִגְדַּל דָּוִיד צַוָּארֵךְ בָּנוּי 4
לְתַלְפִּיּוֹת אֶלֶף הַמָּגֵן תָּלוּי עָלָיו כֹּל שִׁלְטֵי הַגִּבּוֹרִים׃ שְׁנֵי שָׁדַיִךְ ה
כִּשְׁנֵי עֳפָרִים תְּאוֹמֵי צְבִיָּה הָרוֹעִים בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃ עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ 6
הַצְּלָלִים אֵלֶךְ לִי אֶל־הַר הַמּוֹר וְאֶל־גִּבְעַת הַלְּבוֹנָה׃ כֻּלָּךְ יָפָה רַעְיָתִי 7
וּמוּם אֵין בָּךְ׃ אִתִּי מִלְּבָנוֹן כַּלָּה אִתִּי מִלְּבָנוֹן תָּבוֹאִי תָּשׁוּרִי ׀ מֵרֹאשׁ 8
אֲמָנָה מֵרֹאשׁ שְׂנִיר וְחֶרְמוֹן מִמְּעֹנוֹת אֲרָיוֹת מֵהַרְרֵי נְמֵרִים׃ לִבַּבְתִּנִי 9
אֲחֹתִי כַלָּה לִבַּבְתִּנִי בְּאַחַד מֵעֵינַיִךְ בְּאַחַד עֲנָק מִצַּוְּרֹנָיִךְ׃ מַה־יָּפוּ י
דֹדַיִךְ אֲחֹתִי כַלָּה מַה־טֹּבוּ דֹדַיִךְ מִיַּיִן וְרֵיחַ שְׁמָנַיִךְ מִכָּל־בְּשָׂמִים׃
נֹפֶת תִּטֹּפְנָה שִׂפְתוֹתַיִךְ כַּלָּה דְּבַשׁ וְחָלָב תַּחַת לְשׁוֹנֵךְ וְרֵיחַ שַׂלְמֹתַיִךְ 11
כְּרֵיחַ לְבָנוֹן׃ גַּן ׀ נָעוּל אֲחֹתִי כַלָּה גַּל ׀ נָעוּל מַעְיָן חָתוּם׃ שְׁלָחַיִךְ 12 13
פַּרְדֵּס רִמּוֹנִים עִם פְּרִי מְגָדִים כְּפָרִים עִם־נְרָדִים׃ נֵרְדְּ ׀ וְכַרְכֹּם קָנֶה 14
וְקִנָּמוֹן עִם כָּל־עֲצֵי לְבוֹנָה מֹר וַאֲהָלוֹת עִם כָּל־רָאשֵׁי בְשָׂמִים׃
מַעְיַן גַּנִּים בְּאֵר מַיִם חַיִּים וְנֹזְלִים מִן־לְבָנוֹן׃ עוּרִי צָפוֹן וּבוֹאִי תֵימָן טו 16
הָפִיחִי גַנִּי יִזְּלוּ בְשָׂמָיו יָבֹא דוֹדִי לְגַנּוֹ וְיֹאכַל פְּרִי מְגָדָיו׃

ה Cap. V. ה

בָּאתִי לְגַנִּי אֲחֹתִי כַלָּה אָרִיתִי מוֹרִי עִם־בְּשָׂמִי אָכַלְתִּי יַעְרִי עִם־ א
דִּבְשִׁי שָׁתִיתִי יֵינִי עִם־חֲלָבִי אִכְלוּ רֵעִים שְׁתוּ וְשִׁכְרוּ דּוֹדִים׃ אֲנִי 2
יְשֵׁנָה וְלִבִּי עֵר קוֹל ׀ דּוֹדִי דוֹפֵק פִּתְחִי־לִי אֲחֹתִי רַעְיָתִי יוֹנָתִי
תַמָּתִי שֶׁרֹּאשִׁי נִמְלָא־טָל קְוֻצּוֹתַי רְסִיסֵי לָיְלָה׃ פָּשַׁטְתִּי אֶת־כֻּתָּנְתִּי 3
אֵיכָכָה אֶלְבָּשֶׁנָּה רָחַצְתִּי אֶת־רַגְלַי אֵיכָכָה אֲטַנְּפֵם׃ דּוֹדִי שָׁלַח יָדוֹ 4
מִן־הַחֹר וּמֵעַי הָמוּ עָלָיו׃ קַמְתִּי אֲנִי לִפְתֹּחַ לְדוֹדִי וְיָדַי נָטְפוּ־מוֹר ה
וְאֶצְבְּעֹתַי מוֹר עֹבֵר עַל כַּפּוֹת הַמַּנְעוּל׃ פָּתַחְתִּי אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי 6
חָמַק עָבָר נַפְשִׁי יָצְאָה בְדַבְּרוֹ בִּקַּשְׁתִּיהוּ וְלֹא מְצָאתִיהוּ קְרָאתִיו וְלֹא
עָנָנִי׃ מְצָאֻנִי הַשֹּׁמְרִים הַסֹּבְבִים בָּעִיר הִכּוּנִי פְצָעוּנִי נָשְׂאוּ אֶת־רְדִידִי 7
מֵעָלַי שֹׁמְרֵי הַחֹמוֹת׃ הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלִָם אִם־תִּמְצְאוּ 8
אֶת־דּוֹדִי מַה־תַּגִּידוּ לוֹ שֶׁחוֹלַת אַהֲבָה אָנִי׃ מַה־דּוֹדֵךְ מִדּוֹד הַיָּפָה 9

IV. v. 8. נ״א שְׁ׳ — v. 9. בְּאֶחָד — בְּאַחַת ק׳ — V. v. 2. הר׳ בדגש

י בַּנָּשִׁים מַה־דּוֹדֵךְ מִדּוֹד שֶׁכָּכָה הִשְׁבַּעְתָּנוּ׃ דּוֹדִי צַח וְאָדוֹם דָּגוּל
11 12 מֵרְבָבָה׃ רֹאשׁוֹ כֶּתֶם פָּז קְוֻצּוֹתָיו תַּלְתַּלִּים שְׁחֹרוֹת כָּעוֹרֵב׃ עֵינָיו
13 כְּיוֹנִים עַל־אֲפִיקֵי מָיִם רֹחֲצוֹת בֶּחָלָב יֹשְׁבוֹת עַל־מִלֵּאת׃ לְחָיָו
כַּעֲרוּגַת הַבֹּשֶׂם מִגְדְּלוֹת מֶרְקָחִים שִׂפְתוֹתָיו שׁוֹשַׁנִּים נֹטְפוֹת מוֹר עֹבֵר׃
14 יָדָיו גְּלִילֵי זָהָב מְמֻלָּאִים בַּתַּרְשִׁישׁ מֵעָיו עֶשֶׁת שֵׁן מְעֻלֶּפֶת סַפִּירִים׃
טו שׁוֹקָיו עַמּוּדֵי שֵׁשׁ מְיֻסָּדִים עַל־אַדְנֵי־פָז מַרְאֵהוּ כַּלְּבָנוֹן בָּחוּר כָּאֲרָזִים׃
16 חִכּוֹ מַמְתַקִּים וְכֻלּוֹ מַחֲמַדִּים זֶה דוֹדִי וְזֶה רֵעִי בְּנוֹת יְרוּשָׁלִָם׃

CAP. VI. ו

ו

א 2 אָנָה הָלַךְ דּוֹדֵךְ הַיָּפָה בַּנָּשִׁים אָנָה פָּנָה דוֹדֵךְ וּנְבַקְשֶׁנּוּ עִמָּךְ׃ דּוֹדִי
3 יָרַד לְגַנּוֹ לַעֲרוּגוֹת הַבֹּשֶׂם לִרְעוֹת בַּגַּנִּים וְלִלְקֹט שׁוֹשַׁנִּים׃ אֲנִי לְדוֹדִי
4 וְדוֹדִי לִי הָרֹעֶה בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃ יָפָה אַתְּ רַעְיָתִי כְּתִרְצָה נָאוָה כִּירוּשָׁלִָם
ה אֲיֻמָּה כַּנִּדְגָּלוֹת׃ הָסֵבִּי עֵינַיִךְ מִנֶּגְדִּי שֶׁהֵם הִרְהִיבֻנִי שַׂעְרֵךְ כְּעֵדֶר
6 הָעִזִּים שֶׁגָּלְשׁוּ מִן־הַגִּלְעָד׃ שִׁנַּיִךְ כְּעֵדֶר הָרְחֵלִים שֶׁעָלוּ מִן־הָרַחְצָה
7 שֶׁכֻּלָּם מַתְאִימוֹת וְשַׁכֻּלָה אֵין בָּהֶם׃ כְּפֶלַח הָרִמּוֹן רַקָּתֵךְ מִבַּעַד
8 לְצַמָּתֵךְ׃ שִׁשִּׁים הֵמָּה מְלָכוֹת וּשְׁמֹנִים פִּילַגְשִׁים וַעֲלָמוֹת אֵין מִסְפָּר׃
9 אַחַת הִיא יוֹנָתִי תַמָּתִי אַחַת הִיא לְאִמָּהּ בָּרָה הִיא לְיוֹלַדְתָּהּ רָאוּהָ
י בָנוֹת וַיְאַשְּׁרוּהָ מְלָכוֹת וּפִילַגְשִׁים וַיְהַלְלוּהָ׃ מִי־זֹאת הַנִּשְׁקָפָה כְּמוֹ־
11 שָׁחַר יָפָה כַלְּבָנָה בָּרָה כַּחַמָּה אֲיֻמָּה כַּנִּדְגָּלוֹת׃ אֶל־גִּנַּת אֱגוֹז יָרַדְתִּי
12 לִרְאוֹת בְּאִבֵּי הַנָּחַל לִרְאוֹת הֲפָרְחָה הַגֶּפֶן הֵנֵצוּ הָרִמֹּנִים׃ לֹא יָדַעְתִּי
נַפְשִׁי שָׂמַתְנִי מַרְכְּבוֹת עַמִּי נָדִיב׃

CAP. VII. ז

ז

א שׁוּבִי שׁוּבִי הַשּׁוּלַמִּית שׁוּבִי שׁוּבִי וְנֶחֱזֶה־בָּךְ מַה־תֶּחֱזוּ בַּשּׁוּלַמִּית
2 כִּמְחֹלַת הַמַּחֲנָיִם׃ מַה־יָּפוּ פְעָמַיִךְ בַּנְּעָלִים בַּת־נָדִיב חַמּוּקֵי יְרֵכַיִךְ
3 כְּמוֹ חֲלָאִים מַעֲשֵׂה יְדֵי אָמָּן׃ שָׁרְרֵךְ אַגַּן הַסַּהַר אַל־יֶחְסַר הַמָּזֶג בִּטְנֵךְ
4 עֲרֵמַת חִטִּים סוּגָה בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃ שְׁנֵי שָׁדַיִךְ כִּשְׁנֵי עֳפָרִים תָּאֳמֵי צְבִיָּה׃
ה צַוָּארֵךְ כְּמִגְדַּל הַשֵּׁן עֵינַיִךְ בְּרֵכוֹת בְּחֶשְׁבּוֹן עַל־שַׁעַר בַּת־רַבִּים אַפֵּךְ
6 כְּמִגְדַּל הַלְּבָנוֹן צוֹפֶה פְּנֵי דַמָּשֶׂק׃ רֹאשֵׁךְ עָלַיִךְ כַּכַּרְמֶל וְדַלַּת רֹאשֵׁךְ
7 כָּאַרְגָּמָן מֶלֶךְ אָסוּר בָּרְהָטִים׃ מַה־יָּפִית וּמַה־נָּעַמְתְּ אַהֲבָה בַּתַּעֲנוּגִים׃
8 9 זֹאת קוֹמָתֵךְ דָּמְתָה לְתָמָר וְשָׁדַיִךְ לְאַשְׁכֹּלוֹת׃ אָמַרְתִּי אֶעֱלֶה בְתָמָר
אֹחֲזָה בְּסַנְסִנָּיו וְיִהְיוּ־נָא שָׁדַיִךְ כְּאֶשְׁכְּלוֹת הַגֶּפֶן וְרֵיחַ אַפֵּךְ
י כַּתַּפּוּחִים׃ וְחִכֵּךְ כְּיֵין הַטּוֹב הוֹלֵךְ לְדוֹדִי לְמֵישָׁרִים דּוֹבֵב שִׂפְתֵי
11 12 יְשֵׁנִים׃ אֲנִי לְדוֹדִי וְעָלַי תְּשׁוּקָתוֹ׃ לְכָה דוֹדִי נֵצֵא הַשָּׂדֶה נָלִינָה

VI. v. 12. נ"א עַמִּינָדִיב נ"א עַמִּינָדָב

qualis est dilectus tuus ex dilecto, quia sic adiurasti nos?

10. Dilectus meus candidus et rubicundus, electus ex millibus.

11. Caput eius aurum optimum; comae eius sicut elatae palmarum, nigrae quasi corvus.

12. Oculi eius sicut columbae super rivulos aquarum, quae lacte sunt lotae, et resident iuxta fluenta plenissima.

13. Genae illius sicut areolae aromatum consitae a pigmentariis. Labia eius lilia distillantia myrrham primam.

14. Manus illius tornatiles aureae, plenae hyacinthis. Venter eius eburneus, distinctus sapphiris.

15. Crura illius columnae marmoreae, quae fundatae sunt super bases aureas. Species eius ut Libani, electus ut cedri.

16. Guttur illius suavissimum, et totus desiderabilis; talis est dilectus meus, et ipse est amicus meus, filiae Ierusalem!

17. Quo abiit dilectus tuus, o pulcherrima mulierum? quo declinavit dilectus tuus? et quaeremus eum tecum.

CAP. VI.

1. Dilectus meus descendit in hortum suum ad areolam aromatum, ut pascatur in hortis, et lilia colligat.

2. Ego dilecto meo, et dilectus meus mihi, qui pascitur inter lilia.

3. Pulchra es, amica mea! suavis, et decora sicut Ierusalem; terribilis ut castrorum acies ordinata.

4. Averte oculos tuos a me, quia ipsi me avolare fecerunt. Capilli tui sicut grex caprarum, quae apparuerunt de Galaad.

5. Dentes tui sicut grex ovium, quae ascenderunt de lavacro, omnes gemellis foetibus, et sterilis non est in eis.

6. Sicut cortex mali punici, sic genae tuae absque occultis tuis.

7. Sexaginta sunt reginae, et octoginta concubinae, et adolescentularum non est numerus.

8. Una est columba mea, perfecta mea, una est matris suae, electa genitrici suae. Viderunt eam filiae, et beatissimam praedicaverunt; reginae et concubinae, et laudaverunt eam.

9. Quae est ista, quae progreditur quasi aurora consurgens, pulchra ut luna, electa ut sol, terribilis ut castrorum acies ordinata?

10. Descendi in hortum nucum, ut viderem poma convallium, et inspicerem, si floruisset vinea, et germinassent mala punica.

11. Nescivi; anima mea conturbavit me propter quadrigas Aminadab.

12. Revertere, revertere, Sulamitis! revertere, revertere, ut intueamur te.

CAP. VII.

1. Quid videbis in Sulamite, nisi choros castrorum? Quam pulchri sunt gressus tui in calceamentis, filia principis! Iuncturae femorum tuorum, sicut monilia, quae fabricata sunt manu artificis.

2. Umbilicus tuus crater tornatilis, numquam indigens poculis. Venter tuus sicut acervus tritici, vallatus liliis.

3. Duo ubera tua, sicut duo hinnuli gemelli capreae.

4. Collum tuum sicut turris eburnea. Oculi tui sicut piscinae in Hesebon, quae sunt in porta filiae multitudinis. Nasus tuus sicut turris Libani, quae respicit contra Damascum.

5. Caput tuum ut Carmelus; et comae capitis tui, sicut purpura regis vincta canalibus.

6. Quam pulchra es, et quam decora charissima, in deliciis!

7. Statura tua assimilata est palmae, et ubera tua botris.

8. Dixi: Ascendam in palmam, et apprehendam fructus eius; et erunt ubera tua sicut botri vineae; et odor oris tui sicut malorum.

9. Guttur tuum sicut vinum optimum, dignum dilecto meo ad potandum, labiisque et dentibus illius ad ruminandum.

10. Ego dilecto meo, et ad me conversio eius.

11. Veni, dilecte mi! egrediamur in agrum, commoremur in villis.

12. Mane surgamus ad vineas, videamus, si floruit vinea, si flores fructus parturiunt, si floruerunt mala punica; ibi dabo tibi ubera mea.

13. Mandragorae dederunt odorem. In portis nostris omnia poma; nova et vetera, dilecte mi! servavi tibi.

CAP. VIII.

1. Quis mihi det te fratrem meum sugentem ubera matris meae, ut inveniam te foris, et deosculer te, et iam me nemo despiciat?

2. Apprehendam te, et ducam in domum matris meae; ibi me docebis, et dabo tibi poculum ex vino condito, et mustum malorum granatorum meorum.

3. Laeva eius sub capite meo, et dextera illius amplexabitur me.

4. Adiuro vos, filiae Ierusalem! ne suscitetis, neque evigilare faciatis dilectam, donec ipsa velit.

5. Quae est ista, quae ascendit de deserto, deliciis affluens, innixa super dilectum suum? Sub arbore malo suscitavi te; ibi corrupta est mater tua, ibi violata est genitrix tua.

6. Pone me ut signaculum super cor tuum, ut signaculum super brachium tuum; quia fortis est ut mors dilectio; dura sicut infernus aemulatio, lampades eius, lampades ignis atque flammarum.

7. Aquae multae non potuerunt extinguere charitatem, nec flumina obruent illam; si dederit homo omnem substantiam domus suae pro dilectione, quasi nihil despiciet eam.

8. Soror nostra parva, et ubera non habet; quid faciemus sorori nostrae in die, quando alloquendo est?

9. Si murus est, aedificemus super eum propugnacula argentea; si ostium est, compingamus illud tabulis cedrinis.

10. Ego murus; et ubera mea sicut turris, ex quo facta sum coram eo, quasi pacem reperiens.

11. Vinea fuit pacifico in ea, quae habet populos; tradidit eam custodibus, vir affert pro fructu eius mille argenteos.

12. Vinea mea coram me est. Mille tui pacifici, et ducenti his, qui custodiunt fructus eius.

13. Quae habitas in hortis, amici auscultant; fac me audire vocem tuam.

14. Fuge, dilecte mi! et assimilare capreae, hinnuloque cervorum super montes aromatum.

LIBER RUTH.

CAP. I.

Elimelech cum uxore Noëmi urgente fame ad Noabitas abit.

1. In diebus unius iudicis, quando iudices * praeerant, facta est fames in terra. Abiitque homo de Bethlehem Juda, ut peregrinaretur in regione Moabitide cum uxore sua ac duobus liberis. * Iud. 2, 6. 16.

2. Ipse vocabatur Elimelech, et uxor eius Noëmi; et duo filii, alter Mahalon, et alter Chelion, Ephrataei * de Bethlehem Juda. Ingressique regionem Moabitidem, morabantur ibi. * 1 Paral. 4, 4.

3. Et mortuus est Elimelech ma-

13 בַּכְּפָרִים׃ נַשְׁכִּימָה לַכְּרָמִים נִרְאֶה אִם־פָּרְחָה הַגֶּפֶן פִּתַּח הַסְּמָדַר
14 הֵנֵצוּ הָרִמּוֹנִים שָׁם אֶתֵּן אֶת־דֹּדַי לָךְ׃ הַדּוּדָאִים נָתְנוּ־רֵיחַ וְעַל־
פְּתָחֵינוּ כָּל־מְגָדִים חֲדָשִׁים גַּם־יְשָׁנִים דּוֹדִי צָפַנְתִּי לָךְ׃

ח CAP. VIII. ח

א מִי יִתֶּנְךָ כְּאָח לִי יוֹנֵק שְׁדֵי אִמִּי אֶמְצָאֲךָ בַחוּץ אֶשָּׁקְךָ גַּם לֹא־יָבֻזוּ
2 לִי׃ אֶנְהָגְךָ אֲבִיאֲךָ אֶל־בֵּית אִמִּי תְּלַמְּדֵנִי אַשְׁקְךָ מִיַּיִן הָרֶקַח
3 4 מֵעֲסִיס רִמֹּנִי׃ שְׂמֹאלוֹ תַּחַת רֹאשִׁי וִימִינוֹ תְּחַבְּקֵנִי׃ הִשְׁבַּעְתִּי
אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלָםִ מַה־תָּעִירוּ ׀ וּמַה־תְּעֹרְרוּ אֶת־הָאַהֲבָה עַד־
ה שֶׁתֶּחְפָּץ׃ מִי זֹאת עֹלָה מִן־הַמִּדְבָּר מִתְרַפֶּקֶת עַל־דּוֹדָהּ תַּחַת הַתַּפּוּחַ
6 עוֹרַרְתִּיךָ שָׁמָּה חִבְּלַתְךָ אִמֶּךָ שָׁמָּה חִבְּלָה יְלָדַתְךָ׃ שִׂימֵנִי כַחוֹתָם
עַל־לִבֶּךָ כַּחוֹתָם עַל־זְרוֹעֶךָ כִּי־עַזָּה כַמָּוֶת אַהֲבָה קָשָׁה כִשְׁאוֹל קִנְאָה
7 רְשָׁפֶיהָ רִשְׁפֵּי אֵשׁ שַׁלְהֶבֶת־יָהּ׃ מַיִם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת־
הָאַהֲבָה וּנְהָרוֹת לֹא יִשְׁטְפוּהָ אִם־יִתֵּן אִישׁ אֶת־כָּל־הוֹן בֵּיתוֹ בָּאַהֲבָה
8 בּוֹז יָבוּזוּ לוֹ׃ אָחוֹת לָנוּ קְטַנָּה וְשָׁדַיִם אֵין לָהּ מַה־נַּעֲשֶׂה לַאֲחוֹתֵנוּ
9 בַּיּוֹם שֶׁיְּדֻבַּר־בָּהּ׃ אִם־חוֹמָה הִיא נִבְנֶה עָלֶיהָ טִירַת כָּסֶף וְאִם־דֶּלֶת
י הִיא נָצוּר עָלֶיהָ לוּחַ אָרֶז׃ אֲנִי חוֹמָה וְשָׁדַי כַּמִּגְדָּלוֹת אָז הָיִיתִי
11 בְעֵינָיו כְּמוֹצְאֵת שָׁלוֹם׃ כֶּרֶם הָיָה לִשְׁלֹמֹה בְּבַעַל הָמוֹן נָתַן אֶת־
12 הַכֶּרֶם לַנֹּטְרִים אִישׁ יָבִא בְּפִרְיוֹ אֶלֶף כָּסֶף׃ כַּרְמִי שֶׁלִּי לְפָנָי הָאֶלֶף
13 לְךָ שְׁלֹמֹה וּמָאתַיִם לְנֹטְרִים אֶת־פִּרְיוֹ׃ הַיּוֹשֶׁבֶת בַּגַּנִּים חֲבֵרִים
14 מַקְשִׁיבִים לְקוֹלֵךְ הַשְׁמִיעִנִי׃ בְּרַח ׀ דּוֹדִי וּדְמֵה־לְךָ לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר
הָאַיָּלִים עַל הָרֵי בְשָׂמִים׃

ר ו ת
R U T H.

CAPUT I. א

א וַיְהִי בִּימֵי שְׁפֹט הַשֹּׁפְטִים וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ וַיֵּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית לֶחֶם
2 יְהוּדָה לָגוּר בִּשְׂדֵי מוֹאָב הוּא וְאִשְׁתּוֹ וּשְׁנֵי בָנָיו׃ וְשֵׁם הָאִישׁ
אֱלִימֶלֶךְ וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ נָעֳמִי וְשֵׁם שְׁנֵי־בָנָיו ׀ מַחְלוֹן וְכִלְיוֹן אֶפְרָתִים
3 מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה וַיָּבֹאוּ שְׂדֵי־מוֹאָב וַיִּהְיוּ־שָׁם׃ וַיָּמָת אֱלִימֶלֶךְ

VIII. v. 6. 'תְיָה נ״א 'תְ־יָה

4 אִישׁ נָעֳמִי וַתִּשָּׁאֵר הִיא וּשְׁנֵי בָנֶיהָ׃ וַיִּשְׂאוּ לָהֶם נָשִׁים מֹאֲבִיּוֹת שֵׁם
ה הָאַחַת עָרְפָּה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית רוּת וַיֵּשְׁבוּ שָׁם כְּעֶשֶׂר שָׁנִים׃ וַיָּמֻתוּ
גַם־שְׁנֵיהֶם מַחְלוֹן וְכִלְיוֹן וַתִּשָּׁאֵר הָאִשָּׁה מִשְּׁנֵי יְלָדֶיהָ וּמֵאִישָׁהּ׃
6 וַתָּקָם הִיא וְכַלֹּתֶיהָ וַתָּשָׁב מִשְּׂדֵי מוֹאָב כִּי שָׁמְעָה בִּשְׂדֵה מוֹאָב כִּי־
7 פָקַד יְהוָה אֶת־עַמּוֹ לָתֵת לָהֶם לָחֶם׃ וַתֵּצֵא מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הָיְתָה־
שָׁמָּה וּשְׁתֵּי כַלֹּתֶיהָ עִמָּהּ וַתֵּלַכְנָה בַדֶּרֶךְ לָשׁוּב אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה׃
8 וַתֹּאמֶר נָעֳמִי לִשְׁתֵּי כַלֹּתֶיהָ לֵכְנָה שֹּׁבְנָה אִשָּׁה לְבֵית אִמָּהּ יַעֲשֶׂה
9 יְהוָה עִמָּכֶם חֶסֶד כַּאֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם עִם־הַמֵּתִים וְעִמָּדִי׃ יִתֵּן יְהוָה לָכֶם
וּמְצֶאןָ מְנוּחָה אִשָּׁה בֵּית אִישָׁהּ וַתִּשַּׁק לָהֶן וַתִּשֶּׂאנָה קוֹלָן וַתִּבְכֶּינָה׃
י 11 וַתֹּאמַרְנָה־לָּהּ כִּי־אִתָּךְ נָשׁוּב לְעַמֵּךְ׃ וַתֹּאמֶר נָעֳמִי שֹׁבְנָה בְנֹתַי לָמָּה
12 תֵלַכְנָה עִמִּי הַעוֹד־לִי בָנִים בְּמֵעַי וְהָיוּ לָכֶם לַאֲנָשִׁים׃ שֹׁבְנָה בְנֹתַי
לֵכְןָ כִּי זָקַנְתִּי מִהְיוֹת לְאִישׁ כִּי אָמַרְתִּי יֶשׁ־לִי תִקְוָה גַּם הָיִיתִי
13 הַלַּיְלָה לְאִישׁ וְגַם יָלַדְתִּי בָנִים׃ הֲלָהֵן ׀ תְּשַׂבֵּרְנָה עַד אֲשֶׁר יִגְדָּלוּ
הֲלָהֵן תֵּעָגֵנָה לְבִלְתִּי הֱיוֹת לְאִישׁ אַל בְּנֹתַי כִּי־מַר־לִי מְאֹד מִכֶּם כִּי־
14 יָצְאָה בִי יַד־יְהוָה׃ וַתִּשֶּׂנָה קוֹלָן וַתִּבְכֶּינָה עוֹד וַתִּשַּׁק עָרְפָּה
טו לַחֲמוֹתָהּ וְרוּת דָּבְקָה־בָּהּ׃ וַתֹּאמֶר הִנֵּה שָׁבָה יְבִמְתֵּךְ אֶל־עַמָּהּ וְאֶל־
16 אֱלֹהֶיהָ שׁוּבִי אַחֲרֵי יְבִמְתֵּךְ׃ וַתֹּאמֶר רוּת אַל־תִּפְגְּעִי־בִי לְעָזְבֵךְ
לָשׁוּב מֵאַחֲרָיִךְ כִּי אֶל־אֲשֶׁר תֵּלְכִי אֵלֵךְ וּבַאֲשֶׁר תָּלִינִי אָלִין עַמֵּךְ
17 עַמִּי וֵאלֹהַיִךְ אֱלֹהָי׃ בַּאֲשֶׁר תָּמוּתִי אָמוּת וְשָׁם אֶקָּבֵר כֹּה יַעֲשֶׂה
18 יְהוָה לִי וְכֹה יֹסִיף כִּי הַמָּוֶת יַפְרִיד בֵּינִי וּבֵינֵךְ׃ וַתֵּרֶא כִּי־
19 מִתְאַמֶּצֶת הִיא לָלֶכֶת אִתָּהּ וַתֶּחְדַּל לְדַבֵּר אֵלֶיהָ׃ וַתֵּלַכְנָה שְׁתֵּיהֶם
עַד־בּוֹאָנָה בֵּית לָחֶם וַיְהִי כְּבֹאָנָה בֵּית לֶחֶם וַתֵּהֹם כָּל־הָעִיר עֲלֵיהֶן
כ וַתֹּאמַרְנָה הֲזֹאת נָעֳמִי׃ וַתֹּאמֶר אֲלֵיהֶן אַל־תִּקְרֶאנָה לִי נָעֳמִי קְרֶאןָ
21 לִי מָרָא כִּי־הֵמַר שַׁדַּי לִי מְאֹד׃ אֲנִי מְלֵאָה הָלַכְתִּי וְרֵיקָם הֱשִׁיבַנִי
22 יְהוָה לָמָּה תִקְרֶאנָה לִי נָעֳמִי וַיהוָה עָנָה בִי וְשַׁדַּי הֵרַע לִי׃ וַתָּשָׁב
נָעֳמִי וְרוּת הַמּוֹאֲבִיָּה כַלָּתָהּ עִמָּהּ הַשָּׁבָה מִשְּׂדֵי מוֹאָב וְהֵמָּה בָּאוּ
בֵּית לֶחֶם בִּתְחִלַּת קְצִיר שְׂעֹרִים׃

CAP. II. ב ב

א וּלְנָעֳמִי מְיֻדָּע לְאִישָׁהּ אִישׁ גִּבּוֹר חַיִל מִמִּשְׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ וּשְׁמוֹ בֹּעַז׃
2 וַתֹּאמֶר רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה אֶל־נָעֳמִי אֵלְכָה־נָּא הַשָּׂדֶה וַאֲלַקֳטָה בַשִּׁבֳּלִים
3 אַחַר אֲשֶׁר אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינָיו וַתֹּאמֶר לָהּ לְכִי בִתִּי׃ וַתֵּלֶךְ וַתָּבוֹא

I. v. 8. יַעֲשֶׂה — יַעַשׂ ק׳   v. 13. בלא דגש   v. 14. חסר א׳
v. 20. א׳ במקום ה׳   II. v. 1. מְיֻדָּע — מוֹדַע ק׳

ritus Noëmi; remansitque ipsa cum filiis.

4. Qui acceperunt uxores Moabitidas, quarum una vocabatur Orpha, altera vero Ruth. Manseruntque ibi decem annis,

5. et ambo mortui sunt, Mahalon videlicet et Chelion; remansitque mulier orbata duobus liberis ac marito.

6. Et surrexit, ut in patriam pergeret, cum utraque nuru sua, de regione Moabitide; audierat enim, quod respexisset Dominus populum suum, et dedisset eis escas.

7. Egressa est itaque de loco peregrinationis suae, cum utraque nuru: et iam in via revertendi posita in terram Juda,

8. dixit ad eas: Ite in domum matris vestrae, faciat vobiscum Dominus misericordiam, sicut fecistis cum mortuis et mecum.

9. Det vobis invenire requiem in domibus virorum, quos sortiturae estis. Et osculata est eas. Quae elevata voce flere coeperunt,

10. et dicere: Tecum pergemus ad populum tuum.

11. Quibus illa respondit: Revertimini filiae meae, cur venitis mecum? num ultra habeo filios in utero meo, ut viros * ex me sperare possitis? * Deut. 25, 5.

12. Revertimini filiae meae, et abite; iam enim senectute confecta sum, nec apta vinculo coniugali. Etiam si possem hac nocte concipere, et parere filios;

13. si eos expectare velitis, donec crescant, et annos pubertatis impleant, ante eritis vetulae, quam nubatis. Nolite, quaeso, filiae meae; quia vestra angustia magis me premit, et egressa est manus Domini contra me.

14. Elevata igitur voce, rursum flere coeperunt: Orpha osculata est socrum, ac reversa est; Ruth adhaesit socrui suae.

15. Cui dixit Noëmi: En! reversa est cognata tua ad populum suum, et ad deos suos, vade cum ea!

16. Quae respondit: Ne adverseris mihi, ut relinquam te et abeam; quocumque enim perrexeris, pergam; et ubi morata fueris, et ego pariter morabor. Populus tuus populus meus, et Deus tuus Deus meus.

17. Quae te terra morientem susceperit, in ea moriar; ibique locum accipiam sepulturae. Haec mihi faciat Dominus, et haec addat, si non sola mors me et te separaverit.

18. Videns ergo Noëmi, quod obstinato animo Ruth decrevisset secum pergere, adversari noluit, nec ad suos ultra reditum persuadere;

19. profectaeque sunt simul, et venerunt in Bethlehem. Quibus urbem ingressis, velox apud cunctos fama percrebruit; dicebantque mulieres: Haec est illa Noëmi!

20. Quibus ait: Ne vocetis me: Noëmi (id est, pulchram); sed vocate me: Mara (id est, amaram); quia amaritudine valde replevit me Omnipotens.

21. Egressa sum plena, et vacuam reduxit me Dominus. Cur ergo vocatis me Noëmi, quam Dominus humiliavit, et afflixit Omnipotens?

22. Venit ergo Noëmi cum Ruth Moabitide nuru sua, de terra peregrinationis suae; ac reversa est in Bethlehem, quando primum hordea metebantur.

CAP. II.

Ruth labore sub Noëmi socrum sustentat. Affini suo Booz innotescit spicas colligens.

1. Erat autem viro Elimelech * consanguineus, homo potens, ac magnarum opum, nomine Booz †.
* c. 1, 1. † 1 Paral. 2, 11.

2. Dixitque Ruth Moabitis ad socrum suam: Si iubes, vadam in agrum, et colligam spicas *, quae fugerint manus metentium, ubicumque clementis in me patrisfamilias reperero gratiam. Cui illa respondit: Vade filia mea!
* Lev. 19, 9. sq.

3. Abiit itaque et colligebat spicas

post terga metentium. Accidit autem, ut ager ille haberet dominum nomine Booz, qui erat de cognatione Elimelech.

4. Et ecce! ipse veniebat de Bethlehem, dixitque messoribus: Dominus vobiscum! Qui responderunt ei: Benedicat tibi Dominus!

5. Dixitque Booz iuveni, qui messoribus praeerat: Cuius est haec puella?

6. Cui respondit: Haec est Moabitis, quae venit cum Noëmi, de regione Moabitide;

7. et rogavit, ut spicas colligeret remanentes, sequens messorum vestigia; et de mane usque nunc stat in agro, et ne ad momentum quidem domum reversa est.

8. Et ait Booz ad Ruth: Audi filia! ne vadas in alterum agrum ad colligendum, nec recedas ab hoc loco; sed iungere puellis meis,

9. et ubi messuerint, sequere. Mandavi enim pueris meis, ut nemo molestus sit tibi; sed etiam, si sitieris, vade ad sarcinulas *, et bibe aquas, de quibus et pueri bibunt.

* Num. 20, 15.

10. Quae cadens in faciem suam et adorans * super terram, dixit ad eum: Unde mihi hoc, ut invenirem gratiam ante oculos tuos, et nosse me dignareris peregrinam mulierem? * Gen. 23, 7.

11. Cui ille respondit: Nunciata sunt mihi omnia, quae feceris socrui tuae post mortem viri tui; et quod * reliqueris parentes tuos, et terram, in qua nata es, et veneris ad populum, quem antea nesciebas.

* c. 1, 16. sq.

12. Reddat tibi Dominus pro opere tuo, et plenam mercedem recipias a Domino Deo Israël, ad quem venisti, et sub cuius confugisti alas.

13. Quae ait: Inveni gratiam apud oculos tuos, domine mi! qui consolatus es me, et locutus es ad cor ancillae tuae, quae non sum similis unius puellarum tuarum.

14. Dixitque ad eam Booz: Quando hora vescendi fuerit, veni huc, et comede panem, et intinge buccellam tuam in aceto. Sedit itaque ad messorum latus, et congessit polentam sibi, comeditque et saturata est, et tulit reliquias.

15. Atque inde surrexit, ut spicas ex more colligeret. Praecepit autem Booz pueris suis, dicens: Etiamsi vobiscum metere voluerit, ne prohibeatis eam;

16. et de vestris quoque manipulis proiicite de industria, et remanere permittite, ut absque rubore colligat, et colligentem nemo corripiat.

17. Collegit ergo in agro usque ad vesperam; et quae collegerat, virga caedens et excutiens, invenit hordei quasi ephi mensuram, id est, tres modios.

18. Quos portans reversa est in civitatem, et ostendit socrui suae; insuper protulit, et dedit ei de reliquiis cibi sui, quo saturata fuerat.

19. Dixitque ei socrus sua: Ubi hodie collegisti, et ubi fecisti opus? sit benedictus, qui misertus est tui. Indicavitque ei, apud quem fuisset operata; et nomen dixit viri, quod Booz vocaretur.

20. Cui respondit Noëmi: Benedictus sit a Domino; quoniam eamdem gratiam, quam praebuerat vivis, servavit et mortuis. Rursumque ait: Propinquus noster est homo *. * Lev. 25, 25. Deut. 25, 5.

21. Et Ruth, hoc quoque, inquit, praecepit mihi, ut tamdiu messoribus eius iungerer, donec omnes segetes meterentur.

22. Cui dixit socrus: Melius est, filia mea, ut cum puellis eius exeas ad metendum, ne in alieno agro quispiam resistat tibi.

ותלקט בשדה אחרי הקצרים ויקר מקרה חלקת השדה לבעז אשר
4 ממשפחת אלימלך׃ והנה־בעז בא מבית לחם ויאמר לקוצרים
ה יהוה עמכם ויאמרו לו יברכך יהוה׃ ויאמר בעז לנערו הנצב על־
6 הקוצרים למי הנערה הזאת׃ ויען הנער הנצב על־הקוצרים ויאמר
7 נערה מואביה היא השבה עם־נעמי משדה מואב׃ ותאמר אלקטה־
נא ואספתי בעמרים אחרי הקוצרים ותבוא ותעמוד מאז הבקר
8 ועד־עתה זה שבתה הבית מעט׃ ויאמר בעז אל־רות הלוא שמעת
בתי אל־תלכי ללקט בשדה אחר וגם לא־תעבורי מזה וכה תדבקין
9 עם־נערתי׃ עיניך בשדה אשר־יקצרון והלכת אחריהן הלוא
צויתי את־הנערים לבלתי נגעך וצמת והלכת אל־הכלים ושתית
י מאשר ישאבון הנערים׃ ותפל על־פניה ותשתחו ארצה ותאמר
11 אליו מדוע מצאתי חן בעיניך להכירני ואנכי נכריה׃ ויען בעז
ויאמר לה הגד הגד לי כל אשר־עשית את־חמותך אחרי מות אישך
ותעזבי אביך ואמך וארץ מולדתך ותלכי אל־עם אשר לא־ידעת
12 תמול שלשום׃ ישלם יהוה פעלך ותהי משכרתך שלמה מעם יהוה
13 אלהי ישראל אשר־באת לחסות תחת־כנפיו׃ ותאמר אמצא־חן
בעיניך אדני כי נחמתני וכי דברת על־לב שפחתך ואנכי לא אהיה
14 כאחת שפחתך׃ ויאמר לה בעז לעת האכל גשי הלם ואכלת מן־
הלחם וטבלת פתך בחמץ ותשב מצד הקצרים ויצבט־לה קלי ותאכל
טו ותשבע ותתר׃ ותקם ללקט ויצו בעז את־נעריו לאמר גם בין
16 העמרים תלקט ולא תכלימוה׃ וגם של־תשלו לה מן־הצבתים
17 ועזבתם ולקטה ולא תגערו־בה׃ ותלקט בשדה עד־הערב ותחבט
18 את אשר־לקטה ויהי כאיפה שערים׃ ותשא ותבוא העיר ותרא
חמותה את אשר־לקטה ותוצא ותתן־לה את אשר־הותרה משבעה׃
19 ותאמר לה חמותה איפה לקטת היום ואנה עשית יהי מכירך
ברוך ותגד לחמותה את אשר־עשתה עמו ותאמר שם האיש אשר
כ עשיתי עמו היום בעז׃ ותאמר נעמי לכלתה ברוך הוא ליהוה אשר
לא־עזב חסדו את־החיים ואת־המתים ותאמר לה נעמי קרוב לנו
21 האיש מגאלנו הוא׃ ותאמר רות המואביה גם ׀ כי־אמר אלי עם־
הנערים אשר־לי תדבקין עד אם־כלו את כל־הקציר אשר־לי׃
22 ותאמר נעמי אל־רות כלתה טוב בתי כי תצאי עם־נערותיו ולא

v. 8. II. נ"א ו׳ v. 9. בלא א׳ v. 14 נ"א לָהּ נ"א לָה : ב׳

v. 20. לֵינוּ׳ נעמים במ׳ה אחת

23 יִפְגְּעוּ־בָךְ בְּשָׂדֶה אַחֵר׃ וַתִּדְבַּק בְּנַעֲרוֹת בֹּעַז לְלַקֵּט עַד־כְּלוֹת קְצִיר־
הַשְּׂעֹרִים וּקְצִיר הַחִטִּים וַתֵּשֶׁב אֶת־חֲמוֹתָהּ׃

CAP. III. ג

ג

א וַתֹּאמֶר לָהּ נָעֳמִי חֲמוֹתָהּ בִּתִּי הֲלֹא אֲבַקֶּשׁ־לָךְ מָנוֹחַ אֲשֶׁר יִיטַב־לָךְ׃
2 וְעַתָּה הֲלֹא בֹעַז מֹדַעְתָּנוּ אֲשֶׁר הָיִית אֶת־נַעֲרוֹתָיו הִנֵּה־הוּא זֹרֶה
3 אֶת־גֹּרֶן הַשְּׂעֹרִים הַלָּיְלָה׃ וְרָחַצְתְּ ׀ וָסַכְתְּ וְשַׂמְתִּי שִׂמְלֹתַיִךְ עָלַיִךְ
4 וְיָרַדְתִּי הַגֹּרֶן אַל־תִּוָּדְעִי לָאִישׁ עַד כַּלֹּתוֹ לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת׃ וִיהִי בְשָׁכְבוֹ
וְיָדַעַתְּ אֶת־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁכַּב־שָׁם וּבָאת וְגִלִּית מַרְגְּלֹתָיו וְשָׁכָבְתִּי
ה וְהוּא יַגִּיד לָךְ אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשִׂין׃ וַתֹּאמֶר אֵלֶיהָ כֹּל אֲשֶׁר־תֹּאמְרִי ...
6 7 אֶעֱשֶׂה׃ וַתֵּרֶד הַגֹּרֶן וַתַּעַשׂ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוַּתָּה חֲמוֹתָהּ׃ וַיֹּאכַל בֹּעַז
וַיֵּשְׁתְּ וַיִּיטַב לִבּוֹ וַיָּבֹא לִשְׁכַּב בִּקְצֵה הָעֲרֵמָה וַתָּבֹא בַלָּט וַתְּגַל
8 מַרְגְּלֹתָיו וַתִּשְׁכָּב׃ וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה וַיֶּחֱרַד הָאִישׁ וַיִּלָּפֵת וְהִנֵּה
9 אִשָּׁה שֹׁכֶבֶת מַרְגְּלֹתָיו׃ וַיֹּאמֶר מִי־אָתְּ וַתֹּאמֶר אָנֹכִי רוּת אֲמָתֶךָ
י וּפָרַשְׂתָּ כְנָפֶךָ עַל־אֲמָתְךָ כִּי גֹאֵל אָתָּה׃ וַיֹּאמֶר בְּרוּכָה אַתְּ לַיהוָה
בִּתִּי הֵיטַבְתְּ חַסְדֵּךְ הָאַחֲרוֹן מִן־הָרִאשׁוֹן לְבִלְתִּי־לֶכֶת אַחֲרֵי הַבַּחוּרִים
11 אִם־דַּל וְאִם־עָשִׁיר׃ וְעַתָּה בִּתִּי אַל־תִּירְאִי כֹּל אֲשֶׁר־תֹּאמְרִי אֶעֱשֶׂה־
12 לָּךְ כִּי יוֹדֵעַ כָּל־שַׁעַר עַמִּי כִּי אֵשֶׁת חַיִל אָתְּ׃ וְעַתָּה כִּי אָמְנָם כִּי
13 אִם גֹאֵל אָנֹכִי וְגַם יֵשׁ גֹּאֵל קָרוֹב מִמֶּנִּי׃ לִינִי ׀ הַלַּיְלָה וְהָיָה בַבֹּקֶר
אִם־יִגְאָלֵךְ טוֹב יִגְאָל וְאִם־לֹא יַחְפֹּץ לְגָאֳלֵךְ וּגְאַלְתִּיךְ אָנֹכִי חַי־
14 יְהוָה שִׁכְבִי עַד־הַבֹּקֶר׃ וַתִּשְׁכַּב מַרְגְּלוֹתָו עַד־הַבֹּקֶר וַתָּקָם בְּטֶרוֹם
טו יַכִּיר אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ וַיֹּאמֶר אַל־יִוָּדַע כִּי־בָאָה הָאִשָּׁה הַגֹּרֶן׃ וַיֹּאמֶר
הָבִי הַמִּטְפַּחַת אֲשֶׁר־עָלַיִךְ וְאֶחֳזִי־בָהּ וַתֹּאחֶז בָּהּ וַיָּמָד שֵׁשׁ־שְׂעֹרִים
16 וַיָּשֶׁת עָלֶיהָ וַיָּבֹא הָעִיר׃ וַתָּבוֹא אֶל־חֲמוֹתָהּ וַתֹּאמֶר מִי־אַתְּ בִּתִּי
17 וַתַּגֶּד־לָהּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה־לָהּ הָאִישׁ׃ וַתֹּאמֶר שֵׁשׁ־הַשְּׂעֹרִים
18 הָאֵלֶּה נָתַן לִי כִּי אָמַר ... אַל־תָּבוֹאִי רֵיקָם אֶל־חֲמוֹתֵךְ׃ וַתֹּאמֶר
שְׁבִי בִתִּי עַד אֲשֶׁר תֵּדְעִין אֵיךְ יִפֹּל דָּבָר כִּי לֹא יִשְׁקֹט הָאִישׁ כִּי־
אִם־כִּלָּה הַדָּבָר הַיּוֹם׃

CAP. IV. ד

ד

א וּבֹעַז עָלָה הַשַּׁעַר וַיֵּשֶׁב שָׁם וְהִנֵּה הַגֹּאֵל עֹבֵר אֲשֶׁר דִּבֶּר־בֹּעַז וַיֹּאמֶר

III. v. 3. וְשַׂמְתִּי — וְשַׂמְתְּ ק׳ : וְיָרַדְתִּי — וְיָרַדְתְּ ק׳ v. 4. תִּי —
תְּ ק׳ v. 5. תֹּאמְרִי — תֹּאמְרִי אֵלַי ק׳ v. 12. אִם־ כתיב ולא קרי
v. 13. קמץ בז״ק v. 14. תָיו ק׳ : בְּטֶרוֹם — בְּטֶרֶם ק׳ v. 15. נ״א הַ
v. 17. כִּי אָמַר — כִּי אָמַר אֵלַי ק׳

23. Iuncta est itaque puellis Booz; et tamdiu cum eis messuit, donec hordea et triticum in horreis conderentur.

CAP. III.

Ruth nuptias ab affini suo Booz verecunde petens, laetum accipit nuncium.

1. Postquam autem reversa est ad socrum suam, audivit ab ea: Filia mea, quaeram tibi requiem *, et providebo, ut bene sit tibi.
* c. 1, 9.

2. Booz * iste, cuius puellis in agro iuncta es, propinquus noster est, et hac nocte aream hordei ventilat. * c. 2, 20. 23.

3. Lavare igitur, et ungere, et induere cultioribus vestimentis, et descende in aream. Non te videat homo, donec esum potumque finierit.

4. Quando autem ierit ad dormiendum, nota locum, in quo dormiat; veniesque et discooperies pallium, quo operitur a parte pedum, et proiicies te, et ibi iacebis; ipse autem dicet tibi, quid agere debeas.

5. Quae respondit: Quidquid praeceperis, faciam.

6. Descenditque in aream, et fecit omnia, quae sibi imperaverat socrus.

7. Cumque comedisset Booz, et bibisset, et factus esset hilarior, issetque ad dormiendum iuxta acervum manipulorum, venit abscondite, et discooperto pallio a pedibus eius se proiecit.

8. Et ecce! nocte iam media expavit homo, et conturbatus est; viditque mulierem iacentem ad pedes suos.

9. et ait illi: Quae es? Illaque respondit: Ego sum Ruth ancilla tua; expande pallium * tuum super famulam tuam, quia propinquus es †.
* Ezech. 16, 8. † Lev. 25, 25.

10. Et ille: Benedicta, inquit, es a Domino filia, et priorem misericordiam posteriore superasti; quia non es secuta iuvenes, pauperes sive divites.

11. Noli ergo metuere; sed quidquid dixeris mihi, faciam tibi. Scit enim omnis populus, qui habitat intra portas urbis meae, mulierem te esse virtutis.

12. Nec abnuo me propinquum; sed est alius me propinquior.

13. Quiesce hac nocte; et facto mane, si te voluerit propinquitatis iure retinere, bene res acta est; sin autem ille noluerit, ego te absque ulla dubitatione suscipiam, vivit Dominus! Dormi usque mane!

14. Dormivit itaque ad pedes eius, usque ad noctis abscessum. Surrexit itaque, antequam homines se cognoscerent mutuo, et dixit Booz: Cave, ne quis noverit, quod huc veneris.

15. Et rursum: Expande, inquit, pallium tuum, quo operiris, et tene utraque manu. Qua extendente, et tenente, mensus est sex modios hordei, et posuit super eam. Quae portans ingressa est civitatem,

16. et venit ad socrum suam. Quae dixit ei: Quid egisti filia? Narravitque ei omnia, quae sibi fecisset homo.

17. Et ait: Ecce! sex modios hordei dedit mihi, et ait: Nolo vacuam te reverti ad socrum tuam.

18. Dixitque Noëmi: Expecta, filia! donec videamus, quem res exitum habeat. Neque enim cessabit homo, nisi compleverit, quod locutus est.

CAP. IV.

Booz coram senioribus agit cum cognato suo de Ruth accipienda in uxorem.

1. Ascendit ergo Booz ad portam, et sedit ibi. Cumque vidisset propinquum * praeterire, de quo prius sermo habitus est, dixit ad eum

Declina paulisper, et sede hic! vocans eum nomine suo. Qui divertit, et sedit. * c. 3, 13.

2. Tollens autem Booz decem viros de senioribus civitatis, dixit ad eos: Sedete hic!

3. Quibus sedentibus, locutus est ad propinquum: Partem agri fratris nostri Elimelech vendet Noëmi, quae reversa est de regione Moabitide;

4. quod audire te volui, et tibi dicere coram cunctis sedentibus, et maioribus natu de populo meo. Si vis possidere iure propinquitatis; eme*, et posside. Sin autem displicet tibi, hoc ipsum indica mihi, ut sciam, quid facere debeam. Nullus enim est propinquus, excepto te, qui prior es; et me, qui secundus sum. At ille respondit: Ego agrum emam.
* Lev. 25, 24. sq.

5. Cui dixit Booz: Quando emeris agrum de manu mulieris, Ruth quoque Moabitidem, quae uxor defuncti fuit, debes accipere; ut suscites nomen propinqui * tui in haereditate sua. * Deut. 25, 5.

6. Qui respondit: Cedo iuri propinquitatis; neque enim posteritatem familiae meae delere debeo. Tu meo utere privilegio, quo me libenter carere profiteor.

7. * Hic autem erat mos antiquitus in Israël inter propinquos; ut si quando alter alteri suo iuri cedebat, ut esset firma concessio, solvebat homo calceamentum suum, et dabat proximo suo. Hoc erat testimonium cessionis in Israël.
* Deut. 25, 7.

8. Dixit ergo propinquo suo Booz: Tolle calceamentum tuum! Quod statim solvit de pede suo.

9. At ille maioribus natu, et universo populo, testes vos, inquit, estis hodie, quod possederim omnia, quae fuerunt Elimelech, et Chelion, et Mahalon, tradente Noëmi;

10. et Ruth Moabitidem, uxorem Mahalon, in coniugium sumpserim; ut suscitem nomen defuncti in haereditate sua; ne vocabulum eius de familia sua ac fratribus et populo deleatur. Vos, inquam, huius rei testes estis.

11. Respondit omnis populus, qui erat in porta, et maiores natu: Nos testes sumus; faciat Dominus hanc mulierem, quae ingreditur domum tuam, sicut Rachel * et Lîam, quae aedificaverunt domum Israël; ut sit exemplum virtutis in Ephratha †, et habeat celebre nomen in Bethlehem. * Gen. 29, 32. 30, 22. † c. 1, 2.

12. Fiatque domus * tua, sicut domus Phares †, quem Thamar peperit Judae, de semine, quod tibi dederit Dominus ex hac puella.
* Gen. 24, 60. † Gen. 38, 29. 1 Paral. 2, 4.

13. Tulit itaque Booz Ruth, et accepit uxorem; ingressusque est ad eam, et dedit illi Dominus, ut conciperet, et pareret filium.

14. Dixeruntque mulieres ad Noëmi: Benedictus Dominus, qui non est passus, ut deficeret successor familiae tuae, et vocaretur nomen eius in Israël.

15. Et habeas, qui consoletur animam tuam, et enutriat senectutem. De nuru enim tua natus est, quae te diligit; et multo tibi melior est, quam si septem haberes filios.

16. Susceptumque Noëmi puerum posuit in sinu suo, et nutricis ac gerulae fungebatur officio.

17. Vicinae autem mulieres congratulantes ei, et dicentes: Natus est filius Noëmi! vocaverunt nomen eius Obed; hic est pater Isai, patris David.

18. Hae sunt generationes Phares*: Phares genuit Esron,
* 1 Paral. 2, 5. 9. sq.

19. Esron genuit Aram, Aram genuit Aminadab,

20. Aminadab genuit Nahasson, Nahasson genuit Salmon,

21. Salmon genuit Booz, Booz genuit Obed,

22. Obed genuit Isai, Isai genuit David.

סוּרָה שְׁבָה־פֹּה פְּלֹנִי אַלְמֹנִי וַיָּסַר וַיֵּשֵׁב׃ וַיִּקַּח עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים מִזִּקְנֵי 2
הָעִיר וַיֹּאמֶר שְׁבוּ־פֹה וַיֵּשֵׁבוּ׃ וַיֹּאמֶר לַגֹּאֵל חֶלְקַת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר 3
לְאָחִינוּ לֶאֱלִימֶלֶךְ מָכְרָה נָעֳמִי הַשָּׁבָה מִשְּׂדֵה מוֹאָב׃ וַאֲנִי אָמַרְתִּי 4
אֶגְלֶה אָזְנְךָ לֵאמֹר קְנֵה נֶגֶד הַיֹּשְׁבִים וְנֶגֶד זִקְנֵי עַמִּי אִם־תִּגְאַל גְּאָל
וְאִם־לֹא יִגְאַל הַגִּידָה לִּי וְאֵדַע כִּי אֵין זוּלָתְךָ לִגְאוֹל וְאָנֹכִי אַחֲרֶיךָ
וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֶגְאָל׃ וַיֹּאמֶר בֹּעַז בְּיוֹם־קְנוֹתְךָ הַשָּׂדֶה מִיַּד נָעֳמִי ה
וּמֵאֵת רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה אֵשֶׁת־הַמֵּת קָנִיתָ לְהָקִים שֵׁם־הַמֵּת עַל־נַחֲלָתוֹ׃
וַיֹּאמֶר הַגֹּאֵל לֹא אוּכַל לִגְאוֹל־לִי פֶּן־אַשְׁחִית אֶת־נַחֲלָתִי גְּאַל־לְךָ אַתָּה 6
אֶת־גְּאֻלָּתִי כִּי לֹא־אוּכַל לִגְאֹל׃ וְזֹאת לְפָנִים בְּיִשְׂרָאֵל עַל־הַגְּאוּלָּה 7
וְעַל־הַתְּמוּרָה לְקַיֵּם כָּל־דָּבָר שָׁלַף אִישׁ נַעֲלוֹ וְנָתַן לְרֵעֵהוּ וְזֹאת
הַתְּעוּדָה בְּיִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר הַגֹּאֵל לְבֹעַז קְנֵה־לָךְ וַיִּשְׁלֹף נַעֲלוֹ׃ 8
וַיֹּאמֶר בֹּעַז לַזְּקֵנִים וְכָל־הָעָם עֵדִים אַתֶּם הַיּוֹם כִּי קָנִיתִי אֶת־כָּל־ 9
אֲשֶׁר לֶאֱלִימֶלֶךְ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר לְכִלְיוֹן וּמַחְלוֹן מִיַּד נָעֳמִי׃ וְגַם אֶת־ י
רוּת הַמֹּאֲבִיָּה אֵשֶׁת מַחְלוֹן קָנִיתִי לִי לְאִשָּׁה לְהָקִים שֵׁם־הַמֵּת עַל־
נַחֲלָתוֹ וְלֹא־יִכָּרֵת שֵׁם־הַמֵּת מֵעִם אֶחָיו וּמִשַּׁעַר מְקוֹמוֹ עֵדִים אַתֶּם
הַיּוֹם׃ וַיֹּאמְרוּ כָּל־הָעָם אֲשֶׁר־בַּשַּׁעַר וְהַזְּקֵנִים עֵדִים יִתֵּן יְהוָה אֶת־ 11
הָאִשָּׁה הַבָּאָה אֶל־בֵּיתֶךָ כְּרָחֵל ׀ וּכְלֵאָה אֲשֶׁר בָּנוּ שְׁתֵּיהֶם אֶת־בֵּית
יִשְׂרָאֵל וַעֲשֵׂה־חַיִל בְּאֶפְרָתָה וּקְרָא־שֵׁם בְּבֵית לָחֶם׃ וִיהִי בֵיתְךָ 12
כְּבֵית פֶּרֶץ אֲשֶׁר־יָלְדָה תָמָר לִיהוּדָה מִן־הַזֶּרַע אֲשֶׁר יִתֵּן יְהוָה לְךָ
מִן־הַנַּעֲרָה הַזֹּאת׃ וַיִּקַּח בֹּעַז אֶת־רוּת וַתְּהִי־לוֹ לְאִשָּׁה וַיָּבֹא אֵלֶיהָ 13
וַיִּתֵּן יְהוָה לָהּ הֵרָיוֹן וַתֵּלֶד בֵּן׃ וַתֹּאמַרְנָה הַנָּשִׁים אֶל־נָעֳמִי בָּרוּךְ 14
יְהוָה אֲשֶׁר לֹא הִשְׁבִּית לָךְ גֹּאֵל הַיּוֹם וְיִקָּרֵא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל׃ וְהָיָה טו
לָךְ לְמֵשִׁיב נֶפֶשׁ וּלְכַלְכֵּל אֶת־שֵׂיבָתֵךְ כִּי כַלָּתֵךְ אֲשֶׁר־אֲהֵבַתֶךְ יְלָדַתּוּ
אֲשֶׁר־הִיא טוֹבָה לָךְ מִשִּׁבְעָה בָּנִים׃ וַתִּקַּח נָעֳמִי אֶת־הַיֶּלֶד וַתְּשִׁתֵהוּ 16
בְחֵיקָהּ וַתְּהִי־לוֹ לְאֹמֶנֶת׃ וַתִּקְרֶאנָה לוֹ הַשְּׁכֵנוֹת שֵׁם לֵאמֹר יֻלַּד־בֵּן 17
לְנָעֳמִי וַתִּקְרֶאנָה שְׁמוֹ עוֹבֵד הוּא אֲבִי־יִשַׁי אֲבִי דָוִד׃ וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת 18
פָּרֶץ פֶּרֶץ הוֹלִיד אֶת־חֶצְרוֹן׃ וְחֶצְרוֹן הוֹלִיד אֶת־רָם וְרָם הוֹלִיד 19
אֶת־עַמִּינָדָב׃ וְעַמִּינָדָב הוֹלִיד אֶת־נַחְשׁוֹן וְנַחְשׁוֹן הוֹלִיד אֶת־שַׂלְמָה׃ כ
וְשַׂלְמוֹן הוֹלִיד אֶת־בֹּעַז וּבֹעַז הוֹלִיד אֶת־עוֹבֵד׃ וְעֹבֵד הוֹלִיד אֶת־ 21 22
יִשָׁי וְיִשַׁי הוֹלִיד אֶת־דָּוִד׃

IV. v. 1. מלרע   v. 4. קמץ בז"ק : נ"א תי : וְאֵדַע — וְאֵדְעָה ק׳
v. 5. וּמֵאֵת סביר : במס׳ קָנִיתִי כ׳ קָנִיתָ ק׳   v. 6. לִגְאוֹל — לִגְאָל־ ק׳
v. 18. קמץ בז"ק   v. 22. קמץ בז"ק

א י כ ה

LIBER THRENORUM.

CAPUT I. א

א אֵיכָה ׀ יָשְׁבָה בָדָד הָעִיר רַבָּתִי עָם הָיְתָה כְּאַלְמָנָה רַבָּתִי בַגּוֹיִם
2 שָׂרָתִי בַּמְּדִינוֹת הָיְתָה לָמַס׃ בָּכוֹ תִבְכֶּה בַּלַּיְלָה וְדִמְעָתָהּ עַל לֶחֱיָהּ
אֵין־לָהּ מְנַחֵם מִכָּל־אֹהֲבֶיהָ כָּל־רֵעֶיהָ בָּגְדוּ בָהּ הָיוּ לָהּ לְאֹיְבִים׃
3 גָּלְתָה יְהוּדָה מֵעֹנִי וּמֵרֹב עֲבֹדָה הִיא יָשְׁבָה בַגּוֹיִם לֹא מָצְאָה מָנוֹחַ
4 כָּל־רֹדְפֶיהָ הִשִּׂיגוּהָ בֵּין הַמְּצָרִים׃ דַּרְכֵי צִיּוֹן אֲבֵלוֹת מִבְּלִי בָּאֵי
מוֹעֵד כָּל־שְׁעָרֶיהָ שׁוֹמֵמִין כֹּהֲנֶיהָ נֶאֱנָחִים בְּתוּלֹתֶיהָ נּוּגוֹת וְהִיא מַר־
ה לָהּ׃ הָיוּ צָרֶיהָ לְרֹאשׁ אֹיְבֶיהָ שָׁלוּ כִּי־יְהוָה הוֹגָהּ עַל־רֹב־פְּשָׁעֶיהָ
6 עוֹלָלֶיהָ הָלְכוּ שְׁבִי לִפְנֵי־צָר׃ וַיֵּצֵא מִן־בַּת־צִיּוֹן כָּל־הֲדָרָהּ הָיוּ שָׂרֶיהָ
7 כְּאַיָּלִים לֹא־מָצְאוּ מִרְעֶה וַיֵּלְכוּ בְלֹא־כֹחַ לִפְנֵי רוֹדֵף׃ זָכְרָה יְרוּשָׁלַםִ
יְמֵי עָנְיָהּ וּמְרוּדֶיהָ כֹּל מַחֲמֻדֶיהָ אֲשֶׁר הָיוּ מִימֵי קֶדֶם בִּנְפֹל עַמָּהּ
8 בְּיַד־צָר וְאֵין עוֹזֵר לָהּ רָאוּהָ צָרִים שָׂחֲקוּ עַל־מִשְׁבַּתֶּהָ׃ חֵטְא חָטְאָה
יְרוּשָׁלַםִ עַל־כֵּן לְנִידָה הָיָתָה כָּל־מְכַבְּדֶיהָ הִזִּילוּהָ כִּי־רָאוּ עֶרְוָתָהּ
9 גַּם־הִיא נֶאֶנְחָה וַתָּשָׁב אָחוֹר׃ טֻמְאָתָהּ בְּשׁוּלֶיהָ לֹא זָכְרָה אַחֲרִיתָהּ
וַתֵּרֶד פְּלָאִים אֵין מְנַחֵם לָהּ רְאֵה יְהוָה אֶת־עָנְיִי כִּי הִגְדִּיל אוֹיֵב׃
י יָדוֹ פָּרַשׂ צָר עַל כָּל־מַחֲמַדֶּיהָ כִּי־רָאֲתָה גוֹיִם בָּאוּ מִקְדָּשָׁהּ אֲשֶׁר
11 צִוִּיתָה לֹא־יָבֹאוּ בַקָּהָל לָךְ׃ כָּל־עַמָּהּ נֶאֱנָחִים מְבַקְּשִׁים לֶחֶם נָתְנוּ
מַחֲמוֹדֵּיהֶם בְּאֹכֶל לְהָשִׁיב נָפֶשׁ רְאֵה יְהוָה וְהַבִּיטָה כִּי הָיִיתִי זוֹלֵלָה׃
12 לוֹא אֲלֵיכֶם כָּל־עֹבְרֵי דֶרֶךְ הַבִּיטוּ וּרְאוּ אִם־יֵשׁ מַכְאוֹב כְּמַכְאֹבִי
13 אֲשֶׁר עוֹלַל לִי אֲשֶׁר הוֹגָה יְהוָה בְּיוֹם חֲרוֹן אַפּוֹ׃ מִמָּרוֹם שָׁלַח־אֵשׁ
בְּעַצְמֹתַי וַיִּרְדֶּנָּה פָּרַשׂ רֶשֶׁת לְרַגְלַי הֱשִׁיבַנִי אָחוֹר נְתָנַנִי שֹׁמֵמָה כָּל־
14 הַיּוֹם דָּוָה׃ נִשְׂקַד עֹל פְּשָׁעַי בְּיָדוֹ יִשְׂתָּרְגוּ עָלוּ עַל־צַוָּארִי הִכְשִׁיל
טו כֹּחִי נְתָנַנִי אֲדֹנָי בִּידֵי לֹא־אוּכַל קוּם׃ סִלָּה כָל־אַבִּירַי ׀ אֲדֹנָי בְּקִרְבִּי
קָרָא עָלַי מוֹעֵד לִשְׁבֹּר בַּחוּרָי גַּת דָּרַךְ אֲדֹנָי לִבְתוּלַת בַּת־יְהוּדָה׃
16 עַל־אֵלֶּה ׀ אֲנִי בוֹכִיָּה עֵינִי ׀ עֵינִי יֹרְדָה מַּיִם כִּי־רָחַק מִמֶּנִּי מְנַחֵם

I. v. 6. מִן־בַּת־ — מִבַּת־ ק׳ v. 11. ׳מַחֲמוֹדֵי — ׳מַחֲמַדֵּי ק׳ v. 14. נ״א שְׂ

LIBER THRENORUM.

CAP. I

Aleph. 1. Quomodo sedet sola civitas plena populo; facta est quasi vidua domina gentium; princeps provinciarum facta est sub tributo.

Beth. 2. *Plorans ploravit in nocte, et lacrymae eius in maxillis eius; non est, qui consoletur eam ex omnibus charis eius; omnes amici eius spreverunt eam, et facti sunt ei inimici. * Ier. 13, 17.

Ghimel. 3. Migravit Iudas propter afflictionem, et multitudinem servitutis; habitavit inter gentes, nec invenit requiem; omnes persecutores eius apprehenderunt eam inter angustias.

Daleth. 4. Viae Sion lugent, eo quod non sint, qui veniant ad solemnitatem; omnes portae eius destructae! sacerdotes eius gementes; virgines eius squalidae, et ipsa oppressa amaritudine.

He. 5. Facti sunt hostes eius in capite, inimici eius locupletati sunt; quia Dominus locutus est super eam propter multitudinem iniquitatum eius; parvuli eius ducti sunt in captivitatem ante faciem tribulantis.

Vau. 6. Et egressus est a filia Sion omnis decor eius; facti sunt principes eius velut arietes non invenientes pascua; et abierunt absque fortitudine ante faciem subsequentis.

Zain. 7. Recordata est Ierusalem dierum afflictionis suae, et praevaricationis omnium desiderabilium suorum, quae habuerat a diebus antiquis, cum caderet populus eius in manu hostili, et non esset auxiliator; viderunt eam hostes, et deriserunt sabbata eius.

Heth. 8. Peccatum peccavit Ierusalem, propterea instabilis facta est; omnes, qui glorificabant eam, spreverunt illam, quia viderunt ignominiam eius; ipsa autem gemens conversa est retrorsum.

Teth. 9. Sordes eius in pedibus eius, nec recordata est finis sui; deposita est vehementer, non habens consolatorem; vide Domine afflictionem meam, quoniam erectus est inimicus.

Jod. 10. Manum suam misit hostis ad omnia desiderabilia eius; quia vidit gentes ingressas sanctuarium suum, de quibus praeceperas, ne intrarent in ecclesiam tuam.

Caph. 11. Omnis populus eius gemens, et quaerens panem; dederunt pretiosa quaeque pro cibo ad refocillandam animam, vide, Domine! et considera, quoniam facta sum vilis.

Lamed. 12. O vos omnes, qui transitis per viam, attendite, et videte, si est dolor sicut dolor meus, quoniam vindemiavit me, ut locutus est Dominus in die irae furoris sui.

Mem. 13. De excelso misit ignem in ossibus meis, et erudivit me; expandit rete pedibus meis, convertit me retrorsum; posuit me desolatam, tota die moerore confectam.

Nun. 14. Vigilavit iugum iniquitatum mearum; in manu eius convolutae sunt, et impositae collo meo; infirmata est virtus mea; dedit me Dominus in manu, de qua non potero surgere.

Samech. 15. Abstulit omnes magnificos meos Dominus de medio mei; vocavit adversum me tempus, ut contereret electos meos; torcular calcavit Dominus virgini filiae Iuda.

Ain. 16. *Idcirco ego plorans, et oculus meus deducens aquas; quia longe factus est a me consolator,

convertens animam meam; facti sunt filii mei perditi, quoniam invaluit inimicus. * Ier. 14, 17.

Phe. 17. Expandit Sion manus suas, non est, qui consoletur eam; mandavit Dominus adversum Iacob in circuitu eius hostes eius; facta est Ierusalem quasi polluta menstruis inter eos.

Sade. 18. Iustus est Dominus, quia os eius ad iracundiam provocavi; audite obsecro universi populi, et videte dolorem meum; virgines meae, et iuvenes mei abierunt in captivitatem.

Coph. 19. Vocavi amicos meos, et ipsi deceperunt me; sacerdotes mei; et senes mei in urbe consumpti sunt; quia quaesierunt cibum sibi, ut refocillarent animam suam.

Res. 20. Vide, Domine! quoniam tribulor, conturbatus est venter meus; subversum est cor meum in memetipsa, quoniam amaritudine plena sum, foris interficit gladius, et domi mors similis est.

Sin. 21. Audierunt, quia ingemisco ego, et non est, qui consoletur me; omnes inimici mei audierunt malum meum, laetati sunt, quoniam tu fecisti; adduxisti diem consolationis, et fient similes mei.

Thau. 22. Ingrediatur omne malum eorum coram te; et vindemia eos, sicut vindemiasti me propter omnes iniquitates meas; multi enim gemitus mei, et cor meum moerens.

CAP. II.

Aleph. 1. Quomodo obtexit caligine in furore suo Dominus filiam Sion; proiecit de coelo in terram inclytam Israël, non est recordatus scabelli pedum suorum in die furoris sui.

Beth. 2. Praecipitavit Dominus, nec pepercit, omnia speciosa Iacob, destruxit in furore suo munitiones virginis Iuda, et deiecit in terram; polluit regnum, et principes eius.

Ghimel. 3. Confregit in ira furoris sui omne cornu Israël; avertit retrorsum dexteram suam a facie inimici; et succendit in Iacob quasi ignem flammae devorantis in gyro.

Daleth. 4. Tetendit arcum suum quasi inimicus, firmavit dexteram suam quasi hostis; et occidit omne, quod pulchrum erat visu in tabernaculo filiae Sion, effudit quasi ignem indignationem suam.

He. 5. Factus est Dominus velut inimicus; praecipitavit Israël, praecipitavit omnia moenia eius; dissipavit munitiones eius, et replevit in filia Iuda humiliatum et humiliatam.

Vau. 6. Et dissipavit quasi hortum tentorium suum, demolitus est tabernaculum suum; oblivioni tradidit Dominus in Sion festivitatem, et sabbatum; et in opprobrium, et in indignationem furoris sui regem, et sacerdotem.

Zain. 7. Repulit Dominus altare suum, maledixit sanctificationi suae; tradidit in manu inimici muros turrium eius; vocem dederunt in domo Domini, sicut in die solemni.

Heth. 8. Cogitavit Dominus dissipare murum filiae Sion; tetendit funiculum suum, et non avertit manum suam a perditione; luxitque antemurale, et murus pariter dissipatus est.

Teth. 9. Defixae sunt in terra portae eius; perdidit, et contrivit vectes eius; regem eius et principes eius in gentibus; non est lex, et prophetae eius non invenerunt visionem a Domino.

Iod. 10. Sederunt in terra, conticuerunt senes filiae Sion; consperserunt cinere capita sua, accincti sunt ciliciis, abiecerunt in terram capita sua virgines Ierusalem.

Caph. 11. Defecerunt prae lacrymis oculi mei, conturbata sunt viscera mea; effusum est in terra iecur meum super contritione filiae populi mei, cum deficeret parvulus, et lactens in plateis oppidi.

Lamed. 12. Matribus suis dixerunt: Ubi est triticum et vinum? cum deficerent quasi vulnerati in plateis civitatis; cum exhalarent animas suas in sinu matrum suarum.

Mem. 13. Cui comparabo te? vel cui assimilabo te filia Ierusalem? cui exaequabo te, et consolabor te virgo filia Sion? magna est enim velut mare contritio tua; quis medebitur tui?

17 מֵשִׁיב נַפְשִׁי הָיוּ בָנַי שׁוֹמֵמִים כִּי גָבַר אוֹיֵב׃ פֵּרְשָׂה צִיּוֹן בְּיָדֶיהָ
אֵין מְנַחֵם לָהּ צִוָּה יְהוָה לְיַעֲקֹב סְבִיבָיו צָרָיו הָיְתָה יְרוּשָׁלִַם לְנִדָּה
18 בֵּינֵיהֶם׃ צַדִּיק הוּא יְהוָה כִּי־פִיהוּ מָרִיתִי שִׁמְעוּ־נָא כָל־עַמִּים
19 וּרְאוּ מַכְאֹבִי בְּתוּלֹתַי וּבַחוּרַי הָלְכוּ בַשֶּׁבִי׃ קָרָאתִי לַמְאַהֲבַי הֵמָּה
רִמּוּנִי כֹּהֲנַי וּזְקֵנַי בָּעִיר גָּוָעוּ כִּי־בִקְשׁוּ אֹכֶל לָמוֹ וְיָשִׁיבוּ אֶת־נַפְשָׁם׃
כ רְאֵה יְהוָה כִּי־צַר־לִי מֵעַי חֳמַרְמָרוּ נֶהְפַּךְ לִבִּי בְּקִרְבִּי כִּי מָרוֹ מָרִיתִי
21 מִחוּץ שִׁכְּלָה־חֶרֶב בַּבַּיִת כַּמָּוֶת׃ שָׁמְעוּ כִּי נֶאֱנָחָה אָנִי אֵין מְנַחֵם
לִי כָּל־אֹיְבַי שָׁמְעוּ רָעָתִי שָׂשׂוּ כִּי אַתָּה עָשִׂיתָ הֵבֵאתָ יוֹם־קָרָאתָ
22 וְיִהְיוּ כָמוֹנִי׃ תָּבֹא כָל־רָעָתָם לְפָנֶיךָ וְעוֹלֵל לָמוֹ כַּאֲשֶׁר עוֹלַלְתָּ לִי עַל
כָּל־פְּשָׁעָי כִּי־רַבּוֹת אַנְחֹתַי וְלִבִּי דַוָּי׃

ב Cap. II. ב

א אֵיכָה יָעִיב בְּאַפּוֹ אֲדֹנָי אֶת־בַּת־צִיּוֹן הִשְׁלִיךְ מִשָּׁמַיִם אֶרֶץ תִּפְאֶרֶת
2 יִשְׂרָאֵל וְלֹא־זָכַר הֲדֹם־רַגְלָיו בְּיוֹם אַפּוֹ׃ בִּלַּע אֲדֹנָי לֹא חָמַל אֵת
כָּל־נְאוֹת יַעֲקֹב הָרַס בְּעֶבְרָתוֹ מִבְצְרֵי בַת־יְהוּדָה הִגִּיעַ לָאָרֶץ חִלֵּל
3 מַמְלָכָה וְשָׂרֶיהָ׃ גָּדַע בָּחֳרִי־אַף כֹּל קֶרֶן יִשְׂרָאֵל הֵשִׁיב אָחוֹר יְמִינוֹ
4 מִפְּנֵי אוֹיֵב וַיִּבְעַר בְּיַעֲקֹב כְּאֵשׁ לֶהָבָה אָכְלָה סָבִיב׃ דָּרַךְ קַשְׁתּוֹ
כְּאוֹיֵב נִצָּב יְמִינוֹ כְּצָר וַיַּהֲרֹג כֹּל מַחֲמַדֵּי־עָיִן בְּאֹהֶל בַּת־צִיּוֹן שָׁפַךְ
ה כָּאֵשׁ חֲמָתוֹ׃ הָיָה אֲדֹנָי כְּאוֹיֵב בִּלַּע יִשְׂרָאֵל בִּלַּע כָּל־אַרְמְנוֹתֶיהָ
6 שִׁחֵת מִבְצָרָיו וַיֶּרֶב בְּבַת־יְהוּדָה תַּאֲנִיָּה וַאֲנִיָּה׃ וַיַּחְמֹס כַּגַּן שֻׂכּוֹ
שִׁחֵת מֹעֲדוֹ שִׁכַּח יְהוָה בְּצִיּוֹן מוֹעֵד וְשַׁבָּת וַיִּנְאַץ בְּזַעַם־אַפּוֹ מֶלֶךְ
7 וְכֹהֵן׃ זָנַח אֲדֹנָי מִזְבְּחוֹ נִאֵר מִקְדָּשׁוֹ הִסְגִּיר בְּיַד־אוֹיֵב חוֹמֹת
8 אַרְמְנוֹתֶיהָ קוֹל נָתְנוּ בְּבֵית־יְהוָה כְּיוֹם מוֹעֵד׃ חָשַׁב יְהוָה לְהַשְׁחִית
חוֹמַת בַּת־צִיּוֹן נָטָה קָו לֹא־הֵשִׁיב יָדוֹ מִבַּלֵּעַ וַיַּאֲבֶל־חֵל וְחוֹמָה יַחְדָּו
9 אֻמְלָלוּ׃ טָבְעוּ בָאָרֶץ שְׁעָרֶיהָ אִבַּד וְשִׁבַּר בְּרִיחֶיהָ מַלְכָּהּ וְשָׂרֶיהָ
י בַגּוֹיִם אֵין תּוֹרָה גַּם־נְבִיאֶיהָ לֹא־מָצְאוּ חָזוֹן מֵיְהוָה׃ יֵשְׁבוּ לָאָרֶץ
יִדְּמוּ זִקְנֵי בַת־צִיּוֹן הֶעֱלוּ עָפָר עַל־רֹאשָׁם חָגְרוּ שַׂקִּים הוֹרִידוּ לָאָרֶץ
11 רֹאשָׁן בְּתוּלֹת יְרוּשָׁלִָם׃ כָּלוּ בַדְּמָעוֹת עֵינַי חֳמַרְמְרוּ מֵעַי נִשְׁפַּךְ לָאָרֶץ
12 כְּבֵדִי עַל־שֶׁבֶר בַּת־עַמִּי בֵּעָטֵף עוֹלֵל וְיוֹנֵק בִּרְחֹבוֹת קִרְיָה׃ לְאִמֹּתָם
יֹאמְרוּ אַיֵּה דָּגָן וָיָיִן בְּהִתְעַטְּפָם כֶּחָלָל בִּרְחֹבוֹת עִיר בְּהִשְׁתַּפֵּךְ נַפְשָׁם
13 אֶל־חֵיק אִמֹּתָם׃ מָה־אֲעוּדֵךְ מָה אֲדַמֶּה־לָּךְ הַבַּת יְרוּשָׁלִַם מָה אַשְׁוֶה־
לָּךְ וַאֲנַחֲמֵךְ בְּתוּלַת בַּת־צִיּוֹן כִּי־גָדוֹל כַּיָּם שִׁבְרֵךְ מִי יִרְפָּא־לָךְ׃

v. 18. I. עַמִּים — הָעַמִּים ק׳ v. 2. II. לֹא — וְלֹא ק׳
v. 13. אֲעוּדֵךְ — אֲעִידֵךְ ק׳

14 נְבִיאַיִךְ חָזוּ לָךְ שָׁוְא וְתָפֵל וְלֹא־גִלּוּ עַל־עֲוֺנֵךְ לְהָשִׁיב שְׁבִיתֵךְ וַיֶּחֱזוּ
טו לָךְ מַשְׂאוֹת שָׁוְא וּמַדּוּחִים׃ סָפְקוּ עָלַיִךְ כַּפַּיִם כָּל־עֹבְרֵי דֶרֶךְ שָׁרְקוּ
וַיָּנִעוּ רֹאשָׁם עַל־בַּת יְרוּשָׁלָיִם הֲזֹאת הָעִיר שֶׁיֹּאמְרוּ כְּלִילַת יֹפִי מָשׂוֹשׂ
16 לְכָל־הָאָרֶץ׃ פָּצוּ עָלַיִךְ פִּיהֶם כָּל־אֹיְבַיִךְ שָׁרְקוּ וַיַּחַרְקוּ־שֵׁן אָמְרוּ
17 בִּלָּעְנוּ אַךְ זֶה הַיּוֹם שֶׁקִּוִּינֻהוּ מָצָאנוּ רָאִינוּ׃ עָשָׂה יְהוָה אֲשֶׁר זָמָם
בִּצַּע אֶמְרָתוֹ אֲשֶׁר צִוָּה מִימֵי־קֶדֶם הָרַס וְלֹא חָמָל וַיְשַׂמַּח עָלַיִךְ
18 אוֹיֵב הֵרִים קֶרֶן צָרָיִךְ׃ צָעַק לִבָּם אֶל־אֲדֹנָי חוֹמַת בַּת־צִיּוֹן הוֹרִידִי
כַנַּחַל דִּמְעָה יוֹמָם וָלַיְלָה אַל־תִּתְּנִי פוּגַת לָךְ אַל־תִּדֹּם בַּת־עֵינֵךְ׃
19 קוּמִי ׀ רֹנִּי בַלַּיִל לְרֹאשׁ אַשְׁמֻרוֹת שִׁפְכִי כַמַּיִם לִבֵּךְ נֹכַח פְּנֵי אֲדֹנָי
שְׂאִי אֵלָיו כַּפַּיִךְ עַל־נֶפֶשׁ עוֹלָלַיִךְ הָעֲטוּפִים בְּרָעָב בְּרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת׃
כ רְאֵה יְהוָה וְהַבִּיטָה לְמִי עוֹלַלְתָּ כֹּה אִם־תֹּאכַלְנָה נָשִׁים פִּרְיָם עֹלֲלֵי
21 טִפֻּחִים אִם־יֵהָרֵג בְּמִקְדַּשׁ אֲדֹנָי כֹּהֵן וְנָבִיא׃ שָׁכְבוּ לָאָרֶץ חוּצוֹת
נַעַר וְזָקֵן בְּתוּלֹתַי וּבַחוּרַי נָפְלוּ בֶחָרֶב הָרַגְתָּ בְּיוֹם אַפֶּךָ טָבַחְתָּ לֹא
22 חָמָלְתָּ׃ תִּקְרָא כְיוֹם מוֹעֵד מְגוּרַי מִסָּבִיב וְלֹא הָיָה בְּיוֹם אַף־יְהוָה
פָּלִיט וְשָׂרִיד אֲשֶׁר־טִפַּחְתִּי וְרִבִּיתִי אֹיְבִי כִלָּם׃

CAP. III. ג

ג

א 2 אֲנִי הַגֶּבֶר רָאָה עֳנִי בְּשֵׁבֶט עֶבְרָתוֹ׃ אוֹתִי נָהַג וַיֹּלַךְ חֹשֶׁךְ וְלֹא־אוֹר׃
3 4 אַךְ בִּי יָשֻׁב יַהֲפֹךְ יָדוֹ כָּל־הַיּוֹם׃ בִּלָּה בְשָׂרִי וְעוֹרִי שִׁבַּר עַצְמוֹתָי׃
ה-7 בָּנָה עָלַי וַיַּקַּף רֹאשׁ וּתְלָאָה׃ בְּמַחֲשַׁכִּים הוֹשִׁיבַנִי כְּמֵתֵי עוֹלָם׃ גָּדַר
8 בַּעֲדִי וְלֹא אֵצֵא הִכְבִּיד נְחָשְׁתִּי׃ גַּם כִּי אֶזְעַק וַאֲשַׁוֵּעַ שָׂתַם תְּפִלָּתִי׃
9 י גָּדַר דְּרָכַי בְּגָזִית נְתִיבֹתַי עִוָּה׃ דֹּב אֹרֵב הוּא לִי אַרְיֵה בְּמִסְתָּרִים׃
11 12 דְּרָכַי סוֹרֵר וַיְפַשְּׁחֵנִי שָׂמַנִי שֹׁמֵם׃ דָּרַךְ קַשְׁתּוֹ וַיַּצִּיבֵנִי כַּמַּטָּרָא
13 14 לַחֵץ׃ הֵבִיא בְּכִלְיוֹתָי בְּנֵי אַשְׁפָּתוֹ׃ הָיִיתִי שְּׂחֹק לְכָל־עַמִּי נְגִינָתָם כָּל־
טו 16 הַיּוֹם׃ הִשְׂבִּיעַנִי בַמְּרוֹרִים הִרְוַנִי לַעֲנָה׃ וַיַּגְרֵס בֶּחָצָץ שִׁנָּי הִכְפִּישַׁנִי
17 18 בָּאֵפֶר׃ וַתִּזְנַח מִשָּׁלוֹם נַפְשִׁי נָשִׁיתִי טוֹבָה׃ וָאֹמַר אָבַד נִצְחִי וְתוֹחַלְתִּי
19 כ מֵיְהוָה׃ זְכָר־עָנְיִי וּמְרוּדִי לַעֲנָה וָרֹאשׁ׃ זָכוֹר תִּזְכּוֹר וְתָשִׁיחַ עָלַי
21 22 נַפְשִׁי׃ זֹאת אָשִׁיב אֶל־לִבִּי עַל־כֵּן אוֹחִיל׃ חַסְדֵי יְהוָה כִּי לֹא־תָמְנוּ
24-כה כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמָיו׃ חֲדָשִׁים לַבְּקָרִים רַבָּה אֱמוּנָתֶךָ׃ חֶלְקִי יְהוָה אָמְרָה
26 נַפְשִׁי עַל־כֵּן אוֹחִיל לוֹ׃ טוֹב יְהוָה לְקוָֹו לְנֶפֶשׁ תִּדְרְשֶׁנּוּ׃ טוֹב וְיָחִיל

---

v. 14. II. שְׁבִיתֵךְ — שְׁבוּתֵךְ ק׳ v. 17. כולו קמץ : הא׳ בסגול
v. 19. בַלַּיִל — בַלַּיְלָה ק׳ v. 10. III. אַרְיֵה — אֲרִי ק׳ v. 16. קמץ בז״ק
v. 20. וְתָשִׁיחַ — וְתָשׁוֹחַ ק׳ v. 22. קמץ בז״ק : ׳מָיו ק׳

Nun. 14. Prophetae tui viderunt tibi falsa, et stulta, nec aperiebant iniquitatem tuam, ut te ad poenitentiam provocarent; viderunt autem tibi assumptiones falsas, et eiectiones.

Samech. 15. Plauserunt super te manibus omnes transeuntes per viam; sibilaverunt, et moverunt caput suum super filiam Ierusalem: Haeccine est urbs, dicentes, perfecti decoris, gaudium universae terrae?

Phe. 16. Aperuerunt super te os suum omnes inimici tui; sibilaverunt, et fremuerunt dentibus, et dixerunt devorabimus? en ista est dies, quam expectabamus; invenimus, vidimus.

Ain. 17. *Fecit Dominus, quae cogitavit, complevit sermonem suum, quem praeceperat a diebus antiquis; destruxit, et non pepercit, et laetificavit super te inimicum, et exaltavit cornu hostium tuorum. * Lev. 26, 14.

Sade. 18. Clamavit cor eorum ad Dominum super muros filiae Sion: Deduc quasi torrentem lacrymas per diem, et noctem; non des requiem tibi, neque taceat pupilla oculi tui.

Coph. 19. Consurge, lauda in nocte, in principio vigiliarum; effunde sicut aquam cor tuum ante conspectum Domini; leva ad eum manus tuas pro anima parvulorum tuorum, qui defecerunt in fame in capite omnium compitorum.

Res. 20. Vide, Domine! et considera, quem vindemiaveris ita; ergone comedent mulieres fructum suum, parvulos ad mensuram palmae? si occiditur in sanctuario Domini sacerdos, et propheta?

Sin. 21. Iacuerunt in terra foris puer et senex; virgines meae, et iuvenes mei ceciderunt in gladio; interfecisti in die furoris tui; percussisti, nec misertus es.

Thau. 22. Vocasti quasi ad diem solemnem, qui terrent me de circuitu, et non fuit in die furoris Domini, qui effugeret, et relinqueretur; quos educavi, et enutrivi, inimicus meus consumpsit eos.

CAP. III.

Aleph. 1. Ego vir videns paupertatem meam in virga indignationis eius. *Aleph.* 2. Me minavit, et adduxit in tenebras, et non in lucem.

Aleph. 3. Tantum in me vertit, et convertit manum suam tota die.

Beth. 4. Vetustam fecit pellem meam, et carnem meam, contrivit ossa mea.

Beth. 5. Aedificavit in gyro meo, et circumdedit me felle, et labore.

Beth. 6. In tenebrosis collocavit me, quasi mortuos sempiternos.

Ghimel. 7. Circumaedificavit adversum me, ut non egrediar; aggravavit compedem meum.

Ghimel. 8. Sed et cum clamavero, et rogavero, exclusit orationem meam.

Ghimel. 9. Conclusit vias meas lapidibus quadris, semitas meas subvertit.

Daleth. 10. Ursus insidians factus est mihi; leo in absconditis.

Daleth. 11. Semitas meas subvertit, et confregit me; posuit me desolatam.

Daleth. 12. Tetendit arcum suum, et posuit me quasi signum ad sagittam.

He. 13. Misit in renibus meis filias pharetrae suae.

He. 14. Factus sum in derisum omni populo meo, canticum eorum tota die.

He. 15. Replevit me amaritudinibus, inebriavit me absynthio.

Vau. 16. Et fregit ad numerum dentes meos, cibavit me cinere.

Vau. 17. Et repulsa est a pace anima mea, oblitus sum bonorum.

Vau. 18. Et dixi: Periit finis meus et spes mea a Domino.

Zain. 19. Recordare paupertatis, et transgressionis meae, absynthii, et fellis.

Zain. 20. Memoria memor ero, et tabescet in me anima mea.

Zain. 21. Haec recolens in corde meo, ideo sperabo.

Heth. 22. Misericordiae Domini, quia non sumus consumpti; quia non defecerunt miserationes eius.

Heth. 23. Novi diluculo, multa est fides tua.

Heth. 24. Pars mea Dominus, dixit anima mea; propterea expectabo eum.

Teth. 25. Bonus est Dominus sperantibus in eum, animae quaerenti illum. *Teth.* 26. Bonum est praestolari cum silentio salutare Dei.

Teth. 27. Bonum est viro, cum portaverit iugum ab adolescentia sua.
Jod. 28. Sedebit solitarius, et tacebit; quia levavit super se.
Jod. 29. Ponet in pulvere os suum, si forte sit spes.
Jod. 30. Dabit percutienti se maxillam, saturabitur opprobriis.
Caph. 31. Quia non repellet in sempiternum Dominus.
Caph. 32. Quia si abiecit, et miserebitur secundum multitudinem misericordiarum suarum.
Caph. 33. Non enim humiliavit ex corde suo, et abiecit filios hominum,
Lamed. 34. ut contereret sub pedibus suis omnes vinctos terrae,
Lamed. 35. ut declinaret iudicium viri in conspectu vultus Altissimi.
Lamed. 36. Ut perverteret hominem in iudicio suo, Dominus ignoravit. *Mem.* 37. Quis est iste, qui dixit, ut fieret, Domino non iubente?
Mem. 38. Ex ore Altissimi non egredientur nec mala nec bona?
Mem. 39. Quid murmuravit homo vivens, vir pro peccatis suis?
Nun. 40. Scrutemur vias nostras, et quaeramus, et revertamur ad Dominum.
Nun. 41. Levemus corda nostra cum manibus ad Dominum in coelos.
Nun. 42. Nos inique egimus, et ad iracundiam provocavimus; idcirco tu inexorabilis es.
Samech. 43. Operuisti in furore, et percussisti nos; occidisti, nec pepercisti.
Samech. 44. Opposuisti nubem tibi, ne transeat oratio.
Samech. 45. Eradicationem, et abiectionem posuisti me in medio populorum.
Phe. 46. Aperuerunt super nos os suum omnes inimici.
Phe. 47. Formido, et laqueus facta est nobis vaticinatio, et contritio.
Phe. 48. Divisiones aquarum deduxit oculus meus, in contritione filiae populi mei.
Ain. 49. Oculus meus afflictus est, nec tacuit, eo quod non esset requies,
Ain. 50. donec respiceret et videret Dominus de coelis. *Ain.* 51. Oculus meus depraedatus est animam meam in cunctis filiabus urbis meae.
Sade. 52. Venatione ceperunt me quasi avem inimici mei gratis.
Sade. 53. Lapsa est in lacum vita mea, et posuerunt lapidem super me.
Sade. 54. Inundaverunt aquae super caput meum; dixi: Perii.
Coph. 55. Invocavi nomen tuum Domine de lacu novissimo.
Coph. 56. Vocem meam audisti; ne avertas aurem tuam a singultu meo, et clamoribus. *Coph.* 57. Appropinquasti in die, quando invocavi te; dixisti: Ne timeas!
Res. 58. Iudicasti Domine causam animae meae, redemptor vitae meae.
Res. 59. Vidisti Domine iniquitatem illorum adversum me; iudica iudicium meum.
Res. 60. Vidisti omnem furorem, universas cogitationes eorum adversum me.
Sin. 61. Audisti opprobrium eorum Domine, omnes cogitationes eorum adversum me,
Sin. 62. labia insurgentium mihi: et meditationes eorum adversum me tota die.
Sin. 63. Sessionem eorum, et resurrectionem eorum vide; ego sum psalmus eorum.
Thau. 64. Reddes eis vicem Domine iuxta opera manuum suarum.
Thau. 65. Dabis eis scutum cordis laborem tuum.
Thau. 66. Persequeris in furore, et conteres eos sub coelis Domine.

CAP. IV.

Aleph. 1. Quomodo obscuratum est aurum, mutatus est color optimus, dispersi sunt lapides sanctuarii in capite omnium platearum?
Beth. 2. Filii Sion inclyti, et amicti auro primo; quomodo reputati sunt in vasa testea, opus manuum figuli?
Ghimel. 3. Sed et lamiae nudaverunt mammam, lactaverunt catulos suos; filia populi mei crudelis, quasi struthio in deserto.
Daleth. 4. Adhaesit lingua lactentis ad palatum eius in siti; parvuli petierunt panem, et non erat, qui frangeret eis.
He. 5. Qui vescebantur voluptuose, interierunt in viis; qui nutriebantur in croceis, amplexati sunt stercora.
Vau. 6. Et maior effecta est iniquitas filiae populi mei peccato So

27 28 וְדוּמָם לִתְשׁוּעַת יְהוָה׃ טוֹב לַגֶּבֶר כִּי־יִשָּׂא עֹל בִּנְעוּרָיו׃ יֵשֵׁב בָּדָד
29 ל וְיִדֹּם כִּי נָטַל עָלָיו׃ יִתֵּן בֶּעָפָר פִּיהוּ אוּלַי יֵשׁ תִּקְוָה׃ יִתֵּן לְמַכֵּהוּ
31 32 - לֶחִי יִשְׂבַּע בְּחֶרְפָּה׃ כִּי לֹא יִזְנַח לְעוֹלָם אֲדֹנָי׃ כִּי אִם־הוֹגָה וְרִחַם
34 - כְּרֹב חֲסָדָו׃ כִּי לֹא עִנָּה מִלִּבּוֹ וַיַּגֶּה בְּנֵי־אִישׁ׃ לְדַכֵּא תַּחַת רַגְלָיו כֹּל
לה 36 אֲסִירֵי אָרֶץ׃ לְהַטּוֹת מִשְׁפַּט־גָּבֶר נֶגֶד פְּנֵי עֶלְיוֹן׃ לְעַוֵּת אָדָם בְּרִיבוֹ
37 38 אֲדֹנָי לֹא רָאָה׃ מִי זֶה אָמַר וַתֶּהִי אֲדֹנָי לֹא צִוָּה׃ מִפִּי עֶלְיוֹן לֹא
39 מ תֵצֵא הָרָעוֹת וְהַטּוֹב׃ מַה־יִּתְאוֹנֵן אָדָם חָי גֶּבֶר עַל־חֲטָאָו׃ נַחְפְּשָׂה
41 דְרָכֵינוּ וְנַחְקֹרָה וְנָשׁוּבָה עַד־יְהוָה׃ נִשָּׂא לְבָבֵנוּ אֶל־כַּפָּיִם אֶל־אֵל
42 43 בַּשָּׁמָיִם׃ נַחְנוּ פָשַׁעְנוּ וּמָרִינוּ אַתָּה לֹא סָלָחְתָּ׃ סַכֹּתָה בָאַף וַתִּרְדְּפֵנוּ
44 מה הָרַגְתָּ לֹא חָמָלְתָּ׃ סַכּוֹתָה בֶעָנָן לָךְ מֵעֲבוֹר תְּפִלָּה׃ סְחִי וּמָאוֹס
46 47 תְּשִׂימֵנוּ בְּקֶרֶב הָעַמִּים׃ פָּצוּ עָלֵינוּ פִּיהֶם כָּל־אֹיְבֵינוּ׃ פַּחַד וָפַחַת
48 הָיָה לָנוּ הַשֵּׁאת וְהַשָּׁבֶר׃ פַּלְגֵי־מַיִם תֵּרַד עֵינִי עַל־שֶׁבֶר בַּת־עַמִּי׃
49 נ עֵינִי נִגְּרָה וְלֹא תִדְמֶה מֵאֵין הֲפֻגוֹת׃ עַד־יַשְׁקִיף וְיֵרֶא יְהוָה מִשָּׁמָיִם׃
51 52 עֵינִי עוֹלְלָה לְנַפְשִׁי מִכֹּל בְּנוֹת עִירִי׃ צוֹד צָדוּנִי כַּצִּפּוֹר אֹיְבַי חִנָּם׃
53 54 - צָמְתוּ בַבּוֹר חַיָּי וַיַּדּוּ־אֶבֶן בִּי׃ צָפוּ־מַיִם עַל־רֹאשִׁי אָמַרְתִּי נִגְזָרְתִּי׃
56 - קָרָאתִי שִׁמְךָ יְהוָה מִבּוֹר תַּחְתִּיּוֹת׃ קוֹלִי שָׁמָעְתָּ אַל־תַּעְלֵם אָזְנְךָ
57 58 לְרַוְחָתִי לְשַׁוְעָתִי׃ קָרַבְתָּ בְּיוֹם אֶקְרָאֶךָּ אָמַרְתָּ אַל־תִּירָא׃ רַבְתָּ אֲדֹנָי
59 ס רִיבֵי נַפְשִׁי גָּאַלְתָּ חַיָּי׃ רָאִיתָה יְהוָה עַוָּתָתִי שָׁפְטָה מִשְׁפָּטִי׃ רָאִיתָה
61 כָּל־נִקְמָתָם כָּל־מַחְשְׁבֹתָם לִי׃ שָׁמַעְתָּ חֶרְפָּתָם יְהוָה כָּל־מַחְשְׁבֹתָם
62 63 עָלָי׃ שִׂפְתֵי קָמַי וְהֶגְיוֹנָם עָלַי כָּל־הַיּוֹם׃ שִׁבְתָּם וְקִימָתָם הַבִּיטָה אֲנִי
64 סה מַנְגִּינָתָם׃ תָּשִׁיב לָהֶם גְּמוּל יְהוָה כְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם׃ תִּתֵּן לָהֶם מְגִנַּת־
66 לֵב תַּאֲלָתְךָ לָהֶם׃ תִּרְדֹּף בְּאַף וְתַשְׁמִידֵם מִתַּחַת שְׁמֵי יְהוָה׃

ד Cap. IV. ד

א אֵיכָה יוּעַם זָהָב יִשְׁנֶא הַכֶּתֶם הַטּוֹב תִּשְׁתַּפֵּכְנָה אַבְנֵי־קֹדֶשׁ בְּרֹאשׁ
2 כָּל־חוּצוֹת׃ בְּנֵי צִיּוֹן הַיְקָרִים הַמְסֻלָּאִים בַּפָּז אֵיכָה נֶחְשְׁבוּ לְנִבְלֵי־
3 חֶרֶשׂ מַעֲשֵׂה יְדֵי יוֹצֵר׃ גַּם־תַּנִּין חָלְצוּ שַׁד הֵינִיקוּ גּוּרֵיהֶן בַּת־עַמִּי
4 לְאַכְזָר כִּי עֵנִים בַּמִּדְבָּר׃ דָּבַק לְשׁוֹן יוֹנֵק אֶל־חִכּוֹ בַּצָּמָא עוֹלָלִים
ה שָׁאֲלוּ לֶחֶם פֹּרֵשׂ אֵין לָהֶם׃ הָאֹכְלִים לְמַעֲדַנִּים נָשַׁמּוּ בַּחוּצוֹת
6 הָאֱמֻנִים עֲלֵי תוֹלָע חִבְּקוּ אַשְׁפַּתּוֹת׃ וַיִּגְדַּל עֲוֺן בַּת־עַמִּי מֵחַטַּאת

III. v. 32. חֲסָדָו — חֲסָדָיו ק׳ v. 35. קמץ בז"ק v. 39. חֲטָאָו — חֲטָאָיו ק׳ v. 41 קמץ בז"ק IV. v. 3. תַּנִּים ק׳ : כִּי עֵנִים — כַּיְעֵנִים ק׳

7 סְדֹם הַהֲפוּכָה כְמוֹ־רָגַע וְלֹא־חָלוּ בָהּ יָדָיִם׃ זַכּוּ נְזִירֶיהָ מִשֶּׁלֶג צַחוּ
8 מֵחָלָב אָדְמוּ עֶצֶם מִפְּנִינִים סַפִּיר גִּזְרָתָם׃ חָשַׁךְ מִשְּׁחוֹר תָּאֳרָם לֹא
9 נִכְּרוּ בַּחוּצוֹת צָפַד עוֹרָם עַל־עַצְמָם יָבֵשׁ הָיָה כָעֵץ׃ טוֹבִים הָיוּ
י חַלְלֵי־חֶרֶב מֵחַלְלֵי רָעָב שֶׁהֵם יָזוּבוּ מְדֻקָּרִים מִתְּנוּבֹת שָׂדָי׃ יְדֵי נָשִׁים
11 רַחֲמָנִיּוֹת בִּשְּׁלוּ יַלְדֵיהֶן הָיוּ לְבָרוֹת לָמוֹ בְּשֶׁבֶר בַּת־עַמִּי׃ כִּלָּה יְהוָה
12 אֶת־חֲמָתוֹ שָׁפַךְ חֲרוֹן אַפּוֹ וַיַּצֶּת־אֵשׁ בְּצִיּוֹן וַתֹּאכַל יְסוֹדֹתֶיהָ׃ לֹא
הֶאֱמִינוּ מַלְכֵי־אֶרֶץ וְכֹל יֹשְׁבֵי תֵבֵל כִּי יָבֹא צַר וְאוֹיֵב בְּשַׁעֲרֵי
13 יְרוּשָׁלָם׃ מֵחַטֹּאת נְבִיאֶיהָ עֲוֹנוֹת כֹּהֲנֶיהָ הַשֹּׁפְכִים בְּקִרְבָּהּ דַּם
14 צַדִּיקִים׃ נָעוּ עִוְרִים בַּחוּצוֹת נְגֹאֲלוּ בַּדָּם בְּלֹא יוּכְלוּ יִגְּעוּ בִּלְבֻשֵׁיהֶם׃
טו סוּרוּ טָמֵא קָרְאוּ לָמוֹ סוּרוּ סוּרוּ אַל־תִּגָּעוּ כִּי נָצוּ גַּם־נָעוּ אָמְרוּ
16 בַּגּוֹיִם לֹא יוֹסִיפוּ לָגוּר׃ פְּנֵי יְהוָה חִלְּקָם לֹא יוֹסִיף לְהַבִּיטָם פְּנֵי
17 כֹהֲנִים לֹא נָשָׂאוּ זְקֵנִים לֹא חָנָנוּ׃ עוֹדֵינָה תִּכְלֶינָה עֵינֵינוּ אֶל־עֶזְרָתֵנוּ
18 הָבֶל בְּצִפִּיָּתֵנוּ צִפִּינוּ אֶל־גּוֹי לֹא יוֹשִׁעַ׃ צָדוּ צְעָדֵינוּ מִלֶּכֶת בִּרְחֹבֹתֵינוּ
19 קָרַב קִצֵּנוּ מָלְאוּ יָמֵינוּ כִּי־בָא קִצֵּנוּ׃ קַלִּים הָיוּ רֹדְפֵינוּ מִנִּשְׁרֵי שָׁמָיִם
כ עַל־הֶהָרִים דְּלָקֻנוּ בַּמִּדְבָּר אָרְבוּ לָנוּ׃ רוּחַ אַפֵּינוּ מְשִׁיחַ יְהוָה נִלְכַּד
21 בִּשְׁחִיתוֹתָם אֲשֶׁר אָמַרְנוּ בְּצִלּוֹ נִחְיֶה בַגּוֹיִם׃ שִׂישִׂי וְשִׂמְחִי בַּת־אֱדוֹם
22 יוֹשֶׁבְתִּי בְּאֶרֶץ עוּץ גַּם־עָלַיִךְ תַּעֲבָר־כּוֹס תִּשְׁכְּרִי וְתִתְעָרִי׃ תַּם־עֲוֹנֵךְ
בַּת־צִיּוֹן לֹא יוֹסִיף לְהַגְלוֹתֵךְ פָּקַד עֲוֹנֵךְ בַּת־אֱדוֹם גִּלָּה עַל־חַטֹּאתָיִךְ׃

CAP. V. ה

ה

א 2 זְכֹר יְהוָה מֶה־הָיָה לָנוּ הַבִּיטָ וּרְאֵה אֶת־חֶרְפָּתֵנוּ׃ נַחֲלָתֵנוּ נֶהֶפְכָה
3 לְזָרִים בָּתֵּינוּ לְנָכְרִים׃ יְתוֹמִים הָיִינוּ אֵין אָב אִמֹּתֵינוּ כְּאַלְמָנוֹת׃
ה 4 מֵימֵינוּ בְּכֶסֶף שָׁתִינוּ עֵצֵינוּ בִּמְחִיר יָבֹאוּ׃ עַל צַוָּארֵנוּ נִרְדָּפְנוּ יָגַעְנוּ
6 7 לֹא הוּנַח־לָנוּ׃ מִצְרַיִם נָתַנּוּ יָד אַשּׁוּר לִשְׂבֹּעַ לָחֶם׃ אֲבֹתֵינוּ חָטְאוּ
8 אֵינָם אֲנַחְנוּ עֲוֹנֹתֵיהֶם סָבָלְנוּ׃ עֲבָדִים מָשְׁלוּ בָנוּ פֹּרֵק אֵין מִיָּדָם׃
9 י בְּנַפְשֵׁנוּ נָבִיא לַחְמֵנוּ מִפְּנֵי חֶרֶב הַמִּדְבָּר׃ עוֹרֵנוּ כְּתַנּוּר נִכְמָרוּ מִפְּנֵי
11 12 זַלְעֲפוֹת רָעָב׃ נָשִׁים בְּצִיּוֹן עִנּוּ בְּתֻלֹת בְּעָרֵי יְהוּדָה׃ שָׂרִים בְּיָדָם נִתְלוּ
13 14 פְּנֵי זְקֵנִים לֹא נֶהְדָּרוּ׃ בַּחוּרִים טְחוֹן נָשָׂאוּ וּנְעָרִים בָּעֵץ כָּשָׁלוּ׃
טו זְקֵנִים מִשַּׁעַר שָׁבָתוּ בַּחוּרִים מִנְּגִינָתָם׃ שָׁבַת מְשׂוֹשׂ לִבֵּנוּ נֶהְפַּךְ לְאֵבֶל

IV. v. 9. ב׳ טעמים v. 12. וְכֹל — כֹּל ק׳ v. 16. נָשָׂא וּזְקֵנִים ק
v. 17. נה — נו ק׳ v. 21. יֹשַׁבְתִּי — יֹשֶׁבֶת ק׳ V. v. 1. הַבִּיט —
הַבִּיטָה ק׳ v. 3. אֵין — וְאֵין ק׳ v. 5. קמץ בז״ק : לֹא־ —
וְלֹא־ ק׳ v. 7. אֵינָם — וְאֵינָם ק׳ : אֲנַחְנוּ — וַאֲנַחְנוּ ק׳

morum, *quae subversa est in momento, et non ceperunt in ea manus.
* Gen. 19, 24.

Zain. 7. Candidiores Nazaraei eius nive, nitidiores lacte, rubicundiores ebore antiquo, sapphiro pulchriores.

Heth. 8. Denigrata est super carbones facies eorum, et non sunt cogniti in plateis; adhaesit cutis eorum ossibus; aruit, et facta est quasi lignum.

Teth. 9. Melius fuit occisis gladio, quam interfectis fame; quoniam isti extabuerunt consumpti a sterilitate terrae.

Jod. 10. Manus mulierum misericordium coxerunt filios suos; facti sunt cibus earum, in contritione filiae populi mei.

Caph. 11. Complevit Dominus furorem suum, effudit iram indignationis suae; et succendit ignem in Sion, et devoravit fundamenta eius.

Lamed. 12. Non crediderunt reges terrae, et universi habitatores orbis; quoniam ingrederetur hostis et inimicus per portas Ierusalem.

Mem. 13. Propter peccata prophetarum eius, et iniquitates sacerdotum eius, qui effuderunt in medio eius sanguinem iustorum.

Nun. 14. Erraverunt caeci in plateis, polluti sunt in sanguine; cumque non possent, tenuerunt lacinias suas.

Samech. 15. Recedite polluti, clamaverunt eis; recedite, abite, nolite tangere; iurgati quippe sunt, et commoti dixerunt inter gentes: Non addet ultra, ut habitet in eis.

Phe. 16. Facies Domini divisit eos, non addet, ut respiciat eos; facies sacerdotum non erubuerunt, neque senum miserti sunt.

Ain. 17. Cum adhuc subsisteremus, defecerunt oculi nostri ad auxilium nostrum vanum, cum respiceremus attenti ad gentem, quae salvare non poterat.

Sade. 18. Lubricaverunt vestigia nostra in itinere platearum nostrarum, appropinquavit finis noster; completi sunt dies nostri, quia venit finis noster.

Coph. 19. Velociores fuerunt persecutores nostri aquilis coeli; super montes persecuti sunt nos, in deserto insidiati sunt nobis.

Res. 20. Spiritus oris nostri Christus Dominus captus est in peccatis nostris; cui diximus: In umbra tua vivemus in gentibus.

Sin. 21. Gaude, et laetare filia Edom, quae habitas in terra Hus; ad te quoque perveniet calix, inebriaberis, atque nudaberis.

Thau. 22. Completa est iniquitas tua filia Sion, non addet ultra, ut transmigret te; visitavit iniquitatem tuam filia Edom, discooperuit peccata tua.

ORATIO IEREMIAE PROPH.

CAP. V.

1. Recordare, Domine! quid acciderit nobis; intuere, et respice opprobrium nostrum.

2. Haereditas nostra versa est ad alienos; domus nostrae ad extraneos.

3. Pupilli facti sumus absque patre, matres nostrae quasi viduae.

4. Aquam nostram pecunia bibimus; ligna nostra pretio comparavimus.

5. Cervicibus nostris minabamur, lassis non dabatur requies.

6. Aegypto dedimus manum, et Assyriis, ut saturaremur pane.

7. Patres nostri peccaverunt, et non sunt; et nos iniquitates eorum portavimus.

8. Servi dominati sunt nostri; non fuit, qui redimeret de manu eorum.

9. In animabus nostris afferebamus panem nobis, a facie gladii in deserto.

10. Pellis nostra, quasi clibanus exusta est a facie tempestatum famis.

11. Mulieres in Sion humiliaverunt, et virgines in civitatibus Juda.

12. Principes manu suspensi sunt; facies senum non erubuerunt.

13. Adolescentibus impudice abusi sunt; et pueri in ligno corruerunt.

14. Senes defecerunt de portis, iuvenes de choro psallentium.

15. Defecit gaudium cordis nostri; versus est in luctum chorus noster.

16. Cecidit corona capitis nostri; vae nobis, quia peccavimus.
17. Propterea moestum factum est cor nostrum, ideo contenebrati sunt oculi nostri
18. propter montem Sion, quia disperiit, vulpes ambulaverunt in eo.
19. Tu autem, Domine! in aeternum permanebis, solium tuum in generationem et generationem.
20. Quare in perpetuum oblivisceris nostri? derelinques nos in longitudine dierum?
21. Converte nos, Domine! ad te, et convertemur; innova dies nostros, sicut a principio.
22. Sed proiiciens repulisti nos, iratus es contra nos vehementer.

ECCLESIASTES.

Cap. I.

Nihil sub sole novum; omnia vana: difficilis est cunctarum rerum inquisitio, et tamen vana.

1. Verba Ecclesiastae, filii David, regis Ierusalem.
2. Vanitas vanitatum, dixit Ecclesiastes, vanitas vanitatum, et omnia vanitas!
3. Quid habet * amplius homo de universo labore suo, quo laborat sub sole? * c. 2, 22.
4. Generatio praeterit, et generatio advenit; terra autem in aeternum stat.
5. Oritur sol, et occidit, et ad locum suum revertitur; ibique renascens,
6. gyrat per Meridiem, et flectitur ad Aquilonem; lustrans universa in circuitu pergit spiritus, et in circulos suos revertitur.
7. Omnia flumina * intrant in mare, et mare non redundat; ad locum, unde exeunt flumina, revertuntur, ut iterum fluant. * Eccl. 40, 11.
8. Cunctae res difficiles; non potest eas homo explicare sermone. Non saturatur oculus visu, nec auris auditu impletur.
9. Quid est, quod fuit? ipsum, quod futurum est. Quid est, quod factum est? ipsum, quod faciendum est.
10. Nihil sub sole novum, nec valet quisquam dicere: Ecce! hoc recens est; iam enim praecessit in saeculis, quae fuerunt ante nos.
11. Non est priorum memoria; sed nec eorum quidem, quae postea futura sunt, erit recordatio apud eos, qui futuri sunt in novissimo.
12. Ego Ecclesiastes fui rex Israël in Ierusalem,
13. et proposui in animo meo quaerere et investigare sapienter de omnibus, quae fiunt sub sole. Hanc occupationem pessimam dedit Deus filiis hominum, ut occuparentur in ea.
14. Vidi cuncta, quae fiunt sub sole, et ecce! universa vanitas, et afflictio spiritus.
15. Perversi difficile corriguntur, et stultorum infinitus est numerus.
16. Locutus sum in corde meo, dicens: Ecce! magnus effectus sum, et praecessi omnes sapientia, qui fuerunt ante me in Ierusalem; et mens mea contemplata est multa sapienter, et didici

16 17 מְחוֹלֵנוּ׃ נָפְלָה עֲטֶרֶת רֹאשֵׁנוּ אוֹי־נָא לָנוּ כִּי חָטָאנוּ׃ עַל־זֶה הָיָה
18 דָוֶה לִבֵּנוּ עַל־אֵלֶּה חָשְׁכוּ עֵינֵינוּ׃ עַל הַר־צִיּוֹן שֶׁשָּׁמֵם שׁוּעָלִים הִלְּכוּ־
19 כ בוֹ׃ אַתָּה יְהוָה לְעוֹלָם תֵּשֵׁב כִּסְאֲךָ לְדֹר וָדוֹר׃ לָמָּה לָנֶצַח תִּשְׁכָּחֵנוּ
21 תַּעַזְבֵנוּ לְאֹרֶךְ יָמִים׃ הֲשִׁיבֵנוּ יְהוָה ׀ אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָ חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם׃
22 כִּי אִם־מָאֹס מְאַסְתָּנוּ קָצַפְתָּ עָלֵינוּ עַד־מְאֹד׃

ק ה ל ת

ECCLESIASTES.

CAPUT I. א

2 א דִּבְרֵי קֹהֶלֶת בֶּן־דָּוִד מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלָםִ׃ הֲבֵל הֲבָלִים אָמַר קֹהֶלֶת הֲבֵל
3 הֲבָלִים הַכֹּל הָבֶל׃ מַה־יִּתְרוֹן לָאָדָם בְּכָל־עֲמָלוֹ שֶׁיַּעֲמֹל תַּחַת
4 ה הַשָּׁמֶשׁ׃ דּוֹר הֹלֵךְ וְדוֹר בָּא וְהָאָרֶץ לְעוֹלָם עֹמָדֶת׃ וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ וּבָא
6 הַשָּׁמֶשׁ וְאֶל־מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף זוֹרֵחַ הוּא שָׁם׃ הוֹלֵךְ אֶל־דָּרוֹם וְסוֹבֵב אֶל־
7 צָפוֹן סוֹבֵב ׀ סֹבֵב הוֹלֵךְ הָרוּחַ וְעַל־סְבִיבֹתָיו שָׁב הָרוּחַ׃ כָּל־הַנְּחָלִים
הֹלְכִים אֶל־הַיָּם וְהַיָּם אֵינֶנּוּ מָלֵא אֶל־מְקוֹם שֶׁהַנְּחָלִים הֹלְכִים שָׁם
8 הֵם שָׁבִים לָלָכֶת׃ כָּל־הַדְּבָרִים יְגֵעִים לֹא־יוּכַל אִישׁ לְדַבֵּר לֹא־תִשְׂבַּע
9 עַיִן לִרְאוֹת וְלֹא־תִמָּלֵא אֹזֶן מִשְּׁמֹעַ׃ מַה־שֶּׁהָיָה הוּא שֶׁיִּהְיֶה וּמַה־
י שֶׁנַּעֲשָׂה הוּא שֶׁיֵּעָשֶׂה וְאֵין כָּל־חָדָשׁ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ יֵשׁ דָּבָר שֶׁיֹּאמַר
11 רְאֵה־זֶה חָדָשׁ הוּא כְּבָר הָיָה לְעֹלָמִים אֲשֶׁר הָיָה מִלְּפָנֵנוּ׃ אֵין
זִכְרוֹן לָרִאשֹׁנִים וְגַם לָאַחֲרֹנִים שֶׁיִּהְיוּ לֹא־יִהְיֶה לָהֶם זִכָּרוֹן עִם שֶׁיִּהְיוּ
12 13 לָאַחֲרֹנָה׃ אֲנִי קֹהֶלֶת הָיִיתִי מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלָםִ׃ וְנָתַתִּי אֶת־
לִבִּי לִדְרוֹשׁ וְלָתוּר בַּחָכְמָה עַל כָּל־אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמָיִם הוּא ׀
14 עִנְיַן רָע נָתַן אֱלֹהִים לִבְנֵי הָאָדָם לַעֲנוֹת בּוֹ׃ רָאִיתִי אֶת־כָּל־הַמַּעֲשִׂים
טו שֶׁנַּעֲשׂוּ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְהִנֵּה הַכֹּל הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ׃ מְעֻוָּת לֹא־יוּכַל
16 לִתְקֹן וְחֶסְרוֹן לֹא־יוּכַל לְהִמָּנוֹת׃ דִּבַּרְתִּי אֲנִי עִם־לִבִּי לֵאמֹר אֲנִי הִנֵּה
הִגְדַּלְתִּי וְהוֹסַפְתִּי חָכְמָה עַל כָּל־אֲשֶׁר־הָיָה לְפָנַי עַל־יְרוּשָׁלָםִ וְלִבִּי

V. v. 21. וְנָשׁוּב — וְנָשׁוּבָה ק׳ I. v. 10. נ"א הָיוּ

17 רָאָה הַרְבֵּה חָכְמָה וָדָעַת׃ וָאֶתְּנָה לִבִּי לָדַעַת חָכְמָה וְדַעַת הֹלֵלוֹת
18 וְשִׂכְלוּת יָדַעְתִּי שֶׁגַּם־זֶה הוּא רַעְיוֹן רוּחַ׃ כִּי בְּרֹב חָכְמָה רָב־כָּעַס
וְיוֹסִיף דַּעַת יוֹסִיף מַכְאוֹב׃

CAP. II. ב

ב
א אָמַרְתִּי אֲנִי בְּלִבִּי לְכָה־נָּא אֲנַסְּכָה בְשִׂמְחָה וּרְאֵה בְטוֹב וְהִנֵּה גַם־
2 3 הוּא הָבֶל׃ לִשְׂחוֹק אָמַרְתִּי מְהוֹלָל וּלְשִׂמְחָה מַה־זֹּה עֹשָׂה׃ תַּרְתִּי
בְלִבִּי לִמְשׁוֹךְ בַּיַּיִן אֶת־בְּשָׂרִי וְלִבִּי נֹהֵג בַּחָכְמָה וְלֶאֱחֹז בְּסִכְלוּת עַד
אֲשֶׁר אֶרְאֶה אֵי־זֶה טוֹב לִבְנֵי הָאָדָם אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ תַּחַת הַשָּׁמַיִם מִסְפַּר
4 יְמֵי חַיֵּיהֶם׃ הִגְדַּלְתִּי מַעֲשָׂי בָּנִיתִי לִי בָּתִּים נָטַעְתִּי לִי כְּרָמִים׃
ה 6 עָשִׂיתִי לִי גַּנּוֹת וּפַרְדֵּסִים וְנָטַעְתִּי בָהֶם עֵץ כָּל־פֶּרִי׃ עָשִׂיתִי לִי
7 בְּרֵכוֹת מָיִם לְהַשְׁקוֹת מֵהֶם יַעַר צוֹמֵחַ עֵצִים׃ קָנִיתִי עֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת
וּבְנֵי־בַיִת הָיָה לִי גַּם מִקְנֶה בָקָר וָצֹאן הַרְבֵּה הָיָה לִי מִכֹּל שֶׁהָיוּ
8 לְפָנַי בִּירוּשָׁלִָם׃ כָּנַסְתִּי לִי גַּם־כֶּסֶף וְזָהָב וּסְגֻלַּת מְלָכִים וְהַמְּדִינוֹת
9 עָשִׂיתִי לִי שָׁרִים וְשָׁרוֹת וְתַעֲנוּגֹת בְּנֵי הָאָדָם שִׁדָּה וְשִׁדּוֹת׃ וְגָדַלְתִּי
י וְהוֹסַפְתִּי מִכֹּל שֶׁהָיָה לְפָנַי בִּירוּשָׁלִָם אַף חָכְמָתִי עָמְדָה לִּי׃ וְכֹל
אֲשֶׁר שָׁאֲלוּ עֵינַי לֹא אָצַלְתִּי מֵהֶם לֹא־מָנַעְתִּי אֶת־לִבִּי מִכָּל־שִׂמְחָה
11 כִּי־לִבִּי שָׂמֵחַ מִכָּל־עֲמָלִי וְזֶה־הָיָה חֶלְקִי מִכָּל־עֲמָלִי׃ וּפָנִיתִי אֲנִי
בְּכָל־מַעֲשַׂי שֶׁעָשׂוּ יָדַי וּבֶעָמָל שֶׁעָמַלְתִּי לַעֲשׂוֹת וְהִנֵּה הַכֹּל הֶבֶל
12 וּרְעוּת רוּחַ וְאֵין יִתְרוֹן תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ וּפָנִיתִי אֲנִי לִרְאוֹת חָכְמָה
וְהוֹלֵלוֹת וְסִכְלוּת כִּי ׀ מֶה הָאָדָם שֶׁיָּבוֹא אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ אֵת אֲשֶׁר־כְּבָר
13 עָשׂוּהוּ׃ וְרָאִיתִי אָנִי שֶׁיֵּשׁ יִתְרוֹן לַחָכְמָה מִן־הַסִּכְלוּת כִּיתְרוֹן הָאוֹר
14 מִן־הַחֹשֶׁךְ׃ הֶחָכָם עֵינָיו בְּרֹאשׁוֹ וְהַכְּסִיל בַּחֹשֶׁךְ הוֹלֵךְ וְיָדַעְתִּי גַם־
טו אָנִי שֶׁמִּקְרֶה אֶחָד יִקְרֶה אֶת־כֻּלָּם׃ וְאָמַרְתִּי אֲנִי בְּלִבִּי כְּמִקְרֵה הַכְּסִיל
גַּם־אֲנִי יִקְרֵנִי וְלָמָּה חָכַמְתִּי אֲנִי אָז יֹתֵר וְדִבַּרְתִּי בְלִבִּי שֶׁגַּם־זֶה הָבֶל׃
16 כִּי אֵין זִכְרוֹן לֶחָכָם עִם־הַכְּסִיל לְעוֹלָם בְּשֶׁכְּבָר הַיָּמִים הַבָּאִים
17 הַכֹּל נִשְׁכָּח וְאֵיךְ יָמוּת הֶחָכָם עִם־הַכְּסִיל׃ וְשָׂנֵאתִי אֶת־הַחַיִּים כִּי
רַע עָלַי הַמַּעֲשֶׂה שֶׁנַּעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ כִּי־הַכֹּל הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ׃
18 וְשָׂנֵאתִי אֲנִי אֶת־כָּל־עֲמָלִי שֶׁאֲנִי עָמֵל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ שֶׁאַנִּיחֶנּוּ לָאָדָם
19 שֶׁיִּהְיֶה אַחֲרָי׃ וּמִי יוֹדֵעַ הֶחָכָם יִהְיֶה אוֹ סָכָל וְיִשְׁלַט בְּכָל־עֲמָלִי
כ שֶׁעָמַלְתִּי וְשֶׁחָכַמְתִּי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ גַּם־זֶה הָבֶל׃ וְסַבּוֹתִי אֲנִי לְיַאֵשׁ
21 אֶת־לִבִּי עַל כָּל־הֶעָמָל שֶׁעָמַלְתִּי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ כִּי־יֵשׁ אָדָם שֶׁעֲמָלוֹ

---

v. 17. I. נ״א ׳לוּת ׃ נ״א וְסִ׳   v. 3. II. נ״א א   v. 16. נ״א כְּ׳ ׃

קמץ בז״ק   v. 20. נ״א בֵּ

17. Dedique cor meum, *ut scirem prudentiam atque doctrinam, erroresque et stultitiam; et agnovi, quod in his quoque esset labor, et afflictio spiritus; * c. 2, 12. 7, 26.

18. eo quod in multa sapientia, multa sit indignatio; et qui addit scientiam, addit et laborem.

CAP. II.

In affluentia deliciarum, et divitiarum vanitas et afflictio spiritus.

1. Dixi ego in corde meo: Vadam, et affluam deliciis, et fruar bonis. Et vidi, quod hoc quoque esset vanitas.

2. Risum reputavi errorem, et gaudio dixi: Quid frustra deciperis?

3. Cogitavi in corde meo abstrahere a vino carnem meam, ut animum meum transferrem ad sapientiam, devitaremque stultitiam, donec viderem, quid esset utile filiis hominum; quo facto opus est sub sole numero dierum vitae suae.

4. Magnificavi opera mea, aedificavi mihi domos, et plantavi vineas,

5. feci hortos, et pomaria, et consevi ea cuncti generis arboribus;

6. et extruxi mihi piscinas aquarum, ut irrigarem silvam lignorum germinantium.

7. Possedi servos et ancillas, multamque familiam habui; armenta quoque, et magnos ovium greges, ultra omnes, qui fuerunt ante me in Ierusalem.

8. *Coacervavi mihi argentum, et aurum, et substantias regum, ac provinciarum; feci mihi cantores, et cantatrices, et delicias filiorum hominum, scyphos, et urceos in ministerio ad vina fundenda; * 3 Reg. 22, 4.

9. et supergressus sum opibus omnes, *qui ante me fuerunt in Ierusalem; sapientia quoque perseveravit mecum. * 3 Reg. 10, 23.

10. Et omnia, quae desideraverunt oculi mei, non negavi eis; nec prohibui cor meum, quin omni voluptate frueretur, et oblectaret se in his, quae praeparaveram; et hanc ratus sum partem meam, si uterer labore meo.

11. Cumque me convertissem ad universa opera, quae fecerant manus meae, et ad labores, in quibus frustra sudaveram, * vidi in omnibus vanitatem et afflictionem animi, et nihil permanere sub sole. * c. 1, 14.

12. Transivi ad contemplandam sapientiam, erroresque et stultitiam (quid est, inquam, homo, ut sequi possit regem factorem suum?)

13. et vidi, quod tantum praecederet sapientia stultitiam, quantum differt lux a tenebris.

14. Sapientis * oculi in capite eius; stultus in tenebris ambulat; et didici, quod unus utriusque esset interitus. * c. 8, 1. Prov. 17, 24.

15. Et dixi in corde meo: Si unus et stulti et meus occasus erit, quid mihi prodest, quod maiorem sapientiae dedi operam? Locutusque cum mente mea, animadverti, quod hoc quoque esset vanitas.

16. Non enim erit memoria sapientis similiter, ut stulti in perpetuum, et futura tempora oblivione cuncta pariter operient; moritur doctus similiter, ut indoctus.

17. Et idcirco taeduit me vitae meae videntem mala universa esse sub sole, et cuncta vanitatem et afflictionem spiritus.

18. Rursus detestatus sum omnem industriam meam, qua sub sole studiosissime laboravi, *habiturus haeredem post me, * Ps. 38, 7.

19. quem ignoro, utrum sapiens, an stultus futurus sit, et dominabitur in laboribus meis, quibus desudavi et solicitus fui; et est quidquam tam vanum?

20. Unde cessavi, renunciavitque cor meum ultra laborare sub sole.

21. Nam cum alius laboret in sapientia, et doctrina, et solicitudine, homini otioso quaesita dimittit; et hoc ergo vanitas, et magnum malum.

22. Quid enim proderit homini de universo labore suo, et afflictione spiritus, qua sub sole cruciatus est?

23. Cuncti dies eius doloribus et aerumnis pleni sunt, nec per noctem mente requiescit; et hoc nonne vanitas est?

24. Nonne melius est * comedere et bibere, et ostendere animae suae bona de laboribus suis? et hoc de manu Dei est. * c. 3, 12. 5, 17.

25. Quis ita devorabit, et deliciis affluet, ut ego:

26. Homini bono in conspectu suo dedit Deus sapientiam, et scientiam, et laetitiam; peccatori autem dedit afflictionem, et curam superfluam, ut addat, et congreget, et tradat ei, qui placuit Deo; sed et hoc vanitas est, et cassa solicitudo mentis.

Cap. III.

Omnia tempus habent. In fluxis rebus nullibi mentis quies.

1. Omnia tempus habent, et suis spatiis transeunt universa sub coelo.

2. Tempus nascendi, et tempus moriendi.

Tempus plantandi, et tempus evellendi, quod plantatum est.

3. Tempus occidendi, et tempus sanandi.

Tempus destruendi, et tempus aedificandi.

4. Tempus flendi, et tempus ridendi.

Tempus plangendi, et tempus saltandi.

5. Tempus spargendi lapides, et tempus colligendi.

Tempus amplexandi, et tempus longe fieri ab amplexibus.

6. Tempus acquirendi, et tempus perdendi.

Tempus custodiendi, et tempus abiiciendi.

7. Tempus scindendi, et tempus consuendi.

Tempus tacendi, et tempus loquendi.

8. Tempus dilectionis, et tempus odii.

Tempus belli, et tempus pacis.

9. Quid habet amplius homo de labore suo?

10. Vidi afflictionem, quam dedit Deus filiis hominum, ut distendantur in ea.

11. Cuncta fecit bona in tempore suo, et mundum tradidit disputationi eorum, ut non inveniat homo opus, quod operatus est Deus ab initio usque ad finem.

12. Et cognovi, * quod non esset melius, nisi laetari et facere bene in vita sua. * c. 2, 24. 8, 15.

13. Omnis enim homo, qui comedit et bibit, et videt bonum de labore suo, hoc donum Dei est.

14. Didici, quod omnia opera, quae fecit Deus, perseverent in perpetuum; non possumus eis quidquam addere, nec auferre, quae fecit Deus, ut timeatur.

15. Quod factum est, ipsum permanet; quae futura sunt, iam fuerunt; et Deus instaurat, quod abiit.

בְּחָכְמָה וּבְדַעַת וּבְכִשְׁרוֹן וּלְאָדָם שֶׁלֹּא עָמַל־בּוֹ יִתְּנֶנּוּ חֶלְקוֹ גַּם־זֶה
הֶבֶל וְרָעָה רַבָּה׃ כִּי מֶה־הֹוֶה לָאָדָם בְּכָל־עֲמָלוֹ וּבְרַעְיוֹן לִבּוֹ שֶׁהוּא 22
עָמֵל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ כִּי כָל־יָמָיו מַכְאֹבִים וָכַעַס עִנְיָנוֹ גַּם־בַּלַּיְלָה 23
לֹא־שָׁכַב לִבּוֹ גַּם־זֶה הֶבֶל הוּא׃ אֵין־טוֹב בָּאָדָם שֶׁיֹּאכַל וְשָׁתָה 24
וְהֶרְאָה אֶת־נַפְשׁוֹ טוֹב בַּעֲמָלוֹ גַּם־זֹה רָאִיתִי אָנִי כִּי מִיַּד הָאֱלֹהִים
הִיא׃ כִּי מִי יֹאכַל וּמִי יָחוּשׁ חוּץ מִמֶּנִּי׃ כִּי לְאָדָם שֶׁטּוֹב לְפָנָיו נָתַן כה
חָכְמָה וְדַעַת וְשִׂמְחָה וְלַחוֹטֶא נָתַן עִנְיָן לֶאֱסֹף וְלִכְנוֹס לָתֵת לְטוֹב
לִפְנֵי הָאֱלֹהִים גַּם־זֶה הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ׃

CAP. III. ג

ג

לַכֹּל זְמָן וְעֵת לְכָל־חֵפֶץ תַּחַת הַשָּׁמָיִם׃ א

עֵת לָלֶדֶת וְעֵת לָמוּת 2
עֵת לָטַעַת וְעֵת לַעֲקוֹר נָטוּעַ׃
עֵת לַהֲרוֹג וְעֵת לִרְפּוֹא 3
עֵת לִפְרוֹץ וְעֵת לִבְנוֹת׃
עֵת לִבְכּוֹת וְעֵת לִשְׂחוֹק 4
עֵת סְפוֹד וְעֵת רְקוֹד׃
עֵת לְהַשְׁלִיךְ אֲבָנִים וְעֵת כְּנוֹס אֲבָנִים ה
עֵת לַחֲבוֹק וְעֵת לִרְחֹק מֵחַבֵּק׃
עֵת לְבַקֵּשׁ וְעֵת לְאַבֵּד 6
עֵת לִשְׁמוֹר וְעֵת לְהַשְׁלִיךְ׃
עֵת לִקְרוֹעַ וְעֵת לִתְפּוֹר 7
עֵת לַחֲשׁוֹת וְעֵת לְדַבֵּר׃
עֵת לֶאֱהֹב וְעֵת לִשְׂנֹא 8
עֵת מִלְחָמָה וְעֵת שָׁלוֹם׃

מַה־יִּתְרוֹן הָעוֹשֶׂה בַּאֲשֶׁר הוּא עָמֵל׃ רָאִיתִי אֶת־הָעִנְיָן אֲשֶׁר נָתַן 9 י
אֱלֹהִים לִבְנֵי הָאָדָם לַעֲנוֹת בּוֹ׃ אֶת־הַכֹּל עָשָׂה יָפֶה בְעִתּוֹ גַּם אֶת־ 11
הָעֹלָם נָתַן בְּלִבָּם מִבְּלִי אֲשֶׁר לֹא־יִמְצָא הָאָדָם אֶת־הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר־
עָשָׂה הָאֱלֹהִים מֵרֹאשׁ וְעַד־סוֹף׃ יָדַעְתִּי כִּי אֵין טוֹב בָּם כִּי אִם־ 12
לִשְׂמוֹחַ וְלַעֲשׂוֹת טוֹב בְּחַיָּיו׃ וְגַם כָּל־הָאָדָם שֶׁיֹּאכַל וְשָׁתָה וְרָאָה 13
טוֹב בְּכָל־עֲמָלוֹ מַתַּת אֱלֹהִים הִיא׃ יָדַעְתִּי כִּי כָּל־אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה 14
הָאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה לְעוֹלָם עָלָיו אֵין לְהוֹסִיף וּמִמֶּנּוּ אֵין לִגְרֹעַ
וְהָאֱלֹהִים עָשָׂה שֶׁיִּרְאוּ מִלְּפָנָיו׃ מַה־שֶּׁהָיָה כְּבָר הוּא וַאֲשֶׁר לִהְיוֹת טו

v. 22. II. נ"א שֶׁ'

16 כְּבָר הָיָה וְהָאֱלֹהִים יְבַקֵּשׁ אֶת־נִרְדָּף׃ וְעוֹד רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ
17 מְקוֹם הַמִּשְׁפָּט שָׁמָּה הָרֶשַׁע וּמְקוֹם הַצֶּדֶק שָׁמָּה הָרָשַׁע׃ אָמַרְתִּי
אֲנִי בְּלִבִּי אֶת־הַצַּדִּיק וְאֶת־הָרָשָׁע יִשְׁפֹּט הָאֱלֹהִים כִּי־עֵת לְכָל־חֵפֶץ
18 וְעַל כָּל־הַמַּעֲשֶׂה שָׁם׃ אָמַרְתִּי אֲנִי בְּלִבִּי עַל־דִּבְרַת בְּנֵי הָאָדָם לְבָרָם
19 הָאֱלֹהִים וְלִרְאוֹת שְׁהֶם־בְּהֵמָה הֵמָּה לָהֶם׃ כִּי מִקְרֶה בְנֵי־הָאָדָם
וּמִקְרֶה הַבְּהֵמָה וּמִקְרֶה אֶחָד לָהֶם כְּמוֹת זֶה כֵּן מוֹת זֶה וְרוּחַ אֶחָד
כ לַכֹּל וּמוֹתַר הָאָדָם מִן־הַבְּהֵמָה אָיִן כִּי הַכֹּל הָבֶל׃ הַכֹּל הוֹלֵךְ אֶל־
21 מָקוֹם אֶחָד הַכֹּל הָיָה מִן־הֶעָפָר וְהַכֹּל שָׁב אֶל־הֶעָפָר׃ מִי יוֹדֵעַ רוּחַ
בְּנֵי הָאָדָם הָעֹלָה הִיא לְמָעְלָה וְרוּחַ הַבְּהֵמָה הַיֹּרֶדֶת הִיא לְמַטָּה
22 לָאָרֶץ׃ וְרָאִיתִי כִּי אֵין טוֹב מֵאֲשֶׁר יִשְׂמַח הָאָדָם בְּמַעֲשָׂיו כִּי־הוּא
חֶלְקוֹ כִּי מִי יְבִיאֶנּוּ לִרְאוֹת בְּמֶה שֶׁיִּהְיֶה אַחֲרָיו׃

Cap. IV. ד ד

א וְשַׁבְתִּי אֲנִי וָאֶרְאֶה אֶת־כָּל־הָעֲשֻׁקִים אֲשֶׁר נַעֲשִׂים תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְהִנֵּה׀
דִּמְעַת הָעֲשֻׁקִים וְאֵין לָהֶם מְנַחֵם וּמִיַּד עֹשְׁקֵיהֶם כֹּחַ וְאֵין לָהֶם מְנַחֵם׃
2 וְשַׁבֵּחַ אֲנִי אֶת־הַמֵּתִים שֶׁכְּבָר מֵתוּ מִן־הַחַיִּים אֲשֶׁר הֵמָּה חַיִּים עֲדֶנָה׃
3 וְטוֹב מִשְּׁנֵיהֶם אֵת אֲשֶׁר־עֲדֶן לֹא הָיָה אֲשֶׁר לֹא־רָאָה אֶת־הַמַּעֲשֶׂה
4 הָרָע אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ וְרָאִיתִי אֲנִי אֶת־כָּל־עָמָל וְאֵת כָּל־
כִּשְׁרוֹן הַמַּעֲשֶׂה כִּי הִיא קִנְאַת־אִישׁ מֵרֵעֵהוּ גַּם־זֶה הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ׃
ה 6 הַכְּסִיל חֹבֵק אֶת־יָדָיו וְאֹכֵל אֶת־בְּשָׂרוֹ׃ טוֹב מְלֹא כַף נָחַת מִמְּלֹא
7 חָפְנַיִם עָמָל וּרְעוּת רוּחַ׃ וְשַׁבְתִּי אֲנִי וָאֶרְאֶה הֶבֶל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃
8 יֵשׁ אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי גַּם בֵּן וָאָח אֵין־לוֹ וְאֵין קֵץ לְכָל־עֲמָלוֹ גַּם־עֵינוֹ
לֹא־תִשְׂבַּע עֹשֶׁר וּלְמִי׀ אֲנִי עָמֵל וּמְחַסֵּר אֶת־נַפְשִׁי מִטּוֹבָה גַּם־זֶה
9 הֶבֶל וְעִנְיַן רָע הוּא׃ טוֹבִים הַשְּׁנַיִם מִן־הָאֶחָד אֲשֶׁר יֵשׁ־לָהֶם שָׂכָר
י טוֹב בַּעֲמָלָם׃ כִּי אִם־יִפֹּלוּ הָאֶחָד יָקִים אֶת־חֲבֵרוֹ וְאִי לוֹ הָאֶחָד
11 שֶׁיִּפּוֹל וְאֵין שֵׁנִי לַהֲקִימוֹ׃ גַּם אִם־יִשְׁכְּבוּ שְׁנַיִם וְחַם לָהֶם וּלְאֶחָד
12 אֵיךְ יֵחָם׃ וְאִם־יִתְקְפוֹ הָאֶחָד הַשְּׁנַיִם יַעַמְדוּ נֶגְדּוֹ וְהַחוּט הַמְשֻׁלָּשׁ
13 לֹא בִמְהֵרָה יִנָּתֵק׃ טוֹב יֶלֶד מִסְכֵּן וְחָכָם מִמֶּלֶךְ זָקֵן וּכְסִיל אֲשֶׁר
14 לֹא־יָדַע לְהִזָּהֵר עוֹד׃ כִּי־מִבֵּית הָסוּרִים יָצָא לִמְלֹךְ כִּי גַּם בְּמַלְכוּתוֹ
טו נוֹלַד רָשׁ׃ רָאִיתִי אֶת־כָּל־הַחַיִּים הַמְהַלְּכִים תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ עִם הַיֶּלֶד
16 הַשֵּׁנִי אֲשֶׁר יַעֲמֹד תַּחְתָּיו׃ אֵין־קֵץ לְכָל־הָעָם לְכֹל אֲשֶׁר־הָיָה
לִפְנֵיהֶם גַּם הָאַחֲרוֹנִים לֹא יִשְׂמְחוּ־בוֹ כִּי־גַם־זֶה הֶבֶל וְרַעְיוֹן רוּחַ׃

III. v. 19. קָמִץ בז״ק v. 21. סב׳ הָ׳ : הָר׳ v. 22. המ׳ בסגול

IV. v. 8. עֵינָיו — עֵינוֹ ק׳ v. 10. נ״א וְאִילוֹ v. 14. נ״א הָאֲסוּרִים

16. Vidi sub sole in loco iudicii impietatem, et in loco iustitiae iniquitatem.

17. Et dixi in corde meo: Iustum, et impium iudicabit Deus, et tempus omnis rei tunc erit.

18. Dixi in corde meo de filiis hominum, ut probaret eos Deus, et ostenderet similes esse bestiis.

19. Idcirco unus interitus est hominis, * et iumentorum, et aequa utriusque conditio; sicut moritur homo, sic et illa moriuntur; similiter spirant omnia, et nihil habet homo iumento amplius; cuncta subiacent vanitati, * Ps. 48, 13. 21.

20. et omnia pergunt ad unum locum; de terra facta sunt, et in terram pariter revertuntur.

21. Quis novit, si spiritus filiorum Adam ascendat sursum, et si spiritus iumentorum descendat deorsum?

22. Et deprehendi nihil esse melius, quam laetari hominem in opere suo, et hanc esse partem illius. Quis enim eum adducet, ut post se futura cognoscat?

CAP. IV.

Innocentes opprimuntur; et industria invidiae obnoxia. Quam utilis sit societas. Obedientia melior est stultorum victimis.

1. Verti me ad alia, et vidi calumnias, quae sub sole geruntur, et lacrymas innocentium, et neminem consolatorem; nec posse resistere eorum violentiae, cunctorum auxilio destitutos.

2. Et laudavi magis mortuos, quam viventes;

3. et feliciorem utroque iudicavi, qui necdum natus est, nec vidit mala, quae sub sole fiunt.

4. Rursum contemplatus sum omnes labores hominum, et industrias animadverti patere invidiae proximi; et in hoc ergo vanitas, et cura superflua est.

5. Stultus complicat manus suas, et comedit carnes suas, dicens:

6. Melior est pugillus cum requie, * quam plena utraque manu cum labore, et afflictione animi.
* Prov. 15, 16.

7. Considerans reperi et aliam vanitatem sub sole:

8. Unus est, et secundum non habet, non filium, non fratrem, et tamen laborare non cessat, nec satiantur oculi eius divitiis; nec recogitat, dicens: Cui laboro, et fraudo animam meam bonis? in hoc quoque vanitas est, et afflictio pessima.

9. Melius est ergo duos esse simul, quam unum; habent enim emolumentum societatis suae.

10. Si unus ceciderit, ab altero fulcietur; vae soli! quia cum ceciderit, non habet sublevantem se.

11. Et si dormierint duo, fovebuntur mutuo; unus quomodo calefiet?

12. Et si quispiam praevaluerit contra unum, duo resistunt ei; funiculus triplex difficile rumpitur.

13. Melior est puer pauper et sapiens, rege sene et stulto, qui nescit praevidere in posterum.

14. Quod de carcere, catenisque interdum quis egrediatur ad regnum; et alius natus in regno, inopia consumatur.

15. Vidi cunctos viventes, qui ambulant sub sole cum adolescente secundo, qui consurget pro eo.

16. Infinitus numerus est populi omnium, qui fuerunt ante eum; et qui postea futuri sunt, non laetabuntur in eo; sed et hoc vanitas et afflictio spiritus.

17. Custodi pedem tuum ingrediens domum Dei, et appropinqua, ut audias. * Multo enim melior est obedientia, quam stultorum victimae, qui nesciunt, quid faciunt mali.
* 1 Reg. 15, 22. Osee 6, 6.

Cap. V.

Modeste et parce loquendum. Iniusti oppressores et ipsi suum experientur iudicem. Avarus nunquam satiatur.

1. Ne temere quid loquaris, neque cor tuum sit velox ad proferendum sermonem coram Deo. Deus enim in coelo, et tu super terram; idcirco sint pauci sermones tui.

2. Multas curas sequuntur somnia, et in multis sermonibus invenietur stultitia.

3. Si quid * vovisti Deo, ne moreris reddere; displicet enim ei infidelis et stulta promissio; sed quodcumque voveris, redde!
* Deut. 23, 11.

4. Multoque melius est non vovere, quam post votum promissa non reddere.

5. Ne dederis os tuum, ut peccare facias carnem tuam; neque dicas coram angelo: Non est providentia, ne forte iratus Deus contra sermones tuos, dissipet cuncta opera manuum tuarum.

6. Ubi multa sunt somnia, plurimae sunt vanitates, et sermones innumeri; tu vero Deum time.

7. Si videris calumnias egenorum, et violenta iudicia, et subverti iustitiam in provincia, non mireris super hoc negotio; quia excelso excelsior est alius, et super hos quoque eminentiores sunt alii;

8. et insuper universae terrae rex imperat servienti.

9. Avarus non implebitur pecunia; et qui amat divitias, fructum non capiet ex eis; et hoc ergo vanitas.

10. Ubi multae sunt opes, multi et qui comedunt eas. Et quid prodest possessori, nisi quod cernit divitias oculis suis?

11. Dulcis est somnus operanti, sive parum, sive multum comedat; saturitas autem divitis non sinit eum dormire.

12. * Est et alia infirmitas pessima, quam vidi sub sole: divitiae conservatae in malum domini sui.
* Job 20, 20.

13. Pereunt enim in afflictione pessima; generavit filium, qui in summa egestate erit.

14. * Sicut egressus est nudus de utero matris suae, sic revertetur, et nihil auferet secum de labore suo.
* Job 1, 21. Ps. 48, 18. Sap. 7, 6. 1 Tim. 6, 7.

15. Miserabilis prorsus infirmitas; quo modo venit, sic revertetur. Quid ergo prodest ei, quod laboravit in ventum?

16. Cunctis diebus vitae suae comedit in tenebris et in curis multis, et in aerumna atque tristitia.

17. Hoc itaque visum est mihi bonum, * ut comedat quis, et bibat, et fruatur laetitia ex labore suo, quo laboravit ipse sub sole numero dierum vitae suae, quos dedit ei Deus, et haec est pars illius.
* c. 9, 7.

18. Et omni homini, cui dedit Deus divitias, atque substantiam, potestatemque ei tribuit, * ut comedat ex eis, et fruatur parte sua, et laetetur de labore suo; hoc est donum Dei. * c. 3, 13.

19. Non enim satis recordabitur dierum vitae suae, eo quod Deus occupet deliciis cor eius.

Cap. VI.

Quam miser sit avarus, qui ne in necessariis quidem audet partis uti.

1. Est et aliud malum, quod vidi sub sole, et quidem frequens apud homines:

2. Vir, cui dedit Deus divitias, et substantiam, et honorem, et nihil deest animae suae, ex omnibus, quae desiderat; nec tribuit ei potestatem Deus, ut comedat ex eo, sed homo

שְׁמֹר רַגְלֶיךָ כַּאֲשֶׁר תֵּלֵךְ אֶל־בֵּית הָאֱלֹהִים וְקָרוֹב לִשְׁמֹעַ מִתֵּת 17
הַכְּסִילִים זָבַח כִּי־אֵינָם יוֹדְעִים לַעֲשׂוֹת רָע׃

ה Cap. V. ה

אַל־תְּבַהֵל עַל־פִּיךָ וְלִבְּךָ אַל־יְמַהֵר לְהוֹצִיא דָבָר לִפְנֵי הָאֱלֹהִים כִּי א
הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם וְאַתָּה עַל־הָאָרֶץ עַל־כֵּן יִהְיוּ דְבָרֶיךָ מְעַטִּים׃ כִּי 2
בָּא הַחֲלוֹם בְּרֹב עִנְיָן וְקוֹל כְּסִיל בְּרֹב דְּבָרִים׃ כַּאֲשֶׁר תִּדֹּר נֶדֶר 3
לֵאלֹהִים אַל־תְּאַחֵר לְשַׁלְּמוֹ כִּי אֵין חֵפֶץ בַּכְּסִילִים אֵת אֲשֶׁר־תִּדֹּר
שַׁלֵּם׃ טוֹב אֲשֶׁר לֹא־תִדֹּר מִשֶּׁתִּדּוֹר וְלֹא תְשַׁלֵּם׃ אַל־תִּתֵּן אֶת־פִּיךָ 4 ה
לַחֲטִיא אֶת־בְּשָׂרֶךָ וְאַל־תֹּאמַר לִפְנֵי הַמַּלְאָךְ כִּי שְׁגָגָה הִיא לָמָּה
יִקְצֹף הָאֱלֹהִים עַל־קוֹלֶךָ וְחִבֵּל אֶת־מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ׃ כִּי בְרֹב חֲלֹמוֹת 6
וַהֲבָלִים וּדְבָרִים הַרְבֵּה כִּי אֶת־הָאֱלֹהִים יְרָא׃ אִם־עֹשֶׁק רָשׁ וְגֵזֶל 7
מִשְׁפָּט וָצֶדֶק תִּרְאֶה בַמְּדִינָה אַל־תִּתְמַהּ עַל־הַחֵפֶץ כִּי גָבֹהַּ מֵעַל גָּבֹהַּ
שֹׁמֵר וּגְבֹהִים עֲלֵיהֶם׃ וְיִתְרוֹן אֶרֶץ בַּכֹּל הִיא מֶלֶךְ לְשָׂדֶה נֶעֱבָד׃ אֹהֵב 8 9
כֶּסֶף לֹא־יִשְׂבַּע כֶּסֶף וּמִי־אֹהֵב בֶּהָמוֹן לֹא תְבוּאָה גַּם־זֶה הָבֶל׃
בִּרְבוֹת הַטּוֹבָה רַבּוּ אוֹכְלֶיהָ וּמַה־כִּשְׁרוֹן לִבְעָלֶיהָ כִּי אִם־רְאִית עֵינָיו׃ י
מְתוּקָה שְׁנַת הָעֹבֵד אִם־מְעַט וְאִם־הַרְבֵּה יֹאכֵל וְהַשָּׂבָע לֶעָשִׁיר אֵינֶנּוּ 11
מַנִּיחַ לוֹ לִישׁוֹן׃ יֵשׁ רָעָה חוֹלָה רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ עֹשֶׁר שָׁמוּר 12
לִבְעָלָיו לְרָעָתוֹ׃ וְאָבַד הָעֹשֶׁר הַהוּא בְּעִנְיַן רָע וְהוֹלִיד בֵּן וְאֵין בְּיָדוֹ 13
מְאוּמָה׃ כַּאֲשֶׁר יָצָא מִבֶּטֶן אִמּוֹ עָרוֹם יָשׁוּב לָלֶכֶת כְּשֶׁבָּא וּמְאוּמָה 14
לֹא־יִשָּׂא בַעֲמָלוֹ שֶׁיֹּלֵךְ בְּיָדוֹ׃ וְגַם־זֹה רָעָה חוֹלָה כָּל־עֻמַּת שֶׁבָּא כֵּן טו
יֵלֵךְ וּמַה־יִּתְרוֹן לוֹ שֶׁיַּעֲמֹל לָרוּחַ׃ גַּם כָּל־יָמָיו בַּחֹשֶׁךְ יֹאכֵל וְכָעַס 16
הַרְבֵּה וְחָלְיוֹ וָקָצֶף׃ הִנֵּה אֲשֶׁר־רָאִיתִי אָנִי טוֹב אֲשֶׁר־יָפֶה לֶאֱכוֹל 17
וְלִשְׁתּוֹת וְלִרְאוֹת טוֹבָה בְּכָל־עֲמָלוֹ ׀ שֶׁיַּעֲמֹל תַּחַת־הַשֶּׁמֶשׁ מִסְפַּר יְמֵי־
חַיָּו אֲשֶׁר־נָתַן־לוֹ הָאֱלֹהִים כִּי־הוּא חֶלְקוֹ׃ גַּם כָּל־הָאָדָם אֲשֶׁר נָתַן־ 18
לוֹ הָאֱלֹהִים עֹשֶׁר וּנְכָסִים וְהִשְׁלִיטוֹ לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ וְלָשֵׂאת אֶת־חֶלְקוֹ
וְלִשְׂמֹחַ בַּעֲמָלוֹ זֹה מַתַּת אֱלֹהִים הִיא׃ כִּי לֹא הַרְבֵּה יִזְכֹּר אֶת־יְמֵי 19
חַיָּיו כִּי הָאֱלֹהִים מַעֲנֶה בְּשִׂמְחַת לִבּוֹ׃

ו Cap. VI. ו

יֵשׁ רָעָה אֲשֶׁר רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְרַבָּה הִיא עַל־הָאָדָם׃ אִישׁ א 2
אֲשֶׁר יִתֶּן־לוֹ הָאֱלֹהִים עֹשֶׁר וּנְכָסִים וְכָבוֹד וְאֵינֶנּוּ חָסֵר לְנַפְשׁוֹ ׀ מִכֹּל
אֲשֶׁר־יִתְאַוֶּה וְלֹא־יַשְׁלִיטֶנּוּ הָאֱלֹהִים לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ כִּי אִישׁ נָכְרִי

IV. v. 17. רַגְלֶיךָ — רַגְלְךָ ק׳ V. v. 5. נ״א לְהַחֲטִיא v. 8. הִיא — הוּא ק׳
v. 10. רְאִית — רְאוּת ק׳ v. 13. נ״א ׳יָן

3 יֹאכְלֶנּוּ זֶה הֶבֶל וָחֳלִי רָע הוּא׃ אִם־יוֹלִיד אִישׁ מֵאָה וְשָׁנִים רַבּוֹת
יִחְיֶה וְרַב ׀ שֶׁיִּהְיוּ יְמֵי־שָׁנָיו וְנַפְשׁוֹ לֹא־תִשְׂבַּע מִן־הַטּוֹבָה וְגַם־קְבוּרָה
4 לֹא־הָיְתָה לּוֹ אָמַרְתִּי טוֹב מִמֶּנּוּ הַנָּפֶל׃ כִּי־בַהֶבֶל בָּא וּבַחֹשֶׁךְ יֵלֵךְ
ה וּבַחֹשֶׁךְ שְׁמוֹ יְכֻסֶּה׃ גַּם־שֶׁמֶשׁ לֹא־רָאָה וְלֹא יָדָע נַחַת לָזֶה מִזֶּה׃
6 וְאִלּוּ חָיָה אֶלֶף שָׁנִים פַּעֲמַיִם וְטוֹבָה לֹא רָאָה הֲלֹא אֶל־מָקוֹם אֶחָד
7 8 הַכֹּל הוֹלֵךְ׃ כָּל־עֲמַל הָאָדָם לְפִיהוּ וְגַם־הַנֶּפֶשׁ לֹא תִמָּלֵא׃ כִּי מַה־
9 יּוֹתֵר לֶחָכָם מִן־הַכְּסִיל מַה־לֶּעָנִי יוֹדֵעַ לַהֲלֹךְ נֶגֶד הַחַיִּים׃ טוֹב מַרְאֵה
י עֵינַיִם מֵהֲלָךְ־נָפֶשׁ גַּם־זֶה הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ׃ מַה־שֶּׁהָיָה כְּבָר נִקְרָא
11 שְׁמוֹ וְנוֹדָע אֲשֶׁר־הוּא אָדָם וְלֹא־יוּכַל לָדִין עִם שֶׁהַתַּקִּיף מִמֶּנּוּ׃ כִּי
12 יֵשׁ־דְּבָרִים הַרְבֵּה מַרְבִּים הָבֶל מַה־יֹּתֵר לָאָדָם׃ כִּי מִי־יוֹדֵעַ מַה־
טּוֹב לָאָדָם בַּחַיִּים מִסְפַּר יְמֵי־חַיֵּי הֶבְלוֹ וְיַעֲשֵׂם כַּצֵּל אֲשֶׁר מִי־יַגִּיד
לָאָדָם מַה־יִּהְיֶה אַחֲרָיו תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃

CAP. VII. ז ז

א 2 טוֹב שֵׁם מִשֶּׁמֶן טוֹב וְיוֹם הַמָּוֶת מִיּוֹם הִוָּלְדוֹ׃ טוֹב לָלֶכֶת אֶל־בֵּית־
אֵבֶל מִלֶּכֶת אֶל־בֵּית מִשְׁתֶּה בַּאֲשֶׁר הוּא סוֹף כָּל־הָאָדָם וְהַחַי יִתֵּן
3 4 אֶל־לִבּוֹ׃ טוֹב כַּעַס מִשְּׂחֹק כִּי־בְרֹעַ פָּנִים יִיטַב לֵב׃ לֵב חֲכָמִים
ה בְּבֵית אֵבֶל וְלֵב כְּסִילִים בְּבֵית שִׂמְחָה׃ טוֹב לִשְׁמֹעַ גַּעֲרַת חָכָם
6 מֵאִישׁ שֹׁמֵעַ שִׁיר כְּסִילִים׃ כִּי כְקוֹל הַסִּירִים תַּחַת הַסִּיר כֵּן שְׂחֹק
7 הַכְּסִיל וְגַם־זֶה הָבֶל׃ כִּי הָעֹשֶׁק יְהוֹלֵל חָכָם וִיאַבֵּד אֶת־לֵב מַתָּנָה׃
8 9 טוֹב אַחֲרִית דָּבָר מֵרֵאשִׁיתוֹ טוֹב אֶרֶךְ־רוּחַ מִגְּבַהּ־רוּחַ׃ אַל־תְּבַהֵל
י בְּרוּחֲךָ לִכְעוֹס כִּי כַעַס בְּחֵיק כְּסִילִים יָנוּחַ׃ אַל־תֹּאמַר מֶה הָיָה
שֶׁהַיָּמִים הָרִאשֹׁנִים הָיוּ טוֹבִים מֵאֵלֶּה כִּי לֹא מֵחָכְמָה שָׁאַלְתָּ עַל־זֶה׃
11 12 טוֹבָה חָכְמָה עִם־נַחֲלָה וְיֹתֵר לְרֹאֵי הַשָּׁמֶשׁ׃ כִּי בְּצֵל הַחָכְמָה בְּצֵל
13 הַכָּסֶף וְיִתְרוֹן דַּעַת הַחָכְמָה תְּחַיֶּה בְעָלֶיהָ׃ רְאֵה אֶת־מַעֲשֵׂה
14 הָאֱלֹהִים כִּי מִי יוּכַל לְתַקֵּן אֵת אֲשֶׁר עִוְּתוֹ׃ בְּיוֹם טוֹבָה הֱיֵה בְטוֹב
וּבְיוֹם רָעָה רְאֵה גַּם אֶת־זֶה לְעֻמַּת־זֶה עָשָׂה הָאֱלֹהִים עַל־דִּבְרַת שֶׁלֹּא
טו יִמְצָא הָאָדָם אַחֲרָיו מְאוּמָה׃ אֶת־הַכֹּל רָאִיתִי בִּימֵי הֶבְלִי יֵשׁ
16 צַדִּיק אֹבֵד בְּצִדְקוֹ וְיֵשׁ רָשָׁע מַאֲרִיךְ בְּרָעָתוֹ׃ אַל־תְּהִי צַדִּיק הַרְבֵּה
17 וְאַל־תִּתְחַכַּם יוֹתֵר לָמָּה תִּשּׁוֹמֵם׃ אַל־תִּרְשַׁע הַרְבֵּה וְאַל־תְּהִי סָכָל
18 לָמָּה תָמוּת בְּלֹא עִתֶּךָ׃ טוֹב אֲשֶׁר תֶּאֱחֹז בָּזֶה וְגַם־מִזֶּה אַל־תַּנַּח אֶת־
19 אֶת־יָדֶךָ כִּי־יְרֵא אֱלֹהִים יֵצֵא אֶת־כֻּלָּם׃ הַחָכְמָה תָּעֹז לֶחָכָם מֵעֲשָׂרָה
כ שַׁלִּיטִים אֲשֶׁר הָיוּ בָּעִיר׃ כִּי אָדָם אֵין צַדִּיק בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה־

VI. v. 10. שֶׁהַתַּקִּיף — שֶׁתַּקִּיף ק׳

extraneus vorabit illud. Hoc vanitas, et miseria magna est.

3. Si genuerit quispiam centum liberos, et vixerit multos annos, et plures dies aetatis habuerit, et anima illius non utatur bonis substantiae suae, sepulturaque careat; de hoc ego pronuncio, quod melior illo sit abortivus.

4. Frustra enim venit, et pergit ad tenebras, et oblivione delebitur nomen eius.

5. Non vidit solem, neque cognovit distantiam boni et mali;

6. etiam si duobus millibus annis vixerit, et non fuerit perfruitus bonis; nonne ad unum locum properant omnia?

7. Omnis labor hominis in ore eius; sed anima eius non implebitur.

8. Quid habet amplius sapiens a stulto? et quid pauper, nisi ut pergat illuc, ubi est vita?

9. Melius est videre, quod cupias, quam desiderare, quod nescias. Sed et hoc vanitas est, et praesumptio spiritus.

10. *Qui futurus est, iam vocatum est nomen eius; et scitur, quod homo sit, et non possit contra fortiorem se in iudicio contendere.

* 1 Reg. 13, 14. 3 Reg. 13, 2.

11. Verba sunt plurima, multamque in disputando habentia vanitatem.

CAP. VII

Altiora te non quaeras. Diem malum praecave. Noli plus sapere, quam oportet. Curiosa indagatio multis nos implicat quaestionibus.

1. Quid necesse est homini maiora se quaerere, cum ignoret, quid conducat sibi in vita sua numero dierum peregrinationis suae, * et tempore, quod velut umbra praeterit? Aut quis ei poterit indicare, quid post eum futurum sub sole sit?

* 1 Paral. 29, 15.

2. * Melius est nomen bonum, quam unguenta pretiosa; et dies mortis die nativitatis.

* Prov. 22, 2.

3. Melius est ire ad domum luctus, quam ad domum convivii; in illa enim finis cunctorum admonetur hominum, et vivens cogitat, quid futurum sit.

4. Melior est ira risu; quia per tristitiam vultus, corrigitur animus delinquentis.

5. Cor sapientium, ubi tristitia est, et cor stultorum, ubi laetitia.

6. Melius est a sapiente corripi, quam stultorum adulatione decipi.

7. Quia sicut sonitus spinarum ardentium sub olla, sic risus stulti; sed et hoc vanitas.

8. Calumnia conturbat sapientem, et perdet robur cordis illius.

9. Melior est finis orationis, quam principium. Melior est patiens arrogante.

10. Ne sis velox ad irascendum; quia ira in sinu stulti requiescit.

11. Ne dicas: Quid putas causae est, quod priora tempora meliora fuere, quam nunc sunt? stulta enim est huiuscemodi interrogatio.

12. Utilior est sapientia cum divitiis, et magis prodest videntibus solem.

13. Sicut enim protegit sapientia, sic protegit pecunia. * Hoc autem plus habet eruditio et sapientia, quod vitam tribuunt possessori suo

* Eccl. 40, 25. Prov. 8, 35.

14. Considera opera Dei, quod nemo possit corrigere, quem ille despexerit.

15. In die bona fruere bonis, et malam diem praecave; sicut enim hanc, sic et illam fecit Deus, ut non inveniat homo contra eum iustas querimonias.

16. Haec quoque vidi in diebus vanitatis meae: * Iustus perit in iustitia sua, et impius multo vivit tempore in malitia sua. * c. 8, 14.

17. Noli esse iustus multum; neque plus sapias, quam necesse est, ne obstupescas.

18. Ne impie agas multum; et noli esse stultus, ne moriaris in tempore non tuo.

19. Bonum est te sustentare iustum; sed et ab illo ne subtrahas manum tuam; quia qui timet Deum, nihil negligit.

20. Sapientia confortavit sapientem super decem principes civitatis.

21. * Non est enim homo iustus in terra, qui faciat bonum, et non peccet. * 3 Reg. 8, 46. 2 Paral. 6, 36 Prov. 20, 9. 1 Ioh. 1, 8.

22. Sed et cunctis sermonibus, qui dicuntur, ne accommodes cor tuum; ne forte audias servum tuum maledicentem tibi;

23. scit enim conscientia tua, quia et tu crebro maledixisti aliis.

24. Cuncta tentavi in sapientia. Dixi: Sapiens efficiar; et ipsa longius recessit a me,

25. multo magis quam erat; et alta profunditas, quis inveniet eam?

26. Lustravi universa animo meo, *ut scirem, et considerarem, et quaererem sapientiam, et rationem; et ut cognoscerem impietatem stulti, et errorem imprudentium;
* c. 1, 17.

27. et inveni amariorem morte mulierem, quae laqueus venatorum est, et sagena cor eius, vincula sunt manus illius. Qui placet Deo, effugiet illam; qui autem peccator est, capietur ab illa.

28. Ecce! hoc inveni, dixit Ecclesiastes, unum et alterum, ut invenirem rationem,

29. quam adhuc quaerit anima mea, et non inveni.

Virum de mille unum reperi, mulierem ex omnibus non inveni.

30. Solummodo hoc inveni, quod fecerit Deus hominem rectum, et ipse se infinitis miscuerit quaestionibus. Quis talis ut sapiens est? et quis cognovit solutionem verbi?

Cap. VIII.

Multa afflictio est, quod praeterita et futura in nostra potestate non sint. Iustis et impiis similia hic evenire videntur; sed tamen melius est timere Deum.

1. Sapientia hominis lucet in vultu eius, et potentissimus faciem illius commutabit *. * c. 2, 14.

2. Ego os regis observo, et praecepta iuramenti Dei.

3. Ne festines recedere a facie eius, neque permaneas in opere malo; quia omne, quod voluerit, faciet;

4. et sermo illius potestate plenus est; nec dicere ei quisquam potest: Quare ita facis?

5. Qui custodit praeceptum, non experietur quidquam mali. Tempus et responsionem cor sapientis intelligit.

6. Omni negotio * tempus est, et opportunitas, et multa hominis adflictio. * c. 3, 1.

7. Quia ignorat * praeterita, et futura nullo scire potest nuncio.
* c. 10, 14. 7, 1.

8. Non est in hominis potestate prohibere spiritum, nec habet potestatem in die mortis, nec sinitur quiescere ingruente bello, neque salvabit impietas impium.

9. Omnia haec consideravi, et dedi cor meum in cunctis operibus, quae fiunt sub sole. Interdum dominatur homo homini in malum suum.

10. Vidi impios sepultos; qui etiam, cum adhuc viverent, in loco sancto erant, et laudabantur in civitate quasi iustorum operum; sed et hoc vanitas est.

11. Etenim quia non profertur cito contra malos sententia, absque timore ullo filii hominum perpetrant mala.

12. Attamen peccator ex eo, quod centies facit malum, et per patientiam sustentatur, ego cognovi, quod erit bonum timentibus Deum, qui verentur faciem eius.

13. Non sit bonum impio, nec prolongentur dies eius, * sed quasi umbra transeant, qui non timent faciem Domini. * Iob 8, 9.

14. Est et alia vanitas, quae fit super terram. Sunt iusti, * quibus mala proveniunt, quasi opera egerint impiorum; et sunt impii, qui ita securi sunt, quasi iustorum facta habeant; sed et hoc vanissimum iudico. * c. 7, 16.

15. Laudavi igitur laetitiam, * quod non esset homini bonum sub sole, nisi quod comederet, et biberet, atque gauderet; et hoc solum secum

21 טוֹב וְלֹא יֶחֱטָא׃ גַּם לְכָל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר יְדַבֵּרוּ אַל־תִּתֵּן לִבֶּךָ אֲשֶׁר
22 לֹא־תִשְׁמַע אֶת־עַבְדְּךָ מְקַלְלֶךָ׃ כִּי גַּם־פְּעָמִים רַבּוֹת יָדַע לִבֶּךָ אֲשֶׁר
23 גַּם־אַתָּ קִלַּלְתָּ אֲחֵרִים׃ כָּל־זֹה נִסִּיתִי בַחָכְמָה אָמַרְתִּי אֶחְכָּמָה וְהִיא
24 כה רְחוֹקָה מִמֶּנִּי׃ רָחוֹק מַה־שֶּׁהָיָה וְעָמֹק ׀ עָמֹק מִי יִמְצָאֶנּוּ׃ סַבּוֹתִי אֲנִי
וְלִבִּי לָדַעַת וְלָתוּר וּבַקֵּשׁ חָכְמָה וְחֶשְׁבּוֹן וְלָדַעַת רֶשַׁע כֶּסֶל וְהַסִּכְלוּת
26 הוֹלֵלוֹת׃ וּמוֹצֶא אֲנִי מַר מִמָּוֶת אֶת־הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־הִיא מְצוֹדִים
וַחֲרָמִים לִבָּהּ אֲסוּרִים יָדֶיהָ טוֹב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים יִמָּלֵט מִמֶּנָּה וְחוֹטֵא
27 יִלָּכֶד בָּהּ׃ רְאֵה זֶה מָצָאתִי אָמְרָה קֹהֶלֶת אַחַת לְאַחַת לִמְצֹא חֶשְׁבּוֹן׃
28 אֲשֶׁר עוֹד־בִּקְשָׁה נַפְשִׁי וְלֹא מָצָאתִי אָדָם אֶחָד מֵאֶלֶף מָצָאתִי וְאִשָּׁה
29 בְכָל־אֵלֶּה לֹא מָצָאתִי׃ לְבַד רְאֵה־זֶה מָצָאתִי אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים
אֶת־הָאָדָם יָשָׁר וְהֵמָּה בִקְשׁוּ חִשְּׁבֹנוֹת רַבִּים׃

ח Cap. VIII. ח

א מִי כְּהֶחָכָם וּמִי יוֹדֵעַ פֵּשֶׁר דָּבָר חָכְמַת אָדָם תָּאִיר פָּנָיו וְעֹז פָּנָיו
3 2 יְשֻׁנֶּא׃ אֲנִי פִּי־מֶלֶךְ שְׁמֹר וְעַל דִּבְרַת שְׁבוּעַת אֱלֹהִים׃ אַל־תִּבָּהֵל
4 מִפָּנָיו תֵּלֵךְ אַל־תַּעֲמֹד בְּדָבָר רָע כִּי כָּל־אֲשֶׁר יַחְפֹּץ יַעֲשֶׂה׃ בַּאֲשֶׁר־
ה דְּבַר־מֶלֶךְ שִׁלְטוֹן וּמִי יֹאמַר־לוֹ מַה־תַּעֲשֶׂה׃ שׁוֹמֵר מִצְוָה לֹא יֵדַע
6 דָּבָר רָע וְעֵת וּמִשְׁפָּט יֵדַע לֵב חָכָם׃ כִּי לְכָל־חֵפֶץ יֵשׁ עֵת וּמִשְׁפָּט
7 כִּי־רָעַת הָאָדָם רַבָּה עָלָיו׃ כִּי־אֵינֶנּוּ יֹדֵעַ מַה־שֶּׁיִּהְיֶה כִּי כַּאֲשֶׁר
8 יִהְיֶה מִי יַגִּיד לוֹ׃ אֵין אָדָם שַׁלִּיט בָּרוּחַ לִכְלוֹא אֶת־הָרוּחַ וְאֵין שִׁלְטוֹן
9 בְּיוֹם הַמָּוֶת וְאֵין מִשְׁלַחַת בַּמִּלְחָמָה וְלֹא־יְמַלֵּט רֶשַׁע אֶת־בְּעָלָיו׃ אֶת־
כָּל־זֶה רָאִיתִי וְנָתוֹן אֶת־לִבִּי לְכָל־מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ עֵת
י אֲשֶׁר שָׁלַט הָאָדָם בְּאָדָם לְרַע לוֹ׃ וּבְכֵן רָאִיתִי רְשָׁעִים קְבֻרִים וָבָאוּ
וּמִמְּקוֹם קָדוֹשׁ יְהַלֵּכוּ וְיִשְׁתַּכְּחוּ בָעִיר אֲשֶׁר כֵּן־עָשׂוּ גַּם־זֶה הָבֶל׃
11 אֲשֶׁר אֵין־נַעֲשָׂה פִתְגָם מַעֲשֵׂה הָרָעָה מְהֵרָה עַל־כֵּן מָלֵא לֵב בְּנֵי־
12 הָאָדָם בָּהֶם לַעֲשׂוֹת רָע׃ אֲשֶׁר חֹטֶא עֹשֶׂה רָע מְאַת וּמַאֲרִיךְ לוֹ כִּי
גַּם־יוֹדֵעַ אָנִי אֲשֶׁר יִהְיֶה־טּוֹב לְיִרְאֵי הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יִירְאוּ מִלְּפָנָיו׃
13 וְטוֹב לֹא־יִהְיֶה לָרָשָׁע וְלֹא־יַאֲרִיךְ יָמִים כַּצֵּל אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ יָרֵא מִלִּפְנֵי
14 אֱלֹהִים׃ יֶשׁ־הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר ׀ יֵשׁ צַדִּיקִים אֲשֶׁר
מַגִּיעַ אֲלֵהֶם כְּמַעֲשֵׂה הָרְשָׁעִים וְיֵשׁ רְשָׁעִים שֶׁמַּגִּיעַ אֲלֵהֶם כְּמַעֲשֵׂה
טו הַצַּדִּיקִים אָמַרְתִּי שֶׁגַּם־זֶה הָבֶל׃ וְשִׁבַּחְתִּי אֲנִי אֶת־הַשִּׂמְחָה אֲשֶׁר
אֵין־טוֹב לָאָדָם תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ כִּי אִם־לֶאֱכוֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׂמוֹחַ וְהוּא

VII. v. 22. אַתָּה ק׳ v. 25. נ״א בְּ׳ v. 27. סב׳ אָמַר הַקֹּ׳

VIII. v. 1. א׳ במקום ה׳

16 יִלְוֶנּוּ בַעֲמָלוֹ יְמֵי חַיָּיו אֲשֶׁר־נָתַן־לוֹ הָאֱלֹהִים תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ כַּאֲשֶׁר
נָתַתִּי אֶת־לִבִּי לָדַעַת חָכְמָה וְלִרְאוֹת אֶת־הָעִנְיָן אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל־
17 הָאָרֶץ כִּי גַם בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה שֵׁנָה בְּעֵינָיו אֵינֶנּוּ רֹאֶה׃ וְרָאִיתִי אֶת־
כָּל־מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים כִּי לֹא יוּכַל הָאָדָם לִמְצוֹא אֶת־הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר
נַעֲשָׂה תַחַת־הַשֶּׁמֶשׁ בְּשֶׁל אֲשֶׁר יַעֲמֹל הָאָדָם לְבַקֵּשׁ וְלֹא יִמְצָא וְגַם
אִם־יֹאמַר הֶחָכָם לָדַעַת לֹא יוּכַל לִמְצֹא׃

CAP. IX. ט ט

א כִּי אֶת־כָּל־זֶה נָתַתִּי אֶל־לִבִּי וְלָבוּר אֶת־כָּל־זֶה אֲשֶׁר הַצַּדִּיקִים
וְהַחֲכָמִים וַעֲבָדֵיהֶם בְּיַד הָאֱלֹהִים גַּם־אַהֲבָה גַם־שִׂנְאָה אֵין יוֹדֵעַ
2 הָאָדָם הַכֹּל לִפְנֵיהֶם׃ הַכֹּל כַּאֲשֶׁר לַכֹּל מִקְרֶה אֶחָד לַצַּדִּיק וְלָרָשָׁע
לַטּוֹב וְלַטָּהוֹר וְלַטָּמֵא וְלַזֹּבֵחַ וְלַאֲשֶׁר אֵינֶנּוּ זֹבֵחַ כַּטּוֹב כַּחֹטֶא הַנִּשְׁבָּע
3 כַּאֲשֶׁר שְׁבוּעָה יָרֵא׃ זֶה ׀ רָע בְּכֹל אֲשֶׁר־נַעֲשָׂה תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ כִּי־
מִקְרֶה אֶחָד לַכֹּל וְגַם לֵב בְּנֵי־הָאָדָם מָלֵא־רָע וְהוֹלֵלוֹת בִּלְבָבָם
4 בְּחַיֵּיהֶם וְאַחֲרָיו אֶל־הַמֵּתִים׃ כִּי־מִי אֲשֶׁר יְבֻחַר אֶל כָּל־הַחַיִּים יֵשׁ
ה בִּטָּחוֹן כִּי־לְכֶלֶב חַי הוּא טוֹב מִן־הָאַרְיֵה הַמֵּת׃ כִּי הַחַיִּים יוֹדְעִים
שֶׁיָּמֻתוּ וְהַמֵּתִים אֵינָם יוֹדְעִים מְאוּמָה וְאֵין־עוֹד לָהֶם שָׂכָר כִּי נִשְׁכַּח
6 זִכְרָם׃ גַּם אַהֲבָתָם גַּם־שִׂנְאָתָם גַּם־קִנְאָתָם כְּבָר אָבָדָה וְחֵלֶק אֵין־לָהֶם
7 עוֹד לְעוֹלָם בְּכֹל אֲשֶׁר־נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ לֵךְ אֱכֹל בְּשִׂמְחָה לַחְמֶךָ
8 וּשְׁתֵה בְלֶב־טוֹב יֵינֶךָ כִּי כְבָר רָצָה הָאֱלֹהִים אֶת־מַעֲשֶׂיךָ׃ בְּכָל־עֵת
9 יִהְיוּ בְגָדֶיךָ לְבָנִים וְשֶׁמֶן עַל־רֹאשְׁךָ אַל־יֶחְסָר׃ רְאֵה חַיִּים עִם־אִשָּׁה
אֲשֶׁר־אָהַבְתָּ כָּל־יְמֵי חַיֵּי הֶבְלֶךָ אֲשֶׁר נָתַן־לְךָ תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ כֹּל יְמֵי
הֶבְלֶךָ כִּי הוּא חֶלְקְךָ בַּחַיִּים וּבַעֲמָלְךָ אֲשֶׁר־אַתָּה עָמֵל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃
י כֹּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ לַעֲשׂוֹת בְּכֹחֲךָ עֲשֵׂה כִּי אֵין מַעֲשֶׂה וְחֶשְׁבּוֹן
11 וְדַעַת וְחָכְמָה בִּשְׁאוֹל אֲשֶׁר אַתָּה הֹלֵךְ שָׁמָּה׃ שַׁבְתִּי וְרָאֹה תַחַת־
הַשֶּׁמֶשׁ כִּי לֹא לַקַּלִּים הַמֵּרוֹץ וְלֹא לַגִּבּוֹרִים הַמִּלְחָמָה וְגַם לֹא
לַחֲכָמִים לֶחֶם וְגַם לֹא לַנְּבֹנִים עֹשֶׁר וְגַם לֹא לַיֹּדְעִים חֵן כִּי־עֵת וָפֶגַע
12 יִקְרֶה אֶת־כֻּלָּם׃ כִּי גַּם לֹא־יֵדַע הָאָדָם אֶת־עִתּוֹ כַּדָּגִים שֶׁנֶּאֱחָזִים
בִּמְצוֹדָה רָעָה וְכַצִּפֳּרִים הָאֲחֻזוֹת בַּפָּח כָּהֵם יוּקָשִׁים בְּנֵי הָאָדָם לְעֵת
13 רָעָה כְּשֶׁתִּפּוֹל עֲלֵיהֶם פִּתְאֹם׃ גַּם־זֹה רָאִיתִי חָכְמָה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ
14 וּגְדוֹלָה הִיא אֵלָי׃ עִיר קְטַנָּה וַאֲנָשִׁים בָּהּ מְעָט וּבָא־אֵלֶיהָ מֶלֶךְ
טו גָּדוֹל וְסָבַב אֹתָהּ וּבָנָה עָלֶיהָ מְצוֹדִים גְּדֹלִים׃ וּמָצָא בָהּ אִישׁ מִסְכֵּן
חָכָם וּמִלַּט־הוּא אֶת־הָעִיר בְּחָכְמָתוֹ וְאָדָם לֹא זָכַר אֶת־הָאִישׁ הַמִּסְכֵּן

IX. v. 2. אין בנ״א   v. 4. יְחֻבַּר ק׳   v. 14. נ״א מְצוּרִים

auferret de labore suo in diebus vitae suae, quos dedit ei Deus sub sole.
* c. 2, 24. 3, 12. 22.

16. Et apposui cor meum, ut scirem sapientiam, et intelligerem distentionem, quae versatur in terra; est homo, qui diebus et noctibus somnum non capit oculis.

17. Et intellexi, quod omnium operum Dei nullam possit homo invenire rationem eorum, quae fiunt sub sole; et quanto plus laboraverit ad quaerendum, tanto minus inveniat; etiam si dixerit sapiens se nosse, non poterit reperire.

Cap. IX.

Varii rerum humanarum eventus, qui ad Dei providentiam sunt referendi. Sapientia a multis contemnitur; et divitiae in pretio sunt. Piis operibus incumbendum.

1. Omnia haec tractavi in corde meo, ut curiose intelligerem: Sunt iusti atque sapientes, et opera eorum in manu Dei; et tamen nescit homo, utrum amore, an odio dignus sit.

2. Sed omnia in futurum servantur incerta, *eo quod universa aeque eveniant iusto et impio, bono et malo, mundo et immundo, immolanti victimas, et sacrificia contemnenti. Sicut bonus, sic et peccator; ut periurus, ita et ille, qui verum deierat.
* Iob 9, 22.

3. Hoc est pessimum inter omnia, quae sub sole fiunt, quia eadem cunctis eveniunt; unde et corda filiorum hominum implentur malitia, et contemptu in vita sua, et post haec ad inferos deducentur.

4. Nemo est, qui semper vivat, et qui huius rei habeat fiduciam; melior est canis vivus leone mortuo.

5. Viventes enim sciunt se esse morituros, mortui vero nihil noverunt amplius, nec habent ultra mercedem; quia oblivioni tradita est memoria eorum.

6. Amor quoque, et odium, et invidiae simul perierunt, nec habent partem in hoc saeculo, et in opere, quod sub sole geritur.

7. Vade ergo et comede in laetitia panem tuum; et bibe cum gaudio vinum tuum; quia Deo placent opera tua.

8. Omni tempore sint vestimenta tua candida, et oleum de capite tuo non deficiat.

9. Perfruere vita * cum uxore, quam diligis, cunctis diebus vitae instabilitatis tuae, qui dati sunt tibi sub sole omni tempore vanitatis tuae; haec est enim pars in vita, et in labore tuo, quo laboras sub sole.
* Prov. 5, 18.

10. Quodcumque facere potest manus tua, instanter operare; quia nec opus, nec ratio, nec sapientia, nec scientia erunt apud inferos, quo tu properas.

11. Verti me ad aliud, et vidi sub sole, nec velocium esse cursum, nec fortium bellum, nec sapientium panem, nec doctorum divitias, nec artificum gratiam; sed tempus, casumque in omnibus.

12. Nescit homo finem suum; sed sicut pisces capiuntur hamo, et sicut aves laqueo comprehenduntur, sic capiuntur homines in tempore malo, cum eis extemplo supervenerit.

13. Hanc quoque sub sole vidi sapientiam, et probavi maximam:

14. Civitas parva, et pauci in ea viri; venit contra eam rex magnus, et vallavit eam, extruxitque munitiones per gyrum, et perfecta est obsidio.

15. Inventusque est in ea vir pauper et sapiens, et liberavit urbem per sapientiam suam, et nullus deinceps recordatus est hominis illius pauperis.

16. Et dicebam ego, meliorem esse sapientiam fortitudine; quomodo ergo sapientia pauperis contempta est, et verba eius non sunt audita?
17. Verba sapientium audiuntur in silentio, plus quam clamor principis inter stultos.
18. * Melior est sapientia, quam arma bellica; et qui in uno peccaverit, multa bona perdet. * c. 7, 20.

Cap. X.

Ex parvis delictis magna interdum oritur iactura; stultus alios omnes stultos putat. Regi non detrahendum vel occulte.

1. Muscae morientes perdunt suavitatem unguenti. Pretiosior est sapientia et gloria, parva et ad tempus stultitia.
2. Cor sapientis in dextera eius, et cor stulti in sinistra illius.
3. Sed et in via stultus ambulans, cum ipse insipiens sit, omnes stultos aestimat.
4. Si spiritus potestatem habentis ascenderit super te, locum tuum ne dimiseris; quia curatio faciet cessare peccata maxima.
5. Est malum, quod vidi sub sole, quasi per errorem egrediens a facie principis:
6. Positum stultum in dignitate sublimi, et divites sedere deorsum.
7. Vidi servos in equis, et principes ambulantes super terram quasi servos.
8. * Qui fodit foveam, incidet in eam; et qui dissipat sepem, mordebit eum coluber.
* Prov. 26, 27. Eccl. 27, 29.
9. Qui transfert lapides, affligetur in eis; et qui scindit ligna, vulnerabitur ab eis.
10. Si retusum fuerit ferrum, et hoc non ut prius, sed hebetatum fuerit, multo labore exacuetur, et post industriam sequetur sapientia.
11. Si mordeat serpens in silentio, nihil eo minus habet, qui occulte detrahit.
12. Verba oris sapientis gratia; et labia insipientis praecipitabunt eum;
13. Initium verborum eius stultitia, et novissimum oris illius error pessimus.
14. Stultus verba multiplicat. Ignorat homo, * quid ante se fuerit; et quid post se futurum sit, quis ei poterit indicare? * c. 8, 7. 7, 1.
15. Labor stultorum affliget eos, qui nesciunt in urbem pergere.
16. Vae tibi terra, * cuius rex puer est, et cuius principes mane comedunt. * Ies. 3, 4.
17. Beata terra, cuius rex nobilis est, et cuius principes vescuntur in tempore suo, ad reficiendum, et non ad luxuriam.
18. In pigritiis humiliabitur contignatio, et in infirmitate manuum perstillabit domus.
19. In risum faciunt panem, et vinum, ut epulentur viventes; et pecuniae obediunt omnia.
20. In cogitatione tua regi ne detrahas, et in secreto cubiculi tui ne maledixeris diviti; quia et aves coeli portabunt vocem tuam, et qui habet pennas, annunciabit sententiam.

Cap. XI.

Eleemosynam, et bona opera, et fiduciam in Dei providentia commendat.

1. Mitte panem tuum super transeuntes aquas; quia post tempora multa invenies illum.
2. Da partem septem, nec non et octo; quia ignoras, quid futurum sit mali super terram.
3. Si repletae fuerint nubes, imbrem super terram effundent. Si ceciderit lignum ad Austrum, aut ad Aquilonem, in quocumque loco ceciderit, ibi erit.
4. Qui observat ventum, non seminat; et qui considerat nubes, numquam metet.
5. Quomodo ignoras, quae sit via spiritus, et qua ratione compingantur ossa in ventre praegnantis; sic nescis opera Dei, qui fabricator est omnium.
6. Mane semina semen tuum, et vespere ne cesset manus tua; quia nescis, quid magis oriatur, hoc aut

הַהוּא׃ וְאָמַרְתִּי אָנִי טוֹבָה חָכְמָה מִגְּבוּרָה וְחָכְמַת הַמִּסְכֵּן בְּזוּיָה 16
וּדְבָרָיו אֵינָם נִשְׁמָעִים׃ דִּבְרֵי חֲכָמִים בְּנַחַת נִשְׁמָעִים מִזַּעֲקַת מוֹשֵׁל 17
בַּכְּסִילִים׃ טוֹבָה חָכְמָה מִכְּלֵי קְרָב וְחוֹטֶא אֶחָד יְאַבֵּד טוֹבָה הַרְבֵּה׃ 18

י Cap. X. י

זְבוּבֵי מָוֶת יַבְאִישׁ יַבִּיעַ שֶׁמֶן רוֹקֵחַ יָקָר מֵחָכְמָה וּמִכָּבוֹד סִכְלוּת א
מְעָט׃ לֵב חָכָם לִימִינוֹ וְלֵב כְּסִיל לִשְׂמֹאלוֹ׃ וְגַם־בַּדֶּרֶךְ כְּשֶׁהַסָּכָל 2 3
הֹלֵךְ לִבּוֹ חָסֵר וְאָמַר לַכֹּל סָכָל הוּא׃ אִם־רוּחַ הַמּוֹשֵׁל תַּעֲלֶה עָלֶיךָ 4
מְקוֹמְךָ אַל־תַּנַּח כִּי מַרְפֵּא יַנִּיחַ חֲטָאִים גְּדוֹלִים׃ יֵשׁ רָעָה רָאִיתִי ה
תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ כִּשְׁגָגָה שֶׁיֹּצָא מִלִּפְנֵי הַשַּׁלִּיט׃ נִתַּן הַסֶּכֶל בַּמְּרוֹמִים 6
רַבִּים וַעֲשִׁירִים בַּשֵּׁפֶל יֵשֵׁבוּ׃ רָאִיתִי עֲבָדִים עַל־סוּסִים וְשָׂרִים 7
הֹלְכִים כַּעֲבָדִים עַל־הָאָרֶץ׃ חֹפֵר גּוּמָּץ בּוֹ יִפּוֹל וּפֹרֵץ גָּדֵר יִשְּׁכֶנּוּ נָחָשׁ׃ 8
מַסִּיעַ אֲבָנִים יֵעָצֵב בָּהֶם בּוֹקֵעַ עֵצִים יִסָּכֶן בָּם׃ אִם־קֵהָה הַבַּרְזֶל 9 י
וְהוּא לֹא־פָנִים קִלְקַל וַחֲיָלִים יְגַבֵּר וְיִתְרוֹן הַכְשֵׁיר חָכְמָה׃ אִם־יִשֹּׁךְ 11
הַנָּחָשׁ בְּלוֹא־לָחַשׁ וְאֵין יִתְרוֹן לְבַעַל הַלָּשׁוֹן׃ דִּבְרֵי פִי־חָכָם חֵן 12
וְשִׂפְתוֹת כְּסִיל תְּבַלְּעֶנּוּ׃ תְּחִלַּת דִּבְרֵי־פִיהוּ סִכְלוּת וְאַחֲרִית פִּיהוּ 13
הוֹלֵלוּת רָעָה׃ וְהַסָּכָל יַרְבֶּה דְבָרִים לֹא־יֵדַע הָאָדָם מַה־שֶּׁיִּהְיֶה וַאֲשֶׁר 14
יִהְיֶה מֵאַחֲרָיו מִי יַגִּיד לוֹ׃ עֲמַל הַכְּסִילִים תְּיַגְּעֶנּוּ אֲשֶׁר לֹא־יָדַע טו
לָלֶכֶת אֶל־עִיר׃ אִי־לָךְ אֶרֶץ שֶׁמַּלְכֵּךְ נָעַר וְשָׂרַיִךְ בַּבֹּקֶר יֹאכֵלוּ׃ 16
אַשְׁרֵיךְ אֶרֶץ שֶׁמַּלְכֵּךְ בֶּן־חוֹרִים וְשָׂרַיִךְ בָּעֵת יֹאכֵלוּ בִּגְבוּרָה וְלֹא 17
בַשְּׁתִי׃ בַּעֲצַלְתַּיִם יִמַּךְ הַמְּקָרֶה וּבְשִׁפְלוּת יָדַיִם יִדְלֹף הַבָּיִת׃ 18
לִשְׂחוֹק עֹשִׂים לֶחֶם וְיַיִן יְשַׂמַּח חַיִּים וְהַכֶּסֶף יַעֲנֶה אֶת־הַכֹּל׃ גַּם 19 כ
בְּמַדָּעֲךָ מֶלֶךְ אַל־תְּקַלֵּל וּבְחַדְרֵי מִשְׁכָּבְךָ אַל־תְּקַלֵּל עָשִׁיר כִּי עוֹף
הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת־הַקּוֹל וּבַעַל הַכְּנָפַיִם יַגִּיד דָּבָר׃

יא Cap. XI. יא

שַׁלַּח לַחְמְךָ עַל־פְּנֵי הַמָּיִם כִּי־בְרֹב הַיָּמִים תִּמְצָאֶנּוּ׃ תֶּן־חֵלֶק א 2
לְשִׁבְעָה וְגַם לִשְׁמוֹנָה כִּי לֹא תֵדַע מַה־יִּהְיֶה רָעָה עַל־הָאָרֶץ׃ אִם־ 3
יִמָּלְאוּ הֶעָבִים גֶּשֶׁם עַל־הָאָרֶץ יָרִיקוּ וְאִם־יִפּוֹל עֵץ בַּדָּרוֹם וְאִם
בַּצָּפוֹן מְקוֹם שֶׁיִּפּוֹל הָעֵץ שָׁם יְהוּא׃ שֹׁמֵר רוּחַ לֹא יִזְרָע וְרֹאֶה 4
בֶעָבִים לֹא יִקְצוֹר׃ כַּאֲשֶׁר אֵינְךָ יוֹדֵעַ מַה־דֶּרֶךְ הָרוּחַ כַּעֲצָמִים בְּבֶטֶן ה
הַמְּלֵאָה כָּכָה לֹא תֵדַע אֶת־מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶת־הַכֹּל׃
בַּבֹּקֶר זְרַע אֶת־זַרְעֶךָ וְלָעֶרֶב אַל־תַּנַּח יָדֶךָ כִּי אֵינְךָ יוֹדֵעַ אֵי זֶה 6

X. v. 1. נ״א מִכְּ׳   v. 3. כְּשֶׁהַסָּכָל — כְּשֶׁסָּכָל ק׳   v. 8. דגש
אחר שורק   v. 20. הַכְּ׳ — כְּנָפַיִם ק׳   XI. v. 3. נ״א יְהוּא

7 יִכְשָׁר הֲזֶה אוֹ־זֶה וְאִם־שְׁנֵיהֶם כְּאֶחָד טוֹבִים׃ וּמָתוֹק הָאוֹר וְטוֹב
8 לַעֵינַיִם לִרְאוֹת אֶת־הַשָּׁמֶשׁ׃ כִּי אִם־שָׁנִים הַרְבֵּה יִחְיֶה הָאָדָם בְּכֻלָּם
9 יִשְׂמָח וְיִזְכֹּר אֶת־יְמֵי הַחֹשֶׁךְ כִּי־הַרְבֵּה יִהְיוּ כָּל־שֶׁבָּא הָבֶל׃ שְׂמַח
בָּחוּר בְּיַלְדוּתֶךָ וִיטִיבְךָ לִבְּךָ בִּימֵי בְחוּרוֹתֶךָ וְהַלֵּךְ בְּדַרְכֵי לִבְּךָ
י וּבְמַרְאֵי עֵינֶיךָ וְדָע כִּי עַל־כָּל־אֵלֶּה יְבִיאֲךָ הָאֱלֹהִים בַּמִּשְׁפָּט׃ וְהָסֵר
כַּעַס מִלִּבֶּךָ וְהַעֲבֵר רָעָה מִבְּשָׂרֶךָ כִּי־הַיַּלְדוּת וְהַשַּׁחֲרוּת הָבֶל׃

CAP. XII. יב — יב

א וּזְכֹר אֶת־בּוֹרְאֶיךָ בִּימֵי בְּחוּרֹתֶיךָ עַד אֲשֶׁר לֹא־יָבֹאוּ יְמֵי הָרָעָה
2 וְהִגִּיעוּ שָׁנִים אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵין־לִי בָהֶם חֵפֶץ׃ עַד אֲשֶׁר לֹא־תֶחְשַׁךְ
3 הַשֶּׁמֶשׁ וְהָאוֹר וְהַיָּרֵחַ וְהַכּוֹכָבִים וְשָׁבוּ הֶעָבִים אַחַר הַגָּשֶׁם׃ בַּיּוֹם
שֶׁיָּזֻעוּ שֹׁמְרֵי הַבַּיִת וְהִתְעַוְּתוּ אַנְשֵׁי הֶחָיִל וּבָטְלוּ הַטֹּחֲנוֹת כִּי מִעֵטוּ
4 וְחָשְׁכוּ הָרֹאוֹת בָּאֲרֻבּוֹת׃ וְסֻגְּרוּ דְלָתַיִם בַּשּׁוּק בִּשְׁפַל קוֹל הַטַּחֲנָה
ה וְיָקוּם לְקוֹל הַצִּפּוֹר וְיִשַּׁחוּ כָּל־בְּנוֹת הַשִּׁיר׃ גַּם מִגָּבֹהַּ יִרָאוּ
וְחַתְחַתִּים בַּדֶּרֶךְ וְיָנֵאץ הַשָּׁקֵד וְיִסְתַּבֵּל הֶחָגָב וְתָפֵר הָאֲבִיּוֹנָה כִּי־
6 הֹלֵךְ הָאָדָם אֶל־בֵּית עוֹלָמוֹ וְסָבְבוּ בַשּׁוּק הַסֹּפְדִים׃ עַד אֲשֶׁר לֹא־
יֵרָחֵק חֶבֶל הַכֶּסֶף וְתָרֻץ גֻּלַּת הַזָּהָב וְתִשָּׁבֶר כַּד עַל־הַמַּבּוּעַ וְנָרֹץ
7 הַגַּלְגַּל אֶל־הַבּוֹר׃ וְיָשֹׁב הֶעָפָר עַל־הָאָרֶץ כְּשֶׁהָיָה וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֶל־
8 9 הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נְתָנָהּ׃ הֲבֵל הֲבָלִים אָמַר הַקּוֹהֶלֶת הַכֹּל הָבֶל׃ וְיֹתֵר
שֶׁהָיָה קֹהֶלֶת חָכָם עוֹד לִמַּד־דַּעַת אֶת־הָעָם וְאִזֵּן וְחִקֵּר תִּקֵּן מְשָׁלִים
י הַרְבֵּה׃ בִּקֵּשׁ קֹהֶלֶת לִמְצֹא דִּבְרֵי־חֵפֶץ וְכָתוּב יֹשֶׁר דִּבְרֵי אֱמֶת׃
11 דִּבְרֵי חֲכָמִים כַּדָּרְבֹנוֹת וּכְמַשְׂמְרוֹת נְטוּעִים בַּעֲלֵי אֲסֻפּוֹת נִתְּנוּ מֵרֹעֶה
12 אֶחָד׃ וְיֹתֵר מֵהֵמָּה בְּנִי הִזָּהֵר עֲשׂוֹת סְפָרִים הַרְבֵּה אֵין קֵץ וְלַהַג
13 הַרְבֵּה יְגִעַת בָּשָׂר׃ סוֹף דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמָע אֶת־הָאֱלֹהִים יְרָא וְאֶת־
14 מִצְוֺתָיו שְׁמוֹר כִּי־זֶה כָּל־הָאָדָם׃ כִּי אֶת־כָּל־מַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים יָבִא
בְמִשְׁפָּט עַל כָּל־נֶעְלָם אִם־טוֹב וְאִם־רָע׃

XI. v. 7. נ״א לְ׳ v. 9. וּבְמַרְאֵה ק׳ ; קמץ בלא אס״ב v. 1. XII.
נ״א בלא י׳ v. 6. יֵרָתֵק ק׳ v. 10. נ״א וְכָתַב v. 11. נ״א ס׳

illud; et si utrumque simul, melius erit.

7. Dulce lumen, et delectabile est oculis videre solem.

8. Si annis multis vixerit homo, et in his omnibus laetatus fuerit, meminisse debet tenebrosi temporis, et dierum multorum; qui cum venerint, vanitatis arguentur praeterita.

9. Laetare ergo iuvenis in adolescentia tua, et in bono sit cor tuum in diebus iuventutis tuae, et ambula in viis cordis tui, et in intuitu oculorum tuorum; et scito, quod pro omnibus his adducet te Deus in iudicium.

10. Aufer iram a corde tuo, et amove malitiam a carne tua. Adolescentia enim et voluptas vana sunt.

CAP. XII.

Non differenda est in senectutem vitae emendatio; corpus ad terram, et spiritus ad Deum revertetur. Summa omnis scientiae et vitae humanae.

1. Memento Creatoris tui in diebus iuventutis tuae, antequam veniat tempus afflictionis, et appropinquent anni, de quibus dicas: Non mihi placent;

2. antequam tenebrescat sol, et lumen, et luna, et stellae, et revertantur nubes post pluviam;

3. quando commovebuntur custodes domus, et nutabunt viri fortissimi, et otiosae erunt molentes in minuto numero, et tenebrescent videntes per foramina;

4. et claudent ostia in platea, in humilitate vocis molentis, et consurgent ad vocem volucris, et obsurdescent omnes filiae carminis.

5. Excelsa quoque timebunt, et formidabunt in via, florebit amygdalus, impinguabitur locusta, et dissipabitur capparis; quoniam ibit homo in domum aeternitatis suae, et circuibunt in platea plangentes.

6. Antequam rumpatur funiculus argenteus, et recurrat vitta aurea, et conteratur hydria super fontem, et confringatur rota super cysternam,

7. et revertatur * pulvis in terram suam, unde erat, et spiritus redeat ad Deum, qui dedit illum.

* c. 3, 20. Gen. 3, 19. Iob 34, 15.

8. Vanitas vanitatum, * dixit Ecclesiastes, et omnia vanitas.

* c. 1, 2.

9. Cumque esset sapientissimus Ecclesiastes, docuit populum, et enarravit, quae fecerat; * et investigans composuit parabolas multas.

* 3 Reg. 4, 32.

10. Quaesivit verba utilia, et conscripsit sermones rectissimos, ac veritate plenos.

11. Verba sapientium sicut stimuli, et quasi clavi in altum defixi, quae per magistrorum consilium data sunt a pastore uno.

12. His amplius, fili mi! ne requiras. Faciendi plures libros nullus est finis; frequensque meditatio carnis afflictio est.

13. Finem loquendi pariter omnes audiamus. Deum time, et mandata eius observa; hoc est enim omnis homo.

14. Et cuncta, quae fiunt, adducet Deus in iudicium pro omni errato sive bonum, sive malum illud sit.

E S T H E R.

Cap. I

Vasthi ad regium convivium invitatur; huic interesse dedignata eiicitur.

1. In diebus Assueri, qui regnavit ab India usque Aethiopiam super centum viginti septem provincias;

2. quando sedit in solio regni sui, Susan civitas regni eius exordium fuit.

3. Tertio igitur anno imperii sui fecit grande convivium cunctis principibus, et pueris suis, fortissimis Persarum, et Medorum inclytis, et praefectis provinciarum coram se,

4. ut ostenderet divitias gloriae regni sui, ac magnitudinem, atque iactantiam potentiae suae, multo tempore, centum videlicet et octoginta diebus.

5. Cumque implerentur dies convivii, invitavit omnem populum, qui inventus est in Susan, a maximo usque ad minimum; et iussit septem diebus convivium praeparari in vestibulo horti, et nemoris, quod regio cultu et manu consitum erat.

6. Et pendebant ex omni parte tentoria aërii coloris, et carbasini ac hyacinthini, sustentata funibus byssinis, atque purpureis, qui eburneis circulis inserti erant, et columnis marmoreis fulciebantur. Lectuli quoque aurei et argentei, super pavimentum smaragdino et pario stratum lapide, dispositi erant: quod mira varietate pictura decorabat.

7. Bibebant autem, qui invitati erant, aureis poculis, et aliis atque aliis vasis cibi inferebantur. Vinum quoque, ut magnificentia regia dignum erat, abundans, et praecipuum ponebatur.

8. Nec erat, qui nolentes cogeret ad bibendum, sed sicut rex statuerat, praeponens mensis singulos de principibus suis, ut sumeret unusquisque, quod vellet.

9. Vasthi quoque regina fecit convivium feminarum in palatio, ubi rex Assuerus manere consueverat.

10. Itaque die septimo, cum rex esset hilarior, et post nimiam potationem incaluisset mero, praecepit Maumam, et Bazatha, et Harbona, et Bagatha, et Abgatha, et Zethar, et Charchas, septem eunuchis, qui in conspectu eius ministrabant,

11. ut introducerent reginam Vasthi coram rege, posito super caput eius diademate, ut ostenderet cunctis populis et principibus pulchritudinem illius: erat enim pulchra valde.

12. Quae renuit, et ad regis imperium, quod per eunuchos mandaverat, venire contempsit. Unde iratus rex, et nimio furore succensus,

13. interrogavit sapientes, qui ex more regio semper ei aderant, et illorum faciebat cuncta consilio, scientium leges, ac iura maiorum;

14. (Erant autem primi et proximi, Charsena, et Sethar, et Admatha, et Tharsis, et Mares, et Marsana, et Mamuchan, septem duces Persarum atque Medorum, qui videbant faciem regis, et primi post eum residere soliti erant.)

15. cui sententiae Vasthi regina subiaceret, quae Assueri regis imperium, quod per eunuchos mandaverat, facere noluisset.

אסתר

ESTHER.

CAPUT I. א

א וַיְהִי בִּימֵי אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הוּא אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הַמֹּלֵךְ מֵהֹדּוּ וְעַד־כּוּשׁ שֶׁבַע
2 וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה׃ בַּיָּמִים הָהֵם כְּשֶׁבֶת ׀ הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ עַל
3 כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ אֲשֶׁר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה׃ בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמָלְכוֹ עָשָׂה מִשְׁתֶּה
לְכָל־שָׂרָיו וַעֲבָדָיו חֵיל ׀ פָּרַס וּמָדַי הַפַּרְתְּמִים וְשָׂרֵי הַמְּדִינוֹת לְפָנָיו׃
4 בְּהַרְאֹתוֹ אֶת־עֹשֶׁר כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ וְאֶת־יְקָר תִּפְאֶרֶת גְּדוּלָּתוֹ יָמִים
ה רַבִּים שְׁמוֹנִים וּמְאַת יוֹם׃ וּבִמְלוֹאת ׀ הַיָּמִים הָאֵלֶּה עָשָׂה הַמֶּלֶךְ
לְכָל־הָעָם הַנִּמְצְאִים בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה לְמִגָּדוֹל וְעַד־קָטָן מִשְׁתֶּה שִׁבְעַת
6 יָמִים בַּחֲצַר גִּנַּת בִּיתַן הַמֶּלֶךְ׃ חוּר ׀ כַּרְפַּס וּתְכֵלֶת אָחוּז בְּחַבְלֵי־בוּץ
וְאַרְגָּמָן עַל־גְּלִילֵי כֶסֶף וְעַמּוּדֵי שֵׁשׁ מִטּוֹת ׀ זָהָב וָכֶסֶף עַל רִצְפַת
7 בַּהַט־וָשֵׁשׁ וְדַר וְסֹחָרֶת׃ וְהַשְׁקוֹת בִּכְלֵי זָהָב וְכֵלִים מִכֵּלִים שׁוֹנִים
8 וְיֵין מַלְכוּת רָב כְּיַד הַמֶּלֶךְ׃ וְהַשְּׁתִיָּה כַדָּת אֵין אֹנֵס כִּי־כֵן ׀ יִסַּד
9 הַמֶּלֶךְ עַל כָּל־רַב בֵּיתוֹ לַעֲשׂוֹת כִּרְצוֹן אִישׁ־וָאִישׁ׃ גַּם וַשְׁתִּי
הַמַּלְכָּה עָשְׂתָה מִשְׁתֵּה נָשִׁים בֵּית הַמַּלְכוּת אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃
י בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי כְּטוֹב לֵב־הַמֶּלֶךְ בַּיָּיִן אָמַר לִמְהוּמָן בִּזְּתָא חַרְבוֹנָא
בִּגְתָא וַאֲבַגְתָא זֵתַר וְכַרְכַּס שִׁבְעַת הַסָּרִיסִים הַמְשָׁרְתִים אֶת־פְּנֵי
11 הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ לְהָבִיא אֶת־וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ בְּכֶתֶר
מַלְכוּת לְהַרְאוֹת הָעַמִּים וְהַשָּׂרִים אֶת־יָפְיָהּ כִּי־טוֹבַת מַרְאֶה הִיא׃
12 וַתְּמָאֵן הַמַּלְכָּה וַשְׁתִּי לָבוֹא בִּדְבַר הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בְּיַד הַסָּרִיסִים וַיִּקְצֹף
13 הַמֶּלֶךְ מְאֹד וַחֲמָתוֹ בָּעֲרָה בוֹ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לַחֲכָמִים יֹדְעֵי הָעִתִּים
14 כִּי־כֵן דְּבַר הַמֶּלֶךְ לִפְנֵי כָּל־יֹדְעֵי דָּת וָדִין׃ וְהַקָּרֹב אֵלָיו כַּרְשְׁנָא
שֵׁתָר אַדְמָתָא תַרְשִׁישׁ מֶרֶס מַרְסְנָא מְמוּכָן שִׁבְעַת שָׂרֵי ׀ פָּרַס וּמָדַי
טו רֹאֵי פְּנֵי הַמֶּלֶךְ הַיֹּשְׁבִים רִאשֹׁנָה בַּמַּלְכוּת׃ כְּדָת מַה־לַּעֲשׂוֹת בַּמַּלְכָּה
וַשְׁתִּי עַל ׀ אֲשֶׁר לֹא־עָשְׂתָה אֶת־מַאֲמַר הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ בְּיַד

v. 5. I. וּבִמְלֹאות ק׳

16 הַסָּרִיסִים׃ וַיֹּ֣אמֶר מְומֻכָ֗ן לִפְנֵ֤י הַמֶּ֙לֶךְ֙ וְהַשָּׂרִ֔ים לֹ֤א עַל־הַמֶּ֙לֶךְ֙
לְבַדּ֔וֹ עָוְתָ֖ה וַשְׁתִּ֣י הַמַּלְכָּ֑ה כִּ֤י עַל־כָּל־הַשָּׂרִים֙ וְעַל־כָּל־הָ֣עַמִּ֔ים אֲשֶׁ֕ר
17 בְּכָל־מְדִינ֖וֹת הַמֶּ֥לֶךְ אֲחַשְׁוֵרֽוֹשׁ׃ כִּֽי־יֵצֵ֤א דְבַר־הַמַּלְכָּה֙ עַל־כָּל־הַנָּשִׁ֔ים
לְהַבְז֥וֹת בַּעְלֵיהֶ֖ן בְּעֵינֵיהֶ֑ן בְּאָמְרָ֗ם הַמֶּ֨לֶךְ אֲחַשְׁוֵר֜וֹשׁ אָמַ֨ר לְהָבִ֨יא
18 אֶת־וַשְׁתִּ֧י הַמַּלְכָּ֛ה לְפָנָ֖יו וְלֹא־בָֽאָה׃ וְֽהַיּ֨וֹם הַזֶּ֜ה תֹּאמַ֣רְנָה ׀ שָׂר֣וֹת
פָּֽרַס־וּמָדַ֗י אֲשֶׁ֤ר שָֽׁמְעוּ֙ אֶת־דְּבַ֣ר הַמַּלְכָּ֔ה לְכֹ֖ל שָׂרֵ֣י הַמֶּ֑לֶךְ וּכְדַ֖י
19 בִּזָּי֥וֹן וָקָֽצֶף׃ אִם־עַל־הַמֶּ֣לֶךְ ט֗וֹב יֵצֵ֤א דְבַר־מַלְכוּת֙ מִלְּפָנָ֔יו וְיִכָּתֵ֛ב
בְּדָתֵ֥י פָֽרַס־וּמָדַ֖י וְלֹ֣א יַעֲב֑וֹר אֲשֶׁ֨ר לֹא־תָב֜וֹא וַשְׁתִּ֗י לִפְנֵי֙ הַמֶּ֣לֶךְ
כ אֲחַשְׁוֵר֔וֹשׁ וּמַלְכוּתָהּ֙ יִתֵּ֣ן הַמֶּ֔לֶךְ לִרְעוּתָ֖הּ הַטּוֹבָ֥ה מִמֶּֽנָּה׃ וְנִשְׁמַע֩ פִּתְגָ֨ם
הַמֶּ֤לֶךְ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה֙ בְּכָל־מַלְכוּת֔וֹ כִּ֥י רַבָּ֖ה הִ֑יא וְכָל־הַנָּשִׁ֗ים יִתְּנ֤וּ יְקָר֙
21 לְבַעְלֵיהֶ֔ן לְמִגָּד֖וֹל וְעַד־קָטָֽן׃ וַיִּיטַב֙ הַדָּבָ֔ר בְּעֵינֵ֥י הַמֶּ֖לֶךְ וְהַשָּׂרִ֑ים
22 וַיַּ֥עַשׂ הַמֶּ֖לֶךְ כִּדְבַ֥ר מְמוּכָֽן׃ וַיִּשְׁלַ֤ח סְפָרִים֙ אֶל־כָּל־מְדִינ֣וֹת הַמֶּ֔לֶךְ
אֶל־מְדִינָ֤ה וּמְדִינָה֙ כִּכְתָבָ֔הּ וְאֶל־עַ֥ם וָעָ֖ם כִּלְשׁוֹנ֑וֹ לִהְי֤וֹת כָּל־אִישׁ֙
שֹׂרֵ֣ר בְּבֵית֔וֹ וּמְדַבֵּ֖ר כִּלְשׁ֥וֹן עַמּֽוֹ׃

CAP. II. ב

ב
א אַחַר֙ הַדְּבָרִ֣ים הָאֵ֔לֶּה כְּשֹׁ֕ךְ חֲמַ֖ת הַמֶּ֣לֶךְ אֲחַשְׁוֵר֑וֹשׁ זָכַ֤ר אֶת־וַשְׁתִּי֙
2 וְאֵ֣ת אֲשֶׁר־עָשָׂ֔תָה וְאֵ֥ת אֲשֶׁר־נִגְזַ֖ר עָלֶֽיהָ׃ וַיֹּאמְר֥וּ נַעֲרֵֽי־הַמֶּ֖לֶךְ
3 מְשָׁרְתָ֑יו יְבַקְשׁ֥וּ לַמֶּ֛לֶךְ נְעָר֥וֹת בְּתוּל֖וֹת טוֹב֥וֹת מַרְאֶֽה׃ וְיַפְקֵ֨ד הַמֶּ֣לֶךְ
פְּקִידִים֮ בְּכָל־מְדִינ֣וֹת מַלְכוּתוֹ֒ וְיִקְבְּצ֣וּ אֶת־כָּל־נַעֲרָֽה־בְ֠תוּלָה טוֹבַ֨ת
מַרְאֶ֜ה אֶל־שׁוּשַׁ֤ן הַבִּירָה֙ אֶל־בֵּ֣ית הַנָּשִׁ֔ים אֶל־יַ֥ד הֵגֶ֛א סְרִ֥יס הַמֶּ֖לֶךְ
4 שֹׁמֵ֣ר הַנָּשִׁ֑ים וְנָת֖וֹן תַּמְרוּקֵיהֶֽן׃ וְהַֽנַּעֲרָ֗ה אֲשֶׁ֤ר תִּיטַב֙ בְּעֵינֵ֣י הַמֶּ֔לֶךְ
ה תִּמְלֹ֖ךְ תַּ֣חַת וַשְׁתִּ֑י וַיִּיטַ֧ב הַדָּבָ֛ר בְּעֵינֵ֥י הַמֶּ֖לֶךְ וַיַּ֥עַשׂ כֵּֽן׃ אִ֣ישׁ
יְהוּדִ֔י הָיָ֖ה בְּשׁוּשַׁ֣ן הַבִּירָ֑ה וּשְׁמ֣וֹ מָרְדֳּכַ֗י בֶּ֣ן יָאִ֧יר בֶּן־שִׁמְעִ֛י בֶּן־קִ֖ישׁ
6 אִ֥ישׁ יְמִינִֽי׃ אֲשֶׁ֤ר הָגְלָה֙ מִיר֣וּשָׁלַ֔יִם עִם־הַגֹּלָה֙ אֲשֶׁ֣ר הָגְלְתָ֔ה עִ֖ם
7 יְכָנְיָ֣ה מֶֽלֶךְ־יְהוּדָ֑ה אֲשֶׁ֣ר הֶגְלָ֔ה נְבוּכַדְנֶאצַּ֖ר מֶ֥לֶךְ בָּבֶֽל׃ וַיְהִ֨י אֹמֵ֜ן אֶת־
הֲדַסָּ֗ה הִ֤יא אֶסְתֵּר֙ בַּת־דֹּד֔וֹ כִּ֛י אֵ֥ין לָ֖הּ אָ֣ב וָאֵ֑ם וְהַנַּעֲרָ֤ה יְפַת־תֹּ֙אַר֙
8 וְטוֹבַ֣ת מַרְאֶ֔ה וּבְמ֤וֹת אָבִ֙יהָ֙ וְאִמָּ֔הּ לְקָחָ֧הּ מָרְדֳּכַ֛י ל֖וֹ לְבַֽת׃ וַיְהִ֗י
בְּהִשָּׁמַ֤ע דְּבַר־הַמֶּ֙לֶךְ֙ וְדָת֔וֹ וּבְהִקָּבֵ֛ץ נְעָר֥וֹת רַבּ֛וֹת אֶל־שׁוּשַׁ֥ן הַבִּירָ֖ה
אֶל־יַ֣ד הֵגָ֑י וַתִּלָּקַ֤ח אֶסְתֵּר֙ אֶל־בֵּ֣ית הַמֶּ֔לֶךְ אֶל־יַ֥ד הֵגַ֖י שֹׁמֵ֥ר הַנָּשִֽׁים׃
9 וַתִּיטַ֨ב הַנַּעֲרָ֣ה בְעֵינָיו֮ וַתִּשָּׂ֣א חֶ֣סֶד לְפָנָיו֒ וַ֠יְבַהֵל אֶת־תַּמְרוּקֶ֤יהָ וְאֶת־
מָנוֹתֶ֙הָ֙ לָתֵ֣ת לָ֔הּ וְאֵת֙ שֶׁ֣בַע הַנְּעָר֔וֹת הָרְאֻי֥וֹת לָֽתֶת־לָ֖הּ מִבֵּ֣ית הַמֶּ֑לֶךְ
י וַיְשַׁנֶּ֧הָ וְאֶת־נַעֲרוֹתֶ֛יהָ לְט֖וֹב בֵּ֥ית הַנָּשִֽׁים׃ לֹא־הִגִּ֣ידָה אֶסְתֵּ֔ר אֶת־עַמָּ֖הּ

I. v. 16. מוּמְכָן ק׳ — מְמוּכָן v. 20. נ״א גַּם II. v. 5. סגול בלא מקף

16. Responditque Mamuchan, audiente rege, atque principibus: Non solum regem laesit regina Vasthi, sed et omnes populos, et principes, qui sunt in cunctis provinciis regis Assueri.

17. Egredietur enim sermo reginae ad omnes mulieres, ut contemnant viros suos, et dicant: Rex Assuerus iussit, ut regina Vasthi intraret ad eum, et illa noluit.

18. Atque hoc exemplo omnes principum coniuges Persarum atque Medorum, parvipendent imperia maritorum; unde regis iusta est indignatio.

19. Si tibi placet, egrediatur edictum a facie tua, et scribatur iuxta legem Persarum atque Medorum, quam praeteriri illicitum est, ut nequaquam ultra Vasthi ingrediatur ad regem, sed regnum illius altera, quae melior est illa, accipiat.

20. Et hoc in omne (quod latissimum est) provinciarum tuarum divulgetur imperium, et cunctae uxores tam maiorum, quam minorum, deferant maritis suis honorem.

21. Placuit consilium eius regi, et principibus: fecitque rex iuxta consilium Mamuchan,

22. et misit epistolas ad universas provincias regni sui, ut quaeque gens audire et legere poterat, diversis linguis et litteris, esse viros principes ac maiores in domibus suis; et hoc per cunctos populos divulgari.

CAP. II.

Esther in locum Vasthi ad regem inducitur. Mardochaeus proditionem Bagathan detegit.

1. His ita gestis, postquam regis Assueri indignatio deferbuerat, recordatus est Vasthi, et quae fecisset, vel quae passa esset;

2. dixeruntque pueri regis, ac ministri eius: Quaerantur regi puellae virgines ac speciosae,

3. et mittantur, qui considerent per universas provincias puellas speciosas et virgines; et adducant eas ad civitatem Susan, et tradant eas in domum feminarum sub manu Egei eunuchi, qui est praepositus et custos mulierum regiarum; et accipiant mundum muliebrem, et caetera ad usus necessaria.

4. Et quaecumque inter omnes oculis regis placuerit, ipsa regnet pro Vasthi. Placuit sermo regi; et ita, ut suggesserant, iussit fieri.

5. Erat vir Iudaeus in Susan civitate, vocabulo Mardochaeus * filius Iair, filii Semei, filii Cis, de stirpe Iemini, * c. 11, 2.

6. qui translatus fuerat de Ierusalem eo tempore, quo * Iechoniam, regem Iuda, Nabuchodonosor rex Babylonis transtulerat,

* 4 Reg. 24, 15. Esth. 11, 4.

7. qui fuit nutritius filiae fratris sui Edissae, quae altero nomine vocabatur Esther, et utrumque parentem amiserat; pulchra nimis, et decora facie. Mortuisque patre eius ac matre, Mardochaeus sibi eam adoptavit in filiam.

8. Cumque percrebruisset regis imperium, et iuxta mandatum illius multae pulchrae virgines adducerentur Susan, et Egeo traderentur eunucho; Esther quoque inter caeteras puellas ei tradita est, ut servaretur in numero feminarum.

9. Quae placuit ei, et invenit gratiam in conspectu illius. Et praecepit eunucho, ut acceleraret mundum muliebrem, et traderet ei partes suas, et septem puellas speciosissimas de domo regis, et tam ipsam, quam pedissequas eius ornaret atque excoleret.

10. Quae noluit indicare ei popu-

lum et patriam suam; Mardochaeus enim praeceperat ei, ut de hac re omnino reticeret.

11. Qui deambulabat quotidie ante vestibulum domus, in qua electae virgines servabantur, curam agens salutis Esther, et scire volens, quid ei accideret.

12. Cum autem venisset tempus singularum per ordinem puellarum, ut intrarent ad regem, expletis omnibus, quae ad cultum muliebrem pertinebant, mensis duodecimus vertebatur; ita dumtaxat, ut sex mensibus oleo ungerentur myrrhino, et aliis sex quibusdam pigmentis et aromatibus uterentur.

13. Ingredientesque ad regem, quidquid postulassent ad ornatum pertinens, accipiebant, et ut eis placuerat, compositae de triclinio feminarum ad regis cubiculum transibant.

14. Et quae intraverat vespere, egrediebatur mane, atque inde in secundas aedes deducebatur, quae sub manu Susagazi eunuchi erant, qui concubinis regis praesidebat; nec habebat potestatem ad regem ultra redeundi, nisi voluisset rex, et eam venire iussisset ex nomine.

15. Evoluto autem tempore per ordinem, instabat dies, quo Esther filia Abihail, fratris Mardochaei, quam sibi adoptaverat in filiam, deberet intrare ad regem. Quae non quaesivit muliebrem cultum, sed quaecumque voluit Egeus eunuchus custos virginum, haec ei ad ornatum dedit. Erat enim formosa valde, et incredibili pulchritudine, omnium oculis gratiosa et amabilis videbatur.

16. Ducta est itaque ad cubiculum regis Assueri mense decimo, qui vocatur Tebeth, septimo anno regni eius.

17. Et adamavit eam rex plus quam omnes mulieres, habuitque gratiam et misericordiam coram eo super omnes mulieres, et posuit diadema regni in capite eius, fecitque eam regnare in loco Vasthi.

18. Et iussit convivium praeparari permagnificum cunctis principibus, et servis suis, pro coniunctione et nuptiis Esther. Et dedit requiem universis provinciis, ac dona largitus est iuxta magnificentiam principalem.

19. Cumque secundo quaererentur virgines et congregarentur, Mardochaeus manebat ad ianuam regis.

20. Necdum prodiderat Esther patriam, et populum suum, iuxta mandatum eius. Quidquid enim ille praecipiebat, observabat Esther; et ita cuncta faciebat, ut eo tempore solita erat, quo eam parvulam nutriebat.

21. Eo igitur tempore, quo Mardochaeus ad regis ianuam morabatur, irati sunt Bagathan et Thares, duo eunuchi regis, qui ianitores erant, et in primo palatii limine praesidebant; volueruntque insurgere in regem, et occidere eum.

22. Quod Mardochaeum non latuit, statimque nunciavit reginae Esther; et illa regi ex nomine Mardochaei, qui ad se rem detulerat.

23. Quaesitum est, et inventum; et appensus est uterque eorum in patibulo. Mandatumque est historiis, et annalibus traditum coram rege.

CAP. III.

Aman infensus Mardochaeo, quod ipsum adorare nollet, de universa gente Iudaeorum delenda edictum a rege extorquet.

1. Post haec rex Assuerus exaltavit Aman filium Amadathi, qui erat de stirpe Agag; et posuit solium eius super omnes principes, quos habebat.

2. Cunctique servi regis, qui in foribus palatii versabantur, flectebant genua, et adorabant Aman; sic enim praeceperat eis imperator; solus Mardochaeus non flectebat genu, neque adorabat eum.

3. Cui dixerunt pueri regis, qui ad fores palatii praesidebant: Cur praeter caeteros non observas mandatum regis?

4. Cumque hoc crebrius dicerent, et ille nollet audire, nunciaverunt Aman, scire cupientes, utrum per-

וְאֶת־מוֹלַדְתָּהּ כִּי מָרְדֳּכַי צִוָּה עָלֶיהָ אֲשֶׁר לֹא־תַגִּיד׃ וּבְכָל־יוֹם וָיוֹם 11
מָרְדֳּכַי מִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי חֲצַר בֵּית־הַנָּשִׁים לָדַעַת אֶת־שְׁלוֹם אֶסְתֵּר
וּמַה־יֵּעָשֶׂה בָּהּ׃ וּבְהַגִּיעַ תֹּר נַעֲרָה וְנַעֲרָה לָבוֹא ׀ אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ 12
מִקֵּץ הֱיוֹת לָהּ כְּדָת הַנָּשִׁים שְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ כִּי כֵּן יִמְלְאוּ יְמֵי
מְרוּקֵיהֶן שִׁשָּׁה חֳדָשִׁים בְּשֶׁמֶן הַמֹּר וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים בַּבְּשָׂמִים
וּבְתַמְרוּקֵי הַנָּשִׁים׃ וּבָזֶה הַנַּעֲרָה בָּאָה אֶל־הַמֶּלֶךְ אֵת כָּל־אֲשֶׁר 13
תֹּאמַר יִנָּתֵן לָהּ לָבוֹא עִמָּהּ מִבֵּית הַנָּשִׁים עַד־בֵּית הַמֶּלֶךְ׃ בָּעֶרֶב ׀ 14
הִיא בָאָה וּבַבֹּקֶר הִיא שָׁבָה אֶל־בֵּית הַנָּשִׁים שֵׁנִי אֶל־יַד שַׁעַשְׁגַז
סְרִיס הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַפִּילַגְשִׁים לֹא־תָבוֹא עוֹד אֶל־הַמֶּלֶךְ כִּי אִם־חָפֵץ
בָּהּ הַמֶּלֶךְ וְנִקְרְאָה בְשֵׁם׃ וּבְהַגִּיעַ תֹּר־אֶסְתֵּר בַּת־אֲבִיחַיִל ׀ דֹּד טו
מָרְדֳּכַי אֲשֶׁר לָקַח־לוֹ לְבַת לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ לֹא בִקְשָׁה דָּבָר כִּי אִם
אֶת־אֲשֶׁר יֹאמַר הֵגַי סְרִיס־הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַנָּשִׁים וַתְּהִי אֶסְתֵּר נֹשֵׂאת
חֵן בְּעֵינֵי כָּל־רֹאֶיהָ׃ וַתִּלָּקַח אֶסְתֵּר אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אֶל־בֵּית 16
מַלְכוּתוֹ בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי הוּא־חֹדֶשׁ טֵבֵת בִּשְׁנַת־שֶׁבַע לְמַלְכוּתוֹ׃
וַיֶּאֱהַב הַמֶּלֶךְ אֶת־אֶסְתֵּר מִכָּל־הַנָּשִׁים וַתִּשָּׂא־חֵן וָחֶסֶד לְפָנָיו מִכָּל־ 17
הַבְּתוּלוֹת וַיָּשֶׂם כֶּתֶר־מַלְכוּת בְּרֹאשָׁהּ וַיַּמְלִיכֶהָ תַּחַת וַשְׁתִּי׃ וַיַּעַשׂ 18
הַמֶּלֶךְ מִשְׁתֶּה גָדוֹל לְכָל־שָׂרָיו וַעֲבָדָיו אֵת מִשְׁתֵּה אֶסְתֵּר וַהֲנָחָה
לַמְּדִינוֹת עָשָׂה וַיִּתֵּן מַשְׂאֵת כְּיַד הַמֶּלֶךְ׃ וּבְהִקָּבֵץ בְּתוּלוֹת שֵׁנִית 19
וּמָרְדֳּכַי יֹשֵׁב בְּשַׁעַר־הַמֶּלֶךְ׃ אֵין אֶסְתֵּר מַגֶּדֶת מוֹלַדְתָּהּ וְאֶת־עַמָּהּ כ
כַּאֲשֶׁר צִוָּה עָלֶיהָ מָרְדֳּכָי וְאֶת־מַאֲמַר מָרְדֳּכַי אֶסְתֵּר עֹשָׂה כַּאֲשֶׁר
הָיְתָה בְאָמְנָה אִתּוֹ׃ בַּיָּמִים הָהֵם וּמָרְדֳּכַי יֹשֵׁב בְּשַׁעַר־הַמֶּלֶךְ 21
קָצַף בִּגְתָן וָתֶרֶשׁ שְׁנֵי־סָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ מִשֹּׁמְרֵי הַסַּף וַיְבַקְשׁוּ לִשְׁלֹחַ
יָד בַּמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרֹשׁ׃ וַיִּוָּדַע הַדָּבָר לְמָרְדֳּכַי וַיַּגֵּד לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה 22
וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לַמֶּלֶךְ בְּשֵׁם מָרְדֳּכָי׃ וַיְבֻקַּשׁ הַדָּבָר וַיִּמָּצֵא וַיִּתָּלוּ 23
שְׁנֵיהֶם עַל־עֵץ וַיִּכָּתֵב בְּסֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃

ג CAP. III. ג

אַחַר ׀ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה גִּדַּל הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אֶת־הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא א
הָאֲגָגִי וַיְנַשְּׂאֵהוּ וַיָּשֶׂם אֶת־כִּסְאוֹ מֵעַל כָּל־הַשָּׂרִים אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ וְכָל־עַבְדֵי 2
הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ כֹּרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים לְהָמָן כִּי־כֵן צִוָּה־לוֹ
הַמֶּלֶךְ וּמָרְדֳּכַי לֹא יִכְרַע וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה׃ וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־ 3
בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ לְמָרְדֳּכָי מַדּוּעַ אַתָּה עוֹבֵר אֵת מִצְוַת הַמֶּלֶךְ׃ וַיְהִי 4
בְּאָמְרָם אֵלָיו יוֹם וָיוֹם וְלֹא שָׁמַע אֲלֵיהֶם וַיַּגִּידוּ לְהָמָן לִרְאוֹת

II. v. 12. נ"א כְּדָת v. 14. הר' בח"ק ונ"א רְ III. v. 4. כְּ' ק'

ה הַיַעַמְדוּ דִּבְרֵי מָרְדֳּכַי כִּי־הִגִּיד לָהֶם אֲשֶׁר־הוּא יְהוּדִי׃ וַיַּרְא הָמָן
6 כִּי־אֵין מָרְדֳּכַי כֹּרֵעַ וּמִשְׁתַּחֲוֶה לוֹ וַיִּמָּלֵא הָמָן חֵמָה׃ וַיִּבֶז בְּעֵינָיו
לִשְׁלֹחַ יָד בְּמָרְדֳּכַי לְבַדּוֹ כִּי־הִגִּידוּ לוֹ אֶת־עַם מָרְדֳּכָי וַיְבַקֵּשׁ הָמָן
לְהַשְׁמִיד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־מַלְכוּת אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ עַם מָרְדֳּכָי׃
7 בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן הוּא־חֹדֶשׁ נִיסָן בִּשְׁנַת שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ
הִפִּיל פּוּר הוּא הַגּוֹרָל לִפְנֵי הָמָן מִיּוֹם ׀ לְיוֹם וּמֵחֹדֶשׁ לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־
8 עָשָׂר הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר׃ וַיֹּאמֶר הָמָן לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ יֶשְׁנוֹ עַם־
אֶחָד מְפֻזָּר וּמְפֹרָד בֵּין הָעַמִּים בְּכֹל מְדִינוֹת מַלְכוּתֶךָ וְדָתֵיהֶם שֹׁנוֹת
מִכָּל־עָם וְאֶת־דָּתֵי הַמֶּלֶךְ אֵינָם עֹשִׂים וְלַמֶּלֶךְ אֵין־שֹׁוֶה לְהַנִּיחָם׃
9 אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יִכָּתֵב לְאַבְּדָם וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים כִּכַּר־כֶּסֶף אֶשְׁקוֹל
י עַל־יְדֵי עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה לְהָבִיא אֶל־גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיָּסַר הַמֶּלֶךְ אֶת־
טַבַּעְתּוֹ מֵעַל יָדוֹ וַיִּתְּנָהּ לְהָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי צֹרֵר הַיְּהוּדִים׃
11 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהָמָן הַכֶּסֶף נָתוּן לָךְ וְהָעָם לַעֲשׂוֹת בּוֹ כַּטּוֹב בְּעֵינֶיךָ׃
12 וַיִּקָּרְאוּ סֹפְרֵי הַמֶּלֶךְ בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר יוֹם בּוֹ וַיִּכָּתֵב
כְּכָל־אֲשֶׁר־צִוָּה הָמָן אֶל אֲחַשְׁדַּרְפְּנֵי־הַמֶּלֶךְ וְאֶל־הַפַּחוֹת אֲשֶׁר ׀ עַל־
מְדִינָה וּמְדִינָה וְאֶל־שָׂרֵי עַם וָעָם מְדִינָה וּמְדִינָה כִּכְתָבָהּ וְעַם וָעָם
13 כִּלְשׁוֹנוֹ בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרֹשׁ נִכְתָּב וְנֶחְתָּם בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ׃ וְנִשְׁלוֹחַ
סְפָרִים בְּיַד הָרָצִים אֶל־כָּל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד
אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים מִנַּעַר וְעַד־זָקֵן טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד בִּשְׁלוֹשָׁה
14 עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר וּשְׁלָלָם לָבוֹז׃ פַּתְשֶׁגֶן הַכְּתָב
לְהִנָּתֵן דָּת בְּכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה גָּלוּי לְכָל־הָעַמִּים לִהְיוֹת עֲתִדִים
טו לַיּוֹם הַזֶּה׃ הָרָצִים יָצְאוּ דְחוּפִים בִּדְבַר הַמֶּלֶךְ וְהַדָּת נִתְּנָה בְּשׁוּשַׁן
הַבִּירָה וְהַמֶּלֶךְ וְהָמָן יָשְׁבוּ לִשְׁתּוֹת וְהָעִיר שׁוּשָׁן נָבוֹכָה׃

CAP. IV. ד

ד
א וּמָרְדֳּכַי יָדַע אֶת־כָּל־אֲשֶׁר נַעֲשָׂה וַיִּקְרַע מָרְדֳּכַי אֶת־בְּגָדָיו וַיִּלְבַּשׁ
2 שַׂק וָאֵפֶר וַיֵּצֵא בְּתוֹךְ הָעִיר וַיִּזְעַק זְעָקָה גְדֹלָה וּמָרָה׃ וַיָּבוֹא עַד
3 לִפְנֵי שַׁעַר־הַמֶּלֶךְ כִּי אֵין לָבוֹא אֶל־שַׁעַר הַמֶּלֶךְ בִּלְבוּשׁ שָׂק׃ וּבְכָל־
מְדִינָה וּמְדִינָה מְקוֹם אֲשֶׁר דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ מַגִּיעַ אֵבֶל גָּדוֹל
4 לַיְּהוּדִים וְצוֹם וּבְכִי וּמִסְפֵּד שַׂק וָאֵפֶר יֻצַּע לָרַבִּים׃ וַתָּבוֹאינָה נַעֲרוֹת
אֶסְתֵּר וְסָרִיסֶיהָ וַיַּגִּידוּ לָהּ וַתִּתְחַלְחַל הַמַּלְכָּה מְאֹד וַתִּשְׁלַח בְּגָדִים
ה לְהַלְבִּישׁ אֶת־מָרְדֳּכַי וּלְהָסִיר שַׂקּוֹ מֵעָלָיו וְלֹא קִבֵּל׃ וַתִּקְרָא אֶסְתֵּר

III. v. 6. נ"א הָ — v. 12. קמץ בז"ק — IV. v. 1. נ"א הָ — v. 4.
וַתָּבוֹאֶינָה — וַתָּבוֹאנָה ק׳

severaret in sententia; dixerat enim eis se esse Iudaeum.

5. Quod cum audisset Aman, et experimento probasset, quod Mardochaeus non flecteret sibi genu, nec se adoraret, iratus est valde,

6. et pro nihilo duxit in unum Mardochaeum mittere manus suas; audierat enim, quod esset gentis Iudaeae; magisque voluit omnem Iudaeorum, qui erant in regno Assueri, perdere nationem.

7. Mense primo (cuius vocabulum est Nisan) anno duodecimo regni Assueri, missa est sors in urnam, quae Hebraice dicitur phur, coram Aman, quo die et quo mense gens Iudaeorum deberet interfici; et exivit mensis duodecimus, qui vocatur Adar.

8. Dixitque Aman regi Assuero: Est populus per omnes provincias regni tui dispersus, et a se mutuo separatus, novis utens legibus et ceremoniis, insuper et regis scita contemnens. Et optime nosti, quod non expediat regno tuo, ut insolescat per licentiam.

9. Si tibi placet, decerne, ut pereat, et decem millia talentorum appendam arcariis gazae tuae.

10. Tulit ergo rex annulum, quo utebatur, de manu sua, et dedit eum Aman filio Amadathi de progenie Agag, hosti Iudaeorum,

11. dixitque ad eum: Argentum, quod tu polliceris, tuum sit. De populo age, quod tibi placet.

12. Vocatique sunt scribae regis mense primo Nisan, tertia decima die eiusdem mensis; et scriptum est, ut iusserat Aman, ad omnes satrapas regis, et iudices provinciarum, diversarumque gentium, ut quaeque gens legere poterat, et audire pro varietate linguarum ex nomine regis Assueri; et litterae signatae ipsius annulo,

13. missae sunt per cursores regis ad universas provincias, ut occiderent atque delerent omnes Iudaeos, a puero usque ad senem, parvulos, et mulieres, uno die, hoc est tertio decimo mensis duodecimi, qui vocatur Adar, et bona eorum diriperent.

14. Summa autem epistolarum haec fuit, ut omnes provinciae scirent, et pararent se ad praedictam diem

15. Festinabant cursores, qui missi erant, regis imperium explere. Statimque in Susan pependit edictum, rege et Aman celebrante convivium, et cunctis Iudaeis, qui in urbe erant, flentibus.

CAP. IV.

Mardochaeus per nuncium agit cum Esther, ut regem adiret.

1. Quae cum audisset Mardochaeus, scidit vestimenta sua, et indutus est sacco, spargens cinerem capiti; et in platea mediae civitatis voce magna clamabat, ostendens amaritudinem animi sui,

2. et hoc eiulatu usque ad fores palatii gradiens. Non enim erat licitum indutum sacco aulam regis intrare.

3. In omnibus quoque provinciis, oppidis, ac locis, ad quae crudele regis dogma pervenerat, planctus ingens erat apud Iudaeos, ieiunium, ululatus, et fletus, sacco et cinere multis pro strato utentibus.

4. Ingressae autem sunt puellae Esther et eunuchi, nunciaveruntque ei. Quod audiens consternata est, et vestem misit, ut ablàto sacco induerent eum; quam accipere noluit.

5. Accitoque Athach eunucho,

quem rex ministrum ei dederat, praecepit ei, ut iret ad Mardochaeum, et disceret ab eo, cur hoc faceret.

6. Egressusque Athach, ivit ad Mardochaeum stantem in platea civitatis, ante ostium palatii;

7. qui indicavit ei omnia, quae acciderant, quomodo Aman promisisset, ut in thesauros regis pro Iudaeorum nece inferret argentum.

8. Exemplar quoque edicti, quod pendebat in Susan, dedit ei, ut reginae ostenderet, et moneret eam, ut intraret ad regem, et deprecaretur eum pro populo suo.

9. Regressus Athach, nunciavit Esther omnia, quae Mardochaeus dixerat.

10. Quae respondit ei, et iussit, ut diceret Mardochaeo.

11. Omnes servi regis, et cunctae, quae sub ditione eius sunt, norunt provinciae, quod sive vir, sive mulier, non vocatus, interius atrium regis intraverit, absque ulla cunctatione statim interficiatur; nisi forte rex auream virgam ad eum tetenderit pro signo clementiae, atque ita possit vivere. Ego igitur, quomodo ad regem intrare potero, quae triginta iam diebus non sum vocata ad eum?

12. Quod cum audisset Mardochaeus,

13. rursum mandavit Esther, dicens: Ne putes, quod animam tuam tantum liberes, quia in domo regis es prae cunctis Iudaeis;

14. si enim nunc silueris, per aliam occasionem liberabuntur Iudaei: et tu, et domus patris tui peribitis. Et quis novit, utrum idcirco ad regnum veneris, ut in tali tempore parareris?

15. Rursumque Esther haec Mardochaeo verba mandavit:

16. Vade et congrega omnes Iudaeos, quos in Susan repereris, et orate pro me. Non comedatis, et non bibatis tribus diebus, et tribus noctibus; et ego cum ancillis meis similiter ieiunabo, et tunc ingrediar ad regem, contra legem faciens, non vocata, tradensque me morti et periculo.

17. Ivit itaque Mardochaeus, et fecit omnia, quae ei Esther praeceperat

Cap. V.

Esther a rege blande excepta, hunc ad convivium invitat.

1. Die autem tertio induta est Esther regalibus vestimentis, et stetit in atrio domus regiae, quod erat interius, contra basilicam regis; at ille sedebat super solium suum in consistorio palatii contra ostium domus.

2. Cumque vidisset Esther reginam stantem, placuit oculis eius, et extendit contra eam virgam auream, quam tenebat manu. Quae accedens, osculata est summitatem virgae eius.

3. Dixitque ad eam rex: Quid vis Esther regina? quae est petitio tua? etiamsi dimidiam partem regni petieris, dabitur tibi.

4. At illa respondit: Si regi placet, obsecro, ut venias ad me hodie, et Aman tecum ad convivium, quod paravi.

5. Statimque rex, vocate, inquit, cito Aman, ut Esther obediat voluntati. Venerunt itaque rex et Aman ad convivium, quod eis regina paraverat.

6. Dixitque ei rex, postquam vinum biberat abundanter: Quid petis, ut detur tibi? et pro qua re postulas? etiam si dimidiam partem regni mei petieris, impetrabis.

7. Cui respondit Esther: Petitio mea, et preces sunt istae:

לְהֲתָ֡ךְ מִסָּרִיסֵ֤י הַמֶּ֙לֶךְ֙ אֲשֶׁ֣ר הֶעֱמִ֣יד לְפָנֶ֔יהָ וַתְּצַוֵּ֖הוּ עַל־מָרְדֳּכָ֑י לָדַ֥עַת
6 מַה־זֶּ֖ה וְעַל־מַה־זֶּֽה׃ וַיֵּצֵ֥א הֲתָ֖ךְ אֶל־מָרְדֳּכָ֑י אֶל־רְח֣וֹב הָעִ֔יר אֲשֶׁ֖ר
7 לִפְנֵ֥י שַֽׁעַר־הַמֶּֽלֶךְ׃ וַיַּגֶּד־ל֣וֹ מָרְדֳּכַ֔י אֵ֖ת כָּל־אֲשֶׁ֣ר קָרָ֑הוּ וְאֵ֣ת ׀ פָּרָשַׁ֣ת
הַכֶּ֗סֶף אֲשֶׁ֨ר אָמַ֤ר הָמָן֙ לִשְׁק֔וֹל עַל־גִּנְזֵ֥י הַמֶּ֛לֶךְ בַּיְּהוּדִיִּ֖ים לְאַבְּדָֽם׃
8 וְאֶת־פַּתְשֶׁ֣גֶן כְּתָב־הַדָּ֣ת אֲשֶׁר־נִתַּ֨ן בְּשׁוּשָׁ֤ן לְהַשְׁמִידָם֙ נָ֣תַן ל֔וֹ לְהַרְא֥וֹת
אֶת־אֶסְתֵּ֖ר וּלְהַגִּ֣יד לָ֑הּ וּלְצַוּ֣וֹת עָלֶ֗יהָ לָב֨וֹא אֶל־הַמֶּ֧לֶךְ לְהִֽתְחַנֶּן־ל֛וֹ
9 וּלְבַקֵּ֥שׁ מִלְּפָנָ֖יו עַל־עַמָּֽהּ׃ וַיָּב֖וֹא הֲתָ֑ךְ וַיַּגֵּ֣ד לְאֶסְתֵּ֔ר אֵ֖ת דִּבְרֵ֥י מָרְדֳּכָֽי׃
11 י וַתֹּ֤אמֶר אֶסְתֵּר֙ לַהֲתָ֔ךְ וַתְּצַוֵּ֖הוּ אֶל־מָרְדֳּכָֽי׃ כָּל־עַבְדֵ֨י הַמֶּ֜לֶךְ וְעַם
מְדִינ֣וֹת הַמֶּ֗לֶךְ יֽוֹדְעִים֙ אֲשֶׁ֣ר כָּל־אִ֣ישׁ וְאִשָּׁ֡ה אֲשֶׁ֣ר יָבֽוֹא־אֶל־הַמֶּ֩לֶךְ֩
אֶל־הֶחָצֵ֨ר הַפְּנִימִ֜ית אֲשֶׁ֣ר לֹֽא־יִקָּרֵ֗א אַחַ֤ת דָּתוֹ֙ לְהָמִ֔ית לְ֠בַד מֵאֲשֶׁ֨ר
יֽוֹשִׁיט־ל֥וֹ הַמֶּ֛לֶךְ אֶת־שַׁרְבִ֥יט הַזָּהָ֖ב וְחָיָ֑ה וַאֲנִ֗י לֹ֤א נִקְרֵ֙אתִי֙ לָב֣וֹא
12 13 אֶל־הַמֶּ֔לֶךְ זֶ֖ה שְׁלוֹשִׁ֥ים יֽוֹם׃ וַיַּגִּ֣ידוּ לְמָרְדֳּכָ֔י אֵ֖ת דִּבְרֵ֥י אֶסְתֵּֽר׃ וַיֹּ֥אמֶר
מָרְדֳּכַ֖י לְהָשִׁ֣יב אֶל־אֶסְתֵּ֑ר אַל־תְּדַמִּ֣י בְנַפְשֵׁ֔ךְ לְהִמָּלֵ֥ט בֵּית־הַמֶּ֖לֶךְ
14 מִכָּל־הַיְּהוּדִֽים׃ כִּ֣י אִם־הַחֲרֵ֣שׁ תַּחֲרִ֘ישִׁי֮ בָּעֵ֣ת הַזֹּאת֒ רֶ֣וַח וְהַצָּלָ֞ה
יַעֲמ֤וֹד לַיְּהוּדִים֙ מִמָּק֣וֹם אַחֵ֔ר וְאַ֥תְּ וּבֵית־אָבִ֖יךְ תֹּאבֵ֑דוּ וּמִ֣י יוֹדֵ֔עַ
טו אִם־לְעֵ֣ת כָּזֹ֔את הִגַּ֖עַתְּ לַמַּלְכֽוּת׃ וַתֹּ֥אמֶר אֶסְתֵּ֖ר לְהָשִׁ֥יב אֶֽל־מָרְדֳּכָֽי׃
16 לֵךְ֩ כְּנ֨וֹס אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִ֜ים הַנִּמְצְאִ֣ים בְּשׁוּשָׁ֗ן וְצ֣וּמוּ עָ֠לַי וְאַל־תֹּאכְל֨וּ
וְאַל־תִּשְׁתּ֜וּ שְׁלֹ֤שֶׁת יָמִים֙ לַ֣יְלָה וָי֔וֹם גַּם־אֲנִ֥י וְנַעֲרֹתַ֖י אָצ֣וּם כֵּ֑ן וּבְכֵ֞ן
17 אָב֤וֹא אֶל־הַמֶּ֙לֶךְ֙ אֲשֶׁ֣ר לֹֽא־כַדָּ֔ת וְכַאֲשֶׁ֥ר אָבַ֖דְתִּי אָבָֽדְתִּי׃ וַֽיַּעֲבֹ֖ר
מָרְדֳּכָ֑י וַיַּ֕עַשׂ כְּכֹ֛ל אֲשֶׁר־צִוְּתָ֥ה עָלָ֖יו אֶסְתֵּֽר׃

ה CAP. V. ה

א וַיְהִ֣י ׀ בַּיּ֣וֹם הַשְּׁלִישִׁ֗י וַתִּלְבַּ֤שׁ אֶסְתֵּר֙ מַלְכ֔וּת וַֽתַּעֲמֹ֞ד בַּחֲצַ֣ר בֵּית־
הַמֶּ֙לֶךְ֙ הַפְּנִימִ֔ית נֹ֖כַח בֵּ֣ית הַמֶּ֑לֶךְ וְ֠הַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁ֞ב עַל־כִּסֵּ֤א מַלְכוּתוֹ֙
2 בְּבֵ֣ית הַמַּלְכ֔וּת נֹ֖כַח פֶּ֥תַח הַבָּֽיִת׃ וַיְהִי֩ כִרְא֨וֹת הַמֶּ֜לֶךְ אֶת־אֶסְתֵּ֣ר
הַמַּלְכָּ֗ה עֹמֶ֙דֶת֙ בֶּֽחָצֵ֔ר נָשְׂאָ֥ה חֵ֖ן בְּעֵינָ֑יו וַיּ֨וֹשֶׁט הַמֶּ֜לֶךְ לְאֶסְתֵּ֗ר אֶת־
שַׁרְבִ֤יט הַזָּהָב֙ אֲשֶׁ֣ר בְּיָד֔וֹ וַתִּקְרַ֣ב אֶסְתֵּ֔ר וַתִּגַּ֖ע בְּרֹ֥אשׁ הַשַּׁרְבִֽיט׃
3 וַיֹּ֤אמֶר לָהּ֙ הַמֶּ֔לֶךְ מַה־לָּ֖ךְ אֶסְתֵּ֣ר הַמַּלְכָּ֑ה וּמַה־בַּקָּשָׁתֵ֛ךְ עַד־חֲצִ֥י
4 הַמַּלְכ֖וּת וְיִנָּ֥תֵֽן לָֽךְ׃ וַתֹּ֣אמֶר אֶסְתֵּ֔ר אִם־עַל־הַמֶּ֖לֶךְ ט֑וֹב יָב֨וֹא הַמֶּ֤לֶךְ
ה וְהָמָן֙ הַיּ֔וֹם אֶל־הַמִּשְׁתֶּ֖ה אֲשֶׁר־עָשִׂ֥יתִי לֽוֹ׃ וַיֹּ֣אמֶר הַמֶּ֔לֶךְ מַהֲרוּ֙ אֶת־
הָמָ֔ן לַעֲשׂ֖וֹת אֶת־דְּבַ֣ר אֶסְתֵּ֑ר וַיָּבֹ֤א הַמֶּ֙לֶךְ֙ וְהָמָ֔ן אֶל־הַמִּשְׁתֶּ֖ה אֲשֶׁר־
6 עָשְׂתָ֥ה אֶסְתֵּֽר׃ וַיֹּ֨אמֶר הַמֶּ֤לֶךְ לְאֶסְתֵּר֙ בְּמִשְׁתֵּ֣ה הַיַּ֔יִן מַה־שְּׁאֵלָתֵ֖ךְ
7 וְיִנָּ֣תֵֽן לָ֑ךְ וּמַה־בַּקָּשָׁתֵ֛ךְ עַד־חֲצִ֥י הַמַּלְכ֖וּת וְתֵעָֽשׂ׃ וַתַּ֥עַן אֶסְתֵּ֖ר

IV. v. 6. 13. 15. 17. נ"א הֲ v. 7 הַיְּהוּדִים ק׳ — הַיְּהוּדִיִּים כ׳ v. 12. קמץ בז"ק

8 וַתֹּאמַר שְׁאֵלָתִי וּבַקָּשָׁתִי: אִם־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וְאִם־עַל־
הַמֶּלֶךְ טוֹב לָתֵת אֶת־שְׁאֵלָתִי וְלַעֲשׂוֹת אֶת־בַּקָּשָׁתִי יָבוֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן
9 אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה לָהֶם וּמָחָר אֶעֱשֶׂה כִּדְבַר הַמֶּלֶךְ: וַיֵּצֵא הָמָן
בַּיּוֹם הַהוּא שָׂמֵחַ וְטוֹב לֵב וְכִרְאוֹת הָמָן אֶת־מָרְדֳּכַי בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ
י וְלֹא־קָם וְלֹא־זָע מִמֶּנּוּ וַיִּמָּלֵא הָמָן עַל־מָרְדֳּכַי חֵמָה: וַיִּתְאַפַּק הָמָן
11 וַיָּבוֹא אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּשְׁלַח וַיָּבֵא אֶת־אֹהֲבָיו וְאֶת־זֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ: וַיְסַפֵּר
לָהֶם הָמָן אֶת־כְּבוֹד עָשְׁרוֹ וְרֹב בָּנָיו וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר גִּדְּלוֹ הַמֶּלֶךְ וְאֵת
12 אֲשֶׁר נִשְּׂאוֹ עַל־הַשָּׂרִים וְעַבְדֵי הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר הָמָן אַף לֹא־הֵבִיאָה
אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה עִם־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשָׂתָה כִּי אִם־אוֹתִי
13 וְגַם־לְמָחָר אֲנִי קָרוּא־לָהּ עִם־הַמֶּלֶךְ: וְכָל־זֶה אֵינֶנּוּ שֹׁוֶה לִי בְּכָל־עֵת
14 אֲשֶׁר אֲנִי רֹאֶה אֶת־מָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ: וַתֹּאמֶר לוֹ
זֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ וְכָל־אֹהֲבָיו יַעֲשׂוּ־עֵץ גָּבֹהַּ חֲמִשִּׁים אַמָּה וּבַבֹּקֶר ׀ אֱמֹר
לַמֶּלֶךְ וְיִתְלוּ אֶת־מָרְדֳּכַי עָלָיו וּבֹא עִם־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַמִּשְׁתֶּה שָׂמֵחַ
וַיִּיטַב הַדָּבָר לִפְנֵי הָמָן וַיַּעַשׂ הָעֵץ:

Cap. VI. ו

א בַּלַּיְלָה הַהוּא נָדְדָה שְׁנַת הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר לְהָבִיא אֶת־סֵפֶר הַזִּכְרֹנוֹת
2 דִּבְרֵי הַיָּמִים וַיִּהְיוּ נִקְרָאִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: וַיִּמָּצֵא כָתוּב אֲשֶׁר הִגִּיד
מָרְדֳּכַי עַל־בִּגְתָנָא וָתֶרֶשׁ שְׁנֵי סָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ מִשֹּׁמְרֵי הַסַּף אֲשֶׁר בִּקְשׁוּ
3 לִשְׁלֹחַ יָד בַּמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מַה־נַּעֲשָׂה יְקָר וּגְדוּלָּה
לְמָרְדֳּכַי עַל־זֶה וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי הַמֶּלֶךְ מְשָׁרְתָיו לֹא־נַעֲשָׂה עִמּוֹ דָּבָר:
4 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מִי בֶחָצֵר וְהָמָן בָּא לַחֲצַר בֵּית־הַמֶּלֶךְ הַחִיצוֹנָה לֵאמֹר
ה לַמֶּלֶךְ לִתְלוֹת אֶת־מָרְדֳּכַי עַל־הָעֵץ אֲשֶׁר־הֵכִין לוֹ: וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי
6 הַמֶּלֶךְ אֵלָיו הִנֵּה הָמָן עֹמֵד בֶּחָצֵר וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ יָבוֹא: וַיָּבוֹא הָמָן
וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ מַה־לַּעֲשׂוֹת בָּאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ וַיֹּאמֶר
7 הָמָן בְּלִבּוֹ לְמִי יַחְפֹּץ הַמֶּלֶךְ לַעֲשׂוֹת יְקָר יוֹתֵר מִמֶּנִּי: וַיֹּאמֶר הָמָן
8 אֶל־הַמֶּלֶךְ אִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ: יָבִיאוּ לְבוּשׁ מַלְכוּת אֲשֶׁר
לָבַשׁ־בּוֹ הַמֶּלֶךְ וְסוּס אֲשֶׁר רָכַב עָלָיו הַמֶּלֶךְ וַאֲשֶׁר נִתַּן כֶּתֶר מַלְכוּת
9 בְּרֹאשׁוֹ: וְנָתוֹן הַלְּבוּשׁ וְהַסּוּס עַל־יַד־אִישׁ מִשָּׂרֵי הַמֶּלֶךְ הַפַּרְתְּמִים
וְהִלְבִּשׁוּ אֶת־הָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ וְהִרְכִּיבֻהוּ עַל־הַסּוּס
בִּרְחוֹב הָעִיר וְקָרְאוּ לְפָנָיו כָּכָה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ
י בִּיקָרוֹ: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהָמָן מַהֵר קַח אֶת־הַלְּבוּשׁ וְאֶת־הַסּוּס כַּאֲשֶׁר
דִּבַּרְתָּ וַעֲשֵׂה־כֵן לְמָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי הַיּוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ אַל־תַּפֵּל דָּבָר
11 מִכֹּל אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: וַיִּקַּח הָמָן אֶת־הַלְּבוּשׁ וְאֶת־הַסּוּס וַיַּלְבֵּשׁ אֶת־

8. Si inveni in conspectu regis gratiam, et si regi placet, ut det mihi, quod postulo, et meam impleat petitionem; veniat rex et Aman ad convivium, quod paravi eis, et cras aperiam regi voluntatem meam.

9. Egressus est itaque illo die Aman laetus et alacer. Cumque vidisset Mardochaeum sedentem ante fores palatii, et non solum non assurrexisse sibi, sed nec motum quidem de loco sessionis suae, indignatus est valde.

10. Et dissimulata ira, reversus in domum suam, convocavit ad se amicos suos, et Zares uxorem suam.

11. Et exposuit illis magnitudinem divitiarum suarum, filiorumque turbam, et quanta eum gloria super omnes principes et servos suos rex elevasset.

12. Et post haec ait: Regina quoque Esther nullum alium vocavit ad convivium cum rege, praeter me: apud quam etiam cras cum rege pransurus sum.

13. Et cum haec omnia habeam, nihil me habere puto, quamdiu videro Mardochaeum Iudaeum sedentem ante fores regias.

14. Responderuntque ei Zares uxor eius, et caeteri amici: Iube parari excelsam trabem, habentem altitudinis quinquaginta cubitos, et dic mane regi, ut appendatur super eam Mardochaeus, et sic ibis cum rege laetus ad convivium. Placuit ei consilium, et iussit excelsam parari crucem.

CAP. VI.

Aman iubetur publice honorare Mardochaeum.

1. Noctem illam duxit rex insomnem, iussitque sibi afferri historias et annales priorum temporum. Quae cum illo praesente legerentur,

2. ventum est ad illum locum, ubi scriptum erat, quomodo nunciasset Mardochaeus insidias Bagathan, et Thares eunuchorum, regem Assuerum iugulare cupientium;

3. quod cum audisset rex, ait: Quid pro hac fide honoris ac praemii Mardochaeus consecutus est? Dixerunt ei servi illius ac ministri: Nihil omnino mercedis accepit.

4. Statimque rex: Quis est, inquit, in atrio? Aman quippe interius atrium domus regiae intraverat, ut suggereret regi, et iuberet Mardochaeum affigi patibulo, quod ei fuerat praeparatum.

5. Responderunt pueri: Aman stat in atrio. Dixitque rex: Ingrediatur!

6. Cumque esset ingressus, ait illi: Quid debet fieri viro, quem rex honorare desiderat? Cogitans autem in corde suo Aman, et reputans, quod nullum alium rex, nisi se, vellet honorare,

7. respondit: Homo, quem rex honorare cupit,

8. debet indui vestibus regiis, et imponi super equum, qui de sella regis est, et accipere regium diadema super caput suum,

9. et primus de regiis principibus ac tyrannis teneat equum eius, et per plateam civitatis incedens clamet, et dicat: Sic honorabitur, quemcumque voluerit rex honorare!

10. Dixitque ei rex: Festina, et sumpta stola et equo, fac, ut locutus es, Mardochaeo Iudaeo, qui sedet ante fores palatii. Cave, ne quidquam de his, quae locutus es, praetermittas.

11. Tulit itaque Aman stolam et equum, indutumque Mardochaeum

in platea civitatis, et impositum equo praecedebat, atque clamabat: Hoc honore condignus est, quemcumque rex voluerit honorare!

12. Reversusque est Mardochaeus ad ianuam palatii; et Aman festinavit ire in domum suam, lugens et operto capite;

13. narravitque Zares uxori suae, et amicis omnia, quae evenissent sibi. Cui responderunt sapientes, quos habebat in consilio, et uxor eius: Si de semine Iudaeorum est Mardochaeus, ante quem cadere coepisti, non poteris ei resistere, sed cades in conspectu eius.

14. Adhuc illis loquentibus, venerunt eunuchi regis, et cito eum ad convivium, quod regina paraverat, pergere compulerunt.

Cap. VII.

Esther sibi et populo suo vitam salvam petit adversus Aman, qui in patibulo suspenditur.

1. Intravit itaque rex et Aman, ut biberent cum regina.

2. Dixitque ei rex etiam secunda die, postquam vino incaluerat: Quae est petitio tua Esther, ut detur tibi? et quid vis fieri? etiamsi dimidiam partem regni mei petieris, impetrabis.

3. Ad quem illa respondit: Si inveni gratiam in oculis tuis, o rex! et si tibi placet, dona mihi animam meam, pro qua rogo, et populum meum, pro quo obsecro.

4. Traditi enim sumus ego et populus meus, ut conteramur, iugulemur, et pereamus. Atque utinam in servos et famulas venderemur; esset tolerabile malum, et gemens tacerem: nunc autem hostis noster est, cuius crudelitas redundat in regem.

5. Respondensque rex Assuerus ait: Quis est iste, et cuius potentiae, ut haec audeat facere?

6. Dixitque Esther: Hostis et inimicus noster pessimus iste est Aman. Quod ille audiens, illico obstupuit, vultum regis ac reginae ferre non sustinens.

7. Rex autem iratus surrexit, et de loco convivii intravit in hortum arboribus consitum. Aman quoque surrexit, ut rogaret Esther reginam pro anima sua; intellexit enim a rege sibi paratum malum.

8. Qui cum reversus esset de horto nemoribus consito, et intrasset convivii locum, reperit Aman super lectulum corruisse, in quo iacebat Esther, et ait: Etiam reginam vult opprimere, me praesente, in domo mea. Necdum verbum de ore regis exierat, et statim operuerunt faciem eius.

9. Dixitque Harbona, unus de eunuchis, qui stabant in ministerio regis: En lignum, quod paraverat Mardochaeo, qui locutus est pro rege, stat in domo Aman, habens altitudinis quinquaginta cubitos. Cui dixit rex: Appendite eum in eo!

10. Suspensus est itaque Aman in patibulo, quod paraverat Mardochaeo; et regis ira quievit.

Cap. VIII.

Edictum regium contra Iudaeos revocatur; mittuntur litterae in provincias.

1. Die illo dedit rex Assuerus Esther reginae domum Aman adversarii Iudaeorum, et Mardochaeus ingressus est ante faciem regis. Confessa est enim ei Esther, quod esset patruus suus.

2. Tulitque rex annulum, quem ab Aman recipi iusserat, et tradidit Mardochaeo. Esther autem constituit Mardochaeum super domum suam.

3. Nec his contenta, procidit ad pedes regis, flevitque et locuta ad eum oravit, ut malitiam Aman Aga

מָרְדֳּכַי וַיַּרְכִּיבֵהוּ בִּרְחוֹב הָעִיר וַיִּקְרָא לְפָנָיו כָּכָה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר
12 הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ׃ וַיָּשָׁב מָרְדֳּכַי אֶל־שַׁעַר הַמֶּלֶךְ וְהָמָן נִדְחַף
13 אֶל־בֵּיתוֹ אָבֵל וַחֲפוּי רֹאשׁ׃ וַיְסַפֵּר הָמָן לְזֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ וּלְכָל־אֹהֲבָיו
אֵת כָּל־אֲשֶׁר קָרָהוּ וַיֹּאמְרוּ לוֹ חֲכָמָיו וְזֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ אִם מִזֶּרַע הַיְּהוּדִים
מָרְדֳּכַי אֲשֶׁר הַחִלּוֹתָ לִנְפֹּל לְפָנָיו לֹא־תוּכַל לוֹ כִּי־נָפוֹל תִּפּוֹל לְפָנָיו׃
14 עוֹדָם מְדַבְּרִים עִמּוֹ וְסָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ הִגִּיעוּ וַיַּבְהִלוּ לְהָבִיא אֶת־הָמָן
אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה אֶסְתֵּר׃

ז CAP. VII. ז

א 2 וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן לִשְׁתּוֹת עִם־אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר
גַּם בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי בְּמִשְׁתֵּה הַיַּיִן מַה־שְּׁאֵלָתֵךְ אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וְתִנָּתֵן לָךְ
3 וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עַד־חֲצִי הַמַּלְכוּת וְתֵעָשׂ׃ וַתַּעַן אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה
וַתֹּאמַר אִם־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ הַמֶּלֶךְ וְאִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב תִּנָּתֶן־לִי
4 נַפְשִׁי בִּשְׁאֵלָתִי וְעַמִּי בְּבַקָּשָׁתִי׃ כִּי נִמְכַּרְנוּ אֲנִי וְעַמִּי לְהַשְׁמִיד לַהֲרוֹג
וּלְאַבֵּד וְאִלּוּ לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת נִמְכַּרְנוּ הֶחֱרַשְׁתִּי כִּי אֵין הַצָּר שֹׁוֶה
ה בְּנֵזֶק הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ וַיֹּאמֶר לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה מִי
6 הוּא זֶה וְאֵי־זֶה הוּא אֲשֶׁר־מְלָאוֹ לִבּוֹ לַעֲשׂוֹת כֵּן׃ וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר
אִישׁ צַר וְאוֹיֵב הָמָן הָרָע הַזֶּה וְהָמָן נִבְעַת מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַמַּלְכָּה׃
7 וְהַמֶּלֶךְ קָם בַּחֲמָתוֹ מִמִּשְׁתֵּה הַיַּיִן אֶל־גִּנַּת הַבִּיתָן וְהָמָן עָמַד לְבַקֵּשׁ
עַל־נַפְשׁוֹ מֵאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה כִּי רָאָה כִּי־כָלְתָה אֵלָיו הָרָעָה מֵאֵת
8 הַמֶּלֶךְ׃ וְהַמֶּלֶךְ שָׁב מִגִּנַּת הַבִּיתָן אֶל־בֵּית ׀ מִשְׁתֵּה הַיַּיִן וְהָמָן נֹפֵל
עַל־הַמִּטָּה אֲשֶׁר אֶסְתֵּר עָלֶיהָ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ הֲגַם לִכְבּוֹשׁ אֶת־הַמַּלְכָּה
9 עִמִּי בַּבָּיִת הַדָּבָר יָצָא מִפִּי הַמֶּלֶךְ וּפְנֵי הָמָן חָפוּ׃ וַיֹּאמֶר חַרְבוֹנָה
אֶחָד מִן־הַסָּרִיסִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ גַּם הִנֵּה־הָעֵץ אֲשֶׁר־עָשָׂה הָמָן
לְמָרְדֳּכַי אֲשֶׁר דִּבֶּר־טוֹב עַל־הַמֶּלֶךְ עֹמֵד בְּבֵית הָמָן גָּבֹהַּ חֲמִשִּׁים
י אַמָּה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ תְּלֻהוּ עָלָיו׃ וַיִּתְלוּ אֶת־הָמָן עַל־הָעֵץ אֲשֶׁר־
הֵכִין לְמָרְדֳּכָי וַחֲמַת הַמֶּלֶךְ שָׁכָכָה׃

ח CAP. VIII. ח

א בַּיּוֹם הַהוּא נָתַן הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה אֶת־בֵּית הָמָן
צֹרֵר הַיְּהוּדִיים וּמָרְדֳּכַי בָּא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ כִּי־הִגִּידָה אֶסְתֵּר מַה הוּא־
2 לָהּ׃ וַיָּסַר הַמֶּלֶךְ אֶת־טַבַּעְתּוֹ אֲשֶׁר הֶעֱבִיר מֵהָמָן וַיִּתְּנָהּ לְמָרְדֳּכָי
3 וַתָּשֶׂם אֶסְתֵּר אֶת־מָרְדֳּכַי עַל־בֵּית הָמָן׃ וַתּוֹסֶף אֶסְתֵּר וַתְּדַבֵּר לִפְנֵי
הַמֶּלֶךְ וַתִּפֹּל לִפְנֵי רַגְלָיו וַתֵּבְךְּ וַתִּתְחַנֶּן־לוֹ לְהַעֲבִיר אֶת־רָעַת הָמָן

VI. v. 13. ל׳ דגושה VIII. v. 1. ׳דִיִּים — ׳דִים ק׳

4 האגגי ואת מחשבתו אשר חשב על־היהודים: ויושט המלך לאסתר
ה את שרבט הזהב ותקם אסתר ותעמד לפני המלך: ותאמר אם־
על־המלך טוב ואם־מצאתי חן לפניו וכשר הדבר לפני המלך וטובה
אני בעיניו יכתב להשיב את־הספרים מחשבת המן בן־המדתא
6 האגגי אשר כתב לאבד את־היהודים אשר בכל־מדינות המלך: כי
איככה אוכל וראיתי ברעה אשר־ימצא את־עמי ואיככה אוכל
7 וראיתי באבדן מולדתי: ויאמר המלך אחשורש לאסתר המלכה
ולמרדכי היהודי הנה בית־המן נתתי לאסתר ואתו תלו על־העץ
8 על אשר־שלח ידו ביהודיים: ואתם כתבו על־היהודים כטוב
בעיניכם בשם המלך וחתמו בטבעת המלך כי־כתב אשר־נכתב
9 בשם־המלך ונחתום בטבעת המלך אין להשיב: ויקראו ספרי־
המלך בעת־ההיא בחדש השלישי הוא־חדש סיון בשלושה
ועשרים בו ויכתב ככל־אשר־צוה מרדכי אל־היהודים ואל
האחשדרפנים־והפחות ושרי המדינות אשר ׀ מהדו ועד־כוש שבע
ועשרים ומאה מדינה מדינה ומדינה ככתבה ועם ועם כלשנו ואל־
י היהודים ככתבם וכלשונם: ויכתב בשם המלך אחשורש ויחתם
בטבעת המלך וישלח ספרים ביד הרצים בסוסים רכבי הרכש
11 האחשתרנים בני הרמכים: אשר נתן המלך ליהודים ׀ אשר בכל־
עיר־ועיר להקהל ולעמד על־נפשם להשמיד להרג ולאבד את־כל־
12 חיל עם ומדינה הצרים אתם טף ונשים ושללם לבוז: ביום אחד
בכל־מדינות המלך אחשורוש בשלושה עשר לחדש שנים־עשר הוא־
13 חדש אדר: פתשגן הכתב להנתן דת בכל־מדינה ומדינה גלוי לכל־
העמים ולהיות היהודיים עתודים ליום הזה להנקם מאיביהם:
14 הרצים רכבי הרכש האחשתרנים יצאו מבהלים ודחופים בדבר
טו המלך והדת נתנה בשושן הבירה: ומרדכי יצא ׀ מלפני המלך
בלבוש מלכות תכלת וחור ועטרת זהב גדולה ותכריך בוץ וארגמן
16 והעיר שושן צהלה ושמחה: ליהודים היתה אורה ושמחה וששן
17 ויקר: ובכל־מדינה ומדינה ובכל־עיר ועיר מקום אשר דבר־המלך
ודתו מגיע שמחה וששון ליהודים משתה ויום טוב ורבים מעמי
הארץ מתיהדים כי־נפל פחד־היהודים עליהם:

VIII. v. 6. מלרע v. 8. ׳דיים — ׳דים ק׳ v. 9. דה v. 13.
׳דיים — ׳דים ק׳ ; עתוד׳ — עתידים ק׳ v. 15. קמץ בלא אס״פ

gitae, et machinationes eius pessimas, quas excogitaverat contra Iudaeos, iuberet irritas fieri.

4. At ille ex more sceptrum aureum protendit manu, quo signum clementiae monstrabatur; illaque consurgens stetit ante eum,

5. et ait: Si placet regi, et si inveni gratiam in oculis eius, et deprecatio mea non ei videtur esse contraria, obsecro, ut novis epistolis, veteres Aman litterae, insidiatoris et hostis Iudaeorum, quibus eos in cunctis regis provinciis perire praeceperat, corrigantur.

6. Quomodo enim potero sustinere necem et interfectionem populi mei?

7. Responditque rex Assuerus Esther reginae, et Mardochaeo Iudaeo: Domum Aman concessi Esther, et ipsum iussi affigi cruci, quia ausus est manum mittere in Iudaeos.

8. Scribite ergo Iudaeis, sicut vobis placet, regis nomine, signantes litteras annulo meo. Haec enim consuetudo erat, ut epistolis, quae ex regis nomine mittebantur, et illius annulo signatae erant, nemo auderet contradicere.

9. Accitisque scribis et librariis regis (erat autem tempus tertii mensis, qui appellatur Siban) vigesima et tertia die illius scriptae sunt epistolae, ut Mardochaeus voluerat, ad Iudaeos, et ad principes, procuratoresque et iudices, qui centum viginti septem provinciis ab India usque ad Aethiopiam praesidebant; provinciae atque provinciae, populo et populo iuxta linguas et litteras suas, et Iudaeis, prout legere poterant, et audire.

10. Ipsaeque epistolae, quae regis nomine mittebantur, annulo ipsius obsignatae sunt, et missae per veredarios; qui per omnes provincias discurrentes, veteres litteras novis nunciis praevenirent.

11. Quibus imperavit rex, ut convenirent Iudaeos per singulas civitates, et in unum praeciperent congregari, ut starent pro animabus suis, et omnes inimicos suos cum coniugibus ac liberis et universis domibus interficerent atque delerent, et spolia eorum diriperent.

12. Et constituta est per omnes provincias una ultionis dies, id est tertia decima mensis duodecimi Adar.

13. Summaque epistolae haec fuit, ut in omnibus terris ac populis, qui regis Assueri subiacebant imperio, notum fieret, paratos esse Iudaeos ad capiendam vindictam de hostibus suis.

14. Egressique sunt veredarii celeres nuncia perferentes, et edictum regis pependit in Susan.

15. Mardochaeus autem de palatio, et de conspectu regis egrediens, fulgebat vestibus regiis, hyacinthinis videlicet et aëreis, coronam auream portans in capite, et amictus serico pallio atque purpureo. Omnisque civitas exultavit, atque laetata est.

16. Iudaeis autem nova lux oriri visa est, gaudium, honor, et tripudium.

17. Apud omnes populos, urbes, atque provincias, quocumque regis iussa veniebant, mira exultatio, epulae atque convivia, et festus dies; in tantum, ut plures alterius gentis et sectae eorum religioni et ceremoniis iungerentur. Grandis enim cunctos Iudaici nominis terror invaserat.

Cap. IX.

Iudaeorum hostes percutiuntur.

1. Igitur duodecimi mensis, quem Adar vocari ante iam diximus, tertia decima die, quando cunctis Iudaeis interfectio parabatur, et hostes eorum inhiabant sanguini, versa vice Iudaei superiores esse coeperunt, et se de adversariis vindicare.

2. Congregatique sunt per singulas civitates, oppida, et loca, ut extenderent manum contra inimicos et persecutores suos. Nullusque ausus est resistere, eo quod omnes populos magnitudinis eorum formido penetrarat.

3. Nam et provinciarum iudices, et duces, et procuratores, omnisque dignitas, quae singulis locis ac operibus praeerat, extollebant Iudaeos timore Mardochaei.

4. Quem principem esse palatii, et plurimum posse cognoverant; fama quoque nominis eius crescebat quotidie, et per cunctorum ora volitabat.

5. Itaque percusserunt Iudaei inimicos suos plaga magna et occiderunt eos, reddentes eis, quod sibi paraverant facere;

6. in tantum, ut etiam in Susan quingentos viros interficerent, extra decem filios Aman Agagitae hostis Iudaeorum; quorum ista sunt nomina:

7. Pharsandatha, et Delphon, et Esphatha,

8. et Phoratha, et Adalia, et Aridatha,

9. et Phermesta, et Arisai, et Aridai, et Iezatha.

10. Quos cum occidissent, praedas de substantiis eorum tangere noluerunt.

11. Statimque numerus eorum, qui occisi erant in Susan, ad regem relatus est.

12. Qui dixit reginae: In urbe Susan interfecerunt Iudaei quingentos viros et alios decem filios Aman; quantam putas eos exercere caedem in universis provinciis? Quid ultra postulas, et quid vis, ut fieri iubeam?

13. Cui illa respondit: Si regi placet, detur potestas Iudaeis, ut sicut fecerunt hodie in Susan, sic et cras faciant, et decem filii Aman in patibulis suspendantur.

14. Praecepitque rex, ut ita fieret. Statimque in Susan pependit edictum, et decem filii Aman suspensi sunt.

15. Congregatis Iudaeis quarta decima die mensis Adar, interfecti sunt in Susan trecenti viri; nec eorum ab illis direpta substantia est.

16. Sed et per omnes provincias, quae ditioni regis subiacebant, pro animabus suis steterunt Iudaei, interfectis hostibus ac persecutoribus suis; in tantum, ut septuaginta quinque millia occisorum implerentur, et nullus de substantiis eorum quidquam contingeret.

17. Dies autem tertius decimus mensis Adar primus apud omnes interfectionis fuit, et quarta decima die caedere desierunt. Quem constituerunt esse solemnem, ut in eo omni tempore deinceps vacarent epulis, gaudio atque conviviis.

18. At hi, qui in urbe Susan caedem exercuerant, tertio decimo et quarto decimo die eiusdem mensis in caede versati sunt; quinto decimo autem die percutere desierunt. Et idcirco eumdem diem constituerunt solemnem epularum atque laetitiae.

19. Hi vero Iudaei, qui in oppidis non muratis ac villis morabantur, quartum decimum diem mensis Adar conviviorum et gaudii decreverunt, ita ut exultent in eo, et mittant sibi mutuo partes epularum et ciborum.

ט Cap. IX. ט

א וּבִשְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר יוֹם בּוֹ אֲשֶׁר
הִגִּיעַ דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ לְהֵעָשׂוֹת בַּיּוֹם אֲשֶׁר שִׂבְּרוּ אֹיְבֵי הַיְּהוּדִים
לִשְׁלוֹט בָּהֶם וְנַהֲפוֹךְ הוּא אֲשֶׁר יִשְׁלְטוּ הַיְּהוּדִים הֵמָּה בְּשֹׂנְאֵיהֶם׃
2 נִקְהֲלוּ הַיְּהוּדִים בְּעָרֵיהֶם בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ לִשְׁלֹחַ יָד
בִּמְבַקְשֵׁי רָעָתָם וְאִישׁ לֹא־עָמַד בִּפְנֵיהֶם כִּי־נָפַל פַּחְדָּם עַל־כָּל־
3 הָעַמִּים׃ וְכָל־שָׂרֵי הַמְּדִינוֹת וְהָאֲחַשְׁדַּרְפְּנִים וְהַפַּחוֹת וְעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה
אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ מְנַשְּׂאִים אֶת־הַיְּהוּדִים כִּי־נָפַל פַּחַד־מָרְדֳּכַי עֲלֵיהֶם׃
4 כִּי־גָדוֹל מָרְדֳּכַי בְּבֵית הַמֶּלֶךְ וְשָׁמְעוֹ הוֹלֵךְ בְּכָל־הַמְּדִינוֹת כִּי־הָאִישׁ
ה מָרְדֳּכַי הוֹלֵךְ וְגָדוֹל׃ וַיַּכּוּ הַיְּהוּדִים בְּכָל־אֹיְבֵיהֶם מַכַּת־חֶרֶב וְהֶרֶג
6 וְאַבְדָן וַיַּעֲשׂוּ בְשֹׂנְאֵיהֶם כִּרְצוֹנָם׃ וּבְשׁוּשַׁן הַבִּירָה הָרְגוּ הַיְּהוּדִים
7 וְאַבֵּד חֲמֵשׁ מֵאוֹת אִישׁ׃ וְאֵת ׀ פַּרְשַׁנְדָּתָא וְאֵת ׀ דַּלְפוֹן וְאֵת ׀ אַסְפָּתָא׃
8 9 וְאֵת ׀ פּוֹרָתָא וְאֵת ׀ אֲדַלְיָא וְאֵת ׀ אֲרִידָתָא׃ וְאֵת ׀ פַּרְמַשְׁתָּא וְאֵת ׀
י אֲרִיסַי וְאֵת ׀ אֲרִידַי וְאֵת ׀ וַיְזָתָא׃ עֲשֶׂרֶת בְּנֵי הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא
11 צֹרֵר הַיְּהוּדִים הָרָגוּ וּבַבִּזָּה לֹא שָׁלְחוּ אֶת־יָדָם׃ בַּיּוֹם הַהוּא בָּא
12 מִסְפַּר הַהֲרוּגִים בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר
הַמַּלְכָּה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה הָרְגוּ הַיְּהוּדִים וְאַבֵּד חֲמֵשׁ מֵאוֹת אִישׁ וְאֵת
עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמָן בִּשְׁאָר מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ מֶה עָשׂוּ וּמַה־שְּׁאֵלָתֵךְ וְיִנָּתֵן
13 לָךְ וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עוֹד וְתֵעָשׂ׃ וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב
יִנָּתֵן גַּם־מָחָר לַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּשׁוּשָׁן לַעֲשׂוֹת כְּדָת הַיּוֹם וְאֵת עֲשֶׂרֶת
14 בְּנֵי־הָמָן יִתְלוּ עַל־הָעֵץ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהֵעָשׂוֹת כֵּן וַתִּנָּתֵן דָּת
טו בְּשׁוּשָׁן וְאֵת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמָן תָּלוּ׃ וַיִּקָּהֲלוּ הַיְּהוּדִיִּים אֲשֶׁר־בְּשׁוּשָׁן
גַּם בְּיוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר וַיַּהַרְגוּ בְשׁוּשָׁן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אִישׁ
16 וּבַבִּזָּה לֹא שָׁלְחוּ אֶת־יָדָם׃ וּשְׁאָר הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בִּמְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ
נִקְהֲלוּ ׀ וְעָמֹד עַל־נַפְשָׁם וְנוֹחַ מֵאֹיְבֵיהֶם וְהָרוֹג בְּשֹׂנְאֵיהֶם חֲמִשָּׁה
17 וְשִׁבְעִים אָלֶף וּבַבִּזָּה לֹא שָׁלְחוּ אֶת־יָדָם׃ בְּיוֹם־שְׁלוֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ
אֲדָר וְנוֹחַ בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר בּוֹ וְעָשֹׂה אֹתוֹ יוֹם מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה׃
18 וְהַיְּהוּדִיִּים אֲשֶׁר־בְּשׁוּשָׁן נִקְהֲלוּ בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר בּוֹ וּבְאַרְבָּעָה עָשָׂר
19 בּוֹ וְנוֹחַ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ וְעָשֹׂה אֹתוֹ יוֹם מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה׃ עַל־כֵּן
הַיְּהוּדִים הַפְּרָוזִים הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵי הַפְּרָזוֹת עֹשִׂים אֵת יוֹם אַרְבָּעָה
עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר שִׂמְחָה וּמִשְׁתֶּה וְיוֹם טוֹב וּמִשְׁלֹחַ מָנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ׃

IX. v. 15. 18. ׳דִיִּים — ׳דִים ק׳ v. 19. הַפְּרָו׳ או הַפְּרָוזִים — הַפְּרָזִים ק׳

כ וַיִּכְתֹּב מָרְדֳּכַי אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל־כָּל־הַיְּהוּדִים
21 אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הַקְּרוֹבִים וְהָרְחוֹקִים׃ לְקַיֵּם
עֲלֵיהֶם לִהְיוֹת עֹשִׂים אֵת יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר וְאֵת יוֹם־
22 חֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה׃ כַּיָּמִים אֲשֶׁר־נָחוּ בָהֶם הַיְּהוּדִים
מֵאֹיְבֵיהֶם וְהַחֹדֶשׁ אֲשֶׁר נֶהְפַּךְ לָהֶם מִיָּגוֹן לְשִׂמְחָה וּמֵאֵבֶל לְיוֹם טוֹב
לַעֲשׂוֹת אוֹתָם יְמֵי מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה וּמִשְׁלֹחַ מָנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ וּמַתָּנוֹת
23 לָאֶבְיֹנִים׃ וְקִבֵּל הַיְּהוּדִים אֵת אֲשֶׁר־הֵחֵלּוּ לַעֲשׂוֹת וְאֵת אֲשֶׁר־כָּתַב
24 מָרְדֳּכַי אֲלֵיהֶם׃ כִּי הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי צֹרֵר כָּל־הַיְּהוּדִים
חָשַׁב עַל־הַיְּהוּדִים לְאַבְּדָם וְהִפִּל פּוּר הוּא הַגּוֹרָל לְהֻמָּם וּלְאַבְּדָם׃
כה וּבְבֹאָהּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ אָמַר עִם־הַסֵּפֶר יָשׁוּב מַחֲשַׁבְתּוֹ הָרָעָה אֲשֶׁר־
26 חָשַׁב עַל־הַיְּהוּדִים עַל־רֹאשׁוֹ וְתָלוּ אֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו עַל־הָעֵץ׃ עַל־כֵּן
קָרְאוּ לַיָּמִים הָאֵלֶּה פוּרִים עַל־שֵׁם הַפּוּר עַל־כֵּן עַל־כָּל־דִּבְרֵי הָאִגֶּרֶת
27 הַזֹּאת וּמָה־רָאוּ עַל־כָּכָה וּמָה הִגִּיעַ אֲלֵיהֶם׃ קִיְּמוּ וְקִבְּלֻ* הַיְּהוּדִים
עֲלֵיהֶם ׀ וְעַל־זַרְעָם וְעַל כָּל־הַנִּלְוִים עֲלֵיהֶם וְלֹא יַעֲבוֹר לִהְיוֹת עֹשִׂים
28 אֶת־שְׁנֵי הַיָּמִים הָאֵלֶּה כִּכְתָבָם וְכִזְמַנָּם בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה׃ וְהַיָּמִים
הָאֵלֶּה נִזְכָּרִים וְנַעֲשִׂים בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר מִשְׁפָּחָה וּמִשְׁפָּחָה מְדִינָה
וּמְדִינָה וְעִיר וָעִיר וִימֵי הַפּוּרִים הָאֵלֶּה לֹא יַעַבְרוּ מִתּוֹךְ הַיְּהוּדִים
29 וְזִכְרָם לֹא־יָסוּף מִזַּרְעָם׃ וַתִּכְתֹּב אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה בַת־אֲבִיחַיִל
וּמָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי אֶת־כָּל־תֹּקֶף לְקַיֵּם אֵת אִגֶּרֶת הַפֻּרִים הַזֹּאת הַשֵּׁנִית׃
ל וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל־כָּל־הַיְּהוּדִים אֶל־שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה
31 מַלְכוּת אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ דִּבְרֵי שָׁלוֹם וֶאֱמֶת׃ לְקַיֵּם אֶת־יְמֵי הַפֻּרִים הָאֵלֶּה
בִּזְמַנֵּיהֶם כַּאֲשֶׁר קִיַּם עֲלֵיהֶם מָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי וְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וְכַאֲשֶׁר
32 קִיְּמוּ עַל־נַפְשָׁם וְעַל־זַרְעָם דִּבְרֵי הַצּוֹמוֹת וְזַעֲקָתָם׃ וּמַאֲמַר אֶסְתֵּר
קִיַּם דִּבְרֵי הַפֻּרִים הָאֵלֶּה וְנִכְתָּב בַּסֵּפֶר׃

CAP. X. י

א 2 וַיָּשֶׂם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁרֹשׁ מַס עַל־הָאָרֶץ וְאִיֵּי הַיָּם׃ וְכָל־מַעֲשֵׂה תָקְפּוֹ
וּגְבוּרָתוֹ וּפָרָשַׁת גְּדֻלַּת מָרְדֳּכַי אֲשֶׁר גִּדְּלוֹ הַמֶּלֶךְ הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים
3 עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי מָדַי וּפָרָס׃ כִּי ׀ מָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי מִשְׁנֶה
לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ וְגָדוֹל לַיְּהוּדִים וְרָצוּי לְרֹב אֶחָיו דֹּרֵשׁ טוֹב לְעַמּוֹ
וְדֹבֵר שָׁלוֹם לְכָל־זַרְעוֹ׃

---

v. 27. IX. וְקִבֵּל — וְקִבְּלוּ ק׳   v. 1. X. אֲחַשְׁרֹשׁ — אֲחַשְׁוֵרֹשׁ ק׳

20. Scripsit itaque Mardochaeus omnia haec, et litteris comprehensa misit ad Iudaeos, qui in omnibus regis provinciis morabantur, tam in vicino positis, quam procul,

21. ut quartam decimam et quintam decimam diem mensis Adar pro festis susciperent, et revertente semper anno solemni celebrarent honore.

22. Quia in ipsis diebus se ulti sunt Iudaei de inimicis suis, et luctus atque tristitia in hilaritatem gaudiumque conversa sunt, essentque dies isti epularum atque laetitiae, et mitterent sibi invicem ciborum partes, et pauperibus munuscula largirentur.

23. Susceperuntque Iudaei in solemnem ritum cuncta, quae eo tempore facere coeperant, et quae Mardochaeus litteris facienda mandaverat.

24. Aman enim, filius Amandathi stirpis Agag, hostis et adversarius Iudaeorum, cogitavit contra eos malum, ut occideret illos, atque deleret; et misit phur, quod nostra lingua vertitur in sortem.

25. Et postea ingressa est Esther ad regem, obsecrans, ut conatus eius litteris regis irriti fierent; et malum, quod contra Iudaeos cogitaverat, reverteretur in caput eius. Denique et ipsum et filios eius affixerunt cruci,

26. atque ex illo tempore dies isti appellati sunt phurim,, id est sortium: eo quod phur, id est sors, in urnam missa fuerit. Et cuncta, quae gesta sunt, epistolae, id est libri huius volumine continentur.

27. Quaeque sustinuerunt, et quae deinceps immutata sunt, susceperunt Iudaei super se et semen suum, et super cunctos, qui religioni eorum voluerunt copulari, ut nulli liceat duos hos dies absque solemnitate transigere; quos scriptura testatur, et certa expetunt tempora, annis sibi iugiter succedentibus.

28. Isti sunt dies, quos nulla umquam delebit oblivio; et per singulas generationes cunctae in toto orbe provinciae celebrabunt; nec est ulla civitas, in qua dies phurim, id est sortium, non observentur a Iudaeis, et ab eorum progenie, quae his ceremoniis obligata est.

29. Scripseruntque Esther regina filia Abihail, et Mardochaeus Iudaeus etiam secundam epistolam, ut omni studio dies ista solemnis sanciretur in posterum.

30. Et miserunt ad omnes Iudaeos, qui in centum viginti septem provinciis regis Assueri versabantur, ut haberent pacem, et susciperent veritatem,

31. observantes dies sortium, et suo tempore cum gaudio celebrarent; sicut constituerant Mardochaeus et Esther, et illi observanda susceperunt a se, et a semine suo, ieiunia et clamores, et sortium dies,

32. et omnia, quae libri huius, qui vocatur Esther, historia continentur.

CAP. X.

Appendix ad praecedentem historiam.

1. Rex vero Assuerus omnem terram, et cunctas maris insulas fecit tributarias;

2. cuius fortitudo et imperium, et dignitas atque sublimitas, qua exaltavit Mardochaeum, scripta sunt in libris Medorum, atque Persarum

3. Et quomodo Mardochaeus Iudaici generis secundus a rege Assuero fuerit; et magnus apud Iudaeos, et acceptabilis plebi fratrum suorum, quaerens bona populo suo, et loquens ea, quae ad pacem seminis sui pertinerent.

D A N I E L.

CAP. I.

Daniel, Ananias, Azarias et Misaël eliguntur, ut regi astarent.

1. Anno tertio regni Ioakim regis Iuda, venit Nabuchodonosor rex Babylonis in Ierusalem, et obsedit eam;

2. et tradidit Dominus in manu eius Ioakim regem Iuda, et partem vasorum domus * Dei; et asportavit ea in terram Sennaar in domum dei sui, et vasa intulit in domum thesauri dei sui.

* 2 Paral. 36, 6.

3. Et ait rex Asphenez praeposito Eunuchorum, ut introduceret de filiis Israël, et de semine regio et tyrannorum

4. pueros, in quibus nulla esset macula, decoros forma, et eruditos omni sapientia, cautos scientia, et doctos disciplina, et qui possent stare in palatio regis, ut doceret eos litteras, et linguam Chaldaeorum.

5. Et constituit eis rex annonam per singulos dies de cibis suis, et de vino, unde bibebat ipse, ut enutriti tribus annis, postea starent in conspectu regis.

6. Fuerunt ergo inter eos de filiis Iuda, Daniel, Ananias, Misael, et Azarias.

7. Et imposuit eis praepositus eunuchorum nomina: Danieli, Baltassar: Ananiae, Sidrach: Misaëli, Misach: et Azariae, Abdenago.

8. Praeposuit autem Daniel in corde suo, ne pollueretur de mensa regis, neque de vino potus eius; et rogavit eunuchorum praepositum, ne contaminaretur.

9. Dedit autem Deus Danieli gratiam et misericordiam in conspectu principis eunuchorum.

10. Et ait princeps eunuchorum ad Danielem: Timeo ego dominum meum regem, qui constituit vobis cibum et potum; qui si viderit vultus vestros macilentiores prae ceteris adolescentibus coaevis vestris, condemnabitis caput meum regi.

11. Et dixit Daniel ad Malasar, quem constituerat princeps eunuchorum super Danielem, Ananiam, Misaëlem, et Azariam:

12. Tenta nos obsecro servos tuos diebus decem, et dentur nobis legumina ad vescendum, et aqua ad bibendum;

13. et contemplare vultus nostros, et vultus puerorum, qui vescuntur cibo regio; et sicut videris, facies cum servis tuis.

14. Qui, audito sermone huiuscemodi, tentavit eos diebus decem.

15. Post dies autem decem apparuerunt vultus eorum meliores, et corpulentiores prae omnibus pueris, qui vescebantur cibo regio.

16. Porro Malasar tollebat cibaria, et vinum potus eorum; dabatque eis legumina.

17. Pueris autem his dedit Deus

ד נ י א ל

DANIEL.

CAPUT I. א

א בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמַלְכוּת יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה בָּא נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־
2 בָּבֶל יְרוּשָׁלַ‍ִם וַיָּצַר עָלֶיהָ׃ וַיִּתֵּן אֲדֹנָי בְּיָדוֹ אֶת־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־
יְהוּדָה וּמִקְצָת כְּלֵי בֵית־הָאֱלֹהִים וַיְבִיאֵם אֶרֶץ־שִׁנְעָר בֵּית אֱלֹהָיו
3 וְאֶת־הַכֵּלִים הֵבִיא בֵּית אוֹצַר אֱלֹהָיו׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאַשְׁפְּנַז רַב
4 סָרִיסָיו לְהָבִיא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִזֶּרַע הַמְּלוּכָה וּמִן־הַפַּרְתְּמִים׃ יְלָדִים
אֲשֶׁר אֵין־בָּהֶם כָּל־מאוּם וְטוֹבֵי מַרְאֶה וּמַשְׂכִּלִים בְּכָל־חָכְמָה וְיֹדְעֵי
דַעַת וּמְבִינֵי מַדָּע וַאֲשֶׁר כֹּחַ בָּהֶם לַעֲמֹד בְּהֵיכַל הַמֶּלֶךְ וּלְלַמְּדָם סֵפֶר
ה וּלְשׁוֹן כַּשְׂדִּים׃ וַיְמַן לָהֶם הַמֶּלֶךְ דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ מִפַּתְבַּג הַמֶּלֶךְ
וּמִיֵּין מִשְׁתָּיו וּלְגַדְּלָם שָׁנִים שָׁלוֹשׁ וּמִקְצָתָם יַעַמְדוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃
6 7 וַיְהִי בָהֶם מִבְּנֵי יְהוּדָה דָּנִיֵּאל חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה׃ וַיָּשֶׂם לָהֶם
שַׂר הַסָּרִיסִים שֵׁמוֹת וַיָּשֶׂם לְדָנִיֵּאל בֵּלְטְשַׁאצַּר וְלַחֲנַנְיָה שַׁדְרַךְ
8 וּלְמִישָׁאֵל מֵישַׁךְ וְלַעֲזַרְיָה עֲבֵד נְגוֹ׃ וַיָּשֶׂם דָּנִיֵּאל עַל־לִבּוֹ אֲשֶׁר לֹא־
יִתְגָּאַל בְּפַתְבַּג הַמֶּלֶךְ וּבְיֵין מִשְׁתָּיו וַיְבַקֵּשׁ מִשַּׂר הַסָּרִיסִים אֲשֶׁר לֹא
9 יִתְגָּאָל׃ וַיִּתֵּן הָאֱלֹהִים אֶת־דָּנִיֵּאל לְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים לִפְנֵי שַׂר הַסָּרִיסִים׃
י וַיֹּאמֶר שַׂר הַסָּרִיסִים לְדָנִיֵּאל יָרֵא אֲנִי אֶת־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר מִנָּה אֶת־
מַאֲכַלְכֶם וְאֶת־מִשְׁתֵּיכֶם אֲשֶׁר לָמָּה יִרְאֶה אֶת־פְּנֵיכֶם זֹעֲפִים מִן־הַיְלָדִים
11 אֲשֶׁר כְּגִילְכֶם וְחִיַּבְתֶּם אֶת־רֹאשִׁי לַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר דָּנִיֵּאל אֶל־הַמֶּלְצַר
12 אֲשֶׁר מִנָּה שַׂר הַסָּרִיסִים עַל־דָּנִיֵּאל חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה׃ נַס־נָא
אֶת־עֲבָדֶיךָ יָמִים עֲשָׂרָה וְיִתְּנוּ־לָנוּ מִן־הַזֵּרֹעִים וְנֹאכְלָה וּמַיִם וְנִשְׁתֶּה׃
13 וְיֵרָאוּ לְפָנֶיךָ מַרְאֵינוּ וּמַרְאֵה הַיְלָדִים הָאֹכְלִים אֵת פַּתְבַּג הַמֶּלֶךְ וְכַאֲשֶׁר
14 תִּרְאֵה עֲשֵׂה עִם־עֲבָדֶיךָ׃ וַיִּשְׁמַע לָהֶם לַדָּבָר הַזֶּה וַיְנַסֵּם יָמִים עֲשָׂרָה׃
טו וּמִקְצָת יָמִים עֲשָׂרָה נִרְאָה מַרְאֵיהֶם טוֹב וּבְרִיאֵי בָּשָׂר מִן־כָּל־
16 הַיְלָדִים הָאֹכְלִים אֵת פַּתְבַּג הַמֶּלֶךְ׃ וַיְהִי הַמֶּלְצַר נֹשֵׂא אֶת־פַּתְבָּגָם
17 וְיֵין מִשְׁתֵּיהֶם וְנֹתֵן לָהֶם זֵרְעֹנִים׃ וְהַיְלָדִים הָאֵלֶּה אַרְבַּעְתָּם נָתַן

I. v. 4. יתיר א׳   v. 5. נ"א מִפַּת־בַּג   v. 13. א׳ בצירי

לָהֶם הָאֱלֹהִים מַדָּע וְהַשְׂכֵּל בְּכָל־סֵפֶר וְחָכְמָה וְדָנִיֵּאל הֵבִין בְּכָל־
18 חָזוֹן וַחֲלֹמוֹת׃ וּלְמִקְצָת הַיָּמִים אֲשֶׁר־אָמַר הַמֶּלֶךְ לַהֲבִיאָם וַיְבִיאֵם
19 שַׂר הַסָּרִיסִים לִפְנֵי נְבֻכַדְנֶצַּר׃ וַיְדַבֵּר אִתָּם הַמֶּלֶךְ וְלֹא נִמְצָא מִכֻּלָּם
כ כְּדָנִיֵּאל חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה וַיַּעַמְדוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וְכֹל דְּבַר חָכְמַת
בִּינָה אֲשֶׁר־בִּקֵּשׁ מֵהֶם הַמֶּלֶךְ וַיִּמְצָאֵם עֶשֶׂר יָדוֹת עַל־כָּל־הַחַרְטֻמִּים
21 הָאַשָּׁפִים אֲשֶׁר בְּכָל־מַלְכוּתוֹ׃ וַיְהִי דָּנִיֵּאל עַד־שְׁנַת אַחַת לְכוֹרֶשׁ הַמֶּלֶךְ׃

CAP. II. ב

ב

א וּבִשְׁנַת שְׁתַּיִם לְמַלְכוּת נְבֻכַדְנֶצַּר חָלַם נְבֻכַדְנֶצַּר חֲלֹמוֹת וַתִּתְפָּעֶם
2 רוּחוֹ וּשְׁנָתוֹ נִהְיְתָה עָלָיו׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לִקְרֹא לַחַרְטֻמִּים וְלָאַשָּׁפִים
וְלַמְכַשְּׁפִים וְלַכַּשְׂדִּים לְהַגִּיד לַמֶּלֶךְ חֲלֹמֹתָיו וַיָּבֹאוּ וַיַּעַמְדוּ לִפְנֵי
3 הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם הַמֶּלֶךְ חֲלוֹם חָלָמְתִּי וַתִּפָּעֶם רוּחִי לָדַעַת אֶת־
4 הַחֲלוֹם׃ וַיְדַבְּרוּ הַכַּשְׂדִּים לַמֶּלֶךְ אֲרָמִית מַלְכָּא לְעָלְמִין חֱיִי אֱמַר
ה חֶלְמָא לְעַבְדָיךְ וּפִשְׁרָא נְחַוֵּא׃ עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר לְכַשְׂדָּיֵא מִלְּתָה
מִנִּי אַזְדָּא הֵן לָא תְהוֹדְעוּנַּנִי חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ הַדָּמִין תִּתְעַבְדוּן
6 וּבָתֵּיכוֹן נְוָלִי יִתְּשָׂמוּן׃ וְהֵן חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ תְּהַחֲוֺן מַתְּנָן וּנְבִזְבָּה
7 וִיקָר שַׂגִּיא תְּקַבְּלוּן מִן־קֳדָמָי לָהֵן חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ הַחֲוֺנִי׃ עֲנוֹ
תִנְיָנוּת וְאָמְרִין מַלְכָּא חֶלְמָא יֵאמַר לְעַבְדוֹהִי וּפִשְׁרָה נְהַחֲוֵה׃
8 עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר מִן־יַצִּיב יָדַע אֲנָה דִּי עִדָּנָא אַנְתּוּן זָבְנִין
9 כָּל־קֳבֵל דִּי חֲזֵיתוֹן דִּי אַזְדָּא מִנִּי מִלְּתָא׃ דִּי הֵן־חֶלְמָא לָא
תְהוֹדְעֻנַּנִי חֲדָה־הִיא דָתְכוֹן וּמִלָּה כִדְבָה וּשְׁחִיתָה הִזְמִנְתּוּן לְמֵאמַר
קֳדָמַי עַד דִּי עִדָּנָא יִשְׁתַּנֵּא לָהֵן חֶלְמָא אֱמַרוּ לִי וְאִנְדַּע דִּי פִשְׁרֵהּ
י תְּהַחֲוֻנַּנִי׃ עֲנוֹ כַשְׂדָּיֵא קֳדָם־מַלְכָּא וְאָמְרִין לָא־אִיתַי אֲנָשׁ עַל־יַבֶּשְׁתָּא
דִּי מִלַּת מַלְכָּא יוּכַל לְהַחֲוָיָה כָּל־קֳבֵל דִּי כָּל־מֶלֶךְ רַב וְשַׁלִּיט מִלָּה
11 כִדְנָה לָא שְׁאֵל לְכָל־חַרְטֹּם וְאָשַׁף וְכַשְׂדָּי׃ וּמִלְּתָא דִי־מַלְכָּה שָׁאֵל
יַקִּירָה וְאָחֳרָן לָא אִיתַי דִּי יְחַוִּנַּהּ קֳדָם מַלְכָּא לָהֵן אֱלָהִין דִּי מְדָרְהוֹן
12 עִם־בִּשְׂרָא לָא אִיתוֹהִי׃ כָּל־קֳבֵל דְּנָה מַלְכָּא בְּנַס וּקְצַף שַׂגִּיא וַאֲמַר
13 לְהוֹבָדָה לְכֹל חַכִּימֵי בָבֶל׃ וְדָתָא נֶפְקַת וְחַכִּימַיָּא מִתְקַטְּלִין וּבְעוֹ
14 דָּנִיֵּאל וְחַבְרוֹהִי לְהִתְקְטָלָה׃ בֵּאדַיִן דָּנִיֵּאל הֲתִיב עֵטָא וּטְעֵם
טו לְאַרְיוֹךְ רַב־טַבָּחַיָּא דִּי מַלְכָּא דִּי נְפַק לְקַטָּלָה לְחַכִּימֵי בָּבֶל׃ עָנֵה
וְאָמַר לְאַרְיוֹךְ שַׁלִּיטָא דִי־מַלְכָּא עַל־מָה דָתָא מְהַחְצְפָה מִן־קֳדָם
16 מַלְכָּא אֱדַיִן מִלְּתָא הוֹדַע אַרְיוֹךְ לְדָנִיֵּאל׃ וְדָנִיֵּאל עַל וּבְעָא מִן־מַלְכָּא

II. v. 4. ־דָךְ ק׳ v. 5. ־דָּיֵא — ־דָּאֵי ק׳ : נ״א בּ v. 9. הַזְמִנְתּוּן —
הִזְדַּמִּנְתּוּן ק׳ נ״א הִזְמִנְתּוּן v. 10. ־דָּיֵא — ־דָּאֵי ק׳ : נ״א אֱנָשׁ

scientiam, et disciplinam in omni libro, et sapientia; Danieli autem intelligentiam omnium visionum et somniorum.

18. Completis itaque diebus, post quos dixerat rex, ut introducerentur, introduxit eos praepositus eunuchorum in conspectu Nabuchodonosor.

19. Cumque eis locutus fuisset rex, non sunt inventi tales de universis, ut Daniel, Ananias, Misael, et Azarias; et steterunt in conspectu regis.

20. Et omne verbum sapientiae et intellectus, quod sciscitatus est ab eis rex, invenit in eis decuplum super cunctos ariolos, et magos, qui erant in universo regno eius.

21. * Fuit autem Daniel usque ad annum primum Cyri regis.

* c. 6, 28.

CAP. II.

Somnium regis de statua magna Daniel explicat.

1. In anno secundo regni Nabuchodonosor, vidit Nabuchodonosor somnium, et conterritus est spiritus eius, et somnium eius fugit ab eo.

2. Praecepit autem rex, ut convocarentur arioli, et magi, et malefici, et Chaldaei; ut indicarent regi somnia sua; qui, cum venissent, steterunt coram rege.

3. Et dixit ad eos rex: Vidi somnium; et mente confusus ignoro, quid viderim.

4. Responderuntque Chaldaei regi Syriace: Rex in sempiternum vive! dic somnium servis tuis, et interpretationem eius indicabimus.

5. Et respondens rex ait Chaldaeis: Sermo recessit a me; nisi indicaveritis mihi somnium, et coniecturam eius, peribitis vos, et domus vestrae publicabuntur.

6. Si autem somnium, et coniecturam eius narraveritis, praemia, et dona, et honorem multum accipietis a me; somnium igitur, et interpretationem eius indicate mihi

7. Responderunt secundo, atque dixerunt: Rex somnium dicat servis suis, et interpretationem illius indicabimus.

8. Respondit rex, et ait: Certe novi, quod tempus redimitis, scientes, quod recesserit a me sermo.

9. Si ergo somnium non indicaveritis mihi, una est de vobis sententia, quod interpretationem quoque fallacem, et deceptione plenam composueritis, ut loquamini mihi, donec tempus pertranseat. Somnium itaque dicite mihi, ut sciam, quod interpretationem quoque eius veram loquamini.

10. Respondentes ergo Chaldaei coram rege, dixerunt: Non est homo super terram, qui sermonem tuum, rex, possit implere; sed neque regum quisquam magnus et potens verbum huiuscemodi sciscitatur ab omni ariolo, et mago, et Chaldaeo.

11. Sermo enim, quem tu quaeris, rex! gravis est; nec reperietur quisquam, qui indicet illum in conspectu regis; exceptis diis, quorum non est cum hominibus conversatio.

12. Quo audito, rex in furore, et in ira magna praecepit, ut perirent omnes sapientes Babylonis.

13. Et egressa sententia, sapientes interficiebantur; quaerebanturque Daniel, et socii eius, ut perirent.

14. Tunc Daniel requisivit de lege, atque sententia ab Arioch principe militiae regis, qui egressus fuerat ad interficiendos sapientes Babylonis.

15. Et interrogavit eum, qui a rege potestatem acceperat, quam ob causam tam crudelis sententia a facie regis esset egressa. Cum ergo rem indicasset Arioch Danieli,

16. Daniel ingressus rogavit re-

gem, ut tempus daret sibi ad solutionem indicandam regi.

17. Et ingressus est domum suam, Ananiaeque et Misaëli, et Azariae sociis suis indicavit negotium;

18. ut quaererent misericordiam a facie Dei coeli super sacramento isto, et non perirent Daniel, et socii eius cum ceteris sapientibus Babylonis.

19. Tunc Danieli mysterium per visionem nocte revelatum est: et benedixit Daniel Deum coeli,

20. et locutus ait: Sit nomen Domini benedictum a saeculo et usque in saeculum; quia sapientia et fortitudo eius sunt.

21. Et ipse mutat tempora, et aetates; transfert regna, atque constituit: dat sapientiam sapientibus, et scientiam intelligentibus disciplinam;

22. ipse revelat profunda, et abscondita, et novit in tenebris constituta; et lux cum eo est *.

* 1 Cor. 4, 5. 1 Ioh. 1, 6. Ioh. 1, 9. 8.

23. Tibi Deus patrum nostrorum confiteor, teque laudo; quia sapientiam, et fortitudinem dedisti mihi; et nunc ostendisti mihi; quae rogavimus te, quia sermonem regis aperuisti nobis.

24. Post haec Daniel ingressus ad Arioch, quem constituerat rex, ut perderet sapientes Babylonis, sic ei locutus est: Sapientes Babylonis ne perdas; introduc me in conspectu regis, et solutionem regi narrabo.

25. Tunc Arioch festinus introduxit Danielem ad regem, et dixit ei: Inveni hominem de filiis transmigrationis Iuda, qui solutionem regi annunciet.

26. Respondit rex, et dixit Danieli, cuius nomen erat Baltassar, putasne vere potes mihi indicare somnium, quod vidi, et interpretationem eius?

27. Et respondens Daniel coram rege, ait: Mysterium, quod rex interrogat, sapientes, magi, arioli, et aruspices nequeunt indicare regi.

28. Sed est Deus in coelo revelans mysteria, qui indicavit tibi rex Nabuchodonosor, quae ventura sunt in novissimis temporibus. Somnium tuum, et visiones capitis tui in cubili tuo huiuscemodi sunt:

29. Tu rex cogitare coepisti in strato tuo, quid esset futurum post haec; et qui revelat mysteria, ostendit tibi, quae ventura sunt.

30. Mihi quoque non in sapientia, quae est in me plus quam in cunctis viventibus, sacramentum hoc revelatum est; sed ut interpretatio regi manifesta fieret, et cogitationes mentis tuae scires.

31. Tu rex videbas, et ecce! quasi statua una grandis; statua illa magna, et statura sublimis stabat contra te, et intuitus eius erat terribilis.

32. Huius statuae caput ex auro optimo erat, pectus autem et brachia de argento, porro venter, et femora ex aere;

33. tibiae autem ferreae, pedum quaedam pars erat ferrea, quaedam autem fictilis.

34. Videbas ita, donec abscissus est lapis de monte sine manibus; et percussit statuam in pedibus eius ferreis, et fictilibus, et comminuit eos.

35. Tunc contrita sunt pariter ferrum, testa, aes, argentum, et aurum, et redacta quasi in favillam aestivae areae, quae rapta sunt vento; nullusque locus inventus

דִּי זְמָן יִנְתֶּן־לֵהּ וּפִשְׁרָא לְהַחֲוָיָה לְמַלְכָּא׃ אֱדַיִן דָּנִיֵּאל לְבַיְתֵהּ 17
אֲזַל וְלַחֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה חַבְרוֹהִי מִלְּתָא הוֹדַע׃ וְרַחֲמִין לְמִבְעֵא 18
מִן־קֳדָם אֱלָהּ שְׁמַיָּא עַל־רָזָא דְּנָה דִּי לָא יְהֹבְדוּן דָּנִיֵּאל וְחַבְרוֹהִי
עִם־שְׁאָר חַכִּימֵי בָבֶל׃ אֱדַיִן לְדָנִיֵּאל בְּחֶזְוָא דִי־לֵילְיָא רָזָא גֲלִי 19
אֱדַיִן דָּנִיֵּאל בָּרִךְ לֶאֱלָהּ שְׁמַיָּא׃ עָנֵה דָנִיֵּאל וְאָמַר לֶהֱוֵא שְׁמֵהּ דִּי־ כ
אֱלָהָא מְבָרַךְ מִן־עָלְמָא וְעַד־עָלְמָא דִּי חָכְמְתָא וּגְבוּרְתָא דִּי־לֵהּ הִיא׃
וְהוּא מְהַשְׁנֵא עִדָּנַיָּא וְזִמְנַיָּא מְהַעְדֵּה מַלְכִין וּמְהָקֵים מַלְכִין יָהֵב 21
חָכְמְתָא לְחַכִּימִין וּמַנְדְּעָא לְיָדְעֵי בִינָה׃ הוּא גָּלֵא עַמִּיקָתָא וּמְסַתְּרָתָא 22
יָדַע מָה בַחֲשׁוֹכָא וּנְהִירָא עִמֵּהּ שְׁרֵא׃ לָךְ ׀ אֱלָהּ אֲבָהָתִי מְהוֹדֵא 23
וּמְשַׁבַּח אֲנָה דִּי חָכְמְתָא וּגְבוּרְתָא יְהַבְתְּ לִי וּכְעַן הוֹדַעְתַּנִי דִּי־בְעֵינָא
מִנָּךְ דִּי־מִלַּת מַלְכָּא הוֹדַעְתֶּנָא׃ כָּל־קֳבֵל דְּנָה דָּנִיֵּאל עַל עַל־אַרְיוֹךְ 24
דִּי מַנִּי מַלְכָּא לְהוֹבָדָה לְחַכִּימֵי בָבֶל אֲזַל ׀ וְכֵן אֲמַר־לֵהּ לְחַכִּימֵי
בָבֶל אַל־תְּהוֹבֵד הַעֵלְנִי קֳדָם מַלְכָּא וּפִשְׁרָא לְמַלְכָּא אֲחַוֵּא׃ אֱדַיִן כה
אַרְיוֹךְ בְּהִתְבְּהָלָה הַנְעֵל לְדָנִיֵּאל קֳדָם מַלְכָּא וְכֵן אֲמַר־לֵהּ דִּי־הַשְׁכַּחַת
גְּבַר מִן־בְּנֵי גָלוּתָא דִּי יְהוּד דִּי פִשְׁרָא לְמַלְכָּא יְהוֹדַע׃ עָנֵה מַלְכָּא 26
וְאָמַר לְדָנִיֵּאל דִּי שְׁמֵהּ בֵּלְטְשַׁאצַּר הַאִיתָךְ כָּהֵל לְהוֹדָעֻתַנִי חֶלְמָא
דִּי־חֲזֵית וּפִשְׁרֵהּ׃ עָנֵה דָנִיֵּאל קֳדָם מַלְכָּא וְאָמַר רָזָא דִּי־מַלְכָּא שָׁאֵל 27
לָא חַכִּימִין אָשְׁפִין חַרְטֻמִּין גָּזְרִין יָכְלִין לְהַחֲוָיָה לְמַלְכָּא׃ בְּרַם 28
אִיתַי אֱלָהּ בִּשְׁמַיָּא גָּלֵא רָזִין וְהוֹדַע לְמַלְכָּא נְבוּכַדְנֶצַּר מָה דִּי לֶהֱוֵא
בְּאַחֲרִית יוֹמַיָּא חֶלְמָךְ וְחֶזְוֵי רֵאשָׁךְ עַל־מִשְׁכְּבָךְ דְּנָה הוּא׃ אַנְתְּה 29
מַלְכָּא רַעְיוֹנָךְ עַל־מִשְׁכְּבָךְ סְלִקוּ מָה דִּי לֶהֱוֵא אַחֲרֵי דְנָה וְגָלֵא
רָזַיָּא הוֹדְעָךְ מָה־דִי לֶהֱוֵא׃ וַאֲנָה לָא בְחָכְמָה דִּי־אִיתַי בִּי מִן־כָּל־ ל
חַיַּיָּא רָזָא דְנָה גֱּלִי לִי לָהֵן עַל־דִּבְרַת דִּי פִשְׁרָא לְמַלְכָּא יְהוֹדְעוּן
וְרַעְיוֹנֵי לִבְבָךְ תִּנְדַּע׃ אַנְתְּה מַלְכָּא חָזֵה הֲוַיְתָ וַאֲלוּ צְלֵם חַד שַׂגִּיא 31
צַלְמָא דִּכֵּן רַב וְזִיוֵהּ יַתִּיר קָאֵם לְקָבְלָךְ וְרֵוֵהּ דְּחִיל׃ הוּא צַלְמָא 32
רֵאשֵׁהּ דִּי־דְהַב טָב חֲדוֹהִי וּדְרָעוֹהִי דִּי כְסַף מְעוֹהִי וְיַרְכָתֵהּ דִּי נְחָשׁ׃
שָׁקוֹהִי דִּי פַרְזֶל רַגְלוֹהִי מִנְּהוֹן דִּי פַרְזֶל וּמִנְּהוֹן דִּי חֲסַף׃ חָזֵה הֲוַיְתָ 33 34
עַד דִּי הִתְגְּזֶרֶת אֶבֶן דִּי־לָא בִידַיִן וּמְחָת לְצַלְמָא עַל־רַגְלוֹהִי דִּי
פַרְזְלָא וְחַסְפָּא וְהַדֵּקֶת הִמּוֹן׃ בֵּאדַיִן דָּקוּ כַחֲדָה פַּרְזְלָא חַסְפָּא נְחָשָׁא לה
כַּסְפָּא וְדַהֲבָא וַהֲווֹ כְּעוּר מִן־אִדְּרֵי־קַיִט וּנְשָׂא הִמּוֹן רוּחָא וְכָל־אֲתַר

v. 17. II. פתח באתנח   v. 19. הג׳ בה״פ   v. 22. וּנְהִירָא — וּנְהוֹרָא ק׳   v. 26. ־תָךְ ק׳   v. 29. אַנְתְּה — אַנְתְּ ק׳ : ־נָךְ ק׳   v. 31 אַנְתְּה — אַנְתְּ ק׳   v. 33. ־הוֹן — ־הֵן ק׳

לָא־הִשְׁתְּכַח לְהוֹן וְאַבְנָא ׀ דִּי־מְחָת לְצַלְמָא הֲוָת לְטוּר רַב וּמְלָאת
36 37 כָּל־אַרְעָא׃ דְּנָה חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ נֵאמַר קֳדָם־מַלְכָּא׃ אַנְתְּה מַלְכָּא מֶלֶךְ
מַלְכַיָּא דִּי אֱלָהּ שְׁמַיָּא מַלְכוּתָא חִסְנָא וְתָקְפָּא וִיקָרָא יְהַב־לָךְ׃
38 וּבְכָל־דִּי דָאְרִין בְּנֵי־אֲנָשָׁא חֵיוַת בָּרָא וְעוֹף־שְׁמַיָּא יְהַב בִּידָךְ
39 וְהַשְׁלְטָךְ בְּכָלְּהוֹן אַנְתְּה הוּא רֵאשָׁה דִּי דַהֲבָא׃ וּבָתְרָךְ תְּקוּם מַלְכוּ
אָחֳרִי אֲרַעא מִנָּךְ וּמַלְכוּ תְלִיתָאָה אָחֳרִי דִּי נְחָשָׁא דִּי תִשְׁלַט בְּכָל־
מ אַרְעָא׃ וּמַלְכוּ רְבִיעָאָה תֶּהֱוֵא תַקִּיפָה כְּפַרְזְלָא כָּל־קֳבֵל דִּי פַרְזְלָא
41 מְהַדֵּק וְחָשֵׁל כֹּלָּא וּכְפַרְזְלָא דִּי־מְרָעַע כָּל־אִלֵּין תַּדִּק וְתֵרֹעַ׃ וְדִי־
חֲזַיְתָה רַגְלַיָּא וְאֶצְבְּעָתָא מִנְּהוֹן חֲסַף דִּי־פֶחָר וּמִנְּהוֹן פַּרְזֶל מַלְכוּ
פְלִיגָה תֶּהֱוֵה וּמִן־נִצְבְּתָא דִּי־פַרְזְלָא לֶהֱוֵא־בַהּ כָּל־קֳבֵל דִּי חֲזַיְתָה
42 פַּרְזְלָא מְעָרַב בַּחֲסַף טִינָא׃ וְאֶצְבְּעָת רַגְלַיָּא מִנְּהוֹן פַּרְזֶל וּמִנְּהוֹן
43 חֲסַף מִן־קְצָת מַלְכוּתָא תֶּהֱוֵה תַקִּיפָה וּמִנַּהּ תֶּהֱוֵא תְבִירָה׃ דִּי חֲזַיְתָ
פַּרְזְלָא מְעָרַב בַּחֲסַף טִינָא מִתְעָרְבִין לֶהֱוֺן בִּזְרַע אֲנָשָׁא וְלָא־לֶהֱוֺן
דָּבְקִין דְּנָה עִם־דְּנָה הֵא־כְדִי פַרְזְלָא לָא מִתְעָרַב עִם־חַסְפָּא׃
44 וּבְיוֹמֵיהוֹן דִּי מַלְכַיָּא אִנּוּן יְקִים אֱלָהּ שְׁמַיָּא מַלְכוּ דִּי לְעָלְמִין לָא
תִתְחַבַּל וּמַלְכוּתָה לְעַם אָחֳרָן לָא תִשְׁתְּבִק תַּדִּק וְתָסֵיף כָּל־אִלֵּין
מה מַלְכְוָתָא וְהִיא תְּקוּם לְעָלְמַיָּא׃ כָּל־קֳבֵל דִּי־חֲזַיְתָ דִּי מִטּוּרָא אִתְגְּזֶרֶת
אֶבֶן דִּי־לָא בִידַיִן וְהַדֶּקֶת פַּרְזְלָא נְחָשָׁא חַסְפָּא כַּסְפָּא וְדַהֲבָא אֱלָהּ
רַב הוֹדַע לְמַלְכָּא מָה דִּי לֶהֱוֵא אַחֲרֵי דְנָה וְיַצִּיב חֶלְמָא וּמְהֵימַן
46 פִּשְׁרֵהּ׃ בֵּאדַיִן מַלְכָּא נְבוּכַדְנֶצַּר נְפַל עַל־אַנְפּוֹהִי וּלְדָנִיֵּאל סְגִד
47 וּמִנְחָה וְנִיחֹחִין אֲמַר לְנַסָּכָה לֵהּ׃ עָנֵה מַלְכָּא לְדָנִיֵּאל וְאָמַר מִן־קְשֹׁט
דִּי אֱלָהֲכוֹן הוּא אֱלָהּ אֱלָהִין וּמָרֵא מַלְכִין וְגָלֵה רָזִין דִּי יְכֵלְתָּ לְמִגְלֵא
48 רָזָא דְנָה׃ אֱדַיִן מַלְכָּא לְדָנִיֵּאל רַבִּי וּמַתְּנָן רַבְרְבָן שַׂגִּיאָן יְהַב־לֵהּ
49 וְהַשְׁלְטֵהּ עַל כָּל־מְדִינַת בָּבֶל וְרַב־סִגְנִין עַל כָּל־חַכִּימֵי בָבֶל׃ וְדָנִיֵּאל
בְּעָא מִן־מַלְכָּא וּמַנִּי עַל עֲבִידְתָּא דִּי מְדִינַת בָּבֶל לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ
וַעֲבֵד נְגוֹ וְדָנִיֵּאל בִּתְרַע מַלְכָּא׃

CAP. III. ג

ג

א נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא עֲבַד צְלֵם דִּי־דְהַב רוּמֵהּ אַמִּין שִׁתִּין פְּתָיֵהּ אַמִּין
2 שֵׁת אֲקִימֵהּ בְּבִקְעַת דּוּרָא בִּמְדִינַת בָּבֶל׃ וּנְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא שְׁלַח
לְמִכְנַשׁ ׀ לַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא סִגְנַיָּא וּפַחֲוָתָא אֲדַרְגָּזְרַיָּא גְדָבְרַיָּא דְּתָבְרַיָּא

v. 37. 38. II. אַנְתְּה — אַנְתְּ ק׳ v. 38. דָאְרִין — דָּיְרִין ק׳ v. 39.
אֲרַעא — אֲרַע ק׳ v. 40. רְבִיעָאָה — רְבִיעָיָה ק׳ v. 41. 42. מִנְּהוֹן — מִנְּהֵין ק׳
v. 42. פתח באתנח v. 43. דִּי — וְדִי ק׳ v. 45. נ"א קֳ

est eis; lapis autem, qui percusserat statuam, factus est mons magnus, et implevit universam terram.

36. Hoc est somnium: Interpretationem quoque eius dicemus coram te, rex!

37. Tu rex regum es; et Deus coeli regnum, et fortitudinem, et imperium, et gloriam dedit tibi.

38. Et omnia, in quibus habitant filii hominum, et bestiae agri; volucres quoque coeli dedit in manu tua, et sub ditione tua universa constituit; tu es ergo caput aureum.

39. Et post te consurget regnum aliud minus te argenteum; et regnum tertium aliud aereum, quod imperabit universae terrae.

40. Et regnum quartum erit velut ferrum; quomodo ferrum comminuit et domat omnia, sic comminuet, et conteret omnia haec.

41. Porro quia vidisti pedum, et digitorum partem testae figuli, et partem ferream; regnum divisum erit, quod tamen de plantario ferri orietur, secundum quod vidisti ferrum mistum testae ex luto.

42. Et digitos pedum ex parte ferreos, et ex parte fictiles; ex parte regnum erit solidum, et ex parte contritum.

43. Quod autem vidisti ferrum mistum testae ex luto, commiscebuntur quidem humano semine, sed non adhaerebunt sibi, sicuti ferrum misceri non potest testae.

44. In diebus autem regnorum illorum suscitabit Deus coeli regnum, quod in aeternum non dissipabitur, et regnum eius alteri populo non tradetur; comminuet autem, et consumet universa regna haec; et ipsum stabit in aeternum.

45. Secundum quod vidisti, quod de monte abscissus est lapis sine manibus, et comminuit testam, et ferrum, et aes, et argentum, et aurum, Deus magnus ostendit regi, quae ventura sunt postea. Et verum est somnium, et fidelis interpretatio eius.

46. Tunc rex Nabuchodonosor cecidit in faciem suam, et Danielem adoravit, *et hostias, et incensum praecepit, ut sacrificarent ei.

* 4 Reg. 1, 13. Act. 14, 12.

47. Loquens ergo rex, ait Danieli: Vere! Deus vester Deus deorum est, et Dominus regum, et revelans mysteria; quoniam tu potuisti aperire hoc sacramentum.

48. Tunc rex Danielem in sublime extulit, et munera multa, et magna dedit ei; et constituit eum principem super omnes provincias Babylonis, et praefectum magistratuum super cunctos sapientes Babylonis.

49. Daniel autem postulavit a rege; et constituit super opera provinciae Babylonis, Sidrach, Misach, et Abdenago; ipse autem Daniel erat in foribus regis.

CAP. III.

Socii Danielis in fornace ignis Deum laudant illaesi.

1. Nabuchodonosor rex fecit statuam auream, altitudine cubitorum sexaginta, latitudine cubitorum sex, et statuit eam in campo Dura provinciae Babylonis.

2. Itaque Nabuchodonosor rex misit ad congregandos satrapas, magistratus, et iudices, duces, et tyrannos, et praefectos, omnesque

principes regionum, ut convenirent ad dedicationem statuae, quam erexerat Nabuchodonosor rex.

3. Tunc congregati sunt satrapae, magistratus, et iudices, duces, et tyranni, et optimates, qui erant in potestatibus constituti, et universi principes regionum, ut convenirent ad dedicationem statuae, quam erexerat Nabuchodonosor rex: stabant autem in conspectu statuae, quam posuerat Nabuchodonosor rex:

4. Et praeco clamabat valenter: Vobis dicitur populis, tribubus, et linguis:

5. In hora, qua audieritis sonitum tubae, et fistulae, et citharae, sambucae, et psalterii, et symphoniae, et universi generis musicorum, cadentes adorate statuam auream, quam constituit Nabuchodonosor rex.

6. Si quis autem non prostratus adoraverit, eadem hora mittetur in fornacem ignis ardentis *.

* Ier. 29, 22.

7. Post haec igitur statim, ut audierunt omnes populi sonitum tubae, fistulae, et citharae, sambucae, et psalterii, et symphoniae, et omnis generis musicorum; cadentes omnes populi, tribus, et linguae adoraverunt statuam auream, quam constituerat Nabuchodonosor rex.

8. Statimque in ipso tempore accedentes viri Chaldaei accusaverunt Iudaeos;

9. dixeruntque Nabuchodonosor regi: Rex in aeternum vive!

10. Tu rex posuisti decretum, ut omnis homo, qui audierit sonitum tubae, fistulae, et citharae, sambucae, et psalterii, et symphoniae, et universi generis musicorum, prosternat se, et adoret statuam auream:

11. Si quis autem non procidens adoraverit, mittatur in fornacem ignis ardentis.

12. Sunt ergo viri Iudaei, quos constituisti super opera regionis Babylonis, Sidrach, Misach, et Abdenago: viri isti contempserunt, rex, decretum tuum: deos tuos non colunt, et statuam auream, quam erexisti, non adorant.

13. Tunc Nabuchodonosor in furore, et in ira praecepit, ut adducerentur Sidrach, Misach, et Abdenago; qui confestim adducti sunt in conspectu regis.

14. Pronunciansque Nabuchodonosor rex, ait eis: Verene Sidrach, Misach, et Abdenago, deos meos non colitis, et statuam auream, quam constitui, non adoratis?

15. Nunc ergo si estis parati, quacumque hora audieritis sonitum tubae, fistulae, citharae, sambucae, et psalterii, et symphoniae, omnisque generis musicorum, prosternite vos, et adorate statuam, quam feci; quod si non adoraveritis, eadem hora mittemini in fornacem ignis ardentis; et quis est Deus, qui eripiet vos de manu * mea?

* 4 Reg. 30. sq.

16. Respondentes Sidrach, Misach, et Abdenago, dixerunt regi Nabuchodonosor: Non oportet nos de hac re respondere tibi.

17. Ecce! enim Deus noster, quem colimus, potest eripere nos de camino ignis ardentis, et de manibus tuis, o rex, liberare.

18. Quod si noluerit, notum sit tibi, rex, quia deos tuos non colimus, et statuam auream, quam erexisti, non adoramus.

תִּפְתָּיֵא וְכֹל שִׁלְטֹנֵי מְדִינָתָא לְמֵתֵא לַחֲנֻכַּת צַלְמָא דִּי הֲקֵים נְבוּכַדְנֶצַּר
מַלְכָּא׃ בֵּאדַיִן מִתְכַּנְּשִׁין אֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא סִגְנַיָּא וּפַחֲוָתָא אֲדַרְגָּזְרַיָּא 3
גְדָבְרַיָּא דְתָבְרַיָּא תִּפְתָּיֵא וְכֹל שִׁלְטֹנֵי מְדִינָתָא לַחֲנֻכַּת צַלְמָא דִּי
הֲקֵים נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא וְקָאמִין לָקֳבֵל צַלְמָא דִּי הֲקֵים נְבוּכַדְנֶצַּר׃
וְכָרוֹזָא קָרֵא בְחָיִל לְכוֹן אָמְרִין עַמְמַיָּא אֻמַיָּא וְלִשָּׁנַיָּא׃ בְּעִדָּנָא דִּי־ 4 ה
תִשְׁמְעוּן קָל ׀ קַרְנָא מַשְׁרוֹקִיתָא קִיתְרֹס סַבְּכָא פְּסַנְתֵּרִין סוּמְפֹּנְיָה
וְכֹל זְנֵי זְמָרָא תִּפְּלוּן וְתִסְגְּדוּן לְצֶלֶם דַּהֲבָא דִּי הֲקֵים נְבוּכַדְנֶצַּר
מַלְכָּא׃ וּמַן־דִּי־לָא יִפֵּל וְיִסְגֻּד בַּהּ־שַׁעֲתָא יִתְרְמֵא לְגוֹא־אַתּוּן נוּרָא 6
יָקִדְתָּא׃ כָּל־קֳבֵל דְּנָה בֵּהּ זִמְנָא כְּדִי שָׁמְעִין כָּל־עַמְמַיָּא קָל קַרְנָא 7
מַשְׁרוֹקִיתָא קִיתְרֹס שַׂבְּכָא פְּסַנְטֵרִין וְכֹל זְנֵי זְמָרָא נָפְלִין כָּל־עַמְמַיָּא
אֻמַיָּא וְלִשָּׁנַיָּא סָגְדִין לְצֶלֶם דַּהֲבָא דִּי הֲקֵים נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא׃ כָּל־ 8
קֳבֵל דְּנָה בֵּהּ־זִמְנָא קְרִבוּ גֻּבְרִין כַּשְׂדָּאִין וַאֲכַלוּ קַרְצֵיהוֹן דִּי
יְהוּדָיֵא׃ עֲנוֹ וְאָמְרִין לִנְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא מַלְכָּא לְעָלְמִין חֱיִי׃ אַנְתָּה 9
מַלְכָּא שָׂמְתָּ טְּעֵם דִּי־כָל־אֱנָשׁ דִּי יִשְׁמַע קָל קַרְנָא מַשְׁרֹקִיתָא קִיתְרֹס
שַׂבְּכָא פְסַנְתֵּרִין וְסִיפֹּנְיָא וְכֹל זְנֵי זְמָרָא יִפֵּל וְיִסְגֻּד לְצֶלֶם דַּהֲבָא׃
וּמַן־דִּי־לָא יִפֵּל וְיִסְגֻּד יִתְרְמֵא לְגוֹא־אַתּוּן נוּרָא יָקִדְתָּא׃ אִיתַי 11 12
גֻּבְרִין יְהוּדָאיִן דִּי־מַנִּיתָ יָתְהוֹן עַל־עֲבִידַת מְדִינַת בָּבֶל שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ
וַעֲבֵד נְגוֹ גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ לָא־שָׂמוּ עֲלָיךְ מַלְכָּא טְעֵם לֵאלָהָיךְ לָא
פָלְחִין וּלְצֶלֶם דַּהֲבָא דִּי הֲקֵימְתָּ לָא סָגְדִין׃ בֵּאדַיִן נְבוּכַדְנֶצַּר 13
בִּרְגַז וַחֲמָא אֲמַר לְהַיְתָיָה לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ בֵּאדַיִן גֻּבְרַיָּא
אִלֵּךְ הֵיתָיוּ קֳדָם מַלְכָּא׃ עָנֵה נְבוּכַדְנֶצַּר וְאָמַר לְהוֹן הַצְדָּא שַׁדְרַךְ 14
מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ לֵאלָהַי לָא אִיתֵיכוֹן פָּלְחִין וּלְצֶלֶם דַּהֲבָא דִּי הֲקֵימֶת
לָא סָגְדִין׃ כְּעַן הֵן אִיתֵיכוֹן עֲתִידִין דִּי בְעִדָּנָא דִּי־תִשְׁמְעוּן קָל קַרְנָא טו
מַשְׁרוֹקִיתָא קִיתְרֹס שַׂבְּכָא פְּסַנְתֵּרִין וְסוּמְפֹּנְיָה וְכֹל ׀ זְנֵי זְמָרָא
תִּפְּלוּן וְתִסְגְּדוּן לְצַלְמָא דִי־עַבְדֵת וְהֵן לָא תִסְגְּדוּן בַּהּ־שַׁעֲתָה תִתְרְמוֹן
לְגוֹא־אַתּוּן נוּרָא יָקִדְתָּא וּמַן־הוּא אֱלָהּ דִּי יְשֵׁיזְבִנְכוֹן מִן־יְדָי׃ עֲנוֹ 16
שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ וְאָמְרִין לְמַלְכָּא נְבוּכַדְנֶצַּר לָא־חַשְׁחִין אֲנַחְנָא
עַל־דְּנָה פִּתְגָם לַהֲתָבוּתָךְ׃ הֵן אִיתַי אֱלָהַנָא דִּי־אֲנַחְנָא פָלְחִין יָכִל 17
לְשֵׁיזָבוּתַנָא מִן־אַתּוּן נוּרָא יָקִדְתָּא וּמִן־יְדָךְ מַלְכָּא יְשֵׁיזִב׃ וְהֵן לָא 18
יְדִיעַ לֶהֱוֵא־לָךְ מַלְכָּא דִּי לֵאלָהָיךְ לָא־אִיתַנָא פָלְחִין וּלְצֶלֶם דַּהֲבָא

v. 3. III. וְקָאמִין — וְקָיְמִין ק׳ v. 5. 7. 10. 15. קִיתְ׳ — קַתְ׳ ק׳
v. 5. נ״א תַּ v. 7. נ״א טְ v. 10. אַנְתָּה — אַנְתְּ ק׳ ; וְסִיפֹּנְיָא —
סוּמְפֹּנְיָא ק׳ v. 12. עֲלָךְ ק׳ ; ׳הָךְ ק׳ v. 18. ׳הָךְ ק׳

19 דִּי הֲקֵימְתָּ לָא נִסְגֻּד׃ בֵּאדַיִן נְבוּכַדְנֶצַּר הִתְמְלִי חֱמָא וּצְלֵם
אַנְפּוֹהִי אֶשְׁתַּנּוֹ עַל־שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ עָנֵה וְאָמַר לְמֵזֵא לְאַתּוּנָא
כ חַד־שִׁבְעָה עַל דִּי חֲזֵה לְמֵזְיֵהּ׃ וּלְגֻבְרִין גִּבָּרֵי־חַיִל דִּי בְחַיְלֵהּ אֲמַר
לְכַפָּתָה לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ לְמִרְמֵא לְאַתּוּן נוּרָא יָקִדְתָּא׃
21 בֵּאדַיִן גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ כְּפִתוּ בְּסַרְבָּלֵיהוֹן פַּטְּישֵׁיהוֹן וְכַרְבְּלָתְהוֹן
22 וּלְבֻשֵׁיהוֹן וּרְמִיו לְגוֹא־אַתּוּן נוּרָא יָקִדְתָּא׃ כָּל־קֳבֵל דְּנָה מִן־דִּי
מִלַּת מַלְכָּא מַחְצְפָה וְאַתּוּנָא אֵזֵה יַתִּירָה גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ דִּי הַסִּקוּ
23 לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ קַטִּל הִמּוֹן שְׁבִיבָא דִּי נוּרָא׃ וְגֻבְרַיָּא אִלֵּךְ
תְּלָתֵּהוֹן שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ נְפַלוּ לְגוֹא־אַתּוּן־נוּרָא יָקִדְתָּא
24 מְכַפְּתִין׃ אֱדַיִן נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא תְּוַהּ וְקָם בְּהִתְבְּהָלָה עָנֵה וְאָמַר
לְהַדָּבְרוֹהִי הֲלָא גֻבְרִין תְּלָתָה רְמֵינָא לְגוֹא־נוּרָא מְכַפְּתִין עָנַיִן
כה וְאָמְרִין לְמַלְכָּא יַצִּיבָא מַלְכָּא׃ עָנֵה וְאָמַר הָא־אֲנָה חָזֵה גֻּבְרִין
אַרְבְּעָה שְׁרַיִן מַהְלְכִין בְּגוֹא־נוּרָא וַחֲבָל לָא־אִיתַי בְּהוֹן וְרֵוֵהּ דִּי
26 רְבִיעָיָא דָּמֵה לְבַר־אֱלָהִין׃ בֵּאדַיִן קְרֵב נְבוּכַדְנֶצַּר לִתְרַע אַתּוּן
נוּרָא יָקִדְתָּא עָנֵה וְאָמַר שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד־נְגוֹ עַבְדוֹהִי דִּי־אֱלָהָא
עִלָּיָא פֻּקוּ וֶאֱתוֹ בֵּאדַיִן נָפְקִין שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ מִן־גּוֹא
27 נוּרָא׃ וּמִתְכַּנְּשִׁין אֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא סִגְנַיָּא וּפַחֲוָתָא וְהַדָּבְרֵי מַלְכָּא חָזַיִן
לְגֻבְרַיָּא אִלֵּךְ דִּי לָא־שְׁלֵט נוּרָא בְּגֶשְׁמְהוֹן וּשְׂעַר רֵאשְׁהוֹן לָא
28 הִתְחָרַךְ וְסַרְבָּלֵיהוֹן לָא שְׁנוֹ וְרֵיחַ נוּר לָא עֲדָת בְּהוֹן׃ עָנֵה נְבוּכַדְנֶצַּר
וְאָמַר בְּרִיךְ אֱלָהֲהוֹן דִּי־שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ דִּי־שְׁלַח מַלְאֲכֵהּ
וְשֵׁיזִב לְעַבְדוֹהִי דִּי הִתְרְחִצוּ עֲלוֹהִי וּמִלַּת מַלְכָּא שַׁנִּיו וִיהַבוּ
29 גֶשְׁמֵיהוֹן דִּי לָא־יִפְלְחוּן וְלָא־יִסְגְּדוּן לְכָל־אֱלָהּ לָהֵן לֵאלָהֲהוֹן׃ וּמִנִּי
שִׂים טְעֵם דִּי כָל־עַם אֻמָּה וְלִשָּׁן דִּי־יֵאמַר שָׁלָה עַל־אֱלָהֲהוֹן דִּי־
שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹא הַדָּמִין יִתְעֲבֵד וּבַיְתֵהּ נְוָלִי יִשְׁתַּוֵּה כָּל־
ל קֳבֵל דִּי לָא אִיתַי אֱלָה אָחֳרָן דִּי־יִכֻּל לְהַצָּלָה כִּדְנָה׃ בֵּאדַיִן מַלְכָּא
31 הַצְלַח לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ בִּמְדִינַת בָּבֶל׃ נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא לְכָל־
32 עַמְמַיָּא אֻמַיָּא וְלִשָּׁנַיָּא דִּי־דָאֲרִין בְּכָל־אַרְעָא שְׁלָמְכוֹן יִשְׂגֵּא׃ אָתַיָּא
33 וְתִמְהַיָּא דִּי עֲבַד עִמִּי אֱלָהָא עִלָּיָא שְׁפַר קֳדָמַי לְהַחֲוָיָה׃ אָתוֹהִי

III. v. 19. אֶשְׁתַּנּוֹ — אֶשְׁתַּנִּי ק׳ v. 21. פַּטְּישֵׁיהוֹן — פַּטְּשֵׁיהוֹן ק׳
v. 22. נ״א קֳ׳ v. 25. ׳עָיָא — ׳עָאָה ק׳ v. 26. עִלָּיָא — עִלָּאָה ק׳
v. 28. גֶּשְׁמֵיהוֹן — גֶּשְׁמְהוֹן ק׳ v. 29. שָׁלָה — שָׁלוּ ק׳ ׃ נ״א קֳ׳
v. 31. דָּאֲרִין — דָּיְרִין ק׳ v. 32. עִלָּיָא — עִלָּאָה ק׳

19. Tunc Nabuchodonosor repletus est furore; et aspectus faciei illius immutatus est super Sidrach, Misach, et Abdenago; et praecepit, ut succenderetur fornax septuplum, quam succendi consueverat.

20. Et viris fortissimis de exercitu suo iussit, ut ligatis pedibus Sidrach, Misach, et Abdenago, mitterent eos in fornacem ignis ardentis.

21. Et confestim viri illi vincti cum braccis suis, et tiaris, et calceamentis, et vestibus missi sunt in medium fornacis ignis ardentis.

22. Nam iussio regis urgebat; fornax autem succensa erat nimis. Porro viros illos, qui miserant Sidrach, Misach, et Abdenago, interfecit flamma ignis.

23. Viri autem hi tres, id est, Sidrach, Misach, et Abdenago, ceciderunt in medio camino ignis ardentis, colligati.

24. Tunc Nabuchodonosor rex obstupuit, et surrexit propere, et ait optimatibus suis: Nonne tres viros misimus in medium ignis compeditos? Qui respondentes regi, dixerunt: Vere rex!

25. Respondit, et ait: Ecce! ego video quatuor viros solutos, et ambulantes in medio ignis, et nihil corruptionis in eis est, et species quarti similis filio Dei.

26. Tunc accessit Nabuchodonosor ad ostium fornacis ignis ardentis, et ait: Sidrach, Misach, et Abdenago servi Dei excelsi, egredimini, et venite. Statimque egressi sunt Sidrach, Misach, et Abdenago de medio ignis.

27. Et congregati satrapae, et magistratus, et iudices, et potentes regis contemplabantur viros illos, quoniam nihil potestatis habuisset ignis in corporibus eorum, et capillus capitis * eorum non esset adustus, et sarabala eorum non fuissent immutata, et odor ignis non transisset per eos.

* Luc. 12, 7. 21, 18.

28. Et erumpens Nabuchodonosor, ait: Benedictus Deus eorum, Sidrach videlicet, Misach, et Abdenago, qui misit angelum suum, et eruit servos suos, qui crediderunt in eum; et verbum regis immutaverunt, et tradiderunt corpora sua, ne servirent, et ne adorarent omnem Deum, excepto Deo suo.

29. A me ergo positum est hoc decretum, ut omnis populus, tribus, et lingua, quaecumque locuta fuerit blasphemiam contra Deum Sidrach, Misach, et Abdenago, dispereat, et domus eius vastetur; * neque enim est alius Deus, qui possit ita salvare.

* c. 2, 5.

30. Tunc rex promovit Sidrach, Misach, et Abdenago in provincia Babylonis.

31. Nabuchodonosor rex, omnibus populis, gentibus, et linguis, qui habitant in universa terra, pax vobis multiplicetur.

32. Signa, et mirabilia fecit apud me Deus excelsus. Placuit ergo mihi praedicare.

33. Signa eius, quia magna sunt;

et mirabilia eius, quia fortia; et regnum eius regnum sempiternum, et *potestas eius in generationem et generationem.

* c. 4, 31. 7, 14.

Cap. IV.

Regis somnium de excelsa arbore.

1. Ego Nabuchodonosor quietus eram in domo mea, et florens in palatio meo;

2. somnium vidi, quod perterruit me; et cogitationes meae in strato meo, et visiones capitis mei conturbaverunt me.

3. Et per me propositum est decretum, ut introducerentur in conspectu meo cuncti sapientes Babylonis, et ut solutionem somnii indicarent mihi.

4. Tunc ingrediebantur arioli, magi, Chaldaei, et aruspices, et somnium narravi in conspectu eorum; et solutionem eius non indicaverunt mihi;

5. donec collega ingressus est in conspectu meo Daniel, cui nomen Baltassar secundum nomen Dei mei, qui habet spiritum deorum sanctorum in semetipso; et somnium coram ipso locutus sum.

6. Baltassar princeps ariolorum, quoniam ego scio, quod spiritum sanctorum deorum habeas in te, et omne sacramentum non est impossibile tibi; visiones somniorum meorum, quas vidi, et solutionem earum narra.

7. Visio capitis mei in cubili meo; Videbam, et ecce arbor in medio terrae, et altitudo eius nimia.

8. Magna arbor, et fortis; et proceritas eius contingens coelum; aspectus illius erat usque ad terminos universae terrae,

9. Folia eius pulcherrima, et fructus eius nimius; et esca universorum in ea; subter eam habitabant animalia, et bestiae, et in ramis eius conversabantur volucres coeli; et ex ea vescebatur omnis caro.

10. Videbam in visione capitis mei super stratum meum, et ecce vigil, et sanctus de coelo descendit.

11. Clamavit fortiter, et sic ait: Succidite arborem, et praecidite ramos eius; excutite folia eius, et dispergite fructus eius; fugiant bestiae, quae subter eam sunt, et volucres de ramis eius.

12. Verumtamen germen radicum eius in terra sinite, et alligetur vinculo ferreo et aereo in herbis, quae foris sunt, et rore coeli tingatur, et cum feris pars eius in herba terrae.

13. Cor eius ab humano commutetur, et cor ferae detur ei; et septem tempora mutentur super eum.

14. In sententia vigilum decretum est, et sermo sanctorum, et petitio; donec cognoscant viventes, quoniam dominatur excelsus in regno hominum; et cuicumque voluerit, dabit illud, et humillimum * hominem constituet super eum.

* 1 Reg. 2, 8. 16, 11. sq.

15. Hoc somnium vidi ego Nabuchodonosor rex! tu ergo Baltassar interpretationem narra festinus; quia omnes sapientes regni mei non queunt solutionem edicere mihi; tu autem potes, quia spiritus deorum sanctorum in te est.

16. Tunc Daniel, cuius nomen Baltassar, coepit intra semetipsum tacitus cogitare quasi una hora; et cogitationes eius conturbabant eum. Respondens autem rex ait: Baltassar, somnium et interpretatio eius non conturbent te. Respondit

כְּמָה רַבְרְבִין וְתִמְהוֹהִי כְּמָה תַקִּיפִין מַלְכוּתֵהּ מַלְכוּת עָלַם וְשָׁלְטָנֵהּ
עִם־דָּר וְדָר׃

ד Cap. IV. ד

א 2 אֲנָה נְבוּכַדְנֶצַּר שְׁלֵה הֲוֵית בְּבַיְתִי וְרַעְנַן בְּהֵיכְלִי׃ חֵלֶם חֲזֵית
3 וִידַחֲלִנַּנִי וְהַרְהֹרִין עַל־מִשְׁכְּבִי וְחֶזְוֵי רֵאשִׁי יְבַהֲלֻנַּנִי׃ וּמִנִּי שִׂים
טְעֵם לְהַנְעָלָה קָדָמַי לְכֹל חַכִּימֵי בָבֶל דִּי־פְשַׁר חֶלְמָא יְהוֹדְעֻנַּנִי׃
4 בֵּאדַיִן עָלִּלִין חַרְטֻמַיָּא אָשְׁפַיָּא כַּשְׂדָּיֵא וְגָזְרַיָּא וְחֶלְמָא אָמַר אֲנָה
ה קֳדָמֵיהוֹן וּפִשְׁרֵהּ לָא־מְהוֹדְעִין לִי׃ וְעַד אָחֳרֵין עַל קָדָמַי דָּנִיֵּאל דִּי־
שְׁמֵהּ בֵּלְטְשַׁאצַּר כְּשֻׁם אֱלָהִי וְדִי רוּחַ־אֱלָהִין קַדִּישִׁין בֵּהּ וְחֶלְמָא
6 קָדָמוֹהִי אַמְרֵת׃ בֵּלְטְשַׁאצַּר רַב חַרְטֻמַיָּא דִּי ׀ אֲנָה יִדְעֵת דִּי רוּחַ
אֱלָהִין קַדִּישִׁין בָּךְ וְכָל־רָז לָא־אָנֵס לָךְ חֶזְוֵי חֶלְמִי דִי־חֲזֵית וּפִשְׁרֵהּ
7 אֱמַר׃ וְחֶזְוֵי רֵאשִׁי עַל־מִשְׁכְּבִי חָזֵה הֲוֵית וַאֲלוּ אִילָן בְּגוֹא אַרְעָא
8 וְרוּמֵהּ שַׂגִּיא׃ רְבָה אִילָנָא וּתְקִף וְרוּמֵהּ יִמְטֵא לִשְׁמַיָּא וַחֲזוֹתֵהּ לְסוֹף
9 כָּל־אַרְעָא׃ עָפְיֵהּ שַׁפִּיר וְאִנְבֵּהּ שַׂגִּיא וּמָזוֹן לְכֹלָּא־בֵהּ תְּחֹתוֹהִי תַּטְלֵל ׀
חֵיוַת בָּרָא וּבְעַנְפוֹהִי יְדֻרוּן צִפֲּרֵי שְׁמַיָּא וּמִנֵּהּ יִתְּזִין כָּל־בִּשְׂרָא׃
י חָזֵה הֲוֵית בְּחֶזְוֵי רֵאשִׁי עַל־מִשְׁכְּבִי וַאֲלוּ עִיר וְקַדִּישׁ מִן־שְׁמַיָּא
11 נָחִת׃ קָרֵא בְחַיִל וְכֵן אָמַר גֹּדּוּ אִילָנָא וְקַצִּצוּ עַנְפוֹהִי אַתַּרוּ עָפְיֵהּ
12 וּבַדַּרוּ אִנְבֵּהּ תְּנֻד חֵיוְתָא מִן־תַּחְתּוֹהִי וְצִפְּרַיָּא מִן־עַנְפוֹהִי׃ בְּרַם עִקַּר
שָׁרְשׁוֹהִי בְּאַרְעָא שְׁבֻקוּ וּבֶאֱסוּר דִּי־פַרְזֶל וּנְחָשׁ בְּדִתְאָא דִּי בָרָא וּבְטַל
13 שְׁמַיָּא יִצְטַבַּע וְעִם־חֵיוְתָא חֲלָקֵהּ בַּעֲשַׂב אַרְעָא׃ לִבְבֵהּ מִן־אֲנוֹשָׁא
14 יְשַׁנּוֹן וּלְבַב חֵיוָא יִתְיְהִב לֵהּ וְשִׁבְעָה עִדָּנִין יַחְלְפוּן עֲלוֹהִי׃ בִּגְזֵרַת
עִירִין פִּתְגָמָא וּמֵאמַר קַדִּישִׁין שְׁאֵלְתָא עַד־דִּבְרַת דִּי־יִנְדְּעוּן חַיַּיָּא
דִּי־שַׁלִּיט עִלָּיָא בְּמַלְכוּת אֲנוֹשָׁא וּלְמַן־דִּי יִצְבֵּא יִתְּנִנַּהּ וּשְׁפַל אֲנָשִׁים
טו יְקִים עֲלַיהּ׃ דְּנָה חֶלְמָא חֲזֵית אֲנָה מַלְכָּא נְבוּכַדְנֶצַּר וְאַנְתְּה בֵּלְטְשַׁאצַּר
פִּשְׁרֵא אֱמַר כָּל־קֳבֵל דִּי ׀ כָּל־חַכִּימֵי מַלְכוּתִי לָא־יָכְלִין פִּשְׁרָא
16 לְהוֹדָעוּתַנִי וְאַנְתְּה כָּהֵל דִּי רוּחַ־אֱלָהִין קַדִּישִׁין בָּךְ׃ אֱדַיִן דָּנִיֵּאל
דִּי־שְׁמֵהּ בֵּלְטְשַׁאצַּר אֶשְׁתּוֹמַם כְּשָׁעָה חֲדָה וְרַעְיֹנֹהִי יְבַהֲלֻנֵּהּ עָנֵה
מַלְכָּא וְאָמַר בֵּלְטְשַׁאצַּר חֶלְמָא וּפִשְׁרֵא אַל־יְבַהֲלָךְ עָנֵה בֵלְטְשַׁאצַּר

IV. v. 4. עָלִּלִין — עָלִּין ק׳ : ׳דָּיֵא — ׳דָּאֵי ק׳ v. 5. ׳רַן ק׳
v. 9. יְדֻרוּן — יְדֻרָן ק׳ v. 13. אֲנוֹשָׁא — אֲנָשָׁא ק׳ v. 14. נ״א
וּבְמֵאמַר : עִלָּיָא — עִלָּאָה ק׳ : אֲנוֹשָׁא — אֲנָשָׁא ק׳ : עֲלַיהּ —
עֲלַהּ ק׳ v. 15. וְאַנְתְּה — וְאַנְתְּ ק׳ : ׳רֵהּ ק׳ נ״א ׳רָא : וְאַנְתְּה —
וְאַנְתְּ ק׳ v. 16. ׳רֵהּ ק׳

17 וְאָמַר מָרְאִי חֶלְמָא לְשָׂנְאָיךְ וּפִשְׁרֵהּ לְעָרָיךְ׃ אִילָנָא דִּי חֲזַיְתָ דִּי רְבָה
18 וּתְקִף וְרוּמֵהּ יִמְטֵא לִשְׁמַיָּא וַחֲזוֹתֵהּ לְכָל־אַרְעָא׃ וְעָפְיֵהּ שַׁפִּיר וְאִנְבֵּהּ
שַׂגִּיא וּמָזוֹן לְכֹלָּא בֵהּ תְּחֹתוֹהִי תְּדוּר חֵיוַת בָּרָא וּבְעַנְפוֹהִי יִשְׁכְּנָן
19 צִפְּרֵי שְׁמַיָּא׃ אַנְתְּה־הוּא מַלְכָּא דִּי רְבַית וּתְקֵפְתְּ וּרְבוּתָךְ רְבָת וּמְטָת
כ לִשְׁמַיָּא וְשָׁלְטָנָךְ לְסוֹף אַרְעָא׃ וְדִי חֲזָא מַלְכָּא עִיר וְקַדִּישׁ נָחִת ׀ מִן־
שְׁמַיָּא וְאָמַר גֹּדּוּ אִילָנָא וְחַבְּלוּהִי בְּרַם עִקַּר שָׁרְשׁוֹהִי בְּאַרְעָא שְׁבֻקוּ
וּבֶאֱסוּר דִּי־פַרְזֶל וּנְחָשׁ בְּדִתְאָא דִּי בָרָא וּבְטַל שְׁמַיָּא יִצְטַבַּע וְעִם־
21 חֵיוַת בָּרָא חֲלָקֵהּ עַד דִּי־שִׁבְעָה עִדָּנִין יַחְלְפוּן עֲלוֹהִי׃ דְּנָה פִשְׁרָא
22 מַלְכָּא וּגְזֵרַת עִלָּיָא הִיא דִּי מְטָת עַל־מָרְאִי מַלְכָּא׃ וְלָךְ טָרְדִין מִן־
אֲנָשָׁא וְעִם־חֵיוַת בָּרָא לֶהֱוֵה מְדֹרָךְ וְעִשְׂבָּא כְתוֹרִין ׀ לָךְ יְטַעֲמוּן
וּמִטַּל שְׁמַיָּא לָךְ מְצַבְּעִין וְשִׁבְעָה עִדָּנִין יַחְלְפוּן עֲלָיךְ עַד ׀ דִּי תִנְדַּע
23 דִּי־שַׁלִּיט עִלָּיָא בְּמַלְכוּת אֲנָשָׁא וּלְמַן־דִּי יִצְבֵּא יִתְּנִנַּהּ׃ וְדִי אֲמַרוּ
לְמִשְׁבַּק עִקַּר שָׁרְשׁוֹהִי דִּי אִילָנָא מַלְכוּתָךְ לָךְ קַיָּמָא מִן־דִּי תִנְדַּע דִּי
24 שַׁלִּטִן שְׁמַיָּא׃ לָהֵן מַלְכָּא מִלְכִּי יִשְׁפַּר עֲלָיךְ וַחֲטָיָךְ בְּצִדְקָה פְרֻק
כה וַעֲוָיָתָךְ בְּמִחַן עֲנָיִן הֵן תֶּהֱוֵה אַרְכָא לִשְׁלֵוְתָךְ׃ כֹּלָּא מְטָא עַל־
26 נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא׃ לִקְצָת יַרְחִין תְּרֵי־עֲשַׂר עַל־הֵיכַל מַלְכוּתָא דִּי
27 בָבֶל מְהַלֵּךְ הֲוָה׃ עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר הֲלָא דָא־הִיא בָּבֶל רַבְּתָא דִּי־אֲנָה
28 בֱנַיְתַהּ לְבֵית מַלְכוּ בִּתְקַף חִסְנִי וְלִיקָר הַדְרִי׃ עוֹד מִלְּתָא בְּפֻם מַלְכָּא
קָל מִן־שְׁמַיָּא נְפַל לָךְ אָמְרִין נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא מַלְכוּתָה עֲדָת מִנָּךְ׃
29 וּמִן־אֲנָשָׁא לָךְ טָרְדִין וְעִם־חֵיוַת בָּרָא מְדֹרָךְ עִשְׂבָּא כְתוֹרִין לָךְ יְטַעֲמוּן
וְשִׁבְעָה עִדָּנִין יַחְלְפוּן עֲלָיךְ עַד ׀ דִּי תִנְדַּע דִּי־שַׁלִּיט עִלָּיָא בְּמַלְכוּת
ל אֲנָשָׁא וּלְמַן דִּי־יִצְבֵּא יִתְּנִנַּהּ׃ בַּהּ שַׁעֲתָא מִלְּתָא סָפַת עַל־נְבוּכַדְנֶצַּר
וּמִן־אֲנָשָׁא טְרִיד וְעִשְׂבָּא כְתוֹרִין יֵאכֻל וּמִטַּל שְׁמַיָּא גִּשְׁמֵהּ יִצְטַבַּע
31 עַד דִּי שַׂעְרֵהּ כְּנִשְׁרִין רְבָה וְטִפְרוֹהִי כְצִפְּרִין׃ וְלִקְצָת יוֹמַיָּא אֲנָה
נְבוּכַדְנֶצַּר עַיְנַי ׀ לִשְׁמַיָּא נִטְלֵת וּמַנְדְּעִי עֲלַי יְתוּב וּלְעִלָּיָא בָּרְכֵת וּלְחַי
עָלְמָא שַׁבְּחֵת וְהַדְּרֵת דִּי שָׁלְטָנֵהּ שָׁלְטָן עָלַם וּמַלְכוּתֵהּ עִם־דָּר וְדָר׃
32 וְכָל־דָּאֲרֵי אַרְעָא כְּלָה חֲשִׁיבִין וּכְמִצְבְּיֵהּ עָבֵד בְּחֵיל שְׁמַיָּא וְדָאֲרֵי
33 אַרְעָא וְלָא אִיתַי דִּי־יְמַחֵא בִידֵהּ וְיֵאמַר לֵהּ מָה עֲבַדְתְּ׃ בֵּהּ־זִמְנָא

IV. v. 16. מָרְאִי — מָרִי ק׳ : ׳אָךְ ק׳ : ׳רָךְ ק׳ v. 19. אַנְתְּה־ — אַנְתְּ ק׳ :
רְבַיְתָ — רְבַת ק׳ v. 21. 22. 29. עִלָּיָא — עִלָּאָה ק׳ v. 21. מָרְאִי —
מָרִי ק׳ v. 22. עֲלָךְ ק׳ v. 24. עֲלָךְ ק׳ v. 27. נ״א ׳קִהּ נ״א ׳קֵהּ
v. 28. פתח באתנח v. 29. עֲלָךְ ק׳ v. 30. נ״א בַּהּ v. 31. ׳לָּיָא —
׳לָּאָה ק׳ v. 32. דָּאֲרֵי — דָּיְרֵי ק׳ : ה׳ במקום א׳ : וְדָאֲרֵי — וְדָיְרֵי ק׳

Baltassar, et dixit: Domine mi, somnium his, qui te oderunt, et interpretatio eius hostibus tuis sit.

17. Arborem, quam vidisti sublimem, atque robustam, cuius altitudo pertingit ad coelum, et aspectus illius in omnem terram;

18. et rami eius pulcherrimi, et fructus eius nimius, et esca omnium in ea, subter eam habitantes bestiae agri, et in ramis eius commorantes aves coeli;

19. tu es rex, qui magnificatus es, et invaluisti; et magnitudo tua crevit, et pervenit usque ad coelum, et potestas tua in terminos universae terrae.

20. Quod autem vidit rex vigilem, et sanctum descendere de coelo, et dicere: Succidite arborem, et dissipate illam, attamen germen radicum eius in terra dimittite, et vinciatur ferro et aere, in herbis foris, et rore coeli conspergatur, et cum feris sit pabulum eius, donec septem tempora mutentur super eum.

21. Haec est interpretatio sententiae Altissimi, quae pervenit super dominum meum regem:

22. Eiicient te ab hominibus, et cum bestiis ferisque erit habitatio tua, et * foenum ut bos comedes, et rore coeli infunderis; septem quoque tempora mutabuntur super te, donec scias, quod dominetur excelsus super regnum hominum, et cuicumque voluerit, det illud.

* c. 5, 21.

23. Quod autem praecepit, ut relinqueretur germen radicum eius, id est arboris; regnum tuum tibi manebit, postquam cognoveris potestatem esse coelestem.

24. Quam ob rem rex consilium meum placeat tibi; * et peccata tua eleemosynis redime, et iniquitates tuas misericordiis pauperum; forsitan ignoscet delictis tuis.

* Eccl. 3, 33.

25. Omnia haec venerunt super Nabuchodonosor regem.

26. Post finem mensium duodecim, in aula Babylonis deambulabat.

27. Responditque rex, et ait. Nonne haec est Babylon magna, quam ego aedificavi in domum regni, in robore fortitudinis meae, et in gloria decoris mei?

28. Cumque sermo adhuc esset in ore regis, vox de coelo ruit: Tibi dicitur Nabuchodonosor rex! Regnum tuum transibit a te;

29. et ab hominibus eiicient te, et cum bestiis et feris erit habitatio tua; foenum quasi bos comedes, et septem tempora mutabuntur super te; donec scias, quod dominetur excelsus in regno hominum, et cuicumque voluerit, det illud.

30. Eadem hora sermo completus est super Nabuchodonosor, et ex hominibus abiectus est, et foenum ut bos comedit, et rore coeli corpus eius infectum est: donec capilli eius in similitudinem aquilarum crescerent, et ungues eius quasi avium.

31. Igitur post finem dierum, ego Nabuchodonosor oculos meos ad coelum levavi, et sensus meus redditus est mihi; et Altissimo benedixi, et viventem in sempiternum laudavi, et glorificavi; * quia potestas eius potestas sempiterna, et regnum eius in generationem et generationem. * c. 3, 33.

32. Et omnes habitatores terrae apud eum in nihilum reputati sunt; iuxta voluntatem enim suam facit * tam in virtutibus coeli quam in habitatoribus terrae; et non est, qui resistat manui eius, et dicat ei. Quare fecisti?

* Ier. 23, 13. Ps. 115, 3.

33. In ipso tempore sensus meus

reversus est ad me, et ad honorem regni mei, decoremque perveni; et figura mea reversa est ad me; et optimates mei, et magistratus mei requisierunt me, et in regno meo restitutus sum: et magnificentia amplior addita est mihi.

34. Nunc igitur ego Nabuchodonosor laudo, et magnifico, et glorifico regem coeli; quia omnia opera eius vera, et viae eius iudicia, et gradientes in superbia potest humiliare.

Cap. V.

Scripturam in pariete Daniel solus coram rege Baltassar interpretatur.

1. Baltassar rex fecit grande convivium optimatibus suis mille; et unusquisque secundum suam bibebat aetatem.

2. Praecepit ergo iam temulentus, ut afferrentur vasa aurea, et argentea, quae asportaverat Nabuchodonosor pater eius de templo, quod fuit in Ierusalem, ut biberent in eis rex, et optimates eius, uxoresque eius, et concubinae.

3. Tunc allata sunt vasa aurea, et argentea, quae asportaverat de templo, quod fuerat in Ierusalem; et biberunt in eis rex, et optimates eius, uxores et concubinae illius.

4. Bibebant vinum, * et laudabant deos suos aureos, et argenteos, aereos, ferreos, ligneosque et lapideos. * Ier. 51, 39. 57.

5. In eadem hora apparuerunt digiti, quasi manus hominis scribentis contra candelabrum in superficie parietis aulae regiae; et rex aspiciebat articulos manus scribentis.

6. Tunc facies regis commutata est, et cogitationes eius conturbabant eum; et compages renum eius solvebantur, et genua eius ad se invicem collidebantur.

7. Exclamavit itaque rex fortiter, ut introducerent magos, Chaldaeos, et aruspices. Et proloquens rex ait sapientibus Babylonis: Quicumque legerit scripturam hanc, et interpretationem eius manifestam mihi fecerit, purpura vestietur, et torquem auream habebit in collo, et tertius in regno meo erit.

8. Tunc ingressi omnes sapientes regis non potuerunt nec scripturam legere, nec interpretationem indicare regi.

9. Unde rex Baltassar satis conturbatus est, et vultus illius immutatus est; sed et optimates eius turbabantur.

10. Regina autem pro re, quae acciderat regi, et optimatibus eius, domum convivii ingressa est; et proloquens ait: Rex in aeternum vive! non te conturbent cogitationes tuae, neque facies tua immutetur.

11. Est vir in regno tuo, qui spiritum deorum sanctorum habet in se; et in diebus patris tui scientia et sapientia inventae sunt in eo; nam et rex Nabuchodonosor pater tuus, principem magorum, incantatorum, Chaldaeorum, et aruspicum constituit eum, pater, inquam, tuus, o rex:

12. quia spiritus amplior, et prudentia, intelligentiaque et interpretatio somniorum, et ostensio secretorum, ac solutio ligatorum, inventae sunt in eo, hoc est in Daniele: cui rex posuit nomen Baltassar; nunc itaque Daniel vocetur, et interpretationem narrabit.

13. Igitur introductus est Daniel coram rege. Ad quem praefatus

מַנְדְּעִי ׀ יְתוּב עֲלַי וְלִיקַר מַלְכוּתִי הַדְרִי וְזִוִי יְתוּב עֲלַי וְלִי הַדָּבְרַי
31 וְרַבְרְבָנַי יְבַעוֹן וְעַל־מַלְכוּתִי הָתְקְנַת וּרְבוּ יַתִּירָה הוּסְפַת לִי׃ כְּעַן
אֲנָה נְבֻכַדְנֶצַּר מְשַׁבַּח וּמְרוֹמֵם וּמְהַדַּר לְמֶלֶךְ שְׁמַיָּא דִּי כָל־מַעֲבָדוֹהִי
קְשֹׁט וְאֹרְחָתֵהּ דִּין וְדִי מַהְלְכִין בְּגֵוָה יָכִל לְהַשְׁפָּלָה׃

ה Cap. V. ה

א בֵּלְשַׁאצַּר מַלְכָּא עֲבַד לְחֶם רַב לְרַבְרְבָנוֹהִי אֲלַף וְלָקֳבֵל אַלְפָּא חַמְרָא
2 שָׁתֵה׃ בֵּלְשַׁאצַּר אֲמַר ׀ בִּטְעֵם חַמְרָא לְהַיְתָיָה לְמָאנֵי דַּהֲבָא וְכַסְפָּא
דִּי הַנְפֵּק נְבוּכַדְנֶצַּר אֲבוּהִי מִן־הֵיכְלָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וְיִשְׁתּוֹן בְּהוֹן
3 מַלְכָּא וְרַבְרְבָנוֹהִי שֵׁגְלָתֵהּ וּלְחֵנָתֵהּ׃ בֵּאדַיִן הַיְתִיו מָאנֵי דַהֲבָא דִּי
הַנְפִּקוּ מִן־הֵיכְלָא דִּי־בֵית אֱלָהָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וְאִשְׁתִּיו בְּהוֹן מַלְכָּא
4 וְרַבְרְבָנוֹהִי שֵׁגְלָתֵהּ וּלְחֵנָתֵהּ׃ אִשְׁתִּיו חַמְרָא וְשַׁבַּחוּ לֵאלָהֵי דַהֲבָא
ה וְכַסְפָּא נְחָשָׁא פַרְזְלָא אָעָא וְאַבְנָא׃ בַּהּ־שַׁעֲתָה נְפַקוּ אֶצְבְּעָן דִּי יַד־
אֱנָשׁ וְכָתְבָן לָקֳבֵל נֶבְרַשְׁתָּא עַל־גִּירָא דִּי־כְתַל הֵיכְלָא דִּי מַלְכָּא
6 וּמַלְכָּא חָזֵה פַּס יְדָה דִּי כָתְבָה׃ אֱדַיִן מַלְכָּא זִיוֹהִי שְׁנוֹהִי וְרַעְיֹנֹהִי
7 יְבַהֲלוּנֵּהּ וְקִטְרֵי חַרְצֵהּ מִשְׁתָּרַיִן וְאַרְכֻבָּתֵהּ דָּא לְדָא נָקְשָׁן׃ קָרֵא
מַלְכָּא בְּחַיִל לְהֶעָלָה לְאָשְׁפַיָּא כַּשְׂדָּיֵא וְגָזְרַיָּא עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר ׀
לְחַכִּימֵי בָבֶל דִּי כָל־אֱנָשׁ דִּי־יִקְרֵה כְּתָבָה דְנָה וּפִשְׁרֵהּ יְחַוִּנַּנִי
אַרְגְּוָנָא יִלְבַּשׁ וְהַמְנִיכָא דִּי־דַהֲבָא עַל־צַוְּארֵהּ וְתַלְתִּי בְמַלְכוּתָא יִשְׁלַט׃
8 אֱדַיִן עָלְּלִין כֹּל חַכִּימֵי מַלְכָּא וְלָא־כָהֲלִין כְּתָבָא לְמִקְרֵא וּפִשְׁרֵא
9 לְהוֹדָעָה לְמַלְכָּא׃ אֱדַיִן מַלְכָּא בֵלְשַׁאצַּר שַׂגִּיא מִתְבְּהַל וְזִיוֹהִי שָׁנַיִן
י עֲלוֹהִי וְרַבְרְבָנוֹהִי מִשְׁתַּבְּשִׁין׃ מַלְכְּתָא לָקֳבֵל מִלֵּי מַלְכָּא וְרַבְרְבָנוֹהִי
לְבֵית מִשְׁתְּיָא עַלַּת עֲנָת מַלְכְּתָא וַאֲמֶרֶת מַלְכָּא לְעָלְמִין חֱיִי אַל־
11 יְבַהֲלוּךְ רַעְיוֹנָךְ וְזִיוָיךְ אַל־יִשְׁתַּנּוֹ׃ אִיתַי גְּבַר בְּמַלְכוּתָךְ דִּי רוּחַ
אֱלָהִין קַדִּישִׁין בֵּהּ וּבְיוֹמֵי אֲבוּךְ נַהִירוּ וְשָׂכְלְתָנוּ וְחָכְמָה כְּחָכְמַת־
אֱלָהִין הִשְׁתְּכַחַת בֵּהּ וּמַלְכָּא נְבֻכַדְנֶצַּר אֲבוּךְ רַב חַרְטֻמִּין אָשְׁפִין
12 כַּשְׂדָּאִין גָּזְרִין הֲקִימֵהּ אֲבוּךְ מַלְכָּא׃ כָּל־קֳבֵל דִּי רוּחַ ׀ יַתִּירָא
וּמַנְדַּע וְשָׂכְלְתָנוּ מְפַשַּׁר חֶלְמִין וְאַחֲוָיַת אֲחִידָן וּמְשָׁרֵא קִטְרִין
הִשְׁתְּכַחַת בֵּהּ בְּדָנִיֵּאל דִּי־מַלְכָּא שָׂם־שְׁמֵהּ בֵּלְטְשַׁאצַּר כְּעַן דָּנִיֵּאל
13 יִתְקְרֵי וּפִשְׁרָה יְהַחֲוֵה׃ בֵּאדַיִן דָּנִיֵּאל הֻעַל קֳדָם מַלְכָּא עָנֵה מַלְכָּא

V. v. 2. נ"א שֵׁגְ׳ v. 5. נְפַקוּ — נְפַקָה ק׳ v. 7. דָּנָא — דְּאִי ק׳ :
נ"א ׳רָא ׳רֵהּ ק׳ : ׳נוּכָא — ׳נִיכָא ק׳ v. 8. עָלְלִין — עַלִּין ק׳ :
v. 10. עַלַּת — עַלַּת ק׳ : ׳יִךְ ק׳ v. 11. נ"א נ׳ : חב׳ בדגש בתי׳ יהוא

וְאָמַר לְדָנִיֵּאל אַנְתְּה־הוּא דָנִיֵּאל דִּי־מִן־בְּנֵי גָלוּתָא דִּי יְהוּד דִּי הַיְתִי
14 מַלְכָּא אַבִי מִן־יְהוּד׃ וְשִׁמְעֵת עֲלַיִךְ דִּי רוּחַ אֱלָהִין בָּךְ וְנַהִירוּ
טו וְשָׂכְלְתָנוּ וְחָכְמָה יַתִּירָה הִשְׁתְּכַחַת בָּךְ׃ וּכְעַן הֻעַלּוּ קָדָמַי חַכִּימַיָּא
אָשְׁפַיָּא דִּי־כְתָבָה דְנָה יִקְרוֹן וּפִשְׁרֵהּ לְהוֹדָעֻתַנִי וְלָא־כָהֲלִין פְּשַׁר־
16 מִלְּתָא לְהַחֲוָיָה׃ וַאֲנָה שִׁמְעֵת עֲלַיִךְ דִּי־תוּכַל פִּשְׁרִין לְמִפְשַׁר וְקִטְרִין
לְמִשְׁרֵא כְּעַן הֵן תּוּכֻל כְּתָבָא לְמִקְרֵא וּפִשְׁרֵהּ לְהוֹדָעוּתַנִי אַרְגְּוָנָא
תִלְבַּשׁ וְהַמְנוּכָא דִי־דַהֲבָא עַל־צַוְּארָךְ וְתַלְתָּא בְמַלְכוּתָא תִּשְׁלַט׃
17 בֵּאדַיִן עָנֵה דָנִיֵּאל וְאָמַר קֳדָם מַלְכָּא מַתְּנָתָךְ לָךְ לֶהֶוְיָן וּנְבִזְבְּיָתָךְ
18 לְאָחֳרָן הַב בְּרַם כְּתָבָא אֶקְרֵא לְמַלְכָּא וּפִשְׁרָא אֲהוֹדְעִנֵּהּ׃ אַנְתְּה
מַלְכָּא אֱלָהָא עִלָּיָא מַלְכוּתָא וּרְבוּתָא וִיקָרָא וְהַדְרָא יְהַב לִנְבֻכַדְנֶצַּר
19 אֲבוּךְ׃ וּמִן־רְבוּתָא דִּי יְהַב־לֵהּ כֹּל עַמְמַיָּא אֻמַיָּא וְלִשָּׁנַיָּא הֲווֹ זָאֲעִין
וְדָחֲלִין מִן־קֳדָמוֹהִי דִּי־הֲוָא צָבֵא הֲוָא קָטֵל וְדִי־הֲוָה צָבֵא הֲוָה
כ מַחֵא וְדִי־הֲוָה צָבֵא הֲוָה מָרִים וְדִי־הֲוָא צָבֵא הֲוָא מַשְׁפִּל׃ וּכְדִי
רִם לִבְבֵהּ וְרוּחֵהּ תִּקְפַת לַהֲזָדָה הָנְחַת מִן־כָּרְסֵא מַלְכוּתֵהּ וִיקָרָה
21 הֶעְדִּיו מִנֵּהּ׃ וּמִן־בְּנֵי אֲנָשָׁא טְרִיד וְלִבְבֵהּ ׀ עִם־חֵיוְתָא שַׁוִּי וְעִם־
עֲרָדַיָּא מְדוֹרֵהּ עִשְׂבָּא כְתוֹרִין יְטַעֲמוּנֵּהּ וּמִטַּל שְׁמַיָּא גִּשְׁמֵהּ יִצְטַבַּע
עַד דִּי־יְדַע דִּי־שַׁלִּיט אֱלָהָא עִלָּיָא בְּמַלְכוּת אֲנָשָׁא וּלְמַן־דִּי יִצְבֵּא
22 יְהָקֵים עֲלַיַּהּ׃ וְאַנְתְּה בְּרֵהּ בֵּלְשַׁאצַּר לָא הַשְׁפֵּלְתְּ לִבְבָךְ כָּל־קֳבֵל
23 דִּי כָל־דְּנָה יְדַעְתָּ׃ וְעַל מָרֵא־שְׁמַיָּא ׀ הִתְרוֹמַמְתָּ וּלְמָאנַיָּא דִּי־בַיְתֵהּ
הַיְתִיו קָדָמַיִךְ וְאַנְתְּה וְרַבְרְבָנַיִךְ שֵׁגְלָתָךְ וּלְחֵנָתָךְ חַמְרָא שָׁתַיִן בְּהוֹן
וְלֵאלָהֵי כַסְפָּא וְדַהֲבָא נְחָשָׁא פַרְזְלָא אָעָא וְאַבְנָא דִּי לָא־חָזַיִן וְלָא־
שָׁמְעִין וְלָא יָדְעִין שַׁבַּחְתָּ וְלֵאלָהָא דִּי־נִשְׁמְתָךְ בִּידֵהּ וְכָל־אֹרְחָתָךְ
24 לֵהּ לָא הַדַּרְתָּ׃ בֵּאדַיִן מִן־קֳדָמוֹהִי שְׁלִיחַ פַּסָּא דִי־יְדָא וּכְתָבָא דְנָה
כה 26 רְשִׁים׃ וּדְנָה כְתָבָא דִּי רְשִׁים מְנֵא מְנֵא תְּקֵל וּפַרְסִין׃ דְּנָה פְּשַׁר
27 מִלְּתָא מְנֵא מְנָה־אֱלָהָא מַלְכוּתָךְ וְהַשְׁלְמַהּ׃ תְּקֵל תְּקִילְתָּה בְמֹאזַנְיָא
28 וְהִשְׁתְּכַחַתְּ חַסִּיר׃ פְּרֵס פְּרִיסַת מַלְכוּתָךְ וִיהִיבַת לְמָדַי וּפָרָס׃

V. v. 13. אַנְתְּה־ — אַנְתְּ־ ק׳ ; מלעיל v. 14. עֲלָךְ ק׳ ; נ״א וְנַ׳
v. 16. עֲלָךְ ק׳ ; תּוּכַל — תִכּוּל ק׳ ; תּוּכֻל — תִּכּוּל ק׳ ; ׳נוּכָא —
׳נִיכָא ק׳ v. 17. נ״א וּנְבַ׳ v. 18. אַנְתְּה — אַנְתְּ ק׳ ; עִלָּיָא —
עִלָּאָה ק׳ v. 19. זָאֲעִין — זָיְעִין ק׳ ; נ״א מַ׳ v. 21. עִלָּיָא —
עִלָּאָה ק׳ ; עֲלַיַּהּ — עֲלַהּ ק׳ v. 22. וְאַנְתְּה — וְאַנְתְּ ק׳ v. 23. ׳מָךְ ק׳ ;
וְאַנְתְּה — וְאַנְתְּ ק׳ ; ׳נָךְ ק׳

rex ait: Tu es Daniel de filiis captivitatis Iudae, quem adduxit pater meus rex de Iudaea?

14. Audivi de te, quoniam spiritum deorum habeas; et scientia, intelligentiaque ac sapientia ampliores inventae sunt in te.

15. Et nunc introgressi sunt in conspectu meo sapientes magi, ut scripturam hanc legerent, et interpretationem eius indicarent mihi; et nequiverunt sensum huius sermonis edicere.

16. Porro ego audivi de te, quod possis obscura interpretari, et ligata dissolvere; si ergo vales scripturam legere, et interpretationem eius indicare mihi, purpura vestieris, et torquem auream circa collum tuum habebis, et tertius in regno meo princeps eris.

17. Ad quae respondens Daniel, ait coram rege: Munera tua sint tibi, * et dona domus tuae alteri da; scripturam autem legam tibi, rex! et interpretationem eius ostendam tibi.

* Gen. 14, 23. 4 Reg. 5, 16.

18. O rex! Deus altissimus regnum et magnificentiam, gloriam, et honorem dedit Nabuchodonosor patri tuo.

19. Et propter magnificentiam, quam dederat ei, universi populi, tribus, et linguae, tremebant et metuebant eum; quos volebat, interficiebat: et quos volebat, percutiebat; et quos volebat, exaltabat: et quos volebat, humiliabat.

20. Quando autem elevatum est cor eius, * et spiritus illius obfirmatus est ad superbiam, depositus est de solio regni sui, et gloria eius ablata est;

* c. 2, 27

21. * Et a filiis hominum eiectus est, sed et cor eius cum bestiis positum est, et cum onagris erat habitatio eius; foenum quoque ut bos comedebat, et rore coeli corpus eius infectum est, donec cognosceret, quod potestatem haberet Altissimus in regno hominum; et quemcumque voluerit, suscitabit super illud.

* c. 4, 21.

22. Tu quoque filius eius Baltassar, non humiliasti cor tuum, cum scires haec omnia;

23. sed adversum Dominatorem coeli elevatus es; et vasa domus eius allata sunt coram te; et tu, et optimates tui, et uxores tuae, et concubinae tuae, vinum bibistis in eis; deos quoque argenteos, et aureos, et aereos, ferreos ligneosque et lapideos, qui non vident, neque audiunt, neque sentiunt, laudasti; porro Deum, qui habet flatum tuum in manu sua, et omnes vias tuas, non glorificasti.

24. Idcirco ab eo missus est articulus manus, quae scripsit hoc, quod exaratum est.

25. Haec est autem scriptura, quae digesta est: Mane, Thecel, Phares.

26. Et haec est interpretatio sermonis. Mane: numeravit Deus regnum tuum, et complevit illud.

27. Thecel: appensus es in statera, et inventus es minus habens.

28. Phares: divisum est regnum tuum, et datum est Medis, et Persis.

29. Tunc iubente rege indutus est Daniel purpura, et circumdata est torques aurea collo eius; et praedicatum est de eo, quod haberet potestatem tertius in regno suo.

30. Eadem nocte interfectus est Baltassar rex Chaldaeus.

31. Et Darius Medus successit in regnum annos natus sexaginta duos.

Cap. VI.

Daniel illaesus e lacu leonum educitur.

1. Placuit Dario, et constituit super regnum satrapas centum viginti, ut essent in toto regno suo.

2. Et super eos principes tres, ex quibus Daniel unus erat; ut satrapae illis redderent rationem, et rex non sustineret molestiam.

3. Igitur Daniel superabat omnes principes, et satrapas; quia spiritus Dei amplior erat in illo.

4. Porro rex cogitabat constituere eum super omne regnum; unde principes, et satrapae quaerebant occasionem, ut invenirent Danieli ex latere regis; nullamque causam, et suspicionem reperire potuerunt, eo quod fidelis esset, et omnis culpa, et suspicio non inveniretur in eo.

5. Dixerunt ergo viri illi: Non inveniemus Danieli huic aliquam occasionem, nisi forte in lege Dei sui.

6. Tunc principes, et satrapae surripuerunt regi, et sic locuti sunt ei: Dari rex in aeternum vive!

7. Consilium inierunt omnes principes regni tui, magistratus, et satrapae, senatores, et iudices, ut decretum imperatorium exeat, et edictum, Ut omnis, qui petierit aliquam petitionem a quocumque deo, et homine, usque ad triginta dies, nisi a te rex, mittatur in lacum leonum.

8. Nunc itaque rex confirma sententiam, et scribe decretum, ut non immutetur, quod statutum est a Medis et Persis, * nec praevaricari cuiquam liceat.

* Esth. 1, 19.

9. Porro rex Darius proposuit edictum et statuit.

10. Quod cum Daniel comperisset, id est, constitutam legem, ingressus est domum suam: et fenestris apertis in coenaculo suo contra Ierusalem * tribus temporibus in die flectebat genua sua, et adorabat, confitebaturque coram Deo suo, sicut et ante facere consueverat. * 3 Reg. 8, 48.

11. Viri ergo illi curiosius inquirentes invenerunt Danielem orantem, et obsecrantem Deum suum.

12. Et accedentes locuti sunt regi super edicto: Rex numquid non constituisti, ut omnis homo, qui rogaret quemquam de diis, et hominibus, usque ad dies triginta, nisi te, rex, mitteretur in lacum leonum? Ad quos respondens rex, ait: Verus est sermo, iuxta decretum Medorum atque Persarum, quod praevaricari non licet.

13. Tunc respondentes dixerunt coram rege: Daniel de filiis captivitatis Iuda, non curavit de lege tua, et de edicto, quod constituisti; sed tribus temporibus per diem orat obsecratione sua.

14. Quod verbum cum audisset rex, satis contristatus est; et pro

באדין ׀ אמר בלשאצר והלבשו לדניאל ארגונא והמנוכא די־דהבא 29
על־צוארה והכרזו עלוהי די־להוא שליט תלתא במלכותא׃ בה ל
בליליא קטיל בלשאצר מלכא כשדיא׃

Cap. VI. ו ד

ודריוש מדיא קבל מלכותא כבר שנין שתין ותרתין׃ שפר קדם א 2
דריוש והקים על־מלכותא לאחשדרפניא מאה ועשרין די להון
בכל־מלכותא׃ ועלא מנהון סרכין תלתה די דניאל חד מנהון די 3
להון אחשדרפניא אלין יהבין להון טעמא ומלכא לא־להוא נזק׃
אדין דניאל דנה הוה מתנצח על־סרכיא ואחשדרפניא כל־קבל די־ 4
רוח יתירא בה ומלכא עשית להקמותה על־כל־מלכותא׃ אדין ה
סרכיא ואחשדרפניא הוו בעין עלה להשכחה לדניאל מצד מלכותא
וכל־עלה ושחיתה לא־יכלין להשכחה כל־קבל די־מהימן הוא
וכל־שלו ושחיתה לא השתכחת עלוהי׃ אדין גבריא אלך אמרין 6
די לא נהשכח לדניאל דנה כל־עלא להן השכחנא עלוהי בדת
אלהה׃ אדין סרכיא ואחשדרפניא אלן הרגשו על־מלכא וכן 7
אמרין לה דריוש מלכא לעלמין חיי׃ אתיעטו כל ׀ סרכי מלכותא 8
סגניא ואחשדרפניא הדבריא ופחותא לקימה קים מלכא ולתקפה
אסר די כל־די־יבעא בעו מן־כל־אלה ואנש עד־יומין תלתין להן
מנך מלכא יתרמא לגב אריותא׃ כען מלכא תקים אסרא ותרשם 9
כתבא די לא להשניה כדת־מדי ופרס די־לא תעדא׃ כל־קבל דנה י
מלכא דריוש רשם כתבא ואסרא׃ ודניאל כדי ידע די־רשים כתבא 11
על לביתה וכוין פתיחן לה בעליתה נגד ירושלם וזמנין תלתה
ביומא הוא ׀ ברך על־ברכוהי ומצלא ומודא קדם אלהה כל־קבל
די־הוא עבד מן־קדמת דנה׃ אדין גבריא אלך הרגשו והשכחו 12
לדניאל בעא ומתחנן קדם אלהה׃ באדין קרבו ואמרין קדם־ 13
מלכא על־אסר מלכא הלא אסר רשמת די כל־אנש די־יבעא מן־
כל־אלה ואנש עד־יומין תלתין להן מנך מלכא יתרמא לגוב אריותא
ענה מלכא ואמר יציבא מלתא כדת־מדי ופרס די־לא תעדא׃
באדין ענו ואמרין קדם מלכא די דניאל די מן־בני גלותא די יהוד 14
לא־שם עליך מלכא טעם ועל־אסרא די רשמת וזמנין תלתה ביומא
בעא בעותה׃ אדין מלכא כדי מלתא שמע שגיא באש עלוהי ועל טו

V. v. 29. נוכא׳ — ניכא ק׳ v. 30. דיא׳ — דאה ק׳ VI. v. 1.
מדיא — מדאה ק׳ v. 9. 13. נ״א כדת־ v. 14. עלך ק׳

דָּנִיֵּאל שָׂם בָּל לְשֵׁיזָבוּתֵהּ וְעַד מֶעָלֵי שִׁמְשָׁא הֲוָא מִשְׁתַּדַּר לְהַצָּלוּתֵהּ׃
16 בֵּאדַיִן גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ הַרְגִּשׁוּ עַל־מַלְכָּא וְאָמְרִין לְמַלְכָּא דַּע מַלְכָּא דִּי־
דָת לְמָדַי וּפָרַס דִּי־כָל־אֱסָר וּקְיָם דִּי־מַלְכָּא יְהָקֵים לָא לְהַשְׁנָיָה׃
17 בֵּאדַיִן מַלְכָּא אֲמַר וְהַיְתִיו לְדָנִיֵּאל וּרְמוֹ לְגֻבָּא דִּי אַרְיָוָתָא עָנֵה מַלְכָּא
וְאָמַר לְדָנִיֵּאל אֱלָהָךְ דִּי אַנְתְּה פָּלַח־לֵהּ בִּתְדִירָא הוּא יְשֵׁיזְבִנָּךְ׃
18 וְהֵיתָיִת אֶבֶן חֲדָה וְשֻׂמַת עַל־פֻּם גֻּבָּא וְחַתְמַהּ מַלְכָּא בְּעִזְקְתֵהּ וּבְעִזְקָת
19 רַבְרְבָנוֹהִי דִּי לָא־תִשְׁנֵא צְבוּ בְּדָנִיֵּאל׃ אֱדַיִן אֲזַל מַלְכָּא לְהֵיכְלֵהּ
כ וּבָת טְוָת וְדַחֲוָן לָא־הַנְעֵל קֳדָמוֹהִי וְשִׁנְתֵּהּ נַדַּת עֲלוֹהִי׃ בֵּאדַיִן מַלְכָּא
בִּשְׁפַרְפָּרָא יְקוּם בְּנָגְהָא וּבְהִתְבְּהָלָה לְגֻבָּא דִּי־אַרְיָוָתָא אֲזַל׃
21 וּכְמִקְרְבֵהּ לְגֻבָּא לְדָנִיֵּאל בְּקָל עֲצִיב זְעִק עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר לְדָנִיֵּאל
דָּנִיֵּאל עֲבֵד אֱלָהָא חַיָּא אֱלָהָךְ דִּי אַנְתְּה פָּלַח־לֵהּ בִּתְדִירָא הֲיִכִל
22 לְשֵׁיזָבוּתָךְ מִן־אַרְיָוָתָא׃ אֱדַיִן דָּנִיֵּאל עִם־מַלְכָּא מַלִּל מַלְכָּא לְעָלְמִין
23 חֱיִי׃ אֱלָהִי שְׁלַח מַלְאֲכֵהּ וּסֲגַר פֻּם אַרְיָוָתָא וְלָא חַבְּלוּנִי כָּל־קֳבֵל
דִּי קֳדָמוֹהִי זָכוּ הִשְׁתְּכַחַת לִי וְאַף קֳדָמָיךְ מַלְכָּא חֲבוּלָה לָא עַבְדֵת׃
24 בֵּאדַיִן מַלְכָּא שַׂגִּיא טְאֵב עֲלוֹהִי וּלְדָנִיֵּאל אֲמַר לְהַנְסָקָה מִן־גֻּבָּא
וְהֻסַּק דָּנִיֵּאל מִן־גֻּבָּא וְכָל־חֲבָל לָא־הִשְׁתְּכַח בֵּהּ דִּי הֵימִן בֵּאלָהֵהּ׃
כה וַאֲמַר מַלְכָּא וְהַיְתִיו גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ דִּי־אֲכַלוּ קַרְצוֹהִי דִּי דָנִיֵּאל וּלְגֹב
אַרְיָוָתָא רְמוֹ אִנּוּן בְּנֵיהוֹן וּנְשֵׁיהוֹן וְלָא־מְטוֹ לְאַרְעִית גֻּבָּא עַד דִּי־
26 שְׁלִטוּ בְהוֹן אַרְיָוָתָא וְכָל־גַּרְמֵיהוֹן הַדִּקוּ׃ בֵּאדַיִן דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא כְּתַב
לְכָל־עַמְמַיָּא אֻמַיָּא וְלִשָּׁנַיָּא דִּי־דָאְרִין בְּכָל־אַרְעָא שְׁלָמְכוֹן יִשְׂגֵּא׃
27 מִן־קֳדָמַי שִׂים טְעֵם דִּי ׀ בְּכָל־שָׁלְטָן מַלְכוּתִי לֶהֱוֺן זָאְעִין וְדָחֲלִין
מִן־קֳדָם אֱלָהֵהּ דִּי־דָנִיֵּאל דִּי־הוּא ׀ אֱלָהָא חַיָּא וְקַיָּם לְעָלְמִין וּמַלְכוּתֵהּ
28 דִּי־לָא תִתְחַבַּל וְשָׁלְטָנֵהּ עַד־סוֹפָא׃ מְשֵׁיזִב וּמַצִּל וְעָבֵד אָתִין וְתִמְהִין
29 בִּשְׁמַיָּא וּבְאַרְעָא דִּי שֵׁיזִיב לְדָנִיֵּאל מִן־יַד אַרְיָוָתָא׃ וְדָנִיֵּאל דְּנָה
הַצְלַח בְּמַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ וּבְמַלְכוּת כּוֹרֶשׁ פָּרְסָיָא׃

Cap. VII. ז

ז

א בִּשְׁנַת חֲדָה לְבֵלְאשַׁצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל דָּנִיֵּאל חֵלֶם חֲזָה וְחֶזְוֵי רֵאשֵׁהּ עַל־
2 מִשְׁכְּבֵהּ בֵּאדַיִן חֶלְמָא כְתַב רֵאשׁ מִלִּין אֲמַר׃ עָנֵה דָנִיֵּאל וְאָמַר חָזֵה
הֲוֵית בְּחֶזְוִי עִם־לֵילְיָא וַאֲרוּ אַרְבַּע רוּחֵי שְׁמַיָּא מְגִיחָן לְיַמָּא רַבָּא׃
3 4 וְאַרְבַּע חֵיוָן רַבְרְבָן סָלְקָן מִן־יַמָּא שָׁנְיָן דָּא מִן־דָּא׃ קַדְמָיְתָא כְאַרְיֵה

VI. v. 17. 21. אַנְתְּה — אַנְתְּ ק׳ v. 23. ׳מָךְ ק׳ v. 26. דָאְרִין —
דָיְרִין ק׳ v. 27. זָאְעִין — זָיְעִין ק׳ v. 29. ׳סָיָא — ׳סָאָה ק׳

Daniele posuit cor, ut liberaret eum, et usque ad occasum solis laborabat, ut erueret illum.

15. Viri autem illi intelligentes regem dixerunt ei: Scito, rex! quia lex Medorum, atque Persarum est, ut omne decretum, quod constituerit rex, non liceat immutari.

16. Tunc rex praecepit; et adduxerunt Danielem, et miserunt eum in lacum leonum. Dixitque rex Danieli: Deus tuus, quem colis semper, ipse liberabit te.

17. Allatusque est lapis unus, et positus est super os laci; quem obsignavit rex annulo suo, et annulo optimatum suorum, ne quid fieret contra Danielem.

18. Et abiit rex in domum suam, et dormivit incoenatus, cibique non sunt allati coram eo, insuper et somnus recessit ab eo.

19. Tunc rex primo diluculo consurgens, festinus ad lacum leonum perrexit;

20. appropinquansque lacui, Danielem voce lacrymabili inclamavit, et affatus est eum: Daniel serve Dei viventis, Deus tuus, cui tu servis semper, putasne valuit te liberare a leonibus?

21. Et Daniel regi respondens ait: Rex in aeternum vive!

22. * Deus meus misit angelum suum, et conclusit ora leonum, et non nocuerunt mihi; quia coram eo iustitia inventa est in me; sed et coram te, rex, delictum non feci.

* 1 Macc. 2, 60. Hab. 11, 33.

23. Tunc vehementer rex gavisus est super eo, et Danielem praecepit educi de lacu; eductusque est Daniel de lacu, et nulla laesio inventa est in eo, quia credidit Deo suo.

24. Iubente autem rege, adducti sunt viri illi, qui accusaverant Danielem; et in lacum leonum missi sunt ipsi, et filii, et uxores eorum, et non pervenerunt usque ad pavimentum laci, donec arriperent eos leones, et omnia ossa eorum comminuerunt.

25. Tunc Darius rex scripsit universis populis, * tribubus, et linguis, habitantibus in universa terra: Pax vobis multiplicetur!

* c. 3, 29.

26. A me constitutum est decretum, ut in universo imperio, et regno meo tremiscant et paveant Deum Danielis. Ipse est enim Deus vivens, et aeternus in saecula; et regnum eius non dissipabitur, et potestas eius usque in aeternum.

27. Ipse liberator, atque salvator, faciens signa, et mirabilia in coelo, et in terra *; qui liberavit Danielem de lacu leonum.

* c. 3, 33.

28. Porro Daniel perseveravit usque ad regnum Darii, regnumque Cyri Persae.

CAP. VII.

Visio Danielis de quatuor regnis magnis.

1. Anno primo Baltassar regis Babylonis, Daniel somnium vidit; visio autem capitis eius in cubili suo; et somnium scribens, brevi sermone comprehendit; summatimque perstringens, ait:

2. Videbam in visione mea nocte, et ecce quatuor venti coeli pugnabant in mari magno.

3. Et quatuor bestiae grandes ascendebant de mari diversae inter se.

4. Prima quasi leaena, et alas ha-

bebat aquilae; aspiciebam, donec evulsae sunt alae eius, et sublata est de terra, et super pedes quasi homo stetit, et cor hominis datum est ei.

5. Et ecce! bestia alia similis urso in parte stetit; et tres ordines erant in ore eius, et in dentibus eius, et sic dicebant ei: Surge, comede carnes plurimas!

6. Post haec aspiciebam, et ecce alia quasi pardus, et alas habebat quasi avis, quatuor super se, et quatuor capita erant in bestia, et potestas data est ei.

7. Post haec aspiciebam in visione noctis, et ecce bestia quarta terribilis, atque mirabilis, et fortis nimis, dentes ferreos habebat magnos, comedens atque comminuens, et reliqua pedibus suis conculcans; dissimilis autem erat ceteris bestiis, quas videram ante eam, et habebat cornua decem.

8. Considerabam cornua, et ecce! cornu aliud parvulum ortum est de medio eorum; et tria de cornibus primis evulsa sunt a facie eius; et ecce! oculi, quasi oculi hominis erant in cornu isto, et os loquens ingentia.

9. Aspiciebam, donec throni positi sunt, et antiquus dierum sedit; vestimentum eius candidum quasi nix, et capilli capitis eius quasi lana munda; thronus eius flammae ignis; rotae eius ignis accensus.

10. Fluvius igneus, rapidusque egrediebatur a facie eius. * Millia millium ministrabant ei, et decies millies centena millia assistebant ei; iudicium sedit, et libri aperti sunt.

* Apoc. 5, 11.

11. Aspiciebam propter vocem sermonum grandium, quos cornu illud loquebatur; et vidi, quoniam interfecta esset bestia, et perisset corpus eius, et traditum esset ad comburendum igni.

12. Aliarum quoque bestiarum ablata esset potestas, et tempora vitae constituta essent eis usque ad tempus, et tempus.

13. Aspiciebam ergo in visione noctis, et ecce! cum nubibus coeli quasi filius hominis veniebat, et usque ad antiquum dierum pervenit; et in conspectu eius obtulerunt eum.

14. Et dedi ei potestatem, et honorem, et regnum; et omnes populi, tribus, et linguae ipsi servient; * potestas eius, potestas aeterna, quae non auferetur; et regnum eius, quod non corrumpetur.

* c. 3, 33. 4, 31. Mich. 4, 7. Luc. 1, 33.

15. Horruit spiritus meus, ego Daniel territus sum in his, et visiones capitis mei conturbaverunt me.

16. Accessi ad unum de assistentibus, et veritatem quaerebam ab eo de omnibus his. Qui dixit mihi interpretationem sermonum, et docuit me:

17. Hae quatuor bestiae magnae, quatuor sunt regna, quae consurgent de terra.

18. Suscipient autem regnum sancti Dei altissimi; et obtinebunt regnum usque in saeculum, et saeculum saeculorum.

19. Post hoc volui diligenter discere de bestia quarta, quae erat dissimilis valde ab omnibus, et terribilis nimis; dentes et ungues eius ferrei; comedebat, et comminuebat, et reliqua pedibus suis conculcabat.

20. Et de cornibus decem, quae

וְגַפִּין דִּי־נְשַׁר לַהּ חָזֵה הֲוֵית עַד דִּי־מְּרִיטוּ גַּפַּיהּ וּנְטִילַת מִן־אַרְעָא
וְעַל־רַגְלַיִן כֶּאֱנָשׁ הֳקִימַת וּלְבַב אֱנָשׁ יְהִיב לַהּ׃ וַאֲרוּ חֵיוָה אָחֳרִי ה
תִנְיָנָה דָּמְיָה לְדֹב וְלִשְׂטַר־חַד הֳקִמַת וּתְלָת עִלְעִין בְּפֻמַּהּ בֵּין שִׁנַּיהּ
וְכֵן אָמְרִין לַהּ קוּמִי אֲכֻלִי בְּשַׂר שַׂגִּיא׃ בָּאתַר דְּנָה חָזֵה הֲוֵית וַאֲרוּ 6
אָחֳרִי כִּנְמַר וְלַהּ גַּפִּין אַרְבַּע דִּי־עוֹף עַל־גַּבַּיהּ וְאַרְבְּעָה רֵאשִׁין לְחֵיוְתָא
וְשָׁלְטָן יְהִיב לַהּ׃ בָּאתַר דְּנָה חָזֵה הֲוֵית בְּחֶזְוֵי לֵילְיָא וַאֲרוּ חֵיוָה 7
רְבִיעָאָה דְּחִילָה וְאֵימְתָנִי וְתַקִּיפָא יַתִּירָה וְשִׁנַּיִן דִּי־פַרְזֶל לַהּ רַבְרְבָן
אָכְלָה וּמַדֳּקָה וּשְׁאָרָא בְּרַגְלַיהּ רָפְסָה וְהִיא מְשַׁנְּיָה מִן־כָּל־חֵיוָתָא דִּי
קָדָמַיהּ וְקַרְנַיִן עֲשַׂר לַהּ׃ מִשְׂתַּכַּל הֲוֵית בְּקַרְנַיָּא וַאֲלוּ קֶרֶן אָחֳרִי 8
זְעֵירָה סִלְקָת בֵּינֵיהֵון וּתְלָת מִן־קַרְנַיָּא קַדְמָיָתָא אֶתְעֲקַרוּ מִן־קֳדָמַיהּ
וַאֲלוּ עַיְנִין כְּעַיְנֵי אֲנָשָׁא בְּקַרְנָא־דָא וּפֻם מְמַלִּל רַבְרְבָן׃ חָזֵה הֲוֵית 9
עַד דִּי כָרְסָוָן רְמִיו וְעַתִּיק יוֹמִין יְתִב לְבוּשֵׁהּ ׀ כִּתְלַג חִוָּר וּשְׂעַר
רֵאשֵׁהּ כַּעֲמַר נְקֵא כָּרְסְיֵהּ שְׁבִיבִין דִּי־נוּר גַּלְגִּלּוֹהִי נוּר דָּלִק׃ נְהַר י
דִּי־נוּר נָגֵד וְנָפֵק מִן־קֳדָמוֹהִי אֶלֶף אַלְפִים יְשַׁמְּשׁוּנֵּהּ וְרִבּוֹ רִבְוָן
קָדָמוֹהִי יְקוּמוּן דִּינָא יְתִב וְסִפְרִין פְּתִיחוּ׃ חָזֵה הֲוֵית בֵּאדַיִן מִן־ 11
קָל מִלַּיָּא רַבְרְבָתָא דִּי קַרְנָא מְמַלְּלָא חָזֵה הֲוֵית עַד דִּי קְטִילַת חֵיוְתָא
וְהוּבַד גִּשְׁמַהּ וִיהִיבַת לִיקֵדַת אֶשָּׁא׃ וּשְׁאָר חֵיוָתָא הֶעְדִּיו שָׁלְטָנְהוֹן 12
וְאַרְכָה בְחַיִּין יְהִיבַת לְהוֹן עַד־זְמַן וְעִדָּן׃ חָזֵה הֲוֵית בְּחֶזְוֵי לֵילְיָא 13
וַאֲרוּ עִם־עֲנָנֵי שְׁמַיָּא כְּבַר אֱנָשׁ אָתֵה הֲוָא וְעַד־עַתִּיק יוֹמַיָּא מְטָה
וּקְדָמוֹהִי הַקְרְבוּהִי׃ וְלֵהּ יְהִב שָׁלְטָן וִיקָר וּמַלְכוּ וְכֹל עַמְמַיָּא אֻמַּיָּא 14
וְלִשָּׁנַיָּא לֵהּ יִפְלְחוּן שָׁלְטָנֵהּ שָׁלְטָן עָלַם דִּי־לָא יֶעְדֵּה וּמַלְכוּתֵהּ דִּי־
לָא תִתְחַבַּל׃ אֶתְכְּרִיַּת רוּחִי אֲנָה דָנִיֵּאל בְּגוֹ נִדְנֶה וְחֶזְוֵי רֵאשִׁי טו
יְבַהֲלֻנַּנִי׃ קִרְבֵת עַל־חַד מִן־קָאֲמַיָּא וְיַצִּיבָא אֶבְעֵא מִנֵּהּ עַל־כָּל־דְּנָה 16
וַאֲמַר־לִי וּפְשַׁר מִלַּיָּא יְהוֹדְעִנַּנִי׃ אִלֵּין חֵיוָתָא רַבְרְבָתָא דִּי אִנִּין אַרְבַּע 17
אַרְבְּעָה מַלְכִין יְקוּמוּן מִן־אַרְעָא׃ וִיקַבְּלוּן מַלְכוּתָא קַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין 18
וְיַחְסְנוּן מַלְכוּתָא עַד־עָלְמָא וְעַד עָלַם עָלְמַיָּא׃ אֱדַיִן צְבִית לְיַצָּבָא עַל־ 19
חֵיוְתָא רְבִיעָיְתָא דִּי־הֲוָת שָׁנְיָה מִן־כָּלְּהֵון דְּחִילָה יַתִּירָה שִׁנַּיהּ דִּי־
פַרְזֶל וְטִפְרַיהּ דִּי־נְחָשׁ אָכְלָה מַדֳּקָה וּשְׁאָרָא בְּרַגְלַיהּ רָפְסָה׃ וְעַל־קַרְנַיָּא כ

VII. v. 4. גַּפֵּיהּ — גַּפַּהּ ק׳ נ״א הֲ׳ נ״א הֱ׳ : v. 5. נ״א שְׂ׳ :
שִׁנֵּיהּ — שִׁנַּהּ ק׳ v. 6. גַּבֵּיהּ — גַּבַּהּ ק׳ v. 7. ׳עָיָא — ׳עָאָה ק׳ :
׳לֵיהּ — ׳לַהּ ק׳ : ׳מֵיהּ — ׳מַהּ ק׳ v. 8. ׳הוֹן — ׳הֵן ק׳ : ׳קָרוּ —
׳קָרָה ק׳ : ׳מֵיהּ — ׳מַהּ ק׳ v. 10. אַלְפִין ק׳ : נ״א ׳נֵּהּ : רִבְבָן ק׳
v. 19. ׳הוֹן — ׳הֵן : שִׁנֵּיהּ — שִׁנַּהּ ק׳ : ׳רֵיהּ — ׳רַהּ ק׳ : ׳לֵיהּ — ׳לַהּ ק׳

עֲשַׂר דִּי בְרֵאשַׁהּ וְאׇחֳרִי דִּי סִלְקַת וּנְפַלוּ מִן־קֳדָמַיהּ תְּלָת וְקַרְנָא דִכֵּן
21 וְעַיְנִין לַהּ וּפֻם מְמַלִּל רַבְרְבָן וְחֶזְוַהּ רַב מִן־חַבְרָתַהּ׃ חָזֵה הֲוֵית וְקַרְנָא
22 דִכֵּן עָבְדָה קְרָב עִם־קַדִּישִׁין וְיָכְלָה לְהוֹן׃ עַד דִּי־אֲתָה עַתִּיק יוֹמַיָּא
23 וְדִינָא יְהִב לְקַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין וְזִמְנָא מְטָה וּמַלְכוּתָא הֶחֱסִנוּ קַדִּישִׁין׃ כֵּן
אֲמַר חֵיוְתָא רְבִיעָיְתָא מַלְכוּ רְבִיעָיָא תֶּהֱוֵא בְאַרְעָא דִּי תִשְׁנֵא מִן־כׇּל־
24 מַלְכְוָתָא וְתֵאכֻל כׇּל־אַרְעָא וּתְדוּשִׁנַּהּ וְתַדְּקִנַּהּ׃ וְקַרְנַיָּא עֲשַׂר מִנַּהּ
מַלְכוּתָה עַשְׂרָה מַלְכִין יְקֻמוּן וְאׇחֳרָן יְקוּם אַחֲרֵיהוֹן וְהוּא יִשְׁנֵא מִן־
כה קַדְמָיֵא וּתְלָתָה מַלְכִין יְהַשְׁפִּל׃ וּמִלִּין לְצַד עִלָּיָא יְמַלִּל וּלְקַדִּישֵׁי
עֶלְיוֹנִין יְבַלֵּא וְיִסְבַּר לְהַשְׁנָיָה זִמְנִין וְדָת וְיִתְיַהֲבוּן בִּידֵהּ עַד־עִדָּן
26 וְעִדָּנִין וּפְלַג עִדָּן׃ וְדִינָא יִתִּב וְשׇׁלְטָנֵהּ יְהַעְדּוֹן לְהַשְׁמָדָה וּלְהוֹבָדָה
27 עַד־סוֹפָא׃ וּמַלְכוּתָה וְשׇׁלְטָנָא וּרְבוּתָא דִּי מַלְכְוָת תְּחוֹת כׇּל־שְׁמַיָּא
יְהִיבַת לְעַם קַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין מַלְכוּתֵהּ מַלְכוּת עָלַם וְכֹל שׇׁלְטָנַיָּא לֵהּ
28 יִפְלְחוּן וְיִשְׁתַּמְּעוּן׃ עַד־כָּה סוֹפָא דִי־מִלְּתָא אֲנָה דָנִיֵּאל שַׂגִּיא ׀
רַעְיוֹנַי יְבַהֲלֻנַּנִי וְזִיוַי יִשְׁתַּנּוֹן עֲלַי וּמִלְּתָא בְּלִבִּי נִטְרֵת׃

Cap. VIII. ח ח

א בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמַלְכוּת בֵּלְאשַׁצַּר הַמֶּלֶךְ חָזוֹן נִרְאָה אֵלַי אֲנִי דָנִיֵּאל
2 אַחֲרֵי הַנִּרְאָה אֵלַי בַּתְּחִלָּה׃ וָאֶרְאֶה בֶּחָזוֹן וַיְהִי בִּרְאֹתִי וַאֲנִי בְּשׁוּשַׁן
הַבִּירָה אֲשֶׁר בְּעֵילָם הַמְּדִינָה וָאֶרְאֶה בֶּחָזוֹן וַאֲנִי הָיִיתִי עַל־אוּבַל
3 אוּלָי׃ וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה ׀ אַיִל אֶחָד עֹמֵד לִפְנֵי הָאֻבָל וְלוֹ
קְרָנָיִם וְהַקְּרָנַיִם גְּבֹהוֹת וְהָאַחַת גְּבֹהָה מִן־הַשֵּׁנִית וְהַגְּבֹהָה עֹלָה
4 בָּאַחֲרֹנָה׃ רָאִיתִי אֶת־הָאַיִל מְנַגֵּחַ יָמָּה וְצָפוֹנָה וָנֶגְבָּה וְכׇל־חַיּוֹת
ה לֹא־יַעַמְדוּ לְפָנָיו וְאֵין מַצִּיל מִיָּדוֹ וְעָשָׂה כִרְצֹנוֹ וְהִגְדִּיל׃ וַאֲנִי ׀
הָיִיתִי מֵבִין וְהִנֵּה צְפִיר־הָעִזִּים בָּא מִן־הַמַּעֲרָב עַל־פְּנֵי כׇל־הָאָרֶץ
6 וְאֵין נוֹגֵעַ בָּאָרֶץ וְהַצָּפִיר קֶרֶן חָזוּת בֵּין עֵינָיו׃ וַיָּבֹא עַד־הָאַיִל בַּעַל
7 הַקְּרָנַיִם אֲשֶׁר רָאִיתִי עֹמֵד לִפְנֵי הָאֻבָל וַיָּרׇץ אֵלָיו בַּחֲמַת כֹּחוֹ׃ וּרְאִיתִיו
מַגִּיעַ ׀ אֵצֶל הָאַיִל וַיִּתְמַרְמַר אֵלָיו וַיַּךְ אֶת־הָאַיִל וַיְשַׁבֵּר אֶת־שְׁתֵּי
קְרָנָיו וְלֹא־הָיָה כֹחַ בָּאַיִל לַעֲמֹד לְפָנָיו וַיַּשְׁלִיכֵהוּ אַרְצָה וַיִּרְמְסֵהוּ
8 וְלֹא־הָיָה מַצִּיל לָאַיִל מִיָּדוֹ׃ וּצְפִיר הָעִזִּים הִגְדִּיל עַד־מְאֹד וּכְעׇצְמוֹ
נִשְׁבְּרָה הַקֶּרֶן הַגְּדוֹלָה וַתַּעֲלֶנָה חָזוּת אַרְבַּע תַּחְתֶּיהָ לְאַרְבַּע רוּחוֹת
9 הַשָּׁמָיִם׃ וּמִן־הָאַחַת מֵהֶם יָצָא קֶרֶן־אַחַת מִצְּעִירָה וַתִּגְדַּל־יֶתֶר
י אֶל־הַנֶּגֶב וְאֶל־הַמִּזְרָח וְאֶל־הַצֶּבִי׃ וַתִּגְדַּל עַד־צְבָא הַשָּׁמָיִם וַתַּפֵּל

VII. v. 20. וּנְפַלוּ — וּנְפַלָה ק׳ : ׳מֵיהּ — ׳מַהּ v. 23. ׳עָיָא — ׳עָאָה ק׳ v. 25. עִלָּיָא — עִלָּאָה ק׳

habebat in capite; et de alio, quod ortum fuerat, ante quod ceciderant tria cornua; et de cornu illo, quod habebat oculos, et os loquens grandia, et maius erat ceteris.

21. Aspiciebam, et ecce! cornu illud faciebat bellum adversus sanctos, *et praevalebat eis;

* Apocal. 11, 7.

22. donec venit antiquus dierum, et iudicium dedit sanctis excelsi, * et tempus advenit, et regnum obtinuerunt sancti.

* Ezech. 38, 19. 39, 3. sq.

23. Et sic ait: Bestia quarta, regnum quartum erit in terra, quod maius erit omnibus regnis, et devorabit universam terram, et conculcabit, et comminuet eam.

24. Porro cornua decem ipsius regni, decem reges erunt; et alius consurget post eos, et ipse potentior erit prioribus, et tres reges humiliabit.

25. Et sermones contra excelsum loquetur, et sanctos Altissimi conteret; et putabit, quod possit mutare tempora, et leges, et tradentur in manu eius usque ad tempus, et tempora, et dimidium temporis.

26. Et iudicium sedebit, ut auferatur potentia, et conteratur, et dispereat, usque in finem.

27. Regnum autem, et potestas, et magnitudo regni, quae est subter omne coelum, detur populo sanctorum Altissimi; cuius regnum, regnum sempiternum est, et omnes reges servient ei, et obedient.

28. Hucusque finis verbi. Ego Daniel multum cogitationibus meis conturbabar, et facies mea mutata est in me; verbum autem in corde meo conservavi.

CAP. VIII.

Visio arietis, et hirci designans regem Medorum et Persarum et regem Graecorum.

1. Anno tertio regni Baltassar regis, visio apparuit mihi. Ego Daniel post id, quod videram in principio,

2. vidi in visione mea, cum essem in Susis castro, quod est in Aelam regione; vidi autem in visione esse me super portam Ulaï.

3. Et levavi oculos meos, et vidi; et ecce! aries unus stabat ante paludem, habens cornua excelsa, et unum excelsius altero atque succrescens. Postea

4. vidi arietem cornibus ventilantem contra occidentem, et contra Aquilonem, et contra Meridiem, et omnes bestiae non poterant resistere ei, neque liberari de manu eius; fecitque secundum voluntatem suam, et magnificatus est.

5. Et ego intelligebam; ecce! autem hircus caprarum veniebat ab Occidente super faciem totius terrae et non tangebat terram; porro hircus habebat cornu insigne inter oculos suos.

6. Et venit usque ad arietem illum cornutum, quem videram stantem ante portam, et cucurrit ad eum in impetu fortitudinis suae.

7. Cumque appropinquasset prope arietem, efferatus est in eum, et percussit arietem; et comminuit duo cornua eius, et non poterat aries resistere ei; cumque eum misisset in terram, conculcavit, et nemo quibat liberare arietem de manu eius.

8. Hircus autem caprarum magnus factus est nimis; cumque crevisset, fractum est cornu magnum, et orta sunt quatuor cornua subter illud per quatuor ventos coeli.

9. De uno autem ex eis egressum est cornu unum modicum; * et factum est grande contra Meridiem, et contra Orientem, et contra fortitudinem. * v. 23. c. 7, 8.

10. Et magnificatum est usque ad fortitudinem coeli; et deiecit

de fortitudine, et de stellis, et conculcavit eas.

11. Et usque ad principem fortitudinis magnificatum est; et ab eo tulit iuge sacrificium, et deiecit locum sanctificationis eius.

12. Robur autem datum est ei contra iuge sacrificium propter peccata; et prosternetur veritas in terra, et faciet, et prosperabitur.

13. Et audivi unum de sanctis loquentem; et dixit unus sanctus alteri nescio cui loquenti: Usquequo visio, et iuge sacrificium, et peccatum desolationis, quae facta est; et sanctuarium, et fortitudo conculcabitur?

14. Et dixit ei: Usque ad vesperam et mane, dies duo millia trecenti; et mundabitur sanctuarium.

15. Factum est autem, cum viderem ego Daniel visionem, et quaererem intelligentiam; ecce! stetit in conspectu meo quasi species viri.

16. Et audivi vocem viri inter Ulaï; et clamavit, et ait: Gabriel fac intelligere istum visionem.

17. Et venit, et stetit iuxta, ubi ego stabam; cumque venisset, pavens corrui in faciem meam, et ait ad me: Intellige fili hominis, quoniam in tempore finis complebitur visio.

18. Cumque loqueretur ad me, collapsus sum pronus in terram; * et tetigit me, et statuit me in gradu meo,

* Apocal. 11, 9.

19. dixitque mihi: Ego ostendam tibi, quae futura sunt in novissimo maledictionis; quoniam habet tempus finem suum.

20. Aries, quem vidisti habere cornua, rex Medorum est atque Persarum.

21. Porro hircus caprarum, rex Graecorum est, et cornu grande, quod erat inter oculos eius, Ipse est rex primus.

22. Quod autem fracto illo surrexerunt quatuor pro eo; quatuor reges de gente eius consurgent, sed non in fortitudine eius.

23. Et post regnum eorum, cum creverint iniquitates, consurget rex impudens facie, et intelligens propositiones;

24. et roborabitur fortitudo eius, sed non in viribus suis; et supra, quam credi potest, universa vastabit, et prosperabitur, et faciet. Et interficiet robustos, et populum sanctorum *.

* 1 Macc. 1, 52. sq.

25. Secundum voluntatem suam, et dirigetur dolus in manu eius; et cor suum magnificabit, et in copia rerum omnium occidet plurimos; * et contra principem principum consurget, et sine manu conteretur†.

* 2 Macc. 2, 6. 7. † 1 Macc. 6, 8. 2 Macc. 9, 5. sq.

26. Et visio vespere et mane, quae dicta est, vera est; tu ergo visionem signa, * quia post multos dies erit.

* Ier. 32, 14. Apoc. 22, 10

27. Et ego Daniel langui, et aegrotavi per dies; cumque surrexissem, faciebam opera regis, et stupebam ad visionem, et non erat, qui interpretaretur

CAP. IX.

Prophetia de 70 hebdomatibus.

1. In anno primo Darii filii Assueri de semine Medorum, qui imperavit super regnum Chaldaeorum;

2. anno uno regni eius, ego Daniel intellexi in libris * numerum annorum, de quo factus est sermo Domini ad Ieremiam prophetam, ut complerentur desolationis Ierusalem septuaginta anni.

* Ier. 25, 11. 29, 10.

3. Et posui faciem meam ad Dominum Deum meum rogare et deprecari in ieiuniis, sacco, et cinere.

4. Et oravi Dominum Deum meum, et confessus sum, et dixi: * Obsecro Domine Deus magne et terribilis, custodiens pactum et misericordiam diligentibus te, et custodientibus mandata tua.

* 2 Esdr. 1, 5.

5. *Peccavimus, iniquitatem fecimus, impie egimus, et recessimus; et declinavimus a mandatis tuis, ac iudiciis. * Bar. 1, 17.

6. Non obedivimus servis tuis prophetis, qui locuti sunt in nomine tuo

11 אַרְצָה מִן־הַצָּבָא וּמִן־הַכּוֹכָבִים וַתִּרְמְסֵם׃ וְעַד שַׂר־הַצָּבָא הִגְדִּיל
12 וּמִמֶּנּוּ הֵרִים הַתָּמִיד וְהֻשְׁלַךְ מְכוֹן מִקְדָּשׁוֹ׃ וְצָבָא תִּנָּתֵן עַל־הַתָּמִיד
13 בְּפָשַׁע וְתַשְׁלֵךְ אֱמֶת אַרְצָה וְעָשְׂתָה וְהִצְלִיחָה׃ וָאֶשְׁמְעָה אֶחָד־קָדוֹשׁ
מְדַבֵּר וַיֹּאמֶר אֶחָד קָדוֹשׁ לַפַּלְמוֹנִי הַמְדַבֵּר עַד־מָתַי הֶחָזוֹן הַתָּמִיד
14 וְהַפֶּשַׁע שֹׁמֵם תֵּת וְקֹדֶשׁ וְצָבָא מִרְמָס׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי עַד עֶרֶב בֹּקֶר
טו אַלְפַּיִם וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְנִצְדַּק קֹדֶשׁ׃ וַיְהִי בִּרְאֹתִי אֲנִי דָנִיֵּאל אֶת־הֶחָזוֹן
16 וָאֲבַקְשָׁה בִינָה וְהִנֵּה עֹמֵד לְנֶגְדִּי כְּמַרְאֵה גָבֶר׃ וָאֶשְׁמַע קוֹל־אָדָם
17 בֵּין אוּלָי וַיִּקְרָא וַיֹּאמַר גַּבְרִיאֵל הָבֵן לְהַלָּז אֶת־הַמַּרְאֶה׃ וַיָּבֹא אֵצֶל
עָמְדִי וּבְבֹאוֹ נִבְעַתִּי וָאֶפְּלָה עַל־פָּנָי וַיֹּאמֶר אֵלַי הָבֵן בֶּן־אָדָם כִּי
18 לְעֶת־קֵץ הֶחָזוֹן׃ וּבְדַבְּרוֹ עִמִּי נִרְדַּמְתִּי עַל־פָּנַי אָרְצָה וַיִּגַּע־בִּי
19 וַיַּעֲמִידֵנִי עַל־עָמְדִי׃ וַיֹּאמֶר הִנְנִי מוֹדִיעֲךָ אֵת אֲשֶׁר־יִהְיֶה בְּאַחֲרִית
כ הַזָּעַם כִּי לְמוֹעֵד קֵץ׃ הָאַיִל אֲשֶׁר־רָאִיתָ בַּעַל הַקְּרָנָיִם מַלְכֵי מָדַי
21 וּפָרָס׃ וְהַצָּפִיר הַשָּׂעִיר מֶלֶךְ יָוָן וְהַקֶּרֶן הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר־בֵּין־עֵינָיו
22 הוּא הַמֶּלֶךְ הָרִאשׁוֹן׃ וְהַנִּשְׁבֶּרֶת וַתַּעֲמֹדְנָה אַרְבַּע תַּחְתֶּיהָ אַרְבַּע
23 מַלְכֻיוֹת מִגּוֹי יַעֲמֹדְנָה וְלֹא בְכֹחוֹ׃ וּבְאַחֲרִית מַלְכוּתָם כְּהָתֵם הַפֹּשְׁעִים
24 יַעֲמֹד מֶלֶךְ עַז־פָּנִים וּמֵבִין חִידוֹת׃ וְעָצַם כֹּחוֹ וְלֹא בְכֹחוֹ וְנִפְלָאוֹת
כה יַשְׁחִית וְהִצְלִיחַ וְעָשָׂה וְהִשְׁחִית עֲצוּמִים וְעַם־קְדֹשִׁים׃ וְעַל־שִׂכְלוֹ
וְהִצְלִיחַ מִרְמָה בְּיָדוֹ וּבִלְבָבוֹ יַגְדִּיל וּבְשַׁלְוָה יַשְׁחִית רַבִּים וְעַל שַׂר־
26 שָׂרִים יַעֲמֹד וּבְאֶפֶס יָד יִשָּׁבֵר׃ וּמַרְאֵה הָעֶרֶב וְהַבֹּקֶר אֲשֶׁר נֶאֱמַר
27 אֱמֶת הוּא וְאַתָּה סְתֹם הֶחָזוֹן כִּי לְיָמִים רַבִּים׃ וַאֲנִי דָנִיֵּאל נִהְיֵיתִי
וְנֶחֱלֵיתִי יָמִים וָאָקוּם וָאֶעֱשֶׂה אֶת־מְלֶאכֶת הַמֶּלֶךְ וָאֶשְׁתּוֹמֵם עַל־
הַמַּרְאֶה וְאֵין מֵבִין׃

ט Cap. IX. ט

א בִּשְׁנַת אַחַת לְדָרְיָוֶשׁ בֶּן־אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ מִזֶּרַע מָדָי אֲשֶׁר הָמְלַךְ עַל
2 מַלְכוּת כַּשְׂדִּים׃ בִּשְׁנַת אַחַת לְמָלְכוֹ אֲנִי דָּנִיֵּאל בִּינֹתִי בַּסְּפָרִים מִסְפַּר
הַשָּׁנִים אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָה הַנָּבִיא לְמַלֹּאות לְחָרְבוֹת
3 יְרוּשָׁלַם שִׁבְעִים שָׁנָה׃ וָאֶתְּנָה אֶת־פָּנַי אֶל־אֲדֹנָי הָאֱלֹהִים לְבַקֵּשׁ
4 תְּפִלָּה וְתַחֲנוּנִים בְּצוֹם וְשַׂק וָאֵפֶר׃ וָאֶתְפַּלְלָה לַיהוָה אֱלֹהַי וָאֶתְוַדֶּה
וָאֹמְרָה אָנָּא אֲדֹנָי הָאֵל הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא שֹׁמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד לְאֹהֲבָיו
ה וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֺתָיו׃ חָטָאנוּ וְעָוִינוּ וְהִרְשַׁעְנוּ וּמָרָדְנוּ וְסוֹר מִמִּצְוֺתֶךָ
6 וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ׃ וְלֹא שָׁמַעְנוּ אֶל־עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר דִּבְּרוּ בְּשִׁמְךָ

VIII v. 11. הֵרִים — הוּרַם ק׳ v. 13. נ״א מְ IX. v. 4. נ״א לְ׃
ב׳ טעמים v. 5. וְהִרְ׳ — הִרְ׳ ק׳

7 אֶל־מְלָכֵינוּ שָׂרֵינוּ וַאֲבֹתֵינוּ וְאֶל כָּל־עַם הָאָרֶץ׃ לְךָ אֲדֹנָי הַצְּדָקָה
וְלָנוּ בֹּשֶׁת הַפָּנִים כַּיּוֹם הַזֶּה לְאִישׁ יְהוּדָה וּלְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם וּלְכָל־
יִשְׂרָאֵל הַקְּרֹבִים וְהָרְחֹקִים בְּכָל־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר הִדַּחְתָּם שָׁם בְּמַעֲלָם
8 אֲשֶׁר מָעֲלוּ־בָךְ׃ אֲדֹנָי לָנוּ בֹּשֶׁת הַפָּנִים לִמְלָכֵינוּ לְשָׂרֵינוּ וְלַאֲבֹתֵינוּ
9 אֲשֶׁר חָטָאנוּ לָךְ׃ לַאדֹנָי אֱלֹהֵינוּ הָרַחֲמִים וְהַסְּלִחוֹת כִּי מָרַדְנוּ בּוֹ׃
י וְלֹא שָׁמַעְנוּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָלֶכֶת בְּתוֹרֹתָיו אֲשֶׁר נָתַן לְפָנֵינוּ בְּיַד
11 עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים׃ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עָבְרוּ אֶת־תּוֹרָתֶךָ וְסוֹר לְבִלְתִּי שְׁמוֹעַ
בְּקֹלֶךָ וַתִּתַּךְ עָלֵינוּ הָאָלָה וְהַשְּׁבֻעָה אֲשֶׁר כְּתוּבָה בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עֶבֶד־
12 הָאֱלֹהִים כִּי חָטָאנוּ לוֹ׃ וַיָּקֶם אֶת־דְּבָרָיו אֲשֶׁר־דִּבֶּר עָלֵינוּ וְעַל־
שֹׁפְטֵינוּ אֲשֶׁר שְׁפָטוּנוּ לְהָבִיא עָלֵינוּ רָעָה גְדֹלָה אֲשֶׁר לֹא־נֶעֶשְׂתָה
13 תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם כַּאֲשֶׁר נֶעֶשְׂתָה בִּירוּשָׁלִָם׃ כַּאֲשֶׁר כָּתוּב בְּתוֹרַת
מֹשֶׁה אֵת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת בָּאָה עָלֵינוּ וְלֹא־חִלִּינוּ אֶת־פְּנֵי יְהוָה
14 אֱלֹהֵינוּ לָשׁוּב מֵעֲוֺנֵנוּ וּלְהַשְׂכִּיל בַּאֲמִתֶּךָ׃ וַיִּשְׁקֹד יְהוָה עַל־הָרָעָה
וַיְבִיאֶהָ עָלֵינוּ כִּי־צַדִּיק יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו אֲשֶׁר עָשָׂה
טו וְלֹא שָׁמַעְנוּ בְּקֹלוֹ׃ וְעַתָּה אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ אֶת־עַמְּךָ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם כַּיּוֹם הַזֶּה חָטָאנוּ רָשָׁעְנוּ׃
16 אֲדֹנָי כְּכָל־צִדְקֹתֶךָ יָשָׁב־נָא אַפְּךָ וַחֲמָתְךָ מֵעִירְךָ יְרוּשָׁלִַם הַר־
קָדְשֶׁךָ כִּי בַחֲטָאֵינוּ וּבַעֲוֺנוֹת אֲבֹתֵינוּ יְרוּשָׁלִַם וְעַמְּךָ לְחֶרְפָּה לְכָל־
17 סְבִיבֹתֵינוּ׃ וְעַתָּה שְׁמַע אֱלֹהֵינוּ אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תַּחֲנוּנָיו וְהָאֵר
18 פָּנֶיךָ עַל־מִקְדָּשְׁךָ הַשָּׁמֵם לְמַעַן אֲדֹנָי׃ הַטֵּה אֱלֹהַי אָזְנְךָ וּשֲׁמָע
פְּקָחה עֵינֶיךָ וּרְאֵה שֹׁמְמֹתֵינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר־נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ כִּי
לֹא עַל־צִדְקֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל־רַחֲמֶיךָ
19 הָרַבִּים׃ אֲדֹנָי שְׁמָעָה אֲדֹנָי סְלָחָה אֲדֹנָי הַקֲשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אַל־
כ תְּאַחַר לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא עַל־עִירְךָ וְעַל־עַמֶּךָ׃ וְעוֹד אֲנִי
מְדַבֵּר וּמִתְפַּלֵּל וּמִתְוַדֶּה חַטָּאתִי וְחַטַּאת עַמִּי יִשְׂרָאֵל וּמַפִּיל תְּחִנָּתִי
21 לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהַי עַל הַר־קֹדֶשׁ אֱלֹהָי׃ וְעוֹד אֲנִי מְדַבֵּר בַּתְּפִלָּה
וְהָאִישׁ גַּבְרִיאֵל אֲשֶׁר רָאִיתִי בֶחָזוֹן בַּתְּחִלָּה מֻעָף בִּיעָף נֹגֵעַ אֵלַי
22 כְּעֵת מִנְחַת־עָרֶב׃ וַיָּבֶן וַיְדַבֵּר עִמִּי וַיֹּאמַר דָּנִיֵּאל עַתָּה יָצָאתִי
23 לְהַשְׂכִּילְךָ בִינָה׃ בִּתְחִלַּת תַּחֲנוּנֶיךָ יָצָא דָבָר וַאֲנִי בָּאתִי לְהַגִּיד כִּי
24 חֲמוּדוֹת אָתָּה וּבִין בַּדָּבָר וְהָבֵן בַּמַּרְאֶה׃ שָׁבֻעִים שִׁבְעִים נֶחְתַּךְ עַל־
עַמְּךָ וְעַל־עִיר קָדְשֶׁךָ לְכַלֵּא הַפֶּשַׁע וּלְחָתֵם חַטָּאוֹת וּלְכַפֵּר עָוֺן

IX. v. 12. דְּבָרָיו — רוֹ ק׳ v. 18. פְּקָחָה — פְּקַח ק׳ v. 24. א׳ במקום ה׳ . וְלַחְתֹּם — וּלְחָתֵם ק׳

regibus nostris, principibus nostris, patribus nostris, omnique populo terrae.

7. Tibi, Domine! iustitia; nobis autem confusio faciei, sicut est hodie viro Iuda, et habitatoribus Ierusalem, et omni Israël, his, qui prope sunt, et his, qui procul in universis terris, ad quas eiecisti eos propter iniquitates eorum, in quibus peccaverunt in te.

8. Domine! nobis confusio faciei, regibus nostris, principibus nostris, et patribus nostris, qui peccaverunt.

9. Tibi autem Domino Deo nostro misericordia, et propitiatio, quia recessimus a te;

10. et non audivimus vocem Domini Dei nostri, ut ambularemus in lege eius, quam posuit nobis per servos suos prophetas.

11. Et omnis Israël praevaricati sunt legem tuam, et declinaverunt, ne audirent vocem tuam, et stillavit super nos maledictio, * et detestatio, quae scripta est in libro Moysi † servi Dei, quia peccavimus ei,

* Nah. 1, 6. Ier. 7, 15. † Lev. 26. Deut. 28.

12. Et statuit sermones suos, quos locutus est super nos, et super principes nostros, qui iudicaverunt nos, ut superinduceret in nos magnum malum, quale numquam fuit sub omni coelo, secundum quod factum est in Ierusalem.

13. * Sicut scriptum est in lege Moysi, omne malum hoc venit super nos; et non rogavimus faciem tuam Domine Deus noster, ut reverteremur ab iniquitatibus nostris, et cogitaremus veritatem tuam.

* Deut. 27, 14.

14. Et vigilavit Dominus super malitiam, et adduxit eam super nos; iustus Dominus Deus noster in omnibus operibus suis, quae fecit; non enim audivimus vocem eius.

15. * Et nunc Domine Deus noster, † qui eduxisti populum tuum de terra Aegypti in manu forti, et fecisti tibi nomen secundum diem hanc; peccavimus, iniquitatem fecimus. * Bar. 2, 11. † Exod. 14, 22.

16. Domine! in omnem iustitiam tuam; avertatur obsecro ira tua, et furor tuus a civitate tua Ierusalem, et monte sancto tuo. Propter peccata enim nostra, et iniquitates patrum nostrorum, Ierusalem, et populus tuus in opprobrium sunt omnibus per circuitum nostrum:

17. Nunc ergo exaudi Deus noster orationem servi tui, et preces eius; et ostende faciem tuam super sanctuarium tuum, quod desertum est, propter temetipsum.

18. Inclina Deus meus aurem tuam, et audi; aperi oculos tuos, et vide desolationem nostram, et civitatem, super quam invocatum est nomen tuum; * neque enim in iustificationibus nostris prosternimus preces ante faciem tuam, sed in miserationibus tuis multis.

* Ier. 25, 29. Ps. 48, 2. 9. 101, 8.

19. Exaudi Domine! placare Domine! attende et fac, ne moreris propter temetipsum Deus meus; quia nomen tuum invocatum est super civitatem, et super populum tuum.

20. Cumque adhuc loquerer, et orarem, et confiterer peccata mea, et peccata populi mei Israël, et prosternerem preces meas in conspectu Dei mei, pro monte sancto Dei mei;

21. adhuc me loquente in oratione, ecce! vir Gabriel, quem videram in visione a principio, * cito volans tetigit me in tempore sacrificii vespertini. * c. 8, 16.

22. Et docuit me, et locutus est mihi, dixitque: Daniel nunc egressus sum, ut docerem te, et intelligeres.

23. Ab exordio precum tuarum egressus est sermo; ego autem veni, ut indicarem tibi, quia vir desideriorum es; tu ergo animadverte sermonem, et intellige visionem.

24. * Septuaginta hebdomades abbreviatae sunt super populum tuum, et super urbem sanctam tuam, ut consummetur praevaricatio, et finem accipiat peccatum, et deleatur ini-

quitas, et adducatur iustitia sempiterna, et impleatur visio, et prophetia, et ungatur sanctus sanctorum.
* Matth. 24, 15. Ioh. 1, 45.

25. Scito ergo, et animadverte: Ab exitu sermonis, ut iterum aedificetur Ierusalem, usque ad Christum ducem, hebdomades septem, et hebdomades sexaginta duae erunt; et rursum aedificabitur platea, et muri in angustia temporum.

26. Et post hebdomades sexaginta duas occidetur Christus; et non erit eius populus, qui eum negaturus est. Et civitatem, et sanctuarium dissipabit populus cum duce venturo; et finis eius vastitas, et post finem belli statuta desolatio.

27. Confirmabit autem pactum multis hebdomada una; et in dimidio hebdomadis deficiet hostia et sacrificium; et erit in templo abominatio desolationis; et usque ad consummationem et finem perseverabit desolatio.

Cap. X.

Visio angeli.

1. Anno tertio Cyri regis Persarum, verbum revelatum est Danieli cognomento Baltassar, et verbum verum, et fortitudo magna; intellexitque sermonem: intelligentia enim est opus in visione.

2. In diebus illis ego Daniel lugebam trium hebdomadarum diebus,

3. panem desiderabilem non comedi, et caro et vinum non introierunt in os meum, sed neque unguento unctus sum; donec complerentur trium hebdomadarum dies.

4. Die autem vigesima et quarta mensis primi eram iuxta fluvium magnum, qui est Tigris.

5. Et levavi oculos meos, et vidi; et ecce! vir unus vestitus lineis, et renes eius accincti auro obrizo*;
* Apocal. 1, 13.

6. et corpus eius quasi chrysolithus, et facies eius velut species fulguris, * et oculi eius ut lampas ardens; et brachia eius, et quae deorsum sunt usque ad pedes, quasi species aeris candentis †; et vox sermonum eius ut vox multitudinis ††.
* Matth. 28, 3. † Ezech. 1, 7. †† Ezech. 1, 24.

7. Vidi autem ego Daniel solus visionem; porro viri, qui erant mecum, non viderunt*; sed terror nimius irruit super eos, et fugerunt in absconditum.
* Luc. 2, 16. Act. 9, 7.

8. Ego autem relictus solus vidi visionem grandem hanc; et non remansit in me fortitudo*, sed et species mea immutata est in me, et emarcui, nec habui quidquam virium.
* c. 8, 17.

9. Et audivi vocem sermonum eius; et audiens iacebam consternatus super faciem meam, et vultus meus haerebat terrae.

10. Et ecce! manus tetigit me, et erexit me super genua mea, et super articulos manuum mearum.

11. Et dixit ad me: Daniel vir desideriorum! intellige verba, quae ego loquor ad te, et sta in gradu tuo; nunc enim sum missus ad te. Cumque dixisset mihi sermonem istum, steti tremens.

12. Et ait ad me: Noli metuere Daniel! quia ex die primo, quo posuisti cor tuum ad intelligendum, ut te affligeres in conspectu Dei tui, exaudita sunt verba tua; et ego veni propter sermones tuos.

13. Princeps autem regni Persarum restitit mihi viginti et uno diebus; et ecce! Michaël unus de principibus primis venit in adiutorium meum, et ego remansi ibi iuxta regem Persarum.

14. Veni autem, ut docerem te, quae ventura sunt populo tuo in novissimis diebus, quoniam adhuc visio in dies.

15. Cumque loqueretur mihi huiuscemodi verbis, deieci vultum meum ad terram, et tacui.

וּלְהָבִיא צֶדֶק עֹלָמִים וְלַחְתֹּם חָזוֹן וְנָבִיא וְלִמְשֹׁחַ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים׃
וְתֵדַע וְתַשְׂכֵּל מִן־מֹצָא דָבָר לְהָשִׁיב וְלִבְנוֹת יְרוּשָׁלִַם עַד־מָשִׁיחַ נָגִיד כה
שָׁבֻעִים שִׁבְעָה וְשָׁבֻעִים שִׁשִּׁים וּשְׁנַיִם תָּשׁוּב וְנִבְנְתָה רְחוֹב וְחָרוּץ
וּבְצוֹק הָעִתִּים׃ וְאַחֲרֵי הַשָּׁבֻעִים שִׁשִּׁים וּשְׁנַיִם יִכָּרֵת מָשִׁיחַ וְאֵין לוֹ 26
וְהָעִיר וְהַקֹּדֶשׁ יַשְׁחִית עַם נָגִיד הַבָּא וְקִצּוֹ בַשֶּׁטֶף וְעַד קֵץ מִלְחָמָה
נֶחֱרֶצֶת שֹׁמֵמוֹת׃ וְהִגְבִּיר בְּרִית לָרַבִּים שָׁבוּעַ אֶחָד וַחֲצִי הַשָּׁבוּעַ 27
יַשְׁבִּית ׀ זֶבַח וּמִנְחָה וְעַל כְּנַף שִׁקּוּצִים מְשֹׁמֵם וְעַד־כָּלָה וְנֶחֱרָצָה
תִּתַּךְ עַל־שֹׁמֵם׃

CAP. X. י

י

בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס דָּבָר נִגְלָה לְדָנִיֵּאל אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמוֹ א
בֵּלְטְשַׁאצַּר וֶאֱמֶת הַדָּבָר וְצָבָא גָדוֹל וּבִין אֶת־הַדָּבָר וּבִינָה לוֹ
בַּמַּרְאֶה׃ בַּיָּמִים הָהֵם אֲנִי דָנִיֵּאל הָיִיתִי מִתְאַבֵּל שְׁלֹשָׁה שָׁבֻעִים 2
יָמִים׃ לֶחֶם חֲמֻדוֹת לֹא אָכַלְתִּי וּבָשָׂר וָיַיִן לֹא־בָא אֶל־פִּי וְסוֹךְ לֹא־ 3
סָכְתִּי עַד־מְלֹאת שְׁלֹשֶׁת שָׁבֻעִים יָמִים׃ וּבְיוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה 4
לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן וַאֲנִי הָיִיתִי עַל־יַד הַנָּהָר הַגָּדוֹל הוּא חִדָּקֶל׃ וָאֶשָּׂא ה
אֶת־עֵינַי וָאֵרֶא וְהִנֵּה אִישׁ־אֶחָד לָבוּשׁ בַּדִּים וּמָתְנָיו חֲגֻרִים בְּכֶתֶם
אוּפָז׃ וּגְוִיָּתוֹ כְתַרְשִׁישׁ וּפָנָיו כְּמַרְאֵה בָרָק וְעֵינָיו כְּלַפִּידֵי אֵשׁ 6
וּזְרֹעֹתָיו וּמַרְגְּלֹתָיו כְּעֵין נְחֹשֶׁת קָלָל וְקוֹל דְּבָרָיו כְּקוֹל הָמוֹן׃
וְרָאִיתִי אֲנִי דָנִיֵּאל לְבַדִּי אֶת־הַמַּרְאָה וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־הָיוּ עִמִּי 7
לֹא־רָאוּ אֶת־הַמַּרְאָה אֲבָל חֲרָדָה גְדֹלָה נָפְלָה עֲלֵיהֶם וַיִּבְרְחוּ בְּהֵחָבֵא׃
וַאֲנִי נִשְׁאַרְתִּי לְבַדִּי וָאֶרְאֶה אֶת־הַמַּרְאָה הַגְּדֹלָה הַזֹּאת וְלֹא־נִשְׁאַר 8
בִּי כֹּחַ וְהוֹדִי נֶהְפַּךְ עָלַי לְמַשְׁחִית וְלֹא עָצַרְתִּי כֹּחַ׃ וָאֶשְׁמַע אֶת־קוֹל 9
דְּבָרָיו וּכְשָׁמְעִי אֶת־קוֹל דְּבָרָיו וַאֲנִי הָיִיתִי נִרְדָּם עַל־פָּנַי וּפָנַי
אָרְצָה׃ וְהִנֵּה־יָד נָגְעָה בִּי וַתְּנִיעֵנִי עַל־בִּרְכַּי וְכַפּוֹת יָדָי׃ וַיֹּאמֶר י 11
אֵלַי דָּנִיֵּאל אִישׁ־חֲמֻדוֹת הָבֵן בַּדְּבָרִים אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹבֵר אֵלֶיךָ וַעֲמֹד
עַל־עָמְדֶךָ כִּי עַתָּה שֻׁלַּחְתִּי אֵלֶיךָ וּבְדַבְּרוֹ עִמִּי אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה עָמַדְתִּי
מַרְעִיד׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי אַל־תִּירָא דָנִיֵּאל כִּי ׀ מִן־הַיּוֹם הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר 12
נָתַתָּ אֶת־לִבְּךָ לְהָבִין וּלְהִתְעַנּוֹת לִפְנֵי אֱלֹהֶיךָ נִשְׁמְעוּ דְבָרֶיךָ וַאֲנִי
בָאתִי בִּדְבָרֶיךָ׃ וְשַׂר ׀ מַלְכוּת פָּרַס עֹמֵד לְנֶגְדִּי עֶשְׂרִים וְאֶחָד יוֹם 13
וְהִנֵּה מִיכָאֵל אַחַד הַשָּׂרִים הָרִאשֹׁנִים בָּא לְעָזְרֵנִי וַאֲנִי נוֹתַרְתִּי שָׁם
אֵצֶל מַלְכֵי פָרָס׃ וּבָאתִי לַהֲבִינְךָ אֵת אֲשֶׁר־יִקְרָה לְעַמְּךָ בְּאַחֲרִית 14
הַיָּמִים כִּי־עוֹד חָזוֹן לַיָּמִים׃ וּבְדַבְּרוֹ עִמִּי כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה נָתַתִּי פָנַי טו

X. v. 5. נ״א אוֹפִיר v. 14. הת׳ בקמץ

16 אַ֫רְצָה וְנֶאֱלָֽמְתִּי׃ וְהִנֵּ֗ה כִּדְמוּת֙ בְּנֵ֣י אָדָ֔ם נֹגֵ֖עַ עַל־שְׂפָתָ֑י וָאֶפְתַּח־פִּ֗י
וָאֲדַבְּרָה֙ וָאֹֽמְרָה֙ אֶל־הָעֹמֵ֣ד לְנֶגְדִּ֔י אֲדֹנִ֗י בַּמַּרְאָה֙ נֶהֶפְכ֤וּ צִירַי֙ עָלַ֔י
17 וְלֹ֥א עָצַ֖רְתִּי כֹּֽחַ׃ וְהֵ֣יךְ יוּכַ֗ל עֶ֤בֶד אֲדֹנִי֙ זֶ֔ה לְדַבֵּ֖ר עִם־אֲדֹנִ֣י זֶ֑ה וַאֲנִ֗י
18 מֵעַ֙תָּה֙ לֹֽא־יַעֲמָד־בִּ֣י כֹ֔חַ וּנְשָׁמָ֖ה לֹ֥א נִשְׁאֲרָה־בִֽי׃ וַיֹּ֥סֶף וַיִּגַּע־בִּ֛י
19 כְּמַרְאֵ֥ה אָדָ֖ם וַֽיְחַזְּקֵֽנִי׃ וַיֹּ֜אמֶר אַל־תִּירָ֧א אִישׁ־חֲמֻד֛וֹת שָׁל֥וֹם לָ֖ךְ
חֲזַ֣ק וַחֲזָ֑ק וּֽכְדַבְּר֤וֹ עִמִּי֙ הִתְחַזַּ֔קְתִּי וָאֹמְרָ֛ה יְדַבֵּ֥ר אֲדֹנִ֖י כִּ֥י חִזַּקְתָּֽנִי׃
כ וַיֹּ֗אמֶר הֲיָדַ֙עְתָּ֙ לָמָּה־בָּ֣אתִי אֵלֶ֔יךָ וְעַתָּ֣ה אָשׁ֔וּב לְהִלָּחֵ֖ם עִם־שַׂ֣ר פָּרָ֑ס
21 וַאֲנִ֤י יוֹצֵא֙ וְהִנֵּ֥ה שַׂר־יָוָ֖ן בָּֽא׃ אֲבָל֙ אַגִּ֣יד לְךָ֔ אֶת־הָרָשׁ֥וּם בִּכְתָ֖ב
אֱמֶ֑ת וְאֵ֨ין אֶחָ֜ד מִתְחַזֵּ֤ק עִמִּי֙ עַל־אֵ֔לֶּה כִּ֥י אִם־מִיכָאֵ֖ל שַׂרְכֶֽם׃

CAP. XI. יא

יא

א 2 וַאֲנִ֗י בִּשְׁנַ֣ת אַחַ֔ת לְדָרְיָ֖וֶשׁ הַמָּדִ֑י עָמְדִ֛י לְמַחֲזִ֥יק וּלְמָע֖וֹז לֽוֹ׃ וְעַתָּ֕ה
אֱמֶ֖ת אַגִּ֣יד לָ֑ךְ הִנֵּה־ע֣וֹד שְׁלֹשָׁה֩ מְלָכִ֨ים עֹמְדִ֜ים לְפָרַ֗ס וְהָֽרְבִיעִי֙ יַעֲשִׁ֤יר
3 עֹֽשֶׁר־גָּדוֹל֙ מִכֹּ֔ל וּכְחֶזְקָת֣וֹ בְעָשְׁר֔וֹ יָעִ֣יר הַכֹּ֔ל אֵ֖ת מַלְכ֥וּת יָוָֽן׃ וְעָמַ֖ד
4 מֶ֣לֶךְ גִּבּ֑וֹר וּמָשַׁל֙ מִמְשָׁ֣ל רַ֔ב וְעָשָׂ֖ה כִּרְצוֹנֽוֹ׃ וּכְעָמְדוֹ֙ תִּשָּׁבֵ֣ר מַלְכוּת֔וֹ
וְתֵחָ֕ץ לְאַרְבַּ֖ע רוּח֣וֹת הַשָּׁמָ֑יִם וְלֹ֣א לְאַחֲרִית֗וֹ וְלֹ֤א כְמָשְׁלוֹ֙ אֲשֶׁ֣ר מָשָׁ֔ל
ה כִּ֤י תִנָּתֵשׁ֙ מַלְכוּת֔וֹ וְלַאֲחֵרִ֖ים מִלְּבַד־אֵֽלֶּה׃ וְיֶחֱזַ֥ק מֶלֶךְ־הַנֶּ֖גֶב וּמִן־
6 שָׂרָ֑יו וְיֶחֱזַ֤ק עָלָיו֙ וּמָשָׁ֔ל מִמְשָׁ֥ל רַ֖ב מֶמְשַׁלְתּֽוֹ׃ וּלְקֵ֤ץ שָׁנִים֙ יִתְחַבָּ֔רוּ
וּבַ֨ת ׀ מֶֽלֶךְ־הַנֶּ֜גֶב תָּב֗וֹא אֶל־מֶ֤לֶךְ הַצָּפוֹן֙ לַעֲשׂ֣וֹת מֵישָׁרִ֔ים וְלֹֽא־תַעְצֹ֞ר
כ֣וֹחַ הַזְּר֗וֹעַ וְלֹ֤א יַעֲמֹד֙ וּזְרֹע֔וֹ וְתִנָּתֵ֨ן הִ֜יא וּמְבִיאֶ֗יהָ וְהַיֹּ֣לְדָ֔הּ וּמַחֲזִקָ֖הּ
7 בָּעִתִּֽים׃ וְעָמַ֛ד מִנֵּ֥צֶר שָׁרָשֶׁ֖יהָ כַּנּ֑וֹ וְיָבֹ֣א אֶל־הַחַ֗יִל וְיָבֹא֙ בְּמָעוֹז֙ מֶ֣לֶךְ
8 הַצָּפ֔וֹן וְעָשָׂ֥ה בָהֶ֖ם וְהֶחֱזִֽיק׃ וְגַם֩ אֱלֹהֵיהֶ֨ם עִם־נְסִֽכֵיהֶ֜ם עִם־כְּלֵ֣י
חֶמְדָּתָ֗ם כֶּ֧סֶף וְזָהָ֛ב בַּשְּׁבִ֖י יָבִ֣א מִצְרָ֑יִם וְהוּא֙ שָׁנִ֣ים יַעֲמֹ֔ד מִמֶּ֖לֶךְ
9 י הַצָּפֽוֹן׃ וּבָא֙ בְּמַלְכוּת֙ מֶ֣לֶךְ הַנֶּ֔גֶב וְשָׁ֖ב אֶל־אַדְמָתֽוֹ׃ וּבָנָ֣ו יִתְגָּר֗וּ
וְאָסְפוּ֙ הֲמוֹן֙ חֲיָלִ֣ים רַבִּ֔ים וּבָ֥א ב֖וֹא וְשָׁטַ֣ף וְעָבָ֑ר וְיָשֹׁ֣ב וְיִתְגָּר֔וּ עַד־
11 מָעֻזֹּֽה׃ וְיִתְמַרְמַר֙ מֶ֣לֶךְ הַנֶּ֔גֶב וְיָצָ֕א וְנִלְחַ֥ם עִמּ֖וֹ עִם־מֶ֣לֶךְ הַצָּפ֑וֹן
12 וְהֶעֱמִיד֙ הָמ֣וֹן רָ֔ב וְנִתַּ֥ן הֶהָמ֖וֹן בְּיָדֽוֹ׃ וְנִשָּׂ֥א הֶהָמ֖וֹן יָר֣וּם לְבָב֑וֹ וְהִפִּ֥יל
13 רִבֹּא֖וֹת וְלֹ֥א יָעֽוֹז׃ וְשָׁב֙ מֶ֣לֶךְ הַצָּפ֔וֹן וְהֶעֱמִ֣יד הָמ֔וֹן רַ֖ב מִן־הָרִאשׁ֑וֹן
14 וּלְקֵ֨ץ הָֽעִתִּ֤ים שָׁנִים֙ יָב֣וֹא ב֔וֹא בְּחַ֥יִל גָּד֖וֹל וּבִרְכ֥וּשׁ רָֽב׃ וּבָעִתִּ֣ים הָהֵ֔ם
רַבִּ֥ים יַֽעַמְד֖וּ עַל־מֶ֣לֶךְ הַנֶּ֑גֶב וּבְנֵ֣י ׀ פָּרִיצֵ֣י עַמְּךָ֗ יִֽנַּשְּׂא֛וּ לְהַעֲמִ֥יד חָז֖וֹן
טו וְנִכְשָֽׁלוּ׃ וְיָבֹא֙ מֶ֣לֶךְ הַצָּפ֔וֹן וְיִשְׁפֹּךְ֙ סֽוֹלְלָ֔ה וְלָכַ֖ד עִ֣יר מִבְצָר֑וֹת וּזְרֹע֤וֹת
16 הַנֶּ֙גֶב֙ לֹ֣א יַעֲמֹ֔דוּ וְעַם֙ מִבְחָרָ֔יו וְאֵ֥ין כֹּ֖חַ לַעֲמֹֽד׃ וְיַ֨עַשׂ הַבָּ֤א אֵלָיו֙

XI. v. 4. 5. קמץ בז"ק v. 6. מלא ו' : נ"א בלא י' : נ"א וְהַיַּלְדָּהּ

v. 10. וּבָנָיו ק' : 'גָּרוּ — 'גָּרֶה ק' : 'זּוֹ ק' v. 12. יָרוּם — וְרָם ק'

16. Et ecce! quasi similitudo filii hominis tetigit labia mea*; et aperiens os meum locutus sum, et dixi ad eum, qui stabat contra me: Domine mi! in visione tua dissolutae sunt compages meae, et nihil in me remansit virium.

* Ies. 6, 7.

17. Et quomodo poterit servus Domini * mei loqui cum Domino meo? nihil enim in me remansit virium, sed et halitus meus intercluditur. * Gen. 18, 3. 21, 23. 24, 27. 47, 3. 4.

18. Rursum ergo tetigit me quasi visio hominis, et confortavit me.

11. et dixit: Noli timere vir desideriorum! pax tibi! confortare, et esto robustus. Cumque loqueretur mecum, convalui, et dixi: Loquere Domine mi, quia confortasti me.

20. Et ait: Numquid scis, quare venerim ad te? et nunc revertar, ut praelier adversum principem Persarum. Cum ego egrederer, apparuit princeps Graecorum veniens.

21. Verumtamen annunciabo tibi, quod expressum est in scriptura veritatis; et nemo est adiutor meus in omnibus his, nisi Michaël * princeps vester. * Apocal. 12, 7.

Cap. XI.

Vaticinium de regno Persarum.

1. Ego autem ab anno primo Darii Medi stabam, ut confortaretur, et roboraretur.

2. Et nunc veritatem annunciabo tibi. Ecce! adhuc tres reges stabunt in Perside, et quartus ditabitur opibus nimiis super omnes; et cum invaluerit divitiis suis, concitabit omnes adversum regnum Graeciae.

3. Surget vero rex fortis, et dominabitur potestate multa, et faciet, quod placuerit ei.

4. Et cum steterit, conteretur regnum eius, et dividetur in quatuor ventos coeli; sed non in posteros eius, neque secundum potentiam illius, qua dominatus est; lacerabitur enim regnum eius etiam in externos, exceptis his.

5. Et confortabitur rex Austri; et de principibus eius praevalebit super eum, et dominabitur ditione; multa enim dominatio eius.

6. Et post finem annorum foederabuntur; filiaque regis Austri veniet ad regem Aquilonis facere amicitiam, et non obtinebit fortitudinem brachii, nec stabit semen eius; et tradetur ipsa, et qui adduxerunt eam, adolescentes eius, et qui confortabant eam in temporibus.

7. Et stabit de germine radicum eius plantatio; et veniet cum exercitu, et ingredietur provinciam regis Aquilonis; et abutetur eis, et obtinebit.

8. Insuper et deos eorum, et sculptilia, vasa quoque pretiosa argenti et auri, captiva ducet in Aegyptum; ipse praevalebit adversus regem Aquilonis.

9. Et intrabit in regnum rex Austri, et revertetur ad terram suam.

10. Filii autem eius provocabuntur, et congregabunt multitudinem exercituum plurimorum; et veniet properans, et inundans; et revertetur, et concitabitur, et congredietur cum robore eius.

11. Et provocatus rex Austri egredietur, et pugnabit adversus regem Aquilonis, et praeparabit multitudinem nimiam, et dabitur multitudo in manu eius.

12. Et capiet multitudinem, et exaltabitur cor eius, et deiiciet multa millia, sed non praevalebit.

13. Convertetur enim rex Aquilonis, et praeparabit multitudinem multo maiorem quam prius; et in fine temporum, annorumque veniet properans cum exercitu magno, et opibus nimiis.

14. * Et in temporibus illis multi consurgent adversus regem Austri; filii quoque praevaricatorum populi tui extollentur, ut impleant visionem, et corruent. * Ies. 19, 16.

15. Et veniet rex Aquilonis, et comportabit aggerem, et capiet urbes munitissimas; et brachia Austri non sustinebunt, et consurgent electi eius ad resistendum, et non erit fortitudo.

16. Et faciet veniens super eum

iuxta placitum suum, et non erit, qui stet contra faciem eius; et stabit in terra inclyta, et consumetur in manu eius.

17. Et ponet faciem suam, ut veniat ad tenendum universum regnum eius, et recta faciet cum eo; et filiam feminarum dabit ei, ut evertat illud; et non stabit, nec illius erit.

18. Et convertet faciem suam ad insulas, et capiet multas; et cessare faciet principem opprobrii sui, et opprobrium eius convertetur in eum.

19. Et convertet faciem suam ad imperium terrae suae, et impinget, et corruet, et non invenietur.

20. Et stabit in loco eius vilissimus, et indignus decore regio; et in paucis diebus conteretur, non in furore, nec in praelio.

21. Et stabit in loco eius despectus, et non tribuetur ei honor regius; et veniet clam, et obtinebit regnum in fraudulentia.

22. Et brachia pugnantis expugnabuntur a facie eius, et conterentur; insuper et dux foederis.

23. Et post amicitias, cum eo faciet dolum; et ascendet, et superabit in modico populo.

24. Et abundantes, et uberes urbes ingredietur; et faciet, quae non fecerunt patres eius, et patres patrum eius; rapinas, et praedam, et divitias eorum dissipabit, et contra firmissimas cogitationes inibit; et hoc usque ad tempus.

25. Et concitabitur fortitudo eius, et cor eius adversum regem Austri in exercitu magno; et rex Austri provocabitur ad bellum multis auxiliis, et fortibus nimis; et non stabunt, quia inibunt adversus eum consilia.

26. Et comedentes panem cum eo, conterent illum, exercitusque eius opprimetur; et cadent interfecti plurimi.

27. Duorum quoque regum cor erit, ut malefaciant, et ad mensam unam mendacium loquentur, et non proficient; quia adhuc finis in aliud tempus.

28. Et revertetur in terram suam cum opibus multis; et cor eius adversum testamentum sanctum, et faciet, et revertetur in terram suam.

29. Statuto tempore revertetur, et veniet ad Austrum; et non erit priori simile novissimum.

30. Et venient super eum Trieres, et Romani; et percutietur, et revertetur, et indignabitur contra testamentum sanctuarii, et faciet; reverteturque et cogitabit adversum eos, qui dereliquerunt testamentum sanctuarii.

31. Et brachia ex eo stabunt, et polluent sanctuarium fortitudinis, et auferent iuge sacrificium; et dabunt abominationem in desolationem.

32. Et impii in testamentum simulabunt fraudulenter; populus autem sciens Deum suum, obtinebit, et faciet.

33. Et docti in populo docebunt plurimos; et ruent in gladio, et in flamma, et in captivitate, et in rapina dierum.

34. Cumque corruerint, sublevabuntur auxilio parvulo; et applicabuntur eis plurimi fraudulenter.

35. Et de eruditis ruent, ut conflentur, et eligantur, et dealbentur usque ad tempus praefinitum; quia adhuc aliud tempus erit.

36. * Et faciet iuxta voluntatem suam rex, et elevabitur, et magnificabitur adversus omnem deum; et adversus Deum deorum loquetur magnifica, et dirigetur, donec compleatur iracundia; perpetrata quippe est definitio. * c. 8, 4. 11, 3.

37. Et Deum patrum suorum non reputabit; et erit in concupiscentiis feminarum, nec quemquam deorum curabit; quia adversum universa consurget.

38. Deum autem Maozim in loco suo venerabitur; et Deum, quem ignoraverunt patres eius, colet auro, et argento, et lapide pretioso, rebusque pretiosis.

39. Et faciet, ut muniat Maozim cum Deo alieno, quem cognovit, et multiplicabit gloriam, et dabit eis potestatem in multis, et terram dividet gratuito.

40. Et in tempore praefinito praeliabitur adversus eum rex Austri, et quasi tempestas veniet contra illum rex Aquilonis, in curribus, et in

כִּרְצוֹנוֹ וְאֵין עוֹמֵד לְפָנָיו וְיַעֲמֹד בְּאֶרֶץ־הַצְּבִי וְכָלָה בְיָדוֹ׃ וְיָשֵׂם 17
פָּנָיו לָבוֹא בְּתֹקֶף כָּל־מַלְכוּתוֹ וִישָׁרִים עִמּוֹ וְעָשָׂה וּבַת הַנָּשִׁים יִתֶּן־
לוֹ לְהַשְׁחִיתָהּ וְלֹא תַעֲמֹד וְלֹא־לוֹ תִהְיֶה׃ וְיָשֵׁב פָּנָיו לְאִיִּים וְלָכַד 18
רַבִּים וְהִשְׁבִּית קָצִין חֶרְפָּתוֹ לוֹ בִּלְתִּי חֶרְפָּתוֹ יָשִׁיב לוֹ׃ וְיָשֵׁב פָּנָיו 19
לְמָעוּזֵּי אַרְצוֹ וְנִכְשַׁל וְנָפַל וְלֹא יִמָּצֵא׃ וְעָמַד עַל־כַּנּוֹ מַעֲבִיר נוֹגֵשׂ כ
הֶדֶר מַלְכוּת וּבְיָמִים אֲחָדִים יִשָּׁבֵר וְלֹא בְאַפַּיִם וְלֹא בְמִלְחָמָה׃ וְעָמַד 21
עַל־כַּנּוֹ נִבְזֶה וְלֹא־נָתְנוּ עָלָיו הוֹד מַלְכוּת וּבָא בְשַׁלְוָה וְהֶחֱזִיק מַלְכוּת
בַּחֲלַקְלַקּוֹת׃ וּזְרֹעוֹת הַשֶּׁטֶף יִשָּׁטְפוּ מִלְּפָנָיו וְיִשָּׁבֵרוּ וְגַם נְגִיד בְּרִית׃ 22
וּמִן־הִתְחַבְּרוּת אֵלָיו יַעֲשֶׂה מִרְמָה וְעָלָה וְעָצַם בִּמְעַט־גּוֹי׃ בְּשַׁלְוָה 23 24
וּבְמִשְׁמַנֵּי מְדִינָה יָבוֹא וְעָשָׂה אֲשֶׁר לֹא־עָשׂוּ אֲבֹתָיו וַאֲבוֹת אֲבֹתָיו בִּזָּה
וְשָׁלָל וּרְכוּשׁ לָהֶם יִבְזוֹר וְעַל מִבְצָרִים יְחַשֵּׁב מַחְשְׁבֹתָיו וְעַד־עֵת׃ וְיָעֵר כה
כֹּחוֹ וּלְבָבוֹ עַל־מֶלֶךְ הַנֶּגֶב בְּחַיִל גָּדוֹל וּמֶלֶךְ הַנֶּגֶב יִתְגָּרֶה לַמִּלְחָמָה
בְּחַיִל־גָּדוֹל וְעָצוּם עַד־מְאֹד וְלֹא יַעֲמֹד כִּי־יַחְשְׁבוּ עָלָיו מַחֲשָׁבוֹת׃
וְאֹכְלֵי פַתְבָּגוֹ יִשְׁבְּרוּהוּ וְחֵילוֹ יִשְׁטוֹף וְנָפְלוּ חֲלָלִים רַבִּים׃ וּשְׁנֵיהֶם 26 27
הַמְּלָכִים לְבָבָם לְמֵרָע וְעַל־שֻׁלְחָן אֶחָד כָּזָב יְדַבֵּרוּ וְלֹא תִצְלָח כִּי־עוֹד
קֵץ לַמּוֹעֵד׃ וְיָשֹׁב אַרְצוֹ בִּרְכוּשׁ גָּדוֹל וּלְבָבוֹ עַל־בְּרִית קֹדֶשׁ וְעָשָׂה וְשָׁב 28
לְאַרְצוֹ׃ לַמּוֹעֵד יָשׁוּב וּבָא בַנֶּגֶב וְלֹא־תִהְיֶה כָרִאשֹׁנָה וְכָאַחֲרֹנָה׃ 29
וּבָאוּ בוֹ צִיִּים כִּתִּים וְנִכְאָה וְשָׁב וְזָעַם עַל־בְּרִית־קוֹדֶשׁ וְעָשָׂה וְשָׁב ל
וְיָבֵן עַל־עֹזְבֵי בְּרִית קֹדֶשׁ׃ וּזְרֹעִים מִמֶּנּוּ יַעֲמֹדוּ וְחִלְּלוּ הַמִּקְדָּשׁ 31
הַמָּעוֹז וְהֵסִירוּ הַתָּמִיד וְנָתְנוּ הַשִּׁקּוּץ מְשֹׁמֵם׃ וּמַרְשִׁיעֵי בְרִית יַחֲנִיף 32
בַּחֲלַקּוֹת וְעַם יֹדְעֵי אֱלֹהָיו יַחֲזִקוּ וְעָשׂוּ׃ וּמַשְׂכִּילֵי עָם יָבִינוּ לָרַבִּים 33
וְנִכְשְׁלוּ בְּחֶרֶב וּבְלֶהָבָה בִּשְׁבִי וּבְבִזָּה יָמִים׃ וּבְהִכָּשְׁלָם יֵעָזְרוּ עֵזֶר 34
מְעָט וְנִלְווּ עֲלֵיהֶם רַבִּים בַּחֲלַקְלַקּוֹת׃ וּמִן־הַמַּשְׂכִּילִים יִכָּשְׁלוּ לִצְרוֹף לה
בָּהֶם וּלְבָרֵר וְלַלְבֵּן עַד־עֵת קֵץ כִּי־עוֹד לַמּוֹעֵד׃ וְעָשָׂה כִרְצוֹנוֹ הַמֶּלֶךְ 36
וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְגַּדֵּל עַל־כָּל־אֵל וְעַל אֵל אֵלִים יְדַבֵּר נִפְלָאוֹת וְהִצְלִיחַ
עַד־כָּלָה זַעַם כִּי נֶחֱרָצָה נֶעֱשָׂתָה׃ וְעַל־אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו לֹא יָבִין וְעַל־ 37
חֶמְדַּת נָשִׁים וְעַל־כָּל־אֱלוֹהַּ לֹא יָבִין כִּי עַל־כֹּל יִתְגַּדָּל׃ וְלֶאֱלֹהַּ 38
מָעֻזִּים עַל־כַּנּוֹ יְכַבֵּד וְלֶאֱלוֹהַּ אֲשֶׁר לֹא־יְדָעֻהוּ אֲבֹתָיו יְכַבֵּד בְּזָהָב
וּבְכֶסֶף וּבְאֶבֶן יְקָרָה וּבַחֲמֻדוֹת׃ וְעָשָׂה לְמִבְצְרֵי מָעֻזִּים עִם־אֱלוֹהַּ 39
נֵכָר אֲשֶׁר הִכִּיר יַרְבֶּה כָבוֹד וְהִמְשִׁילָם בָּרַבִּים וַאֲדָמָה יְחַלֵּק בִּמְחִיר׃
וּבְעֵת קֵץ יִתְנַגַּח עִמּוֹ מֶלֶךְ הַנֶּגֶב וְיִשְׂתָּעֵר עָלָיו מֶלֶךְ הַצָּפוֹן בְּרֶכֶב מ

XI. v. 18. וְיָשֵׂם ק׳   v. 27. קמץ בז״ק   v. 33. נ״א יָמִים רַבִּים

v. 39. הִכִּיר — יַכִּיר ק׳

41 וּבְפָרָשִׁ֖ים וּבָאֳנִיּ֣וֹת רַבּ֑וֹת וּבָ֥א בָאֲרָצ֖וֹת וְשָׁטַ֥ף וְעָבָֽר׃ וּבָא֙ בְּאֶ֣רֶץ
הַצְּבִ֔י וְרַבּ֖וֹת יִכָּשֵׁ֑לוּ וְאֵ֙לֶּה֙ יִמָּלְט֣וּ מִיָּד֔וֹ אֱד֣וֹם וּמוֹאָ֔ב וְרֵאשִׁ֖ית בְּנֵ֥י
42 עַמּֽוֹן׃ וְיִשְׁלַ֥ח יָד֖וֹ בַּאֲרָצ֑וֹת וְאֶ֥רֶץ מִצְרַ֖יִם לֹ֥א תִהְיֶ֥ה לִפְלֵיטָֽה׃ וּמָשַׁ֗ל 43
בְּמִכְמַנֵּי֙ הַזָּהָ֣ב וְהַכֶּ֔סֶף וּבְכֹ֖ל חֲמֻד֣וֹת מִצְרָ֑יִם וְלֻבִ֥ים וְכֻשִׁ֖ים בְּמִצְעָדָֽיו׃
44 וּשְׁמֻע֕וֹת יְבַהֲלֻ֖הוּ מִמִּזְרָ֣ח וּמִצָּפ֑וֹן וְיָצָא֙ בְּחֵמָ֣א גְדֹלָ֔ה לְהַשְׁמִ֥יד
מה וּֽלְהַחֲרִ֖ים רַבִּֽים׃ וְיִטַּע֙ אָהֳלֵ֣י אַפַּדְנ֔וֹ בֵּ֥ין יַמִּ֖ים לְהַר־צְבִי־קֹ֑דֶשׁ וּבָא֙
עַד־קִצּ֔וֹ וְאֵ֥ין עוֹזֵ֖ר לֽוֹ׃

CAP. XII. יב

יב

א וּבָעֵ֣ת הַהִ֗יא יַעֲמֹ֨ד מִֽיכָאֵ֜ל הַשַּׂ֣ר הַגָּד֗וֹל הָעֹמֵד֙ עַל־בְּנֵ֣י עַמֶּ֔ךָ וְהָֽיְתָה֙
עֵ֣ת צָרָ֔ה אֲשֶׁ֧ר לֹא־נִהְיְתָ֛ה מִהְי֥וֹת גּ֖וֹי עַ֚ד הָעֵ֣ת הַהִ֑יא וּבָעֵ֣ת הַהִיא֙
2 יִמָּלֵ֣ט עַמְּךָ֔ כָּל־הַנִּמְצָ֖א כָּת֥וּב בַּסֵּֽפֶר׃ וְרַבִּ֕ים מִיְּשֵׁנֵ֥י אַדְמַת־עָפָ֖ר
3 יָקִ֑יצוּ אֵ֚לֶּה לְחַיֵּ֣י עוֹלָ֔ם וְאֵ֥לֶּה לַחֲרָפ֖וֹת לְדִרְא֥וֹן עוֹלָֽם׃ וְהַמַּשְׂכִּלִ֔ים
4 יַזְהִ֖רוּ כְּזֹ֣הַר הָרָקִ֑יעַ וּמַצְדִּיקֵי֙ הָֽרַבִּ֔ים כַּכּוֹכָבִ֖ים לְעוֹלָ֥ם וָעֶֽד׃ וְאַתָּ֣ה
דָֽנִיֵּ֗אל סְתֹ֧ם הַדְּבָרִ֛ים וַחֲתֹ֥ם הַסֵּ֖פֶר עַד־עֵ֣ת קֵ֑ץ יְשֹׁטְט֥וּ רַבִּ֖ים וְתִרְבֶּ֥ה
ה הַדָּֽעַת׃ וְרָאִ֙יתִי֙ אֲנִ֣י דָנִיֵּ֔אל וְהִנֵּ֛ה שְׁנַ֥יִם אֲחֵרִ֖ים עֹמְדִ֑ים אֶחָ֥ד הֵ֙נָּה֙
6 לִשְׂפַ֣ת הַיְאֹ֔ר וְאֶחָ֥ד הֵ֖נָּה לִשְׂפַ֥ת הַיְאֹֽר׃ וַיֹּ֗אמֶר לָאִישׁ֙ לְב֣וּשׁ הַבַּדִּ֔ים
7 אֲשֶׁ֥ר מִמַּ֖עַל לְמֵימֵ֣י הַיְאֹ֑ר עַד־מָתַ֖י קֵ֥ץ הַפְּלָאֽוֹת׃ וָאֶשְׁמַ֞ע אֶת־הָאִ֣ישׁ ׀
לְב֣וּשׁ הַבַּדִּ֗ים אֲשֶׁר֮ מִמַּ֣עַל לְמֵימֵ֣י הַיְאֹר֒ וַיָּ֨רֶם יְמִינ֤וֹ וּשְׂמֹאלוֹ֙ אֶל־
הַשָּׁמַ֔יִם וַיִּשָּׁבַ֖ע בְּחֵ֣י הָעוֹלָ֑ם כִּי֩ לְמוֹעֵ֨ד מוֹעֲדִ֜ים וָחֵ֗צִי וּכְכַלּ֛וֹת נַפֵּ֥ץ יַד־
8 עַם־קֹ֖דֶשׁ תִּכְלֶ֥ינָה כָל־אֵֽלֶּה׃ וַאֲנִ֥י שָׁמַ֖עְתִּי וְלֹ֣א אָבִ֑ין וָאֹֽמְרָה֙ אֲדֹנִ֔י
9 מָ֖ה אַחֲרִ֥ית אֵֽלֶּה׃ וַיֹּ֖אמֶר לֵ֣ךְ דָּנִיֵּ֑אל כִּֽי־סְתֻמִ֧ים וַחֲתֻמִ֛ים הַדְּבָרִ֖ים
י עַד־עֵ֥ת קֵֽץ׃ יִתְבָּרְר֨וּ וְיִתְלַבְּנ֜וּ וְיִצָּרְפ֗וּ רַבִּים֙ וְהִרְשִׁ֣יעוּ רְשָׁעִ֔ים וְלֹ֥א
11 יָבִ֖ינוּ כָּל־רְשָׁעִ֑ים וְהַמַּשְׂכִּלִ֖ים יָבִֽינוּ׃ וּמֵעֵת֙ הוּסַ֣ר הַתָּמִ֔יד וְלָתֵ֖ת
12 שִׁקּ֣וּץ שֹׁמֵ֑ם יָמִ֕ים אֶ֖לֶף מָאתַ֥יִם וְתִשְׁעִֽים׃ אַשְׁרֵ֥י הַֽמְחַכֶּ֖ה וְיַגִּ֑יעַ לְיָמִ֕ים
13 אֶ֕לֶף שְׁלֹ֥שׁ מֵא֖וֹת שְׁלֹשִׁ֥ים וַחֲמִשָּֽׁה׃ וְאַתָּ֖ה לֵ֣ךְ לַקֵּ֑ץ וְתָנ֛וּחַ וְתַעֲמֹ֥ד
לְגֹרָלְךָ֖ לְקֵ֥ץ הַיָּמִֽין׃

XI. v. 40. הב׳ בפתח v. 42. הב׳ בפתח v. 44. א׳ במקום ה׳
XII. v. 1. הש׳ בפתח

equitibus, et in classe magna, et ingredietur terras, et conteret, et pertransiet.

41. Et introibit in terram gloriosam, et multae corruent; hae autem solae salvabuntur de manu eius, Edom, et Moab, et principium filiorum Ammon.

42. Et mittet manum suam in terras; et terra Aegypti non effugiet.

43. Et dominabitur thesaurorum auri et argenti, et in omnibus pretiosis Aegypti; per Lybiam quoque, et Aethiopiam transibit.

44. Et fama turbabit eum ab Oriente et ab Aquilone; et veniet in multitudine magna, ut conterat et interficiat plurimos.

45. Et figet tabernaculum suum Apadno inter maria, super montem inclytum et sanctum; et veniet usque ad summitatem eius, et nemo auxiliabitur ei.

CAP. XII.

Victoria Michaëlis.

1. In tempore autem illo consurget Michaël princeps magnus, qui stat pro filiis populi tui; et veniet tempus, quale non fuit ab eo, ex quo gentes esse coeperunt usque ad tempus illud. Et in tempore illo salvabitur populus tuus, omnis, qui inventus fuerit scriptus in libro.

2. Et multi de his, qui dormiunt in terrae pulvere, evigilabunt *; alii in vitam aeternam, et alii in opprobrium, ut videant semper.
* Matth. 25, 46. Ioh. 5, 29.

3. Qui autem docti fuerint, *fulgebunt quasi splendor firmamenti; et qui ad iustitiam erudiunt multos, quasi stellae in perpetuas aeternitates. * Sap. 3, 7.

4. Tu autem Daniel claude sermones, et signa librum, usque ad tempus statutum; plurimi pertransibunt, et multiplex erit scientia.

5. Et vidi ego Daniel, et ecce! quasi duo alii stabant; unus hinc super ripam fluminis, et alius inde ex altera ripa fluminis.

6. Et dixi viro, qui erat indutus lineis, qui stabat super aquas fluminis: Usquequo finis horum mirabilium?

7. Et audivi virum, qui indutus erat lineis, qui stabat super aquas fluminis, * cum elevasset dexteram et sinistram suam in coelum, et iurasset per viventem in aeternum, quia in tempus, et tempora, et dimidium temporis. Et cum completa fuerit dispersio manus populi sancti, complebuntur universa haec.
* Apoc. 10, 5.

8. Et ego audivi, et non intellexi. Et dixi: Domine mi! quid erit post haec?

9. Et ait: Vade Daniel, quia clausi sunt, signatique sermones usque ad praefinitum tempus.

10. Eligentur, et dealbabuntur, et quasi ignis probabuntur multi; et impie agent impii, neque intelligent omnes impii, porro docti intelligent

11. Et a tempore, cum ablatum fuerit iuge sacrificium, et posita fuerit abominatio in desolationem, dies mille ducenti nonaginta.

12. Beatus, qui expectat, et pervenit usque ad dies mille trecentos triginta quinque.

13. Tu autem vade ad praefinitum; et requiesces, et stabis in sorte tua in finem dierum.

E Z R A.

Cap. I.

Cyrus, soluta captivitate, templi aedificandi facultatem concedit.

1. In anno primo * Cyri regis Persarum, ut compleretur verbum Domini ex ore Ieremiae, † suscitavit Dominus spiritum Cyri regis Persarum; et traduxit vocem in omni regno suo etiam per scripturam, dicens: * c. 5, 13. 2 Paral. 36, 22. † Ierem. 25, 11. 29, 10.

2. Haec dicit * Cyrus rex Persarum: Omnia regna terrae dedit mihi Dominus Deus coeli, et ipse praecepit mihi, ut aedificarem ei domum in Ierusalem, quae est in Iudaea. * Ies. 43, 1.

3. Quis est in vobis de universo populo eius? Sit Deus illius cum ipso. Ascendat in Ierusalem, quae est in Iudaea, et aedificet domum Domini Dei Israël, ipse est Deus, qui est in Ierusalem.

4. Et omnes reliqui in cunctis locis, ubicumque habitant, adiuvent eum viri de loco suo argento et auro, et substantia, et pecoribus, excepto, quod voluntarie offerunt templo Dei, quod est in Ierusalem.

5. Et surrexerunt principes patrum de Iuda, et Beniamin, et sacerdotes, et Levitae, et omnis, cuius Deus suscitavit spiritum, ut ascenderent ad aedificandum templum Domini, quod erat in Ierusalem.

6. Universique, qui erant in circuitu, adiuverunt manus eorum in vasis argenteis et aureis, in substantia et iumentis, in supellectili, exceptis his, quae sponte obtulerant.

7. Rex quoque Cyrus protulit vasa templi Domini, quae tulerat Nabuchodonosor de Ierusalem *, et posuerat ea in templo Dei sui. * 2 Paral. 36, 7. 18.

8. Protulit autem ea Cyrus rex Persarum per manum Mithridatis filii Gazabar, et * annumeravit ea Sassabasar principi Iuda. * c. 5, 14.

9. Et hic est numerus eorum: Phialae aureae triginta, phialae argenteae mille, cultri viginti novem, scyphi aurei triginta,

10. scyphi argentei secundi quadringenti decem; vasa alia mille.

11. Omnia vasa aurea et argentea, quinque millia quadringenta, universa tulit Sassabasar cum his, qui ascendebant de transmigratione Babylonis in Ierusalem.

Cap. II.

Numerantur, qui in Iudaeam redierunt.

1. Hi sunt autem provinciae filii, qui ascenderunt de captivitate, quam transtulerat Nabuchodonosor rex Babylonis in Babylonem, et reversi sunt in Ierusalem et Iudam, unusquisque in civitatem suam.

עזרא

EZRA.

CAPUT I. א

א וּבִשְׁנַת אַחַת לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס לִכְלוֹת דְּבַר־יְהוָה מִפִּי יִרְמְיָה הֵעִיר
יְהוָה אֶת־רוּחַ כֹּרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרַס וַיַּעֲבֶר־קוֹל בְּכָל־מַלְכוּתוֹ וְגַם־בְּמִכְתָּב
2 לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר כֹּרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס כֹּל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ נָתַן לִי יְהוָה
אֱלֹהֵי הַשָּׁמָיִם וְהוּא־פָקַד עָלַי לִבְנוֹת־לוֹ בַיִת בִּירוּשָׁלַםִ אֲשֶׁר בִּיהוּדָה׃
3 מִי־בָכֶם מִכָּל־עַמּוֹ יְהִי אֱלֹהָיו עִמּוֹ וְיַעַל לִירוּשָׁלַםִ אֲשֶׁר בִּיהוּדָה וְיִבֶן
4 אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוּא הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָםִ׃ וְכָל־
הַנִּשְׁאָר מִכָּל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר הוּא גָר־שָׁם יְנַשְּׂאוּהוּ אַנְשֵׁי מְקֹמוֹ בְּכֶסֶף
וּבְזָהָב וּבִרְכוּשׁ וּבִבְהֵמָה עִם־הַנְּדָבָה לְבֵית הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָםִ׃
ה וַיָּקוּמוּ רָאשֵׁי הָאָבוֹת לִיהוּדָה וּבִנְיָמִן וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְכֹל הֵעִיר
הָאֱלֹהִים אֶת־רוּחוֹ לַעֲלוֹת לִבְנוֹת אֶת־בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָםִ׃
6 וְכָל־סְבִיבֹתֵיהֶם חִזְּקוּ בִידֵיהֶם בִּכְלֵי־כֶסֶף בַּזָּהָב בָּרְכוּשׁ וּבַבְּהֵמָה
7 וּבַמִּגְדָּנוֹת לְבַד עַל־כָּל־הִתְנַדֵּב׃ וְהַמֶּלֶךְ כּוֹרֶשׁ הוֹצִיא אֶת־כְּלֵי
בֵית־יְהוָה אֲשֶׁר הוֹצִיא נְבוּכַדְנֶצַּר מִירוּשָׁלַםִ וַיִּתְּנֵם בְּבֵית אֱלֹהָיו׃
8 וַיּוֹצִיאֵם כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס עַל־יַד מִתְרְדָת הַגִּזְבָּר וַיִּסְפְּרֵם לְשֵׁשְׁבַּצַּר
9 הַנָּשִׂיא לִיהוּדָה׃ וְאֵלֶּה מִסְפָּרָם אֲגַרְטְלֵי זָהָב שְׁלֹשִׁים אֲגַרְטְלֵי־כֶסֶף
י אָלֶף מַחֲלָפִים תִּשְׁעָה וְעֶשְׂרִים׃ כְּפוֹרֵי זָהָב שְׁלֹשִׁים כְּפוֹרֵי כֶסֶף
11 מִשְׁנִים אַרְבַּע מֵאוֹת וַעֲשָׂרָה כֵּלִים אֲחֵרִים אָלֶף׃ כָּל־כֵּלִים לַזָּהָב
וְלַכֶּסֶף חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת הַכֹּל הֶעֱלָה שֵׁשְׁבַּצַּר עִם הֵעָלוֹת
הַגּוֹלָה מִבָּבֶל לִירוּשָׁלָםִ׃

ב CAP. II. ב

א וְאֵלֶּה ׀ בְּנֵי הַמְּדִינָה הָעֹלִים מִשְּׁבִי הַגּוֹלָה אֲשֶׁר הֶגְלָה נְבוּכַדְנֶצּוֹר
2 מֶלֶךְ־בָּבֶל לְבָבֶל וַיָּשׁוּבוּ לִירוּשָׁלַםִ וִיהוּדָה אִישׁ לְעִירוֹ׃ אֲשֶׁר־

---

v. 9. I. קמץ בז"ק   v. 1. II. נֶצּוֹר' — נֶצַּר ק'

בָּאוּ עִם־זְרֻבָּבֶל יֵשׁוּעַ נְחֶמְיָה שְׂרָיָה רְעֵלָיָה מָרְדֳּכַי בִּלְשָׁן מִסְפָּר בִּגְוַי
3 רְחוּם בַּעֲנָה מִסְפַּר אַנְשֵׁי עַם־יִשְׂרָאֵל׃ בְּנֵי פַרְעֹשׁ אַלְפַּיִם מֵאָה
4 ה שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי שְׁפַטְיָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי אָרַח
6 שְׁבַע מֵאוֹת חֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים׃ בְּנֵי־פַחַת מוֹאָב לִבְנֵי יֵשׁוּעַ יוֹאָב אַלְפַּיִם
7 שְׁמֹנֶה מֵאוֹת וּשְׁנֵים עָשָׂר׃ בְּנֵי עֵילָם אֶלֶף מָאתַיִם חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה׃
8 9 בְּנֵי זַתּוּא תְּשַׁע מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי זַכָּי שְׁבַע מֵאוֹת
י 11 וְשִׁשִּׁים׃ בְּנֵי בָנִי שֵׁשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי בֵבָי שֵׁשׁ מֵאוֹת
12 עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי עַזְגָּד אֶלֶף מָאתַיִם עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי אֲדֹנִיקָם
-טו שֵׁשׁ מֵאוֹת שִׁשִּׁים וְשִׁשָּׁה׃ בְּנֵי בִגְוָי אַלְפַּיִם חֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה׃ בְּנֵי
16 עָדִין אַרְבַּע מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה׃ בְּנֵי־אָטֵר לִיחִזְקִיָּה תִּשְׁעִים
17 18 וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי בֵצָי שְׁלֹשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי יוֹרָה מֵאָה
19 כ וּשְׁנֵים עָשָׂר׃ בְּנֵי חָשֻׁם מָאתַיִם עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי גִבָּר תִּשְׁעִים
21 22 וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי בֵּית לָחֶם מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃ אַנְשֵׁי נְטֹפָה חֲמִשִּׁים
23 24 וְשִׁשָּׁה׃ אַנְשֵׁי עֲנָתוֹת מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי עַזְמָוֶת אַרְבָּעִים
כה וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי קִרְיַת עָרִים כְּפִירָה וּבְאֵרוֹת שְׁבַע מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים
26 27 וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי הָרָמָה וָגָבַע שֵׁשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וְאֶחָד׃ אַנְשֵׁי מִכְמָס
28 מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם׃ אַנְשֵׁי בֵית־אֵל וְהָעָי מָאתַיִם עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃
29 ל 31 בְּנֵי נְבוֹ חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי מַגְבִּישׁ מֵאָה חֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה׃ בְּנֵי
32 עֵילָם אַחֵר אֶלֶף מָאתַיִם חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה׃ בְּנֵי חָרִם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
33 34 וְעֶשְׂרִים׃ בְּנֵי־לֹד חָדִיד וְאוֹנוֹ שְׁבַע מֵאוֹת עֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי
לה יְרֵחוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי סְנָאָה שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ
36 מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים׃ הַכֹּהֲנִים בְּנֵי יְדַעְיָה לְבֵית יֵשׁוּעַ תְּשַׁע מֵאוֹת שִׁבְעִים
37 38 וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי אִמֵּר אֶלֶף חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי פַשְׁחוּר אֶלֶף מָאתַיִם
39 מ אַרְבָּעִים וְשִׁבְעָה׃ בְּנֵי חָרִם אֶלֶף וְשִׁבְעָה עָשָׂר׃ הַלְוִיִּם בְּנֵי־יֵשׁוּעַ
41 וְקַדְמִיאֵל לִבְנֵי הוֹדַוְיָה שִׁבְעִים וְאַרְבָּעָה׃ הַמְשֹׁרְרִים בְּנֵי אָסָף מֵאָה
42 עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי הַשֹּׁעֲרִים בְּנֵי־שַׁלּוּם בְּנֵי־אָטֵר בְּנֵי־טַלְמוֹן בְּנֵי־
43 עַקּוּב בְּנֵי חֲטִיטָא בְּנֵי שֹׁבָי הַכֹּל מֵאָה שְׁלֹשִׁים וְתִשְׁעָה׃ הַנְּתִינִים
44 בְּנֵי־צִיחָא בְנֵי־חֲשׂוּפָא בְּנֵי טַבָּעוֹת׃ בְּנֵי־קֵרֹס בְּנֵי־סִיעֲהָא בְּנֵי פָדוֹן׃
מה -46 בְּנֵי־לְבָנָה בְנֵי־חֲגָבָה בְּנֵי עַקּוּב׃ בְּנֵי־חָגָב בְּנֵי־שַׁמְלַי בְּנֵי חָנָן׃ בְּנֵי־
-49 גִּדֵּל בְּנֵי־גַחַר בְּנֵי רְאָיָה׃ בְּנֵי־רְצִין בְּנֵי־נְקוֹדָא בְּנֵי גַזָּם׃ בְּנֵי־עֻזָּא
51 נ בְנֵי־פָסֵחַ בְּנֵי בֵסָי׃ בְּנֵי־אַסְנָה בְנֵי־מְעוּנִים בְּנֵי נְפִיסִים׃ בְּנֵי־בַקְבּוּק
52 53 בְּנֵי־חֲקוּפָא בְּנֵי חַרְחוּר׃ בְּנֵי־בַצְלוּת בְּנֵי־מְחִידָא בְּנֵי חַרְשָׁא׃ בְּנֵי־

v. 21. II, קמץ בז"ק v. 46, שַׁלְמַי ק' v. 50. נְפִיסִים — נְפוּסִים ק'

2. Qui venerunt cum Zorobabel, Iosue, Nehemia, Saraia, Rahelaia, Mardochai, Belsan, Mesphar, Beguai, Rehum, Baana. Numerus virorum populi Israël:

3. Filii Pharos, duo millia centum septuaginta duo.

4. Filii Sephatia, trecenti septuaginta duo.

5. Filii Area, septingenti septuaginta quinque.

6. Filii * Phahath Moab, filiorum Iosue: Ioab, duo millia octingenti duodecim. * 2 Esdr. 7, 11.

7. Filii Aelam, mille ducenti quinquaginta quatuor.

8. Filii Zethua, nongenti quadraginta quinque.

9. Filii Zachai, septingenti sexaginta.

10. Filii Bani, sexcenti quadraginta duo.

11. Filii Bebai, sexcenti viginti tres.

12. Filii Azgad, mille ducenti viginti duo.

13. Filii Adonicam, sexcenti sexaginta sex.

14. Filii Beguai, duo millia quinquaginta sex.

15. Filii Adin, quadringenti quinquaginta quatuor.

16. Filii Ather, qui erant ex Ezechia, nonaginta octo.

17. Filii Besai, trecenti viginti tres.

18. Filii Iora, centum duodecim.

19. Filii Hasum, ducenti viginti tres.

20. Filii Gebbar, nonaginta quinque.

21. Filii Bethlehem, centum viginti tres.

22. Viri Netupha, quinquaginta sex.

23. Viri * Anathoth, centum viginti octo. * Ierem. 1, 1.

24. Filii Azmaveth, quadraginta duo.

25. Filii Cariathiarim, Cephira, et Beroth, septingenti quadraginta tres.

26. Filii Rama et Gabaa, sexcenti viginti unus.

27. Viri Machmas, centum viginti duo.

28. Viri Bethel et Hai, ducenti viginti tres.

29. Filii Nebo, quinquaginta duo.

30. Filii Megbis, centum quinquaginta sex.

31. Filii Aelam * alterius, mille ducenti quinquaginta quatuor. * v. 7.

32. Filii Harim, trecenti viginti.

33. Filii Lod, Hadid, et Ono, septingenti viginti quinque.

34. Filii Iericho, trecenti quadraginta quinque.

35. Filii Senaa, tria millia sexcenti triginta.

36. Sacerdotes: Filii Iadaia in domo Iosue nongenti septuaginta tres.

37. Filii Emmer, mille quinquaginta duo.

38. Filii Pheshur, mille ducenti quadraginta septem.

39. Filii Harim, mille decem et septem.

40. Levitae: Filii Iosue et Cedmihel filiorum Odoviae, septuaginta quatuor.

41. Cantores: Filii Asaph, centum viginti octo.

42. Filii Ianitorum: filii Sellum, filii Ather, filii Telmon, filii Accub, filii Hatita, filii Sobai; universi centum triginta novem.

43. Nathinaei*: filii Siha, filii Hasupha, filii Tabbaoth, * 1 Paral. 9, 2.

44. filii Ceros, filii Siaa, filii Phadon,

45. filii Lebana, filii Hagaba, filii Accub,

46. filii Hagab, filii Semlai, filii Hanan,

47. filii Gaddel, filii Gaher, filii Raaia,

48. filii Rasin, filii Necoda, filii Gazam,

49. filii Aza, filii Phasea, filii Besee,

50. filii Asena, filii Munim, filii Nephusim,

51. filii Bacbuc, filii Hacupha, filii Harhur,

52. filii Besluth, filii Mahida, filii Harsa,

53. filii Bercos, filii Sisara, filii Thema,
54. filii Nasia, filii Hatipha,
55. filii servorum * Salomonis, filii Sotai, filii Sopheret, filii Pharuda.
* 3 Reg. 9, 21.

56. filii Iala, filii Dereon, filii Geddel,
57. filii Saphatia, filii Hatil, filii Phochereth, qui erant de Asebaim, filii Ami.

58. Omnes Nathinaei, et filii servorum Salomonis, trecenti nonaginta duo.

59. Et hi *, qui ascenderunt de Thelmala, Thelharsa, Cherub, et Adon, et Emer; et non potuerunt indicare domum patrum suorum et semen suum, utrum ex Israël essent.
* 2 Esdr. 7, 61.

60. Filii Dalaia, filii Tobia, filii Necoda, sexcenti quinquaginta duo.

61. Et de * filiis sacerdotum: Filii Hobia, filii Accos, filii † Berzellai, qui accepit de filiabus Berzellai Galaaditis, uxorem, et vocatus est nomine eorum.
* 2 Esdr. 7, 63. † 2 Reg. 19, 21.

62. Hi quaesierunt scripturam genealogiae suae, et non invenerunt, et eiecti sunt de sacerdotio.

63. Et dixit * Athersatha eis, ut non comederent de Sancto Sanctorum, donec surgeret sacerdos † doctus atque perfectus.
* 2 Esdr. 9, 65. † Exod. 28, 30.

64. Omnis multitudo * quasi unus, quadraginta duo millia trecenti sexaginta; * c. 3, 1.

65. exceptis servis eorum, et ancillis, qui erant septem millia trecenti triginta septem; et in ipsis cantores, atque cantatrices ducenti.

66. Equi eorum septingenti triginta sex, muli eorum, ducenti quadraginta quinque,

67. cameli eorum, quadringenti triginta quinque, asini eorum, sex millia septingenti viginti.

68. Et de principibus patrum, cum ingrederentur templum Domini, quod est in Ierusalem, sponte obtulerunt in domum Dei ad extruendam eam in loco suo.
69. Secundum vires suas dederunt impensas operis, auri solitos sexaginta millia et mille, argenti mnas quinque millia, et vestes sacerdotales centum.
70. Habitaverunt ergo Sacerdotes, et Levitae, et de populo, et cantores, et ianitores, et Nathinaei, in urbibus suis, universusque Israël in civitatibus suis.

CAP. III.

Altari erecto solemnitas tabernaculorum celebratur; templi fundamenta ponuntur.

1. Iamque venerat mensis septimus, et erant filii Israël in civitatibus suis; congregatus est ergo populus * quasi vir unus in Ierusalem.
* c. 2, 64.

2. Et surrexit Iosuë filius Iosedec, et fratres eius sacerdotes, * et Zorobabel filius Salathiel, et fratres eius, et aedificaverunt altare Dei Israël, ut offerrent in eo holocautomata, sicut scriptum est † in lege Moysi viri Dei.
* Matth. 1, 12. † Lev. 6, 9.

3. Collocaverunt autem altare Dei super bases suas, deterrentibus eos per circuitum populis terrarum, et obtulerunt super illud holocaustum Domino mane et vespere;
4. feceruntque solemnitatem * tabernaculorum, sicut scriptum est, et holocaustum diebus singulis per ordinem secundum praeceptum opus diei in die suo.
* Lev. 23, 34. sq.

5. Et post haec holocaustum iuge, tam in Calendis, quam in universis solemnitatibus Domini, quae erant consecratae, et in omnibus, in quibus ultro offerebatur munus Domino.

6. A primo die mensis septimi coeperunt offerre holocaustum Domino; porro templum Dei nondum fundatum erat.

7. Dederunt autem pecunias latomis et caementariis; cibum quoque, et potum, et oleum, Sidoniis Tyriisque, ut deferrent ligna cedrina de Libano ad mare Ioppe *, iuxta quod praeceperat Cyrus rex Persarum eis. * 2 Paral. 2, 16.

54 בַּרְקוֹס בְּנֵי־סִיסְרָא בְּנֵי־תָמַח׃ בְּנֵי נְצִיחַ בְּנֵי חֲטִיפָא׃ בְּנֵי עַבְדֵי נה
56 שְׁלֹמֹה בְּנֵי־סֹטַי בְּנֵי־הַסֹּפֶרֶת בְּנֵי פְרוּדָא׃ בְּנֵי־יַעְלָה בְנֵי־דַרְקוֹן
57 58 בְּנֵי גִדֵּל׃ בְּנֵי שְׁפַטְיָה בְנֵי־חַטִּיל בְּנֵי פֹּכֶרֶת הַצְּבָיִים בְּנֵי אָמִי׃ כָּל־
59 הַנְּתִינִים וּבְנֵי עַבְדֵי שְׁלֹמֹה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת תִּשְׁעִים וּשְׁנָיִם׃ וְאֵלֶּה
הָעֹלִים מִתֵּל מֶלַח תֵּל חַרְשָׁא כְּרוּב אַדָּן אִמֵּר וְלֹא יָכְלוּ לְהַגִּיד בֵּית־
ס אֲבוֹתָם וְזַרְעָם אִם מִיִּשְׂרָאֵל הֵם׃ בְּנֵי־דְלָיָה בְנֵי־טוֹבִיָּה בְּנֵי נְקוֹדָא
61 שֵׁשׁ מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃ וּמִבְּנֵי הַכֹּהֲנִים בְּנֵי חֳבַיָּה בְּנֵי הַקּוֹץ
בְּנֵי בַרְזִלַּי אֲשֶׁר לָקַח מִבְּנוֹת בַּרְזִלַּי הַגִּלְעָדִי אִשָּׁה וַיִּקָּרֵא עַל־שְׁמָם׃
62 אֵלֶּה בִּקְשׁוּ כְתָבָם הַמִּתְיַחְשִׂים וְלֹא נִמְצָאוּ וַיְגֹאֲלוּ מִן־הַכְּהֻנָּה׃
63 וַיֹּאמֶר הַתִּרְשָׁתָא לָהֶם אֲשֶׁר לֹא־יֹאכְלוּ מִקֹּדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים עַד עֲמֹד
64 כֹּהֵן לְאוּרִים וּלְתֻמִּים׃ כָּל־הַקָּהָל כְּאֶחָד אַרְבַּע רִבּוֹא אַלְפַּיִם שְׁלֹשׁ־
סה מֵאוֹת שִׁשִּׁים׃ מִלְּבַד עַבְדֵיהֶם וְאַמְהֹתֵיהֶם אֵלֶּה שִׁבְעַת אֲלָפִים שְׁלֹשׁ
66 מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וְשִׁבְעָה וְלָהֶם מְשֹׁרְרִים וּמְשֹׁרְרוֹת מָאתָיִם׃ סוּסֵיהֶם
שְׁבַע מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה פִּרְדֵיהֶם מָאתַיִם אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃
67 גְּמַלֵּיהֶם אַרְבַּע מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וַחֲמִשָּׁה חֲמֹרִים שֵׁשֶׁת אֲלָפִים שְׁבַע
68 מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים׃ וּמֵרָאשֵׁי הָאָבוֹת בְּבוֹאָם לְבֵית יְהוָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלִָם
69 הִתְנַדְּבוּ לְבֵית הָאֱלֹהִים לְהַעֲמִידוֹ עַל־מְכוֹנוֹ׃ כְּכֹחָם נָתְנוּ לְאוֹצַר
הַמְּלָאכָה זָהָב דַּרְכְּמוֹנִים שֵׁשׁ־רִבָּאוֹת וָאֶלֶף וְכֶסֶף מָנִים חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים
ע וְכָתְנֹת כֹּהֲנִים מֵאָה׃ וַיֵּשְׁבוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וּמִן־הָעָם וְהַמְשֹׁרְרִים
וְהַשּׁוֹעֲרִים וְהַנְּתִינִים בְּעָרֵיהֶם וְכָל־יִשְׂרָאֵל בְּעָרֵיהֶם׃

ג CAP. III. ג

א וַיִּגַּע הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בֶּעָרִים וַיֵּאָסְפוּ הָעָם כְּאִישׁ אֶחָד
2 אֶל־יְרוּשָׁלִָם׃ וַיָּקָם יֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק וְאֶחָיו הַכֹּהֲנִים וּזְרֻבָּבֶל בֶּן־
שְׁאַלְתִּיאֵל וְאֶחָיו וַיִּבְנוּ אֶת־מִזְבַּח אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לְהַעֲלוֹת עָלָיו עֹלוֹת
3 כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים׃ וַיָּכִינוּ הַמִּזְבֵּחַ עַל־מְכוֹנֹתָו כִּי
בְּאֵימָה עֲלֵיהֶם מֵעַמֵּי הָאֲרָצוֹת וַיַּעַל עָלָיו עֹלוֹת לַיהוָה עֹלוֹת לַבֹּקֶר
4 וְלָעָרֶב׃ וַיַּעֲשׂוּ אֶת־חַג הַסֻּכּוֹת כַּכָּתוּב וְעֹלַת יוֹם בְּיוֹם בְּמִסְפָּר
ה כְּמִשְׁפַּט דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ׃ וְאַחֲרֵי־כֵן עֹלַת תָּמִיד וְלֶחֳדָשִׁים וּלְכָל־מוֹעֲדֵי
6 יְהוָה הַמְקֻדָּשִׁים וּלְכֹל מִתְנַדֵּב נְדָבָה לַיהוָה׃ מִיּוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ
7 הַשְּׁבִיעִי הֵחֵלּוּ לְהַעֲלוֹת עֹלוֹת לַיהוָה וְהֵיכַל יְהוָה לֹא יֻסָּד׃ וַיִּתְּנוּ־כֶסֶף
לַחֹצְבִים וְלֶחָרָשִׁים וּמַאֲכָל וּמִשְׁתֶּה וָשֶׁמֶן לַצִּדֹנִים וְלַצֹּרִים לְהָבִיא
עֲצֵי אֲרָזִים מִן־הַלְּבָנוֹן אֶל־יָם יָפוֹא כְּרִשְׁיוֹן כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרַס עֲלֵיהֶם׃

III. v. 3. מְכֹנָתוֹ — מְכוֹנֹתָיו ק׳ : וַיַּעַל — וַיַּעֲלוּ ק׳

8 וּבַשָּׁנָה הַשֵּׁנִית לְבוֹאָם אֶל־בֵּית הָאֱלֹהִים לִירוּשָׁלַ͏ִם בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי
הֵחֵלּוּ זְרֻבָּבֶל בֶּן־שְׁאַלְתִּיאֵל וְיֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק וּשְׁאָר אֲחֵיהֶם ׀ הַכֹּהֲנִים
וְהַלְוִיִּם וְכָל־הַבָּאִים מֵהַשְּׁבִי יְרוּשָׁלַ͏ִם וַיַּעֲמִידוּ אֶת־הַלְוִיִּם מִבֶּן עֶשְׂרִים
9 שָׁנָה וָמַעְלָה לְנַצֵּחַ עַל־מְלֶאכֶת בֵּית־יְהוָה׃ וַיַּעֲמֹד יֵשׁוּעַ בָּנָיו וְאֶחָיו
קַדְמִיאֵל וּבָנָיו בְּנֵי־יְהוּדָה כְּאֶחָד לְנַצֵּחַ עַל־עֹשֵׂה הַמְּלָאכָה בְּבֵית
י הָאֱלֹהִים בְּנֵי חֵנָדָד בְּנֵיהֶם וַאֲחֵיהֶם הַלְוִיִּם׃ וְיִסְּדוּ הַבֹּנִים אֶת־הֵיכַל
יְהוָה וַיַּעֲמִידוּ הַכֹּהֲנִים מְלֻבָּשִׁים בַּחֲצֹצְרוֹת וְהַלְוִיִּם בְּנֵי־אָסָף
11 בַּמְצִלְתַּיִם לְהַלֵּל אֶת־יְהוָה עַל־יְדֵי דָּוִיד מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעֲנוּ בְּהַלֵּל
וּבְהוֹדֹת לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי־לְעוֹלָם חַסְדּוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל וְכָל־הָעָם הֵרִיעוּ
12 תְרוּעָה גְדוֹלָה בְהַלֵּל לַיהוָה עַל הוּסַד בֵּית־יְהוָה׃ וְרַבִּים מֵהַכֹּהֲנִים
וְהַלְוִיִּם וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר רָאוּ אֶת־הַבַּיִת הָרִאשׁוֹן בְּיָסְדוֹ
זֶה הַבַּיִת בְּעֵינֵיהֶם בֹּכִים בְּקוֹל גָּדוֹל וְרַבִּים בִּתְרוּעָה בְשִׂמְחָה לְהָרִים
13 קוֹל׃ וְאֵין הָעָם מַכִּירִים קוֹל תְּרוּעַת הַשִּׂמְחָה לְקוֹל בְּכִי הָעָם כִּי
הָעָם מְרִיעִים תְּרוּעָה גְדוֹלָה וְהַקּוֹל נִשְׁמַע עַד־לְמֵרָחוֹק׃

Cap. IV. ד ד

א וַיִּשְׁמְעוּ צָרֵי יְהוּדָה וּבִנְיָמִן כִּי־בְנֵי הַגּוֹלָה בּוֹנִים הֵיכָל לַיהוָה אֱלֹהֵי
2 יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּגְּשׁוּ אֶל־זְרֻבָּבֶל וְאֶל־רָאשֵׁי הָאָבוֹת וַיֹּאמְרוּ לָהֶם נִבְנֶה עִמָּכֶם
כִּי כָכֶם נִדְרוֹשׁ לֵאלֹהֵיכֶם וְלֹא ׀ אֲנַחְנוּ זֹבְחִים מִימֵי אֵסַר חַדֹּן מֶלֶךְ
3 אַשּׁוּר הַמַּעֲלֶה אֹתָנוּ פֹּה׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם זְרֻבָּבֶל וְיֵשׁוּעַ וּשְׁאָר רָאשֵׁי
הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל לֹא־לָכֶם וָלָנוּ לִבְנוֹת בַּיִת לֵאלֹהֵינוּ כִּי אֲנַחְנוּ יַחַד
4 נִבְנֶה לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּנוּ הַמֶּלֶךְ כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרָס׃ וַיְהִי
ה עַם־הָאָרֶץ מְרַפִּים יְדֵי עַם־יְהוּדָה וּמְבַלֲהִים אוֹתָם לִבְנוֹת׃ וְסֹכְרִים
עֲלֵיהֶם יוֹעֲצִים לְהָפֵר עֲצָתָם כָּל־יְמֵי כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס וְעַד־מַלְכוּת
6 דָּרְיָוֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרָס׃ וּבְמַלְכוּת אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ בִּתְחִלַּת מַלְכוּתוֹ כָּתְבוּ
7 שִׂטְנָה עַל־יֹשְׁבֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלָ͏ִם׃ וּבִימֵי אַרְתַּחְשַׁשְׂתָּא כָּתַב בִּשְׁלָם
מִתְרְדָת טָבְאֵל וּשְׁאָר כְּנָוֹתָו עַל־אַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא מֶלֶךְ פָּרָס וּכְתָב הַנִּשְׁתְּוָן
8 כָּתוּב אֲרָמִית וּמְתֻרְגָּם אֲרָמִית׃ רְחוּם בְּעֵל־טְעֵם וְשִׁמְשַׁי סָפְרָא
9 כְּתַבוּ אִגְּרָה חֲדָה עַל־יְרוּשְׁלֶם לְאַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא מַלְכָּא כְּנֵמָא׃ אֱדַיִן
רְחוּם בְּעֵל־טְעֵם וְשִׁמְשַׁי סָפְרָא וּשְׁאָר כְּנָוָתְהוֹן דִּינָיֵא וַאֲפַרְסַתְכָיֵא
י טַרְפְּלָיֵא אֲפָרְסָיֵא אַרְכְּוָי בָבְלָיֵא שׁוּשַׁנְכָיֵא דֶּהָוֵא עֵלְמָיֵא׃ וּשְׁאָר
אֻמַּיָּא דִּי הַגְלִי אָסְנַפַּר רַבָּא וְיַקִּירָא וְהוֹתֵב הִמּוֹ בְּקִרְיָה דִּי שָׁמְרָיִן

IV. v. 2. וְלוֹ ק׳   v. 4. וּמְבַלְּהִים — וּמְבַהֲלִים ק׳   v. 7. כצ"ל :
׳תָיו ק׳   v. 9. ׳כְּוָי — ׳כְּוָיֵא ק׳ : דֶּהָיֵא ק׳

8. Anno autem secundo adventus eorum ad templum Dei in Ierusalem, mense secundo, coeperunt Zorobabel filius Salathiel, et Iosue filius Iosedec, et reliqui de fratribus eorum Sacerdotes, et Levitae, et omnes, qui venerant de captivitate in Ierusalem, et constituerunt Levitas a viginti annis et supra, ut urgerent opus Domini.

9. Stetitque Iosue et filii eius, et fratres eius *, Cedmihel et filii eius, et filii Iuda †, quasi vir unus ut instarent super eos, qui faciebant opus in templo Dei: filii Henadad, et filii eorum, et fratres eorum Levitae. * c. 2, 40. † v. 1.

10. Fundato igitur a caementariis templo Domini, steterunt * sacerdotes in ornatu suo cum tubis; et Levitae filii Asaph in cymbalis, ut laudarent Deum per manus David regis Israël. * 2 Paral. 29, 26.

11. Et concinebant in hymnis *, et confessione Domino: Quoniam bonus, quoniam in aeternum misericordia eius super Israël. Omnis quoque populus vociferabatur clamore magno in laudando Dominum, eo quod fundatum esset templum Domini. * 2 Paral. 5, 15. 7, 3.

12. Plurimi etiam de Sacerdotibus et Levitis, et principes patrum, et seniores, qui viderant * templum prius, cum fundatum esset, et hoc templum in oculis eorum, flebant voce magna; et multi vociferantes in laetitia, elevabant vocem.
* Agg. 2, 4.

13. Nec poterat quisquam agnoscere vocem clamoris laetantium, et vocem fletus populi; commixtim enim populus vociferabatur clamore magno, et vox audiebatur procul.

Cap. IV.

Iudaeorum hostes scriptis ad regem Persarum litteris templi aedificationem prohibere conantur.

1. Audierunt autem hostes Iudae, et Beniamin, quia filii captivitatis aedificarent templum Domino Deo Israël;

2. et accedentes ad Zorobabel, et ad principes patrum, dixerunt eis: Aedificemus vobiscum, quia ita, ut vos, quaerimus Deum vestrum; ecce! nos immolavimus victimas a diebus * Asor Haddan regis Assur, qui adduxit nos huc.
* 4 Reg. 19, 37.

3. Et * dixit eis Zorobabel, et Iosue, et reliqui principes patrum Israël: Non est vobis et nobis, ut aedificemus domum Deo nostro, sed nos ipsi soli aedificabimus Domino Deo nostro, sicut praecepit nobis † Cyrus rex Persarum.
* c. 2, 2. † c. 1, 3.

4. Factum est igitur, ut populus terrae impediret manus populi Iudae, et turbaret eos in aedificando.

5. Conduxerunt autem adversus eos * consiliatores, ut destruerent consilium eorum omnibus diebus Cyri regis Persarum, et usque ad regnum Darii regis Persarum.
* 2 Reg. 17, 21.

6. In regno autem Assueri, in principio regni eius, scripserunt accusationem adversus habitatores Iudae et Ierusalem.

7. Et in diebus Artaxerxis scripsit Beselam Mithridates, et Thabeel, et reliqui, qui erant in consilio eorum, ad Artaxerxem regem Persarum; epistola autem accusationis scripta erat Syriace, et legebatur sermone Syro:

8. Reum Beelteem, et Samsai scriba scripserunt epistolam unam de Ierusalem Artaxerxi regi, huiuscemodi:

9. Reum Beelteem, et Samsai scriba, et reliqui consiliatores eorum, Dinaei, et Apharsathachaei, Terphalaei, Apharsaei, Erchuaei, Babylonii, Susanechaei, Dievi et Aelamitae,

10. et caeteri de gentibus, quas transtulit * Asenaphar magnus et gloriosus; et habitare eas fecit in civitatibus Samariae, et in reliquis

regionibus trans flumen in pace.
* 4 Reg. 17, 24.

11. (Hoc est exemplar epistolae, quam miserunt ad eum) Artaxerxi regi, servi tui, viri, qui sunt trans fluvium, salutem dicunt.

12. Notum sit regi, quia Iudaei, qui ascenderunt a te ad nos, venerunt in Ierusalem civitatem rebellem et pessimam, quam aedificant extruentes muros eius, et parietes componentes.

13. Nunc igitur notum sit regi, quia si civitas illa aedificata fuerit, et muri eius instaurati, tributum, et vectigal, et annuos reditus non dabunt, et usque ad reges haec noxa perveniet.

14. Nos autem memores salis, quod in palatio comedimus, et quia laesiones regis videre nefas ducimus, idcirco misimus et nuntiavimus regi;

15. ut recenseas in libris historiarum patrum tuorum, et invenies scriptum in commentariis; et scies, quoniam urbs illa, urbs rebellis est, et nocens regibus et provinciis, et bella concitantur in ea ex diebus antiquis; quamobrem et civitas ipsa destructa est.

16. Nuntiamus nos regi, quoniam si civitas illa aedificata fuerit, et muri ipsius instaurati, possessionem trans fluvium non habebis.

17. Verbum misit rex ad Reum Beelteem, et Samsai scribam, et ad reliquos, qui erant in consilio eorum habitatores Samariae, et caeteris trans fluvium, salutem dicens et pacem.

18. Accusatio, quam misistis ad nos, manifeste lecta est coram me,

19. et a me praeceptum est; et recensuerunt, inveneruntque, quoniam civitas illa a diebus antiquis adversum reges rebellat, et seditiones, et praelia concitantur in ea.

20. Nam et reges fortissimi fuerunt in Ierusalem, qui et dominati sunt omni regioni, quae trans fluvium est; tributum quoque et vectigal, et reditus accipiebant.

21. Nunc ergo audite sententiam: Prohibeatis viros illos, ut urbs illa non aedificetur, donec si forte a me iussum fuerit.

22. Videte, ne negligenter hoc impleatis, et paulatim crescat malum contra reges.

23. Itaque exemplum edicti Artaxerxis regis lectum est coram Reum Beelteem, et Samsai scriba, et consiliariis eorum; et abierunt festini in Ierusalem ad Iudaeos, et prohibuerunt eos in brachio et robore.

24. Tunc intermissum est opus domus Domini in Ierusalem, et non fiebat usque ad annum secundum regni * Darii regis Persarum.
* c. 6, 15.

CAP. V.

Regnante Dario Zorobabel, inimicis frustra obnitentibus, templum exstruere incipit.

1. Prophetaverunt * autem Aggaeus Propheta, et Zacharias † filius Addo, prophetantes ad Iudaeos, qui erant in Iudaea et Ierusalem, in nomine Dei Israël.
* Agg. 1, 1. † Zachar. 1, 1. 6, 13.

2. Tunc surrexerunt Zorobabel filius Salathiel, et Iosue filius Iosedec, et coeperunt aedificare templum Dei in Ierusalem, et cum eis prophetae Dei adiuvantes eos.

3. In ipso autem tempore venit ad eos Thathanai, qui erat dux trans flumen, et Stharbuzanai, et consiliarii eorum; sicque dixerunt eis: Quis dedit vobis consilium, ut domum hanc aedificaretis, et muros eius instauraretis?

יְשׁאָר עֲבַר־נַהֲרָה וּכְעֶנֶת׃ דְּנָה פַּרְשֶׁגֶן אִגַּרְתָּא דִּי שְׁלַחוּ עֲלוֹהִי עַל־ 11
אַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא מַלְכָּא עַבְדָּיךְ אֱנָשׁ עֲבַר־נַהֲרָה וּכְעֶנֶת׃ יְדִיעַ לֶהֱוֵא 12
לְמַלְכָּא דִּי יְהוּדָיֵא דִּי סְלִקוּ מִן־לְוָתָךְ עֲלֶינָא אֲתוֹ לִירוּשְׁלֶם קִרְיְתָא
מָרָדְתָּא וּבְאוּשְׁתָּא בָּנַיִן וְשׁוּרַיָּא שַׁכְלִלוּ וְאֻשַּׁיָּא יַחִיטוּ׃ כְּעַן יְדִיעַ 13
לֶהֱוֵא לְמַלְכָּא דִּי הֵן קִרְיְתָא דָךְ תִּתְבְּנֵא וְשׁוּרַיָּא יִשְׁתַּכְלְלוּן מִנְדָּה
בְלוֹ וַהֲלָךְ לָא יִנְתְּנוּן וְאַפְּתֹם מַלְכִים תְּהַנְזִק׃ כְּעַן כָּל־קֳבֵל דִּי־מְלַח 14
הֵיכְלָא מְלַחְנָא וְעַרְוַת מַלְכָּא לָא אֲרִיךְ לַנָא לְמֶחֱזֵא עַל־דְּנָה שְׁלַחְנָא
וְהוֹדַעְנָא לְמַלְכָּא׃ דִּי יְבַקַּר בִּסְפַר דָּכְרָנַיָּא דִּי אֲבָהָתָךְ וּתְהַשְׁכַּח טו
בִּסְפַר דָּכְרָנַיָּא וְתִנְדַּע דִּי קִרְיְתָא דָךְ קִרְיָא מָרָדָא וּמְהַנְזְקַת מַלְכִין
וּמְדִינָן וְאֶשְׁתַּדּוּר עָבְדִין בְּגַוַּהּ מִן־יוֹמָת עָלְמָא עַל־דְּנָה קִרְיְתָא דָךְ
הָחָרְבַת׃ מְהוֹדְעִין אֲנַחְנָה לְמַלְכָּא דִּי הֵן קִרְיְתָא דָךְ תִּתְבְּנֵא וְשׁוּרַיַּהּ 16
יִשְׁתַּכְלְלוּן לָקֳבֵל דְּנָה חֲלָק בַּעֲבַר נַהֲרָא לָא אִיתַי לָךְ׃ פִּתְגָמָא 17
שְׁלַח מַלְכָּא עַל־רְחוּם בְּעֵל־טְעֵם וְשִׁמְשַׁי סָפְרָא וּשְׁאָר כְּנָוָתְהוֹן דִּי
יָתְבִין בְּשָׁמְרָיִן וּשְׁאָר עֲבַר־נַהֲרָה שְׁלָם וּכְעֶת׃ נִשְׁתְּוָנָא דִּי־שְׁלַחְתּוּן 18
עֲלֶינָא מְפָרַשׁ קֱרִי קָדָמָי׃ וּמִנִּי שִׂים טְעֵם וּבַקַּרוּ וְהַשְׁכַּחוּ דִּי קִרְיְתָא 19
דָךְ מִן־יוֹמָת עָלְמָא עַל־מַלְכִין מִתְנַשְּׂאָה וּמְרַד וְאֶשְׁתַּדּוּר מִתְעֲבֶד־
בַּהּ׃ וּמַלְכִין תַּקִּיפִין הֲווֹ עַל־יְרוּשְׁלֶם וְשַׁלִּיטִין בְּכֹל עֲבַר נַהֲרָה כ
וּמִדָּה בְלוֹ וַהֲלָךְ מִתְיְהֵב לְהוֹן׃ כְּעַן שִׂימוּ טְעֵם לְבַטָּלָא גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ 21
וְקִרְיְתָא דָךְ לָא תִתְבְּנֵא עַד־מִנִּי טַעְמָא יִתְּשָׂם׃ וּזְהִירִין הֱווֹ שָׁלוּ 22
לְמֶעְבַּד עַל־דְּנָה לְמָה יִשְׂגֵּא חֲבָלָא לְהַנְזָקַת מַלְכִין׃ אֱדַיִן מִן־דִּי 23
פַּרְשֶׁגֶן נִשְׁתְּוָנָא דִּי אַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא מַלְכָּא קֱרִי קֳדָם־רְחוּם וְשִׁמְשַׁי
סָפְרָא וּכְנָוָתְהוֹן אֲזַלוּ בִבְהִילוּ לִירוּשְׁלֶם עַל־יְהוּדָיֵא וּבַטִּלוּ הִמּוֹ
בְּאֶדְרָע וְחָיִל׃ בֵּאדַיִן בְּטֵלַת עֲבִידַת בֵּית־אֱלָהָא דִּי בִּירוּשְׁלֶם וַהֲוָת 24
בָּטְלָא עַד שְׁנַת תַּרְתֵּין לְמַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרָס׃

ה Cap. V. ה

וְהִתְנַבִּי חַגַּי נְבִיָּאה וּזְכַרְיָה בַר־עִדּוֹא נְבִיַּאיָּא עַל־יְהוּדָיֵא דִּי בִיהוּד א
וּבִירוּשְׁלֶם בְּשֻׁם אֱלָהּ יִשְׂרָאֵל עֲלֵיהוֹן׃ בֵּאדַיִן קָמוּ זְרֻבָּבֶל בַּר־ 2
שְׁאַלְתִּיאֵל וְיֵשׁוּעַ בַּר־יוֹצָדָק וְשָׁרִיו לְמִבְנֵא בֵּית אֱלָהָא דִּי בִירוּשְׁלֶם
וְעִמְּהוֹן נְבִיַּאיָּה דִי־אֱלָהָא מְסָעֲדִין לְהוֹן׃ בֵּהּ־זִמְנָא אֲתָה 3
עֲלֵיהוֹן תַּתְּנַי פַּחַת עֲבַר־נַהֲרָה וּשְׁתַר בּוֹזְנַי וּכְנָוָתְהוֹן וְכֵן אָמְרִין
לְהֹם מַן־שָׂם לְכֹם טְעֵם בַּיְתָא דְנָה לִבְּנֵא וְאֻשַּׁרְנָא דְנָה לְשַׁכְלָלָה׃

IV. v. 11. דָּךְ ק׳ v. 12. נ״א ושורי אשכללו כ׳ וְשׁוּרַיָּא שַׁכְלִלוּ ק׳
v. 14. נ״א קְ׳ v. 16. נ״א לָךְ׳ v. 23. נ״א קָ׳ V. v. 3. נ״א בְּ

4 אֱדַ֫יִן כְּנֵ֣מָא אֲמַ֣רְנָא לְּהֹ֑ם מַן־אִנּ֣וּן שְׁמָהָ֔ת גֻּבְרַיָּ֕א דִּֽי־דְנָ֥ה בִנְיָנָ֖א בָּנַֽיִן׃
ה וְעֵ֣ין אֱלָהֲהֹ֗ם הֲוָת֙ עַל־שָׂבֵ֣י יְהוּדָיֵ֔א וְלָֽא־בַטִּ֣לוּ הִמּ֔וֹ עַד־טַעְמָ֖א לְדָרְיָ֣וֶשׁ
6 יְהָ֑ךְ וֶאֱדַ֕יִן יְתִיב֥וּן נִשְׁתְּוָנָ֖א עַל־דְּנָֽה׃ פַּרְשֶׁ֣גֶן אִ֠גַּרְתָּא דִּֽי־שְׁלַ֞ח תַּתְּנַ֣י ׀
פַּחַ֣ת עֲבַֽר־נַהֲרָ֗ה וּשְׁתַ֤ר בּוֹזְנַי֙ וּכְנָ֣וָתֵ֔הּ אֲפַרְסְכָיֵ֔א דִּ֖י בַּעֲבַ֣ר נַהֲרָ֑ה עַל־
7 דָּרְיָ֖וֶשׁ מַלְכָּֽא׃ פִּתְגָמָ֖א שְׁלַ֣חוּ עֲל֑וֹהִי וְכִדְנָה֙ כְּתִ֣יב בְּגַוֵּ֔הּ לְדָרְיָ֥וֶשׁ
8 מַלְכָּ֖א שְׁלָמָ֥א כֹֽלָּא׃ יְדִ֣יעַ ׀ לֶהֱוֵ֣א לְמַלְכָּ֗א דִּֽי־אֲזַ֜לְנָא לִיה֤וּד מְדִֽינְתָּא֙
לְבֵית֙ אֱלָהָ֣א רַבָּ֔א וְה֤וּא מִתְבְּנֵא֙ אֶ֣בֶן גְּלָ֔ל וְאָ֖ע מִתְּשָׂ֣ם בְּכֻתְלַיָּ֑א
9 וַעֲבִ֥ידְתָּא דָךְ֙ אָסְפַּ֣רְנָא מִתְעַבְדָ֔א וּמַצְלַ֖ח בְּיֶדְהֹֽם׃ אֱדַ֗יִן שְׁאֵ֙לְנָא֙
לְשָׂבַיָּ֣א אִלֵּ֔ךְ כְּנֵ֖מָא אֲמַ֣רְנָא לְּהֹ֑ם מַן־שָׂ֨ם לְכֹ֤ם טְעֵם֙ בַּיְתָ֤א דְנָה֙ לְמִבְנְיָ֔ה
י וְאֻשַּׁרְנָ֥א דְנָ֖ה לְשַׁכְלָלָֽה׃ וְאַ֧ף שְׁמָהָתְהֹ֛ם שְׁאֵ֥לְנָא לְּהֹ֖ם לְהוֹדָעוּתָ֑ךְ דִּ֚י
11 נִכְתֻּ֣ב שֻׁם־גֻּבְרַיָּ֔א דִּ֖י בְּרָאשֵׁיהֹֽם׃ וּכְנֵ֥מָא פִתְגָמָ֖א הֲתִיב֣וּנָא לְמֵמַ֑ר
אֲנַ֣חְנָא הִמּ֡וֹ עַבְד֣וֹהִי דִֽי־אֱלָהּ֩ שְׁמַיָּ֨א וְאַרְעָ֜א וּבָנַ֣יִן בַּיְתָא֙ דִּֽי־הֲוָ֣א
בְנֵ֔ה מִקַּדְמַ֥ת דְּנָ֖ה שְׁנִ֣ין שַׂגִּיאָ֑ן וּמֶ֤לֶךְ לְיִשְׂרָאֵל֙ רַ֔ב בְּנָ֖הִי וְשַׁכְלְלֵֽהּ׃
12 לָהֵ֗ן מִן־דִּ֨י הַרְגִּ֤זוּ אֲבָהֳתַ֙נָא֙ לֶאֱלָ֣הּ שְׁמַיָּ֔א יְהַ֣ב הִמּ֔וֹ בְּיַ֛ד נְבוּכַדְנֶצַּ֥ר
13 מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֖ל כַּסְדָּיאָ וּבַיְתָ֤ה דְנָה֙ סַתְרֵ֔הּ וְעַמָּ֖ה הַגְלִ֥י לְבָבֶֽל׃ בְּרַ֗ם בִּשְׁנַ֨ת
חֲדָ֔ה לְכ֥וֹרֶשׁ מַלְכָּ֖א דִּ֣י בָבֶ֑ל כּ֤וֹרֶשׁ מַלְכָּא֙ שָׂ֣ם טְעֵ֔ם בֵּית־אֱלָהָ֥א דְנָ֖ה
14 לִבְּנֵֽא׃ וְאַף֩ מָאנַיָּ֨א דִֽי־בֵית־אֱלָהָ֜א דִּ֧י דַהֲבָ֣ה וְכַסְפָּ֗א דִּ֧י נְבוּכַדְנֶצַּ֛ר
הַנְפֵּק֙ מִן־הֵיכְלָ֣א דִּ֣י בִירוּשְׁלֶ֔ם וְהֵיבֵ֣ל הִמּ֔וֹ לְהֵיכְלָ֖א דִּ֣י בָבֶ֑ל הַנְפֵּ֨ק
הִמּ֜וֹ כּ֣וֹרֶשׁ מַלְכָּ֗א מִן־הֵֽיכְלָא֙ דִּ֣י בָבֶ֔ל וִיהִ֙יבוּ֙ לְשֵׁשְׁבַּצַּ֣ר שְׁמֵ֔הּ דִּ֥י פֶחָ֖ה
טו שָׂמֵֽהּ׃ וַאֲמַר־לֵ֗הּ ׀ אֵ֤לֶּה מָֽאנַיָּא֙ שֵׂ֣א אֱזֶל־אֲחֵ֣ת הִמּ֔וֹ בְּהֵיכְלָ֖א דִּ֣י
16 בִירוּשְׁלֶ֑ם וּבֵ֥ית אֱלָהָ֖א יִתְבְּנֵ֥א עַל־אַתְרֵֽהּ׃ אֱדַ֙יִן֙ שֵׁשְׁבַּצַּ֣ר דֵ֔ךְ אֲתָ֕א
יְהַ֣ב אֻשַּׁיָּ֔א דִּֽי־בֵ֥ית אֱלָהָ֖א דִּ֣י בִירוּשְׁלֶ֑ם וּמִן־אֱדַ֧יִן וְעַד־כְּעַ֛ן מִתְבְּנֵ֖א
17 וְלָ֥א שְׁלִֽם׃ וּכְעַ֞ן הֵ֧ן עַל־מַלְכָּ֣א טָ֗ב יִתְבַּקַּ֡ר בְּבֵית֩ גִּנְזַיָּ֨א דִֽי־מַלְכָּ֜א
תַמָּ֣ה דִּ֣י בְּבָבֶ֗ל הֵ֚ן אִיתַ֔י דִּֽי־מִן־כּ֤וֹרֶשׁ מַלְכָּא֙ שִׂ֣ים טְעֵ֔ם לְמִבְנֵ֛א בֵּית־
אֱלָהָ֥א דֵ֖ךְ בִּירוּשְׁלֶ֑ם וּרְע֥וּת מַלְכָּ֛א עַל־דְּנָ֖ה יִשְׁלַ֥ח עֲלֶֽינָא׃

CAP. VI. ו

ו
א בֵּאדַ֙יִן֙ דָּרְיָ֣וֶשׁ מַלְכָּ֔א שָׂ֖ם טְעֵ֑ם וּבַקַּ֣רוּ ׀ בְּבֵ֣ית סִפְרַיָּ֗א דִּ֧י גִנְזַיָּ֛א מְהַחֲתִ֥ין
2 תַּמָּ֖ה בְּבָבֶֽל׃ וְהִשְׁתְּכַ֣ח בְּאַחְמְתָ֗א בְּבִֽירְתָא֙ דִּ֚י בְּמָדַ֣י מְדִינְתָּ֔א מְגִלָּ֥ה
3 חֲדָ֑ה וְכֵן־כְּתִ֥יב בְּגַוַּ֖הּ דִּכְרוֹנָֽה׃ בִּשְׁנַ֥ת חֲדָ֖ה לְכ֣וֹרֶשׁ מַלְכָּ֑א כּ֣וֹרֶשׁ
מַלְכָּא֩ שָׂ֨ם טְעֵ֜ם בֵּית־אֱלָהָ֤א בִירוּשְׁלֶם֙ בַּיְתָ֣א יִתְבְּנֵ֔א אֲתַר֙ דִּֽי־דָבְחִ֣ין
דִּבְחִ֔ין וְאֻשּׁ֖וֹהִי מְסֽוֹבְלִ֑ין רוּמֵהּ֙ אַמִּ֣ין שִׁתִּ֔ין פְּתָיֵ֖הּ אַמִּ֥ין שִׁתִּֽין׃

V. v. 12. כַּסְדָּיאָ — כַּסְדָּאָה ק׳ : v. 13. נ"א ה v. 15. נ"א בְּ
אֵלֶּה — אֵל ק׳

4. Ad quod respondimus eis, quae essent nomina hominum auctorum aedificationis illius.

5. Oculus autem * Dei eorum factus est super senes Iudaeorum, et non potuerunt inhibere eos. Placuitque, ut res ad Darium referretur, et tunc satisfacerent adversus accusationem illam.
* Deut. 11, 12.

6. Exemplar epistolae, quam misit Thathanai dux regionis trans flumen, et Stharbuzanai, et consiliatores eius Arphasachaei, qui erant trans flumen, ad Darium regem.

7. Sermo, quem miserant ei, sic scriptus erat: Dario regi pax omnis.

8. Notum sit regi, isse nos ad Iudaeam provinciam, ad domum Dei magni, quae aedificatur lapide impolito, et ligna ponuntur in parietibus; opusque illud diligenter extruitur, et crescit in manibus eorum.

9. Interrogavimus ergo senes illos, et ita diximus eis: Quis dedit vobis potestatem, ut domum hanc aedificaretis, et muros hos instauraretis?

10. Sed et nomina eorum quaesivimus ab eis, ut nunciaremus tibi; scripsimusque nomina eorum virorum, qui sunt principes in eis.

11. Huiuscemodi autem sermonem responderunt nobis, dicentes: Nos sumus servi Dei coeli et terrae, et aedificamus templum, quod erat extructum ante hos annos multos, quodque * rex Israël magnus aedificaverat et extruxerat. * 3 Reg. 6, 1.

12. Postquam autem ad iracundiam provocaverunt patres nostri Deum coeli, tradidit eos in manus Nabuchodonosor regis Babylonis Chaldaei *, domum quoque hanc destruxit, et populum eius transtulit in Babylonem.
* 4 Reg. 25, 9. Ps. 73, 7.

13. Anno autem * primo Cyri regis Babylonis, Cyrus rex proposuit edictum, ut domus Dei haec aedificaretur. * c. 1, 1. 2 Paral. 36, 22. 23.

14. Nam et vasa templi Dei aurea et argentea, quae Nabuchodonosor tulerat de templo, quod erat in Ierusalem, et asportaverat ea in templum Babylonis, protulit Cyrus rex de templo Babylonis, et data sunt Sassabasar vocabulo, quem et principem constituit,

15. dixitque ei: Haec vasa tolle, et vade, et pone ea in templo, quod est in Ierusalem, et domus Dei aedificetur in loco suo.

16. Tunc itaque Sassabasar ille venit et posuit fundamenta templi Dei in Ierusalem, et ex eo tempore usque nunc aedificatur, et necdum completum est.

17. Nunc ergo, si videtur regi bonum, recenseat in bibliotheca regis, quae est in Babylone, utrumnam a Cyro rege iussum fuerit, ut aedificaretur domus Dei in Ierusalem, et voluntatem regis super hac re mittat ad nos.

CAP. VI.

Darius Cyri edictum confirmat. Interiori templi fabrica perfecta dies festi celebrantur.

1. Tunc Darius rex praecepit; et recensuerunt in bibliotheca librorum, qui erant repositi in Babylone.

2. Et inventum est in Ecbatanis, quod est castrum in Medena provincia, volumen unum, talisque scriptus erat in eo commentarius:

3. Anno primo * Cyri regis: Cyrus rex decrevit, ut domus Dei aedificaretur, quae est in Ierusalem, in loco, ubi immolent hostias, et ut ponant fundamenta supportantia altitudinem cubitorum sexaginta, et latitudinem cubitorum sexaginta,
* c. 1, 1. sq. 2 Paral. 36, 22.

4. ordines de lapidibus impolitis tres, et sic ordines de lignis novis: sumptus autem de domo regis dabuntur.

5. Sed * et vasa templi Dei aurea et argentea, quae Nabuchodonosor tulerat de templo Ierusalem, et attulerat ea in Babylonem, reddantur et referantur in templum in Ierusalem in locum suum, quae et posita sunt in templo Dei.

* c. 1, 7. 5, 14. 2Paral. 36, 7.

6. Nunc ergo Thathanai dux regionis, quae est trans flumen, Stharbuzanai, et consiliarii vestri Apharsachaei, qui estis trans flumen, procul recedite ab illis,

7. Et dimittite fieri templum Dei illud a duce Iudaeorum, et a senioribus eorum, ut domum Dei illam aedificent in loco suo.

8. Sed et a me praeceptum est, quid oporteat fieri a presbyteris Iudaeorum illis, ut aedificetur domus Dei, scilicet ut de arca regis, id est, de tributis, quae dantur de regione trans flumen, studiose sumptus dentur viris illis, ne impediatur opus.

9. Quod si necesse fuerit, et vitulos, et agnos, et hoedos in holocaustum Deo coeli, frumentum, sal, vinum, et oleum, secundum ritum sacerdotum, qui sunt in Ierusalem, detur eis per singulos dies, ne sit in aliquo querimonia.

10. Et offerant oblationes Deo coeli, orentque pro vita regis, et filiorum eius.

11. A me ergo positum est decretum: Ut omnis homo, qui hanc mutaverit iussionem, tollatur lignum de domo ipsius, et erigatur, et configatur in eo, domus autem eius publicetur.

12. Deus autem, qui habitare fecit nomen suum ibi, dissipet omnia regna, et populum, qui extenderit manum suam, ut repugnet, et dissipet domum Dei illam, quae est in Ierusalem. Ego Darius statui decretum, quod studiose impleri volo.

13. Igitur Thathanai dux regionis trans flumen, et Stharbuzanai, et consiliarii eius, secundum quod praeceperat Darius rex, sic diligenter executi sunt.

14. Seniores autem Iudaeorum aedificabant, et prosperabantur iuxta prophetiam Aggaei prophetae, et Zachariae filii Addo; et aedificaverunt et construxerunt iubente Deo Israël, et iubente Cyro, et Dario, et Artaxerxe, regibus Persarum.

15. Et compleverunt domum Dei istam, usque ad diem tertium mensis Adar, qui est annus sextus * regni Darii regis. * c. 4, 24.

16. Fecerunt autem filii Israël, sacerdotes et Levitae; et reliqui filiorum transmigrationis, dedicationem * domus Dei in gaudio.

* Num. 7, 10.

17. Et obtulerunt in dedicationem domus Dei, vitulos centum, arietes ducentos, agnos quadringentos, hircos caprarum * pro peccato totius Israël duodecim, iuxta numerum tribuum Israël.

* c. 8, 35.

18. Et statuerunt sacerdotes in ordinibus suis, et Levitas in vicibus suis super opera Dei * in Ierusalem, sicut scriptum est in libro Moysi.

* Num. 3, 6. 8, 24.

19. Fecerunt autem filii Israël transmigrationis, * Pascha, quartadecima die mensis primi.

* Exod. 12, 6.

20. Purificati enim fuerant sacerdotes et Levitae quasi unus; omnes mundi ad immolandum pascha universis filiis transmigrationis, et fratribus suis sacerdotibus, et sibi.

21. Et comederunt filii Israël, qui reversi fuerant de transmigratione, et omnes, qui se separaverant a coinquinatione gentium terrae ad eos, ut quaererent Dominum Deum Israël.

22. Et fecerunt solemnitatem azy-

4 נדבכין די־אבן גלל תלתא ונדבך די־אע חדת ונפקתא מן־בית
ה מלכא תתיהב: ואף מאני בית־אלהא די דהבה וכספא די נבוכדנצר
הנפק מן־היכלא די־בירושלם והיבל לבבל יהתיבון ויהך להיכלא
6 די־בירושלם לאתרה ותחת בבית אלהא: כען תתני פחת עבר־נהרה
שתר בוזני וכנותהון אפרסכיא די בעבר נהרה רחיקין הוו מן־
7 תמה: שבקו לעבידת בית־אלהא דך פחת יהודיא ולשבי יהודיא
8 בית־אלהא דך יבנון על־אתרה: ומני שים טעם למא די־תעבדון
עם־שבי יהודיא אלך למבנא בית־אלהא דך ומנכסי מלכא די מדת
עבר נהרה אספרנא נפקתא תהוא מתיהבא לגבריא אלך די־לא
9 לבטלא: ומה חשחן ובני תורין ודכרין ואמרין ׀ לעלון ׀ לאלה שמיא
חנטין מלח ׀ חמר ומשח כמאמר כהניא די־בירושלם להוא מתיהב
י להם יום ביום די־לא שלו: די־להון מהקרבין ניחוחין לאלה שמיא
11 ומצלין לחיי מלכא ובנוהי: ומני שים טעם די כל־אנש די יהשנא
פתגמא דנה יתנסח אע מן־ביתה וזקיף יתמחא עלהי וביתה נולו
12 יתעבד על־דנה: ואלהא די־שכן שמה תמה ימגר כל־מלך ועם די ׀
ישלח ידה להשניה לחבלה בית־אלהא דך די־בירושלם אנה דריוש
13 שמת טעם אספרנא יתעבד: אדין תתני פחת עבר־נהרה שתר
בוזני וכנותהון לקבל די־שלח דריוש מלכא כנמא אספרנא עבדו:
14 ושבי יהודיא בנין ומצלחין בנבואת חגי נביאה וזכריה בר־עדוא
ובנו ושכללו מן־טעם אלה ישראל ומטעם כורש ודריוש וארתחששתא
טו מלך פרס: ושיציא ביתה דנה עד יום תלתה לירח אדר די־היא
16 שנת־שת למלכות דריוש מלכא: ועבדו בני־ישראל כהניא ולויא
17 ושאר בני־גלותא חנכת בית־אלהא דנה בחדוה: והקרבו לחנכת
בית־אלהא דנה תורין מאה דכרין מאתין אמרין ארבע מאה
וצפירי עזין לחטיא על־כל־ישראל תרי־עשר למנין שבטי ישראל:
18 והקימו כהניא בפלגתהון ולויא במחלקתהון על־עבידת אלהא
19 די בירושלם ככתב ספר משה: ויעשו בני־הגולה את־הפסח
כ בארבעה עשר לחדש הראשון: כי הטהרו הכהנים והלוים כאחד
כלם טהורים וישחטו הפסח לכל־בני הגולה ולאחיהם הכהנים
21 ולהם: ויאכלו בני־ישראל השבים מהגולה וכל הנבדל מטמאת
22 גויי־הארץ אלהם לדרש ליהוה אלהי ישראל: ויעשו חג־מצות

VI v. 5. נ"א הך v. 15. יתיר א' v. 17. לחטאה ק'

שִׁבְעַת יָמִים בְּשִׂמְחָה כִּי שִׂמְּחָם יְהוָה וְהֵסֵב לֵב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר עֲלֵיהֶם
לְחַזֵּק יְדֵיהֶם בִּמְלֶאכֶת בֵּית־הָאֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃

CAP. VII. ז

ז
א וְאַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּמַלְכוּת אַרְתַּחְשַׁסְתְּא מֶלֶךְ־פָּרָס עֶזְרָא בֶּן־
2 3 שְׂרָיָה בֶּן־עֲזַרְיָה בֶּן־חִלְקִיָּה׃ בֶּן־שַׁלּוּם בֶּן־צָדוֹק בֶּן־אֲחִיטוּב׃ בֶּן־
4 ה אֲמַרְיָה בֶן־עֲזַרְיָה בֶּן־מְרָיוֹת׃ בֶּן־זְרַחְיָה בֶן־עֻזִּי בֶּן־בֻּקִּי׃ בֶּן־
6 אֲבִישׁוּעַ בֶּן־פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן הָרֹאשׁ׃ הוּא עֶזְרָא
עָלָה מִבָּבֶל וְהוּא־סֹפֵר מָהִיר בְּתוֹרַת מֹשֶׁה אֲשֶׁר־נָתַן יְהוָה אֱלֹהֵי
7 יִשְׂרָאֵל וַיִּתֶּן־לוֹ הַמֶּלֶךְ כְּיַד־יְהוָה אֱלֹהָיו עָלָיו כֹּל בַּקָּשָׁתוֹ׃ וַיַּעֲלוּ
מִבְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַשֹּׁעֲרִים וְהַנְּתִינִים
8 אֶל־יְרוּשָׁלָ͏ִם בִּשְׁנַת־שֶׁבַע לְאַרְתַּחְשַׁסְתְּא הַמֶּלֶךְ׃ וַיָּבֹא יְרוּשָׁלַ͏ִם בַּחֹדֶשׁ
9 הַחֲמִישִׁי הִיא שְׁנַת הַשְּׁבִיעִית לַמֶּלֶךְ׃ כִּי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן
הוּא יְסֻד הַמַּעֲלָה מִבָּבֶל וּבְאֶחָד לַחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי בָּא אֶל־יְרוּשָׁלַ͏ִם כְּיַד־
י אֱלֹהָיו הַטּוֹבָה עָלָיו׃ כִּי עֶזְרָא הֵכִין לְבָבוֹ לִדְרוֹשׁ אֶת־תּוֹרַת יְהוָה
11 וְלַעֲשֹׂת וּלְלַמֵּד בְּיִשְׂרָאֵל חֹק וּמִשְׁפָּט׃ וְזֶה ׀ פַּרְשֶׁגֶן הַנִּשְׁתְּוָן אֲשֶׁר
נָתַן הַמֶּלֶךְ אַרְתַּחְשַׁסְתְּא לְעֶזְרָא הַכֹּהֵן הַסֹּפֵר סֹפֵר דִּבְרֵי מִצְוֺת־יְהוָה
12 וְחֻקָּיו עַל־יִשְׂרָאֵל׃ אַרְתַּחְשַׁסְתְּא מֶלֶךְ מַלְכַיָּא לְעֶזְרָא כָהֲנָא סָפַר
13 דָּתָא דִּי־אֱלָהּ שְׁמַיָּא גְּמִיר וּכְעֶנֶת׃ מִנִּי שִׂים טְעֵם דִּי כָל־מִתְנַדַּב
בְּמַלְכוּתִי מִן־עַמָּא יִשְׂרָאֵל וְכָהֲנוֹהִי וְלֵוָיֵא לִמְהָךְ לִירוּשְׁלֶם עִמָּךְ יְהָךְ׃
14 כָּל־קֳבֵל דִּי מִן־קֳדָם מַלְכָּא וְשִׁבְעַת יָעֲטֹהִי שְׁלִיחַ לְבַקָּרָא עַל־יְהוּד
טו וְלִירוּשְׁלֶם בְּדָת אֱלָהָךְ דִּי בִידָךְ׃ וּלְהֵיבָלָה כְּסַף וּדְהַב דִּי־מַלְכָּא
16 וְיָעֲטוֹהִי הִתְנַדַּבוּ לֶאֱלָהּ יִשְׂרָאֵל דִּי בִירוּשְׁלֶם מִשְׁכְּנֵהּ׃ וְכֹל כְּסַף
וּדְהַב דִּי תְהַשְׁכַּח בְּכֹל מְדִינַת בָּבֶל עִם הִתְנַדָּבוּת עַמָּא וְכָהֲנַיָּא
17 מִתְנַדְּבִין לְבֵית אֱלָהֲהֹם דִּי בִירוּשְׁלֶם׃ כָּל־קֳבֵל דְּנָה אָסְפַּרְנָא תִקְנֵא
בְּכַסְפָּא דְנָה תּוֹרִין דִּכְרִין אִמְּרִין וּמִנְחָתְהוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן וּתְקָרֵב הִמּוֹ
18 עַל־מַדְבְּחָה דִּי בֵּית אֱלָהֲכֹם דִּי בִירוּשְׁלֶם׃ וּמָה דִי עֲלָיךְ וְעַל־אֶחָיךְ
19 יֵיטַב בִּשְׁאָר כַּסְפָּא וְדַהֲבָה לְמֶעְבַּד כִּרְעוּת אֱלָהֲכֹם תַּעַבְדוּן׃ וּמָאנַיָּא
דִּי־מִתְיַהֲבִין לָךְ לְפָלְחָן בֵּית אֱלָהָךְ הַשְׁלֵם קֳדָם אֱלָהּ יְרוּשְׁלֶם׃
כ וּשְׁאָר חַשְׁחוּת בֵּית אֱלָהָךְ דִּי יִפֶּל־לָךְ לְמִנְתַּן תִּנְתֵּן מִן־בֵּית גִּנְזֵי
21 מַלְכָּא׃ וּמִנִּי אֲנָה אַרְתַּחְשַׁסְתְּא מַלְכָּא שִׂים טְעֵם לְכֹל גִּזַּבְרַיָּא דִּי
בַּעֲבַר נַהֲרָה דִּי כָל־דִּי יִשְׁאֲלֶנְכוֹן עֶזְרָא כָהֲנָה סָפַר דָּתָא דִּי־אֱלָהּ
22 שְׁמַיָּא יִתְעֲבֵד׃ עַד־כְּסַף כַּכְּרִין מְאָה וְעַד־חִנְטִין כּוֹרִין מְאָה

VII. v. 9. כצ״ל v. 14. נ״א בְּדָת : ק׳ v. 18. עֲלָךְ ק׳ : אֶחָךְ ק׳

morum septem diebus in laetitia, quoniam laetificaverat eos Dominus, et converterat cor regis Assur ad eos, ut adiuvaret manus eorum in opere domus Domini Dei Israël.

Cap. VII.

Esdras, litteris regiis munitus, Ierusalem proficiscitur.

1. Post haec autem verba in regno Artaxerxis regis Persarum, Esdras filius Saraiae, filii Azariae, filii Helciae,

2. filii Sellum, filii Sadoc, filii Achitob,

3. filii Amariae, filii Azariae, filii Maraioth,

4. filii Zarahiae, filii Ozi, filii Bocci,

5. filii Abisue, filii Phinees, filii Eleazar, * filii Aaron sacerdotis ab initio. * 1 Paral. 5, 4. 30.

6. Ipse Esdras ascendit de Babylone, et ipse scriba velox in lege Moysis, quam Dominus Deus dedit Israël; et dedit ei rex secundum manum * Domini Dei eius super eum, omnem petitionem eius.
* 2 Esdr. 2, 8.

7. Et ascenderunt de filiis Israël, et de filiis sacerdotum, et de filiis Levitarum, et de cantoribus, et de ianitoribus, et de Nathinaeis in Ierusalem anno septimo Artaxerxis regis.

8. Et venerunt in Ierusalem mense quinto, ipse est annus septimus regis.

9. Quia in primo die mensis primi coepit ascendere de Babylone, et in primo die mensis quinti venit in Ierusalem, * iuxta manum Dei sui bonam super se. * c. 8, 18.

10. Esdras enim paravit cor suum, ut investigaret legem Domini, et faceret et doceret in Israël praeceptum et iudicium.

11. Hoc est autem exemplar epistolae edicti, quod dedit rex Artaxerxes Esdrae sacerdoti, scribae erudito in sermonibus et praeceptis Domini, et ceremoniis eius in Israël.

12. Artaxerxes * rex regum Esdrae sacerdoti, scribae legis Dei coeli doctissimo, salutem.
* Ezech. 26, 7.

13. A me decretum est, ut cuicumque placuerit in regno meo de populo Israël, et de sacerdotibus eius, et de Levitis ire in Ierusalem, tecum vadat.

14. A facie enim regis, et septem consiliatorum eius missus es, ut visites Iudaeam et Ierusalem in lege Dei tui, quae est in manu tua.

15. Et ut feras argentum et aurum, quod rex et consiliatores eius sponte obtulerunt Deo Israël, cuius in Ierusalem tabernaculum est.

16. Et omne argentum et aurum, quodcumque inveneris in universa provincia Babylonis, et populus offerre voluerit, et de sacerdotibus, quae sponte obtulerint domui Dei sui, quae est in Ierusalem,

17. libere accipe, et studiose eme de hac pecunia vitulos, arietes, agnos, et sacrificia et libamina eorum, et offer ea super altare templi Dei vestri, quod est in Ierusalem.

18. Sed et si quid tibi, et fratribus tuis placuerit de reliquo argento et auro, ut faciatis, iuxta voluntatem Dei vestri facite.

19. Vasa quoque, quae dantur tibi in ministerium domus Dei tui, trade in conspectu Dei in Ierusalem.

20. Sed et cetera, quibus opus fuerit in domum Dei tui, quantumcunque necesse est, ut expendas, dabitur de thesauro, et de fisco regis,

21. et a me. Ego Artaxerxes rex statui, atque decrevi omnibus custodibus arcae publicae, qui sunt trans flumen, ut, quodcumque petierit a vobis Esdras sacerdos, scriba legis Dei coeli, absque mora detis,

22. usque ad argenti talenta centum, et usque ad frumenti coros cen-

tum, et usque ad vini batos centum, et usque ad batos olei centum, sal vero absque mensura.

23. Omne, quod ad ritum Dei coeli pertinet, tribuatur diligenter in domo Dei coeli; ne forte irascatur contra regnum regis, et filiorum eius.

24. Vobis quoque notum facimus de universis sacerdotibus, et Levitis, et cantoribus, et ianitoribus, Nathinaeis, et ministris domus Dei huius, ut vectigal, et tributum, et annonas non habeatis potestatem imponendi super eos.

25. Tu autem Esdra, secundum sapientiam Dei tui, quae est in manu tua, constitue iudices et praesides, ut iudicent omni populo, qui est trans flumen, his videlicet, qui noverunt legem Dei tui, sed et imperitos docete libere.

26. Et omnis, qui non fecerit legem Dei tui, et legem regis diligenter, iudicium erit de eo, sive in mortem, sive in exilium, sive in condemnationem substantiae eius, vel certe in carcerem.

27. Benedictus Dominus Deus patrum nostrorum, qui dedit hoc in corde regis, ut glorificaret domum Domini, quae est in Ierusalem;

28. et in me inclinavit misericordiam suam coram rege et consiliatoribus eius, et universis principibus regis potentibus; et ego confortatus * manu Domini Dei mei, quae erat in me, congregavi de Israël principes, qui ascenderent mecum.

* c. 8, 18. 22.

CAP. VIII.

Qui cum Esdra Ierusalem ascenderint. Vasa reponuntur in templo.

1. Hi sunt ergo principes familiarum, et genealogia eorum, qui ascenderunt mecum in regno Artaxerxis regis de Babylone.

2. De filiis Phinees, Gersom. De filiis Ithamar, Daniel. De filiis David, Hattus.

3. De filiis Secheniae, filiis Pharos, Zacharias; et cum eo numerati sunt viri centum quinquaginta.

4. De filiis * Phahath Moab, Elioenai filius Zarehe, et cum eo ducenti viri. * 2Esdr. 7, 11.

5. De filiis Secheniae, filius Ezechiel, et cum eo trecenti viri.

6. De filiis Adan, Abed filius Ionathan, et cum eo quinquaginta viri.

7. De filiis Alam, Isaias filius Athaliae, et cum eo septuaginta viri.

8. De filiis Saphatiae, Zebedia filius Michaël, et cum eo octoginta viri.

9. De filiis Ioab, Obedia filius Iahiel, et cum eo ducenti decem et octo viri.

10. De filiis Selomith, filius Iosphiae, et cum eo centum sexaginta viri.

11. De filiis Bebai, Zacharias filius Bebai, et cum eo viginti octo viri.

12. De filiis Azgad, Iohanan filius Eccetan, et cum eo centum et decem viri.

13. De filiis Adonicam, qui erant novissimi; et haec nomina eorum: Eliphelet, et Iehiel, et Samaias, et cum eis sexaginta viri.

14. De filiis Begui, Uthai et Zachur, et cum eis septuaginta viri.

15. Congregavi autem eos ad fluvium, qui decurrit ad Ahava, et mansimus ibi tribus diebus; quaesivique in populo et in sacerdotibus de filiis Levi, et non inveni ibi.

16. Itaque misi Eliezer, et Ariel, et Semeiam, et Elnathan, et Iarib, et alterum Elnathan, et Nathan, et Zachariam, et Mosollam principes; et Ioiarib, et Elnathan sapientes.

17. Et misi eos ad Eddo, qui est primus in Chasphiae loco, et posui in ore eorum verba, quae loquerentur ad Eddo, et fratres eius Na-

23 וְעַד־חֲמַר בַּתִּין מְאָה וְעַד־בַּתִּין מְשַׁח מְאָה וּמְלַח דִּי־לָא כְתָב׃ כָּל־
דִּי מִן־טַעַם אֱלָהּ שְׁמַיָּא יִתְעֲבֵד אַדְרַזְדָּא לְבֵית אֱלָהּ שְׁמַיָּא דִּי־לְמָה
24 לֶהֱוֵא קְצַף עַל־מַלְכוּת מַלְכָּא וּבְנוֹהִי׃ וּלְכֹם מְהוֹדְעִין דִּי כָל־כָּהֲנַיָּא
וְלֵוָיֵא זַמָּרַיָּא תָרָעַיָּא נְתִינַיָּא וּפָלְחֵי בֵּית אֱלָהָא דְנָה מִנְדָּה בְלוֹ וַהֲלָךְ
כה לָא שַׁלִּיט לְמִרְמֵא עֲלֵיהֹם׃ וְאַנְתְּ עֶזְרָא כְּחָכְמַת אֱלָהָךְ דִּי־בִידָךְ מֶנִּי
שָׁפְטִין וְדַיָּנִין דִּי־לֶהֱוֺן דָּאנִין לְכָל־עַמָּה דִּי בַּעֲבַר נַהֲרָה לְכָל־יָדְעֵי
26 דָּתֵי אֱלָהָךְ וְדִי לָא יָדַע תְּהוֹדְעוּן׃ וְכָל־דִּי־לָא לֶהֱוֵא עָבֵד דָּתָא דִי־
אֱלָהָךְ וְדָתָא דִּי מַלְכָּא אָסְפַּרְנָא דִּינָה לֶהֱוֵא מִתְעֲבֵד מִנֵּהּ הֵן לְמוֹת הֵן
27 לִשְׁרֹשׁוּ הֵן־לַעֲנָשׁ נִכְסִין וְלֶאֱסוּרִין׃ בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֲשֶׁר
28 נָתַן כָּזֹאת בְּלֵב הַמֶּלֶךְ לְפָאֵר אֶת־בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָםִ׃ וְעָלַי הִטָּה־
חֶסֶד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְיוֹעֲצָיו וּלְכָל־שָׂרֵי הַמֶּלֶךְ הַגִּבֹּרִים וַאֲנִי הִתְחַזַּקְתִּי
כְּיַד־יְהוָה אֱלֹהַי עָלַי וָאֶקְבְּצָה מִיִּשְׂרָאֵל רָאשִׁים לַעֲלוֹת עִמִּי׃

ח CAP. VIII. ח

א וְאֵלֶּה רָאשֵׁי אֲבֹתֵיהֶם וְהִתְיַחְשָׂם הָעֹלִים עִמִּי בְּמַלְכוּת אַרְתַּחְשַׁסְתְּא
2 הַמֶּלֶךְ מִבָּבֶל׃ מִבְּנֵי פִינְחָס גֵּרְשֹׁם מִבְּנֵי אִיתָמָר דָּנִיֵּאל מִבְּנֵי דָוִיד
3 חַטּוּשׁ׃ מִבְּנֵי שְׁכַנְיָה מִבְּנֵי פַרְעֹשׁ זְכַרְיָה וְעִמּוֹ הִתְיַחֵשׂ לִזְכָרִים מֵאָה
4 וַחֲמִשִּׁים׃ מִבְּנֵי פַּחַת מוֹאָב אֶלְיְהוֹעֵינַי בֶּן־זְרַחְיָה וְעִמּוֹ מָאתַיִם
ה הַזְּכָרִים׃ מִבְּנֵי שְׁכַנְיָה בֶּן־יַחֲזִיאֵל וְעִמּוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת הַזְּכָרִים׃
6 7 וּמִבְּנֵי עָדִין עֶבֶד בֶּן־יוֹנָתָן וְעִמּוֹ חֲמִשִּׁים הַזְּכָרִים׃ וּמִבְּנֵי עֵילָם
8 יְשַׁעְיָה בֶּן־עֲתַלְיָה וְעִמּוֹ שִׁבְעִים הַזְּכָרִים׃ וּמִבְּנֵי שְׁפַטְיָה זְבַדְיָה בֶּן־
9 מִיכָאֵל וְעִמּוֹ שְׁמֹנִים הַזְּכָרִים׃ מִבְּנֵי יוֹאָב עֹבַדְיָה בֶּן־יְחִיאֵל וְעִמּוֹ
י מָאתַיִם וּשְׁמֹנָה עָשָׂר הַזְּכָרִים׃ וּמִבְּנֵי שְׁלוֹמִית בֶּן־יוֹסִפְיָה וְעִמּוֹ מֵאָה
11 וְשִׁשִּׁים הַזְּכָרִים׃ וּמִבְּנֵי בֵבַי זְכַרְיָה בֶּן־בֵּבָי וְעִמּוֹ עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה
12 הַזְּכָרִים׃ וּמִבְּנֵי עַזְגָּד יוֹחָנָן בֶּן־הַקָּטָן וְעִמּוֹ מֵאָה וַעֲשָׂרָה הַזְּכָרִים׃
13 וּמִבְּנֵי אֲדֹנִיקָם אַחֲרֹנִים וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם אֱלִיפֶלֶט יְעוּאֵל וּשְׁמַעְיָה
14 וְעִמָּהֶם שִׁשִּׁים הַזְּכָרִים׃ וּמִבְּנֵי בִגְוַי עוּתַי וְזַבּוּד וְעִמָּהֶם שִׁבְעִים
טו הַזְּכָרִים׃ וָאֶקְבְּצֵם אֶל־הַנָּהָר הַבָּא אֶל־אַהֲוָא וַנַּחֲנֶה שָׁם יָמִים
16 שְׁלֹשָׁה וָאָבִינָה בָעָם וּבַכֹּהֲנִים וּמִבְּנֵי לֵוִי לֹא־מָצָאתִי שָׁם׃ וָאֶשְׁלְחָה
לֶאֱלִיעֶזֶר לַאֲרִיאֵל לִשְׁמַעְיָה וּלְאֶלְנָתָן וּלְיָרִיב וּלְאֶלְנָתָן וּלְנָתָן וְלִזְכַרְיָה
17 וְלִמְשֻׁלָּם רָאשִׁים וּלְיוֹיָרִיב וּלְאֶלְנָתָן מְבִינִים׃ וָאוֹצְאָה אוֹתָם עַל־אִדּוֹ
הָרֹאשׁ בְּכָסִפְיָא הַמָּקוֹם וָאָשִׂימָה בְּפִיהֶם דְּבָרִים לְדַבֵּר אֶל־אִדּוֹ אָחִיו

VII. v. 25. דָּאנִין — דָּיְנִין ק׳ v. 26. לִשְׁרֹשׁוּ — לִשְׁרֹשִׁי ק׳ VIII. v. 13.
יְעוּאֵל — יְעִיאֵל ק׳ v. 14. וְזַכּוּר ק׳ v. 17. וָאוֹצְאָה — וָאֲצַוֶּה ק׳

הַנְּתוּנִים בְּכָסִפְיָא הַמָּקוֹם לְהָבִיא־לָנוּ מְשָׁרְתִים לְבֵית אֱלֹהֵינוּ׃
18 וַיָּבִיאוּ לָנוּ כְּיַד־אֱלֹהֵינוּ הַטּוֹבָה עָלֵינוּ אִישׁ שֶׂכֶל מִבְּנֵי מַחְלִי בֶּן־לֵוִי
19 בֶּן־יִשְׂרָאֵל וְשֵׁרֵבְיָה וּבָנָיו וְאֶחָיו שְׁמֹנָה עָשָׂר׃ וְאֶת־חֲשַׁבְיָה וְאִתּוֹ
כ יְשַׁעְיָה מִבְּנֵי מְרָרִי אֶחָיו וּבְנֵיהֶם עֶשְׂרִים׃ וּמִן־הַנְּתִינִים שֶׁנָּתַן
דָּוִיד וְהַשָּׂרִים לַעֲבֹדַת הַלְוִיִּם נְתִינִים מָאתַיִם וְעֶשְׂרִים כֻּלָּם נִקְּבוּ
21 בְשֵׁמוֹת׃ וָאֶקְרָא שָׁם צוֹם עַל־הַנָּהָר אַהֲוָא לְהִתְעַנּוֹת לִפְנֵי אֱלֹהֵינוּ
22 לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ דֶּרֶךְ יְשָׁרָה לָנוּ וּלְטַפֵּנוּ וּלְכָל־רְכוּשֵׁנוּ׃ כִּי בֹשְׁתִּי לִשְׁאוֹל
מִן־הַמֶּלֶךְ חַיִל וּפָרָשִׁים לְעָזְרֵנוּ מֵאוֹיֵב בַּדָּרֶךְ כִּי־אָמַרְנוּ לַמֶּלֶךְ לֵאמֹר
23 יַד־אֱלֹהֵינוּ עַל־כָּל־מְבַקְשָׁיו לְטוֹבָה וְעֻזּוֹ וְאַפּוֹ עַל כָּל־עֹזְבָיו׃ וַנָּצוּמָה
24 וַנְּבַקְשָׁה מֵאֱלֹהֵינוּ עַל־זֹאת וַיֵּעָתֵר לָנוּ׃ וָאַבְדִּילָה מִשָּׂרֵי הַכֹּהֲנִים
כה שְׁנֵים עָשָׂר לְשֵׁרֵבְיָה חֲשַׁבְיָה וְעִמָּהֶם מֵאֲחֵיהֶם עֲשָׂרָה׃ וָאֶשְׁקוֹלָה
לָהֶם אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַכֵּלִים תְּרוּמַת בֵּית־אֱלֹהֵינוּ
26 הַהֵרִימוּ הַמֶּלֶךְ וְיֹעֲצָיו וְשָׂרָיו וְכָל־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצָאִים׃ וָאֶשְׁקֲלָה
עַל־יָדָם כֶּסֶף כִּכָּרִים שֵׁשׁ־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים וּכְלֵי־כֶסֶף מֵאָה
27 לְכִכָּרִים זָהָב מֵאָה כִכָּר׃ וּכְפֹרֵי זָהָב עֶשְׂרִים לַאֲדַרְכֹנִים אָלֶף
28 וּכְלֵי נְחֹשֶׁת מֻצְהָב טוֹבָה שְׁנַיִם חֲמוּדֹת כַּזָּהָב׃ וָאֹמְרָה אֲלֵהֶם
אַתֶּם קֹדֶשׁ לַיהוָה וְהַכֵּלִים קֹדֶשׁ וְהַכֶּסֶף וְהַזָּהָב נְדָבָה לַיהוָה אֱלֹהֵי
29 אֲבֹתֵיכֶם׃ שִׁקְדוּ וְשִׁמְרוּ עַד־תִּשְׁקְלוּ לִפְנֵי שָׂרֵי הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם
ל וְשָׂרֵי־הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלִָם הַלִּשְׁכוֹת בֵּית יְהוָה׃ וְקִבְּלוּ הַכֹּהֲנִים
וְהַלְוִיִּם מִשְׁקַל הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב וְהַכֵּלִים לְהָבִיא לִירוּשָׁלִַם לְבֵית
31 אֱלֹהֵינוּ׃ וַנִּסְעָה מִנְּהַר אַהֲוָא בִּשְׁנֵים עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן לָלֶכֶת
יְרוּשָׁלִָם וְיַד אֱלֹהֵינוּ הָיְתָה עָלֵינוּ וַיַּצִּילֵנוּ מִכַּף אוֹיֵב וְאוֹרֵב עַל־
32 33 הַדָּרֶךְ׃ וַנָּבוֹא יְרוּשָׁלִָם וַנֵּשֶׁב שָׁם יָמִים שְׁלֹשָׁה׃ וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי נִשְׁקַל
הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב וְהַכֵּלִים בְּבֵית אֱלֹהֵינוּ עַל יַד־מְרֵמוֹת בֶּן־אוּרִיָּה הַכֹּהֵן
וְעִמּוֹ אֶלְעָזָר בֶּן־פִּינְחָס וְעִמָּהֶם יוֹזָבָד בֶּן־יֵשׁוּעַ וְנוֹעַדְיָה בֶן־בִּנּוּי
34 הַלְוִיִּם׃ בְּמִסְפָּר בְּמִשְׁקָל לַכֹּל וַיִּכָּתֵב כָּל־הַמִּשְׁקָל בָּעֵת הַהִיא׃
לה הַבָּאִים מֵהַשְּׁבִי בְנֵי־הַגּוֹלָה הִקְרִיבוּ עֹלוֹת ׀ לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל פָּרִים
שְׁנֵים־עָשָׂר עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל אֵילִים ׀ תִּשְׁעִים וְשִׁשָּׁה כְּבָשִׂים שִׁבְעִים
36 וְשִׁבְעָה צְפִירֵי חַטָּאת שְׁנֵים עָשָׂר הַכֹּל עוֹלָה לַיהוָה׃ וַיִּתְּנוּ ׀ אֶת־
דָּתֵי הַמֶּלֶךְ לַאֲחַשְׁדַּרְפְּנֵי הַמֶּלֶךְ וּפַחֲווֹת עֵבֶר הַנָּהָר וְנִשְּׂאוּ אֶת־הָעָם
וְאֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים׃

VIII. v. 17. הַנְּתוּנִים — הַנְּתִינִים ק׳ v. 18. א׳ דגושה v. 25.
וָאֶשְׁקוֹלָה — וָאֶשְׁקְלָה ק׳ v. 26. נ״א כָּ v. 31. נ״א וַנִּסְּ׳

thinaeos, in loco Chasphiae, ut adducerent nobis ministros domus Dei nostri.

18. Et adduxerunt nobis per manum Dei nostri bonam super nos, virum doctissimum de filiis Moholi filii Levi filii Israël, et Sarabiam et filios eius et fratres eius decem et octo,

19. et Hasabiam, et cum eo Isaiam de filiis Merari, fratresque eius, et filios eius viginti;

20. et de Nathinaeis *, quos dederat David et principes ad ministeria Levitarum, Nathinaeos ducentos viginti. Omnes hi suis nominibus vocabantur. * 2 Esdr. 7, 60.

21. Et praedicavi ibi ieiunium iuxta fluvium Ahava, ut affligeremur coram Domino Deo nostro, et peteremus ab eo viam rectam nobis et filiis nostris, universaeque substantiae nostrae.

22. Erubui enim petere a rege auxilium et equites, qui defenderent nos ab inimico in via; quia dixeramus regi: Manus Dei nostri est super omnes, qui quaerunt eum in bonitate; et imperium eius et fortitudo eius, et furor super omnes, qui derelinquunt eum.

23. Ieiunavimus autem, et rogavimus Deum nostrum per hoc; et evenit nobis prospere.

24. Et separavi de principibus sacerdotum duodecim, Sarabiam, et Hasabiam, et cum eis de fratribus eorum decem.

25. Appendique eis argentum et aurum, et vasa consecrata domus Dei nostri, quae obtulerat rex et consiliatores eius, et principes eius, universusque Israël eorum, qui inventi fuerant.

26. Et appendi in manibus eorum argenti talenta sexcenta quinquaginta, et vasa argentea centum, auri centum talenta;

27. et crateres aureos viginti, qui habebant solidos millenos, et vasa aeris fulgentis optimi duo, pulchra, ut aurum.

28. Et dixi eis: Vos sancti Domini, et vasa sancta, et argentum et aurum, quod sponte oblatum est Domino Deo patrum nostrorum.

29. Vigilate et custodite, donec appendatis coram principibus sacerdotum, et Levitarum, et ducibus familiarum Israël in Ierusalem, in thesaurum domus Domini.

30. Susceperunt autem sacerdotes et Levitae pondus argenti, et auri, et vasorum, ut deferrent Ierusalem in domum Dei nostri.

31. Promovimus ergo a flumine Ahava duodecimo die mensis primi, ut pergeremus Ierusalem; et manus Dei nostri fuit super nos, et liberavit * nos de manu inimici et insidiatoris in via. * Ps. 17, 18.

32. Et venimus Ierusalem, et mansimus ibi tribus diebus.

33. Die autem quarta appensum est argentum, et aurum, et vasa in domo Dei nostri per manum Meremoth filii Uriae sacerdotis, et cum eo Eleazar filius Phinees, cumque eis Iozabed filius Iosue, et Noadaia filius Bennoi Levitae,

34. iuxta numerum et pondus omnium; descriptumque est omne pondus in tempore illo.

35. Sed et qui venerant de captivitate filii transmigrationis, obtulerunt holocautomata Deo Israël; vitulos duodecim pro omni populo Israël, arietes nonaginta sex, agnos septuaginta septem, hircos pro peccato, duodecim; omnia in holocaustum Domino.

36. Dederunt autem edicta regis satrapis, qui erant de conspectu regis, et ducibus trans flumen, et elevaverunt populum et domum Dei.

Cap. IX.

Connubia inter Iudaeos et Chananaeos iuncta Esdras luget, fusa ad Deum oratione.

1. Postquam autem haec completa sunt, accesserunt ad me principes, dicentes: Non est separatus populus Israël, sacerdotes et Levitae a populis terrarum, et abominationibus eorum, Chananaei videlicet, et Hethaei, et Pherezaei, et Iebusaei, et Ammonitarum, et Moabitarum, et Aegyptiorum, et Amorrhaeorum.

2. Tulerunt enim * de filiabus eorum sibi et filiis suis, et commiscuerunt semen sanctum cum populis terrarum; manus etiam principum et magistratuum fuit in transgressione hac prima. * Deut. 7, 3.

3. Cumque audissem * sermonem istum, scidi pallium meum et tunicam, et evelli capillos capitis mei et barbae, et sedi moerens.

* Num. 14, 6.

4. Convenerunt autem ad me omnes, qui timebant verbum Dei Israël, pro transgressione eorum, qui de captivitate venerant, et ego sedebam tristis usque ad sacrificium vespertinum;

5. et in sacrificio vespertino surrexi de afflictione mea, et scisso pallio et tunica, curvavi genua mea, et expandi manus meas ad Dominum Deum meum,

6. et dixi *: Deus meus confundor et erubesco levare faciem meam ad te; quoniam iniquitates nostrae † multiplicatae sunt super caput nostrum, et delicta nostra creverunt usque ad coelum.

* Dan. 9, 7. sq. † Ps. 37, 5.

7. a diebus patrum nostrorum; sed et nos ipsi peccavimus graviter usque ad diem hanc, et in iniquitatibus nostris traditi sumus ipsi, et reges nostri, et sacerdotes nostri in manum regum terrarum, et in gladium, et in captivitatem, et in rapinam, et in confusionem vultus, sicut et die hac.

8. Et nunc quasi parum et ad momentum facta est deprecatio nostra apud Dominum Deum nostrum, ut dimitterentur nobis reliquiae, et daretur nobis paxillus * in loco sancto eius, et illuminaret oculos nostros Deus noster, et daret nobis vitam modicam in servitute nostra,

* Ies. 22, 23.

9. quia servi sumus, et in servitute nostra non dereliquit nos Deus noster, sed inclinavit super nos misericordiam coram rege Persarum, ut daret nobis vitam, et sublimaret domum Dei nostri, et extrueret solitudines eius, et daret nobis sepem in Iuda et Ierusalem.

10. Et nunc quid dicemus Deus noster post haec? quia dereliquimus mandata tua,

11. quae praecepisti in manu servorum tuorum Prophetarum, dicens: Terra, ad quam vos ingredimini, ut possideatis eam, terra * immunda est iuxta immunditiam populorum, caeterarumque terrarum, abominationibus eorum, qui repleverunt eam ab ore usque ad os in coinquinatione sua. * Lev. 18, 24. 25.

12. Nunc ergo * filias vestras ne detis filiis eorum, et filias eorum ne accipiatis filiis vestris, et non quaeratis pacem eorum, et prosperitatem eorum usque in aeternum; ut confortemini, et comedatis, quae bona sunt terrae, et haeredes habeatis filios vestros usque in saeculum.

* Deut. 7, 3.

13. Et post omnia, quae venerun, super nos in operibus nostris pessimis, et in delicto nostro magno, quia tu Deus noster liberasti nos de iniquitate nostra, et dedisti nobis salutem sicut est hodie,

14. ut non converteremur, et irrita faceremus mandata tua, neque matrimonia iungeremus cum populis abominationum istarum. Numquid iratus es nobis usque ad consummationem, ne dimitteres nobis reliquias ad salutem?

15. Domine Deus Israël, iustus es tu; quoniam derelicti sumus, qui salvaremur sicut die hac. Ecce! coram te sumus in delicto nostro; non enim stari potest coram te super hoc.

Cap. X.

Populus audita Esdrae oratione luget, iuratque, fore, ut legi obsequatur.

1. Sic ergo orante Esdra, et implorante eo, et flente, et iacente ante templum Dei, collectus est ad eum de Israël coetus grandis nimis viro-

ט Cap. IX. ט

א וּכְכַלּוֹת אֵלֶּה נִגְּשׁוּ אֵלַי הַשָּׂרִים לֵאמֹר לֹא־נִבְדְּלוּ הָעָם יִשְׂרָאֵל
וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם מֵעַמֵּי הָאֲרָצוֹת כְּתֹעֲבֹתֵיהֶם לַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי הַפְּרִזִּי
2 הַיְבוּסִי הָעַמֹּנִי הַמֹּאָבִי הַמִּצְרִי וְהָאֱמֹרִי׃ כִּי־נָשְׂאוּ מִבְּנֹתֵיהֶם לָהֶם
וְלִבְנֵיהֶם וְהִתְעָרְבוּ זֶרַע הַקֹּדֶשׁ בְּעַמֵּי הָאֲרָצוֹת וְיַד הַשָּׂרִים וְהַסְּגָנִים
3 הָיְתָה בַּמַּעַל הַזֶּה רִאשׁוֹנָה׃ וּכְשָׁמְעִי אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה קָרַעְתִּי אֶת־
4 בִּגְדִי וּמְעִילִי וָאֶמְרְטָה מִשְּׂעַר רֹאשִׁי וּזְקָנִי וָאֵשְׁבָה מְשׁוֹמֵם׃ וְאֵלַי
יֵאָסְפוּ כֹּל חָרֵד בְּדִבְרֵי אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל עַל מַעַל הַגּוֹלָה וַאֲנִי יֹשֵׁב
ה מְשׁוֹמֵם עַד לְמִנְחַת הָעָרֶב׃ וּבְמִנְחַת הָעֶרֶב קַמְתִּי מִתַּעֲנִיתִי וּבְקָרְעִי
בִגְדִי וּמְעִילִי וָאֶכְרְעָה עַל־בִּרְכַּי וָאֶפְרְשָׂה כַפַּי אֶל־יְהוָה אֱלֹהָי׃
6 וָאֹמְרָה אֱלֹהַי בֹּשְׁתִּי וְנִכְלַמְתִּי לְהָרִים אֱלֹהַי פָּנַי אֵלֶיךָ כִּי עֲוֺנֹתֵינוּ
7 רָבוּ לְמַעְלָה רֹּאשׁ וְאַשְׁמָתֵנוּ גָדְלָה עַד לַשָּׁמָיִם׃ מִימֵי אֲבֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ
בְּאַשְׁמָה גְדֹלָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה וּבַעֲוֺנֹתֵינוּ נִתַּנּוּ אֲנַחְנוּ מְלָכֵינוּ כֹהֲנֵינוּ
בְּיַד ׀ מַלְכֵי הָאֲרָצוֹת בַּחֶרֶב בַּשְּׁבִי וּבַבִּזָּה וּבְבֹשֶׁת פָּנִים כְּהַיּוֹם הַזֶּה׃
8 וְעַתָּה כִּמְעַט־רֶגַע הָיְתָה תְחִנָּה מֵאֵת ׀ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְהַשְׁאִיר לָנוּ
פְּלֵיטָה וְלָתֶת־לָנוּ יָתֵד בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ לְהָאִיר עֵינֵינוּ אֱלֹהֵינוּ וּלְתִתֵּנוּ
9 מִחְיָה מְעַט בְּעַבְדֻתֵנוּ׃ כִּי־עֲבָדִים אֲנַחְנוּ וּבְעַבְדֻתֵנוּ לֹא עֲזָבָנוּ אֱלֹהֵינוּ
וַיַּט־עָלֵינוּ חֶסֶד לִפְנֵי מַלְכֵי פָרַס לָתֶת־לָנוּ מִחְיָה לְרוֹמֵם אֶת־בֵּית
אֱלֹהֵינוּ וּלְהַעֲמִיד אֶת־חָרְבֹתָיו וְלָתֶת־לָנוּ גָדֵר בִּיהוּדָה וּבִירוּשָׁלִָם׃
י 11 וְעַתָּה מַה־נֹּאמַר אֱלֹהֵינוּ אַחֲרֵי־זֹאת כִּי עָזַבְנוּ מִצְוֺתֶיךָ׃ אֲשֶׁר צִוִּיתָ
בְּיַד עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים לֵאמֹר הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם בָּאִים לְרִשְׁתָּהּ אֶרֶץ
נִדָּה הִיא בְּנִדַּת עַמֵּי הָאֲרָצוֹת בְּתוֹעֲבֹתֵיהֶם אֲשֶׁר מִלְאוּהָ מִפֶּה אֶל־
12 פֶּה בְּטֻמְאָתָם׃ וְעַתָּה בְּנוֹתֵיכֶם אַל־תִּתְּנוּ לִבְנֵיהֶם וּבְנֹתֵיהֶם אַל־תִּשְׂאוּ
לִבְנֵיכֶם וְלֹא־תִדְרְשׁוּ שְׁלֹמָם וְטוֹבָתָם עַד־עוֹלָם לְמַעַן תֶּחֶזְקוּ וַאֲכַלְתֶּם
13 אֶת־טוּב הָאָרֶץ וְהוֹרַשְׁתֶּם לִבְנֵיכֶם עַד־עוֹלָם׃ וְאַחֲרֵי כָּל־הַבָּא עָלֵינוּ
בְּמַעֲשֵׂינוּ הָרָעִים וּבְאַשְׁמָתֵנוּ הַגְּדֹלָה כִּי ׀ אַתָּה אֱלֹהֵינוּ חָשַׂכְתָּ לְמַטָּה
14 מֵעֲוֺנֵנוּ וְנָתַתָּה לָּנוּ פְּלֵיטָה כָּזֹאת׃ הֲנָשׁוּב לְהָפֵר מִצְוֺתֶיךָ וּלְהִתְחַתֵּן
בְּעַמֵּי הַתֹּעֵבוֹת הָאֵלֶּה הֲלוֹא תֶאֱנַף־בָּנוּ עַד־כַּלֵּה לְאֵין שְׁאֵרִית וּפְלֵיטָה׃
טו יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל צַדִּיק אַתָּה כִּי־נִשְׁאַרְנוּ פְלֵיטָה כְּהַיּוֹם הַזֶּה
הִנְנוּ לְפָנֶיךָ בְּאַשְׁמָתֵינוּ כִּי אֵין לַעֲמוֹד לְפָנֶיךָ עַל־זֹאת׃

י Cap. X. י

א וּכְהִתְפַּלֵּל עֶזְרָא וּכְהִתְוַדֹּתוֹ בֹּכֶה וּמִתְנַפֵּל לִפְנֵי בֵּית הָאֱלֹהִים נִקְבְּצוּ
אֵלָיו מִיִּשְׂרָאֵל קָהָל רַב־מְאֹד אֲנָשִׁים וְנָשִׁים וִילָדִים כִּי־בָכוּ הָעָם

2 הַרְבֵּה בֶכֶה׃ וַיַּעַן שְׁכַנְיָה בֶן־יְחִיאֵל מִבְּנֵי עוֹלָם וַיֹּאמֶר לְעֶזְרָא
אֲנַחְנוּ מָעַלְנוּ בֵאלֹהֵינוּ וַנֹּשֶׁב נָשִׁים נָכְרִיּוֹת מֵעַמֵּי הָאָרֶץ וְעַתָּה יֵשׁ־
3 מִקְוֶה לְיִשְׂרָאֵל עַל־זֹאת׃ וְעַתָּה נִכְרָת־בְּרִית לֵאלֹהֵינוּ לְהוֹצִיא כָל־נָשִׁים
וְהַנּוֹלָד מֵהֶם בַּעֲצַת אֲדֹנָי וְהַחֲרֵדִים בְּמִצְוַת אֱלֹהֵינוּ וְכַתּוֹרָה יֵעָשֶׂה׃
4 ה קוּם כִּי־עָלֶיךָ הַדָּבָר וַאֲנַחְנוּ עִמָּךְ חֲזַק וַעֲשֵׂה׃ וַיָּקָם עֶזְרָא וַיַּשְׁבַּע
אֶת־שָׂרֵי הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְכָל־יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת כַּדָּבָר הַזֶּה וַיִּשָּׁבֵעוּ׃
6 וַיָּקָם עֶזְרָא מִלִּפְנֵי בֵּית הָאֱלֹהִים וַיֵּלֶךְ אֶל־לִשְׁכַּת יְהוֹחָנָן בֶּן־אֶלְיָשִׁיב
וַיֵּלֶךְ שָׁם לֶחֶם לֹא־אָכַל וּמַיִם לֹא־שָׁתָה כִּי מִתְאַבֵּל עַל־מַעַל הַגּוֹלָה׃
7 8 וַיַּעֲבִירוּ קוֹל בִּיהוּדָה וִירוּשָׁלַםִ לְכֹל בְּנֵי הַגּוֹלָה לְהִקָּבֵץ יְרוּשָׁלָםִ׃ וְכֹל
אֲשֶׁר לֹא־יָבוֹא לִשְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים כַּעֲצַת הַשָּׂרִים וְהַזְּקֵנִים יָחֳרַם כָּל־רְכוּשׁוֹ
9 וְהוּא יִבָּדֵל מִקְּהַל הַגּוֹלָה׃ וַיִּקָּבְצוּ כָל־אַנְשֵׁי־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן ׀ יְרוּשָׁלַםִ
לִשְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים הוּא חֹדֶשׁ הַתְּשִׁיעִי בְּעֶשְׂרִים בַּחֹדֶשׁ וַיֵּשְׁבוּ כָל־הָעָם
י בִּרְחוֹב בֵּית הָאֱלֹהִים מַרְעִידִים עַל־הַדָּבָר וּמֵהַגְּשָׁמִים׃ וַיָּקָם עֶזְרָא הַכֹּהֵן
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַתֶּם מְעַלְתֶּם וַתֹּשִׁיבוּ נָשִׁים נָכְרִיּוֹת לְהוֹסִיף עַל־אַשְׁמַת
11 יִשְׂרָאֵל׃ וְעַתָּה תְּנוּ תוֹדָה לַיהוָה אֱלֹהֵי־אֲבֹתֵיכֶם וַעֲשׂוּ רְצוֹנוֹ וְהִבָּדְלוּ
12 מֵעַמֵּי הָאָרֶץ וּמִן־הַנָּשִׁים הַנָּכְרִיּוֹת׃ וַיַּעֲנוּ כָל־הַקָּהָל וַיֹּאמְרוּ קוֹל גָּדוֹל
13 כֵּן כִּדְבָרְיךָ עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת׃ אֲבָל הָעָם רָב וְהָעֵת גְּשָׁמִים וְאֵין כֹּחַ לַעֲמוֹד
בַּחוּץ וְהַמְּלָאכָה לֹא־לְיוֹם אֶחָד וְלֹא לִשְׁנַיִם כִּי־הִרְבִּינוּ לִפְשֹׁעַ בַּדָּבָר
14 הַזֶּה׃ יַעֲמְדוּ־נָא שָׂרֵינוּ לְכָל־הַקָּהָל וְכֹל ׀ אֲשֶׁר בֶּעָרֵינוּ הַהֹשִׁיב נָשִׁים
נָכְרִיּוֹת יָבֹא לְעִתִּים מְזֻמָּנִים וְעִמָּהֶם זִקְנֵי־עִיר וָעִיר וְשֹׁפְטֶיהָ עַד
טו לְהָשִׁיב חֲרוֹן אַף־אֱלֹהֵינוּ מִמֶּנּוּ עַל לַדָּבָר הַזֶּה׃ אַךְ יוֹנָתָן בֶּן־עֲשָׂהאֵל
16 וְיַחְזְיָה בֶן־תִּקְוָה עָמְדוּ עַל־זֹאת וּמְשֻׁלָּם וְשַׁבְּתַי הַלֵּוִי עֲזָרֻם׃ וַיַּעֲשׂוּ־
כֵן בְּנֵי הַגּוֹלָה וַיִּבָּדְלוּ עֶזְרָא הַכֹּהֵן אֲנָשִׁים רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְבֵית אֲבֹתָם
וְכֻלָּם בְּשֵׁמוֹת וַיֵּשְׁבוּ בְּיוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי לְדַרְיוֹשׁ הַדָּבָר׃ וַיְכַלּוּ
17 בַכֹּל אֲנָשִׁים הַהֹשִׁיבוּ נָשִׁים נָכְרִיּוֹת עַד יוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן׃
18 וַיִּמָּצֵא מִבְּנֵי הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר הֹשִׁיבוּ נָשִׁים נָכְרִיּוֹת מִבְּנֵי יֵשׁוּעַ בֶּן־
19 יוֹצָדָק וְאֶחָיו מַעֲשֵׂיָה וֶאֱלִיעֶזֶר וְיָרִיב וּגְדַלְיָה׃ וַיִּתְּנוּ יָדָם לְהוֹצִיא
כ נְשֵׁיהֶם וַאֲשֵׁמִים אֵיל־צֹאן עַל־אַשְׁמָתָם׃ וּמִבְּנֵי אִמֵּר חֲנָנִי וּזְבַדְיָה׃
21 22 וּמִבְּנֵי חָרִם מַעֲשֵׂיָה וְאֵלִיָּה וּשְׁמַעְיָה וִיחִיאֵל וְעֻזִּיָּה׃ וּמִבְּנֵי פַּשְׁחוּר
23 אֶלְיוֹעֵינַי מַעֲשֵׂיָה יִשְׁמָעֵאל נְתַנְאֵל יוֹזָבָד וְאֶלְעָשָׂה׃ וּמִן־הַלְוִיִּם יוֹזָבָד

X. v. 2. עוֹלָם — עֵילָם ק׳ v. 3. נ"א ׳נָר v. 12. כִּדְבָרְיךָ —
כִּדְבָרְךָ ק׳ v. 14. במס׳ עַד v. 15. נ"א וַיִּבָּהֲלוּ v. 16. במס׳
לְדַרְיוֹשׁ נ"א לִדְרֹוֹשׁ

rorum et mulierum et puerorum, et flevit populus * fletu multo.

* Ierem. 31, 9.

2. Et respondit Sechenias filius Iehiel de filiis Aelam, et dixit Esdrae: Nos praevaricati sumus in Deum nostrum *, et duximus uxores alienigenas de populis terrae; et nunc, si est poenitentia in Israel super hoc; * 2 Esdr. 13, 23.

3. percutiamus foedus cum Domino Deo nostro, ut proiiciamus universas uxores, et eos, qui de his nati sunt iuxta voluntatem Domini, et eorum, qui timent praeceptum Domini Dei nostri: secundum legem fiat.

4. Surge, tuum est decernere, nosque erimus tecum; confortare, et fac.

5. Surrexit ergo Esdras, et adiuravit principes sacerdotum et Levitarum, et omnem Israël, ut facerent secundum verbum hoc, et iuraverunt.

6. Et surrexit Esdras ante domum Dei, et abiit ad cubiculum Iohanan filii Eliasib, et ingressus est illuc, panem non comedit, et aquam non bibit; lugebat enim transgressionem eorum, qui venerant de captivitate.

7. Et missa est vox in Iuda, et in Ierusalem omnibus filiis transmigrationis, ut congregarentur in Ierusalem;

8. et omnis, qui non venerit in tribus diebus iuxta consilium principum et seniorum, auferetur universa substantia eius, et ipse abiicietur de coetu transmigrationis.

9. Convenerunt igitur omnes viri Iuda, et Beniamin in Ierusalem tribus diebus, ipse est mensis nonus, vigesimo die mensis; et sedit omnis populus in platea domus Dei, trementes pro peccato, et pluviis.

10. Et surrexit Esdras sacerdos, et dixit ad eos: Vos transgressi estis*, et duxistis uxores alienigenas, ut adderetis super delictum Israël. * c. 9, 3. 2 Esdr. 13, 25. 27.

11. Et nunc date confessionem Domino Deo patrum vestrorum, et facite placitum eius, et separamini a populis terrae, et ab uxoribus alienigenis.

12. Et respondit universa multitudo, dixitque voce magna: Iuxta verbum tuum ad nos, sic fiat.

13. Verumtamen quia populus multus est, et tempus pluviae, et non sustinemus stare foris, et opus non est diei unius vel duorum (vehementer quippe peccavimus in sermone isto):

14. Constituantur principes in universa multitudine; et omnes in civitatibus nostris, qui duxerunt uxores alienigenas, veniant in temporibus statutis, et cum his seniores per civitatem et civitatem, et iudices eius, donec avertatur ira Dei nostri a nobis super peccato hoc.

15. Igitur Ionathan filius Azahel, et Iaasia filius Thecue, steterunt super hoc, et Mesollam et Sebethai Levites adiuverunt eos;

16. feceruntque sic filii transmigrationis. Et abierunt Esdras sacerdos, et viri principes familiarum in domos patrum suorum, et omnes per nomina sua, et sederunt in die primo mensis decimi, ut quaererent rem.

17. Et consummati sunt omnes viri, qui duxerant uxores alienigenas, usque ad diem primam mensis primi.

18. Et inventi sunt de filiis sacerdotum, qui duxerant uxores alienigenas. De filiis Iosue filii Iosedec, et fratres eius, Maasia, et Eliezer, et Iarib, et Godolia.

19. Et dederunt manus suas, ut eiicerent uxores suas, et pro delicto suo arietem de ovibus offerrent.

20. Et de filiis Emmer, Hanani, et Zebedia;

21. et de filiis Harim, Maasia, et Elia, et Semeia, et Iehiel, et Ozias;

22. et de filiis Pheshur, Elioenai, Maasia, Ismaël, Nathanaël, Iosabed, et Elasa;

23. et de filiis Levitarum Iozabed,

et Semei, et Celaia, ipse est Calita, Phataia, Iuda, et Eliezer.
24. Et de cantoribus, Eliasib; et de ianitoribus, Sellum, et Telem, et Uri;
25. et ex Israël, de filiis Pharos, Remeia, et Iezia, et Melchia, et Miamin, et Eliezer, et Melchia, et Banea.
26. Et de filiis Aelam, Mathania, Zacharias, et Iehiel, et Abdi, et Ierimoth, et Elia.
27. Et de filiis Zethua, Elioenai, Eliasib, Mathania, et Ierimuth, et Zabad, et Aziza.
28. Et de filiis Bebai, Iohanan, Hanania, Zabbai, Athalai.
29. Et de filiis Bani, Mosollam, et Melluch, et Adaia, Iasub, et Saal, et Ramoth.
30. Et de filiis Phahath Moab, Edna, et Chalal, Banaias, et Maasias, Mathanias, Beleleel, Bennui, et Manasse.
31. Et de filiis Herem, Eliezer, Iosue, Melchias, Semeias, Simeon,
32. Beniamin, Maloch, Samarias.
33. Et de filiis Hasom, Mathanai, Mathatha, Zabad, Elipheleth, Iermai, Manasse, Semei.
34. De filiis Bani, Maaddi, Amram, et Uel,
35. Baneas, et Badaias, Cheliau,
36. Vania, Marimuth, et Eliasib,
37. Mathanias, Mathanai, et Iasi,
38. et Bani, et Bennui, Semei,
39. et Salmias, et Nathan, et Adaias,
40. et Mechnedebai, Sisai, Sarai,
41. Ezrel, et Selemiau, Semeria,
42. Sellum, Amaria, Ioseph.
43. De filiis Nebo, Iehiel, Mathathias, Zabad, Zabina, Ieddu, et Ioël, et Banaia.
44. Omnes hi acceperant uxores alienigenas, et fuerunt ex eis mulieres, quae pepererant filios.

N E H E M I A S.

CAP. I.

Nehemias, audita Hierosolymae sorte, Dei implorat misericordiam.

1. Verba Nehemiae filii Helchiae. Et factum est in mense Casleu, anno vigesimo, et ego eram in Susis castro
2. Et venit Hanani unus de fratribus meis, ipse et viri ex Iuda; et interrogavi eos de Iudaeis, qui remanserant, et supererant de captivitate, et Ierusalem.
3. Et dixerunt mihi: Qui remanserunt, et relicti sunt de captivitate ibi in provincia, in afflictione magna sunt, et in opprobrio; et murus Ierusalem dissipatus est, et portae eius combustae sunt igni*.

* 4 Reg. 25, 9. 10. 2 Paral. 36, 10. Ierem. 39, 8.

4. Cumque audissem verba huiuscemodi*, sedi et flevi, et luxi diebus multis; ieiunabam, et orabam ante faciem Dei coeli;

* Exod. 20, 5. 6. 2 Paral. 6, 14.

5. et dixi*: Quaeso, Domine Deus

וְשִׁמְעִי וְקֵלָיָה הוּא קְלִיטָא פְּתַחְיָה יְהוּדָה וֶאֱלִיעֶזֶר׃ וּמִן־הַמְשֹׁרְרִים 24
אֶלְיָשִׁיב וּמִן־הַשֹּׁעֲרִים שַׁלֻּם וָטֶלֶם וְאוּרִי׃ וּמִיִּשְׂרָאֵל מִבְּנֵי פַרְעֹשׁ כה
רַמְיָה וְיִזִּיָּה וּמַלְכִּיָּה וּמִיָּמִן וְאֶלְעָזָר וּמַלְכִּיָּה וּבְנָיָה׃ וּמִבְּנֵי עֵילָם 26
מַתַּנְיָה זְכַרְיָה וִיחִיאֵל וְעַבְדִּי וִירֵמוֹת וְאֵלִיָּה׃ וּמִבְּנֵי זַתּוּא אֶלְיוֹעֵנַי 27
אֶלְיָשִׁיב מַתַּנְיָה וִירֵמוֹת וְזָבָד וַעֲזִיזָא׃ וּמִבְּנֵי בֵּבָי יְהוֹחָנָן חֲנַנְיָה 28
זַבַּי עַתְלָי׃ וּמִבְּנֵי בָּנִי מְשֻׁלָּם מַלּוּךְ וַעֲדָיָה יָשׁוּב וּשְׁאָל יְרָמוֹת׃ וּמִבְּנֵי 29 ל
פַּחַת מוֹאָב עַדְנָא וּכְלָל בְּנָיָה מַעֲשֵׂיָה מַתַּנְיָה בְצַלְאֵל וּבִנּוּי וּמְנַשֶּׁה׃
וּבְנֵי חָרִם אֱלִיעֶזֶר יִשִּׁיָּה מַלְכִּיָּה שְׁמַעְיָה שִׁמְעוֹן׃ בִּנְיָמִן מַלּוּךְ שְׁמַרְיָה׃ 31 32
מִבְּנֵי חָשֻׁם מַתְּנַי מַתַּתָּה זָבָד אֱלִיפֶלֶט יְרֵמַי מְנַשֶּׁה שִׁמְעִי׃ מִבְּנֵי בָנִי 33 -34
מַעֲדַי עַמְרָם וְאוּאֵל׃ בְּנָיָה בֵדְיָה כְּלוּהִי׃ וַנְיָה מְרֵמוֹת אֶלְיָשִׁיב׃ 36-
מַתַּנְיָה מַתְּנַי וְיַעֲשָׂו׃ וּבָנִי וּבִנּוּי שִׁמְעִי׃ וְשֶׁלֶמְיָה וְנָתָן וַעֲדָיָה׃ מַכְנַדְבַי 37-מ
שָׁשַׁי שָׁרָי׃ עֲזַרְאֵל וְשֶׁלֶמְיָהוּ שְׁמַרְיָה׃ שַׁלּוּם אֲמַרְיָה יוֹסֵף׃ מִבְּנֵי נְבוֹ -41 43-
יְעִיאֵל מַתִּתְיָה זָבָד זְבִינָא יַדּוֹ וְיוֹאֵל בְּנָיָה׃ כָּל־אֵלֶּה נָשְׂאֵי נָשִׁים 44
נָכְרִיּוֹת וְיֵשׁ מֵהֶם נָשִׁים וַיָּשִׂימוּ בָּנִים׃

נחמיה

NEHEMIAS.

CAPUT I. א

דִּבְרֵי נְחֶמְיָה בֶּן־חֲכַלְיָה וַיְהִי בְחֹדֶשׁ־כִּסְלֵו שְׁנַת עֶשְׂרִים וַאֲנִי א
הָיִיתִי בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה׃ וַיָּבֹא חֲנָנִי אֶחָד מֵאַחַי הוּא וַאֲנָשִׁים מִיהוּדָה 2
וָאֶשְׁאָלֵם עַל־הַיְּהוּדִים הַפְּלֵיטָה אֲשֶׁר־נִשְׁאֲרוּ מִן־הַשֶּׁבִי וְעַל־
יְרוּשָׁלִָם׃ וַיֹּאמְרוּ לִי הַנִּשְׁאָרִים אֲשֶׁר נִשְׁאֲרוּ מִן־הַשְּׁבִי שָׁם בַּמְּדִינָה 3
בְּרָעָה גְדֹלָה וּבְחֶרְפָּה וְחוֹמַת יְרוּשָׁלִַם מְפֹרָצֶת וּשְׁעָרֶיהָ נִצְּתוּ בָאֵשׁ׃
וַיְהִי כְּשָׁמְעִי אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה יָשַׁבְתִּי וָאֶבְכֶּה וָאֶתְאַבְּלָה יָמִים 4
וָאֱהִי צָם וּמִתְפַּלֵּל לִפְנֵי אֱלֹהֵי הַשָּׁמָיִם׃ וָאֹמַר אָנָּא יְהוָה אֱלֹהֵי ה

X. v. 28. נ"א זַבַּי   v. 29. יְרָמוֹת — וְרָמוֹת ק׳   v. 35. ׳הִי —
׳הוּ ק׳   v. 37. ׳שׂוֹ או ׳שׂוּ — ׳שָׂי ק׳   v. 43. יַדּוֹ — יַדַּי ק׳
v. 44 נָשְׂאֵי — נָשְׂאוּ ק׳   I. v. 3. קמץ בז"ק

הַשָּׁמַיִם הָאֵל הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא שֹׁמֵר הַבְּרִית וָחֶסֶד לְאֹהֲבָיו וּלְשֹׁמְרֵי
6 מִצְוֹתָיו׃ תְּהִי־נָא אָזְנְךָ־קַשֶּׁבֶת וְעֵינֶיךָ פְתוּחוֹת לִשְׁמֹעַ אֶל־תְּפִלַּת
עַבְדְּךָ אֲשֶׁר אָנֹכִי מִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ הַיּוֹם יוֹמָם וָלַיְלָה עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
עֲבָדֶיךָ וּמִתְוַדֶּה עַל־חַטֹּאות בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר חָטָאנוּ לָךְ וַאֲנִי וּבֵית־
7 אָבִי חָטָאנוּ׃ חֲבֹל חָבַלְנוּ לָךְ וְלֹא־שָׁמַרְנוּ אֶת־הַמִּצְוֹת וְאֶת־הַחֻקִּים
8 וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוִּיתָ אֶת־מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ׃ זְכָר־נָא אֶת־הַדָּבָר
אֲשֶׁר צִוִּיתָ אֶת־מֹשֶׁה עַבְדְּךָ לֵאמֹר אַתֶּם תִּמְעָלוּ אֲנִי אָפִיץ אֶתְכֶם
9 בָּעַמִּים׃ וְשַׁבְתֶּם אֵלַי וּשְׁמַרְתֶּם מִצְוֹתַי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם אִם־יִהְיֶה
נִדַּחֲכֶם בִּקְצֵה הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם אֲקַבְּצֵם וַהֲבִיאוֹתִים אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר
י בָּחַרְתִּי לְשַׁכֵּן אֶת־שְׁמִי שָׁם׃ וְהֵם עֲבָדֶיךָ וְעַמֶּךָ אֲשֶׁר פָּדִיתָ בְּכֹחֲךָ
11 הַגָּדוֹל וּבְיָדְךָ הַחֲזָקָה׃ אָנָּא אֲדֹנָי תְּהִי נָא אָזְנְךָ־קַשֶּׁבֶת אֶל־תְּפִלַּת
עַבְדְּךָ וְאֶל־תְּפִלַּת עֲבָדֶיךָ הַחֲפֵצִים לְיִרְאָה אֶת־שְׁמֶךָ וְהַצְלִיחָה־
נָּא לְעַבְדְּךָ הַיּוֹם וּתְנֵהוּ לְרַחֲמִים לִפְנֵי הָאִישׁ הַזֶּה וַאֲנִי הָיִיתִי
מַשְׁקֶה לַמֶּלֶךְ׃

CAP. II. ב

ב

א וַיְהִי ׀ בְּחֹדֶשׁ נִיסָן שְׁנַת עֶשְׂרִים לְאַרְתַּחְשַׁסְתְּא הַמֶּלֶךְ יַיִן לְפָנָיו
2 וָאֶשָּׂא אֶת־הַיַּיִן וָאֶתְּנָה לַמֶּלֶךְ וְלֹא־הָיִיתִי רַע לְפָנָיו׃ וַיֹּאמֶר לִי
הַמֶּלֶךְ מַדּוּעַ ׀ פָּנֶיךָ רָעִים וְאַתָּה אֵינְךָ חוֹלֶה אֵין זֶה כִּי־אִם רֹעַ לֵב
3 וָאִירָא הַרְבֵּה מְאֹד׃ וָאֹמַר לַמֶּלֶךְ הַמֶּלֶךְ לְעוֹלָם יִחְיֶה מַדּוּעַ לֹא־
יֵרְעוּ פָנַי אֲשֶׁר הָעִיר בֵּית־קִבְרוֹת אֲבֹתַי חֲרֵבָה וּשְׁעָרֶיהָ אֻכְּלוּ בָאֵשׁ׃
4 וַיֹּאמֶר לִי הַמֶּלֶךְ עַל־מַה־זֶּה אַתָּה מְבַקֵּשׁ וָאֶתְפַּלֵּל אֶל־אֱלֹהֵי
ה הַשָּׁמָיִם׃ וָאֹמַר לַמֶּלֶךְ אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב וְאִם־יִיטַב עַבְדְּךָ לְפָנֶיךָ
6 אֲשֶׁר תִּשְׁלָחֵנִי אֶל־יְהוּדָה אֶל־עִיר קִבְרוֹת אֲבֹתַי וְאֶבְנֶנָּה׃ וַיֹּאמֶר לִי
הַמֶּלֶךְ וְהַשֵּׁגַל ׀ יוֹשֶׁבֶת אֶצְלוֹ עַד־מָתַי יִהְיֶה מַהֲלָכְךָ וּמָתַי תָּשׁוּב
7 וַיִּיטַב לִפְנֵי־הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלָחֵנִי וָאֶתְּנָה לוֹ זְמָן׃ וָאוֹמַר לַמֶּלֶךְ אִם־עַל־
הַמֶּלֶךְ טוֹב אִגְּרוֹת יִתְּנוּ־לִי עַל־פַּחֲווֹת עֵבֶר הַנָּהָר אֲשֶׁר יַעֲבִירוּנִי עַד
8 אֲשֶׁר־אָבוֹא אֶל־יְהוּדָה׃ וְאִגֶּרֶת אֶל־אָסָף שֹׁמֵר הַפַּרְדֵּס אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ
אֲשֶׁר יִתֶּן־לִי עֵצִים לְקָרוֹת אֶת־שַׁעֲרֵי הַבִּירָה אֲשֶׁר־לַבַּיִת וּלְחוֹמַת
הָעִיר וְלַבַּיִת אֲשֶׁר־אָבוֹא אֵלָיו וַיִּתֶּן־לִי הַמֶּלֶךְ כְּיַד־אֱלֹהַי הַטּוֹבָה
9 עָלָי׃ וָאָבוֹא אֶל־פַּחֲווֹת עֵבֶר הַנָּהָר וָאֶתְּנָה לָהֶם אֵת אִגְּרוֹת הַמֶּלֶךְ
י וַיִּשְׁלַח עִמִּי הַמֶּלֶךְ שָׂרֵי חַיִל וּפָרָשִׁים׃ וַיִּשְׁמַע סַנְבַלַּט הַחֹרֹנִי
וְטוֹבִיָּה הָעֶבֶד הָעַמֹּנִי וַיֵּרַע לָהֶם רָעָה גְדֹלָה אֲשֶׁר־בָּא אָדָם לְבַקֵּשׁ

v. 9. J. במס׳ והביאתים כ׳ וַהֲבִיאוֹתִים ק׳

coeli fortis, magne atque terribilis, qui custodis pactum et misericordiam cum his qui te diligunt, et custodiunt mandata tua.
* Dan. 9, 4.

6. Fiant aures tuae auscultantes*, et oculi tui aperti, ut audias orationem servi tui, quam ego oro coram te hodie nocte et die pro filiis Israël servis tuis; et confiteor pro peccatis filiorum Israël, quibus peccaverunt tibi; ego, et domus patris mei peccavimus.
* Ps. 33, 16. 85, 6. 7.

7. Vanitate seducti sumus, et non custodivimus mandatum tuum*, et caeremonias, et iudicia, quae praecepisti Moysi famulo tuo!
* Ps. 105, 6.

8. Memento verbi, quod mandasti Moysi servo tuo, dicens: Cum transgressi fueritis, ego dispergam vos in populos*; * Deut. 28, 64. 30, 1.

9. et si revertamini ad me, et custodiatis praecepta mea, et faciatis ea; etiamsi abducti fueritis ad extrema coeli, inde congregabo vos, et reducam in locum, quem elegi, ut habitaret nomen meum ibi*.
* Lev. 12, 11. 30, 3.

10. Et ipsi servi tui, et populus tuus*; quos redemisti in fortitudine tua magna, et in manu tua valida.
* Ps. 84, 2.

11. Obsecro Domine, sit auris tua attendens ad orationem servi tui, et ad orationem servorum tuorum, qui volunt timere nomen tuum; et dirige servum tuum hodie, et da ei misericordiam ante virum hunc. Ego enim eram pincerna regis.

Cap. II.

Nehemias acceptis a rege litteris venit Ierusalem, et murorum exstructionem invitis hostibus adgreditur.

1. Factum est autem in mense Nisan, anno vigesimo Artaxerxis regis; et vinum erat ante eum, et levavi vinum, et dedi regi; et eram quasi languidus ante faciem eius.

2. Dixitque mihi rex: Quare vultus tuus tristis est, cum te aegrotum non videam? non est hoc frustra, sed malum, nescio quod, in corde tuo est. Et timui valde, ac nimis;

3. et dixi regi: Rex in aeternum vive! quare non moereat vultus meus, quia civitas domus sepulchrorum patris mei deserta est, et portae eius combustae sunt igni*?
* c. 1, 3.

4. Et ait mihi rex: Pro qua re postulas? Et oravi Deum coeli,

5. et dixi ad regem: Si videtur regi bonum, et si placet servus tuus ante faciem tuam, ut mittas me in Iudaeam ad civitatem sepulchri patris mei, et aedificabo eam.

6. Dixitque mihi rex, et regina, quae sedebat iuxta eum: Usque ad quod tempus erit iter tuum, et quando reverteris? Et placuit ante vultum regis, et misit me; et constitui ei tempus.

7. Et dixi regi: Si regi videtur bonum, epistolas det mihi ad duces regionis trans flumen, ut traducant me, donec veniam in Iudaeam;

8. et epistolam ad Asaph custodem saltus regis, ut det mihi ligna, ut tegere possim portas turris domus, et muros civitatis, et domum, quam ingressus fuero. Et dedit mihi rex iuxta manum * Dei mei bonam mecum. * 1 Esdr. 7, 6. 9.
Deut. 31, 6. 8. Ps. 26, 9.

9. Et veni ad duces regionis trans flumen, dedique eis epistolas regis. Miserat autem rex mecum principes militum, et equites.

10. Et audierunt Sanaballat Horonites, et Tobias servus Ammanites; et contristati sunt afflictione magna, quod venisset homo, qui quaereret prosperitatem filiorum Israël.

11. Et veni Ierusalem, et eram ibi tribus diebus,

12. et surrexi nocte ego, et viri pauci mecum, et non indicavi cuiquam, quid Deus dedisset in corde meo, ut facerem in Ierusalem, et iumentum non erat mecum, nisi animal, cui sedebam.

13. Et egressus sum per portam vallis nocte, et ante fontem draconis, et ad portam stercoris, et considerabam murum Ierusalem dissipatum, et portas eius consumptas igni.

14. Et transivi ad portam fontis, et ad aquaeductum regis*, et non erat locus iumento, cui sedebam, ut transiret. * 4 Reg. 20, 20. 2 Par. 32, 30.

15. Et ascendi per torrentem nocte, et considerabam murum, et reversus veni ad portam vallis, et redii.

16. Magistratus autem nesciebant, quo abiissem, aut quid ego facerem; sed et Iudaeis et sacerdotibus, et optimatibus, et magistratibus, et reliquis, qui faciebant opus, usque ad id loci nihil indicaveram.

17. Et dixi eis: Vos nostis afflictionem, in qua sumus; quia Ierusalem deserta est, et portae eius consumptae sunt igni; venite, et aedificemus muros Ierusalem, et non simus ultra opprobrium.

18. Et indicavi eis manum Dei mei, quod esset bona mecum, et verba regis, quae locutus esset mihi, et aio: Surgamus, et aedificemus. Et confortatae sunt manus eorum in bono.

19. Audierunt autem Sanaballat Horonites, et Tobias servus Ammanites, et Gosem Arabs, et subsannaverunt nos, et despexerunt, dixeruntque: Quae est haec res, quam facitis? numquid contra regem vos rebellatis?

20. Et reddidi eis sermonem, dixique ad eos: Deus coeli ipse nos iuvat, et nos servi eius sumus; surgamus et aedificemus; vobis autem non est pars*, et iustitia, et memoria in Ierusalem. * Deut. 32, 9.

Cap. III.

Muri, turres, portae extruuntur.

1. Et surrexit Eliasib sacerdos magnus, et fratres eius sacerdotes, et aedificaverunt portam gregis; ipsi sanctificaverunt eam, et statuerunt valvas eius, et usque ad turrim centum cubitorum sanctificaverunt eam, usque ad turrim Hananeel.

2. Et iuxta eum aedificaverunt viri Iericho; et iuxta eum aedificavit Zachur filius Amri.

3. Portam autem piscium aedificaverunt filii Asnaa; ipsi texerunt eam, et statuerunt valvas eius, et seras, et vectes. Et iuxta eos aedificavit Marimuth filius Uriae, filii Accus.

4. Et iuxta eum aedificavit Mosollam filius Barachiae, filii Mesezebel; et iuxta eos aedificavit Sadoc filius Baana.

5. Et iuxta eos aedificaverunt Thecueni; optimates autem eorum non supposuerunt colla sua in opere Domini sui.

6. Et portam veterem aedificaverunt Ioiada filius Phasea, et Mosollam filius Besodia; ipsi texerunt eam, et statuerunt valvas eius, et seras, et vectes.

7. Et iuxta eos aedificaverunt Meltias Gabaonites, et Iadon Meronathites, viri de Gabaon et Maspha, pro duce, qui erat in regione trans flumen.

8. Et iuxta eum aedificavit Eziel filius Araia aurifex; et iuxta eum aedificavit Ananias filius pigmentarii; et dimiserunt Ierusalem usque ad murum plateae latioris.

9. Et iuxta eum aedificavit Raphaia filius Hur, princeps vici Ierusalem.

11 טוֹבָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וָאָבוֹא אֶל־יְרוּשָׁלָ͏ִם וָאֱהִי־שָׁם יָמִים שְׁלֹשָׁה׃
12 וָאָקוּם ׀ לַיְלָה אֲנִי וַאֲנָשִׁים ׀ מְעַט עִמִּי וְלֹא־הִגַּדְתִּי לְאָדָם מָה אֱלֹהַי
נֹתֵן אֶל־לִבִּי לַעֲשׂוֹת לִירוּשָׁלָ͏ִם וּבְהֵמָה אֵין עִמִּי כִּי אִם־הַבְּהֵמָה
13 אֲשֶׁר אֲנִי רֹכֵב בָּהּ׃ וָאֵצְאָה בְשַׁעַר־הַגַּיְא לַיְלָה וְאֶל־פְּנֵי עֵין הַתַּנִּין
וְאֶל־שַׁעַר הָאַשְׁפֹּת וָאֱהִי שֹׂבֵר בְּחוֹמֹת יְרוּשָׁלַ͏ִם אֲשֶׁר־הֵם ׀ פְּרוּצִים
14 וּשְׁעָרֶיהָ אֻכְּלוּ בָאֵשׁ׃ וָאֶעֱבֹר אֶל־שַׁעַר הָעַיִן וְאֶל־בְּרֵכַת הַמֶּלֶךְ וְאֵין־
טו מָקוֹם לַבְּהֵמָה לַעֲבֹר תַּחְתָּי׃ וָאֱהִי עֹלֶה בַנַּחַל לַיְלָה וָאֱהִי שֹׂבֵר
16 בַּחוֹמָה וָאָשׁוּב וָאָבוֹא בְּשַׁעַר הַגַּיְא וָאָשׁוּב׃ וְהַסְּגָנִים לֹא יָדְעוּ אָנָה
הָלַכְתִּי וּמָה אֲנִי עֹשֶׂה וְלַיְּהוּדִים וְלַכֹּהֲנִים וְלַחֹרִים וְלַסְּגָנִים וּלְיֶתֶר
17 עֹשֵׂה הַמְּלָאכָה עַד־כֵּן לֹא הִגַּדְתִּי׃ וָאוֹמַר אֲלֵהֶם אַתֶּם רֹאִים הָרָעָה
אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ בָהּ אֲשֶׁר יְרוּשָׁלַ͏ִם חֲרֵבָה וּשְׁעָרֶיהָ נִצְּתוּ בָאֵשׁ לְכוּ וְנִבְנֶה
18 אֶת־חוֹמַת יְרוּשָׁלַ͏ִם וְלֹא־נִהְיֶה עוֹד חֶרְפָּה׃ וָאַגִּיד לָהֶם אֶת־יַד אֱלֹהַי
אֲשֶׁר־הִיא טוֹבָה עָלַי וְאַף־דִּבְרֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר אָמַר־לִי וַיֹּאמְרוּ נָקוּם
19 וּבָנִינוּ וַיְחַזְּקוּ יְדֵיהֶם לַטּוֹבָה׃ וַיִּשְׁמַע סַנְבַלַּט הַחֹרֹנִי וְטֹבִיָּה ׀
הָעֶבֶד הָעַמּוֹנִי וְגֶשֶׁם הָעַרְבִי וַיַּלְעִגוּ לָנוּ וַיִּבְזוּ עָלֵינוּ וַיֹּאמְרוּ מָה־
כ הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר־אַתֶּם עֹשִׂים הַעַל הַמֶּלֶךְ אַתֶּם מֹרְדִים׃ וָאָשִׁיב
אוֹתָם דָּבָר וָאוֹמַר לָהֶם אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם הוּא יַצְלִיחַ לָנוּ וַאֲנַחְנוּ עֲבָדָיו
נָקוּם וּבָנִינוּ וְלָכֶם אֵין־חֵלֶק וּצְדָקָה וְזִכָּרוֹן בִּירוּשָׁלָ͏ִם׃

ג CAP. III. ג

א וַיָּקָם אֶלְיָשִׁיב הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶחָיו הַכֹּהֲנִים וַיִּבְנוּ אֶת־שַׁעַר הַצֹּאן
הֵמָּה קִדְּשׁוּהוּ וַיַּעֲמִידוּ דַּלְתֹתָיו וְעַד־מִגְדַּל הַמֵּאָה קִדְּשׁוּהוּ עַד מִגְדַּל
2 3 חֲנַנְאֵל׃ וְעַל־יָדוֹ בָנוּ אַנְשֵׁי יְרֵחוֹ וְעַל־יָדוֹ בָנָה זַכּוּר בֶּן־אִמְרִי׃ וְאֵת
שַׁעַר הַדָּגִים בָּנוּ בְּנֵי הַסְּנָאָה הֵמָּה קֵרוּהוּ וַיַּעֲמִידוּ דַּלְתֹתָיו מַנְעוּלָיו
4 וּבְרִיחָיו׃ וְעַל־יָדָם הֶחֱזִיק מְרֵמוֹת בֶּן־אוּרִיָּה בֶּן־הַקּוֹץ וְעַל־יָדָם
הֶחֱזִיק מְשֻׁלָּם בֶּן־בֶּרֶכְיָה בֶּן־מְשֵׁיזַבְאֵל וְעַל־יָדָם הֶחֱזִיק צָדוֹק בֶּן־
ה בַּעֲנָא׃ וְעַל־יָדָם הֶחֱזִיקוּ הַתְּקוֹעִים וְאַדִּירֵיהֶם לֹא־הֵבִיאוּ צַוָּרָם
6 בַּעֲבֹדַת אֲדֹנֵיהֶם׃ וְאֵת שַׁעַר הַיְשָׁנָה הֶחֱזִיקוּ יוֹיָדָע בֶּן־פָּסֵחַ וּמְשֻׁלָּם
7 בֶּן־בְּסוֹדְיָה הֵמָּה קֵרוּהוּ וַיַּעֲמִידוּ דַּלְתֹתָיו וּמַנְעֻלָיו וּבְרִיחָיו׃ וְעַל־
יָדָם הֶחֱזִיק מְלַטְיָה הַגִּבְעֹנִי וְיָדוֹן הַמֵּרֹנֹתִי אַנְשֵׁי גִבְעוֹן וְהַמִּצְפָּה
8 לְכִסֵּא פַּחַת עֵבֶר הַנָּהָר׃ עַל־יָדוֹ הֶחֱזִיק עֻזִּיאֵל בֶּן־חַרְהֲיָה צוֹרְפִים
וְעַל־יָדוֹ הֶחֱזִיק חֲנַנְיָה בֶּן־הָרַקָּחִים וַיַּעַזְבוּ יְרוּשָׁלַ͏ִם עַד הַחוֹמָה
9 הָרְחָבָה׃ וְעַל־יָדָם הֶחֱזִיק רְפָיָה בֶן־חוּר שַׂר חֲצִי פֶּלֶךְ יְרוּשָׁלָ͏ִם׃

II. v. 13. 15. נ״א שֹׂ׳ — v. 16. פתח בס״פ — III. v. 5. חסר א׳

י וְעַל־יָדָם הֶחֱזִיק יְדָיָה בֶן־חֲרוּמַף וְנֶגֶד בֵּיתוֹ וְעַל־יָדוֹ הֶחֱזִיק חַטּוּשׁ
11 בֶּן־חֲשַׁבְנְיָה׃ מִדָּה שֵׁנִית הֶחֱזִיק מַלְכִּיָּה בֶן־חָרִם וְחַשּׁוּב בֶּן־פַּחַת
12 מוֹאָב וְאֵת מִגְדַּל הַתַּנּוּרִים׃ וְעַל־יָדוֹ הֶחֱזִיק שַׁלּוּם בֶּן־הַלּוֹחֵשׁ שַׂר
13 חֲצִי פֶּלֶךְ יְרוּשָׁלִָם הוּא וּבְנוֹתָיו׃ אֵת שַׁעַר הַגַּיְא הֶחֱזִיק חָנוּן וְיֹשְׁבֵי
זָנוֹחַ הֵמָּה בָנוּהוּ וַיַּעֲמִידוּ דַּלְתֹתָיו מַנְעֻלָיו וּבְרִיחָיו וְאֶלֶף אַמָּה בַּחוֹמָה
14 עַד שַׁעַר הַשְׁפוֹת׃ וְאֵת ׀ שַׁעַר הָאַשְׁפּוֹת הֶחֱזִיק מַלְכִּיָּה בֶן־רֵכָב שַׂר
טו פֶּלֶךְ בֵּית־הַכָּרֶם הוּא יִבְנֶנּוּ וְיַעֲמִיד דַּלְתֹתָיו מַנְעֻלָיו וּבְרִיחָיו׃ וְאֵת
שַׁעַר הָעַיִן הֶחֱזִיק שַׁלּוּן בֶּן־כָּל־חֹזֶה שַׂר פֶּלֶךְ הַמִּצְפָּה הוּא יִבְנֶנּוּ
וִיטַלְלֶנּוּ וְיַעֲמִידוּ דַּלְתֹתָיו מַנְעֻלָיו וּבְרִיחָיו וְאֵת חוֹמַת בְּרֵכַת הַשֶּׁלַח
16 לְגַן־הַמֶּלֶךְ וְעַד־הַמַּעֲלוֹת הַיּוֹרְדוֹת מֵעִיר דָּוִיד׃ אַחֲרָיו הֶחֱזִיק נְחֶמְיָה
בֶן־עַזְבּוּק שַׂר חֲצִי פֶּלֶךְ בֵּית־צוּר עַד־נֶגֶד קִבְרֵי דָוִיד וְעַד הַבְּרֵכָה
17 הָעֲשׂוּיָה וְעַד בֵּית הַגִּבֹּרִים׃ אַחֲרָיו הֶחֱזִיקוּ הַלְוִיִּם רְחוּם בֶּן־בָּנִי עַל־
18 יָדוֹ הֶחֱזִיק חֲשַׁבְיָה שַׂר־חֲצִי־פֶלֶךְ קְעִילָה לְפִלְכּוֹ׃ אַחֲרָיו הֶחֱזִיקוּ
19 אֲחֵיהֶם בַּוַּי בֶּן־חֵנָדָד שַׂר חֲצִי פֶּלֶךְ קְעִילָה׃ וַיְחַזֵּק עַל־יָדוֹ עֵזֶר בֶּן־
כ יֵשׁוּעַ שַׂר הַמִּצְפָּה מִדָּה שֵׁנִית מִנֶּגֶד עֲלֹת הַנֶּשֶׁק הַמִּקְצֹעַ׃ אַחֲרָיו
הֶחֱרָה הֶחֱזִיק בָּרוּךְ בֶּן־זַבַּי מִדָּה שֵׁנִית מִן־הַמִּקְצוֹעַ עַד־פֶּתַח בֵּית
21 אֶלְיָשִׁיב הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל׃ אַחֲרָיו הֶחֱזִיק מְרֵמוֹת בֶּן־אוּרִיָּה בֶּן־הַקּוֹץ
22 מִדָּה שֵׁנִית מִפֶּתַח בֵּית אֶלְיָשִׁיב וְעַד־תַּכְלִית בֵּית אֶלְיָשִׁיב׃ וְאַחֲרָיו
23 הֶחֱזִיקוּ הַכֹּהֲנִים אַנְשֵׁי הַכִּכָּר׃ אַחֲרָיו הֶחֱזִיק בִּנְיָמִן וְחַשּׁוּב נֶגֶד
24 בֵּיתָם אַחֲרָיו הֶחֱזִיק עֲזַרְיָה בֶן־מַעֲשֵׂיָה בֶּן־עֲנָנְיָה אֵצֶל בֵּיתוֹ׃ אַחֲרָיו
הֶחֱזִיק בִּנּוּי בֶּן־חֵנָדָד מִדָּה שֵׁנִית מִבֵּית עֲזַרְיָה עַד־הַמִּקְצוֹעַ וְעַד־
כה הַפִּנָּה׃ פָּלָל בֶּן־אוּזַי מִנֶּגֶד הַמִּקְצוֹעַ וְהַמִּגְדָּל הַיּוֹצֵא מִבֵּית הַמֶּלֶךְ
26 הָעֶלְיוֹן אֲשֶׁר לַחֲצַר הַמַּטָּרָה אַחֲרָיו פְּדָיָה בֶן־פַּרְעֹשׁ׃ וְהַנְּתִינִים הָיוּ
27 יֹשְׁבִים בָּעֹפֶל עַד נֶגֶד שַׁעַר הַמַּיִם לַמִּזְרָח וְהַמִּגְדָּל הַיּוֹצֵא׃ אַחֲרָיו
הֶחֱזִיקוּ הַתְּקֹעִים מִדָּה שֵׁנִית מִנֶּגֶד הַמִּגְדָּל הַגָּדוֹל הַיּוֹצֵא וְעַד חוֹמַת
28 הָעֹפֶל׃ מֵעַל ׀ שַׁעַר הַסּוּסִים הֶחֱזִיקוּ הַכֹּהֲנִים אִישׁ לְנֶגֶד בֵּיתוֹ׃
29 אַחֲרָיו הֶחֱזִיק צָדוֹק בֶּן־אִמֵּר נֶגֶד בֵּיתוֹ וְאַחֲרָיו הֶחֱזִיק שְׁמַעְיָה
ל בֶן־שְׁכַנְיָה שֹׁמֵר שַׁעַר הַמִּזְרָח׃ אחרי הֶחֱזִיק חֲנַנְיָה בֶן־שֶׁלֶמְיָה וְחָנוּן
בֶּן־צָלָף הַשִּׁשִּׁי מִדָּה שֵׁנִי אַחֲרָיו הֶחֱזִיק מְשֻׁלָּם בֶּן־בֶּרֶכְיָה נֶגֶד
31 נִשְׁכָּתוֹ׃ אחרי הֶחֱזִיק מַלְכִּיָּה בֶּן־הַצֹּרְפִי עַד־בֵּית הַנְּתִינִים וְהָרֹכְלִים
32 נֶגֶד שַׁעַר הַמִּפְקָד וְעַד עֲלִיַּת הַפִּנָּה׃ וּבֵין עֲלִיַּת הַפִּנָּה לְשַׁעַר הַצֹּאן

III. v. 13. נ״א הָאַשְׁפּוֹת . 15. 'מִידוּ — 'מִיד ק' v. 20. זַכַּי ק'
v. 30. 'רֵי — 'רָיו ק' v. 31. 'רֵי — 'רָיו ק'

10. Et iuxta eum aedificavit Iedaia filius Haromaph contra domum suam; et iuxta eum aedificavit Hattus filius Haseboniae.

11. Mediam partem vici aedificavit Melchias filius Herem, et Hasub filius Phahath Moab, et turrim furnorum.

12. Et iuxta eum aedificavit Sellum filius Alohes, princeps mediae partis vici Ierusalem, ipse et filiae eius.

13. Et portam vallis aedificavit Hanun, et habitatores Zanoë; ipsi aedificaverunt eam, et statuerunt valvas eius, et seras, et vectes, et mille cubitos in muro usque ad portam sterquilinii.

14. Et portam sterquilinii aedificavit Melchias filius Rechab, princeps vici Bethacharam; ipse aedificavit eam, et statuit valvas eius, et seras, et vectes.

15. Et portam fontis aedificavit Sellum filius Cholboza, princeps pagi Maspha; ipse aedificavit eam, et texit, et statuit valvas eius, et seras, et vectes, et muros * piscinae Siloë in hortum regis, et usque ad gradus, qui descendunt de civitate David.

* Ioh. 9, 7.

16. Post eum aedificavit Nehemias filius Azboc, princeps dimidiae partis vici Bethsur usque contra sepulchrum David, et usque ad piscinam, quae grandi opere constructa est, et usque ad domum fortium.

17. Post eum aedificaverunt Levitae, Rehum filius Benni; post eum aedificavit Hasebias, princeps dimidiae partis vici Ceilae in vico suo.

18. Post eum aedificaverunt fratres eorum Bavai filius Enadad, princeps dimidiae partis Ceilae.

19. Et aedificavit iuxta eum Azer filius Iosue, princeps Maspha, mensuram secundam, contra ascensum * firmissimi anguli.

* 3 Reg. 7, 2. 10, 17. Ies. 22, 8.

20. Post eum in monte aedificavit Baruch filius Zachai mensuram secundam, ab angulo usque ad portam domus Eliasib sacerdotis magni.

21. Post eum aedificavit Merimuth filius Uriae filii Haccus, mensuram secundam, a porta domus Eliasib, donec extenderetur domus Eliasib.

22. Et post eum aedificaverunt sacerdotes viri de campestribus Iordanis.

23. Post eum aedificavit Beniamin et Hasub contra domum suam; et post eum aedificavit Azarias filius Maasiae filii Ananiae contra domum suam.

24. Post eum aedificavit Bennui filius Henadad mensuram secundam, a domo Azariae usque ad flexuram, et usque ad angulum.

25. Phalel filius Ozi contra flexuram et turrim, quae eminet de domo regis excelsa, id est, * in atrio carceris; post eum Phadaia filius Pharos. * Ierem. 32, 2.

26. Nathinaei autem habitabant in Ophel usque contra portam aquarum ad Orientem, et turrim, quae prominebat.

27. Post eum aedificaverunt Thecueni mensuram secundam e regione, a turre magna et eminente usque ad murum templi.

28. Sursum autem a porta * equorum aedificaverunt sacerdotes, unusquisque contra domum suam.

* 4 Reg. 11, 16.

29. Post eos aedificavit Sadoc filius Emmer contra domum suam. Et post eum aedificavit Semaia filius Secheniae, custos portae Orientalis.

30. Post eum aedificavit Hanania filius Selemiae, et Hanun filius Seleph sextus, mensuram secundam; post eum aedificavit Mosollam filius Barachiae, contra gazophylacium suum. Post eum aedificavit Melchias filius aurificis usque ad domum Nathinaeorum, et scruta vendentium contra portam iudicialem, et usque ad coenaculum anguli.

31. Et inter coenaculum anguli in

porta gregis aedificaverunt aurifices et negotiatores.

CAP. IV.

Sanaballat et Tobias subsannant Iudaeos aedificantes: sed hi opus prosequuntur armati.

1. Factum est autem, cum audisset Sanaballat, quod aedificaremus murum, iratus est valde; et motus nimis * subsannavit Iudaeos,
* c. 2, 19.

2. et dixit coram fratribus suis, et frequentia Samaritanorum: Quid Iudaei faciunt imbecilles? Num dimittent eos gentes? Num sacrificabunt, et complebunt in una die? Numquid aedificare poterunt lapides de acervis pulveris, qui combusti sunt?

3. Sed et Tobias Ammanites proximus eius, ait: Aedificent; si ascenderit vulpes*, transiliet murum eorum lapideum. * Thren. 5, 13.

4. Audi Deus noster, quia facti sumus * despectui; converte opprobrium super caput eorum, † et da eos in despectionem in terra captivitatis. * Ps. 43, 14. sq. 78, 4. † Ps. 7, 17.

5. Ne operias iniquitatem eorum, et peccatum eorum coram facie tua non deleatur, † quia irriserunt aedificantes.
* Ps. 31, 1. 78, 6. 7. † Ierem. 18, 23.

6. Itaque aedificavimus murum, et coniunximus totum usque ad partem dimidiam; et provocatum est cor populi ad operandum.

7. Factum est autem, cum audisset Sanaballat, et Tobias, et Arabes, et Ammanitae, et Azotii, quod obducta esset cicatrix muri Ierusalem, et quod coepissent interrupta concludi, irati sunt nimis*.
* v. 1. c. 2, 19.

8. Et congregati sunt omnes pariter, ut venirent, et pugnarent contra Ierusalem, et molirentur insidias.

9. Et oravimus Deum nostrum, et posuimus custodes super murum die ac nocte contra eos.

10. Dixit autem Iudas*: Debilitata est fortitudo portantis, et humus nimia est, et nos non poterimus aedificare murum.
* Num. 14, 2. sq. 20, 3. sq. Deut. 1, 27. sq.

11. Et dixerunt hostes nostri: Nesciant et ignorent, donec veniamus in medium eorum, et interficiamus eos, et cessare faciamus opus.

12. Factum est autem venientibus Iudaeis, qui habitabant iuxta eos, et dicentibus nobis per decem vices, ex omnibus locis, quibus venerant ad nos,

13. statui in loco post murum per circuitum populum in ordinem cum gladiis suis, et lanceis, et arcubus.

14. Et perspexi atque surrexi; et aio ad optimates et magistratus, et ad reliquam partem vulgi: * Nolite timere a facie eorum; Domini magni et terribilis mementote, et pugnate pro fratribus vestris, filiis vestris, et filiabus vestris, et uxoribus vestris, et domibus vestris.
* Deut. 1, 29. 30. 31, 6.

15. Factum est autem, cum audissent inimici nostri, nunciatum esse nobis, dissipavit Deus * consilium eorum. Et reversi sumus omnes ad muros, unusquisque ad opus suum.
* Ps. 32, 10. Iob. 5, 12.

16. Et factum est a die illa, media pars iuvenum eorum faciebat opus, et media parata erat ad bellum, et lanceae, et scuta, et arcus, et loricae, et principes post eos in omni domo Iuda.

17. Aedificantium in muro, et portantium onera, et imponentium, una manu sua faciebat opus, et altera tenebat gladium.

18. Aedificantium enim unusquisque gladio erat accinctus renes. Et aedificabant, et clangebant buccina iuxta me.

19. Et dixi ad optimates, et ad magistratus, et ad reliquam partem vulgi: Opus grande est et latum, et nos separati sumus in muro procul alter ab altero.

20. In loco quocumque audieritis

33 הֶחֱזִיקוּ הַצֹּרְפִים וְהָרֹכְלִים׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמַע סַנְבַלַּט כִּי־אֲנַחְנוּ
בוֹנִים אֶת־הַחוֹמָה וַיִּחַר לוֹ וַיִּכְעַס הַרְבֵּה וַיַּלְעֵג עַל־הַיְּהוּדִים׃
34 וַיֹּאמֶר ׀ לִפְנֵי אֶחָיו וְחֵיל שֹׁמְרוֹן וַיֹּאמֶר מָה הַיְּהוּדִים הָאֲמֵלָלִים
עֹשִׂים הֲיַעַזְבוּ לָהֶם הֲיִזְבָּחוּ הַיְכַלּוּ בַיּוֹם הַיְחַיּוּ אֶת־הָאֲבָנִים מֵעֲרֵמוֹת
לה הֶעָפָר וְהֵמָּה שְׂרוּפוֹת׃ וְטוֹבִיָּה הָעַמֹּנִי אֶצְלוֹ וַיֹּאמֶר גַּם אֲשֶׁר־הֵם
36 בּוֹנִים אִם־יַעֲלֶה שׁוּעָל וּפָרַץ חוֹמַת אַבְנֵיהֶם׃ שְׁמַע אֱלֹהֵינוּ כִּי־
הָיִינוּ בוּזָה וְהָשֵׁב חֶרְפָּתָם אֶל־רֹאשָׁם וּתְנֵם לְבִזָּה בְּאֶרֶץ שִׁבְיָה׃
37 וְאַל־תְּכַס עַל־עֲוֺנָם וְחַטָּאתָם מִלְּפָנֶיךָ אַל־תִּמָּחֶה כִּי הִכְעִיסוּ לְנֶגֶד
38 הַבּוֹנִים׃ וַנִּבְנֶה אֶת־הַחוֹמָה וַתִּקָּשֵׁר כָּל־הַחוֹמָה עַד־חֶצְיָהּ וַיְהִי לֵב
לָעָם לַעֲשׂוֹת׃

ד Cap. IV. ד

א וַיְהִי ׀ כַּאֲשֶׁר שָׁמַע סַנְבַלַּט וְטוֹבִיָּה וְהָעַרְבִים וְהָעַמֹּנִים וְהָאַשְׁדּוֹדִים
כִּי־עָלְתָה אֲרוּכָה לְחֹמוֹת יְרוּשָׁלִַם כִּי־הֵחֵלּוּ הַפְּרֻצִים לְהִסָּתֵם וַיִּחַר
2 לָהֶם מְאֹד׃ וַיִּקְשְׁרוּ כֻלָּם יַחְדָּו לָבוֹא לְהִלָּחֵם בִּירוּשָׁלִָם וְלַעֲשׂוֹת לוֹ
3 תּוֹעָה׃ וַנִּתְפַּלֵּל אֶל־אֱלֹהֵינוּ וַנַּעֲמִיד מִשְׁמָר עֲלֵיהֶם יוֹמָם וָלַיְלָה
4 מִפְּנֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה כָּשַׁל כֹּחַ הַסַּבָּל וְהֶעָפָר הַרְבֵּה וַאֲנַחְנוּ לֹא
ה נוּכַל לִבְנוֹת בַּחוֹמָה׃ וַיֹּאמְרוּ צָרֵינוּ לֹא יֵדְעוּ וְלֹא יִרְאוּ עַד אֲשֶׁר־
6 נָבוֹא אֶל־תּוֹכָם וַהֲרַגְנוּם וְהִשְׁבַּתְנוּ אֶת־הַמְּלָאכָה׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־בָּאוּ
הַיְּהוּדִים הַיֹּשְׁבִים אֶצְלָם וַיֹּאמְרוּ לָנוּ עֶשֶׂר פְּעָמִים מִכָּל־הַמְּקֹמוֹת
7 אֲשֶׁר־תָּשׁוּבוּ עָלֵינוּ׃ וָאַעֲמִיד מִתַּחְתִּיּוֹת לַמָּקוֹם מֵאַחֲרֵי לַחוֹמָה
בַּצְּחִחִיִּים וָאַעֲמִיד אֶת־הָעָם לְמִשְׁפָּחוֹת עִם־חַרְבֹתֵיהֶם רָמְחֵיהֶם
8 וְקַשְּׁתֹתֵיהֶם׃ וָאֵרֶא וָאָקוּם וָאֹמַר אֶל־הַחֹרִים וְאֶל־הַסְּגָנִים וְאֶל־
יֶתֶר הָעָם אַל־תִּירְאוּ מִפְּנֵיהֶם אֶת־אֲדֹנָי הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא זְכֹרוּ וְהִלָּחֲמוּ
9 עַל־אֲחֵיכֶם בְּנֵיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם נְשֵׁיכֶם וּבָתֵּיכֶם׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמְעוּ
אוֹיְבֵינוּ כִּי־נוֹדַע לָנוּ וַיָּפֶר הָאֱלֹהִים אֶת־עֲצָתָם וַנָּשָׁוב כֻּלָּנוּ אֶל־
י הַחוֹמָה אִישׁ אֶל־מְלַאכְתּוֹ׃ וַיְהִי ׀ מִן־הַיּוֹם הַהוּא חֲצִי נְעָרַי עֹשִׂים
בַּמְּלָאכָה וְחֶצְיָם מַחֲזִיקִים וְהָרְמָחִים הַמָּגִנִּים וְהַקְּשָׁתוֹת וְהַשִּׁרְיֹנִים
11 וְהַשָּׂרִים אַחֲרֵי כָּל־בֵּית יְהוּדָה׃ הַבּוֹנִים בַּחוֹמָה וְהַנֹּשְׂאִים בַּסֶּבֶל
12 עֹמְשִׂים בְּאַחַת יָדוֹ עֹשֶׂה בַמְּלָאכָה וְאַחַת מַחֲזֶקֶת הַשָּׁלַח׃ וְהַבּוֹנִים
13 אִישׁ חַרְבּוֹ אֲסוּרִים עַל־מָתְנָיו וּבוֹנִים וְהַתּוֹקֵעַ בַּשּׁוֹפָר אֶצְלִי׃ וָאֹמַר
אֶל־הַחֹרִים וְאֶל־הַסְּגָנִים וְאֶל־יֶתֶר הָעָם הַמְּלָאכָה הַרְבֵּה וּרְחָבָה
14 וַאֲנַחְנוּ נִפְרָדִים עַל־הַחוֹמָה רְחוֹקִים אִישׁ מֵאָחִיו׃ בִּמְקוֹם אֲשֶׁר

IV. v. 7. חִיִּים׳ — ׳חִים ק׳ v. 9. וַנָּשָׁוב — וַנָּשָׁב ק׳

תִּשְׁמְעוּ֙ אֶת־ק֣וֹל הַשּׁוֹפָ֔ר שָׁ֖מָּה תִּקָּבְצ֣וּ אֵלֵ֑ינוּ אֱלֹהֵ֖ינוּ יִלָּ֥חֶם לָֽנוּ׃
טו וַאֲנַ֖חְנוּ עֹשִׂ֣ים בַּמְּלָאכָ֑ה וְחֶצְיָ֗ם מַחֲזִיקִים֙ בָּרְמָחִ֔ים מֵעֲל֣וֹת הַשַּׁ֔חַר עַ֖ד
16 צֵ֥את הַכּוֹכָבִֽים׃ גַּ֣ם בָּעֵ֤ת הַהִיא֙ אָמַ֣רְתִּי לָעָ֔ם אִ֣ישׁ וְנַעֲר֔וֹ יָלִ֖ינוּ בְּת֣וֹךְ
17 יְרוּשָׁלִָ֑ם וְהָיוּ־לָ֧נוּ הַלַּ֛יְלָה מִשְׁמָ֖ר וְהַיּ֥וֹם מְלָאכָֽה׃ וְאֵ֨ין אֲנִ֜י וְאַחַ֣י
וּנְעָרַ֗י וְאַנְשֵׁ֤י הַמִּשְׁמָר֙ אֲשֶׁ֣ר אַחֲרַ֔י אֵין־אֲנַ֖חְנוּ פֹשְׁטִ֣ים בְּגָדֵ֑ינוּ אִ֖ישׁ
שִׁלְח֥וֹ הַמָּֽיִם׃

Cap. V. ה

ה

א 2 וַתְּהִ֨י צַעֲקַ֥ת הָעָ֛ם וּנְשֵׁיהֶ֖ם גְּדוֹלָ֑ה אֶל־אֲחֵיהֶ֖ם הַיְּהוּדִֽים׃ וְיֵשׁ֙ אֲשֶׁ֣ר
3 אֹמְרִ֔ים בָּנֵ֥ינוּ וּבְנֹתֵ֖ינוּ אֲנַ֣חְנוּ רַבִּ֑ים וְנִקְחָ֥ה דָגָ֖ן וְנֹאכְלָ֥ה וְנִחְיֶֽה׃ וְיֵשׁ֙
אֲשֶׁ֣ר אֹמְרִ֔ים שְׂדֹתֵ֛ינוּ וּכְרָמֵ֥ינוּ וּבָתֵּ֖ינוּ אֲנַ֣חְנוּ עֹרְבִ֑ים וְנִקְחָ֥ה דָגָ֖ן
4 בָּרָעָֽב׃ וְיֵשׁ֙ אֲשֶׁ֣ר אֹמְרִ֔ים לָוִ֥ינוּ כֶ֖סֶף לְמִדַּ֣ת הַמֶּ֑לֶךְ שְׂדֹתֵ֖ינוּ וּכְרָמֵֽינוּ׃
ה וְעַתָּ֗ה כִּבְשַׂ֤ר אַחֵ֙ינוּ֙ בְּשָׂרֵ֔נוּ כִּבְנֵיהֶ֖ם בְּנֵ֑ינוּ וְהִנֵּ֣ה אֲנַ֣חְנוּ כֹ֠בְשִׁים אֶת־
בָּנֵ֨ינוּ וְאֶת־בְּנֹתֵ֜ינוּ לַעֲבָדִ֗ים וְיֵ֨שׁ מִבְּנֹתֵ֤ינוּ נִכְבָּשׁוֹת֙ וְאֵ֣ין לְאֵ֣ל יָדֵ֔נוּ
6 וּשְׂדֹתֵ֥ינוּ וּכְרָמֵ֖ינוּ לַאֲחֵרִֽים׃ וַיִּ֥חַר לִ֖י מְאֹ֑ד כַּאֲשֶׁ֤ר שָׁמַ֙עְתִּי֙ אֶת־זַֽעֲקָתָ֔ם
7 וְאֵ֖ת הַדְּבָרִ֥ים הָאֵֽלֶּה׃ וַיִּמָּלֵ֨ךְ לִבִּ֜י עָלַ֗י וָאָרִ֙יבָה֙ אֶת־הַחֹרִ֣ים וְאֶת־
הַסְּגָנִ֔ים וָאֹמְרָ֣ה לָהֶ֔ם מַשָּׁ֥א אִישׁ־בְּאָחִ֖יו אַתֶּ֣ם נֹשְׁאִ֑ים וָאֶתֵּ֥ן עֲלֵיהֶ֖ם
8 קְהִלָּ֥ה גְדוֹלָֽה׃ וָאֹמְרָ֣ה לָהֶ֗ם אֲנַ֨חְנוּ קָנִ֜ינוּ אֶת־אַחֵ֣ינוּ הַיְּהוּדִ֗ים הַנִּמְכָּרִים֙
לַגּוֹיִם֙ כְּדֵ֣י בָ֔נוּ וְגַם־אַתֶּ֛ם תִּמְכְּר֥וּ אֶת־אֲחֵיכֶ֖ם וְנִמְכְּרוּ־לָ֑נוּ וַֽיַּחֲרִ֔ישׁוּ
9 וְלֹ֥א מָצְא֖וּ דָּבָֽר׃ וַיֹּאמַ֕ר לֹא־ט֣וֹב הַדָּבָ֔ר אֲשֶׁר־אַתֶּ֖ם עֹשִׂ֑ים הֲל֞וֹא
י בְּיִרְאַ֤ת אֱלֹהֵ֙ינוּ֙ תֵּלֵ֔כוּ מֵחֶרְפַּ֖ת הַגּוֹיִ֥ם אוֹיְבֵֽינוּ׃ וְגַם־אֲנִ֞י אַחַ֣י וּנְעָרַ֗י
11 נֹשִׁ֥ים בָּהֶ֖ם כֶּ֣סֶף וְדָגָ֑ן נַֽעַזְבָה־נָּ֖א אֶת־הַמַּשָּׁ֥א הַזֶּֽה׃ הָשִׁ֣יבוּ נָ֠א לָהֶ֨ם
כְּהַיּ֜וֹם שְׂדֹתֵיהֶ֛ם כַּרְמֵיהֶ֥ם זֵיתֵיהֶ֖ם וּבָתֵּיהֶ֑ם וּמְאַ֨ת הַכֶּ֤סֶף וְהַדָּגָן֙
12 הַתִּיר֣וֹשׁ וְהַיִּצְהָ֔ר אֲשֶׁ֥ר אַתֶּ֖ם נֹשִׁ֥ים בָּהֶֽם׃ וַיֹּאמְר֤וּ נָשִׁיב֙ וּמֵהֶם֙ לֹ֣א
נְבַקֵּ֔שׁ כֵּ֣ן נַעֲשֶׂ֔ה כַּאֲשֶׁ֖ר אַתָּ֣ה אוֹמֵ֑ר וָֽאֶקְרָא֙ אֶת־הַכֹּ֣הֲנִ֔ים וָאַשְׁבִּיעֵ֔ם
13 לַעֲשׂ֖וֹת כַּדָּבָ֥ר הַזֶּֽה׃ גַּם־חָצְנִ֣י נָעַ֗רְתִּי וָֽאֹמְרָ֡ה כָּ֣כָה יְנַעֵ֣ר הָאֱלֹהִ֩ים
אֶת־כָּל־הָאִ֨ישׁ אֲשֶׁ֜ר לֹֽא־יָקִ֜ים אֶת־הַדָּבָ֣ר הַזֶּ֗ה מִבֵּיתוֹ֙ וּמִ֣יגִיע֔וֹ וְכָ֛כָה
יִהְיֶ֖ה נָע֣וּר וָרֵ֑ק וַיֹּאמְר֨וּ כָֽל־הַקָּהָ֜ל אָמֵ֗ן וַיְהַֽלְלוּ֙ אֶת־יְהוָ֔ה וַיַּ֥עַשׂ הָעָ֖ם
14 כַּדָּבָ֥ר הַזֶּֽה׃ גַּ֣ם מִיּ֣וֹם ׀ אֲשֶׁר־צִוָּ֣ה אֹתִ֡י לִהְי֣וֹת פֶּחָם֩ בְּאֶ֨רֶץ יְהוּדָ֜ה
מִשְּׁנַ֣ת עֶשְׂרִ֗ים וְעַ֨ד שְׁנַ֤ת שְׁלֹשִׁים֙ וּשְׁתַּ֔יִם לְאַרְתַּחְשַׁ֣סְתְּא הַמֶּ֔לֶךְ שָׁנִ֖ים
טו שְׁתֵּ֣ים עֶשְׂרֵ֑ה אֲנִ֣י וְאַחַ֔י לֶ֥חֶם הַפֶּ֖חָה לֹ֥א אָכַֽלְתִּי׃ וְהַפַּחוֹת֩ הָרִאשֹׁנִ֨ים
אֲשֶׁר־לְפָנַ֜י הִכְבִּ֣ידוּ עַל־הָעָ֗ם וַיִּקְח֨וּ מֵהֶ֜ם בְּלֶ֤חֶם וָיַ֙יִן֙ אַחַר֙ כֶּֽסֶף־

v. 7. V. נְשְׁאִים — נֹשִׁים ק׳   v. 9. ויאמר — וָאֹמַר ק׳
v. 14. פתח בס״פ

clangorem tubae, *illuc concurrite ad nos; Deus noster pugnabit pro nobis. * Exod. 14, 14. 25.

21. Et nos ipsi faciamus opus; et media pars nostrum teneat lanceas ab ascensu aurorae, donec egrediantur astra.

22. In tempore quoque illo dixi populo: Unusquisque cum puero suo maneat in medio Ierusalem, et sint nobis vices per noctem, et diem ad operandum.

23. Ego autem et fratres mei, et pueri mei, et custodes, qui erant post me, non deponebamus vestimenta nostra; unusquisque tantum nudabatur ad baptismum.

CAP. V.

Nehemias populum fame et aere alieno gravatum sublevat.

1. Et factus est clamor populi, et uxorum eius magnus adversus fratres suos Iudaeos.

2. Et erant, qui dicerent: Filii nostri, et filiae nostrae multae sunt nimis: accipiamus pro pretio eorum frumentum, et comedamus, et vivamus.

3. Et erant, qui dicerent: Agros nostros, et vineas, et domos nostras opponamus, et accipiamus frumentum in fame.

4. Et alii dicebant: Mutuo sumamus pecunias in tributa regis, demusque agros nostros et vineas.

5. Et nunc sicut carnes fratrum nostrorum, sic carnes nostrae sunt; et sicut filii eorum, ita et filii nostri. Ecce! nos subiugamus filios nostros, et filias nostras in servitutem, et de filiabus nostris sunt famulae, nec habemus, unde possint redimi, et agros nostros, et vineas nostras alii possident.

6. Et iratus sum * nimis, cum audissem clamorem eorum secundum verba haec. * Ps. 118, 53.

7. Cogitavitque cor meum mecum, et increpavi optimates et magistratus, et dixi eis: Usurasne singuli a fratribus vestris exigitis? *Et congregavi adversum eos concionem magnam, * Exod. 22, 25. Lev. 25, 36. 37. Deut. 23, 19. 20.

8. et dixi eis: Nos, ut scitis, redemimus fratres nostros Iudaeos, qui venditi fuerant gentibus, secundum possibilitatem nostram; et vos igitur vendetis fratres vestros, et redimemus eos? Et siluerunt, nec invenerunt, quid responderent.

9. Dixique ad eos: Non est bona res, quam facitis; quare non in timore Dei nostri ambulatis, ne exprobretur nobis a gentibus inimicis nostris?

10. Et ego, et fratres mei, et pueri mei commodavimus plurimis pecuniam et frumentum; non repetamus in commune istud, aes alienum concedamus, quod debetur nobis.

11. Reddite eis hodie agros suos, et vineas suas, et oliveta sua, et domos suas; quin potius et centesimam pecuniae, frumenti, vini, et olei, quam exigere soletis ab eis, date pro illis.

12. Et dixerunt: Reddemus, et ab eis nihil quaeremus; sicque faciemus, ut loqueris. Et vocavi sacerdotes, et adiuravi eos, ut facerent, iuxta quod dixeram.

13. Insuper excussi sinum meum, et dixi: Sic excutiat Deus omnem virum, qui non compleverit verbum istud, de domo sua, et de laboribus suis; * sic excutiatur, et vacuus fiat. Et dixit universa multitudo: Amen. Et laudaverunt Deum. Fecit ergo populus sicut erat dictum.

* Job. 38, 13. Ies. 24, 1.

14. A die autem illa, qua praeceperat rex mihi, ut essem dux in terra Iuda, ab anno vigesimo usque ad annum trigesimum secundum Artaxerxis regis per annos duodecim, ego et fratres mei annonas, quae ducibus debebantur, non comedimus;

15. duces autem primi, qui fuerant ante me, gravaverunt populum, et acceperunt ab eis in pane, et vino, et pecunia quotidie siclos qua-

draginta, sed et ministri eorum depresserunt populum. Ego autem non feci ita propter timorem Dei;

16. Quin potius in opere muri aedificavi, et agrum non emi, et omnes pueri mei congregati ad opus erant.

17. Iudaei quoque et magistratus centum quinquaginta viri, et qui veniebant ad nos de gentibus, quae in circuitu nostro sunt, in mensa mea erant.

18. Parabatur autem mihi per dies singulos bos unus, arietes sex electi, exceptis volatilibus, et inter dies decem vina diversa, et alia multa tribuebam; insuper et annonas ducatus mei non quaesivi; valde enim attenuatus erat populus.

19. Memento * mei Deus meus in bonum secundum omnia, quae feci populo huic. * c. 13, 22. 31.

Cap. VI.

Inimicorum dolos et consilia Nehemias detegit.

1. Factum est autem, cum audisset Sanaballat, et Tobias, et Gossem Arabs, et caeteri inimici nostri, quod aedificassem ego murum, et non esset in ipso residua interruptio (usque ad tempus autem illud valvas non posueram in portis);

2. miserunt Sanaballat, et Gossem ad me, dicentes: Veni, et percutiamus foedus pariter in viculis in campo Ono *. Ipsi autem cogitabant, ut facerent mihi malum †.

* c. 11, 35. † Gen. 50, 20.

3. Misi ergo ad eos nuncios, dicens: Opus grande ego facio, et non possum descendere; ne forte negligatur, cum venero, et descendero ad vos.

4. Miserunt autem ad me secundum verbum hoc per quatuor vices; et respondi eis iuxta sermonem priorem.

5. Et misit ad me Sanaballat iuxta verbum prius quinta vice puerum suum, et epistolam habebat in manu sua scriptam hoc modo:

6. In Gentibus auditum est, et Gossem dixit, quod tu et Iudaei cogitetis rebellare, et propterea aedifices murum, et levare te velis super eos regem; propter quam causam

7. et Prophetas posueris, qui praedicent de te in Ierusalem, dicentes: Rex in Iudaea est. Auditurus est rex verba haec; idcirco nunc veni, ut ineamus consilium pariter.

8. Et misi ad eos, dicens: Non est factum secundum verba haec, quae tu loqueris; de corde enim tuo tu componis haec.

9. Omnes enim hi terrebant nos, cogitantes, quod cessarent manus nostrae ab opere, et quiesceremus. Quam ob causam magis confortavi manus meas.

10. Et ingressus sum domum Semaiae filii Dalaiae filii Metabeel secreto. Qui ait: Tractemus nobiscum in domo Dei in medio templi, et claudamus portas aedis; quia venturi sunt, ut interficiant te, et nocte venturi sunt ad occidendum te.

11. Et dixi: Num quisquam similis mei fugit? et quis, ut ego ingredietur templum, et vivet? non ingrediar.

12. Et intellexi, quod Deus non misisset eum, sed quasi vaticinans locutus esset ad me, et Tobias, et Sanaballat conduxissent eum.

13. Acceperat enim pretium, ut territus facerem, et peccarem, et haberent malum, quod exprobrarent mihi.

14. Memento * mei Domine pro Tobia et Sanaballat, iuxta opera eorum talia; sed et Noadiae Prophetae, et caeterorum Prophetarum, qui terrebant me. * Ps. 73, 22.

15. Completus est autem murus

שְׁקָלִים אַרְבָּעִים גַּם נַעֲרֵיהֶם שָׁלְטוּ עַל־הָעָם וַאֲנִי לֹא־עָשִׂיתִי כֵן
מִפְּנֵי יִרְאַת אֱלֹהִים׃ וְגַם בִּמְלֶאכֶת הַחוֹמָה הַזֹּאת הֶחֱזַקְתִּי וְשָׂדֶה 16
לֹא קָנִינוּ וְכָל־נְעָרַי קְבוּצִים שָׁם עַל־הַמְּלָאכָה׃ וְהַיְּהוּדִים וְהַסְּגָנִים 17
מֵאָה וַחֲמִשִּׁים אִישׁ וְהַבָּאִים אֵלֵינוּ מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־סְבִיבֹתֵינוּ עַל־
שֻׁלְחָנִי׃ וַאֲשֶׁר הָיָה נַעֲשֶׂה לְיוֹם אֶחָד שׁוֹר אֶחָד צֹאן שֵׁשׁ־בְּרֻרוֹת 18
וְצִפֳּרִים נַעֲשׂוּ־לִי וּבֵין עֲשֶׂרֶת יָמִים בְּכָל־יַיִן לְהַרְבֵּה וְעִם־זֶה לֶחֶם
הַפֶּחָה לֹא בִקַּשְׁתִּי כִּי־כָבְדָה הָעֲבֹדָה עַל־הָעָם הַזֶּה׃ זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי 19
לְטוֹבָה כֹּל אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי עַל־הָעָם הַזֶּה׃

ו CAP. VI. ו

וַיְהִי כַאֲשֶׁר נִשְׁמַע לְסַנְבַלַּט וְטוֹבִיָּה וּלְגֶשֶׁם הָעַרְבִי וּלְיֶתֶר אֹיְבֵינוּ כִּי א
בָנִיתִי אֶת־הַחוֹמָה וְלֹא־נוֹתַר בָּהּ פָּרֶץ גַּם עַד־הָעֵת הַהִיא דְּלָתוֹת
לֹא־הֶעֱמַדְתִּי בַשְּׁעָרִים׃ וַיִּשְׁלַח סַנְבַלַּט וְגֶשֶׁם אֵלַי לֵאמֹר לְכָה וְנִוָּעֲדָה 2
יַחְדָּו בַּכְּפִירִים בְּבִקְעַת אוֹנוֹ וְהֵמָּה חֹשְׁבִים לַעֲשׂוֹת לִי רָעָה׃ וָאֶשְׁלְחָה 3
עֲלֵיהֶם מַלְאָכִים לֵאמֹר מְלָאכָה גְדוֹלָה אֲנִי עֹשֶׂה וְלֹא אוּכַל לָרֶדֶת לָמָּה
תִשְׁבַּת הַמְּלָאכָה כַּאֲשֶׁר אַרְפֶּהָ וְיָרַדְתִּי אֲלֵיכֶם׃ וַיִּשְׁלְחוּ אֵלַי כַּדָּבָר 4
הַזֶּה אַרְבַּע פְּעָמִים וָאָשִׁיב אוֹתָם כַּדָּבָר הַזֶּה׃ וַיִּשְׁלַח אֵלַי סַנְבַלַּט ה
כַּדָּבָר הַזֶּה פַּעַם חֲמִישִׁית אֶת־נַעֲרוֹ וְאִגֶּרֶת פְּתוּחָה בְּיָדוֹ׃ כָּתוּב בָּהּ 6
בַּגּוֹיִם נִשְׁמָע וְגַשְׁמוּ אֹמֵר אַתָּה וְהַיְּהוּדִים חֹשְׁבִים לִמְרוֹד עַל־כֵּן
אַתָּה בוֹנֶה הַחוֹמָה וְאַתָּה הֹוֶה לָהֶם לְמֶלֶךְ כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וְגַם־ 7
נְבִיאִים הֶעֱמַדְתָּ לִקְרֹא עָלֶיךָ בִירוּשָׁלִַם לֵאמֹר מֶלֶךְ בִּיהוּדָה וְעַתָּה
יִשָּׁמַע לַמֶּלֶךְ כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְעַתָּה לְכָה וְנִוָּעֲצָה יַחְדָּו׃ וָאֶשְׁלְחָה 8
אֵלָיו לֵאמֹר לֹא נִהְיָה כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אַתָּה אוֹמֵר כִּי מִלִּבְּךָ
אַתָּה בוֹדָאם׃ כִּי כֻלָּם מְיָרְאִים אוֹתָנוּ לֵאמֹר יִרְפּוּ יְדֵיהֶם מִן־ 9
הַמְּלָאכָה וְלֹא תֵעָשֶׂה וְעַתָּה חַזֵּק אֶת־יָדָי׃ וַאֲנִי־בָאתִי בֵּית שְׁמַעְיָה י
בֶּן־דְּלָיָה בֶן־מְהֵיטַבְאֵל וְהוּא עָצוּר וַיֹּאמֶר נִוָּעֵד אֶל־בֵּית הָאֱלֹהִים
אֶל־תּוֹךְ הַהֵיכָל וְנִסְגְּרָה דַּלְתוֹת הַהֵיכָל כִּי בָּאִים לְהָרְגֶךָ וְלַיְלָה
בָּאִים לְהָרְגֶךָ׃ וָאֹמְרָה הַאִישׁ כָּמוֹנִי יִבְרָח וּמִי כָמוֹנִי אֲשֶׁר־יָבֹא 11
אֶל־הַהֵיכָל וָחָי לֹא אָבוֹא׃ וָאַכִּירָה וְהִנֵּה לֹא־אֱלֹהִים שְׁלָחוֹ כִּי 12
הַנְּבוּאָה דִּבֶּר עָלַי וְטוֹבִיָּה וְסַנְבַלַּט שְׂכָרוֹ׃ לְמַעַן שָׂכוּר הוּא לְמַעַן־ 13
אִירָא וְאֶעֱשֶׂה־כֵּן וְחָטָאתִי וְהָיָה לָהֶם לְשֵׁם רָע לְמַעַן יְחָרְפוּנִי׃
זָכְרָה אֱלֹהַי לְטוֹבִיָּה וּלְסַנְבַלַּט כְּמַעֲשָׂיו אֵלֶּה וְגַם לְנוֹעַדְיָה הַנְּבִיאָה 14
וּלְיֶתֶר הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר הָיוּ מְיָרְאִים אוֹתִי׃ וַתִּשְׁלַם הַחוֹמָה בְּעֶשְׂרִים טו

VI. v. 8. הא׳ נחה v. 11. קמץ בז״ק

16 וַחֲמִשָּׁה לֶאֱלוּל לַחֲמִשִּׁים וּשְׁנַיִם יוֹם׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמְעוּ כָּל־
אוֹיְבֵינוּ וַיִּרְאוּ כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבֹתֵינוּ וַיִּפְּלוּ מְאֹד בְּעֵינֵיהֶם וַיֵּדְעוּ
17 כִּי מֵאֵת אֱלֹהֵינוּ נֶעֶשְׂתָה הַמְּלָאכָה הַזֹּאת׃ גַּם ׀ בַּיָּמִים הָהֵם מַרְבִּים
חֹרֵי יְהוּדָה אִגְּרֹתֵיהֶם הוֹלְכוֹת עַל־טוֹבִיָּה וַאֲשֶׁר לְטוֹבִיָּה בָּאוֹת
18 אֲלֵיהֶם׃ כִּי־רַבִּים בִּיהוּדָה בַּעֲלֵי שְׁבוּעָה לוֹ כִּי־חָתָן הוּא לִשְׁכַנְיָה
19 בֶן־אָרַח וִיהוֹחָנָן בְּנוֹ לָקַח אֶת־בַּת־מְשֻׁלָּם בֶּן בֶּרֶכְיָה׃ גַּם טוֹבֹתָיו
הָיוּ אֹמְרִים לְפָנַי וּדְבָרַי הָיוּ מוֹצִיאִים לוֹ אִגְּרוֹת שָׁלַח טוֹבִיָּה לְיָרְאֵנִי׃

CAP. VII. ז

ז

א וַיְהִי כַּאֲשֶׁר נִבְנְתָה הַחוֹמָה וָאַעֲמִיד הַדְּלָתוֹת וַיִּפָּקְדוּ הַשּׁוֹעֲרִים
2 וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַלְוִיִּם׃ וָאֲצַוֶּה אֶת־חֲנָנִי אָחִי וְאֶת־חֲנַנְיָה שַׂר הַבִּירָה
3 עַל־יְרוּשָׁלִָם כִּי־הוּא כְּאִישׁ אֱמֶת וְיָרֵא אֶת־הָאֱלֹהִים מֵרַבִּים׃ וָיֹּאמַר
לָהֶם לֹא יִפָּתְחוּ שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלִַם עַד־חֹם הַשֶּׁמֶשׁ וְעַד הֵם עֹמְדִים יָגִיפוּ
הַדְּלָתוֹת וֶאֱחֹזוּ וְהַעֲמִיד מִשְׁמְרוֹת יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם אִישׁ בְּמִשְׁמָרוֹ וְאִישׁ
4 נֶגֶד בֵּיתוֹ׃ וְהָעִיר רַחֲבַת יָדַיִם וּגְדֹלָה וְהָעָם מְעַט בְּתוֹכָהּ וְאֵין בָּתִּים
ה בְּנוּיִם׃ וַיִּתֵּן אֱלֹהַי אֶל־לִבִּי וָאֶקְבְּצָה אֶת־הַחֹרִים וְאֶת־הַסְּגָנִים וְאֶת־
הָעָם לְהִתְיַחֵשׂ וָאֶמְצָא סֵפֶר הַיַּחַשׂ הָעוֹלִים בָּרִאשׁוֹנָה וָאֶמְצָא כָּתוּב
6 בּוֹ׃ אֵלֶּה ׀ בְּנֵי הַמְּדִינָה הָעֹלִים מִשְּׁבִי הַגּוֹלָה אֲשֶׁר הֶגְלָה נְבוּכַדְנֶצַּר
7 מֶלֶךְ בָּבֶל וַיָּשׁוּבוּ לִירוּשָׁלִַם וְלִיהוּדָה אִישׁ לְעִירוֹ׃ הַבָּאִים עִם־
זְרֻבָּבֶל יֵשׁוּעַ נְחֶמְיָה עֲזַרְיָה רַעַמְיָה נַחֲמָנִי מָרְדֳּכַי בִּלְשָׁן מִסְפֶּרֶת
8 בִּגְוַי נְחוּם בַּעֲנָה מִסְפַּר אַנְשֵׁי עַם־יִשְׂרָאֵל׃ בְּנֵי פַרְעֹשׁ אַלְפַּיִם מֵאָה
9 י וְשִׁבְעִים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי שְׁפַטְיָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי אָרַח
11 שֵׁשׁ מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי־פַחַת מוֹאָב לִבְנֵי יֵשׁוּעַ וְיוֹאָב אַלְפַּיִם
12 וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שְׁמֹנָה עָשָׂר׃ בְּנֵי עֵילָם אֶלֶף מָאתַיִם חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה׃
13 14 בְּנֵי זַתּוּא שְׁמֹנֶה מֵאוֹת אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי זַכָּי שְׁבַע מֵאוֹת
טו 16 וְשִׁשִּׁים׃ בְּנֵי בִנּוּי שֵׁשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי בֵבָי שֵׁשׁ מֵאוֹת
-17 עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי עַזְגָּד אַלְפַּיִם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי
19- אֲדֹנִיקָם שֵׁשׁ מֵאוֹת שִׁשִּׁים וְשִׁבְעָה׃ בְּנֵי בִגְוָי אַלְפַּיִם שִׁשִּׁים וְשִׁבְעָה׃
כ 21 בְּנֵי עָדִין שֵׁשׁ מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי אָטֵר לְחִזְקִיָּה תִּשְׁעִים
22 23 וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי חָשֻׁם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי בֵצָי שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
24 כה- עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה׃ בְּנֵי חָרִיף מֵאָה שְׁנֵים עָשָׂר׃ בְּנֵי גִבְעוֹן תִּשְׁעִים
27- וַחֲמִשָּׁה׃ אַנְשֵׁי בֵית־לֶחֶם וּנְטֹפָה מֵאָה שְׁמֹנִים וּשְׁמֹנָה׃ אַנְשֵׁי עֲנָתוֹת

VI. v. 16. נ"א בלא מתג v. 18. סגול בלא מקף VII. v. 3.
וַיֹּאמֶר — וָאֹמַר ק׳ v. 7. במס׳ נְחוּם

vigesimo quinto die mensis Elul, quinquaginta duobus diebus.

16. Factum est ergo, cum audissent omnes inimici nostri, ut timerent universae gentes*, quae erant in circuitu nostro, et conciderent intra semetipsos, et scirent, quod a Deo † factum esset opus hoc.

* 2 Paral. 20, 29. † Ps. 117, 23.

17. Sed et in diebus illis multae optimatum Iudaeorum epistolae mittebantur ad Tobiam, et a Tobia veniebant ad eos.

18. Multi enim erant in Iudaea habentes iuramentum eius, quia gener erat Secheniae filii Area, et Iohanan filius eius acceperat filiam Mosollam filii Barachiae;

19. sed et laudabant eum coram me, et verba mea nunciabant ei; et Tobias mittebat epistolas, ut terreret me.

CAP. VII.

Custodes constituuntur, et recensentur, qui primum ascenderant Ierusalem.

1. Postquam autem aedificatus est murus, et posui valvas, et recensui ianitores, et cantores, et Levitas.

2. Praecepi Hanani fratri meo, et Hananiae principi domus de Ierusalem (ipse enim quasi vir verax et timens Deum plus caeteris videbatur),

3. et dixi eis: Non aperiantur portae Ierusalem usque ad calorem solis. Cumque adhuc assisterent, clausae portae sunt, et oppilatae; et posui custodes de habitatoribus Ierusalem, singulos per vices suas, et unumquemque contra domum suam.

4. Civitas autem erat lata nimis et grandis, et populus parvus in medio eius, et non erant domus aedificatae.

5. Deus autem dedit in corde meo, et congregavi optimates, et magistratus, et vulgus, ut recenserem eos; et inveni librum census eorum, qui ascenderant primum, et inventum est scriptum in eo:

6. *Isti filii provinciae, qui ascenderunt de captivitate migrantium, quos transtulerat Nabuchodonosor rex Babylonis, et reversi sunt in Ierusalem, et in Iudaeam, unusquisque in civitatem suam.

* Esdr. 2, 1.

7. Qui venerunt cum Zorobabel, Iosue, Nehemias, Azarias, Raamias, Nahamani, Mardochaeus, Belsam, Mespharath, Begoai, Nahum, Baana. Numerus virorum populi Israël:

8. Filii Pharos, duo millia centum septuaginta duo.

9. Filii Saphatia, trecenti septuaginta duo.

10. Filii Area, sexcenti quinquaginta duo.

11. Filii * Phahathmoab filiorum Iosue et Ioab, duo millia octingenti decem et octo. * Esdr. 2, 6.

12. Filii Aelam, mille ducenti quinquaginta quatuor.

13. Filii Zethua, octingenti quadraginta quinque.

14. Filii Zachai, septingenti sexaginta.

15. Filii Bannui, sexcenti quadraginta octo.

16. Filii Bebai, sexcenti viginti octo.

17. Filii Azgad, duo millia trecenti viginti duo.

18. Filii Adonicam, sexcenti sexaginta septem.

19. Filii Beguai, duo millia sexaginta septem.

20. Filii Adin, sexcenti quinquaginta quinque.

21. Filii Ater, filii Hezeciae, nonaginta octo.

22. Filii Hasem, trecenti viginti octo.

23. Filii Besai, trecenti viginti quatuor.

24. Filii Hareph, centum duodecim.

25. Filii Gabaon, nonaginta quinque.

26. Filii Bethlehem, et Netupha, centum octoginta octo.

27. Viri Anathoth, centum viginti octo.

28. Viri Bethazmoth, quadraginta duo.
29. Viri Cariathiarim, Cephira, et Beroth, septingenti quadraginta tres.
30. Viri Rama et Geba, sexcenti viginti unus.
31. Viri Machmas, centum viginti duo.
32. Viri Bethel et Hai, centum viginti tres.
33. Viri Nebo alterius, quinquaginta duo.
34. Viri Aelam alterius, mille ducenti quinquaginta quatuor.
35. Filii Harem, trecenti viginti
36. Filii Iericho, trecenti quadraginta quinque.
37. Filii Lod Hadid et Ono, septingenti viginti unus.
38. Filii Senaa, tria millia nongenti triginta.
39. Sacerdotes: Filii Idaia in domo Iosue, nongenti septuaginta tres.
40. Filii Emmer, mille quinquaginta duo.
41. Filii Phashur, mille ducenti quadraginta septem.
42. Filii Arem, mille decem et septem; Levitae:
43. Filii Iosue et Cedmihei filiorum
44. Oduiae, septuaginta quatuor. Cantores:
45. Filii Asaph, centum quadraginta octo.
46. Ianitores: Filii Sellum, filii Ater, filii Telmon, filii Accub, filii Hatita, filii Sobai; centum triginta octo.
47. Nathinaei: filii Soha, filii Hasupha, filii Tebbaoth,
48. filii Ceros, filii Siaa, filii Phadon, filii Lebana, filii Hagaba, filii Selmai,
49. filii Hanan, filii Geddel, filii Gaher,
50. filii Raaia, filii Rasin, filii Necoda,
51. filii Gezem, filii Aza, filii Phasea,
52. filii Besai, filii Munim, filii Nephussim,
53. filii Bacbuc, filii Hacupha, filii Harhur,
54. filii Besloth, filii Mahida, filii Harsa,
55. filii Bercos, filii Sisara, filii Thema,
56. filii Nasia, filii Hatipha,
57. filii * servorum Salomonis, filii Sothai, filii Sophereth, filii Pharida, * c. 11, 5.
58. filii Iahala, filii Darcon, filii Ieddel,
59. filii Saphatia, filii Hatil, filii Phochereth, qui erat ortus ex Sabaim, filio Amon.
60. Omnes Nathinaei *, et filii servorum Salomonis, trecenti nonaginta duo. * Esdr. 8, 20.

61. Hi sunt autem, qui ascenderunt de Thelmela, Thelharsa, Cherub, Addon, et Emmer; et non potuerunt indicare domum patrum suorum, et semen suum, utrum ex Israël essent.
62. Filii Dalaia, filii Tobia, filii Necoda, sexcenti quadraginta duo.
63. Et de sacerdotibus *, filii Habia, filii Accos, filii Berzellai, qui accepit de filiabus † Berzellai Galaaditis uxorem; et vocatus est nomine eorum.
* Esdr. 2, 61. † 2 Reg. 17, 27.

64. Hi quaesierunt scripturam suam in censu, et non invenerunt *; et eiecti sunt de sacerdotio.
* Esdr. 2, 62.

65. Dixitque * Athersatha eis, ut non manducarent de Sanctis sanctorum †, donec staret sacerdos doctus et eruditus. * c. 8, 9. † Esdr. 2, 63 Exod. 28, 30.

66. Omnis multitudo quasi vir unus quadraginta duo millia trecenti sexaginta,
67. Absque servis et ancillis eorum, qui erant septem millia trecenti triginta septem, et inter eos cantores, et cantatrices, ducenti quadraginta quinque.
68. Equi eorum, septingenti triginta sex; muli eorum, ducenti quadraginta quinque.
69. Cameli eorum, quadringenti

28 29 מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃ אַנְשֵׁי בֵית־עַזְמָוֶת אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם׃ אַנְשֵׁי
ל קִרְיַת יְעָרִים כְּפִירָה וּבְאֵרוֹת שְׁבַע מֵאוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁלֹשָׁה׃ אַנְשֵׁי
31 הָרָמָה וָגָבַע שֵׁשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וְאֶחָד׃ אַנְשֵׁי מִכְמָס מֵאָה וְעֶשְׂרִים
32 33 וּשְׁנָיִם׃ אַנְשֵׁי בֵית־אֵל וְהָעָי מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃ אַנְשֵׁי נְבוֹ אַחֵר
34 חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי עֵילָם אַחֵר אֶלֶף מָאתַיִם חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה׃
לה 36 בְּנֵי חָרִם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים׃ בְּנֵי יְרֵחוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים
37 38 וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי לֹד חָדִיד וְאֹנוֹ שְׁבַע מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים וְאֶחָד׃ בְּנֵי סְנָאָה
39 שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים תְּשַׁע מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים׃ הַכֹּהֲנִים בְּנֵי יְדַעְיָה לְבֵית
מ יֵשׁוּעַ תְּשַׁע מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי אִמֵּר אֶלֶף חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃
41 42 בְּנֵי פַשְׁחוּר אֶלֶף מָאתַיִם אַרְבָּעִים וְשִׁבְעָה׃ בְּנֵי חָרִם אֶלֶף שִׁבְעָה
43 עָשָׂר׃ הַלְוִיִּם בְּנֵי־יֵשׁוּעַ לְקַדְמִיאֵל לִבְנֵי לְהוֹדְוָה שִׁבְעִים וְאַרְבָּעָה׃
44 מה הַמְשֹׁרְרִים בְּנֵי אָסָף מֵאָה אַרְבָּעִים וּשְׁמֹנָה׃ הַשֹּׁעֲרִים בְּנֵי־שַׁלֻּם בְּנֵי־
אָטֵר בְּנֵי־טַלְמֹן בְּנֵי־עַקּוּב בְּנֵי חֲטִיטָא בְּנֵי שֹׁבָי מֵאָה שְׁלֹשִׁים וּשְׁמֹנָה׃
46 47 הַנְּתִינִים בְּנֵי־צִחָא בְנֵי־חֲשֻׂפָא בְּנֵי טַבָּעוֹת׃ בְּנֵי־קֵירֹס בְּנֵי־סִיעָא
48 49 בְּנֵי פָדוֹן׃ בְּנֵי־לְבָנָא בְנֵי־חֲגָבָא בְּנֵי שַׁלְמָי׃ בְּנֵי־חָנָן בְּנֵי־גִדֵּל בְּנֵי־
נ 51 גָחַר׃ בְּנֵי־רְאָיָה בְנֵי־רְצִין בְּנֵי נְקוֹדָא׃ בְּנֵי־גַזָּם בְּנֵי־עֻזָּא בְּנֵי פָסֵחַ׃
52 53 בְּנֵי־בֵסַי בְּנֵי־מְעוּנִים בְּנֵי נְפוּשְׁסִים׃ בְּנֵי־בַקְבּוּק בְּנֵי־חֲקוּפָא בְּנֵי
54 נה חַרְחוּר׃ בְּנֵי־בַצְלִית בְּנֵי־מְחִידָא בְּנֵי חַרְשָׁא׃ בְּנֵי־בַרְקוֹס בְּנֵי־סִיסְרָא
56 57 בְּנֵי תָמַח׃ בְּנֵי נְצִיחַ בְּנֵי חֲטִיפָא׃ בְּנֵי עַבְדֵי שְׁלֹמֹה בְּנֵי־סוֹטַי בְּנֵי־
58 סֹפֶרֶת בְּנֵי פְרִידָא׃ בְּנֵי־יַעְלָא בְנֵי־דַרְקוֹן בְּנֵי גִדֵּל׃ בְּנֵי שְׁפַטְיָה
59 ס בְנֵי־חַטִּיל בְּנֵי פֹּכֶרֶת הַצְּבָיִים בְּנֵי אָמוֹן׃ כָּל־הַנְּתִינִים וּבְנֵי עַבְדֵי
61 שְׁלֹמֹה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת תִּשְׁעִים וּשְׁנָיִם׃ וְאֵלֶּה הָעוֹלִים מִתֵּל מֶלַח תֵּל
חַרְשָׁא כְּרוּב אַדּוֹן וְאִמֵּר וְלֹא יָכְלוּ לְהַגִּיד בֵּית־אֲבוֹתָם וְזַרְעָם אִם
62 מִיִּשְׂרָאֵל הֵם׃ בְּנֵי־דְלָיָה בְנֵי־טוֹבִיָּה בְּנֵי נְקוֹדָא שֵׁשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים
63 וּשְׁנָיִם׃ וּמִן־הַכֹּהֲנִים בְּנֵי חֳבַיָּה בְּנֵי הַקּוֹץ בְּנֵי בַרְזִלַּי אֲשֶׁר לָקַח
64 מִבְּנוֹת בַּרְזִלַּי הַגִּלְעָדִי אִשָּׁה וַיִּקָּרֵא עַל־שְׁמָם׃ אֵלֶּה בִּקְשׁוּ כְתָבָם
סה הַמִּתְיַחְשִׂים וְלֹא נִמְצָא וַיְגֹאֲלוּ מִן־הַכְּהֻנָּה׃ וַיֹּאמֶר הַתִּרְשָׁתָא לָהֶם
אֲשֶׁר לֹא־יֹאכְלוּ מִקֹּדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים עַד עֲמֹד הַכֹּהֵן לְאוּרִים וְתֻמִּים׃
66 67 כָּל־הַקָּהָל כְּאֶחָד אַרְבַּע רִבּוֹא אַלְפַּיִם שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים׃ מִלְּבַד
עַבְדֵיהֶם וְאַמְהֹתֵיהֶם אֵלֶּה שִׁבְעַת אֲלָפִים שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וְשִׁבְעָה
68 וְלָהֶם מְשֹׁרְרִים וּמְשֹׁרְרוֹת מָאתַיִם וְאַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ סוּסֵיהֶם שְׁבַע
69 מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה פִּרְדֵיהֶם מָאתַיִם אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ גְּמַלִּים

VII. v. 43. לְהוֹדְיָה ק׳ v. 52. נְפוּ׳ — נְפִי׳ ק׳ סב׳ נְפִיסִים

אַרְבַּע מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וַחֲמִשָּׁה חֲמֹרִים שֵׁשֶׁת אֲלָפִים שְׁבַע מֵאוֹת
ע וְעֶשְׂרִים׃ וּמִקְצָת רָאשֵׁי הָאָבוֹת נָתְנוּ לַמְּלָאכָה הַתִּרְשָׁתָא נָתַן לָאוֹצָר
זָהָב דַּרְכְּמֹנִים אֶלֶף מִזְרָקוֹת חֲמִשִּׁים כָּתְנוֹת כֹּהֲנִים שְׁלֹשִׁים וַחֲמֵשׁ
71 מֵאוֹת׃ וּמֵרָאשֵׁי הָאָבוֹת נָתְנוּ לְאוֹצַר הַמְּלָאכָה זָהָב דַּרְכְּמוֹנִים שְׁתֵּי
72 רִבּוֹת וְכֶסֶף מָנִים אַלְפַּיִם וּמָאתָיִם׃ וַאֲשֶׁר נָתְנוּ שְׁאֵרִית הָעָם זָהָב
דַּרְכְּמוֹנִים שְׁתֵּי רִבּוֹא וְכֶסֶף מָנִים אַלְפָּיִם וְכָתְנֹת כֹּהֲנִים שִׁשִּׁים
73 וְשִׁבְעָה׃ וַיֵּשְׁבוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְהַשּׁוֹעֲרִים וְהַמְשֹׁרְרִים וּמִן־הָעָם
וְהַנְּתִינִים וְכָל־יִשְׂרָאֵל בְּעָרֵיהֶם וַיִּגַּע הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּעָרֵיהֶם׃

CAP. VIII. ח

ח

א וַיֵּאָסְפוּ כָל־הָעָם כְּאִישׁ אֶחָד אֶל־הָרְחוֹב אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר־הַמָּיִם
וַיֹּאמְרוּ לְעֶזְרָא הַסֹּפֵר לְהָבִיא אֶת־סֵפֶר תּוֹרַת מֹשֶׁה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה
2 אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וַיָּבִיא עֶזְרָא הַכֹּהֵן אֶת־הַתּוֹרָה לִפְנֵי הַקָּהָל מֵאִישׁ
3 וְעַד־אִשָּׁה וְכֹל מֵבִין לִשְׁמֹעַ בְּיוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי׃ וַיִּקְרָא־בוֹ
לִפְנֵי הָרְחוֹב אֲשֶׁר ׀ לִפְנֵי שַׁעַר־הַמַּיִם מִן־הָאוֹר עַד־מַחֲצִית הַיּוֹם
נֶגֶד הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַמְּבִינִים וְאָזְנֵי כָל־הָעָם אֶל־סֵפֶר הַתּוֹרָה׃
4 וַיַּעֲמֹד עֶזְרָא הַסֹּפֵר עַל־מִגְדַּל־עֵץ אֲשֶׁר עָשׂוּ לַדָּבָר וַיַּעֲמֹד אֶצְלוֹ
מַתִּתְיָה וְשֶׁמַע וַעֲנָיָה וְאוּרִיָּה וְחִלְקִיָּה וּמַעֲשֵׂיָה עַל־יְמִינוֹ וּמִשְּׂמֹאלוֹ
ה פְּדָיָה וּמִישָׁאֵל וּמַלְכִּיָּה וְחָשֻׁם וְחַשְׁבַּדָּנָה זְכַרְיָה מְשֻׁלָּם׃ וַיִּפְתַּח עֶזְרָא
הַסֵּפֶר לְעֵינֵי כָל־הָעָם כִּי־מֵעַל כָּל־הָעָם הָיָה וּכְפִתְחוֹ עָמְדוּ כָל־הָעָם׃
6 וַיְבָרֶךְ עֶזְרָא אֶת־יְהוָה הָאֱלֹהִים הַגָּדוֹל וַיַּעֲנוּ כָל־הָעָם אָמֵן ׀ אָמֵן
7 בְּמֹעַל יְדֵיהֶם וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲוֻּ לַיהוָה אַפַּיִם אָרְצָה׃ וְיֵשׁוּעַ וּבָנִי
וְשֵׁרֵבְיָה ׀ יָמִין עַקּוּב שַׁבְּתַי ׀ הוֹדִיָּה מַעֲשֵׂיָה קְלִיטָא עֲזַרְיָה יוֹזָבָד
חָנָן פְּלָאיָה וְהַלְוִיִּם מְבִינִים אֶת־הָעָם לַתּוֹרָה וְהָעָם עַל־עָמְדָם׃
8 וַיִּקְרְאוּ בַסֵּפֶר בְּתוֹרַת הָאֱלֹהִים מְפֹרָשׁ וְשׂוֹם שֶׂכֶל וַיָּבִינוּ בַּמִּקְרָא׃
9 וַיֹּאמֶר נְחֶמְיָה הוּא הַתִּרְשָׁתָא וְעֶזְרָא הַכֹּהֵן ׀ הַסֹּפֵר ׀ וְהַלְוִיִּם
הַמְּבִינִים אֶת־הָעָם לְכָל־הָעָם הַיּוֹם קָדֹשׁ־הוּא לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם אַל־
תִּתְאַבְּלוּ וְאַל־תִּבְכּוּ כִּי בוֹכִים כָּל־הָעָם כְּשָׁמְעָם אֶת־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה׃
י וַיֹּאמֶר לָהֶם לְכוּ אִכְלוּ מַשְׁמַנִּים וּשְׁתוּ מַמְתַקִּים וְשִׁלְחוּ מָנוֹת לְאֵין
נָכוֹן לוֹ כִּי־קָדוֹשׁ הַיּוֹם לַאֲדֹנֵינוּ וְאַל־תֵּעָצֵבוּ כִּי־חֶדְוַת יְהוָה הִיא
11 מָעֻזְּכֶם׃ וְהַלְוִיִּם מַחְשִׁים לְכָל־הָעָם לֵאמֹר הַסּוּ כִּי־הַיּוֹם קָדֹשׁ וְאַל־
12 תֵּעָצֵבוּ׃ וַיֵּלְכוּ כָל־הָעָם לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת וּלְשַׁלַּח מָנוֹת וְלַעֲשׂוֹת שִׂמְחָה

נעה א׳ v. 10. VIII.

triginta quinque: asini, sex millia septingenti viginti.

70. Nonnulli autem de principibus familiarum dederunt in opus. Athersatha dedit in thesaurum auri drachmas mille, phialas quinquaginta, tunicas sacerdotales quingentas triginta.

71. Et de principibus familiarum dederunt in thesaurum operis, auri drachmas viginti millia, et argenti mnas duo millia ducentas.

72. Et quod dedit reliquus populus, auri drachmas viginti millia, et argenti mnas duo millia, et tunicas sacerdotales sexaginta septem.

73. Habitaverunt autem sacerdotes et Levitae, et ianitores, et cantores, et reliquum vulgus, et Nathinaei, et omnis Israël in civitatibus suis.

CAP. VIII.

Esdras librum legis publice legit; eriguntur tabernacula ad solemnitatem dierum.

1. Et venerat mensis septimus; filii autem Israël erant in civitatibus suis. Congregatusque est omnis populus quasi vir unus ad plateam, quae est ante portam aquarum; et dixerunt Esdrae scribae, ut afferret librum legis Moysi, quam praeceperat Dominus Israëli.

2. Attulit ergo Esdras sacerdos legem coram multitudine virorum et mulierum, cunctisque, qui poterant intelligere, in die prima mensis septimi.

3. Et legit in eo aperte in platea, quae erat ante portam aquarum, de mane usque ad mediam diem, in conspectu virorum et mulierum, et sapientium: et aures omnis populi erant erectae ad librum.

4. Stetit autem Esdras scriba super gradum ligneum, quem fecerat ad loquendum; et steterunt iuxta eum Mathatias, et Semeia, et Ania, et Uria, et Helcia, et Maasia, ad dexteram eius; et ad sinistram, Phadaia, Misaël, et Melchia, et Hasum, et Hasbadana, Zacharia, et Mosollam.

5. Et aperuit Esdras librum coram omni populo; super universum quippe populum eminebat; et cum aperuisset eum, stetit omnis populus.

6. Et benedixit Esdras Domino Deo magno; et respondit omnis populus: Amen, Amen! elevans manus suas, et incurvati sunt, et adoraverunt Deum proni in terram.

7. Porro Iosue, et Bani, et Serebia, Iamin, Accub. Septhai, Odia, Maasia, Celita, Azarias, Iozabed, Hanan, Phalaia, Levitae, silentium faciebant in populo ad audiendam legem; populus autem stabat in gradu suo.

8. Et legerunt in libro legis Dei distincte et aperte ad intelligendum; et intellexerunt, cum legeretur.

9. Dixit autem Nehemias (ipse est Athersatha * et Esdras sacerdos et scriba, et Levitae interpretantes universo populo): Dies sanctificatus est Domino Deo nostro †, nolite lugere, et nolite flere. Flebat enim omnis populus, cum audiret verba legis. * c. 7, 70. † Num. 10, 10. Deut. 16, 14.

10. Et dixit eis: Ite, comedite pinguia, et bibite mulsum, et mittite partes his *, qui non praeparaverunt sibi; quia sanctus dies Domini est, et nolite contristari; gaudium etenim Domini est fortitudo nostra.
* Deut. 15, 7. 8.

11. Levitae autem silentium faciebant in omni populo, dicentes: Tacete, quia dies sanctus est, et nolite dolere.

12. Abiit itaque omnis populus, ut comederet et biberet, et mitteret partes, et faceret laetitiam magnam;

quia intellexerant verba, quae docuerat eos.

13. Et in die secundo congregati sunt principes familiarum universi populi, sacerdotes et Levitae ad Esdram scribam, ut interpretaretur eis verba legis.

14. Et invenerunt scriptum in lege, praecepisse Dominum in manu Moysi, ut habitent filii Israël in tabernaculis, in die solemni, mense septimo*. * Lev. 23, 34. 42. Deut. 16, 13.

15. Et ut praedicent, et divulgent vocem in universis urbibus suis, et in Ierusalem, dicentes: Egredimini in montem, et afferte frondes olivae, et frondes ligni pulcherrimi, frondes myrti, et ramos palmarum, et frondes ligni nemorosi, ut fiant tabernacula, sicut scriptum est.

16. Et egressus est populus, et attulerunt. Feceruntque sibi tabernacula unusquisque * in domate suo, et in atriis suis, et in atriis domus Dei, et in platea portae aquarum †, et in platea portae Ephraim.
* Deut. 22, 8. † v. 1.

17. Fecit ergo universa Ecclesia eorum, qui redierant de captivitate*, tabernacula, et habitaverunt in tabernaculis; non enim fecerant a diebus Iosue filii Nun taliter filii Israël usque ad diem illum. Et fuit laetitia magna nimis.
* Lev. 23, 39.

18. Legit autem in libro legis Dei per dies singulos, a die primo usque ad diem novissimum; et fecerunt solemnitatem septem diebus, et in die octavo * collectam iuxta ritum.
* Lev. 23, 35. 2 Paral. 7, 8. 9.

CAP. IX.

Populus poenitens peccata sua confitetur; foedus cum Domino renovatur.

1. In die autem vigesimo quarto mensis huius convenerunt filii Israël in ieiunio et in saccis*, et humus super eos †. * Ioël 1, 8. 14. Ion. 3, 5. 6. Esth. 4, 1. † 1 Reg. 4, 12. 2 Reg. 1, 2. Job. 2, 12.

2. Et separatum est semen filiorum Israël ab omni filio alienigena*; et steterunt, et confitebantur peccata sua, et iniquitates patrum suorum.
* Esdr. 10, 3.

3. Et consurrexerunt ad standum; et legerunt in volumine legis Domini Dei sui, quater in die, et quater confitebantur, et adorabant Dominum Deum suum.

4. Surrexerunt autem super gradum Levitarum Iosue, et Bani, et Cedmihel, Sabania, Bonni, Sarebias, Bani; et Chanani: et clamaverunt voce magna ad Dominum Deum suum.

5. Et dixerunt Levitae Iosue, et Cedmihel, Bonni, Hasebnia, Serebia, Odaia, Sebnia, Phathahia: Surgite, benedicite Domino Deo vestro ab aeterno usque in aeternum; et benedicant nomini gloriae tuae excelso in omni benedictione et laude.

6. Tu ipse Domine*, solus, tu fecisti coelum, et coelum coelorum, et omnem exercitum eorum: terram, et universa †, quae in ea sunt; maria, et omnia, quae in eis sunt; et tu vivificas omnia haec ††, et exercitus coeli te adorat †††.
* Gen. 2, 1. Deut. 10, 14. Ps. 32, 6. † Ps. 23, 1. sq. 94, 5. 145, 6. †† Ps. 64, 9. Act. 17, 25. 28. ††† Ps. 102, 20. 21.

7. Tu ipse, Domine Deus, qui elegisti Abram, et eduxisti eum de igne Chaldaeorum*, et posuisti nomen eius Abraham †.
* Gen. 11, 31. 15. 7. † Gen. 17, 5.

8. Et invenisti cor eius fidele coram te; et percussisti cum eo foedus*, ut dares ei terram Chananaei, Hethaei, et Amorrhaei, et Pherezaei, et Iebusaei, et Gergesaei, ut dares semini eius; et implesti verba tua, quoniam iustus es.
* Gen. 15, 18. 17, 1. 2.

9. Et vidisti * afflictionem patrum nostrorum in Aegypto; clamoremque eorum audisti super mare rubrum †, * Exod. 3, 7. † Exod. 14, 10.

10. et dedisti signa atque portenta in Pharaone*, et in universis servis eius, et in omni populo terrae illius; cognovisti enim, quia superbe egerant contra eos; et fecisti tibi † nomen, sicut et in hac die.
* Exod. c. 7 — 10. † Ies. 63, 12. 14. Ier. 32, 20.

11. Et mare divisisti ante eos*,

גְּדוֹלָה כִּי הֵבִינוּ בַּדְּבָרִים אֲשֶׁר הוֹדִיעוּ לָהֶם׃ וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי נֶאֶסְפוּ 13
רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְכָל־הָעָם הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם אֶל־עֶזְרָא הַסֹּפֵר וּלְהַשְׂכִּיל
אֶל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה׃ וַיִּמְצְאוּ כָּתוּב בַּתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה 14
אֲשֶׁר יֵשְׁבוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּסֻּכּוֹת בֶּחָג בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי׃ וַאֲשֶׁר יַשְׁמִיעוּ טו
וְיַעֲבִירוּ קוֹל בְּכָל־עָרֵיהֶם וּבִירוּשָׁלִַם לֵאמֹר צְאוּ הָהָר וְהָבִיאוּ עֲלֵי־
זַיִת וַעֲלֵי־עֵץ שֶׁמֶן וַעֲלֵי הֲדַס וַעֲלֵי תְמָרִים וַעֲלֵי עֵץ עָבֹת לַעֲשֹׂת
סֻכֹּת כַּכָּתוּב׃ וַיֵּצְאוּ הָעָם וַיָּבִיאוּ וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם סֻכּוֹת אִישׁ עַל־גַּגּוֹ 16
וּבְחַצְרֹתֵיהֶם וּבְחַצְרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים וּבִרְחוֹב שַׁעַר הַמַּיִם וּבִרְחוֹב
שַׁעַר אֶפְרָיִם׃ וַיַּעֲשׂוּ כָל־הַקָּהָל הַשָּׁבִים מִן־הַשְּׁבִי ׀ סֻכּוֹת וַיֵּשְׁבוּ 17
בַסֻּכּוֹת כִּי לֹא־עָשׂוּ מִימֵי יֵשׁוּעַ בִּן־נוּן כֵּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם
הַהוּא וַתְּהִי שִׂמְחָה גְּדוֹלָה מְאֹד׃ וַיִּקְרָא בְּסֵפֶר תּוֹרַת הָאֱלֹהִים יוֹם ׀ 18
בְּיוֹם מִן־הַיּוֹם הָרִאשׁוֹן עַד הַיּוֹם הָאַחֲרוֹן וַיַּעֲשׂוּ־חָג שִׁבְעַת יָמִים
וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת כַּמִּשְׁפָּט׃

ט CAP. IX. ט

וּבְיוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ הַזֶּה נֶאֶסְפוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּצוֹם וּבְשַׂקִּים א
וַאֲדָמָה עֲלֵיהֶם׃ וַיִּבָּדְלוּ זֶרַע יִשְׂרָאֵל מִכֹּל בְּנֵי נֵכָר וַיַּעַמְדוּ וַיִּתְוַדּוּ 2
עַל־חַטֹּאתֵיהֶם וַעֲוֹנוֹת אֲבֹתֵיהֶם׃ וַיָּקוּמוּ עַל־עָמְדָם וַיִּקְרְאוּ בְּסֵפֶר 3
תּוֹרַת יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם רְבִעִית הַיּוֹם וּרְבִעִית מִתְוַדִּים וּמִשְׁתַּחֲוִים
לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃ וַיָּקָם עַל־מַעֲלֵה הַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ וּבָנִי קַדְמִיאֵל 4
שְׁבַנְיָה בֻּנִּי שֵׁרֵבְיָה בָּנִי כְנָנִי וַיִּזְעֲקוּ בְּקוֹל גָּדוֹל אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃
וַיֹּאמְרוּ הַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ וְקַדְמִיאֵל בָּנִי חֲשַׁבְנְיָה שֵׁרֵבְיָה הוֹדִיָּה שְׁבַנְיָה ה
פְתַחְיָה קוּמוּ בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִן־הָעוֹלָם עַד־הָעוֹלָם וִיבָרְכוּ
שֵׁם כְּבֹדֶךָ וּמְרוֹמַם עַל־כָּל־בְּרָכָה וּתְהִלָּה׃ אַתָּה־הוּא יְהוָה לְבַדֶּךָ 6
אַתָּ עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל־צְבָאָם הָאָרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר
עָלֶיהָ הַיַּמִּים וְכָל־אֲשֶׁר בָּהֶם וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת־כֻּלָּם וּצְבָא הַשָּׁמַיִם
לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים׃ אַתָּה הוּא יְהוָה הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בְּאַבְרָם 7
וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׂדִּים וְשַׂמְתָּ שְּׁמוֹ אַבְרָהָם׃ וּמָצָאתָ אֶת־לְבָבוֹ נֶאֱמָן 8
לְפָנֶיךָ וְכָרוֹת עִמּוֹ הַבְּרִית לָתֵת אֶת־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי הָאֱמֹרִי
וְהַפְּרִזִּי וְהַיְבוּסִי וְהַגִּרְגָּשִׁי לָתֵת לְזַרְעוֹ וַתָּקֶם אֶת־דְּבָרֶיךָ כִּי צַדִּיק
אָתָּה׃ וַתֵּרֶא אֶת־עֳנִי אֲבֹתֵינוּ בְּמִצְרָיִם וְאֶת־זַעֲקָתָם שָׁמַעְתָּ עַל־יַם־ 9
סוּף׃ וַתִּתֵּן אֹתֹת וּמֹפְתִים בְּפַרְעֹה וּבְכָל־עֲבָדָיו וּבְכָל־עַם אַרְצוֹ כִּי י
יָדַעְתָּ כִּי הֵזִידוּ עֲלֵיהֶם וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם כְּהַיּוֹם הַזֶּה׃ וְהַיָּם בָּקַעְתָּ 11

אַתָּה ק׳ v. 6. IX.

לִפְנֵיהֶם וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ־הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה וְאֶת־רֹדְפֵיהֶם הִשְׁלַכְתָּ בִמְצוֹלֹת
12 כְּמוֹ־אֶבֶן בְּמַיִם עַזִּים׃ וּבְעַמּוּד עָנָן הִנְחִיתָם יוֹמָם וּבְעַמּוּד אֵשׁ לַיְלָה
13 לְהָאִיר לָהֶם אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר יֵלְכוּ־בָהּ׃ וְעַל הַר־סִינַי יָרַדְתָּ וְדַבֵּר
עִמָּהֶם מִשָּׁמָיִם וַתִּתֵּן לָהֶם מִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים וְתוֹרוֹת אֱמֶת חֻקִּים
14 וּמִצְוֹת טוֹבִים׃ וְאֶת־שַׁבַּת קָדְשְׁךָ הוֹדַעְתָּ לָהֶם וּמִצְווֹת וְחֻקִּים וְתוֹרָה
טו צִוִּיתָ לָהֶם בְּיַד מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ׃ וְלֶחֶם מִשָּׁמַיִם נָתַתָּה לָהֶם לִרְעָבָם
וּמַיִם מִסֶּלַע הוֹצֵאתָ לָהֶם לִצְמָאָם וַתֹּאמֶר לָהֶם לָבוֹא לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ
16 אֲשֶׁר־נָשָׂאתָ אֶת־יָדְךָ לָתֵת לָהֶם׃ וְהֵם וַאֲבֹתֵינוּ הֵזִידוּ וַיַּקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם
17 וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתֶיךָ׃ וַיְמָאֲנוּ לִשְׁמֹעַ וְלֹא־זָכְרוּ נִפְלְאֹתֶיךָ אֲשֶׁר
עָשִׂיתָ עִמָּהֶם וַיַּקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם וַיִּתְּנוּ־רֹאשׁ לָשׁוּב לְעַבְדֻתָם בְּמִרְיָם
וְאַתָּה אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת חַנּוּן וְרַחוּם אֶרֶךְ־אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וְלֹא עֲזַבְתָּם׃
18 אַף כִּי־עָשׂוּ לָהֶם עֵגֶל מַסֵּכָה וַיֹּאמְרוּ זֶה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הֶעֶלְךָ מִמִּצְרָיִם
19 וַיַּעֲשׂוּ נֶאָצוֹת גְּדֹלוֹת׃ וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים לֹא עֲזַבְתָּם בַּמִּדְבָּר
אֶת־עַמּוּד הֶעָנָן לֹא־סָר מֵעֲלֵיהֶם בְּיוֹמָם לְהַנְחֹתָם בְּהַדֶּרֶךְ וְאֶת־עַמּוּד
כ הָאֵשׁ בְּלַיְלָה לְהָאִיר לָהֶם וְאֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר יֵלְכוּ־בָהּ׃ וְרוּחֲךָ הַטּוֹבָה
נָתַתָּ לְהַשְׂכִּילָם וּמַנְךָ לֹא־מָנַעְתָּ מִפִּיהֶם וּמַיִם נָתַתָּה לָהֶם לִצְמָאָם׃
21 וְאַרְבָּעִים שָׁנָה כִּלְכַּלְתָּם בַּמִּדְבָּר לֹא חָסֵרוּ שַׂלְמֹתֵיהֶם לֹא בָלוּ וְרַגְלֵיהֶם
22 לֹא בָצֵקוּ׃ וַתִּתֵּן לָהֶם מַמְלָכוֹת וַעֲמָמִים וַתַּחְלְקֵם לְפֵאָה וַיִּירְשׁוּ אֶת־
אֶרֶץ סִיחוֹן וְאֶת־אֶרֶץ מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן וְאֶת־אֶרֶץ עוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן׃
23 וּבְנֵיהֶם הִרְבִּיתָ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם וַתְּבִיאֵם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אָמַרְתָּ
24 לַאֲבֹתֵיהֶם לָבוֹא לָרָשֶׁת׃ וַיָּבֹאוּ הַבָּנִים וַיִּירְשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ וַתַּכְנַע
לִפְנֵיהֶם אֶת־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַכְּנַעֲנִים וַתִּתְּנֵם בְּיָדָם וְאֶת־מַלְכֵיהֶם וְאֶת־
כה עַמְמֵי הָאָרֶץ לַעֲשׂוֹת בָּהֶם כִּרְצוֹנָם׃ וַיִּלְכְּדוּ עָרִים בְּצֻרוֹת וַאֲדָמָה
שְׁמֵנָה וַיִּירְשׁוּ בָּתִּים מְלֵאִים־כָּל־טוּב בֹּרוֹת חֲצוּבִים כְּרָמִים וְזֵיתִים
וְעֵץ מַאֲכָל לָרֹב וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׂבְּעוּ וַיַּשְׁמִינוּ וַיִּתְעַדְּנוּ בְּטוּבְךָ הַגָּדוֹל׃
26 וַיַּמְרוּ וַיִּמְרְדוּ בָּךְ וַיַּשְׁלִכוּ אֶת־תּוֹרָתְךָ אַחֲרֵי גַוָּם וְאֶת־נְבִיאֶיךָ הָרָגוּ
27 אֲשֶׁר־הֵעִידוּ בָם לַהֲשִׁיבָם אֵלֶיךָ וַיַּעֲשׂוּ נֶאָצוֹת גְּדוֹלֹת׃ וַתִּתְּנֵם בְּיַד
צָרֵיהֶם וַיָּצֵרוּ לָהֶם וּבְעֵת צָרָתָם יִצְעֲקוּ אֵלֶיךָ וְאַתָּה מִשָּׁמַיִם תִּשְׁמָע
28 וּכְרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים תִּתֵּן לָהֶם מוֹשִׁיעִים וְיוֹשִׁיעוּם מִיַּד צָרֵיהֶם׃ וּכְנוֹחַ
לָהֶם יָשׁוּבוּ לַעֲשׂוֹת רַע לְפָנֶיךָ וַתַּעַזְבֵם בְּיַד אֹיְבֵיהֶם וַיִּרְדּוּ בָהֶם
וַיָּשׁוּבוּ וַיִּזְעָקוּךָ וְאַתָּה מִשָּׁמַיִם תִּשְׁמַע וְתַצִּילֵם כְּרַחֲמֶיךָ רַבּוֹת עִתִּים׃

IX. v. 17. נ״א בְּמִצְרָיִם ; במס׳ וְחֶסֶד כ׳ חֶסֶד ק׳ v. 19. נ״א אֶת־
v. 26. 27. קמץ בז״ק

et transierunt per medium maris in sicco; persecutores autem eorum proiecisti in profundum, quasi lapidem in aquas validas.
* Exod. 14, 21. Ies. 63, 12. 13.

12. Et in columna nubis ductor* eorum fuisti per diem, et in columna ignis per noctem, ut appareret eis via, per quam ingrediebantur.
* Exod. 13, 21.

13. Ad montem quoque Sinai descendisti*, et locutus es cum eis de coelo †, et dedisti eis iudicia recta, et legem veritatis, ceremonias, et praecepta bona.
* Exod. 19, 18. † Exod. 20, 1. sq.

14. Et sabbatum sanctificatum tuum ostendisti eis, et mandata, et ceremonias, et legem praecepisti eis in manu Moysi servi tui.

15. Panem quoque de coelo * dedisti eis in fame eorum, et aquam de petra eduxisti eis sitientibus †, et dixisti eis, ut ingrederentur et possiderent terram, super quam levasti manum tuam, ut traderes eis.
* Exod.16, 4. 14. Ps. 77, 24. Sap.16,20.21. † Exod. 17, 6.

16. Ipsi vero et patres nostri superbe egerunt*, et induraverunt cervices suas, et non audierunt mandata tua. *Ies.63,10. Ierem.7,26. 17,23.

17. Et noluerunt audire, et non sunt recordati mirabilium tuorum, quae feceras eis. Et induraverunt cervices suas, et dederunt caput*, ut converterentur ad servitutem suam, quasi per contentionem. Tu autem Deus propitius, clemens et misericors, longanimis et multae miserationis, non dereliquisti eos †;
* Num. 14, 4. † Exod. 34, 6.

18. et quidem cum fecissent sibi vitulum conflatilem, et dixissent: Iste est Deus tuus, qui eduxit te de Aegypto*; feceruntque blasphemias magnas. * Exod. 32, 4.

19. Tu autem in misericordiis tuis multis non dimisisti eos in deserto; columna nubis non recessit ab eis per diem, ut duceret eos in viam, et columna ignis per noctem, ut ostenderet eis iter, per quod ingrederentur.

20. Et spiritum tuum bonum dedisti*, qui doceret eos †, et manna tuum non prohibuisti ab ore eorum, et aquam dedisti eis in siti.
*Num. 11, 17. 24. 25. Ies.63, 11. † Ps. 31, 8.

21. Quadraginta annis * pavisti eos in deserto, nihilque eis defuit; vestimenta eorum non inveteraverunt †, et pedes eorum non sunt attriti. * Num.14, 33. 34. † Deut.8, 4. 29, 5.

22. Et dedisti eis regna, et populos, et partitus es eis sortes; et possederunt terram Sehon*, et terram regis Hesebon, et terram Og regis Basan. * Num. 21, 21. 33. sq.

23. Et multiplicasti filios eorum sicut stellas * coeli, et adduxisti eos ad terram, de qua dixeras patribus eorum, ut ingrederentur et possiderent. * Gen. 22, 17. Ierem. 33, 22.

24. Et venerunt filii*, et possederunt terram, et humiliasti coram eis habitatores terrae Chananaeos, et dedisti eos in manu eorum, et reges eorum et populos terrae, ut facerent eis sicut placebat illis. *Num.14,31.sq.

25. Ceperunt itaque urbes munitas*, et humum pinguem, et possederunt domos plenas cunctis bonis; cisternas ab aliis fabricatas †, vineas, et oliveta, et ligna pomifera multa; et comederunt, et saturati sunt, et impinguati sunt ††, et abundaverunt deliciis in bonitate tua magna. * Num. 13, 28. Deut.1, 28. Ios. 6, 20. † Deut. 6, 11. Ier. 2, 13. †† Deut. 32, 15. 31, 20.

26. Provocaverunt autem te ad iracundiam, et recesserunt a te*, et proiecerunt legem tuam post terga sua; et Prophetas tuos occiderunt †, qui contestabantur eos, ut reverterentur ad te; feceruntque blasphemias grandes. * Ps. 77, 56. 105, 7. 13. 21. sq. † 3 Reg. 18, 13. 19, 10. 2 Paral. 24, 20. 21. 36, 15. 16.

27. Et dedisti eos in manu hostium suorum, et afflixerunt eos. Et in tempore tribulationis suae clamaverunt ad te, et tu de coelo audisti, et secundum miserationes tuas multas dedisti eis salvatores*, qui salvarent eos de manu hostium suorum.
* Iud. 3, 9. 15.

28. Cumque requievissent, reversi sunt, ut facerent malum in conspectu tuo; et dereliquisti eos in manu inimicorum suorum, et possederunt eos. Conversique sunt, et clamaverunt ad te; tu autem de coelo exaudisti, et liberasti eos in misericordiis tuis, multis temporibus.

29. Et contestatus es eos, ut reverterentur ad legem tuam. Ipsi vero superbe egerunt, et non audierunt mandata tua, et in iudiciis tuis peccaverunt, quae faciet homo et vivet * in eis; et dederunt humerum recedentem, et cervicem suam induraverunt †, nec audierunt.
* Lev. 18, 5. † Zach. 7, 11.

30. Et protraxisti super eos annos multos, et contestatus es eos in spiritu tuo per manum Prophetarum tuorum; et non audierunt, et tradidisti eos in manu populorum terrarum.

31. In misericordiis autem tuis plurimis non fecisti eos in consumptionem *, nec dereliquisti eos; quoniam Deus miserationum, et clemens es tu. * Thren. 3, 22.

32. Nunc itaque Deus noster magne, fortis, et terribilis, custodiens pactum et misericordiam, ne avertas a facie tua omnem laborem, qui invenit nos, reges nostros *, et principes nostros, et sacerdotes nostros, et Prophetas nostros, et patres nostros, et omnem populum tuum a diebus regis Assur † usque in diem hanc. * 4 Reg. 13, 29. 17, 6. † Esdr. 9, 7.

33. Et tu iustus es in omnibus, quae venerunt super nos *; quia veritatem fecisti, nos autem impie egimus, * Esdr. 9, 13. 15.

34. Reges nostri *, principes nostri, sacerdotes nostri, et patres nostri non fecerunt legem tuam, et non attenderunt mandata tua, et testimonia tua †, quae testificatus es in eis. * 2 Par. 29, 35. 21, 6. 22, 6. Dan. 9, 6. 8. † Iud. 2, 19. Zach. 1, 4.

35. Et ipsi in regnis suis, et in bonitate tua multa, quam dederas eis, et in terra latissima et pingui, quam tradideras in conspectu eorum, non servierunt tibi, nec reversi sunt a studiis suis pessimis.

36. Ecce! nos ipsi hodie servi sumus; et terra, quam dedisti patribus nostris, ut comederent panem eius, et quae bona sunt eius, et nos ipsi servi sumus in ea.

37. Et fruges eius multiplicantur regibus, quos posuisti super nos propter peccata nostra, et corporibus nostris dominantur, et iumentis nostris secundum voluntatem suam, et in tribulatione magna sumus.

38. Super omnibus ergo his nos ipsi percutimus foedus, et scribimus, et signant principes nostri, Levitae nostri, et sacerdotes nostri.

CAP. X.

Praeter alia spondet populus, quod velit vitare connubia vetita.

1. Signatores autem fuerunt Nehemias, Athersatha filius Hachelai, et Sedecias,

2. Saraias, Azarias, Ieremias,
3. Pheshur, Amarias, Melchias,
4. Hattus, Sebenia, Melluch,
5. Harem, Merimuth, Obdias,
6. Daniel, Genthon, Baruch,
7. Mosollam, Abia, Miamim,

8. Maazia, Belgai, Semeia; hi sacerdotes.

9. Porro Levitae, Iosue filius Azaniae, Bennui de filiis Henadad, Cedmihel,

10. et fratres eorum, Sebenia Odaia, Celita, Phalaia, Hanan,
11. Micha, Rohob, Hasebia,
12. Zachur, Serebeia, Sabania,
13. Odaia, Bani, Baninu.

14. Capita populi *, Pharos, Phahathmoab, Aelam, Zethu, Bani,
* Esdr. 2, 3. 6.

15. Bonni, Azgad, Bebai,
16. Adonia, Begoai, Adin,
17. Ater, Hezecia, Azur,
18. Odaia, Hasum, Besai,
19. Hareph, Anathoth, Nebai,
20. Megphias, Mosollam, Hazir
21. Mesizabel, Sadoc, Ieddua,
22. Pheltia, Hanan, Anaia,
23. Osee, Hanania, Hasub,
24. Alohes, Phalea, Sobec,
25. Rehum, Hasebna, Maasia,
26. Echaia, Hanan, Anan,
27. Melluch, Haran, Baana.

28. Et reliqui de populo, sacerdotes, Levitae, ianitores, et cantores, Nathinaei, et omnes *, qui se separaverunt de populis terrarum ad legem Dei, uxores eorum, filii eorum, et filiae eorum; * Esdr. 6, 21.

29. omnes, qui poterant sapere

29 ותעד בהם להשיבם אל־תורתך והמה הזידו ולא־שמעו למצותיך
ובמשפטיך חטאו־בם אשר־יעשה אדם וחיה בהם ויתנו כתף
ל סוררת וערפם הקשו ולא שמעו: ותמשך עליהם שנים רבות ותעד
בם ברוחך ביד־נביאיך ולא האזינו ותתנם ביד עמי הארצת:
31 וברחמיך הרבים לא־עשיתם כלה ולא עזבתם כי אל־חנון ורחום
32 אתה: ועתה אלהינו האל הגדול הגבור והנורא שומר הברית
והחסד אל־ימעט לפניך את כל־התלאה אשר־מצאתנו למלכינו
לשרינו ולכהנינו ולנביאנו ולאבתינו ולכל־עמך מימי מלכי אשור
33 עד היום הזה: ואתה צדיק על כל־הבא עלינו כי־אמת עשית
34 ואנחנו הרשענו: ואת־מלכינו שרינו כהנינו ואבתינו לא עשו
תורתך ולא הקשיבו אל־מצותיך ולעדותיך אשר העידת בהם:
לה והם במלכותם ובטובך הרב אשר־נתת להם ובארץ הרחבה
והשמנה אשר־נתת לפניהם לא עבדוך ולא־שבו ממעלליהם
36 הרעים: הנה אנחנו היום עבדים והארץ אשר־נתתה לאבתינו לאכל
37 את־פריה ואת־טובה הנה אנחנו עבדים עליה: ותבואתה מרבה
למלכים אשר־נתתה עלינו בחטאותינו ועל־גויתינו משלים ובבהמתנו
כרצונם ובצרה גדולה אנחנו:

י CAP. X. י

א ובכל־זאת אנחנו כרתים אמנה וכתבים ועל החתום שרינו לוינו
2 כהנינו: ועל החתומים נחמיה התרשתא בן־חכליה וצדקיה:
3-ה שריה עזריה ירמיה: פשחור אמריה מלכיה: חטוש שבניה מלוך:
6-8 חרם מרמות עבדיה: דניאל גנתון ברוך: משלם אביה מימן:
9 י מעזיה בלגי שמעיה אלה הכהנים: והלוים וישוע בן־אזניה בנוי
11 מבני חנדד קדמיאל: ואחיהם שבניה הודיה קליטא פלאיה חנן:
12-14 מיכא רחוב חשביה: זכור שרביה שבניה: הודיה בני בנינו:
טו 16 ראשי העם פרעש פחת מואב עילם זתוא בני: בני עזגד בבי:
17-כ אדניה בגוי עדין: אטר חזקיה עזור: הודיה חשם בצי: חריף
21-23 ענתות נובי: מגפיעש משלם חזיר: משיזבאל צדוק ידוע: פלטיה
24-26 חנן ענניה: הושע חנניה חשוב: הלוחש פלחא שובק: רחום
27-29 חשבנה מעשיה: ואחיה חנן ענן: מלוך חרם בענה: ושאר העם
הכהנים הלוים השוערים המשררים הנתינים וכל־הנבדל מעמי
הארצות אל־תורת האלהים נשיהם בניהם ובנתיהם כל יודע מבין:

X. 10 v. 1. נ״א בלא ן   v. 20. נובי — ניבי ק׳

ל מַחֲזִיקִים עַל־אֲחֵיהֶם אַדִּירֵיהֶם וּבָאִים בְּאָלָה וּבִשְׁבוּעָה לָלֶכֶת
בְּתוֹרַת הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נִתְּנָה בְּיַד מֹשֶׁה עֶבֶד־הָאֱלֹהִים וְלִשְׁמוֹר
31 וְלַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה אֲדֹנֵינוּ וּמִשְׁפָּטָיו וְחֻקָּיו׃ וַאֲשֶׁר לֹא־
32 נִתֵּן בְּנֹתֵינוּ לְעַמֵּי הָאָרֶץ וְאֶת־בְּנֹתֵיהֶם לֹא נִקַּח לְבָנֵינוּ׃ וְעַמֵּי הָאָרֶץ
הַמְבִיאִים אֶת־הַמַּקָּחוֹת וְכָל־שֶׁבֶר בְּיוֹם הַשַּׁבָּת לִמְכּוֹר לֹא־נִקַּח מֵהֶם
בַּשַּׁבָּת וּבְיוֹם קֹדֶשׁ וְנִטֹּשׁ אֶת־הַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית וּמַשָּׁא כָל־יָד׃
33 וְהֶעֱמַדְנוּ עָלֵינוּ מִצְוֹת לָתֵת עָלֵינוּ שְׁלִשִׁית הַשֶּׁקֶל בַּשָּׁנָה לַעֲבֹדַת
34 בֵּית אֱלֹהֵינוּ׃ לְלֶחֶם הַמַּעֲרֶכֶת וּמִנְחַת הַתָּמִיד וּלְעוֹלַת הַתָּמִיד הַשַּׁבָּתוֹת
הֶחֳדָשִׁים לַמּוֹעֲדִים וְלַקֳּדָשִׁים וְלַחַטָּאוֹת לְכַפֵּר עַל־יִשְׂרָאֵל וְכֹל מְלֶאכֶת
לה בֵּית־אֱלֹהֵינוּ׃ וְהַגּוֹרָלוֹת הִפַּלְנוּ עַל־קֻרְבַּן הָעֵצִים הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם
וְהָעָם לְהָבִיא לְבֵית אֱלֹהֵינוּ לְבֵית־אֲבֹתֵינוּ לְעִתִּים מְזֻמָּנִים שָׁנָה
36 בְשָׁנָה לְבַעֵר עַל־מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כַּכָּתוּב בַּתּוֹרָה׃ וּלְהָבִיא אֶת־
37 בִּכּוּרֵי אַדְמָתֵנוּ וּבִכּוּרֵי כָּל־פְּרִי כָל־עֵץ שָׁנָה בְשָׁנָה לְבֵית יְהוָה׃ וְאֶת־
בְּכֹרוֹת בָּנֵינוּ וּבְהֶמְתֵּנוּ כַּכָּתוּב בַּתּוֹרָה וְאֶת־בְּכוֹרֵי בְקָרֵינוּ וְצֹאנֵינוּ
38 לְהָבִיא לְבֵית אֱלֹהֵינוּ לַכֹּהֲנִים הַמְשָׁרְתִים בְּבֵית אֱלֹהֵינוּ׃ וְאֶת־רֵאשִׁית
עֲרִיסֹתֵינוּ וּתְרוּמֹתֵינוּ וּפְרִי כָל־עֵץ תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר נָבִיא לַכֹּהֲנִים אֶל־
לִשְׁכוֹת בֵּית־אֱלֹהֵינוּ וּמַעְשַׂר אַדְמָתֵנוּ לַלְוִיִּם וְהֵם הַלְוִיִּם הַמְעַשְּׂרִים
39 בְּכֹל עָרֵי עֲבֹדָתֵנוּ׃ וְהָיָה הַכֹּהֵן בֶּן־אַהֲרֹן עִם־הַלְוִיִּם בַּעְשֵׂר הַלְוִיִּם
וְהַלְוִיִּם יַעֲלוּ אֶת־מַעֲשַׂר הַמַּעֲשֵׂר לְבֵית אֱלֹהֵינוּ אֶל־הַלְּשָׁכוֹת לְבֵית
מ הָאוֹצָר׃ כִּי אֶל־הַלְּשָׁכוֹת יָבִיאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי הַלֵּוִי אֶת־תְּרוּמַת
הַדָּגָן הַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר וְשָׁם כְּלֵי הַמִּקְדָּשׁ וְהַכֹּהֲנִים הַמְשָׁרְתִים
וְהַשּׁוֹעֲרִים וְהַמְשֹׁרְרִים וְלֹא נַעֲזֹב אֶת־בֵּית אֱלֹהֵינוּ׃

CAP. XI. יא

יא

א וַיֵּשְׁבוּ שָׂרֵי־הָעָם בִּירוּשָׁלִָם וּשְׁאָר הָעָם הִפִּילוּ גוֹרָלוֹת לְהָבִיא ׀ אֶחָד
מִן־הָעֲשָׂרָה לָשֶׁבֶת בִּירוּשָׁלִַם עִיר הַקֹּדֶשׁ וְתֵשַׁע הַיָּדוֹת בֶּעָרִים׃
2 3 וַיְבָרְכוּ הָעָם לְכֹל הָאֲנָשִׁים הַמִּתְנַדְּבִים לָשֶׁבֶת בִּירוּשָׁלִָם׃ וְאֵלֶּה
רָאשֵׁי הַמְּדִינָה אֲשֶׁר יָשְׁבוּ בִּירוּשָׁלִָם וּבְעָרֵי יְהוּדָה יָשְׁבוּ אִישׁ
בַּאֲחֻזָּתוֹ בְּעָרֵיהֶם. יִשְׂרָאֵל הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְהַנְּתִינִים וּבְנֵי עַבְדֵי
4 שְׁלֹמֹה׃ וּבִירוּשָׁלִַם יָשְׁבוּ מִבְּנֵי יְהוּדָה וּמִבְּנֵי בִנְיָמִן מִבְּנֵי יְהוּדָה
עֲתָיָה בֶן־עֻזִּיָּה בֶּן־זְכַרְיָה בֶן־אֲמַרְיָה בֶּן־שְׁפַטְיָה בֶן־מַהֲלַלְאֵל מִבְּנֵי
ה פָרֶץ׃ וּמַעֲשֵׂיָה בֶן־בָּרוּךְ בֶּן־כָּל־חֹזֶה בֶן־חֲזָיָה בֶן־עֲדָיָה בֶן־יוֹיָרִיב
6 בֶּן־זְכַרְיָה בֶּן־הַשִּׁלֹנִי׃ כָּל־בְּנֵי־פֶרֶץ הַיֹּשְׁבִים בִּירוּשָׁלִָם אַרְבַּע מֵאוֹת

X. v. 32. נ"א וּמַשָּׂא   v. 35. כצ"ל   v. 38. נ"א שְׁ

spondentes pro fratribus suis, optimates eorum, et qui veniebant ad pollicendum et iurandum, ut ambularent in lege Dei, quam dederat in manu Moysi servi Dei, ut facerent et custodirent universa mandata Domini Dei nostri*, et iudicia eius et ceremonias eius;

* Deut. 29, 9. Ps. 118, 106.

30. et ut non daremus filias * nostras populo terrae, et filias eorum non acciperemus filiis nostris †.

* Deut. 7, 3. † Exod. 34, 16.

31. Populi quoque terrae, qui important venalia, et omnia ad usum, per diem sabbati, ut vendant, non accipiemus ab eis in sabbato et in die sanctificato. Et dimittemus * annum septimum, et exactionem universae manus.

* Exod. 23, 10. 11. Lev. 25, 2. 4.

32. Et statuemus super nos praecepta, ut demus tertiam partem sicli per annum ad opus domus Dei nostri *, * Exod. 30, 16.

33. ad panes * propositionis, et ad sacrificium sempiternum †, et in holocaustum sempiternum in sabbatis ††, in calendis, in solemnitatibus, et in sanctificatis, et pro peccato †††; ut exoretur pro Israël, et in omnem usum domus Dei nostri.

* Deut. 24, 5. 6. 1 Paral. 8, 32. † Num. 4, 16. 28, 5. †† Exod. 29, 42. Lev. 6, 12. 13. ††† Num. 4, 4. 6, 25. 10, 10. Amos 8, 5.

34. Sortes ergo misimus super oblationem * lignorum, inter sacerdotes, et Levitas, et populum, ut inferrentur in domum Dei nostri per domos patrum nostrorum, per tempora, a temporibus anni usque ad annum; ut arderent super altare Domini Dei nostri, sicut scriptum est in lege Moysi. * Lev. 6, 12.

35. Et ut afferremus * primogenita terrae nostrae, et primitiva universi fructus omnis ligni, ab anno in annum, in domo Domini.

* Exod. 23, 19. 34, 26. Lev. 23, 10.

36. Et primitiva * filiorum nostrorum, et pecorum nostrorum, sicut scriptum est in lege, et primitiva boum nostrorum, et ovium nostrarum, ut offerrentur in domo Dei nostri, sacerdotibus, qui ministrant in domo Dei nostri; * Exod. 13, 2.

37. et primitias * ciborum nostrorum, et libaminum nostrorum, et poma omnis ligni, vindemiae quoque et olei afferemus sacerdotibus ad gazophylacium Dei nostri, et † decimam partem terrae nostrae Levitis. Ipsi Levitae decimas accipient ex omnibus civitatibus operum nostrorum. * Num. 15, 20. 21. † Lev. 27, 30 Num. 18, 21. 26.

38. Erit autem sacerdos filius Aaron cum Levitis in decimis Levitarum, et Levitae offerent decimam partem decimae suae in domo Dei nostri, ad gazophylacium in domum thesauri.

39. Ad gazophylacium enim deportabunt filii Israël, et filii Levi, primitias frumenti, vini, et olei; et ibi erunt vasa sanctificata, et sacerdotes, et cantores, et ianitores, et ministri, et non dimittemus domum Dei nostri.

Cap. XI.

Qui Hierosolymae, et qui in civitatibus Iuda habitent, designantur.

1. Habitaverunt autem principes populi in Ierusalem*; reliqua vero plebs misit sortem, ut tollerent unam partem de decem, qui habitaturi essent in Ierusalem civitate sancta, novem vero partes in civitatibus.

* 1 Paral. 8, 3.

2. Benedixit autem populus omnibus viris, qui se sponte obtulerant, ut habitarent in Ierusalem.

3. Hi sunt itaque principes provinciae, qui habitaverunt in Ierusalem, et in civitatibus Iuda. Habitavit autem unusquisque in possessione sua, in urbibus suis*, Israël, sacerdotes, Levitae, Nathinaei, et filii servorum Salomonis.

* 1 Paral. 8, 2.

4. Et in Ierusalem habitaverunt de filiis Iuda, et de filiis Beniamin*; de filiis Iuda, Athaias filius Aziam, filii Zachariae, filii Amariae, filii Saphatiae, filii Malaleel: de filiis Phares, * 1 Paral. 8, 3.

5. Maasia filius Baruch, filius Cholhoza, filius Hazia, filius Adaia, filius Ioiarib, filius Zachariae, filius Silonitis.

6. Omnes hi filii Phares, qui habitaverunt in Ierusalem, quadringenti sexaginta octo viri fortes.

7. Hi sunt autem filii Beniamin: Sellum filius Mosollam, filius Ioed, filius Phadaia, filius Colaia, filius Masia, filius Etheel, filius Isaia,

8. et post eum Gebbai, Sellai, nongenti viginti octo,

9. et Ioël filius Zechri praepositus eorum, et Iudas filius Senua super civitatem secundus.

10. Et de sacerdotibus Idaia filius Ioarib, Iachin,

11. Saraia filius Helciae, filius Mosollam, filius Sadoch, filius Meraioth, filius Achitob princeps domus Dei,

12. et fratres eorum facientes opera templi; octingenti viginti duo. Et Adaia filius Ieroham, filius Phelelia, filius Amsi, filius Zachariae, filius Pheshur, filius Melchiae,

13. et fratres eius principes patrum; ducenti quadraginta duo. Et Amassai filius Azreel, filius Ahazi, filius Mosollamoth, filius Emmer,

14. et fratres eorum potentes nimis; centum viginti octo, et praepositus eorum Zabdiel filius potentium.

15. Et de Levitis Semeia filius Hasub, filius Azaricam, filius Hasabia, filius Boni,

16. et Sabathai et Iozabed, super omnia opera, quae erant forinsecus in domo Dei, a principibus Levitarum.

17. Et Mathania filius Micha, filius Zebedei, filius Asaph, princeps ad laudandum et ad confitendum in oratione, et Becbecia secundus de fratribus eius, et Abda filius Samua, filius Galal, filius Idithum.

18. Omnes Levitae in civitate sancta ducenti octoginta quatuor.

19. Et ianitores, Accub, Telmon, et fratres eorum, qui custodiebant ostia; centum septuaginta duo.

20. Et reliqui ex Israël sacerdotes et Levitae in universis civitatibus Iuda, unusquisque in possessione sua.

21. Et Nathinaei, qui habitabant in Ophel, et Siaha, et Gaspha de Nathinaeis.

22. Et episcopus Levitarum in Ierusalem, Azzi filius Bani, filius Hasabiae, filius Mathaniae, filius Michae. De filiis Asaph, cantores in ministerio domus Dei.

23. Praeceptum quippe regis* super eos erat, et ordo in cantoribus per dies singulos,

* Esdr. 7, 12. 23. 24.

24. et Phathahia filius Mesezebel, de filiis Zara filii Iuda in manu regis, iuxta omne verbum populi,

25. et in domibus per omnes regiones eorum. De filiis Iuda habitaverunt in Cariatharbe*; et in filiabus eius; et in Dibon, et in filiabus eius; et in Cabseel, et in viculis eius, * Ios. 20, 7. 21, 11.

26. et in Iesue, et in Molada, et in Bethphaleth,

27. et in Hasersual, et in Bersabee, et in filiabus eius,

28. et in Siceleg*, et in Mochona, et in filiabus eius, * Ios. 15, 31.

29. et in Remmon, et in Saraa, et in Ierimuth,

30. Zanoa, Odollam et in villis earum, Lachis et regionibus eius, et Azeca, et filiabus eius. Et manserunt in Bersabee usque ad vallem Ennom.

31. Filii autem Beniamin, a Geba, Mechmas, et Hai, et Bethel et filiabus eius:

32. Anathoth, Nob, Anania,

33. Asor, Rama, Gethaim,

34. Hadid, Seboim, et Neballat, Lod,

35. et Ono valle artificum.

36. Et de Levitis portiones Iudae et Beniamin.

Cap. XII.

Sacerdotes et Levitae, qui venerant cum Zorobabel, recensentur. Murus civitatis dedicatur.

1. Hi sunt autem sacerdotes et Levitae, qui ascenderunt cum Zorobabel filio Salathiel, et Iosue; Saraia, Ieremias, Esdras,

7 שִׁשִּׁים וּשְׁמֹנָה אַנְשֵׁי־חָיִל׃ וְאֵלֶּה בְּנֵי בִנְיָמִן סַלֻּא בֶּן־מְשֻׁלָּם בֶּן־
8 יוֹעֵד בֶּן־פְּדָיָה בֶּן־קוֹלָיָה בֶּן־מַעֲשֵׂיָה בֶּן־אִיתִיאֵל בֶּן־יְשַׁעְיָה׃ וְאַחֲרָיו
9 גַּבַּי סַלָּי תְּשַׁע מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃ וְיוֹאֵל בֶּן־זִכְרִי פָּקִיד עֲלֵיהֶם
י וִיהוּדָה בֶן־הַסְּנוּאָה עַל־הָעִיר מִשְׁנֶה׃ מִן־הַכֹּהֲנִים יְדַעְיָה בֶן־
11 יוֹיָרִיב יָכִין׃ שְׂרָיָה בֶן־חִלְקִיָּה בֶּן־מְשֻׁלָּם בֶּן־צָדוֹק בֶּן־מְרָיוֹת בֶּן־
12 אֲחִיטוּב נְגִד בֵּית הָאֱלֹהִים׃ וַאֲחֵיהֶם עֹשֵׂה הַמְּלָאכָה לַבַּיִת שְׁמֹנֶה
מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם וַעֲדָיָה בֶּן־יְרֹחָם בֶּן־פְּלַלְיָה בֶּן־אַמְצִי בֶּן־
13 זְכַרְיָה בֶן־פַּשְׁחוּר בֶּן־מַלְכִּיָּה׃ וְאֶחָיו רָאשִׁים לְאָבוֹת מָאתַיִם אַרְבָּעִים
14 וּשְׁנָיִם וַעֲמַשְׁסַי בֶּן־עֲזַרְאֵל בֶּן־אַחְזַי בֶּן־מְשִׁלֵּמוֹת בֶּן־אִמֵּר׃ וַאֲחֵיהֶם
גִּבֹּרֵי חַיִל מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה וּפָקִיד עֲלֵיהֶם זַבְדִּיאֵל בֶּן־הַגְּדוֹלִים׃
טו וּמִן־הַלְוִיִּם שְׁמַעְיָה בֶן־חַשּׁוּב בֶּן־עַזְרִיקָם בֶּן־חֲשַׁבְיָה בֶּן־בּוּנִּי׃
16 וְשַׁבְּתַי וְיוֹזָבָד עַל־הַמְּלָאכָה הַחִיצֹנָה לְבֵית הָאֱלֹהִים מֵרָאשֵׁי הַלְוִיִּם׃
17 וּמַתַּנְיָה בֶן־מִיכָא בֶּן־זַבְדִּי בֶן־אָסָף רֹאשׁ הַתְּחִלָּה יְהוֹדֶה לַתְּפִלָּה
18 וּבַקְבֻּקְיָה מִשְׁנֶה מֵאֶחָיו וְעַבְדָּא בֶּן־שַׁמּוּעַ בֶּן־גָּלָל בֶּן־יְדִיתוּן׃ כָּל־
19 הַלְוִיִּם בְּעִיר הַקֹּדֶשׁ מָאתַיִם שְׁמֹנִים וְאַרְבָּעָה׃ וְהַשּׁוֹעֲרִים עַקּוּב
כ טַלְמוֹן וַאֲחֵיהֶם הַשֹּׁמְרִים בַּשְּׁעָרִים מֵאָה שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם׃ וּשְׁאָר
21 יִשְׂרָאֵל הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה אִישׁ בְּנַחֲלָתוֹ׃ וְהַנְּתִינִים
22 יֹשְׁבִים בָּעֹפֶל וְצִיחָא וְגִשְׁפָּא עַל־הַנְּתִינִים׃ וּפְקִיד הַלְוִיִּם בִּירוּשָׁלִַם
עֻזִּי בֶן־בָּנִי בֶּן־חֲשַׁבְיָה בֶּן־מַתַּנְיָה בֶּן־מִיכָא מִבְּנֵי אָסָף הַמְשֹׁרְרִים
23 לְנֶגֶד מְלֶאכֶת בֵּית־הָאֱלֹהִים׃ כִּי־מִצְוַת הַמֶּלֶךְ עֲלֵיהֶם וַאֲמָנָה עַל־
24 הַמְשֹׁרְרִים דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ׃ וּפְתַחְיָה בֶּן־מְשֵׁיזַבְאֵל מִבְּנֵי־זֶרַח בֶּן־
כה יְהוּדָה לְיַד הַמֶּלֶךְ לְכָל־דָּבָר לָעָם׃ וְאֶל־הַחֲצֵרִים בִּשְׂדֹתָם מִבְּנֵי
יְהוּדָה יָשְׁבוּ בְּקִרְיַת הָאַרְבַּע וּבְנֹתֶיהָ וּבְדִיבֹן וּבְנֹתֶיהָ וּבִיקַבְצְאֵל
26 27 וַחֲצֵרֶיהָ׃ וּבְיֵשׁוּעַ וּבְמֹלָדָה וּבְבֵית פָּלֶט׃ וּבַחֲצַר שׁוּעָל וּבִבְאֵר שֶׁבַע
28 29 וּבְנֹתֶיהָ׃ וּבְצִקְלַג וּבִמְכֹנָה וּבִבְנֹתֶיהָ׃ וּבְעֵין רִמּוֹן וּבְצָרְעָה וּבְיַרְמוּת׃
ל זָנֹחַ עֲדֻלָּם וְחַצְרֵיהֶם לָכִישׁ וּשְׂדֹתֶיהָ עֲזֵקָה וּבְנֹתֶיהָ וַיַּחֲנוּ מִבְּאֵר־
31 שֶׁבַע עַד־גֵּיא־הִנֹּם׃ וּבְנֵי בִנְיָמִן מִגָּבַע מִכְמָשׂ וְעַיָּה וּבֵית־אֵל וּבְנֹתֶיהָ׃
32 - לה עֲנָתוֹת נֹב עֲנָנְיָה׃ חָצוֹר ׀ רָמָה גִּתָּיִם׃ חָדִיד צְבֹעִים נְבַלָּט׃ לֹד וְאוֹנוֹ
36 גֵּי הַחֲרָשִׁים׃ וּמִן־הַלְוִיִּם מַחְלְקוֹת יְהוּדָה לְבִנְיָמִין׃

Cap. XII. יב

יב

א וְאֵלֶּה הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם אֲשֶׁר עָלוּ עִם־זְרֻבָּבֶל בֶּן־שְׁאַלְתִּיאֵל וְיֵשׁוּעַ

XI. v. 15. דגש אחר שורק v. 17. יְדִיתוּן — יְדוּתוּן ק׳

4-2 שְׂרָיָה יִרְמְיָה עֶזְרָא׃ אֲמַרְיָה מַלּוּךְ חַטּוּשׁ׃ שְׁכַנְיָה רְחֻם מְרֵמֹת׃ עִדּוֹא
ה-7 גִּנְּתוֹי אֲבִיָּה׃ מִיָּמִין מַעַדְיָה בִּלְגָּה׃ שְׁמַעְיָה וְיוֹיָרִיב יְדַעְיָה׃ סַלּוּ
עָמוֹק חִלְקִיָּה יְדַעְיָה אֵלֶּה רָאשֵׁי הַכֹּהֲנִים וַאֲחֵיהֶם בִּימֵי יֵשׁוּעַ׃
8 וְהַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ בִּנּוּי קַדְמִיאֵל שֵׁרֵבְיָה יְהוּדָה מַתַּנְיָה עַל־הֻיְּדוֹת הוּא
9 י וְאֶחָיו׃ וּבַקְבֻּקְיָה וְעֻנּוֹ אֲחֵיהֶם לְנֶגְדָּם לְמִשְׁמָרוֹת׃ וְיֵשׁוּעַ הוֹלִיד אֶת־
יוֹיָקִים וְיוֹיָקִים הוֹלִיד אֶת־אֶלְיָשִׁיב וְאֶלְיָשִׁיב הוֹלִיד אֶת־יוֹיָדָע׃
11 12 וְיוֹיָדָע הוֹלִיד אֶת־יוֹנָתָן וְיוֹנָתָן הוֹלִיד אֶת־יַדּוּעַ׃ וּבִימֵי יוֹיָקִים הָיוּ
13 כֹּהֲנִים רָאשֵׁי הָאָבוֹת לִשְׂרָיָה מְרָיָה לְיִרְמְיָה חֲנַנְיָה׃ לְעֶזְרָא מְשֻׁלָּם
14 טו לַאֲמַרְיָה יְהוֹחָנָן׃ לִמְלוּכִי יוֹנָתָן לִשְׁבַנְיָה יוֹסֵף׃ לְחָרִם עַדְנָא לִמְרָיוֹת
16 17 חֶלְקָי׃ לְעִדְּיא זְכַרְיָה לְגִנְּתוֹן מְשֻׁלָּם׃ לַאֲבִיָּה זִכְרִי לְמִנְיָמִין לְמוֹעַדְיָה
18 19 פִּלְטָי׃ לְבִלְגָּה שַׁמּוּעַ לִשְׁמַעְיָה יְהוֹנָתָן׃ וּלְיוֹיָרִיב מַתְּנַי לִידַעְיָה עֻזִּי׃
22-20 לְסַלַּי קַלָּי לְעָמוֹק עֵבֶר׃ לְחִלְקִיָּה חֲשַׁבְיָה לִידַעְיָה נְתַנְאֵל׃ הַלְוִיִּם
בִּימֵי אֶלְיָשִׁיב יוֹיָדָע וְיוֹחָנָן וְיַדּוּעַ כְּתוּבִים רָאשֵׁי אָבוֹת וְהַכֹּהֲנִים
23 עַל־מַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ הַפָּרְסִי׃ בְּנֵי לֵוִי רָאשֵׁי הָאָבוֹת כְּתוּבִים עַל־
24 סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים וְעַד־יְמֵי יוֹחָנָן בֶּן־אֶלְיָשִׁיב׃ וְרָאשֵׁי הַלְוִיִּם
חֲשַׁבְיָה שֵׁרֵבְיָה וְיֵשׁוּעַ בֶּן־קַדְמִיאֵל וַאֲחֵיהֶם לְנֶגְדָּם לְהַלֵּל לְהוֹדוֹת
כה בְּמִצְוַת דָּוִיד אִישׁ־הָאֱלֹהִים מִשְׁמָר לְעֻמַּת מִשְׁמָר׃ מַתַּנְיָה וּבַקְבֻּקְיָה
עֹבַדְיָה מְשֻׁלָּם טַלְמוֹן עַקּוּב שֹׁמְרִים שׁוֹעֲרִים מִשְׁמָר בַּאֲסֻפֵּי הַשְּׁעָרִים׃
26 אֵלֶּה בִּימֵי יוֹיָקִים בֶּן־יֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק וּבִימֵי נְחֶמְיָה הַפֶּחָה וְעֶזְרָא
27 הַכֹּהֵן הַסּוֹפֵר׃ וּבַחֲנֻכַּת חוֹמַת יְרוּשָׁלִַם בִּקְשׁוּ אֶת־הַלְוִיִּם מִכָּל־
מְקוֹמֹתָם לַהֲבִיאָם לִירוּשָׁלִָם לַעֲשֹׂת חֲנֻכָּה וְשִׂמְחָה וּבְתוֹדוֹת וּבְשִׁיר
28 מְצִלְתַּיִם נְבָלִים וּבְכִנֹּרוֹת׃ וַיֵּאָסְפוּ בְּנֵי הַמְשֹׁרְרִים וּמִן־הַכִּכָּר סְבִיבוֹת
29 יְרוּשָׁלִַם וּמִן־חַצְרֵי נְטֹפָתִי׃ וּמִבֵּית הַגִּלְגָּל וּמִשְּׂדוֹת גֶּבַע וְעַזְמָוֶת כִּי
ל חֲצֵרִים בָּנוּ לָהֶם הַמְשֹׁרְרִים סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלִָם׃ וַיִּטַּהֲרוּ הַכֹּהֲנִים
31 וְהַלְוִיִּם וַיְטַהֲרוּ אֶת־הָעָם וְאֶת־הַשְּׁעָרִים וְאֶת־הַחוֹמָה׃ וָאַעֲלֶה אֶת־
שָׂרֵי יְהוּדָה מֵעַל לַחוֹמָה וָאַעֲמִידָה שְׁתֵּי תוֹדֹת גְּדוֹלֹת וְתַהֲלֻכֹת לַיָּמִין
32 מֵעַל לַחוֹמָה לְשַׁעַר הָאַשְׁפֹּת׃ וַיֵּלֶךְ אַחֲרֵיהֶם הוֹשַׁעְיָה וַחֲצִי שָׂרֵי יְהוּדָה׃
33-לה וַעֲזַרְיָה עֶזְרָא וּמְשֻׁלָּם׃ יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וּשְׁמַעְיָה וְיִרְמְיָה׃ וּמִבְּנֵי
הַכֹּהֲנִים בַּחֲצֹצְרוֹת זְכַרְיָה בֶן־יוֹנָתָן בֶּן־שְׁמַעְיָה בֶּן־מַתַּנְיָה בֶּן־מִיכָיָה
36 בֶּן־זַכּוּר בֶּן־אָסָף׃ וְאֶחָיו שְׁמַעְיָה וַעֲזַרְאֵל מִלֲלַי גִּלֲלַי מָעַי נְתַנְאֵל
וִיהוּדָה חֲנָנִי בִּכְלֵי־שִׁיר דָּוִיד אִישׁ הָאֱלֹהִים וְעֶזְרָא הַסּוֹפֵר לִפְנֵיהֶם׃

XII. v. 3. נ"א שְׁבַ׳ v. 8. נ"א ־דוֹת v. 9. וְעֻנּוֹ — וְעֻנִּי ק׳ v. 14.
לִמְלוּכִי — לִמְלִיכוּ ק׳ v. 16. לְעִדְּיא — לְעִדּוֹא ק׳

2. Amaria, Melluch, Hattus,
3. Sebenias, Rheum, Merimuth,
4. Addo, Genthon, Abia,
5. Miamim, Madia, Belga,

6. Semeia, et Ioiarib, Idaia, Sellum, Amoc, Helcias,

7. Idaia. Isti principes sacerdotum, et fratres eorum, in diebus Iosue.

8. Porro Levitae, Iesua, Bennui, Cedmihel, Sarebia, Iuda, Mathanias, super hymnos * ipsi et fratres eorum; * c. 11, 17.

9. et Becbecia atque Hanni, et fratres eorum, unusquisque in officio suo.

10. Iosue autem genuit Ioacim, et Ioacim genuit Eliasib, et Eliasib genuit Ioiada,

11. et Ioiada genuit Ionathan et Ionathan genuit Ieddoa.

12. In diebus autem Ioacim erant sacerdotes et principes familiarum: Saraiae, Maraia; Ieremiae, Hanania;

13. Esdrae, Mosollam; Amariae, Iohanan;

14. Milicho, Ionathan; Sebeniae, Ioseph;

15. Haram, Edna; Maraioth, Helci;

16. Adaiae, Zacharia; Genthon, Mosollam;

17. Abiae *, Zechri; Miamin et Moadiae, Phelti;

* 1 Paral. 24, 10. Luc. 1, 5.

18. Belgae, Sammua; Semaiae, Ionathan;

19. Ioiarib, Mathanai; Iodaiae, Azzi;

20. Sellai, Celai; Amoc, Heber;

21. Helciae, Hasebia; Idaiae, Nathanaël.

22. Levitae in diebus Eliasib, et Ioiada, et Iohanan, et Ieddoa, scripti principes familiarum, et sacerdotes in regno Darii Persae.

23. Filii Levi principes familiarum, scripti in libro verborum dierum, et usque ad dies Ionathan, filii Eliasib.

24. Et principes Levitarum, Hasebia, Serebia, et Iosue filius Cedmihel; et fratres eorum per vices suas, ut laudarent et confiterentur * iuxta praeceptum David viri Dei, et observarent aeque per ordinem.

* 1 Paral. 25, 16. 2 Paral. 29, 25.

25. Mathania, et Becbecia, Obedia, Mosollam, Telmon, Accub, custodes portarum * et vestibulorum ante portas.

* 1 Paral. 26, 12. 2 Paral. 8, 14.

26. Hi in diebus Ioacim filii Iosue, filii Iosedec, et in diebus Nehemiae ducis, et Esdrae sacerdotis, scribaeque.

27. In dedicatione autem muri Ierusalem requisierunt Levitas de omnibus locis suis, ut adducerent eos in Ierusalem, et facerent dedicationem et laetitiam in actione gratiarum, et cantico, et in cymbalis psalteriis, et citharis *.

* Deut. 20, 5. 3 Reg. 8, 63.

28. Congregati sunt autem filii cantorum de campestribus circa Ierusalem, et de villis Nethuphati,

29. et de domo Galgal, et de regionibus Geba et Azmaveth; quoniam villas aedificaverunt sibi cantores in circuitu Ierusalem.

30. Et mundati sunt * sacerdotes et Levitae, et mundaverunt populum, et portas, et murum.

* Num. 19, 20

31. Ascendere autem feci principes Iuda super murum, et statui duos magnos choros laudantium. Et ierunt ad dexteram super murum ad portam sterquilinii.

32. Et ivit post eos Osaias, et media pars principum Iuda,

33. et Azarias, Esdras, et Mosollam, Iudas, et Beniamin, et Semeia, et Ieremias.

34. Et de filiis sacerdotum in tubis, Zacharias filius Ionathan, filius Semeiae, filius Mathaniae, filius Michaiae, filius Zechur, filius Asaph,

35. et fratres eius Semeia, et Azareel, Malalai, Galalai, Maai, Nathanaël, et Iudas, et Hanani, in vasis cantici David viri Dei; et Esdras scriba ante eos in porta fontis.

36. Et contra eos ascenderunt in gradibus civitatis David in ascensu muri super domum * David, et usque ad portam aquarum ad Orientem.
* c. 3, 15.

37. Et chorus secundus gratias referentium ibat ex adverso, et ego post eum, et media pars populi super murum et super turrim furnorum, et usque ad murum latissimum;

38. et super portam Ephraim, et super portam antiquam, et super portam piscium et turrim Hananeel, et turrim Emath, et usque ad portam gregis; et steterunt in porta custodiae,

39. steteruntque duo chori laudantium in domo Dei, et ego, et dimidia pars magistratuum mecum.

40. Et sacerdotes, Eliachim, Maasia, Miamim, Michaea, Elioenai, Zacharia, Hanania in tubis,

41. et Maasia, et Semeia, et Eleazar, et Azzi, et Iohanan, et Melchia, et Aelam, et Ezer. Et clare cecinerunt cantores, et Iezraia praepositus.

42. Et immolaverunt in die illa * victimas magnas, et laetati sunt; Deus enim laetificaverat eos laetitia magna; sed et uxores eorum et liberi gavisi sunt, et audita est laetitia Ierusalem procul.
* 3 Reg. 8, 63.

43. Recensuerunt quoque in die illa viros super gazophylacia * thesauri ad libamina, et ad primitias, et ad decimas, ut introferrent per eos principes civitatis in decore gratiarum actionis, sacerdotes et Levitas; quia laetificatus est Iuda in sacerdotibus et Levitis astantibus.
* c. 10, 37. 13, 5.

44. Et custodierunt observationem Dei sui, et observationem expiationis, et cantores, et ianitores iuxta praeceptum David, et Salomonis filii eius;

45. quia in diebus * David et Asaph ab exordio erant principes constituti cantorum in carmine laudantium, et confitentium Deo.
* 1 Paral. 25, 1. Eccl. 47, 11.

46. Et omnis Israël, in diebus Zorobabel, et in diebus Nehemiae dabant partes cantoribus et ianitoribus per dies singulos, et sanctificabant Levitas et Levitae sanctificabant filios Aaron.

Cap. XIII.

Nehemias rursus venit Hierosolymam, et corrigenda corrigit.

1. In die autem illo lectum est in volumine Moysi audiente populo; et inventum est scriptum in eo, quod non debeant introire * Ammonites et Moabites in ecclesiam Dei usque in aeternum.
* Deut. 23, 3. 4.

2. Eo quod non occurrerint filiis Israël cum pane et aqua; et conduxerint adversum eos Balaam *, ad maledicendum eis; et convertit Deus noster maledictionem in benedictionem.
* Num. 22, 5. sq.

3. Factum est autem, cum audissent legem, separaverunt omnem alienigenam ab Israël.

4. Et super hoc erat Eliasib * sacerdos, qui fuerat praepositus in gazophylacio domus Dei nostri, et proximus Tobiae. * c. 3, 1.

5. Fecit ergo sibi gazophylacium grande, et ibi erant ante eum reponentes munera, et thus, et vasa, et decimam frumenti, vini, et olei, partes Levitarum, et cantorum, et ianitorum, et primitias sacerdotales.

6. In omnibus autem his non fui in Ierusalem, quia anno trigesimo secundo Artaxerxis regis Babylonis veni ad regem *. Et in fine dierum rogavi regem. * c. 2, 6.

7. Et veni in Ierusalem, et intellexi malum, quod fecerat Eliasib Tobiae, ut faceret ei thesaurum in vestibulis domus Dei.

8. Et malum mihi visum est valde. Et proieci vasa domus Tobiae foras de gazophylacio;

37 ועל שער העין ונגדם עלו על־מעלות עיר דויד במעלה לחומה
38 מעל לבית דויד ועד שער המים מזרח׃ והתודה השנית ההולכת
למואל ואני אחריה וחצי העם מעל להחומה מעל למגדל התנורים
39 ועד החומה הרחבה׃ ומעל לשער־אפרים ועל־שער הישנה ועל־
שער הדגים ומגדל חננאל ומגדל המאה ועד שער הצאן ועמדו
מ בשער המטרה׃ ותעמדנה שתי התודת בבית האלהים ואני וחצי
41 הסגנים עמי׃ והכהנים אליקים מעשיה מנימין מיכיה אליועני
42 זכריה חנניה בחצצרות׃ ומעשיה ושמעיה ואלעזר ועזי ויהוחנן
43 ומלכיה ועילם ועזר וישמיעו המשררים ויזרחיה הפקיד׃ ויזבחו
ביום ההוא זבחים גדולים וישמחו כי האלהים שמחם שמחה
גדולה וגם הנשים והילדים שמחו ותשמע שמחת ירושלם עד־
44 מרחוק׃ ויפקדו ביום ההוא אנשים על־הנשכות לאוצרות לתרומות
לראשית ולמעשרות לכנוס בהם לשדי הערים מנאות התורה
לכהנים וללוים כי שמחת יהודה על־הכהנים ועל־הלוים העמדים׃
מה וישמרו משמרת אלהיהם ומשמרת הטהרה והמשררים והשערים
46 כמצות דויד שלמה בנו׃ כי־בימי דויד ואסף מקדם ראש המשררים
47 ושיר־תהלה והודות לאלהים׃ וכל־ישראל בימי זרבבל ובימי נחמיה
נתנים מניות המשררים והשערים דבר־יום ביומו ומקדשים ללוים
והלוים מקדשים לבני אהרן׃

יג Cap. XIII. יג

א ביום ההוא נקרא בספר משה באזני העם ונמצא כתוב בו אשר
2 לא־יבוא עמני ומאבי בקהל האלהים עד־עולם׃ כי לא קדמו את־
בני ישראל בלחם ובמים וישכר עליו את־בלעם לקללו ויהפך
3 אלהינו את־הקללה לברכה׃ ויהי כשמעם את־התורה ויבדילו כל־
4 ערב מישראל׃ ולפני מזה אלישיב הכהן נתון בלשכת בית־אלהינו
ה קרוב לטוביה׃ ויעש לו לשכה גדולה ושם היו לפנים נתנים את־
המנחה הלבונה והכלים ומעשר הדגן התירוש והיצהר מצות
6 הלוים והמשררים והשוערים ותרומת הכהנים׃ ובכל־זה לא הייתי
בירושלם כי בשנת שלשים ושתים לארתחשסתא מלך־בבל באתי
7 אל־המלך ולקץ ימים נשאלתי מן־המלך׃ ואבוא לירושלם ואבינה
ברעה אשר עשה אלישיב לטוביה לעשות לו נשכה בחצרי בית
8 האלהים׃ וירע לי מאד ואשליכה את־כל־כלי בית־טוביה החוץ

XII. v. 38. יתיר א׳ v. 44. ב׳ טעמים v. 46. ראש — ראשי ק׳

9 מִן־הַלִּשְׁכָּה׃ וָאֹמְרָה וַיְטַהֲרוּ הַלְּשָׁכוֹת וָאָשִׁיבָה שָּׁם כְּלֵי בֵּית
י הָאֱלֹהִים אֶת־הַמִּנְחָה וְהַלְּבוֹנָה׃ וָאֵדְעָה כִּי־מְנָיוֹת הַלְוִיִּם לֹא נִתָּנָה
11 וַיִּבְרְחוּ אִישׁ־לְשָׂדֵהוּ הַלְוִיִּם וְהַמְשֹׁרְרִים עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה׃ וָאָרִיבָה
אֶת־הַסְּגָנִים וָאֹמְרָה מַדּוּעַ נֶעֱזַב בֵּית־הָאֱלֹהִים וָאֶקְבְּצֵם וָאַעֲמִדֵם
12 עַל־עָמְדָם׃ וְכָל־יְהוּדָה הֵבִיאוּ מַעְשַׂר הַדָּגָן וְהַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר
13 לָאוֹצָרוֹת׃ וָאוֹצְרָה עַל־אוֹצָרוֹת שֶׁלֶמְיָה הַכֹּהֵן וְצָדוֹק הַסּוֹפֵר וּפְדָיָה
מִן־הַלְוִיִּם וְעַל־יָדָם חָנָן בֶּן־זַכּוּר בֶּן־מַתַּנְיָה כִּי נֶאֱמָנִים נֶחְשָׁבוּ
14 וַעֲלֵיהֶם לַחֲלֹק לַאֲחֵיהֶם׃ זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי עַל־זֹאת וְאַל־תֶּמַח
טו חֲסָדַי אֲשֶׁר עָשִׂיתִי בְּבֵית אֱלֹהַי וּבְמִשְׁמָרָיו׃ בַּיָּמִים הָהֵמָּה רָאִיתִי
בִיהוּדָה ׀ דֹּרְכִים גִּתּוֹת ׀ בַּשַּׁבָּת וּמְבִיאִים הָעֲרֵמוֹת וְעֹמְסִים עַל־
הַחֲמֹרִים וְאַף־יַיִן עֲנָבִים וּתְאֵנִים וְכָל־מַשָּׂא וּמְבִיאִים יְרוּשָׁלִַם בְּיוֹם
16 הַשַּׁבָּת וָאָעִיד בְּיוֹם מִכְרָם צָיִד׃ וְהַצֹּרִים יָשְׁבוּ בָהּ מְבִיאִים דָּאג
17 וְכָל־מֶכֶר וּמֹכְרִים בַּשַּׁבָּת לִבְנֵי יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלִָם׃ וָאָרִיבָה אֵת חֹרֵי
יְהוּדָה וָאֹמְרָה לָהֶם מָה־הַדָּבָר הָרָע הַזֶּה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹשִׂים וּמְחַלְּלִים
18 אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת׃ הֲלוֹא כֹה עָשׂוּ אֲבֹתֵיכֶם וַיָּבֵא אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ אֵת
כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת וְעַל הָעִיר הַזֹּאת וְאַתֶּם מוֹסִיפִים חָרוֹן עַל־יִשְׂרָאֵל
19 לְחַלֵּל אֶת־הַשַּׁבָּת׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר צָלֲלוּ שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלִַם לִפְנֵי הַשַּׁבָּת
וָאֹמְרָה וַיִּסָּגְרוּ הַדְּלָתוֹת וָאֹמְרָה אֲשֶׁר לֹא יִפְתָּחוּם עַד אַחַר הַשַּׁבָּת
כ וּמִנְּעָרַי הֶעֱמַדְתִּי עַל־הַשְּׁעָרִים לֹא־יָבוֹא מַשָּׂא בְּיוֹם הַשַּׁבָּת׃ וַיָּלִינוּ
21 הָרֹכְלִים וּמֹכְרֵי כָל־מִמְכָּר מִחוּץ לִירוּשָׁלִָם פַּעַם וּשְׁתָּיִם׃ וָאָעִידָה
בָהֶם וָאֹמְרָה אֲלֵיהֶם מַדּוּעַ אַתֶּם לֵנִים נֶגֶד הַחוֹמָה אִם־תִּשְׁנוּ יָד
22 אֶשְׁלַח בָּכֶם מִן־הָעֵת הַהִיא לֹא בָאוּ בַּשַּׁבָּת׃ וָאֹמְרָה לַלְוִיִּם אֲשֶׁר
יִהְיוּ מִטַּהֲרִים וּבָאִים שֹׁמְרִים הַשְּׁעָרִים לְקַדֵּשׁ אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת גַּם־
23 זֹאת זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי וְחוּסָה עָלַי כְּרֹב חַסְדֶּךָ׃ גַּם ׀ בַּיָּמִים הָהֵם רָאִיתִי
24 אֶת־הַיְּהוּדִים הֹשִׁיבוּ נָשִׁים אַשְׁדֳּודִיּוֹת עַמֳּנִיּוֹת מוֹאֲבִיּוֹת׃ וּבְנֵיהֶם
חֲצִי מְדַבֵּר אַשְׁדּוֹדִית וְאֵינָם מַכִּירִים לְדַבֵּר יְהוּדִית וְכִלְשׁוֹן עַם
כה וָעָם׃ וָאָרִיב עִמָּם וָאֲקַלְלֵם וָאַכֶּה מֵהֶם אֲנָשִׁים וָאֶמְרְטֵם וָאַשְׁבִּיעֵם
בֵּאלֹהִים אִם־תִּתְּנוּ בְנֹתֵיכֶם לִבְנֵיהֶם וְאִם־תִּשְׂאוּ מִבְּנֹתֵיהֶם לִבְנֵיכֶם
26 וְלָכֶם׃ הֲלוֹא עַל־אֵלֶּה חָטָא־שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וּבַגּוֹיִם הָרַבִּים לֹא־
הָיָה מֶלֶךְ כָּמֹהוּ וְאָהוּב לֵאלֹהָיו הָיָה וַיִּתְּנֵהוּ אֱלֹהִים מֶלֶךְ עַל־כָּל־
27 יִשְׂרָאֵל גַּם־אוֹתוֹ הֶחֱטִיאוּ הַנָּשִׁים הַנָּכְרִיּוֹת׃ וְלָכֶם הֲנִשְׁמַע לַעֲשֹׂת אֵת

XIII. v. 10. נ"א וְהַמְ׳ v. 16. יתיר א׳ v. 20. קמץ בלא אס"פ v. 21.
הל׳ בצרי v. 23. אַשְׁדּוֹדִיּוֹת — אַשְׁדֳּדִיּוֹת ק׳ ; עַמּוֹנִיּוֹת — עַמֳּנִיּוֹת ק׳

9. praecepique, et emundaverunt gazophylacia; et retuli ibi vasa * domus Dei, sacrificium, et thus.
* c. 10, 39.

10. Et cognovi, quod partes Levitarum * non fuissent datae; et fugisset unusquisque in regionem suam de Levitis, et cantoribus, et de his, qui ministrabant.
* c. 10, 38. 12, 44. 47.

11. Et egi causam adversus magistratus, et dixi: Quare dereliquimus domum Dei? Et congregavi eos, et feci stare in stationibus suis.

12. Et omnis Iuda * apportabat decimam frumenti vini, et olei in horrea. * Num. 18, 21.

13. Et constituimus super horrea Selemiam sacerdotem, et Sadoc scribam, et Phadaiam et Levitis, et iuxta eos Hanan filium Zachur, filium Mathaniae; quoniam fideles comprobati sunt, et ipsis creditae sunt partes fratrum suorum.

14. Memento * mei Deus meus pro hoc, et ne deleas miserationes meas, quas feci in domo Dei mei, et in ceremoniis eius.
* Ps. 24, 7. 105, 4.

15. In diebus illis vidi in Iuda calcantes * torcularia in sabbato, portantes acervos, et onerantes super asinos vinum, et uvas, et ficus, et omne onus, et inferentes in Ierusalem die sabbati. Et contestatus sum, ut in die, qua vendere liceret, venderent.
* Exod. 31, 14—16. Ier. 17, 21. 22. Amos 8, 5.

16. Et Tyrii habitaverunt in ea inferentes pisces, et omnia venalia; et vendebant in sabbatis filiis Iuda in Ierusalem.

17. Et obiurgavi * optimates Iuda, et dixi eis: Quae est haec res mala, quam vos facitis, et profanatis diem sabbati? * v. 11. 25.

18. Numquid non haec fecerunt patres nostri, et adduxit Deus noster super nos omne malum hoc, et super civitatem hanc? Et vos additis iracundiam * super Israël violando sabbatum.
* Ezech. 20, 13.

19. Factum est autem, cum quievissent portae Ierusalem * in die sabbati, dixi; et clauserunt ianuas, et praecepi, ut non aperirent eas usque post sabbatum; et de pueris meis constitui super portas, ut nullus inferret onus in die sabbati.
* Lev. 23, 32.

20. Et manserunt negotiatores, et vendentes universa venalia foris Ierusalem semel et bis.

21. Et contestatus sum eos, et dixi eis: Quare manetis ex adverso muri? si secundo hoc feceritis, manum mittam in vos. Itaque ex tempore illo non venerunt in sabbato.

22. Dixi quoque Levitis, ut mundarentur, et venirent ad custodiendas portas, et sanctificandam diem sabbati: et pro hoc ergo memento * mei Deus meus, et parce mihi secundum multitudinem miserationum tuarum. * Ps. 26, 7.

23. Sed et in diebus illis vidi Iudaeos ducentes uxores * Azotidas, Ammonitidas, et Moabitidas.
* Deut. 7, 3. Esdr. 10, 10. 18.

24. Et filii eorum ex media parte loquebantur Azotice, et nesciebant loqui Iudaice, et loquebantur iuxta linguam populi, et populi.

25. Et obiurgavi eos, et maledixi. Et cecidi ex eis viros, et decalvavi eos, et adiuravi in Deo, ut non darent * filias suas filiis eorum, et non acciperent de filiabus eorum filiis suis, et sibimetipsis, dicens:
* Deut. 7, 3.

26. * Numquid non in huiuscemodi re peccavit Salomon rex Israël? et certe in gentibus multis non erat rex similis ei, et dilectus Deo suo erat, et posuit eum Deus regem super omnem Israël †; et ipsum ergo duxerunt ad peccatum mulieres alienigenae.
* 3 Reg. 3, 1. 11, 1. † 3 Reg. 11, 4.

27. Numquid et nos inobedientes faciemus omne malum grande hoc,

ut praevaricemur in Deo nostro, et ducamus uxores peregrinas?

28. De filiis autem Ioiada filii Eliasib sacerdotis magni, gener erat * Sanaballat Horonites, quem fugavi a me. * c. 2, 19.

29. Recordare Domine Deus meus adversum eos, qui polluunt sacerdotium iusque sacerdotale et Leviticum.

30. Igitur mundavi eos ab omnibus alienigenis, et constitui ordines sacerdotum et Levitarum unumquemque in ministerio suo;

31. Et in oblatione lignorum in temporibus constitutis *, et in primitivis; memento mei Deus meus in bonum. Amen.

* c. 5, 19. Ps. 24, 7.

LIBER I. CHRONICORUM.

CAP. I.

Genealogia ab Adamo ad Abrahae posteros.

1. Adam, Seth, Enos. * Gen. 5, 3.
2. Cainan, Malaleel, Iared,
3. Henoch, Mathusale, Lamech,
4. Noe, Sem, Cham, et Iaphet.
5. Filii Iaphet *: Gomer, et Magog, et Madai, et Iavan, Thubal, Mosoch, Thiras.

* v. 5 — 10. conf. Gen. 10, 2 — 8.

6. Porro filii Gomer: Ascenez, et Riphath, et Thogorma.
7. Filii autem Iavan: Elisa et Tharsis, Cethim et Dodanim.
8. Filii Cham: Chus, et Mesraim, et Phut, et Chanaan.
9. Filii autem Chus: Saba, et Hevila, Sabatha, et Regma, et Sabathacha. Porro filii Regma: Saba, et Dadan.
10. Chus autem genuit * Nemrod; iste coepit esse potens in terra.

* Gen. 10, 8.

11. Mesraim * vero genuit Ludim, et Anamim, et Laabim, et Nephthuim,

* v. 11 — 16. conf. Gen. 10, 13 — 18.

12. Phetrusim quoque, et Casluim; de quibus egressi sunt Philisthiim, et Caphthorim.
13. Chanaan vero genuit Sidonem primogenitum suum, Hethaeum quoque,
14. et Iebusaeum, et Amorrhaeum, et Gergesaeum,
15. Hevaeumque et Aracaeum, et Sinaeum,
16. Aradium quoque, et Samaraeum, et Hamathaeum.
17. Filii * Sem: Aelam et Assur, et Arphaxad, et Lud, et Aram, et Hus, et Hul, et Gether, et Mosoch.

* Gen. 10, 22. 11, 10.

18. Arphaxad autem genuit Sale, qui et ipse genuit Heber.
19. Porro Heber * nati sunt duo filii, nomen uni Phaleg, quia in diebus eius divisa est terra; et nomen fratris eius Iectan.

* Gen. 11, 16.

20. Iectan autem genuit Elmodad, et Saleph, et Asarmoth, et Iare,
21. Adoram quoque, et Huzal, et Decla,
22. Hebal etiam, et Abimael, et Saba, necnon
23. et Ophir, et Hevila, et Iobab. Omnes isti filii Iectan:
24. Sem, Arphaxad, Sale,

28 כָּל־הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת לִמְעֹל בֵּאלֹהֵינוּ לְהֹשִׁיב נָשִׁים נָכְרִיּוֹת׃ וּמִבְּנֵי
יוֹיָדָע בֶּן־אֶלְיָשִׁיב הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל חָתָן לְסַנְבַלַּט הַחֹרֹנִי וָאַבְרִיחֵהוּ
29 מֵעָלָי׃ זָכְרָה לָהֶם אֱלֹהָי עַל גָּאֳלֵי הַכְּהֻנָּה וּבְרִית הַכְּהֻנָּה וְהַלְוִיִּם׃
ל וְטִהַרְתִּים מִכָּל־נֵכָר וָאַעֲמִידָה מִשְׁמָרוֹת לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם אִישׁ
31 בִּמְלַאכְתּוֹ׃ וּלְקֻרְבַּן הָעֵצִים בְּעִתִּים מְזֻמָּנוֹת וְלַבִּכּוּרִים זָכְרָה־לִּי
אֱלֹהַי לְטוֹבָה׃

דברי הימים א

LIBER I. CHRONICORUM.

CAPUT I. א

4-א אָדָם שֵׁת אֱנוֹשׁ׃ קֵינָן מַהֲלַלְאֵל יָרֶד׃ חֲנוֹךְ מְתוּשֶׁלַח לָמֶךְ׃ נֹחַ שֵׁם
ה חָם וָיָפֶת׃ בְּנֵי יֶפֶת גֹּמֶר וּמָגוֹג וּמָדַי וְיָוָן וְתֻבָל וּמֶשֶׁךְ וְתִירָס׃
7 6 וּבְנֵי גֹּמֶר אַשְׁכְּנַז וְרִיפַת וְתוֹגַרְמָה׃ וּבְנֵי יָוָן אֱלִישָׁה וְתַרְשִׁישָׁה כִּתִּים
9 8 וְרוֹדָנִים׃ בְּנֵי חָם כּוּשׁ וּמִצְרַיִם פּוּט וּכְנָעַן׃ וּבְנֵי כוּשׁ סְבָא וַחֲוִילָה
י וְסַבְתָּא וְרַעְמָא וְסַבְתְּכָא וּבְנֵי רַעְמָא שְׁבָא וּדְדָן׃ וְכוּשׁ יָלַד אֶת־נִמְרוֹד
11 הוּא הֵחֵל לִהְיוֹת גִּבּוֹר בָּאָרֶץ׃ וּמִצְרַיִם יָלַד אֶת־לוּדִיִּים וְאֶת־עֲנָמִים
12 וְאֶת לְהָבִים וְאֶת־נַפְתֻּחִים׃ וְאֶת־פַּתְרֻסִים וְאֶת־כַּסְלֻחִים אֲשֶׁר יָצְאוּ
13 מִשָּׁם פְּלִשְׁתִּים וְאֶת־כַּפְתֹּרִים׃ וּכְנַעַן יָלַד אֶת־צִידוֹן בְּכֹרוֹ וְאֶת־
14 טו חֵת׃ וְאֶת־הַיְבוּסִי וְאֶת־הָאֱמֹרִי וְאֵת הַגִּרְגָּשִׁי׃ וְאֶת־הַחִוִּי וְאֶת־
16 הַעַרְקִי וְאֶת־הַסִּינִי׃ וְאֶת־הָאַרְוָדִי וְאֶת־הַצְּמָרִי וְאֶת־הַחֲמָתִי׃
17 בְּנֵי שֵׁם עֵילָם וְאַשּׁוּר וְאַרְפַּכְשַׁד וְלוּד וַאֲרָם וְעוּץ וְחוּל וְגֶתֶר וָמֶשֶׁךְ׃
18 19 וְאַרְפַּכְשַׁד יָלַד אֶת־שָׁלַח וְשֶׁלַח יָלַד אֶת־עֵבֶר׃ וּלְעֵבֶר יֻלַּד שְׁנֵי
בָנִים שֵׁם הָאֶחָד פֶּלֶג כִּי בְיָמָיו נִפְלְגָה הָאָרֶץ וְשֵׁם אָחִיו יָקְטָן׃
21 כ וְיָקְטָן יָלַד אֶת־אַלְמוֹדָד וְאֶת־שָׁלֶף וְאֶת־חֲצַרְמָוֶת וְאֶת־יָרַח׃ וְאֶת־
22 הֲדוֹרָם וְאֶת־אוּזָל וְאֶת־דִּקְלָה׃ וְאֶת־עֵיבָל וְאֶת־אֲבִימָאֵל וְאֶת־שְׁבָא׃
23 24 וְאֶת־אוֹפִיר וְאֶת־חֲוִילָה וְאֶת־יוֹבָב כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי יָקְטָן׃ שֵׁם

XIII. v. 31. כצ״ל   I. v. 6. במס׳ וְדִיפַת   v. 7. נ״א וְדֹ׳

v. 11. לוּדִיִּים — לוּדִים ק׳   v. 17 נ״א וּבְנֵי אֲרָם עוּץ : סגול בס״פ

כה- 27- אַרְפַּכְשַׁד שָֽׁלַח׃ עֵבֶר פֶּלֶג רְעֽוּ׃ שְׂרוּג נָחוֹר תָּֽרַח׃ אַבְרָם הוּא אַבְרָהָֽם׃
28 29 בְּנֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׁמָעֵֽאל׃ אֵלֶּה תֹּלְדוֹתָם בְּכוֹר יִשְׁמָעֵאל
ל נְבָיוֹת וְקֵדָר וְאַדְבְּאֵל וּמִבְשָֽׂם׃ מִשְׁמָע וְדוּמָה מַשָּׂא חֲדַד וְתֵימָֽא׃
31 32 יְטוּר נָפִישׁ וָקֵדְמָה אֵלֶּה הֵם בְּנֵי יִשְׁמָעֵֽאל׃ וּבְנֵי קְטוּרָה פִּילֶגֶשׁ
אַבְרָהָם יָֽלְדָה אֶת־זִמְרָן וְיָקְשָׁן וּמְדָן וּמִדְיָן וְיִשְׁבָּק וְשׁוּחַ וּבְנֵי יָקְשָׁן
33 שְׁבָא וּדְדָֽן׃ וּבְנֵי מִדְיָן עֵיפָה וָעֵפֶר וַחֲנוֹךְ וַאֲבִידָע וְאֶלְדָּעָה כָּל־
34 אֵלֶּה בְּנֵי קְטוּרָֽה׃ וַיּוֹלֶד אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק בְּנֵי יִצְחָק עֵשָׂו
לה 36 וְיִשְׂרָאֵֽל׃ בְּנֵי עֵשָׂו אֱלִיפַז רְעוּאֵל וִיעוּשׁ וְיַעְלָם וְקֹֽרַח׃ בְּנֵי אֱלִיפָז
37 תֵּימָן וְאוֹמָר צְפִי וְגַעְתָּם קְנַז וְתִמְנָע וַעֲמָלֵֽק׃ בְּנֵי רְעוּאֵל נַחַת
38 זֶרַח שַׁמָּה וּמִזָּֽה׃ וּבְנֵי שֵׂעִיר לוֹטָן וְשׁוֹבָל וְצִבְעוֹן וַעֲנָה וְדִישֹׁן וְאֵצֶר
39 מ וְדִישָֽׁן׃ וּבְנֵי לוֹטָן חֹרִי וְהוֹמָם וַאֲחוֹת לוֹטָן תִּמְנָֽע׃ בְּנֵי שׁוֹבָל
41 עַלְיָן וּמָנַחַת וְעֵיבָל שְׁפִי וְאוֹנָם וּבְנֵי צִבְעוֹן אַיָּה וַעֲנָֽה׃ בְּנֵי עֲנָה
42 דִּישׁוֹן וּבְנֵי דִישׁוֹן חַמְרָן וְאֶשְׁבָּן וְיִתְרָן וּכְרָֽן׃ בְּנֵי־אֵצֶר בִּלְהָן
43 וְזַעֲוָן יַעֲקָן בְּנֵי דִישׁוֹן עוּץ וַאֲרָֽן׃ וְאֵלֶּה הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאֶרֶץ
אֱדוֹם לִפְנֵי מְלָךְ־מֶלֶךְ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל בֶּלַע בֶּן־בְּעוֹר וְשֵׁם עִירוֹ דִּנְהָֽבָה׃
44 מה וַיָּמָת בָּלַע וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו יוֹבָב בֶּן־זֶרַח מִבָּצְרָֽה׃ וַיָּמָת יוֹבָב וַיִּמְלֹךְ
46 תַּחְתָּיו חוּשָׁם מֵאֶרֶץ הַתֵּימָנִֽי׃ וַיָּמָת חוּשָׁם וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדַד בֶּן־
47 בְּדַד הַמַּכֶּה אֶת־מִדְיָן בִּשְׂדֵה מוֹאָב וְשֵׁם עִירוֹ עֲיוּת׃ וַיָּמָת הֲדָד
48 וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שַׂמְלָה מִמַּשְׂרֵקָֽה׃ וַיָּמָת שַׂמְלָה וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שָׁאוּל
49 מֵרְחֹבוֹת הַנָּהָֽר׃ וַיָּמָת שָׁאוּל וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו בַּעַל חָנָן בֶּן־עַכְבּֽוֹר׃
נ וַיָּמָת בַּעַל חָנָן וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדַד וְשֵׁם עִירוֹ פָּעִי וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ
51 מְהֵיטַבְאֵל בַּת־מַטְרֵד בַּת מֵי זָהָֽב׃ וַיָּמָת הֲדָד וַיִּהְיוּ אַלּוּפֵי אֱדוֹם
52 אַלּוּף תִּמְנָע אַלּוּף עַלְיָה אַלּוּף יְתֵֽת׃ אַלּוּף אָהֳלִיבָמָה אַלּוּף אֵלָה
53 54 אַלּוּף פִּינֹֽן׃ אַלּוּף קְנַז אַלּוּף תֵּימָן אַלּוּף מִבְצָֽר׃ אַלּוּף מַגְדִּיאֵל
אַלּוּף עִירָם אֵלֶּה אַלּוּפֵי אֱדֽוֹם׃

Cap. II. ב ב

א 2 אֵלֶּה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רְאוּבֵן שִׁמְעוֹן לֵוִי וִיהוּדָה יִשָּׂשכָר וּזְבֻלֽוּן׃ דָּן
3 יוֹסֵף וּבִנְיָמִן נַפְתָּלִי גָּד וְאָשֵֽׁר׃ בְּנֵי יְהוּדָה עֵר וְאוֹנָן וְשֵׁלָה שְׁלוֹשָׁה
נוֹלַד לוֹ מִבַּת־שׁוּעַ הַכְּנַעֲנִית וַיְהִי עֵר ׀ בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי יְהוָה
4 וַיְמִיתֵֽהוּ׃ וְתָמָר כַּלָּתוֹ יָלְדָה לּוֹ אֶת־פֶּרֶץ וְאֶת־זָרַח כָּל־בְּנֵי יְהוּדָה
ה 6 חֲמִשָּֽׁה׃ בְּנֵי פֶרֶץ חֶצְרוֹן וְחָמֽוּל׃ וּבְנֵי זֶרַח זִמְרִי וְאֵיתָן וְהֵימָן

v. 36. I. אין בנ״א v. 41. נ״א חֶמְדָּן v. 46. עֲיוּת — עֲוִית ק׳
v. 51. עַלְוָה ק׳

25. Heber, Phaleg, Ragau,
26. Serug, Nachor, Thare,
27. Abram *; iste est Abraham.
* Gen. 11, 26.

28. Filii autem * Abraham, Isaac et Ismahel. * Gen. 21, 3.

29. Et hae generationes eorum. Primogenitus * Ismahelis, Nabaioth, et Cedar, et Adbeel, et Mabsam,
* Gen. 25, 13.

30. et Masma, et Duma, Massa, Hadad, et Thema,
31. Ietur, Naphis, Cedma: hi sunt filii Ismahelis.
32. Filii autem * Ceturae concubinae Abraham, quos genuit: Zamram, Iecsan, Madan, Madian, Iesboc, et Sue. Porro filii Iecsan, Saba, et Dadan. Filii autem Dadan: Assurim, et Latussim, et Laomim.
* v. 32 — 35. conf. Gen. 25, 2 — 4.

33. Filii * autem Madian: Epha, et Epher, et Henoch, et Abida, et Eldaa: omnes hi, filii Ceturae.
* Gen. 25, 4.

34. Genuit autem Abraham * Isaac; cuius fuerunt filii Esau, et Israël.
* v. 34 — 37. conf. Gen. 36, 9 — 14.

35. Filii * Esau: Eliphaz, Rahuel, Iehus, Ihelom, et Core.
* Gen. 21, 2. 25, 25. 26. 36, 10.

36. Filii Eliphaz, Theman, Omar, Sephi, Gathan, Cenez, Thamna, Amalec.
37. Filii Rahuel: Nahath, Zara, Samma, Meza.
38. Filii Seir *: Lotan, Sobal, Sebeon, Ana, Dison, Eser, Disan.
* v. 38 — 42. conf. Gen. 36, 20 — 28.

39. Filii Lotan: Hori, Homan. Soror autem Lotan fuit Thamna.
40. Filii Sobal: Alian, et Manahath, et Ebal, Sephi et Onam. Filii Sebeon: Aia et Ana. Filii Ana: Dison.
41. Filii Dison: Hamram, et Eseban, et Iethran et Charan.
42. Filii Eser: Balaan, et Zavan, et Iacan. Filii Disan: Hus et Aran.
43. Isti sunt * reges, qui imperaverunt in terra Edom, antequam esset rex super filios Israël: Bale filius Beor; et nomen civitatis eius, Denaba.
* v. 43 — 54. conf. Gen. 36, 31 — 43.
44. Mortuus est autem Bale, et regnavit pro eo Iobab filius Zare de Bosra.
45. Cumque et Iobab fuisset mortuus, regnavit pro eo Husam de terra Themanorum.
46. Obiit quoque et Husam, et regnavit pro eo Adad filius Badad, qui percussit Madian in terra Moab; et nomen civitatis eius Avith.
47. Cumque et Adad fuisset mortuus; regnavit pro eo Semla de Masreca.
48. Sed et Semla mortuus est, et regnavit pro eo Saul de Rohoboth, quae iuxta amnem sita est.
49. Mortuo quoque Saul, regnavit pro eo Balanan filius Achobor.

50. Sed et hic mortuus est, et regnavit pro eo Adad, cuius urbis nomen fuit Phau, et appellata est uxor eius Meetabel filia Matred filiae Mezaab.

51. Adad autem mortuo, duces pro regibus in Edom esse coeperunt; dux Thamna, dux Alva, dux Ietheth,
52. dux Oolibama, dux Ela, dux Phinon,
53. dux Cenez, dux Theman, dux Mabsar,
54. dux Magdiel, dux Hiram: hi duces Edom.

Cap. II.

Iudae posteri usque ad Davidem.

1. Filii autem Israël *: Rubèn, Simeon, Levi, Iuda, Issachar, et Zabulon, * v. 1. 2, conf. Gen. 35, 22 — 25.

2. Dan, Ioseph, Beniamin, Nephthali, Gad, et Aser.
3. Filii * Iuda: Her, Onan, et Sela; hi tres nati sunt ei de filia Sue Chananitide. Fuit autem Her primogenitus Iuda, malus coram Domino, et occidit eum.
* Gen. 38, 3. 46, 12. Ios. 15, 1 — 3.

4. * Thamar autem nurus eius peperit ei Phares et Zara. Omnes ergo filii Iuda, quinque.
* c. 4, 1. Matth. 1, 3.

5. Filii autem Phares: Hesron et Hamul.
6. Filii quoque * Zarae: Zamri,

et Ethan, et Eman, Chalchal quoque, et Dara, simul quinque.
* v. 6 — 10. conf. Ios. 15, 3 — 15. Ruth. 4, 18 — 22.

7. Filii * Charmi: Achar, qui turbavit Israël, et peccavit in furto anathematis. * Ios. 7, 1.

8. Filii Ethan: Azarias.

9. Filii * autem Hesron, qui nati sunt ei: Ierameel, et Ram, et Calubi.
* Ruth. 4, 19.

10. Porro Ram genuit Aminadab. Aminadab autem genuit Nahasson, principem filiorum Iuda.

11. Nahasson quoque genuit Salma, de quo ortus est Booz.

12. Booz vero genuit Obed, qui et ipse genuit Isai.

13. * Isai autem genuit primogenitum Eliab, secundum Abinadab, tertium Simmaa,
* 1 Reg. 16, 6. 8. 17, 12. 2 Reg. 13, 3.

14. quartum Nathanaël, quintum Raddai,

15. sextum Assom *, septimum David. * 1 Reg. 17, 12.

16. Quorum sorores fuerunt Sarvia, et * Abigail. Filii Sarviae: Abisai, Ioab, et Asaël, tres.
* 2 Reg. 2, 18.

17. Abigail autem * genuit Amasa, cuius pater fuit Iether Ismahelithes.
* 2 Reg. 17, 25.

18. Caleb * vero filius Hesron accepit uxorem nomine Azuba, de qua genuit Ierioth; fueruntque filii eius Iaser, et Sobab, et Ardon.
* v. 18 — 35. conf. Ios. 15, 7 — 49.

19. Cumque mortua fuisset Azuba, accepit uxorem Caleb, Ephrata; quae peperit ei Hur.

20. Porro Hur genuit Uri; et Uri genuit Bezeleel.

21. Post haec ingressus est Hesron ad filiam Machir patris Galaad, et accepit eam, cum esset annorum sexaginta; quae peperit ei Segub.

22. Sed et Segub * genuit Iair, et possedit viginti tres civitates in terra Galaad. * Iud. 10, 3.

23. Cepitque Gessur, et Aram oppida Iair *, et Canath, et viculos eius sexaginta civitatum; omnes isti, filii Machir patris Galaad.
* 3 Reg. 4, 13.

24. Cum autem mortuus esset Hesron, ingressus est Caleb ad Ephrata. Habuit quoque Hesron uxorem Abia, quae peperit ei * Ashur patrem Thecuae. * c. 4, 5.

25. Nati sunt autem filii Ierameel primogeniti Hesron, Ram primogenitus eius, et Buna, et Aram, et Asom, et Achia.

26. Duxit quoque uxorem alteram Ierameel, nomine Atara, quae fuit mater Onam.

27. Sed et filii Ram primogeniti Ierameel, fuerunt Moos, Iamin, et Achar.

28. Onam autem habuit filios Semei, et Iada. Filii autem Semei: Nadab, et Abisur.

29. Nomen vero uxoris Abisur, Abihail, quae peperit ei Ahobban, et Molid.

30. Filii autem Nadab fuerunt Saled, et Apphaim. Mortuus est autem Saled absque liberis.

31. Filius vero Apphaim, Iesi; qui Iesi genuit Sesan. Porro Sesan genuit Oholai.

32. Filii autem Iada fratris Semei; Iether, et Ionathan. Sed et Iether mortuus est absque liberis.

33. Porro Ionathan genuit Phaleth, et Ziza. Isti fuerunt filii Ierameel.

34. Sesan autem non habuit filios, sed filias; et servum Aegyptium nomine Ieraa.

35. Deditque ei filiam suam uxorem; quae peperit ei Ethei.

36. Ethei autem genuit Nathan, et Nathan genuit Zabad.

37. Zabad quoque genuit Ophlal, et Ophlal genuit Obed,

38. Obed genuit Iehu, Iehu genuit Azariam,

39. Azarias genuit Helles et Helles genuit Elasa,

40. Elasa genuit Sisamoi, Sisamoi genuit Sellum,

41. Sellum genuit Icamiam, Icamia autem genuit Elisama.

42. Filii autem Caleb fratris Ierameel: Mesa primogenitus eius, ipse est pater Ziph; et filii Maresa patris Hebron.

וְכַלְכֹּל וְדָרַע כֻּלָּם חֲמִשָּׁה׃ וּבְנֵי כַּרְמִי עָכָר עוֹכֵר יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מָעַל 7
בַּחֵרֶם׃ וּבְנֵי אֵיתָן עֲזַרְיָה׃ וּבְנֵי חֶצְרוֹן אֲשֶׁר נוֹלַד־לוֹ אֶת־יְרַחְמְאֵל 8 9
וְאֶת־רָם וְאֶת־כְּלוּבָי׃ וְרָם הוֹלִיד אֶת־עַמִּינָדָב וְעַמִּינָדָב הוֹלִיד אֶת־ י
נַחְשׁוֹן נְשִׂיא בְּנֵי יְהוּדָה׃ וְנַחְשׁוֹן הוֹלִיד אֶת־שַׂלְמָא וְשַׂלְמָא הוֹלִיד 11
אֶת־בֹּעַז׃ וּבֹעַז הוֹלִיד אֶת־עוֹבֵד וְעוֹבֵד הוֹלִיד אֶת־יִשָׁי׃ וְאִישַׁי הוֹלִיד 12 13
אֶת־בְּכֹרוֹ אֶת־אֱלִיאָב וַאֲבִינָדָב הַשֵּׁנִי וְשִׁמְעָא הַשְּׁלִישִׁי׃ נְתַנְאֵל 14
הָרְבִיעִי רַדַּי הַחֲמִישִׁי׃ אֹצֶם הַשִּׁשִּׁי דָּוִיד הַשְּׁבִעִי׃ וְאַחְיֹתֵיהֶם טו 16
צְרוּיָה וַאֲבִיגָיִל וּבְנֵי צְרוּיָה אַבְשַׁי וְיוֹאָב וַעֲשָׂה־אֵל שְׁלֹשָׁה׃ וַאֲבִיגַיִל 17
יָלְדָה אֶת־עֲמָשָׂא וַאֲבִי עֲמָשָׂא יֶתֶר הַיִּשְׁמְעֵאלִי׃ וְכָלֵב בֶּן־חֶצְרוֹן 18
הוֹלִיד אֶת־עֲזוּבָה אִשָּׁה וְאֶת־יְרִיעוֹת וְאֵלֶּה בָנֶיהָ יֵשֶׁר וְשׁוֹבָב וְאַרְדּוֹן׃
וַתָּמָת עֲזוּבָה וַיִּקַּח־לוֹ כָלֵב אֶת־אֶפְרָת וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־חוּר׃ וְחוּר 19 כ
הוֹלִיד אֶת־אוּרִי וְאוּרִי הוֹלִיד אֶת־בְּצַלְאֵל׃ וְאַחַר בָּא חֶצְרוֹן אֶל־ 21
בַּת־מָכִיר אֲבִי גִלְעָד וְהוּא לְקָחָהּ וְהוּא בֶּן־שִׁשִּׁים שָׁנָה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־
שְׂגוּב׃ וּשְׂגוּב הוֹלִיד אֶת־יָאִיר וַיְהִי־לוֹ עֶשְׂרִים וְשָׁלוֹשׁ עָרִים בְּאֶרֶץ 22
הַגִּלְעָד׃ וַיִּקַּח גְּשׁוּר־וַאֲרָם אֶת־חַוֺּת יָעִיר מֵאִתָּם אֶת־קְנָת וְאֶת־ 23
בְּנֹתֶיהָ שִׁשִּׁים עִיר כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי מָכִיר אֲבִי־גִלְעָד׃ וְאַחַר מוֹת־ 24
חֶצְרוֹן בְּכָלֵב אֶפְרָתָה וְאֵשֶׁת חֶצְרוֹן אֲבִיָּה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־אַשְׁחוּר אֲבִי
תְקוֹעַ׃ וַיִּהְיוּ בְנֵי־יְרַחְמְאֵל בְּכוֹר חֶצְרוֹן הַבְּכוֹר ׀ רָם וּבוּנָה וָאֹרֶן כה
וָאֹצֶם אֲחִיָּה׃ וַתְּהִי אִשָּׁה אַחֶרֶת לִירַחְמְאֵל וּשְׁמָהּ עֲטָרָה הִיא אֵם 26
אוֹנָם׃ וַיִּהְיוּ בְנֵי־רָם בְּכוֹר יְרַחְמְאֵל מַעַץ וְיָמִין וָעֵקֶר׃ וַיִּהְיוּ בְנֵי־ 27 28
אוֹנָם שַׁמַּי וְיָדָע וּבְנֵי שַׁמַּי נָדָב וַאֲבִישׁוּר׃ וְשֵׁם אֵשֶׁת אֲבִישׁוּר 29
אֲבִיהָיִל וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־אַחְבָּן וְאֶת־מוֹלִיד׃ וּבְנֵי נָדָב סֶלֶד וְאַפָּיִם ל
וַיָּמָת סֶלֶד לֹא בָנִים׃ וּבְנֵי אַפַּיִם יִשְׁעִי וּבְנֵי יִשְׁעִי שֵׁשָׁן וּבְנֵי שֵׁשָׁן 31
אַחְלָי׃ וּבְנֵי יָדָע אֲחִי שַׁמַּי יֶתֶר וְיוֹנָתָן וַיָּמָת יֶתֶר לֹא בָנִים׃ וּבְנֵי 32 33
יוֹנָתָן פֶּלֶת וְזָזָא אֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי יְרַחְמְאֵל׃ וְלֹא־הָיָה לְשֵׁשָׁן בָּנִים כִּי 34
אִם־בָּנוֹת וּלְשֵׁשָׁן עֶבֶד מִצְרִי וּשְׁמוֹ יַרְחָע׃ וַיִּתֵּן שֵׁשָׁן אֶת־בִּתּוֹ לְיַרְחָע לה
עַבְדּוֹ לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־עַתָּי׃ וְעַתַּי הוֹלִיד אֶת־נָתָן וְנָתָן הוֹלִיד 36
אֶת־זָבָד׃ וְזָבָד הוֹלִיד אֶת־אֶפְלָל וְאֶפְלָל הוֹלִיד אֶת־עוֹבֵד׃ וְעוֹבֵד 37 38
הוֹלִיד אֶת־יֵהוּא וְיֵהוּא הוֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָה׃ וַעֲזַרְיָה הוֹלִיד אֶת־חָלֶץ 39
וְחֶלֶץ הוֹלִיד אֶת־אֶלְעָשָׂה׃ וְאֶלְעָשָׂה הוֹלִיד אֶת־סִסְמָי וְסִסְמַי הוֹלִיד מ
אֶת־שַׁלּוּם׃ וְשַׁלּוּם הוֹלִיד אֶת־יְקַמְיָה וִיקַמְיָה הוֹלִיד אֶת־אֱלִישָׁמָע׃ 41
וּבְנֵי כָלֵב אֲחִי יְרַחְמְאֵל מֵישָׁע בְּכֹרוֹ הוּא אֲבִי־זִיף וּבְנֵי מָרֵשָׁה אֲבִי 42

II. v. 6. נ״א וְדַרְדַּע v. 13. כצ״ל v. 39 קמץ בז״ק

43 44 חֶבְרוֹן: וּבְנֵי חֶבְרוֹן קֹרַח וְתַפֻּחַ וְרֶקֶם וָשָׁמַע: וְשֶׁמַע הוֹלִיד אֶת־רַחַם אֲבִי
מה יָרְקְעָם וְרֶקֶם הוֹלִיד אֶת־שַׁמָּי: וּבֶן־שַׁמַּי מָעוֹן וּמָעוֹן אֲבִי בֵית־צוּר:
46 וְעֵיפָה פִּילֶגֶשׁ כָּלֵב יָלְדָה אֶת־חָרָן וְאֶת־מוֹצָא וְאֶת־גָּזֵז וְחָרָן הֹלִיד
47 48 אֶת־גָּזֵז: וּבְנֵי יָהְדָּי רֶגֶם וְיוֹתָם וְגֵישָׁן וָפֶלֶט וְעֵיפָה וָשָׁעַף: פִּלֶגֶשׁ
49 כָּלֵב מַעֲכָה יָלַד שֶׁבֶר וְאֶת־תִּרְחֲנָה: וַתֵּלֶד שַׁעַף אֲבִי מַדְמַנָּה אֶת־
נ שְׁוָא אֲבִי מַכְבֵּנָא וַאֲבִי גִבְעָא וּבַת־כָּלֵב עַכְסָה: אֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי כָלֵב
51 בֶּן־חוּר בְּכוֹר אֶפְרָתָה שׁוֹבָל אֲבִי קִרְיַת יְעָרִים: שַׂלְמָא אֲבִי בֵית־
52 לָחֶם חָרֵף אֲבִי בֵית־גָּדֵר: וַיִּהְיוּ בָנִים לְשׁוֹבָל אֲבִי קִרְיַת יְעָרִים
53 הָרֹאֶה חֲצִי הַמְּנֻחוֹת: וּמִשְׁפְּחוֹת קִרְיַת יְעָרִים הַיִּתְרִי וְהַפּוּתִי
54 וְהַשֻּׁמָתִי וְהַמִּשְׁרָעִי מֵאֵלֶּה יָצְאוּ הַצָּרְעָתִי וְהָאֶשְׁתָּאֻלִי: בְּנֵי שַׂלְמָא
בֵּית לֶחֶם וּנְטוֹפָתִי עַטְרוֹת בֵּית יוֹאָב וַחֲצִי הַמָּנַחְתִּי הַצָּרְעִי:
נה וּמִשְׁפְּחוֹת סֹפְרִים יֹשְׁבֵו יַעְבֵּץ תִּרְעָתִים שִׁמְעָתִים שׂוּכָתִים הֵמָּה
הַקִּינִים הַבָּאִים מֵחַמַּת אֲבִי בֵית־רֵכָב:

CAP. III. ג

ג

א וְאֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי דָוִיד אֲשֶׁר נוֹלַד־לוֹ בְּחֶבְרוֹן הַבְּכוֹר ׀ אַמְנֹן לַאֲחִינֹעַם
2 הַיִּזְרְעֵאלִית שֵׁנִי דָּנִיֵּאל לַאֲבִיגַיִל הַכַּרְמְלִית: הַשְּׁלִשִׁי לְאַבְשָׁלוֹם
3 בֶּן־מַעֲכָה בַּת־תַּלְמַי מֶלֶךְ גְּשׁוּר הָרְבִיעִי אֲדֹנִיָּה בֶן־חַגִּית: הַחֲמִישִׁי
4 שְׁפַטְיָה לַאֲבִיטָל הַשִּׁשִּׁי יִתְרְעָם לְעֶגְלָה אִשְׁתּוֹ: שִׁשָּׁה נוֹלַד־לוֹ
בְחֶבְרוֹן וַיִּמְלָךְ־שָׁם שֶׁבַע שָׁנִים וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים וּשְׁלֹשִׁים וְשָׁלוֹשׁ שָׁנָה
ה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם: וְאֵלֶּה נוּלְּדוּ־לוֹ בִּירוּשָׁלָיִם שִׁמְעָא וְשׁוֹבָב וְנָתָן
6 וּשְׁלֹמֹה אַרְבָּעָה לְבַת־שׁוּעַ בַּת־עַמִּיאֵל: וְיִבְחָר וֶאֱלִישָׁמָע וֶאֱלִיפָלֶט:
7-9 וְנֹגַהּ וְנֶפֶג וְיָפִיעַ: וֶאֱלִישָׁמָע וְאֶלְיָדָע וֶאֱלִיפֶלֶט תִּשְׁעָה: כֹּל בְּנֵי
י דָוִיד מִלְּבַד בְּנֵי־פִילַגְשִׁים וְתָמָר אֲחוֹתָם: וּבֶן־שְׁלֹמֹה רְחַבְעָם
11 אֲבִיָּה בְנוֹ אָסָא בְנוֹ יְהוֹשָׁפָט בְּנוֹ: יוֹרָם בְּנוֹ אֲחַזְיָהוּ בְנוֹ יוֹאָשׁ בְּנוֹ:
12 13 אֲמַצְיָהוּ בְנוֹ עֲזַרְיָה בְנוֹ יוֹתָם בְּנוֹ: אָחָז בְּנוֹ חִזְקִיָּהוּ בְנוֹ מְנַשֶּׁה בְנוֹ:
14 טו אָמוֹן בְּנוֹ יֹאשִׁיָּהוּ בְנוֹ: וּבְנֵי יֹאשִׁיָּהוּ הַבְּכוֹר יוֹחָנָן הַשֵּׁנִי יְהוֹיָקִים
16 הַשְּׁלִשִׁי צִדְקִיָּהוּ הָרְבִיעִי שַׁלּוּם: וּבְנֵי יְהוֹיָקִים יְכָנְיָה בְנוֹ צִדְקִיָּה
17 18 בְנוֹ: וּבְנֵי יְכָנְיָה אַסִּר שְׁאַלְתִּיאֵל בְּנוֹ: וּמַלְכִּירָם וּפְדָיָה וְשֶׁנְאַצַּר
19 יְקַמְיָה הוֹשָׁמָע וּנְדַבְיָה: וּבְנֵי פְדָיָה זְרֻבָּבֶל וְשִׁמְעִי וּבֶן־זְרֻבָּבֶל מְשֻׁלָּם
כ וַחֲנַנְיָה וּשְׁלֹמִית אֲחוֹתָם: וַחֲשֻׁבָה וָאֹהֶל וּבֶרֶכְיָה וַחֲסַדְיָה יוּשַׁב
21 חֶסֶד חָמֵשׁ: וּבֶן־חֲנַנְיָה פְּלַטְיָה וִישַׁעְיָה בְּנֵי רְפָיָה בְּנֵי אַרְנָן בְּנֵי

II. v. 48. נ"א יָלְדָה   v. 51. קמץ בז"ק   v. 55. יֹשְׁבֵו — יֹשְׁבֵי ק'
III. v. 2. נ"א בלא לְ   v. 5. דגש אחר שורק   v. 19. 21. נ"א וּבְנֵי־

43. Porro filii Hebron, Core, et Taphua, et Recem, et Samma.
44. Samma autem genuit Raham, patrem Iercaam, et Recem genuit Samai.
45. Filius Sammai, Maon; et Maon, pater Bethsur.
46. Epha autem concubina Caleb peperit Haran, et Mosa, et Gezez. Porro Haran genuit Gezez.
47. Filii autem Iahaddai, Regom, et Ioathan, et Gesan, et Phalet, et Epha, et Saaph.
48. Concubina Caleb Maacha, peperit Saber, et Tharana.
49. Genuit autem Saaph pater Madmena, Sue patrem Machbena, et patrem Gabaa *. Filia vero Caleb, fuit Achsa.

* Iudic. 1, 12.

50. Hi erant filii Caleb, filii Hur primogeniti, Ephrata, Sobal pater Cariathiarim.
51. Salma pater Bethlehem, Hariph pater Bethgader.
52. Fuerunt autem filii Sobal patris Cariathiarim, qui videbat dimidium requietionum.
53. Et de cognatione Cariathiarim, Iethrei, et Aphuthei, et Semathei, et Maserei. Ex his egressi sunt * Saraitae, et Esthaolitae.

* c. 4, 8.

54. Filii Salma, Bethlehem, et *Netophati, Coronae domus Ioab, et dimidium requietionis Sarai.

* c. 9, 16.

55. Cognationes quoque scribarum habitantium in Iabes, Canentes atque Resonantes, et in tabernaculis commorantes. Hi sunt Cinaei, qui venerunt de calore patris domus Rechab.

Cap. III.

Generationes David et regum Iuda.

1. David vero hos habuit filios *, qui ei nati sunt in Hebron; primogenitum Amnon ex Achinoam Iezrahelitide, secundum Daniel de Abigail Carmelitide,

* v. 1 — 4. conf. 2Reg. 3, 2 — 5.

2. tertium Absalom filium Maacha filiae Tholmai regis Gessur, quartum Adoniam filium Agith,
3. quintum Saphatiam ex Abital, sextum Iethraham de Egla uxore sua.
4. Sex ergo nati sunt ei in Hebron, ubi regnavit septem annis, et sex mensibus. Triginta autem et tribus annis regnavit in Ierusalem.
5. * Porro in Ierusalem nati sunt ei filii, Simmaa, et Sobab, et Nathan, et Salomon, quatuor de Bethsabee filia Ammiel,

* 2 Reg. 5, 14. 14, 4.

6. Iebaar quoque et Elisama,
7. et Eliphaleth, et Noge, et Nepheg, et Iaphia,
8. nec non Elisama, et Eliada, et Eliphelet, novem.
9. Omnes hi, filii David, absque filiis concubinarum; habueruntque * sororem Thamar. * 2Reg. 13, 1.
10. Filius autem Salomonis *, Roboam; cuius Abia filius genuit Asa. De hoc quoque natus est Iosaphat,

* Matth. 1, 7.

11. Pater Ioram: qui Ioram genuit Ochoziam, ex quo ortus est Ioas.
12. Et huius Amasias filius genuit Azariam. Porro Azariae filius Ioathan
13. procreavit Achaz patrem Ezechiae, de quo natus est Manasses.
14. Sed et Manasses genuit Amon patrem Iosiae.
15. Filii autem Iosiae * fuerunt, primogenitus Iohanan, secundus Ioakim, tertius Sedecias, quartus Sellum. * 4 Reg. 23, 31.
16. De Ioakim natus est Iechonias, et Sedecias.
17. Filii Iechoniae fuerunt, Asir, Salathiel,
18. Melchiram, Phadaia, Senneser, et Iecemia, Sama, et Nadabia.
19. De Phadaia orti sunt Zorobabel et Semei. Zorobabel genuit Mosollam, Hananiam, et Salomith sororem eorum;
20. Hasaban quoque, et Ohol, et Barachian, et Hasadian, Iosabhesed, quinque.
21. Filius autem Hananiae, Phaltias pater Ieseiae, cuius filius Raphaia; huius quoque filius, Arnan, de quo natus est Obdia, cuius filius fuit Sechenias.

22. Filius Secheniae, Semeia, cuius filii Hattus, et Iegaal, et Baria et Naaria, et Saphat, sex numero.

23. Filius Naariae, Elioënai, et Ezechias, et Ezricam, tres.

24. Filii Elioënai, Oduia, et Eliasub, et Pheleia, et Accub, et Iohanan, et Dalaia, et Anani, septem.

Cap. IV.

Posteritas Iudae et Simeonis iterum recensetur.

1. Filii Iuda *: Phares, Hesron, et Charmi, et Hur, et Sobal.

* v. 1 — 8. conf. Ios. 15, 52 — 63. Gen. 46, 12. sq.

2. Raia vero filius Sobal genuit Iahath, de quo nati sunt Ahumai, et Laad, hae cognationes * Sarathi.

* c. 2, 53.

3. Ista quoque stirps Etam: Iezrahel, et Iesema, et Iedebos. Nomen quoque sororis eorum, Asalelphuni.

4. Phanuel autem pater Gedor, et Ezer, pater Hosa, isti sunt filii Hur * primogeniti Ephrata patris Bethlehem. * c. 2, 19.

5. Assur vero patri Thecuae erant duae uxores, Halaa, et Naara.

6. Peperit autem ei Naara, Oozam, et Hepher, et Themani, et Ahasthari, isti sunt filii Naara.

7. Porro filii Halaa, Sereth, Isaar, et Ethnan.

8. Cos autem genuit Anob, et Soboba, et cognationem Aharehel filii Arum.

9. Fuit autem Iabes inclytus prae fratribus suis, et mater eius vocavit nomen illius Iabes *, dicens: Quia peperi eum in dolore.

* Gen. 35, 17.

10. Invocavit vero Iabes Deum Israël, dicens *: Si benedicens benedixeris mihi, et dilataveris terminos meos, et fuerit manus tua mecum, et feceris me a malitia non opprimi. Et praestitit Deus, quae precatus est.

* Gen. 28, 20.

11. Caleb autem frater Sua genuit Mahir, qui fuit pater Esthon.

12. Porro Esthon genuit Bethrapha, et Phesse, et Tehinna patrem urbis Naas; hi sunt viri Recha.

13. Filii autem Cenez *, Othoniel et Saraia. Porro filii Othoniel, Hathat, et Maonathi.

* Ios. 15, 17. Iudic. 1, 13.

14. Maonathi genuit Ophra. Saraia autem genuit Ioab, patrem vallis artificum; ibi quippe artifices erant.

15. Filii vero Caleb filii Iephone, Hir, et Ela, et Naham. Filii quoque Ela: Cenez.

16. Filii quoque Ialeleel: Ziph, et Zipha, et Thiria, et Asraël.

17. Et filii Ezra, Iether, et Mered, et Epher, et Ialon, genuitque Mariam, et Sammai, et Iesba patrem Esthamo.

18. Uxor quoque eius Iudaia, peperit Iaret patrem Gedor, et Heber patrem Socho, et Icuthiel patrem Zanoë; hi autem filii Bethiae filiae Pharaonis, quam accepit Mered.

19. Et filii uxoris Odaiae sororis Naham patris Ceila Garmi, et Esthamo, qui fuit de Machati.

20. Filii quoque Simon, Amnon, et Rinna filius Hanan, et Thilon. Et filii Iesi, Zoheth, et Benzoheth.

21. Filii * Sela, filii Iuda: Her pater Lecha, et Laada pater Maresa, et cognationes domus operantium byssum in domo iuramenti.

* Gen. 38, 5.

22. Et qui stare fecit solem, virique mendacii, et Securus, et Incendens, qui principes fuerunt in Moab, et qui reversi sunt in Lahem. Haec autem verba vetera.

23. Hi sunt figuli habitantes in plantationibus, et in sepibus, apud

עֹבַדְיָה בְּנֵי שְׁכַנְיָה׃ וּבְנֵי שְׁכַנְיָה שְׁמַעְיָה וּבְנֵי שְׁמַעְיָה חַטּוּשׁ וְיִגְאָל 22
וּבָרִיחַ וּנְעַרְיָה וְשָׁפָט שִׁשָּׁה׃ וּבֶן־נְעַרְיָה אֶלְיוֹעֵינַי וְחִזְקִיָּה וְעַזְרִיקָם 23
שְׁלֹשָׁה׃ וּבְנֵי אֶלְיוֹעֵינַי הֹדַיְוָהוּ וְאֶלְיָשִׁיב וּפְלָיָה וְעַקּוּב וְיוֹחָנָן וּדְלָיָה 24
וַעֲנָנִי שִׁבְעָה׃

ד Cap. IV. ד

בְּנֵי יְהוּדָה פֶּרֶץ חֶצְרוֹן וְכַרְמִי וְחוּר וְשׁוֹבָל׃ וּרְאָיָה בֶן־שׁוֹבָל הוֹלִיד א 2
אֶת־יַחַת וְיַחַת הוֹלִיד אֶת־אֲחוּמַי וְאֶת־לָהַד אֵלֶּה מִשְׁפְּחוֹת הַצָּרְעָתִי׃
וְאֵלֶּה אֲבִי עֵיטָם יִזְרְעֶאל וְיִשְׁמָא וְיִדְבָּשׁ וְשֵׁם אֲחוֹתָם הַצְלֶלְפּוֹנִי׃ 3
וּפְנוּאֵל אֲבִי גְדֹר וְעֵזֶר אֲבִי חוּשָׁה אֵלֶּה בְנֵי־חוּר בְּכוֹר אֶפְרָתָה אֲבִי 4
בֵּית לָחֶם׃ וּלְאַשְׁחוּר אֲבִי תְקוֹעַ הָיוּ שְׁתֵּי נָשִׁים חֶלְאָה וְנַעֲרָה׃ ה
וַתֵּלֶד לוֹ נַעֲרָה אֶת־אֲחֻזָּם וְאֶת־חֵפֶר וְאֶת־תֵּימְנִי וְאֶת־הָאֲחַשְׁתָּרִי 6
אֵלֶּה בְּנֵי נַעֲרָה׃ וּבְנֵי חֶלְאָה צֶרֶת יְצֹחַר וְאֶתְנָן׃ וְקוֹץ הוֹלִיד אֶת־ 7 8
עָנוּב וְאֶת־הַצֹּבֵבָה וּמִשְׁפְּחֹת אֲחַרְחֵל בֶּן־הָרוּם׃ וַיְהִי יַעְבֵּץ נִכְבָּד 9
מֵאֶחָיו וְאִמּוֹ קָרְאָה שְׁמוֹ יַעְבֵּץ לֵאמֹר כִּי יָלַדְתִּי בְּעֹצֶב׃ וַיִּקְרָא י
יַעְבֵּץ לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִם־בָּרֵךְ תְּבָרְכֵנִי וְהִרְבִּיתָ אֶת־גְּבוּלִי
וְהָיְתָה יָדְךָ עִמִּי וְעָשִׂיתָ מֵּרָעָה לְבִלְתִּי עָצְבִּי וַיָּבֵא אֱלֹהִים אֶת־אֲשֶׁר
שָׁאָל׃ וּכְלוּב אֲחִי־שׁוּחָה הוֹלִיד אֶת־מְחִיר הוּא אֲבִי אֶשְׁתּוֹן׃ וְאֶשְׁתּוֹן 11 12
הוֹלִיד אֶת־בֵּית רָפָא וְאֶת־פָּסֵחַ וְאֶת־תְּחִנָּה אֲבִי עִיר נָחָשׁ אֵלֶּה אַנְשֵׁי
רֵכָה׃ וּבְנֵי קְנַז עָתְנִיאֵל וּשְׂרָיָה וּבְנֵי עָתְנִיאֵל חֲתַת׃ וּמְעוֹנֹתַי הוֹלִיד 13 14
אֶת־עָפְרָה וּשְׂרָיָה הוֹלִיד אֶת־יוֹאָב אֲבִי גֵּיא חֲרָשִׁים כִּי חֲרָשִׁים הָיוּ׃
וּבְנֵי כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה עִירוּ אֵלָה וָנָעַם וּבְנֵי אֵלָה וּקְנַז׃ וּבְנֵי יְהַלֶּלְאֵל טו 16
זִיף וְזִיפָה תִּירְיָא וַאֲשַׂרְאֵל׃ וּבֶן־עֶזְרָה יֶתֶר וּמֶרֶד וְעֵפֶר וְיָלוֹן וַתַּהַר 17
אֶת־מִרְיָם וְאֶת־שַׁמַּי וְאֶת־יִשְׁבָּח אֲבִי אֶשְׁתְּמֹעַ׃ וְאִשְׁתּוֹ הַיְהֻדִיָּה יָלְדָה 18
אֶת־יֶרֶד אֲבִי גְדוֹר וְאֶת־חֶבֶר אֲבִי שׂוֹכוֹ וְאֶת־יְקוּתִיאֵל אֲבִי זָנוֹחַ וְאֵלֶּה
בְּנֵי בִּתְיָה בַת־פַּרְעֹה אֲשֶׁר לָקַח מָרֶד׃ וּבְנֵי אֵשֶׁת הוֹדִיָּה אֲחוֹת נַחַם 19
אֲבִי קְעִילָה הַגַּרְמִי וְאֶשְׁתְּמֹעַ הַמַּעֲכָתִי׃ וּבְנֵי שִׁימוֹן אַמְנוֹן וְרִנָּה בֶן־ כ
חָנָן וְתוּלוֹן וּבְנֵי יִשְׁעִי זוֹחֵת וּבֶן־זוֹחֵת׃ בְּנֵי שֵׁלָה בֶן־יְהוּדָה עֵר 21
אֲבִי לֵכָה וְלַעְדָּה אֲבִי מָרֵשָׁה וּמִשְׁפְּחוֹת בֵּית־עֲבֹדַת הַבֻּץ לְבֵית אַשְׁבֵּעַ׃
וְיוֹקִים וְאַנְשֵׁי כֹזֵבָא וְיוֹאָשׁ וְשָׂרָף אֲשֶׁר־בָּעֲלוּ לְמוֹאָב וְיָשֻׁבִי לָחֶם 22
וְהַדְּבָרִים עַתִּיקִים׃ הֵמָּה הַיּוֹצְרִים וְיֹשְׁבֵי נְטָעִים וּגְדֵרָה עִם־הַמֶּלֶךְ 23

III. v. 23. וּבְנֵי־   v. 24. הֹודַיְוָהוּ ק׳   IV. v. 3. נ״א בְּנֵי   v. 7.
יִצְחָר — וְצֹחַר ק׳ : סב׳ כֵן וְקוֹץ   v. 15. פתח בס״פ   v. 17. חסר
v. 20. וְתוּלוֹן — וְתִילוֹן ק׳

24 בְּמַלַאכְתּוֹ יָשְׁבוּ שָׁם׃ בְּנֵי שִׁמְעוֹן נְמוּאֵל וְיָמִין יָרִיב זֶרַח שָׁאוּל׃
כה 26 שַׁלֻּם בְּנוֹ מִבְשָׂם בְּנוֹ מִשְׁמָע בְּנוֹ׃ וּבְנֵי מִשְׁמָע חַמּוּאֵל בְּנוֹ זַכּוּר בְּנוֹ
27 שִׁמְעִי בְנוֹ׃ וּלְשִׁמְעִי בָּנִים שִׁשָּׁה עָשָׂר וּבָנוֹת שֵׁשׁ וּלְאֶחָיו אֵין בָּנִים
28 רַבִּים וְכֹל מִשְׁפַּחְתָּם לֹא הִרְבּוּ עַד־בְּנֵי יְהוּדָה׃ וַיֵּשְׁבוּ בִּבְאֵר־שֶׁבַע
29 ל וּמוֹלָדָה וַחֲצַר שׁוּעָל׃ וּבְבִלְהָה וּבְעֶצֶם וּבְתוֹלָד׃ וּבִבְתוּאֵל וּבְחָרְמָה
31 וּבְצִקְלָג׃ וּבְבֵית מַרְכָּבוֹת וּבַחֲצַר סוּסִים וּבְבֵית בִּרְאִי וּבְשַׁעֲרָיִם
32 אֵלֶּה עָרֵיהֶם עַד־מְלֹךְ דָּוִיד׃ וְחַצְרֵיהֶם עֵיטָם וָעַיִן רִמּוֹן וְתֹכֶן וְעָשָׁן
33 עָרִים חָמֵשׁ׃ וְכָל־חַצְרֵיהֶם אֲשֶׁר סְבִיבוֹת הֶעָרִים הָאֵלֶּה עַד־בָּעַל
34 זֹאת מוֹשְׁבֹתָם וְהִתְיַחְשָׂם לָהֶם׃ וּמְשׁוֹבָב וְיַמְלֵךְ וְיוֹשָׁה בֶּן־אֲמַצְיָה׃
לה 36 וְיוֹאֵל וְיֵהוּא בֶּן־יוֹשִׁבְיָה בֶּן־שְׂרָיָה בֶּן־עֲשִׂיאֵל׃ וְאֶלְיוֹעֵינַי וְיַעֲקֹבָה
37 וִישׁוֹחָיָה וַעֲשָׂיָה וַעֲדִיאֵל וִישִׂימִאֵל וּבְנָיָה׃ וְזִיזָא בֶן־שִׁפְעִי בֶּן־
38 אַלּוֹן בֶּן־יְדָיָה בֶּן־שִׁמְרִי בֶּן־שְׁמַעְיָה׃ אֵלֶּה הַבָּאִים בְּשֵׁמוֹת נְשִׂיאִים
39 בְּמִשְׁפְּחוֹתָם וּבֵית אֲבוֹתֵיהֶם פָּרְצוּ לָרוֹב׃ וַיֵּלְכוּ לִמְבוֹא גְדֹר עַד
מ לְמִזְרַח הַגָּיְא לְבַקֵּשׁ מִרְעֶה לְצֹאנָם׃ וַיִּמְצְאוּ מִרְעֶה שָׁמֵן וָטוֹב וְהָאָרֶץ
41 רַחֲבַת יָדַיִם וְשֹׁקֶטֶת וּשְׁלֵוָה כִּי מִן־חָם הַיֹּשְׁבִים שָׁם לְפָנִים׃ וַיָּבֹאוּ
אֵלֶּה הַכְּתוּבִים בְּשֵׁמוֹת בִּימֵי ׀ יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וַיַּכּוּ אֶת־
אָהֳלֵיהֶם וְאֶת־הַמְּעִינִים אֲשֶׁר נִמְצְאוּ שָׁמָּה וַיַּחֲרִימֻם עַד־הַיּוֹם הַזֶּה
42 וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתֵּיהֶם כִּי־מִרְעֶה לְצֹאנָם שָׁם׃ וּמֵהֶם ׀ מִן־בְּנֵי שִׁמְעוֹן
הָלְכוּ לְהַר שֵׂעִיר אֲנָשִׁים חֲמֵשׁ מֵאוֹת וּפְלַטְיָה וּנְעַרְיָה וּרְפָיָה וְעֻזִּיאֵל
43 בְּנֵי יִשְׁעִי בְּרֹאשָׁם׃ וַיַּכּוּ אֶת־שְׁאֵרִית הַפְּלֵטָה לַעֲמָלֵק וַיֵּשְׁבוּ שָׁם עַד
הַיּוֹם הַזֶּה׃

CAP. V. ה

ה

א וּבְנֵי רְאוּבֵן בְּכוֹר־יִשְׂרָאֵל כִּי הוּא הַבְּכוֹר וּבְחַלְּלוֹ יְצוּעֵי אָבִיו נִתְּנָה
2 בְּכֹרָתוֹ לִבְנֵי יוֹסֵף בֶּן־יִשְׂרָאֵל וְלֹא לְהִתְיַחֵשׂ לַבְּכֹרָה׃ כִּי יְהוּדָה גָּבַר
3 בְּאֶחָיו וּלְנָגִיד מִמֶּנּוּ וְהַבְּכֹרָה לְיוֹסֵף׃ בְּנֵי רְאוּבֵן בְּכוֹר יִשְׂרָאֵל
4 חֲנוֹךְ וּפַלּוּא חֶצְרוֹן וְכַרְמִי׃ בְּנֵי יוֹאֵל שְׁמַעְיָה בְנוֹ גּוֹג בְּנוֹ שִׁמְעִי בְנוֹ׃
ה 6 מִיכָה בְנוֹ רְאָיָה בְנוֹ בַּעַל בְּנוֹ׃ בְּאֵרָה בְנוֹ אֲשֶׁר הֶגְלָה תִּלְּגַת פִּלְנְאֶסֶר
7 מֶלֶךְ אַשֻּׁר הוּא נָשִׂיא לָראוּבֵנִי׃ וְאֶחָיו לְמִשְׁפְּחֹתָיו בְּהִתְיַחֵשׂ לְתֹלְדוֹתָם
8 הָרֹאשׁ יְעִיאֵל וּזְכַרְיָהוּ׃ וּבֶלַע בֶּן־עָזָז בֶּן־שֶׁמַע בֶּן־יוֹאֵל הוּא יוֹשֵׁב
9 בַּעֲרֹעֵר וְעַד־נְבוֹ וּבַעַל מְעוֹן׃ וְלַמִּזְרָח יָשַׁב עַד־לְבוֹא מִדְבָּרָה לְמִן־
י הַנָּהָר פְּרָת כִּי מִקְנֵיהֶם רָבוּ בְּאֶרֶץ גִּלְעָד׃ וּבִימֵי שָׁאוּל עָשׂוּ מִלְחָמָה
עִם־הַהַגְרִאִים וַיִּפְּלוּ בְּיָדָם וַיֵּשְׁבוּ בְּאָהֳלֵיהֶם עַל־כָּל־פְּנֵי מִזְרָח לַגִּלְעָד׃

IV. v. 41. הַמְּעִי' — הַמְּעוּנִים ק' V. v. 6. נ"א תִּגְלַת

Regem in operibus eius commoratique sunt ibi.

24. Filii * Simeon: Namuel et Iamin, Iarib, Zara, Saül.

* Gen. 46, 10. v. 24 — 33. conf. Ios. 19, 1 — 9. Exod. 6, 15.

25. Sellum filius eius, Mapsam filius eius, Masma filius eius.

26. Filii Masma: Hamuel filius eius, Zachur filius eius, Semei filius eius.

27. Filii Semei sedecim, et filiae sex; fratres autem eius non habuerunt filios multos, et universa cognatio non potuit adaequare summam filiorum Iuda.

28. Habitaverunt autem in Bersabee, et Molada, et Hasarsuhal,

29. et in Bala, et in Asom, et in Tholad,

30. et in Bathuel, et in Horma, et in Siceleg,

31. et in Bethmarchaboth, et in Hasarsusim, et in Bethberai, et in Saarim; hae civitates eorum usque ad regem David.

32. Villae quoque eorum: Etam, et Aen, Remmon, et Thochen, et Asan, civitates quinque.

33. Et universi viculi eorum per circuitum civitatum istarum usque ad Baal. Haec est habitatio eorum, et sedium distributio.

34. Mosobab quoque et Iemlech, et Iosa filius Amasiae,

35. et Ioël, et Iehu filius Iosabiae filii Saraiae filii Asiel,

36. et Elioënai, et Iacoba, et Isuhaia, et Asaia, et Adiel, et Ismiel et Banaia,

37. Ziza quoque filius Sephei filii Allon, filii Idaia, filii Semri, filii Samaia.

38. Isti sunt nominati principes in cognationibus suis, et in domo affinitatum suarum multiplicati sunt vehementer.

39. Et profecti sunt, ut ingrederentur in Gador usque ad Orientem vallis, et ut quaererent pascua gregibus suis.

40. Inveneruntque pascuas uberes, et valde bonas, et terram latissimam et quietam et fertilem *, in qua ante habitaverant de stirpe Cham. * Iudic. 18, 7.

41. Hi ergo venerunt, quos supra descripsimus nominatim, in diebus * Ezechiae regis Iuda; et percusserunt tabernacula eorum, et habitatores, qui inventi fuerant ibi, et deleverunt eos usque in praesentem diem; habitaveruntque pro eis, quoniam uberrimas pascuas ibidem repererunt; * 4 Reg. 18, 1.

42. de filiis quoque Simeon abierunt in montem Seir viri quingenti, habentes principes Phaltiam et Naariam et Raphaiam et Oziel filios Iesi;

43. et percusserunt * reliquias, quae evadere potuerant, Amalecitarum, et habitaverunt ibi pro eis usque ad diem hanc.

* Exod. 17, 14.

CAP. V.

Ruben, Gad et dimidiae tribus Manasses illustriores posteri.

1. Filii quoque Ruben * primogeniti Israël (ipse quippe fuit primogenitus eius; sed † cum violasset thorum patris sui, data sunt primogenita eius filiis Ioseph filii Israël, et non est ille reputatus in primogenitum.

* v. 1. 2. conf. Gen. 49, 3. 4. 8. † Gen. 35, 22.

2. Porro Iudas, qui erat fortissimus inter fratres suos, de stirpe eius principes germinati sunt; primogenita autem reputata sunt Ioseph.)

3. Filii * ergo Ruben primogeniti Israël: Enoch, et Phallu, Esron, et Carmi. * v. 3 — 22. cf. Ios. 13, 15 — 35 Gen. 46, 9. Exod. 6, 14. Num. 26, 5.

4. Filii Ioël: Samia filius eius, Gog filius eius, Semei filius eius,

5. Micha filius eius, Reia filius eius, Baal filius eius,

6. Beera filius eius, quem captivum duxit Thelgathphalnasar * rex Assyriorum, et fuit princeps in tribu Ruben. * 4 Reg. 15, 29.

7. Fratres autem eius, et universa cognatio eius, quando numerabantur per familias suas, habuerunt principes Iehiel, et Zachariam.

8. Porro Bala filius Azaz, filii Samma, filii Ioël, ipse habitavit in Aroer usque ad Nebo et Beelmeon.

9. Contra orientalem quoque plagam habitavit usque ad introitum eremi, et flumen Euphraten. Multum quippe iumentorum numerum possidebant in terra Galaad.

10. In diebus autem Saul praeliati sunt contra Agareos, et interfecerunt illos, habitaveruntque pro eis in tabernaculis eorum in omni plaga, quae respicit ad Orientem Galaad.

11. Filii vero Gad e regione eorum habitaverunt in terra Basan usque Selcha;
12. Ioël in capite, et Saphan secundus; Ianai autem, et Saphat in Basan.
13. Fratres vero eorum secundum domos cognationum suarum, Michaël, et Mosollam, et Sebe, et Iorai, et Iachan, et Zie, et Heber, septem.
14. Hi filii Abihail, filii Huri, filii Iara, filii Galaad, filii Michaël, filii Iesesi, filii Ieddo, filii Buz.
15. Fratres quoque filii Abdiel, filii Guni, princeps domus in familiis suis.
16. Et habitaverunt in Galaad, et in Basan, et in viculis eius, et in cunctis suburbanis Saron, usque ad terminos.
17. Omnes hi numerati sunt in diebus Ioathan * regis Iuda, et in diebus Ieroboam regis Israël.

* 4 Reg. 15, 7. 32.

18. Filii Ruben, et Gad, et dimidiae tribus Manasse, viri bellatores, scuta portantes et gladios, et tendentes arcum, eruditique ad praelia quadraginta quatuor millia, et septingenti sexaginta, procedentes ad pugnam.
19. Dimicaverunt contra Agareos; Ituraei vero, et Naphis, et Nodab
20. praebuerunt eis auxilium. Traditique sunt in manus eorum Agarei, et universi, qui fuerant cum eis; quia Deum invocaverunt, cum praeliarentur; et exaudivit eos *, eo quod credidissent in eum.

* Ps. 70, 1.

21. Ceperuntque omnia, quae possederant, camelorum quinquaginta millia, et ovium ducenta quinquaginta millia, et asinos duo millia, et animas hominum centum millia.
22. Vulnerati autem multi corruerunt; fuit enim bellum Domini. Habitaveruntque pro eis usque ad transmigrationem.
23. Filii quoque dimidiae tribus Manasse possederunt terram a finibus Basan usque Baal, Hermon, et Sanir, et montem Hermon, ingens quippe numerus erat.
24. Et hi fuerunt principes domus cognationis eorum, Epher, et Iesi, et Eliel, et Ezriel, et Ieremia, et Odoia, et Iediel, viri fortissimi et potentes, et nominati duces in familiis suis.
25. Reliquerunt * autem Deum patrum suorum, et fornicati sunt post deos populorum terrae, quos abstulit Deus coram eis.

* v. 25. 26. conf. 4 Reg. 15, 19. 29.

26. Et suscitavit Deus Israël spiritum Phul regis Assyriorum, et spiritum Thelgathphalnasar regis Assur; et transtulit Ruben, et Gad, et dimidiam tribum Manasse, et adduxit eos in Lahela, et in Habor, et Ara, et fluvium Gozan, usque ad diem hanc.

CAP. VI.

Illustriores posteri Levi, eorumque habitationes recensentur.

1. Filii Levi *: Gerson, Caath, et Merari, * Gen. 46, 11.
2. Filii Caath: Amram, Isaar, Hebron et Oziel.
3. Filii Amram: Aaron, Moyses *, et Maria: Filii Aaron: Nadab et Abiu †, et Eleazar, et Ithamar.

* v. 3 — 34. conf. c. 24, 3 — 31. Exod. 6, 20. 23. † c. 23, 1. sq.

4. Eleazar genuit Phinees, et Phinees genuit Abisue;
5. Abisue vero genuit Bocci, et Bocci genuit Ozi.
6. Ozi genuit Zaraiam, et Zaraias genuit Meraioth.
7. Porro Meraioth genuit Amariam, et Amarias genuit Achitob.
8. Achitob * genuit Sadoc, et Sadoc genuit Achimaas,

* 2 Reg. 8, 17.

9. Achimaas genuit Azariam, Azarias genuit Iohanan,
10. Iohanan genuit * Azariam; ipse est, qui sacerdotio functus est in domo, quam aedificavit Salomon in Ierusalem.

* 2 Par. 26, 17.

11. Genuit autem Azarias Amariam, et Amarias genuit Achitob,
12. Achitob genuit Sadoc, et Sadoc genuit Sellum,
13. Sellum genuit * Helciam, et Helcias genuit Azariam,

* 4 Reg. 22, 4.

11 12 וּבְנֵי־גָד לְנֶגְדָּם יָשְׁבוּ בְּאֶרֶץ הַבָּשָׁן עַד־סַלְכָה׃ יוֹאֵל הָרֹאשׁ וְשָׁפָם
13 הַמִּשְׁנֶה וְיַעְנַי וְשָׁפָט בַּבָּשָׁן׃ וַאֲחֵיהֶם לְבֵית אֲבוֹתֵיהֶם מִיכָאֵל וּמְשֻׁלָּם
14 וְשֶׁבַע וְיוֹרַי וְיַעְכָּן וְזִיעַ וָעֵבֶר שִׁבְעָה׃ אֵלֶּה ׀ בְּנֵי אֲבִיחַיִל בֶּן־
חוּרִי בֶּן־יָרוֹחַ בֶּן־גִּלְעָד בֶּן־מִיכָאֵל בֶּן־יְשִׁישַׁי בֶּן־יַחְדּוֹ בֶּן־בּוּז׃
טו 16 אֲחִי בֶּן־עַבְדִּיאֵל בֶּן־גּוּנִי רֹאשׁ לְבֵית אֲבוֹתָם׃ וַיֵּשְׁבוּ בַּגִּלְעָד בַּבָּשָׁן
17 וּבִבְנֹתֶיהָ וּבְכָל־מִגְרְשֵׁי שָׁרוֹן עַל־תּוֹצְאוֹתָם׃ כֻּלָּם הִתְיַחְשׂוּ בִּימֵי
18 יוֹתָם מֶלֶךְ־יְהוּדָה וּבִימֵי יָרָבְעָם מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל׃ בְּנֵי־רְאוּבֵן וְגָדִי
וַחֲצִי שֵׁבֶט־מְנַשֶּׁה מִן־בְּנֵי־חַיִל אֲנָשִׁים נֹשְׂאֵי מָגֵן וְחֶרֶב וְדֹרְכֵי קֶשֶׁת
וּלְמוּדֵי מִלְחָמָה אַרְבָּעִים וְאַרְבָּעָה אֶלֶף וּשְׁבַע־מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים יֹצְאֵי
19 כ צָבָא׃ וַיַּעֲשׂוּ מִלְחָמָה עִם־הַהַגְרִיאִים וִיטוּר וְנָפִישׁ וְנוֹדָב׃ וַיֵּעָזְרוּ
עֲלֵיהֶם וַיִּנָּתְנוּ בְיָדָם הַהַגְרִיאִים וְכֹל שֶׁעִמָּהֶם כִּי לֵאלֹהִים זָעֲקוּ
21 בַּמִּלְחָמָה וְנַעְתּוֹר לָהֶם כִּי־בָטְחוּ בוֹ׃ וַיִּשְׁבּוּ מִקְנֵיהֶם גְּמַלֵּיהֶם חֲמִשִּׁים
אֶלֶף וְצֹאן מָאתַיִם וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וַחֲמוֹרִים אַלְפָּיִם וְנֶפֶשׁ אָדָם מֵאָה
22 אָלֶף׃ כִּי־חֲלָלִים רַבִּים נָפָלוּ כִּי מֵהָאֱלֹהִים הַמִּלְחָמָה וַיֵּשְׁבוּ תַחְתֵּיהֶם
23 עַד־הַגֹּלָה׃ וּבְנֵי חֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה יָשְׁבוּ בָּאָרֶץ מִבָּשָׁן עַד־בַּעַל
24 חֶרְמוֹן וּשְׂנִיר וְהַר־חֶרְמוֹן הֵמָּה רָבוּ׃ וְאֵלֶּה רָאשֵׁי בֵית־אֲבוֹתָם וְעֵפֶר
וְיִשְׁעִי וֶאֱלִיאֵל וְעַזְרִיאֵל וְיִרְמְיָה וְהוֹדַוְיָה וְיַחְדִּיאֵל אֲנָשִׁים גִּבּוֹרֵי
כה חַיִל אַנְשֵׁי שֵׁמוֹת רָאשִׁים לְבֵית אֲבוֹתָם׃ וַיִּמְעֲלוּ בֵּאלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם
26 וַיִּזְנוּ אַחֲרֵי אֱלֹהֵי עַמֵּי־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־הִשְׁמִיד אֱלֹהִים מִפְּנֵיהֶם׃ וַיָּעַר
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־רוּחַ ׀ פּוּל מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וְאֶת־רוּחַ תִּלְּגַת פִּלְנֶסֶר מֶלֶךְ
אַשּׁוּר וַיַּגְלֵם לָראוּבֵנִי וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה וַיְבִיאֵם לַחְלַח
27 וְחָבוֹר וְהָרָא וּנְהַר גּוֹזָן עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ בְּנֵי לֵוִי גֵּרְשׁוֹן קְהָת
28 29 וּמְרָרִי׃ וּבְנֵי קְהָת עַמְרָם יִצְהָר וְחֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל׃ וּבְנֵי עַמְרָם
אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה וּמִרְיָם וּבְנֵי אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר׃
ל 31 אֶלְעָזָר הוֹלִיד אֶת־פִּינְחָס פִּינְחָס הֹלִיד אֶת־אֲבִישׁוּעַ׃ וַאֲבִישׁוּעַ הוֹלִיד
32 אֶת־בֻּקִּי וּבֻקִּי הוֹלִיד אֶת־עֻזִּי׃ וְעֻזִּי הוֹלִיד אֶת־זְרַחְיָה וּזְרַחְיָה הוֹלִיד
33 אֶת־מְרָיוֹת׃ מְרָיוֹת הוֹלִיד אֶת־אֲמַרְיָה וַאֲמַרְיָה הוֹלִיד אֶת־אֲחִיטוּב׃
34 לה וַאֲחִיטוּב הוֹלִיד אֶת־צָדוֹק וְצָדוֹק הוֹלִיד אֶת־אֲחִימָעַץ׃ וַאֲחִימַעַץ
36 הוֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָה וַעֲזַרְיָה הוֹלִיד אֶת־יוֹחָנָן׃ וְיוֹחָנָן הוֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָה
37 הוּא אֲשֶׁר כִּהֵן בַּבַּיִת אֲשֶׁר־בָּנָה שְׁלֹמֹה בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיּוֹלֶד עֲזַרְיָה אֶת־
38 אֲמַרְיָה וַאֲמַרְיָה הוֹלִיד אֶת־אֲחִיטוּב׃ וַאֲחִיטוּב הוֹלִיד אֶת־צָדוֹק
39 וְצָדוֹק הוֹלִיד אֶת־שַׁלּוּם׃ וְשַׁלּוּם הוֹלִיד אֶת־חִלְקִיָּה וְחִלְקִיָּה הוֹלִיד

תִּגְלַת נ"א v. 26. V.

מ אֶת־עֲזַרְיָה׃ וַעֲזַרְיָה הוֹלִיד אֶת־שְׂרָיָה וּשְׂרָיָה הוֹלִיד אֶת־יְהוֹצָדָק׃
41 וִיהוֹצָדָק הָלַךְ בְּהַגְלוֹת יְהוָה אֶת־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם בְּיַד נְבֻכַדְנֶאצַּר׃

ו CAP. VI. ו

א 2 בְּנֵי לֵוִי גֵּרְשֹׁם קְהָת וּמְרָרִי׃ וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־גֵרְשׁוֹם לִבְנִי וְשִׁמְעִי׃
3 4 וּבְנֵי קְהָת עַמְרָם וְיִצְהָר וְחֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל׃ בְּנֵי מְרָרִי מַחְלִי וּמֻשִׁי
ה וְאֵלֶּה מִשְׁפְּחוֹת הַלֵּוִי לַאֲבוֹתֵיהֶם׃ לְגֵרְשׁוֹם לִבְנִי בְנוֹ יַחַת בְּנוֹ זִמָּה
6 7 בְנוֹ׃ יוֹאָח בְּנוֹ עִדּוֹ בְנוֹ זֶרַח בְּנוֹ יְאָתְרַי בְּנוֹ׃ בְּנֵי קְהָת עַמִּינָדָב בְּנוֹ
8 9 קֹרַח בְּנוֹ אַסִּיר בְּנוֹ׃ אֶלְקָנָה בְנוֹ וְאֶבְיָסָף בְּנוֹ וְאַסִּיר בְּנוֹ׃ תַּחַת בְּנוֹ
י אוּרִיאֵל בְּנוֹ עֻזִּיָּה בְנוֹ וְשָׁאוּל בְּנוֹ׃ וּבְנֵי אֶלְקָנָה עֲמָשַׂי וַאֲחִימוֹת׃
11 12 אֶלְקָנָה בְּנוֹ אֶלְקָנָה צוֹפַי בְּנוֹ וְנַחַת בְּנוֹ׃ אֱלִיאָב בְּנוֹ יְרֹחָם בְּנוֹ
13 14 אֶלְקָנָה בְנוֹ׃ וּבְנֵי שְׁמוּאֵל הַבְּכֹר וַשְׁנִי וַאֲבִיָּה׃ בְּנֵי מְרָרִי מַחְלִי
טו לִבְנִי בְנוֹ שִׁמְעִי בְנוֹ עֻזָּה בְנוֹ׃ שִׁמְעָא בְנוֹ חַגִּיָּה בְנוֹ עֲשָׂיָה בְנוֹ׃
16 וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הֶעֱמִיד דָּוִיד עַל־יְדֵי־שִׁיר בֵּית יְהוָה מִמְּנוֹחַ הָאָרוֹן׃
17 וַיִּהְיוּ מְשָׁרְתִים לִפְנֵי מִשְׁכַּן אֹהֶל־מוֹעֵד בַּשִּׁיר עַד־בְּנוֹת שְׁלֹמֹה אֶת־
18 בֵּית יְהוָה בִּירוּשָׁלִָם וַיַּעַמְדוּ כְמִשְׁפָּטָם עַל־עֲבוֹדָתָם׃ וְאֵלֶּה הָעֹמְדִים
19 וּבְנֵיהֶם מִבְּנֵי הַקְּהָתִי הֵימָן הַמְשׁוֹרֵר בֶּן־יוֹאֵל בֶּן־שְׁמוּאֵל׃ בֶּן־אֶלְקָנָה
כ בֶּן־יְרֹחָם בֶּן־אֱלִיאֵל בֶּן־תּוֹחַ׃ בֶּן־צִיף בֶּן־אֶלְקָנָה בֶּן־מַחַת בֶּן־עֲמָשָׂי׃
21 22 בֶּן־אֶלְקָנָה בֶּן־יוֹאֵל בֶּן־עֲזַרְיָה בֶּן־צְפַנְיָה׃ בֶּן־תַּחַת בֶּן־אַסִּיר בֶּן־
23 24 אֶבְיָסָף בֶּן־קֹרַח׃ בֶּן־יִצְהָר בֶּן־קְהָת בֶּן־לֵוִי בֶּן־יִשְׂרָאֵל׃ וְאָחִיו
כה אָסָף הָעֹמֵד עַל־יְמִינוֹ אָסָף בֶּן־בֶּרֶכְיָהוּ בֶּן־שִׁמְעָא׃ בֶּן־מִיכָאֵל בֶּן־
26 27 בַּעֲשֵׂיָה בֶּן־מַלְכִּיָּה׃ בֶּן־אֶתְנִי בֶן־זֶרַח בֶּן־עֲדָיָה׃ בֶּן־אֵיתָן בֶּן־זִמָּה
28 29 בֶּן־שִׁמְעִי׃ בֶּן־יַחַת בֶּן־גֵּרְשֹׁם בֶּן־לֵוִי׃ וּבְנֵי מְרָרִי אֲחֵיהֶם עַל־
ל הַשְּׂמֹאול אֵיתָן בֶּן־קִישִׁי בֶּן־עַבְדִּי בֶּן־מַלּוּךְ׃ בֶּן־חֲשַׁבְיָה בֶן־אֲמַצְיָה
31 32 בֶּן־חִלְקִיָּה׃ בֶּן־אַמְצִי בֶן־בָּנִי בֶּן־שָׁמֶר׃ בֶּן־מַחְלִי בֶּן־מוּשִׁי בֶּן־מְרָרִי
33 בֶּן־לֵוִי׃ וַאֲחֵיהֶם הַלְוִיִּם נְתוּנִים לְכָל־עֲבוֹדַת מִשְׁכַּן בֵּית הָאֱלֹהִים׃
34 וְאַהֲרֹן וּבָנָיו מַקְטִירִים עַל־מִזְבַּח הָעוֹלָה וְעַל־מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת לְכֹל
מְלֶאכֶת קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים וּלְכַפֵּר עַל־יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד
לה הָאֱלֹהִים׃ וְאֵלֶּה בְּנֵי אַהֲרֹן אֶלְעָזָר בְּנוֹ פִּינְחָס בְּנוֹ אֲבִישׁוּעַ בְּנוֹ׃
36 37 בֻּקִּי בְנוֹ עֻזִּי בְנוֹ זְרַחְיָה בְנוֹ׃ מְרָיוֹת בְּנוֹ אֲמַרְיָה בְנוֹ אֲחִיטוּב בְּנוֹ׃
38 39 צָדוֹק בְּנוֹ אֲחִימַעַץ בְּנוֹ׃ וְאֵלֶּה מוֹשְׁבוֹתָם לְטִירוֹתָם בִּגְבוּלָם לִבְנֵי
מ אַהֲרֹן לְמִשְׁפַּחַת הַקְּהָתִי כִּי לָהֶם הָיָה הַגּוֹרָל׃ וַיִּתְּנוּ לָהֶם אֶת־חֶבְרוֹן

VI. v. 11. בנו — בני ק׳ : אין בנ"א   v. 13. סב׳ ויואל ושני אביה
v. 20. ציף — צוף ק׳

14. Azarias genuit * Saraiam, et Saraias genuit Iosedec.
* 4 Reg. 25, 18.

15. Porro Iosedec egressus est, quando transtulit Dominus * Iudam, et Ierusalem per manus Nabuchodonosor. * 4 Reg. 25, 21.

16. Filii * ergo Levi: Gerson, Caath, et Merari.
* Gen. 46, 11. Exod. 6, 16.

17. Et haec nomina filiorum Gerson *: Lobni, et Semei.
* Exod. 6, 17.

18. Filii Caath *: Amram, et Isaar, et Hebron, et Oziel.
* c. 23, 12.

19. Filii Merari *: Moholi et Musi. Hae autem cognationes Levi secundum familias eorum.
* c. 23, 21.

20. Gersom, Lobni filius eius, Iahath filius eius, Zamma filius eius,

21. Ioah filius eius, Addo filius eius, Zara filius eius, Iethrai filius eius,

22. filii Caath, Aminadab filius eius, Core * filius eius, Asir filius eius,
* Exod. 6, 24.

23. Elcana filius eius, Abiasaph filius eius, Asir filius eius,

24. Thahath filius eius, Uriel filius eius, Ozias filius eius, Saul filius eius.

25. Filii Elcana: Amasai et Achimoth,

26. et Elcana; filii Elcana: Sophai filius eius, Nahath filius eius,

27. Eliab filius eius, Ieroham filius eius, Elcana filius eius.

28. Filii Samuel primogenitus Vasseni, et Abia.

29. Filii autem Merari, Moholi; Lobni filius eius, Semei filius eius, Oza filius eius,

30. Sammaa filius eius, Haggia filius eius, Asaia filius eius.

31. Isti sunt, quos constituit David super cantores domus Domini, ex quo collocata est * arca;
* 2 Reg. 5, 17.

32. Et ministrabant coram tabernaculo testimonii canentes, donec aedificaret Salomon domum Domini in Ierusalem; stabant autem iuxta ordinem suum in ministerio.

33. Hi vero sunt, qui assistebant cum filiis suis, de filiis Caath *, Heman cantor filius Iohel, filii Samuel,
* c. 15, 17.

34. Filii Elcana, filii Ieroham, filii Eliel, filii Thohu,

35. filii Suph, filii Elcana, filii Mahath, filii Amasai,

36. filii Elcana, filii Iohel, filii Azariae, filii Sophoniae,

37. filii Thahath, filii Asir, filii Abiasaph, filii Core,

38. filii Isaar, filii Caath, filii Levi, filii Israël.

39. Et frater eius Asaph, qui * stabat a dextris eius, Asaph filius Barachiae, filii Samaa, * v. 39 — 66.
conf. Ios. 21, 8 — 39. 1 Paral. 15, 19.

40. filii Michaël, filii Basaiae, filii Melchiae,

41. Filii Athanai, filii Zara, filii Adaia,

42. filii Ethan, filii Zamma, filii Semei,

43. filii Ieth, filii Gersom, filii Levi,

44. filii autem Merari fratres eorum, ad sinistram *, Ethan filius Cusi, filii Abdi, filii Maloch,
* c. 15, 17.

45. filii Hasabiae, filii Amasiae, filii Helciae,

46. filii Amasai, filii Boni, filii Somer,

47. filii Moholi, filii Musi, filii Merari, filii Levi.

48. Fratres quoque eorum Levitae, qui ordinati sunt in cunctum ministerium tabernaculi domus Domini.

49. Aaron vero, et filii eius adolebant incensum super altare holocausti, et super altare thymiamatis, in omne opus Sancti sanctorum; et ut precarentur pro Israël, iuxta omnia, quae praeceperat Moyses servus Dei.

50. Hi sunt autem filii Aaron: Eleazar filius eius, Phinees filius eius, Abisue filius eius,

51. Bocci filius eius, Ozi filius eius, Zarahia filius eius,

52. Meraioth filius eius, Amarias filius eius, Achitob filius eius,

53. Sadoc filius eius *, Achimaas filius eius. * 2 Reg. 15, 27.

54. Et haec habitacula eorum per vicos atque confinia, filiorum scilicet Aaron, iuxta cognationes Caathitarum; ipsis enim sorte contigerant.

55. Dederunt igitur eis Hebron in

terra Iuda, et suburbana eius * per circuitum, * Num. 25, 23.

56. * agros autem civitatis, et villas, Caleb filio Iephone.
* Ios. 21, 12.

57. Porro filiis Aaron dederunt civitates ad confugiendum, Hebron et Lobna, et suburbana eius,

58. Iether quoque et Esthemo cum suburbanis suis, sed et Helon et Dabir cum suburbanis suis,

59. Asan quoque, et Bethsemes et suburbana earum.

60. De tribu autem Beniamin, Gabee et suburbana eius, et Almath cum suburbanis suis, Anathoth quoque cum suburbanis suis; omnes civitates, tredecim, per cognationes suas.

61. Filiis autem Caath residuis de cognatione sua dederunt ex dimidia tribu Manasse in possessionem urbes decem.

62. Porro filiis Gersom per cognationes suas de tribu Issachar, et de tribu Aser, et de tribu Nephthali, et de tribu Manasse in Basan, urbes tredecim.

63. Filiis autem Merari per cognationes suas de tribu Ruben, et de tribu Gad, et de tribu Zabulon, dederunt sorte civitates duodecim.

64. Dederunt quoque filii Israël Levitis civitates, et suburbana earum.

65. Dederuntque per sortem, ex tribu filiorum Iuda, et ex tribu filiorum Simeon, et ex tribu filiorum Beniamin urbes has, quas vocaverunt nominibus suis,

66. et his, qui erant de cognatione filiorum Caath *, fueruntque civitates in terminis eorum de tribu Ephraim. * Ios. 21, 21.

67. Dederunt ergo eis urbes ad confugiendum Sichem cum suburbanis suis in monte Ephraim, et Gazer cum suburbanis suis,

68. Iecmaam quoque cum suburbanis suis, et Bethoron similiter,

69. necnon et Helon cum suburbanis suis, et Gethremmon in eumdem modum.

70. Porro ex dimidia tribu Manasse, Aner et suburbana eius, Baalam et suburbana eius; his videlicet, qui de cognatione filiorum Caath reliqui erant.

71. Filiis autem Gersom de cognatione dimidiae tribus Manasse, Gaulon in Basan, et suburbana eius, et Astharoth cum suburbanis suis.

72. De tribu Issachar, Cedes et suburbana eius, et Dabereth, cum suburbanis suis,

73. Ramoth quoque et suburbana eius, et Anem cum suburbanis suis.

74. De tribu vero Aser: Masal cum suburbanis suis, et Abdon similiter,

75. Hucac quoque et suburbana eius, et Rochob cum suburbanis suis.

76. Porro de tribu Nephthali, Cedes in Galilaea et suburbana eius, Hamon cum suburbanis suis, et Cariathaim et suburbana eius.

77. Filiis autem Merari residuis: de tribu Zabulon, Remmono et suburbana eius, et Thabor cum suburbanis suis;

78. trans Iordanem quoque ex adverso Iericho contra orientem Iordanis, de tribu Ruben, Bosor in solitudine cum suburbanis suis, et Iassa cum suburbanis suis,

79. Cademoth quoque et suburbana eius, et Mephaat cum suburbanis suis.

80. Necnon et de tribu Gad, Ramoth in Galaad et suburbana eius, et Manaim cum suburbanis suis,

81. sed et Hesebon cum suburbanis suis, et Iezer cum suburbanis suis.

41 בארץ יהודה ואת־מגרשיה סביבתיה: ואת־שדה העיר ואת־חצריה
42 נתנו לכלב בן־יפנה: ולבני אהרן נתנו את־ערי המקלט את־
חברון ואת־לבנה ואת־מגרשיה ואת־יתר ואת־אשתמע ואת־
43 44 מגרשיה: ואת־חילז ואת־מגרשיה את־דביר ואת־מגרשיה: ואת־
מה עשן ואת־מגרשיה ואת־בית שמש ואת־מגרשיה: וממטה בנימן
את־גבע ואת־מגרשיה ואת־עלמת ואת־מגרשיה ואת־ענתות ואת־
46 מגרשיה כל־עריהם שלש־עשרה עיר במשפחותיהם: ולבני קהת
הנותרים ממשפחת המטה ממחצית מטה חצי מנשה בגורל ערים
47 עשר: ולבני גרשום למשפחותם ממטה יששכר וממטה אשר
48 וממטה נפתלי וממטה מנשה בבשן ערים שלש עשרה: לבני
מררי למשפחותם ממטה ראובן וממטה־גד וממטה זבולן בגורל
49 ערים שתים עשרה: ויתנו בני־ישראל ללוים את־הערים ואת־
נ מגרשיהם: ויתנו בגורל ממטה בני־יהודה וממטה בני־שמעון
וממטה בני בנימן את הערים האלה אשר־יקראו אתהם בשמות:
51 52 וממשפחות בני קהת ויהי ערי גבולם ממטה אפרים: ויתנו
להם את־ערי המקלט את־שכם ואת־מגרשיה בהר אפרים ואת־גזר
53 ואת־מגרשיה: ואת־יקמעם ואת־מגרשיה ואת־בית חורון ואת־
54 מגרשיה: ואת־אילון ואת־מגרשיה ואת־גת־רמון ואת־מגרשיה:
נה וממחצית מטה מנשה את־ענר ואת־מגרשיה ואת־בלעם ואת־
56 מגרשיה למשפחת לבני־קהת הנותרים: לבני גרשום ממשפחת
חצי מטה מנשה את־גולן בבשן ואת־מגרשיה ואת־עשתרות ואת־
57 מגרשיה: וממטה יששכר את־קדש ואת־מגרשיה את־דברת
58 ואת־מגרשיה: ואת־ראמות ואת־מגרשיה ואת־ענם ואת־מגרשיה:
59 וממטה אשר את־משל ואת־מגרשיה ואת־עבדון ואת־מגרשיה:
ס 61 ואת־חוקק ואת־מגרשיה ואת־רחב ואת־מגרשיה: וממטה נפתלי
את־קדש בגליל ואת־מגרשיה ואת־חמון ואת־מגרשיה ואת־
62 קריתים ואת־מגרשיה: לבני מררי הנותרים ממטה זבולן את־
63 רמונו ואת־מגרשיה את־תבור ואת־מגרשיה: ומעבר לירדן ירחו
למזרח הירדן ממטה ראובן את־בצר במדבר ואת־מגרשיה ואת־
64 יהצה ואת־מגרשיה: ואת־קדמות ואת־מגרשיה ואת־מיפעת ואת־
סה מגרשיה: וממטה־גד את־ראמות בגלעד ואת־מגרשיה ואת־מחנים
66 ואת־מגרשיה: ואת־חשבון ואת־מגרשיה ואת־יעזיר ואת־מגרשיה:

VI. v. 46. סב׳ המטה־אפרים וממטה דן וממ׳

ז Cap. VII. ז

א 2 וְלִבְנֵי יִשָּׂשכָר תּוֹלָע וּפוּאָה יָשִׁיב וְשִׁמְרוֹן אַרְבָּעָה׃ וּבְנֵי תוֹלָע עֻזִּי
וּרְפָיָה וִירִיאֵל וְיַחְמַי וְיִבְשָׂם וּשְׁמוּאֵל רָאשִׁים לְבֵית־אֲבוֹתָם לְתוֹלָע
גִּבּוֹרֵי חַיִל לְתֹלְדוֹתָם מִסְפָּרָם בִּימֵי דָוִיד עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלֶף וְשֵׁשׁ
3 מֵאוֹת׃ וּבְנֵי עֻזִּי יִזְרַחְיָה וּבְנֵי יִזְרַחְיָה מִיכָאֵל וְעֹבַדְיָה וְיוֹאֵל יִשִּׁיָּה
4 חֲמִשָּׁה רָאשִׁים כֻּלָּם׃ וַעֲלֵיהֶם לְתֹלְדוֹתָם לְבֵית אֲבוֹתָם גְּדוּדֵי צְבָא
ה מִלְחָמָה שְׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה אָלֶף כִּי־הִרְבּוּ נָשִׁים וּבָנִים׃ וַאֲחֵיהֶם לְכֹל
מִשְׁפְּחוֹת יִשָּׂשכָר גִּבּוֹרֵי חֲיָלִים שְׁמוֹנִים וְשִׁבְעָה אֶלֶף הִתְיַחְשָׂם לַכֹּל׃
6 7 בִּנְיָמִן בֶּלַע וָבֶכֶר וִידִיעֲאֵל שְׁלֹשָׁה׃ וּבְנֵי בֶלַע אֶצְבּוֹן וְעֻזִּי וְעֻזִּיאֵל
וִירִימוֹת וְעִירִי חֲמִשָּׁה רָאשֵׁי בֵּית אָבוֹת גִּבּוֹרֵי חֲיָלִים וְהִתְיַחְשָׂם עֶשְׂרִים
8 וּשְׁנַיִם אֶלֶף וּשְׁלֹשִׁים וְאַרְבָּעָה׃ וּבְנֵי בֶכֶר זְמִירָה וְיוֹעָשׁ וֶאֱלִיעֶזֶר
וְאֶלְיוֹעֵינַי וְעָמְרִי וִירֵמוֹת וַאֲבִיָּה וַעֲנָתוֹת וְעָלָמֶת כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי בָכֶר׃
9 וְהִתְיַחְשָׂם לְתֹלְדוֹתָם רָאשֵׁי בֵּית אֲבוֹתָם גִּבּוֹרֵי חָיִל עֶשְׂרִים אֶלֶף
י וּמָאתָיִם׃ וּבְנֵי יְדִיעֲאֵל בִּלְהָן וּבְנֵי בִלְהָן יְעִישׁ וּבִנְיָמִן וְאֵהוּד
11 וּכְנַעֲנָה וְזֵיתָן וְתַרְשִׁישׁ וַאֲחִישָׁחַר׃ כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי יְדִיעֲאֵל לְרָאשֵׁי
הָאָבוֹת גִּבּוֹרֵי חֲיָלִים שִׁבְעָה־עָשָׂר אֶלֶף וּמָאתַיִם יֹצְאֵי צָבָא לַמִּלְחָמָה׃
12 13 וְשֻׁפִּם וְחֻפִּם בְּנֵי עִיר חֻשִׁם בְּנֵי אַחֵר׃ בְּנֵי נַפְתָּלִי יַחְצִיאֵל וְגוּנִי וְיֵצֶר
14 וְשַׁלּוּם בְּנֵי בִלְהָה׃ בְּנֵי מְנַשֶּׁה אַשְׂרִיאֵל אֲשֶׁר יָלָדָה • פִּילַגְשׁוֹ
טו הָאֲרַמִּיָּה יָלְדָה אֶת־מָכִיר אֲבִי גִלְעָד׃ וּמָכִיר לָקַח אִשָּׁה לְחֻפִּים
וּלְשֻׁפִּים וְשֵׁם אֲחֹתוֹ מַעֲכָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִי צְלָפְחָד וַתִּהְיֶנָה לִצְלָפְחָד
16 בָּנוֹת׃ וַתֵּלֶד מַעֲכָה אֵשֶׁת־מָכִיר בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ פֶּרֶשׁ וְשֵׁם אָחִיו
17 שָׁרֶשׁ וּבָנָיו אוּלָם וָרָקֶם׃ וּבְנֵי אוּלָם בְּדָן אֵלֶּה בְּנֵי גִלְעָד בֶּן־מָכִיר
18 בֶּן־מְנַשֶּׁה׃ וַאֲחֹתוֹ הַמֹּלֶכֶת יָלְדָה אֶת־אִישְׁהוֹד וְאֶת־אֲבִיעֶזֶר וְאֶת־
19 כ מַחְלָה׃ וַיִּהְיוּ בְּנֵי שְׁמִידָע אַחְיָן וָשֶׁכֶם וְלִקְחִי וַאֲנִיעָם׃ וּבְנֵי
21 אֶפְרַיִם שׁוּתָלַח וּבֶרֶד בְּנוֹ וְתַחַת בְּנוֹ וְאֶלְעָדָה בְנוֹ וְתַחַת בְּנוֹ׃ וְזָבָד
בְּנוֹ וְשׁוּתֶלַח בְּנוֹ וְעֵזֶר וְאֶלְעָד וַהֲרָגוּם אַנְשֵׁי־גַת הַנּוֹלָדִים בָּאָרֶץ כִּי
22 יָרְדוּ לָקַחַת אֶת־מִקְנֵיהֶם׃ וַיִּתְאַבֵּל אֶפְרַיִם אֲבִיהֶם יָמִים רַבִּים וַיָּבֹאוּ
23 אֶחָיו לְנַחֲמוֹ׃ וַיָּבֹא אֶל־אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ
24 בְּרִיעָה כִּי בְרָעָה הָיְתָה בְּבֵיתוֹ׃ וּבִתּוֹ שֶׁאֱרָה וַתִּבֶן אֶת־בֵּית־חוֹרוֹן
כה הַתַּחְתּוֹן וְאֶת־הָעֶלְיוֹן וְאֵת אֻזֵּן שֶׁאֱרָה׃ וְרֶפַח בְּנוֹ וְרֶשֶׁף וְתֶלַח בְּנוֹ
26 27 וְתַחַן בְּנוֹ׃ לַעְדָּן בְּנוֹ עַמִּיהוּד בְּנוֹ אֱלִישָׁמָע בְּנוֹ׃ נוֹן בְּנוֹ יְהוֹשֻׁעַ בְּנוֹ׃

VII. v. 1. יָשִׁיב — יָשׁוּב ק׳ v. 10. יְעִישׁ — יְעוּשׁ ק׳ v. 14. הסי
v. 18. סגול באתנח

Cap. VII.

Posteri Issachar, Beniamin, Nephthali, Manasse, Ephraim et Aser.

1. Porro filii Issachar *: Thola, et Phua, Iasub, et Simeron, quatuor.
* v. 1 — 5. conf. Ios. 19, 17 — 23. Gen. 46, 14. Num. 26, 23.

2. Filii Thola: Ozi et Raphaia, et Ieriel, et Iemai, et Iebsem, et Samuel, principes per domos cognationum suarum. De stirpe Thola viri fortissimi numerati sunt in diebus David, viginti duo millia sexcenti.
3. Filii Ozi: Izrahia, de quo nati sunt Michaël, et Obadia, et Ioel, et Iesia, quinque omnes principes.
4. Cumque eis per familias et populos suos, accincti ad praelium, viri fortissimi, triginta sex millia; multas enim habuerunt uxores, et filios.

5. Fratres quoque eorum per omnem cognationem Issachar robustissimi ad pugnandum, octoginta septem millia numerati sunt.

6. Filii * Beniamin: Bela, et Bechor, et Iadiel, tres.
* Gen. 46, 21. v. 6 — 12. conf. Ios. 18, 11 — 16. 1 Paral. 8, 1.

7. Filii Bela: Esbon, et Ozi, et Oziel, et Ierimoth, et Urai, quinque principes familiarum, et ad pugnandum robustissimi; numerus autem eorum, viginti duo millia et triginta quatuor.
8. Porro filii Bechor: Zamira, et Ioas, et Eliezer, et Elioenai, et Amri, et Ierimoth, et Abia, et Anathot, et Almath; omnes hi, filii Bechor.

9. Numerati sunt autem per familias suas principes cognationum suarum ad bella fortissimi, viginti millia et ducenti.
10. Porro filii Iadihel: Balan. Filii autem Balan: Iehus, et Beniamin, et Aod, et Chanana, et Zethan, et Tharsis, et Ahisahar.
11. Omnes hi filii Iadihel, principes cognationum suarum, viri fortissimi, decem et septem millia et ducenti ad praelium procedentes.
12. Sepham quoque, et Hapham filii Hir; et Hasim filii Aher.

13. * Filii autem Nephthali: Iasiel, et Guni, et Ieser, et Sellum, filii Bala
* Gen. 46, 24. Ios. 19, 32.

14. Porro filius Manasse, Esriel, concubinaque eius Syra peperit Machir patrem Galaad.

15. Machir autem accepit uxores filiis suis Happhim, et Saphan; et habuit sororem nomine Maacha; nomen autem secundi, Salphaad *, nataeque sunt Salphaad filiae.
* Num. 27, 1.

16. Et peperit Maacha uxor Machir filium, vocavitque nomen eius Phares: porro nomen fratris eius Sares; et filii eius, Ulam, et Recen.
17. Filius autem Ulam, Badan. Hi sunt filii Galaad, filii Machir, filii Manasse.
18. Soror autem eius Regina peperit virum decorum, et Abiezer, et Mohola.
19. Erant autem filii Semida, Ahin, et Sechem, et Leci, et Aniam.

20. Filii autem * Ephraim: Suthala, Bared filius eius, Thahath filius eius, Elada filius eius, Thahath filius eius, huius filius Zabad,
* v. 20 — 29. conf. Ios. 16, 5 — 10. Num. 26, 35.

21. et huius filius Suthala, et huius filius Ezer et Elad; occiderunt autem eos viri Geth indigenae, quia descenderant, ut invaderent possessiones eorum.
22. Luxit igitur Ephraim pater eorum multis diebus, et * venerunt fratres eius, ut consolarentur eum.
* Iob. 2, 11.

23. Ingressusque est ad uxorem suam; quae concepit, et peperit filium, et vocavit nomen eius Beria, eo quod in malis domus eius ortus esset.
24. Filia autem eius fuit Sara, quae aedificavit Bethoron inferiorem et superiorem, et Ozensara.

25. Porro filius eius Rapha, et Reseph, et Thale, de quo natus est Thaan,

26. qui genuit Laadan; huius quoque filius Ammiud *, qui genuit Elisama, * Num. 1, 10.

27. de quo ortus est Nun *, qui habuit filium Iosue.
* Num. 13, 9

28. Possessio autem eorum et habitatio, Bethel cum filiabus suis, et contra orientem Noran, ad occidentalem plagam Gazer et filiae eius, Sichem quoque cum filiabus suis, usque ad Aza cum filiabus eius.

29. Iuxta filios quoque Manasse, Bethsan et filias eius, Thanach et filias eius, Mageddo et filias eius; Dor et filias eius: in his habitaverunt filii Ioseph, filii Israël.

30. Filii * Aser: Iemna, et Iesua, et Iessui, et Baria, et Sara soror eorum. * Gen. 46, 17. 1 Paral. 7, 6.

31. Filii autem * Baria: Heber, et Melchiel: ipse est pater Barsaith.
* v. 31 — 40. conf. Ios. 19, 24 — 31.

32. Heber autem genuit Iephlat, et Somer, et Hotham, et Suaa sororem eorum.

33. Filii Iephlath: Phosech, et Chamaal, et Asoth: hi filii Iephlath.

34. Porro filii Somer: Ahi, et Roaga, et Haba, et Aram.

35. Filii autem Helem fratris eius: Supha, et Iemna, et Selles, et Amal.

36. Filii Supha: Sue, Harnapher, et Sual, et Beri, et Iamra,

37. Bosor, et Hod, et Samma, et Salusa, et Iethran, et Bera.

38. Filii Iether: Iephone, et Phaspha et Ara.

39. Filii autem Olla: Aree, et Haniel, et Resia.

40. Omnes hi filii Aser, principes cognationum, electi atque fortissimi duces ducum; numerus autem eorum aetatis, quae apta esset ad bellum, viginti sex millia.

CAP. VIII.

Genealogia Beniamin et Saul retexitur.

1. Beniamin autem * genuit Bale primogenitum suum, Asbel secundum, Ahara tertium.
* v. 1 — 28. conf. Ios. 18, 11 — 28. Gen. 46, 21.

2. Nohaa quartum, et Rapha quintum.

3. Fueruntque filii Bale: Addar, et Gera, et Abiud,

4. Abisue quoque et Naaman, et Ahoe,

5. sed et Gera, et Sephuphan, et Huram.

6. Hi sunt filii Ahod, principes cognationum habitantium in Gabaa, qui translati sunt in Manahath.

7. Naaman autem, et Achia, et Gera ipse transtulit eos, et genuit Oza, et Ahiud.

8. Porro Saharaim genuit in regione Moab, postquam dimisit Husin et Bara uxores suas.

9. Genuit autem de Hodes uxore sua Iobab, et Sebia, et Mosa, et Molchom,

10. Iehus quoque, et Sechia, et Marma. Hi sunt filii eius, principes in familiis suis.

11. Mehusim vero genuit Ahitob, et Elphaal.

12. Porro filii Elphaal Heber, et Misaam, et Samad; hic aedificavit Ono, et Lod, et filias eius.

13. Baria autem, et Sama, principes cognationum habitantium in Aialon; hi fugaverunt habitatores Geth.

14. Et Ahio, et Sesac, et Ierimoth,

15. et Zabadia, et Arod, et Heder,

16. Michaël quoque, et Iespha, et Ioha filii Baria,

17. et Zabadia, et Mosollam, et Hezeci, et Heber,

18. et Iesamari, et Iezlia, et Iobab filii Elphaal,

19. et Iacim, et Zechri et Zabdi,

20. et Elioenai, et Selethai, et Eliel,

21. et Adaia, et Baraia, et Samarath filii Semei,

22. et Iespham, et Heber, et Eliel,

23. et Abdon, et Zechri, et Hanan,

24. et Hanania, et Aelam, et Anathothia,

25. et Iephdaia, et Phanuel filii Sesac,

26. et Samsari, et Sohoria, et Otholia,

27. et Iersia, et Elia, et Zechri, filii Ieroham.

28. Hi patriarchae, et cognatio-

28 וַאֲחֻזָּתָם וּמֹשְׁבוֹתָם בֵּית אֵל וּבְנֹתֶיהָ וְלַמִּזְרָח נַעֲרָן וְלַמַּעֲרָב גֶּזֶר
29 וּבְנֹתֶיהָ וּשְׁכֶם וּבְנֹתֶיהָ עַד־עַיָּה וּבְנֹתֶיהָ׃ וְעַל־יְדֵי בְנֵי־מְנַשֶּׁה בֵּית־
שְׁאָן וּבְנֹתֶיהָ תַּעְנַךְ וּבְנֹתֶיהָ מְגִדּוֹ וּבְנוֹתֶיהָ דּוֹר וּבְנוֹתֶיהָ בְּאֵלֶּה יָשְׁבוּ
ל בְּנֵי יוֹסֵף בֶּן־יִשְׂרָאֵל׃ בְּנֵי אָשֵׁר יִמְנָה וְיִשְׁוָה וְיִשְׁוִי וּבְרִיעָה וְשֶׂרַח
31 32 אֲחוֹתָם׃ וּבְנֵי בְרִיעָה חֶבֶר וּמַלְכִּיאֵל הוּא אֲבִי בִרְזָוִת׃ וְחֶבֶר הוֹלִיד
33 אֶת־יַפְלֵט וְאֶת־שׁוֹמֵר וְאֶת־חוֹתָם וְאֵת שׁוּעָא אֲחוֹתָם׃ וּבְנֵי יַפְלֵט
34 פָּסַךְ וּבִמְהָל וְעַשְׁוָת אֵלֶּה בְּנֵי יַפְלֵט׃ וּבְנֵי שָׁמֶר אֲחִי וְרָוהְגָּה יְחֻבָּה
לה 36 וַאֲרָם׃ וּבֶן־הֵלֶם אָחִיו צוֹפַח וְיִמְנָע וְשֵׁלֶשׁ וְעָמָל׃ בְּנֵי צוֹפַח סוּחַ
37 וְחַרְנֶפֶר וְשׁוּעָל וּבֵרִי וְיִמְרָה׃ בֶּצֶר וָהוֹד וְשַׁמָּא וְשִׁלְשָׁה וְיִתְרָן וּבְאֵרָא׃
38 39 מ וּבְנֵי יֶתֶר יְפֻנֶּה וּפִסְפָּה וַאֲרָא׃ וּבְנֵי עֻלָּא אָרַח וְחַנִּיאֵל וְרִצְיָא׃ כָּל־
אֵלֶּה בְנֵי־אָשֵׁר רָאשֵׁי בֵית־הָאָבוֹת בְּרוּרִים גִּבּוֹרֵי חֲיָלִים רָאשֵׁי
הַנְּשִׂיאִים וְהִתְיַחְשָׂם בַּצָּבָא בַּמִּלְחָמָה מִסְפָּרָם אֲנָשִׁים עֶשְׂרִים
וְשִׁשָּׁה אָלֶף׃

ח Cap. VIII. ח

א 2 וּבִנְיָמִן הוֹלִיד אֶת־בֶּלַע בְּכֹרוֹ אַשְׁבֵּל הַשֵּׁנִי וְאַחְרַח הַשְּׁלִישִׁי׃ נוֹחָה
3 הָרְבִיעִי וְרָפָא הַחֲמִישִׁי׃ וַיִּהְיוּ בָנִים לְבָלַע אַדָּר וְגֵרָא וַאֲבִיהוּד׃
4-6 וַאֲבִישׁוּעַ וְנַעֲמָן וַאֲחוֹחַ׃ וְגֵרָא וּשְׁפוּפָן וְחוּרָם׃ וְאֵלֶּה בְּנֵי אֵחוּד אֵלֶּה
7 הֵם רָאשֵׁי אָבוֹת לְיוֹשְׁבֵי גֶבַע וַיַּגְלוּם אֶל־מָנָחַת׃ וְנַעֲמָן וַאֲחִיָּה וְגֵרָא
8 הוּא הֶגְלָם וְהוֹלִיד אֶת־עֻזָּא וְאֶת־אֲחִיחֻד׃ וְשַׁחֲרַיִם הוֹלִיד בִּשְׂדֵה
9 מוֹאָב מִן־שִׁלְחוֹ אֹתָם חוּשִׁים וְאֶת־בַּעֲרָא נָשָׁיו׃ וַיּוֹלֶד מִן־חֹדֶשׁ
י אִשְׁתּוֹ אֶת־יוֹבָב וְאֶת־צִבְיָא וְאֶת־מֵישָׁא וְאֶת־מַלְכָּם׃ וְאֶת־יְעוּץ וְאֶת־
11 שָׂכְיָה וְאֶת־מִרְמָה אֵלֶּה בָנָיו רָאשֵׁי אָבוֹת׃ וּמֵחֻשִׁים הוֹלִיד אֶת־
12 אֲבִיטוּב וְאֶת־אֶלְפָּעַל׃ וּבְנֵי אֶלְפַּעַל עֵבֶר וּמִשְׁעָם וָשָׁמֶד הוּא בָּנָה
13 אֶת־אוֹנוֹ וְאֶת־לֹד וּבְנֹתֶיהָ׃ וּבְרִעָה וָשֶׁמַע הֵמָּה רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְיוֹשְׁבֵי
14 טו אַיָּלוֹן הֵמָּה הִבְרִיחוּ אֶת־יוֹשְׁבֵי גַת׃ וְאַחְיוֹ שָׁשָׁק וִירֵמוֹת׃ וּזְבַדְיָה
16-17 וַעֲרָד וָעָדֶר׃ וּמִיכָאֵל וְיִשְׁפָּה וְיוֹחָא בְּנֵי בְרִיעָה׃ וּזְבַדְיָה וּמְשֻׁלָּם
19 וְחִזְקִי וָחָבֶר׃ וְיִשְׁמְרַי וְיִזְלִיאָה וְיוֹבָב בְּנֵי אֶלְפָּעַל׃ וְיָקִים וְזִכְרִי
כ 21 וְזַבְדִּי׃ וֶאֱלִיעֵינַי וְצִלְּתַי וֶאֱלִיאֵל׃ וַעֲדָיָה וּבְרָאיָה וְשִׁמְרָת בְּנֵי
22-24 שִׁמְעִי׃ וְיִשְׁפָּן וָעֵבֶר וֶאֱלִיאֵל׃ וְעַבְדּוֹן וְזִכְרִי וְחָנָן׃ וַחֲנַנְיָה וְעֵילָם
כה-26 וְעַנְתֹתִיָּה׃ וְיִפְדְיָה וּפְנִיאֵל בְּנֵי שָׁשָׁק׃ וְשַׁמְשְׁרַי וּשְׁחַרְיָה וַעֲתַלְיָה׃
28 וְיַעֲרֶשְׁיָה וְאֵלִיָּה וְזִכְרִי בְּנֵי יְרֹחָם׃ אֵלֶּה רָאשֵׁי אָבוֹת לְתֹלְדוֹתָם

VII. v. 31. בִּרְזָוִת — בִּרְזָיִת ק׳ v. 34. וְרָוהְגָּה — וְרָהְגָּה ק׳ :
VIII. v. 10. נ״א בְ v. 25. וּפְנִי׳ — וּפְנוּ׳ ק׳ — יְחֻבָּה אוֹ יַחְבָּה — וְחֻבָּה ק׳

29 רָאשִׁים אֵלֶּה יָשְׁבוּ בִירוּשָׁלָםִ׃ וּבְגִבְעוֹן יָשְׁבוּ אֲבִי גִבְעוֹן וְשֵׁם
ל 31 אִשְׁתּוֹ מַעֲכָה׃ וּבְנוֹ הַבְּכוֹר עַבְדּוֹן וְצוּר וְקִישׁ וּבַעַל וְנָדָב׃ וּגְדוֹר וְאַחְיוֹ
32 וָזָכֶר׃ וּמִקְלוֹת הוֹלִיד אֶת־שִׁמְאָה וְאַף הֵמָּה נֶגֶד אֲחֵיהֶם יָשְׁבוּ
33 בִירוּשָׁלַםִ עִם־אֲחֵיהֶם׃ וְנֵר הוֹלִיד אֶת־קִישׁ וְקִישׁ הוֹלִיד אֶת־שָׁאוּל
וְשָׁאוּל הוֹלִיד אֶת־יְהוֹנָתָן וְאֶת־מַלְכִּי־שׁוּעַ וְאֶת־אֲבִינָדָב וְאֶת־
34 אֶשְׁבָּעַל׃ וּבֶן־יְהוֹנָתָן מְרִיב בָּעַל וּמְרִיב בַּעַל הוֹלִיד אֶת־מִיכָה׃
לה 36 וּבְנֵי מִיכָה פִּיתוֹן וָמֶלֶךְ וְתַאְרֵעַ וְאָחָז׃ וְאָחָז הוֹלִיד אֶת־יְהוֹעַדָּה
וִיהוֹעַדָּה הוֹלִיד אֶת־עָלֶמֶת וְאֶת־עַזְמָוֶת וְאֶת־זִמְרִי וְזִמְרִי הוֹלִיד אֶת־
37 מוֹצָא׃ וּמוֹצָא הוֹלִיד אֶת־בִּנְעָא רָפָה בְנוֹ אֶלְעָשָׂה בְנוֹ אָצֵל בְּנוֹ׃
38 וּלְאָצֵל שִׁשָּׁה בָנִים וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם עַזְרִיקָם ׀ בֹּכְרוּ וְיִשְׁמָעֵאל וּשְׁעַרְיָה
39 וְעֹבַדְיָה וְחָנָן כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי אָצֵל׃ וּבְנֵי עֵשֶׁק אָחִיו אוּלָם בְּכֹרוֹ יְעוּשׁ
מ הַשֵּׁנִי וֶאֱלִיפֶלֶט הַשְּׁלִשִׁי׃ וַיִּהְיוּ בְנֵי־אוּלָם אֲנָשִׁים גִּבּוֹרֵי־חַיִל דֹּרְכֵי
קֶשֶׁת וּמַרְבִּים בָּנִים וּבְנֵי בָנִים מֵאָה וַחֲמִשִּׁים כָּל־אֵלֶּה מִבְּנֵי בִנְיָמִן׃

CAP. IX. ט

ט

א וְכָל־יִשְׂרָאֵל הִתְיַחְשׂוּ וְהִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה
2 הָגְלוּ לְבָבֶל בְּמַעֲלָם׃ וְהַיּוֹשְׁבִים הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר בַּאֲחֻזָּתָם בְּעָרֵיהֶם
3 יִשְׂרָאֵל הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְהַנְּתִינִים׃ וּבִירוּשָׁלִַם יָשְׁבוּ מִן־בְּנֵי יְהוּדָה
4 וּמִן־בְּנֵי בִנְיָמִן וּמִן־בְּנֵי אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה׃ עוּתַי בֶּן־עַמִּיהוּד בֶּן־עָמְרִי
ה בֶּן־אִמְרִי בֶן־בָּנִימִן־בְּנֵי פֶרֶץ בֶּן־יְהוּדָה׃ וּמִן־הַשִּׁילוֹנִי עֲשָׂיָה הַבְּכוֹר
6 7 וּבָנָיו׃ וּמִן־בְּנֵי זֶרַח יְעוּאֵל וַאֲחֵיהֶם שֵׁשׁ־מֵאוֹת וְתִשְׁעִים׃ וּמִן־בְּנֵי
8 בִּנְיָמִן סַלּוּא בֶּן־מְשֻׁלָּם בֶּן־הוֹדַוְיָה בֶּן־הַסְּנֻאָה׃ וְיִבְנְיָה בֶּן־יְרֹחָם
וְאֵלָה בֶן־עֻזִּי בֶּן־מִכְרִי וּמְשֻׁלָּם בֶּן־שְׁפַטְיָה בֶּן־רְעוּאֵל בֶּן־יִבְנִיָּה׃
9 וַאֲחֵיהֶם לְתֹלְדוֹתָם תְּשַׁע מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה כָּל־אֵלֶּה אֲנָשִׁים
י רָאשֵׁי אָבוֹת לְבֵית אֲבֹתֵיהֶם׃ וּמִן־הַכֹּהֲנִים יְדַעְיָה וִיהוֹיָרִיב
11 וְיָכִין׃ וַעֲזַרְיָה בֶּן־חִלְקִיָּה בֶּן־מְשֻׁלָּם בֶּן־צָדוֹק בֶּן־מְרָיוֹת בֶּן־אֲחִיטוּב
12 נְגִיד בֵּית הָאֱלֹהִים׃ וַעֲדָיָה בֶּן־יְרֹחָם בֶּן־פַּשְׁחוּר בֶּן־מַלְכִּיָּה וּמַעְשַׂי
13 בֶּן־עֲדִיאֵל בֶּן־יַחְזֵרָה בֶּן־מְשֻׁלָּם בֶּן־מְשִׁלֵּמִית בֶּן־אִמֵּר׃ וַאֲחֵיהֶם
רָאשִׁים לְבֵית אֲבוֹתָם אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים גִּבּוֹרֵי חֵיל מְלֶאכֶת
14 עֲבוֹדַת בֵּית־הָאֱלֹהִים׃ וּמִן־הַלְוִיִּם שְׁמַעְיָה בֶן־חַשּׁוּב בֶּן־עַזְרִיקָם
טו בֶּן־חֲשַׁבְיָה מִן־בְּנֵי מְרָרִי׃ וּבַקְבַּקַּר חֶרֶשׁ וְגָלָל וּמַתַּנְיָה בֶּן־מִיכָא
16 בֶּן־זִכְרִי בֶּן־אָסָף׃ וְעֹבַדְיָה בֶּן־שְׁמַעְיָה בֶּן־גָּלָל בֶּן־יְדוּתוּן וּבֶרֶכְיָה
17 בֶּן־אָסָא בֶּן־אֶלְקָנָה הַיּוֹשֵׁב בְּחַצְרֵי נְטוֹפָתִי׃ וְהַשֹּׁעֲרִים שַׁלּוּם וְעַקּוּב

VIII. v. 38. צ׳ בפתח — IX. v. 4. בִּנְיָמִן — בָּנִי מִן־ ק׳

num principes, qui habitaverunt in Ierusalem.

29. In * Gabaon autem habitaverunt Abigabaon, et nomen uxoris eius Maacha. * v. 29 — 33. conf. 1 Reg. 9, 1 — 3. 1 Paral. 9, 35.

30. Filiusque eius primogenitus Abdon, et Sur, et Cis, et Baal, et Nadab.

31. Gedor quoque, et Abio, et Zacher, et Macelloth.

32. Et Macelloth genuit Samaa; habitaveruntque ex adverso fratrum suorum in Ierusalem cum fratribus suis.

33. * Ner autem genuit Cis, et Cis genuit Saul. Porro Saul genuit Ionathan, et Melchisua, et Abinadad, et Esbaal.
* 1 Reg. 14, 51. 1 Paral. 9, 39.

34. Filius autem Ionathan, Meribaal *: et Meribaal genuit Micha.
* v. 34 — 40. conf. 2 Reg. 9, 1 — 6.

35. Filii Micha, Phithon, et Melech, et Tharaa, et Ahaz.

36. Et Ahaz genuit Ioada; et Ioada genuit Alamath, et Azmoth, et Zamri; porro Zamri genuit Mosa;

37. et Mosa genuit Banaa, cuius filius fuit Rapha, de quo ortus est Elasa, qui genuit Asel.

38. Porro Asel sex filii fuerunt his nominibus, Ezricam, Bocru, Ismaël, Saria, Obdia, et Hanan; omnes hi filii Asel.

39. Filii autem Esec fratris eius, Ulam primogenitus, et Iehus secundus, et Eliphalet tertius.

40. Fueruntque filii Ulam viri robustissimi *, et magno robore tendentes arcum; et multos habentes filios ac nepotes, usque ad centum quinquaginta. Omnes hi filii Beniamin. * Iudic. 20, 16.

Cap. IX.

Sacerdotum et Levitarum officia.

1. Universus ergo Israël dinumeratus est; et summa eorum scripta est in libro regum Israël, et Iuda: translatique sunt * in Babylonem propter delictum suum.
* 4 Reg. 24, 15. 16.

2. Qui autem habitaverunt primi in possessionibus, et in urbibus suis: Israël, et sacerdotes, et Levitae, et Nathinaei.

3. Commorati sunt in Ierusalem * de filiis Iuda, et de filiis Beniamin, de filiis quoque Ephraim, et Manasse.
* Neh. 11, 4.

4. Othei filius Ammiud, filii Amri, filii Omrai, filii Bonni, de filiis Phares filii Iuda.

5. Et de Siloni: Asaia primogenitus, et filii eius.

6. De filiis autem Zara: Iehuel, et fratres eorum, sexcenti nonaginta.

7. Porro de filiis Beniamin: Salo filius Mosollam, filii Oduia, filii Asana;

8. et Iobania filius Ieroham; et Ela filius Ozi, filii Mochori; et Mosollam filius Saphatiae, filii Rahuel, filii Iebaniae.

9. Et fratres eorum per familias suas, nongenti quinquaginta sex. Omnes hi, principes cognationum per domos patrum suorum.

10. De sacerdotibus autem Iedaia, Ioiarib et Iachin;

11. Azarias quoque filius Helciae *, filii Mosollam, filii Sadoc, filii Maraioth, filii Achitob, pontifex domus Dei. * c. 6, 13.

12. Porro Adaias filius Ieroham, filii Phassur, filii Melchiae; et Maasai filius Adiel, filii Iezra, filii Mosollam, filii Mosollamith, filii Emmer.

13. Fratres quoque eorum principes per familias suas, mille septingenti sexaginta, fortissimi robore ad faciendum opus ministerii in domo Dei.

14. De Levitis autem: Semeia filius Hassub, filii Ezricam, filii Hasebia, de filiis Merari.

15. Bacbacar quoque carpentarius et Galal, et Mathania filius Micha, filii Zechri, filii Asaph;

16. et Obdia filius Semeiae, filii Galal, filii Idithun; et Barachia filius Asa, filii Elcana, qui habitavit in atriis Netophati *.
* c. 2, 54.

17. Ianitores autem: Sellum, et

Accub, et Telmon, et Ahimam; et frater eorum Sellum princeps,

18. usque ad illud tempus, in porta regis ad orientem, observabant per vices suas de filiis Levi.

19. Sellum vero filius Core filii Abiasaph, filii Core, cum fratribus suis, et domo patris sui; hi sunt Coritae super opera ministerii, custodes vestibulorum tabernaculi; et familiae eorum per vices castrorum Domini custodientes introitum.

20. Phinees autem filius Eleazari, erat dux eorum coram * Domino.
* Gen. 25, 7.

21. Porro Zacharias filius Mosollamia, ianitor portae tabernaculi testimonii.

22. Omnes hi electi in ostiarios per portas, ducenti duodecim; et descripti in villis propriis; quos constituerunt David, et Samuel videns *, in fide sua,
* 1 Reg. 9, 9. 11.

23. tam ipsos, quam filios eorum in ostiis domus Domini, et in tabernaculo, vicibus suis.

24. Per quatuor ventos erant ostiarii; id est ad Orientem, et ad Occidentem, et ad Aquilonem, et ad Austrum.

25. Fratres autem eorum in viculis morabantur, et veniebant in sabbatis suis de tempore usque ad tempus.

26. His quatuor Levitis creditus erat omnis numerus ianitorum, et erant super exedras, et thesauros Domus Domini.

27. Per gyrum quoque templi Domini morabantur in custodiis suis; ut cum tempus fuisset, ipsi mane aperirent fores.

28. De horum genere erant et super vasa ministerii; ad numerum enim et inferebantur vasa, et efferebantur.

29. De ipsis et qui credita habebant utensilia sanctuarii, praeerant similae, et vino, et oleo, et thuri, et aromatibus.

30. Filii autem sacerdotum unguenta ex aromatibus conficiebant.

31. Et Mathathias Levites primogenitus Sellum Coritae, praefectus erat eorum, quae in sartagine frigebantur.

32. Porro de filiis Caath fratribus eorum, super panes erant * praepositionis, ut semper novos per singula sabbata praepararent.
* Lev. 24, 5.

33. Hi sunt principes cantorum per familias Levitarum, qui in exedris morabantur, ut die ac nocte iugiter suo ministerio deservirent.

34. Capita Levitarum, per familias suas principes, manserunt in Ierusalem.

35. In * Gabaon autem commorati sunt pater Gabaon Iehiel, et nomen uxoris eius Maacha.
* v. 35—39. cf. 1 Reg. 8, 4—7. 1 Paral. 8, 29.

36. Filius primogenitus eius Abdon, et Sur, et Cis, et Baal, et Ner, et Nadab,

37. Gedor quoque, et Ahio, et Zacharias, et Macelloth.

38. Porro Macelloth genuit Samaan; isti habitaverunt e regione fratrum suorum in Ierusalem, cum fratribus suis.

39. * Ner autem genuit Cis; et Cis genuit Saul; et Saul genuit Ionathan, et Melchisua, et Abinadab, et Esbaal. * c. 8, 33.

40. Filius autem Ionathan, Meribaal *; et Meribaal genuit Micha.
* v. 40 — 44. conf. 2 Reg. 9, 6 — 10.

41. Porro filii Micha, Phithon, et Melech, et Tharaa, et Ahaz.

42. Ahaz autem genuit Iara, et Iara genuit Alamath *, et Azmoth, et Zamri. Zamri autem genuit Mosa;
* c. 12, 3.

43. Mosa vero genuit Banaa; cuius filius Raphaia, genuit Elasa; de quo ortus est Asel.

44. Porro Asel sex filios habuit his nominibus, Ezricam, Bocru, Ismahel, Saria, Obdia, Hanan: hi sunt filii Asel.

וְתַלְמֹן וַאֲחִימָן וַאֲחִיהֶם שַׁלּוּם הָרֹאשׁ׃ וְעַד־הֵנָּה בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ 18
מִזְרָחָה הֵמָּה הַשֹּׁעֲרִים לְמַחֲנוֹת בְּנֵי לֵוִי׃ וְשַׁלּוּם בֶּן־קוֹרֵא בֶּן־אֶבְיָסָף 19
בֶּן־קֹרַח וְאֶחָיו לְבֵית־אָבִיו הַקָּרְחִים עַל מְלֶאכֶת הָעֲבוֹדָה שֹׁמְרֵי
הַסִּפִּים לָאֹהֶל וַאֲבֹתֵיהֶם עַל־מַחֲנֵה יְהוָה שֹׁמְרֵי הַמָּבוֹא׃ וּפִינְחָס כ
בֶּן־אֶלְעָזָר נָגִיד הָיָה עֲלֵיהֶם לְפָנִים יְהוָה ׀ עִמּוֹ׃ זְכַרְיָה בֶּן מְשֶׁלֶמְיָה 21
שֹׁעֵר פֶּתַח לְאֹהֶל מוֹעֵד׃ כֻּלָּם הַבְּרוּרִים לְשֹׁעֲרִים בַּסִּפִּים מָאתַיִם 22
וּשְׁנֵים עָשָׂר הֵמָּה בְחַצְרֵיהֶם הִתְיַחְשָׂם הֵמָּה יִסַּד דָּוִיד וּשְׁמוּאֵל
הָרֹאֶה בֶּאֱמוּנָתָם׃ וְהֵם וּבְנֵיהֶם עַל־הַשְּׁעָרִים לְבֵית־יְהוָה לְבֵית הָאֹהֶל 23
לְמִשְׁמָרוֹת׃ לְאַרְבַּע רוּחוֹת יִהְיוּ הַשֹּׁעֲרִים מִזְרָח יָמָּה צָפוֹנָה וָנֶגְבָּה׃ 24
וַאֲחֵיהֶם בְּחַצְרֵיהֶם לָבוֹא לְשִׁבְעַת הַיָּמִים מֵעֵת אֶל־עֵת עִם־אֵלֶּה׃ כִּי כה 26
בֶאֱמוּנָה הֵמָּה אַרְבַּעַת גִּבֹּרֵי הַשֹּׁעֲרִים הֵם הַלְוִיִּם וְהָיוּ עַל־הַלְּשָׁכוֹת
וְעַל־הָאֹצְרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים׃ וּסְבִיבוֹת בֵּית־הָאֱלֹהִים יָלִינוּ כִּי־ 27
עֲלֵיהֶם מִשְׁמֶרֶת וְהֵם עַל־הַמַּפְתֵּחַ וְלַבֹּקֶר לַבֹּקֶר׃ וּמֵהֶם עַל־כְּלֵי 28
הָעֲבוֹדָה כִּי בְמִסְפָּר יְבִיאוּם וּבְמִסְפָּר יוֹצִיאוּם׃ וּמֵהֶם מְמֻנִּים עַל־ 29
הַכֵּלִים וְעַל כָּל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ וְעַל־הַסֹּלֶת וְהַיַּיִן וְהַשֶּׁמֶן וְהַלְּבוֹנָה
וְהַבְּשָׂמִים׃ וּמִן־בְּנֵי הַכֹּהֲנִים רֹקְחֵי הַמִּרְקַחַת לַבְּשָׂמִים׃ וּמַתִּתְיָה ל 31
מִן־הַלְוִיִּם הוּא הַבְּכוֹר לְשַׁלֻּם הַקָּרְחִי בֶּאֱמוּנָה עַל מַעֲשֵׂה הַחֲבִתִּים׃
וּמִן־בְּנֵי הַקְּהָתִי מִן־אֲחֵיהֶם עַל־לֶחֶם הַמַּעֲרָכֶת לְהָכִין שַׁבַּת שַׁבָּת׃ 32
וְאֵלֶּה הַמְשֹׁרְרִים רָאשֵׁי אָבוֹת לַלְוִיִּם בַּלְּשָׁכֹת פְּטִירִים כִּי־יוֹמָם 33
וָלַיְלָה עֲלֵיהֶם בַּמְּלָאכָה׃ אֵלֶּה רָאשֵׁי הָאָבוֹת לַלְוִיִּם לְתֹלְדוֹתָם 34
רָאשִׁים אֵלֶּה יָשְׁבוּ בִירוּשָׁלָם׃ וּבְגִבְעוֹן יָשְׁבוּ אֲבִי־גִבְעוֹן יְעוּאֵל לה
וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מַעֲכָה׃ וּבְנוֹ הַבְּכוֹר עַבְדּוֹן וְצוּר וְקִישׁ וּבַעַל וְנֵר וְנָדָב׃ 36
וּגְדוֹר וְאַחְיוֹ וּזְכַרְיָה וּמִקְלוֹת׃ וּמִקְלוֹת הוֹלִיד אֶת־שִׁמְאָם וְאַף־הֵם 37 38
נֶגֶד אֲחֵיהֶם יָשְׁבוּ בִירוּשָׁלַם עִם־אֲחֵיהֶם׃ וְנֵר הוֹלִיד אֶת־קִישׁ 39
וְקִישׁ הוֹלִיד אֶת־שָׁאוּל וְשָׁאוּל הוֹלִיד אֶת־יְהוֹנָתָן וְאֶת־מַלְכִּי־שׁוּעַ
וְאֶת־אֲבִינָדָב וְאֶת־אֶשְׁבָּעַל׃ וּבֶן־יְהוֹנָתָן מְרִיב בָּעַל וּמְרִי־בַעַל הוֹלִיד מ
אֶת־מִיכָה׃ וּבְנֵי מִיכָה פִּיתֹן וָמֶלֶךְ וְתַחְרֵעַ׃ וְאָחָז הוֹלִיד אֶת־יַעְרָה 41 42
וְיַעְרָה הוֹלִיד אֶת־עָלֶמֶת וְאֶת־עַזְמָוֶת וְאֶת־זִמְרִי וְזִמְרִי הוֹלִיד אֶת־
מוֹצָא׃ וּמוֹצָא הוֹלִיד אֶת־בִּנְעָא וּרְפָיָה בְנוֹ אֶלְעָשָׂה בְנוֹ אָצֵל בְּנוֹ׃ 43
וּלְאָצֵל שִׁשָּׁה בָנִים וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם עַזְרִיקָם ׀ בֹּכְרוּ וְיִשְׁמָעֵאל וּשְׁעַרְיָה 44
וְעֹבַדְיָה וְחָנָן אֵלֶּה בְּנֵי אָצֵל׃

IX. v. 21. סגול בלא מקף   v. 32. הב׳ בפתח   v. 33. פְּטִי׳ —
פְּטוּרִים ק׳   v. 35. יְעוּ׳ — יְעִיאֵל ק׳ : נ״א אֶחָיו   v. 42. נ״א הָה

Cap. X. י

י
א וּפְלִשְׁתִּים נִלְחֲמוּ בְיִשְׂרָאֵל וַיָּנָס אִישׁ־יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי פְלִשְׁתִּים וַיִּפְּלוּ
2 חֲלָלִים בְּהַר גִּלְבֹּעַ׃ וַיַּדְבְּקוּ פְלִשְׁתִּים אַחֲרֵי שָׁאוּל וְאַחֲרֵי בָנָיו וַיַּכּוּ
3 פְלִשְׁתִּים אֶת־יוֹנָתָן וְאֶת־אֲבִינָדָב וְאֶת־מַלְכִּי־שׁוּעַ בְּנֵי שָׁאוּל׃ וַתִּכְבַּד
הַמִּלְחָמָה עַל־שָׁאוּל וַיִּמְצָאֻהוּ הַמּוֹרִים בַּקָּשֶׁת וַיָּחֶל מִן־הַיּוֹרִים׃
4 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־נֹשֵׂא כֵלָיו שְׁלֹף חַרְבְּךָ ׀ וְדָקְרֵנִי בָהּ פֶּן־יָבֹאוּ הָעֲרֵלִים
הָאֵלֶּה וְהִתְעַלְּלוּ־בִי וְלֹא אָבָה נֹשֵׂא כֵלָיו כִּי יָרֵא מְאֹד וַיִּקַּח שָׁאוּל
ה אֶת־הַחֶרֶב וַיִּפֹּל עָלֶיהָ׃ וַיַּרְא נֹשֵׂא־כֵלָיו כִּי־מֵת שָׁאוּל וַיִּפֹּל גַּם־הוּא
6 עַל־הַחֶרֶב וַיָּמֹת׃ וַיָּמָת שָׁאוּל וּשְׁלֹשֶׁת בָּנָיו וְכָל־בֵּיתוֹ יַחְדָּו מֵתוּ׃
7 וַיִּרְאוּ כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בָּעֵמֶק כִּי נָסוּ וְכִי־מֵתוּ שָׁאוּל וּבָנָיו
8 וַיַּעַזְבוּ עָרֵיהֶם וַיָּנֻסוּ וַיָּבֹאוּ פְלִשְׁתִּים וַיֵּשְׁבוּ בָּהֶם׃ וַיְהִי מִמָּחֳרָת
וַיָּבֹאוּ פְלִשְׁתִּים לְפַשֵּׁט אֶת־הַחֲלָלִים וַיִּמְצְאוּ אֶת־שָׁאוּל וְאֶת־בָּנָיו
9 נֹפְלִים בְּהַר גִּלְבֹּעַ׃ וַיַּפְשִׁיטֻהוּ וַיִּשְׂאוּ אֶת־רֹאשׁוֹ וְאֶת־כֵּלָיו וַיְשַׁלְּחוּ
י בְאֶרֶץ־פְּלִשְׁתִּים סָבִיב לְבַשֵּׂר אֶת־עֲצַבֵּיהֶם וְאֶת־הָעָם׃ וַיָּשִׂימוּ אֶת־
11 כֵּלָיו בֵּית אֱלֹהֵיהֶם וְאֶת־גֻּלְגָּלְתּוֹ תָקְעוּ בֵית דָּגוֹן׃ וַיִּשְׁמְעוּ כֹּל יָבֵישׁ
12 גִּלְעָד אֵת כָּל־אֲשֶׁר־עָשׂוּ פְלִשְׁתִּים לְשָׁאוּל׃ וַיָּקוּמוּ כָּל־אִישׁ חַיִל
וַיִּשְׂאוּ אֶת־גּוּפַת שָׁאוּל וְאֵת גּוּפֹת בָּנָיו וַיְבִיאוּם יָבֵישָׁה וַיִּקְבְּרוּ אֶת־
13 עַצְמוֹתֵיהֶם תַּחַת הָאֵלָה בְּיָבֵשׁ וַיָּצוּמוּ שִׁבְעַת יָמִים׃ וַיָּמָת שָׁאוּל
בְּמַעֲלוֹ אֲשֶׁר מָעַל בַּיהוָה עַל־דְּבַר יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־שָׁמָר וְגַם־לִשְׁאוֹל
14 בָּאוֹב לִדְרוֹשׁ׃ וְלֹא־דָרַשׁ בַּיהוָה וַיְמִיתֵהוּ וַיַּסֵּב אֶת־הַמְּלוּכָה לְדָוִיד
בֶּן־יִשָׁי׃

Cap. XI. יא

יא
א וַיִּקָּבְצוּ כָל־יִשְׂרָאֵל אֶל־דָּוִיד חֶבְרוֹנָה לֵאמֹר הִנֵּה עַצְמְךָ וּבְשָׂרְךָ
2 אֲנָחְנוּ׃ גַּם־תְּמוֹל גַּם־שִׁלְשׁוֹם גַּם בִּהְיוֹת שָׁאוּל מֶלֶךְ אַתָּה הַמּוֹצִיא
וְהַמֵּבִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְךָ אַתָּה תִרְעֶה אֶת־עַמִּי
3 אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאַתָּה תִּהְיֶה נָגִיד עַל עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וַיָּבֹאוּ כָּל־זִקְנֵי
יִשְׂרָאֵל אֶל־הַמֶּלֶךְ חֶבְרוֹנָה וַיִּכְרֹת לָהֶם דָּוִיד בְּרִית בְּחֶבְרוֹן לִפְנֵי
יְהוָה וַיִּמְשְׁחוּ אֶת־דָּוִיד לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל כִּדְבַר יְהוָה בְּיַד־שְׁמוּאֵל׃
4 וַיֵּלֶךְ דָּוִיד וְכָל־יִשְׂרָאֵל יְרוּשָׁלִַם הִיא יְבוּס וְשָׁם הַיְבוּסִי יֹשְׁבֵי
ה הָאָרֶץ׃ וַיֹּאמְרוּ יֹשְׁבֵי יְבוּס לְדָוִיד לֹא תָבוֹא הֵנָּה וַיִּלְכֹּד דָּוִיד אֶת־
6 מְצֻדַת צִיּוֹן הִיא עִיר דָּוִיד׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד כָּל־מַכֵּה יְבוּסִי בָּרִאשֹׁנָה
יִהְיֶה לְרֹאשׁ וּלְשָׂר וַיַּעַל בָּרִאשׁוֹנָה יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה וַיְהִי לְרֹאשׁ׃
7 8 וַיֵּשֶׁב דָּוִיד בַּמְצָד עַל־כֵּן קָרְאוּ־לוֹ עִיר דָּוִיד׃ וַיִּבֶן הָעִיר מִסָּבִיב

Cap. X.

Mors Saulis denuo narratur.

1. Philisthiim autem pugnabant contra Israël, fugeruntque viri Israël Palaesthinos *, et ceciderunt vulnerati in monte Gelboë
* v. 1 — 14. conf. 1 Reg. 31, 1 — 13.

2. Cumque appropinquassent Philisthaei persequentes Saul, et filios eius, percusserunt Ionathan, et Abinadab, et Melchisua, filios Saul.

3. Et aggravatum est praelium contra Saul, inveneruntque eum sagittarii, et vulneraverunt iaculis.

4. Et dixit Saul ad armigerum suum: Evagina gladium tuum, et interfice me! ne forte veniant incircumcisi isti, et illudant mihi. Noluit autem armiger eius hoc facere, timore perterritus; arripuit ergo Saul ensem, et irruit in eum.

5. Quod cum vidisset armiger eius, videlicet mortuum esse Saul, irruit etiam ipse in gladium suum, et mortuus est.

6. Interiit ergo Saul, et tres filii eius et omnis domus illius pariter concidit.

7. Quod cum vidissent viri Israël, qui habitabant in campestribus, fugerunt; et Saul ac filiis eius mortuis, dereliquerunt urbes suas, et huc illucque dispersi sunt; veneruntque Philisthiim, et habitaverunt in eis.

8. Die igitur altero detrahentes Philisthiim spolia caesorum, invenerunt Saul, et filios eius iacentes in monte Gelboë.

9. Cumque spoliassent eum, et amputassent caput, armisque nudassent, miserunt in terram suam, ut circumferretur, et ostenderetur idolorum templis, et populis;

10. arma autem eius consecraverunt in fano dei sui, et caput affixerunt in templo Dagon.

11. Hoc cum audissent viri Iabes Galaad, omnia scilicet, quae Philisthiim fecerant super Saul,

12. consurrexerunt singuli virorum fortium, et * tulerunt cadavera Saul et filiorum eius; attuleruntque ea in Iabes, et sepelierunt ossa eorum subter quercum, quae erat in Iabes, et ieiunaverunt septem diebus.
* 2 Reg. 2, 5.

13. Mortuus est ergo Saul propter iniquitates suas, eo quod praevaricatus sit * mandatum Domini, quod praeceperat, et non custodierit illud; sed † insuper etiam pythonissam consuluerit,
* Exod. 17, 14. 1 Reg. 15, 3. 11. † 1 Reg. 28, 8.

14. nec speraverit in Domino; propter quod interfecit eum, et transtulit regnum eius ad David filium Isai.

Cap. XI.

Quaedam de Davide repetuntur; et viri fortissimi recensentur.

1. Congregatus est igitur omnis Israël * ad David in Hebron, dicens: Os tuum sumus, et caro tua.
* v. 1—3. conf. 2 Reg. 5, 1—3. Gen. 29, 14.

2. Heri quoque, et nudiustertius, cum adhuc regnaret Saul, tu eras, qui educebas, et introducebas Israël; tibi enim dixit Dominus Deus tuus: Tu pasces populum meum Israël, et tu eris princeps super eum.

3. Venerunt ergo omnes maiores natu Israël ad regem in Hebron, et iniit David cum eis foedus coram Domino; unxeruntque eum regem super Israël, iuxta sermonem Domini *, quem locutus est in manu Samuel. * 1 Reg. 16, 1. 3.

4. Abiit quoque David, et omnis Israël in Ierusalem *. Haec est Iebus, ubi erant Iebusaei habitatores terrae. * v. 4—9. conf. 2 Reg. 5, 6 — 10.

5. Dixeruntque qui habitabant in Iebus ad David: Non ingredieris huc. Porro David cepit arcem Sion, quae est civitas David,

6. dixitque: Omnis, qui percusserit Iebusaeum in primis, erit princeps et dux. Ascendit igitur primus Ioab filius Sarviae, et factus est princeps.

7. Habitavit autem David in arce, et idcirco appellata est civitas David.

8. Aedificavitque urbem in circuitu

a Mello usque ad gyrum, Ioab autem reliqua urbis extruxit.

9. Proficiebatque David vadens et crescens; et Dominus exercituum erat cum eo.

10. *Hi principes virorum fortium David, qui adiuverunt eum, ut rex fieret super omnem Israël iuxta verbum Domini, quod locutus est ad Israël. * v. 10—47. cf. 2 Reg. 23, 8—39.

11. Et iste numerus robustorum David*; Iesbaam filius Hachamoni princeps inter triginta; iste levavit hastam suam super trecentos vulneratos una vice. * c. 27, 2.

12. Et post eum * Eleazar filius patrui eius Ahohites, qui erat inter tres potentes. * c. 27, 4.

13. Iste fuit cum David in Phesdomim, quando Philisthiim congregati sunt ad locum illum in praelium; et erat ager regionis illius plenus hordeo, fugeratque populus a facie Philisthinorum.

14. Hi steterunt in medio agri, et defenderunt eum: cumque percussissent Philisthaeos, dedit Dominus salutem magnam populo suo.

15. Descenderunt autem tres de triginta principibus ad petram, in qua erat David, ad speluncam Odollam *, quando Philisthiim fuerant castrametati in valle Raphaïm.
* 1 Reg. 22, 1. Ps. 56, 1.

16. * Porro David erat in praesidio, et statio Philisthinorum in Bethlehem. * 2 Reg. 23, 14.

17. Desideravit igitur David, et dixit: O si quis daret mihi aquam de cisterna Bethlehem, quae est in porta.

18. Tres ergo isti per media castra Philisthinorum perrexerunt, et hauserunt aquam de cisterna Bethlehem, quae erat in porta, et attulerunt ad David, ut biberet; qui noluit, sed magis libavit illam Domino,

19. dicens: Absit, ut in conspectu Dei mei hoc faciam, et sanguinem istorum virorum bibam; quia in periculo animarum suarum attulerunt mihi aquam. Et ob hanc causam noluit bibere. Haec fecerunt tres robustissimi.

20. Abisai quoque frater Ioab ipse erat princeps trium, et ipse levavit hastam suam contra trecentos vulneratos, et ipse erat inter tres nominatissimus,

21. et inter tres secundos inclytus, et princeps eorum; verumtamen usque ad tres primos non pervenerat.

22. Banaias filius Ioiadae viri robustissimi, qui multa opera perpetrarat, de Cabseel; ipse percussit duos Ariel Moab; et ipse descendit, et interfecit leonem in media cisterna tempore nivis.

23. Et ipse percussit virum Aegyptium, cuius statura erat quinque cubitorum, et habebat * lanceam ut liciatorium texentium; descendit igitur ad eum cum virga, et rapuit hastam, quam tenebat manu, et interfecit eum hasta sua.
* 1 Reg. 17, 7.

24. Haec fecit Banaias filius Ioiadae, qui erat inter tres robustos nominatissimus,

25. inter triginta primus, verumtamen ad tres usque non pervenerat; posuit autem eum David ad auriculam suam.

26. Porro fortissimi viri in exercitu*, Asaël frater Ioab, et Elchanan filius patrui eius de Bethlehem;
* 2 Reg. 2, 18.

27. Sammoth Arorites, Helles * Phalonites, * c. 27, 10.

28. Ira filius Acces Thecuites, Abiezer Anathotites,

29. Sobbochai Husathites, Ilai Ahohites,

30. Maharai Netophatites, Heled filius Baana Netophatites,

31. Ethai filius Ribai de Gabaath filiorum Beniamin, Banaia Pharatonites,

32. Hurai de Torrente Gaas, Abiel Arbathites, Azmoth Bauramites, Eliaba Salabonites.

33. Filii Assem Gezonites, Ionathan filius Sage Ararites.

9 מִן־הַמִּלּוֹא וְעַד־הַסָּבִיב וְיוֹאָב יְחַיֶּה אֶת־שְׁאָר הָעִיר׃ וַיֵּלֶךְ דָּוִיד
י הָלוֹךְ וְגָדוֹל וַיהוָה צְבָאוֹת עִמּוֹ׃ וְאֵלֶּה רָאשֵׁי הַגִּבּוֹרִים אֲשֶׁר
לְדָוִיד הַמִּתְחַזְּקִים עִמּוֹ בְמַלְכוּתוֹ עִם־כָּל־יִשְׂרָאֵל לְהַמְלִיכוֹ כִּדְבַר
11 יְהוָה עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וְאֵלֶּה מִסְפַּר הַגִּבֹּרִים אֲשֶׁר לְדָוִיד יָשָׁבְעָם בֶּן־
חַכְמוֹנִי רֹאשׁ הַשְּׁלוֹשִׁים הוּא־עוֹרֵר אֶת־חֲנִיתוֹ עַל־שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת חָלָל
12 בְּפַעַם אֶחָת׃ וְאַחֲרָיו אֶלְעָזָר בֶּן־דּוֹדוֹ הָאֲחוֹחִי הוּא בִּשְׁלוֹשָׁה
13 הַגִּבֹּרִים׃ הוּא־הָיָה עִם־דָּוִיד בַּפַּס דַּמִּים וְהַפְּלִשְׁתִּים נֶאֶסְפוּ־שָׁם
לַמִּלְחָמָה וַתְּהִי חֶלְקַת הַשָּׂדֶה מְלֵאָה שְׂעוֹרִים וְהָעָם נָסוּ מִפְּנֵי
14 פְלִשְׁתִּים׃ וַיִּתְיַצְּבוּ בְתוֹךְ־הַחֶלְקָה וַיַּצִּילוּהָ וַיַּכּוּ אֶת־פְּלִשְׁתִּים
טו וַיּוֹשַׁע יְהוָה תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה׃ וַיֵּרְדוּ שְׁלוֹשָׁה מִן־הַשְּׁלוֹשִׁים רֹאשׁ
עַל־הַצֻּר אֶל־דָּוִיד אֶל־מְעָרַת עֲדֻלָּם וּמַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים חֹנָה בְּעֵמֶק
16 17 רְפָאִים׃ וְדָוִיד אָז בַּמְּצוּדָה וּנְצִיב פְּלִשְׁתִּים אָז בְּבֵית לָחֶם׃ וַיִּתְאָו
18 דָוִיד וַיֹּאמַר מִי יַשְׁקֵנִי מַיִם מִבּוֹר בֵּית־לֶחֶם אֲשֶׁר בַּשָּׁעַר׃ וַיִּבְקְעוּ
הַשְּׁלֹשָׁה בְּמַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים וַיִּשְׁאֲבוּ־מַיִם מִבּוֹר בֵּית־לֶחֶם אֲשֶׁר בַּשַּׁעַר
וַיִּשְׂאוּ וַיָּבִאוּ אֶל־דָּוִיד וְלֹא־אָבָה דָוִיד לִשְׁתּוֹתָם וַיְנַסֵּךְ אֹתָם לַיהוָה׃
19 וַיֹּאמֶר חָלִילָה לִּי מֵאֱלֹהַי מֵעֲשׂוֹת זֹאת הֲדַם הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֶשְׁתֶּה
בְנַפְשׁוֹתָם כִּי בְנַפְשׁוֹתָם הֱבִיאוּם וְלֹא אָבָה לִשְׁתּוֹתָם אֵלֶּה עָשׂוּ שְׁלֹשֶׁת
כ הַגִּבּוֹרִים׃ וְאַבְשַׁי אֲחִי־יוֹאָב הוּא הָיָה רֹאשׁ הַשְּׁלוֹשָׁה וְהוּא עוֹרֵר
21 אֶת־חֲנִיתוֹ עַל־שְׁלֹשׁ מֵאוֹת חָלָל וְלֹא־שֵׁם בַּשְּׁלוֹשָׁה׃ מִן־הַשְּׁלוֹשָׁה
22 בַשְּׁנַיִם נִכְבָּד וַיְהִי לָהֶם לְשָׂר וְעַד־הַשְּׁלוֹשָׁה לֹא־בָא׃ בְּנָיָה בֶן־יְהוֹיָדָע
בֶּן־אִישׁ־חַיִל רַב־פְּעָלִים מִן־קַבְצְאֵל הוּא הִכָּה אֵת שְׁנֵי אֲרִיאֵל מוֹאָב
23 וְהוּא יָרַד וְהִכָּה אֶת־הָאֲרִי בְּתוֹךְ הַבּוֹר בְּיוֹם הַשָּׁלֶג׃ וְהוּא־הִכָּה
אֶת־הָאִישׁ הַמִּצְרִי אִישׁ מִדָּה ׀ חָמֵשׁ בָּאַמָּה וּבְיַד הַמִּצְרִי חֲנִית
כִּמְנוֹר אֹרְגִים וַיֵּרֶד אֵלָיו בַּשָּׁבֶט וַיִּגְזֹל אֶת־הַחֲנִית מִיַּד הַמִּצְרִי
24 וַיַּהַרְגֵהוּ בַּחֲנִיתוֹ׃ אֵלֶּה עָשָׂה בְּנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע וְלוֹ־שֵׁם בִּשְׁלוֹשָׁה
כה הַגִּבֹּרִים׃ מִן־הַשְּׁלוֹשִׁים הִנּוֹ נִכְבָּד הוּא וְאֶל־הַשְּׁלֹשָׁה לֹא־בָא וַיְשִׂימֵהוּ
26 דָוִיד עַל־מִשְׁמַעְתּוֹ׃ וְגִבּוֹרֵי הַחֲיָלִים עֲשָׂהאֵל אֲחִי יוֹאָב אֶלְחָנָן בֶּן־
27 28 דּוֹדוֹ מִבֵּית לָחֶם׃ שַׁמּוֹת הַהֲרוֹרִי חֶלֶץ הַפְּלוֹנִי׃ עִירָא בֶן־עִקֵּשׁ
29 ל הַתְּקוֹעִי אֲבִיעֶזֶר הָעַנְּתוֹתִי׃ סִבְּכַי הַחֻשָׁתִי עִילַי הָאֲחוֹחִי׃ מַהְרַי
31 הַנְּטוֹפָתִי חֵלֶד בֶּן־בַּעֲנָה הַנְּטוֹפָתִי׃ אִיתַי בֶּן־רִיבַי מִגִּבְעַת בְּנֵי בִנְיָמִן
32 33 בְּנָיָה הַפִּרְעָתֹנִי׃ חוּרַי מִנַּחֲלֵי גָעַשׁ אֲבִיאֵל הָעַרְבָתִי׃ עַזְמָוֶת
34 הַבַּחֲרוּמִי אֶלְיַחְבָּא הַשַּׁעַלְבֹנִי׃ בְּנֵי הָשֵׁם הַגִּזוֹנִי יוֹנָתָן בֶּן־שָׁגֵא

XI. v. 11. הַשְּׁלוֹשִׁים — הַשָּׁלִישִׁים ק׳ v. 20. וְלוֹ־ ק׳

לה 36 הַהֲרָרִי׃ אֲחִיאָם בֶּן־שָׂכָר הַהֲרָרִי אֱלִיפַל בֶּן־אוּר׃ חֵפֶר הַמְּכֵרָתִי
37 38 אֲחִיָּה הַפְּלֹנִי׃ חֶצְרוֹ הַכַּרְמְלִי נַעֲרַי בֶּן־אֶזְבָּי׃ יוֹאֵל אֲחִי נָתָן מִבְחָר
39 בֶּן־הַגְרִי׃ צֶלֶק הָעַמּוֹנִי נַחְרַי הַבֵּרֹתִי נֹשֵׂא כְּלֵי יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה׃
מ-42 עִירָא הַיִּתְרִי גָּרֵב הַיִּתְרִי׃ אוּרִיָּה הַחִתִּי זָבָד בֶּן־אַחְלָי׃ עֲדִינָא בֶן־
43 שִׁיזָא הָרְאוּבֵנִי רֹאשׁ לָרְאוּבֵנִי וְעָלָיו שְׁלֹשִׁים׃ חָנָן בֶּן־מַעֲכָה וְיוֹשָׁפָט
44 מה הַמִּתְנִי׃ עֻזִּיָּא הָעַשְׁתְּרָתִי שָׁמָע וִיעוּאֵל בְּנֵי חוֹתָם הָעֲרֹעֵרִי׃ יְדִיעֲאֵל
46 בֶּן־שִׁמְרִי וְיֹחָא אָחִיו הַתִּיצִי׃ אֱלִיאֵל הַמַּחֲוִים וִירִיבַי וְיוֹשַׁוְיָה
47 בְּנֵי אֶלְנָעַם וְיִתְמָה הַמּוֹאָבִי׃ אֱלִיאֵל וְעוֹבֵד וְיַעֲשִׂיאֵל הַמְּצֹבָיָה׃

CAP. XII. יב

א וְאֵלֶּה הַבָּאִים אֶל־דָּוִיד לְצִיקְלַג עוֹד עָצוּר מִפְּנֵי שָׁאוּל בֶּן־קִישׁ וְהֵמָּה
2 בַּגִּבּוֹרִים עֹזְרֵי הַמִּלְחָמָה׃ נֹשְׁקֵי קֶשֶׁת מַיְמִינִים וּמַשְׂמְאִלִים בָּאֲבָנִים
3 וּבַחִצִּים בַּקָּשֶׁת מֵאֲחֵי שָׁאוּל מִבִּנְיָמִן׃ הָרֹאשׁ אֲחִיעֶזֶר וְיוֹאָשׁ בְּנֵי
הַשְּׁמָעָה הַגִּבְעָתִי וִיזוּאֵל וָפֶלֶט בְּנֵי עַזְמָוֶת וּבְרָכָה וְיֵהוּא הָעַנְּתֹתִי׃
4 וְיִשְׁמַעְיָה הַגִּבְעוֹנִי גִּבּוֹר בַּשְּׁלֹשִׁים וְעַל־הַשְּׁלֹשִׁים וְיִרְמְיָה וְיַחֲזִיאֵל
ה וְיוֹחָנָן וְיוֹזָבָד הַגְּדֵרָתִי׃ אֶלְעוּזַי וִירִימוֹת וּבְעַלְיָה וּשְׁמַרְיָהוּ וּשְׁפַטְיָהוּ
6 7 הַחֲרִיפִי׃ אֶלְקָנָה וְיִשִּׁיָּהוּ וַעֲזַרְאֵל וְיוֹעֶזֶר וְיָשָׁבְעָם הַקָּרְחִים׃ וְיוֹעֵאלָה
8 וּזְבַדְיָה בְּנֵי יְרֹחָם מִן־הַגְּדוֹר׃ וּמִן־הַגָּדִי נִבְדְּלוּ אֶל־דָּוִיד לַמְצַד
מִדְבָּרָה גִּבֹּרֵי הַחַיִל אַנְשֵׁי צָבָא לַמִּלְחָמָה עֹרְכֵי צִנָּה וָרֹמַח וּפְנֵי
9 אַרְיֵה פְּנֵיהֶם וְכִצְבָאיִם עַל־הֶהָרִים לְמַהֵר׃ עֵזֶר הָרֹאשׁ עֹבַדְיָה הַשֵּׁנִי
י 11 אֱלִיאָב הַשְּׁלִשִׁי׃ מִשְׁמַנָּה הָרְבִיעִי יִרְמְיָה הַחֲמִשִׁי׃ עַתַּי הַשִּׁשִּׁי
12 13 אֱלִיאֵל הַשְּׁבִעִי׃ יוֹחָנָן הַשְּׁמִינִי אֶלְזָבָד הַתְּשִׁיעִי׃ יִרְמְיָהוּ הָעֲשִׂירִי
14 מַכְבַּנַּי עַשְׁתֵּי עָשָׂר׃ אֵלֶּה מִבְּנֵי־גָד רָאשֵׁי הַצָּבָא אֶחָד לְמֵאָה
טו הַקָּטָן וְהַגָּדוֹל לְאָלֶף׃ אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר עָבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן בַּחֹדֶשׁ
הָרִאשׁוֹן וְהוּא מְמַלֵּא עַל־כָּל־גִּדְיֹתָיו וַיַּבְרִיחוּ אֶת־כָּל־הָעֲמָקִים לַמִּזְרָח
16 17 וְלַמַּעֲרָב׃ וַיָּבֹאוּ מִן־בְּנֵי בִנְיָמִן וִיהוּדָה עַד־לַמְצַד לְדָוִיד׃ וַיֵּצֵא
דָוִיד לִפְנֵיהֶם וַיַּעַן וַיֹּאמֶר לָהֶם אִם־לְשָׁלוֹם בָּאתֶם אֵלַי לְעָזְרֵנִי יִהְיֶה־
לִּי עֲלֵיכֶם לֵבָב לְיָחַד וְאִם־לְרַמּוֹתֵנִי לְצָרַי בְּלֹא חָמָס בְּכַפַּי יֵרֶא אֱלֹהֵי
18 אֲבוֹתֵינוּ וְיוֹכַח׃ וְרוּחַ לָבְשָׁה אֶת־עֲמָשַׂי רֹאשׁ הַשָּׁלוֹשִׁים לְךָ דָוִיד
וְעִמְּךָ בֶן־יִשַׁי שָׁלוֹם ׀ שָׁלוֹם לְךָ וְשָׁלוֹם לְעֹזְרֶךָ כִּי עֲזָרְךָ אֱלֹהֶיךָ
19 וַיְקַבְּלֵם דָּוִיד וַיִּתְּנֵם בְּרָאשֵׁי הַגְּדוּד׃ וּמִמְּנַשֶּׁה נָפְלוּ עַל־דָּוִיד בְּבֹאוֹ

XI. v. 44. וְיעו׳ — וְיעִיאֵל ק׳ XII. v. 3. וִיזוּ׳ — וִיזִי׳ ק׳
v. 5. רִיפִי׳ — רוּפִי׳ ק׳ v. 8. נ״א וּמָגֵן v. 15. גִּדְיֹתָיו — גְּדוֹתָיו ק׳
v. 18. הַשָּׁלוֹשִׁים — הַשָּׁלִישִׁים ק׳

34. Ahiam filius Sachar Ararites.
35. Eliphal filius Ur,
36. Hepher Mecherathites, Ahia Phelonites,
37. Hesro Carmelites, Naarai filius Asbai,
38. Ioël frater Nathan, Mibahar filius Agarai,
39. Selec Ammonites, Naarai Berothites armiger Ioab filii Sarviae,
40. Ira Iethraeus, Gareb Iethraeus,
41. Urias * Hethaeus, Zabad filius Oholi, * 2 Reg. 11, 3.
42. Adina filius Siza Rubenites princeps Rubenitarum, et cum eo triginta;
43. Hanan filius Maacha, et Iosaphat Mathanites,
44. Ozia Astorothites, Samma, et Iehiel filii Hotham Arorites,
45. Iedihel filius Samri, et Ioha frater eius Thosaites,
46. Eliel Mahumites, et Ieribai, et Iosaia filii Elnaëm, et Iethma Moabites, Eliel, et Obed, et Iasiel de Masobia.

Cap. XII.

Qui Davidem secuti fuerint, cum Saulem fugeret; quique eum regem constituerint in Hebron.

1. Hi quoque venerunt ad David in Siceleg, cum * adhuc fugeret Saul filium Cis, qui erant fortissimi et egregii pugnatores,
* 1 Reg. 27, 2 — 6.

2. tendentes arcum*, et utraque manu fundis saxa iacientes, et dirigentes sagittas; de fratribus Saul ex Beniamin.
* c. 8, 40. Iudic. 20, 16.

3. Princeps Ahiezer, et Ioas filii Samaa, Gabaathites, et Iaziel. et Phallet filii Azmoth, et Baracha, et Iehu Anathothites.
4. Samaias quoque Gabaonites fortissimus inter triginta et super triginta; Ieremias, et Ieheziel, et Iohanan, et Iezabad Gaderothites;
5. et Eluzai et Ierimuth, et Baalia, et Samaria, et Saphatia Haruphites,
6. Elcana, et Iesia*, et Azareel, et Ioëzer, et Iesbaam de Carchim;
* c. 25, 18.

7. Ioëla quoque, et Zabadia filii Ieroham de Gedor.

8. Sed et de Gaddi transfugerunt ad David, cum lateret in deserto, viri robustissimi, et pugnatores optimi, tenentes clypeum et hastam; facies eorum quasi facies leonis, et * veloces quasi capreae in montibus;
* 2 Reg. 2, 18.

9. Ezer princeps, Obdias secundus, Eliab tertius,

10. Masmana quartus, Ieremias quintus,

11. Ethi sextus, Eliel septimus,

12. Iohanan octavus, Elzebad nonus,

13. Ieremias decimus, Machbana undecimus.

14. Hi de filiis Gad principes exercitus; novissimus centum militibus praeerat, et maximus, mille.

15. Isti sunt, qui transierunt Iordanem mense primo, quando inundare consuevit super ripas suas; et omnes fugaverunt, qui morabantur in vallibus ad orientalem plagam, et occidentalem.

16. Venerunt autem et de Beniamin, et de Iuda ad praesidium, in quo morabatur David.

17. Egressusque est David obviam eis, et ait: Si pacifice venistis ad me, ut auxiliemini mihi, cor meum iungatur vobis; si autem insidiamini mihi pro adversariis meis, cum ego iniquitatem in manibus non habeam, videat Deus patrum nostrorum, et iudicet.

18. Spiritus vero induit Amasai principem inter triginta, et ait: Tui sumus o David, et tecum filii Isai! pax, pax tibi, et pax adiutoribus tuis, te enim adiuvat Deus tuus. Suscepit ergo eos David, et constituit principes turmae.

19. Porro de Manasse transfugerunt ad David, quando veniebat cum

Philisthiim adversus Saul, ut pugnaret; et non dimicavit cum eis*: quia inito consilio remiserunt eum principes Philisthinorum dicentes: Periculo capitis nostri revertetur ad dominum suum Saul.
* 1 Reg. 29, 4.

20. Quando igitur reversus est in Siceleg, transfugerunt ad eum de Manasse Ednas, et Iozabad, et Iedihel et Michaël et Ednas, et Iozabad, et Eliu, et Salathi, principes millium in Manasse.

21. Hi praebuerunt auxilium David adversus latrunculos; omnes enim erant viri fortissimi, et facti sunt principes in exercitu.

22. Sed et per singulos dies veniebant ad David ad auxiliandum ei, usque dum fieret grandis numerus, quasi exercitus Dei.

23. Iste quoque est numerus principum exercitus, qui venerunt ad David, cum esset in Hebron*, ut transferrent regnum Saul ad eum, iuxta verbum Domini.
* 2 Reg. 5.

24. Filii Iuda portantes clypeum et hastam, sex millia octingenti expediti ad praelium.

25. De filiis Simeon virorum fortissimorum ad pugnandum, septem millia centum.

26. De filiis Levi, quatuor millia sexcenti.

27. Ioiada quoque princeps de stirpe Aaron, et cum eo tria millia septingenti.

28. Sadoc * etiam puer egregiae indolis, et domus patris eius, principes viginti duo.
* 2 Reg. 15, 24.

29. De filiis autem Beniamin, fratribus Saul, tria millia; magna enim pars eorum adhuc sequebatur domum Saul.

30. Porro de filiis Ephraim viginti millia octingenti, fortissimi robore, viri nominati in cognationibus suis.

31. Et ex dimidia tribu Manasse, decem et octo millia, singuli per nomina sua venerunt, ut constituerent regem David.

32. De filiis quoque Issachar viri eruditi, qui noverant singula tempora ad praecipiendum, quid facere deberet Israël, principes ducenti; omnis autem reliqua tribus eorum consilium sequebatur.

33. Porro de Zabulon qui egrediebantur ad praelium, et stabant in acie instructi armis bellicis, quinquaginta millia venerunt in auxilium, non in corde duplici.

34. Et de Nephthali principes mille: et cum eis instructi clypeo et hasta, triginta et septem millia.

35. De Dan etiam praeparati ad praelium, viginti octo millia sexcenti.

36. Et de Aser egredientes ad pugnam, et in acie provocantes, quadraginta millia.

37. Trans Iordanem autem de filiis Ruben, et de Gad, et dimidia parte tribus Manasse instructi armis bellicis, centum viginti millia.

38. Omnes isti viri bellatores expediti ad pugnandum, corde perfecto venerunt in Hebron, ut constituerent regem David super universum Israël; sed et omnes reliqui ex Israël uno corde erant*, ut rex fieret David. * Act. 4, 32.

39. Fueruntque ibi apud David tribus diebus comedentes et bibentes; praeparaverant enim eis fratres sui.

40. Sed et qui iuxta eos erant, usque ad Issachar, et Zabulon et Nephthali, afferebant panes in asinis, et camelis, et mulis, et bobus ad vescendum; farinam, palathas, uvam passam, vinum, oleum, boves, arietes ad omnem copiam; gaudium quippe erat in Israël.

CAP. XIII.

Repetitur, quomodo arca reducta fuerit ad Obededom.

1. Iniit autem consilium David* cum tribunis, et centurionibus, et universis principibus,
* v. 1 — 14. conf. 2 Reg. 6, 1 — 11

2. et ait ad omnem coetum Israël: Si placet vobis; et a Domino Deo nostro egreditur sermo, quem loquor; mittamus ad fratres nostros,

עִם־פְּלִשְׁתִּים עַל־שָׁאוּל לַמִּלְחָמָה וְלֹא עֲזָרֻם כִּי בְעֵצָה שִׁלְּחֻהוּ סַרְנֵי
כ פְלִשְׁתִּים לֵאמֹר בְּרָאשֵׁינוּ יִפּוֹל אֶל־אֲדֹנָיו שָׁאוּל׃ בְּלֶכְתּוֹ אֶל־צִיקְלַג
נָפְלוּ עָלָיו ׀ מִמְּנַשֶּׁה עַדְנַח וְיוֹזָבָד וִידִיעֲאֵל וּמִיכָאֵל וְיוֹזָבָד וֶאֱלִיהוּא
21 וְצִלְּתָי רָאשֵׁי הָאֲלָפִים אֲשֶׁר לִמְנַשֶּׁה׃ וְהֵמָּה עָזְרוּ עִם־דָּוִיד עַל־הַגְּדוּד
22 כִּי־גִבּוֹרֵי חַיִל כֻּלָּם וַיִּהְיוּ שָׂרִים בַּצָּבָא׃ כִּי לְעֶת־יוֹם בְּיוֹם יָבֹאוּ עַל־
23 דָּוִיד לְעָזְרוֹ עַד־לְמַחֲנֶה גָדוֹל כְּמַחֲנֵה אֱלֹהִים׃ וְאֵלֶּה מִסְפְּרֵי רָאשֵׁי
הֶחָלוּץ לַצָּבָא בָּאוּ עַל־דָּוִיד חֶבְרוֹנָה לְהָסֵב מַלְכוּת שָׁאוּל אֵלָיו כְּפִי
24 יְהוָה׃ בְּנֵי יְהוּדָה נֹשְׂאֵי צִנָּה וָרֹמַח שֵׁשֶׁת אֲלָפִים וּשְׁמוֹנֶה מֵאוֹת
כה חֲלוּצֵי צָבָא׃ מִן־בְּנֵי שִׁמְעוֹן גִּבּוֹרֵי חַיִל לַצָּבָא שִׁבְעַת אֲלָפִים וּמֵאָה׃
26 27 מִן־בְּנֵי הַלֵּוִי אַרְבַּעַת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וִיהוֹיָדָע הַנָּגִיד
28 לְאַהֲרֹן וְעִמּוֹ שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וּשְׁבַע מֵאוֹת׃ וְצָדוֹק נַעַר גִּבּוֹר חָיִל
29 וּבֵית־אָבִיו שָׂרִים עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם׃ וּמִן־בְּנֵי בִנְיָמִן אֲחֵי שָׁאוּל שְׁלֹשֶׁת
ל אֲלָפִים וְעַד־הֵנָּה מַרְבִּיתָם שֹׁמְרִים מִשְׁמֶרֶת בֵּית שָׁאוּל׃ וּמִן־בְּנֵי
אֶפְרַיִם עֶשְׂרִים אֶלֶף וּשְׁמוֹנֶה מֵאוֹת גִּבּוֹרֵי חַיִל אַנְשֵׁי שֵׁמוֹת לְבֵית
31 אֲבוֹתָם׃ וּמֵחֲצִי מַטֵּה מְנַשֶּׁה שְׁמוֹנָה עָשָׂר אָלֶף אֲשֶׁר נִקְּבוּ בְּשֵׁמוֹת
32 לָבוֹא לְהַמְלִיךְ אֶת־דָּוִיד׃ וּמִבְּנֵי יִשָּׂשכָר יוֹדְעֵי בִינָה לָעִתִּים לָדַעַת
מַה־יַּעֲשֶׂה יִשְׂרָאֵל רָאשֵׁיהֶם מָאתַיִם וְכָל־אֲחֵיהֶם עַל־פִּיהֶם׃
33 מִזְּבֻלוּן יוֹצְאֵי צָבָא עֹרְכֵי מִלְחָמָה בְּכָל־כְּלֵי מִלְחָמָה חֲמִשִּׁים אָלֶף
34 וְלַעֲדֹר בְּלֹא־לֵב וָלֵב׃ וּמִנַּפְתָּלִי שָׂרִים אָלֶף וְעִמָּהֶם בְּצִנָּה וַחֲנִית
לה שְׁלֹשִׁים וְשִׁבְעָה אָלֶף׃ וּמִן־הַדָּנִי עֹרְכֵי מִלְחָמָה עֶשְׂרִים־וּשְׁמוֹנָה
36 אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וּמֵאָשֵׁר יוֹצְאֵי צָבָא לַעֲרֹךְ מִלְחָמָה אַרְבָּעִים
37 אָלֶף׃ וּמֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן מִן־הָרְאוּבֵנִי וְהַגָּדִי וַחֲצִי ׀ שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה בְּכֹל
38 כְּלֵי צְבָא מִלְחָמָה מֵאָה וְעֶשְׂרִים אָלֶף׃ כָּל־אֵלֶּה אַנְשֵׁי מִלְחָמָה עֹדְרֵי
מַעֲרָכָה בְּלֵבָב שָׁלֵם בָּאוּ חֶבְרוֹנָה לְהַמְלִיךְ אֶת־דָּוִיד עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל
39 וְגַם כָּל־שֵׁרִית יִשְׂרָאֵל לֵב אֶחָד לְהַמְלִיךְ אֶת־דָּוִיד׃ וַיִּהְיוּ־שָׁם עִם־
מ דָּוִיד יָמִים שְׁלוֹשָׁה אֹכְלִים וְשׁוֹתִים כִּי־הֵכִינוּ לָהֶם אֲחֵיהֶם׃ וְגַם
הַקְּרוֹבִים־אֲלֵיהֶם עַד־יִשָּׂשכָר וּזְבֻלוּן וְנַפְתָּלִי מְבִיאִים לֶחֶם בַּחֲמוֹרִים
וּבַגְּמַלִּים וּבַפְּרָדִים ׀ וּבַבָּקָר מַאֲכָל־קֶמַח דְּבֵלִים וְצִמּוּקִים וְיַיִן וְשֶׁמֶן
וּבָקָר וְצֹאן לָרֹב כִּי שִׂמְחָה בְּיִשְׂרָאֵל׃

CAP. XIII. יג

2 א וַיִּוָּעַץ דָּוִיד עִם־שָׂרֵי הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת לְכָל־נָגִיד׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְכֹל ׀
קְהַל יִשְׂרָאֵל אִם־עֲלֵיכֶם טוֹב וּמִן־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נִפְרְצָה נִשְׁלְחָה עַל־

XII. v. 32. נ״א לְעִתִּם v. 38. כצ״ל

אַחֵינוּ הַנִּשְׁאָרִים בְּכֹל אַרְצוֹת יִשְׂרָאֵל וְעִמָּהֶם הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם בְּעָרֵי
3 מִגְרְשֵׁיהֶם וְיִקָּבְצוּ אֵלֵינוּ׃ וְנָסֵבָּה אֶת־אֲרוֹן אֱלֹהֵינוּ אֵלֵינוּ כִּי־לֹא
4 דְרַשְׁנֻהוּ בִּימֵי שָׁאוּל׃ וַיֹּאמְרוּ כָל־הַקָּהָל לַעֲשׂוֹת כֵּן כִּי־יָשַׁר הַדָּבָר
ה בְּעֵינֵי כָל־הָעָם׃ וַיַּקְהֵל דָּוִיד אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל מִן־שִׁיחוֹר מִצְרַיִם
6 וְעַד־לְבוֹא חֲמָת לְהָבִיא אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים מִקִּרְיַת יְעָרִים׃ וַיַּעַל דָּוִיד
וְכָל־יִשְׂרָאֵל בַּעֲלָתָה אֶל־קִרְיַת יְעָרִים אֲשֶׁר לִיהוּדָה לְהַעֲלוֹת מִשָּׁם
7 אֵת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים ׀ יְהוָה יוֹשֵׁב הַכְּרוּבִים אֲשֶׁר־נִקְרָא שֵׁם׃ וַיַּרְכִּיבוּ
אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים עַל־עֲגָלָה חֲדָשָׁה מִבֵּית אֲבִינָדָב וְעֻזָּא וְאַחְיוֹ
8 נֹהֲגִים בָּעֲגָלָה׃ וְדָוִיד וְכָל־יִשְׂרָאֵל מְשַׂחֲקִים לִפְנֵי הָאֱלֹהִים בְּכָל־
9 עֹז וּבְשִׁירִים וּבְכִנֹּרוֹת וּבִנְבָלִים וּבְתֻפִּים וּבִמְצִלְתַּיִם וּבַחֲצֹצְרוֹת׃ וַיָּבֹאוּ
עַד־גֹּרֶן כִּידֹן וַיִּשְׁלַח עֻזָּא אֶת־יָדוֹ לֶאֱחֹז אֶת־הָאָרוֹן כִּי שָׁמְטוּ הַבָּקָר׃
י וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּעֻזָּא וַיַּכֵּהוּ עַל אֲשֶׁר־שָׁלַח יָדוֹ עַל־הָאָרוֹן וַיָּמָת שָׁם
11 לִפְנֵי אֱלֹהִים׃ וַיִּחַר לְדָוִיד כִּי־פָרַץ יְהוָה פֶּרֶץ בְּעֻזָּא וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם
12 הַהוּא פֶּרֶץ עֻזָּא עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַיִּירָא דָוִיד אֶת־הָאֱלֹהִים בַּיּוֹם
13 הַהוּא לֵאמֹר הֵיךְ אָבִיא אֵלַי אֵת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים׃ וְלֹא־הֵסִיר דָּוִיד
אֶת־הָאָרוֹן אֵלָיו אֶל־עִיר דָּוִיד וַיַּטֵּהוּ אֶל־בֵּית־עֹבֵד אֱדֹם הַגִּתִּי׃
14 וַיֵּשֶׁב אֲרוֹן הָאֱלֹהִים עִם־בֵּית עֹבֵד־אֱדֹם בְּבֵיתוֹ שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים וַיְבָרֶךְ
יְהוָה אֶת־בֵּית עֹבֵד־אֱדֹם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ׃

יד CAP. XIV. יד

א וַיִּשְׁלַח חִירָם מֶלֶךְ־צֹר מַלְאָכִים אֶל־דָּוִיד וַעֲצֵי אֲרָזִים וְחָרָשֵׁי קִיר
2 וְחָרָשֵׁי עֵצִים לִבְנוֹת לוֹ בָּיִת׃ וַיֵּדַע דָּוִיד כִּי־הֱכִינוֹ יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־
3 יִשְׂרָאֵל כִּי־נִשֵּׂאת לְמַעְלָה מַלְכוּתוֹ בַּעֲבוּר עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּקַּח דָּוִיד
4 עוֹד נָשִׁים בִּירוּשָׁלִָם וַיּוֹלֶד דָּוִיד עוֹד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וְאֵלֶּה שְׁמוֹת
ה הַיְלוּדִים אֲשֶׁר הָיוּ־לוֹ בִּירוּשָׁלִָם שַׁמּוּעַ וְשׁוֹבָב נָתָן וּשְׁלֹמֹה׃ וְיִבְחָר
6 7 וֶאֱלִישׁוּעַ וְאֶלְפָּלֶט׃ וְנֹגַהּ וְנֶפֶג וְיָפִיעַ׃ וֶאֱלִישָׁמָע וּבְעֶלְיָדָע וֶאֱלִיפָלֶט׃
8 וַיִּשְׁמְעוּ פְלִשְׁתִּים כִּי־נִמְשַׁח דָּוִיד לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ כָל־
9 פְּלִשְׁתִּים לְבַקֵּשׁ אֶת־דָּוִיד וַיִּשְׁמַע דָּוִיד וַיֵּצֵא לִפְנֵיהֶם׃ וּפְלִשְׁתִּים
י בָּאוּ וַיִּפְשְׁטוּ בְּעֵמֶק רְפָאִים׃ וַיִּשְׁאַל דָּוִיד בֵּאלֹהִים לֵאמֹר הַאֶעֱלֶה
11 עַל־פְּלִשְׁתִּיִּים וּנְתַתָּם בְּיָדִי וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה עֲלֵה וּנְתַתִּים בְּיָדֶךָ׃ וַיַּעֲלוּ
בְּבַעַל־פְּרָצִים וַיַּכֵּם שָׁם דָּוִיד וַיֹּאמֶר דָּוִיד פָּרַץ הָאֱלֹהִים אֶת־אוֹיְבַי
בְּיָדִי כְּפֶרֶץ מָיִם עַל־כֵּן קָרְאוּ שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא בַּעַל פְּרָצִים׃
12 13 וַיַּעַזְבוּ־שָׁם אֶת־אֱלֹהֵיהֶם וַיֹּאמֶר דָּוִיד וַיִּשָּׂרְפוּ בָּאֵשׁ׃ וַיֹּסִיפוּ עוֹד

XIII. v. 6. נ"א שָׁם XIV. v. 1. חִירָ' — חוּ' ק' v. 10. 'תִּיִּים — 'תִּים ק'

reliquos in universas regiones Israël, et ad sacerdotes, et Levitas, qui habitant in suburbanis urbium, ut congregentur ad nos;

3. et reducamus arcam Dei nostri ad nos; non enim requisivimus eam in diebus Saul.

4. Et respondit universa multitudo, ut ita fieret; placuerat enim sermo omni populo.

5. Congregavit * ergo David cunctum Israël a Sihor Aegypti, usque dum ingrediaris Emath †, ut adduceret arcam Dei de Cariathiarim.
* c. 15, 3. 2 Reg. 6, 1. 2. † 2 Reg. 6, 2.

6. Et ascendit David, et omnis vir Israël ad collem Cariathiarim, qui est in Iuda, ut afferret inde arcam * Domini Dei sedentis super Cherubim, ubi invocatum est nomen eius.
* 1 Reg. 4, 4. 4 Reg. 19, 15.

7. Imposueruntque arcam Dei super plaustrum novum, de domo Abinadab; Oza autem, et frater eius minabant plaustrum.

8. Porro David, et universus Israël ludebant coram Deo omni virtute in canticis, et in citharis, et psalteriis, et tympanis, et cymbalis, et tubis.

9. Cum autem pervenissent ad aream Chidon, tetendit Oza manum suam, ut sustentaret arcam; bos quippe lasciviens paululum inclinaverat eam.

10. Iratus est itaque Dominus contra Ozam, et percussit eum, eo quod tetigisset arcam; et mortuus est ibi coram Domino.

11. Contristatusque est David, eo quod divisisset Dominus Ozam; vocavitque locum illum: Divisio Ozae, usque in praesentem diem.

12. Et timuit Deum tunc temporis, dicens: Quomodo possum ad me introducere arcam Dei?

13. Et ob hanc causam non adduxit eam ad se, hoc est, in civitatem David*, sed avertit in domum Obededom Gethaei. * 2 Reg. 6, 10.

14. Mansit ergo arca Dei in domo Obededom tribus mensibus; et benedixit Dominus domui eius, et omnibus, quae habebat.

Cap. XIV.

Quaedam Davidis facta recoluntur.

1. Misit quoque * Hiram rex Tyri nuntios ad David, et ligna cedrina, et artifices parietum lignorumque; ut aedificarent ei domum.
* v. 1 — 7. conf. 2 Reg. 5, 11 — 16. 2 Paral. 2, 3.

2. Cognovitque David, quod confirmasset eum Dominus in regem super Israël, et sublevatum esset regnum suum super populum eius Israël.

3. Accepit quoque David alias uxores in Ierusalem; genuitque filios, et filias.

4. Et haec nomina eorum, qui nati sunt ei in Ierusalem: Samua, et Sobad * Nathan, et Salomon,
* Luc. 3, 31.

5. Iebahar, et Elisua, et Eliphalet,

6. Noga quoque, et Napheg, et Iaphia,

7. Elisama et Baaliada, et Eliphalet.

8. * Audientes autem Philisthiim, eo quod unctus esset David in regem super universum Israël, ascenderunt omnes, ut quaererent eum; quod cum audisset David egressus est obviam eis.
* v. 8 — 17. conf. 2 Reg. 5, 17 — 25.

9. Porro Philisthiim venientes, diffusi sunt in valle Raphaim.

10. Consuluitque David Dominum, dicens: Si ascendam ad Philisthaeos, et si trades eos in manu mea? Et dixit ei Dominus: Ascende, et tradam eos in manu tua.

11. Cumque illi ascendissent * in Baalpharasim, percussit eos ibi David, et dixit: Divisit Deus inimicos meos per manum meam, sicut dividuntur aquae; et idcirco vocatum est nomen illius loci Baalpharasim.
* Ies. 28, 21.

12. Dereliqueruntque ibi Deos suos *, quos David iussit exuri.
* Deut. 7, 5. 25.

13. Alia etiam vice Philisthiim irruerunt *, et diffusi sunt in valle.
* v. 9. c. 11, 15.

14. Consuluitque rursum David Deum, et dixit ei Deus: Non ascendas post eos, recede ab eis, et venies contra illos ex adverso pyrorum.

15. Cumque audieris sonitum gradientis in cacumine pyrorum, tunc egredieris ad bellum. Egressus est enim Deus ante te, ut percutiat castra Philisthiim.

16. Fecit ergo David sicut praeceperat ei Deus, et percussit castra Philisthinorum, de Gabaon usque Gazera.

17. Divulgatumque est nomen David in universis regionibus, et Dominus dedit pavorem eius super omnes gentes.

CAP. XV.

Quomodo arca e domo Obededom fuerit reportata.

1. Fecit quoque sibi domos * in civitate David; et aedificavit locum arcae Dei, tetenditque † ei tabernaculum. * v. 1 — 10. cf. 2 Reg. 6, 12—15. † c. 16, 1.

2. Tunc dixit David: Illicitum est, ut a quocumque portetur arca Dei, nisi a Levitis, quos elegit Dominus ad portandum eam, et ad ministrandum sibi usque in aeternum.

3. Congregavitque * universum Israël in Ierusalem, ut afferretur arca Dei in locum suum, quem praeparaverat ei. * c. 13, 5.

4. Necnon et filios Aaron, et Levitas.

5. De filiis Caath Uriel princeps fuit, et fratres eius centum viginti.

6. De filiis Merari Asaia princeps; et fratres eius ducenti viginti.

7. De filiis Gersom Ioël princeps; et fratres eius centum triginta.

8. De filiis Elisaphan Semeias princeps; et fratres eius ducenti.

9. De filiis Hebron Eliel princeps; et fratres eius octoginta.

10. De filiis Oziel Aminadab princeps; et fratres eius centum duodecim.

11. Vocavitque David * Sadoc, et Abiathar sacerdotes, et Levitas, Uriel, Asaiam, Ioël, Semeiam, Eliel, et Aminadab; * 2 Reg. 15, 29.

12. et dixit ad eos: Vos, qui estis principes familiarum leviticarum, sanctificamini cum fratribus vestris, et afferte arcam Domini Dei Israël ad locum, qui ei praeparatus est;

13. * ne, ut a principio, quia non eratis praesentes, percussit nos Dominus, sic et nunc fiat, illicitum quid nobis agentibus. * c. 13, 10.

14. Sanctificati sunt ergo sacerdotes, et Levitae, ut portarent arcam Domini Dei Israël.

15. * Et tulerunt filii Levi arcam Dei, sicut praeceperat Moyses iuxta verbum Domini, humeris suis, in vectibus. * Exod. 25, 14. Num. 4, 15.

16. Dixitque David principibus Levitarum, ut constituerent de fratribus suis cantores in organis musicorum, nablis videlicet, et lyris, et cymbalis, ut resonaret in excelsis sonitus laetitiae.

17. Constitueruntque Levitas: Heman filium Ioël, et de fratribus eius * Asaph filium Barachiae; de filiis vero Merari, fratribus eorum, Ethan filium Casaiae. * v. 19.

18. Et cum eis fratres eorum: in secundo ordine, Zachariam, et Ben, et Iaziel, et Semiramoth, et Iahiel, et Ani, et Eliab, et Banaiam, et Maasiam, et Mathathiam, et Eliphalu, et Maceniam, et Obededom, et Iehiel, ianitores.

19. Porro cantores *, Heman, Asaph, et Ethan; in cymbalis aeneis concrepantes. * c. 6, 39. 44.

20. Zacharias autem, et Oziel, et Semiramoth, et Iahiel, et Ani, et Eliab, et Maasias, et Banaias, in nablis arcana cantabant.

21. Porro Mathathias, et Eliphalu, et Macenias, et Obededom, et Iehiel,

14 פְּלִשְׁתִּים וַיִּפְשְׁטוּ בָּעֵמֶק׃ וַיִּשְׁאַל עוֹד דָּוִיד בֵּאלֹהִים וַיֹּאמֶר לוֹ
הָאֱלֹהִים לֹא תַעֲלֶה אַחֲרֵיהֶם הָסֵב מֵעֲלֵיהֶם וּבָאתָ לָהֶם מִמּוּל
טו הַבְּכָאִים׃ וִיהִי כְּשָׁמְעֲךָ אֶת־קוֹל הַצְּעָדָה בְּרָאשֵׁי הַבְּכָאִים אָז תֵּצֵא
בַמִּלְחָמָה כִּי־יָצָא הָאֱלֹהִים לְפָנֶיךָ לְהַכּוֹת אֶת־מַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים׃
16 וַיַּעַשׂ דָּוִיד כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ הָאֱלֹהִים וַיַּכּוּ אֶת־מַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים מִגִּבְעוֹן
17 וְעַד־גָּזְרָה׃ וַיֵּצֵא שֵׁם־דָּוִיד בְּכָל־הָאֲרָצוֹת וַיהוָה נָתַן אֶת־פַּחְדּוֹ עַל־
כָּל־הַגּוֹיִם׃

טו Cap. XV. טו

א וַיַּעַשׂ־לוֹ בָתִּים בְּעִיר דָּוִיד וַיָּכֶן מָקוֹם לַאֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיֶּט־לוֹ אֹהֶל׃
2 אָז אָמַר דָּוִיד לֹא לָשֵׂאת אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים כִּי אִם־הַלְוִיִּם כִּי־בָם
3 בָּחַר יְהוָה לָשֵׂאת אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וּלְשָׁרְתוֹ עַד־עוֹלָם׃ וַיַּקְהֵל
דָּוִיד אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְרוּשָׁלִָם לְהַעֲלוֹת אֶת־אֲרוֹן יְהוָה אֶל־מְקוֹמוֹ
4 ה אֲשֶׁר־הֵכִין לוֹ׃ וַיֶּאֱסֹף דָּוִיד אֶת־בְּנֵי אַהֲרֹן וְאֶת־הַלְוִיִּם׃ לִבְנֵי
6 קְהָת אוּרִיאֵל הַשָּׂר וְאֶחָיו מֵאָה וְעֶשְׂרִים׃ לִבְנֵי מְרָרִי עֲשָׂיָה הַשָּׂר
7 וְאֶחָיו מָאתַיִם וְעֶשְׂרִים׃ לִבְנֵי גֵרְשׁוֹם יוֹאֵל הַשָּׂר וְאֶחָיו מֵאָה
8 9 וּשְׁלֹשִׁים׃ לִבְנֵי אֱלִיצָפָן שְׁמַעְיָה הַשָּׂר וְאֶחָיו מָאתָיִם׃ לִבְנֵי
י חֶבְרוֹן אֱלִיאֵל הַשָּׂר וְאֶחָיו שְׁמוֹנִים׃ לִבְנֵי עֻזִּיאֵל עַמִּינָדָב הַשָּׂר
11 וְאֶחָיו מֵאָה וּשְׁנֵים עָשָׂר׃ וַיִּקְרָא דָוִיד לְצָדוֹק וּלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֲנִים
12 וְלַלְוִיִּם לְאוּרִיאֵל עֲשָׂיָה וְיוֹאֵל שְׁמַעְיָה וֶאֱלִיאֵל וְעַמִּינָדָב׃ וַיֹּאמֶר
לָהֶם אַתֶּם רָאשֵׁי הָאָבוֹת לַלְוִיִּם הִתְקַדְּשׁוּ אַתֶּם וַאֲחֵיכֶם וְהַעֲלִיתֶם
13 אֵת אֲרוֹן יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הֲכִינוֹתִי לוֹ׃ כִּי לְמַבָּרִאשׁוֹנָה
14 לֹא אַתֶּם פָּרַץ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בָּנוּ כִּי־לֹא דְרַשְׁנֻהוּ כַּמִּשְׁפָּט׃ וַיִּתְקַדְּשׁוּ
טו הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְהַעֲלוֹת אֶת־אֲרוֹן יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׂאוּ בְנֵי־
הַלְוִיִּם אֵת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה כִּדְבַר יְהוָה בִּכְתֵפָם
16 בַּמֹּטוֹת עֲלֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְשָׂרֵי הַלְוִיִּם לְהַעֲמִיד אֶת־אֲחֵיהֶם
הַמְשֹׁרְרִים בִּכְלֵי־שִׁיר נְבָלִים וְכִנֹּרוֹת וּמְצִלְתָּיִם מַשְׁמִיעִים לְהָרִים־
17 בְּקוֹל לְשִׂמְחָה׃ וַיַּעֲמִידוּ הַלְוִיִּם אֵת הֵימָן בֶּן־יוֹאֵל וּמִן־אֶחָיו
18 אָסָף בֶּן־בֶּרֶכְיָהוּ וּמִן־בְּנֵי מְרָרִי אֲחֵיהֶם אֵיתָן בֶּן־קוּשָׁיָהוּ׃ וְעִמָּהֶם
אֲחֵיהֶם הַמִּשְׁנִים זְכַרְיָהוּ בֵּן וְיַעֲזִיאֵל וּשְׁמִירָמוֹת וִיחִיאֵל וְעֻנִּי אֱלִיאָב
וּבְנָיָהוּ וּמַעֲשֵׂיָהוּ וּמַתִּתְיָהוּ וֶאֱלִיפְלֵהוּ וּמִקְנֵיָהוּ וְעֹבֵד אֱדֹם וִיעִיאֵל
19 הַשֹּׁעֲרִים׃ וְהַמְשֹׁרְרִים הֵימָן אָסָף וְאֵיתָן בִּמְצִלְתַּיִם נְחֹשֶׁת לְהַשְׁמִיעַ׃
כ וּזְכַרְיָה וַעֲזִיאֵל וּשְׁמִירָמוֹת וִיחִיאֵל וְעֻנִּי וֶאֱלִיאָב וּמַעֲשֵׂיָהוּ וּבְנָיָהוּ
21 בִּנְבָלִים עַל־עֲלָמוֹת׃ וּמַתִּתְיָהוּ וֶאֱלִיפְלֵהוּ וּמִקְנֵיָהוּ וְעֹבֵד אֱדֹם וִיעִיאֵל

22 וַעֲזַזְיָהוּ בְּכִנֹּרוֹת עַל־הַשְּׁמִינִית לְנַצֵּחַ׃ וּכְנַנְיָהוּ שַׂר־הַלְוִיִּם בְּמַשָּׂא
23 24 יָסֹר בַּמַּשָּׂא כִּי מֵבִין הוּא׃ וּבֶרֶכְיָה וְאֶלְקָנָה שֹׁעֲרִים לָאָרוֹן׃ וּשְׁבַנְיָהוּ
וְיוֹשָׁפָט וּנְתַנְאֵל וַעֲמָשַׂי וּזְכַרְיָהוּ וּבְנָיָהוּ וֶאֱלִיעֶזֶר הַכֹּהֲנִים מַחְצְצְרִים
בַּחֲצֹצְרוֹת לִפְנֵי אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וְעֹבֵד אֱדֹם וִיחִיָּה שֹׁעֲרִים לָאָרוֹן׃
כה וַיְהִי דָוִיד וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים הַהֹלְכִים לְהַעֲלוֹת אֶת־אֲרוֹן
26 בְּרִית־יְהוָה מִן־בֵּית עֹבֵד־אֱדֹם בְּשִׂמְחָה׃ וַיְהִי בֶּעְזֹר הָאֱלֹהִים
אֶת־הַלְוִיִּם נֹשְׂאֵי אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה וַיִּזְבְּחוּ שִׁבְעָה־פָרִים וְשִׁבְעָה
27 אֵילִים׃ וְדָוִיד מְכֻרְבָּל ׀ בִּמְעִיל בּוּץ וְכָל־הַלְוִיִּם הַנֹּשְׂאִים אֶת־הָאָרוֹן
וְהַמְשֹׁרְרִים וּכְנַנְיָה הַשַּׂר הַמַּשָּׂא הַמְשֹׁרְרִים וְעַל־דָּוִיד אֵפוֹד בָּד׃
28 וְכָל־יִשְׂרָאֵל מַעֲלִים אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה בִּתְרוּעָה וּבְקוֹל שׁוֹפָר
29 וּבַחֲצֹצְרוֹת וּבִמְצִלְתָּיִם מַשְׁמִעִים בִּנְבָלִים וְכִנֹּרוֹת׃ וַיְהִי אֲרוֹן בְּרִית־
יְהוָה בָּא עַד־עִיר דָּוִיד וּמִיכַל בַּת־שָׁאוּל נִשְׁקְפָה ׀ בְּעַד הַחַלּוֹן וַתֵּרֶא
אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּוִיד מְרַקֵּד וּמְשַׂחֵק וַתִּבֶז לוֹ בְּלִבָּהּ׃

CAP. XVI. יו

א וַיָּבִיאוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיַּצִּיגוּ אֹתוֹ בְּתוֹךְ הָאֹהֶל אֲשֶׁר נָטָה־לוֹ
2 דָּוִיד וַיַּקְרִיבוּ עֹלוֹת וּשְׁלָמִים לִפְנֵי הָאֱלֹהִים׃ וַיְכַל דָּוִיד מֵהַעֲלוֹת
3 הָעֹלָה וְהַשְּׁלָמִים וַיְבָרֶךְ אֶת־הָעָם בְּשֵׁם יְהוָה׃ וַיְחַלֵּק לְכָל־אִישׁ
4 יִשְׂרָאֵל מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה לְאִישׁ כִּכַּר־לֶחֶם וְאֶשְׁפָּר וַאֲשִׁישָׁה׃ וַיִּתֵּן
לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה מִן־הַלְוִיִּם מְשָׁרְתִים וּלְהַזְכִּיר וּלְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל
ה לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ אָסָף הָרֹאשׁ וּמִשְׁנֵהוּ זְכַרְיָה יְעִיאֵל וּשְׁמִירָמוֹת
וִיחִיאֵל וּמַתִּתְיָה וֶאֱלִיאָב וּבְנָיָהוּ וְעֹבֵד אֱדֹם וִיעִיאֵל בִּכְלֵי נְבָלִים
6 וּבְכִנֹּרוֹת וְאָסָף בַּמְצִלְתַּיִם מַשְׁמִיעַ׃ וּבְנָיָהוּ וְיַחֲזִיאֵל הַכֹּהֲנִים בַּחֲצֹצְרוֹת
7 תָּמִיד לִפְנֵי אֲרוֹן בְּרִית־הָאֱלֹהִים׃ בַּיּוֹם הַהוּא אָז נָתַן דָּוִיד בָּרֹאשׁ
לְהֹדוֹת לַיהוָה בְּיַד־אָסָף וְאֶחָיו׃

8 הוֹדוּ לַיהוָה קִרְאוּ בִשְׁמוֹ
הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילֹתָיו׃
9 שִׁירוּ לוֹ זַמְּרוּ־לוֹ
שִׂיחוּ בְּכָל־נִפְלְאֹתָיו׃
י הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ
יִשְׂמַח לֵב מְבַקְשֵׁי יְהוָה׃
11 דִּרְשׁוּ יְהוָה וְעֻזּוֹ
בַּקְּשׁוּ פָנָיו תָּמִיד׃
12 זִכְרוּ נִפְלְאֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה
מֹפְתָיו וּמִשְׁפְּטֵי־פִיהוּ׃
13 זֶרַע יִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ
בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו׃
14 הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
בְּכָל־הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו׃

XV. v. 22. נ״א יָשֹׂר v. 24. מַחְצְצְרִים — מַחְצְרִים ק׳ v. 27. הש׳ בפתח
XVI. v. 10. נ״א לְּ

et Ozaziu, in citharis pro octava canebant epinicion.

22. Chonenias autem princeps Levitarum, prophetiae praeerat, ad praecinendam melodiam; erat quippe valde sapiens.

23. Et Barachias et Elcana, ianitores arcae.

24. Porro Sebenias, et Iosaphat, et Nathanaël, et Amasai, et Zacharias, et Banaias, et Eliezer sacerdotes, clangebant tubis coram arca Dei; et Obededom, et Iehias erant ianitores arcae.

25. * Igitur David et omnes maiores natu Israël, et tribuni ierunt ad deportandam arcam foederis Domini de domo Obededom cum laetitia.
* 2 Reg. 6, 12.

26. Cumque adiuvisset Deus Levitas, qui portabant arcam foederis Domini, immolabantur septem tauri, et septem arietes.

27. Porro David erat indutus stola byssina, et universi Levitae, qui portabant arcam, cantoresque et Chonenias princeps prophetiae inter cantores; David autem etiam indutus erat ephod lineo.

28. Universusque Israël deducebant arcam foederis Domini in iubilo, et sonitu buccinae, et tubis, et cymbalis, et nablis, et citharis concrepantes.

29. Cumque pervenisset arca foederis * Domini usque ad civitatem David, Michol filia Saul prospiciens per fenestram, vidit regem David saltantem atque ludentem, et despexit eum in corde suo,
* 2 Reg. 5, 16. 21.

Cap. XVI.

Arca in novo tabernaculo reposita decantantur psalmi 95. et 104.

1. Attulerunt * igitur arcam Dei, et constituerunt eam in medio tabernaculi, quod tetenderat ei David; et obtulerunt holocausta, et pacifica coram Deo.
* v. 1 — 3. conf. 2 Reg. 6, 17 — 19.

2. Cumque complesset David offerens holocausta, et pacifica*, benedixit populo in nomine Domini.
* Num. 6, 23. 24.

3. Et divisit universis per singulos, a viro usque ad mulierem, tortam panis, et partem assae carnis bubalae, et frixam oleo similam.

4. Constituitque coram arca Domini de Levitis, qui ministrarent, et recordarentur operum eius, et glorificarent atque laudarent Dominum Deum Israël;

5. Asaph principem; et secundum eius Zachariam. Porro Iahiel; et Semiramoth, et Iehiel, et Mathathiam, et Eliab, et Banaiam, et Obededom; Iehiel super organa psalterii, et lyras; Asaph autem, ut cymbalis personaret;

6. Banaiam vero et Iaziel sacerdotes canere tuba iugiter coram arca foederis Domini

7. In illo die fecit David principem ad confitendum Domino Asaph, et fratres eius.

8. * Confitemini Domino, et invocate nomen eius; notas facite in populis adinventiones eius.
* v. 8 — 22. conf. Ps. 104, 1 — 15.

9. Cantate ei, et psallite ei; et narrate omnia mirabilia eius.

10. Laudate nomen sanctum eius*; laetetur cor quaerentium Dominum.
* Ps. 68, 33.

11. Quaerite Dominum, et virtutem eius; quaerite faciem eius semper.

12. Recordamini mirabilium eius, quae fecit; signorum illius, et iudiciorum oris eius.

13. Semen Israël servi eius; filii Iacob electi eius.

14. Ipse Dominus Deus noster; in universa terra iudicia eius.

15. Recordamini in sempiternum pacti eius; sermonis, quem praecepit in mille generationes.

16. Quem pepigit * cum Abraham; et iuramenti illius cum Isaac.
* Luc. 1, 73.

17. Et constituit illud Iacob in praeceptum; et Israël in pactum sempiternum,

18. dicens: Tibi dabo terram Chanaan, funiculum haereditatis vestrae.

19. Cum essent pauci numero, parvi et coloni eius.

20. Et transierunt * de gente in gentem, et de regno ad populum alterum. * Gen. 12, 1.

21. Non dimisit quemquam calumniari eos; sed increpavit * pro eis reges. * Gen. 12, 17.

22. * Nolite tangere christos meos; et in Prophetis meis nolite malignari.
* Ps. 104, 15.

23. Cantate Domino omnis terra; annuntiate ex die in die salutare eius.
* v. 25 — 33. conf. Ps. 95, 1 — 13.

24. Narrate in gentibus gloriam eius; in cunctis populis mirabilia eius.

25. Quia magnus Dominus, et laudabilis nimis; et horribilis super omnes Deos.

26. Omnes enim dii populorum, idola; Dominus autem coelos fecit.
27. Confessio et magnificentia coram eo; fortitudo et gaudium in loco eius.

28. Afferte * Domino, familiae populorum; afferte Domino gloriam et imperium. * Ps. 28, 1. 2

29. Date Domino gloriam, nomini eius, levate sacrificium, et venite in conspectu eius; et adorate Dominum in decore sancto.

30. Commoveatur a facie eius omnis terra *; ipse enim fundavit orbem immobilem. * Ps. 88, 12.

31. Laetentur coeli, et exultet terra; et dicant in nationibus, Dominus regnavit.

32. Tonet mare, et plenitudo eius; exultent agri, et omnia, quae in eis sunt.

33. Tunc laudabunt ligna saltus coram Domino, quia venit iudicare terram.

34. Confitemini Domino, quoniam bonus; quoniam in aeternum misericordia eius.

35. Et dicite *: Salva nos Deus salvator noster; et congrega nos, et erue de gentibus; ut confiteamur nomini sancto tuo, et exultemus in carminibus tuis. * Ps. 78, 9.

36. Benedictus Dominus Deus Israël ab aeterno usque in aeternum *; et dicat omnis populus, Amen, et hymnum Domino.
* Ps. 40, 14. 71, 18.

37. Reliquit itaque ibi coram arca foederis Domini Asaph et fratres eius, ut ministrarent in conspectu arcae iugiter per singulos dies, et vices suas.

38. Porro Obededom, et fratres eius sexaginta octo; et Obededom filium Idithun, et Hosa constituit ianitores.

39. Sadoc autem sacerdotem, et fratres eius sacerdotes, coram tabernaculo Domini in excelso *, quod erat in Gabaon, * c. 21, 29.

40. ut offerrent holocausta Domino super altare holocaustomatis * iugiter, mane et vespere iuxta omnia, quae scripta sunt in lege Domini, quam praecepit Israëli.
* Exod. 29, 38. 39.

41. Et post eum Heman, et Idithun, et reliquos electos, unumquemque vocabulo suo ad confitendum Domino: Quoniam in aeternum misericordia eius.

42. Heman quoque, et Idithun ca-

טו זִכְרוּ לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ
דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר׃
16 אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם
וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִצְחָק׃
17 וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק
לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם׃
18 לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶרֶץ־כְּנָעַן
חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם׃
19 בִּהְיוֹתְכֶם מְתֵי מִסְפָּר
כִּמְעַט וְגָרִים בָּהּ׃
כ וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי
וּמִמַּמְלָכָה אֶל־עַם אַחֵר׃
21 לֹא־הִנִּיחַ לְאִישׁ לְעָשְׁקָם
וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים׃
22 אַל־תִּגְּעוּ בִּמְשִׁיחָי
וּבִנְבִיאַי אַל־תָּרֵעוּ׃
23 שִׁירוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ
בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם־אֶל־יוֹם יְשׁוּעָתוֹ׃
24 סַפְּרוּ בַגּוֹיִם אֶת־כְּבוֹדוֹ
בְּכָל־הָעַמִּים נִפְלְאֹתָיו׃
כה כִּי גָדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד
וְנוֹרָא הוּא עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃
26 כִּי כָּל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים
וַיהוָה שָׁמַיִם עָשָׂה׃
27 הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו
עֹז וְחֶדְוָה בִּמְקֹמוֹ׃
28 הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים
הָבוּ לַיהוָה כָּבוֹד וָעֹז׃
29 הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ
שְׂאוּ מִנְחָה וּבֹאוּ לְפָנָיו
הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ׃
ל חִילוּ מִלְּפָנָיו כָּל־הָאָרֶץ
אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט׃
31 יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ
וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם יְהוָה מָלָךְ׃
32 יִרְעַם הַיָּם וּמְלוֹאוֹ
יַעֲלֹץ הַשָּׂדֶה וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ׃
33 אָז יְרַנְּנוּ עֲצֵי הַיָּעַר מִלִּפְנֵי יְהוָה
כִּי־בָא לִשְׁפּוֹט אֶת־הָאָרֶץ׃
34 הוֹדוּ לַיהוָה כִּי טוֹב
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
לה וְאִמְרוּ הוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ
וְקַבְּצֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם
לְהֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ
לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ׃

36 בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם וְעַד־הָעֹלָם וַיֹּאמְרוּ כָל־הָעָם
37 אָמֵן וְהַלֵּל לַיהוָה׃ וַיַּעֲזָב־שָׁם לִפְנֵי אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה לְאָסָף וּלְאֶחָיו
38 לְשָׁרֵת לִפְנֵי הָאָרוֹן תָּמִיד לִדְבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ׃ וְעֹבֵד אֱדֹם וַאֲחֵיהֶם
39 שִׁשִּׁים וּשְׁמוֹנָה וְעֹבֵד אֱדֹם בֶּן־יְדִיתוּן וְחֹסָה לְשֹׁעֲרִים׃ וְאֵת ׀ צָדוֹק
מ הַכֹּהֵן וְאֶחָיו הַכֹּהֲנִים לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה בַּבָּמָה אֲשֶׁר בְּגִבְעוֹן׃ לְהַעֲלוֹת
עֹלוֹת לַיהוָה עַל־מִזְבַּח הָעֹלָה תָּמִיד לַבֹּקֶר וְלָעָרֶב וּלְכָל־הַכָּתוּב
41 בְּתוֹרַת יְהוָה אֲשֶׁר צִוָּה עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וְעִמָּהֶם הֵימָן וִידוּתוּן וּשְׁאָר
42 הַבְּרוּרִים אֲשֶׁר נִקְּבוּ בְּשֵׁמוֹת לְהֹדוֹת לַיהוָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ וְעִמָּהֶם

XVI. v. 18. 22. קמץ בז״ק   v. 38. נ״א יְדוּתוּן ק׳

הֵימָן וִידוּתוּן חֲצֹצְרוֹת וּמְצִלְתַּיִם לְמַשְׁמִיעִים וּכְלֵי שִׁיר הָאֱלֹהִים
43 וּבְנֵי יְדוּתוּן לַשָּׁעַר׃ וַיֵּלְכוּ כָל־הָעָם אִישׁ לְבֵיתוֹ וַיִּסֹּב דָּוִיד לְבָרֵךְ
אֶת־בֵּיתוֹ׃

CAP. XVII. יז

יז

א וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יָשַׁב דָּוִיד בְּבֵיתוֹ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־נָתָן הַנָּבִיא הִנֵּה אָנֹכִי
2 יוֹשֵׁב בְּבֵית הָאֲרָזִים וַאֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה תַּחַת יְרִיעוֹת׃ וַיֹּאמֶר נָתָן
3 אֶל־דָּוִיד כֹּל אֲשֶׁר בִּלְבָבְךָ עֲשֵׂה כִּי הָאֱלֹהִים עִמָּךְ׃ וַיְהִי בַּלַּיְלָה
4 הַהוּא וַיְהִי דְּבַר אֱלֹהִים אֶל־נָתָן לֵאמֹר׃ לֵךְ וְאָמַרְתָּ אֶל־דָּוִיד עַבְדִּי
ה כֹּה אָמַר יְהוָה לֹא אַתָּה תִּבְנֶה־לִּי הַבַּיִת לָשָׁבֶת׃ כִּי לֹא יָשַׁבְתִּי
בְּבַיִת מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר הֶעֱלֵיתִי אֶת־יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם הַזֶּה וָאֶהְיֶה
6 מֵאֹהֶל אֶל־אֹהֶל וּמִמִּשְׁכָּן׃ בְּכֹל אֲשֶׁר־הִתְהַלַּכְתִּי בְּכָל־יִשְׂרָאֵל הֲדָבָר
דִּבַּרְתִּי אֶת־אַחַד שֹׁפְטֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר צִוִּיתִי לִרְעוֹת אֶת־עַמִּי לֵאמֹר
7 לָמָּה לֹא־בְנִיתֶם לִי בֵּית אֲרָזִים׃ וְעַתָּה כֹּה תֹאמַר לְעַבְדִּי לְדָוִיד כֹּה
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֲנִי לְקַחְתִּיךָ מִן־הַנָּוֶה מִן־אַחֲרֵי הַצֹּאן לִהְיוֹת
8 נָגִיד עַל עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וָאֶהְיֶה עִמְּךָ בְּכֹל אֲשֶׁר הָלַכְתָּ וָאַכְרִית אֶת־כָּל־
9 אוֹיְבֶיךָ מִפָּנֶיךָ וְעָשִׂיתִי לְךָ שֵׁם כְּשֵׁם הַגְּדוֹלִים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ׃ וְשַׂמְתִּי
מָקוֹם לְעַמִּי יִשְׂרָאֵל וּנְטַעְתִּיהוּ וְשָׁכַן תַּחְתָּיו וְלֹא יִרְגַּז עוֹד וְלֹא־יוֹסִיפוּ
י בְנֵי־עַוְלָה לְבַלֹּתוֹ כַּאֲשֶׁר בָּרִאשׁוֹנָה׃ וּלְמִיָּמִים אֲשֶׁר צִוִּיתִי שֹׁפְטִים
עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְהִכְנַעְתִּי אֶת־כָּל־אוֹיְבֶיךָ וָאַגִּד לָךְ וּבַיִת יִבְנֶה־לְּךָ
11 יְהוָה׃ וְהָיָה כִּי־מָלְאוּ יָמֶיךָ לָלֶכֶת עִם־אֲבֹתֶיךָ וַהֲקִימוֹתִי אֶת־זַרְעֲךָ
12 אַחֲרֶיךָ אֲשֶׁר יִהְיֶה מִבָּנֶיךָ וַהֲכִינוֹתִי אֶת־מַלְכוּתוֹ׃ הוּא יִבְנֶה־לִּי
13 בָּיִת וְכֹנַנְתִּי אֶת־כִּסְאוֹ עַד־עוֹלָם׃ אֲנִי אֶהְיֶה־לּוֹ לְאָב וְהוּא יִהְיֶה־לִּי
לְבֵן וְחַסְדִּי לֹא־אָסִיר מֵעִמּוֹ כַּאֲשֶׁר הֲסִירוֹתִי מֵאֲשֶׁר הָיָה לְפָנֶיךָ׃
14 וְהַעֲמַדְתִּיהוּ בְּבֵיתִי וּבְמַלְכוּתִי עַד־הָעוֹלָם וְכִסְאוֹ יִהְיֶה נָכוֹן עַד־עוֹלָם׃
טו כְּכֹל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וּכְכֹל הֶחָזוֹן הַזֶּה כֵּן דִּבֶּר נָתָן אֶל־דָּוִיד׃
16 וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ דָּוִיד וַיֵּשֶׁב לִפְנֵי יְהוָה וַיֹּאמֶר מִי־אֲנִי יְהוָה אֱלֹהִים
17 וּמִי בֵיתִי כִּי הֲבִיאֹתַנִי עַד־הֲלֹם׃ וַתִּקְטַן זֹאת בְּעֵינֶיךָ אֱלֹהִים וַתְּדַבֵּר
עַל־בֵּית־עַבְדְּךָ לְמֵרָחוֹק וּרְאִיתַנִי כְּתוֹר הָאָדָם הַמַּעֲלָה יְהוָה אֱלֹהִים׃
18 מַה־יּוֹסִיף עוֹד דָּוִיד אֵלֶיךָ לְכָבוֹד אֶת־עַבְדֶּךָ וְאַתָּה אֶת־עַבְדְּךָ יָדָעְתָּ׃
19 יְהוָה בַּעֲבוּר עַבְדְּךָ וּכְלִבְּךָ עָשִׂיתָ אֵת כָּל־הַגְּדוּלָּה הַזֹּאת לְהֹדִיעַ אֶת־
כ כָּל־הַגְּדֻלּוֹת׃ יְהוָה אֵין כָּמוֹךָ וְאֵין אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ בְּכֹל אֲשֶׁר־שָׁמַעְנוּ
21 בְּאָזְנֵינוּ׃ וּמִי כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ אֲשֶׁר הָלַךְ הָאֱלֹהִים
לִפְדּוֹת לוֹ עָם לָשׂוּם לְךָ שֵׁם גְּדֻלּוֹת וְנֹרָאוֹת לְגָרֵשׁ מִפְּנֵי עַמְּךָ אֲשֶׁר־

nentes tuba, et quatientes cymbala, et omnia musicorum organa ad canendum Deo; filios autem Idithun fecit esse portarios.

43. Reversusque est omnis populus in domum suam; et David, ut benediceret etiam domui suae.

Cap. XVII.

De templo non a Davide aedificando.

1. Cum autem habitaret David * in domo sua, dixit ad Nathan Prophetam: Ecce! ego habito in domo cedrina; arca autem foederis Domini sub pellibus est.
* v. 1 — 27. conf. 2 Reg. 7, 1 — 28.

2. Et ait Nathan ad David: Omnia, quae in corde tuo sunt, fac; Deus enim tecum est.

3. Igitur nocte illa factus est sermo Dei ad Nathan, dicens:
4. Vade, et loquere David servo meo: Haec dicit Dominus: Non aedificabis tu mihi domum ad habitandum.

5. Neque enim mansi in domo ex eo tempore, quo eduxi Israël, usque ad diem hanc; sed fui semper mutans loca tabernaculi, et in tentorio

6. manens cum omni Israël. Numquid locutus sum saltem uni iudicum Israël, quibus praeceperam, ut pascerent populum meum, et dixi: Quare non aedificastis mihi domum cedrinam?

7. Nunc itaque sic loqueris ad servum meum David: Haec dicit Dominus exercituum: Ego tuli te, cum in pascuis sequereris gregem, ut esses dux populi mei Israël.

8. Et fui tecum, quocumque perrexisti; et interfeci omnes inimicos tuos coram te; fecique tibi nomen quasi unius magnorum, qui celebrantur in terra.

9. Et dedi locum populo meo Israël; plantabitur, et habitabit in eo, et ultra non commovebitur; nec filii iniquitatis atterent eos, sicut a principio,
10. ex diebus, quibus dedi iudices populo meo Israël, et humiliavi universos inimicos tuos. Annuntio ergo tibi, quod aedificaturus sit tibi Dominus domum.
11. Cumque impleveris dies tuos, ut vadas ad patres tuos, suscitabo semen tuum post te, quod erit de filiis tuis; et stabiliam regnum eius.
12. Ipse aedificabit mihi domum, et firmabo solium eius usque in aeternum*. * c. 22, 10. 28, 6.

13. Ego ero ei in patrem, et ipse erit mihi in filium; et misericordiam meam non auferam ab eo, sicut abstuli ab eo, qui ante te fuit.

14. Et statuam eum in domo mea, et in regno meo usque in sempiternum; et thronus eius erit firmissimus in perpetuum.
15. Iuxta omnia verba haec, et iuxta universam visionem istam, sic locutus est Nathan ad David.

16. Cumque venisset rex David, et sedisset coram Domino, dixit *: Quis ego sum Domine Deus, et quae domus mea, ut praestares mihi talia!
* Gen. 32, 10.

17. Sed et hoc parum visum est in conspectu tuo, ideoque locutus es super domum servi tui etiam in futurum; et fecisti me spectabilem super omnes homines Domine Deus.

18. Quid ultra addere potest David, cum ita glorificaveris servum tuum, et cognoveris eum?

19. Domine, propter famulum tuum iuxta cor tuum fecisti omnem magnificentiam hanc, et nota esse voluisti universa magnalia.

20. Domine! non est similis tui; et non est alius Deus absque te, ex omnibus, quos audivimus auribus nostris.

21. Quis enim est alius, ut populus tuus Israël, gens una in terra, ad quam perrexit Deus, ut liberaret, et faceret populum sibi, et magnitudine sua atque terroribus eiiceret nationes a facie eius, quem de Aegypto liberarat?

22. Et posuisti populum tuum Israël tibi in populum usque in aeternum, et tu Domine factus es Deus eius.

23. Nunc igitur, Domine, sermo, quem locutus es famulo tuo, et super domum eius, confirmetur in perpetuum, et fac sicut locutus es.

24. Permaneatque et magnificetur nomen tuum usque in sempiternum; et dicatur: Dominus exercituum Deus Israël, et domus David servi eius permanens coram eo.

25. Tu enim Domine Deus meus revelasti * auriculam servi tui, ut aedificares ei domum; et idcirco invenit servus tuus fiduciam, ut oret coram te. * Ies. 50, 5.

26. Nunc ergo, Domine! tu es Deus; et locutus es ad servum tuum tanta beneficia.

27. Et coepisti benedicere domui servi tui *, ut sit semper coram te; te enim, Domine, benedicente, benedicta erit in perpetuum.

* Ps. 40, 15.

CAP. XVIII.

Victoriae David de Philisthaeis, Moabitis et Syris reportatae memorantur.

1. Factum est autem post haec, ut percuteret David Philisthiim *, et humiliaret eos, et tolleret Geth, et filias eius de manu Philisthiim,

* v. 1 — 17. cf. 2 Reg. 8, 1 — 17. Ps. 59.

2. percuteretque Moab, et fierent Moabitae servi David, offerentes ei munera.

3. Eo tempore percussit David etiam Adarezer regem Soba regionis Hemath, quando perrexit, ut dilataret imperium suum usque ad flumen Euphraten.

4. Cepit ergo David mille quadrigas eius, et septem millia equitum, ac viginti millia virorum peditum, subnervavitque omnes equos curruum, exceptis centum quadrigis, quas reservavit sibi.

5. Supervenit autem et Syrus Damascenus, ut auxilium praeberet Adarezer regi Soba; sed et huius percussit David viginti duo millia virorum.

6. Et posuit milites in Damasco, ut Syria quoque serviret sibi, et offerret munera. Adiuvitque eum Dominus in cunctis, ad quae perrexerat.

7. Tulit quoque David pharetras aureas, quas habuerant servi Adarezer, et attulit eas in Ierusalem.

8. Nec non de Thebath et Chun, urbibus Adarezer, aeris plurimum, de quo fecit Salomon * mare aeneum, et columnas, et vasa aenea.

* 3 Reg. 7, 23.

9. Quod cum audisset Thou rex Hemath, percussisse videlicet David omnem exercitum Adarezer regis Soba,

10. misit Adoram filium suum ad regem David, ut postularet ab eo pacem, et congratularetur ei, quod percussisset et expugnasset Adarezer; adversarius quippe erat Thou Adarezer.

11. Sed et omnia vasa aurea, et argentea, et aenea, consecravit David rex Domino, cum argento et auro, quod tulerat ex universis gentibus, tam de Idumaea, et Moab, et filiis Ammon, quam de Philisthiim et Amalec.

12. Abisai vero filius Sarviae percussit Edom in valle Salinarum, decem et octo millia;

13. et constituit in Edom praesidium, ut serviret Idumaea David; salvavitque Dominus David in cunctis, ad quae perrexerat.

14. Regnavit ergo David super universum Israël, et faciebat iudicium atque iustitiam cuncto populo suo.

15. Porro Ioab filius Sarviae erat super exercitum, et Iosaphat filius Ahilud a commentariis.

16. Sadoc autem filius Achitob *,

פְּדִיתָ מִמִּצְרַיִם גּוֹיִם׃ וַתִּתֵּן אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל ׀ לְךָ לְעָם עַד־עוֹלָם 22
וְאַתָּה יְהוָה הָיִיתָ לָהֶם לֵאלֹהִים׃ וְעַתָּה יְהוָה הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ 23
עַל־עַבְדְּךָ וְעַל־בֵּיתוֹ יֵאָמֵן עַד־עוֹלָם וַעֲשֵׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃ וְיֵאָמֵן 24
וְיִגְדַּל שִׁמְךָ עַד־עוֹלָם לֵאמֹר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֱלֹהִים
לְיִשְׂרָאֵל וּבֵית־דָּוִיד עַבְדְּךָ נָכוֹן לְפָנֶיךָ׃ כִּי ׀ אַתָּה אֱלֹהַי גָּלִיתָ אֶת־ כה
אֹזֶן עַבְדְּךָ לִבְנוֹת לוֹ בָּיִת עַל־כֵּן מָצָא עַבְדְּךָ לְהִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ׃ וְעַתָּה 26
יְהוָה אַתָּה־הוּא הָאֱלֹהִים וַתְּדַבֵּר עַל־עַבְדְּךָ הַטּוֹבָה הַזֹּאת׃ וְעַתָּה 27
הוֹאַלְתָּ לְבָרֵךְ אֶת־בֵּית עַבְדְּךָ לִהְיוֹת לְעוֹלָם לְפָנֶיךָ כִּי־אַתָּה יְהוָה
בֵּרַכְתָּ וּמְבֹרָךְ לְעוֹלָם׃

יח Cap. XVIII. יח

וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיַּךְ דָּוִיד אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיַּכְנִיעֵם וַיִּקַּח אֶת־גַּת וּבְנֹתֶיהָ א
מִיַּד פְּלִשְׁתִּים׃ וַיַּךְ אֶת־מוֹאָב וַיִּהְיוּ מוֹאָב עֲבָדִים לְדָוִיד נֹשְׂאֵי 2
מִנְחָה׃ וַיַּךְ דָּוִיד אֶת־הֲדַדְעֶזֶר מֶלֶךְ־צוֹבָה חֲמָתָה בְּלֶכְתּוֹ לְהַצִּיב 3
יָדוֹ בִּנְהַר פְּרָת׃ וַיִּלְכֹּד דָּוִיד מִמֶּנּוּ אֶלֶף רֶכֶב וְשִׁבְעַת אֲלָפִים פָּרָשִׁים 4
וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ רַגְלִי וַיְעַקֵּר דָּוִיד אֶת־כָּל־הָרֶכֶב וַיּוֹתֵר מִמֶּנּוּ מֵאָה
רָכֶב׃ וַיָּבֹא אֲרַם דַּרְמֶשֶׂק לַעְזוֹר לַהֲדַדְעֶזֶר מֶלֶךְ צוֹבָה וַיַּךְ דָּוִיד ה
בַּאֲרָם עֶשְׂרִים־וּשְׁנַיִם אֶלֶף אִישׁ׃ וַיָּשֶׂם דָּוִיד בַּאֲרַם דַּרְמֶשֶׂק וַיְהִי 6
אֲרָם לְדָוִיד עֲבָדִים נֹשְׂאֵי מִנְחָה וַיּוֹשַׁע יְהוָה לְדָוִיד בְּכֹל אֲשֶׁר הָלָךְ׃
וַיִּקַּח דָּוִיד אֵת שִׁלְטֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר הָיוּ עַל־עַבְדֵי הֲדַדְעָזֶר וַיְבִיאֵם 7
יְרוּשָׁלִָם׃ וּמִטִּבְחַת וּמִכּוּן עָרֵי הֲדַדְעֶזֶר לָקַח דָּוִיד נְחֹשֶׁת רַבָּה מְאֹד 8
בָּהּ ׀ עָשָׂה שְׁלֹמֹה אֶת־יָם הַנְּחֹשֶׁת וְאֶת־הָעַמּוּדִים וְאֵת כְּלֵי הַנְּחֹשֶׁת׃
וַיִּשְׁמַע תֹּעוּ מֶלֶךְ חֲמָת כִּי הִכָּה דָוִיד אֶת־כָּל־חֵיל הֲדַדְעֶזֶר 9
מֶלֶךְ־צוֹבָה׃ וַיִּשְׁלַח אֶת־הֲדוֹרָם־בְּנוֹ אֶל־הַמֶּלֶךְ דָּוִיד לִשְׁאוֹל־לוֹ י
לְשָׁלוֹם וּלְבָרְכוֹ עַל אֲשֶׁר נִלְחַם בַּהֲדַדְעֶזֶר וַיַּכֵּהוּ כִּי־אִישׁ מִלְחֲמוֹת
תֹּעוּ הָיָה הֲדַדְעָזֶר וְכֹל כְּלֵי זָהָב וָכֶסֶף וּנְחֹשֶׁת׃ גַּם־אֹתָם הִקְדִּישׁ 11
הַמֶּלֶךְ דָּוִיד לַיהוָה עִם־הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב אֲשֶׁר נָשָׂא מִכָּל־הַגּוֹיִם מֵאֱדוֹם
וּמִמּוֹאָב וּמִבְּנֵי עַמּוֹן וּמִפְּלִשְׁתִּים וּמֵעֲמָלֵק׃ וְאַבְשַׁי בֶּן־צְרוּיָה הִכָּה 12
אֶת־אֱדוֹם בְּגֵיא הַמֶּלַח שְׁמוֹנָה עָשָׂר אָלֶף׃ וַיָּשֶׂם בֶּאֱדוֹם נְצִיבִים 13
וַיִּהְיוּ כָל־אֱדוֹם עֲבָדִים לְדָוִיד וַיּוֹשַׁע יְהוָה אֶת־דָּוִיד בְּכֹל אֲשֶׁר הָלָךְ׃
וַיִּמְלֹךְ דָּוִיד עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיְהִי עֹשֶׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה לְכָל־עַמּוֹ׃ 14
וְיוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה עַל־הַצָּבָא וִיהוֹשָׁפָט בֶּן־אֲחִילוּד מַזְכִּיר׃ וְצָדוֹק טו 16

XVII. v. 23. פתח בס"פ   XVIII. v. 3. 5. 7. 8. 9. 10. נ"א דְ
v. 10. לִשְׁאוֹל־ — לִשְׁאָל־ ק׳

17 בֶּן־אֲחִיטוּב וַאֲבִימֶלֶךְ בֶּן־אֶבְיָתָר כֹּהֲנִים וְשַׁוְשָׁא סוֹפֵר׃ וּבְנָיָהוּ בֶּן־
יְהוֹיָדָע עַל־הַכְּרֵתִי וְהַפְּלֵתִי וּבְנֵי־דָוִיד הָרִאשֹׁנִים לְיַד הַמֶּלֶךְ׃

CAP. XIX. יט

יט

א 2 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיָּמָת נָחָשׁ מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן וַיִּמְלֹךְ בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ וַיֹּאמֶר
דָּוִיד אֶעֱשֶׂה־חֶסֶד ׀ עִם־חָנוּן בֶּן־נָחָשׁ כִּי־עָשָׂה אָבִיו עִמִּי חֶסֶד וַיִּשְׁלַח
דָּוִיד מַלְאָכִים לְנַחֲמוֹ עַל־אָבִיו וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי דָוִיד אֶל־אֶרֶץ בְּנֵי־עַמּוֹן
3 אֶל־חָנוּן לְנַחֲמוֹ׃ וַיֹּאמְרוּ שָׂרֵי בְנֵי־עַמּוֹן לְחָנוּן הַמְכַבֵּד דָּוִיד אֶת־
אָבִיךָ בְּעֵינֶיךָ כִּי־שָׁלַח לְךָ מְנַחֲמִים הֲלֹא בַּעֲבוּר לַחְקֹר וְלַהֲפֹךְ וּלְרַגֵּל
4 הָאָרֶץ בָּאוּ עֲבָדָיו אֵלֶיךָ׃ וַיִּקַּח חָנוּן אֶת־עַבְדֵי דָוִיד וַיְגַלְּחֵם וַיִּכְרֹת
ה אֶת־מַדְוֵיהֶם בַּחֵצִי עַד־הַמִּפְשָׂעָה וַיְשַׁלְּחֵם׃ וַיֵּלְכוּ וַיַּגִּידוּ לְדָוִיד עַל־
הָאֲנָשִׁים וַיִּשְׁלַח לִקְרָאתָם כִּי־הָיוּ הָאֲנָשִׁים נִכְלָמִים מְאֹד וַיֹּאמֶר
6 הַמֶּלֶךְ שְׁבוּ בִירֵחוֹ עַד אֲשֶׁר־יְצַמַּח זְקַנְכֶם וְשַׁבְתֶּם׃ וַיִּרְאוּ בְּנֵי
עַמּוֹן כִּי הִתְבָּאֲשׁוּ עִם־דָּוִיד וַיִּשְׁלַח חָנוּן וּבְנֵי עַמּוֹן אֶלֶף כִּכַּר־כֶּסֶף
לִשְׂכֹּר לָהֶם מִן־אֲרַם נַהֲרַיִם וּמִן־אֲרַם מַעֲכָה וּמִצּוֹבָה רֶכֶב וּפָרָשִׁים׃
7 וַיִּשְׂכְּרוּ לָהֶם שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף רֶכֶב וְאֶת־מֶלֶךְ מַעֲכָה וְאֶת־עַמּוֹ
וַיָּבֹאוּ וַיַּחֲנוּ לִפְנֵי מֵידְבָא וּבְנֵי עַמּוֹן נֶאֶסְפוּ מֵעָרֵיהֶם וַיָּבֹאוּ לַמִּלְחָמָה׃
8 9 וַיִּשְׁמַע דָּוִיד וַיִּשְׁלַח אֶת־יוֹאָב וְאֵת כָּל־צָבָא הַגִּבּוֹרִים׃ וַיֵּצְאוּ
בְּנֵי עַמּוֹן וַיַּעַרְכוּ מִלְחָמָה פֶּתַח הָעִיר וְהַמְּלָכִים אֲשֶׁר־בָּאוּ לְבַדָּם
י בַּשָּׂדֶה׃ וַיַּרְא יוֹאָב כִּי־הָיְתָה פְנֵי־הַמִּלְחָמָה אֵלָיו פָּנִים וְאָחוֹר
11 וַיִּבְחַר מִכָּל־בָּחוּר בְּיִשְׂרָאֵל וַיַּעֲרֹךְ לִקְרַאת אֲרָם׃ וְאֵת יֶתֶר הָעָם
12 נָתַן בְּיַד אַבְשַׁי אָחִיו וַיַּעַרְכוּ לִקְרַאת בְּנֵי עַמּוֹן׃ וַיֹּאמֶר אִם־תֶּחֱזַק
מִמֶּנִּי אֲרָם וְהָיִיתָ לִּי לִתְשׁוּעָה וְאִם־בְּנֵי עַמּוֹן יֶחֶזְקוּ מִמְּךָ וְהוֹשַׁעְתִּיךָ׃
13 חֲזַק וְנִתְחַזְּקָה בְּעַד־עַמֵּנוּ וּבְעַד עָרֵי אֱלֹהֵינוּ וַיהוָה הַטּוֹב בְּעֵינָיו
14 יַעֲשֶׂה׃ וַיִּגַּשׁ יוֹאָב וְהָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ לִפְנֵי אֲרָם לַמִּלְחָמָה וַיָּנוּסוּ
טו מִפָּנָיו׃ וּבְנֵי עַמּוֹן רָאוּ כִּי־נָס אֲרָם וַיָּנוּסוּ גַם־הֵם מִפְּנֵי אַבְשַׁי אָחִיו
16 וַיָּבֹאוּ הָעִירָה וַיָּבֹא יוֹאָב יְרוּשָׁלִָם׃ וַיַּרְא אֲרָם כִּי נִגְּפוּ לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיִּשְׁלְחוּ מַלְאָכִים וַיּוֹצִיאוּ אֶת־אֲרָם אֲשֶׁר מֵעֵבֶר הַנָּהָר וְשׁוֹפַךְ שַׂר־
17 צְבָא הֲדַדְעֶזֶר לִפְנֵיהֶם׃ וַיֻּגַּד לְדָוִיד וַיֶּאֱסֹף אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבֹר
הַיַּרְדֵּן וַיָּבֹא אֲלֵהֶם וַיַּעֲרֹךְ אֲלֵהֶם וַיַּעֲרֹךְ דָּוִיד לִקְרַאת אֲרָם מִלְחָמָה
18 וַיִּלָּחֲמוּ עִמּוֹ׃ וַיָּנָס אֲרָם מִלִּפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּהֲרֹג דָּוִיד מֵאֲרָם שִׁבְעַת
אֲלָפִים רֶכֶב וְאַרְבָּעִים אֶלֶף אִישׁ רַגְלִי וְאֵת שׁוֹפַךְ שַׂר־הַצָּבָא הֵמִית׃

XIX. v. 16. נ"א ךְ

et Achimelech filius Abiathar, sacerdotes; et Susa, scriba.
* c. 24, 6.

17. Banaias quoque filius Ioiadae super legiones Cerethi, et Phelethi; porro filii David, primi ad manum regis.

Cap. XIX.

Nuntii Davidis ab Ammonitis male tractati.

1. Accidit autem *, ut moreretur Naas rex filiorum Ammon, et regnaret filius eius pro eo.
* v. 1 — 19. conf. 2 Reg. 10, 1 — 19.

2. Dixitque David: Faciam misericordiam cum Hanon filio Naas; praestitit enim mihi pater eius gratiam. Misitque David nuntios ad consolandum eum super morte patris sui. Qui cum pervenissent in terram filiorum Ammon, ut consolarentur Hanon,

3. dixerunt principes filiorum Ammon ad Hanon: Tu forsitan putas, quod David honoris causa in patrem tuum miserit, qui consolentur te; nec animadvertis, quod, ut explorent, et investigent, et scrutentur terram tuam, venerint ad te servi eius.

4. Igitur Hanon pueros David decalcavit, et rasit, et praecidit tunicas eorum a natibus usque ad pedes, et dimisit eos.

5. Qui cum abiissent, et hoc mandassent David, misit in occursum eorum (grandem enim contumeliam sustinuerant) et praecepit, ut manerent in Iericho, donec cresceret barba eorum, et tunc reverterentur.

6. Videntes autem filii Ammon, quod iniuriam fecissent David *, tam Hanon, quam reliquus populus, miserunt mille talenta argenti, ut conducerent sibi de Mesopotamia, et de Syria Maacha, et de Soba, currus et equites. * Gen. 34, 30.

7. Conduxeruntque triginta duo millia curruum, et regem Maacha cum populo eius. Qui cum venissent, castrametati sunt e regione Medaba. Filii quoque Ammon congregati de urbibus suis, venerunt ad bellum.

8. Quod cum audisset David, misit Ioab, et omnem exercitum virorum fortium;

9. egressique filii Ammon, direxerunt aciem iuxta portam civitatis; reges autem, qui ad auxilium eius venerant, separatim in agro steterunt.

10. Igitur Ioab intelligens bellum ex adverso, et post tergum contra se fieri, elegit viros fortissimos de universo Israël, et perrexit contra Syrum.

11. Reliquam autem partem populi dedit sub manu Abisai fratris sui; et perrexerunt contra filios Ammon.

12. Dixitque: Si vicerit me Syrus, auxilio eris mihi; si autem superaverint te filii Ammon, ero tibi in praesidium.

13. Confortare, et agamus viriliter pro populo nostro, et pro urbibus Dei nostri; Dominus * autem quod in conspectu suo bonum est, faciet. * 1 Reg. 3, 18.

14. Perrexit ergo Ioab, et populus, qui cum eo erat, contra Syrum ad praelium; et fugavit eos.

15. Porro filii Ammon videntes, quod fugisset Syrus, ipsi quoque fugerunt Abisai fratrem eius, et ingressi sunt civitatem; reversusque est etiam Ioab in Ierusalem.

16. Videns autem Syrus, quod cecidisset coram Israël, misit nuncios, et adduxit Syrum, qui erat trans fluvium; Sophach autem princeps militiae Adarezer, erat dux eorum.

17. Quod cum nunciatum esset David, congregavit universum Israël, et transivit Iordanem, irruitque in eos, et direxit ex adverso aciem, illis contra pugnantibus.

18. Fugit autem Syrus Israël; et interfecit David de Syris septem millia curruum, et quadraginta millia peditum, et Sophach exercitus principem.

19. Videntes autem servi Adarezer se ab Israël esse superatos, transfugerunt ad David, et servierunt ei; noluitque ultra Syria auxilium praebere filiis Ammon.

CAP. XX.

Bella a Davide contra Ammonitas et Philisthaeos gesta referuntur cum novis circumstantiis.

1. Factum est autem post anni circulum, eo tempore*, quo solent reges ad bella procedere, congregavit Ioab exercitum, et robur militiae, et vastavit terram filiorum Ammon; perrexitque et obsedit Rabba; porro David manebat in Ierusalem, quando Ioab percussit Rabba, et destruxit eam.

* v. 1 — 3. conf. 2 Reg. 12, 26 — 31.

2. Tulit autem David coronam Melchom de capite eius, et invenit in ea auri pondo talentum et pretiosissimas gemmas, fecitque sibi inde diadema; manubias quoque urbis plurimas tulit.

3. Populum autem, qui erat in ea, eduxit; et fecit super eos tribulas, et trahas, et ferrata carpenta transire, ita ut dissecarentur, et contererentur; sic fecit David cunctis urbibus filiorum Ammon; et reversus est cum omni populo suo in Ierusalem.

4. * Post haec initum est bellum in Gazer adversum Philisthaeos; in quo percussit † Sobochai Husathites, Saphai de genere Raphaim, et humiliavit eos.

* v. 4—8. cf. 2 Reg. 21, 18—22. † c. 27, 11.

5. Aliud quoque bellum gestum est adversus Philisthaeos, in quo percussit Adeodatus filius Saltus Bethlehemites fratrem Goliath Gethaei, cuius hastae lignum erat quasi liciatorium texentium.

6. Sed et aliud bellum accidit in Geth, in quo fuit homo longissimus, senos habens digitos, id est simul viginti quatuor; qui et ipse de Rapha fuerat stirpe generatus.

7. Hic * blasphemavit Israël; et percussit eum Ionathan filius Samaa fratris David. Hi sunt filii Rapha in Geth, qui ceciderunt in manu David et servorum eius.

* 1 Reg. 17, 10.

CAP. XXI.

Repetitur narratio de populi recensione.

1. Consurrexit autem Satan contra Israël*; et concitavit David † ut numeraret Israël.

* v. 1—30. cf. 2 Reg. 24, 1—25. † Ioh. 13, 2.

2. Dixitque David ad Ioab, et ad principes populi: Ite, et numerate Israël a Bersabee usque Dan; et afferte mihi numerum, ut sciam.

3. Responditque Ioab: Augeat Dominus populum suum centuplum, quam sunt; nonne domine, mi rex, omnes servi tui sunt? quare hoc quaerit dominus meus*, quod in peccatum reputetur Israëli?

* Exod. 30, 12.

4. Sed sermo regis magis praevaluit; egressusque est Ioab, et circuivit universum Israël; et reversus est Ierusalem.

5. Deditque Davidi numerum eorum, quos circuierat; et inventus est omnis numerus Israël, mille millia et centum millia virorum educentium gladium; de Iuda autem quadringenta septuaginta millia bellatorum.

6. Nam Levi, et Beniamin non numeravit; eo quod Ioab invitus exequeretur regis imperium.

7. Displicuit autem Deo, quod iussum erat*; et percussit Israël.

* c. 27, 24.

8. Dixitque David ad Deum: Peccavi nimis, ut hoc facerem; obsecro aufer iniquitatem servi tui, quia insipienter egi.

9. Et locutus est Dominus ad Gad Videntem Davidis, dicens:

10. Vade, et loquere ad David, et dic ei: Haec dicit Dominus: Trium

ויראו עבדי הדדעזר כי נגפו לפני ישראל וישלימו עם־דויד ויעבדהו 19
ולא־אבה ארם להושיע את־בני־עמון עוד:

כ Cap. XX. כ

ויהי לעת תשובת השנה לעת צאת המלכים וינהג יואב את־חיל א
הצבא וישחת את־ארץ בני־עמון ויבא ויצר את־רבה ודויד ישב
בירושלם ויך יואב את־רבה ויהרסה: ויקח דויד את־עטרת־מלכם 2
מעל ראשו וימצאה משקל כבר־זהב ובה אבן יקרה ותהי על־
ראש דויד ושלל העיר הוציא הרבה מאד: ואת־העם אשר־בה 3
הוציא וישר במגרה ובחריצי הברזל ובמגרות וכן יעשה דויד לכל
ערי בני־עמון וישב דויד וכל־העם ירושלם: ויהי אחרי־כן 4
ותעמד מלחמה בגזר עם־פלשתים אז הכה סבכי החשתי את־ספי
מילדי הרפאים ויכנעו: ותהי־עוד מלחמה את־פלשתים ויך ה
אלחנן בן־יעור את־לחמי אחי גלית הגתי ועץ חניתו כמנור ארגים:
ותהי־עוד מלחמה בגת ויהי איש מדה ואצבעתיו שש־ושש 6
עשרים וארבע וגם־הוא נולד להרפא: ויחרף את־ישראל ויכהו 7
יהונתן בן־שמעא אחי דויד: אל נולדו להרפא בגת ויפלו ביד־ 8
דויד וביד־עבדיו:

כא Cap. XXI. כא

ויעמד שטן על־ישראל ויסת את־דויד למנות את־ישראל: ויאמר א 2
דויד אל־יואב ואל־שרי העם לכו ספרו את־ישראל מבאר שבע ועד־
דן והביאו אלי ואדעה את־מספרם: ויאמר יואב יוסף יהוה על־ 3
עמו כהם מאה פעמים הלא אדני המלך כלם לאדני לעבדים למה
יבקש זאת אדני למה יהיה לאשמה לישראל: ודבר־המלך חזק 4
על־יואב ויצא יואב ויתהלך בכל־ישראל ויבא ירושלם: ויתן ה
יואב את־מספר מפקד־העם אל־דויד ויהי כל־ישראל אלף אלפים
ומאה אלף איש שלף חרב ויהודה ארבע מאות ושבעים אלף איש
שלף חרב: ולוי ובנימן לא פקד בתוכם כי־נתעב דבר־המלך את־ 6
יואב: וירע בעיני האלהים על־הדבר הזה ויך את־ישראל: 7
ויאמר דויד אל־האלהים חטאתי מאד אשר עשיתי את־הדבר הזה 8
ועתה העבר־נא את־עון עבדך כי נסכלתי מאד: וידבר יהוה 9
אל־גד חזה דויד לאמר: לך ודברת אל־דויד לאמר כה אמר יהוה י

XIX. v. 19. נ״א ד   XX. v. 3. נ״א ובמגזרות   v. 4. נ״א הרפא
v. 5 יעור — יעיר ק׳   v. 8. דגש אחר שורק

11 שָׁלוֹשׁ אֲנִי נֹטֶה עָלֶיךָ בְּחַר־לְךָ אַחַת מֵהֵנָּה וְאֶעֱשֶׂה־לָּךְ׃ וַיָּבֹא גָד
12 אֶל־דָּוִיד וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה־אָמַר יְהוָה קַבֶּל־לָךְ׃ אִם־שָׁלוֹשׁ שָׁנִים רָעָב
וְאִם־שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים נִסְפֶּה מִפְּנֵי־צָרֶיךָ וְחֶרֶב אוֹיְבֶיךָ ׀ לְמַשֶּׂגֶת וְאִם־
שְׁלֹשֶׁת יָמִים חֶרֶב יְהוָה ׀ וְדֶבֶר בָּאָרֶץ וּמַלְאַךְ יְהוָה מַשְׁחִית בְּכָל־
13 גְּבוּל יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה רְאֵה מָה־אָשִׁיב אֶת־שֹׁלְחִי דָּבָר׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד
אֶל־גָּד צַר־לִי מְאֹד אֶפְּלָה־נָּא בְיַד־יְהוָה כִּי־רַבִּים רַחֲמָיו מְאֹד וּבְיַד־
14 אָדָם אַל־אֶפֹּל׃ וַיִּתֵּן יְהוָה דֶּבֶר בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּפֹּל מִיִּשְׂרָאֵל שִׁבְעִים אֶלֶף
טו אִישׁ׃ וַיִּשְׁלַח הָאֱלֹהִים ׀ מַלְאָךְ ׀ לִירוּשָׁלַםִ לְהַשְׁחִיתָהּ וּכְהַשְׁחִית
רָאָה יְהוָה וַיִּנָּחֶם עַל־הָרָעָה וַיֹּאמֶר לַמַּלְאָךְ הַמַּשְׁחִית רַב עַתָּה הֶרֶף
16 יָדֶךָ וּמַלְאַךְ יְהוָה עֹמֵד עִם־גֹּרֶן אָרְנָן הַיְבוּסִי׃ וַיִּשָּׂא דָוִיד אֶת־
עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־מַלְאַךְ יְהוָה עֹמֵד בֵּין הָאָרֶץ וּבֵין הַשָּׁמַיִם וְחַרְבּוֹ
שְׁלוּפָה בְּיָדוֹ נְטוּיָה עַל־יְרוּשָׁלָםִ וַיִּפֹּל דָּוִיד וְהַזְּקֵנִים מְכֻסִּים בַּשַּׂקִּים
17 עַל־פְּנֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־הָאֱלֹהִים הֲלֹא אֲנִי אָמַרְתִּי לִמְנוֹת בָּעָם
וַאֲנִי־הוּא אֲשֶׁר־חָטָאתִי וְהָרֵעַ הֲרֵעוֹתִי וְאֵלֶּה הַצֹּאן מֶה עָשׂוּ יְהוָה
18 אֱלֹהַי תְּהִי נָא יָדְךָ בִּי וּבְבֵית אָבִי וּבְעַמְּךָ לֹא לְמַגֵּפָה׃ וּמַלְאַךְ
יְהוָה אָמַר אֶל־גָּד לֵאמֹר לְדָוִיד כִּי ׀ יַעֲלֶה דָוִיד לְהָקִים מִזְבֵּחַ לַיהוָה
19 בְּגֹרֶן אָרְנָן הַיְבֻסִי׃ וַיַּעַל דָּוִיד בִּדְבַר־גָּד אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּשֵׁם יְהוָה׃
כ וַיָּשָׁב אָרְנָן וַיַּרְא אֶת־הַמַּלְאָךְ וְאַרְבַּעַת בָּנָיו עִמּוֹ מִתְחַבְּאִים וְאָרְנָן
21 דָּשׁ חִטִּים׃ וַיָּבֹא דָוִיד עַד־אָרְנָן וַיַּבֵּט אָרְנָן וַיַּרְא אֶת־דָּוִיד וַיֵּצֵא
22 מִן־הַגֹּרֶן וַיִּשְׁתַּחוּ לְדָוִיד אַפַּיִם אָרְצָה׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־אָרְנָן תְּנָה־
לִּי מְקוֹם הַגֹּרֶן וְאֶבְנֶה־בּוֹ מִזְבֵּחַ לַיהוָה בְּכֶסֶף מָלֵא תְּנֵהוּ לִי וְתֵעָצַר
23 הַמַּגֵּפָה מֵעַל הָעָם׃ וַיֹּאמֶר אָרְנָן אֶל־דָּוִיד קַח־לָךְ וְיַעַשׂ אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ
הַטּוֹב בְּעֵינָיו רְאֵה נָתַתִּי הַבָּקָר לָעֹלוֹת וְהַמּוֹרִגִּים לָעֵצִים וְהַחִטִּים
24 לַמִּנְחָה הַכֹּל נָתָתִּי׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ דָּוִיד לְאָרְנָן לֹא כִּי־קָנֹה אֶקְנֶה
כה בְּכֶסֶף מָלֵא כִּי לֹא־אֶשָּׂא אֲשֶׁר־לְךָ לַיהוָה וְהַעֲלוֹת עוֹלָה חִנָּם׃ וַיִּתֵּן
26 דָּוִיד לְאָרְנָן בַּמָּקוֹם שִׁקְלֵי זָהָב מִשְׁקַל שֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וַיִּבֶן שָׁם דָּוִיד
מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיַּעַל עֹלוֹת וּשְׁלָמִים וַיִּקְרָא אֶל־יְהוָה וַיַּעֲנֵהוּ בָאֵשׁ מִן־
27 הַשָּׁמַיִם עַל מִזְבַּח הָעֹלָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה לַמַּלְאָךְ וַיָּשֶׁב חַרְבּוֹ אֶל־
28 נְדָנָהּ׃ בָּעֵת הַהִיא בִּרְאוֹת דָּוִיד כִּי־עָנָהוּ יְהוָה בְּגֹרֶן אָרְנָן הַיְבוּסִי
29 וַיִּזְבַּח שָׁם׃ וּמִשְׁכַּן יְהוָה אֲשֶׁר־עָשָׂה מֹשֶׁה בַמִּדְבָּר וּמִזְבַּח הָעוֹלָה
ל בָּעֵת הַהִיא בַּבָּמָה בְּגִבְעוֹן׃ וְלֹא־יָכֹל דָּוִיד לָלֶכֶת לְפָנָיו לִדְרֹשׁ אֱלֹהִים
כִּי נִבְעַת מִפְּנֵי חֶרֶב מַלְאַךְ יְהוָה׃

tibi optionem do; unum, quod volueris, elige, et faciam tibi.

11. Cumque venisset Gad ad David, dixit ei: Haec dicit Dominus: Elige, quod volueris!

12. Aut tribus annis famem; aut tribus mensibus te fugere hostes tuos, et gladium eorum non posse evadere; aut tribus diebus gladium Domini, et pestilentiam versari in terra, et angelum Domini interficere in universis finibus Israël; nunc igitur vide, quid respondeam ei, qui misit me.

13. Et dixit David ad Gad: Ex omni parte me angustiae premunt, sed melius mihi est, ut incidam in manus Domini*, quia multae sunt miserationes eius, quam in manus hominum. * Thren. 3, 22.

14. Misit ergo dominus pestilentiam in Israël; et ceciderunt de Israël septuaginta millia virorum.

15. Misit quoque angelum in Ierusalem, ut percuteret eam; cumque percuteretur, vidit Dominus, et misertus est super magnitudine mali; et imperavit angelo, qui percutiebat: Sufficit, iam cesset manus tua! Porro angelus Domini stabat iuxta aream Ornan Iebusaei.

16. Levansque David oculos suos, vidit angelum Domini stantem inter coelum et terram, et evaginatum gladium in manu eius, et versum contra Ierusalem; et ceciderunt tam ipse, quam maiores natu vestiti ciliciis, proni in terram.

17. Dixitque David ad Deum: Nonne ego sum, qui iussi, ut numeraretur populus? Ego, qui peccavi; ego, qui malum feci? iste grex, quid commeruit? Domine, Deus meus! vertatur obsecro manus tua in me, et in domum patris mei; populus autem tuus non percutiatur

18. Angelus autem Domini praecepit Gad, ut diceret Davidi, ut ascenderet, extrueretque altare Domino Deo in area Ornan Iebusaei.

19. Ascendit ergo David iuxta sermonem Gad, quem locutus ei fuerat ex nomine Domini.

20. Porro Ornan cum suspexisset, et vidisset angelum, quatuorque filii eius cum eo, absconderunt se; nam eo tempore terebat in area triticum.

21. Igitur cum veniret David ad Ornan, conspexit eum Ornan, et processit ei obviam de area, et adoravit eum pronus in terram.

22. Dixitque ei David: Da mihi locum areae tuae, ut aedificem in ea altare Domino; ita ut quantum valet argenti accipias*, et cesset plaga a populo. * Num. 25, 8.

23. Dixit autem Ornan ad David: Tolle, et faciat dominus meus rex, quodcumque ei placet; sed et boves do in holocaustum, et tribulas in ligna, et triticum in sacrificium; omnia libens praebebo.

24. Dixitque ei rex David: Nequaquam ita fiet, sed argentum dabo, quantum valet; neque enim tibi auferre debeo, et sic offerre Domino holocausta gratuita.

25. Dedit ergo David Ornan pro loco siclos auri iustissimi ponderis sexcentos.

26. * Et aedificavit ibi altare Domino; obtulitque holocausta, et pacifica, et invocavit Dominum, et exaudivit eum in igne de coelo super altare holocausti.
* 2 Paral. 3, 1.

27. Praecepitque Dominus angelo; et convertit gladium suum in vaginam.

28. Protinus ergo David, videns quod exaudisset eum Dominus * in area Ornan Iebusaei, immolavit ibi victimas. * c. 22, 1.

29. Tabernaculum autem Domini*, quod fecerat Moyses in deserto, et altare holocaustorum, ea tempestate erat † in excelso Gabaon.
* Exod. 36, 2. † c. 16, 39.

30. Et non praevaluit David ire ad altare, ut ibi obsecraret Deum; nimio enim fuerat in timore perterritus*, videns gladium angeli Domini. * v. 16.

CAP. XXII.

David necessaria ad aedificationem templi parat, idque Salomoni extruendum praecepit.

1. Dixitque David: Haec est domus * Dei, et hoc altare in holocaustum Israël. * 2 Paral. 3, 1.

2. Et praecepit, ut congregarentur omnes proselyti de terra Israël*, et constituit ex eis latomos ad caedendos lapides et poliendos, ut aedificaretur domus Dei.
* 2 Paral. 2, 17.

3. Ferrum quoque plurimum ad clavos ianuarum, et ad commissuras atque iuncturas praeparavit David; et aeris pondus innumerabile.

4. Ligna quoque cedrina non poterant aestimari, quae Sidonii, et Tyrii deportaverant ad David.

5. Et dixit David: Salomon * filius meus puer parvulus est et delicatus; domus autem, quam aedificari volo Domino, talis esse debet, ut in cunctis regionibus nominetur; praeparabo ergo ei necessaria. Et ob hanc causam ante mortem suam omnes praeparavit impensas.
* c. 29, 1.

6. Vocavitque Salomonem filium suum; et praecepit ei, ut aedificaret domum Domino Deo Israël.

7. Dixitque David ad Salomonem: Fili mi*! voluntatis meae fuit, ut aedificarem domum nomini Domini Dei mei†, * c. 17, 1. † 2 Reg. 7, 1.

8. sed factus est sermo Domini ad me, dicens: Multum sanguinem effudisti, et plurima bella bellasti; non poteris aedificare domum nomini meo *, tanto effuso sanguine coram me. * c. 28, 3.

9. Filius, qui nascetur tibi, erit vir quietissimus; faciam enim eum requiescere ab omnibus inimicis suis per circuitum; et ob hanc causam Pacificus vocabitur; et pacem et otium dabo in Israël cunctis diebus eius.

10. * Ipse aedificabit domum nomini meo, et ipse erit mihi in filium, et ego ero illi in patrem; firmaboque solium regni eius super Israël in aeternum.
* 2 Reg. 7, 13. 3 Reg. 5, 5. 2 Reg. 7, 14. Hebr. 1, 5.

11. Nunc ergo, fili mi! sit Dominus tecum, et prosperare, et aedifica domum Domino Deo tuo, sicut locutus est de te.

12. Det quoque tibi Dominus prudentiam et sensum, ut regere possis Israël, et custodire legem Domini Dei tui.

13. Tunc enim proficere poteris, si custodieris mandata et iudicia, quae praecepit Dominus Moysi, ut doceret Israël*; confortare et viriliter age, ne timeas, neque paveas.
* Deut. 31, 6. 3 Reg. 2, 2.

14. Ecce! ego in paupertate mea praeparavi impensas domus Domini, auri talenta centum millia, et argenti mille millia talentorum; aeris vero, et ferri non est pondus, vincitur enim numerus magnitudine; ligna et lapides praeparavi ad universa impendia*. * c. 29, 2.

15. Habes quoque plurimos artifices, latomos, et caementarios, artificesque lignorum, et omnium artium ad faciendum opus prudentissimos,

16. in auro et argento et aere et ferro, cuius non est numerus. Surge igitur, et fac, et erit Dominus tecum!

17. Praecepit quoque David cunctis principibus Israël, ut adiuvarent Salomonem filium suum.

18. Cernitis, inquiens, quod Dominus Deus vester vobiscum sit*, et dederit vobis requiem per circuitum, et tradiderit omnes inimicos vestros in manus vestras, et subiecta sit terra coram Domino, et coram populo eius. * v. 9. c. 23, 25.

19. Praebete igitur corda vestra et animas vestras, ut quaeratis Dominum Deum vestrum, et consurgite, et aedificate sanctuarium Domino Deo, ut introducatur arca foederis Domini, et * vasa Domino consecrata, in domum, quae aedificatur nomini Domini. * Neh. 10, 39

CAP. XXIII.

David Levitarum officia designat.

1. Igitur David senex et plenus dierum, regem constituit Salomonem filium suum super Israël.

2. Et congregavit omnes prin-

כב CAP. XXII. כב

וַיֹּאמֶר דָּוִיד זֶה הוּא בֵּית יְהוָה הָאֱלֹהִים וְזֶה־מִּזְבֵּחַ לְעֹלָה לְיִשְׂרָאֵל׃ א
וַיֹּאמֶר דָּוִיד לִכְנוֹס אֶת־הַגֵּרִים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲמֵד חֹצְבִים 2
לַחְצוֹב אַבְנֵי גָזִית לִבְנוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים׃ וּבַרְזֶל ׀ לָרֹב לַמִּסְמְרִים 3
לְדַלְתוֹת הַשְּׁעָרִים וְלַמְחַבְּרוֹת הֵכִין דָּוִיד וּנְחֹשֶׁת לָרֹב אֵין מִשְׁקָל׃
וַעֲצֵי אֲרָזִים לְאֵין מִסְפָּר כִּי־הֵבִיאוּ הַצִּידֹנִים וְהַצֹּרִים עֲצֵי אֲרָזִים 4
לָרֹב לְדָוִיד׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד שְׁלֹמֹה בְנִי נַעַר וָרָךְ וְהַבַּיִת לִבְנוֹת לַיהוָה ה
לְהַגְדִּיל ׀ לְמַעְלָה לְשֵׁם וּלְתִפְאֶרֶת לְכָל־הָאֲרָצוֹת אָכִינָה נָּא לוֹ וַיָּכֶן
דָּוִיד לָרֹב לִפְנֵי מוֹתוֹ׃ וַיִּקְרָא לִשְׁלֹמֹה בְנוֹ וַיְצַוֵּהוּ לִבְנוֹת בַּיִת לַיהוָה 6
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד לִשְׁלֹמֹה בְּנוֹ אֲנִי הָיָה עִם־לְבָבִי לִבְנוֹת 7
בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָי׃ וַיְהִי עָלַי דְּבַר־יְהוָה לֵאמֹר דָּם לָרֹב שָׁפַכְתָּ 8
וּמִלְחָמוֹת גְּדֹלוֹת עָשִׂיתָ לֹא־תִבְנֶה בַיִת לִשְׁמִי כִּי דָּמִים רַבִּים שָׁפַכְתָּ
אַרְצָה לְפָנָי׃ הִנֵּה־בֵן נוֹלָד לָךְ הוּא יִהְיֶה אִישׁ מְנוּחָה וַהֲנִיחוֹתִי לוֹ 9
מִכָּל־אוֹיְבָיו מִסָּבִיב כִּי שְׁלֹמֹה יִהְיֶה שְׁמוֹ וְשָׁלוֹם וָשֶׁקֶט אֶתֵּן עַל־
יִשְׂרָאֵל בְּיָמָיו׃ הוּא־יִבְנֶה בַיִת לִשְׁמִי וְהוּא יִהְיֶה־לִּי לְבֵן וַאֲנִי־לוֹ י
לְאָב וַהֲכִינוֹתִי אֶת־כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל עַד־עוֹלָם׃ עַתָּה בְנִי 11
יְהִי יְהוָה עִמָּךְ וְהִצְלַחְתָּ וּבָנִיתָ בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר עָלֶיךָ׃
אַךְ יִתֶּן־לְךָ יְהוָה שֵׂכֶל וּבִינָה וִיצַוְּךָ עַל־יִשְׂרָאֵל וְלִשְׁמוֹר אֶת־תּוֹרַת 12
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ אָז תַּצְלִיחַ אִם־תִּשְׁמוֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־ 13
הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה עַל־יִשְׂרָאֵל חֲזַק וֶאֱמָץ אַל־
תִּירָא וְאַל־תֵּחָת׃ וְהִנֵּה בְעָנְיִי הֲכִינוֹתִי לְבֵית־יְהוָה זָהָב כִּכָּרִים 14
מֵאָה־אֶלֶף וְכֶסֶף אֶלֶף אֲלָפִים כִּכָּרִים וְלַנְּחֹשֶׁת וְלַבַּרְזֶל אֵין מִשְׁקָל כִּי
לָרֹב הָיָה וְעֵצִים וַאֲבָנִים הֲכִינוֹתִי וַעֲלֵיהֶם תּוֹסִיף׃ וְעִמְּךָ לָרֹב עֹשֵׂי טו
מְלָאכָה חֹצְבִים וְחָרָשֵׁי אֶבֶן וָעֵץ וְכָל־חָכָם בְּכָל־מְלָאכָה׃ לַזָּהָב 16
לַכֶּסֶף וְלַנְּחֹשֶׁת וְלַבַּרְזֶל אֵין מִסְפָּר קוּם וַעֲשֵׂה וִיהִי יְהוָה עִמָּךְ׃ וַיְצַו 17
דָּוִיד לְכָל־שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל לַעְזֹר לִשְׁלֹמֹה בְנוֹ׃ הֲלֹא יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם עִמָּכֶם 18
וְהֵנִיחַ לָכֶם מִסָּבִיב כִּי ׀ נָתַן בְּיָדִי אֵת יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וְנִכְבְּשָׁה הָאָרֶץ
לִפְנֵי יְהוָה וְלִפְנֵי עַמּוֹ׃ עַתָּה תְּנוּ לְבַבְכֶם וְנַפְשְׁכֶם לִדְרוֹשׁ לַיהוָה 19
אֱלֹהֵיכֶם וְקוּמוּ וּבְנוּ אֶת־מִקְדַּשׁ יְהוָה הָאֱלֹהִים לְהָבִיא אֶת־אֲרוֹן
בְּרִית־יְהוָה וּכְלֵי קֹדֶשׁ הָאֱלֹהִים לַבַּיִת הַנִּבְנֶה לְשֵׁם־יְהוָה׃

כג CAP. XXIII. כג

וְדָוִיד זָקֵן וְשָׂבַע יָמִים וַיַּמְלֵךְ אֶת־שְׁלֹמֹה בְנוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֶּאֱסֹף א 2

XXII. v. 7. בְּנוֹ׳ — בְּנִי ק׳ v. 13. קמץ בז״ק

3 אֶת־כָּל־שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם׃ וַיִּסָּפְרוּ הַלְוִיִּם מִבֶּן שְׁלֹשִׁים
שָׁנָה וָמָעְלָה וַיְהִי מִסְפָּרָם לְגֻלְגְּלֹתָם לִגְבָרִים שְׁלֹשִׁים וּשְׁמוֹנָה אָלֶף׃
4 מֵאֵלֶּה לְנַצֵּחַ עַל־מְלֶאכֶת בֵּית־יְהוָה עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף וְשֹׁטְרִים
ה וְשֹׁפְטִים שֵׁשֶׁת אֲלָפִים׃ וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים שֹׁעֲרִים וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים
6 מְהַלְלִים לַיהוָה בַּכֵּלִים אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְהַלֵּל׃ וַיֶּחָלְקֵם דָּוִיד מַחְלְקוֹת
7 8 לִבְנֵי לֵוִי לְגֵרְשׁוֹן קְהָת וּמְרָרִי׃ לַגֵּרְשֻׁנִּי לַעְדָּן וְשִׁמְעִי׃ בְּנֵי לַעְדָּן
9 הָרֹאשׁ יְחִיאֵל וְזֵתָם וְיוֹאֵל שְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי שִׁמְעִי שְׁלֹמוֹת וַחֲזִיאֵל
י וְהָרָן שְׁלֹשָׁה אֵלֶּה רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְלַעְדָּן׃ וּבְנֵי שִׁמְעִי יַחַת זִינָא
11 וִיעוּשׁ וּבְרִיעָה אֵלֶּה בְנֵי־שִׁמְעִי אַרְבָּעָה׃ וַיְהִי־יַחַת הָרֹאשׁ וְזִיזָה
הַשֵּׁנִי וִיעוּשׁ וּבְרִיעָה לֹא־הִרְבּוּ בָנִים וַיִּהְיוּ לְבֵית אָב לִפְקֻדָּה אֶחָת׃
12 13 בְּנֵי קְהָת עַמְרָם יִצְהָר חֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל אַרְבָּעָה׃ בְּנֵי עַמְרָם
אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה וַיִּבָּדֵל אַהֲרֹן לְהַקְדִּישׁוֹ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הוּא־וּבָנָיו עַד־
14 עוֹלָם לְהַקְטִיר לִפְנֵי יְהוָה לְשָׁרְתוֹ וּלְבָרֵךְ בִּשְׁמוֹ עַד־עוֹלָם׃ וּמֹשֶׁה
טו אִישׁ הָאֱלֹהִים בָּנָיו יִקָּרְאוּ עַל־שֵׁבֶט הַלֵּוִי׃ בְּנֵי מֹשֶׁה גֵּרְשׁוֹם
16 17 וֶאֱלִיעֶזֶר׃ בְּנֵי גֵרְשׁוֹם שְׁבוּאֵל הָרֹאשׁ׃ וַיִּהְיוּ בְנֵי־אֱלִיעֶזֶר רְחַבְיָה
הָרֹאשׁ וְלֹא־הָיָה לֶאֱלִיעֶזֶר בָּנִים אֲחֵרִים וּבְנֵי רְחַבְיָה רָבוּ לְמָעְלָה׃
18 19 בְּנֵי יִצְהָר שְׁלֹמִית הָרֹאשׁ׃ בְּנֵי חֶבְרוֹן יְרִיָּהוּ הָרֹאשׁ אֲמַרְיָה
כ הַשֵּׁנִי יַחֲזִיאֵל הַשְּׁלִישִׁי וִיקַמְעָם הָרְבִיעִי׃ בְּנֵי עֻזִּיאֵל מִיכָה הָרֹאשׁ
21 וְיִשִּׁיָּה הַשֵּׁנִי׃ בְּנֵי מְרָרִי מַחְלִי וּמוּשִׁי בְּנֵי מַחְלִי אֶלְעָזָר וְקִישׁ׃
22 וַיָּמָת אֶלְעָזָר וְלֹא־הָיוּ לוֹ בָּנִים כִּי אִם־בָּנוֹת וַיִּשָּׂאוּם בְּנֵי־קִישׁ
23 24 אֲחֵיהֶם׃ בְּנֵי מוּשִׁי מַחְלִי וְעֵדֶר וִירֵמוֹת שְׁלוֹשָׁה׃ אֵלֶּה בְנֵי־לֵוִי לְבֵית
אֲבֹתֵיהֶם רָאשֵׁי הָאָבוֹת לִפְקוּדֵיהֶם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת לְגֻלְגְּלֹתָם עֹשֵׂה
כה הַמְּלָאכָה לַעֲבֹדַת בֵּית יְהוָה מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמָעְלָה׃ כִּי אָמַר
דָּוִיד הֵנִיחַ יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל לְעַמּוֹ וַיִּשְׁכֹּן בִּירוּשָׁלִַם עַד־לְעוֹלָם׃
26 27 וְגַם לַלְוִיִּם אֵין־לָשֵׂאת אֶת־הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו לַעֲבֹדָתוֹ׃ כִּי בְדִבְרֵי
28 דָוִיד הָאַחֲרוֹנִים הֵמָּה מִסְפַּר בְּנֵי־לֵוִי מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּלְמָעְלָה׃ כִּי
מַעֲמָדָם לְיַד בְּנֵי־אַהֲרֹן לַעֲבֹדַת בֵּית יְהוָה עַל־הַחֲצֵרוֹת וְעַל־הַלְּשָׁכוֹת
29 וְעַל־טָהֳרַת לְכָל־קֹדֶשׁ וּמַעֲשֵׂה עֲבֹדַת בֵּית הָאֱלֹהִים׃ וּלְלֶחֶם הַמַּעֲרֶכֶת
וּלְסֹלֶת לְמִנְחָה וְלִרְקִיקֵי הַמַּצּוֹת וְלַמַּחֲבַת וְלַמֻּרְבָּכֶת וּלְכָל־מְשׂוּרָה
ל 31 וּמִדָּה׃ וְלַעֲמֹד בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר לְהֹדוֹת וּלְהַלֵּל לַיהוָה וְכֵן לָעָרֶב׃ וּלְכֹל
הַעֲלוֹת עֹלוֹת לַיהוָה לַשַּׁבָּתוֹת לֶחֳדָשִׁים וְלַמֹּעֲדִים בְּמִסְפָּר כְּמִשְׁפָּט

XXIII. v. 6. נ״א וַיַּחַלְ׳ v. 9. ׳מוֹת — ׳מִית ק׳
v. 10. נ״א זִיזָא v. 24. נ״א עֹשֵׂי

cipes Israël, et sacerdotes atque Levitas.

3. Numeratique sunt Levitae a triginta annis, et supra; et inventa sunt triginta octo millia virorum.

4. Ex his electi sunt*, et distributi in ministerium domus Domini viginti quatuor millia; praepositorum autem et iudicum sex millia.
* v. 3 — 25. conf. c. 6, 1 — 34.

5. Porro quatuor millia ianitores; et totidem psaltae canentes Domino in organis, quae fecerat ad canendum.

6. * Et distribuit eos David per vices filiorum Levi †, Gerson videlicet, et Caath, et Merari.
* c. 6, 1. † Gen. 46, 11.

7. Filii Gerson *: Leedan, et Semei. * Exod. 6, 17.

8. Filii Leedan *: princeps Iahiel, et Zethan, et Ioël, tres.
* c. 26, 21.

9. Filii Semei: Salomith, et Hosiel, et Aran, tres: isti principes familiarum Leedan.

10. Porro filii Semei, Leheth, et Ziza, et Iaus, et Baria: isti filii Semei, quatuor.

11. Erat autem Leheth prior, Ziza secundus: porro Iaus et Baria non habuerunt plurimos filios, et idcirco in una familia, unaque domo computati sunt.

12. Filii Caath*: Amram, et Isaar, Hebron, et Oziel, quatuor.
* Exod. 6, 18.

13. * Filii Amram: Aaron, et Moyses. † Separatusque est Aaron, ut ministraret in Sancto sanctorum, ipse et filii eius in sempiternum, et adoleret incensum Domino secundum ritum suum, ac benediceret nomini eius in perpetuum.
* c. 3, 3. Exod. 6, 20. † Hebr. 5, 4

14. Moysi quoque hominis Dei filii annumerati sunt in tribu Levi.

15. * Filii Moysi: Gersom, et Eliezer. * Exod. 2, 22. 18, 3. 4.

16. Filii Gersom*: Subuel primus.
* c. 26, 24.

17. Fuerunt autem filii Eliezer: Rohobia primus: et non erant Eliezer filii alii. Porro filii Rohobia multiplicati sunt nimis.

18. Filii Isaar: Salomith primus.

19. Filii Hebron*: Ieriau primus, Amarias secundus, Iahaziel tertius, Iecmaam quartus. * c. 24, 23.

20. Filii Oziel: Micha primus, Iesia secundus.

21. Filii Merari*: Moholi, et Musi. Filii Moholi: Eleazar, et Cis.
* Exod. 6, 19.

22. Mortuus est autem Eleazar, et non habuit filios, sed filias; acceperuntque eas filii Cis fratres earum.

23. Filii Musi*: Moholi, et Eder, et Ierimoth, tres.
* c. 24, 30.

24. Hi filii Levi in cognationibus et familiis suis, principes per vices, et numerum capitum singulorum, qui faciebant opera ministerii domus Domini a viginti annis, et supra.

25. Dixit enim David: Requiem dedit Dominus Deus Israël populo suo, et habitationem Ierusalem usque in aeternum.

26. Nec erit officii Levitarum, ut ultra portent tabernaculum, et omnia vasa eius ad ministrandum.

27. Iuxta praecepta quoque David novissima supputabitur numerus filiorum Levi a viginti annis et supra.

28. Et erunt sub manu filiorum Aaron in cultum domus Domini, in vestibulis, et in exedris, et in loco purificationis, et in sanctuario, et in universis operibus ministerii templi Domini.

29. Sacerdotes autem, super panes propositionis, et ad similae sacrificium, et ad lagana azyma, et sartaginem, et ad torrendum, et super omne pondus atque mensuram.

30. Levitae vero, ut * stent mane ad confitendum, et canendum Domino; similiterque ad vesperam.
* Ps. 91, 3.

31. Tam in oblatione holocaustorum Domini, quam in sabbatis et Calendis et solemnitatibus reliquis iuxta numerum, et ceremonias uni-

uscuiusque rei, iugiter coram Domino.

32. Et custodiant observationes tabernaculi foederis, et ritum sanctuarii, et observationem filiorum Aaron fratrum suorum, ut ministrent in domo Domini.

CAP. XXIV.

Sacerdotes dividuntur in 24 familias, iuxta quas ministerium suum per hebdomadas implere debent.

1. Porro filiis Aaron hae partitiones erant: Filii Aaron*: Nadab, et Abiu, et Eleazar, et Ithamar.
* v. 1—3. conf. c. 6, 35—38. Exod. 6, 23.

2. *Mortui sunt autem Nadab, et Abiu ante patrem suum † absque liberis; sacerdotioque functus est Eleazar, et Ithamar.
* Lev. 10, 2. Num. 3, 4. † Lev. 10, 1. 2.

3. Et divisit eos David, id est Sadoc * de filiis Eleazari, et Ahimelech de filiis Ithamar, secundum vices suas et ministerium.
* 2 Paral. 8, 14.

4. Inventique sunt multo plures filii Eleazar in principibus viris, quam filii Ithamar. Divisit autem eis, hoc est filiis Eleazar, principes per familias sedecim; et filiis Ithamar per familias et domos suas octo.

5. Porro divisit utrasque inter se familias sortibus; erant enim principes sanctuarii, et principes Dei, tam de filiis Eleazar, quam de filiis Ithamar.

6. Descripsitque eos Semeias filius Nathanaël scriba Levites, coram rege et principibus, et Sadoc sacerdote, et * Ahimelech filio Abiathar, principibus quoque familiarum sacerdotalium et Leviticarum; unam domum, quae caeteris praeerat, Eleazar; et alteram domum, quae sub se habebat caeteros, Ithamar.
* c. 18, 16.

7. Exivit autem sors prima Ioiarib, secunda Iedei,

8. tertia Harim, quarta Seorim,

9. quinta Melchia, sexta Maiman,

10. septima Accos, * octava Abia,
* Luc. 1, 5.

11. nona Iesua, decima Sechenia,

12. undecima Eliasib, duodecima Iacim,

13. tertia decima Hoppha, decima quarta Isbaab,

14. decima quinta Belga, decima sexta Emmer,

15. decima septima Hezir, decima octava Aphses,

16. decima nona Pheteia, vigesima Hezechiel,

17. vigesima prima Iachim, vigesima secunda Gamul,

18. vigesima tertia Dalaiau, vigesima quarta Maaziau.

19. Hae vices eorum secundum ministeria sua, ut ingrediantur domum Domini et iuxta ritum suum sub manu Aaron patris eorum; sicut praeceperat Dominus Deus Israël.

20. Porro filiorum Levi, qui reliqui fuerant, de filiis Amram erat Subaël, et de filiis Subaël, Iehedeia.

21. De filiis quoque Rohobiae princeps Iesias.

22. Isaari vero filius Salemoth, filiusque Salemoth Iahath,

23. filiusque eius * Ieriau primus, Amarias secundus, Iahaziel tertius, Iecmaan quartus.
* c. 23, 19.

24. Filius Oziel, Micha · filius Micha, Samir.

25. Frater Micha, Iesia: filiusque Iesiae, Zacharias.

26. Filii Merari: Moholi et Musi. Filius Oziau: Benno.

27. Filius quoque Merari: Oziau et Soam et Zachur et Hebri.

28. Porro Moholi filius: Eleazar *, qui non habebat liberos.
* c. 23, 22.

29. Filius vero Cis, Ierameel.

30. Filii Musi: Moholi Eder, et Ierimoth; isti filii Levi secundum domos familiarum suarum.

31. Miseruntque et ipsi sortes contra fratres suos filios Aaron coram David rege, et Sadoc, et Ahi-

32 עֲלֵיהֶם תָּמִיד לִפְנֵי יְהוָה׃ וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת אֹהֶל־מוֹעֵד וְאֵת
מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ וּמִשְׁמֶרֶת בְּנֵי אַהֲרֹן אֲחֵיהֶם לַעֲבֹדַת בֵּית יְהוָה׃

CAP. XXIV. כד

כד

א וְלִבְנֵי אַהֲרֹן מַחְלְקוֹתָם בְּנֵי אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר׃
2 וַיָּמָת נָדָב וַאֲבִיהוּא לִפְנֵי אֲבִיהֶם וּבָנִים לֹא־הָיוּ לָהֶם וַיְכַהֲנוּ אֶלְעָזָר
3 וְאִיתָמָר׃ וַיֶּחָלְקֵם דָּוִיד וְצָדוֹק מִן־בְּנֵי אֶלְעָזָר וַאֲחִימֶלֶךְ מִן־בְּנֵי
4 אִיתָמָר לִפְקֻדָּתָם בַּעֲבֹדָתָם׃ וַיִּמָּצְאוּ בְנֵי־אֶלְעָזָר רַבִּים לְרָאשֵׁי הַגְּבָרִים
מִן־בְּנֵי אִיתָמָר וַיַּחְלְקוּם לִבְנֵי אֶלְעָזָר רָאשִׁים לְבֵית־אָבוֹת שִׁשָּׁה
ה עָשָׂר וְלִבְנֵי אִיתָמָר לְבֵית אֲבוֹתָם שְׁמוֹנָה׃ וַיַּחְלְקוּם בְּגוֹרָלוֹת אֵלֶּה
עִם־אֵלֶּה כִּי־הָיוּ שָׂרֵי־קֹדֶשׁ וְשָׂרֵי הָאֱלֹהִים מִבְּנֵי אֶלְעָזָר וּבִבְנֵי
6 אִיתָמָר׃ וַיִּכְתְּבֵם שְׁמַעְיָה בֶן־נְתַנְאֵל הַסּוֹפֵר מִן־הַלֵּוִי לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ
וְהַשָּׂרִים וְצָדוֹק הַכֹּהֵן וַאֲחִימֶלֶךְ בֶּן־אֶבְיָתָר וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לַכֹּהֲנִים
7 וְלַלְוִיִּם בֵּית־אָב אֶחָד אָחֻז לְאֶלְעָזָר וְאָחֻד ׀ אָחֻז לְאִיתָמָר׃ וַיֵּצֵא
8 הַגּוֹרָל הָרִאשׁוֹן לִיהוֹיָרִיב לִידַעְיָה הַשֵּׁנִי׃ לְחָרִם הַשְּׁלִישִׁי לִשְׂעֹרִים
9 י הָרְבִעִי׃ לְמַלְכִּיָּה הַחֲמִישִׁי לְמִיָּמִן הַשִּׁשִּׁי׃ לְהַקּוֹץ הַשְּׁבִעִי לַאֲבִיָּה
11 12 הַשְּׁמִינִי׃ לְיֵשׁוּעַ הַתְּשִׁעִי לִשְׁכַנְיָהוּ הָעֲשִׂרִי׃ לְאֶלְיָשִׁיב עַשְׁתֵּי עָשָׂר
13 לְיָקִים שְׁנַיִם עָשָׂר׃ לְחֻפָּה שְׁלֹשָׁה עָשָׂר לְיֶשֶׁבְאָב אַרְבָּעָה עָשָׂר׃
14 טו לְבִלְגָּה חֲמִשָּׁה עָשָׂר לְאִמֵּר שִׁשָּׁה עָשָׂר׃ לְחֵזִיר שִׁבְעָה עָשָׂר לְהַפִּצֵּץ
16 17 שְׁמוֹנָה עָשָׂר׃ לִפְתַחְיָה תִּשְׁעָה עָשָׂר לִיחֶזְקֵאל הָעֶשְׂרִים׃ לְיָכִין אֶחָד
18 וְעֶשְׂרִים לְגָמוּל שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים׃ לִדְלָיָהוּ שְׁלֹשָׁה וְעֶשְׂרִים לְמַעַזְיָהוּ
19 אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים׃ אֵלֶּה פְקֻדָּתָם לַעֲבֹדָתָם לָבוֹא לְבֵית־יְהוָה
כ כְּמִשְׁפָּטָם בְּיַד אַהֲרֹן אֲבִיהֶם כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְלִבְנֵי
21 לֵוִי הַנּוֹתָרִים לִבְנֵי עַמְרָם שׁוּבָאֵל לִבְנֵי שׁוּבָאֵל יֶחְדְּיָהוּ׃ לִרְחַבְיָהוּ
22 23 לִבְנֵי רְחַבְיָהוּ הָרֹאשׁ יִשִּׁיָּה׃ לַיִּצְהָרִי שְׁלֹמוֹת לִבְנֵי שְׁלֹמוֹת יָחַת׃ וּבְנֵי
24 יְרִיָּהוּ אֲמַרְיָהוּ הַשֵּׁנִי יַחֲזִיאֵל הַשְּׁלִישִׁי יְקַמְעָם הָרְבִיעִי׃ בְּנֵי עֻזִּיאֵל
כה 26 מִיכָה לִבְנֵי מִיכָה שָׁמוּר׃ אֲחִי מִיכָה יִשִּׁיָּה לִבְנֵי יִשִּׁיָּה זְכַרְיָהוּ׃ בְּנֵי
27 מְרָרִי מַחְלִי וּמוּשִׁי בְּנֵי יַעֲזִיָּהוּ בְנוֹ׃ בְּנֵי מְרָרִי לְיַעֲזִיָּהוּ בְּנוֹ וְשֹׁהַם וְזַכּוּר
28 29 וְעִבְרִי׃ לְמַחְלִי אֶלְעָזָר וְלֹא־הָיָה לוֹ בָּנִים׃ לְקִישׁ בְּנֵי־קִישׁ יְרַחְמְאֵל׃
ל וּבְנֵי מוּשִׁי מַחְלִי וְעֵדֶר וִירִימוֹת אֵלֶּה בְּנֵי הַלְוִיִּם לְבֵית אֲבֹתֵיהֶם׃
31 וַיַּפִּילוּ גַם־הֵם גּוֹרָלוֹת לְעֻמַּת ׀ אֲחֵיהֶם בְּנֵי־אַהֲרֹן לִפְנֵי דָּוִיד הַמֶּלֶךְ

XXIV v. 3. נ"א וַיֶּחָלְ׳ נ"א וַיַּחַלְ׳ v. 6. במס׳ וְאָחֻז v. 23. נ"א
הֶבְרִין יְרִיָּהוּ v. 24. שָׁמוּר — שָׁמִיר ק׳

וְצָדוֹק וַאֲחִימֶלֶךְ וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם אָבוֹת הָרֹאשׁ לְעֻמַּת
אָחִיו הַקָּטָן׃

כה Cap. XXV. כה

א וַיַּבְדֵּל דָּוִיד וְשָׂרֵי הַצָּבָא לַעֲבֹדָה לִבְנֵי אָסָף וְהֵימָן וִידוּתוּן הַנִּבִּאִים
בְּכִנֹּרוֹת בִּנְבָלִים וּבִמְצִלְתָּיִם וַיְהִי מִסְפָּרָם אַנְשֵׁי מְלָאכָה לַעֲבֹדָתָם׃
2 לִבְנֵי אָסָף זַכּוּר וְיוֹסֵף וּנְתַנְיָה וַאֲשַׂרְאֵלָה בְּנֵי אָסָף עַל יַד־אָסָף
3 הַנִּבָּא עַל־יְדֵי הַמֶּלֶךְ׃ לִידוּתוּן בְּנֵי יְדוּתוּן גְּדַלְיָהוּ וּצְרִי וִישַׁעְיָהוּ
חֲשַׁבְיָהוּ וּמַתִּתְיָהוּ שִׁשָּׁה עַל יְדֵי אֲבִיהֶם יְדוּתוּן בַּכִּנּוֹר הַנִּבָּא
4 עַל־הֹדוֹת וְהַלֵּל לַיהוָה׃ לְהֵימָן בְּנֵי הֵימָן בֻּקִּיָּהוּ מַתַּנְיָהוּ עֻזִּיאֵל
שְׁבוּאֵל וִירִימוֹת חֲנַנְיָה חֲנָנִי אֱלִיאָתָה גִדַּלְתִּי וְרֹמַמְתִּי עֶזֶר יָשְׁבְּקָשָׁה
ה מַלּוֹתִי הוֹתִיר מַחֲזִיאוֹת׃ כָּל־אֵלֶּה בָנִים לְהֵימָן חֹזֵה הַמֶּלֶךְ בְּדִבְרֵי
הָאֱלֹהִים לְהָרִים קָרֶן וַיִּתֵּן הָאֱלֹהִים לְהֵימָן בָּנִים אַרְבָּעָה עָשָׂר וּבָנוֹת
6 שָׁלוֹשׁ׃ כָּל־אֵלֶּה עַל־יְדֵי אֲבִיהֶם בַּשִּׁיר בֵּית יְהוָה בִּמְצִלְתַּיִם נְבָלִים
וְכִנֹּרוֹת לַעֲבֹדַת בֵּית הָאֱלֹהִים עַל יְדֵי הַמֶּלֶךְ אָסָף וִידוּתוּן וְהֵימָן׃
7 וַיְהִי מִסְפָּרָם עִם־אֲחֵיהֶם מְלֻמְּדֵי־שִׁיר לַיהוָה כָּל־הַמֵּבִין מָאתַיִם
8 שְׁמוֹנִים וּשְׁמוֹנָה׃ וַיַּפִּילוּ גּוֹרָלוֹת מִשְׁמֶרֶת לְעֻמַּת כַּקָּטֹן כַּגָּדוֹל מֵבִין
9 עִם־תַּלְמִיד׃ וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל הָרִאשׁוֹן לְאָסָף לְיוֹסֵף גְּדַלְיָהוּ הַשֵּׁנִי
י הוּא־וְאֶחָיו וּבָנָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ הַשְּׁלִשִׁי זַכּוּר בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים
11 12 עָשָׂר׃ הָרְבִיעִי לַיִּצְרִי בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ הַחֲמִישִׁי נְתַנְיָהוּ
13 בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ הַשִּׁשִּׁי בֻּקִּיָּהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
14 טו הַשְּׁבִיעִי יְשַׂרְאֵלָה בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ הַשְּׁמִינִי יְשַׁעְיָהוּ בָּנָיו
16 וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ הַתְּשִׁיעִי מַתַּנְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
17 18 הָעֲשִׂירִי שִׁמְעִי בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ עַשְׁתֵּי־עָשָׂר עֲזַרְאֵל בָּנָיו
19 וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ הַשְּׁנֵים עָשָׂר לַחֲשַׁבְיָה בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
כ 21 לִשְׁלֹשָׁה עָשָׂר שׁוּבָאֵל בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ לְאַרְבָּעָה עָשָׂר
22 מַתִּתְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ לַחֲמִשָּׁה עָשָׂר לִירֵמוֹת בָּנָיו
23 וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ לְשִׁשָּׁה עָשָׂר לַחֲנַנְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
24 כה לְשִׁבְעָה עָשָׂר לְיָשְׁבְּקָשָׁה בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ לִשְׁמוֹנָה עָשָׂר
26 לַחֲנָנִי בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ לְתִשְׁעָה עָשָׂר לְמַלּוֹתִי בָּנָיו וְאֶחָיו
27 28 שְׁנֵים עָשָׂר׃ לְעֶשְׂרִים לֶאֱלִיָּתָה בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ לְאֶחָד
29 וְעֶשְׂרִים לְהוֹתִיר בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ לִשְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים לְגִדַּלְתִּי
ל בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ לִשְׁלֹשָׁה וְעֶשְׂרִים לְמַחֲזִיאוֹת בָּנָיו וְאֶחָיו
31 שְׁנֵים עָשָׂר׃ לְאַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים לְרוֹמַמְתִּי עֶזֶר בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃

XXV. v. 1. הַנְּבִיאִים — הַנִּבְּאִים ק׳ v. 3. נ"א וְשִׁמְעִי v. 31. קמץ בז"ק

melech, et principibus familiarum sacerdotalium et Leviticarum *, tam maiores quam minores; omnes sors aequaliter dividebat.

* c. 25, 8.

Cap. XXV.

Ex filiis Asaph, Heman, et Idithun 24 familiae ac vices sorte distribuuntur.

1. Igitur David *, et magistratus exercitus segregaverunt in ministerium filios Asaph, et Heman, et Idithun, qui prophetarent in citharis, et psalteriis, et cymbalis secundum numerum suum dedicato sibi officio servientes. * Eccles. 47, 11.

2. De filiis Asaph: Zachur, et Ioseph, et Nathania, et Asarela, filii Asaph: sub manu Asaph prophetantis iuxta regem.

3. Porro Idithun: filii Idithun, Godolias, Sori, Ieseias, et Hasabias, et Mathathias, sex, sub manu patris sui Idithun, qui in cithara prophetabat super confitentes et laudantes Dominum.

4. Heman quoque: filii Heman, Bocciau, Mathaniau, Oziel, Subuel, et Ierimoth, Hananias, Hanani, Eliatha, Geddelthi, et Romemthiezer, et Iesbacassa, Mellothi, Othir, Mahazioth.

5. Omnes isti filii Heman Videntis regis in sermonibus Dei, ut exaltaret cornu: deditque Deus Heman filios quatuordecim, et filias tres.

6. Universi sub manu patris sui ad cantandum in templo Domini distributi erant, in cymbalis, et psalteriis, et citharis, in ministeria domus Domini iuxta regem; Asaph videlicet, et Idithun, et Heman.

7. Fuit autem numerus eorum cum fratribus suis, qui erudiebant canticum Domini, cuncti doctores, ducenti octoginta octo.

8. Miseruntque sortes per vices suas, ex aequo tam maior quam minor *, doctus pariter, et indoctus.

* c. 24, 31.

9. Egressaque est sors prima Ioseph, qui erat de Asaph. Secunda Godoliae, ipsi et filiis eius, et fratribus eius duodecim.

10. Tertia Zachur, filiis et fratribus eius duodecim.

11. Quarta Isari, filiis et fratribus eius duodecim.

12. Quinta Nathaniae, filiis et fratribus eius duodecim.

13. Sexta Bocciau, filiis et fratribus eius duodecim.

14. Septima Isreela, filiis et fratribus eius duodecim.

15. Octava Iesaiae, filiis et fratribus eius duodecim.

16. Nona Mathaniae, filiis et fratribus eius duodecim.

17. Decima Semeiae, filiis et fratribus eius duodecim.

18. Undecima Azareel, filiis et fratribus eius duodecim.

19. Duodecima Hasabiae, filiis et fratribus eius duodecim.

20. Tertiadecima Subaël, filiis et fratribus eius duodecim.

21. Quartadecima Mathathiae, filiis et fratribus eius duodecim.

22. Quintadecima Ierimoth, filiis et fratribus eius duodecim.

23. Sextadecima Hananiae, filiis et fratribus eius duodecim.

24. SeptimadecimaIesbacassae, filiis et fratribus eius duodecim.

25. Octavadecima Hanani, filiis et fratribus eius duodecim.

26. Nonadecima Mellothi, filiis et fratribus eius duodecim.

27. Vigesima Eliatha, filiis et fratribus eius duodecim.

28. Vigesima prima Othir, filiis et fratribus eius duodecim.

29. Vigesima secunda Gedelthi, filiis et fratribus eius duodecim.

30. Vigesima tertia Mahazioth, filiis et fratribus eius duodecim.

31. Vigesima quarta Romemthiezer, filiis et fratribus eius duodecim.

Cap. XXVI.

Variae ianitorum classes ex Levitis in custodiam thesaurorum templi deputantur.

1. Divisiones autem * ianitorum: de Coritis Meselemia, filius Core, de filiis Asaph.

* 2 Paral. 8, 14. 35, 15.

2. Filii Meselemiae: Zacharias primogenitus, Iadihel secundus; Zabadias tertius, Iathanaël quartus,

3. Aelam quintus, Iohanan sextus, Elioenai septimus.

4. Filii autem Obededom: Semeias primogenitus, Iozabad secundus, Ioaha tertius, Sachar quartus, Nathanaël quintus,

5. Ammiel sextus, Issachar septimus, Phollathi octavus: quia benedixit illi Dominus.

6. Semei autem filio eius nati sunt filii, praefecti familiarum suarum; erant enim viri fortissimi.

7. Filii ergo Semeiae: Othni, et Raphaël, et Obed, Elzabad, fratres eius viri fortissimi; Eliu quoque, et Samachias.

8. Omnes hi de filiis Obededom; ipsi, et filii, et fratres eorum fortissimi ad ministrandum, sexaginta duo de Obededom.

9. Porro Meselemiae filii, et fratres eorum robustissimi, decem et octo.

10. De Hosa autem, id est de filiis Merari: Semri princeps (non enim habuerat primogenitum, et idcirco posuerat eum pater eius in principem).

11. Helcias secundus, Tabelias tertius, Zacharias quartus. Omnes hi filii, et fratres Hosa, tredecim.

12. Hi divisi sunt in ianitores; ut semper principes custodiarum, sicut et fratres eorum ministrarent in domo Domini.

13. Missae sunt ergo sortes ex aequo *, et parvis, et magnis, per familias suas in unamquamque portarum. * c. 25, 8.

14. Cecidit ergo sors Orientalis, Selemiae. Porro Zachariae filio eius, viro prudentissimo, et erudito sortito obtigit plaga Septentrionalis.

15. Obededom vero et filiis eius ad Austrum; in qua parte domus erat seniorum concilium.

16. Sephim, et Hosa ad Occidentem, iuxta portam, quae ducit ad viam ascensionis; custodia contra custodiam.

17. Ad Orientem vero Levitae sex; et ad Aquilonem quatuor per diem; atque ad Meridiem similiter in die quatuor; et ubi erat concilium, bini et bini.

18. In cellulis quoque ianitorum ad Occidentem quatuor in via, binique per cellulas.

19. Hae sunt divisiones ianitorum filiorum Core et Merari.

20. Porro Ahias erat super thesauros domus Dei, et vasa sanctorum.

21. Filii Ledan *, filii Gersonni; de Ledan principes familiarum, Ledan, et Gersonni, Iehieli.

* c. 23, 8.

22. Filii Iehieli: Zathan, et Ioel fratres eius super thesauros domus Domini,

23. Amramitis, et Isaaritis, et Hebronitis, et Ozihelitis.

24. Subaël * autem filius Gersom, filii Moysi, praepositus thesauris.

* c. 23, 16.

25. Fratres quoque eius Eliezer *, cuius filius Rahabia, et huius filius Isaias, et huius filius Ioram, huius quoque filius Zechri, et huius filius Selemith. * c. 23, 17.

26. Ipse Selemith, et fratres eius, super thesauros sanctorum, quae sanctificavit David rex, et principes familiarum, et tribuni, et centuriones, et duces exercitus

27. de bellis, et manubiis praeliorum, quae consecraverant ad instaurationem, et supellectilem templi Domini.

28. Haec autem universa sanctificavit Samuel Videns, et Saul, filius Cis, et Abner filius Ner, et Ioab filius Sarviae; omnes, qui sanctificaverant ea per manum Selemith, et fratrum eius.

29. Isaaritis vero praeerat Chonenias, et filii eius ad opera forinsecus super Israël ad docendum et iudicandum eos.

30. Porro de Hebronitis Hasa

כו Cap. XXVI. כו

א לְמַחְלְקוֹת לְשֹׁעֲרִים לַקָּרְחִים מְשֶׁלֶמְיָהוּ בֶן־קֹרֵא מִן־בְּנֵי אָסָף׃
2 וְלִמְשֶׁלֶמְיָהוּ בָּנִים זְכַרְיָהוּ הַבְּכוֹר יְדִיעֲאֵל הַשֵּׁנִי זְבַדְיָהוּ הַשְּׁלִישִׁי
3 יַתְנִיאֵל הָרְבִיעִי׃ עֵילָם הַחֲמִישִׁי יְהוֹחָנָן הַשִּׁשִּׁי אֶלְיְהוֹעֵינַי הַשְּׁבִיעִי׃
4 וּלְעֹבֵד אֱדֹם בָּנִים שְׁמַעְיָה הַבְּכוֹר יְהוֹזָבָד הַשֵּׁנִי יוֹאָח הַשְּׁלִשִׁי וְשָׂכָר
ה הָרְבִיעִי וּנְתַנְאֵל הַחֲמִישִׁי׃ עַמִּיאֵל הַשִּׁשִּׁי יִשָּׂשכָר הַשְּׁבִיעִי פְּעֻלְּתַי
6 הַשְּׁמִינִי כִּי בֵרְכוֹ אֱלֹהִים׃ וְלִשְׁמַעְיָה בְנוֹ נוֹלַד בָּנִים הַמִּמְשָׁלִים לְבֵית
7 אֲבִיהֶם כִּי־גִבּוֹרֵי חַיִל הֵמָּה׃ בְּנֵי שְׁמַעְיָה עָתְנִי וּרְפָאֵל וְעוֹבֵד אֶלְזָבָד
8 אֶחָיו בְּנֵי־חָיִל אֱלִיהוּ וּסְמַכְיָהוּ׃ כָּל־אֵלֶּה מִבְּנֵי ׀ עֹבֵד אֱדֹם הֵמָּה
וּבְנֵיהֶם וַאֲחֵיהֶם אִישׁ־חַיִל בַּכֹּחַ לַעֲבֹדָה שִׁשִּׁים וּשְׁנַיִם לְעֹבֵד אֱדֹם׃
9 י וְלִמְשֶׁלֶמְיָהוּ בָּנִים וְאַחִים בְּנֵי־חָיִל שְׁמוֹנָה עָשָׂר׃ וּלְחֹסָה מִן־בְּנֵי־מְרָרִי
11 בָּנִים שִׁמְרִי הָרֹאשׁ כִּי לֹא־הָיָה בְכוֹר וַיְשִׂימֵהוּ אָבִיהוּ לְרֹאשׁ׃ חִלְקִיָּהוּ
הַשֵּׁנִי טְבַלְיָהוּ הַשְּׁלִשִׁי זְכַרְיָהוּ הָרְבִעִי כָּל־בָּנִים וְאַחִים לְחֹסָה
12 שְׁלֹשָׁה עָשָׂר׃ לְאֵלֶּה מַחְלְקוֹת הַשֹּׁעֲרִים לְרָאשֵׁי הַגְּבָרִים מִשְׁמָרוֹת
13 לְעֻמַּת אֲחֵיהֶם לְשָׁרֵת בְּבֵית יְהוָה׃ וַיַּפִּילוּ גוֹרָלוֹת כַּקָּטֹן כַּגָּדוֹל לְבֵית
14 אֲבוֹתָם לְשַׁעַר וָשָׁעַר׃ וַיִּפֹּל הַגּוֹרָל מִזְרָחָה לְשֶׁלֶמְיָהוּ וּזְכַרְיָהוּ בְנוֹ
טו יוֹעֵץ בְּשֶׂכֶל הִפִּילוּ גוֹרָלוֹת וַיֵּצֵא גוֹרָלוֹ צָפוֹנָה׃ לְעֹבֵד אֱדֹם נֶגְבָּה
16 וּלְבָנָיו בֵּית הָאֲסֻפִּים׃ לְשֻׁפִּים וּלְחֹסָה לַמַּעֲרָב עִם שַׁעַר שַׁלֶּכֶת בַּמְסִלָּה
17 הָעוֹלָה מִשְׁמָר לְעֻמַּת מִשְׁמָר׃ לַמִּזְרָח הַלְוִיִּם שִׁשָּׁה לַצָּפוֹנָה לַיּוֹם
18 אַרְבָּעָה לַנֶּגְבָּה לַיּוֹם אַרְבָּעָה וְלָאֲסֻפִּים שְׁנַיִם שְׁנָיִם׃ לַפַּרְבָּר לַמַּעֲרָב
19 אַרְבָּעָה לַמְסִלָּה שְׁנַיִם לַפַּרְבָּר׃ אֵלֶּה מַחְלְקוֹת הַשֹּׁעֲרִים לִבְנֵי הַקָּרְחִי
כ וְלִבְנֵי מְרָרִי׃ וְהַלְוִיִּם אֲחִיָּה עַל־אוֹצְרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים וּלְאֹצְרוֹת
21 הַקֳּדָשִׁים׃ בְּנֵי לַעְדָּן בְּנֵי הַגֵּרְשֻׁנִּי לְלַעְדָּן רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְלַעְדָּן
22 הַגֵּרְשֻׁנִּי יְחִיאֵלִי׃ בְּנֵי יְחִיאֵלִי זֵתָם וְיוֹאֵל אָחִיו עַל־אֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה׃
23 24 לַעַמְרָמִי לַיִּצְהָרִי לַחֶבְרוֹנִי לָעָזִּיאֵלִי׃ וּשְׁבֻאֵל בֶּן־גֵּרְשׁוֹם בֶּן־מֹשֶׁה
כה נָגִיד עַל־הָאֹצָרוֹת׃ וְאֶחָיו לֶאֱלִיעֶזֶר רְחַבְיָהוּ בְנוֹ וִישַׁעְיָהוּ בְנוֹ וְיֹרָם
26 בְּנוֹ וְזִכְרִי בְנוֹ וּשְׁלֹמוֹת בְּנוֹ׃ הוּא ׀ שְׁלֹמוֹת וְאֶחָיו עַל כָּל־אֹצְרוֹת
הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ דָּוִיד הַמֶּלֶךְ וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לְשָׂרֵי־הָאֲלָפִים
27 וְהַמֵּאוֹת וְשָׂרֵי הַצָּבָא׃ מִן־הַמִּלְחָמוֹת וּמִן־הַשָּׁלָל הִקְדִּישׁוּ לְחַזֵּק לְבֵית
28 יְהוָה׃ וְכֹל הַהִקְדִּישׁ שְׁמוּאֵל הָרֹאֶה וְשָׁאוּל בֶּן־קִישׁ וְאַבְנֵר בֶּן־נֵר
29 וְיוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה כֹּל הַמַּקְדִּישׁ עַל יַד־שְׁלֹמִית וְאֶחָיו׃ לַיִּצְהָרִי כְּנַנְיָהוּ
ל וּבָנָיו לַמְּלָאכָה הַחִיצוֹנָה עַל־יִשְׂרָאֵל לְשֹׁטְרִים וּלְשֹׁפְטִים׃ לַחֶבְרוֹנִי

XXVI. v. 9. קמץ בלא אס״פ v. 23. חסר v. 25. ׳מוֹת — ׳מִית ק׳

חֲשַׁבְיָהוּ וְאֶחָיו בְּנֵי־חַיִל אֶלֶף וּשְׁבַע־מֵאוֹת עַל פְּקֻדַּת יִשְׂרָאֵל מֵעֵבֶר
31 לַיַּרְדֵּן מַעְרָבָה לְכֹל מְלֶאכֶת יְהוָה וְלַעֲבֹדַת הַמֶּלֶךְ׃ לַחֶבְרוֹנִי יְרִיָּה
הָרֹאשׁ לַחֶבְרוֹנִי לְתֹלְדֹתָיו לְאָבוֹת בִּשְׁנַת הָאַרְבָּעִים לְמַלְכוּת דָּוִיד
32 נִדְרָשׁוּ וַיִּמָּצֵא בָהֶם גִּבּוֹרֵי חַיִל בְּיַעְזֵיר גִּלְעָד׃ וְאֶחָיו בְּנֵי־חַיִל אַלְפַּיִם
וּשְׁבַע מֵאוֹת רָאשֵׁי הָאָבוֹת וַיַּפְקִידֵם דָּוִיד הַמֶּלֶךְ עַל־הָרְאוּבֵנִי וְהַגָּדִי
וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשִּׁי לְכָל־דְּבַר הָאֱלֹהִים וּדְבַר הַמֶּלֶךְ׃

CAP. XXVII. כז

כז
א וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל ׀ לְמִסְפָּרָם רָאשֵׁי הָאָבוֹת ׀ וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים ׀ וְהַמֵּאוֹת
וְשֹׁטְרֵיהֶם הַמְשָׁרְתִים אֶת־הַמֶּלֶךְ לְכֹל ׀ דְּבַר הַמַּחְלְקוֹת הַבָּאָה
וְהַיֹּצֵאת חֹדֶשׁ בְּחֹדֶשׁ לְכֹל חָדְשֵׁי הַשָּׁנָה הַמַּחֲלֹקֶת הָאַחַת עֶשְׂרִים
2 וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ עַל הַמַּחֲלֹקֶת הָרִאשׁוֹנָה לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן יָשָׁבְעָם
3 בֶּן־זַבְדִּיאֵל וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ מִן־בְּנֵי־פֶרֶץ הָרֹאשׁ
4 לְכָל־שָׂרֵי הַצְּבָאוֹת לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן׃ וְעַל מַחֲלֹקֶת ׀ הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי
דּוֹדַי הָאֲחוֹחִי וּמַחֲלֻקְתּוֹ וּמִקְלוֹת הַנָּגִיד וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים
ה וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ שַׂר הַצָּבָא הַשְּׁלִישִׁי לַחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי בְּנָיָהוּ בֶּן־
6 יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן רֹאשׁ וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ הוּא בְנָיָהוּ
7 גִּבּוֹר הַשְּׁלֹשִׁים וְעַל־הַשְּׁלֹשִׁים וּמַחֲלֻקְתּוֹ עַמִּיזָבָד בְּנוֹ׃ הָרְבִיעִי
לַחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי עֲשָׂהאֵל אֲחִי יוֹאָב וּזְבַדְיָה בְנוֹ אַחֲרָיו וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ
8 עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ הַחֲמִישִׁי לַחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי הַשַּׂר שַׁמְהוּת
9 הַיִּזְרָח וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ הַשִּׁשִּׁי לַחֹדֶשׁ הַשִּׁשִּׁי
י עִירָא בֶן־עִקֵּשׁ הַתְּקוֹעִי וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ הַשְּׁבִיעִי
לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי חֶלֶץ הַפְּלוֹנִי מִן־בְּנֵי אֶפְרָיִם וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים
11 וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ הַשְּׁמִינִי לַחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי סִבְּכַי הַחֻשָׁתִי לַזַּרְחִי וְעַל
12 מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ הַתְּשִׁיעִי לַחֹדֶשׁ הַתְּשִׁיעִי אֲבִיעֶזֶר
13 הָעַנְּתֹתִי לַבִּנְיָמִינִי וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ הָעֲשִׂירִי
לַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי מַהְרַי הַנְּטוֹפָתִי לַזַּרְחִי וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה
14 אָלֶף׃ עַשְׁתֵּי־עָשָׂר לְעַשְׁתֵּי עָשָׂר הַחֹדֶשׁ בְּנָיָה הַפִּרְעָתוֹנִי מִן־בְּנֵי
טו אֶפְרָיִם וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ הַשְּׁנֵים עָשָׂר לִשְׁנֵים
עָשָׂר הַחֹדֶשׁ חֶלְדַּי הַנְּטוֹפָתִי לְעָתְנִיאֵל וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה
16 אָלֶף׃ וְעַל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לָרְאוּבֵנִי נָגִיד אֱלִיעֶזֶר בֶּן־זִכְרִי לַשִּׁמְעוֹנִי
17 18 שְׁפַטְיָהוּ בֶּן־מַעֲכָה׃ לְלֵוִי חֲשַׁבְיָה בֶן־קְמוּאֵל לְאַהֲרֹן צָדוֹק׃ לִיהוּדָה
19 אֱלִיהוּ מֵאֲחֵי דָוִיד לְיִשָּׂשכָר עָמְרִי בֶּן־מִיכָאֵל׃ לִזְבוּלֻן יִשְׁמַעְיָהוּ בֶּן־

XXVI. v. 31. כצ"ל XXVII. v. 8. הש' בפתח v. 12. לַבִּנְ' — לַבֶּן יְ' ק'

bias, et fratres eius viri fortissimi, mille septingenti praeerant Israëli trans Iordanem contra Occidentem, in cunctis operibus Domini, et in ministerium regis.

31. Hebronitarum autem princeps fuit Ieria secundum familias et cognationes eorum. Quadragesimo anno regni David recensiti sunt, et inventi sunt viri fortissimi in Iazer Galaad,

32. fratresque eius robustioris aetatis, duo millia septingenti principes familiarum. Praeposuit autem eos David rex Rubenitis, et Gaditis, et dimidiae tribui Manasse, in omne ministerium Dei, et regis.

Cap. XXVII.

Principes militiae regiae recensentur; singuli per menses ad suum militare munus procedebant.

1. Filii autem Israël secundum numerum suum, principes familiarum, tribuni, et centuriones, et praefecti, qui ministrabant regi iuxta turmas suas, ingredientes et egredientes per singulos menses in anno, viginti quatuor millibus singuli praeerant.

2. Primae turmae in primo mense *Iesboam praeerat filius Zabdiel, et sub eo viginti quatuor millia.
* c. 11, 11. 2 Reg. 23, 8.

3. De filiis Phares princeps cunctorum principum in exercitu mense primo.

4. Secundi mensis habebat turmam *Dudia Ahohites, et post se alter nomine Macelloth, qui regebat partem exercitus viginti quatuor millium. * c. 11, 12. 2 Reg. 23, 26.

5. Dux quoque turmae tertiae in mense tertio erat Banaias filius Ioiadae sacerdos; et in divisione sua viginti quatuor millia.

6. Ipse est Banaias *fortissimus inter triginta, et super triginta. Praeerat autem turmae ipsius Amizabad filius eius. * c. 11, 24.

7. Quartus, mense quarto, Asahel frater Ioab, et Zabadias filius eius post eum; et in turma eius viginti quatuor millia.

8. Quintus, mense quinto, princeps Samaoth Iezerites; et in turma eius viginti quatuor millia.

9. Sextus, mense sexto, Hira *filius Acces Thecuites; et in turma eius viginti quatuor millia.
* 2 Reg. 21, 18.

10. Septimus, mense septimo, Helles Phallonites de filiis Ephraim, et in turma eius viginti quatuor millia.

11. Octavus, mense octavo*, Sobochai Husathites de stirpe Zarahi; et in turma eius viginti quatuor millia. * 2 Reg. 21, 18.

12. Nonus, mense nono, Abiezer Anathothites de filiis Iemini; et in turma eius viginti quatuor millia.

13. Decimus, mense decimo, Marai, et ipse Netophathites de stirpe Zarai; et in turma eius viginti quatuor millia.

14. Undecimus, mense undecimo*, Banaias Pharathonites de filiis Ephraim; et in turma eius viginti quatuor millia.
* c. 11, 31.

15. Duodecimus, mense duodecimo*, Holdai Netophathites, de stirpe Gothoniel; et in turma eius viginti quatuor millia.
* c. 11, 30.

16. Porro tribubus praeerant Israël, Rubenitis, dux Eliezer filius Zechri; Simeonitis, dux Saphatias filius Maacha;

17. Levitis, Hasabias filius Camuël; Aaronitis, Sadoc,

18. Iuda, Eliu frater David; Issachar, Amri filius Michaël;

19. Zabulonitis, Iesmaias filius

Abdiae; Nephthalitibus, Ierimoth filius Ozriel;

20. Filiis Ephraim, Osee filius Ozaziu; dimidiae tribui Manasse, Ioël filius Phadaiae;

21. et dimidiae tribui Manasse in Galaad, Iaddo filius Zachariae; Beniamin autem, Iasiel filius Abner.

22. Dan vero, Ezrihel filius Ieroham; hi principes filiorum Israël.

23. Noluit autem David numerare eos a viginti annis inferius; quia dixerat Dominus, ut multiplicaret Israël quasi stellas coeli.

24. *Ioab filius Sarviae coeperat numerare, nec complevit; quia super hoc ira irruerat in Israël; et idcirco numerus eorum, qui fuerant recensiti, non est relatus in fastos regis David. * c. 21, 2.

25. Super thesauros autem regis fuit Azmoth filius Adiel. His autem thesauris, qui erant in urbibus, et in vicis, et in turribus, praesidebat Ionathan filius Oziae.

26. Opere autem rustico, et agricolis, qui exercebant terram, praeerat Ezri filius Chelub;

27. vinearumque cultoribus, Semeias Romathites; cellis autem vinariis, Zabdias Aphonites.

28. Nam super oliveta et ficeta, quae erant in campestribus, Balanan Gederites; super apothecas autem olei, Ioas.

29. Porro armentis, quae pascebantur in Saron, praepositus fuit Setrai Saronites; et super boves in vallibus, Saphat filius Adli;

30. super camelos vero, Ubil Ismahelites; et super asinos, Iadias Meronathites;

31. super oves quoque Iaziz Agareus, omnes hi, principes substantiae regis David.

32. Ionathan autem patruus David, consiliarius, vir prudens et litteratus; ipse et Iahiel filius Hachamoni erant cum filiis regis.

33. Achitophel * etiam consiliarius regis †, et Chusai Arachites amicus regis.
* 2 Reg 15, 12. † 2 Reg. 15, 37.

34. Post Achitophel fuit Ioiada filius Banaiae, et Abiathar. Princeps autem exercitus regis erat Ioab.

CAP. XXVIII.

David formam templi praescribit.

1. Convocavit igitur David omnes principes Israël, duces tribuum, et praepositos turmarum, qui ministrabant regi; tribunos quoque et centuriones, et qui praeerant substantiae et possessionibus regis, filiosque suos cum eunuchis, et potentes, et robustissimos quosque in exercitu Ierusalem.

2. Cumque surrexisset rex, et stetisset, ait: Audite me fratres mei, et populus meus *; Cogitavi, ut aedificarem domum, in qua requiesceret arca foederis Domini, et scabellum pedum Dei nostri; et ad aedificandum omnia praeparavi.
* 3 Reg. 8, 17. sq.

3. Deus autem dixit mihi *: Non aedificabis domum nomini meo, eo quod sis vir bellator, et sanguinem fuderis. * 2 Reg. 7, 13. 3 Reg. 5, 3.

4. Sed elegit Dominus Deus Israël me de universa domo patris mei, ut essem rex super Israël in sempiternum; de Iuda * enim elegit principes; porro de domo Iuda †, domum patris mei; et de filiis patris mei, placuit ei, ut me eligeret regem super cunctum Israël.
* Gen. 49, 10. † 1 Reg. 16, 1. 12.

5. Sed et de filiis meis (filios enim mihi multos dedit Dominus) * elegit Salomonem filium meum, ut sederet in throno regni Domini super Israël,
* Sap. 9, 7.

6. dixitque mihi *: Salomon filius tuus aedificabit domum meam, et atria mea; ipsum enim elegi mihi in filium, et ego ero ei in patrem.
* 2 Reg. 7, 13.

7. Et firmabo regnum eius usque in aeternum, si perseveraverit facere praecepta mea, et iudicia, sicut et hodie.

עֹבַדְיָהוּ לְנַפְתָּלִי יְרִימוֹת בֶּן־עַזְרִיאֵל׃ לִבְנֵי אֶפְרַיִם הוֹשֵׁעַ בֶּן־עֲזַזְיָהוּ כ
לַחֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה יוֹאֵל בֶּן־פְּדָיָהוּ׃ לַחֲצִי הַמְנַשֶּׁה גִּלְעָדָה יִדּוֹ בֶּן־ 21
זְכַרְיָהוּ לְבִנְיָמִן יַעֲשִׂיאֵל בֶּן־אַבְנֵר׃ לְדָן עֲזַרְאֵל בֶּן־יְרֹחָם אֵלֶּה שָׂרֵי 22
שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְלֹא־נָשָׂא דָוִיד מִסְפָּרָם לְמִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּלְמָטָּה 23
כִּי אָמַר יְהוָה לְהַרְבּוֹת אֶת־יִשְׂרָאֵל כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם׃ יוֹאָב בֶּן־ 24
צְרוּיָה הֵחֵל לִמְנוֹת וְלֹא כִלָּה וַיְהִי בָזֹאת קֶצֶף עַל־יִשְׂרָאֵל וְלֹא עָלָה
הַמִּסְפָּר בְּמִסְפַּר דִּבְרֵי הַיָּמִים לַמֶּלֶךְ דָּוִיד׃ וְעַל אֹצְרוֹת הַמֶּלֶךְ כה
עַזְמָוֶת בֶּן־עֲדִיאֵל וְעַל־הָאֹצָרוֹת בַּשָּׂדֶה בֶּעָרִים וּבַכְּפָרִים וּבַמִּגְדָּלוֹת
יְהוֹנָתָן בֶּן־עֻזִּיָּהוּ׃ וְעַל עֹשֵׂי מְלֶאכֶת הַשָּׂדֶה לַעֲבֹדַת הָאֲדָמָה עֶזְרִי 26
בֶּן־כְּלוּב׃ וְעַל־הַכְּרָמִים שִׁמְעִי הָרָמָתִי וְעַל שֶׁבַּכְּרָמִים לְאֹצְרוֹת 27
הַיַּיִן זַבְדִּי הַשִּׁפְמִי׃ וְעַל־הַזֵּיתִים וְהַשִּׁקְמִים אֲשֶׁר בַּשְּׁפֵלָה בַּעַל 28
חָנָן הַגְּדֵרִי וְעַל־אֹצְרוֹת הַשֶּׁמֶן יוֹעָשׁ׃ וְעַל־הַבָּקָר הָרֹעִים בַּשָּׁרוֹן 29
שִׁטְרַי הַשָּׁרוֹנִי וְעַל־הַבָּקָר בָּעֲמָקִים שָׁפָט בֶּן־עַדְלָי׃ וְעַל־הַגְּמַלִּים ל
אוֹבִיל הַיִּשְׁמְעֵאלִי וְעַל־הָאֲתֹנוֹת יֶחְדְּיָהוּ הַמֵּרֹנֹתִי׃ וְעַל־הַצֹּאן יָזִיז 31
הַהַגְרִי כָּל־אֵלֶּה שָׂרֵי הָרְכוּשׁ אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ דָּוִיד׃ וִיהוֹנָתָן דּוֹד־דָּוִיד 32
יוֹעֵץ אִישׁ־מֵבִין וְסוֹפֵר הוּא וִיחִיאֵל בֶּן־חַכְמוֹנִי עִם־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ׃
וַאֲחִיתֹפֶל יוֹעֵץ לַמֶּלֶךְ וְחוּשַׁי הָאַרְכִּי רֵעַ הַמֶּלֶךְ׃ וְאַחֲרֵי אֲחִיתֹפֶל 33 34
יְהוֹיָדָע בֶּן־בְּנָיָהוּ וְאֶבְיָתָר וְשַׂר־צָבָא לַמֶּלֶךְ יוֹאָב׃

כח Cap. XXVIII. כח

וַיַּקְהֵל דָּוִיד אֶת־כָּל־שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל שָׂרֵי הַשְּׁבָטִים וְשָׂרֵי הַמַּחְלְקוֹת א
הַמְשָׁרְתִים אֶת־הַמֶּלֶךְ וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים וְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת וְשָׂרֵי כָל־רְכוּשׁ־
וּמִקְנֶה לַמֶּלֶךְ וּלְבָנָיו עִם־הַסָּרִיסִים וְהַגִּבּוֹרִים וּלְכָל־גִּבּוֹר חָיִל אֶל־
יְרוּשָׁלִָם׃ וַיָּקָם דָּוִיד הַמֶּלֶךְ עַל־רַגְלָיו וַיֹּאמֶר שְׁמָעוּנִי אַחַי וְעַמִּי 2
אֲנִי עִם־לְבָבִי לִבְנוֹת בֵּית מְנוּחָה לַאֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה וְלַהֲדֹם רַגְלֵי
אֱלֹהֵינוּ וַהֲכִינוֹתִי לִבְנוֹת׃ וְהָאֱלֹהִים אָמַר לִי לֹא־תִבְנֶה בַיִת לִשְׁמִי 3
כִּי אִישׁ מִלְחָמוֹת אַתָּה וְדָמִים שָׁפָכְתָּ׃ וַיִּבְחַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל 4
בִּי מִכֹּל בֵּית־אָבִי לִהְיוֹת לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם כִּי בִיהוּדָה בָּחַר
לְנָגִיד וּבְבֵית יְהוּדָה בֵּית אָבִי וּבִבְנֵי אָבִי בִּי רָצָה לְהַמְלִיךְ עַל־כָּל־
יִשְׂרָאֵל׃ וּמִכָּל־בָּנַי כִּי רַבִּים בָּנִים נָתַן לִי יְהוָה וַיִּבְחַר בִּשְׁלֹמֹה ה
בְנִי לָשֶׁבֶת עַל־כִּסֵּא מַלְכוּת יְהוָה עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר לִי שְׁלֹמֹה בִנְךָ 6
הוּא־יִבְנֶה בֵיתִי וַחֲצֵרוֹתָי כִּי־בָחַרְתִּי בוֹ לִי לְבֵן וַאֲנִי אֶהְיֶה־לּוֹ לְאָב׃
וַהֲכִינוֹתִי אֶת־מַלְכוּתוֹ עַד־לְעוֹלָם אִם־יֶחֱזַק לַעֲשׂוֹת מִצְוֺתַי וּמִשְׁפָּטַי 7

XXVII. v. 29. שִׁרְטַי ק׳

8 כַּיּ֥וֹם הַזֶּֽה׃ וְעַתָּ֞ה לְעֵינֵ֤י כָל־יִשְׂרָאֵל֙ קְהַל־יְהוָ֔ה וּבְאָזְנֵ֖י אֱלֹהֵ֑ינוּ
שִׁמְר֣וּ וְדִרְשׁ֔וּ כָּל־מִצְוֺ֖ת יְהוָ֣ה אֱלֹהֵיכֶ֑ם לְמַ֤עַן תִּֽירְשׁוּ֙ אֶת־הָאָ֣רֶץ
9 הַטּוֹבָ֔ה וְהִנְחַלְתֶּ֛ם לִבְנֵיכֶ֥ם אַחֲרֵיכֶ֖ם עַד־עוֹלָֽם׃ וְאַתָּ֣ה שְׁלֹמֹֽה־בְנִ֡י דַּע֩
אֶת־אֱלֹהֵ֨י אָבִ֜יךָ וְעָבְדֵ֗הוּ בְּלֵ֤ב שָׁלֵם֙ וּבְנֶ֣פֶשׁ חֲפֵצָ֔ה כִּ֤י כָל־לְבָבוֹת֙ דּוֹרֵ֣שׁ
יְהוָ֔ה וְכָל־יֵ֥צֶר מַחֲשָׁב֖וֹת מֵבִ֑ין אִֽם־תִּדְרְשֶׁ֙נּוּ֙ יִמָּצֵ֣א לָ֔ךְ וְאִם־תַּעַזְבֶ֖נּוּ
י יַזְנִיחֲךָ֥ לָעַֽד׃ רְאֵ֣ה ׀ עַתָּ֗ה כִּֽי־יְהוָ֛ה בָּ֧חַר בְּךָ֛ לִבְנֽוֹת־בַּ֥יִת לַמִּקְדָּ֖שׁ
11 חֲזַ֥ק וַעֲשֵֽׂה׃ וַיִּתֵּ֣ן דָּוִ֣יד לִשְׁלֹמֹ֣ה בְנ֡וֹ אֶת־תַּבְנִ֣ית הָאוּלָם֩ וְאֶת־בָּ֨תָּ֜יו
12 וְגַנְזַכָּ֛יו וַעֲלִיֹּתָ֥יו וַחֲדָרָ֖יו הַפְּנִימִ֑ים וּבֵ֖ית הַכַּפֹּֽרֶת׃ וְתַבְנִית֩ כֹּ֨ל אֲשֶׁ֜ר
הָיָ֣ה בָר֣וּחַ עִמּ֗וֹ לְחַצְר֧וֹת בֵּית־יְהוָ֛ה וּלְכָל־הַלְּשָׁכ֖וֹת סָבִ֑יב לְאֹצְרוֹת֙
13 בֵּ֣ית הָאֱלֹהִ֔ים וּלְאֹצְר֖וֹת הַקֳּדָשִֽׁים׃ וּֽלְמַחְלְק֤וֹת הַכֹּהֲנִים֙ וְהַלְוִיִּ֔ם וּלְכָל־
14 מְלֶ֖אכֶת עֲבוֹדַ֣ת בֵּית־יְהוָ֑ה וּלְכָל־כְּלֵ֖י עֲבוֹדַ֥ת בֵּית־יְהוָֽה׃ לַזָּהָ֤ב בַּמִּשְׁקָל֙
לַזָּהָ֔ב לְכָל־כְּלֵ֖י עֲבוֹדָ֣ה וַעֲבוֹדָ֑ה לְכֹל֙ כְּלֵ֣י הַכֶּ֔סֶף בְּמִשְׁקָ֕ל לְכָל־כְּלֵ֖י
טו עֲבוֹדָ֥ה וַעֲבוֹדָֽה׃ וּמִשְׁקָ֞ל לִמְנֹר֣וֹת הַזָּהָ֗ב וְנֵרֹֽתֵיהֶם֙ זָהָ֔ב בְּמִשְׁקַל־מְנוֹרָ֥ה
וּמְנוֹרָ֖ה וְנֵרֹתֶ֑יהָ וְלִמְנֹר֨וֹת הַכֶּ֤סֶף בְּמִשְׁקָל֙ לִמְנוֹרָ֣ה וְנֵרֹתֶ֔יהָ כַּעֲבוֹדַ֖ת
16 מְנוֹרָ֥ה וּמְנוֹרָֽה׃ וְאֶת־הַזָּהָ֥ב מִשְׁקָ֖ל לְשֻׁלְחֲנ֣וֹת הַמַּעֲרֶ֑כֶת לְשֻׁלְחַ֣ן וְשֻׁלְחָ֔ן
17 וְכֶ֖סֶף לְשֻׁלְחֲנ֥וֹת הַכָּֽסֶף׃ וְהַמִּזְלָג֧וֹת וְהַמִּזְרָק֛וֹת וְהַקְּשָׂו֖וֹת זָהָ֣ב טָה֑וֹר
וְלִכְפוֹרֵ֨י הַזָּהָ֤ב בְּמִשְׁקָל֙ לִכְפ֣וֹר וּכְפ֔וֹר וְלִכְפוֹרֵ֥י הַכֶּ֛סֶף בְּמִשְׁקָ֖ל לִכְפ֥וֹר
18 וּכְפֽוֹר׃ וּלְמִזְבַּ֨ח הַקְּטֹ֜רֶת זָהָ֤ב מְזֻקָּק֙ בַּמִּשְׁקָ֔ל וּלְתַבְנִית֙ הַמֶּרְכָּבָ֔ה
19 הַכְּרֻבִ֖ים זָהָ֑ב לְפֹֽרְשִׂים֙ וְסֹכְכִ֔ים עַל־אֲר֖וֹן בְּרִית־יְהוָֽה׃ הַכֹּ֥ל בִּכְתָ֛ב
כ מִיַּ֥ד יְהוָ֖ה עָלַ֣י הִשְׂכִּ֑יל כֹּ֖ל מַלְא֥כוֹת הַתַּבְנִֽית׃ וַיֹּ֨אמֶר דָּוִ֜יד לִשְׁלֹמֹ֣ה
בְנ֗וֹ חֲזַ֤ק וֶאֱמַץ֙ וַעֲשֵׂ֔ה אַל־תִּירָ֖א וְאַל־תֵּחָ֑ת כִּ֠י יְהוָ֨ה אֱלֹהִ֤ים אֱלֹהַי֙
עִמָּ֔ךְ לֹ֤א יַרְפְּךָ֙ וְלֹ֣א יַֽעַזְבֶ֔ךָּ עַד־לִכְל֕וֹת כָּל־מְלֶ֖אכֶת עֲבוֹדַ֥ת בֵּית־יְהוָֽה׃
21 וְהִנֵּ֗ה מַחְלְקוֹת֙ הַכֹּהֲנִ֣ים וְהַלְוִיִּ֔ם לְכָל־עֲבוֹדַ֖ת בֵּ֣ית הָאֱלֹהִ֑ים וְעִמְּךָ֣
בְכָל־מְלָאכָ֠ה לְכָל־נָדִ֤יב בַּֽחָכְמָה֙ לְכָל־עֲבוֹדָ֔ה וְהַשָּׂרִ֥ים וְכָל־הָעָ֖ם
לְכָל־דְּבָרֶֽיךָ׃

CAP. XXIX. כט

כט

א וַיֹּ֨אמֶר דָּוִ֤יד הַמֶּ֙לֶךְ֙ לְכָל־הַקָּהָ֔ל שְׁלֹמֹ֨ה בְנִ֜י אֶחָ֧ד בָּֽחַר־בּ֛וֹ אֱלֹהִ֖ים נַ֣עַר
וָרָ֑ךְ וְהַמְּלָאכָ֣ה גְדוֹלָ֔ה כִּ֣י לֹ֤א לְאָדָם֙ הַבִּירָ֔ה כִּ֖י לַיהוָ֥ה אֱלֹהִֽים׃
2 וּכְכָל־כֹּחִ֞י הֲכִינ֣וֹתִי לְבֵית־אֱלֹהַ֗י הַזָּהָ֣ב ׀ לַזָּהָ֡ב וְהַכֶּ֨סֶף לַכֶּ֜סֶף וְהַנְּחֹ֣שֶׁת
לַנְּחֹ֗שֶׁת הַבַּרְזֶל֙ לַבַּרְזֶ֔ל וְהָעֵצִ֖ים לָעֵצִ֑ים אַבְנֵי־שֹׁ֨הַם וּמִלּוּאִ֜ים אַבְנֵי־
3 פ֣וּךְ וְרִקְמָ֗ה וְכֹל֙ אֶ֣בֶן יְקָרָ֔ה וְאַבְנֵי־שַׁ֖יִשׁ לָרֹֽב׃ וְע֗וֹד בִּרְצוֹתִי֙ בְּבֵ֣ית
אֱלֹהַ֔י יֶשׁ־לִ֥י סְגֻלָּ֖ה זָהָ֣ב וָכָ֑סֶף נָתַ֤תִּי לְבֵית־אֱלֹהַי֙ לְמַ֔עְלָה מִכָּל־
4 הֲכִינ֖וֹתִי לְבֵ֥ית הַקֹּֽדֶשׁ׃ שְׁלֹ֧שֶׁת אֲלָפִ֛ים כִּכְּרֵ֥י זָהָ֖ב מִזְּהַ֣ב אוֹפִ֑יר

8. Nunc ergo coram universo coetu Israël audiente Deo nostro, custodite, et perquirite cuncta mandata Domini Dei nostri; ut possideatis terram bonam, et relinquatis eam filiis vestris post vos usque in sempiternum.

9. Tu autem Salomon fili mi, scito Deum patris tui, et servito ei corde perfecto, et animo voluntario *; omnia enim corda scrutatur Dominus, et universas mentium cogitationes intelligit. Si quaesieris eum, invenies; si autem dereliqueris eum, proiiciet te in aeternum.

* Ps. 7, 10.

10. Nunc ergo quia elegit te Dominus, ut aedificares domum sanctuarii, confortare, et perfice.

11. Dedit autem David Salomoni filio suo * descriptionem porticus, et templi, et cellariorum, et coenaculi, et cubiculorum in adytis, et domus propitiationis,

* Exod. 25, 9. 26, 30.

12. nec non et omnium, quae cogitaverat atriorum, et exedrarum per circuitum in thesauros domus Domini, et in thesauros sanctorum,

13. divisionumque sacerdotalium et Leviticarum, in omnia opera domus Domini, et in universa vasa ministerii templi Domini.

14. Aurum in pondere per singula vasa ministerii. Argenti quoque pondus pro vasorum, et operum diversitate.

15. Sed et in candelabra aurea, et ad lucernas eorum, aurum pro mensura uniuscuiusque candelabri et lucernarum. Similiter et in candelabra argentea, et in lucernas eorum, pro diversitate mensurae, pondus argenti tradidit.

16. Aurum quoque dedit in mensas propositionis pro diversitate mensarum; similiter et argentum in alias mensas argenteas.

17. Ad fuscinulas quoque, et phialas, et thuribula ex auro purissimo, et leunculos aureos, pro qualitate mensurae pondus distribuit in leunculum, et leunculum. Similiter et in leones argenteos diversum argenti pondus separavit.

18. Altari autem, in quo adoletur incensum, aurum purissimum dedit; ut ex ipso fieret similitudo quadrigae cherubim extendentium alas, et velantium arcam foederis Domini.

19. Omnia, inquit, venerunt scripta manu Domini ad me, ut intelligerem universa opera exemplaris.

20. Dixit quoque David Salomoni filio suo *: Viriliter age, et confortare, et fac! ne timeas, et ne paveas; Dominus enim Deus meus tecum erit, et non dimittet te, nec derelinquet donec perficias omne opus ministerii domus Domini.

* c. 22, 13. Deut. 31, 6.

21. Ecce! divisiones sacerdotum et Levitarum, in omne ministerium domus Domini assistunt tibi, et parati sunt, et noverunt tam principes quam populus facere omnia praecepta tua.

Cap. XXIX.

Impensas in templi aedificationem, vasa, et omnem ornatum seponit David.

1. Locutusque est David rex ad omnem ecclesiam: Salomonem filium meum unum elegit Deus, adhuc puerum * et tenellum; opus namque grande est, neque enim homini praeparatur habitatio, sed Deo.

* c. 22, 5.

2. Ego autem totis viribus meis praeparavi impensas domus Dei mei. Aurum ad vasa aurea, et argentum in argentea, aes in aenea, ferrum in ferrea, ligna ad lignea; et lapides onychinos, et quasi stibinos, et diversorum colorum, omnemque pretiosum lapidem, et marmor Parium abundantissime.

3. Et super haec, quae obtuli in domum Dei mei de peculio meo aurum et argentum, do in templum Dei mei, exceptis his, quae praeparavi in aedem sanctam.

4. Tria millia talenta auri de auro Ophir; et septem millia talentorum

argenti probatissimi, ad deaurandos parietes templi.

5. Et ubicumque opus est aurum de auro, et ubicumque opus est argentum de argento, opera fiant per manus artificum; et si quis sponte offert*, impleat manum suam hodie, et offerat, quod voluerit, Domino.

* Exod. 35, 5.

6. Polliciti sunt itaque principes familiarum, et proceres tribuum Israël, tribuni quoque, et centuriones, et principes possessionum regis.

7. Dederuntque in opera domus Dei auri talenta quinque millia et solidos decem millia; argenti talenta decem millia, et aeris talenta decem et octo millia; ferri quoque centum millia talentorum.

8. Et apud quemcumqne inventi sunt lapides*, dederunt in thesauros domus Domini, per manum Iahiel Gersonitis.

* Exod. 35, 27.

9. Laetatusque est populus, cum vota sponte promitterent; quia corde toto offerebant ea Domino: sed et David rex laetatus est gaudio magno.

10. Et benedixit Domino coram universa multitudine, et ait: Benedictus es Domine Deus Israël patris nostri ab aeterno in aeternum.

11. Tua est Domine * magnificentia, et potentia, et gloria, atque victoria: et tibi laus; cuncta enim, quae in coelo sunt, et in terra, tua sunt †; tuum Domine regnum, et tu es super omnes principes.

* Apoc. 4, 11. 5, 13. † Matth. 6, 13.

12. Tuae divitiae, et tua est gloria; tu dominaris omnium, in manu tua virtus et potentia; in manu tua magnitudo *, et imperium omnium.

* 2 Paral. 20, 6.

13. Nunc igitur Deus noster confitemur tibi, et laudamus nomen tuum inclytum.

14. Quis ego, et quis populus meus, ut possimus haec tibi universa promittere? tua sunt omnia; et quae de manu tua accepimus, dedimus tibi.

15. Peregrini enim * sumus coram te, et advenae, sicut omnes patres nostri †. Dies nostri quasi umbra super terram, et nulla est mora.

* Ps. 38, 13. † Sap. 2, 5. Iob. 14, 2.

16. Domine Deus noster! omnis haec copia, quam paravimus, ut aedificaretur domus nomini sancto tuo, de manu tua est, et tua sunt omnia.

17. Scio, Deus meus! quod probes corda*, et simplicitatem diligas, unde et ego in simplicitate cordis mei laetus obtuli universa haec; et populum tuum, qui hic repertus est, vidi cum ingenti gaudio tibi offerre donaria.

* Ps. 7, 10. sq.

18. Domine * Deus Abraham, et Isaac, et Israël, patrum nostrorum! custodi in aeternum hanc voluntatem cordis eorum; et semper in venerationem tui mens ista permaneat.

* Exod. 3, 6. 15. 16. 4, 5. 3 Reg. 18, 36. Act. 3, 15.

19. Salomoni quoque filio meo da cor perfectum, ut custodiat mandata tua, testimonia tua, et ceremonias tuas, et faciat universa; et aedificet aedem, cuius impensas paravi.

20. Praecepit autem David universae ecclesiae: Benedicite Domino Deo nostro. Et benedixit omnis Ecclesia Domino Deo patrum suorum; et inclinaverunt se, et adoraverunt Deum, et deinde regem.

21. Immolaveruntque victimas Domino; et obtulerunt holocausta die sequenti, tauros mille, arietes mille, agnos mille cum libaminibus suis, et universo ritu abundantissime in omnem Israël.

22. Et comederunt, et biberunt coram Domino in die illo cum grandi laetitia*. Et unxerunt secundo Salomonem filium David. Unxerunt autem eum Domino in principem, et Sadoc in pontificem.

* 3 Reg. 1, 34.

23. Seditque * Salomon super solium Domini in regem pro David patre suo, et cunctis placuit; et paruit illi omnis Israël.

* c. 28, 5. 3 Reg. 1, 35. 39.

24. Sed et universi principes, et potentes, et cuncti filii regis David

וְשִׁבְעַת אֲלָפִים כִּכַּר־כֶּסֶף מְזֻקָּק לָטוּחַ קִירוֹת הַבָּתִּים׃ לַזָּהָב לַזָּהָב ה
וְלַכֶּסֶף לַכֶּסֶף וּלְכָל־מְלָאכָה בְּיַד חָרָשִׁים וּמִי מִתְנַדֵּב לְמַלֹּאות יָדוֹ
הַיּוֹם לַיהוָה׃ וַיִּתְנַדְּבוּ שָׂרֵי הָאָבוֹת וְשָׂרֵי ׀ שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וְשָׂרֵי 6
הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת וּלְשָׂרֵי מְלֶאכֶת הַמֶּלֶךְ׃ וַיִּתְּנוּ לַעֲבוֹדַת בֵּית־ 7
הָאֱלֹהִים זָהָב כִּכָּרִים חֲמֵשֶׁת־אֲלָפִים וַאֲדַרְכֹנִים רִבּוֹ וְכֶסֶף כִּכָּרִים
עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים וּנְחֹשֶׁת רִבּוֹ וּשְׁמוֹנַת אֲלָפִים כִּכָּרִים וּבַרְזֶל מֵאָה־אֶלֶף
כִּכָּרִים׃ וְהַנִּמְצָא אִתּוֹ אֲבָנִים נָתְנוּ לְאוֹצַר בֵּית־יְהוָה עַל יַד־יְחִיאֵל 8
הַגֵּרְשֻׁנִּי׃ וַיִּשְׂמְחוּ הָעָם עַל־הִתְנַדְּבָם כִּי בְּלֵב שָׁלֵם הִתְנַדְּבוּ לַיהוָה 9
וְגַם דָּוִיד הַמֶּלֶךְ שָׂמַח שִׂמְחָה גְדוֹלָה׃ וַיְבָרֶךְ דָּוִיד אֶת־יְהוָה לְעֵינֵי י
כָּל־הַקָּהָל וַיֹּאמֶר דָּוִיד בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ מֵעוֹלָם
וְעַד־עוֹלָם׃ לְךָ יְהוָה הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי־ 11
כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְהוָה הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל ׀ לְרֹאשׁ׃ וְהָעֹשֶׁר 12
וְהַכָּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ וְאַתָּה מוֹשֵׁל בַּכֹּל וּבְיָדְךָ כֹּחַ וּגְבוּרָה וּבְיָדְךָ לְגַדֵּל
וּלְחַזֵּק לַכֹּל׃ וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ וּמְהַלְלִים לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ׃ 13
וְכִי מִי אֲנִי וּמִי עַמִּי כִּי־נַעְצֹר כֹּחַ לְהִתְנַדֵּב כָּזֹאת כִּי־מִמְּךָ הַכֹּל 14
וּמִיָּדְךָ נָתַנּוּ לָךְ׃ כִּי־גֵרִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ וְתוֹשָׁבִים כְּכָל־אֲבֹתֵינוּ כַּצֵּל טו
יָמֵינוּ עַל־הָאָרֶץ וְאֵין מִקְוֶה׃ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כֹּל הֶהָמוֹן הַזֶּה אֲשֶׁר 16
הֲכִינֹנוּ לִבְנוֹת־לְךָ בַיִת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ מִיָּדְךָ הִיא וּלְךָ הַכֹּל׃ וְיָדַעְתִּי 17
אֱלֹהַי כִּי אַתָּה בֹּחֵן לֵבָב וּמֵישָׁרִים תִּרְצֶה אֲנִי בְּיֹשֶׁר לְבָבִי הִתְנַדַּבְתִּי
כָל־אֵלֶּה וְעַתָּה עַמְּךָ הַנִּמְצְאוּ־פֹה רָאִיתִי בְשִׂמְחָה לְהִתְנַדֶּב־לָךְ׃ יְהוָה 18
אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבֹתֵינוּ שָׁמְרָה־זֹּאת לְעוֹלָם לְיֵצֶר
מַחְשְׁבוֹת לְבַב עַמֶּךָ וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ׃ וְלִשְׁלֹמֹה בְנִי תֵּן לֵבָב שָׁלֵם 19
לִשְׁמוֹר מִצְוֹתֶיךָ עֵדְוֹתֶיךָ וְחֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת הַכֹּל וְלִבְנוֹת הַבִּירָה אֲשֶׁר־
הֲכִינוֹתִי׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְכָל־הַקָּהָל בָּרְכוּ־נָא אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כ
וַיְבָרְכוּ כָל־הַקָּהָל לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיהֶם וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה
וְלַמֶּלֶךְ׃ וַיִּזְבְּחוּ לַיהוָה ׀ זְבָחִים וַיַּעֲלוּ עֹלוֹת לַיהוָה לְמָחֳרַת הַיּוֹם 21
הַהוּא פָּרִים אֶלֶף אֵילִים אֶלֶף כְּבָשִׂים אֶלֶף וְנִסְכֵּיהֶם וּזְבָחִים לָרֹב
לְכָל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ לִפְנֵי יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה 22
וַיַּמְלִיכוּ שֵׁנִית לִשְׁלֹמֹה בֶן־דָּוִיד וַיִּמְשְׁחוּ לַיהוָה לְנָגִיד וּלְצָדוֹק לְכֹהֵן׃
וַיֵּשֶׁב שְׁלֹמֹה עַל־כִּסֵּא יְהוָה ׀ לְמֶלֶךְ תַּחַת־דָּוִיד אָבִיו וַיַּצְלַח וַיִּשְׁמְעוּ 23
אֵלָיו כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ וְכָל־הַשָּׂרִים וְהַגִּבֹּרִים וְגַם כָּל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ דָּוִיד 24

XXIX. v. 5. יתיר ו׳ v. 7. אין בנ״א v. 16. הִיא — הִוא ק׳
v. 23. פתח באתנח

כה נְתָנוּ יָד תַּחַת שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ׃ וַיְגַדֵּל יְהוָה אֶת־שְׁלֹמֹה לְמַעְלָה לְעֵינֵי
כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן עָלָיו הוֹד מַלְכוּת אֲשֶׁר לֹא־הָיָה עַל־כָּל־מֶלֶךְ לְפָנָיו
26 27 עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וְדָוִיד בֶּן־יִשָׁי מָלַךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ וְהַיָּמִים אֲשֶׁר
מָלַךְ עַל־יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּחֶבְרוֹן מָלַךְ שֶׁבַע שָׁנִים וּבִירוּשָׁלַםִ
28 מָלַךְ שְׁלֹשִׁים וְשָׁלוֹשׁ׃ וַיָּמָת בְּשֵׂיבָה טוֹבָה שְׂבַע יָמִים עֹשֶׁר וְכָבוֹד
29 וַיִּמְלֹךְ שְׁלֹמֹה בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ וְדִבְרֵי דָּוִיד הַמֶּלֶךְ הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרֹנִים
הִנָּם כְּתוּבִים עַל־דִּבְרֵי שְׁמוּאֵל הָרֹאֶה וְעַל־דִּבְרֵי נָתָן הַנָּבִיא וְעַל־
ל דִּבְרֵי גָּד הַחֹזֶה׃ עִם כָּל־מַלְכוּתוֹ וּגְבוּרָתוֹ וְהָעִתִּים אֲשֶׁר עָבְרוּ עָלָיו
וְעַל־יִשְׂרָאֵל וְעַל כָּל־מַמְלְכוֹת הָאֲרָצוֹת׃

דברי הימים ב

LIBER II. CHRONICORUM.

CAPUT I. א

א וַיִּתְחַזֵּק שְׁלֹמֹה בֶן־דָּוִיד עַל־מַלְכוּתוֹ וַיהוָה אֱלֹהָיו עִמּוֹ וַיְגַדְּלֵהוּ
2 לְמָעְלָה׃ וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה לְכָל־יִשְׂרָאֵל לְשָׂרֵי הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת וְלַשֹּׁפְטִים
3 וּלְכֹל נָשִׂיא לְכָל־יִשְׂרָאֵל רָאשֵׁי הָאָבוֹת׃ וַיֵּלְכוּ שְׁלֹמֹה וְכָל־הַקָּהָל
עִמּוֹ לַבָּמָה אֲשֶׁר בְּגִבְעוֹן כִּי־שָׁם הָיָה אֹהֶל מוֹעֵד הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר עָשָׂה
4 מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה בַּמִּדְבָּר׃ אֲבָל אֲרוֹן הָאֱלֹהִים הֶעֱלָה דָוִיד מִקִּרְיַת
ה יְעָרִים בַּהֵכִין לוֹ דָּוִיד כִּי נָטָה־לוֹ אֹהֶל בִּירוּשָׁלָםִ׃ וּמִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת
אֲשֶׁר עָשָׂה בְּצַלְאֵל בֶּן־אוּרִי בֶן־חוּר שָׂם לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה וַיִּדְרְשֵׁהוּ
6 שְׁלֹמֹה וְהַקָּהָל׃ וַיַּעַל שְׁלֹמֹה שָׁם עַל־מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר
7 לְאֹהֶל מוֹעֵד וַיַּעַל עָלָיו עֹלוֹת אָלֶף׃ בַּלַּיְלָה הַהוּא נִרְאָה אֱלֹהִים
8 לִשְׁלֹמֹה וַיֹּאמֶר לוֹ שְׁאַל מָה אֶתֶּן־לָךְ׃ וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה לֵאלֹהִים אַתָּה
9 עָשִׂיתָ עִם־דָּוִיד אָבִי חֶסֶד גָּדוֹל וְהִמְלַכְתַּנִי תַּחְתָּיו׃ עַתָּה יְהוָה
אֱלֹהִים יֵאָמֵן דְּבָרְךָ עִם דָּוִיד אָבִי כִּי אַתָּה הִמְלַכְתַּנִי עַל־עַם רַב
י כַּעֲפַר הָאָרֶץ׃ עַתָּה חָכְמָה וּמַדָּע תֶּן־לִי וְאֵצְאָה לִפְנֵי הָעָם־הַזֶּה
11 וְאָבוֹאָה כִּי־מִי יִשְׁפֹּט אֶת־עַמְּךָ הַזֶּה הַגָּדוֹל׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים

XXIX. v. 26. קמץ בז"ק   I. v. 4. נ"א הֵכִין   v. 5. נ"א שָׁם

dederunt manum, et subiecti fuerunt Salomoni regi.

25. Magnificavit ergo Dominus* Salomonem super omnem Israël, et dedit illi gloriam regni, qualem nullus habuit ante eum rex Israël.
* 2 Paral. 1, 1.

26. Igitur David * filius Isai regnavit super universum Israël.
* v. 26 — 30. conf. 3 Reg. 2, 10 — 12.

27. * Et dies, quibus regnavit super Israël, fuerunt quadraginta anni; in Hebron regnavit septem annis, et in Ierusalem annis triginta tribus. * 3 Reg. 2, 11.

28. Et mortuus est in senectute bona, plenus dierum, et divitiis, et gloria: et regnavit Salomon filius eius pro eo.

29. Gesta autem David regis priora, et novissima scripta sunt in libro Samuelis Videntis, et in libro Nathan prophetae, atque in volumine Gad * Videntis; * c. 21, 9.

30. universique regni eius, et fortitudinis, et temporum, quae transierunt sub eo, sive in Israël, sive in cunctis regnis terrarum.

LIBER II. CHRONICORUM.

CAP. I.

Salomon plurimas offert hostias. Deus eidem apparet.

1. Confortatus est ergo * Salomon filius David in regno suo, et Dominus Deus eius erat cum eo, et magnificavit eum in excelsum.
* v. 1 — 13. conf. 3 Reg. 3, 1 – 15. 3 Reg. 2, 12. 46.

2. Praecepitque Salomon universo Israëli, tribunis, et centurionibus, et ducibus, et iudicibus omnis Israël, et principibus familiarum.

3. Et abiit cum universa multitudine in excelsum Gabaon, ubi erat tabernaculum foederis Dei, quod fecit Moyses famulus Dei in solitudine.

4. * Arcam autem Dei adduxerat David de Cariathiarim in locum, quem praeparaverat ei, et ubi fixerat illi tabernaculum, hoc est, in Ierusalem. * 2 Reg. 6, 17. 1 Paral. 16, 1.

5. Altare quoque aeneum*, quod fabricatus fuerat Beseleel filius Uri filii Hur, ibi erat coram tabernaculo Domini; quod et requisivit Salomon, et omnis ecclesia. * Exod. 38, 8.

6. Ascenditque Salomon ad altare aeneum, coram tabernaculo foederis Domini, et obtulit in eo mille hostias.

7. Ecce autem, in ipsa nocte apparuit ei Deus, dicens: Postula, quod vis, ut dem tibi.

9. Dixitque Salomon Deo: Tu fecisti cum David patre meo misericordiam magnam; et constituisti me regem pro eo.

9. Nunc ergo Domine Deus impleatur sermo tuus, quem pollicitus es David patri meo; tu enim me fecisti * regem super populum tuum multum, qui tam innumerabilis est, quam pulvis terrae.
* Sap. 9, 7.

10. * Da mihi sapientiam et intelligentiam, ut ingrediar et egrediar coram populo tuo; quis enim potest hunc populum tuum digne, qui tam grandis est, iudicare?
* Sap. 9, 4. 10.

11. Dixit autem Deus ad Salomo-

nem: Quia hoc magis placuit cordi tuo, et non postulasti divitias, et substantiam, et gloriam, neque animas eorum, qui te oderant, sed nec dies vitae plurimos; petisti autem sapientiam et scientiam, ut iudicare possis populum meum, super quem constitui te regem.

12. Sapientia et scientia data sunt tibi; divitias autem et substantiam et gloriam dabo tibi, ita ut nullus in regibus nec ante te nec post te fuerit similis tui.

13. Venit ergo Salomon ab excelso Gabaon in Ierusalem coram tabernaculo foederis, et regnavit super Israël.

14. * Congregavitque sibi currus et equites, et facti sunt ei mille quadringenti currus, et duodecim millia equitum, et fecit eos esse in urbibus quadrigarum, et cum rege in Ierusalem.
* v.14—17. cf. 3 Reg. 3, 6—8. 3 Reg. 10, 26.

15. Praebuitque * rex argentum et aurum in Ierusalem quasi lapides, et cedros quasi sycomoros, quae nascuntur in campestribus multitudine magna. * c. 9. 27.

16. Adducebantur autem ei equi de Aegypto, et de Coa a negotiatoribus regis, qui ibant, et emebant pretio,

17. quadrigam equorum sexcentis argenteis, et equum centum quinquaginta; similiter de universis regnis Hethaeorum, et a regibus Syriae emptio celebrabatur.

CAP. II.

Salomonis consilium de templo aedificando repetitur.

1. Decrevit autem * Salomon aedificare domum nomini Domini, et palatium sibi.
* v. 1—18. conf. 3 Reg. 5, 15—31.

2. Et numeravit septuaginta millia virorum portantium humeris, et octoginta millia, qui caederent lapides in montibus, praepositosque eorum tria millia sexcentos.

3. * Misit quoque ad Hiram regem Tyri, dicens: Sicut egisti cum David patre meo, et misisti ei ligna cedrina, ut aedificaret sibi domum, in qua et habitavit;
* 2 Reg. 5, 11. 1 Paral. 13, 1. 3 Reg. 5, 2.

4. sic fac mecum, ut aedificem domum nomini Domini Dei mei, ut consecrem eam ad adolendum incensum coram illo, et fumiganda aromata, et ad propositionem panum sempiternam, et ad holocaustomata mane, et vespere, sabbatis quoque, et neomeniis, et solemnitatibus Domini Dei nostri in sempiternum, quae mandata sunt Israëli.

5. Domus enim, quam aedificare cupio, magna est*; magnus est enim Deus noster super omnes deos.
* Ps. 85, 8.

6. Quis ergo poterit praevalere, ut aedificet ei dignam domum? si* coelum, et coeli coelorum capere eum nequeunt; quantus ego sum, ut possim aedificare ei domum? sed ad hoc tantum, ut adoleatur incensum coram illo.
* c. 6, 18. 3 Reg. 8, 27.

7. Mitte ergo mihi virum eruditum, qui noverit operari in auro, et argento, aere, et ferro, purpura, coccino, et hyacintho, et qui sciat sculpere caelaturas cum his artificibus, quos mecum habeo in Iudaea, et Ierusalem, quos praeparavit David pater meus.

8. Sed et ligna cedrina mitte mihi, et arceuthina, et pinea de Libano; scio enim, quod servi tui noverint caedere ligna de Libano, et erunt servi mei cum servis tuis,

9. ut parentur mihi ligna plurima. Domus enim, quam cupio aedificare, magna est nimis, et inclyta.

10. Praeterea operariis, qui caesuri sunt ligna, servis tuis dabo in cibaria tritici coros viginti millia, et hordei coros totidem, et vini viginti millia metretas, olei quoque sata viginti millia.

11. Dixit autem Hiram rex Tyri

לִשְׁלֹמֹה יַעַן אֲשֶׁר הָיְתָה זֹאת עִם־לְבָבֶךָ וְלֹא שָׁאַלְתָּ עֹשֶׁר נְכָסִים
וְכָבוֹד וְאֵת נֶפֶשׁ שֹׂנְאֶיךָ וְגַם־יָמִים רַבִּים לֹא שָׁאָלְתָּ וַתִּשְׁאַל־לְךָ חָכְמָה
וּמַדָּע אֲשֶׁר תִּשְׁפּוֹט אֶת־עַמִּי אֲשֶׁר הִמְלַכְתִּיךָ עָלָיו׃ הַחָכְמָה וְהַמַּדָּע 12
נָתוּן לָךְ וְעֹשֶׁר וּנְכָסִים וְכָבוֹד אֶתֶּן־לָךְ אֲשֶׁר ׀ לֹא־הָיָה כֵן לַמְּלָכִים
אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ וְאַחֲרֶיךָ לֹא יִהְיֶה־כֵּן׃ וַיָּבֹא שְׁלֹמֹה לַבָּמָה אֲשֶׁר־בְּגִבְעוֹן 13
יְרוּשָׁלִַם מִלִּפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וַיִּמְלֹךְ עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֶּאֱסֹף שְׁלֹמֹה רֶכֶב 14
וּפָרָשִׁים וַיְהִי־לוֹ אֶלֶף וְאַרְבַּע־מֵאוֹת רֶכֶב וּשְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף פָּרָשִׁים
וַיַּנִּיחֵם בְּעָרֵי הָרֶכֶב וְעִם־הַמֶּלֶךְ בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ אֶת־הַכֶּסֶף טו
וְאֶת־הַזָּהָב בִּירוּשָׁלִַם כָּאֲבָנִים וְאֵת הָאֲרָזִים נָתַן כַּשִּׁקְמִים אֲשֶׁר־
בַּשְּׁפֵלָה לָרֹב׃ וּמוֹצָא הַסּוּסִים אֲשֶׁר לִשְׁלֹמֹה מִמִּצְרָיִם וּמִקְוֵא סֹחֲרֵי 16
הַמֶּלֶךְ מִקְוֵא יִקְחוּ בִּמְחִיר׃ וַיַּעֲלוּ וַיּוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם מֶרְכָּבָה בְּשֵׁשׁ 17
מֵאוֹת כֶּסֶף וְסוּס בַּחֲמִשִּׁים וּמֵאָה וְכֵן לְכָל־מַלְכֵי הַחִתִּים וּמַלְכֵי אֲרָם
בְּיָדָם יוֹצִיאוּ׃ וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה וּבַיִת לְמַלְכוּתוֹ׃ 18

ב Cap. II. ב

וַיִּסְפֹּר שְׁלֹמֹה שִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ סַבָּל וּשְׁמוֹנִים אֶלֶף אִישׁ חֹצֵב בָּהָר א
וּמְנַצְּחִים עֲלֵיהֶם שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וַיִּשְׁלַח שְׁלֹמֹה אֶל־ 2
חוּרָם מֶלֶךְ־צֹר לֵאמֹר כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִם־דָּוִיד אָבִי וַתִּשְׁלַח־לוֹ אֲרָזִים
לִבְנוֹת לוֹ בַיִת לָשֶׁבֶת בּוֹ׃ הִנֵּה אֲנִי בוֹנֶה־בַּיִת לְשֵׁם ׀ יְהוָה אֱלֹהָי 3
לְהַקְדִּישׁ לוֹ לְהַקְטִיר לְפָנָיו קְטֹרֶת־סַמִּים וּמַעֲרֶכֶת תָּמִיד וְעֹלוֹת לַבֹּקֶר
לָעֶרֶב לַשַּׁבָּתוֹת וְלֶחֳדָשִׁים וּלְמוֹעֲדֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְעוֹלָם זֹאת עַל־
יִשְׂרָאֵל׃ וְהַבַּיִת אֲשֶׁר־אֲנִי בוֹנֶה גָּדוֹל כִּי־גָדוֹל אֱלֹהֵינוּ מִכָּל־הָאֱלֹהִים׃ 4
וּמִי יַעֲצָר־כֹּחַ לִבְנוֹת־לוֹ בַיִת כִּי הַשָּׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם לֹא יְכַלְכְּלֻהוּ ה
וּמִי אֲנִי אֲשֶׁר אֶבְנֶה־לּוֹ בַיִת כִּי אִם־לְהַקְטִיר לְפָנָיו׃ וְעַתָּה שְׁלַח־ 6
לִי אִישׁ־חָכָם לַעֲשׂוֹת בַּזָּהָב וּבַכֶּסֶף וּבַנְּחֹשֶׁת וּבַבַּרְזֶל וּבָאַרְגְּוָן וְכַרְמִיל
וּתְכֵלֶת וְיֹדֵעַ לְפַתֵּחַ פִּתּוּחִים עִם־הַחֲכָמִים אֲשֶׁר עִמִּי בִּיהוּדָה
וּבִירוּשָׁלִַם אֲשֶׁר הֵכִין דָּוִיד אָבִי׃ וּשְׁלַח־לִי עֲצֵי אֲרָזִים בְּרוֹשִׁים 7
וְאַלְגּוּמִּים מֵהַלְּבָנוֹן כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי אֲשֶׁר עֲבָדֶיךָ יוֹדְעִים לִכְרוֹת עֲצֵי
לְבָנוֹן וְהִנֵּה עֲבָדַי עִם־עֲבָדֶיךָ׃ וּלְהָכִין לִי עֵצִים לָרֹב כִּי הַבַּיִת אֲשֶׁר־ 8
אֲנִי בוֹנֶה גָּדוֹל וְהַפְלֵא׃ וְהִנֵּה לַחֹטְבִים לְכֹרְתֵי הָעֵצִים נָתַתִּי חִטִּים ׀ 9
מַכּוֹת לַעֲבָדֶיךָ כֹּרִים עֶשְׂרִים אֶלֶף וּשְׂעֹרִים כֹּרִים עֶשְׂרִים אֶלֶף וְיַיִן
בַּתִּים עֶשְׂרִים אֶלֶף וְשֶׁמֶן בַּתִּים עֶשְׂרִים אָלֶף׃ וַיֹּאמֶר חוּרָם מֶלֶךְ־ י

I. v. 16. א׳ במקום ה׳ II. v. 3. קמץ בלא אס״פ v. 7. רגש אחר
שי״ק v. 9. נ״א מַכֹּלֶת

צֹר בִּכְתָב וַיִּשְׁלַח אֶל־שְׁלֹמֹה בְּאַהֲבַת יְהוָה אֶת־עַמּוֹ נְתָנְךָ עֲלֵיהֶם
11 מֶלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר חוּרָם בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת־
הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַן לְדָוִיד הַמֶּלֶךְ בֵּן חָכָם יוֹדֵעַ שֶׂכֶל וּבִינָה
12 אֲשֶׁר יִבְנֶה־בַּיִת לַיהוָה וּבַיִת לְמַלְכוּתוֹ׃ וְעַתָּה שָׁלַחְתִּי אִישׁ־חָכָם
13 יוֹדֵעַ בִּינָה לְחוּרָם אָבִי׃ בֶּן־אִשָּׁה מִן־בְּנוֹת דָּן וְאָבִיו אִישׁ־צֹרִי יוֹדֵעַ
לַעֲשׂוֹת בַּזָּהָב וּבַכֶּסֶף בַּנְּחֹשֶׁת בַּבַּרְזֶל בָּאֲבָנִים וּבָעֵצִים בָּאַרְגָּמָן בַּתְּכֵלֶת
וּבַבּוּץ וּבַכַּרְמִיל וּלְפַתֵּחַ כָּל־פִּתּוּחַ וְלַחְשֹׁב כָּל־מַחֲשָׁבֶת אֲשֶׁר יִנָּתֶן־
14 לוֹ עִם־חֲכָמֶיךָ וְחַכְמֵי אֲדֹנִי דָּוִיד אָבִיךָ׃ וְעַתָּה הַחִטִּים וְהַשְּׂעֹרִים
טו הַשֶּׁמֶן וְהַיַּיִן אֲשֶׁר אָמַר אֲדֹנִי יִשְׁלַח לַעֲבָדָיו׃ וַאֲנַחְנוּ נִכְרֹת עֵצִים
מִן־הַלְּבָנוֹן כְּכָל־צָרְכֶּךָ וּנְבִיאֵם לְךָ רַפְסֹדוֹת עַל־יָם יָפוֹ וְאַתָּה תַּעֲלֶה
16 אֹתָם יְרוּשָׁלָםִ׃ וַיִּסְפֹּר שְׁלֹמֹה כָּל־הָאֲנָשִׁים הַגֵּירִים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי הַסְּפָר אֲשֶׁר סְפָרָם דָּוִיד אָבִיו וַיִּמָּצְאוּ מֵאָה וַחֲמִשִּׁים
17 אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וַיַּעַשׂ מֵהֶם שִׁבְעִים אֶלֶף סַבָּל
וּשְׁמֹנִים אֶלֶף חֹצֵב בָּהָר וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת מְנַצְּחִים לְהַעֲבִיד
אֶת־הָעָם׃

CAP. III. ג

ג

א וַיָּחֶל שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת אֶת־בֵּית־יְהוָה בִּירוּשָׁלַםִ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה אֲשֶׁר
נִרְאָה לְדָוִיד אָבִיהוּ אֲשֶׁר הֵכִין בִּמְקוֹם דָּוִיד בְּגֹרֶן אָרְנָן הַיְבוּסִי׃
2 3 וַיָּחֶל לִבְנוֹת בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בַּשֵּׁנִי בִּשְׁנַת אַרְבַּע לְמַלְכוּתוֹ׃ וְאֵלֶּה הוּסַד
שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים הָאֹרֶךְ אַמּוֹת בַּמִּדָּה הָרִאשׁוֹנָה אַמּוֹת
4 שִׁשִּׁים וְרֹחַב אַמּוֹת עֶשְׂרִים׃ וְהָאוּלָם אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֹרֶךְ עַל־פְּנֵי
רֹחַב־הַבַּיִת אַמּוֹת עֶשְׂרִים וְהַגֹּבַהּ מֵאָה וְעֶשְׂרִים וַיְצַפֵּהוּ מִפְּנִימָה
ה זָהָב טָהוֹר׃ וְאֵת ׀ הַבַּיִת הַגָּדוֹל חִפָּה עֵץ בְּרוֹשִׁים וַיְחַפֵּהוּ זָהָב טוֹב
6 וַיַּעַל עָלָיו תִּמֹרִים וְשַׁרְשְׁרוֹת׃ וַיְצַף אֶת־הַבַּיִת אֶבֶן יְקָרָה לְתִפְאָרֶת
7 וְהַזָּהָב זְהַב פַּרְוָיִם׃ וַיְחַף אֶת־הַבַּיִת הַקֹּרוֹת הַסִּפִּים וְקִירוֹתָיו
8 וְדַלְתוֹתָיו זָהָב וּפִתַּח כְּרוּבִים עַל־הַקִּירוֹת׃ וַיַּעַשׂ אֶת־בֵּית־קֹדֶשׁ
הַקֳּדָשִׁים אָרְכּוֹ עַל־פְּנֵי רֹחַב־הַבַּיִת אַמּוֹת עֶשְׂרִים וְרָחְבּוֹ אַמּוֹת
9 עֶשְׂרִים וַיְחַפֵּהוּ זָהָב טוֹב לְכִכָּרִים שֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וּמִשְׁקָל לְמִסְמְרוֹת
י לִשְׁקָלִים חֲמִשִּׁים זָהָב וְהָעֲלִיּוֹת חִפָּה זָהָב׃ וַיַּעַשׂ בְּבֵית־קֹדֶשׁ
11 הַקֳּדָשִׁים כְּרוּבִים שְׁנַיִם מַעֲשֵׂה צַעֲצֻעִים וַיְצַפּוּ אֹתָם זָהָב׃ וְכַנְפֵי
הַכְּרוּבִים אָרְכָּם אַמּוֹת עֶשְׂרִים כְּנַף הָאֶחָד לְאַמּוֹת חָמֵשׁ מַגַּעַת לְקִיר
12 הַבַּיִת וְהַכָּנָף הָאַחֶרֶת אַמּוֹת חָמֵשׁ מַגִּיעַ לִכְנַף הַכְּרוּב הָאַחֵר׃ וּכְנַף

III. v. 2. אין בנ"א   v. 5. נ"א עֲצֵי

per litteras, quas miserat Salomoni: Quia dilexit Dominus populum suum, idcirco te regnare fecit super eum.

12. Et addidit, dicens: Benedictus Dominus Deus Israël, qui fecit coelum et terram, qui dedit David regi filium sapientem et eruditum et sensatum atque prudentem, ut aedificaret domum Domino, et palatium sibi.

13. Misi ergo tibi virum prudentem et scientissimum Hiram, patrem meum,

14. filium mulieris de filiabus Dan, cuius pater fuit Tyrius, *qui novit operari in auro, et argento, aere, et ferro, et marmore, et lignis, in purpura quoque et hyacintho, et bysso, et coccino; et qui scit caelare omnem sculpturam, et adinvenire prudenter, quodcumque in opere necessarium est cum artificibus tuis, et cum artificibus domini mei David patris tui. *Exod. 31, 3. 4. sq.

15. Triticum ergo, et hordeum, et oleum, et vinum, quae pollicitus es domine mi, mitte servis tuis.

16. Nos autem caedemus ligna de Libano, quot necessaria habueris, et applicabimus ea ratibus per mare in * Ioppe; tuum autem erit transferre ea in Ierusalem.

* Ion. 1, 3.

17. Numeravit igitur Salomon omnes viros proselytos, qui erant in terra Israël, post dinumerationem, quam dinumeravit David pater eius, et inventi sunt centum quinquaginta millia, et tria millia sexcenti.

18. Fecitque ex eis septuaginta millia, qui humeris onera portarent, et octoginta millia, qui lapides in montibus caederent; tria autem millia et sexcentos praepositos operum populi.

Cap. III.

Aedificatio templi rursus refertur.

1. Et coepit Salomon aedificare domum Domini in Ierusalem in monte Moria, qui demonstratus fuerat David patri eius, in loco, quem paraverat David in * area Ornan Iebusaei.

* 2 Reg. 24, 25. 1 Paral. 21, 26.

2. Coepit autem aedificare mense secundo, anno quarto regni sui.

3. Et haec sunt fundamenta, quae iecit Salomon, ut aedificaret domum Dei, longitudinis cubitos in mensura prima sexaginta, latitudinis cubitos viginti.

4. Porticum vero ante frontem, quae tendebatur in longum iuxta mensuram latitudinis domus, cubitorum viginti; porro altitudo centum viginti cubitorum erat; et deauravit eam intrinsecus auro mundissimo.

5. Domum quoque maiorem texit tabulis ligneis abiegnis, et laminas auri obrizi affixit per totum; sculpsitque in ea palmas, et quasi catenulas se invicem complectentes.

6. Stravit quoque pavimentum templi pretiosissimo marmore, decore multo.

7. Porro aurum erat probatissimum, de cuius laminis texit domum, et trabes eius, et postes, et parietes, et ostia; et caelavit cherubim in parietibus.

8. Fecit quoque domum sancti sanctorum; longitudinem iuxta latitudinem domus, cubitorum viginti; et latitudinem similiter viginti cubitorum; et laminis aureis texit eam, quasi talentis sexcentis.

9. Sed et clavos fecit aureos, ita ut singuli clavi siclos quinquagenos appenderent; caenacula quoque texit auro.

10. Fecit etiam * in domo sancti sanctorum cherubim duos †, opere statuario; et texit eos auro. *

* v. 10 — 14. conf. 3 Reg. 6, 23 — 28.
† Exod. 25, 18.

11. Alae cherubim viginti cubitis extendebantur, ita ut una ala haberet cubitos quinque, et tangeret parietem domus; et altera quinque cubitos habens, alam tangeret alterius cherub.

12. Similiter cherub alterius ala

quinque habebat cubitos, et tangebat parietem; et ala eius altera quinque cubitorum, alam cherub alterius contingebat.

13. Igitur alae utriusque cherubim expansae erant, et extendebantur per cubitos viginti; ipsi autem stabant erectis pedibus, et facies eorum erant versae ad exteriorem domum.

14. *Fecit quoque velum ex hyacintho, purpura, cocco, et bysso; et intexuit ei cherubim.
* Matth. 27, 51. Marc. 15, 38.

15. * Ante fores etiam templi duas columnas, quae triginta et quinque cubitos habebant altitudinis; porro capita earum, quinque cubitorum. * v. 15—17. cf. 3 Reg. 7, 15—17. Ier. 52, 20.

16. Nec non et quasi catenulas in oraculo, et superposuit eas capitibus columnarum; malogranata etiam centum, quae catenulis interposuit.

17. Ipsas quoque columnas posuit in vestibulo templi, unam a dextris, et alteram a sinistris; eam, quae a dextris erat, vocavit Iachim; et quae ad laevam, Booz.

Cap. IV.

Altaris aenei, maris fusilis, candelabrorum, et mensarum constructio retexitur.

1. Fecit quoque altare aeneum * viginti cubitorum longitudinis, et viginti cubitorum latitudinis, et decem cubitorum altitudinis. * v. 1—6. conf. 3 Reg. 7, 25 — 29. 2 Paral. 7, 7.

2. * Mare etiam fusile decem cubitis à labio usque ad labium, rotundum per circuitum; quinque cubitos habebat altitudinis, et funiculus triginta cubitorum ambiebat gyrum eius. * 3 Reg. 7, 23.

3. Similitudo quoque boum erat subter illud, et decem cubitis quaedam extrinsecus caelaturae, quasi duobus versibus alvum maris circuibant. Boves autem erant fusiles.

4. Et ipsum mare super duodecim boves impositum erat, quorum tres respiciebant ad Aquilonem, et alii tres ad Occidentem; porro tres alii Meridiem, et tres, qui reliqui erant, Orientem, habentes mare superpositum; posteriora autem boum erant intrinsecus sub mari.

5. Porro vastitas eius habebat mensuram palmi, et labium illius erat quasi labium calicis, vel repandi lilii; capiebatque tria millia metretas.

6. Fecit quoque conchas decem *; et posuit quinque a dextris, et quinque a sinistris, ut lavarent in eis omnia, quae in holocaustum oblaturi erant; porro in mari sacerdotes lavabantur. * 3 Reg. 7, 38.

7. Fecit autem et * candelabra aurea decem secundum speciem, qua iussa erant fieri; et posuit ea in templo, quinque a dextris, et quinque a sinistris.
* v. 7. 8. conf. 3 Reg. 7, 48. 49.

8. Nec non et mensas decem; et posuit eas in templo, quinque a dextris, et quinque a sinistris; phialas quoque aureas centum.

9. Fecit etiam atrium sacerdotum, et basilicam grandem; et ostia in basilica, quae texit aere.

10. Porro mare posuit * in latere dextro contra orientem ad meridiem.
* 3 Reg. 7, 29. 30.

11. Fecit autem * Hiram lebetes, et creagras, et phialas; et complevit omne opus regis in domo Dei.
* v. 11 — 18. conf. 3 Reg. 7, 40 — 47.

12. Hoc est, columnas duas, et epistylia, et capita, et quasi quaedam retiacula, quae capita tegerent super epistylia.

13. Malogranata quoque quadringenta, et retiacula duo, ita ut bini ordines malogranatorum singulis retiaculis iungerentur, quae protegerent epistylia, et capita columnarum.

14. Bases etiam fecit, et conchas, quas superposuit basibus;

הַכְּרוּב הָאֶחָד אַמּוֹת חָמֵשׁ מַגִּיעַ לְקִיר הַבָּיִת וְהַכָּנָף הָאַחֶרֶת אַמּוֹת
13 חָמֵשׁ דְּבֵקָה לִכְנַף הַכְּרוּב הָאַחֵר׃ כַּנְפֵי הַכְּרוּבִים הָאֵלֶּה פֹּרְשִׂים
14 אַמּוֹת עֶשְׂרִים וְהֵם עֹמְדִים עַל־רַגְלֵיהֶם וּפְנֵיהֶם לַבָּיִת׃ וַיַּעַשׂ אֶת־
טו הַפָּרֹכֶת תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְכַרְמִיל וּבוּץ וַיַּעַל עָלָיו כְּרוּבִים׃ וַיַּעַשׂ
לִפְנֵי הַבַּיִת עַמּוּדִים שְׁנַיִם אַמּוֹת שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ אֹרֶךְ וְהַצֶּפֶת אֲשֶׁר־
16 עַל־רֹאשׁוֹ אַמּוֹת חָמֵשׁ׃ וַיַּעַשׂ שַׁרְשְׁרוֹת בַּדְּבִיר וַיִּתֵּן עַל־רֹאשׁ
17 הָעַמֻּדִים וַיַּעַשׂ רִמּוֹנִים מֵאָה וַיִּתֵּן בַּשַּׁרְשְׁרוֹת׃ וַיָּקֶם אֶת־הָעַמּוּדִים
עַל־פְּנֵי הַהֵיכָל אֶחָד מִיָּמִין וְאֶחָד מֵהַשְּׂמֹאול וַיִּקְרָא שֵׁם־הַיְמָינִי
יָכִין וְשֵׁם הַשְּׂמָאלִי בֹּעַז׃

ד Cap. IV. ד

א וַיַּעַשׂ מִזְבַּח נְחֹשֶׁת עֶשְׂרִים אַמָּה אָרְכּוֹ וְעֶשְׂרִים אַמָּה רָחְבּוֹ וְעֶשֶׂר
2 אַמּוֹת קוֹמָתוֹ׃ וַיַּעַשׂ אֶת־הַיָּם מוּצָק עֶשֶׂר בָּאַמָּה מִשְּׂפָתוֹ אֶל־
שְׂפָתוֹ עָגוֹל סָבִיב וְחָמֵשׁ בָּאַמָּה קוֹמָתוֹ וְקָו שְׁלֹשִׁים בָּאַמָּה יָסֹב
3 אֹתוֹ סָבִיב׃ וּדְמוּת בְּקָרִים תַּחַת לוֹ סָבִיב סָבִיב סוֹבְבִים אֹתוֹ עֶשֶׂר
בָּאַמָּה מַקִּיפִים אֶת־הַיָּם סָבִיב שְׁנַיִם טוּרִים הַבָּקָר יְצוּקִים בְּמֻצַקְתּוֹ׃
4 עוֹמֵד עַל־שְׁנֵים עָשָׂר בָּקָר שְׁלֹשָׁה פֹנִים צָפוֹנָה וּשְׁלוֹשָׁה פֹנִים יָמָּה
וּשְׁלֹשָׁה פֹנִים נֶגְבָּה וּשְׁלֹשָׁה פֹּנִים מִזְרָחָה וְהַיָּם עֲלֵיהֶם מִלְמָעְלָה
ה וְכָל־אֲחֹרֵיהֶם בָּיְתָה׃ וְעָבְיוֹ טֶפַח וּשְׂפָתוֹ כְּמַעֲשֵׂה שְׂפַת־כּוֹס פֶּרַח
6 שׁוֹשַׁנָּה מַחֲזִיק בַּתִּים שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים יָכִיל׃ וַיַּעַשׂ כִּיּוֹרִים עֲשָׂרָה
וַיִּתֵּן חֲמִשָּׁה מִיָּמִין וַחֲמִשָּׁה מִשְּׂמֹאול לְרָחְצָה בָהֶם אֶת־מַעֲשֵׂה
7 הָעוֹלָה יָדִיחוּ בָם וְהַיָּם לְרָחְצָה לַכֹּהֲנִים בּוֹ׃ וַיַּעַשׂ אֶת־מְנֹרוֹת
הַזָּהָב עֶשֶׂר כְּמִשְׁפָּטָם וַיִּתֵּן בַּהֵיכָל חָמֵשׁ מִיָּמִין וְחָמֵשׁ מִשְּׂמֹאול׃
8 וַיַּעַשׂ שֻׁלְחָנוֹת עֲשָׂרָה וַיַּנַּח בַּהֵיכָל חֲמִשָּׁה מִיָּמִין וַחֲמִשָּׁה מִשְּׂמֹאול
9 וַיַּעַשׂ מִזְרְקֵי זָהָב מֵאָה׃ וַיַּעַשׂ חֲצַר הַכֹּהֲנִים וְהָעֲזָרָה הַגְּדוֹלָה
י וּדְלָתוֹת לָעֲזָרָה וְדַלְתוֹתֵיהֶם צִפָּה נְחֹשֶׁת׃ וְאֶת־הַיָּם נָתַן מִכֶּתֶף
11 הַיְמָנִית קֵדְמָה מִמּוּל נֶגְבָּה׃ וַיַּעַשׂ חוּרָם אֶת־הַסִּירוֹת וְאֶת־הַיָּעִים
וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת וַיְכַל חִירָם לַעֲשׂוֹת אֶת־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר עָשָׂה לַמֶּלֶךְ
12 שְׁלֹמֹה בְּבֵית הָאֱלֹהִים׃ עַמּוּדִים שְׁנַיִם וְהַגֻּלּוֹת וְהַכֹּתָרוֹת עַל־רֹאשׁ
הָעַמֻּדִים שְׁתָּיִם וְהַשְּׂבָכוֹת שְׁתַּיִם לְכַסּוֹת אֶת־שְׁתֵּי גֻּלּוֹת הַכֹּתָרוֹת
13 אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים׃ וְאֶת־הָרִמּוֹנִים אַרְבַּע מֵאוֹת לִשְׁתֵּי הַשְּׂבָכוֹת
שְׁנַיִם טוּרִים רִמּוֹנִים לַשְּׂבָכָה הָאֶחָת לְכַסּוֹת אֶת־שְׁתֵּי גֻּלּוֹת הַכֹּתָרוֹת
14 אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָעַמּוּדִים׃ וְאֶת־הַמְּכֹנוֹת עָשָׂה וְאֶת־הַכִּיֹּרוֹת עָשָׂה עַל־

III. v. 17. הַיְמִינִי — הַיְמָנִי ק׳ IV. v. 11. חִירָם — חוּרָם ק׳

טו 16 הַמְּכֹנוֹת׃ אֶת־הַיָּם אֶחָד וְאֶת־הַבָּקָר שְׁנֵים־עָשָׂר תַּחְתָּיו׃ וְאֶת־
הַסִּירוֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמִּזְלָגוֹת וְאֶת־כָּל־כְּלֵיהֶם עָשָׂה חוּרָם אָבִיו
17 לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לְבֵית יְהוָה נְחֹשֶׁת מָרוּק׃ בְּכִכַּר הַיַּרְדֵּן יְצָקָם הַמֶּלֶךְ
18 בַּעֲבִי הָאֲדָמָה בֵּין סֻכּוֹת וּבֵין צְרֵדָתָה׃ וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה כָּל־הַכֵּלִים
19 הָאֵלֶּה לָרֹב מְאֹד כִּי לֹא נֶחְקַר מִשְׁקַל הַנְּחֹשֶׁת׃ וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה אֵת כָּל־
הַכֵּלִים אֲשֶׁר בֵּית הָאֱלֹהִים וְאֵת מִזְבַּח הַזָּהָב וְאֶת־הַשֻּׁלְחָנוֹת וַעֲלֵיהֶם
כ לֶחֶם הַפָּנִים׃ וְאֶת־הַמְּנֹרוֹת וְנֵרֹתֵיהֶם לְבַעֲרָם כַּמִּשְׁפָּט לִפְנֵי הַדְּבִיר
21 זָהָב סָגוּר׃ וְהַפֶּרַח וְהַנֵּרוֹת וְהַמֶּלְקַחַיִם זָהָב הוּא מִכְלוֹת זָהָב׃
22 וְהַמְזַמְּרוֹת וְהַמִּזְרָקוֹת וְהַכַּפּוֹת וְהַמַּחְתּוֹת זָהָב סָגוּר וּפֶתַח הַבַּיִת
דַּלְתוֹתָיו הַפְּנִימִיּוֹת לְקֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים וְדַלְתֵי הַבַּיִת לַהֵיכָל זָהָב׃

CAP. V. ה

ה

א וַתִּשְׁלַם כָּל־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר־עָשָׂה שְׁלֹמֹה לְבֵית יְהוָה וַיָּבֵא שְׁלֹמֹה
אֶת־קָדְשֵׁי ׀ דָּוִיד אָבִיו וְאֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־כָּל־הַכֵּלִים נָתַן
2 בְּאֹצְרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים׃ אָז יַקְהֵיל שְׁלֹמֹה אֶת־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת־
כָּל־רָאשֵׁי הַמַּטּוֹת נְשִׂיאֵי הָאָבוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־יְרוּשָׁלִָם לְהַעֲלוֹת
3 אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה מֵעִיר דָּוִיד הִיא צִיּוֹן׃ וַיִּקָּהֲלוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ כָּל־
4 אִישׁ יִשְׂרָאֵל בֶּחָג הוּא הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִעִי׃ וַיָּבֹאוּ כֹּל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל
ה וַיִּשְׂאוּ הַלְוִיִּם אֶת־הָאָרוֹן׃ וַיַּעֲלוּ אֶת־הָאָרוֹן וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־
6 כָּל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר בָּאֹהֶל הֶעֱלוּ אֹתָם הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם׃ וְהַמֶּלֶךְ
שְׁלֹמֹה וְכָל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל הַנּוֹעָדִים עָלָיו לִפְנֵי הָאָרוֹן מְזַבְּחִים צֹאן
7 וּבָקָר אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפְרוּ וְלֹא יִמָּנוּ מֵרֹב׃ וַיָּבִיאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־אֲרוֹן
בְּרִית־יְהוָה אֶל־מְקוֹמוֹ אֶל־דְּבִיר הַבַּיִת אֶל־קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים אֶל־תַּחַת
8 כַּנְפֵי הַכְּרוּבִים׃ וַיִּהְיוּ הַכְּרוּבִים פֹּרְשִׂים כְּנָפַיִם עַל־מְקוֹם הָאָרוֹן
9 וַיְכַסּוּ הַכְּרוּבִים עַל־הָאָרוֹן וְעַל־בַּדָּיו מִלְמָעְלָה׃ וַיַּאֲרִיכוּ הַבַּדִּים
וַיֵּרָאוּ רָאשֵׁי הַבַּדִּים מִן־הָאָרוֹן עַל־פְּנֵי הַדְּבִיר וְלֹא יֵרָאוּ הַחוּצָה
י וַיְהִי־שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ אֵין בָּאָרוֹן רַק שְׁנֵי הַלֻּחוֹת אֲשֶׁר־נָתַן
מֹשֶׁה בְּחֹרֵב אֲשֶׁר כָּרַת יְהוָה עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם׃
11 וַיְהִי בְּצֵאת הַכֹּהֲנִים מִן־הַקֹּדֶשׁ כִּי כָּל־הַכֹּהֲנִים הַנִּמְצְאִים הִתְקַדָּשׁוּ
12 אֵין לִשְׁמוֹר לְמַחְלְקוֹת׃ וְהַלְוִיִּם הַמְשֹׁרְרִים לְכֻלָּם לְאָסָף לְהֵימָן לִידֻתוּן
וְלִבְנֵיהֶם וְלַאֲחֵיהֶם מְלֻבָּשִׁים בּוּץ בִּמְצִלְתַּיִם וּבִנְבָלִים וְכִנֹּרוֹת עֹמְדִים
מִזְרָח לַמִּזְבֵּחַ וְעִמָּהֶם כֹּהֲנִים לְמֵאָה וְעֶשְׂרִים מַחְצְרִרִים בַּחֲצֹצְרוֹת׃

V. v. 9. נ"א הַקֹּדֶשׁ : נ"א וַיְּהִי־ v. 12. מַחְצְרְרִים — מַחְצְרִים ק'

15. mare unum, boves quoque duodecim sub mari.

16. Et lebetes, et creagras, et phialas. Omnia vasa fecit Salomoni Hiram pater eius in domo Domini ex aere mundissimo.

17. In regione Iordanis fudit ea rex in argillosa terra, inter Sochot, et Saredatha.

18. Erat autem multitudo vasorum innumerabilis, ita ut ignoraretur pondus aeris.

19. Fecitque Salomon * omnia vasa domus Dei, et altare aureum, et mensas, et super eas panes propositionis;

* v. 19 — 22. conf. 3 Reg. 7, 50. 51.

20. candelabra quoque cum * lucernis suis, ut lucerent ante oraculum iuxta ritum ex auro purissimo;

* Num. 8, 4.

21. et florentia quaedam, et lucernas, et forcipes aureos; omnia de auro mundissimo facta sunt.

22. Thymiateria quoque, et thuribula, et phialas, et mortariola ex auro purissimo. Et ostia caelavit templi interioris, id est, in sancta sanctorum; et ostia templi forinsecus aurea. Sicque completum est omne opus, quod fecit Salomon in domo Domini.

CAP. V

Arca in Sanctuarium inducitur; gloria Domini implet templum.

1. Intulit * igitur Salomon omnia, quae voverat David pater suus, argentum, et aurum, et universa vasa posuit in thesauris domus Dei.

* v. 1 — 14. conf. 3 Reg. 7, 51 — 8, 11. 1 Paral. 27, 14. sq.

2. * Post quae congregavit maiores natu Israël, et cunctos principes tribuum, et capita familiarum de filiis Israël in Ierusalem, ut adducerent arcam foederis Domini de civitate David, quae est Sion.

* 3 Reg. 8, 1.

3. Venerunt itaque ad regem omnes viri Israël in die solemni mensis septimi.

4. Cumque venissent cuncti seniorum Israël, portaverunt Levitae arcam,

5. et intulerunt eam, et omnem paraturam tabernaculi. Porro vasa sanctuarii, quae erant in tabernaculo, portaverunt Sacerdotes cum Levitis.

6. Rex autem Salomon, et universus coetus Israël, et omnes, qui fuerunt congregati ante arcam *, immolabant arietes, et boves absque ullo numero: tanta enim erat multitudo victimarum.

* 2 Reg. 6, 13.

7. Et intulerunt Sacerdotes arcam foederis Domini in locum suum, id est, ad oraculum templi, in Sancta sanctorum subter alas cherubim;

8. ita ut cherubim expanderent alas suas super locum, in quo posita erat arca, et ipsam arcam tegerent cum vectibus suis.

9. Vectium autem, quibus portabatur arca, quia paululum longiores erant, capita parebant ante oraculum; si vero quis paululum fuisset extrinsecus, eos videre non poterat. Fuit itaque arca ibi usque in praesentem diem.

10. Nihilque erat aliud * in arca, nisi duae tabulae, quas posuerat Moyses in Horeb, quando legem dedit Dominus filiis Israël egredientibus ex Aegypto.

* Hebr. 9, 4.

11. Egressis autem Sacerdotibus de sanctuario, (omnes enim Sacerdotes, qui ibi potuerant inveniri, sanctificati sunt; nec adhuc in illo tempore vices, et ministeriorum ordo inter eos divisus erat.)

12. Tam Levitae quam cantores, id est, et qui sub Asaph erant, et qui sub Eman, et qui sub Idithun, filii, et fratres eorum vestiti byssinis, cymbalis, et psalteriis, et citharis concrepabant, stantes ad orientalem plagam altaris, et cum eis Sacerdotes centum viginti canentes tubis,

13. Igitur cunctis pariter, et tubis, et voce, et cymbalis, et organis, et diversi generis musicorum concinentibus, et vocem in sublime tollentibus; longe sonitus audiebatur, ita ut cum Dominum laudare coepissent et dicere: Confitemini Domino, quoniam bonus, quoniam in aeternum misericordia eius*; impleretur domus Dei nube, * c. 7, 3.

14. nec possent Sacerdotes stare et ministrare propter caliginem*. Compleverat enim gloria Domini domum Dei.
* c. 7, 1. 3. Exod. 40, 34.

Cap. VI.

Davidis donaria sanctificat Salomon, et in thesaurum templi infert.

1. Tunc Salomon ait*: Dominus pollicitus est, ut habitaret in caligine. * v. 1—42. conf. 3 Reg. 8, 12—53.

2. Ego autem aedificavi domum nomini eius, ut habitaret ibi in perpetuum.

3. Et convertit rex faciem suam, et benedixit universae multitudini Israël (nam omnis turba stabat intenta) et ait:

4. Benedictus Dominus Deus Israël, qui quod locutus est David patri meo, opere complevit, dicens:

5. A die*, qua eduxi populum meum de terra Aegypti, non elegi civitatem de cunctis tribubus Israël, ut aedificaretur in ea domus nomini meo; neque elegi quemquam alium virum, ut esset dux in populo meo Israël; * 2 Reg. 7, 6.

6. sed elegi Ierusalem*, ut sit nomen meum in ea, et elegi David, ut constituerem eum super populum meum Israël. * Ps. 121, 3.

7. Cumque fuisset voluntatis David* patris mei, ut aedificaret domum nomini Domini Dei Israël,
* 2 Reg. 7, 2.

8. dixit Dominus ad eum: Quia haec fuit voluntas tua, ut aedificares domum nomini meo, bene quidem fecisti huiuscemodi habere voluntatem;

9. sed non tu aedificabis domum*, verum filius tuus, qui egredietur de lumbis tuis, ipse aedificabit domum nomini meo. * 1 Paral. 27, 6.

10. Complevit ergo Dominus sermonem suum, quem locutus fuerat: et ego surrexi pro David patre meo, et sedi super thronum Israël, sicut locutus est Dominus; et aedificavi domum nomini Domini Dei Israël.

11. Et posui in ea arcam, in qua est pactum Domini, quod pepigit cum filiis Israël.

12. Stetit ergo coram altari Domini ex adverso universae multitudinis Israël, et extendit manus suas.

13. Siquidem fecerat Salomon basim aeneam, et posuerat eam in medio basilicae, habentem quinque cubitos longitudinis, et quinque cubitos latitudinis, et tres cubitos altitudinis; stetitque super eam: et deinceps flexis genibus contra universam multitudinem Israël, et palmis in coelum levatis,

14. ait: Domine Deus Israël, non est similis tui Deus in coelo et in terra; qui custodis pactum et misericordiam cum servis tuis, qui ambulant coram te in toto corde suo,

15. qui praestitisti servo tuo David patri meo, quaecumque locutus fueras ei; et quae ore promiseras, opere complesti, sicut et praesens tempus probat.

16. Nunc ergo Domine Deus Israël, imple servo tuo patri meo David, quaecumque locutus es*, dicens: Non deficiet ex te vir coram me, qui sedeat super thronum Israël; ita tamen si custodierint filii tui vias suas, et ambulaverint in lege mea, sicut et tu ambulasti coram me. * 2 Reg. 7, 16.

17. Et nunc, Domine Deus Israël! firmetur sermo tuus, quem locutus es servo tuo David.

18. Ergone credibile est, ut habitet Deus cum hominibus super terram*? Si coelum et coeli coelorum

וַיְהִי כְאֶחָד לַמְחַצְּצְרִים וְלַמְשֹׁרְרִים לְהַשְׁמִיעַ קוֹל־אֶחָד לְהַלֵּל וּלְהֹדוֹת 13
לַיהוָה וּכְהָרִים קוֹל בַּחֲצֹצְרוֹת וּבִמְצִלְתַּיִם וּבִכְלֵי הַשִּׁיר וּבְהַלֵּל לַיהוָה
כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ וְהַבַּיִת מָלֵא עָנָן בֵּית יְהוָה׃ וְלֹא־יָכְלוּ 14
הַכֹּהֲנִים לַעֲמוֹד לְשָׁרֵת מִפְּנֵי הֶעָנָן כִּי־מָלֵא כְבוֹד־יְהוָה אֶת־בֵּית
הָאֱלֹהִים׃

Cap. VI. ו

ו

אָז אָמַר שְׁלֹמֹה יְהוָה אָמַר לִשְׁכּוֹן בָּעֲרָפֶל׃ וַאֲנִי בָּנִיתִי בֵית־זְבֻל א 2
לָךְ וּמָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ עוֹלָמִים׃ וַיַּסֵּב הַמֶּלֶךְ אֶת־פָּנָיו וַיְבָרֶךְ אֵת כָּל־ 3
קְהַל יִשְׂרָאֵל וְכָל־קְהַל יִשְׂרָאֵל עוֹמֵד׃ וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי 4
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּפִיו אֵת דָּוִיד אָבִי וּבְיָדָיו מִלֵּא לֵאמֹר׃ מִן־הַיּוֹם ה
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶת־עַמִּי מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא־בָחַרְתִּי בְעִיר מִכֹּל שִׁבְטֵי
יִשְׂרָאֵל לִבְנוֹת בַּיִת לִהְיוֹת שְׁמִי שָׁם וְלֹא־בָחַרְתִּי בְאִישׁ לִהְיוֹת נָגִיד
עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וָאֶבְחַר בִּירוּשָׁלַםִ לִהְיוֹת שְׁמִי שָׁם וָאֶבְחַר בְּדָוִיד 6
לִהְיוֹת עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי עִם־לְבַב דָּוִיד אָבִי לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם 7
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־דָּוִיד אָבִי יַעַן אֲשֶׁר הָיָה עִם־ 8
לְבָבְךָ לִבְנוֹת בַּיִת לִשְׁמִי הֱטִיבוֹתָ כִּי הָיָה עִם־לְבָבֶךָ׃ רַק אַתָּה לֹא 9
תִבְנֶה הַבָּיִת כִּי בִנְךָ הַיּוֹצֵא מֵחֲלָצֶיךָ הוּא־יִבְנֶה הַבַּיִת לִשְׁמִי׃ וַיָּקֶם י
יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֵּר וָאָקוּם תַּחַת דָּוִיד אָבִי וָאֵשֵׁב ׀ עַל־כִּסֵּא
יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה וָאֶבְנֶה הַבַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃
וָאָשִׂים שָׁם אֶת־הָאָרוֹן אֲשֶׁר־שָׁם בְּרִית יְהוָה אֲשֶׁר כָּרַת עִם־בְּנֵי 11
יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעֲמֹד לִפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה נֶגֶד כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וַיִּפְרֹשׂ כַּפָּיו׃ 12
כִּי־עָשָׂה שְׁלֹמֹה כִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וַיִּתְּנֵהוּ בְּתוֹךְ הָעֲזָרָה חָמֵשׁ אַמּוֹת אָרְכּוֹ 13
וְחָמֵשׁ אַמּוֹת רָחְבּוֹ וְאַמּוֹת שָׁלוֹשׁ קוֹמָתוֹ וַיַּעֲמֹד עָלָיו וַיִּבְרַךְ עַל־
בִּרְכָּיו נֶגֶד כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וַיִּפְרֹשׂ כַּפָּיו הַשָּׁמָיְמָה׃ וַיֹּאמַר יְהוָה 14
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֵין־כָּמוֹךָ אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ שֹׁמֵר הַבְּרִית
וְהַחֶסֶד לַעֲבָדֶיךָ הַהֹלְכִים לְפָנֶיךָ בְּכָל־לִבָּם׃ אֲשֶׁר שָׁמַרְתָּ לְעַבְדְּךָ טו
דָּוִיד אָבִי אֵת אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ לוֹ וַתְּדַבֵּר בְּפִיךָ וּבְיָדְךָ מִלֵּאתָ כַּיּוֹם הַזֶּה׃
וְעַתָּה יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שְׁמֹר לְעַבְדְּךָ דָוִיד אָבִי אֵת אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ 16
לּוֹ לֵאמֹר לֹא־יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מִלְּפָנַי יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל רַק אִם־
יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ אֶת־דַּרְכָּם לָלֶכֶת בְּתוֹרָתִי כַּאֲשֶׁר הָלַכְתָּ לְפָנָי׃ וְעַתָּה 17
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יֵאָמֵן דְּבָרְךָ אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לְעַבְדְּךָ לְדָוִיד׃ כִּי 18
הַאֻמְנָם יֵשֵׁב אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם עַל־הָאָרֶץ הִנֵּה שָׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם

v. 13. V. לַמְחַצְּצְרִים — לַמְחַצְּרִים ק׳

19 לֹא יְכַלְכְּלוּךָ אַף כִּי־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתִי׃ וּפָנִיתָ אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ
וְאֶל־תְּחִנָּתוֹ יְהוָה אֱלֹהָי לִשְׁמֹעַ אֶל־הָרִנָּה וְאֶל־הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר עַבְדְּךָ
כ מִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ׃ לִהְיוֹת עֵינֶיךָ פְתֻחוֹת אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה יוֹמָם וָלַיְלָה
אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַרְתָּ לָשׂוּם שִׁמְךָ שָׁם לִשְׁמוֹעַ אֶל־הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר
21 יִתְפַּלֵּל עַבְדְּךָ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ וְשָׁמַעְתָּ אֶל־תַּחֲנוּנֵי עַבְדְּךָ וְעַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִתְפַּלְלוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִמְּקוֹם שִׁבְתְּךָ
22 מִן־הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַעְתָּ וְסָלָחְתָּ׃ אִם־יֶחֱטָא אִישׁ לְרֵעֵהוּ וְנָשָׁא־בוֹ אָלָה
23 לְהַאֲלֹתוֹ וּבָא אָלָה לִפְנֵי מִזְבַּחֲךָ בַּבַּיִת הַזֶּה׃ וְאַתָּה ׀ תִּשְׁמַע מִן־
הַשָּׁמַיִם וְעָשִׂיתָ וְשָׁפַטְתָּ אֶת־עֲבָדֶיךָ לְהָשִׁיב לְרָשָׁע לָתֵת דַּרְכּוֹ בְּרֹאשׁוֹ
24 וּלְהַצְדִּיק צַדִּיק לָתֶת לוֹ כְּצִדְקָתוֹ׃ וְאִם־יִנָּגֵף עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי
אוֹיֵב כִּי יֶחֶטְאוּ־לָךְ וְשָׁבוּ וְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ וְהִתְפַּלְלוּ וְהִתְחַנְּנוּ לְפָנֶיךָ
כה בַּבַּיִת הַזֶּה׃ וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם וְסָלַחְתָּ לְחַטַּאת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
26 וַהֲשֵׁיבוֹתָם אֶל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נָתַתָּה לָהֶם וְלַאֲבֹתֵיהֶם׃ בְּהֵעָצֵר
הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר כִּי יֶחֶטְאוּ־לָךְ וְהִתְפַּלְלוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה
27 וְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ מֵחַטָּאתָם יְשׁוּבוּן כִּי תַעֲנֵם׃ וְאַתָּה ׀ תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם
וְסָלַחְתָּ לְחַטַּאת עֲבָדֶיךָ וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל כִּי תוֹרֵם אֶל־הַדֶּרֶךְ הַטּוֹבָה
אֲשֶׁר יֵלְכוּ־בָהּ וְנָתַתָּה מָטָר עַל־אַרְצְךָ אֲשֶׁר־נָתַתָּה לְעַמְּךָ לְנַחֲלָה׃
28 רָעָב כִּי־יִהְיֶה בָאָרֶץ דֶּבֶר כִּי־יִהְיֶה שִׁדָּפוֹן וֵירָקוֹן אַרְבֶּה וְחָסִיל כִּי
29 יִהְיֶה כִּי יָצַר־לוֹ אֹיְבָיו בְּאֶרֶץ שְׁעָרָיו כָּל־נֶגַע וְכָל־מַחֲלָה׃ כָּל־תְּפִלָּה
כָל־תְּחִנָּה אֲשֶׁר יִהְיֶה לְכָל־הָאָדָם וּלְכֹל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יֵדְעוּ אִישׁ
ל נִגְעוֹ וּמַכְאֹבוֹ וּפָרַשׂ כַּפָּיו אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה׃ וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם
מְכוֹן שִׁבְתֶּךָ וְסָלַחְתָּ וְנָתַתָּה לָאִישׁ כְּכָל־דְּרָכָיו אֲשֶׁר תֵּדַע אֶת־לְבָבוֹ
31 כִּי־אַתָּה לְבַדְּךָ יָדַעְתָּ אֶת־לְבַב בְּנֵי הָאָדָם׃ לְמַעַן יִירָאוּךָ לָלֶכֶת
בִּדְרָכֶיךָ כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר־הֵם חַיִּים עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה
32 לַאֲבֹתֵינוּ׃ וְגַם אֶל־הַנָּכְרִי אֲשֶׁר לֹא־מֵעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל הוּא וּבָא ׀
מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְיָדְךָ הַחֲזָקָה וּזְרוֹעֲךָ הַנְּטוּיָה וּבָאוּ
33 וְהִתְפַּלְלוּ אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה׃ וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם מִמְּכוֹן שִׁבְתֶּךָ
וְעָשִׂיתָ כְּכֹל אֲשֶׁר־יִקְרָא אֵלֶיךָ הַנָּכְרִי לְמַעַן יֵדְעוּ כָל־עַמֵּי הָאָרֶץ
אֶת־שְׁמֶךָ וּלְיִרְאָה אֹתְךָ כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלָדַעַת כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא עַל־
34 הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתִי׃ כִּי־יֵצֵא עַמְּךָ לַמִּלְחָמָה עַל־אוֹיְבָיו בַּדֶּרֶךְ
אֲשֶׁר תִּשְׁלָחֵם וְהִתְפַּלְלוּ אֵלֶיךָ דֶּרֶךְ הָעִיר הַזֹּאת אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בָּהּ
לה וְהַבַּיִת אֲשֶׁר־בָּנִיתִי לִשְׁמֶךָ׃ וְשָׁמַעְתָּ מִן־הַשָּׁמַיִם אֶת־תְּפִלָּתָם וְאֶת־
36 תְּחִנָּתָם וְעָשִׂיתָ מִשְׁפָּטָם׃ כִּי יֶחֶטְאוּ־לָךְ כִּי אֵין אָדָם אֲשֶׁר לֹא־יֶחֱטָא

non te capiunt, quanto magis domus ista, quam aedificavi?
* Ps. 10, 4. 88, 12. Ies. 66, 1.

19. Sed ad hoc tantum facta est, ut respicias orationem servi tui, et obsecrationem eius Domine Deus meus; et audias preces, quas fundit famulus tuus coram te;

20. ut aperias oculos tuos super domum istam diebus ac noctibus, super locum*, in quo pollicitus es, ut invocaretur nomen tuum;
* Exod. 20, 24.

21. et exaudires orationem, quam servus tuus orat in eo; et exaudias preces famuli tui, et populi tui Israël. Quicumque oraverit in loco isto, exaudi de habitaculo tuo, id est, de coelis, et propitiare.

22. Si peccaverit quispiam in proximum suum, et iurare * contra eum paratus venerit, seque maledicto constrinxerit coram altari in domo ista; * Exod. 22, 11.

23. tu audies de coelo, et facies iudicium servorum tuorum, ita ut reddas iniquo viam suam in caput proprium, et ulciscaris iustum, retribuens ei secundum iustitiam suam.

24. Si superatus fuerit populus tuus Israël * ab inimicis (peccabunt enim tibi) et conversi egerint poenitentiam, et obsecraverint nomen tuum, et fuerint deprecati in loco isto, * Deut. 28, 25.

25. tu exaudies de coelo, et propitiare peccato populi tui Israël, et reduc eos in terram, quam dedisti eis, et patribus eorum.

26. Si clauso coelo * pluvia non fluxerit propter peccata populi, et deprecati te fuerint in loco isto, et confessi nomini tuo, et conversi a peccatis suis, cum eos afflixeris,
* Deut. 28, 23. 24.

27. exaudi de coelo Domine, et dimitte peccata servis tuis et populi tui Israël, et doce eos viam bonam, per quam ingrediantur; et da pluviam terrae, quam dedisti populo tuo ad possidendum.

28. Fames * si orta fuerit in terra, et pestilentia, aerugo, et aurugo, et locusta, et bruchus; et hostes, vastatis regionibus, portas obsederint civitatis, omnisque plaga et infirmitas presserit; * c. 20, 9. sq.

29. si quis de populo tuo Israël fuerit deprecatus, cognoscéns plagam et infirmitatem suam*, et expanderit manus suas in domo hac;
* v. 12. 13.

30. tu exaudies de coelo, de sublimi scilicet habitaculo tuo, et propitiare, et redde unicuique secundum vias suas, quas nosti eum habere in corde suo*; (tu enim solus nosti corda filiorum hominum).
* Ps. 7, 10.

31. ut timeant te, et ambulent in viis tuis cunctis diebus, quibus vivunt super faciem terrae, quam dedisti patribus nostris.

32. Externum quoque, qui non est de populo tuo Israël, si venerit de terra longinqua, propter nomen tuum magnum, et propter manum tuam robustam, et brachium tuum extentum, et adoraverit in loco isto;

33. tu exaudies de coelo, firmissimo habitaculo tuo, et facies cuncta, pro quibus invocaverit te ille peregrinus; ut sciant omnes populi terrae nomen tuum, et timeant te sicut populus tuus Israël; et cognoscant, quia nomen tuum invocatum est super domum hanc, quam aedificavi.

34. Si egressus fuerit populus tuus ad bellum contra adversarios suos per viam, in qua miseris eos, adorabunt te contra viam, in qua civitas haec est, quam elegisti, et domus, quam aedificavi nomini tuo;

35. tu exaudies de coelo preces eorum, et obsecrationem, et ulciscaris.

36. Si autem peccaverint tibi, * (neque enim est homo, qui non pec-

cet) et iratus fueris eis, et tradideris hostibus, et captivos duxerint eos in terram longinquam, vel certe quae iuxta est,

* 3 Reg. 8, 46. Eccl. 7, 21. 1 Ioh. 1, 8.

37. et conversi in corde suo, in terra, ad quam captivi ducti fuerant, egerint poenitentiam, et deprecati te fuerint in terra captivitatis suae, dicentes *: Peccavimus, inique fecimus, iniuste egimus!

* Ps. 105, 6. Dan. 9, 5.

38. Et reversi fuerint ad te in toto corde suo, et in tota anima sua, in terra captivitatis suae, ad quam ducti sunt, adorabunt te contra viam terrae suae, quam dedisti patribus eorum *, et urbis, quam elegisti, et domus, quam aedificavi nomini tuo; * Dan. 6, 10. 11.

39. tu * exaudies de coelo, hoc est, de firmo habitaculo tuo preces eorum, et facias iudicium, et dimittas populo tuo, quamvis peccatori;

* v. 30. 33.

40. tu es enim Deus meus; aperiantur, quaeso, oculi tui, et aures tuae intentae sint ad orationem, quae fit in loco isto.

41. * Nunc igitur consurge Domine Deus in requiem tuam, tu et arca fortitudinis tuae; Sacerdotes tui Domine Deus induantur salutem, et sancti tui laetentur in bonis.

* Num. 10, 36. Ps. 131, 8. 9.

42. Domine Deus, ne averteris faciem Christi tui; memento misericordiarum * David servi tui.

* 2 Reg. 7, 15.

Cap. VII.

Post preces Salomonis gloria Domini apparet.

1. Cumque complesset Salomon * fundens preces, ignis descendit de coelo, et devoravit holocausta et victimas; et maiestas Domini implevit domum.

* v. 1 — 22. conf. 3 Reg. 8, 54. — 9, 9. Lev. 9, 24. 3 Reg. 18, 38. 2 Mach. 2, 10. Exod. 40, 34. sq.

2. * Nec poterant sacerdotes ingredi templum Domini, eo quod implesset maiestas Domini templum Domini. * 2 Mach. 2, 8.

3. Sed et omnes filii Israël videbant descendentem ignem, et gloriam Domini super domum; et corruentes proni in terram super pavimentum stratum lapide, adoraverunt, et laudaverunt Dominum; Quoniam bonus *, quoniam in saeculum misericordia eius.

* Ps. 135, 1. sq.

4. Rex autem, et omnis populus immolabant victimas coram Domino.

5. * Mactavit igitur rex Salomon hostias, boum viginti duo millia, arietum centum viginti millia; et dedicavit domum Dei rex, et universus populus.

* 3 Reg. 8, 63.

6. Sacerdotes autem stabant in officiis suis; et Levitae in organis carminum Domini, quae fecit David rex ad laudandum Dominum: Quoniam in aeternum misericordia eius, hymnos David canentes per manus suas *; porro Sacerdotes canebant tubis ante eos, cunctusque Israël stabat.

* Num. 10, 10. Eccl. 50, 18.

7. Sanctificavit quoque Salomon medium atrii ante templum Domini; obtulerat enim ibi holocausta et adipes pacificorum; quia altare aeneum *, quod fecerat, non poterat sustinere holocausta et sacrificia et adipes. * c. 4, 1.

8. Fecit ergo Salomon solemnitatem in tempore illo septem diebus, et omnis Israël cum eo, ecclesia magna valde, ab introitu Emath usque ad torrentem Aegypti.

9. Fecitque die octavo collectam *, eo quod dedicasset altare septem diebus et solemnitatem celebrasset diebus septem. * Num. 7, 10.

10. Igitur in die vigesimo tertio mensis septimi dimisit populos ad tabernacula sua, laetantes atque gaudentes super bono, quod fecerat Dominus Davidi, et Salomoni, et Israëli populo suo.

11. Complevitque Salomon domum Domini, et domum regis, et omnia, quae disposuerat in corde suo, ut faceret in domo Domini, et in domo sua, et prosperatus est.

* 3 Reg. 9, 1.

12. Apparuit autem ei Dominus

וְאָנַפְתָּ בָם וּנְתַתָּם לִפְנֵי אוֹיֵב וְשָׁבוּם שׁוֹבֵיהֶם אֶל־אֶרֶץ רְחוֹקָה אוֹ
37 קְרוֹבָה׃ וְהֵשִׁיבוּ אֶל־לְבָבָם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבּוּ־שָׁם וְשָׁבוּ ׀ וְהִתְחַנְּנוּ
38 אֵלֶיךָ בְּאֶרֶץ שִׁבְיָם לֵאמֹר חָטָאנוּ הֶעֱוִינוּ וְרָשָׁעְנוּ׃ וְשָׁבוּ אֵלֶיךָ בְּכָל־
לִבָּם וּבְכָל־נַפְשָׁם בְּאֶרֶץ שִׁבְיָם אֲשֶׁר־שָׁבוּ אֹתָם וְהִתְפַּלְלוּ דֶּרֶךְ אַרְצָם
אֲשֶׁר־נָתַתָּה לַאֲבוֹתָם וְהָעִיר אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ וְלַבַּיִת אֲשֶׁר־בָּנִיתִי לִשְׁמֶךָ׃
39 וְשָׁמַעְתָּ מִן־הַשָּׁמַיִם מִמְּכוֹן שִׁבְתְּךָ אֶת־תְּפִלָּתָם וְאֶת־תְּחִנֹּתֵיהֶם וְעָשִׂיתָ
מ מִשְׁפָּטָם וְסָלַחְתָּ לְעַמְּךָ אֲשֶׁר חָטְאוּ־לָךְ׃ עַתָּה אֱלֹהַי יִהְיוּ־נָא עֵינֶיךָ
41 פְּתֻחוֹת וְאָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת לִתְפִלַּת הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ וְעַתָּה קוּמָה יְהוָה
אֱלֹהִים לְנוּחֶךָ אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ כֹּהֲנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהִים יִלְבְּשׁוּ תְשׁוּעָה
42 וַחֲסִידֶיךָ יִשְׂמְחוּ בַטּוֹב׃ יְהוָה אֱלֹהִים אַל־תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ זָכְרָה
לְחַסְדֵי דָּוִיד עַבְדֶּךָ׃

ז Cap. VII. ז

א וּכְכַלּוֹת שְׁלֹמֹה לְהִתְפַּלֵּל וְהָאֵשׁ יָרְדָה מֵהַשָּׁמַיִם וַתֹּאכַל הָעֹלָה
2 וְהַזְּבָחִים וּכְבוֹד יְהוָה מָלֵא אֶת־הַבָּיִת׃ וְלֹא יָכְלוּ הַכֹּהֲנִים לָבוֹא
3 אֶל־בֵּית יְהוָה כִּי־מָלֵא כְבוֹד־יְהוָה אֶת־בֵּית יְהוָה׃ וְכֹל ׀ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
רֹאִים בְּרֶדֶת הָאֵשׁ וּכְבוֹד יְהוָה עַל־הַבָּיִת וַיִּכְרְעוּ אַפַּיִם אַרְצָה עַל־
4 הָרִצְפָה וַיִּשְׁתַּחֲווּ וְהוֹדוֹת לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ וְהַמֶּלֶךְ
ה וְכָל־הָעָם זֹבְחִים זֶבַח לִפְנֵי יְהוָה׃ וַיִּזְבַּח הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה אֶת־זֶבַח
הַבָּקָר עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלֶף וְצֹאן מֵאָה וְעֶשְׂרִים אָלֶף וַיַּחְנְכוּ אֶת־בֵּית
6 הָאֱלֹהִים הַמֶּלֶךְ וְכָל־הָעָם׃ וְהַכֹּהֲנִים עַל־מִשְׁמְרוֹתָם עֹמְדִים וְהַלְוִיִּם
בִּכְלֵי־שִׁיר יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה דָּוִיד הַמֶּלֶךְ לְהֹדוֹת לַיהוָה כִּי־לְעוֹלָם
חַסְדּוֹ בְּהַלֵּל דָּוִיד בְּיָדָם וְהַכֹּהֲנִים מַחְצְצְרִים נֶגְדָּם וְכָל־יִשְׂרָאֵל
7 עֹמְדִים׃ וַיְקַדֵּשׁ שְׁלֹמֹה אֶת־תּוֹךְ הֶחָצֵר אֲשֶׁר לִפְנֵי בֵית־יְהוָה כִּי־
עָשָׂה שָׁם הָעֹלוֹת וְאֵת חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים כִּי־מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־עָשָׂה
שְׁלֹמֹה לֹא יָכוֹל לְהָכִיל אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת־הַחֲלָבִים׃
8 וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה אֶת־הֶחָג בָּעֵת הַהִיא שִׁבְעַת יָמִים וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ
9 קָהָל גָּדוֹל מְאֹד מִלְּבוֹא חֲמָת עַד־נַחַל מִצְרָיִם׃ וַיַּעֲשׂוּ בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי
עֲצָרֶת כִּי ׀ חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ עָשׂוּ שִׁבְעַת יָמִים וְהֶחָג שִׁבְעַת יָמִים׃
י וּבְיוֹם עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי שִׁלַּח אֶת־הָעָם לְאָהֳלֵיהֶם
שְׂמֵחִים וְטוֹבֵי לֵב עַל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְדָוִיד וְלִשְׁלֹמֹה
11 וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ׃ וַיְכַל שְׁלֹמֹה אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת
12 כָּל־הַבָּא עַל־לֵב שְׁלֹמֹה לַעֲשׂוֹת בְּבֵית־יְהוָה וּבְבֵיתוֹ הִצְלִיחַ׃ וַיֵּרָא

VI. v. 41. מל־ע VII. v. 6. מַחְצְצְרִים — מַחְצְרִים ק׳

יְהוָה אֶל־שְׁלֹמֹה בַּלָּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ שָׁמַעְתִּי אֶת־תְּפִלָּתֶךָ וּבָחַרְתִּי
13 בַּמָּקוֹם הַזֶּה לִי לְבֵית זָבַח׃ הֵן אֶעֱצֹר הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהֵן־
14 אֲצַוֶּה עַל־חָגָב לֶאֱכוֹל הָאָרֶץ וְאִם־אֲשַׁלַּח דֶּבֶר בְּעַמִּי׃ וְיִכָּנְעוּ עַמִּי
אֲשֶׁר נִקְרָא־שְׁמִי עֲלֵיהֶם וְיִתְפַּלְלוּ וִיבַקְשׁוּ פָנַי וְיָשֻׁבוּ מִדַּרְכֵיהֶם
הָרָעִים וַאֲנִי אֶשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם וְאֶסְלַח לְחַטָּאתָם וְאֶרְפָּא אֶת־אַרְצָם׃
טו 16 עַתָּה עֵינַי יִהְיוּ פְתֻחוֹת וְאָזְנַי קַשֻּׁבוֹת לִתְפִלַּת הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ וְעַתָּה
בָחַרְתִּי וְהִקְדַּשְׁתִּי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה לִהְיוֹת שְׁמִי שָׁם עַד־עוֹלָם וְהָיוּ
17 עֵינַי וְלִבִּי שָׁם כָּל־הַיָּמִים׃ וְאַתָּה אִם־תֵּלֵךְ לְפָנַי כַּאֲשֶׁר הָלַךְ דָּוִיד
18 אָבִיךָ וְלַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ וְחֻקַּי וּמִשְׁפָּטַי תִּשְׁמוֹר׃ וַהֲקִימוֹתִי
אֵת כִּסֵּא מַלְכוּתֶךָ כַּאֲשֶׁר כָּרַתִּי לְדָוִיד אָבִיךָ לֵאמֹר לֹא־יִכָּרֵת לְךָ
19 אִישׁ מוֹשֵׁל בְּיִשְׂרָאֵל׃ וְאִם־תְּשׁוּבוּן אַתֶּם וַעֲזַבְתֶּם חֻקּוֹתַי וּמִצְוֹתַי
אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם וַהֲלַכְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם
כ לָהֶם׃ וּנְתַשְׁתִּים מֵעַל אַדְמָתִי אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָהֶם וְאֶת־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר־
הִקְדַּשְׁתִּי לִשְׁמִי אַשְׁלִיךְ מֵעַל פָּנָי וְאֶתְּנֶנּוּ לְמָשָׁל וְלִשְׁנִינָה בְּכָל־הָעַמִּים׃
21 וְהַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר הָיָה עֶלְיוֹן לְכָל־עֹבֵר עָלָיו יִשֹּׁם וְאָמַר בַּמֶּה עָשָׂה
22 יְהוָה כָּכָה לָאָרֶץ הַזֹּאת וְלַבַּיִת הַזֶּה׃ וְאָמְרוּ עַל אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת־
יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיהֶם אֲשֶׁר הוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיַּחֲזִיקוּ
בֵּאלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם וַיַּעַבְדוּם עַל־כֵּן הֵבִיא עֲלֵיהֶם אֵת
כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת׃

Cap. VIII. ח

ח
א וַיְהִי מִקֵּץ ׀ עֶשְׂרִים שָׁנָה אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֹמֹה אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־
2 בֵּיתוֹ׃ וְהֶעָרִים אֲשֶׁר נָתַן חוּרָם לִשְׁלֹמֹה בָּנָה שְׁלֹמֹה אֹתָם וַיּוֹשֶׁב
3 שָׁם אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֵּלֶךְ שְׁלֹמֹה חֲמָת צוֹבָה וַיֶּחֱזַק עָלֶיהָ׃
4 וַיִּבֶן אֶת־תַּדְמֹר בַּמִּדְבָּר וְאֵת כָּל־עָרֵי הַמִּסְכְּנוֹת אֲשֶׁר בָּנָה בַּחֲמָת׃
ה וַיִּבֶן אֶת־בֵּית חוֹרוֹן הָעֶלְיוֹן וְאֶת־בֵּית חוֹרוֹן הַתַּחְתּוֹן עָרֵי מָצוֹר
6 חוֹמוֹת דְּלָתַיִם וּבְרִיחַ׃ וְאֶת־בַּעֲלָת וְאֵת כָּל־עָרֵי הַמִּסְכְּנוֹת אֲשֶׁר־
הָיוּ לִשְׁלֹמֹה וְאֵת כָּל־עָרֵי הָרֶכֶב וְאֵת עָרֵי הַפָּרָשִׁים וְאֵת ׀ כָּל־חֵשֶׁק
שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר חָשַׁק לִבְנוֹת בִּירוּשָׁלִַם וּבַלְּבָנוֹן וּבְכֹל אֶרֶץ מֶמְשַׁלְתּוֹ׃
7 כָּל־הָעָם הַנּוֹתָר מִן־הַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי אֲשֶׁר
8 לֹא מִיִּשְׂרָאֵל הֵמָּה׃ מִן־בְּנֵיהֶם אֲשֶׁר נוֹתְרוּ אַחֲרֵיהֶם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר
9 לֹא־כִלּוּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלֵם שְׁלֹמֹה לְמַס עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וּמִן־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר לֹא־נָתַן שְׁלֹמֹה לַעֲבָדִים לִמְלַאכְתּוֹ כִּי־הֵמָּה אַנְשֵׁי

VIII. v. 9. אין בנ״א

nocte, et ait: Audivi orationem tuam, et elegi locum istum * mihi in domum sacrificii. * Deut. 12, 5.

13. Si clausero coelum, et pluvia non fluxerit, mandavero et praecepero locustae, ut devoret terram, et misero pestilentiam in populum meum;

14. conversus autem populus meus, super quos invocatum est nomen meum, deprecatus me fuerit, et exquisierit faciem meam, et egerit poenitentiam a viis suis pessimis; et ego exaudiam de coelo, et propitius ero peccatis eorum, et sanabo terram eorum.

15. Oculi quoque mei erunt aperti, et aures meae erectae ad orationem eius, qui in loco isto oraverit.

16. Elegi enim, et sanctificavi locum istum, ut sit nomen meum ibi in sempiternum, et permaneant oculi mei, et cor meum ibi cunctis diebus.

17. Tu quoque si ambulaveris coram me, sicut ambulavit David pater tuus, et feceris iuxta omnia, quae praecepi tibi, et iustitias meas iudiciaque servaveris;

18. suscitabo thronum regni tui, sicut pollicitus sum David patri tuo *, dicens: Non auferetur de stirpe tua vir, qui sit princeps in Israël. * 2 Reg. 7, 12. 16.

19. Si autem aversi fueritis, et dereliqueritis iustitias meas, et praecepta mea, quae proposui vobis, et abeuntes servieritis diis alienis, et adoraveritis eos;

20. evellam * vos de terra mea, quam dedi vobis; et domum hanc, quam sanctificavi nomini meo, proiiciam a facie mea, et tradam eam in parabolam, et in exemplum cunctis populis. * Deut. 4, 26. 30, 18.

21. Et domus ista erit in proverbium universis transeuntibus, et dicent stupentes: Quare fecit * Dominus sic terrae huic, et domui huic?
* Deut. 29, 24. Ierem. 22, 8. 9.

22. Respondebuntque: Quia dereliquerunt Dominum Deum patrum suorum, qui eduxit eos de terra Aegypti, et apprehenderunt deos alienos, et adoraverunt eos, et coluerunt; idcirco venerunt super eos universa haec mala.

CAP. VIII.

Salomon civitates plurimas subigit; mittit classem in Ophir.

1 Expletis * autem viginti annis, postquam aedificavit Salomon domum Domini et domum suam;
* v. 1. 2. conf. 3 Reg. 9, 10 — 12.

2. civitates, quas dederat Hiram Salomoni, aedificavit, et habitare ibi fecit filios Israël.

3. Abiit quoque in Emath Suba *, et obtinuit eam.
* v. 3 — 18. conf. 3 Reg. 9, 15 — 28.

4. Et aedificavit Palmiram in deserto, et alias civitates munitissimas aedificavit in Emath.

5. Extruxitque Bethoron superiorem, et Bethoron inferiorem, civitates muratas habentes portas et vectes et seras;

6. Balaath etiam et omnes urbes firmissimas, quae fuerunt Salomonis, cunctasque urbes quadrigarum, et urbes equitum; omnia, quaecumque voluit Salomon atque disposuit, aedificavit in Ierusalem et in Libano, et in universa terra potestatis suae.

7. Omnem populum, qui derelictus fuerat de Hethaeis, et Amorrhaeis, et Pherezaeis, et Hevaeis, et Iebusaeis, qui non erant de stirpe Israël,

8. de filiis eorum; et de posteris, quos non interfecerant filii Israël *, subiugavit Salomon in tributarios, usque in diem hanc.
* Ios. 16, 10.

9. Porro de filiis Israël non posuit, ut servirent operibus regis; ipsi enim erant viri bellatores, et du-

ces primi et principes quadrigarum et equitum eius.

10. Omnes autem principes exercitus regis Salomonis fuerunt ducenti quinquaginta, qui erudiebant populum.

11. Filiam vero Pharaonis transtulit de civitate * David, in domum, quam aedificaverat ei. Dixit enim rex: Non habitabit uxor mea in domo David regis Israël, eo quod sanctificata sit; quia ingressa est in eam arca Domini.
* 3 Reg. 3, 1.

12. Tunc obtulit Salomon holocausta Domino super altare Domini, quod extruxerat ante porticum,

13. ut per singulos dies offerretur * in eo iuxta praeceptum Moysi in sabbatis et in calendis, et in festis diebus, ter per annum, id est, in solemnitate azymorum, et in solemnitate hebdomadarum, et in solemnitate tabernaculorum.
* Num. 28, 2.

14. Et constituit iuxta dispositionem David patris sui * officia sacerdotum in ministeriis suis; et Levitas in ordine suo, ut laudarent, et ministrarent coram sacerdotibus iuxta ritum uniuscuidsque diei; et ianitores in divisionibus suis per portam et portam; sic enim praeceperat David homo Dei.
* 1 Paral. 24, 25. 26.

15. Nec praetergressi sunt de mandatis regis tam sacerdotes, quam Levitae ex omnibus, quae praeceperat, et in custodiis thesaurorum.

16. Omnes impensas praeparatas habuit Salomon ex eo die, quo fundavit domum Domini usque in diem, quo perfecit eam.

17. Tunc abiit Salomon in Asiongaber, et in Ahilath ad oram maris rubri, quae est in terra Edom.

18. Misit autem ei Hiram per manus servorum suorum naves, et nautas gnaros maris, et abierunt cum servis Salomonis * in Ophir, tuleruntque inde quadringenta quinquaginta talenta auri, et attulerunt ad regem Salomonem. * c. 9, 10.

Cap. IX.

Reginae Sabae adventus denuo describitur.

1. Regina quoque Saba, cum audisset famam Salomonis *, venit, ut tentaret eum in aenigmatibus in Ierusalem, cum magnis opibus et camelis, qui portabant aromata, et auri plurimum, gemmasque pretiosas. Cumque venisset ad Salomonem, locuta est ei, quaecumque erant in corde suo.
* v. 1 — 12. conf. 3 Reg. 10, 1 — 13.

2. Et exposuit ei Salomon omnia, quae proposuerat; nec quidquam fuit, quod non perspicuum ei fecerit.

3. Quae postquam vidit, sapientiam scilicet Salomonis, et domum, quam aedificaverat,

4. nec non et cibaria mensae eius, et habitacula servorum, et officia ministrorum eius, et vestimenta eorum, pincernas quoque et vestes eorum, et victimas, quas immolabat in domo Domini; non erat prae stupore ultra in ea spiritus.

5. Dixitque ad regem: Verus est sermo, quem audieram in terra mea de virtutibus et sapientia tua.

6. Non credebam narrantibus, donec ipsa venissem, et vidissent oculi mei, et probassem vix medietatem sapientiae tuae mihi fuisse narratam; vicisti famam virtutibus tuis.

7. Beati * viri tui, et beati servi tui, qui assistunt coram te omni tempore, et audiunt sapientiam tuam.
* Luc. 10, 23.

8. Sit Dominus Deus tuus benedictus, qui voluit te ordinare super thronum suum, regem Domini Dei tui. Quia diligit Deus Israël, et vult servare eum in aeternum, idcirco posuit te super eum regem, ut facias iudicia atque iustitiam.

מִלְחָמָה וְשָׂרֵי שָׁלִישָׁיו וְשָׂרֵי רִכְבּוֹ וּפָרָשָׁיו׃ וְאֵלֶּה שָׂרֵי הַנִּצִּיבִים י
אֲשֶׁר־לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה חֲמִשִּׁים וּמָאתָיִם הָרֹדִים בָּעָם׃ וְאֶת־בַּת־פַּרְעֹה 11
הֶעֱלָה שְׁלֹמֹה מֵעִיר דָּוִיד לַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה־לָהּ כִּי אָמַר לֹא־תֵשֵׁב אִשָּׁה
לִי בְּבֵית דָּוִיד מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל כִּי־קֹדֶשׁ הֵמָּה אֲשֶׁר־בָּאָה אֲלֵיהֶם אֲרוֹן
יְהוָה׃ אָז הֶעֱלָה שְׁלֹמֹה עֹלוֹת לַיהוָה עַל מִזְבַּח יְהוָה אֲשֶׁר בָּנָה 12
לִפְנֵי הָאוּלָם׃ וּבִדְבַר־יוֹם בְּיוֹם לְהַעֲלוֹת כְּמִצְוַת מֹשֶׁה לַשַּׁבָּתוֹת 13
וְלֶחֳדָשִׁים וְלַמּוֹעֲדוֹת שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה בְּחַג הַמַּצּוֹת וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת
וּבְחַג הַסֻּכּוֹת׃ וַיַּעֲמֵד כְּמִשְׁפַּט דָּוִיד־אָבִיו אֶת־מַחְלְקוֹת הַכֹּהֲנִים עַל־ 14
עֲבֹדָתָם וְהַלְוִיִּם עַל־מִשְׁמְרוֹתָם לְהַלֵּל וּלְשָׁרֵת נֶגֶד הַכֹּהֲנִים לִדְבַר־יוֹם
בְּיוֹמוֹ וְהַשּׁוֹעֲרִים בְּמַחְלְקוֹתָם לְשַׁעַר וָשָׁעַר כִּי כֵּן מִצְוַת דָּוִיד אִישׁ־
הָאֱלֹהִים׃ וְלֹא סָרוּ מִצְוַת הַמֶּלֶךְ עַל־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְכָל־דָּבָר טו
וְלָאֹצָרוֹת׃ וַתִּכֹּן כָּל־מְלֶאכֶת שְׁלֹמֹה עַד־הַיּוֹם מוּסַד בֵּית־יְהוָה וְעַד־ 16
כְּלֹתוֹ שָׁלֵם בֵּית יְהוָה׃ אָז הָלַךְ שְׁלֹמֹה לְעֶצְיוֹן־גֶּבֶר וְאֶל־אֵילוֹת 17
עַל־שְׂפַת הַיָּם בְּאֶרֶץ אֱדוֹם׃ וַיִּשְׁלַח־לוֹ חוּרָם בְּיַד־עֲבָדָיו אֳנִיּוֹת 18
וַעֲבָדִים יוֹדְעֵי יָם וַיָּבֹאוּ עִם־עַבְדֵי שְׁלֹמֹה אוֹפִירָה וַיִּקְחוּ מִשָּׁם אַרְבַּע־
מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים כִּכַּר זָהָב וַיָּבִיאוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃

ט CAP. IX. ט

וּמַלְכַּת־שְׁבָא שָׁמְעָה אֶת־שֵׁמַע שְׁלֹמֹה וַתָּבוֹא לְנַסּוֹת אֶת־שְׁלֹמֹה א
בְחִידוֹת בִּירוּשָׁלִַם בְּחַיִל כָּבֵד מְאֹד וּגְמַלִּים נֹשְׂאִים בְּשָׂמִים וְזָהָב
לָרֹב וְאֶבֶן יְקָרָה וַתָּבוֹא אֶל־שְׁלֹמֹה וַתְּדַבֵּר עִמּוֹ אֵת כָּל־אֲשֶׁר הָיָה עִם־
לְבָבָהּ׃ וַיַּגֶּד־לָהּ שְׁלֹמֹה אֶת־כָּל־דְּבָרֶיהָ וְלֹא־נֶעְלַם דָּבָר מִשְּׁלֹמֹה אֲשֶׁר 2
לֹא הִגִּיד לָהּ׃ וַתֵּרֶא מַלְכַּת־שְׁבָא אֵת חָכְמַת שְׁלֹמֹה וְהַבַּיִת אֲשֶׁר 3
בָּנָה׃ וּמַאֲכַל שֻׁלְחָנוֹ וּמוֹשַׁב עֲבָדָיו וּמַעֲמַד מְשָׁרְתָיו וּמַלְבּוּשֵׁיהֶם 4
וּמַשְׁקָיו וּמַלְבּוּשֵׁיהֶם וַעֲלִיָּתוֹ אֲשֶׁר יַעֲלֶה בֵּית יְהוָה וְלֹא־הָיָה עוֹד
בָּהּ רוּחַ׃ וַתֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ אֱמֶת הַדָּבָר אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי בְּאַרְצִי עַל־ ה
דְּבָרֶיךָ וְעַל־חָכְמָתֶךָ׃ וְלֹא־הֶאֱמַנְתִּי לְדִבְרֵיהֶם עַד אֲשֶׁר־בָּאתִי 6
וַתִּרְאֶינָה עֵינַי וְהִנֵּה לֹא הֻגַּד־לִי חֲצִי מַרְבִּית חָכְמָתֶךָ יָסַפְתָּ עַל־
הַשְּׁמוּעָה אֲשֶׁר שָׁמָעְתִּי׃ אַשְׁרֵי אֲנָשֶׁיךָ וְאַשְׁרֵי עֲבָדֶיךָ אֵלֶּה הָעֹמְדִים 7
לְפָנֶיךָ תָּמִיד וְשֹׁמְעִים אֶת־חָכְמָתֶךָ׃ יְהִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּרוּךְ אֲשֶׁר 8
חָפֵץ בְּךָ לְתִתְּךָ עַל־כִּסְאוֹ לְמֶלֶךְ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּאַהֲבַת אֱלֹהֶיךָ אֶת־
יִשְׂרָאֵל לְהַעֲמִידוֹ לְעוֹלָם וַיִּתֶּנְךָ עֲלֵיהֶם לְמֶלֶךְ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וּצְדָקָה׃

VIII. v. 9. נ"א וְשָׂרָיו v. 10. הַנְּצִיבִים — הַנִּצָּבִים ק׳ v. 15. נ"א מִמִּ׳ v. 18. אוֹנִיּוֹת — אֳנִיּוֹת ק׳

9 וַתִּתֵּן לַמֶּלֶךְ מֵאָה וְעֶשְׂרִים ׀ כִּכַּר זָהָב וּבְשָׂמִים לָרֹב מְאֹד וְאֶבֶן יְקָרָה
י וְלֹא הָיָה כַּבֹּשֶׂם הַהוּא אֲשֶׁר נָתְנָה מַלְכַּת־שְׁבָא לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃ וְגַם
עַבְדֵי חוּרָם וְעַבְדֵי שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר־הֵבִיאוּ זָהָב מֵאוֹפִיר הֵבִיאוּ עֲצֵי
11 אַלְגּוּמִּים וְאֶבֶן יְקָרָה׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ אֶת־עֲצֵי הָאַלְגּוּמִּים מְסִלּוֹת
לְבֵית־יְהוָה וּלְבֵית הַמֶּלֶךְ וְכִנֹּרוֹת וּנְבָלִים לַשָּׁרִים וְלֹא־נִרְאוּ כָהֵם
12 לְפָנִים בְּאֶרֶץ יְהוּדָה׃ וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה נָתַן לְמַלְכַּת־שְׁבָא אֶת־כָּל־
חֶפְצָהּ אֲשֶׁר שָׁאָלָה מִלְּבַד אֲשֶׁר־הֵבִיאָה אֶל־הַמֶּלֶךְ וַתַּהֲפֹךְ וַתֵּלֶךְ
13 לְאַרְצָהּ הִיא וַעֲבָדֶיהָ׃ וַיְהִי מִשְׁקַל הַזָּהָב אֲשֶׁר־בָּא לִשְׁלֹמֹה בְּשָׁנָה
14 אֶחָת שֵׁשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וָשֵׁשׁ כִּכְּרֵי זָהָב׃ לְבַד מֵאַנְשֵׁי הַתָּרִים
וְהַסֹּחֲרִים מְבִיאִים וְכָל־מַלְכֵי עֲרַב וּפַחוֹת הָאָרֶץ מְבִיאִים זָהָב וָכֶסֶף
טו לִשְׁלֹמֹה׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מָאתַיִם צִנָּה זָהָב שָׁחוּט שֵׁשׁ מֵאוֹת
16 זָהָב שָׁחוּט יַעֲלֶה עַל־הַצִּנָּה הָאֶחָת׃ וּשְׁלֹשׁ־מֵאוֹת מָגִנִּים זָהָב שָׁחוּט
שְׁלֹשׁ מֵאוֹת זָהָב יַעֲלֶה עַל־הַמָּגֵן הָאֶחָת וַיִּתְּנֵם הַמֶּלֶךְ בְּבֵית יַעַר
17 18 הַלְּבָנוֹן׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ כִּסֵּא־שֵׁן גָּדוֹל וַיְצַפֵּהוּ זָהָב טָהוֹר׃ וְשֵׁשׁ
מַעֲלוֹת לַכִּסֵּא וְכֶבֶשׁ בַּזָּהָב לַכִּסֵּא מָאֳחָזִים וְיָדוֹת מִזֶּה וּמִזֶּה עַל־
19 מְקוֹם הַשָּׁבֶת וּשְׁנַיִם אֲרָיוֹת עֹמְדִים אֵצֶל הַיָּדוֹת׃ וּשְׁנֵים עָשָׂר אֲרָיוֹת
עֹמְדִים שָׁם עַל־שֵׁשׁ הַמַּעֲלוֹת מִזֶּה וּמִזֶּה לֹא־נַעֲשָׂה כֵן לְכָל־מַמְלָכָה׃
כ וְכֹל כְּלֵי מַשְׁקֵה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה זָהָב וְכֹל כְּלֵי בֵית־יַעַר הַלְּבָנוֹן זָהָב
21 סָגוּר אֵין כֶּסֶף נֶחְשָׁב בִּימֵי שְׁלֹמֹה לִמְאוּמָה׃ כִּי־אֳנִיּוֹת לַמֶּלֶךְ הֹלְכוֹת
תַּרְשִׁישׁ עִם עַבְדֵי חוּרָם אַחַת לְשָׁלוֹשׁ שָׁנִים תָּבוֹאנָה ׀ אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ
22 נֹשְׂאוֹת זָהָב וָכֶסֶף שֶׁנְהַבִּים וְקוֹפִים וְתוּכִּיִּים׃ וַיִּגְדַּל הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה
23 מִכֹּל מַלְכֵי הָאָרֶץ לְעֹשֶׁר וְחָכְמָה׃ וְכֹל מַלְכֵי הָאָרֶץ מְבַקְשִׁים אֶת־
24 פְּנֵי שְׁלֹמֹה לִשְׁמֹעַ אֶת־חָכְמָתוֹ אֲשֶׁר־נָתַן הָאֱלֹהִים בְּלִבּוֹ׃ וְהֵם
מְבִיאִים אִישׁ מִנְחָתוֹ כְּלֵי כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב וּשְׂלָמוֹת נֵשֶׁק וּבְשָׂמִים
כה סוּסִים וּפְרָדִים דְּבַר־שָׁנָה בְּשָׁנָה׃ וַיְהִי לִשְׁלֹמֹה אַרְבַּעַת אֲלָפִים
אֻרְיוֹת סוּסִים וּמַרְכָּבוֹת וּשְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף פָּרָשִׁים וַיַּנִּיחֵם בְּעָרֵי הָרֶכֶב
26 וְעִם־הַמֶּלֶךְ בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיְהִי מוֹשֵׁל בְּכָל־הַמְּלָכִים מִן־הַנָּהָר וְעַד־אֶרֶץ
27 פְּלִשְׁתִּים וְעַד גְּבוּל מִצְרָיִם׃ וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ אֶת־הַכֶּסֶף בִּירוּשָׁלִַם כָּאֲבָנִים
28 וְאֵת הָאֲרָזִים נָתַן כַּשִּׁקְמִים אֲשֶׁר־בַּשְּׁפֵלָה לָרֹב׃ וּמוֹצִיאִים סוּסִים
29 מִמִּצְרַיִם לִשְׁלֹמֹה וּמִכָּל־הָאֲרָצוֹת׃ וּשְׁאָר דִּבְרֵי שְׁלֹמֹה הָרִאשֹׁנִים
וְהָאַחֲרוֹנִים הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־דִּבְרֵי נָתָן הַנָּבִיא וְעַל־נְבוּאַת אֲחִיָּה
ל הַשִּׁילוֹנִי וּבַחֲזוֹת יֶעְדִּי הַחֹזֶה עַל־יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט׃ וַיִּמְלֹךְ שְׁלֹמֹה

v. 10. 11. 21. IX. דגש אחר שורק   v. 29. יֶעְדִּי — יֶעְדִּי ק׳

9. Dedit autem regi centum viginti talenta auri, et aromata multa nimis, et gemmas pretiosissimas; non fuerunt aromata talia ut haec, quae dedit regina Saba regi Salomoni.

10. Sed et servi Hiram cum servis Salomonis attulerunt * aurum de Ophir, et ligna thyina, et gemmas pretiosissimas;

* c. 8, 18.

11. de quibus fecit rex, de lignis scilicet thyinis, gradus in domo Domini, et in domo regia, citharas quoque, et psalteria cantoribus; numquam visa sunt in terra Iuda ligna talia.

12. Rex autem Salomon dedit reginae Saba cuncta, quae voluit, et quae postulavit, et multo plura, quam attulerat ad eum; quae reversa, abiit in terram suam cum servis suis.

13. Erat autem pondus auri *, quod afferebatur Salomoni per singulos annos, sexcenta sexaginta sex talenta auri;

* v. 13 — 28. conf. 3 Reg. 10, 14 — 29.

14. excepta ea summa, quam legati diversarum gentium, et negotiatores afferre consueverant, omnesque reges Arabiae, et satrapae terrarum, qui comportabant aurum, et argentum Salomoni.

15. Fecit igitur * rex Salomon ducentas hastas aureas de summa sexcentorum aureorum, qui in singulis hastis expendebantur;

* 3 Reg. 14, 26.

16. trecenta quoque scuta aurea trecentorum aureorum, quibus tegebantur singula scuta; posuitque ea rex in armamentario, quod erat consitum nemore.

17. Fecit quoque rex solium eburneum grande, et vestivit illud auro mundissimo.

18. Sex quoque gradus, quibus ascendebatur ad solium, et scabellum aureum, et brachiola duo altrinsecus, et duos leones stantes iuxta brachiola;

19. sed et alios duodecim leunculos stantes super sex gradus ex utraque parte; non fuit tale solium in universis regnis.

20. Omnia quoque vasa convivii regis erant aurea, et vasa domus * saltus Libani ex auro purissimo. Argentum enim in diebus illis pro nihilo reputabatur. * v. 17.

21. Siquidem naves regis ibant in Tharsis cum servis Hiram, semel in annis tribus; et deferebant inde aurum et argentum, et ebur, et simias, et pavos.

22. Magnificatus est igitur Salomon super omnes reges terrae prae divitiis et gloria.

23. Omnesque reges terrarum desiderabant videre faciem Salomonis, ut audirent sapientiam, quam dederat Deus in corde eius;

24. et deferebant ei munera, vasa argentea, et aurea, et vestes, et arma, et aromata, equos, et mulos, per singulos annos.

25. Habuit quoque Salomon * quadraginta millia equorum in stabulis, et curruum, equitumque duodecim millia, constituitque eos in urbibus quadrigarum, et ubi erat rex in Ierusalem.

* c. 1, 14. 3 Reg. 4, 26

26. Exercuit etiam potestatem super cunctos reges a flumine Euphrate usque ad terram Philisthinorum, et usque ad terminos Aegypti.

27. Tantamque copiam praebuit argenti in Ierusalem quasi lapidum; et cedrorum tantam multitudinem velut sycomororum, quae gignuntur in campestribus.

28. Adducebantur autem ei equi de Aegypto, cunctisque regionibus.

29. Reliqua autem * operum Salomonis priorum et novissimorum scripta sunt in verbis Nathan Prophetae, et in libris Ahiae Silonitis, in visione quoque Addo Videntis, contra Ieroboam, filium Nabat.

* v. 29 — 31. conf. 3 Reg. 11, 41 — 43.

30. Regnavit autem Salomon in

Ierusalem super omnem Israël quadraginta annis.

31. Dormivitque cum patribus suis, et sepelierunt eum in civitate David: regnavitque Roboam filius eius pro eo.

Cap. X.

Roboam decem tribus a se avertit.

1. Profectus est autem Roboam in Sichem*; illuc enim cunctus Israël convenerat, ut constituerent eum regem.

* v. 1 — 19. conf. 3 Reg. 12, 1 — 19.

2. Quod cum audisset Ieroboam filius Nabat, qui erat in Aegypto * (fugerat quippe illuc ante Salomonem), statim reversus est.

* 3 Reg. 11, 40.

3. Vocaveruntque eum, et venit cum universo Israël, et locuti sunt ad Roboam, dicentes:

4. Pater tuus durissimo iugo nos pressit, tu leviora impera patre tuo, qui nobis imposuit gravem servitutem, et paululum de onere subleva, ut serviamus tibi.

5. Qui ait: Post tres dies revertimi ad me. Cumque abiisset populus,

6. iniit consilium cum senibus, qui steterant coram patre eius Salomone, dum adhuc viveret, dicens: Quid datis consilii, ut respondeam populo?

7. Qui dixerunt ei: Si placueris populo huic, et leniveris eos verbis clementibus, servient tibi omni tempore.

8. At ille reliquit consilium senum, et cum iuvenibus tractare coepit, qui cum eo nutriti fuerant, et erant in comitatu illius.

9. Dixitque ad eos: Quid vobis videtur? vel respondere quid debeo populo huic, qui dixit mihi: Subleva iugum, quod imposuit nobis pater tuus?

10. At illi responderunt ut iuvenes, et nutriti cum eo in deliciis, atque dixerunt: Sic loqueris populo, qui dixit tibi: Pater tuus aggravavit iugum nostrum, tu subleva; et sic respondebis ei: Minimus digitus meus grassior est lumbis patris mei.

11. Pater meus imposuit vobis grave iugum, et ego maius pondus apponam: pater meus cecidit vos flagellis, ego vero caedam vos scorpionibus.

12. Venit ergo Ieroboam, et universus populus, ad Roboam die tertio, sicut praeceperat eis.

13. Responditque rex dura, derelicto consilio seniorum:

14. Locutusque * est iuxta iuvenum voluntatem: Pater meus grave vobis imposuit iugum, quod ego gravius faciam; pater meus cecidit vos flagellis, ego vero caedam vos scorpionibus.

* Eccl. 47, 27. 28.

15. Et non acquievit populi precibus; erat enim voluntatis Dei, ut compleretur sermo eius *, quem locutus fuerat per manum Ahiae Silonitis ad Ieroboam filium Nabat.

* 3 Reg. 11, 29. 31.

16. Populus autem universus, rege duriora dicente, sic locutus est ad eum: Non est nobis pars in David, neque haereditas in filio Isai. Revertere in tabernacula tua Israël, tu autem pasce domum tuam David. Et abiit Israël in tabernacula sua.

17. Super filios autem Israël, qui habitabant in civitatibus Iuda, regnavit Roboam.

18. Misit rex Roboam Aduram, qui praeerat tributis, et lapidaverunt eum filii Israël, et mortuus est; porro rex Roboam currum festinavit ascendere, et fugit in Ierusalem.

19. Recessitque Israël a domo David, usque ad diem hanc.

בִּירוּשָׁלִַם עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה׃ וַיִּשְׁכַּב שְׁלֹמֹה עִם־אֲבֹתָיו 31
וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּעִיר דָּוִיד אָבִיו וַיִּמְלֹךְ רְחַבְעָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃

י Cap. X. י

וַיֵּלֶךְ רְחַבְעָם שְׁכֶמָה כִּי שְׁכֶם בָּאוּ כָל־יִשְׂרָאֵל לְהַמְלִיךְ אֹתוֹ׃ וַיְהִי א 2
כִּשְׁמֹעַ יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט וְהוּא בְמִצְרַיִם אֲשֶׁר בָּרַח מִפְּנֵי שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ
וַיָּשָׁב יָרָבְעָם מִמִּצְרָיִם׃ וַיִּשְׁלְחוּ וַיִּקְרְאוּ־לוֹ וַיָּבֹא יָרָבְעָם וְכָל־יִשְׂרָאֵל 3
וַיְדַבְּרוּ אֶל־רְחַבְעָם לֵאמֹר׃ אָבִיךָ הִקְשָׁה אֶת־עֻלֵּנוּ וְעַתָּה הָקֵל 4
מֵעֲבוֹדַת אָבִיךָ הַקָּשָׁה וּמֵעֻלּוֹ הַכָּבֵד אֲשֶׁר־נָתַן עָלֵינוּ וְנַעַבְדֶךָּ׃ וַיֹּאמֶר ה
אֲלֵהֶם עוֹד שְׁלֹשֶׁת יָמִים וְשׁוּבוּ אֵלָי וַיֵּלֶךְ הָעָם׃ וַיִּוָּעַץ הַמֶּלֶךְ 6
רְחַבְעָם אֶת־הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר־הָיוּ עֹמְדִים לִפְנֵי שְׁלֹמֹה אָבִיו בִּהְיֹתוֹ חַי
לֵאמֹר אֵיךְ אַתֶּם נוֹעָצִים לְהָשִׁיב לָעָם־הַזֶּה דָּבָר׃ וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו 7
לֵאמֹר אִם־תִּהְיֶה לְטוֹב לְהָעָם הַזֶּה וּרְצִיתָם וְדִבַּרְתָּ אֲלֵהֶם דְּבָרִים
טוֹבִים וְהָיוּ לְךָ עֲבָדִים כָּל־הַיָּמִים׃ וַיַּעֲזֹב אֶת־עֲצַת הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר 8
יְעָצֻהוּ וַיִּוָּעַץ אֶת־הַיְלָדִים אֲשֶׁר גָּדְלוּ אִתּוֹ הָעֹמְדִים לְפָנָיו׃ וַיֹּאמֶר 9
אֲלֵהֶם מָה אַתֶּם נוֹעָצִים וְנָשִׁיב דָּבָר אֶת־הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבְּרוּ אֵלַי
לֵאמֹר הָקֵל מִן־הָעֹל אֲשֶׁר־נָתַן אָבִיךָ עָלֵינוּ׃ וַיְדַבְּרוּ אִתּוֹ הַיְלָדִים י
אֲשֶׁר גָּדְלוּ אִתּוֹ לֵאמֹר כֹּה תֹאמַר לָעָם אֲשֶׁר־דִּבְּרוּ אֵלֶיךָ לֵאמֹר אָבִיךָ
הִכְבִּיד אֶת־עֻלֵּנוּ וְאַתָּה הָקֵל מֵעָלֵינוּ כֹּה תֹּאמַר אֲלֵהֶם קָטָנִּי עָבָה
מִמָּתְנֵי אָבִי׃ וְעַתָּה אָבִי הֶעְמִיס עֲלֵיכֶם עֹל כָּבֵד וַאֲנִי אֹסִיף עַל־ 11
עֻלְּכֶם אָבִי יִסַּר אֶתְכֶם בַּשּׁוֹטִים וַאֲנִי בָּעַקְרַבִּים׃ וַיָּבֹא יָרָבְעָם וְכָל־ 12
הָעָם אֶל־רְחַבְעָם בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר שׁוּבוּ אֵלַי
בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי׃ וַיַּעֲנֵם הַמֶּלֶךְ קָשָׁה וַיַּעֲזֹב הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם אֵת עֲצַת 13
הַזְּקֵנִים׃ וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם כַּעֲצַת הַיְלָדִים לֵאמֹר אָבִי הִכְבִּיד אֶת־עֻלְּכֶם 14
וַאֲנִי אֹסִיף עָלָיו אָבִי יִסַּר אֶתְכֶם בַּשּׁוֹטִים וַאֲנִי בָּעַקְרַבִּים׃ וְלֹא־ טו
שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֶל־הָעָם כִּי־הָיְתָה נְסִבָּה מֵעִם הָאֱלֹהִים לְמַעַן הָקִים
יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד אֲחִיָּהוּ הַשִּׁילוֹנִי אֶל־יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט׃
וְכָל־יִשְׂרָאֵל רָאוּ כִּי לֹא־שָׁמַע הַמֶּלֶךְ לָהֶם וַיָּשִׁיבוּ הָעָם ׀ אֶת־הַמֶּלֶךְ ׀ 16
לֵאמֹר מַה־לָּנוּ חֵלֶק בְּדָוִיד וְלֹא־נַחֲלָה בְּבֶן־יִשַׁי אִישׁ לְאֹהָלֶיךָ יִשְׂרָאֵל
עַתָּה רְאֵה בֵיתְךָ דָּוִיד וַיֵּלֶךְ כָּל־יִשְׂרָאֵל לְאֹהָלָיו׃ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל 17
הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵי יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ עֲלֵיהֶם רְחַבְעָם׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ 18
רְחַבְעָם אֶת־הֲדֹרָם אֲשֶׁר עַל־הַמַּס וַיִּרְגְּמוּ־בוֹ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶבֶן וַיָּמֹת
וְהַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם הִתְאַמֵּץ לַעֲלוֹת בַּמֶּרְכָּבָה לָנוּס יְרוּשָׁלִָם׃ וַיִּפְשְׁעוּ 19
יִשְׂרָאֵל בְּבֵית דָּוִיד עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃

CAP. XI. יא

יא
א וַיָּבֹא רְחַבְעָם יְרוּשָׁלִַם וַיַּקְהֵל אֶת־בֵּית יְהוּדָה וּבִנְיָמִן מֵאָה וּשְׁמוֹנִים
אֶלֶף בָּחוּר עֹשֵׂה מִלְחָמָה לְהִלָּחֵם עִם־יִשְׂרָאֵל לְהָשִׁיב אֶת־הַמַּמְלָכָה
2 לִרְחַבְעָם׃ וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־שְׁמַעְיָהוּ אִישׁ־הָאֱלֹהִים לֵאמֹר׃
3 אֱמֹר אֶל־רְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ יְהוּדָה וְאֶל כָּל־יִשְׂרָאֵל בִּיהוּדָה
4 וּבִנְיָמִן לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה לֹא־תַעֲלוּ וְלֹא־תִלָּחֲמוּ עִם־אֲחֵיכֶם
שׁוּבוּ אִישׁ לְבֵיתוֹ כִּי מֵאִתִּי נִהְיָה הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּשְׁמְעוּ אֶת־דִּבְרֵי
ה יְהוָה וַיָּשֻׁבוּ מִלֶּכֶת אֶל־יָרָבְעָם׃ וַיֵּשֶׁב רְחַבְעָם בִּירוּשָׁלִָם וַיִּבֶן
6 עָרִים לְמָצוֹר בִּיהוּדָה׃ וַיִּבֶן אֶת־בֵּית־לֶחֶם וְאֶת־עֵיטָם וְאֶת־תְּקוֹעַ׃
7 8 וְאֶת־בֵּית־צוּר וְאֶת־שׂוֹכוֹ וְאֶת־עֲדֻלָּם׃ וְאֶת־גַּת וְאֶת־מָרֵשָׁה וְאֶת־
9 י זִיף׃ וְאֶת־אֲדוֹרַיִם וְאֶת־לָכִישׁ וְאֶת־עֲזֵקָה׃ וְאֶת־צָרְעָה וְאֶת־אַיָּלוֹן
11 וְאֶת־חֶבְרוֹן אֲשֶׁר בִּיהוּדָה וּבְבִנְיָמִן עָרֵי מְצֻרוֹת׃ וַיְחַזֵּק אֶת־
12 הַמְּצֻרוֹת וַיִּתֵּן בָּהֶם נְגִידִים וְאֹצְרוֹת מַאֲכָל וְשֶׁמֶן וָיָיִן׃ וּבְכָל־עִיר
וָעִיר צִנּוֹת וּרְמָחִים וַיְחַזְּקֵם לְהַרְבֵּה מְאֹד וַיְהִי־לוֹ יְהוּדָה וּבִנְיָמִן׃
13 וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם אֲשֶׁר בְּכָל־יִשְׂרָאֵל הִתְיַצְּבוּ עָלָיו מִכָּל־גְּבוּלָם׃
14 כִּי־עָזְבוּ הַלְוִיִּם אֶת־מִגְרְשֵׁיהֶם וַאֲחֻזָּתָם וַיֵּלְכוּ לִיהוּדָה וְלִירוּשָׁלִָם כִּי־
טו הִזְנִיחָם יָרָבְעָם וּבָנָיו מִכַּהֵן לַיהוָה׃ וַיַּעֲמֶד־לוֹ כֹּהֲנִים לַבָּמוֹת
16 וְלַשְּׂעִירִים וְלָעֲגָלִים אֲשֶׁר עָשָׂה׃ וְאַחֲרֵיהֶם מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל
הַנֹּתְנִים אֶת־לְבָבָם לְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בָּאוּ יְרוּשָׁלִַם
17 לִזְבּוֹחַ לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם׃ וַיְחַזְּקוּ אֶת־מַלְכוּת יְהוּדָה וַיְאַמְּצוּ
אֶת־רְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה לְשָׁנִים שָׁלוֹשׁ כִּי הָלְכוּ בְּדֶרֶךְ דָּוִיד וּשְׁלֹמֹה
18 לְשָׁנִים שָׁלוֹשׁ׃ וַיִּקַּח־לוֹ רְחַבְעָם אִשָּׁה אֶת־מָחֲלַת בַּן־יְרִימוֹת בֶּן־
19 דָּוִיד אֲבִיהַיִל בַּת־אֱלִיאָב בֶּן־יִשָׁי׃ וַתֵּלֶד לוֹ בָּנִים אֶת־יְעוּשׁ וְאֶת־
כ שְׁמַרְיָה וְאֶת־זָהַם׃ וְאַחֲרֶיהָ לָקַח אֶת־מַעֲכָה בַּת־אַבְשָׁלוֹם וַתֵּלֶד לוֹ
21 אֶת־אֲבִיָּה וְאֶת־עַתַּי וְאֶת־זִיזָא וְאֶת־שְׁלֹמִית׃ וַיֶּאֱהַב רְחַבְעָם אֶת־
מַעֲכָה בַת־אַבְשָׁלוֹם מִכָּל־נָשָׁיו וּפִילַגְשָׁיו כִּי נָשִׁים שְׁמוֹנֶה־עֶשְׂרֵה
נָשָׂא וּפִילַגְשִׁים שִׁשִּׁים וַיּוֹלֶד עֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנָה בָּנִים וְשִׁשִּׁים בָּנוֹת׃
22 וַיַּעֲמֵד לָרֹאשׁ רְחַבְעָם אֶת־אֲבִיָּה בֶן־מַעֲכָה לְנָגִיד בְּאֶחָיו כִּי לְהַמְלִיכוֹ׃
23 וַיָּבֶן וַיִּפְרֹץ מִכָּל־בָּנָיו לְכָל־אַרְצוֹת יְהוּדָה וּבִנְיָמִן לְכֹל עָרֵי הַמְּצֻרוֹת
וַיִּתֵּן לָהֶם הַמָּזוֹן לָרֹב וַיִּשְׁאַל הֲמוֹן נָשִׁים׃

CAP. XII. יב

יב
א וַיְהִי כְּהָכִין מַלְכוּת רְחַבְעָם וּכְחֶזְקָתוֹ עָזַב אֶת־תּוֹרַת יְהוָה וְכָל־

XI. v. 18. במס׳ בֶּן־ כ׳ בַּת־ ק׳

CAP. XI.

Facta Roboami recensentur.

1. Venit autem Roboam in Ierusalem *, et convocavit universam domum Iuda et Beniamin, centum octoginta millia electorum atque bellantium, ut dimicaret contra Israël, et converteret ad se regnum suum.

* v. 1 — 4. conf. 3 Reg. 12, 21 — 24.

2. Factusque est sermo Domini ad Semeiam hominem Dei, dicens:

3. Loquere ad Roboam filium Salomonis regem Iuda, et ad universum Israël, qui est in Iuda et Beniamin:

4. Haec dicit Dominus: Non ascendetis, neque pugnabitis contra fratres vestros; revertatur unusquisque in domum suam, quia mea hoc gestum est voluntate. Qui cum audissent sermonem Domini, reversi sunt, nec perrexerunt contra Ieroboam.

5. Habitavit autem Roboam in Ierusalem, et aedificavit civitates muratas in Iuda.

6. Extruxitque Bethlehem, et Etam, et Thecue.

7. Bethsur quoque, et Socho, et Odollam,

8. nec non et Geth, et Maresa, et Ziph,

9. sed et Aduram, et Lachis, et Azeca,

10. Saraa quoque, et Aialon, et Hebron, quae erant in Iuda et Beniamin, civitates munitissimas.

11. Cumque clausisset eas muris, posuit in eis principes, ciborumque horrea, hoc est, olei, et vini.

12. Sed et in singulis urbibus fecit armamentarium scutorum et hastarum, firmavitque eas summa diligentia, et imperavit super Iudam, et Beniamin.

13. Sacerdotes autem et Levitae, qui erant in universo Israël, venerunt ad eum de cunctis sedibus suis,

14. relinquentes suburbana, et possessiones suas, et transeuntes ad Iudam, et Ierusalem; eo quod abiecisset eos Ieroboam *, et posteri eius, ne sacerdotio Domini fungerentur. * c. 13, 9.

15. Qui constituit * sibi sacerdotes excelsorum, et daemoniorum, vitulorumque, quos fecerat.

* 3 Reg. 12, 31.

16. Sed et de cunctis tribubus Israël, quicumque dederant cor suum, ut quaererent Dominum Deum Israël, venerunt in Ierusalem ad immolandum victimas suas coram Domino Deo patrum suorum.

17. Et roboraverunt regnum Iuda, et confirmaverunt Roboam filium Salomonis per tres annos; ambulaverunt enim in viis David et Salomonis, annis tantum tribus.

18. Duxit autem Roboam uxorem Mahalath, filiam Ierimoth, filii David; Abihail quoque filiam * Eliab filii Isai, * 1 Reg. 16, 6. 17, 13.

19. quae peperit ei filios, Iehus, et Somoriam, et Zoom.

20. Post hanc quoque accepit Maacha filiam Absalom, quae peperit ei Abia, et Ethai, et Ziza, et Salomith.

21. Amavit autem Roboam Maacha filiam Absalom super omnes uxores suas, et concubinas; nam uxores decem et octo duxerat, concubinas autem sexaginta; et genuit viginti octo filios, et sexaginta filias.

22. Constituit vero in capite, Abiam filium Maacha ducem super omnes fratres suos; ipsum enim regem facere cogitabat,

23. quia sapientior fuit, et potentior super omnes filios eius, et in cunctis finibus Iuda, et Beniamin, et in universis civitatibus muratis; praebuitque eis escas plurimas, et multas petivit uxores.

CAP. XII.

Sesac rex Aegypti spoliat templum.

1. Cumque roboratum fuisset regnum * Roboam et confortatum, dereliquit legem Domini et omnis Israël cum eo.

* v. 1 — 16. conf. 3 Reg. 14, 21 — 31.

2. Anno autem quinto regni Roboam, ascendit Sesac rex Aegypti in Ierusalem (quia peccaverant Domino)

3. cum mille ducentis curribus, et sexaginta millibus equitum; nec erat numerus vulgi, quod venerat cum eo ex Aegypto, Libyes scilicet, et Troglodytae, et Aethiopes.

4. Cepitque civitates munitissimas * in Iuda, et venit usque in Ierusalem. * c. 11, 5. sq.

5. Semeias autem Propheta ingressus est ad Roboam, et principes Iuda, qui congregati fuerant in Ierusalem, fugientes Sesac, dixitque ad eos: Haec dicit Dominus: Vos * reliquistis me, et ego reliqui vos in manu Sesac.
* c. 15, 2. 24, 20.

6. Consternatique principes Israël et rex dixerunt: Iustus est Dominus!

7. Cumque vidisset Dominus, quod humiliati essent, factus est sermo Domini ad Semeiam, dicens: Quia humiliati sunt, non disperdam eos, daboque eis pauxillum auxilii; et non stillabit furor meus super Ierusalem per manum Sesac.

8. Verumtamen servient ei, ut sciant * distantiam servitutis meae, et servitutis regni terrarum.
* Ierem. 2, 19.

9. Recessit itaque Sesac rex Aegypti ab Ierusalem, sublatis thesauris domus Domini, et domus regis, omniaque secum tulit, et clypeos aureos *, quos fecerat Salomon, * c. 9, 15.

10. pro quibus fecit rex aeneos, et tradidit illos principibus scutariorum, qui custodiebant vestibulum palatii.

11. Cumque introiret rex domum Domini, veniebant scutarii, et tollebant eos, iterumque referebant eos ad armamentarium suum.

12. Verumtamen quia humiliati sunt, aversa est ab eis ira Domini, nec deleti sunt penitus; siquidem et in Iuda inventa sunt opera bona.

13. * Confortatus est ergo rex Roboam in Ierusalem, atque regnavit; quadraginta autem et unius anni erat, cum regnare coepisset, et decem et septem annis regnavit in Ierusalem, urbe, quam elegit Dominus, ut confirmaret nomen suum † ibi de cunctis tribubus Israël; nomen autem matris eius Naama Ammanitis.
* 3 Reg. 14, 21. † Exod. 20, 24.

14. Fecit autem malum, et non praeparavit cor suum, ut quaereret Dominum.

15. Opera vero Roboam prima et novissima scripta sunt in libris Semeiae Prophetae, et Addo Videntis, et diligenter exposita; pugnaveruntque adversum se Roboam et Ieroboam cunctis diebus.

16. Et dormivit Roboam cum patribus suis, sepultusque est in civitate David. Et regnavit Abia filius eius pro eo.

Cap. XIII.

Oratio Abiae regis ad Israëlitas; vincitur Ieroboam, cum Abia strueret insidias.

1. Anno octavo decimo regis Ieroboam, * regnavit Abia super Iudam. * v. 1. 2. conf. 3 Reg. 15, 1. 2.

2. Tribus annis regnavit in Ierusalem, nomenque matris eius Michaia, filia Uriel de Gabaa; et erat bellum inter Abiam et Ieroboam.

3. Cumque iniisset Abia certamen, et haberet bellicosissimos viros et electorum quadringinta millia; Ieroboam instruxit econtra aciem octingenta millia virorum, qui et ipsi electi erant, et ad bella fortissimi. * 3 Reg. 15, 7.

4. Stetit ergo Abia super montem Semeron, qui erat in Ephraim, et ait: Audi Ieroboam, et omnis Israël!

5. Num ignoratis, quod Dominus Deus Israël dederit regnum David

ישראל עמו׃ ויהי בשנה החמישית למלך רחבעם עלה שישק 2
מלך־מצרים על־ירושלם כי מעלו ביהוה׃ באלף ומאתים רכב 3
ובששים אלף פרשים ואין מספר לעם אשר־באו עמו ממצרים
לובים סכיים וכושים׃ וילכד את־ערי המצרות אשר ליהודה ויבא 4
עד־ירושלם׃ ושמעיה הנביא בא אל־רחבעם ושרי יהודה אשר־ ה
נאספו אל־ירושלם מפני שישק ויאמר להם כה־אמר יהוה אתם
עזבתם אתי ואף־אני עזבתי אתכם ביד־שישק׃ ויכנעו שרי־ישראל 6
והמלך ויאמרו צדיק ׀ יהוה׃ ובראות יהוה כי נכנעו היה דבר־יהוה 7
אל־שמעיה ׀ לאמר נכנעו לא אשחיתם ונתתי להם כמעט לפליטה
ולא־תתך חמתי בירושלם ביד־שישק׃ כי יהיו־לו לעבדים וידעו 8
עבודתי ועבודת ממלכות הארצות׃ ויעל שישק מלך־מצרים 9
על־ירושלם ויקח את־אצרות בית־יהוה ואת־אצרות בית המלך
את־הכל לקח ויקח את־מגני הזהב אשר עשה שלמה׃ ויעש המלך י
רחבעם תחתיהם מגני נחשת והפקיד על־יד שרי הרצים השמרים
פתח בית המלך׃ ויהי מדי־בוא המלך בית יהוה באו הרצים 11
ונשאום והשבום אל־תא הרצים׃ ובהכנעו שב ממנו אף־יהוה ולא 12
להשחית לכלה וגם ביהודה היה דברים טובים׃ ויתחזק המלך 13
רחבעם בירושלם וימלך כי בן־ארבעים ואחת שנה רחבעם במלכו
ושבע עשרה שנה ׀ מלך בירושלם העיר אשר־בחר יהוה לשום את־
שמו שם מכל שבטי ישראל ושם אמו נעמה העמנית׃ ויעש הרע 14
כי לא הכין לבו לדרוש את־יהוה׃ ודברי רחבעם הראשנים טו
והאחרונים הלא־הם כתובים בדברי שמעיה הנביא ועדו החזה
להתיחש ומלחמות רחבעם וירבעם כל־הימים׃ וישכב רחבעם עם־ 16
אבתיו ויקבר בעיר דויד וימלך אביה בנו תחתיו׃

יג CAP. XIII. יג

בשנת שמונה עשרה למלך ירבעם וימלך אביה על־יהודה׃ שלוש א 2
שנים מלך בירושלם ושם אמו מיכיהו בת־אוריאל מן־גבעה
ומלחמה היתה בין אביה ובין ירבעם׃ ויאסר אביה את־המלחמה 3
בחיל גבורי מלחמה ארבע־מאות אלף איש בחור וירבעם ערך עמו
מלחמה בשמונה מאות אלף איש בחור גבור חיל׃ ויקם אביה 4
מעל להר צמרים אשר בהר אפרים ויאמר שמעוני ירבעם וכל־
ישראל׃ הלא לכם לדעת כי יהוה ׀ אלהי ישראל נתן ממלכה לדויד ה

XIII. v. 3. נ"א עשר

6 עַל־יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם לוֹ וּלְבָנָיו בְּרִית מֶלַח׃ וַיָּקָם יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט עֶבֶד
7 שְׁלֹמֹה בֶן־דָּוִיד וַיִּמְרֹד עַל־אֲדֹנָיו׃ וַיִּקָּבְצוּ עָלָיו אֲנָשִׁים רֵקִים
בְּנֵי בְלִיַּעַל וַיִּתְאַמְּצוּ עַל־רְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה וּרְחַבְעָם הָיָה נַעַר וְרַךְ־
8 לֵבָב וְלֹא הִתְחַזַּק לִפְנֵיהֶם׃ וְעַתָּה ׀ אַתֶּם אֹמְרִים לְהִתְחַזֵּק לִפְנֵי
מַמְלֶכֶת יְהוָה בְּיַד בְּנֵי דָוִיד וְאַתֶּם הָמוֹן רָב וְעִמָּכֶם עֶגְלֵי זָהָב אֲשֶׁר
9 עָשָׂה לָכֶם יָרָבְעָם לֵאלֹהִים׃ הֲלֹא הִדַּחְתֶּם אֶת־כֹּהֲנֵי יְהוָה אֶת־בְּנֵי
אַהֲרֹן וְהַלְוִיִּם וַתַּעֲשׂוּ לָכֶם כֹּהֲנִים כְּעַמֵּי הָאֲרָצוֹת כָּל־הַבָּא לְמַלֵּא
י יָדוֹ בְּפַר בֶּן־בָּקָר וְאֵילִם שִׁבְעָה וְהָיָה כֹהֵן לְלֹא אֱלֹהִים׃ וַאֲנַחְנוּ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְלֹא עֲזַבְנֻהוּ וְכֹהֲנִים מְשָׁרְתִים לַיהוָה בְּנֵי אַהֲרֹן וְהַלְוִיִּם
11 בַּמְלָאכֶת׃ וּמַקְטִרִים לַיהוָה עֹלוֹת בַּבֹּקֶר־בַּבֹּקֶר וּבָעֶרֶב בָּעֶרֶב וּקְטֹרֶת־
סַמִּים וּמַעֲרֶכֶת לֶחֶם עַל־הַשֻּׁלְחָן הַטָּהוֹר וּמְנוֹרַת הַזָּהָב וְנֵרֹתֶיהָ לְבָעֵר
בָּעֶרֶב בָּעֶרֶב כִּי־שֹׁמְרִים אֲנַחְנוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַתֶּם
12 עֲזַבְתֶּם אֹתוֹ׃ וְהִנֵּה עִמָּנוּ בָרֹאשׁ הָאֱלֹהִים ׀ וְכֹהֲנָיו וַחֲצֹצְרוֹת הַתְּרוּעָה
לְהָרִיעַ עֲלֵיכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אַל־תִּלָּחֲמוּ עִם־יְהוָה אֱלֹהֵי־אֲבֹתֵיכֶם כִּי־
13 לֹא תַצְלִיחוּ׃ וְיָרָבְעָם הֵסֵב אֶת־הַמַּאְרָב לָבוֹא מֵאַחֲרֵיהֶם וַיִּהְיוּ לִפְנֵי
14 יְהוּדָה וְהַמַּאְרָב מֵאַחֲרֵיהֶם׃ וַיִּפְנוּ יְהוּדָה וְהִנֵּה לָהֶם הַמִּלְחָמָה פָּנִים
טו וְאָחוֹר וַיִּצְעֲקוּ לַיהוָה וְהַכֹּהֲנִים מַחֲצֹצְרִים בַּחֲצֹצְרוֹת׃ וַיָּרִיעוּ אִישׁ
יְהוּדָה וַיְהִי בְּהָרִיעַ אִישׁ יְהוּדָה וְהָאֱלֹהִים נָגַף אֶת־יָרָבְעָם וְכָל־
16 יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי אֲבִיָּה וִיהוּדָה׃ וַיָּנוּסוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי יְהוּדָה וַיִּתְּנֵם
17 אֱלֹהִים בְּיָדָם׃ וַיַּכּוּ בָהֶם אֲבִיָּה וְעַמּוֹ מַכָּה רַבָּה וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים
18 מִיִּשְׂרָאֵל חֲמֵשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ בָּחוּר׃ וַיִּכָּנְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בָּעֵת
הַהִיא וַיֶּאֶמְצוּ בְּנֵי יְהוּדָה כִּי נִשְׁעֲנוּ עַל־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם׃
19 וַיִּרְדֹּף אֲבִיָּה אַחֲרֵי יָרָבְעָם וַיִּלְכֹּד מִמֶּנּוּ עָרִים אֶת־בֵּית־אֵל וְאֶת־
כ בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־יְשָׁנָה וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־עֶפְרַיִן וּבְנֹתֶיהָ׃ וְלֹא־עָצַר כֹּחַ
21 יָרָבְעָם עוֹד בִּימֵי אֲבִיָּהוּ וַיִּגְּפֵהוּ יְהוָה וַיָּמֹת׃ וַיִּתְחַזֵּק אֲבִיָּהוּ
וַיִּשָּׂא־לוֹ נָשִׁים אַרְבַּע עֶשְׂרֵה וַיּוֹלֶד עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם בָּנִים וְשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה
22 בָּנוֹת׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי אֲבִיָּה וּדְרָכָיו וּדְבָרָיו כְּתוּבִים בְּמִדְרַשׁ הַנָּבִיא עִדּוֹ׃
23 וַיִּשְׁכַּב אֲבִיָּה עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּעִיר דָּוִיד וַיִּמְלֹךְ אָסָא בְנוֹ
תַּחְתָּיו בְּיָמָיו שָׁקְטָה הָאָרֶץ עֶשֶׂר שָׁנִים׃

CAP. XIV. יד
יד

א 2 וַיַּעַשׂ אָסָא הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהָיו׃ וַיָּסַר אֶת־מִזְבְּחוֹת
3 הַנֵּכָר וְהַבָּמוֹת וַיְשַׁבֵּר אֶת־הַמַּצֵּבוֹת וַיְגַדַּע אֶת־הָאֲשֵׁרִים׃ וַיֹּאמֶר

XIII. v. 14. מַחֲצֹצְרִים — מַחְצְרִים ק׳ v. 19. עֶפְרַיִן — עֶפְרוֹן ק׳

super Israël in sempiternum, ipsi et filiis eius in pactum salis?

6. Et surrexit Ieroboam filius Nabat, servus Salomonis filii David *; et rebellavit contra dominum suum.
* 3 Reg. 11, 26.

7. Congregatique sunt ad eum * viri vanissimi, et filii Belial; et praevaluerunt contra Roboam filium Salomonis; porro Roboam erat rudis, et corde pavido, nec potuit resistere eis. * Iudic. 9, 4.

8. Nunc ergo vos dicitis, quod resistere possitis regno Domini, quod possidet per filios David, habetisque grandem populi multitudinem, atque vitulos aureos, quos fecit vobis Ieroboam in deos.

9. Et eiecistis sacerdotes Domini, filios Aaron, atque Levitas; et fecistis vobis sacerdotes, sicut omnes populi terrarum; quicumque venerit, et initiaverit manum suam in tauro de bobus, et in arietibus septem, fit sacerdos eorum, qui non sunt dii. * 3 Reg. 12, 28. 31.

10. Noster autem * Dominus, Deus est, quem non relinquimus, sacerdotesque ministrant Domino de filiis Aaron, et Levitae sunt in ordine suo; * Ps. 45, 12.

11. Holocausta quoque offerunt * Domino per singulos dies mane et vespere, et thymiama iuxta legis praecepta confectum, et proponuntur panes in mensa mundissima, estque apud nos candelabrum aureum, et lucernae eius, ut accendantur semper ad vesperam; nos quippe custodimus praecepta Domini Dei nostri, quem vos reliquistis.
* Num. 28, 3 — 8.

12. Ergo in exercitu nostro dux Deus est, et sacerdotes eius, qui clangunt tubis, et resonant contra vos; filii Israël nolite pugnare contra Dominum Deum patrum vestrorum, quia non vobis expedit.

13. Haec illo loquente, Ieroboam * retro moliebatur insidias. Cumque ex adverso hostium staret, ignorantem Iudam suo ambiebat exercitu.
* Ios. 8, 2.

14. Respiciensque Iudas vidit instare bellum ex adverso et post tergum, et clamavit ad Dominum *; ac sacerdotes tubis canere coeperunt.
* Num. 10, 9.

15. Omnesque viri Iuda vociferati sunt; et ecce! illis clamantibus, perterruit Deus Ieroboam, et omnem Israël, qui stabat ex adverso Abia et Iuda.

16. Fugeruntque filii Israël Iudam, et tradidit eos Deus in manu eorum.

17. Percussit ergo eos Abia, et populus eius plaga magna; et corruerunt vulnerati ex Israël quingenta millia virorum fortium.

18. Humiliatique sunt filii Israël in tempore illo, et vehementissime confortati filii Iuda, eo quod sperassent in Domino Deo patrum suorum.

19. Persecutus est autem Abia fugientem Ieroboam, et cepit civitates eius, Bethel et filias eius, et Iesana cum filiabus suis, Ephron quoque et filias eius;

20. nec valuit ultra resistere Ieroboam in diebus Abia; quem percussit Dominus, et mortuus est.

21. Igitur Abia, confortato imperio suo, accepit uxores quatuordecim; procreavitque viginti duos filios, et sedecim filias.

22. Reliqua autem sermonum Abia *, viarumque et operum eius, scripta sunt diligentissime in libro † Addo Prophetae.
* 3 Reg. 15, 7. 8. † c. 12, 15.

CAP. XIV.

Asae pietas, et victoria de Aethiopibus reportata.

1. Dormivit autem Abia cum patribus suis, et sepelierunt eum in civitate David; regnavitque * Asa filius eius pro eo, in cuius diebus quievit terra annis decem.
* 1 Paral. 3, 10.

2. Fecit autem Asa *, quod bonum et placitum erat in conspectu Dei sui, et subvertit altaria peregrini cultus, et excelsa,
* v. 2 — 4. conf. 3 Reg. 15, 9 — 13.

3. et confregit statuas, lucosque succidit;

4. et praecepit Iudae, ut quaere-

ret Dominum Deum patrum suorum, et faceret legem, et universa mandata;

5. et abstulit de cunctis urbibus Iuda aras, et fana, et regnavit in pace.

6. Aedificavit quoque urbes munitas in Iuda, quia quietus erat, et nulla temporibus eius bella surrexerant*, pacem Domino largiente.

* c. 15, 15.

7. Dixit autem Iudae: Aedificemus civitates istas, et vallemus muris, et roboremus turribus, et portis, et seris, donec a bellis quieta sunt omnia, eo quod quaesierimus Dominum Deum patrum nostrorum, et dederit nobis pacem per gyrum. Aedificaverunt igitur, et nullum in extruendo impedimentum fuit.

8. Habuit autem Asa in exercitu suo portantium scuta et hastas de Iuda trecenta millia, de Beniamin vero scutariorum et sagittariorum ducenta octoginta millia, omnes isti viri fortissimi.

9. Egressus est autem contra eos Zara Aethiops cum exercitu suo, decies centena millia, et curribus trecentis; et venit usque Maresa.

10. Porro Asa perrexit obviam ei, et instruxit aciem ad bellum in valle Sephata, quae est iuxta Maresa;

11. et invocavit Dominum Deum, et ait*: Domine! non est apud te ulla distantia, utrum in paucis auxilieris, an in pluribus; adiuva nos Domine Deus noster; in te enim, et in tuo nomine habentes fiduciam, venimus contra hanc multitudinem. Domine, Deus noster tu es, non praevaleat contra te homo.

* c. 20, 6. 1 Reg, 14, 6.

12. Exterruit itaque Dominus Aethiopes coram Asa et Iuda; fugeruntque Aethiopes.

13. Et persecutus est eos Asa, et populus, qui cum eo erat*, usque Gerara; et ruerunt Aethiopes usque ad internecionem †, quia Domino caedente contriti sunt, et exercitu illius praeliante. Tulerunt ergo spolia multa,

* Lev. 26, 7. 8. † c. 20, 24.

14. et percusserunt civitates omnes per circuitum Gerarae; grandis quippe cunctos * terror invaserat; et diripuerunt urbes, et multam praedam asportaverunt.

* c. 17, 10. 1 Reg. 11, 7.

16. Sed et caulas ovium destruentes, tulerunt pecorum infinitam multitudinem, et camelorum; reversique sunt in Ierusalem.

CAP. XV.

Azarias propheta cuncta prospera promittit, si Iudaei cultum Dei instaurent; si non, adversa omnia annunciat.

1. Azarias autem filius Oded, facto in se spiritu Dei,

2. egressus est in occursum Asa, et dixit ei: Audite me Asa, et omnis Iuda et Beniamin; Dominus vobiscum, quia fuistis cum eo. Si quaesieritis eum*, invenietis; si autem dereliqueritis eum, derelinquet vos.

* v. 4.

3. Transibunt autem * multi dies in Israël absque Deo vero, et absque sacerdote doctore, et absque lege. * Osee 3, 4.

4. Cumque reversi fuerint * in angustia sua ad Dominum Deum Israël, et quaesierint eum, reperient eum. * Ier. 29, 15.

5. In tempore illo non erit pax egredienti, et ingredienti, sed terrores undique in cunctis habitatoribus terrarum;

6. pugnabit enim gens contra gentem, et civitas contra civitatem, quia Dominus conturbabit eos in omni angustia.

7. Vos ergo * confortamini, et non dissolvantur manus vestrae; erit † enim merces operi vestro.

* Luc. 21, 19. 28. † 1 Cor. 15, 58.

8. Quod cum audisset Asa, verba scilicet et prophetiam Azariae filii Oded prophetae, confortatus est, et abstulit idola de omni terra Iuda, et de Beniamin, et ex urbibus, quas ceperat, montis Ephraim, et dedicavit altare Domini, quod erat ante porticum Domini.

9. Congregavitque universum Iudam et Beniamin, et advenas cum eis de Ephraim, et de Manasse, et de Simeon; plures enim ad eum con-

לִיהוּדָה לִדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וְלַעֲשׂוֹת הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה׃
וַיָּסַר מִכָּל־עָרֵי יְהוּדָה אֶת־הַבָּמוֹת וְאֶת־הַחַמָּנִים וַתִּשְׁקֹט הַמַּמְלָכָה 4
לְפָנָיו׃ וַיִּבֶן עָרֵי מְצוּרָה בִּיהוּדָה כִּי־שָׁקְטָה הָאָרֶץ וְאֵין־עִמּוֹ ה
מִלְחָמָה בַּשָּׁנִים הָאֵלֶּה כִּי־הֵנִיחַ יְהוָה לוֹ׃ וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה נִבְנֶה ׀ אֶת־ 6
הֶעָרִים הָאֵלֶּה וְנָסֵב חוֹמָה וּמִגְדָּלִים דְּלָתַיִם וּבְרִיחִים עוֹדֶנּוּ הָאָרֶץ
לְפָנֵינוּ כִּי דָרַשְׁנוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ דָּרַשְׁנוּ וַיָּנַח לָנוּ מִסָּבִיב וַיִּבְנוּ
וַיַּצְלִיחוּ׃ וַיְהִי לְאָסָא חַיִל נֹשֵׂא צִנָּה וָרֹמַח מִיהוּדָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת 7
אֶלֶף וּמִבִּנְיָמִן נֹשְׂאֵי מָגֵן וְדֹרְכֵי קֶשֶׁת מָאתַיִם וּשְׁמוֹנִים אָלֶף כָּל־אֵלֶּה
גִּבּוֹרֵי חָיִל׃ וַיֵּצֵא אֲלֵיהֶם זֶרַח הַכּוּשִׁי בְּחַיִל אֶלֶף אֲלָפִים וּמַרְכָּבוֹת 8
שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וַיָּבֹא עַד־מָרֵשָׁה׃ וַיֵּצֵא אָסָא לְפָנָיו וַיַּעַרְכוּ מִלְחָמָה בְּגֵיא 9
צְפַתָה לְמָרֵשָׁה׃ וַיִּקְרָא אָסָא אֶל־יְהוָה אֱלֹהָיו וַיֹּאמַר יְהוָה אֵין־עִמְּךָ י
לַעְזוֹר בֵּין רַב לְאֵין כֹּחַ עָזְרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כִּי־עָלֶיךָ נִשְׁעַנּוּ וּבְשִׁמְךָ
בָאנוּ עַל־הֶהָמוֹן הַזֶּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אַתָּה אַל־יַעְצֹר עִמְּךָ אֱנוֹשׁ׃
וַיִּגֹּף יְהוָה אֶת־הַכּוּשִׁים לִפְנֵי אָסָא וְלִפְנֵי יְהוּדָה וַיָּנֻסוּ הַכּוּשִׁים׃ 11
וַיִּרְדְּפֵם אָסָא וְהָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ עַד־לִגְרָר וַיִּפֹּל מִכּוּשִׁים לְאֵין־לָהֶם 12
מִחְיָה כִּי־נִשְׁבְּרוּ לִפְנֵי־יְהוָה וְלִפְנֵי מַחֲנֵהוּ וַיִּשְׂאוּ שָׁלָל הַרְבֵּה מְאֹד׃
וַיַּכּוּ אֵת כָּל־הֶעָרִים סְבִיבוֹת גְּרָר כִּי־הָיָה פַחַד־יְהוָה עֲלֵיהֶם וַיָּבֹזּוּ 13
אֶת־כָּל־הֶעָרִים כִּי־בִזָּה רַבָּה הָיְתָה בָהֶם׃ וְגַם־אָהֳלֵי מִקְנֶה הִכּוּ 14
וַיִּשְׁבּוּ צֹאן לָרֹב וּגְמַלִּים וַיָּשֻׁבוּ יְרוּשָׁלָ͏ִם׃

טו Cap. XV. טו

וַעֲזַרְיָהוּ בֶּן־עוֹדֵד הָיְתָה עָלָיו רוּחַ אֱלֹהִים׃ וַיֵּצֵא לִפְנֵי אָסָא וַיֹּאמֶר א 2
לוֹ שְׁמָעוּנִי אָסָא וְכָל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן יְהוָה עִמָּכֶם בִּהְיוֹתְכֶם עִמּוֹ
וְאִם־תִּדְרְשֻׁהוּ יִמָּצֵא לָכֶם וְאִם־תַּעַזְבֻהוּ יַעֲזֹב אֶתְכֶם׃ וְיָמִים 3
רַבִּים לְיִשְׂרָאֵל לְלֹא ׀ אֱלֹהֵי אֱמֶת וּלְלֹא כֹּהֵן מוֹרֶה וּלְלֹא תוֹרָה׃ וַיָּשָׁב 4
בַּצַּר־לוֹ עַל־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיְבַקְשֻׁהוּ וַיִּמָּצֵא לָהֶם׃ וּבָעִתִּים ה
הָהֵם אֵין שָׁלוֹם לַיּוֹצֵא וְלַבָּא כִּי מְהוּמֹת רַבּוֹת עַל כָּל־יוֹשְׁבֵי
הָאֲרָצוֹת׃ וְכֻתְּתוּ גוֹי־בְּגוֹי וְעִיר בְּעִיר כִּי־אֱלֹהִים הֲמָמָם בְּכָל־צָרָה׃ 6
וְאַתֶּם חִזְקוּ וְאַל־יִרְפּוּ יְדֵיכֶם כִּי יֵשׁ שָׂכָר לִפְעֻלַּתְכֶם׃ וְכִשְׁמֹעַ אָסָא 7 8
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהַנְּבוּאָה עֹדֵד הַנָּבִיא הִתְחַזַּק וַיַּעֲבֵר הַשִּׁקּוּצִים
מִכָּל־אֶרֶץ יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וּמִן־הֶעָרִים אֲשֶׁר לָכַד מֵהַר אֶפְרָיִם וַיְחַדֵּשׁ
אֶת־מִזְבַּח יְהוָה אֲשֶׁר לִפְנֵי אוּלָם יְהוָה׃ וַיִּקְבֹּץ אֶת־כָּל־יְהוּדָה 9
וּבִנְיָמִן וְהַגָּרִים עִמָּהֶם מֵאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וּמִשִּׁמְעוֹן כִּי־נָפְלוּ עָלָיו

XV. v. 8. נ"א עֲזַרְיָהוּ בֶן־

י מִיִּשְׂרָאֵל לָרֹב בִּרְאֹתָם כִּי־יְהוָה אֱלֹהָיו עִמּוֹ׃ וַיִּקָּבְצוּ יְרוּשָׁלַם
11 בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לִשְׁנַת חֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה לְמַלְכוּת אָסָא׃ וַיִּזְבְּחוּ לַיהוָה
בַּיּוֹם הַהוּא מִן־הַשָּׁלָל הֵבִיאוּ בָּקָר שְׁבַע מֵאוֹת וְצֹאן שִׁבְעַת אֲלָפִים׃
12 וַיָּבֹאוּ בַבְּרִית לִדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם בְּכָל־לְבָבָם וּבְכָל־
13 נַפְשָׁם׃ וְכֹל אֲשֶׁר לֹא־יִדְרֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל יוּמָת לְמִן־קָטֹן
14 וְעַד־גָּדוֹל לְמֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה׃ וַיִּשָּׁבְעוּ לַיהוָה בְּקוֹל גָּדוֹל וּבִתְרוּעָה
טו וּבַחֲצֹצְרוֹת וּבְשׁוֹפָרוֹת׃ וַיִּשְׂמְחוּ כָל־יְהוּדָה עַל־הַשְּׁבוּעָה כִּי בְכָל־
לְבָבָם נִשְׁבָּעוּ וּבְכָל־רְצוֹנָם בִּקְשֻׁהוּ וַיִּמָּצֵא לָהֶם וַיָּנַח יְהוָה לָהֶם
16 מִסָּבִיב׃ וְגַם־מַעֲכָה אֵם ׀ אָסָא הַמֶּלֶךְ הֱסִירָהּ מִגְּבִירָה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה
לַאֲשֵׁרָה מִפְלָצֶת וַיִּכְרֹת אָסָא אֶת־מִפְלַצְתָּהּ וַיָּדֶק וַיִּשְׂרֹף בְּנַחַל קִדְרוֹן׃
17 18 וְהַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ מִיִּשְׂרָאֵל רַק לְבַב־אָסָא הָיָה שָׁלֵם כָּל־יָמָיו׃ וַיָּבֵא
19 אֶת־קָדְשֵׁי אָבִיו וְקָדָשָׁיו בֵּית הָאֱלֹהִים כֶּסֶף וְזָהָב וְכֵלִים׃ וּמִלְחָמָה
לֹא הָיָתָה עַד שְׁנַת־שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ לְמַלְכוּת אָסָא׃

CAP. XVI. יו

יו

א בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וָשֵׁשׁ לְמַלְכוּת אָסָא עָלָה בַּעְשָׁא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל עַל־
יְהוּדָה וַיִּבֶן אֶת־הָרָמָה לְבִלְתִּי תֵּת יוֹצֵא וָבָא לְאָסָא מֶלֶךְ־יְהוּדָה׃
2 וַיֹּצֵא אָסָא כֶּסֶף וְזָהָב מֵאֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה וּבֵית הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח אֶל־
3 בֶּן־הֲדַד מֶלֶךְ אֲרָם הַיּוֹשֵׁב בְּדַרְמֶשֶׂק לֵאמֹר׃ בְּרִית בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין
אָבִי וּבֵין אָבִיךָ הִנֵּה שָׁלַחְתִּי לְךָ כֶּסֶף וְזָהָב לֵךְ הָפֵר בְּרִיתְךָ אֶת־
4 בַּעְשָׁא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְיַעֲלֶה מֵעָלָי׃ וַיִּשְׁמַע בֶּן־הֲדַד אֶל־הַמֶּלֶךְ אָסָא
וַיִּשְׁלַח אֶת־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר־לוֹ אֶל־עָרֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּכּוּ אֶת־עִיּוֹן
ה וְאֶת־דָּן וְאֵת אָבֵל מָיִם וְאֵת כָּל־מִסְכְּנוֹת עָרֵי נַפְתָּלִי׃ וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ
6 בַּעְשָׁא וַיֶּחְדַּל מִבְּנוֹת אֶת־הָרָמָה וַיַּשְׁבֵּת אֶת־מְלַאכְתּוֹ׃ וְאָסָא
הַמֶּלֶךְ לָקַח אֶת־כָּל־יְהוּדָה וַיִּשְׂאוּ אֶת־אַבְנֵי הָרָמָה וְאֶת־עֵצֶיהָ אֲשֶׁר
7 בָּנָה בַּעְשָׁא וַיִּבֶן בָּהֶם אֶת־גֶּבַע וְאֶת־הַמִּצְפָּה׃ וּבָעֵת הַהִיא בָּא
חֲנָנִי הָרֹאֶה אֶל־אָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו בְּהִשָּׁעֶנְךָ עַל־מֶלֶךְ
אֲרָם וְלֹא נִשְׁעַנְתָּ עַל־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל־כֵּן נִמְלַט חֵיל מֶלֶךְ־אֲרָם
8 מִיָּדֶךָ׃ הֲלֹא ׀ הַכּוּשִׁים וְהַלּוּבִים הָיוּ לְחַיִל לָרֹב לְרֶכֶב וּלְפָרָשִׁים
9 לְהַרְבֵּה מְאֹד וּבְהִשָּׁעֶנְךָ עַל־יְהוָה נְתָנָם בְּיָדֶךָ׃ כִּי יְהוָה עֵינָיו
מְשֹׁטְטוֹת בְּכָל־הָאָרֶץ לְהִתְחַזֵּק עִם־לְבָבָם שָׁלֵם אֵלָיו נִסְכַּלְתָּ עַל־זֹאת
י כִּי מֵעַתָּה יֵשׁ עִמְּךָ מִלְחָמוֹת׃ וַיִּכְעַס אָסָא אֶל־הָרֹאֶה וַיִּתְּנֵהוּ בֵּית
הַמַּהְפֶּכֶת כִּי־בְזַעַף עִמּוֹ עַל־זֹאת וַיְרַצֵּץ אָסָא מִן־הָעָם בָּעֵת הַהִיא׃
11 וְהִנֵּה דִּבְרֵי אָסָא הָרִאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר

fugerant ex Israël, videntes, quod Dominus Deus illius esset cum eo.

10. Cumque venissent in Ierusalem mense tertio, anno decimo quinto regni Asa,

11. immolaverunt Domino in die illa de manubiis et praeda, quam adduxerant, boves septingentos, et arietes septem millia.

12. Et intravit * ex more ad corroborandum foedus, ut quaererent Dominum Deum patrum suorum in toto corde, et in tota anima sua.

* Ios. 24, 25. 4 Reg. 23, 3.

13. Si quis autem, inquit, non quaesierit Dominum Deum Israël, moriatur a minimo usque ad maximum, a viro usque ad mulierem.

14. Iuraveruntque Domino voce magna in iubilo, et in clangore tubae, et in sonitu buccinarum,

15. omnes, qui erant in Iuda cum execratione: in omni enim corde suo iuraverunt, et in tota voluntate quaesierunt eum, et invenerunt: praestititque eis Dominus * requiem per circuitum.

* c. 14, 6. 20, 30.

16. Sed et Maacham matrem Asa regis ex augusto deposuit imperio, eo quod fecisset in luco simulacrum Priapi: quod omne contrivit, et in frusta comminuens combussit in torrente Cedron.

17. Excelsa autem derelicta sunt in Israël*: attamen cor Asa erat perfectum cunctis diebus eius.

* 3 Reg. 22, 44. 4 Reg. 12, 3.

18. Eaque, quae voverat pater suus, et ipse, intulit in domum Domini, argentum, et aurum, vasorumque diversam suppellectilem.

19. Bellum vero * non fuit usque ad trigesimum quintum annum regni Asa. * 3 Reg. 15, 16.

CAP. XVI.

Hanan propheta Asam reprehendit ob societatem initam cum Syro. Asa moritur anno 41 regni sui.

1. Anno autem trigesimo sexto * regni eius, ascendit Baasa rex Israël in Iudam, et muro circumdabat Rama, ut nullus tute posset egredi et ingredi de regno Asa.

* v. 1 — 14. conf. 3 Reg. 15, 17 — 24.

2. Protulit ergo Asa argentum et aurum de thesauris domus Domini, et de thesauris regis, misitque ad Benadad regem Syriae, qui habitabat in Damasco, dicens:

3. Foedus inter me et te est, pater quoque meus et pater tuus habuere concordiam: quam ob rem misi tibi argentum et aurum, ut rupto foedere, quod habes cum Baasa rege Israël, facias eum a me recedere.

4. Quo comperto, Benadad misit principes exercituum suorum ad urbes Israël: qui percusserunt Ahion, et Dan, et Abelmaim, et universas urbes Nephthali muratas.

5. Quod cum audisset Baasa, desiit aedificare Rama, et intermisit opus suum.

6. Porro Asa rex assumpsit universum Iudam, et tulerunt lapides de Rama, et ligna, quae aedificationi praeparaverat Baasa, aedificavitque ex eis Gabaa, et Maspha.

7. In tempore illo venit Hanani propheta ad Asa regem Iuda, et dixit ei: Quia habuisti * fiduciam in rege Syriae, et non in Domino Deo tuo, idcirco evasit Syriae regis exercitus de manu tua.

* Ier. 17, 5.

8. * Nonne Aethiopes et Libyes multo plures erant quadrigis, et equitibus, et multitudine nimia, quos, cum Domino credidisses, tradidit in manu tua? * c. 14, 9.

9. Oculi enim * Domini contemplantur universam terram, et praebent fortitudinem his, qui corde perfecto credunt in eum. Stulte igitur egisti, et propter hoc ex praesenti tempore adversum te bella consurgent. * Iob. 34, 21.

10. Iratusque Asa adversus Videntem, iussit * eum mitti in nervum; valde quippe super hoc fuerat indignatus; et interfecit de populo in tempore illo plurimos.

* c. 18, 26. 3 Reg. 22, 27.

11. Opera autem Asa prima et novissima scripta sunt in libro regum Iuda et Israël,

12. Aegrotavit etiam Asa anno trigesimo nono regni sui, dolore pedum vehementissimo, et nec in infirmitate sua quaesivit Dominum, sed magis in medicorum arte confisus est.

13. Dormivitque cum patribus suis; et mortuus est anno quadragesimo primo regni sui.

14. Et sepelierunt eum in sepulchro suo, quod foderat sibi in civitate David; posueruntque eum super lectum suum, plenum aromatibus et unguentis meretriciis, quae erant pigmentariorum arte confecta, et combusserunt super eum * ambitione nimia. * c. 21, 19.

Cap. XVII.

Iosaphat Doctores legis mittit per universum Iuda, qui doceant populum.

1. Regnavit autem Iosaphat * filius eius pro eo, et invaluit contra Israël. * 3 Reg. 15, 24.

2. Constituitque militum numeros in cunctis urbibus Iuda, quae erant vallatae muris. Praesidiaque disposuit in terra Iuda, et in civitatibus Ephraim, quas ceperat Asa pater eius.

3. Et fuit Dominus cum Iosaphat, quia ambulavit in viis David patris sui primis; et non speravit in Baalim,

4. sed in Deo patris sui; et perrexit in praeceptis illius, et non iuxta peccata Israël.

5. Confirmavitque Dominus regnum in manu eius, et dedit omnis Iuda munera Iosaphat; factaeque sunt * ei infinitae divitiae, et multa gloria. * c. 18, 1.

6. Cumque sumpsisset cor eius audaciam propter vias Domini, etiam excelsa et lucos de Iuda abstulit.

7. Tertio autem anno regni sui misit de principibus suis Benhail, et Obdiam, et Zachariam, et Nathanaël, et Michaeam, ut docerent in civitatibus Iuda;

8. et cum eis Levitas, Semeiam, et Nathaniam, et Zabadiam, Asaël quoque, et Semiramoth, et Ionathan, Adoniamque, et Thobiam, et Thobadoniam, Levitas, et cum eis Elisama et Ioran sacerdotes,

9. docebantque populum in Iuda, habentes librum legis Domini, et circuibant cunctas urbes Iuda, atque erudiebant populum.

10. Itaque factus est * pavor Domini super omnia regna terrarum, quae erant per gyrum Iuda, nec audebant bellare contra Iosaphat. * c. 14, 14. Gen. 35, 5.

11. Sed et Philisthaei Iosaphat * munera deferebant, et vectigal argenti, Arabes quoque adducebant pecora, arietum septem millia septingenta, et hircorum totidem. * 3 Reg. 4, 21.

12. Crevit ergo Iosaphat, et magnificatus est usque in sublime; atque aedificavit in Iuda domos ad instar turrium, urbesque muratas.

13. Et multa opera paravit in urbibus Iuda; viri quoque bellatores, et robusti erant in Ierusalem,

14. quorum iste numerus per domos atque familias singulorum: in Iuda principes exercitus, Ednas dux, et cum eo robustissimi viri trecenta millia.

15. Post hunc Iohanan princeps, et cum eo ducenta octoginta millia.

16. Post istum quoque Amasias filius Zechri, consecratus Domino, et cum eo ducenta millia virorum fortium.

17. Hunc sequebatur robustus ad praelia Eliada, et cum eo tenentium arcum et clypeum ducenta millia.

18. Post istum etiam Iozabad, et cum eo centum octoginta millia expeditorum militum.

19. Hi omnes erant ad manum regis, exceptis aliis, quos posuerat in urbibus muratis, in universo Iuda,

הַמְּלָכִים לִיהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל׃ וַיֶּחֱלֶא אָסָא בִּשְׁנַת שְׁלוֹשִׁים וָתֵשַׁע 12
לְמַלְכוּתוֹ בְּרַגְלָיו עַד־לְמַעְלָה חָלְיוֹ וְגַם־בְּחָלְיוֹ לֹא־דָרַשׁ אֶת־יְהוָה כִּי
בָּרֹפְאִים׃ וַיִּשְׁכַּב אָסָא עִם־אֲבֹתָיו וַיָּמָת בִּשְׁנַת אַרְבָּעִים וְאַחַת לְמָלְכוֹ׃ 13
וַיִּקְבְּרֻהוּ בְקִבְרֹתָיו אֲשֶׁר כָּרָה־לוֹ בְּעִיר דָּוִיד וַיַּשְׁכִּיבֻהוּ בַּמִּשְׁכָּב אֲשֶׁר 14
מִלֵּא בְּשָׂמִים וּזְנִים מְרֻקָּחִים בְּמִרְקַחַת מַעֲשֶׂה וַיִּשְׂרְפוּ־לוֹ שְׂרֵפָה
גְּדוֹלָה עַד־לִמְאֹד׃

Cap. XVII. יז

יז

וַיִּמְלֹךְ יְהוֹשָׁפָט בְּנוֹ תַּחְתָּיו וַיִּתְחַזֵּק עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּתֶּן־חַיִל בְּכָל־ א 2
עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת וַיִּתֵּן נְצִיבִים בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וּבְעָרֵי אֶפְרַיִם אֲשֶׁר
לָכַד אָסָא אָבִיו׃ וַיְהִי יְהוָה עִם־יְהוֹשָׁפָט כִּי הָלַךְ בְּדַרְכֵי דָּוִיד אָבִיו 3
הָרִאשֹׁנִים וְלֹא דָרַשׁ לַבְּעָלִים׃ כִּי לֵאלֹהֵי אָבִיו דָּרָשׁ וּבְמִצְוֹתָיו הָלָךְ 4
וְלֹא כְּמַעֲשֵׂה יִשְׂרָאֵל׃ וַיָּכֶן יְהוָה אֶת־הַמַּמְלָכָה בְּיָדוֹ וַיִּתְּנוּ כָל־ ה
יְהוּדָה מִנְחָה לִיהוֹשָׁפָט וַיְהִי־לוֹ עֹשֶׁר וְכָבוֹד לָרֹב׃ וַיִּגְבַּהּ לִבּוֹ בְּדַרְכֵי 6
יְהוָה וְעוֹד הֵסִיר אֶת־הַבָּמוֹת וְאֶת־הָאֲשֵׁרִים מִיהוּדָה׃ וּבִשְׁנַת 7
שָׁלוֹשׁ לְמָלְכוֹ שָׁלַח לְשָׂרָיו לְבֶן־חַיִל וּלְעֹבַדְיָה וְלִזְכַרְיָה וְלִנְתַנְאֵל
וּלְמִיכָיָהוּ לְלַמֵּד בְּעָרֵי יְהוּדָה׃ וְעִמָּהֶם הַלְוִיִּם שְׁמַעְיָהוּ וּנְתַנְיָהוּ 8
וּזְבַדְיָהוּ וַעֲשָׂהאֵל וּשְׁמִירָמוֹת וִיהוֹנָתָן וַאֲדֹנִיָּהוּ וְטוֹבִיָּהוּ וְטוֹב אֲדוֹנִיָּה
הַלְוִיִּם וְעִמָּהֶם אֱלִישָׁמָע וִיהוֹרָם הַכֹּהֲנִים׃ וַיְלַמְּדוּ בִּיהוּדָה וְעִמָּהֶם 9
סֵפֶר תּוֹרַת יְהוָה וַיָּסֹבּוּ בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה וַיְלַמְּדוּ בָּעָם׃ וַיְהִי ׀ פַּחַד י
יְהוָה עַל כָּל־מַמְלְכוֹת הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר סְבִיבוֹת יְהוּדָה וְלֹא נִלְחֲמוּ
עִם־יְהוֹשָׁפָט׃ וּמִן־פְּלִשְׁתִּים מְבִיאִים לִיהוֹשָׁפָט מִנְחָה וְכֶסֶף מַשָּׂא 11
גַּם הָעַרְבִיאִים מְבִיאִים לוֹ צֹאן אֵילִים שִׁבְעַת אֲלָפִים וּשְׁבַע מֵאוֹת
וּתְיָשִׁים שִׁבְעַת אֲלָפִים וּשְׁבַע מֵאוֹת׃ וַיְהִי יְהוֹשָׁפָט הֹלֵךְ וְגָדֵל 12
עַד־לְמָעְלָה וַיִּבֶן בִּיהוּדָה בִּירָנִיּוֹת וְעָרֵי מִסְכְּנוֹת׃ וּמְלָאכָה רַבָּה 13
הָיָה לוֹ בְּעָרֵי יְהוּדָה וְאַנְשֵׁי מִלְחָמָה גִּבּוֹרֵי חַיִל בִּירוּשָׁלִָם׃ וְאֵלֶּה 14
פְקֻדָּתָם לְבֵית אֲבוֹתֵיהֶם לִיהוּדָה שָׂרֵי אֲלָפִים עַדְנָה הַשָּׂר וְעִמּוֹ גִּבּוֹרֵי
חַיִל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אָלֶף׃ וְעַל־יָדוֹ יְהוֹחָנָן הַשָּׂר וְעִמּוֹ מָאתַיִם וּשְׁמוֹנִים טו
אָלֶף׃ וְעַל־יָדוֹ עֲמַסְיָה בֶן־זִכְרִי הַמִּתְנַדֵּב לַיהוָה וְעִמּוֹ מָאתַיִם אֶלֶף 16
גִּבּוֹר חָיִל׃ וּמִן־בִּנְיָמִן גִּבּוֹר חַיִל אֶלְיָדָע וְעִמּוֹ נֹשְׁקֵי־קֶשֶׁת וּמָגֵן 17
מָאתַיִם אָלֶף׃ וְעַל־יָדוֹ יְהוֹזָבָד וְעִמּוֹ מֵאָה־וּשְׁמוֹנִים אֶלֶף חֲלוּצֵי צָבָא׃ 18
אֵלֶּה הַמְשָׁרְתִים אֶת־הַמֶּלֶךְ מִלְּבַד אֲשֶׁר־נָתַן הַמֶּלֶךְ בְּעָרֵי הַמִּבְצָר 19
בְּכָל־יְהוּדָה׃

XVII. v. 4. קמץ בז״ק v. 8. במס׳ ושמרימות כ׳ וּשְׁמִירָמוֹת ק׳

Cap. XVIII. יח

יח

א 2 וַיְהִי לִיהוֹשָׁפָט עֹשֶׁר וְכָבוֹד לָרֹב וַיִּתְחַתֵּן לְאַחְאָב׃ וַיֵּרֶד לְקֵץ שָׁנִים
אֶל־אַחְאָב לְשֹׁמְרוֹן וַיִּזְבַּח־לוֹ אַחְאָב צֹאן וּבָקָר לָרֹב וְלָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ
3 וַיְסִיתֵהוּ לַעֲלוֹת אֶל־רָמֹת גִּלְעָד׃ וַיֹּאמֶר אַחְאָב ׀ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־
יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ יְהוּדָה הֲתֵלֵךְ עִמִּי רָמֹת גִּלְעָד וַיֹּאמֶר לוֹ כָּמוֹנִי כָמוֹךָ
4 וּכְעַמְּךָ עַמִּי וְעִמְּךָ בַּמִּלְחָמָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל דְּרָשׁ־
ה נָא כַיּוֹם אֶת־דְּבַר יְהוָה׃ וַיִּקְבֹּץ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַנְּבִאִים אַרְבַּע
מֵאוֹת אִישׁ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הֲנֵלֵךְ אֶל־רָמֹת גִּלְעָד לַמִּלְחָמָה אִם־אֶחְדָּל
6 וַיֹּאמְרוּ עֲלֵה וְיִתֵּן הָאֱלֹהִים בְּיַד הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט הַאֵין פֹּה
7 נָבִיא לַיהוָה עוֹד וְנִדְרְשָׁה מֵאֹתוֹ׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל ׀ אֶל־יְהוֹשָׁפָט
עוֹד אִישׁ־אֶחָד לִדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה מֵאֹתוֹ וַאֲנִי שְׂנֵאתִיהוּ כִּי אֵינֶנּוּ
מִתְנַבֵּא עָלַי לְטוֹבָה כִּי כָל־יָמָיו לְרָעָה הוּא מִיכָיְהוּ בֶּן־יִמְלָא וַיֹּאמֶר
8 יְהוֹשָׁפָט אַל־יֹאמַר הַמֶּלֶךְ כֵּן׃ וַיִּקְרָא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־סָרִיס אֶחָד
9 וַיֹּאמֶר מַהֵר מִיכְהוּ בֶן־יִמְלָא׃ וּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה
יוֹשְׁבִים אִישׁ עַל־כִּסְאוֹ מְלֻבָּשִׁים בְּגָדִים וְיוֹשְׁבִים בְּגֹרֶן פֶּתַח שַׁעַר
י שֹׁמְרוֹן וְכָל־הַנְּבִיאִים מִתְנַבְּאִים לִפְנֵיהֶם׃ וַיַּעַשׂ לוֹ צִדְקִיָּהוּ בֶן־
כְּנַעֲנָה קַרְנֵי בַרְזֶל וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר יְהוָה בְּאֵלֶּה תְּנַגַּח אֶת־אֲרָם עַד־
11 כַּלּוֹתָם׃ וְכָל־הַנְּבִאִים נִבְּאִים כֵּן לֵאמֹר עֲלֵה רָמֹת גִּלְעָד וְהַצְלַח
12 וְנָתַן יְהוָה בְּיַד הַמֶּלֶךְ׃ וְהַמַּלְאָךְ אֲשֶׁר־הָלַךְ ׀ לִקְרֹא לְמִיכָיְהוּ דִּבֶּר
אֵלָיו לֵאמֹר הִנֵּה דִּבְרֵי הַנְּבִאִים פֶּה־אֶחָד טוֹב אֶל־הַמֶּלֶךְ וִיהִי־נָא
13 דְבָרְךָ כְּאַחַד מֵהֶם וְדִבַּרְתָּ טּוֹב׃ וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ חַי־יְהוָה כִּי אֶת־
14 אֲשֶׁר־יֹאמַר אֱלֹהַי אֹתוֹ אֲדַבֵּר׃ וַיָּבֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֵלָיו
מִיכָה הֲנֵלֵךְ אֶל־רָמֹת גִּלְעָד לַמִּלְחָמָה אִם־אֶחְדָּל וַיֹּאמֶר עֲלוּ וְהַצְלִיחוּ
טו וְיִנָּתְנוּ בְּיֶדְכֶם׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַמֶּלֶךְ עַד־כַּמֶּה פְעָמִים אֲנִי מַשְׁבִּיעֶךָ
16 אֲשֶׁר לֹא־תְדַבֵּר אֵלַי רַק אֱמֶת בְּשֵׁם יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר רָאִיתִי אֶת־כָּל־
יִשְׂרָאֵל נְפוֹצִים עַל־הֶהָרִים כַּצֹּאן אֲשֶׁר אֵין־לָהֶן רֹעֶה וַיֹּאמֶר יְהוָה
17 לֹא־אֲדֹנִים לָאֵלֶּה יָשׁוּבוּ אִישׁ־לְבֵיתוֹ בְּשָׁלוֹם׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
אֶל־יְהוֹשָׁפָט הֲלֹא אָמַרְתִּי אֵלֶיךָ לֹא־יִתְנַבֵּא עָלַי טוֹב כִּי אִם־לְרָע׃
18 וַיֹּאמֶר לָכֵן שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה רָאִיתִי אֶת־יְהוָה יוֹשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ
19 וְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם עֹמְדִים עַל־יְמִינוֹ וּשְׂמֹאלוֹ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה מִי יְפַתֶּה
אֶת־אַחְאָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וְיַעַל וְיִפֹּל בְּרָמוֹת גִּלְעָד וַיֹּאמֶר זֶה אֹמֵר
כ כָּכָה וְזֶה אֹמֵר כָּכָה׃ וַיֵּצֵא הָרוּחַ וַיַּעֲמֹד לִפְנֵי יְהוָה וַיֹּאמֶר אֲנִי

XVIII. v. 8. מִיכְהוּ — מִיכָיְהוּ ק׳

Cap. XVIII.

Iosaphat cum impio Achab ad bellum proficiscitur.

1. Fuit ergo Iosaphat * dives et inclytus multum, et affinitate coniunctus est Achab.

* v. 1—34. cf. 3 Reg. 22, 1—37. c. 17, 5.

2. Descenditque post annos ad eum in Samariam; ad cuius adventum mactavit Achab arietes et boves plurimos ipsi, et populo, qui venerat cum eo; persuasitque illi, ut ascenderet in Ramoth Galaad.

3. Dixitque Achab rex Israël ad Iosaphat regem Iuda: Veni mecum in Ramoth Galaad! Cui ille respondit*: Ut ego, et tu; sicut populus tuus, sic et populus meus; tecumque erimus in bello.

* 4 Reg. 3, 7.

4. Dixitque * Iosaphat ad regem Israël: Consule obsecro impraesentiarum sermonem Domini.

* 4 Reg. 3, 11.

5. Congregavit igitur rex Israël Prophetarum quadringentos viros, et dixit ad eos: In Ramoth Galaad ad bellandum ire debemus, an quiescere? At illi: Ascende, inquiunt, et tradet Deus in manu regis.

6. Dixitque Iosaphat: Numquid non est hic Prophetes Domini, ut ab illo etiam requiramus?

7. Et ait rex Israël ad Iosaphat: Est vir unus, a quo possumus quaerere Domini voluntatem; sed ego odi eum, quia non prophetat mihi bonum, sed malum omni tempore; est autem Michaeas filius Iemla. Dixitque Iosaphat: Ne loquaris rex hoc modo!

8. Vocavit ergo rex Israël unum de eunuchis, et dixit ei: Voca cito Michaeam filium Iemla!

9. Porro rex Israël, et Iosaphat rex Iuda, uterque sedebant in solio suo, vestiti cultu regio; sedebant autem in area iuxta portam Samariae, omnesque prophetae vaticinabantur coram eis

10. Sedecias vero filius Chanaana fecit sibi cornua ferrea, et ait: Haec dicit Dominus: His ventilabis Syriam, donec conteras eam.

11. Omnesque Prophetae similiter prophetabant, atque dicebant: Ascende in Ramoth Galaad, et prosperabis, et tradet eos Dominus in manu regis.

12. Nuntius autem, qui ierat ad vocandum Michaeam, ait illi: En verba omnium Prophetarum uno ore bona regi annuntiant; quaeso ergo te, ut et sermo tuus ab eis non dissentiat, loquarisque prospera.

13. Cui respondit Michaeas: Vivit Dominus, quia, quodcumque dixerit mihi Deus meus, hoc loquar.

14. Venit ergo ad regem. Cui rex ait: Michaea, ire debemus in Ramoth Galaad ad bellandum, an quiescere? Cui ille respondit: Ascendite! cuncta enim prospera evenient, et tradentur hostes in manus vestras.

15. Dixitque rex: Iterum, atque iterum te adiuro, ut mihi non loquaris, nisi quod verum est, in nomine Domini.

16. At ille ait: Vidi universum Israël dispersum in montibus*, sicut oves absque pastore; et dixit Dominus: Non habent isti dominos; revertatur unusquisque in domum suam in pace.

* Num. 27, 17. Matth. 9, 36.

17. Et ait rex Israël ad Iosaphat: Nonne dixi tibi, quod non prophetaret iste mihi quidquam boni, sed ea, quae mala sunt?

18. At ille: Idcirco, ait, audite verbum Domini: Vidi Dominum sedentem in solio suo, et omnem exercitum coeli assistentem ei a dextris et a sinistris.

19. Et dixit Dominus: Quis decipiet Achab regem Israël, ut ascendat et corruat in Ramoth Galaad? Cumque diceret unus hoc modo, et alter alio;

20. processit spiritus, et stetit coram Domino, et ait: Ego deci-

piam eum. Cui Dominus, in quo, inquit, decipies?

21. At ille respondit: Egrediar, et ero spiritus mendax in ore omnium Prophetarum eius. Dixitque Dominus: Decipies, et praevalebis; egredere, et fac ita!

22. Nunc igitur, ecce! Dominus dedit spiritum mendacii in ore omnium Prophetarum tuorum, et Dominus locutus est de te mala.

23. Accessit * autem Sedecias filius Chanaana, et percussit Michaeae maxillam, et ait: Per quam viam transivit Spiritus Domini a me, ut loqueretur tibi? * v. 10.

24. Dixitque Michaeas: Tu ipse videbis in die illo *, quando ingressus fueris cubiculum de cubiculo, ut abscondaris. * 3 Reg. 20, 30.

25. Praecepit autem rex Israël, dicens: Tollite Michaeam, et ducite eum ad Amon principem civitatis, et ad Ioas filium Amelech.

26. Et dicetis: Haec dicit rex *: Mittite hunc in carcerem, et date ei panis modicum, et aquae pauxillum, donec revertar in pace.
* c. 16, 10.

27. Dixitque Michaeas: Si reversus fueris in pace, non est locutus Dominus in me. Et ait: Audite omnes populi.

28. Igitur ascenderunt rex Israël, et Iosaphat rex Iuda in Ramoth-Galaad.

29. Dixitque rex Israël ad Iosaphat: Mutabo habitum, et sic ad pugnam vadam, tu autem induere vestibus tuis. Mutatoque rex Israël habitu, venit ad bellum.

30. Rex autem Syriae praeceperat ducibus equitatus sui, dicens: Ne pugnetis contra minimum, aut contra maximum, nisi contra solum regem Israël.

31. Itaque cum vidissent principes equitatus Iosaphat, dixerunt: Rex Israël est iste. Et circumdederunt eum dimicantes; at ille clamavit ad Dominum, et auxiliatus est ei, atque avertit eos ab illo.

32. Cum enim vidissent duces equitatus, quod non esset rex Israël, reliquerunt eum.

33. Accidit autem, ut unus e populo sagittam in incertum iaceret, et percuteret regem Israël inter cervicem et scapulas. At ille aurigae suo ait *: Converte manum tuam, et educ me de acie, quia vulneratus sum. * c. 35, 22.

34. Et finita est pugna in die illo; porro rex Israël stabat in curru suo contra Syros usque ad vesperam, et mortuus est occidente sole.

CAP. XIX.

Iosaphat iudices, et sacerdotes admonet.

1. Reversus est autem Iosaphat rex Iuda in domum suam pacifice in Ierusalem.

2. Cui occurrit Iehu filius Hanani Videns, et ait ad eum: Impio praebes auxilium, et his, qui oderunt Dominum, amicitia iungeris, et idcirco iram quidem Domini merebaris;

3. sed bona opera inventa sunt * in te, eo quod abstuleris lucos de terra Iuda, et praeparaveris cor tuum, ut requireres Dominum Deum patrum tuorum. * c. 17, 3.

4. Habitavit ergo Iosaphat in Ierusalem, rursumque egressus est ad populum de Bersabee usque ad montem Ephraim, et revocavit eos ad Dominum Deum patrum suorum.

5. Constituitque iudices terrae in cunctis civitatibus Iuda munitis per singula loca,

6. et praecipiens iudicibus, * videte, ait, quid faciatis; non enim hominis exercetis iudicium, sed Domini; et quodcumque iudicaveritis, in vos redundabit.
* Amos 5, 15.

7. Sit timor Domini vobiscum, et cum diligentia cuncta facite; non est enim apud Dominum Deum nostrum iniquitas, * nec personarum acceptio, nec cupido munerum.
* Deut. 10, 17. Sap. 6, 8. Eccl. 35, 15. Act. 10, 34. Rom. 2, 11. Gal. 2, 6 Eph. 6, 9. Col. 3, 25. 1 Petr. 1, 17.

8. In Ierusalem quoque consti-

אֲפַתֶּנּוּ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו בַּמָּה׃ וַיֹּאמֶר אֵצֵא וְהָיִיתִי לְרוּחַ שֶׁקֶר 21
בְּפִי כָּל־נְבִיאָיו וַיֹּאמֶר תְּפַתֶּה וְגַם־תּוּכָל צֵא וַעֲשֵׂה־כֵן׃ וְעַתָּה הִנֵּה 22
נָתַן יְהוָה רוּחַ שֶׁקֶר בְּפִי נְבִיאֶיךָ אֵלֶּה וַיהוָה דִּבֶּר עָלֶיךָ רָעָה׃
וַיִּגַּשׁ צִדְקִיָּהוּ בֶן־כְּנַעֲנָה וַיַּךְ אֶת־מִיכָיְהוּ עַל־הַלֶּחִי וַיֹּאמֶר אֵי זֶה 23
הַדֶּרֶךְ עָבַר רוּחַ־יְהוָה מֵאִתִּי לְדַבֵּר אֹתָךְ׃ וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ הִנְּךָ רֹאֶה 24
בַּיּוֹם הַהוּא אֲשֶׁר תָּבוֹא חֶדֶר בְּחֶדֶר לְהֵחָבֵא׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל כה
קְחוּ אֶת־מִיכָיְהוּ וַהֲשִׁיבֻהוּ אֶל־אָמוֹן שַׂר־הָעִיר וְאֶל־יוֹאָשׁ בֶּן־הַמֶּלֶךְ׃
וַאֲמַרְתֶּם כֹּה אָמַר הַמֶּלֶךְ שִׂימוּ זֶה בֵּית הַכֶּלֶא וְהַאֲכִלֻהוּ לֶחֶם לַחַץ 26
וּמַיִם לַחַץ עַד שׁוּבִי בְשָׁלוֹם׃ וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ אִם־שׁוֹב תָּשׁוּב בְּשָׁלוֹם 27
לֹא־דִבֶּר יְהוָה בִּי וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּ עַמִּים כֻּלָּם׃ וַיַּעַל מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל 28
וִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֶל־רָמֹת גִּלְעָד׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־ 29
יְהוֹשָׁפָט הִתְחַפֵּשׂ וָבוֹא בַמִּלְחָמָה וְאַתָּה לְבַשׁ בְּגָדֶיךָ וַיִּתְחַפֵּשׂ מֶלֶךְ
יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ בַּמִּלְחָמָה׃ וּמֶלֶךְ אֲרָם צִוָּה אֶת־שָׂרֵי הָרֶכֶב אֲשֶׁר־לוֹ ל
לֵאמֹר לֹא תִּלָּחֲמוּ אֶת־הַקָּטֹן וְאֶת־הַגָּדוֹל כִּי אִם־אֶת־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
לְבַדּוֹ׃ וַיְהִי כִּרְאוֹת שָׂרֵי הָרֶכֶב אֶת־יְהוֹשָׁפָט וְהֵמָּה אָמְרוּ מֶלֶךְ־ 31
יִשְׂרָאֵל הוּא וַיָּסֹבּוּ עָלָיו לְהִלָּחֵם וַיִּזְעַק יְהוֹשָׁפָט וַיהוָה עֲזָרוֹ וַיְסִיתֵם
אֱלֹהִים מִמֶּנּוּ׃ וַיְהִי כִּרְאוֹת שָׂרֵי הָרֶכֶב כִּי לֹא־הָיָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל 32
וַיָּשׁוּבוּ מֵאַחֲרָיו׃ וְאִישׁ מָשַׁךְ בַּקֶּשֶׁת לְתֻמּוֹ וַיַּךְ אֶת־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל 33
בֵּין הַדְּבָקִים וּבֵין הַשִּׁרְיָן וַיֹּאמֶר לָרַכָּב הֲפֹךְ יָדֶיךָ וְהוֹצֵאתַנִי מִן־
הַמַּחֲנֶה כִּי הָחֳלֵיתִי׃ וַתַּעַל הַמִּלְחָמָה בַּיּוֹם הַהוּא וּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הָיָה 34
מַעֲמִיד בַּמֶּרְכָּבָה נֹכַח אֲרָם עַד־הָעָרֶב וַיָּמָת לְעֵת בּוֹא הַשָּׁמֶשׁ׃

יט CAP. XIX. יט

וַיָּשָׁב יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֶל־בֵּיתוֹ בְשָׁלוֹם לִירוּשָׁלָםִ׃ וַיֵּצֵא אֶל־ א 2
פָּנָיו יֵהוּא בֶן־חֲנָנִי הַחֹזֶה וַיֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ יְהוֹשָׁפָט הֲלָרָשָׁע לַעְזֹר
וּלְשֹׂנְאֵי יְהוָה תֶּאֱהָב וּבְזֹאת עָלֶיךָ קֶּצֶף מִלִּפְנֵי יְהוָה׃ אֲבָל דְּבָרִים 3
טוֹבִים נִמְצְאוּ עִמָּךְ כִּי־בִעַרְתָּ הָאֲשֵׁרוֹת מִן־הָאָרֶץ וַהֲכִינוֹתָ לְבָבְךָ
לִדְרֹשׁ הָאֱלֹהִים׃ וַיֵּשֶׁב יְהוֹשָׁפָט בִּירוּשָׁלָםִ וַיָּשָׁב וַיֵּצֵא בָעָם מִבְּאֵר 4
שֶׁבַע עַד־הַר אֶפְרַיִם וַיְשִׁיבֵם אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם׃ וַיַּעֲמֵד ה
שֹׁפְטִים בָּאָרֶץ בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת לְעִיר וָעִיר׃ וַיֹּאמֶר אֶל־ 6
הַשֹּׁפְטִים רְאוּ מָה־אַתֶּם עֹשִׂים כִּי לֹא לְאָדָם תִּשְׁפְּטוּ כִּי לַיהוָה וְעִמָּכֶם
בִּדְבַר מִשְׁפָּט׃ וְעַתָּה יְהִי פַחַד־יְהוָה עֲלֵיכֶם שִׁמְרוּ וַעֲשׂוּ כִּי־אֵין 7
עִם־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַוְלָה וּמַשֹּׂא פָנִים וּמִקַּח־שֹׁחַד׃ וְגַם בִּירוּשָׁלִַם 8

XVIII. v. 21. קמץ בז"ק v. 33. יָדֶיךָ — יָדְךָ ק'

הֶעֱמִיד יְהוֹשָׁפָט מִן־הַלְוִיִּם וְהַכֹּהֲנִים וּמֵרָאשֵׁי הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל
9 לְמִשְׁפַּט יְהוָה וְלָרִיב וַיָּשֻׁבוּ יְרוּשָׁלָםִ׃ וַיְצַו עֲלֵיהֶם לֵאמֹר כֹּה תַעֲשׂוּן
י בְּיִרְאַת יְהוָה בֶּאֱמוּנָה וּבְלֵבָב שָׁלֵם׃ וְכָל־רִיב אֲשֶׁר־יָבוֹא עֲלֵיכֶם
מֵאֲחֵיכֶם ׀ הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵיהֶם בֵּין־דָּם ׀ לְדָם בֵּין־תּוֹרָה לְמִצְוָה לְחֻקִּים
וּלְמִשְׁפָּטִים וְהִזְהַרְתֶּם אֹתָם וְלֹא יֶאְשְׁמוּ לַיהוָה וְהָיָה־קֶצֶף עֲלֵיכֶם
11 וְעַל־אֲחֵיכֶם כֹּה תַעֲשׂוּן וְלֹא תֶאְשָׁמוּ׃ וְהִנֵּה אֲמַרְיָהוּ כֹהֵן הָרֹאשׁ
עֲלֵיכֶם לְכֹל ׀ דְּבַר יְהוָה וּזְבַדְיָהוּ בֶן־יִשְׁמָעֵאל הַנָּגִיד לְבֵית־יְהוּדָה לְכֹל
דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְשֹׁטְרִים הַלְוִיִּם לִפְנֵיכֶם חִזְקוּ וַעֲשׂוּ וִיהִי יְהוָה עִם־הַטּוֹב׃

CAP. XX. כ

כ
א וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן בָּאוּ בְנֵי־מוֹאָב וּבְנֵי עַמּוֹן וְעִמָּהֶם ׀ מֵהָאֲדוּמִּים עַל־
2 יְהוֹשָׁפָט לַמִּלְחָמָה׃ וַיָּבֹאוּ וַיַּגִּידוּ לִיהוֹשָׁפָט לֵאמֹר בָּא עָלֶיךָ הָמוֹן
3 רָב מֵעֵבֶר לַיָּם מֵאֲרָם וְהִנָּם בְּחַצְצוֹן תָּמָר הִיא עֵין גֶּדִי׃ וַיִּרָא וַיִּתֵּן
4 יְהוֹשָׁפָט אֶת־פָּנָיו לִדְרוֹשׁ לַיהוָה וַיִּקְרָא־צוֹם עַל־כָּל־יְהוּדָה׃ וַיִּקָּבְצוּ
יְהוּדָה לְבַקֵּשׁ מֵיְהוָה גַּם מִכָּל־עָרֵי יְהוּדָה בָּאוּ לְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה׃
ה וַיַּעֲמֹד יְהוֹשָׁפָט בִּקְהַל יְהוּדָה וִירוּשָׁלַםִ בְּבֵית יְהוָה לִפְנֵי הֶחָצֵר
6 הַחֲדָשָׁה׃ וַיֹּאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ הֲלֹא אַתָּה־הוּא אֱלֹהִים
בַּשָּׁמַיִם וְאַתָּה מוֹשֵׁל בְּכֹל מַמְלְכוֹת הַגּוֹיִם וּבְיָדְךָ כֹּחַ וּגְבוּרָה וְאֵין
7 עִמְּךָ לְהִתְיַצֵּב׃ הֲלֹא ׀ אַתָּה אֱלֹהֵינוּ הוֹרַשְׁתָּ אֶת־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַזֹּאת
8 מִלִּפְנֵי עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וַתִּתְּנָהּ לְזֶרַע אַבְרָהָם אֹהַבְךָ לְעוֹלָם׃ וַיֵּשְׁבוּ־בָהּ
9 וַיִּבְנוּ לְךָ ׀ בָּהּ מִקְדָּשׁ לְשִׁמְךָ לֵאמֹר׃ אִם־תָּבוֹא עָלֵינוּ רָעָה חֶרֶב שְׁפוֹט
וְדֶבֶר וְרָעָב נַעַמְדָה לִפְנֵי הַבַּיִת הַזֶּה וּלְפָנֶיךָ כִּי שִׁמְךָ בַּבַּיִת הַזֶּה וְנִזְעַק
י אֵלֶיךָ מִצָּרָתֵנוּ וְתִשְׁמַע וְתוֹשִׁיעַ׃ וְעַתָּה הִנֵּה בְנֵי־עַמּוֹן וּמוֹאָב וְהַר־
שֵׂעִיר אֲשֶׁר לֹא־נָתַתָּה לְיִשְׂרָאֵל לָבוֹא בָהֶם בְּבֹאָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם כִּי
11 סָרוּ מֵעֲלֵיהֶם וְלֹא הִשְׁמִידוּם׃ וְהִנֵּה־הֵם גֹּמְלִים עָלֵינוּ לָבוֹא לְגָרְשֵׁנוּ
12 מִיְּרֻשָּׁתְךָ אֲשֶׁר הוֹרַשְׁתָּנוּ׃ אֱלֹהֵינוּ הֲלֹא תִשְׁפָּט־בָּם כִּי אֵין בָּנוּ כֹּחַ
לִפְנֵי הֶהָמוֹן הָרָב הַזֶּה הַבָּא עָלֵינוּ וַאֲנַחְנוּ לֹא נֵדַע מַה־נַּעֲשֶׂה כִּי
13 עָלֶיךָ עֵינֵינוּ׃ וְכָל־יְהוּדָה עֹמְדִים לִפְנֵי יְהוָה גַּם־טַפָּם נְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם׃
14 וְיַחֲזִיאֵל בֶּן־זְכַרְיָהוּ בֶּן־בְּנָיָה בֶּן־יְעִיאֵל בֶּן־מַתַּנְיָה הַלֵּוִי מִן־בְּנֵי
טו אָסָף הָיְתָה עָלָיו רוּחַ יְהוָה בְּתוֹךְ הַקָּהָל׃ וַיֹּאמֶר הַקְשִׁיבוּ כָל־
יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ וְהַמֶּלֶךְ יְהוֹשָׁפָט כֹּה־אָמַר יְהוָה לָכֶם אַתֶּם
אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תֵּחַתּוּ מִפְּנֵי הֶהָמוֹן הָרָב הַזֶּה כִּי לֹא לָכֶם הַמִּלְחָמָה

XIX. v. 8. נ"א יוֹשְׁבֵי XX. v. 1. במס' מֵהָעַמּוֹנִים v. 2. במס' מֵאֱדֹם
v. 3 חסר י'

tuit Iosaphat Levitas, et sacerdotes, et principes familiarum * ex Israël, ut iudicium et causam Domini iudicarent habitatoribus eius.

* Deut. 17, 8. 9. 19, 17.

9. Praecepitque eis, dicens: Sic agetis in timore Domini fideliter et corde perfecto.

10. Omnem causam, quam venerit ad vos, fratrum vestrorum, qui habitant in urbibus suis inter cognationem et cognationem, ubicumque quaestio est de lege, de mandato, de ceremoniis, de iustificationibus: ostendite eis, ut non peccent in Dominum, et ne veniat ira super vos et super fratres vestros; sic ergo agentes non peccabitis.

11. Amarias autem sacerdos et pontifex vester, in his, quae ad Deum pertinent, praesidebit; porro Zabadias filius Ismahel, qui est dux in domo Iuda, super ea opera erit, quae ad regis officium pertinent; habetisque magistros Levitas coram vobis, confortamini, et agite diligenter, et erit Dominus vobiscum in bonis.

CAP. XX.

Victoriam de hostibus reportat Iosaphat; sed reprehenditur a propheta, quod societatem inierit cum Ochozia.

1. Post haec congregati sunt filii Moab, et filii Ammon, et cum eis de Ammonitis, ad Iosaphat, ut pugnarent contra eum.

2. Veneruntque nuntii, et indicaverunt Iosaphat, dicentes: Venit contra te multitudo magna de his locis, quae trans mare sunt, et de Syria, et ecce consistunt in Asasonthamar, quae est Engaddi.

3. Iosaphat autem timore perterritus, totum se contulit ad rogandum Dominum, et praedicavit ieiunium universo Iuda.

4. Congregatusque * est Iudas ad deprecandum Dominum; sed et omnes de urbibus suis venerunt ad obsecrandum eum.

* c. 15, 9 — 15.

5. Cumque stetisset Iosaphat in medio coetu Iuda, et Ierusalem, in domo Domini ante atrium novum,

6. ait: Domine Deus patrum nostrorum, tu es Deus in coelo, et dominaris cunctis regnis gentium, * in manu tua est fortitudo et potentia, nec † quisquam tibi potest resistere.

* 1 Paral. 29, 12. † c. 14, 11

7. Nonne tu Deus noster interfecisti omnes habitatores terrae huius coram populo tuo Israël, et dedisti eam semini Abraham amici tui in sempiternum?

8. Habitaveruntque in ea, et extruxerunt in illa sanctuarium nomini tuo, dicentes:

9. Si irruerint * super nos mala, gladius iudicii, pestilentia, et fames, stabimus coram domo hac in conspectu tuo, in qua vocatum est nomen tuum: et clamabimus ad te, in tribulationibus nostris, et exaudies, salvosque facies.

* c. 6, 28. 3 Reg. 8, 33.

10. Nunc igitur ecce! filii Ammon, et Moab, et mons Seir, * per quos non concessisti Israël, ut transirent, quando egrediebantur de Aegypto, sed declinaverunt ab eis, et non interfecerunt illos,

* Deut. 2, 1. 9. 19, 29.

11. e contrario agunt, et nituntur eiicere nos de possessione, quam tradidisti nobis.

12. Deus noster, ergo non iudicabis eos? In nobis quidem non est tanta fortitudo, ut possimus huic multitudini resistere, quae irruit super nos. Sed cum ignoremus, quid agere debeamus, hoc solum habemus residui, ut oculos nostros dirigamus ad te.

13. Omnis vero Iuda stabat coram Domino, cum parvulis, et uxoribus, et liberis suis.

14. Erat autem Iahaziel filius Zachariae, filii Banaiae, filii Iehiel, filii Mathaniae, Levites de filiis Asaph, super quem factus est spiritus Domini in medio turbae,

15. et ait: Attendite omnis Iuda, et qui habitatis Ierusalem, et tu rex Iosaphat: Haec dicit Dominus vobis: * Nolite timere, nec paveatis hanc multitudinem; non est enim vestra pugna, sed Dei.

* Ios. 11, 6.

16. Cras descendetis contra eos; ascensuri enim sunt per clivum nomine Sis, et invenietis illos in summitate torrentis, qui est contra solitudinem Ieruel.

17. Non eritis vos, qui dimicabitis, sed tantummodo confidenter state, et videbitis * auxilium Domini super vos, o Iuda, et Ierusalem! nolite timere, nec paveatis; cras egrediemini contra eos, et Dominus erit vobiscum. * Exod. 14, 13.

18. Iosaphat ergo, et Iuda, et omnes habitatores Ierusalem ceciderunt proni in terram coram Domino, et adoraverunt eum.

19. Porro Levitae de filiis Caath, et de filiis Core laudabant Dominum Deum Israël voce magna, in excelsum.

20. Cumque mane surrexissent, egressi sunt per desertum Thecue; profectisque eis, stans Iosaphat in medio eorum, dixit: Audite me viri Iuda, et omnes habitatores Ierusalem: credite * in Domino Deo vestro, et securi eritis; credite prophetis eius, et cuncta evenient prospera. * Isai. 28, 18. Sap. 16, 26.

21. Deditque consilium populo, et statuit cantores Domini, ut laudarent eum in turmis suis, et antecederent exercitum, ac voce consona dicerent: * Confitemini Domino, quoniam in aeternum misericordia eius. * Ps. 105, 1. 135, 1.

22. Cumque coepissent laudes canere, vertit Dominus insidias eorum in semetipsos, filiorum scilicet Ammon, et Moab, et montis Seir, qui egressi fuerant, ut pugnarent contra Iudam, et percussi sunt.

23. Namque filii Ammon, et Moab consurrexerunt adversum habitatores montis Seir, ut interficerent et delerent eos; cumque hoc opere perpetrassent, etiam in semetipsos versi, mutuis * concidere vulneribus. * 1 Reg. 14, 20.

24. Porro Iuda cum venisset ad speculam, quae respicit solitudinem, vidit procul omnem late regionem plenam cadaveribus, nec superesse quemquam, qui necem potuisset evadere.

25. Venit ergo Iosaphat, et omnis populus cum eo ad detrahenda spolia mortuorum; inveneruntque inter cadavera variam supellectilem, vestes quoque, et vasa pretiosissima, et diripuerunt, ita ut omnia portare non possent, nec per tres dies spolia auferre prae praedae magnitudine.

26. Die autem quarto congregati sunt in valle Benedictionis; etenim quoniam ibi benedixerant Domino, vocaverunt locum illum vallis benedictionis usque in praesentem diem.

27. Reversusque est omnis vir Iuda, et habitatores Ierusalem, et Iosaphat ante eos, in Ierusalem cum laetitia magna, eo quod dedisset eis Dominus gaudium de inimicis suis.

28. Ingressique sunt in Ierusalem cum psalteriis, et citharis, et tubis in domum Domini.

29. Irruit autem * pavor Domini super universa regna terrarum, cum audissent, quod pugnasset Dominus contra inimicos Israël. * c. 14, 14. 17, 10.

30. Quievitque regnum Iosaphat, et praebuit * ei Deus pacem per circuitum. * c. 14, 6. 15, 15.

31. Regnavit igitur Iosaphat * super Iudam, et erat triginta quinque annorum, cum regnare coepisset; viginti autem et quinque annis regnavit in Ierusalem, et nomen matris eius Azuba filia Selahi. * v. 31 — 37. conf. 3 Reg. 22, 41 — 50.

32. Et ambulavit in via patris sui Asa, nec declinavit ab ea, faciens, quae placita erant coram Domino.

33. Verumtamen excelsa non abstulit, et adhuc populus non direxerat cor suum ad Dominum Deum patrum suorum.

34. Reliqua autem gestorum Iosaphat priorum et novissimorum scripta sunt in verbis Iehu filii Hanani, quae digessit in libros regum Israël.

35. Post haec iniit amicitias Iosaphat rex Iuda cum Ochozia rege Israël, cuius opera fuerunt impiissima.

36. Et particeps fuit, ut facerent naves, quae irent in Tharsis; feceruntque classem in Asiongaber.

16 כִּי לֵאלֹהִים׃ מָחָר רְדוּ עֲלֵיהֶם הִנָּם עֹלִים בְּמַעֲלֵה הַצִּיץ וּמְצָאתֶם
17 אֹתָם בְּסוֹף הַנַּחַל פְּנֵי מִדְבַּר יְרוּאֵל׃ לֹא לָכֶם לְהִלָּחֵם בָּזֹאת הִתְיַצְּבוּ
עִמְדוּ וּרְאוּ אֶת־יְשׁוּעַת יְהוָה עִמָּכֶם יְהוּדָה וִירוּשָׁלַ͏ִם אַל־תִּירְאוּ וְאַל־
18 תֵּחַתּוּ מָחָר צְאוּ לִפְנֵיהֶם וַיהוָה עִמָּכֶם׃ וַיִּקֹּד יְהוֹשָׁפָט אַפַּיִם אַרְצָה
וְכָל־יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם נָפְלוּ לִפְנֵי יְהוָה לְהִשְׁתַּחֲוֺת לַיהוָה׃
19 וַיָּקֻמוּ הַלְוִיִּם מִן־בְּנֵי הַקְּהָתִים וּמִן־בְּנֵי הַקָּרְחִים לְהַלֵּל לַיהוָה אֱלֹהֵי
כ יִשְׂרָאֵל בְּקוֹל גָּדוֹל לְמָעְלָה׃ וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר וַיֵּצְאוּ לְמִדְבַּר תְּקוֹעַ
וּבְצֵאתָם עָמַד יְהוֹשָׁפָט וַיֹּאמֶר שְׁמָעוּנִי יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם הַאֲמִינוּ
21 בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְתֵאָמֵנוּ הַאֲמִינוּ בִנְבִיאָיו וְהַצְלִיחוּ׃ וַיִּוָּעַץ אֶל־
הָעָם וַיַּעֲמֵד מְשֹׁרְרִים לַיהוָה וּמְהַלְלִים לְהַדְרַת־קֹדֶשׁ בְּצֵאת לִפְנֵי
22 הֶחָלוּץ וְאֹמְרִים הוֹדוּ לַיהוָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ וּבְעֵת הֵחֵלּוּ בְרִנָּה
וּתְהִלָּה נָתַן יְהוָה ׀ מְאָרְבִים עַל־בְּנֵי עַמּוֹן מוֹאָב וְהַר־שֵׂעִיר הַבָּאִים
23 לִיהוּדָה וַיִּנָּגֵפוּ׃ וַיַּעַמְדוּ בְּנֵי עַמּוֹן וּמוֹאָב עַל־יֹשְׁבֵי הַר־שֵׂעִיר
לְהַחֲרִים וּלְהַשְׁמִיד וּכְכַלּוֹתָם בְּיוֹשְׁבֵי שֵׂעִיר עָזְרוּ אִישׁ בְּרֵעֵהוּ
24 לְמַשְׁחִית׃ וִיהוּדָה בָּא עַל־הַמִּצְפֶּה לַמִּדְבָּר וַיִּפְנוּ אֶל־הֶהָמוֹן וְהִנָּם
כה פְּגָרִים נֹפְלִים אַרְצָה וְאֵין פְּלֵיטָה׃ וַיָּבֹא יְהוֹשָׁפָט וְעַמּוֹ לָבֹז אֶת־
שְׁלָלָם וַיִּמְצְאוּ בָהֶם לָרֹב וּרְכוּשׁ וּפְגָרִים וּכְלֵי חֲמֻדוֹת וַיְנַצְּלוּ לָהֶם
26 לְאֵין מַשָּׂא וַיִּהְיוּ יָמִים שְׁלוֹשָׁה בֹּזְזִים אֶת־הַשָּׁלָל כִּי רַב־הוּא׃ וּבַיּוֹם
הָרְבִיעִי נִקְהֲלוּ לְעֵמֶק בְּרָכָה כִּי שָׁם בֵּרְכוּ אֶת־יְהוָה עַל־כֵּן קָרְאוּ
27 אֶת־שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא עֵמֶק בְּרָכָה עַד־הַיּוֹם׃ וַיָּשֻׁבוּ כָּל־אִישׁ יְהוּדָה
וִירוּשָׁלַ͏ִם וִיהוֹשָׁפָט בְּרֹאשָׁם לָשׁוּב אֶל־יְרוּשָׁלַ͏ִם בְּשִׂמְחָה כִּי־שִׂמְּחָם
28 יְהוָה מֵאוֹיְבֵיהֶם׃ וַיָּבֹאוּ יְרוּשָׁלַ͏ִם בִּנְבָלִים וּבְכִנֹּרוֹת וּבַחֲצֹצְרוֹת אֶל־
29 בֵּית יְהוָה׃ וַיְהִי פַּחַד אֱלֹהִים עַל כָּל־מַמְלְכוֹת הָאֲרָצוֹת בְּשָׁמְעָם כִּי
ל נִלְחַם יְהוָה עִם אוֹיְבֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַתִּשְׁקֹט מַלְכוּת יְהוֹשָׁפָט וַיָּנַח לוֹ
31 אֱלֹהָיו מִסָּבִיב׃ וַיִּמְלֹךְ יְהוֹשָׁפָט עַל־יְהוּדָה בֶּן־שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ שָׁנָה
בְּמָלְכוֹ וְעֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלַ͏ִם וְשֵׁם אִמּוֹ עֲזוּבָה בַּת־
32 שִׁלְחִי׃ וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ אָבִיו אָסָא וְלֹא־סָר מִמֶּנָּה לַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי
33 יְהוָה׃ אַךְ הַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ וְעוֹד הָעָם לֹא־הֵכִינוּ לְבָבָם לֵאלֹהֵי
34 אֲבֹתֵיהֶם׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְהוֹשָׁפָט הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים
לה בְּדִבְרֵי יֵהוּא בֶן־חֲנָנִי אֲשֶׁר הֹעֲלָה עַל־סֵפֶר מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְאַחֲרֵי־כֵן
אֶתְחַבַּר יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה עִם אֲחַזְיָה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל הוּא הִרְשִׁיעַ
36 לַעֲשׂוֹת׃ וַיְחַבְּרֵהוּ עִמּוֹ לַעֲשׂוֹת אֳנִיּוֹת לָלֶכֶת תַּרְשִׁישׁ וַיַּעֲשׂוּ אֳנִיּוֹת

v. 25. XX. נ"א וּבְגָדִים

37 בְּעֶצְיוֹן גָּבֶר׃ וַיִּתְנַבֵּא אֱלִיעֶזֶר בֶּן־דֹּדָוָהוּ מִמָּרֵשָׁה עַל־יְהוֹשָׁפָט לֵאמֹר
בְּהִתְחַבֶּרְךָ עִם־אֲחַזְיָהוּ פָּרַץ יְהוָה אֶת־מַעֲשֶׂיךָ וַיִּשָּׁבְרוּ אֳנִיּוֹת וְלֹא
עָצְרוּ לָלֶכֶת אֶל־תַּרְשִׁישׁ׃

Cap. XXI. כא כא

א וַיִּשְׁכַּב יְהוֹשָׁפָט עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִיד וַיִּמְלֹךְ
2 יְהוֹרָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ וְלוֹ־אַחִים בְּנֵי יְהוֹשָׁפָט עֲזַרְיָה וִיחִיאֵל וּזְכַרְיָהוּ
3 וַעֲזַרְיָהוּ וּמִיכָאֵל וּשְׁפַטְיָהוּ כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּתֵּן
לָהֶם ׀ אֲבִיהֶם מַתָּנוֹת רַבּוֹת לְכֶסֶף וּלְזָהָב וּלְמִגְדָּנוֹת עִם־עָרֵי מְצֻרוֹת
4 בִּיהוּדָה וְאֶת־הַמַּמְלָכָה נָתַן לִיהוֹרָם כִּי־הוּא הַבְּכוֹר׃ וַיָּקָם יְהוֹרָם
עַל־מַמְלֶכֶת אָבִיו וַיִּתְחַזַּק וַיַּהֲרֹג אֶת־כָּל־אֶחָיו בֶּחָרֶב וְגַם מִשָּׂרֵי
ה יִשְׂרָאֵל׃ בֶּן־שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה יְהוֹרָם בְּמָלְכוֹ וּשְׁמוֹנֶה שָׁנִים מָלַךְ
6 בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ ׀ מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ בֵּית אַחְאָב כִּי
7 בַּת־אַחְאָב הָיְתָה לּוֹ לְאִשָּׁה וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה׃ וְלֹא־אָבָה יְהוָה
לְהַשְׁחִית אֶת־בֵּית דָּוִיד לְמַעַן הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַת לְדָוִיד וְכַאֲשֶׁר אָמַר
8 לָתֵת לוֹ נִיר וּלְבָנָיו כָּל־הַיָּמִים׃ בְּיָמָיו פָּשַׁע אֱדוֹם מִתַּחַת יַד־יְהוּדָה
9 וַיַּמְלִיכוּ עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ׃ וַיַּעֲבֹר יְהוֹרָם עִם־שָׂרָיו וְכָל־הָרֶכֶב עִמּוֹ וַיְהִי
י קָם לַיְלָה וַיַּךְ אֶת־אֱדוֹם הַסּוֹבֵב אֵלָיו וְאֵת שָׂרֵי הָרָכֶב׃ וַיִּפְשַׁע
אֱדוֹם מִתַּחַת יַד־יְהוּדָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה אָז תִּפְשַׁע לִבְנָה בָּעֵת הַהִיא
11 מִתַּחַת יָדוֹ כִּי עָזַב אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו׃ גַּם־הוּא עָשָׂה בָמוֹת
12 בְּהָרֵי יְהוּדָה וַיֶּזֶן אֶת־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם וַיַּדַּח אֶת־יְהוּדָה׃ וַיָּבֹא אֵלָיו
מִכְתָּב מֵאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא לֵאמֹר כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי דָּוִיד אָבִיךָ תַּחַת
אֲשֶׁר לֹא־הָלַכְתָּ בְּדַרְכֵי יְהוֹשָׁפָט אָבִיךָ וּבְדַרְכֵי אָסָא מֶלֶךְ־יְהוּדָה׃
13 וַתֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וַתַּזְנֶה אֶת־יְהוּדָה וְאֶת־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם
כְּהַזְנוֹת בֵּית אַחְאָב וְגַם אֶת־אַחֶיךָ בֵית־אָבִיךָ הַטּוֹבִים מִמְּךָ הָרָגְתָּ׃
14 הִנֵּה יְהוָה נֹגֵף מַגֵּפָה גְדוֹלָה בְּעַמֶּךָ וּבְבָנֶיךָ וּבְנָשֶׁיךָ וּבְכָל־רְכוּשֶׁךָ׃
טו וְאַתָּה בָּחֳלָיִים רַבִּים בְּמַחֲלֵה מֵעֶיךָ עַד־יֵצְאוּ מֵעֶיךָ מִן־הַחֹלִי יָמִים
16 עַל־יָמִים׃ וַיָּעַר יְהוָה עַל־יְהוֹרָם אֵת רוּחַ הַפְּלִשְׁתִּים וְהָעַרְבִים אֲשֶׁר
17 עַל־יַד כּוּשִׁים׃ וַיַּעֲלוּ בִיהוּדָה וַיִּבְקָעוּהָ וַיִּשְׁבּוּ אֵת כָּל־הָרְכוּשׁ
הַנִּמְצָא לְבֵית־הַמֶּלֶךְ וְגַם־בָּנָיו וְנָשָׁיו וְלֹא נִשְׁאַר־לוֹ בֵּן כִּי אִם־
18 יְהוֹאָחָז קְטֹן בָּנָיו׃ וְאַחֲרֵי כָּל־זֹאת נְגָפוֹ יְהוָה ׀ בְּמֵעָיו לָחֳלִי לְאֵין
19 מַרְפֵּא׃ וַיְהִי לְיָמִים ׀ מִיָּמִים וּכְעֵת צֵאת הַקֵּץ לְיָמִים ׀ שְׁנַיִם יָצְאוּ
מֵעָיו עִם־חָלְיוֹ וַיָּמָת בְּתַחֲלֻאִים רָעִים וְלֹא־עָשׂוּ לוֹ עַמּוֹ שְׂרֵפָה

XXI. v. 2. נ"א יְהוּדָה v. 17. נ"א אֲחַזְיָהוּ

37. Prophetavit autem Eliezer filius Dodau de Maresa ad Iosaphat, dicens: Quia habuisti foedus cum Ochozia, percussit Dominus opera tua, contritaeque sunt naves, nec potuerunt ire in Tharsis.

Cap. XXI.

Ioram, impius filius Iosaphat, fratres suos occidit.

1. Dormivit autem Iosaphat * cum patribus suis, et sepultus est cum eis in civitate David; regnavitque Ioram † filius eius pro eo.

* 3 Reg. 22, 50. 51. † 1 Paral. 3, 11.

2. Qui habuit fratres * filios Iosaphat, Azariam, et Iahiel, et Zachariam, et Azariam, et Michael, et Saphatiam, omnes hi filii Iosaphat regis Iuda.

* v. 2 — 20. 4 Reg. 8, 16 — 24.

3. Deditque eis pater suus multa munera argenti et auri, et pensitationes, cum civitatibus munitissimis in Iuda; regnum autem tradidit Ioram, eo quod esset primogenitus.

4. Surrexit ergo Ioram super regnum patris sui; cumque se confirmasset, occidit omnes fratres suos gladio, et quosdam de principibus Israël.

5. Triginta duorum annorum erat Ioram, cum regnare coepisset; et octo annis regnavit in Ierusalem.

6. Ambulavitque * in viis regum Israël, sicut egerat domus Achab; filia quippe Achab erat uxor eius, et fecit malum in conspectu Domini.

* 4 Reg. 16, 3.

7. Noluit autem Dominus disperdere domum David propter pactum, quod inierat * cum eo; et quia promiserat, ut daret ei lucernam, † et filiis eius omni tempore.

* 2 Reg. 7, 12. † Ps. 131, 17.

8. In diebus illis rebellavit Edom, * ne esset subditus Iudae, et constituit sibi regem. * Gen. 27, 40.

9. Cumque transisset Ioram cum principibus suis, et cuncto equitatu, qui erat secum, surrexit nocte, et percussit Edom, qui se circumdederat, et omnes duces equitatus eius.

10. Attamen rebellavit Edom, ne esset sub ditione Iuda, usque ad hanc diem; eo tempore et Lobna recessit, ne esset sub manu illius. Dereliquerat enim Dominum Deum patrum suorum;

11. insuper et excelsa fabricatus est in urbibus Iuda, et fornicari fecit habitatores Ierusalem, et praevaricari Iudam.

12. Allatae sunt autem ei litterae ab Elia propheta, in quibus scriptum erat: Haec dicit Dominus Deus David patris tui: Quoniam non ambulasti in viis Iosaphat patris tui, et in viis Asa regis Iuda,

13. sed incessisti per iter regum Israël, et fornicari fecisti Iudam, et habitatores Ierusalem, imitatus fornicationem domus Achab, insuper et fratres tuos, domum patris tui, * meliores te occidisti.

* 3 Reg. 2, 32.

14. Ecce! Dominus percutiet te plaga magna cum populo tuo, et filiis, et uxoribus tuis, universaque substantia tua.

15. Tu autem aegrotabis pessimo languore uteri tui, donec egrediantur vitalia tua paulatim per singulos dies.

16. Suscitavit ergo Dominus contra Ioram spiritum Philisthinorum, et Arabum, qui confines sunt Aethiopibus.

17. Et ascenderunt in terram Iuda, et vastaverunt eam, diripueruntque cunctam substantiam, quae inventa est in domo regis, insuper et filios eius, et uxores; nec remansit ei filius, nisi Ioachaz, qui minimus natu erat.

18. Et super haec omnia percussit eum Dominus alvi languore insanabili.

19. Cumque diei succederet dies, et temporum spatia volverentur, duorum annorum expletus est circulus; et sic longa consumptus tabe, ita ut egereret etiam viscera sua, languore pariter, et vita caruit. Mortuusque est in infirmitate pessima, et non fecit ei populus secun-

dum morem combustionis, exequias, * sicut fecerat maioribus eius.

* Ierem. 34, 5.

20. Triginta duorum annorum fuit, cum regnare coepisset, et octo annis regnavit in Ierusalem. Ambulavitque non recte, et sepelierunt eum in civitate David; verumtamen * non in sepulchro regum.

* c. 24, 25.

CAP. XXII.

Iehu occidit Ochoziam, et Ioram. Ioas servatur a pontifice.

1. Constituerunt autem habitatores Ierusalem Ochoziam, * filium eius minimum, regem pro eo; omnes enim maiores natu, qui ante eum fuerant, interfecerant latrones Arabum, qui irruerant in castra; regnavitque Ochozias, filius Ioram regis Iuda.

* v. 1 — 6. conf. 4 Reg. 11, 1.

2. Quadraginta duorum annorum erat Ochozias, cum regnare coepisset, et uno anno regnavit in Ierusalem, et nomen matris eius Athalia filia Amri.

3. Sed et ipse ingressus est per vias domus Achab; mater enim eius impulit eum, ut impie ageret.

4. Fecit igitur malum in conspectu Domini, sicut domus Achab: ipsi enim fuerunt ei consiliarii post mortem patris sui, in interitum eius.

5. Ambulavitque in consiliis eorum. Et perrexit cum Ioram filio Achab rege Israël in bellum contra Hazael regem Syriae in Ramoth Galaad; vulneraveruntque Syri Ioram.

6. Qui reversus est, ut curaretur in Iezrael; multas enim plagas acceperat in supradicto certamine. Igitur Ochozias filius Ioram rex Iuda, descendit, ut inviseret Ioram filium Achab in Iezrael aegrotantem.

7. Voluntatis quippe fuit Dei * adversus Ochoziam, ut veniret ad Ioram; et cum venisset, et egrederetur cum eo adversum Iehu filium Namsi, † quem unxit Dominus, ut deleret domum Achab.

* v. 7 — 9. conf. 4 Reg. 9, 27 — 29. † 3 Reg. 19, 16. 4 Reg. 9, 6. 7.

8. Cum ergo everteret Iehu domum Achab, invenit principes Iuda, et filios fratrum Ochoziae, qui ministrabant ei, et interfecit illos.

9. Ipsum quoque perquirens Ochoziam, comprehendit latitantem in Samaria; adductumque ad se occidit, et sepelierunt eum, eo quod esset filius Iosaphat, qui quaesierat Dominum in toto corde suo; nec erat ultra spes aliqua, ut de stirpe quis regnaret Ochoziae;

10. * siquidem Athalia mater eius videns, quod mortuus esset filius suus, surrexit, et interfecit omnem stirpem regiam domus Ioram.

* v. 9 — 12. 4 Reg. 11, 1 — 3.

11. Porro Iosabeth filia regis tulit Ioas filium Ochoziae, et furata est eum de medio filiorum regis, cum interficerentur; absconditque eum cum nutrice sua in cubiculo lectulorum; Iosabeth autem, quae absconderat eum, erat filia regis Ioram, uxor Ioiadae pontificis, soror Ochoziae, et idcirco Athalia non interfecit eum.

12. Fuit ergo cum eis in domo Dei absconditus sex annis; quibus regnavit Athalia super terram.

CAP. XXIII.

Ioas constituitur rex, et ungitur. Athalia occiditur.

1. Anno autem septimo confortatus Ioiada, * assumpsit centuriones, Azariam videlicet, filium Ieroham, et Ismahel filium Iohanan; Azariam quoque filium Obed, et Maa

כְּשְׂרֵפַת אֲבֹתָיו׃ בֶּן־שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם הָיָה בְמָלְכוֹ וּשְׁמוֹנֶה שָׁנִים מָלַךְ כ
בִּירוּשָׁלִָם וַיֵּלֶךְ בְּלֹא חֶמְדָּה וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּעִיר דָּוִיד וְלֹא בְּקִבְרוֹת
הַמְּלָכִים׃

Cap. XXII. כב

כב

וַיַּמְלִיכוּ יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם אֶת־אֲחַזְיָהוּ בְנוֹ הַקָּטֹן תַּחְתָּיו כִּי כָל־הָרִאשֹׁנִים א
הָרַג הַגְּדוּד הַבָּא בָעַרְבִים לַמַּחֲנֶה וַיִּמְלֹךְ אֲחַזְיָהוּ בֶּן־יְהוֹרָם מֶלֶךְ
יְהוּדָה׃ בֶּן־אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה אֲחַזְיָהוּ בְמָלְכוֹ וְשָׁנָה אַחַת מָלַךְ 2
בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ עֲתַלְיָהוּ בַּת־עָמְרִי׃ גַּם־הוּא הָלַךְ בְּדַרְכֵי בֵּית 3
אַחְאָב כִּי אִמּוֹ הָיְתָה יוֹעַצְתּוֹ לְהַרְשִׁיעַ׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה 4
כְּבֵית אַחְאָב כִּי־הֵמָּה הָיוּ־לוֹ יוֹעֲצִים אַחֲרֵי מוֹת אָבִיו לְמַשְׁחִית לוֹ׃
גַּם בַּעֲצָתָם הָלַךְ וַיֵּלֶךְ אֶת־יְהוֹרָם בֶּן־אַחְאָב מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לַמִּלְחָמָה ה
עַל־חֲזָאֵל מֶלֶךְ־אֲרָם בְּרָמוֹת גִּלְעָד וַיַּכּוּ הָרַמִּים אֶת־יוֹרָם׃ וַיָּשָׁב 6
לְהִתְרַפֵּא בְיִזְרְעֶאל כִּי הַמַּכִּים אֲשֶׁר הִכֻּהוּ בָרָמָה בְּהִלָּחֲמוֹ אֶת־
חֲזָהאֵל מֶלֶךְ אֲרָם וַאֲחַזְיָהוּ בֶן־יְהוֹרָם מֶלֶךְ יְהוּדָה יָרַד לִרְאוֹת אֶת־
יְהוֹרָם בֶּן־אַחְאָב בְּיִזְרְעֶאל כִּי־חֹלֶה הוּא׃ וּמֵאֱלֹהִים הָיְתָה תְּבוּסַת 7
אֲחַזְיָהוּ לָבוֹא אֶל־יוֹרָם וּבְבֹאוֹ יָצָא עִם־יְהוֹרָם אֶל־יֵהוּא בֶן־נִמְשִׁי
אֲשֶׁר מְשָׁחוֹ יְהוָה לְהַכְרִית אֶת־בֵּית אַחְאָב׃ וַיְהִי כְּהִשָּׁפֵט יֵהוּא עִם־ 8
בֵּית אַחְאָב וַיִּמְצָא אֶת־שָׂרֵי יְהוּדָה וּבְנֵי אֲחֵי אֲחַזְיָהוּ מְשָׁרְתִים
לַאֲחַזְיָהוּ וַיַּהַרְגֵם׃ וַיְבַקֵּשׁ אֶת־אֲחַזְיָהוּ וַיִּלְכְּדֻהוּ וְהוּא מִתְחַבֵּא 9
בְשֹׁמְרוֹן וַיְבִאֻהוּ אֶל־יֵהוּא וַיְמִתֻהוּ וַיִּקְבְּרֻהוּ כִּי אָמְרוּ בֶּן־יְהוֹשָׁפָט
הוּא אֲשֶׁר־דָּרַשׁ אֶת־יְהוָה בְּכָל־לְבָבוֹ וְאֵין לְבֵית אֲחַזְיָהוּ לַעְצֹר כֹּחַ
לְמַמְלָכָה׃ וַעֲתַלְיָהוּ אֵם אֲחַזְיָהוּ רָאֲתָה כִּי־מֵת בְּנָהּ וַתָּקָם וַתְּדַבֵּר י
אֶת־כָּל־זֶרַע הַמַּמְלָכָה לְבֵית יְהוּדָה׃ וַתִּקַּח יְהוֹשַׁבְעַת בַּת־הַמֶּלֶךְ 11
אֶת־יוֹאָשׁ בֶּן־אֲחַזְיָהוּ וַתִּגְנֹב אֹתוֹ מִתּוֹךְ בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ הַמּוּמָתִים וַתִּתֵּן
אֹתוֹ וְאֶת־מֵינִקְתּוֹ בַּחֲדַר הַמִּטּוֹת וַתַּסְתִּירֵהוּ יְהוֹשַׁבְעַת בַּת־הַמֶּלֶךְ
יְהוֹרָם אֵשֶׁת יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן כִּי הִיא הָיְתָה אֲחוֹת אֲחַזְיָהוּ מִפְּנֵי
עֲתַלְיָהוּ וְלֹא הֱמִיתָתְהוּ׃ וַיְהִי אִתָּם בְּבֵית הָאֱלֹהִים מִתְחַבֵּא שֵׁשׁ 12
שָׁנִים וַעֲתַלְיָה מֹלֶכֶת עַל־הָאָרֶץ׃

Cap. XXIII. כג

כג

וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִעִית הִתְחַזַּק יְהוֹיָדָע וַיִּקַּח אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת לַעֲזַרְיָהוּ א
בֶן־יְרֹחָם וּלְיִשְׁמָעֵאל בֶּן־יְהוֹחָנָן וְלַעֲזַרְיָהוּ בֶן־עוֹבֵד וְאֶת־מַעֲשֵׂיָהוּ

XXII. v. 2. נ"א עֶשְׂרִים   v. 5. נ"א אֲרַמִּים נ"א הָאֲרַמִּים
v. 6. נ"א מִן׃ במס' וַעֲזַרְיָהוּ

2 בֶּן־עֲדָיָהוּ וְאֶת־אֱלִישָׁפָט בֶּן־זִכְרִי עִמּוֹ בַבְּרִית׃ וַיָּסֹבּוּ בִּיהוּדָה וַיִּקְבְּצוּ
אֶת־הַלְוִיִּם מִכָּל־עָרֵי יְהוּדָה וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ אֶל־
3 יְרוּשָׁלָםִ׃ וַיִּכְרֹת כָּל־הַקָּהָל בְּרִית בְּבֵית הָאֱלֹהִים עִם־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר
4 לָהֶם הִנֵּה בֶן־הַמֶּלֶךְ יִמְלֹךְ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עַל־בְּנֵי דָוִיד׃ זֶה הַדָּבָר
אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ הַשְּׁלִשִׁית מִכֶּם בָּאֵי הַשַּׁבָּת לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם לְשֹׁעֲרֵי הַסִּפִּים׃
ה וְהַשְּׁלִשִׁית בְּבֵית הַמֶּלֶךְ וְהַשְּׁלִשִׁית בְּשַׁעַר הַיְסוֹד וְכָל־הָעָם בְּחַצְרוֹת
6 בֵּית יְהוָה׃ וְאַל־יָבוֹא בֵית־יְהוָה כִּי אִם־הַכֹּהֲנִים וְהַמְשָׁרְתִים לַלְוִיִּם
7 הֵמָּה יָבֹאוּ כִּי־קֹדֶשׁ הֵמָּה וְכָל־הָעָם יִשְׁמְרוּ מִשְׁמֶרֶת יְהוָה׃ וְהִקִּיפוּ
הַלְוִיִּם אֶת־הַמֶּלֶךְ סָבִיב אִישׁ וְכֵלָיו בְּיָדוֹ וְהַבָּא אֶל־הַבַּיִת יוּמָת וִהְיוּ
8 אֶת־הַמֶּלֶךְ בְּבֹאוֹ וּבְצֵאתוֹ׃ וַיַּעֲשׂוּ הַלְוִיִּם וְכָל־יְהוּדָה כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה
יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיִּקְחוּ אִישׁ אֶת־אֲנָשָׁיו בָּאֵי הַשַּׁבָּת עִם יוֹצְאֵי הַשַּׁבָּת
9 כִּי לֹא־פָטַר יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן אֶת־הַמַּחְלְקוֹת׃ וַיִּתֵּן יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן
לְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת אֶת־הַחֲנִיתִים וְאֶת־הַמָּגִנּוֹת וְאֶת־הַשְּׁלָטִים אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ
י דָּוִיד אֲשֶׁר בֵּית הָאֱלֹהִים׃ וַיַּעֲמֵד אֶת־כָּל־הָעָם וְאִישׁ ׀ שִׁלְחוֹ בְיָדוֹ
מִכֶּתֶף הַבַּיִת הַיְמָנִית עַד־כֶּתֶף הַבַּיִת הַשְּׂמָאלִית לַמִּזְבֵּחַ וְלַבָּיִת עַל־
11 הַמֶּלֶךְ סָבִיב׃ וַיּוֹצִיאוּ אֶת־בֶּן־הַמֶּלֶךְ וַיִּתְּנוּ עָלָיו אֶת־הַנֵּזֶר וְאֶת־
הָעֵדוּת וַיַּמְלִיכוּ אֹתוֹ וַיִּמְשָׁחֻהוּ יְהוֹיָדָע וּבָנָיו וַיֹּאמְרוּ יְחִי הַמֶּלֶךְ׃
12 וַתִּשְׁמַע עֲתַלְיָהוּ אֶת־קוֹל הָעָם הָרָצִים וְהַמְהַלְלִים אֶת־הַמֶּלֶךְ וַתָּבוֹא
13 אֶל־הָעָם בֵּית יְהוָה׃ וַתֵּרֶא וְהִנֵּה הַמֶּלֶךְ עוֹמֵד עַל־עַמּוּדוֹ בַּמָּבוֹא
וְהַשָּׂרִים וְהַחֲצֹצְרוֹת עַל־הַמֶּלֶךְ וְכָל־עַם הָאָרֶץ שָׂמֵחַ וְתוֹקֵעַ בַּחֲצֹצְרוֹת
וְהַמְשׁוֹרְרִים בִּכְלֵי הַשִּׁיר וּמוֹדִיעִים לְהַלֵּל וַתִּקְרַע עֲתַלְיָהוּ אֶת־בְּגָדֶיהָ
14 וַתֹּאמֶר קֶשֶׁר קָשֶׁר׃ וַיּוֹצֵא יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת ׀
פְּקוּדֵי הַחַיִל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הוֹצִיאוּהָ אֶל־מִבֵּית הַשְּׂדֵרוֹת וְהַבָּא
טו אַחֲרֶיהָ יוּמַת בֶּחָרֶב כִּי אָמַר הַכֹּהֵן לֹא תְמִיתוּהָ בֵּית יְהוָה׃ וַיָּשִׂימוּ
לָהּ יָדַיִם וַתָּבוֹא אֶל־מְבוֹא שַׁעַר־הַסּוּסִים בֵּית הַמֶּלֶךְ וַיְמִיתוּהָ שָׁם׃
16 וַיִּכְרֹת יְהוֹיָדָע בְּרִית בֵּינוֹ וּבֵין כָּל־הָעָם וּבֵין הַמֶּלֶךְ לִהְיוֹת לְעָם
17 לַיהוָה׃ וַיָּבֹאוּ כָל־הָעָם בֵּית־הַבַּעַל וַיִּתְּצֻהוּ וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו וְאֶת־
18 צְלָמָיו שִׁבֵּרוּ וְאֵת מַתָּן כֹּהֵן הַבַּעַל הָרְגוּ לִפְנֵי הַמִּזְבְּחוֹת׃ וַיָּשֶׂם
יְהוֹיָדָע פְּקֻדֹּת בֵּית יְהוָה בְּיַד הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם אֲשֶׁר חָלַק דָּוִיד עַל־
בֵּית יְהוָה לְהַעֲלוֹת עֹלוֹת יְהוָה כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה בְּשִׂמְחָה וּבְשִׁיר
19 עַל יְדֵי דָוִיד׃ וַיַּעֲמֵד הַשּׁוֹעֲרִים עַל־שַׁעֲרֵי בֵּית יְהוָה וְלֹא־יָבוֹא טָמֵא
כ לְכָל־דָּבָר׃ וַיִּקַּח אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת וְאֶת־הָאַדִּירִים וְאֶת־הַמּוֹשְׁלִים

XXIII. v. 7. נ"א וְהָיוּ   v. 13. נ"א וְהַשָּׂרִים

siam filium Adaiae, et Elisaphat filium Zechri; et iniit cum eis foedus.
* v. 1 — 21. 4 Reg. 11, 4 — 20.

2. Qui circumeuntes Iudam, congregaverunt Levitas de cunctis urbibus Iuda, et principes familiarum Israël, veneruntque in Ierusalem.

3. Iniit ergo omnis multitudo pactum in domo Dei cum rege; dixitque ad eos Ioiada: Ecce! filius regis regnabit, sicut locutus est Dominus * super filios David.
* c. 21, 7.

4. Iste est ergo sermo, quem facietis:

5. Tertia pars vestrum, qui veniunt ad sabbatum, Sacerdotum, et Levitarum, et ianitorum, erit in portis; tertia vero pars ad domum regis; et tertia ad portam, quae appellatur Fundamenti; omne vero reliquum vulgus sit in atriis domus Domini.

6. Nec quispiam alius ingrediatur domum Domini, nisi Sacerdotes, et qui ministrant de Levitis: ipsi tantummodo ingrediantur, quia sanctificati sunt; et omne reliquum vulgus observet custodias Domini.

7. Levitae autem circumdent regem, habentes singuli arma sua; (et si quis alius ingressus fuerit templum, interficiatur) sintque cum rege et intrante et egrediente.

8. Fecerunt ergo Levitae, et universus Iuda, iuxta omnia, quae praeceperat Ioiada pontifex; et assumpserunt singuli viros, qui sub se erant, et veniebant per ordinem sabbati, cum his, qui impleverant sabbatum, et egressuri erant, siquidem Ioiada pontifex non dimiserat abire turmas, quae sibi per singulas hebdomadas succedere consueverant.

9. Deditque Ioiada sacerdos centurionibus lanceas, clypeosque et peltas regis David, quas consecraverat in domo Domini.

10. Constituitque omnem populum tenentium pugiones a parte templi dextra, usque ad partem templi sinistram, coram altari, et templo, per circuitum regis.

11. Et eduxerunt filium regis, et imposuerunt ei diadema, et testimonium, dederuntque in manu eius tenendam legem, et constituerunt eum regem; unxit quoque illum Ioiada pontifex, et filius eius; imprecatique sunt ei, atque dixerunt: Vivat rex.

12. Quod cum audisset * Athalia, vocem scilicet currentium atque laudantium regem, ingressa est ad populum in templum Domini.
* 3 Reg. 1, 41.

13. Cumque vidisset regem stantem super gradum in introitu, et principes, turmasque circa eum, omnemque populum terrae gaudentem, atque clangentem tubis, * et diversi generis organis concinentem, vocemque laudantium, scidit vestimenta sua, et ait: Insidiae! insidiae!
* Num. 10, 10.

14. Egressus autem Ioiada pontifex ad centuriones, et principes exercitus, dixit eis: Educite illam extra septa templi, et interficiatur foris gladio. Praecepitque sacerdos, ne occideretur in domo Domini.

15. Et imposuerunt cervicibus eius manus; cumque intrasset portam equorum domus regis, interfecerunt eam ibi.

16. Pepigit autem Ioiada foedus inter se, * universumque populum, et regem, ut esset populus Domini.
* c. 15, 12.

17. Itaque ingressus est omnis populus domum Baal, et destruxerunt eam; et altaria ac simulacra illius confregerunt; Mathan quoque sacerdotem Baal interfecerunt ante aras.

18. Constituit autem Ioiada praepositos in domo Domini, sub manibus Sacerdotum, et Levitarum, quos distribuit David in domo Domini; ut offerrent holocausta Domino, sicut scriptum est in lege Moysi, in gaudio et canticis, iuxta dispositionem David.

19. Constituit quoque ianitores in portis domus Domini, ut non ingrederetur eam immundus in omni re.

20. Assumpsitque centuriones, et fortissimos viros ac principes po-

puli, et omne vulgus terrae, et fecerunt descendere regem de domo Domini, et introire per medium portae superioris in domum regis, et collocaverunt eum in solio regali.

21. Laetatusque est omnis populus terrae, et urbs quievit; porro Athalia interfecta est gladio.

Cap. XXIV.

Ioas de templo instaurando agit; Ioiadae filium occidit.

1. Septem annorum * erat Ioas, cum regnare coepisset; et quadraginta annis regnavit in Ierusalem, nomen matris eius Sebia de Bersabee. * v. 1—14. cf. 4 Reg. 11, 21—12, 17.

2. Fecitque, quod bonum est coram Domino, cunctis diebus Ioiadae sacerdotis.

3. Accepit autem ei Ioiada uxores duas, e quibus genuit filios et filias.

4. Post quae placuit Ioas ut instauraret domum Domini.

5. Congregavitque Sacerdotes, et Levitas, et dixit eis: Egredimini ad civitates Iuda, et colligite de universo Israël pecuniam ad sartatecta templi Dei vestri, per singulos annos, festinatoque hoc facite; porro Levitae egere negligentius.

6. Vocavitque rex Ioiadam principem, et dixit ei: Quare tibi non fuit curae, ut cogeres Levitas inferre de Iuda et de Ierusalem pecuniam, quae constituta est * a Moyse servo Domini, ut inferret eam omnis multitudo Israël in tabernaculum testimonii? * Exod. 30, 12. 13.

7. Athalia enim * impiissima, et filii eius destruxerunt domum Dei; et de universis, quae sanctificata fuerant in templo Domini, ornaverunt fanum Baalim * c. 22, 10.

8. Praecepit ergo rex, et fecerunt arcam; posueruntque eam iuxta portam domus Domini forinsecus.

9. Et praedicatum est in Iuda et Ierusalem, ut deferrent singuli pretium Domino, *quod constituit Moyses servus Dei super omnem Israël in deserto. * Exod. 30, 12. 13.

10. Laetatique sunt cuncti principes, et omnis populus: et ingressi contulerunt in arcam Domini, atque miserunt, ita ut impleretur.

11. Cumque tempus esset, ut deferrent arcam coram rege per manus Levitarum (videbant enim multam pecuniam), ingrediebatur scriba regis, et quem primus sacerdos constituerat; effundebantque pecuniam, quae erat in arca; porro arcam reportabant ad locum suum; sicque faciebant per singulos dies, et congregata est infinita pecunia.

12. Quam dederunt rex et Ioiada his, *qui praeerant operibus domus Domini; at illi conducebant ex ea caesores lapidum, et artifices operum singulorum, ut instaurarent domum Domini; fabros quoque ferri et aeris, ut, quod cadere coeperat, fulciretur. * 4 Reg. 22, 4.

13. Egeruntque hi, qui operabantur industrie, et obducebatur parietum cicatrix per manus eorum, ac suscitaverunt domum Domini in statum pristinum, et firmiter eam stare fecerunt.

14. Cumque complessent omnia opera, detulerunt coram rege et Ioiada reliquam partem pecuniae; de qua facta sunt vasa templi in ministerium, et ad holocausta, phialae quoque, et caetera vasa aurea et argentea; et offerebantur holocausta in domo Domini iugiter cunctis diebus Ioiadae.

15. Senuit autem Ioiada plenus dierum, et mortuus est, cum esset centum triginta annorum;

16. sepelieruntque eum in civitate David cum regibus, eo quod fecisset bonum cum Israël, et cum domo eius.

17. Postquam autem obiit Ioiada, ingressi sunt principes Iuda, et adoraverunt regem, qui delinitus obsequiis eorum, acquievit eis.

18. Et dereliquerunt templum Domini Dei patrum suorum, servieruntque lucis et sculptilibus, et facta est ira contra Iudam et Ierusalem propter hoc peccatum.

19. Mittebatque eis prophetas, ut reverterentur ad Dominum, quos

בָּעָם וְאֵת ׀ כָּל־עַם הָאָרֶץ וַיּוֹרֶד אֶת־הַמֶּלֶךְ מִבֵּית יְהוָה וַיָּבֹאוּ בְּתוֹךְ־
שַׁעַר הָעֶלְיוֹן בֵּית הַמֶּלֶךְ וַיּוֹשִׁיבוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ עַל כִּסֵּא הַמַּמְלָכָה׃
וַיִּשְׂמְחוּ כָל־עַם־הָאָרֶץ וְהָעִיר שָׁקָטָה וְאֶת־עֲתַלְיָהוּ הֵמִיתוּ בֶחָרֶב׃ 21

כד Cap. XXIV. כד

בֶּן־שֶׁבַע שָׁנִים יֹאָשׁ בְּמָלְכוֹ וְאַרְבָּעִים שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ א
צִבְיָה מִבְּאֵר שָׁבַע׃ וַיַּעַשׂ יוֹאָשׁ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כָּל־יְמֵי יְהוֹיָדָע 2
הַכֹּהֵן׃ וַיִּשָּׂא־לוֹ יְהוֹיָדָע נָשִׁים שְׁתָּיִם וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיְהִי 3 4
אַחֲרֵי־כֵן הָיָה עִם־לֵב יוֹאָשׁ לְחַדֵּשׁ אֶת־בֵּית יְהוָה׃ וַיִּקְבֹּץ אֶת־ ה
הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וַיֹּאמֶר לָהֶם צְאוּ לְעָרֵי יְהוּדָה וְקִבְצוּ מִכָּל־יִשְׂרָאֵל
כֶּסֶף לְחַזֵּק ׀ אֶת־בֵּית אֱלֹהֵיכֶם מִדֵּי שָׁנָה בְּשָׁנָה וְאַתֶּם תְּמַהֲרוּ לַדָּבָר
וְלֹא מִהֲרוּ הַלְוִיִּם׃ וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ לִיהוֹיָדָע הָרֹאשׁ וַיֹּאמֶר לוֹ 6
מַדּוּעַ לֹא־דָרַשְׁתָּ עַל־הַלְוִיִּם לְהָבִיא מִיהוּדָה וּמִירוּשָׁלִַם אֶת־מַשְׂאַת
מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה וְהַקָּהָל לְיִשְׂרָאֵל לְאֹהֶל הָעֵדוּת׃ כִּי עֲתַלְיָהוּ 7
הַמִּרְשַׁעַת בָּנֶיהָ פָרְצוּ אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים וְגַם כָּל־קָדְשֵׁי בֵית־יְהוָה
עָשׂוּ לַבְּעָלִים׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲשׂוּ אֲרוֹן אֶחָד וַיִּתְּנֻהוּ בְּשַׁעַר בֵּית־ 8
יְהוָה חוּצָה׃ וַיִּתְּנוּ־קוֹל בִּיהוּדָה וּבִירוּשָׁלִַם לְהָבִיא לַיהוָה מַשְׂאַת 9
מֹשֶׁה עֶבֶד־הָאֱלֹהִים עַל־יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר׃ וַיִּשְׂמְחוּ כָל־הַשָּׂרִים וְכָל־ י
הָעָם וַיָּבִיאוּ וַיַּשְׁלִיכוּ לָאָרוֹן עַד־לְכַלֵּה׃ וַיְהִי בְּעֵת יָבִיא אֶת־הָאָרוֹן 11
אֶל־פְּקֻדַּת הַמֶּלֶךְ בְּיַד הַלְוִיִּם וְכִרְאוֹתָם כִּי־רַב הַכֶּסֶף וּבָא סוֹפֵר
הַמֶּלֶךְ וּפְקִיד כֹּהֵן הָרֹאשׁ וִיעָרוּ אֶת־הָאָרוֹן וְיִשָּׂאֻהוּ וִישִׁיבֻהוּ אֶל־
מְקֹמוֹ כֹּה עָשׂוּ לְיוֹם בְּיוֹם וַיַּאַסְפוּ כֶסֶף לָרֹב׃ וַיִּתְּנֵהוּ הַמֶּלֶךְ וִיהוֹיָדָע 12
אֶל־עוֹשֵׂה מְלֶאכֶת עֲבוֹדַת בֵּית־יְהוָה וַיִּהְיוּ שֹׂכְרִים חֹצְבִים וְחָרָשִׁים
לְחַדֵּשׁ בֵּית יְהוָה וְגַם לְחָרָשֵׁי בַרְזֶל וּנְחֹשֶׁת לְחַזֵּק אֶת־בֵּית יְהוָה׃
וַיַּעֲשׂוּ עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה וַתַּעַל אֲרוּכָה לַמְּלָאכָה בְּיָדָם וַיַּעֲמִידוּ אֶת־ 13
בֵּית הָאֱלֹהִים עַל־מַתְכֻּנְתּוֹ וַיְאַמְּצֻהוּ׃ וּכְכַלּוֹתָם הֵבִיאוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ 14
וִיהוֹיָדָע אֶת־שְׁאָר הַכֶּסֶף וַיַּעֲשֵׂהוּ כֵלִים לְבֵית־יְהוָה כְּלֵי שָׁרֵת
וְהַעֲלוֹת וְכַפּוֹת וּכְלֵי זָהָב וָכָסֶף וַיִּהְיוּ מַעֲלִים עֹלוֹת בְּבֵית־יְהוָה
תָּמִיד כֹּל יְמֵי יְהוֹיָדָע׃ וַיִּזְקַן יְהוֹיָדָע וַיִּשְׂבַּע יָמִים וַיָּמֹת בֶּן־מֵאָה טו
וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה בְּמוֹתוֹ׃ וַיִּקְבְּרֻהוּ בְעִיר־דָּוִיד עִם־הַמְּלָכִים כִּי־עָשָׂה 16
טוֹבָה בְיִשְׂרָאֵל וְעִם הָאֱלֹהִים וּבֵיתוֹ׃ וְאַחֲרֵי מוֹת יְהוֹיָדָע בָּאוּ שָׂרֵי 17
יְהוּדָה וַיִּשְׁתַּחֲווּ לַמֶּלֶךְ אָז שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֲלֵיהֶם׃ וַיַּעַזְבוּ אֶת־בֵּית יְהוָה 18
אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וַיַּעַבְדוּ אֶת־הָאֲשֵׁרִים וְאֶת־הָעֲצַבִּים וַיְהִי־קֶצֶף עַל־
יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם בְּאַשְׁמָתָם זֹאת׃ וַיִּשְׁלַח בָּהֶם נְבִאִים לַהֲשִׁיבָם אֶל־ 19

כ יְהוָה וַיָּעִידוּ בָם וְלֹא הֶאֱזִינוּ׃ וְרוּחַ אֱלֹהִים לָבְשָׁה אֶת־זְכַרְיָה בֶּן־
יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיַּעֲמֹד מֵעַל לָעָם וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּה ׀ אָמַר הָאֱלֹהִים לָמָה
אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־מִצְוֹת יְהוָה וְלֹא תַצְלִיחוּ כִּי־עֲזַבְתֶּם אֶת־יְהוָה וַיַּעֲזֹב
21 אֶתְכֶם׃ וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו וַיִּרְגְּמֻהוּ אֶבֶן בְּמִצְוַת הַמֶּלֶךְ בַּחֲצַר בֵּית יְהוָה׃
22 וְלֹא־זָכַר יוֹאָשׁ הַמֶּלֶךְ הַחֶסֶד אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוֹיָדָע אָבִיו עִמּוֹ וַיַּהֲרֹג
23 אֶת־בְּנוֹ וּכְמוֹתוֹ אָמַר יֵרֶא יְהוָה וְיִדְרֹשׁ׃ וַיְהִי ׀ לִתְקוּפַת הַשָּׁנָה
עָלָה עָלָיו חֵיל אֲרָם וַיָּבֹאוּ אֶל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם וַיַּשְׁחִיתוּ אֶת־כָּל־
24 שָׂרֵי הָעָם מֵעָם וְכָל־שְׁלָלָם שִׁלְּחוּ לְמֶלֶךְ דַּרְמָשֶׂק׃ כִּי בְמִצְעַר אֲנָשִׁים
בָּאוּ ׀ חֵיל אֲרָם וַיהוָה נָתַן בְּיָדָם חַיִל לָרֹב מְאֹד כִּי עָזְבוּ אֶת־יְהוָה
כה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וְאֶת־יוֹאָשׁ עָשׂוּ שְׁפָטִים׃ וּבְלֶכְתָּם מִמֶּנּוּ כִּי־עָזְבוּ
אֹתוֹ בְּמַחֲלֻיִים רַבִּים הִתְקַשְּׁרוּ עָלָיו עֲבָדָיו בִּדְמֵי בְּנֵי יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן
וַיַּהַרְגֻהוּ עַל־מִטָּתוֹ וַיָּמֹת וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּעִיר דָּוִיד וְלֹא קְבָרֻהוּ בְּקִבְרוֹת
26 הַמְּלָכִים׃ וְאֵלֶּה הַמִּתְקַשְּׁרִים עָלָיו זָבָד בֶּן־שִׁמְעָת הָעַמּוֹנִית וִיהוֹזָבָד
27 בֶּן־שִׁמְרִית הַמּוֹאָבִית׃ וּבָנָיו וְרֹב הַמַּשָּׂא עָלָיו וִיסוֹד בֵּית הָאֱלֹהִים
הִנָּם כְּתוּבִים עַל־מִדְרַשׁ סֵפֶר הַמְּלָכִים וַיִּמְלֹךְ אֲמַצְיָהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃

CAP. XXV. כה

כה

א בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה מָלַךְ אֲמַצְיָהוּ וְעֶשְׂרִים וָתֵשַׁע שָׁנָה מָלַךְ
2 בִּירוּשָׁלָיִם וְשֵׁם אִמּוֹ יְהוֹעַדָּן מִירוּשָׁלָיִם׃ וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה רַק
3 לֹא בְּלֵבָב שָׁלֵם׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר חָזְקָה הַמַּמְלָכָה עָלָיו וַיַּהֲרֹג אֶת־עֲבָדָיו
4 הַמַּכִּים אֶת־הַמֶּלֶךְ אָבִיו׃ וְאֶת־בְּנֵיהֶם לֹא הֵמִית כִּי כַכָּתוּב בַּתּוֹרָה
בְּסֵפֶר מֹשֶׁה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר לֹא־יָמוּתוּ אָבוֹת עַל־בָּנִים וּבָנִים
ה לֹא־יָמוּתוּ עַל־אָבוֹת כִּי אִישׁ בְּחֶטְאוֹ יָמוּתוּ׃ וַיִּקְבֹּץ אֲמַצְיָהוּ אֶת־
יְהוּדָה וַיַּעֲמִידֵם לְבֵית־אָבוֹת לְשָׂרֵי הָאֲלָפִים וּלְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת לְכָל־
יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וַיִּפְקְדֵם לְמִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה וַיִּמְצָאֵם שְׁלֹשׁ־
6 מֵאוֹת אֶלֶף בָּחוּר יוֹצֵא צָבָא אֹחֵז רֹמַח וְצִנָּה׃ וַיִּשְׂכֹּר מִיִּשְׂרָאֵל מֵאָה
7 אֶלֶף גִּבּוֹר חָיִל בְּמֵאָה כִכַּר־כָּסֶף׃ וְאִישׁ הָאֱלֹהִים בָּא אֵלָיו לֵאמֹר
הַמֶּלֶךְ אַל־יָבוֹא עִמְּךָ צְבָא יִשְׂרָאֵל כִּי אֵין יְהוָה עִם־יִשְׂרָאֵל כֹּל
8 בְּנֵי אֶפְרָיִם׃ כִּי אִם־בֹּא אַתָּה עֲשֵׂה חֲזַק לַמִּלְחָמָה יַכְשִׁילְךָ הָאֱלֹהִים
9 לִפְנֵי אוֹיֵב כִּי יֶשׁ־כֹּחַ בֵּאלֹהִים לַעְזוֹר וּלְהַכְשִׁיל׃ וַיֹּאמֶר אֲמַצְיָהוּ
לְאִישׁ הָאֱלֹהִים וּמַה־לַּעֲשׂוֹת לִמְאוֹת הַכִּכָּר אֲשֶׁר נָתַתִּי לִגְדוּד יִשְׂרָאֵל
י וַיֹּאמֶר אִישׁ הָאֱלֹהִים יֵשׁ לַיהוָה לָתֶת לְךָ הַרְבֵּה מִזֶּה׃ וַיַּבְדִּילֵם

XXIV. v. 27. וְרֹב — יֶרֶב ק׳ XXV. v. 6. קמץ בטפחא v. 9. לְמֵאוֹת — לִמְאַת ק׳

protestantes, illi * audire nolebant.
* c. 33, 10.

20. Spiritus itaque Dei induit Zachariam filium Ioiadae sacerdotem, et stetit in conspectu populi, et dixit eis: Haec dicit Dominus Deus: Quare transgredimini praeceptum Domini, quod * vobis non proderit, et dereliquistis Dominum, ut derelinqueret vos?
* c. 12, 5. 15, 2.

21. Qui congregati adversus eum, * miserunt lapides iuxta regis imperium in atrio domus Domini.
* Matth. 23, 35. Hebr. 11, 37.

22. Et non est recordatus Ioas rex misericordiae, quam fecerat Ioiada pater illius secum, * sed interfecit filium eius. Qui cum moreretur, ait: Videat Dominus, et requirat!
* Matth. 23, 35.

23. * Cumque evolutus esset annus, † ascendit contra eum exercitus Syriae; venitque in Iudam et Ierusalem, et interfecit cunctos principes populi, atque universam praedam miserunt regi in Damascum.
* 3 Reg. 12, 17. † v. 23 — 27. conf. 4 Reg. 12, 18—22.

24. Et certe cum permodicus venisset numerus Syrorum, tradidit Dominus in manibus eorum infinitam multitudinem, eo quod dereliquissent Dominum Deum patrum suorum; in Ioas quoque ignominiosa exercuere iudicia.

25. Et abeuntes dimiserunt eum in languoribus magnis; surrexerunt autem contra eum servi sui in ultionem sanguinis filii Ioiadae sacerdotis, et occiderunt eum in lectulo suo, et mortuus est; sepelieruntque eum in civitate David, sed non in sepulchris regum.

26. Insidiati vero sunt ei Zabad filius Semmaath Ammanitidis, et Iozabad filius Semarith Moabitidis.

27. Porro filii eius, ac summa pecuniae, quae adunata fuerat sub eo, et instauratio domus Dei scripta sunt diligentius in libro regum; regnavit autem Amasias filius eius pro eo.

CAP. XXV.

Amasias occidit eos, qui patrem interfecerant; capitur a Ioas, rege Israël.

1. Viginti quinque annorum * erat Amasias, cum regnare coepisset, et viginti novem annis regnavit in Ierusalem, nomen matris eius Ioadan de Ierusalem.
* v. 1 — 4. conf. 4 Reg. 14, 1 — 6.

2. Fecitque bonum in conspectu Domini; verumtamen non in corde perfecto.

3. Cumque roboratum sibi videret imperium, * iugulavit servos, qui occiderant regem patrem suum,
* c. 24, 25.

4. sed filios eorum non interfecit, sicut scriptum est in libro legis Moysi, ubi praecepit Dominus, dicens: * Non occidentur patres pro filiis, neque filii pro patribus suis, sed unusquisque in suo peccato morietur. * Deut. 24, 16. 4 Reg. 14, 6. Ier. 31, 30. Ezech. 18, 20.

5. Congregavit igitur Amasias Iudam, et constituit eos per familias, tribunosque et centuriones in universo Iuda et Beniamin; et recensuit a viginti annis supra, invenitque trecenta millia iuvenum, qui egrederentur ad pugnam, et tenerent hastam et clypeum;

6. mercede quoque conduxit de Israël centum millia robustorum, centum talentis argenti.

7. Venit autem homo Dei ad illum, et ait: O rex, ne egrediatur tecum exercitus Israël; non est enim Dominus cum Israël, et cunctis filiis Ephraim;

8. quod si putas, in robore exercitus bella consistere, superari te faciet Deus ab hostibus; Dei quippe est et adiuvare, et in fugam convertere.

9. Dixitque Amasias ad hominem Dei: Quid ergo fiet de centum talentis, quae dedi militibus Israël? Et respondit ei homo Dei: Habet Dominus, unde tibi dare possit multo his plura.

10. Separavit itaque Amasias ex-

ercitum, qui venerat ad eum ex Ephraim, ut reverteretur in locum suum; at illi contra Iudam vehementer irati, reversi sunt in regionem suam.

11. Porro Amasias * confidenter eduxit populum suum, et abiit in vallem Salinarum, percussitque filios Seir decem millia.

* 4 Reg. 14, 7.

12. Et alia decem millia virorum ceperunt filii Iuda, et adduxerunt ad praeruptum cuiusdam petrae, praecipitaveruntque eos de summo in praeceps, qui universi crepuerunt.

13. At ille exercitus, quem remiserat Amasias, ne secum iret ad praelium, diffusus est in civitatibus Iuda, a Samaria usque ad Bethoron, et interfectis tribus millibus, diripuit praedam magnam.

14. Amasias vero post caedem Idumaeorum, et allatos deos filiorum Seir, statuit illos in deos sibi, et adorabat eos, et illis adolebat incensum.

15. Quam ob rem iratus Dominus contra Amasiam, misit ad illum prophetam, qui diceret ei: Cur adorasti deos, qui * non liberaverunt populum suum de manu tua?

* Deut. 32, 37. 38.

16. Cumque haec ille loqueretur, respondit ei: Num consiliarius regis es? quiesce, ne interficiam te. Discedensque propheta, Scio, inquit, quod cogitaverit Deus occidere te, quia fecisti hoc malum, et insuper non acquievisti consilio meo.

17. Igitur * Amasias rex Iuda inito pessimo consilio, misit ad Ioas filium Ioachaz filii Iehu, regem Israël, dicens: Veni, videamus nos mutuo!

* v. 17 — 28. conf. 4 Reg. 14, 8 — 21.

18. At ille remisit nuntios, dicens: Carduus, * qui est in Libano, misit ad cedrum Libani, dicens: Da filiam tuam filio meo uxorem; et ecce! bestiae, quae erant in silva Libani, transierunt, et conculcaverunt carduum. * Iudic. 9, 14.

19. Dixisti: Percussi Edom, et idcirco erigitur cor tuum in superbiam; sede in domo tua, cur malum adversum te provocas, ut cadas et tu, et Iuda tecum?

20. Noluit audire Amasias, eo quod domini esset voluntas, ut traderetur in manus hostium propter deos Edom.

21. Ascendit igitur Ioas rex Israël, et mutuos sibi praebuere conspectus; Amasias autem rex Iuda erat in Bethsames Iuda.

22. Corruitque * Iuda coram Israël, et fugit in tabernacula sua.

* 2 Reg. 18, 17.

23. Porro Amasiam regem Iuda, filium Ioas filii Ioachaz, cepit Ioas rex Israël in Bethsames, et adduxit in Ierusalem; destruxitque murum eius a porta Ephraim usque ad portam anguli quadringentis cubitis.

24. Omne quoque aurum, et argentum, et universa vasa, quae repererat in domo Dei, et apud Obededom in thesauris etiam domus regiae, necnon et filios obsidum, reduxit in Samariam.

25. Vixit autem Amasias filius Ioas rex Iuda, postquam mortuus est Ioas filius Ioachaz rex Israël, quindecim annis.

26. Reliqua autem sermonum Amasiae priorum et novissimorum scripta sunt in libro regum Iuda et Israël.

27. Qui postquam recessit a Do-

אֲמַצְיָהוּ לְהַגְּדוּד אֲשֶׁר־בָּא אֵלָיו מֵאֶפְרַיִם לָלֶכֶת לִמְקוֹמָם וַיִּחַר אַפָּם
11 מְאֹד בִּיהוּדָה וַיָּשׁוּבוּ לִמְקוֹמָם בָּחֳרִי־אָף׃ וַאֲמַצְיָהוּ הִתְחַזַּק
וַיִּנְהַג אֶת־עַמּוֹ וַיֵּלֶךְ גֵּיא הַמֶּלַח וַיַּךְ אֶת־בְּנֵי־שֵׂעִיר עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים׃
12 וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים חַיִּים שָׁבוּ בְּנֵי יְהוּדָה וַיְבִיאוּם לְרֹאשׁ הַסָּלַע
13 וַיַּשְׁלִיכוּם מֵרֹאשׁ הַסֶּלַע וְכֻלָּם נִבְקָעוּ׃ וּבְנֵי הַגְּדוּד אֲשֶׁר הֵשִׁיב
אֲמַצְיָהוּ מִלֶּכֶת עִמּוֹ לַמִּלְחָמָה וַיִּפְשְׁטוּ בְּעָרֵי יְהוּדָה מִשֹּׁמְרוֹן וְעַד־
14 בֵּית חוֹרוֹן וַיַּכּוּ מֵהֶם שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וַיָּבֹזּוּ בִּזָּה רַבָּה׃ וַיְהִי אַחֲרֵי
בוֹא אֲמַצְיָהוּ מֵהַכּוֹת אֶת־אֲדוֹמִים וַיָּבֵא אֶת־אֱלֹהֵי בְּנֵי שֵׂעִיר
טו וַיַּעֲמִידֵם לוֹ לֵאלֹהִים וְלִפְנֵיהֶם יִשְׁתַּחֲוֶה וְלָהֶם יְקַטֵּר׃ וַיִּחַר־אַף
יְהוָה בַּאֲמַצְיָהוּ וַיִּשְׁלַח אֵלָיו נָבִיא וַיֹּאמֶר לוֹ לָמָּה דָרַשְׁתָּ אֶת־
16 אֱלֹהֵי הָעָם אֲשֶׁר לֹא־הִצִּילוּ אֶת־עַמָּם מִיָּדֶךָ׃ וַיְהִי ׀ בְּדַבְּרוֹ אֵלָיו
וַיֹּאמֶר לוֹ הַלְיוֹעֵץ לַמֶּלֶךְ נְתַנּוּךָ חֲדַל־לְךָ לָמָּה יַכּוּךָ וַיֶּחְדַּל הַנָּבִיא
וַיֹּאמֶר יָדַעְתִּי כִּי־יָעַץ אֱלֹהִים לְהַשְׁחִיתֶךָ כִּי־עָשִׂיתָ זֹּאת וְלֹא שָׁמַעְתָּ
17 לַעֲצָתִי׃ וַיִּוָּעַץ אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּשְׁלַח אֶל־יוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז
18 בֶּן־יֵהוּא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר לְךָ נִתְרָאֶה פָנִים׃ וַיִּשְׁלַח יוֹאָשׁ מֶלֶךְ־
יִשְׂרָאֵל אֶל־אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר הַחוֹחַ אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן שָׁלַח
אֶל־הָאֶרֶז אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן לֵאמֹר תְּנָה אֶת־בִּתְּךָ לִבְנִי לְאִשָּׁה וַתַּעֲבֹר חַיַּת
19 הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן וַתִּרְמֹס אֶת־הַחוֹחַ׃ אָמַרְתָּ הִנֵּה הִכִּיתָ אֶת־
אֱדוֹם וּנְשָׂאֲךָ לִבְּךָ לְהַכְבִּיד עַתָּה שְׁבָה בְּבֵיתֶךָ לָמָּה תִתְגָּרֶה בְּרָעָה
כ וְנָפַלְתָּ אַתָּה וִיהוּדָה עִמָּךְ׃ וְלֹא־שָׁמַע אֲמַצְיָהוּ כִּי מֵהָאֱלֹהִים הִיא
21 לְמַעַן תִּתָּם בְּיָד כִּי דָרְשׁוּ אֵת אֱלֹהֵי אֱדוֹם׃ וַיַּעַל יוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
וַיִּתְרָאוּ פָנִים הוּא וַאֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בְּבֵית שֶׁמֶשׁ אֲשֶׁר לִיהוּדָה׃
22 23 וַיִּנָּגֶף יְהוּדָה לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּנֻסוּ אִישׁ לְאֹהָלָיו׃ וְאֵת אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־
יְהוּדָה בֶּן־יוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז תָּפַשׂ יוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל בְּבֵית שָׁמֶשׁ
וַיְבִיאֵהוּ יְרוּשָׁלִַם וַיִּפְרֹץ בְּחוֹמַת יְרוּשָׁלִַם מִשַּׁעַר אֶפְרַיִם עַד־שַׁעַר
24 הַפּוֹנֶה אַרְבַּע מֵאוֹת אַמָּה׃ וְכָל־הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף וְאֵת כָּל־הַכֵּלִים
הַנִּמְצְאִים בְּבֵית־הָאֱלֹהִים עִם־עֹבֵד אֱדוֹם וְאֶת־אֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ
כה וְאֵת בְּנֵי הַתַּעֲרֻבוֹת וַיָּשָׁב שֹׁמְרוֹן׃ וַיְחִי אֲמַצְיָהוּ בֶן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ
יְהוּדָה אַחֲרֵי מוֹת יוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃
26 וְיֶתֶר דִּבְרֵי אֲמַצְיָהוּ הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרוֹנִים הֲלֹא הִנָּם כְּתוּבִים עַל־
27 סֵפֶר מַלְכֵי־יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל׃ וּמֵעֵת אֲשֶׁר־סָר אֲמַצְיָהוּ מֵאַחֲרֵי יְהוָה

XXV. v. 16. נ״א נְתָנוּךָ v. 17. חסר ה׳ v. 28. נ״א דָּוִיד

וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו קֶשֶׁר בִּירוּשָׁלִַם וַיָּנָס לָכִישָׁה וַיִּשְׁלְחוּ אַחֲרָיו לָכִישָׁה
28 וַיְמִיתֻהוּ שָׁם׃ וַיִּשָּׂאֻהוּ עַל־הַסּוּסִים וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר
יְהוּדָה׃

CAP. XXVI. כו כו

א וַיִּקְחוּ כָּל־עַם יְהוּדָה אֶת־עֻזִּיָּהוּ וְהוּא בֶּן־שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיַּמְלִיכוּ
2 אֹתוֹ תַּחַת אָבִיו אֲמַצְיָהוּ׃ הוּא בָּנָה אֶת־אֵילוֹת וַיְשִׁיבֶהָ לִיהוּדָה
3 אַחֲרֵי שְׁכַב־הַמֶּלֶךְ עִם־אֲבֹתָיו׃ בֶּן־שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה עֻזִּיָּהוּ בְמָלְכוֹ
וַחֲמִשִּׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ יְכִילְיָה מִן־יְרוּשָׁלִָם׃
4 ה וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה אֲמַצְיָהוּ אָבִיו׃ וַיְהִי לִדְרֹשׁ
אֱלֹהִים בִּימֵי זְכַרְיָהוּ הַמֵּבִין בִּרְאֹת הָאֱלֹהִים וּבִימֵי דָּרְשׁוֹ אֶת־יְהוָה
6 הִצְלִיחוֹ הָאֱלֹהִים׃ וַיֵּצֵא וַיִּלָּחֶם בַּפְּלִשְׁתִּים וַיִּפְרֹץ אֶת־חוֹמַת גַּת
וְאֵת חוֹמַת יַבְנֵה וְאֵת חוֹמַת אַשְׁדּוֹד וַיִּבְנֶה עָרִים בְּאַשְׁדּוֹד וּבַפְּלִשְׁתִּים׃
7 וַיַּעְזְרֵהוּ הָאֱלֹהִים עַל־פְּלִשְׁתִּים וְעַל־הָעַרְבִיִּים הַיֹּשְׁבִים בְּגוּר־בָּעַל
8 וְהַמְּעוּנִים׃ וַיִּתְּנוּ הָעַמּוֹנִים מִנְחָה לְעֻזִּיָּהוּ וַיֵּלֶךְ שְׁמוֹ עַד־לְבוֹא מִצְרַיִם
9 כִּי הֶחֱזִיק עַד־לְמָעְלָה׃ וַיִּבֶן עֻזִּיָּהוּ מִגְדָּלִים בִּירוּשָׁלִַם עַל־שַׁעַר הַפִּנָּה
י וְעַל־שַׁעַר הַגַּיְא וְעַל־הַמִּקְצוֹעַ וַיְחַזְּקֵם׃ וַיִּבֶן מִגְדָּלִים בַּמִּדְבָּר וַיַּחְצֹב
בֹּרוֹת רַבִּים כִּי מִקְנֶה־רַב הָיָה לוֹ וּבַשְּׁפֵלָה וּבַמִּישׁוֹר אִכָּרִים וְכֹרְמִים
11 בֶּהָרִים וּבַכַּרְמֶל כִּי־אֹהֵב אֲדָמָה הָיָה׃ וַיְהִי לְעֻזִּיָּהוּ חַיִל עֹשֵׂה
מִלְחָמָה יוֹצְאֵי צָבָא לִגְדוּד בְּמִסְפַּר פְּקֻדָּתָם בְּיַד יְעוּאֵל הַסּוֹפֵר
12 וּמַעֲשֵׂיָהוּ הַשּׁוֹטֵר עַל יַד־חֲנַנְיָהוּ מִשָּׂרֵי הַמֶּלֶךְ׃ כֹּל מִסְפַּר רָאשֵׁי
13 הָאָבוֹת לְגִבּוֹרֵי חָיִל אַלְפַּיִם וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וְעַל־יָדָם חֵיל צָבָא שְׁלֹשׁ
מֵאוֹת אֶלֶף וְשִׁבְעַת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת עוֹשֵׂי מִלְחָמָה בְּכֹחַ חָיִל
14 לַעְזֹר לַמֶּלֶךְ עַל־הָאוֹיֵב׃ וַיָּכֶן לָהֶם עֻזִּיָּהוּ לְכָל־הַצָּבָא מָגִנִּים וּרְמָחִים
טו וְכוֹבָעִים וְשִׁרְיֹנוֹת וּקְשָׁתוֹת וּלְאַבְנֵי קְלָעִים׃ וַיַּעַשׂ ׀ בִּירוּשָׁלִַם חִשְּׁבֹנוֹת
מַחֲשֶׁבֶת חוֹשֵׁב לִהְיוֹת עַל־הַמִּגְדָּלִים וְעַל־הַפִּנּוֹת לִירוֹא בַּחִצִּים
וּבָאֲבָנִים גְּדֹלוֹת וַיֵּצֵא שְׁמוֹ עַד־לְמֵרָחוֹק כִּי־הִפְלִיא לְהֵעָזֵר עַד כִּי־
16 חָזָק׃ וּכְחֶזְקָתוֹ גָּבַהּ לִבּוֹ עַד־לְהַשְׁחִית וַיִּמְעַל בַּיהוָה אֱלֹהָיו וַיָּבֹא
17 אֶל־הֵיכַל יְהוָה לְהַקְטִיר עַל־מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת׃ וַיָּבֹא אַחֲרָיו עֲזַרְיָהוּ
18 הַכֹּהֵן וְעִמּוֹ כֹּהֲנִים ׀ לַיהוָה שְׁמוֹנִים בְּנֵי־חָיִל׃ וַיַּעַמְדוּ עַל־עֻזִּיָּהוּ
הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא־לְךָ עֻזִּיָּהוּ לְהַקְטִיר לַיהוָה כִּי לַכֹּהֲנִים בְּנֵי־
אַהֲרֹן הַמְקֻדָּשִׁים לְהַקְטִיר צֵא מִן־הַמִּקְדָּשׁ כִּי מָעַלְתָּ וְלֹא־לְךָ לְכָבוֹד

XXVI. v. 3. יְכִילְיָה — יְכָלְיָה ק׳ v. 5. נ״א בְּיִרְאַת v. 7. ׳בִיִּים —
בִים ק׳ v. 11. יְעוּ׳ — יְעִי׳ ק׳ v. 12. קמץ בז״ק v. 15. הש׳ ברגש

mino, * tetenderunt ei insidias in Ierusalem. Cumque fugisset in Lachis, miserunt, et interfecerunt eum ibi. * c. 24, 25.

28. Reportantesque super equos, sepelierunt eum cum patribus suis in civitate David.

Cap. XXVI.

Ozias Amasiae succedit; urbes varias extruit, et hostes devincit.

1. Omnis autem populus Iuda * filium eius Oziam annorum sedecim, constituit regem pro Amasia patre suo. * v. 1. 2. 4 Reg. 14, 21. 22.

2. Ipse aedificavit Ailath, et restituit eam ditioni Iuda, postquam dormivit rex cum patribus suis.

3. Sedecim * annorum erat Ozias, cum regnare coepisset, et quinquaginta duobus annis regnavit in Ierusalem, nomen matris eius Iechelia de Ierusalem.
* 4 Reg. 15, 1 — 4.

4. Fecitque, * quod erat rectum in oculis Domini iuxta omnia, quae fecerat Amasias pater eius.
* c. 25, 2.

5. Et exquisivit Dominum in diebus Zachariae intelligentis et videntis Deum; cumque requireret Dominum, direxit eum in omnibus.

6. Denique egressus est, et pugnavit contra Philisthiim, et destruxit murum Geth, et murum Iabniae, murumque Azoti; aedificavit quoque oppida in Azoto, et in Philisthiim.

7. Et adiuvit eum Deus contra Philisthiim et contra Arabes, qui habitabant in Gurbaal, et contra Ammonitas.

8. Appendebantque Ammonitae munera Oziae; et divulgatum est nomen eius usque ad introitum Aegypti propter crebras victorias.

9. Aedificavitque Ozias turres in Ierusalem super portam anguli et super portam vallis, et reliquas in eodem muri latere, firmavitque eas.

10. Extruxit etiam turres in solitudine, et effodit cisternas plurimas, eo quod haberet multa pecora, tam in campestribus, quam in eremi vastitate; vineas quoque habuit et vinitores in montibus, et in Carmelo; erat quippe homo agriculturae deditus.

11. Fuit autem exercitus bellatorum eius, qui procedebant ad praelia, sub manu Iehiel scribae, Maasiaeque doctoris, et sub manu Hananiae, qui erat de ducibus regis.

12. Omnisque numerus principum per familias virorum fortium, duorum millium sexcentorum.

13. Et sub eis universus exercitus trecentorum et septem millium quingentorum; qui erant apti ad bella, et pro rege contra adversarios dimicabant.

14. Praeparavit quoque eis Ozias, id est, cuncto exercitui, clypeos, et hastas, et galeas, et loricas, arcusque et fundas ad iaciendos lapides.

15. Et fecit in Ierusalem diversi generis machinas, quas in turribus collocavit, et in angulis murorum, ut mitterent sagittas, et saxa grandia; egressumque est nomen eius procul, eo quod auxiliaretur ei Dominus, et corroborasset illum.

16. Sed cum roboratus esset, * elevatum est cor eius in interitum suum; et neglexit Dominum Deum suum; ingressusque templum Domini, adolere voluit incensum super altare thymiamatis.
* c. 25, 19.

17. Statimque * ingressus post eum Azarias sacerdos, et cum eo sacerdotes Domini octoginta, viri fortissimi, * 1 Paral. 6, 10. 14.

18. restiterunt regi, atque dixerunt: Non est tui officii Ozia, ut adoleas incensum Domino, sed sacerdotum, * hoc est, filiorum Aaron, qui consecrati sunt ad huiuscemodi ministerium, egredere de sanctuario, ne contempseris; quia non reputabitur tibi in gloriam hoc a Domino Deo. * Num. 18, 7.

19. Iratusque Ozias, * tenens in manu thuribulum, ut adoleret incensum, minabatur sacerdotibus. Statimque orta est lepra in fronte eius coram sacerdotibus, in domo Domini super altare thymiamatis.
* v. 19 — 23. conf. 4 Reg. 15, 5 — 7.

20. Cumque respexisset eum Azarias pontifex, et omnes reliqui sacerdotes, viderunt lepram in fronte eius, et festinato expulerunt eum. Sed et ipse perterritus, acceleravit egredi, eo quod sensisset illico plagam Domini

21. * Fuit igitur Ozias rex leprosus usque ad diem mortis suae, et habitavit in domo separata † plenus lepra, ob quam eiectus fuerat de domo Domini. Porro Ioatham filius eius rexit domum regis, et iudicabat populum terrae.
* 4 Reg. 15, 5. † Num. 5, 2.

22. Reliqua autem sermonum Oziae priorum et novissimorum, scripsit * Isaias filius Amos, propheta.
* Ies. 1, 1.

23. Dormivitque Ozias cum patribus suis, et sepelierunt eum in agro regalium sepulchrorum, eo quod esset leprosus; regnavitque Ioatham filius eius pro eo.

CAP. XXVII.

Ioatham vincit Ammonitas.

1. Viginti quinque annorum erat * Ioatham, cum regnare coepisset, et sedecim annis regnavit in Ierusalem; nomen matris eius Ierusa filia Sadoc.
* v. 1. 2. conf. 4 Reg. 15, 32 — 38

2. Fecitque, quod rectum erat coram Domino, iuxta omnia, quae fecerat Ozias pater suus, excepto, quod non est ingressus templum Domini, et adhuc populus delinquebat.

3. Ipse aedificavit portam domus Domini excelsam, et in muro Ophel multa construxit.

4. Urbes quoque aedificavit in montibus Iuda, et in saltibus * castella et turres. * c. 26, 10.

5. Ipse pugnavit contra regem filiorum Ammon, et vicit eos, dederuntque ei filii Ammon in tempore illo centum talenta argenti, et decem millia coros tritici, ac totidem coros hordei; haec ei praebuerunt filii Ammon, in anno secundo et tertio.

6. Corroboratusque est Ioatham, eo quod direxisset vias suas coram Domino Deo suo.

7. Reliqua autem sermonum Ioatham, et omnes pugnae eius, et opera scripta sunt in libro regum Israël et Iuda.

8. Viginti quinque annorum * erat, cum regnare coepisset, et sedecim annis regnavit in Ierusalem.
* v. 1.

9. Dormivitque Ioatham cum patribus suis, et sepelierunt eum in civitate David; et regnavit * Achaz filius eius pro eo.
* c. 28, 1.

CAP. XXVIII.

Propter scelera Achaz gravibus plagis Iuda afficitur.

1. Viginti annorum * erat Achaz, cum regnare coepisset; et sedecim annis regnavit in Ierusalem; non fecit rectum in conspectu Domini, sicut David pater eius;
* v. 1 — 4. conf. 4 Reg. 16, 1 — 4.

2. sed ambulavit in viis regum Israël, insuper * et statuas fudit Baalim. * c. 17, 3.

3. Ipse est, qui adolevit incensum in valle Benennom, et lustravit filios suos in igne, iuxta * ritum gentium, quas interfecit Dominus in adventu filiorum Israël.
* Deut. 18, 9. 10. 3 Reg. 14, 24.

4. Sacrificabat quoque, et thymiama succendebat in excelsis, * et in collibus, et sub omni ligno frondoso. * 3 Reg. 14, 23.

5. Tradiditque eum Dominus Deus eius in manu regis Syriae, * qui percussit eum magnamque praedam cepit de eius imperio, et adduxit in Damascum; manibus quoque regis Israël traditus est, et percussus plaga grandi. * 4 Reg. 16, 5. 6.

6. Occiditque Phacee, filius Ro-

מֵיְהוָה אֱלֹהִים׃ וַיִּזְעַף עֻזִּיָּהוּ וּבְיָדוֹ מִקְטֶרֶת לְהַקְטִיר וּבְזַעְפּוֹ עִם־ 19
הַכֹּהֲנִים וְהַצָּרַעַת זָרְחָה בְמִצְחוֹ לִפְנֵי הַכֹּהֲנִים בְּבֵית יְהוָה מֵעַל
לְמִזְבַּח הַקְּטֹרֶת׃ וַיִּפֶן אֵלָיו עֲזַרְיָהוּ כֹהֵן הָרֹאשׁ וְכָל־הַכֹּהֲנִים וְהִנֵּה־ כ
הוּא מְצֹרָע בְּמִצְחוֹ וַיַּבְהִלוּהוּ מִשָּׁם וְגַם־הוּא נִדְחַף לָצֵאת כִּי נִגְּעוֹ
יְהוָה׃ וַיְהִי עֻזִּיָּהוּ הַמֶּלֶךְ מְצֹרָע ׀ עַד־יוֹם מוֹתוֹ וַיֵּשֶׁב בֵּית הַחָפְשׁוּת 21
מְצֹרָע כִּי נִגְזַר מִבֵּית יְהוָה וְיוֹתָם בְּנוֹ עַל־בֵּית הַמֶּלֶךְ שׁוֹפֵט אֶת־עַם
הָאָרֶץ׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי עֻזִּיָּהוּ הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרֹנִים כָּתַב יְשַׁעְיָהוּ בֶן־ 22
אָמוֹץ הַנָּבִיא׃ וַיִּשְׁכַּב עֻזִּיָּהוּ עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עִם־אֲבֹתָיו 23
בִּשְׂדֵה הַקְּבוּרָה אֲשֶׁר לַמְּלָכִים כִּי אָמְרוּ מְצוֹרָע הוּא וַיִּמְלֹךְ יוֹתָם
בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃

כז Cap. XXVII. כז

בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה יוֹתָם בְּמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם א
וְשֵׁם אִמּוֹ יְרוּשָׁה בַּת־צָדוֹק׃ וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־ 2
עָשָׂה עֻזִּיָּהוּ אָבִיו רַק לֹא־בָא אֶל־הֵיכַל יְהוָה וְעוֹד הָעָם מַשְׁחִיתִים׃
הוּא בָּנָה אֶת־שַׁעַר בֵּית־יְהוָה הָעֶלְיוֹן וּבְחוֹמַת הָעֹפֶל בָּנָה לָרֹב׃ 3
וְעָרִים בָּנָה בְּהַר־יְהוּדָה וּבֶחֳרָשִׁים בָּנָה בִּירָנִיּוֹת וּמִגְדָּלִים׃ וְהוּא 4 ה
נִלְחַם עִם־מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן וַיֶּחֱזַק עֲלֵיהֶם וַיִּתְּנוּ־לוֹ בְנֵי־עַמּוֹן בַּשָּׁנָה
הַהִיא מֵאָה כִּכַּר־כֶּסֶף וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים כֹּרִים חִטִּים וּשְׂעוֹרִים עֲשֶׂרֶת
אֲלָפִים זֹאת הֵשִׁיבוּ לוֹ בְּנֵי עַמּוֹן וּבַשָּׁנָה הַשֵּׁנִית וְהַשְּׁלִשִׁית׃ וַיִּתְחַזֵּק 6
יוֹתָם כִּי הֵכִין דְּרָכָיו לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי יוֹתָם וְכָל־ 7
מִלְחֲמֹתָיו וּדְרָכָיו הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה׃ בֶּן־ 8
עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה הָיָה בְמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם׃
וַיִּשְׁכַּב יוֹתָם עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּעִיר דָּוִיד וַיִּמְלֹךְ אָחָז בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ 9

כח Cap. XXVIII. כח

בֶּן־עֶשְׂרִים שָׁנָה אָחָז בְּמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְלֹא־ א
עָשָׂה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּדָוִיד אָבִיו׃ וַיֵּלֶךְ בְּדַרְכֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל 2
וְגַם מַסֵּכוֹת עָשָׂה לַבְּעָלִים׃ וְהוּא הִקְטִיר בְּגֵיא בֶן־הִנֹּם וַיַּבְעֵר אֶת־ 3
בָּנָיו בָּאֵשׁ כְּתֹעֲבוֹת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
וַיְזַבֵּחַ וַיְקַטֵּר בַּבָּמוֹת וְעַל־הַגְּבָעוֹת וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן׃ וַיִּתְּנֵהוּ יְהוָה 4 ה
אֱלֹהָיו בְּיַד מֶלֶךְ אֲרָם וַיַּכּוּ־בוֹ וַיִּשְׁבּוּ מִמֶּנּוּ שִׁבְיָה גְדוֹלָה וַיָּבִיאוּ
דַּרְמָשֶׂק וְגַם בְּיַד־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל נִתָּן וַיַּךְ־בּוֹ מַכָּה גְדוֹלָה׃ וַיַּהֲרֹג 6

XXVI. v. 21. שׁוּת׳ — שִׁית ק׳ XXVIII. v. 1. נ״א ׳רִים וְחָמֵשׁ
v. 5 קמ״ן בז״ק

פֶּקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ בִּיהוּדָה מֵאָה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף בְּיוֹם אֶחָד הַכֹּל בְּנֵי־
7 חָיִל בְּעָזְבָם אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתָם׃ וַיַּהֲרֹג זִכְרִי ׀ גִּבּוֹר אֶפְרַיִם
אֶת־מַעֲשֵׂיָהוּ בֶּן־הַמֶּלֶךְ וְאֶת־עַזְרִיקָם נְגִיד הַבָּיִת וְאֶת־אֶלְקָנָה מִשְׁנֵה
8 הַמֶּלֶךְ׃ וַיִּשְׁבּוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֲחֵיהֶם מָאתַיִם אֶלֶף נָשִׁים בָּנִים וּבָנוֹת
9 וְגַם־שָׁלָל רָב בָּזְזוּ מֵהֶם וַיָּבִיאוּ אֶת־הַשָּׁלָל לְשֹׁמְרוֹן׃ וְשָׁם הָיָה ׀ נָבִיא
לַיהוָה עֹדֵד שְׁמוֹ וַיֵּצֵא לִפְנֵי הַצָּבָא הַבָּא לְשֹׁמְרוֹן וַיֹּאמֶר לָהֶם הִנֵּה
בַּחֲמַת יְהוָה אֱלֹהֵי־אֲבוֹתֵיכֶם עַל־יְהוּדָה נְתָנָם בְּיֶדְכֶם וַתַּהַרְגוּ־בָם
י בְּזַעַף עַד לַשָּׁמַיִם הִגִּיעַ׃ וְעַתָּה בְּנֵי־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם אַתֶּם אֹמְרִים
לִכְבֹּשׁ לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת לָכֶם הֲלֹא רַק־אַתֶּם עִמָּכֶם אֲשָׁמוֹת לַיהוָה
11 אֱלֹהֵיכֶם׃ וְעַתָּה שְׁמָעוּנִי וְהָשִׁיבוּ הַשִּׁבְיָה אֲשֶׁר שְׁבִיתֶם מֵאֲחֵיכֶם כִּי
12 חֲרוֹן אַף־יְהוָה עֲלֵיכֶם׃ וַיָּקֻמוּ אֲנָשִׁים מֵרָאשֵׁי בְנֵי־אֶפְרַיִם עֲזַרְיָהוּ
בֶן־יְהוֹחָנָן בֶּרֶכְיָהוּ בֶן־מְשִׁלֵּמוֹת וִיחִזְקִיָּהוּ בֶּן־שַׁלֻּם וַעֲמָשָׂא בֶּן־חַדְלָי
13 עַל־הַבָּאִים מִן־הַצָּבָא׃ וַיֹּאמְרוּ לָהֶם לֹא־תָבִיאוּ אֶת־הַשִּׁבְיָה הֵנָּה כִּי
לְאַשְׁמַת יְהוָה עָלֵינוּ אַתֶּם אֹמְרִים לְהֹסִיף עַל־חַטֹּאתֵנוּ וְעַל־אַשְׁמָתֵנוּ
14 כִּי־רַבָּה אַשְׁמָה לָנוּ וַחֲרוֹן אָף עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעֲזֹב הֶחָלוּץ אֶת־הַשִּׁבְיָה
טו וְאֶת־הַבִּזָּה לִפְנֵי הַשָּׂרִים וְכָל־הַקָּהָל׃ וַיָּקֻמוּ הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־נִקְּבוּ
בְשֵׁמוֹת וַיַּחֲזִיקוּ בַשִּׁבְיָה וְכָל־מַעֲרֻמֵּיהֶם הִלְבִּישׁוּ מִן־הַשָּׁלָל וַיַּלְבִּשׁוּם
וַיַּנְעִלוּם וַיַּאֲכִלוּם וַיַּשְׁקוּם וַיְסֻכוּם וַיְנַהֲלוּם בַּחֲמֹרִים לְכָל־כּוֹשֵׁל
16 וַיְבִיאוּם יְרֵחוֹ עִיר־הַתְּמָרִים אֵצֶל אֲחֵיהֶם וַיָּשׁוּבוּ שֹׁמְרוֹן׃ בָּעֵת
17 הַהִיא שָׁלַח הַמֶּלֶךְ אָחָז עַל־מַלְכֵי אַשּׁוּר לַעְזֹר לוֹ׃ וְעוֹד אֲדוֹמִים בָּאוּ
18 וַיַּכּוּ בִיהוּדָה וַיִּשְׁבּוּ־שֶׁבִי׃ וּפְלִשְׁתִּים פָּשְׁטוּ בְּעָרֵי הַשְּׁפֵלָה וְהַנֶּגֶב
לִיהוּדָה וַיִּלְכְּדוּ אֶת־בֵּית־שֶׁמֶשׁ וְאֶת־אַיָּלוֹן וְאֶת־הַגְּדֵרוֹת וְאֶת־שׂוֹכוֹ
וּבְנוֹתֶיהָ וְאֶת־תִּמְנָה וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־גִּמְזוֹ וְאֶת־בְּנֹתֶיהָ וַיֵּשְׁבוּ שָׁם׃
19 כִּי־הִכְנִיעַ יְהוָה אֶת־יְהוּדָה בַּעֲבוּר אָחָז מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל כִּי הִפְרִיעַ
כ בִּיהוּדָה וּמָעוֹל מַעַל בַּיהוָה׃ וַיָּבֹא עָלָיו תִּלְּגַת פִּלְנְאֶסֶר מֶלֶךְ אַשּׁוּר
21 וַיָּצַר לוֹ וְלֹא חֲזָקוֹ׃ כִּי־חָלַק אָחָז אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ
22 וְהַשָּׂרִים וַיִּתֵּן לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר וְלֹא לְעֶזְרָה לוֹ׃ וּבְעֵת הָצֵר לוֹ וַיּוֹסֶף
23 לִמְעוֹל בַּיהוָה הוּא הַמֶּלֶךְ אָחָז׃ וַיִּזְבַּח לֵאלֹהֵי דַרְמֶשֶׂק הַמַּכִּים בּוֹ
וַיֹּאמֶר כִּי אֱלֹהֵי מַלְכֵי־אֲרָם הֵם מַעְזְרִים אוֹתָם לָהֶם אֲזַבֵּחַ וְיַעְזְרוּנִי
24 וְהֵם הָיוּ־לוֹ לְהַכְשִׁילוֹ וּלְכָל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֶּאֱסֹף אָחָז אֶת־כְּלֵי בֵית־
הָאֱלֹהִים וַיְקַצֵּץ אֶת־כְּלֵי בֵית־הָאֱלֹהִים וַיִּסְגֹּר אֶת־דַּלְתוֹת בֵּית־יְהוָה
כה וַיַּעַשׂ לוֹ מִזְבְּחוֹת בְּכָל־פִּנָּה בִּירוּשָׁלִָם׃ וּבְכָל־עִיר וָעִיר לִיהוּדָה

XXVIII. v. 13. קמץ בלא אס"פ v. 16. נ"א מֶלֶךְ v. 19. נ"א יְהוּדָה

meliae, de Iuda centum viginti millia in die uno, omnes viros bellatores; eo quod reliquissent Dominum Deum patrum suorum.

7. Eodem tempore occidit Zechri, vir potens ex Ephraim, Maasiam filium regis, et Ezricam ducem domus eius, Elcanam quoque secundum a rege.

8. Ceperuntque filii Israël de fratribus suis ducenta millia mulierum, puerorum, et puellarum, et infinitam praedam; pertuleruntque eam in Samariam.

9. Ea tempestate erat ibi propheta Domini, nomine Oded; qui egressus obviam exercitui venienti in Samariam, dixit eis: Ecce! iratus Dominus Deus patrum vestrorum contra Iuda, tradidit eos in manibus vestris, et occidistis eos atrociter, ita ut ad coelum pertingeret vestra crudelitas.

10. Insuper filios Iuda, et Ierusalem vultis vobis subiicere in servos et ancillas, quod nequaquam facto opus est; peccastis enim super hoc Domino Deo vestro.

11. Sed audite consilium meum et reducite captivos, quos adduxistis de fratribus vestris, quia magnus furor Domini imminet vobis.

12. Steterunt itaque viri de principibus filiorum Ephraim, Azarias filius Iohanan, Barachias filius Mosollamoth, Ezechias filius Sellum, et Amasa filius Adali, contra eos, qui veniebant de praelio,

13. et dixerunt eis: Non introducetis huc captivos, ne peccemus Domino. Quare vultis adiicere super peccata nostra, et vetera cumulare delicta? grande quippe peccatum est, et ira furoris Domini imminet super Israël.

14. Dimiseruntque viri bellatores praedam, et universa, quae ceperant, coram principibus, et omni multitudine.

15. Steteruntque viri, quos supra memoravimus, *et apprehendentes captivos, omnesque, qui nudi erant, vestierunt de spoliis; cumque vestissent eos, et calceassent, et refecissent cibo ac potu, unxissentque propter laborem, et adhibuissent eis curam; quicumque ambulare non poterant, et erant imbecillo corpore, imposuerunt eos iumentis, et adduxerunt Iericho † civitatem palmarum ad fratres eorum, ipsique reversi sunt in Samariam.

* Prov. 25, 21. 22. † Deut. 34, 3.

16. Tempore illo *misit rex Achaz ad regem Assyriorum, postulans auxilium.

* v. 16 — 27. 4 Reg. 16, 5 — 20.

17. Veneruntque Idumaei, et percusserunt multos ex Iuda, et ceperunt praedam magnam.

18. Philisthiim quoque diffusi sunt per urbes campestres, et ad meridiem Iuda; ceperuntque Bethsames, et Aialon, et Gaderoth, Socho quoque, et Thamnan, et Gamzo, cum viculis suis, et habitaverunt in eis.

19. Humiliaverat enim Dominus Iudam propter Achaz regem Iuda, eo quod nudasset eum auxilio, et contemptui habuisset Dominum.

20. Adduxitque contra eum Thelgathphalnasar * regem Assyriorum, qui et afflixit eum, et nullo resistente vastavit.

* 4 Reg. 26 10. Ies. 7, 1.

21. Igitur Achaz spoliata domo Domini, et domo regum ac principum, dedit regi Assyriorum munera, et tamen nihil ei profuit.

22. Insuper et tempore angustiae suae auxit contemptum in Dominum, ipse per se rex Achaz,

23. immolavit diis Damasci victimas percussoribus suis, et dixit: Dii regum Syriae auxiliantur eis, quos ego placabo hostiis, et aderunt mihi, cum econtrario ipsi fuerint ruinae ei, et universo Israël.

24. Direptis itaque Achaz omnibus vasis domus Dei, atque confractis, *clausit ianuas templi Dei, et fecit sibi altaria in universis angulis Ierusalem. * c. 29, 19.

25. In omnibus quoque urbibus

Iuda extruxit aras ad cremandum thus, atque ad iracundiam provocavit Dominum Deum patrum suorum.

26. Reliqua autem sermonum eius, et omnium operum suorum priorum et novissimorum scripta sunt * in libro regum Iuda et Israël.
* 4 Reg. 16, 1. sq.

27. Dormivitque Achaz cum patribus suis, et sepelierunt eum in civitate Ierusalem; neque enim receperunt eum in sepulchra regum Israël. Regnavitque Ezechias filius eius pro eo.

Cap. XXIX.

Ezechias templum aperit, *cultum divinum instaurat.

1. Igitur Ezechias regnare coepit, cum viginti quinque esset annorum, * et viginti novem annis regnavit in Ierusalem; nomen matris eius Abia, filia Zachariae.
* v. 1. 2. conf. 4 Reg. 18, 1 — 3.

2. Fecitque, quod erat placitum in conspectu Domini, iuxta omnia, quae fecerat David pater eius.

3. Ipse anno, et mense primo regni sui, aperuit valvas domus Domini, et instauravit eas.

4. Adduxitque Sacerdotes atque Levitas, et congregavit eos in plateam orientalem.

5. Dixitque ad eos: Audite me Levitae, et sanctificamini, mundate domum Domini Dei patrum vestrorum, et auferte omnem immunditiam de sanctuario.

6. Peccaverunt patres nostri, et fecerunt malum in conspectu Domini Dei nostri, derelinquentes eum; averterunt facies suas a tabernaculo Domini, et praebuerunt dorsum.

7. Clauserunt ostia, * quae erant in porticu, et extinxerunt lucernas, incensumque non adoleverunt, et holocausta non obtulerunt in sanctuario Deo Israël.
* c. 28, 24.

8. Concitatus est itaque furor Domini super Iudam et Ierusalem, tradiditque eos * in commotionem, et in interitum, et in sibilum, sicut ipsi cernitis oculis vestris.
* c. 30, 7.

9. En! corruerunt * patres nostri gladiis, filii nostri, et filiae nostrae, et coniuges captivae ductae sunt propter hoc scelus.
* c. 28, 6. sq.

10. Nunc ergo placet mihi, ut ineamus foedus cum Domino Deo Israël, et avertet a nobis furorem irae suae.

11. Filii mei nolite negligere! vos elegit Dominus, ut stetis coram eo, et ministretis illi, colatisque eum, et cremetis ei incensum.

12. Surrexerunt ergo Levitae: Mahath filius Amasai, et Ioel filius Azariae de filiis Caath. Porro de filiis Merari, Cis filius Abdi, et Azarias filius Ialaleel. De filiis autem Gersom, Ioah filius Zemma, et Edem filius Ioah.

13. At vero de filiis Elisaphan, Samri, et Iahiel. De filiis quoque Asaph, Zacharias, et Mathanias;

14. nec non de filiis Heman, Iahiel, et Semei: Sed et de filiis Idithun, Semeias, et Oziel.

15. Congregaveruntque fratres suos, et sanctificati sunt, et ingressi sunt iuxta mandatum regis et imperium Domini, ut expiarent domum Dei.

16. Sacerdotes quoque ingressi templum Domini, ut sanctificarent illud, extulerunt omnem immunditiam, quam intro repererant in vestibulo domus Domini, quam tulerunt Levitae, et asportaverunt ad torrentem Cedron foras.

17. Coeperunt autem prima die mensis primi mundare, et in die octavo eiusdem mensis ingressi sunt porticum templi Domini, expiaveruntque templum diebus octo, et in die sexta decima mensis eiusdem, quod coeperant, impleverunt.

18. Ingressi quoque sunt ad Eze-

עָשָׂה בָמוֹת לְקַטֵּר לֵאלֹהִים אֲחֵרִים וַיַּכְעֵס אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו׃
26 וְיֶתֶר דְּבָרָיו וְכָל־דְּרָכָיו הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרוֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר
מַלְכֵי־יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב אָחָז עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרֻהוּ בָעִיר
בִּירוּשָׁלִַם כִּי לֹא הֱבִיאֻהוּ לְקִבְרֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּמְלֹךְ יְחִזְקִיָּהוּ
בְנוֹ תַּחְתָּיו׃

כט CAP. XXIX. כט

א יְחִזְקִיָּהוּ מָלַךְ בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה וְעֶשְׂרִים וָתֵשַׁע שָׁנָה מָלַךְ
2 בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ אֲבִיָּה בַּת־זְכַרְיָהוּ׃ וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה
3 כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה דָּוִיד אָבִיו׃ הוּא בַשָּׁנָה הָרִאשׁוֹנָה לְמָלְכוֹ בַּחֹדֶשׁ
4 הָרִאשׁוֹן פָּתַח אֶת־דַּלְתוֹת בֵּית־יְהוָה וַיְחַזְּקֵם׃ וַיָּבֵא אֶת־הַכֹּהֲנִים
ה וְאֶת־הַלְוִיִּם וַיַּאַסְפֵם לִרְחוֹב הַמִּזְרָח׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם שְׁמָעוּנִי הַלְוִיִּם
עַתָּה הִתְקַדְּשׁוּ וְקַדְּשׁוּ אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם וְהוֹצִיאוּ אֶת־
6 הַנִּדָּה מִן־הַקֹּדֶשׁ׃ כִּי־מָעֲלוּ אֲבֹתֵינוּ וְעָשׂוּ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה־אֱלֹהֵינוּ
7 וַיַּעַזְבֻהוּ וַיַּסֵּבּוּ פְנֵיהֶם מִמִּשְׁכַּן יְהוָה וַיִּתְּנוּ־עֹרֶף׃ גַּם סָגְרוּ דַּלְתוֹת
הָאוּלָם וַיְכַבּוּ אֶת־הַנֵּרוֹת וּקְטֹרֶת לֹא הִקְטִירוּ וְעֹלָה לֹא־הֶעֱלוּ בַקֹּדֶשׁ
8 לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי קֶצֶף יְהוָה עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם וַיִּתְּנֵם לְזוֹעָה
9 לְשַׁמָּה וְלִשְׁרֵקָה כַּאֲשֶׁר אַתֶּם רֹאִים בְּעֵינֵיכֶם׃ וְהִנֵּה נָפְלוּ אֲבוֹתֵינוּ
י בֶּחָרֶב וּבָנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְנָשֵׁינוּ בַּשְּׁבִי עַל־זֹאת׃ עַתָּה עִם־לְבָבִי לִכְרוֹת
11 בְּרִית לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְיָשֹׁב מִמֶּנּוּ חֲרוֹן אַפּוֹ׃ בָּנַי עַתָּה אַל־
תִּשָּׁלוּ כִּי־בָכֶם בָּחַר יְהוָה לַעֲמֹד לְפָנָיו לְשָׁרְתוֹ וְלִהְיוֹת לוֹ מְשָׁרְתִים
12 וּמַקְטִרִים׃ וַיָּקֻמוּ הַלְוִיִּם מַחַת בֶּן־עֲמָשַׂי וְיוֹאֵל בֶּן־עֲזַרְיָהוּ מִן־בְּנֵי
הַקְּהָתִי וּמִן־בְּנֵי מְרָרִי קִישׁ בֶּן־עַבְדִּי וַעֲזַרְיָהוּ בֶּן־יְהַלֶּלְאֵל וּמִן־
13 הַגֵּרְשֻׁנִּי יוֹאָח בֶּן־זִמָּה וְעֵדֶן בֶּן־יוֹאָח׃ וּמִן־בְּנֵי אֱלִיצָפָן שִׁמְרִי
14 וִיעוּאֵל וּמִן־בְּנֵי אָסָף זְכַרְיָהוּ וּמַתַּנְיָהוּ׃ וּמִן־בְּנֵי הֵימָן יְחוּאֵל
טו וְשִׁמְעִי וּמִן־בְּנֵי יְדוּתוּן שְׁמַעְיָה וְעֻזִּיאֵל׃ וַיַּאַסְפוּ אֶת־אֲחֵיהֶם
וַיִּתְקַדְּשׁוּ וַיָּבֹאוּ כְמִצְוַת־הַמֶּלֶךְ בְּדִבְרֵי יְהוָה לְטַהֵר בֵּית יְהוָה׃
16 וַיָּבֹאוּ הַכֹּהֲנִים לִפְנִימָה בֵית־יְהוָה לְטַהֵר וַיּוֹצִיאוּ אֵת כָּל־הַטֻּמְאָה
אֲשֶׁר מָצְאוּ בְּהֵיכַל יְהוָה לַחֲצַר בֵּית יְהוָה וַיְקַבְּלוּ הַלְוִיִּם לְהוֹצִיא
17 לְנַחַל־קִדְרוֹן חוּצָה׃ וַיָּחֵלּוּ בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן לְקַדֵּשׁ וּבְיוֹם
שְׁמוֹנָה לַחֹדֶשׁ בָּאוּ לְאוּלָם יְהוָה וַיְקַדְּשׁוּ אֶת־בֵּית־יְהוָה לְיָמִים
18 שְׁמוֹנָה וּבְיוֹם שִׁשָּׁה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן כִּלּוּ׃ וַיָּבוֹאוּ פְנִימָה אֶל־

XXIX. v. 8. לְזוֹעָה — לְזַעֲוָה ק׳ v. 13. וִיעוּ׳ — וִיעִי׳ ק׳
v. 14 יְחוּאֵל — יְחִיאֵל ק׳

חִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ טִהַרְנוּ אֶת־כָּל־בֵּית יְהוָה וְאֶת־מִזְבַּח הָעוֹלָה
19 וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־שֻׁלְחַן הַמַּעֲרֶכֶת וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו׃ וְאֵת כָּל־הַכֵּלִים
אֲשֶׁר הִזְנִיחַ הַמֶּלֶךְ אָחָז בְּמַלְכוּתוֹ בְּמַעֲלוֹ הֵכַנּוּ וְהִקְדָּשְׁנוּ וְהִנָּם לִפְנֵי
כ מִזְבַּח יְהוָה׃ וַיַּשְׁכֵּם יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַיֶּאֱסֹף אֵת שָׂרֵי הָעִיר וַיַּעַל
21 בֵּית יְהוָה׃ וַיָּבִיאוּ פָרִים־שִׁבְעָה וְאֵילִים שִׁבְעָה וּכְבָשִׂים שִׁבְעָה
וּצְפִירֵי עִזִּים שִׁבְעָה לְחַטָּאת עַל־הַמַּמְלָכָה וְעַל־הַמִּקְדָּשׁ וְעַל־יְהוּדָה
22 וַיֹּאמֶר לִבְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים לְהַעֲלוֹת עַל־מִזְבַּח יְהוָה׃ וַיִּשְׁחֲטוּ הַבָּקָר
וַיְקַבְּלוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־הַדָּם וַיִּזְרְקוּ הַמִּזְבֵּחָה וַיִּשְׁחֲטוּ הָאֵלִים וַיִּזְרְקוּ
23 הַדָּם הַמִּזְבֵּחָה וַיִּשְׁחֲטוּ הַכְּבָשִׂים וַיִּזְרְקוּ הַדָּם הַמִּזְבֵּחָה׃ וַיַּגִּישׁוּ אֶת־
24 שְׂעִירֵי הַחַטָּאת לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַקָּהָל וַיִּסְמְכוּ יְדֵיהֶם עֲלֵיהֶם׃ וַיִּשְׁחָטוּם
הַכֹּהֲנִים וַיְחַטְּאוּ אֶת־דָּמָם הַמִּזְבֵּחָה לְכַפֵּר עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל כִּי לְכָל־
כה יִשְׂרָאֵל אָמַר הַמֶּלֶךְ הָעוֹלָה וְהַחַטָּאת׃ וַיַּעֲמֵד אֶת־הַלְוִיִּם בֵּית יְהוָה
בִּמְצִלְתַּיִם בִּנְבָלִים וּבְכִנֹּרוֹת בְּמִצְוַת דָּוִיד וְגָד חֹזֵה־הַמֶּלֶךְ וְנָתָן
26 הַנָּבִיא כִּי בְיַד־יְהוָה הַמִּצְוָה בְּיַד נְבִיאָיו׃ וַיַּעַמְדוּ הַלְוִיִּם בִּכְלֵי
27 דָוִיד וְהַכֹּהֲנִים בַּחֲצֹצְרוֹת׃ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ לְהַעֲלוֹת הָעֹלָה לְהַמִּזְבֵּחַ
וּבְעֵת הֵחֵל הָעוֹלָה הֵחֵל שִׁיר־יְהוָה וְהַחֲצֹצְרוֹת וְעַל־יְדֵי כְּלֵי דָּוִיד
28 מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ וְכָל־הַקָּהָל מִשְׁתַּחֲוִים וְהַשִּׁיר מְשׁוֹרֵר וְהַחֲצֹצְרוֹת
29 מַחְצְצְרִים הַכֹּל עַד לִכְלוֹת הָעֹלָה׃ וּכְכַלּוֹת לְהַעֲלוֹת כָּרְעוּ הַמֶּלֶךְ וְכָל־
ל הַנִּמְצְאִים אִתּוֹ וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃ וַיֹּאמֶר יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים לַלְוִיִּם
לְהַלֵּל לַיהוָה בְּדִבְרֵי דָוִיד וְאָסָף הַחֹזֶה וַיְהַלְלוּ עַד־לְשִׂמְחָה וַיִּקְּדוּ
31 וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃ וַיַּעַן יְחִזְקִיָּהוּ וַיֹּאמֶר עַתָּה מִלֵּאתֶם יֶדְכֶם לַיהוָה גֹּשׁוּ
וְהָבִיאוּ זְבָחִים וְתוֹדוֹת לְבֵית יְהוָה וַיָּבִיאוּ הַקָּהָל זְבָחִים וְתוֹדוֹת
32 וְכָל־נְדִיב לֵב עֹלוֹת׃ וַיְהִי מִסְפַּר הָעֹלָה אֲשֶׁר הֵבִיאוּ הַקָּהָל בָּקָר
33 שִׁבְעִים אֵילִים מֵאָה כְּבָשִׂים מָאתָיִם לְעֹלָה לַיהוָה כָּל־אֵלֶּה׃ וְהַקֳּדָשִׁים
34 בָּקָר שֵׁשׁ מֵאוֹת וְצֹאן שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים׃ רַק הַכֹּהֲנִים הָיוּ לִמְעָט וְלֹא
יָכְלוּ לְהַפְשִׁיט אֶת־כָּל־הָעֹלוֹת וַיְחַזְּקוּם אֲחֵיהֶם הַלְוִיִּם עַד־כְּלוֹת
הַמְּלָאכָה וְעַד־יִתְקַדְּשׁוּ הַכֹּהֲנִים כִּי הַלְוִיִּם יִשְׁרֵי לֵבָב לְהִתְקַדֵּשׁ
לה מֵהַכֹּהֲנִים׃ וְגַם־עֹלָה לָרֹב בְּחֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים וּבַנְּסָכִים לָעֹלָה וַתִּכּוֹן
36 עֲבוֹדַת בֵּית־יְהוָה׃ וַיִּשְׂמַח יְחִזְקִיָּהוּ וְכָל־הָעָם עַל הַהֵכִין הָאֱלֹהִים
לָעָם כִּי בְּפִתְאֹם הָיָה הַדָּבָר׃

CAP. XXX. ל

א וַיִּשְׁלַח יְחִזְקִיָּהוּ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה וְגַם־אִגְּרוֹת כָּתַב עַל־אֶפְרַיִם

XXIX. v. 28. מַחְצְצְרִים — מַחְצֹצְרִים ק׳ v. 34. קמץ בז״ק

chiam regem, et dixerunt ei: Sanctificavimus omnem domum Domini, et altare holocausti, vasaque eius, nec non et mensam propositionis cum omnibus vasis suis,

19. cunctamque templi supellectilem, * quam polluerat rex Achaz in regno suo, postquam praevaricatus est; et ecce! exposita sunt omnia coram altari Domini.

* c. 28, 24.

20. Consurgensque diluculo Ezechias rex, adunavit omnes principes civitatis, et ascendit in domum Domini;

21. obtuleruntque simul tauros septem, et arietes septem, agnos septem, et hircos septem pro peccato, pro regno, pro sanctuario, pro Iuda, dixitque sacerdotibus filiis Aaron, ut offerrent super altare Domini.

22. Mactaverunt igitur tauros, et susceperunt sanguinem Sacerdotes, et fuderunt illum super altare, mactaverunt etiam arietes, et illorum sanguinem super altare fuderunt, immolaveruntque agnos, et fuderunt super altare sanguinem.

23. Applicuerunt hircos pro peccato coram rege, et universa multitudine, imposueruntque manus suas super eos;

24. et immolaverunt illos Sacerdotes, et asperserunt sanguinem eorum coram altari pro piaculo universi Israëlis; pro omni quippe Israël praeceperat rex, ut holocaustum fieret, et pro peccato.

25. Constituit quoque Levitas in domo Domini, cum cymbalis, et psalteriis, et citharis secundum dispositionem * David regis, et Gad Videntis, et Nathan Prophetae; siquidem Domini praeceptum fuit per manum Prophetarum eius.

* 1 Paral. 6, 31. 23, 5. 25, 1.

26. Steteruntque Levitae tenentes organa David, * et Sacerdotes tubas. * 1 Esdr. 3, 10.

27. Et iussit Ezechias, ut offerrent holocausta super altare; cumque offerrentur holocausta, coeperunt laudes canere Domino, et clangere tubis, * atque in diversis organis, quae David rex Israël praeparaverat, concrepare.

* Num. 10, 10. Eccl. 50, 18.

28. Omni autem turba adorante, cantores, et ii, qui tenebant tubas, erant in officio suo, donec compleretur holocaustum.

29. Cumque finita esset oblatio, incurvatus est rex, et omnes, qui erant cum eo, et adoraverunt.

30. Praecepitque Ezechias, et principes Levitis, ut laudarent Dominum sermonibus David, et Asaph Videntis, qui laudaverunt eum magna laetitia, * et incurvato genu adoraverunt.

* Exod. 34, 8. 1 Reg. 9, 9.

31. Ezechias autem etiam haec addidit: Implestis manus vestras Domino, accedite, et offerte victimas, et laudes in domo Domini. Obtulit ergo universa multitudo hostias, et laudes, et holocausta mente devota.

32. Porro numerus holocaustorum, quae obtulit multitudo, hic fuit; tauros septuaginta, arietes centum, agnos ducentos.

33. Sanctificaveruntque Domino boves sexcentos, et oves tria millia.

34. Sacerdotes vero pauci erant, * nec poterant sufficere, ut pelles holocaustorum detraherent; unde et Levitae fratres eorum adiuverunt eos, donec impleretur opus, et sanctificarentur antistites; Levitae quippe faciliori ritu sanctificantur, quam Sacerdotes. * c. 30, 3.

35. Fuerunt ergo holocausta plurima, adipes pacificorum, et libamina holocaustorum; et completus est cultus domus Domini.

* Lev. 3, 3.

36. Laetatusque est Ezechias, et omnis populus, eo quod ministerium Domini esset expletum. De repente quippe hoc fieri placuerat.

CAP. XXX.

Ezechias omnes invitat ad Phase missis per urbes nuntiis.

1. Misit quoque Ezechias ad omnem Israël et Iudam; scripsitque epistolas ad Ephraim et Manas-

sen, ut venirent ad domum Domini in Ierusalem, et facerent Phase Domino Deo Israël. * c. 33, 1.

2. Inito ergo consilio regis et principum, et universi coetus Ierusalem, decreverunt, ut facerent Phase * mense secundo.
* v. 15.

3. Non enim potuerant facere in tempore suo, quia sacerdotes, qui possent sufficere, sanctificati non fuerant, et populus nondum congregatus fuerat in Ierusalem.

4. Placuitque sermo regi, et omni multitudini.

5. Et decreverunt, ut mitterent nuntios in universum Israël de Bersabee usque Dan, ut venirent, et facerent Phase Domino Deo Israël in Ierusalem; multi enim non fecerant, sicut lege praescriptum est.

9. Perrexeruntque cursores cum epistolis ex regis imperio, et principum eius, in universum Israël et Iudam, iuxta id, quod rex iusserat, praedicantes: Filii Israël, revertimini ad Dominum Deum Abraham, * et Isaac, et Israël; et revertetur ad reliquias, quae effugerunt manum regis Assyriorum.
* Exod. 3, 6. 15. 16. 3 Reg. 18, 36.

7. Nolite fieri sicut patres vestri et fratres, qui recesserunt a Domino Deo patrum suorum, qui tradidit eos in interitum, ut ipsi cernitis.

8. Nolite indurare cervices vestras, sicut patres vestri; tradite manus Domino, et venite ad sanctuarium eius, quod sanctificavit in aeternum: servite Domino Deo patrum vestrorum, et avertetur a vobis ira furoris eius.

9. Si enim vos reversi fueritis ad Dominum; fratres vestri, et filii habebunt misericordiam coram dominis suis, qui illos duxerunt captivos, et revertentur in terram hanc; pius enim et clemens est Dominus Deus vester, et non avertet faciem suam a vobis, si reversi fueritis ad eum.

10. Igitur cursores pergebant velociter de civitate in civitatem, per terram Ephraim et Manasse usque ad Zabulon, * illis irridentibus et subsannantibus eos.
* c. 36, 16. Gen. 19, 14.

11. Attamen quidam viri ex Aser, et Manasse, et Zabulon, acquiescentes consilio, venerunt Ierusalem

12. In Iuda vero facta est manus Domini, ut daret eis cor unum, ut facerent iuxta praeceptum regis et principum, verbum Domini.

13. Congregatique sunt in Ierusalem populi multi, ut facerent solemnitatem azymorum, in mense secundo;

14. et surgentes destruxerunt altaria, quae erant in Ierusalem, atque universa, in quibus idolis adolebatur incensum, subvertentes, proiecerunt in torrentem Cedron.

15. Immolaverunt autem Phase quarta decima die mensis secundi. * Sacerdotes quoque, atque Levitae tandem sanctificati, obtulerunt holocausta in domo Domini.
* Num. 9, 11.

16. Steteruntque in ordine suo iuxta dispositionem, et legem Moysi hominis Dei; Sacerdotes vero suscipiebant effundendum sanguinem de manibus Levitarum,

17. eo quod multa turba sanctificata non esset; et idcirco immolarent Levitae Phase his, qui non occurrerant sanctificari Domino.

18. Magna etiam pars populi de Ephraim, et Manasse, et Issachar, et Zabulon, quae sanctificata non fuerat, comedit Phase, non iuxta * quod scriptum est; et oravit pro eis Ezechias, dicens: Dominus bonus propitiabitur
* Exod. 12, 5.

19. cunctis, qui in toto corde requirunt Dominum Deum patrum suorum; et non imputabit eis, quod minus sanctificati sunt.

20. Quem exaudivit Dominus, et placatus est populo.

21. Feceruntque filii Israël, qui inventi sunt in Ierusalem, solemnitatem azymorum septem diebus in laetitia magna, laudantes Dominum

וּמְנַשֶּׁה לָבוֹא לְבֵית־יְהוָה בִּירוּשָׁלָםִ לַעֲשׂוֹת פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֵי
2 יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּוָּעַץ הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו וְכָל־הַקָּהָל בִּירוּשָׁלָםִ לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח
3 בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי׃ כִּי לֹא יָכְלוּ לַעֲשֹׂתוֹ בָּעֵת הַהִיא כִּי הַכֹּהֲנִים לֹא־
4 הִתְקַדְּשׁוּ לְמַדַּי וְהָעָם לֹא־נֶאֶסְפוּ לִירוּשָׁלָםִ׃ וַיִּישַׁר הַדָּבָר בְּעֵינֵי
ה הַמֶּלֶךְ וּבְעֵינֵי כָּל־הַקָּהָל׃ וַיַּעֲמִידוּ דָבָר לְהַעֲבִיר קוֹל בְּכָל־יִשְׂרָאֵל
מִבְּאֵר־שֶׁבַע וְעַד־דָּן לָבוֹא לַעֲשׂוֹת פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל
6 בִּירוּשָׁלָםִ כִּי לֹא לָרֹב עָשׂוּ כַּכָּתוּב׃ וַיֵּלְכוּ הָרָצִים בָּאִגְּרוֹת מִיַּד
הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו בְּכָל־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה וּכְמִצְוַת הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
שׁוּבוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל וְיָשֹׁב אֶל־הַפְּלֵיטָה
7 הַנִּשְׁאֶרֶת לָכֶם מִכַּף מַלְכֵי אַשּׁוּר׃ וְאַל־תִּהְיוּ כַּאֲבוֹתֵיכֶם וְכַאֲחֵיכֶם
אֲשֶׁר מָעֲלוּ בַּיהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וַיִּתְּנֵם לְשַׁמָּה כַּאֲשֶׁר אַתֶּם רֹאִים׃
8 עַתָּה אַל־תַּקְשׁוּ עָרְפְּכֶם כַּאֲבוֹתֵיכֶם תְּנוּ־יָד לַיהוָה וּבֹאוּ לְמִקְדָּשׁוֹ
אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ לְעוֹלָם וְעִבְדוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְיָשֹׁב מִכֶּם חֲרוֹן אַפּוֹ׃
9 כִּי בְשׁוּבְכֶם עַל־יְהוָה אֲחֵיכֶם וּבְנֵיכֶם לְרַחֲמִים לִפְנֵי שׁוֹבֵיהֶם וְלָשׁוּב
לָאָרֶץ הַזֹּאת כִּי־חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלֹא־יָסִיר פָּנִים מִכֶּם
י אִם־תָּשׁוּבוּ אֵלָיו׃ וַיִּהְיוּ הָרָצִים עֹבְרִים מֵעִיר ׀ לָעִיר בְּאֶרֶץ־
אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וְעַד־זְבֻלוּן וַיִּהְיוּ מַשְׂחִיקִים עֲלֵיהֶם וּמַלְעִגִים בָּם׃
11 12 אַךְ אֲנָשִׁים מֵאָשֵׁר וּמְנַשֶּׁה וּמִזְּבֻלוּן נִכְנְעוּ וַיָּבֹאוּ לִירוּשָׁלָםִ׃ גַּם בִּיהוּדָה
הָיְתָה יַד הָאֱלֹהִים לָתֵת לָהֶם לֵב אֶחָד לַעֲשׂוֹת מִצְוַת הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים
13 בִּדְבַר יְהוָה׃ וַיֵּאָסְפוּ יְרוּשָׁלַםִ עַם־רָב לַעֲשׂוֹת אֶת־חַג הַמַּצּוֹת בַּחֹדֶשׁ
14 הַשֵּׁנִי קָהָל לָרֹב מְאֹד׃ וַיָּקֻמוּ וַיָּסִירוּ אֶת־הַמִּזְבְּחוֹת אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָםִ
טו וְאֵת כָּל־הַמְקַטְּרוֹת הֵסִירוּ וַיַּשְׁלִיכוּ לְנַחַל קִדְרוֹן׃ וַיִּשְׁחֲטוּ הַפֶּסַח
בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם נִכְלְמוּ וַיִּתְקַדְּשׁוּ וַיָּבִיאוּ
16 עֹלוֹת בֵּית יְהוָה׃ וַיַּעַמְדוּ עַל־עָמְדָם כְּמִשְׁפָּטָם כְּתוֹרַת מֹשֶׁה אִישׁ־
17 הָאֱלֹהִים הַכֹּהֲנִים זֹרְקִים אֶת־הַדָּם מִיַּד הַלְוִיִּם׃ כִּי־רַבַּת בַּקָּהָל
אֲשֶׁר לֹא־הִתְקַדָּשׁוּ וְהַלְוִיִּם עַל־שְׁחִיטַת הַפְּסָחִים לְכֹל לֹא טָהוֹר
18 לְהַקְדִּישׁ לַיהוָה׃ כִּי מַרְבִּית הָעָם רַבַּת מֵאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה יִשָּׂשכָר
וּזְבֻלוּן לֹא הִטֶּהָרוּ כִּי־אָכְלוּ אֶת־הַפֶּסַח בְּלֹא כַכָּתוּב כִּי הִתְפַּלֵּל
19 יְחִזְקִיָּהוּ עֲלֵיהֶם לֵאמֹר יְהוָה הַטּוֹב יְכַפֵּר בְּעַד׃ כָּל־לְבָבוֹ הֵכִין
כ לִדְרוֹשׁ הָאֱלֹהִים ׀ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתָיו וְלֹא כְּטָהֳרַת הַקֹּדֶשׁ׃ וַיִּשְׁמַע
21 יְהוָה אֶל־יְחִזְקִיָּהוּ וַיִּרְפָּא אֶת־הָעָם׃ וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצְאִים
בִּירוּשָׁלַםִ אֶת־חַג הַמַּצּוֹת שִׁבְעַת יָמִים בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה וּמְהַלְלִים

XXX. v. 18. ס״פ בלא סיום הכוונה

22 לַיהוָה יוֹם ׀ בְּיוֹם הַלְוִיִּם וְהַכֹּהֲנִים בִּכְלֵי עֹז לַיהוָה׃ וַיְדַבֵּר יְחִזְקִיָּהוּ
עַל־לֵב כָּל־הַלְוִיִּם הַמַּשְׂכִּילִים שֵׂכֶל־טוֹב לַיהוָה וַיֹּאכְלוּ אֶת־הַמּוֹעֵד
שִׁבְעַת הַיָּמִים מְזַבְּחִים זִבְחֵי שְׁלָמִים וּמִתְוַדִּים לַיהוָה אֱלֹהֵי
23 אֲבוֹתֵיהֶם׃ וַיִּוָּעֲצוּ כָּל־הַקָּהָל לַעֲשׂוֹת שִׁבְעַת יָמִים אֲחֵרִים וַיַּעֲשׂוּ
24 שִׁבְעַת יָמִים שִׂמְחָה׃ כִּי חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה הֵרִים לַקָּהָל אֶלֶף
פָּרִים וְשִׁבְעַת אֲלָפִים צֹאן וְהַשָּׂרִים הֵרִימוּ לַקָּהָל פָּרִים אֶלֶף וְצֹאן
כה עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים וַיִּתְקַדְּשׁוּ כֹהֲנִים לָרֹב׃ וַיִּשְׂמְחוּ ׀ כָּל־קְהַל יְהוּדָה
וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְכָל־הַקָּהָל הַבָּאִים מִיִּשְׂרָאֵל וְהַגֵּרִים הַבָּאִים מֵאֶרֶץ
26 יִשְׂרָאֵל וְהַיּוֹשְׁבִים בִּיהוּדָה׃ וַתְּהִי שִׂמְחָה גְדוֹלָה בִּירוּשָׁלָםִ כִּי מִימֵי
27 שְׁלֹמֹה בֶן־דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֹא כָזֹאת בִּירוּשָׁלָםִ׃ וַיָּקֻמוּ הַכֹּהֲנִים
הַלְוִיִּם וַיְבָרְכוּ אֶת־הָעָם וַיִּשָּׁמַע בְּקוֹלָם וַתָּבוֹא תְפִלָּתָם לִמְעוֹן קָדְשׁוֹ
לַשָּׁמָיִם׃

Cap. XXXI. לא

לא

א וּכְכַלּוֹת כָּל־זֹאת יָצְאוּ כָל־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצְאִים לְעָרֵי יְהוּדָה וַיְשַׁבְּרוּ
הַמַּצֵּבוֹת וַיְגַדְּעוּ הָאֲשֵׁרִים וַיְנַתְּצוּ אֶת־הַבָּמוֹת וְאֶת־הַמִּזְבְּחוֹת מִכָּל־
יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וּבְאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה עַד־לְכַלֵּה וַיָּשׁוּבוּ כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
2 אִישׁ לַאֲחֻזָּתוֹ לְעָרֵיהֶם׃ וַיַּעֲמֵד יְחִזְקִיָּהוּ אֶת־מַחְלְקוֹת הַכֹּהֲנִים
וְהַלְוִיִּם עַל־מַחְלְקוֹתָם אִישׁ ׀ כְּפִי עֲבֹדָתוֹ לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם לְעֹלָה
3 וְלִשְׁלָמִים לְשָׁרֵת וּלְהֹדוֹת וּלְהַלֵּל בְּשַׁעֲרֵי מַחֲנוֹת יְהוָה׃ וּמְנָת הַמֶּלֶךְ
מִן־רְכוּשׁוֹ לָעֹלוֹת לְעֹלוֹת הַבֹּקֶר וְהָעֶרֶב וְהָעֹלוֹת לַשַּׁבָּתוֹת וְלֶחֳדָשִׁים
4 וְלַמֹּעֲדִים כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר לָעָם לְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ לָתֵת
ה מְנָת הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְמַעַן יֶחֶזְקוּ בְּתוֹרַת יְהוָה׃ וְכִפְרֹץ הַדָּבָר הִרְבּוּ
בְנֵי־יִשְׂרָאֵל רֵאשִׁית דָּגָן תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר וּדְבַשׁ וְכֹל תְּבוּאַת שָׂדֶה
6 וּמַעְשַׂר הַכֹּל לָרֹב הֵבִיאוּ׃ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה הַיּוֹשְׁבִים בְּעָרֵי
יְהוּדָה גַּם־הֵם מַעְשַׂר בָּקָר וָצֹאן וּמַעְשַׂר קָדָשִׁים הַמְקֻדָּשִׁים לַיהוָה
7 אֱלֹהֵיהֶם הֵבִיאוּ וַיִּתְּנוּ עֲרֵמוֹת עֲרֵמוֹת׃ בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִשִׁי הֵחֵלּוּ
8 הָעֲרֵמוֹת לִיסּוֹד וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי כִּלּוּ׃ וַיָּבֹאוּ יְחִזְקִיָּהוּ וְהַשָּׂרִים
9 וַיִּרְאוּ אֶת־הָעֲרֵמוֹת וַיְבָרְכוּ אֶת־יְהוָה וְאֵת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּדְרֹשׁ
י יְחִזְקִיָּהוּ עַל־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם עַל־הָעֲרֵמוֹת׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו עֲזַרְיָהוּ
הַכֹּהֵן הָרֹאשׁ לְבֵית צָדוֹק וַיֹּאמֶר מֵהָחֵל הַתְּרוּמָה לָבִיא בֵית־יְהוָה
אָכוֹל וְשָׂבוֹעַ וְהוֹתֵר עַד־לָרוֹב כִּי יְהוָה בֵּרַךְ אֶת־עַמּוֹ וְהַנּוֹתָר אֶת־
11 הֶהָמוֹן הַזֶּה׃ וַיֹּאמֶר יְחִזְקִיָּהוּ לְהָכִין לְשָׁכוֹת בְּבֵית יְהוָה וַיָּכִינוּ׃

XXXI. v. 7. הס׳ בדגש ונ"א לְיִסְ׳

per singulos dies, Levitae quoque, et Sacerdotes, per organa, quae suo officio congruebant.

22. Et locutus est Ezechias ad cor * omnium Levitarum, qui habebant intelligentiam bonam super Domino et comederunt septem diebus solemnitatis, immolantes victimas pacificorum, et laudantes Dominum Deum patrum suorum.

* c. 32, 6.

23. Placuitque universae multitudini, ut celebrarent etiam alios dies septem; quod et fecerunt cum ingenti gaudio.

24. Ezechias enim rex Iuda praebuerat multitudini mille tauros, et septem millia ovium; principes vero dederant populo tauros mille, et oves decem millia; sanctificata est ergo sacerdotum plurima multitudo*.

* c. 35, 7.

25. Et hilaritate perfusa omnis turba Iuda, tam Sacerdotum et Levitarum, quam universae frequentiae, quae venerat ex Israël, proselytorum quoque de terra Israël, et habitantium in Iuda.

26. Factaque est grandis celebritas in Ierusalem, qualis a diebus Salomonis filii David regis Israël in ea urbe non fuerat.

27. Surrexerunt autem Sacerdotes atque Levitae benedicentes populo; et exaudita est vox eorum: pervenitque oratio in habitaculum sanctum coeli.

Cap. XXXI.

Populus in Iuda et Ephraim idola destruit. Ezechias Sacerdotes et Levitas in suo quosque ordine disponit.

1. Cumque haec fuissent rite celebrata, egressus est omnis Israël, qui inventus fuerat in urbibus Iuda, et fregerunt simulacra, succideruntque lucos, * demoliti sunt excelsa, et altaria destruxerunt, non solum de universo Iuda et Beniamin, sed et de Ephraim quoque et Manasse, donec penitus everterent; reversique sunt omnes filii Israël in possessiones et civitates suas.

* Deut. 7, 5.

2. Ezechias autem constituit turmas Sacerdotales, et Leviticas per divisiones suas, unumquemque in officio proprio, tam Sacerdotum videlicet quam Levitarum, ad holocausta et pacifica, ut ministrarent et confiterentur, canerentque in portis castrorum Domini.

3. Pars autem regis erat, ut de propria eius substantia offerretur holocaustum, mane semper et vespere. Sabbatis quoque, et Calendis, et solemnitatibus caeteris sicut * scriptum est in lege Moysi.

* Num. 28, 27.

4. Praecepit etiam populo habitantium Ierusalem, ut darent partes sacerdotibus, et Levitis, ut * possent vacare legi Domini.

* Eccl. 38, 25. Galat. 6, 6.

5. Quod cum percrebruisset in auribus multitudinis, plurimas obtulere primitias filii Israël * frumenti, vini, et olei, mellis quoque; et omnium, quae gignit humus, † decimas obtulerunt.

* Exod. 23, 19. † Deut. 14, 22.

6. Sed et filii Israël et Iuda, qui habitabant in urbibus Iuda, obtulerunt decimas boum et ovium, decimasque sanctorum, quae voverant Domino Deo suo; atque universa portantes, fecerunt acervos plurimos.

7. Mense tertio coeperunt acervorum iacere fundamenta, et mense septimo compleverunt eos.

8. Cumque ingressi fuissent Ezechias, et principes eius, viderunt acervos, et benedixerunt Domino ac populo Israël.

9. Interrogavitque Ezechias Sacerdotes et Levitas, cur ita iacerent acervi.

10. Respondit illi Azarias Sacerdos primus de stirpe Sadoc, dicens: Ex quo coeperunt offerri * primitiae in domo Domini, comedimus, et saturati sumus; et remanserunt plurima, eo quod benedixerit Dominus populo suo; reliquiarum autem copia est ista, quam cernis.

* Num. 5, 9.

12. Praecepit igitur Ezechias, ut praepararent horrea in domo Domini. Quod cum fecissent,

12. intulerunt tam primitias, quam decimas, et quaecumque voverant, fideliter. Fuit autem praefectus eorum Chonenias Levita, et Semei frater eius, secundus,

13. post quem Iahiel, et Azarias, et Nahath, et Asael, et Ierimoth, Iozabad quoque, et Eliel, et Iesmachias, et Mahath, et Banaias, praepositi sub manibus Choneniae, et Semei fratris eius, ex imperio Ezechiae regis et Azariae pontificis domus Dei, ad quos omnia pertinebant.

14. Core vero filius Iemna Levites et ianitor Orientalis portae, praepositus erat iis, quae sponte offerebantur Domino, primitiis et consecratis in sancta sanctorum.

15. Et sub cura eius Eden, et Beniamin, Iesue, et Semeias, Amarias quoque et Sechenias in civitatibus sacerdotum, ut fideliter distribuerent fratribus suis partes, minoribus atque maioribus;

16. exceptis maribus ab annis tribus et supra, cunctis, qui ingrediebantur templum Domini, et quidquid per singulos dies conducebat in ministerio, atque observationibus iuxta divisiones suas,

17. sacerdotibus per familias, et Levitis a vigesimo anno et supra, per ordines et turmas suas,

18. universaeque multitudini, tam uxoribus, quam liberis eorum utriusque sexus, fideliter cibi de his, quae sanctificata fuerant, praebebantur.

19. Sed et filiorum Aaron per agros, et suburbana urbium singularum dispositi erant viri, qui partes distribuerent universo sexui masculino de sacerdotibus, et Levitis.

20. Fecit ergo Ezechias universa, quae diximus in omni Iuda; operatusque est bonum et rectum et verum coram Domino Deo suo,

21. in universa cultura ministerii domus Domini, iuxta legem et caeremonias, volens requirere Deum suum in toto corde suo; fecitque et * prosperatus est.

* Ios. 1, 8. Ps. 1, 3.

CAP. XXXII.

Sennacherib Iudaeam invadit: sed profligatur.

1. Post quae et huiuscemodi veritatem, * venit Sennacherib rex Assyriorum, et ingressus Iudam, obsedit † civitates munitas, volens eas capere.

* v. 1 — 20. conf. 4 Reg. 19, 13 — 27. † 4 Reg. 18, 13. Ies. 36, 1. Eccl. 48, 20.

2. Quod cum vidisset Ezechias, venisse scilicet Sennacherib, et totum belli impetum verti contra Ierusalem,

3. inito cum principibus consilio, virisque fortissimis, ut obturarent capita fontium, qui erant extra urbem; et hoc omnium decernente sententia,

4. congregavit plurimam multitudinem, et obturaverunt cunctos fontes, et rivum, qui fluebat in medio terrae, dicentes: Ne veniant reges Assyriorum, et inveniant aquarum abundantiam.

5. Aedificavit quoque, agens industrie, omnem murum, qui * fuerat dissipatus, et extruxit turres desuper, et forinsecus alterum murum; instauravitque Mello in civitate David, et fecit universi generis armaturam et clypeos. * c. 25, 23.

6. Constituitque principes bellatorum in exercitu; et convocavit universos in platea portae civitatis, ac locutus est * ad cor eorum dicens:

* c. 30, 22.

7. Viriliter agite, et confortamini! nolite timere, nec paveatis regem Assyriorum, et universam multitudinem, quae est cum eo; multo enim plures nobiscum sunt, * quam cum illo.

* c. 20, 17. 4 Reg. 6, 16. 1 Ioh. 4, 4.

8. Cum illo enim * est brachium carneum; nobiscum Dominus Deus noster, qui auxiliator est noster, pugnatque pro nobis. Confortatusque est populus huiuscemodi verbis Ezechiae regis Iuda. * Ierem. 17, 5. 7.

9. Quae postquam gesta sunt, misit Sennacherib, rex Assyriorum, servos suos in Ierusalem (ipse enim cum universo exercitu obsidebat Lachis) ad Ezechiam regem Iuda, et ad

12 וַיָּבִיאוּ אֶת־הַתְּרוּמָה וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַקֳּדָשִׁים בֶּאֱמוּנָה וַעֲלֵיהֶם נָגִיד
13 כּוֹנַנְיָהוּ הַלֵּוִי וְשִׁמְעִי אָחִיהוּ מִשְׁנֶה׃ וִיחִיאֵל וַעֲזַזְיָהוּ וְנַחַת וַעֲשָׂהאֵל
וִירִימוֹת וְיוֹזָבָד וֶאֱלִיאֵל וְיִסְמַכְיָהוּ וּמַחַת וּבְנָיָהוּ פְּקִידִים מִיַּד
כּוֹנַנְיָהוּ וְשִׁמְעִי אָחִיו בְּמִפְקַד יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַעֲזַרְיָהוּ נְגִיד בֵּית־
14 הָאֱלֹהִים׃ וְקוֹרֵא בֶן־יִמְנָה הַלֵּוִי הַשּׁוֹעֵר לַמִּזְרָחָה עַל נִדְבוֹת הָאֱלֹהִים
טו לָתֵת תְּרוּמַת יְהוָה וְקָדְשֵׁי הַקֳּדָשִׁים׃ וְעַל־יָדוֹ עֵדֶן וּמִנְיָמִן וְיֵשׁוּעַ
וּשְׁמַעְיָהוּ אֲמַרְיָהוּ וּשְׁכַנְיָהוּ בְּעָרֵי הַכֹּהֲנִים בֶּאֱמוּנָה לָתֵת לַאֲחֵיהֶם
16 בְּמַחְלְקוֹת כַּגָּדוֹל כַּקָּטָן׃ מִלְּבַד הִתְיַחְשָׂם לִזְכָרִים מִבֶּן שָׁלוֹשׁ שָׁנִים
וּלְמַעְלָה לְכָל־הַבָּא לְבֵית־יְהוָה לִדְבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ לַעֲבוֹדָתָם בְּמִשְׁמְרוֹתָם
17 כְּמַחְלְקוֹתֵיהֶם׃ וְאֵת הִתְיַחֵשׂ הַכֹּהֲנִים לְבֵית אֲבוֹתֵיהֶם וְהַלְוִיִּם מִבֶּן
18 עֶשְׂרִים שָׁנָה וּלְמָעְלָה בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בְּמַחְלְקוֹתֵיהֶם׃ וּלְהִתְיַחֵשׂ בְּכָל־
טַפָּם נְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם לְכָל־קָהָל כִּי בֶאֱמוּנָתָם יִתְקַדְּשׁוּ־
19 קֹדֶשׁ׃ וְלִבְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים בִּשְׂדֵי מִגְרַשׁ עָרֵיהֶם בְּכָל־עִיר וָעִיר
אֲנָשִׁים אֲשֶׁר נִקְּבוּ בְּשֵׁמוֹת לָתֵת מָנוֹת לְכָל־זָכָר בַּכֹּהֲנִים וּלְכָל־הִתְיַחֵשׂ
כ בַּלְוִיִּם׃ וַיַּעַשׂ כָּזֹאת יְחִזְקִיָּהוּ בְּכָל־יְהוּדָה וַיַּעַשׂ הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר
21 וְהָאֱמֶת לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו׃ וּבְכָל־מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר־הֵחֵל ׀ בַּעֲבוֹדַת בֵּית־
הָאֱלֹהִים וּבַתּוֹרָה וּבַמִּצְוָה לִדְרֹשׁ לֵאלֹהָיו בְּכָל־לְבָבוֹ עָשָׂה וְהִצְלִיחַ׃

לב Cap. XXXII. לב

א אַחֲרֵי הַדְּבָרִים וְהָאֱמֶת הָאֵלֶּה בָּא סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וַיָּבֹא בִיהוּדָה
2 וַיִּחַן עַל־הֶעָרִים הַבְּצֻרוֹת וַיֹּאמֶר לְבִקְעָם אֵלָיו׃ וַיַּרְא יְחִזְקִיָּהוּ כִּי־
3 בָא סַנְחֵרִיב וּפָנָיו לַמִּלְחָמָה עַל־יְרוּשָׁלִָם׃ וַיִּוָּעַץ עִם־שָׂרָיו וְגִבֹּרָיו
4 לִסְתּוֹם אֶת־מֵימֵי הָעֲיָנוֹת אֲשֶׁר מִחוּץ לָעִיר וַיַּעְזְרוּהוּ׃ וַיִּקָּבְצוּ עַם־
רָב וַיִּסְתְּמוּ אֶת־כָּל־הַמַּעְיָנוֹת וְאֶת־הַנַּחַל הַשּׁוֹטֵף בְּתוֹךְ־הָאָרֶץ לֵאמֹר
ה לָמָּה יָבוֹאוּ מַלְכֵי אַשּׁוּר וּמָצְאוּ מַיִם רַבִּים׃ וַיִּתְחַזַּק וַיִּבֶן אֶת־כָּל־
הַחוֹמָה הַפְּרוּצָה וַיַּעַל עַל־הַמִּגְדָּלוֹת וְלַחוּצָה הַחוֹמָה אַחֶרֶת וַיְחַזֵּק
6 אֶת־הַמִּלּוֹא עִיר דָּוִיד וַיַּעַשׂ שֶׁלַח לָרֹב וּמָגִנִּים׃ וַיִּתֵּן שָׂרֵי מִלְחָמוֹת
עַל־הָעָם וַיִּקְבְּצֵם אֵלָיו אֶל־רְחוֹב שַׁעַר הָעִיר וַיְדַבֵּר עַל־לְבָבָם לֵאמֹר׃
7 חִזְקוּ וְאִמְצוּ אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תֵּחַתּוּ מִפְּנֵי מֶלֶךְ אַשּׁוּר וּמִלִּפְנֵי כָּל־
8 הֶהָמוֹן אֲשֶׁר־עִמּוֹ כִּי־עִמָּנוּ רַב מֵעִמּוֹ׃ עִמּוֹ זְרוֹעַ בָּשָׂר וְעִמָּנוּ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ לְעָזְרֵנוּ וּלְהִלָּחֵם מִלְחֲמֹתֵנוּ וַיִּסָּמְכוּ הָעָם עַל־דִּבְרֵי יְחִזְקִיָּהוּ
9 מֶלֶךְ־יְהוּדָה׃ אַחַר זֶה שָׁלַח סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר עֲבָדָיו יְרוּשָׁלַיְמָה
וְהוּא עַל־לָכִישׁ וְכָל־מֶמְשַׁלְתּוֹ עִמּוֹ עַל־יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה וְעַל־

XXXI. v. 12. 13. כּוֹנַ׳ — כָּנַנְ׳ ק׳

י כָּל־יְהוּדָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַ͏ִם לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ אַשּׁוּר עַל־
11 מָה אַתֶּם בֹּטְחִים וְיֹשְׁבִים בְּמָצוֹר בִּירוּשָׁלָ͏ִם׃ הֲלֹא יְחִזְקִיָּהוּ מַסִּית
אֶתְכֶם לָתֵת אֶתְכֶם לָמוּת בְּרָעָב וּבְצָמָא לֵאמֹר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יַצִּילֵנוּ
12 מִכַּף מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ הֲלֹא־הוּא יְחִזְקִיָּהוּ הֵסִיר אֶת־בָּמֹתָיו וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו
וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה וְלִירוּשָׁלַ͏ִם לֵאמֹר לִפְנֵי מִזְבֵּחַ אֶחָד תִּשְׁתַּחֲווּ וְעָלָיו
13 תַּקְטִירוּ׃ הֲלֹא תֵדְעוּ מֶה עָשִׂיתִי אֲנִי וַאֲבוֹתַי לְכֹל עַמֵּי הָאֲרָצוֹת
14 הֲיָכוֹל יָכְלוּ אֱלֹהֵי גּוֹיֵי הָאֲרָצוֹת לְהַצִּיל אֶת־אַרְצָם מִיָּדִי׃ מִי בְּכָל־
אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֲשֶׁר הֶחֱרִימוּ אֲבוֹתַי אֲשֶׁר יָכוֹל לְהַצִּיל אֶת־עַמּוֹ
טו מִיָּדִי כִּי יוּכַל אֱלֹהֵיכֶם לְהַצִּיל אֶתְכֶם מִיָּדִי׃ וְעַתָּה אַל־יַשִּׁיא אֶתְכֶם
חִזְקִיָּהוּ וְאַל־יַסִּית אֶתְכֶם כָּזֹאת וְאַל־תַּאֲמִינוּ לוֹ כִּי־לֹא יוּכַל כָּל־
אֱלוֹהַּ כָּל־גּוֹי וּמַמְלָכָה לְהַצִּיל עַמּוֹ מִיָּדִי וּמִיַּד אֲבוֹתָי אַף כִּי אֱלֹהֵיכֶם
16 לֹא־יַצִּילוּ אֶתְכֶם מִיָּדִי׃ וְעוֹד דִּבְּרוּ עֲבָדָיו עַל־יְהוָה הָאֱלֹהִים וְעַל
17 יְחִזְקִיָּהוּ עַבְדּוֹ׃ וּסְפָרִים כָּתַב לְחָרֵף לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְלֵאמֹר
עָלָיו לֵאמֹר כֵּאלֹהֵי גּוֹיֵי הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר לֹא־הִצִּילוּ עַמָּם מִיָּדִי כֵּן לֹא־
18 יַצִּיל אֱלֹהֵי יְחִזְקִיָּהוּ עַמּוֹ מִיָּדִי׃ וַיִּקְרְאוּ בְקוֹל־גָּדוֹל יְהוּדִית עַל־עַם
יְרוּשָׁלַ͏ִם אֲשֶׁר עַל־הַחוֹמָה לְיָרְאָם וּלְבַהֲלָם לְמַעַן יִלְכְּדוּ אֶת־הָעִיר׃
19 וַיְדַבְּרוּ אֶל־אֱלֹהֵי יְרוּשָׁלָ͏ִם כְּעַל אֱלֹהֵי עַמֵּי הָאָרֶץ מַעֲשֵׂה יְדֵי הָאָדָם׃
כ וַיִּתְפַּלֵּל יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וִישַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ הַנָּבִיא עַל־זֹאת
21 וַיִּזְעֲקוּ הַשָּׁמָיִם׃ וַיִּשְׁלַח יְהוָה מַלְאָךְ וַיַּכְחֵד כָּל־גִּבּוֹר חַיִל וְנָגִיד
וְשָׂר בְּמַחֲנֵה מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיָּשָׁב בְּבֹשֶׁת פָּנִים לְאַרְצוֹ וַיָּבֹא בֵּית אֱלֹהָיו
22 וּמִיצִיאָו מֵעָיו שָׁם הִפִּילֻהוּ בֶחָרֶב׃ וַיּוֹשַׁע יְהוָה אֶת־יְחִזְקִיָּהוּ וְאֵת
יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם מִיַּד סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וּמִיַּד־כֹּל וַיְנַהֲלֵם מִסָּבִיב׃
23 וְרַבִּים מְבִיאִים מִנְחָה לַיהוָה לִירוּשָׁלַ͏ִם וּמִגְדָּנוֹת לִיחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ
24 יְהוּדָה וַיִּנַּשֵּׂא לְעֵינֵי כָל־הַגּוֹיִם מֵאַחֲרֵי־כֵן׃ בַּיָּמִים הָהֵם חָלָה
כה יְחִזְקִיָּהוּ עַד־לָמוּת וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה וַיֹּאמֶר לוֹ וּמוֹפֵת נָתַן לוֹ׃ וְלֹא־
כִגְמֻל עָלָיו הֵשִׁיב יְחִזְקִיָּהוּ כִּי גָבַהּ לִבּוֹ וַיְהִי עָלָיו קֶצֶף וְעַל־יְהוּדָה
26 וִירוּשָׁלָ͏ִם׃ וַיִּכָּנַע יְחִזְקִיָּהוּ בְּגֹבַהּ לִבּוֹ הוּא וְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלָ͏ִם וְלֹא־בָא
27 עֲלֵיהֶם קֶצֶף יְהוָה בִּימֵי יְחִזְקִיָּהוּ׃ וַיְהִי לִיחִזְקִיָּהוּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד
הַרְבֵּה מְאֹד וְאֹצָרוֹת עָשָׂה־לוֹ לְכֶסֶף וּלְזָהָב וּלְאֶבֶן יְקָרָה וְלִבְשָׂמִים
28 וּלְמָגִנִּים וּלְכֹל כְּלֵי חֶמְדָּה׃ וּמִסְכְּנוֹת לִתְבוּאַת דָּגָן וְתִירוֹשׁ וְיִצְהָר
29 וְאֻרָוֹת לְכָל־בְּהֵמָה וּבְהֵמָה וַעֲדָרִים לָאֲוֵרוֹת׃ וְעָרִים עָשָׂה לוֹ וּמִקְנֵה־
ל צֹאן וּבָקָר לָרֹב כִּי נָתַן־לוֹ אֱלֹהִים רְכוּשׁ רַב מְאֹד׃ וְהוּא יְחִזְקִיָּהוּ

׳אָו — ׳אֵי ק׳ v. 21. XXXII.

omnem populum, qui erat in urbe, dicens:

10. Haec dicit Sennacherib rex Assyriorum: In quo habentes fiduciam sedetis obsessi in Ierusalem?

11. Num Ezechias decipit vos, ut tradat morti in fame et siti, affirmans, quod Dominus Deus vester liberet vos de manu regis Assyriorum?

12. Numquid non iste est Ezechias, qui destruxit excelsa illius, et altaria, et praecepit Iuda et Ierusalem, dicens: Coram altari uno adorabitis, et in ipso comburetis incensum?

13. An ignoratis, quae ego fecerim, et patres mei cunctis terrarum populis; numquid * praevaluerunt dii gentium, omniumque terrarum, liberare regionem suam de manu mea? * 4 Reg. 18, 33.

14. Quis est de universis diis gentium, quas vastaverunt patres mei, qui potuerit eruere popolum suum de manu mea, ut possit etiam Deus vester eruere vos de hac manu?

15. Non vos ergo decipiat Ezechias, nec vana persuasione deludat, neque credatis ei. Si enim nullus potuit Deus cunctarum gentium atque regnorum liberare populum suum de manu mea, et de manu patrum meorum, consequenter nec Deus vester poterit eruere vos de manu mea.

16. Sed et alia multa locuti sunt servi eius contra Dominum Deum, et contra Ezechiam servum eius.

17. Epistolas quoque scripsit plenas blasphemiae in Dominum Deum Israël, et locutus est adversus eum: Sicut dii gentium caeterarum non potuerunt liberare populum suum de manu mea, sic et Deus Ezechiae eruere non poterit populum suum de manu ista.

18. Insuper et clamore magno, lingua Iudaica, contra populum, qui sedebat in muris Ierusalem, personabat, ut terreret eos, et caperet civitatem.

19. Locutusque est contra Deum Ierusalem, sicut adversum deos populorum terrae, opera manum hominum.

20. Oraverunt igitur Ezechias rex, et Isaias filius Amos Prophetes, adversum hanc blasphemiam, ac vociferati sunt usque in coelum.

21. * Et misit Dominus angelum, qui percussit omnem virum robustum †, et bellatorem, et principem exercitus regis Assyriorum: reversusque est cum ignominia in terram suam. Cumque ingressus esset domum Dei sui, filii, qui egressi fuerant de utero eius, interfecerunt eum gladio.

* Tob. 1, 21. † v. 21, 23. cf. 4 Reg. 19, 35 — 37. Ies. 37, 36. sq.

22. Salvavitque Dominus Ezechiam et habitatores Ierusalem de manu Sennacherib regis Assyriorum, et de manu omnium, et praestitit eis quietem per circuitum.

23. Multi etiam deferebant hostias et sacrificia Domino in Ierusalem, et munera Ezechiae regi Iuda; qui exaltatus est post haec coram cunctis gentibus.

24. * In diebus illis aegrotavit Ezechias usque ad mortem, et oravit Dominum; exaudivitque eum, et dedit ei signum.

* 4 Reg. 20, 1. Ies. 38, 1.

25. Sed non iuxta beneficia, * quae acceperat, retribuit, quia elevatum est cor eius †; et facta est contra eum ira, et contra Iudam et Ierusalem.

* v. 25—33. 4 Reg. 20, 12—21. † c. 26, 16.

26. Humiliatusque est postea, eo quod exaltatum fuisset cor eius, tam ipse, quam habitatores Ierusalem; et idcirco non venit super eos ira Domini in diebus Ezechiae.

27. Fuit autem Ezechias dives, et inclytus valde, et thesauros sibi plurimos congregavit argenti et auri et lapidis pretiosi, aromatum, et armorum universi generis, et vasorum magni pretii.

28. Apothecas quoque frumenti, vini, et olei, et praesepia omnium iumentorum, caulasque pecorum,

29. et urbes aedificavit sibi; habebat quippe greges ovium, et armentorum innumerabiles, eo quod dedisset ei Dominus substantiam multam nimis.

30. Ipse est Ezechias, qui obtu-

ravit superiorem fontem aquarum Gihon, et avertit eas subter ad Occidentem urbis David; in omnibus operibus suis fecit prospere, quae voluit.

31. Attamen in * legatione principum Babylonis, qui missi fuerant ad eum, ut interrogarent de portento, quod acciderat super terram, dereliquit eum Deus, ut tentaretur, et nota fierent omnia, quae erant in corde eius. * Ies. 39, 1.

32. Reliqua autem sermonum Ezechiae, et misericordiarum eius, *scripta sunt in visione Isaiae filii Amos Prophetae, et in libro regum Iuda † et Israël.
* Ies. 36, 1. † 4 Reg. 18, 1. sq.

33. Dormivitque Ezechias cum patribus suis, et sepelierunt eum super sepulchra filiorum David; et celebravit eius exequias universus Iuda, et omnes habitatores Ierusalem; regnavitque Manasses filius eius pro eo.

CAP. XXXIII.

Manasses captivus poenitentiam agit, et Hierosolymam redit.

1. Duodecim annorum erat Manasses, * cum regnare coepisset, et quinquaginta quinque annis regnavit in Ierusalem.
* v. 1 — 10. conf. 4 Reg. 21, 1 — 11.

2. Fecit autem malum coram Domino iuxta *abominationes gentium, quas subvertit Dominus coram filiis Israël; * Deut. 18, 9.

3. et conversus instauravit * excelsa, quae demolitus fuerat Ezechias pater eius; construxitque aras Baalim, et fecit lucos, et adoravit omnem militiam coeli, et coluit eam.
* 4 Reg. 18, 4.

4. Aedificavit quoque altaria in domo Domini, de qua dixerat Dominus: * in Ierusalem erit nomen meum in aeternum.
* Deut. 12, 5. 11. 2 Reg. 7, 10. 3 Reg. 8, 20. 9, 3.

5. Aedificavit autem ea cuncto exercitui coeli in duobus atriis domus Domini.

6. Transireque fecit filios suos per ignem in valle Benennom; observabat somnia, sectabatur auguria, maleficis artibus inserviebat, habebat secum magos, et incantatores; multaque mala operatus est coram Domino, ut irritaret eum.

7. Sculptile quoque, et conflatile signum posuit in domo Dei, *de qua locutus est Deus ad David, et ad Salomonem filium eius, dicens: In domo hac et in Ierusalem †, quam elegi de cunctis tribubus Israël, ponam nomen meum in sempiternum.
* 3 Reg. 8, 17. † c. 7, 10. 2 Reg. 7, 10.

8. Et moveri non faciam pedem Israël de terra, quam tradidi patribus eorum; ita dumtaxat, si custodierint facere, quae praecepi eis, cunctamque legem, et caeremonias, atque iudicia per manum Moysi.

9. Igitur Manasses seduxit Iudam, et habitatores Ierusalem, ut facerent malum super omnes gentes, quas subverterat Dominus a facie filiorum Israël.

10. Locutusque est Dominus ad eum, et ad populum illius *, et attendere noluerunt. * c. 24, 19.

11. Idcirco superinduxit eis principes exercitus regis Assyriorum; ceperuntque Manassen *, et vinctum catenis atque compedibus duxerunt in Babylonem. * Ps. 106, 10. sq.

12. Qui postquam coangustatus est *, oravit Dominum Deum suum; et egit poenitentiam valde coram Deo patrum suorum.
* Ps. 17, 7.

13. Deprecatusque est eum, et obsecravit intente; et exaudivit orationem eius, reduxitque eum Ierusalem in regnum suum, et cognovit Manasses, quod Dominus ipse esset Deus.

14. Post haec aedificavit murum extra civitatem David ad Occidentem Gihon in convalle, ab introitu portae piscium per circuitum usque ad Ophel, et exaltavit illum vehementer; constituitque principes exercitus in cunctis civitatibus Iuda munitis.

15. Et abstulit deos alienos, et si-

סָתַם אֶת־מוֹצָא מֵימֵי גִיחוֹן הָעֶלְיוֹן וַיִּישְּׁרֵם לְמַטָּה־מַּעְרָבָה לְעִיר
31 דָּוִיד וַיַּצְלַח יְחִזְקִיָּהוּ בְּכָל־מַעֲשֵׂהוּ׃ וְכֵן בִּמְלִיצֵי ׀ שָׂרֵי בָּבֶל
הַמְשַׁלְּחִים עָלָיו לִדְרֹשׁ הַמּוֹפֵת אֲשֶׁר הָיָה בָאָרֶץ עֲזָבוֹ הָאֱלֹהִים
32 לְנַסּוֹתוֹ לָדַעַת כָּל־בִּלְבָבוֹ׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְחִזְקִיָּהוּ וַחֲסָדָיו הִנָּם
כְּתוּבִים בַּחֲזוֹן יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ הַנָּבִיא עַל־סֵפֶר מַלְכֵי־יְהוּדָה
33 וְיִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב יְחִזְקִיָּהוּ עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּמַעֲלֵה קִבְרֵי בְנֵי־
דָוִיד וְכָבוֹד עָשׂוּ־לוֹ בְמוֹתוֹ כָּל־יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם וַיִּמְלֹךְ מְנַשֶּׁה
בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃

Cap. XXXIII. לג

לג

א בֶּן־שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה מְנַשֶּׁה בְמָלְכוֹ וַחֲמִשִּׁים וְחָמֵשׁ שָׁנָה מָלַךְ
2 בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּתוֹעֲבוֹת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הוֹרִישׁ
3 יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיָּשָׁב וַיִּבֶן אֶת־הַבָּמוֹת אֲשֶׁר נִתַּץ יְחִזְקִיָּהוּ
אָבִיו וַיָּקֶם מִזְבְּחוֹת לַבְּעָלִים וַיַּעַשׂ אֲשֵׁרוֹת וַיִּשְׁתַּחוּ לְכָל־צְבָא
4 הַשָּׁמַיִם וַיַּעֲבֹד אֹתָם׃ וּבָנָה מִזְבְּחוֹת בְּבֵית יְהוָה אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה
ה בִּירוּשָׁלַםִ יִהְיֶה־שְּׁמִי לְעוֹלָם׃ וַיִּבֶן מִזְבְּחוֹת לְכָל־צְבָא הַשָּׁמָיִם
6 בִּשְׁתֵּי חַצְרוֹת בֵּית־יְהוָה׃ וְהוּא הֶעֱבִיר אֶת־בָּנָיו בָּאֵשׁ בְּגֵי בֶן־
הִנֹּם וְעוֹנֵן וְנִחֵשׁ וְכִשֵּׁף וְעָשָׂה אוֹב וְיִדְּעוֹנִי הִרְבָּה לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי
7 יְהוָה לְהַכְעִיסוֹ׃ וַיָּשֶׂם אֶת־פֶּסֶל הַסֶּמֶל אֲשֶׁר עָשָׂה בְּבֵית הָאֱלֹהִים
אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהִים אֶל־דָּוִיד וְאֶל־שְׁלֹמֹה בְנוֹ בַּבַּיִת הַזֶּה וּבִירוּשָׁלַםִ
8 אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אָשִׂים אֶת־שְׁמִי לְעֵילוֹם׃ וְלֹא
אוֹסִיף לְהָסִיר אֶת־רֶגֶל יִשְׂרָאֵל מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר הֶעֱמַדְתִּי לַאֲבֹתֵיכֶם
רַק ׀ אִם־יִשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוִּיתִים לְכָל־הַתּוֹרָה וְהַחֻקִּים
9 וְהַמִּשְׁפָּטִים בְּיַד־מֹשֶׁה׃ וַיֶּתַע מְנַשֶּׁה אֶת־יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם
י לַעֲשׂוֹת רָע מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִשְׁמִיד יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְדַבֵּר
11 יְהוָה אֶל־מְנַשֶּׁה וְאֶל־עַמּוֹ וְלֹא הִקְשִׁיבוּ׃ וַיָּבֵא יְהוָה עֲלֵיהֶם אֶת־
שָׂרֵי הַצָּבָא אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיִּלְכְּדוּ אֶת־מְנַשֶּׁה בַּחֹחִים וַיַּאַסְרֻהוּ
12 בַּנְחֻשְׁתַּיִם וַיּוֹלִיכֻהוּ בָּבֶלָה׃ וּכְהָצֵר לוֹ חִלָּה אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו
13 וַיִּכָּנַע מְאֹד מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו׃ וַיִּתְפַּלֵּל אֵלָיו וַיֵּעָתֶר לוֹ וַיִּשְׁמַע
תְּחִנָּתוֹ וַיְשִׁיבֵהוּ יְרוּשָׁלִַם לְמַלְכוּתוֹ וַיֵּדַע מְנַשֶּׁה כִּי יְהוָה הוּא
14 הָאֱלֹהִים׃ וְאַחֲרֵי־כֵן בָּנָה חוֹמָה חִיצוֹנָה ׀ לְעִיר־דָּוִיד מַעְרָבָה לְגִיחוֹן
בַּנַּחַל וְלָבוֹא בְשַׁעַר הַדָּגִים וְסָבַב לַעֹפֶל וַיַּגְבִּיהֶהָ מְאֹד וַיָּשֶׂם שָׂרֵי־
טו חַיִל בְּכָל־הֶעָרִים הַבְּצֻרוֹת בִּיהוּדָה׃ וַיָּסַר אֶת־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר וְאֶת־

XXXII. v. 30. וַיְיַשְּׁרֵם — וַיַּשְּׁרֵם ק' נ"א וַיִּישְׁרֵם

הַסֶּמֶל מִבֵּית יְהוָה וְכָל־הַמִּזְבְּחוֹת אֲשֶׁר בָּנָה בְּהַר בֵּית־יְהוָה
16 וּבִירוּשָׁלִָם וַיַּשְׁלֵךְ חוּצָה לָעִיר׃ וַיִּכֶן אֶת־מִזְבַּח יְהוָה וַיִּזְבַּח עָלָיו
זִבְחֵי שְׁלָמִים וְתוֹדָה וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה לַעֲבוֹד אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃
17 18 אֲבָל עוֹד הָעָם זֹבְחִים בַּבָּמוֹת רַק לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי
מְנַשֶּׁה וּתְפִלָּתוֹ אֶל־אֱלֹהָיו וְדִבְרֵי הַחֹזִים הַמְדַבְּרִים אֵלָיו בְּשֵׁם יְהוָה
19 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנָּם עַל־דִּבְרֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ וּתְפִלָּתוֹ וְהֵעָתֶר־לוֹ וְכָל־
חַטָּאתוֹ וּמַעְלוֹ וְהַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר בָּנָה בָהֶם בָּמוֹת וְהֶעֱמִיד הָאֲשֵׁרִים
כ וְהַפְּסִלִים לִפְנֵי הִכָּנְעוֹ הִנָּם כְּתוּבִים עַל דִּבְרֵי חוֹזָי׃ וַיִּשְׁכַּב מְנַשֶּׁה
21 עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרֻהוּ בֵּיתוֹ וַיִּמְלֹךְ אָמוֹן בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ בֶּן־עֶשְׂרִים
22 וּשְׁתַּיִם שָׁנָה אָמוֹן בְּמָלְכוֹ וּשְׁתַּיִם שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיַּעַשׂ הָרַע
בְּעֵינֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה אָבִיו וּלְכָל־הַפְּסִילִים אֲשֶׁר עָשָׂה
23 מְנַשֶּׁה אָבִיו זִבַּח אָמוֹן וַיַּעַבְדֵם׃ וְלֹא נִכְנַע מִלִּפְנֵי יְהוָה כְּהִכָּנַע
24 מְנַשֶּׁה אָבִיו כִּי הוּא אָמוֹן הִרְבָּה אַשְׁמָה׃ וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו עֲבָדָיו
כה וַיְמִיתֻהוּ בְּבֵיתוֹ׃ וַיַּכּוּ עַם־הָאָרֶץ אֵת כָּל־הַקֹּשְׁרִים עַל־הַמֶּלֶךְ אָמוֹן
וַיַּמְלִיכוּ עַם־הָאָרֶץ אֶת־יֹאשִׁיָּהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃

CAP. XXXIV. לד

לד
א בֶּן־שְׁמוֹנֶה שָׁנִים יֹאשִׁיָּהוּ בְמָלְכוֹ וּשְׁלֹשִׁים וְאַחַת שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם׃
2 וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ בְּדַרְכֵי דָּוִיד אָבִיו וְלֹא־סָר יָמִין
3 וּשְׂמֹאול׃ וּבִשְׁמוֹנֶה שָׁנִים לְמָלְכוֹ וְהוּא עוֹדֶנּוּ נַעַר הֵחֵל לִדְרוֹשׁ
לֵאלֹהֵי דָּוִיד אָבִיו וּבִשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה הֵחֵל לְטַהֵר אֶת־יְהוּדָה
4 וִירוּשָׁלִַם מִן־הַבָּמוֹת וְהָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִלִים וְהַמַּסֵּכוֹת׃ וַיְנַתְּצוּ לְפָנָיו
אֵת מִזְבְּחוֹת הַבְּעָלִים וְהַחַמָּנִים אֲשֶׁר־לְמַעְלָה מֵעֲלֵיהֶם גִּדֵּעַ וְהָאֲשֵׁרִים
וְהַפְּסִלִים וְהַמַּסֵּכוֹת שִׁבַּר וְהֵדַק וַיִּזְרֹק עַל־פְּנֵי הַקְּבָרִים הַזֹּבְחִים
ה לָהֶם׃ וְעַצְמוֹת כֹּהֲנִים שָׂרַף עַל־מִזְבְּחוֹתֵים וַיְטַהֵר אֶת־יְהוּדָה וְאֶת־
6 יְרוּשָׁלִָם׃ וּבְעָרֵי מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם וְשִׁמְעוֹן וְעַד־נַפְתָּלִי בְּחַר בָּתֵּיהֶם
7 סָבִיב׃ וַיְנַתֵּץ אֶת־הַמִּזְבְּחוֹת וְאֶת־הָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִלִים כִּתַּת לְהֵדַק
8 וְכָל־הַחַמָּנִים גִּדַּע בְּכָל־אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וַיָּשָׁב לִירוּשָׁלִָם׃ וּבִשְׁנַת
שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה לְמָלְכוֹ לְטַהֵר אֶת־הָאָרֶץ וְהַבָּיִת שָׁלַח אֶת־שָׁפָן בֶּן־
אֲצַלְיָהוּ וְאֶת־מַעֲשֵׂיָהוּ שַׂר־הָעִיר וְאֵת יוֹאָח בֶּן־יוֹאָחָז הַמַּזְכִּיר לְחַזֵּק
9 אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהָיו׃ וַיָּבֹאוּ אֶל־חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וַיִּתְּנוּ אֶת־
הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵית־אֱלֹהִים אֲשֶׁר אָסְפוּ־הַלְוִיִּם שֹׁמְרֵי הַסַּף מִיַּד

XXXIII. v. 16. וַיִּכֶן ק׳ — וַיִּבֶן כ׳ נ״א וַיִּבֶן XXXIV. v. 5. ־תֵים ־
— ־תָם ק׳ v. 6. בְּחַר בָּתֵּיהֶם — בְּחַרְבֹתֵיהֶם ק׳

simulacrum de domo Domini; aras quoque, quas fecerat in monte domus Domini, et in Ierusalem, et proiecit omnia extra urbem.

16. Porro instauravit altare Domini, et immolavit super illud victimas, et pacifica, et laudem; praecepitque Iudae, ut serviret Domino Deo Israël.

17. Attamen adhuc populus immolabat in excelsis Domino Deo suo.

18. Reliqua autem gestorum Manasse*; et obsecratio eius ad Deum suum; verba quoque Videntium, qui loquebantur ad eum in nomine Domini Dei Israël, continentur in sermonibus regum Israël.
* v. 18 — 20. conf. 4 Reg. 21, 17. 18.

19. Oratio quoque eius et exauditio, et cuncta peccata atque contemptus, loca etiam, in quibus aedificavit excelsa, et fecit lucos et statuas, antequam ageret poenitentiam, scripta sunt in sermonibus Hozai.

20. Dormivit ergo Manasses cum patribus suis, et sepelierunt eum in domo sua; regnavitque pro eo filius eius Amon.

21. Viginti duorum annorum erat *Amon, cum regnare coepisset, et duobus annis regnavit in Ierusalem.
* v. 21 — 25. 4 Reg. 21, 19 — 24.

22. Fecitque malum in conspectu Domini, sicut fecerat Manasses pater eius; et cunctis idolis, quae Manasses fuerat fabricatus, immolavit atque servivit.

23. Et non est reveritus faciem Domini, sicut reveritus est Manasses pater eius; et multo maiora deliquit.

24. Cumque coniurassent adversus eum servi sui, interfecerunt eum in domo sua.

25. Porro reliqua populi multitudo*, caesis iis, qui Amon percusserant, constituit regem Iosiam filium eius pro eo. * 4 Reg. 14, 5.

CAP. XXXIV.

Iosias cultum Dei instaurat; et omnia ex legis praescripto componit.

1. Octo annorum erat * Iosias, cum regnare coepisset, et triginta et uno anno regnavit in Ierusalem.
* v. 1. 2. conf. 4 Reg. 22, 1. 2.

2. Fecitque, quod erat rectum in conspectu Domini, et ambulavit in viis David patris sui; non declinavit neque ad dexteram, neque ad sinistram*. * c. 29, 2.

3. Octavo autem anno regni sui, cum adhuc esset puer, coepit quaerere Deum patris sui David: et duodecimo anno, postquam regnare coeperat*, mundavit Iudam et Ierusalem ab excelsis, et lucis, simulacrisque et sculptilibus.
* Eccli. 49, 3.

4. Destruxeruntque coram eo * aras Baalim; et simulacra, quae superposita fuerant, demoliti sunt; lucos etiam, et sculptilia succidit atque comminuit; et super tumulos eorum, qui eis immolare consueverant, fragmenta dispersit.
* 4 Reg. 11, 18.

5. Ossa praeterea * sacerdotum combussit in altaribus idolorum, mundavitque Iudam et Ierusalem.
* 3 Reg. 13, 2.

6. Sed et in urbibus Manasse, et Ephraim, et Simeon, usque Nephthali cuncta subvertit.

7. Cumque altaria dissipasset, et lucos, et sculptilia contrivisset in frusta, cunctaque delubra * demolitus esset de universa terra Israël, reversus est in Ierusalem.
* Lev. 26, 30.

8. Igitur anno octavo decimo regni sui *, mundata iam terra, et templo Domini, misit Saphan filium Eseliae, et Maasiam principem civitatis, et Ioha filium Ioachaz a commentariis, ut instaurarent domum Domini Dei sui.
* v. 8 — 28. conf. 4 Reg. 22, 3 — 20.

9. Qui venerunt ad Helciam Sacerdotem magnum; acceptamque ab eo pecuniam, quae illata fuerat in domum Domini, et quam congregaverant Levitae, et ianitores de

Manasse, et Ephraim, et universis reliquiis Israël, ab omni quoque Iuda, et Beniamin, et habitatoribus Ierusalem,

10. tradiderunt in manibus eorum, qui praeerant operariis in domo Domini, ut instaurarent templum, et infirma quaeque sarcirent.

11. At illi dederunt eam artificibus, et caementariis, ut emerent lapides de lapicidinis, et ligna ad commissuras aedificii, et ad contignationem domorum, quas destruxerant reges Iuda.

12. Qui fideliter cuncta faciebant. Erant autem praepositi operantium, Iahath et Abdias de filiis Merari, Zacharias et Mosollam de filiis Caath, qui urgebant opus; omnes Levitae scientes organis canere.

13. Super eos vero, qui ad diversos usus onera portabant, erant scribae, et magistri de Levitis ianitores.

14. Cumque efferrent pecuniam, quae illata fuerat in templum Domini, reperit Helcias sacerdos librum legis Domini per manum Moysi.

15. Et ait ad Saphan scribam: Librum legis inveni in domo Domini; et tradidit ei.

16. At ille intulit volumen ad regem, et nuntiavit ei dicens: Omnia, quae dedisti in manu servorum tuorum, ecce complentur.

17. Argentum, quod repertum est in domo Domini, conflaverunt; datumque est praefectis artificum, et diversa opera fabricantium.

18. Praeterea tradidit mihi Helcias sacerdos hunc librum. Quem cum rege praesente recitasset,

19. audissetque ille verba legis, scidit * vestimenta sua;
* Lev. 26, 14. Deut. 28, 15. 1 Esdr. 9, 3.

20. et praecepit Helciae, et Ahicam filio Saphan, et Abdon filio Micha, Saphan quoque scribae, et Asaae servo regis, dicens:

21. Ite, et orate Dominum pro me, et pro reliquiis Israël, et Iuda, super universis sermonibus libri istius, qui repertus est; magnus enim furor Domini stillavit super nos, eo quod non custodierint patres nostri verba Domini, ut facerent omnia, quae scripta sunt in isto volumine.

22. Abiit ergo Helcias, et hi, qui simul a rege missi fuerant, ad Oldam Prophetidem, uxorem Sellum filii Thecuath, filii Hasra custodis vestium; quae habitabat in Ierusalem in secunda; et locuti sunt ei verba, quae supra narravimus.

23. At ille respondit eis: Haec dicit Dominus Deus Israël: Dicite viro, qui misit vos ad me:

24. Haec * dicit Dominus: Ecce! ego inducam mala super locum istum et super habitatores eius, cunctaque maledicta, quae scripta sunt in libro hoc, quem legerunt coram rege Iuda. * Lev. 26, 14. sq. Deut. 28, 15. sq.

25. Quia dereliquerunt me, et sacrificaverunt diis alienis, ut me ad iracundiam provocarent in cunctis operibus manuum suarum, idcirco stillabit furor meus super locum istum, et non extinguetur.

26. Ad regem autem Iuda, qui misit vos pro Domino deprecando, sic loquimini: Haec dicit Dominus Deus Israël: Quoniam audisti verba voluminis,

27. atque emollitum est cor tuum, * et humiliatus es in conspectu Dei

מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם וּמִכֹּל שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל וּמִכָּל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וַיָּשֻׁבֵי
יְרוּשָׁלִָם׃ וַיִּתְּנוּ עַל־יַד עֹשֵׂה הַמְּלָאכָה הַמֻּפְקָדִים בְּבֵית יְהוָה וַיִּתְּנוּ י
אֹתוֹ עוֹשֵׂי הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר עֹשִׂים בְּבֵית יְהוָה לִבְדּוֹק וּלְחַזֵּק הַבָּיִת׃
וַיִּתְּנוּ לֶחָרָשִׁים וְלַבֹּנִים לִקְנוֹת אַבְנֵי מַחְצֵב וְעֵצִים לַמְחַבְּרוֹת וּלְקָרוֹת 11
אֶת־הַבָּתִּים אֲשֶׁר הִשְׁחִיתוּ מַלְכֵי יְהוּדָה׃ וְהָאֲנָשִׁים עֹשִׂים בֶּאֱמוּנָה 12
בַּמְּלָאכָה וַעֲלֵיהֶם ׀ מֻפְקָדִים יַחַת וְעֹבַדְיָהוּ הַלְוִיִּם מִן־בְּנֵי מְרָרִי
וּזְכַרְיָה וּמְשֻׁלָּם מִן־בְּנֵי הַקְּהָתִים לְנַצֵּחַ וְהַלְוִיִּם כָּל־מֵבִין בִּכְלֵי־שִׁיר׃
וְעַל הַסַּבָּלִים וּמְנַצְּחִים לְכֹל עֹשֵׂה מְלָאכָה לַעֲבוֹדָה וַעֲבוֹדָה וּמֵהַלְוִיִּם 13
סוֹפְרִים וְשֹׁטְרִים וְשׁוֹעֲרִים׃ וּבְהוֹצִיאָם אֶת־הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵּית 14
יְהוָה מָצָא חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן אֶת־סֵפֶר תּוֹרַת־יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה׃ וַיַּעַן טו
חִלְקִיָּהוּ וַיֹּאמֶר אֶל־שָׁפָן הַסּוֹפֵר סֵפֶר הַתּוֹרָה מָצָאתִי בְּבֵית יְהוָה
וַיִּתֵּן חִלְקִיָּהוּ אֶת־הַסֵּפֶר אֶל־שָׁפָן׃ וַיָּבֵא שָׁפָן אֶת־הַסֵּפֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ 16
וַיָּשֶׁב עוֹד אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר לֵאמֹר כֹּל אֲשֶׁר־נִתַּן בְּיַד־עֲבָדֶיךָ הֵם
עֹשִׂים׃ וַיַּתִּיכוּ אֶת־הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא בְּבֵית־יְהוָה וַיִּתְּנוּהוּ עַל־יַד 17
הַמֻּפְקָדִים וְעַל־יַד עוֹשֵׂי הַמְּלָאכָה׃ וַיַּגֵּד שָׁפָן הַסּוֹפֵר לַמֶּלֶךְ לֵאמֹר 18
סֵפֶר נָתַן לִי חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן וַיִּקְרָא־בוֹ שָׁפָן לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ 19
הַמֶּלֶךְ אֵת דִּבְרֵי הַתּוֹרָה וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו׃ וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־חִלְקִיָּהוּ כ
וְאֶת־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן וְאֶת־עַבְדּוֹן בֶּן־מִיכָה וְאֵת ׀ שָׁפָן הַסּוֹפֵר
וְאֵת עֲשָׂיָה עֶבֶד־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר׃ לְכוּ דִרְשׁוּ אֶת־יְהוָה בַּעֲדִי וּבְעַד 21
הַנִּשְׁאָר בְּיִשְׂרָאֵל וּבִיהוּדָה עַל־דִּבְרֵי הַסֵּפֶר אֲשֶׁר נִמְצָא כִּי־גְדוֹלָה
חֲמַת־יְהוָה אֲשֶׁר נִתְּכָה בָנוּ עַל אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְרוּ אֲבוֹתֵינוּ אֶת־דְּבַר
יְהוָה לַעֲשׂוֹת כְּכָל־הַכָּתוּב עַל־הַסֵּפֶר הַזֶּה׃ וַיֵּלֶךְ חִלְקִיָּהוּ וַאֲשֶׁר 22
הַמֶּלֶךְ אֶל־חֻלְדָּה הַנְּבִיאָה אֵשֶׁת ׀ שַׁלֻּם בֶּן־תּוֹקְהַת בֶּן־חַסְרָה שׁוֹמֵר
הַבְּגָדִים וְהִיא יוֹשֶׁבֶת בִּירוּשָׁלִַם בַּמִּשְׁנֶה וַיְדַבְּרוּ אֵלֶיהָ כָּזֹאת׃ וַתֹּאמֶר 23
לָהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אִמְרוּ לָאִישׁ אֲשֶׁר־שָׁלַח אֶתְכֶם
אֵלָי׃ כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי מֵבִיא רָעָה עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־ 24
יוֹשְׁבָיו אֵת כָּל־הָאָלוֹת הַכְּתוּבוֹת עַל־הַסֵּפֶר אֲשֶׁר קָרְאוּ לִפְנֵי מֶלֶךְ
יְהוּדָה׃ תַּחַת ׀ אֲשֶׁר עֲזָבוּנִי וַיְקַטְּירוּ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים לְמַעַן הַכְעִיסֵנִי כה
בְּכֹל מַעֲשֵׂי יְדֵיהֶם וְתִתַּךְ חֲמָתִי בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְלֹא תִכְבֶּה׃ וְאֶל־מֶלֶךְ 26
יְהוּדָה הַשֹּׁלֵחַ אֶתְכֶם לִדְרוֹשׁ בַּיהוָה כֹּה תֹאמְרוּ אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמָעְתָּ׃ יַעַן רַךְ־לְבָבְךָ וַתִּכָּנַע ׀ מִלִּפְנֵי 27

XXXIV. v. 9. וְיֹשְׁבֵי — וַיָּשֻׁבוּ ק׳ v. 12. נ״א הַקְ׳ v. 22. תּוֹקְהַת — תָּקְהַת ק׳ v. 25. וַיְקַטְּירוּ — וַיְקַטְּרוּ ק׳

אֱלֹהִים בְּשָׁמְעֲךָ אֶת־דְּבָרָיו עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־יֹשְׁבָיו וַתִּכָּנַע לְפָנַי
28 וַתִּקְרַע אֶת־בְּגָדֶיךָ וַתֵּבְךְּ לְפָנָי וְגַם־אֲנִי שָׁמַעְתִּי נְאֻם־יְהוָה׃ הִנְנִי
אֹסִפְךָ אֶל־אֲבֹתֶיךָ וְנֶאֱסַפְתָּ אֶל־קִבְרוֹתֶיךָ בְּשָׁלוֹם וְלֹא־תִרְאֶינָה עֵינֶיךָ
בְּכָל־הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־יֹשְׁבָיו וַיָּשִׁיבוּ
29 אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ וַיֶּאֱסֹף אֶת־כָּל־זִקְנֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃
ל וַיַּעַל הַמֶּלֶךְ בֵּית־יְהוָה וְכָל־אִישׁ יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם וְהַכֹּהֲנִים
וְהַלְוִיִּם וְכָל־הָעָם מִגָּדוֹל וְעַד־קָטָן וַיִּקְרָא בְאָזְנֵיהֶם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי
31 סֵפֶר הַבְּרִית הַנִּמְצָא בֵּית יְהוָה׃ וַיַּעֲמֹד הַמֶּלֶךְ עַל־עָמְדוֹ וַיִּכְרֹת אֶת־
הַבְּרִית לִפְנֵי יְהוָה לָלֶכֶת אַחֲרֵי יְהוָה וְלִשְׁמוֹר אֶת־מִצְוֺתָיו וְעֵדְוֹתָיו
וְחֻקָּיו בְּכָל־לְבָבוֹ וּבְכָל־נַפְשׁוֹ לַעֲשׂוֹת אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַכְּתוּבִים
32 עַל־הַסֵּפֶר הַזֶּה׃ וַיַּעֲמֵד אֵת כָּל־הַנִּמְצָא בִירוּשָׁלִַם וּבִנְיָמִן וַיַּעֲשׂוּ
33 יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם כִּבְרִית אֱלֹהִים אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם׃ וַיָּסַר יֹאשִׁיָּהוּ אֶת־
כָּל־הַתּוֹעֵבוֹת מִכָּל־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבֵד אֵת כָּל־הַנִּמְצָא
בְּיִשְׂרָאֵל לַעֲבוֹד אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם כָּל־יָמָיו לֹא סָרוּ מֵאַחֲרֵי יְהוָה
אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם׃

CAP. XXXV. לה לה

א וַיַּעַשׂ יֹאשִׁיָּהוּ בִירוּשָׁלִַם פֶּסַח לַיהוָה וַיִּשְׁחֲטוּ הַפֶּסַח בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר
2 לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן׃ וַיַּעֲמֵד הַכֹּהֲנִים עַל־מִשְׁמְרוֹתָם וַיְחַזְּקֵם לַעֲבוֹדַת בֵּית
3 יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר לַלְוִיִּם הַמְּבוֹנִים לְכָל־יִשְׂרָאֵל הַקְּדוֹשִׁים לַיהוָה תְּנוּ
אֶת־אֲרוֹן־הַקֹּדֶשׁ בַּבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֹמֹה בֶן־דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֵין־
לָכֶם מַשָּׂא בַּכָּתֵף עַתָּה עִבְדוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְאֵת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׃
4 וְהִכּוֹנוּ לְבֵית־אֲבוֹתֵיכֶם כְּמַחְלְקוֹתֵיכֶם בִּכְתָב דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
ה וּבְמִכְתַּב שְׁלֹמֹה בְנוֹ׃ וְעִמְדוּ בַקֹּדֶשׁ לִפְלֻגּוֹת בֵּית הָאָבוֹת לַאֲחֵיכֶם
6 בְּנֵי הָעָם וַחֲלֻקַּת בֵּית־אָב לַלְוִיִּם׃ וְשַׁחֲטוּ הַפָּסַח וְהִתְקַדְּשׁוּ וְהָכִינוּ
7 לַאֲחֵיכֶם לַעֲשׂוֹת כִּדְבַר־יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה׃ וַיָּרֶם יֹאשִׁיָּהוּ לִבְנֵי הָעָם
צֹאן כְּבָשִׂים וּבְנֵי־עִזִּים הַכֹּל לַפְּסָחִים לְכָל־הַנִּמְצָא לְמִסְפַּר שְׁלֹשִׁים
8 אֶלֶף וּבָקָר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אֵלֶּה מֵרְכוּשׁ הַמֶּלֶךְ׃ וְשָׂרָיו לִנְדָבָה לָעָם
לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם הֵרִימוּ חִלְקִיָּה וּזְכַרְיָהוּ וִיחִיאֵל נְגִידֵי בֵּית הָאֱלֹהִים
לַכֹּהֲנִים נָתְנוּ לַפְּסָחִים אַלְפַּיִם וְשֵׁשׁ מֵאוֹת וּבָקָר שְׁלֹשׁ מֵאוֹת׃
9 וְכוֹנַנְיָהוּ וּשְׁמַעְיָהוּ וּנְתַנְאֵל אֶחָיו וַחֲשַׁבְיָהוּ וִיעִיאֵל וְיוֹזָבָד שָׂרֵי
הַלְוִיִּם הֵרִימוּ לַלְוִיִּם לַפְּסָחִים חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים וּבָקָר חֲמֵשׁ מֵאוֹת׃

XXXV. v. 3. הַמְּבוֹנִים — הַמְּבִינִים ק׳ v. 4. וְהִכּוֹנוּ — וְהָכִינוּ ק׳
v. 9. וְכוֹנַנְיָהוּ — וְכָנַנְיָהוּ ק׳

super his, quae dicta sunt contra locum hunc, et habitatores Ierusalem, reveritusque faciem meam, scidisti vestimenta tua, et flevisti coram me; ego quoque exaudivi te, dicit Dominus. * c. 33, 12.

28. Iam enim colligam te ad patres tuos, et infereris in sepulchrum tuum in pace; nec videbunt oculi tui omne malum*, quod ego inducturus sum super locum istum, et super habitatores eius†. Retulerunt itaque regi cuncta, quae dixerat. * 4 Reg. 22, 20. † 4 Reg. 23, 1.

29. At ille convocatis universis maioribus natu Iuda et Ierusalem, * v. 29 — 35. conf. 4 Reg. 23, 1 — 5.

30. ascendit in domum Domini, unaque omnes viri Iuda et habitatores Ierusalem, Sacerdotes et Levitae, et cunctus populus a minimo usque ad maximum. Quibus audientibus in domo Domini, legit rex omnia verba voluminis;

31. et stans in tribunali suo, percussit foedus coram Domino*, ut ambularet post eum, et custodiret praecepta, et testimonia, et iustificationes eius in toto corde suo, et in tota anima sua, faceretque, quae scripta sunt in volumine illo, quod legerat. * c. 15, 22. Ios. 24, 25.

32. Adiuravit quoque super hoc omnes, qui reperti fuerant in Ierusalem, et Beniamin; et fecerunt habitatores Ierusalem iuxta pactum Domini Dei patrum suorum.

33. Abstulit ergo Iosias cunctas abominationes de universis regionibus filiorum Israël; et fecit omnes, qui residui erant in Israël, servire Domino Deo suo. Cunctis diebus eius * non recesserunt a Domino Deo patrum suorum. * Iudic. 2, 7.

Cap. XXXV.

Iosias Phase solemniter celebrat; in pugna vulneratus moritur.

1. Fecit autem Iosias in Ierusalem * Phase Domino, quod immolatum est quarta decima die mensis primi. * 4 Reg. 23, 21.

2. Et constituit sacerdotes in officiis suis, hortatusque est eos, ut ministrarent in domo Domini.

3. Levitis quoque, ad quorum eruditionem omnis Israël sanctificabatur Domino, locutus est: Ponite * arcam in sanctuario templi, quod aedificavit Salomon filius David rex Israël, nequaquam enim eam ultra portabitis; nunc autem ministrate Domino Deo vestro, et populo eius Israël. * 3 Reg. 6, 1.

4. Et praeparate vos per domos et cognationes vestras, in divisionibus singulorum, sicut praecepit David rex Israël, et descripsit Salomon filius eius.

5. Et ministrate in sanctuario per familias turmasque Leviticas,

6. et sanctificati immolate Phase; fratres etiam vestros, ut possint iuxta verba, quae locutus est Dominus in manu Moysi facere, praeparate.

7. Dedit praeterea Iosias omni populo, qui ibi fuerat inventus in solemnitate Phase, * agnos et hoedos de gregibus, et reliqui pecoris triginta millia, boum quoque tria millia; haec de regis universa substantia. * c. 30, 24.

8. Duces quoque eius, sponte, quod voverant, obtulerunt, tam populo, quam sacerdotibus et Levitis. Porro Helcias, et Zacharias, et Iahiel principes domus Domini, dederunt sacerdotibus ad faciendum Phase pecora commixtim duo millia sexcenta, et boves trecentos.

9. Chonenias autem, et Semeias, etiam Nathanael, fratres eius, nec non Hasabias, et Iehiel, et Iozabad principes Levitarum, dederunt caeteris Levitis ad celebrandum Phase quinque millia pecorum, et boves quingentos.

10. Praeparatumque est ministerium, et steterunt sacerdotes in officio suo; Levitae quoque in turmis, iuxta regis imperium.

11. Et immolatum est Phase; asperseruntque sacerdotes manu sua sanguinem, et Levitae detraxerunt pelles holocaustorum;

12. et separaverunt ea, ut darent per domos et familias singulorum, et offerrentur Domino, sicut scriptum est in libro Moysi: de bobus quoque fecerunt similiter.

13. Et assaverunt Phase super ignem, iuxta quod in lege scriptum est; pacificas vero hostias coxerunt in lebetibus, et cacabis, et ollis, et festinato distribuerunt universae plebi;

14. sibi autem, et sacerdotibus postea paraverunt; nam in oblatione holocaustorum et adipum usque ad noctem sacerdotes fuerunt occupati; unde Levitae sibi, et sacerdotibus filiis Aaron paraverunt novissimis.

15. Porro * cantores filii Asaph stabant in ordine suo, iuxta praeceptum David, et Asaph, et Heman, et Idithun Prophetarum regis; ianitores † vero per portas singulas observabant, ita, ut nec puncto quidem discederent a ministerio; quam ob rem et fratres eorum Levitae paraverunt eis cibos.

* 1 Paral. 25, 1. † 1 Paral. 26, 1.

16. Omnis igitur cultura Domini rite completa est in die illa, ut facerent Phase, et offerrent holocausta super altare Domini, iuxta praeceptum regis Iosiae.

17. Feceruntque filii Israël, qui reperti fuerant ibi, Phase in tempore illo, et solemnitatem azymorum septem diebus.

18. Non fuit * Phase simile huic in Israël a diebus Samuelis Prophetae; sed nec quisquam de cunctis regibus Israël fecit Phase sicut Iosias, sacerdotibus, et Levitis, et omni Iudae, et Israël qui repertus fuerat, et habitantibus in Ierusalem.

* c. 30, 26.

19. Octavo decimo anno regni Iosiae hoc Phase celebratum est.

20. * Postquam instauraverat Iosias templum, ascendit Nechao rex Aegypti ad pugnandum in Charcamis iuxta Euphraten; et processit in occursum eius Iosias.

* v. 20 — 25. conf. 4 Reg. 23, 29 — 30.

21. At ille, missis ad eum nuntiis, ait: Quid mihi et tibi est rex Iuda? non adversum te hodie venio, sed contra aliam pugno domum, ad quam me Deus festinato ire praecepit; desine adversum Deum facere, qui mecum est, ne interficiat te.

22. Noluit Iosias reverti, sed praeparavit contra eum bellum, nec acquievit sermonibus Nechao ex ore Dei *; verum perrexit, ut dimicaret in campo † Mageddo.

* Zach. 12, 11. † Zach. 12, 11.

23. Ibique vulneratus * a sagittariis, dixit pueris suis: Educite me de praelio, quia oppido vulneratus sum. * 3 Reg. 22, 34.

24. Qui transtulerunt eum de curru in alterum currum, qui sequebatur eum more regio, et asportaverunt eum in Ierusalem, mortuusque est, et sepultus in mausoleo patrum suorum; et universus Iuda et Ierusalem luxerunt eum,

25. Ieremias maxime *; cuius omnes cantores atque cantatrices, usque in praesentem diem, lamentationes super Iosiam replicant, et quasi lex obtinuit in Israël: Ecce! scriptum fertur in lamentationibus.

* Ierem. 22, 10. 11.

26. Reliqua autem sermonum Iosiae * et misericordiarum eius, quae lege praecepta sunt Domini;

* v. 26. 27. conf. 4 Reg. 23, 28.

27. opera quoque illius prima et novissima scripta sunt in libro regum Iuda et Israël.

CAP. XXXVI.

Regnum Iuda evertitur: populus Babylone detinetur; tandem solvitur captivitas a Cyro.

1. Tulit ergo populus terrae * Ioachaz filium Iosiae, et constituit regem pro patre suo in Ierusalem.

* v. 1 — 4. conf. 4 Reg. 23, 30 — 35.

י וַתִּכּוֹן הָעֲבוֹדָה וַיַּעַמְדוּ הַכֹּהֲנִים עַל־עָמְדָם וְהַלְוִיִּם עַל־מַחְלְקוֹתָם
11 כְּמִצְוַת הַמֶּלֶךְ׃ וַיִּשְׁחֲטוּ הַפָּסַח וַיִּזְרְקוּ הַכֹּהֲנִים מִיָּדָם וְהַלְוִיִּם
12 מַפְשִׁיטִים׃ וַיָּסִירוּ הָעֹלָה לְתִתָּם לְמִפְלַגּוֹת לְבֵית־אָבוֹת לִבְנֵי הָעָם
13 לְהַקְרִיב לַיהוָה כַּכָּתוּב בְּסֵפֶר מֹשֶׁה וְכֵן לַבָּקָר׃ וַיְבַשְּׁלוּ הַפֶּסַח בָּאֵשׁ
כַּמִּשְׁפָּט וְהַקֳּדָשִׁים בִּשְּׁלוּ בַּסִּירוֹת וּבַדְּוָדִים וּבַצֵּלָחוֹת וַיָּרִיצוּ לְכָל־בְּנֵי
14 הָעָם׃ וְאַחַר הֵכִינוּ לָהֶם וְלַכֹּהֲנִים כִּי הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן בְּהַעֲלוֹת
הָעוֹלָה וְהַחֲלָבִים עַד־לָיְלָה וְהַלְוִיִּם הֵכִינוּ לָהֶם וְלַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן׃
טו וְהַמְשֹׁרְרִים בְּנֵי־אָסָף עַל־מַעֲמָדָם כְּמִצְוַת דָּוִיד וְאָסָף וְהֵימָן וִידֻתוּן
חוֹזֵה הַמֶּלֶךְ וְהַשֹּׁעֲרִים לְשַׁעַר וָשָׁעַר אֵין לָהֶם לָסוּר מֵעַל עֲבֹדָתָם כִּי־
16 אֲחֵיהֶם הַלְוִיִּם הֵכִינוּ לָהֶם׃ וַתִּכּוֹן כָּל־עֲבוֹדַת יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא
לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח וְהַעֲלוֹת עֹלוֹת עַל מִזְבַּח יְהוָה כְּמִצְוַת הַמֶּלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ׃
17 וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצְאִים אֶת־הַפֶּסַח בָּעֵת הַהִיא וְאֶת־חַג הַמַּצּוֹת
18 שִׁבְעַת יָמִים׃ וְלֹא־נַעֲשָׂה פֶסַח כָּמֹהוּ בְּיִשְׂרָאֵל מִימֵי שְׁמוּאֵל הַנָּבִיא
וְכָל־מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל ׀ לֹא־עָשׂוּ כַּפֶּסַח אֲשֶׁר־עָשָׂה יֹאשִׁיָּהוּ וְהַכֹּהֲנִים
19 וְהַלְוִיִּם וְכָל־יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל הַנִּמְצָא וְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם׃ בִּשְׁמוֹנֶה
כ עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְמַלְכוּת יֹאשִׁיָּהוּ נַעֲשָׂה הַפֶּסַח הַזֶּה׃ אַחֲרֵי כָל־זֹאת
אֲשֶׁר הֵכִין יֹאשִׁיָּהוּ אֶת־הַבַּיִת עָלָה נְכוֹ מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לְהִלָּחֵם
21 בְּכַרְכְּמִישׁ עַל־פְּרָת וַיֵּצֵא לִקְרָאתוֹ יֹאשִׁיָּהוּ׃ וַיִּשְׁלַח אֵלָיו מַלְאָכִים ׀
לֵאמֹר ׀ מַה־לִּי וָלָךְ מֶלֶךְ יְהוּדָה לֹא־עָלֶיךָ אַתָּה הַיּוֹם כִּי אֶל־בֵּית
מִלְחַמְתִּי וֵאלֹהִים אָמַר לְבַהֲלֵנִי חֲדַל־לְךָ מֵאֱלֹהִים אֲשֶׁר־עִמִּי וְאַל־
22 יַשְׁחִיתֶךָ׃ וְלֹא־הֵסֵב יֹאשִׁיָּהוּ פָנָיו מִמֶּנּוּ כִּי לְהִלָּחֶם־בּוֹ הִתְחַפֵּשׂ וְלֹא
23 שָׁמַע אֶל־דִּבְרֵי נְכוֹ מִפִּי אֱלֹהִים וַיָּבֹא לְהִלָּחֵם בְּבִקְעַת מְגִדּוֹ׃ וַיֹּרוּ
הַיֹּרִים לַמֶּלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לַעֲבָדָיו הַעֲבִירוּנִי כִּי הָחֳלֵיתִי
24 מְאֹד׃ וַיַּעֲבִירֻהוּ עֲבָדָיו מִן־הַמֶּרְכָּבָה וַיַּרְכִּיבֻהוּ עַל רֶכֶב הַמִּשְׁנֶה
אֲשֶׁר־לוֹ וַיּוֹלִיכֻהוּ יְרוּשָׁלִַם וַיָּמָת וַיִּקָּבֵר בְּקִבְרוֹת אֲבֹתָיו וְכָל־יְהוּדָה
כה וִירוּשָׁלִַם מִתְאַבְּלִים עַל־יֹאשִׁיָּהוּ׃ וַיְקוֹנֵן יִרְמְיָהוּ עַל־יֹאשִׁיָּהוּ
וַיֹּאמְרוּ כָל־הַשָּׁרִים ׀ וְהַשָּׁרוֹת בְּקִינוֹתֵיהֶם עַל־יֹאשִׁיָּהוּ עַד־הַיּוֹם
26 וַיִּתְּנוּם לְחֹק עַל־יִשְׂרָאֵל וְהִנָּם כְּתוּבִים עַל־הַקִּינוֹת׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי
27 יֹאשִׁיָּהוּ וַחֲסָדָיו כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת יְהוָה׃ וּדְבָרָיו הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרֹנִים
הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה׃

לו CAP. XXXVI. לו

א וַיִּקְחוּ עַם־הָאָרֶץ אֶת־יְהוֹאָחָז בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ וַיַּמְלִיכֻהוּ תַחַת־אָבִיו

XXXV. v. 21. סב׳ אַתָּה

2 בירושלם׃ בן־שלש ועשרים שנה יואחז במלכו ושלשה חדשים
3 מלך בירושלם׃ ויסירהו מלך־מצרים בירושלם ויענש את־הארץ
4 מאה ככר־כסף וככר זהב׃ וימלך מלך־מצרים את־אליקים אחיו
על־יהודה וירושלם ויסב את־שמו יהויקים ואת־יואחז אחיו לקח
ה נכו ויביאהו מצרימה׃ בן־עשרים וחמש שנה יהויקים במלכו
ואחת עשרה שנה מלך בירושלם ויעש הרע בעיני יהוה אלהיו׃
6 עליו עלה נבוכדנאצר מלך בבל ויאסרהו בנחשתים להליכו בבלה׃
7 ומכלי בית יהוה הביא נבוכדנאצר לבבל ויתנם בהיכלו בבבל׃
8 ויתר דברי יהויקים ותועבותיו אשר־עשה והנמצא עליו הנם
כתובים על־ספר מלכי ישראל ויהודה וימלך יהויכין בנו תחתיו׃
9 בן־שמונה ◦ שנים יהויכין במלכו ושלשה חדשים ועשרת ימים
י מלך בירושלם ויעש הרע בעיני יהוה׃ ולתשובת השנה שלח
המלך נבוכדנאצר ויבאהו בבלה עם־כלי חמדת בית־יהוה וימלך
11 את־צדקיהו אחיו על־יהודה וירושלם׃ בן־עשרים ואחת שנה
12 צדקיהו במלכו ואחת עשרה שנה מלך בירושלם׃ ויעש הרע בעיני
13 יהוה אלהיו לא נכנע מלפני ירמיהו הנביא מפי יהוה׃ וגם במלך
נבוכדנאצר מרד אשר השביעו באלהים ויקש את־ערפו ויאמץ את־
14 לבבו משוב אל־יהוה אלהי ישראל׃ גם כל־שרי הכהנים והעם
הרבו למעול־מעל ככל תעבות הגוים ויטמאו את־בית יהוה אשר
טו הקדיש בירושלם׃ וישלח יהוה אלהי אבותיהם עליהם ביד מלאכיו
16 השכם ושלוח כי־חמל על־עמו ועל־מעונו׃ ויהיו מלעבים במלאכי
האלהים ובוזים דבריו ומתעתעים בנביאיו עד עלות חמת־יהוה
17 בעמו עד־לאין מרפא׃ ויעל עליהם את־מלך כשדיים ויהרג
בחוריהם בחרב בבית מקדשם ולא חמל על־בחור ובתולה זקן
18 וישש הכל נתן בידו׃ וכל כלי בית האלהים הגדלים והקטנים
19 ואצרות בית יהוה ואוצרות המלך ושריו הכל הביא בבל׃ וישרפו
את־בית האלהים וינתצו את חומת ירושלם וכל־ארמנותיה שרפו
כ באש וכל־כלי מחמדיה להשחית׃ ויגל השארית מן־החרב אל־
21 בבל ויהיו־לו ולבניו לעבדים עד־מלך מלכות פרס׃ למלאות דבר־
יהוה בפי ירמיהו עד־רצתה הארץ את־שבתותיה כל־ימי השמה

XXXVI. v. 9. נ״א ׳נה עשרה v. 13. קמץ בז״ק v. 14. למעול־ — למעל־ ק׳ v. 17. ׳דיים — ׳דים ק׳

2. Viginti trium annorum erat Ioachaz, cum regnare coepisset, et tribus mensibus regnavit in Ierusalem.

3. Amovit autem eum rex Aegypti, cum venisset in Ierusalem, et condemnavit terram centum talentis argenti, et talento auri.

4. Constituitque pro eo regem, * Eliakim fratrem eius, super Iudam et Ierusalem; et vertit nomen eius Ioakim; ipsum vero Ioachaz tulit secum et abduxit in Aegyptum.
* Matth. 1, 11.

5. Viginti quinque annorum erat Ioakim*, cum regnare coepisset, et undecim annis regnavit in Ierusalem; fecitque malum coram Domino Deo suo.
* v. 5 — 7. conf. 4 Reg. 23, 36 — 24, 2.

6. Contra hunc * ascendit Nabuchodonosor rex Chaldaeorum, et vinctum catenis duxit in Babylonem.
* Ezech. 19, 9.

7. Ad quam et vasa * Domini transtulit, et posuit ea in templo suo.
* 1 Esdr. 1, 7.

8. Reliqua autem verborum Ioakim*, et abominationum eius, quas operatus est, et quae inventa sunt in eo, continentur in libro regum Iuda et Israël. Regnavit autem Ioachin filius eius pro eo.
* 4 Reg. 24, 5.

9. Octo annorum * erat Ioachin, cum regnare coepisset, et tribus mensibus, ac decem diebus regnavit in Ierusalem, fecitque malum in conspectu Domini.
* v. 9. 10. conf. 4 Reg. 24, 8 — 10.

10. Cumque anni circulus volveretur, misit Nabuchodonosor rex, qui adduxerunt eum in Babylonem, asportatis simul pretiosissimis vasis domus Domini. * Regem vero constituit Sedeciam patruum eius super Iudam et Ierusalem.
* v. 11 — 21. 4 Reg. 24, 17 — 25, 7. Ier. 37, 1.

11. Viginti et unius anni erat Sedecias, cum regnare coepisset, et undecim annis regnavit in Ierusalem:

12. Fecitque malum in oculis Domini Dei sui, nec erubuit faciem Ieremiae prophetae, loquentis ad se ex ore Domini.

13. A rege quoque Nabuchodonosor recessit, qui adiuraverat eum per Deum; et induravit cervicem suam et cor, ut non reverteretur ad Dominum Deum Israël.

14. Sed et universi principes sacerdotum, et populus, praevaricati sunt inique * iuxta universas abominationes gentium, et polluerunt domum Domini, quam sanctificaverat sibi in Ierusalem. * Deut. 18, 9.

15. Mittebat autem Dominus Deus patrum suorum ad illos * per manum nuntiorum suorum de nocte consurgens, et quotidie commonens; eo quod parceret populo et habitaculo suo. * Luc. 20, 10.

16. At illi * subsannabant nuntios Dei, et parvipendebant sermones eius, illudebantque Prophetis, donec ascenderet furor Domini in populum eius, et esset nulla curatio
* Act. 7, 52.

17. Adduxit enim super eos regem Chaldaeorum, et interfecit iuvenes eorum gladio in domo sanctuarii sui, non est misertus adolescentis, et virginis, et senis, nec decrepiti quidem, sed omnes tradidit in manibus eius.

18. Universaque vasa * domus Domini, tam maiora, quam minora, et thesauros templi, et regis, et principum transtulit in Babylonem.
* 2 Esdr. 1, 3.

19. Incenderunt hostes domum Dei, destruxeruntque murum Ierusalem, universas turres combusserunt, et quidquid pretiosum fuerat, demoliti sunt.

20. Si quis evaserat gladium, ductus in Babylonem servivit regi, et filiis eius, donec imperaret rex Persarum,

21. et compleretur sermo Domini ex ore * Ieremiae, et celebraret terra sabbata sua; cunctis enim diebus

desolationis egit sabbatum, usque dum complerentur septuaginta anni.

* Ierem. 25, 11. sq.

22. * Anno autem primo Cyri regis Persarum, ad explendum sermonem Domini, quem locutus fuerat per os Ieremiae, suscitavit Dominus spiritum Cyri † regis Persarum; qui iussit praedicari in universo regno suo, etiam per scripturam, dicens;

* 1 Esdr. 1, 1. 6, 3. Ierem. 25, 12. 29, 10. † Ies. 44, 28.

23. Haec dicit Cyrus rex Persarum: Omnia regna terrae dedit mihi Dominus Deus coeli, et ipse praecepit mihi, ut aedificarem ei domum in Ierusalem, quae est in Iudaea; quis ex vobis est in omni populo eius? sit Dominus Deus suus cum eo, et ascendat.

שָׁבָ֔תָה לְמַלֹּ֖אות שִׁבְעִ֥ים שָׁנָֽה׃ וּבִשְׁנַ֣ת אַחַ֗ת לְכ֙וֹרֶשׁ֙ מֶ֣לֶךְ פָּרַ֔ס 22
לִכְל֥וֹת דְּבַר־יְהוָ֖ה בְּפִ֣י יִרְמְיָ֑הוּ הֵעִ֣יר יְהוָ֗ה אֶת־ר֙וּחַ֙ כּ֣וֹרֶשׁ מֶֽלֶךְ־פָּרַ֔ס
וַיַּֽעֲבֶר־קוֹל֙ בְּכָל־מַלְכוּת֔וֹ וְגַם־בְּמִכְתָּ֖ב לֵאמֹֽר׃ כֹּֽה־אָמַ֞ר כּ֣וֹרֶשׁ ׀ מֶ֣לֶךְ 23
פָּרַ֗ס כָּל־מַמְלְכ֤וֹת הָאָ֙רֶץ֙ נָ֣תַן לִ֗י יְהוָה֙ אֱלֹהֵ֣י הַשָּׁמַ֔יִם וְהֽוּא־פָקַ֤ד עָלַי֙
לִבְנֽוֹת־ל֥וֹ בַ֙יִת֙ בִּירֽוּשָׁלִַ֖ם אֲשֶׁ֣ר בִּֽיהוּדָ֑ה מִֽי־בָכֶ֣ם מִכָּל־עַמּ֗וֹ יְהוָ֧ה
אֱלֹהָ֛יו עִמּ֖וֹ וְיָֽעַל׃

חזק ונתחזק המחוקק לא יוזק

לוח הפטרות כל השנה כפי מנהגי כל הקהלות

הפטרת בראשית	בישעיה מב	כה אמר האל ה׳
אלה תולדות נח	בישעיה נד	רני עקרה
לך לך	בישעיה מ	למה תאמר
וירא אליו	במלכים ב ד	ואשה אחת
חיי שרה	במלכים א א	והמלך דוד זקן
תלדות יצחק	במלאכי א	משא דבר ה׳
ויצא יעקב	בהושע יא	ועמי תלואים (1
ויצא יעקב	בהושע יב	ויברח יעקב (2
וישלח יעקב	בעובדיה א	חזון עובדיה
וישב יעקב	בעמוס ב	כה אמר ה׳
ויהי מקץ	במלכים א ג	ויקץ שלמה
ויגש אליו	ביחזקאל לז	ויהי דבר ה׳ אלי
ויחי יעקב	במלכים א ב	ויקרבו ימי דוד
ואלה שמות	בירמיה א	דברי ירמיהו (3
ואלה שמות	בישעיה כז	הבאים ישרש (4
וארא אל אברהם	ביחזקאל כח	כה אמר ה׳ בקבצי
בא אל פרעה	בירמיה מו	הדבר אשר דבר
ויהי בשלח	בשופטים ד	ודבורה אשה
וישמע יתרו	בישעיה ו	בשנת מות
ואלה המשפטים	בירמיה לד	הדבר אשר היה
ויקחו לי תרומה	במלכים א ה	וה׳ נתן הכמה

1) כמנהג הספרדים 2) כמנהג האשכנזים 3) כמנהג הספרדים 4) כמנהג האשכנזים

ואתה תצוה	ביחזקאל מג	אתה בן אדם
כי תשא	במלכים א יח	וישלח אחאב 1)
כי תשא	במלכים א יח	ויהי ימים רבים 2)
ויקהל	במלכים א ז	וישלח המלך 3)
ויקהל	במלכים א ז	ויעש חירום 4)
אלה פקודי	במלכים א ז	ויעש חירום 5)
אלה פקודי	במלכים א ז	ותשלם כל 6)
ויקרא	בישעיה מג	עם זו יצרתי לי
צו את אהרן	בירמיה ז	כה אמר ה׳
ביום השמיני	בשמואל ב ו	ויוסף עוד דוד
כי תזריע	במלכים ב ד	ואיש בא מבעל
מצורע	במלכים ב ז	וארבעה אנשים
אחרי מות	ביחזקאל כב	ויהי דבר ה׳ התשפוט
קדושים תהיו	ביחזקאל כ	ויהי דבר ה׳ אלי 7)
קדושים תהיו	בעמוס ט	הלא כבני כשיים 8)
אמור אל הכהנים	ביחזקאל מד	והכהנים הלוים
בהר סיני	בירמיה לב	ויאמר ירמיהו
אם בחקותי	בירמיה יו	ה׳ עזי ומעזי
במדבר סיני	בהושע ב	והיה מספר
נשא את ראש	בשופטים יג	ויהי איש אחד
בהעלותך ותנוכה	בזכריה ב	רני ושמחי
שלח לך אנשים	ביהושע ב	וישלח יהושע
ויקח קרח	בשמואל א יא	ויאמר שמואל
חקת התורה	בשופטים יא	ויפתח הגלעדי
וירא בלק	במיכה ה	והיה שארית
פנחס	במלכים א יט	ויד ה׳ היתה
ראשי המטות	בירמיה א	דברי ירמיהו
מסעי	בירמיה ב	שמעו דבר ה׳
אלה הדברים	בישעיה א	חזון ישעיהו
ואתחנן	בישעיה מ	נחמו נחמו עמי

1) כמנהג הספרדים 2) כמנהג האשכנזים 3) כמנהג הספרדים 4) כמנהג האשכנזים 5) כמנהג הספרדים 6) כמנהג האשכנזים 7) כמנהג הספרדים 8) כמנהג האשכנזים

עקב	בישעיה מט	ותאמר ציון
ראה	בישעיה נד	עניה סוערה
שופטים	בישעיה נא	אנכי אנכי הוא
כי תצא	בישעיה נד	רני עקרה
כי תבא	בישעיה ס	קומי אורי
אתם נצבים	בישעיה סא	שוש אשיש
וילך	בהושע יד	שובה ישראל 1)
וילך	בישעיה נה	דרשו ה' בהמצאו 2)
האזינו	בשמואל ב כב	וידבר דוד לה' 3)
האזינו	בהושע יד שובה וביואל ב תקעו שופר 4)	
לשבת וראש החדש	בישעיה סו	כה אמר ה' השמים
למחר חדש	בשמואל א כ	ויאמר לו יהונתן
לפרשת שקלים	במלכים ב יא	ויכרות יהוידע
לפרשת זכור	בשמואל א טו	ויאמר שמואל 5)
לפרשת זכור	בשמואל א טו	כה אמר ה' צבאות 6)
לפרשת פרה	ביחזקאל לו	ויהי דבר ה'
לפרשת החדש	ביחזקאל מה	כל העם הארץ 7)
לפרשת החדש	ביחזקאל מה	כה אמר ה' בראשון 8)
לחנוכה	בזכריה ב	רני ושמחי
לחנוכה בשבת ב'	במלכים א ז	ויעש חירום
לשבת הגדול	במלאכי ג	וערבה לה'
ליום א' של פסח	ביהושע ה	בעת ההיא אמר 9)
ליום א' של פסח	ביהושע ג	ויאמר יהושע אל 10)
ליום שני של פסח	במלכים ב כג	וישלח המלך
לשבת וחול המועד	ביחזקאל לו	כה אמר ה' 11)
לשבת וחול המועד	ביחזקאל לז	היתה עלי יד ה' 12)
ליום שביעי של פסח	בשמואל ב כב	וידבר דוד לה'
ליום ח' של פסח	בישעיה י	עוד היום
ליום א' של שבועות	ביחזקאל א	ויהי בשלשים שנה

1) כמנהג הספרדים 2) כמנהג האשכנזים 3) כמנהג הספרדים 4) כמנהג האשכנזים 5) כמנהג האשכנזים 6) כמנהג הספרדים 7) כמנהג קצת קהלות 8) כמנהג אחרים 9) כמנהג הספרדים 10) כמנהג האשכנזים 11) כמנהג קצת קהלות 12) כמנהג אחרים

ליום ב׳ של שבועות	בחבקוק ב	וה׳ בהיכל קדשו
לתשעה באב	בירמיה ח	אסוף אסיפם
ליום א׳ של ר״ה	בשמואל א א	ויהי איש אחד
ליום ב׳ של ר״ה	בירמיה לא	כה אמר ה׳ מצא
לשחרית יום כפור	בישעיה נז	ואמר סולו סולו
למנחת יום כפור	ביונה א	ויהי דבר ה׳ אל
ליום א׳ של סכות	בזכריה יד	הנה יום בא לה׳
ליום שני של סכות	במלכים א ז	ותשלם כל
לשבת וחול המועד	ביחזקאל לח	והיה ביום ההוא
ליום שמיני עצרת	במלכים א ח	ויהי ככלות
לשמחת תורה	ביהושע א	ויהי אחרי מות

EXPLICATIO

NOTARUM MARGINALIUM SECUNDUM LITTERARUM ORDINEM DIGESTA.

Asteriscus (*) texti verbis adiectus animum lectoris ad notam margini inferiori adscriptam advertit. Universe, quid eo tangatur, dubium esse non potest; monendum modo, ubi seorsum initio versus alicuius in media linea collocatus fuerit, notam ad illum totum pertinere, ut 1 Sam. 23, versu 12. indicatur, eum in libris quibusdam deesse. Deinde si verbo appositus est, ad quod nota אין בנ״א refertur, ubique totum verbum, non una eius littera significatur, ut Jer. 52, 3. libri sunt, qui עַל non habent.

Virgula obliqua a dextra sinistrorsum vergens superiori litterae parti appicta (ʻ) compendii est nota, quae potest adscribi et dextro lateri, et sinistro. Hic significat, anticam verbi partem, illic, posticam esse decurtatam. Duae virgulae (ʺ) duas vel plures voces amputatas esse indicant. Exempla: Neh. 2, 13. 15. שֹׁ׳, ad quod e texto supplendum est בֵר, =שֹׁבֵר; — ibid. v. 16. בס״פ, quod vide in indice, qui sequitur; — 13, 15. ׳מִידוּ, e texto supplendum est וַיַּעְ, =וַיַּעֲמִידוּ. Omittitur etiam compendii nota, si sigla extra contextum leguntur, ut פ illud et ס in Pentateucho versibus hic illic interiectum (v. פ׳ et ס׳ in indice) et capitum versuumque notae arithmethicae, ut א= א׳= 1, ב= ב׳= 2 etc. (v. א׳, ב׳).

Duo puncta alterum super alterum posita (:), quae in texto finem versus indicant, in margine singula additamenta, si plura ad unum versum leguntur, distinguunt.

א

א׳ est 1) littera אָלֶף (*Aleph*), v. c. א׳ בִּמְקוֹם ה׳ (*Aleph loco He*) Jer. 35, 3; Ezech. 27, 31. et alias; — cum articulo הא׳ (הָאָלֶף) 1 Reg. 11, 39; 16, 24; — cum ו praefixo וא׳ (*et Aleph*) Deut. 33, 21; — plene et cum ב praefixo בְּאָלֶף (*cum Aleph*) Ezech. 15, 57; 18, 24. 2) numerus: a) *unus, a, um* v. c. בְּמִלָּה א׳ (*in voce una*) 2 Reg. 17, 13; Ruth. 2, 14. b) *primus, a, um* v. c. בְּיוֹם א׳ (*die primo*) 1 Sam. 20, 18.

אב (אָב) Nom. pr. *Ab*, mensis quintus anni Hebraeorum; cum ב praefixo בְּאָב (*in mense Ab*) Jer. 8, 13; Hos. 14, 10.

cum ב praefixo בְּאַתְנָח (*cum Athnach*) Gen. 27, 2. et alias.

ב

ב est A) praefixum vel praepositio בְּ et significat 1) *in*, v. c. בְּמִלָּה א׳ (*in voce una*) 2 Reg. 17, 13. 2) *cum*, v. c. בְּדָגֵשׁ (*cum Dagesch*) Job. 33, 21. B) cum compendii nota ב׳ est 1) littera בֵּית (*Beth*) Jud. 8, 2; — cum artic. הב׳ (הַבֵּית) 1 Sam. 22, 20. 2) numerus: a) *duo, ae, o* v. c. ב׳ הר׳ דְגוּשִׁין (*duo Resch dagessata*) Ezech. 16, 14; ב׳ טע׳ (*duo* טְעָמִים i. e. *accentus*) Exod. 32, 31. b) *secundus, a, um* v.c. הַפְטָרָה לְיוֹם ב׳ (*Haphtara diei secundi*) Hab. 2, 20.

באלף, v. א׳.

בְּאֶמְצַע פָּסוּק = בא״פ (*in medio versu*) 1 Sam. 23, 2. et alias, v. פסקא.

בְּזָקֵף קָטוֹן = בז״ק (*cum Sakeph-katon*) Gen. 24, 19. et alias.

בַּחֲטַף קָמֶץ = בח״ק (*cum Chateph-Kamez*) 1 Reg. 19, 20. Jes. 17, 3. 4.

בלא (בְּלֹא) *sine*, v. c. בְּלֹא א׳ (verbum in texto notatum *sine Aleph* radicali scriptum est) 1 Sam. 6, 10; Job. 32, 18. etc.

בלי (בְּלִי) *defectus, sine*, Ps. 35, 24. Prov. 3, 12.

במדבר (בְּמִדְבַּר, propr. *in deserto*) 1) sectio legalis trigesima quarta, v. פרשה. 2) liber Pentateuchi quartus, *Numeri*.

במס׳ v. מסורה.

במקום v. מקום.

בנ״א v. נ״א.

בס״א v. ס״א.

או (אוֹ) Conj. *vel, sive*, Deut. 28, 27; 1 Sam. 5, 6.

אחר (אַחַר) Praep. *post*, v. c. דָגֵשׁ אַחַר שׁוּרֶק (*Dagesch post Schurek*) Gen. 2, 25. et alias; Plur. אחרי (אַחֲרֵי), idem v. c. כ׳ דְגוּשָׁה אַחֲרֵי (*Caph dagessatum post* accentum conjunctivum *Telischa minus*) 1 Sam. 13, 11.

אחת (אֶחָת), fem. Pausae, (masc. אֶחָד) *una*, Ruth. 2, 14.

אין (אֵין) Adv. *non*, cum notione verbi e s s e: *non est, non sunt, desunt* v. c. אין בנ״א *-* (verba stellulis inclusa *desunt in libris aliis*) 1 Sam. 18, 8. 12. 21.

אלה (אֵלֶּה) Pron. demonstr. plur. comm. *hi, hae, haec*; cum artic. האלה (הָאֵלֶּה) Jos. 21, 36. 37; 1 Sam. 6, 19.

אלף, v. א׳.

אמצע (אֶמְצַע) Subst. *medium, pars media*; cum ב praefixo בְּאֶמְצַע (*in media parte*) Gen. 35, 22; Num. 25, 19. v. פסקא.

אַתְנָח סוֹף פָּסוּק = אס״פ *Atnach* et *finis versus* sive *Soph-Pasuk*, v. c. קָמֶץ בְּלֹא אס״פ (*Kamez* positum est *sine Athnach* et *Soph-Pasuk* i. e. sine Pausa maxima) Ezech. 25, 3; Hos. 8, 7. et alias.

אשכנזים (אַשְׁכְּנָזִים) N. pr. *Germani* (Judaei in Germania) 1 Reg. 7, 40. 51; Hos. 12, 13; — cum articulo הָאַשְׁכְּנָזִים Jes. 55, 6; — cum ל praefixo לְאַשְׁ׳ (*secundum Germanos*) Ez. 36, 38.

אתנח (אַתְנָח), accentus *Athnach*;

ס״פ v. בס״פ .

ס״ר v. בס״ר .

בראשית (בְּרֵאשִׁית, propr. *in principio*) 1) sectio legalis prima v. פרשה . 2) liber Pentateuchi primus, *Genesis*.

בתר (בָּתַר) Praep. *post*, Dan. 5, 11.

ג

ג׳, 1) littera גִּימֶל (*Gimel*), cum artic. הג׳ Ezech. 32, 36. 2) numerus: a) *tres, tria*, b) *tertius, a, um*.

גומר (גּוֹמֵר a גָּמַר perfecit, absolvit) *complementum*; cum ו praefixo וְגוֹמֵר, plerumque per compendium וגו׳ *et complementum* i. q. *et cetera, et reliqua*, Jos. 22, 34.

ד

ד׳, 1) littera דָּלֶת (*Daleth*), cum artic. הד׳ Jud. 18, 21; cum ו praefixo Exod. 15, 17. וד׳ בְּלֹא דָגֵשׁ (*et Daleth sine Dagesch*); cum artic. et ו praef. והד׳ (וְהַדָּלֶת) 2 Reg. 23, 36. 2) numerus: a) *quatuor*, b) *quartus, a, um*.

דברים (דְּבָרִים, propr. *verba*) 1) sectio legalis quadragesima quarta, v. פרשה. 2) liber Pentateuchi quintus, *Deuteronomium*.

דגש (דָּגֵשׁ), *Dagesch*, v. c. דָּגֵשׁ אַחַר שׁוּרֶק (*Dagesch post Schurek*, ergo post vocalem longam) Gen. 2, 25. et alias; cum ב praefixo בְּדָגֵשׁ (*cum Dagesch*) Jud. 13, 8. etc. Inde formatum est

דגושה , דגושא (דְּגוּשָׁה, דְּגוּשָׁא Part. Paul fem.), *dagessatum*, signo *Dagesch instructum*, v. c. א׳ דְּגוּשָׁה (*Aleph dagessatum*) Gen. 43, 26; Lev. 23, 17; Esra 8, 18. (praeterea hoc Job 33, 21. invenitur); alia exempla saepius. Pluralis: דְּגוּשִׁין v. c. ס׳ ונ׳ דְּגוּשִׁין (*Samech et Nun dagessata*) Ezech. 13, 20; ב׳ הר׳ דְּגוּשִׁין (*duo Resch dagessata*) Ezech. 16, 4.

ה

ה, A) praefixum est articulus הַ, הָ vel הֶ v. c. שַׁבָּת הַגָּדוֹל (*sabbatum magnum*) Mal. 3, 4; הא׳ = הָאָלֶף (littera *Aleph*), הב׳=הַבֵּית etc. B) cum compendii nota ה׳ est 1) littera הֵא (*He*) Jer. 8, 15; cum artic. הה׳ Ezech. 24, 6; cum artic. et ו praef. והה׳ (*et He*) Ezech. 22, 24; plene et cum art. הַהֵא Gen. 6, 19; 10, 17. 2) numerus: a) *quinque*, b) *quintus, a, um*.

הא , ההא v. quod praecedit.

הוא (הוּא) Pron. *hic*, cum artic. הַהוּא Jes. 38, 21. 22.

המכ׳ v. מסורה et כתיב .

הפטרה (הַפְטָרָה *dimissio*, status constr. הַפְטָרַת, plur. הַפְטָרוֹת) *Haphtara* i. e. sectio prophetica in concionibus sacris Judaeorum praelegenda, qua absoluta populus dimittitur. Respondent Haphtarae totidem Paraschis (v. פרשה), praeter nonnullas, quae festis peculiaribus destinatae sunt. Sequatur hoc loco earum recensio secundum ordinem, quo in

חֹדֶשׁ i. e. *initium mensis, die primo* (legenda), 1 Sam.20, 18. Vid. infra ר״ח et חוֹל.

הַפְטָרַת שְׁמִינִי *Haphtara*, quae respondet Paraschae שְׁמִינִי (Levit. 9, 1.), 2 Sam. 6, 1.

הַפְטָרַת הַאֲזִינוּ וְיוֹם ז׳ שֶׁל פֶּסַח *Haphtara* הַאֲזִינוּ (Deut.32.)*et diei septimi Pasch.* 2Sam.22, 1.

הַפְטָרַת חַיֵּי שָׂרָה *Haphtara*, quae respondet Paraschae חַיֵּי שָׂרָה (Gen. 23, 1), 1 Reg. 1, 1.

הַפְטָרַת וַיְחִי יַעֲקֹב *Haphtara* respondens Paraschae וַיְחִי יַעֲקֹב (Gen. 47, 28.), 1 Reg. 2, 2.

הַפְטָרַת מִקֵּץ *Haphtara* resp. Paraschae מִקֵּץ (Gen.41,1.), 1Reg. 3, 15.

הַפְטָרַת תְּרוּמָה *Haphtara* resp. Paraschae תְּרוּמָה (Ex. 25, 1.), 1 Reg. 5, 26.

הַפְטָרַת וַיַּקְהֵל כְּמִנְהַג הַסְּפָרְדִים *Haphtara* resp. Paraschae וַיַּקְהֵל (Ex. 35, 1.) *secundum consuetudinem Hispanorum*, 1 Reg. 7, 13.

הַפְטָרַת וַיַּקְהֵל כְּמִנְהַג אַשְׁכְּנַזִים וְהִיא הַפְטָרַת פְּקוּדֵי כְּמִנְהַג הַסְּפָרְדִים *Haphtara* resp. Paraschae וַיַּקְהֵל (Ex. 35, 1.) *secundum consuetudinem Germanorum eademque est Haphtara* resp. Paraschae פְּקוּדֵי (Ex. 38, 21.) *secundum Hispanos*, 1 Reg. 7, 40.

הַפְטָרַת פְּקוּדֵי כְּמִנְהַג אַשְׁכְּנַזִים *Haphtara* respond. Paraschae פְּקוּדֵי (Exod.38,21.) *secundum consuetudinem Germanorum*, 1 Reg. 7, 51.

prophetis prioribus et posterioribus sese excipiunt (alia recensio seriei Paraschacum accommodata proxime ad calcem texti hebraei legitur titulo לוּחַ הַפְטָרוֹת, quod v. in hoc indice):

הַפְטָרַת שִׂמְחַת תּוֹרָה *Haphtara laetitiae legis* i. e. ultimi diei festi Tabernaculorum, Jos.1,1. Vide infra שִׂמְחַת תּוֹרָה.

הַפְטָרַת שְׁלַח לְךָ *Haphtara*, quae respondet Paraschae שְׁלַח לְךָ (Num. 13. 2.), Jos. 2, 1.

הַפְטָרַת יוֹם רִאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח *Haphtara diei primi* festi *Paschatis*, Jos. 5, 2.

הַפְטָרַת בְּשַׁלַּח וְיֵשׁ מַתְחִילִין וַתָּשַׁר דְּבוֹרָה *Haphtara*, quae respondet Paraschae בְּשַׁלַּח (Ex. 13, 7.) *et sunt, qui incipiunt* a verbis: *Et cecinit Debora* (Iud. 5, 1.), Jud. 4, 4.

הַפְטָרַת חֻקַּת *Haphtara*, quae respondet Paraschae חֻקַּת (Num. 19, 2.), Jud. 11, 1.

הַפְטָרַת נָשֹׂא *Haphtara*, quae respondet Paraschae נָשֹׂא (Num. 4. 22.), Jud. 13, 2.

הַפְטָרַת לְיוֹם רִאשׁוֹן שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה *Haphtara diei primi anni ineuntis*, 1 Sam. 1, 1.

הַפְטָרַת קֹרַח *Haphtara*, quae respondet Paraschae קֹרַח (Num. 16, 1.), 1 Sam. 11, 14.

הַפְטָרַת זָכוֹר *Haphtara*, quae respondet Paraschae זָכוֹר (Deut. 24, 9.), 1 Sam. 15, 1.

הַפְטָרָה כְּשֶׁחָל ר״ח בְּיוֹם א׳ *Haphtara, quum incidit* רֹאשׁ

הַפְטָרַת יוֹם שְׁמִינִי שֶׁל פֶּסַח *Haphtara diei octavi Paschatis*, Jes. 10, 32.

הַפְטָרַת וָאֶתְחַנַּן *Haphtara* resp. P. וָאֶתְחַנַּן (Deut. 3, 23.), Jes. 40, 1.

הַפְטָרַת לֶךְ לְךָ *Haphtara* resp. Paraschae לֶךְ לְךָ (Gen. 12, 1.), Jes. 40, 27.

הַפְטָרַת בְּרֵאשִׁית *Haphtara* resp. Paraschae בְּרֵאשִׁית (Gen. 1, 1.), Jes. 42, 5.

הַפְטָרַת וַיִּקְרָא *Haphtara* resp. Paraschae וַיִּקְרָא (Lev. 1, 1.), Jes. 43, 21.

הַפְטָרַת עֵקֶב *Haphtara* resp. Paraschae עֵקֶב (Deut. 7, 12.), Jes. 49, 14.

הַפְטָרַת שׁוֹפְטִים *Haphtara* resp. Paraschae שׁוֹפְטִים (Deut. 16, 18.), Jes. 51, 12.

הַפְטָרַת נֹחַ וְגַם הַפְטָרַת כִּי תֵצֵא *Haphtara* resp. Paraschae נֹחַ (Gen. 6, 9.) *atque etiam Haphtara* resp. Paraschae כִּי תֵצֵא (Deut. 21, 10.), Jes. 54, 1.

הַפְטָרַת רְאֵה *Haphtara* resp. Paraschae רְאֵה (Deut. 11, 26.), Jes. 54, 11.

הַפְטָרַת וַיֵּלֶךְ כְּמִנְהַג הָאַשְׁכְּנָזִים *Haphtara* resp. Paraschae וַיֵּלֶךְ (Deut. 31, 3.) *secundum consuetudinem Germanorum*, Jes. 55, 6.

הַפְטָרַת יוֹם כִּפּוּר *Haphtara diei expiationis*, Jes. 57, 14.

הַפְטָרַת כִּי תָבֹא *Haphtara* resp. Paraschae כִּי תָבֹא (Deut. 26, 1.), Jes. 60, 1.

הַפְטָרַת נִצָּבִים *Haphtara* resp.

הַפְטָרַת יוֹם שֵׁנִי שֶׁל סֻכּוֹת *Haphtara diei secundi* festi *Tabernaculorum*, 1 Reg. 8, 2. v. סֻכּוֹת.

הַפְטָרַת שְׁמִינִי חַג עֲצֶרֶת *Haphtara* diei *octavi* (f. Tabernaculorum), qui dicitur *festum clausulae*, 1 Reg. 8, 54.

הַפְטָרַת כִּי תִשָּׂא כְּמִנְהַג הָאַשְׁכְּנָזִים *Haphtara* resp. Paraschae כִּי תִשָּׂא (Exod. 30, 12.) *secundum consuetudinem Germanorum*, 1 Reg. 18, 1.

הַפְטָרַת כִּי תִשָּׂא כְּמִנְהַג הַסְפָרְדִים *Haphtara* resp. Paraschae כִּי תִשָּׂא (Exod. 30, 12.) *secundum consuetudinem Hispanorum*, 1 Reg. 18, 20.

הַפְטָרַת פִּנְחָס *Haphtara* resp. Paraschae פִּנְחָס (Num. 25, 10.), 1 Reg. 18, 46.

הַפְטָרַת וַיֵּרָא *Haphtara* resp. P. וַיֵּרָא (Gen. 18, 1.), 2 Reg. 4, 1.

הַפְטָרַת תַזְרִיעַ *Haphtara* resp. Paraschae תַזְרִיעַ (Lev. 12, 1.), 2 Reg. 4, 42

הַפְטָרַת מְצוֹרָע *Haphtara* resp. Paraschae מְצוֹרָע (Lev. 14, 1.), 2 Reg. 7, 3.

הַפְטָרַת שְׁקָלִים *Haphtara siclorum* i. e. legenda die, quo sicli recipiuntur, 2 Reg. 11, 17.

הַפְטָרַת יוֹם שֵׁנִי שֶׁל פֶּסַח *Haphtara diei secundi Paschatis*, 2 Reg. 23, 1.

הַפְטָרַת אֵלֶּה הַדְּבָרִים *Haphtara* resp. Paraschae אֵלֶּה הַדְּבָרִים (Deut. 1, 1.), Jes. 1, 1.

הַפְטָרַת וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ *Haphtara* resp. Paraschae וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ (Exod. 18, 1.), Jes. 6, 1.

Paraschae נִצָּבִים (Deut.29,10.), Jes. 61, 10.

הַפְטָרַת שַׁבָּת וְרֹאשׁ חֹדֶשׁ *Haphtara Sabbati et initii mensis,* Jes. 66, 1.

הַפְטָרַת וְאֵלֶּה שְׁמוֹת וְגַם הַפְטָרַת רָאשֵׁי הַמַּטּוֹת *Haphtara* resp. Paraschae וְאֵלֶּה שְׁמוֹת (Exod. 1, 1.) *atque etiam Haphtara* resp. Paraschae רָאשֵׁי הַמַּטּוֹת (Num. 30, 2.), Jer. 1, 1.

הַפְטָרַת מַסְעֵי *Haphtara* resp. P. מַסְעֵי (Num. 33, 1.), Jer. 2, 4.

הַפְטָרַת צַו *Haphtara* resp. Paraschae צַו (Lev. 6, 1.), Jer.7, 21.

הַפְטָרַת ט׳ בְּאָב *Haphtara* diei *noni in* mense *Ab*, Jer. 8, 13.

הַפְטָרַת בְּחֻקֹּתַי *Haphtara* resp. Paraschae בְּחֻקֹּתַי (Lev.26,3.), Jer. 16, 19.

הַפְטָרָה לְיוֹם שֵׁנִי שֶׁל ר״ה *Haphtara diei secundi* רֹאשׁ הַשָּׁנָה i. e. *initii anni,* Jer. 3, 2. v. ר״ה.

הַפְטָרַת בְּהַר סִינַי *Haphtara* resp. Paraschae בְּהַר סִינַי (Lev.25,1.), Jer. 32, 6.

הַפְטָרַת מִשְׁפָּטִים *Haphtara* resp. מִשְׁפָּטִים (Ex. 21, 1.), Jer.34, 8.

הַפְטָרַת בֹּא אֶל פַּרְעֹה *Haphtara* resp. Paraschae בֹּא אֶל פַּרְעֹה (Ex. 10, 1.), Jer. 46, 13.

הַפְטָרָה לְיוֹם א׳ שֶׁל שְׁבוּעוֹת *Haphtara diei primi Pentecostes* (v. infra שְׁבוּעוֹת), Ezech. 1, 1.

הַפְטָרַת הַאֲזִינוּ *Haphtara* resp. Paraschae הַאֲזִינוּ (Deut.32,1.), Ezech. 17, 22.

הַפְטָרַת קְדוֹשִׁים *Haphtara* resp. Paraschae קְדוֹשִׁים (Lev.19, 1.), Ezech. 20, 2.

הַפְטָרַת אַחֲרֵי מוֹת *Haphtara* resp. Paraschae אַחֲרֵי מוֹת (Lev. 16, 1.), Ezech. 22, 1.

הַפְטָרַת וָאֵרָא *Haphtara* resp. Paraschae וָאֵרָא (Exod. 6, 1.), Ezech. 28, 25.

הַפְטָרַת פָּרָשַׁת פָּרָה *Haphtara* resp. *Paraschae* פָּרָה (de vacca rufa, Num.19, 1. 2.), Ez. 36, 16.

הַפְטָרָה לְשַׁבָּת וְחוֹל הַמּוֹעֵד שֶׁל פֶּסַח וְהַסְּפָרְדִים מַתְחִילִין הָיְתָה עָלַי *Haphtara Sabbati et profani temporis Paschatis* (v. חוֹל); *sed Hispani incipiunt* a verbis (Ezech. 37, 1.): הָיְתָה עָלַי, Ezech. 36, 37.

הַפְטָרַת וַיִּגַּשׁ *Haphtara* resp. Paraschae וַיִּגַּשׁ (Gen. 44, 18.), Ezech. 37, 15.

הַפְטָרַת שַׁבָּת וְחוֹל הַמּוֹעֵד שֶׁל סוּכּוֹת *Haphtara Sabbati et profani temporis Tabernaculorum,* Ezech. 38, 18.

הַפְטָרַת תְּצַוֶּה *Haphtara* resp. Paraschae תְּצַוֶּה (Ex. 27, 20.), Ezech. 43, 10.

הַפְטָרַת אֱמוֹר *Haphtara* resp. Paraschae אֱמוֹר (Lev. 21, 1.), Ezech. 44, 15.

הַפְטָרַת פָּרָשַׁת הַחֹדֶשׁ וְהַסְּפָרְדִים מַתְחִילִין כֹּה אָמַר יי׳ *Haphtara* resp. *Paraschae novilunii; sed Hispani incipiunt* a verbis (Ezech. 45, 18.) כֹּה אָמַר יי׳, Ezech. 45, 16.

הַפְטָרַת בְּמִדְבַּר סִינַי *Haphtara* resp. Paraschae בְּמִדְבַּר סִינַי (Num. 1, 1.), Hos. 2, 1.

הַפְטָרַת וַיֵּצֵא יַעֲקֹב *Haphtara* resp. Paraschae וַיֵּצֵא יַעֲקֹב (Gen. 28, 1.), Hos. 11, 7.

הַפְטָרַת וַיִּשְׁלַח כְּמִנְהַג אַשְׁכְּנָזִים *Haphtara* resp. Paraschae וַיִּשְׁלַח (Gen. 31, 3.) *secundum consuetudinem Germanorum*, Hos. 12, 13.

הַפְטָרַת וַיֵּלֶךְ וְגַם לט׳ בְּאָב בְּמִנְחָה *Haphtara* resp. Paraschae וַיֵּלֶךְ (Deut. 31, 1.) *atque etiam* diei *noni in* mense *Ab, tempore vespertino*, Hos. 14, 2. cf. infra מִנְחָה.

הַפְטָרַת וַיֵּשֶׁב *Haphtara* resp. Parasch. וַיֵּשֶׁב (Gen. 37, 1.), Am. 2, 6.

הַפְטָרַת קְדוֹשִׁים כְּמִנְהַג הָאַשְׁכְּנָזִים *Haphtara* resp. Paraschae קְדוֹשִׁים *secundum consuetudinem Germanorum*, Amos 9, 7.

הַפְטָרַת וַיִּשְׁלַח *Haphtara* resp. Paraschae וַיִּשְׁלַח (Gen. 32, 2.), Obad. 1.

הַפְטָרַת יוֹם כִּפּוּר לְמִנְחָה *Haphtara diei expiationis, tempore vespertino*, Jon. 1, 1.

הַפְטָרַת וַיַּרְא בָּלָק *Haphtara* resp. Paraschae וַיַּרְא בָּלָק (Num. 22, 2.), Mich. 5, 6.

הַפְטָרָה לְיוֹם ב׳ שֶׁל שָׁבוּעוֹת *Haphtara diei secundi Pentecostes*, Hab. 2, 20.

הַפְטָרַת בְּהַעֲלֹתְךָ וְגַם לְשַׁבַּת וַחֲנֻכָּה *Haphtara* resp. Paraschae בְּהַעֲלֹתְךָ (Num. 8, 1.) *atque etiam Sabbati et Encaeniorum*, Zach. 2, 14.

הַפְטָרַת יוֹם א׳ שֶׁל סֻכּוֹת *Haphtara diei primi Tabernaculorum*, Zach. 14, 1.

הַפְטָרַת תּוֹלְדוֹת יִצְחָק *Haphtara* resp. Paraschae תּוֹלְדוֹת יִצְחָק (Gen. 25, 19.), Mal. 1, 1.

הַפְטָרַת שַׁבַּת הַגָּדוֹל *Haphtara Sabbati magni*, Mal. 3, 4. v. שַׁבָּת.

ו

ו est A) praefixum vel coniunctio וְ sive וּ, ut וד׳ = וְדָלֶת *(et Daleth)* Exod. 15, 17; והה׳ = וְהֵהָא *(et He)* Ezech. 22, 24. B) cum compendii nota ו׳ est 1) littera וָו *(Vav)* Gen. 48, 20; Jer. 33, 26. 2) numerus: a) *sex*, b) *sextus, a, um*.

ובנ״א v. נ״א.

וגו׳ v. גּוֹמֵר.

ויקרא (וַיִּקְרָא propr. *et vocavit*) 1) sectio legalis vigesima quarta, v. פרשה. 2) liber Pentateuchi tertius, *Leviticus*.

ונ״א v. נ״א.

וסב׳ v. סב׳.

ז

ז est 1) littera זַיִן *(Sajin)* v. c. ז׳ בְּלֹא דָגֵשׁ *(Sajin sine Dagesch)* 1 Sam. 14, 36; cum artic. הז׳ Ps. 37, 36. 2) numerus: a) *septem*, b) *septimus, a, um*.

ז״ק = זָקֵף קָטוֹן, accentus *Sakeph-katon*.

ח

ח׳, 1) littera חֵית *(Cheth)* Ps. 40, 18. 2) numerus: a) *octo*, b) *octavus, a, um*.

חג (חַג) *festum*, חַג עֲצֶרֶת *festum clausulae*, dies octavus sive ultimus festi Tabernaculorum, 1 Reg. 8, 54.

חדש (חֹדֶשׁ) *novilunium, mensis*; cum artic. הַחֹדֶשׁ Ez. 45, 16.

חול (חוֹל) *profanum*. Voluerunt,

qui hanc notam in Pentateucho aliquoties (Gen. 19, 2; 31, 53.) nominibus אדני et אלהים adiecerunt, significare, Jehovam (קדש, q. v.) iis locis non intelligendum esse. — חוֹל הַמּוֹעֵד *profanum festi* dicuntur dies intermedii festi alicuius, Ez. 36, 37; 38, 18.

חול, cadere, incidere; חָל *incidit*, cum gemino praefixo כ et ש, כְּשֶׁחָל *dum incidit*, 1Sam. 20, 18.

חולם (חוֹלֶם), vocalis *Cholem*, Ps. 94, 21; cum ב praefixo בְּחוֹלֶם *(cum Cholem)* Jer. 35, 34.

חטף coniunctum cum קמץ praecedente ב praefixo, בַּחֲטַף קָמֵץ *cum Chateph-Kamez*, 1 Reg. 13, 7; 2 Reg. 2, 1; per compendium scribitur בח״ק.

חירק (חִירֶק), vocalis *Chirek*, cum ב praef. בְּחִירֶק *(cum Chirek)* 2 Sam. 1, 10; Jes. 14, 3.

חנוכה (חֲנוּכָּה) *initiatio, dedicatio, encaenia*; cum ו praef. וַחֲנוּכָּה *(et encaenia)* Zach. 2, 14.

חסר (חָסֵר), *deficiens, deficit*; absolute חָסֵר *(deficit* sc. aliquid) 1 Sam. 13, 1; חָסֵר א׳ *(deficit Aleph)* Gen. 20, 6; Jud. 4, 19.

ח״פ = חֲטַף פַּתַח, *Chateph-Patach*, Ps. 48, 5.

ח״ק = חֲטַף קָמֵץ, *Chateph-Kam.*

ט

ט׳, 1) littera טֵית *(Tet)*; 2) numerus: a) *novem*, b) *nonus, a, um*, Jer. 8, 13; cum ל praef. לט׳ *(nono, noni)* Hos. 14, 10.

טע׳ = טעמים, v. quod sequitur.

טעם (טַעַם), *accentus*, cum ב praef בְּטַעַם *(cum accentu)* 1 Reg. 11, 22; Plur. טעמים (טְעָמִים), ב׳ טע׳ *(duo accentus)* Ex. 32, 31; plene saepius Gen. 5, 29; 28, 2. etc.

טפחא (טִפְחָא), accentus *Tiphcha*; cum ב praefixo בְּטִפְחָא *(cum Tiphcha)* Hos. 6, 1.

טרחא (טַרְחָא), accentus *Tarcha* = Tiphcha; cum ב praef. בְּטַרְחָא (*cum Tarcha*) Jud. 17, 1; 1 Reg. 5, 31. et alias.

י

י׳, 1) littera יוֹד *(Jod)* 2 Sam. 14, 19; Jes. 27, 4; — cum art. הי׳ Jer. 17, 17. 2) numerus: a) *decem*, b) *decimus, a, um*.

יהוא (יַהֲוָא) symbolum quatuor *litterarum quiescentium*, Dan. 5, 11. Alias etiam litteris transpositis scribitur אֶהֱוִי.

יום (יוֹם), *dies*; יוֹם כִּפּוּר *dies expiationis* Jon. 1, 1.

יי׳ = יְהוָֹה, Ez. 45, 16.

יש (יֵשׁ), *est, sunt*, Jud. 4, 4.

יתיר, (יַתִּיר) *abundans, supervacaneum*, Jos. 24, 19; Jud. 4, 19.

כ

כ A) est praefixum vel praepositio significans: *secundum*, ut כְּמִנְהַג *secundum morem*, Amos 9, 7. B) cum compendii nota כ׳ est 1) littera כַּף *(Caph)* Hos. 3, 2; cum artic. הכ׳ Jes. 5, 5; Dan. 5, 11. 2) numerus: a) *viginti*, b) *vigesimus, a, um*. 3) saepe = כתיב, q. v.

כאן (כָּאן), *hîc*, v. ע״כ.

כולו (כּוּלּוֹ), *totum illud*, כּוּלּוֹ קָמֵץ *totum illud* verbum cum *Kamez*, Jos. 10, 13; 1Sam. 7, 17. Sic כולם (כּוּלָּם) *omnia illa*, כּוּלָּם קָמֵץ *omnia illa* sunt cum *Kamez*

Jes. 37, 1. scil. quando voci שק praefigitur בּ , ceteroquin Patach habet.

כל (כֹּל) *omnis, totus.*

כן (כֵּן) 1) *recte* Jes. 38, 21. 22. 2) *sic.*

כפור (כִּפּוּר) *expiatio,* v. יום .

כפי (כְּפִי, propr. *secundum os*) *secundum,* 1 Reg. 7, 40.

כצ״ל = כֵּן צָרִיךְ לִהְיוֹת *sic debet esse.* Supponitur haec nota, si quid praeter regulam quidem, sed non falso scriptum est, Jos. 7, 7; 1 Sam. 10, 6. 11. et alias.

כשחל (כְּשֶׁחָל) v. חול .

כתיב plerumque per compendium כ׳ = כְּתִיב (*scriptum,* Part. Peil a כָּתַב, scripsit) *Chethibh* i. e. texti lectio litteris consonantibus exhibita, quibus puncta non propria, sed lectionis Keri, cuius consonantes ad marginem adscriptae leguntur, apposita sunt. Hoc in libro mos, aliis consonantibus, aliis punctis utendi, in texto quidem retentus est, sub eo tamen et Keri et Chethibh, ubi hoc aliter atque illud erat punctandum, cum suis utrumque vocalibus et accentibus scriptum est, ut Jer. 42, 6. אֲנוּ, quod pro elementorum dissidio pronuntiari plane non potest, in margine solvitur per אֲנוּ־אֲנַחְנוּ ק׳ . Formae lectionis Chethibh אנו hoc solo codicis loco repertae punctatores (num apte, dubitatur) usitatum אנחנו substituerunt. v. קרי . — Praeterea exstant verba quaedam, quorum consonantibus itidem non respondent vocales subiectae, quibus tamen nullum Keri additum est. Haec non ita recte Keri perpetuum dicta enarrentur:

הִיא קְרִי , הוּא כתיב = הִוא ;

(?יַהֲוֶה, יַהְוֹה) כתיב = יְהֹוָה, אֲדֹנָי קרי ;

(?) יְהֹוָה כתיב = יֱהֹוִה, אֱלֹהִים קרי ;

יְרוּשָׁלֵם כתיב = יְרוּשָׁלַםִ, יְרוּשָׁלַיִם קרי ;

יִשָּׂשכָר כתיב = יִשָּׂשכָר, יִשָּׂכָר ק׳. Fortasse cum Ewaldo (gr. maj. p. 494.) — si quidem ante עָשָׂר leguntur, nam ceteroquin קרי additur, cf. 2 Reg. 17, 16. — huc referri possunt:

שְׁנֵי קרי , שְׁנַיִם כתיב = שְׁנֵים ;

שְׁתֵּי קרי , שְׁתַּיִם כתיב = שְׁתֵּים .

Gesenius (Lex. sub שנים) formarum שְׁנֵים et שְׁתֵּים explicationem ex lingua syriaca repetit. — (כְּתִיב הַמָּסוֹרָה) כתיב המס׳ *Chethibh texti vulgati* 1 Sam. 4, 13; 17, 23. etc. v. מסורה. — (כְּתִיב וְלֹא קְרִי) כתיב ולא קרי, *scriptum et non legendum) Chethibh velo Keri* vocatur lectio, si in texto verbum aliquod adest, quod a Masorethis supervacaneum habetur ideoque punctis caret, his quidem octo locis: 2 Sam. 13, 33; 15, 21. 2 Reg. 5, 18; Jer. 38, 16; 39, 12; 51, 3; Ezech. 48, 16; Ruth 3, 12.

ל

ל A) praefixum est nota Dativi vel praepositio לְ, ut לָאַשְׁכְּנַזִּים

Germanis s. *secundum Germanos,* Ezech. 36,38. B) cum compendii nota 'ל est 1) littera לָמֶד *(Lamed)* Gen. 41, 50; 2 Sam. 7, 21. 23; — cum artic. הל' Jud. 13, 8; Ps. 74, 7. 2) numerus: a) *triginta,* b) *trigesimus.*

לא (לֹא) *non,* cum ב praef. בְּלֹא *sine;* cum ו praef. וְלֹא *et non.*

לוח (לוּחַ) *tabula.* Legitur ad calcem codicis in Judaeorum usum לוּחַ הַהַפְטָרוֹת כָּל הַשָּׁנָה כְּפִי מִנְהֲגֵי כָּל הַקְּהִלּוֹת *tabula sectionum propheticarum totius anni secundum mores omnium synagogarum.*

מ

מ A) praefixum est praepositio *e, ex* (מִן). B) cum compendii nota 'מ est 1) littera מֵם *(Mem),* ut מ' בְּפַתַח *(Mem cum Patach)* Jos. 1, 6; cum articulo המ' Job. 17, 2; plene et in plurali cum art. Jes. 14, 3: ב' הַמֵּמִים בְּחִירֶק *(duo Mem cum Chirek);* 2) numerus: a) *quadraginta,* b) *quadragesimus.*

מלה v. מילה.

מלא (מָלֵא) *plenum* i. e. non, ut secundum regulam scribi debebat, defectivum; מָלֵא ו' *plenum Vav* Lev. 26, 42; Jud. 2, 7. etc. i. e. Cholem cum Vav plene expressum.

מלה (מִלָּה, sine punctis etiam cum matre lectionis מילה) *vox,* cum ב praefixo בְּמִלָּה *(in voce)* 2 Reg. 17, 3; Ruth. 2, 14.

מלעיל (מִלְּעֵיל, *supra*) *Milel* i. e vox (praeter morem) paenacuta Num. 24, 22; cum ו praef. וּמִלְּעֵיל *(et Milel)* Job. 7, 20. Oppositum est

מלרע (מִלְּרַע, *infra*) *Milra* i. e. vox (praeter consuetudinem) acuta, s. quae tonum in syllaba ultima habet, Gen. 40, 15; Lev. 15, 29.

מם pl. ממים Jes. 14, 3. v. 'מ.

מנהג (מִנְהָג, pl. מִנְהָגִין, מִנְהֲגֵי a נָהַג, duxit, consuevit, solitus est) *mos, consuetudo,* cum ב et ל praefixis בְּמִנְהַג, לְמִנְהַג *secundum morem* 1 Reg. 7, 51; 18, 20. etc.

מנחה (מִנְחָה) 1) *oblatio, sacrificium;* 2) *tempus sacrificiis et precibus destinatum* i. e. *vespertinum,* cum ב praefixo בְּמִנְחָה *tempore vespertino* Hos. 14, 10; cum ל praef. לְמִנְחָה *circa tempus vesp.* Jon. 1, 1.

מסורה (מָסוֹרָה, *traditio*) *Masora* i. e. 1) eruditorum hebraeorum seculis circiter 4-8 p. Ch. viventium de veteris testamenti texto archetypo doctrina critica partim punctis, ut nunc ipsum in illo leguntur, partim annotationibus peculiaribus, quae singulari Masorae magnae et parvae nomine exstant collectae, exhibita. Masorae parvae in hoc quoque libro maxima pars sub texto tradita est; ea quidem sunt addidamenta, quae Keri et notas masorethicas proprie dictas litterisque minoribus expressas comprehendunt.— Docti illi Hebraei,

ב praefixo בְּמַפִּיק (cum Mappik) Ezech. 22, 24. 2) vocantur litterae אהוי mappikatae, si non quiescunt, ut in ־ֵי, וֹ, הָ, אָ, sed moventur s. mobiles sunt, ut in יַ, וָ, הָ, אֶ, hinc Ps. 68, 18. ad בָּם, quod secundum regulam post אֲדֹנָי signo Dagesch scribi debebat, nota legitur: רָפֶה אַחַר מַפִּיק Beth lene (sine Dagesch v. רפה) post Mappik i. e. post litteram mappikatam s. post י mobile. Conferatur Ewaldi gramm. maj. p. 124. 125.

מקום (מָקוֹם) locus. Cum ב praefixo 1) in statu absoluto בַּמָּקוֹם (in loco), v. c. Jes. 38, 20. 21. בַּמָּקוֹם הַהוּא לֹא כֵן (versus 20. et 21. in hoc loco non recte ponuntur), cf. 2 Chron. 30, 18; 2) in statu constr. בִּמְקוֹם (loco, pro), ut ה׳ בִּמְקוֹם א׳ (He loco Aleph) Jer. 8, 15.

מקף (מַקֵּף, amplectens, iungens) Makkeph, linea e grammatica satis nota Ps. 47, 5; 60, 2. etc.

מתג (מֶתֶג, frenum) Metheg, linea perpendicularis satis nota, נ״א בְּלֹא מֶתֶג alia exemplaria legunt sine Metheg, Neh. 6, 16.

מתחילין (מַתְחִילִין) incipientes, Partic. Hiph. verbi תחל denominativi ex תְּחִלָּה (initium), Jud. 4, 4.

נ

נ׳ est 1) littera נוּן (Nun) 2 Sam. 23, 27; cum artic. הנ׳ Ezech. 16, 34; cum ו praefixo ונ׳ (et Nun) Jes. 59, 60; plene נון legitur ... qui Masorethae vocantur, summam simul pro texti integritate conservanda curae laudem assecuti sunt, hinc, quum ab illorum temporibus textum hebraeum integre fere servatum esse credibile sit, 2) Masora omnino est textum receptum, vulgatum, sive quale in libris consuetis legitur, quo quidem sensu in huius libri notis verbum illud intelligendum est; — cum articulo et per compendium המס׳ (הַמָּסוֹרָה), v. כתיב; cum ב praef. et per comp. במס׳ (בַּמָּסֹרָה, in Masora) Gen. 10, 4; 49, 26. etc.

Opponuntur texto masorethico ceteri testes critici, inter quos referendae sunt interpretationes veteres graecae (LXX, Aquila, Symmachus, Theodotion), chaldaeae (Onkelos, Jonathan), syriacae (Peschito), arabicae (Saadias Phiiumensis, Abusaid), latinae (Vulgata, Hieronymus), textum Pentateuchi samaritanum et codices manuscripti, quorum multi a Kennicotto et De-Rossio (qui etiam varietatis interpretationum modo enumeratarum in libro Variarum lectionum mentionem facit) collati sunt.

מפיק (מַפִּיק producens, s. quod efficit, ut pronuntietur littera aliqua, Part. Hiph. a נָפַק, exiit) 1) Mappik, punctum litterae ה inscribi solitum (הּ) motum eius indicans, 2 Reg. 8, 6; cum

gitur 2 Sam. 1, 10; plur. נוּנִין, ut Jer. 30, 11. ב׳ נוּנִין בְּצֵרֵי *(duo Nun cum Zere)*. 2) numerus: a) *quinquaginta*, b) *quinquagesimus*.

נְסָחָאוֹת s.pl. נָסְחָא אַחֲרִינָא = נ״א (scribitur etiam אָחְ׳) אַחֲרִינָן *exemplar aliud, liber alius* s. *libri alii*, *alii testes critici* (נְסַח, evulsit, eruit, transtulit; hinc נוּסְחָא *transscriptum, exemplar* etc.); cum ב praefixo בנ״א *in libris aliis*, ונ״א *et libri alii*, ובנ״א *et in ll. all.*

נוּנִין, נון, v. נ׳.

נחה (נָחָה, Part. I. Kal fem. a נוּחַ, quiescere) *quiescens* 1 Reg. 11, 39; Ps. 99, 6. Oppositum ei est

נעה (נָעָה, Part. I. Kal fem. a נוּעַ, moveri), *quae movetur* littera, *mobilis* Ps. 135, 5; 136, 3.

ס

ס׳ est 1) littera סָמֶךְ *(Samech)*, Ezech. 13, 20; cum artic. הס׳ 1 Reg. 13, 7; 2 Reg. 2, 1; plene סמך Deut. 2, 24. 2) numerus: a) *sexaginta*, b) *sexagesimus*. 3) = סְתוּמָה *clausa* sc. פָּרָשָׁה *sectio legalis* angustiori vocis notione (v. פָּרָשָׁה). Hac significatione ס in Pentateucho passim versibus interiectum est, quippe quo lector moneatur, orationis membrum aliud incipere, quod tamen non tanto sententiae discrimine a praecedente seiunctum est, ut a nova vel aperta (פְּתוּחָה, v. פ׳) linea incipere necesse sit.

ס״א = סֵפֶר אַחֵר vel plur. סְפָרִים אֲחֵרִים *liber alius, libri alii*; cum ב praefixo בס״א *in aliis libris* Gen. 25, 15; idem est נ״א.

סב׳ = סביר, quod sequitur.

סביר (סְבִיר Part. Peil verbi סְבַר, putavit, coniecit), *quod putatur, coniicitur, coniectura*, Plur. סְבִירִין *coniecturae*. Caveas vero, ne praepropere eas texto praeferas, cum etiam, ubi prima tantum specie textum laborare videtur, additae sint hoc quidem animo, ut earum ope verborum sensus facilius expediri possit. Plurimae tamen eo, quo coniiciendi vox alias usurpatur, sensu leguntur. — Cum ו praefixo וּסְבִיר *(et coniicitur)*.

סגול (סֶגוֹל), vocalis *Segol* Ps. 47, 5; 60, 2; cum ב praefixo בְּסֶגוֹל *(cum Segol)* 1 Reg. 16, 24.

סגולתא (סְגוֹלְתָּא), accentus *Segolta*; cum ב praef. בִּסְגוֹלְתָּא *(cum Segolta)* Jer. 31, 8.

סוכות (סוּכּוֹת) *tabernacula, festum Tabernaculorum* 1 Reg. 8, 2; Ezech. 38, 18.

סמך (סָמֶךְ) v. ס׳.

סס. His litteris, quae vocem סִדְרָא, סֵדֶר (ordo, sectio) significare dicuntur, inscribitur alterutrum sectionum legis (תּוֹרָה) maiorum genus, v. פרשה.

ס״פ = סוֹף פָּסוּק, *finis versus*, v. c. 2 Chron. 30, 18; hoc nomine etiam vocantur duo puncta singulis versibus subiecta, unde cum ב praefixo בס״פ *(cum*

sectio *aperta*, quia scribae eam ab aperta sive nova linea incipere soliti sunt, quem tamen morem, cum spatii edax sit et exigui momenti, pauci editores custodiverunt. v. פרשה et 'ס 3).

פסקא v. פיסקא.

פסח (פֶּסַח) *Pascha*, cum שֶׁל Genitivi nota rabbinica, שֶׁל פֶּסַח (*Paschatis*) Jos. 5, 2; 2 Sam. 22, 1; Jes. 10, 32.

פסוק, pl. פסוקים (פָּסוּק, פְּסוּקִים) *versus*, v. c. Jos. 21, 36. 37. בַּמָּס׳ אֵין הַפְּסוּקִים הָאֵלֶּה *in texto masorethico desunt hi versus*, cf. 1 Sam. 17, 12.

פסיק (פְּסִיק), accentus *Pesik*, 1 Reg. 11, 22. בְּטַעַם פְּסִיק וְדָגֵשׁ *cum accentu Pesik et* cum *Dagesch* sc. praeter consuetudinem hoc loco scribitur.

פסקא (פִּסְקָא, *cessatio*, *intermissio*) *Piska* i. e. spatium propterea vacuum relictum, ut lector moneatur, enuntiationem maiorem esse finitam. Praeter rem in libris Pentateuchi a Judaeis nimia, ne iacturam תּוֹרָה faciat, anxietate, ut videtur, ductis (septem enim Paraschaum maiorum subdivisiones aliae sunt) in singula פִּסְקִין litterae ס vel פ, quarum discrimen v. sub 'ס et 'פ, inscriptae sunt. — Duo spatiorum illorum sunt genera 1) פִּסְקָא בְּגוֹ פָּסוּק *Piska in fine versus*, ut Gen. Cap. 1. post vv. 5. 8. 13. 19. 23. verborum series inci-

Soph-Pasuk) Jud. 1, 30. 33. 35; 6, 19. 36. 37. v. אס״פ.

ספק (סָפֵק) *dubium*, *quod interpolatum videtur*, ut Jes. 7, 8. 17. 20.: ספק *-* i. e. verba stellulis inclusa *interpolata videntur*; 9, 14. hoc de toto versu valet.

ס״ר = סְפָרִים רַבִּים *libri multi*, 2 Sam. 14, 14; cum ב praef. בס״ר *in libris multis* 1 Sam. 25, 22.

ספרדים (סְפָרָדִים) *Hispani* (Judaei in Hispania), cum artic. הַסְּפָרָדִים 1 Reg. 7, 13. 40; 18, 20; cum ל praef. לִס׳ *secundum Hispanos* Ezech. 33, 36.

ע

'ע est 1) littera עַיִן (*Ajin*), cum artic. 'הע Gen. 46, 34; Jud. 19, 5. 2) numerus: a) *septuaginta*, b) *septuagesimus*.

עד (עַד) Praep. *ad*, *usque ad*; hinc עַד כָּאן *huc usque*, quibus verbis finis Haphtarae indicatur versu, cui adiicitur, simul in ea comprehenso, Jes. 40, 26. Per compendium scribitur ע״כ Jos. 1, 18; Jud. 13, 25. etc.

ע״כ = עַד כָּאן, v. עד.

עצרת (עֲצֶרֶת, ab עָצַר, clausit) *clausura*, *clausula*, v. חג.

פ

'פ est 1) littera פֵּא (*Pe*), cum artic. 'הפ Jud. 3, 16; Jes. 20, 4. 2) numerus: a) *octoginta*, b) *octogesimus*, 3) = פְּתוּחָה *aperta* s. פָּרָשָׁה (*sectio legalis* sive Pentateuchi angustiori vocis notione). Vocata est eiusmodi

vel ab initialium aliqua voce nominari solet, ut בְּרֵאשִׁית (q. v.) est prima Parascha, נֹחַ (אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת נֹחַ) secunda etc. Inscriptio earum est aut פפפ, aut ססס, quin tamen huius rei discrimen satis pateat. 2) minores, h. s. orationis membra, quibus certus verborum sensus absolvitur. Subdividuntur eae in פְּתוּחוֹת et סְתוּמוֹת, v. 'פ, 'ס et פסקא.

פשטא (פַּשְׁטָא), accentus *Paschta*. Num. 23, 24.

פתח (פַּתַח), vocalis *Patach*, hinc פַּתַח בְּאַתְנָח *(Patach cum Atnach)* Ps. 40, 18; Gen. 27, 2; פַּתַח בס״פ *(Patach cum Soph-Pasuk)*, Jud. 1, 30. 33. 35; 6, 19. 36. 37; cum ב praefixo בְּפַתַח *(cum Patach)*, Jos. 1, 6; 14, 2. Inde formatum est Part. Paul fem.

פתוחה (פְּתוּחָה) *patachatum*, vocali *Patach instructum*, Num. 10, 9; 28, 10. Alibi significat *apertum* (a פָּתַח, aperuit), v. 'פ.

צ

'צ, 1) littera צָדֵי *(Zade)* Gen. 19, 14; cum art. 'הצ Jes. 53, 3. 2) numerus: a) *nonaginta*, b) *nonagesimus*.

צרי (צֵרֵי), vocalis *Zere*, cum ב praef. בְּצֵרֵי *(cum Zere)* Jud. 3, 16; Jes. 30, 11.

ק

'ק, 1) littera קוֹף *(Koph)* Gen. 49, 10. 17; cum art. 'הק Jud. 20, 32; 1 Sam. 8, 11. 2) numerus:

ditur, quo sex dies creationis distinguuntur. Amos Cap. 1. post vv. 2. 5. 8. 10. 12. sunt intervalla, quibus vaticinia in singulos populos enuntiata definiuntur. Ceterum in quaque fere codicis pagina eiusmodi spatiorum exempla reperiuntur, quin tamen usquam ipsa verba פסקא בס״פ adiecta sint, quod tantum, ubi praeter exspectationem hiatus est, 2) in altero genere, h. e. פִּסְקָא בְּאֶמְצַע פָּסוּק *(Piska in medio versu)* necessarium habuerunt. Horum autem intervallorum plurima utpote ad rei naturam non satis apta hoc in libro in texto non sunt notata, sub eo propterea leguntur, quod editiones vulgatae ea habent. Verumtamen cf. Gen. 35, 22; Num. 25, 19. et alias.

פפפ. Inscribitur his litteris ab initio verbi פרשה haud dubie desumtis et postea multiplicatis alterutrum sectionum legis (תּוֹרָה) maiorum genus, v. פרשה.

פרה (פָּרָה) *vacca rufa*, a qua nomen habet Parascha trigesima nona Num. 19, 1. cf. Ezech. 13, 16.

פרשה (פָּרָשָׁה, *distinctio, sectio*) *Parascha* i. e. sectio legalis s. Pentateuchi in Judaeorum concionibus sacris sabbato praelegenda. Harum sectionum duplex est genus, 1) maiores, quarum quaeque a prima

sunt, his quidem novem locis: Jud. 20, 13; 2 Sam. 8, 3; 16, 23; 18, 20; 2 Reg. 19, 31. 37; Jer. 31, 38; 50, 29; Ruth. 3, 5. 17.

ר

ר׳ est 1) littera רֵישׁ *(Resch)*, Deut. 33, 7; 2 Reg. 6, 32; cum art. הר׳, v. c. ב׳הר׳דְגוּשִׁין *(duo Resch dagessata)*, cf. Cant. Cant. 5, 2; plene etiam ריש scribitur Jer. 39, 12. 2) numerus: a) *ducenti*, b) *ducentesimus*.

ראש (רֹאשׁ) *caput, initium*, ut רֹאשׁ הַשָּׁנָה *initium anni, novus annus*, I Sam. 1, 1., per compendium ר״ה Jer. 31, 2; — רֹאשׁ חֹדֶשׁ *initium mensis*, Jes. 66, 1., per comp. ר״ח, I Sam. 20, 18. Inde

ראשון (רִאשׁוֹן) *primus*, Sam. 1, 1.

רביע (רְבִיעַ), accentus *Rebhia*, cum ב praef. בִּרְבִיעַ *(cum Rebhia)* Lev. 5, 23; I Reg. 7, 18.

ר״ה et ר״ח v. ראש.

ריש v. ר׳.

רפא, רפה (רָפָא, רָפֶה et רָפָה), *lenis, lene* i. e. 1) *sine Dagesch*, ut Lev. 13, 10; 14, 56. 2) *sine Mappik*, ut Ex. 9, 18; Num. 32, 42.

שׂ et שׁ

ש A) est praefixum שֶׁ seq. Dagesch forti i. q. אֲשֶׁר v. כשהל; B) cum compendii nota ש׳ est 1) littera שִׂין *(Sin)* Lev. 13, 10; 14, 56; cum artic. הש׳ Jos. 7, 9; Jes. 27, 4. 2) littera שִׁין *(Schin)* Num. 32, 17; Jes. 33, 1; cum art. הש׳ Jud. 5, 7; Ezech. 22, 24. 3) numerus (nullo inter Sin et Schin discrimine): a) *trecenti*, b) *trecentesimus*.

שבועות (שְׁבוּעוֹת) 1) *septimanea*, a) *centum*, b) *centesimus*; 3) saepissime = קרי, q. v.

קדש (קֹדֶשׁ *sanctum* s. קֹדֶשׁ *sanctitas*) qui aliquoties nominibus אלהים et אדני adiecerunt, significare voluerunt, Jehovam esse intelligendum (non חוֹל quoddam), Gen. 18, 3. 18; 35, 7; Deut. 32, 17. 21.

קהלה (קְהִלָּה pl. קְהִלּוֹת) *coetus, synagoga*, v. לוח.

קמץ (קָמֶץ), vocalis *Kamez*, absolute Jer. 6, 26; קָמֶץ בז״ק *(Kamez cum Sakeph-katon)* Gen. 24, 19; Exod. 22, 16. etc. cum ב praefixo בְּקָמֶץ *(cum Kamez)* Deut. 33, 7; Jud. 6, 17. etc. Inde formatum est Part. Paul fem.

קמוצה (קְמוּצָה) *kamezatum*, vocali *Kamez instructum*, Gen. 41, 50.

קרי plerumque per compendium ק׳ = קְרִי *(lectum s. legendum* Part. Peil a קָרָא, legit) *Keri* i. e. lectio a punctatoribus eo consilio margini adscripta, ut lectores habeant, ad quod puncta lectioni Chethibh (v. כתיב), quam quidem reprobabant, nec tamen delere volebant, supposita referant. קרי ולא כתיב (קְרִי וְלֹא כְּתִיב, *legendum et non scriptum) Keri velo Chethibh* vocatur lectio, si in texto verbum aliquod deest, quod verborum nexui necessarium a Masorethis habetur. Texto igitur nuda puncta inserta, litterae vero consonantes ad marginem adscriptae

שׁמרוֹנִים=שמ׳ *Samaritani* (codex samaritanus) Deut. 27, 4.

ת

ת׳, 1) littera תָּו *(Tav)* Jer. 25, 34; cum artic. הת׳ Jos. 2, 18; Jes. 22, 10; cum ו praef. ות׳ *(et Tav)* Jer. 51, 58. 2) numerus: a) *quadringenti*, b) *quadringentesimus.*

תביר (תְּבִיר), accentus *Tebhir*, cum ב praefixo בִּתְבִיר *(cum Tebhir)* Lev. 5, 18.

ת״ג=תְּנוּעָה גְדוֹלָה, *vocalis magna* s. *longa* (תְּנוּעָה *motio* = *vocalis* a נוּעַ, moveri) Job. 13, 9.

תורה (תּוֹרָה) *lex, libri Mosis, Pentateuchus;* תּוֹרָה נְבִיאִים וּכְתוּבִים *Lex, Prophetae et scripta* (sc. cetera sacra = Hagiographa) perantiqua librorum veteris test. designatio, per compendium תנ״כ, quas tres litteras Judaei novas vocales pro more suo adhibentes תְּנַךְ pronuntiant.

תיבה, תיבות (תֵּיבָה, pl. תֵּיבוֹת) *vox, voces*, v. c. אֵין בנ״א * - * הַתֵּיבוֹת הָאֵלֶּה *desunt in libris aliis haec verba* (asteriscis inclusa) 1 Sam. 6, 19.

2) *festum Pentecostes* post septem septimanas inde a Paschate numeratas incidens Ez. 1, 1; Hab. 2, 20. cll. Ex. 34, 22; Deut. 16, 10.

שבת (שַׁבָּת) *sabbatum*, Jes. 66, 1; cum ל praef. לְשַׁבָּת *(sabbati)* Ezech. 36, 37; Zach. 2, 14; — שַׁבָּת הַגָּדוֹל *sabbatum magnum*, i. e. proximum ante Pascha, Mal. 3, 4.

שוא (שְׁוָא) *Schwa*, Ps. 45, 6; 119, 65.

שורק (שׁוּרֶק) vocalis *Schurek*, Gen. 2, 25; cum ב praef. בְּשׁוּרֶק *(cum Schurek)* Micha 2, 8.

של (שֶׁל), nota Genitivi rabbinica, v. c. שֶׁל פֶּסַח *(Paschatis)* Jes. 10, 32; cf. 1 Reg. 8, 2.

שמות (שְׁמוֹת, propr. *nomina*) 1) Parascha decima tertia (v. פרשה). 2) liber Pentateuchi secundus, *Exodus.*

שמחה (שִׂמְחָה) *laetitia;* שִׂמְחַת תּוֹרָה *laetitia legis:* vocatur ita ultimus dies festi Tabernaculorum, quo lectio Parascharum absolvitur.

שמיני (שְׁמִינִי), *octavus*, 1 Reg. 8, 54.